לוח של התפלות

מעריב למוצאי שבת דף קכ"ט ע"א .
הנהגות להדליק נירות במוצאי שבת דף קל"א ע"א :
סדר קידוש הלבנה דף קל"ג ע"ב :
הלל דף קל"ד :
מוסף לראש חודש דף קל"ה ע"ב :
מוסף לשבת ראש חודש דף קל"ו ע"א :
תפילות לשלש רגלים דף קל"ז ע"א :
מוסף לשלש רגלים דף קל"ח ע"ב :
מערבות של שלש רגלים מדף ק"מ עד דף קנ"ב ע"ב :
הושענות דף קנ"ג ע"א :
דינים של פסח דף קנ"ו ע"ב :
דיני חלה ודיני טבילת כלים דף קנ"ז ע"א :
דינים ומה שיאמר קודם בדיקת חמץ
ולאחר שנשרף החמץ דף קנ"ז ע"ב :
דינים והנהגות של סדר וקידוש והגדה מדף קנ"ט ע"א עד קס"ה ע"ב :
עירוב תבשילין דף קס"ה ע"ב :
פרקים דף קס"ו ע"א :
ערובי חצרות דף קע"א ע"ב :
תפילות ר"ה ויוםכיפור ונעילה מדף קע"א ע"ב עד דףקפ"ג ע"ב :
דינים והנהגות שנוהג בסעודה ומה שיאמר
קודם ולאחר הסעודה דף קפ"ג ע"ב :
דיני נטילת ידים קודם הסעודה דף קפ"ד ע"א :
דיני ברכת המוציא שנוהג בסעודה דף קפ"ד ע"ב :

דיני ברכת המזון ומה שיאמר קודם ברכת המזון דף קפ"ה ע"א :
ברכת המזון דף קפ"ו ע"א :
דיני ברכות דף קפ"ח ע"ב :
מה שיאמר באם שרוצה להקיז דם דף קל"א ע"ב :
ברכת הנהנין דף קל"ב ע"א :
דיני ברכת הריח דף קל"ב ע"ב :
דיני ברכת הודאה שנקרא גומל דף קל"ג ע"א :
דיני מילה דף קנ"ג ע"ב :

פרשיות דף א' ע"א :
קריאת הפרשיות מהמועדים דף י"ז ע"א :
שיר היחוד דף י"ז ע"א :
יוצרות מדף כ"ה ע"א :
זולתות דף ס"ב ע"א :
יוצר לברית מילה דף ע"ז ע"א :
סליחות דף ע"ח ע"ב :
איזה תחינות בל"ה ובל"א דף ל"ג ע"ב :
קריאת שמע של הלילה על מטתו עם הפסוקים דף ל"ד ע"ב :
קרבו גוים דף ל"ו ע"ב :

יהי רצון קודם ולאחר תהילים בל"ה ובל"א דף ג' ע"א :
תהילים דף ה' ע"א :
מעמדות דף פ"ב ע"א :
תחינות דף א' ע"א :

דאס זאגט מן אן פורים ווען מן דיא מגילה לייאנט

אִישׁ יְהוּדִי הָיָה בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה וּשְׁמוֹ מָרְדֳּכַי בֶּן יָאִיר בֶּן שִׁמְעִי בֶּן קִישׁ אִישׁ יְמִינִי :

וּמָרְדֳּכַי יָצָא מִלִּפְנֵי הַמֶּלֶךְ בִּלְבוּשׁ מַלְכוּת תְּכֵלֶת וָחוּר וַעֲטֶרֶת זָהָב גְּדוֹלָה וְתַכְרִיךְ בּוּץ וְאַרְגָּמָן וְהָעִיר שׁוּשָׁן צָהֲלָה וְשָׂמֵחָה :

לַיְּהוּדִים הָיְתָה אוֹרָה וְשִׂמְחָה וְשָׂשׂוֹן וִיקָר :

כִּי מָרְדֳּכַי הַיְּהוּדִי מִשְׁנֶה לַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ וְגָדוֹל לַיְּהוּדִים וְרָצוּי לְרוֹב אֶחָיו דֹּרֵשׁ טוֹב לְעַמּוֹ וְדֹבֵר שָׁלוֹם לְכָל זַרְעוֹ :

לוח של התפלות

הנהגות קימה מהמטה דף א' עמוד א' :
הנהגות לבישת בגדים דף א' עמוד א' :
הנהגות בית הכסא דף ב' עמוד ב' :
הנהגות הכלי שמשתין בתוכו בחדר שהוא ישן דף ב' ע"ב :
הלכות נטילת ידים דף ב' ע"ב :
מה שאומרים מי שראה קרי לאונסו דף ג' ע"ב :
הלכות ברכות דף ג' ע"ב :
סדר והנהגה אחר נטילת ידים שחרית דף ד' ע"א :
שיר ושבח כל ברואי מעלה דף ה' ע"ב :
קודם הלימוד יאמרו הלומדים דף ו' ע"א :
הלכות ציצית מדף ז' ע"א עד דף י"ב ע"א :
הלכות תפילין מדף י"ב ע"א עד י"ד ע"ב :
הלכות אמן דף י"ד ע"ב :
הנהגות החזנים דף ט"ז ע"ב :
דיני חזנות בלשון אשכנז מדף ט"ז ע"א עד י"ז ע"ב :
התעוררות על כוונת התפילה דף י"ח ע"ב :
דיני תפילות מי שהוא אנוס או שכח
או שהוא שיכור מדף י"ח ע"ב עד כ"ד ע"ב :
סדר עטיפת הטלית ומה שאומר קודם
ולאחר עטיפת הטלית מדף כ"ד ע"ב עד כ"ה ע"ב :
סדר הנחת תפילין ומה שאומר קודם
ולאחר הנחתן מדף כ"ה ע"ב עד כ"ז ע"א :
מה שהוא אומר בשבת וביו"ט אחר עטיפת הטלית דף כ"ז ע"ב :
דיני הליכות בית הכנסת ומה שהוא אומר
בשעת הנחת יד על המזוזה וכשיוצא מפתח
ביתו ומה שאומר כשבא לפתח לבית הכנסת
ומה שאומר כשבא לבית הכנסת מדף כ"ז ע"א עד כ"ז ע"ב :
מה טובו ודיני הצדקה קודם שיתפלל דף כ"ח ע"א :
אני קראתיך ותחינות ובקשות שאומרים קודם התפילה
בלשון הקודש ובלשון אשכנז מדף כ"ז ע"ב עד ל"א ע"ב :
תחינה שיתפלל החזן קודם התפילה דף כ"ט ע"א :
תפילה שיתפלל בשחרית ולמנחה ולמעריב
קודם התפילה דף כ"ט ע"א וע"ב .
פסוקים להעביר ממנו מחשבות חוץ דף כ"ט ע"א :
כוונת על כל ברכה וברכה דף ל"א ע"א :
בקשה על הפרנסה דף ל"א ע"ב :
אדון עולם דף ל"א ע"א :
איזה דינים של קריאת שמע של שחרית בעונתו דף ל"ד ע"ב :
דינים של ברוך שאמר דף ל"ח ע"ב :
כוונת באשרי דף מ"ה ע"א :
דינים המאחרים לבוא לבה"כ דף מ"ז ע"א וע"ב :
דינים מן ישתבח וברכו דף מ"ח ע"א וע"ב :
דינים מן קריאת שמע דף מ"ט ע"ב :
דינים מן זכרינו ומשיב הרוח וקדושה דף נ"ב ע"א וע"ב :
תחינה על החולה שיתפלל בברכת רפאינו ודין טל ומטר
ויהי רצון שיאמר בברכת תקע בשופר דף נ"ג ע"א וע"ב :
וידוי בברכת שמע קולינו ותפילה על מזונו
ודיני עניינו ודיני יעלה ויבא מדף נ"ד ע"א עד נ"ה ע"א :
דיני על הניסים דף נ"ה ע"ב :
תחינה בל"א שיאמר אותו קודם יהיו לרצון דף נ"ו ע"ב :
רבון שיאמר קודם ולאחר התענית דף נ"ז ע"א וע"ב :
מי שמאחר לבא לבה"כ או מי שהוא אונס מה
שאומר במקום קדושה או קדיש או קדיש וברכו דף ס"א ע"ב :
בריך שמיה בלשון הקודש ובלשון אשכנז מדף ס"א ע"ב עד
דף ס"ב ע"א :
מה שיאמר בשעת הוצאות ס"ת בימים
הנוראים ולשלש רגלים דף ס"ג ע"א :
הנהגות עם ס"ת ועולה לתורה ושארי מצות דף ס"ב ע"ב :
מה שיאמר בשעת הכנסת ס"ת דף ס"ג ע"ב :
דיני קדיש ואמן יהא שמי' רבא דף ס"ו ע"א :
קדיש דרבנן דף ס"ז ע"א :
מה שיאמר אחר התפילה יהי ה' אלקינו ומנורה דף ס"ז ע"ב :
המזמור ותחנה שיאמר אחר התפילה ערב
ובוקר חוץ משבת וי"ט דף ס"ט ע"א :
שבעים ושתים פסוקים בל"ה ובל"א דף ע' ע"א :
אתה הוא האדרת והאמונה שוכני בתי
חומר אזכרה יום מותי בל"ה ובל"א מדף ע"ד ע"ב עד ע"ו ע"ב :
פרק שירה דף ע"ו ע"ב :
וידוי הגדול דף ע"ח ע"ב :
כתר מלכות דף פ"ג ע"א :
וידוי לשכיב מרע בל"ה ובל"א דף פ"ד ע"א :
צידוק הדין דף פ"ו ע"א :
תחינות לבית הקברות דף פ"ו ע"א :
דינים מתפילות הדרך ותפילות הדרך בל"ה ובל"א דף פ"ח ע"ב :
דיני הטבת חלום והטבת חלום מדף פ"ט ע"ב עד צ"א ע"ב :
דיני נשיאת כפים וברכת כהנים דף צ"א ע"ב :
דיני תפלות מנחה דף צ"ב ע"ב :
דיני מעריב בזמנה דף צ"ג ע"א :
מעריב של חול דף צ"ג ע"ב :
דיני תפילה בערב שבת דף צ"ה ע"ב :
דינים פון ליכט אן צינדין אונ' איין תחינה
וואס דיא ווייבר זאגין פר דען ליכט אן צינדין דף צ"ו ע"א :
קבלת שבת דף צ"ו ע"ב :
תיקוני שבת עם המזמורים של מנחה מדף צ"ז ע"א :
מעריב של שבת דף ק"ט ע"א :
יגדל דף קי"ב ע"ב :
שחרית של שבת דף קי"ג ע"א :
ברכות קודם ולאחר הפטרה אב הרחמים מדף קי"ט ע"ב
עד דף קכ"א :
מוסף של שבת ואלהיכם מדף קכ"א ע"ב עד דף קכ"ג ע"ב :
מנחה של שבת דף קכ"ד ע"ב :
ברכי נפשי דף קכ"ו ע"ב :

עתה באתי בהערה שהיא רב האיכות ומעט הכמות:

ראוי לכל אדם מישראל שלכל הפחות יום אחד בחודש יטהר חשבונו עם קונו ויפשפש במעשיו של כל החודש ולהתחרט עליהם ולקבל על עצמו שלא ישוב עוד לאותן חטאים וזהו אי אפשר בלי תענית:

ערב ר"ח הוא יום כפור קטן על כי הוא יום כולל כל החודש וזמן כפרה לכל היא כאשר נאמר בנוסח מוסף ר"ח ראשי חדשים לעמך נתת זמן כפרה לכל וכו' וראוי להכין ולהתענות בעלם היום הזה לפשפש כל איש במעשיו אשר פעל ועשה בימי החודש ויס"ר אותו בחר"ט בוידוי וחרטה גמורה ולא יתכן להכניע לבב הערל לשוב אל צור עשהו אם לא בתענית כי אם הוא אוכל ושותה ועוסק בעסקיו יגבה לבו ולא יאבה לחפש דרכיו ולחקור מעלליו אשר לא טובים כי הוא לדיק וישר בעיניו ומראה מ"ע פנים טהור על הארץ שבידו אכן כיון שמענה את נפשו ויחלים חושים תש כחה של קליפה פרכת המסך המבדיל בינו לבין אלהיו והאי יתן אל לבו:

ולפיכך המשכילים יבינו ומידי ערב ר"ח בחדש ישובו אל ה' בכל לבבם וישליכו מידם הארץ אשר שרלו בודוים כל אחד למינהו ויבקשו העזר האלהי שיברא להם לב חדש ורוח חדשה ומדרכי האנשים הנוהגים להיות כל איש מתבודד עצמו בחדר מיוחד ביום לום התענית הזה להיות פנוי באותו יום מכל מלאכה ומכל עסק גופני כדי שיהא לבו פנוי באותו יום מכל מלאכה לעיין במעשיו ויהא יום זה אללו כיום השבת על דרך שנאמר הן ביום לומכם תמלאו חפץ ש"מ שביום הלום אסור למלוא חפץ כמו בשבת שנאמר בו ממלוא חפלך ודבר דבר:

וגם יתחרט בלבו על המעשים רעים אשר כבר עשה בימי החדש ויוסיף יגון בלבבו כשמלא עונו לשנא ופלגי מים ירדו עיניו ובמסתרים תבכה נפשו על כי הגדיל אויב פנימי ויפתוהו בחלק שפתיו להמרידו במלך עליון גדול ונורא קדוש הוא ואז יתודה בסתר בלב שלם לא כדרך הוידוין שאומרים בבית הכנסת ומכה בלבו לומר אשמנו כאלו ידיו נשואות השמימה אבל לבו בין תנור וכירים להרהר בהבליו ואחר הוידוי יקבל עליו באמת שלא לשוב עוד לכסלה מדעתו ולעשות תשובה ראויה לכל עון פרטי וכו':

וז"ל הש"לה א"א ז"ל שוב יום אחד לפני מותך ע"כ לריך האדם לגמול חסדהוא עם עצמו ולריך האדם להיותו מכין עצמו למיתה בעודו בריא ויהיה מוכנים תכריכין שלו מפני כמה טעמים חדא שאז יכול לעשות אותם בקדושה ובטהרה ובנקיות על ידי נשים שאינן נדות וכיולא בהן ועוד אולי ימות ויקבר בי"ט ע"י נכרים ואז הם יתעסקו בתכריכיו ועוד שלא יגרמו עשיות התכריכין שהיי' בקבורתו ואין למת מנוחה עד שלעפר ישוב ועוד שבראות תכריכין שלו יבוא התעוררת בלבו לזכור תמיד ביום המיתה והתכריכין יעשה מבגד פשתן ממולע ולא כאותן המתנהגין בשגעון בוחרין בבגד פשתן המעולים ביותר וביוקר ובפרק אלו קשרים בשבת מזהיר מזה ר' ינאי וכו' ויהי' לו לוואה כתובה וחתומה ויבחר אדם בבריאותו עת מן העיתים שיתבודד ויתודה הוידוי הגדול ויחשוב בדעתו כאילו היה גוסס בעודו בריא כשיזכו' ביום המות:

תנן ר' אליעזר אומר שוב יום אחד לפני מותך במסכת שבת שאלו תלמידיו אותו וכי אדם יודע איזה יום ימות אמר להן וכ"ש ישוב היום שמא ימות למחר ונמצא כל ימיו בתשובה ראוי לכל בר דעת לתפוס זה הסדר שאכתוב ויתנהג כן עלכל פנים בכל ערב ר"ח שהוא י"כ קטן ויתענה יום שלם כדין תשעה באב ובכל החומרת ויפשפש במאוד במעשיו וידבק עלמו בשכינה על כל פנים שעה א' ויהיה בהסגר עיניו למטה ולבו למעלה ויזכר ביום המות וימסר עלמו למיתה באהבה בעת שיהיה רלון עת הפיתה מן השם יתברך ויהי' מלובש בטלית ותפילין ויתעורר את עלמו להחודות וטוב הדבר שהטלית הזה שהוא לובש בהתודתו יהי' שמור ויהיה אתו בתוך הקבר ובזה יהיה התעוררת להתלבשות נשמתו בבגדי כבוד שלמעלה אמן:

וכשהוא בריא ומתודה יהיה נזהר אחר שיתודה הוידוי שיעשה עלמו כאלם א"ש שלא ידבר שום שיחה בטילה כאלו היה מת ואינו יכול לדבר ואף מה שמוכרח לדבר יהיה בנחת גם יקדש ראות עיניו ויהיה עלומים כאלו הי' מת וכן בכל תנועת החילונים ומכ"ש כשיבא חטא לידו שיהא נמנע ממנו כאלו היה מת גם מחשבתו תהיה נקיה אבל בעסק התורה והמלות ומדות טובות חיה יחיה ועל זה ישים רמז בלבו הלדיקים במיתתן קרוים חיים ובזה יהיה דבוק באלהים חיים כי יהיה הוידוי עולה לו כאלו היה מתודה בכל כחו בעת יליאת נשמתו מאחר שחושב עלמו כמת וחי לעולם חי הנלחיים

ישן נוהגין ללמוד בער"ת מסכת אבות ומסכת מדות ומסכת תמיד וסימן ע"ז תורת אמ"ת:

עֲנֵנוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם עֲנֵנוּ: עֲנֵנוּ פַּחַד יִצְחָק עֲנֵנוּ: עֲנֵנוּ אֲבִיר יַעֲקֹב עֲנֵנוּ: עֲנֵנוּ מָגֵן דָּוִד עֲנֵנוּ: עֲנֵנוּ אֱלֹהֵי הַמֶּרְכָּבָה עֲנֵנוּ: עֲנֵנוּ הָעוֹנֶה בְּעֵת רָצוֹן עֲנֵנוּ: עֲנֵנוּ הָעוֹנֶה בְּעֵת צָרָה עֲנֵנוּ עֲנֵנוּ הָעוֹנֶה בְּעֵת רַחֲמִים עֲנֵנוּ: עֲנֵנוּ רַחוּם וְחַנּוּן עֲנֵנוּ: רַחֲמָנָא עֲנִינָן: רַחֲמָנָא פְּרוֹק: רַחֲמָנָא דְיִתְמַלֵּא רַחֲמִין עֲלָן וְעַל כָּל אֱנָשֵׁי בֵיתָנָא וְעַל כָּל אַחָנָא בֵּית יִשְׂרָאֵל וּמֵחֲשׁוֹכָא לִנְהוֹרָא אַפְּקִינָן בְּדִיל שְׁמָךְ רַבָּא:

קדיש שלם ואחר כך אומרים למנצח וכו׳ מזמור ך׳ בתהלים:

לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד: יַעַנְךָ יְיָ בְּיוֹם צָרָה יְשַׂגֶּבְךָ שֵׁם אֱלֹהֵי יַעֲקֹב יִשְׁלַח עֶזְרְךָ מִקּוֹדֶשׁ וּמִצִּיּוֹן יִסְעָדֶךָּ: יִזְכּוֹר כָּל מִנְחוֹתֶיךָ וְעוֹלָתְךָ יְדַשְּׁנֶה סֶלָה: יִתֶּן לְךָ כִלְבָבֶךָ וְכָל עֲצָתְךָ יְמַלֵּא: נְרַנְּנָה בִּישׁוּעָתֶךָ וּבְשֵׁם אֱלֹהֵינוּ נִדְגּוֹל יְמַלֵּא יְיָ כָּל מִשְׁאֲלוֹתֶיךָ: עַתָּה יָדַעְתִּי כִּי הוֹשִׁיעַ יְיָ מְשִׁיחוֹ יַעֲנֵהוּ מִשְּׁמֵי קָדְשׁוֹ בִּגְבוּרוֹת יֵשַׁע יְמִינוֹ: אֵלֶּה בָרֶכֶב וְאֵלֶּה בַסּוּסִים וַאֲנַחְנוּ בְּשֵׁם יְיָ אֱלֹהֵינוּ נַזְכִּיר: הֵמָּה כָּרְעוּ וְנָפָלוּ וַאֲנַחְנוּ קַמְנוּ וַנִּתְעוֹדָד: יְיָ הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ:

קדיש יתום

בקצת קהלות קדושות אומרים גם כן אבינו מלכנו

ואחר כך אומרים מעריב חצי קדיש שמונה עשרה קדיש שלם עלינו קדיש יתום:

תם ונשלם שבח לאל בורא עולם

לוֹמַר לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ צַדִּיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא חָטָאנוּ אֲבָל אֲנַחְנוּ חָטָאנוּ : אשמנו ואתה צדיק וכו׳

לְעֵינֵינוּ עָשְׁקוּ עֲמָלֵינוּ · מְמוּשָּׁךְ וּמְמוֹרָט מִמֶּנּוּ נָתְנוּ עוּלָם עָלֵינוּ · סָבַלְנוּ עַל שִׁכְמֵנוּ · עֲבָדִים מָשְׁלוּ בָנוּ · פּוֹרֵק אֵין מִיָּדָם · צָרוֹת רַבּוֹת סְבָבוּנוּ · קְרָאנוּךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ · רִחַקְתָּ מִמֶּנּוּ בַּעֲוֹנֵינוּ · שַׁבְנוּ מֵאַחֲרֶיךָ · תָּעִינוּ וְאָבָדְנוּ : וַעֲדַיִין לֹא שַׁבְנוּ מִטָּעוּתֵנוּ הֵיאַךְ נָעִיז פָּנֵינוּ וְנַקְשֶׁה עָרְפֵּנוּ לוֹמַר לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ צַדִּיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא חָטָאנוּ אֲבָל אֲנַחְנוּ חָטָאנוּ :

אשמנו ואתה צדיק וכו׳

אֵל אֶרֶךְ אַפַּיִם אַתָּה · וּבַעַל הָרַחֲמִים נִקְרֵאתָ · וְדֶרֶךְ תְּשׁוּבָה הוֹרֵיתָ · גְּדֻלַּת רַחֲמֶיךָ וַחֲסָדֶיךָ · תִּזְכּוֹר הַיּוֹם וּבְכָל יוֹם לְזֶרַע יְדִידֶיךָ : תֵּפֶן אֵלֵינוּ בְּרַחֲמִים כִּי אַתָּה הוּא בַּעַל הָרַחֲמִים : בְּתַחֲנוּן וּבִתְפִלָּה פָּנֶיךָ נְקַדֵּם : כְּהוֹדַעְתָּ לֶעָנָיו מִקֶּדֶם מֵחֲרוֹן אַפְּךָ שׁוּב כְּמוֹ בְתוֹרָתְךָ כָּתוּב וּבְצֵל כְּנָפֶיךָ נֶחֱסֶה וְנִתְלוֹנָן כְּיוֹם וַיֵּרֶד יְיָ בֶּעָנָן תַּעֲבוֹר עַל פֶּשַׁע וְתִמְחֶה אָשָׁם כְּיוֹם וַיִּתְיַצֵּב עִמּוֹ שָׁם · תַּאֲזִין שַׁוְעָתֵנוּ וְתַקְשִׁיב מֶנּוּ מַאֲמַר כְּיוֹם וַיִּקְרָא בְשֵׁם יְיָ וְשָׁם נֶאֱמַר ·

וַיַּעֲבוֹר יְיָ עַל פָּנָיו וַיִּקְרָא

יְיָ יְיָ אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וֶאֱמֶת נֹצֵר חֶסֶד לָאֲלָפִים נֹשֵׂא עָוֹן וָפֶשַׁע וְחַטָּאָה וְנַקֵּה וְסָלַחְתָּ לַעֲוֹנֵנוּ וּלְחַטָּאתֵנוּ וּנְחַלְתָּנוּ סְלַח לָנוּ אָבִינוּ כִּי חָטָאנוּ · מְחַל לָנוּ מַלְכֵּנוּ כִּי פָשָׁעְנוּ · כִּי אַתָּה יְיָ טוֹב וְסַלָּח וְרַב חֶסֶד לְכָל קוֹרְאֶיךָ :

חָטָאנוּ צוּרֵנוּ סְלַח לָנוּ יוֹצְרֵנוּ :

כשיאמר שמע ישראל יכוון למסור נפשו על קדושת הש״י ונחשב לו הכוונה ו׳ כאלו עומד בנסיון על קדושת שמו :

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד : פעם אחת

בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד : ג׳ פעמים

יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים : ז׳ פעמים

יְיָ מֶלֶךְ יְיָ מָלָךְ יְיָ יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד : פעם אחת

וְלֹא מְכַסִּים אוֹתָם שֶׁכֵּן כָּתוּב מְכַסֶּה פְּשָׁעָיו לֹא יַצְלִיחַ וּמוֹדֶה וְעוֹזֵב יְרוּחָם וּמַצִּיל אֶת נַפְשׁוֹ מִדִּינָהּ שֶׁל גֵּיהִנָּם:

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם מִנְהַג בֵּית דִּינְךָ הַצֶּדֶק לֹא כְּמִנְהַג בָּתֵּי דִּינִין שֶׁל בְּנֵי אָדָם: שֶׁמִּדַּת בְּנֵי אָדָם כְּשֶׁהוּא תּוֹבֵעַ אֶת חֲבֵירוֹ בְּמָמוֹן אֶל הַבֵּית דִּין אוֹ אֶל הַשּׁוֹפֵט אִם יְכַפּוֹר יִנָּצֵל מִן הַמָּמוֹן וְאִם יוֹדֶה מִתְחַיֵּיב לִיתֵּן: וּבֵית דִּינְךָ הַצֶּדֶק לֹא כֵּן הוּא אֶלָּא אִם יְכַפּוֹר אָדָם אוֹי לוֹ וְאוֹי לְנַפְשׁוֹ׃ וְאִם מוֹדֶה וְעוֹזֵב אַתָּה מְרַחֲמֵהוּ:

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם לוּלֵי חֲטָאֵינוּ וּפְשָׁעֵנוּ לֹא הָיִינוּ בּוֹשִׁים וְנִכְלָמִים וְעַל מַה הָיִינוּ מִתְוַדִּים כִּי אֵי אֶפְשַׁר לוֹ לְאָדָם לְבַקֵּשׁ עַל חֵטְא וְהוּא לֹא חָטָא׃ וְלֹא יָדַע עוֹז רַחֲמֶיךָ אֶלָּא בְּהַעֲבִירְךָ חַטֹּאת יְרֵאֶיךָ וְלֹא עַל עַצְמִי בִּלְבַד אֲנִי מִתְוַדֶּה כִּי אִם בַּעֲדִי וּבְעַד כָּל קְהָלֶךָ יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתִּסְלַח וְתִמְחוֹל לָנוּ עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ וּפְשָׁעֵנוּ וּתְכַפֵּר לָנוּ עַל כָּל חַטֹּאתֵינוּ:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ תָּבֹא לְפָנֶיךָ תְּפִלָּתֵנוּ וְאַל תִּתְעַלַּם מִתְּחִנָּתֵנוּ שֶׁאֵין אָנוּ עַזֵּי פָנִים וּקְשֵׁי עוֹרֶף לוֹמַר לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ צַדִּיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא חָטָאנוּ אֲבָל אֲנַחְנוּ חָטָאנוּ:

אָשַׁמְנוּ בָּגַדְנוּ גָּזַלְנוּ׃ דִּבַּרְנוּ דוֹפִי׃ הֶעֱוִינוּ׃ וְהִרְשַׁעְנוּ׃ זַדְנוּ חָמַסְנוּ׃ טָפַלְנוּ שֶׁקֶר׃ יָעַצְנוּ רָע׃ כִּזַּבְנוּ׃ לַצְנוּ מָרַדְנוּ׃ נִאַצְנוּ׃ סָרַרְנוּ עָוִינוּ פָּשַׁעְנוּ צָרַרְנוּ קִשִּׁינוּ עוֹרֶף רָשַׁעְנוּ שִׁחַתְנוּ תִּעַבְנוּ תָּעִינוּ תִּעְתָּעְנוּ׃ סַרְנוּ מִמִּצְוֹתֶיךָ וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ הַטּוֹבִים וְלֹא שָׁוָה לָנוּ׃ וְאַתָּה צַדִּיק עַל כָּל הַבָּא עָלֵינוּ כִּי אֱמֶת עָשִׂיתָ וַאֲנַחְנוּ הִרְשָׁעְנוּ׃

אָשַׁמְנוּ מִכָּל עָם׃ בּוֹשְׁנוּ מִכָּל דּוֹר׃ גָּלָה מִמֶּנּוּ מָשׂוֹשׂ׃ דָּוָה לִבֵּנוּ בַּחֲטָאֵינוּ׃ הוּחֲבַל אִוּוּיֵנוּ׃ וְנִפְרַע פְּאֵרֵנוּ זְבוּל בֵּית מִקְדָּשֵׁנוּ׃ חָרַב בַּעֲוֹנֵינוּ׃ טִירָתֵינוּ הָיְתָה לְשַׁמָּה׃ יוֹפִי אַדְמָתֵינוּ לְזָרִים׃ כֹּחֵינוּ לְנָכְרִים: וַעֲדַיִן לֹא שַׁבְנוּ מִטָּעוּתֵינוּ׃ הֵיאַךְ נָעִיז פָּנֵינוּ וְנַקְשֶׁה עָרְפֵּנוּ:

וְעַל אֵיזֶה מֵהֶם אֶתְוַדֶּה׃ עַל הַכְּלָל אוֹ עַל הַפְּרָט׃ עַל הַנִּסְתָּרוֹת אוֹ עַל הַנִּגְלוֹת׃ עַל הָרִאשׁוֹנוֹת אוֹ עַל הָאַחֲרוֹנוֹת׃ עַל הַחֲדָשׁוֹת אוֹ עַל הַיְשָׁנוֹת׃ עַל הַטְּמוּנוֹת אוֹ עַל הַנּוֹדָעוֹת׃ עַל הַנִּזְכָּרוֹת אוֹ עַל הַנִּשְׁכָּחוֹת מִמֶּנִּי׃ יוֹדֵעַ אֲנִי בְּעַצְמִי שֶׁאֵין בִּי לֹא תּוֹרָה וְלֹא חָכְמָה׃ לֹא דַעַת וְלֹא תְּבוּנָה׃ לֹא צְדָקָה וְלֹא יַשְׁרוּת׃ וְלֹא גְּמִילוּת חֲסָדִים׃ אֲבָל אֲנִי סָכָל וְלֹא יוֹדֵעַ׃ בַּעַר וְלֹא מֵבִין׃ גַּזְלָן וְלֹא נֶאֱמָן׃ חַיָּב וְלֹא זַכַּאי׃ רָשָׁע וְלֹא צַדִּיק׃ רַע וְלֹא טוֹב וְכָל מַעֲשִׂים רָעִים עָשִׂיתִי וְגַם עֲבֵרוֹת רָעוֹת עָשִׂיתִי וְאִם אַתָּה דָן אוֹתִי כְּמַעֲשַׂי׃ אוֹי לִי וַוי לִי׃ אֲהָהּ עָלַי׃ אוֹיָה עַל נַפְשִׁי׃ וְאִם תְּבַקֵּשׁ לְנַקּוֹתִי כִּמְטַהֵר וְכִמְצָרֵף כֶּסֶף׃ לֹא יִשָּׁאֵר מִמֶּנִּי מְאוּמָה׃ כִּי כְּקַשׁ אֲנִי לִפְנֵי אֵשׁ׃ וּכְעֵצִים יְבֵשִׁים לִפְנֵי הָאוֹר׃ כֶּסֶף סִיגִים מְחֻפֶּה עַל חֶרֶשׂ הֶבֶל הֲבָלִים אֵין בּוֹ מַמָּשׁ׃

בַּמֶּה אֲקַדֵּם אוֹ מַה רְפוּאָה אֲבַקֵּשׁ כְּבֵן סוֹרֵר וּמוֹרֶה הָיִיתִי׃ כְּעֶבֶד מוֹרֵד עַל אֲדוֹנָיו׃ כְּתַלְמִיד חוֹלֵק עַל רַבּוֹ׃ אֶת אֲשֶׁר טִהַרְתָּ טִמֵּאתִי׃ וַאֲשֶׁר טִמֵּאתָ טִהַרְתִּי׃ אֶת אֲשֶׁר הִתַּרְתָּ אָסַרְתִּי׃ וַאֲשֶׁר אָסַרְתָּ הִתַּרְתִּי׃ אֶת אֲשֶׁר אָהַבְתָּ שָׂנֵאתִי׃ וַאֲשֶׁר שָׂנֵאתָ אָהַבְתִּי׃ אֶת אֲשֶׁר הֵקַלְתָּ הֶחֱמַרְתִּי׃ וַאֲשֶׁר חָמַרְתָּ הֵקַלְתִּי אֶת אֲשֶׁר קֵרַבְתָּ רִחַקְתִּי׃ וַאֲשֶׁר רִחַקְתָּ קֵרַבְתִּי׃ אַךְ לֹא לְהַכְעִיסְךָ נִתְכַּוַּנְתִּי׃ וּבְעַזּוּת מֵצַח בָּאתִי לְבַקֵּשׁ סְלִיחָה מִלְּפָנֶיךָ שַׂמְתִּי פָּנַי כְּכֶלֶב הֵעַזְתִּי מֵצַח כְּזוֹנָה וְנִגַּשְׁתִּי לְפָנֶיךָ בְּבוֹשֶׁת פָּנִים׃ וְכֵן כָּתוּב וּמֵצַח אִשָּׁה זוֹנָה הָיָה לָךְ מֵאַנְתְּ הִכָּלֵם׃

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם לֹא עַל עַצְמִי בִּלְבָד אֲנִי מִתְפַּלֵּל וּמִתְוַדֶּה כִּי אִם בַּעֲדִי וּבְעַד קְהָלֶיךָ הָעוֹמְדִים לְפָנֶיךָ׃ וְאַף עַל פִּי שֶׁאֵינִי רָאוּי וְלֹא זַכַּאי לְהִתְוַדּוֹת עַל עַצְמִי וְכָל שֶׁכֵּן עַל אֲחֵרִים׃ אֲבָל כִּי דַרְכְּךָ לְהַאֲרִיךְ אַפֶּךָ וּמִדָּתְךָ לְהַעֲבִיר קִצְפְּךָ וּמִנְהָגְךָ לְרַחֵם עַל בְּרִיּוֹתֶיךָ וּבְיוֹתֵר לְשָׁבִים אֵלֶיךָ וּמוֹדִים לְפָנֶיךָ וְעוֹזְבִים וּמִתְנַחֲמִים עַל פִּשְׁעֵיהֶם

ולא

כַּהֲנָא: כ״י רַחֲמָנָא אִדְכַּר לָן קִנְאוּתֵיהּ דְפִנְחָס קַנָּאָה: כ״י רַחֲמָנָא אִדְכַּר לָן קִיְּמֵיהּ דְדָוִד מְשִׁיחָא: כ״י רַחֲמָנָא אִדְכַּר לָן צְלוֹתֵיהּ דִשְׁלֹמֹה מַלְכָּא:
כ״י רַחֲמָנָא תּוּב מֵרוּגְזָךְ וְלָא נֶהֱדַר רֵיקָם מִן קֳדָמָךְ:

אל מלך ויעבור יי יי וסלחת סלח לנו כי אתה

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ׃ צ׳ תַּעַשׂ עִמָּנוּ כָּלָה׃ תֹּאחֵז יָדְךָ בַּמִּשְׁפָּט׃ כְּבֹא תּוֹכֵחָה נֶגְדְּךָ שְׁמֵנוּ מִסִּפְרְךָ אַל תִּמַח׃ גִּשְׁתְּךָ לַחֲקוֹר מוּסָר׃ רַחֲמֶיךָ יְקַדְּמוּ רָגְזָךְ: דַּלּוּת מַעֲשִׂים בְּשׁוּרְךָ קָרֵב צֶדֶק מֵאֵלֶיךָ׃ הוֹרֵנוּ בְּזַעֲקֵנוּ לָךְ׃ צַו יְשׁוּעָתֵנוּ בְּמַפְגִּיעַ׃ וְתָשִׁיב שְׁבוּת אָהֳלֵי תָם: פְּתָחָיו רְאֵה כִּי שָׁמֵמוּ׃ זְכוֹר נַמְתָּ עֵדוּת לֹא תִשָּׁכַח מִפִּי זַרְעוֹ׃ חוֹתָם תְּעוּדָה תַּתִּיר סוֹדְךָ שִׂים בְּלִמּוּדֶיךָ׃ טַבּוּר אַגַּן הַסַּהַר׃ נָא אַל יֶחְסַר הַמָּזֶג׃ יָהּ דַּע אֶת אֲשֶׁר יְדָעוּךָ׃ מַגֵּר אֶת אֲשֶׁר לֹא יְדָעוּךָ׃ כִּי תָשִׁיב לְבִצָּרוֹן׃ לְכוֹרִים אֲסִירֵי הַתִּקְוָה:

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם קוֹדֶם כָּל דָּבָר אֵין לִי פֶּה לְהָשִׁיב וְלֹא מֵצַח לְהָרִים רֹאשִׁי כִּי מִפְּנֵי שֶׁעֲוֹנוֹתַי רַבּוּ מִלִּמְנוֹת וְחַטֹּאתַי עָצְמוּ מִסַּפֵּר וּכְמַשָּׂא כָבֵד יִכְבְּדוּ מִמֶּנִּי: מִתְוַדֶּה אֲנִי לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי בִּכְפִיפַת רֹאשִׁי בִּכְפִיפַת קוֹמָה׃ בִּכְנִיעַת חַיִל בַּחֲלִישׁוּת כֹּחִי בִּשְׁבִירוּת לִבִּי בִּנְמִיכוּת רוּחִי׃ בְּקִידָה׃ בִּכְרִיעָה׃ בְּהִשְׁתַּחֲוָיָה בְּאֵימָה׃ בְּבַעַת׃ בִּרְתֵת׃ בְּזִיעַ בְּחַלְחוּל׃ בְּיִרְאָה׃ בְּמוֹרָא: אוֹמֵר אֲנִי לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי מִקְצַת מַעֲשֵׂי הָרָעִים׃ וּמִדְּרָכַי הַמְכוֹעָרִים׃ וּמִמַּעֲלָלַי הַמְקוּלְקָלִים לְאוֹמְרָם אִי אֶפְשַׁר לְבָרְרָם אֵין בִּי כֹחַ לְגַלּוֹתָם׃ לֹא אֶעֱצוֹר חַיִל לְדַבְּרָם׃ לֹא אֵדַע לְהַגִּידָם׃ אֵינִי כְדַי לִתְבּוֹעַ עֲלֵיהֶם סְלִיחָה וּמְחִילָה וְכַפָּרָה׃ מָה אֲנִי מֶה חַיַּי׃ אֲנִי הֶבֶל וָרִיק׃ אֲנִי רִמָּה וְתוֹלֵעָה׃ אֲנִי עָפָר וָאֵפֶר בּוֹשׁ אֲנִי מֵחֲטָאַי׃ וּמוּכְלָם אֲנִי מִפְּשָׁעַי׃ אֵין לִי פִּתְחוֹן פֶּה׃ לְהִתְוַדּוֹת לְפָנֶיךָ גָדוֹל עֲוֹנִי מִנְּשׂא׃ עָצְמוּ פְּשָׁעַי מִסַּפֵּר׃ בּוֹשְׁתִּי וְגַם נִכְלַמְתִּי׃ כְּגַנָּב הַנִּמְצָא בְּמַחְתֶּרֶת:

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם אִם עָמַדְתִּי לְפָרֵשׁ אֶת חֲטָאַי׃ וּלְבָאֲרָם יִכְלֶה הַזְּמַן וְהֵם לֹא יִכְלוּ׃ עַל אֵיזֶה מֵהֶם אֶתְבַּע׃ וְעַל אֵיזֶה מֵהֶם אֲבַקֵּשׁ׃

ועל

טוֹב יְיָ לַכֹּל וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו: טוֹב יְיָ לְקוָֹיו לְנֶפֶשׁ תִּדְרְשֶׁנּוּ: טוֹב וְיָחִיל וְדוּמָם לִתְשׁוּעַת יְיָ: טוֹב לַחֲסוֹת בַּייָ מִבְּטוֹחַ בָּאָדָם: טוֹב לַחֲסוֹת בַּייָ מִבְּטוֹחַ בִּנְדִיבִים: טוֹב וְיָשָׁר יְיָ עַל כֵּן יוֹרֶה חַטָּאִים בַּדָּרֶךְ: טוֹב יְיָ לְמָעוֹז בְּיוֹם צָרָה וְיֹדֵעַ חוֹסֵי בוֹ: כִּי הוּא יָדַע יִצְרֵנוּ זָכוּר כִּי עָפָר אֲנָחְנוּ: כִּי טוֹב יְיָ לְעוֹלָם חַסְדּוֹ וְעַד דּוֹר וָדוֹר אֱמוּנָתוֹ:

כְּרַחֵם אָב עַל בָּנִים כֵּן תְּרַחֵם יְיָ עָלֵינוּ: לַייָ הַיְשׁוּעָה עַל עַמְּךָ בִרְכָתֶךָ סֶּלָה יְיָ צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׂגָּב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה יְיָ צְבָאוֹת אַשְׁרֵי אָדָם בּוֹטֵחַ בָּךְ יְיָ הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ כִּי לֹא עַל צִדְקוֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ מַפִּילִים תַּחֲנוּנֵנוּ לְפָנֶיךָ כִּי עַל רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים יְיָ שְׁמָעָה יְיָ סְלָחָה יְיָ הַקְשִׁיבָה וַעֲשֵׂה וְאַל תְּאַחַר לְמַעַנְךָ אֱלֹהַי כִּי שִׁמְךָ נִקְרָא עַל עִירְךָ וְעַל עַמֶּךָ:

בַּת עַמִּי לֹא תֶחֱשֶׁה · וְלֹא תִשְׁקוֹט בִּזְעָקָה · וּבִמְקוֹם עוֹלָה וְאִשֶּׁה · תָּכִין תַּחַן חֻקָּה · לַייָ מַגִּישֵׁי מִנְחָה בִּצְדָקָה: נְשִׂיא אֱלֹהִים הַנֶּאֱמָן · רֹאשׁ צִירִים אֵיתָנִי · הַשְׁכֵּם שַׁחַר וּזְמָן · עֲמוֹד וַעֲרוֹךְ תַּחֲנוּנָי בִּמְקוֹם תָּמִיד מְיוּמָן · לְשַׁחֵר עַל קָרְבָּנִי וְכִי הֶאֱמִין בַּייָ וַיַּחְשְׁבֶהָ לּוֹ צְדָקָה: לי׳ יְחִידוֹ לְמֵאָה נֶחְנַן · וְעָקוּד בְּמִזְבַּח אֲבָנָיו · לִפְנוֹת עֶרֶב חָנַן · וְהָאֵל נָשָׂא פָּנָיו · לְתָמִיד עֶרֶב מְכוּנָן · לְהִתְרַצּוֹת פְּנֵי אֲדוֹנָיו · כְּאִישׁ לָקַח מְלֹא חָפְנָיו · קְטוֹרֶת סַמִּים דַּקָּה: לי׳ מְפַלֵּל יוֹשֵׁב אֹהֶל · הָלַן בִּמְקוֹם מִשְׁכָּב · לְרִבּוּי פְּרָרִים יַהֵל · בְּהִתְקָרֵב בְּבֵית זֶבַח · וְאִם אֵין קָרְבָּן לְיַהֵל · תְּמוּרָם אֶעֱרוֹךְ שֶׁבַח · וְנִבְחַר לַייָ מִזֶּבַח · עֲשֹׂה מִשְׁפָּט וּצְדָקָה: לי׳ נֶאֱלַמְתִּי דוּמִיָּה · מֵאֵין עֲבוֹדַת כֹּהֲנִים · וְאֵיךְ אָשִׁיר בְּשִׁבְיָה · וְאָסְפוּ לְוִיֵּי אֱמוּנִים · וְעַל כָּל זֹאת אוֹדֶה יָהּ · כִּי הוּא נַעֲלֶה בְּדִינִים · לָנוּ בֹּשֶׁת הַפָּנִים · וּלְךָ הַצְּדָקָה: לי׳ חֵלֶף קָרְבְּנוֹת פֶּרֶר · תְּפִלָּתִי תֵרָאֶה · בְּזָכְרִי עַל הַסֵּדֶר · עֲבוֹדַת מְשָׁרְתִים בָּאֵי הֵיכַל חֶדֶר בְּחֶדֶר · וְשָׁמְעוּ מְבַשֵּׂר בְּמַרְאֶה · וְזָרְחָה לָכֶם יִרְאֵי שְׁמִי שֶׁמֶשׁ צְדָקָה: לי׳

אל מלך ויעבור יי יי וסלחת סלח לנו כי אתה

ואח״כ יאמר עשרה רחמנא למספר עשרה מאמרות ועשרת הדברות ועשר ספירות

רַחֲמָנָא אִדְכַּר לָן קְיָימֵיהּ דְּאַבְרָהָם רְחִימָא · בְּדִיל וַיַּעֲבוֹר: רַחֲמָנָא אִדְכַּר לָן קְיָימֵיהּ דְּיִצְחָק עֲקֵידָה: ב״ו רַחֲמָנָא אִדְכַּר לָן קְיָימֵיהּ דְּיַעֲקֹב שְׁלֵימָה: ב״ו רַחֲמָנָא אִדְכַּר לָן זְכוּתֵיהּ דְּיוֹסֵף צַדִּיקָא: ב״ו רַחֲמָנָא אִדְכַּר לָן קְיָימֵיהּ דְּמשֶׁה נְבִיאָה: ב״ו רַחֲמָנָא אִדְכַּר לָן קְיָימֵיהּ דְּאַהֲרֹן

וּנְפוּצוֹת יִשְׂרָאֵל לְקַבֵּץ עוֹד יָרְךָ שֵׁנִית תּוֹסֵף ׃ כְּרוֹעֶה עֶדְרוֹ תַּרְעֵם
בִּנְוֵה טוֹב תְּאָסֵף ׃ וְיָשַׁב מְצָרֵף וּמְטַהֵר אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כַּזָּהָב וְכַכֶּסֶף
וְהָיוּ לַיְיָ מַגִּישֵׁי מִנְחָה ׃

אל מלך ויעבור יי יי וסלחת סלח לנו כי אתה

וּנְשַׁלְּמָה פָרִים שְׂפָתֵינוּ תִּכּוֹן תְּפִלָּתֵנוּ קְטֹרֶת לְפָנֶיךָ מַשְׂאַת כַּפֵּינוּ מִנְחַת עָרֶב ׃ יִהְיוּ לְרָצוֹן
אִמְרֵי פִינוּ וְהֶגְיוֹן לִבֵּנוּ לְפָנֶיךָ יְיָ צוּרֵנוּ וְגוֹאֲלֵנוּ ׃

כְּרַחֵם אָב עַל בָּנִים כֵּן תְּרַחֵם יְיָ עָלֵינוּ ׃ לַיְיָ הַיְשׁוּעָה עַל עַמְּךָ בִרְכָתֶךָ סֶלָה יְיָ צְבָאוֹת עִמָּנוּ
מִשְׂגָּב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה יְיָ צְבָאוֹת אַשְׁרֵי אָדָם בּוֹטֵחַ בָּךְ יְיָ הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם
קָרְאֵנוּ כִּי לֹא עַל צִדְקוֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ מַפִּילִים תַּחֲנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ כִּי עַל רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים יְיָ שְׁמָעָה יְיָ
סְלָחָה יְיָ הַקְשִׁיבָה וַעֲשֵׂה וְאַל תְּאַחַר לְמַעַנְךָ אֱלֹהַי כִּי שִׁמְךָ נִקְרָא עַל עִירְךָ וְעַל עַמֶּךָ ׃

אֱלֹהֵי בְּשַׂר עַמְּךָ מִפַּחְדְּךָ סָמַר ׃ וּמֵאָז עֲלוֹת הַשַּׁחַר יַעֲמוֹד עַל
מִשְׁמָר ׃ עַד עֵת מִנְחַת עֶרֶב ׃ כִּי אָמַר אֲכַפְּרָה פָנָיו בַּמִּנְחָה ׃
לְהַקְשִׁיב לְמַסְטִינֵנוּ מָאֵן תְּמָאֵן ׃ סְאוֹנוּ בְּרַעַשׁ אַל נָא תְּהִי סוֹאֵן ׃
וְאִם עֲוֹנוֹת תִּשְׁמוֹר הֲלֹא רַבּוּ ׃ מֵאֵין עוֹד פְּנוֹת אֶל הַמִּנְחָה ׃ יִשְׂרָאֵל
עַמְּךָ אֲשֶׁר בְּךָ מַאֲמִין ׃ אִם בִּשְׂמֹאל דְּחִיתוֹ קָרְבֵהוּ בְיָמִין בָּא לְשַׁחֵר
פָּנֶיךָ ׃ וַיִּקַּח מִן הַבָּא בְיָדוֹ מִנְחָה ׃ עוֹרְכֵי שֶׁוַע מְשַׁלְּמֵי פָרִים
שְׂפָתוֹתָם ׃ רְצֵה וְהַשְׁלֵךְ בִּמְצוּלוֹת יָם כָּל חַטֹּאתָם ׃ יֶעֱרַב לְפָנֶיךָ
שִׂיחָתָם וְרִנָּתָם כַּחַטָּאת וְכָעוֹלָה וְכַמִּנְחָה ׃ וִיכֻפַּר פָּנִים וְשָׂעִיר
פְּנִימִי וְחִיצוֹן ׃ יִהְיוּ נָא אֲמָרֵינוּ לְפָנֶיךָ לְרָצוֹן ׃ וְתֶעֱרַב מִנְחָתֵנוּ
כְּשֶׂה אַחַת מִן הַצֹּאן מִן הַמָּאתַיִם ׃ מִמַּשְׁקֵה יִשְׂרָאֵל לַמִּנְחָה ׃
רְאֵה כִּי אָזְלַתְ יָד וְיוֹשְׁבֵי מָרוֹם שָׁחוּ ׃ פַּסּוּ אֱמוּנִים וּבְכֵן לָקְחוּ ׃
כְּבַר פֶּה וַעֲרַל שָׂפָה ׃ וַיִּשְׁלְחוּ ׃ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּיָדוֹ מִנְחָה ׃ בָּרֵר נִיב
שְׂפָתַי כְּשַׁחַר פָּרוּס ׃ עֲנֵנִי וּרְפָא מִזְבַּחֲךָ הֶהָרוּס ׃ חֶלְקַת לְשׁוֹנִי
תֶּעֱרַב כַּשֶּׁמֶן לָרוֹס ׃ אֶת הָעוֹלָה וְאֶת הַמִּנְחָה ׃ בֵּית תְּפִלָּתָם
מְקוֹם צִקּוּן לַחַשָׁם ׃ חָשׁוּב כִּבְמָקוֹם אֲשֶׁר יְבַשְּׁלוּ שָׁם הַכֹּהֲנִים ׃
אֶת הַחַטָּאת וְאֶת הָאָשָׁם ׃ וַאֲשֶׁר יֹאפוּ אֶת הַמִּנְחָה ׃ יְצַוֶּה
יְיָ חַסְדּוֹ קוֹמְמִיּוּת הֲשִׁיבֵנִי לְנָוִי ׃ לְפָאֵר מְקוֹם מִקְדָּשִׁי לְחַדֵּשׁ
הֲדַר זִיוִי וְיָשַׁב מְצָרֵף וּמְטַהֵר אֶת בְּנֵי לֵוִי ׃ וְהָיוּ לַיְיָ מַגִּישֵׁי מִנְחָה ׃

אל מלך ויעבר יי יי וסלחת ׃ סלח לנו כי אתה

אלהינו ואלהי אבותינו

מַשְׂאַת כַּפַּי מִנְחַת עֶרֶב רְצֵה נָא בְּכוֹשֶׁר ׃ תִּכּוֹן תְּפִלָּתִי קְטוֹרֶת
לְפָנֶיךָ בְּתוֹם וּבְיוֹשֶׁר ׃ בְּקָרְאִי עֲנֵנִי צוּרִי הַיּוֹם יִפְנֶה כַּאֲשֶׁר
יָבִיאוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַמִּנְחָה ׃ רֵיחַ נִיחוֹחַ אִמְרֵי פִּי לְפָנֶיךָ צוּר
עוֹלָמִים ׃ חֶלְבִּי וְדָמִי הַנִּמְעָט בְּצוֹמִי תְּמוּר חֲלָבִים וְדָמִים
קַבֵּל הֶגְיוֹן לִבִּי אֲשֶׁר עָרַכְתִּי זֶה כַּמֶּה יָמִים וְהַיּוֹם בִּנְעִימִים ׃
כַּחַטָּאת וְכָאָשָׁם וְכַמִּנְחָה ׃ דְּרוֹשׁ נָא בְּיוֹם זֶה דּוֹרְשֶׁךָ וְהַדְרֵשׁ
לָהֶם בְּנִיב שְׂפָתַיִם ׃ שְׁעֵה לְמַעֲמָדָם וְטַהֲרֵם כַּכֶּסֶף מְזֻקָּק
שִׁבְעָתַיִם וּרְצֵה שִׂיחָתָם כְּשֶׂה אֶחָד מִן הַצֹּאן מִן הַמָּאתַיִם ׃
מִמַּשְׁקֵה יִשְׂרָאֵל לַמִּנְחָה ׃ כְּלִיל וְעוֹלָה תְּחִנָּתִי תֵּחָשֵׁב וּמַסְטִינִי רִיב
תָּרִיב ׃ וְהוֹצִיא כָּאוֹר צִדְקִי טֶרֶם יָבֹא הַשֶּׁמֶשׁ וְיַעֲרִיב ׃ שָׁפַךְ
כַּמַּיִם לִבּוֹ בִּתְפִלָּתוֹ כָּל אִישׁ ׃ וְהִקְרִיב הַמַּקְרִיב קָרְבָּנוֹ לַיְיָ מִנְחָה ׃
יְשׁוּרוּן עַמְּךָ יָשִׁיר חַסְדְּךָ בְּטוּב לֶקַח ׃ הַטֵּה אֵלָיו אָזְנְךָ וּשְׁמַע
וְעֵינֶיךָ פְּקַח וּרְאֵה ׃ כִּי טוֹב מִסְתּוֹפֵף בְּשַׁעֲרֵי רַחֲמֶיךָ ׃ וַיִּקַּח מִן
הַבָּא בְיָדוֹ מִנְחָה ׃ בְּרוֹב רַחֲמֶיךָ אִמְרֵי הַאֲזִינָה יְיָ הֲגִיגִי בִּינָה
אִם נָא מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ אֱלֹהֵי קֶדֶם מְעוֹנָה וְלָקַחְתָּ מִיָּדִי
מִנְחָתִי אֲשֶׁר הֵבֵאתִי לְךָ בִּתְחִנָּה ׃ וַיְהִי בַּעֲלוֹת הַמִּנְחָה ׃ שַׁדַּי לֹא
מְצָאנוּךָ שַׂגִּיא כֹּחַ לַעֲרָה מִקֶּדֶם קָנִיתָ ׃ אֶחָד הַמַּרְבֶּה וְאֶחָד
הַמַּמְעִיט בְּשׁוּבוֹ נַפְשׁוֹ רָצִיתָ ׃ אַךְ יְכַוֵּן לִבּוֹ לְפָנֶיךָ בְּמִנְחָתוֹ בְּעֵת
הַקְרִיב אוֹתָהּ ׃ וְזֹאת תּוֹרַת הַמִּנְחָה ׃ בִּהְיוֹת מִזְבְּחִי וּמִקְדָּשִׁי עַל
מְכוֹנוֹ וּגְבוּלוֹ ׃ הָיוּ מְכַפְּרִים עָלֵינוּ בִּשְׂעִירִים הָעוֹלִים לְגוֹרָלוֹ ׃
וְעַתָּה בְּאַשְׁמָתֵנוּ לוּ חָפֵץ יְיָ לַהֲמִיתֵנוּ ׃ לֹא לָקַח מִיָּדֵינוּ עוֹלָה
וּמִנְחָה ׃ תַּחֲנוּנִים יְדַבֵּר עַמְּךָ יְבַקֵּשׁ סְלִיחָה בְּלֵב מַר ׃ הִנּוֹ מִתְיַצֵּב
עַל מָצוֹר וְעוֹמֵד עַל מִשְׁמָר ׃ מְחַלֶּה פָּנֶיךָ לְעֵת מִנְחַת
עֶרֶב וּמְצַפֶּה כּוֹפֶר ׃ כִּי אָמַר אֲכַפְּרָה פָנָיו בַּמִּנְחָה ׃ יְרוּשָׁלַיִם עִירְךָ
בְּנֵה וְעָרֶיהָ מִקָּצֶה ׃ אֲסוּרִים רְעוּצִים פְּתַח וּלְחָפְשִׁי הוֹצֵא ׃ וְעָרְבָה
לַיְיָ מִנְחָתָם כִּימֵי עוֹלָם וְתָשׁוּב וְתִרְצֶה ׃ עוֹר פְּנוֹת אֶל הַמִּנְחָה

ונפוצות

בפרשיות ומתפללין מנח׳ בלחש וחוז׳ החזן תפלו׳ י״ח ואומ׳ עננו קודם רפאינו ואח׳ כך מתחי׳ החזן לכו ונשוב׳ וכו׳׳

לְכוּ וְנָשׁוּבָה אֶל יְיָ כִּי הוּא טָרָף וְיִרְפָּאֵנוּ יַךְ וְיַחְבְּשֵׁנוּ׃ יְחַיֵּינוּ מִיּוֹמָיִם בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי יְקִימֵנוּ וְנִחְיֶה לְפָנָיו׃ כִּי לֹא עַל צִדְקוֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ מַפִּילִים תַּחֲנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ כִּי עַל רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים׃ יְיָ שְׁמָעָה יְיָ סְלָחָה יְיָ הַקְשִׁיבָה וַעֲשֵׂה אַל תְּאַחַר לְמַעַנְךָ אֱלֹהַי כִּי שִׁמְךָ נִקְרָא עַל עִירְךָ וְעַל עַמֶּךָ׃

ג״פ הֲשִׁיבֵנוּ יְיָ אֵלֶיךָ וְנָשׁוּבָה חַדֵּשׁ יָמֵינוּ כְּקֶדֶם׃

אֵל מֶלֶךְ יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רַחֲמִים מִתְנַהֵג בַּחֲסִידוּת מוֹחֵל עֲוֹנוֹת עַמּוֹ מַעֲבִיר רִאשׁוֹן רִאשׁוֹן׳ מַרְבֶּה מְחִילָה לְחַטָּאִים וּסְלִיחָה לַפּוֹשְׁעִים׳ עוֹשֶׂה צְדָקוֹת עִם כָּל בָּשָׂר וְרוּחַ׳ לֹא כְרָעָתָם תִּגְמוֹל אֵל הוֹרֵיתָ לָנוּ לוֹמַר שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה׳ זְכָר לָנוּ הַיּוֹם בְּרִית שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה כְּמוֹ שֶׁהוֹדַעְתָּ לֶעָנָיו מִקֶּדֶם כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב וַיֵּרֶד יְיָ בֶּעָנָן וַיִּתְיַצֵּב עִמּוֹ שָׁם׳ וַיִּקְרָא בְשֵׁם יְיָ׃ וַיַּעֲבֹר יְיָ עַל פָּנָיו וַיִּקְרָא׃

יְיָ יְיָ אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וֶאֱמֶת נֹצֵר חֶסֶד לָאֲלָפִים נֹשֵׂא עָוֹן וָפֶשַׁע וְחַטָּאָה וְנַקֵּה וְסָלַחְתָּ לַעֲוֹנֵנוּ וּלְחַטָּאתֵנוּ וּנְחַלְתָּנוּ׳ סְלַח לָנוּ אָבִינוּ כִּי חָטָאנוּ מְחַל לָנוּ מַלְכֵּנוּ כִּי פָשָׁעְנוּ׳ כִּי אַתָּה יְיָ טוֹב וְסַלָּח וְרַב חֶסֶד לְכָל קוֹרְאֶיךָ׃

אָנָּא יְיָ אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם תִּכּוֹן תְּפִלָּתֵנוּ קְטֹרֶת לְפָנֶיךָ וְתוֹצִיא כָאוֹר צִדְקֵנוּ וּמִשְׁפָּטֵנוּ כַּצָּהֳרָיִם אֲמָרֵינוּ הַאֲזִינָה יְיָ בִּינָה הֲגִיגֵנוּ׃ בְּקָרְאֵנוּ עֲנֵנוּ אֱלֹהֵי צִדְקֵנוּ׃

כְּרַחֵם אָב עַל בָּנִים כֵּן תְּרַחֵם יְיָ עָלֵינוּ׃ לַייָ הַיְשׁוּעָה עַל עַמְּךָ בִרְכָתֶךָ סֶּלָה׃ יְיָ צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׂגָּב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה׃ יְיָ צְבָאוֹת אַשְׁרֵי אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ׳ יְיָ הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ׃ סְלַח נָא לַעֲוֹן הָעָם הַזֶּה כְּגֹדֶל חַסְדֶּךָ וְכַאֲשֶׁר נָשָׂאתָה לָעָם הַזֶּה מִמִּצְרַיִם וְעַד הֵנָּה וְשָׁם נֶאֱמַר׃ וַיֹּאמֶר יְיָ סָלַחְתִּי כִּדְבָרֶיךָ׳ הַטֵּה אֱלֹהַי אָזְנְךָ וּשְׁמָע פְּקַח עֵינֶיךָ וּרְאֵה אֶת שֹׁמְמוֹתֵינוּ וְהָעִיר אֲשֶׁר נִקְרָא שִׁמְךָ עָלֶיהָ כִּי לֹא עַל צִדְקוֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ מַפִּילִים תַּחֲנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ׳ כִּי עַל רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים אֲדֹנָי שְׁמָעָה אֲדֹנָי סְלָחָה אֲדֹנָי הַקְשִׁיבָה וַעֲשֵׂה וְאַל תְּאַחַר לְמַעַנְךָ אֱלֹהַי כִּי שִׁמְךָ נִקְרָא עַל עִירְךָ וְעַל עַמֶּךָ׃

כְּחִי קִצַּר יָמָי׃ אֹמַר אֵלִי אַל תַּעֲלֵנִי בַּחֲצִי יָמָי בְּדוֹר דּוֹרִים שְׁנוֹתֶיךָ׃ לְפָנִים הָאָרֶץ יָסַדְתָּ וּמַעֲשֵׂה יָדֶיךָ שָׁמָיִם׃ הֵמָּה יֹאבֵדוּ וְאַתָּה תַעֲמוֹר וְכֻלָּם כַּבֶּגֶד יִבְלוּ כַּלְּבוּשׁ תַּחֲלִיפֵם וְיַחֲלוֹפוּ׃ וְאַתָּה הוּא וּשְׁנוֹתֶיךָ לֹא יִתָּמּוּ׃ בְּנֵי עֲבָדֶיךָ יִשְׁכּוֹנוּ וְזַרְעָם לְפָנֶיךָ יִכּוֹן׃

ויתחיל החזן יום זה בניגון של עת שערי רצון וכו׳

יוֹם זֶה יְהִי מִשְׁקַל כָּל חַטֹּאתַי׃ בְּטֵל בְּמִעוּטוֹ כִּדְמוּת יַרְחַי׃ הַיּוֹם לְבַר מִסְפַּר זָכִיּוֹתַי יַרְבֶּה וְיָצִיץ צִיץ וִיהִי פוֹרֵחַ׃ יום זה וַדַּאי זָדוֹן לִבִּי אֶצְלִי גָלוּי׃ חוֹטֵי עֲוֹנוֹתַי עִם דוֹק רִשְׁעִי׃ דִּינִי אֲנִי אֶרַע בָּאֵשׁ קָלוּי׃ כִּי רַע וּבִישׁ אֲרַגְתִּי אֵל פִּשְׁעִי׃ הוֹלֵךְ בְּיוֹם וְיוֹם אַחַר בִּצְעִי׃ מִבֵּית מְקוֹם סֵפֶר תִּינוֹק בּוֹרֵחַ׃ יום זה אֶבֶן בְּחַבְלֵי שָׁוְא עָוֹן מוֹשֵׁךְ אָחוֹר לְךָ אֵלִי בְּאָתִי נִצָּב רְפָאוֹת לְאֶרֶס מַר נָחָשׁ נוֹשֵׁךְ׃ שׁוּעַ וּמִתְחַנֵּן נִכְאָב נֶעֱצָב׃ יוֹשֵׁב בְּעִנּוּיֵי אֶבֶן מַחְצֵב׃ יַד פֶּה וְעַיִן אֵין לִי טַעַם וְרֵיחַ׃ יום זה הֵן רֹאשׁ חֳדָשִׁים אֵל עַמְּךָ נָתַתָּ׃ לִזְמַן לְכַפֵּר עַל כָּל תּוֹלְדוֹתָם׃ מֵאֵת אֲהוּבְךָ שׁוֹטֵן הַשַּׁבָּת׃ עַל כֵּן אֲקַדֶּמְךָ בִּתְחִנָּתָם׃ מִיּוֹם לְפָנָיו בָּא כִּי אָז אֵיתָם׃ אָשׁוּב לְאִישׁ תּוֹשָׁב לֹא עוֹד אוֹרֵחַ׃ יום זה וּבְרוֹב חֲסָדֶיךָ אַתָּה מַלְכִּי׃ תָּקוּם תְּרַחֵם אֶת צִיּוֹן קָדְשֵׁנוּ׃ דִּירַת מְנוּחָתֶךָ שִׂים כְּבוֹדִי׃ כִּי בָהּ נַעֲלָה עוֹלוֹת רָאשֵׁי חָדְשֵׁנוּ׃ נָא אֵל שְׁלַח נוֹשֵׂא נֵזֶר רֹאשֵׁנוּ׃ כִּי שָׂם לְבָבֵנוּ שׁוֹאֵף זוֹרֵחַ׃

יום זה ואומרים למנצח על הגיתית מזמור ח׳ בתהלים

לַמְנַצֵּחַ עַל הַגִּתִּית מִזְמוֹר לְדָוִד׃ יְיָ אֲדֹנֵינוּ מָה אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל הָאָרֶץ אֲשֶׁר תְּנָה הוֹדְךָ עַל הַשָּׁמָיִם׃ מִפִּי עוֹלְלִים וְיוֹנְקִים יִסַּדְתָּ עֹז לְמַעַן צוֹרְרֶיךָ לְהַשְׁבִּית אוֹיֵב וּמִתְנַקֵּם׃ כִּי אֶרְאֶה שָׁמֶיךָ מַעֲשֵׂה אֶצְבְּעוֹתֶיךָ יָרֵחַ וְכוֹכָבִים אֲשֶׁר כּוֹנָנְתָּה׃ מָה אֱנוֹשׁ כִּי תִזְכְּרֶנּוּ וּבֶן אָדָם כִּי תִפְקְדֶנּוּ׃ וַתְּחַסְּרֵהוּ מְּעַט מֵאֱלֹהִים וְכָבוֹד וְהָדָר תְּעַטְּרֵהוּ׃ תַּמְשִׁילֵהוּ בְּמַעֲשֵׂי יָדֶיךָ כֹּל שַׁתָּה תַחַת רַגְלָיו׃ צֹנֶה וַאֲלָפִים כֻּלָּם וְגַם בַּהֲמוֹת שָׂדָי׃ צִפּוֹר שָׁמַיִם וּדְגֵי הַיָּם עֹבֵר אָרְחוֹת יַמִּים׃ יְיָ אֲדֹנֵינוּ מָה אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל הָאָרֶץ׃

ויתחיל החזן אשרי וכו׳ ואומר חצי קדיש ומוציאין ס״ת וקוראין ג גברי בפרשת כי תשא ויחל משה וכו׳ ומפטיר דרשו וכו׳ ותמצא

תפלת ערב ראש חודש
שהוא יום כפור קטן

בכל ער"ח יעשה כמו י"כ כי כן נהגו הרבה חסידי" ראשוני': וישים על לבו לתקן כל המקולקל הן בממון הן בגוף הן בנפש ויתוודה בבכי רבה ובתרעה גמורה: ויעזוב דרכו הרשע ואז כשיכנס ר"ח יהי" כבריה חדשה: ומכאן ואילך יתנהג הקדושה ויהיה נדבק ב"ה ובתורתו:

אותן האנשים המתעני' ער"ח מניחם טלית ותפילין קודם מנחה ואח"כ יתחיל החזן תפלה לעני כי יעטוף וכו' מזמור ק"ב בתהילים:

תְּפִלָּה לְעָנִי כִּי יַעֲטֹף וְלִפְנֵי ײ יִשְׁפֹּךְ שִׂיחוֹ: ײ שִׁמְעָה תְפִלָּתִי וְשַׁוְעָתִי אֵלֶיךָ תָבוֹא: אַל תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ מִמֶּנִּי בְּיוֹם צַר לִי הַטֵּה אֵלַי אָזְנֶךָ בְּיוֹם אֶקְרָא מַהֵר עֲנֵנִי: כִּי כָלוּ בְעָשָׁן יָמָי וְעַצְמוֹתַי כְּמוֹקֵד נִחָרוּ: הוּכָּה כָעֵשֶׂב וַיִּבַשׁ לִבִּי כִּי שָׁכַחְתִּי מֵאֲכֹל לַחְמִי: מִקּוֹל אַנְחָתִי דָּבְקָה עַצְמִי לִבְשָׂרִי: דָּמִיתִי לִקְאַת מִדְבָּר הָיִיתִי כְּכוֹס חֳרָבוֹת: שָׁקַדְתִּי וָאֶהְיֶה כְּצִפּוֹר בּוֹדֵד עַל גָּג: כָּל הַיּוֹם חֵרְפוּנִי אוֹיְבָי מְהוֹלָלַי בִּי נִשְׁבָּעוּ: כִּי אֵפֶר כַּלֶּחֶם אָכָלְתִּי וְשִׁקֻּוַי בִּבְכִי מָסָכְתִּי: מִפְּנֵי זַעַמְךָ וְקִצְפֶּךָ כִּי נְשָׂאתַנִי וַתַּשְׁלִיכֵנִי: יָמַי כְּצֵל נָטוּי וַאֲנִי כָּעֵשֶׂב אִיבָשׁ: וְאַתָּה ײ לְעוֹלָם תֵּשֵׁב וְזִכְרְךָ לְדֹר וָדֹר: אַתָּה תָקוּם תְּרַחֵם צִיּוֹן כִּי עֵת לְחֶנְנָהּ כִּי בָא מוֹעֵד: כִּי רָצוּ עֲבָדֶיךָ אֶת אֲבָנֶיהָ וְאֶת עֲפָרָהּ יְחֹנֵנוּ: וְיִירְאוּ גוֹיִם אֶת שֵׁם ײ וְכָל מַלְכֵי הָאָרֶץ אֶת כְּבוֹדֶךָ: כִּי בָנָה ײ צִיּוֹן נִרְאָה בִּכְבוֹדוֹ: פָּנָה אֶל תְּפִלַּת הָעַרְעָר וְלֹא בָזָה אֶת תְּפִלָּתָם: תִּכָּתֶב זֹאת לְדוֹר אַחֲרוֹן וְעַם נִבְרָא יְהַלֶּל יָהּ: כִּי הִשְׁקִיף מִמְּרוֹם קָדְשׁוֹ ײ מִשָּׁמַיִם אֶל אֶרֶץ הִבִּיט לִשְׁמֹעַ אֶנְקַת אָסִיר לְפַתֵּחַ בְּנֵי תְמוּתָה: לְסַפֵּר בְּצִיּוֹן שֵׁם ײ וּתְהִלָּתוֹ בִּירוּשָׁלָיִם: בְּהִקָּבֵץ עַמִּים יַחְדָּו וּמַמְלָכוֹת לַעֲבֹד אֶת ײ: עִנָּה בַדֶּרֶךְ

ודעות וירפא את תחלואיה ואת מכותיה ויכפר את חטאתיה ויחדש נעוריה מלך מלכי המלכים יפתח לה שערי אורה שערי ברכה שערי גילה · שערי דיצה · שערי הרווחה · שערי ועד טוב · שערי זכיות · שערי חיים טובים · שערי טובה · שערי ישועה · שערי כפרה · שערי לב טוב שמח · שערי מחילה · שערי סליחה · שערי עזרה · שערי פדות · שערי צדקה · שערי קוממיות · שערי רפואה · שערי שמחה · שערי תשועה · כדכתיב ותשועת צדיקים מיי' ומעוזם בעת צרה ויעזרם ויפלטם · מלך מלכי המלכי' יפתח רחמיו ויתקלה עת ללדת במהירות ובקלות בלי שום צער ותקלה בריאו' ימי' ושני' מי שענה לשרה הוא יעניה · מי שענה לרחל כאשר ילדה את יוסף הוא יעניה מי שענה ופקד לכל העקרות והיולדות הוא יעניה מי שענה לחנה כאשר ילדה לשמואל הוא יעניה ויוליאנה ויצילנה מפסקה של חוה ומכל צרקי ודבקי מיתה · וישלח לה רפואה שלימה בזכות אברהם יצחק ויעקב ובזכות כל הצדיקים ויסיר ממנה כל סכנה וכל תקלה השתא בעגלא ובזמן קריב אמן סלה :

דש קרבו גוים זאגט מן אן תשעה באב צו מארגנש נאך אשרי ובא לציון ·

קִרְבוּ גוֹיִם לִשְׁמֹעַ וּלְאֻמִּים הַקְשִׁיבוּ תִּשְׁמַע הָאָרֶץ וּמְלֹאָהּ תֵּבֵל וְכָל צֶאֱצָאֶיהָ : כִּי קֶצֶף לַייָ עַל כָּל הַגּוֹיִם וְחֵמָה עַל כָּל צְבָאָם הֶחֱרִימָם נְתָנָם לַטָּבַח : וְחַלְלֵיהֶם יֻשְׁלָכוּ וּפִגְרֵיהֶם יַעֲלֶה בָאְשָׁם וְנָמַסּוּ הָרִים מִדָּמָם : וְנָמַקּוּ כָּל צְבָא הַשָּׁמַיִם · וְנָגֹלּוּ כַסֵּפֶר הַשָּׁמָיִם וְכָל צְבָאָם יִבּוֹל כִּנְבֹל עָלֶה מִגֶּפֶן וּכְנֹבֶלֶת מִתְּאֵנָה : כִּי רִוְּתָה בַשָּׁמַיִם חַרְבִּי הִנֵּה עַל אֱדוֹם תֵּרֵד וְעַל עַם חֶרְמִי לְמִשְׁפָּט : חֶרֶב לַייָ מָלְאָה דָם הֻדַּשְׁנָה מֵחֵלֶב מִדַּם כָּרִים וְעַתּוּדִים מֵחֵלֶב כִּלְיוֹת אֵילִים כִּי זֶבַח לַייָ בְּבָצְרָה וְטֶבַח גָּדוֹל בְּאֶרֶץ אֱדוֹם : וְיָרְדוּ רְאֵמִים עִמָּם וּפָרִים עִם אַבִּירִים וְרִוְּתָה אַרְצָם מִדָּם וַעֲפָרָם מֵחֵלֶב יְדֻשָּׁן : כִּי יוֹם נָקָם לַייָ שְׁנַת שִׁלּוּמִים לְרִיב צִיּוֹן : וְנֶהֶפְכוּ נְחָלֶיהָ לְזֶפֶת וַעֲפָרָהּ לְגָפְרִית וְהָיְתָה אַרְצָהּ לְזֶפֶת בֹּעֵרָה : לַיְלָה וְיוֹמָם לֹא תִכְבֶּה · לְעוֹלָם יַעֲלֶה עֲשָׁנָהּ מִדּוֹר לָדוֹר תֶּחֱרָב לְנֵצַח נְצָחִים אֵין עֹבֵר בָּהּ : וִירֵשׁוּהָ קָאַת וְקִפּוֹד וְיַנְשׁוֹף וְעֹרֵב יִשְׁכְּנוּ בָהּ וְנָטָה עָלֶיהָ קַו תֹהוּ וְאַבְנֵי בֹהוּ : חֹרֶיהָ וְאֵין שָׁם מְלוּכָה יִקְרָאוּ וְכָל שָׂרֶיהָ יִהְיוּ אָפֶס : וְעָלְתָה אַרְמְנֹתֶיהָ סִירִים קִמּוֹשׂ וָחוֹחַ בְּמִבְצָרֶיהָ וְהָיְתָה נְוֵה תַנִּים חָצִיר לִבְנוֹת יַעֲנָה : וּפָגְשׁוּ צִיִּים אֶת אִיִּים וְשָׂעִיר עַל רֵעֵהוּ יִקְרָא אַךְ שָׁם הִרְגִּיעָה לִּילִית · וּמָצְאָה לָהּ מָנוֹחַ : שָׁמָּה קִנְּנָה קִפּוֹז וַתְּמַלֵּט וּבָקְעָה וְדָגְרָה בְצִלָּהּ אַךְ שָׁם נִקְבְּצוּ דַיּוֹת אִשָּׁה רְעוּתָהּ : דִּרְשׁוּ מֵעַל סֵפֶר יְיָ וּקְרָאוּ אַחַת מֵהֵנָּה לֹא נֶעְדָּרָה אִשָּׁה רְעוּתָהּ לֹא פָקָדוּ כִּי פִי הוּא צִוָּה וְרוּחוֹ הוּא קִבְּצָן : וְהוּא הִפִּיל לָהֶן גּוֹרָל וְיָדוֹ חִלְּקַתָּה לָהֶם בַּקָּו עַד עוֹלָם יִירָשׁוּהָ לְדוֹר וָדוֹר יִשְׁכְּנוּ בָהּ : יְשֻׂשׂוּם מִדְבָּר וְצִיָּה וְתָגֵל עֲרָבָה וְתִפְרַח כַּחֲבַצָּלֶת : פָּרֹחַ תִּפְרַח וְתָגֵל אַף גִּילַת וְרַנֵּן כְּבוֹד הַלְּבָנוֹן נִתַּן לָהּ הֲדַר הַכַּרְמֶל וְהַשָּׁרוֹן הֵמָּה יִרְאוּ כְבוֹד יְיָ הֲדַר אֱלֹהֵינוּ : חַזְּקוּ יָדַיִם רָפוֹת וּבִרְכַּיִם כֹּשְׁלוֹת אַמֵּצוּ : אִמְרוּ לְנִמְהֲרֵי לֵב חִזְקוּ אַל תִּירָאוּ הִנֵּה אֱלֹהֵיכֶם נָקָם יָבוֹא גְּמוּל אֱלֹהִים הוּא יָבוֹא וְיֹשַׁעֲכֶם : אָז תִּפָּקַחְנָה עֵינֵי עִוְרִים וְאָזְנֵי חֵרְשִׁים תִּפָּתַחְנָה : אָז יְדַלֵּג כָּאַיָּל פִּסֵּחַ וְתָרֹן לְשׁוֹן אִלֵּם כִּי נִבְקְעוּ בַמִּדְבָּר מַיִם וּנְחָלִים בָּעֲרָבָה : וְהָיָה הַשָּׁרָב לַאֲגַם וְצִמָּאוֹן לְמַבּוּעֵי מָיִם בִּנְוֵה תַנִּים רִבְצָהּ חָצִיר לְקָנֶה וָגֹמֶא : וְהָיָה שָׁם מַסְלוּל וָדֶרֶךְ וְדֶרֶךְ הַקֹּדֶשׁ יִקָּרֵא לָהּ לֹא יַעַבְרֶנּוּ טָמֵא וְהוּא לָמוֹ הֹלֵךְ דֶּרֶךְ וֶאֱוִילִים לֹא יִתְעוּ : לֹא יִהְיֶה שָׁם אַרְיֵה וּפְרִיץ חַיּוֹת בַּל יַעֲלֶנָּה לֹא תִמָּצֵא שָׁם וְהָלְכוּ גְּאוּלִים : וּפְדוּיֵי יְיָ יְשֻׁבוּן וּבָאוּ צִיּוֹן בְּרִנָּה וְשִׂמְחַת עוֹלָם עַל רֹאשָׁם שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה יַשִּׂיגוּ וְנָסוּ יָגוֹן וַאֲנָחָה :

תם ונשלם שבח לאל בורא עולם :

פון איינאלה זועגן קאן דיא אויקיםאך איאית זיין אך זאל און גאטר זיין קינדר צו היבן אויף זיין ביין· אך הבן אונזרי חכמים נאך איין תקנה געפונדן דאש אן ניט קומט צו דער עבירה דש אן זאל זיך דריין גווינן· ווען אן ניט איינשלאפן קאן דיזי פיר פסוקים שטעלן זאגן זעלבי פסוקים היטן דען בן אדם פאר דיזי עבירה ווען אן ניט קאן אזי פיר פסוקים אויין ווינג זאגן זאל אן זאגן וואש אן קאן אויז וו׳ כ׳ג׳:
דאש זיין דיא פיר פסוקים:

תּוֹרָה צִוָּה לָנוּ מֹשֶׁה מוֹרָשָׁה קְהִלַּת יַעֲקֹב:
אוֹר זָרוּעַ לַצַּדִּיק וּלְיִשְׁרֵי לֵב שִׂמְחָה:
אֵשׁ תָּמִיד תּוּקַד עַל הַמִּזְבֵּחַ לֹא תִכְבֶּה:
סֵעֲפִים שָׂנֵאתִי וְתוֹרָתְךָ אָהָבְתִּי:

ווער איין לאדן אי׳ זאל דיא כוונה הבן ווען אן זיגט אור זרוע לצדיק זיין סופי תיבות קרע ר״ן קרע שטן: ווען אן קריאת שמע גליינט האט זאל אן גין פר דער אזוזה אול זאל זיין פינגר דרויף ליגן אול זאל אזו זאגן:

יְיָ שׁוֹמְרִי יְיָ צִלִּי עַל יַד יְמִינִי יְיָ יִשְׁמָר צֵאתִי וּבוֹאִי לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם שַׁדַּי יִשְׁמְרֵנִי מִיֵּצֶר הָרַע שַׁדַּי יַצִּילֵנִי וְיִשְׁמְרֵנִי מִכָּל חֳלָאִים רָעִים וּמִכָּל הִרְהוּרִים רָעִים וּמִכָּל חֲלוֹמוֹת רָעִים מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם אָמֵן סֶלָה:

דש אי׳ טייטש שדי דר אלאעכטי· גאט זאל איך היטן אול בשירען פאר דעם יצר הרע אול פ׳ אלי בייזי קראנקהיט אול פר אלי בייזי גדאנק· אול פר אלי ביז חלומות פון איצונדרט אן ביז איביג אאן סלה: ווער ניט זאגן קאן אויף לשון הקודש קאן אויף טייטש זאגן:

דער נאך זאל אן זיבן אאלט זאגן דיזן פסוק:

בְּכָל דְּרָכֶךָ רְעֵהוּ וְהוּא יְיַשֵּׁר אוֹרְחוֹתֶיךָ:

דש אי׳ טייטש אין אלי דייני וועג זאלשטו גאט ארקענן דר ווערט דיר רעכט פערטיג אאכן דייני וועג:

אי שיש בו דעה יכוין על דעהו והוא על פי הסוד ודי לאבין:

זעלכי לייט די ירא׳ת שאים אי׳ זיך האבן די דא וואשר נעבן אירן בעט שטין האבן וויא איר שון אובן פארנן הער דר פון גשריבן הבן נאך דעם דש זיא זיך צו אירן ווייבר בהעפט האבן וועשן זי אירה הענד ווידר אול זאגן דיזי פסוקים ביז זיא איין שלאפן:

איין מיטליכר זאל זיך דריין גווינן דש אן אלי נאכט ווען אן זיך ליגט זאל אזו דרייא אאלט זאגן:

רא ניג איך איך אין גאטש נאאן נידר איט דר גאטש הילף וויל איך אויף שטין אארגן פריא ווידר איט

גזונדהייט אלי איינר גלידר· וואש איר הייט דיזי נאכט ווערד טרויאן ען אאג זיין וואש ען זיין וויל איך אארגן ניט פאשטן:

אזר ווען אין שון וואש זאלט טרויאן דש אין דונגט ענ׳ אערנ טגוט זאל אן דאך ניט פאשטן דר איט דש דער בעל חלום זאל אין אנוחה לאגן:

מן זאל די קלייני קינדר דריין גיוינן דש אן אירן זאל אלי נאכט אי אן זיא שלאפן פירט דיזש קריאת שאע פר זאגן:

אבר דש אי׳ איין גרושי אלוה דש די עלטרן זאלן וואל אכטונג געבן אויף אירה קינדר דש זיא אין אירה קליידר וויבר זיין דש קיין לואה און אירן העאדר אי׳ דען ווען חס ושלום וואש לואה און אירן העאד אי׳ אזו אי׳ איין עבירה דש זיא איין שם נעגן אי׳ דר עונש אירה עלטרן דיא דא ניט אכטונג דרויף געבן:

ווען איין נשה הארט צו קינד גיט זאל אן דיזי תפלה פר אירנט אעגן טון און זאל צו פר גאז צדקה געבן פון אירנט וועגן און זאל די טיר אויף אאכן אול צו דר טיר אניין תפלה טון: ויאמר:

האל המלך הגדול הגבור והנורא· העונה לעתות בצרה הוא יקבל תפילתינו ותפלת כל עמו בית ישראל ברחמי׳ וברצון ובתוכם ובכללם יזכור ויפקוד לטובה ולרחמים לאשה עקרה ולבה עצורה ותחיל ותזעק בחבל ולידה היא האשה הפלונית (און אזו זיא נעגן בייא אירן נאאן) אשת פלוני היושבת על המשבר שברה אל יי אלהי הוא יראה לרחה ודמעתה ויעתר לעתירת׳ ותעלה לרצון תפילתה הוא ברחמיו יפלטה: הוא ברחמיו יחלצה· על קו הבריאות החיים והשלום ישיב אותה רפאות תהי לשריה ושיקוי לעצמותיה: מלך מלכי המלכים שמע וענה תפלות האימהות הקדושות והטהורות שהיו בטבעם עקרות וחפץ ושינה את מערכות לטובה והשגיח עליהם במדת הרחמים ויהיו נפקדות ונזכרות בזרע אנשי׳ הוא יזכור ויפקוד לטובה לחן ולחסד ולרחמי׳ ולחיי׳ ולשלו׳ להאשה הזאת היושבת על המשבר להניח לה מרגזה הקשה ומעצבונה ולא תוסיף לדאבה עוד ויפתח את רחמה ויצא הולד לחיים ולשלום במזל ובשעה טובה בלי שום נזק וצער לא לה ולא לולד ינסיף ויתן לה כח ואון ובריאות בלי שום צער ומכאובי׳ כי עיניה לך תלויות לבד ולך היא צופה ועיניה מיחלות כעיני עבדי׳ אל יד אדוניהם וכעיני שפחה אל יד גבירתה עד שתחננה ותוציא אותה מצער לרווחה קומי אורי כי בא אורך וכבוד יי עליך זרח ונאמר ויצעק משה אל יי ויאמר אל נא רפא נא לה· ונאמר וירדו כל עבדיך אלה אלי והשתחוו לי לאמור צא אתה וכל העם אשר ברגליך ואחרי כן אצא ויצא· וירדו כל עבדיך אלה אלי והשתחוו לי לאמור צא אתה וכל העם אשר ברגליך ואחרי כן אצא ויצא· וירדו כל עבדיך אלה אלי והשתחוו לי לאמור צא אתה וכל העם אשר ברגליך ואחרי כן אצא ויצא· לא תהיה משכלה עקר ועקרה בארצך· את מספר ימיך אמלא· מלך מלכי המלכים יאיר בחמלתו עליה בכתוב קומי אורי כי בא אורך וכבוד יי עליך זרח· ותגזור אומר ויקם לך ועל דרכיך נוגה אור· מלך מלכי המלכים יבטל מ״מנה כל גזרות קשות

זרעות

לְעוֹלָם וָעֶד כִּי הַמַּלְכוּת שֶׁלְּךָ הִיא וּלְעוֹלְמֵי עַד תִּמְלוֹךְ בְּכָבוֹד כִּי אֵין לָנוּ מֶלֶךְ אֶלָּא אָתָּה׃

הַמַּלְאָךְ הַגֹּאֵל אֹתִי מִכָּל רָע יְבָרֵךְ אֶת הַנְּעָרִים וְיִקָּרֵא בָהֶם שְׁמִי וְשֵׁם אֲבֹתַי אַבְרָהָם וְיִצְחָק וְיִדְגּוּ לָרֹב בְּקֶרֶב הָאָרֶץ׃ וַיֹּאמֶר אִם שָׁמוֹעַ תִּשְׁמַע לְקוֹל יְיָ אֱלֹהֶיךָ וְהַיָּשָׁר בְּעֵינָיו תַּעֲשֶׂה וְהַאֲזַנְתָּ לְמִצְוֹתָיו וְשָׁמַרְתָּ כָּל חֻקָּיו כָּל הַמַּחֲלָה אֲשֶׁר שַׂמְתִּי בְמִצְרַיִם לֹא אָשִׂים עָלֶיךָ כִּי אֲנִי יְיָ רֹפְאֶךָ׃ וַיֹּאמֶר יְיָ אֶל הַשָּׂטָן יִגְעַר יְיָ בְּךָ הַשָּׂטָן וְיִגְעַר יְיָ בְּךָ הַבֹּחֵר בִּירוּשָׁלָיִם הֲלֹא זֶה אוּד מֻצָּל מֵאֵשׁ׃ הִנֵּה מִטָּתוֹ שֶׁלִּשְׁלֹמֹה שִׁשִּׁים גִּבֹּרִים סָבִיב לָהּ מִגִּבֹּרֵי יִשְׂרָאֵל׃ כֻּלָּם אֲחֻזֵי חֶרֶב מְלֻמְּדֵי מִלְחָמָה אִישׁ חַרְבּוֹ עַל יְרֵכוֹ מִפַּחַד בַּלֵּילוֹת׃

אול' און זאגט דרייא מאהט דען פסוק יברכך:

יְבָרֶכְךָ יְיָ וְיִשְׁמְרֶךָ׃ יָאֵר יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ׃ יִשָּׂא יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם׃

דאש זאגט מן אויך דרייא מאהט:

הִנֵּה לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל׃

דען פסוק זאגט מן אויך דרייא מאהט:

לִישׁוּעָתְךָ קִוִּיתִי יְיָ׃ קִוִּיתִי יְיָ לִישׁוּעָתְךָ׃ יְיָ לִישׁוּעָתְךָ קִוִּיתִי׃ דש זאגט מן אויך דרייא מאהט:

בְּשֵׁם יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ מִימִינִי מִיכָאֵל׃ וּמִשְּׂמֹאלִי גַּבְרִיאֵל׃ וּמִלְּפָנַי אוּרִיאֵל׃ וּמֵאֲחוֹרַי רְפָאֵל׃ וְעַל רֹאשִׁי שְׁכִינַת אֵל׃

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת אַשְׁרֵי כָּל יְרֵא יְיָ הַהֹלֵךְ בִּדְרָכָיו׃ יְגִיעַ כַּפֶּיךָ כִּי תֹאכֵל אַשְׁרֶיךָ וְטוֹב לָךְ׃ אֶשְׁתְּךָ כְּגֶפֶן פֹּרִיָּה בְּיַרְכְּתֵי בֵיתֶךָ בָּנֶיךָ כִּשְׁתִלֵי זֵיתִים סָבִיב לְשֻׁלְחָנֶךָ׃ הִנֵּה כִי כֵן יְבֹרַךְ גָּבֶר יְרֵא יְיָ׃ יְבָרֶכְךָ יְיָ מִצִּיּוֹן וּרְאֵה בְּטוּב יְרוּשָׁלָיִם כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ׃ וּרְאֵה בָנִים לְבָנֶיךָ שָׁלוֹם עַל יִשְׂרָאֵל׃ רִגְזוּ וְאַל תֶּחֱטָאוּ אִמְרוּ בִלְבַבְכֶם עַל מִשְׁכַּבְכֶם וְדֹמּוּ סֶלָה׃

דען פסוק זאגט מן אויך דרייא מאהט:

אֲדוֹן עוֹלָם אֲשֶׁר מָלַךְ׃ בְּטֶרֶם כָּל יְצִיר נִבְרָא׃ לְעֵת נַעֲשָׂה בְחֶפְצוֹ כֹּל אֲזַי מֶלֶךְ שְׁמוֹ נִקְרָא׃ וְאַחֲרֵי כִּכְלוֹת הַכֹּל לְבַדּוֹ יִמְלוֹךְ נוֹרָא׃ וְהוּא הָיָה וְהוּא הֹוֶה וְהוּא יִהְיֶה בְּתִפְאָרָה׃ וְהוּא אֶחָד וְאֵין שֵׁנִי לְהַמְשִׁיל לוֹ לְהַחְבִּירָה׃ בְּלִי רֵאשִׁית בְּלִי תַכְלִית וְלוֹ הָעֹז וְהַמִּשְׂרָה׃ וְהוּא אֵלִי וְחַי גֹּאֲלִי וְצוּר חֶבְלִי בְּעֵת צָרָה׃ וְהוּא נִסִּי וּמָנוֹסִי מְנָת כּוֹסִי בְּיוֹם אֶקְרָא׃ בְּיָדוֹ אַפְקִיד רוּחִי בְּעֵת אִישַׁן וְאָעִירָה׃ וְעִם רוּחִי גְוִיָּתִי יְיָ לִי וְלֹא אִירָא׃

דיא חכמי הקבלה טרייבן דז פון דער עבירה וועגן דס דיא לייט אין שלוף רואה קרי זיינן דש זעלביג איז דיא טירדות לילית דיא קואט דען בן אדם אין חלום אלז ווען אן לו טון העט מיט איינר אשה אודר בתולה אול גיט זרע פון דען בן אדם דש בעונות הרבים דאש איינשט קינדר פון דעשט ווגן קליינר הייט שטערבן אול פון דיזן זרע ווערן בשאפן ביזי אשחיתים מזיקים שידים רוחין וליקן דש הייסן דש נגעי בן אדם זייני קינדר דיא דען בן אד' נאך זיינן טוט דן זיין מיט ביטרי יסורים דיא ניט לו בשרייבן זיין אזו לאנג ביז דז בן אדם זייני יסורי' אול' עונשין אל אויז גישטאנדן האט דש דיא חכמי המוסר גר פיל דר פון טרייבן דש אן אויך דיזר וועלט אוז גרושי תשובה ומעשים טובים טון ביז אן זעלכי ביזי מזיקים איאית איז דש זעלכי עבירה קואט אלז הער דאש אן בייא טאג אחשבות האט אויף נשים אול' בתולות איין טייל שרייבן דש בעונות הרבים דיא עבירה אפילו לואדים נכשל ווערן ואכל שכן דיא עמי הארצים דיא הוטין זעלכש גאנץ פר קיין עבירה ניט עז גיבט איין טייל רשעי' גאורי' די זיך זעלבשט מיט פליס ברענגן לו הוצאות זרע לבטלה מיא לו אירן גוף ווייא לו אירן ליב אזו הבן אונזרי חכמים עטליכי תקונים דר לו גטראכט דש אן איין טאונה עשרה זאל איין תחנה זאגן וויא אובן איין טאונה עשרה איין דער בקשה תקע בשופר טון דר פון איין תחנה גטרוקט איז אך איז איין תקנה דש אן זאל קריא' שמע פור דען שלופן ליגן רעכט לייאן אזו איז אן דיא מזיקים דיא פון זיינם זרע לבטלה זיין בישאפן ווארן איאית אך זאל אן זיך אטריח זיין מיט אלות ביז אן טווילט אז איין קבר גרבן אודר ארון מאכן אודר איין את טראגן אודר אלות מאכן אודר וואו אן טווילט

וִימֵי בְנֵיכֶם עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְיָ לַאֲבֹתֵיכֶם לָתֵת לָהֶם כִּימֵי הַשָּׁמַיִם עַל הָאָרֶץ׃

וַיֹּאמֶר יְהֹוָה אֶל מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִת עַל כַּנְפֵי בִגְדֵיהֶם לְדֹרֹתָם וְנָתְנוּ עַל צִיצִת הַכָּנָף פְּתִיל תְּכֵלֶת׃ וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִת וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת כָּל מִצְוֹת יְהֹוָה וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם וְלֹא תָתוּרוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶם וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר אַתֶּם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם׃ לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֶת כָּל מִצְוֹתָי וִהְיִיתֶם קְדֹשִׁים לֵאלֹהֵיכֶם׃ אֲנִי יְהֹוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יְהֹוָה אֱלֹהֵיכֶם׃

וִיהִי נֹעַם יְיָ אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ · וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ · וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנֵהוּ׃ יֹשֵׁב בְּסֵתֶר עֶלְיוֹן · בְּצֵל שַׁדַּי יִתְלוֹנָן׃ אֹמַר לַייָ מַחְסִי וּמְצוּדָתִי · אֱלֹהַי אֶבְטַח בּוֹ׃ כִּי הוּא יַצִּילְךָ מִפַּח יָקוּשׁ · מִדֶּבֶר הַוּוֹת׃ בְּאֶבְרָתוֹ יָסֶךְ לָךְ וְתַחַת כְּנָפָיו תֶּחְסֶה · צִנָּה וְסֹחֵרָה אֲמִתּוֹ׃ לֹא תִירָא מִפַּחַד לָיְלָה · מֵחֵץ יָעוּף יוֹמָם׃ מִדֶּבֶר בָּאֹפֶל יַהֲלֹךְ מִקֶּטֶב יָשׁוּד צָהֳרָיִם׃ יִפֹּל מִצִּדְּךָ אֶלֶף וּרְבָבָה מִימִינֶךָ · אֵלֶיךָ לֹא יִגָּשׁ׃ רַק בְּעֵינֶיךָ תַבִּיט · וְשִׁלֻּמַת רְשָׁעִים תִּרְאֶה׃ כִּי אַתָּה יְיָ מַחְסִי · עֶלְיוֹן שַׂמְתָּ מְעוֹנֶךָ׃ לֹא תְאֻנֶּה אֵלֶיךָ רָעָה · וְנֶגַע לֹא יִקְרַב בְּאָהֳלֶךָ׃ כִּי מַלְאָכָיו יְצַוֶּה לָּךְ לִשְׁמָרְךָ בְּכָל דְּרָכֶיךָ׃ עַל כַּפַּיִם יִשָּׂאוּנְךָ · פֶּן תִּגֹּף בָּאֶבֶן רַגְלֶךָ׃ עַל שַׁחַל וָפֶתֶן תִּדְרֹךְ · תִּרְמֹס כְּפִיר וְתַנִּין · כִּי בִי חָשַׁק וַאֲפַלְּטֵהוּ · אֲשַׂגְּבֵהוּ כִּי יָדַע שְׁמִי׃ יִקְרָאֵנִי וְאֶעֱנֵהוּ עִמּוֹ אָנֹכִי בְצָרָה · אֲחַלְּצֵהוּ וַאֲכַבְּדֵהוּ׃ אֹרֶךְ יָמִים אַשְׂבִּיעֵהוּ · וְאַרְאֵהוּ בִּישׁוּעָתִי

דיזין פסוק אורך ימים זאגט מן צווייא מאָל:

יְיָ מָה רַבּוּ צָרָי רַבִּים קָמִים עָלָי׃ רַבִּים אֹמְרִים לְנַפְשִׁי אֵין יְשׁוּעָתָה לּוֹ בֵאלֹהִים סֶלָה׃ וְאַתָּה יְיָ מָגֵן בַּעֲדִי כְּבוֹדִי וּמֵרִים רֹאשִׁי׃ קוֹלִי אֶל יְיָ אֶקְרָא וַיַּעֲנֵנִי מֵהַר קָדְשׁוֹ סֶלָה׃ אֲנִי שָׁכַבְתִּי וָאִישָׁנָה הֱקִיצוֹתִי כִּי יְיָ יִסְמְכֵנִי׃ לֹא אִירָא מֵרִבְבוֹת עָם אֲשֶׁר סָבִיב שָׁתוּ עָלָי׃ קוּמָה יְיָ הוֹשִׁיעֵנִי אֱלֹהַי כִּי הִכִּיתָ אֶת כָּל אֹיְבַי לֶחִי שִׁנֵּי רְשָׁעִים שִׁבַּרְתָּ׃ לַייָ הַיְשׁוּעָה עַל עַמְּךָ בִרְכָתֶךָ סֶּלָה׃

הַשְׁכִּיבֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לְשָׁלוֹם וְהַעֲמִידֵנוּ מַלְכֵּנוּ לְחַיִּים וּפְרוֹס עָלֵינוּ סֻכַּת שְׁלוֹמֶךָ וְתַקְּנֵנוּ בְּעֵצָה טוֹבָה מִלְּפָנֶיךָ וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ וְהָגֵן בַּעֲדֵנוּ וְהָסֵר מֵעָלֵינוּ אוֹיֵב דֶּבֶר וְחֶרֶב וְרָעָב וְיָגוֹן וְהָסֵר שָׂטָן מִלְּפָנֵינוּ וּמֵאַחֲרֵנוּ וּבְצֵל כְּנָפֶיךָ תַּסְתִּירֵנוּ׃ כִּי אֵל שׁוֹמְרֵנוּ וּמַצִּילֵנוּ אָתָּה׃ כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה׃ וּשְׁמוֹר צֵאתֵנוּ וּבוֹאֵנוּ לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם׃

בָּרוּךְ יְיָ בַּיּוֹם בָּרוּךְ יְיָ בַּלָּיְלָה בָּרוּךְ יְיָ בְּשָׁכְבֵנוּ בָּרוּךְ יְיָ בְּקוּמֵנוּ כִּי בְיָדְךָ נַפְשׁוֹת הַחַיִּים וְהַמֵּתִים אֲשֶׁר בְּיָדוֹ נֶפֶשׁ כָּל חָי וְרוּחַ כָּל בְּשַׂר אִישׁ בְּיָדְךָ אַפְקִיד רוּחִי פָּדִיתָה אוֹתִי יְיָ אֵל אֱמֶת׃ אֱלֹהֵינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם יַחֵד שִׁמְךָ וְקַיֵּם מַלְכוּתְךָ תָּמִיד וּמְלוֹךְ עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד׃

יִרְאוּ עֵינֵינוּ וְיִשְׂמַח לִבֵּנוּ וְתָגֵל נַפְשֵׁנוּ בִּישׁוּעָתְךָ בֶּאֱמֶת בֶּאֱמוֹר לְצִיּוֹן מָלַךְ אֱלֹהָיִךְ יְיָ מֶלֶךְ יְיָ מָלָךְ יְיָ יִמְלוֹךְ

עקר ועקרה ומשכלה וימצאו חן ושכל טוב בעיני אלהים ואדם ולא
אעזב אותם ביד אחרים חס ושלום ויהי שומעים בקול אביהם
ואמם ורבניהם ואל קטן ישמע לגדול ויכבדהו ויהיה טוב ונעים
שבת אחי' גם יחד באהבה רבה ובנותי תהיינה יפות ונאות ובעלת
שכל וחסידות צנועות לדקניות וחסידות מעוטרות במדות טובות
כל כבודה בת מלך פנימה תהיינה שלימות בלי מום ובכך מעשה
ידי' כדי שאזכה להרבות להם מוהר ומתן כראוי לבני גילן' ומהם
יצאו פירות טובות ובנים צדיקים וזכים ומזכים לכל ישראל אמן
וכן יהי רצון יהיו לרצון וגו':

טוב מאוד א' הבעל מתפלל על אשתו מינ' ביאתה לחודש התשיעי:
יהי רצון מלפניך יי אלהי ואלהי אבותי שתקל מעל אשתי מרת
פלוני' בת פלונית את צער עבורה ותוסיף ותתן לה כח כל
ימי עיבורה שלא יותש כחה ולא כח העובר בשו' דבר בעול' ותציל
אותה מפתקה של חוה ויהא בעת לדתה בי ימלאו ימיה ללדת לא
יהפכו עליה צירי לידה ויצא הולד לאויר העולם ברגע קטן ותלד
בנקל כתרנגולת בקלות בלי שום היזק לא לה ולא לולד ויהא נולד
בשעה טובה ובמזל טוב לחיי' ולשלו' ולבריאות לחן ולחסד ולעושר
וכבוד ושלא תלד אשתי בשבת שלא יצטרכו לחלל שבת חס ושלום
בשבילה ותמלא כל משאלות' במדה טובה ישועה ורחמי' בקרב כל
ישראל הצריכים רחמים ואל תשיבני ריקם מלפניך אמן:

מן גיהערט דען גימייני׳ לייטן צו ווישן צו טון ווען אן איט
זיין העמד והעט זיך אן גרירט אן זיינן לייב אודר קאפפ
וואש דא פֿאלגט צו גדעקט צו זיין אוז אן זייני הענד צו פֿר
וועטן אי אן איין ברכה אמבט אודר תפלה טוט אודר
תורה לערנט אול דאש אן זיכט דאש בעונת הרבים דיא
גימייני׳ לייט זעלבש גאר ניט האלטן ניארט ווען זיא קריאת
שמע לייאנן פֿר דען ליגן דוכן זיא זיך אויז אול׳ קראצן אן אירן
לייב אול׳ פֿיסן ווען זיא שון ניט קרעציג זיינן:

דער ילה"ר מאכט דש זיא אוזן זיך קראצן דער מיט דז
מירה תפלות זאגן ניקש זיין דרום זאל אן זיך היטן
דש אן הענן חטא ניאר טוט ווען אן ניארט דיא שוך אויז
טוט דארף אן קאן שם נעכן אן הענד גוועשן:

דיא בעלי קבלות שרייבן אין אירה ספרים אזו וואן אזו
דיא שידה לילית פֿלעגט זיך אין שלאף צו בווייזן צו די
מאנש ברשונן אול׳ זיין זיא שוואן אין שלאף דש דר פֿון זרע
גיט אזו זיינן אויך שדים זכרים בווייזן זיך צו ווייבש ברשון
זיינן זיא אך שוואן דאש דיא נשים זאלן אך קריאת שמע
לייאנן פֿאר אירן ליגן גין:

סדר קריאת שמע

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַמַּפִּיל חֶבְלֵי שֵׁנָה עַל עֵינַי וּתְנוּמָה עַל עַפְעַפָּי: יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי שֶׁתַּשְׁכִּיבֵנִי לְשָׁלוֹם וְתַעֲמִידֵנִי לְשָׁלוֹם וְאַל יְבַהֲלוּנִי רַעְיוֹנַי וַחֲלוֹמוֹת רָעִים וְהִרְהוּרִים רָעִים וּתְהֵא מִטָּתִי שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ וְהָאֵר עֵינַי פֶּן אִישַׁן הַמָּוֶת: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמֵּאִיר לָעוֹלָם כֻּלּוֹ בִּכְבוֹדוֹ:

אֵל מֶלֶךְ נֶאֱמָן: שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד: בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד: וְאָהַבְתָּ אֵת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לְבָבְךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ וּבְכָל מְאֹדֶךָ: וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם עַל לְבָבֶךָ: וְשִׁנַּנְתָּם לְבָנֶיךָ וְדִבַּרְתָּ בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ: וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת עַל יָדֶךָ וְהָיוּ לְטֹטָפֹת בֵּין עֵינֶיךָ: וּכְתַבְתָּם עַל מְזֻזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ:

אין טייל לייט זאגן דאש גאנצן קריאת שמע אויז דען אזו שרייבן דיא ספרי אוסר ע"פ קבלה:

וְהָיָה אִם שָׁמֹעַ תִּשְׁמְעוּ אֶל־מִצְוֹתַי אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם לְאַהֲבָה אֶת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וּלְעָבְדוֹ בְּכָל לְבַבְכֶם וּבְכָל נַפְשְׁכֶם: וְנָתַתִּי מְטַר אַרְצְכֶם בְּעִתּוֹ יוֹרֶה וּמַלְקוֹשׁ וְאָסַפְתָּ דְגָנֶךָ וְתִירֹשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ: וְנָתַתִּי עֵשֶׂב בְּשָׂדְךָ לִבְהֶמְתֶּךָ וְאָכַלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ: הִשָּׁמְרוּ לָכֶם פֶּן יִפְתֶּה לְבַבְכֶם וְסַרְתֶּם וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם: וְחָרָה אַף יְהוָה בָּכֶם וְעָצַר אֶת הַשָּׁמַיִם וְלֹא יִהְיֶה מָטָר וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת יְבוּלָהּ וַאֲבַדְתֶּם מְהֵרָה מֵעַל הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר יְהוָה נֹתֵן לָכֶם: וְשַׂמְתֶּם אֶת דְּבָרַי אֵלֶּה עַל לְבַבְכֶם וְעַל נַפְשְׁכֶם וּקְשַׁרְתֶּם אֹתָם לְאוֹת עַל יֶדְכֶם וְהָיוּ לְטוֹטָפֹת בֵּין עֵינֵיכֶם: וְלִמַּדְתֶּם אֹתָם אֶת בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ: וּכְתַבְתָּם עַל מְזוּזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ: לְמַעַן יִרְבּוּ יְמֵיכֶם

טון ענזייא אאן אודר ווייב דיא קיין לשון הקודש פר שטין
דיא זאלן דאש זאגין :

אלמעכטיגר גאט דוא שפייזט די גנצי וועלט
פון גרוש ביז קליין אול דוא גאט
גיבשט איין איטלכן זיין בידערפנוש וואש אן ברואך דאז
אאן האבן אוז· אול דוא גאט דוא גיבשט איין טייל לייט
פיל אין אז זיא בהויכן אול בידערפן צו אירן נאטאורך
נייארט פיל אין עושר אול רייכטום אין דער פילונג איט
דיינן גרושר בווליגר האנד ניט דאש דוא דש שולדיג ביזט
צו טון· אול דוא גאט דאו האשט איר געבין גאנץ איין
עושר פון דיינר גיטיגר אילדי האנד געלד אול גוט אול
מפריס אול כסף אול שיני וואונג שיני קליידר אזו
פערכט איך איך דאש דוא איר ניט גולשט חס ושלום
געבן האבן דיזן עושר צו ביזן דאש איך חס ושלום ניט
זאל איין נעאן איט דיזן עושר אול רייכטום איין גוטן
שכר אויף דער וועלט דאש איך חס ושלום זאלט איין
עושר ברויכן צו וואז לושט אול וואל לעבן אויף דער וועלט
תינוגים איינם גוף נאך צו גין אול דאש איך חס ושלום
ניט זאלט האבן דיא שלימל איבר איינם אאון וואש גוטש
איט צו טון· דרום ביט איך דיך איינם ליבר גאט איך קאן
דיר ניט גינוג דאנקן אול לובין אום דיא גרושי גנאד אול
בארמהערציקייט דאש דוא איט איר גיטון האשט דש
דוא איר האשט געבן אזו איין עשירות אין דער פילונג·
דאש וויא פיל אנדרי טויזנט ניט האבן זוכה דער צו גוועזן
דאש דוא איך זאלשט לאון גיוועלטיגן איבר איין אאון
גוטש דער איט צו טון צדקה אול גאילות חסד עניים
דר איט צו שפייזן אול צו קליידן· אול תלאידי חכאים
לאדי תורה זאלן דורך איינם אאון גשפייזט ווערן דאש
זיא קענן אזו דער אין תורה לערנן זאל אן איר אקוים
ווערן עץ חיים היא לאחזיקים בה דאש איז טייטש דיא
דא העלפן צום לערנן דיא זיינן אך זוכה צו דען איביגן
לעבן אול גיב איר איין גוט הערץ אצות איט איינם אאון
צו טון דאש איך זאל ניט קארג זיין גיגלט אויז צו געבן
אצות צו טון· דאש איך זאל דורך איין אאון קענן זוכה
זיין צו האבן דיא וועלט צו פר ברענגן איין לעבן אין אייטל
גוטן אין שלום אול גיזונד אין לאנג לעבן אול דאש איך זאל
דורך איין אאון זוכה זיין צו דען איבגין לעבן צו דער איביגי
פרייד אין גן עדן אאן סלה:

תפלת אבות על הבנים הועתקה מספר מרגליות טובות בסימן
ה" ע"א

רבונו של עולם זכני להוליד בנים זכרים עוסקי תורה לשמה
בריאים בגופם ושכלם בעלי מדות טובות ביישנים
רחמנים גומלי חסדים לדיקים יראי אלהים כאברהם·מקדשי שמך
כילחק· ותמימים יושבי אהלים כיעקב· מאמינים בלב שלם בכל
תורת משה ונביאים הקדושים וחכמי האמת ותורה שבעל פה וכל
החוקים ואמונת אמיתיות תורתינו הקדושה וכל מלות דרבנן
ומקיימי' אותם מי יתן והיה לבבם כמו ישראל בשעה שעמדו לפני
הר סיני ועננו ואמרו כל אשר דבר יי נעשה ונשמע ולא יבעטו בני
בקול מורים והורים אלא מכבדים ויראים אותם ויהיו להם אזנים
שומעות תוכחת חיי' ובקרב חכמי' ילינו ויהיה להם רחב לב ובכל
טוב להבין וזכירה טובה וקיימת לשמור החכמות לעבודתיך חושים
בריאי' להשתמש בהם לעבודתך ואהבה וחשק ורלון בתורת יי ובה
יהגו יומם ולילה ולא ימלא עליה' שם רע ודבה רעה לעול' אהובי'
למעלה ונחמדי' למטה וכל רואיה' יכירו כי הם זרע ברך יי ויאמרו
ברוך שזה ילד ברוך שזה גדל ויהיו כעץ שתול על פלגי מים אשר
פריו יתן בעתו ועלהו לא יבול וכל אשר יעשו יצליחו ויהיו בני
כשתילי זתי' סביב לשלחני והארך נא ברחמיך שנותי ושנות אשתי
וזכני שילדו על ברכי דור רביעי וקיי' בזרעי ברכת אברהם אבינו
ע"ה כה יהיה זרעך· ואזכה לגדלם בארץ הקדושה בקדושה
ובטהרה· וכילחק יקרא להם זרע קודש מטע ה' להתפאר וכברכות
יעקב ירשו נחלה בלי מלרים ויהיו מעוטרים בכתר תורה לזכות
הרבים ולא בגאוה· ובכתר מלכות שלא ילטרכו להלואת ב"ו ולא
למתנות ב"ו· ובכתר כהונה משרת יי כמו בני דוד כהנים היו כד"א
ואתם כהני תקראו וכתר שם טוב עולה על גביהן ולא ישלט
עליהם ילר הרע ועין הרע· כמו זרע יוסף הלדיק· המלאך הגואל
אותי מכל רע יברך את הנערים ויקרא בהם שמי ושם אבותי
אברהם וילחק וידגו לרוב בקרב הארץ· והצילה מכל חלאים רעים
ונגעים רעים וברך את להמם ואת מימיהם·וקיים בבני אשר בנינו
כנטיעי' מגודלי' בנעוריה' בנותינו כזוית מחוטבות תבנית היכל·
מזוינו מלאי' מפיקי' מזן אל זן לאנינו מאליפות מרובבות בחולותינו
אלופינו מסובלים אין פרץ ואין יולאת ואין לוחה ברחבותינו:

אנא אלהי זכני לקיים מה שלויתני ולמדתם את בניכם לדבר
בם ויתקיים בי מקרא שכתוב ודברי אשר שמתי בפיך לא
ימושו מפיך ומפי זרעך ומפי זרע זרעך אמר יי מעתה ועד עולם
ויהיו בני מורי הוראות כשרות בישראל לש"ש ולא יטו ימין ושמאל
מדרך הישרה ודבר שקר ירחקו ולא ימלאו בם מום ולא מדה רעה
מקטנם ועד גדולם ויהיו בני מאותם שכתוב מי יגור באהליך מי
ישכון בהר קדשך הולך תמי' ופועל לדק ודובר אמת בלבבו לא רגל
על לשונו לא עשה לרעהו רעה וחרפה לא נשא על קרובו וגו'

יהי רלון מלפניך שאוליד בנים ובנות ולא ימות שום אחד מבני
בחיי ולא אחת מבנותי בחיי אקח נשים לבני ולא ימותו
נשותיהם מקולר שנים ואזכה להשיא בנותי לאנשים הגוני' ולדיקי'
ולא ימותו בעליהן בקולר שני' ולא תפטר זוגתי·ויהי רלון מלפניך
יי שתזמין לכל בני את בת זוגו ולכל אחת מבנותי את בן זוגה
המיוחד לכל אחד מהם ולא יקדימם אחר ברחמים ולא ידחו מפני
אחרים ויולדו בני ובנותי במזל טוב ובשעה טובה וכל הסיבות בין
אלהים והשגחיות בין מערכיות בין במירות יפעלו לטובתם
ולזכותם בבני חיי ובמזוני רויחי ולא יחסר להם לעולם מזונותיהם
ביתם והצילם ממאורעות ופעולות רעות ולא יחטאו לא בזדון לא
בשוגג לא באונס ולא ברלון וישמרו את ברית קודש מכל טומאה
וערוה ובעת ראוי יקיימו מלות פריה ורביה ושלום בין איש
לאשתו אהבה ואחוה ושלום וריעות וכן בין קרוביהם ואזכה לזון
אותם בקטנותם בכבוד בלי חרפה ובזיון ויהיה תורתם אומנתם
בכבוד ולא ילטרכו לבריות ואזכה לראות בשמחתם ולא יהיה בהם

ובתעותי אחרי ההבל · משוש כנורי נהפך לאבל : לאבל כנורי
הומרי · וענבי לבכי נתמר · בקול שירים וזמר · במר נפש מספד מר :
מר למתוק כהופצח · קצף אדום וצח · ובשפך דם רצח : היה
כאבי נצח : נצח החרב חזרה · ואלמנה ושכלה וביערה · וכמעט
הכתי בעברה · מכה בלתי סרה : סרה עטרת גאוני · בבגדי
במבטחי ומשעני · שמם בית מעוני · פלגי מים תרד עיני : עיני
נגררה באשוני · כויתי בלבי ובעיני · וכסתני כלמת מוני · ואיך
אשא פני : פני חמרמרו ממצוקה · בהכעיסי לשומע צעקה · וגנבתי
ולקחתי בחזקה · ומה יש לי עוד צדקה : צדקה וחסד געלתי
והעדתי · עדות שקר וחמדתי · וביד אדונים קשים סגרתי · מן
המצר קראתי : קראתי לרוכב ערבות · מפליא פלאות מרבות ·
הראנו נחמות טובות · כאשר הראיתנו צרות רבות : רבות רעות
ערותיך · בעלוה אדונים זולתך · חרפו ונאצו לעומתך · תשמע
השמים מכון שבתך : שבתך פעלת אדוננו · תכונן ותקומם בחיינו ·
ותשכון בית מאויינו · הלא אתה תשוב תחיינו : תחיינו אדון מיומים ·
ודלינו ממעמקי מים · צרת חריבה פעמים · ישקיף וירא יי משמים :
משמים הבא רוחה · שבה מערתך אנחה · ואיך לנצח תשכחה · יי
שמעה יי סלחה : סלחה למרחם משחר · חטאם זכה להצחר ·
קבצם למקום המובחר · יי הקשיבה ועשה אל תאחר :

זכור לנו ברית וכו' כמו ביום שני

דאס פורטי ערבות אוג' יוצרות אוג' סליחות זיינן איז צו פינדין פאר תהלים :

תחינות

לאמי שחננו אלהים בעושר יתפלל להש"ית שלא יאכילנו הקב"ה מזכיותיו בעה"ז ובעה"ב ובפרט שיתפלל תפילה זו ביו' התענית :

אתה הוא האלהים הזן מקרני ראמים ועד ביצי כינים ואתה הוא המכין כל צרכיהן ונוסף על הצריכם ההכרחיים · אתה הוא הנותן במילוי וריוח ועושר וכבוד כל זה אתה עושה בנדבת לבך הטוב כי אתה הוא נדיב באמת לא כמו שקורים אדם נדיב כי נדיבתו אינו באמיתיות רק לתשלום גמול · או בשביל טובה שקדמו שהו והרי הוא כסוחר · אכן מי הקדימך ושלמת ובנדבת לבך הטוב טוב ומטיב אתה לכל ולי אני עבדך הטבת על כל ונתת לי עושר וכבוד ומידיך הכל ברכתני בכל מכל כל ונתת לי ספרים הרבה כסף וזהב לרוב ומלבושי כבוד ודירה בכבוד · קטנתי מכל החסדים אשר עשית את עבדיך ויראת אנכי מאוד לנפשי שלא יהא ח"ו העושר שמור לי לרעה להאכילני המעט מזכיותי שבידי ובאם הוא כן קח נא את ברכתי ואל תראה ברעתי לעולם הבא עולם הנצחי · ובאם רצונך הטוב למיהב ולא למשקל תן בלבי ובלב כל הנלוים אלי שלא להשתמש במותרות ותענוגים גופניים · ויתפרנסו ממני אנשים בעלי תורה לעשות צדקה הרבה וגמילות חסדים לקרובי' ולרחוקי' ודבר יי יקום יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי · אמן וכן י"ר ·

ווען השי"ת האט געבן איין עושר זאל אן צו השי"ת תפלה טון דאס דר זעלביג עושר זאל איהם ניט צו ביין זיין ח"ו בפרט ווען אן תענית האט זאל אן די תפלה

טון

אלהינו ואלהי אבותינו

שעה נאסר · אשר נמסר · ביד בבל וגם שעיר · לך יהמה · זה כמה ·
ויתחנן כבן צעיר · יום גבר האויב ותבקע העיר : לזאת אכף ·
ואספוק כף · ביום חמש פזרוני · ועל רגל · העגל · הלוחות יצאוני ·
גם השמיר · התמיד · ובסוגר הביאני · והושם אליל · בהיכל כליל ·
ומעצתו כלאני · והמנחה הונחה · ודתך צר · באש הבעיר : מאד
אתחל · ואתחלחל · ביום שרי · רחפני · מאור חשך · וגם שישך ·
כמו כדור צנפני : והשפיפון · מצפון · כשבולת שטפני · והציד · שלח
יד · והצפיר והשעיר : הור לבי · ומשגבי · הלער אפך יעשן · שמחני ·
והעלני · ומחרק לקוט שושן · בני בית זבול · להשיב גבול · הכרמל
והבשן · ועין פקח · ונקם קח · מאצר ומרישן · שפוט אלם · ואז
ישלם · המבעה והמבעיר : יום גבר האויב · ותבקע העיר :

אל מלך · ויעבור · יי יי · וסלחת · סלח לנו · כי אתה · ואתה קדוש וכו' כמו ביום שני :

חטאנו צורנו סלח לנו יוצרנו :

אודה עלי פשעי · לצור מעזי ומושיעי · אנא מרק רשעי · אך לא
בעי : בעי השדה וגלים · נתתי ברוע מעללים · בצדק שלשת
הגדולים · ינית חטאים גדולים : גדולים מעשיך אבינו · בשבעים
פתנים כהיינו · לולי רחמיך קוינו · כמעט כסדום היינו · ולעמורה
דמינו : דמינו לקאת מדבר · פסל לאלהי כחבר · והושב לי דבר ·
מה לתבן את הבר : הבר בנשקי אהבתני · רע בבחרי נטשתני ·
בהקניאי לך הקנאתני · אם חטאתי ושמרתני : ושמרתני מחרבות
שחוזות · ואכירה פלאיך חזות · מלכלותי בגאות עליזות · ואף גם
זאת · זאת היא נחמתי · התודות ועזוב חטאתי · ואתודה ולא
בושתי · אמנם אנכי חטאתי : חטאתי לרב העליליה · אלה כאבלה
נשיה · והכתי בלי רטיה · פצע וחבורה ומכה טריה : טריה מכתי
ואנושה · כזלזלתי יום נפישה · וקאתני מנוחת ירושה · ים ודרום
ירשה : ירשה ארץ נדחי · בשר ועצם לפצחי · וצרחתי במר מריב
שיחי · אם כח אבנים כחי : כחי כשל מסבל · כהייתי בן מנבל ·

סליחות לשבעה עשר בתמוז

קולנו ושועתנו לפניו תבא באזניו : כי שומע אל אביונים יי ואת אסיריו לא בזה : כי
לא בזה ולא שקץ ענות עני ולא הסתיר פניו ממנו ובשועו אליו שמע :

ליי הישועה · יי צבאות · כי לא · כי על רחמיך הרבים · יי שמעה ·

אלהינו ואלהי אבותינו

אראג מחטאתי ואגיד עוני · במר רוחי אתאונן במעני · גדלני כאב בפשעי לפקדני · דודי זמן מרורות הלעני : הצרות מתגברות מכל עברים · ובטלו המעוררין ומרומין לעתרים · וזולזלתי משחרב נכון שבהרים · חסרתי כהיום בחמשה דברים : טורדנו בעשר מיום יְיָ שמה · יום זה לכן נצומה · כהיום נשתברו בחטאתי העצומה · לוחות מעשה אלהים המה : מרי זכרי אלה רבו יגוני · נפשי מלאה חמס ויבכיון עיני · סגרתי בבטול כפזר המוני · עלת תמיד העשיה בהר סיני : פרצתנו זנחתנו קדיש ועיר · צמתו חיינו הצפיר והשעיר · קבוע צום הרביעי לרב וצעיר · רוב עונינו גרמו והבקעה העיר · שוררנו בגלותינו בלי עזרה · תאנת רשעים תתה להגבירה · ישומו יְשָׁרִים על אותה הצרה · על אפוסטמוס הרשע ששרף את התורה · קדוש בזכרי נא אשתומם · כי נתחברו אתי להשמם חשך היום יחד השב להעמם · זרזיר על בית כנף שקוץ שומם : קרית מלך הקרויה נרחה · דורש אין לה ובימינך הבטחה · צום האנחה הפוך להנחה · ויהיו לבית יהודה לששון ולשמחה : חזיון קץ הראה לאהובים · זה יותר מאלף שנים ועוד נעלבים · קדוש הפוך עגוינו בימים קרובים · לששון ולשמחה ולמועדים טובים :

אל מלך · ויעבור · יי יי · וסלחת : סלח לנו · כי אתה יי ·

טוב יי לכל ורחמיו על כל מעשיו : טוב יי לקויו לנפש תדרשנו : טוב יי למעוז ביום צרה ויודע חוסי בו · כי טוב יי לעולם חסדו ועד דור ודור אמונתו : טוב לחסות ביי מבטוח באדם : טוב לחסות ביי מבטוח בנדיבים : טוב וישר יי על כן יורה חטאים בדרך : טוב ויחיל ודומם לתשועת יי : הושיענו אלהים כי באו מים עד נפש : הושע יי את עמך את שארית ישראל · הושיעה את עמך וברך את נחלתך ורעם ונשאם עד העולם : הושיעה יי כי גמר חסיד כי פסו אמונים מבני אדם : עזרנו אלהי ישענו על דבר כבוד שמך והצילנו וכפר על חטאתינו למען שמך :

ליי הישועה : יי צבאות עמנו · יי צבאות אשרי · יי הושיעה · כי לא על ·

כְּהִתְכַּנֵּס: יוּקַשְׁנוּ בַּעֲווֹנֵינוּ וּבְאַף הִסְעִיר· כִּלָּה חֲמָתוֹ וְאֵשׁ הִבְעִיר· לִיהֵט עוֹר וּבְמְאֵרָה הִגְעִיר· בְּשִׁבְעָה עָשָׂר בּוֹ הָבְקְעָה הָעִיר: מֵרוֹם אֶרֶץ הוּשְׁלַךְ לִרְמוֹס· נְוֵי תִּפְאֶרֶת מְכוֹלָל מַעֲמוֹס· סוֹרְרֵי וּמַחֲמְרֵי מְנִי לַחֲמוֹס: בְּשִׁבְעָה עָשָׂר בּוֹ כְּשָׂרַף הַתּוֹרָה אַפּוֹסְטוֹמוֹס: עֵרוּת נֶאֱמָנָה לְתוֹרָה וְלִתְעוּרָה· פְּקוּדוֹת קָרְבוּ וְהָעִיר לְכוּרָה· צוֹפֶה מֵאָז הֱיוֹת עֲתוּרָה· צוֹם הָרְבִיעִי יִהְיֶה לְבֵית יְהוּדָה: קִרְיוֹת מִבְצָרֵי הִנָּם לְהֵרָסוֹן· רֻטְּשׁוּ וְאֵינָם כְּבוּרֵי לְהִמָּסוֹן· שׁוֹבְבֵנוּ כְּקֶדֶם יְשׁוּעוֹת לַחֲסוֹן· צוֹם הָרְבִיעִי יִהְיֶה לְבֵית יְהוּדָה לְשָׂשׂוֹן: תְּעוּפַת עוֹפֶל עָרְבָה לָהּ שִׂמְחָה: קִפָּאוֹן אוֹרָה מַהֵר צָמְחָה· לְהָקֵם חֲזוֹן צוֹפֶה הִימָּחָה· צוֹם הָרְבִיעִי יִהְיֶה לְבֵית יְהוּדָה לְשָׂשׂוֹן וּלְשִׂמְחָה· וְעוּרָה לְשִׁמְךָ וּבְךָ נִתְאֶמֶרֶת· נוֹאֶקֶרֶת מַר מְצַפְצֶפֶת וְנוֹאֶמֶת· יְקַר דְּבָרְךָ הַטּוֹב וְהָאֱמֶת· צוֹם הָרְבִיעִי יִהְיֶה לְבֵית יְהוּדָה לְשָׂשׂוֹן וּלְשִׂמְחָה וְהָאֱמֶת: לְכַפֵּר עָוֹן וּלְמָרֵק חוֹבִים· נְרוּרִים שְׁרוּרִים נֶעֱצָבִים נִרְאָבִים· יְמוֹת עוֹלָם כְּמֵאָז נֶאֱהָבִים· צוֹם הָרְבִיעִי יִהְיֶה לְבֵית יְהוּדָה לְשָׂשׂוֹן וּלְשִׂמְחָה וּלְמוֹעֲדִים טוֹבִים: מוּכְסֶפֶת רַעְיָתְךָ נִגְזֶזֶת מִמְּךָ לֶאֱלוֹם· בְּרֹב עֲנוּיָהּ יַקִּיפוּ לִגְלוֹם· יִשְׁעֲךָ הַרְבֵּה אֵל עֵילוֹם· צוֹם הָרְבִיעִי יִהְיֶה לְבֵית יְהוּדָה לְשָׂשׂוֹן וּלְשִׂמְחָה הָאֱמֶת וְהַשָּׁלוֹם: יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל יְהָבָם עָלֶיךָ יָהָבוּ· חַזֵּק וְאַמֵּץ מְשׁוֹךְ אַחֲרֶיךָ אָהָבוּ· בָּנֶיךָ בְּחוּצָן כַּנֵּס וּכְקֶדֶם יוֹאֱהָבוּ· צוֹם הָרְבִיעִי יִהְיֶה לְבֵית יְהוּדָה לְשָׂשׂוֹן וּלְשִׂמְחָה וְהָאֱמֶת וְהַשָּׁלוֹם אֱהָבוּ: קְווּיִם לְךָ וּבְךָ נֶעֱצָמִים· יְרוּדִים מְרוּדִים וּמִבְטָחָם בְּךָ שָׁמַיִם· יָחִיד לְבַר בָּךְ הַשְׁמִיעֵם בִּנְאוּמִים· בֵּיתִי יִבָּנֶה בָּהּ וְשַׁבְתִּי לִירוּשָׁלַיִם בְּרַבִּים רַחֲמִים:

אל מלך· ויעבור· יי יי· וסלחת· סלח לנו· כי אתה·

לְמַעַן שִׁמְךָ יְיָ וְסָלַחְתָּ לַעֲוֹנֵינוּ כִּי רַב הוּא: לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנוּ: לְמַעַן שִׁמְךָ יְיָ תְּחַיֵּינוּ וּבְצִדְקָתְךָ תּוֹצִיא מִצָּרָה נַפְשֵׁנוּ: לְמַעַנְךָ אֱלֹהֵינוּ עֲשֵׂה וְלֹא לָנוּ רְאֵה עֲמִידָתֵינוּ דַּלִּים וְרֵקִים: עֲנֵנוּ יְיָ כִּי טוֹב חַסְדֶּךָ כְּרֹב רַחֲמֶיךָ פְּנֵה אֵלֵינוּ: פְּנֵה אֵלֵינוּ וְחָנֵּנוּ כִּי יְחִידִים וַעֲנִיִּים אֲנָחְנוּ: וַאֲנַחְנוּ עֲנִיִּים וְכוֹאֲבִים יְשׁוּעָתְךָ אֱלֹהֵינוּ תְּשַׂגְּבֵנוּ: וִיהִי יְיָ מִשְׂגָּב לְדָךְ מִשְׂגָּב לְעִתּוֹת בַּצָּרָה: בַּצַּר לָנוּ נִקְרָא אֶל יְיָ וְאֶל אֱלֹהֵינוּ נְשַׁוֵּעַ: יִשְׁמַע מֵהֵיכָלוֹ

קולנו

סליחות לשבעה עשר בתמוז

בְּשִׁבְעָה עָשָׂר בְּתַמּוּז בֻּטַּל הַתָּמִיד ׃ כָּלָה מֶנּוּ כָּל הוֹד וְשֶׁבַח ׳ חֵרְבוּ שָׁלַף אוֹיֵב עָלֵינוּ לְאִבְחָה ׳ לִהְיוֹת עוֹלָלִים וְיוֹנְקִים מוּכָנִים לָטֶבַח ׳ כִּי בְּשִׁבְעָה עָשָׂר בְּתַמּוּז בָּטְלוּ עוֹלָה וָזֶבַח ׃ מָרַדְנוּ לְשׁוֹכֵן מְעוֹנוֹת ׳ לָכֵן נִתְפַּזַּרְנוּ בְּכָל פִּנּוֹת ׳ נֶהֱפַךְ מְחוֹלֵינוּ לְקִינוֹת ׳ כִּי בְּשִׁבְעָה עָשָׂר בְּתַמּוּז בָּטְלוּ קָרְבָּנוֹת ׃ סָרַרְנוּ לְפָנֶיךָ מֵרִיב לְשׁוֹנוֹת ׳ לָכֵן לָמְדָה לְשׁוֹנֵנוּ לוֹמַר קִינוֹת ׳ עוֹזַבְנוּ בְּלִי לְהַמְּנוֹת ׳ כִּי בְּשִׁבְעָה עָשָׂר בְּתַמּוּז גָּרְמוּ לָנוּ עֲוֹנוֹת ׃ פּוּזַּרְנוּ בְּלִי מְצוֹא רְוָחָה ׳ לָכֵן רָבְתָה בָּנוּ אֲנָחָה ׳ צוּר רְאֵה נַפְשֵׁנוּ כִּי שָׁחָה ׳ וְשִׁבְעָה עָשָׂר בְּתַמּוּז הֲפוֹךְ לָנוּ לְשָׂשׂוֹן וּלְשִׂמְחָה ׃ קִשִּׁינוּ עוֹרֶף וְרָבְתָה בָּנוּ אָסוֹן ׳ לָכֵן נִתַּנְנוּ לִמְשִׁיסָה וְרִפְשׁוֹן ׃ רְאֵה יְיָ וְחַלְּצֵנוּ מֵאָסוֹן ׳ וְשִׁבְעָה עָשָׂר בְּתַמּוּז הֲפוֹךְ לָנוּ לְשִׂמְחָה וּלְשָׂשׂוֹן ׃ שַׁעֲנוּ שׁוֹכֵן רוּמָה ׳ וְקַבֵּץ נְפוּצוֹתֵינוּ מִקַּצְווֹת אֲדָמָה ׃ תֹּאמַר לְצִיּוֹן קוּמָה ׳ וְשִׁבְעָה עָשָׂר בְּתַמּוּז הֲפוֹךְ לָנוּ לְיוֹם יְשׁוּעָה וְנֶחָמָה ׃

אל מלך ׳ ויעבור ׳ יי יי ׳ וסלחת ׳ סלח לנו ׳ כי אתה

כִּי עִמְּךָ הַסְּלִיחָה לְמַעַן תִּוָּרֵא ׃ הַאֲזִינָה יְיָ תְּפִלָּתֵנוּ הַקְשִׁיבָה בְּקוֹל תַּחֲנוּנֵנוּ ׃ הַקְשִׁיבָה לְקוֹל שַׁוְעֵנוּ מַלְכֵּנוּ וֵאלֹהֵינוּ כִּי אֵלֶיךָ נִתְפַּלָּל ׃ יְיָ בֹּקֶר תִּשְׁמַע קוֹלֵנוּ בֹּקֶר נַעֲרָךְ לְךָ וּנְצַפֶּה ׃ שִׁמְעָה יְיָ תְּפִלָּתֵנוּ וְשַׁוְעָתֵנוּ הַאֲזִינָה וְאֶל דִּמְעָתֵנוּ אַל תֶּחֱרַשׁ ׃ שְׁמַע קוֹלֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְקַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת תְּפִלָּתֵנוּ ׃ שְׁמַע קוֹלֵנוּ יְיָ נִקְרָא חָנֵּנוּ וַעֲנֵנוּ ׃ אֱלֹהִים שִׁמְעָה תְּפִלָּתֵנוּ הַאֲזִינָה לְאִמְרֵי פִינוּ ׃ שְׁמַע קוֹל תַּחֲנוּנֵינוּ בְּשַׁוְּעֵנוּ אֵלֶיךָ בְּנָשְׂאֵנוּ יָדֵינוּ אֶל דְּבִיר קָדְשֶׁךָ ׃ שְׁמַע יְיָ וְחָנֵּנוּ יְיָ הֱיֵה עוֹזֵר לָנוּ ׃ בְּצִדְקָתְךָ תַּצִּילֵנוּ וּתְפַלְּטֵנוּ הַטֵּה אֵלֵינוּ אָזְנְךָ וְהוֹשִׁיעֵנוּ ׃

ליי הישועה ׳ יי צבאות עמנו ׳ יי צבאות אשרי ׳ כי לא על ׳ כי על רחמיך ׳

אלהינו ואלהי אבותינו

אֲפָפוּנוּ מְצוּקוֹת זוּ מִזּוּ גָּבָרוּ ׳ בְּחוֹדֶשׁ זֶה כַּמֶּה חָבָרוּ ׳ גָּעוּ עַד נֶפֶשׁ וְרֹאשׁ עָבָרוּ ׳ בְּשִׁבְעָה עָשָׂר בּוֹ לוּחוֹת נִשְׁתַּבְּרוּ ׃
דְּכָאוּנוּ צָרִים וְנִתַּנְנוּ לְהַשְׁמִיד ׳ הוֹרֵנוּ נֶהֱפַךְ נָפַלְנוּ וְאֵין מַעֲמִיד ׳ וַתִּזְנַח מִשָּׁלוֹם נַפְשֵׁנוּ לְהַצְמִיד ׳ בְּשִׁבְעָה עָשָׂר בּוֹ מֵעֵת הוּסַר הַתָּמִיד ׳
זֵרוּנוּ מֵהַלְאָה וְנוֹתַרְנוּ כַּנֵּס ׳ חוּצָה הֻדַּחְנוּ פְּנִימָה מֵהִכָּנֵס ׳ טָהֲרַת הֵיכָל טִמְּאוּ זָרָה לְהִכָּנֵס ׳ בְּשִׁבְעָה עָשָׂר בּוֹ הַמְּסֵכָה צָרָה

כהתכנס ׃

תְּהִלָּתְךָ מְכַסָּה׳ בִּינָה הֲגִיגֵנוּ עַתָּה וּרְאֵה בַּצַּר׳ הֲשִׁיבֵנוּ לִמְנוּחָתֶךָ כִּי יָדְךָ לֹא תִקְצַר׳ אָרוֹן קְרָאנוּךָ מִן הַמֵּצַר׳ אָנָּא הוֹצִיאֵנוּ לַמֶּרְחָב וְחַלְּצֵנוּ מִצָּר: מָאוֹר תַּרְבֶּה לָנוּ מְחִילָה׳ שְׁמַע תְּפִלָּה וְהַעֲבֵר תִּפְלָה: לוֹחֲצֵנוּ יְשַׁלְּמוּ אִתָּנוּ וַעֲוֹנוֹתֵינוּ תַּשְׁלִיךְ בִּמְצוּלָה׳ מִמֶּנּוּ רַחֲמֶיךָ לֹא תִכְלָא׳ כְּבִימֵי מוֹר וַהֲדַס הוֹשַׁעְתָּ בָּנֶיךָ: (במתי׳ מספר)

אל מלך׳ ויעבור׳ יי יי׳ וסלחת׳ סלח לנו׳ כי אתה׳ ואתה קדוש׳ וכו׳ כמו ביום שני׳

חָטָאנוּ צוּרֵנוּ סְלַח לָנוּ יוֹצְרֵנוּ:

פָּנֶיךָ הָאֵר בְּצִדְקוֹתֶיךָ׳ לְעַם שׁוֹמְרֵי חֻקּוֹתֶיךָ׳ תִּבְחַר וּתְקָרֵב חֲשׁוּקוֹתֶיךָ׳ יְיָ בְּכָל צִדְקוֹתֶיךָ: צִדְקוֹתֶיךָ לְהַרְבּוֹת תַּרְאֵנִי׳ וְנֶחָמוֹת טוֹבוֹת תְּבַשְּׂרֵנִי׳ בְּעָמְדִי פְּנֵי אֲדוֹנִי׳ וַתָּרֶם כִּרְאֵם קַרְנִי: קַרְנִי תָּרוּם בְּעֶלְצוֹן׳ בְּשׁוּבְךָ לִגְדּוֹר פִּרְצוֹן׳ וּתְפִלָּתִי כְּזִבְחֵי צֹאן׳ יְיָ בְּעֵת רָצוֹן: רָצוֹן עֲנִיתֶךָ תַּעֲנֵנוּ׳ וְיוֹם יְשׁוּעָה תְּחָנֵּנוּ׳ הַבֵּט נָא עַמְּךָ כֻּלָּנוּ׳ יְיָ תִּשְׁפּוֹת שָׁלוֹם לָנוּ: שָׁלוֹם לָנוּ תַטְרִף׳ וְחַטֹּאתֵינוּ תְּטַהֵר לִצְרֹף׳ וְחֵמָה עֲזוֹב וְהֶרֶף׳ וּמַעֲשֵׂה יָדְךָ אַל תֶּרֶף׳ תֶּרֶף שְׁגָגוֹת מְעִילָה׳ וּזְדוֹנוֹת נַעַר בִּמְצוּלָה׳ רִיצּוּי חֵן קָרֵב לְהִנָּצְלָה׳ בְּעֵת הַזֹּאת רֶוַח וְהַצָּלָה: זכור לנו ברית אבות וכו׳: כמו ביום שני:

סליחות לשבעה עשר בתמוז

מן זאגט (סלח לנו אבינו) ביז אן (על עירך ועל עמך) אול דר נאך זאגט מן דאס:

אלהינו ואלהי אבותינו

אָתָאנוּ לְךָ יוֹצֵר רוּחוֹת׳ בְּרוֹב עֲוֹנֵינוּ כָּבְדוּ אֲנָחוֹת׳ גְּזֵירוֹת עָצְמוּ וְצָרִיחוֹת׳ כִּי בְּשִׁבְעָה עָשָׂר בְּתַמּוּז נִשְׁתַּבְּרוּ הַלּוּחוֹת: גָּלִינוּ מִבֵּית הַבְּחִירָה׳ דִּינֵנוּ נֶחְתַּם וְנִגְזְרָה גְּזֵרָה׳ וְחָשַׁךְ בַּעֲדֵנוּ אוֹרָה׳ כִּי בְּשִׁבְעָה עָשָׂר בְּתַמּוּז נִשְׂרְפָה הַתּוֹרָה: הָרְסוּ אוֹיְבֵינוּ הַהֵיכָל׳ וּבָרְחָה שְׁכִינָה מִזָּוִית הֵיכָל׳ וְנִמְסַרְנוּ בְּיַד זֵדִים לְהִתְאַכָּל׳ כִּי בְּשִׁבְעָה עָשָׂר בְּתַמּוּז הוּעֲמַד צֶלֶם בְּהֵיכָל: זֹרַנוּ מֵעִיר אֶל עִיר׳ וְנִלְכַּד מִמֶּנּוּ רַב וְצָעִיר׳ חָרְבָה מְשׂוֹשֵׂנוּ וְאֵשׁ בָּהּ הִבְעִיר׳ כִּי בְּשִׁבְעָה עָשָׂר בְּתַמּוּז הֻבְקְעָה הָעִיר׳ טָפַשׁ מִקְדָּשֵׁנוּ צַר הַמַּשְׁמִיר׳ וְנִטַּל מֵחָתָן וְכַלָּה אֶצְעָדָה וְצָמִיד׳ יַעַן כְּעַסְנוּךָ נִתַּנּוּ לְהַשְׁמִיד׳ כִּי

וּמֶה קוֹל הַצֹּאן הַזֶּה בְּאָזְנָי׃ רוֹעֶה הֱשִׁיבוּ הֵם · קְטַנֵּי קוֹדֶשׁ זֶרַע · יָהּ הִצִּיל לְקוּחֵי לַמָּוֶת מֵאוֹיֵב הָרַע · חַנּוּן נִכְמְרוּ רַחֲמָיו וַיְבַקֵּשׁ לִבְכוֹרַת הַמְּאוֹרַע · וַיְהִי כִּקְרוֹעַ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אֶת הַסֵּפֶר וַיִּקְרַע׃ יְהוּדֵי הוֹקִיעַ יְלָדָיו לְמַטָּה וַאֲבִיהֶם מִלְמַעְלָה · אִישׁ בְּשָׁלֹשׁ אַמּוֹת וְהָרְבִיעִית אֲוִיר מְגֻלָּה · מִשְׁנֶה נָקָם חָזָה וְשָׂמַח וְשָׂח תְּהִלָּה · אוֹתִי הֵשִׁיב עַל כַּנִּי וְאוֹתוֹ תָּלָה׃ וַתִּכְתּוֹב אֶסְתֵּר תּוֹקֶף כְּבְהַלֵּל מְהוֹרִים מִלְמַעְלָה קִיְּמוּ מַה שֶּׁקִּבְּלוּ לְמַטָּה חָרִים · נֵס יְנוֹסֵס לְפַרְסֵם כְּאָז פְּלָאֵי מַסְהִידִים · בָּעֵת הַזֹּאת רֶוַח וְהַצָּלָה יַעֲמוֹד לַיְּהוּדִים׃

אל מלך · ויעבור · יי יי · וסלחת · סלח לנו כי אתה

טוֹב יְיָ לַכֹּל וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו׃ טוֹב יְיָ לְקֹוָיו לְנֶפֶשׁ תִּדְרְשֶׁנּוּ׃ טוֹב יְיָ לְמָעוֹז בְּיוֹם צָרָה וְיֹדֵעַ חוֹסֵי בוֹ׃ כִּי טוֹב יְיָ לְעוֹלָם חַסְדּוֹ וְעַד דּוֹר וָדוֹר אֱמוּנָתוֹ׃ טוֹב לַחְסוֹת בַּייָ מִבְּטוֹחַ בָּאָדָם׃ טוֹב לַחְסוֹת בַּייָ מִבְּטוֹחַ בִּנְדִיבִים׃ טוֹב וְיָשָׁר יְיָ עַל כֵּן יוֹרֶה חַטָּאִים בַּדָּרֶךְ׃ טוֹב וְיָחִיל וְדוּמָם לִתְשׁוּעַת יְיָ׃ הוֹשִׁיעֵנוּ אֱלֹהִים כִּי בָאוּ מַיִם עַד נָפֶשׁ׃ הוֹשַׁע יְיָ אֶת עַמְּךָ אֵת שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל׃ הוֹשִׁיעָה אֶת עַמֶּךָ וּבָרֵךְ אֶת נַחֲלָתֶךָ וּרְעֵם וְנַשְּׂאֵם עַד הָעוֹלָם׃ הוֹשִׁיעָה יְיָ כִּי גָמַר חָסִיד כִּי פַסּוּ אֱמוּנִים מִבְּנֵי אָדָם׃ עָזְרֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ עַל דְּבַר כְּבוֹד שְׁמֶךָ וְהַצִּילֵנוּ וְכַפֵּר עַל חַטֹּאתֵינוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ׃

ליי הישועה · יי צבאות עמנו · יי צבאות אשרי · יי הושיעה · כי לא על ·

אלהינו ואלהי אבותינו

בְּמְתֵי מִסְפָּר חִלִּינוּ פָּנֶיךָ · לְשַׁוְעַת נְכֵאִים אַל תַּעְלֵם אָזְנֶיךָ הַקְשֵׁב תְּחִנָּתָם מִשְּׁמֵי מְעוֹנֶיךָ · כְּבִימֵי מוֹר וַהֲדַס הוֹשַׁעְתָּ בָּנֶיךָ׃ תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל אַתָּה יוֹשֵׁב · שַׁוְעָתָם מַאֲזִין וְרִנָּתָם קוֹשֵׁב · רְפוּאוֹת לְמַחַץ מַקְדִּים וּמְחַשֵּׁב · קְנוּיֶיךָ לְהֵטִיב וְנָוֵיהֶם לְיַשֵּׁב׃ צָר וְאוֹיֵב הִלְטִישׁ עֵינָיו · פִּיהוּ פָּעַר לִשְׁאוֹף עֲנָיו · עָשָׁת בְּשֶׁלוֹ לְהַשְׁמִיד קְהַל הֲמוֹנָיו · סֶגֶל לְאַבֵּד חָרַת בְּנִשְׁתְּוָנָיו׃ נוֹקֵם לְצָרִים וְנוֹטֵר לְאוֹיְבִים · מְרַדְתָּ מְרָתָם כְּזָרוּ לַאֲהוּבִים · לוֹחֵם וְנִינָיו הוּתְלוּ מוּצְלָבִים · כְּבַהֲרוּזוֹרַת דָּגִים חוֹרְזוּ תְּחוּבִים׃ יוֹם אֲשֶׁר שִׂבְּרוּ צוֹרְרִים · טִבְחָה לָשִׁית בְּעַם נְצוּרִים · חָלְפָה הַדַּת וְנָפְלוּ פְּגָרִים · זוֹלְעָפוּ זוֹעֲמוּ מוּבָסִים מוּגָרִים׃ וּבְכֵן יִתְעַלֶּה שִׁמְךָ וְיִתְנַשֵּׂא · הוֹדְךָ שְׁמֵי שָׁמַיִם כִּסָּה · רִכְּים בְּרוֹמְמְךָ נְתוּנִים לִמְשִׁסָּה · גֵּיא וַאֲפָסֶיהָ

תהלתך

אלהינו ואלהי אבותינו

אָרַם בְּקוּם עָלֵינוּ חִיל אֲחָזַתְנוּ לִרְעוֹד · בְּהִסְתַּחֲפוּ לְמַלְכוּת
חָנֵף כִּמְעַט כָּשַׁלְנוּ לִמְעוֹד · גָּמְרוּ לְמָכְרֵנוּ כְּתֵל וְחָרִיץ
בְּלִי מִסְעוֹד · אָמְרוּ לְכוּ וְנַכְחִידֵם מִגּוֹי וְלֹא יִזָּכֵר שֵׁם יִשְׂרָאֵל עוֹד:
דַּלּוּ עֵינַי לַמָּרוֹם קְרָאתִיו אוֹיְבַי לָקוֹב · הַכְרֵת שֵׁם וּשְׁאָר וּמְחֵה שֵׁם
לִרְקוֹב · וְצַר צוֹרְרַי בְּנִכְלֵיהֶם אֲשֶׁר נִכְּלוּ לַעֲקוֹב · וַיֹּאמְרוּ לֹא
יִרְאֶה יָהּ וְלֹא יָבִין אֱלֹהֵי יַעֲקֹב: זְרוּיִם עָנָה וַיָּגָה וְלֹא מִלֵּב לְכַלּוֹתָם ·
חָבוּ לְפָנִים וְרִדָּם בַּהֲסָרַת טַבַּעַת לְהַחֲלוֹתָם · טוֹב דְּבָרוֹ הֵקִים
לְעֵינֵי הַגּוֹיִם לְהַעֲלוֹתָם · בְּאֶרֶץ אֹיְבֵיהֶם לֹא מְאַסְתִּים וְלֹא גְעַלְתִּים
לְכַלֹּתָם: יָדַע רֶמֶז הַקּוֹרוֹת לְעָם מְעוּפָּר וּמְהוּדָּס · כְּתַב הַסְתֵּר
אַסְתִּיר וּמוֹר דְּרוֹר מְפוֹרָס · לִשְׁבּוֹת הָמָן מִמָּחֳרַת הָמָן הָעֵץ קוֹנְרָס ·
תַּחַת הַנַּעֲצוּץ יַעֲלֶה בְרוֹשׁ וְתַחַת הַסִּרְפָּד יַעֲלֶה הֲדַס: מַקְשִׁיב דְּבַר
שֶׁקֶר כְּתַב שִׂטְנָה וְעֶצֶב · נִתְעַטֵּף בְּבִגְדֵי שְׂרָד כְּטָעָה בְּמִנְיַן קֶצֶב
סֵדֶר לְהִשְׁתַּמֵּשׁ הַשּׁוֹנִים כְּלֵי הַמַּחְצֵב · וַיָּבֹא גַם הַשָּׂטָן בְּתוֹכָם
לְהִתְיַצֵּב: עַם הַנִּמְצְאִים בְּשׁוּשָׁן בְּאָכְלָם מִזֶּבַח עָכְרָם · פָּעַר
לְהַשְׂטִינָם וּלְהַסְגִּירָם · בְּיַד נוֹתֵן מִכְרָם · צוּר הִסְכִּים לִכְתּוֹב אִגֶּרֶת
לְאַבֵּד שִׂבְרָם · אָמַרְתִּי אַפְאֵיהֶם אַשְׁבִּיתָה מֵאֱנוֹשׁ זִכְרָם: קְדוֹשִׁים
מַלְאֲכֵי הַשָּׁרֵת מַר יִבְכָּיוּן בִּצְעָקָה · רַחוּם הַבֵּט לִבְרִית וְאַל תָּפֵר
לְהַרְחִיקָה · שָׁמְעָה מוֹרָשָׁה וַתִּלְבַּשׁ בִּגְדֵי אַלְמְנוּת וּמוּעָקָה · וַתָּשֶׂם
יָדָהּ עַל רֹאשָׁהּ וַתֵּלֶךְ הָלוֹךְ וְזָעָקָה: תִּשְׁבִּי שָׂם אֱזוֹר שַׂק בְּמָתְנָיו
תַּחֲבוּשֶׁת · מִיהֵר וְהוֹדִיעַ יְשֵׁנֵי מַכְפֵּל אָבוֹת שְׁלֹשֶׁת · נָחַץ לְרוֹעֵה
מַה לְּךָ נִרְדָּם לְהִתְעַשֵּׁת · קוּם קְרָא אֶל אֱלֹהֶיךָ אוּלַי יִתְעַשֵּׁת ·
חוֹתָם טִיט אֲשֶׁר נַעֲשָׂה לְבִלְשָׁן סֵפֶר · מְנִינֵוֵה לְמָרוּ לְאַחַר גְּזֵירָה
כַּעַס לְהָפֵר · בֶּן קִישׁ הִקִּישׁ דַּלְתוֹת בֵּית הַסֵּפֶר · וַיְכַס שַׂק וַיֵּשֶׁב
עַל הָאֵפֶר: רִבֵּץ תִּינוֹקוֹת לְפָנָיו צָמִים שְׁלֹשָׁה מוּכְפָּנִים · בְּקוֹל
יַעֲקֹב לַחֲלוֹשׁ יְדֵי עַז פָּנִים · יָרְיוּ אֱמוּנָה לָאֵל הַצִּילֵנִי מֵעַלְבּוֹנִים ·
פֶּן יָבֹא וְהִכַּנִי אֵם עַל בָּנִים: מִזֶּה אֵלֶּה וּמִזֶּה אֵלֶּה בְּנֵי אֵיתָנִי
וְרַבָּנַי · כֻּלָּם צָעֲקוּ וַתַּעַל שַׁוְעָתָם אֶל יְיָ · יָהּ בְּבוֹא רִנּוּן שָׁאַל לְפָנַי

וּנְצַפֶּה ׳ אֵלֶיךָ יְיָ שִׁוַּעְנוּ וּבַבּוֹקֶר תְּפִלָּתֵינוּ תְקַדְּמֶךָּ ׃ קוֹלֵינוּ אֶל יְיָ נִקְרָא וַיַּעֲנֵנוּ מֵהַר קָדְשׁוֹ סֶלָה ׃ קוֹלֵינוּ אֶל יְיָ נִקְרָא וְאֶל יְיָ נִתְחַנָּן ׳ מִן הַמֵּצַר קְרָאנוּךָ יְיָ עֲנֵנוּ בַּמֶּרְחַב יָהּ ׃

ליי הישועה ׳ יי צבאות עמנו ׳ יי צבאות אשרי ׳ יי הושיעה ׳ כי לא על ׳

אלהינו ואלהי אבותינו

אַתָּה הָאֵל עוֹשֵׂה פֶלֶא ׳ בְּכָל דוֹר וָדוֹר לְעַם לְךָ מְחַלְּלָה ׳
גְבוּרוֹת רַחֲמֶיךָ מִי יוּכַל לְסַפֵּר ׳ דַּלִּים מְקִים מֵעָפָר וָאֵפֶר ׃
הַנֶּהֱרָגִים הוֹרְגִים אֶת הוֹרְגֵיהֶם ׳ וְהַנִּצְלָבִים צוֹלְבִים אֶת צוֹלְבֵיהֶם ׳
זָר אֲגָגִי עַל אוֹמֶן וַהֲדַסָּה ׳ חָשַׁב לְהַשְׁחִית וְלִיתֵּן יַעֲקֹב לִמְשִׁיסָּה ׃
טַף וְנָשִׁים רַב עִם תַּלְמִיד ׳ יוֹם אֶחָד לַהֲרוֹג וּלְאַבֵּד וּלְהַשְׁמִיד ׳
כְּעָמִיר גּוֹרְנָה תִּינוֹקוֹת אָסַף ׳ לִפְנֵי אֲבוֹתָם שְׁאֵרִיתָם לִשְׁסֹף ׃
מֵחֵיק אִמּוֹתָם גּוֹעֲרוֹת בִּרְאָנָה ׳ נִינֵיהֶם כַּעֲגָלִים נִתְּנוּ לַהֲרֵגָה ׳
סְפָרִים גּוֹלְלִים וְלָרַב נוֹתְנִים ׳ עַד עַתָּה הָיִינוּ סְבוּרִים כִּי בָם
נַאֲרִיךְ יָמִים וְשָׁנִים ׃ פְּגִיעָתָם עָלְתָה כִּבְשְׁתֵּי שָׁעוֹת בַּלַּיְלָה ׳ צוּר
פֵּץ לְמַלְאָכִים קוֹל גְּדָיִים עוֹלֶה לְמַעְלָה ׳ קָמוּ מַלְאָכִים וְנָמוּ לִפְנֵי
אֵל ׳ רַחוּם לֹא קוֹל גְּדָיִים הֵם כִּי אִם קְטַנֵּי עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל ׳ רַחֲמָן
רִיחַם וְחוֹתָם קָרַע ׳ וְהֵשִׁיב עַל רֹאשׁ הָמָן מַחֲשַׁבְתּוֹ הָרַע ׃ שֵׁינָה
נָדְדָה וְנֶהֶפְכוּ עִנְיָנִים ׳ לְהִתָּלוֹת עַל עֵץ אָב עִם בָּנִים ׃ תָּקְפוּ מֵתִים
וּמֵתוּ חַיִּים ׳ כִּי אֵל הֵפִיר עֲצַת גּוֹיִם ׃

אל מלך ׳ ויעבור ׳ יי יי ׳ וסלחת ׳ סלח לנו ׳ כי אתה ׳

בְּקָרְאֵינוּ עֲנֵינוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ בַּצַּר הִרְחַבְתָּ לָנוּ חָנֵּנוּ וּשְׁמַע תְּפִלָּתֵינוּ ׃ שִׁמְעָה תְפִלָּתֵינוּ יְיָ וְשַׁוְעָתֵינוּ הַאֲזִינָה וְאֶל דִּמְעָתֵינוּ אַל תֶּחֱרַשׁ ׃ שִׁמְעָה יְיָ צֶדֶק הַקְשִׁיבָה רִנָּתֵינוּ הַאֲזִינָה תְּפִלָּתֵינוּ בְּלֹא שִׂפְתֵי מִרְמָה ׳ וְעַתָּה שְׁמַע אֱלֹהֵינוּ אֶל תְּפִלַּת עַמְּךָ וְאֶל תַּחֲנוּנָם וְהָאֵר פָּנֶיךָ אֶל מִקְדָּשְׁךָ הַשָּׁמֵם לְמַעַן יְיָ ׃ כִּי שֹׁמֵעַ אֶל אֶבְיוֹנִים יְיָ וְאֶת אֲסִירָיו לֹא בָזָה ׃ כִּי לֹא בָזָה וְלֹא שִׁקַּץ עֱנוּת עָנִי וְלֹא הִסְתִּיר פָּנָיו מִמֶּנּוּ וּבְשַׁוְּעוֹ אֵלָיו שָׁמֵעַ ׃ זֶה עָנִי קָרָא וַיְיָ שָׁמֵעַ וּמִכָּל צָרוֹתָיו הוֹשִׁיעוֹ ׃

ליי הישועה ׳ יי צבאות עמנו ׃ יי צבאות אשרי ׳ יי הושיעה ׳ כי לא על ׳ כי על רחמיך הרבים ׳ יי שמעה ׃

הֶעֱבַרְתָּ וְיִתַּרְתָּ ׳ עַם זוּ יָצַרְתָּ : יְצַרְתָּ חוֹק לִי ׳ בָּרֵר יְקַר מִלּוּלִי ׳ מִלּוּלִי לְאֵלִי ׳ אֱלֹהִים יְיָ חֵילִי : חֵילִי חַזְּקֵנוּ ׳ חַזְּקֵנוּ וְאַמְּצֵנוּ ׳ וְאַמְּצֵנוּ מַלְכֵּנוּ יְיָ מְחוֹקְקֵנוּ :

סליחות לתענית אסתר

אן זאגט (סלח לנו אבינו) ווי אן אנטיג ביז אן (על עירך ועל עמך) אול דר נאך זאגט אן דש:

אלהינו ואלהי אבותינו

אַתָּה הָאֵל עוֹשֵׂה פְלָאוֹת ׳ בָּעַמִּים הוֹדַעְתָּ עוֹז נוֹרָאוֹת ׳ גָּאַלְתָּ בִּזְרוֹעַ עַמְּךָ מִתְּלָאוֹת ׳ דִּכִּיתָה צָרֵיהֶם בְּמוֹתֵי תַחֲלוּאוֹת : הָאוֹיֵב בְּקוּמוֹ לְעוֹרֵר מְדָנִים ׳ וְדִימָּה לְהַכְרִית פִּרְחֵי עֲדָנִים זָמַם לִשְׁקוֹל לְגִנְזֵי אֲדוֹנִים ׳ חֲלִיפֵי מְאַת כִּכְּרֵי אֲדָנִים ׳ טְלָאֶיךָ הִזְהַרְתָּ שִׁקְלֵיהֶם לְהַקְדִּים ׳ יָדַעְתָּ הָעֲתִידוֹת וְדָרַשְׁתָּ נִשְׁקָדִים ׳ כְּבוּי לְהַמְצִיא לַהַב יוֹקְדִים ׳ לְקוּחִים לַמָּוֶת לְתֶחִי נִפְקָדִים : מַסֵּכָה צָרָה בְּעָבְדָם לְפָנִים ׳ נִמְסְרוּ לְהַתִּיז קְנוֹקְנוֹת גְּפָנִים ׳ סְבָבוּם מוֹקְשִׁים בְּכָל דְּפָנִים ׳ עֵינֵיהֶם לְךָ תּוֹלִים וּבְסִתְרְךָ נִצְפָּנִים : פּוּר נֶהְפַּךְ בְּאוֹיְבִים לִשְׁלוֹם : צְלִיבָה הוּכַן אֲגָגִי לִקְלוֹט ׳ קָלַע וּבִלַּע פְּנֵי הַלּוֹט הַלּוֹט ׳ רִיבֵי עַם בְּאַשְׁמַנִּים לַעֲלוֹט : שָׁלוֹם וֶאֱמֶת נִכְתַּב מִכָּל צַר ׳ תּוֹקֵף יֶשַׁע סֶלַע וּמְצַר ׳ שׁוֹדֵד הוּשְׁדַּד וּבְרִשְׁתּוֹ נוֹצַר ׳ מִלָּשְׁנֵי נִסְחַף נִצְמַד וְנִרְצַר : עָשׂוּ שְׂמָחוֹת וְלַדּוֹרוֹת קְבָעוּם ׳ וּמִקְרָאוֹת שְׁלִשׁוּם וְלֹא רִבְעוּם ׳ נִסְכְּמוּ מִמַּעַל וּלְמַטָּה קְבָעוּם ׳ בַּסֵּפֶר נֶחֱקַק עַל מַה תְּבָעוּם : רָמָה יָרְךָ לִסְלוֹחַ לַפּוֹשְׁעִים ׳ יְהוּדִי וַהֲדַסָּה הֵקַמְתָּ מוֹשִׁיעִים ׳ צִדְקָתָם עוֹמֶדֶת לָעַד לְשַׁעֲשׁוּעִים ׳ חֵקֶר כְּבוֹדָם לְהִזָּכֵר לְנוֹשָׁעִים : קַנָּא לְשִׁמְךָ נוֹרָא וְנִקְדָּשׁ ׳ חֲזֵה כַּרְמְךָ נֶהֱרָס וְנִדָּשׁ ׳ זְרוּיֵינוּ קַבֵּץ וְשִׁיר לְךָ יְחֻדָּשׁ ׳ קַיְּימֵם וְהַחֲיֵים בְּבִנְיַן בֵּירַת הַמִּקְדָּשׁ : וְכַעֲשׂוֹתְךָ נוֹרָאוֹת בְּאוֹתָן הַיָּמִים ׳ אִתָּנוּ הַפְלֵא תְּשׁוּעַת עוֹלָמִים ׳ מְצוֹא לְפָנֶיךָ כּוֹפֶר וְתַנְחוּמִים : אֵל מֶלֶךְ יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רַחֲמִים :

אל מלך ׳ ויעבור ׳ יי יי ׳ וסלחת ׳ סלח לנו ׳ כי אתה

אֲמָרֵינוּ הַאֲזִינָה יְיָ בִּינָה הֲגִיגֵנוּ : הַאֲזִינָה יְיָ תְּפִלָּתֵנוּ הַקְשִׁיבָה בְּקוֹל תַּחֲנוּנֵינוּ : הַקְשִׁיבָה לְקוֹל שַׁוְעָתֵינוּ מַלְכֵּנוּ וֵאלֹהֵינוּ כִּי אֵלֶיךָ נִתְפַּלָּל : יְיָ בֹּקֶר תִּשְׁמַע קוֹלֵנוּ בֹּקֶר נַעֲרָךְ לְךָ

כָּזֶה · כִּי תָבוֹא עַל שִׁכְרִי: פְּנֵה אֶל הַמִּנְחָה: רוֹמֵם מִקְדָּשִׁי · יִשְׁעֲךָ
לִי שָׁלְחָה · מֵרִים אֶת רֹאשִׁי · הֲפוֹךְ לְשָׂשׂוֹן וּלְשִׂמְחָה · עִינּוּי נַפְשִׁי ·
אֶת צוֹם הָרְבִיעִי · וְצוֹם הַחֲמִישִׁי · וְצוֹם הַשְּׁבִיעִי · וְצוֹם הָעֲשִׂירִי · הָיוּ
הָלוֹךְ וְחָסוֹר עַד הַחוֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי:

אל מלך יי יי · וסלחת · סלח לנו · כי אתה · ואתה קרוש וכו׳:

חָטָאנוּ צוּרֵנוּ סְלַח לָנוּ יוֹצְרֵנוּ:

אָרִיר בְּשִׂיחִי · בְּשִׂיחִי לְגוֹחִי · לְגוֹחִי בַּהֲשִׂיחִי · כִּי אִם בְּרוּחִי: בְּרוּחִי
וּבִלְשׁוֹנִי · בִּלְשׁוֹנִי עֶלְבּוֹנִי: עֶלְבּוֹנִי לְקוֹנִי · נִיחַר גְּרוֹנִי:
גְּרוֹנִי וּשְׂפָתַיִם · וּשְׂפָתַיִם בִּשְׂתַּיִם · בִּשְׂתַּיִם נְתִיבוֹתַיִם · לְפָנָיו דְּלָתַיִם:
דְּלָתַיִם לִתְשׁוּבָה · לִתְשׁוּבָה אֲשׁוּבָה · שׁוּבָה מְשׁוּבָה · הַבַּת הַשּׁוֹבֵבָה:
הַשּׁוֹבֵבָה נַעֲוֵית · נַעֲוֵית וְנִרְוֵית · נִרְוֵית וְנִתְוֵית · לַאֲבַדּוֹן וּמָוֶת: וּמָוֶת
וְצוּקָה · וְצוּקָה מְצִיקָה · מְצִיקָה וְהֶחֱזִיקָה · וַתֵּלֶךְ הָלוֹךְ וְזָעָקָה · זָעֲקָה
מִגַּעֲרָתְךָ · מִגַּעֲרָתְךָ וְקִנְאָתְךָ · וְקִנְאָתְךָ וּגְבוּרָתְךָ · תָּמְכָה חֲמָתְךָ:
חֲמָתְךָ מָלְאָה · מָלְאָה נִלְאָה · נִלְאָה נִכְאָה · עַל אֲדָמָה טְמֵאָה:
טְמֵאָה כִּצְרוּעָה: כִּצְרוּעָה פְּרוּעָה · פְּרוּעָה מְרִיעָה · וְהִיא לֹא יָדָעָה:
יָדְעָה נֶאֱלָמָה · נֶאֱלָמָה נֶעֱלָמָה · נֶעֶלְמָה חָכְמָה · כִּסְּתָה כְּלִימָה:
כְּלִימָה וְחֶרְפָּה · חֶרְפָּה פְּרוּפָה · פְּרוּפָה צְרוּפָה · הָיְתָה לִשְׂרֵפָה:
לִשְׂרֵפָה חֲבוּשָׁה · חֲבוּשָׁה רְטוּשָׁה · רְטוּשָׁה נְטוּשָׁה · גְּרוּשָׁה
מֵאִישָׁהּ: מֵאִישָׁהּ לְבִזָּיוֹן · לְבִזָּיוֹן וְכִלָּיוֹן · וְכִלָּיוֹן בְּצִיּוֹן · לֹא תוּכַל
נִקָּיוֹן · נִקָּיוֹן וְכַפָּרָה · וְכַפָּרָה מְחֻסָּרָה · מְחֻסָּרָה מְגֻרָה · כְּפָרָה סוֹרֵרָה:
סוֹרֵרָה בְּבַעֲלָהּ · בְּבַעֲלָהּ מָעֲלָה · מָעֲלָה מְעִילָה · וְאֵין דֵּי עוֹלָה: עוֹלָה
וּמִנְחָה · מִנְחָה זוּנָחָה · זוּנָחָה נֶאֱנָחָה · כְּבַמִּכְוָה פוֹרָחָה: פּוֹרָחָה
וּטְמֵאָה · טְמֵאָה וְקִנְאָה · וְקִנְאָה תְּקַנְּאָה · לְךָ צָמְאָה: צָמְאָה נַפְשִׁי ·
נַפְשִׁי לְהַנְפִּישִׁי · לְהַנְפִּישִׁי מְרַפְּשִׁי · אֱלֹהֵי קְדוֹשִׁי: קְדוֹשִׁי וּמוֹשִׁיעִי ·
וּמוֹשִׁיעִי מִמַּרְשִׁיעִי · מִמַּרְשִׁיעִי תְּשַׁעַשְׁעִי · יְיָ רוֹעִי: רוֹעִי אֵלִי · אֵלִי
וּמַצִּילִי · מַצִּילִי תַּנְחִילִי · כַּרְמִי שֶׁלִּי: שֶׁלִּי שֶׁלָּךְ · וְשֶׁלָּךְ לְמוֹלָךְ ·
לְמוֹלָךְ נִאֲצוּ לָךְ · וּלְשׁוֹנָם תִּהֲלָךְ: תִּהֲלָךְ גָּזַרְתָּ · גָּזַרְתָּ הֶעֱבַרְתָּ ·

עַמָּהּ׳ לָכֵן נֶאֱנָחָה בְּנֶפֶשׁ עֲגוּמָה: מוֹשֵׁל עַל מוֹשֵׁל הִכְאִיבוּהָ׳ מְרוֹרִים הִשְׂבִּיעוּהָ וְלַעֲנָה הִרְווּהָ׳ נַהֲרוֹת בָּבֶל בִּמְבוּכָה הוֹשִׁיבוּהָ׳ נָדוּהָ וּנְזָפוּהָ׳ וּכְזוֹנָה חֲשָׁבוּהָ: סִיעֵר נָמֵר כָּל נְדִיבֶיהָ׳ סָגַף וְסִיחֵף פַּאֲתֶיהָ וְרָבֶיהָ׳ עָמַד מַפְּרִיס וּבִלְבֵּל מוֹשָׁבֶיהָ׳ עִלֵּף בְּמָצוֹר כָּל מְאַהֲבֶיהָ: פּוֹצָה פֶּה בְּהֶגֶה וּמְצַפְצֶפֶת׳ פָּנֶיהָ מְעִיזָה וְגַם מַחֲצֶפֶת׳ צוֹעֶקֶת עַל גּוֹזָלֶיהָ הֱיוֹת מְרַחֶפֶת׳ צוּר לָמָּה תִּישַׁן מְטַפֶּרֶת: קָדוֹשׁ עוֹבֵר עַל פְּשַׁע׳ קוֹל תְּנוּנָה יֶעֱרַב וְיִשַׁע׳ רְצֵה בְּשַׁאֲגַת עַם נוֹשַׁע׳ רֻטָּשָׁה אֵם עַל בָּנִים אַל י תִּרְשַׁע: שֶׁוַע נִבְזִים אַל תִּבְזֶה׳ שֶׁעוֹלִים לְטַהֵר כֶּתֶם הַזֶּה׳ תְּכַפֵּר וְתִמְחוֹל אֵלִי זֶה׳ תִּסְלַח נָא לַעֲוֹן הָעָם הַזֶּה:

אל מלך׳ ויעבור׳ יי יי׳ וסלחת׳ סלח לנו כי אתה

טוֹב יְיָ לַכֹּל וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו: טוֹב יְיָ לְקֹוָיו לְנֶפֶשׁ תִּדְרְשֶׁנּוּ: טוֹב יְיָ לְמָעוֹז בְּיוֹם צָרָה וְיֹדֵעַ חֹסֵי בוֹ: כִּי טוֹב יְיָ לְעוֹלָם חַסְדּוֹ וְעַד דֹּר וָדֹר אֱמוּנָתוֹ: טוֹב לַחֲסוֹת בַּיְיָ מִבְּטֹחַ בָּאָדָם: טוֹב לַחֲסוֹת בַּיְיָ מִבְּטֹחַ בִּנְדִיבִים: טוֹב וְיָשָׁר יְיָ עַל כֵּן יוֹרֶה חַטָּאִים בַּדָּרֶךְ: טוֹב וְיָחִיל וְדוּמָם לִתְשׁוּעַת יְיָ: הוֹשִׁיעֵנוּ אֱלֹהִים כִּי בָאוּ מַיִם עַד נָפֶשׁ: הוֹשַׁע יְיָ אֶת עַמְּךָ אֵת שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל: הוֹשִׁיעָה אֶת עַמֶּךָ וּבָרֵךְ אֶת נַחֲלָתֶךָ וּרְעֵם וְנַשְּׂאֵם עַד הָעוֹלָם: הוֹשִׁיעָה יְיָ כִּי גָמַר חָסִיד כִּי פַסּוּ אֱמוּנִים מִבְּנֵי אָדָם: עָזְרֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ עַל דְּבַר כְּבוֹד שְׁמֶךָ וְהַצִּילֵנוּ וְכַפֵּר עַל חַטֹּאתֵינוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ:

ליי הישועה׳ יי צבאות עמנו׳ יי צבאות אשרי׳ יי הושיעה׳ כי לא על׳

אֲבוֹתַי כִּי בָטְחוּ בְּשֵׁם אֱלֹהֵי צוּרִי׳ גָּדְלוּ וְהִצְלִיחוּ וְגַם עָשׂוּ פֶּרִי׳ מֵעֵת הִדִּחוּ וְהָלְכוּ עִמּוֹ קֶרִי׳ הָיוּ הָלוֹךְ וְחָסוֹר עַד הַחֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי: בָּעֲשִׂירִי לַחֹדֶשׁ׳ סָמַךְ מֶלֶךְ בָּבֶל׳ אֶל עִיר הַקֹּדֶשׁ׳ נִקְרַב רַב הַחוֹבֵל׳ הֻכָּתָה הָרֹאשׁ׳ צְבִי צִיצַת נוֹבֵל׳ וַיְהִי לְאֵבֶל נֵבֶל עֻגָבִי וְכִנּוֹרִי: רֵאשִׁירַת בְּכוֹרָה לְרֵאשִׁית הַחֵרֶם׳ קָשָׁה הָעֲבֵירָה׳ וְהֶעָוֹן גוֹרֵם׳ צָרָה כְּמַבְכִּירָה׳ עַצְמוֹתַי יְגָרֵם: מִזַּיִת וְעַד קָמָה וָכֶרֶם׳ כָּעֵת בַּמָּרוֹם תַּמְרִיא: הָיְתָה כְּאַלְמָנָה׳ כְּלִילַת יוֹפִי נִמְשֶׁלֶת׳ רוֹבַע מִי מָנָה׳ לְפִי חֶרֶב נֶחְשֶׁלֶת׳ כִּמְקֻשָּׁה בִּמְלוּנָה׳ וּבֶעָוֹן נִכְשֶׁלֶת׳ וְהָחְתֵל לֹא חֻתָּלְתִּי׳ מְעַט צָרִי: אֱלֹהִים יְיָ חֵילִי׳ כָּתַב לִי יוֹם זֶה׳ צוֹמוֹת קָבַע לִי׳ בְּיַד נָבִיא וְחוֹזֶה׳ שִׁלֵּם יְמֵי אֶבְלִי׳ שְׁכִינָתְךָ לֶחֱזֶה: וְתִבְחַר צוֹם כָּזֶה׳

סליחות לעשרה בטבת

אלהינו ואלהי אבותינו

אֶבֶן הָרֹאשָׁה · לְעִיִּים וְלַחֲרִישָׁה · וְנוֹחֲלֵי מוֹרָשָׁה · מְנוֹד רֹאשׁ
בַּלְאֻמִּים : בְּקִרְבִּי לֵב נִכְאָב · נִדְוֶה וְנִדְאָב · נִשְׁאַרְנוּ כְּאֵין אָב ·
וְהָיִינוּ כִּיתוֹמִים : רַכָּה וַעֲנוּגָה · שׁוֹשַׁנִּים סוּגָה · וְעַתָּה הִיא נוּגָה ·
מְסוּרָה בְּיַד קָמִים : הָיְתָה כְּאַלְמָנָה · קִרְיָה נֶאֱמָנָה · וְזֶרַע מִי מָנָה ·
נִמְכְּרוּ בְּלֹא דָמִים : מְעֻנָּגָה וְרַכָּה · צָלְחָה לִמְלוּכָה · וּמַעֲנִיתָהּ
אָרְכָה · זֶה כַּמָּה שָׁנִים וְיָמִים : בֵּית יַעֲקֹב לְבִזָּה · לְלַעַג וּלְעִיזָּה ·
וְהָעִיר הָעֲלִיזָה · לְמַטָּעֵי כְרָמִים : רְווּיָה תַרְעֵלָה · בְּיַד בְּנֵי עַוְלָה ·
הָרְצוּיָה כְּעוֹלָה · וְכִקְטֹרֶת הַסַּמִּים : מָאֲסָה לִזְנוֹחַ · תּוֹרַת אֲבִי זָנוֹחַ ·
וְלֹא מָצְאָה מָנוֹחַ · לֵילוֹת וְגַם יָמִים : נוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן · מִמְּךָ יְהִי צִבְיוֹן ·
לְהָשִׁיב לְרִיב צִיּוֹן · שְׁנַת שִׁלּוּמִים · חַדֵּשׁ יָמֵינוּ כְּקֶדֶם · מְעוֹנָה אֱלֹהֵי
קֶדֶם · וְלַבֵּן כַּצֶּמֶר אוֹדֶם · וְכַשֶּׁלֶג כְּתָמִים : חַזֵּק בְּיִרְאָתֶךָ · וּבְקִיּוּם
תּוֹרָתֶךָ · וּפָקְדֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ · מֶלֶךְ מָלֵא רַחֲמִים :

אל מלך · ויעבור · יי יי · ונלחת · סלח לנו · כי אתה

כִּי הוּא יַכְאִיב וְיֶחְבָּשׁ יִמְחַץ וְיָדָיו תִּרְפֶּינָה : כִּי הוּא טָרָף וְיִרְפָּאֵנוּ יַךְ וְיַחְבְּשֵׁנוּ : הָרוֹפֵא
לִשְׁבוּרֵי לֵב וּמְחַבֵּשׁ לְעַצְּבוֹתָם : הוֹשִׁיעָה יְיָ כִּי גָמַר חָסִיד כִּי פַסּוּ אֱמוּנִים מִבְּנֵי אָדָם :
לַיי הישועה · ה׳ צבאות · כי על רחמיך הרבים · יי שמעה ·

אלהינו ואלהי אבותינו

אוֹם קְרוּאָה חֲבַצֶּלֶת הַשָּׁרוֹן · אֲכָלוּהָ הַמְּמוּהָ רִאשׁוֹן וְאַחֲרוֹן ·
בִּלְעוּהָ כְּתַנִּין בְּפִרְיַעַת גָּרוֹן · בָּגְדוּ בָךְ כְּשׁוֹפֵךְ חָרוֹן : גּוֹרֵי
אֲרָיוֹת הִצִּיגוּהָ כִּכְלִי רִיק · גָּבְרוּ עָלֶיהָ חַרְבָּם לְהַבְרִיק · דּוֹבְרֵי כָזָב
לָמָּה לֹא תַבְרִיק · רַגְלֶיךָ לְהוֹשִׁיעַ וּמַכָּתָם לְהַמְרִיק : הוֹרִידוּ אַבִּירֶיהָ
לַטֶּבַח כְּכָרִים · הוֹבִישׁוּ אֵילֶיהָ בְּשַׁאֲגַת כְּפִירִים · וְנוֹהֲמִים עָלֶיהָ קוֹל
לְהָרִים · וְעֵינֶיהָ נוֹשְׂאוֹת אֶל הֶהָרִים : זָרוּ לְצוּרָה רוֹמְסֵי בְּלִילָהּ · זֵירוּהָ
מִפִּנָּה לְפִנָּה וּמִמְּסִלָּה לִמְסִלָּה · חָרַק אֲרִי שֵׁן וְקוֹל הֶעֱלָה · חוֹרֶיהָ
וּסְגָנֶיהָ לְבָבֶל הֶגְלָה : טָמַן רֶשֶׁת וְהִדְרִיךְ קֶשֶׁת · טְהוֹרִים לָצוּר וּנְתִיבָתָם
בְּחוֹשֶׁךְ לְהָשֵׁת · יָהִיר זָעַף וַיָּאַץ בּוֹשֶׁת · יָרַד בַּחֲיָלוֹתָיו אֶצְלָהּ לָגֶשֶׁת ·
כּוֹס הַשְׁקָהּ מִיֵּין הַחֵימָה · כִּי צוּרָה שָׂמָהּ לְשַׁמָּה · לְבוֹזְזִים נָתַן כָּל
עַמָּהּ ·

בְּמָרִי ׳ וְהִטְבַּעְתִּי בְּיָוֵן ׳ וְעַתָּה בְּיַד כָּל אוּמָּה וְלָשׁוֹן : וְכִי בַרְזֶל אָנִי ׳
וְאִם בְּשָׂרִי נָחוּשׁ ׳ לִשָּׂא וְלִסְבּוֹל ׳ כָּל אֵלוּ הַצָּרוֹת ׳ זֶה לִי יוֹתֵר ׳
מֵאֶלֶף שָׁנִים ׳ חֲרֵיבָה וְשׁוֹמֵמָה ׳ שְׁכוּלָה וְגַלְמוּדָה : חֲבוּשָׁה בְּבָתֵּי ׳
כְלָאִים ׳ חֲרוּשָׁה כַּשָּׂדֶה ׳ חֲפוּרָה כַּגּוּרָה ׳ חֲפוּיָה רֹאשׁ כְּאָבֵל :
טִמְּאוּ מִקְדָּשִׁי ׳ וְחִלְּלוּ קָדָשַׁי ׳ וּמִגְּרוּ וְנִאֲצוּ ׳ נִיחוֹחֵי אִשַּׁי : יוּקֶשׁ
חֲטָאַי ׳ וְעוֹצֶם פְּשָׁעַי ׳ וַעֲוֹן עֲקֵבַי ׳ אֱמֶת הֵם גָּרְמוּ לִי : כַּבִּיר כֹּחַ הַכֹּל
גָּלוּי לָךְ ׳ כִּי לָקִיתִי בְּכֶפֶל ׳ עַל כָּל סְאָה סְאָתַיִם : לְחָצוּנִי רְעָצוּנִי ׳
כָּל יוֹצֵא וָבָא ׳ אֲכָלוּנִי בְּכָל פֶּה ׳ עַד כִּלּוּ כָּל כֹּחִי : מַהֵר וְחוּשָׁה ׳
לַאֲנֻקַּת בָּנֶיךָ ׳ הַנֶּעֱלָבִים ׳ הַנֶּאֱנָחִים וְנֶאֱנָקִים : נִלְאֵתִי נְשׂוֹא
עוֹל גָּלוּת וְשִׁבְיָה ׳ וּמִרְפַּס בְּרַגְלֵי כָּל גּוֹי ׳ מְדִינָה וָעָם : סוֹחֲחִים
אַיֵּה מַלְכְּכֶם ׳ וְצוּר מָעוּזְּכֶם ׳ יַחְשׂוֹף זְרוֹעוֹ ׳ וְיָגֵן עֲלֵיכֶם : עִתֵּי גְאֻלָּה ׳
מְנִיתֶם וְנִגְמָרוּ ׳ וְתִקְוַת הַתְּשׁוּעָה ׳ פָּסְקָה וְהָלְכָה לָהּ : פַּרְצוּף פָּנַי ׳
כָּבוּשׁ בְּקַרְקַע ׳ בְּשָׁמְעִי נִיאוּצָם ׳ וְגִבּוּר חֵירוּפָם : צֶרֶךְ רִינֶּךָ ׳
וְיוֹשֶׁר מִשְׁפָּטֶיךָ ׳ מַצְדֶּקֶת אֲנִי ׳ עַל כָּל הַבָּא עָלַי : קוּמָה אֱלֹהִים
וְרִיבָה רִיבִי ׳ וְהוֹצִיא לָאוֹר ׳ מִשְׁפָּטִי וְדִינִי : רְאֵה שׁוֹמְמוּתַי ׳
וְשׁוֹמְמוּת הֵיכָלְךָ ׳ אִם לֹא לְמַעֲנִי ׳ עֲשֵׂה לְמַעַנְךָ : שְׁבוּעַת הוֹרִים ׳
וּכְרִיתוּת בְּרִיתָם ׳ נָא אַל תָּפֵר ׳ כִּי אֵל נֶאֱמָן אַתָּה : תִּזְכּוֹר אַהֲבָתָם ׳
וְתַתִּיר זַרְעָם ׳ טֶרֶם יֹאבְדוּ ׳ בְּיַד מַעֲבִידֵיהֶם : בָּנֶיךָ הֵם ׳ מַטַּע
נוֹעֲמֶיךָ ׳ יִכָּמְרוּ רַחֲמֶיךָ ׳ עַל שְׁאֵרִיתָם :

אל מלך ׳ ויעבור ׳ יי יי ׳ וסלחת ׳ סלח לנו ׳ כי אתה ׳

חָנֵּנוּ יְיָ חָנֵּנוּ כִּי בְךָ חָסָיָה נַפְשֵׁנוּ וּבְצֵל כְּנָפֶיךָ נֶחְסֶה עַד יַעֲבוֹר הַוּוֹת : חוּסָה יְיָ עַל עַמְּךָ אֶת
שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל : שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל שְׁמוֹר שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל : אֱלֹהִים בָּאוּ גוֹיִם בְּנַחֲלָתֶךָ טִמְּאוּ
אֶת הֵיכַל קָדְשֶׁךָ שָׂמוּ אֶת יְרוּשָׁלַיִם לְעִיִּים : נָתְנוּ אֶת נִבְלַת עֲבָדֶיךָ מַאֲכָל לְעוֹף הַשָּׁמַיִם
בְּשַׂר חֲסִידֶיךָ לְחַיְתוֹ אָרֶץ : שָׁפְכוּ דָמָם כַּמַּיִם סְבִיבוֹת יְרוּשָׁלַיִם וְאֵין קוֹבֵר : וַיֹּאמְרוּ לֹא
יִרְאֶה יָהּ וְלֹא יָבִין אֱלֹהֵי יַעֲקֹב : הַעַל אֵלֶּה תִתְאַפַּק יְיָ תֶּחֱשֶׁה וּתְעַנֵּנוּ עַד מְאוֹד : כִּי עָלֶיךָ
הוֹרַגְנוּ כָּל הַיּוֹם נֶחְשַׁבְנוּ כְּצֹאן טִבְחָה : אֱלֹהִים אַל דֳּמִי לָךְ אַל תֶּחֱרַשׁ וְאַל תִּשְׁקוֹט אֵל :
לייי הישועת ׳ יי צבאות עמנו ׳ יי צבאות אשרי ׳ יי הושיעה ׳ כי לא על כי על רחמיך ׳

אל מלך · יי יי · וסלחת · סלח לנו · כי אתה · ואתה קדוש וכו' כמו ביום שני ·

חָטָאנוּ צוּרֵנוּ סְלַח לָנוּ יוֹצְרֵנוּ :

אֵל נָא רְפָא נָא · תַּחֲלוּאֵי פוֹרִיָּה · בּוֹשָׁה וַחֲפֵרָה · וְאֻמְלַל פִּרְיָהּ · גְּאָלֶנָּה מִשַּׁחַת · וּמִמַּכָּה טְרִיָּה · עֲנֵנוּ · כְּשֶׁעָנִיתָ לְאַבְרָהָם אָבִינוּ בְּהַר הַמּוֹרִיָּה : דְּגָלֵי עַם פְּרוּיֵי בִּזְרוֹעַ חָסוּף · הַצֵּל מֵאֶנֶף · וְאַל יִהוּ לְשִׁסּוּף · וְתַעֲנֶה קְרִיאָתֵנוּ · וּלְמַעֲשֵׂה יָדֶיךָ תִּכְסוֹף · עֲנֵנוּ · כְּשֶׁעָנִיתָ לַאֲבוֹתֵינוּ עַל יַם סוּף : זְכוּת צוּר חֻצַּב · הַיּוֹם לָנוּ תְּגַל · חַשְׂכֵנוּ מֵאֶנֶף · וּנְחֵנוּ בְּיוֹשֶׁר מַעְגָּל · טַהֵר טֻמְאָתֵנוּ · וְלִמְאוֹר תּוֹרָתְךָ עֵינֵינוּ תְּגַל · עֲנֵנוּ · כְּשֶׁעָנִיתָ לִיהוֹשֻׁעַ בַּגִּלְגָּל : יָהּ רְאֵה רֶשֶׁן עָקוּד · וְהַצְמַח לָנוּ תְּרוּפָה · כַּלֵּה שׁוֹד וָשֶׁבֶר · וְסַעַר וְסוּפָה · לַמְּדֵנוּ וְחַכְּמֵנוּ · אִמְרָתְךָ הַצְּרוּפָה · עֲנֵנוּ · כְּשֶׁעָנִיתָ לִשְׁמוּאֵל בַּמִּצְפָּה : מוֹתְמָם מְרַחֵם · שָׁרָשָׁיו אַל תְּקַמֵּל · נַקֵּנוּ מִכֶּתֶם וְשֶׁמֶץ · וְלֹא נֶאֱמַל · סְעָדֵנוּ וְנִוָּשֵׁעָה · וְאָרְחוֹת חֲסָדֶיךָ נִגָּמֵל · עֲנֵנוּ · כְּשֶׁעָנִיתָ לְאֵלִיָּהוּ בְּהַר הַכַּרְמֶל : עוֹדְדֵנוּ בְּצֶדֶק מְשׁוּי מִמַּיִם · וְכַפֵּר זָדוֹן וּמְשׁוּגָה · פְּדֵנוּ מִמְּהוּמַת מָוֶת · וְאָחוֹר בַּל נְסוּגָה : צַוֵּה יְשׁוּעָתֵנוּ · וּבַעֲוֹנוֹתֵינוּ לֹא נִתְמוֹגְגָה · עֲנֵנוּ · כְּשֶׁעָנִיתָ לְיוֹנָה בִּמְעֵי הַדָּגָה : קְרֻשַּׁת אִישׁ חֲסִידֶךָ זְכוֹר · לְיָפַת פְּעָמַיִם · רַחֲמֶיךָ תְּעוֹרֵר · כִּי לָקִינוּ בְּכִפְלַיִם · שׁוּבֵנוּ לְיִרְאָתֶךָ · וְלֹא נֶחְשַׁף שׁוֹלַיִם · עֲנֵנוּ · כְּשֶׁעָנִיתָ לְדָוִד וּשְׁלֹמֹה בְּנוֹ בִּירוּשָׁלָיִם :

זכור לנו ברית אבות כמו ביום שני :

לעשרה בטבת

מן זאגט (סלח לנו אבינו) וויא מן אמטיג ביז מן (על עירך ועל עמך) אול דר נאך זאגט מן דש :

אלהינו ואלהי אבותינו

אֲדַבְּרָה וְיִרְוַח לִי · כִּי רוּחִי הֱצִיקַתְנִי · עַל מְרִירוּת נַפְשִׁי · וְעַל כּוֹבֶד שִׁעְבּוּדִי : בֵּין כָּל אוּמָה וְלָשׁוֹן · אֲנִי לְבַד נוֹקַשְׁתִּי · לָלֶכֶת מִיּוֹם לְיוֹם · לְאָחוֹר וְלֹא לְפָנִים : גָּמַר אֹמֶר · לְדוֹר וָדוֹר עָלַי · בְּלִי לְגַלְגֵּל רַחֲמִים · לְהוֹצִיאִי לְחֵירוּת : דָּחֹה דְחִיתַנִי · כִּבְשְׁתֵּי יָדַיִם · וְלֹא כְּדוֹחֶה בִשְׂמֹאל · וּמְקָרֵב בְּיָמִין : הוּכְנַעְתִּי בְּבָבֶל · וְהוּשְׁפַּלְתִּי

סור ממך להדיחם · מכבידים עול להכשיל כחם · נואקים אליך
בהתעטף רוחם · נחת למצוא מכובד טרחם : שיח צגים במעמד
צפוף : סליחה מבקשים בקדקוד כפוף · עושקיהם יקניאום ונתנום
לשסוף · עועים יומסכו ויהיו לספוף : פרה רבקיך מחרץ וכלווי ·
פלטם מצורר ותנם לעלוי · צוה ישועות משחריך בחלוי · צור
עולמים הושיענו בגלוי : קנא ונוקם קנא לשמך · קצץ עלם
מצואר עמך · ראה עמלינו ושוב מזעמך · ריבה ריבנו מעם חרמך :
שבעתים השב לחק מאנני · שבר חציך מרם מכהני · תטה אזנך
לקול תחנוני · תרצני בקראי יי יי :

אל מלך · ויעבור · יי יי · וסלחת : סלח לנו · כי אתה יי ·

טוב יי לכל ורחמיו על כל מעשיו : טוב יי לקויו לנפש תדרשנו : טוב יי למעוז ביום
צרה וידע חוסי בו · כי טוב יי לעולם חסדו ועד דור ודור אמונתו : טוב לחסות ביי
מבטוח באדם : טוב לחסות ביי מבטוח בנדיבים : טוב וישר יי על כן יורה חטאים
בדרך : טוב ויחיל ודומם לתשועת יי : הושיענו אלהים כי באו מים עד נפש : הושע
יי את עמך את שארית ישראל · הושיעה את עמך וברך את נחלתך ורעם ונשאם עד
העולם : הושיעה יי כי גמר חסיד כי פסו אמונים מבני אדם : עזרנו אלהי ישענו על
דבר כבוד שמך והצילנו וכפר על חטאתינו למען שמך :

ליי הישועה : יי צבאות עמנו · יי צבאות אשרי · יי הושיעה · כי לא על ·

יי יי אל רחום וחנון ארך אפים · ורב חסד ואמת נוצר חסד לאלפים ·
נושא עון ופשע וחטאה ונקה · וסלחת לעונינו ולחטאתינו
ונחלתנו : אזכרה אלהים ואהמיה · בראותי כל עיר על תלה בנויה ·
ועיר האלהים מושפלת · עד שאול תחתיה · בכל זאת אנו ליה
ועינינו ליה : מדת הרחמים עלינו התגלגלי · ולפני קונך תחנתך
הפילי · ובעד עמך רחמים שאלי · כי כל לבב דוי וכל ראש לחלי :
תמכתי יתדותי בשלש עשרה תיבות · ובשערי דמעות כי לא
נשלבות · לכן שפכתי שיח פני בוחן לבות · בטוח אני באלה ובזכות
שלשת אבות : יהי רצון מלפניך שומע קול בכיות · שתשים
דמעתינו בנאדך להיות · ותצילנו מכל גזירות אכזריות · כי לך לבד
עינינו תלויות : יי יי

הפוך׃ חשובה עזובה כקורעת בפוך׃ טוב התואר קרורנית מפרך׃ טריה מכה מבלי ארך׃ יום נקם נסתם דרך׃ יום שלום נחתם חרך׃ כח הסבל הכשיל נטל׃ כשול שחול הנשאר מקטל׃ לא למרגוע נד ומטלטל׃ לעמל ויגע ואחר נוטל׃ מטע קרן שמן המרשן׃ מרמס מרוע כחרולי כבשן׃ נוצר למעלה לא יישן׃ נטעו למשלח פרות הבשן׃ שורקה מה בצע ונקטפת׃ סורחת מה יתרון ונחטפת׃ על יד חקוקה וטוטפת׃ על מה אהבתה נשטפת׃ פעלת הרובים במיעוט מלאכת׃ פריעת שכר רבה והולכת׃ צופה הפנות ועתה נמשכרת׃ צרה פקודה ואחרת נסמכרת׃ קדש ראשית ערימת שערים׃ קצוי ארץ זרוים כשעורים׃ רוח מנשבת בעלי יערים׃ רדוף נשמטת נסים ונסערים׃ שמונה ותשעים האלות האלה׃ שלמו אלה מאלה וכאלה׃ תרחם תקבצנו מקרנות אלה׃ אז יאמרו בגוים הגדיל יי לעשות עם אלה׃

אל מלך׃ ויעבור׃ יי יי׃ וסלחת׃ סלח לנו׃ כי אתה

הושיעה יי כי גמר חסיד כי פסו אמונים מבני אדם׃ הושיעה את עמך וברך את נחלתך ורעם ונשאם עד העולם׃ הושיענו אלהי ישענו וקבצנו והצילנו מן הגוים להודות לשם קדשך להשתבח בתהלתך׃

ליי הישועה׃ יי צבאות עמנו׃ יי צבאות אשרי׃ יי הושיעה׃ כי לא על׃ כי על רחמיך הרבים׃ יי שמעה׃

אלהינו ואלהי אבותינו

אזון תחן והסכת עתירה׃ אף הפר ושכך עברה׃ באי לחלותך בנפשי מרה׃ בשמך הגדול ימצאו עזרה׃ געית נאנחים ענותם חזה׃ גחינת קומתם לא תבזה׃ דרוש עלבונם מצר בוזה׃ דרוך פורה ונצחם יזה׃ הלא אתה היית והנך׃ היה תהיה בהדר גאונך׃ ונמת יכון זרע אמוניך׃ והנם כלים מתגרת חרוניך׃ זועמו בעוים וממאנים נסחו׃ זורו באפסים ולא נחו׃ חבלה רוחם ולעפר שחו׃ חרשו חורשים ומענית המתחו׃ טבעו בבץ ואין פוצה׃ טורפיהם שלו מקצה לקצה׃ יום ליום לוחמם מנצה׃ יד פורשים מלחץ ליצא׃ כלו חייהם ביגון ואנחה׃ כושל רבה וערבה שמחה׃ לישע חוכים והנה צוחה׃ לבטום קמים וכרו שוחה׃ מעריצים

מן זאגט (סלח לנו אבינו) ביז אן (על עירך ועל עמך) אונ׳ דר נאך זאגט מן דאס :

אלהינו ואלהי אבותינו

אֵלֶיךָ נְשׂוּאוֹת עֵינֵינוּ ׃ בְּכָל פִּנָּה וּפִנָּה אֲשֶׁר זֵרִיתָנוּ ׃ גְּעִירַת קוֹלֵנוּ בְּרָמָה נִשְׁמָע ׃ דֶּלֶף בְּכִי תַּמְרוּרִים נִרְמָע ׃ הִצִּיקַתְנוּ בִטְנֵנוּ מֵרוֹב תַּחֲלוּאוֹת ׃ וּמִתְּלָאוֹת הַבָּאוֹת אַחֲרֵי תְלָאוֹת ׃ זוּלָתְךָ בְּעָלוּנוּ אֲדוֹנִים ׃ חוֹרְשִׁים זֶה אַחַר זֶה כַּמָּה שָׁנִים ׃ טְרוּפָה פָּרָתְךָ בְּפִצְעֵי חַבּוּרִים ׃ יְגוּעָה וּכְבַר אֵין לְךָ צוֹרֶךְ בָּהּ וְלֹא לַאֲחֵרִים ׃ כָּל הַיּוֹם עָלֶיךָ הֲרוּגִים ׃ לְכַפָּרָה אֵינָם מַשִּׂיגִים ׃ מַה נִּתְּנָה וּמַה נַּקְרִים ׃ נִגְרַךְ מִלְּבוּשׁ וּמִלְּהִתְאַדֵּם ׃ שִׂיחַ שִׂפְתוֹתֵינוּ אִם נִבְרוֹר כַּשּׁוֹשָׁן ׃ עֲוֹנֵינוּ נִגְרְעוּ יָשָׁן נוֹשָׁן ׃ פְּגָרֵינוּ אִם תַּצְמִית וְרָמֵינוּ אִם תִּשְׁפּוֹךְ ׃ צְדָקָה אֶרֶץ מִבְּלִי רוֹגֶז תַּהֲפוֹךְ ׃ קוּמוּ רְבוּצֵי מַכְפֵּל סַעֲרוּנוּ בְשַׁוְעָה ׃ רְאוּ כִלָּיוֹן וְאַיֵּה שְׁבוּעָה ׃ שׁוֹמְרֵי הַצֹּאן הָקִיצוּ וְהִשְׁתּוֹמְמוּ ׃ שְׁקַרְתֶּם טְרַחְתֶּם וְלַבֶּהָלוֹת הִתַּמּוּ ׃ תִּפְאֶרֶת עֻזָּמוֹ עוּרָה לָמָּה תִישַׁן ׃ תּוֹחֶלֶת יִשְׂרָאֵל הִנֵּה לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן ׃

אל מלך ׃ ויעבור ׃ יי יי ׃ וסלחת ׃ סלח לנו ׃ כי אתה ׃

הַאֲזִינָה יְיָ תְּפִלָּתֵנוּ הַקְשִׁיבָה בְּקוֹל תַּחֲנוּנֵנוּ ׃ הַקְשִׁיבָה יְיָ לְקוֹל שַׁוְעָתֵנוּ מַלְכֵּנוּ וֵאלֹהֵינוּ כִּי אֵלֶיךָ נִתְפַּלָּל ׃ יְיָ בֹּקֶר תִּשְׁמַע קוֹלֵנוּ בֹּקֶר נַעֲרָךְ לְךָ וּנְצַפֶּה ׃ שְׁמַע תְּפִלָּתֵנוּ יְיָ וְשַׁוְעָתֵנוּ הַאֲזִינָה וְאֶל דִּמְעָתֵנוּ אַל תֶּחֱרַשׁ ׃ שְׁמַע קוֹלֵינוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְקַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת תְּפִלָּתֵנוּ ׃ שְׁמַע יְיָ קוֹלֵנוּ נִקְרָא חָנֵּנוּ וַעֲנֵנוּ ׃ שְׁמַע יְיָ וְחָנֵּנוּ יְיָ הֱיֵה עוֹזֵר לָנוּ ׃ יְיָ אֱלֹהִים צְבָאוֹת שְׁמַע תְּפִלָּתֵינוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה ׃

ליי הישועה ׃ יי צבאות עמנו ׃ יי צבאות אשרי ׃ יי הושיעה ׃ כי לא על ׃ כי על רחמיך הרבים ׃ יי שמעה ׃

אלהינו ואלהי אבותינו

אֵין כְּמִדַּת בָּשָׂר מִדָּתֶךָ ׃ אַיֵּה קִנְאָתְךָ וַעֲצַת עֲמִדָתֶךָ ׃ בַּת בֵּרַרְתָּ לְבֵית חֶמְדָּתֶךָ ׃ בְּעָלוּהָ אֲדוֹנִים וְאֵין לְצִמְדָּתֶךָ ׃ גּוֹעָה לְדוֹדִי אֲנִי מְאוֹרֶסֶת ׃ גּוֹעֵל דּוֹדִי אֵיךְ נִדְרֶסֶת ׃ דִּין הֶרֶג לְעַצְמָהּ מַקְנֶסֶת ׃ רְחוּיָה גַּם כִּי נֶאֱנֶסֶת ׃ הָאֵם בְּלִי סֵפֶר לְשִׁלּוּחַ ׃ הַבֵּן כְּיָתוֹם אוֹבֵד שָׁלוּחַ ׃ וְגַן נָעוּל הֶפְקֵר כִּמְלוּחַ ׃ וּמַעְיָן חָתוּם נִרְפַּס דָּלוּחַ ׃ וַעַם כְּרֶגַע וְעַתָּה לְהִפּוֹךְ ׃ זֵירֵי קוֹרֶשׁ חוּצָה לִשְׁפּוֹךְ ׃ חֲבִיבַת רֵיעַ כְּקֶרֶן

וּמוֹחֵל : פּוֹקֵד עָלַי כּוֹבֶד חַטָּאתִי · צָמְתוּ וְדָחֲקוּ בַּבּוֹר חַיָּתִי · קוּמָה
יְיָ צוּר יְשׁוּעָתִי · רִיבָה רִיבִי וּלְחוֹם מִלְחַמְתִּי · שׁוּבָה יְיָ אֶת שְׁבִיתֵנוּ ·
תָּשִׁיב כַּאֲפִיקִים נִדָּחֵי פְּזוּרֵנוּ · מִמְּכוֹן שִׁבְתְּךָ תַּשְׁגִּיחַ לְרַחֲמֵנוּ · יְיָ שׁוֹפְטֵנוּ
יְיָ מְחוֹקְקֵנוּ : יְיָ אֱלֹהִים סְלַח נָא · מִי יָקוּם יַעֲקֹב כִּי קָטֹן הוּא : רועה ישראל

אל מלך · ויעבור · יי יי · וסלחת · סלח לנו כי אתה · ואתה קדוש · וגו' ·

חטאנו צורנו סלח לנו יוצרנו :

גָּדוֹל עֲוֹנִי · וְלַחֵטְא הוֹסַפְתִּי · הוֹסַפְתִּי אַשְׁמָה · וַתֶּרֶב רָעָתִי · רָעָתִי
רַבָּה וְלִלְקוֹרַת חוּיַּבְתִּי · חוּיַּבְתִּי גָלוּת וְרִבְצֵי שִׁכַּחְתִּי :
שִׁכַּחְתִּי · מִפְּעֻלּוֹת יְיָ עוֹשִׂי · עוֹשִׂי נְטָשַׁנִי וּנְתָנַנִי בְּיַד מְעַשִּׂי · מְעַשִּׂי
וְשׁוֹסַי וּבְרַגְלֵי חֹמֶר רְמָסִי · רְמָסִי וּדְרָסִי · וּכְגוֹרֶן בְּסָסִי : בְּסָסִי
שׁוֹרֵר וּמֵיתָרַי נִתְּקוּ · נִתְּקוּ בָּנַי מֵעַל גְּבוּלָם רָחָקוּ · רָחֲקוּ מֵעַל יְיָ
וְנַאֲקוֹת חֲלָלִים נָאָקוּ · נָאֲקוּ וְנֶאֱנָחוּ וּמִכְּאֵב לֵב יִצְעָקוּ : יִצְעֲקוּ בַּצַּר
לָמוֹ אֶל אֱלֹהִים עֶלְיוֹן · עֶלְיוֹן הוֹשִׁיעָה · עֲנִיֶּיךָ הָאֶבְיוֹן · הָאֶבְיוֹן
עַתָּה וּלְפָנִים מִזֶּה עֶלְיוֹן · עֶלְיוֹן חוּשָׁה לְעֶזְרַת עָנִי וְאֶבְיוֹן : וְאֶבְיוֹן
הַמְחוֹלָל בְּפֶשַׁע וּבְעָוֹן מְדֻכָּא · מְדֻכָּא וּמְבוּכָא אֶת שְׁפַל וְאֶת
דַּכָּא · דַּכָּא וּשְׁפָל · הַנֶּאֱחָז בְּחַכָּה · בְּחַכָּה הוֹעֲלָה · הָעֲנוּגָה וְהָרַכָּה :
הָרַכָּה יָשְׁבָה · לָאָרֶץ בַּשְּׁפֵלָה · בַּשְּׁפֵלָה הוּשְׁפָּלָה · וְהִשְׁמִיעַ קוֹל
יְלָלָה · יְלָלָה הֵילִילָה · וּבְמַר נֶפֶשׁ מְלֻלָה · מְלֻלָה לִי הַבִּיטָה · כִּי הָיִיתִי
זוֹלֵלָה : זוֹלֵלָה הָיְתָה · נִכְבָּדוֹת מִדְבָּר בָּהּ · בָּהּ נִשְּׂקָה אֵשׁ · וְלֹא
כָּבָה · כָּבָה נֵרִי · וּמְאוֹרִי נֶחְבָּא · נֶחְבָּא כְבוֹדִי · בְּבֹא הֹוָה עַל הֹוָה :
הֹוָה מוּעָקָה · מְלֵאָה מְתָנֵינוּ · מָתְנֵינוּ חוֹלְחָלוּ · וְנִשְׁבַּר לִבֵּנוּ : לִבֵּנוּ
דָוָה · מִכּוֹבֶד עָנְיֵנוּ · עָנְיֵנוּ זְכוֹר · וּרְאֵה אֶת חֶרְפָּתֵנוּ : חֶרְפָּתֵנוּ
הַעֲבֵר · וְיָשִׂימוּ לַיְיָ כָּבוֹד וּתְהִלָּה · וּתְהִלָּה וְרִנָּה · בַּאֲבוֹד בְּנֵי עַוְלָה ·
עַוְלָה וְחַטָּאָה · אַל תַּחְשׁוֹב לִסְגֻלָּה · לִסְגֻלָּה הוֹשִׁיעָה · אַף עַל פִּי
שֶׁבְּמִצְוָה דַלָּה : דַּלָּה וְאֻמְלָלָה · תְּנָה לְשֵׁם וְלִתְהִלָּה : תְּהִלָּה תַּעֲטֶה
בְּהַזְרִיחֲךָ קֶרֶן אֲפֵלָה · אֲפֵלָה הָאֵר · וְרַחֲמֶיךָ לֹא תִכְלָא · תִּכְלָא
עֲוֹנֵינוּ וְהַמְצֵא לָנוּ מְחִילָה : זכור לנו ברית אבות וכו' ביום שני :

סְגֻלָּתְךָ רוֹחֶקֶת פְּקוּדָּתְךָ מִלִּנְצוֹר · סָבְרָה לְהָמִיר כְּבוֹדְךָ בְּעֵת צָר ·
עַד אָנָה יְיָ אֶקְרָא מִמֵּצָר · עֲנֵנִי בַּמֶּרְחָב יָהּ כִּי יָדְךָ לֹא תִקְצָר ·
פְּשָׁעִים אִם עָצְמוּ בֵּינִי וּבֵינְךָ לְהַבְדִּילָה · פַּרְגּוֹד אִם נִנְעַל בִּפְנֵי
הַתְּפִלָּה · צוּר בְּכִסֵּא כְּבוֹדְךָ חֲתוֹר מְחִילָה · צַעֲקָתִי תָּבֹא לִפְנֵי
כְבוֹדְךָ לְהִתְקַבְּלָה : קְרָא שְׁנַת רָצוֹן מֵעוּצָּב לְהַנְפִּישִׁי · קַבֵּץ נְפוּצוֹתַי
וַעֲבוֹר בְּרֹאשִׁי · רִיבָה יְיָ רִיבֵי נַפְשִׁי · רְצֵה לְהַצִּילֵנִי אֱלֹהֵי קְדוֹשִׁי :
שִׁנֵּי רְשָׁעִים בְּחֶצָץ תְּגָרוֹס · שְׁכוֹל וְאַלְמוֹן אוֹתָם תַּהֲרוֹס · תִּשְׁפּוֹךְ
דָּמָם אַרְצָה לָרוֹס · תְּמוּתָה הוֹתֵר וּבֶאֱמוּנָה תְּאָרוֹס : גְּדוֹר פִּרְצַת
סֻכַּת דָּוִד הַנּוֹפֶלֶת · רוֹמֵם קִרְיָה עַד עָפָר מוּשְׁפֶּלֶת · שְׁבוּיָה נַחֵם
נֶחָמָה מוּכְפֶּלֶת · מְאוֹרָה הָאֵר וְתָאִיר מֵאֲפֵלָה : בְּנֵה עִירְךָ כִּימֵי
עוֹלָם · רַפֵּא מִזְבַּחֲךָ הֵיכָל וְאוּלָם · יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל שָׁם יַעַבְדוּךָ
כֻּלָּם · וְיִגְדַּל שִׁמְךָ עַד הָעוֹלָם :

אל מלך · ויעבור · יי יי : סלח לנו · כי אתה יי ·

טוֹב יְיָ לַכֹּל וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו : טוֹב יְיָ לְקֹוָיו לְנֶפֶשׁ תִּדְרְשֶׁנּוּ : טוֹב יְיָ לְמָעוֹז בְּיוֹם
צָרָה וְיֹדֵעַ חֹסֵי בוֹ · כִּי טוֹב יְיָ לְעוֹלָם חַסְדּוֹ וְעַד דּוֹר וָדוֹר אֱמוּנָתוֹ : טוֹב לַחֲסוֹת בַּיְיָ
מִבְּטֹחַ בָּאָדָם : טוֹב לַחֲסוֹת בַּיְיָ מִבְּטֹחַ בִּנְדִיבִים : טוֹב וְיָשָׁר יְיָ עַל כֵּן יוֹרֶה חַטָּאִים
בַּדָּרֶךְ : טוֹב וְיָחִיל וְדוּמָם לִתְשׁוּעַת יְיָ : הוֹשִׁיעֵנוּ אֱלֹהִים כִּי בָאוּ מַיִם עַד נָפֶשׁ : הוֹשַׁע
יְיָ אֶת עַמְּךָ אֵת שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל · הוֹשִׁיעָה אֶת עַמֶּךָ וּבָרֵךְ אֶת נַחֲלָתֶךָ וּרְעֵם וְנַשְּׂאֵם עַד
הָעוֹלָם : הוֹשִׁיעָה יְיָ כִּי גָמַר חָסִיד כִּי פַסּוּ אֱמוּנִים מִבְּנֵי אָדָם : עָזְרֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ עַל
דְּבַר כְּבוֹד שְׁמֶךָ וְהַצִּילֵנוּ וְכַפֵּר עַל חַטֹּאתֵינוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ :

ליי הישועה : יי צבאות עמנו · יי צבאות אשרי · יי הושיעה · כי לא על ·

רוֹעֵה יִשְׂרָאֵל הַאֲזִינָה · נֹהֵג כַּצֹּאן יוֹסֵף · יֹשֵׁב הַכְּרֻבִים הוֹפִיעָה · יְיָ
אֱלֹהִים סְלַח נָא · מִי יָקוּם יַעֲקֹב כִּי קָטֹן הוּא : אַל אֶחְסַר יְיָ רוֹעִי ·
בִּנְאוֹת דֶּשֶׁא תַּרְבִּיצֵנִי וְתַשְׁפִּיעִי · גַּם כִּי אֶעְתַּר לְמוֹשִׁיעִי · דַּרְכֵּי רַחֲמֶיךָ
תַּרְאִי וְתוֹדִיעִי : הָעֶבֶד יִשְׂרָאֵל כִּי תְגָרְשֵׁהוּ · וְאִם יְלִיד בַּיִת הוּא ·
וְנַתַתּוֹ בְּיַד מוֹאֲסִים וַתִּבְזֵהוּ · חָלִילָה לְךָ מִסֵּפֶר לְמָחֵהוּ : טֹרַח מַשָּׂא
וְעוֹל כָּבֵד · יוֹם יוֹם הוֹסַפְתִּי לְהַכְבֵּד · כָּלוּ אֲשׁוּרַי כְּעֵינֵי הָעֶבֶד · לְיַד
אֲדוֹנֵיהֶם לְקַבֵּל זֶבֶד : מַה כֹּחִי כִּי אֲיַחֵל · נֶאֱלַמְתִּי לִפְנֵי גוֹזְזֵי
כְּרָחֵל · סָבַרְתִּי יֶשַׁע מִמְּךָ לְהַשְׁחֵל · עוֹרְרָה גְבוּרָתְךָ סוֹלֵחַ
ומוחל

סְמִכָה בֶּטֶן לָאָרֶץ נִשְׁחֶלֶת · עוֹרָה לָמָּה תִישַׁן תּוֹחֶלֶת : פְּקַח קוֹחַ אֲסִירַיִךְ חֲפוֹץ · צוֹק הָעִתִּים חֶשְׁבּוֹנָם קְפוֹץ · קַבֵּץ זְרוּיַיִךְ עֲדֵר הַנָּפוֹץ · רְאוֹת עוֹלָתָהּ וּפִיהָ תִּקְפּוֹץ · שְׁמוֹר שְׁבוּעַת חֶסֶד וּתְנַאי · תָּם וְצָבוּר בְּנַאי אֵיתָנַי · שְׁלֹמֹה יְצַוֶּה לִבְלִי גְנַאי · הֲפוֹךְ לְשַׁנוֹת לְטוֹבָה הַפְּנַאי : קָטָן כִּי יַעֲקֹב וָדַל · יָרוּעַ חוֹלִי נִבְזֶה וַחֲדַל · חַיִּים וָחֶסֶד מָעוֹז וּמִגְדַּל · כַּאֲשֶׁר עַתָּה כֹּחֲךָ יִגְדַּל :

אל מלך · ויעבור · יי יי · וסלחת · סלח לנו · כי אתה ·

כָּל הַיּוֹם חֵרְפוּנוּ אוֹיְבֵנוּ אַיֵּה מַלְכְּכֶם וְצוּר מְעֻזְּכֶם : לָמָּה יֹאמְרוּ הַגּוֹיִם אַיֵּה נָא אֱלֹהֵיהֶם אַיֵּה אֵיפוֹ תִקְוָתֵנוּ וְתִקְוָתֵנוּ מִי יְשׁוּרֶנָּה : הָיְתָה לָנוּ דִמְעָתֵנוּ לֶחֶם יוֹמָם וָלַיְלָה בֶּאֱמוֹר אֵלֵינוּ כָּל הַיּוֹם אַיֵּה אֱלֹהֵיכֶם : אֱלֹהִים אַל דֳּמִי לָךְ אַל תֶּחֱרַשׁ וְאַל תִּשְׁקֹט אֵל : קוּמָה עֶזְרָתָה לָנוּ וּפְדֵנוּ לְמַעַן חַסְדֶּךָ : כִּי עִם יְיָ הַחֶסֶד וְהַרְבֵּה עִמּוֹ פְדוּת : פּוֹדֶה יְיָ נֶפֶשׁ עֲבָדָיו וְלֹא יֶאְשְׁמוּ כָּל הַחוֹסִים בּוֹ :

ליי הישועה יי צבאות עמנו : יי צבאות אשרי · יי הושיעה כי לא על כי על רחמיך הרבים · יי שמעה :

אלהינו ואלהי אבותינו

אַיֵּה כָּל נִפְלְאוֹתֶיךָ הַגְּדוֹלוֹת וְהַנּוֹרָאוֹת · אֲשֶׁר סִפְּרוּ לָנוּ אֲבוֹתֵינוּ יְיָ צְבָאוֹת · בְּרֶדֶת יִשְׂרָאֵל מִצְרַיְמָה לְשִׁעְבּוּד וּתְלָאוֹת · בְּחַבְלֵי אָדָם מְשַׁכְתָּם וְלֹא בְּשַׁלְשְׁלָאוֹת : גַּם מַעֲבִידֵיהֶם בְּקָשָׁה עֲבוֹדָה · גָּזְרוּ בַּיְאוֹר זְכוּרֵיהֶם לְאַבְּדָה · דַּנְתָּם בְּסַאסְּאָה מִדָּה בְּמִדָּה · דְּגָלִים הוֹצֵאתָ בִּרְכוּשׁ כָּל חֶמְדָּה : הַיָּם וְגַלָּיו בְּעֻזְּךָ פּוֹרָרוּ · הַיַּרְדֵּן הוֹבַשְׁתָּ וּבָרֶגֶל עָבָרוּ · וּבַמִּדְבָּר כִּלְכַּלְתָּם וְדָבָר לֹא חָסָרוּ · וּמַמְלָכוֹת וַעֲמָמִים בְּיָדָם נִמְסָרוּ : זָנְחוּ טוֹב וּרְדָפוּם מַכְנִיעִים · וְצָעֲקוּ וְשָׁמַעְתָּ וְהֶעֱמַדְתָּ מוֹשִׁיעִים · חָנוּ בְּאַרְצָם כָּל טוּב שְׂבֵעִים · חָטְאוּ וְגָלוּ וּפְקַדְתָּם לְשִׁבְעִים · טָפְלוּ שֶׁקֶר וְנִתְּנוּ לְמִרְמָס · טְרָדוּם לְמַרְחֵפוֹת אַנְשֵׁי חָמָס · יָצְאוּ מֵאַרְצָם וְקֵץ חֲזָרָתָם נִכְמָס · יָשְׁבוּ בַגּוֹיִם וְהָיוּ לָמַס : כֹּחַ אַמֵּץ פְּלֵיטָה הַנִּשְׁאֶרֶת · כָּשַׁל כֹּחָהּ מִכּוֹבֶד רָעָה מְמָאֶרֶת · לְעֵת רִאשׁוֹנָה פְּקוּדָה מְשׁוֹאֶרֶת · לָבֹא שְׁנִיָּה אָצָה מְמַהֶרֶת : מֵעֵת אֵל עֵת צָרָתִי מִרְבָּה · מִיּוֹם שֶׁעָבַר קָשֶׁה הַבָּא · נִלְאֵתִי נְשׂוֹא עוֹל מַדְהֵבָה · נוֹאֶמֶרֶת מָרוֹד וְהַבָּא הֲבָאָה רַבָּה :

בּוֹקְקִים וְהִבְאִישׁוּ · סוֹרִים סוֹרֶיךָ גָּבְשׁוּ וְלֹא עָבְשׁוּ · וּמֵרוֹעַ עָתְקוּ גָּבְרוּ וְכִמְחֻבָּר לֹא יֵבוֹשׁוּ · מִקְוֵה יִשְׂרָאֵל יְיָ כָּל עֹזְבֶיךָ יֵבֹשׁוּ : פּוֹעֲלֵי אָוֶן יִתְאַמְּרוּ אוֹנֵנוּ רָוִינוּ · פָּשְׁטוּ אֱמֶת אוֹתוֹת שַׂמְנוּ הִתְוִינוּ · וּמֵרוֹעַ צָלְחָה דַּרְכָּם וְחַסְרְךָ דִּמִּינוּ נִרְוִינוּ · יְיָ חָנֵּנוּ לְךָ קִוִּינוּ : קוֹמַת סְכָּרַת שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה פֶּרֶץ · קֵץ רָחַק וּלְמִקְרָה עָלָה הַפּוֹרֵץ · וּמֵרוֹעַ רְשָׁעִים יִחְיוּ וְלֹא יִדְמוּ קֶרֶץ · וְקוֹוֵי יְיָ הֵמָּה יִרְשׁוּ אָרֶץ : שׁוֹסֵי חֶבֶל נַחֲלָתְךָ מֵחֶלְקְךָ לְגָרְשֵׁנוּ · שׁוֹבֵי שׁוֹבֵי הַשׁוּלַמִּית בְּפִיהֶם לְהַפְרִישֵׁנוּ · וּמֵרוֹעַ תִּתְנַשְּׂאוּ וְזֶה לָזֶה תִּנָּאֲמוּ נַפְרִישֶׁנּוּ · טוֹב יְיָ לְקֹוָיו לְנֶפֶשׁ תִּדְרְשֶׁנּוּ · שַׁרֵי תְּשׁוּבוֹת מֵרוֹעֵנוּ פִּינוּ נִמַּלֵּא · לַיְיָ אֱלֹהֵינוּ חָטָאנוּ וַתִּקְרֶאנָה אוֹתָנוּ כָּאֵלֶּה · מִשְׁפָּטֶיךָ אֱמֶת וְאַתָּה מָרוֹם מִתְעַלֶּה · הַצְּדָקָה לְךָ וְלָנוּ בּוֹשֶׁת נִגְלֶה : הֶעֱרַתָּ רַבּוֹת וַנֹּאמֶר לֹא נַקְשִׁיב : קוֹל טִיף נְבִיאֶיךָ בָּזִינוּ מֵהַקְשִׁיב · יִגְדַּל כֹּחַ סֶלָה יְחִידִים מוֹשִׁיב · בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ אוֹתָנוּ לְהָשִׁיב : מֵרוֹעַ אָרוֹם לִלְבוּשֶׁךָ תִּקְרַב עוֹנָתוֹ · וְיֵז נִצְחָם עַל בִּגְדֵי עֲטִיָּתוֹ · סֶלָה נוֹרָה יוֹם הַבָּא בְּשַׁעְתּוֹ : זֶה יְיָ קִוִּינוּ לוֹ נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בִּישׁוּעָתוֹ :

אל מלך · ויעבור · יי יי · וסלחת · סלח לנו · כי אתה

הַאֲזִינָה יְיָ תְּפִלָּתֵנוּ הַקְשִׁיבָה בְּקוֹל תַּחֲנוּנֵנוּ : הַקְשִׁיבָה יְיָ לְקוֹל שַׁוְעָתֵנוּ מַלְכֵּנוּ וֵאלֹהֵינוּ כִּי אֵלֶיךָ נִתְפַּלָּל : יְיָ בֹּקֶר תִּשְׁמַע קוֹלֵנוּ בֹּקֶר נַעֲרָךְ לְךָ וּנְצַפֶּה : שְׁמַע תְּפִלָּתֵנוּ יְיָ וְשַׁוְעָתֵנוּ הַאֲזִינָה וְאֶל דִּמְעָתֵנוּ אַל תֶּחֱרַשׁ : שְׁמַע קוֹלֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְקַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת תְּפִלָּתֵנוּ : שְׁמַע יְיָ קוֹלֵנוּ נִקְרָא חָנֵּנוּ וַעֲנֵנוּ : שְׁמַע יְיָ וְחָנֵּנוּ יְיָ הֱיֵה עוֹזֵר לָנוּ : יְיָ אֱלֹהִים צְבָאוֹת שְׁמַע תְּפִלָּתֵנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה : ליי הישועה · יי צבאות עמנו : יי צבאות אשרי · יי הושיעה · כי לא על · כי על רחמיך הרבים · יי שמעה :

אלהינו ואלהי אבותינו

אִם עֲוֹנֵינוּ רַבּוּ לְהַגְדִּיל · בָּנוּ עָנוּ עֲבוֹת כִּגְדִיל · גָּרְמוּ לָנוּ בְּנִתְּיָם לְהַבְדִּיל · דַּרְכֵי רַחֲמֶיךָ לֹא תַחְדִּיל : הִתְנַהֵג בְּמִדַּת חֶסֶד הִתְנֵיתָהּ · וְאַתָּה הוּא לֹא שָׁנִיתָ · זְכוֹר עֲדָתְךָ קֶדֶם קָנִיתָ · חוֹן שִׁירֵי בְּכוֹר כִּנִּיתָ : טְעַנְתָּנוּ גַפֵּי קֶרֶת נְתוּנִים · יְשַׁבְתָּנוּ שֵׁן סֶלַע אֵיתָנִים · כְּאַחַת דִּכִּיתָנוּ בִּמְקוֹם תַּנִּים · לִרְוָיָה צֵאת כַּמָּה מְתוּנִים : מֵרוֹב פְּקֻדּוֹת וּבֶהָלוֹת מְחַלְחֶלֶת · נָקְטָה שָׁחָה לֶעָפָר בּוֹחֶלֶת ·

וֶאֱמֶת וְלֹא עֲזַבְתָּם ׃ אַל תַּעַזְבֵנוּ אָבִינוּ וְאַל תִּטְּשֵׁנוּ בּוֹרְאֵנוּ וְאַל תַּזְנִיחֵנוּ יוֹצְרֵנוּ וְאַל תַּעַשׂ עִמָּנוּ כָּלָה כְּחַטֹּאתֵינוּ ׃ וְקַיֵּם לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת הַדָּבָר שֶׁהִבְטַחְתָּנוּ בְּדִבְרֵי קַבָּלָה עַל יְדֵי יִרְמְיָהוּ חוֹזָךְ כָּאָמוּר בַּיָּמִים הָהֵם וּבָעֵת הַהִיא נְאֻם יְיָ יְבֻקַּשׁ אֶת עֲוֹן יִשְׂרָאֵל וְאֵינֶנּוּ וְאֶת חַטֹּאת יְהוּדָה וְלֹא תִמָּצֶאנָה כִּי אֶסְלַח לַאֲשֶׁר אַשְׁאִיר ׃ עַמְּךָ וְנַחֲלָתְךָ ׃ רְעֵבֵי טוּבְךָ צְמֵאֵי חַסְדֶּךָ ׃ תְּאֵבֵי יִשְׁעֶךָ ׃ יַכִּירוּ וְיֵדְעוּ כִּי לַייָ אֱלֹהֵינוּ הָרַחֲמִים וְהַסְּלִיחוֹת ׃ וְאַל יְעַכֵּב חֵטְא וְעָוֹן אֶת תְּפִלָּתֵנוּ מְחַל וּסְלַח לְכָל חַטֹּאתֵינוּ כִּי אֵל טוֹב וְסַלָּח אַתָּה ׃

ברוך אתה יי חנון המרבה לסלוח ׃ ראה נא וכו ׃ עננו וכו׳ רפאינו וכו׳ ׃

סליחות לתענית חמישי

אן זאגט (סלח לנו אבינו) אז וויא אמכטיג ביז אן (על עירך ועל עמך) אול׳ דר נאך זאגט אן דאס ׃

אלהינו ואלהי אבותינו

אַךְ בְּךָ מִקְוֵה יִשְׂרָאֵל יְיָ ׃ אָחוֹר וָקֶדֶם עַם נוֹשַׁע בַּייָ ׃ וּמַדּוּעַ בְּשֵׁשׁ יוֹם זֶה כַּמֶּה עִדָּנַי ׃ לִישׁוּעָתְךָ קִוִּיתִי יְיָ ׃ גַּרְתִּי וָאֵחַר מֶשֶׁךְ יְמֵי עִגּוּנַי ׃ גֵּיא גוֹי נָבָל וְעַם גְּנַאי ׃ וּמַדּוּעַ דַּל כָּכָה כָּבוֹר וְלִי רִינַי ׃ קַוֵּה אֶל יְיָ חֲזַק וְיַאֲמֵץ לִבֶּךָ וְקַוֵּה אֶל יְיָ ׃ הֲלֹא אַתָּה מִקֶּדֶם חֶרֶב גַּאֲוָתֵנוּ ׃ הִקְוִינוּךָ אַף אֹרַח מִשְׁפָּטֶיךָ תַּאֲוָתֵנוּ ׃ מַדּוּעַ וְאֵין אִישׁ מְכַפֵּר עַל חוֹבוֹתֵינוּ ׃ וּמֵרַאֲבוֹנֵינוּ אוֹמְרִים יָבְשׁוּ עַצְמוֹתֵינוּ אָבְדָה תִקְוָתֵנוּ ׃ זָכַרְנוּ חֶשְׁבּוֹנוֹת מִקֶּדֶם וּמְרָתָם קְצָרָה ׃ זֶה פְּעָמִים קָצִיר וְעוֹד עֲצָרָה ׃ וּמַדּוּעַ נֶחְשַׁבְנוּ כַּבְּהֵמָה וְנִטְמֵינוּ מִשְּׁטַת הַשּׁוּרָה ׃ מִקְוֵה יִשְׂרָאֵל יְיָ מוֹשִׁיעוֹ בְּעֵת צָרָה ׃ טוֹעֲנִים וּפוֹרְקִים בָּנִים הַכָּתוּב סִבְלָם ׃ טְרוּדֵי חֶבְלָם וְחָרֵב בֵּית זְבוּלָם ׃ וּמַדּוּעַ יִסְתּוֹר הָאָב שֶׁבִּילָם הָאָמוּר בִּגְלָלָם ׃ וְיֵשׁ תִּקְוָה לְאַחֲרִיתֵךְ נְאֻם יְיָ וְשָׁבוּ בָנִים לִגְבוּלָם ׃ כִּמְעַט נָטָיוּ רַגְלַי וְשֻׁפְּכוּ אֲשׁוּרַיִם ׃ כִּי קִנֵּאתִי בְּהוֹלְלִים מֵעַרְבֵי מֵישָׁרִים ׃ וּמַדּוּעַ לֹא תִקְצַר וְתִשָּׁבֵר יַד רָמוֹת הַקּוֹשְׁרִים ׃ וְקוֹוֵי יְיָ יַחֲלִיפוּ כֹחַ יַעֲלוּ אֵבֶר כַּנְּשָׁרִים ׃ מָלֵא רְדַפְתִּי וְחָסְרָה שְׁנַת גְּאֻלַּי ׃ מְסוּרִים לְמַכִּים וּלְמוֹרְטִים וּלְתִקְוָה אוּלַי ׃ וּמַדּוּעַ נִסְחֲפוּ אַבִּירַי וּמְתֵי שִׁיר אֱיָלַי ׃ קַוֹּה קִוִּיתִי אֶל יְיָ וַיֵּט אֵלַי ׃ סוּגֶיךָ שָׂרִיגֶיךָ בְּקָקוּם

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ ׃ תָּבֹא לְפָנֶיךָ תְּפִלָּתֵנוּ ׃ וְאַל תִּתְעַלַּם מִתְּחִנָּתֵנוּ ׃ שֶׁאֵין אֲנוּ עַזֵּי פָנִים וּקְשֵׁי עוֹרֶף ׃ לוֹמַר לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ ׃ צַדִּיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא חָטָאנוּ ׃ אֲבָל אֲנַחְנוּ חָטָאנוּ ׃

אָשַׁמְנוּ ׃ בָּגַדְנוּ ׃ גָּזַלְנוּ ׃ דִּבַּרְנוּ דוֹפִי ׃ הֶעֱוִינוּ ׃ וְהִרְשַׁעְנוּ ׃ זַדְנוּ ׃ חָמַסְנוּ ׃ טָפַלְנוּ שֶׁקֶר ׃ יָעַצְנוּ רָע ׃ כִּזַּבְנוּ ׃ לַצְנוּ ׃ מָרַדְנוּ ׃ נִאַצְנוּ ׃ סָרַרְנוּ ׃ עָוִינוּ ׃ פָּשַׁעְנוּ ׃ צָרַרְנוּ ׃ קִשִּׁינוּ עוֹרֶף ׃ רָשַׁעְנוּ ׃ שִׁחַתְנוּ ׃ תִּעַבְנוּ ׃ תָּעִינוּ ׃ תִּעְתָּעְנוּ ׃ סַרְנוּ מִמִּצְוֹתֶיךָ וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ הַטּוֹבִים וְלֹא שָׁוָה לָנוּ ׃ וְאַתָּה צַדִּיק עַל כָּל הַבָּא עָלֵינוּ כִּי אֱמֶת עָשִׂיתָ וַאֲנַחְנוּ הִרְשָׁעְנוּ ׃

מְשִׁיחַ צִדְקֶךָ אָמַר לְפָנֶיךָ שְׁגִיאוֹת מִי יָבִין מִנִּסְתָּרוֹת נַקֵּנִי ׃ נַקֵּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ מִכָּל פְּשָׁעֵינוּ וְטַהֲרֵנוּ מִכָּל טֻמְאוֹתֵינוּ וּזְרוֹק עָלֵינוּ מַיִם טְהוֹרִים וְטַהֲרֵנוּ ׃ כַּכָּתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ וְזָרַקְתִּי עֲלֵיכֶם מַיִם טְהוֹרִים וּטְהַרְתֶּם מִכֹּל טֻמְאוֹתֵיכֶם וּמִכָּל גִּלּוּלֵיכֶם אֲטַהֵר אֶתְכֶם ׃

מִיכָה עַבְדְּךָ אָמַר לְפָנֶיךָ מִי אֵל כָּמוֹךָ נוֹשֵׂא עָוֹן וְעוֹבֵר עַל פֶּשַׁע לִשְׁאֵרִית נַחֲלָתוֹ לֹא הֶחֱזִיק לָעַד אַפּוֹ כִּי חָפֵץ חֶסֶד הוּא ׃ יָשׁוּב יְרַחֲמֵנוּ יִכְבּוֹשׁ עֲוֹנוֹתֵינוּ וְתַשְׁלִיךְ בִּמְצוּלוֹת יָם כָּל חַטֹּאתֵינוּ וְכָל חַטֹּאת עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל תַּשְׁלִיךְ בְּמָקוֹם אֲשֶׁר לֹא יִזָּכְרוּ וְלֹא יִפָּקְדוּ וְלֹא יַעֲלוּ עַל לֵב לְעוֹלָם ׃ תִּתֵּן אֱמֶת לְיַעֲקֹב חֶסֶד לְאַבְרָהָם אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבוֹתֵינוּ מִימֵי קֶדֶם ׃

דָּנִיאֵל אִישׁ חֲמוּדוֹת שִׁוַּע לְפָנֶיךָ הַטֵּה אֱלֹהַי אָזְנְךָ וּשְׁמָע פְּקַח עֵינֶיךָ וּרְאֵה שׁוֹמְמוֹתֵינוּ וְהָעִיר אֲשֶׁר נִקְרָא שִׁמְךָ עָלֶיהָ כִּי לֹא עַל צִדְקוֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ מַפִּילִים תַּחֲנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ כִּי עַל רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים ׃ יְיָ שְׁמָעָה יְיָ סְלָחָה יְיָ הַקְשִׁיבָה וַעֲשֵׂה אַל תְּאַחַר לְמַעַנְךָ אֱלֹהַי כִּי שִׁמְךָ נִקְרָא עַל עִירְךָ וְעַל עַמֶּךָ ׃

עֶזְרָא הַסּוֹפֵר אָמַר לְפָנֶיךָ אֱלֹהַי בֹּשְׁתִּי וְנִכְלַמְתִּי לְהָרִים אֱלֹהַי פָּנַי אֵלֶיךָ ׃ כִּי עֲוֹנוֹתֵינוּ רָבוּ לְמַעְלָה רֹאשׁ וְאַשְׁמָתֵינוּ גָּדְלָה עַד לַשָּׁמָיִם ׃ וְאַתָּה אֱלוֹהַּ סְלִיחוֹת חַנּוּן וְרַחוּם אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד

שַׂכְלֵל בְּנוּי לְתַלְפִּיּוֹת· שׁוּבָה אֱלֹהֵי בְּרִיּוֹת· שׁוֹבֵב נִדְחֵי אֲרִיּוֹת·
תַּעֲלֶה נָא אֲרוּכָתֵנוּ· תַּחֲבוֹשׁ מַחַץ מַכָּתֵנוּ· תִּשְׁמַע בְּקוֹל רִנָּתֵנוּ·
תְּקַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת תְּפִלָּתֵנוּ:

זְכוֹר לָנוּ בְּרִית אָבוֹת כַּאֲשֶׁר אָמַרְתָּ וְזָכַרְתִּי אֶת בְּרִיתִי יַעֲקוֹב וְאַף אֶת בְּרִיתִי יִצְחָק וְאַף אֶת בְּרִיתִי אַבְרָהָם אֶזְכֹּר וְהָאָרֶץ אֶזְכֹּר:

ביום המילה אומרים זה

זְכוֹר בְּרִית אַבְרָהָם וַעֲקֵדַת יִצְחָק וְהָשֵׁב שְׁבוּת אָהֳלֵי יַעֲקֹב וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ·

זְכוֹר לָנוּ בְּרִית רִאשׁוֹנִים כַּאֲשֶׁר אָמַרְתָּ וְזָכַרְתִּי לָהֶם בְּרִית רִאשׁוֹנִים אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְעֵינֵי הַגּוֹיִם לִהְיוֹת לָהֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יְיָ: עֲשֵׂה עִמָּנוּ כְּמוֹ שֶׁהִבְטַחְתָּנוּ וְאַף גַּם זֹאת בִּהְיוֹתָם בְּאֶרֶץ אֹיְבֵיהֶם לֹא מְאַסְתִּים וְלֹא גְעַלְתִּים לְכַלֹּתָם לְהָפֵר בְּרִיתִי אִתָּם כִּי אֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיהֶם: רַחֵם עָלֵינוּ וְאַל תַּשְׁחִיתֵנוּ כְּמָה שֶׁכָּתוּב כִּי אֵל רַחוּם יְיָ אֱלֹהֶיךָ לֹא יַרְפְּךָ וְלֹא יַשְׁחִיתֶךָ וְלֹא יִשְׁכַּח אֶת בְּרִית אֲבוֹתֶיךָ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לָהֶם: הָשֵׁב שְׁבוּתֵנוּ וְרַחֲמֵנוּ כְּמָה שֶׁכָּתוּב וְשָׁב ׀ יְיָ אֱלֹהֶיךָ אֶת שְׁבוּתְךָ וְרִחֲמֶךָ· וְשָׁב ׀ וְקִבֶּצְךָ מִכָּל הָעַמִּים אֲשֶׁר הֱפִיצְךָ יְיָ אֱלֹהֶיךָ שָׁמָּה: קַבֵּץ נִדָּחֵנוּ כְּמָה שֶׁכָּתוּב אִם יִהְיֶה נִדַּחֲךָ בִּקְצֵה הַשָּׁמָיִם ׀ מִשָּׁם יְקַבֶּצְךָ יְיָ אֱלֹהֶיךָ וּמִשָּׁם יִקָּחֶךָ: הַלְבֵּן חֲטָאֵינוּ כַּשֶּׁלֶג וְכַצֶּמֶר כְּמָה שֶׁכָּתוּב לְכוּ נָא וְנִוָּכְחָה יֹאמַר ׀ יְיָ אִם יִהְיוּ חֲטָאֵיכֶם כַּשָּׁנִים כַּשֶּׁלֶג יַלְבִּינוּ· אִם יַאְדִּימוּ כַתּוֹלָע כַּצֶּמֶר יִהְיוּ: זְרוֹק עָלֵינוּ מַיִם טְהוֹרִים וְטַהֲרֵנוּ כְּמָה שֶׁכָּתוּב וְזָרַקְתִּי עֲלֵיכֶם מַיִם טְהוֹרִים וּטְהַרְתֶּם מִכֹּל טֻמְאוֹתֵיכֶם וּמִכָּל גִּלּוּלֵיכֶם אֲטַהֵר אֶתְכֶם: מְחֵה פְשָׁעֵינוּ לְמַעַנְךָ כַּאֲשֶׁר אָמַרְתָּ· אָנֹכִי אָנֹכִי· הוּא מֹחֶה פְשָׁעֶיךָ לְמַעֲנִי וְחַטֹּאתֶיךָ לֹא אֶזְכֹּר: מְחֵה פְשָׁעֵינוּ כָּעָב וְכֶעָנָן כַּאֲשֶׁר אָמַרְתָּ מָחִיתִי כָעָב פְּשָׁעֶיךָ וְכֶעָנָן חַטֹּאתֶיךָ שׁוּבָה אֵלַי כִּי גְאַלְתִּיךָ: אֲמָרֵינוּ הַאֲזִינָה יְיָ בִּינָה הֲגִיגֵנוּ: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִינוּ וְהֶגְיוֹן לִבֵּנוּ לְפָנֶיךָ יְיָ צוּרֵנוּ וְגוֹאֲלֵנוּ: כִּי לְךָ יְיָ הוֹחַלְנוּ אַתָּה תַעֲנֶה אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ:

הֵטִיבָה בִרְצוֹנְךָ אֶת צִיּוֹן תִּבְנֶה חוֹמוֹת יְרוּשָׁלָיִם: אָז תַּחְפֹּץ זִבְחֵי צֶדֶק עוֹלָה וְכָלִיל אָז יַעֲלוּ עַל מִזְבַּחֲךָ פָרִים: וְעַתָּה יְיָ אָבִינוּ אָתָּה אֲנַחְנוּ הַחֹמֶר וְאַתָּה יוֹצְרֵנוּ וּמַעֲשֵׂה יָדְךָ כֻּלָּנוּ: אַתָּה יְיָ לֹא תִכְלָא רַחֲמֶיךָ מִמֶּנּוּ חַסְדְּךָ וַאֲמִתְּךָ תָּמִיד יִצְּרוּנוּ: זְכֹר רַחֲמֶיךָ יְיָ וַחֲסָדֶיךָ כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה: זָכְרֵנוּ יְיָ בִּרְצוֹן עַמֶּךָ וּפָקְדֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ: זְכוֹר עֲדָתְךָ קָנִיתָ קֶּדֶם גָּאַלְתָּ שֵׁבֶט נַחֲלָתֶךָ הַר צִיּוֹן זֶה שָׁכַנְתָּ בּוֹ: זְכוֹר יְיָ חִבַּת יְרוּשָׁלָיִם אַהֲבַת צִיּוֹן אַל תִּשְׁכַּח לָנֶצַח: זְכֹר יְיָ לִבְנֵי אֱדוֹם אֵת יוֹם יְרוּשָׁלָיִם הָאֹמְרִים עָרוּ עָרוּ עַד הַיְסוֹד בָּהּ: זְכֹר לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיִשְׂרָאֵל עֲבָדֶיךָ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לָהֶם בָּךְ וַתְּדַבֵּר אֲלֵהֶם אַרְבֶּה אֶת זַרְעֲכֶם כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמָיִם וְכָל הָאָרֶץ הַזֹּאת אֲשֶׁר אָמַרְתִּי אֶתֵּן לְזַרְעֲכֶם וְנָחֲלוּ לְעֹלָם: זְכֹר לַעֲבָדֶיךָ לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב אַל תֵּפֶן אֶל קְשִׁי הָעָם הַזֶּה וְאֶל רִשְׁעוֹ וְאֶל חַטָּאתוֹ: אַל נָא תָשֵׁת עָלֵינוּ חַטָּאת אֲשֶׁר נוֹאַלְנוּ וַאֲשֶׁר חָטָאנוּ:

חָטָאנוּ צוּרֵנוּ סְלַח לָנוּ יוֹצְרֵנוּ:

אָרוֹן בִּיתָרָה הֲגִיגֵנוּ · אֱזוֹן שִׂיחֵנוּ בְּשַׁאֲגֵנוּ · בַּעֲוֹנֵנוּ אַל תּוֹגְנוּ ·
בְּרִשְׁעֵנוּ אַל תְּמוֹגְגֵנוּ: גָּבְרוּ דִּבְרֵי עֲוֹנוֹת · גָּדְלוּ עַד לִמְעוֹנוֹת ·
דְּרוּיֵי נְפָשׁוֹת נַעֲנוֹת · דּוֹר שְׁעֵה לַעֲנוֹת: הִרְגַּזְנוּךָ אֱלוֹהַּ תְּהִלָּתֵנוּ ·
הִכְעַסְנוּךָ בְּרוֹב אִוַּלְתֵּנוּ: וְלָכֵן נִמְשְׁכָה תּוֹחַלְתֵּנוּ · וּלְזָרִים
נֶהֶפְכָה נַחֲלָתֵנוּ: זֵרוּנוּ מִבֵּית חַיֵּינוּ · זַלְזְלוּ מְקוֹם מַאֲוַיֵּינוּ · חָרְבוּ
מְקוֹם בֵּית אִוּוּיֵנוּ · חָדְלוּ נִחוֹחֵי רְצוּיֵינוּ: טָעִינוּ מִנְּתִיב יוֹשֶׁר ·
טָפַשְׁנוּ צַעַד מִלְּיַשֵּׁר · יַעַן כִּי מָאַסְנוּ כּוֹשֶׁר · יְרִיבֵנוּ הִדְאָת כְּנֶשֶׁר:
כָּבַשׁ פּוֹעַל קָהָלִי · כִּלָּה כֹּחִי וְהִבְהִילִי · לַחֲלַח וְחָבוּר הוֹבִילִי ·
לְהַרְחִיקִי מֵעַל גְּבוּלִי: מַצֶּבֶת קֹדֶשׁ הַנִּשְׁאָרָה · מֵעִיר קֹדֶשׁ
הַמְעֻטָּרָה · נָמָה לְנֶגְדְּךָ סוּרָה: נַעֲלֵיתָ וְרוּחֲךָ סָרָה: סִיחֵף נְבוֹ
גִּבּוֹרַי · סִלָּה כָּל אַבִּירַי · עִיצֵּם כָּל אֵיבָרַי · עִלְּפְתִּי בְּיַד שׁוֹבְרָי: פִּלַּצְנוּ
מֵרוֹב תְּלָאוֹת · פְּצַמְנוּ מִכּוֹבֶד תַּחֲלוּאוֹת · צִפִּינוּ יֶשַׁע לִרְאוֹת · צָרוֹת
אוֹתָנוּ קוֹרְאוֹת: קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל הַבִּיטָה · קְלוֹן רַעְיָתְךָ הַמְלֻבָּטָה ·
רָדָה מִכְּבוּדָהּ וְנִתְמוֹטְטָה · רְפָה שְׁבָרֶיהָ כִּי מָטָה: שְׁמַע פֶּלֶל פִּיּוֹת

אֲבוּרֵנוּ: פְּקוּדַּת נִגְעֵי תוֹכְחוֹתֶיךָ שְׁפוּטִים· פְּזוּרִים פְּרוּדִים וּבַגּוֹיִם עֲבוּטִים· צְפוּנִם בְּסֻכָּךְ מֵרִיב וּשְׁפָטִים· צְפִיַּת תִּפְאַרְתְּךָ לָמוֹ מַבָּטִים: קוֹל כֹּחֲךָ לַהַב חוֹצֵב· קֶצֶב טוּב וְחִלּוּפוֹ קוֹצֵב· רֵעֶיךָ דוֹפְקִים בְּקוֹל עָצֵב· רְצוּת נִרְבָּתָם וּבְקִרְבָּם הִתְיַצֵּב: שׁוֹקְדִים בְּצוֹם לִבָּם לְהַכְנִיעַ· שְׁאוֹנָם מְזֻעָם בַּהֲדָרֶיךָ תַּצְנִיעַ· תּוֹבְעִים בְּלַחַשׁ שָׂפָה לְהָנִיעַ· תַּאֲוָתָם אַל נָא תַמְנִיעַ: שִׁמְךָ אֱלֹהִים חַיִּים מִתְפָּאֵר· לְטוּב הַיּוֹם מִמְּךָ נִשְׁאָר· מְקוֹר חַיִּים עִמְּךָ מִתְבָּאֵר· הַבִּיטָה וַעֲנֵנוּ וְעֵינֵינוּ הָאֵר:

אל מלך· ויעבור· יי יי: סלח לנו· כי אתה יי·

טוֹב יְיָ לַכֹּל וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו: טוֹב יְיָ לְקֹוָיו לְנֶפֶשׁ תִּדְרְשֶׁנּוּ: טוֹב יְיָ לְמָעוֹז בְּיוֹם צָרָה וְיֹדֵעַ חֹסֵי בוֹ· כִּי טוֹב יְיָ לְעוֹלָם חַסְדּוֹ וְעַד דֹּר וָדֹר אֱמוּנָתוֹ: טוֹב לַחֲסוֹת בַּייָ מִבְּטֹחַ בָּאָדָם: טוֹב לַחֲסוֹת בַּייָ מִבְּטֹחַ בִּנְדִיבִים: טוֹב וְיָשָׁר יְיָ עַל כֵּן יוֹרֶה חַטָּאִים בַּדָּרֶךְ: טוֹב וְיָחִיל וְדוּמָם לִתְשׁוּעַת יְיָ: הוֹשִׁיעֵנוּ אֱלֹהִים כִּי בָאוּ מַיִם עַד נָפֶשׁ: הוֹשַׁע יְיָ אֶת עַמְּךָ אֶת שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל· הוֹשִׁיעָה אֶת עַמֶּךָ וּבָרֵךְ אֶת נַחֲלָתֶךָ וּרְעֵם וְנַשְּׂאֵם עַד הָעוֹלָם: הוֹשִׁיעָה יְיָ כִּי גָמַר חָסִיד כִּי פַסּוּ אֱמוּנִים מִבְּנֵי אָדָם: עָזְרֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ עַל דְּבַר כְּבוֹד שְׁמֶךָ וְהַצִּילֵנוּ וְכַפֵּר עַל חַטֹּאתֵינוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ:

ליי הישועה: יי צבאות עמנו· יי צבאות אשרי· יי הושיעה· כי לא על·

יִשְׂרָאֵל נוֹשַׁע בַּייָ תְּשׁוּעַת עוֹלָמִים· גַּם הַיּוֹם יִוָּשְׁעוּ מִפִּיךָ שׁוֹכֵן מְרוֹמִים· כִּי אַתָּה רַב סְלִיחוֹת וּבַעַל הָרַחֲמִים: שְׁעָרֶיךָ הֵם דוֹפְקִים כַּעֲנִיִּים וְדַלִּים· צְקוּן לַחֲשָׁם קְשׁוֹב יָהּ שׁוֹכֵן מְעָלִים· פְּחוּדִים הֵם מִכָּל צָרוֹת מִמְחָרְפֵיהֶם וּמְלוֹחֲצֵיהֶם· נָא אַל תַּעַזְבֵם יְיָ אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם: טוֹבוֹתֶיךָ יְקַדְּמוּ לָהֶם בְּיוֹם תּוֹכֵחָה· וּמִתּוֹךְ צָרָה יִמְצְאוּ פְּדוּת וּרְוָחָה: יִוָּשְׁעוּ לְעֵין כֹּל וְאַל יִמְשְׁלוּ בָם רְשָׁעִים· כַּלֵּה שִׁעְבּוּד מַלְכֻיּוֹת וְיַעֲלוּ לְצִיּוֹן מוֹשִׁיעִים: הַקְשִׁיבָה אָדוֹן לְקוֹל שַׁוְעָתָם: וְלִמְכוֹן שִׁבְתְּךָ הַשָּׁמַיִם תַּעֲלֶה תְּפִלָּתָם: כִּי אַתָּה רַב סְלִיחוֹת וּבַעַל הָרַחֲמִים:

אל מלך· ויעבור· יי יי· סלח לנו· כי אתה·

וְאַתָּה קָדוֹשׁ יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל: וְאַתָּה הוּא וּשְׁנוֹתֶיךָ לֹא יִתָּמּוּ: אַתָּה תָקוּם תְּרַחֵם צִיּוֹן כִּי עֵת לְחֶנְנָהּ כִּי בָא מוֹעֵד: זִבְחֵי אֱלֹהִים רוּחַ נִשְׁבָּרָה לֵב נִשְׁבָּר וְנִדְכֶּה אֱלֹהִים לֹא תִבְזֶה:

וּמַלְאַךְ אַכְזָרִי רוֹחֶה וּמְטַלְטֵל ׃ בַּעֲבוּר כְּבוֹד שִׁמְךָ וְשֵׁם קָדְשְׁךָ
הַמְהֻלָּל ׳ נוֹרְאוֹת הַפְלֵא לְבַל בַּגּוֹיִם יִתְחַלָּל ׳ יוֹעֲצֵיהֶם וְאֵיתָנֵיהֶם
תּוֹלִיךְ שׁוֹלָל ׳ וּבָהֶם תְּעוֹלֵל כַּאֲשֶׁר בִּי נִתְעוֹלָל ׃ מֵקִים מֵעָפָר דָּל
וְאֶבְיוֹן מֵאַשְׁפָּה ׳ כְּנֵיסָתְךָ בַּל תִּתֵּן לְכָלָה וּלְחֶרְפָּה ׳ אִם בְּפִקּוּדֶךָ
מִתְעַצֶּלֶת וּמַרְפָּה ׳ עַל כָּל פְּשָׁעֶיהָ אַהֲבָתְךָ תְּהֵא מְחַפָּה ׃ יְתֵרָה
חִבָּתָם לְפָנֶיךָ אֲרוֹנֵי הָאֲרוֹנִים ׳ בֵּין כָּךְ וּבֵין כָּךְ קְרוּאִים לְךָ בָּנִים ׳
רַחֲמֶיךָ יְקַדְּמוּנוּ אֱלוֹהַּ עֶלְיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים ׳ טֶרֶם יִשְׁטְפוּנוּ הַמַּיִם
הַזֵּידוֹנִים ׃ חֲפֵיצֵי קִרְבָתְךָ עַל כָּל הַבָּאוֹת ׳ הָחִישָׁה לָמוֹ יְשׁוּעוֹת
הַנִּבָּאוֹת ׳ קָדוֹשׁ עֲשֵׂה עִמָּם לְטוֹבָה אוֹת ׳ חָזָק וְאַמִּיץ גּוֹאֲלָם יְיָ צְבָאוֹת ׃

אל מלך ׳ ויעבור ׳ יי יי ׳ וסלחת ׳ סלח לנו ׳ כי אתה ׳
לְמַעַן שִׁמְךָ יְיָ וְסָלַחְתָּ לַעֲוֹנֵינוּ כִּי רַב הוּא ׃ לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנוּ ׃ לְמַעַן
שִׁמְךָ יְיָ תְּחַיֵּינוּ וּבְצִדְקָתְךָ תּוֹצִיא מִצָּרָה נַפְשֵׁנוּ ׃ לְמַעַנְךָ אֱלֹהֵינוּ עֲשֵׂה וְלֹא לָנוּ רְאֵה
עֲמִידָתֵינוּ דַּלִּים וְרֵקִים ׃ עֲנֵנוּ יְיָ כִּי טוֹב חַסְדֶּךָ כְּרוֹב רַחֲמֶיךָ פְּנֵה אֵלֵינוּ ׃ פְּנֵה אֵלֵינוּ וְחָנֵּנוּ כִּי
יְחִידִים וַעֲנִיִּים אֲנָחְנוּ ׃ ליי הישועה ׳ יי צבאות עמנו ׳ יי צבאות אשרי ׳ יי הושיעה ׳ כי לא
על כי על רחמיך הרבים ׳ יי שמעה ׃ אלהינו ואלהי אבותינו

אֵין מִי יִקְרָא בְצֶדֶק ׳ אִישׁ טוֹב נִמְשַׁל כְּחֶדֶק ׳ בַּקֵּשׁ בְּעַד שְׁחוּקֵי
הָרֵק ׳ בְּשׁוּם פָּנִים אֵין בֶּדֶק ׃ גֶּבֶר תָּמִים וְנָבָר אָפֵס ׳ גָּמַר חָסִיד
וְצַדִּיק נִרְפַּס ׳ דּוֹר עָנִי בַּעֲוֹנוֹ נִתְפַּס ׳ דְּבָרָיו לְהַגִּיד מִי יְחַפֵּשׂ ׃
הוֹסַפְנוּ בַּחֲטָאֵנוּ חֵמָה לְהַבְעִיר ׳ הַמִּתְנַדְּבִים כִּבְנֵי בַיִת לְהַפְעִיר ׳
וּמַה יַּעֲצוֹר כֹּחַ רַב וְצָעִיר ׳ וִדּוּי וָפֶלֶל לְקַדִּישׁ וָעִיר ׃ זָחַלְתִּי וָאִירָא
בְּעַד מַחַן ׳ זַעַק לְחַוּוֹת לְחוֹקֵר בְּבוֹחַן ׳ חֲסַר חֶסֶד יִתּוּר צַחַן ׳ חֵן
אֵיךְ אֶמְצָא בְתַחַן ׃ טוֹב לְקוֹרְאֶיךָ בְּנֶפֶשׁ רַהַב ׳ טָרְחָם שָׂא וּלְכַלְכֵּל
יַהַב ׳ יְקַר חַסְדְּךָ עָלַי יוֹרְהַב ׳ יַעַן קוֹלִי לְהַאֲזִין בְּאַהַב ׃ כְּהָגוֹן מְרוֹת
וּבִתְפִלָּה שָׁלֵם ׳ כְּזָקֵן רָגִיל וְלֹא כְגוֹלֵם ׳ לְהֵחָשֵׁב נֶגְדְּךָ דַּכְּאֵי
מִלְּהִכָּלֵם ׳ לְרַחֲמֶיךָ זָכְרָה לְרַוְחָתִי מִלְּהִתְעַלֵּם ׃ מְרֻבִּים צָרְכֵינוּ
אֵין לְהֵאָמֵר ׳ מִקּוֹצֶר דֵּעָה וּמֵרוֹב מֶמֶר ׳ נֶגְדְּךָ הַכֹּל יוֹצֵר חוֹמֶר ׳
נוֹהֵג וְרוֹעֶה צֵל וְשׁוֹמֵר ׳ שׁוֹרַרְנוּ כְּתוֹרֶן הַר בְּרוּדֵינוּ ׳ סְחִי וּמָאוּס
הֻשַּׂם כְּבוּדֵינוּ ׳ עֲנֵנוּ וּתְנֵנוּ מִחְיָה בְשִׁעְבּוּדֵינוּ ׳ עוֹר לְמִנְיָנְךָ בַּקֵּשׁ
אבורנו ׃

לְבְעוֹל וְאַתָּה אַחֲרֵי כָּל הַבָּא ׳ וַדַּאי צַדִּיק וְלָנוּ הַדִּבָּה ׳ הַיּוֹם כְּמֵאָז
בְּלִי סִבָּה ׳ הִנְנוּ לְפָנֶיךָ בְּאַשְׁמָה רַבָּה ׃ דַּלַּת עַם לְקֶלֶס וְחֵרוּף ׳
רְחוּפִים סְחוּפִים נְתוּנִים לְטֵרוּף ׳ גָּלוּת וְשִׁעְבּוּד בְּנִסָּיוֹן וְצֵרוּף ׳ גַּלְגֵּל
בְּחֶסֶד לִסְלִיחָה וְתֵרוּף ׃ בְּרַחֲמֶיךָ עוֹד בְּרַבַּת עִתִּים ׳ בְּךָ נוֹשַׁעְנוּ
קַיֵּם וְהוֹשַׁעְתִּים ׳ אֵלֶּה מֵרָחוֹק יָבוֹאוּ כִּתִּים ׃ אֵלֶּה מִצָּפוֹן צִיִּים ׳
וְכִתִּים ׃ שֶׁלְּךָ הֵם עֲבָדֶיךָ וְעַמֶּךָ ׳ לְבַב כִּימֵי קֶדֶם נְעִימֶךָ ׳ מָשְׁכֵנוּ
אַחֲרֶיךָ שִׂימֵנוּ בְּרִשּׁוּמֶךָ ׳ הַכֹּל חֲפֵצִים לְיִרְאָה אֶת שְׁמֶךָ ׃ הַקָּטֹן
לָאֶלֶף גּוֹרַל רְחוּמֵנוּ ׳ וְהַצָּעִיר לְגוֹי עָצוּם לְהַעֲצִימֵם בִּתְחוּמֵנוּ ׳ יַחַד
בְּכָל צִדְקוֹתֶיךָ לְרַחֲמֵנוּ ׳ יָשׁוּב נָא אַפְּךָ וּתְנַחֲמֵנוּ ׃

אל מלך ׳ ויעבור ׳ יי יי ׳ וסלחת ׳ סלח לנו ׳ כי אתה

כִּי עִמְּךָ הַסְּלִיחָה לְמַעַן תִּוָּרֵא ׃ הַאֲזִינָה יְיָ תְּפִלָּתֵנוּ הַקְשִׁיבָה לְקוֹל תַּחֲנוּנֵנוּ ׃ הַקְשִׁיבָה יְיָ
לְקוֹל שַׁוְעָתֵנוּ מַלְכֵּנוּ וֵאלֹהֵינוּ כִּי אֵלֶיךָ נִתְפַּלָּל ׃ שִׁמְעָה יְיָ תְּפִלָּתֵנוּ וְשַׁוְעָתֵנוּ הַאֲזִינָה
וְאֶל דִּמְעָתֵנוּ אַל תֶּחֱרַשׁ ׃ שְׁמַע קוֹלֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְקַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת תְּפִלָּתֵנוּ ׃
שְׁמַע קוֹלֵנוּ יְיָ נִקְרָא חָנֵּנוּ וַעֲנֵנוּ

לַייָ הַיְשׁוּעָה עַל עַמְּךָ בִרְכָתֶךָ סֶּלָה ׃ יְיָ צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׂגָּב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה ׃ יְיָ
צְבָאוֹת אַשְׁרֵי אָדָם בּוֹטֵחַ בָּךְ ׃ יְיָ הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ ׃ כִּי לֹא עַל צִדְקוֹתֵינוּ
אֲנַחְנוּ מַפִּילִים תַּחֲנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ ׳ כִּי עַל רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים ׃ אֲדֹנָי שְׁמָעָה אֲדֹנָי סְלָחָה אֲדֹנָי
הַקְשִׁיבָה וַעֲשֵׂה אַל תְּאַחַר לְמַעַנְךָ אֱלֹהַי כִּי שִׁמְךָ נִקְרָא עַל עִירְךָ וְעַל עַמֶּךָ ׃

אלהינו ואלהי אבותינו

יִשְׂרָאֵל ׀ עַמְּךָ תְּחִנָּה עוֹרְכִים ׳ שֶׁהֵם מְצֵירִים וּלְהִוָּשַׁע צְרִיכִים ׳
צָרֵיהֶם ׀ עֲלֵיהֶם ׀ עוֹל מַאֲרִיכִים ׳ כָּל זֹאת הִגַּעְתָּם וְשִׁמְךָ
מְבָרְכִים ׃ חוּלִי וּמַכְאוֹב לְהִכָּתֵב לֹא נִמְסַר ׳ עֲלוּבִים ׀ מְנוֹעָר וּמֵהֶם
לֹא הוּסַר ׳ קָרוֹשׁ בְּיָרְךָ לִפְתֹּחַ מוּסָר ׳ כֶּאֱמוּנָתְךָ הַנְּקִיָּה וְלֹא
כֶּאֱמוּנַת בָּשָׂר ׃ הַלּוֹבֵשׁ צְדָקָה וְלוֹ כִּמְעִיל עֲטוּיָה ׳ וּמִמַּכָּה עַצְמָה
מְתַקֵּן רְטִיָּה ׳ קוֹמֵם עֲדָתְךָ מִנְּפִילָתָהּ הַמְּטוּיָה ׳ בְּכֹחֲךָ הַגָּדוֹל
וּבִזְרוֹעֲךָ הַנְּטוּיָה ׃ טְמֵאִים הָאוֹמְרִים נַחֲלָתְךָ לְחַבֵּל ׳ כְּבוֹדְךָ לְהָמִיר
וְאַחַר הֶבְלָם לְהִתְבַּלְבֵּל ׳ נֵצֶר נִתְעָב לֶאֱלוֹהַּ לְקַבֵּל ׳ יִרְאָתְךָ
הַקְּדוֹשָׁה לִנְטוֹשׁ וּלְחַבֵּל ׃ בְּאַהֲבָתְךָ וּבְחֶמְלָתְךָ מְנַשֵּׂא וּמְנַטֵּל ׳
עֲצָתָם תְּסַכֵּל וּמַחְשְׁבוֹתָם תְּבַטֵּל ׳ רַבָּה מְהוּמָה בֵּינֵיהֶם הַטֵּל ׳

ומלאך

חָטָאנוּ עִם אֲבוֹתֵינוּ הֶעֱוִינוּ וְהִרְשָׁעְנוּ : יָדַעְנוּ יְיָ רִשְׁעֵינוּ עֲוֹן אֲבוֹתֵינוּ ׳ כִּי חָטָאנוּ לָךְ : יָדַעְנוּ כִּי חָטָאנוּ ׳ וְאֵין מִי יַעֲמוֹד בַּעֲדֵנוּ ׳ שִׁמְךָ הַגָּדוֹל יַעֲמָד לָנוּ בְּעֵת צָרָה : יָדַעְנוּ כִּי אֵין בָּנוּ מַעֲשִׂים ׳ צְדָקָה עֲשֵׂה עִמָּנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ : לֹא כַחֲטָאֵינוּ תַּעֲשֶׂה לָנוּ ׳ וְלֹא כַעֲוֹנוֹתֵינוּ תִּגְמוֹל עָלֵינוּ : כִּי כִגְבֹהַּ שָׁמַיִם עַל הָאָרֶץ כֵּן הַגְּבֵּר חַסְדְּךָ עָלֵינוּ : כִּרְחוֹק מִזְרָח מִמַּעֲרָב ׳ כֵּן תַּרְחִיק מִמֶּנּוּ אֶת פְּשָׁעֵינוּ : כְּרַחֵם ׳ אָב ׳ עַל בָּנִים ׳ כֵּן תְּרַחֵם ׳ יְיָ עָלֵינוּ : לְמַעַן שִׁמְךָ יְיָ ׳ וְסָלַחְתָּ לַעֲוֹנֵינוּ כִּי רַב הוּא : לַייָ אֱלֹהֵינוּ הָרַחֲמִים וְהַסְּלִיחוֹת ׳ כִּי מָרַדְנוּ בּוֹ : וְסָלַחְתָּ לְעַמְּךָ אֲשֶׁר חָטְאוּ לָךְ ׳ וּלְכָל פִּשְׁעֵיהֶם אֲשֶׁר פָּשְׁעוּ בָךְ ׳ וּנְתַתָּם לְרַחֲמִים לִפְנֵי שׁוֹבֵיהֶם וְרִחֲמוּם : וְאַתָּה תִּשְׁמַע מִמְּכוֹן שִׁבְתְּךָ מִן הַשָּׁמַיִם וְשָׁמַעְתָּ וְסָלַחְתָּ : סְלַח נָא לַעֲוֹן הָעָם הַזֶּה כְּגוֹדֶל חַסְדֶּךָ ׳ וְכַאֲשֶׁר נָשָׂאתָה לָעָם הַזֶּה מִמִּצְרַיִם וְעַד הֵנָּה וְשָׁם נֶאֱמַר ׳ וַיֹּאמֶר יְיָ סָלַחְתִּי כִּדְבָרֶךָ : הַטֵּה אֱלֹהַי אָזְנְךָ וּשְׁמָע פְּקַח עֵינֶיךָ וּרְאֵה שׁוֹמְמוֹתֵינוּ וְהָעִיר אֲשֶׁר נִקְרָא שִׁמְךָ עָלֶיהָ : כִּי לֹא עַל צִדְקוֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ מַפִּילִים תַּחֲנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ ׳ כִּי עַל רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים ׳ אֲדֹנָי שְׁמָעָה אֲדֹנָי סְלָחָה ׳ אֲדֹנָי הַקְשִׁיבָה וַעֲשֵׂה אַל תְּאַחַר לְמַעַנְךָ אֱלֹהַי כִּי שִׁמְךָ נִקְרָא עַל ׳ עִירְךָ וְעַל עַמֶּךָ :

אלהינו ואלהי אבותינו

תָּבֹא לְפָנֶיךָ שַׁוְעַת חִנּוּן ׳ תְּהִי נָא אָזְנְךָ קַשֶּׁבֶת תַּחֲנוּן ׳ שִׁמְעָה צֶדֶק הַקְשִׁיבָה רִנּוּן ׳ שָׂר מֵישָׁרִים וּמַעֲלִים מֵרִנּוּן : רֹאשׁ לֶהָרִים נִכְלַמְנוּ בּוֹשְׁנוּ ׳ רֵיחַ נִרְדֵּנוּ כִּי הִבְאַשְׁנוּ ׳ קִלְקַלְנוּ יְשָׁרִים וְתוֹרוֹת שֶׁבִּשְׁנוּ ׳ קַרְקַע פָּנֵינוּ בְּכֵן כָּבַשְׁנוּ : צַר וּמָצוֹק מִכָּל צַר ׳ צֹאן נִדְּחָה מֵאֵין מְצַר ׳ פָּנָה לְיָמִין וַיִּגְזוֹר מַעֲצָר ׳ פַּחַד מִשְּׂמֹאל וְצִיר הַצָּר : עֵינֶיךָ רוֹאוֹת תִּהְיֶינָה פְקוּחוֹת ׳ עוֹנִי וְעֶנְיִי צָרוֹת הַמְּתוּחוֹת : סֵפֶר לְרִנָּה לִרְצוּי תּוֹכָחוֹת ׳ סְבוֹרוֹת וַהֲפוֹךְ בִּבְרָכוֹת הַנְּכוֹחוֹת : נִתַּנּוּ בַּעֲוֹנֵינוּ לִשְׁבִי וּלְבִזָּה ׳ נֶחְנוּ מְלָכֵינוּ כֹּהֲנֵינוּ לְבוּזָה ׳ מָרוֹם נִכְבָּרוֹת וְאַהֲבָה עַזָּה ׳ מִגַּרְתָּ לָאָרֶץ לְשַׁמָּה וּלְעִזָּה : לֹא חִלִּינוּ פָּנֶיךָ לְהַקְרִים תְּחִנָּה ׳ לְהַשְׂכִּיל בַּאֲמִתְּךָ מְעָלוֹת צַחֲנָה ׳ כָּלִינוּ כְּסָרוּם בְּשֵׁפֶל קוֹל הַטַּחֲנָה ׳ כִּמְעַט רֶגַע לוּלֵי תְּחִנָּה : יֶתֶר הַפְּלֵטָה לְהַשְׁאִיר חַסְתָּ ׳ יָהֵר וְגָדֵר תַּתָּה וְכִנַּסְתָּה ׳ טִלְטַלְתָּנוּ כְּנֵגֶר שָׁלֹשׁ מְאַסְתָּ ׳ טִירַת כֶּסֶף בְּגִלְלֵינוּ רָמַסְתָּ : חָבוֹל חָבַלְנוּ מַעַל לְמְעוֹל : חֻבַּלְנוּ מְעוֹל אֶל עוֹל ׳ זְכוֹר צְוִירַת בְּלִי לִגְעוֹל ׳ זְרוּיִם לְקַבֵּץ וּבָם לִבְעוֹל :

אֵל מֶלֶךְ יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רַחֲמִים ׳ מִתְנַהֵג בַּחֲסִידוּת ׳ מוֹחֵל עֲוֹנוֹת ׳ עַמּוֹ ׳ מַעֲבִיר ׳ רִאשׁוֹן רִאשׁוֹן ׳ מַרְבֶּה מְחִילָה לַחַטָּאִים ׳ וּסְלִיחָה לַפּוֹשְׁעִים ׳ עוֹשֶׂה צְדָקוֹת ׳ עִם כָּל בָּשָׂר וְרוּחַ ׳ לֹא כְרָעָתָם תִּגְמוֹל : אֵל הוֹרֵיתָ לָנוּ לוֹמַר שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה ׳ זְכוֹר לָנוּ הַיּוֹם בְּרִית שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה ׳ כְּמוֹ שֶׁהוֹדַעְתָּ לֶעָנָיו מִקֶּדֶם כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב ׳ וַיֵּרֶד יְיָ בֶּעָנָן וַיִּתְיַצֵּב ׳ עִמּוֹ שָׁם ׳ וַיִּקְרָא בְשֵׁם : יְיָ וַיַּעֲבוֹר ׳ יְיָ עַל פָּנָיו ׳ וַיִּקְרָא : יְיָ יְיָ אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וֶאֱמֶת : נוֹצֵר חֶסֶד לָאֲלָפִים נוֹשֵׂא עָוֹן וָפֶשַׁע וְחַטָּאָה וְנַקֵּה : וְסָלַחְתָּ לַעֲוֹנֵנוּ וּלְחַטָּאתֵנוּ וּנְחַלְתָּנוּ :

סְלַח לָנוּ אָבִינוּ כִּי חָטָאנוּ ׳ מְחַל ׳ לָנוּ מַלְכֵּנוּ כִּי פָשָׁעְנוּ : כִּי אַתָּה יְיָ טוֹב ׳ וְסַלָּח וְרַב חֶסֶד לְכָל קֹרְאֶיךָ :

נאך דעם אז דער (חזן) גיזאגט האט (סלח לנו אבינו אחל לנו מלכנו כי פשענו וכו׳) זאגט מן דאס :

סְלַח לָנוּ אָבִינוּ ׳ כִּי בְּרוֹב אִוַּלְתֵּנוּ שָׁגִינוּ מְחַל לָנוּ מַלְכֵּנוּ כִּי רַבּוּ עֲוֹנֵינוּ : אֵל ׳ אֶרֶךְ ׳ אַפַּיִם אַתָּה ׳ וּבַעַל הָרַחֲמִים נִקְרֵאתָ ׳ וְדֶרֶךְ תְּשׁוּבָה הוֹרֵיתָ : גְּדֻלַּת רַחֲמֶיךָ וַחֲסָדֶיךָ ׳ תִּזְכּוֹר הַיּוֹם וּבְכָל יוֹם לְזֶרַע יְדִידֶיךָ : תֵּפֶן אֵלֵינוּ בְּרַחֲמִים ׳ כִּי אַתָּה הוּא בַּעַל הָרַחֲמִים : בְּתַחֲנוּן וּבִתְפִלָּה פָּנֶיךָ נְקַדֵּם ׳ כְּהוֹדַעְתָּ לֶעָנָיו מִקֶּדֶם : מֵחֲרוֹן אַפְּךָ שׁוּב ׳ כְּמוֹ בְּתוֹרָתְךָ כָּתוּב : וּבְצֵל כְּנָפֶיךָ נֶחֱסֶה וְנִתְלוֹנָן ׳ כְּיוֹם וַיֵּרֶד ׳ יְיָ בֶּעָנָן ׳ תַּעֲבוֹר ׳ עַל פֶּשַׁע וְתִמְחֶה אָשָׁם ׳ כְּיוֹם וַיִּתְיַצֵּב ׳ עִמּוֹ שָׁם : תַּאֲזִין שַׁוְעָתֵנוּ וְתַקְשִׁיב מֶנּוּ מַאֲמָר ׳ כְּיוֹם וַיִּקְרָא בְשֵׁם יְיָ ׳ וְשָׁם נֶאֱמַר : ויעבור יי וכו׳

מַה נֹּאמַר לְפָנֶיךָ יוֹשֵׁב מָרוֹם : וּמַה נְּסַפֵּר לְפָנֶיךָ שׁוֹכֵן שְׁחָקִים : מַה נֹּאמַר לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ מַה נְּדַבֵּר וּמַה נִּצְטַדָּק : אֱלֹהֵינוּ בּוֹשְׁנוּ בְּמַעֲשֵׂינוּ וְנִכְלַמְנוּ בַּעֲוֹנֵינוּ : אֱלֹהֵינוּ בֹּשְׁנוּ וְנִכְלַמְנוּ לְהָרִים אֱלֹהֵינוּ פָּנֵינוּ אֵלֶיךָ : אֵין לָנוּ פֶּה לְהָשִׁיב וְלֹא מֵצַח לְהָרִים רֹאשׁ : כִּי עֲוֹנוֹתֵינוּ רַבּוּ לְמַעְלָה רֹּאשׁ וְאַשְׁמָתֵנוּ גָדְלָה עַד לַשָּׁמָיִם : כִּי עֲוֹנוֹתֵינוּ עָבְרוּ רָאשֵׁינוּ כְּמַשָּׂא כָבֵד יִכְבְּדוּ מִמֶּנּוּ : כִּי עֲוֹנוֹתֵינוּ רַבּוּ מִלִּמְנוֹת וְחַטֹּאתֵינוּ עָצְמוּ מִסַּפֵּר : כִּי עֲוֹנוֹתֵינוּ נַגִּיד נִרְאוּ מֵחַטֹּאתֵינוּ : כִּי פְּשָׁעֵינוּ נֵדַע וְחַטֹּאתֵינוּ נֶגְדֵּנוּ תָמִיד : כִּי רַבּוּ מְשׁוּבֹתֵינוּ לְךָ חָטָאנוּ : לְךָ לְבַדְּךָ חָטָאנוּ וְהָרַע בְּעֵינֶיךָ עָשִׂינוּ ׳

גְבוּרָה מְפַעֲמֵי שְׁכִינָה · עוֹטְרֵי כְּתָרִים לֶאֱלֹהֵי מְעוֹנָה · עֶלְיוֹן מְרַנְּנִים · בְּגִילָה וְרִנָּה · עוֹשִׂים מְלַאכְתָּם בְּאוֹמֶן אֱמוּנָה · וְאוֹם בַּת עִבְרִית · מְהַדֶּרֶת לְזוֹכֵר הַבְּרִית : זִמְרָה וּבְרָכָה שֶׁבַח וְהוֹדָאָה וְהַלֵּל · זִיקֵי חַשְׁמַלִּים פּוֹצְחִים לְמַלֵּל · זָהֳרֵי אֵל · מַלְכָּם מַכְתִּירִים לְכַלֵּל · זְהִירִים זְרִיזִים גָּדְלוֹ לְסַלֵּל · וְאוֹם נָאוָה שְׁחַרְחוֹרִית · מְשַׁבְּחִים לְזוֹכֵר הַבְּרִית : רֶכֶב אֱלֹהִים אַלְפֵי רִבּוֹתַיִם · רוֹגְשִׁים קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ בְּמַחֲנוֹתַיִם · רוֹחֲשִׁים בָּרוּךְ בְּלִי עֲצַלְתַּיִם · רוֹעֲשִׁים וּמַנִּיעִים סִפֵּי אַמּוֹתַיִם · וְאוֹם תַּמָּה בִּבְרִית · מְבָרֶכֶת לְזוֹכֵר הַבְּרִית : והחיות זולת

אוֹת בְּרִית שִׁלַּשְׁתִּי לְמַרְפֵּא עוֹלָם · בַּעֲנָנַת קֶשֶׁת לְזוֹכֵר בְּרִית עוֹלָם · גְּזֵרָה וְיוֹם נוֹפֶשׁ נָתַן בִּגְבוּלָם · בֵּינִי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אוֹת הִיא לְעוֹלָם : דּוֹרֵי בָם מְעוּטָּרִים בַּחוֹרֵי בְחוּנַי · הַמְסֻמָּנִים וּמְאֻתָּתִים לְהִנָּצֵל מֵרִשְׁפֵּי כִּוְיוֹנַי · וְכָל רוֹאֵיהֶם יַכִּירוּם מוּתְמָמִים לְפָנַי · כִּי הֵם זֶרַע בֵּרַךְ יְיָ : זוֹבְרוּ צוּרִים חֲמִשָּׁה לִבְרִית בְּשָׂרִים · הֶצֶב אָבוֹת שְׁנַיִם הֵמָּה הַיּוֹצְרִים : טְהוֹרָה שְׁלֹשָׁה וּבִן נוּן שְׁתַּיִם הֵרִים · וַיַּעַשׂ לוֹ יְהוֹשֻׁעַ חַרְבוֹת צֻרִים · יוּסְבוּ צֻרִים לַחֲרָבוֹת בָּמוֹ לְהִמּוֹל · כַּאֲשֶׁר מָלוּ בְּצוּר שִׁלְשׁוֹם וּתְמוֹל · לָכֵן סְמָכָם בְּצִוּוּי מִשָּׁרֵת לָמוֹל · עֲשֵׂה לְךָ חַרְבוֹת צֻרִים וְשׁוּב וּמֹל : מֵטִיב לְנַגֵּן אִישׁ הַבֵּינַיִם כְּפַלְחוֹ · נִזְדַּמְּנוּ חֲמִשְׁתָּן וְנַעֲשׂוּ אַחַת לְצַלְחוֹ · סִלֵּק הַבַּרְזֶל עַצְמוֹ כְּזָכַר אוֹרְחוֹ · וַתִּטְבַּע הָאֶבֶן בְּמִצְחוֹ : עֵסֶק מִילָה שַׁבַּת דּוֹחָה · עֲשִׂיָּתָהּ · פְּרִיעָתָהּ וּמְצִיצָתָהּ · רְחִיצָתָהּ וְאִסְפְּלָנִיתָהּ ; צוֹרֶךְ מְלָאכָה שֶׁאִי אֶפְשַׁר מִבָּעֶרֶב לַעֲשׂוֹתָהּ · לְקָרְבָה אֶל הַמְּלָאכָה לַעֲשׂוֹת אוֹתָהּ : קָנִיתָ קֶדֶם נַחֲלָתְךָ מִבֵּין חֲמוּרִים · רְאוּתְךָ תְּבוּסַת דָּם בְּהַכּוֹתְךָ בְּכוֹרִים · שַׁדַּי תְּפָרְנוּ וְאוֹיְבֶיךָ תְּפַסֵּג גְּזָרִים · כַּאֲשֶׁר שֵׁמַע לְמִצְרַיִם יָחִילוּ צוֹרִים : אֵל יָקִים בְּחֶסְרוֹ נִיבוֹ שֵׁנִית לְמַלְאוֹת · יָחִישׁ לְרַחֲמֵנוּ לְמַלְטֵנוּ מִתְּלָאוֹת · כִּימֵי קֶדֶם יַרְאֵנוּ נִפְלָאוֹת · גּוֹאֲלֵנוּ קָדוֹשׁ שְׁמוֹ יְיָ צְבָאוֹת : עזרת

שמונה עשרה קדיש שלם וקורין ומתפללין מוסף

וְשׁוּב מוּל אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: קְצִין עַם כְּנִכְנַס לַמֶּרְחָץ מוּשְׁלָל· פַּךְ
אֵין פָּתִיל וְלֹא רָאשֵׁי מוּכְלָל· חָנֵּנִי יְיָ כִּי אֻמְלָל: רִנָּה שִׁירוֹת
וְתִשְׁבָּחוֹת לְעַלוֹתֶיךָ· וְאָמַר עֲלֵי חֲתִימַת בְּרִיתֶךָ· שָׂשׂ אָנֹכִי עַל
אִמְרָתֶךָ: שָׁר כִּי שְׁמִינִית שְׁמָמִית לְזִמּוּר· וְהִשְׁמִיעַ לַכֹּל תְּהִלָּתֶךָ
לֵאמֹר· לַמְנַצֵּחַ עַל הַשְּׁמִינִית מִזְמוֹר: תִּשְׁבֹּי קַנָּא בְּפָךְ לִפְנֵי הָאֵלִי·
קַנֹּא קִנֵּאתִי לְךָ מוֹשִׁיעַ וְגוֹאֵל· כִּי עָזְבוּ בְּרִיתְךָ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: אָכֵן
בְּכֵן עוֹשִׂין שְׁתֵּי כִסְאוֹת· לוֹ וּלְבַעַל הַבְּרִית לֵישֵׁב וְלִרְאוֹת· לִפְנֵי
הָעֵדוּת לְמִשְׁמֶרֶת לְאוֹת: לְרַפְּאתוֹ שְׁלֹשָׁה כִּסֵּא מְתֻקָּן לָכֵן· רֶמֶז
בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי לַהֲקִימְכֶם וּלְהַחֲיוֹתְכֶם· בְּהִנֵּה אָנֹכִי שֹׁלֵחַ לָכֶם:
יָחִישׁ יָבֹא לִגְאוֹל עֲבוֹטוֹ מִלַּעֲכוֹב· וָיו עֲבוֹטוֹ לְעֵרוּת בְּיַעֲקֹב· וְזָכַרְתִּי
אֶת בְּרִיתִי יַעֲקוֹב: עַמִּי בְחִירֵי מֵעַל שְׁלָחָנִי נִרְחָק· אֲרַחֵם וְאֶזְכּוֹר
בִּזְכוּת הוּחַק· וְאַף אֶת בְּרִיתִי יִצְחָק: זְרוּיִם לְאַרְבַּע כְּרוּיֵי בִּלְתֶּךָ
וְכוּר: אֶשְׁרוֹק וַאֲקַבֵּץ עוֹר לְבַל לְמְכּוֹר· וְאַף אֶת בְּרִיתִי אַבְרָהָם
אֶזְכֹּר: בְּרִית שַׁבָּת וְתוֹרָה חֻבָּרוּ לְהַתְאִים· בְּגִינָם נוֹסְדוּ הָרִים
וּגְבוֹהִים· כִּי בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים: כִּי בְּקִיּוּם שְׁלָשְׁתָּם תִּגָּאֵלוּ
עֲמִיתַי· שׁוֹמְרֵי מִשְׁמַרְתִּי חֻקּוֹתַי וְתוֹרֹתַי· אַךְ אֲשֶׁר יִשְׁמְרוּ אֶת
שַׁבְּתוֹתַי: יַד וְשֵׁם אֶתֵּן לָכֶם בְּבֵיתִי· טוּב הַצָּפוּן אַשְׂבִּיעֲכֶם עַמִּי
וְנַחֲלָתִי· בָּחֲרוּ בַּאֲשֶׁר חָפַצְתִּי וּמַחֲזִיקִים בִּבְרִיתִי: נוֹפְשֵׁי עוֹנֶג
וְשׁוֹמְרֵי שַׁבָּת מְהוֹלָיו: תְּנוּ עֹז לֵאלֹהִים כְּגוֹדֶל מִפְעָלָיו· רוֹמְמוּ
יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לַהֲדוֹם רַגְלָיו: קָדוֹשׁ: הכל יורד אופן
אֲזוּרֵי אֵימָה בְּרוּאֵי יִרְאָה· אַמִּיצֵי כֹחַ כְּבוֹדוֹ לְנַשְּׂאָה· אֵמִים
רוֹעֲדִים· לְעוֹבְדוֹ בְּיִרְאָה· אוֹמְרִים לְמַלְכָּם תְּהִלָּה נָאָה·
וְעַמּוֹ כּוֹרְתֵי בְּרִית· מְהַלְלִים לְזוֹכֵר הַבְּרִית: לַמֶּלֶךְ הַמְהֻלָּל·
מִי לֹא יְהַדֵּר· לְמֶלֶךְ הַמְשֻׁבָּח· מִי לֹא יְאַדֵּר· לְמֶלֶךְ הַקָּדוֹשׁ·
לְעַלֵּה וּלְהַדֵּר· לְסַלְסֵל וּלְפָאֵר· שִׁבְחוֹ לְסַדֵּר· וְעַמּוֹ עַרְבִית
וְשַׁחֲרִית· מְיַחֲדִים לְזוֹכֵר הַבְּרִית: יִתְגַּבְּרוּ יִתְנַבְּרוּ מְשָׁרְתֵי עֶלְיוֹן
יִתְנַשְּׂאוּ יִתְנַשְּׂאוּ בַּעֲלֵי זְהִיוֹן· יְפָאֲרוּ יְבָאֲרוּ לְהַלְּלוֹ בְּצִבְיוֹן· יִשְׂאוּ
כִּנּוֹר עֲלֵי הִגָּיוֹן· וְעַמּוֹ כְּטַל שְׁאֵרִית· מְפָאֲרִים לְזוֹכֵר הַבְּרִית: עִירֵי

אֲפּוּנֵי אֱמָיו בְּטַל חַיִּים לְטַלֲלָה׃ שׁמְרֵי אִמְרָתוֹ עוֹלָם
לְהַגְבִּירָה׃ בְּאוֹמֶר אִם לֹא בְרִיתִי יוֹמָם וָלַיְלָה׃ בְּאוֹת
בְּרִית קֹדֶשׁ חֲתוּמִים בְּקֶרֶץ׃ מְשׁוּתָתִים מוּסְדֵי תֵּבֵל בְּלִי פֶּרֶץ׃
וְחֻקּוֹת שָׁמַיִם וָאָרֶץ׃ גַּם בְּדַם בְּרִית מְשֻׁלָּחֵי מִלְהִנָּתֵן׃ בַּבּוֹר אֵין
בּוֹ מַיִם אֲסִירֵיהֶם מִלִּתֵּן׃ בְּזֹאת אוֹת הַבְּרִית אֲשֶׁר אֲנִי נוֹתֵן׃ אַל
יִסְפּוֹר בִּכְתָב עַמִּים מְחַבְּלוֹ׃ לְעַם זוּ רָשׁוּם בְּרִית לְעַלוֹ׃ כָּל הַכָּתוּב
לְחַיִּים יֵאָמֵר לוֹ׃ קָדוֹשׁ׃ דְּבַר קָדְשׁוֹ כִּזְכוֹר לְזֶרַע חֲנִיכָיו׃ הִקְדִּים
לְבַשְּׂרוֹ מְשָׁרְתָיו וּמְבוֹרָכָיו׃ מֵקִים דְּבַר עַבְדּוֹ וַעֲצַת מַלְאָכָיו׃ הֲלֹא
לְפָנָיו צִוָּהוּ עָרְלָה לַעֲבוֹר׃ הוֹלִיד בְּטַהֲרָה יְדִיד וְיָחִיד וְנָבוֹר׃ חֲגוֹר
חַרְבְּךָ עַל יָרֵךְ גִּבּוֹר׃ וְאָז נִפְקַד כְּנֶעֱקַד פְּרִי בִטְנוֹ׃ וְלִשְׁמֹנָה
חֲתָמוֹ וּבְדָמִים חֲתָנוֹ׃ וַיָּמָל אַבְרָהָם אֶת יִצְחָק בְּנוֹ׃ זְמוֹרָתוֹ
חֲקוּקָה בְּכֵס אֵל אֵלִים׃ נוֹלַד מָהוּל וְחִבֵּב קְוֻצַּת תַּלְתַּלִּים׃ וְיַעֲקֹב
אִישׁ תָּם יֹשֵׁב אֹהָלִים׃ חֲנִיטָיו כְּבָא שֶׁפִי לָקוֹב׃ אָז רָאָה סְפוּנֵי חוֹל
וּפָץ מָה אֶקּוֹב׃ מִי מָנָה עֲפַר יַעֲקֹב׃ טָמוּן בַּחוֹל חוֹק נִרְשָׁם
וּמוּשְׁלָם׃ חוֹק גְּבוּל לַיָּם שָׂם חוֹק עוֹלָם׃ וַיַּעֲמִידֶהָ לְיַעֲקֹב לְחוֹק
לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם׃ יוֹשְׁבֵי נוֹף חָדְלוּ בְּרִית עַם הֵן תְּוִי׃ עַד זְמַן
פְּקוּדָתָם לָצֵאת לְהַרְוִי׃ אַךְ אֶת מַטֵּה לֵוִי׃ כַּאֲשֶׁר אִישׁ הָאֱלֹהִים
בֵּרְכוֹ לַהֲלוֹם׃ וְנָבִיא קִלְּסוֹ לְבַל לֶעֱלוֹם׃ בְּרִיתִי הָיְתָה אִתּוֹ הַחַיִּים
וְהַשָּׁלוֹם׃ לֹא מָל בְּכוֹרוֹ וְנִתְבַּקֵּשׁ בִּמְעוֹנָה׃ לוּלֵי לָקְחָה הַצֹּר זְרִיזָה
וּמְשׁוּנָה׃ נִתְכָּרֵת אֶת עָרְלַת בְּנָהּ׃ מִפֶּרֶךְ הִדְרַכְתִּיךְ בְּכוֹשֶׁר
הוֹרַיִךְ תְּמִימַיִךְ׃ כִּנְתָנוּ רֵיחַ דּוֹדַיִךְ וּסְמָדָרוּ כְּרָמַיִךְ׃ וָאֶעֱבוֹר עָלַיִךְ
וָאֶרְאֵךְ מִתְבּוֹסֶסֶת בְּדָמָיִךְ׃ נַפְשֵׁךְ הֶחֱיֵיתִי כָּל בְּכוֹר בְּמַחְיַי׃ בִּתְוִיתִי
עַל פִּתְחַיִךְ תָּיו תִּחְיִי׃ וָאֹמַר לָךְ בְּדָמַיִךְ חֲיִי׃ שְׂכַר שִׁעְבּוּד תּוֹרִים
וּנְקֻדּוֹת הַכֶּסֶף׃ בְּגִין אֶבְרוֹתֶיהָ חֲרוּצֵי יְרַקְרַק לְחוֹסֶף׃ כַּנְפֵי יוֹנָה
נֶחְפָּה בַכֶּסֶף׃ עֶלְיוֹן בִּבְרִית לְשׁוֹן יָם הֶחֱרִים׃ וּמִקְרָא מָלֵא הֵן הֵן
הַדְּבָרִים׃ לְגוֹזֵר יַם סוּף לִגְזָרִים׃ פָּסוּ וְחָדְלוּ מִפְּנֵי טוֹרַח הַדֶּרֶךְ׃
מִלְּמוֹל הוֹלְכֵי יְשִׁימוֹן עֲלֵי דֶרֶךְ׃ כָּל הָעָם הַיִּלּוֹדִים בַּמִּדְבָּר בַּדֶּרֶךְ׃
צָלְחוּ יַרְדֵּן מְשָׁרֵת וְעַם אֵל׃ צִוָּה לַעֲשׂוֹת חַרְבוֹת צֻרִים בְּהוֹאֵל׃

רשות לחתן

וּמֵרְשׁוּת שְׁאֵרִית עַם קָדוֹשׁ הַנּוֹעָדִים הֵנָּה · מְלֵאֵי מִצְוֹת כָּרִמּוֹן מִשָּׂאָם וּמַתָּנָם בֶּאֱמוּנָה : עוֹשִׂים וּמְעַשִּׂים בְּיִרְאַת שַׁדַּי לְהָאָמְנָה · וַחֲרֵדִים בְּכָל דְּבַר מִצְוָה לְהִזְדַּמְּנָה : נִקְרָאִים בְּנֵי אֵל חַי וְנִבְחָרִים לוֹ לְמָנָה · בָּאִים לְבֵית הַתְּפִלָּה לְהַפִּיל תְּחִנָּה : רְגִילִים לִגְמוֹל חֶסֶד לַחֲתָנֵיהֶם בְּיוֹם חֲתוּנָּה · יִזְכּוּ לַחֲמִשָּׁה קוֹלוֹת הַנִּשְׁמָעִים בְּגִיל וּרְנָנָה : צוּר יִשְׂרָאֵל בְּעֵת יָשִׁיב שְׁבוּת הָאָרֶץ כְּבָרִאשׁוֹנָה · חָפוּץ זִבְחֵי צֶדֶק וְעוֹלָה מִרְשָׁנָה · קִרְיַת חָנָה דָוִד עַל מְכוֹנָה לְחַדְּשָׁנָה · וּמֵרְשׁוּתָם עֲמוֹד עֲמוֹד עֲמוֹד רבי פלוני בר פלוני הֶחָתָן מִתּוֹךְ עֲדַת מִי מָנָה : וַעֲמוֹד אֶצְלִי עַל מִגְדַּל עֵץ הֶעָשׂוּי לַדָּבָר כְּתִקּוּנָה · וְשׁוֹשְׁבִינֶיךָ יְלַוּוּךָ זְמִירוֹת לְשַׁנְּנָה : וּפְתַח פִּיךָ וּבָרֵךְ תְּחִלָּה וְסוֹף בְּרָכָה הֲגוּנָה · וּקְרָא פָּרָשָׁה קְטַנָּה בְּעֵדוּת נֶאֱמָנָה · עֲמוֹד עֲמוֹד עֲמוֹד רבי פלוני בר פלוני הֶחָתָן וּבָרֵךְ אֶת הַשֵּׁם הַגָּדוֹל אֱלֹהִים חַיִּים אֵל אֱמוּנָה · וְכָל הָעָם יַעֲנוּ אַחֲרֶיךָ אָמֵן כִּי גָדוֹל שְׂכַר אָמֵנָה :

ווען אן האט אויז גירייאכט זאגט אן דאש :

אַתְנֵיה שְׁבָחֵיהּ דְּחֵי עַלְמָא דְּהוּא הֲוָה וַהֲוֵי וְהוּא עָתִיד לְמֶהֱוֵי · בְּמַחְשַׁבְתֵּיהּ חָשַׁב לְמִבְרָא עַלְמָא וּגְזַר וּבְרָא אָדָם מִן רֵישׁ : כַּכָּתוּב וַיְבָרֶךְ אֹתָם אֱלֹהִים וַיֹּאמֶר לָהֶם אֱלֹהִים פְּרוּ וּרְבוּ וּמִלְאוּ אֶת הָאָרֶץ וְכִבְשֻׁהָ וּרְדוּ בִּדְגַת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּבְכָל חַיָּה הָרֹמֶשֶׂת עַל הָאָרֶץ : וּבְרִיךְ יָתְהוֹן יְיָ וַאֲמַר לְהוֹן יְיָ פּוּשׁוּ וּסְגוּ וּמְלוּ יַת אַרְעָא וּתְקוּפוּ עֲלַהּ וּשְׁלוּטוּ בְּנוּנֵי יַמָּא וּבְעוֹפָא דִשְׁמַיָּא וּבְכָל חַיְתָא דְּרָחֲשַׁת עַל אַרְעָא :

יָהּ בַּשֵּׂר שַׂר צְבָאֶיךָ · אַתָּה שָׁלוֹם וּבֵיתֶךָ : בָּרוּךְ אַתָּה בְּבוֹאֶךָ · וּבָרוּךְ אַתָּה בְּצֵאתֶךָ : וְאַתָּה חָתָן כְּלִיל יוֹפִי · צַח מִבְּדוֹלַח וּמֵאֹדֶם וְלַשֶּׁמֶשׁ תִּתֵּן דּוֹפִי · בְּהוֹד פָּנֶיךָ וְזִיו כְּבוֹדָם · יָפְיָפִיתָ מִבְּנֵי אָדָם · הוּצַק חֵן בְּשִׂפְתוֹתֶיךָ : בָּרוּךְ אַתָּה בְּבוֹאֶךָ · וּבָרוּךְ אַתָּה בְּצֵאתֶךָ :

יוצר לברית מילה

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרֵא חוֹשֶׁךְ עוֹשֶׂה שָׁלוֹם וּבוֹרֵא אֶת הַכֹּל :
אוֹר עוֹלָם בְּאוֹצַר חַיִּים אוֹרוֹת מֵאוֹפֶל אָמַר וַיֶּהִי :

הוא ואלהיו יחד מסכה ופסיל : ברגבי ים צללו חילי קמי · חומות
נוזלים קמו להעביר יקומי · אז מאז צוני ברת חכומי · להזכיר קריאת
ים סוף לילותי וימי : הזות קרוא כמאז צאתם מבין להבים · ישע
ונפלאות יחיש דר כרובים · נגן לו שבח ושירים ערבים · כאז על
זאת רצו ושבחו אהובים : עזרת שטונה עשרה קדיש שלם וקורין ומתפללין

רשות לחתן

מרשות שוכן עד וקדוש · המחולל ארץ ותבל · שוקל
במאזנים יחד · עלות המה מהבל : מושיב יחידים
ביתה · מוציא אסירים מכבל · מעביר שבט הרשע · מגורל צדיק
מחבל · עורך לאיש ואיש כמעלליו · זוג נאה לקבל · עתים זכו יבשרם
שוש · כעל פי הנבל : ופעם לטרדם כשוכב בלב ים ובראש חבל ·
וקשים לזוגם כקריעת ים סוף לחפושי סבל : נעזרים זה בזה ·
משניהם בית להזבל : נוסף שמו בשמם · ישובם עבור להגבל :
בין שתי אישות להפג חומם מהחבל · בשלה העריף בצרוף
מלהט ונובל : רשם הוד הנזכר מניחם להדריכם שובל : רון
הון נחלת אבות · וממנו זוג נאה ומתקבל : יחד מאחם ומחברם ·
כרבק זוג וענבל · יחיו ויראו זרע · ויציצו ויפרחו על פני תבל :
צור לכבודו בראם · עול מוראו להסתבל · צאן ירו הפריש
מעמים · כתרומת מעשר מטבל : חסנם קדושות וטהרות להנשא
מהתנבל · חילם במשמרת מלהשמץ כמטהר וטובל : קניינים שלש
וחפה וברכות שבע לכרבל · קרואים לזמון במסיבת כירה רגל
מהטבל : חלות פני אל חי בשביעי בבית הועד להקבל · זה חתן
יקיפוהו שושביניו כבוליר מהבלבל : קרוא בנתונה מימין בלפידים
וקול היובל · ברך שם הנכבד והנורא נושא ועושה ממלט וסובל :
תן לו הודיות ושבח שזכך לזה חבל · וכן יראנו בשכנו בין כתיפי
אבי אשבל · ראות בקבוץ גליות ובהמלט יושבת בת בבל ·
להתגדל ולהתקדש שמו כעל ידי זרבבל :

לְהַקְדִּישׁ לְנוֹרָא עֲלִילָה: וְאוֹמְרִים בָּרוּךְ כְּבוֹדוֹ מִמְּקוֹמוֹ:

והחיות ישוררו וכו׳ **זולת**

אִמְּהוֹת עֵת נִכְבְּשָׁה · הַבַּת הַנָּאָה · עַל יְדֵי גִלְגּוּל לִסְוֵינָה
הוּבָאָה · בַּתְּחִלָּה בְּפֶה רַךְ לִסְבְלוּת הוּצָאָה · סוֹף דָּבָר
בְּקוֹשִׁי חַיֶּיהָ הוּתְלָאָה · גַּעֲגוּעֶיהָ שֶׁפְּכָה לְדוֹרָהּ · קָרוּא תֶּגֶר ·
בְּקַטְנוּתָהּ אֲהֵבָהּ · קוֹדֶם יָצְאָה לַבֶּגֶר · דָּלָה לוֹ עֵינֶיהָ לְהוֹצִיאָהּ
מִמַּסְגֵּר · הַיְכוֹלֶת בְּיָדוֹ הֱיוֹת פּוֹתֵחַ וְסוֹגֵר: הֵבִין הַמְאָרֵס כִּי בָרִין
מִשְׁתּוֹקְקָה · וְסִמָּנֶיהָ בּוֹחֲלוֹ וְצַלְמוֹ בְּתוֹךְ חֵיקָהּ · וְקוֹמָתָהּ גָּדְלָה
וְעָמְדָה עַל פִּרְקָהּ · וְהִתְחִיל לִתְבּוֹעַ בָּהּ וּלְהַשְׁלִים חֻקָּהּ: זְמַן
עִתָּהּ הִגִּיעַ וּלְהִנָּשֵׂא רְאוּיָה · וְאֵין לְהַפְרִיז נְדוּנְיָא קְשׁוּרֶיהָ וְעֶדְיָהּ ·
חַיַּב בָּהּ חָתָן בִּשְׁאֵרָהּ וּכְסוּיָהּ · וְעוֹנָתָהּ וּרְפוּאָתָהּ וְגַם פִּרְקוֹנָהּ
מִשִּׁבְיָהּ: טַהֲרוּת הוּחֲזָקָה מִנְהַג הוֹרֶיהָ לְאַלֵּף · שְׁמָהּ וּלְשׁוֹנָהּ
לֹא שִׁנְּתָה בְּחֵלֶף · יָדֶיהָ לֹא פֵּרְשָׂה לֶאֱלִילֵי סֶלֶף · וְגַנָּהּ נָעֲלָה
וּמַעְיָן חֲתוּמָה מִדֶּלֶף: כִּרְאוֹת חָתָן כִּי כַלָּתוֹ מַמְתֶּנֶת · וְלֹא בָגְדָה
הֱיוֹת לְזָר מִתְחַתֶּנֶת · לְהַצִּילָהּ נִתְעוֹרֵר כִּי בִבְרִיתוֹ נֶאֱמֶנֶת · לְקַחְתָּהּ
מַעֲרִיץ הֱיוֹת לְחֻפָּה מְזֻמֶּנֶת: מוֹשִׁיעִים צִוָּה לְהִשָּׁפֵט עִם תַּנִּין ·
בְּלִי דְרוֹרוֹת תַּמָּתוֹ וּבַעֲבוֹדָתוֹ לְהַאֲנִין · נִכְחוֹ אִם יָזִיד לְשׁוֹטֵט
וּלְהַצְנִין · יְאַבְּדֵהוּ מִשְּׁאֵר נֶכֶד עִם נִין: סָרַר בְּגַאֲוָתוֹ נֶצֶר נֶאֱלַח
וְנִתְעָב · לֹא יָדַע הַדּוֹרֵךְ עַל בָּמוֹתֵי עָב · עֲדַנְתִּיהָ בְּמֵיטַב וְגַם
הִצַּלְתִּיהָ מֵרָעָב · וְעַתָּה אֲשַׁלְּחֶנָּה פֶּן אֶהְיֶה לְלַעַב: פָּץ לוֹ עָנָיו מַה
תָּרוֹן בְּזָדוֹן · לָמָּה תַּקְשֶׁה עוֹרֶף וְתִגָּרֶה מָדוֹן · צִוָּה לְהָשִׁיב חֵפֶץ
לְבַעַל הַפִּקָּדוֹן · וְאִם תָּעִיז מֵצַח תּוּרַד לַאֲבַדּוֹן: קָפְצוּ הַמַּכּוֹת
לִהְיוֹת מְשַׁמְּשׁוֹת וּבָאוֹת · בְּעֵת הֻכָּה פֶּתִי נִשְׁבְּרָה רוּחוֹ לְהַכְאוֹת ·
רְוָחָה בְּעֵת מָצָא הוֹסִיף לְהַלְאוֹת · עַד נִגַּף בְּעֶשֶׂר מִמּוֹתֵי תַחֲלוּאוֹת:
שִׁפֵּר הַבַּת בְּמִשְׁבְּצוֹת זָהָב מְלֻבֶּשֶׁת · בִּירַקְרַק חָרוּץ אֶבְרוֹתֶיהָ
מְכֻבֶּשֶׁת · תָּקַף לְשַׁלְּחָהּ בְּחִפָּזוֹן מְגוֹרֶשֶׁת · לְחוּמֶצֶת בָּצֵק לֹא
הוּסְפַּק מְלֻשֶּׁת: שָׁנָה בְּאִוֶּלֶת זֵד יָהִיר וּכְסִיל · מָלֵא קָרוּא אַחֲרֶיהָ
מִטַּבַּעְתָּהּ לְהַפְסִיל · עֲרִיצֵי לִגְיוֹנָיו אָסַף כְּאוֹסֶף הֶחָסִיל · וְנִשְׁפַּט

הוּא

שׁוֹקֵד לְזָוְגָם יַחַד אֲחוּרִים ׃ שָׁקְלָם בַּפֶּלֶס בְּשָׁוֶה נֶאֱמָרִים ׃ תְּמִימִים לְמָרִים מֵרַעַת קוֹנָם ׃ תְּמוּרִים לִגְמוֹל חֶסֶד לַחֲתָנָם ׃ תּוֹקְפִים לְכַבְּדוֹ בְּגוּפָם וְהוֹנָם ׃ שַׁדַּי צוּר הַמַּפְלִיא פְּלָאוֹת ׃ מַהֵר לְהַצִּיר עַמְּךָ מִתְּלָאוֹת ׃ עֲנוֹת הוֹרוֹ אֶת יְיָ צְבָאוֹת ׃ וְהָשֵׁב שְׁבוּת הָאָרֶץ כְּבַתְּחִלָּה ׃ נֶצַח לִיתֵּן לְךָ שִׁיר וּתְהִלָּה ׃ קוֹל שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה חָתָן וְכַלָּה ׃ שֵׁשֶׁת יָמִים מְלַאכְתּוֹ עָשָׂה ׃ וְנָח בַּשְּׁבִיעִי אֵל רָם וְנִשָּׂא ׃ יְצִיעַ חֶבְיוֹנוֹ קְדֻשָּׁתוֹ כִּסָּה ׃ קָדוֹשׁ ׃ הכל יודוך וגו׳ אופן

שְׁבִיבֵי שַׁלְהֲבוֹת ׃ חֲצוּבֵי לֶהָבוֹת ׃ שׁוֹחֲחִים לְדָר עֲרָבוֹת ׃ שִׁירוֹת עֲרֵבוֹת ׃ וְאוֹמְרִים בָּרוּךְ כְּבוֹדוֹ מִמְּקוֹמוֹ ׃

מִיכָאֵל וְגַבְרִיאֵל ׃ כּוֹרְעִים לָאֵל ׃ וּמְהַדֵּר הַדַּרְנִיאֵל ׃ וְכָל שַׂרְפֵי אֵל ׃ וְאוֹמְרִים בָּרוּךְ כְּבוֹדוֹ מִמְּקוֹמוֹ ׃

עֲטוּיֵי שֵׁשׁ שֵׁשׁ ׃ תִּשְׁבָּחוֹת לְאַשֵּׁשׁ ׃ עוֹרְכִים בְּלִי בֶּשֶׁשׁ ׃ רְנָנוֹת לְשַׁנָּא שֵׁשׁ ׃ וְאוֹמְרִים בָּרוּךְ כְּבוֹדוֹ מִמְּקוֹמוֹ ׃

וְגַלְגַּלִּים וְאוֹפַנִּים ׃ אֲשֶׁר סְבִיב כֵּס פּוֹנִים ׃ וְתִיק חַי מְרַנְּנִים ׃ וְכָל צְבָא מָרוֹם עוֹנִים ׃ וְאוֹמְרִים בָּרוּךְ כְּבוֹדוֹ מִמְּקוֹמוֹ ׃

נוֹצְצִים כְּעֵין נְחוֹשֶׁת ׃ פּוֹצְחִים אֲרֶשֶׁת ׃ נוֹאֲמִים לְעָשׁ כְּסִיל בְּשֵׁשֶׁת ׃ וְאֵלָיו מְגֶשֶׁת ׃ וְאוֹמְרִים בָּרוּךְ כְּבוֹדוֹ מִמְּקוֹמוֹ ׃

בְּחִלָּה עוֹמְרִים ׃ נִרְתָּתִים וְנִפְחָרִים ׃ בּוֹרְכִים וְקוֹרִים ׃ וְקָדוֹשׁ מְסַלְּרִים ׃ וְאוֹמְרִים בָּרוּךְ כְּבוֹדוֹ מִמְּקוֹמוֹ ׃

רוֹחֲשִׁים שִׁיר וָרוֹן ׃ בְּיוֹשֶׁר וּבְכִשְׁרוֹן ׃ רוֹגֵשׁ מְטַטְרוֹן ׃ לְאַרִיר אַדִּירִירוֹן ׃ וְאוֹמְרִים בָּרוּךְ כְּבוֹדוֹ מִמְּקוֹמוֹ ׃

יְרוּרוֹן מְעוֹפְפִים ׃ כַּף רֶגֶל מְחוֹפְפִים ׃ יַחַד רֹאשׁ כּוֹפְפִים ׃ אֶרְאֶלָּם וּשְׂרָפִים ׃ וְאוֹמְרִים בָּרוּךְ כְּבוֹדוֹ מִמְּקוֹמוֹ ׃

צָגִים כַּחוֹמָה ׃ מַרְאֵיהֶם כְּאַחְלָמָה ׃ צוֹעֲקִים בְּחָכְמָה ׃ לְשׁוֹכֵן רוּמָה ׃ וְאוֹמְרִים בָּרוּךְ כְּבוֹדוֹ מִמְּקוֹמוֹ ׃

חַיּוֹת כֵּס סוֹבְלוֹת ׃ נוֹתְנוֹת תְּהִלּוֹת ׃ חַי עוֹלָמִים מְסַלְסְלוֹת ׃ וּבְזִיעַ חָלוֹת ׃ וְאוֹמְרִים בָּרוּךְ כְּבוֹדוֹ מִמְּקוֹמוֹ ׃

קְבוּצֵי מַטָּה וּמַעְלָה ׃ נוֹתְנִים תְּהִלָּה ׃ קוֹרְאִים בְּחַלְחָלָה ׃ להקריש

איחד שם שוכן תרשישים · ארנן צדקותיו בלהקת ישישים · אף
אמונתו בקהל קדשים : בטרם שומו עם עולם · בלבדו היה
פורטם וכוללם · בגליון ספרו יכתבו כלם : גולמם מאז ראו עיניו ·
גמר אמר לדורות בעניניו · גם הארץ מלאה קניניו : שמים מספרים
עוז הודו · נטוים בזרתו רוננים יחודו · צבאות חלך קוראים כבודו ·
קדוש · רוק נטה כיריעה לכסאו · דירו לשאת רום משאו · דיגל
חילי מעלה לנשאו : האור בגיהו כשלמה עטה · הבהיק זיוו במעלה
ובמטה · הכהות גלגל חמה במבטה : וראהו אדון כי טוב · והצפינו
לנוחלי לקח טוב · ואור צדיקים ישמח בטוב : זרה קרה במים
עליות · זקפם והתויכם בתוך מיות · זוהרם נאה מוצק כראיות :
חצה המים בשוה להשקיע · חצים עלה וחצים הבקיע · חזקים
מתח וביניהם הרקיע : טיען העליונים במאמר לתלות · טבע
התחתונים בעמקי מצולות · טורדים בצנורות למולם לעלות :
ישר דברו בשמעם יחד · יקוו המים אל מקום אחד · ימן המועט
במרבה להתאחד : כלל יבשת פניה להראות · כחה להוציא
דשאים ותבואות · כל מיני נטיעה התמלאות : למועדים עשה
ירח לסובבה · לשמש ידע מבוא ונתיבה · לכוכבי השמים וכסיליהם
רבה : מעוטי מים הפרה לשרצה · מרקק התעיף אברה ונוצה ·
מהם זיז ולויתן רצה : נם לארץ להרבות מקנה · נחצה להוציא
אלפים וצאנה · נפש חיה ובהמה להמנה · סוף לכל תכלית חקר ·
סקר ארוחה וכל יקר · סוכן אפס במו להתיקר : עץ בלבו יציר
ליפות · עצבו גבים ושדראות כתועפות · עש ריוקנו דיו פרצופות :
פרצוף אחור לעזר עשאה · פקדון לשמור כאוצר בנאה · פרכסה
וקלעה ואליו הביאה : צור לכבודו עטרם ברכות · צפה אפריונם
במרגליות ערוכות · צום לפרות ולהבריך בריכות · קראם איש
ואשה להתחברה · קרח להבותם יחד להתגברה : קדושת שמו
חומם לקרבה : רודף גבר עזרו לבקש · רמז לבעל אבידה להקש ·
ראוי באבידתו לחזר ולקשקש : חזן שדי מושיב ביתה יחידים ·

שוקר

שִׂישׂוּ וְגִילוּ בְּשִׂמְחַת תּוֹרָה ׃ וּתְנוּ כָבוֹד לַתּוֹרָה ׃ כִּי טוֹב סַחְרָהּ מִכָּל סְחוֹרָה ׃ מִפָּז וּמִפְּנִינִים יְקָרָה ׃ נָגִיל וְנָשִׂישׂ בְּזֹאת הַתּוֹרָה ׃ כִּי הִיא לָנוּ עֹז וְאוֹרָה ׃ אֲהַלֵּל אֱלֹהַי וְאֶשְׂמְחָה בוֹ ׃ וְאָשִׂימָה תִּקְוָתִי בּוֹ ׃ אֲהוֹדֶנּוּ בְּסוֹד עַם קְרוֹבוֹ ׃ אֱלֹהֵי צוּרִי אֶחֱסֶה בּוֹ ׃ נגיל בְּכָל לֵב אֲרַנֵּן צִדְקוֹתֶיךָ ׃ וַאֲסַפְּרָה תְּהִלָּתֶךָ ׃ בְּעוֹדִי אַגִּיד נִפְלְאוֹתֶיךָ ׃ עַל חַסְדְּךָ וְעַל אֲמִתֶּךָ ׃ נגיל גּוֹאֵל תָּחִישׁ מְבַשֵּׂר טוֹב ׃ כִּי אַתָּה מִגְדַּל עֹז וְטוֹב ׃ גְּאוּלִים יוֹדוּךָ בְּלֵב טוֹב ׃ הוֹדוּ לַיְיָ כִּי טוֹב ׃ נגיל דָּגוּל גְּאוֹל נָא הֲמוֹנַי ׃ כִּי אֵין קָדוֹשׁ כַּיְיָ ׃ דְּגוּלִים יוֹדוּךָ יְיָ ׃ מִי יְמַלֵּל גְּבוּרוֹת יְיָ ׃ נגיל הֲלֹא בְּאַהֲבָתוֹ בָּחַר בָּנוּ ׃ בְּנֵי בְּכוֹרִי קְרָאָנוּ הוֹד וְהָדָר הִנְחִילָנוּ ׃ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ עִמָּנוּ ׃ נָגִיל וְנָשִׂישׂ בְּזֹאת הַתּוֹרָה ׃ כִּי הִיא לָנוּ עֹז וְאוֹרָה ׃

אַשְׁרֵיכֶם יִשְׂרָאֵל ׃ אַשְׁרֵיכֶם יִשְׂרָאֵל ׃ אַשְׁרֵיכֶם יִשְׂרָאֵל ׃ אֲשֶׁר בָּחַר בָּכֶם אֵל ׃ וְהִנְחִילְכֶם הַתּוֹרָה ׃ מִמִּדְבָּר מַתָּנָה הִתְקַבְּצוּ מַלְאָכִים זֶה אֶל זֶה ׃ לְקַבֵּל זֶה וְאָמַר זֶה לָזֶה ׃ מִי הוּא זֶה וְאֵיזֶה הוּא ׃ מְאַחֵז פְּנֵי כִסֵּא ׃ פַּרְשֵׁז עָלָיו עֲנָנוֹ ׃ מִי עָלָה לַמָּרוֹם ׃ מִי עָלָה לַמָּרוֹם ׃ מִי עָלָה לַמָּרוֹם וְהוֹרִיד עֹז מִבְטַחָהּ ׃ התקבצו מֹשֶׁה עָלָה לַמָּרוֹם ׃ נְתַנְאֵל ׃ שְׁמַעְיָה ׃ אֲבִי סוֹכוֹ ׃ אֲבִי זָנוֹחַ ׃ חֶבֶר ׃ יְקוּתִיאֵל ׃ טוֹבִיָּה ׃ יֶרֶד ׃ אֲבִיגְדוֹר עָלָה לַמָּרוֹם ׃ וְהוֹרִיד עֹז מִבְטַחָהּ ׃

התקבצו

אָגִיל וְאֶשְׂמַח בְּשִׂמְחַת תּוֹרָה ׃ בֹּא יָבֹא צֶמַח בְּשִׂמְחַת תּוֹרָה ׃ תּוֹרָה הִיא עֵץ חַיִּים לְכֻלָּם חַיִּים ׃ כִּי עִמְּךָ מְקוֹר חַיִּים ׃ אַבְרָהָם שָׂמַח בְּשִׂמְחַת תּוֹרָה ׃ בֹּא יָבֹא צֶמַח בְּשִׂמְחַת תּוֹרָה ׃ תורה היא יִצְחָק ׃ יַעֲקֹב ׃ מֹשֶׁה ׃ אַהֲרֹן ׃ יְהוֹשֻׁעַ שְׁמוּאֵל ׃ דָּוִד שְׁלֹמֹה שָׂמַח בְּשִׂמְחַת תּוֹרָה ׃ בֹּא יָבֹא צֶמַח בְּשִׂמְחַת תּוֹרָה ׃ תּוֹרָה הִיא עֵץ חַיִּים ׃ לְכֻלָּם חַיִּים ׃ כִּי עִמְּךָ מְקוֹר חַיִּים ׃ חזן יְהַלְלוּ אֶת שֵׁם יְיָ כִּי נִשְׂגָּב שְׁמוֹ לְבַדּוֹ

זאגט קהל (הודו) (אזמור לדוד הבו) (ובנוחה) דער נאך זאגט אן טאוכה עטרה וויא געטטר ׃ דער נאך גאנץ קדיש ׃ אין כאלהינו עלינו קדיש יתום ׃ שיר היחוד ׃ קדיש יתום יגדל:

יוצר לנישואין

קודם ברכו יַחְדָּו בְּשִׁיר מַעֲלוֹת עַל אוֹר נְגוֹהִים ׃ עַמִּי בְּמַקְהֵלוֹת בָּרְכוּ אֱלֹהִים ׃ יִשְׂאוּ בְּנֵי אֵל חַי אֶל אֵל בְּרָכָה ׃ שֶׁמֶשׁ לָאוֹר נָתַן בָּרָא חֲשֵׁיכָה ׃ חָמַל בְּרוֹב חֲסָדָיו נֶפֶשׁ פְּרוּכָה ׃ יֹאמְרוּ עָלֶיךָ כָּכָה ׃ בָּרוּךְ אֱלֹהִים ׃ עַמִּי בְּמַקְהֵלוֹת בָּרְכוּ אֱלֹהִים ׃ בָּרְכוּ אֶת יְיָ הַמְבוֹרָךְ ׃ ויענו בָּרוּךְ יְיָ הַמְבוֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד ׃

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרֵא חוֹשֶׁךְ עוֹשֶׂה שָׁלוֹם וּבוֹרֵא אֶת הַכֹּל ׃ אוֹר עוֹלָם בְּאוֹצַר חַיִּים אוֹרוֹת מֵאוֹפֶל אָמַר וַיֶּהִי ׃

וְתָנִיחַ יִתְרְךָ לַבָּנִים : וְיִהְיֶה מוֹשָׁבְךָ בֵּין צַדִּיקִים הֲגוּנִים · וְתִרְדּוֹף צְדָקָה וְתִמְצָא כָּבוֹד וְחַיִּים חֲנוּנִים · וִיעַטְּרוּךָ חַיִּים וְשָׁלוֹם וְאוֹרֶךְ יָמִים וְשָׁנִים · עֲמוֹד עֲמוֹד עֲמוֹד רבי פלוני בר פלוני חֲתַן בְּרֵאשִׁית וְהַתְחִיל בִּקְדוּמָה קֶדֶם לְכָל בִּנְיָנִים · וּקְרָא מִבְּרֵאשִׁית עַד בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת מַעֲשָׂיו שְׁלֵמִים הַמְתוּקָנִים וְהַמְהוּגָנִים :

אוֹל אן זייאנט אין אנדרן ספר פֿון בראשית ביז ברא אלהים לעשות · דר נאך זאגט אן האלב קדיש אול זייאנט דען אפֿטיר אין דריטן ספר אין פינחס ביום השמיני אול זאגט דיא הפֿטרה" דער נאך זאגט אן אשרי· אול דער נאך זאגט אן אשר בגלל :

אֲשֶׁר בִּגְלַל אָבוֹת בָּנִים גִּדֵּל · וּבַעֲבוּרָם תּוֹרָה נָתַן יְיָ : בְּגַלְגַּלֵּי רוּחַ יְיָ נִגְלָה · בְּמַלְאֲכֵי צְבָאוֹת אַלְפֵי שִׁנְאָן : גִּבּוֹר עַל גֵּאִים · אֱלוֹהַּ אַדִּיר קָרָא לְמֹשֶׁה לְקַבֵּל לוּחוֹת : דִּבְרֵי אֵל חַי · שָׁמְעָה הָאָרֶץ וְעַמּוּדֶיהָ יִתְפַּלָּצוּן : הִטָּה שָׁמַיִם וַיֵּרֶד וַיִּרְכַּב עַל כְּרוּב · וַיֵּדֶא עַל כַּנְפֵי רוּחַ : וַיֵּצְאוּ דְבָרִים מִתּוֹךְ הָאֵשׁ · וַיִּתְחַקְּקוּ עַל לוּחוֹת הָאֶבֶן : זְמִירוֹת אָמְרוּ כָּל בְּנֵי אֱלֹהִים · שׁוֹפָר תָּקְעוּ בִּשְׁמֵי מָרוֹם : חֲרָדָה לָבְשָׁה כָּל בְּנֵי עֵשָׂו · כִּי מִשֵּׂעִיר יְיָ זָרַח : טָפְחוּ בְּנֵי יִשְׁמָעֵאל · כִּי מִפָּארָן יְיָ הוֹפִיעַ : יְמִין יְיָ טֶפַח בַּלּוּחוֹת · וִימִין מֹשֶׁה טְפָחַיִם בַּלּוּחוֹת : כִּי אוֹרֶךְ הַלּוּחוֹת שִׁשָּׁה טְפָחִים · וּטְפָחַיִים מְפוֹרָשׁ בֵּין יָד לְיָד : לֵךְ מֹשֶׁה וּשְׂמַח בִּגְדוּלָּתֶךָ · כִּי אֵין כָּמוֹךָ בְּכָל הַנְּבִיאִים : מִי עָלָה שָׁמַיִם תּוֹךְ הֶעָנָן · וּמִי רָאָה תְּמוּנַת אֱלֹהֵינוּ : נְשִׂיא נְשִׂיאִים הָיָה מֹשֶׁה רַבֵּינוּ · אָב לַחֲכָמִים וְרֹאשׁ לַנְּבִיאִים : סָגַר הַיָּם בִּתְפִלָּתוֹ · וְעַל יַד שְׁלוּחוֹ חֲרוֹן אַף הֵשִׁיב : עָנָה יְיָ וְאָמַר לְעַמּוֹ · אָנֹכִי יְיָ אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם : וּפְדִיתִיךָ מִבֵּית עֲבָדִים : פָּתְחוּ כֻלָּם פִּיהֶם וְאָמְרוּ יְיָ יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד : צָעַק מֹשֶׁה צְעָקָה גְדוֹלָה וּמָרָה · בְּשָׁעָה שֶׁאָמַר לוֹ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא · עֲלֵה וּמֻת בָּהָר : קָרַע בְּגָדָיו וְהֵרִים קוֹלוֹ · יְהוֹשֻׁעַ בִּן נוּן שְׁמוֹר נָא צֹאנִי · רָאָה מֹשֶׁה מֵרֹאשׁ הַפִּסְגָּה · נַחֲלַת שְׁבָטִים עוֹמְדִים לְפָנָיו : שָׁם מֵת מֹשֶׁה עֶבֶד יְיָ · מוּל בֵּית פְּעוֹר אָסְפוּ אֱלֹהֵינוּ : תְּפִלַּת מֹשֶׁה קָרַע רָקִיעַ · וְעָנָה צוּר לְעַמּוֹ בְּעֵת צָרָתָם · תְּפִלָּתוֹ לְעוֹלָם לֹא שָׁב רֵיקָם · כִּי רוֹעֶה נֶאֱמָן הָיָה מֹשֶׁה רַבֵּינוּ · מֹשֶׁה מֵרַת מִי לֹא יָמוּרַת · עַל פִּי יְיָ מֵת מֹשֶׁה רַבֵּינוּ :

וְכָבוֹד וְתִפְאָרָה · הַמְאַשֶּׁרֶת הוֹלְכֶיהָ בְּדֶרֶךְ הַטּוֹבָה וְהַיְשָׁרָה · הַמַּאֲרֶכֶת חַיִּים וּמוֹסֶפֶת גְּבוּרָה · לְאוֹהֲבֶיהָ וּלְשׁוֹמְרֶיהָ בְּצִוּוּי וְאַזְהָרָה · לְעוֹסְקֶיהָ וּלְנוֹצְרֶיהָ בְּאַהֲבָה וּבְמוֹרָא · וּבְכֵן יְהִי רָצוֹן מִלִּפְנֵי הַגְּבוּרָה · לָתֵת חַיִּים וָחֶסֶד וָנֵזֶר וַעֲטָרָה : לרבי פלוני בר פלוני הַנִּבְחָר לְהַשְׁלִים הַתּוֹרָה · לְאַמְּצוֹ לְבָרְכוֹ וּלְגַדְּלוֹ בְּתַלְמוּד תּוֹרָה · לְדוֹרְשׁוֹ לְהַיִּים לְהַדְּרוֹ לְוַעֲדוֹ בַּחֲבוּרָה · לְזַכּוֹתוֹ לְחַיּוֹתוֹ לְטַכְּסוֹ בְּטֶכֶס אוֹרָה · לְיַשְּׁרוֹ לְכַלְלוֹ · לְלַמְּדוֹ לֶקַח וּסְבָרָה ; לְמַלְּטוֹ לְנַשְּׂאוֹ לְסַעֲדוֹ בְּסַעַד בְּרוּרָה · לְעָדְנוֹ לְפַרְנְסוֹ לְצַדְּקוֹ בְּעַם נִבְרָא · לְקָרְבוֹ לְרַחֲמוֹ וּלְשׁוֹמְרוֹ מִכָּל צָרָה · לְתָקְפוֹ לְתָמְכוֹ לְתַמְּמוֹ בְּרוּחַ נִשְׁבָּרָה · עֲמוֹד עֲמוֹד עֲמוֹד: רבי פלוני בר פלוני חֲתַן הַתּוֹרָה · וְתֵן כָּבוֹד לָאֵל גָּדוֹל וְנוֹרָא · וּבִשְׂכַר זֶה תִּזְכֶּה מֵאֵל נוֹרָא · לִרְאוֹת בָּנִים וּבְנֵי בָנִים עוֹסְקִים בַּתּוֹרָה · וּמְקַיְּמֵי מִצְוֹת בְּתוֹךְ עַם יָפָה וּבָרָה · וְיִזְכֶּה לִשְׂמוֹחַ בְּשִׂמְחַת בֵּית הַבְּחִירָה · וּפָנֶיךָ לְהָאִיר בִּצְדָקָה בְּאַסְפַּקְלַרְיָא הַמְּאִירָה · כִּנְבָא יְשַׁעְיָהוּ מָלֵא רוּחַ עֵצָה וּגְבוּרָה · שִׂמְחוּ אֶת יְרוּשָׁלַיִם וְגִילוּ בָהּ מְהֵרָה · שִׂישׂוּ אִתָּהּ מָשׂוֹשׂ כָּל הַמִּתְאַבְּלִים עָלֶיהָ בְּאֵבֶלָה וְצָרָה · עֲמוֹד עֲמוֹד עֲמוֹד : רבי פלוני בר פלוני חֲתַן תּוֹרָה · וּמֵרְשׁוּת כָּל הַקָּהָל הַקָּדוֹשׁ הַזֶּה וְהַשְׁלֵם הַתּוֹרָה ;

אונ׳ וייאנט פון (אעונה חזה קדם) אול פולנט אויז דר נאך זגט דר חזן דען (ארשות) אי ער חתן (בראשי׳) אויף רופט·

רשות לחתן בראשית

מֵרְשׁוּת אֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים וַאֲדוֹנֵי הָאֲדוֹנִים · בְּשַׁחַק אֵין זוּלָתוֹ וְאֵין בִּלְעָדוֹ בְּתַחְתּוֹנִים · נוֹתֵן לַיָּעֵף כֹּחַ וְעָצְמָה מַרְבֶּה לְאֵין אוֹנִים · מַגִּיד מֵרֵאשִׁית מַה בְּאַחֲרִית שָׁנִים · יוֹעֵץ וְאֵין מִי יָפֵר לְדוֹרוֹת הֲמוֹנִים · וּמֵרְשׁוּת קְרוּמָה לְעוֹלָם אַלְפַּיִם שָׁנִים · שֶׁבָּה מְלָכִים נִמְלָכִים שָׂרִים וּסְגָנִים · אֲרוּכָה מֵאֶרֶץ מִדָּה וּרְחָבָה מִנִּי יָם וּשְׁאוֹנִים · טְהוֹרָה וּמְתוּקָה מִדְּבַשׁ וּשְׁמָנִים · כָּל חֲפָצִים לֹא יִשְׁווּ בָהּ יְקָרָה הִיא מִפְּנִינִים · אוֹרֶךְ יָמִים בִּימִינָהּ וּבִשְׂמֹאלָהּ עוֹשֶׁר וְכָבוֹד חוֹנִים · מְאַשֶּׁרֶת וּמְגִנַּת בְּעָלֶיהָ וְהוֹגֶיהָ בְּשִׁנּוּנִים · מְיַשֶּׁרֶת פַּעֲמֵי בָהּ נִשְׁעָנִים · נוֹצֶרֶת בְּאַהַב תּוֹמְכֶיהָ לְמַלְּטָם מֵאִישׁוֹנִים · וּמֵרְשׁוּת חֲכָמִים יְדוּעִים וּנְבוֹנִים · אַלּוּפִים בַּתּוֹרָה מְסֻבָּלִים בְּמִצְוֹת מְלֵאִים כָּרִמּוֹנִים · וּמֵרְשׁוּת בַּעֲלֵי יְשִׁיבָה הֲגוּנִים וּזְקֵנִים · וּמֵרְשׁוּת כָּל הַקָּהָל גְּדוֹלִים וּקְטַנִּים · עֲמוֹד עֲמוֹד עֲמוֹד רבי פלוני בר פלוני חֲתַן בְּרֵאשִׁית מִתּוֹךְ עֲדַת אֱמוּנִים · וְקָרֵב עַל מִגְדַּל עֵץ הֶעָשׂוּי לְנוֹי בְּבִנְיָנִים : וּבָרֵךְ אֶת יְיָ הַמְבוֹרָךְ מִמִּזְרָח לְמַעֲרָב בְּפִי כָּל בִּרְיוֹנִים · תֵּן לוֹ בְּרָכָה תְּחִלָּה וְסוֹף כְּהוֹרוּ נְבוֹנִים · וְתֵן לוֹ מֵעֵין בִּרְכוֹתָיו בְּתוֹךְ קְהַל אֱמוּנִים · שֶׁהִגִּיעֲךָ לְיוֹם זֶה לְהַתְחִיל הַתּוֹרָה וְלִשְׂמוֹחַ בְּיוֹם חִתּוּנִים · וּבְכֵן יְהִי רָצוֹן מִלִּפְנֵי שׁוֹכֵן מְעוֹנִים · לְיַסֵּד בֵּית הַמִּקְדָּשׁ מָרוֹם מֵרִאשׁוֹנִים · לְשַׁכְלֵל הֵיכָל וְאוּלָם בְּכַדְכּוֹד וַאֲבָנִים · שָׁם לְקַבֵּץ גָּלִיּוֹת אָבוֹת וּבָנִים · וְתִשְׂמַח בְּשִׂמְחַת בֵּית הַשּׁוֹאֵבָה בְּעִידוּנִים · וְתִזְכֶּה לִרְאוֹת בָּנִים וּבְנֵי בָנִים · עוֹסְקִים בַּתּוֹרָה וּמְקַיְּמֵי חֻקִּים נֶאֱמָנִים · וְתִזְכֶּה לִרְאוֹת שִׁבְעָה רוֹעִים וּשְׁמוֹנָה נְסִיכִים מְזוּמָּנִים · וְתִשְׂבַּע מִטּוּב הַצָּפוּן

מְשִׁיבָה: שִׁבְטֵי יְשֻׁרוּן קִבֵּץ וְנִיחַת · תְּמִימֵי תִּפְרוּנִי מֵרֶרֶת שַׁחַת · מַר צָוְחוּ כֻּלָּם וְצָרְחוּ כְּאַחַת · שֶׁאֵין פִּדְיוֹן וְכוֹפֶר בִּכְלוּם חֵפֶץ וּדְבַר תּוֹכַחַת: הִשְׁלִים נַפְשׁוֹ מִיַּד לְמִיתַת נְשִׁיקָה · בִּרְאוֹתוֹ כִּי אֵין הַצָּלָה בִּתְפִלָּה וּצְעָקָה · שִׁמְעוּנִי אַחַי וְרֵעַי עִסְקוּ בְּדַת חֲשׁוּקָה · וְאַל תְּהִי זֹאת לָכֶם לְמִכְשׁוֹל וּלְפוּקָה · חַיָּלָיו בְּכוּהוּ שְׁלוֹשִׁים יָמִים · זוֹכְרִים · מִצְוֹתָיו וּמִשְׁפָּטָיו אֲשֶׁר עִמָּם הִתְמִים · קָפַץ כַּאֲרִי וְדִלֵּג לְפִרוּתָם מִבֵּין עֲנָמִים · הַיָּם בָּקַע לִפְנֵיהֶם וַיַּמְלִיכוּ מַלְכָּם לְעוֹלָמִים ·

(עוזרת שמונה עשרה הלל שלם קדיש שלם)

דער נאך זאגט אן דאט ווען אן אויז היבן ויל:

אַתָּה הָרְאֵתָ לָדַעַת · כִּי יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים אֵין עוֹד מִלְּבַדּוֹ: אֵין כָּמוֹךָ בָאֱלֹהִים אֲדֹנָי · וְאֵין כְּמַעֲשֶׂיךָ: לְעֹשֵׂה נִפְלָאוֹת גְּדוֹלוֹת לְבַדּוֹ · כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ · וְאִמְרוּ הוֹשִׁיעֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ וְקַבְּצֵנוּ וְהַצִּילֵנוּ מִן הַגּוֹיִם לְהוֹדוֹת לְשֵׁם קָדְשֶׁךָ · לְהִשְׁתַּבֵּחַ בִּתְהִלָּתֶךָ · יְהִי יְיָ אֱלֹהֵינוּ עִמָּנוּ · כַּאֲשֶׁר הָיָה עִם אֲבֹתֵינוּ · אַל יַעַזְבֵנוּ וְאַל יִטְּשֵׁנוּ: מִי כָמֹכָה בָּאֵלִים יְיָ · מִי כָּמֹכָה נֶאְדָּר בַּקֹּדֶשׁ · נוֹרָא תְהִלֹּת עֹשֵׂה פֶלֶא: יְהִי כְבוֹד יְיָ לְעוֹלָם · יִשְׂמַח יְיָ בְּמַעֲשָׂיו: יְהִי שֵׁם יְיָ מְבֹרָךְ · מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם: יְיָ מֶלֶךְ יְיָ מָלָךְ · יְיָ יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד: יְיָ עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן · יְיָ יְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם: וְיִהְיוּ נָא אֲמָרֵינוּ לְרָצוֹן לִפְנֵי אֲדוֹן כֹּל: שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד: וַיְהִי בִּנְסֹעַ הָאָרֹן וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה קוּמָה יְיָ וְיָפֻצוּ אֹיְבֶיךָ · וְיָנֻסוּ מְשַׂנְאֶיךָ מִפָּנֶיךָ: קוּמָה יְיָ לִמְנוּחָתֶךָ · אַתָּה וַאֲרוֹן עֻזֶּךָ: כֹּהֲנֶיךָ יִלְבְּשׁוּ צֶדֶק · וַחֲסִידֶיךָ יְרַנֵּנוּ: בַּעֲבוּר דָּוִד עַבְדֶּךָ · אַל תָּשֵׁב פְּנֵי מְשִׁיחֶךָ: כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תוֹרָה · וּדְבַר יְיָ מִירוּשָׁלָיִם:

אונ' אן היבט דיא ספר תורות אוי' אויז אונ' אן זאגט דאס:

גַּדְּלוּ לַיְיָ אִתִּי: וּנְרוֹמְמָה שְׁמוֹ יַחְדָּו: רוֹמְמוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לַהֲדֹם רַגְלָיו · קָדוֹשׁ הוּא: רוֹמְמוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לְהַר קָדְשׁוֹ · כִּי קָדוֹשׁ יְיָ אֱלֹהֵינוּ: וְאָמַר בַּיּוֹם הַהוּא הִנֵּה אֱלֹהֵינוּ זֶה קִוִּינוּ לוֹ וְיוֹשִׁיעֵנוּ: זֶה יְיָ קִוִּינוּ לוֹ · נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בִּישׁוּעָתוֹ: אָנָּא יְיָ · הוֹשִׁיעָה נָּא: אָנָּא יְיָ · הַצְלִיחָה נָא: אָנָּא יְיָ · עֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ: אֱלֹהֵי הָרוּחוֹת · הוֹשִׁיעָה נָּא: בּוֹחֵן לְבָבוֹת · הַצְלִיחָה נָא: גּוֹאֵל חָזָק עֲנֵנוּ בְּיוֹם קָרְאֵנוּ:

דער נאך היבט אן אויז אונ' נייאנט אין ערשטין ספר (וזאת הברכה) אונ' אין אין דעם (חתן תורה) אויף רופט זאגט דער חזן דען (ארשות):

רשות לחתן תורה

מֵרְשׁוּת הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא · וּמֵרְשׁוּת מִפָּז וּמִפְּנִינִים יְקָרָה · וּמֵרְשׁוּת סַנְהֶדְרִין הַקְּדוֹשָׁה וְהַבְּרוּרָה · וּמֵרְשׁוּת רָאשֵׁי יְשִׁיבוֹת וְאַלּוּפֵי תוֹרָה · וּמֵרְשׁוּת זְקֵנִים וּנְעָרִים יוֹשְׁבֵי שׁוּרָה · אֶפְתַּח פִּי בְּשִׁירָה וּבְזִמְרָה · לְהוֹדוֹת לְהַלֵּל לְדָר בִּנְהוֹרָא · שֶׁהֶחֱיָנוּ וְקִיְּמָנוּ בְּיִרְאָתוֹ הַטְּהוֹרָה · וְהִגִּיעָנוּ לִשְׂמוֹחַ בְּשִׂמְחַת הַתּוֹרָה · הַמְשַׂמַּחַת לֵב וְעֵינַיִם מְאִירָה · הַנּוֹתֶנֶת חַיִּים וְעוֹשֶׁר

אַשְׁרֶיךָ יִשְׂרָאֵל מִי כָמוֹךָ · פְּאֵר הִתְפָּאֵר בְּךָ סִימוּךָ · צִוּוּת לְיַחֶדְךָ בְּאֶרֶץ קְרָמוּךָ · קִשְׁטָךְ וְתִקְנָךְ לְפָנֶיךָ עִמּוּךָ · הַחֲמָדְךָ וְלִבְּבָךְ לוֹ אִימוּךָ · שְׁמָרְךָ מִכָּל רָע וּמִכָּל צַר סְתָמוּךָ · תָּמִיד עַל לִבּוֹ לְזִכָּרוֹן חֲתָמוּךָ :

אופן המאיר לארץ

אַשְׁרֶיךָ אוֹם קָדוֹשׁ בְּהַקְדִּישְׁךָ הַשֵּׁם · יִשְׂרָאֵל נוֹשֵׁק חָתוּם בְּכִסְאוֹ בְּלֶשֶׁם · מִי יָחִיד בִּלְתֶּךָ מַאֲמִירָךְ בְּרֶשֶׁם · כָּמוֹךָ מֵאֵין בָּאָרֶץ מַאֲרִיכָךְ בְּרֶשֶׁם : עַם נַחֲלָתוֹ קָשַׁר בִּתְפִלַּת זְרוֹעוֹ · נוֹשַׁע מוֹשִׁיעַ בְּהוֹשְׁעוֹ כְּאָב וְזַרְעוֹ · בַּייָ בָּטוּחַ בְּכַפּוֹ לְהַכְרִיעוֹ · מָגֵן נֶצַח בַּעֲרוֹ שִׁבְרוֹ בְּפָרְעוֹ : עֶזְרְךָ אָבִיךָ גִּיל יָגִיל בָּךְ · נַאֲשֶׁר בְּתוֹרַת מֹשֶׁה שָׂמַח לִבְּךָ · חֶרֶב בְּיָרֵם רַבִּים בְּהַלְעִיבָךְ · גַּאֲוָתֶךָ לְוִיוֹת עֲבוֹתוֹת אַהֲבָה יַשְׁלִיבָךְ : וְיִכָּחֲשׁוּ בְּרוֹב עֻזּוֹ אַנְשֵׁי רִיבוֹת · אוֹיְבֶיךָ יְבִיאוּךָ לְהַר קָדְשׁוֹ תִּקְרוֹבוֹת · לְךָ יוֹסִיפוּ לְכַבֵּד בִּמְנָחוֹת עֲרֵיבוֹת · וְאַתָּה הָחֵל לְסַלְסֵל לְרוֹכֵב עֲרָבוֹת : חזן עַל כִּסֵּא מְנוּשָּׂא בִּשְׁמֵי מְתֻלָּל · בָּמוֹתֵימוֹ מִנָּה זִיו נוֹצְצִים כְּקָלָל :

קהל וחזן תִּדְרוֹךְ יוֹשֶׁר אוֹרְחוֹתָיו בְּיוֹפִי מִכְלָל · וְאַתָּה תָּגֵל בַּייָ וּבִקְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל תִּתְהַלָּל : והחיות ישוררו

זולת

אָז בְּקִשּׁוּב עָנָיו עֲלֵה אֶל הַר הָעֲבָרִים · בְּדַעְתּוֹ חָשַׁב כַּעֲלִיַּת סִינַי בְּהִדּוּרִים · גְּזֵירַת דָּת חֲדָשָׁה וּפִקּוּדִים יְשָׁרִים · דּוֹד יֶשׁ לוֹ לִתֵּן מִשְׁבְּעִים בַּחוּרִים : הֵעִיר כְּקֶשֶׁב וּמוּת בָּהָר אֲשֶׁר אַתָּה עוֹלֶה · וַי וַי צָוַח בְּפֶה מָלֵא · זֹאת עֲלִיָּה יְרִידָה הִיא לְהִתְכַּלֶּה · חִנּוּן אֶעְבְּרָה נָּא וְאֶרְאֶה הָהָר הַטּוֹב וְהַמְּעֻלֶּה : טָהוֹר עָנָהוּ רַב לָךְ אַל תּוֹסֶף דַּבֵּר · יְהוֹשֻׁעַ מְשָׁרֶתְךָ הִגִּיעַ זְמַנּוֹ הֱיוֹת חָבֵר · כִּי הַמַּלְכוּת בַּחֲבֶרְתָּהּ כִּמְלֹא נִימָא לֹא תִתְחַבֵּר · לְהַר נְבוֹ תַּעֲלֶה וְשָׁם תָּמוּת וּבַגַּיְא תִּקָּבֵר : מֹשֶׁה כִּי יָדַע כִּי גְזֵרָה עָלָיו נִגְזָרָה · נָם לְאַהֲרֹן כָּל הוֹדַע חוֹבָתִי לְיָפָה וּבָרָה · סְגוּלִים פֶּן יֹאמְרוּ בַּסֵּתֶר עָבַר עֲבֵירָה · עַל כֵּן לֹא עָנָהוּ אָיוֹם וְנוֹרָא : פּוֹדֶה הֱשִׁיבוֹ עַל אֲשֶׁר מְעַלְתֶּם בִּי בְּמֵי מְרִיבָה · צַעֲקַת שַׁוְעַתְכֶם לְפָנַי לָכֵן לֹא בָאָה · קְנִיסָה זוּ עֲלֵיכֶם נִקְנְסָה וְנִקְצְבָה · רָשׁוּם יְרֻשָּׁם כִּי עַל כֵּן תִּכָּתֵב בְּדָרַת נֶפֶשׁ

משיבה

נְחוֹל בְּחֶלֶשׁ גּוֹרָלוֹ · בְּכוֹר שׁוֹרוֹ הָדָר לוֹ : צִרוֹן יַרְכָתוֹ לְהַרְבּוֹת צֶמַח ·
מְמֵבִין עִתִּים לְלָחוּם קֶמַח · מְאֵרַת זֶה וְזֶרַח יִשְׂמַח · וְלִזְבוּלֻן אָמַר
שְׂמַח : קִנְיַן חַלָּזוֹן סְפוּן תְּבוּאוֹ · בַּל יוֹעִיל לִמְכַסֶּה מַשָּׂאוֹ · יִזְבְּחוּ זִבְחֵי
צֶדֶק וְיִרְאוּ · עַמִּים הַר יִקְרָאוּ : רֵאשִׁית רָאָה לוֹ וַיֵּאָגֵר · שֶׁשָּׁם חֶלְקַת
מְחוֹקֵק יוֹאָגֵר · גָּד גְּדוּד יְגוּדֶנּוּ בְּבֹא גָד · וּלְגָד אָמַר בָּרוּךְ מַרְחִיב גָּד :
שָׁכֵן בַּמֵּצַר בִּרְאוֹת חֵילוֹ · הַקָּטָן לְמֵאָה וְלָאֶלֶף גָּדְלוֹ · דָּלָם בְּרֹאשׁ
גְּדוּדֵי חֲיָלוֹ · וַיַּרְא רֵאשִׁית לוֹ : תַּנִּין עֲלֵי דֶרֶךְ הֱיֵה · שְׁפִיפוֹן עֲלֵי אֹרַח
הֱיֵה · בִּצָרָיו נִלְחַם בְּשֵׁם אֶהְיֶה · וּלְדָן אָמַר דָּן גּוּר אַרְיֵה : שָׂבֵעַ וְדָשֵׁן
בִּפְנִימִי וְחִצוֹן · יָם וְדָרוֹם יְרַשׁ בְּעֶלְצוֹן · תִּלְבּוֹשֶׁת כָּרִים לְבוּשׁ
הַצֹּאן · וּלְנַפְתָּלִי אָמַר נַפְתָּלִי שְׂבַע רָצוֹן : מְטַבֵּל בְּשֶׁמֶן רַגְלוֹ בְּאוֹשֶׁר ·
רְצוּי אֶחָיו הֱיוֹת בְּכוֹשֶׁר · וּמַעֲדַנֵּי מֶלֶךְ נוֹתֵן מְעוֹשֶׁר · וּלְאָשֵׁר אָמַר
בָּרוּךְ מִבָּנִים אָשֵׁר : וּכְיָמֶיךָ דָּבְאֲךָ בְּחוֹזֶק חֲיָלֶיךָ · תִּדְרוֹךְ עַל בָּמָתֵי
גוֹעֲלֶיךָ · רַגְלְךָ בַּל תִּגּוֹף לְהַכְשִׁילֶךָ · בַּרְזֶל וּנְחֹשֶׁת מִנְעָלֶיךָ : אַדִּיר
בּוֹרֵא שְׁחָקֵי שִׁפְרוֹן · רוֹקַע הָאָרֶץ כְּנֶסִי מֶחָרוֹן · הָעֵינֵי כֹל אֵלֶיךָ
יְשַׂבֵּרוּן אֵין כָּאֵל יְשֻׁרוּן : לְהַבְדִּיל בֵּין מַיִם לְמַיִם וּלְבָרְרָם · הַתָּוֶיךָ
רָקִיעַ בֵּינָם וַיַּפְרִידֵם · אֵל מְקוֹמָם הִקְוָם וַיְמַדְּדֵם · מְעֹנָה אֱלֹהֵי
קֶדֶם : יְקַר שְׁנֵי מְאוֹרוֹת הֶדֶר · חַיָּה הִשְׁרִיץ וְצִפּוֹר נִבְרָד · מְרוּקָּם
בְּצֶלֶם צַר לְהִתְעוֹדֵד · וַיִּשְׁכֹּן יִשְׂרָאֵל בֶּטַח בָּדָד : יָהּ שָׁבַת
מִמִּפְעַל כְּהוֹאֵל · וַיְקַדֵּשׁ שְׁבִיעִי בִּכְתָב יְקוּתִיאֵל · נְשָׂא וַיְאַשֵּׁר עַמּוֹ
אֵל · אַשְׁרֶיךָ יִשְׂרָאֵל :

אַשְׁרֶיךָ יִשְׂרָאֵל מִי כָמוֹךָ · אֲשֶׁר כָּל סָתוּם לֹא עֲמָמוּךָ · בְּדִבְרֵי יְיָ לְמְרוּךָ
וְהִתְמִימוּךָ · גָּלוּי לָךְ רָז מַלְאָכִים חִכְּמוּךָ · רַעַת אֱלֹהִים הִרְעִימוּךָ
וְהִסְכִּימוּךָ · הֱיוֹת כְּאַחַד מֵהֶם רִמּוּךָ · וְכִמְעַט מֵאֱלֹהִים לְהַחֲסִיר
קִדְּמוּךָ · זֶבֶר טוֹב בְּקַבְּלְךָ הִשְׁלִימוּךָ · חֱיוֹתָךְ בּוֹ עֲדֵי עַד הֶחֱלִימוּךָ :
אַשְׁרֶיךָ יִשְׂרָאֵל מִי כָמוֹךָ · טַעַם עֵץ חַיִּים כִּי הִטְעִימוּךָ · יִרְאַת מָוֶת
לְבַל יַרְעִימוּךָ · כִּי לֹא לָרִיק הֱקִימוּךָ : לֹא לְתוֹהוּ וָהֶבֶל בְּכֵם
רְקָמוּךָ · מַעֲשֶׂיךָ לְקָרְבָךְ מֵאֲבוֹתֶיךָ הִגְרִימוּךָ · נַחֲלַת יְיָ הֱיוֹת בְּרֵאשִׁית
הִטְרִימוּךָ · שְׂאוֹר בְּעִסָּה הֵרִימוּךָ · עָמוּד לְחֶלְקוֹ לוֹ הִקְדִּישׁוּךָ וְהִתְרִימוּךָ :

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרֵא חוֹשֶׁךְ עוֹשֶׂה שָׁלוֹם וּבוֹרֵא אֶת הַכֹּל:
אוֹר עוֹלָם בְּאוֹצַר חַיִּים אוֹרוֹת מֵאוֹפֶל אָמַר וַיֶּהִי:

אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁלּוֹ כָּכָה · מֵאֱלֹהָיו וְגוֹאֲלוֹ יִשָּׂא בְּרָכָה · מִתְבָּרֵךְ
בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ נֶעֱרָכָה · וְזֹאת הַבְּרָכָה : בִּפְנוֹת עָנָיו לָנוּחַ
שְׁכִיבָה · הִזְהִיר אֲמָרָיו לְאַלְפֵי רְבָבָה · שְׁמוֹר דַּת בִּזְרוֹעַ כְּתוּבָה ·
וַיֹּאמַר יְיָ מִסִּינַי בָּא : גּוֹאֲלָם חָזַר בְּכָל אֻמִּים · וּמְצָאָם כֻּלָּם בַּעֲלֵי
מוּמִים · הִפִּיל חֲבָלִים בַּנְּעִימִים · אַף חוֹבֵב עַמִּים : רוֹדִים מַקְדִּימִים
לְנִשְׁמַע נַעֲשֶׂה · הֱשִׁיבוּ זֹאת בַּל תִּמְשֶׁה · עֶרֶב וָבֹקֶר לֹא נִנְשֶׁה ·
תּוֹרָה צִוָּה לָנוּ מֹשֶׁה : הוּכְתַּר אָדוֹן כֶּתֶר לְהִמָּלֵךְ · יַהַב עַם אֵלָיו
בְּהִשְׁתַּלֵּךְ · רַנְּנוּ כָּל גּוֹי וּפֶלֶךְ · וַיְהִי בִישֻׁרוּן מֶלֶךְ : וּמִיַּד מָחָה כָּעָב
אֲשָׁמוֹת · כְּנָאֶה לַמֶּלֶךְ בְּיוֹם רוֹמֵמוֹת · שְׂאֵת וְיֶתֶר יְהִי לִתְקוּמוֹת ·
יְחִי רְאוּבֵן וְאַל יָמוֹת : זֶבֶר טוֹב וְנָעִים כְּנֶאֱמַר · שֶׁבֶת אַחִים יַחַד
כְּהִתְאַמָּר · מִצָּרֵימוֹ הֱיוֹת לָמוֹ לְמִשְׁמָר · וְזֹאת לִיהוּדָה וַיֹּאמַר :
חֲסִידְךָ אִישׁ נוֹצֵר מַאֲמָרֶיךָ · נִסִּיתוֹ בְמַסָּה וַיֵּאָמֵן דְּבָרֶיךָ : וּלְעוֹלָם
שָׁרֵת בְּבֵית דְּבִירֶךָ · וּלְלֵוִי אָמַר תֻּמֶּיךָ וְאוּרֶיךָ : טוֹב בְּשַׁעַר הַמַּחֲנֶה
בְּקוּמוֹ · מִי לַיְיָ אֵלַי כְּנוּאֲמוֹ · אָסְפוּ חֲסִידָיו כְּאֶחָד לְעַמּוֹ · הָאוֹמֵר
לְאָבִיו וּלְאִמּוֹ : יְמַלֵּא פִּימוֹ תְּהִלָּתֶךָ לִנְקוֹב · שֵׁרַיִךְ בְּאַדְמַת נֵכָר
מִקּוֹב · לְהַסְלִיל אֹרַח וּלְיַשֵּׁר עָקוֹב · יוֹרוּ מִשְׁפָּטֶיךָ לְיַעֲקֹב : כְּקֶרֶם
מִבֵּן בְּכוֹר בְּהִבָּדְלוֹ · קֹדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים הֱיוֹת בְּגוֹרָלוֹ · בְּכִפְלַיִם כֵּן עוֹד
לְאֵילוֹ · בָּרֵךְ יְיָ חֵילוֹ : לִשְׁכּוֹן בֵּין כְּתֵיפֵי גְאוֹנַי · מְקוֹם שֵׁירוּת לְוִיַּי
וְכֹהֲנַי · רָחָב אָהֳלֵי וִירִיעוֹת מִשְׁכָּנַי · לְבִנְיָמִן אָמַר יְדִיד יְיָ : מִבִּרְכוֹת
שָׁמַיִם וְתַחַת נִסְמֶכֶת · בִּרְכוֹת שָׁדַיִם וָרָחַם מִתְבָּרֶכֶת · אַרְצוֹ מִכָּל
הֱיוֹת נֶעֱרֶכֶת · וּלְיוֹסֵף אָמַר מְבֹרֶכֶת : נָא חַסְרוֹ לֹא יָמֵשׁ · חָשַׁךְ עַצְמוֹ
בְּזָרַח מִלְּשַׁמֵּשׁ · בְּטוּב כָּל גְּבוּלוֹ יִתְגַּמֵּשׁ · וּמִמֶּגֶד תְּבוּאֹת שָׁמֶשׁ ·
סָמוּךְ יֶצֶר מֵהַחֲוֵר וְהָאֹדֶם : פּוּזוֹ זְרוֹעָיו מִזָּהָב אוֹדֶם · שָׁלוֹם תְּצוּר
מְרַחֲמוֹ מִקֶּדֶם · וּמֵרֹאשׁ הַרְרֵי קֶדֶם : עַל קָדְקוֹד גֻּלְגֹּלֶת נָאָה ·
בִּרְכַּת כָּל טוּב תְּבוּאָה · לְהַשְׁפִּיעוֹ שֶׁפַע כָּל תְּבוּאָה · וּמִמֶּגֶד אֶרֶץ
וּמְלוֹאָהּ : פִּי שְׁנַיִם בְּנַחֲלַת חֶבְלוֹ · תַּחַת מְחַלֵּל יָצוּעַ מְחוֹלְלוֹ · וּוַעַד
נחול

תִּקֵּן כִּי טוֹב׃ קְרוֹת וּדְרוֹשׁ בְּעִנְיַן הַיּוֹם לְהֵטוֹב׃ וְדָבָר בְּעִתּוֹ מַה טּוֹב׃ רְאִיָּיה וּזְכוּת מִלְּקִיחַת אֵזוֹב נִסְכָּמִים׃ רְאֵה מַעֲמָרָהּ וְכַמָּה בְּרִבּוּעַ מְחֻכָּמִים׃ קְטַנֵּי אֶרֶץ וְהֵמָּה חֲכָמִים׃ שְׁבִיעִי חָבִיב לִשְׁבוּעַת אֵיתָנִים אֲחוֹת׃ שֹׂבַע בְּמִצְוֹת וּבְכָל טוֹבוֹת נִצְמָחוֹת׃ אוֹרַח חַיִּים שֹׂבַע שְׂמָחוֹת׃ מֶלֶךְ בְּמִשְׁפָּט יַעֲמִיד אֶרֶץ יְסוֹרוֹ׃ אָז יְרַנְּנוּ אַלְנוֹת בִּקְלוּסָם בְּהוּסְדוֹ׃ הוֹדוּ לַיְיָ כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃ קָדוֹשׁ׃ תִּכָּתֵב זֹאת לְעַם נִבְרָא לְהִתְכַּפֵּר׃ מַה עָלֵינוּ לִיקַּח לוּלָב וְשֹׁפֵר׃ לַשְׁמִיעַ בְּקוֹל תּוֹדָה וּלְסַפֵּר׃ עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה טוֹבָה כְּפוּלָה וּמְכֻפֶּלֶת׃ יְרוּשָׁלַיִם בִּרְצוֹתְךָ תְּקִים וְתָאִיר מְאוּפֶלֶת׃ סֻכַּת דָּוִד הַנּוֹפֶלֶת׃ בִּירוּשָׁלַיִם תִּהְיֶה פְּלֵיטָה וּבַשְּׂרִידֵי קְרוּאֶיהָ׃ יְקַר צְפִירַת קוֹדֶשׁ קְרוּאֶיהָ׃ מְכוֹן הַר צִיּוֹן וְעַל מִקְרָאֶיהָ׃ מְחַיִּל אֵל חַיִל נְטַיֵּיל בְּמַחֲזֶה׃ יֵרָאֶה שְׁכִינָתְךָ בְּאֶצְבַּע נֶהֱנִים מִזִּיוְךָ לַחֲזֶה׃ וְאָמַר בַּיּוֹם הַהוּא הִנֵּה אֱלֹהֵינוּ זֶה׃ קָדוֹשׁ הכל יודוך זולת

אֶזְכְּרָה מִקֶּדֶם פְּלָאֶיךָ לִשְׁמְךָ וּלְזִכְרְךָ תְּשֶׁק׃ בְּךָ גִּילָה שְׁלֵמָה מֵחֹמֶר חֶפְצִי חֵשֶׁק׃ גָּאַלְתָּ בִּזְרוֹעַ עַמְּךָ נִהַלְתָּ בְּחֵשֶׁק מֶשֶׁק׃ עוֹז יְשׁוּעָתִי סַכּוֹתָ לְרָאשֵׁי בְּיוֹם נָשֶׁק׃ דֶּרֶךְ אֶרֶץ שְׁנִירַת סִדַּרְתָּ מִשַּׁחַק נִטְחָן׃ הַטַּל עוֹלֶה וּמְחַסְפַּס עֲלוּמוֹת מַלְבִּין וּבוֹחֵן׃ וּמְרֵי יוֹם בְּיוֹם פָּנֶיךָ לְהַקְבִּיל בְּתַחַן׃ רִשַּׁנְתָּ בַשֶּׁמֶן רָאשֵׁי תַּעֲרוֹךְ לְפָנַי שֻׁלְחָן׃ זִיו עֲנַן כָּבוֹד עָרַךְ אַחַר לִכָּנֵס׃ חֶדֶר לִפְנִים מֵחֶדֶר קָרַן עִמּוֹ בְּפַנֵּס׃ טִיהֵר וְגִיהֵץ וּמְשָׁלִים רֶמֶז לַשֶּׁבֶת בְּהִכָּנֵס׃ מִפְּנֵי קוֹשֶׁט סֶלָה נָתַתָּ לִירֵאֶיךָ נֵס׃ יְחוּקְּקוּ נְדִיבֵי עַם שִׁירַת הַבְּאֵר לְחַסְלָה׃ כְּמִין כְּבָרָה קְטַנָּה מְחוּזֶּקֶת וּמְעֻגֶּלֶת כְּסַלְסוּלָה׃ תּוֹקֶפֶת עֲבוּר בְּצִיּוֹת שְׁנֵים עָשָׂר מְסִלָּה׃ נְהָרוֹת תְּבַקַּע אֶרֶץ שְׁבוּעוֹת מַטּוֹת אֹמֶר סֶלָה׃ יְדִירוּת קַדְמוֹנִיּוֹת יְכַנֵּס פְּלִיאוֹת גְּמִילוּת חֲסָדֶיךָ׃ צִיּוֹן סְכַּרַת דָּוִד הֵטִיבָה בְּסוֹרְךָ לַחֲסִידֶיךָ׃ חַדֵּשׁ עוֹז מִיַּסְדֶיךָ כְּבַיָם טְפִּים בְּסוֹרֶךָ׃ קוּמָה עֶזְרָתָה לָּנוּ וּפְדֵנוּ לְמַעַן חַסְדֶּךָ׃ עזרת

שמונה עשרה הלל שלם קדיש שלם קהלת קדיש יתום וקורין ומתפללין מוסף

ברוך

מַעֲשֵׂה אֶצְבְּעוֹתֶיךָ פְּלָאִים תְּמֵהִים וְנָאוִים ׳ יָרֵחַ וְכוֹכָבִים יְקַר כְּבוֹדְךָ מְחַוִּים ׳ וּצְבָא הַשָּׁמַיִם
לְךָ מִשְׁתַּחֲוִים ׳ קָדוֹשׁ ׃

זָרִיז וּמְשֻׁבָּח לְהַשְׁפִּיעַ שֶׁפַע יַמִּים ׳ זִיז וּבָרִיחַ לְהַאֲרִיחַ לְבִירַת מַטְעַמִּים ׳
חֲבָלִים נָפְלוּ לִי בַּנְּעִימִים ׃ חֶלֶד הוֹצִיאָה מִקְנֶהָ וּמְנַת סֶבֶר ׳
חָבִיב נִבְרָא בְּצֶלֶם הוֹרַד לְגַבֵּר ׳ כִּי הוּא רוֹעֶה בְּכָל עֵבֶר ׳ טִכְּסוֹ כְּקֶשֶׁב
חֲבֵרִים גַּן יְשִׁיבַת ׳ טְרָדוֹ בְּהַמַּרְאָה וּבְמִזְרָחִית קוֹלֶטֶת שָׁבַת ׳ מִזְמוֹר
שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת ׃ מֵאֵין כָּמוֹךָ לְךָ יָאֲתָה לְהֵאָמֵר ׳ רַב מְחוֹלֵל כֹּל
בִּתְחִלָּה וּבִגְמָר ׳ טוֹב לְהוֹדוֹת לַיְיָ וּלְזַמֵּר ׃ קָדוֹשׁ ׃

יָרִיד אָתוּי בְּהַדְרֵי קוֹרֵשׁ לְעֶשְׂרִים הִנְסַכְתָּ ׳ יְחִידוֹ הִכְלִיל וְחוּט
מְשׁוּלָּשׁוֹ סַכּוֹרַת ׳ וְיַעֲקֹב נָסַע סֻכֹּתָה ׃ כְּאִילָן מְבוֹרָךְ שְׁתִילֵי
זַיִת הוּעֲטַר ׳ כְּמַעֲשֵׂה לִבְנַת הַסַּפִּיר בְּשֶׁעָבוּר נָטַר ׳ לְמַחְסֶה
וּלְמִסְתּוֹר מִזֶּרֶם וּמִמָּטָר ׃ לְקֵץ פְּרָאִם כְּדִבֵּר בֶּחָזוֹן לַחֲסִירוֹ ׳ וְלֹא
נָחָם בְּדֶרֶךְ אֶרֶץ יְסוּרוֹ ׳ בָּרוּךְ יְיָ כִּי הִפְלִיא חַסְדּוֹ ׃ מֵאַהֲבָה יְתֵירָה
רִצָּם וְהֶחֱלִיף הַשּׁוּרָה ׳ בְּקָהָל רַב יְבַשֵּׂר צִדְקוֹ לְהַכְשִׁירָה ׳ חַסְדֵי
יְיָ לְעוֹלָם אָשִׁירָה ׳ קָדוֹשׁ ׃ מְנַהֵג עוֹלָם תַּלְמִיר טוֹעֵן פַּנֵּס ׳ מַרְחִיץ
וּמַנְעִיל וּמַלְבִּישׁ מְשַׁמֵּר וּמְכַנֵּס ׳ נָתַתָּ לִירֵאֶיךָ נֵּס ׃ נֵס וְדוּגְמָא
לְהֵרָאוֹת לְאֻמּוֹת נֶשִׁי ׳ נָתַתָּ לְכָבוֹד וַהֲרֵי שֶׁעָבוּר קוֹשִׁי ׳ וְאַתָּה
יְיָ מָגֵן בַּעֲדִי כְּבוֹדִי וּמֵרִים רֹאשִׁי ׃ סַכּוֹתָ לְרֹאשִׁי לְךָ אֶדְרוֹשׁ
תְּהִלּוֹת ׳ סִלְסוּלְךָ לַהֲגוֹת בְּסוֹד חַכְמֵי קְהִלּוֹת ׳ חַסְדֵי יְיָ אַזְכִּיר
תְּהִלּוֹת ׃ מַעֲנָם אַדֶּרֶת יָצְתָה אַשְׁכְּלוֹתֶיהָ שִׁפֵּרוּ ׳ רוֹב עֲלֶיהָ בְּאֶגֶד
דִּבּוּקָם יִתְכַּפֵּרוּ ׳ עַם זוּ יָצַרְתִּי לִי תְּהִלָּתִי יְסַפֵּרוּ ׳ קָדוֹשׁ ׃ עֲנָנֵי
כָבוֹד שֶׁבַע וְעֹטֶר אֲרָנוּ ׳ עֲנִיַּת הַלֵּל שֶׁבַע אֶעֶנְרֶנִי בְּעֶדְנַי ׳ כְּעַל
כֹּל אֲשֶׁר גְּמָלָנוּ יְיָ ׃ פִּקֵּד אֲבִי סוּכוֹ בְּטוֹבוֹת כִּפְלוֹתָיו ׳ פְּעֻלָּתוֹ
לְהוֹדִיעַ לְרוֹמְמוֹ בְּבֵית תְּפִלּוֹתָיו ׳ זֵכֶר עָשָׂה לְנִפְלְאוֹתָיו ׃ צֶדֶק אֶתֵּן
לְפוֹעֲלִי וְשִׁבְחוֹ אַסְדִּיר ׳ צוֹפֶה וְשׁוֹקֵד לִזְכוּת יִשְׂרָאֵל תָּדִיר ׳ לְמַעַן
צִדְקוֹ יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיַאְדִּיר ׃ מֶמְשֶׁלֶת אַדִּיר מִתְאַמֶּצֶת בִּישִׁיבַת
מַמְלַכְתּוֹ ׳ בְּהִתְאַסֵּף רָאשִׁים בִּישֻׁרוּן יְצַחֲצְחוּ קָדוֹשׁ הֲלִיכָתוֹ ׳
נְטָעִים וּגְדֵירָה עִם הַמֶּלֶךְ בִּמְלַאכְתּוֹ ׳ קָדוֹשׁ ׃ קְבִיעוּת הַסֵּדֶר

תָּשִׁיב וַאֲשִׁיבְךָ לְפָנַי תַּעֲמֹד ׃ מֵרִבְּכֶם מִכָּל עַם לֹא חָשַׁקְתִּי בָכֶם ׃
כִּי אִם מֵאַהֲבָתִי אֶתְכֶם וְאֶת אֲבוֹתֵיכֶם ׃ נֶצַח חַסְדִּי וּבְרִיתִי לֹא
אָסִיר מִכֶּם ׃ שׁוּבוּ אֵלַי וְאָשׁוּבָה אֲלֵיכֶם ׃ סוֹבְבוּ בְּצִלִּי בְּנֵי חֲמוּדַי ׃ וּבוֹנֵיכֶם
יֵקַלּוּ וַאֲכַבֶּדְכֶם מִכַּבְּדַי ׃ עָשִׂיתִי פֶּלֶא נֶגֶד אֲבוֹתֵיכֶם עֲבָדַי ׃ וְגַם עַתָּה
נְאֻם יְיָ שׁוּבוּ עָדַי ׃ פּוּרָה אֶדְרוֹךְ כַּאֲשֶׁר הַדִּין יִקּוֹב ׃ בִּמְסִתּוֹלְלֵיכֶם.
וְאוֹיְבֵיכֶם כִּי אָכְלוּ אֶת יַעֲקֹב ׃ צַדְּקוּ מַעֲשֵׂיכֶם וְהָסִירוּ לֵב הֶעָקוֹב ׃
וּבָא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל וּלְשָׁבֵי פֶשַׁע בְּיַעֲקֹב ׃ קַבֵּץ אֲקַבֶּצְךָ מִן הַגּוֹיִם אֲשֶׁר
הִדַּחְתִּיךָ ׃ וְאֵטִיבְךָ וְאַרְבֶּה אוֹתְךָ כִּי בְּחַרְתִּיךָ ׃ רַחֵם אֲרַחֶמְךָ כִּי
אֵלַי הֱשִׁיבוֹתִיךָ ׃ וּמָחִיתִי כָעָב פְּשָׁעֶיךָ שׁוּבָה אֵלַי כִּי גְאַלְתִּיךָ ׃
שׁוּר כִּי בְעִתָּהּ אֲנִי יְיָ אֲחִישֶׁנָּה ׃ הִצַּתִּי אֵשׁ בְּצִיּוֹן וַאֲנִי אֶבְנֶנָּה ׃ תָּמִיד
לְכָבוֹד בְּתוֹכָהּ אֶהְיֶה וְאֶשְׁכּוֹנָה ׃ וּפְדוּיֵי יְיָ יְשׁוּבוּן וּבָאוּ לְצִיּוֹן בְּרִנָּה ׃
אָנוּ לְעוֹלָם נְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ צוּרֵנוּ ׃ יַעַן כִּי גְאַלְתָּנוּ מִיַּד מְעַנֵּינוּ ׃ זֵר
בְּרָכָה נַכְתִּירָךְ מַלְכֵּנוּ ׃ חוּשָׁה לְעֶזְרָתֵנוּ יְיָ תְּשׁוּעָתֵנוּ ׃ עזרת

שמונה עשרה קדיש שלם וקורין ומתפללין מוסף

יוצר לשבת חול המועד של סכות

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרֵא חוֹשֶׁךְ עוֹשֶׂה שָׁלוֹם וּבוֹרֵא אֶת הַכֹּל
אוֹר עוֹלָם בְּאוֹצַר חַיִּים אוֹרוֹת מֵאוֹפֶל אָמַר וַיֶּהִי ׃

אֶת הַשֵּׁם הַנִּכְבָּד וְהַנּוֹרָא נָאֶה לִתְהִלּוֹתָיו ׃ אַבִּיעַ זֵכֶר רַב טוּב
מִפְּעָלוֹתָיו ׃ הַבּוֹנֶה בַּשָּׁמַיִם מַעֲלוֹתָיו ׃ בְּכוֹתֶרֶת מְלָכִים נִתְיָעַץ
וְנִמְלַךְ בְּסוֹדָהּ ׃ בְּחָכְמָה אֲמָרֶיהָ תֹּאמַר נָאָה וַחֲסוּדָה ׃ וַאֲגֻדָּתוֹ עַל
אֶרֶץ יְסָדָהּ ׃ גּוֹבַהּ תִּקְרָה קִירָה בִּמְקוֹרָאֵי אֵלִי ׃ גְּבוּלוֹת הֲרָרִים הִצְּפִּין
הִצִּיב מֵהַר אֵל ׃ לְמִסְפַּר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ׃

מֵאַהַב יְרֵיאָיו בֵּרֵר בְּסוּס שְׁעִינָתוֹ ׃ יְדִידוּת צִיּוֹן חֶמֶד קְדֻשַּׁת שְׁכִינָתוֹ ׃ בְּשָׁלֵם סֻכּוֹ
וּמְעוֹנָתוֹ ׃ קָדוֹשׁ ׃

רְגָלִים סֻכּוֹת סְבִיבוֹתָם הִקִּיף וְהִתְקִיעַ ׃ רִמְיוֹן כְּקֶרַח הַנּוֹרָא הֵאִיר
וְהִרְקִיעַ ׃ וְהַמַּשְׂכִּילִים יַזְהִירוּ כְּזוֹהַר הָרָקִיעַ ׃ הָרֵי בַשָּׁמַיִם
הִטְבִּיר וְכַבִּיר הִצְבִּיר ׃ הִצְמִיחַ מְשַׂמֵּחַ וּמְסַעֵד פָּנִים וּמַסְבִּיר ׃
וּבְרָכָה לְרֹאשׁ מַשְׁבִּיר ׃ וְתָגֵי מְלָכִים בְּקַו מִשְׁקוֹלֶת עֹלָם ׃ וְיִתְרוֹן
הַכְשֵׁר בְּתֶשֶׁר אֲשֶׁר פְּעָלָם ׃ כְּיָרֵחַ יִכּוֹן עוֹלָם ׃

אופן

כִּי אִם שָׁם אַדִּיר יְיָ אֲדוֹנֵינוּ ׳ אֱלֵי שַׁחַק עוֹמְרִים לְהַקְדִּישֵׁנוּ ׳ וַאֲנִי אָשִׁירָה לַיְיָ וַאֲזַמְּרֶנּוּ ׳ שִׁמְעוּ מְלָכִים וְרוֹזְנִים הַאֲזִינוּ : שֵׁם לְבַדּוֹ נִשְׂגָּב לְעוֹלְמַיִם ׳ לְעוֹלָם דְּבָרוֹ נִצָּב בַּשָּׁמַיִם ׳ וַאֲנִי לְיַחֲדוֹ בְּכָל יוֹם פַּעֲמַיִם ׳ תְּנָה הוֹדְךָ עַל הַשָּׁמַיִם : יְיָ יְחוּדוֹ בִּמְעַטִּירָיו עֲטָרָה ׳ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּךָ אֶתְפָּאֵרָה ׳ וַאֲנִי יְקַר מַלְכוּתוֹ אֲסַפֵּרָה ׳ שִׁמְעָה עַמִּי יִשְׂרָאֵל וַאֲדַבֵּרָה : אֶקְרָא עֶלְיוֹן וְהַקּוֹל נִשְׁמַע ׳ עֲטָרָה לְרֹאשׁוֹ לַעֲנוֹד וְלִקְמַע ׳ וַאֲנִי עֲתִירָתִי בְּלַחַשׁ יִשְׁמַע ׳ וְאֶזְעַק אֵלֶיךָ מִצָּרָתִי וְתִשְׁמַע : הָבוּ זֵרוּתִים כָּבוֹד בְּעֶרֶץ ׳ זְמִירוֹת יַשְׁמִיעוּ מִכְּנַף הָאָרֶץ ׳ וַאֲנִי זִכְרוֹ אֲבָרֵךְ בְּמֶרֶץ ׳ מָה אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל הָאָרֶץ : גּוֹדֶל רֶכֶב רִבּוֹתַיִם קָדוֹשׁ אוֹמְרֵי ׳ רוֹגְשִׁים וְאוֹפַנִּים בָּרוּךְ גּוֹמְרֵי ׳ וַאֲנִי רִנָּתִי מֵאָה עִם שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה ׳ וְהֶגְיוֹן לִבִּי יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי : חזן לֵאלֹהֵינוּ בְּרוֹן יַחַד כּוֹכְבֵי נִשְׁפִּי ׳ נוֹתְנִים תְּהִלָּה פְּנֵי אֱלֹהִים בְּמוֹפִי ׳ וַאֲנִי אֶעֱמוֹדָה עַל מִצְפִּי ׳ תְּהִלַּת יְיָ יְדַבֶּר פִּי : קהל וחזן חֲיָלֵי מַעְלָה מַקְדִּישִׁים ׳ זַכֵּי מַטָּה רוֹחֲשִׁים ׳ קְדוּשָּׁה כְּאַחַת מְשַׁלְּשִׁים :

והחיות ישוררו וכו׳

זולת

אֵל אֱלֹהֵינוּ נָשׁוּב בַּצַּר לָנוּ בְּגָלוּתֵינוּ ׳ כִּי אַתָּה צַדִּיק עַל כָּל הַבָּא עָלֵינוּ ׳ בַּעֲוֹן בִּצְעֵנוּ מֵעַל פָּנֶיךָ שִׁלַּחְנוּ ׳ הֲשִׁיבֵנוּ וְנָשׁוּבָה כִּי אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ : גּוֹלִים בְּנֵי גוֹלִים מוֹנִים אוֹתָנוּ בְּאֵיבָה ׳ כֶּסֶף נִמְאָס קוֹרְאִים אוֹתָנוּ בְּחוֹבָה ׳ דִּינְךָ יוֹשֶׁר וּמִשְׁפָּטֶיךָ תְּהוֹם רַבָּה ׳ שׁוּבוּ שׁוּבוּ אָמַרְתָּ לָנוּ וְלֹא נַקְשִׁיבָה : הֲלֹא עַל כִּי אֵין שְׁכִינָתְךָ בְּקִרְבֵּנוּ ׳ מְצָאוּנוּ הָרָעוֹת בְּאֶרֶץ שִׁבְיֵנוּ ׳ וְכִכְלוֹת כֹּחֵנוּ נִחַמְנוּ בְּאַחֲרִיתֵנוּ ׳ לְכוּ וְנָשׁוּבָה אֶל יְיָ כִּי הוּא טָרָף וְיִרְפָּאֵנוּ : זֶה קַיֵּם לָנוּ נַפְשֵׁנוּ לְשׁוֹבְבָה ׳ כַּאֲשֶׁר הִבְטַחְתָּנוּ לְהַרְבּוֹת וּלְהֵטִיבָה ׳ חוֹזֶק יָדְךָ וּדְבָרְךָ לְעוֹלָם נִצָּבָה ׳ הֲשִׁיבֵנוּ יְיָ אֵלֶיךָ וְנָשׁוּבָה : טוֹרַפְתִּי בַּגּוֹלָה וְעַד עַתָּה אִיחַרְתִּי ׳ בְּהִתְעַטֵּף עָלַי נַפְשִׁי אֶת יְיָ זָכַרְתִּי ׳ יָגַעְתִּי בְּאַנְחָתִי מְנוּחָה לֹא מָצָאתִי ׳ כִּי אַחֲרֵי שׁוּבִי נִחַמְתִּי בּוֹשְׁתִּי וְגַם נִכְלַמְתִּי : כּוֹשֶׁר דְּבָרֶיךָ נִשְׁמְעוּ בְּאָזְנַי וָאֶחְמוֹר ׳ חֲתוּמוֹת עַל לִבִּי כְּצָמִיד פָּתִיל לִצְמוֹר ׳ לָלֶכֶת לְפָנַי אִם לָמוֹד תִּלְמוֹר ׳ אִם

דכא אנוש תשובותיו · דיו לעזוב משובותיו · ואיש און מחשבתיו · העולם עד לא שתתהו · הקדים תשובה לשובבהו · וישוב אל יי וירחמהו : ועד כסא כבוד מגעת צלוח · ומתחתיו יד לשלוח · ואל אלהינו כי ירבה לסלוח : ברב עם הדרת מלכנו · בנערם יאמרו לאלהינו · שובה יי את שביתנו · קדוש :

זורעי על כל מים אשריכם · זכו ותיטיבו דרכיכם · כי לא מחשבותי מחשבותיכם : חפצי ורצוני תלכו בדרכי · חשקי לטהר מבורכי · כי לא דרכיכם דרכי : טבי להשתמש בכלי גנאי · טהורי לב יעמדו לפני · נאם יי : נצח אקוה לאל · תנה ישועה לעם שואל · שובה יי רבבות אלפי ישראל · קדוש : ירו פשוטה לקבל במרץ · יודע ישוב ונחם בתרץ · כי גבהו שמים מארץ : כן אגביר חסדי עליכם · כריחוקכם ארחיק פשעיכם · כן גבהו דרכי מדרכיכם : לפני תשובו ואשיבכם · לחיי עולם אתויכם · ומחשבתי ממחשבתיכם : זכור לטובה ורחם · עם עמוסי מרחם · שובה יי עד מתי והנחם · קדוש :

מחכה למשים נפשו אשם · מצפה לתחיה לרשם : כי כאשר ירד הגשם : נצח לאל יודה לעולמים · כל ימי ירידת המים · והשלג מן השמים : שמח בכן לנוצח בשוב · סלה חי חי להודות חשוב · ושמה לא ישוב : הזקנו מיומים היינו · ומתהומות תשוב תעלנו · שובה יי חלצה נפשנו · קדוש : עוז בשמי ערץ · עושה צדקה בארץ · כי אם הרוה את הארץ · פור זבח ומנחה · פגע מעמר ושיחה · והולידה והצמיחה : צור כסאו קורע · צקון קוראיו מהשתרע · ונתן זרע לזורע : אומץ תוסיף כי טהרתיך · לשוב אלי כי סיעתיך · שובה אלי כי גאלתיך קדוש : קרוב ורחוק בלי נכר · קדמתי שלום כאבקת רוכל · ולחם לאכל : רצפתי חלבנה עם צרי · ריחך רע בהעבירי · כן יהיה דברי : שור ביני לבינך שוב · שורת אנשים כל תשוב · אשר יצא מפי לא תשוב : תכון אמונתי בת השובבה · תושעי בנחת ושובה · ארפא משובתם אוהבם נדבה · קדוש :

להתמיד בכל זמנים: ברוך שמו כברכימו · אחרי קלוס משננים:
כבור עמרם · בעת עם דם · תרפינה כנף רננים: יי שם · בהקדישם ·
פעם אחת נמנים: ממקומו · יתמהו למו · חיות לשאלם פונים:
אז אביר תם: בכם נחתם · ובאלהי ישראל יזכירו: והחיות ישוררו
וכרובים יפארו: או׳ כאן והחיות זולת

אמת משל היה באמיתת קדמונים משליכם · גבר תם וישר ·
רמיון קרית מושליכם · הוכפל במשנה נחמות · וביד
הנביאים אליכם · נחמו נחמו עמי יאמר אלהיכם: זורז גבר חכם
בעוז חסות באה לנחם · טכסה במשכורת שלימה יריד מבירת
לחם · כמה וכמה יאמרו לירושלים כבורך בהתנחם · נחם יי
עמו ועניו ירחם · משוח מחביריו לבשר נבואותיו ונחמותיו בכפלים ·
שוש אשיש התעוררי עורי ירודה פלאים · פורץ עלה מנחם צדקינו
טהור שולים · נחם יי ציון ובחר עוד בירושלים: קבוע כזה וכזה
רום עשרים ארבותיה · שמשותיה לאבני חפץ שלום לשום
גבולותיה · תקן מדברה כעדן כגן יי ערבותיה · נחם יי ציון נחם כל
חרבותיה: מאהביה ירויון דשן מנחל עדני ניחומיה · ברצותך
תנחומים לדבר על לב רחומיה · יצדקו ויתהללו בך חוכי קשוט
תנחומיה · תנקו ושבעתם משוד תנחומיה: חזיון קדושים עשרה
עמך בהשתתף בקימתנו · ואותיות מצטרפות לתנחומיך לצאנך
וכרמך כסיימתנו: בשיר ותודות אזמרך כאז מנוף הקמתנו · כי אתה
יי עזרתנו ונחמתנו: עזרת שמנה עשרה קדיש שלם וקורין ומתפללין מוסף

יוצר לשבת תשובה

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם יוצר אור ובורא חושך עושה שלום ובורא את הכל:
אור עולם באוצר חיים אורות מאופל אמר ויהי:

אור עולם קראו · אחריו תלכו למוראו · דרשו יי בהמצאו · באלו
ימים לערוב · בתשובה בא לקרוב · קראהו בהיותו קרוב: גדול
ואין כערכו · גזר ליציר להאריכו · יעזוב רשע דרכו: אלינו מחשבותיו
לעד · על זאת רשום להעד · שובה ישראל עד · קדוש:

יְשׁוּעָה וְרָצוֹן לְחוֹכֵי לוֹ לְתִקְוָה · צוֹרְכֵי סְעוּרָה הִקְוָה · צָפְרָה בְּצִיּוֹן
אִוָּה · צוּרַת רִיוּקְנוֹ נָוָה · צַלְעוֹ עֵזֶר לוֹ לְוָה: מִי אֵל בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ ·
אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה כְּמַעֲשֶׂיךָ לְתָרֵץ · יָהּ בְּאוֹת נוֹהָה בְּמֶרֶץ · רַבּוֹרַת עָשִׂיתָ
אַתָּה יְיָ · קָדוֹשׁ:

קָמָה מְלֶאכֶת אָיוֹם · קִלְּסָהּ וְקִדְּשָׁהּ הַיּוֹם · רָצָה כּוֹפֶר לְשִׁגָּיוֹן · רֶנֶן
עֲלֵי הִגָּיוֹן · רֶוַח הִמְצִיא וּפִדְיוֹם · רְוָחוֹ אוֹר בְּרִבְיוֹן · שַׁבָּת
שָׁלֵם מִדִּבְיוֹן · שֶׁמֶשׁ צְדָקָה לָאֶבְיוֹן · שֶׁפֶר נַחֲלָתוֹ בְּחֶבְיוֹן · שָׁקַד
לְמוֹסְרוֹ בְּצִבְיוֹן · תּוֹכֵן מְלַאכוֹתָיו בְּגִלָּיוֹן · תִּקּוּן מִשְׁכְּנֵי עֶלְיוֹן:
מֵעֵין רוּגְמַת הָעוֹלָם הַבָּא · אוֹהֲבָיו לְהַנְחִיל יֵשׁ בְּאַהֲבָה · רַב טוּב
הַצָּפוּן בֶּאֱמוּנָה רַבָּה · יַחֵל יִשְׂרָאֵל אֶל יְיָ · קָדוֹשׁ:

אופן הכל יודוך

שְׂאוּ מִנְחָה · מִשְׁבָּחָה · בְּיוֹם מְנוּחָה הִתְשִׁירוּ: מָרוֹם דָּר · בְּעֹז
נֶאְדָּר · בְּהוֹד וְהָדָר הַכְשִׁירוּ: עֵינֵיכֶם · לְנֶגְדֵיכֶם · עַפְעַפֵּיכֶם
הַיְשִׁירוּ: וּרְאוּ אוֹר · צַר וְאוֹר · מְאוֹרֵי אוֹר תָּשִׁירוּ: מְרַנְּנֵי שֶׁפֶר ·
וְכוֹכְבֵי צֶפֶר · שִׁיר חָדָשׁ יָשִׁירוּ: וְהַחַיּוֹת יְשׁוֹרֵרוּ · וּכְרוּבִים יְפָאֵרוּ:
מִי מָסַר · שְׁנֵים עָשָׂר · מַזָּלוֹת בָּרָקִיעַ: בָּרָא לַמּוּל · בְּנֵי תָּם וּמוּל ·
אֲשֶׁר בַּחוֹשֶׁן הִשְׁקִיעַ: אֵלֶּה הֵם · חַיָּלֵיהֶם מִשְׁלָשִׁים הִתְקִיעַ:
הַמּוֹצִיא · גַּלְגַּל חֶצְיוֹ · עֲלֵיהֶם וַחֲצִי מַשְׁקִיעַ: בְּמִסְפָּר כֵּן · אֵפוֹד תִּכֵּן ·
שְׁבָטִים חֲצָיִם הִבְקִיעַ: נֶגְדוֹ לָכֵן · הֵן בְּתוֹכֵן · בַּגַּלְגַּל הֵאִירוּ: והחיות
צִבְאָם נְצוּרֵי · בְּתוֹךְ צַר צוּר · יָצוּ שָׂרֵימוֹ לְמַעְלָה: לְכֻלָּם חֵיל · שׁוֹמְרֵי
חֵיל · וְחוֹמַת עִיר עַל תִּלָּהּ · בְּשֵׁם יִפְקוֹד · שָׁמוֹר וְשָׁקוֹד · תָּמִיד יוֹם
וָלַיְלָה: יִקְרָא לְצֹאן · שְׁנַת רָצוֹן · אַל תִּתְּנוּ דֳמִי סֶלָה: חַשְׁמַלִּים ·
וְאֶרְאֶלִּים · אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ יַעֲזוֹרוּ: והחיות מֵרוֹב חֵיל · הֲלֹא מַזְחִיל ·
זִיעַ חִוֹּרֵת מִפִּכֶה: אוֹנִים לוֹ · וְהִלּוּלוֹ · שְׁכוֹן שָׁפֵל אֶת דַּכָּא וּנְכֵה:
וְאַמִּיץ יָהּ · בְּנֵי עֲלִיָּה: לְפָנָיו אַשְׁרֵי זוֹכֶה · כֹּחַ רַב · לְמִי נִקְרַב ·
בְּמִנְיַן לוֹ כָּל חוֹכֶה: אִישׁ אִישׁ בְּבַר · וְיֵשׁ בְּלֹא בַר · נִכְנָס בְּמַרְאִית
סוּכֶה: מְלִיצֵי עָם · הֵם בְּטַעַם · יִגְּשׁוּ אָז יְדַבֵּרוּ: והחיות לֹא מוֹרְשִׁים ·
תַּרְשִׁישִׁים · בְּשִׁיר כְּחֲבִיבִים אֱמוּנִים: נֶעְדָּר אַף · כָּל מַלְאָךְ · רוֹן

דֶּרֶךְ תְּבוּנוֹת וּמַדָּעִים׳ רִקְרֵק תְּמִים דֵּעִים׳ רְחוֹת אֶרֶץ מְצַבִּיעִים׳
הוֹשַׁב בְּפֶה מַבִּיעִים׳ הֶחֱצָם מְחָצָם בְּקִיעִים׳ הִדְלָם מֵעַל
רְקִיעִים׳ הִכְנִיס לְאוֹצַר שְׁקוּעִים׳ הִקִּיף לְגִיּוֹן תְּקוּעִים: וּמִמֶּנּוּ יָגוּרוּ
נִרְתָּעִים׳ וְנָהָר יוֹצֵק לְתוֹעִים׳ וְנִבְרְאוּ כְּתוֹרַת רְבוּעִים׳ וּמֵהֶם
כְּתַרְשִׁישׁ קְבוּעִים: בְּהַשְׁבִּיחַ שְׁאוֹנוֹ אֲשֶׁר בְּרָאוֹ׳ רְאוֹת כֹּחַ גְּבוּרוֹת
מוֹרָאוֹ׳ יָעִיד גַּל לְרֵיעוֹ בְּמִקְרָאוֹ׳ הַאוֹתִי לֹא תִירָאוּ נְאֻם יְיָ׳ קָדוֹשׁ:

זֶכֶר עָשָׂה לְנִפְלְאוֹתָיו׳ זָוִיּוֹת דֶּרֶךְ מְלֵאוֹתָיו׳ זַכּוּת מֵרָחוֹק קְרִיאוֹתָיו׳
זֵרְדָה עֶרֶן לִבְרִיּוֹתָיו: חָלַק שָׁם מְנוֹתָיו׳ חוֹשֵׁךְ יוֹשְׁבֵי כְלָאוֹתָיו׳
חֲפַּת כָּבוֹד גֵּאוֹתָיו׳ יִשְׂבְּעוּ זִיו הֲנָאוֹתָיו: טֹכֵס אַפְסֵי פֵּאוֹתָיו׳ אִילָנוֹת
וּדְשָׁאֵי נְאוֹתָיו׳ טְלָלָם כְּתָאַב תְּפִלּוֹתָיו׳ טוֹב נִשְׁנֶה בְּכִפְלוֹתָיו: יִתְּנוּ
צִדְקוֹת חַי וְקַיָּם׳ יַעַן מַעֲשָׂיו כּוֹן לְמַאֲוַיָּם׳ חַל שַׂר הָעוֹלָם וְסִיְּמָם׳ יְהִי
כְבוֹד יְיָ לְעוֹלָם. יִשְׂמַח בְּמַעֲשָׂיו יְיָ׳ קָדוֹשׁ:

יָחִיד בִּיתִירָה בִּינָה׳ יָצַר חַמָּה וּלְבָנָה׳ יְקַר לְכֹרֶת בַּהֲכִינָה׳
כְּבֵין שְׁתֵּי קְעָרוֹת הִלְבִּינָה: כְּפוּתָה קוּבֶּלֶת וְעֶלְבּוֹנָה׳ כְּאָז
בְּגִבְעַת הַלְּבוֹנָה׳ בְּחָרְשָׁה קָרֵב קָרְבָּנָהּ׳ כּוֹפֶר עֲלֵי רִבּוֹנָהּ: לְמִנְיַן
קָטָן הֶשְׁבּוֹנָהּ׳ לְנַחֵם שָׁלֵם מֵרַאֲבוֹנָהּ׳ לְהַשְׁקִיעַ אוֹר הַגָּדוֹל וּלְלַבְּנָהּ׳
מָאוֹר הַקָּטוֹן לְכוֹנְנָהּ: לְזֶכֶר צִיּוֹן יַחַד צִבְאוֹתָם׳ חַנְכַּל שַׁ״צַם וְכָל
רִבְאוֹתָם׳ יַחַד לְמַעֲלָה הַשְּׁלִישִׁית מִמְּבוֹאָתָם׳ יָבֹאוּ וְיִשְׁתַּחֲווּ
לְפָנֶיךָ יְיָ׳ קָדוֹשׁ:

מִי כַל נַהֲרוֹת אֵיתָן׳ מוּפְלֶא פָּעֳלוֹ וְאֵימְתָן׳ מִמַּיִם צָר צוּרוֹת שֶׁבַח
לִשְׁמוֹ יִתֵּן: נוֹצָר לְיוֹם נֶחָמָה לְשַׂחֵק בּוֹ לִוְיָתָן׳ נָאֶה מָנָה וְיָפֶה
לְיוֹשְׁבֵי גִינַּת בִּיתָן׳ סַחַר סִכֵּךְ וְצִלְצֵל וּבְשׁוּר יְרוּשָׁלַיִם זֵיוִתָן׳ סָעַד בּוֹ
לְכָבוֹד זִיו שַׂדַּי נָתָן: עֵת בָּרַח חֶזְיוֹנוֹ הֶחְבִּיא׳ וְנָחָשׁ בָּרִיחַ בַּחֶבֶל
לְהָבִיא׳ לְמוֹרִיד וּמַעֲלֶה שֶׁבַח הַנְּבִיא: אֲשֶׁר נָדַרְתִּי אֲשַׁלֵּמָה
יְשׁוּעָתָה לַיְיָ׳ קָדוֹשׁ:

עֶלְיוֹן מַעֲשָׂיו הִשְׁוָה׳ עֲלֵי תֵבֵל צִוָּה׳ עֵרֶךְ בְּהֵמוֹת הִרְוָה׳ עָשֶׂר
לְהַתֵּר הִנְוָה׳ פָּקַר רֵאשִׁית דְּרָכָיו בְּהַרְרֵי אֶלֶף הִתְוָה׳ פְּקוּדַת

קרובץ לתשעה באב

בְּעוֹצֶם יָרְךָ תִּשְׁתְּמֵנִי · תִּשְׁתְּמֵנִי לֹא לָנֶצַח תָּשׁוּב וּתְנַחֲמֵנִי · לְעֵרַת תַּכְנִיעַ זֵדִים זוֹמְמַי לְלוֹחֲמֵנִי · תָּשׁוּב וּתְנַחֲמֵנִי · יָשׁוּב אַפְּךָ וּתְנַחֲמֵנִי :

ברוך אתה יי שובר אויבים ומכניע זדים : על הצדיקים ועל החסידים ועל זקני עמך בית ישראל ועל פליטת סופריהם ועל גירי הצדק ועלינו יהמו נא רחמיך יי אלהינו ותן שכר טוב לכל הבוטחים בשמך באמת ושים חלקנו עמהם לעולם ולא נבוש כי בך בטחנו :

אָמַר הַדּוֹר הָאַחֲרוֹן בְּפֶצַח · אָמוּתָה הַפַּעַם וְלֹא אֶרְאֶה רֶצַח · אִם כֹּחַ אֲבָנִים כֹּחִי אַרְגִּיז וְאָעִיז מֵצַח · אָמַרְתִּי הִסְתִּיר פָּנָיו בַּל רָאָה לָנֶצַח : אֲמָרֵר בְּחֵרוּף רֶצַח · אֱמֶת חֲרָבוֹת לָנֶצַח · חזן אֵיכָה עַד אָנָּא יְיָ תִּשְׁכָּחֵנִי נֶצַח · נֵצַח יְוָדַע כִּי רֶגַע יִשְׁצוֹף · יִרְצֶה אֶת בּוֹטְחָיו צִדְקָם לִצְרוֹף · כִּי לֹא לְעוֹלָם יָרִיב וְלֹא לָנֶצַח יִקְצוֹף :

(בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מִשְׁעָן וּמִבְטָח לַצַּדִּיקִים :)

ולירושלים עירך ברחמים תשוב ותשכון בתוכה כאשר דברת ובנה אותה בקרוב בימינו בנין עולם וכסא דוד מהרה לתוכה תכין :

אָנָה אֲנַחְנוּ עוֹלִים וְחַיַּת יַעַר שִׁכְּלָתְנוּ · אָנָה אֵלֵךְ מֵרוּחֶךָ וְסַעַרְתְּךָ כִּלָּתְנוּ · אָנוּר כְּצִפּוֹר נוֹדֵד כִּי חִלַּלְתָּנוּ · אָנוּשָׁה כִּי אֵשׁ בִּינוֹת אֲכָלָתְנוּ · אֲנָחוֹת מִלֵּאתְנוּ · אֲנִינוּת תִּכְלָתְנוּ · חזן אֵיכָה כִּי קִנְאַת בֵּיתְךָ אֲכָלָתְנוּ · אֲכָלָתְנוּ רוֹפֶסֶת בְּיַעַר גְּדֵלָה · רְאֵה בְּקִנְאָתִי וְתַשְׁמִיעַ בִּגְדוֹלָה · קִנֵּאתִי לְצִיּוֹן וְלִירוּשָׁלַיִם קִנְאָה גְדוֹלָה :

ברוך אתה יי בונה ירושלים : את צמח דוד עבדך וכו' עד גמירא : חצי קדיש וקורין כי תוליד בנים בפרשת ואתחנן : ומפטיר אסף אסיפם ואחר כך אומרים קינות :

יוצר לשבת נחמו :

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרֵא חוֹשֶׁךְ עוֹשֶׂה שָׁלוֹם וּבוֹרֵא אֶת הַכֹּל : אוֹר עוֹלָם בְּאוֹצַר חַיִּים אוֹרוֹת מֵאוֹפֶל אָמַר וַיֶּהִי :

אֲרוֹמִמְךָ אֵל חַי · אֲסַפְּרָה שִׁמְךָ לְאֶחָי · אֲהוֹדְךָ בְּהוֹד שְׁבָחַי : בְּאֵין יִחוּד זְבָחַי · בְּתוֹךְ עֲדַת יְשִׁישִׁים שׁוֹמְרֵי מְזוּזוֹת פְּתָחַי · בְּפָרֵשׁ שָׂרֵי מְלָכִים בָּהּ לְמָנִין נְתָחַי : גִּיהַּ חִמֵּשְׁתָּהּ בְּסוֹר יְסוֹר עוֹז מִבְטָחַי · גֵּיא וּגְבוֹהִים בָּרָאתָ יַשְׂכִּילוּ בָם טוּחַי : מִי עָשִׁיר יַעֲשֶׂה כְּמוֹתָם · אוֹ חָכָם יָבִין רְמוֹתָם · יַגִּיעַ מִי גִבּוֹר לְרָמוֹתָם · רָנּוּ שָׁמַיִם כִּי עָשָׂה יְיָ · קָדוֹשׁ :

מְלְהַשְׂטִינְכֶם ׳ רוֹפֵא כָּל בָּשָׂר הוּא יִשְׁמַע בְּקוֹלְכֶם ׳ הַמַּזְכִּירִים אֶת
יְיָ אַל דֳּמִי לָכֶם : בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ רוֹפֵא חוֹלֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל :

ברך עלינו יי׳ אלהינו את השנה הזאת ואת כל מיני תבואתה לטובה ותן ברכה על פני האדמה ושבענו מטובך וברך שנתינו כשנים הטובות :

אַטֶּה לְמָשָׁל אָזְנִי בְּמִשְׁנֶה הַר הַטּוֹב ׳ אֲטוּמִים אֲשֶׁר גָּעוּ
נְטוּלֵי לִקְטוֹב ׳ אֲטוֹן חֲדַר הַמְטוֹרֶת בְּגַרְזֶן לַחֲטוֹב ׳ אִטּוּ
לַגַּרְזֶן כָּל לַח וְרָטוֹב ׳ אַטִּיף בְּכָל טוֹב אֵין עוֹשֶׂה טוֹב ׳ חזן
אֵיכָה נֶאֱלַמְתִּי דוּמִיָּה הֶחֱשֵׁתִי מִטּוֹב ׳ מִטּוֹב בַּל יֶחְסַר אֲסָמַי
לְמַלְאוֹ ׳ בִּרְכַּת שְׁנַת טוֹב יַשְׁפִּיעַ בִּגְבוּלוֹ ׳ אַל תִּתְּנוּ דֳמִי לוֹ :
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְבָרֵךְ הַשָּׁנִים :

תקע בשופר גדול לחירותינו ושא נס לקבץ גליותינו וקבצנו יחד מארבע כנפות הארץ :

אֵיכָה מֵאֵיכָה שׁוּלְחַפְתִּי בְּמַלְקוֹחַי ׳ אִימְתִּי מְגִלַּת קִינוֹת בִּפְנֵי
פְקָחַי ׳ אִילוּ כַּמָּה יוֹבְלוֹת וְלֹא גָעוּ פְּקַח קוֹחַי ׳ אֵימִים
מַעֲרִימִים עָלַי מַקָּחַי ׳ אִישֵׁי מַלְקוֹחַי אִכְּלוּ רְקוּחַי ׳ חזן אֵיכָה
יָבֵשׁ כַּחֶרֶשׂ כֹּחִי וּלְשׁוֹנִי מוּרְבֵּק מַלְקוֹחַי ׳ מַלְקוֹחַי יַמְתִּיק לְשׁוֹרֵר
לְחוּכִּי ׳ יֶאֱסוֹף מְזָרֵי לְאוּוֵי מְחַכִּי ׳ וְעוֹד בַּל תִּרְבַּק לְשׁוֹנִי לְחִכִּי :
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְקַבֵּץ נִדְחֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל :

השיבה שופטינו כבראשונה ויועצינו כבתחילה והסר ממנו יגון ואנחה ומלוך עלינו אתה יי לבדך בחסד וברחמים וצדקנו במשפט :

אֲכָלָנִי הֲמָמָנִי שִׁבַּר עַצְמוֹתַי ׳ אַךְ בִּי יָשׁוּב לְסִיג אַשְׁמוֹתַי ׳ אֶכְתּוֹב
קִינִים אֲשֶׁר פָּצוּ שִׂפְתֵי מְזִמּוֹתַי ׳ אֲכַוְּנָה נְכוֹחוֹת מוּל
קָמוֹתַי ׳ אַכְבִּיר נַהֲמוֹתַי אַכְרִיז טוֹב מוֹתַי ׳ חזן אֵיכָה וְנַפְשִׁי
נִבְהֲלָה מְאֹד וְאַתָּה יְיָ עַד מָתַי ׳ מָתַי לָעַד קָמֶיךָ לְהַחֲרִימֵם ׳ קָרֵב
יוֹם אֵידָם בְּמִשְׁפָּט לְהִתְרוֹמֵם ׳ עַתָּה אָקוּם יֹאמַר יְיָ עַתָּה אֵרוֹמֵם :
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מֶלֶךְ אוֹהֵב צְדָקָה וּמִשְׁפָּט :

ולמלשינים אל תהי תקוה וכל המינים כרגע יאבדו וכל אויבי עמך מהרה יכרתו ומלכות זדון מהרה תעקר ותשבר ותמגר ותכניעם במהרה בימינו :

אֵלִי כַּתַּנִּים בְּהַעֲצִימֵנִי ׳ אֱלְיָה כַּיְעֵנִים בְּהַאֲשִׁימֵנִי ׳ אֵלִי אֵלִי לָמָה
סְחִי וּמָאוּס תְּשִׂימֵנִי ׳ אַל בְּאַפְּךָ תוֹכִיחֵנִי ׳ וְאַל בַּחֲמָתְךָ תְּיַסְּרֵנִי ׳
אֱלִיתָ לְחוֹטְמֵנִי ׳ אַלּוּף בְּאַף לְשׁוֹטְמֵנִי ׳ חזן אֵיכָה תֶּהְפַּךְ לְאַכְזָר לִי

קרובץ לתשעה באב

אֲדָמָתִי אִבַּד אַבִּירַי לְהַאֲבֵד · חזן אֵיכָה שְׁכַחְתִּי כְּמֵת מִלֵּב הָיִיתִי כִּכְלִי אֹבֵד · אֹבֵד זֵרוּי כַּשֶּׁה בַּקֵּשׁ מָה אֶרְעוֹ · זֵיר רוּחַ רָעַת לְרוֹעֲעוֹ · כִּי לֹא תִשָּׁכַח מִפִּי זַרְעוֹ : (בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ חוֹנֵן הַדָּעַת :)

השיבנו אבינו לתורתך וקרבנו מלכנו לעבודתך והחזירנו בתשובה שלימה לפניך

אֶהֱמֶה כַּיּוֹנָה נְהִי תְּמוּר שִׁירָי · אֶהֱגֶה הַוּוֹרַת עַל שְׁנֵי שְׁבָרָי · אֶהֱמֶה כַּהֲמוֹת יַמִּים בְּתוֹךְ שׁוֹבְרָי · אֲהַלֵּךְ בְּהָרֵי נֶשֶׁף בְּאֵין מֵישָׁרַי · אֲהַהוּ יְשָׁרַי אֶהֱמוּ כְּשָׂרַי · חזן אֵיכָה כִּמְעַט נָטָיוּ רַגְלַי · כְּאֵין שֻׁפְּכָה אֲשֻׁרָי · אֲשֻׁרַי רוֹדְפוּ בְּכֶבֶל לְהֵאָסֵר · רְצֵה תְּשׁוּבָתִי בִּסְלִיחָה לְהִתְבַּשֵּׂר · מַה נָּאווּ עַל הֶהָרִים רַגְלֵי מְבַשֵּׂר : (בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָרוֹצֶה בִּתְשׁוּבָה :)

סלח לנו אבינו כי חטאנו מחל לנו מלכנו כי פשענו כי מוחל וסולח אתה

אוֹיָה לִי כִּי גַרְתִּי צוּרָל לְכִלָּיוֹן · אוֹנֶנֶת וְצוֹלֶלֶת מֵאֵין דִּלָּיוֹן · אוֹם אֲשֶׁר עַל כָּל גּוֹי הֻשָּׂמָה עֶלְיוֹן · אוֹת הֻשַּׂם בְּהֵרָשֵׁם בְּאֶצְבְּעוֹת יְמִין עֶלְיוֹן · אוֹמְרָה לְגִלָּיוֹן אוּוִי לְכִלָּיוֹן : חזן אֵיכָה הֲלוֹתִי הִיא שְׁנוֹת יְמִין עֶלְיוֹן · עֶלְיוֹן בְּרֹאשׁ הָרִים תְּכוֹנֵן אַרְמוֹנֶךָ · בְּהַרְבְּךָ לִסְלוֹחַ פִּשְׁעֵי הֲמוֹנֶךָ · תָּעוֹז יָדְךָ וְתָרוּם יְמִינֶךָ :
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ חַנּוּן הַמַּרְבֶּה לִסְלוֹחַ :

ראה נא בענינו וריבה ריבנו וגאלנו מהרה למען שמך כי גואל חזק אתה

אָז אָמַרְתִּי הִנֵּה בָאתִי לְבֵית מַעֲדַנַּי · אָזַל קִצִּי וְשׁוּנוֹ וְלוֹאָטוֹ עֲדָנַי · אֶזְכְּרָה נְגִינָתִי בְּלֵיל נִדּוֹנַי · אֶזְעַק אֵלֶיךָ חָמָס כְּהוּבְלָעוּ אֲדָנַי · אֲזַי דִּינַי אוֹמְרָה לַאדֹנָי · חזן אֵיכָה הַלְעוֹלָמִים יִזְנַח יְיָ · יְיָ יֵרָאֶה בְּעֵינֵי עַם עוֹלָם · יוֹפִיעַ לְגָאֳלָם גְּאֻלַּת עוֹלָם · כִּי לֹא יִזְנַח יְיָ לְעוֹלָם :
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ גּוֹאֵל יִשְׂרָאֵל : עננו וכו׳

רפאינו יי ונרפא הושיענו ונושעה כי תהלתנו אתה והעלה רפואה שלימה לכל מכותינו כי אל מלך רופא נאמן ורחמן אתה

אָחוֹר וָקֶדֶם מִמָּרוֹם לְמָרוֹם · אַחֲרָיו נִמְשַׁכְתִּי וְנָחַנִי עַד אֱדוֹם : אֲחָזַתְנִי רְעָדָה שָׁם בִּנְזִיר אֲדוֹם · אֲחוֹרַנִּית שְׁמוֹנָה שַׁבְתִּי בִּגְבוּל בַּת אֱדוֹם · אֲחַזְתִּי פֶּה לָדוֹם אַחֲרִישׁ עַל הֲדוֹם : חזן אֵיכָה לָכֵן הַמַּשְׂכִּיל בָּעֵת הַהִיא יִדּוֹם · יָדוֹם רוֹבֵץ פֶּתַח
מלהשטינכם ·

קרובץ לתשעה באב

ברוך אתה יי אלהינו ואלהי אבותינו אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב האל הגדול הגבור והנורא אל עליון גומל חסדים טובים וקונה הכל וזוכר הסדי אבות ומביא גואל לבני בניהם למען שמו באהבה מלך עוזר ומושיע ומגן :

אַאֲבִיךְ בְּיוֹם מֵבֶךְ עוֹגֶל חֲצִי גָרְנִי ׳ אַאַטְמָה כָּל שָׂפָה מְעֻנּוֹרֶת
בְּגְרוֹנִי ׳ אַאֲלִיכֶם כָּל פֶּרַח כִּי לֹא שָׁךְ חֲרוֹנִי ׳ אַאֲבִין
תֵּשַׁע מֵאוֹת וְעוֹד כִּי לֹא רָשׁ בֶּן גָּרְנִי ׳ אַאֲקִיץ חֶבְרוֹנִי אֲשֶׁר חִבְּרָנִי :
חזן אֵיכָה יָגַעְתִּי בְּקָרְאִי נִיחַר גְּרוֹנִי ׳ גְּרוֹנִי אַנְשִׁירַת צְחִיחָה אִם ׳
אֶתֵּן ׳ אֶת רְנָנֵךְ ׳ אַחֲזִיק מָגֵן וְצִנָּה בְּגִנֵּךְ לְגוֹנְנֵךְ ׳ וְאֶתְּנָה צְמִידִים
עַל יְרֵכֵךְ ׳ וְרָבִיד עַל גְּרוֹנֵךְ ׳ (בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן ׳ אַבְרָהָם :)

אתה גבור לעולם יי מחיה מתים אתה רב להושיע מכלכל חיים בחסד מחיה מתים ברחמים רבים סומך נופלים ורופא חולים ומתיר אסורים ומקיים אמונתו לישני עפר מי כמוך בעל גבורות ומי דומה לך מלך ממית ומחיה ומצמיח ישועה ונאמן אתה להחיות מתים :

אָבְקוּ בְּקִינוֹת בְּכָל שָׁנָה שְׁלוּחַי ׳ אָבְכוּ בָהּ פָּנִים בְּפָנִים עַד
כְּלוֹרַת שִׁלְחַי ׳ אֲבַכֶּה חֶרֶר קוֹלִי מִלְהָרִים קוֹל נִיהִי ׳
אֶבְלֶה בוֹכִיָּה עַד יֶעֶשְׁשׁוּ נוֹגְהַי ׳ אֶבְכֶּה וּלְחָיַי אֵבֵי שִׁלְחַי ׳ חזן
אֵיכָה כָּלוּ עֵינַי מְיַחֵל לֵאלֹהַי ׳ לֵאלֹהַי לְחַכּוֹת וְיַעֲשֶׂה לְמַעֲנוֹ ׳
לְהַטְלִילְכֶם בְּטַלְלֵי מְעוֹנוֹ ׳ כָּל הַנּוֹגֵעַ בָּכֶם כְּנוֹגֵעַ בְּבַת עֵינוֹ ׳
(בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְחַיֵּה הַמֵּתִים :) נקדש עד וקדוש אתה

אֶגְמֶה לַעֲנָה פְּנֵי תֵּיבָרָה בְּקִרְבִּי ׳ אַגִּיר עַיִן וְלֹא תִדְמֶרָה כִּי אֵין
מְקָרְבִי ׳ אֶגְעֶה וְאֶפְעֶה כִּי רָחַק קְרוֹבִי ׳ אֲגַלֶּה שָׂרַי חָלוּץ
מוּל מַחֲרִיבַי ׳ אַגִּישׁ חִין מְרִיבַי אֵיךְ לֹא רָב רִיבִי ׳ חזן אֵיכָה חָם לִבִּי
בְּקִרְבִּי ׳ בְּקִרְבִּי עָצוּר וְהָתוּם יוֹם נָקָם אֲרִיאֵל ׳ עֵת כִּי בָא יָבֹא וְלֹא
יְאַחֵר ׳ אֵל ׳ כִּי גָדוֹל בְּקִרְבֵּךְ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל :
(בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָאֵל הַקָּדוֹשׁ :)

אתה חונן לאדם דעת ומלמד לאנוש בינה וחננו מאתך בינה דעה והשכל

אֶרוֹם וְלֹא אֵצֵא פֶּתַח וְאֶכְבַּד ׳ אַרְמִים כָּל פֵּיוֹת כִּי אֵבֶל כָּבֵד ׳
אֶרְעֶה מִלִּין וּמֶלֶל אַכְבִּר ׳ אֶרִי כַּמָּה שָׁנִים הֲמָמִי בְּמַכְבֵּר :

מִשְׁתָּאוֹרֵת מְנַגֵּן · אל תחרש אל : פְּקוֹד גֶּפֶן וְכַנָּתֶךָ · גּוֹרַל חֶבֶל מְנָתֶךָ · כֶּרֶם חֶמֶר נְגִינָתֶךָ : צוּר יֶשְׁעֲךָ תְּמַהֲרֶנָּה · גִּיתָּה אוֹרְךָ תְּנַהֲרֶנָּה · לַיְלָה וְיוֹם תִּנְצְרֶנָּה · אל תחרש אל : קִרְיַת מְשׂוֹשְׂךָ בְּנֵה · גְּעַר חַיַּת קָנֶה · שְׁנִיַּת עַמְּךָ תִּקְנֶה : רַבַּת כְּחוֹל צְבָאֶיהָ · וְקִיֵּם חֲזוֹן נְבִיאֶיהָ · חֻפַּת כָּבוֹד וּמִקְרָאֶיהָ · אל תחרש אל : שִׁית פְּאֵרָהּ כְּחָתָן · לְהוֹשִׁיבָהּ בְּגֵוָהּ אֵיתָן : בְּרִבּוּי מוֹהַר וּמַתָּן · תָּשִׁיב מְלוּכָה לִבְעָלֶיהָ · וְצִלְּךָ תִּפְרוֹשׂ עָלֶיהָ וְכַכַּלָּה תַּעְדֶּה כֵלֶיהָ · אל תחרש אל : שְׁלַח לְעַמְּךָ פְּדוּת · וְנָשִׁיר שִׁיר יְדִידוּת · כְּאָז בְּצֵאתִי מֵעַבְדוּת : בַּיָּם רַעְיָתְךָ בִּגְזוֹת · יָצְאָה חָפְשִׁי בַּעֲלִיזוֹת · קָדוֹשׁ שִׁבְּחָהּ עַל זֹאת · אל תחרש אל : עזרת

מִשְׁכְּנוֹתֶךָ יָרְשׁוּ · בָּנִים מְגִיו גּוֹרְשׁוּ · עַל גַּבִּי חָרְשׁוּ · חושה לעזרתי : כְּזָכְרִי בֵּית מְנוּחָה · מְקוֹם זֶבַח וּמִנְחָה · מָלֵאתִי יָגוֹן וַאֲנָחָה : לְאֵבֶל נֶהְפַּךְ כִּנּוֹרִי · מָתַי אֶגַּע בְּצִנּוֹרִי · וְאַתָּה תָּאִיר נֵרִי · חושה לעזרתי : מֶלֶךְ עוֹזֵר מְפוֹרָשׁ · רוֹאֶה עָנִי וָרָשׁ · אֵיכָה תַּבִּיט וְתֶחֱרָשׁ : נְאוֹץ שִׁמְךָ מִתְאַגְּדִים · לְאֵל אַחֵר סוֹגְדִים · לָמָּה תַבִּיט בּוֹגְדִים · חושה לעזרתי : סָמַר בְּשָׂרִי מִפַּחַד · הוֹרִי נֶהְפַּךְ וְנִכְחַד · בְּהִוָּסְדָם עָלַי יַחַד : עוֹרֶף מְאוֹר מַקְשִׁים · לְהָנִיא יְחוּרְךָ מְבַקְשִׁים · יְסַפְּרוּ לִטְמוֹן מוֹקְשִׁים · חושה לעזרתי : פֵּרְשׂוּ מִכְמוֹרֶת מְצֵרִים · אוֹיֵב לוֹחֵץ עֲצוּרִים · יֵשֵׁב בְּמַאֲרַב חֲצֵרִים : צוּר אֱלֹהֵי עוֹלָם · לָמָּה תֶּחֱשֶׁה וְתִתְעַלָּם · תֵּן לָהֶם כְּפָעֳלָם · חושה לעזרתי : קִבְּצוּ עָלַי גְּעוּלִים · בִּמְרִירוּת אוֹתִי מַרְעִילִים · אָהֳלֵי אֱדוֹם וְיִשְׁמְעֵאלִים : רַבָּתִי עָם רְמוּמָה · מִקְוֵה יִשְׁעֲךָ שׁוֹמֵמָה · יְמִין יְיָ רוֹמֵמָה · חושה לעזרתי : שִׁירוֹת הֵיכַל גְּנוּזִים · בָּכוּ נְבִיאִים וְחוֹזִים · שָׁבַת גְּאוֹן עַלִּיזִים : תָּמִיד נִשְׁמָעָה צְוָחָה · נַפְשִׁי לֶעָפָר שָׁחָה · עָרְבָה כָּל שִׂמְחָה · חושה לעזרתי : יְרִיבַי בּוֹסְסִים בְּפֶרֶךְ · וְרוּחִי נִבְקָה מִמּוֹרֶךְ · סָפַקְתִּי עַל יָרֵךְ : פּוֹנֶה לְצוּר מִבְטָחָהּ · בְּשֵׁבֶט אֱנוֹשׁ נֶחְבָּטָה · רְאֵה יְיָ וְהַבִּיטָה · חושה לעזרתי : שׁוֹאֲגִים בְּקוֹל שַׁוְעָה · מְחַכִּים בְּרִית וּשְׁבוּעָה · וְהִנֵּה רַק זְוָעָה · אָנָּא חִישׁ עֲלִיצוּתָם · לְהַאֲזִין חִין מְלִיצָתָם · כְּאָז מִנּוֹף בְּצֵאתָם · חושה לעזרתי : טוּב סוֹכֵךְ בְּאֶבְרָה : וְנוֹתֵן מְלוּכָה וּמַעֲבִירָה · בְּיָדְךָ כֹּחַ וּגְבוּרָה : עֲדָרֶיךָ הָשֵׁב לְמַאֲוַיִּם · לְמַעַנְךָ חַי וְקַיָּם · מוֹשֵׁל בְּגֵאוּת הַיָּם · חושה לעזרתי : עזרת

זולת לשבת שנייה אחר שבעה עשר בתמוז

אֲרָיוֹת הֵרִיחוּ פְּזוּרָה · מְבַיֶּית לְשָׁכוֹרָת וַעֲזוּרָה · מֵאַיִן אֲבַקֵּשׁ עֶזְרָה : בָּאוּ כֻלָּם בִּבְרִית · נוֹעֲצִים לֵב לְהַכְרִית · מִבְּלִי תֵּת שְׁאֵרִית · חוּשָׁה לְעֶזְרָתִי : גָּבַר חֵטְא וְאַשְׁמָה · אוֹיֵב מַקִּיף לְנַשָּׁמָה · שָׂם פָּנַי לְשַׁמָּה : רַבִּים וַאֲרָיוֹת נָהֲמוּ · חֲצָצַי קִרְבָּתְךָ הָמוּ · מֵעַי כַּיָּם יֶהֱמוּ · חושה לעזרתי : הָרְסוּ מְרוֹם הָרִים · אַרְצִי בָּזְאוּ נְהָרִים · לִשְׁפּוֹךְ דַּם מְמַהֲרִים : וְתָמִיד בְּתוֹךְ לְבָאוֹת · יִחַלְתִּי לֵאלֹהֵי הַצְּבָאוֹת · הַרְאֵנוּ לְטוֹבָה אוֹת · חושה לעזרתי : זֵדִים מְאוֹר הֶלִיצוּנִי · וּלְאַרְבַּע פִּנּוֹת הֱפִיצוּנִי · מַה תְּהֵא נֶאֱצוּנִי : חָלַף זְמַן וְעִדָּן · נִגְרַע עוֹגֵג וּמַעֲדָן · אָרְכוּ קִצִּים וּמוֹעֲדָן · חושה לעזרתי : טָמְנוּ פַח לְנִשְׁכָּה · גָּלוּת מְאוֹר נִמְשָׁכָה · הִנֵּה אֵימָה וַחֲשֵׁיכָה : יְדִידוּת

כַּצֹּאן לְטִבְחָה הִתְקִינוּ · לְהַכְרִית עוֹלֵל מִחוּץ בַּחוּרִים מֵרְחוֹבוֹתֵינוּ · פְּנֵי כֹהֲנִים לֹא נָשָׂאוּ וּזְקֵנִים לֹא חָנָנוּ : מִקּוֹל מְחָרֵף וּמְגַדֵּף אוֹיֵב וּמִתְנַקֵּם · מִמְּךָ לְהַפְרִישׁ סִיג אוֹרְחוֹתֶיךָ לְעַקֵּם · נַפְשֵׁנוּ נִבְהֲלָה מְאֹד מִפְּנֵי חֲמַת הַמְּעַקֵּם · הַעַל אֵלֶּה לֹא תִפְקוֹד בָּם וְלֹא תִתְנַקֵּם : הֶרֶג רַב וְיוֹם טְבוֹחַ בְּתַתְ"נוּ נִגְזָרָה גְּזֵרָה : וְנֶהֶרְגוּ קְהִלּוֹת הַקּוֹדֶשׁ בְּזַעַם וְעֶבְרָה וְצָרָה · זָקֵן וּבָחוּר וּבְתוּלָה עֲרֵמִים נִמְשָׁכוּ לִקְבוּרָה · חֲפוּרוֹת מְלֵאוֹת יְלָדִים וִילָדוֹת וְתַלְמִידֵי הַתּוֹרָה : טֶרֶם הָיָה אֶזְרָחִי כְּזֵרוֹ יְחִירוֹ לַעֲקֵדָה · וְשִׁמְעוּהוּ מִן הַשָּׁמַיִם אַל תִּשְׁלַח יָדְךָ לְהַשְׁמִידָה · כַּמָּה עַתָּה נִשְׁחָטִים בָּנִים וּבָנוֹת בִּיהוּדָה · לֹא חָשׁ לְהוֹשִׁיעַ טְבוּחִים וּשְׂרוּפִים עַל מוֹקְדָה · מַתַּן שַׁעֲשׁוּעִים סִפְרֵי תוֹרוֹת יְרוּעִים · נְטוּעִים לְאֹהֶל פְּרוּעִים עֲלֵי מוֹטוֹת רְקוּעִים · סוֹף עֲשָׂאוּם בָּתֵּי שׁוֹקַיִם לְמִנְעַל רַגְלֵי מְצוֹרָעִים · עַל אֵלֶּה אֲנִי בוֹכִיָּה וְעֵינַי כְּמַיִם נוֹבְעִים : סֵפֶר הַתּוֹרָה נִתְעוֹלְלָה בְּיַד צָרִים · וְגַם שִׂכְלוֹ דוֹרְשֶׁךָ מִפְּנִינִים יְקָרִים · עֶלְבּוֹנָךְ תִּבְעִי וְעֶלְבּוֹן נֶפֶשׁ אַדִּירִים · כִּבְתוּלָה חֲגוּרַת שַׂק עַל בַּעַל נְעוּרִים : פְּנֵי יְיָ שִׁפְכִי לִבֵּךְ לַאֲבָרִם · לִנְקוֹם נִקְמָתְךָ יַשְׁכִּיר חִצָּיו · מִדָּם צוֹרְרָיו תֹּאכַל חַרְבּוֹ בְּמָגֵן מְאָדָּם · עֱזֹר מִצַּר הָבָה וְשָׁוְא תְּשׁוּעַת אָדָם : קוּמָה יְיָ בְּאַפֶּךָ לִשְׁפּוֹט קָמִים · וְלֹא יֶחֱצוּ יְמֵיהֶם אַנְשֵׁי דָמִים · רָצִים אַחֲרֶיךָ וְנַפְשָׁם עָלֶיךָ לַמָּוֶת מַשְׁלִימִים · בְּרַבִּים תְּחַלֵּק לָמוֹ שָׁלָל עֲצוּמִים : שִׁיתָה יְיָ מוֹרָה לְאַנְשֵׁי רִיבֶךָ לְבַל יַעֲנוּ עוֹד זֶרַע אוֹהֲבֶיךָ · תְּקַיֵּם לָמוֹ אֲשֶׁר הִבְטַחְתָּ בִּנְבִיאֶךָ · וְנָתַן לְךָ רַחֲמִים וְרִחַמְךָ וְהִרְבֶּךָ · חֲשׂוֹף זְרוֹעַ קָדְשֶׁךָ שֵׁנִית קְנוֹתֵינוּ כַּאֲשֶׁר מִנּוֹף גָּאַלְתָּ אֶת אֲבוֹתֵינוּ · אַמֵּץ זְרוֹעֵינוּ כְּאָז בַּיָּם עֲבַרְתֵּנוּ · חוּשָׁה לְעֶזְרָתֵנוּ אֲדֹנָי תְּשׁוּעָתֵנוּ : עזרת

זולת לשבת ראשון אחר שבעה עשר בתמוז

אֱלֹהַי אֵל חַי אֲרַנֵּן · בְּלֵב וּבָשָׂר אֶתְחַנֵּן · שַׁדַּי רְעֵה חוֹנֵן : בַּעֲמַל יְגוֹנִי הַבֵּט · כִּי כְּקֶצַח אֻחְבַּט · הָסֵר מֵעָלַי שֵׁבֶט · אַל תֶּחֱרַשׁ אֵל : גָּבְרָה עָלַי גָּלוּת · בְּחוֹסֶר כֹּל וְדַלּוּת · בְּרָאוּתִי כְּרוּם זֻלּוּת : דִּכְּאוּנִי אוֹיְבַי שֶׁקֶר · זִכְרְךָ מִפִּי לְעַקֵּר · בְּהֵיכָלְךָ בְּלִי לְבַקֵּר · אל תחרש אל : הוֹנוּנִי מוֹנַי בַּתְּלָאָה · וְטִנְּפוּנִי בְּרַבַּת חֶלְאָה · וְאָמְרוּ הִנֵּה מַתְּלָאָה : וּמַה לָּכֶם לְהֵעָלֵב · לִהְיוֹת נִבְזֶה כַּכֶּלֶב · נִשְׁכַּחְתִּי כְּמֵת מִלֵּב · אל תחרש אל : זָנַחְתִּי עֶדְנֵי תַּעֲנוּגָם · מִשְׁתֵּיהֶם וּפַת בַּגָּם · וְכָל מוֹעֲדֵי חַגָּם חַי עָלֶיךָ הוֹרַגְנוּ · וְכִכְלִי רִיק הֻצַּגְנוּ · נֶפֶשׁ לְךָ עָרַגְנוּ · אל תחרש אל : טָמְנוּ פַּח וּמוֹקֵשׁ · יָשׁוּר כְּשַׁךְ יוֹקֵשׁ · עֲבוּר מִמְּךָ לְהִתְעַקֵּשׁ : יְעוֹלְלוּ עֲלִילוֹת בְּרֶשַׁע · בְּלִי עָוֹן וָפֶשַׁע · מִמְּךָ נוֹחִיל לְיֶשַׁע · אל תחרש אל : כָּל שִׂמְחָה עָרְבָה · אֱלֵי גִיל בְּלִי לְקָרְבָה · רָעָתֵנוּ כִּי רַבָּה · לָמָּה תַבִּיט בּוֹגְדֶיךָ · תַּחֲרִישׁ כְּבַלְּעָם יְדִידֶיךָ · בְּהִתְאַפֵּק הֲמוֹן חֲסָדֶיךָ · אל תחרש אל : מֵעֵת הֵיכָלֵי שָׁמֵם · בָּדָד יָשַׁבְתִּי וְדוֹמֵם כָּל הַיּוֹם מִשְׁתּוֹמֵם : נָטְלוּ זְבָחִים וְעוֹלוֹת · וּבָטְלוּ עוֹנֶג הֵיכָלוֹת · וַעֲטָרוֹת חֲתָנִים וְכַלּוֹת · אל תחרש אל : סוֹד סַנְהֶדְרֵי עוֹרְעַר · זְקֵנִים שָׁבְתוּ מִשַּׁעַר · מְבִירַת לְבָנוֹן יַעַר : עֶרֶן נֶהְפַּךְ לְעֵגֶן · וּבָטְלוּ שִׁירֵי נֶגֶן · מְבִירַת

אֲשֶׁר זָעַם: יַחַד עָלַי יִתְלַחֲשׁוּ · לְכָל אֲשֶׁר
לִי יִנְטְשׁוּ · יוֹם יוֹם יִדְרוֹשׁוּ: ועד מתי יי:
כּוּלָּם יַחַד בְּאֶגּוֹר · לְהַכְרִיעַ בָּךְ לִבְגוֹד · לְאֵל
אַחֵר לִסְגּוֹר: לָמָּה תַבִּיט בּוֹגֵד · שׁוֹסֶה
וּבוֹזֶה וּמְנַגֵּד · בְּיוֹם עֲמָדְךָ מִנֶּגֶד · ועד מתי יי:
מָה אוֹחִיל וּמָה אֲקַוֶּה · הַר צְבִי קֹדֶשׁ נָוֶה ·
אֶל עֵמֶק שָׁוֶה: נָפַג לִבִּי לְקֵץ עִדָּנַי · חֲדָשִׁים
לַבְּקָרִים דִּינַי · וְנוֹחַם יִסָּתֵר מֵעֵינַי: ועד
מתי יי: סֶלָה אֲיַחֵל לְעִדָּן · וְהִנֵּה הֶרֶג וְאַבְדָן ·
וְלִמְזוֹר אֵין דָּן · עָשַׁתִּי וְנֶעֱשַׁתִּי הֲרָמִין ·
נוֹאַשְׁתִּי עוֹד מִלְּהַאֲמִין · לְקֵץ הַיָּמִין: ועד
מתי יי: פְּרָעוּנִי מוֹנַי אֲכָלוּנִי · וַעַד תַּכְלִית
כִּלּוּנִי · אַף בְּשַׁחַת יִטְבְּלוּנִי: צָמְתוּ חַיָּי
לְהִתְגָּאֵל · דּוֹרֵשׁ דָּמִים וְשׁוֹאֵל · הֵם קִנְאוּנִי
בְּלֹא אֵל: ועד מתי יי: קָרְאוּ אַכְזָרִים שְׁפוֹךְ
כָּם · וְלֹא שָׂמוּךָ אֱלֹהִים לְנֶגְדָּם · וּמַה לְּךָ
נִרְדָּם: רָאִיתָ שִׁמְךָ חִלְּלוּ · עֲלִילוֹת בְּרֶשַׁע
יַעֲלִילוּ · וּמוֹשְׁלָיו יְהֵילִילוּ: ועד מתי יי: שְׁאוֹן
קָמֶיךָ עוֹלֶה · לְהָמִיר כְּבוֹדְךָ וּלְהַחֲלִיף
הַנִּכְבָּד בְּנִקְלֶה: תְּלָאוֹתָם הִלְאוּנִי הֶרֶב ·
שָׂמוּ חוֹרְבוֹת חוֹרֵב · עִם שְׂרִידֵי חֶרֶב: ועד
מתי יי: אָמְרוּ מִגּוֹי לְהַכְחִידִי · רָגְשׁוּ אֵלַי
לְהַחֲרִידִי · שִׁוִּיתִי יְיָ לְנֶגְדִּי: פְּנֵיהֶם חָזְקוּ
וְהֵעִיזוּ · וּבְרוֹב גְּאוֹנָם הֵעִיזוּ · שָׁבוּ וַיָּבוֹזוּ:
ועד מתי יי: רָצְחוּ וְגַם יָרָשׁוּ · עֻלָּם עָלַי הִקְשׁוּ ·
וְעַל גַּבִּי חָרְשׁוּ: יָשִׂימוּ גוֹרָלָם לְתַבְנִית ·
אִישׁ וּמָרְדוּ אֶת תָּבְנִית · הֲסִבּוֹתָ אֶת לִבָּם
אֲחוֹרַנִּית: ועד מתי יי: מְנַחֲרָךְ שִׁמְךָ יַאמִירוּ ·
וְעָלֶיךָ נִכְרְתוּ וְנִגְמְרוּ · מִשְׁמֶרֶת יְיָ שָׁמָרוּ:
בָּנֶיךָ בְּהוֹנֶיךָ יְרוּעִים · וְהַרָמִים מוֹדִיעִים ·
לַבְּקָרִים וְלִרְגָעִים: ועד מתי יי: רַבִּים אוֹמְרִים
לְהַדִּיחִי · יָעֲצוּ מִמְּךָ לְהַזְנִיחִי · אָמְרוּ לְנַפְשִׁי
שְׁחִי: יָזְמוּ שְׁמִי לַעֲקוֹר: שִׁמְךָ עוֹד מִלְּזְכּוֹר ·
הֲלֹא אֱלֹהִים יַחֲקוֹר: ועד מתי יי: צֹאן הַהֲרֵיגָה
וְצוֹלֵעָה · נִרְחָה בְּרָעוֹת שָׂבְעָה · יְיָ הוֹשִׁיעָה ·
חַי גֹּאֲלִי נוֹשָׁן · תַּצְמִיחַ מֵעֵמֶק שׁוֹשָׁן · עוּרָה
לָמָּה תִישָׁן: ועד מתי יי קָמַי תְּבָעֵר כְּגָלָל ·
קַנֵּא שִׁמְךָ הַמְהֻלָּל · וּבַגּוֹיִם מְחֻלָּל: חָזָק
גּוֹאֲלִי עוֹרְבָה · גְּבוּרָתְךָ חוּשָׁה לְעֶזְרָה · עוּרָה
כְבוֹדִי עוּרָה: ועד מתי יי: חִבָּה יְתֵירָה עָלַי
תְּזוֹרֵר · קִנְאָתְךָ בְּחֵמָה תְּעוֹרֵר · עַל הַצָּר
הַצּוֹרֵר: זְכוֹר אוֹהֲבֶיךָ בְּנֶפֶשׁ כֻּלָּם · וְאַל
תְּאַחֵר פְּעֻלָּתָם מִלְּשַׁלֵּם · אֲהַבְתָּנוּ אַהֲבַת
עוֹלָם: ואתה יי: בא"י הבוחר בעמו ישראל באהבה

זולת לשבת לפני שבועות ולפני תשעה באב

אֱלֹהִים בְּאָזְנֵינוּ שָׁמַעְנוּ אֲבוֹתֵינוּ סִפְּרוּ
לָנוּ · פּוֹעַל פָּעַלְתָּ בִּימֵי קֶדֶם
לְמַעֲנֵינוּ · בְּכָל דּוֹר וָדוֹר נוֹרָאוֹת שַׂמְתָּ
עֲבוּרֵינוּ · רַבּוֹת עָשִׂיתָ אַתָּה יְיָ נִפְלְאוֹתֶיךָ
וּמַחְשְׁבוֹתֶיךָ אֵלֵינוּ: גְּאַלְתָּנוּ בְּחוֹזֶק יָד
מִנָּחָשׁ וְצָרִים · מֵאֲרִי וְדוֹב וְנָמֵר וּשְׁאָר
צוֹרְרִים · דְּכָאוּנוּ עַתָּה רַגְלֵי כְּפִירִים ·
כִּמְעַט נָטָיוּ רַגְלֵינוּ וְשֻׁפְּכוּ אֲשׁוּרִים: הֲלֹא
אַתָּה אֱלֹהִים זְנַחְתָּנוּ לְשִׁכְחָה · יוֹתֵר מֵאֶלֶף
שָׁנִים בְּיָגוֹן וַאֲנָחָה · וַתִּזְנַח מִשָּׁלוֹם נַפְשֵׁנוּ
בְּפֶרֶץ וּצְוָחָה · כִּי עָלֶיךָ הוֹרַגְנוּ כָּל הַיּוֹם
נֶחְשַׁבְנוּ כְּצֹאן טִבְחָה: זְמַן אַחַר זְמַן נַפְשֵׁנוּ
חִכְּתָה · וְאָרַךְ הַקֵּץ נַאֲרוּכָה לֹא עָלְתָה ·
חֶשְׁבּוֹן רנ"ו לְיַעֲקֹב חִכִּינוּ יֶשַׁע בְּעִתָּה · קִוָּה
לְשָׁלוֹם וְאֵין טוֹב לְעֵת מַרְפֵּא וְהִנֵּה בְעָתָה:
טוֹב קִוִּינוּ וְהִנֵּה אוֹפֶל וְאַשְׁמַנִּים · בְּמַחֲזוֹר
רנ"ו · אַחַת עֶשְׂרֵה שָׁנִים · יַחְדָּיו נוֹעֲצוּ גוֹי
עַז פָּנִים · אֲזַי עָבַר עַל נַפְשֵׁינוּ הַמַּיִם הַזֵּידוֹנִים:
בַּחֲרוֹת אַפָּם בָּנוּ חַיִּים בְּלָעוּנוּ · טַף וְנָשִׁים

בֵּירַת זְבוּלוֹ ׳ הַטֵּה אָזְנְךָ לוֹ כִּי יְחַנֵּן קוֹלוֹ׃
נוֹרֵשׁ גַּם גּוֹלֶה וּבְשִׁלְחָן אָב אֵינֶנּוּ ׳ אוֹיֵב
לְעֵינֶיךָ בְּפֶרֶךְ יִרְדֵנוּ ׳ דָּרוֹשׁ תִּדְרְשֵׁנוּ וְנַחֵם
תְּנַחֲמֶנוּ ׳ כָּלוּ עֵינָיו עַד דּוֹדוֹ יִגְאָלֶנּוּ׃ הָאָב
חַיָּב בִּבְנוֹ לִפְדּוֹתוֹ ׳ וְלָמָּה זֶה שְׁכַחְתּוֹ ׳ הֲלֹא
תָשׁוּב לְקַחְתּוֹ׃ וּלְךָ מִשְׁפַּט הַגְּאוּלָּה שֵׁנִית
לִקְנוֹתוֹ ׳ וְעָלֶיךָ שְׁמִירָתוֹ לְהַעֲמִידוֹ עַל
חֻקָּתוֹ׃ זֵכֶר נִפְלְאוֹתֶיךָ בְּאָזְנֵינוּ שָׁמַעְנוּ ׳
כְּשֵׁמַע מִצְרַיִם לְעֵינֵינוּ תַּרְאֵנוּ׃ חַדֵּשׁ
כְּבָרִאשׁוֹנָה וְחִנָּם קְנִיתָנוּ ׳ גְּאֻלַּת עוֹלָם תִּהְיֶה
לָנוּ׃ טוֹב וְיָשָׁר מוֹרֶה דַּרְכֵי אוֹרְחוֹתֶךָ ׳ נִדָּח
הָשֵׁב וַאֲסַפְתּוֹ אֶל תּוֹךְ בֵּיתֶךָ ׳ יַשֵּׁר עָקוֹב
עַל חַסְדְּךָ וְעַל אֲמִתֶּךָ ׳ גְּאוּלָּה תִּהְיֶה לוֹ כִּי
בֶן מְרָתֶךָ׃ כָּרוּ זֵדִים לִי שׁוּחָה לְהַפִּילִי ׳
חוֹשְׁבִים מַחְשְׁבוֹת רֶשַׁע לְהַכְבִּיד אֶת עֻלִּי ׳
לִבִּי לַמָּרוֹם וְעֵינַי לִמְחוֹלְלִי ׳ גְּאַל לְךָ
אַתָּה אֶת גְּאֻלָּתִי כִּי לֹא אוּכַל לִגְאָל לִי׃ מִקַּל
וָחוֹמֶר בָּנוּ הֵעַדְתָּ ׳ מַלְאָךְ גָּזַר וְאַתָּה קִיַּמְתָּה ׳
נְבִיאִים נִבְּאוּ כַּאֲשֶׁר צִוִּיתָה ׳ כְּנָפֶיךָ תִּפְרוֹשׂ
כִּי גוֹאֵל אָתָּה׃ סוֹב וּפְגַע בַּצָּר אֲשֶׁר עָנִי
יֶאֱרוֹב ׳ רָעָתָם רַבָּה תְּבַטֵּל בְּרוֹב ׳ עַמְּךָ
הַנִּרְדָּף לְטוֹבָתוֹ תֶּעֱרוֹב ׳ עַתָּה כִּי אָמְנָם
יֵשׁ גֹּאֵל קָרוֹב׃ פֶּרֶץ רַב תִּפְרוֹץ בְּפוּרָה
הָאֲרַמִּית ׳ תֶּהְפַּךְ רֶגַע כְּמַהְפֵּכַת סְרוֹמִית ׳
צִיצִים וּפְרָחִים תַּפְרַח שׁוּלַמִּית ׳ גְּאָלֶנָּה שֵׁנִית
גְּאֻלָּה עוֹלָמִית׃ קְרָא אֶל הַחֶרֶב לְאַבֵּד
שׂוֹטְנֶיךָ ׳ יַעַן כִּי טָבְחוּ צֹאנְךָ לְעֵינֶיךָ ׳ רַחֵם
עֲנִיֶּיךָ וּגְאַל בָּנֶיךָ ׳ בְּנֵי מַאֲמִינֶךָ גַּם הֵם
אֱמוּנֶיךָ׃ שְׂפָתֵינוּ פָּרִים וּכְבָשִׂים נְשַׁלֵּם ׳
לְרַוְחָתִי וּלְשַׁוְעָתִי אָזְנְךָ בַּל תַּעֲלֵם ׳ תִּכּוֹן
תְּפִלָּתִי וְלֹא אֶכָּלֵם ׳ בָּנֶיךָ תַּעֲלֵם וּמִמָּוֶת
תִּגְאָלֵם׃ בָּרְךָ לְךָ נִכְרַע לְהַרְבּוֹת

הַמְשׁוּלַּחַת ׳ הָשֵׁב נִדָּחָה בְּשׁוּבָה וָנַחַת ׳
רוֹכֵב שָׁמַיִם בָּאֵשׁ מִתְלַקַּחַת הוֹשַׁע צוֹנַחַת
הַגּוֹאֵל מִשַּׁחַת׃ בָּרוּר לְךָ מָנֶה יָפֶה חֲבָלִים
הַנְּעִמִים ׳ בְּחֶרֶב נִרְדָּפִים וּמוֹדִיעִים הָרָמִים ׳
שׁוּר נָא בְּעֶרֶת אֵילִים מְאָרָמִים ׳ גּוֹאֵל הָרָם
מֶלֶךְ עוֹלָמִים׃ מִי כָמוֹךָ בָּאֵלִים נוֹשֵׂא
בְּאֵלוּמוֹת ׳ לָמָּה תִישַׁן עוּרָה בְּאַף תַּחֲגוֹר
חֵימוֹת ׳ וּנְקוֹם נִקְמָתֵנוּ אַתָּה גוֹאֵל
הָאֵל הַנּוֹתֵן נְקָמוֹת׃ אֱמוֹר לְבַת צִיּוֹן שׁוּבִי
לִמְנוּחָיְכִי ׳ כִּי אָנֹכִי הוּא הַגּוֹאֵל מִשַּׁחַת
חַיָּיְכִי ׳ קוּמִי יָפָתִי וּלְכִי ׳ אֶחְפּוֹץ לְגָאֳלֵךְ
וּגְאַלְתִּיךְ אָנֹכִי׃ לָמָּה יְיָ לָנֶצַח תִּשְׁכָּחֵנוּ ׳
הֵן הַבֶּט נָא עַמְּךָ כֻלָּנוּ ׳ אֲנַחְנוּ הַחוֹמֶר וְאַתָּה
יוֹצְרֵנוּ ׳ אַתָּה יְיָ אָבִינוּ גּוֹאֲלֵנוּ׃ חֲזַק וְאַמִּיץ
מֵעוֹלָם אַתָּה אֵל ׳ שׁוֹפֵט וְדַיָּן פּוֹדֶה וְגוֹאֵל ׳
רַחֵם וְנַחֵם וּבְנֵה בֵּית אֲרִיאֵל ׳ אַתָּה הוּא
מֵעוֹלָם גּוֹאֵל יִשְׂרָאֵל׃

אהבה לשבת לפני שבועות ולפני ט׳ באב

אוֹתְךָ כָּל הַיּוֹם קִוִּינוּ ׳ לְשִׁמְךָ וּלְזִכְרְךָ אִוִּינוּ ׳
אַתָּה יְיָ אָבִינוּ׃ בֵּן בְּכוֹרְךָ הִרְחַקְתּוֹ ׳ לָמָּה
לָנֶצַח שְׁכַחְתּוֹ ׳ וְלֹא תָשׁוּב לְקַחְתּוֹ ׳ וְעַד מָתַי
יְיָ׃ גּוֹרַשׁ מִבֵּית הֲדָרָיו ׳ מוּצָא מִכְּלַל חֲדָרָיו ׳
וְהַדֶּלֶת ׀ סֻגַּר ׀ אַחֲרָיו׃ דָּחוּי וְשׁוּב לֹא נִרְאֶה ׳
נִשְׁבָּר וְנִדְכֶּה וְנִכְאֶה ׳ נִשְׁבָּה וְאֵין רוֹאֶה׃
ועד מתי יי׃ הָיִיתִי בְּמוּסָר מִתְנוֹדֵד ׳ שָׁדוּד
בְּיַד שׁוֹדֵד ׳ הָיִיתִי כְּצִפּוֹר בּוֹדֵד׃ וְנַסֹּתִי
כָּל הַיּוֹם נִרְדַּף ׳ בְּרוּחַ עָרִיצִים נִשְׁדַּף ׳ וְקוֹל
עָלֶה נִדָּף׃ ועד מתי יי׃ זָמְמוּ נַפְשִׁי לְקַחַת ׳
וּמַפַּח יוֹקְשִׁים בּוֹרַחַת ׳ עָלְתָה נִצָּה וְהִיא
כְּפוֹרַחַת׃ חֵרֵף סֶלָה שׁוֹאֲפִי ׳ וּמָה אָשִׁיב
דָּבָר חוֹרְפִי ׳ יָדִי שַׂמְתִּי לְמוֹפִי׃ ועד מתי
יי טָמְנוּ רֶשֶׁת לְפַעַם ׳ חִבְּלוּ מִקּוֹל נוֹעַם ׳ הָעָם

זולת לשבת שני

אלהים אל דמי לך אל תשקוט ותחרש׳
בער נוה היכלך כי נהרס ונחרש׳
גוים ירשוהו כבן ראוי לירש׳ דם עבדיך
שפכו ודרוש לא נדרש: הלא אתה מאז
ומקדם בכל צרתם צרת׳ וטרם קראוך
רחמים הכמרת׳ ונחמת עתה ופנים
הסתרת׳ חורש אכל חלק לך בררת:
טחי תפל סוחחים לי בחרף׳ יוצרך שבחך
ופנה לך עורף׳ כלינו בית מרפידו
וטמאינוהו כגרף׳ לא חש להושיע כי
נטש ויירף: מלך עליון עד אנה עלי
יתמלאון׳ נוהמים כלבאים וכהמות ים
ישאון׳ שגיא כח רמה ידך בל יהזיון ויראון׳
ערי כמהי ישעך מופתיך יתפלאון: כשע
שומם קדש והחזון והתמיד׳ צבה כימי
קדם לחדש ולהעמיד׳ קרבנות שחר
וערב על מזבחך תתמיד׳ רעיתך קומם
שוטנה ועוינה תשמיד: שערים הטבועים
הקם על תלם: תיסד על מכוני היכל
ואולם׳ בעשותך נוראות יקויך עם עולם
מוראך נצח יעריצו כאז בהגאלם: עוזרת
אשר הפליא לבנה׳ מרוע מירי לא יצילנה׳
ומירורת היכלו החשתי וחללתי שירותיו׳
והצתי באש מקדשו ועררתי חצרותיו:
הללתי צפונו וקרקרתי קרותיו׳ ועל
מזבחו טבחתי משרתיו: טיף חוזי סוערת
ונביאי צופיה׳ הנבאים לה עוד תעדי תפיה
ימים ארכו ואבד חזון מצפיה׳ אין לה רויה
מאש רשפיה: כביר כח אתה יי אדנינו׳ העל
אלה תתאפק תחשה ותעננו׳ למה תביט
בוגדים הקמים עלינו׳ תחריש כבלע רשע
שארית קהלינו: מונים ומענים ומרכאים
עמך׳ ומרבים גיאוצים וחירופים לעמיך׳
נאור ואדיר לא יכילו גוים זעמך׳ יחתו
מריביך והומם בקול רעמיך: סתמו פיות
ממליכך שמך מליחד׳ עדות שקר להעד
ואמתך לכחד׳ עורה למה תישן קמיך
להכחד׳ מלכותך להמליך בפומבי
ויחודך לסהד: פניך האר והפלא חסדיך׳
הושע חוסיך והרנן חסידיך׳ צאנך נהל
לקרית מועדיך׳ דעת הכל כי אין בלעדיך:
קומם סכך בשלם כמקדם׳ ועד שם אכולי
מאחור ומקדם׳ רוממותך להפק ובתורה
פניך נקדם׳ בשובך שבותינו חדש ימינו
כקדם: שיר לך יחודש ומען הלולים׳
פדותך עם עני מכף הוללים׳ תהלה יביעו
בשמך גרגלים׳ כאז בעוברים בין גלים:
מלתך תקים מלך עולמים׳ שלא להזכיר
פדות סכל ענמים׳ לאמר חי המעלה מאפסי
תחומים׳ מיחליו בגולה ברוויות תהומים:

זולת לשבת שלישית

אתה אלהים וזולתך אין עוד׳ עדינה
נמרה אני ואכסי עוד׳ באתי
בחדרי מלך ועוררתי מקום ויעוד׳
ובשלום יצאתי בלי פגע ומיעוד׳ גבוריו
שוסתי׳ אביריו עשיתי׳ טירותיו הרסתי
משכנותיו רמסתי׳ רבידו רעצתי׳ נחלתו
ענתי׳ צבאותיו רצצתי׳ ורע לא אנתי:
הנני שלוה רשינה ורעננה׳ יושבת
בארמון שקטה ושאננה: ואירה נפלאותיו

זולת לפרשת בהר סיני

אחרי נמכר גאלה תהיה לו׳ הבן הבכור
בא יבא גואלו׳ ברך יי חילו ובנה

חזן בְּרַח דוֹדִי אֶל מְקוֹם מִקְדָּשֵׁנוּ · וְאִם עֲוֹנוֹת עָבְרוּ רָאשֵׁנוּ · הִנֵּה בַּרְזֶל בָּאָה נַפְשֵׁנוּ · וְאַתָּה יְיָ גּוֹאֲלֵנוּ וּקְדוֹשֵׁנוּ · עָלֶיךָ נִשְׁפּוֹךְ שִׂיחַ רַחֲשֵׁנוּ · לְגָאֲלֵנוּ מִמְּעוֹן קָדְשְׁךָ לְהַחְפִּישֵׁנוּ :

חזן בְּרַח דוֹדִי אֶל עִיר צִדְקֵנוּ · וְאִם לֹא שָׁמַעְנוּ לְקוֹל מַצְדִּיקֵנוּ הִנֵּה אֲכָלוּנוּ בְּכָל פֶּה מַרִיקֵנוּ · וְאַתָּה יְיָ שׁוֹפְטֵנוּ מְחוֹקְקֵנוּ · עָלֶיךָ נַשְׁלִיךְ יַהַב חֶלְקֵנוּ · לְגָאֲלֵנוּ בְּהַשְׁקֵט וּבְבִטְחָה לְהַחֲזִיקֵנוּ :

חזן בְּרַח דוֹדִי אֶל וַעַד הַזְּבוּל · אִם עֻלְּךָ שָׁבַרְנוּ בְּלִי סָבוֹל · הִנֵּה לָקִינוּ בְּכָל מִינֵי חִבּוּל · וְאַתָּה יְיָ מְשַׂמֵּחַ אָבוּל · עָלֶיךָ נַסְבִּיר לְהַתִּיר כָּבוּל · לְגָאֲלֵנוּ לְהִתְגַּדֵּל מֵעַל לִגְבוּל :

חזן בְּרַח דוֹדִי אֶל נִשָּׂא מִגְּבָעוֹת · וְאִם זַדְנוּ בִּפְרוֹעַ פְּרָעוֹת · הִנֵּה הִשִּׂיגוּנוּ צָרוֹת רַבּוֹת וָרָעוֹת · וְאַתָּה יְיָ אֵל · לְמוֹשָׁעוֹת · עָלֶיךָ נִשְׁפּוֹךְ שִׂיחַ שַׁוְעוֹת · לְגָאֲלֵנוּ וּלְעַטְרֵנוּ כּוֹבַע יְשׁוּעוֹת :

בִּגְלַל אָבוֹת תּוֹשִׁיעַ בָּנִים וְתָבִיא גְאֻלָּה לִבְנֵי בְנֵיהֶם · בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ גָּאַל יִשְׂרָאֵל :

שמנה עשרה חצי הלל קדיש שלם וקורין שיר השירים וקדיש יתום :

זולתות שאומרים בשבתות שבין פסח לשבועות ומתחילין בשבת אחר ראש חדש אייר :

זולת לשבת ראשון

אֶזְכָּרְךָ דוֹדִי מֵאֶרֶץ יַרְדֵּן וְחֶרְמוֹנִים · בְּגוֹדֶל מַסּוֹת אֲשֶׁר הִפְלֵאתָ לְקַדְמוֹנִים · גְּאַלְתָּם בִּזְרוֹעַ וְהִצַּלְתָּם בַּמָּרָה מוֹנִים : דִּמִּינוּ עַתָּה בַּגּוֹלָה כְּמֵתֵי אַשְׁמַנִּים · הֱרִיחַנִי הָאֲרִי וְשִׁבֵּר וְעִצֵּם עֲצָמַי · וְהִצַּלְתַּנִי מִפִּיו לְפִי מְלֹאת יָמָי · וְגַבְנֵי הַרוֹב וְגֵירֵם גְּרָמַי · חִלַּצְתַּנִי מִיָּדוֹ וְדָרַשְׁתָּ דָמַי : טָרַף נָמֵר וּפָרַץ הֵיכָלַי · יָעַץ מִבַּיִת וּמִחוּץ לְשַׁכְּלַי · כִּלִּיתָ אֲנַפָּיו כְּשָׁמַעְתָּ קוֹלִי · לִגְיוֹנָיו מָחַצְתָּ וְהוֹשַׁעְתָּ קְהָלִי : מְכוּלָם תָּקַף חֲזִיר הַבָּר · נִאֵץ וְחֵרֵף וְעַד כּוֹכָבִים גָּבַר · סִלַּנִי כִּרְסְמַנִי וּלְכַלּוֹתִי סִבֵּר · עִרְעֵר וּבוֹלֵךְ וְעַד הַיְסוֹד עָבַר : פַּק פְּלִילִיָּה וְשָׁנָה עֹז דָּתִי · צִוַּנִי לְכַחֵשׁ יִחוּד עֲדָתִי · קוֹנֵךְ הַיֵּעָצוֹר כֹּחַ לְעֻמָּתִי · רִפַּסְתִּי דְּבִירוֹ וְהִנְנִי בְקוֹמָתִי : שָׁמַעְתָּ חֶרְפָּתָם אַל תֶּחֱרַשׁ לְרִיבִי · שְׁבֻעָתַיִם הָשֵׁב אֶל חֵיק מְרִיבַי · תֵּבַע גְּאֻלָּתִי דוֹדִי וּקְרוֹבִי · תָּחִישׁ לִי מְפַלָּט עִמְּךָ לַעֲרָבִי : מִמַּחֲצֶבֶת רַהַב הֶעִירָה עוֹז נָקָם לִלְבּוֹשׁ · שַׁחַץ עֲדִינָה תַּשְׁבִּית מַכָּתִי לַחֲבוֹשׁ · לִדְרוֹךְ פּוּרָה בְּגִדֵי נָקָם תִּלְבּוֹשׁ · מְלוּכָה לְאַרְדָּךְ כְּמֵי יַם סוּף בִּיבוֹשׁ :

עזרת :

דְּגָלַיִךְ יַזְהִירוּ כְּזוֹהַר · וּכְעֶצֶם הַשָּׁמַיִם לָטוֹהַר · שָׁרְרֵךְ אַגַּן הַסַּהַר :
הֲדַר כִּיהוֹן אִפּוּדַיִךְ · נוֹעַם מַלְכוּת כְּבוּדַיִךְ · שְׁנֵי שָׁדַיִךְ : וְנַחַת שֻׁלְחָן
דָּשֵׁן · בְּנוֹכַח מְנוֹרָה לְדַשֵּׁן · צַוָּארֵךְ כְּמִגְדַּל הַשֵּׁן : וְזִבּוּל קוֹדֶשׁ
הִלּוּלַיִךְ · רֶפֶד יוֹפִי מִכְלוּלַיִךְ · רֹאשֵׁךְ עָלַיִךְ : חַיִל לְמָאוֹר עָצַמְתְּ :
בְּרֶבֶי תוֹרוֹת נִתְחַכַּמְתְּ · מַה יָּפִית וּמַה נָּעַמְתְּ : טַכְסִיס נוֹי תְּהִלָּתֵךְ ·
יִתְאַוּוּ לְאֻמִּים לִרְאוֹתֵךְ · זֹאת קוֹמָתֵךְ : יְרוּעַיִךְ נְטוּעִים בְּמַסְמֵר ·
צְנוּעִים בְּכָל מִשְׁמַר · אָמַרְתִּי אֶעֱלֶה בְתָמָר : כְּתוֹרָה בְּשֵׂכֶל
טוֹב · חֲמוּדִים מִזָּהָב טוֹב · וְחִכֵּךְ כְּיֵין הַטּוֹב : לָאֵל אֲקַוֶּה לְסַעֲדִי ·
קְדוֹשַׁי פּוֹדִי וּכְבוֹדִי · אֲנִי לְדוֹדִי : מְפֻזֶּרֶת מִקָּצֶה לְקָצֶה · חַנּוּן
סְגוּרֶיהָ הַיְצֵא · לְכָה דוֹדִי נֵצֵא : נַהֵל מְעוּטֵי עֲמָמִים · זְרַח אוֹרְךָ
לַעֲמוּמִים · נַשְׁכִּימָה לַכְּרָמִים : שׁוּשׁ מְסִבָּה לְהַאֲרִיחַ · קוֹל קוֹרֵא
לְהַצְרִיחַ · הַדּוּדָאִים נָתְנוּ רֵיחַ : עִמְּךָ בְּוַעַד לְהַאֲהִילִי · וְלָבֹא בְשִׂמְחַת
גִּילִי : מִי יִתֶּנְךָ כְּאָח לִי : פְּנוֹת דֶּרֶךְ בְּבוֹאֲךָ · אֵל מְכוֹנְךָ וּמִקְרָאֲךָ ·
אֶנְהָגְךָ אֲבִיאֲךָ : צֵאת מִמַּסְגֵּר נַפְשִׁי · מֵבִין מַעֲבִידַי בְּקוֹשִׁי : שְׂמֹאלוֹ
תַּחַת לְרֹאשִׁי : קַוּוֹת מוֹעֲדֵי עִתְּכֶם · צִיּוֹן עֲלוֹת קִרְיַתְכֶם · הִשְׁבַּעְתִּי
אֶתְכֶם : רוֹאֵי מוֹפְתֵי הַגְּאֻלָּה : אוֹמֵר יַעֲנוּ בְּמִלָּה מִי זֹאת עוֹלָה :

קהל וחזן שׁוֹכְנֵי בְּגֵיא גָלוּתָם · מַהֵר מֵאִתְּךָ תְּהִלָּתָם : שִׂימֵנִי כַחוֹתָם :
תֹּקֶף עֹז אֲהָבִים · נֹגֶן שִׁירִים עֲרֵבִים · כְּעַל מַיִם רַבִּים :

חזן מַיִם רַבִּים שַׂמְתָּ נְתִבָה · אָחוֹת מָשַׁכְתָּ לָךְ בְּאַהֲבָה · אִם עָנִתִי
וְנַפְשִׁי תְּאֵבָה · אֲנִי חוֹמָה וְשָׁרַי לְאֵין קִצְבָה · כֶּרֶם נְעִים
וְנַחֲלָה חֲשׁוּבָה · כַּרְמִי בָּזְזוּ וְשָׂמוּנִי חָרְבָה · הַיּוֹשֶׁבֶת רְבוּצָה וְיֶשַׁע
מְקַוָּה · בְּרַח יֶשַׁע הַפְלֵא דְגוּל מֵרְבָבָה · דּוֹדִי צוּר נֶעֱרָץ בְּאַלְפֵי
רְבָבָה · וּדְמֵה לְךָ חַי כְּעַל מֵי תְּהוֹם רַבָּה · קְדוֹשִׁים שִׁבְחוּךָ שִׁירָה
עֲרֵיבָה · בְּגִילָה בְּרִנָּה בְּשִׂמְחָה רַבָּה : עזרת וכו׳ עד יהודה וישראל

חזן בְּרַח דּוֹדִי אֶל שַׁאֲנָן נָוֶה · וְאִם הִלְאִינוּ דֶרֶךְ הַעֲוֶה · הִנֵּה לָקִינוּ
בְּכָל מַדְוֶה · וְאַתָּה יְיָ מָעוֹז וּמִקְוֶה · עָלֶיךָ כָּל הַיּוֹם נְקַוֶּה ·
לְגָאֳלֵנוּ וּלְשִׁיתֵנוּ כְּגַן רָוֶה :

חזן ברח

מַעְיַן גַּנִּים תְּעוּדָה דוֹרֶשֶׁת וְגוֹמֶרֶת: עוּרִי צָפוֹן וּבוֹאִי לְהַעֲלוֹת תְּמוֹרֶת׃ בָּאתִי לְגַנִּי רְאוֹת גֻּלַּת הַכּוֹתֶרֶת׃ אֲנִי יְשֵׁנָה הַלֵּב עֵר בְּמִשְׁמֶרֶת׃ פָּשַׁטְתִּי אֶדֶר כְּתוֹנֶת מוּשְׁזֶרֶת׃ דּוֹדִי שָׁלַח מוֹשִׁיעַ פְּלֵיטָה הַנִּשְׁאֶרֶת׃ קַמְתִּי נִצּוּחַ קְדֻשָּׁתוֹ מְסַפֶּרֶת׃ פָּתַחְתִּי סִגּוּב תְּהִלָּתוֹ מְזַמֶּרֶת׃ מְצָאוּנִי לְיִשְׁעוֹ מְקַוָּה וּמְסַבֶּרֶת׃ הִשְׁבַּעְתִּי הֲמוֹן מַלְאֲכֵי הַשָּׁרֶת: חזן מַה דּוֹדֵךְ שְׁאָלוּנִי תָּמִיד מְחַטֶּבֶת וּמַאֲמֶרֶת׃ נַעֲרָץ וְנִשְׂגָּב תְּכֵּן שְׁחָקִים בְּזֶרֶת׃ הַנֶּעֱרָץ בִּשְׁלוֹשׁ קְדֻשָּׁה הַמְאֻשֶּׁרֶת: הכל יודוך אופן

דּוֹדִי שַׁלִּיט בְּכָל מִפְעָל׃ הַכֹּל לְמַעֲנֵהוּ פָּעַל׃ מֵרְבָבָה דָּגוּל וּמוּעָל׃ קָדוֹשׁ בְּמַטָּה וּבְמַעַל:

רֹאשׁוֹ עָטוּר פַּז כֶּתֶר׃ טָהוֹר צוֹפֶה כָּל סֵתֶר׃ וּמַאֲזִין לְקוֹל עֶתֶר׃ נֶעֱרָץ בִּשְׂפַת יֶתֶר:

עֵינָיו נֶגְדּוֹ יְיַשְּׁרוּ חוֹזִים׃ יָהּ חֲכַם הָרָזִים׃ בָּחוּר נָעִים כָּאֲרָזִים׃ זַךְ עוֹשֶׂה חֲזִיזִים:

לְחָיָיו רֶקַח מִגְדָּלוֹת בְּשָׂמִים׃ כַּבִּיר מֵשִׁיב טְעָמִים׃ יוֹשֶׁר אֲמָרָיו נְעִימִים: הֶגְיוֹנָיו בֵּין מְחַכְּמִים:

יָדָיו צֶדֶק וּמִשְׁפָּט מוּפְלָאִים׃ לִגְלִילֵי תַּרְשִׁישׁ מְמֻלָּאִים׃ חֲיָלֵי צְבָאָיו נוֹרָאִים׃ חַתִּים וּמִלְּפָנָיו יְרֵאִים:

שׁוֹקָיו קוֹמַת עַמּוּדֵי שֵׁשׁ׃ יְסוֹד עוֹלָם לְהִתְאוֹשֵׁשׁ׃ בַּשְּׁבִיעִי לְמַעְלָה מְשֻׁשָּׁשׁ׃ יָפֶה כִּסְאוֹ לְיַשֵּׁשׁ:

חִכּוֹ רָבֵי תּוֹרוֹת וְחֻקִּים׃ יְחוּדוֹ בְּתֵבֵל וּבִשְׁחָקִים׃ אֶרְאֶלֵּי חַשְׁמַלֵּי בְרָקִים׃ עוֹצֶם קְדֻשָּׁתוֹ מְפִיקִים:

חזן אָנָּא בָּרוּךְ וּמְבוֹרָךְ שְׁמוֹ׃ דּוֹרְשִׁים אֶרְאֶלֵּי מְרוֹמוֹ׃ וְזֶה לָזֶה קוֹרֵא נוֹאֲמוֹ׃ אוֹמֵר קָדוֹשׁ בְּשִׁלְּשׁוֹמוֹ:

קהל וחזן דּוֹדִי נוֹתֵן לְעַמּוֹ עֹז מִפִּימוֹ יִתְבָּרַךְ בְּמָעֹז׃ אֲנִי אֶחְזֹק תְּהִלָּה וָעֹז׃ נוֹעַם לְשֵׁם מִגְדַּל עֹז: והחיות׳ זולת:

אֵלֶּה וְכָאֵלֶּה הֶרְאִיתָנִי׃ שָׁמְעָה אָזְנִי וְהֲבִינֹתָנִי׃ לֹא יָדַעְתִּי נַפְשִׁי שָׂמַתְנִי: בְּבוֹאֵךְ לְהַרִיץ כְּאָבִי׃ מֶלֶל פָּצְתָה לְהֵטִיבִי׃ שׁוּבִי שׁוּבִי: גֵּיא חִזָּיוֹן תְּחוּמַיִךְ׃ עֲלוֹתֵךְ לְהַגִּישׁ שְׁלָמַיִךְ׃ מַה יָּפוּ פְּעָמַיִךְ:

בְּמִישׁוֹר מִלְקַלַּע׳ יוֹנָתִי בְּחַגְוֵי הַסֶּלַע׳ עֲוִילִים הוֹצִּעוּ חֲלָלִים׳ יְצִיאַי עִקְרַבֵּי אֲמֵלָלִים׳ עוֹמְדִים לְזַנֵּב נֶחֱשָׁלִים׳ אֶחֱזוּ לָנוּ שֻׁעָלִים: פָּרַשׂ עָנָן לְהַאֲהִילִי׳ מַגִּיהַּ בְּלֵיל הִלִּי׳ פִּנּוּקִים שָׁלשׁ הֶאֱכִילִי׳ דּוֹדִי לִי: פְּעֻלַּת שָׂכָר קָפוּחַ׳ טְפַלְתִּי כְּנוֹר נָפוּחַ׳ פִּלַּצְתִּי בְּשֹׁאת וְסָפוּחַ׳ עַד שֶׁיָּפוּחַ: צִפִּיתִי עוֹצֵב בִּי׳ וָתִיק רוֹחַק מִקִּרְבִּי׳ צַגְתִּי לְבַקֵּשׁ אוֹהֲבִי׳ עַל מִשְׁכָּבִי: צִיר עֲלוֹת בִּתְחִנָּה׳ בְּקֵשׁ כִּפּוּר לְמִי מָנָה׳ צְעוֹק וְחַלּוֹת אָנָּא׳ אָקוּמָה נָּא: קָשְׁרוּ לְוִיִּם קְשׁוּרִים׳ יוֹפִי תֻּמִּים וְאוּרִים׳ קוֹמֵם לְהַכּוֹת בּוֹעֲרִים׳ מְצָאוּנִי הַשּׁוֹמְרִים: קַבֵּל מָרוֹם תְּפִלָּתִי׳ מָחַל פֶּשַׁע חַטָּאתִי׳ קִרְבָתוֹ שָׁת בַּעֲרָתִי׳ כִּמְעַט שֶׁעָבַרְתִּי: רָאוּ בָּחַרְתִּי בָּכֶם׳ אַל תְּנַחֲצוּ יְצִיאַתְכֶם׳ רְאוּת בְּצִיָּה עִתּוֹתֵיכֶם׳ הִשְׁבַּעְתִּי אֶתְכֶם: רָמָה קֶרֶן סְגֻלָּה׳ מִמִּדְבָּר יָצְאָה גְרֻגָּלָה׳ רוֹזְנִים נוֹסְרוּ לְמַלְלָה׳ מִי זֹאת עוֹלָה: שִׁכֵּן בְּאַרְמוֹן שְׁכִינָתוֹ׳ נִכְלָלָה מִצִּיּוֹן יִפְעָתוֹ׳ שָׁתַת אֶבֶן שְׁתִיָּתוֹ׳ הִנֵּה מִטָּתוֹ: שְׁלָמִים וְעוֹלוֹת לְקָרֵב׳ סֵדֶר בֹּקֶר וָעֶרֶב׳ שָׁת כֹּהֲנֵי לְהִתְקָרֵב׳ כֻּלָּם אֲחֻזֵי חֶרֶב: חזן תִּכֵּן אֲרוֹן מִכְלוּלוֹ׳ לוּחוֹת מוּנָחוֹת בְּצִלּוֹ׳ תַּבְנִית כְּרוּבִים לְהַאֲהִילוֹ׳ אַפִּרְיוֹן עָשָׂה לוֹ: תְּעוּדָה נְתוּנָה בְּחוֹסֶף׳ הֲמוֹן עָם בְּהִתְאַסֵּף׳ תֵּיאֵר סִפְרָה בְּכוֹסֶף׳ עַמּוּדָיו עָשָׂה כֶסֶף:

חזן צְאֶינָה וּרְאֶינָה קהל שׁוּר בָּעֲטָרָה הַמְעֻטֶּרֶת:
חזן הִנָּךְ יָפָה קהל מוֹר וּלְבוֹנָה מְקֻטֶּרֶת:
חזן שִׁנַּיִךְ קהל עוֹרְכֵי טַעֲמֵי מַסּוֹרֶת:
חזן כְּחוּט הַשָּׁנִי קהל וָתֶק שִׂפְתוֹתַיִךְ מְדַבֶּרֶת:
חזן כְּמִגְדַּל דָּוִד קהל נוֹשְׁקֵי הַגִּבּוֹרִים נֶאֱזֶרֶת:

קהל שְׁנֵי שָׁרַיִךְ׳ בְּמַלְכוּת וּכְהֻנָּה מוּכְתֶּרֶת׳ עַד שֶׁיָּפוּחַ רֶגֶשׁ הֲמוֹלָה עוֹבֶרֶת׳ כֻּלָּךְ יָפָה יָפְיָפִית לִהְיוֹת גְּבֶרֶת׳ אִתִּי מִלְּבָנוֹן צַעֲרִי טוֹטֶפֶת מְקֻשֶּׁרֶת׳ לִבַּבְתִּנִי חוֹסֶן יְקָרִי מַזְכֶּרֶת׳ מַה יָּפוּ קִשּׁוּטַיִךְ בְּעוֹז וְתִפְאֶרֶת׳ נֹפֶת חִכֵּךְ הָרִים עוֹקֶרֶת׳ גַּן נָעוּל זוֹרַעַת חֶסֶד וְקוֹצֶרֶת׳ שְׁלָחַיִךְ קְבוּצֵי סַלְסוּל מַגְבֶּרֶת׳ נֵרְדְּ וְכַרְכּוֹם בְּשׁוּמָךְ בְּאַפִּי קְטוֹרֶת׳

מעין

הִתְעֵיתִי · לְסֻסָתִי : הוּקְשַׁרְתִּי יוֹפִי כְתָרִים · חֶמְדַת נְצוּל מִצְרִים ·
הֲקִימוֹתִי בְּרִית בְּתָרִים · נָאווּ לְחָיַיִךְ בַּתּוֹרִים : וְאֵלַי קֵרַבְתִּיךְ
בְּאַהַב · קוֹל הִשְׁמַעְתִּיךְ מִלַּהַב · וַתַּעְדִּי עֲדִי מוּצְהַב · תּוֹרֵי זָהָב :
וָעָם בָּחַרְתִּי בוֹ · יָצָא שֵׂכֶל מִלִּבּוֹ · וְהֵמִיר כְּבוֹד מִשְׂגַּבּוֹ · עַד שֶׁהַמֶּלֶךְ
בִּמְסִבּוֹ : זַעַף אֶשָּׂא לִכְמוֹר · גַּעַל פֶּשַׁע לִשְׁמוֹר · זִמַּת אִוֶּלֶת לִזְמוֹר ·
צְרוֹר הַמּוֹר : זַעַם עָצַר עֹפֶר · דּוֹפִי צַחַן כֹּפֶר · זִכְרוֹן כָּתוּב בַּסֵּפֶר ·
אֶשְׁכֹּל הַכֹּפֶר : חוֹבֵשׁ חָשׁ וּתְרוּפָה · לְכַנְפֵי כֶסֶף נֶחְפָּה · חֵן
וָחֶסֶד מוּרְעָפָה · הִנָּךְ יָפָה : חַנּוּן מֵשִׂים פֶּה · בְּרוֹגֶז רַחֵם מְצַפֶּה ·
חַי סֵתֶר צוֹפֶה · הִנָּךְ יָפֶה : טִירַת מְצוּקֵי נֶעֱזָזִים · תּוֹאַר אֵיתָנֵי
חֲרוּזִים · טֶכֶס זְרוֹעֵי מוּפָזִּים · קֹרוֹת בָּתֵּינוּ אֲרָזִים : טוֹרַח עוֹל
סוֹבֶלֶת · וְלֹא נִכְזְבָה תּוֹחֶלֶת · טָמוּן וְסָפוּן מְנֻצֶּלֶת · אֲנִי חֲבַצֶּלֶת :
יָקָר נֶעֱרַב כְּנִיחוֹחִים · רַחַשׁ תַּחַן נֶאֱנָחִים · יִרְעַם בְּגֵיא כַּסְלוּחִים ·
כְּשׁוֹשַׁנָּה בֵּין הַחוֹחִים : יוֹרְשֵׁי הַר לַמִּצְעָר · הִכִּיר וְאָהַב מִנּוֹעַר ·
יְחַדְּוּהוּ זָקֵן וָנַעַר · כְּתַפּוּחַ בַּעֲצֵי הַיַּעַר : כִּלְכְּלַנִי בְּצִיָּה מְסֻבֶּבֶת ·
וְנִפְרַע נִשְׁיוֹן מַגְבִּירֶת · כְּנָסַנִי לָאָרֶץ נוֹשָׁבֶת · הֱבִיאַנִי אֶל בֵּית :
כִּלְכְּלַנִי בְּעֹז מְרֻשָּׁשׁוֹת · בְּשִׁבְעִים פָּנִים נִדְרָשׁוֹת · כְּבוֹרֵם חֲקוֹר
מִלַּחֲשׁוֹת · סַמְּכוּנִי בָּאֲשִׁישׁוֹת : לֹא עֲזָבַנִי לְנַטְּשִׁי · מָגִינִי וּמֵרִים
רֹאשִׁי · לוֹרִים מָרְרוּ בְקוֹשִׁי · שְׂמֹאלוֹ תַּחַת לְרֹאשִׁי : לְנַחֵץ קֵץ
יִשְׁעֲכֶם · צֵאת מֵאוֹסֶר כִּבְלֵיכֶם · לְהַמְתִּין בֹּא עִתְּכֶם · הִשְׁבַּעְתִּי
אֶתְכֶם : מִסֵּבֶל עוֹל רוֹדִי · וַעֲדֵנִי צוּר פּוֹדִי · מְמַהֵר יֶשַׁע בַּעֲדִי · קוֹל
דּוֹדִי : מְקַצֵּר זְמַן אָבִי · תֵּת צָרִי לְמַכְאוֹבִי · מְדַלֵּג מְקַפֵּץ לְהַאֲהִיבִי ·
דּוֹמֶה דוֹדִי לִצְבִי : נִגְרְשָׁה סְאַת שׁוֹדְדִי · וְהִגִּיעַ עֵת מוֹעֲדִי · נִסְּעִי
נָא וְהִכָּבְדִי · עָנָה דוֹדִי : נִגְרַע עוֹל וְנִשְׁבַּר · בְּאֵין מַחְסוֹר דָּבָר ·
נֶאֱמָן רוֹעֶה גָּבַר · כִּי הִנֵּה הַסְּתָיו עָבָר : שָׂרֵי מוֹפֵת נִבְרָאוּ · מְלִיצֵי
יוֹשֶׁר נִקְרָאוּ : סוֹרְרִים תָּמְהוּ כְּרָאוּ · הַנִּצָּנִים נִרְאוּ : סַבּוּ עֶגְלָה
וְהֲרוּגֶיהָ · עֲבוֹתֶיהָ לְקַצֵּץ וְעוּגֶיהָ · סוֹף לְהַשְׁבִּית סוּגֶיהָ · הַתְּאֵנָה
חָנְטָה פַגֶּיהָ : עֹז תּוּשִׁיָּה מִלְּגַלֵּעַ · סָבִיב הוּגְבָּלוּ בְּצֶלַע · עָמְדָה

וּבְכֵן וּלְךָ תַעֲלֶה קְדֻשָּׁה כִּי אַתָּה קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל וּמוֹשִׁיעַ׃
וּבְכֵן כִּי אֵין לְפָנֶיךָ לַיְלָה ׃ וְהַכֹּל לְפָנֶיךָ יוֹם ׃ וְיוֹם לְיוֹם יַבִּיעַ ׃
אוֹמֶר וְלַיְלָה לְלַיְלָה דַעַת יוֹדִיעַ ׃ וְחוֹשֶׁךְ לֹא יַחְשִׁיךְ מִמֶּךָ ׃
וְנוֹרָא שָׂרֵי עַמֶּךָ ׃ בִּבְקָרִים יַגִּידוּ חַסְדֶּךָ ׃ וְלֵילוֹת יְשַׁנְּנוּ אֱמוּנָתֶךָ׃
וְשַׁחַר וּבֹקֶר וְצָהֳרַיִם וְנוֹגַהּ ׃ וַעֲרְבַּיִם וְנֶשֶׁף וְלַיְלָה ׃ וְכָל עֵת וְעִדָּן
וּזְמָן וְרֶגַע ׃ יַזְכִּירוּ נִסֵּי פְלָאֶיךָ ׃ וְיַגִּידוּ אוֹתוֹת וּמוֹפְתֵי נִפְלְאוֹתֶיךָ׃
הַמְחַדֵּשׁ יְשׁוּעוֹת ׃ וּמַפְלִיא פְלָאוֹת ׃ וְעוֹשֶׂה נוֹרָאוֹת ׃ הַסּוֹפֵר יָמִים ׃
וּמוֹנֶה עִתִּים ׃ וְיוֹמְךָ אֶלֶף שָׁנִים ׃ וּשְׁנוֹתֶךָ לֹא יִתָּמּוּ׃ כִּי הַכֹּל כָּלֶה
וְאַתָּה לֹא כָלֶה ׃ וְכַאֲשֶׁר אַתָּה חַי ׃ כֵּן מְשָׁרְתֶיךָ חַיִּים ׃ טָהוֹר וְהֵם
טְהוֹרִים ׃ קָדוֹשׁ וְהֵם קְדוֹשִׁים ׃ וּקְדֻשָּׁה לְקָדוֹשׁ מַקְדִּישִׁים וּמְשַׁלְּשִׁים׃
(כַּכָּתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ׃)

לדור ודור עד גמירא קדיש שלם וקורין׃

יוצר לשבת וחול המועד של פסח

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרֵא חוֹשֶׁךְ עוֹשֶׂה שָׁלוֹם וּבוֹרֵא אֶת הַכֹּל׃
אוֹר עוֹלָם בְּאוֹצַר חַיִּים אוֹרוֹת מֵאוֹפֶל אָמַר וַיֶּהִי׃

אֲהוּבֶיךָ אֲהֵבוּךָ מֵישָׁרִים ׃ שִׁירָתְךָ נוֹגְנִים וְשׁוֹרְרִים ׃ אַחֲרֵימוֹ
קִדְּמוּ שָׂרִים ׃ שִׁיר הַשִּׁירִים׃ אֱמוּנַת עִתֵּי חֲקוּרַת ׃
מִפֶּה אֶל פֶּה נֶעְתָּקוֹת ׃ אֲמָרוֹתָיו חִיךְ מַמְתִּיקוֹת ׃ יִשָּׁקֵנִי מִנְּשִׁיקוֹת׃
בַּעֲשׂוֹתְךָ נוֹרָאוֹת לַהֲמוֹנֶךָ ׃ עַזִּים נָסוּ מִפָּנֶיךָ ׃ בָּאוֹרִים
כִּבְדוּךָ מְרַנְנֶךָ ׃ לְרֵיחַ שְׁמָנֶיךָ ׃ בְּרוּכֵי רַחַם מְשַׁחֲרֶיךָ ׃ וְוָעֲדוּ
לִקְרַאת דְּבָרֶיךָ ׃ בְּאַהַב הֱבִיאַנִי חֲדָרֶיךָ ׃ מָשְׁכֵנִי אַחֲרֶיךָ׃ גּוֹרָלֵנִי
וְרוֹמַמְתַּנִי לְתַאֲוָה ׃ נִנְעַמְתִּי בְּשִׁמּוּר מִצְוָה ׃ גֵּרֵר בְּשׁוּמִי עָוֶה ׃ שְׁחוֹרָה
אֲנִי וְנָאוָה׃ נַפִּי מְרוֹמֵי קֶרֶת ׃ בְּרִדְתִּי מֵהְיוֹת גְּבֶרֶת ׃ גּוֹאֲלִי חַי אֲנִי
מַזְכֶּרֶת ׃ אַל תִּרְאוּנִי שֶׁאֲנִי שְׁחַרְחֹרֶת׃ דִּבַּרְתִּי בְּפִי לִמְחוֹלְלִי ׃
רִבְצִי בְּצוֹהַר לְהַשְׂכִּילִי ׃ דּוֹרִי פּוֹרִי וְגוֹאֲלִי ׃ הַגִּידָה לִי׃ דַּרְכֵּי
הוֹרִים רְעִי ׃ יוֹנֶקֶת חֹמֶר מַטָּעִי ׃ דִּירַת מִשְׁכְּנוֹתָם תִּרְעִי ׃ אִם לֹא
תֵדְעִי׃ הַפֶּלֶא וָפֶלֶא הֶרְאֵיתִי ׃ צֵאתִי לְיֶשַׁע רַעְיָתִי ׃ הֲמוֹן לוֹדְדָה
התעיתי ׃

הֵם רְאוּיִם · וְחָצֵר פְּטוּרִים מֶנָה קְנוּיִם · שֶׁהָעוֹרְבִים שָׁם מְצוּיִם : סוֹף
אַרְבַּע שָׁעוֹת לְבַשֵּׁשׁ · וְאַחַר כֵּן לְבָעֵר וְלֹא לְמַשֵּׁשׁ · אוֹכְלִין כָּל אַרְבַּע
וְתוֹלִין כָּל חָמֵשׁ · וְשׂוֹרְפִין בִּתְחִלַּת שֵׁשׁ : שָׂם יְהוּדִי חָמֵץ אֵצֶל חֲבֵירוֹ :
עַד אַרְבַּע צָרִיךְ לְאַחֲרוֹ · עָרֵל שֶׁהִפְקִיד חֲמֵצוֹ לְיִשְׂרָאֵל בְּבֵיתוֹ · וְקִבֵּל
עָלָיו שְׁמוּרוֹ וְאַחֲרָיוּתוֹ · וְנִגְנַב אוֹ אָבַד חַיָּב עַל פְּרִיעָתוֹ · בְּהַגָּעַת שֵׁשׁ
חַיָּב בְּהַבְעָרָתוֹ : עָמַד וְיִחֵד לוֹ מְקוֹמוֹ · וַיּוֹצִיא מֵרְשׁוּת עַצְמוֹ בְּבֵאוּר
תּוֹרָה פִּרְסְמוֹ · וְאֵין עָלָיו אֲשָׁמוֹ : פֵּרַשׁ לַיָּם וְיוֹצֵא בְשַׁיָּרָה · בְּתוֹךְ
שְׁלשִׁים זָקוּק לְבַעֲרָה · וְקוֹדֶם שְׁלשִׁים נָמוּ חַכְמֵי יְקָרָה · אֵינוֹ זָקוּק
לְפַנּוֹת בֵּית דִּירָה · פָּצוּ לְחַסּוּר רִיפְתָּא יְהֵא נָעוּר · וְחוֹזֵר וּבוֹדֵק מְקוֹם
בִּיעוּר · וְאוֹמֵר כָּל חֲמִירָא בְּשִׁיעוּר · תַּמּוּ הִלְכוֹת בִּיעוּר : צִוּוּי לָלוּשׁ
עִסָּה מְגֻלָּה · בְּמַיִם שֶׁלָּנוּ הַלַּיְלָה · וְחַמִּין וְחַמֵּי חַמָּה פְּסוּלָה · וּבְמַיִם
גְּרוּפִים נָמוּ לָא : צְרִיכוֹת שָׁלשׁ נָשִׁים לְהַכְנִיפָה · עֲסֻקוֹת בְּבָצֵק
בְּעַיִן יָפָה · אַחַת לָשָׁה וְאַחֶרֶת מְקַטְּפָה · וְאַחַת אוֹפָה : קָטָן וְחֵרֵשׁ
וְשׁוֹטֶה וְגוֹי אַרְבַּעְתָּן · בִּשְׂאוֹר פֵּרְשׁוּ לִישָׁתָן · וְעֶבֶד וְשִׁפְחָה שֶׁלֹּא
כָּרַת טְבִילָתָן · בָּרִאשׁוֹנוֹת אֲסוּרוֹת עִסָּתָן : קִיחַת כֵּלִים שְׁנַיִם אִישׁ
אִישׁ בְּמוֹשָׁבוֹ · לָלוּשׁ עִיסַּת פִּקּוּד לַחַטְבוֹ : אַחֶרֶת שֶׁמְּקַטֶּפֶת בּוֹ ·
וְאַחַת שֶׁמְּצַנֶּנֶת בּוֹ : רְחִיצַת כְּלֵי תַּשְׁמִישׁוֹ שֶׁל נַחְתּוֹם נְחוּצִים ·
לְהַכְשִׁירָן בְּשֶׁל עֵצִים · לְשָׁפְכָן בְּמוֹרְדוֹן הֱיוֹת נְפוּצִים · מִפְּנֵי שֶׁהֵם
מַחֲמִיצִים : רוֹעַ מַכַּת טְרִיָּתוֹ · לֹא יִלְעוֹס חִטִּים לְאִסְפְּלָנִיתוֹ · לִיתֵּן עַל
גַּבֵּי מַכָּתוֹ · מִפְּנֵי שֶׁהוּא מְחַמְּצָתוֹ : שַׁמָּשׁ שֶׁאָכַל כַּזַּיִת מַצָּה · כְּשֶׁהוּא
מֵסֵב יְדֵי חוֹבָתוֹ יָצָא · יַיִן וְשֶׁמֶן וּדְבַשׁ בְּעִסָּה מִתְחַמְּצָה · בָּרִאשׁוֹנוֹת
אֲסוּרוֹת אֲבָל בִּשְׁאָר נִרְצָה : שַׂר מַצָּה רְמוּיָה לַחֲרָרָה · שֶׁלֹּא בִּשְׁלָה
כְּשׁוּרָה · וְנַעֲשֵׂית חוּטִין כְּשֶׁהִכְסִיפָה מְרוּרָה · חַיָּבִין עָלֶיהָ וְהִיא
אֲסוּרָה : תְּמִיכוּת נָשִׁים בְּמִצְוַת פֶּסַח לְבָרֵרָה · כַּאֲנָשִׁים פְּקוּדִים לְשָׁמְרָה ·
לְבִעוּרֵי חֲמִירָא וּלְמֵיכַל פְּטִירָא · וּלְמִשְׁתֵּי אַרְבַּע כָּסֵי דְחַמְרָא : תֵּת
מַצָּה וּמָרוֹר וַחֲרוֹסֶת בִּסְעוּדָה : לִפְנֵי כָּל אֶחָד וְאֶחָד בַּעֲנִידָה · וְאֵין
עוֹקְרִין אֶת הַשֻּׁלְחָן לְהַעֲמִידָה · וְנָמוּ כֻּלְּהוּ לִפְנֵי מִי שֶׁאוֹמֵר הַהַגָּדָה :

באור בגלשון · וטהרו מכל רפשון · וקתא בחמין נצורי כאשון
והלכתא כלו ברותחין ובכלי ראשון : זקוק עץ פרור וחטוטו ·
בכלי ראשון צבוטו · ברותחין הגעלת קשוטו · כבולעו כך
פולטו : זלפו חכמים בשנונם · קדרות חרס בשברונם · והתירו
במחיצות מן העין לטמנם · עשות בהם אחר הרגל בין במינם
ובין שלא במינם : חקור קדרי נפה ושפור ופתילה · מעולות הן
כלן בהגעלה · מאני דקוניא כפחרא משולה · מתרין הן בהדחה
כבורמי דגללא : חיוב כלים הרי הן מרוחין · ומאסורן מצחצחין ·
וכדת הן מונחין · תמו הלכות הגעלה ברותחין · טעמי דת מוסר ·
מהם בלי לחסר · בדיקת חמץ לנו נמסר · מאור ארבעה עשר :
טירת גפן בוקקה · אין בודקין לחמה ואבוקה · כי אם לנר דלוקה ·
שהנר יפה לבדיקה : ידועים בארו לאמץ · המתחיל לבער חמץ ·
מברך כזאת באומץ · ברוך אשר קדשנו במצותיו וצונו על ביעור
חמץ : ישראל אימתי מצוה עליהם : לבדוק ביושר נויהם · עשורת
פקור רקמיהם · כשבני אדם מצוין בבתיהן : כוי בית עליונים
ותחתונים · לבדיקה אינם מזמנים · ואמצעים לבד פונים · שחמץ
בם נותנים : כלל גג יציע ומגדל ורפת בקר · ולולין ומתבנים
בלי לסקר · ואוצרות יין ושמן מתחקר · אלו בודקין כל עקר :
לאמצעית חור בינו ובין קרובו · זה בודק עד מקום הגעת ידו
ברבו · וזה בודק למחצית ארבו · והשאר מבטלו בלבו : לחוק
יהודי וגוי בחור שתפין · לא יבדוק נמו צופים · מפני סכנת גופים ·
פן יחשדו לכשפים : מפולת על חמץ עבורו בל נטרחים · והוא
כמבוער במקום נרוחים · לבל חופשים אחריו נובחים · וחפישתן
שלשה טפחים : מרתף בשתי שורות · בהכנסת חמץ מתחקרות ·
ואוצרות יין ושמן מסורות · במסתפק אסורות · ואם בדקן מתרות
נוה רגים קטנים · לבדיקה הם מזמנים · ובתי תמרים ועצי אפונים ·
צריכין בדיקה והם בחונים : נצח בית מלח וצרי גלוים · לבדיקה

שׁ נְאָה נָטַר אֲגָגִי וְכָתַב סְפָרִים בַּ לַיְלָה:
וַיְהִי בַּחֲצִי הַלַּיְלָה:

ע וֹרַרְתָּ נִצְחֲךָ עָלָיו בְּנֶדֶר שְׁנַת לַיְלָה:
פּ וּרָה תִדְרוֹךְ לְשׁוֹמֵר מַה מִ לַּיְלָה:
צָ רַח כַּשּׁוֹמֵר וְשָׂח אָתָא בֹקֶר וְגַם לַיְלָה:
וַיְהִי בַּחֲצִי הַלַּיְלָה:

קָ רֵב יוֹם אֲשֶׁר הוּא לֹא יוֹם וְלֹא לַיְלָה:
רָ ם הוֹדַע כִּי לְךָ הַיּוֹם אַף לְךָ הַ לַּיְלָה:
שׁ וֹמְרִים הַפְקֵד לְעִירְךָ כָּל הַיּוֹם וְכָל הַ לַּיְלָה:
תָּ אִיר כְּאוֹר יוֹם חֶשְׁכַת לַיְלָה:

אַדִּיר דַּר מְתוּחִים · בְּחֶסֶר כֹּל מַלְחִים · אִזֵּן אֶנְקַת אֲנוּחִים ·
וְהוֹצִיאָם מִבֵּין הַחוֹחִים: אָז בְּרוֹב חֶמְלָתוֹ · רָד מִמְּעוֹן דִּירָתוֹ ·
וּפָדָה מִפֶּרֶךְ אֲיוּמָתוֹ · וְכִנֵּס חֶבֶל נַחֲלָתוֹ: בָּט בְּשִׁבְעִים עֲמָמִים ·
וְנִמְצְאוּ לְפָנָיו עֲמוּמִים · וְהִגְרִיל בְּמַלְאֲכֵי מְרוֹמִים · וְנָפַל חֶבְלוֹ
בַּנְּעִימִים: בְּשׁוּרוֹ גּוֹזֵר וּמֵקִים · שָׂמַח בְּעַם חֲשׁוּקִים בְּיוֹם נְטִיַּת
רוֹק וַאֲרָקִים · תֵּת לָמוֹ דָּתוֹת וְחֻקִּים · גַּשְׁתִּי בְּתוֹךְ עֲנוּגָה
וְרַכָּה · אִסּוּר וְהֶתֵּר לְהַעֲרִיכָה · לְבַל אֶכָּשֵׁל לְהַמְרָכָה ·
הַיּוֹם בִּדְבַר הֲלָכָה: גַּשְׁתִּי כְּשֶׁאֲנִי אָבוֹר · לִפְשׁוֹט בְּעַם צָבוּר ·
כְּמַזְכִּיר וְלֹא כְּמַזְהִיר בְּדִבּוּר · לְהוֹצִיא חוֹבַת צִבּוּר: דַּהֲרַת
דַּת מִכְלָלָה · דָּרְשׁוּ וְהוֹרוּ חַכְמֵי גוֹרֶן עֲגוּלָה · וְהָגוּ בְּסֵדֶר הַגְעָלָה ·
לְהַכְנִיס יוֹרָה קְטַנָּה בְּתוֹךְ יוֹרָה גְּדוֹלָה: דֶּרֶךְ גְּדוֹלָה חֲשׁוּפָה ·
עוֹשִׂין לָהּ כְּמִין שָׂפָה · וּבִרְתוּחַ נִמְצֵאת חֲפוּפָה · מִמֵּי רוֹתְחִין
גּוּפָהּ: הֲכָנַת קְעָרוֹת וּמְלֵיהֶן · בִּכְלֵי שֵׁנִי שִׁמּוּשֵׁיהֶן · כְּשׁוֹפְכִין
מְסִיר בָּהֶן · כָּךְ שׁוֹפְכִין רוֹתְחִין עֲלֵיהֶן · הֲגִיגַת כְּלָלָן וְצִחְצוּחָן:
מֵעֵץ וְאֶבֶן שָׁרִין בַּהֲדָחָן · וּמֵחֶרֶס מְצֻוָּה לְהַזְנִיחָן · לְאַחַר
הַפֶּסַח יָכוֹל לְהַנִּיחָן: וְשִׁמּוּשׁ סַכִּין וְעִנְיָנוֹ · מְרִיחִין אוֹתוֹ
לְתַקְּנוֹ · בִּכְלִי רִאשׁוֹן תִּקּוּנוֹ · כָּךְ הַגְעָלָתוֹ וּבְחוּנוֹ: וְלִבּוּן בַּרְזֶל

לִבְכוֹרֵי צַר נָגוֹף וּלְבִנְךָ בְכוֹרְךָ רָפוֹא: חֲצוֹת לַיְלָה בְּכֵן יוֹרוּךָ מוֹרֶיךָ׳ עַל מִשְׁפְּטֵי צִדְקֶךָ וְעַל צֶדֶק אוֹהֲבֶיךָ: טֶכֶס אֶצְבָּעֲךָ עָשְׂתָה תֵּשַׁע מַכּוֹת׳ יָדְךָ עָשְׂתָה תֵּשַׁע מַכּוֹת בְּכוֹרוֹת: חזן יְמִין עֻזְּךָ טִבְּעָה צַר וְיִרוֹמְמוּךָ הַכֹּל׳ וּזְרוֹעַ קָדְשְׁךָ תְּפָרְנוּ וְתָרוּם עַל כֹּל:

אֵל נָא לְעוֹלָם תּוּעֲרָץ וּלְעוֹלָם תּוּקְדָּשׁ׳ וּלְעוֹלְמֵי עוֹלָמִים תִּמְלוֹךְ וְתִתְנַשֵּׂא: הָאֵל מֶלֶךְ נוֹרָא מָרוֹם וְקָדוֹשׁ׳ כִּי אַתָּה הוּא מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים׳ מַלְכוּתוֹ נֶצַח: נוֹרְאוֹתָיו שִׂיחוּ׳ סַפְּרוּ עֻזּוֹ׳ פָּאֲרוּהוּ צְבָאָיו׳ קַדְּשׁוּהוּ רוֹמְמוּהוּ רוֹן שִׁיר וָשֶׁבַח׳ תֹּקֶף תְּהִלּוֹת תִּפְאַרְתּוֹ:

וּבְכֵן וַיְהִי בַּחֲצִי הַלַּיְלָה:

אָז רוֹב נִסִּים הִפְלֵאתָ בַּלַּיְלָה:
בְּ רֹאשׁ אַשְׁמוּרוֹת זֶה הַלַּיְלָה:
גֵּ ר צֶדֶק נִצַּחְתּוֹ כְּנֶחֱלַק לוֹ לַיְלָה:

וַיְהִי בַּחֲצִי הַלַּיְלָה

דַּ נְתָּ מֶלֶךְ גְּרָר בַּחֲלוֹם׳ הַלַּיְלָה:
הִ פְחַדְתָּ אֲרַמִּי בְּאֶמֶשׁ לַיְלָה:
וְ יִשְׂרָאֵל יָשַׁר לָאֵל וַיּוּכַל לוֹ לַיְלָה:

וַיְהִי בַּחֲצִי הַלַּיְלָה

זֶ רַע בְּכוֹרֵי פַתְרוֹס מָחַצְתָּ בַּחֲצִי הַלַּיְלָה:
חֵ ילָם לֹא מָצְאוּ בְּקוּמָם בַּלַּיְלָה:
טִ סַּת נְגִיד חֲרוֹשֶׁת סִלִּיתָ בְכוֹכְבֵי לַיְלָה:

וַיְהִי בַּחֲצִי הַלַּיְלָה

יָ עַץ מְחָרֵף לְנוֹפֵף אִוּוּי הוֹבַשְׁתָּ פְגָרָיו בַּלַּיְלָה:
כָּ רַע בֵּל וּמַצָּבוֹ בְּאִישׁוֹן לַיְלָה:
לְ אִישׁ חֲמוּדוֹת נִגְלָה רָז חֲזוֹת לַיְלָה:

וַיְהִי בַּחֲצִי הַלַּיְלָה

מִ שְׁתַּכֵּר בִּכְלֵי קֹדֶשׁ נֶהֱרַג בּוֹ בַּלַּיְלָה:
נ וֹשַׁע מִבּוֹר אֲרָיוֹת פּוֹתֵר בִּעֲתוּתֵי לַיְלָה:

שנאה

מֵתִים בְּכָל בַּיִת בְּנוֹף כְּנֶחֱנָקוּ׳ נַאֲקוֹת חֲלָלִים נָאָקוּ׳ סֻכְּרוּ וְלִבּוֹתָם נָמָקוּ׳ עֻלְּפוּ וְרוּחוֹתָם נָבְקוּ׳ פְּגָרִים מֵתִים לָמוֹ עָשִׂיתָ׳ צוֹרַת כָּל בְּכוֹר גַּם בִּמְעֵיהֶם לֹא חַסְתָּ׳ קוּמִי לָךְ לִכְבוֹדְךָ שִׁחַתָּ׳ רִפּוּא וְנָגוֹף שָׂמָה שַׂמְתָּ: שׁוֹאָה וּמְשׁוֹאָה וּבֶהָלָה׳ שְׁמוֹת וּשְׁאוֹן וְחַלְחָלָה׳

חזן תְּקִפָה בָּהֶם הַיְלָלָה׳ תְּמֵהוֹן קָמוּ וְיָצְאוּ בַּלָּיְלָה:

שׁוֹאָה וּמְשׁוֹאָה׳ חזן תַּפִּיל אוֹיְבֶיךָ לְשׁוּחָה׳ וְנִחְיֶה בְּגֶשֶׁם יְשׁוּעָה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְחַיֵּה הַמֵּתִים:

יִשָּׁמַע לְכוּשׁ כְּשֵׁמַע מִצְרָיִם׳ מַשָּׂא רוֹמָה כְּמַשָּׂא מִצְרָיִם׳ נִפְרַעְתָּ מִפַּתְרוֹס בְּתַכְלִית מַכַּת עֲשִׂירִית׳ בֶּאֱדוֹם תִּפָּרַע בְּתַכְלִית קֶרֶן עֲשִׂירִית: יֵרְדוּ רְאֵמִים עִמָּם׳ בְּכוֹרֵי מַלְכוּת עַמָּם׳ מְזֵר תַּעֲרִימָם׳ בְּאַף תַּחֲרִימֵם: חזן יֶשַׁע שָׁמוּר׳ הוּא לֵיל שִׁמּוּר׳ אָמַר שׁוֹמֵר׳ אָתָא קֵץ אַשְׁמוּר:

יִמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּ יָהּ:

וְאַתָּה קָדוֹשׁ יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל אֵל נָא:

לְיֶשַׁע עַמְּךָ בַּחֲצִי לֵיל יָצָאתָ׳ וּבְעֶצֶם הַיּוֹם אוֹתָם הוֹצֵאתָ: הַרָן עַמּוֹ בַּיּוֹם וַעֲמִים בַּלָּיְלָה: כִּי לְךָ הַיּוֹם אַף לְךָ לָיְלָה: לַיְלָה אֲשֶׁר בּוֹ נִפְרְעוּ רִאשׁוֹנִים׳ שִׁמֻּרִים נִמְתָּ יְהִי לָאַחֲרוֹנִים: וּמַה שֶׁהָיָה בָּרִאשׁוֹנָה הוּא שֶׁיִּהְיֶה בָּאַחֲרוֹנָה׳ כְּשֵׁמַע מִצְרַיִם תַּשְׁמִיעַ לְצוֹרִים:

חזן תִּצָּנַח וְתִצָּרַח וְתִצְלַח תִּרְכַּב תִּתְקַע וְתִתְקַף עַל עַם נוֹרָא וּמָרוֹם וְקָדוֹשׁ:

אָז תֵּשַׁע מַכּוֹת הָיוּ אֲרוּנִים קָשֶׁה׳ אֲשֶׁר בָּם סִכַּרְתָּ גּוֹי לִבָּם מַקְשֶׁה: בְּעִזּוּז מֶלֶךְ עָז הָיְתָה מַכַּת עֲשִׂירִית׳ אֲשֶׁר הִמְשַׁלְתָּ בְּנוֹגְשֵׂי בְּנֵי נִסָּה עֲשִׂירִית׳ גְּרִיעַת בְּכוֹרוֹת הָיְתָה תַּכְלִיתָם׳ אֲשֶׁר שַׁתָּה אַפְּךָ עַל תַּבְלִיתָם: דַּנְתָּ לִפְנֵיהֶם אֶת אֱלֹהֵיהֶם׳ וְגַם צוּרָתָם הִפַּלְתָּ בְּאָהֳלֵיהֶם: הִכִּיתָ כָּל בְּכוֹר לְכָל רֹאשׁ מִשְׁפָּחָה׳ כָּל בְּכוֹר לָאִישׁ וְכָל בְּכוֹר לָאִשָּׁה: וּבְכוֹר לַבְּהֵמָה וּבְכוֹר לְכָל דָּבָר׳ בַּבַּיִת וּבַחוּץ דֶּבֶר שַׁתָּ לְכָל דָּבָר: זַעַף וְנַחַת גִּלִּיתָ נָגוֹף וְרָפוֹא

בְּבֶהָלָה לְהוֹצִיאָם בַּלַּיְלָה ׃ בְּכֵן פִּיהָ הִרְשִׁיעָה וְצִדְקָה מְרֵרַת הַדִּין
לְמוּלָהּ ׃ יָצָאתִי אֲפוּדָה כְּבַעֲרֵי קִשּׁוּרֶיהָ כַּלָּה ׃ נוֹב וְגִלְגָּל וְגִבְעוֹן
בָּהֶם הִשְׁכַּמְתִּי לַכְּרָמִים ׃ דּוֹדַי נָתַתִּי לוֹ בְּבֵית עוֹלָמִים ׃ יָצָאתִי
בְּהִנּוֹמָא וְכֶתֶר הַלּוּמִים ׃ שָׁנִים אַרְבַּע מֵאוֹת וָעֶשֶׂר מִיּוֹם לְיוֹם שְׁלֵמִים ׃
וּמֵאָז הֶעֱמַקְתִּי לִסְטוֹת וְזָרִים אָהַבְתִּי ׃ נוֹטֵרָה כְּרָמִים שָׂמוּנִי וְכַרְמִי
שֶׁלִּי לֹא נָטַרְתִּי ׃ בְּנֵי אִמִּי נִחֲרוּ בִי וּטְרָדוּנִי מֵחֻפָּתִי ׃ וְאֵיךְ עַתָּה
הֶלְאוּנִי וְהֵשַׁמּוּ עֲדָתִי ׃ זָנַחְתִּי רֵעִי וְחִלֵּל בְּרִיתוֹ ׃ וַעַיִט צָבוּעַ הָיְתָה
לִי נַחֲלָתוֹ ׃ וְהִנֵּה קָטוֹן וּבָזוּי מוֹשֵׁל בְּאֵימָתוֹ ׃ וַהֲמוֹן מֵעָיו יִתְאַפָּקוּ
וְאַיֵּה קִנְאָתוֹ וּגְבוּרָתוֹ ׃ יוֹקֶדֶת אֵשׁ בְּלִבִּי מִבְּעִירוֹת ׃ בְּנוֹת שֵׂעִיר
וְחוֹתְנוֹ שְׁכֵנוֹת וַחֲבֵרוֹת ׃ יְדִידֵךְ הַנֶּאֱהָב מִתְעַלֵּס בְּחֵשֶׁק אֲחֵרוֹת ׃
וְאַתְּ יוֹשֶׁבֶת וּמְצַפָּה לְנוֹחַם בְּשׂוֹרוֹת ׃ חזן חִזַּרְתִּי מַעַן וְהִפְקַדְתִּי תְּשׁוּבָה ׃
יָמִים רַבִּים קָרָא שׁוּבָה וּמְשׁוּבָה ׃ הֶאֱמַרְתִּיו וְהֶאֱמִירָנִי וְנַעֲשֵׂינוּ
אַחַת חֲטִיבָה ׃ מַיִם רַבִּים לֹא יוּכְלוּ לְכַבּוֹת אֶת הָאַהֲבָה ׃

עזרת שמנה עשרה והחזן חוזר

ברוך אתה יי אלהינו ואלהי אבותינו אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב האל הגדול
הגבור והנורא אל עליון גומל חסדים טובים וקונה הכל וזוכר חסדי אבות ומביא גואל
לבני בניהם למען שמו באהבה מלך עוזר ומושיע ומגן ׃

מִסּוֹד חֲכָמִים וּנְבוֹנִים ׃ וּמִלֶּמֶד דַּעַת מְבִינִים ׃ אֶפְתְּחָה פִּי בְּשִׁיר וּרְנָנִים ׃ לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל
פְּנֵי שׁוֹכֵן מְעוֹנִים ׃

אוֹנֵי פִּטְרֵי רַחֲמָתַיִם ׃ בְּתַקְתָּ בְּמִשּׁוּלֵי חֲמוֹרוֹתַיִם גָּדְלְךָ פֶּסַע בְּנָתַיִם ׃
דֶּבֶר לְהַמְשִׁיל בֵּינוֹתַיִם ׃ הֵן רֶגַע יָמוּתוּ דִּבַּרְתָּ ׃ וּגְאוֹנָם בַּדֶּבֶר
הִדְבַּרְתָּ ׃ זְרוֹעַ צָר בִּבְכוֹרָיו שִׁבַּרְתָּ ׃ חֲצוֹת לַיְלָה שָׁם עָבַרְתָּ ׃ טְמֵאִים
זֶה בָּזֶה נִצִּיתָ ׃ יְדִידִים זֶה בָּזֶה רָצִיתָ ׃ חזן כָּל בְּכוֹר שֶׁהוּא בְּכִלָּיוֹן
מִצִּיתָ ׃ לַיְלָה כְּחוּט הַשַּׂעֲרָה בְּעֵת חָצִיתָ ׃
בְּיַד וּבְיָמִין תִּסְמְכֵנוּ ׃ וּמִנֶּגֶף תַּחְסְכֵנוּ ׃ חזן בְּאֶבְרָתְךָ תְּסוֹכְכֵנוּ ׃
וּבְצֵל מָגִנֶּךָ תְּגוֹנְנֵנוּ ׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן אַבְרָהָם ׃

אתה גבור לעולם יי מחיה מתים אתה רב להושיע משיב הרוח ומוריד הגשם מכלכל חיים בחסד מחיה
מתים ברחמים רבים סומך נופלים ורופא חולים ומתיר אסורים ומקיים אמונתו לישני עפר מי
כמוך בעל גבורות ומי דומה לך מלך ממית ומחיה ומצמיח ישועה ונאמן להחיות מתים ׃

בתוף לחולל · תנות לאל זמר והודיות ושבח והלל · שככה אותו־ת
ברים מפר וקוסמים יהולל : בין שדי ילין אשכול הכופר · מצפצפת
תואמת כלה באמרי שפר · בני מכון זבולו רוחשים בלי חפר · חזן חוק
זכר קדשתו נעריץ ונספר · במעלה יתקדש ובמטה יסתלסל תמיד
ליל וצפר · קדוש : הכל יודוך זולת

אומרת אני מעשי למלך · ברת שוע ונריב הנמלך בעמק המלך ·
ברחוב נהלמת ונזורה בכל פלך · טהרת תארי מקרנת בער
נכון היום הולך : גרלני אבי ורוממתני אמי · בפת בג ערונים מכל
בנות אמי · רגלוני באהבתם מכל בנורת אמי · ובתאות געגוע
מתרפקים עמי : הייתי בקטנותי באדם כבושה · בשש ומשי בבגרי
חובש חבושה · והנה המרינה בבולשת נבלשה · ויתאוני מלכי
להנסיכי לו בקדשה : זכרתי אפר בין קטנות לנערות · בארץ חם
עד היותי בגרות · חלומות חולם גרמני לקבל מרורת · חנם בהגיעי
בזמן בגרות : טפחה ורקדה צוען ברדתי · אמרה האח האח אמה
לעבדות קניתי · יעצה להחכים בפרך לרדותי · ותאמר אך עשרתי
ואון לי מצאתי : כעת להורי קבע מלכי עברי · אנחות צעקתי מכובד
העבודה שמע ויתעבר · לבנות המקום שאל הראיתם בת צוברת
ברי ותענה יש בבית שפת שקר בלא דבר : ממרור למרור חפש
ומשכונה לשכונה · ומצאני הייתי שרויה בהיכל מסתולל חונה · נצני
נראו ושרים נכונה · סמדרי פתחו ופגיה חנטה התאנה : עלי כנפיו
פרש מתבוססת בדמי קראני · ובברית אלה עמו הביאני · פוצרים
צירים שלח ושרכני · וברפוק קולי שמעני · קומי לך בשרני · צלחה
העברה להעביר יפיה · ותרא ותקנא עגלה יפיפיה · קציניה בקראת
פקו פליליה · רמסי בחומר החזיקי מלבן סוערה עניה : ראי דרכך
בגיא דעי מה עשית למהללה · ובעבודה נגרשה ושקעה מצרים
כלה · שיתי לבך להלך המסלה · ומה תעשי ליום פקודה אם כן
ארעך בשעת קלה : תכפוה חבלי יולדה וצירי החלחלה · וקמרה

בבהלה

יוצר לשבת הגדול

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם יוצר אור ובורא חושך עושה שלום ובורא את הכל:
אור עולם באוצר חיים אורות מאופל אמר ויהי:

אתי מלבנון כלה מראש אמנה תשורי · בטוהר עדיי לבוש התכהני
והתפארי · בושם רקוח התבשמי מור ולבונה התקטרי · כי בא
עת והגיע שעה אשר למלך תשורי: חזן בין שדי ילין אשכול הכפרי ·
מצפצפת ונואמת כלה באמרי שפר · בני מכון זבולו רוחשים בלי
חפר · חוק זכר קדשתו נעריץ ונספר · במעלה יתקדש ובמטה
יסתלסל תמיר ליל וצפר · קדוש: גן נעול קראני דודי · חמק עבר
ושומרים נשאו רדידי · דלפה עיני וגרסה בזכר עניי ומרודי · דדוי
אהבת חסד תאות דודי: הן בלא לב ולב ונפש חפצה · חתן מתנדב
וכלה רוצה · ועל מה זה מתאחר דיץ העליצה · שלוחים הרצו לזה
ולזו במרוצה: זכר בה ברית ושבועת אלה · אשר בשעת ארוסיה
כרתי למהללה · חפצי ורצוני לקים בבהלה · השיב החתן לשלוחי
כלה: טענה סגלה אף היא יושר אמרים · נכונה אני ומקיימת בהן
הן הדברים · יגמול רק עמי חסד ויזכור אהבת נעורים · וימהר
לפרותי מבין חמורים: כצירי מרפא ושלוחי אמונים · נתמצעו
תאומים בזווג חתנים · לדבר על לב כלה דברים הגונים · ולהבעיר
לב החתן בקנאת מגינים: מלוכה כהתבשרה כלה בתמרוקיה מאוד
השביחה · רמוניה הנצו וסמדרה פתחה · נכונו שריה ושערה
צמחה · ותתנוה לכתר ולמלכות הצליחה: סוא מפריכה בראותה
תמהה בעיניה · הלא זאת הנמבזה והנקלה השיבה לסגניה · על
זאת שלחה וקראה לאסטגנוניה · עליה חושבת וחורקת שניה:
פריץ חיות נוהם ולבו מכבד · כלה לענות בקושי לשעבד · צערה
בפרך ובעול כבד · אולי תתגנה ותהיה ככלי אובד: קרא עלי מועד
בחוריו לשבור · צפרדע חנמל וכנים חמרים חמרים לצבור · רשף
ודבר וברד לפניו לעבור · וראשית כל אונים באהלי חם לקבור:
שלחה פרותה בעל כרחה מסתולל · ותצאנה כל הנשים אחריה

בתוף

הִנָּם יָמִים הַמְבוֹרָכִים · יוֹרֶה וּמַלְקוֹשׁ בְּאִבָּם פּוֹרְכִים · כֹּחַ תֵּרֶת
בַּאֲבִיבִים רַכִּים · כַּרְמֶל לְהַקְלִי אָבִיב פְּרוּכִים · לְשַׁנֵּן מִפְּעָלוֹת
מֵצִיץ מֵחֲרַכִּים · לְפָנָיו קוֹרְאִים. עִנְיַן אַרְבָּעָה עֲרָכִים ׃ חזן אַרְבָּעָה
עֲרָכִים אֲשַׁנֶּנָה · סִפּוּר מִסּוֹת פִּרְחֵי שׁוֹשַׁנָּה · כַּאֲשֶׁר שָׁמַעְנוּ כֵּן עוֹר
הִישׁ נָא · לְעַנְּגֵנוּ בְּנוֹפֶשׁ בָּרִאשׁוֹן לְחָדְשֵׁי הַשָּׁנָה ׃

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת ׃ רצה וכו׳ עד לציון ברחמים

אם חל ראש חודש בשבת אומרים זה (וְיִשְׂרָאֵל וְרָאשֵׁי חֳדָשִׁים ·)

וְלִירוּשָׁלַיִם מוֹפֵת הוּחַק בּוֹ כְּסוּת · מֵעֵין כָּל חַי לְהִתְכַּסּוּת · נִקְמוֹרֶת
אֲשֶׁר בְּלֵב מִכְסוּת · נִתְכְּנוּ בְּמוֹעֵד זֶה הֱיוֹת טְכוּסוֹת ·
שֶׂה לְבֵית אָבוֹת מְנוֹת בְּמִכְסוֹת · סְבוּת עָלָיו עֲסִיס אַרְבַּע כּוֹסוֹת · חזן
אַרְבַּע כּוֹסוֹת כְּבְמַחֲסֶה · בְּאַרְתָּ זֶה מִזֶּה לַחוֹזֶה · כַּאֲשֶׁר שָׁמַעְנוּ כֵּן
עוֹר נֶחֱזֶה · רְצֵנוּ כְּשֵׂי בְּחֹדֶשׁ הַזֶּה ׃

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן ׃ מודים עד ועזרתינו סלה

מְבַשֵּׂר עַם זְכִיּוֹרַת · עֲבוּרִים לְהַעֲלוֹת מִצּוּל רוֹכִיּוֹת · פְּרוּיִם חִוָּרָה
בְּמַשְׂכִּיּוֹת · פְּצוּחַ שִׁירִים תְּמוּר בְּכִיּוֹת · צְבָאוֹת כָּל חֶמְדַּת
שְׂכִיּוֹת · צֶאֱצָן יַצִּיעַ לְרוֹשֵׁשׁ אַרְבַּע מַלְכִיּוֹת ׃ חזן אַרְבַּע מַלְכִיּוֹת נָרוֹשׁ
נָא · בִּמְרוֹתְךָ פְּעֻלָּתָם כְּבָרִאשׁוֹנָה · כַּאֲשֶׁר שָׁמַעְנוּ כֵּן עוֹר הִישׁ נָא ·
וְתֵיטִיב לָנוּ בְּטוּבְךָ בָּרִאשׁוֹן לְחָדְשֵׁי הַשָּׁנָה ׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַטּוֹב
שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת ׃ אלהינו וכו׳ שים שלום עד ובכל שעה בשלומך ׃

אֶתֵּן קוֹל כְּשׁוֹרְרוּ רָאשִׁים · קְרוֹא בְּגָרוֹן בְּגֵיא הַחֲרָשִׁים · רָאשֵׁי
תְּנִינִים אֲשֶׁר עַל גַּבֵּי חוֹרְשִׁים · רְאוֹתָם בְּזֶה חֹדֶשׁ מְגוֹרָשִׁים ·
שִׁיר חָדָשׁ וְהֶגֶא מְדָרְשִׁים · תְּרַנֵּנָה שִׂפְתֵי בְּשׁוֹרֵי אַרְבָּעָה חֳדָשִׁים ׃
חזן אַרְבָּעָה חֳדָשִׁים כְּבְמַחֲזֶה · בְּאַרְתָּ זֶה מִזֶּה לַחוֹזֶה · כַּאֲשֶׁר שָׁמַעְנוּ
כֵּן עוֹר נֶחֱזֶה · בָּרְכֵנוּ בְשָׁלוֹם בְּחֹדֶשׁ הַזֶּה ׃

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְבָרֵךְ · אֶת · עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם ׃

קדיש שלם · אין כאלהינו · עלינו · קדיש יתום · יגדל

כַּכָּתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ :

לדור ודור עד גמירא קדיש שלם ומוציאין שני ספרים באחד קורין בסדר היום ובשני קורין בפרשת בא החדש הזה לכם עד תאכלו מצות ומפטירין כה אמר ה׳ ביחזקאל מ״ה ומתפללין מוסף והחזן חוזר :

מוסף לפרשת החורש

ברוך אתה יי אלהינו ואלהי אבותינו אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב האל הגדול הגבור והנורא אל עליון גומל חסדים טובים וקונה הכל וזוכר חסדי אבות ומביא גואל לבני בניהם למען שמו באהבה מלך עוזר ומושיע ומגן :

רִאשׁוֹן אִמַּצְתָּ לְפֶרַח שׁוֹשַׁנִּים · אָמוּץ לְעוֹרֵר מֵרֶדֶם יְשֵׁנִים · בְּזָכְרָךְ בְּרִית רִאשׁוֹנִים · בִּצְפוּן חֲדָשִׁים וְגַם יְשָׁנִים · גָּלוּתוֹ בְּרִית שְׁנוּנִים · גָּזַר רֹאשׁ לְאַרְבָּעָה רָאשֵׁי שָׁנִים : חזן אַרְבָּעָה רָאשֵׁי שָׁנִים בְּמַחֲזֶה · בֵּאַרְתָּ זֶה מִזֶּה לַחוֹזֶה : כַּאֲשֶׁר שָׁמַעְנוּ כֵּן עוֹר נֶחֱזֶה · לְגוֹנְנֵמוֹ בְּמָגֵן בַּחֹדֶשׁ הַזֶּה : בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן אַבְרָהָם :

אתה גבור לעולם יי מחיה מתים אתה רב להושיע משיב הרוח ומוריד הגשם מכלכל־ חיים בחסד מחיה מתים ברחמים רבים סומך נופלים ורופא חולים ומתיר אסורים ומקיים אמונתו לישני עפר מי כמוך בעל גבורות ומי דומה לך מלך ממית ומחיה ומצמיח ישועה ונאמן אתה להחיות מתים :

לְצִיּוֹן דְּרוֹר חַשְׁתָּה בּוֹ קְפוּת · דְּבַר אוֹר יְקָרוֹת לִקְפּוֹת · הַחֹדֶשׁ אֲשֶׁר יְשׁוּעַת בּוֹ מַקִּיפוֹת · הַחוֹסִים בּוֹ מִתְקִיפוֹת · וּמִנּוּ מִתְחִילוֹת וְתוֹקְפוֹת : וְוַעַד רֹאשׁ לְאַרְבַּע תְּקוּפוֹת : חזן אַרְבַּע תְּקוּפוֹת בַּשָּׁנָה · תְּחַדֵּשׁ אוֹרָם כְּבָרִאשׁוֹנָה · כַּאֲשֶׁר שָׁמַעְנוּ כֵּן עוֹד חִישׁ נָא · הַחֲיֵינוּ בְּגֶשֶׁם בָּרִאשׁוֹן לְחָדְשֵׁי הַשָּׁנָה : בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְחַיֵּה הַמֵּתִים :

נעריצך וכו׳ עד וקדוש אתה

הִנֵּה זֶה בָּא לִפְרָקִים · זְמוּן לִגְאוֹל רְצוּצִים מֵאֲרָקִים · הַחֹדֶשׁ אֲשֶׁר רְבִיבִים בּוֹ מְרִיקִים · חַשְׁרַת מַיִם לְמַלְאוֹת רֵקִים · טִיעוּת לִרְווֹת וִירָקִים · טְלָאִים בּוֹ לְהָקִים · בְּאַרְבָּעָה פְּרָקִים : חזן אַרְבָּעָה פְּרָקִים כְּבַמַּחֲזֶה · בֵּאַרְתָּ זֶה מִזֶּה לַחוֹזֶה · כַּאֲשֶׁר שָׁמַעְנוּ כֵּן עוֹר נֶחֱזֶה · וְנַעֲרִיצְךָ קָדוֹשׁ בַּחֹדֶשׁ הַזֶּה : בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָאֵל הַקָּדוֹשׁ :

תכנת שבת עד אוהבי שמך : בראש חדש או׳ אתה יצרת עד להם קבעת :

חִדּוּשׁ עֲבֹדַת חֹדֶשׁ · מַה לְהַעֲלוֹת בְּרֹאשׁ כָּל חֹדֶשׁ · וַעֲבוֹדַת רִאשׁוֹן חֹדֶשׁ · הִיא תַּקְרִים תְּחִלָּה לְכָל חֹדֶשׁ · כִּי כְּמוֹ הָיָה רֹאשׁ לְכָל חֹדֶשׁ · כֵּן יִהְיֶה רֹאשׁ לְכָל חֹדֶשׁ · וְתַעֲשֶׂה בּוֹ חֲדָשָׁה · לִבְרֹאת אֶרֶץ חֲדָשָׁה · לְהִנָּתֵן דַּת חֲדָשָׁה · לִכְרוֹת בְּרִית חֲדָשָׁה · לְהִבָּרְאוֹת בְּרִיָּה חֲדָשָׁה · לְהִתְחַדֵּשׁ רוּחַ חֲדָשָׁה · לְהוֹבִיל בּוֹ שַׁי מִנְחָה חֲדָשָׁה · וְחַמָּה וּלְבָנָה תִּתְחַדֵּשׁ · וְאוֹרָם שִׁבְעָתַיִם יִתְחַדֵּשׁ · שְׁתַּיִם בַּשָּׁנָה יִתְחַדֵּשׁ · וַיְצַמְצֵם שְׁכִינָתוֹ בְּתוֹךְ שַׁעַר הֶחָדָשׁ · וְיִקָּרֵא לוֹ שֵׁם חָדָשׁ · כְּשֵׁם הָעִיר מִיּוֹם הַמִּקְדָּשׁ · וְיִתֵּן לְעַם לֵב חָדָשׁ · לְשׁוֹרֵר בְּפִיהֶם שִׁיר חָדָשׁ · שִׁיר מְפוֹאָר וּמְחֻדָּשׁ · עַל כָּל שִׁיר מְהֻלָּל וּמְקֻדָּשׁ: כִּי שִׁירֵי אֶרְאֶלִּים · אֲשֶׁר שִׁיר וְתִשְׁבָּחוֹת מְהַלְּלִים · לִפְנֵי שִׁיר זֶה לֹא חֲלִים: וְנִצּוּחַ אֵלִים · אֲשֶׁר קוֹל הַמּוּלָּה צוֹהֲלִים · לִפְנֵי שִׁיר זֶה לֹא מְמַלְּלִים: וְרֶנֶן גַּלְגַּלִּים · אֲשֶׁר הֵם הוֹרְשׁוּ כָּל גּוֹלְלִים · לִפְנֵי שִׁיר זֶה לֹא כּוֹלְלִים: וְאֵימַת כְּרוּבִים · אֲשֶׁר הֵם צָגִים כְּמוֹ רוֹבִים · לִפְנֵי שִׁיר זֶה לֹא מַרְבִּים: וְהַדְרַת אוֹפַנִּים · אֲשֶׁר הֵם מַרְבְּעֵי פָנִים · לִפְנֵי שִׁיר זֶה לֹא סוֹפְנִים · וַהֲמוֹן גְּדוּדִים · אֲשֶׁר הֵם הוֹד אֵל מַגִּידִים · לִפְנֵי שִׁיר זֶה לֹא נֶאֱגָרִים: וְסוֹד עִירִין אֲשֶׁר כְּעֵין קָלָל בּוֹעֲרִים · לִפְנֵי שִׁיר זֶה לֹא מְפָאֲרִים: וְרֶגֶשׁ קַדִּישִׁין · אֲשֶׁר לַבְּקָרִים מִתְחַדְּשִׁים · לִפְנֵי שִׁיר זֶה לֹא מַקְדִּישִׁים: וְנַהַם שִׁנְאַנִּים · אֲשֶׁר טַעְמָם לֹא מְשַׁנִּים · לִפְנֵי שִׁיר זֶה לֹא מְשַׁנְּנִים · וּפַחַד שְׂרָפִים · אֲשֶׁר בְּרֶגַע כָּל שׂוֹרְפִים · לִפְנֵי שִׁיר זֶה לֹא רוֹפְפִים: כִּי כָּל מַחֲנוֹת קְדוֹשִׁים מְשָׁרְתִים: מְשָׁרְתָיו יְהוּ מַקְדִּישִׁים · וְגַם הֲמוֹן צְבָא מַלְאָכִים · מַנְעִימִים יְהוּ מַמְלִיכִים · וּמְרוּצוֹת חַיִל זִקִּים · כֹּחָם יְהוּ מַחֲזִיקִים · וְזִיו מִשְׁלַהֶבֶת בְּרָקִים · פְּנֵיהֶם יְהוּ מַבְרִיקִים · וְחוּצָה לָמוֹ חוֹנִים · מִתְעַלְּסִים בָּאֲהָבִים · וְעַד מְחִיצָתָם לֹא בָאִים · בְּאֵשׁ נִלְהָבִים · בְּגַחַלְתָּם נִכְוִים · וּבִפְאֵרָם הֵם נֶאֱלָמִים: וְעֵת כִּי יַתְחִילוּ יָחִישׁוּ · וְעֵת כִּי יַתְכִּילוּ יָחִילוּ · וְעֵת כִּי יִגְמוֹרוּ יַעֲרִיצוּ · וְעֵת כִּי יָחִישׁוּ יַקְדִּישׁוּ · וְעֵת כִּי יִשְׁתּוֹקְקוּ יְשַׁלְּשׁוּ · קְדֻשָּׁה מְשֻׁלֶּשֶׁת:

עינימו צירי רוגלים · ספור הוא למלכים ולרגלים : עבור מעברים
לשמרו במועדו · פרח ואביב תקופה בם לועדו · ציון שלשתם
יצרפו לסעדו : קדש בראשו ושלישו חציו ורבו לשמור · לקדש
לקחת לחגג לקצור ולגמור · רשם בכל דור שמור הוא לרוכב על
חמור : שמירת שלישו בירדן עמדה : שלהבת חציו שאון פורל
השמידה · תשועת קצירו ימיני העמידה :

ובכן ולך תעלה קדשה כי אתה קדוש ישראל ומושיע :

הוא נקרא ראש וראשון · ונואמו נקרא ראש וראשון · ומועדו
נקרא ראש וראשון · ואוויו נקרא ראש וראשון · ונוחליו
נקרא ראש וראשון · ואויבם נקרא ראש וראשון · ואוהבם נקרא
ראש וראשון · וגואלם נקרא ראש וראשון · הנה העת יבא בראש
וראשון · בקץ אשר הוא ראש וראשון · לעבור בראש וראשון ·
לכונן נכון בראש וראשון · ואתו נוצר ברוח ראש וראשון · לקעקע
שרידי ארמת ראש וראשון · לעורר צורים החצובים בראש
וראשון · לפעול חדשות בראש וראשון · לרצות חדוש תשורת ראש
וראשון · להוביל בו שי לראש וראשון : ועוד בל יוזכרו ראשונים ·
כי יחדשו חדשים וגם ישנים · פלאים מפלאים משנים · ויקיצו כל
ישנים · מהללים ומשוררים שירים משירים משננים : ולא יאמרו עוד אשר
העלה בנביא · כי אם חי יי אשר העלה ואשר הביא · ואז אל ישאג
כלביא · לערוך קרבי · חדשות להביא · ביד איש נביא · משבט לוי ·
להשיב לבבי · לחדש קרבי : ויצמיח צמח נקוב שבעה · ואתו יהו
רועים שבעה · ויתחדשו לאום דברים שבעה : ויתכסה מהם שבעים
שבעה : וישוב ויגלה לעם קדושים · אשר עמו יהו מקדשים · ולא
לעדרי צאן קדשים · עד קץ ששה חדשים · עד בא ראשון לראשי
חדשים · ואז יראה לעדת קדושים · הנשארים מעולל קדשים ·
ויראה למו אותות חדשים · לחדש שמים החדשים · למשוח קדש
קדשים · לפתוח דלת לקדושים · בשבתות ובחדשים : ואז יצורה

הַזֶּה: לְהָבִין קֶצֶב מוֹלַדְתּוֹ· מִתְּחִלָּתוֹ· וְאֶרֶךְ מְלֵאָתוֹ· עַד תַּכְלִיתוֹ:
עִמְּתוֹ לְהַרְאֵהוּ: וְלֹא הִכִּיר מַרְאֵהוּ· עַד בְּאֶצְבַּע הֶרְאָהוּ· אָז בָּן
וְרָאָהוּ: זוֹהַר לְשָׁעוֹת שֵׁשׁ: תָּאֳרוֹ לְהִתְאַשֵּׁשׁ: פְּחוֹת מִשֵּׁשׁ· כָּל
עַיִן יַעֲשֵׁשׁ: רוֹאָיו לְבַקֵּר· עֵדָיו לְחַקֵּר· מַאֲמִירָיו לְיַקֵּר· מְמִירָיו
לְעַקֵּר: בְּמֶרֶד לוֹ שִׁיֵּער· עָבְיוֹ אֵיךְ לְשַׁעֵר· עַד שְׁטִיפַת שֵׂעָר:
יְקַבְּלוּ יוֹשְׁבֵי שַׁעַר: יָדְעוּ תְּבוּנָה· לְחַוּוֹת לְאוּם נְכוֹנָה· לְהוֹרוֹת
לְיוֹדְעֵי בִּינָה· עֶרֶךְ לְבָנָה: רְגָלִים לְיַשֵּׁב· זְמַנִּים לְחַשֵּׁב· בְּעִבּוּר
אֵיךְ לְיַשֵּׁב· וְסוֹד מַה לְהַקְשֵׁב: בְּפָנָיו צָגוּ אֵילֵי קֹדֶשׁ· לְהָעִיד עֵדוּת
חֹדֶשׁ· וְאֵל נִתְעַטֵּף בַּקֹּדֶשׁ· כְּמַקְדִּישֵׁי חֹדֶשׁ· יָהּ בְּרָקְם לְעֵינוֹ
וְעֵדוּתָם דִּקְדֵּק בְּמַחֲנוֹ· וְהַכֹּל צָוְחוּ בִּמְעוֹנוֹ· מְקַדֵּשׁ הַחֹדֶשׁ בִּזְמַנּוֹ:
קֵץ מוֹלַדְתּוֹ חָל לְהַקְצוֹת· בְּיוֹם רְבִיעִי בֶּחָצוֹת· וְעַד שְׁלֹשִׁים מְרוּצוֹת·
לֹא נִכַּר בַּחוּצוֹת: לָאָה צִיר וּפָחַד· וְתָר מֵעֵת לְעֵת סְפוֹר אֶחָד· וְצוּר
לוֹ פָּץ וַיִחַד· מֵעֶרֶב וְעַד עֶרֶב מְנוֹת אֶחָד: יַלְדוּת חֶרֶס וְסַהַר בּוֹ
בְּיוֹם חֶשְׁבּוֹן מִצּוּ· וּבִתְחִלַּת בְּרִיָּתָם בְּחַלּוֹן אֶחָד נִמְצָאוּ· חזן רֵעִים
כְּנִתַּן לָמוֹ מַסּוֹרֶת אִמְּצוּ· לְחַשֵּׁב לְעַבֵּר וּלְקַדֵּשׁ סְפוּרוֹת כְּמָצְאוּ·
אֵל נָא לְעוֹלָם תּוּעֲרָץ· וּלְעוֹלָם תּוּקְדָּשׁ· וּלְעוֹלְמֵי עוֹלָמִים תִּמְלוֹךְ
וְתִתְנַשֵּׂא: הָאֵל מֶלֶךְ נוֹרָא מָרוֹם וְקָדוֹשׁ· כִּי אַתָּה הוּא מֶלֶךְ
מַלְכֵי הַמְּלָכִים· מַלְכוּתוֹ נֶצַח: נוֹרְאוֹתָיו שִׂיחוּ· סַפְּרוּ עֻזּוֹ· פָּאֲרוּהוּ
צְבָאָיו· קַדְּשׁוּהוּ רוֹמְמוּהוּ· רוֹן שִׁיר וָשֶׁבַח· תֹּקֶף תְּהִלּוֹת תִּפְאַרְתּוֹ:

חזן וקהל רִאשׁוֹן הוּא לָכֶם· לִפְסוֹחַ עֲלֵיכֶם· לְהִתְקַדֵּשׁ· בְּתוֹכְכֶם· קָדוֹשׁ·
חזן וקהל לָכֶם הוּא רִאשׁוֹן· נִצּוּרֵי כְּאִישׁוֹן· לְהַעֲרִיץ לְאֵל אַחֲרוֹן וְרִאשׁוֹן· קָדוֹשׁ:

אָרוֹן מִקֶּדֶם תִּכְּנוֹ רֹאשׁ· בִּינוֹ לֹא גָל בְּסֵפֶר תּוֹלְדוֹת רֹאשׁ· גִּלָּהוּ
תְּחִלָּה לָכֶם לִדְרוֹשׁ: דָּרוֹשׁ לְהַשְׁווֹת בּוֹ גִּיהַּ וְאִישׁוֹן· הוּפְלָא
מִכָּל עַם וְלָשׁוֹן· וְלֹא הוּמְסַר לְאָדָם הָרִאשׁוֹן: זְמַן עֶדְנָה בּוֹ בִּשְּׂרָה·
חָנוּט לְקִצּוֹ עָקוּר לְמוֹסֵרָה· טַפֶּיהָ בְּכֵן בְּשָׂרוֹ בְּשׁוּרָה: יֶרַח אֲשֶׁר
לֹא פִּעֲנַח לָרִאשׁוֹנִים· כָּמוּס לִצְפּוֹן חֳדָשִׁים וְגַם יְשָׁנִים· לְרֹאשׁ
הֻשָּׂם לְאַרְבָּעָה רָאשֵׁי שָׁנִים: מוֹעֲדִים מְזַמֵּן לִנְרְגָּלִים· נוֹעֲדִים בּוֹ

יוצר לפרשת החודש

שֶׂה הַמְסֻבָּךְ לְעֵקֶר צוּר׳ סְיַם זִכְרוֹ בְּפֶקֶר נָצוּר׳ עֲמוּסִים כְּאִתָּיו לְעֵת בְּצוּר׳ עֲרִימוּ לְשַׁי יְהֵא עָצוּר: פֶּלֶא עֲשׂוֹת נֶגֶד אָבוֹת׳ פֵּץ מִכְּבֶעָשׂוֹר לְאָסְרוֹ בַּעֲבוֹת׳ חזן צְלִיחַת יַרְדֵּן בּוֹ לְהִתְוַוֹת: צְפִיַּת שֶׂה לְבֵית אָבוֹת: לָךְ עוֹר נַקְשִׁיבָה׳ מִמַּעַיְנֵי הַיְשׁוּעָה נִשְׁאֲבָה׳ חזן שָׂשׂוֹן יִשְׁעֲךָ לָנוּ הָשִׁיבָה׳ וּבִתְחִיַּת גֶּשֶׁם נֶחְשְׁבָה: ברוך אתה יי מחיה המתים:

קִיחַת עֲלִיַּת עֶקֶר׳ הִיא נִצְּבָה בְּפֶקֶר׳ תְּוִיכַת בְּתְרֵי שַׁקֵּר: רִשְׁפָּה לוּר לְיַקֵּר: רַחַשׁ יְשֵׁנִים כְּעֶרֶב׳ רָם תְּבוּסָה כְּעוֹרֵב׳ קֵץ חָשׁ וְקָרֵב׳ לְעוֹרֵר בְּתַנִּין קְרָב: שְׁמַע מִכְּסַת פְּסָחִים׳ אֲשֶׁר כָּסוּ פְּסוּחִים׳ הִיא צִמְּתָה כַּסְּלוּחִים׳ לְהַצִּיתָם כְּקוֹצִים כְּסוּחִים: תְּרָפִים כְּרֵי לַמְעַט׳ מְנוּיֵי מְתֵי מְעַט׳ חזן תֹּקֶף הֲדָרַת מֶלֶךְ מִלְּהַמְעִט׳ הוּרְשָׁם לְהִמָּנוֹת בְּנְאֻם יִמְעַט:

הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לָכֶם לִשְׁמוֹר׳ בְּסִכְּכָם אֲסוּפֵי הַר מוֹר׳ חזן וְעִתָּם אֵל יִגְמוֹר׳ שְׁלֹשֶׁת אוֹתוֹת בּוֹ לִשְׁמוֹר:

רוֹרֵשׁ זֶה חֹדֶשׁ בְּחָדְשׁוֹ׳ לְאוֹת וּלְמוֹפֵת קִדְּשׁוֹ׳ חזן יְדִידֵי עַם קְדוֹשׁוֹ: הוֹשִׁיעָה לוֹ יְמִינוֹ וּזְרוֹעַ קָדְשׁוֹ:

הֲדוֹם מִגֵּר נְזִיד עֵרֶשׁ׳ כְּהַיּוֹם הַזֶּה יְחֻדַּשׁ בְּגוֹרֵשׁ חזן וְנוֹבִיל שַׁי בְּקֹדֶשׁ׳ בָּרִאשׁוֹן בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ:

יִמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּ יָהּ:

וְאַתָּה קָדוֹשׁ יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל אֵל נָא:

רִבּוֹרֵת עָשִׂיתָ וְחִשַּׁבְתָּ וְסִפַּרְתָּ׳ מִפְּעֻלּוֹתֶיךָ פְּעוֹל בְּסַהַר סָפַרְתָּ׳ לְאוֹתוֹת וּלְמוֹעֲדִים חֶבְלוֹ שִׁפַּרְתָּ׳ לִתְקוּפוֹת וּמַחֲזוֹרוֹת קִצּוֹ צִפַּרְתָּ׳ לְאַלְפַּיִם וְאַרְבַּע מֵאוֹת וְאַרְבָּעִים וּשְׁמֹנָה זְמַנּוֹ בֵּאַרְתָּ׳ וּבִתְשַׁע מֵאוֹת עִבּוּרִים עָרְיוֹ עִבַּרְתָּ׳ וְהַיּוֹם הוֹרֵיתָ לְעָם אֲשֶׁר בָּחַרְתָּ: לָכֵן עַל כָּל חֹרֶשׁ חָדְשׁוֹ הִגְבַּרְתָּ׳ סִפְּרוּ בְּקַרְתָּ קִצְבּוֹ חֲקַרְתָּ׳ נִזְלוּ הֵקַרְתָּ׳ פִּלְאוֹ סִקַּרְתָּ׳ מוֹעֲדוֹ יָקַרְתָּ׳ וּבוֹ יָקַרְתָּ וְנִתְיַקַּרְתָּ:

חַי וְקַיָּם נוֹרָא וּמָרוֹם וְקָדוֹשׁ

אֲבִי כָל חוֹזֶה׳ חַל בּוֹ בְּמַחֲזֶה׳ בְּנֶאֱמַר לוֹ חֲזֵה׳ תַּבְנִית הַחֹדֶשׁ הַזֶּה:

בִּפְרוּת מוֹרְרָרִים : חזן תְּפֶן בְּאֵנִי יְשָׁנָה · וְתַצְלֶנָה מֵעֲרִינָה · בָּרִאשׁוֹן לְחָדְשֵׁי הַשָּׁנָה · קָדוֹשׁ : הכל יורוך וזולת

אֵל עוֹשֶׂה נִפְלָאוֹת · בַּעֲבוּרָם עָשִׂיתָ נוֹרָאוֹת · גִּלִּיתָה בְּרִבְבֵי צְבָאוֹת · רַגְלֵימוֹ לְהוֹצִיא מִתְּלָאוֹת · הֵם כַּנְּשָׁרִים נְשׂוּאוֹת · וּמִשְׁאֲרֹתָם נוֹשְׂאוֹת · זֵכֶר טוּב מְלֵאוֹת · חֶסֶר בְּעֵינֵיהֶם רוֹאוֹת · טוֹב בָּנִים כֻּלָּם · יוֹרֵעַ פְּרִי מַעֲלָלָם · כָּל הַדֶּרֶךְ נִיהֲלָם · לִפְנֵי כָּל הַתְּלִילָם · מִלֵּא כָּל מִשְׁאֲלָם · נוֹאֲמֵי רָעְתָם הִפִּילָם · שׂוֹבַע מִן הָאֲכִילָם · עַל כָּל אוּם עֻלָּם : פָּצוּ פֶה בְּשִׁירָה · צַרְקוּ לְאָיוֹם וְנוֹרָא · קוֹל תּוֹדָה וְזִמְרָה · רַנְּנוּ לְשׁוֹרְרָה · שֵׁם הַנִּכְבָּר וְהַנּוֹרָא · שַׁבְּחוּ לְהָעִיר בְּמוֹרָא : תָּקְפוּ כֻלָּם לְהִתְאַזְּרָה · תְּנוּת כִּקְרִיעַת יַם סוּף וּכְמַכַּת בְּכוֹרִים לְהַגְבִּירָה : עזרת שמונה עשרה והחזן חוזר

ברוך אתה יי אלהינו ואלהי אבותינו אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב האל הגדול הגבור והנורא אל עליון גומל חסדים טובים וקונה הכל וזוכר חסדי אבות ומביא גואל לבני בניהם למען שמו באהבה מלך עוזר ומושיע ומגן:

מִסּוֹד חֲכָמִים וּנְבוֹנִים · וּמִלֶּמֶד דַּעַת מְבִינִים · אֶפְתְּחָה פִּי בְּשִׁיר וּרְנָנִים · לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל פְּנֵי שׁוֹכֵן מְעוֹנִים :

אֲתִית עֵת דּוֹרִים כְּנָגְעָה · בְּאַחַת וְעֶשֶׂר פּוּט נָגָעָה · גִּישַׁת צִקּוּן מַכְפֵּל כְּפָגְעָה · דֶּלֶג פַּעַם וְזֹאת רָגְעָה : הִשְׂגִּיחַ עָפָר מֵחֶרֶךְ אֲרֻבּוֹת · וְהֵתֵל אֹרֶךְ בְּתֵבֵס תַּעֲרֻבוֹת · זְמַן קָפַץ עֲשׂוֹת רַבּוֹת · חֲרָשִׁים וְגַם יְשָׁנִים לְהַרְבּוֹת : טָס וַיֵּרֶא וְעֶרֶן שָׁנָה · יָקַץ כְּיָשֵׁן וָעֵר כְּמִשְׁנָה · חזן כֶּסֶף וְרָפַק בְּפִתְחֵי יְשָׁנָה · לְהַפְשָׁה בָּרִאשׁוֹן לְחָדְשֵׁי הַשָּׁנָה :

קהל לִי עוֹר תִּגְנוֹן · בְּפָסוֹחַ וְגָנוֹן · חזן בְּגוֹנְנָךְ לְבָנוֹן · בְּמָגִנֵּי יָנוֹן : בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן אַבְרָהָם :

אתה גבור לעולם יי מחיה מתים אתה רב להושיע משיב הרוח ומוריד הגשם מכלכל חיים בחסד מחיה מתים ברחמים רבים סומך נופלים ורופא חולים ומתיר אסורים ומקיים אמונתו לישני עפר מי כמוך בעל גבורות ומי דומה לך מלך ממית ומחיה ומצמיח ישועה ונאמן אתה להחיות מתים :

מְרִימֵי עוֹל עֶגְלָה לְהַלְאוֹת · מִכְּאֵב הַגִּתָּה לְהַרְאוֹת אוֹת · נְאָקָה הֶהִישָׁה קֵץ הַפְּלָאוֹת · נִחֲצוּ לְמָאתַיִם וְעֶשֶׂר אַרְבַּע מֵאוֹת :

יוצר לפרשת החודש

לדור ודור עד גמירא קדיש שלם ומוציאין שני ספרים באחד קורין בסדר היום ובשני קורין
פרשת חקת עד תטמא עד הערב ומפטירין ביחזקאל ויהי דבר ה׳ ומתפללין מוסף

יוצר לפרשת החודש

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם יוֹצֵר אוֹר, וּבוֹרֵא חוֹשֶׁךְ עוֹשֶׂה שָׁלוֹם וּבוֹרֵא אֶת הַכֹּל:
אוֹר עוֹלָם בְּאוֹצַר חַיִּים אוֹרוֹת מֵאוֹפֶל אָמַר וַיֶּהִי:

אוֹת זֶה הַחֹדֶשׁ · אַצְתָּ מִכָּל לְקַדֵּשׁ · וּבוֹ יֶשַׁע לְחַדֵּשׁ: בּוֹחֲרֶיךָ תּוֹבְעִים
אוֹתְךָ לְקַדֵּשׁ · וְאַתָּה אוֹתָם מְקַדֵּשׁ · אֵל נַעֲרָץ בַּקֹּדֶשׁ: גְּאַלְתָּם
עַתָּה תְּחַדֵּשׁ · וְצוֹרְרֵיהֶם פִּתְאוֹם לְהָרֵשׁ · וְכָל פֶּה יְרוֹמְמֶם וִיקַדֵּשׁ:
הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לָכֶם · בְּכָל מוֹשְׁבוֹתֵיכֶם · נַחֲלָה בְּכָל קְהַלְכֶם · קָדוֹשׁ:
דְּרַשְׁתּוֹ מִכָּל חֳדָשִׁים: וְהִנְחַלְתּוֹ לִקְדוֹשִׁים · הֱיוֹת בּוֹ מְקֻדָּשִׁים:
הִזְמַנְתּוֹ לַשָּׁלִישִׁים · לְאֶפְרָתִים מוּגְלָשִׁים · לִמְנוֹת בּוֹ עַד שְׁלֹשִׁים: וּבוֹ
תַּפִּיל קְדֵשִׁים · וְתַחְמוֹל עַל צֹאן קָדָשִׁים · בְּבֵית קֹדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים:
זִכְרוֹן שְׁבוּעַת בְּרוּכִים · הִנְחַלְתָּ לִמְבוֹרָכִים · לְהוֹשִׁיעָם מִיַּד מַפְרִיכִים:
חוֹנֵן דַּלִּים וְרַכִּים · חָמַלְתָּ עַל נְמוּכִים · אֲשֶׁר אַחֲרֶיךָ מְשׁוּכִים: טוּב
טַעַם מַאֲרִיכִים · וּלְפָנֶיךָ לֵב שׁוֹפְכִים · בְּרֹאשׁ יֶרַח מַמְלִיכִים: יְקַבְּצוּ
עַתָּה מַקְהֵלִים · בְּיוֹפִי תוֹאַר מִכְלוּלִים · וְשָׁם תִּשְׁמַע פְּלוּלִים: כְּבוֹד
שִׁמְךָ מַעֲלִים · בְּשִׁיר וּבְתַחַן מִתְפַּלְּלִים · בְּחֶשְׁבּוֹן רֹאשׁ רְגָלִים · לְפָנֶיךָ
יִהְיוּ מְסֻגָּלִים · כָּל גְּזְעֵי רְגָלִים · מְשׁוֹרְרִים וּמְהַלְלִים: מַה גָּדְלוּ מַעֲשִׂים ·
לְעוֹשֵׂה נִפְלָאוֹת וְנִסִּים · לְבָנִים אֲהוּבִים וַעֲמוּסִים: נִצְּלוּ מִיַּד
פַּתְרוּסִים · אֲשֶׁר אוֹתָם מְעַשִּׂים · וְהוּעַמְתּוּ הֱיוֹת שָׂשִׂים: שׂוֹנְאֵיהֶם
בַּיָּם דּוֹרְסִים · וְכַגַּת רָאשֵׁימוֹ רוֹפְסִים · כִּי בְגוֹחָם הָיוּ חוֹסִים: עוֹלְצֵי
בְשָׂמְחוֹת · יָשִׂישׂוּ בְּרוֹב הַצְלָחוֹת · וְיִתְמַלְּטוּ מִכָּל אֲנָחוֹת: פּוֹדֶה
אֱלֹהֵי הָרוּחוֹת · הַמְעֻלֶּה בְּכָל שְׁבָחוֹת · יַטֶּה אוֹזֶן לַשִּׂיחוֹת: צוֹרְרֶיךָ
תַּפִּיל בְּשׁוּחוֹת · וְנַפְשׁוֹתָם תִּהְיֶינָה שָׁחוֹת · בְּכָל רַע מוּכָחוֹת:
קָדוֹשׁ יְקַבֵּץ עֲדָרִים וְיִזְכּוֹר בְּרִית אַבִּירִים: אֲשֶׁר לְפָנָיו הָיוּ בְרוּרִים:
רָצָה בְּבָנִים מוּבְחָרִים · מִכָּל צַר וַעֲבָרִים · לְפָנָיו הֱיוֹת מְשֻׁמָּרִים ·
שָׁקַר עֲלֵיהֶם בְּלֵיל שִׁמֻּרִים · וְקָטַל לְמַעֲנָם בְּכוֹרִים · וְהוֹצִיאָם

בפרות

תָּבֹא אִמּוֹ אֲשֶׁר לֹא עָלָה עָלֶיהָ עוֹל · וְתִנָּתֵן עַל שִׁכְמָם כְּעוֹל : הֵם נִקְהֲלוּ עֲבוּרוֹ אֶל כֹּהֵן · וְאִנֵּף בְּהִשְׁמֵר אִישׁ מְכַהֵן · תָּבֹא אִמּוֹ וְתִנָּתֵן לַכֹּהֵן · וִיכֻפַּר בָּהּ עֲוֹן כֹּהֵן : וּכְמוֹ בָּאֵשׁ נִשְׂרָף · כֵּן בָּאֵשׁ תּוּשְׂרָף : וּכְמוֹ טוֹחֵן וְהֵדַק עַד עָפָר · כֵּן תֵּדַק וְתֵעָשֶׂה עָפָר : וּכְמוֹ הוּשְׁלַךְ עֲפָרוֹ אֶל הַמַּיִם · כֵּן תּוּשְׁלַךְ אֲפָרָהּ אֶל הַמָּיִם · וּכְמוֹ נָפְלוּ בוֹ שְׁלֹשֶׁת אַלְפֵי יוֹשְׁרֵי · כֵּן יִפְּלוּ בָהּ שְׁלֹשֶׁת מִינֵי כּוֹשֶׁר : וּכְמוֹ טִנֵּף עַם טָהוֹר · כֵּן תְּטַמֵּא בְּמַגַּע כָּל טָהוֹר : וּכְמוֹ טִיהֵר עַם בּוֹ נִטְמָא · כֵּן תְּטַהֵר אִישׁ אֲשֶׁר נִטְמָא · וּכְמוֹ פִּזֵּר פִּשְׁעוֹ לְכָל דוֹר שָׁמוּר לְחַטָּאת · כֵּן תְּהֵא לְמִשְׁמֶרֶת לְמֵי חַטָּאת : לְהָרִיחַ רָמִים · לְכַבֵּס כְּתָמִים · לְנַקּוֹת טִנּוּפִים · לְהַרְחִיץ צוֹאִים · לְהַלְבִּין חֲטָאִים · לְטַהֵר טְמֵאִים : לְקַדֵּשׁ קְדוֹשִׁים · לְהַצְדִּיק עֲמוּסִים · בְּעֵץ אֶרֶז · לַעֲנוּפִים כְּאֶרֶז · בְּאֵזוֹב לְנִדְכָּאִים כְּאֵזוֹב · בַּשָּׁנִי לְשִׂפְתוֹתֶיהָ כַּשָּׁנִי · בְּתוֹלַעַת · לְאַל תִּרְאִי תּוֹלַעַת · לְבַל יִתְגָּאֶה מִתְגָּאֶה כְּאֶרֶז · שֶׁאִם לֹא יָמַךְ כְּאֵזוֹב וְיֵחָשֵׁב כְּתוֹלַעַת · לֹא יִטְהַר בְּאֵזוֹב וּבְשָׁנִי תוֹלַעַת : וְאִם לֹא יִשְׁפּוֹךְ לֵב כַּמַּיִם · לֹא יִטְהַר בִּזְרִיקַת מַיִם · וּמַה יִּתְגָּאֶה חָצִיר יָבֵשׁ · נוֹכַח אֵשׁ אוֹכְלָה אֵשׁ · וּמַה יָּעוֹז צִיץ גֵּאֶה נוֹכַח אֵל גָּאֹה גָּאָה · וְהוּא רוֹכֵב שְׁחָקִים בְּגַאֲוָה · גֵּאֶה עַל גֵּאִים · מִתְנַשֵּׂא עַל נִשָּׂאִים · וּמִתְגָּאֶה כְּאֶרֶז עַל מִתְגָּאִים · וְעָנָיו כְּאֵזוֹב עַל נִדְכָּאִים · וְצָר בְּעוֹלָמוֹ חֲמִשָּׁה מִינֵי גֵאִים · שׁוֹר בַּבְּהֵמָה · אַרְיֵה בְּחַיָּה · נֶשֶׁר בִּמְעוֹפְפִים · וְאָדָם בְּכֻלָּם · וּמֶלֶךְ מִתְגָּאֶה עַל כֻּלָּם · לָבֵשׁ גֵּאוּת מִכֻּלָּם · חַקְקָם בְּכֵס שְׁבִיבֵי אֵשׁ · אַרְבָּעָה בְּכֵס מַעֲלָה · וְאֶחָד בְּכֵס מַטָּה · כִּי כֵּס מַעֲלָה מְכֻוָּן כְּנֶגֶד כֵּס מַטָּה · וְכָל אֲשֶׁר יֵשׁ בְּמַעֲלָה יֵשׁ בְּמַטָּה · כִּסֵּא מוּל כִּסֵּא · הֵיכָל מוּל הֵיכָל · מִקְדָּשׁ מוּל מִקְדָּשׁ · זְבוּל מוּל זְבוּל · מִזְבֵּחַ מוּל מִזְבֵּחַ · בָּנִים מוּל בָּנִים · עֲבָדִים מוּל עֲבָדִים · מַלְאָכִים מוּל מַלְאָכִים · מְשָׁרְתִים מוּל מְשָׁרְתִים · צְבָאוֹת מוּל צְבָאוֹת · כְּרוּבִים מוּל כְּרוּבִים · אֲלָפִים מוּל אֲלָפִים · רְבָבוֹת מוּל רְבָבוֹת · קְדוֹשִׁים מוּל קְדוֹשִׁים · מַחֲנוֹת מוּל מַחֲנוֹת · מַעֲרִיצִים מוּל מַעֲרִיצִים : מַקְדִּישִׁים מוּל מַקְדִּישִׁים · וּקְדֻשָּׁה לְקָדוֹשׁ מְשַׁלְּשִׁים : ככתוב על יד נביאך וכו׳

יוצר לפרשת פרה

הַחֲשׁוּפוֹת אֲטוּרוֹת ׳ הַפְּרוּטוֹת אֲצוּרוֹת׳ הַכְּלוּלוֹת עֲצוּרוֹת׳ הַקַּלּוֹת
חֲמוּרוֹת׳ מוֹצִיא מִזָּלוֹת יְקָרוֹת׳ מַתִּיר מֵאֲסוּרוֹת מְתָרוֹת׳ נוֹתֵן
מִטְּמֵאוֹת טְהוֹרוֹת: מִן הַחֵלֶב שׁוּמֶן הַלֵּב׳ וּמִן הַדָּם טְחוֹל הַדָּם׳
וּמִבָּשָׂר בְּחָלָב כְּחַל הֶחָלָב: מִכִּלְאֵי בְגָדִים תְּכֵלֶת בְּסָדִין׳ מֵאֵשֶׁת
אָח׳ יִבּוּם הֶאָח׳ מֵאֵשֶׁת אִישׁ׳ יְפַת תּוֹאַר לָאִישׁ׳ מִטֻּמְאַת נִדָּה
טַהֲרַת בְּתוּלֵי אִשָּׁה׳ מֵהֶתֵּר אִסּוּר׳ וּמֵאִסּוּר הֶתֵּר׳ מִטָּמֵא טָהוֹר׳
וּמִטָּהוֹר טָמֵא׳ בַּהֶרֶת מְמוּעֶט תְּטַמֵּא׳ פָּרְחָה בְּכֻלּוֹ עוֹר בַּל תְּטַמֵּא׳
הַמֵּת בַּבַּיִת אֵינוֹ טָמֵא׳ יָצָא מִמֶּנּוּ אוֹתוֹ מְטַמֵּא׳ שְׂעִיר יוֹם כִּפּוּר מְכַפֵּר
עַל כָּל טָמֵא וְכָל מַעֲסִיקָיו בְּגָדִים מְטַמֵּא׳ פָּרָה אֲדֻמָּה עוֹשֶׂיהָ
מְטַמְּאָה׳ וְהִיא עֲשׂוּיָה לְטַהֵר כָּל טְמֵאָה׳ וַאֲפָרָהּ נַעֲשָׂה אָב הַטֻּמְאָה׳
וְהִיא מְטַהֶרֶת אֲבִי אֲבוֹת הַטֻּמְאָה: בְּכֵן אֵין לְהָבִין סוֹד תּוֹרָתֶךָ׳ וְלֹא
זִקּוּק אִמְרָתֶיךָ׳ וְלֹא צֵרוּף גְּזֵרוֹתֶיךָ: בְּכֵן אֵין לְהָמִיר וְלֹא לְהִתְמִיר׳
אֵין לְהַרְהֵר וְלֹא לְהַרְחֵר׳ אֵין לֵידַע וְלֹא לְיַדַּע׳ עֲמוּקָה מִשְּׁאוֹל
מַה תֵּדַע׳ נָעוּ מַעְגְּלוֹתֶיהָ לֹא תֵדָע: זוּ בַּאֲמִירָה וְזוּ בִּגְזֵרָה׳ זוּ בַּאֲסִיפָה
וְזוּ בַּחֲסִיפָה׳ זוּ בִּנְשִׁיקָה וְזוּ בִּתְשׁוּקָה׳ זוּ בִּכְבִישָׁה וְזוּ בְּהַפְרָשָׁה׳ זוּ
בִּדְרִישָׁה וְזוּ בַּחֲרִישָׁה׳ וְכָל אִמְרָה הֶחָקוּק בָּהּ חֻקָּה׳ אֵין לְהַרְהֵר
וְלוֹמַר עַל מַה נֶחְקְקָה׳ שֶׁכָּךְ נִתְּנָה בִּנְשִׁיקָה: וְכֻלָּם נְכוֹחִים לַמֵּבִין׳
וְכָל הַמַּשְׂכִּיל יָבִין׳ חוּץ מִטַּעֲמֵי פָּרָה שֶׁאֵין לְהָבִין׳ וְכָל חֲכַם לֵב יָדַל
מִבִּין׳ חֲפָצֶיהָ אֵין לְהָבִין: וּבִשְׁמוֹת תְּעוּדָה הִיא נְקוּבָה׳ לְכָל קָרְבָּן
שַׁי לֹא שָׁוָה׳ שֶׁהֵם זְכָרִים וְהִיא נְקֵבָה׳ לְטַהֵר שִׁמְצַת עֵגֶל תּוֹעֵבָה:
הֵם הֵמִירוּ כָּבוֹד בְּבֶן פָּרָה: וְסָרְרוּ בוֹ כְּפָרָה׳ תָּבֹא אִמּוֹ אֲשֶׁר הִיא
פָּרָה׳ וְתִהְיֶה לָעָם כַּפָּרָה: הֵם הֶאֱדִימוּ בוֹ פָּנִים׳ וְאָדְמוּ עֶצֶם מִפְּנִינִים׳
תָּבֹא אִמּוֹ אֲשֶׁר הִיא אֲדֻמַּת פָּנִים׳ וּבָהּ צַח וְאָדוֹם יִשָּׂא פָנִים: הֵם
חֲרָטוּהוּ הֱיוֹת צָג כִּתְמִים׳ וּבָהּ חֻיָּבוּ מִהְיוֹת תְּמִימִים׳ תָּבֹא אִמּוֹ תְּמִימַת
תְּמִימִים׳ וּבָהּ יְטַהֵר תַּמָּה הַצּוּר תָּמִים: הֵם שִׁחֲתוּ לְפֶסֶל כָּל מוּם
וְנֶעֶנְשׁוּ בוֹ הֱיוֹת בַּעֲלֵי מוּם׳ תָּבֹא אִמּוֹ אֲשֶׁר אֵין בָּהּ מוּם׳ לְהַדִּיחַ
דִּמֵּי יָפָה וְאֵין בָּהּ מוּם: הֵם זָמְמוּ בְּעֵגֶל לִמְעוֹלִי׳ נִיזְבְּחוּ לוֹ וַיִּפְרְקוּ עוֹלִי׳

חזן וקהל זאת הוקשה מאד בעיניהם · איך לטהר בית מעוניהם
בקצת מקומות א״א טהור וקדוש האיר עיניהם · קדוש:
אצילי עם עולי גולה · כחשבו קץ גאלה · עלות בנות בית בגילה:
לחגי זכריה ומלאכי נגלה · ולהם אל במחזה גלה · קץ
זמן פרה ועגלה: ערוך מול גורן עגולה · זאת עשות בחוק מגילה·
לטהר טמאת סורה וגולה: זממו בנות בתי חצרים · על
צחיח סלע מבצרים · מפני טמאת תהום מאצרים: רגלו בם מלאות
עברים · בתוכם נולדים ושם ברים · עד יגדלו בכח כגבורים: בעת
יפריחו בבעלי דברים · יגישו למו איתני שורים · מרפינים להחזיק
ילדים גבורים: ירכיבו על גבם דלתות · כאיש על רגלו באותות
על דרך שלוח לאתות: רגל מלהוציא חוץ מדלתות · בלי להאהיל
בטמאת מיתות · דקדוק טהרות שמור ברתות: בידם כוסות אבן
למלאות · מים קדושים בם לדלות · מי נדה לקצם להעלות: יעלו
משם לבית עזרה · זכים משגיאות הרהור זרה · להוציא רשן השמור
לעזרה: קנקן החבוי שם בחפירה · מלא מאז אפר פרה לתשע
מאות וששים לתפארה: יביאו איל מוקרן במטרה · בראשו חבל
ושוט טהרה · לטהרת זאת כרמים נוטרה: לקחו מעפר אשר
בכלי · וטהרו וקדשו היכלי · מפי רעת יין חכלילי: ידעו כח נצות
הילי · רחצו והזכו כל קהלי · והתלו חובש עוצב מחלי: רגל מהיר
עוד לאילי · ופרה שניה עש וחילי · ונקדש אלהים יי חילי:
ובכן ולך תעלה קדשה כי אתה קדוש ישראל ומושיע:
אין לשוחח עוצם נפלאותיך · אין להגיד חקר דתותיך · אין להבין
תקף מפעלותיך · אין לפענח עומק פלאותיך · אין לעמוד על ספן
מדותיך · אין לחקור סוד חדותיך ואין להשמיע כל תהלותיך · אין
לגלות סוד ערותיך: המפורשות סתומות · הגלויות עלומות·
המבוארות חתומות · המשננות עצומות · החקוקות רשומות·
החסרות מיתרות · האטורות מתרות · השחורות צחורות·

וְשִׁנּוּן הֲלָכוֹת׳ אֵלֶּה הַנֶּעֱרָכוֹת׳ וְאֵלֶּה הַמִּתְהַלְּכוֹת׳ רָאִיתָה אֵיךְ לַחֲזוֹת׳ דָּמָה אֵיךְ לְהַזּוֹת׳ בְּאוֹרָה מִלְהַבְזוֹת׳ לְחַוּוֹת לְמִי זֹאת: בְּדִבּוּר אֱמוֹר אֶל הַכֹּהֲנִים שָׁנָה עֹז פָּנָיו׳ שָׁב וַיַּעֲרוֹךְ זֹאת לְפָנָיו׳ וְהֵאִיר עֵינָיו: יַעַן כְּנֶאֱמַר לוֹ וְלָקְחוּ לַטָּמֵא׳ פַּלָּצוּת בִּיעַתְּתוֹ וְשָׂח מִי יִתֵּן טָהוֹר מִטָּמֵא: קוֹשְׁטְ אִמְרֵי פָּרָה: כָּל טָהוֹר מְטַמְּאָה׳ וְאֵיךְ הִיא תַּעֲבִיר רוּחַ הַטֻּמְאָה: לוֹ הִגִּיד אֵל חֻקָּה חַקְתִּי וּמָה תִּגַּע לֵידַע׳ עֲמוּקָּה מִשָּׁאוּל מַה תֵּדַע: יָבֹא אֵפֶר פָּרָה׳ לְהַלְבִּין טִנּוּף בֶּן פָּרָה׳ הֱיוֹת כַּפָּרָה׳ לְסוֹרֵרָה כְּפָּרָה׳ חזן רָמַז בְּוְיִקְחוּ אֵלֶיךָ הֱיוֹת פָּרָתוֹ מוּתְמֶרֶת׳ שֶׁכָּל הַפָּרוֹת כָּלוֹת וְשֶׁלְּךָ לָעַד עוֹמֶדֶת:

אֵל נָא לְעוֹלָם תּוּעֲרָץ׳ וּלְעוֹלָם תּוּקְדָּשׁ׳ וּלְעוֹלְמֵי עוֹלָמִים תִּמְלוֹךְ וְתִתְנַשֵּׂא: הָאֵל מֶלֶךְ נוֹרָא מָרוֹם וְקָדוֹשׁ׳ כִּי אַתָּה הוּא מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים׳ מַלְכוּתוֹ נֶצַח׳ נוֹרְאוֹתָיו שִׂיחוּ׳ סַפְּרוּ עֻזּוֹ׳ פָּאֲרוּהוּ צְבָאָיו׳ קַדְּשׁוּהוּ רוֹמְמוּהוּ׳ רוֹן שִׁיר וָשֶׁבַח׳ תֹּקֶף תְּהִלּוֹת תִּפְאַרְתּוֹ:

חזן וקהל לְטַהֵר טְמֵאִים׳ לְטַמֵּא טְהוֹרִים׳ בְּאוֹמֶר קָדוֹשׁ:

אִמְרָה סְנוּנָה וּצְרוּפָה׳ בְּרוּלָה בְּרָתָהּ מֵעֲרוּפָּה גְּדֵלָה כְּרַעֲנָן לִתְרוּפָה: דְּרוּשָׁה בְּזִקּוּק שִׁבְעָה מִשִּׁבְעָה׳ הֲזָיוֹת טְבִילוֹת וְכִבּוּסִים שִׁבְעָה׳ וּפָרוֹת וְכֹהֲנִים טְהוֹרִים וּטְמֵאִים שִׁבְעָה: זִקְנֵי גָזִית תְּמִימִים מִמּוּם׳ חֲבוּאֶיהָ יְבַקְּרוּ לְבַל הֱיוֹת בָּהּ מוּם׳ טְהוֹרָה תִּהְיֶה לָאַדְמוּת מִמּוּם: יֵעָשֶׂה מֵהוֹן כֹּהֵן כֶּבֶשׁ פָּרָה׳ כִּפָּה מוּל אוֹתָם בְּהוֹר תִּפְאָרָה׳ לְהוֹצִיא בָּהּ תְּמִימָה חֵטְא תָּמָה מְפִירָה: מִסַּעֲדָיו אִתּוֹ יָצְאוּ לְהַר הַמִּשְׁחָה׳ נָחַץ טְבוּל שְׁנִירַת עֲבוּר כּוּרָה שׁוּחָה׳ סֵדֶר מַעֲרֶכֶת וְלֹא שָׁהָה: עָמַד מִקֶּדֶם וּפָנָיו לְמַעֲרָב׳ פָּרָה שָׁחַט וְדָם לֹא עָרַב׳ צָת בָּהּ חֲרִיּוֹת וּמוֹקְדָהּ הֵרַב: קָם מוּל שַׁעַר אֵיתוֹן וְדָם שֶׁבַע יַזֶּה׳ רַעֲנָן אֶרֶז וְאֵזוֹב וּשְׁנִי יֶחֱזֶה׳ שְׁמַע לְכָל עֵץ אֶרֶז זֶה וְאֵזוֹב זֶה: תַּרְגְּלָהּ וְחִלְּקָהּ לִשְׁלֹשָׁה חֲלָקִים׳ כָּל מִשְׁמָרוֹת שְׁלֹשָׁה מְחַלְּקִים: תְּכוּנָה לְמִשְׁמֶרֶת עַד נְקוּקִים יְקִים:

חזן

וְזָר ׳ פְּאֵר בִּקוֹרֶיהָ בְּאֶגֶד מְשֻׁזָּר ׳ פְּעֻלָּתָהּ בְּסֶגֶן בַּעֲדִי מָשְׁזָר ׳ חזן
צְפוּנָה לְטַהֲרַת ׳ עָם ׳ אֵל ׳ עָזַר ׳ צִוָּה צוּר לְצִיר צוּר צְרוּרָה לְאֶלְעָזָר׃
עוֹלָם וּמְלוֹאוֹ שֶׁלָּךְ ׳ חָפַצְתָּ לְהַצְדִּיק קְהָלָךְ ׳ חזן עַל כֵּן אוֹחִיל
לָךְ ׳ לְהַגְשִׁים תְּחִי אֲטוּמֵי פָּעֳלָךְ׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְחַיֵּה הַמֵּתִים׃
קִפְּאוֹן חוֹק אֲלֻפַּת הַיְקָר ׳ לוּטָה בְּאוֹר יָקָר ׳ חֲשׂוּף לְעַם מְיֻקָּר
לַעֲמוֹר עַל עִקָּר׃ רְעֵבִים לְפַעֲנֵחַ דָּתֶיהָ ׳ פַּעֲנַח מְרוּתֶיהָ ׳
צְמֵאִים גְּמוּת חֵרוּתֶיהָ ׳ גִּלָּה עֵדוּתֶיהָ׃ שֶׁמֶץ רְגָלִים טַהֵר ׳ מְצָרֵף
וּמְטַהֵר ׳ הֶרֶב לְכַבְּסֵם תְּמַהֵר ׳ מְעֻוָּיִם אוֹתָם לְטַהֵר׃ תִּקְרָא
כֹּהֵן ׳ בְּחַטְּאָךְ בְּאֵזוֹב מִתְכַּהֵן ׳ חזן טְהוֹרִים זְרוֹק כִּמְכַהֵן ׳ תְּמוּר
דַּם מַקַּח אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן׃

יִמְלוֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּ יָהּ׃

וְאַתָּה קָדוֹשׁ יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל אֵל נָא׃

אָמַרְתִּי אֶחְכָּמָה וְהִיא רְחוֹקָה ׳ שָׂח אִיתִיאֵל עֲדֵי זֹאת חֻקָּה ׳ בְּלֹא
נִפְלֵאת הִיא וְלֹא רְחוֹקָה ׳ זֹאת פְּלִיאָה הִיא וּמְרוּחָקָה ׳
מִלְּפָנֶיהָ מִשְׁפָּט וְחֻקָּה ׳ וּמֵאַחֲרֶיהָ תּוֹרָה וְחֻקָּה ׳ בֶּחָרוּת חֲקוּקָה ׳
וּבְלוּחַ לֵב מְחֻקָּה ׳ מְרוֹק תְּלוּלָה וּמִשְּׁאוֹל עֲמוּקָה ׳ מְדָרֵי אַרְקָא ׳
מְסִלָּתָהּ חֲמוּקָה ׳ בְּכֵן אֵין לַעֲמוֹר בְּסוֹדָהּ ׳ וְאֵין לְהַגִּיעַ יְסוֹדָהּ ׳
וְאֵין לַחֲקוֹר חֻקָּהּ ׳ וְאֵין לְהַחֲלִישׁ חֶלְקָהּ ׳ וְאֵין לֵידַע עֶרְכָּהּ ׳ וְאֵין
לְהָבִין דַּרְכָּהּ ׳ אֱלֹהִים הֵבִין דַּרְכָּהּ ׳

חַי וְקַיָּם נוֹרָא וּמָרוֹם וְקָדוֹשׁ׃

אֲצוּרָה וּמְפוֹרָשָׁה ׳ עֲצוּרָה וְלֹא מְפוֹרָשָׁה ׳ זֹאת חֻקַּת הַפָּרָשָׁה ׳
בְּכָל שָׁנָה מִתְפָּרְשָׁה׃ לְבַעֲלֵי אֲסֻפּוֹת ׳ חֵרוּתֶיהָ חֲסוּפוֹת
וְכָל צְרוּרוֹת כְּסוּפוֹת ׳ דִּקְדּוּקֶיהָ סְפוּת׃ עֲרוּכָה וּשְׁמוּרָה ׳ קְצוּבָה
וּגְמוּרָה ׳ דְּרוּשָׁה וַאֲמוּרָה ׳ בְּקַלָּה וַחֲמוּרָה ׳ זִינָה לְעָנָיו ׳ בִּפְנִינֵי
מְעוֹנָיו ׳ וְהִגִּיהַּ עִנְיָנָיו ׳ בְּפוּץ מַעְיָנָיו ׳ רָעַד כְּהִסְכִּית טַעַם תְּחִלַּת
מִשְׁנָתָהּ ׳ פָּרָה בַּת שְׁתַּיִם עֶגְלָה בַּת שְׁנָתָהּ ׳ בְּצֵר צִיר תַּחַן כְּקַשֵּׁב
שְׁמוּעָתָהּ ׳ נָא מְנִי יִפְרֶה מוֹרֶה הֲלָכָה לִשְׁעָתָהּ ׳ יָרְעוּ בָּהּ הֲלִיכוֹת ׳

יוצר לפרשת פרה

אַשְׁרֵי כָּל חוֹסֵי בָךְ׃ בְּאַהַב יֶאֱהָבֻךְ׃ גּוֹי אֲשֶׁר אֲהֵבְךָ׃ דְּבַקְתֶּם בָּךְ׃
הֲלֹא אַתָּה תָּרִיב רִיבָךְ׃ וּתְיַסֵּר אֶת נֶגְדָּךְ׃ זְכוֹר בִּנְךָ נֶאֱהוּבָךְ׃
חֲתוּמִי עַל לִבָּךְ׃ טַהֲרֵם מִכָּל טֻמְאוֹתָם׃ יָהּ כַּפֵּר נָא אַשְׁמָתָם׃
כּוֹשֶׁר תְּהֵא אַחֲרִיתָם׃ לָעַד יִתְקַיֵּים שְׁמוּתָם׃ מַהֵר עַתָּה תְּשׁוּעָתָם׃
נָאוֹר כִּי אַתָּה תִּקְוָתָם׃ שַׂמְּחֵם בְּשׂוֹבַע שִׂמְחָתָם׃ עֻזְּךָ תְּפָאֵר אוֹתָם׃
פְּנֵה אוֹתָם לְצִדְקָם׃ צַמְּחֵי צֶמַח לְחַבְּקָם׃ קָדוֹשׁ מִכָּל עָוֹן נַקֵּם׃ רָם
בְּטוּב חַזְּקֵם׃ שָׁמְרֵם וּבְצִלְּךָ דַּבְּקֵם׃ שַׁכְּנֵם וְכָאֵזוֹר תַּדְבִּיקֵם׃
תֹּאמַר בְּדָתְךָ לְהַמְתִּיקָם׃ כִּקְרִיעַת יַם סוּף וּכְמַכַּת בְּכוֹרִים שׂוֹנְאֶיךָ
לְהַבְקִיקָם׃ עזרת שמונה עשרה והחזן חוזר

ברוך אתה יי אלהינו ואלהי אבותינו אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב האל הגדול הגבור והנורא אל עליון גומל חסדים טובים וקונה הכל וזוכר חסדי אבות ומביא גואל לבני בניהם למען שמו באהבה מלך עוזר ומושיע ומגן:

מִסּוֹד חֲכָמִים וּנְבוֹנִים׃ וּמִלֶּמֶד דַּעַת מְבִינִים׃ אֶפְתְּחָה פִּי בְּשִׁיר וּרְנָנִים׃ לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל
פְּנֵי שׁוֹכֵן מְעוֹנִים:

אֲצוּלַת אוֹמֶן בְּצֵרוּף זְקוּקָה׃ בִּנְבִכֶיהָ זֹאת בַּלָּט פְּקוּקָה׃ גְּלוּמָה
עֲלוּמָה וּנְקוּקָה׃ דְּבוּרָה עַל אוֹפַן חֲקוּקָה׃ הַמְּסֻקָּלָה׃
וְהַמְעֻנָּקָה׃ וְרִאשׁוֹנָה רִאשׁוֹן לְמִשְׁמַר חֻקָּה׃ זָר שִׁבְעָתַיִם מְזֻקָּקָה׃ חוֹק
טָהוֹר מְטַמֵּא מְחֻזָּקָה׃ טְבוּעָה בְּלֹא רְחוּקָה וְהִיא רְחוּקָה׃ יְחוּסָה
אֲטוּרָה וּרְחוּקָה׃ חזן כְּתֹמֶת חֲמוּקָה בָּהּ מְחֻקָּה׃ לְטַהֲרַת חֲשׁוּקָה
נֶחֶקְקָה זֹאת חֻקָּה:

מְקוֹמָהּ יִגְלֶה׃ מַעֲמַקֶּיהָ יִדְלֶה׃ חזן לְעֵת יִגָּלֶה׃ גְּנוּנָיו יַעֲלֶה:
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן אַבְרָהָם:

אתה גבור לעולם יי מחיה מתים אתה רב להושיע משיב הרוח ומוריד הגשם מכלכל חיים בחסד מחיה מתים ברחמים רבים סומך נופלים ורופא חולים ומתיר אסורים ומקיים אמונתו לישני עפר מי כמוך בעל גבורות ומי דומה לך מלך ממית ומחיה ומצמיח ישועה ונאמן להחיות מתים:

מִמָּרָה חֻקָּה גָזַר׃ מִגַּבְנוּן אִמְרָה נִגְזַר׃ נֶאֱמָן לְאָזְנָהּ נִתְאַזַּר׃ נֵצַח
עֲדֵי כֵן בִּנְזָרָה נָזַר׃ סְלוּלֵי צְפוּנֶיהָ חֲלֵץ אָזַר׃ סָקַר בְּאִבְיָהּ
וְנֶחְשַׁב לְמוֹ זָר׃ עֵרֶךְ בָּהּ חוֹק לְעַם מְפֻזָּר׃ עֲבוּר מִלְּפַתֵּל עִקֵּשׁ כְּמִין
נִזָּר׃

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרֵא חוֹשֶׁךְ עוֹשֶׂה שָׁלוֹם וּבוֹרֵא אֶת הַכֹּל:
אוֹר עוֹלָם בְּאוֹצַר חַיִּים אוֹרוֹת מֵאוֹפֶל אָמַר וַיֶּהִי:

אוֹם אֲשֶׁר בְּךָ דְבוּקָה· חָפַצְתָּ וְרָצִיתָ לְצַדְּקָה· לְהַנְחִילָהּ מִרְבַשׁ
מְתוּקָה: בְּבֵיאוּר אֲרוּכָה וַעֲמוּקָה· בָּהֶם בְּאַהַב לְחָשְׁקָה·
כִּרְבִיד לְצַוָּאר לַחֲבְקָה: גַּם הִיא בִּמְאֹד מְחֻזָּקָה· בְּתוֹקֶף וּבִתְנַאי
נֶחֱקָקָה· מֵעִמּוֹ בְּלִי לְסַלְּקָה: אַשְׁרֵי מִי זֹאת· בְּהִתְחַזְּקָם בַּתּוֹרָה
זֹאת· בְּפִתְחֵי מְזוּזוֹת· קָרוֹשׁ: דָּרַשׁ בְּעַד נוֹטְרָה· וְנָם לְהָבִיא פָּרָה·
בְּעֲדָם עֲבוּר לְכַפָּרָה: הֲלֹא כְחָטְאוּ בְּבֶן פָּרָה· חַרְתָּ עֲלֵיהֶם גְּזֵירָה·
וְהִנָּם בַּאֲמִירָה סוֹרֵרָה: וְזֶה הַמְקַבֵּל עֲתִירָה· חָשַׁךְ מֵהֶם עֶבְרָה·
וְכָל צוּקָה וְצָרָה: זִכְרוֹן פָּרָה אֲרוּמָה· בְּפִי יוֹנָה תַּמָּה· לָעַד בְּלִי
לְעַלְמָה: חֶסֶר דַּת תְּמִימָה· יַעַטוּ בָהּ לְהִתְרוֹמְמָה· לִפְנֵי יוֹצֵר נְשָׁמָה:
טַעֲמֶיהָ בְּטוּב נְעִימָה· בְּלִי הֱיוֹת לְשַׁמָּה· בְּהוֹשְׁבָךְ הָאָרֶץ הַנְּשַׁמָּה:
זֹאת חֻקַּת הַתּוֹרָה· עֲרוּכָה בַּכֹּל וּשְׁמוּרָה· בָּהּ לְהַקְדִּישׁ לְנוֹרָא·
קָדוֹשׁ: יְקָרָה וְהַרְבָּה תְּמִימָה· מִכָּל מוּם שְׁלֵמָה· וּבִנְקִיּוּת וּבְטָהֳרָה
מְסֻיָּמָה: כְּתַב חָקוּק רְשׁוּמָה· לְשַׂמֵּחַ נֶפֶשׁ עֲגוּמָה· לְמַעְלָה לִזְקוֹף
וּלְרוֹמְמָה: לְטַהֵר חֵטְא וְאַשְׁמָה· וְלִמְחוֹל עָוֹן וְזִעוּמָה· עוֹד בְּלִי
לְהַאֲשִׁימָה: מְטַהֶרֶת גּוֹי אֶחָד· לְרַצּוֹת שֵׁם הַמְיוּחָד· אֲשֶׁר בְּכָל
פֶּה מִתְיַחַד: נַפְשָׁם תּוֹחֲשָׁךְ מִפַּחַד· וְהֶגְיוֹנָם בַּל יִתְכַּחַד· בְּהִתְפַּלְּלָם
בְּלֵב אֶחָד: שׂוֹנְאֵיהֶם יוֹרְשׁוּ כְּאֶחָד· בְּפַחַת וָפַח וָפַחַד· בְּעָבְרָם לְצוּר
שְׁכֶם אֶחָד: עַל יַד כֹּהֵן נְתִינָתָהּ· לִכְבוֹדוֹ מַתְּנָתָהּ· דִּקְדֵּק בְּכָל
פִּנָּתָהּ: פְּעֻלָּתָהּ וְהַקְרָבָתָהּ· הוּא יַקְרִיב אוֹתָהּ· וְהוּא יוֹצִיא אוֹתָהּ:
צוֹפִים הַכֹּל בְּטוֹבָתָהּ· וּמְתַנִּים אֶת בִּרְכָתָהּ· כָּל קְהַל עֲדָתָהּ:
קְדוֹשָׁה וְלֹא פְסוּלָהּ· בְּלֹא מוּם וְעַוְלָה· כְּקָרְבָּן כָּלִיל וְעוֹלָה: רָם
אוֹתָהּ עִלָּה· בְּחֵפֶץ וְלֹא בִגְעִילָה· קְהָלוֹ בָהּ לְהוֹעִילָה: שׁוֹמְרֶיהָ
יוּנְצָרוּ מֵחַלְחָלָה· מִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה· בְּשׁוֹרְרָם שִׁיר וּתְהִלָּה: תְּחַפֵּן
בְּכֻלָּם בְּרוּרִים· אֲשֶׁר שִׁמְךָ מַזְכִּירִים· וּזְרוֹק עֲלֵימוֹ מַיִם טְהוֹרִים·
קָדוֹשׁ: 　חכל יודוך זולת

אשרי

יוצר להפסקה שנייה

פָּסַחְתָּ עַל פְּתָחַי בְּרַם בְּרִית שָׁלַחְתָּ אֲסִירָי: לִי אָבִי אַלּוּף נְעוּרָי: צִיּוֹן
הִשְׁלַחְתָּ בְּסֵפֶר כְּרִיתוּת גְּרוּשֶׁיךָ · אוֹ הִמְכַּרְתָּ לִצְמִיתוּת אֶל מִי מְנוּשֶׁיךָ ·
אַךְ אוֹסִיף לְהַבִּיט אֶל הֵיכַל קָדְשֶׁךָ: צָמְאָה לִתְשׁוּעָתְךָ נַפְשִׁי
וְתוֹחַלְתִּי מְמֻשָּׁכָה · אֲסִירַת הַתִּקְוָה בְּקִוּוּי אַחַר קִוּוּי חוֹכָה · כִּי שָׁם
צִוָּה יְיָ אֶת הַבְּרָכָה: צְבִי צִבְאוֹת גּוֹיִם מַחְמַד לִבִּי וְעֵינָי · תִּדְבַּק
לְשׁוֹנִי לְחִכִּי אִם לֹא אֶזְכְּרֵכִי בְּרֹאשׁ זִכְרוֹנָי · נְנַגֵּן כָּל יְמֵי חַיֵּינוּ עַל בֵּית
יְיָ: קוֹלִי שָׁמַעְתָּ הָשֵׁב לִשְׁכֵנֵינוּ אֶל חֵיקָם · חֶרְפָּתָם אֲשֶׁר חֵרְפוּךָ יְיָ
מְנַת חֶלְקָם · שְׁנַת רָצוֹן לַייָ וְיוֹם נָקָם: קְרָא לִשְׁבוּיִם דְּרוֹר וְלַאֲסִירִים
פְּקַח קוֹחַ · תַּנְחֶה אֶל מְחוֹז חֶפְצָם הוֹלְכֵי שְׁחוֹחַ · וְשָׁם יָנוּחוּ יְגִיעֵי כֹחַ:
קֶרֶם קִנְיָנֶיךָ וּסְגֻלָּתֶךָ · לֹא יוֹסִיפוּ לְדַאֲבָה צֹאן מַרְעִיתֶךָ · וְהֵם עַמְּךָ
וְנַחֲלָתֶךָ: רַצְתִּי מֵעֲבוֹדָתִי מַרְעִיד אֶל עֲבוֹדָתֶךָ · פִּנִּיתִי הַבַּיִת לַחְשֹׁק
נֶשֶׁק תֶּשֶׁק תְּשׁוּקָתֶךָ · וַאֲנִי בְּרוֹב חַסְדְּךָ אָבֹא בֵיתֶךָ: רְאוּת עַיִן לֹא
נִרְאֲתָה לִבְרִיּוֹתֶיךָ · צְפִיַּת לֵב בְּמִקְצָרַת הִמְשַׁלְתָּ אַךְ לֹא כָּל
תִּפְאַרְתֶּךָ · עַיִן לֹא רָאֲתָה אֱלֹהִים זוּלָתֶךָ: רְנָנוֹת יְהַלֵּל פִּי בְּאֵין
לַהֲבִיאֲךָ תְּשׁוּרַי · בְּזָכְרְךָ חִבַּת יְרוּשָׁלַיִם וְתִיסֵר שׁוֹמְמוֹת עָרַי · אָבֹא
בֵיתְךָ בְּעוֹלוֹת אֲשַׁלֵּם לְךָ נְדָרַי: שִׁוִּיתִךָ לְנֶגְדִּי הִנְנִי עוֹמֵד לְפָנֶיךָ
לְרוֹמְמֶךָ · הִטִּיתָ לָאָרֶץ שָׁמֶיךָ אוֹ הֶעֱלִיתָנִי לִמְרוֹמֶיךָ · אֶשְׁתַּחֲוֶה
אֶל הֵיכַל קָדְשְׁךָ וְאוֹדֶה אֶת שְׁמֶךָ: שָׁמָּה פְּנֵי מוּעָדוֹת וְאֵלֶיךָ תְּשׁוּקוֹתָי ·
לְשִׁמְךָ וּלְזִכְרְךָ תַּאֲוַת מֶשֶׁק תְּשׁוּקוֹתָי · כָּמוּס עִמָּדִי חָתוּם בְּאוֹצְרוֹתָי ·
שֵׁנָה לְעֵינַי לֹא אֶתֵּן לְעַפְעַפַּי תְּנוּמָה · אֶשְׂבְּעָה בְּהָקִיץ תְּמוּנָה מִכָּל
נֶעְלָמָה · מֵחֶזְיוֹנוֹת לַיְלָה בִּנְפוֹל תַּרְדֵּמָה: תַּחֲנֶה עָלַי מַחֲנֶה לִקְרָאתְךָ
קִדַּמְתִּי · לֹא אַרְפְּךָ עַד שֶׁאֲבִיאֲךָ אֶל יְשׁוּעָתִי · אֶל בֵּית אִמִּי וְאֶל חֶדֶר
הוֹרָתִי: תַּשְׁלוּם פָּרִים חָשׁוּב שִׂיחַ שְׂפָתַי · מַעַרְכֵי דַל שָׂפָה חִקּוֹתַי
וְתוֹרוֹתָי: נָתַתִּי לְךָ אֶת מִשְׁמֶרֶת תְּרוּמוֹתָי: תֶּשֶׁר מְשַׁלֶּךָ פִּי יְהַלֶּלְךָ
קֹדֶשׁ הִלּוּלִים · בְּהֵיטִיבְךָ צִיּוֹן אַתְשִׁיר עַל מִזְבַּחֲךָ עוֹלִים · עוֹלוֹת מֵחִים
אַעֲלֶה לָּךְ עִם קְטֹרֶת אֵילִים: מֵישָׁרִים אֲהֵבוּךָ יְדִידֶיךָ לִישְׁעֲךָ כְּמֵהִים ·
רַב טוּב יַבִּיעוּ גָּבוֹהַּ מֵעַל גְּבוֹהִים · יוֹדוּךָ עַמִּים אֱלֹהִים · קָדוֹשׁ:

הכל יודוך וגומרין כל התפלה

שֶׁקֶר טְהוֹרֵי לֵב יָסְרוּ · פּוּנְרְיוֹן לְהַכְרִיעַ רַעַת אֶת הָעָם לָמְדוּ · אֲשֶׁר
חֲכָמִים יַגִּירוּ וְלֹא כִחֲדוּ : לְמִינֵי מַטְבְּעוֹת שׁוֹקֵל וְחוֹבֵר · יַכְרִיעַ חֲצִי
מָעָה לָצֵאת בְּכָל עֵבֶר · שֶׁקֶל כֶּסֶף עוֹבֵר : לְהַטּוֹת אַחֲרֵי רַבִּים וְלֹא
יַעֲלוּ גֵרוּמִים · הַשּׁוֹקְלִים חֲצָאֵי שְׁקָלִים שְׁלֵמִים · הַט אָזְנְךָ וּשְׁמַע
דִּבְרֵי חֲכָמִים : מְצָרֵף שִׁקְלוֹ וְשֶׁל חֲבֵירוֹ יַחַד · חֲכָמִים יַגִּירוּ בְּלִי כַחַד ·
מִמַּחֲצִית בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הָאָחֶז אֶחָד : מַצְרִיךְ מִשֶּׁלּוֹ עַל יַד עָנִי בֵּן
עִירוֹ אוֹ שְׁכֵינוֹ · נִפְטַר מִן הַקּוֹלְבּוֹן וְאִם הִלְוָן נוֹתְנוֹ · אֶל פֶּתַח אֹהֶל
מוֹעֵד יַקְרִיב אוֹתוֹ לִרְצוֹנוֹ : מִשְׁפָּט אֶחָד אֶל דְּבַר הַשֵּׁם חֲרֵדִים ·
לְהַכְרִיעַ כַּף מִשְׁקוֹלֶת בַּחֲצָאֵי שְׁקָלִים כְּבֵדִים · לִשְׁקוֹל אֶל גִּנְזֵי הַמֶּלֶךְ
בַּיְהוּדִים : נִפְטְרוּ עֶבֶד וְקָטָן הוֹרוּ חַכְמֵי חֲרָשִׁים · בֵּין שֶׁשָּׁקַל אַחֵר
עֲלֵיהֶם אוֹ הֵם בְּעַצְמָם מַפְרִישִׁים · וְנֶפֶשׁ אָדָם מִן הַנָּשִׁים : נִשְׁתַּתְּפוּ
הָאַחִים אַחַר שֶׁחָלְקוּ · חַיָּבִין בְּקוֹלְבּוֹן בִּתְפוּשַׂת הַבַּיִת נִקּוּ · כִּי אִישׁ
בְּנַחֲלָתוֹ יִדְבְּקוּ · נוֹתֵן סֶלַע בְּשֶׁקֶל יַד לֹא תִקְצָר · מִלְּהַכְרִיעַ מָעָה
שְׁלֵימָה בְּלִי מַעֲצָר · אֶל הַלְּשָׁכוֹת לְבֵירַת הָאוֹצָר : סוֹלֶת לַחְמֵי אִשֵּׁי
יֵינֵי וּשְׁמָנֵי · וְכָל נְחוּחֵי צִבּוּר יַסְפִּיקוּ מִמֶּנָּה כֹּהֲנֵי · עוֹשֵׂי הַמְּלָאכָה
הַמּוּפְקָדִים בֵּית יְיָ : סְפִיחֵי שְׁבִיעִית נוֹטְרִים לְמִנְחַת בִּכּוּרִים עֲתִידִים ·
שְׂכָרָן מִתּוֹכָהּ וְהַמְגַדְלוֹרֶת לְפָרָה יְלָדִים · חֵלֶף עֲבוֹדָתָם אֲשֶׁר הֵם
עוֹבְדִים : סְפָרִים מַגִּיהִים וּמְבַקְּרֵי מוּמִים וּכְלֵי הַקֹּדֶשׁ לְשָׁרֵת בְּבֵירַת
עוֹלָמִים · שֶׁמֶן הַמָּאוֹר וּקְטוֹרֶת הַסַּמִּים : עוֹד מִמֶּנָּה שְׂכַר מְלַמְּדֵי
הֲלָכוֹת · שְׁחִיטָה וּקְמִיצָה וּשְׂכַר אוֹרְגוֹת בְּפָרֹכוֹת · לֹא נַעֲשָׂה כֵן
לְכָל מַמְלָכוֹת : עַל עוֹבֵי קִירוֹת הַבַּיִת רָצוּף חֲשׁוּקֵי כְבוּשִׁים · פַּחֵי זָהָב
מִמּוֹתַר תְּרוּמַת אִשִּׁים · אֶל דְּבִיר הַבַּיִת אֶל קֹדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים : עוֹשִׂים
מִשְּׁיָרֵי לִשְׁכָּה צָרְכֵי עִיר וּמִגְדְּלוֹתֶיהָ · נוֹי טַטְפְרָאוֹתֶיהָ וְלִצּוּי
בִּרְנִיּוֹתֶיהָ · חוֹמוֹת אַרְמְנוֹתֶיהָ : פַּסּוּ סָפוּ תַּמּוּ אָפְסוּ חָדְלוּ קָרְבָּנַי ·
מֵעֵת הוּסַר הַתָּמִיד לְתֵת שִׁקּוּץ מוֹנַי · וַאֲנִי תְפִלָּתִי לְךָ יְיָ : פֶּתַח
מִקְדָּשׁ מְעַט אֶת יְיָ דָּרַשְׁתִּי · וְהִנֵּה כְּבוֹד יְיָ עוֹמֵד וּצְבָא גְדוּדָיו לְעֻמָּתִי ·
לְךָ כָּל הַמַּחֲנֶה הַזֶּה אֲשֶׁר פָּגָשְׁתִּי : פִּלַּגְתָּ לְבָבִי עָבַרְתָּ בֵּין בְּתָרַי ·

בנתים · בשכבר רפו ידי יהודה ויושבי ירושלים · ולא הפנו אבות
על בנים מרפיון ידים ׃ והכהנים והקטנים לשקול בהתנדבן · כל
נדיב לב עולות ללשכת הקרבן · וכל הנשים אשר נשא לבן ׃
זורזו מפרוס הפסח לסלק הישנה · תרום בשלש קופות האחת
אלף סמנה · לאמר זה יצא ראשונה ׃ זהרו המשכילים אבני
נזר נוססו · לקפה שניה יד פרשו · וזאת שנית תעשו ׃ זאת ועוד
אחרת באות גימל מוכרעת · כל אחת שלש סאים בלי מגרעת ·
הלא כתבתי לך שלישים במועצות ודעת ׃ חזרו לעשות פומבי
הורו נבוני · בפרוס העצרת במשפט ראשוני · כן תרימו גם אתם
את תרומת יי ׃ חדשו עוד תרומה אחת באחרונה · לבד משתים
אלה כל אחרת בזמנה · חג האסיף תקופת השנה ׃ חפו שירי
שתים ראשונות בקטיבלאות · שלא לתרום מהם עוד לעתים
הבאות · לפני העדות למשמרת לאות ׃ טהור ידים חלוץ הנעל
ללשכה קדם · ולא בפרגוד החפות פנים מהתאדם · ומצא חן
ושכל טוב בעיני אלהים ואדם ׃ טבוע בתורה ובנביאים ובכתובים
הואל · לצאת ידי שמים וידי עם אל · והייתם נקים מיי ומישראל ׃
טרוד אם יקראו יאמרו מעון לשכה לוקה · וכי ירבה כבוד
ביתו מחשר לא יזכה · אץ להעשיר לא ינקה ׃ יספו מעלה תרום
לשם ארץ צבי תחלה · והשניה לשם כרכים המקפין לה · אלהים
יכוננה עד עולם סלה ׃ יפרישו השלישית שירי שירים · לשם
בבל ומדי והרחוקות מירושלים · אשר ישאר מאשור וממצרים ·
יזהירו תורם מלתרום שלא ברצון חכמים · שלא לטול שררה
עד ירשה שלש פעמים · כי רבים חללים הפילה ועצמים ׃ כל
אורחות חכמים חסר ונתיבם · לשונם מרפא עושר וברכה
בניבם · כי ישרים דרכי יי וצדיקים ילכו בם ׃ כנכנס תורם גזברים
מדברים עמו עד שיצא · מפשפשים צפוניו כבושת גנב כי ימצא
פיגול הוא לא ירצה ׃ כן גם קוץ מלתרום החדלתי · לבל יטמין
בקליעות קוציו הזהרתי · קולע אל השערה ולא יחטיא ׃ להגדיל

שקר

אורות מאופל הזריח מהודו · מציון יופיע אל עבדיו גלה
סודו · והארץ האירה מכבודו · אדר יפעתו וקרני הוד
עטיתו · האירו ברקיו רומיה תהלתו · כסותו לבדה והיא שמלתו :
אתך חתומים באוצרותיך כמוסים · בשאין העולם כדאי היות
בה מתעלסים · צפנת ליראיך פעלת לחוסים : מאין חשק
בחשקך לזכרך תאוה · רשפיך רשפי אש שלהבת אהוה · רננו
צדיקים ביי לישרים נאוה · קדוש : ברום עולם מושביך במרום
רמים · ואוית מקדש מעט ממעוטי עמים · מכון לשבתך עולמים :
בחרתי הסתופף בחלקת טורף פניני : משענת זקן בן זקני · לבנימין
אמר ידיד יי : בשלך יכבדוך בניך חמודי · כי לך תבל ומלואה מכל
די · כל עוף הרים וזיז שדי : גע זמן תרומה משמיעין על החדשה
באחד באדר שלשים יום לפני הפרשה · תורה צוה לנו משה
מורשה : גם ישבו שרים חמשה עשר בו בכל עדי · איש איש צרור
כספו להחליף לכל עוברי · תערך לפני שלחן נגד צררי : גמרו
עשרים וחמשה בו עת לחקר · לקנות ולברוק ארבעה תמיד הבקר
לחזות בנועם יי ולבקר · דורש עתידות חש להשמיע קולו · להקדים
שקלינו אל שקלי כל · אשר אמר המן לשקול · דבר המלך
נחוץ הכרוז הולך · החלו ממשכנין כל הנמצא בפלך · לכן
לא בא אל שלחן המלך · דתו אחת לנעצל שקלו מלשגר ·
ממשכנין בסוד מורים החרש והמסגר · תורה אחת יהיה
לאזרח ולגר : הכל מעביטין אך לא מכרני · הבנות בנתי והבנים
בני · וגם הכהנים הנגשים אל יי : הדבק בדרכי היוצר ועטרה
ברכות לעלום · דרכיו דרכי נועם כתר נורא יהלום · דרש טוב
לעמו ודבר שלום : הנכרי והכותי לא מבני ישראל המרה ·
אם ישקלו אין מקבלין מידם מאומה · אשר ירימו ליי תרומה :
ולא מחם ומהמונם יהיו לשמיר ושית · מגריש ועד קמה ועד כרם
זית · לא לכם ולנו לבנות בירת : ואנחנו יחד נבנה ולא יתערב זר

רצא יי אלהינו בעמך ישראל ובתפלתם והשב את העבודה לדביר ביתך ואשי ישראל ותפלתם באהבה תקבל ברצון ותהי לרצון תמיד עבודת ישראל עמך · ותחזנה עינינו בשובך לציון ברחמים ·

נִמְלִיכָה עָזוּר לְאוֹם מוֹרָאָה · עֲצוּרָה הָיְתָה לָכֵן מְעַט נִבְרָאָה · עֲמִיתָהּ הִפְגִּיעַ בַּעֲדָהּ קְרִיאָה · עַד עֵת בָּא דְבָרוֹ אֲשֶׁר רָאָה חזן עֲנוּתָם לְחוֹזִים שָׂרֵי הֶרְאָה · (שׁוּשַׁן) חוֹחִים לְעָבְרוֹ בְּיִרְאָה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

מודים אנחנו לך שאתה הוא יי אלהינו ואלהי אבותינו לעולם ועד צור חיינו מגן ישענו אתה הוא לדור ודור נודה לך ונספר תהלתך על חיינו המסורים בידך ועל נשמותינו הפקודות לך ועל נסיך שבכל יום עמנו ועל נפלאותיך וטובותיך שבכל עת ערב ובוקר וצהרים הטוב כי לא כלו רחמיך והמרחם כי לא תמו חסדיך מעולם קוינו לך · (על הנסים) ועל כלם יתברך ויתרומם שמך מלכנו תמיד לעולם ועד · וכל החיים יודוך סלה ויהללו את שמך באמת האל ישועתינו ועזרתינו סלה ·

תַּחַת פִּלְפּוּל יְגִיעַ לֶקַח טוֹב · פְּעֻלַּת צַדִּיק פָּעֳלָם לְטוֹב · פְּאֵר אֹמֶר אֲשֶׁר הוּא טוֹב · פּוּר הָפַךְ לְמִשְׁתֶּה וְיוֹם טוֹב · חזן פְּרוּת כֵּן תָּחִישׁ לְהָהָר הַטּוֹב · (צָהֲלָה) וְזִמְרָה לְהוֹדוֹת לְאֵל טוֹב: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

אלהינו ואלהי אבותינו ברכנו בברכה המשלשת בתורה הכתובה על ידי משה עבדך האמורה מפי אהרן ובניו כהנים עם קדושיך כאמור: יברכך יי וישמרך: יאר יי פניו אליך ויחנך: ישא יי פניו אליך וישם לך שלום: שים שלום טובה וברכה חן וחסד ורחמים עלינו ועל כל ישראל עמך ברכנו אבינו כלנו כאחד באור פניך כי באור פניך נתת לנו יי אלהינו תורת חיים ואהבת חסד וצדקה וברכה ורחמים וחיים ושלום וטוב בעיניך לברך את עמך ישראל בכל עת ובכל שעה בשלומך ·

וַשְׁתִּי צוֹאֲנָה לְמַעֲרָכוֹת · קְצִינוּת כְּהוּכְתְּרָה מִמְּלָכוֹת · רַגְלֵי אַיֶּלֶת בָּמוֹת דּוֹרְכוֹת · שִׁבְעִים יְמֵי צַר עָלוֹת לָהּ אֲרוּכוֹת · תָּקְפָּה עִם דּוֹד לְעֵינֶיהָ בְּרֵכוֹת חזן (וְשִׂמְחָה) קוֹל נִשְׁמַע מֵחֲרַכּוֹת · וְדוֹבֵר שָׁלוֹם מִמְּעוֹן הַבְּרָכוֹת: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם:

חצי קריש וקורין סוף בשלח ויבא עמלק חצי קריש יהללו ומכניסין את ספר התורה וקורין המגילה אשרי ובא לציון קריש שלם עלינו קריש יתום ·

יוצר להפסקה שנייה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרֵא חוֹשֶׁךְ עוֹשֶׂה שָׁלוֹם וּבוֹרֵא אֶת הַכֹּל: אוֹר עוֹלָם בְּאוֹצַר חַיִּים אוֹרוֹת מֵאוֹפֶל אָמַר וַיֶּהִי:

אורות

קַשְׁיוּתוֹ: בַּחוֹדֶשׁ אֲשֶׁר בֵּל סָמַךְ· תָּר הֱיוֹרַת מוּסְמָךְ· וּבְשֶׁבֶט הָרֶשַׁע תָּמָךְ· וּבְעֵץ חֲמִשִּׁים נִסְמָךְ: יוֹשֵׁר עוֹרוֹת גֵּרִים· וְזֵילַת מֵי דְלָיִם· יֵדְעוּ פְּלָאִים· בְּיֶרַח דּוּדָאִים: קוֹץ וְדַרְדַּר· יָזַם לְפוּר אֲדָר· בִּגְבוּלוֹ הוּא דָר· כִּי לֹא נִמְצָא בּוֹ הָדָר: לֶאֱחוֹז לְנִרְאָגִים· קְרָא לְדַיָּגִים· וּבְסִיר דּוּגִים· נִבְלַע כַּדָּגִים· יוֹם לְיוֹם יַבִּיעַ אֹמֶר· דָּרוֹשׁ קַל וָחוֹמֶר· וּבִקְצִירַת הָעוֹמֶר· חִלּוֹ לְיוֹצֵר חוֹמֶר: חזן רָאשֵׁי קָמוֹתָיו לִקְצוֹר· וְאַשְׁכְּלוֹתָיו לִבְצוֹר יוֹמוֹ לָעַד לַעֲצוֹר· מִיּוֹם לְיוֹם לִנְצוֹר:

ברוך אתה יי שובר אויבים ומכניע זדים: על הצדיקים ועל החסידים ועל זקני עמך בית ישראל ועל פליטת סופריהם ועל גירי הצדק ועלינו יהמו נא רחמיך יי אלהינו ותן שכר טוב לכל הבוטחים בשמך באמת ושים חלקנו עמהם לעולם ולא נבוש כי בך בטחנו:

כֶּתֶר מְלוּכָה מֵאָז הָיָה מוּבְטַח· מֵאֵלָיו הָיָה לְהִנָּתֵן לְבַת הוּבְטַח· מְלָאכוֹת כְּשֶׁרוּהָ מַרְאָם הוּטַח· מְטוּבַת זִיו הוֹד מִבְטַח· חזן מֵרֹאשׁ עַד עָקֵב לִבָּהּ בָּטַח· (בוץ) לְהַאֲמִירָהּ בְּמָעוֹז וּמִבְטַח: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מִשְׁעָן וּמִבְטָח לַצַּדִּיקִים:

ולירושלים עירך ברחמים תשוב ותשכון בתוכה כאשר דברת ובנה אותה בקרוב בימינו בנין עולם וכסא דוד מהרה לתוכה תכין:

מַלְכוּת נֶחְפָּזָה כְּחָזוּ רְבִיד· נָבָל נָתוּן עַל יְדִיד מִיַּד מַעֲבִיד· נְשָׂאוּהוּ מֵעַל כֹּל וְטָרְחוּ הַכְבִּיד· נִינָיו כִּתְּרוּהוּ לְהַאֲבִיד· חזן נְשׂוּאֵי רַחַם זֶבֶד טוֹב הִזְבִּיד· (וְאַרְגָּמָן) יְמַנֵּם לְכוֹנֵן עִיר דָּוִד: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ בּוֹנֵה יְרוּשָׁלָיִם:

את צמח דוד עבדך מהרה תצמיח וקרנו תרום בישועתך כי לישועתך קוינו כל היום בא״י מצמיח קרן ישועה: שמע קולנו יי אלהינו חוס ורחם עלינו וקבל ברחמים וברצון את תפלתינו כי אל שומע תפלתינו ותחנונינו אתה ומלפניך מלכנו ריקם אל תשיבנו כי אתה שומע תפלת עמך ישראל ברחמים:

בְּרֹאשָׁהּ סִיֵּם זֵר אֲשֶׁר הוּפְלָא· סוּגַת שׁוֹשַׁן עֲלוֹת מִשְׁפְּלָהּ· שִׂיחַת רְדוּמִים עֲלוֹת מִמַּכְפֵּלָה· שֵׂעִיר וְאֵת שְׂרִידָיו לְשַׁחַת הִפִּילָהּ· חזן סְגוּרֵי כֶּלֶא הֵפֵן מֵאֲפֵלָה· (וְהָעִיר) רוֹן כְּפֵלָה לְשׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה:

יום קבוע · באיזה חודש תבוע · לקעקע רגלי רבוע · הן יום ראשון ·
הניב לחשון · ומי זה בא ללשון · נצורי כאשון : וגיא ורוק כי נבראו ·
ועל שמם נקראו · ואם ימדו ויחקרו · ואז אלה יעקרו : זע יום שני ·
להצדיק שפת שני · ואלם מלשני מלהלשיני : חי בי הרקיע · והבדיל
רקיע · ומי זה בא להשקיע · זוהר הרקיע : טס יום שלישי · והטיל
חלשי · במעוז פלשי · וחיילי ושלשי : יושר עץ ודגן · בי נטעו בגן ·
ואם כדברי נרגן · למה נבראת גן : כהפיל מרעי · פור עלי רביעי ·
מול פני רועי · אמצה זרועי : למזלות דממם · בכור שור כשמם ·
וצר מה זמם : לאברם ולהמם : מהר חמישי · בפורו להמשי והגיה
אמשי · כהעריב שמשי : נוצה יונה ונשר · בי עופפו ביושר · מי יוביל
תשר · אם יועפו נשואי נשר : סבר לרוששי · צר בפור ששי : ועלה
ואששי · והצהיר עששי : ערך בהמות · מוכן לנחמות · שאג בערי
הומות · ושכך חמות : פאר שיר שבת : חל פני משיבת ואם זו תושבת :
מי בי ישבת · צפה עלי חרשים : והטיל חלשים : ומזלות הרשים :
להכתיר קדושים : קדם ועלה : ראש חדשים למעלה : טלה חלב
העלה : פסוח למי זאת עולה : רץ שני כאמן · ובירו זכות מן : ורץ
אל שור מזמן · ויתלו את המן : שלישי שמר · מתן דרת במשמר :
ובתאומי תמר : הדס ומור תמר : חזן תמוז חן לשמים : בלי קום
צרה פעמים : וסרטן גרל במים : העיר צדק משוי ממים :
אמל ורבך חמישי כהנבך · רי בי סובך · אריה מסבך : לעשור
בהמה · ששי המה : ומבתולה הומה : שכך חמה : עלצו עלות
בסגל : ריע וכפור ורגל : ונוסף מנוח רגל : למרבעי רגל : זכות סר
מרע : במאזני צדק הוכרע : הוזכר להפרע : מהמן הרע : ראה בירח
בול כי בו רר מבול : ולא ירע כי קץ זבול : באבו סבול : בו תר
לקרב : לעורר ביום קרב : וישב על עקרב : עקצו כעקרב : יסוד
היכל קדש : חנוך מנורת קדש : תשיעי החודש : הוזכר לאנשי
קדש : רע פרש רשתו · ונהיתה לבשתו · כי באיתן קשתו · נשברה
קשיותו :

טָסִים בַּהֲלִיכָה לְעֵין כָּל מַמְלָכָה ׃ וְהַדַּת נִמְלָכָה ׃ וְהָעִיר שׁוּשָׁן נְבוּכָה ׃ חֲלוֹם יְהוּדִי הָלַם ׃ וְהֵבִין כִּסְלָם ׃ וּמַרְיוֹ קָרַע לְהַכְשִׁילָם ׃ וְנִפְרַע לָמוֹ גְּמוּלָם ׃ זָעַק בְּמַר נֶפֶשׁ ׃ בָּאֵפֶר לְהִתְכַּבֵּשׁ ׃ בְּצוֹם וּבְטִיט וָרֶפֶשׁ ׃ יָשַׁב בַּעֲצַת טִפֵּשׁ ׃ וּמְהַלֵּל שְׁפָלוֹת ׃ כְּחָז עֲבוֹדוֹת כְּפוּלוֹת ׃ הִקְשִׁיב תְּפִלּוֹת ׃ וְהִגִּיהַּ אֲפֵלוֹת ׃ הִסְכִּית שַׁוְעָה מֵאֲמוּלַת שִׁבְעָה ׃ וְאָז אֵל שָׁעָה ׃ וְאֵיל יְשׁוּעָה ׃ רוֹפֵא בֶּן קִישׁ ׃ הֵבִין נִין קִישׁ ׃ וְתַחַן הִלְקִישׁ ׃ עַד לַרוּק הִקִּישׁ ׃ גָּל לְאַיֶּלֶת אַהֲבִי לָבֹא אֶל רַהֲבִי לְהַרְעִיף ׃ יְקוֹר לַהֲבִי מְגַזֵּי רַהַב ׃ בְּבִינָה עָשְׂתָה ׃ בְּגוֹחָה חָסְתָה ׃ שְׁלוֹשׁ צוֹם פָּצְתָה ׃ וְצָר בְּפֶלֶס כִּסְּתָה ׃ אִרְחָה שׂוֹנֵא ׃ כְּרַת אֵל עוֹנֶה ׃ בְּלִי מְצוֹא מַעֲנֶה ׃ מַה יַּעֲנֶה ׃ אוֹתוֹ מְבַהֶלֶת ׃ חֲתוּת לוֹ נַחֶלֶת ׃ בְּמָנוֹת תּוֹחֶלֶת ׃ מְנוֹ מַתְחֶלֶת ׃

לְאוֹגְדָיו הִבְאִיר ׃ אוֹרַת אֲשֶׁר הִתְאִיר ׃ וְלַעֲב בֶּן יָאִיר ׃ מְחוּגוֹ הִכְאִיר ׃ עֶבְרָה נִמְלָאת ׃ וְצָרָה הוּמְלָאת ׃ וְכוֹרְכָיו בַּשִּׂמְלָה ׃ זְמוּהוּ מִלָּה ׃ זָם וְהֵכִין עֵץ ׃ תְּקוֹעַ חָג דַּת עֵץ ׃ תַּרְעֵלוֹת בְּהִוָּעֵץ ׃ וּתְשׁוּעָה בְּרוֹב יוֹעֵץ ׃ רַק כְּנֶחְשַׁב כּוֹמֶר ׃ וְהוּחְשַׁב לוֹ כְּיֶמֶר ׃ וְאֵל מֵנִיף עוֹמֶר ׃ שָׁב וְתִגֵּן אֹמֶר ׃ בֶּן שִׁמְעִי בְּשַׂר ׃ וְרֶכֶב לוֹ אָסַר ׃ כִּי הִכְרִיעַ אִסַּר ׃ מֵהוֹן מְעֻשָּׂר ׃ יַחַד בְּהַל שְׂנִירַת ׃ לְסַעַר תַּבְנִית ׃ וְעָלְתָה תַּעֲנִית ׃ וְתִקַּצֵּץ חֲנִית ׃ רַעַל מוֹר הִמְרִירוֹ ׃ לְחַרְבוֹן הֶאֱרִירוֹ ׃ וַהֲדַס הֶעֱרִירוֹ ׃ וְלַשַּׁחֲרַת גְּרָרוֹ ׃ בְּרוֹשׁ נוֹעָר ׃ נַעֲצוּץ נִנְעָר ׃ וְכָל מְתָיו עַרְעָר ׃ וּפֶן לִשְׁוַע עַרְעָר ׃ יְחוּמִים מֵאָה ׃ אֲשֶׁר יֶחֱמָה טְמֵאָה ׃ סוֹעֲרוֹ לְקִמְעָה ׃ סְפוּת רָוָה וּצְמֵאָה ׃ קוֹעוּ וְנִשְׁחָתוּ ׃ וְעִם יוֹלְדָם נֶאֱחָתוּ ׃ וּבְאָע אֶחָד נוֹחֲתוּ ׃ וְכָל מְצִירִים חַתּוּ ׃ לְרָם נִגְּנוּ זוֹ ׃ כַּאֲשֶׁר חָזוּ ׃ וְעָלְצוּ וְעָלְזוּ ׃ וּבְזוֹז לֹא בָזוּ ׃ יַעַן בְּמִיר סְפָרִים ׃ רָצוּ עֲפָרִים ׃ בְּפַלְכֵי כְּפָרִים ׃ בְּמִשּׁוֹשׁ פּוּרִים ׃

חזן רֶגֶן וּגְאֻלָּה ׃ רֶוַח וְהַצָּלָה ׃ רְנָנָה סְגֻלָּה ׃ בִּקְרִיאַת מְגִלָּה ׃

אֲסַפְּרָה אֶל חוֹק ׃ פְּלָאוֹת לָחוֹק ׃ אֶשָּׂא רֵעִי לְמֵרָחוֹק ׃
בְּבֹא צַר לִרְחוֹק ׃ בְּקוּם עָלַי צֶפַע ׃ מְשׁוֹרֵשׁ אֶפַע ׃
וְהוֹן פֶּלֶס בְּשֶׁפַע ׃ וְהוּקַע בְּעֵץ מִשְׁפָּע ׃ גָּשׁ וְהִפִּיל פּוּר ׃ מִיּוֹם לְיוֹם סָפוּר ׃ וַיֵּצֵא חָפוּר ׃ בְּהַבִּיעוֹ סִפּוּר ׃ דָּרַשׁ יְמֵי שָׁבוּעַ ׃ לָשׁוּט

טְבוּעִים אָז כִּשְׁרוּ׳ תּוֹפְפוֹרת בְּכֵן שָׁרוּ׳ וּפָז בְּסוֹף אֲשֶׁרוּ׳ אֵל שׁוּר נָשָׁרוּ: יָקְשׁוּ אֲמָרִים׳ שׁוּב לְגֵיא הַמּוֹרִים׳ וּמֵי חֲשׁוּבִים מוֹרִים׳ נִתְמְרוּ לְמָרִים: כְּשֵׁר צִיר תַּחַן׳ לוּט בְּאוּשֵׁי צַחַן׳ לְהַמְתִּיק מַר לְמַחַן׳ לְבַל לְקוּט בְּבוֹחַן: לְוּוּ לְאֵלִים׳ וְאַף לַהַט הָאֵלִים׳ וְנִקְבּוּ אֵלִים׳ בְּצֶדֶק בְּנֵי אֵלִים: מִהֲרוּ לֶאֱלוֹשׁ׳ וְכָל בָּצֵק מָלוּשׁ׳ וְרָגְנוּ בְּפַלּוּשׁ׳ עֲרֵי דוֹק חָלוּשׁ: נָסוּ פְּעָמִים׳ בְּתִקּוּן יוֹמִים׳ בְּרֹגֶן שָׁמַיִם׳ וּבְצִיַּת מַיִם: סָעוּ לִרְפִידִים׳ בְּרִפְיוֹן לַפִּידִים׳ בְּעוֹדָם שָׁם רְפוּדִים׳ חָלוּ בְּצַר קְפוּדִים: עַד הִנָּם בְּחָם׳ אָץ לְהַאֲלִיחָם׳ וּבְסוֹף הָאֶחָם׳ וּפֶה בְּחֶסֶף נִלְחָם: פָּסַע פַּרְסָאוֹת׳ אַרְבַּע מֵאוֹת׳ לְזַנֵּב צְבָאוֹת׳ נִיצֵי צְבָאוֹת׳ צָג בְּמִלְחָמוֹת׳ רֵאשִׁית עֲלָמוֹת: וּפָן בְּמַהֲלוּמוֹת׳ וְהוּשְׁרַת לִכְלִימוֹת: קָצִין אֲשֵׁלִים׳ בְּחֵיק נֶחֱשָׁלִים׳ וְקָלַס מוֹשְׁלִים׳ בְּחֵטְא נְשׁוּלִים: רָדַף שְׁלֹשָׁה׳ וּבָשְׁתּוּ שְׁלֹשָׁה׳ נַעֲרָתוֹ חֲלֻשָׁה׳ בְּצִיר אֹזֶן חֲלוּשָׁה: חזן שָׂרֵי חָק בְּכֵס׳ קָרְבוּ לְרַכֵּס׳ זִכְרוּ לְכַסְכֵּס׳ מֵהֲדוֹם וּמִכֵּס: תְּחוֹר עַם אֵיבָה׳ בְּמָשׁוֹל הָבָה׳ וְשָׁמְרָה לוֹ אֵיבָה׳ בְּבוּז וּבְגַאֲוָה: תְּמִימִים כָּרְשׁוּ אֶרֶץ׳ וְהִקְצִינוּ שַׂר בְּעֶרֶץ׳ פָּקַד לָרוּץ בְּמֶרֶץ׳ לְכַלּוֹתוֹ בְּחֶרֶץ: שָׂרֵי שׁוֹכֵן עַד׳ צָו לְלוֹעֵט עַד׳ וְאַחֲרָיו לִסְעַר׳ לְטַאטְאוֹ עֲרֵי עַד: רַחַן עִמְעָם׳ וְאַכְזָר רֵעָם וּמֵאָז זָעַם׳ מִמְּלוֹךְ עֲלֵי עָם: קָצִין מוּכְמָר׳ נִין צוּף כְּמָר׳ נִשְׁסַף וַיִּשְׁמַר׳ וּלְאַרְבָּעָה זְמָר: צִפַּע מְנוּ חָשׁ׳ מִשּׁוֹרֶשׁ נָחָשׁ׳ בְּגִיחוֹ כַּחַשׁ׳ לְחוּץ עַם נִחַשׁ: פִּיו שָׁלַח בְּרָע׳ כְּלִילַת יוֹפִי לְגְרָע׳ בְּבָבַת עַיִן הֵרַע׳ גְּמוּל אָב לִפְרֹעַ עָץ בְּתַרְמִית תַּעַר׳ לְהַשְׂגִּיא אִישׁ בַּעַר׳ וְרָפָה יְדֵי נַעַר׳ מִמְּלֶאכֶת יַעַר: שְׂטָנָה חָרַת׳ לְעַרְעֵר יִקְרַת׳ וַיָּעַר עֶרֶת׳ מִגֶּזַע בְּכוֹרַת: נְשָׂא כְּרוֹב וּזְאֵב׳ וְנָסָה בְּבֶן זְאֵב׳ וּבוֹ נֶעֱכַר כְּאָב׳ כְּעוֹרֵב וּכִזְאֵב: מַסֵּכָה נַעֲשָׂה׳ לְעָבְדוֹ כָּל עֹשֶׂה׳ וְכָאֵפֶר עָשָׂה׳ בְּצִיר מַאֲמַר עָשָׂה: לַעֲנָה וָרוֹשׁ׳ נוֹעַץ לִפְרוֹשׁ׳ לִסְמוֹךְ וְלִבְרוֹשׁ׳ בְּשֵׁם אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ: כִּיחֵשׁ סְלוּפִים׳ וְהִתְעָה אַלּוּפִים׳ לְהַכְחִיד עֲלוּפִים׳ בְּפֶלֶס אֲלָפִים׳ יִקְרְאוּ סוֹפְרִים׳ וְכָתְבוּ סְפָרִים׳ וְשָׁלְחוּ צִירִים׳ בִּדְבַר הַמֶּלֶךְ מְהִירִים:

ברך עלינו יי אלהינו את השנה הזאת ואת כל מיני תבואתה לטובה ותן טל ומטר לברכה
על פני הארמה ושבענו מטובך וברך שנתינו כשנים הטובות:

לְפָנָיו טָבַע הוֹד אַבְרֵךְ׃ טָבוּעַ הָיָה וּמוּכַן לְהַאֲרֵךְ׃ טְמָנָה וּסְתָרָה מִפְּרוּעַ יָרֵךְ׃ טְמֵא כְּהוּגְרַל גַּפְנָהּ לְהַבְרֵךְ׃ חזן טוֹב פָּץ לָהּ קוּמִי אוֹרִי כִּי בָא אוֹרֵךְ׃ (וַעֲטֶרֶת) בִּשְׁנַת טוֹבָתֵךְ בְּגֶשֶׁם אֲבָרֵךְ׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְבָרֵךְ הַשָּׁנִים׃

תקע בשופר גרול לחירותינו ושא נס לקבץ גליותנו וקבצנו יחד מארבע כנפות הארץ

מִכָּל יוֹרְעֵי דַת שְׂפָתַי מַרְבֵּץ׃ יְקַר יְמִינִי בְּרַת יְמִין רוֹבֵץ׃ יוֹפִי עֲרֵי עֲרִים מַשְׁבֵּץ׃ יָצָא מְלֻבָּשׁ עַל יַד קוֹבֵץ׃ חזן יָרַשׁ מַתַּן שְׁאֵלוֹת יַעְבֵּץ׃ (זָהָב) יָמֵן לֶאֱסוֹף נִדָּחִים מְקַבֵּץ׃ ברוך אתה יי מקבץ נרחי עמו ישראל:

השיבה שופטינו כבראשונה ויועצינו כבתחילה והסר ממנו יגון ואנחה ומלוך עלינו אתה
יי לברך בחסר וברחמים וצרקנו במשפט:

הַבְּתוּלוֹת בְּהִקָּבֵץ שֵׁנִית בְּמַאֲהֵב׃ כְּבוּדָּה בַּת מֶלֶךְ הִשְׁלִיכָה יְהָבִי׃ כִּי צַדִּיק יְיָ צְדָקוֹת אָהֵב׃ כָּמַס רוֹב רִשְׁפֵּי לַהַב מַלְהִיב לְלַהֵב׃ חזן כָּרָה שׁוּחָה לָעַר לְחוּמוֹ לְהַבְהֵב׃ (גְּרוֹלָה) קָפַץ בָּרִין מִשְׁפָּט אָהֵב׃ ברוך אתה יי מלך אוהב צרקה ומשפט:

ולמלשינים אל תהי תקוה וכל המינים כרגע יאברו וכל אויבי עמך מהרה יכרתו ומלכות
זרון מהרה תעקר ותשבר ותמגר ותכניעם במהרה בימינו:

נָשַׁם לַיְלָה וּתְנוּמָה הִמְנִיעַ׃ לַיְלָה אֲשֶׁר תַּנִּין וַיָּרֶב הִגִּיעַ׃ לְרוֹרוֹת אוֹתוֹ הִצְנִיעַ׃ לִהְיוֹת לְפִלְאוֹ צָנוּעַ׃ חזן לָכַר זֵר יָהִיר וּבְאַשְׁמוּרוֹ הִכְנִיעַ׃ (וְתַכְרִיךְ) יְחוּמָיו שָׁח זֵרִים מַכְנִיעַ׃

אֶזְרַח בָּט חוּץ׃ בְּכֶסֶל נָחוּץ׃ בְּנָתִיב נָחוּץ׃ סָכַת צֵאת חוּץ׃ בַּמָּרָה אֵרַע׃ פְּתוּל יָרַע׃ וּפִלּוּלוֹ נוֹרַע׃ בְּיָרוּעַ תֵּרַע׃ גְּמוּלָיו חִבֵּל׃ בְּעוֹל הַמְּסֻבָּל׃ וְעָנוּ בְּסִבְלָ׃ קוֹרֵי נִסְבַּל׃ דְּלָיָו בְּלוּר רְאוֹת׃ אַרְבַּע מֵאוֹת׃ בְּלִבְנַת יָוָן לִיאוֹת׃ עַד יוּחַשׁ אוֹת׃ הָרִים צָח רְלָגִי׃ וּגְבָעוֹת בִּלְגִי׃ וַעֲנָם מִלֶּג׃ בְּצַלְמוֹן מַשְׁלֵג׃ וְתַנִּין כְּזָמַם׃ בּוֹ בַּיּוֹם זָמָם׃ בְּגִיחוֹ עֲמָם׃ בְּאֶצְבַּע הֲמָמָם׃ זוֹרוּ לוֹעֲזִים׃ מֵצַח מְעִיזִים׃ קָפְאוּ בְּעִזִּים׃ בְּנֶבֶל רְעוּזִים׃ חֵיל צְבָא פַּרְעֹה׃ בְּסַאסְאָה פָּרְעוֹ׃ וּבָט כְּנָס וְקָרְעוֹ׃ מוּל אָב וְזַרְעוֹ׃

אֶת אֶסְתֵּר גָּל מִמַּסְתִּיר לְגוֹאֵל׃ גּוֹי כְּנוֹאָשׁ מִלְהִגָּאֵל׃ גּוֹזֵר אִם אֵין
לָאִישׁ גּוֹאֵל׃ גָּלֵף מִיָּשְׁפֵה תַּבְנִית הַגּוֹאֵל׃ חזן גָּשׁ כְּאָח לְצָרָה
לְצַחְצֵחַ הַגּוֹאֵל׃ (מִלְפָנַי) עִיר וְקַדִּישׁ לְהַקְדִּישׁ אָאֵל׃ ברוך אתה יי
האל הקדוש׃ אתה חונן לאדם דעת ומלמד לאנוש בינה וחננו מאתך בינה דעה והשכל
מִכָּל רוֹרוֹ בָּן לְהִתְבּוֹנֵן׃ רַעַת מֵאֵיזֶה חֵטְא צָג צָר שׁוֹנֵן׃ רִבְרַת אָב
כְּזָכַר אוֹנֵן׃ דַּלְתֵי צוּר כְּנֵסָה רָפַק וְחִנֵּן׃ חזן רְגָלִיכֶם לְשַׁלֵּשׁ
תַּעַן וּלְחַנֵּן׃ (הַמֶּלֶךְ) זַעֲקָם בָּן רֵעָה חוֹנֵן׃ בָּרוּךְ אתה יְיָ חוֹנֵן הַדָּעַת
השיבנו אבינו לתורתך וקרבנו מלכנו לעבודתך והחזירנו בתשובה שלימה לפניך
הַנָּשִׁים הַהֲגוּנוֹת לְכֵס יְשִׁיבָה׃ הוּכְאָרוּ וּסְעָרָה בָּם נָשְׁבָה׃ הֲרַסָּה
זֹאת כְּגַע לָהּ תּוֹר וּמַחֲשָׁבָה׃ הִלְלָה לְכָל רוֹאֶיהָ וְעֵזֶר לוֹ
שׁוּרָה׃ חזן הֲדַר יְמִינִי לְשׁוֹבֵב שׁוֹבֵבָה׃ (בִּלְבוּשׁ) רְצוֹת רוֹצָה
בִּתְשׁוּבָה׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָרוֹצֶה בִּתְשׁוּבָה׃
סלח לנו אבינו כי חטאנו מחל לנו מלכנו כי פשענו כי מוחל וסולח אתה
וַתִּשָּׂא וַתָּבֹא בֵּאלוֹהַּ׃ וְלֹא יָרְעָה כִּי זֹאת עָשְׂתָה יַד אֱלוֹהַּ׃ וַיִּבְעַר
חָנֵף בְּכָל גְּבוּל לִשְׁלוֹחַ׃ וּבְהַגִּיעַ תּוֹר בְּנֵין לִצְלוֹחַ׃ חזן וּבְרַת
אֲבִיחַיִל לָבְשָׁה צָלוֹחַ׃ (מַלְכוּת) בָּהּ רָבָה מַרְבֶּה לִסְלוֹחַ׃ בָּרוּךְ
אַתָּה יְיָ חַנּוּן הַמַּרְבֶּה לִסְלוֹחַ׃
ראה נא בענינו וריבה ריבנו וגאלנו מהרה למען שמך כי גואל חזק אתה
חֵן זָבְרָה מֵהַרְרֵי אֵל׃ זְכוּתָהּ עִמַּעַם בִּיַּר בֶּן אֲבִיאֵל׃ זֹאת בְּבוֹאָהּ
הֲלוֹם נָשְׂאָה עַיִן לָאֵל׃ זָכְרָה נָא לִי צִדְקַת הַרְרֵי אֵל׃ חזן זָרְחָה
הֲכִינָה לְאוֹת לְתִקּוּן אֲרִיאֵל׃ (תְּכֵלֶת) יָרְדָה עֲשׂוֹת לִגְאוּלֵי אֵל׃ בָּרוּךְ
אַתָּה יְיָ גּוֹאֵל יִשְׂרָאֵל׃
רפאינו יי ונרפא הושיענו ונושעה כי תהלתנו אתה והעלה רפואה שלימה לכל מכותינו כי
אל מלך רופא נאמן ורחמן אתה׃
וְהֵסֵר הִסְרָה חָסִיד הַמְחוֹלָלִי׃ חוּר וְכַרְפַּס וְהֶתֶם וָחֳלִי׃ חִילְּרָה
רוֹץ רֹאשׁ פֶּתֶן מְנַחֲלִי׃ חָרוֹן בּוֹ לְשַׁלַּח עוֹד מִלְאַכְלִי׃ חזן
חִלַּת פְּנֵי אֱלֹהֵיכֶם יְיָ חִילִי׃ (וְחוּר) רַב חִתְלֵי רוֹפֵא חוֹלִי׃ בָּרוּךְ אַתָּה
יְיָ רוֹפֵא חוֹלֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל׃

בְּשׁוּשַׁן: לָבַשׁ שַׂק וְקָשַׁר מִסְפֵּד· וְגָזַר צוֹם וַיֵּשֶׁב עַל הָאֵפֶר: מִי זֶה
יַעֲמוֹד לְכַפֵּר שְׁגָגָה· וְלִמְחוֹל חַטַּאת עֲוֹן אֲבוֹתֵינוּ: נֵץ פָּרַח מִלּוּלָב·
הֵן הֲדַסָּה עָמְדָה לְעוֹרֵר יְשֵׁנִים: סָרִיסֶיהָ מַבְהִילִים לְהָמָן· לְהַשְׁקוֹתוֹ
יֵין חֲמַת תַּנִּינִים: עָמַד בְּעָשְׁרוֹ וְנָפַל בְּרִשְׁעוֹ· עָשָׂה לוֹ עֵץ וְנִתְלָה עָלָיו:
פִּיהֶם פָּתְחוּ כָּל יוֹשְׁבֵי תֵבֵל· כִּי פוּר הָמָן נֶהְפַּךְ לְפוּרֵינוּ: צַדִּיק נֶחֱלַץ
מִיַּד רָשָׁע· אוֹיֵב נִתַּן תַּחַת נַפְשׁוֹ: קִיְּמוּ עֲלֵיהֶם לַעֲשׂוֹת פּוּרִים
וְלִשְׂמוֹחַ בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה: רָאִיתָ תְּפִלַּת מָרְדְּכַי וְאֶסְתֵּר: הָמָן וּבָנָיו
עַל הָעֵץ תָּלִיתָ: נו אהרגנט היבט אן אן (שושנת יעקב)

שׁוֹשַׁנַּת יַעֲקֹב צָהֲלָה וְשָׂמֵחָה· בִּרְאוֹתָם יַחַד תְּכֵלֶת מָרְדְּכָי תְּשׁוּעָתָם
הָיִיתָ לָנֶצַח· וְתִקְוָתָם בְּכָל דּוֹר וָדוֹר:
לְהוֹדִיעַ שֶׁכָּל קוֶֹיךָ לֹא יֵבוֹשׁוּ· וְלֹא יִכָּלְמוּ לָנֶצַח כָּל הַחוֹסִים בָּךְ·
אָרוּר הָמָן אֲשֶׁר בִּקֵּשׁ לְאַבְּדִי· בָּרוּךְ מָרְדְּכַי הַיְּהוּדִי·
אֲרוּרָה זֶרֶשׁ אֵשֶׁת מַפְחִידִי: בְּרוּכָה אֶסְתֵּר בַּעֲדִי וְגַם חַרְבוֹנָה
זָכוּר לַטּוֹב: ואתה קדוש קדיש שלם עלינו קדיש יתום

קרובץ לפורים

ברוך אתה יי אלהינו ואלהי אבותינו אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב האל הגדול הגבור והנורא אל עליון גומל חסדים טובים וקונה הכל וזוכר חסדי אבות ומביא גואל לבני בניהם למען שמו באהבה מלך עוזר ומושיע ומגן:

נֶאֱהַב אוֹמֵן יְתוֹמַת הֶגֶן· אֲמָנָה שִׁבְעִים וְחָמֵשׁ בַּעֲדָהּ לְהָגֵן· אָז
מֵאָז כְּחָז יוֹדֵעַ נַגֵּן· אַרְיֵה בֶּן זְאֵב לְיֶשַׁע הוֹגֶן· חזן אֵין לְהַזְכִּיר
אוֹתוֹ מְנַגֵּן· (וּמָרְדְּכַי) אֱמַץ בְּאֶלֶף הַמָּגֵן: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן אַבְרָהָם:

אתה גבור לעולם יי מחיה מתים אתה רב להושיע משיב הרוח ומוריד הגשם מכלכל חיים בחסד מחיה מתים ברחמים רבים סומך נופלים ורופא חולים ומתיר אסורים ומקיים אמונתו לישני עפר מי כמוך בעל גבורות ומי דומה לך מלך ממית ומחיה ומצמיח ישועה ונאמן אתה להחיות מתים:

הַמֶּלֶךְ בְּכֵס יָהּ חָק לְזֶרַע כֹּה יִהְיֶה· בַּקָּמִים כָּל נֶשֶׁם לֹא תְחַיֶּה· בֶּן
בְּכוֹרַת חָל דְּבַר אֶהְיֶה· בְּקוֹץ אֲשֶׁר נִכְמַר וַיְחַיֶּה· חזן בְּכֵן צִפְּעוֹ
צֵץ לְצָרִים שֶׁיִּהְיֶה· (יָצָא) לְמָרְרוֹ מוֹר בִּגְשָׁמִים מְחַיֶּה: בָּרוּךְ אַתָּה
יְיָ מְחַיֵּה הַמֵּתִים: נקדש עד וקדוש אתה

שָׁלֵם מְכִינָים · וּבִשְׁלוֹשׁ קְדֻשָּׁה עֲנוֹת כְּאָז מְבִינִים · קָרוֹא זֶה אֶל זֶה מְכוּנִים · וּבְכִנּוּי שֵׁם קָדוֹשׁ קוֹרְאִים וּמְכַנִּים : כַּכָּתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ :
וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר קדוש קדוש קדוש

לדור ודור עד גמירא · קדיש שלם ומוציאין ב׳ ספרים באחד קורין בסדר היום ולשני קורין בסוף פרשת כי תצא זכור : ומפטירין בשמואל כה אמר ה׳ : ומתפללין מוסף עד גמירא :

ליל פורים

אן אורט (מעריב) וויא זונשט אול׳ אורט (שמונה עשרה) אול׳ פֿאר (ועל כלם) זאגט מאן (על הניסים) · אירן דיא (מגילה) אן היבט זא מאכט אן דיא (ברכות) דער פֿאר·

בָּרוּךְ · אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ · הָעוֹלָם · אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו · וְצִוָּנוּ עַל מִקְרָא מְגִלָּה :

בָּרוּךְ · אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ · הָעוֹלָם · שֶׁעָשָׂה נִסִּים לַאֲבוֹתֵינוּ בַּיָּמִים הָהֵם בִּזְמַן הַזֶּה :

בָּרוּךְ · אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ · הָעוֹלָם · שֶׁהֶחֱיָנוּ וְקִיְּמָנוּ וְהִגִּיעָנוּ לִזְמַן הַזֶּה ·

נאך דער מגילה זאגט מן דאס :

בָּרוּךְ · אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ · הָעוֹלָם · הָאֵל הָרָב · אֶת רִיבֵנוּ · וְהַדָּן אֶת דִּינֵנוּ · וְהַנּוֹקֵם · אֶת נִקְמָתֵנוּ · וְהַמְשַׁלֵּם גְּמוּל לְכָל אוֹיְבֵי נַפְשֵׁנוּ · וְהַנִּפְרָע לָנוּ מִצָּרֵינוּ · בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָאֵל הַנִּפְרָע לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל מִכָּל צָרֵיהֶם הָאֵל הַמּוֹשִׁיעַ :

אֲשֶׁר הֵנִיא עֲצַת גּוֹיִם : וַיָּפֶר מַחְשְׁבוֹת עֲרוּמִים : בְּקוּם עָלֵינוּ אָדָם רָשָׁע · נֵצֶר זָדוֹן מִזֶּרַע עֲמָלֵק : גָּאָה בְעָשְׁרוֹ וְכָרָה לוֹ בוֹר · וּגְדֻלָּתוֹ נוֹקְשָׁה לוֹ לָכֶד · דִּמָּה בְנַפְשׁוֹ לִלְכּוֹד וְנִלְכַּד · בִּקֵּשׁ לְהַשְׁמִיד וְנִשְׁמַד מְהֵרָה : הָמָן הוֹדִיעַ אֵיבַת אֲבוֹתָיו · וְעוֹרֵר שִׂנְאַת אַחִים לַבָּנִים : וְלֹא זָכַר רַחֲמֵי שָׁאוּל · כִּי בְחֶמְלָתוֹ עַל אֲגַג נוֹלַד אוֹיֵב : זָמַם רָשָׁע לְהַכְרִית צַדִּיק · וְנִלְכַּד טָמֵא בִּידֵי טָהוֹר · חֶסֶד גָּבַר עַל שִׁגְגַת אָב · רָשָׁע הוֹסִיף חֵטְא עַל חֲטָאָיו : טָמַן בְּלִבּוֹ מַחְשְׁבוֹת עֲרוּמָיו · וַיִּתְמַכֵּר לַעֲשׂוֹת רָעָה : יָדוֹ שָׁלַח בִּקְדוֹשֵׁי אֵל · כַּסְפּוֹ נָתַן לְהַכְרִית זִכְרָם : כִּרְאוֹת מָרְדְּכַי כִּי יָצָא קֶצֶף · וְדָתֵי הָמָן נִתְּנוּ בְּשׁוּשָׁן :

במשענות · יפקור עליהם את העונות · לרוב ימים להמנות ·
להשוב עליהם חשבונות · להפילם לתופת דראונות · והמון לאמים
וכל הלשונות · על עוזר ועזור ישאו קינות · וכשל עוזר ונפל עזור
מקוננות : וידע כל פועל כי לא שכחת · ויבין כל יציר כי שמם
שכחת · ושעיר ושריו אז וכחת · ועמלק וטפסריו הוכחת · ואתם
במשפט נתוכחת · ויזכרו עם אשר זכרת · כי לטובה אותם זכרת ·
ובזכרון טוב אתם נזכרת : חזן והמזכירים את יי · יאמרו תמיד יגדל
יי · ויאמרו גאולי יי · כן יאבדו כל אויביך יי · והעומדים בבית יי ·
והבוטחים ביי · והשתולים בבית יי · יחזו בנועם יי · ויגידו כי אין
קדוש כיי · טוב לחסות ביי · רננו צדיקים ביי · קול אומרים הודו
את יי · כי הם זרע ברך יי · זה היום עשה יי · כי אל גדול יי · ברוך
הבא בשם יי · שוש אשיש ביי : ע״כ ואם כל המועדים יהיו בטלים ימי
הפורים לא נבטלים · וזכרם לא יסוף מנטלים · ויזכרו לעד גאולים ·
לששון ולשמחה גילים · מפעלות אלהים מגלים · ועזוז נוראותיו
מגדילים · ושרים כחוללים · בעשרת מיני עשור מסלסלים ·
בכנורות ובנבלים · בעשרת מיני הלל מהללים · בעשרת מיני
שמחה צוהלים · ושרפי הקדש המעולים · כתלמיד לרב יהיו למו
שואלים · מה פעל אל אלים · כי אלה יהיו מבפנים · ואלה מלפניהם
מפנים · ואלה חוצה פונים · ואלה לפני ולפנים · בצל שדי מתלוננים ·
ובחמשה קולות הצפונים · קול רנה וישועה מצפנים · באהלי
צדיקים צפונים · ההוגים ביקרת מפנינים · וקדמו שרים אחר נוגנים ·
לדעת איך הם מנגנים · בגאות אפיקי מגינים · בצלם היות גנונים ·
ובאברתם מתגוננים · ועל חומותם מתמנים · לשוערים ולשומרים
ממונים · כל היום וכל הלילה מזמנים · להזכיר קדשת נוצר אמונים ·
להעריץ זכירת גוי שומר אמונים · ובשם ישראל מתכנים · ובשלוש
קדשה לקדוש מתכונים · שתים בראש בנים משכינים · ואחרת
בראש מלכם מתקנים · ובשלשתם היות נכונים · כסא שלם ושם

נתלחמו· אותנו חוץ למחנה המו· ואותך בקרב המחנה נהמו·
אותנו פליטי ענן זממו· ואותך כפורת ענן גממו· אותנו לחשולי
עב רמו· ואותך עלות על במות עב רממו· אותנו חוץ ממחיצה
קמו· ואותך לפני ולפנים קדמו· אותנו ברחוק מקום אשמו· ואותך
בקרב מקומך שממו· אותנו חוץ מישיבתנו רמו· ואותך במכון
שבתך החרימו· אותנו אות ברית משאר הרימו· ואותך עשרת
אבירי ברית החרימו· אותנו בהנחת ידי עניו הרימו· ואותך תלות
יד למולך הרימו· אותנו נתיעצו וסוד הערימו· ואותך כרובי סורך
לחרפות הגרימו: ואתה יי׳ לעולם תשב· והוא נגרך במטה יושב·
תפוש מדבר וכל הישוב· אני ואפסי עוד בלב מתחשב· אם לא
עתה תקום ותקשב· בשלש עשרה קימות נקמות לחשב· בפחד
ופחת ופח לפקוד על היושב· ואם אין כגר תחשב· וכל המונה
וסופר וחושב· קץ הפלאות להבין ולחשב· נשתה גבורתו ממחשבי
ולא ימצא מענה להשב· ויחשה דומיה מהקשב· ובאמונה כסליו
יישב· וזאת על לבו ישב· ויאמר עד ישקיף וירא ויקשב: ונחשבתי
כער זומם· כל היום מדמם· ונפשי נבהלה מאד ומשתומם· ואתה
יי׳ עד מתי רואה ודומם· זכור בית מקדשך השמם· וכל עובר
עליו משתומם· מתי תתנשא ותתרומם· וזכר אמר פיך קומם·
בשלש עתות עמלק להמם· בשלש מיתות זכרם להרמם· בשלשת
ימי אפילה נגהם להעמם· בשבעה ימי עברה להרשימם· בעשרת
מיני שמד להאשימם· וכמו מעשרה דברים עכבו עם מעונת·
ומשבע מצות המישנות· כן בעשר ושבע יושכרו לענות· ובת
קול תצא ממעונות· ותפוצץ בכל המחנות· זכרון דברים להגיד
ולענות· אל תזכרו ראשונות· בינו ישועות אחרונות· והזכירו זכר
רננות· עמלק אשר בא ועוית מחנות· והיקר אתכם בפני בנות·
ויצא לו שם בכל המדינות· ראו עתה לתנות· איך נמחה בחתף
בכל פנות· וצבא המרום אשר במעונות· אשר הוסמך עליהם

במשענות

מִלַּעֲזוֹב לוֹ עָנָף וְגַם שׁוֹרֶשׁ׃ גֶּעֱנַשׁ קִישִׁי כִּי הִשְׁאִיר לוֹ שׁוֹרֶשׁ׃ זָכוֹר מַעֲשֵׂה אֲגַג מַעֲדַנּוֹת׃ נָשִׁים כְּשִׁכְּלָה חַרְבּוֹ לְעַנּוֹת׃ סוֹרַס שְׁאֵרוֹ לְשִׁסּוּף יַעֲנוֹת׃ זָכוֹר נָגִיד לְהָמְלוֹ הִסְכִּים׃ סָר מִמְּלוּכָה מִבֵּין נְסִיכִים׃ עוֹלֵל הַנּוֹתָר עָמַר לְשִׁכִּים׃ זָכוֹר סִבֵּב צִקְלַג וָנֶגֶב׃ עֲמָלֵק יוֹשֵׁב בְּאֶרֶץ הַנֶּגֶב׃ פִּגְרוֹ טוֹב רוֹאִי מְנַשֵּׁף בְּעָגֶב׃ זָכוֹר עָרִיץ בְּעַמּוֹנִים נֶחְבָּא׃ פֶּרֶץ כַּרְמֵי עֵין גְּדִי כְּהוֹבָא׃ צוֹרְבוֹ אִישׁ בְּאָחִיו כְּחֶרֶב לְהוֹבָה׃ זָכוֹר פְּלֵטִים אֲשֶׁר בְּאַף הִסְעִיר׃ צְבָאַי בְּלֶכְתָּם אֶל הַר שֵׂעִיר׃ קַנֵּא לִנְקוֹם עֲיָרוֹת שֵׂעִיר׃ זָכוֹר צָג בְּפֶרֶק לְהַסְגִּיר שְׂרִידַי׃ קָם בְּרָאשׁ דְּרָכִים לְסְעוֹר אֶת רוֹדַי׃ רָדַף וּמָסַר בְּיָדָם פְּרוּדֵי רְפוּדַי׃ זָכוֹר קָפַץ לְשַׁעַר הַשָּׁמַיִם׃ רָעַשׁ וְשָׁאַג מִי לִי בַשָּׁמַיִם׃ שָׁלַט וַיִּגְדַּל עַד לַשָּׁמַיִם׃ זָכוֹר רָד אֶל חָנֵף לְהַחֲנִיף מַמְלֶכֶת׃ שִׁמְשַׁי אֲשֶׁר שִׁמְשׁוֹ מֵאַמֶּשֶׁת וְהוֹלֶכֶת׃ תְּמַהּ הִלְשִׁין לְרַפּוֹתָהּ מִמְּלָאכֶת׃ זָכוֹר שָׁקַל אֲלָפִים עֲשָׂרָה׃ שְׁתִילִים מֵאָה הֶחֱלִיט לַסְּבָרָה׃ שִׁיֵּעַר מֵהֶם עֲשָׂרָה לִשְׂרָרָה׃ זָכוֹר תָּבַע לְהָפֵר חֲמִשִּׁים׃ תְּמִימָה קָצַב לְכַלּוֹת חֲמִשִּׁים׃ תַּכְלִית שִׁבְעִים נִתְלָה עַל חֲמִשִּׁים׃

וּבְכֵן לְךָ תַעֲלֶה קְדֻשָּׁה כִּי אַתָּה קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל וּמוֹשִׁיעַ׃

אֱלֹהִים אַל דֳּמִי לָךְ׃ כְּקוֹל מַיִם רַבִּים נַשְׁמַע קוֹלָךְ׃ מַשְׁמִיעַ וּמְצַוֶּה לְעַמְּךָ בְּקִנְיַן פָּעֳלָךְ׃ זָכוֹר אֵת אֲשֶׁר עָשָׂה לָךְ׃ אֲשֶׁר קָרְךָ וַיְחַשֵּׁילָךְ׃ וְהָיָה בְּהָנִיחַ יְיָ אֱלֹהֶיךָ לָךְ׃ תִּמְחֶה זִכְרוֹ מִכָּל גְּבוּלָךְ׃ וְהֵם יָשִׁיבוּ וְיֹאמְרוּ לָךְ׃ וּמִשֶּׁלָּךְ׃ עוֹד יִתְּנוּ לָךְ׃ אָנָּא הָקֵם אֶת דְּבַר מְלוּכָךְ׃ עַד שֶׁאַתָּה מְצַוֵּנוּ הִזָּכֵר לָךְ׃ אַתָּה זְכוֹר אֶת אֲשֶׁר עָשׂוּ לָךְ׃ זְכוֹר יְיָ אֶת יוֹם זְבוּלָךְ׃ הַמִּתְגָּאִים וְנַאֲמִים פֹּה מַה לָךְ׃ הַשּׁוֹלְחִים זְמוֹרוֹת בְּאַף לְהַלֲלָךְ׃ זְכוֹר כִּסֵּא כְּבוֹד גָּדְלָךְ׃ אֲשֶׁר מִגְּרוּ וְנִאֲצוּ לְמוּלָךְ׃ וְשִׁלְּחוּ בָאֵשׁ הֵיכָלָךְ׃ וַיָּשִׂימוּ כָּל גְּבוּלָךְ׃ וְשָׂרְדוּ וְנִתְּקוּ אָהֳלָךְ׃ אֲשֶׁר צִוִּיתָ לֹא יָבֹאוּ בִקְהָל לָךְ׃ אָמְרוּ לְכוּ וְנַכְחִידֵם מִגּוֹי בְּגִלְגָּלָךְ׃ וְלֹא יִזָּכֵר שֵׁם הִלּוּלָךְ׃ עָלֶיךָ יַעֲזוֹב חֵילָךְ׃ יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר עָשׂוּ לָנוּ עָשׂוּ לָךְ׃ אוֹתָנוּ בַּמִּדְבָּר נִלְחָמוּ׃ וְאוֹתְךָ בְּיִשּׁוּב נִתְלַחֲמוּ׃

יוצר לפרשת זכור

זְמוֹרָה בְּאַפּוֹ הֵרַק׳ וְחַרְבּוֹ הִבְרַק׳ לַמִּילָה פָּרַק׳ וּכְלַפֵּי מַעֲלָה זָרַק׳
וּלְשֵׁם שֶׁמֶן תּוּרַק׳ בְּעַזּוּת יָרוֹק יָרַק׃ יָהּ אֶשְׁכּוֹל הַכֹּפֶר׳ צָו אֶל
מָשׁוּל עֹפֶר׳ זִכְרוֹן מִשְׁלֵי אֵפֶר׳ כְּתוֹב זֹאת זִכָּרוֹן בַּסֵּפֶר׳ חזן רוֹשָׁם בְּזֶה
סֵפֶר בַּתּוֹרָה וּבַנְּבִיאִים וּבַכְּתוּבִים לְהֵחָפֵר׳ לְהִמָּחוֹת מִסֵּפֶר׳ וְלֹא
יִכָּתֵב עִם כָּל הַכָּתוּב לְחַיִּים בַּסֵּפֶר׳

אֵל נָא לְעוֹלָם תּוּעֲרַץ׳ וּלְעוֹלָם תּוּקְדַּשׁ׳ וּלְעוֹלְמֵי עוֹלָמִים תִּמְלוֹךְ
וְתִתְנַשֵּׂא׃ הָאֵל מֶלֶךְ נוֹרָא וּמָרוֹם וְקָדוֹשׁ׳ כִּי אַתָּה הוּא מֶלֶךְ
מַלְכֵי הַמְּלָכִים׳ מַלְכוּתוֹ נֶצַח׳ נוֹרְאוֹתָיו שִׂיחוּ׳ סַפְּרוּ עֻזּוֹ׳ פָּאֲרוּהוּ
צְבָאָיו׳ קַדְּשׁוּהוּ רוֹמְמוּהוּ׳ רוֹן שִׁיר וָשֶׁבַח׳ תֹּקֶף תְּהִלּוֹת תִּפְאַרְתּוֹ׃
וּבְכֵן זָכוֹר אֵת אֲשֶׁר עָשָׂה לְךָ עֲמָלֵק׃

חזן וקהל וּמַה שְּׁמוֹ וְזִכְרוֹ׳ וְנִמַּח זִכּוּרוֹ׳ מִלְּהַזְכִּירוֹ׳ בְּזִכְרוֹן קָדוֹשׁ׳

חזן וקהל יַעַן אֲשֶׁר לֹא זָכַר׳ וְנֶחְשַׁב כַּנֵּכָר׳ מִלְּהִזָּכֵר׳ בְּזִכְרוֹן קָדוֹשׁ׃

זָכוֹר אִישׁ אֲשֶׁר הִגְוִיעַ אָב לְלֹא עִתּוֹ׳ בִּרְצוֹחַ וְגָנוֹב וְנָאוֹף בְּיַעְתּוֹ׳
גָּרַע חָמֵשׁ שָׁנִים מִמְּחִיָּתוֹ׃ זָכוֹר בּוֹזֶה עַל גְּמִילוּת חֶסֶד׳ גּוֹעֵל
אָח עֵשָׂו לְזִקְנוֹ חֶסֶד׳ רוֹמֶה לָמָס מֵרֵעֵהוּ חָסֵד׃ זָכוֹר גִּלָּה עֶרְוַת
מְצִיאַת שָׂדֶה׳ דָּם שָׁפַךְ בְּבוֹאוֹ מִן הַשָּׂדֶה׳ הָפַךְ לֵב אָב שָׂח בַּשָּׂדֶה׃
זָכוֹר רָחוּי בְּאוֹזֶן הָעֲרֵלָה׃ הַבּוֹזֶה בְּכוֹרָה בְּכוֹס הַתַּרְעֵלָה׳ וּפָרַק
מִנּוֹ עוֹל וּמָשַׁךְ לוֹ עָרְלָה׃ זָכוֹר הַפַּכְפַּךְ דֶּרֶךְ אִישׁ וְזָר׳ וְהִכְהָה
מְאוֹר אָב בְּעָשָׁן עֲבוֹדַת זָר׳ זָמַם בְּלֵב הֱיוֹת לְאָח לְאַכְזָר׃ זָכוֹר
וְנִתְעוֹלֵל לְרֶבַע כְּאִשָּׁה׳ זְדוֹן לִבּוֹ הִשִּׁיאוֹ בְּאִשָּׁה׳ חַתּוּ גִבּוֹרָיו
הֱיוֹת כְּלֵב אִשָּׁה׃ זָכוֹר זֶרַע מְרֵעִים נִתְעָב וְנֶאֱלָח׳ חָלַק לְהַשְׁחִית
וְלוֹמַר הֶאָח׳ טָמְנוּ גֵּאִים פַּח לְחַבֵּל אָח׃ זָכוֹר חָנַט מִנּוֹ עֲמָלֵקִי׳
טָס כְּיֶלֶק לְאַבֵּד חֶלְקִי׳ יָרוֹעַ כַּבִּירִים לְעֵין כֹּל לְלוֹקְקִי׃ זָכוֹר טָפַשׁ
מֵהַעֲרִימָה׳ יָרַד וְכִתֵּת עַמִּי עַד חָרְמָה׳ כְּמוֹ כֵן חַיָּב לְהַחֲרִימָה׃
זָכוֹר יוֹשֵׁב נֶגֶב בְּלִי עוֹל בַּעֲרָד׳ כְּסוּת וְלָשׁוֹן שִׁנָּה הֱיוֹת מֶלֶךְ עֲרָד׳
לִשְׁבּוֹת שְׁבִי מָרַד וְחָרַד׃ זָכוֹר כְּסִיל שׁוֹנֶה בְּאִוַּלְתּוֹ׳ לְתַעֲרוּבַת מְרִין
בַּעֲלוֹתוֹ׳ מִיהֵר יְרֻבֶּשֶׁת וְגִלָּה נַבְלוּתוֹ׃ זָכוֹר לְקַעֲקַע בִּצָּתוֹ מִשּׁוֹרֶשׁ׳

מְדָהּ · בְּמָרָה לְתוֹצָאוֹת · חזן דַעַת כִּי לְעֵת הַמְּצִיאוֹת · הוּא יִפָּקֵד
בְּשֵׁם יְיָ צְבָאוֹת:

יִמְלוֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּ יָהּ:

וְאַתָּה קָדוֹשׁ יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל אֵל נָא:

אֵל נָא בִּלְשׁוֹן אֲשֶׁר הִזְכַּרְתָּ לְזוֹכְרֶיךָ זְכוֹר · בּוֹ בִּלְשׁוֹן הִזְכִּירוּךָ נָא אַתָּה זְכוֹר · וְאִם הֵמָּה כְּאָדָם עָבְרוּ בְּרִית מִלִּזְכּוֹר · וְאַתָּה אֵל וְלֹא אִישׁ לָמָה לֹא תִזְכּוֹר: בְּזֹאת יָדַעְתִּי כִּי יֵשׁ לְךָ לִזְכּוֹר · אֲבָל תָּשׁוֹחַ נַפְשִׁי עַד זָכוֹר תִּזְכּוֹר · מַה כֹּחִי כִּי אֲיַחֵל לְקֵץ זְכוֹר · וּמַה קִצִּי כִּי אַאֲרִיךְ נַפְשִׁי עַד שֶׁתִּזְכּוֹר · אִם לֹא לְמַעֲנִי תִזְכּוֹר · לְמַעַנְךָ וּלְמַעַן יְרוּשָׁלַיִם זְכוֹר · חוֹק כִּי לֹא תִשָּׁכַח עֵדוּת זְכוֹר · וְאָמַר אִם אֶשְׁכָּחֵךְ עַתָּה לָהּ זְכוֹר · וְתִפְקוֹד וְתִזְכּוֹר · כְּאֵב צָר לַעֲכוֹר · פִּיהוּ לִזְכּוֹר · לָנוּעַ כַּשִּׁכּוֹר · וְעוֹד בַּל תִּמְכּוֹר: נְקוּבֵי בֶּן בְּכוֹר · נְכוֹרֵי בִּלְתֶּךָ וְכוֹר · וּפְאֶרְךָ אֶזְכּוֹר · נַאֲרַצְּךָ לִזְכּוֹר · בְּפָרָשַׁת זָכוֹר:

חַי וְקַיָּם נוֹרָא וּמָרוֹם וְקָדוֹשׁ:

אָץ קוֹצֵץ בֶּן קוֹצֵץ · קְצוּצֵי לְקַצֵּץ · בְּדִבּוּר מְפוֹצֵץ · רְצוּצֵי לְרַצֵּץ · לֵץ בְּבֹא לְלוֹצֵץ · פְּלֵץ וְנִתְלוֹצֵץ · כְּעֵץ מְחַצְּצִים לְחַצֵּץ · כְּנֵץ עַל צִפּוֹר לְנַצֵּץ: עָב בָּקַע מֵרֹאשׁ · יְחִידִים מֶנּוּ גָרוֹשׁ · חָל וַיֵּלֶךְ וַיִּפְרוֹשׁ · וַיֵּשֶׁב עַל גַּבֵּי חָרוּשׁ · זְמַן וְהוּנְקַב לְרֹאשׁ · רֵאשִׁית גּוֹיִם לְרַע לִדְרוֹשׁ · הֱיוֹת לְכָל בּוֹגְדִים רֹאשׁ · וְצִפְּעוּ תְּלוּת בְּמִבְחַר בְּרוֹשׁ: רָץ וְהִקְרָה בַּדֶּרֶךְ · עֲיֵפֵי טַרְחוּת דֶּרֶךְ · וּפָץ לֹא זוּ הַדֶּרֶךְ · תָּעוּ בַמִּדְבָּר בִּישִׁימוֹן דֶּרֶךְ · בְּנָחָשׁ עֲלֵי דֶרֶךְ · שָׁלַח יָד בַּחֲמוּקֵי יֶרֶךְ · וְעַל כָּל רֹאשׁ דֶּרֶךְ זִנֵּב כָּל עוֹבְרֵי דֶרֶךְ: יָעֵף וְעָף וְחָשׁ · וּמֵחוּר פֶּתֶן רָחַשׁ · וְנוֹדַע כִּי הוּחָשׁ · מְשׁוֹרֵשׁ נָחָשׁ · רָגַשׁ וְלָחַשׁ · וְעֵת לְיָדָתוֹ נִיחַשׁ · וּבִכְשָׁפָיו הוּכְחַשׁ · וּכְחַלָּשׁ נֶחֱלַשׁ וְלֹא חָשׁ: בִּכְשָׁפָיו הִלֲלוּ · וּבִקְסָמָיו חִלְּלוּ · יוֹם הֶעֱמִיד וְחִלְּלוּ · שֶׁמֶשׁ הִרְמִים וְזִלְזְלוּ · יָגַע וְלֹא הוּנַח לוֹ · וְלַחֲרָפוֹת נִהֲלוֹ · עַד בֹּא הַשֶּׁמֶשׁ הוֹחִילוּ · לְהַמְחוֹת הוּא וְכָל חֵילוֹ: קָט וְשֵׁן חָרַק: נְאָצוֹת שָׁרַק ·

יוצר לפרשת זכור

אתה גבור לעולם יי מחיה מתים אתה רב להושיע משיב הרוח ומוריד הגשם מכלכל
חיים בחסד מחיה מתים ברחמים רבים סומך נופלים ורופא חולים ומתיר אסורים
ומקיים אמונתו לישני עפר מי כמוך בעל גבורות ומי דומה לך מלך ממית ומחיה
ומצמיח ישועה ונאמן אתה להחיות מתים:

תְּמִימִים בְּעוֹרָם בְּסִין רְפוּדִים· שִׁבּוּץ עֲרֵי עֲרָיִים אֲפוּדִים· רָצוּ
שְׁלוֹל מַתַּן לַפִּירִים· קָפְצוּ יָדַיִם רָפוֹת בִּרְפִידִים· צוֹרֵר
אֱסֵף כָּל אֲסַפְסוּף· פּוֹשֵׁעַ סְבִיבוֹת מַחֲנֶם אָסוּף· עֲלוֹת פַּעֲמֵימוֹ
מִמְּצוּלוֹת סוּף· סִבֵּר לְקָמְלָם בְּקָנֶה וְסוּף· נֵרֵד וַיָּעַף שָׁלֹשׁ פְּעָמִים·
מְחַזֵּר בְּנִינֵי חֲמִשָּׁה עֲמָמִים· לֵץ הִכָּה וּפְתִי הֶעֱמִים· כְּלַל לְהִתְיַחֵס
נְדִיבֵי עַמִּים: יָהַר לֵץ וְהֶעֱמִיד מְסִלָּה· טִכּוּס בַּחוּרֵי בְּזִמָּה סְלָרָה·
חֲמוּקֵי יְרֵיכַי בָּם לְפַסְּלָה· זֶרַע לְהַרְבִּיעַ לְהִתְעִיב סְגֻלָּה: וַיִּשְׁטוֹם
שְׂטִימַת יְשִׁישׁוּ הַמְחֻבָּא· הֵחֵל לָבֹא מֵרֹאשׁ בְּמַחֲבָא· רָגַר שְׁנִירַת
בְּחֶרֶב לְהוֹבָה· גָּשׁ בִּשְׁלִישִׁי בַּעֲלִיל חוֹבָה: בְּמָשְׁלוֹ שֶׁשְּׁכִי בְּאוֹם
מוֹשְׁלִים· בְּפֶרֶק עָמַר מְסוֹר נְשׁוּלִים· חזן אָמְרוּ לְכוּ וְנַכְחִיד
נִכְשָׁלִים· אָז מֵאָז זִנֵּב כָּל הַנֶּחֱשָׁלִים:

שׂוֹנְאֶיךָ הֵם יִלְבְּשׁוּ בּוֹשֶׁת· כְּמוֹ בְצַלְעִי שָׂמְחוּ בְּיַבֶּשֶׁת· חזן
בַּעֲטוֹתְךָ עֲשֶׂרֶת עֲדָיֵי תִּלְבּוֹשֶׁת· לְהַגְּשִׁים תְּחִי לְצוֹלַעַת
תַּחְבּוֹשֶׁת· בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְחַיֵּה הַמֵּתִים·

אֲצִילֵי מְרֵעֵי נֵכָר שֵׂעִיר· תּוֹלְדוֹת אֵלֶּה בְּנֵי שֵׂעִיר· בְּקַשָּׁם אָצוּ
אִשִּׁי לְהַבְעִיר· שְׁאוֹנָם חָרְשׁוּ כְּשָׂרָה עִיר: גּוֹי גָּדוֹל
שֶׁלֹּא נִזְכַּרְתָּ: רִשְׁיוֹנוֹתָיו לְמָרָה אָז זָכַרְתָּ· רְגָלִים בְּלֹא הוֹן
מָכַרְתָּ· קְרוֹשֵׁיכֶם בְּזוֹנָרָה וּבְיַיִן הִמְכַּרְתָּ: הִזָּכֵר לַאֲרוּמִים נָוֶרָה
נִיאֲרוּ· צָרִים אֲשֶׁר חוֹמוֹת עַרְעֲרוּ· וְעַד הַיְסוֹד עָרוּ עָרוּ· פִּימוֹ
דִּבְּרוּ בְגֵיאוּת וּפָעֲרוּ: זֶה אֵין לְפָנֶיךָ שִׁכְחָה· עֶבְרָתָם שְׁמָרָה נֶצַח
מִלְּשַׁכְּחָה· חָלַף לֹא יָדְעוּ עֲשׂוֹת נְכוֹחָה· סִפְרָם חָתוּם לְיוֹם
תּוֹכֵחָה: טַעַם חוֹק בְּרַת מוֹכַח· נִזְכּוֹר כִּי לֹא תִשָּׁכַח· חזן יוֹם
בּוֹ עַמָּם לְהִתְוַכַּח· מִכַּאן צִוִּיתָ לְעַמְּךָ לֹא תִשְׁכָּח:

יְבַקֵּשׁ לֵץ לְחָרֵף צְבָאוֹת· הַחֲתוּמֵי בְּרִית בְּצָבָא וָאוֹרוֹת· וְהוּפְקַר

מְרוֹמְמִים · זְכוֹר שְׁלֹשֶׁת קְדוּמִים · חֲפוֹף בִּבְנוֹי כְּמוֹ רָמִים: טוֹב
זְכוֹר יְדִידֶיךָ · יַחַד שַׂמְּחֵם כְּרוֹב חֲסָדֶיךָ · כִּי הֵם עֲבָדֶיךָ · לְמוּדִים
לְעָבְדֶךָ · מְהֵרָה קוֹמֵם נְגִידֶךָ · נַהֲלֵם בְּחוֹזֶק יָדֶיךָ · סַמְּכֵם בְּשֵׁם
יְחוּדֶךָ · עַנְּדֵם בִּמְאוֹדֶיךָ: פָּרֵה תְּפָרֵה מַזְכִּירֶיךָ · צוֹעֲקִים בְּכָל לֵב
לְשַׁחֲרֶךָ · קַיֵּם עָלֵימוֹ דְבָרֶיךָ · רַבְּצֵם בְּבֵירַת בְּחִירֶיךָ שׁוֹבְבֵם
לַהֲדָרֶיךָ · שַׁכְּנֵם בְּעִירֶךָ · תִּשְׁתַּבַּח בַּהֲדָרֶיךָ · תִּפְרֵם כְּבִקְרִיַּעַת
פֶּלֶג עֲדָרֶיךָ: עזרת שמנה עשרה והחזן חוזר

ברוך אתה יי אלהינו ואלהי אבותינו אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב האל הגדול הגבור והנורא אל עליון גומל חסדים טובים וקונה הכל וזוכר חסדי אבות ומביא גואל לבני בניהם למען שמו באהבה מלך עוזר ומושיע ומגן:

מִסּוֹד חֲכָמִים וּנְבוֹנִים · וּמִלֶּמֶד דַּעַת מְבִינִים · אֶפְתְּחָה פִּי בְּשִׁיר וּרְנָנִים · לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל
פְּנֵי שׁוֹכֵן מְעוֹנִים:

אַזְכִּיר סֶלָה זִכְרוֹן מַעֲשִׂים · בַּיָּמִים הָאֵלֶּה נִזְכָּרִים וְנַעֲשִׂים · גָּאוֹן
גָּח מִבֵּין עֲכָסִים · דְּרָאוֹנוֹ לְהַזְכִּיר לְרָקָב כְּעָסִים: הַחוֹחַ הַנָּץ
מִגַּלְגַּל וְדַרְדַּר · וּמִדּוֹר לְדוֹר גִּלְגֵּל וְדוֹרְדַר: זֵכֶר עֲוֹן אֲבוֹתָיו
הוּקְדַּר · חַטַּאת אִמּוֹ בְּלִי לְהֵעָדֵר: טָרַף אַף וַיַּשְׁחֵת רַחַם · יְחוּמָתוֹ
מִקְּלוּט בְּהֵרָיוֹן יַחַם · כְּהוּפְקַר לְשִׁלִּישׁוֹ חֵט נוֹחַם לְבַט לְהִלָּחֵם ·
בְּלוֹחֲמֵי לָחַם: מַהֲלַךְ אַרְבַּע מֵאוֹת פַּרְסָה · נָע וָנָד מִכְּמוֹרֶת
לְפַרְסָה · סָע מִשֵּׂעִיר וְהִכְמִין פְּרוּסָה · עָיֵף וְיָגֵעַ מְבוּשָׁיו לְסָרְסָה:
פּוֹעַל שְׁטִימַת בְּכוֹרָה לַעֲכוֹר · צְמִיתוּת צֹאן קֳדָשִׁים לִמְכּוֹר · קְלוֹנוֹ
הוּחֲרַת בְּעֵט לִזְכּוֹר · רֵאשִׁית גּוֹיִם לְגַלַּע בִּזְכוֹר · שַׂרֵי זָכָר לַיְלָה
חוֹלֵק · שׁוֹרֶשׁ וְעָנָף בַּחֲלַקְלַק לְהַחֲלֵק: חזן תְּמוֹר כִּי חֲשָׁלָיו
הַמְלֵק · תָּבַע לְהִזָּכֵר מַעַשׂ עֲמָלֵק:
לְאַחֲרוֹנָה יִסְעוּ שֶׁבֶם שָׁלַט · כִּי הֶעָנָן מַטָּם פָּלַט · חזן לְעֵרֶת
יִמָּחֶה לֹא יוּמְלָט · יְגוֹנֵן עַם גָּנוֹן וּמוּפְלָט:
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן אַבְרָהָם:

יוצר לפרשת זכור

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרֵא חוֹשֶׁךְ עוֹשֶׂה שָׁלוֹם וּבוֹרֵא אֶת הַכֹּל: אוֹר עוֹלָם בְּאוֹצַר חַיִּים אוֹרוֹת מֵאוֹפֶל אָמַר וַיֶּהִי:

זָכוֹר אֵת אֲשֶׁר עָשָׂה׳ וַיְהִי לָבַז וְלִמְשִׁיסָה׳ וְגִזְעוֹ יֵעָקֵר בִּכְעִיסָה: בִּיטָה אֵל וְחֵטְאוּ אַל תִּשָּׂא׳ כִּי קְהָלְךָ עָסָה׳ בְּכָל צָרָה וּדְרִיסָה׳ גַּם בְּךָ לֹא חָסָה׳ וּבְעַזּוּת הִרְלִיל עֲמוּסָה׳ בְּתוֹךְ אֶבֶן מַעֲמָסָה: אַתָּה זוֹכֵר נִשְׁכָּחִים׳ זְכוֹר אוֹם לְךָ מְשַׁבְּחִים׳ וּקְדֻשָּׁה לְךָ מְפַצִּיחִים׳ קָדוֹשׁ: זְכוֹר דְּבַר עָתָק בְּכָל עֶרְךָ: עַל חֲמוּקֵי יְרֵכְךָ׳ לִדְרוּרֵי מְפֶרֶךְ: הִקְדִּים וְיָצָא בְדַרְךָ׳ לְזַנֵּב כָּל בֶּרֶךְ׳ לָרוּשׁ בְּגַאֲוַת וְלַהֲדָרְךָ׳ וּכְבוֹדְךָ צָץ מֵחָרְךָ׳ בְּכָל רוֹחַב וְאוֹרֶךְ׳ וְעַמְּךָ בְּטוּבְךָ לְהַאֲרֵךְ: זְכוֹר זְמוֹרָה שֶׁהִשְׁלִיךְ לְמַעְלָה׳ וַאֲהוּבֶיךָ אֵין לְחַלְּלָה׳ עֲשׂוֹתָם כִּמְעֵי מַפָּלָה׳ חִזֵּק לְשִׁיתָם כָּלָה׳ אוֹתָם לְהַפִּילָה׳ בְּהַכְנָעָה וּבְהַשְׁפָּלָה׳ טוֹב שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה׳ הִפַּלְתּוֹ בַּבֶּהָלָה׳ וְאַחֲרִיתוֹ לְקַלְקָלָה: זְכוֹר יָהִיר רָשָׁע׳ כִּי לִמְאוֹר פָּשַׁע׳ וְהֵצִיק בֶּן מְשַׁעְשַׁע׳ כָּבֵר חֵטְא וָרֶשַׁע׳ וְאָזְנָיו הִכְבֵּד וְעֵינָיו הָשַׁע׳ וּלְיִרְאָתְךָ לֹא שָׁעָה׳ לְמַעַנְךָ צַדִּיק וְנוֹשָׁע׳ חִישׁ לְנוֹשָׁעִים יֶשַׁע׳ עוֹבֵר עַל פֶּשַׁע: זְכוֹר מְלוּלוֹ לְמוּלְךָ׳ וּמָאַס בְּפָעָלְךָ׳ לְבַחוּרֵי קְהָלְךָ׳ נָא זְכוֹר יוֹם זְבוּלְךָ׳ וִישַׁלֵּם לוֹ מִשֶּׁלְּךָ׳ גְּמוּל רַע מְחִילָךְ׳ סְעָרֵהוּ בְּשֶׁצֶף עֶלְךָ׳ וְכָל פֶּה יְהַלֶּלְךָ׳ עַל פֶּלֶא מִפְעָלְךָ: זְכוֹר עַמְּךָ וְנַחֲלָתְךָ׳ אֲשֶׁר הֵם בְּאַהֲבָתְךָ׳ וּמְקַוִּים לִישׁוּעָתְךָ׳ פְּנֵה בִתְהִלָּתְךָ׳ וְרַחֵם עַל עֲדָתְךָ׳ הוֹגֵי בְּשַׁעֲשׁוּעַ דָּתְךָ׳ צַהֲלֵם בְּיִרְאָתְךָ׳ וְתַטְעֵם בִּקְרִיָּתְךָ׳ וְשָׁם תְּצַמְצֵם שְׁכִינָתְךָ: זְכוֹר קִרְיַת חָנָה׳ נַעֲרַת מִי מָנָה׳ הַמְפוּזֶרֶת בְּכָל פִּנָּה׳ רוֹמְמָהּ בַּחֲנִינָה׳ כִּי גָעָה עוֹנָהּ׳ וְעֵת לְחֶנְנָהּ׳ שַׁכֵּח שָׁם עֶדְנָהּ׳ מִכָּל צַר וּמִכָּל פִּנָּה׳ וְהַמַּלְכוּת לִבְעָלֶיהָ הָשֵׁב נָא: תִּפְקוֹד עַתָּה בְּרַחֲמִים׳ וְתוֹפִיעַ מִמְּרוֹמִים׳ לְהוֹשִׁיעַ מְעוּטֵי עַמִּים׳ קָדוֹשׁ:

הכל יודוך: וזולת:

אַתָּה מָלֵא רַחֲמִים׳ בְּרַחֲמֶיךָ שַׂמַּח עֲגוּמִים׳ גְּאָלֵם כִּי הֵם יְתוֹמִים׳ דָּתְךָ בְּהִגָּיוֹן נוֹאֲמִים׳ הֵם מוּבְדָּלִים מֵעַמִּים׳ וְאוֹתְךָ בְּהַתְמֵד מְרוֹמְמִים׳

חוֹק זֶה מָסוּר׃ מַשְׂכִּילִים בְּשִׁמּוּר חוֹדֶשׁ הָאָבִיב רִאשׁוֹנָה׃ וְחַג
הָאָסִיף תְּקוּפַת הַשָּׁנָה׃ בְּחוּקָּה יְשָׁנָה׃ מֵרֵאשִׁית הַשָּׁנָה׃ וְעַד
אַחֲרִית שָׁנָה׃ נִמְסַר בְּיָדָם לְמַלְּאוֹת וּלְחַסֵּר פְּעָמִים׃ לִקְבּוֹעַ
וְלִדְחוֹת וְלִפְשׁוֹט וּלְעַבֵּר מְטַעֲמִים׃ כִּי הִיא חָכְמַתְכֶם וּבִינַתְכֶם
לְעֵינֵי הָעַמִּים׃ סֵדֶר יְסוֹד עוֹלָם לְבָרָרָה וּלְלַבְּנָה׃ מוֹנִים אֱמוּנִים
יוֹדְעֵי לָעִתִּים בִּינָה׃ תְּקוּפוֹת מִנִּיסָן לַחַמָּה וְשָׁנִים מִתִּשְׁרֵי לַלְּבָנָה׃
עֵרֶךְ פָּרְשִׁיּוֹת הוֹרוּ יְשִׁישֵׁי עִיקָּרִים׃ שְׁתַּיִם לִפְנֵי מְגִלָּה וּשְׁתַּיִם
לְאַחֲרֶיהָ קוֹרִים׃ לַעֲלוֹת זְכִירָה לַעֲשִׂיָּה לְעַם יְקָרִים׃ פּוֹתְחִים שַׁבָּת
רִאשׁוֹנָה בִּשְׁקָלִים׃ וּבִשְׁנִיָּה זָכוֹר מְחַיֶּרֶת מְקַלְקְלִים׃ לְהַקְדִּים
וּלְהַכְרִיעַ בֶּקַע לְמֵאָה זוּזִים קַלִּים׃ צִוּוּי פָּרָה בַּשְּׁלִישִׁית לְהִתְרַגֵּל׃
וּבָרְבִיעִית הַחֹדֶשׁ לְהִתְחַבֵּר עִם סֶגֶל׃ בְּזֵרוּז קְדֻשָּׁה וְטָהֳרָה לָרֶגֶל׃
קָבוּעַ אֲדָר הַסָּמוּךְ לְנִיסָן׃ זַ״כְּרוּ סִימָן מְזֻמָּן וּמְחֻסָּן׃ לִסְמוֹךְ גְּאֻלָּה
לִגְאֻלָּה בְּמִצְוֹת יִתְחַסָּן׃ רָאוּי לָבֹא בַּשַּׁבָּת רֹאשׁ מִנְיָנוֹ׃ וּבִשְׁמוֹנָה
בּוֹ בְּפָרָשַׁת עִנְיָנוֹ׃ וּמַפְסִיקִין אַחַר מְגִלָּה זַט״וּ סִמָּנוֹ׃ שֵׁנִי חַל בּוֹ
מַקְדִּימִין לְשֶׁעָבַר׃ וּמַפְסִיקִין לְשַׁבָּת הַבָּאָה סִימָן בּוֹ״ יְדַבֵּר׃ וְהַשָּׁלֹשׁ
בְּשָׁלֹשׁ רְצוּפוֹת עִנְיָנָם יְחֻבָּר׃ תָּר לָבֹא בָרְבִיעִי מַקְדִּימִין׃ וּמַפְסִיקִין
לְשַׁבָּת הַבָּאָה מַסּוֹרֶת דַּ״ד מְסַיְּמִין׃ וְהַשָּׁלֹשׁ מְשֻׁלָּבוֹת זוֹ אַחַר זוֹ
מַשְׁלִימִין׃ מוֹרֵי בָּא בַּשִּׁשִּׁי שְׁתֵּי הַפְּסָקוֹת יִהְיוּ׃ לְמָחָר וּלְאַחַר הַפּוּרִים
בְּצִיּוֹן וּבִיּוּ״׃ וְהַשְּׁנִיּוֹת לְבַד כְּמִשְׁפָּטָן לְחַבֵּר יִבָּעֲיוּ׃ נְדִיבִים מַשְׁמִיעִים
עַל הַשְּׁקָלִים מֵרֹאשׁ חֹדֶשׁ׃ חֲדָשִׁים וְגַם יְשָׁנִים לִתְרוֹם בְּהִתְחַדֵּשׁ׃
מִצְוָה לְהָבִיא קָרְבָּן מִתְּרוּמָה חֲדָשָׁה בַּקֹּדֶשׁ׃ בְּרִית עוֹלָם
יִשְׁמְרֶנָּה וְיַגְבִּירֶנָּה׃ בְּעִתָּהּ יָחִישׁ כָּל מוֹטָה יְשַׁבְּרֶנָּה׃ יֵיטִיב
צִיּוֹן יַחֲזִיר שָׁלֵם בְּרִנָּה׃ מָתַי לְהִתְרָאוֹת בָּנֵיכֶם בְּקֹדֶשׁ יִקְהֲלוּ׃
כִּימֵי עוֹלָם מִנְחָתָם יוֹבִילוּ וְיִנְהֲלוּ׃ רָנּוּ לְיַעֲקֹב שִׂמְחָה יִצְהָלוּ׃ הִנֵּה
צוֹפוֹת עֵינַי לְמוֹעֲדֵי עֶדְנַי׃ יָמִים עַל יָמֵיכֶם אֲחַכֶּה בְּסוֹר סוֹדָנַי׃ רָנּוּ
שָׁמַיִם כִּי עָשָׂה יְיָ׃ מַנְחִיל חֶמְדַּת יוֹם מִיָּמִים׃ בְּרִית שָׂם בֵּינוֹ
לִבְרוּלֵי מֵעַמִּים׃ מִי כָמוֹךָ יָרָאוּי חַי הָעוֹלָמִים׃ קָדוֹשׁ׃ הכל יודוך וכו׳

שְׁחוּחַ בְּנֵי מְעַנֶיהָ בְּאַף מַעֲשֶׂה׃ תִּלְבּוֹשֶׁת הוֹד עֲדִי עֲדָיִים תְּכוּסֶּה׃
חוֹן אוֹר פָּנֶיךָ עָלֵינוּ אָרוֹן׳ נְשָׂא׃ וְשֶׁקֶל אֶשָּׂא בִּבְחִירַת נָכוֹן וְנִשָּׂא
וּבְצֶדֶק הֶגֶה עֶרְךָ כִּי תִשָּׂא׃ בָּרְכֵנוּ בְּשָׁלוֹם אֵל רָם וְנִשָּׂא׃ בָּרוּךְ
אַתָּה יְיָ הַמְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם׃

קדיש שלם אין כאלהינו עלינו קדיש יתום יגדל

יוצר להפסקה ראשונה

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרֵא חוֹשֶׁךְ עוֹשֶׂה שָׁלוֹם וּבוֹרֵא אֶת הַכֹּל׃
אוֹר עוֹלָם בְּאוֹצַר חַיִּים אוֹרוֹת מֵאוֹפֶל אָמַר וַיֶּהִי׃

אוֹר זָרוּעַ זוֹרֵחַ כְּבוֹדוֹ׃ אָצַר וְנָצַר לַאֲשֶׁר עֲבָדוֹ׃ אֲהָבוֹ זֶבֶד טוֹב
זְבָדוֹ׃ בָּן בְּיוֹשְׁבֵי נְטָעִים וּגְדֵירָה מֵרֵאשִׁית׃ בְּטֶרֶם יָרָה פִּנָּה
וּבָרָא שִׁית׃ מְצוּקֵי אֶרֶץ עֲלֵיהֶם תֵּבֵל הֵשִׁית׃ גִּלָּה סוֹדוֹ לִישָׁרָיו
וְלִירֵאָיו׃ לָחוֹג מוֹעֲדָיו קְרוּאֵי מִקְרָאָיו׃ בָּרוּךְ שֶׁחָלַק מֵחָכְמָתוֹ
לִירֵאָיו׃ מֵנִיחַ מְבוֹרָכָיו בְּיוֹם קָדְשׁוֹ׃ מִכְּבַר יְרוּשַׁת עַם קְדוֹשׁוֹ שְׁמוֹר
שַׁבַּתּוֹ וּמוֹרָא מִקְדָּשׁוֹ׃ קָדוֹשׁ׃ רַעַת לְמַר חֶבֶר אֶת הָעָם׃ וְאִזֵּן וְתִקֵּן
לִקְרוֹת בְּכָל פַּעַם׃ לִשְׁאוֹל וְלִדְרוֹשׁ בְּעִנְיַן טַעַם׃ הוֹסִיפוּ לֶקַח שֶׁבֶת
תַּחְכְּמוֹנִים׃ וְהִתְקִינוּ לְהַקְדִּים שְׁלֹשִׁים נִמְנִים׃ לִהְיוֹת שׁוֹאֲלִים
בְּהִלְכוֹת זְמַנִּים׃ וּבַשַּׁבָּת שְׁלוּחִים יוֹצְאִים בֶּעָרִים׃ עַל נִיסָן וְעַל
תִּשְׁרִי יְהוּ נוֹעָדִים׃ שֶׁבָּהֶם מְתַקְנִים אֶת הַמּוֹעֲדִים׃ זִכְרוֹן סֵפֶר
נִדְבָּרִים לְהִכָּתֵב וּלְהֵחָתֵם׃ הָאֲמֶרֶת אַתֶּם לְשַׁתֵּק חוֹלֵק וּלְסַתֵּם׃
מוֹעֲדֵי יְיָ אֲשֶׁר תִּקְרְאוּ אֹתָם אַתֶּם׃ חָכְמוּ לִקְבּוֹעַ רִאשׁוֹן וּלְיַסְּרוֹ׃
בְּאַגְהַ״ז לַעֲשׂוֹת הַפֶּסַח בְּמוֹעֲדוֹ׃ זֵכֶר לַדָּבָר הוּא לְבַדּוֹ וְלֹא בְּדוֹ׃
טוֹרֵד וְנוֹעֵר שׁוֹטֵן בְּאֵיתָן הַהוּא אֲצַל׃ בַּעֲבוּר אַדּוֹ וְיַגִּיעוּ בַּגְהַ״ז אֶל
אָצַל׃ סָמַךְ לַמִּקְרָא הֲלֹא זֶה אוּד מֻצָּל׃ יָסְפוּ לְהַצִּיב צִיּוּנִים לְשֵׁם
תַּמְרוּרִים׃ לֵיל הַלֵּל וְיֵלֵל בְּשָׁוֶה נִגְרָרִים׃ יַעֲשׂוּ אוֹתוֹ עַל מַצּוֹת
וּמְרוֹרִים׃ כּוֹנוּ יוֹם חִנּוּךְ וְיוֹם בִּכּוּר לָאוֹר׃ כְּסִדְרָן וַחֲסֵרִין וְלֹא שְׁלֵמִין
לְבָאוֹר׃ כִּי נֵר מִצְוָה וְתוֹרָה אוֹר׃ לְאַרְבַּעַת זְמַנִּים צוֹרֵף רֶצֶף
מִלָּסוֹר׃ אַ״ת בַּ״שׁ גַּ״ר דַּ״ק הַ״ץ זֶה לָזֶה אָסוּר׃ מִפְּנֵי כִּפּוּר וַעֲרָבָה

נעריצך לדור ודור עד וקדוש אתה

דּוֹרִי זְכוֹר לִי שִׁקְלֵי עֶפְרוֹן ׃ אֲשֶׁר שָׁקַל אָב בְּמַכְפֵּל חֶבְרוֹן ׃ חֵקֶר
שִׁקְלֵי יְבוּסִי מִשְׁבִּיתֵי חָרוֹן ׃ זָכְרָה לִי עַד לְדוֹר אַחֲרוֹן ׃ טַעַם
חִין אֲשֶׁר אֶקְרָא בְּגָרוֹן ׃ שְׁעֵה מֶנִּי אֵל שׁוּבִי לְבִצָּרוֹן ׃ חזן אוֹר
פָּנֶיךָ עָלֵינוּ אָרוֹן ׃ נִשָּׂא ׃ וְשֶׁקֶל אֶשָּׂא בְּבַיִת נָכוֹן וְנִשָּׂא ׃ וּבִצֶדֶק הֶגֶה עֶרְךָ
כִּי תִשָּׂא ׃ וְנַקְדִּישְׁךָ קָדוֹשׁ אֵל רָם וְנִשָּׂא ׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָאֵל הַקָּדוֹשׁ ׃

תכנת שבת וכו׳ עד אוהבי שמך ואם חל ר״ח בשבת מתחיל אתה יצרת עד להם קבעת

לִי יִשָּׂא עַל אֶבְרַת נֶשֶׁר ׃ כִּי יַגִּיד מֵלִיץ עָלַי שִׂיחַ יוֹשֶׁר ׃ כֹּפֶר
מִשֶּׁלּוֹ אֶתֵּן לוֹ תֶּשֶׁר ׃ כִּי מִלְּפָנָיו הוֹן וְכָבוֹד וְעוֹשֶׁר ׃ לְהַצְדִּיק
אֱנוֹשׁ לְהַמְצִיא לוֹ כּוֹשֶׁר ׃ שָׁת לוֹ פִּדְיוֹן לִמְצוֹא עוֹשֶׁר ׃ חזן אוֹר
פָּנֶיךָ עָלֵינוּ אָרוֹן ׃ נִשָּׂא ׃ וְשֶׁקֶל אֶשָּׂא בְּבַיִת נָכוֹן וְנִשָּׂא ׃ וּבִצֶדֶק הֶגֶה
עֶרְךָ כִּי תִשָּׂא ׃ עַנְּגֵנוּ בְּנוֹפֶשׁ ׃ אֵל רָם וְנִשָּׂא ׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְקַדֵּשׁ
הַשַּׁבָּת ׃ בר״ח חו׳ נח״י מקדש השבת וישראל וראשי חדשים ׃ רצה עד בשובך לציון ברחמים

בְּכַרְמֵי מְלוֹן בֵּין שְׁנֵי שָׁדַי ׃ אַרְבַּע מֵאוֹת וְעֶשֶׂר הֲלִינוֹתִי שַׁדַּי ׃
נָח בְּשִׁכְנָם וְנָם יֵשׁ דַּי ׃ וּבְכֵס נֶהֱרוֹס לֹא נָם שַׁדַּי ׃ סָע וְעָף
בְּבֶצַע שִׁקְלֵי חֲשָׁדַי ׃ וְנָשְׂאוּ אֶת רְדִידֵי מֵעָלַי שׁוֹדְדַי ׃ חזן אוֹר פָּנֶיךָ
עָלֵינוּ אָרוֹן ׃ נִשָּׂא ׃ וְשֶׁקֶל אֶשָּׂא בְּבַיִת נָכוֹן וְנִשָּׂא ׃ וּבִצֶדֶק הֶגֶה עֶרְךָ
כִּי תִשָּׂא ׃ רְצֵנוּ כְּשַׁי אֵל רָם וְנִשָּׂא ׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ
לְצִיּוֹן ׃ מודים עד ועזרתנו סלה ׃

עֵין עוֹצֶם הֲמוֹן מִסְפַּר עֳפָרִים ׃ מִי מָנָה וּפָקַד בְּחֶלֶשׁ וּפוּרִים ׃ פְּקָדָם
פּוֹקֵד בְּחֻמּוּשׁ סְפָרִים ׃ וְגַם עוֹד חֹמֶשׁ בְּכָל הַסְּפָרִים ׃ צָחוֹרַת
נִיב שְׂפָתֵינוּ יְשַׁלֵּם פָּרִים ׃ כִּי אָפֵס כֶּסֶף שִׁקְלֵי כִּפּוּרִים ׃ חזן אוֹר
פָּנֶיךָ עָלֵינוּ אָרוֹן נִשָּׂא ׃ וְשֶׁקֶל אֶשָּׂא בְּבַיִת נָכוֹן וְנִשָּׂא ׃ וּבִצֶדֶק הֶגֶה
עֶרְךָ כִּי תִשָּׂא ׃ וְתֵטִיב לָנוּ בְּטוּבָךְ אֵל רָם וְנִשָּׂא ׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַטּוֹב
שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת ׃ אלהינו עד בכל עת ובכל שעה בשלומיך

גְּרֵי קְשׁוּר יָדַיִם בְּרָכוֹת לִישָּׂא ׃ בְּאַהַב עוֹר גְּדָיו שְׁכִינָה נִתְעַלְּסָה ׃
רֵעֵה גְּדִיּוֹתָיו עַל אֶבֶן מַעֲמָסָה ׃ צֹאנוֹ עַל שֶׁכֶם וְחוֹצֶן נֶעֱמָסָה ׃

שחות

דִּינוּר שָׁחִים וְנִתָּנִים ׃ וְעוֹר מֵנוּ נֶחֱצָבִים וּמִתְחַדְּשִׁים כָּרִאשׁוֹנִים ׃
שֶׁבַח וְהַלֵּל וְרוֹן לָאֵל מְשַׁנְּנִים ׃ וְכַפֵּי קֶשֶׁת עִם כְּנַף רְנָנִים ׃ זֶמֶר
וָשִׁיר וָעֹז וָרֶנֶן מְרַנְּנִים ׃ וּשְׂרָפִים הַמְעַלִּים עַל כָּל שִׁנְאַנִּים ׃ שֵׁשׁ
כְּנָפַיִם בִּגְוִיָּם חֲנוּנִים ׃ מִמַּעַל לְיוֹשֵׁב עֲרָבוֹת לְכֵס נְתוּנִים ׃
וּלְיוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא בְּחִילָה מְנַגְּנִים ׃ מְצָא חֵן בְּנִגּוּנָם הֵם מְחַנְּנִים ׃
וְקוֹרֶם לְכָל צְבָא מַעַל עוֹנִים ׃ וְשִׁלּוּשׁ קְדֻשָּׁה לָרָם וְנִשָּׂא נוֹתְנִים ׃
כּוֹרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים הֲמוֹנִים הֲמוֹנִים ׃ לְנֶעֱרָץ בְּסוֹד אַלְפֵי רִבְבוֹת
עֶלְיוֹנִים ׃ וְנִקְדָּשׁ בְּאַלְפֵי רִבְבוֹת תַּחְתּוֹנִים ׃ כַּכָּתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ
וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר ׃ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ ׃

וכו׳ לדור ודור וכו׳ עד גמירא׳ קדיש שלם ומוציאין ב׳ ספרים באחד קורין פרשת היום ובשני
בפרשת כי תשא עד נפשותיכם ומפטירין בן שבע שנים ומתפללין מוסף׳ והחזן חוזר

מוסף לפרשת שקלים

ברוך אתה וכו׳ עד ומושיע ומגן

אֶשְׁכּוֹל אוּוִי תַּאֲוַת כָּל נֶפֶשׁ ׃ בְּצִלּוֹ חִמַּדְתִּי שֶׁבֶת מְצוֹא נוֹפֶשׁ ׃
בְּבַקַּשְׁתִּיו וְלֹא מְצָאתִיו וּפַצְתִּי בְּטֶפֶשׁ ׃ חָמַק וְעָבַר מִלְּהַדְרִיר
לִי חוֹפֶשׁ ׃ גָּזַלְתִּי שְׁקָלַי מִתֵּת כֹּפֶר נֶפֶשׁ ׃ וְטֻבַּעְתִּי בְּמֵי צוּל טִיט
וָרֶפֶשׁ ׃ חזן אוֹר פָּנֶיךָ עָלֵינוּ אָרוֹן ׃ נְשָׂא ׃ וְשֶׁקֶל אֶשָּׂא בְּבִירַת נָכוֹן
וְנִשָּׂא ׃ וּבְצֶדֶק הֶגֶה עֶרֶךְ כִּי תִשָּׂא ׃ גוֹנְנֵינוּ בְּמָגֵן אֵל רָם וְנִשָּׂא ׃
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן אַבְרָהָם ׃

אתה גבור וכו׳ עד מחיה המתים

הַכּוֹפֶר רְעוּ דִרְשׁוּ מֵעַל סֵפֶר ׃ כְּמוֹ הוּא חָרוּת בְּאִמְרֵי שֶׁפֶר ׃
הַתְשִׁירוּ בוֹ פְּנֵי נִרְמָה לְעוֹפֶר ׃ וְיִזְכּוֹר לָכֶם זְכוּת נָם
אָנֹכִי עָפָר וָאֵפֶר ׃ וְלֹא יִהְיֶה בָכֶם נֶגֶף וְחֵפֶר ׃ בְּתִתְּכֶם מַתַּן זֶה
לְשֵׁם כֹּפֶר ׃ חזן אוֹר פָּנֶיךָ עָלֵינוּ אָרוֹן ׃ נְשָׂא ׃ וְשֶׁקֶל אֶשָּׂא ׃
בְּבַיִת נָכוֹן וְנִשָּׂא ׃ וּבְצֶדֶק הֶגֶה עֶרֶךְ כִּי תִשָּׂא ׃ הַחֲיֵינוּ בְּגֶשֶׁם
אֵל רָם וְנִשָּׂא ׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְחַיֵּה הַמֵּתִים ׃

כִּי מִדָּתוֹ וְשִׁקְלוֹ לְפִי גָדְלוֹ׃ כָּל אוֹצְרוֹת רוּחַ פֶּלֶס בְּמִשְׁקָלוֹ׃ וּמִי בְּרֵאשִׁית מָדַד מְלֹא שָׁעֳלוֹ׃ וּשְׁמֵי רוּם תִּכֵּן זֶרֶתוֹ מְלֹא׃ וְכָל הַרְרֵי קֶדֶם בְּאֶצְבָּעוֹ שִׁקְלוֹ׃ וּגְבְעוֹת עוֹלָם תָּמַךְ בְּהוֹד אֲגָדְלוֹ׃ גַּיְא וְכָל עֲפָרָהּ בִּצְרָדָה הֵכִילוֹ׃ לְחוֹלֵל תַּנִּין מְיוּמֶנֶת הֵכִין לוֹ׃ נִמְצֵאת כָּל מִדַּת יְצִירַת עוֹלָמוֹ׃ כִּמְלֹא פִּיסַּת יַד הִיא רְשׁוּמוֹ׃ וּכְקָמִיעַ בְּיַד גִּבּוֹר בִּזְרוֹעַ חוֹתָמוֹ׃ וְאֵין לִקְצוֹב רוֹב מֶחְקְרֵי תַעֲצוּמוֹ׃ אֲשֶׁר מָדַד וְקָצַב וְשִׁיעֵר בִּמְרוֹמוֹ׃ עַל כָּל מִדַּת כִּסְאוֹ וַהֲדוֹמוֹ׃ מִדַּת בַּת מֶלֶךְ בְּכָל מְעוּלָה׃ בְּאוֹרֶךְ בְּרוֹחַב בְּעוֹמֶק בְּגוֹבַהּ נִתְעַלָה׃ יֵשׁ קֵץ לְכָל תִּכְלָה׃ וְאִמְרָהּ רְחָבָה לָעַד לֹא כָלָה׃ מִדַּת עוֹלָם כִּמְלֹא פִּיסַּת יָד׃ וּמִדָּתָהּ נְתוּנָה בְּיָמִין וּזְרוֹעַ יָד׃ מִדַּת עוֹלָם כִּמְזֶרֶת וָעַד אֲגֻדָל׃ וּמִדָּתָהּ כְּקַו אֲשֶׁר מְאוֹר גָּדָל׃ מִדַּת עוֹלָם נִמְדֶּרֶת בְּשָׁלִישׁ אַמָּה׃ וּמִדָּתָהּ עוֹלָה וְנוֹסֶבֶת בְּאַלְפַּיִם אַמָּה׃ כְּמַרְאֵה הַמִּדָּה אֲשֶׁר צִיר רָאָה׃ מְגִלָּה עֶשְׂרִים עַל עֶשֶׂר אַמָּה׃ עָפָה אַרְבָּעִים עַל עֶשְׂרִים וּשְׁמוֹנֶה מֵאוֹת אַמָּה׃ וְכָל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ בִּשְׁלִישׁ אַמָּה:

נִמְצֵאת דַּת בְּמִדּוֹתֶיהָ רְחָבָה וַאֲרֻכָּה׃ אַלְפַּיִם וְאַרְבַּע מֵאוֹת בָּעוֹלָם מַאֲרִיכָה׃ וְהִיא נִתְּנָה לְעוֹלָם מַרְפֵּא וַאֲרוּכָה׃ וּבִימִינָהּ קוֹצֶבֶת כָּל יְמֵי אַרְקָא׃ וּבִשְׂמֹאלָהּ שׁוֹקֶלֶת עוֹשֶׁר וְכָבוֹד וּבְרָכָה: וְהִיא הוֹדִיעָה אֶת כָּל חֶבְיוֹן סְתוּרוֹת׃ וְהִיא קָצְבָה כָּל מִדּוֹת סְפוּרוֹת׃ וְהִיא פָּתְחָה אֶת כָּל חֲגוּרוֹת׃ וְהִיא שָׁקְלָה וְאָצְרָה אֶת כָּל אוֹצָרוֹת׃ וְהִיא חָקְרָה הֲמוֹן מִפְקַד תַּחְתּוֹנִים׃ וְהִיא נָתְנָה מִסְפַּר גְּדוּדֵי עֶלְיוֹנִים׃ וְהִיא שִׁיעֲרָה קוֹמַת אַלְפֵי שִׁנְאַנִּים׃ אֲשֶׁר זֶה מִזֶּה בְּקוֹמָתָם מְשֻׁנִּים׃ יֵשׁ כְּמִדַּת הַיָּם הַגָּדוֹל קוֹמָתָם׃ וְיֵשׁ כַּחֲלָלוֹ שֶׁל עוֹלָם הֲקָמָתָם׃ יֵשׁ כִּמְלֹא כָּל הָעוֹלָם תְּקוּמָתָם׃ יֵשׁ לִשְׁתֵּי טִיסוֹרֶת טָסִים עוֹלָם׃ וְיֵשׁ לְטִיסָּרָה אַחַת עָפִים עוֹלָם׃ וְכָל אֶחָד וְאֶחָד בְּמַחֲנֵהוּ נֶעֱלָם׃ וּבִמְחִיצָתוֹ צָג וְחָשׁ וְדוֹמֵם וְנֶאֱלָם׃ עַד יִתֵּן רְשׁוּת מֶלֶךְ הָעוֹלָם׃ וְחָשִׁים עַד יַמְלִיכוּהוּ עִם עוֹלָם׃ וְאָז יִפְצְחוּ לְפָאֵר אֱלֹהֵי עוֹלָם׃ וּמִשָּׁם מְפָאֲרִים עוֹד לֹא שׁוֹנִים׃ כִּי בִּנְהַר

לעוגל גיחון · וגיחון מכפיל ששים במדת פרת · והפרת תקפו
כנגד שני הנהרות · ושני הנהרות מעדיפים באורך הירדן · והירדן
מרחיב חמשה כים הזבול · וים הזבול מאה וחמשים מקואות: ומדת
המקוה כשני חומרים ביבש · ושיעור כל חומר כשני לתכים:
וכל לתך יכיל חמשת אפות · וכל איפה עושה עשרה עומרים ·
וכל עומר שבעת רבע וכלה · והכלה אחד ממאה ועוד בסאה ·
וסאת יבש חסרה שליש בלח · וסאת הלח אחד משלשה בבת ·
וכל בת מחזקת ששה בהין · וההין כלו שנים עשר לוג · ועוד לוג
מתחלק לארבעת רבעים · ורבע מוכן לרבוע כוס ישועות · והכוס
סובב אצבעים על אצבעים · ועל גובה חסר שתות מאצבעים: וכמו
נתן כיל לתולדות הארץ · כן נתן קץ לימי הארץ · מתחיל למנורת
מששת אלפי ערץ · עד שהוא מכלה ברגעי ארץ · כי העולם כלו
ששת אלפים · עושים חמשה ושתי ידים מחזורות · ומנין המחזור
בעשרים ושנים יובלות · ושנת היובל שבע שבתות השנים:
ושבתות השנים בעשרים ושמונה תקופות · וימות התקופה
תשעים ואחד יום ושליש · ועונות היום חמש מאות ושבעים ושש
ורגעי העונה כעונת כל היום · והמדקדק מחלק הרגע לכמה
רגעים: וכמו נתן חשבון על כל · כן נתן משקל ופלס לכל ·
מתחיל מככר עד פרוטה הקטנה · ככר הגדול כגורל שני מנה ·
והמנה עולה עד ששים שקל · והשקל מתחשב בעשרים וחמש
סלע · והסלע חציו בקע ורביע זוז · והזוז מתחלק לפלג וחומשו
מעה · נמצא הזוז חמש מעות כסף · והמעה שני פונדיונות ואיסר
כרת · והאיסר עולה עד שמונה פרוטות · נמצא הבקע כארבע
מאות פרוטות · והם בכתב חרותות · ובפה מפורטות · ועד מקום
שאנוש יכול למנות · נמסר לו למדוד וגם למנות · לפי כוחו
ולפי מיעוט חילו · הוקצב לו מיעוט הון שקלו · ולפי שכלו כן
יהא הלולו · גדול אדנינו ורב כח חילו · לכן על כן אוחיל לו ·

הִנָּם לְמַס עוֹבֵר הַיּוֹם שָׁקַלְתִּי · וּבְחֵטְא עָוֹל שֶׁקֶל לְרֶשַׁע נִשְׁקַלְתִּי ·
זוּזַי לְלֹא תַתִּי לְשׁכְנֵי בְּגִילָה · חַבְתִּי לְתַשְׁלוּם דַּרְכְּמוֹן לְעוֹלֵי גוֹלָה ·
טוּבְעוּ גַּם הֵם וְהוּעַרְמְתִּי מְגֻלָּה : יוֹשֶׁר שָׁלֹשׁ קֻפּוֹת מְשֻׁלָּשׁוֹת
סְאִים · כְּנוּסוֹת לְמֶקַח שַׁי מְרִיאִים וְשַׂיִים : לְקָחוּ וְאֵין עוֹד בְּצִבְעֵי
נוֹשְׂאִים : מִדַּת שׁוֹפְרוֹת תִּקְלִין חַדְתִּין וְעַתִּיקִין · נְדָבוֹת אֲשֶׁר בָּם
הָיוּ מְעַתְּקִין · סָרוּ כַּמָּה מֶנִי וְהַדְּבָרִים עַתִּיקִין : עוֹצֶם הֲמוֹן חוֹגֵג
שׁוֹטֵף כַּנָּהָר · פֻּזַּר וְנוֹתַרְתִּי כְּתוֹרֶן בְּרֹאשׁ הָהָר · צֶרֶק מְלוֹנִי שֶׁעֲרַר
כְּתֵל הַר : קַן צִפּוֹר קָרָא לִמְרוֹם הָרִים · רֹאשׁ נְשׂוּאֵךְ כְּמֵאָז בּוֹ
לְהָרִים · שִׁבְעָה וּשְׁמוֹנָה עָלֵיהֶם לְרֹאשׁ תָּרִים עד אשא ובכן ולך
תַעֲלֶה קְדֻשָּׁה כִּי אַתָּה קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל וּמוֹשִׁיעַ :

אָז רָאִיתָ וְסִפַּרְתָּ · וְהֵכַנְתָּ וַחֲקַרְתָּ · וּמָדַדְתָּ וְכִלִּתָ וְשָׁקַלְתָּ וְאָמַרְתָּ
וְצִפַּרְתָּ · וּפָקַדְתָּ וְחָשַׁבְתָּ וְסִכַּמְתָּ · וּמָנִיתָ וְסִפַּרְתָּ · וְקָצַבְתָּ
וְחָרַצְתָּ וְגָזַרְתָּ · וְטִפַּחְתָּ וְשִׁעַרְתָּ וְהִבַּטְתָּ וְהֵבַנְתָּ · וְהִשְׂכַּלְתָּ וְשַׁרְתָּ
וְסָקַרְתָּ · וְכָתַבְתָּ וְחָרַטְתָּ · וְחָקַקְתָּ וְצִיַּנְתָּ וְחַרְתָּ · וְלִמַּדְתָּ וְהוֹרַעְתָּ
וְחִוִּיתָ וְהוֹרֵיתָ וְגָזַרְתָּ · וְצִוִּיתָ וְקָרָאתָ וְעָנִיתָ · וְדִבַּרְתָּ וְאָמַרְתָּ : כָּל
מִנְיַן וּמִפְקַד וְחֶשְׁבּוֹן וּמִסְפָּרָיו · כָּל מִשְׁקַל וּפֶלֶס וְכִיס וּגְזוֹרָיו · כָּל
כַּיִל לַח וְיָבֵשׁ וּמְשׁוּרָיו · כָּל קַו וְקֶצֶב מֶדֶד וְשִׁיעוּרָיו · הֵיאַךְ לְדַקְדֵּק
חֶשְׁבּוֹן לְכָל דָּבָר · לְבַל יוּגְלַם חֶשְׁבּוֹן וְיוּשְׁטַף וְיוּעֲבָר · מַתְחִיל
בִּמְדִידָה מֵחֲמֵשׁ מֵאוֹת שָׁנָה · עַד שֶׁהוּא מְכַלֶּה בְּאֶצְבַּע הַקְּטַנָּה :
דֶּרֶךְ יוֹם הוּא בַּעֲשָׂרָה פַּרְסָה · וְאַרְבַּעַת מִיל הִיא כָּל פַּרְסָה · וּמִדַּת
הַמִּיל שִׁבְעָה וּמַחֲצָה רִיס · וּבִשְׁלֹשִׁים קָנִים הוּא קֶצֶב הָרִיס · וְשִׁיעוּר
הַקָּנֶה שֵׁשׁ אַמּוֹת וָזֶרֶת וְכָל אַמָּה מוֹרֶדֶת שְׁלִישׁ בַּזֶּרֶת · וְהַזֶּרֶת
מוֹתַחַת עַד שְׁנַיִם בַּסִּיט · וְאַרְבַּע אֶצְבָּעוֹת הוּא הַטֶּפַח וְהַסִּיט : וּכְמוֹ
נִתְּנָה מִדָּה לִמְדִידַת הָאָרֶץ · כֵּן נִתַּן כַּיִל לְתוֹלְדוֹת הָאָרֶץ · מַתְחִיל
מִמֵּאָה וְשִׁשִּׁים וָשֵׁשׁ שָׁנָה · עַד שֶׁהוּא מְכַלֶּה בִּשְׁתּוּת אֶצְבַּע
הַקְּטַנָּה : זֶה הַיָּם הַגָּדוֹל בִּשְׁלִישׁ יוֹשֵׁב · בְּמֵאָה וְשִׁשִּׁים וָשֵׁשׁ וְעוֹד
מִתְחַשֵּׁב · וְעָמְקוֹ בְּעֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה לְמַתַּח סוֹף · וְסוֹף בְּשִׁבְעִים וּשְׁנַיִם

יוצר. לפרשת שקלים

הַפְּקֻדִים וְהַמִּתְפַּקְּדִים ׳ שְׁמוֹר פְּקוּדִים וְנִפְקָדִים וְשׁוֹקְדִים ׳ לִהְיוֹת
מְשֻׁקָּדִים וּלְךָ קוֹדִים :

חַי וְקַיָּם נוֹרָא וּמָרוֹם וְקָדוֹשׁ :

אוֹמֶן בְּשָׁמְעוֹ כִּי תִשָּׂא אֶת רֹאשׁ ׳ חָל וַיֵּחַת אֵיךְ אוֹתָם דָּרוֹשׁ :
לְעַם אֲשֶׁר לֹא יִמַּד וְלֹא יִסָּפֵר ׳ אֵיכָכָה אֶסְפְּרֵם וְלֹא נִתְּנוּ
לְהִסָּפֵר : עִקָּרָם כְּנֶאֱמַר לוֹ הַבֵּט וּסְפוֹר ׳ שָׁב וַיּוֹשָׁב אִם תּוּכַל
לִסְפּוֹר : זַרְעָם כְּחוֹל יַמִּים וְכוֹכָבִים סְפוּרִים ׳ וַאֲנִי אֵיךְ אֶסְפְּרֵם
וְלַעֲר פָּרִים : רָם חִוָּה לוֹ אוֹת מִסְפָּרָם ׳ אֵיךְ לִמְנוֹתָם וְלַעֲמוֹר
עַל סִפְרָם : בְּקוּר רָאשֵׁי שְׁמוֹתָם לְחֶשְׁבּוֹן תַּעֲלֶה ׳ וּמְרַת מִנְיָנָם
בְּיָרֵךְ אָז תַּעֲלֶה ׳ יָקָר שְׁלִישִׁי בְּתוֹכָם לֹא הוּפְקָד ׳ כִּי לִגְיוֹן מֶלֶךְ
לְבַדּוֹ נִפְקָד : רָשׁוּם מִבֶּטֶן לְהִפָּקֵד בְּמִשְׁמֶרֶת הַקֹּדֶשׁ ׳ וּצְבָאוֹ
וּפְקֻדָיו נִמְנִים מִבֶּן חֹדֶשׁ בְּשָׁמְעוֹ אֹמֶר וְנָתְנוּ אִישׁ כֹּפֶר ׳ פָּץ בַּמֶּה
יִתְרַצֶּה אֶשְׁכּוֹל הַכֹּפֶר : יְצִיר מַה יִתֵּן פִּדְיוֹן נַפְשׁוֹ ׳ וְיִמְצָא חֲנִינָה
פְּנֵי שָׁם נַפְשׁוֹ : קָדוֹשׁ כְּחָפֵץ לְהַצְדִּיק עַם זֶה ׳ כְּמִין מַטְבֵּעַ אֵשׁ
הֶרְאָהוּ בְּמַחֲזֶה : לְמָרוֹ זֶה יִתְּנוּ וְלֹא יִתְמַהְמְהוּ וְלַכֹּל יִתְּנוּ אֶת אֲשֶׁר
נָתְנוּ : יָהּ לֹא מְצָאנוּךָ שַׂגִּיא כֹּחַ ׳ כַּאֲשֶׁר נִקֵּיתָ חֵטְא גִּבּוֹרֵי כֹחַ :
רַחוּם כְּרִיחַמְתָּ נְשׂוּאֶיךָ בְּכֶסֶף כִּפּוּרִים ׳ כֵּן שְׂעֵרָה שְׂפָתֵינוּ
בְּשִׁלּוּם פָּרִים :

אֵל נָא לְעוֹלָם תּוּעֲרָץ ׳ וּלְעוֹלָם תּוּקְדָּשׁ ׳ וּלְעוֹלְמֵי עוֹלָמִים
תִּמְלוֹךְ וְתִתְנַשֵּׂא : הָאֵל מֶלֶךְ נוֹרָא מָרוֹם וְקָדוֹשׁ ׳ כִּי אַתָּה
הוּא מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים ׳ מַלְכוּתוֹ נֶצַח ׳ נוֹרְאוֹתָיו שִׂיחוּ סַפְּרוּ
עֻזּוֹ ׳ פָּאֲרוּהוּ צְבָאָיו ׳ קַדְּשׁוּהוּ רוֹמְמוּהוּ ׳ רוֹן שִׁיר וָשֶׁבַח תֹּקֶף
תְּהִלּוֹת תִּפְאַרְתּוֹ :

עַד אֶשָּׂא רֹאשׁ : כְּמוֹ מֵרֹאשׁ : לְהַקְדִּישׁ לְקָדוֹשׁ :
עַד בְּמֹאזְנֵי צֶדֶק : יַכְרִיעֵנִי לְצֶדֶק : נוֹרָא וְקָדוֹשׁ :

אֱלֹהַּ אֶזְכְּרָה אֶת אֲשֶׁר נַעֲשָׂה ׳ בִּהְיוֹתִי בֶּטַח וְשֹׁקֵט בְּנָכוֹן וְנִשָּׂא ׳
גּוֹעַלְתִּי בְּעֵבֶר וְשִׁקְלֵי אֵיךְ אֶשָּׂא : דֵּי שִׁקְלֵי עַד לֹא שָׁקַלְתִּי ׳

שְׁמוֹ מְשַׁתֵּף בְּעַם לוֹ עֲמוּסִים ׳ וְעָלָיו כָּל הַיּוֹם הֵם מְמֻתִּים:
חזן יָעִיר וְיַחֲשׂוֹף זְרוֹעַ וְיַד מְמִתִים ׳ בְּזִיל נִטְפֵי לֶקֶשׁ לְהַחֲיוֹת מֵתִים: ברוך אתה יי מחיה המתים

קְצוּבָה הִיא זֹאת לְשׁוֹעִים וְקַלִּים׳ קְצִינִים וְרָשִׁים יַחַד בָּהּ שְׁקוּלִים: קָצִין לְבַל יָעוֹז מוּל מַקְהֵלִים ׳ קְרָא לוֹמַר הוֹנִי פְּרָאַנִי מֵעַקּוּלִים: רוֹב עַם אֲשֶׁר לֹא יִסָּפֵר׳ רַב עִם צָעִיר מֵעֶשְׂרִים לְהִסָּפֵר׳ רְאוּיִם לְעוֹנֶשׁ וְזָהַר בְּסֵדֶר לְהִתְפָּאֵר: רֶשַׁע וְכָל פֶּשַׁע לְכַפֵּר וּלְהָפֵר: שְׁעוּרִים בָּזֶה שִׁיעוּר בְּמִפְקַד לְהַגְבֵּר ׳ שְׁתִילֵמוֹ לִנְשָׁאַרַת רֹאשׁ אוֹתָם לְחַבֵּר: חזן שִׁקְלֵי כֶסֶף כִּפּוּרִים כְּפָרָם לְהַדְבֵּר ׳ שְׁמוּרִים לְזִכָּרוֹן תֵּת לְכָל הָעוֹבֵר:

תְּמָרוּ מֵאָז כָּל עֲדַת קְדוֹשִׁים ׳ תְּרוֹם בִּשְׁלשָׁה פְּרָקִים תְּרוּמַת קָדָשִׁים ׳ חזן תְּכוּנָה לְבֶדֶק הַבַּיִת וְכָל אִשִּׁים ׳ תֵּת בְּיַד הַכֹּהֲנִים כֶּסֶף הַקֳּדָשִׁים:

תְּפֶן בְּאוֹן פִּיר טִיט רִפְשֵׁנוּ ׳ תַּבִּיט בְּרָכֵינוּ וְעוֹר בַּל תַּכְפִּישֵׁנוּ ׳
חזן תִּקְרָא דְרוֹר כְּמֵאָז בּוֹ לְהַחְפִּישֵׁנוּ ׳ תֵּת הֲמוֹן לְאֻמִּים תַּחַת נַפְשֵׁנוּ:

תִּזְכּוֹר לְהַעֲלוֹת נְשׂוּאֵי רַחַם מִרְכָּיִם ׳ תְּמוּכִים נְזוּרִים בְּהוֹד טוֹב עֲדָיִים ׳ חזן תֹּקֶף עֹז אַדְרוּךְ עַל יָם ׳ תִּזְכּוֹר לְעַם מִסְפָּרָם כְּחוֹל הַיָּם:

יִמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּ יָהּ:
וְאַתָּה קָדוֹשׁ יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל אֵל נָא:

מִי יוּכַל לְשַׁעֵר כָּל הַפְּקוּדִים ׳ אֲשֶׁר בְּחֶבֶל וּבְחֶלֶשׁ לֹא נִפְקָדִים ׳ בְּרִית כְּרוּתָה מֵאָז בְּפִיקוּדִים ׳ לְבַל יֶחְסַר הַמָּזֶג מֵחוֹמֶשׁ פְּקוּדִים ׳ אִם כְּתוֹרֶן וְכַנֵּס יוֹשְׁרְדוּ מוּפְקָדִים ׳ לֹא יוּמְעָטוּ מִשִּׁשִּׁים רִבּוֹא מְנֻקָּדִים ׳ וְאִם לְנֶגֶף וְאֶנֶף בְּאַף מוּפְקָדִים ׳ כֶּסֶף תֵּת כֹּפֶר הֵם מוּפְקָדִים ׳ וּבְכָל עֶרֶב נִשְׁמָתָם בְּיָדְךָ מַפְקִידִים ׳ וּבְכָל רִגְעֵי בֹּקֶר נִבְחָנִים וְנִפְקָדִים ׳ וְלִי מַה יָּקְרוּ עָלַי הַפִּקּוּדִים ׳ אֱלֹהַּ

יוצר לפרשת שקלים

מנין מעות עשרים ׳ נתינת עניים ועשירים ׳ סמיכת כל הנספרים ׳
עולצים בכל עברים ׳ פקדיהם ושמותם ׳ צבאם ורבבותם ׳ קומם
במחנותם ׳ רם השוכן אתם ׳ שבטי שאריתם ׳ תהא תקנה
לאחריתם ׳ תפן לברכתם ׳ כקריעת ים סוף וכמכת בכורים
שונאיהם להכותם ׃ עזרת שמונה עשרה והחזן חוזר

ברוך אתה יי אלהינו ואלהי אבותינו אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב האל הגדול
הגבור והנורא אל עליון גומל חסדים טובים וקונה הכל וזוכר חסדי אבות ומביא גואל
לבני בניהם למען שמו באהבה מלך עוזר ומושיע ומגן׃

מסוד חכמים ונבונים ׳ ומלמד דעת מבינים ׳ אפתחה פי בשיר ורננים ׳ להודות ולהלל
פני שכן מעונים׃

אז מאז זמות בכל פועל ׳ במספר במשקל כל לך להעל ׳ גרת
בכן למשוי ממי שעל ׳ דעת מפקד יופי פעמי נעל ׳ העל
המירו כבוד ריע בבעל ׳ וזה ללא זה פצחו במעל ׳ זנחו בחרון
אף ונגף וגעל ׳ חל בערם חבר והצרי תעל ׃ טורח משאם הגר
לו שאת ׳ ישרם להליץ תלוי ראש לשארת ׳ חזן כפרם פך תרת
לאמים משאת ׳ לנטלם לנשאם בכי תשא את ׳

ראשי על כל ראש נשאת ׳ גוי על מרומי קרת התנשאת ׳
חזן אהבה על כל פשע כסית ׳ בגין צל ימינך לגונני
התנשאת ׃ ברוך אתה יי מגן אברהם

אתה גבור לעולם יי מחיה מתים אתה רב להושיע משיב הרוח ומוריד הגשם מכלכל
חיים בחסד מחיה מתים ברחמים רבים סומך נופלים ורופא חולים ומתיר אסורים
ומקיים אמונתו לישני עפר מי כמוך בעל גבורות ומי דומה לך מלך ממית ומחיה ומצמיח
ישועה ונאמן אתה להחיות מתים׃

מעתיק פלוסים צר ובורא רוח ׳ ממרר ומשקל נזל עם רוח ׳
נגף לבל יזיק לנרכאי רוח ׳ נובבתם תת פדיון לכל
רוח׃ שריג זר שעיר טרם עמד ׳ סקרת כי למוקש ולצנין יעמד ׳
עצת זה לזה שמע במעמד ׳ עתור שקלים מראש חדש ללמד׃
פרשה זאת להגות בקץ זה ׳ פלסיה להקרים לפלס צר ובוזה ׳ חזן
צורת מטבע כחז אבי חוזה ׳ צוה צור לציר כן תת מתן זה׃

לְנַשְּׂאָה עַל כָּל רֹאשׁ׃ גּוֹעֲלָה תָּשִׁירַת לְמְנוּר רֹאשׁ׳ וְהִיא תָּרִים
רֹאשׁ׳ בְּכִסֵּא כָבוֹד מֵרֹאשׁ׃ כְּבוֹדִי וּמֵרִים רֹאשִׁי׳ עַתָּה יַעֲבוֹר
בְּרֹאשִׁי׳ וְיִדְרְשִׁי וִיבַקְשִׁי׃ קָדוֹשׁ׃

דְּבַר בְּזֶה סֵפֶר׳ וְקִיֵּם בְּאִמְרֵי שֶׁפֶר׳ לְמְשׁוּלֵי עָפָר וָאֵפֶר׃ הֱיוֹתָם
נוֹתְנִים כֹּפֶר׳ בְּלִי דוֹפִי וָחֵפֶר׳ בְּעַד עֲוֹנָם לְכַפֵּר׃ וְצִדְקָתָם
תִּכְתּוֹב בַּסֵּפֶר׳ בְּזִכְרוֹן הַסֵּפֶר׳ לְמְנוֹתָם עִם נָם אָנֹכִי עָפָר וָאֵפֶר׃
זֶה אֵלִי נָם לַאֲבִי חוֹזֶה׳ וְהֶרְאָהוּ כְּמִין מַטְבֵּעַ אֵשׁ בְּמַחֲזֶה׳ וְנָם הַכֹּל
יִתְּנוּ כָּזֶה׃ חֲסֵרָם יוֹשֵׁת בָּזֶה׳ וְאֶחָד מֵהֶם אַל יִתְבַּזֶּה׳ וְצוֹרְרָם יֵרָזֶה׃
טוֹבוֹת יִטָבוּ עַל זֶה׳ וּשְׁכִינָה יִזְכּוּ לַחֲזוֹת׳ וְגוֹי לְגוֹיִם רַבִּים יַזֶּה׃ יָחִיד
שׁוֹכֵן רוֹמָה׳ הִתְנָה בְּתוֹרָה תְמִימָה׳ לְיוֹנָה שֶׁהִיא תַמָּה׃ כָּל
הָעוֹבֵר בַּיָּמָה׳ יִשְׁקְלוּ שֶׁקֶל בְּלִי מְהוּמָה׳ מַחֲצִית הַשֶּׁקֶל תְּרוּמָה׃
לְטוֹבָתָם בְּלִי לְעַלְמָה׳ וְתִהְיֶה לָהּ כַּחוֹמָה׳ תּוֹלֶה אֶרֶץ עַל בְּלִימָה׃
מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה׳ יִתְנַדְּבוּ בַּחֲנִינָה׳ פְּנֵי שׁוֹכֵן מְעוֹנָה׃ נְשִׂיאִים
וְדַכִּים בְּמַשְׁעֵנָה׳ כֻּלָּם יִשְׁווּ בִּנְתִינָה׳ בְּלִי עוֹד לְהִתְמַהְמָהּ׃ סְלִיחָה
יַסְכִּית תְּחִנָּה׳ בְּכָל עֵת וּבְכָל עוֹנָה׳ וְיִתְקַיְּמוּ בִּרְנָנָה׃ עַל נַפְשׁוֹתֵיהֶם
יְכַפֵּרוּ׳ וְחַטֹּאתָם יוּפָרוּ׳ וּבְחֵלֶק טוֹב יִסָּפֵרוּ׃ פְּאֵרָם הַכֹּל יְסַפֵּרוּ׳
וְשֶׁבַח יִתְּנוּ וְיִגְמוֹרוּ׳ וְהוֹדָיָה לְצוּר יְשׁוֹרֵרוּ׃ צוֹרְרֵיהֶם יִמְעֲטוּ וְיוּחְסָרוּ׳
עַל צַוָּארֵהֶם יוּגְבָּרוּ׳ וּבְשׁוֹבַע שְׂמָחוֹת יְחֻבָּרוּ׃ קְהָלָם לְהִתְחַזֵּק
בִּתְעוּדָה׳ בְּלִי עוֹד לְמַעֲדָה׳ בְּהַקְרִיבָם זֶה לַעֲבוֹדָה׃ רָם עַמָּם
הוּעֲדָה׳ בְּאַהֲבָה וּבְחֶמְדָּה׳ בִּישִׁיבָה וּבַעֲמִידָה׃ שְׂמֵם בַּחַיִּים
הַתְמִידָה׳ בְּכָל כְּלוּל חֶמְדָּה׳ לַזָּר בְּלִי לַעֲבֹרָה׃ חזן תָּמִיר
תִּהְיֶה לְזִכָּרוֹן׳ לַחֲבַצֶּלֶת הַשָּׁרוֹן׳ בְּכִפּוּר וְיִתְרוֹן׳ לִפְנֵי מָרוֹם קָדוֹשׁ׃

הכל יודוך עד עזרת אבותינו

אַתָּה אָהַבְתָּ עַמָּךְ׳ בַּעֲבוּרָם רַדְתָּ מִמְּרוֹמָךְ׳ גָּזַרְתָּ לָהֶם יַמָּךְ׳
רִבַּקְתָּם בְּאַהַב לִשְׁמָךְ׃ הֵם נַחֲלָתְךָ וְעַמָּךְ׳ וּמַתְמִירִים
לְרוֹמְמָךְ׳ זְכוֹר בְּרִית נוֹאֲמָךְ׃ חֲמוֹל וְקָרֵב לָהֶם יוֹמָךְ׃ טוֹב נַמְתָּ
לְאַדִּירִים׳ יִשְׁקְלוּ כֶּסֶף כִּפֻּרִים׃ כֹּפֶר עָוֹן מְכַפְּרִים׳ לָעַד יִהְיוּ מְשֻׁמָּרִים

מנין

וּשְׁמוֹנִים׃ בְּרַצֵּי כֶסֶף לְהִתְרַפֵּס יֶאֱתָיוּ חַשְׁמַנִּים לְחַשְׁמוֹנִים׃ נָתְנוּ לְאוֹצַר הַמֶּלֶךְ זָהָב אֲדַרְכְּמוֹנִים׃ יְרִידוֹת מַמְלֶכֶת כֹּהֲנִים וְגוֹי קָדוֹשׁ הַמְּבֻכָּר׃ יָשְׁבוּ מֵאָה וְשָׁלֹשׁ וְלָמּוֹ שָׁלְחוּ כָּר׃ מִנְחָה יָשִׁיבוּ מַלְכֵי שְׁבָא וּסְבָא אֶשְׁכָּר׃ מֵחֲמִשִּׁים חָלְצוּ חֲמִשִּׁים עַד חַג שָׁלֵו׃ מִצְּבָא הַמִּלְחָמָה בָּאוּ בְּעֶשְׂרִים וַחֲמִשָּׁה בְּכִסְלֵו׃ וַיֵּלְכוּ לְאָהֳלֵיהֶם שְׂמֵחִים וְטוֹבֵי לֵב׃ כָּל אַבְנֵי מִזְבֵּחַ אֲשֶׁר שִׁקְּצוּ יְוָנִים׃ כְּנִסּוּם וּגְנָזוּם בִּמְזָרְחִית צְפוֹנִית לְשִׁכַּת תְּוָנִים׃ וְלָקְחוּ אֲבָנִים אֲחֵרוֹת וְהֵבִיאוּ אֶל תַּחַת הָאֲבָנִים׃ יַחַד לְוִיִּם נֶאֶסְפוּ לְשִׁיר וּלְשַׁבֵּחַ׃ יְשָׁרִים מְשָׁרְתִים בָּאוּ לְהַקְרִיב וּלְזַבֵּחַ׃ אֶת קָרְבָּנָם לַחֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ׃ רָצוּי הַגָּדוֹל מֵאֶחָיו מוֹחֵץ קָמָיו בְּכִלָּיוֹן׃ רְצֵה בְּפוֹעַל מִלְאוּ יָדָיו כְּרַת גִּלָּיוֹן׃ לֶחֶם וָיַיִן וְהוּא כֹהֵן לְאֵל עֶלְיוֹן׃ חֵיל פָּרִיצִים בְּבֹא לְחַלֵּל בֵּית הַיַּעַר׃ חֵיל סוֹרֵג הָיָה גָּבְהוֹ עֲשָׂרָה בְּמִשְׁעַר׃ פָּרְצוּ וַיַּעַבְרוּ שַׁעַר׃ יְדִידִים כְּחָזְקוּ שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה בִּרְקָן לְגוֹרֵשׁ׃ יַעַן כֵּן תִּקְּנוּ לְמִסְפָּרָם הִשְׁתַּחֲוָיוֹת לְחָרֵשׁ׃ וְהִשְׁתַּחֲווּ לַיְיָ בְּהַר הַקֹּדֶשׁ׃ הָאוֹיֵב וְכָל חֵילוֹ עֵת מָחָה נִמְחָה׃ הָרָצִים יָצְאוּ לְבַשֵּׂר בִּגְבוּלִים יְשׁוּעָה צָמְחָה׃ לַהֲבִיאָם לִירוּשָׁלַיִם לַעֲשׂוֹת חֲנֻכָּה בְשִׂמְחָה׃ חִנְּכוּ וְכִבְּדוּ אֶת הֵיכָל לְהַעֲלוֹת נֵרוֹת בְּאוֹמֶן׃ כְּחָפְשׂוּ וּמָצְאוּ בְּשִׁיתִין פַּךְ שַׁיִשׁ נִטְמַן לְהִטָּמֵן׃ כִּי אִם אָסוּךְ שֶׁמֶן׃ זוֹהֲרוּ מָצְאוּ בְּנֵס לְיָמִים שְׁמוֹנָה קֶבַע לְשִׁקְרוֹנֵי׃ קָבְעוּ לָכֵן הַיָּמִים הָאֵלֶּה לְדוֹרוֹת עֲנָנֵי לְהַזְכִּיר גְּבוּרוֹת וּלְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לַיְיָ׃ מְכַהֲנֶיךָ יִלְבְּשׁוּ צֶדֶק בְּהַצִּיתְךָ שָׁמִיר וָשַׁיִת׃ נְחַצְתָּ חֲסִידֶךָ וְרַנְּנוּ בְּהַדְלִיקָם שֶׁמֶן זַיִת

מִזְמוֹר שִׁיר חֲנֻכַּת הַבַּיִת׃ קָדוֹשׁ׃ הכל יודוך וגומרין כל התפלה

יוצר לפרשת שקלים

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרֵא חוֹשֶׁךְ עוֹשֶׂה שָׁלוֹם וּבוֹרֵא אֶת הַכֹּל׃
אוֹר עוֹלָם בְּאוֹצַר חַיִּים אוֹרוֹת מֵאוֹפֶל אָמַר וַיֶּהִי׃

אֵל מִתְנַשֵּׂא לְכֹל לְרֹאשׁ׃ בָּחַר בְּאוֹם דַּלַּת רֹאשׁ׃ כִּבְכוּרָה בִּתְאֵנָה בְּרֵאשִׁית׃ בִּיטָּה אֵל וְאוֹתָהּ דְּרוֹשׁ׃ מִכָּל אוֹם לִפְרוֹשׁ׃

נָבָל פֶּן יִתְעוֹלֵל בִּי בְּיוֹם חֻפָּתִי · נִמְצֵאתִי מְחַלֶּלֶת אֶת אָבִי וּמוֹצֵאת
לִשְׂרֵפָתִי · וְאָנֹכִי אָנָה אוֹלִיךְ אֶת חֶרְפָּתִי : שִׂיחַת מָרַת נֶפֶשׁ בִּבְכִי
וּבְתַחֲנוּנִים זָעֲקָה · שָׂם אָחִיהָ לְלִבּוֹ וַיֶּחֱרַד חֲרָדָה מוּעָקָה · וַיַּכֵּר
יְהוּדָה וַיֹּאמֶר צָדְקָה : עֵצָה הָבוּ לָכֶם בְּקִנְאַת עוֹשֵׂה נוֹרָאִים ·
עָמְדוּ הַשָּׂרִים מִשְׁחוּ מָגֵן חֵטְא יְרֵאִים · וַיֶּחֶרְדוּ וַיָּקוּמוּ כָּל
הַקְּרוּאִים : פָּצוּ חֲזַק וְנִתְחַזֵּק בְּעַד עֲדָתֵנוּ · פֶּן תִּתְחַלֵּלְנָה
בְּנוֹתֵינוּ וְיִתְעָרְבוּ בָנוּ מַשְׁחִיתֵנוּ · וַיֹּאמְרוּ הַכְזוֹנָה יַעֲשֶׂה אֶת
אֲחוֹתֵנוּ : צָבְאוּ פֶּתַח אַרְמוֹן הֶגְמוֹן מְעֻדָּן נָבָל וְכִלַּי : צָהַל לִקְרָאתָם
וְאָמַר בּוֹאוּ לִבְרָכָה אֵלַי · וַיִּקְרָא הוֹצִיאוּ כָל אִישׁ מֵעָלָי : קָפְצוּ
יְהוּדָה וְאֶחָיו בְּמִרְמָה כְּבָאִים לְחִתּוּנוֹ · קָרַב וְלָקַח אֲשֵׁרָה
הָעוֹמֶדֶת לְפָנָיו לְשִׂטְנוֹ · וַיִּתְקָעֶהָ בְּבִטְנוֹ : רֹאשׁוֹ כָּרַת אֶלְעָזָר
וַיַּשְׁלֵךְ חוּצָה לִנְרוּף · רָאוּ עֲבָדָיו כִּי מֵת אֲדוֹנֵיהֶם וַיָּנֻסוּ לַהֲרוּף
וַיִּקַּח אֶת אֶחָיו עִמּוֹ וַיִּרְדּוֹף : שְׂרָדוּם וַיַּכּוּם וַיְכַתּוּם וּמַחֲנֵיהֶם
הֶחֱרִימוּ וְהִרְגִּיזוּ · שָׁלְטוּ הַיְּהוּדִים בְּשׂוֹנְאֵיהֶם אֲשֶׁר אוֹתָם בָּזוּ · בָּאוּ
עַל הַחֲלָלִים וַיָּבוֹזוּ : תָּקַף הַמֶּלֶךְ וְרָכַב פִּרְדּוֹ הַטּוֹב וְהַמֻּבְחָר ·
תְּשׁוּעַת חֵץ יָרָה בִּשְׁרִירָיו וַיִּקּוֹב חוֹר · וַיִּפֹּל רוֹכְבוֹ אָחוֹר : מַכֵּהוּ וְנִשְׁבַּר
עַצְמוֹת בָּרַח וַיֵּצֵא יָצָא · מָרְדוּ עֲבָדָיו וּלְאַפַּרְכוֹס הֱנִיסוּהוּ רָצָא ·
וַיֵּשֶׁב בְּבוֹשֶׁת פָּנִים אֶל אַרְצוֹ : נִלְחָמִים בְּאַנְטוֹכְיָא עִיר גְּדוֹלָה
בְּעַם זְחוּחִים · נִצְּחוּ בָנִים יוֹצְאִים לַצָּבָא בּוֹשְׁרוּ כְּמֵהִים · וַיִּשְׁמְעוּ אֶת
קוֹל יְיָ אֱלֹהִים : חוֹלַת יוֹשֶׁבֶת יָתֵר תְּקוּעָה לְהַצְעִיר וּלְהַסְעִיר ·
חָרְבָה עֶקְרוֹן תֵּעָקֵר קִסְרֵי בַּת שֵׂעִיר · עַל כֵּן קָרָא שֵׁם הָעִיר :
מֵאָז כִּבְשׁוּהָ קְצִינֵי בְּשֵׁם יְיָ נִסִּי · מְסִבּוֹת שֵׁם נִקְרֵאת אֲחִידַת מִגְדַּל
נָשִׂיא · וְהָיָה כְּאַלּוּף בִּיהוּדָה וְעֶקְרוֹן כִּיבוּסִי : בְּהִלָּכֵד כֵּן צוֹר וְצִדּוֹן
וְעִיר דִּירָתָם · בְּרַבִּים יוֹשְׁבִים לִפְנֵי יְיָ יִלְמְדוּ תוֹרָתָם · בַּחֲצֵרֵיהֶם
וּבְטִירוֹתָם : רוֹזְנִים עָשׂוּ בְּשׂוֹנְאֵיהֶם כִּרְצוֹנָם כְּמִשְׁפַּט אֲדוֹנִים ·
רָדוּ בְּנוֹגְשֵׂיהֶם וַעֲבָדוּם וְעִנּוּ מְדִינִים וּמְדָנִים · וּבְנֵי יָוָן אֱלִישָׁה
וְתַרְשִׁישׁ כִּתִּים וְדוֹדָנִים : בַּעֲבוּר נִמְכְּרוּ יוֹנִים לְיוֹנִים שָׁנִים מֵאָה

יוצר לשבת שני של חנוכה

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם יוצר אור ובורא חושך עושה שלום ובורא את הכל:
אור עולם באוצר חיים אורות מאופל אמר ויהי:

אודך כי עניתני וחייתני ולא כליתני · אויבי לא שמחת עלי
ומשאול העליתני · ארוממך יי כי דליתני: בנת מרחוק להק
דבר מכון · בטרם תבאנה חרשות אמרת כנן · ועוררתי בניך ציון
על בניך יון: גאלתני מראש ומחומר ולבנת פיבסת ואון · גם כי
מיון מצולה פועלי און · מבור שאון ומטיט היון: מנורה וחג חוק
ושם מנעו לשמור · נתנני חלק שבעה ושמונה הלל לגמור · למנצח
על השמינית מזמור · קדוש: רברת מלכות שלישית חלם חמורות
בפירושים · רמות נמר ארבעה כנפים להרשים · ויראני יי ארבעה
חרשים: הראה שנית צפיר גרל ועצם להתאימה · הקרן הגדולה
ורוחות ארבע תחתיה לקימה: צפונה ונגבה וקדמה וימה: וזרה
החילם לעשות במשול בעלי מרני · ויצוו חקוק בקרן השור
ובבריחי אפרני · אין להם חלק ביי: זר מלך עז משסק וששך ·
זיהר למשנהו גזירותיו על עמי משך · ויכס את עין כל הארץ
ותחשך: חורש ושבת חשב להפר חוטא ואשם · חק ויעביר קול
וגם במכתב רשם · ואמר הס כי לא להזכיר בשם: טכסיסי חפרה
וברית נוער יהרגהו קוסטנרי · טהורים נוסרו בהתאסף עם בשנוס
להסטנר · קול ריחים ואור נר: יעצו לבטל טבילת עם בזוי
ומשסה · יזמו לעשות נבלה ארוסה טרם תנשא · לשכב
את בת יעקב וכן לא יעשה: כנס אלעזר חנה בת סגנים וחורים ·
כנס אנשי המקום למשתה שמנים מובחרים · כי כן יעשו
הבחורים · לוית חן לעיני הקרואים ראש פרעה · ליינה מסכרה
ברמעה על אורות הרעה · וכתונת הפסים אשר עליה קרעה:
מלל יהודה אחיה חנה למה תבכי · מה לך אפוא כשכורה
תשתותחי ותשתפכי · ותאמר לא אדני אשה קשת רוח אנכי:

נבל

תֶּלֶף · גִּבַּר מֵרוֹב אָלֶף : גְּמוּצֵי שִׁיחוֹת כַּר · שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה קִרְקַר ·
רְאוּת בִּרְכוֹת סָקַר · בְּעִנּוּי נֶפֶשׁ נָקַר · דְּבֵר שֵׁם יָקָר · כָּל הַמַּזְכִּיר
יֶרְקַר · וְאָז לְרוֹב הוּפְקַר · מְרוֹד כְּפוּר בָּעִקָּר : הֶעֱרִים סוֹד בְּלִיַּעַל ·
לְהוֹגֵי חֵן יַעַל · מְסוֹךְ סַף רַעַל · חִיְּמוּ הַמְּרֵר וְהַרְעַל · וְעוֹד הוֹסִיף
מַעַל · לְאֵל מוֹרֵד שַׁעַל · בְּטֵל עוֹד מֵהַעַל · קָרְבַּן תָּמִיד מוּעָל ·
זֶרַע קוֹדֶשׁ הֶחֱרִץ · חָכְמוּ קַלֵּי מֶרֶץ · גְּזוֹר אֶצְבַּע קֶרֶץ · כּוֹתֵב כְּתֹבֶת
פֶּרֶץ · חִבּוּל טוּמְאַת שֶׁרֶץ · גַּן נָעוּל הַשְׁרֵץ · שְׁתוּק אָסוּף הַפֶּרֶץ ·
זָמָה סַפֵּק אָרֶץ : טָסוּ חַרְגוּלֵי יֶלֶק · זְמוֹרֵי הַבְּקֵק וְהַמְלֵק · כְּנֵץ
עֲלֵי צִפּוֹר רוֹלֵק · גּוֹזָלֵי בַּתֶּר וְהַמְלֵק · יָקְרוּ בְּהַבְהֲבֵי עֶלֶק · חַרְחֵר
רִיב וְחֵלֶק · עָקוֹר מַתַּן חֵלֶק · חַג וּמְנוֹרָה רוֹלֵק : כְּנוּיִם שְׁפַנֵּי
סֶלַע · הֶמְרָרוּ תַּנִּינֵי בָּלַע · לְבָאֵי שֵׁן וּמַתְלַע · תְּבוּאַת קֹדֶשׁ יָלַע ·
לְאֵיר הֵכִינוּ צֶלַע · נְטוּשׁ מְרָנֵי גָּלַע · בְּשַׂר קוֹדֶשׁ קָלַע · מֵעַם
מְשׁוֹל תּוֹלָע : מְרַרַת חָמָס גָּמְלוּ · כֵּן גְּמוּל הוּגְמָלוּ · בְּסוּף יְאוֹר
קָמֵלוּ · בְּרֹאשׁ שִׁבּוֹלֶת נִמָּלוּ · נְטִיוֹן רָעוּרַת נִכְלוּ · וּבַל יוּכְלוּ סֶכָּלוּ
כְּאֵשׁ יָבֵשׁ אֻכָּלוּ · כָּלוּ בֶּעָשָׁן כָּלוּ : סוֹר שֵׁם לְחַלֵּל · תְּמוֹר
רָשָׁע מִתְחוֹלֵל · לְיוֹם הָפַךְ לֵיל · בְּכֵן יִגְמַר הַלֵּל · עוֹז בְּכֵן
יִתְמַלֵּל · מִפִּי יוֹנֵק וְעוֹלֵל · לְמַשְׁבִּית צָר וּמִתְעוֹלֵל · כֹּל הַנְּשָׁמָה
תְּהַלֵּל : פִּלְּגוּ לְשִׁבְעָה חֲלוּצִים · וְקָבְעוּ שְׁמוֹנָה מְלִיצִים · נֶגֶד
שְׁקוֹדַת נִצִּים · וּתְקוּפַת שְׁנַת קִצִּים · צָעֲרוּ כְּעַקְרַבֵּי עֲקָצִים וְצוֹעֲרוּ
כִּנְמָלֵי שְׁקָצִים · לוּהֲטוּ כַּעֲצֵי קְצָצִים · רוּעֲכוּ כְּאֵשׁ קוֹצִים · קְהָלִים
נוּסְרוּ מְרָנֵי · בִּשְׁנֵים עָשָׂר עִדָּנֵי · רָב רִיבָם יְיָ · עַל חוֹשְׁבֵי סוֹטְנָי ·
שְׁפוֹט כֵּן דִּינָי אֵין עוֹד זוּלָתְךָ אֲרֹנָי · תְּאַבֵּר כֵּן זְדוֹנָי · כָּל אוֹיְבֶיךָ יְיָ :
שְׁמוֹר לְפִי מִלִּים · הַט הַקְשֵׁב קוֹבְלִים · טְרוֹר נוֹף בִּיהוּלִים · יָהִיל
רוֹזְנֵי בְּעָלִים · יְצִיאַת יוֹם הִלּוּלִים · וְקָרַע רִין הוֹלְלִים · חֲזוֹרַת קְרָא
כִּמְהַלְלִים · מִי כָמֹכָה בָּאֵלִים : עזרת

שמונה עשרה · הלל שלם · קדיש שלם · וקורין בתורה · ומתפללין מוסף ·

יוצר לשבת ראשון של חנוכה

אור חדש וַחֲנֻכָּה׃ תְּפָאֵר מְעֻנְיָנִם מַעֲנָגָה וְרַכָּה׃ תְּעִירֵךְ נֶצַח כִּי
לְךָ הַמְּלוּכָה׃ יְחִידְךָ וִידִידֶיךָ סֶלָה פְּקָדוּךְ׃ בַּל נִרְמֵית שֶׁגְּבוּךְ
לְבָרוּךְ׃ מְשַׁבִּי הַדְּרִירֵם וְהַכֹּל יוֹדוּךְ׃ קָדוֹשׁ׃ הכל יודוך

כשמגיע לאורים גדולים כל״ח אומר החזן בקול

מאורה

שְׁנֵי זֵתִים׃ נִכְרָתִים׃ בְּגַן נָעוּל יַצְהִירוּ׃ לְרֹאשׁ קְהָתִים׃
וְאֶפְרָתִים׃ שְׁתֵּי עֲטָרוֹת יַכְתִּירוּ׃ מוּל מְנוֹרָה הַטְּהוֹרָה׃ כְּמוֹ
נֵרוֹת יַזְהִירוּ׃ הֵן בְּמַחֲנֶה׃ אֶל מוּל פְּנֵי׃ הַמְּנוֹרָה יָאִירוּ׃ לְבֶן אֶפְרָתִי׃
צִיץ נִכְרָת׃ אֲשֶׁר הָיָה כְּצִיץ נוֹבֵל׃ לְבֶן הַמְשָׁח׃ אֲשֶׁר הֻשָּׁח׃ כְּמוֹ
אֳנִיָּה בְּלִי חוֹבֵל׃ זְכוֹר מַרְאֶה׃ אֲשֶׁר רָאָה׃ זְכַרְיָהוּ בְּעִיר בָּבֶל׃ כְּמוֹ
זְכַרְתָּם׃ וְהוֹשַׁעְתָּם׃ אֲזַי עַל יַד זְרֻבָּבֶל׃ זְכוֹר זַרְעָם׃ לְהוֹשִׁיעָם׃ וְגַם
תִּקְרָא׃ שְׁנַת יוֹבֵל׃ וְשִׂים אוֹתָם׃ מְקוֹם אֲבוֹתָם׃ הֱיוֹת מוֹשְׁלִים
בְּכָל תֵּבֵל׃ וּמֵעַל יָד׃ אִישׁ צַיָּר׃ טַבַּעְתָּם יָסִירוּ׃ הן במחנה מַמְלָכָה׃
מְמֻשָּׁכָה׃ לְעִיר צִיּוֹן תְּשִׁיבֶנָּה׃ וּבַת כְּבוּדָה׃ בְּרוֹב עֲבוֹדָה׃ לְבֵית
אִמָּהּ תְּבִיאֶנָּה׃ וְהַצְּפִירָה׃ וְהַגְּבִירָה׃ בְּעִיר צִיּוֹן תְּקִימֶנָּה׃ וּמִצְנֶפֶת׃
מְעֻלֶּפֶת׃ בְּרֹאשׁ אַהֲרֹן תְּשִׂימֶנָּה׃ וְהַתָּמִיד׃ אֲזַי תַּעֲמִיד׃ וְהַמִּנְחָה
תְּרִימֶנָּה׃ וְהַמֶּרְקָח׃ אֲשֶׁר לָקַח׃ וְלֹא רְאִיתִיו עַד הֵנָּה׃ וְהַנֵּרוֹת׃
בִּמְנוֹרוֹת׃ בְּנֵי אַהֲרֹן יַבְעִירוּ׃ הן במחנה הַנְּכֵאָה׃ וְהַצְּמֵאָה׃ אֲשֶׁר
תָּמִיד לְךָ תְּיַלִּיל׃ סְמוֹךְ יָרֵהּ׃ בְּבֶן דּוֹרָהּ׃ הַנִּקְרָא שְׁמוֹ חַכְלִיל׃
וְהַכְנִיסֵם׃ לְגַן בּוֹשֶׂם׃ וְחֻפָּתָם בְּהוֹד תַּכְלִיל׃ וְתוֹלִיכֵם׃ וְתַמְלִיכֵם׃
בְּהַר צִיּוֹן וְהַגָּלִיל׃ וְחוֹק יָשָׁר׃ אֲזַי יוּשָׁר׃ עֲלֵי נֵבֶל וְגַם חָלִיל׃ וְעַם
אוֹהֲבֵי שִׁמְךָ׃ וְעֹזְבֵי חֲזוֹן שֶׁקֶר׃ שָׁוְא וֶאֱלִיל׃ וְאוֹם פְּרוּכִים׃
יִהְיוּ בְּרוּכִים׃ וְכָל רֹאֵיהֶם יַכִּירוּ׃ הֵן בְּמַחֲנֶה אֶל מוּל פְּנֵי
הַמְּנוֹרָה יָאִירוּ׃ אור חדש וכו׳ זולת

אֵין צוּר חֱלֶף׃ תַּבְנִית כָּל גּוֹלֶף׃ לְכוֹשֶׁל חֵיל חוֹלֶף׃ לְמַכְשֵׁל
חַיַּת שׁוֹלֶף׃ בָּעַר שָׁקַד לְסַלֵּף׃ עַם דַּת אֶלֶף׃ מְעַט פִּרְחֵי
תֶלֶף׃

וְלָיָן לַפִּירִית: עִיר וְיוֹשְׁבֶיהָ בְּכוֹשֶׁר בַּחֲזוּתָהּ׳ עָלְצָה וַתּוֹלֶךְ עִמָּהּ
שִׁפְחָתָהּ׳ עַל אֲדֹנֵי הִשְׁלִיכָה יְהָבָתָהּ: עָמְדָה בְּרֹאשׁ מַחֲנוֹת
הָאוֹיֵב׳ עֲלִיצוּתָיו לְהָפֵג וַחֲיָלוֹתָיו לְרַיֵּיב׳ עַל רֹאשׁוֹ גְמוּלוֹ לְחַיֵּיב:
עֲדֵי יוֹפְיָהּ הִגִּידוּ לַמֶּלֶךְ׳ עַלְמָה שֶׁאֵין כָּמוֹהָ בַּפֶּלֶךְ׳ עָרְבָה עָלָיו
וְלַהֲבִיאָהּ הָלַךְ: פָּץ מַה דַּרְכֵּךְ הַשְׁמִיעֵנִי׳ פָּצְתָה מִמִּשְׁפַּחַת נְבִיאִים
אֲנִי׳ פּוֹתְרִים עָלַיִךְ מַלְכִּי וּקְצִינִי: פֶּתַע פִּתְאוֹם בְּבֹא מָחָר׳ פִּגּוּזַיִךְ
יִתְּצוּ הָעִיר כְּפֶחָר׳ פָּסַעְתִּי לְבַשְּׂרֵךְ לְבַל תְּאַחֵר: פּוֹרָה תְּרוֹנוּךְ בְּמוֹ
חֲמָתֵךְ׳ פְּקוֹד וּזְכוֹר אֶת אֲמָתֵךְ׳ פִּרְחֵי מִשְׁפַּחְתִּי יְשָׁרְתוּךְ בְּבֵיתֶךָ:
צִפְצֵף כָּל שְׁאֵלָתֵךְ אֲמַלֵּא׳ צִבְיוֹנִי אִם תַּעֲשִׂי מִלְּכַלֵּה׳ צֶאֱצָאֵי
בֵּית אָבִיךְ אֲעַלֶּה: צָוְחָה לוֹ אֵינֶנִּי טְהוֹרָה׳ צַו לְהַעֲבִיר קוֹל וְגֵזֵרָה׳
צוּרוּ מֵהַגִּיעַ בְּעַלְמָה הַמְּטַהֵרָה: צָהַל כְּסוּס מְיֻזָּן וּמְכַרְכֵּר׳ צְבָאָיו
בְּמִשְׁתֶּה שְׁמָנִים הִשְׁכֵּר׳ צִוְּארוֹ לָצוּר שָׁתָה וַיִּשְׁכָּר׳ קִפַּחְתּוֹ אָז
שְׁנַת תַּרְדֵּמָה׳ קְרָאוּ לוֹ הַנַּעֲרָה לְפַגְּמָה׳ קַרְקְרוּ הִשְׁכִּיב וּכְיָשֵׁן
נִרְדָּמָה: קוּמוּ חִישׁ וּפְנוּ לְדַרְכְּכֶם׳ קַלּוּ רֶגֶל מֵעַל מַלְכְּכֶם: קָדְמוּ וַיָּרֻצוּ
לְאָהֳלֵי סְבִיבָם: קְרוּאָה יִרְאַת יְיָ וּמַשְׂכֶּלֶת׳ קְצָצָה גֻלְגָּלְתּוֹ בְּרֹאשׁ
שִׁבּוֹלֶת׳ קְחָתוֹ וֶהֱבִיאַתּוֹ לְהֵטִיב תּוֹחֶלֶת: רָאוּהוּ וְלֹא הֶאֱמִינוּ
לָהּ׳ רָצוּ לְאִישׁ אֲשֶׁר בְּקִצְפּוֹ תְּלָהּ׳ רָחַשׁ הוּא רֹאשׁוֹ בְּאֵלָה:
רֶמֶשׁ הַהוּא גָּדְלוּ שְׂמָחוֹת׳ רָחֲקוּ וְנָסוּ יָגוֹן וַאֲנָחוֹת׳ רוֹדֵף
וּמִתְנַקֵּם כְּהֶרֶף לַמָּחֳרָת: רָקְדוּ וְזָמְרוּ כָּל הַלַּיְלָה׳ רֶנֶן הִנְעִימוּ
לְנוֹרָא עֲלִילָה׳ רְחָפָם וּפְקָדָם בְּפָסוֹחַ וְחֶמְלָה שַׁחַר כְּהִקְרִין
וְהַבֹּקֶר אוֹר׳ שָׁאֲגוּ בְּקוֹל חָזָק וְנָאוֹר׳ שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ לְבָאוֹר:
שׁוֹרְדֵיהֶם בְּשָׁמְעָם הֲמוּלַת הֶהָמוֹן׳ שִׁקְּרוּ לְהָקִיץ הַמֶּלֶךְ וְלִכְמוֹן׳
שְׁזָפוּהוּ מֵרַת מוּשְׁכָּב בְּאַרְמוֹן: שְׁאוֹנָם נִכְנַע וְתִבְרַח רוּחָם׳
שְׁחָחוּ וְחָגְרוּ בְּפַחַד אֲבִיהֶם׳ שׁוֹבֵיהֶם רְדָפוּם וְהִכּוּם לְפִלְחָם:
תְּמוּהִים וַהֲרָגוּם תִּלֵּי תִלִּים׳ תּוֹדוֹת וְשִׁיר שִׂימוּ סְגוּלִים׳ תּוֹקֶף
הַנֵּס קָבְעוּ מַשְׂכִּילִים׳ תִּחֲמוּ הַלֵּל לִגְמוֹר שְׁמוֹנָה׳ תּוֹכֶן נֵרוֹת
לְהַעֲלוֹת בְּרִנָּה׳ תָּמִיד בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה: תַּאֲמוּ הַיּוֹם שַׁבָּת

טפטופי אשר לא ימרה׳ טימוסי יוני החי יקרא: טכס זוכר שמו
יהודי טבוח וקרוץ כמו גדי׳ טריה ובקורת להכביר בשלדי: טוהר
טבילות מקוה מהם החדיל׳ טסו קדושים מנשיהם להבדיל׳ טרחם
סקרת נס להגדיל: יחיד ונשא שוכן שמים׳ ימן לכלם מקנאות
מים׳ יען חסידיו מיחדיו פעמים: יוסיף ידו לתעב המון׳ ידידות בית
לאיש כזמון׳ ישכבנה אז תחלה ההגמון: יתר זאת נתקעה לגודש
ירחים ארבעים וארבעה חודש יהודה הסיע כהן הקודש: כנתמלא
ספק ושדי חנן כנס לחשמנאי בת יוחנן׳ כנסום לחפה במשתה
להתרונן: כל עדיה פחחה הכלה׳ כוס מזגה לקרואי הלולה׳ כבשו
פניהם מהביט צלה: כבר שצף האח לעמה׳ כבירים קרואים פה
להנעימה׳ כנגדם איך עמדת כקדשה ערומה: למו השיבה
יפת יפפיה׳ לי איך תיסרוני ברמיה׳ לערל וטמא תשגילוני
הלילה עריה: לבשה רוח אז יהודה׳ לבו מלאו גבורה ונעורה׳ לחש
ויקנא קנאה כבדה: לקט הדס ומיני בשמים׳ להכין כמו בגיל
והינומים׳ להתעות ערל חקו משלימים: מרחוק בשקפם
מזמרים ומחנגים׳ מלל אלה השרים והמנהיגים׳ מעתה
יכנסו בנמוסי ערוגים: משרתיו ומחנהו חוצה הניס׳ מתתיהו
ואחיו פנימה הכניס׳ מכבי יהודה גבורה השנים: מואסת כל
עץ הדקיר המזנה׳ מעכו לנמרים רדף המחנה׳ מחצם וכלם
ויגר לאליפורני: נסע ויאסוף המונו להקמיל׳ נח קרוב מציון
מיל׳ נע לבבי כיער וכרמיל: נרבו העם לשוב למחוללם׳
נאנחים בצום ובכי כלם׳ נחמדים מפז הגו בפלפולם: נבא
למלך הגמונו אכיור׳ נריב יועץ דוכוס ואפפיור׳ נצרו חקם
ויציתוך כביור: סוטן כהאזין עליו הגעיר׳ סח להוקיע כבודו
להכעיר׳ סמך מבא שער העיר: שחף למחר הקריה כאגחיל׳
מייפי בראש זה אתחיל׳ סניגרון משנאי תמור השחיל: סככתני
בלילה היא יהודית׳ סודה ברוך וטעמה עידית׳ סוחרה לעמה

בְּחֲרִי אַף הַמֶּלֶךְ לֶעָשֵׁן: בְּעַד לְהַכְרִית שְׁרוּצֵי גּוֹשֶׁן: בָּעֲרָה חֲמָתוֹ
וַיֵּתֵא בְּפֶתַע· בִּלָּה בְּשָׂרִי וְהָיִיתִי שָׁתַע· בִּיעָרִים חֻבֵּאתִי כַּבְּהֵמוֹת
לְהָתַע: בְּכַלּוֹתוֹ לְהַשְׁמִיד עָם וְלִרְפּוֹס· בִּיאֵר לְשַׂר צְבָאוֹ פּוֹלִיפּוֹס·
בְּרִית לְהַעֲבִירִי וּפִסְלוֹ לִתְפּוֹס: גָּזַר מִי בַּחֲזִיר יִפַּגֵּל· גַּם מוֹשֵׁךְ
עָרְלָה מִלְעַגֵּל· גְּוִיָּתוֹ לְהַשְׁאִיר וְהַמְמָאֵן מִלְסַגֵּל: גּוֹאֲלוֹ בְּפַת
בַּגּוֹ וּבֶאֱלִיל תִּיָּה· גָּבְרוּ בְּתֻמָּם שָׁת לִשְׁאִיָּה· גָּרַע וְכִלָּה נוֹצְרֵי
תוּשִׁיָּה: גְּבִירוֹת שְׁתַּיִם בְּנֵיהֶם מָלוּ· גְּלַל כֵּן בְּשָׁדֵיהֶן נִתְלוּ· גּוֹרְרִים
וְאִמּוֹתָם מִמִּגְדַּל הִפִּילוּ: דָּמוּ לְטַנֵּף בְּזִבְחֵיהֶם אֶלְעָזָר· דָּתוֹ
שָׁמַר וְעֹז נֶאֱזָר· דָּח וַיִּבֶז דִּבְרֵי הָאַכְזָר: דִּבֵּב דָּאַבְתִּי עַל נַפְשֶׁךָ·
דָּרוֹשׁ אֶדְרוֹשׁ מִבְּשַׂר קָרְשֶׁךָ: דּוֹם כְּמוֹ הֶאֱמַנְתַּנִי וְאַנְטְשֶׁךָ: דֶּלֶף
בֶּן תִּשְׁעִים שָׁנָה אָנֹכִי· דְּחוֹל אֱלֹהַי בְּמִרְמָה תַּמְלִיכִי· דְּבָרְךָ כַּלֵּה
זָנַחְתִּים מִלְּהָפְכִי: הַלְּזֶה יֹאחֵז צַדִּיק דַּרְכּוֹ· הַבָּחוּר יוֹסִיף אוֹמֶץ
בִּרְכּוֹ· הַיָּשִׁישׁ בְּשׁוּרוֹ נֶהֱרַג בְּעֶרְכּוֹ: הַעַל אֵלֶּה לֹא תִפְקוֹד: הַצָּפִיר
וְהַשָּׂעִיר בַּחֲרוֹנְךָ לִיקוֹד· הָרֹאשׁ וְהָרֶגֶל וְהַזָּקָן וְהַקָּדְקוֹד· הַבֵּט וּזְכוֹר
אֵת כָּל הַתְּלָאָה· הַהַשִּׂיגָה עֲדַת צוֹלֵעָה וְנֶהֱלָאָה· הַלְעוֹלָמִים תִּזְנַח
בְּרִבַּת חֶלְאָה: וְאַבִּיעָה עוֹד מִקְרֶה שֶׁבָּעֲרָה: וְתִיקִים אַחִים תְּמִימֵי
רֵעָה· וְקָלָם בָּאֵשׁ בְּשָׁוְא נִתְעָרָה: וְעַל לֹא אָכְלוּ מִזִּבְחוֹ· וַיִּרְבְּקוּ
בְּעוֹשֵׂה תֵּבֵל בְּכֹחוֹ· וְשִׁסְּפָם נָבָל בְּאַכְזְרִיּוּת רוּחוֹ· וּמַחֲבֶרֶת
נְחוֹשֶׁת בְּאוֹר רִיתַּח· וַיְפַשַּׁח הָרִאשׁוֹן נֵתַח נֵתַח· וְעוֹר רֹאשׁוֹ
חָשַׂף בְּתוּתָהּ: זָמַם לַהֲרוֹג שֵׁשֶׁת אֶחָיו· זֵר יָהִיר בְּעֶבְרַת טוּחָיו·
זְבָחָם כְּכֶבֶשׂ אַלּוּף בְּחוּחָיו: זָמַם אֲפַתֶּה הַשְּׁבִיעִי קְטַנָּם· זָהָב
אַעֲשִׁירְךָ אֵלָיו נָם· זְמַנְתִּיךְ לִי לְמִשְׁנֶה קוֹנָם: זוֹרֵז הָעֶלֶם הַטּוֹב
לִבְחֵר· זָעַק הָרְגֵנִי לָמָּה תְּאַחֵר· זָנַחְתִּי לְהִשְׁתַּחֲווֹת לְאֵל אַחֵר: חָם
וַיִּחַר מוֹשֵׁל רָשָׁע· חִזֵּק מַכּוֹתָיו בְּלִי פֶשַׁע· חִסֵּן הַיֶּלֶד וּלְסוֹבְלָם
שִׁוְעַשַׁע: חָזְתָה הוֹרָתָם מִשְׁפְּטֵי בָּנֶיהָ· חָמְטְרָה נַפְשָׁהּ עַל נִינֶיהָ·
חָלְפָה וַתָּשָׁב רוּחָהּ לְקוֹנֶיהָ: חֲמַסִי אִם גָּבַר מִלַּעֲכוֹר· חֲסִידִים אֵלּוּ
וַהֲרִיגָתָם זָכוֹר· חַנּוּן כְּרוּיֵי בְּלֶתֶךָ וְכוֹר: טָפַשׁ עוֹד מָרוֹן מִגְּרֵרָהּ:

טפטופי

הַמַּרְצֵעַ ׳ צוּר מִדּוֹת שׁוֹנוֹת טֶרֶם הִקְצִיעַ ׳ כּוֹן מַטְלֶרֶת מַקְצִיעַ וְאִסְפְּלָנִית הִצִּיעַ ׃ קֶשֶׁר קָמֵיעַ מוּמְחֶה וּלְחִישׁוֹת מְעֻלּוֹת ׳ דְּבָרוֹ בָּרוּק וּמְהֵימָן כַּמָּה מַעֲלוֹת ׳ רוֹפֵא אֻמָּן לוֹ נִתְכְּנוּ עֲלִילוֹת ׳ אֲשֶׁר בְּיָדוֹ נִרְתַּק רַב תְּעָלוֹת ׃ שִׁקַּצְתִּי חַיַּי מִשְּׁבֶשֶׁת מֵרוֹב בּוֹשֶׁת ׳ טְעוּנָה כְּלִמּוֹת וָרוֹק מִנִּי דָּבֶשֶׁת ׳ תְּבוֹעַ אִשִּׁית עַד יְבוֹשֶׁת תַּחְבּוֹשֶׁת ׳ אַחַר הַמַּכָּה צְדָקָה לָךְ תִּלְבּוֹשֶׁת ׃ שְׁפוֹט לִטְרוֹף טָרֶף עֵינָיו תְּצַפֶּנָה ׳ לֹא לְשַׁחַת בְּרִיּוֹתָיו דְּרָכָיו תְּרַפֶּינָה ׳ מִתּוֹךְ דִּין לְרַחֵם מִדּוֹתָיו תְּסַבֶּינָה ׳ הוּא יַכְאִיב וְיֶחֱבָשׁ יִמְחַץ וְיָדָיו תִּרְפֶּינָה ׃ הַמַּפְלִיא לַעֲשׂוֹת עִם בָּרִיא וְאֻמְלָל ׳ קְרוֹבִים רַחֲמָיו וְלֹא כְּחָצִיר קָמֵל ׳ טְרִיָּה לִרְטִיָּה יְגַלְגֵּל בּוֹ כְּאִזְמֵל ׳ נֵס בְּתוֹךְ נֵס יְנוֹסֵס חוֹמֵל ׃ יְצוּרָיו חַיָּבִים לְהוֹדוֹת חֶסֶד גּוֹמֵל ׳ גַּלֵּי יָם יוֹרְדִים וְנִכְנָסִים לְנָמֵל ׳ דֶּרֶךְ תּוֹעִים יְיַשֵּׁר יַעַר וְכַרְמֶל ׳ לְבוּטִים יְרַפֵּא וּמַתִּיר חָבוּשׁ וְעָמֵל ׃ בִּין וּשְׁמוֹר אֵלֶּה לְעַם חָכָם וְנָבוֹן ׳ תָּר בְּנוֹף מַכְאוֹבָם וּבְכוֹשָׁר מִשְׁכָּם ׳ וַיַּנְחֵם לָבֶטַח וָיָם כִּסָּה פּוֹרְחָם ׳ רִגְלָם הַמִּדְבָּרָה וְאַרְבָּעִים סִפֵּק צָרְכָּם ׃ חִזְקוּ וְיַאֲמֵץ לְבַבְכֶם מְיַחֲלָיו לוֹ קוֹיִם ׃ סוֹלּוּ לָרוֹכֵב בָּעֲרָבוֹת מְכַלְכֵּל יְהָבִים ׳ הוֹדוּ לְזֵכֶר קָדְשׁוֹ מוֹחֵץ רְהָבִים ׳ כְּעַל זֹאת רְצוּ וְשַׁבְּחוּ אֲהוּבִים ׃ עזרת שמונה עשרה ׳ קדיש שלם ׳ וקורין בתורה ׳ ואומרים מוסף ׳

יוצר לשבת ראשון דחנוכה

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרֵא חוֹשֶׁךְ עוֹשֶׂה שָׁלוֹם וּבוֹרֵא אֶת הַכֹּל ׃
אוֹר עוֹלָם בְּאוֹצַר חַיִּים אוֹרוֹת מֵאוֹפֶל אָמַר וַיֶּהִי ׃

אוֹדְךָ כִּי אָנַפְתָּ בִּי וַתָּשׁוֹב ׳ אָזְנְךָ הִטִּיתָ שַׁוְעִי לִקְשׁוֹב ׳ אוֹיַבְתִּי כְּקַשׁ כְּעַלְעוֹלֶת לִנְשׁוֹב ׃ אָבִינָה וְאֶזְכְּרָה יְמֵי קֶדֶם ׳ אֲשֶׁר קְרָאוּנִי בְּנִכְתָּם אוֹרֶם ׳ אוֹרוֹתָם אַגִּירָה וְלֹא אֲדָדֵם ׃ אָשִׂיחָה צָרוֹת וְנִקְמַת אַנְטִיוֹכַס ׳ אִבַּח חֲסִידַי וּמְשִׁיחַי נָכַס אוּלַי עַמִּי כְּהִקְרִיצוּנִי לְהַרְכַּס ׃ יַעַן וְיַעַד סוּסֵי פְלָדוֹרֶת ׳ בָּמוֹ רוֹכְבִים ׳ שְׁנוּסֵי לַפִּידוֹרֶת ׳ מוֹפֵת הַרְאוֹת בְּעִיר נִכְבָּדוֹרֶת ׳ קָדוֹשׁ ׃ בָּאוּ אֶכֶן פָּרִיצִים לְלַשֵּׁן ׳

בחרי

לְיָהּ חוֹצֵב לֶהָבָה׳ נַעֲרָץ בְּסוֹד קְדוֹשִׁים רַבָּה׳ וְעוֹדֵי מֶרְכָּבָה׳
וְקַדִּישֵׁי שַׁלְהֶבָה׳ מִתְגַּבְּרִים לְהַקְשִׁיבָה׳ קְדֻשָּׁה בְּאַחַת חֲטִיבָה:
וַאֲנִי חוֹלַת אַהֲבָה׳ בְּבַקָּשָׁה כְּשַׁי עֲרֵיבָה: לְמַפְלִיא פְלָאוֹת׳ אֲדוֹן
כָּל הַנִּפְלָאוֹת׳ כִּתִּים וַחֲיָלוֹת׳ בְּחַדְרֵי הֵיכָלוֹת׳ רוֹעֲשִׁים בְּקוֹלוֹת׳
נוֹעָדִים בְּמַקְהֵלוֹת׳ שֵׁם קוֹדֶשׁ לַעֲלוֹת: וַאֲנִי חוֹמָה וְשָׁדַי
כְּמִגְדָּלוֹת׳ תִּשְׁבָּחוֹת וּתְהִלּוֹת: לְנֶאֱמָן בִּבְרִיתוֹ׳ וְקַיָּם בִּשְׁבוּעָתוֹ׳
חַשְׁמַלֵּי שֵׁירוּתוֹ׳ מִתְבַּהֲלִים מִשְּׂאֵתוֹ׳ מִתְנַטְּלִים מֵאֵימָתוֹ׳ מַגִּידִים
אֱלָהוּתוֹ׳ וַאֲנִי לְדוֹדִי וְעָלַי תְּשׁוּקָתוֹ בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ:

וְהַחַיּוֹת יְשׁוֹרֵרוּ וּכְרוּבִים יְפָאֵרוּ וּשְׂרָפִים יָרוֹנּוּ וְאֶרְאֶלִּים יְבָרֵכוּ פְּנֵי כָּל חַיָּה וְאוֹפַן וּכְרוּב
לְעֻמַּת שְׂרָפִים לְעֻמָּתָם מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים: לאל ברוך: זולת

אַחְשְׁבָה לָדַעַת עָמָל וּדְבָרִים יְגֵעִים׳ לָמָּה כְּאֵבִי נֶצַח אָנוּשׁ
מְמַרְגּוֹעִים׳ בְּרִית בָּאִים יִסּוּרִים וּנְגָעִים נוֹגְעִים׳ וּרְשׁוּת
רוֹפְאִים נִתְּנָה לְפִגְעִים פּוֹגְעִים: גָּזוּ גַּם גְּנָזוּ מְבַשְּׁלֵי הַסַּמָּנִים׳ סָרוּ
אַף חָסְרוּ סוּרָחוּ הָאֻמָּנִים׳ דַּרְכִּי כְּנִסְתָּרָה אֵרֵד אֵצֶל מְמוּנִים׳ מְחַזֶּרֶת
שׁוֹאֶלֶת מְצוֹא תְּשׁוּבַת מוֹנִים: הַשַּׁאֲנַנִּים בֶּטַח וּבַעֲמַל אֱנוֹשׁ אֵינֵימוֹ׳
וְעִם אָדָם לֹא יְנֻגָּעוּ אוֹנֵימוֹ׳ וּבְרִיאִים כִּמְרִיאִים יָצָא מֵחֵלֶב עֵינֵימוֹ׳
יַבִּיעוּ יְדַבְּרוּ רַע וּמַר עִנְיָנֵימוֹ: זֹאת הָעִיזָּה וּמִצְחָהּ לֹא בָּיֵשָׁן׳ לָהּ לָדַעַת
רַק הָרַת לִישָׁן׳ חִתּוּל שׁוּם הַיּוֹשָׁם וְנֶגַע יְרֻשָּׁן׳ זֶרַח כַּמָּה שָׁנִים
יָשָׁן נוֹשָׁן: טְעוּת אַחֲרֵיהֶם הַיָּתֵם לֹא פוֹסֶקֶת׳ כְּפֶחָם לַגֶּחָלִים
וְעֵצִים לָאֵשׁ נִסּוֹקֶת׳ יְרִיעוֹתַיִךְ שֹׁכְנִי בִּשְׁכוּנָה לֹא נִזּוֹקֶת׳ וְסִפְרֵי
רְפוּאָתֵךְ מַה תִּיגְעִי עוֹסֶקֶת: כְּלִילִי יָפְיֵךְ בְּמַכָּה לֹא שׁוֹלֶטֶת׳ בּוֹחֵן
אִם תְּבַקְּשִׁי הַשַּׁלְוָה מוּחְלֶטֶת׳ לַבַּת לִבִּי אַף כִּי קוֹלֶטֶת׳ קִרְבָתֵךְ
לִי טוֹב חוֹלֶטֶת פּוֹלֶטֶת: מַה לִּי וְלָכֶם מֵחַן הַרְגֵּל׳ אַף הַטְּנוּפֶת פַּגֵּל
וְלֹא הִתְגַּלְגֵּל׳ נָעִים וָטוֹב מַה מָּתוֹק מִתְרַגֵּל׳ מְצוּוִי לִרְצוֹי אָב
לַבֵּן יְפָרְגֵל: סְפִירַת הַחֶשְׁבּוֹנוֹת אַף לְפִי כָּלְתָהּ׳ וַאֲרוּכַת בַּת
עַמִּי לֹא עָלְתָה׳ עִנְיַן חַכֵּה לוֹ מַצֶּבֶת גָּלְתָהּ׳ תַּאֲוַת נֶפֶשׁ חִבַּת דּוֹד
לֹא חָלְתָה: פִּתְגָם זֶה תַּרְתִּי בְּלִבִּי הַמִּצַּע׳ הַמְּכוֹרֶת אֲשֶׁר הֻכֵּתִי רַב

שיתו לב לעבור· למלך הכבוד· קדוש: גדול פלי· גבורותיו
נמלל· גיה ולילי· גדלו נסלל: דרוש כיצר· די מעצר· דל
ינצר· דיעה מהתקצר: האל בחשבו· העולם לישבו התיעץ
במחשבו· המשחקרת במושבו: ורצונה נשורה· והסכימה
במחשבה· ולבראת השיבה· ורוחו נשברה: זממו הרהר· זרוז
מיהר· זמן מזוהר· זבולי טוהר: חלד האריך· חור הזריך· חץ
המריך· חלף מעריך: טלול הקריש· טיעתו השריש· טמונים
להגריש· טרור ולהפריש: יצר פוצחים· יחורו לנצחים· ימן
קרוחים· יסר נרחים: כנס באגרו· כבירי מרורו· כהזידם גגרו·
כבשם בפחרו: לראשי הנשי· לח הרשיא· להרבות ולהפשיא·
למזריע ומרשיא: מעשים זמנם· מאומר ימנם· מאזרות והמונם·
מרוחו מנם: נעלץ צועד· נאמן עד· נוטרים מועד· נתקפים מהמעד:
סלק מחבואים· שחים ודאים· סימן לנבראים· סור מטמאים·
ערוך בהר· עיניו כשחר· עתיד לסחר· עמוסי משחר: פועל
בחכמה· פקד אדמה· פלוט ביחומה· פראים ובהמה: צאלים
יסוכוהו· צפה לערכהו· צידו לנכסהו· צנועים לכוסהו: קדוש
מארצו· קצע קרוצו· קוממיות הפריצו· קשטו ממערצו: רק בשחת·
רוחו נפחת· רשת שחת· רדת לתחת: שלם פעלו· שבת כזבולו·
שביעי עלו· שמור מחללו: תנוי שפר· תמור שפר· תת כופר· תאב
עופר: שמרו להנחילו· לעם נחלו· מן בהשחילו· השמיעו התהילו:
התענג להתנאות· קלוט יציאות· טוען משאות· נוח מללאורת:

שיתו לב לעבור· למלך הכבוד· קדוש: הכל יודוך: אופן

לבעל התפארת· מתקן רום בזרת· מעצימים אדרת· מלאכי
השרת· נוחים לו לתשחורת· כהלכה ומסורת: ואני
שחרחורת· תהלה בפי סודרת: לנקרא ראשון ואחרון· מלך
אדירירון· מביעים סלד ורון· ביושר וכשרון· ואתם מטטרון·
פסקון אטמון וסגרון: ואני חבצלת השרון· משתחוה פני ארון:
ליה.

וְהַחַיּוֹת יְשׁוֹרֵרוּ וּכְרוּבִים יְפָאֵרוּ וּשְׂרָפִים יָרוֹנּוּ וְאֶרְאֶלִּים יְבָרֵכוּ פְּנֵי כָּל חַיָּה וְאוֹפַן וּכְרוּב
לְעֻמַּת שְׂרָפִים לְעֻמָּתָם מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים: לאל ברוך: זולת

אֱמוּנָתְךָ אֲמִתִּי רַבָּה בְּסוֹד קְדוֹשִׁים מִתְקַדֵּשׁ · בְּהַצִּיבְךָ צִיּוֹן יֶשַׁע
בְּעָמוּר הַשַּׁחַר הַמִּתְחַדֵּשׁ · גְּאוּלִים יַאֲמִירוּךָ מְרֵי שַׁבָּת
וְחוֹדֶשׁ · עֵדוֹתֶיךָ נֶאֶמְנוּ מְאוֹר לְבֵיתְךָ נַאֲוָה קוֹדֶשׁ: דֶּרֶךְ פְּרִי
תוֹאַר תֵּרַת כַּנֵּר לַמָּאוֹר · הִלּוּךְ הַשְּׁמָשׁוֹת הַמְּנוֹרוֹת כָּבוּ גְּבוּל
לְתָאוֹר · וְסָמוּךְ לַבּוֹקֶר אֶעֱרוֹג וַאֲצַפֶּה לְךָ נָאוֹר · כִּי עִמְּךָ מְקוֹר
חַיִּים בְּאוֹרְךָ נִרְאֶה אוֹר · זוֹהַר מְקוֹם כְּבוֹדְךָ יֵרָאֶה לִבְחִירֶךָ
כְּפֶעָלָם · חַלּוֹנוֹת מַקְטִינוֹת וּמַרְחִיצוֹת כָּזֶה וְכָזֶה לְעֻלָּם · טַעַם
חוּזְךָ יְאָמֵן צַר וְאוֹר לְהִתְעַלֵּם · כִּי יְיָ יִהְיֶה לְךָ לְאוֹר עוֹלָם יוֹף
מִכְלַל דְּבִירְךָ יֵשֵׁב יַסֵּר שְׁתִיוֹת · כֵּס וָשֵׁם הַשְׁלֵם מֵהִשְׁתַּמֵּשׁ
בִּשְׁתֵּי אוֹתִיּוֹת · לַעֲבָדֶיךָ שֵׁם חָדָשׁ כַּחֲדָשִׁים וַחֲדָשָׁה אוֹתִיּוֹת ·
רָנּוּ שָׁמַיִם כִּי עָשָׂה יְיָ וְהָרִיעוּ תַּחְתִּיּוֹת: מֵרֹאשׁ אֲמָנָה וְלִפְנִים
גָּלִיּוֹת מִשְׁבְּיָם כְּהִשְׁחֵל · נְקֵבָה תְּסוֹבֵב גֶּבֶר פֶּרֶק שִׁיר נַחֵל · סוֹר
נִיהוּג עֲלָמוֹת כַּעֲלָמוֹת תּוֹפֵפוֹת אַחַר חֵיל · עִיר עֹז לָנוּ יְשׁוּעָה
יָשִׁית חוֹמוֹת וָחֵיל: פֶּה פְּקִידָה בְּחָנֵּס הֶעִירָה בְּרִית יְשָׁנֵינוּ ·
צֶמַח צַדִּיק קֶרֶב שָׁנִים תְּחַדֵּשׁ שָׁנֵינוּ · תְּהִלּוּךְ מוֹרָא כְּמֶלֶךְ וְאָרִים
נְטַיֵּיל שְׁנֵינוּ · אָז יִמָּלֵא רִנָּה וּשְׂחוֹק פִּינוּ וּלְשׁוֹנֵנוּ: חזן בְּרִבִּיצַת
פּוּךְ וְסַפִּיר הַקֵּה חֵיק עֶזְרָתִי · בְּרוֹשׁ תִּדְהָר וּתְאַשּׁוּר רְהִיטֵי וִיעוּדֵי
חֲזָרָתִי · וּבְמַעַן שִׁיר מְטִיבִים כְּאָז בַּיָּם גְּזַרְתִּי · הַחֲזֵק מָגֵן וְצִנָּה
וְקוּמָה בְּעֶזְרָתִי: עזרת

שמנה עשרה: הלל קדיש שלם: וקורין: ומתפללין מוסף:

יוצר לשבת בראשית

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרֵא חוֹשֶׁךְ עוֹשֶׂה שָׁלוֹם וּבוֹרֵא אֶת הַכֹּל:
אוֹר עוֹלָם בְּאוֹצַר חַיִּים אוֹרוֹת מֵאוֹפֶל אָמַר וַיֶּהִי:

אֵל נִשָּׂא · אֲרַנֵּן בְּהִתְעַלְּסָה · אוֹמֶץ עָשָׂה · אַגִּיד בִּכְנִיסָה: בְּסוֹד
בָּרָה · בְּיוֹשֶׁר אֶתְחַבְּרָה · בְּרֵאשִׁית בָּרָא · בָּאֵר וּלְדַבְּרָה:

לְאֵין חֵקֶר מִסְפָּרִים ׳ וְעוֹפוֹת שְׁקָצִים אַרְבָּעָה וְעֶשְׂרִים : עֵץ תּוֹצִיא אֲדָמָה חַיָּה וּבְהֵמָה ׳ שֶׁקֶץ וְרֶמֶשׂ לְהַשְׁרִישׁ וּלְהַעֲצִימָה ׳ וְרַחֲשָׁה יַבְחוּשִׁין וְכֻלָּם לְצוֹרֶךְ הֵמָּה : פּוֹזֵז וּמְכַרְכֵּר לְכַמָּה שָׁנִים קְבוּעוֹת ׳ שָׁאַל לָמָּה נִבְרְאוּ שׁוֹטִים וְטָוִיוֹת וְצִרְעוֹת ׳ הֱשִׁיבוֹ תִּצְטָרֵךְ לָמוֹ לְיוֹם בְּרִיחָה לִתְשׁוּעוֹת : צִוּוּי פּוֹעֵל כְּגָמַר וְשִׁכְלֵל ׳ נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ מִלֵּל ׳ גִּבְּלוֹ וְהִנְשִׁימוֹ וְעֵזֶר לוֹ כִלֵּל : קַלָּה כְּנִצְטַוָּה וְהִטָּהוּ לֵב הוֹתַל ׳ וְדָנוֹ בְּדִין סַנְהֶדְרִין כְּגֶבֶר נֶעֱקַשׁ וְנִפְתָּל ׳ לְקַיֵּם עָלָיו עִם עִקֵּשׁ תִּתְפַּתָּל : רָשַׁם אַזְכָּרוֹת בְּשֶׁלוֹ שִׁבְעִים וְאֶחָד בְּפָרָשָׁה ׳ מִבְּרֵאשִׁית וְעַד נוֹצָר וּמִשֶּׁנּוֹצָר וְעַד גְּרִישָׁה ׳ כְּנֶגֶד סַנְהֶדְרִין בַּעֲלֵי חֲקִירָה וּדְרִישָׁה : שְׁנַיִם חָטְאוּ וְנִתְחַיְּבוּ בַּתּוֹרָה ׳ וְנָחָשׁ עִמָּם שֶׁלֹּא טָעַן כַּשּׁוּרָה ׳ בִּמְקוֹם רַב וְתַלְמִיד הָרַב רָאוּי לְמוֹרָא : תַּר שְׁבִיעִי עֲלֵי יְצִיר כִּי נִתַּן לְמְהוּמָה ׳ וְעָמַד כְּגִבּוֹר לְהָגֵן כַּחוֹמָה ׳ וְחִנֵּן מוֹחֵל פְּנֵי מוֹחֵל וְשִׁכֵּךְ כַּעַס וְחֵימָה : חזן בְּכֵן נֶפֶשׁ בּוֹ יוֹשֵׁב מְכוֹן פְּרוּסִים וְנִחֲלוֹ לְעַמּוֹ אֲשֶׁר בְּצִלּוֹ חוֹסִים ׳ מְשַׁבְּחִים לִשְׁמוֹ כִּי בוֹ שָׁבַת מִכָּל הַמַּעֲשִׂים : קָדוֹשׁ : הכל יודוך : אופן

לְךָ אֵלִים אַלְפֵי אֲלָפִים ׳ אוֹמְרִים קָדוֹשׁ ׳ לְךָ בְּרָקִים בְּרוּאֵי בְקָרִים ׳ אוֹמְרִים בָּרוּךְ : לְךָ קְהִלּוֹת בְּשַׁבָּתוֹת וּבְחֳדָשִׁים ׳ אוֹמְרִים קָדוֹשׁ וּבָרוּךְ : לְךָ גּוֹעִים גְּדוּדֵי גְבוֹהִים ׳ אוֹמְרִים קָדוֹשׁ לְךָ רוֹבְבִים דִּגְלֵי דְמָמָה דַקָּה ׳ אוֹמְרִים בָּרוּךְ ׳ לְךָ קְהִלּוֹת בְּשַׁבָּתוֹת וּבְחֳדָשִׁים אוֹמְרִים קָדוֹשׁ וּבָרוּךְ : לְךָ הוֹמִים הוֹמֵי הֲמוּלָה ׳ אוֹמְרִים קָדוֹשׁ ׳ לְךָ וִיעוּדִים וְעוּדֵי וָתִיקִים אוֹמְרִים בָּרוּךְ ׳ לְךָ קְהִלּוֹת בְּשַׁבָּתוֹת וּבְחֳדָשִׁים ׳ אוֹמְרִים קָדוֹשׁ וּבָרוּךְ : לְךָ זוֹעֲקִים זַכֵּי זְבוּלִים ׳ אוֹמְרִים קָדוֹשׁ ׳ לְךָ חָלִים חֲיָלֵי חַשְׁמַלִּים ׳ אוֹמְרִים בָּרוּךְ ׳ לְךָ קְהִלּוֹת בְּשַׁבָּתוֹת וּבְחֳדָשִׁים ׳ אוֹמְרִים קָדוֹשׁ וּבָרוּךְ : לְךָ טָסִים טַפְסְרֵי טְפוּחִים ׳ אוֹמְרִים קָדוֹשׁ ׳ לְךָ יִקְרְאוּן יִדְּדוּן יִדְּדוּן ׳ אוֹמְרִים בָּרוּךְ ׳ לְךָ קְהִלּוֹת בְּשַׁבָּתוֹת וּבְחֳדָשִׁים : אוֹמְרִים קָדוֹשׁ וּבָרוּךְ :

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרֵא חוֹשֶׁךְ עוֹשֶׂה שָׁלוֹם וּבוֹרֵא אֶת הַכֹּל:

אוֹר עוֹלָם בְּאוֹצַר חַיִּים אוֹרוֹת מֵאוֹפֶל אָמַר וַיֶּהִי:

אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהִים אֱמֶת· וְתוֹרָתוֹ אֱמוּנַת אֱמֶת· אָמְנָם רֹאשׁ דְּבָרוֹ
אֱמֶת· וְסוֹפוֹ מוֹכִיחַ עַל הָאֱמֶת· וּמַעֲמִיד יְסוֹד הָעוֹלָם עַל
הַדִּין וְעַל הַשָּׁלוֹם וְעַל הָאֱמֶת: בָּן מִקַּדְמֵי קֶדֶם עַל עֲצַת תּוּשִׁיָּה·
הָיְתָה כְּתוּבָה בִּזְרוֹעוֹ הַנְּטוּיָה· כִּי לֹא נִבְרֵאת טַס זָהָב וְלֹא עוֹר
בְּהֵמָה וְחַיָּה: גָּלַל אוֹפֶל וְחוֹשֶׁךְ מִפְּנֵי פְּקִיעַת הָאוֹר· כְּשֶׁר כִּי נִתְעַלָּה
עַל כָּל גִּיהַּ וּמָאוֹר· גְּנָזוֹ וְהֶאֱסִימוֹ לְעוֹסְקִים בְּתוֹרַת אוֹר: רוֹק וְחֶלֶד
צִוָּה כְּמֶלֶךְ עַל עֲבָדָיו· וְנִבְרָאוּ בְּבַת אַחַת כְּהַכְרִיעַ נָשִׂיא בְּתַלְמִידָיו·
וְרָאָיָה לַדָּבָר קוֹרֵא אֲנִי אֲלֵיהֶם יַעַמְדוּ יַחְדָּו: הִתְרַחֲבוּ לְאֵין דַּי רְקִיעַ
הוֹד דִּירָתוֹ· קָשְׁבוּ דַּיֵּיכֶם וְרָהוּ עַל אֲמִירָתוֹ עַמּוּדֵי שָׁמַיִם יְרוֹפָפוּ
וְיִתְמְהוּ מִגַּעֲרָתוֹ: וְאָז פִּלֵּג וְהֶחֱצָה שְׁעוּלִים הַמְּרוּרִים· מַחֲצִיתָם
הִשִּׂיא וְעִלָּם לִכְבוּדִים· הֵם הַמַּיִם הַטְּהוֹרִים אֲשֶׁר לִזְרֹק עֲתִידִים: זָר
יִתְרָם וְצָוַח כְּבוּדִי לִכְלִימָה עַל מֶה· אֶעֱלֶה עַל בָּמוֹתֵי עָב וְלַעֲמִיתִי
אֲדַמֶּה· וַתְּלַהֲטֵהוּ אֵשׁ אוֹכֶלֶת וְתִכְבָּשׁ הוּא הַהוֹמֶה: חֹרֶשׁ פְּנֵי
אֲדָמָה בַּעֲצֵי פְּרִי וּדְשָׁאִים וְגָזַר עַל הָעֵץ לְמִינֵהוּ וְלֹא עַל הַדְּשָׁאִים:
וְנָשְׂאוּ בְּעַצְמָן קַל וָחוֹמֶר וְיָצְאוּ מִינֵי דְשָׁאִים: טֶבַע שְׁנֵי מְאוֹרוֹת
בְּחַג וְדִיוֹקֶן הַשָּׁוֶה· וּבְתַבְנִית יְצִיר כַּפַּיִם לָמוֹ תִּקֵּן וְשִׁוָּה· וְיָצְאת בְּחַלּוֹן
אֶחָד לָמוֹ פָּקַד וְצִוָּה: יִסֵּר הַסַּהַר וְנִתְמַעֵט לִשְׁעָתוֹ כִּי הֵטִיחַ כְּלַפָּיו
וְלֹא בֶּן אֱמוּנַת עִתּוֹ· וְנִחֲמוֹ בְּתַנְחוּמֵי קוֹטֶן וְלֹא נִתְקָרְרָה דַּעְתּוֹ:
כּוֹפֶר עָלַי קוֹדֶשׁ לָכֵן מַקְרִיבִין הֲמוֹנַי· בְּכָל רָאשֵׁי חֳדָשִׁים בְּרַת עֲנָנַי·
שְׂעִיר עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת לַיְיָ: לְמֶדְרִים מֵהֶם פִּרְחֵי שׁוֹשַׁנִּים· זְמַנִּים
וְקִצִּים חֳדָשִׁים גַּם יְשָׁנִים· וְהָיוּ לְאֹתֹת וּלְמוֹעֲדִים וּלְיָמִים וְשָׁנִים:
מַחֲזוֹר הַלְּבָנָה אוֹתִיּוֹת מוֹדִיעוֹת· בְּשֵׁשׁ הָרִאשׁוֹנוֹת סְפוּרוֹתֶיהָ יְדוּעוֹת·
בְּהוֹסִיפְךָ שְׁבִיעִית לַחַמָּה מַגִּיעוֹת: נוֹתָרוֹת שְׁתַּיִם מִשִּׁטָּה רִאשׁוֹנָה·
וּמִשְּׁנִיָּה לִשְׁלִישִׁית אַרְבָּעָה בֶּאֱמוּנָה· וָזַיִן וְעַיִן וְנוּן פְּשׁוּטָה מַכְרִיעוֹת
לְכַוְּנָה: סָחֵי יָם הִשְׁרִיץ שֶׁבַע מֵאוֹת מִינֵי טְהוֹרִים· וְכוֹשֶׁר עֲפִים

אַנְעִים זְמִירוֹת וְשִׁירִים אֶאֱרוֹג · כִּי אֵלֶיךָ נַפְשִׁי תַעֲרוֹג :

נַפְשִׁי חָמְדָה בְּצֵל יָדֶךָ · לָדַעַת כָּל רָז סוֹדֶךָ :

מ דֵּי דַבְּרִי בִּכְבוֹדֶךָ · הוֹמֶה לִבִּי אֶל דּוֹדֶיךָ :

עַל כֵּן אֲדַבֵּר בְּךָ נִכְבָּדוֹת · וְשִׁמְךָ אֲכַבֵּד בְּשִׁירֵי יְדִידוֹת :

אֲ סַפְּרָה כְבוֹדְךָ וְלֹא רְאִיתִיךָ · אֲדַמְּךָ אֲכַנְּךָ וְלֹא יְדַעְתִּיךָ :

בְּיַד נְבִיאֶיךָ בְּסוֹד עֲבָדֶיךָ · דִּמִּיתָ הֲדַר כְּבוֹד הוֹדֶךָ :

גְּ דֻלָּתְךָ וּגְבוּרָתֶךָ · כִּנּוּ לְתֹקֶף פְּעֻלָּתֶךָ :

דִּמּוּ אוֹתְךָ וְלֹא כְּפִי יֶשְׁךָ · וַיְשַׁוּוּךָ לְפִי מַעֲשֶׂיךָ :

הִ מְשִׁילוּךָ בְּרוֹב חֶזְיוֹנוֹת · הִנְּךָ אֶחָד בְּכָל דִּמְיוֹנוֹת :

וַיֶּחֱזוּ בְךָ זִקְנָה וּבַחֲרוּת · וּשְׂעַר רֹאשְׁךָ בְּשֵׂיבָה וְשַׁחֲרוּת :

ז קְנָה בְּיוֹם דִּין וּבַחֲרוּת בְּיוֹם קְרָב · כְּאִישׁ מִלְחָמוֹת יָדָיו לוֹ רָב :

חָבַשׁ כּוֹבַע יְשׁוּעָה בְּרֹאשׁוֹ · הוֹשִׁיעָה לוֹ יְמִינוֹ וּזְרוֹעַ קָדְשׁוֹ :

טַ לְלֵי אוֹרוֹת רֹאשׁוֹ נִמְלָא · קְוֻצּוֹתָיו רְסִיסֵי לָיְלָה :

יִתְפָּאֵר בִּי כִּי חָפֵץ בִּי · וְהוּא יִהְיֶה לִּי לַעֲטֶרֶת צְבִי :

כֶּ תֶם טָהוֹר פָּז דְּמוּת רֹאשׁוֹ · וְחַק עַל מֵצַח כְּבוֹד שֵׁם קָדְשׁוֹ :

לְחֵן וּלְכָבוֹד צְבִי תִפְאָרָה · אֻמָּתוֹ לוֹ עִטְּרָה עֲטָרָה :

מַ חְלְפוֹת רֹאשׁוֹ כְּבִימֵי בְחֻרוֹת · קְוֻצּוֹתָיו תַּלְתַּלִּים שְׁחוֹרוֹת :

נְוֵה הַצֶּדֶק צְבִי תִפְאַרְתּוֹ · יַעֲלֶה נָּא עַל רֹאשׁ שִׂמְחָתוֹ :

סְ גֻלָּתוֹ תְּהִי נָא בְיָדוֹ עֲטֶרֶת · וּצְנִיף מְלוּכָה צְבִי תִפְאֶרֶת :

עֲמוּסִים נְשָׂאָם עֲטֶרֶת עִנְּדָם · מֵאֲשֶׁר יָקְרוּ בְעֵינָיו כִּבְּדָם :

פְּ אֵרוֹ עָלַי וּפְאֵרִי עָלָיו · וְקָרוֹב אֵלַי בְּקָרְאִי אֵלָיו :

צַח וְאָדוֹם לִלְבוּשׁוֹ אָדוֹם · פּוּרָה בְדָרְכוֹ בְּבוֹאוֹ מֵאֱדוֹם :

קֶ שֶׁר תְּפִלִּין הֶרְאָה לֶעָנָו · תְּמוּנַת יְיָ לְנֶגֶד עֵינָיו :

רוֹצֶה בְעַמּוֹ עֲנָוִים יְפָאֵר · יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת בָּם לְהִתְפָּאֵר :

ר אשׁ דְּבָרְךָ אֱמֶת קוֹרֵא מֵרֹאשׁ · דּוֹר וָדוֹר עַם דּוֹרֶשְׁךָ דְּרוֹשׁ :

שִׁית הֲמוֹן שִׁירַי נָא עָלֶיךָ · וְרִנָּתִי תִּקְרַב אֵלֶיךָ :

תְּ הִלָּתִי תְּהִי נָא לְרֹאשְׁךָ עֲטֶרֶת · וּתְפִלָּתִי תִּכּוֹן קְטֹרֶת :

תִּיקַר שִׁירַת רָשׁ בְּעֵינֶיךָ · כַּשִּׁיר יוּשַׁר עַל קָרְבָּנֶיךָ :

בִּ רְכָתִי תַעֲלֶה לְרֹאשׁ מַשְׁבִּיר · מְחוֹלֵל וּמוֹלִיד צַדִּיק כַּבִּיר :

וּבְבִרְכָתִי תְנַעֲנַע לִי רֹאשׁ · וְאוֹתָהּ קַח לְךָ כִּבְשָׂמִים רֹאשׁ :

יֶ עֱרַב נָא שִׂיחִי עָלֶיךָ · כִּי נַפְשִׁי תַעֲרוֹג אֵלֶיךָ :

נִהַגְתָּ עַמְּךָ לַעֲשׂוֹת לָךְ · שֵׁם וְתִפְאֶרֶת לְהַרְאוֹת גָּדְלָךְ :
ו רִבַּרְתָּ עִמָּם מִן הַשָּׁמָיִם · וְגַם הֶעָבִים נָטְפוּ מָיִם :
יָדַעְתָּ לְכֻתָּם בַּמִּדְבָּר · בְּאֶרֶץ צִיָּה אִישׁ לֹא עָבַר :
ת תָּה לְעַמְּךָ דְּגַן שָׁמָיִם · וְכַעֲפַר שְׁאֵר וּמִצּוּר מָיִם :
תְּגָרֵשׁ גּוֹיִם רַבִּים עַמִּים · יִירְשׁוּ אַרְצָם וַעֲמַל לְאֻמִּים :
ב עֲבוּר יִשְׁמְרוּ חֻקִּים וְתוֹרוֹת · אִמְרוֹת יְיָ אֲמָרוֹת טְהוֹרוֹת :
וַיִּתְעַדְּנוּ בְּמִרְעֶה שָׁמֵן · וּמֵחַלָּמִישׁ צוּר פַּלְגֵי שָׁמֶן :
ב נוֹחָם בָּנוּ עִיר קָדְשֶׁךָ · וַיְפָאֲרוּ בֵּית מִקְדָּשֶׁךָ :
וַתֹּאמֶר פֹּה אֵשֵׁב לְאוֹרֶךְ · יָמִים צָרָה בָּרֵךְ אֲבָרֵךְ :
כ יָשָׁם יִזְבְּחוּ זִבְחֵי צֶדֶק · אַף כֹּהֲנֶיךָ יִלְבְּשׁוּ צֶדֶק :
וּבֵית הַלֵּוִי נְעִימוֹת יְזַמֵּרוּ · לְךָ יִתְרוֹעֲעוּ אַף יָשִׁירוּ :
ב יַת יִשְׂרָאֵל וְיִרְאֵי יְיָ · יְכַבְּדוּ וְיוֹדוּ שִׁמְךָ יְיָ :
הֱטִיבוֹתָ מְאוֹד לָרִאשׁוֹנִים · כֵּן תֵּטִיב גַּם לָאַחֲרוֹנִים :
יי תָּשִׂישׂ נָא עָלֵינוּ · כַּאֲשֶׁר שַׂשְׂתָּ עַל אֲבוֹתֵינוּ :
אוֹתָנוּ לְהַרְבּוֹת וּלְהֵטִיב · וְנוֹדֶה לְשִׁמְךָ לְעוֹלָם כִּי תֵטִיב :
יי תִּבָּנֶה עִירְךָ מְהֵרָה · כִּי עָלֶיהָ שִׁמְךָ נִקְרָא :
וְקֶרֶן דָּוִד תַּצְמִיחַ בָּהּ · וְתִשְׁכּוֹן לְעוֹלָם יְיָ בְּקִרְבָּהּ :
ז בְּחֵי צֶדֶק שָׁמָּה נִזְבְּחָה · וּכִימֵי קֶדֶם תֶּעֱרַב מִנְחָה :
וּבָרֵךְ אֶת עַמְּךָ בְּאוֹר פָּנֶיךָ · כִּי חֲפֵצִים לַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ :
ו בִּרְצוֹנְךָ תַּעֲשֶׂה חֶפְצֵנוּ · הַבֵּט נָא עַמְּךָ כֻּלָּנוּ :
בְּחַרְתָּנוּ לִהְיוֹת לְךָ לְעַם סְגֻלָּה · וְעַל עַמְּךָ בִּרְכָתֶךָ סֶלָה :
ו תָּמִיד נְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ · וּנְהַלֵּל לְשֵׁם תִּפְאַרְתֶּךָ :
וּמִבִּרְכָתְךָ עַמְּךָ יְבוֹרָךְ · כִּי אֵת כָּל אֲשֶׁר תְּבָרֵךְ מְבוֹרָךְ :
נ אֲנִי בְּעוֹדִי אֲהַלְלָה בּוֹרְאִי · וַאֲבָרְכָכָה כָּל יְמֵי צְבָאִי :
יְהִי שֵׁם יְיָ מְבֹרָךְ לְעוֹלָם · מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם :

כַּכָּתוּב בָּרוּךְ יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם וַיֹּאמְרוּ כָל הָעָם אָמֵן וְהַלֵּל לַיְיָ
עָנֵה דָנִיֵּאל וְאָמַר לֶהֱוֵא שְׁמֵהּ דִּי אֱלָהָא מְבָרַךְ מִן עָלְמָא וְעַד עָלְמָא דִּי
חָכְמְתָא וּגְבוּרְתָא דִּי לֵיהּ הִיא · וְנֶאֱמַר וַיֹּאמְרוּ הַלְוִיִּם יֵשׁוּעַ וְקַדְמִיאֵל בָּנִי הֲשַׁבְנְיָה שֵׁרֵבְיָה
הוֹדִיָּה שְׁבַנְיָה פְתַחְיָה קוּמוּ בָּרְכוּ אֶת יְיָ אֱלֹהֵיכֶם מִן הָעוֹלָם עַד הָעוֹלָם וִיבָרְכוּ שֵׁם
כְּבוֹדֶךָ וּמְרוֹמַם עַל כָּל בְּרָכָה וּתְהִלָּה : וְנֶאֱמַר בָּרוּךְ יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם
וְאָמַר כָּל הָעָם אָמֵן הַלְלוּ יָהּ · וְנֶאֱמַר וַיְבָרֶךְ דָּוִיד אֶת יְיָ לְעֵינֵי כָּל הַקָּהָל וַיֹּאמֶר דָּוִיד ·
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אָבִינוּ מֵעוֹלָם וְעַד עוֹלָם :

שיר היחוד ליום ששי

מִ רֵאשִׁית וְעַד אַחֲרִית עֲשׂוּיִם · בֶּאֱמֶת וּבְיוֹשֶׁר וְטוֹב רְאוּיִם :

הִקְדַּמְתָּ בְּמַעֲשֵׂי יָדֶיךָ · רוֹב רַחֲמֶיךָ וַחֲסָדֶיךָ :

כִּ י רַחֲמֶיךָ וַחֲסָדֶיךָ · הֲלֹא מֵעוֹלָם עַל עֲבָדֶיךָ :

וְעַד לֹא כָל חַי תּוּכַן לְכַלְכֵּל · לְכָל אוֹכֵל תִּתֵּן אוֹכֶל :

וּ מָעוֹן וּמִקְוֶה תַּעֲשֶׂה בְּפִי כֹל · צָרְכֵי הַכֹּל כַּאֲשֶׁר לַכֹּל :

שְׁלֹשֶׁת יָמִים הָרִאשׁוֹנִים · אָז הֲכִינוֹתָם לָאַחֲרוֹנִים :

אָ ז עָטִיתָ אוֹר כַּשַּׂלְמָה · אֶרֶךְ מְאוֹרוֹת מִמּוּל שַׂלְמָה :

בְּטֶרֶם כָּל הַיְצוּר מְאוֹר גָּדַלְתָּ · וְאַחַר כָּל מָאוֹר נִתְגַּדַּלְתָּ :

אָ ז בְּאֵין לְבוּשׁ הוֹד וְהָדָר לוֹבֵשׁ · עַד לֹא אוֹרֵג גֵּאוּת לָבֵשׁ :

אוֹר כַּשַּׂלְמָה וּכְמְעִיל עוֹטֶה · וְשָׁמַיִם כִּירִיעָה נוֹטֶה :

עָ שִׂיתָ בָּם לְאוֹרִים דְּרָכִים · רָצוֹא וָשׁוֹב בְּנַחַת מְהַלְּכִים :

הִבְדַּלְתָּ בֵּין מַיִם לְמָיִם · בִּמְתִיחַת רְקִיעַ הַשָּׁמָיִם :

מְ זוֹנוֹת מְעוֹנוֹת לְשֶׁרֶץ מַיִם · וְעוֹף יְעוֹפֵף עַל פְּנֵי רְקִיעַ הַשָּׁמָיִם :

עֵשֶׂב וְחָצִיר לְבָשָׂר אֲדָמָה · מַאֲכָל לְחַיָּה וּלְכָל בְּהֵמָה :

בְּ קֶרֶן שֶׁמֶן גַּן נָטַעְתָּ · אֶל הָאָדָם אֲשֶׁר עָשִׂיתָ :

עֵזֶר כְּנֶגְדּוֹ עָשִׂיתָ לוֹ · כִּי מַחְסוֹרוֹ אֲשֶׁר יֶחְסַר לוֹ :

כָּ ל מַעֲשֶׂיךָ בְּיָדוֹ תַּתָּה · וְתַחַת רַגְלָיו הַכֹּל שַׁתָּה :

לְהַעֲלוֹת מֵהֶם בָּקָר וָצֹאן · עַל מִזְבַּחֲךָ יַעֲלוּ לְרָצוֹן :

עָ שִׂיתָ לוֹ כְּתֹנֶת לְשָׁרֵת · לְהַדְרַת קֹדֶשׁ וּלְתִפְאֶרֶת :

שַׂמְתָּ בְּקִרְבּוֹ חָכְמַת אֱלֹהִים · כִּי יְצַרְתּוֹ לְךָ בְּצֶלֶם אֱלֹהִים :

ל א מָנַעְתָּ עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה · צָרְכֵי אָדָם וְכֻלָּם בְּחָכְמָה :

מַעֲשֶׂיךָ מְאֹד רַבּוּ וְגָדְלוּ · וְשִׁמְךָ יְיָ כֻּלָּם יְהַלְלוּ :

רַ בּוּ וְגָדְלוּ מְאֹד מַעֲשֶׂיךָ · יוֹדוּךָ יְיָ כָּל מַעֲשֶׂיךָ :

כֹּל פָּעַלְתָּ לְמַעֲנֶךָ · וְלִכְבוֹדְךָ כָּל קִנְיָנֶךָ :

ליום השבת

אָז בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי נַחְתָּ · יוֹם הַשַּׁבָּת עַל כֵּן בֵּרַכְתָּ :

וְעַל כָּל פּוֹעַל תְּהִלָּה עֲרוּכָה · וַחֲסִידֶיךָ בְּכָל עֵת יְבָרְכוּכָה :

בָּ רוּךְ יְיָ יוֹצֵר כֻּלָּם · אֱלֹהִים חַיִּים וּמֶלֶךְ עוֹלָם :

כִּי מֵעוֹלָם עַל עֲבָדֶיךָ · רוֹב רַחֲמֶיךָ וַחֲסָדֶיךָ :

וּ בְמִצְרַיִם הַחִילוֹתָ · לְהוֹדִיעַ כִּי מְאֹד נַעֲלֵיתָ :

עַל כָּל אֱלֹהִים בַּעֲשׂוֹתְךָ בָהֶם · שְׁפָטִים גְּדוֹלִים וּבֵאלֹהֵיהֶם :

בּ בְּקָעֲךָ יַם סוּף עַמְּךָ רָאוּ · יָד הַגְּדוֹלָה וַיִּירָאוּ :

בַּאֲשֶׁר הָיָה קוֹדֵם לְכֻלָּם • יָדַעְנוּ כִּי הוּא חַי וְקַיָּם לְעוֹלָם :

ו אֵין יְהַרְהֵר אַחַר יוֹצְרֵנוּ • בְּלִבֵּנוּ וְלֹא בְּסִפּוּרֵנוּ :

לְמַמָּשׁ וְגוֹרֵשׁ לֹא נְשַׁעֲרֵהוּ • לְטָפֵל וְתוֹאַר לֹא נְרַמְּזֵהוּ :

ו לֹא נְחַשְּׁבֵהוּ לְעִקָּר וְנִצָּב • וְלֹא לְמִין וְכָל אוֹן וּלְכָל נִקְצָב :

כָּל הַנִּרְאִים וְהַנִּשְׂכָּלִים • וְהַמַּדָּעִים בְּעֶשֶׂר כְּלוּלִים :

ו שֶׁבַע כַּמֻּיוֹת וְשֵׁשֶׁת נְרוֹת • וְשָׁרְשׁ גְּזֵרוֹת וְעִתּוֹת וּמְרוֹת :

הֵן בְּבוֹרֵא אֵין גַּם אֶחָד • כִּי הוּא בְּרָאָם כֻּלָּם יַחַד :

פ לָם יִבְלוּ אַף יַחֲלוּפוּ • הֵם יֹאבֵדוּ וְאַף יָסוּפוּ :

וְאַתָּה תַעֲמֹד וּתְבַלֶּה כֻּלָּם • כִּי חַי וְקַיָּם אַתָּה לְעוֹלָם :

שיר היחוד ליום ששי

אַתָּה לְבַדְּךָ יוֹצֵר כֹּל הוּא • וְלֹא יִרְמֶה מַעֲשֵׂה לְעֹשֵׂהוּ :

כָּל הָאֲרָצוֹת לֹא יְכִילוּךָ • וְאַף הַשָּׁמַיִם לֹא יְכַלְכְּלוּךָ :

א ז יָחִילוּ מַיִם חַיִּים • מִפָּנֶיךָ אֱלֹהִים חַיִּים :

רָעֲשָׁה אֶרֶץ וְנָסוּ מַיִם • וְנָטְפוּ מַיִם מִן הַשָּׁמַיִם :

נ וּנֹטֶה לְבַדְּךָ הַשָּׁמַיִם • רוֹקַע הָאָרֶץ עַל הַמָּיִם :

עָשִׂיתָ כָּל חֶפְצְךָ לְבַדֶּךָ • וְלֹא נִצְרַכְתָּ עֵזֶר כְּנֶגְדֶּךָ :

ס וַעֵר אֵין מִי יְסָעֲדֶךָ • הַכֹּל מִמְּךָ וּמִיָּדֶךָ :

כְּלִחֲךָ אָז כֵּן עַתָּה וְדַעְתְּךָ • וּלְעוֹלָם כָּל כְּבוֹדְךָ אִתָּךְ :

ו לֹא יָעַפְתָּ וְלֹא יָגַעְתָּ • כִּי בִמְלַאכְתְּךָ לֹא עָמַלְתָּ :

כִּי בִּדְבָרְךָ כָּל יְצוּרֶךָ • וּמַעֲשֵׂה חֶפְצְךָ בְּמַאֲמָרֶיךָ :

ו לֹא אֵחַרְתּוֹ וְלֹא מִהַרְתּוֹ • הַכֹּל בְּעִתּוֹ יָפֶה עֲשִׂיתוֹ :

מִבְּלִי מְאוּמָה כֹּל חִדַּשְׁתָּ • וְאֶת הַכֹּל בְּלִי כֹּל פָּעַלְתָּ :

ו עַד לֹא יְסוֹר כֹּל יָסַרְתָּ • בִּרְצוֹן רוּחֲךָ כֹּל תָּלִיתָ :

זְרוֹעוֹת עוֹלָם אֶת כֹּל נוֹשְׂאוֹת • מֵרֹאשׁ וְעַד סוֹף וְאֵינָם נִלְאוֹת :

ב עֵינֶיךָ לֹא דָבָר הוּקְשָׁה • רְצוֹנְךָ כָּל דָּבָר רוּחֲךָ עוֹשֶׂה :

לְפָעֳלָתֶךָ לֹא דִמִּיתָ • אֶל כָּל תּוֹאַר לֹא שִׁוִּיתָ :

ו לֹא קָדְמָה לִמְלַאכְתֶּךָ מְלָאכָה • חָכְמָתְךָ הִיא הַכֹּל עָרְכָה :

לִרְצוֹנְךָ לֹא קָדְמוּ וְאִחֲרוּ • וְעַל חֲפָצֶיךָ לֹא נוֹסְפוּ וְחָסְרוּ :

מ כָּל חֲפָצֶךָ לֹא שָׁכַחְתָּ • וְדָבָר אֶחָד לֹא חִסַּרְתָּ :

לֹא הֶחֱסַרְתָּ וְלֹא הֶעֱדַפְתָּ • וְדָבָר רֵק בָּם לֹא פָעַלְתָּ :

א תָּה תְּשַׁבְּחֵם וּמִי הִתְעִיבָם • וְשֶׁמֶץ דָּבָר לֹא נִשְׁמַע בָּם :

הַתְּחִלּוֹת בְּחָכְמָה עֲשִׂיתָם • בִּתְבוּנָה וּבְדַעַת כִּלִּיתָם :

שִׁיר הַיִּחוּד לְיוֹם חֲמִישִׁי

אֵין אֱלָהוּת כֶּאֱלָהוּתֶיךָ • וְאֵין מַפְלִיא כְּשֵׁם תִּפְאַרְתֶּךָ :
כ י שְׁמוֹתֶיךָ אֵלִים מְרוּצִים • בְּזָכְרְךָ לְחוּצִים לְהַפְלִיא נְחוּצִים :
וְאַשָּׁף וְחַרְטוֹם לֹא יְלַחֲצוּךָ • וְכָל שֵׁם וָלַהַט לֹא יְנַצְּחוּךָ :
ל א יְנַצְּחוּךָ כָּל הַחֲכָמִים • כָּל הַקּוֹסְמִים וְהַחַרְטֻמִּים :
אַתָּה מֵשִׁיב לְאָחוֹר חֲכָמִים • לֹא יוּכְלוּ לָךְ עֲרוּמִים וְקוֹסְמִים :
לְ הָשִׁיב לְאָחוֹר מְזִמּוֹתֶךָ • לְהָפֵר עֲצַת סוֹד גְּזֵרָתֶךָ :
מֵרְצוֹנְךָ לֹא יַעֲבִירוּךָ • לֹא יְמַהֲרוּךָ וְלֹא יְאַחֲרוּךָ :
עֲ צָתְךָ תָּפֵר עֲצַת כָּל יוֹעֲצִים • וְעוֹד מַחֲלִישׁ לֵב אַמִּיצִים :
אַתָּה מְצַוֶּה וּפַחְדְּךָ מַשְׁוֶה • וְאֵין עָלֶיךָ פָּקִיד מְצַוֶּה :
אַ תָּה מְקַוֶּה וְאֵינְךָ מְקַוֶּה • לְךָ כָּל מְקַוֶּה נֶפֶשׁ תִּרְוֶה :
וְכָל הַיְצוּרִים וְכָל עִנְיָנָם • וְכָל יְקָר אֲשֶׁר בְּךָ אֵין דִּמְיוֹנָם :
ל א מַחְשְׁבוֹתָם מַחְשְׁבוֹתֶיךָ • כִּי אֵין בּוֹרֵא זוּלָתֶךָ :
וְאֵין דִּמְיוֹן נִפְלָא אֱלֹהֵינוּ • וְאֵין חֵקֶר נִשְׂגָּב אֲדוֹנֵינוּ :
סָ תוּר מִכָּל סָתוּר וְעָמוּס • מִכָּל עָמוּס וּמִכָּל כָּמוּס :
דַּק מִכָּל דַּק וְצָפוּן מִכֹּל • צָפוּן וְיָכוֹל מִכָּל יָכוֹל :
נִ שְׂגָּב מִכָּל נִשְׂגָּב וְנֶעְלָם • מִכָּל נֶעְלָם וּשְׁמוֹ לְעוֹלָם :
גָּבוֹהַּ מִכָּל גָּבוֹהַּ וְעֶלְיוֹן • מִכָּל עֶלְיוֹן וּמִכָּל חֶבְיוֹן :
חָ בוּי וְעָמוּק מִכָּל עָמוּק • לֵב כָּל דַּעַת עָלָיו חָמוּק :
שֶׁאֵין שֵׂכֶל וּמַדָּע וְחָכְמָה • יְכוֹלִים לְהַשְׁווֹת לוֹ כָּל מְאוּמָה :
ל א מַשִּׂיגִים לוֹ אֵיךְ וְכַמָּה • לֹא מוֹצְאִים לוֹ דָּבָר דּוֹמֶה :
מִקְרֶה וָעַד עֵר וְשִׁנּוּי וְטָפֵל • וְחִבּוּר וּמִסְמָךְ אוֹר וְגַם אֹפֶל :
וְ לֹא מוֹצְאִים לוֹ מַרְאֶה וָצֶבַע • וְלֹא כָּל טֶבַע אֲשֶׁר שֵׁשׁ וָשֶׁבַע :
לָכֵן נְבוּכוֹת כָּל עֶשְׁתּוֹנוֹת • וְנִבְהָלוֹת כָּל הַחֶשְׁבּוֹנוֹת :
וְ כָל שְׂרְעַפִּים וְכָל הִרְהוּרִים • נִלְאִים לָשׂוּם בּוֹ שִׁיעוּרִים :
מִלְּשַׁעֲרֵהוּ וּמִלְּהַגְבִּילֵהוּ • וּמִלְּתָאֲרֵהוּ וּמִלְּפַרְסְמֵהוּ :
בְּ כָל שִׂכְלֵנוּ חִפַּשְׂנוּהוּ • בְּמַדָּעֵנוּ לִמְצוֹא מַה הוּא :
לֹא מְצָאנוּהוּ וְלֹא יְדַעְנוּהוּ • אַךְ מִמַּעֲשָׂיו הִכַּרְנוּהוּ :
שֶׁ הוּא לְבַדּוֹ יוֹצֵר אֶחָד • חַי וְכֹל יוּכַל וְחָכָם מְיוּחָד :
כִּי הוּא הָיָה לַכֹּל קוֹדֶם • עַל כֵּן נִקְרָא אֱלֹהֵי קֶדֶם :
בַּ עֲשׂוֹתוֹ בְּלִי כָל מְאוּם אֶת כֹּל • יָדַעְנוּ כִּי הוּא כֹּל יָכוֹל
בַּ אֲשֶׁר מַעֲשָׂיו בְּחָכְמָה כֻּלָּם • יָדַעְנוּ כִּי בְּבִינָה פְּעָלָם
בְּ כָל יוֹם וָיוֹם בְּחַדְּשׁוֹ כֻּלָּם • יָדַעְנוּ כִּי הוּא אֱלֹהֵי עוֹלָם :

בכאשר

לֹא קִבַּלְתָּ מַלְכוּתְךָ • וְלֹא יָרַשְׁתָּ מֶמְשַׁלְתְּךָ
לְ עוֹלָם יְהֵא לְךָ לְבַדְּךָ • וְלֹא לַאֲחֵרִים כְּבוֹד הוֹדְךָ
וְלֹא תִתֵּן לֵאלֹהִים אֲחֵרִים • תְּהִלָּתְךָ לַפְּסִילִים וְזָרִים
וְ כָבוֹד וְגַם כָּל יְקָר מֵאִתָּךְ • וּכְבוֹדְךָ לֹא לְזָרִים אִתָּךְ
אַתָּה תָּעִיד בְּיִחוּדְךָ • וְתוֹרָתְךָ וַעֲבָדֶיךָ
אֱ לֹהֵינוּ עַל יִחוּדְךָ • אַתָּה עֵד אֱמֶת וַאֲנַחְנוּ עֲבָדֶךָ
לְפָנֶיךָ לֹא אֵל הִקְדִּימְךָ • וּבִמְלַאכְתְּךָ לֹא הָיָה זָר עִמָּךְ
ל א נוֹעַצְתָּ וְלֹא לִמַּדְתָּ • בְּהַרְשָׁךְ בְּרִיאוֹת כִּי נְבוֹנוֹתָ
מִמַּעֲמַקֵּי מַחְשְׁבוֹתֶיךָ • וּמִלִּבְּךָ כָּל פְּעֻלּוֹתֶיךָ
קְ צוֹת דְּרָכֶיךָ הֲלֹא הִכַּרְנוּ • וּמִמַּעֲשֶׂיךָ הֵן יָדַעְנוּ
שֶׁאַתָּה אֵל כֹּל יָצַרְתָּ • לְבַדְּךָ מְאוּמָה לֹא נִגְרַעְתָּ
וְ לַעֲשׂוֹת מְלַאכְתְּךָ לֹא לְחַצְתָּ • וְגַם לְעֵזֶר לֹא נִצְרַכְתָּ
כִּי אַתָּה הָיִיתָ לִפְנֵי הַכֹּל • וְאָז בְּאֵין כֹּל לֹא נִצְרַכְתָּ כֹּל
כִּ י מֵאַהֲבָתְךָ עֲבָדֶיךָ • כֹּל בָּרָאתָ לִכְבוֹדְךָ
לֹא נִשְׁמַע מִן אָז וְהָלְאָה • וְלֹא קָם וְלֹא נִהְיָה וְלֹא נִרְאָה
ו לֹא נוֹדַע אֵל זוּלָתֶךָ • וְאֵין כָּמוֹךָ וְאֵין בִּלְתֶּךָ
וְגַם אַחֲרֶיךָ לֹא יִהְיֶה אֵל • רִאשׁוֹן וְאַחֲרוֹן אֵל יִשְׂרָאֵל
בָּ רוּךְ יְיָ יָחִיד וּמְיוּחָד • יְיָ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד
אֲשֶׁר מִי יַעֲשֶׂה כִּמְלַאכְתֶּךָ • כְּמַעֲשֶׂיךָ וְכִגְבוּרוֹתֶיךָ
אֵ ין יְצִיר זוּלַת יְצִירָתֶךָ • וְאֵין בְּרִיאָה כִּי אִם בְּרִיאָתֶךָ
כָּל אֲשֶׁר תַּחְפּוֹץ תַּעֲשֶׂה בַּכֹּל • כִּי אַתָּה נַעֲלֵיתָ עַל כֹּל
אֵ ין כָּמוֹךָ וְאֵין בִּלְתֶּךָ • כִּי אֵין אֱלֹהִים זוּלָתֶךָ
אַתָּה הָאֵל עוֹשֵׂה פֶלֶא • וְדָבָר מִמְּךָ לֹא יִפָּלֵא
מִ י כָּמוֹךָ נוֹרָא תְהִלּוֹת • אֱלֹהִים לְבַדְּךָ עוֹשֶׂה גְדוֹלוֹת
אֵין אוֹתוֹת כְּמוֹ אוֹתוֹתֶיךָ • אַף אֵין מוֹפֵת כְּמוֹ מוֹפְתֶיךָ
אַ ין תְּבוּנָה כִּתְבוּנָתֶךָ • אֵין גְּדֻלָּה כִּגְדֻלָּתֶךָ
כִּי מְאֹד עָמְקוּ מַחְשְׁבוֹתֶיךָ • וְגָבְהוּ דַּרְכֵי אוֹרְחוֹתֶיךָ
אֵ ין גַּאֲוָה כְּמוֹ גַאֲוָתֶךָ • אַף אֵין עֲנָוָה כְּעַנְוָתֶךָ
אֵין קְדֻשָּׁה כִּקְדֻשָּׁתֶךָ • אֵין קְרִיבוּת כְּמוֹ קִרְבוּתֶיךָ
אַ ין צְדָקָה כְּמוֹ צִדְקוֹתֶיךָ • אֵין תְּשׁוּעָה כִּתְשׁוּעָתֶךָ
אֵין זְרוֹעַ כִּזְרוֹעוֹתֶיךָ • אֵין קוֹל כְּרַעַם גְּבוּרוֹתֶיךָ
אַ ין רַחֲמִים כְּרַחֲמָנוּתֶךָ • אֵין חֲנִינוּת כַּחֲנִינוּתֶךָ

שיר היחוד ליום רביעי

פָּדָה אֶת אַבְרָהָם יְדִידוֹ · הוּא יִפְדֶּה אֶת יִשְׂרָאֵל עַבְדּוֹ :
פ חַד יִצְחָק יִתֵּן פַּחְדּוֹ · עַל צָרֵי בְּנֵי יַעֲקֹב עַבְדּוֹ :
פּוֹעֵל וְחוֹקֵר וְדוֹרֵשׁ וּבוֹחֵן · כָּל הַלְּבָבוֹת לוֹ אֶתֵּן צֶדֶק :
צְ רוֹר הַמּוֹר אֶשְׁכּוֹל הַכֹּפֶר · נוֹתֵן לְעַמּוֹ צָרָיו כֹּפֶר :
צַח וְאָדוֹם רוֹדֵי בִּצְבָאָיו אוֹת · עַל כֵּן נִקְרָא שְׁמוֹ יְיָ צְבָאוֹת :
צַ דִּיק יְיָ הַצּוּר תָּמִים · אֶבְטַח עֲדֵי עַד בְּצוּר עוֹלָמִים :
צְבָא הַשָּׁמַיִם מִשְׁתַּחֲוִים לוֹ · שְׂרָפִים עוֹמְדִים מִמַּעַל לוֹ :
קָ דוֹשׁ הוּא בְּכָל מִינֵי קְדֻשּׁוֹת · כִּתּוֹת שָׁלוֹשׁ קָדוֹשׁ מְשַׁלְּשׁוֹת :
קַיָּם לְעָלְמִין אֱלָהָא חַיָּא · מָרָא דְאַרְעָא וּמָרָא דִשְׁמַיָּא :
ק וֹנֵי מְרַחֵם מְקַנֵּא לְשׂוֹנְאָיו · קֶרֶן יִשְׁעִי וְקָרוֹב לְקוֹרְאָיו :
רָחוֹק מִכֹּל וְאֶת כָּל רוֹאֶה · כִּי רָם יְיָ וְשָׁפָל יִרְאֶה :
ר וֹעִי יְיָ לֹא אֶחְסַר כֹּל · וְרַב כֹּחַ וְרַב חֶסֶד לַכֹּל :
רַחוּם יְיָ רוֹפֵא וּמְחַבֵּשׁ · לְשְׁבוּרֵי לֵב וְעָוֹן כּוֹבֵשׁ :
רֵ עִי כֻּלּוֹ הוּא מַחֲמַדִּים · מִשְׁפָּטָיו אֱמֶת מְתוּקִים וַחֲמוּדִים :
רִאשׁוֹן וְאַחֲרוֹן מֵעוֹלָם וָעַד · עוֹלָם אַתָּה אֵל שׁוֹכֵן עַד :
שַׁ לִּיט מֶלֶךְ שְׁמַיָּא בְּכָל דָּר וְדָר · לֵיהּ אֲנָא מְשַׁבַּח מְרוֹמָם וּמְהַדָּר :
שַׁלִּיט וּמָגֵן יְיָ אֱלֹהִים · שׁוֹפֵט צֶדֶק וּמַשְׁפִּיל גְּבוֹהִים :
שַׂ גִּיא כֹּחַ לֹא מְצָאנוּהוּ · יַשְׂגִּיב בְּכֹחוֹ וּמִי כָמוֹהוּ :
שְׁלֹמֹה שְׁמוֹ כִּי שֶׁלּוֹ שָׁלוֹם · כִּי יְדַבֵּר אֶל חֲסִידָיו שָׁלוֹם :
שֵׁ ם יְיָ אֶהְיֶה אֲשֶׁר אֶהְיֶה · כְּתוֹעֲפוֹת רְאֵם לוֹ כִּכְפִיר וּכְאַרְיֵה :
שַׁדַּי מְאוֹרִי מַלְכִּי וְאֵלִי · הַלְלוּ יָהּ שְׁמוֹ נַפְשִׁי הַלְלִי :
תִּ מָם עִם יֹשְׁבֵי נְטָעִים · הַשָּׂרִיגִים שְׁלֹשֶׁת הָרוֹעִים :
תִּתְחַסָּד תִּתַּבָּר עִמָּם · וְעִם עִקְּשִׁים תִּתַּפָּל לְהָמָם :
תָּ מִים דְּרָכֶיךָ תַּקִּיף מִכֹּל · תּוּכַל לְבַדְּךָ לַעֲשׂוֹת אֶת כֹּל :
תּוֹחַלְתִּי וְסִבְרִי וְתִקְוָתִי · תַּאֲוַת נַפְשִׁי וּתְשׁוּקָתִי :
תְּ הִלָּתִי וְתִפְאַרְתִּי וְעֻזִּי · מִמְּעֵי אִמִּי גּוֹחִי וְגוֹזִי :
תְּמִים דֵּעוֹת אֵל דֵּעוֹת אֶחָד · כָּל הַלְּבָבוֹת דּוֹרֵשׁ יַחַד :

שיר היחוד ליום חמישי

מִי כָּמוֹךָ דֵּעָה מוֹרֶה · נִיב שְׂפָתַיִם אַתָּה בּוֹרֵא :
מַחְשְׁבוֹתֶיךָ עָמְקוּ וְרָמוּ · וּשְׁנוֹתֶיךָ לֹא יִתָּמוּ :
ל א לְמָרוֹךְ חָכְמָתֶךָ · וְלֹא הֱבִינוּךָ תְּבוּנָתֶךָ :

כְּשָׁמִיר וְשַׁיִת צָרִים יְמַגֵּן · כְּצִפֳּרִים עָפוֹת לְעִירוֹ יָגֵן :
כְּ גִשְׁמֵי נְדָבָה לָנוּ יָבֹא · כְּמַלְקוֹשׁ וְכַטַּל לַדְּבֵקִים בּוֹ :
כְּנֶשֶׁר יְרַחֵף עַל גּוֹזָלָיו · וּבְצֵל כְּנָפָיו יֶחֱסוּ מְיַחֲלָיו :
כְּ צִפֳּרִים עַל עִירוֹ יָגֵן · וּבְצֵל כְּנָפָיו רְנָנוֹת נְנַגֵּן :
לְבַדּוֹ יְיָ הוּא וְנִפְלָאוֹת גְּדוֹלוֹת · עוֹשֶׂה אֵל נוֹרָא עֲלִילוֹת :
לִ צְבִי וְלָעוֹפֶר דּוֹמֶה דוֹדִי · כִּי יְקַדְּמֵנִי אֱלֹהֵי חַסְדִּי :
לִפְנֵי עַמּוֹ יְיַשֵּׁר הַהֲדוּרִים · וַיְנַשְּׂאֵם עַל כַּנְפֵי נְשָׁרִים :
לְ עוֹלָם יְיָ חֶלְקִי וְצוּר לְבָבִי · כָּלָה שְׁאֵרִי לְךָ וּלְבָבִי :
לְבַדּוֹ יְיָ הוּא וְנִפְלָאוֹת · גְּדוֹלוֹת עוֹשֶׂה וְרַב נוֹרָאוֹת :
מָ קוֹם וּמָעוֹן אַתָּה לְעוֹלָמֶךָ · וְאֵין יוֹדֵעַ אֶת מְקוֹמֶךָ :
מוֹרָאִי אֵל רוֹעִי וְיוֹצְרִי · צוּר יְלָדַנִי מְחוֹלְלִי וְצוּרִי :
מָ רוֹם וּמָעוֹז הוּא לִי וּמַחְסִי · מִגְדַּל עוֹז שֵׁם יְיָ מְנוּסִי :
מֶלֶךְ יַעֲקֹב מִשְׂגָּב לָנוּ · הוּא מְחוֹקְקֵנוּ וּמוֹשִׁיעֵנוּ :
מִ גְּדוֹל יְשׁוּעוֹת מִשְׁעָן יְהִי לִי · מִבְטַח אֱלֹהִים יְיָ חֵילִי :
מוֹשֵׁל עוֹלָם מַלְכוּתֶךָ · בְּכָל דּוֹר וָדוֹר מֶמְשַׁלְתֶּךָ :
מִ י יִתֶּנְךָ כְּאָח לִי לְצָרָה · הוֹשַׁע יְיָ כִּי יָדְךָ לֹא קָצְרָה :
מְקוֹר חַיִּים מִקְוֵה יִשְׂרָאֵל · לֹא אֶעֱזוֹב כִּי מָעֻזִּי אֵל :
מָ גֵן יִשְׁעִי וְחֶרֶב גַּאֲוָה · לְשִׁמְךָ וּלְזִכְרְךָ נֶפֶשׁ תַּאֲוָה :
מָגֵן הוּא לְכָל הַחוֹסִים בּוֹ · אַשְׁרֵי אָדָם אֲשֶׁר עוֹז לוֹ בוֹ :
נָ בָר וְנָעִים נָאוֹר וְנוֹרָא · נֶאְדָּר וְנֶאְזָר שְׁמוֹ בִּגְבוּרָה :
נֶאֱמָן נֵצַח יִשְׂרָאֵל וְגוֹאֲלוֹ · לֹא יְשַׁקֵּר אַשְׁרֵי כָּל חוֹכֵי לוֹ :
נֵ צַח יְשֻׁרוּן הָאֵל הַנֶּאֱמָן · מֵאֱלֹהָיו יְהוּדָה לֹא אַלְמָן :
נִפְלָא עַל כָּל הַנִּבְרָאִים · וּמִתְנַשֵּׂא עַל כָּל הַנְּשָׂאִים :
נְ קָדֹשׁ וְנֶעֱרָץ אֱלֹהֵי קְדוֹשִׁי · נָכוֹן וְנִשְׂגָּב יְיָ נִסִּי :
נוֹקֵם וְנוֹטֵר וּבַעַל חֵימָה · לְצָרָיו לְאוֹיְבָיו אִישׁ מִלְחָמָה :
נֵ רִי יְיָ בְּהִלּוֹ נֵרוֹ · עֲלֵי רֹאשִׁי וְנֵר לְרַגְלִי דְּבָרוֹ :
סוֹמֵךְ וְסוֹעֵר יְיָ סַלְעִי : סוֹבֵל וְסוֹלֵחַ וְנוֹשֵׂא לְפִשְׁעִי :
סָ הֲדִי יְיָ סַלְעִי וְסִתְרִי · סוֹלֵחַ וְסוֹבֵל סַעֲרִי וְסִבְרִי :
סַלְעֵנוּ יְיָ וּמְצוּדָתֵנוּ · עֶזְרָתֵנוּ וּמְפַלְטֵנוּ :
עָ זוּז וְגִבּוֹר עֻזִּי וְעֶזְרִי · עֶלְיוֹן עוֹז לִי אֵל יְהִי עֵדִי :
עִיר וְקַדִּישׁ שָׁת סְבִיבָיו סֵתֶר · אָכֵן אַתָּה אֵל מִסְתַּתֵּר :
עָ ר מְמַהֵר לְשַׁלֵּם גְּמוּל לְאוֹיְבָיו · שׁוֹמֵר הַבְּרִית וְהַחֶסֶד לְאוֹהֲבָיו :

שיר היחוד ליום רביעי

גְּבוֹהַ כָּל אֲשֶׁר תַּחְתָּיו נוֹשֵׂא • וּגְדָל כֹּחַ גְּדוֹלוֹת עוֹשֶׂה :
גָּ דוֹל הוּא וּשְׁמוֹ בִּגְבוּרָה • אַרְיֵה שָׁאַג מִי לֹא יִירָא :
דּוֹרִי דָּגוּל הוּא מֵרְבָבָה • אֵל נַעֲרָץ בְּסוֹד קְדוֹשִׁים רַבָּה :
דַּ יָּין יָתִיב בְּעַתִּיק יוֹמִין • וּצְבָאוֹ עַל שְׂמֹאל וְעַל יָמִין :
הֲדָרוֹ וְהוֹדוֹ עַל בְּנֵי עֲבָדָיו • הָדָר הוּא לְכָל חֲסִידָיו :
ה וּא אֵל אֱלֹהֵי הָרוּחוֹת לְכָל • בָּשָׂר שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה מִכֹּל :
וַדַּאי וָתִיק יוֹדֵעַ וָעֵד • יְיָ יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד :
וַ אֲשֶׁר חֶרֶב גַּאֲוָתֵנוּ • לְהִלָּחֵם מִלְחֲמֹתֵנוּ :
זוֹכֵר לְעוֹלָם בְּרִית רִאשׁוֹנִים • כְּיוֹם אֶתְמוֹל לוֹ אֶלֶף שָׁנִים :
זֶ ה אֱלֹהֵינוּ וְלוֹ קִוִּינוּ • זִמְרַת יָהּ הוּא יְשׁוּעֵנוּ :
חֵלֶק יַעֲקֹב יוֹצֵר הַכֹּל • חַנּוּן יְיָ וְחָסִיד בַּכֹּל :
חַ י לְעוֹלָם יְיָ חֶלְקִי • חָכָם הָדָרִים יְיָ חִזְקִי :
טוֹב וּמֵטִיב הַמְלַמֵּד דֵּעָה • טָהוֹר עֵינַיִם מֵרְאוֹת בְּרָעָה :
יָ שָׁר יְיָ וְיָשָׁר דְּבָרוֹ • יְדִידֵי יְדִידוּת מִשְׁכְּנוֹת דְּבִירוֹ :
יוֹעֵץ וְגִבּוֹר וּמִי יְפִירֶנָּה : וַיַּחְתּוֹף וְיִפְעַל וּמִי יְשִׁיבֶנָּה :
יָ פֶה דוֹרִי יָפְיוֹ וְטוּבוֹ : יִרְאוּ וְיֶחֱזוּ צִיּוֹן בְּשׁוּבוֹ :
כְּגִבּוֹר יֵצֵא כְּאִישׁ מִלְחָמוֹת • יָעִיר קִנְאָה לַעֲשׂוֹת נְקָמוֹת :
כְּ נֶשֶׁר עַל כַּנְפֵי נְשָׁרִים • נָשָׂא עֲבָדָיו וַיַּשֵּׁר הַדּוֹרִים :
כְּרוּב שַׁכּוּל וּכְנָמֵר שַׁחַל • כְּרָקָב וּכְעָשׁ וְרוּחוֹ כַּנַּחַל :
כְּ רוּב שַׁכּוּל וּכְנָמֵר שׁוֹקֵד • דְּבָרוֹ לַעֲשׂוֹת כְּמַקֵּל שָׁקֵד :
כַּבִּיר כֹּחַ לֵב כְּמוֹ שַׁחַל • כְּלָבִיא וְכַאֲרִי וְרוּחוֹ כַּנַּחַל :
כְּ אֶרֶז בָּחוּר בִּגְדֻלָּתוֹ • כִּבְרוֹשׁ רַעֲנָן עַנְוְתָנוּתוֹ :
כְּתַפּוּחַ בְּרֵיחוֹ עוֹז אַהֲבָתוֹ • עַל יִשְׂרָאֵל גַּאֲוָתוֹ :
כְּ תַפּוּחַ בַּעֲצֵי הַיַּעַר • כֵּן דוֹרִי עִם יוֹשְׁבֵי שַׁעַר :
כַּבִּיר כֹּחַ לְמַרְגִּיזֵי אֵל • נוֹקֵם וְכַטַּל הוּא לְיִשְׂרָאֵל :
כ וֹסִי מְנָת חֶלְקִי וְגוֹרָלִי • אֲנִי לְדוֹרִי וַהֲלָה וְדוֹרִי לִי :
כְּבוֹדִי יְיָ לֹא אֲמִירֶנּוּ • הֶאֱמַרְנוּהוּ וְהֶאֱמִירָנוּ :
כְּ אַרְיֵה יִשְׁאַג וְכִכְפִיר יִנְהַם • אַל יִהְיֶה כְּגֵר וּכְאִישׁ נִדְהָם :
כְּרוֹעֶה אֲשֶׁר לֹא יוּכַל • צֹאנוֹ לְהַצִּיל וְהָיָה לְמַאֲכָל :
כְּ גִבּוֹר אֵין אֱיָל וּכְאוֹרֵחַ • נָס וּבוֹרֵחַ מַר צוֹרֵחַ :
כְּאַרְיֵה מַשְׁחִית וְכִכְפִיר לְעֻזָּבָיו • כְּרָקָב גַּם כְּעָשׁ לְאוֹיְבָיו :
כַּ בִּיר כֹּחַ כְּשָׁמִיר וָשַׁיִת • וְלֹא יַשְׁאִיר כְּנוֹקֵף זַיִת

בשמיר

אֵין נִכְבָּד כִּי אִם כִּבַּדְתּוֹ • וְאֵין גָּדוֹל כִּי אִם גִּדַּלְתּוֹ :

כָּ ל יָקָר וְכָל טוֹב מִיָּדֶךָ • לַאֲשֶׁר תַּחְפּוֹץ עֲשׂוֹת חֲסָדֶיךָ :

אֵין חֵקֶר לִגְדֻלָּתֶךָ • וְאֵין מִסְפָּר לִתְבוּנָתֶךָ :

אֵ ין עוֹד זוּלַת הֲוָיָתֶךָ • חַי וְכֹל תּוּכַל וְאֵין בִּלְתֶּךָ :

וְלִפְנֵי הַכֹּל הָיִיתָ • וּבִהְיוֹת הַכֹּל אֶת כֹּל מִלֵּאתָ :

ל א לְחָצוּךָ וְלֹא הֵטוּךָ • יְצוּרֶיךָ אַף לֹא מִעֲטוּךָ :

בַּעֲשׂוֹתְךָ כֹּל לֹא נִבְדַּלְתָּ • מִתּוֹךְ מְלַאכְתֶּךָ לֹא נֶחְדַּלְתָּ :

בַּ עֲשׂוֹתְךָ אֶת הַשָּׁמַיִם • וְאֶת הָאָרֶץ וְאֶת הַמָּיִם :

לֹא קֵרְבוּךָ וְלֹא רִחֲקוּךָ • כִּי כָּל קִירוֹת לֹא יְחַלְּקוּךָ :

זֶ רֶם מַיִם לֹא יִשְׁטְפוּךָ • וְרוּחַ כַּבִּיר לֹא יֶהְדְּפֶךָּ :

אַף כָּל טְנוּפַת לֹא תְטַנְּפֶךָּ • אֵשׁ אוֹכְלָה אֵשׁ לֹא תִשְׂרְפֶךָּ :

לַ הֲוָיָתְךָ אֵין חִסָּרוֹן • וּלְיִחוּדְךָ אֵין יִתָּרוֹן :

כְּמוֹ הָיִיתָ לְעוֹלָם תִּהְיֶה • חוֹסֵר וְעוֹדֵף בְּךָ לֹא יִהְיֶה :

וְ שִׁמְךָ מְעִידְךָ כִּי הָיִיתָ • וְהֹוֶה וְתִהְיֶה וּבַכֹּל אַתָּה :

הֹוֶה לְעוֹלָם וְכֵן נוֹדַעְתָּ • נְעִידְךָ וְכֵן בְּךָ הֵעִידוֹתָ :

שֶׁ אַתָּה הוּא וְהֹוֶה בַּכֹּל • שֶׁלְּךָ הַכֹּל וּמִמְּךָ הַכֹּל :

שְׁמוֹת יְקָרְךָ יַעֲנוּ וְיָעִידוּ • בְּתוֹקֶף יְקָרְךָ בְּךָ יַסְהִידוּ :

שיר היחוד ליום רביעי

אֲרוֹמֵם אֱלֹהֵי אָבִי וְאֵלִי • אַנְוֵהוּ אֱלֹהֵי צוּרִי וְגוֹאֲלִי :

אֲיַחֵד אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם • וְהָאָרֶץ בְּכָל יוֹם פַּעֲמַיִם :

אֵ ל חַי אֶחָד הוּא בְּרָאָנוּ • אֲבִיר יַעֲקֹב אָב לְכֻלָּנוּ :

אֲדוֹנֵנוּ אֲדוֹן כָּל הָאָרֶץ • מָה אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל הָאָרֶץ :

אֵ ין כָּאֵל אֵשׁ אוֹכְלָה וְקַנָּא • לְעוֹלָם יְיָ אֱמֶת אֵל אֱמוּנָה :

אוֹרִי וְיִשְׁעִי מָעוֹז חַיָּי • עָלָיו תְּלוּיִם כָּל מַאֲוַיָּי :

אֱ לֹהִים אֱמֶת הוּא אֱלֹהִים חַיִּים • לֹא יָכִילוּ זַעְמוֹ גּוֹיִם וְאִיִּים :

אַדִּיר וְאַמִּיץ כֹּחַ וְרַב אוֹנִים • אֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים וַאֲדֹנֵי הָאֲדֹנִים :

אֱ לֹהַי עוֹשַׂי אִישִׁי וּבוֹעֲלִי • אַלּוּף נְעוּרַי שׁוֹמְרִי וְצִלִּי :

בּוֹרֵא כֹל וְיִשְׂרָאֵל גּוֹאֵל • בָּרוּךְ אֱלֹהִים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל :

בּ וֹרֵא רוּחַ הָרִים יוֹצֵר • מִמְּךָ מְזִמָּה לֹא יִבָּצֵר :

גֵּאֶה מֵשִׁיב גְּמוּל עַל גֵּאִים • עַל הָרָמִים וְעַל הַנִּשָּׂאִים :

גִּ בּוֹר בְּקוּמוֹ לַעֲרוֹץ בְּעֶבְרָה • מְהַדַּר גְּאוֹנוֹ מִי לֹא יִירָא :

שיר היחוד ליום שלישי

אַ ף תָּבִין אֶל כָּל מַעֲשֵׂיהֶם · בְּרֶגַע תַּחְקוֹר כָּל לְבָבֵיהֶם :
וְלֹא תַאֲרִיךְ עַל מַחְשְׁבוֹתֶיךָ · וְלֹא תִתְמַהְמַהּ עַל עֲצָתֶךָ :
אֵ צֶל עֲצָתְךָ גְזֵרָתֶךָ · לְקֵץ וּלְמוֹעֵד קְרִיאָתֶךָ :
וְכֻלָּם בֶּאֱמֶת בְּתוֹם וּבְיוֹשֶׁר · מִבְּלִי עוֹדֵף וּמִבְּלִי חוֹסֵר :
מַ ה דָּבָר לֹא יֵאָבֵד · וְדָבָר מִמְּךָ לֹא יִכָּבֵד :
כָּל אֲשֶׁר תַּחְפּוֹץ תּוּכַל לַעֲשׂוֹת · וְאֵין מִי מוֹחֶה בְּיָדְךָ מֵעֲשׂוֹת :
יְ כוֹלֶת יְיָ בְּחֶפְצוֹ קְשׁוּרָה · וּבִרְצוֹת יְיָ לֹא אִיחֲרָה :
אֵין דָּבָר סֵתֶר מִמְּךָ נִכְחַד · עֲתִידוֹת וְעוֹבְרוֹת לְךָ הֵם יַחַד :
אֲ שֶׁר מֵעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם · הֵם כֻּלָּם בְּךָ וְאַתָּה בְּכֻלָּם :
חֲדָשׁוֹת תַּגִּיד וְסוֹד דְּרָכֶיךָ · אֶל עֲבָדֶיךָ וּמַלְאָכֶיךָ :
וְ אֵינְךָ צָרִיךְ לְהַשְׁמִיעֲךָ · דְּבַר סוֹד וָסֵתֶר לְהוֹדִיעֲךָ :
כִּי מִמְּךָ כָּל סוֹד יִגָּלֶה · בְּטֶרֶם עַל לֵב כָּל יְצִיר יַעֲלֶה :
בְּ לֵב כָּל נִבְרָא לֹא תִמָּצֵא · וּמִפִּינוּ עָתָק לֹא יֵצֵא :
בְּאֵין לוֹ קָצֶה וְלֹא יֵחָצֶה · לֵב לֹא יָתוּר וְאֵין פֶּה פּוֹצֶה :
בְּ אֵין לוֹ רוּחוֹת וְלוֹ רְוָחוֹת · אֵין לוֹ שִׂיחוֹת בּוֹ מוֹכִיחוֹת :
לְמֵרָחוֹק מִי יִשָּׂא רֵעוֹ · לְלֹא תְּחִלָּה וְלֹא סוֹף לְהַגִּיעוֹ :
אֲ גּוֹרִים אֲחוֹרִים תּוֹךְ וְסוֹף וְרֹאשׁ · פֶּה וָלֵב אֶבְלוֹם מִדְּרוֹשׁ וּמֵחֲרוֹשׁ :
גּוֹבַהּ וְעוֹמֶק נְעוּצִים בְּסוֹבֵב · חָכָם וְלֵב נָבוּב לֹא יְלֻבָּב :
ס וֹבֵב אֶת הַכֹּל וּמָלֵא אֶת כֹּל · וּבִהְיוֹת הַכֹּל אַתָּה בַּכֹּל :
אֵין עָלֶיךָ וְאֵין תַּחְתֶּיךָ · אֵין חוּץ לָךְ וְאֵין בֵּינוֹתֶךָ :
אֵ ין מַרְאֶה וְגַב לְיִחוּדֶךָ · וְאֵין גּוּף לְעוֹצֶם יְחוּדֶיךָ :
וְאֵין בְּתָוֶךְ מִמְּךָ נִבְדָּל · וְאֵין מָקוֹם רַק מִמְּךָ נֶחְדָּל :
וְ אֵינְךָ נֶאֱצַל מִכֹּל וְנִבְדָּל · וְאֵין מָקוֹם רֵק מִמְּךָ וְנֶחְדָּל :
מִקְרֶה וְשִׁנּוּי אֵין בְּךָ נִמְצָא · וְלֹא זְמַן וָעֶרֶב וְלֹא כָּל שִׁמְצָה :
כָּ ל זְמַן וְכָל עֵת אַתָּה מְכִינָם · אַתָּה עוֹרְכָם וְאַתָּה מְשַׁנָּם :
כָּל מַדָּע לֹא יַשִּׂיג אוֹתְךָ · אֵין שֵׂכֶל אֲשֶׁר יִמְצָא אוֹתְךָ :
כְּ מִדָּתֶךָ חָכְמָתֶךָ · כִּגְדֻלָּתֶךָ תְּבוּנָתֶךָ :
חָכָם אַתָּה מֵאֵלֶיךָ · חַי מֵעַצְמְךָ וְאֵין כְּגִילֶיךָ :
ז וּלַת חָכְמָתְךָ אֵין חָכְמָה · בִּלְתִּי בִּינָתְךָ אֵין בִּינָה וּמְזִמָּה :
חָלַקְתָּ בְּלֵב חֲכָמִים שֵׂכֶל · וְרוּחֲךָ תְּמַלְאֵם וְיַדְעָתָם תַּשְׂכֵּל :
מְ בַּלְעֲדֵי כֹחֲךָ אֵין גְּבוּרָה · וּמִבַּלְעֲדֵי עֻזְּךָ אֵין עֶזְרָה

אין

שִׁיר הַיִּחוּד לְיוֹם שְׁלִישִׁי

אָמְנָם יָדַעְתִּי כִּי אַתָּה · אֱלֹהֵי יַעֲקוֹב כֹּל יָצַרְתָּ :
אַתָּה בּוֹרֵא וְלֹא נִבְרֵאתָ · אַתָּה יוֹצֵר וְלֹא נוֹצַרְתָּ :
אַ תָּה מֵמִית וְאֶת כָּל תְּבַלֶּה · אַתָּה מוֹרִיד שְׁאוֹל אַף תַּעֲלֶה :
וְנֶאֱמָן לְהַחֲיוֹת מֵתִים אַתָּה · וְעַל יְדֵי נְבִיאֶךָ כֵּן הוֹדַעְתָּ :
וְ לֹא תָמוּת אֵל חַי וְלֹא מֵתָּה · מֵעוֹלָם וְעַד עוֹלָם אַתָּה :
מַשְׁבִּיר וּמוֹלִיד וְלֹא נוֹלַדְתָּ · מוֹחֵץ וְרוֹפֵא וְלֹא חָלִיתָ :
מָ וֶת וּמַרְוֶה אֵין לְפָנֶיךָ · תְּנוּמָה וְשֵׁינָה אֵין לְעֵינֶךָ :
הֲלֹא מִקֶּדֶם אֵל חַי אַתָּה · מֵאֲשֶׁר בְּךָ לֹא נִשְׁתַּנֵּיתָ :
וְ עַד הָעוֹלָם לֹא תִשְׁתַּנֶּה · וּמֵאֱלָהוּתֶךָ לֹא תִתְגַּנֶּה :
חָדָשׁ וְנוֹשָׁן לֹא נִמְצֵאתָ · חִדַּשְׁתָּ כֹּל וְלֹא חֻדַּשְׁתָּ :
ל א יָחוּלוּ זִקְנָה וּבַחֲרוּת · עָלֶיךָ גַּם שֵׂיבָה וְשַׁחֲרוּת :
וְלֹא חָלוּ בְךָ שִׂמְחָה וָעֶצֶב · וְדִמְיוֹן נוֹצָר וְכָל דְּבַר קֶצֶב :
כִּ י לֹא יְסוֹבֵב אוֹתְךָ גּוֹשֶׁם · אַף לֹא תִדְמֶה אֶל כָּל גֶּשֶׁם :
כָּל הַיְצוּרִים גְּבוּל סִבַּבְתָּם · אֶל רֵאשִׁיתָם וּלְאַחֲרִיתָם :
כִּ י כָל בְּרוּאִים בִּגְבוּל שַׂמְתָּם · וְלִימֵי צְבָאָם גְּבוּל הִקַּפְתָּם :
וּלְךָ אֵין גְּבוּל וּלְיָמֶיךָ · וְלִשְׁנוֹתֶיךָ וּלְעַצְמֶךָ :
עַ ל כֵּן אֵינְךָ צָרִיךְ לַכֹּל · לְיָדְךָ וּלְחַסְדְּךָ צְרִיכִים הַכֹּל :
הַכֹּל צְרִיכִים לְצִדְקוֹתֶךָ · וְאֵינְךָ צָרִיךְ לִבְרִיּוֹתֶיךָ :
בְּ טֶרֶם כֹּל יְצִיר הָיִיתָ · לְבַדְּךָ מְאוּמָה לֹא נִצְרַכְתָּ :
רֵאשִׁית וְאַחֲרִית בְּיָדְךָ עֲרוּכִים · אַתָּה בָם וְהֵם בְּרוּחֲךָ תְמוּכִים :
כָּ ל אֲשֶׁר הָיָה בָּרִאשׁוֹנָה · וַאֲשֶׁר יִהְיֶה בָּאַחֲרוֹנָה :
כָּל הַיְצוּרִים וְכָל מַעֲשֵׂיהֶם · וְכָל דִּבְרֵיהֶם וּמַחְשְׁבוֹתֵיהֶם :
מֵ רֹאשׁ וְעַד סוֹף תֵּדַע כֻּלָּם · וְלֹא תִשְׁכַּח כִּי אַתָּה אֶצְלָם :
אַתָּה בְּרָאתָם וְלִבְּךָ עֲרָכָם · לְבַדְּךָ תֵּדַע מְקוֹמָם וְדַרְכָּם :
הֵ ן אֵין דָּבָר מִמְּךָ נֶעְלָם · כִּי לְפָנֶיךָ נְכוֹנִים כֻּלָּם :
אֵין חוֹשֶׁךְ וְאֵין מָנוֹס וָסֵתֶר · לָנוּס שָׁמָּה וּלְהִסָּתֵר :
אֵת אֲשֶׁר תְּבַקֵּשׁ אַתָּה מוֹצֵא · בְּלִי נְטוֹת אֲלֵיהֶם בְּעֵת שֶׁתִּרְצֶה :
כִּי אֶת הַכֹּל כְּאַחַת תִּרְאֶה · לְבַדְּךָ תַּעֲשֶׂה כֹּל וְאֵינְךָ נִרְאֶה :
כִּ י עַל כָּל גּוֹי וְעַל אָדָם יַחַד · עַל כֹּל תְּדַבֵּר בְּרֶגַע אֶחָד :
תִּשְׁמַע בְּרֶגַע כָּל הַקּוֹלוֹת · זַעַק וְלַחַשׁ וְכָל הַתְּפִלּוֹת :

גַּם בִּגְרוֹנִי רוֹמְמוֹתֶיךָ · וְאֶת פִּי אֲמַלֵּא תְּהִלָּתֶךָ :
כִּי פִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ : כָּל הַיּוֹם אֶת תִּפְאַרְתֶּךָ :
וְאֹמְרָה נָּא עֱזוּז נוֹרְאוֹתֶיךָ · וְאָשִׂיחָה דִּבְרֵי נִפְלְאוֹתֶיךָ :
וְאַזְכִּיר טוּבְךָ וְצִדְקוֹתֶיךָ · חֲסָדֶיךָ וּגְבוּרוֹתֶיךָ :
יָדַעְתִּי כִּי גָדוֹל אַתָּה · עַל כָּל אֱלֹהִים מְאֹד גָּדַלְתָּ :
הֵן לְעוֹבְדֵיהֶם גְּמוּל אֵין מְשִׁיבִים · וְלָמָּה לָהֶם הֵמָּה מְטִיבִים :
וּבְעֵת צָרָה אָז יִתְפַּלָּלוּ · וְלֹא יַעֲנוּם כִּי לֹא יוֹעִילוּ :
דּוֹרְשִׁים בְּכָל לֵב לְרוּחַ אֵין בּוֹ · וְקָרוֹב יְיָ אֶל עַם קְרוֹבוֹ :
כִּי כָּל אֱלֹהֵי הָעַמִּים הֵם · אֱלִילִים אִלְּמִים רוּחַ אֵין בָּהֶם :
הַיּוֹצֵר כֹּל הוּא אֱלֹהֵינוּ · הוּא עָשָׂנוּ וְלוֹ לְבַד אֲנַחְנוּ :
עַם מַרְעִיתוֹ וְצֹאן יָדוֹ · נְבָרֵךְ שְׁמוֹ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ :
בְּצַר לָנוּ מְאֹד נִמְצֵאתָ · כִּי דוֹרְשֶׁיךָ לֹא עָזַבְתָּ :
וְתָמִיד בְּפִינוּ תְּהִלָּתֶךָ · וּמְהַלְלִים לְשֵׁם תִּפְאַרְתֶּךָ :
עֵד אַתָּה בְּךָ וּבִכְבוֹדֶךָ · וּמְשָׁרְתֶיךָ אַף עֲבָדֶיךָ :
אֲשֶׁר כְּבוֹדְךָ מְלֹא כָל הָאָרֶץ · וּכְבוֹדְךָ עַל כָּל הָאָרֶץ :
וַאֲבוֹתֵינוּ בָּחֲרוּ אוֹתָךְ · לְבַדְּךָ לַעֲבוֹד וְאֵין זָר אִתָּךְ :
גַּם אֲנַחְנוּ אוֹתְךָ לְבַדֶּךָ · נַעֲבוֹר כְּבֵן אָב וּנְכַבְּדֶךָ :
וְהִנְנוּ עַל יִחוּדֶךָ · יוֹמָם וָלַיְלָה עֵדֶיךָ :
בְּפִי כֻלָּנוּ וּבִלְבָבֵנוּ : שֶׁאַתָּה לְבַדְּךָ אֱלֹהֵינוּ :
אֱלֹהֵינוּ אַתָּה עַל יִחוּדֶךָ · עֵדִים אֲנַחְנוּ וַעֲבָדֶיךָ :
אֵין תְּחִלָּה אֶל רֵאשִׁיתֶךָ · וְאֵין קֵץ וְתִכְלָה לְאַחֲרִיתֶךָ :
רִאשׁוֹן וְאַחֲרוֹן מִבְּלִי רֵאשִׁית · וּמִבְּלִי אַחֲרִית וְאֵין לֵב לְהָשִׁית :
אֵין קָצֶה אֶל גַּבְהוּתֶךָ · וְאֵין סוֹף לְעוֹמֶק מִדּוֹתֶיךָ :
אֵין לְךָ סוֹבֵב וְאֵין לְךָ פֵּאָה · עַל כֵּן אוֹתְךָ חַי לֹא רָאָה :
אֵין צַר וָצֶלַע יַצְלִיעוּךָ · וְרוֹחַב וְאוֹרֶךְ לֹא יַמְצִיעוּךָ :
אֵין פֵּאָה לִסְבִיבוֹתֶיךָ : וְאֵין תָּוֶךְ מַבְדִּיל בֵּינוֹתֶיךָ :
אֵין חָכְמָה אֲשֶׁר תֵּדָעֲךָ · וְאֵין מַדָּע אֲשֶׁר יַגִּיעֲךָ :
וְלֹא יַשִּׂיג אוֹתְךָ כָּל מַדָּע · וְאֵין שֵׂכֶל אֲשֶׁר יָבִין וְיֵדַע :
מִמְּךָ מְאוּמָה וְאֵיכָה אַתָּה · וְאֵיךְ בְּלִי מְאוּמָה כֹּל בָּרָאתָ :

גַם מְשָׁרְתֶיךָ לֹא רָאוּךָ · וְכָל חַכְמֵי לֵב לֹא מְצָאוּךָ :
א תָּה לְבַדְּךָ מַכִּיר שְׁבָחֶיךָ · וְאֵין זוּלָתֶךָ יוֹדֵעַ כֹּחֶךָ :
שְׁבָחוֹת רְאוּיוֹת לְכַבְּדֶךָ · אֵין יוֹדֵעַ בִּלְעָדֶיךָ :
ע ל כֵּן תְּבוֹרָךְ כָּרָאוּי לָךְ · כְּפִי קְדֻשָּׁתְךָ כְּבוֹדְךָ וְגָדְלָךְ :
וּכְפִי הַכֹּל בְּכָל אֱיָלוּתָם · כְּפִי מַדָּע אֲשֶׁר אַתָּה חֲנַנְתָּם :
י ודוּ פִּלְאֲךָ הַשָּׁמַיִם · וִיאַדְּרוּךָ קוֹלוֹת מַיִם :
וְיָרִיעוּ לְךָ כָּל הָאָרֶץ · יוֹדוּךָ כָּל מַלְכֵי אָרֶץ :
א ף יוֹדוּךָ כָּל הָעַמִּים · וִישַׁבְּחוּךָ כָּל הָאֻמִּים :
כָּל זֶרַע יַעֲקֹב עֲבָדֶיךָ · כִּי עֲלֵיהֶם גָּבְרוּ חֲסָדֶיךָ :
א ת שֵׁם יְיָ יְהַלְלוּ כֻלָּם · אֵל אֱלֹהִים אֱמֶת · וּמֶלֶךְ עוֹלָם :

שיר היחוד ליום שני

וַאֲנִי עַבְדְּךָ בֶּן אֲמָתֶךָ · אֲדַבֵּר אֲמַלֵּל גְּבוּרוֹתֶיךָ :
דַּרְכֵי שְׁבָחֶיךָ קְצָתָם אֲסַפְּרָה · מַעֲשֶׂיךָ מַה נוֹרָא אוֹמְרָה :
א ין אֵלֶיךָ עָרוֹךְ בַּסֵּפֶר · אַגִּיד שְׁבָחוֹת עַצְמוּ מִסַּפֵּר :
חֵקֶר אֱלֹהַּ לֹא יִמָּצֵא · וְתַכְלִית שַׁדַּי לֹא תִקָּצֵה :
ו לִתְבוּנָתוֹ הֲלֹא אֵין חֵקֶר · וּמִסְפַּר שָׁנָיו לֹא יֵחָקֵר :
וְגַם אֵין מִסְפָּר לִגְדוּדֶיךָ · בִּצְבָאוֹתֶיךָ אוֹת כְּבוֹדֶךָ :
א יזוֹ עַיִן אֲשֶׁר תְּעִידֶךָ · וָחַי לֹא רָאָה פְּנֵי כְבוֹדֶךָ :
נָבוֹן יְחָכַם הֵן לֹא יֵדָע · וְאֵיךְ אֶעֱרוֹךְ עַל אֲשֶׁר לֹא אֵדָע :
ו אִם יֹאמַר אִישׁ עַד תַּכְלִיתוֹ · אֶעֱרוֹךְ אֵלָיו וּבְמַתְכֻּנְתּוֹ :
אָבֹא וְאֶמְצָא תַּכְלִית שִׁבְחוֹ · לֹא נֶאֶמְנָה אֶת אֵל רוּחוֹ :
י בֻלַּע כִּי לֹא יֵדַע עֶרְכּוֹ · אַחֲרִית פִּיהוּ רֵאשִׁית דַּרְכּוֹ :
וְעִמָּדִי לֹא כֵן אָנֹכִי · וּפִי לֹא אֶתֵּן לַחֲטֹא וְחִכִּי :
א סַפְּרָה לְאַחַי קְצוֹת דַּרְכֵי אֵל : וּלְיִשְׂרָאֵל מַה פָּעַל אֵל :
כַּכָּתוּב אִמְרוּ לֵאלֹהִים · מַה נוֹרָא מַעֲשֶׂיךָ אֱלֹהִים :
ו אָמַרְתָּ עַם זוּ לִי יָצַרְתִּי · יְסַפְּרוּ שְׁמִי וּתְהִלָּתִי :
בְּמִצְרַיִם שַׂמְתִּי עֲלִילוֹתַי · לְמַעַן תְּסַפֵּר אֶת אוֹתוֹתַי :
ו אֲנִי עַבְדְּךָ עַל כֵּן אֲסַפֵּר · כַּאֲשֶׁר אֶדְרוֹשׁ מֵעַל סֵפֶר :
תְּהַלֵּל נַפְשִׁי כֹּחַ מַעֲשֶׂיךָ · וְכָל קְרָבַי אֶת שֵׁם קָדְשֶׁךָ :
נ אֲבָרְכָה בְּכָל עִנְיָנַי · וּבְכָל לִבִּי אוֹדֶה אֶת אֲדֹנָי

שיר היחוד ליום ראשון

ו אֵין לַעֲבְדְּךָ כֹּל לְכַבְּדֶךָ • לְהָשִׁיב לְךָ גְּמוּל עַל חֲסָדֶיךָ :
כִּי הִרְבֵּיתָ טוֹבוֹת אֵלַי • כִּי הִגְדַּלְתָּ חַסְדְּךָ עָלַי :
ו רַב שִׁלּוּמִים לְךָ חִיַּבְתִּי • כִּי עָשִׂיתָ טוֹבוֹת אִתִּי :
וְלֹא חִיַּבְתָּ לִי גְּמוּלֶיךָ • כָּל טוֹבָתִי בַּל עָלֶיךָ :
ע ל הַטּוֹבוֹת לֹא עֲבַדְתִּיךָ • אַחַת לְרִבּוֹא לֹא גְמַלְתִּיךָ :
אִם אָמַרְתִּי אֲסַפְּרָה נָּא כְּמוֹ • לֹא יָדַעְתִּי סְפוֹרוֹת לָמוֹ :
ו מָה אָשִׁיב לְךָ וְהַכֹּל שֶׁלָּךְ • לְךָ שָׁמַיִם אַף אֶרֶץ לָךְ :
יַמִּים וְכָל אֲשֶׁר בָּם בְּיָדֶךָ • וְכֻלָּם יִשְׂבְּעוּן מִיָּדֶךָ :
וַ אֲנַחְנוּ עַמְּךָ וְצֹאנְךָ • וַחֲפֵצִים לַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ :
וְאֵיךְ נַעֲבוֹד וְאֵין לָאֵל יָדֵינוּ • וְלִשְׂרֵיפַת אֵשׁ בֵּית מִקְדָּשֵׁינוּ :
ו אֵיךְ נַעֲבוֹד וְאֵין זֶבַח וּמִנְחָה • כִּי לֹא בָאנוּ אֶל הַמְּנוּחָה :
וּמַיִם אַיִן לְהַעֲבִיר טֻמְאָה • וַאֲנַחְנוּ עַל אֲדָמָה טְמֵאָה :
שָׂ שׂ אָנֹכִי עַל אֲמָרֶיךָ • וַאֲנִי בָאתִי בִּדְבָרֶיךָ :
כִּי כָתוּב לֹא עַל זְבָחֶיךָ • וְעוֹלֹתֶיךָ אוֹכִיחֶךָ :
עַ ל דְּבַר זֶבַח וְעוֹלֹתֵיכֶם • לֹא צִוִּיתִי אֶת אֲבוֹתֵיכֶם :
מַה שָּׁאַלְתִּי וּמָה דָרַשְׁתִּי • מִמְּךָ כִּי אִם לְיִרְאָה אוֹתִי :
לַ עֲבוֹר בְּשִׂמְחָה וּבְלֵבָב טוֹב • הִנֵּה שְׁמוֹעַ מִזֶּבַח טוֹב :
וְלֵב נִשְׁבָּר מִמִּנְחָה טְהוֹרָה • זִבְחֵי אֱלֹהִים רוּחַ נִשְׁבָּרָה :
זֶ בַח וּמִנְחָה לֹא חָפַצְתָּ • חַטָּאת וְעוֹלָה לֹא שָׁאָלְתָּ :
מִזְבֵּחַ אֶבְנֶה בְּשִׁבְרוֹן לִבִּי • וַאֲשַׁבְּרָה אַף רוּחִי בְּקִרְבִּי :
ר וּם לֵב אַשְׁפִּיל וְאֶת רוּם עֵינַי • וְאֶקְרַע לְבָבִי לְמַעַן אֲדֹנָי :
שִׁבְרֵי רוּחִי הֵם זְבָחֶיךָ • יַעֲלוּ לְרָצוֹן עַל מִזְבְּחֶיךָ :
ו אַשְׁמִיעַ בְּקוֹל הוֹדָיוֹתֶיךָ • וַאֲסַפְּרָה כָּל נִפְלְאוֹתֶיךָ :
וַאֲשֶׁר יָדְעָה נַפְשִׁי אַחְבִּירָה • אֲמַלֵּל גְּבוּרוֹת וַאֲדַבֵּרָה :
ו מָה אֶעֱרוֹךְ וְלֹא יָדַעְתִּי מָה • הֲיָכוֹל אוֹכַל דַּבֵּר מְאוּמָה :
כִּי אֵין חֵקֶר לִגְדֻלָּתוֹ • וְגַם אֵין מִסְפָּר לִתְבוּנָתוֹ :
חֲ כַם לֵבָב הוּא מִי כָמוֹהוּ • שַׂגִּיא כֹחַ לֹא מְצָאנוּהוּ :
עוֹשֶׂה גְּדוֹלוֹת וְרַב נוֹרָאוֹת • גָּדוֹל אַתָּה וְעוֹשֶׂה נִפְלָאוֹת :
עַ ד אֵין מִסְפָּר וְעַד אֵין חֵקֶר • וְלֹא נוֹדַע כִּי לֹא יֵחָקֵר :
אֵיזוֹ עַיִן אֲשֶׁר תְּעִירֶךָ • וְאֵיזֶה פֶּה אֲשֶׁר יַגִּידֶךָ :
ה י לֹא רָאֲךָ וְלֵב לֹא יְדָעֲךָ • וְאֵיזֶה שֶׁבַח אֲשֶׁר יַצִּיעֲךָ :

סיני בשנה השנית עד ולגר ולאזרח הארץ והרביעי קורא והקרבתם :

ביום שביעי אם הוא בחול קורין חמשה בני אדם ואם הוא שבת קורין שבעה בפרשת ויהי בשלח מן ויהי בשלח עד כי אני ה׳ רופאך ומפטיר קורא והקרבתם ׳

ביום שמיני קורין ה׳ בני אדם בפרשת ראה מן כל הבכור עד סוף הסדר ואם הוא שבת קורין ד׳ בני אדם ומתחילין עשר תעשר והמפטיר קורא בפרשת פינחס והקרבתם ׳

לשבועות

ביום ראשון קורין ה׳ בני אדם בפרשת יתרו מן בחדש השלישי עד לא תגלה ערותך עליו ומפטיר קורא בפרשת פינחס וביום הבכורים עד תמימים יהיו לכם ונסכיהם ׳

ביום שני קורין ה׳ בני אדם בפרשת ראה מן כל הבכור עד סוף הפרשה ואם הוא שבת קורין בו שבעה בני אדם ומתחילין עשר תעשר ומפטיר קורא וביום הבכורים :

לשבעה עשר בתמוז

קורין שלשה בני אדם בפרשת כי תשא מן ויחל עד אשר אני עושה עמך ומדלגין מעשה העגל ׳

לתשעה באב

בשחרית קורין בפרשת ואתחנן מן כי תוליד בנים עד אשר ה׳ אלהיך נותן לך כל הימים ובמנחה בפרשת כי תשא ויחל כמו בשאר תענית :

שיר היחוד

אָשִׁירָה וַאֲזַמְּרָה לֵאלֹהַי בְּעוֹדִי ׃ הָאֱלֹהִים הָרוֹעֶה אוֹתִי מֵעוֹדִי :
עַד הַיּוֹם הַזֶּה הֶחֱזַקְתָּ בְּיָדִי ׃ חַיִּים וָחֶסֶד עָשִׂיתָ עִמָּדִי :
ב רוּךְ יְיָ וּבָרוּךְ שֵׁם כְּבוֹדוֹ ׃ כִּי עַל עַבְדּוֹ הִפְלִיא חַסְדּוֹ :
לֵאלֹהֵי מָרוֹם בַּמָּה אֲקַדֵּם ׃ וּבַמֶּה אִכַּף לֵאלֹהֵי קֶדֶם :
ד אִלּוּ הָרִים לְמַעֲרָכָה ׃ וְכָל עֲצֵי לְבָנוֹן בַּכֹּל עֲרוּכָה :
וְאִם כָּל בְּהֵמוֹת וְחַיּוֹת קְרוּצִים ׃ נְתָחִים עֲרוּכִים עַל הָעֵצִים :
ו אַף זָוִיּוֹת מִזְבֵּחַ מְבוּסִים ׃ וְדָם כְּמֵימֵי לַיָּם מְכַסִּים :
וְכַחוֹל סֹלֶת דָּשֵׁן וְשָׁמֵן ׃ בָּלוּל בְּרִבְבוֹת נַחֲלֵי שָׁמֶן :
ז לְאַזְכָּרָה לְבוֹנָה וְסַמִּים ׃ וְלִקְטֹרֶת כָּל רָאשֵׁי בְשָׂמִים :
וְאִלּוּ נֵרוֹת עַל הַמְּנוֹרוֹת ׃ יִהְיוּ מְאִירוֹת כִּשְׁנֵי הַמְּאוֹרוֹת :
ג כְּהַדְרֵי אֵל לֶחֶם הַפָּנִים ׃ עַל שֻׁלְחָנוֹת עֲרוּכִים בִּפְנִים :
וְיַיִן כִּמְטַר הַשָּׁמַיִם ׃ וְשֵׁכָר לְנַסֵּךְ כְּמַעְיְנוֹת מַיִם :
ו אִלּוּ כָּל בְּנֵי אָדָם כֹּהֲנִים ׃ לְוִיִּם מְשׁוֹרְרִים בִּכְנַף רְנָנִים :
וְכָל עֲצֵי עֵדֶן וְכָל עֲצֵי יְעָרִים ׃ לְכִנּוֹרוֹת וּנְבָלִים וְשִׁירִים :
ו כָּל בְּנֵי אֱלֹהִים בְּקוֹל תְּרוּעָתָם ׃ וְהַכּוֹכָבִים מִמְּסִלּוֹתָם :
וְכָל הַלְּבָנוֹן עוֹלָה כָּלִיל ׃ אֵין דֵּי בָעֵר וְאֵין דֵּי עוֹלָה :
ה ן בְּכָל אֵלֶּה אֵין דֵּי לַעֲבוֹד ׃ וְאֵין דֵּי לְקַדֵּם לְאֵל הַכָּבוֹד :
כִּי נִכְבַּדְתָּ מְאֹד מַלְכֵּנוּ ׃ וּבַמֶּה נְכַף לַאֲדוֹנֵנוּ :
א מְנָם לֹא יוּכְלוּ כַּבְּדֶךָ ׃ כָּל חַי אַף כִּי אֲנִי עַבְדֶּךָ :
וַאֲנִי נִבְזֶה וַחֲדַל אִישִׁים ׃ נִמְאָס בְּעֵינַי וּשְׁפַל אֲנָשִׁים :

קריאת הפרשיות מהמועדים

לראש השנה

ביום ראשון קורין ה׳ בני אדם בפרשת וירא מן וה׳ פקד את שרה עד ימים רבים והמפטיר קורא בפרשת פינחס ובחודש השביעי · ביום שני קורין ה׳ בני אדם בפרשת וירא מן והאלהים נסה את אברהם עד ס״ף הפרשה והמפטיר קורא בפרשת פינחס ובחדש השביעי :

לצום גדליה בשחרית

קורין שלשה בני אדם בפרשת ויחל עד לעשות לעמו ומדלגין מעשה העגל ומתחילין פסל לך עד עושה עמך ובמנחה קורין ויחל ומפטירין דרשו :

ביום כפור

בשחרית קורין ו׳ בני אדם בפרשת אחרי מות עד כאשר צוה ה׳ את משה ומפטי׳ קורא בפרש׳ פינחס ובעשור לחדש · במנחה קורין בפרשת עריות באחרי מות מן כמעשה ארץ מצרי׳ עד סוף הסדר :

לסוכות

ביום ראשון קורין ה׳ בני אדם בפרשת אמור מן שור או כשב עד וידבר משה את מועדי ה׳ אל בני ישראל והמפטיר קורא בפרשת פינחס ובחמשה עשר יום · ביום שני קורין בפרשת אמור כדאתמול ומפטיר קורא בפרשת פינחס ובחמשה עשר יום :

לחול המועד של סוכות

אם חל חול המועד להיות בשבת קורין שבעה בני אדם בפרשת כי תשא מן ויאמר ה׳ אל משה ראה אתה אומר אלי עד לא תבשל גדי ומפטיר קורא בקרבנות בעניינו של יום :

לשמיני עצרת

קורין ה׳ בני אדם בפרשת ראה מן כל הבכור עד אשר נתן לך ואם הוא שבת מתחילין עשר תעשר והמפטי׳ קורא בפרשת פינחס ביו׳ השמיני עצרת :

לשמחת תורה

קורין ה׳ בני אדם או יותר כמה שירצו בפרשת וזאת הברכה ומפטיר קורא בפרשת ביום השמיני עצרת :

לראש חדש

כשחל ר״ח בחול קורין ארבעה בני אדם בפרשת פינחס מן צו את בני ישראל עד יעשה ונסכו ואם הוא שבת המפטיר קורא מן וביום השבת עד יעשה ונסכו :

לפרשת שקלים

המפטיר קורא בפרשת כי תשא עד לכפר על נפשותיכם :

לפרשת זכור

קורא המפטיר בסוף פרשת כי תצא זכור את אשר עשה לך עמלק :

לפורים

קורין שלשה בני אדם בפרשת בשלח מן ויבא עמלק עד מלחמה לה׳ בעמלק מדר דר :

לפרשת פרה

קורא המפטיר מתחלת זאת חקת התורה עד תטמא עד הערב ·

לפרשת החדש

קורא המפטיר בפרשת בא אל פרעה מן החדש הזה לכם עד בכל מושבותיכם תאכלו מצות ·

לפסח

ביום ראשון קורין חמשה בני אדם בפרשת בא אל פרעה מן ויקרא משה לכל זקני ישראל עד מארץ מצרים על צבאותם ומפטיר קורא בפרשת פינחס ובחדש הראשון עד כל מלאכת עבודה לא תעשו ·

ביום שני קורין בפרשת אמור מן שור או כשב עד וידבר משה את מועדי ה׳ אל בני ישראל ומפטיר קורא כדאתמול בפרשת פנחס ·

ביום שלישי קורין שלשה בני אדם בפרשת בא אל פרעה מן קדש לי כל בכור עד הוציאנו ה׳ ממצרים והרביעי קורא והקרבתם עד כל מלאכת עבודה לא תעשו והיא בפרשת פינחס ·

ביום רביעי קורין בפרשת משפטי׳ אם כסף תלוה את עמי עד לא תבשל גדי והרביעי קורא והקרבתם כדאתמול ·

ביום החמשי קורין שלשת בני אדם בפרשת כי תשא מן פסל לך עד לא תבשל גדי בחלב אמו והרביעי קורא והקרבתם ואם הוא שבת מתחילין ראה אתה אומר אלי ·

ביום הששי קורין שלשה בני אדם בפרשת בהעלותך מן וידבר ה׳ אל משה במדבר סיני

חָטָאנוּ לַיהוָה׃ קַוֵּה לְשָׁלוֹם וְאֵין טוֹב לְעֵת
מַרְפֵּה וְהִנֵּה בְעָתָה׃ מִדָּן נִשְׁמַע נַחְרַת סוּסָיו
מִקּוֹל מִצְהֲלוֹת אַבִּירָיו רָעֲשָׁה כָּל־הָאָרֶץ
וַיָּבוֹאוּ וַיֹּאכְלוּ אֶרֶץ וּמְלוֹאָהּ עִיר וְיֹשְׁבֵי בָהּ׃
כִּי הִנְנִי מְשַׁלֵּחַ בָּכֶם נְחָשִׁים צִפְעֹנִים אֲשֶׁר
אֵין־לָהֶם לָחַשׁ וְנִשְּׁכוּ אֶתְכֶם נְאֻם־יְהוָה׃
מַבְלִיגִיתִי עֲלֵי יָגוֹן עָלַי לִבִּי דַוָּי׃ הִנֵּה־קוֹל
שַׁוְעַת בַּת־עַמִּי מֵאֶרֶץ מַרְחַקִּים הַיהוָה אֵין
בְּצִיּוֹן אִם־מַלְכָּהּ אֵין בָּהּ מַדּוּעַ הִכְעִסוּנִי
בִּפְסִלֵיהֶם בְּהַבְלֵי נֵכָר׃ עָבַר קָצִיר כָּלָה
קָיִץ וַאֲנַחְנוּ לוֹא נוֹשָׁעְנוּ׃ עַל־שֶׁבֶר בַּת־עַמִּי
הָשְׁבָּרְתִּי קָדַרְתִּי שַׁמָּה הֶחֱזִקָתְנִי׃ הַצֳרִי אֵין
בְּגִלְעָד אִם־רֹפֵא אֵין שָׁם כִּי מַדּוּעַ לֹא עָלְתָה
אֲרֻכַת בַּת־עַמִּי׃ מִי־יִתֵּן רֹאשִׁי מַיִם וְעֵינִי
מְקוֹר דִּמְעָה וְאֶבְכֶּה יוֹמָם וָלַיְלָה אֵת חַלְלֵי
בַת־עַמִּי׃ מִי־יִתְּנֵנִי בַמִּדְבָּר מְלוֹן אֹרְחִים
וְאֶעֶזְבָה אֶת־עַמִּי וְאֵלְכָה מֵאִתָּם כִּי כֻלָּם
מְנָאֲפִים עֲצֶרֶת בֹּגְדִים׃ וַיַּדְרְכוּ אֶת־לְשׁוֹנָם
קַשְׁתָּם שֶׁקֶר וְלֹא לֶאֱמוּנָה גָּבְרוּ בָאָרֶץ כִּי
מֵרָעָה אֶל־רָעָה יָצָאוּ וְאֹתִי לֹא־יָדָעוּ נְאֻם
יְהוָה׃ אִישׁ מֵרֵעֵהוּ הִשָּׁמֵרוּ וְעַל־כָּל־אָח
אַל־תִּבְטָחוּ כִּי כָל־אָח עָקוֹב יַעְקֹב וְכָל־רֵעַ
רָכִיל יַהֲלֹךְ׃ וְאִישׁ בְּרֵעֵהוּ יְהָתֵלּוּ וֶאֱמֶת לֹא
יְדַבֵּרוּ לִמְּדוּ לְשׁוֹנָם דַּבֶּר־שֶׁקֶר הַעֲוֵה נִלְאוּ׃
שִׁבְתְּךָ בְּתוֹךְ מִרְמָה בְּמִרְמָה מֵאֲנוּ דַעַת־
אוֹתִי נְאֻם־יְהוָה׃ לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה
צְבָאוֹת הִנְנִי צוֹרְפָם וּבְחַנְתִּים כִּי־אֵיךְ אֶעֱשֶׂה
מִפְּנֵי בַּת־עַמִּי׃ חֵץ שׁוֹחֵט לְשׁוֹנָם מִרְמָה
דִבֵּר בְּפִיו שָׁלוֹם אֶת־רֵעֵהוּ יְדַבֵּר וּבְקִרְבּוֹ
יָשִׂים אָרְבּוֹ׃ הַעַל־אֵלֶּה לֹא־אֶפְקָד־בָּם
נְאֻם־יְהוָה אִם בְּגוֹי אֲשֶׁר־כָּזֶה לֹא תִתְנַקֵּם
נַפְשִׁי׃ עַל־הֶהָרִים אֶשָּׂא בְכִי וָנֶהִי וְעַל־
נְאוֹת מִדְבָּר קִינָה כִּי נִצְּתוּ מִבְּלִי־אִישׁ עֹבֵר
וְלֹא שָׁמְעוּ קוֹל מִקְנֶה מֵעוֹף הַשָּׁמַיִם וְעַד־
בְּהֵמָה נָדְדוּ הָלָכוּ׃ וְנָתַתִּי אֶת־יְרוּשָׁלִַם
לְגַלִּים מְעוֹן תַּנִּים וְאֶת־עָרֵי יְהוּדָה אֶתֵּן
שְׁמָמָה מִבְּלִי יוֹשֵׁב׃ מִי־הָאִישׁ הֶחָכָם וְיָבֵן
אֶת־זֹאת וַאֲשֶׁר דִּבֶּר פִּי־יְהוָה אֵלָיו וְיַגִּדָהּ
עַל־מָה אָבְדָה הָאָרֶץ נִצְּתָה כַמִּדְבָּר מִבְּלִי
עֹבֵר׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה עַל־עָזְבָם אֶת־
תּוֹרָתִי אֲשֶׁר נָתַתִּי לִפְנֵיהֶם וְלֹא־שָׁמְעוּ בְקוֹלִי
וְלֹא־הָלְכוּ בָהּ׃ וַיֵּלְכוּ אַחֲרֵי שְׁרִרוּת
לִבָּם וְאַחֲרֵי הַבְּעָלִים אֲשֶׁר לִמְּדוּם אֲבוֹתָם׃
לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
הִנְנִי מַאֲכִילָם אֶת־הָעָם הַזֶּה לַעֲנָה וְהִשְׁקִיתִים
מֵי־רֹאשׁ׃ וַהֲפִיצוֹתִים בַּגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא יָדְעוּ
הֵמָּה וַאֲבוֹתָם וְשִׁלַּחְתִּי אַחֲרֵיהֶם אֶת־הַחֶרֶב
עַד כַּלּוֹתִי אוֹתָם׃ כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
הִתְבּוֹנְנוּ וְקִרְאוּ לַמְקוֹנְנוֹת וּתְבוֹאֶינָה וְאֶל־
הַחֲכָמוֹת שִׁלְחוּ וְתָבוֹאנָה׃ וּתְמַהֵרְנָה
וְתִשֶּׂנָה עָלֵינוּ נֶהִי וְתֵרַדְנָה עֵינֵינוּ דִּמְעָה
וְעַפְעַפֵּינוּ יִזְּלוּ־מָיִם׃ כִּי קוֹל נְהִי נִשְׁמַע
מִצִּיּוֹן אֵיךְ שֻׁדָּדְנוּ בֹּשְׁנוּ מְאֹד כִּי עָזַבְנוּ אָרֶץ
כִּי הִשְׁלִיכוּ מִשְׁכְּנוֹתֵינוּ׃ כִּי־שְׁמַעְנָה נָשִׁים
דְּבַר־יְהוָה וְתִקַּח אָזְנְכֶם דְּבַר־פִּיו וְלַמֵּדְנָה
בְנֹתֵיכֶם נֶהִי וְאִשָּׁה רְעוּתָהּ קִינָה׃ כִּי־עָלָה
מָוֶת בְּחַלּוֹנֵינוּ בָּא בְּאַרְמְנוֹתֵינוּ לְהַכְרִית
עוֹלָל מִחוּץ בַּחוּרִים מֵרְחֹבוֹת׃ דַּבֵּר כֹּה
נְאֻם־יְהוָה וְנָפְלָה נִבְלַת הָאָדָם כְּדֹמֶן עַל־פְּנֵי
הַשָּׂדֶה וּכְעָמִיר מֵאַחֲרֵי הַקֹּצֵר וְאֵין מְאַסֵּף׃
כֹּה אָמַר יְהוָה אַל־יִתְהַלֵּל חָכָם בְּחָכְמָתוֹ
וְאַל־יִתְהַלֵּל הַגִּבּוֹר בִּגְבוּרָתוֹ אַל־יִתְהַלֵּל
עָשִׁיר בְּעָשְׁרוֹ׃ כִּי אִם־בְּזֹאת יִתְהַלֵּל
הַמִּתְהַלֵּל הַשְׂכֵּל וְיָדֹעַ אוֹתִי כִּי אֲנִי יְהוָה
עֹשֶׂה חֶסֶד מִשְׁפָּט וּצְדָקָה בָּאָרֶץ כִּי־בְאֵלֶּה
חָפַצְתִּי נְאֻם־יְהוָה׃

וּבַיּוֹם הַחֲמִישִׁי פָּרִים תִּשְׁעָה אֵילִם שְׁנָיִם כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם׃ וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם לַפָּרִים לָאֵילִם וְלַכְּבָשִׂים בְּמִסְפָּרָם כַּמִּשְׁפָּט׃ וּשְׂעִיר חַטָּאת אֶחָד מִלְּבַד עֹלַת הַתָּמִיד וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכָּהּ׃

וּבַיּוֹם הַשִּׁשִּׁי פָּרִים שְׁמֹנָה אֵילִם שְׁנָיִם כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם׃ וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם לַפָּרִים לָאֵילִם וְלַכְּבָשִׂים בְּמִסְפָּרָם כַּמִּשְׁפָּט׃ וּשְׂעִיר חַטָּאת אֶחָד מִלְּבַד עֹלַת הַתָּמִיד מִנְחָתָהּ וּנְסָכֶיהָ׃

וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי פָּרִים שִׁבְעָה אֵילִם שְׁנָיִם כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם׃ וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּהֶם לַפָּרִים לָאֵילִם וְלַכְּבָשִׂים בְּמִסְפָּרָם כְּמִשְׁפָּטָם׃ וּשְׂעִיר חַטָּאת אֶחָד מִלְּבַד עֹלַת הַתָּמִיד מִנְחָתָהּ וְנִסְכָּהּ׃

מה שקורין לתשעה באב

כִּי־ תוֹלִיד בָּנִים וּבְנֵי בָנִים וְנוֹשַׁנְתֶּם בָּאָרֶץ וְהִשְׁחַתֶּם וַעֲשִׂיתֶם פֶּסֶל תְּמוּנַת כֹּל וַעֲשִׂיתֶם הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה־אֱלֹהֶיךָ לְהַכְעִיסוֹ׃ הַעִידֹתִי בָכֶם הַיּוֹם אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ כִּי־אָבֹד תֹּאבֵדוּן מַהֵר מֵעַל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם עֹבְרִים אֶת־הַיַּרְדֵּן שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ לֹא־תַאֲרִיכֻן יָמִים עָלֶיהָ כִּי הִשָּׁמֵד תִּשָּׁמֵדוּן׃ וְהֵפִיץ יְהוָה אֶתְכֶם בָּעַמִּים וְנִשְׁאַרְתֶּם מְתֵי מִסְפָּר בַּגּוֹיִם אֲשֶׁר יְנַהֵג יְהוָה אֶתְכֶם שָׁמָּה׃ וַעֲבַדְתֶּם־שָׁם אֱלֹהִים מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם עֵץ וָאֶבֶן אֲשֶׁר לֹא־יִרְאוּן וְלֹא יִשְׁמְעוּן וְלֹא יֹאכְלוּן וְלֹא יְרִיחֻן׃ וּבִקַּשְׁתֶּם מִשָּׁם אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וּמָצָאתָ כִּי תִדְרְשֶׁנּוּ בְּכָל לְבָבְךָ וּבְכָל־נַפְשֶׁךָ׃ לוי בַּצַּר לְךָ וּמְצָאוּךָ כֹּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בְּאַחֲרִית הַיָּמִים וְשַׁבְתָּ עַד־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְשָׁמַעְתָּ בְּקֹלוֹ׃ כִּי אֵל רַחוּם יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא יַרְפְּךָ וְלֹא

יַשְׁחִיתֶךָ וְלֹא יִשְׁכַּח אֶת־בְּרִית אֲבֹתֶיךָ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לָהֶם׃ כִּי שְׁאַל־נָא לְיָמִים רִאשֹׁנִים אֲשֶׁר־הָיוּ לְפָנֶיךָ לְמִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר בָּרָא אֱלֹהִים אָדָם עַל־הָאָרֶץ וּלְמִקְצֵה הַשָּׁמַיִם וְעַד־קְצֵה הַשָּׁמָיִם הֲנִהְיָה כַּדָּבָר הַגָּדוֹל הַזֶּה אוֹ הֲנִשְׁמַע כָּמֹהוּ׃ הֲשָׁמַע עָם קוֹל אֱלֹהִים מְדַבֵּר מִתּוֹךְ־הָאֵשׁ כַּאֲשֶׁר־שָׁמַעְתָּ אַתָּה וַיֶּחִי׃ אוֹ הֲנִסָּה אֱלֹהִים לָבוֹא לָקַחַת לוֹ גוֹי מִקֶּרֶב גּוֹי בְּמַסֹּת בְּאֹתֹת וּבְמוֹפְתִים וּבְמִלְחָמָה וּבְיָד חֲזָקָה וּבִזְרוֹעַ נְטוּיָה וּבְמוֹרָאִים גְּדֹלִים כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשָׂה לָכֶם יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם בְּמִצְרַיִם לְעֵינֶיךָ׃ אַתָּה הָרְאֵתָ לָדַעַת כִּי יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים אֵין עוֹד מִלְּבַדּוֹ׃ ישראל מִן־הַשָּׁמַיִם הִשְׁמִיעֲךָ אֶת־קֹלוֹ לְיַסְּרֶךָּ וְעַל־הָאָרֶץ הֶרְאֲךָ אֶת־אִשּׁוֹ הַגְּדוֹלָה וּדְבָרָיו שָׁמַעְתָּ מִתּוֹךְ הָאֵשׁ׃ וְתַחַת כִּי אָהַב אֶת־אֲבֹתֶיךָ וַיִּבְחַר בְּזַרְעוֹ אַחֲרָיו וַיּוֹצִאֲךָ בְּפָנָיו בְּכֹחוֹ הַגָּדֹל מִמִּצְרָיִם׃ לְהוֹרִישׁ גּוֹיִם גְּדֹלִים וַעֲצֻמִים מִמְּךָ מִפָּנֶיךָ לַהֲבִיאֲךָ לָתֶת־לְךָ אֶת־אַרְצָם נַחֲלָה כַּיּוֹם הַזֶּה׃ וְיָדַעְתָּ הַיּוֹם וַהֲשֵׁבֹתָ אֶל־לְבָבֶךָ כִּי יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל־הָאָרֶץ מִתָּחַת אֵין עוֹד׃ וְשָׁמַרְתָּ אֶת־חֻקָּיו וְאֶת־מִצְוֺתָיו אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם אֲשֶׁר יִיטַב לְךָ וּלְבָנֶיךָ אַחֲרֶיךָ וּלְמַעַן תַּאֲרִיךְ יָמִים עַל־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ כָּל־הַיָּמִים׃

הפטרה לתשעה באב

בשחרית בירמיה סימן ח׳

אָסֹף אֲסִיפֵם נְאֻם־יְהוָה אֵין עֲנָבִים בַּגֶּפֶן וְאֵין תְּאֵנִים בַּתְּאֵנָה וְהֶעָלֶה נָבֵל וָאֶתֵּן לָהֶם יַעַבְרוּם׃ עַל־מָה אֲנַחְנוּ יֹשְׁבִים הֵאָסְפוּ וְנָבוֹא אֶל־עָרֵי הַמִּבְצָר וְנִדְּמָה־שָּׁם כִּי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ הֲדִמָּנוּ וַיַּשְׁקֵנוּ מֵי־רֹאשׁ כִּי

וְאַרְבָּעָה פָּרִים אֵילִם שִׁשִּׁים עַתֻּדִים שִׁשִּׁים
כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה שִׁשִּׁים זֹאת חֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ
אַחֲרֵי הִמָּשַׁח אֹתוֹ׃ וּבְבֹא מֹשֶׁה אֶל־אֹהֶל
מוֹעֵד לְדַבֵּר אִתּוֹ וַיִּשְׁמַע אֶת־הַקּוֹל מִדַּבֵּר
אֵלָיו מֵעַל הַכַּפֹּרֶת אֲשֶׁר עַל־אֲרֹן הָעֵדֻת מִבֵּין
שְׁנֵי הַכְּרֻבִים וַיְדַבֵּר אֵלָיו׃ ע״כ וַיְדַבֵּר יְהוָה
אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ דַּבֵּר אֶל־אַהֲרֹן וְאָמַרְתָּ
אֵלָיו בְּהַעֲלֹתְךָ אֶת־הַנֵּרֹת אֶל־מוּל פְּנֵי
הַמְּנוֹרָה יָאִירוּ שִׁבְעַת הַנֵּרוֹת׃ וַיַּעַשׂ כֵּן
אַהֲרֹן אֶל־מוּל פְּנֵי הַמְּנוֹרָה הֶעֱלָה נֵרֹתֶיהָ
כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ וְזֶה מַעֲשֵׂה
הַמְּנֹרָה מִקְשָׁה זָהָב עַד־יְרֵכָהּ עַד־פִּרְחָהּ
מִקְשָׁה הִוא כַּמַּרְאֶה אֲשֶׁר הֶרְאָה יְהוָה אֶת־
מֹשֶׁה כֵּן עָשָׂה אֶת־הַמְּנֹרָה׃

אין פרנקבורט לייאנט אן נור ביז: וידבר אליו

מה שקורין בפורים

וַיָּבֹא עֲמָלֵק וַיִּלָּחֶם עִם־יִשְׂרָאֵל בִּרְפִידִם׃
וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ בְּחַר־לָנוּ
אֲנָשִׁים וְצֵא הִלָּחֵם בַּעֲמָלֵק מָחָר אָנֹכִי נִצָּב
עַל־רֹאשׁ הַגִּבְעָה וּמַטֵּה הָאֱלֹהִים בְּיָדִי׃
וַיַּעַשׂ יְהוֹשֻׁעַ כַּאֲשֶׁר אָמַר־לוֹ מֹשֶׁה לְהִלָּחֵם
בַּעֲמָלֵק וּמֹשֶׁה אַהֲרֹן וְחוּר עָלוּ רֹאשׁ הַגִּבְעָה׃
לוי וְהָיָה כַּאֲשֶׁר יָרִים מֹשֶׁה יָדוֹ וְגָבַר
יִשְׂרָאֵל וְכַאֲשֶׁר יָנִיחַ יָדוֹ וְגָבַר עֲמָלֵק׃ וִידֵי
מֹשֶׁה כְּבֵדִים וַיִּקְחוּ־אֶבֶן וַיָּשִׂימוּ תַחְתָּיו
וַיֵּשֶׁב עָלֶיהָ וְאַהֲרֹן וְחוּר תָּמְכוּ בְיָדָיו מִזֶּה
אֶחָד וּמִזֶּה אֶחָד וַיְהִי יָדָיו אֱמוּנָה עַד־בֹּא
הַשָּׁמֶשׁ׃ וַיַּחֲלֹשׁ יְהוֹשֻׁעַ אֶת־עֲמָלֵק וְאֶת־
עַמּוֹ לְפִי־חָרֶב׃ ישראל וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־
מֹשֶׁה כְּתֹב זֹאת זִכָּרוֹן בַּסֵּפֶר וְשִׂים בְּאָזְנֵי
יְהוֹשֻׁעַ כִּי־מָחֹה אֶמְחֶה אֶת־זֵכֶר עֲמָלֵק מִתַּחַת
הַשָּׁמָיִם׃ וַיִּבֶן מֹשֶׁה מִזְבֵּחַ וַיִּקְרָא שְׁמוֹ יְהוָה

נִסִּי׃ וַיֹּאמֶר כִּי־יָד עַל־כֵּס יָהּ מִלְחָמָה
לַיהוָה בַּעֲמָלֵק מִדֹּר דֹּר׃

ראש איז דאס לייאן פון (חול המועד סוכות) דען ערשטן טאג (חול המועד) דא לייאנט אן דען (כהן וביום השני) * דען (לוי וביום השלישי) דען (ישראל וביום הרביעי) דען פירדן (וביום השני וביום השלישי) אונ׳ אן דען אנדרן טאג דא לייאנט אן דען (כהן וביום השלישי) דען (לוי וביום הרביעי) דען (ישראל וביום החמישי): דען פירדן (וביום השלישי וביום הרביעי) * אונ׳ אן דען דריטן טאג דא לייאנט אן דען (כהן וביום הרביעי) דען (לוי וביום החמישי) דען ישראל וביום הששי) דען פירדן (וביום הרביעי וביום החמישי) אונ׳ אן דען פירדן טאג דא לייאנט אן דען (כהן וביום החמישי) דען (לוי וביום הששי) דען (ישראל וביום השביעי) דען פירדן (וביום החמישי וביום הששי) אונ׳ אן דען פינפטן טאג דא לייאנט אן דען (כהן וביום החמישי) דען (לוי וביום הששי) דען (ישראל וביום השביעי) דען פירדן (וביום הששי וביום השביעי):

וּבַיּוֹם הַשֵּׁנִי פָּרִים בְּנֵי־בָקָר שְׁנֵים עָשָׂר אֵילִם
שְׁנָיִם כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר
תְּמִימִם׃ וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם לַפָּרִים לָאֵילִם
וְלַכְּבָשִׂים בְּמִסְפָּרָם כַּמִּשְׁפָּט׃ וּשְׂעִיר־עִזִּים
אֶחָד חַטָּאת מִלְּבַד עֹלַת הַתָּמִיד וּמִנְחָתָהּ
וְנִסְכֵּיהֶם׃

וּבַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי פָּרִים עַשְׁתֵּי־עָשָׂר אֵילִם
שְׁנָיִם כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה אַרְבָּעָה
עָשָׂר תְּמִימִם׃ וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם לַפָּרִים
לָאֵילִם וְלַכְּבָשִׂים בְּמִסְפָּרָם כַּמִּשְׁפָּט׃ וּשְׂעִיר
חַטָּאת אֶחָד מִלְּבַד עֹלַת הַתָּמִיד וּמִנְחָתָהּ
וְנִסְכָּהּ׃

וּבַיּוֹם הָרְבִיעִי פָּרִים עֲשָׂרָה אֵילִם שְׁנָיִם
כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר
תְּמִימִם׃ וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם לַפָּרִים לָאֵילִם
וְלַכְּבָשִׂים בְּמִסְפָּרָם כַּמִּשְׁפָּט׃ וּשְׂעִיר־עִזִּים
אֶחָד חַטָּאת מִלְּבַד עֹלַת הַתָּמִיד וּמִנְחָתָהּ
וְנִסְכָּהּ׃

כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם ׀
מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לְמִנְחָה׃ כַּף אַחַת
עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת׃ פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר
אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ־אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה׃ שְׂעִיר־
עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת׃ וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר
שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים
בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן גַּמְלִיאֵל בֶּן־
פְּדָהצוּר׃

בְּיוֹם הַתְּשִׁיעִי נָשִׂיא לִבְנֵי בִנְיָמִן
אֲבִידָן בֶּן־גִּדְעֹנִי׃ קָרְבָּנוֹ
קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ
מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ
שְׁנֵיהֶם מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לְמִנְחָה׃
כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת׃ פַּר
אֶחָד בֶּן־בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ־אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ
לְעֹלָה׃ שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת׃ וּלְזֶבַח
הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים
חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן
אֲבִידָן בֶּן־גִּדְעֹנִי׃

בְּיוֹם הָעֲשִׂירִי נָשִׂיא לִבְנֵי דָן אֲחִיעֶזֶר
בֶּן־עַמִּישַׁדָּי׃ קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת־כֶּסֶף
אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד
כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם
מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לְמִנְחָה׃
כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת׃ פַּר
אֶחָד בֶּן־בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ־אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ
לְעֹלָה׃ שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת׃ וּלְזֶבַח
הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים
חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן
אֲחִיעֶזֶר בֶּן־עַמִּישַׁדָּי׃

בְּיוֹם עַשְׁתֵּי עָשָׂר יוֹם נָשִׂיא לִבְנֵי אָשֵׁר
פַּגְעִיאֵל בֶּן־עָכְרָן׃ קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת־כֶּסֶף

אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף
שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם מְלֵאִים
סֹלֶת בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לְמִנְחָה׃ כַּף אַחַת עֲשָׂרָה
זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת׃ פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר אַיִל
אֶחָד כֶּבֶשׂ־אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה׃ שְׂעִיר־
עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת׃ וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר
שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים
בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן פַּגְעִיאֵל בֶּן־
עָכְרָן׃

בְּיוֹם שְׁנֵים־עָשָׂר יוֹם נָשִׂיא לִבְנֵי נַפְתָּלִי
אֲחִירַע בֶּן־עֵינָן׃ קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת־כֶּסֶף
אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד
כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם ׀
מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לְמִנְחָה׃ כַּף
אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת׃ פַּר אֶחָד
בֶּן בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ־אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ
לְעֹלָה׃ שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת ׀ וּלְזֶבַח
הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים
חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן
אֲחִירַע בֶּן־עֵינָן ׀

זֹאת חֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ בְּיוֹם הִמָּשַׁח אֹתוֹ
מֵאֵת נְשִׂיאֵי יִשְׂרָאֵל קַעֲרֹת כֶּסֶף שְׁתֵּים
עֶשְׂרֵה מִזְרְקֵי־כֶסֶף שְׁנֵים עָשָׂר כַּפּוֹת זָהָב
שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה׃ שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה הַקְּעָרָה
הָאַחַת כֶּסֶף וְשִׁבְעִים הַמִּזְרָק הָאֶחָד כֹּל כֶּסֶף
הַכֵּלִים אַלְפַּיִם וְאַרְבַּע־מֵאוֹת בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ׃
כַּפּוֹת זָהָב שְׁתֵּים־עֶשְׂרֵה מְלֵאֹת קְטֹרֶת עֲשָׂרָה
עֲשָׂרָה הַכַּף בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ כָּל־זְהַב הַכַּפּוֹת
עֶשְׂרִים וּמֵאָה׃ כָּל־הַבָּקָר לָעֹלָה שְׁנֵים עָשָׂר
פָּרִים אֵילִם שְׁנֵים־עָשָׂר כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה
שְׁנֵים עָשָׂר וּמִנְחָתָם וּשְׂעִירֵי עִזִּים שְׁנֵים עָשָׂר
לְחַטָּאת׃ וְכֹל בְּקַר זֶבַח הַשְּׁלָמִים עֶשְׂרִים

כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת: פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ־אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה: שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת: וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן נְתַנְאֵל בֶּן־צוּעָר:

בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי נָשִׂיא לִבְנֵי זְבוּלֻן אֱלִיאָב בֶּן־חֵלֹן: קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לְמִנְחָה: כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת: פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ־אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה: שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת: וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן אֱלִיאָב בֶּן־חֵלֹן:

בַּיּוֹם הָרְבִיעִי נָשִׂיא לִבְנֵי רְאוּבֵן אֱלִיצוּר בֶּן־שְׁדֵיאוּר: קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לְמִנְחָה: כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת: פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ־אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה: שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת: וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן אֱלִיצוּר בֶּן־שְׁדֵיאוּר:

בַּיּוֹם הַחֲמִישִׁי נָשִׂיא לִבְנֵי שִׁמְעוֹן שְׁלֻמִיאֵל בֶּן־צוּרִישַׁדָּי: קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לְמִנְחָה: כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת: פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ־אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה: שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת: וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן שְׁלֻמִיאֵל בֶּן־צוּרִישַׁדָּי:

בַּיּוֹם הַשִּׁשִּׁי נָשִׂיא לִבְנֵי גָד אֶלְיָסָף בֶּן־דְּעוּאֵל: קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לְמִנְחָה: כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת: פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ־אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה: שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת: וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן אֶלְיָסָף בֶּן־דְּעוּאֵל:

בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי נָשִׂיא לִבְנֵי אֶפְרָיִם אֱלִישָׁמָע בֶּן־עַמִּיהוּד: קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לְמִנְחָה: כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת: פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ־אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה: שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת: וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן אֱלִישָׁמָע בֶּן־עַמִּיהוּד:

בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי נָשִׂיא לִבְנֵי מְנַשֶּׁה גַּמְלִיאֵל בֶּן־פְּדָהצוּר: קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד

כסף

לָכֶם: ישראל וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר אִישׁ אִישׁ כִּי־יִהְיֶה טָמֵא לָנֶפֶשׁ אוֹ בְדֶרֶךְ רְחֹקָה לָכֶם אוֹ לְדֹרֹתֵיכֶם וְעָשָׂה פֶסַח לַיהוָה: בַּחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם בֵּין הָעַרְבַּיִם יַעֲשׂוּ אֹתוֹ עַל־מַצּוֹת וּמְרֹרִים יֹאכְלֻהוּ: לֹא־יַשְׁאִירוּ מִמֶּנּוּ עַד־בֹּקֶר וְעֶצֶם לֹא־יִשְׁבְּרוּ־בוֹ כְּכָל־חֻקַּת הַפֶּסַח יַעֲשׂוּ אֹתוֹ: וְהָאִישׁ אֲשֶׁר־הוּא טָהוֹר וּבְדֶרֶךְ לֹא־הָיָה וְחָדַל לַעֲשׂוֹת הַפֶּסַח וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מֵעַמֶּיהָ כִּי קָרְבַּן יְהוָה לֹא הִקְרִיב בְּמֹעֲדוֹ חֶטְאוֹ יִשָּׂא הָאִישׁ הַהוּא: וְכִי־יָגוּר אִתְּכֶם גֵּר וְעָשָׂה פֶסַח לַיהוָה כְּחֻקַּת הַפֶּסַח וּכְמִשְׁפָּטוֹ כֵּן יַעֲשֶׂה חֻקָּה אַחַת יִהְיֶה לָכֶם וְלַגֵּר וּלְאֶזְרַח הָאָרֶץ:

והקרבתם

ליום ראשון של חנוכה

וַיְהִי בְּיוֹם כַּלּוֹת מֹשֶׁה לְהָקִים אֶת־הַמִּשְׁכָּן וַיִּמְשַׁח אֹתוֹ וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו וְאֶת־הַמִּזְבֵּחַ וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו וַיִּמְשָׁחֵם וַיְקַדֵּשׁ אֹתָם: וַיַּקְרִיבוּ נְשִׂיאֵי יִשְׂרָאֵל רָאשֵׁי בֵּית אֲבֹתָם הֵם נְשִׂיאֵי הַמַּטֹּת הֵם הָעֹמְדִים עַל־הַפְּקֻדִים: וַיָּבִיאוּ אֶת־קָרְבָּנָם לִפְנֵי יְהוָה שֵׁשׁ־עֶגְלֹת צָב וּשְׁנֵי עָשָׂר בָּקָר עֲגָלָה עַל־שְׁנֵי הַנְּשִׂאִים וְשׁוֹר לְאֶחָד וַיַּקְרִיבוּ אוֹתָם לִפְנֵי הַמִּשְׁכָּן: לוי וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: קַח מֵאִתָּם וְהָיוּ לַעֲבֹד אֶת־עֲבֹדַת אֹהֶל מוֹעֵד וְנָתַתָּה אוֹתָם אֶל־הַלְוִיִּם אִישׁ כְּפִי עֲבֹדָתוֹ: וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת־הָעֲגָלֹת וְאֶת־הַבָּקָר וַיִּתֵּן אוֹתָם אֶל־הַלְוִיִּם: אֵת שְׁתֵּי הָעֲגָלוֹת וְאֵת אַרְבַּעַת הַבָּקָר נָתַן לִבְנֵי גֵרְשׁוֹן כְּפִי עֲבֹדָתָם: וְאֵת אַרְבַּע הָעֲגָלֹת וְאֵת שְׁמֹנַת הַבָּקָר נָתַן לִבְנֵי מְרָרִי כְּפִי עֲבֹדָתָם בְּיַד אִיתָמָר בֶּן־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן: וְלִבְנֵי קְהָת לֹא נָתָן כִּי־עֲבֹדַת הַקֹּדֶשׁ עֲלֵהֶם בַּכָּתֵף יִשָּׂאוּ: וַיַּקְרִיבוּ הַנְּשִׂאִים אֵת חֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ בְּיוֹם הִמָּשַׁח אֹתוֹ וַיַּקְרִיבוּ הַנְּשִׂיאִם אֶת־קָרְבָּנָם לִפְנֵי הַמִּזְבֵּחַ: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה נָשִׂיא אֶחָד לַיּוֹם נָשִׂיא אֶחָד לַיּוֹם יַקְרִיבוּ אֶת־קָרְבָּנָם לַחֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ:

ישראל וַיְהִי הַמַּקְרִיב בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן אֶת־קָרְבָּנוֹ נַחְשׁוֹן בֶּן־עַמִּינָדָב לְמַטֵּה יְהוּדָה: וְקָרְבָּנוֹ קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לְמִנְחָה: כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת: פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ־אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה: שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת: וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתּוּדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן נַחְשׁוֹן בֶּן־עַמִּינָדָב:

אום דען אנדרן טאג (חנוכה) דא ליאנט מן (ביום השני) אונ׳ (ביום השלישי) אונ׳ אום דען דריטן טאג דא ליאנט מן (ביום השלישי) אונ׳ (ביום הרביעי) אונ׳ אם דען פירדן טאג דא ליאנט מן (ביום הרביעי) אונ׳ (ביום החמישי) * אונ׳ אם דען פינפטן טאג דא ליאנט מן (ביום החמישי) אונ׳ (ביום הששי) * אונ׳ אם דען זעקסטן טאג דא ליאנט מן (ביום הששי) אונ׳ (ביום השביעי) אונ׳ אם דען זיבנטן טאג דא ליאנט מן (ביום השביעי) אונ׳ (ביום השמיני) אונ׳ אם דען אכטן טאג דא ליאנט מן פון (ביום השמיני) ביז אן (את המנורה) אבר אין פרנקפורט ליאנט מן ניט ווייטר אז ביז (וידבר אליו):

בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי הִקְרִיב נְתַנְאֵל בֶּן־צוּעָר נְשִׂיא יִשָּׂשכָר: הִקְרִב אֶת־קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לְמִנְחָה:

יצאת ממצרים ולא־יראו פני ריקם: וחג הקציר בכורי מעשיך אשר תזרע בשדה וחג האסף בצאת השנה באספך את־מעשיך מן־השדה: שלש פעמים בשנה יראה כל־זכורך אל־פני האדן יהוה: לא־תזבח על־חמץ דם־זבחי ולא־ילין חלב־חגי עד־בקר: ראשית בכורי אדמתך תביא בית יהוה אלהיך לא־תבשל גדי בחלב אמו: והקרבתם וכו׳

ליום שלישי

אן דריטן טאג (חול המועד) (פסח) היבט מן אן צו זאגן (ויאמ׳ וגו׳ פסל לך) ביז הין (נוצר חסד) וגו׳ דר נאך זאגט מן דאס (שמר לך):

שמר־לך את אשר אנכי מצוך היום הנני גרש מפניך את־האמרי והכנעני והחתי והפרזי והחוי והיבוסי: השמר לך פן־תכרת ברית ליושב הארץ אשר אתה בא עליה פן־יהיה למוקש בקרבך: כי את־מזבחתם תתצון ואת־מצבתם תשברון ואת־אשריו תכרתון: כי לא תשתחוה לאל אחר כי יהוה קנא שמו אל קנא הוא: פן־תכרת ברית ליושב הארץ וזנו אחרי אלהיהם וזבחו לאלהיהם וקרא לך ואכלת מזבחו: ולקחת מבנתיו לבניך וזנו בנתיו אחרי אלהיהן והזנו את־בניך אחרי אלהיהן: אלהי מסכה לא תעשה־לך: ישראל את־חג המצות תשמר שבעת ימים תאכל מצות אשר צויתך למועד חדש האביב כי בחדש האביב יצאת ממצרים: כל־פטר רחם לי וכל־מקנך תזכר פטר שור ושה: ופטר חמור תפדה בשה ואם־לא תפדה וערפתו כל בכור בניך תפדה ולא־יראו פני ריקם: ששת ימים תעבד וביום השביעי תשבת בחריש ובקציר תשבת: וחג שבעת תעשה לך בכורי קציר חטים וחג האסיף תקופת השנה: שלש פעמים בשנה יראה כל־זכורך את־פני האדן יהוה אלהי ישראל: כי־אוריש גוים מפניך והרחבתי את־גבלך ולא־יחמד איש את־ארצך בעלתך לראות את־פני יהוה אלהיך שלש פעמים בשנה: לא־תשחט על־חמץ דם־זבחי ולא־ילין לבקר זבח חג הפסח: ראשית בכורי אדמתך תביא בית יהוה אלהיך לא־תבשל גדי בחלב אמו: והקרבתם

ליום רביעי

וידבר יהוה אל־משה במדבר־סיני בשנה השנית לצאתם מארץ מצרים בחדש הראשון לאמר: ויעשו בני־ישראל את־הפסח במועדו: בארבעה עשר־יום בחדש הזה בין הערבים תעשו אתו במעדו ככל־חקתיו וככל־משפטיו תעשו אתו: לוי וידבר משה אל־בני ישראל לעשת הפסח: ויעשו את־הפסח בראשון בארבעה עשר יום לחדש בין הערבים במדבר סיני ככל אשר צוה יהוה את־משה כן עשו בני ישראל: ויהי אנשים אשר היו טמאים לנפש אדם ולא־יכלו לעשת־הפסח ביום ההוא ויקרבו לפני משה ולפני אהרן ביום ההוא: ויאמרו האנשים ההמה אליו אנחנו טמאים לנפש אדם למה נגרע לבלתי הקריב את־קרבן יהוה במעדו בתוך בני ישראל: ויאמר אלהם משה עמדו ואשמעה מה־יצוה יהוה

יְבִיאֲךָ יְהוָה אֶל־אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְךָ וְלַאֲבֹתֶיךָ וּנְתָנָהּ לָךְ׃ וְהַעֲבַרְתָּ כָל־פֶּטֶר רֶחֶם לַיהוָה וְכָל־פֶּטֶר שֶׁגֶר בְּהֵמָה אֲשֶׁר יִהְיֶה לְךָ הַזְּכָרִים לַיהוָה׃ וְכָל־פֶּטֶר חֲמֹר תִּפְדֶּה בְשֶׂה וְאִם־לֹא תִפְדֶּה וַעֲרַפְתּוֹ וְכֹל בְּכוֹר אָדָם בְּבָנֶיךָ תִּפְדֶּה׃ וְהָיָה כִּי־יִשְׁאָלְךָ בִנְךָ מָחָר לֵאמֹר מַה־זֹּאת וְאָמַרְתָּ אֵלָיו בְּחֹזֶק יָד הוֹצִיאָנוּ יְהוָה מִמִּצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים׃ וַיְהִי כִּי־הִקְשָׁה פַרְעֹה לְשַׁלְּחֵנוּ וַיַּהֲרֹג יְהוָה כָּל־בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבְּכֹר אָדָם וְעַד־בְּכוֹר בְּהֵמָה עַל־כֵּן אֲנִי זֹבֵחַ לַיהוָה כָּל־פֶּטֶר רֶחֶם הַזְּכָרִים וְכָל־בְּכוֹר בָּנַי אֶפְדֶּה׃ וְהָיָה לְאוֹת עַל־יָדְכָה וּלְטוֹטָפֹת בֵּין עֵינֶיךָ כִּי בְּחֹזֶק יָד הוֹצִיאָנוּ יְהוָה מִמִּצְרָיִם׃

וְהִקְרַבְתֶּם אִשֶּׁה עֹלָה לַיהוָה פָּרִים בְּנֵי־בָקָר שְׁנַיִם וְאַיִל אֶחָד וְשִׁבְעָה כְבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה תְּמִימִם יִהְיוּ לָכֶם׃ וּמִנְחָתָם סֹלֶת בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאַיִל תַּעֲשׂוּ׃ עִשָּׂרוֹן עִשָּׂרוֹן תַּעֲשֶׂה לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד לְשִׁבְעַת הַכְּבָשִׂים׃ וּשְׂעִיר חַטָּאת אֶחָד לְכַפֵּר עֲלֵיכֶם׃ מִלְּבַד עֹלַת הַבֹּקֶר אֲשֶׁר לְעֹלַת הַתָּמִיד תַּעֲשׂוּ אֶת־אֵלֶּה׃ כָּאֵלֶּה תַּעֲשׂוּ לַיּוֹם שִׁבְעַת יָמִים לֶחֶם אִשֵּׁה רֵיחַ־נִיחֹחַ לַיהוָה עַל עוֹלַת הַתָּמִיד יֵעָשֶׂה וְנִסְכּוֹ׃ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִקְרָא קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ׃

ליום שני

אִם־ כֶּסֶף תַּלְוֶה אֶת־עַמִּי אֶת־הֶעָנִי עִמָּךְ לֹא־תִהְיֶה לוֹ כְּנֹשֶׁה לֹא־תְשִׂימוּן עָלָיו נֶשֶׁךְ׃ אִם־חָבֹל תַּחְבֹּל שַׂלְמַת רֵעֶךָ עַד־בֹּא הַשֶּׁמֶשׁ תְּשִׁיבֶנּוּ לוֹ׃ כִּי הִוא כְסוּתֹה לְבַדָּהּ הִוא שִׂמְלָתוֹ לְעֹרוֹ בַּמֶּה יִשְׁכָּב וְהָיָה כִּי־יִצְעַק אֵלַי וְשָׁמַעְתִּי כִּי־חַנּוּן אָנִי׃ אֱלֹהִים לֹא תְקַלֵּל וְנָשִׂיא בְעַמְּךָ לֹא תָאֹר׃ מְלֵאָתְךָ וְדִמְעֲךָ לֹא תְאַחֵר בְּכוֹר בָּנֶיךָ תִּתֶּן־לִי׃ כֵּן תַּעֲשֶׂה לְשֹׁרְךָ לְצֹאנֶךָ שִׁבְעַת יָמִים יִהְיֶה עִם־אִמּוֹ בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי תִּתְּנוֹ־לִי׃ וְאַנְשֵׁי־קֹדֶשׁ תִּהְיוּן לִי וּבָשָׂר בַּשָּׂדֶה טְרֵפָה לֹא תֹאכֵלוּ לַכֶּלֶב תַּשְׁלִכוּן אֹתוֹ׃ לֹא תִשָּׂא שֵׁמַע שָׁוְא אַל־תָּשֶׁת יָדְךָ עִם־רָשָׁע לִהְיֹת עֵד חָמָס׃ לֹא תִהְיֶה אַחֲרֵי־רַבִּים לְרָעֹת וְלֹא־תַעֲנֶה עַל־רִב לִנְטֹת אַחֲרֵי רַבִּים לְהַטֹּת׃ וְדָל לֹא תֶהְדַּר בְּרִיבוֹ׃ כִּי תִפְגַּע שׁוֹר אֹיִבְךָ אוֹ חֲמֹרוֹ תֹּעֶה הָשֵׁב תְּשִׁיבֶנּוּ לוֹ׃ כִּי־תִרְאֶה חֲמוֹר שֹׂנַאֲךָ רֹבֵץ תַּחַת מַשָּׂאוֹ וְחָדַלְתָּ מֵעֲזֹב לוֹ עָזֹב תַּעֲזֹב עִמּוֹ׃ ישראל לֹא תַטֶּה מִשְׁפַּט אֶבְיֹנְךָ בְּרִיבוֹ׃ מִדְּבַר־שֶׁקֶר תִּרְחָק וְנָקִי וְצַדִּיק אַל־תַּהֲרֹג כִּי לֹא־אַצְדִּיק רָשָׁע׃ וְשֹׁחַד לֹא תִקָּח כִּי הַשֹּׁחַד יְעַוֵּר פִּקְחִים וִיסַלֵּף דִּבְרֵי צַדִּיקִים׃ וְגֵר לֹא תִלְחָץ וְאַתֶּם יְדַעְתֶּם אֶת־נֶפֶשׁ הַגֵּר כִּי־גֵרִים הֱיִיתֶם בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ וְשֵׁשׁ שָׁנִים תִּזְרַע אֶת־אַרְצֶךָ וְאָסַפְתָּ אֶת־תְּבוּאָתָהּ׃ וְהַשְּׁבִיעִת תִּשְׁמְטֶנָּה וּנְטַשְׁתָּהּ וְאָכְלוּ אֶבְיֹנֵי עַמֶּךָ וְיִתְרָם תֹּאכַל חַיַּת הַשָּׂדֶה כֵּן־תַּעֲשֶׂה לְכַרְמְךָ לְזֵיתֶךָ׃ שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲשֶׂה מַעֲשֶׂיךָ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי תִּשְׁבֹּת לְמַעַן יָנוּחַ שׁוֹרְךָ וַחֲמֹרֶךָ וְיִנָּפֵשׁ בֶּן־אֲמָתְךָ וְהַגֵּר׃ וּבְכֹל אֲשֶׁר־אָמַרְתִּי אֲלֵיכֶם תִּשָּׁמֵרוּ וְשֵׁם אֱלֹהִים אֲחֵרִים לֹא תַזְכִּירוּ לֹא יִשָּׁמַע עַל־פִּיךָ׃ שָׁלֹשׁ רְגָלִים תָּחֹג לִי בַּשָּׁנָה׃ אֶת־חַג הַמַּצּוֹת תִּשְׁמֹר שִׁבְעַת יָמִים תֹּאכַל מַצּוֹת כַּאֲשֶׁר צִוִּיתִךָ לְמוֹעֵד חֹדֶשׁ הָאָבִיב כִּי־בוֹ

נִפְלָאֹת אֲשֶׁר לֹא־נִבְרְאוּ בְכָל־הָאָרֶץ וּבְכָל־
הַגּוֹיִם וְרָאָה כָל־הָעָם אֲשֶׁר־אַתָּה בְקִרְבּוֹ
אֶת־מַעֲשֵׂה יְהוָה כִּי־נוֹרָא הוּא אֲשֶׁר אֲנִי
עֹשֶׂה עִמָּךְ׃

דִּרְשׁוּ יְהוָה בְּהִמָּצְאוֹ קְרָאֻהוּ בִּהְיוֹתוֹ
קָרוֹב׃ יַעֲזֹב רָשָׁע דַּרְכּוֹ וְאִישׁ
אָוֶן מַחְשְׁבֹתָיו וְיָשֹׁב אֶל־יְהוָה וִירַחֲמֵהוּ
וְאֶל־אֱלֹהֵינוּ כִּי־יַרְבֶּה לִסְלוֹחַ׃ כִּי לֹא
מַחְשְׁבוֹתַי מַחְשְׁבוֹתֵיכֶם וְלֹא דַרְכֵיכֶם דְּרָכָי
נְאֻם יְהוָה׃ כִּי־גָבְהוּ שָׁמַיִם מֵאָרֶץ כֵּן
גָּבְהוּ דְרָכַי מִדַּרְכֵיכֶם וּמַחְשְׁבֹתַי
מִמַּחְשְׁבֹתֵיכֶם׃ כִּי כַּאֲשֶׁר יֵרֵד הַגֶּשֶׁם
וְהַשֶּׁלֶג מִן־הַשָּׁמַיִם וְשָׁמָּה לֹא יָשׁוּב כִּי אִם־
הִרְוָה אֶת־הָאָרֶץ וְהוֹלִידָהּ וְהִצְמִיחָהּ וְנָתַן
זֶרַע לַזֹּרֵעַ וְלֶחֶם לָאֹכֵל׃ כֵּן יִהְיֶה דְבָרִי
אֲשֶׁר יֵצֵא מִפִּי לֹא־יָשׁוּב אֵלַי רֵיקָם כִּי אִם־
עָשָׂה אֶת־אֲשֶׁר חָפַצְתִּי וְהִצְלִיחַ אֲשֶׁר
שְׁלַחְתִּיו׃ כִּי־בְשִׂמְחָה תֵצֵאוּ וּבְשָׁלוֹם
תּוּבָלוּן הֶהָרִים וְהַגְּבָעוֹת יִפְצְחוּ לִפְנֵיכֶם רִנָּה
וְכָל־עֲצֵי הַשָּׂדֶה יִמְחֲאוּ־כָף׃ תַּחַת הַנַּעֲצוּץ
יַעֲלֶה בְרוֹשׁ וְתַחַת הַסִּרְפַּד יַעֲלֶה הֲדַס וְהָיָה
לַיהוָה לְשֵׁם לְאוֹת עוֹלָם לֹא יִכָּרֵת׃ כֹּה
אָמַר יְהוָה שִׁמְרוּ מִשְׁפָּט וַעֲשׂוּ צְדָקָה כִּי־
קְרוֹבָה יְשׁוּעָתִי לָבוֹא וְצִדְקָתִי לְהִגָּלוֹת׃
אַשְׁרֵי אֱנוֹשׁ יַעֲשֶׂה־זֹּאת וּבֶן־אָדָם יַחֲזִיק בָּהּ
שֹׁמֵר שַׁבָּת מֵחַלְּלוֹ וְשֹׁמֵר יָדוֹ מֵעֲשׂוֹת כָּל־
רָע׃ וְאַל־יֹאמַר בֶּן־הַנֵּכָר הַנִּלְוָה אֶל־יְהוָה
לֵאמֹר הַבְדֵּל יַבְדִּילַנִי יְהוָה מֵעַל עַמּוֹ וְאַל־
יֹאמַר הַסָּרִיס הֵן אֲנִי עֵץ יָבֵשׁ׃ כִּי־כֹה
אָמַר יְהוָה לַסָּרִיסִים אֲשֶׁר יִשְׁמְרוּ אֶת־
שַׁבְּתוֹתַי וּבָחֲרוּ בַּאֲשֶׁר חָפָצְתִּי וּמַחֲזִיקִים
בִּבְרִיתִי׃ וְנָתַתִּי לָהֶם בְּבֵיתִי וּבְחוֹמֹתַי יָד
וָשֵׁם טוֹב מִבָּנִים וּמִבָּנוֹת שֵׁם עוֹלָם אֶתֶּן־
לוֹ אֲשֶׁר לֹא יִכָּרֵת׃ וּבְנֵי הַנֵּכָר הַנִּלְוִים עַל־
יְהוָה לְשָׁרְתוֹ וּלְאַהֲבָה אֶת־שֵׁם יְהוָה לִהְיוֹת
לוֹ לַעֲבָדִים כָּל־שֹׁמֵר שַׁבָּת מֵחַלְּלוֹ וּמַחֲזִיקִים
בִּבְרִיתִי׃ וַהֲבִיאוֹתִים אֶל־הַר קָדְשִׁי וְשִׂמַּחְתִּים
בְּבֵית תְּפִלָּתִי עוֹלֹתֵיהֶם וְזִבְחֵיהֶם לְרָצוֹן עַל־
מִזְבְּחִי כִּי בֵיתִי בֵּית־תְּפִלָּה יִקָּרֵא לְכָל־
הָעַמִּים׃ נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה מְקַבֵּץ נִדְחֵי
יִשְׂרָאֵל עוֹד אֲקַבֵּץ עָלָיו לְנִקְבָּצָיו׃

ליום ראשון דחול המועד של פסח

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ קַדֶּשׁ־
לִי כָל־בְּכוֹר פֶּטֶר כָּל־רֶחֶם בִּבְנֵי
יִשְׂרָאֵל בָּאָדָם וּבַבְּהֵמָה לִי הוּא׃ וַיֹּאמֶר
מֹשֶׁה אֶל־הָעָם זָכוֹר אֶת־הַיּוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר
יְצָאתֶם מִמִּצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים כִּי בְּחֹזֶק יָד
הוֹצִיא יְהוָה אֶתְכֶם מִזֶּה וְלֹא יֵאָכֵל חָמֵץ׃
הַיּוֹם אַתֶּם יֹצְאִים בְּחֹדֶשׁ הָאָבִיב׃ לוי
וְהָיָה כִי־יְבִיאֲךָ יְהוָה אֶל־אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי וְהַחִתִּי
וְהָאֱמֹרִי וְהַחִוִּי וְהַיְבוּסִי אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַאֲבֹתֶיךָ
לָתֶת לָךְ אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ וְעָבַדְתָּ אֶת־
הָעֲבֹדָה הַזֹּאת בַּחֹדֶשׁ הַזֶּה׃ שִׁבְעַת יָמִים
תֹּאכַל מַצֹּת וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי חַג לַיהוָה׃
מַצּוֹת יֵאָכֵל אֵת שִׁבְעַת הַיָּמִים וְלֹא־יֵרָאֶה
לְךָ חָמֵץ וְלֹא־יֵרָאֶה לְךָ שְׂאֹר בְּכָל־גְּבֻלֶךָ׃
וְהִגַּדְתָּ לְבִנְךָ בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר בַּעֲבוּר זֶה
עָשָׂה יְהוָה לִי בְּצֵאתִי מִמִּצְרָיִם׃ וְהָיָה לְךָ
לְאוֹת עַל־יָדְךָ וּלְזִכָּרוֹן בֵּין עֵינֶיךָ לְמַעַן תִּהְיֶה
תּוֹרַת יְהוָה בְּפִיךָ כִּי בְּיָד חֲזָקָה הוֹצִאֲךָ
יְהוָה מִמִּצְרָיִם׃ וְשָׁמַרְתָּ אֶת־הַחֻקָּה הַזֹּאת
לְמוֹעֲדָהּ מִיָּמִים יָמִימָה׃ ישראל וְהָיָה כִּי־

וְזֹאת הַבְּרָכָה אֲשֶׁר בֵּרַךְ מֹשֶׁה אִישׁ
הָאֱלֹהִים אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי
מוֹתוֹ׃ וַיֹּאמַר יְהוָה מִסִּינַי בָּא וְזָרַח מִשֵּׂעִיר
לָמוֹ הוֹפִיעַ מֵהַר פָּארָן וְאָתָה מֵרִבְבֹת קֹדֶשׁ
מִימִינוֹ אֵשׁ דָּת לָמוֹ׃ אַף חֹבֵב עַמִּים כָּל־
קְדֹשָׁיו בְּיָדֶךָ וְהֵם תֻּכּוּ לְרַגְלֶךָ יִשָּׂא מִדַּבְּרֹתֶיךָ׃
תּוֹרָה צִוָּה־לָנוּ מֹשֶׁה מוֹרָשָׁה קְהִלַּת יַעֲקֹב׃
וַיְהִי בִישֻׁרוּן מֶלֶךְ בְּהִתְאַסֵּף רָאשֵׁי עָם יַחַד
שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל׃ יְחִי רְאוּבֵן וְאַל־יָמֹת וִיהִי
מְתָיו מִסְפָּר׃ וְזֹאת לִיהוּדָה וַיֹּאמַר שְׁמַע
יְהוָה קוֹל יְהוּדָה וְאֶל־עַמּוֹ תְּבִיאֶנּוּ יָדָיו רָב
לוֹ וְעֵזֶר מִצָּרָיו תִּהְיֶה׃ לוי וּלְלֵוִי אָמַר
תֻּמֶּיךָ וְאוּרֶיךָ לְאִישׁ חֲסִידֶךָ אֲשֶׁר נִסִּיתוֹ
בְּמַסָּה תְּרִיבֵהוּ עַל־מֵי מְרִיבָה׃ הָאֹמֵר
לְאָבִיו וּלְאִמּוֹ לֹא רְאִיתִיו וְאֶת־אֶחָיו לֹא
הִכִּיר וְאֶת־בָּנָו לֹא יָדָע כִּי שָׁמְרוּ אִמְרָתֶךָ
וּבְרִיתְךָ יִנְצֹרוּ׃ יוֹרוּ מִשְׁפָּטֶיךָ לְיַעֲקֹב
וְתוֹרָתְךָ לְיִשְׂרָאֵל יָשִׂימוּ קְטוֹרָה בְּאַפֶּךָ וְכָלִיל
עַל־מִזְבְּחֶךָ׃ בָּרֵךְ יְהוָה חֵילוֹ וּפֹעַל יָדָיו
תִּרְצֶה מְחַץ מָתְנַיִם קָמָיו וּמְשַׂנְאָיו מִן־יְקוּמוּן׃
לְבִנְיָמִן אָמַר יְדִיד יְהוָה יִשְׁכֹּן לָבֶטַח עָלָיו
חֹפֵף עָלָיו כָּל־הַיּוֹם וּבֵין כְּתֵפָיו שָׁכֵן׃ ישראל
וּלְיוֹסֵף אָמַר מְבֹרֶכֶת יְהוָה אַרְצוֹ מִמֶּגֶד שָׁמַיִם
מִטָּל וּמִתְּהוֹם רֹבֶצֶת תָּחַת׃ וּמִמֶּגֶד תְּבוּאֹת
שָׁמֶשׁ וּמִמֶּגֶד גֶּרֶשׁ יְרָחִים׃ וּמֵרֹאשׁ הַרְרֵי־קֶדֶם
וּמִמֶּגֶד גִּבְעוֹת עוֹלָם׃ וּמִמֶּגֶד אֶרֶץ וּמְלֹאָהּ
וּרְצוֹן שֹׁכְנִי סְנֶה תָּבוֹאתָה לְרֹאשׁ יוֹסֵף וּלְקָדְקֹד
נְזִיר אֶחָיו׃ בְּכוֹר שׁוֹרוֹ הָדָר לוֹ וְקַרְנֵי רְאֵם
קַרְנָיו בָּהֶם עַמִּים יְנַגַּח יַחְדָּו אַפְסֵי־אָרֶץ וְהֵם
רִבְבוֹת אֶפְרַיִם וְהֵם אַלְפֵי מְנַשֶּׁה׃

דאש איז דאש לייאין פֿון אלי (תענית צבור)

וַיְחַל מֹשֶׁה אֶת־פְּנֵי יְהוָה אֱלֹהָיו וַיֹּאמַר
לָמָה יְהוָה יֶחֱרֶה אַפְּךָ בְּעַמֶּךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתָ
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּכֹחַ גָּדוֹל וּבְיָד חֲזָקָה׃ לָמָּה
יֹאמְרוּ מִצְרַיִם לֵאמֹר בְּרָעָה הוֹצִיאָם לַהֲרֹג
אֹתָם בֶּהָרִים וּלְכַלֹּתָם מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה
שׁוּב מֵחֲרוֹן אַפֶּךָ וְהִנָּחֵם עַל־הָרָעָה לְעַמֶּךָ׃
זְכֹר לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיִשְׂרָאֵל עֲבָדֶיךָ אֲשֶׁר
נִשְׁבַּעְתָּ לָהֶם בָּךְ וַתְּדַבֵּר אֲלֵהֶם אַרְבֶּה אֶת־
זַרְעֲכֶם כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמָיִם וְכָל־הָאָרֶץ הַזֹּאת
אֲשֶׁר אָמַרְתִּי אֶתֵּן לְזַרְעֲכֶם וְנָחֲלוּ לְעֹלָם׃
וַיִּנָּחֶם יְהוָה עַל־הָרָעָה אֲשֶׁר דִּבֶּר לַעֲשׂוֹת
לְעַמּוֹ׃ לוי וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה פְּסָל־
לְךָ שְׁנֵי־לֻחֹת אֲבָנִים כָּרִאשֹׁנִים וְכָתַבְתִּי עַל־
הַלֻּחֹת אֶת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר הָיוּ עַל־הַלֻּחֹת
הָרִאשֹׁנִים אֲשֶׁר שִׁבַּרְתָּ׃ וֶהְיֵה נָכוֹן לַבֹּקֶר
וְעָלִיתָ בַבֹּקֶר אֶל־הַר סִינַי וְנִצַּבְתָּ לִי שָׁם עַל־
רֹאשׁ הָהָר׃ וְאִישׁ לֹא־יַעֲלֶה עִמָּךְ וְגַם־
אִישׁ אַל־יֵרָא בְּכָל־הָהָר גַּם־הַצֹּאן וְהַבָּקָר
אַל־יִרְעוּ אֶל־מוּל הָהָר הַהוּא׃ ישראל
וַיִּפְסֹל שְׁנֵי־לֻחֹת אֲבָנִים כָּרִאשֹׁנִים וַיַּשְׁכֵּם
מֹשֶׁה בַבֹּקֶר וַיַּעַל אֶל־הַר סִינַי כַּאֲשֶׁר צִוָּה
יְהוָה אֹתוֹ וַיִּקַּח בְּיָדוֹ שְׁנֵי לֻחֹת אֲבָנִים׃ וַיֵּרֶד
יְהוָה בֶּעָנָן וַיִּתְיַצֵּב עִמּוֹ שָׁם וַיִּקְרָא בְשֵׁם יְהוָה׃
וַיַּעֲבֹר יְהוָה׃ עַל־פָּנָיו וַיִּקְרָא יְהוָה יְהוָה אֵל
רַחוּם וְחַנּוּן אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב־חֶסֶד וֶאֱמֶת׃
נֹצֵר חֶסֶד לָאֲלָפִים נֹשֵׂא עָוֺן וָפֶשַׁע וְחַטָּאָה
וְנַקֵּה לֹא יְנַקֶּה פֹּקֵד עֲוֺן אָבוֹת עַל־בָּנִים
וְעַל־בְּנֵי בָנִים עַל־שִׁלֵּשִׁים וְעַל־רִבֵּעִים׃
וַיְמַהֵר מֹשֶׁה וַיִּקֹּד אַרְצָה וַיִּשְׁתָּחוּ׃ וַיֹּאמֶר
אִם־נָא מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ אֲדֹנָי יֵלֶךְ־נָא
אֲדֹנָי בְּקִרְבֵּנוּ כִּי עַם־קְשֵׁה־עֹרֶף הוּא
וְסָלַחְתָּ לַעֲוֺנֵנוּ וּלְחַטָּאתֵנוּ וּנְחַלְתָּנוּ׃ וַיֹּאמֶר
הִנֵּה אָנֹכִי כֹּרֵת בְּרִית נֶגֶד כָּל־עַמְּךָ אֶעֱשֶׂה

מִתַּחַת הַשָּׁמָיִם׃ וְהִבְדִּילוֹ יְהוָה לְרָעָה מִכֹּל שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל כְּכֹל אָלוֹת הַבְּרִית הַכְּתוּבָה בְּסֵפֶר הַתּוֹרָה הַזֶּה׃ וְאָמַר הַדּוֹר הָאַחֲרוֹן בְּנֵיכֶם אֲשֶׁר יָקוּמוּ מֵאַחֲרֵיכֶם וְהַנָּכְרִי אֲשֶׁר יָבֹא מֵאֶרֶץ רְחוֹקָה וְרָאוּ אֶת־מַכּוֹת הָאָרֶץ הַהִוא וְאֶת־תַּחֲלֻאֶיהָ אֲשֶׁר־חִלָּה יְהוָה בָּהּ׃ גָּפְרִית וָמֶלַח שְׂרֵפָה כָל־אַרְצָהּ לֹא תִזָּרַע וְלֹא תַצְמִחַ וְלֹא־יַעֲלֶה בָהּ כָּל־עֵשֶׂב כְּמַהְפֵּכַת סְדֹם וַעֲמֹרָה אַדְמָה וּצְבוֹיִם אֲשֶׁר הָפַךְ יְהוָה בְּאַפּוֹ וּבַחֲמָתוֹ׃ וְאָמְרוּ כָּל־הַגּוֹיִם עַל־מֶה עָשָׂה יְהוָה כָּכָה לָאָרֶץ הַזֹּאת מֶה חֳרִי הָאַף הַגָּדוֹל הַזֶּה׃ וְאָמְרוּ עַל אֲשֶׁר עָזְבוּ אֶת־בְּרִית יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתָם אֲשֶׁר כָּרַת עִמָּם בְּהוֹצִיאוֹ אֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ וַיֵּלְכוּ וַיַּעַבְדוּ אֱלֹהִים אֲחֵרִים וַיִּשְׁתַּחֲווּ לָהֶם אֱלֹהִים אֲשֶׁר לֹא־יְדָעוּם וְלֹא חָלַק לָהֶם׃ וַיִּחַר־אַף יְהוָה בָּאָרֶץ הַהִוא לְהָבִיא עָלֶיהָ אֶת־כָּל־הַקְּלָלָה הַכְּתוּבָה בַּסֵּפֶר הַזֶּה׃ וַיִּתְּשֵׁם יְהוָה מֵעַל אַדְמָתָם בְּאַף וּבְחֵמָה וּבְקֶצֶף גָּדוֹל וַיַּשְׁלִכֵם אֶל־אֶרֶץ אַחֶרֶת כַּיּוֹם הַזֶּה׃ הַנִּסְתָּרֹת לַיהוָה אֱלֹהֵינוּ וְהַנִּגְלֹת לָנוּ וּלְבָנֵינוּ עַד־עוֹלָם לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת׃

וַיֵּלֶךְ מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֶל־כָּל־יִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם בֶּן־מֵאָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה אָנֹכִי הַיּוֹם לֹא־אוּכַל עוֹד לָצֵאת וְלָבוֹא וַיהוָה אָמַר אֵלַי לֹא תַעֲבֹר אֶת־הַיַּרְדֵּן הַזֶּה׃ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הוּא עֹבֵר לְפָנֶיךָ הוּא־יַשְׁמִיד אֶת־הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה מִלְּפָנֶיךָ וִירִשְׁתָּם יְהוֹשֻׁעַ הוּא עֹבֵר לְפָנֶיךָ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה׃ לוי וְעָשָׂה יְהוָה לָהֶם כַּאֲשֶׁר עָשָׂה לְסִיחוֹן וּלְעוֹג מַלְכֵי הָאֱמֹרִי וּלְאַרְצָם אֲשֶׁר הִשְׁמִיד אֹתָם׃ וּנְתָנָם יְהוָה לִפְנֵיכֶם וַעֲשִׂיתֶם לָהֶם כְּכָל־הַמִּצְוָה אֲשֶׁר צִוִּיתִי אֶתְכֶם׃ חִזְקוּ וְאִמְצוּ אַל־תִּירְאוּ וְאַל־תַּעַרְצוּ מִפְּנֵיהֶם כִּי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הוּא הַהֹלֵךְ עִמָּךְ לֹא יַרְפְּךָ וְלֹא יַעַזְבֶךָּ׃ ישראל וַיִּקְרָא מֹשֶׁה לִיהוֹשֻׁעַ וַיֹּאמֶר אֵלָיו לְעֵינֵי כָל־יִשְׂרָאֵל חֲזַק וֶאֱמָץ כִּי אַתָּה תָּבוֹא אֶת־הָעָם הַזֶּה אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבֹתָם לָתֵת לָהֶם וְאַתָּה תַּנְחִילֶנָּה אוֹתָם׃ וַיהוָה הוּא הַהֹלֵךְ לְפָנֶיךָ הוּא יִהְיֶה עִמָּךְ לֹא יַרְפְּךָ וְלֹא יַעַזְבֶךָּ לֹא תִירָא וְלֹא תֵחָת׃ וַיִּכְתֹּב מֹשֶׁה אֶת־הַתּוֹרָה הַזֹּאת וַיִּתְּנָהּ אֶל־הַכֹּהֲנִים בְּנֵי לֵוִי הַנֹּשְׂאִים אֶת־אֲרוֹן בְּרִית יְהוָה וְאֶל־כָּל־זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל׃

הַאֲזִינוּ הַשָּׁמַיִם וַאֲדַבֵּרָה וְתִשְׁמַע הָאָרֶץ אִמְרֵי־פִי׃
יַעֲרֹף כַּמָּטָר לִקְחִי תִּזַּל כַּטַּל אִמְרָתִי כִּשְׂעִירִם עֲלֵי־דֶשֶׁא וְכִרְבִיבִים עֲלֵי־עֵשֶׂב׃
כִּי שֵׁם יְהוָה אֶקְרָא הָבוּ גֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ׃
לוי הַצּוּר תָּמִים פָּעֳלוֹ כִּי כָל־דְּרָכָיו מִשְׁפָּט אֵל אֱמוּנָה וְאֵין עָוֶל צַדִּיק וְיָשָׁר הוּא׃
שִׁחֵת לוֹ לֹא בָּנָיו מוּמָם דּוֹר עִקֵּשׁ וּפְתַלְתֹּל׃
הַלְיהוָה תִּגְמְלוּ־זֹאת עַם נָבָל וְלֹא חָכָם הֲלוֹא־הוּא אָבִיךָ קָּנֶךָ הוּא עָשְׂךָ וַיְכֹנְנֶךָ׃
ישראל זְכֹר יְמוֹת עוֹלָם בִּינוּ שְׁנוֹת דֹּר־וָדֹר שְׁאַל אָבִיךָ וְיַגֵּדְךָ זְקֵנֶיךָ וְיֹאמְרוּ לָךְ׃
בְּהַנְחֵל עֶלְיוֹן גּוֹיִם בְּהַפְרִידוֹ בְּנֵי אָדָם יַצֵּב גְּבֻלֹת עַמִּים לְמִסְפַּר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃
כִּי חֵלֶק יְהוָה עַמּוֹ יַעֲקֹב חֶבֶל נַחֲלָתוֹ׃
יִמְצָאֵהוּ בְּאֶרֶץ מִדְבָּר וּבְתֹהוּ יְלֵל יְשִׁמֹן יְסֹבְבֶנְהוּ יְבוֹנְנֵהוּ יִצְּרֶנְהוּ כְּאִישׁוֹן עֵינוֹ׃
כְּנֶשֶׁר יָעִיר קִנּוֹ עַל־גּוֹזָלָיו יְרַחֵף יִפְרֹשׂ כְּנָפָיו יִקָּחֵהוּ יִשָּׂאֵהוּ עַל־אֶבְרָתוֹ׃
יְהוָה בָּדָד יַנְחֶנּוּ וְאֵין עִמּוֹ אֵל נֵכָר׃

הָאֲדָמָה אֲשֶׁר תָּבִיא מֵאַרְצְךָ אֲשֶׁר יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ וְשַׂמְתָּ בַטֶּנֶא וְהָלַכְתָּ אֶל־
הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְשַׁכֵּן שְׁמוֹ
שָׁם׃ וּבָאתָ אֶל־הַכֹּהֵן אֲשֶׁר יִהְיֶה בַּיָּמִים
הָהֵם וְאָמַרְתָּ אֵלָיו. הִגַּדְתִּי הַיּוֹם לַיהוָה
אֱלֹהֶיךָ כִּי־בָאתִי אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע
יְהוָה לַאֲבֹתֵינוּ לָתֶת לָנוּ׃ לוי וְלָקַח הַכֹּהֵן
הַטֶּנֶא מִיָּדֶךָ וְהִנִּיחוֹ לִפְנֵי מִזְבַּח יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃
וְעָנִיתָ וְאָמַרְתָּ לִפְנֵי ׀ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲרַמִּי
אֹבֵד אָבִי וַיֵּרֶד מִצְרַיְמָה וַיָּגָר שָׁם בִּמְתֵי מְעָט
וַיְהִי־שָׁם לְגוֹי גָּדוֹל עָצוּם וָרָב׃ וַיָּרֵעוּ אֹתָנוּ
הַמִּצְרִים וַיְעַנּוּנוּ וַיִּתְּנוּ עָלֵינוּ עֲבֹדָה קָשָׁה׃
וַנִּצְעַק אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֵינוּ וַיִּשְׁמַע יְהוָה
אֶת־קֹלֵנוּ וַיַּרְא אֶת־עָנְיֵנוּ וְאֶת־עֲמָלֵנוּ וְאֶת־
לַחֲצֵנוּ׃ וַיּוֹצִאֵנוּ יְהוָה מִמִּצְרַיִם בְּיָד חֲזָקָה
וּבִזְרֹעַ נְטוּיָה וּבְמֹרָא גָּדֹל וּבְאֹתוֹת וּבְמֹפְתִים׃
וַיְבִאֵנוּ אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה וַיִּתֶּן־לָנוּ אֶת־הָאָרֶץ
הַזֹּאת אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ׃ וְעַתָּה הִנֵּה
הֵבֵאתִי אֶת־רֵאשִׁית פְּרִי הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־
נָתַתָּה לִּי יְהוָה וְהִנַּחְתּוֹ לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
וְהִשְׁתַּחֲוִיתָ לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃ וְשָׂמַחְתָּ
בְכָל־הַטּוֹב אֲשֶׁר נָתַן־לְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
וּלְבֵיתֶךָ אַתָּה וְהַלֵּוִי וְהַגֵּר אֲשֶׁר בְּקִרְבֶּךָ׃
ישראל כִּי תְכַלֶּה לַעְשֵׂר אֶת־כָּל־מַעְשַׂר
תְּבוּאָתְךָ בַּשָּׁנָה הַשְּׁלִישִׁת שְׁנַת הַמַּעֲשֵׂר
וְנָתַתָּה לַלֵּוִי לַגֵּר לַיָּתוֹם וְלָאַלְמָנָה וְאָכְלוּ
בִשְׁעָרֶיךָ וְשָׂבֵעוּ׃ וְאָמַרְתָּ לִפְנֵי יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ בִּעַרְתִּי הַקֹּדֶשׁ מִן־הַבַּיִת וְגַם נְתַתִּיו
לַלֵּוִי וְלַגֵּר לַיָּתוֹם וְלָאַלְמָנָה כְּכָל־מִצְוָתְךָ
אֲשֶׁר צִוִּיתָנִי לֹא־עָבַרְתִּי מִמִּצְוֺתֶיךָ וְלֹא
שָׁכָחְתִּי׃ לֹא־אָכַלְתִּי בְאֹנִי מִמֶּנּוּ וְלֹא־בִעַרְתִּי
מִמֶּנּוּ בְּטָמֵא וְלֹא־נָתַתִּי מִמֶּנּוּ לְמֵת שָׁמַעְתִּי

בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהָי עָשִׂיתִי כְּכֹל אֲשֶׁר צִוִּיתָנִי׃
הַשְׁקִיפָה מִמְּעוֹן קָדְשְׁךָ מִן־הַשָּׁמַיִם וּבָרֵךְ
אֶת־עַמְּךָ אֶת־יִשְׂרָאֵל וְאֵת הָאֲדָמָה אֲשֶׁר
נָתַתָּה לָנוּ כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבֹתֵינוּ אֶרֶץ
זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ׃

אַתֶּם נִצָּבִים הַיּוֹם כֻּלְּכֶם לִפְנֵי יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם רָאשֵׁיכֶם שִׁבְטֵיכֶם זִקְנֵיכֶם
וְשֹׁטְרֵיכֶם כֹּל אִישׁ יִשְׂרָאֵל׃ טַפְּכֶם נְשֵׁיכֶם
וְגֵרְךָ אֲשֶׁר בְּקֶרֶב מַחֲנֶיךָ מֵחֹטֵב עֵצֶיךָ עַד
שֹׁאֵב מֵימֶיךָ׃ לְעָבְרְךָ בִּבְרִית יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ וּבְאָלָתוֹ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כֹּרֵת עִמְּךָ
הַיּוֹם׃ לוי לְמַעַן הָקִים־אֹתְךָ הַיּוֹם לוֹ לְעָם
וְהוּא יִהְיֶה־לְּךָ לֵאלֹהִים כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר־לָךְ
וְכַאֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַאֲבֹתֶיךָ לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק
וּלְיַעֲקֹב׃ וְלֹא אִתְּכֶם לְבַדְּכֶם אָנֹכִי כֹּרֵת
אֶת־הַבְּרִית הַזֹּאת וְאֶת־הָאָלָה הַזֹּאת׃ כִּי
אֶת־אֲשֶׁר יֶשְׁנוֹ פֹּה עִמָּנוּ עֹמֵד הַיּוֹם לִפְנֵי יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ וְאֵת אֲשֶׁר אֵינֶנּוּ פֹּה עִמָּנוּ הַיּוֹם׃
ישראל כִּי־אַתֶּם יְדַעְתֶּם אֵת אֲשֶׁר־יָשַׁבְנוּ
בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם וְאֵת אֲשֶׁר־עָבַרְנוּ בְּקֶרֶב הַגּוֹיִם
אֲשֶׁר עֲבַרְתֶּם׃ וַתִּרְאוּ אֶת־שִׁקּוּצֵיהֶם וְאֵת
גִּלֻּלֵיהֶם עֵץ וָאֶבֶן כֶּסֶף וְזָהָב אֲשֶׁר עִמָּהֶם׃
פֶּן־יֵשׁ בָּכֶם אִישׁ אוֹ־אִשָּׁה אוֹ מִשְׁפָּחָה אוֹ־
שֵׁבֶט אֲשֶׁר לְבָבוֹ פֹנֶה הַיּוֹם מֵעִם יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ לָלֶכֶת לַעֲבֹד אֶת־אֱלֹהֵי הַגּוֹיִם הָהֵם
פֶּן־יֵשׁ בָּכֶם שֹׁרֶשׁ פֹּרֶה רֹאשׁ וְלַעֲנָה׃ וְהָיָה
בְּשָׁמְעוֹ אֶת־דִּבְרֵי הָאָלָה הַזֹּאת וְהִתְבָּרֵךְ
בִּלְבָבוֹ לֵאמֹר שָׁלוֹם יִהְיֶה־לִּי כִּי בִּשְׁרִרוּת
לִבִּי אֵלֵךְ לְמַעַן סְפוֹת הָרָוָה אֶת־הַצְּמֵאָה׃
לֹא־יֹאבֶה יְהוָה סְלֹחַ לוֹ כִּי אָז יֶעְשַׁן אַף־יְהוָה
וְקִנְאָתוֹ בָּאִישׁ הַהוּא וְרָבְצָה בּוֹ כָּל־הָאָלָה
הַכְּתוּבָה בַּסֵּפֶר הַזֶּה וּמָחָה יְהוָה אֶת־שְׁמוֹ

אֱלֹהֶיךָ׃ לֹא־תִזְבַּח לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ שׁוֹר
וָשֶׂה אֲשֶׁר יִהְיֶה בוֹ מוּם כֹּל דָּבָר רָע כִּי
תוֹעֲבַת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הוּא׃ כִּי־יִמָּצֵא בְקִרְבְּךָ
בְּאַחַד שְׁעָרֶיךָ אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ
אִישׁ אוֹ־אִשָּׁה אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אֶת־הָרַע בְּעֵינֵי
יְהוָה־אֱלֹהֶיךָ לַעֲבֹר בְּרִיתוֹ׃ וַיֵּלֶךְ וַיַּעֲבֹד
אֱלֹהִים אֲחֵרִים וַיִּשְׁתַּחוּ לָהֶם וְלַשֶּׁמֶשׁ ׀ אוֹ
לַיָּרֵחַ אוֹ לְכָל־צְבָא הַשָּׁמַיִם אֲשֶׁר לֹא־צִוִּיתִי׃
וְהֻגַּד־לְךָ וְשָׁמָעְתָּ וְדָרַשְׁתָּ הֵיטֵב וְהִנֵּה אֱמֶת
נָכוֹן הַדָּבָר נֶעֶשְׂתָה הַתּוֹעֵבָה הַזֹּאת בְּיִשְׂרָאֵל׃
וְהוֹצֵאתָ אֶת־הָאִישׁ הַהוּא אוֹ אֶת־הָאִשָּׁה
הַהִוא אֲשֶׁר עָשׂוּ אֶת־הַדָּבָר הָרָע הַזֶּה אֶל־
שְׁעָרֶיךָ אֶת־הָאִישׁ אוֹ אֶת־הָאִשָּׁה וּסְקַלְתָּם
בָּאֲבָנִים וָמֵתוּ׃ עַל־פִּי ׀ שְׁנַיִם עֵדִים אוֹ
שְׁלֹשָׁה עֵדִים יוּמַת הַמֵּת לֹא יוּמַת עַל־פִּי עֵד
אֶחָד׃ יַד הָעֵדִים תִּהְיֶה־בּוֹ בָרִאשֹׁנָה
לַהֲמִיתוֹ וְיַד כָּל־הָעָם בָּאַחֲרֹנָה וּבִעַרְתָּ הָרָע
מִקִּרְבֶּךָ׃ ישראל כִּי יִפָּלֵא מִמְּךָ דָבָר לַמִּשְׁפָּט
בֵּין־דָּם ׀ לְדָם בֵּין־דִּין לְדִין וּבֵין נֶגַע לָנֶגַע
דִּבְרֵי רִיבֹת בִּשְׁעָרֶיךָ וְקַמְתָּ וְעָלִיתָ אֶל־
הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בּוֹ׃ וּבָאתָ
אֶל־הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם וְאֶל־הַשֹּׁפֵט אֲשֶׁר יִהְיֶה
בַּיָּמִים הָהֵם וְדָרַשְׁתָּ וְהִגִּידוּ לְךָ אֵת דְּבַר
הַמִּשְׁפָּט׃ וְעָשִׂיתָ עַל־פִּי הַדָּבָר אֲשֶׁר יַגִּידוּ
לְךָ מִן־הַמָּקוֹם הַהוּא אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה
וְשָׁמַרְתָּ לַעֲשׂוֹת כְּכֹל אֲשֶׁר יוֹרוּךָ׃
עַל־פִּי הַתּוֹרָה אֲשֶׁר יוֹרוּךָ וְעַל־הַמִּשְׁפָּט
אֲשֶׁר־יֹאמְרוּ לְךָ תַּעֲשֶׂה לֹא תָסוּר מִן־הַדָּבָר
אֲשֶׁר־יַגִּידוּ לְךָ יָמִין וּשְׂמֹאל׃ וְהָאִישׁ אֲשֶׁר־
יַעֲשֶׂה בְזָדוֹן לְבִלְתִּי שְׁמֹעַ אֶל־הַכֹּהֵן הָעֹמֵד
לְשָׁרֶת שָׁם אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אוֹ אֶל־הַשֹּׁפֵט
וּמֵת הָאִישׁ הַהוּא וּבִעַרְתָּ הָרָע מִיִּשְׂרָאֵל׃

וְכָל־הָעָם יִשְׁמְעוּ וְיִרָאוּ וְלֹא יְזִידוּן עוֹד׃
כִּי־ תֵצֵא לַמִּלְחָמָה עַל־אֹיְבֶיךָ וּנְתָנוֹ יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ בְּיָדֶךָ וְשָׁבִיתָ שִׁבְיוֹ׃ וְרָאִיתָ
בַּשִּׁבְיָה אֵשֶׁת יְפַת־תֹּאַר וְחָשַׁקְתָּ בָהּ וְלָקַחְתָּ
לְךָ לְאִשָּׁה׃ וַהֲבֵאתָהּ אֶל־תּוֹךְ בֵּיתֶךָ וְגִלְּחָה
אֶת־רֹאשָׁהּ וְעָשְׂתָה אֶת־צִפָּרְנֶיהָ׃ וְהֵסִירָה
אֶת־שִׂמְלַת שִׁבְיָהּ מֵעָלֶיהָ וְיָשְׁבָה בְּבֵיתֶךָ
וּבָכְתָה אֶת־אָבִיהָ וְאֶת־אִמָּהּ יֶרַח יָמִים
וְאַחַר כֵּן תָּבוֹא אֵלֶיהָ וּבְעַלְתָּהּ וְהָיְתָה לְךָ
לְאִשָּׁה׃ וְהָיָה אִם־לֹא חָפַצְתָּ בָּהּ וְשִׁלַּחְתָּהּ
לְנַפְשָׁהּ וּמָכֹר לֹא־תִמְכְּרֶנָּה בַּכָּסֶף לֹא־
תִתְעַמֵּר בָּהּ תַּחַת אֲשֶׁר עִנִּיתָהּ׃ לוי כִּי־
תִהְיֶיןָ לְאִישׁ שְׁתֵּי נָשִׁים הָאַחַת אֲהוּבָה
וְהָאַחַת שְׂנוּאָה וְיָלְדוּ־לוֹ בָנִים הָאֲהוּבָה
וְהַשְּׂנוּאָה וְהָיָה הַבֵּן הַבְּכֹר לַשְּׂנִיאָה׃ וְהָיָה
בְּיוֹם הַנְחִילוֹ אֶת־בָּנָיו אֵת אֲשֶׁר־יִהְיֶה לוֹ
לֹא יוּכַל לְבַכֵּר אֶת־בֶּן־הָאֲהוּבָה עַל־פְּנֵי
בֶן־הַשְּׂנוּאָה הַבְּכֹר׃ כִּי אֶת־הַבְּכֹר בֶּן־
הַשְּׂנוּאָה יַכִּיר לָתֶת לוֹ פִּי שְׁנַיִם בְּכֹל אֲשֶׁר־
יִמָּצֵא לוֹ כִּי־הוּא רֵאשִׁית אֹנוֹ לוֹ מִשְׁפַּט
הַבְּכֹרָה׃ ישראל כִּי־יִהְיֶה לְאִישׁ בֵּן
סוֹרֵר וּמוֹרֶה אֵינֶנּוּ שֹׁמֵעַ בְּקוֹל אָבִיו וּבְקוֹל
אִמּוֹ וְיִסְּרוּ אֹתוֹ וְלֹא יִשְׁמַע אֲלֵיהֶם׃ וְתָפְשׂוּ
בוֹ אָבִיו וְאִמּוֹ וְהוֹצִיאוּ אֹתוֹ אֶל־זִקְנֵי עִירוֹ
וְאֶל־שַׁעַר מְקֹמוֹ׃ וְאָמְרוּ אֶל־זִקְנֵי עִירוֹ בְּנֵנוּ
זֶה סוֹרֵר וּמֹרֶה אֵינֶנּוּ שֹׁמֵעַ בְּקֹלֵנוּ זוֹלֵל
וְסֹבֵא׃ וּרְגָמֻהוּ כָּל־אַנְשֵׁי עִירוֹ בָאֲבָנִים
וָמֵת וּבִעַרְתָּ הָרָע מִקִּרְבֶּךָ וְכָל־יִשְׂרָאֵל
יִשְׁמְעוּ וְיִרָאוּ׃

וְהָיָה כִּי־תָבוֹא אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ נַחֲלָה וִירִשְׁתָּהּ
וְיָשַׁבְתָּ בָּהּ׃ וְלָקַחְתָּ מֵרֵאשִׁית כָּל־פְּרִי

כַּאֲשֶׁר יְיַסֵּר אִישׁ אֶת־בְּנוֹ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
מְיַסְּרֶךָּ׃ וְשָׁמַרְתָּ אֶת־מִצְוֹת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
לָלֶכֶת בִּדְרָכָיו וּלְיִרְאָה אֹתוֹ׃ כִּי יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ מְבִיאֲךָ אֶל־אֶרֶץ טוֹבָה אֶרֶץ נַחֲלֵי
מָיִם עֲיָנֹת וּתְהֹמֹת יֹצְאִים בַּבִּקְעָה וּבָהָר׃
אֶרֶץ חִטָּה וּשְׂעֹרָה וְגֶפֶן וּתְאֵנָה וְרִמּוֹן אֶרֶץ־
זֵית שֶׁמֶן וּדְבָשׁ׃ אֶרֶץ אֲשֶׁר לֹא בְמִסְכֵּנֻת
תֹּאכַל־בָּהּ לֶחֶם לֹא־תֶחְסַר כֹּל בָּהּ אֶרֶץ
אֲשֶׁר אֲבָנֶיהָ בַרְזֶל וּמֵהֲרָרֶיהָ תַּחְצֹב נְחֹשֶׁת׃
וְאָכַלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ וּבֵרַכְתָּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ עַל־
הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר נָתַן־לָךְ׃

רְאֵה אָנֹכִי נֹתֵן לִפְנֵיכֶם הַיּוֹם בְּרָכָה
וּקְלָלָה׃ אֶת־הַבְּרָכָה אֲשֶׁר תִּשְׁמְעוּ
אֶל־מִצְוֹת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה
אֶתְכֶם הַיּוֹם׃ וְהַקְּלָלָה אִם־לֹא תִשְׁמְעוּ אֶל־
מִצְוֹת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְסַרְתֶּם מִן־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר
אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם לָלֶכֶת אַחֲרֵי אֱלֹהִים
אֲחֵרִים אֲשֶׁר לֹא־יְדַעְתֶּם׃ וְהָיָה כִּי יְבִיאֲךָ
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־אַתָּה בָא־שָׁמָּה
לְרִשְׁתָּהּ וְנָתַתָּה אֶת־הַבְּרָכָה עַל־הַר גְּרִזִּים
וְאֶת־הַקְּלָלָה עַל־הַר עֵיבָל׃ הֲלֹא־הֵמָּה
בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן אַחֲרֵי דֶּרֶךְ מְבוֹא הַשֶּׁמֶשׁ
בְּאֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי הַיֹּשֵׁב בָּעֲרָבָה מוּל הַגִּלְגָּל
אֵצֶל אֵלוֹנֵי מֹרֶה׃ כִּי אַתֶּם עֹבְרִים אֶת־
הַיַּרְדֵּן לָבֹא לָרֶשֶׁת אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם נֹתֵן לָכֶם וִירִשְׁתֶּם אֹתָהּ וִישַׁבְתֶּם־
בָּהּ׃ וּשְׁמַרְתֶּם לַעֲשׂוֹת אֵת כָּל־הַחֻקִּים
וְאֶת־הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר אָנֹכִי נֹתֵן לִפְנֵיכֶם
הַיּוֹם׃ לוי אֵלֶּה הַחֻקִּים וְהַמִּשְׁפָּטִים
אֲשֶׁר תִּשְׁמְרוּן לַעֲשׂוֹת בָּאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה
אֱלֹהֵי אֲבֹתֶיךָ לְךָ לְרִשְׁתָּהּ כָּל־הַיָּמִים אֲשֶׁר־
אַתֶּם חַיִּים עַל־הָאֲדָמָה׃ אַבֵּד תְּאַבְּדוּן

אֶת־כָּל־הַמְּקֹמוֹת אֲשֶׁר עָבְדוּ־שָׁם הַגּוֹיִם
אֲשֶׁר אַתֶּם יֹרְשִׁים אֹתָם אֶת־אֱלֹהֵיהֶם עַל־
הֶהָרִים הָרָמִים וְעַל־הַגְּבָעוֹת וְתַחַת כָּל־עֵץ
רַעֲנָן׃ וְנִתַּצְתֶּם אֶת־מִזְבְּחֹתָם וְשִׁבַּרְתֶּם אֶת־
מַצֵּבֹתָם וַאֲשֵׁרֵיהֶם תִּשְׂרְפוּן בָּאֵשׁ וּפְסִילֵי
אֱלֹהֵיהֶם תְּגַדֵּעוּן וְאִבַּדְתֶּם אֶת־שְׁמָם מִן
הַמָּקוֹם הַהוּא׃ לֹא־תַעֲשׂוּן כֵּן לַיהוָה
אֱלֹהֵיכֶם׃ כִּי אִם־אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־יִבְחַר
יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם מִכָּל־שִׁבְטֵיכֶם לָשׂוּם אֶת־שְׁמוֹ
שָׁם לְשִׁכְנוֹ תִדְרְשׁוּ וּבָאתָ שָׁמָּה׃ ישראל
וַהֲבֵאתֶם שָׁמָּה עֹלֹתֵיכֶם וְזִבְחֵיכֶם וְאֵת
מַעְשְׂרֹתֵיכֶם וְאֵת תְּרוּמַת יֶדְכֶם וְנִדְרֵיכֶם
וְנִדְבֹתֵיכֶם וּבְכֹרֹת בְּקַרְכֶם וְצֹאנְכֶם׃ וַאֲכַלְתֶּם
שָׁם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וּשְׂמַחְתֶּם בְּכֹל
מִשְׁלַח יֶדְכֶם אַתֶּם וּבָתֵּיכֶם אֲשֶׁר בֵּרַכְךָ
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃ לֹא תַעֲשׂוּן כְּכֹל אֲשֶׁר
אֲנַחְנוּ עֹשִׂים פֹּה הַיּוֹם אִישׁ כָּל־הַיָּשָׁר בְּעֵינָיו׃
כִּי לֹא־בָאתֶם עַד־עָתָּה אֶל־הַמְּנוּחָה וְאֶל־
הַנַּחֲלָה אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ׃ וַעֲבַרְתֶּם
אֶת־הַיַּרְדֵּן וִישַׁבְתֶּם בָּאָרֶץ אֲשֶׁר־יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם מַנְחִיל אֶתְכֶם וְהֵנִיחַ לָכֶם מִכָּל־
אֹיְבֵיכֶם מִסָּבִיב וִישַׁבְתֶּם־בֶּטַח׃

שֹׁפְטִים וְשֹׁטְרִים תִּתֶּן־לְךָ בְּכָל־שְׁעָרֶיךָ
אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ
לִשְׁבָטֶיךָ וְשָׁפְטוּ אֶת־הָעָם מִשְׁפַּט־צֶדֶק׃ לֹא־
תַטֶּה מִשְׁפָּט לֹא תַכִּיר פָּנִים וְלֹא־תִקַּח
שֹׁחַד כִּי הַשֹּׁחַד יְעַוֵּר עֵינֵי חֲכָמִים וִיסַלֵּף
דִּבְרֵי צַדִּיקִם׃ צֶדֶק צֶדֶק תִּרְדֹּף לְמַעַן
תִּחְיֶה וְיָרַשְׁתָּ אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
נֹתֵן לָךְ׃ לֹא־תִטַּע לְךָ אֲשֵׁרָה כָּל־עֵץ אֵצֶל
מִזְבַּח יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה־לָּךְ׃ לוי
וְלֹא־תָקִים לְךָ מַצֵּבָה אֲשֶׁר שָׂנֵא יְהוָה

אלהיך

אֲשֶׁר־עָשָׂה יְהוָה בְּבַעַל פְּעוֹר כִּי כָל־הָאִישׁ
אֲשֶׁר הָלַךְ אַחֲרֵי בַעַל־פְּעוֹר הִשְׁמִידוֹ יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ מִקִּרְבֶּךָ׃ וְאַתֶּם הַדְּבֵקִים בַּיהוָה
אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כֻּלְּכֶם הַיּוֹם׃ ישראל רְאֵה ׀
לִמַּדְתִּי אֶתְכֶם חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים כַּאֲשֶׁר צִוַּנִי
יְהוָה אֱלֹהָי לַעֲשׂוֹת כֵּן בְּקֶרֶב הָאָרֶץ אֲשֶׁר
אַתֶּם בָּאִים שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ׃ וּשְׁמַרְתֶּם
וַעֲשִׂיתֶם כִּי הִוא חָכְמַתְכֶם וּבִינַתְכֶם לְעֵינֵי
הָעַמִּים אֲשֶׁר יִשְׁמְעוּן אֵת כָּל־הַחֻקִּים הָאֵלֶּה
וְאָמְרוּ רַק עַם־חָכָם וְנָבוֹן הַגּוֹי הַגָּדוֹל הַזֶּה׃
כִּי מִי־גוֹי גָּדוֹל אֲשֶׁר־לוֹ אֱלֹהִים קְרֹבִים אֵלָיו
כַּיהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּכָל־קָרְאֵנוּ אֵלָיו׃ וּמִי גּוֹי
גָּדוֹל אֲשֶׁר־לוֹ חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים צַדִּיקִם
כְּכֹל הַתּוֹרָה הַזֹּאת אֲשֶׁר אָנֹכִי נֹתֵן לִפְנֵיכֶם
הַיּוֹם׃

וְהָיָה עֵקֶב תִּשְׁמְעוּן אֵת הַמִּשְׁפָּטִים הָאֵלֶּה
וּשְׁמַרְתֶּם וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם וְשָׁמַר
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְךָ אֶת־הַבְּרִית וְאֶת־הַחֶסֶד
אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַאֲבֹתֶיךָ׃ וַאֲהֵבְךָ וּבֵרַכְךָ וְהִרְבֶּךָ
וּבֵרַךְ פְּרִי־בִטְנְךָ וּפְרִי־אַדְמָתֶךָ דְּגָנְךָ וְתִירֹשְׁךָ
וְיִצְהָרֶךָ שְׁגַר־אֲלָפֶיךָ וְעַשְׁתְּרֹת צֹאנֶךָ עַל
הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־נִשְׁבַּע לַאֲבֹתֶיךָ לָתֶת לָךְ׃
בָּרוּךְ תִּהְיֶה מִכָּל־הָעַמִּים לֹא־יִהְיֶה בְךָ עָקָר
וַעֲקָרָה וּבִבְהֶמְתֶּךָ׃ וְהֵסִיר יְהוָה מִמְּךָ
כָּל־חֹלִי וְכָל־מַדְוֵי מִצְרַיִם הָרָעִים אֲשֶׁר
יָדַעְתָּ לֹא יְשִׂימָם בָּךְ וּנְתָנָם בְּכָל־שֹׂנְאֶיךָ׃
וְאָכַלְתָּ אֶת־כָּל־הָעַמִּים אֲשֶׁר יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ לֹא־תָחוֹס עֵינְךָ עֲלֵיהֶם וְלֹא
תַעֲבֹד אֶת־אֱלֹהֵיהֶם כִּי־מוֹקֵשׁ הוּא לָךְ׃ כִּי
תֹאמַר בִּלְבָבְךָ רַבִּים הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה מִמֶּנִּי
אֵיכָה אוּכַל לְהוֹרִישָׁם׃ לֹא תִירָא מֵהֶם זָכֹר
תִּזְכֹּר אֵת אֲשֶׁר־עָשָׂה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְפַרְעֹה
וּלְכָל־מִצְרָיִם׃ הַמַּסֹּת הַגְּדֹלֹת אֲשֶׁר־רָאוּ
עֵינֶיךָ וְהָאֹתֹת וְהַמֹּפְתִים וְהַיָּד הַחֲזָקָה וְהַזְּרֹעַ
הַנְּטוּיָה אֲשֶׁר הוֹצִאֲךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כֵּן־
יַעֲשֶׂה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְכָל־הָעַמִּים אֲשֶׁר־
אַתָּה יָרֵא מִפְּנֵיהֶם׃ וְגַם אֶת־הַצִּרְעָה יְשַׁלַּח
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בָּם עַד־אֲבֹד הַנִּשְׁאָרִים
וְהַנִּסְתָּרִים מִפָּנֶיךָ׃ לֹא תַעֲרֹץ מִפְּנֵיהֶם כִּי־
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּקִרְבֶּךָ אֵל גָּדוֹל וְנוֹרָא׃ לוי
וְנָשַׁל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת־הַגּוֹיִם הָאֵל מִפָּנֶיךָ
מְעַט מְעָט לֹא תוּכַל כַּלֹּתָם מַהֵר פֶּן־תִּרְבֶּה
עָלֶיךָ חַיַּת הַשָּׂדֶה׃ וּנְתָנָם יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
לְפָנֶיךָ וְהָמָם מְהוּמָה גְדֹלָה עַד הִשָּׁמְדָם׃
וְנָתַן מַלְכֵיהֶם בְּיָדֶךָ וְהַאֲבַדְתָּ אֶת־שְׁמָם
מִתַּחַת הַשָּׁמָיִם לֹא־יִתְיַצֵּב אִישׁ בְּפָנֶיךָ עַד
הִשְׁמִדְךָ אֹתָם׃ פְּסִילֵי אֱלֹהֵיהֶם תִּשְׂרְפוּן
בָּאֵשׁ לֹא־תַחְמֹד כֶּסֶף וְזָהָב עֲלֵיהֶם וְלָקַחְתָּ
לָךְ פֶּן תִּוָּקֵשׁ בּוֹ כִּי תוֹעֲבַת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
הוּא׃ וְלֹא־תָבִיא תוֹעֵבָה אֶל־בֵּיתֶךָ וְהָיִיתָ
חֵרֶם כָּמֹהוּ שַׁקֵּץ ׀ תְּשַׁקְּצֶנּוּ וְתַעֵב ׀ תְּתַעֲבֶנּוּ
כִּי־חֵרֶם הוּא׃ כָּל־הַמִּצְוָה אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ
הַיּוֹם תִּשְׁמְרוּן לַעֲשׂוֹת לְמַעַן תִּחְיוּן וּרְבִיתֶם
וּבָאתֶם וִירִשְׁתֶּם אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־נִשְׁבַּע
יְהוָה לַאֲבֹתֵיכֶם׃ וְזָכַרְתָּ אֶת־כָּל־הַדֶּרֶךְ
אֲשֶׁר הוֹלִיכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ זֶה אַרְבָּעִים שָׁנָה
בַּמִּדְבָּר לְמַעַן עַנֹּתְךָ לְנַסֹּתְךָ לָדַעַת אֶת־
אֲשֶׁר בִּלְבָבְךָ הֲתִשְׁמֹר מִצְוֹתָו אִם־לֹא׃
וַיְעַנְּךָ וַיַּרְעִבֶךָ וַיַּאֲכִלְךָ אֶת־הַמָּן אֲשֶׁר לֹא־
יָדַעְתָּ וְלֹא יָדְעוּן אֲבֹתֶיךָ לְמַעַן הוֹדִעֲךָ כִּי
לֹא עַל־הַלֶּחֶם לְבַדּוֹ יִחְיֶה הָאָדָם כִּי עַל־כָּל־
מוֹצָא פִי־יְהוָה יִחְיֶה הָאָדָם׃ ישראל
שִׂמְלָתְךָ לֹא בָלְתָה מֵעָלֶיךָ וְרַגְלְךָ לֹא בָצֵקָה
זֶה אַרְבָּעִים שָׁנָה׃ וְיָדַעְתָּ עִם־לְבָבֶךָ כִּי

פִּי יְהוָה וְאֵלֶּה מַסְעֵיהֶם לְמוֹצָאֵיהֶם :
וַיִּסְעוּ מֵרַעְמְסֵס בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן בַּחֲמִשָּׁה
עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן מִמָּחֳרַת הַפֶּסַח
יָצְאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּיָד רָמָה לְעֵינֵי כָּל־מִצְרָיִם :
לוי וּמִצְרַיִם מְקַבְּרִים אֵת אֲשֶׁר הִכָּה יְהוָה
בָּהֶם כָּל־בְּכוֹר וּבֵאלֹהֵיהֶם עָשָׂה יְהוָה
שְׁפָטִים : וַיִּסְעוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵרַעְמְסֵס וַיַּחֲנוּ
בְּסֻכֹּת : וַיִּסְעוּ מִסֻּכֹּת וַיַּחֲנוּ בְאֵתָם אֲשֶׁר
בִּקְצֵה הַמִּדְבָּר : ישראל וַיִּסְעוּ מֵאֵתָם
וַיָּשָׁב עַל־פִּי הַחִירֹת אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי בַּעַל צְפוֹן
וַיַּחֲנוּ לִפְנֵי מִגְדֹּל : וַיִּסְעוּ מִפְּנֵי הַחִירֹת
וַיַּעַבְרוּ בְתוֹךְ־הַיָּם הַמִּדְבָּרָה וַיֵּלְכוּ דֶּרֶךְ
שְׁלֹשֶׁת יָמִים בְּמִדְבַּר אֵתָם וַיַּחֲנוּ בְּמָרָה :
וַיִּסְעוּ מִמָּרָה וַיָּבֹאוּ אֵילִמָה וּבְאֵילִם שְׁתֵּים
עֶשְׂרֵה עֵינֹת מַיִם וְשִׁבְעִים תְּמָרִים וַיַּחֲנוּ שָׁם :
וַיִּסְעוּ מֵאֵילִם וַיַּחֲנוּ עַל־יַם־סוּף :

אֵלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר מֹשֶׁה אֶל־
כָּל־יִשְׂרָאֵל בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן בַּמִּדְבָּר
בָּעֲרָבָה מוֹל סוּף בֵּין־פָּארָן וּבֵין־תֹּפֶל וְלָבָן
וַחֲצֵרֹת וְדִי זָהָב : אַחַד עָשָׂר יוֹם מֵחֹרֵב
דֶּרֶךְ הַר־שֵׂעִיר עַד קָדֵשׁ בַּרְנֵעַ : וַיְהִי
בְּאַרְבָּעִים שָׁנָה בְּעַשְׁתֵּי־עָשָׂר חֹדֶשׁ בְּאֶחָד
לַחֹדֶשׁ דִּבֶּר מֹשֶׁה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּכֹל
אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֹתוֹ אֲלֵיהֶם : לוי אַחֲרֵי
הַכֹּתוֹ אֵת סִיחֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר יוֹשֵׁב
בְּחֶשְׁבּוֹן וְאֵת עוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן אֲשֶׁר־יוֹשֵׁב
בְּעַשְׁתָּרֹת בְּאֶדְרֶעִי : בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן בְּאֶרֶץ
מוֹאָב הוֹאִיל מֹשֶׁה בֵּאֵר אֶת־הַתּוֹרָה הַזֹּאת
לֵאמֹר : יְהוָה אֱלֹהֵינוּ דִּבֶּר אֵלֵינוּ בְּחֹרֵב
לֵאמֹר רַב־לָכֶם שֶׁבֶת בָּהָר הַזֶּה : פְּנוּ וּסְעוּ
לָכֶם וּבֹאוּ הַר הָאֱמֹרִי וְאֶל־כָּל־שְׁכֵנָיו בָּעֲרָבָה
בָהָר וּבַשְּׁפֵלָה וּבַנֶּגֶב וּבְחוֹף הַיָּם אֶרֶץ

הַכְּנַעֲנִי וְהַלְּבָנוֹן עַד־הַנָּהָר הַגָּדֹל נְהַר־פְּרָת :
ישראל רְאֵה נָתַתִּי לִפְנֵיכֶם אֶת־הָאָרֶץ בֹּאוּ
וּרְשׁוּ אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבֹתֵיכֶם
לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב לָתֵת לָהֶם וּלְזַרְעָם
אַחֲרֵיהֶם : וָאֹמַר אֲלֵכֶם בָּעֵת הַהִוא לֵאמֹר
לֹא־אוּכַל לְבַדִּי שְׂאֵת אֶתְכֶם : יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
הִרְבָּה אֶתְכֶם וְהִנְּכֶם הַיּוֹם כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם
לָרֹב : יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵכֶם יֹסֵף עֲלֵיכֶם כָּכֶם
אֶלֶף פְּעָמִים וִיבָרֵךְ אֶתְכֶם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר
לָכֶם :

וָאֶתְחַנַּן אֶל־יְהוָה בָּעֵת הַהִוא לֵאמֹר :
אֲדֹנָי יְהוִה אַתָּה הַחִלּוֹתָ לְהַרְאוֹת
אֶת־עַבְדְּךָ אֶת־גָּדְלְךָ וְאֶת־יָדְךָ הַחֲזָקָה אֲשֶׁר
מִי־אֵל בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה
כְמַעֲשֶׂיךָ וְכִגְבוּרֹתֶךָ : אֶעְבְּרָה נָּא וְאֶרְאֶה
אֶת־הָאָרֶץ הַטּוֹבָה אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן הָהָר
הַטּוֹב הַזֶּה וְהַלְּבָנֹן : לוי וַיִּתְעַבֵּר יְהוָה
בִּי לְמַעַנְכֶם וְלֹא שָׁמַע אֵלָי וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי
רַב־לָךְ אַל־תּוֹסֶף דַּבֵּר אֵלַי עוֹד בַּדָּבָר
הַזֶּה : עֲלֵה : רֹאשׁ הַפִּסְגָּה וְשָׂא עֵינֶיךָ יָמָּה
וְצָפֹנָה וְתֵימָנָה וּמִזְרָחָה וּרְאֵה בְעֵינֶיךָ כִּי־
לֹא תַעֲבֹר אֶת־הַיַּרְדֵּן הַזֶּה : וְצַו אֶת־יְהוֹשֻׁעַ
וְחַזְּקֵהוּ וְאַמְּצֵהוּ כִּי־הוּא יַעֲבֹר לִפְנֵי הָעָם
הַזֶּה וְהוּא יַנְחִיל אוֹתָם אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר
תִּרְאֶה : וַנֵּשֶׁב בַּגָּיְא מוּל בֵּית פְּעוֹר : וְעַתָּה
יִשְׂרָאֵל שְׁמַע אֶל־הַחֻקִּים וְאֶל־הַמִּשְׁפָּטִים
אֲשֶׁר אָנֹכִי מְלַמֵּד אֶתְכֶם לַעֲשׂוֹת לְמַעַן תִּחְיוּ
וּבָאתֶם וִירִשְׁתֶּם אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה
אֱלֹהֵי אֲבֹתֵיכֶם נֹתֵן לָכֶם : לֹא תֹסִפוּ עַל־
הַדָּבָר אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם וְלֹא תִגְרְעוּ
מִמֶּנּוּ לִשְׁמֹר אֶת־מִצְוֹת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר
אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם : עֵינֵיכֶם הָרֹאוֹת אֵת

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ פִּינְחָס
בֶּן־אֶלְעָזָר בֶּן־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן הֵשִׁיב
אֶת־חֲמָתִי מֵעַל בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּקַנְאוֹ אֶת־
קִנְאָתִי בְּתוֹכָם וְלֹא־כִלִּיתִי אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
בְּקִנְאָתִי׃ לָכֵן אֱמֹר הִנְנִי נֹתֵן לוֹ אֶת־בְּרִיתִי
שָׁלוֹם׃ לוי וְהָיְתָה לּוֹ וּלְזַרְעוֹ אַחֲרָיו
בְּרִית כְּהֻנַּת עוֹלָם תַּחַת אֲשֶׁר קִנֵּא לֵאלֹהָיו
וַיְכַפֵּר עַל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְשֵׁם אִישׁ יִשְׂרָאֵל
הַמֻּכֶּה אֲשֶׁר הֻכָּה אֶת־הַמִּדְיָנִית זִמְרִי בֶּן־
סָלוּא נְשִׂיא בֵית־אָב לַשִּׁמְעֹנִי׃ וְשֵׁם הָאִשָּׁה
הַמֻּכָּה הַמִּדְיָנִית כָּזְבִּי בַת־צוּר רֹאשׁ אֻמּוֹת
בֵּית־אָב בְּמִדְיָן הוּא׃ ישראל וַיְדַבֵּר יְהוָה
אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ צָרוֹר אֶת־הַמִּדְיָנִים
וְהִכִּיתֶם אוֹתָם׃ כִּי צֹרְרִים הֵם לָכֶם
בְּנִכְלֵיהֶם אֲשֶׁר־נִכְּלוּ לָכֶם עַל־דְּבַר פְּעוֹר וְעַל־
דְּבַר כָּזְבִּי בַת־נְשִׂיא מִדְיָן אֲחֹתָם הַמֻּכָּה
בְיוֹם־הַמַּגֵּפָה עַל־דְּבַר פְּעוֹר׃ וַיְהִי אַחֲרֵי
הַמַּגֵּפָה וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל אֶלְעָזָר
בֶּן־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן לֵאמֹר׃ שְׂאוּ אֶת־רֹאשׁ
כָּל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה
וָמַעְלָה לְבֵית אֲבֹתָם כָּל־יֹצֵא צָבָא בְּיִשְׂרָאֵל׃
וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה וְאֶלְעָזָר הַכֹּהֵן אֹתָם בְּעַרְבֹת
מוֹאָב עַל־יַרְדֵּן יְרֵחוֹ לֵאמֹר׃ מִבֶּן עֶשְׂרִים
שָׁנָה וָמָעְלָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה וּבְנֵי
יִשְׂרָאֵל הַיֹּצְאִים מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם׃

וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶל־רָאשֵׁי הַמַּטּוֹת לִבְנֵי
יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר צִוָּה
יְהוָה׃ אִישׁ כִּי־יִדֹּר נֶדֶר לַיהוָה אוֹ־הִשָּׁבַע
שְׁבֻעָה לֶאְסֹר אִסָּר עַל־נַפְשׁוֹ לֹא יַחֵל דְּבָרוֹ
כְּכָל־הַיֹּצֵא מִפִּיו יַעֲשֶׂה׃ וְאִשָּׁה כִּי־תִדֹּר
נֶדֶר לַיהוָה וְאָסְרָה אִסָּר בְּבֵית אָבִיהָ בִּנְעֻרֶיהָ׃
וְשָׁמַע אָבִיהָ אֶת־נִדְרָהּ וֶאֱסָרָהּ אֲשֶׁר אָסְרָה
עַל־נַפְשָׁהּ וְהֶחֱרִישׁ לָהּ אָבִיהָ וְקָמוּ כָּל־
נְדָרֶיהָ וְכָל־אִסָּר אֲשֶׁר־אָסְרָה עַל־נַפְשָׁהּ
יָקוּם׃ וְאִם־הֵנִיא אָבִיהָ אֹתָהּ בְּיוֹם שָׁמְעוֹ כָּל־
נְדָרֶיהָ וֶאֱסָרֶיהָ אֲשֶׁר־אָסְרָה עַל־נַפְשָׁהּ לֹא
יָקוּם וַיהוָה יִסְלַח־לָהּ כִּי־הֵנִיא אָבִיהָ אֹתָהּ׃
וְאִם־הָיוֹ תִהְיֶה לְאִישׁ וּנְדָרֶיהָ עָלֶיהָ אוֹ
מִבְטָא שְׂפָתֶיהָ אֲשֶׁר אָסְרָה עַל־נַפְשָׁהּ׃
וְשָׁמַע אִישָׁהּ בְּיוֹם שָׁמְעוֹ וְהֶחֱרִישׁ לָהּ וְקָמוּ
נְדָרֶיהָ וֶאֱסָרֶהָ אֲשֶׁר־אָסְרָה עַל־נַפְשָׁהּ
יָקֻמוּ׃ וְאִם בְּיוֹם שְׁמֹעַ אִישָׁהּ יָנִיא אוֹתָהּ
וְהֵפֵר אֶת־נִדְרָהּ אֲשֶׁר עָלֶיהָ וְאֵת מִבְטָא
שְׂפָתֶיהָ אֲשֶׁר אָסְרָה עַל־נַפְשָׁהּ וַיהוָה יִסְלַח־
לָהּ׃ לוי וְנֵדֶר אַלְמָנָה וּגְרוּשָׁה כֹּל
אֲשֶׁר־אָסְרָה עַל־נַפְשָׁהּ יָקוּם עָלֶיהָ׃ וְאִם־
בֵּית אִישָׁהּ נָדָרָה אוֹ־אָסְרָה אִסָּר עַל־נַפְשָׁהּ
בִּשְׁבֻעָה׃ וְשָׁמַע אִישָׁהּ וְהֶחֱרִשׁ לָהּ לֹא
הֵנִיא אֹתָהּ וְקָמוּ כָּל־נְדָרֶיהָ וְכָל־אִסָּר אֲשֶׁר־
אָסְרָה עַל־נַפְשָׁהּ יָקוּם׃ וְאִם־הָפֵר יָפֵר
אֹתָם אִישָׁהּ בְּיוֹם שָׁמְעוֹ כָּל־מוֹצָא שְׂפָתֶיהָ
לִנְדָרֶיהָ וּלְאִסַּר נַפְשָׁהּ לֹא יָקוּם אִישָׁהּ הֲפֵרָם
וַיהוָה יִסְלַח־לָהּ׃ ישראל כָּל־נֵדֶר וְכָל־
שְׁבֻעַת אִסָּר לְעַנֹּת נָפֶשׁ אִישָׁהּ יְקִימֶנּוּ וְאִישָׁהּ
יְפֵרֶנּוּ׃ וְאִם־הַחֲרֵשׁ יַחֲרִישׁ לָהּ אִישָׁהּ מִיּוֹם
אֶל־יוֹם וְהֵקִים אֶת־כָּל־נְדָרֶיהָ אוֹ אֶת־כָּל־
אֱסָרֶיהָ אֲשֶׁר עָלֶיהָ הֵקִים אֹתָם כִּי־הֶחֱרִשׁ
לָהּ בְּיוֹם שָׁמְעוֹ׃ וְאִם־הָפֵר יָפֵר אֹתָם אַחֲרֵי
שָׁמְעוֹ וְנָשָׂא אֶת־עֲוֺנָהּ׃ אֵלֶּה הַחֻקִּים אֲשֶׁר
צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה בֵּין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ בֵּין־אָב
לְבִתּוֹ בִּנְעֻרֶיהָ בֵּית אָבִיהָ׃

אֵלֶּה מַסְעֵי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יָצְאוּ מֵאֶרֶץ
מִצְרַיִם לְצִבְאֹתָם בְּיַד־מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן׃
וַיִּכְתֹּב מֹשֶׁה אֶת־מוֹצָאֵיהֶם לְמַסְעֵיהֶם עַל־

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר׃
זֹאת חֻקַּת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה
לֵאמֹר דַּבֵּר ׀ אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִקְחוּ אֵלֶיךָ
פָרָה אֲדֻמָּה תְּמִימָה אֲשֶׁר אֵין־בָּהּ מוּם אֲשֶׁר
לֹא־עָלָה עָלֶיהָ עֹל׃ וּנְתַתֶּם אֹתָהּ אֶל־
אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְהוֹצִיא אֹתָהּ אֶל־מִחוּץ
לַמַּחֲנֶה וְשָׁחַט אֹתָהּ לְפָנָיו׃ וְלָקַח אֶלְעָזָר
הַכֹּהֵן מִדָּמָהּ בְּאֶצְבָּעוֹ וְהִזָּה אֶל־נֹכַח פְּנֵי
אֹהֶל־מוֹעֵד מִדָּמָהּ שֶׁבַע פְּעָמִים׃ וְשָׂרַף
אֶת־הַפָּרָה לְעֵינָיו אֶת־עֹרָהּ וְאֶת־בְּשָׂרָהּ
וְאֶת־דָּמָהּ עַל־פִּרְשָׁהּ יִשְׂרֹף׃ וְלָקַח הַכֹּהֵן
עֵץ אֶרֶז וְאֵזוֹב וּשְׁנִי תוֹלָעַת וְהִשְׁלִיךְ אֶל־
תּוֹךְ שְׂרֵפַת הַפָּרָה׃ לוי וְכִבֶּס בְּגָדָיו
הַכֹּהֵן וְרָחַץ בְּשָׂרוֹ בַּמַּיִם וְאַחַר יָבֹא אֶל־
הַמַּחֲנֶה וְטָמֵא הַכֹּהֵן עַד־הָעָרֶב׃ וְהַשֹּׂרֵף
אֹתָהּ יְכַבֵּס בְּגָדָיו בַּמַּיִם וְרָחַץ בְּשָׂרוֹ בַּמָּיִם
וְטָמֵא עַד־הָעָרֶב׃ וְאָסַף ׀ אִישׁ טָהוֹר אֵת
אֵפֶר הַפָּרָה וְהִנִּיחַ מִחוּץ לַמַּחֲנֶה בְּמָקוֹם
טָהוֹר וְהָיְתָה לַעֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לְמִשְׁמֶרֶת
לְמֵי נִדָּה חַטָּאת הִוא׃ וְכִבֶּס הָאֹסֵף אֶת־
אֵפֶר הַפָּרָה אֶת־בְּגָדָיו וְטָמֵא עַד־הָעָרֶב
וְהָיְתָה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְלַגֵּר הַגָּר בְּתוֹכָם
לְחֻקַּת עוֹלָם׃ ישראל הַנֹּגֵעַ בְּמֵת לְכָל־
נֶפֶשׁ אָדָם וְטָמֵא שִׁבְעַת יָמִים׃ הוּא
יִתְחַטָּא־בוֹ בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי
יִטְהָר וְאִם־לֹא יִתְחַטָּא בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וּבַיּוֹם
הַשְּׁבִיעִי לֹא יִטְהָר׃ כָּל־הַנֹּגֵעַ בְּמֵת בְּנֶפֶשׁ
הָאָדָם אֲשֶׁר־יָמוּת וְלֹא יִתְחַטָּא אֶת־מִשְׁכַּן
יְהוָה טִמֵּא וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מִיִּשְׂרָאֵל כִּי
מֵי נִדָּה לֹא־זֹרַק עָלָיו טָמֵא יִהְיֶה עוֹד
טֻמְאָתוֹ בוֹ׃ זֹאת הַתּוֹרָה אָדָם כִּי־יָמוּת
בְּאֹהֶל כָּל־הַבָּא אֶל־הָאֹהֶל וְכָל־אֲשֶׁר בָּאֹהֶל

יִטְמָא שִׁבְעַת יָמִים׃ וְכֹל כְּלִי פָתוּחַ אֲשֶׁר
אֵין־צָמִיד פָּתִיל עָלָיו טָמֵא הוּא׃ וְכֹל אֲשֶׁר־
יִגַּע עַל־פְּנֵי הַשָּׂדֶה בַּחֲלַל־חֶרֶב אוֹ בְמֵת אוֹ־
בְעֶצֶם אָדָם אוֹ בְקָבֶר יִטְמָא שִׁבְעַת יָמִים׃
וְלָקְחוּ לַטָּמֵא מֵעֲפַר שְׂרֵפַת הַחַטָּאת וְנָתַן
עָלָיו מַיִם חַיִּים אֶל־כֶּלִי׃

וַיַּרְא בָּלָק בֶּן־צִפּוֹר אֵת כָּל־אֲשֶׁר־עָשָׂה
יִשְׂרָאֵל לָאֱמֹרִי׃ וַיָּגָר מוֹאָב מִפְּנֵי
הָעָם מְאֹד כִּי רַב־הוּא וַיָּקָץ מוֹאָב מִפְּנֵי בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמֶר מוֹאָב אֶל־זִקְנֵי מִדְיָן עַתָּה
יְלַחֲכוּ הַקָּהָל אֶת־כָּל־סְבִיבֹתֵינוּ כִּלְחֹךְ
הַשּׁוֹר אֵת יֶרֶק הַשָּׂדֶה וּבָלָק בֶּן־צִפּוֹר מֶלֶךְ
לְמוֹאָב בָּעֵת הַהִוא׃ לוי וַיִּשְׁלַח מַלְאָכִים
אֶל־בִּלְעָם בֶּן־בְּעוֹר פְּתוֹרָה אֲשֶׁר עַל־הַנָּהָר
אֶרֶץ בְּנֵי־עַמּוֹ לִקְרֹא־לוֹ לֵאמֹר הִנֵּה עַם יָצָא
מִמִּצְרַיִם הִנֵּה כִסָּה אֶת־עֵין הָאָרֶץ וְהוּא
יֹשֵׁב מִמֻּלִי׃ וְעַתָּה לְכָה־נָּא אָרָה־לִּי אֶת־
הָעָם הַזֶּה כִּי־עָצוּם הוּא מִמֶּנִּי אוּלַי אוּכַל
נַכֶּה־בּוֹ וַאֲגָרְשֶׁנּוּ מִן־הָאָרֶץ כִּי יָדַעְתִּי אֵת
אֲשֶׁר־תְּבָרֵךְ מְבֹרָךְ וַאֲשֶׁר תָּאֹר יוּאָר׃ וַיֵּלְכוּ
זִקְנֵי מוֹאָב וְזִקְנֵי מִדְיָן וּקְסָמִים בְּיָדָם וַיָּבֹאוּ
אֶל־בִּלְעָם וַיְדַבְּרוּ אֵלָיו דִּבְרֵי בָלָק׃ ישראל
וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם לִינוּ פֹה הַלַּיְלָה וַהֲשִׁבֹתִי
אֶתְכֶם דָּבָר כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר יְהוָה אֵלָי וַיֵּשְׁבוּ
שָׂרֵי־מוֹאָב עִם־בִּלְעָם׃ וַיָּבֹא אֱלֹהִים אֶל־
בִּלְעָם וַיֹּאמֶר מִי הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה עִמָּךְ׃
וַיֹּאמֶר בִּלְעָם אֶל־הָאֱלֹהִים בָּלָק בֶּן־צִפֹּר מֶלֶךְ
מוֹאָב שָׁלַח אֵלָי׃ הִנֵּה הָעָם הַיֹּצֵא
מִמִּצְרַיִם וַיְכַס אֶת־עֵין הָאָרֶץ עַתָּה לְכָה
קָבָה־לִּי אֹתוֹ אוּלַי אוּכַל לְהִלָּחֶם בּוֹ וְגֵרַשְׁתִּיו׃
וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־בִּלְעָם לֹא תֵלֵךְ עִמָּהֶם לֹא
תָאֹר אֶת־הָעָם כִּי בָרוּךְ הוּא׃

יְדֵיהֶם עַל־הַלְוִיִּם׃ וְהֵנִיף אַהֲרֹן אֶת־הַלְוִיִּם
תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהָיוּ
לַעֲבֹד אֶת־עֲבֹדַת יְהוָה׃ וְהַלְוִיִּם יִסְמְכוּ
אֶת־יְדֵיהֶם עַל רֹאשׁ הַפָּרִים וַעֲשֵׂה אֶת־
הָאֶחָד חַטָּאת וְאֶת־הָאֶחָד עֹלָה לַיהוָה לְכַפֵּר
עַל־הַלְוִיִּם׃ וְהַעֲמַדְתָּ אֶת־הַלְוִיִּם לִפְנֵי
אַהֲרֹן וְלִפְנֵי בָנָיו וְהֵנַפְתָּ אֹתָם תְּנוּפָה לַיהוָה׃
וְהִבְדַּלְתָּ אֶת־הַלְוִיִּם מִתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהָיוּ
לִי הַלְוִיִּם׃

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ שְׁלַח־
לְךָ אֲנָשִׁים וְיָתֻרוּ אֶת־אֶרֶץ כְּנַעַן
אֲשֶׁר־אֲנִי נֹתֵן לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל אִישׁ אֶחָד אִישׁ
אֶחָד לְמַטֵּה אֲבֹתָיו תִּשְׁלָחוּ כֹּל נָשִׂיא בָהֶם׃
וַיִּשְׁלַח אֹתָם מֹשֶׁה מִמִּדְבַּר פָּארָן עַל־פִּי יְהוָה
כֻּלָּם אֲנָשִׁים רָאשֵׁי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל הֵמָּה׃ לוי
וְאֵלֶּה שְׁמוֹתָם לְמַטֵּה רְאוּבֵן שַׁמּוּעַ בֶּן־זַכּוּר׃
לְמַטֵּה שִׁמְעוֹן שָׁפָט בֶּן־חוֹרִי׃ לְמַטֵּה יְהוּדָה
כָּלֵב בֶּן־יְפֻנֶּה׃ לְמַטֵּה יִשָּׂשכָר יִגְאָל בֶּן־
יוֹסֵף׃ לְמַטֵּה אֶפְרָיִם הוֹשֵׁעַ בִּן־נוּן׃ לְמַטֵּה
בִנְיָמִן פַּלְטִי בֶּן־רָפוּא׃ לְמַטֵּה זְבוּלֻן גַּדִּיאֵל
בֶּן־סוֹדִי׃ לְמַטֵּה יוֹסֵף לְמַטֵּה מְנַשֶּׁה גַּדִּי בֶּן־
סוּסִי׃ לְמַטֵּה דָן עַמִּיאֵל בֶּן־גְּמַלִּי׃ לְמַטֵּה
אָשֵׁר סְתוּר בֶּן־מִיכָאֵל׃ לְמַטֵּה נַפְתָּלִי נַחְבִּי
בֶּן־וָפְסִי׃ לְמַטֵּה גָד גְּאוּאֵל בֶּן־מָכִי׃ אֵלֶּה
שְׁמוֹת הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־שָׁלַח מֹשֶׁה לָתוּר אֶת־
הָאָרֶץ וַיִּקְרָא מֹשֶׁה לְהוֹשֵׁעַ בִּן־נוּן יְהוֹשֻׁעַ׃
ישראל וַיִּשְׁלַח אֹתָם מֹשֶׁה לָתוּר אֶת־אֶרֶץ
כְּנָעַן וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם עֲלוּ זֶה בַּנֶּגֶב וַעֲלִיתֶם
אֶת־הָהָר׃ וּרְאִיתֶם אֶת־הָאָרֶץ מַה־הִוא
וְאֶת־הָעָם הַיֹּשֵׁב עָלֶיהָ הֶחָזָק הוּא הֲרָפֶה
הַמְעַט הוּא אִם־רָב׃ וּמָה הָאָרֶץ אֲשֶׁר־הוּא
יֹשֵׁב בָּהּ הֲטוֹבָה הִוא אִם־רָעָה וּמָה הֶעָרִים

אֲשֶׁר־הוּא יוֹשֵׁב בָּהֵנָּה הַבְּמַחֲנִים אִם־
בְּמִבְצָרִים׃ וּמָה הָאָרֶץ הַשְּׁמֵנָה הִוא אִם־רָזָה
הֲיֵשׁ־בָּהּ עֵץ אִם־אַיִן וְהִתְחַזַּקְתֶּם וּלְקַחְתֶּם
מִפְּרִי הָאָרֶץ וְהַיָּמִים יְמֵי בִּכּוּרֵי עֲנָבִים׃

וַיִּקַּח קֹרַח בֶּן־יִצְהָר בֶּן־קְהָת בֶּן־לֵוִי וְדָתָן
וַאֲבִירָם בְּנֵי אֱלִיאָב וְאוֹן בֶּן־פֶּלֶת
בְּנֵי רְאוּבֵן׃ וַיָּקֻמוּ לִפְנֵי מֹשֶׁה וַאֲנָשִׁים
מִבְּנֵי־יִשְׂרָאֵל חֲמִשִּׁים וּמָאתָיִם נְשִׂיאֵי עֵדָה
קְרִאֵי מוֹעֵד אַנְשֵׁי־שֵׁם׃ וַיִּקָּהֲלוּ עַל־מֹשֶׁה
וְעַל־אַהֲרֹן וַיֹּאמְרוּ אֲלֵהֶם רַב־לָכֶם כִּי כָל־
הָעֵדָה כֻּלָּם קְדֹשִׁים וּבְתוֹכָם יְהוָה וּמַדּוּעַ
תִּתְנַשְּׂאוּ עַל־קְהַל יְהוָה׃ לוי וַיִּשְׁמַע
מֹשֶׁה וַיִּפֹּל עַל־פָּנָיו׃ וַיְדַבֵּר אֶל־קֹרַח וְאֶל־
כָּל־עֲדָתוֹ לֵאמֹר בֹּקֶר וְיֹדַע יְהוָה אֶת־אֲשֶׁר־
לוֹ וְאֶת־הַקָּדוֹשׁ וְהִקְרִיב אֵלָיו וְאֵת אֲשֶׁר
יִבְחַר־בּוֹ יַקְרִיב אֵלָיו׃ זֹאת עֲשׂוּ קְחוּ־לָכֶם
מַחְתּוֹת קֹרַח וְכָל־עֲדָתוֹ׃ וּתְנוּ בָהֵן אֵשׁ
וְשִׂימוּ עֲלֵיהֶן קְטֹרֶת לִפְנֵי יְהוָה מָחָר וְהָיָה
הָאִישׁ אֲשֶׁר־יִבְחַר יְהוָה הוּא הַקָּדוֹשׁ רַב־
לָכֶם בְּנֵי לֵוִי׃ ישראל וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־
קֹרַח שִׁמְעוּ־נָא בְּנֵי לֵוִי׃ הַמְעַט מִכֶּם כִּי־
הִבְדִּיל אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֶתְכֶם מֵעֲדַת יִשְׂרָאֵל
לְהַקְרִיב אֶתְכֶם אֵלָיו לַעֲבֹד אֶת־עֲבֹדַת
מִשְׁכַּן יְהוָה וְלַעֲמֹד לִפְנֵי הָעֵדָה לְשָׁרְתָם׃
וַיַּקְרֵב אֹתְךָ וְאֶת־כָּל־אַחֶיךָ בְנֵי־לֵוִי אִתָּךְ
וּבִקַּשְׁתֶּם גַּם־כְּהֻנָּה׃ לָכֵן אַתָּה וְכָל־
עֲדָתְךָ הַנֹּעָדִים עַל־יְהוָה וְאַהֲרֹן מַה־הוּא
כִּי תַלִּינוּ עָלָיו׃ וַיִּשְׁלַח מֹשֶׁה לִקְרֹא לְדָתָן
וְלַאֲבִירָם בְּנֵי אֱלִיאָב וַיֹּאמְרוּ לֹא נַעֲלֶה׃
הַמְעַט כִּי הֶעֱלִיתָנוּ מֵאֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבַשׁ
לַהֲמִיתֵנוּ בַּמִּדְבָּר כִּי־תִשְׂתָּרֵר עָלֵינוּ גַּם־
הִשְׂתָּרֵר׃

אֱלִיצוּר בֶּן־שְׁדֵיאוּר ׃ לְשִׁמְעוֹן שְׁלֻמִיאֵל בֶּן־
צוּרִי שַׁדָּי ׃ לִיהוּדָה נַחְשׁוֹן בֶּן־עַמִּינָדָב ׃
לְיִשָּׂשכָר נְתַנְאֵל בֶּן־צוּעָר ׃ לִזְבוּלֻן אֱלִיאָב
בֶּן־חֵלֹן ׃ לִבְנֵי יוֹסֵף לְאֶפְרַיִם אֱלִישָׁמָע בֶּן־
עַמִּיהוּד לִמְנַשֶּׁה גַּמְלִיאֵל בֶּן־פְּדָהצוּר ׃
לְבִנְיָמִן אֲבִידָן בֶּן־גִּדְעֹנִי ׃ לְדָן אֲחִיעֶזֶר בֶּן־
עַמִּישַׁדָּי ׃ לְאָשֵׁר פַּגְעִיאֵל בֶּן־עָכְרָן ׃ לְגָד
אֶלְיָסָף בֶּן־דְּעוּאֵל ׃ לְנַפְתָּלִי אֲחִירַע בֶּן־
עֵינָן ׃ אֵלֶּה קְרוּאֵי הָעֵדָה נְשִׂיאֵי מַטּוֹת
אֲבוֹתָם רָאשֵׁי אַלְפֵי יִשְׂרָאֵל הֵם ׃ ישראל
וַיִּקַּח מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן אֵת הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר
נִקְּבוּ בְּשֵׁמוֹת ׳ וְאֵת כָּל־הָעֵדָה הִקְהִילוּ
בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי וַיִּתְיַלְדוּ עַל־מִשְׁפְּחֹתָם
לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שֵׁמוֹת מִבֶּן
עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה לְגֻלְגְּלֹתָם ׳
כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה וַיִּפְקְדֵם
בְּמִדְבַּר סִינָי ׃

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר ׃ נָשֹׂא אֶת־
רֹאשׁ בְּנֵי גֵרְשׁוֹן גַּם־הֵם לְבֵית
אֲבֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם ׃ מִבֶּן שְׁלֹשִׁים שָׁנָה
וָמַעְלָה עַד בֶּן־חֲמִשִּׁים שָׁנָה תִּפְקֹד אוֹתָם
כָּל־הַבָּא לִצְבֹא צָבָא לַעֲבֹד עֲבֹדָה בְּאֹהֶל
מוֹעֵד ׃ זֹאת עֲבֹדַת מִשְׁפְּחֹת הַגֵּרְשֻׁנִּי לַעֲבֹד
וּלְמַשָּׂא ׃ לוי וְנָשְׂאוּ אֶת־יְרִיעֹת הַמִּשְׁכָּן וְאֶת־
אֹהֶל מוֹעֵד מִכְסֵהוּ וּמִכְסֵה הַתַּחַשׁ אֲשֶׁר־
עָלָיו מִלְמָעְלָה וְאֶת־מָסַךְ פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד ׃
וְאֵת קַלְעֵי הֶחָצֵר וְאֶת־מָסַךְ · פֶּתַח ׳ שַׁעַר
הֶחָצֵר אֲשֶׁר עַל־הַמִּשְׁכָּן וְעַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב
וְאֵת מֵיתְרֵיהֶם וְאֶת־כָּל־כְּלֵי עֲבֹדָתָם וְאֵת
כָּל־אֲשֶׁר יֵעָשֶׂה לָהֶם וְעָבָדוּ ׃ עַל־פִּי אַהֲרֹן
וּבָנָיו תִּהְיֶה כָּל־עֲבֹדַת בְּנֵי הַגֵּרְשֻׁנִּי לְכָל־
מַשָּׂאָם וּלְכֹל עֲבֹדָתָם וּפְקַדְתֶּם עֲלֵיהֶם

בְּמִשְׁמֶרֶת אֵת כָּל־מַשָּׂאָם ׃ זֹאת עֲבֹדַת
מִשְׁפְּחֹת בְּנֵי הַגֵּרְשֻׁנִּי בְּאֹהֶל מוֹעֵד
וּמִשְׁמַרְתָּם בְּיַד אִיתָמָר בֶּן־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן ׃
ישראל בְּנֵי מְרָרִי לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית־אֲבֹתָם
תִּפְקֹד אֹתָם ׃ מִבֶּן שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וָמַעְלָה
וְעַד בֶּן־חֲמִשִּׁים שָׁנָה תִּפְקְדֵם כָּל־הַבָּא לַצָּבָא
לַעֲבֹד אֶת־עֲבֹדַת אֹהֶל מוֹעֵד ׃ וְזֹאת מִשְׁמֶרֶת
מַשָּׂאָם לְכָל־עֲבֹדָתָם בְּאֹהֶל מוֹעֵד קַרְשֵׁי
הַמִּשְׁכָּן וּבְרִיחָיו וְעַמּוּדָיו וַאֲדָנָיו ׃ וְעַמּוּדֵי
הֶחָצֵר סָבִיב וְאַדְנֵיהֶם וִיתֵדֹתָם וּמֵיתְרֵיהֶם
לְכָל־כְּלֵיהֶם וּלְכֹל עֲבֹדָתָם וּבְשֵׁמֹת תִּפְקְדוּ
אֶת־כְּלֵי מִשְׁמֶרֶת מַשָּׂאָם ׃ זֹאת עֲבֹדַת
מִשְׁפְּחֹת בְּנֵי מְרָרִי לְכָל־עֲבֹדָתָם בְּאֹהֶל מוֹעֵד
בְּיַד אִיתָמָר בֶּן־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן ׳

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר ׃ דַּבֵּר אֶל־
אַהֲרֹן וְאָמַרְתָּ אֵלָיו בְּהַעֲלֹתְךָ אֶת־
הַנֵּרֹת אֶל־מוּל פְּנֵי הַמְּנוֹרָה יָאִירוּ שִׁבְעַת
הַנֵּרוֹת ׳ וַיַּעַשׂ כֵּן אַהֲרֹן אֶל־מוּל פְּנֵי
הַמְּנוֹרָה הֶעֱלָה נֵרֹתֶיהָ כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־
מֹשֶׁה ׃ וְזֶה מַעֲשֵׂה הַמְּנֹרָה מִקְשָׁה זָהָב
עַד־יְרֵכָהּ עַד־פִּרְחָהּ מִקְשָׁה הִוא כַּמַּרְאֶה
אֲשֶׁר הֶרְאָה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה כֵּן עָשָׂה אֶת־
הַמְּנֹרָה ׃ לוי וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה
לֵּאמֹר ׃ קַח אֶת־הַלְוִיִּם מִתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְטִהַרְתָּ אֹתָם ׃ וְכֹה־תַעֲשֶׂה לָהֶם לְטַהֲרָם
הַזֵּה עֲלֵיהֶם מֵי חַטָּאת וְהֶעֱבִירוּ תַעַר עַל־כָּל־
בְּשָׂרָם וְכִבְּסוּ בִגְדֵיהֶם וְהִטֶּהָרוּ ׃ וְלָקְחוּ
פַּר בֶּן־בָּקָר וּמִנְחָתוֹ סֹלֶת בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן וּפַר
שֵׁנִי בֶן־בָּקָר תִּקַּח לְחַטָּאת ׃ וְהִקְרַבְתָּ אֶת־
הַלְוִיִּם לִפְנֵי אֹהֶל מוֹעֵד וְהִקְהַלְתָּ אֶת־כָּל־
עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ׃ ישראל וְהִקְרַבְתָּ אֶת־
הַלְוִיִּם לִפְנֵי יְהוָה וְסָמְכוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת

וְלֹא יְחַלֵּל אֵת מִקְדַּשׁ אֱלֹהָיו כִּי נֵזֶר שֶׁמֶן
מִשְׁחַת אֱלֹהָיו עָלָיו אֲנִי יְהוָה׃ ישראל
וְהוּא אִשָּׁה בִבְתוּלֶיהָ יִקָּח׃ אַלְמָנָה וּגְרוּשָׁה
וַחֲלָלָה זֹנָה אֶת־אֵלֶּה לֹא יִקָּח כִּי אִם־
בְּתוּלָה מֵעַמָּיו יִקַּח אִשָּׁה׃ וְלֹא־יְחַלֵּל זַרְעוֹ
בְּעַמָּיו כִּי אֲנִי יְהוָה מְקַדְּשׁוֹ׃

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בְּהַר סִינַי לֵאמֹר׃
דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ
אֲלֵהֶם כִּי תָבֹאוּ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן
לָכֶם וְשָׁבְתָה הָאָרֶץ שַׁבָּת לַיהוָה׃ שֵׁשׁ שָׁנִים
תִּזְרַע שָׂדֶךָ וְשֵׁשׁ שָׁנִים תִּזְמֹר כַּרְמֶךָ וְאָסַפְתָּ
אֶת־תְּבוּאָתָהּ׃ לוי וּבַשָּׁנָה הַשְּׁבִיעִת
שַׁבַּת שַׁבָּתוֹן יִהְיֶה לָאָרֶץ שַׁבָּת לַיהוָה שָׂדְךָ
לֹא תִזְרָע וְכַרְמְךָ לֹא תִזְמֹר׃ אֵת סְפִיחַ
קְצִירְךָ לֹא תִקְצוֹר וְאֶת־עִנְּבֵי נְזִירֶךָ לֹא
תִבְצֹר שְׁנַת שַׁבָּתוֹן יִהְיֶה לָאָרֶץ׃ וְהָיְתָה
שַׁבַּת הָאָרֶץ לָכֶם לְאָכְלָה לְךָ וּלְעַבְדְּךָ
וְלַאֲמָתֶךָ וְלִשְׂכִירְךָ וּלְתוֹשָׁבְךָ הַגָּרִים עִמָּךְ׃
וְלִבְהֶמְתְּךָ וְלַחַיָּה אֲשֶׁר בְּאַרְצֶךָ תִּהְיֶה כָל־
תְּבוּאָתָהּ לֶאֱכֹל׃ ישראל וְסָפַרְתָּ לְךָ
שֶׁבַע שַׁבְּתֹת שָׁנִים שֶׁבַע שָׁנִים שֶׁבַע פְּעָמִים
וְהָיוּ לְךָ יְמֵי שֶׁבַע שַׁבְּתֹת הַשָּׁנִים תֵּשַׁע
וְאַרְבָּעִים שָׁנָה׃ וְהַעֲבַרְתָּ שׁוֹפַר תְּרוּעָה
בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִעִי בֶּעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ בְּיוֹם הַכִּפֻּרִים
תַּעֲבִירוּ שׁוֹפָר בְּכָל־אַרְצְכֶם׃ וְקִדַּשְׁתֶּם
אֵת שְׁנַת הַחֲמִשִּׁים שָׁנָה וּקְרָאתֶם דְּרוֹר
בָּאָרֶץ לְכָל־יֹשְׁבֶיהָ יוֹבֵל הִוא תִּהְיֶה לָכֶם
וְשַׁבְתֶּם אִישׁ אֶל־אֲחֻזָּתוֹ וְאִישׁ אֶל־מִשְׁפַּחְתּוֹ
תָּשֻׁבוּ׃ יוֹבֵל הִוא שְׁנַת הַחֲמִשִּׁים שָׁנָה
תִּהְיֶה לָכֶם לֹא תִזְרָעוּ וְלֹא תִקְצְרוּ אֶת־
סְפִיחֶיהָ וְלֹא תִבְצְרוּ אֶת־נְזִרֶיהָ׃ כִּי יוֹבֵל
הִוא קֹדֶשׁ תִּהְיֶה לָכֶם מִן־הַשָּׂדֶה תֹּאכְלוּ אֶת־

תְּבוּאָתָהּ׃ בִּשְׁנַת הַיּוֹבֵל הַזֹּאת תָּשֻׁבוּ
אִישׁ אֶל־אֲחֻזָּתוֹ׃

אִם־בְּחֻקֹּתַי תֵּלֵכוּ וְאֶת־מִצְוֹתַי תִּשְׁמְרוּ
וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם׃ וְנָתַתִּי גִשְׁמֵיכֶם בְּעִתָּם
וְנָתְנָה הָאָרֶץ יְבוּלָהּ וְעֵץ הַשָּׂדֶה יִתֵּן פִּרְיוֹ׃
וְהִשִּׂיג לָכֶם דַּיִשׁ אֶת־בָּצִיר וּבָצִיר יַשִּׂיג אֶת־
זָרַע וַאֲכַלְתֶּם לַחְמְכֶם לָשֹׂבַע וִישַׁבְתֶּם לָבֶטַח
בְּאַרְצְכֶם׃ לוי וְנָתַתִּי שָׁלוֹם בָּאָרֶץ
וּשְׁכַבְתֶּם וְאֵין מַחֲרִיד וְהִשְׁבַּתִּי חַיָּה רָעָה
מִן־הָאָרֶץ וְחֶרֶב לֹא־תַעֲבֹר בְּאַרְצְכֶם׃
וּרְדַפְתֶּם אֶת־אֹיְבֵיכֶם וְנָפְלוּ לִפְנֵיכֶם לֶחָרֶב׃
וְרָדְפוּ מִכֶּם חֲמִשָּׁה מֵאָה וּמֵאָה מִכֶּם רְבָבָה
יִרְדֹּפוּ וְנָפְלוּ אֹיְבֵיכֶם לִפְנֵיכֶם לֶחָרֶב׃ וּפָנִיתִי
אֲלֵיכֶם וְהִפְרֵיתִי אֶתְכֶם וְהִרְבֵּיתִי אֶתְכֶם
וַהֲקִימֹתִי אֶת־בְּרִיתִי אִתְּכֶם׃ ישראל
וַאֲכַלְתֶּם יָשָׁן נוֹשָׁן וְיָשָׁן מִפְּנֵי חָדָשׁ תּוֹצִיאוּ׃
וְנָתַתִּי מִשְׁכָּנִי בְּתוֹכְכֶם וְלֹא־תִגְעַל נַפְשִׁי
אֶתְכֶם׃ וְהִתְהַלַּכְתִּי בְּתוֹכְכֶם וְהָיִיתִי לָכֶם
לֵאלֹהִים וְאַתֶּם תִּהְיוּ־לִי לְעָם׃ אֲנִי יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
מִהְיֹת לָהֶם עֲבָדִים וָאֶשְׁבֹּר מֹטֹת עֻלְּכֶם וָאוֹלֵךְ
אֶתְכֶם קוֹמְמִיּוּת׃

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בְּמִדְבַּר סִינַי
בְּאֹהֶל מוֹעֵד בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי
בַּשָּׁנָה הַשֵּׁנִית לְצֵאתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לֵאמֹר׃
שְׂאוּ אֶת־רֹאשׁ כָּל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שֵׁמוֹת כָּל־
זָכָר לְגֻלְגְּלֹתָם׃ מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה
כָּל־יֹצֵא צָבָא בְּיִשְׂרָאֵל תִּפְקְדוּ אֹתָם לְצִבְאֹתָם
אַתָּה וְאַהֲרֹן׃ וְאִתְּכֶם יִהְיוּ אִישׁ אִישׁ לַמַּטֶּה
אִישׁ רֹאשׁ לְבֵית־אֲבֹתָיו הוּא׃ לוי וְאֵלֶּה
שְׁמוֹת הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר יַעַמְדוּ אִתְּכֶם לִרְאוּבֵן

וּבְעַד בֵּיתוֹ וְשָׁחַט אֶת־פַּר הַחַטָּאת אֲשֶׁר־לוֹ׃
ישראל וְלָקַח מְלֹא־הַמַּחְתָּה גַּחֲלֵי־אֵשׁ
מֵעַל הַמִּזְבֵּחַ מִלִּפְנֵי יְהוָה וּמְלֹא חָפְנָיו קְטֹרֶת
סַמִּים דַּקָּה וְהֵבִיא מִבֵּית לַפָּרֹכֶת׃ וְנָתַן
אֶת־הַקְּטֹרֶת עַל־הָאֵשׁ לִפְנֵי יְהוָה וְכִסָּה ׀
עֲנַן הַקְּטֹרֶת אֶת־הַכַּפֹּרֶת אֲשֶׁר עַל־הָעֵדוּת
וְלֹא יָמוּת׃ וְלָקַח מִדַּם הַפָּר וְהִזָּה בְאֶצְבָּעוֹ
עַל־פְּנֵי הַכַּפֹּרֶת קֵדְמָה וְלִפְנֵי הַכַּפֹּרֶת יַזֶּה
שֶׁבַע־פְּעָמִים מִן־הַדָּם בְּאֶצְבָּעוֹ׃ וְשָׁחַט אֶת־
שְׂעִיר הַחַטָּאת אֲשֶׁר לָעָם וְהֵבִיא
אֶת־דָּמוֹ אֶל־מִבֵּית לַפָּרֹכֶת וְעָשָׂה אֶת־דָּמוֹ
כַּאֲשֶׁר עָשָׂה לְדַם הַפָּר וְהִזָּה אֹתוֹ עַל־
הַכַּפֹּרֶת וְלִפְנֵי הַכַּפֹּרֶת׃ וְכִפֶּר עַל־הַקֹּדֶשׁ
מִטֻּמְאֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּמִפִּשְׁעֵיהֶם לְכָל־
חַטֹּאתָם וְכֵן יַעֲשֶׂה לְאֹהֶל מוֹעֵד הַשֹּׁכֵן אִתָּם
בְּתוֹךְ טֻמְאֹתָם׃ וְכָל־אָדָם לֹא־יִהְיֶה ׀ בְּאֹהֶל
מוֹעֵד בְּבֹאוֹ לְכַפֵּר בַּקֹּדֶשׁ עַד־צֵאתוֹ וְכִפֶּר
בַּעֲדוֹ וּבְעַד בֵּיתוֹ וּבְעַד כָּל־קְהַל יִשְׂרָאֵל׃

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ דַּבֵּר אֶל־
כָּל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ
אֲלֵהֶם קְדֹשִׁים תִּהְיוּ כִּי קָדוֹשׁ אֲנִי יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם׃ אִישׁ אִמּוֹ וְאָבִיו תִּירָאוּ וְאֶת־
שַׁבְּתֹתַי תִּשְׁמֹרוּ אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ אַל־
תִּפְנוּ אֶל־הָאֱלִילִם וֵאלֹהֵי מַסֵּכָה לֹא תַעֲשׂוּ
לָכֶם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ לוי וְכִי תִזְבְּחוּ
זֶבַח שְׁלָמִים לַיהוָה לִרְצֹנְכֶם תִּזְבָּחֻהוּ׃
בְּיוֹם זִבְחֲכֶם יֵאָכֵל וּמִמָּחֳרָת וְהַנּוֹתָר עַד־יוֹם
הַשְּׁלִישִׁי בָּאֵשׁ יִשָּׂרֵף׃ וְאִם הֵאָכֹל יֵאָכֵל
בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי פִּגּוּל הוּא לֹא יֵרָצֶה׃ וְאֹכְלָיו
עֲוֺנוֹ יִשָּׂא כִּי־אֶת־קֹדֶשׁ יְהוָה חִלֵּל וְנִכְרְתָה
הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מֵעַמֶּיהָ׃ וּבְקֻצְרְכֶם אֶת־קְצִיר
אַרְצְכֶם לֹא תְכַלֶּה פְּאַת שָׂדְךָ לִקְצֹר וְלֶקֶט

קְצִירְךָ לֹא תְלַקֵּט׃ וְכַרְמְךָ לֹא תְעוֹלֵל
וּפֶרֶט כַּרְמְךָ לֹא תְלַקֵּט לֶעָנִי וְלַגֵּר תַּעֲזֹב
אֹתָם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ ישראל לֹא
תִּגְנֹבוּ וְלֹא־תְכַחֲשׁוּ וְלֹא תְשַׁקְּרוּ אִישׁ
בַּעֲמִיתוֹ׃ וְלֹא־תִשָּׁבְעוּ בִשְׁמִי לַשָּׁקֶר
וְחִלַּלְתָּ אֶת־שֵׁם אֱלֹהֶיךָ אֲנִי יְהוָה׃ לֹא־
תַעֲשֹׁק אֶת־רֵעֲךָ וְלֹא תִגְזֹל לֹא־תָלִין פְּעֻלַּת
שָׂכִיר אִתְּךָ עַד־בֹּקֶר׃ לֹא־תְקַלֵּל חֵרֵשׁ
וְלִפְנֵי עִוֵּר לֹא תִתֵּן מִכְשֹׁל וְיָרֵאתָ מֵּאֱלֹהֶיךָ
אֲנִי יְהוָה׃

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה אֱמֹר אֶל־
הַכֹּהֲנִים בְּנֵי אַהֲרֹן וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם
לְנֶפֶשׁ לֹא־יִטַּמָּא בְּעַמָּיו׃ כִּי אִם־לִשְׁאֵרוֹ
הַקָּרֹב אֵלָיו לְאִמּוֹ וּלְאָבִיו וְלִבְנוֹ וּלְבִתּוֹ
וּלְאָחִיו׃ וְלַאֲחֹתוֹ הַבְּתוּלָה הַקְּרוֹבָה
אֵלָיו אֲשֶׁר לֹא־הָיְתָה לְאִישׁ לָהּ יִטַּמָּא׃
לֹא יִטַּמָּא בַּעַל בְּעַמָּיו לְהֵחַלּוֹ׃ לֹא־יִקְרְחָה
קָרְחָה בְּרֹאשָׁם וּפְאַת זְקָנָם לֹא יְגַלֵּחוּ
וּבִבְשָׂרָם לֹא יִשְׂרְטוּ שָׂרָטֶת׃ קְדֹשִׁים
יִהְיוּ לֵאלֹהֵיהֶם וְלֹא יְחַלְּלוּ שֵׁם אֱלֹהֵיהֶם כִּי
אֶת־אִשֵּׁי יְהוָה לֶחֶם אֱלֹהֵיהֶם הֵם מַקְרִיבִם
וְהָיוּ קֹדֶשׁ׃ לוי אִשָּׁה זֹנָה וַחֲלָלָה לֹא יִקָּחוּ
וְאִשָּׁה גְּרוּשָׁה מֵאִישָׁהּ לֹא יִקָּחוּ כִּי־קָדֹשׁ
הוּא לֵאלֹהָיו׃ וְקִדַּשְׁתּוֹ כִּי־אֶת־לֶחֶם אֱלֹהֶיךָ
הוּא מַקְרִיב קָדֹשׁ יִהְיֶה־לָּךְ כִּי קָדוֹשׁ אֲנִי
יְהוָה מְקַדִּשְׁכֶם׃ וּבַת אִישׁ כֹּהֵן כִּי תֵחֵל
לִזְנוֹת אֶת־אָבִיהָ הִיא מְחַלֶּלֶת בָּאֵשׁ תִּשָּׂרֵף׃
וְהַכֹּהֵן הַגָּדוֹל מֵאֶחָיו אֲשֶׁר־יוּצַק עַל־רֹאשׁוֹ ׀
שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וּמִלֵּא אֶת־יָדוֹ לִלְבֹּשׁ אֶת־
הַבְּגָדִים אֶת־רֹאשׁוֹ לֹא יִפְרָע וּבְגָדָיו לֹא
יִפְרֹם׃ וְעַל כָּל־נַפְשֹׁת מֵת לֹא יָבֹא לְאָבִיו
וּלְאִמּוֹ לֹא יִטַּמָּא׃ וּמִן־הַמִּקְדָּשׁ לֹא יֵצֵא

מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר׃ אָדָם כִּי־יִהְיֶה
בְעוֹר־בְּשָׂרוֹ שְׂאֵת אוֹ־סַפַּחַת אוֹ בַהֶרֶת וְהָיָה
בְעוֹר־בְּשָׂרוֹ לְנֶגַע צָרָעַת וְהוּבָא אֶל־אַהֲרֹן
הַכֹּהֵן אוֹ אֶל־אַחַד מִבָּנָיו הַכֹּהֲנִים׃ וְרָאָה
הַכֹּהֵן אֶת־הַנֶּגַע בְּעוֹר־הַבָּשָׂר וְשֵׂעָר בַּנֶּגַע
הָפַךְ לָבָן וּמַרְאֵה הַנֶּגַע עָמֹק מֵעוֹר בְּשָׂרוֹ
נֶגַע צָרַעַת הוּא וְרָאָהוּ הַכֹּהֵן וְטִמֵּא אֹתוֹ׃
וְאִם־בַּהֶרֶת לְבָנָה הִוא בְּעוֹר בְּשָׂרוֹ וְעָמֹק
אֵין־מַרְאֶהָ מִן־הָעוֹר וּשְׂעָרָה לֹא־הָפַךְ לָבָן
וְהִסְגִּיר הַכֹּהֵן אֶת־הַנֶּגַע שִׁבְעַת יָמִים׃ וְרָאָהוּ
הַכֹּהֵן בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וְהִנֵּה הַנֶּגַע עָמַד בְּעֵינָיו
לֹא־פָשָׂה הַנֶּגַע בָּעוֹר וְהִסְגִּירוֹ הַכֹּהֵן שִׁבְעַת
יָמִים שֵׁנִית׃

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ זֹאת
תִּהְיֶה תּוֹרַת הַמְּצֹרָע בְּיוֹם
טָהֳרָתוֹ וְהוּבָא אֶל־הַכֹּהֵן׃ וְיָצָא הַכֹּהֵן אֶל־
מִחוּץ לַמַּחֲנֶה וְרָאָה הַכֹּהֵן וְהִנֵּה נִרְפָּא נֶגַע־
הַצָּרַעַת מִן־הַצָּרוּעַ׃ וְצִוָּה הַכֹּהֵן וְלָקַח
לַמִּטַּהֵר שְׁתֵּי־צִפֳּרִים חַיּוֹת טְהֹרוֹת וְעֵץ אֶרֶז
וּשְׁנִי תוֹלַעַת וְאֵזֹב׃ וְצִוָּה הַכֹּהֵן וְשָׁחַט אֶת־
הַצִּפּוֹר הָאֶחָת אֶל־כְּלִי־חֶרֶשׂ עַל־מַיִם חַיִּים׃
לוי אֶת־הַצִּפֹּר הַחַיָּה יִקַּח אֹתָהּ וְאֶת־עֵץ
הָאֶרֶז וְאֶת־שְׁנִי הַתּוֹלַעַת וְאֶת־הָאֵזֹב וְטָבַל
אוֹתָם וְאֵת הַצִּפֹּר הַחַיָּה בְּדַם הַצִּפֹּר הַשְּׁחֻטָה
עַל הַמַּיִם הַחַיִּים׃ וְהִזָּה עַל הַמִּטַּהֵר מִן־
הַצָּרַעַת שֶׁבַע פְּעָמִים וְטִהֲרוֹ וְשִׁלַּח אֶת־
הַצִּפֹּר הַחַיָּה עַל־פְּנֵי הַשָּׂדֶה׃ וְכִבֶּס הַמִּטַּהֵר
אֶת־בְּגָדָיו וְגִלַּח אֶת־כָּל־שְׂעָרוֹ וְרָחַץ בַּמַּיִם
וְטָהֵר וְאַחַר יָבוֹא אֶל־הַמַּחֲנֶה וְיָשַׁב מִחוּץ
לְאָהֳלוֹ שִׁבְעַת יָמִים׃ וְהָיָה בַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי
יְגַלַּח אֶת־כָּל־שְׂעָרוֹ אֶת־רֹאשׁוֹ וְאֶת־זְקָנוֹ
וְאֵת גַּבֹּת עֵינָיו וְאֶת־כָּל־שְׂעָרוֹ יְגַלֵּחַ וְכִבֶּס

אֶת־בְּגָדָיו וְרָחַץ אֶת־בְּשָׂרוֹ בַּמַּיִם וְטָהֵר׃
ישראל וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי יִקַּח שְׁנֵי־כְבָשִׂים
תְּמִימִם וְכַבְשָׂה אַחַת בַּת־שְׁנָתָהּ תְּמִימָה
וּשְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן
וְלֹג אֶחָד שָׁמֶן׃ וְהֶעֱמִיד הַכֹּהֵן הַמְטַהֵר אֵת
הָאִישׁ הַמִּטַּהֵר וְאֹתָם לִפְנֵי יְהוָה פֶּתַח אֹהֶל
מוֹעֵד׃ וְלָקַח הַכֹּהֵן אֶת־הַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד
וְהִקְרִיב אֹתוֹ לְאָשָׁם וְאֶת־לֹג הַשָּׁמֶן וְהֵנִיף אֹתָם
תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה׃

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה אַחֲרֵי מוֹת שְׁנֵי בְּנֵי
אַהֲרֹן בְּקָרְבָתָם לִפְנֵי־יְהוָה וַיָּמֻתוּ׃
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה דַּבֵּר אֶל־אַהֲרֹן אָחִיךָ
וְאַל־יָבֹא בְכָל־עֵת אֶל־הַקֹּדֶשׁ מִבֵּית לַפָּרֹכֶת
אֶל־פְּנֵי הַכַּפֹּרֶת אֲשֶׁר עַל־הָאָרֹן וְלֹא יָמוּת כִּי
בֶּעָנָן אֵרָאֶה עַל־הַכַּפֹּרֶת׃ בְּזֹאת יָבֹא אַהֲרֹן
אֶל־הַקֹּדֶשׁ בְּפַר בֶּן־בָּקָר לְחַטָּאת וְאַיִל
לְעֹלָה׃ כְּתֹנֶת־בַּד קֹדֶשׁ יִלְבָּשׁ וּמִכְנְסֵי־בַד
יִהְיוּ עַל־בְּשָׂרוֹ וּבְאַבְנֵט בַּד יַחְגֹּר וּבְמִצְנֶפֶת
בַּד יִצְנֹף בִּגְדֵי־קֹדֶשׁ הֵם וְרָחַץ בַּמַּיִם אֶת־
בְּשָׂרוֹ וּלְבֵשָׁם׃ וּמֵאֵת עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
יִקַּח שְׁנֵי־שְׂעִירֵי עִזִּים לְחַטָּאת וְאַיִל אֶחָד
לְעֹלָה׃ וְהִקְרִיב אַהֲרֹן אֶת־פַּר הַחַטָּאת
אֲשֶׁר־לוֹ וְכִפֶּר בַּעֲדוֹ וּבְעַד בֵּיתוֹ׃ לוי
וְלָקַח אֶת־שְׁנֵי הַשְּׂעִירִם וְהֶעֱמִיד אֹתָם לִפְנֵי
יְהוָה פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד׃ וְנָתַן אַהֲרֹן עַל־
שְׁנֵי הַשְּׂעִירִם גֹּרָלוֹת גּוֹרָל אֶחָד לַיהוָה
וְגוֹרָל אֶחָד לַעֲזָאזֵל׃ וְהִקְרִיב אַהֲרֹן אֶת־
הַשָּׂעִיר אֲשֶׁר עָלָה עָלָיו הַגּוֹרָל לַיהוָה וְעָשָׂהוּ
חַטָּאת׃ וְהַשָּׂעִיר אֲשֶׁר עָלָה עָלָיו הַגּוֹרָל
לַעֲזָאזֵל יָעֳמַד־חַי לִפְנֵי יְהוָה לְכַפֵּר עָלָיו
לְשַׁלַּח אֹתוֹ לַעֲזָאזֵל הַמִּדְבָּרָה׃ וְהִקְרִיב
אַהֲרֹן אֶת־פַּר הַחַטָּאת אֲשֶׁר לוֹ וְכִפֶּר בַּעֲדוֹ

בַּבֹּקֶר וְעָרַךְ עָלֶיהָ הָעֹלָה וְהִקְטִיר עָלֶיהָ
חֶלְבֵי הַשְּׁלָמִים׃ אֵשׁ תָּמִיד תּוּקַד עַל־הַמִּזְבֵּחַ
לֹא תִכְבֶּה׃ ישראל וְזֹאת תּוֹרַת הַמִּנְחָה
הַקְרֵב אֹתָהּ בְּנֵי־אַהֲרֹן לִפְנֵי יְהוָֹה אֶל־פְּנֵי
הַמִּזְבֵּחַ׃ וְהֵרִים מִמֶּנּוּ בְּקֻמְצוֹ מִסֹּלֶת הַמִּנְחָה
וּמִשַּׁמְנָהּ וְאֵת כָּל־הַלְּבֹנָה אֲשֶׁר עַל־הַמִּנְחָה
וְהִקְטִיר הַמִּזְבֵּחַ רֵיחַ נִיחֹחַ אַזְכָּרָתָהּ לַיהוָֹה׃
וְהַנּוֹתֶרֶת מִמֶּנָּה יֹאכְלוּ אַהֲרֹן וּבָנָיו מַצּוֹת
תֵּאָכֵל בְּמָקוֹם קָדֹשׁ בַּחֲצַר אֹהֶל־מוֹעֵד
יֹאכְלוּהָ׃ לֹא תֵאָפֶה חָמֵץ חֶלְקָם נָתַתִּי אֹתָהּ
מֵאִשָּׁי קֹדֶשׁ קָדָשִׁים הִוא כַּחַטָּאת וְכָאָשָׁם׃
כָּל־זָכָר בִּבְנֵי אַהֲרֹן יֹאכְלֶנָּה חָק־עוֹלָם
לְדֹרֹתֵיכֶם מֵאִשֵּׁי יְהוָֹה כֹּל אֲשֶׁר־יִגַּע בָּהֶם
יִקְדָּשׁ׃

וַיְהִי בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי קָרָא מֹשֶׁה לְאַהֲרֹן
וּלְבָנָיו וּלְזִקְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמֶר
אֶל־אַהֲרֹן קַח־לְךָ עֵגֶל בֶּן־בָּקָר לְחַטָּאת וְאַיִל
לְעֹלָה תְּמִימִם וְהַקְרֵב לִפְנֵי יְהוָֹה׃ וְאֶל־בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל תְּדַבֵּר לֵאמֹר קְחוּ שְׂעִיר־עִזִּים
לְחַטָּאת וְעֵגֶל וָכֶבֶשׂ בְּנֵי־שָׁנָה תְּמִימִם
לְעֹלָה׃ וְשׁוֹר וָאַיִל לִשְׁלָמִים לִזְבֹּחַ לִפְנֵי
יְהוָֹה וּמִנְחָה בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן כִּי הַיּוֹם יְהוָֹה
נִרְאָה אֲלֵיכֶם׃ וַיִּקְחוּ אֵת אֲשֶׁר צִוָּה מֹשֶׁה
אֶל־פְּנֵי אֹהֶל מוֹעֵד וַיִּקְרְבוּ כָּל־הָעֵדָה וַיַּעַמְדוּ
לִפְנֵי יְהוָֹה׃ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר־
צִוָּה יְהוָֹה תַּעֲשׂוּ וְיֵרָא אֲלֵיכֶם כְּבוֹד יְהוָֹה׃
לוי וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־אַהֲרֹן קְרַב אֶל־הַמִּזְבֵּחַ
וַעֲשֵׂה אֶת־חַטָּאתְךָ וְאֶת־עֹלָתֶךָ וְכַפֵּר בַּעַדְךָ
וּבְעַד הָעָם וַעֲשֵׂה אֶת־קָרְבַּן הָעָם וְכַפֵּר
בַּעֲדָם כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָֹה׃ וַיִּקְרַב אַהֲרֹן אֶל־
הַמִּזְבֵּחַ וַיִּשְׁחַט אֶת־עֵגֶל הַחַטָּאת אֲשֶׁר־לוֹ׃
וַיַּקְרִבוּ בְּנֵי אַהֲרֹן אֶת־הַדָּם אֵלָיו וַיִּטְבֹּל

אֶצְבָּעוֹ בַּדָּם וַיִּתֵּן עַל־קַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ וְאֶת־
הַדָּם יָצַק אֶל־יְסוֹד הַמִּזְבֵּחַ׃ וְאֶת־הַחֵלֶב
וְאֶת־הַכְּלָיֹת וְאֶת־הַיֹּתֶרֶת מִן־הַכָּבֵד מִן־
הַחַטָּאת הִקְטִיר הַמִּזְבֵּחָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָֹה
אֶת־מֹשֶׁה׃ ישראל וְאֶת־הַבָּשָׂר וְאֶת־הָעוֹר
שָׂרַף בָּאֵשׁ מִחוּץ לַמַּחֲנֶה׃ וַיִּשְׁחַט אֶת־
הָעֹלָה וַיַּמְצִאוּ בְּנֵי אַהֲרֹן אֵלָיו אֶת־הַדָּם
וַיִּזְרְקֵהוּ עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב׃ וְאֶת־הָעֹלָה
הִמְצִיאוּ אֵלָיו לִנְתָחֶיהָ וְאֶת־הָרֹאשׁ וַיַּקְטֵר
עַל־הַמִּזְבֵּחַ׃ וַיִּרְחַץ אֶת־הַקֶּרֶב וְאֶת־הַכְּרָעָיִם
וַיַּקְטֵר עַל־הָעֹלָה הַמִּזְבֵּחָה׃ וַיַּקְרֵב אֵת
קָרְבַּן הָעָם וַיִּקַּח אֶת־שְׂעִיר הַחַטָּאת אֲשֶׁר
לָעָם וַיִּשְׁחָטֵהוּ וַיְחַטְּאֵהוּ כָּרִאשׁוֹן׃ וַיַּקְרֵב
אֶת־הָעֹלָה וַיַּעֲשֶׂהָ כַּמִּשְׁפָּט׃

וַיְדַבֵּר יְהוָֹה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ דַּבֵּר
אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר אִשָּׁה כִּי
תַזְרִיעַ וְיָלְדָה זָכָר וְטָמְאָה שִׁבְעַת יָמִים כִּימֵי
נִדַּת דְּוֹתָהּ תִּטְמָא׃ וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי יִמּוֹל
בְּשַׂר עָרְלָתוֹ׃ וּשְׁלֹשִׁים יוֹם וּשְׁלֹשֶׁת יָמִים
תֵּשֵׁב בִּדְמֵי טָהֳרָה בְּכָל־קֹדֶשׁ לֹא־תִגָּע וְאֶל־
הַמִּקְדָּשׁ לֹא תָבֹא עַד־מְלֹאת יְמֵי טָהֳרָהּ׃
לוי וְאִם־נְקֵבָה תֵלֵד וְטָמְאָה שְׁבֻעַיִם
כְּנִדָּתָהּ וְשִׁשִּׁים יוֹם וְשֵׁשֶׁת יָמִים תֵּשֵׁב
עַל־דְּמֵי טָהֳרָה׃ וּבִמְלֹאת יְמֵי טָהֳרָהּ לְבֵן
אוֹ לְבַת תָּבִיא כֶּבֶשׂ בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה וּבֶן־יוֹנָה
אוֹ־תֹר לְחַטָּאת אֶל־פֶּתַח אֹהֶל־מוֹעֵד אֶל־
הַכֹּהֵן׃ וְהִקְרִיבוֹ לִפְנֵי יְהוָֹה וְכִפֶּר עָלֶיהָ
וְטָהֲרָה מִמְּקֹר דָּמֶיהָ זֹאת תּוֹרַת הַיֹּלֶדֶת
לַזָּכָר אוֹ לַנְּקֵבָה׃ וְאִם־לֹא תִמְצָא יָדָהּ
דֵּי שֶׂה וְלָקְחָה שְׁתֵּי־תֹרִים אוֹ שְׁנֵי בְּנֵי יוֹנָה
אֶחָד לְעֹלָה וְאֶחָד לְחַטָּאת וְכִפֶּר עָלֶיהָ
הַכֹּהֵן וְטָהֵרָה׃ ישראל וַיְדַבֵּר יְהוָֹה אֶל־

לוי כָּל־הַזָּהָב הֶעָשׂוּי לַמְּלָאכָה בְּכֹל
מְלֶאכֶת הַקֹּדֶשׁ וַיְהִי ׀ זְהַב הַתְּנוּפָה תֵּשַׁע
וְעֶשְׂרִים כִּכָּר וּשְׁבַע מֵאוֹת וּשְׁלֹשִׁים שֶׁקֶל
בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ׃ וְכֶסֶף פְּקוּדֵי הָעֵדָה מְאַת
כִּכָּר וְאֶלֶף וּשְׁבַע מֵאוֹת וַחֲמִשָּׁה וְשִׁבְעִים
שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ׃ בֶּקַע לַגֻּלְגֹּלֶת מַחֲצִית
הַשֶּׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ לְכֹל הָעֹבֵר עַל־
הַפְּקֻדִים מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה לְשֵׁשׁ־
מֵאוֹת אֶלֶף וּשְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת
וַחֲמִשִּׁים׃ וַיְהִי מְאַת כִּכַּר הַכֶּסֶף לָצֶקֶת
אֵת אַדְנֵי הַקֹּדֶשׁ וְאֵת אַדְנֵי הַפָּרֹכֶת מְאַת
אֲדָנִים לִמְאַת הַכִּכָּר כִּכָּר לָאָדֶן׃ ישראל
וְאֶת־הָאֶלֶף וּשְׁבַע הַמֵּאוֹת וַחֲמִשָּׁה וְשִׁבְעִים
עָשָׂה וָוִים לָעַמּוּדִים וְצִפָּה רָאשֵׁיהֶם וְחִשַּׁק
אֹתָם׃ וּנְחֹשֶׁת הַתְּנוּפָה שִׁבְעִים כִּכָּר
וְאַלְפַּיִם וְאַרְבַּע־מֵאוֹת שָׁקֶל׃ וַיַּעַשׂ בָּהּ
אֶת־אַדְנֵי פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד וְאֵת מִזְבַּח הַנְּחֹשֶׁת
וְאֶת־מִכְבַּר הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר־לוֹ וְאֵת כָּל־כְּלֵי
הַמִּזְבֵּחַ׃ וְאֶת־אַדְנֵי הֶחָצֵר סָבִיב וְאֶת־אַדְנֵי
שַׁעַר הֶחָצֵר וְאֵת כָּל־יִתְדֹת הַמִּשְׁכָּן וְאֶת־כָּל־
יִתְדֹת הֶחָצֵר סָבִיב׃ וּמִן־הַתְּכֵלֶת וְהָאַרְגָּמָן
וְתוֹלַעַת הַשָּׁנִי עָשׂוּ בִגְדֵי־שְׂרָד לְשָׁרֵת
בַּקֹּדֶשׁ וַיַּעֲשׂוּ אֶת־בִּגְדֵי הַקֹּדֶשׁ אֲשֶׁר לְאַהֲרֹן
כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃

וַיִּקְרָא אֶל־מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר יְהוָה אֵלָיו מֵאֹהֶל
מוֹעֵד לֵאמֹר׃ דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אָדָם כִּי־יַקְרִיב מִכֶּם
קָרְבָּן לַיהוָה מִן־הַבְּהֵמָה מִן־הַבָּקָר וּמִן־הַצֹּאן
תַּקְרִיבוּ אֶת־קָרְבַּנְכֶם׃ אִם־עֹלָה קָרְבָּנוֹ
מִן־הַבָּקָר זָכָר תָּמִים יַקְרִיבֶנּוּ אֶל־פֶּתַח אֹהֶל
מוֹעֵד יַקְרִיב אֹתוֹ לִרְצֹנוֹ לִפְנֵי יְהוָה׃ לוי
וְסָמַךְ יָדוֹ עַל רֹאשׁ הָעֹלָה וְנִרְצָה לוֹ לְכַפֵּר
עָלָיו׃ וְשָׁחַט אֶת־בֶּן הַבָּקָר לִפְנֵי יְהוָה
וְהִקְרִיבוּ בְּנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים אֶת־הַדָּם וְזָרְקוּ
אֶת־הַדָּם עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב אֲשֶׁר־פֶּתַח
אֹהֶל מוֹעֵד׃ וְהִפְשִׁיט אֶת־הָעֹלָה וְנִתַּח
אֹתָהּ לִנְתָחֶיהָ׃ וְנָתְנוּ בְּנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֵן
אֵשׁ עַל־הַמִּזְבֵּחַ וְעָרְכוּ עֵצִים עַל־הָאֵשׁ׃
וְעָרְכוּ בְּנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים אֵת הַנְּתָחִים אֶת־
הָרֹאשׁ וְאֶת־הַפָּדֶר עַל־הָעֵצִים אֲשֶׁר עַל־
הָאֵשׁ אֲשֶׁר עַל־הַמִּזְבֵּחַ׃ וְקִרְבּוֹ וּכְרָעָיו
יִרְחַץ בַּמָּיִם וְהִקְטִיר הַכֹּהֵן אֶת־הַכֹּל הַמִּזְבֵּחָה
עֹלָה אִשֵּׁה רֵיחַ־נִיחוֹחַ לַיהוָה׃ ישראל
וְאִם־מִן־הַצֹּאן קָרְבָּנוֹ מִן־הַכְּשָׂבִים אוֹ מִן־
הָעִזִּים לְעֹלָה זָכָר תָּמִים יַקְרִיבֶנּוּ׃ וְשָׁחַט
אֹתוֹ עַל יֶרֶךְ הַמִּזְבֵּחַ צָפֹנָה לִפְנֵי יְהוָה
וְזָרְקוּ בְּנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים אֶת־דָּמוֹ עַל־
הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב׃ וְנִתַּח אֹתוֹ לִנְתָחָיו וְאֶת־
רֹאשׁוֹ וְאֶת־פִּדְרוֹ וְעָרַךְ הַכֹּהֵן אֹתָם עַל־
הָעֵצִים אֲשֶׁר עַל־הָאֵשׁ אֲשֶׁר עַל־הַמִּזְבֵּחַ׃
וְהַקֶּרֶב וְהַכְּרָעַיִם יִרְחַץ בַּמָּיִם וְהִקְרִיב הַכֹּהֵן
אֶת־הַכֹּל וְהִקְטִיר הַמִּזְבֵּחָה עֹלָה הוּא אִשֵּׁה
רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה׃

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ צַו אֶת־
אַהֲרֹן וְאֶת־בָּנָיו לֵאמֹר זֹאת תּוֹרַת
הָעֹלָה הִוא הָעֹלָה עַל מוֹקְדָה עַל־הַמִּזְבֵּחַ
כָּל־הַלַּיְלָה עַד־הַבֹּקֶר וְאֵשׁ הַמִּזְבֵּחַ תּוּקַד
בּוֹ׃ וְלָבַשׁ הַכֹּהֵן מִדּוֹ בַד וּמִכְנְסֵי־בַד יִלְבַּשׁ
עַל־בְּשָׂרוֹ וְהֵרִים אֶת־הַדֶּשֶׁן אֲשֶׁר תֹּאכַל
הָאֵשׁ אֶת־הָעֹלָה עַל־הַמִּזְבֵּחַ וְשָׂמוֹ אֵצֶל
הַמִּזְבֵּחַ׃ לוי וּפָשַׁט אֶת־בְּגָדָיו וְלָבַשׁ בְּגָדִים
אֲחֵרִים וְהוֹצִיא אֶת־הַדֶּשֶׁן אֶל־מִחוּץ לַמַּחֲנֶה
אֶל־מָקוֹם טָהוֹר׃ וְהָאֵשׁ עַל־הַמִּזְבֵּחַ תּוּקַד־
בּוֹ לֹא תִכְבֶּה וּבִעֵר עָלֶיהָ הַכֹּהֵן עֵצִים בַּבֹּקֶר

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ כִּי תִשָּׂא
אֶת־רֹאשׁ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לִפְקֻדֵיהֶם
וְנָתְנוּ אִישׁ כֹּפֶר נַפְשׁוֹ לַיהוָה בִּפְקֹד אֹתָם
וְלֹא־יִהְיֶה בָהֶם נֶגֶף בִּפְקֹד אֹתָם׃ זֶה ׀ יִתְּנוּ
כָּל־הָעֹבֵר עַל־הַפְּקֻדִים מַחֲצִית הַשֶּׁקֶל
בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ עֶשְׂרִים גֵּרָה הַשֶּׁקֶל מַחֲצִית
הַשֶּׁקֶל תְּרוּמָה לַיהוָה׃ לוי כֹּל הָעֹבֵר
עַל־הַפְּקֻדִים מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמָעְלָה יִתֵּן
תְּרוּמַת יְהוָה׃ הֶעָשִׁיר לֹא־יַרְבֶּה וְהַדַּל לֹא
יַמְעִיט מִמַּחֲצִית הַשָּׁקֶל לָתֵת אֶת־תְּרוּמַת
יְהוָה לְכַפֵּר עַל־נַפְשֹׁתֵיכֶם׃ וְלָקַחְתָּ אֶת־
כֶּסֶף הַכִּפֻּרִים מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְנָתַתָּ אֹתוֹ
עַל־עֲבֹדַת אֹהֶל מוֹעֵד וְהָיָה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל
לְזִכָּרוֹן לִפְנֵי יְהוָה לְכַפֵּר עַל־נַפְשֹׁתֵיכֶם׃
ישראל וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃
וְעָשִׂיתָ כִּיּוֹר נְחֹשֶׁת וְכַנּוֹ נְחֹשֶׁת לְרָחְצָה וְנָתַתָּ
אֹתוֹ בֵּין־אֹהֶל מוֹעֵד וּבֵין הַמִּזְבֵּחַ וְנָתַתָּ שָׁמָּה
מָיִם׃ וְרָחֲצוּ אַהֲרֹן וּבָנָיו מִמֶּנּוּ אֶת־יְדֵיהֶם
וְאֶת־רַגְלֵיהֶם׃ בְּבֹאָם אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד
יִרְחֲצוּ־מַיִם וְלֹא יָמֻתוּ אוֹ בְגִשְׁתָּם אֶל־
הַמִּזְבֵּחַ לְשָׁרֵת לְהַקְטִיר אִשֶּׁה לַיהוָה׃ וְרָחֲצוּ
יְדֵיהֶם וְרַגְלֵיהֶם וְלֹא יָמֻתוּ וְהָיְתָה לָהֶם חָק־
עוֹלָם לוֹ וּלְזַרְעוֹ לְדֹרֹתָם׃

וַיַּקְהֵל מֹשֶׁה אֶת־כָּל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אֵלֶּה הַדְּבָרִים
אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה לַעֲשֹׂת אֹתָם׃ שֵׁשֶׁת יָמִים
תֵּעָשֶׂה מְלָאכָה וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יִהְיֶה לָכֶם
קֹדֶשׁ שַׁבַּת שַׁבָּתוֹן לַיהוָה כָּל־הָעֹשֶׂה בוֹ
מְלָאכָה יוּמָת׃ לֹא־תְבַעֲרוּ אֵשׁ בְּכֹל
מֹשְׁבֹתֵיכֶם בְּיוֹם הַשַּׁבָּת׃ לוי וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה
אֶל־כָּל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר זֶה הַדָּבָר
אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה לֵאמֹר׃ קְחוּ מֵאִתְּכֶם

תְּרוּמָה לַיהוָה כֹּל נְדִיב לִבּוֹ יְבִיאֶהָ אֵת
תְּרוּמַת יְהוָה זָהָב וָכֶסֶף וּנְחֹשֶׁת׃ וּתְכֵלֶת
וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ וְעִזִּים׃ וְעֹרֹת אֵילִם
מְאָדָּמִים וְעֹרֹת תְּחָשִׁים וַעֲצֵי שִׁטִּים׃ וְשֶׁמֶן
לַמָּאוֹר וּבְשָׂמִים לְשֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וְלִקְטֹרֶת
הַסַּמִּים׃ וְאַבְנֵי־שֹׁהַם וְאַבְנֵי מִלֻּאִים לָאֵפוֹד
וְלַחֹשֶׁן׃ וְכָל־חֲכַם־לֵב בָּכֶם יָבֹאוּ וְיַעֲשׂוּ אֵת
כָּל־אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה׃ ישראל אֶת־הַמִּשְׁכָּן
אֶת־אָהֳלוֹ וְאֶת־מִכְסֵהוּ אֶת־קְרָסָיו וְאֶת־
קְרָשָׁיו אֶת־בְּרִיחָו אֶת־עַמֻּדָיו וְאֶת־אֲדָנָיו׃
אֶת־הָאָרֹן וְאֶת־בַּדָּיו אֶת־הַכַּפֹּרֶת וְאֵת פָּרֹכֶת
הַמָּסָךְ׃ אֶת־הַשֻּׁלְחָן וְאֶת־בַּדָּיו וְאֶת־כָּל־
כֵּלָיו וְאֵת לֶחֶם הַפָּנִים׃ וְאֶת־מְנֹרַת הַמָּאוֹר
וְאֶת־כֵּלֶיהָ וְאֶת־נֵרֹתֶיהָ וְאֵת שֶׁמֶן הַמָּאוֹר׃
וְאֶת־מִזְבַּח הַקְּטֹרֶת וְאֶת־בַּדָּיו וְאֵת שֶׁמֶן
הַמִּשְׁחָה וְאֵת קְטֹרֶת הַסַּמִּים וְאֶת־מָסַךְ הַפֶּתַח
לְפֶתַח הַמִּשְׁכָּן׃ אֵת מִזְבַּח הָעֹלָה וְאֶת־מִכְבַּר
הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר־לוֹ אֶת־בַּדָּיו וְאֶת־כָּל־כֵּלָיו
אֶת־הַכִּיֹּר וְאֶת־כַּנּוֹ׃ אֵת קַלְעֵי הֶחָצֵר אֶת־
עַמֻּדָיו וְאֶת־אֲדָנֶיהָ וְאֵת מָסַךְ שַׁעַר הֶחָצֵר׃
אֶת־יִתְדֹת הַמִּשְׁכָּן וְאֶת־יִתְדֹת הֶחָצֵר וְאֶת־
מֵיתְרֵיהֶם׃ אֶת־בִּגְדֵי הַשְּׂרָד לְשָׁרֵת בַּקֹּדֶשׁ
אֶת־בִּגְדֵי הַקֹּדֶשׁ לְאַהֲרֹן הַכֹּהֵן וְאֶת־בִּגְדֵי
בָנָיו לְכַהֵן׃ וַיֵּצְאוּ כָּל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
מִלִּפְנֵי מֹשֶׁה׃

אֵלֶּה פְקוּדֵי הַמִּשְׁכָּן מִשְׁכַּן הָעֵדֻת אֲשֶׁר
פֻּקַּד עַל־פִּי מֹשֶׁה עֲבֹדַת הַלְוִיִּם
בְּיַד אִיתָמָר בֶּן־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן׃ וּבְצַלְאֵל בֶּן־
אוּרִי בֶן־חוּר לְמַטֵּה יְהוּדָה עָשָׂה אֵת כָּל־
אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ וְאִתּוֹ אָהֳלִיאָב
בֶּן־אֲחִיסָמָךְ לְמַטֵּה־דָן חָרָשׁ וְחֹשֵׁב וְרֹקֵם
בַּתְּכֵלֶת וּבָאַרְגָּמָן וּבְתוֹלַעַת הַשָּׁנִי וּבַשֵּׁשׁ׃

עַל־רֵעֵהוּ לְהָרְגוֹ בְעָרְמָה מֵעִם מִזְבְּחִי תִּקָּחֶנּוּ
לָמוּת׃ וּמַכֵּה אָבִיו וְאִמּוֹ מוֹת יוּמָת׃ וְגֹנֵב
אִישׁ וּמְכָרוֹ וְנִמְצָא בְיָדוֹ מוֹת יוּמָת׃ וּמְקַלֵּל
אָבִיו וְאִמּוֹ מוֹת יוּמָת׃ וְכִי־יְרִיבֻן אֲנָשִׁים
וְהִכָּה־אִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ בְּאֶבֶן אוֹ בְאֶגְרֹף וְלֹא
יָמוּת וְנָפַל לְמִשְׁכָּב׃ אִם־יָקוּם וְהִתְהַלֵּךְ
בַּחוּץ עַל־מִשְׁעַנְתּוֹ וְנִקָּה הַמַּכֶּה רַק שִׁבְתּוֹ
יִתֵּן וְרַפֹּא יְרַפֵּא׃

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ דַּבֵּר אֶל־
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִקְחוּ־לִי תְּרוּמָה מֵאֵת
כָּל־אִישׁ אֲשֶׁר יִדְּבֶנּוּ לִבּוֹ תִּקְחוּ אֶת־
תְּרוּמָתִי׃ וְזֹאת הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר תִּקְחוּ מֵאִתָּם
זָהָב וָכֶסֶף וּנְחֹשֶׁת׃ וּתְכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת
שָׁנִי וְשֵׁשׁ וְעִזִּים׃ וְעֹרֹת אֵילִם מְאָדָּמִים
וְעֹרֹת תְּחָשִׁים וַעֲצֵי שִׁטִּים׃ לוי שֶׁמֶן
לַמָּאֹר בְּשָׂמִים לְשֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וְלִקְטֹרֶת
הַסַּמִּים׃ אַבְנֵי־שֹׁהַם וְאַבְנֵי מִלֻּאִים לָאֵפֹד
וְלַחֹשֶׁן׃ וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשָׁכַנְתִּי בְּתוֹכָם׃
כְּכֹל אֲשֶׁר אֲנִי מַרְאֶה אוֹתְךָ אֵת תַּבְנִית
הַמִּשְׁכָּן וְאֵת תַּבְנִית כָּל־כֵּלָיו וְכֵן תַּעֲשׂוּ׃
ישראל וְעָשׂוּ אֲרוֹן עֲצֵי שִׁטִּים אַמָּתַיִם וָחֵצִי
אָרְכּוֹ וְאַמָּה וָחֵצִי רָחְבּוֹ וְאַמָּה וָחֵצִי קֹמָתוֹ׃
וְצִפִּיתָ אֹתוֹ זָהָב טָהוֹר מִבַּיִת וּמִחוּץ תְּצַפֶּנּוּ
וְעָשִׂיתָ עָלָיו זֵר זָהָב סָבִיב׃ וְיָצַקְתָּ לּוֹ
אַרְבַּע טַבְּעֹת זָהָב וְנָתַתָּה עַל אַרְבַּע פַּעֲמֹתָיו
וּשְׁתֵּי טַבָּעֹת עַל־צַלְעוֹ הָאֶחָת וּשְׁתֵּי טַבָּעֹת
עַל־צַלְעוֹ הַשֵּׁנִית׃ וְעָשִׂיתָ בַדֵּי עֲצֵי שִׁטִּים
וְצִפִּיתָ אֹתָם זָהָב׃ וְהֵבֵאתָ אֶת־הַבַּדִּים
בַּטַּבָּעֹת עַל צַלְעֹת הָאָרֹן לָשֵׂאת אֶת־הָאָרֹן
בָּהֶם׃ בְּטַבְּעֹת הָאָרֹן יִהְיוּ הַבַּדִּים לֹא
יָסֻרוּ מִמֶּנּוּ׃ וְנָתַתָּ אֶל־הָאָרֹן אֵת הָעֵדֻת
אֲשֶׁר אֶתֵּן אֵלֶיךָ׃

וְאַתָּה תְּצַוֶּה אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִקְחוּ אֵלֶיךָ
שֶׁמֶן זַיִת זָךְ כָּתִית לַמָּאוֹר לְהַעֲלֹת
נֵר תָּמִיד׃ בְּאֹהֶל מוֹעֵד מִחוּץ לַפָּרֹכֶת אֲשֶׁר
עַל־הָעֵדֻת יַעֲרֹךְ אֹתוֹ אַהֲרֹן וּבָנָיו מֵעֶרֶב
עַד־בֹּקֶר לִפְנֵי יְהוָה חֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתָם
מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְאַתָּה הַקְרֵב אֵלֶיךָ אֶת־
אַהֲרֹן אָחִיךָ וְאֶת־בָּנָיו אִתּוֹ מִתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
לְכַהֲנוֹ־לִי אַהֲרֹן נָדָב וַאֲבִיהוּא אֶלְעָזָר
וְאִיתָמָר בְּנֵי אַהֲרֹן׃ וְעָשִׂיתָ בִגְדֵי־קֹדֶשׁ
לְאַהֲרֹן אָחִיךָ לְכָבוֹד וּלְתִפְאָרֶת׃ לוי וְאַתָּה
תְּדַבֵּר אֶל־כָּל־חַכְמֵי־לֵב אֲשֶׁר מִלֵּאתִיו רוּחַ
חָכְמָה וְעָשׂוּ אֶת־בִּגְדֵי אַהֲרֹן לְקַדְּשׁוֹ לְכַהֲנוֹ־
לִי׃ וְאֵלֶּה הַבְּגָדִים אֲשֶׁר יַעֲשׂוּ חֹשֶׁן וְאֵפוֹד
וּמְעִיל וּכְתֹנֶת תַּשְׁבֵּץ מִצְנֶפֶת וְאַבְנֵט וְעָשׂוּ
בִגְדֵי־קֹדֶשׁ לְאַהֲרֹן אָחִיךָ וּלְבָנָיו לְכַהֲנוֹ־לִי׃
וְהֵם יִקְחוּ אֶת־הַזָּהָב וְאֶת־הַתְּכֵלֶת וְאֶת־
הָאַרְגָּמָן וְאֶת־תּוֹלַעַת הַשָּׁנִי וְאֶת־הַשֵּׁשׁ׃
ישראל וְעָשׂוּ אֶת־הָאֵפֹד זָהָב תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן
תּוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מָשְׁזָר מַעֲשֵׂה חֹשֵׁב׃ שְׁתֵּי
כְתֵפֹת חֹבְרֹת יִהְיֶה־לּוֹ אֶל־שְׁנֵי קְצוֹתָיו וְחֻבָּר׃
וְחֵשֶׁב אֲפֻדָּתוֹ אֲשֶׁר עָלָיו כְּמַעֲשֵׂהוּ מִמֶּנּוּ
יִהְיֶה זָהָב תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ
מָשְׁזָר׃ וְלָקַחְתָּ אֶת־שְׁתֵּי אַבְנֵי־שֹׁהַם
וּפִתַּחְתָּ עֲלֵיהֶם שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃
שִׁשָּׁה מִשְּׁמֹתָם עַל הָאֶבֶן הָאֶחָת וְאֶת־שְׁמוֹת
הַשִּׁשָּׁה הַנּוֹתָרִים עַל־הָאֶבֶן הַשֵּׁנִית
כְּתוֹלְדֹתָם׃ מַעֲשֵׂה חָרַשׁ אֶבֶן פִּתּוּחֵי חֹתָם
תְּפַתַּח אֶת־שְׁתֵּי הָאֲבָנִים עַל־שְׁמֹת בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל מֻסַבֹּת מִשְׁבְּצוֹת זָהָב תַּעֲשֶׂה אֹתָם׃
וְשַׂמְתָּ אֶת־שְׁתֵּי הָאֲבָנִים עַל כִּתְפֹת הָאֵפֹד
אַבְנֵי זִכָּרֹן לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְנָשָׂא אַהֲרֹן אֶת־
שְׁמוֹתָם לִפְנֵי יְהוָה עַל־שְׁתֵּי כְתֵפָיו לְזִכָּרֹן׃

לִפְנֵי פִּי הַחִירֹת בֵּין מִגְדֹּל וּבֵין הַיָּם לִפְנֵי
בַּעַל צְפֹן נִכְחוֹ תַחֲנוּ עַל־הַיָּם׃ וְאָמַר
פַּרְעֹה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל נְבֻכִים הֵם בָּאָרֶץ סָגַר
עֲלֵיהֶם הַמִּדְבָּר׃ וְחִזַּקְתִּי אֶת־לֵב־פַּרְעֹה
וְרָדַף אַחֲרֵיהֶם וְאִכָּבְדָה בְּפַרְעֹה וּבְכָל־חֵילוֹ
וְיָדְעוּ מִצְרַיִם כִּי־אֲנִי יְהֹוָה וַיַּעֲשׂוּ־כֵן׃
ישראל וַיֻּגַּד לְמֶלֶךְ מִצְרַיִם כִּי בָרַח הָעָם
וַיֵּהָפֵךְ לְבַב פַּרְעֹה וַעֲבָדָיו אֶל־הָעָם וַיֹּאמְרוּ
מַה־זֹּאת עָשִׂינוּ כִּי־שִׁלַּחְנוּ אֶת־יִשְׂרָאֵל
מֵעָבְדֵנוּ׃ וַיֶּאְסֹר אֶת־רִכְבּוֹ וְאֶת־עַמּוֹ לָקַח
עִמּוֹ׃ וַיִּקַּח שֵׁשׁ־מֵאוֹת רֶכֶב בָּחוּר וְכֹל
רֶכֶב מִצְרָיִם וְשָׁלִשִׁם עַל־כֻּלּוֹ׃ וַיְחַזֵּק
יְהֹוָה אֶת־לֵב פַּרְעֹה מֶלֶךְ מִצְרַיִם וַיִּרְדֹּף
אַחֲרֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל יֹצְאִים
בְּיָד רָמָה׃

וַיִּשְׁמַע יִתְרוֹ כֹהֵן מִדְיָן חֹתֵן מֹשֶׁה אֵת
כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה אֱלֹהִים לְמֹשֶׁה
וּלְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ כִּי־הוֹצִיא יְהֹוָה אֶת־יִשְׂרָאֵל
מִמִּצְרָיִם׃ וַיִּקַּח יִתְרוֹ חֹתֵן מֹשֶׁה אֶת־צִפֹּרָה
אֵשֶׁת מֹשֶׁה אַחַר שִׁלּוּחֶיהָ׃ וְאֵת שְׁנֵי בָנֶיהָ
אֲשֶׁר שֵׁם הָאֶחָד גֵּרְשֹׁם כִּי אָמַר גֵּר הָיִיתִי
בְּאֶרֶץ נָכְרִיָּה׃ וְשֵׁם הָאֶחָד אֱלִיעֶזֶר כִּי־
אֱלֹהֵי אָבִי בְּעֶזְרִי וַיַּצִּלֵנִי מֵחֶרֶב פַּרְעֹה׃ לוי
וַיָּבֹא יִתְרוֹ חֹתֵן מֹשֶׁה וּבָנָיו וְאִשְׁתּוֹ אֶל־
מֹשֶׁה אֶל־הַמִּדְבָּר אֲשֶׁר־הוּא חֹנֶה שָׁם הַר
הָאֱלֹהִים׃ וַיֹּאמֶר אֶל־מֹשֶׁה אֲנִי חֹתֶנְךָ יִתְרוֹ
בָּא אֵלֶיךָ וְאִשְׁתְּךָ וּשְׁנֵי בָנֶיהָ עִמָּהּ׃ וַיֵּצֵא
מֹשֶׁה לִקְרַאת חֹתְנוֹ וַיִּשְׁתַּחוּ וַיִּשַּׁק־לוֹ וַיִּשְׁאֲלוּ
אִישׁ־לְרֵעֵהוּ לְשָׁלוֹם וַיָּבֹאוּ הָאֹהֱלָה׃ וַיְסַפֵּר
מֹשֶׁה לְחֹתְנוֹ אֵת כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה יְהֹוָה
לְפַרְעֹה וּלְמִצְרַיִם עַל אוֹדֹת יִשְׂרָאֵל אֵת כָּל־
הַתְּלָאָה אֲשֶׁר מְצָאָתַם בַּדֶּרֶךְ וַיַּצִּלֵם יְהֹוָה׃
ישראל וַיִּחַדְּ יִתְרוֹ עַל כָּל־הַטּוֹבָה אֲשֶׁר־
עָשָׂה יְהֹוָה לְיִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הִצִּילוֹ מִיַּד
מִצְרָיִם׃ וַיֹּאמֶר יִתְרוֹ בָּרוּךְ יְהֹוָה אֲשֶׁר
הִצִּיל אֶתְכֶם מִיַּד מִצְרַיִם וּמִיַּד פַּרְעֹה אֲשֶׁר
הִצִּיל אֶת־הָעָם מִתַּחַת יַד־מִצְרָיִם׃ עַתָּה
יָדַעְתִּי כִּי־גָדוֹל יְהֹוָה מִכָּל־הָאֱלֹהִים כִּי בַדָּבָר
אֲשֶׁר זָדוּ עֲלֵיהֶם׃ וַיִּקַּח יִתְרוֹ חֹתֵן מֹשֶׁה
עֹלָה וּזְבָחִים לֵאלֹהִים וַיָּבֹא אַהֲרֹן וְכֹל זִקְנֵי
יִשְׂרָאֵל לֶאֱכָל־לֶחֶם עִם־חֹתֵן מֹשֶׁה לִפְנֵי
הָאֱלֹהִים׃

וְאֵלֶּה הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר תָּשִׂים לִפְנֵיהֶם׃
כִּי תִקְנֶה עֶבֶד עִבְרִי שֵׁשׁ שָׁנִים
יַעֲבֹד וּבַשְּׁבִעִת יֵצֵא לַחָפְשִׁי חִנָּם׃ אִם־
בְּגַפּוֹ יָבֹא בְּגַפּוֹ יֵצֵא אִם־בַּעַל אִשָּׁה הוּא
וְיָצְאָה אִשְׁתּוֹ עִמּוֹ׃ אִם־אֲדֹנָיו יִתֶּן־לוֹ
אִשָּׁה וְיָלְדָה־לוֹ בָנִים אוֹ בָנוֹת הָאִשָּׁה
וִילָדֶיהָ תִּהְיֶה לַאדֹנֶיהָ וְהוּא יֵצֵא בְגַפּוֹ׃
וְאִם־אָמֹר יֹאמַר הָעֶבֶד אָהַבְתִּי אֶת־אֲדֹנִי
אֶת־אִשְׁתִּי וְאֶת־בָּנָי לֹא אֵצֵא חָפְשִׁי׃
וְהִגִּישׁוֹ אֲדֹנָיו אֶל־הָאֱלֹהִים וְהִגִּישׁוֹ אֶל־
הַדֶּלֶת אוֹ אֶל־הַמְּזוּזָה וְרָצַע אֲדֹנָיו אֶת־אָזְנוֹ
בַּמַּרְצֵעַ וַעֲבָדוֹ לְעֹלָם׃ לוי וְכִי־יִמְכֹּר אִישׁ
אֶת־בִּתּוֹ לְאָמָה לֹא תֵצֵא כְּצֵאת הָעֲבָדִים׃
אִם־רָעָה בְּעֵינֵי אֲדֹנֶיהָ אֲשֶׁר־לֹא יְעָדָהּ
וְהֶפְדָּהּ לְעַם נָכְרִי לֹא־יִמְשֹׁל לְמָכְרָהּ בְּבִגְדוֹ־
בָהּ׃ וְאִם־לִבְנוֹ יִיעָדֶנָּה כְּמִשְׁפַּט הַבָּנוֹת
יַעֲשֶׂה־לָּהּ׃ אִם־אַחֶרֶת יִקַּח־לוֹ
שְׁאֵרָהּ כְּסוּתָהּ וְעֹנָתָהּ לֹא יִגְרָע׃ וְאִם־
שְׁלָשׁ־אֵלֶּה לֹא יַעֲשֶׂה לָהּ וְיָצְאָה חִנָּם אֵין
כָּסֶף׃ ישראל מַכֵּה אִישׁ וָמֵת מוֹת יוּמָת׃
וַאֲשֶׁר לֹא צָדָה וְהָאֱלֹהִים אִנָּה לְיָדוֹ וְשַׂמְתִּי
לְךָ מָקוֹם אֲשֶׁר יָנוּס שָׁמָּה׃ וְכִי־יָזִד אִישׁ

סִבְלֹת מִצְרַיִם וְהִצַּלְתִּי אֶתְכֶם מֵעֲבֹדָתָם
וְגָאַלְתִּי אֶתְכֶם בִּזְרוֹעַ נְטוּיָה וּבִשְׁפָטִים
גְּדֹלִים: וְלָקַחְתִּי אֶתְכֶם לִי לְעָם וְהָיִיתִי
לָכֶם לֵאלֹהִים וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
הַמּוֹצִיא אֶתְכֶם מִתַּחַת סִבְלוֹת מִצְרָיִם:
וְהֵבֵאתִי אֶתְכֶם אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָשָׂאתִי אֶת־
יָדִי לָתֵת אֹתָהּ לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב
וְנָתַתִּי אֹתָהּ לָכֶם מוֹרָשָׁה אֲנִי יְהוָה:
וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה כֵּן אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא שָׁמְעוּ
אֶל־מֹשֶׁה מִקֹּצֶר רוּחַ וּמֵעֲבֹדָה קָשָׁה:
ישראל וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: בֹּא
דַבֵּר אֶל־פַּרְעֹה מֶלֶךְ מִצְרָיִם וִישַׁלַּח אֶת־בְּנֵי־
יִשְׂרָאֵל מֵאַרְצוֹ: וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה לִפְנֵי יְהוָה
לֵאמֹר הֵן בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לֹא־שָׁמְעוּ אֵלַי וְאֵיךְ
יִשְׁמָעֵנִי פַרְעֹה וַאֲנִי עֲרַל שְׂפָתָיִם: וַיְדַבֵּר
יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן וַיְצַוֵּם אֶל־בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וְאֶל־פַּרְעֹה מֶלֶךְ מִצְרָיִם לְהוֹצִיא אֶת־
בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם:

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בֹּא אֶל־פַּרְעֹה כִּי
אֲנִי הִכְבַּדְתִּי אֶת־לִבּוֹ וְאֶת־לֵב
עֲבָדָיו לְמַעַן שִׁתִי אֹתֹתַי אֵלֶּה בְּקִרְבּוֹ:
וּלְמַעַן תְּסַפֵּר בְּאָזְנֵי בִנְךָ וּבֶן־בִּנְךָ אֵת אֲשֶׁר
הִתְעַלַּלְתִּי בְּמִצְרַיִם וְאֶת־אֹתֹתַי אֲשֶׁר־שַׂמְתִּי
בָם וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה: וַיָּבֹא מֹשֶׁה
וְאַהֲרֹן אֶל־פַּרְעֹה וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו כֹּה־אָמַר
יְהוָה אֱלֹהֵי הָעִבְרִים עַד־מָתַי מֵאַנְתָּ לֵעָנֹת
מִפָּנָי שַׁלַּח עַמִּי וְיַעַבְדֻנִי: לוי כִּי אִם־מָאֵן
אַתָּה לְשַׁלֵּחַ אֶת־עַמִּי הִנְנִי מֵבִיא מָחָר אַרְבֶּה
בִּגְבֻלֶךָ: וְכִסָּה אֶת־עֵין הָאָרֶץ וְלֹא יוּכַל
לִרְאֹת אֶת־הָאָרֶץ וְאָכַל אֶת־יֶתֶר הַפְּלֵטָה
הַנִּשְׁאֶרֶת לָכֶם מִן־הַבָּרָד וְאָכַל אֶת־כָּל־הָעֵץ
הַצֹּמֵחַ לָכֶם מִן־הַשָּׂדֶה: וּמָלְאוּ בָתֶּיךָ וּבָתֵּי

כָל־עֲבָדֶיךָ וּבָתֵּי כָל־מִצְרַיִם אֲשֶׁר לֹא־רָאוּ
אֲבֹתֶיךָ וַאֲבוֹת אֲבֹתֶיךָ מִיּוֹם הֱיוֹתָם עַל־
הָאֲדָמָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה וַיִּפֶן וַיֵּצֵא מֵעִם פַּרְעֹה:
ישראל וַיֹּאמְרוּ עַבְדֵי פַרְעֹה אֵלָיו עַד־מָתַי
יִהְיֶה זֶה לָנוּ לְמוֹקֵשׁ שַׁלַּח אֶת־הָאֲנָשִׁים
וְיַעַבְדוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם הֲטֶרֶם תֵּדַע
כִּי אָבְדָה מִצְרָיִם: וַיּוּשַׁב אֶת־מֹשֶׁה וְאֶת־
אַהֲרֹן אֶל־פַּרְעֹה וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם לְכוּ עִבְדוּ
אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם מִי וָמִי הַהֹלְכִים:
וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה בִּנְעָרֵינוּ וּבִזְקֵנֵינוּ נֵלֵךְ בְּבָנֵינוּ
וּבִבְנוֹתֵנוּ בְּצֹאנֵנוּ וּבִבְקָרֵנוּ נֵלֵךְ כִּי חַג־יְהוָה
לָנוּ: וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יְהִי כֵן יְהוָה עִמָּכֶם
כַּאֲשֶׁר אֲשַׁלַּח אֶתְכֶם וְאֶת־טַפְּכֶם רְאוּ כִּי
רָעָה נֶגֶד פְּנֵיכֶם: לֹא כֵן לְכוּ־נָא הַגְּבָרִים
וְעִבְדוּ אֶת־יְהוָה כִּי אֹתָהּ אַתֶּם מְבַקְשִׁים
וַיְגָרֶשׁ אֹתָם מֵאֵת פְּנֵי פַרְעֹה:

וַיְהִי בְּשַׁלַּח פַּרְעֹה אֶת־הָעָם וְלֹא־נָחָם
אֱלֹהִים דֶּרֶךְ אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים כִּי
קָרוֹב הוּא כִּי אָמַר אֱלֹהִים פֶּן־יִנָּחֵם הָעָם
בִּרְאֹתָם מִלְחָמָה וְשָׁבוּ מִצְרָיְמָה: וַיַּסֵּב
אֱלֹהִים אֶת־הָעָם דֶּרֶךְ הַמִּדְבָּר יַם־סוּף
וַחֲמֻשִׁים עָלוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם:
וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת־עַצְמוֹת יוֹסֵף עִמּוֹ כִּי הַשְׁבֵּעַ
הִשְׁבִּיעַ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר פָּקֹד יִפְקֹד
אֱלֹהִים אֶתְכֶם וְהַעֲלִיתֶם אֶת־עַצְמֹתַי מִזֶּה
אִתְּכֶם: וַיִּסְעוּ מִסֻּכֹּת וַיַּחֲנוּ בְאֵתָם בִּקְצֵה
הַמִּדְבָּר: וַיהוָה הֹלֵךְ לִפְנֵיהֶם יוֹמָם
בְּעַמּוּד עָנָן לַנְחֹתָם הַדֶּרֶךְ וְלַיְלָה בְּעַמּוּד
אֵשׁ לְהָאִיר לָהֶם לָלֶכֶת יוֹמָם וָלָיְלָה: לֹא־
יָמִישׁ עַמּוּד הֶעָנָן יוֹמָם וְעַמּוּד הָאֵשׁ לָיְלָה
לִפְנֵי הָעָם: לוי וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה
לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיָשֻׁבוּ וְיַחֲנוּ
לפני

וַיֹּאמֶר לוֹ אִם־נָא מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ שִׂים־נָא יָדְךָ תַּחַת יְרֵכִי וְעָשִׂיתָ עִמָּדִי חֶסֶד וֶאֱמֶת אַל־נָא תִקְבְּרֵנִי בְּמִצְרָיִם׃ וְשָׁכַבְתִּי עִם־אֲבֹתַי וּנְשָׂאתַנִי מִמִּצְרַיִם וּקְבַרְתַּנִי בִּקְבֻרָתָם וַיֹּאמַר אָנֹכִי אֶעֱשֶׂה כִדְבָרֶךָ׃ וַיֹּאמֶר הִשָּׁבְעָה לִי וַיִּשָּׁבַע לוֹ וַיִּשְׁתַּחוּ יִשְׂרָאֵל עַל־רֹאשׁ הַמִּטָּה׃ לוי וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיֹּאמֶר לְיוֹסֵף הִנֵּה אָבִיךָ חֹלֶה וַיִּקַּח אֶת־שְׁנֵי בָנָיו עִמּוֹ אֶת־מְנַשֶּׁה וְאֶת־אֶפְרָיִם׃ וַיַּגֵּד לְיַעֲקֹב וַיֹּאמֶר הִנֵּה בִּנְךָ יוֹסֵף בָּא אֵלֶיךָ וַיִּתְחַזֵּק יִשְׂרָאֵל וַיֵּשֶׁב עַל־הַמִּטָּה׃ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־יוֹסֵף אֵל שַׁדַּי נִרְאָה־אֵלַי בְּלוּז בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וַיְבָרֶךְ אֹתִי׃ ישראל וַיֹּאמֶר אֵלַי הִנְנִי מַפְרְךָ וְהִרְבִּיתִךָ וּנְתַתִּיךָ לִקְהַל עַמִּים וְנָתַתִּי אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת לְזַרְעֲךָ אַחֲרֶיךָ אֲחֻזַּת עוֹלָם׃ וְעַתָּה שְׁנֵי־בָנֶיךָ הַנּוֹלָדִים לְךָ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם עַד־בֹּאִי אֵלֶיךָ מִצְרַיְמָה לִי־הֵם אֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה כִּרְאוּבֵן וְשִׁמְעוֹן יִהְיוּ־לִי׃ וּמוֹלַדְתְּךָ אֲשֶׁר־הוֹלַדְתָּ אַחֲרֵיהֶם לְךָ יִהְיוּ עַל־שֵׁם אֲחֵיהֶם יִקָּרְאוּ בְּנַחֲלָתָם׃ וַאֲנִי ׀ בְּבֹאִי מִפַּדָּן מֵתָה עָלַי רָחֵל בְּאֶרֶץ כְּנַעַן בַּדֶּרֶךְ בְּעוֹד כִּבְרַת־אֶרֶץ לָבֹא אֶפְרָתָה וָאֶקְבְּרֶהָ שָּׁם בְּדֶרֶךְ אֶפְרָת הִוא בֵּית לָחֶם׃ וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת־בְּנֵי יוֹסֵף וַיֹּאמֶר מִי־אֵלֶּה׃ וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־אָבִיו בָּנַי הֵם אֲשֶׁר־נָתַן־לִי אֱלֹהִים בָּזֶה וַיֹּאמַר קָחֶם־נָא אֵלַי וַאֲבָרְכֵם׃

וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַבָּאִים מִצְרָיְמָה אֵת יַעֲקֹב אִישׁ וּבֵיתוֹ בָּאוּ׃ רְאוּבֵן שִׁמְעוֹן לֵוִי וִיהוּדָה׃ יִשָּׂשכָר זְבוּלֻן וּבִנְיָמִן׃ דָּן וְנַפְתָּלִי גָּד וְאָשֵׁר׃ וַיְהִי כָּל־נֶפֶשׁ יֹצְאֵי יֶרֶךְ־יַעֲקֹב שִׁבְעִים נָפֶשׁ וְיוֹסֵף הָיָה בְמִצְרָיִם׃ וַיָּמָת יוֹסֵף וְכָל־אֶחָיו וְכֹל הַדּוֹר הַהוּא׃ וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל פָּרוּ וַיִּשְׁרְצוּ וַיִּרְבּוּ וַיַּעַצְמוּ בִּמְאֹד מְאֹד וַתִּמָּלֵא הָאָרֶץ אֹתָם׃ לוי וַיָּקָם מֶלֶךְ־חָדָשׁ עַל־מִצְרָיִם אֲשֶׁר לֹא־יָדַע אֶת־יוֹסֵף׃ וַיֹּאמֶר אֶל־עַמּוֹ הִנֵּה עַם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רַב וְעָצוּם מִמֶּנּוּ׃ הָבָה נִתְחַכְּמָה לוֹ פֶּן־יִרְבֶּה וְהָיָה כִּי־תִקְרֶאנָה מִלְחָמָה וְנוֹסַף גַּם־הוּא עַל־שֹׂנְאֵינוּ וְנִלְחַם־בָּנוּ וְעָלָה מִן־הָאָרֶץ׃ וַיָּשִׂימוּ עָלָיו שָׂרֵי מִסִּים לְמַעַן עַנֹּתוֹ בְּסִבְלֹתָם וַיִּבֶן עָרֵי מִסְכְּנוֹת לְפַרְעֹה אֶת־פִּתֹם וְאֶת־רַעַמְסֵס׃ וְכַאֲשֶׁר יְעַנּוּ אֹתוֹ כֵּן יִרְבֶּה וְכֵן יִפְרֹץ וַיָּקֻצוּ מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ ישראל וַיַּעֲבִדוּ מִצְרַיִם אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּפָרֶךְ׃ וַיְמָרְרוּ אֶת־חַיֵּיהֶם בַּעֲבֹדָה קָשָׁה בְּחֹמֶר וּבִלְבֵנִים וּבְכָל־עֲבֹדָה בַּשָּׂדֶה אֵת כָּל־עֲבֹדָתָם אֲשֶׁר־עָבְדוּ בָהֶם בְּפָרֶךְ׃ וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ מִצְרַיִם לַמְיַלְּדֹת הָעִבְרִיֹּת אֲשֶׁר שֵׁם הָאַחַת שִׁפְרָה וְשֵׁם הַשֵּׁנִית פּוּעָה׃ וַיֹּאמֶר בְּיַלֶּדְכֶן אֶת־הָעִבְרִיּוֹת וּרְאִיתֶן עַל־הָאָבְנָיִם אִם־בֵּן הוּא וַהֲמִתֶּן אֹתוֹ וְאִם־בַּת הִוא וָחָיָה׃ וַתִּירֶאןָ הַמְיַלְּדֹת אֶת־הָאֱלֹהִים וְלֹא עָשׂוּ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֲלֵיהֶן מֶלֶךְ מִצְרָיִם וַתְּחַיֶּיןָ אֶת־הַיְלָדִים׃

וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים אֶל־מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲנִי יְהוָה׃ וָאֵרָא אֶל־אַבְרָהָם אֶל־יִצְחָק וְאֶל־יַעֲקֹב בְּאֵל שַׁדָּי וּשְׁמִי יְהוָה לֹא נוֹדַעְתִּי לָהֶם׃ וְגַם הֲקִמֹתִי אֶת־בְּרִיתִי אִתָּם לָתֵת לָהֶם אֶת־אֶרֶץ כְּנָעַן אֵת אֶרֶץ מְגֻרֵיהֶם אֲשֶׁר־גָּרוּ בָהּ׃ וְגַם ׀ אֲנִי שָׁמַעְתִּי אֶת־נַאֲקַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר מִצְרַיִם מַעֲבִדִים אֹתָם וָאֶזְכֹּר אֶת־בְּרִיתִי׃ לוי לָכֵן אֱמֹר לִבְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֲנִי יְהוָה וְהוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מִתַּחַת

אַחֵר וַיְסַפֵּר אֹתוֹ לְאֶחָיו וַיֹּאמֶר הִנֵּה חָלַמְתִּי חֲלוֹם עוֹד וְהִנֵּה הַשֶּׁמֶשׁ וְהַיָּרֵחַ וְאַחַד עָשָׂר כּוֹכָבִים מִשְׁתַּחֲוִים לִי׃ וַיְסַפֵּר אֶל־אָבִיו וְאֶל־אֶחָיו וַיִּגְעַר־בּוֹ אָבִיו וַיֹּאמֶר לוֹ מָה הַחֲלוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר חָלָמְתָּ הֲבוֹא נָבוֹא אֲנִי וְאִמְּךָ וְאַחֶיךָ לְהִשְׁתַּחֲוֺת לְךָ אָרְצָה׃ וַיְקַנְאוּ־בוֹ אֶחָיו וְאָבִיו שָׁמַר אֶת־הַדָּבָר׃

וַיְהִי מִקֵּץ שְׁנָתַיִם יָמִים וּפַרְעֹה חֹלֵם וְהִנֵּה עֹמֵד עַל־הַיְאֹר׃ וְהִנֵּה מִן־הַיְאֹר עֹלֹת שֶׁבַע פָּרוֹת יְפוֹת מַרְאֶה וּבְרִיאֹת בָּשָׂר וַתִּרְעֶינָה בָּאָחוּ׃ וְהִנֵּה שֶׁבַע פָּרוֹת אֲחֵרוֹת עֹלוֹת אַחֲרֵיהֶן מִן־הַיְאֹר רָעוֹת מַרְאֶה וְדַקּוֹת בָּשָׂר וַתַּעֲמֹדְנָה אֵצֶל הַפָּרוֹת עַל־שְׂפַת הַיְאֹר׃ וַתֹּאכַלְנָה הַפָּרוֹת רָעוֹת הַמַּרְאֶה וְדַקֹּת הַבָּשָׂר אֵת שֶׁבַע הַפָּרוֹת יְפֹת הַמַּרְאֶה וְהַבְּרִיאֹת וַיִּיקַץ פַּרְעֹה׃ לוי וַיִּישָׁן וַיַּחֲלֹם שֵׁנִית וְהִנֵּה שֶׁבַע שִׁבֳּלִים עֹלוֹת בְּקָנֶה אֶחָד בְּרִיאוֹת וְטֹבוֹת׃ וְהִנֵּה שֶׁבַע שִׁבֳּלִים דַּקּוֹת וּשְׁדוּפֹת קָדִים צֹמְחוֹת אַחֲרֵיהֶן׃ וַתִּבְלַעְנָה הַשִּׁבֳּלִים הַדַּקּוֹת אֵת שֶׁבַע הַשִּׁבֳּלִים הַבְּרִיאוֹת וְהַמְּלֵאוֹת וַיִּיקַץ פַּרְעֹה וְהִנֵּה חֲלוֹם׃ ישראל וַיְהִי בַבֹּקֶר וַתִּפָּעֶם רוּחוֹ וַיִּשְׁלַח וַיִּקְרָא אֶת־כָּל־חַרְטֻמֵּי מִצְרַיִם וְאֶת־כָּל־חֲכָמֶיהָ וַיְסַפֵּר פַּרְעֹה לָהֶם אֶת־חֲלֹמוֹ וְאֵין־פּוֹתֵר אוֹתָם לְפַרְעֹה׃ וַיְדַבֵּר שַׂר הַמַּשְׁקִים אֶת־פַּרְעֹה לֵאמֹר אֶת־חֲטָאַי אֲנִי מַזְכִּיר הַיּוֹם׃ פַּרְעֹה קָצַף עַל־עֲבָדָיו וַיִּתֵּן אֹתִי בְּמִשְׁמַר בֵּית שַׂר הַטַּבָּחִים אֹתִי וְאֵת שַׂר הָאֹפִים׃ וַנַּחַלְמָה חֲלוֹם בְּלַיְלָה אֶחָד אֲנִי וָהוּא אִישׁ כְּפִתְרוֹן חֲלֹמוֹ חָלָמְנוּ׃ וְשָׁם אִתָּנוּ נַעַר עִבְרִי עֶבֶד לְשַׂר הַטַּבָּחִים וַנְּסַפֶּר־לוֹ וַיִּפְתָּר־לָנוּ אֶת־חֲלֹמֹתֵינוּ אִישׁ כַּחֲלֹמוֹ פָּתָר׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר פָּתַר־לָנוּ כֵּן הָיָה אֹתִי הֵשִׁיב עַל־כַּנִּי וְאֹתוֹ תָלָה׃ וַיִּשְׁלַח פַּרְעֹה וַיִּקְרָא אֶת־יוֹסֵף וַיְרִיצֻהוּ מִן־הַבּוֹר וַיְגַלַּח וַיְחַלֵּף שִׂמְלֹתָיו וַיָּבֹא אֶל־פַּרְעֹה׃

וַיִּגַּשׁ אֵלָיו יְהוּדָה וַיֹּאמֶר בִּי אֲדֹנִי יְדַבֶּר־נָא עַבְדְּךָ דָבָר בְּאָזְנֵי אֲדֹנִי וְאַל־יִחַר אַפְּךָ בְּעַבְדֶּךָ כִּי כָמוֹךָ כְּפַרְעֹה׃ אֲדֹנִי שָׁאַל אֶת־עֲבָדָיו לֵאמֹר הֲיֵשׁ־לָכֶם אָב אוֹ־אָח׃ וַנֹּאמֶר אֶל־אֲדֹנִי יֶשׁ־לָנוּ אָב זָקֵן וְיֶלֶד זְקֻנִים קָטָן וְאָחִיו מֵת וַיִּוָּתֵר הוּא לְבַדּוֹ לְאִמּוֹ וְאָבִיו אֲהֵבוֹ׃ לוי וַתֹּאמֶר אֶל־עֲבָדֶיךָ הוֹרִדֻהוּ אֵלָי וְאָשִׂימָה עֵינִי עָלָיו׃ וַנֹּאמֶר אֶל־אֲדֹנִי לֹא־יוּכַל הַנַּעַר לַעֲזֹב אֶת־אָבִיו וְעָזַב אֶת־אָבִיו וָמֵת׃ וַתֹּאמֶר אֶל־עֲבָדֶיךָ אִם־לֹא יֵרֵד אֲחִיכֶם הַקָּטֹן אִתְּכֶם לֹא תֹסִפוּן לִרְאוֹת פָּנָי׃ וַיְהִי כִּי עָלִינוּ אֶל־עַבְדְּךָ אָבִי וַנַּגֶּד־לוֹ אֵת דִּבְרֵי אֲדֹנִי׃ ישראל וַיֹּאמֶר אָבִינוּ שֻׁבוּ שִׁבְרוּ־לָנוּ מְעַט־אֹכֶל׃ וַנֹּאמֶר לֹא נוּכַל לָרֶדֶת אִם־יֵשׁ אָחִינוּ הַקָּטֹן אִתָּנוּ וְיָרַדְנוּ כִּי־לֹא נוּכַל לִרְאוֹת פְּנֵי הָאִישׁ וְאָחִינוּ הַקָּטֹן אֵינֶנּוּ אִתָּנוּ׃ וַיֹּאמֶר עַבְדְּךָ אָבִי אֵלֵינוּ אַתֶּם יְדַעְתֶּם כִּי שְׁנַיִם יָלְדָה־לִּי אִשְׁתִּי׃ וַיֵּצֵא הָאֶחָד מֵאִתִּי וָאֹמַר אַךְ טָרֹף טֹרָף וְלֹא רְאִיתִיו עַד־הֵנָּה׃ וּלְקַחְתֶּם גַּם־אֶת־זֶה מֵעִם פָּנַי וְקָרָהוּ אָסוֹן וְהוֹרַדְתֶּם אֶת־שֵׂיבָתִי בְּרָעָה שְׁאֹלָה׃ וְעַתָּה כְּבֹאִי אֶל־עַבְדְּךָ אָבִי וְהַנַּעַר אֵינֶנּוּ אִתָּנוּ וְנַפְשׁוֹ קְשׁוּרָה בְנַפְשׁוֹ׃

וַיְחִי יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם שְׁבַע עֶשְׂרֵה שָׁנָה וַיְהִי יְמֵי־יַעֲקֹב שְׁנֵי חַיָּיו שֶׁבַע שָׁנִים וְאַרְבָּעִים וּמְאַת שָׁנָה׃ וַיִּקְרְבוּ יְמֵי־יִשְׂרָאֵל לָמוּת וַיִּקְרָא לִבְנוֹ לְיוֹסֵף

אֱלֹהִים עֹלִים וְיֹרְדִים בּוֹ׃ לוי וְהִנֵּה יְהֹוָה
נִצָּב עָלָיו וַיֹּאמַר אֲנִי יְהֹוָה אֱלֹהֵי אַבְרָהָם
אָבִיךָ וֵאלֹהֵי יִצְחָק הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתָּה שֹׁכֵב
עָלֶיהָ לְךָ אֶתְּנֶנָּה וּלְזַרְעֶךָ׃ וְהָיָה זַרְעֲךָ
כַּעֲפַר הָאָרֶץ וּפָרַצְתָּ יָמָּה וָקֵדְמָה וְצָפֹנָה
וָנֶגְבָּה וְנִבְרְכוּ בְךָ כָּל־מִשְׁפְּחֹת הָאֲדָמָה
וּבְזַרְעֶךָ׃ וְהִנֵּה אָנֹכִי עִמָּךְ וּשְׁמַרְתִּיךָ בְּכֹל
אֲשֶׁר־תֵּלֵךְ וַהֲשִׁבֹתִיךָ אֶל־הָאֲדָמָה הַזֹּאת
כִּי לֹא אֶעֱזָבְךָ עַד אֲשֶׁר אִם־עָשִׂיתִי אֵת אֲשֶׁר־
דִּבַּרְתִּי לָךְ׃ וַיִּיקַץ יַעֲקֹב מִשְּׁנָתוֹ וַיֹּאמֶר
אָכֵן יֵשׁ יְהֹוָה בַּמָּקוֹם הַזֶּה וְאָנֹכִי לֹא יָדָעְתִּי׃
וַיִּירָא וַיֹּאמַר מַה־נּוֹרָא הַמָּקוֹם הַזֶּה אֵין זֶה
כִּי אִם־בֵּית אֱלֹהִים וְזֶה שַׁעַר הַשָּׁמָיִם׃
ישראל וַיַּשְׁכֵּם יַעֲקֹב בַּבֹּקֶר וַיִּקַּח אֶת־
הָאֶבֶן אֲשֶׁר־שָׂם מְרַאֲשֹׁתָיו וַיָּשֶׂם אֹתָהּ מַצֵּבָה
וַיִּצֹק שֶׁמֶן עַל־רֹאשָׁהּ׃ וַיִּקְרָא אֶת־שֵׁם־
הַמָּקוֹם הַהוּא בֵּית־אֵל וְאוּלָם לוּז שֵׁם־
הָעִיר לָרִאשֹׁנָה׃ וַיִּדַּר יַעֲקֹב נֶדֶר לֵאמֹר
אִם־יִהְיֶה אֱלֹהִים עִמָּדִי וּשְׁמָרַנִי בַּדֶּרֶךְ הַזֶּה
אֲשֶׁר אָנֹכִי הוֹלֵךְ וְנָתַן־לִי לֶחֶם לֶאֱכֹל וּבֶגֶד
לִלְבֹּשׁ׃ וְשַׁבְתִּי בְשָׁלוֹם אֶל־בֵּית אָבִי וְהָיָה
יְהֹוָה לִי לֵאלֹהִים׃ וְהָאֶבֶן הַזֹּאת אֲשֶׁר־
שַׂמְתִּי מַצֵּבָה יִהְיֶה בֵּית אֱלֹהִים וְכֹל אֲשֶׁר
תִּתֶּן־לִי עַשֵּׂר אֲעַשְּׂרֶנּוּ לָךְ׃

וַיִּשְׁלַח יַעֲקֹב מַלְאָכִים לְפָנָיו אֶל־עֵשָׂו
אָחִיו אַרְצָה שֵׂעִיר שְׂדֵה אֱדוֹם׃
וַיְצַו אֹתָם לֵאמֹר כֹּה תֹאמְרוּן לַאדֹנִי לְעֵשָׂו
כֹּה אָמַר עַבְדְּךָ יַעֲקֹב עִם־לָבָן גַּרְתִּי וָאֵחַר
עַד־עָתָּה׃ וַיְהִי־לִי שׁוֹר וַחֲמוֹר צֹאן וְעֶבֶד
וְשִׁפְחָה וָאֶשְׁלְחָה לְהַגִּיד לַאדֹנִי לִמְצֹא־חֵן
בְּעֵינֶיךָ׃ לוי וַיָּשֻׁבוּ הַמַּלְאָכִים אֶל־יַעֲקֹב
לֵאמֹר בָּאנוּ אֶל־אָחִיךָ אֶל־עֵשָׂו וְגַם הֹלֵךְ

לִקְרָאתְךָ וְאַרְבַּע־מֵאוֹת אִישׁ עִמּוֹ׃ וַיִּירָא
יַעֲקֹב מְאֹד וַיֵּצֶר לוֹ וַיַּחַץ אֶת־הָעָם אֲשֶׁר־אִתּוֹ
וְאֶת־הַצֹּאן וְאֶת־הַבָּקָר וְהַגְּמַלִּים לִשְׁנֵי
מַחֲנוֹת׃ וַיֹּאמֶר אִם־יָבוֹא עֵשָׂו אֶל־הַמַּחֲנֶה
הָאַחַת וְהִכָּהוּ וְהָיָה הַמַּחֲנֶה הַנִּשְׁאָר לִפְלֵיטָה׃
ישראל וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֱלֹהֵי אָבִי אַבְרָהָם
וֵאלֹהֵי אָבִי יִצְחָק יְהֹוָה הָאֹמֵר אֵלַי שׁוּב
לְאַרְצְךָ וּלְמוֹלַדְתְּךָ וְאֵיטִיבָה עִמָּךְ׃ קָטֹנְתִּי
מִכֹּל הַחֲסָדִים וּמִכָּל־הָאֱמֶת אֲשֶׁר עָשִׂיתָ
אֶת־עַבְדֶּךָ כִּי בְמַקְלִי עָבַרְתִּי אֶת־הַיַּרְדֵּן
הַזֶּה וְעַתָּה הָיִיתִי לִשְׁנֵי מַחֲנוֹת׃ הַצִּילֵנִי
נָא מִיַּד אָחִי מִיַּד עֵשָׂו כִּי־יָרֵא אָנֹכִי אֹתוֹ
פֶּן־יָבוֹא וְהִכַּנִי אֵם עַל־בָּנִים׃ וְאַתָּה
אָמַרְתָּ הֵיטֵב אֵיטִיב עִמָּךְ וְשַׂמְתִּי אֶת־זַרְעֲךָ
כְּחוֹל הַיָּם אֲשֶׁר לֹא־יִסָּפֵר מֵרֹב׃

וַיֵּשֶׁב יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מְגוּרֵי אָבִיו בְּאֶרֶץ
כְּנָעַן׃ אֵלֶּה תֹּלְדוֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף
בֶּן־שְׁבַע־עֶשְׂרֵה שָׁנָה הָיָה רֹעֶה אֶת־אֶחָיו
בַּצֹּאן וְהוּא נַעַר אֶת־בְּנֵי בִלְהָה וְאֶת־בְּנֵי זִלְפָּה
נְשֵׁי אָבִיו וַיָּבֵא יוֹסֵף אֶת־דִּבָּתָם רָעָה אֶל־
אֲבִיהֶם׃ וְיִשְׂרָאֵל אָהַב אֶת־יוֹסֵף מִכָּל־בָּנָיו כִּי־
בֶן־זְקֻנִים הוּא לוֹ וְעָשָׂה לוֹ כְּתֹנֶת פַּסִּים׃ לוי
וַיִּרְאוּ אֶחָיו כִּי־אֹתוֹ אָהַב אֲבִיהֶם מִכָּל־אֶחָיו
וַיִּשְׂנְאוּ אֹתוֹ וְלֹא יָכְלוּ דַּבְּרוֹ לְשָׁלֹם׃ וַיַּחֲלֹם
יוֹסֵף חֲלוֹם וַיַּגֵּד לְאֶחָיו וַיּוֹסִפוּ עוֹד שְׂנֹא אֹתוֹ׃
וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם שִׁמְעוּ־נָא הַחֲלוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר
חָלָמְתִּי׃ וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ מְאַלְּמִים אֲלֻמִּים בְּתוֹךְ
הַשָּׂדֶה וְהִנֵּה קָמָה אֲלֻמָּתִי וְגַם־נִצָּבָה וְהִנֵּה
תְסֻבֶּינָה אֲלֻמֹּתֵיכֶם וַתִּשְׁתַּחֲוֶיןָ לַאֲלֻמָּתִי׃ ישרא
וַיֹּאמְרוּ לוֹ אֶחָיו הֲמָלֹךְ תִּמְלֹךְ עָלֵינוּ אִם־
מָשׁוֹל תִּמְשֹׁל בָּנוּ וַיּוֹסִפוּ עוֹד שְׂנֹא אֹתוֹ עַל־
חֲלֹמֹתָיו וְעַל־דְּבָרָיו׃ וַיַּחֲלֹם עוֹד חֲלוֹם

וַיִּשְׁתַּחוּ לְעַם־הָאָרֶץ לִבְנֵי־חֵת׃ לוי וַיְדַבֵּר
אִתָּם לֵאמֹר אִם־יֵשׁ אֶת־נַפְשְׁכֶם לִקְבֹּר אֶת־
מֵתִי מִלְּפָנַי שְׁמָעוּנִי וּפִגְעוּ־לִי בְּעֶפְרוֹן בֶּן־צֹחַר׃
וְיִתֶּן־לִי אֶת־מְעָרַת הַמַּכְפֵּלָה אֲשֶׁר־לוֹ אֲשֶׁר
בִּקְצֵה שָׂדֵהוּ בְּכֶסֶף מָלֵא יִתְּנֶנָּה לִּי בְּתוֹכְכֶם
לַאֲחֻזַּת־קָבֶר׃ וְעֶפְרוֹן יֹשֵׁב בְּתוֹךְ בְּנֵי־חֵת וַיַּעַן
עֶפְרוֹן הַחִתִּי אֶת־אַבְרָהָם בְּאָזְנֵי בְנֵי־חֵת לְכֹל
בָּאֵי שַׁעַר־עִירוֹ לֵאמֹר׃ לֹא־אֲדֹנִי שְׁמָעֵנִי
הַשָּׂדֶה נָתַתִּי לָךְ וְהַמְּעָרָה אֲשֶׁר־בּוֹ לְךָ נְתַתִּיהָ
לְעֵינֵי בְנֵי־עַמִּי נְתַתִּיהָ לָּךְ קְבֹר מֵתֶךָ׃ וַיִּשְׁתַּחוּ
אַבְרָהָם לִפְנֵי עַם־הָאָרֶץ׃ ישראל וַיְדַבֵּר אֶל־
עֶפְרוֹן בְּאָזְנֵי עַם־הָאָרֶץ לֵאמֹר אַךְ אִם־אַתָּה
לוּ שְׁמָעֵנִי נָתַתִּי כֶּסֶף הַשָּׂדֶה קַח מִמֶּנִּי וְאֶקְבְּרָה
אֶת־מֵתִי שָׁמָּה׃ וַיַּעַן עֶפְרוֹן אֶת־אַבְרָהָם
לֵאמֹר לוֹ׃ אֲדֹנִי שְׁמָעֵנִי אֶרֶץ אַרְבַּע מֵאֹת
שֶׁקֶל־כֶּסֶף בֵּינִי וּבֵינְךָ מַה־הִוא וְאֶת־מֵתְךָ
קְבֹר׃ וַיִּשְׁמַע אַבְרָהָם אֶל־עֶפְרוֹן וַיִּשְׁקֹל
אַבְרָהָם לְעֶפְרֹן אֶת־הַכֶּסֶף אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּאָזְנֵי
בְנֵי־חֵת אַרְבַּע מֵאוֹת שֶׁקֶל כֶּסֶף עֹבֵר לַסֹּחֵר׃

וְאֵלֶּה תּוֹלְדֹת יִצְחָק בֶּן־אַבְרָהָם אַבְרָהָם
הוֹלִיד אֶת־יִצְחָק׃ וַיְהִי יִצְחָק בֶּן־
אַרְבָּעִים שָׁנָה בְּקַחְתּוֹ אֶת־רִבְקָה בַּת־
בְּתוּאֵל הָאֲרַמִּי מִפַּדַּן אֲרָם אֲחוֹת לָבָן הָאֲרַמִּי
לוֹ לְאִשָּׁה׃ וַיֶּעְתַּר יִצְחָק לַיהוָה לְנֹכַח אִשְׁתּוֹ
כִּי עֲקָרָה הִוא וַיֵּעָתֶר לוֹ יְהוָה וַתַּהַר רִבְקָה
אִשְׁתּוֹ׃ וַיִּתְרֹצְצוּ הַבָּנִים בְּקִרְבָּהּ וַתֹּאמֶר אִם־
כֵּן לָמָּה זֶּה אָנֹכִי וַתֵּלֶךְ לִדְרֹשׁ אֶת־יְהוָה׃
לוי וַיֹּאמֶר יְהוָה לָהּ שְׁנֵי גֹיִים בְּבִטְנֵךְ וּשְׁנֵי
לְאֻמִּים מִמֵּעַיִךְ יִפָּרֵדוּ וּלְאֹם מִלְאֹם יֶאֱמָץ וְרַב
יַעֲבֹד צָעִיר׃ וַיִּמְלְאוּ יָמֶיהָ לָלֶדֶת וְהִנֵּה תוֹמִם
בְּבִטְנָהּ׃ וַיֵּצֵא הָרִאשׁוֹן אַדְמוֹנִי כֻּלּוֹ
כְּאַדֶּרֶת שֵׂעָר וַיִּקְרְאוּ שְׁמוֹ עֵשָׂו׃ וְאַחֲרֵי־כֵן
יָצָא אָחִיו וְיָדוֹ אֹחֶזֶת בַּעֲקֵב עֵשָׂו וַיִּקְרָא
שְׁמוֹ יַעֲקֹב וְיִצְחָק בֶּן־שִׁשִּׁים שָׁנָה בְּלֶדֶת אֹתָם׃
ישראל וַיִּגְדְּלוּ הַנְּעָרִים וַיְהִי עֵשָׂו אִישׁ
יֹדֵעַ צַיִד אִישׁ שָׂדֶה וְיַעֲקֹב אִישׁ תָּם יֹשֵׁב
אֹהָלִים׃ וַיֶּאֱהַב יִצְחָק אֶת־עֵשָׂו כִּי־צַיִד בְּפִיו
וְרִבְקָה אֹהֶבֶת אֶת־יַעֲקֹב׃ וַיָּזֶד יַעֲקֹב נָזִיד
וַיָּבֹא עֵשָׂו מִן־הַשָּׂדֶה וְהוּא עָיֵף׃ וַיֹּאמֶר
עֵשָׂו אֶל־יַעֲקֹב הַלְעִיטֵנִי נָא מִן־הָאָדֹם הָאָדֹם
הַזֶּה כִּי עָיֵף אָנֹכִי עַל־כֵּן קָרָא־שְׁמוֹ אֱדוֹם׃
וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב מִכְרָה כַיּוֹם אֶת־בְּכֹרָתְךָ לִי׃
וַיֹּאמֶר עֵשָׂו הִנֵּה אָנֹכִי הוֹלֵךְ לָמוּת וְלָמָּה־זֶּה
לִי בְּכֹרָה׃ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב הִשָּׁבְעָה לִּי כַּיּוֹם
וַיִּשָּׁבַע לוֹ וַיִּמְכֹּר אֶת־בְּכֹרָתוֹ לְיַעֲקֹב׃
וְיַעֲקֹב נָתַן לְעֵשָׂו לֶחֶם וּנְזִיד עֲדָשִׁים וַיֹּאכַל
וַיֵּשְׁתְּ וַיָּקָם וַיֵּלַךְ וַיִּבֶז עֵשָׂו אֶת־הַבְּכֹרָה׃
וַיְהִי רָעָב בָּאָרֶץ מִלְּבַד הָרָעָב הָרִאשׁוֹן אֲשֶׁר
הָיָה בִּימֵי אַבְרָהָם וַיֵּלֶךְ יִצְחָק אֶל־אֲבִימֶלֶךְ
מֶלֶךְ־פְּלִשְׁתִּים גְּרָרָה׃ וַיֵּרָא אֵלָיו יְהוָה
וַיֹּאמֶר אַל־תֵּרֵד מִצְרָיְמָה שְׁכֹן בָּאָרֶץ אֲשֶׁר
אֹמַר אֵלֶיךָ׃ גּוּר בָּאָרֶץ הַזֹּאת וְאֶהְיֶה עִמְּךָ
וַאֲבָרְכֶךָּ כִּי־לְךָ וּלְזַרְעֲךָ אֶתֵּן אֶת־כָּל־
הָאֲרָצֹת הָאֵל וַהֲקִמֹתִי אֶת־הַשְּׁבֻעָה אֲשֶׁר
נִשְׁבַּעְתִּי לְאַבְרָהָם אָבִיךָ׃ וְהִרְבֵּיתִי אֶת־
זַרְעֲךָ כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם וְנָתַתִּי לְזַרְעֲךָ אֵת כָּל־
הָאֲרָצֹת הָאֵל וְהִתְבָּרְכוּ בְזַרְעֲךָ כֹּל גּוֹיֵי
הָאָרֶץ׃ עֵקֶב אֲשֶׁר־שָׁמַע אַבְרָהָם בְּקֹלִי
וַיִּשְׁמֹר מִשְׁמַרְתִּי מִצְוֺתַי חֻקּוֹתַי וְתוֹרֹתָי׃

וַיֵּצֵא יַעֲקֹב מִבְּאֵר שָׁבַע וַיֵּלֶךְ חָרָנָה׃ וַיִּפְגַּע
בַּמָּקוֹם וַיָּלֶן שָׁם כִּי־בָא הַשֶּׁמֶשׁ
וַיִּקַּח מֵאַבְנֵי הַמָּקוֹם וַיָּשֶׂם מְרַאֲשֹׁתָיו וַיִּשְׁכַּב
בַּמָּקוֹם הַהוּא׃ וַיַּחֲלֹם וְהִנֵּה סֻלָּם מֻצָּב
אַרְצָה וְרֹאשׁוֹ מַגִּיעַ הַשָּׁמָיְמָה וְהִנֵּה מַלְאֲכֵי

וַיֹּאמֶר יְהֹוָה אֶל־אַבְרָם לֶךְ־לְךָ מֵאַרְצְךָ
וּמִמּוֹלַדְתְּךָ וּמִבֵּית אָבִיךָ אֶל
הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַרְאֶךָּ׃ וְאֶעֶשְׂךָ לְגוֹי גָּדוֹל
וַאֲבָרֶכְךָ וַאֲגַדְּלָה שְׁמֶךָ וֶהְיֵה בְּרָכָה׃ וַאֲבָרְכָה
מְבָרְכֶיךָ וּמְקַלֶּלְךָ אָאֹר וְנִבְרְכוּ בְךָ כֹּל
מִשְׁפְּחֹת הָאֲדָמָה׃ לוי וַיֵּלֶךְ אַבְרָם
כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֵלָיו יְהֹוָה וַיֵּלֶךְ אִתּוֹ לוֹט וְאַבְרָם
בֶּן־חָמֵשׁ שָׁנִים וְשִׁבְעִים שָׁנָה בְּצֵאתוֹ מֵחָרָן׃
וַיִּקַּח אַבְרָם אֶת־שָׂרַי אִשְׁתּוֹ וְאֶת־לוֹט בֶּן־
אָחִיו וְאֶת־כָּל־רְכוּשָׁם אֲשֶׁר רָכָשׁוּ וְאֶת־
הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר־עָשׂוּ בְחָרָן וַיֵּצְאוּ לָלֶכֶת אַרְצָה
כְּנַעַן וַיָּבֹאוּ אַרְצָה כְּנָעַן׃ וַיַּעֲבֹר אַבְרָם
בָּאָרֶץ עַד מְקוֹם שְׁכֶם עַד אֵלוֹן מוֹרֶה וְהַכְּנַעֲנִי
אָז בָּאָרֶץ׃ וַיֵּרָא יְהֹוָה אֶל־אַבְרָם וַיֹּאמֶר
לְזַרְעֲךָ אֶתֵּן אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת וַיִּבֶן שָׁם מִזְבֵּחַ
לַיהֹוָה הַנִּרְאֶה אֵלָיו׃ וַיַּעְתֵּק מִשָּׁם הָהָרָה
מִקֶּדֶם לְבֵית־אֵל וַיֵּט אָהֳלֹה בֵּית־אֵל מִיָּם
וְהָעַי מִקֶּדֶם וַיִּבֶן־שָׁם מִזְבֵּחַ לַיהֹוָה וַיִּקְרָא בְּשֵׁם
יְהֹוָה׃ וַיִּסַּע אַבְרָם הָלוֹךְ וְנָסוֹעַ הַנֶּגְבָּה׃
ישראל וַיְהִי רָעָב בָּאָרֶץ וַיֵּרֶד אַבְרָם
מִצְרַיְמָה לָגוּר שָׁם כִּי־כָבֵד הָרָעָב בָּאָרֶץ׃
וַיְהִי כַּאֲשֶׁר הִקְרִיב לָבוֹא מִצְרָיְמָה וַיֹּאמֶר
אֶל־שָׂרַי אִשְׁתּוֹ הִנֵּה־נָא יָדַעְתִּי כִּי אִשָּׁה יְפַת־
מַרְאֶה אָתְּ׃ וְהָיָה כִּי־יִרְאוּ אֹתָךְ הַמִּצְרִים
וְאָמְרוּ אִשְׁתּוֹ זֹאת וְהָרְגוּ אֹתִי וְאֹתָךְ יְחַיּוּ׃
אִמְרִי־נָא אֲחֹתִי אָתְּ לְמַעַן יִיטַב־לִי בַעֲבוּרֵךְ
וְחָיְתָה נַפְשִׁי בִּגְלָלֵךְ׃

וַיֵּרָא אֵלָיו יְהֹוָה בְּאֵלֹנֵי מַמְרֵא וְהוּא יֹשֵׁב
פֶּתַח־הָאֹהֶל כְּחֹם הַיּוֹם׃ וַיִּשָּׂא
עֵינָיו וַיַּרְא וְהִנֵּה שְׁלֹשָׁה אֲנָשִׁים נִצָּבִים עָלָיו
וַיַּרְא וַיָּרָץ לִקְרָאתָם מִפֶּתַח הָאֹהֶל וַיִּשְׁתַּחוּ
אָרְצָה׃ וַיֹּאמַר אֲדֹנָי אִם־נָא מָצָאתִי חֵן

בְּעֵינֶיךָ אַל־נָא תַעֲבֹר מֵעַל עַבְדֶּךָ׃ יֻקַּח־נָא
מְעַט־מַיִם וְרַחֲצוּ רַגְלֵיכֶם וְהִשָּׁעֲנוּ תַּחַת הָעֵץ׃
וְאֶקְחָה פַת־לֶחֶם וְסַעֲדוּ לִבְּכֶם אַחַר תַּעֲבֹרוּ
כִּי־עַל־כֵּן עֲבַרְתֶּם עַל־עַבְדְּכֶם וַיֹּאמְרוּ כֵּן
תַּעֲשֶׂה כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ׃ לוי וַיְמַהֵר
אַבְרָהָם הָאֹהֱלָה אֶל־שָׂרָה וַיֹּאמֶר מַהֲרִי שְׁלֹשׁ
סְאִים קֶמַח סֹלֶת לוּשִׁי וַעֲשִׂי עֻגוֹת׃ וְאֶל־
הַבָּקָר רָץ אַבְרָהָם וַיִּקַּח בֶּן־בָּקָר רַךְ וָטוֹב
וַיִּתֵּן אֶל־הַנַּעַר וַיְמַהֵר לַעֲשׂוֹת אֹתוֹ׃ וַיִּקַּח
חֶמְאָה וְחָלָב וּבֶן־הַבָּקָר אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּתֵּן
לִפְנֵיהֶם וְהוּא־עֹמֵד עֲלֵיהֶם תַּחַת הָעֵץ וַיֹּאכֵלוּ׃
ישראל וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו אַיֵּה שָׂרָה אִשְׁתֶּךָ וַיֹּאמֶר הִנֵּה
בָאֹהֶל׃ וַיֹּאמֶר שׁוֹב אָשׁוּב אֵלֶיךָ כָּעֵת חַיָּה וְהִנֵּה
בֵן לְשָׂרָה אִשְׁתֶּךָ וְשָׂרָה שֹׁמַעַת פֶּתַח הָאֹהֶל
וְהוּא אַחֲרָיו׃ וְאַבְרָהָם וְשָׂרָה זְקֵנִים בָּאִים בַּיָּמִים
חָדַל לִהְיוֹת לְשָׂרָה אֹרַח כַּנָּשִׁים׃ וַתִּצְחַק שָׂרָה
בְּקִרְבָּהּ לֵאמֹר אַחֲרֵי בְלֹתִי הָיְתָה־לִּי עֶדְנָה
וַאדֹנִי זָקֵן׃ וַיֹּאמֶר יְהֹוָה אֶל־אַבְרָהָם לָמָּה
זֶּה צָחֲקָה שָׂרָה לֵאמֹר הַאַף אֻמְנָם אֵלֵד וַאֲנִי
זָקַנְתִּי׃ הֲיִפָּלֵא מֵיְהֹוָה דָּבָר לַמּוֹעֵד אָשׁוּב
אֵלֶיךָ כָּעֵת חַיָּה וּלְשָׂרָה בֵן׃

וַיִּהְיוּ חַיֵּי שָׂרָה מֵאָה שָׁנָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה
וְשֶׁבַע שָׁנִים שְׁנֵי חַיֵּי שָׂרָה׃ וַתָּמָת
שָׂרָה בְּקִרְיַת אַרְבַּע הִוא חֶבְרוֹן בְּאֶרֶץ כְּנָעַן
וַיָּבֹא אַבְרָהָם לִסְפֹּד לְשָׂרָה וְלִבְכֹּתָהּ׃ וַיָּקָם
אַבְרָהָם מֵעַל פְּנֵי מֵתוֹ וַיְדַבֵּר אֶל־בְּנֵי־חֵת
לֵאמֹר׃ גֵּר־וְתוֹשָׁב אָנֹכִי עִמָּכֶם תְּנוּ לִי אֲחֻזַּת־
קֶבֶר עִמָּכֶם וְאֶקְבְּרָה מֵתִי מִלְּפָנָי׃ וַיַּעֲנוּ
בְנֵי־חֵת אֶת־אַבְרָהָם לֵאמֹר לוֹ׃ שְׁמָעֵנוּ
אֲדֹנִי נְשִׂיא אֱלֹהִים אַתָּה בְּתוֹכֵנוּ בְּמִבְחַר
קְבָרֵינוּ קְבֹר אֶת־מֵתֶךָ אִישׁ מִמֶּנּוּ אֶת־קִבְרוֹ
לֹא־יִכְלֶה מִמְּךָ מִקְּבֹר מֵתֶךָ׃ וַיָּקָם אַבְרָהָם

שקורין בשבת למנחה ובשני ובחמישי

בְּרֵאשִׁית

בָּרָא אֱלֹהִים אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ׃ וְהָאָרֶץ
הָיְתָה תֹהוּ וָבֹהוּ וְחֹשֶׁךְ עַל־פְּנֵי תְהוֹם וְרוּחַ
אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל־פְּנֵי הַמָּיִם׃ וַיֹּאמֶר
אֱלֹהִים יְהִי אוֹר וַיְהִי־אוֹר׃ וַיַּרְא אֱלֹהִים
אֶת־הָאוֹר כִּי־טוֹב וַיַּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאוֹר וּבֵין
הַחֹשֶׁךְ׃ וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לָאוֹר יוֹם וְלַחֹשֶׁךְ קָרָא
לָיְלָה וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם אֶחָד׃ לוי
וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי רָקִיעַ בְּתוֹךְ הַמָּיִם וִיהִי
מַבְדִּיל בֵּין מַיִם לָמָיִם׃ וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת־
הָרָקִיעַ וַיַּבְדֵּל בֵּין הַמַּיִם אֲשֶׁר מִתַּחַת לָרָקִיעַ
וּבֵין הַמַּיִם אֲשֶׁר מֵעַל לָרָקִיעַ וַיְהִי־כֵן׃ וַיִּקְרָא
אֱלֹהִים לָרָקִיעַ שָׁמָיִם וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר
יוֹם שֵׁנִי׃ ישראל וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִקָּווּ
הַמַּיִם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל־מָקוֹם אֶחָד וְתֵרָאֶה
הַיַּבָּשָׁה וַיְהִי־כֵן׃ וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לַיַּבָּשָׁה אֶרֶץ
וּלְמִקְוֵה הַמַּיִם קָרָא יַמִּים וַיַּרְא אֱלֹהִים כִּי־
טוֹב׃ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תַּדְשֵׁא הָאָרֶץ דֶּשֶׁא
עֵשֶׂב מַזְרִיעַ זֶרַע עֵץ פְּרִי עֹשֶׂה פְּרִי לְמִינוֹ
אֲשֶׁר זַרְעוֹ־בוֹ עַל־הָאָרֶץ וַיְהִי־כֵן׃ וַתּוֹצֵא
הָאָרֶץ דֶּשֶׁא עֵשֶׂב מַזְרִיעַ זֶרַע לְמִינֵהוּ וְעֵץ
עֹשֶׂה־פְּרִי אֲשֶׁר זַרְעוֹ־בוֹ לְמִינֵהוּ וַיַּרְא אֱלֹהִים
כִּי־טוֹב׃ וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם שְׁלִישִׁי׃

אֵלֶּה תּוֹלְדֹת נֹחַ נֹחַ אִישׁ צַדִּיק תָּמִים
הָיָה בְּדֹרֹתָיו אֶת־הָאֱלֹהִים הִתְהַלֶּךְ־
נֹחַ׃ וַיּוֹלֶד נֹחַ שְׁלֹשָׁה בָנִים אֶת־שֵׁם אֶת־חָם
וְאֶת־יָפֶת׃ וַתִּשָּׁחֵת הָאָרֶץ לִפְנֵי הָאֱלֹהִים
וַתִּמָּלֵא הָאָרֶץ חָמָס׃ וַיַּרְא אֱלֹהִים אֶת־הָאָרֶץ
וְהִנֵּה נִשְׁחָתָה כִּי־הִשְׁחִית כָּל־בָּשָׂר אֶת־
דַּרְכּוֹ עַל־הָאָרֶץ׃ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים לְנֹחַ קֵץ
כָּל־בָּשָׂר בָּא לְפָנַי כִּי־מָלְאָה הָאָרֶץ חָמָס
מִפְּנֵיהֶם וְהִנְנִי מַשְׁחִיתָם אֶת־הָאָרֶץ׃ עֲשֵׂה
לְךָ תֵּבַת עֲצֵי־גֹפֶר קִנִּים תַּעֲשֶׂה אֶת־הַתֵּבָה
וְכָפַרְתָּ אֹתָהּ מִבַּיִת וּמִחוּץ בַּכֹּפֶר׃ וְזֶה אֲשֶׁר
תַּעֲשֶׂה אֹתָהּ שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אַמָּה אֹרֶךְ הַתֵּבָה
חֲמִשִּׁים אַמָּה רָחְבָּהּ וּשְׁלֹשִׁים אַמָּה קוֹמָתָהּ׃
צֹהַר ׀ תַּעֲשֶׂה לַתֵּבָה וְאֶל־אַמָּה תְּכַלֶּנָּה
מִלְמַעְלָה וּפֶתַח הַתֵּבָה בְּצִדָּהּ תָּשִׂים תַּחְתִּיִּם
שְׁנִיִּם וּשְׁלִשִׁים תַּעֲשֶׂהָ׃ לוי וַאֲנִי הִנְנִי מֵבִיא
אֶת־הַמַּבּוּל מַיִם עַל־הָאָרֶץ לְשַׁחֵת כָּל־בָּשָׂר
אֲשֶׁר־בּוֹ רוּחַ חַיִּים מִתַּחַת הַשָּׁמָיִם כֹּל אֲשֶׁר
בָּאָרֶץ יִגְוָע׃ וַהֲקִמֹתִי אֶת־בְּרִיתִי אִתָּךְ
וּבָאתָ אֶל־הַתֵּבָה אַתָּה וּבָנֶיךָ וְאִשְׁתְּךָ וּנְשֵׁי־
בָנֶיךָ אִתָּךְ׃ וּמִכָּל־הָחַי מִכָּל־בָּשָׂר שְׁנַיִם מִכֹּל
תָּבִיא אֶל־הַתֵּבָה לְהַחֲיֹת אִתָּךְ זָכָר וּנְקֵבָה
יִהְיוּ׃ ישראל מֵהָעוֹף לְמִינֵהוּ וּמִן־הַבְּהֵמָה
לְמִינָהּ מִכֹּל רֶמֶשׂ הָאֲדָמָה לְמִינֵהוּ שְׁנַיִם מִכֹּל
יָבֹאוּ אֵלֶיךָ לְהַחֲיוֹת׃ וְאַתָּה קַח־לְךָ מִכָּל־
מַאֲכָל אֲשֶׁר יֵאָכֵל וְאָסַפְתָּ אֵלֶיךָ וְהָיָה לְךָ וְלָהֶם
לְאָכְלָה׃ וַיַּעַשׂ נֹחַ כְּכֹל אֲשֶׁר צִוָּה אֹתוֹ
אֱלֹהִים כֵּן עָשָׂה׃

ביא זיין אז ער קיין מאן דרויף ענטפרן הען מאג ער נאך מאל גומל בענשן ווען ער ויא הענט מאג ענטפרט אן ערדי ברכה נאך מאל זגן אבר קריאת שמע אולאהינו אעלדן דען דיא ברכה הגומל אוז אן בענשן דווקא ווען צעהן לייט ביא מנדר זיינן דיא ברכה הגומל זאל אן צוהר זיין שטענגר הייט נאך דריא טאג זאל ער צעהן לו זאגן דיא ברכה פאר צעהן לייט ווען שון ניט איז איבר דר ספר תורה ווען ער הענט לעגר גיווארט אוז ער דאך דיא ברכה זאגן:

ווען איינר ווער דריא טאג לו בעט גילעגן אוז אן איין גומל בענשן:

ווען איינר העט ח"ו דש קדחות גיהאט אוז אן אך איין גומל בענשן:

אן זאל ניט איער איין גומל בענשן ביז ער גאנץ רעכט גיזונד איז:

אולאזיין גוזנד איז זאל אן ניט וויאן דען גומל לו בענשן איבר דריא טאג:

אן זאל אך איין גומל בענשן ווען איינר אין איינר גרושי סכנה ווער גשטאנדן אול השי"ת הט אין אציל גיוועזן היינו דוקא סכנות נפשות אוז אן אך איין גומל בענשן: איבר איין טייך ניט בענשן אזו פשוטה איין גומל ווען אין נייארט איין הבן לו קואט דש גאנץ קיין סכנה איז דיא אאבן איין ברכה לבטלה:

דיני מילה

הרא ידוע מה שאמרו רז"ל שמצות מילה היא שקולה כנגד כל המצות ומאן דקרב בנו לגבי מילה כאלו הקריב אותו לקרבן על כן כשמביאין את בנו לימול יתעורר שמחה דנחניים צלבו שמחה גדולה ויהלל וישבח להשי"ת על אשר זיכהו לבן עלהכניסו בבריתו של אברהם אבינו ויהי' חתום באות ברית קודש שנתן לנו השי"ת וזכה אנחנו עבדיו נושאים חותם הקודש ומתוך שמחה זו יפתח את פיו בשעה שהמוהל מוכן התינוק למולו ויאמר:

הנני מוכן ומזומן לקיים מצות עשה שצוני הבורא למול את בני לשם יחוד קב"ה ושכינתיה ע"י ההוא טמיר ונעלם בשם כל ישראל:

אבי הבן יברך אחר ברכת המוהל:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לְהַכְנִיסוֹ בִּבְרִיתוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ:

והקהל עונין:

כְּשֵׁם שֶׁנִּכְנַס לַבְּרִית כֵּן יִכָּנֵס לְתוֹרָה וּלְחוּפָּה וּלְמַעֲשִׂים טוֹבִים:

ובשעה שעושה המוהל פריעה יתפלל האב תפלה זו:

יהי רצון מלפניך יי אלהי ואלהי אבותי שיהא זה חשוב ומרוצה לפניך כאלו הקרבתי את בני הנימול עתה לפני כסא כבודך ועתה ברחמיך הרבים שלח על ידי מלאכיך הקדושים נשמה קדושה טהורה לבני הנימול עתה לשמך הגדול ושיהא לבו פתוח כפתחו של אולם בתורתך הקדושה ללמוד וללמד לשמור ולעשות ולקיים ותתן לבני הנימול עתה אריכת ימים ושנים חיים של יראת חטא חיים של עושר וכבוד וחיים ותמלא כל משאלות לבו לטובה אמן:

ווייל השי"ת אונז קינדר ישראל הט גיבאטן די מצות מילה הט איר קינדר ישראל זאלן אן אונזרן גוף טראגן דש חותם פון השי"ת אול די מצוה פון דער מילה איז אזו גרוס גועגין אלי מצות אך איז גלייך אלז איינר זיין זון זאלט מקריב זיין אויף דען מזבח דען העט גיפאטר זיינן זייני ביין אלז דש מזבח אול דר מוהל איז דר כהן אול דעס קינדס פאטר גיבט זיין קינד לו קרבן דרום ווען אן דש קינד אין די שול האט גיבראכט זאל זיך דאס קינדס פאטר זער משמח זיין אין זיין הערלן מיט דר מצוה אול השי"ת דאנקן אול לובן דש אים השי"ת איין זון געבן האט דאס ער דיא מצוה קאן מקיים זיין:

ווען דער מוהל אום גיט דש קינד אז לו זיין זאל דאס קינדס פאטר דאס זאגן:

הא בין איך אן ברייט לו האלטן דש גיבאט דש איר איין בשעפר גלובט זייא ער גיבאטן הט איין זון לו האן אז לו זיין לשם יחוד הק"בה ושכינתיה אול דער נאך ווען דער מוהל דיא ברכה הט גימאכט זאל דאס קינדס פאטר דיא ברכה אאכין וויא אובן שטיט:

ווען אן דאס קינד שון אז האט גיוועזן זאל איינר די תחינה זאגן ווער קיין לשון הקודש פר שטיט דען ווען אן איין מצוה טוט אול טוט תפלה דר בייא ווערט זיין תפלה איער אן גנואן:

רבונו של עולם יהי רצון מלפניך יי אלהי ואלהי אבותי זאז אזו פיל זיין אלז איך העט איין זון מקריב גוועזן פר דיינן כסא הכבוד דרום ביט איך דיך דו אלמעכטיגר גאט דו זאלשט שיקן דורך דייני היליגי מלאכים איין נייאה היליגה נשמה לו איינם זון דש אן מילונדרט אז הט גוועזן אול דש איין זון זאל איין גוט לב האבן דיין תורה לו לערנן אול זיין לב זאל אופן זיין דיין תורה מקבל לו זיין זאל איין פר שטענדיג קלוג לב האבן איין גוטן זכרון האבן דש ער פר זיך זאל תורה לערנן אול זאל אך איט אנדרי לייט תורה לערנן אול זאל זיך קענן היטן דאס ער קיין עבירה זאל טון אול דאס ער פיל מצות זאל טון אונטר ישראל אול זאל האלטן דיין תורה אול מצות אול דו גאט זאלשט געבן איינם זון דש אן מילונדרט אז הט גיוועזן לאנג לעבין אין שלום אול גזונד אין עושר אין כבוד אין מייטן יראת שמים אמן וכן יהי רצון:

איבר רוזן וויארך איבר רוזן וואשר רוזי אריין אאכט אן די ברכה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא עֲצֵי בְשָׂמִים:

שבולת נרד דש זעלביג איז שביגנריא אאכט אן אך די ברכה בורא עצי בשמים:

איבר שאעקינדיגי קרייטיך אאכט אן דיא ברכה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא עִשְׂבֵי בְשָׂמִים:

אן איין טייל אורטן פלעגט אן אן שבת צו הבן אלרלייא קרייטלט שאעקנדיגי זאכין צו אנדר גבונדן לכבוד שבת אלז רוזן נעגליך קרייטלט די דא וואול שאעקן דז צו לייטן בייא אנדר זיינן גבונדן דז איינש דש אנדר ניט הינטרט אלז איבר רוזן אאכט אאן בורא עצי בשמים אול איבר שאעקידיגי קרייטר אאכט אן בורא עשבי בשמים זאל אן אזו ברכה אאכן בא"י אמ"ה בורא עצי בשמים ועשבי בשמים:

אן סוכות דז אן איבר דען אתרוג איט דען לולב ברכה אאכט דא ביגערט אן ניט דש אתרוג צו עשן אך ניט צו שאעקן נייארט צו דער מצוה זאל אן גאנץ ניט שאעקן צו דען אתרוג זעלבט זאל אן דעני עאי האר לייט אול ווייבר אב וועהרן דש זי ניט שאעקן אאכן זי קיין ברכה טוכן זיא ניט רעכט דש זי איין הנאה הבן און ברכה אאכן זיא יוא ברכה הייסט עס איין ברכה לבטלה דען אילוכטרט זאל אן עס נייארט ברויכן אלז צו דער מצוה:

וועןָ אן איין גירוך אאכט אזו ווען דער רויך אין דר היך גיט דז אן שאעקט זאל אאן ברכה אאכן איז דש פון בשמים אאכט אן בורא איני בשמים איז עז פון האלץ ווערק אלז וואכהולדר בער אודר וואכהולדר האלץ וויארך אאכט אן בורא איני עצי בשמים:

איבר ראך נעגלידי דא אויז קוליין אול שאעקדיגי בשמים גיאאכט ווערין ווען אן זעלבי נעגליך אן צינד ווען אן זי שאעקט זאל אן דיא ברכה אאכן בורא איני בשמים:

אן איינם יום טוב איז בלאו הכי אסור קיין גירוך צו אאכן איז אסור ראך נעגליך אן צו צינדן:

איז עס פונקרייטך אאכט אן בורא עשבי בשמים:

וועןָ איינר גיט אין גווירץ קראם אאכט אן בורא איני בשמים:

ברכת הודאה

דאש איז גואל זאגנשן

פיר ארלייא געהערן איין גואל צו בענשן ווען איינר איז קראנק גיוועזן אול ווער ווידר גיזונד גוואורן אול ווער אין איינר תפיסה ווער תופס גיזעגן אול ווער ווידר פטור גוואורן אול ווער אויף דען ים ווער גיפארן אול ווער דר פון קואן אול איינר דער ווער גאנגן אין איין אדבר וואו איין סכנה איז אול ווער ווידר דר פון קואן זאל אן דיא ברכה אאכן

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַגּוֹמֵל לְחַיָּבִים טוֹבִים שֶׁגְּמָלַנִי כָּל טוֹב:

אול דיא דא צו הערן זאלן ענטפרן

מִי שֶׁגְּמָלְךָ כָּל טוֹב הוּא יִגְמָלְךָ כָּל טוֹב סֶלָה:

וועןָ איינם איין נס גשיכט אזו ער ברכה אאכן אלי דרייסיג טאג ער אול זייני קינדס קינדר אויף דען ארט וואו דש נס איז גשעהן ברוך שעשה לי נס במקום הזה אול דווקא איינם וואס ניט דרך הטבע איז אבר וואז דרך הטבע איז עס קואן גנבים איבר איינם בייא נאכט אול האבן איס וועלן אום ברענגן אול ער ווערט ניצול אאכט ער קיין ברכה אבר דאך אזו ער זאגן דיא ברכה אול אזו קיין שם ומלכות ער זאגט ברוך אתה שעשה לי נס במקום הזה:

וועןָ איינר איבר ים פארט אזו באלד ער אויף דר יבשה קואט אזו ער גואל בענשן אך ווען ער אויז דר אדבר קואט אך ווען איינר צו בעט קראנק ליגט דרייא טאג אול ווערט גיזונד אך ווער זונשטן איין חולי הט וואו סכנה דער בייא איז אול ער וארט גהאלט אזו באלד ער כון רעכט גיזונד אול גהאט איז אזו ער גואל בענשן אך ווען איינר תפוס זילט אול עס בידרעפט זיין חיות אן ווען ער פטור ווערט אזו ער גואל בענשן אך ווען אן אונטר וועגן רייזן טוט אול קואן גזלנים איבר אים אול ער ווערט ניצול אזו ער גואל בענשן דיא ברכת גואל איז דר אנהג אן זאגט איבר דר ספר תורה ווער ניט בר מצוה איז דארף קיין גואל בענשן אבר ווייבר געהערן נזהר צו זיין אך דיא ברכה הגואל צו אאכן אודר דר אאן זאל זאגן די ברכה ברוך אתה ה' אלהינו אלך העולם שגאלך כל טוב אול זיא זאל אאן זאגן דען ווען איין אנדרר זאגט צו איינם דר אחויב איז גואל צו בענשן די ברכה אול ער ענטפרט אאן דרויף איז ער יוצא אך ווען איינר צו איינם זאגט בריך רחמנא אלהנא אלכא דעלמא דיהבך לן ולא יהבך לעפרא אול ער ענטפרט אאן איז ער יוצא דארף ניט נאך מאהל גואל בענשן אבר דש אוז אן אויטן דר יוא צו איינם די ברכה זאגט אוז זיך פון הערן רעבט אשאח זיין אול דען אוי דר נהר זיין הט ער די ברכה צו אים זאגט וואו לעהן ווייט זיינן בייא אנדר ווען ער די ברכה זאגט דש קיין לעהן לייט דר

אך ווען איינר שטערבט פֿון דען אוהבת העולם דר איין אדם חשוב איז גיוועזן דש זיין מיתה דען עולם איין לער איז זאל מן אך דיא ברכה מאכן :

ווען איינר וואש נייאש בקומט איין נייא מלבוש אודר איין נייא כלי דאז אין איין שמחה דר מיט הט זאל מן שהחיינו מאכן אבר איין גרושר עושר דר זיך ניט משמח איז ווען ער איין נייא כלי בקומט דארף מן קיין ברכה מאכן :

איבר איין פרי עז זייא דש אויף דען בוים וואקשט אודר אויף דער ערד אוז מן די ברכה מאכן :

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱמֶ"הָ שֶׁהֶחֱיָנוּ וְקִיְּמָנוּ וְהִגִּיעָנוּ לַזְּמַן הַזֶּה :

אבר איבר קיין ירקות עז מאג זיין קרויט ריבן שאלטן צוויבל קנאבליך עט מאג זיין וואש עז וויל דארף מן קיין שהחיינו מאכן דער וועל פֿיל מלייא ירקות גיבט דיא זיך מן דער ערד האלטן איין גאנץ יאר דאז מן איינגט זיא ווערן נייא גיוואקסן דרום ווען מן שון גיוויש וויש דאש זיא גווים נייא גיוואקסן זיין זאל מן דאך קיין שהחיינו מאכן :

אויף איין מיטלכי פרי די איין זונדרליך אין איז אוז מן דריבר שהחיינו מאכין :

אך איבר קערשן וויקסלן מארעלן אוז מן אויף מוטלכן אין זונטרהייט שהחיינו מאכן :

אך איבר לווערטשקים פֿלויאן שבילינג קריגלינג אוז מן אך אויף מיטלכן אין זונטרהייט שהחיינו מאכן :

אך איבר עפפֿיל מתרוגים ליטרונן בומראנצין ניאונכש אוז מן איבר איין מיטלכן בזונדר שהחיינו מאכן :

אבר וואש מן עפפֿיל הייסט אודר בירן מאכט מן איבר עפפֿיל נייארט איין מול שהחיינו אך איבר בירן דען ווען שון פֿיל מלייא עפפֿיל גיבט אודר פֿיל מלייא בירן הייסט דאך אלז עפפֿיל אודר בירן :

אך איבר וועלשי נוסין מאכט מן נייארט איין מאל שהחיינו וויא וואל עש גיבט פֿיל מלייא וועלשי נוסין :

אך דש גלייכן האזל נוסן מאכט מן אך נייארט איין מול שהחיינו וויא וואל עש גיבט פֿיל מלייא האזיל נוסין איין טייל הייסן לער נוסן איין טייל הייסן רוט נוסן :

ווען מן שהחיינו מאכט איבר וויין טרויבן אזו זאל מן איבר מוסט קיין ברכה מאכן :

דיא ספרי קבלה שרייבן ווען איינר איין נייא פרי זיכט אול׳ ואגט קיין פפֿעניג. דראן דש ער זאלט בגערן שהחיינו צו מאכן אזו דר זעלביג מלאך דר איבר דר זעלביג פרי גיזעצט איז פֿר קלאגט דען בן אדם פֿר השי"ת דאש ער ניט ביגערט שהחיינו צו מאכן אול׳ בגערט ניט השי"ת צו לובן אום זיין טובה דאז ער הט זוכה גיוועזן דיזי פרי ווידר צו זעהן דען אום איין פפֿעניג קאן מן מאכן דרייא ברכות די פֿאר ברכה אול׳ שהחיינו אול׳ דיא נאך ברכה :

דר סדר איז ווען איינר איין נייא קלייד אן טוט זאגט מן צו אים תְּבַלֶּה וְתִתְחַדֵּשׁ דאש איז טייטש ער זאל זוכה זיין דש קלייד צו רייזן אול׳ זאל ווידר איין נייאש בקומן אזו ענטפֿרט ער ווידר בָּרוּךְ תִּהְיֶה :

ווען מן זיכט איין מלך פֿון דיא אומות העולם אודר איין הגאון אודר איין דוכוס אודר איין גרושן אוטל דר דש משפט אין זיין האנד האט מאג טון אין זיינם לאנד וואז ער וויל זאל מן דיא ברכה מאכין :

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁחָלַק מִכְּבוֹדוֹ לְבָשָׂר וָדָם :

ווען איר ווערן זוכה זיין ווען דא ווערט זיין דר רצון פֿון השי"ת אול׳ אונזר משיח שיקן ווען מן אין ווערן זעהן דש אירש ווערן זוכה זיין זאל מן דיא ברכה מאכין :

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁחָלַק מִכְּבוֹדוֹ לִירֵאָיו :

דיני ברכות הריח

ווען איין בן אדם וואש גוטש שמעקט אוז מן אויך ברכה מאכין :

וועלכי פירות די וואל שמעקן אול׳ וואקסין די מן זי עסן קאן אלש מתרוג בומראנצין ליטרונן מספֿירן ליאונכים אומקוטי נים ליאטרינד נעגלידקיטן ווען מן זיא אין דיא הענד נעמט דר צו צו שמעקן מאכט מן דיא ברכה :

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַנּוֹתֵן רֵיחַ טוֹב בַּפֵּירוֹת :

ווען מן אבר איין זעלכי פרי אין דיא האנד נעמט צו עסן אבר ניט דער צו שמעקן ווען זיא שון וואל שמעקן מאכט מן נייארט דיא ברכה איבר מכילה בורא פרי העץ :

איבר בשמים זאפֿרין מינגבר פפֿעפֿר מושקט בליט מאכט מן דיא ברכה :

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא מִינֵי בְשָׂמִים .

דיני הטוב והמטיב

ווען איינר איין בשורה הערט דאש איז ער הערט וואז גוטש דש ער איין טובה דער פון הט אול' אנדרר אך מיט אים זאל אן דיא ברכה אאכן:

ברוך אתה יי אמ"ה הטוב והמטיב:

דז איז טייטש גילובט זייטטו גאט אונזר גאט דר דש גוטש טוט צו מיר אול צו אנדרי לייט:

ווען איינם גיזאגט ווערט זיין אשה ווער גילעגן אול' האט איין זון זאל אן דיא ברכה אאכן הטוב והאטיב:

ווען אן איינם זאגט זיין פאטר איזט גישטארבן אול' האט ברידר דיא מיט אים ירשן אזו אוז אן צוייא ברכות אאכן צום ערשטן דיא ברכה ברוך דיין האאת צום אנדרן הטוב והאטיב:

ווען אן איבר איין האט ברכה גיאאכט בורא פרי הגפן אול' דר נאך ברענגט אן אנדרי ויין דער בעשר איז אלז דר ערשט אאכט אן אך דיא ברכה:

ווען אן ניט וייש אוב ער בעשר איז אודר ניט אוז אן דאך אאכן דיא ברכה הטוב והאטיב וייט אן אבר גווים דאש ער ארגיר איז זאל אן קיין הטוב אאכין:

מן זאל קיינם גאטט געבן ברכה צו אאכן איבר ויין הטוב והאטיב וייל דער ויין ניט זיין איז זא קאן ער ניט זאגן הטוב והאטיב הטי"ת הט איר גוטש גיטאן אול' אך אנדרי מיט איר:

אבר אויף סעודת וואו אן דען ויין אויף דען טיש טטעלט דש דר גאטט אלזו וואל הער איבר דען ויין איז אלז דער בעל הבית דארף דער גאטט אויך אאכן הטוב והאטיב:

ווען איין רעגן בוגן שטיט זאל אן דיא ברכה אאכן:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם זוכר הברית נאמן בבריתו וקיים במאמרו:

דש איז טייטש גילובט זייא גאט אונזר גאט קיניג דער וועלט דער דא גידענקט אן זיינן זיכרהייט אול' איז ווארהאפטיג אין זיינן זיכרהייט אול' האלט זיין ווארט דען הטי"ת האט גישווארן ווען שון דער עולם ווער שולדיג דאז אן זיא זאלטי איין אבול ברענגן דען עולם צו פיזר פולן אזו ויל ער איין רעגין בוגין שטעלן אין גיוויזק צו גידענקן דאז ער זיין ווארט האלט:

מן זאל דען רעגן בוגן ניט פיל אן זעהן איז אסור נייארט ווען אן דיא ברכה זאגט אול' איז איין גרושר סוד דרויף:

אין נימן אודר אין אייר ווען אן זיכט דיא בוים בליהן זאל אן דיא ברכה אאכן:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם שלא חיסר בעולמו כלום וברא בו בריות טובות ואילנות טובות ליהנות בו בני אדם:

דאש איז טייטש גילובט זייטטו גאט אונזר גאט דער דא ניקש הט גיברעכט אין זיין עולם אול' האט בישאפן אין עולם פיל גוטי בישעפניש אול' גוטי בייאר דאז דיא לייט זאלן איין הנאה דער פון האבן:

מן אאכט דיא ברכה נייארט איין אולט אין יאר:

ווען אן הערט דונדרין זאל אן דיא ברכה אאכן:

בא"י אמ"ה שכוחו וגבורתו מלא עולם:

דש איזט טייטש גילובט זייטטו גאט דאז זיין קראפט אול' אאכט אול' שטערק גיט דורך דען גאנצן עולם:

אל דער וייל דאז דאש גווילק נאך איז ווען שון גאר פיל אולט דונטרט אאכט אן דאך ניט אין אלז איין אולט דיא ברכה:

ווען אבר דאש גיווילק פאר גיט אול' קואט איין אנדרש גיווילק אול' דונדרט וידר אוז אן אויך אנייאש ברכה אאכן:

ווען אן זיכט בליצן אאכט אן דיא ברכה:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם עושה מעשה בראשית:

אזו איז אך דער דין אלז וויא בייא דען טונטרן:

ווען אן איין בשורה רעה הערט דש איז ער הערט איין בוזי שמועה אוז אן דיא ברכה אאכן:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם דיין האמת:

דש איז טייטש גילובט זייטטו גאט אונזר גאט דער דא איז איין גירעכטר ריכטר:

דאז רוב העולם האבן דען אנהג אן זיך ווען אן הערט דאז איינר איז גישטארבן זאגן זיא נייארט ברוך דיין האאת זאגן קיין שם ניט:

ווען אבר דר זעלביג דר גיט שטארבן איז איין תלמיד חכם אער גיוועזן אודר זונשט איין אדם חשוב דז אן איין צער איין נעאט פון וועגן זיינר מיתה אוז אן דיא ברכה זאגן אי,ט דען שם אזו:

בא"י אמ"ה דיין האמת:

אך

ווען אבר דיא פרי ווען זיא נאך ראהך איז ניט ראוי לאכילה איז גיהערט ווען אן זיא איין אמכט אין היניק אודר אין צוקר אמכט אן ברכה איבר דען היניק שהכל נהיה בדברו :

ווען איינר וואס איין נעאט צו איינר רפואה זאל אן אך ברכה אמכן ווען אן ווייס וואס דס זעלביג איז אול ווייס אך דיא ברכה דיא דער צו גהערט זאל אן דיא זעלביג ברכה אמכין דיא דער צו גיהערט :

ווען אן אבר ניט וואס אן פר איין ברכה אמכן זאל אזו זאל אן פון ספק וועגן אמכן שהכל נהיה בדברו :

דען ווען איינר ניט ווייס אוב איין פרי אויף דען בוים וואקסט אודר אויף דער ערד זאל אן דיא ברכה אמכן בורא פרי האדאה דען ווען אן זיך העט טועה גוועזן אול' העט גיאמכט וואס אויף דען בוים וואקסט בורא פרי האדאה איז אן אך יוצא דען דר בוים קומט אויך איז דער ערד :

ווען אן אבר העט גאמכט וואס אן גהערט צו אמכן בורא פרי האדאה אול' העט גאמכט בורא פרי העץ איז אן ניט יוצא אזו אן איבר אנייז ברכה אמכן בורא פרי האדאה אול' ווייל אן האט ברכה לבטלה גאמכט גיהערט אן דרויף צו זאגן ב"ש"כ"א"ו"ו :

ווען אן ניט ווייש וויא אן זאל ברכה אמכן אזו זאל אן פון ספק וועגן אמכן שהכל נהיה בדברו דען דיא ברכה שהכל נהיה בדברו איז אן אויך אוויט יוצא :

אונ' ווען אן איין זאך איין נעאט צו איין רפואה זאל אן צו פאר תפלה טון צו הש"ית דס הש"ית זאל זיין היצף אול' רפואה שיקן דורך דיזי ארצנייא דא זיך דר בן אדם ניט זאל אויין פאר לאזן אול' זיין בטחון האבן אן דיא ארצנייא נייארט הש"ית האט דיא ארצנייא דרום בישאפן דס ער דען בן אדם דער דורך העלפן וויל :

אי אן דיא ארצנייא איין נעאט זאל אן אזו זאגן :

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ ה' אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי שֶׁיְּהֵא עֵסֶק זֶה לִי לִרְפוּאָה שְׁלֵימָה מִן הַשָּׁמַיִם בִּמְהֵרָה כִּי רוֹפֵא חִנָּם אַתָּה :

דער נאך זאל אן דיא ברכה אמכן :

ווען אן ניט וויז ווי אן ברכה דריבר אמכט זאל אן די ברכה שהכל נהיה בדברו אמכין :

ווען דיא הענד ניט זויבר זיינן זאל אן צו פאר דיא הענד וועשן :

ווער קיין לשון הקודש פר שטיט זאל אזו זאגן ווען ער איין רפואה טוט :

יהי רצון עס זאל זיין דער ווילן צו פר דיר גאט איין גאט גאט איינר עלטרן דאס איר זאל זיין דיזי רפואה איין רפואה שליאה אן השאיס באהרה גאר באלד דען דוא בישט איין רופא חנם :

ווען אן וויל אודר לאזן זאל אן אזו זאגן :

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ ה' אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי שֶׁיְּהֵא לִי עֵסֶק זֶה לִרְפוּאָה שְׁלֵימָה כִּי רוֹפֵא חִנָּם אַתָּה :

אול' תכף אז אן אודר גלאזן הט זאגט אן די ברכה :

בָּרוּךְ אַתָּה ה' אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם רוֹפֵא חוֹלִים :

יהי רצון עז זאל זיין דער ווילן פר דיר גאט איין גאט איינר עלטרן דס זאל זיין דס אודר לאזן איר צו איינר רפואה שליאה דען דוא בישט איין רופא אום זונשט דער נאך זאל אן דיא ברכה זאגן וויא אובן אויף טייטש :

גילובט זייסטו גאט אונזר גאט דר דא היילט דיא קראנקן אך דיזש גלייכן ווען איינר טוט איין אייזרליכי רפואה זאל אן אך דיזן יהי רצון זגן אבר קיין ברכה אמכן :

אך אז אן אין איין ארחץ גיט אודר אי אן טרעפפט זאל אן אך דיזן יהי רצון זאגן :

דער אנהג איז ווען אן ניסט דס אן פפלעגט צו זגן לִישׁוּעָתְךָ קִוִּיתִי ה' דאס איז טייטש צו דיינר היצף האך איך גאט · דען פאר צייטן האט אן פפלעגן צו שטערבן ווען אן גניסט הט אויז גאר ניט קראנק גוועזן ביז יעקב אבינו הוט תפלה דרויף גיטאן אזו לובט אן הש"ית דרום :

ווען איינר ניסט אול' אן זאגט צו אים אסותא דס איז טייטש רפואה זאל אן פר זאגן לישועתך קויתי יי אי אן אים ענטפרט ברוך תהיה :

איין טייצ זייט זאגן ווען אן ניסט אַסָא דיא זיינן זיך טועה דען אסא איז טייטש איין רופא דס איז איין טאקטר איז אזו פיל אלז ווען אן צו יענם זגט דר דא ניסט רופא כלומר הייסט איין טאקטר נייארט אן זאל זגן אַסוּתָא דאס איז טייטש איין רפואה ער ווינטש יענם דס ניסין זאל זיין אים איין רפואה :

טרינקט מן אבר ווײן דר פר ברכה אוז מן מאכין בורא פרי הגפן ווען שון ניט פיל איז אבר די נאך ברכה אוז מן מאכין ווען מן איין כזית גרוש טרינקט דש איז איין ווײן פאל:

דיא נאך ברכה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם עַל הַגֶּפֶן וְעַל פְּרִי הַגֶּפֶן וְעַל אֶרֶץ חֶמְדָּה טוֹבָה וּרְחָבָה שֶׁרָצִיתָ וְהִנְחַלְתָּ לַאֲבוֹתֵינוּ לֶאֱכוֹל מִפִּרְיָהּ וְלִשְׂבּוֹעַ מִטּוּבָהּ: רַחֵם יְיָ אֱלֹהֵינוּ עַל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ וְעַל יְרוּשָׁלַיִם עִירֶךָ וְעַל צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ וְעַל מִזְבְּחֶךָ וְעַל הֵיכָלֶךָ וּבְנֵה יְרוּשָׁלַיִם עִיר הַקֹּדֶשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְהַעֲלֵנוּ לְתוֹכָהּ וְשַׂמְּחֵנוּ בָּהּ וְנֹאכַל מִפִּרְיָהּ וְנִשְׂבַּע מִטּוּבָהּ וּנְבָרֶכְךָ עָלֶיהָ בִּקְדוּשָּׁה וּבְטָהֳרָה:

אם שבת זאגט מן
ורצנו ביום השבת הזה:
אן יום טוב של פסח זאגט מן
ושמחנו ביום חג המצות הזה;
אן שבועות
ושמחנו ביום חג השבועות הזה;
אן סוכות
ושמחנו ביום חג הסוכת הזה:
אן ראש השנה
ביום הזכרון הזה:
אן ראש חודש
וזכרנו ביום ראש חודש הזה:

כִּי אַתָּה יְיָ טוֹב וּמֵטִיב לַכֹּל וְנוֹדֶה לְךָ עַל הָאָרֶץ וְעַל פְּרִי הַגֶּפֶן ׳ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ עַל הָאָרֶץ וְעַל פְּרִי הַגֶּפֶן:

ווען מן אבר עשט זעלכי זאכן דז מן אוז דער פאר ברכה מאכן בורא מיני מזונות דהיינו וואז פון מעל גקאכט איז אול' גבאקן דהיינו האט קיין גשטאלט לחם אודר קוכן ניט דהיינו וריאזלש שאליט קוגיל קוים לעקוכן קרעפליך קיכליך פפאנקוכן איבר לוקרט ברוט דאז מן אזו עשט אול' קיין ברוט לו עשט מאכט מן דיא פאר ברכה:

בָּאַ״יְ אֱמֶ״הָ בּוֹרֵא מִינֵי מְזוֹנוֹת:

אבר איין טייל עמי הארצים אול' ווייבש ביזדר מאכן איבר גקאכט אופש אך בורא מיני מזונות דיא זיין זיך טועה דען איבר גיקאכט אופש מאכט מן דיא ברכה גלייך ווי מן מאכט ווען עש ראהך אין גיקאכט איז:

עשט מן איין כזית גרוש פון דאש דז פון מעל גקאכט איז דאז מן קיין ברוט לו עשט אוז מן דיא נאך ברכה מאכן:

ברוך אתה יי אמ״ה ועל המחיה ועל הכלכלה על ארץ חמדה טובה ורחבה שרצית והנחלת לאבותינו לאכול מפריה ולשבוע מטובה: רחם יי אלהינו על ישראל עמך ועל ירושלים עירך ועל ציון משכן כבודך ועל מזבחך ועל היכלך ובנה ירושלים עיר הקודש במהרה בימינו והעלנו לתוכה ושמחנו בה ונאכל מפריה ונשבע מטובה ונברכך עליה בקדושה ובטהרה כי אתה יי טוב ומטיב לכל ונודה לך על הארץ ועל המחיה ועל הכלכלה ברוך אתה יי על על הארץ המחיה ועל הכלכלה:

ווען איינר עשט זעלכי פירות דאש ארץ ישראל איז דער מיט גלובט וואָרן אלז טאטלן ווײן טרויבן מילגרום מיל בער ווען מן עשט איין כזית גרוש אוז מן דיא נאך ברכה מאכן על העץ ועל פרי העץ:

אין דיזן מדינות וואקשט ניקש אין פון דיזי פירות אוש ארץ ישראל איז דער מיט גילובט וואָרן אוש ווײן טרויבן על כן ווען מן ווײן טרויבן עשט איין כזית גרוש אוז מן דיא נאך ברכה מאכן:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם על העץ ועל פרי העץ על ארץ חמדה טוב׳ ורחבה שרצית והנחלת לאבותינו לאכול מפריה ולשבוע מטובה; רחם יי אלהינו על ישראל עמך ועל ירושלים עירך ועל ציון משכן כבודך ועל מזבחך ועל היכלך ובנה ירושלים עיר הקודש במהרה בימינו והעלנו לתוכה ושמחנו בה ונאכל מפריה ונשבע מטובה ונברכך עליה בקדושה ובטהרה כי אתה יי טוב ומטיב לכל ונודה לך על הארץ ועל העץ ועל פרי העץ ברוך אתה יי על העץ ועל פרי העץ:

ווען מן וועשט איין ביר טוט מאכט מן שהכל ניהיה בו כה איבר דען ביר אול' ניט איבר דר וועשט:

איבר איין גיאמאכטי רוזן אודר אתרוג אול' זונשט פירות דיא מן אין הייניק אול' צוקר איין מאכט ווי מן ברכה מאכט איבר דער פרי ווען זיא נאך ראהך איז אזו מאכט מן אך ברכה ווען זיא איין גיאמאכט איזט:

ווען מן ניבעט מאכט דאש מן נימט אין הייניג ברעגילט מאכט מן ברכה איבר דיא ניט בורא בורא פרי העץ אול' ניט איבר דען הוניג:

ווען מן טון דען ניבעט אויך לעקוכן שלאגט מאכט מן ברכה איבר דען ניבעט אול' ניט איבר דען לעקוכן:

ווען איין פרי ראוי לאכילה איז ווען זיא נאך ראהך איז וועט טון אין הייניק אודר צוקר איין גיאמאכט איז מאכט מן דאך ברכה וויא מן פפלעגט לו מאכן לו פר:

ווען

ווען מן איין ברכה מאכט זאל מן ניקש אין מויל הבן
דאש מן השי"ת זאל לובן מיט זיינן פֿולן מויל
שטיט גשריבן ימלא פי תהלתך דש איז טייטש איך
וויל דיך לובן מיט איינם פֿולן מויל:

על כן ווען איינר העט פֿר געסן ברכה צו מאכן
אול' העט שון אין מויל איז אזו איין זאך ווען
מן עז ווידר ארויז טעט אזו ווערט עז מיאוס זאל מן עז
אין מויל האלטן אול' זאגן דיא ברכה מאכין:
איז אבר אזו איין זאך ווען מן עז ווידר ארויז טעט דז ניט
מיאוס ווערט זאל מן עש ווידר ארויז טון אול' זאל דיא
ברכה מאכין:

אין עש איין גטראנק דש קאן מן פשיטא ניט ארויז
טון זאל מן איין שלינדן אול' זאל דר נאך די ברכה
מאכין וויל מן זיך דר מאן גראמנט האט וויל נאך אין
מויל איז גיוועזן:

ווען איינר וואש עסט אודר טרינקט אול' הט פֿר
געסן דיא ברכה צו מאכין איז דער דין אזו:

האט מן נאך פֿון דען זעלביגן עסין אודר גיטראנק
קאן מן דיא ברכה נאך מאכין:

ווען מן מאכט וועק שניטן מיט צוקר אול' ווין ווען
די שניטן איין כזית גרוש זיינן אוז מן די ברכה
מאכין המוציא אול' דר נאך בענטשן דש רעכט בענטשן מן
בדארף איבר דען ווין קיין ברכה צו מאכין וויל מן אבר
דר נאך דען זיסן ווין אך טרינקן ווען דר ווין איין רביעית
הלוג איז דז זעלביג איז איין מויל פֿאל אוז מן אך דיא
ברכה מאכין בורא פרי הגפן אול' די נאך ברכה:

האט מן אבר ניקש אין פֿון דען זעלביגן עסין אודר
טרינקן פֿאר זיך אזו דארף מן קיין ברכה
מאכין:

אזו איז אך דר דין ווען איינר נאך אין איין מצוה האט
אול' העט דיא ברכה פֿר געסן אזו ער העט
פֿרגעסן המוציא צו מאכין אול' האט נאך אין עסן זאל מן
דיא ברכה המוציא אך מאכין:

אך דער גלייכן העט פֿר געסן די ברכה צו מאכין
איבר דען טלית אודר תפֿילין אודר אין דר סוכה
ברכה לישב בסוכה פֿר געסן אז דר וויילן דז מן טלית
אול' תפֿילין נאך אויף הט אודר דז מן נאך אין דר סוכה
זיצט זאל מן די ברכה נאך מאכין:

ווען איינר איין ברכה איבר וואש מאכט ווי ערש וויל
צום מויל היבן פֿאלט עז אויף דער ערד דז
נימר ראוי איז צו עסין דא האט ער איין ברכה אום
זונשט גמאכט זאל מן תכף דרויף זאגן ברוך שם כבוד
מלכותו לעולם ועד:

אזו איז דר דין ווען מן ניקש אין הט אלש דז זעלביג
דאש אים אויז דער האנד גיפֿאלן איז הט מן
אבר נאך אין פֿאר זיך פֿון דען זעלביגן דש ער דריבר
ברכה הט גימאכט אזו לאשט ער מאכט ברכה איבר
איין פרי אול' ער שנייד איין שטיק פֿון דר פרי אראב דש
זעלביג פֿאלט אים אויז דר האנד וויל ער נאך איין פֿון דר
זעלביג פרי פֿאר זיך הט אזו הייסט עס קיין ברכה
לבטלה ניט אזו בדארף מן ניט צו זאגן ב"ש כ"מ ל"ו:

וויא מן ברכה מאכט איבר איין פרי ראהך אזו
מאכט מן אויך ווען זי גימאכט איז אך איבר די
בריאה פֿון דר זעלביג פרי מאכט מן אך די זעלביג ברכה
וויא איבר דיא פרי זעלברט:

ווען מן איין ברכה מאכט זאל מן דיא ברכה ווארט
פֿר ווארט זאגן מיט כוונה דאז מן וויסט וואו
אריבר מן ברכה מאכט דאז מן וויז וואו אריבר מאן מן
השי"ת לובט:

אך זאל מן דיא ברכה הוך זאגן דר מיט מאן זיין
גיזינד זאל הערין אול' זגן אמן דרויף דא הט מן איין
גיטא פֿלטי מצוה דר פֿון זיין גיזינד אול' קינדר לערנן פֿון
אים דז מן זאל אויך אזו ברכה מאכין אול' דאז זיא אך
פֿליסיג אמן זאגן:

אך זאל מן נזהר דר מאן זיין מן דר נאך ברכה דען אי
מן איין זאך עסט אודר טרינקט אוז מן די ברכה
פֿאר מאכין ווען שון ניט פֿיל איז ווען מן ניארט איין
הנאה דער פֿון האט אבר מן מוזט נאך דען עסן אך
שולדיג איין נאך ברכה צו מאכן דז האט איין שיעור:

דהיינו ווען איינר עסט אזו איין זאך דז מן איז
מחויב צו מאכין דיא פֿאר ברכה המוציא
לחם מן הארץ דהיינו וואז איין גישטאלט פֿון לחם הט
דאש ברוט אודר וועק הייסט אודר קוכין זיא זי ווערן
אין אובן גבאקן אודר אין איין בעקן אין דש שמאלץ ווען
מן איין כזית גרוש עסט דאש הייסט איין הלב איי
גרוש דאש אוז מן מאכין מוציא לחם מן הארץ איז מן
שולדיג דר נאך צו בענטשן דש גאנץ בענטשן:

עסט מן זעלכי זאכין עז מאג זיין וואז מן מאכט בורא
פרי העץ אודר בורא פרי האדמה אודר
שהכל נהיה בדברו אודר מן טרינקט זעלכי גטראנק דז
מן מאכט שהכל נהיה בדברו אויז גינומן ווין הט אך
זיין שיעור ווען מן געסן האט איין כזית דאז איז איין
הלב איי גרוש אודר טרינקט איין מייאר שאל פֿאל
דש מיזט אזו פֿיל דז אויך איין זייט דש מויל פֿאל מאכט
אוז מן די נאך ברכה מאכין:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם בורא נפשות רבות
וחסרונם על כל מה שברא להחיות בהם נפש כל
חי ברוך חי העולמים:

דאז איז טייטש:

ברוך גילובט זייסטו גאט אונזר גאט קיניג דר
גאנצן וועלט דר דא בשאפֿט פֿיל לייבר אול'
איר גיברעכן איבר אליש דז ער בישאפֿן האט צו דער
נערן אלי דיא לייבר דיא דא לעבן גילובט זייא דער דא
לעבט איאר אול' איביג:

ווערט ראהך אודר גקאכט צו עסן דהיינו וויזי ריבן די זעהט מן יוא פון דעסט וועגן דאז מן זי זאל קאכין אול ראהך עסן דאך וואן עסט ריבן גיקאכטר הייט דז מן זיא ניט מיט ברוט עסט אזו מאכט מן די ברכה בורא פרי האדמה דען וען מן עסט דז מן ברוט צו עסט אזו מאכט מן נייארט ברכה איבר דען ברוט וואז מן דר צו עסט מאכט מן קיין ברכה ניט וויא מיר אובן גשריבן האבן :

עסט מן אבר וויסי ריבן ראהך און גיקאכט אזו מאכט מן די ברכה שהכל נהיה בדברו:

אזו איז אך דר דין ביים זויאר קרויט אודר קומפסט דש זעהט מן פון דעסט וועגן מן זאל עז איין זייארן אזו וען מן עסט זויאר קרויט ראהך אודר גקאכט און ברוט מאכט מן דיא ברכה בורא פרי האדמה:

עסט מן אבר וויז קרויט דז נאך ניט גיזייארט איז אוני ברוט מאכט מן שהכל נהיה בדברו:

אך דש גזייצן סאלטן אודר זאלאט דז ווערט פון דעסט וועגן גזעהט דז מן זי זאל ראהך עסן מן גמאכט מיט בוים אייל אול עסיק וען מן קיין ברוט צו עסט מאכט מן בורא פרי האדמה:

ווען מן ערפער אידר שוואמן בער מיט וויין אול צוקר מן מאכט איז דר דין אזו ווער דא וויל יוצא ידי שמים זיין אול זיך ניט בגעבן אין ספק ברכות זאל צו פר ברכה מאכין איבר דען וויין מי מן עסט די ערבער מיט וויין מן גימאכט אול דער נאך זאל מן איבר די ערפער ברכה מאכין בורא פרי האדמה איז עש איבר דען עסין פר דען בענשן דארף מן קיין נאך ברכה צו מאכין דש בענשין פטרת די נאך ברכה אבין וען איין רביעית הלוג יין איז די נאך ברכה על הגפן אול איבר די ערפער בורא נפשות רבות:

ווען מן אבר זאלט איין ווינג וויין נעמן מיט צוקר מן די ערפער דז מן נייארט בגערט די ערפער גוט דר מיט צו מאכין זאל מן נייארט איבר די ערפער ברכה מאכין בורא פרי האדמה אול ניט איבר דען וויין אול די נאך ברכה בורא נפשות רבות אבר ווער יראת שמים אין זיך הט זאל צו פאר איבר דען וויין ברכה מאכין:

ווען מן טרינקט זויאר וואסר אודר געשט וואסר מיט וויין איז דר דין אזו וען מן איבר דען טיש טרינקט אזו זאל מן צו פאר איבר דען וויין אייניגט ברכה מאכן אך וען מן נעמט דז רוב יין אוז מן אך איבר דען וויין ברכה מאכין בפ"הג אפילו איבר דען עסין וען מן אבר ניט איבר דען עסין טרינקט וואסר מיט וויין נעמט מן דש רוב יין אוז מן מאכין איבר דען וויין ברכה בפ"הג אול דיא נאך ברכה על הגפן:

ווען אבר אונטר די פירות ווערן פון צוואפי פירות דז ארץ ישראל איז מיט גלובט ארן אלט ווינטרויבן מילגרום פייגן טייטלן מיל בער זאל מן די צוואביגי פירי

אין דר האנד נעמן אול' זאל די אנדר מיט פטרן:

דהיינו אין דיזי מדיכות גיבט פון צוואפי פירות מן ארץ ישראל איז מיט גלובט ווארניקט איז אלט ווינטרויבן וען פאר אין ליגן ווינטרויבן אול עפפיל בירן כוזין זאל מן דיא ווינטרויבן אין די האנד נעמן אול' זאל דיא אנדרי דר מיט פטרן:

ווען אבר צווייא מרלייא פירות פר אים ליגן דז דיא ברכות ניט צו גלייך זיינן אלז זאלש עפיל בירן ערפער אזו אוז מן אוך די פירות די אויף דעם בוים וואקסין ברכה מאכין בורא פרי העץ אול' ווש אויף דר ערד וואקסט בורא פרי האדמה פטרת איינר דיא אנדר ניט:

על כן מן פולגט הולצן דש זיין גידירטי בירן צו קאכין מיט ערבזין אזו אוז מן איבר די הולצין מאכן דיא ברכה בורא פרי העץ אול' איבר די ערבזין בורא פרי האדמה אויף איין איטליכן ביזונדר:

אך זאל מן נזהר זיין וען מן גקאכט אויפש אויט דר שימל נעמט אזו נעמט מן די רויז זייט איין מעסיר אודר מיט איינר גאבל אזו וען מן וויל ברכה מאכין אזו זאל מן די פרי פון דען מעסר אודר גאבל מרוב נעמן אין די האנד אול' זאל ברכה מאכין דען פון וועגן זכות דש מן ברכה מאכט לעבט מן לאנג אויף דר וועלט אולקומט אין גן עדן אין דען איביגן לעבן אול' דש איינן מאכט דז מן ניט לאנג לעבט חס ושלום דען מיט מעסר קאן מן איינם אום זיין לעבן ברענגן:

אך זאל מן דר מן נזהר זיין וען איינר וואש עסט מאג זיין גקאכט אופס אודר זנשט וואט עש זייא דז בריא דר מן איז עש מאג זיין פון וואסר איין ביר מילך מיל הוניק וואש איין משקה הייסט זאל מן צו פאר דיא הענד וועשן אבר מן זאל קיין ברכה מאכין איבר דען הענד וועשן:

ווען מן אבר וואש עסין וויל דש קיין משקה הייסט אלש גיברעגלט אין גענס שמאלץ אודר פייטט דארף מן דיא הענד ניט צו וועשין:

ווען איינר איין ברכה מאכט איבר פירות אזו זאל מן אין דר מחשבה הבן דז מן וויל פטרן אלי די פירות די מן ווייטר ווערט פר אין ברענגן:

ווען מן פירות פר זיך ליגן האט אול' האט ברכה גימאכט אול' דער נאך ברענגט מן נאך אין פירות פר אין איז דער דין אזו וען נאך וואש פון דיא ערשטן פירות פר אין ליגן אזו בידארף מן ניט נאך איין מאלט ברכה צו מאכין:

ווען אבר ניקש אין דא איז פון דיא ערשטן פירות אול' מן הט קיין מחשבה גיהאט דאז ער זולט יוצא זיין וואש מן פאר אין ברענגן ווערט אזו אוז מן נאך איין מאל ברכה מאכין:

ווײַן פֿון דר סעודה ווײַגן דארף מן קײן ברכה מאכֿין :

זונשט מן דר וואוכן ווען מן איבר דען עסין ברמנדי ווײַן ברענגט זאל מן אזו מאכֿין דאז מן קײן ברכה בידארף צו מאכֿין זאל מן אײן ביסן ברוט דרײַן טונקן צו עסין מיט ברוט :

אך אוז מן ווישן דאז מן זאל דאש זעלביג דאש מן דריבר ווײַל ברכה מאכֿין זאל מן אין דיא רעכֿטי האנד נעמן :

אך איז אײן מצוה דז מן זאל ברכה מאכֿין איבר אײן פרי ווען זיא נאך גאנץ איז אך זאל מן צחיטן דר ברכה אול דען עסין ניט מפסיק זײַן :

דרום ווען אײנר ווײַל אײן פירי עסין דיא מן בדעה הט צו שײלין אלש עפיל אודר בירן זאל מעש אזו מאכֿין אין מן דיא ברכה מאכֿט זאל מן פֿון דר פירי אײן ווײניג שײלין דש מן נאך דר ברכה ניט דארף מפסיק זײַן מיט דען שײלין אול זאל זיא גאנץ לאזן אול נעמן אין דער רעכֿטי האנד אול ברכה מאכֿין :

אויף זעלכֿי פירות דיא אויף דען בוים וואקסין מאכֿט מן דיא ברכה :

בָּאַ״י אֱמֶ״הָ בּוֹרֵא פְּרִי הָעֵץ :

דש איז טײַטש געלובט זײַשטו גאט אונזר גאט קיניג דער גאנצי וועלט דר דא הט בשאפֿין פרוכֿט פֿון דען בוים :

אבר וואז אויף דר ערד וואקסט מאכֿט מן די ברכה :

בָּאַ״י אֱמֶ״הָ בּוֹרֵא פְּרִי הָאֲדָמָה :

דאש איז טײַטש :

געלובט זײַשטו גאט אונזר גאט קיניג דר גאנצי וועלט דר דא הט בשאפֿן פרוכֿט די דא וואקסין אויף דר ערד וואז אבר אויף קײן בוים וואקסט אול ניט אויף דר ערד אלש לאטן פֿײַש׳ קעס׳ בוטרי׳ אײַך׳ הוניק׳ אײַאר ביר ברמנדי ווײַן אלר לײַא גיטראנק זונדר ווײַן אול פֿיל זאכֿין דש גלײַכֿנש מאכֿט מן דיא ברכה :

בָּאַ״י אֱמֶ״הָ שֶׁהַכֹּל נִהְיֶה בִּדְבָרוֹ :

דאש איז טײַטש :

געלובט זײַשטו גאט אונזר גאט קיניג דר גאנצי וועלט דר דא האט אליש בישאפֿן מיט זײַנם רידן :

איבר צוקר מאכֿט מן אך שהכל נהי׳ בדברו : אבר איבר פירות די מיט צוקר איבר צוגן זײַנן אלש מנדלן אודר בומראנצין מאכֿט מן בורא פרי העץ :

איצונדרט אוז מן ווישן וואש אײן בוים הײַשט אודר ניט וואז די צווײַגן איבר ווינטר שטין בלײַבן דז זי ניט פֿר דירן אול פֿולן אול איבר אײן יאר דיא צווײַגן ווידר פירות טראגן דאש הײַשט אײן בוים דא מאכֿט מן בורא פרי העץ :

וואו אבר דיא צווײַגן ניט איבר ווינטר שטין בלײַבן נײַארט פֿר דירן אודר פֿולן נײַארט די וואורצלין בלײַבן אין דר ערד שטעקין אול איבר אײן יאר שלאגן דיא וואורצלין ווײַטר אויז אול טראגן פירות דאש הײַסט קײַן בוים דא מאכֿט מן בורא פרי האדמה :

ווען אײנם אײן ספק ווער אוב דיא פרי אויף אײן בוים וואקסט אודר אויף דר ערד אזו זאל מן די ברכה מאכֿין בורא פרי האדמה דען ווען מן העטן גמאכֿט וואש אויף דען בוים וואקסט בורא פרי האדמה אזו איז מן יוצא ווײַל דר בוים אך אויז דר ערד קומט :

ווען מן מסופק איז ווא מן ברכה מאכֿט זאל מן מאכֿין שהכל נהיה בדברו דען איבר אלש דז מן העט גימאכֿט שהכל נהיה בדברו איז מן יוצא :

דאך זאל זיך אײן איטליכר פֿרומר יהודי דר יראת שמים אין זיך הט דרײַן גיוויכן אול ביגערן צו ווישן ווי מן אויף אײן איטליכש אין זונדרהײַט אײן ברכה מאכֿט דר ווערט פֿר גוויש אזו אײן גרושן שכר האבן לעולם הבא דער קײן שיעור אול קײן ערך האט :

דען אלי דיא זעלביגי דיא הש״ית פֿלײַסיג דינן אול לובן בעולם הזה די ווערן אך זוכה זײַן הש״ית פֿלײַסיג צו דינן אול צו לובן לעולם הבא אין גן עדן :

דאז אוז מן אך ווישן זעלכֿי ברכה דז מן ניט נענט מיט אײנם שם דאז הײַשט קײן ברכה ניט :

זעלכי פירות דיא דא פֿלעגן ווירזיג צו זײַן אלש לוועטשקר פֿלויאן קירשן נוסין זאל מן ניט ברכה מאכֿין אין זאל די פרי צו פֿאר אויף מאכֿין אול זעהן דאז זי ניט ווירזיג איז דען אזו וואול אלש אײן מצוה איז ווען מן צו רעכֿטן אײן ברכה מאכֿט אזו ווידרום איז אײן גרושי עבירה ווען מן אײן ברכה מאכֿט אום זונשט דז הײַשט ברכה לבטלה דאש מן דען שם הש״ית פֿר געבנש נענט אזו איז די עבירה אזו גרוש אלש מן חס ושלום אײן פֿאלשי שבועה טוט :

אלן איז דר דין ווען מן נײַארט אײן אײנצליגי פרי זעלכֿי פֿר זיך הט אול אעפֿט ווירזיג אודר פֿויל זײַן דא הײַשט עז ברכה לבטלה ווען מן זיא ניט דר פֿאר אויף מאכֿט אלש אײן נוס :

ווען מן אבר אין אלש אײַני פֿאר זיך האט ווען שון די אײן ווירזיג ווער אזו גיט דאך די ברכה אך איבר די אנדרי פירות הײַשט קײן ברכה לבטלה ניט :

אך ווײַל אײן מצוה איז ווען מן איבר אײן גאנצי פרי ברכה מאכֿט אזו ווען מן אײן פרי הט דאז מן שײלין מוז אלש אײן עפיל אודר בירן זאל מן זי גאנץ לאזן ווען שון דר נאך אײנן ווירזיג אודר פֿויל ווער הײַשט דאך קײן ברכה לבטלה ניט ווײַל די שײלט אויף ראוי לאכילה איז אזו גיט דיא ברכה אויף דר שײלט :

אך אוז מן ווישן דז מן איבר אײן פרי אודר ירקות זאל ברכה מאכֿין וואו ער צו דאז עש דאש עיקר

גיזעהט ווערט

ווער איין הנאה הט און ברכה איז גלייך אז מן גזלת השי"ת אונ' כנסת ישראל איזט אך גלייך אז מן מעלט וואז נעמן אויז דעם הקדש נאך זיינן זונשט גרושי סודו' דרויף אונ' ווער דא יוא נזהר איז אן דיא ברכות צו מאכן דר ווערט איין גרושן שכר הבן פון השי"ת אין דיזן עולם אונ' אך דר דורך זוכה זיין צו עולם הבא אזו הבן אונזרי חכמים אתקן גיוועזן אויף אלי זאכין אויף איין איטליכט אין זונדרהייט איין ברכה דריבר צו מאכין דר פר אונ' דר נאך אונ' הבן אנז גאר היפש אורדינטליך גישטעלט אין עטליכי ספרים :

אבר מן זיכט דז בעוונות הרבים אין דיזן דור דז רוב לייט בפרט די עמי הארצים אונ' ווייבש פארשונן אפילו איין טייל למדים זיינן גאר ניט נזהר דרינן ניט גינוגן דש זי קיין נאך ברכה מאכין זי מאכין אפילו קיין פאר ברכה ניט דען זי האלטן זעלכש גאנץ פר קיין עבירה ניט דען זי זיינן עז ניט גיוואונט מן הט זי אין דר יוגנט ניט דריין גיווינט :

אבר אין מאת איז דש אלז דען מלמדים שולד דז זי דיא קינדר אין דר יוגנט ניט דריין גיווינן אין קיין יראת שמים דז מן זיכט אויף דעני ישובים וויא די מלמדים נוהג זיין זי מיינן ווען זי נייארט מיט די קינדר לערנן אונ' בגערן ניט מדריך צו זיין אין יראת שמים אין די שולן זאגן זי ניקט נאך זאגן קיין אמן ניט עסין אונ' הענד גוועשן אונ' ברכה מאכין דר פאר אונ' דר נאך קיין ברכה איין טייל מלמדים לערנן אפילו ניט פלייסיג אך אויף זעלכי מלמדים הט דר פסוק גזאגט ארור האיש אשר יעשה מלאכת יי ברמיה זיא זיינן נייארט אויז אויף דען בעלי בתים איר געלט אוי להם ולנשמותיהם די אזו נוהג זיינן דען אזו האבן עז אונזרי חכמים גימיינט לא המדרש הוא העיקר אלא המעשה דז איז טייטש דאז לערנן איז ניט עיקר נייארט דז מן די קינדר זאל גוויינן צו מעשים טובים אבר זעלכי מלמדים די די קינדר דריין גיווינן אין דר יוגנט אין יראת שמים דש זיא דיא קינדר דריין גיווינן דז זיא מוזן ווניג קענן זאגן וואש מן אין דר שול זאגט דז זיא פלייסיג אמן זאגן אונ' דז זיא אויך אלי זאכין ברכה דער פאר אונ' דר נאך מאכין אונ' דז זי בקי דרינן זיינן דען מן זיכט דז רוב לייט זאגן קיין תפילות הדרך ניט ווייל זיא עז ניט [illegible] ווניג קענן אך דיא ברכה פון דער לבנה מקדש זיין קענן זיא אך ניט אויזן ווניג ווען מן זיא אבר אין דער יוגנט דריין גיווינט אזו בלייבן זיא אין דר עלטר אך דרינן :

דיא מלמדים זאלן די קינדר לאזן אין חדר אויף אלש ברכה מאכין דוקא הויך דש איינר פון אנדרן לערנט אונ' אך אמן זאגן אויף זיין חברש ברכה אויף זעלכי מלמדים האט דער פסוק גיזאגט והמשכילים יזהירו כזוהר הרקיע ומצדיקי רבים ככוכבים לעולם עד דש זיא ווערן לייכטן אין גן עדן אלש דיא שטערן ווייל זי מזכה רבים זיינן אשרי להם בעולם הזה ואשרי להם בעולם הבא אמן :

דאש מוז מן ווישן ווען מן מוציא איבר ברוט מאכט אלזו וואז מן דר צו עסט עס מאג זיין וואש עז וויל איז מן ניט מחויב ברכה צו מאכין דען דאז ברוט פוטרת אלז ווען מן שון אלי גטראנק איבר דען עסן ברענגט דארף מן דאך קיין ברכה מאכין אויז גינומן איבר ווין מוז מן בזונדר ברכה מאכין :

דער סדר איז דז מן ברוט אויף קומט פלעגט צו דיכן אונ' דר נאך מיט מושקט צו רייבן אונ' ניגשט דר נאך אין ביר מן הייסט עס בעניל ווען איין שטיק איין כזית גרוס איז מוז מן די פר ברכה מאכין מוציא לחם מן הארץ אונ' מוז דער נאך רעכט בענטשן איז אבר קיין שטיק קיין כזית גרוס ווען שון צו אנדר איין כזית גרוס איז מאכט מן דיא פאר ברכה בורא מיני מזונות דיא נאך ברכה על המחיה ועל הכלכלה :

אך ווען מן ברוט איין ווייכט אין ווין ווען די שטיקר ברוט איין כזית גרוס זיינן מוז מן די פר ברכה מאכין המוציא דר נאך בענטשן דש גאנץ בענטשן זיינן די שטיקר קיין כזית גרוס מאכט מן דיא ברכה בורא מיני מזונות :

אוב מן מוז איבר דען ווין אך ברכה מאכין איז דר דין אזו ווען מן נייארט אויף דען ברוט אויזן איז דז דאש ברוט עיקר דאז מן דען ווין צום ברוט עסט דארף מן איבר דען ווין קיין ברכה מאכין : איז מן אך אויף דען ווין אויזן מוז מן איבר דען ווין אך בזונדר ברכה מאכין :

אזו איז אך דר דין דש מן פלעגט ווק מיט ווין מן צו מאכין אונ' טוט צוקר אריין איז דר דין אך אזו :

איבר מצה מערט דז מן אן פסח פלעגט צו מאכין דש מן גיריבן מצה מעל אן מאכט מיט איין מאכט מן נייארט בורא מיני מזונות אונ' מאכט איבר דען ווין קיין ברכה :

ווען מן איבר דען טיש נאך דען עסן ברענגט פירות דש איז אופס ווען מן קיין ברוט צו עסט מוז מן דאך די פר ברכה מאכין אבר קיין נאך ברכה דען ווייל מן בדעה הט צו בענטשן ברכת המזון דאש פוטרת דיא נאך ברכה פון פירות :

ווען מן ברכה מאכט איבר ווין אזו בידארף מן אך איבר קיין גטראנק וואז מן אנדר נאך ברענגט מאג זיין וואז עז וויל דארף מן קיין בזונדרי ברכה צו מאכן דען ווין פוטרת אלי גיטראנק אפילו איבר קיין בראנדי ווין דארף מן אך קיין ברכה מאכין ווייל מן צו פר איבר ווין ברכה גימאכט האט :

אך מן שבתות אונ' ימים טובים דז מן פלעגט פייסטי מכילת צו עסין אזו ברענגט מן אך דען בראנדי

יְראוּ אֶת יְיָ קְדוֹשָׁיו כִּי אֵין מַחְסוֹר לִירֵאָיו כְּפִירִים רָשׁוּ וְרָעֵבוּ וְדוֹרְשֵׁי יְיָ לֹא יַחְסְרוּ כָל טוֹב: הוֹדוּ לַיְיָ כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:

דער נאך זאל מן דיזה פסוקים זאגן:

פּוֹתֵחַ אֶת יָדֶיךָ וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל חַי רָצוֹן: בָּרוּךְ הַגֶּבֶר אֲשֶׁר יִבְטַח בַּייָ וְהָיָה יְיָ מִבְטַחוֹ: יְיָ עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן יְיָ יְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם:

ווען מן איפר איין כוס בענטשט אזט מן ברכה

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן:

אין איין אדינה וואו קיין ווין וואקסט ווען מן איין טאג רייז דר פון קיין ווין וואקסט דארך מן וואול איבר ביר בענטשן:

אין איין אדינה דאז דש זעלביג יאר דער ווין ניט איז גראטן דאז מן אך ביר טרינקט דארף מן אך איבר ביר בענטשן מול ברכה אמבן:

ווען מן גיבענטשט האט ווען די אנדרי כוסות די אויף דען טיש שטין זיינן פגום דז מן דר פון גיטרונקן הט אוז מן פון דען כוס של ברכה אין אירן כוסות איין וויניג נייןגיסן אבר אי דר גיבענטשט הט דר פון גטרונקן הט ווען אבר אירה כוסות ניט פגום זיינן איז מן ניט שולדיג פון דען כוס אין אירן כוסות לו גיסן מן זאל איין אויז פון טרינקן מול זאל דר נאך די נאך ברכה אמבן איבר ווין על הגפן איבר ביר אודר אעד בורא נפשות רבות ווען מן גיבענטשט האט מול מן הט בדעה נאך אין לו טרינקן זאל מן דיא נאך ברכה ניט אמבן ביז מן גאנץ אויף הערט לו טרינקן דז מן ניקש אין בדעה האט לו טרינקן: דיא נאך ברכה אויף יין:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם על הגפן ועל פרי הגפן ועל ארץ חמדה טובה ורחבה שרצית והנחלת לאבותינו רחם יי אלהינו על ישראל עמך ועל ירושלים עירך ועל ציון משכן כבודך ועל מזבחך ועל היכלך ובנה ירושלים עיר הקודש במהרה בימינו והעלנו לתוכה ושמחנו בה ונאכל מפריה ונשבע מטובה ונברכך עליה בקדשה ובטהרה

אן שבת זאגט מן

ורצה והחליצנו ביום השבת הזה:

אן יום טוב זאגט מן

ושמחינו ביום חג המצות הזה ביום חג השבועות הזה ביום הזכרון הזה:

ביום חג הסוכות הזה:

ביום שמיני חג העצרת הזה:

אן ר"ח

וזכרינו לטובה ביום ר"ח הזה

כי אתה יי טוב ומטיב לכל ונודה לך על הארץ ועל פרי הגפן ברוך אתה יי על הארץ ועל פרי הגפן:

דיא נאך ברכה נאך ביר אודר אעד:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם בורא נפשות רבות וחסרונם על כל מה שבראת להחיות בהם נפש כל חי ברוך חי העולמים:

הרב הגדול אהר"ר נפתלי ז"ל האט אתקן גיוועזן ווען אן ניט דער ווייל האט דאז לאנג בענטשן זאל מן דז קורץ בענטשן בענטשן והא לך הסדר זה

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם הזן את העולם כלו בטובו בחן ובחסד וברחמים הוא נותן לחם לכל בשר כי לעולם חסדו: ובטובו הגדול תמיד לא חסר לנו ואל יחסר לנו מזון לעולם ועד: בעבור שמו הגדול כי הוא זן ומפרנס לכל ומטיב לכל ומכין מזון לכל בריותיו אשר ברא בא"י הזן את הכל:

נודה לך יי אלהינו על שהנחלת לאבותינו ארץ חמדה טובה ורחבה ונתת לנו ברית ותורה ולחם לשובע ברוך אתה יי על הארץ ועל המזון:

רחם יי עלינו ועל ישראל עמך ועל ירושלים עירך ועל מלכות בית דוד משיחך ותגדיל מהרה כבוד הבית ותנחמנו בכפלים ברוך אתה יי בונה ברחמיו ירושלים אמן: ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם המלך הטוב והמטיב לנו הוא היטיב הוא מיטיב הוא יטיב לנו: הוא גמלנו הוא גומלינו הוא יגמליכו לעד בחסד וברחמיו וזכינו לימות המשיח עושה שלום במרומיו הוא יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן:

יראו את יי קדושיו כי אין מחסור ליראיו כפירים רשו ורעבו ודורשי יי לא יחסרו כל טוב הודו ליי כי טוב כי לעולם חסדו: ברוך הגבר אשר יבטח ביי והיה יי מבטחו:

דיזז בענטשן קענן די בינלש זאגן די דש אייכטט אאוט ניט דער וויין האבן דאז זיא דאש רעכט בענטשן קענן בענטשן אייזט בעשר דז קורץ בענטשן מול איט כוונה אז דש לאנג בענטשן אייליכדיג אודר גאר ניקש גבענטשט:

איין בענטשן דש מן דען קלייני קינדר זאל פאר זאגן:

בְּרִיךְ רַחֲמָנָא מַלְכָּא דְעָלְמָא מָרֵא דְהַאי פִּתָּא נוֹתֵן לֶחֶם לְכָל בָּשָׂר כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ נַעַר הָיִיתִי וְגַם זָקַנְתִּי וְלֹא רָאִיתִי צַדִּיק נֶעֱזָב וְזַרְעוֹ מְבַקֶּשׁ לָחֶם:

גילובט זייא גאט דער אונז דאש עסין מול טרינקן בישערט האט:

איינטייל זייט זעלנאך אין דר לו מולזגן איר קינדר פאר איין קענדלין איט ווין אזל וברכה דריין אודר עטרת אופים דריין אן זאל זעלבט ניט זאגן איז איין הבל:

דיני ברכות

אונזרי חכמים טרייבן דאש אסור איז דאז אן הנאה זאל האבן פון דיזן עולם און ברכה

ווער

ובכלכלה ורחמים וחיים ושלום וכל טוב ומכל
טוב לא יחסרנו :

וכל טוב זאל מן זאגן מיט דער חולם ואכל טוב זאל מן
זאגן מיט דער אלמפוס :

הרחמן י הוא ימלוך עלינו לעולם ועד :

(מן זאל ניט זאגן הרחמן הוא לו אנדר נייארט לווישן
הרחמן אול' הוא זאל מן איין ווייניג שטיל האלטן דען
הוא גיהערט ארואב)

הרחמן י הוא יתברך בשמים ובארץ י
הרחמן י הוא ישתבח לדור דורים ויתפאר
בנו לעד ולנצח נצחים ויתהדר בנו לעד
ולעולמי עולמים : הרחמן י הוא יפרנסנו
בכבוד : הרחמן י הוא ישבור עולנו מעל
צוארינו והוא יוליכנו קוממיות לארצנו :
הרחמן י הוא ישלח לנו ברכה מרובה בבית
הזה ועל שלחן זה שאכלנו עליו :

(אויף איין סעודה וואו מן האט פיל טיש אין איין חדר
זאל מן זאגן על שלחנות שאכלנו עליהם)

הרחמן י הוא ישלח לנו את אליהו הנביא
זכור לטוב ויבשר לנו בשורות טובות
ישועות ונחמות :

דיא דא זאגן (ויברך אותנו כל אחד ואחד ואנו בשאו
די זיינן זיך טועה) (ווען איינר עסט איבר זיין פאטר
אול' אוטרש טיש זאל ער אזו זאגן)

הרחמן י הוא יברך את אבי מורי בעל הבית
הזה : ואת אמי מורתי בעלת הבית הזאת י
אותם ואת ביתם ואת זרעם ואת כל אשר להם :

ווען איינר פר זיך אליינט בענטשט זאל ער אזו זאגן עש
אמג זיין איין אנכט פרשון אודר וויבש פרשון

הרחמן י הוא יברך אותי ואת כל אשר לי כמו שנתברכו אבותינו

ווען איינר דר בעל הבית זעלברט איז אול' הט וויב אול'
קינדר זאל ער אזו זאגן)

הרחמן י הוא יברך אותי ואת אשתי ואת ביתי ואת זרעי
ואת כל אשר לי כמו שנתברכו

(ווען נאך אין איט איס עשן אוז אן לשון רבים זאגן)

הרחמן י הוא יברך אותי ואת אשתי ואת ביתי ואת זרעי אותנו
ואת כל אשר לנו כמו שנתברכו

ווען דער בעל הבית איין חבר איז אוז מן זאגן יברך
אורי הרב בעל הבית הזה איז ער איין אורינו אוז מן
זאגין יברך את אורי אורינו הרב בעל הבית הזה :

כמו שנתברכו אבותינו אברהם בכל יצחק
מכל יעקוב כל כן יברך אותנו כלנו יחד
בברכה שלימה ונאמר אמן :

ווען דר בעל הבית ניט זעלברט בענטשט זאל מן אזו זאגן

במרום ילמדו עליו ועלינו זכות

(ווען אבר דער בעל הבית זעלברט בענטשט זאל ער אזו
זאגן במרום ילמדו עלינו זכות (ווען איינר פר זיך
אליינט בענטשט זאל מן אזו זגן) במרום ילמדו עלי זכות

שתהא למשמרת שלום י ונשא ברכה מעם יי

די דא ווען זאגן מאת יי וויא עס אין פסוק שטיט זאל
מן זיך היטן דאז מן ח"ו ניט אחרך ואגדך איז מן זאל
דיא לירי אונטר דער אוך פון מאת וואול טרוקן דש
ניט ח"ו את מאכט אבר עס איז בעסר מן זאגט
מעם יי איז מן זיך גיוויש ניט טועה : וצדקה מאלהי

ישענו (בענטשט איינר פר זיך אליינט זאל ער אזו זאגן)

וצדקה מאהי ישעי ונמצא חן ושכל טוב בעיני
אלהים ואדם :

מן טבת זאגט מן

הרחמן הוא ינחילנו ליום שכולו שבת ומנוחה לחיי העולמים

מן ראש חודש זאגט מן

הרחמן הוא יחדש עלינו את החודש הזה לטובה ולברכה :

מן יום טוב זאגט מן

הרחמן הוא ינחילנו ליום שכולו טוב :

מן סוכות זאגט מן

הרחמן הוא יקים לנו סוכת דוד הנופלת :

מן דיא לווייא מדר נאכט של פסח זאגט מן

הרחמן הוא ינחילנו ליום שכולו טוב ליום שכולו ארוך ליום
שצדיקים יושבים ועטרותיהם בראשיהם ונהנים מזיו השכינה
ויהיה חלקנו עמהם :

הרחמן י הוא יזכנו לימות המשיח ולחיי
העולם הבא מגדיל ישועות מלכו

(מן טבת זאל מן זאגן מיגדול ישועות מלכו)

ועושה חסד למשיחו לדוד ולזרעו עד עולם :

איין טייל לייט זאגן ניט ליואת האשיח נייארט לגאולת
האשיח די זיינן זיך טועה מן זאל זאגן ליואת האשיח

עושה שלום במרומיו הוא יעשה שלום
עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן :

ברצונך הניח לנו יי אלהינו שלא תהא צרה ויגון
ואנחה ביום מנוחתינו והראנו יי אלהינו
בנחמות ציון עירך ובבנין ירושלים עיר קדשך
כי אתה הוא בעל הישועות ובעל הנחמות :

ווען אן העט רצה פר געסן ווען אן זיך דראן אר אאנט אי אן זאגט ברוך אתה יי׳ זאל אן רצה נאך זאגן ווען אן אבר דען שם באה״י שון גיזאגט העט זאל אן רצה ניט זאגן זאל נייארט אזו זאגן :

ברוך אתה יי אמ״ה שנתן שבתות למנוחה לעמו ישראל לאהבה לאות ולברית בא״י מקדש השבת :

הט אן אבר שון דיא ברכה הטוב והאטיב אן גהובין אוז אן דש בענשין גאנץ ווידר פארנן אן היבן :
אבר ווען אן העט רצה פר געסן בו דר סעודה שלישית ווען אן זיך דער אאנט אי אן בא״י הט גיזאגט אודר אי אן אן גיהובן האט הטוב והאטיב איז דער דין וויא אובן הט אן אבר שון הטוב והאטיב אן גיהובן דארף אן ניט ווידר פארנן אן היבן :
אן יום טוב אול ר״ח אול חול המועד זעלט אן דא יעלה ויבא איין :
ווען אן אן יום טוב העט יעלה ויבא פר געסין ווען אן זיך דר אאנט אי אן העט גיזאגט בא״י זאל אן יעלה ויבא נאך זאגן׳ האט אן אבר שון דיא ברכה הטוב והאטיב גיזאגט זאל אן אזו זאגן :

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר נתן ימים טובים לישראל לששון ולשמחה את יום חג פלוני הזה בא״י מקדש ישראל והזמנים :

העט אן אבר שון הטוב והאטיב אן גיהובן אול ער ארמאנט זיך דז ער יעלה ויבא העט פר געסן אזו אוז אן דאש בענשן ווידר פארנן אן היבן :
אן ר״ח איז דער דין אך אזו ווען אן זיך ארמאנט אי אן העט ברוך אתה יי אן גיהובן זאל אן יעלה ויבא נאך זאגן הט אן אבר דיא ברכה בא״י שון גיזאגט דש אן דען שם שון גינענט העט זאל אן אזו זאגן :

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם שנתן ראש חודש לעמו ישראל לזכרון :

ווען אן אן ר״ח העט שון אן גיהובן דיא ברכה הטוב והאטיב דר נאך דער אאנט ער זיך דראן דאז ער יעלה ויבא העט פר געסן אזו דארף אן ניט ווידר פארנין אן צו היבן :

אזו איז אך דער דין בייא חול המועד אונ׳ וויא דער דין איז אן ראש חודש :
ווען ר״ח אן שבת גיפאלט אול׳ העט פר געסן יעלה ויבא אול׳ דר אאנט זיך ערשט ביז ער שון העט הטוב והאטיב אן גיהובן דארף ער ניט ווידר יעלה ויבא זאגן אך ניט ווידר פארנן אן היבן :

אלהינו ואלהי אבותינו יעלה ויבא ויגיע ויראה וירצה וישמע ויפקד ויזכר זכרוננו ופקרוננו וזכרון אבותינו וזכרון משיח בן דוד עבדך וזכרון ירושלים עיר קדשך וזכרון כל עמך בית ישראל לפניך לפליטה לטובה לחן ולחסד ולרחמים ולחיים ולשלום ביום ראש החודש הזה:

לפסח ביום חג המצות הזה : לשבועות ביום חג השבועות הזה · לסוכת ביום חג הסוכות הזה : לשמ״ע ביום שמיני חג העצרת הזה לר״ה השנה ביום הזכרון הזה :

זכרנו יי אלהינו בו לטובה : ופקדנו בו לברכה : והושיענו בו לחיים : ובדבר ישועה ורחמים חוס וחננו ורחם עלינו והושיענו כי אליך עינינו כי אל חנון ורחום אתה:

אן זאל אן שבת אול׳ יום טוב אך זאגן ובנה ירושלים וויא אן זונשט אין דער וואכן זאגט אן זאל ניט זאגן ותבנה ירושלים אודר נחם ציון די דא אנדרשט זאגן דיא זיינן זיך טועה :

ובנה ירושלים עיר הקודש במהרה בימינו ברוך אתה יי בונה ברחמיו ירושלים אמן: ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם האל אבינו מלכנו אדירנו : בוראנו גואלנו יוצרנו קדושנו קדוש יעקב רוענו רועה ישראל המלך הטוב והמטיב לכל : אל בכל יום ויום (אן זאל ניט זאגן טבכל יום) הוא הטיב לנו הוא מטיב לנו הוא ייטיב לנו הוא גמלנו הוא גומלנו הוא יגמול בעדנו לעד לחן ולחסד ולרחמים ולרוח הצלה והצלחה ברכה וישועה נחמה פרנסה וכלכלה

ורבותי איז איין כהן דר בייא אוז אודען כהן נעמן פר די אורימות אול' חברת נייארט דער פאטר גיט פר דען כהן: ווען און אבר אזו און בענטט איט לעהן די בר אלוה זיין זאל און זאגן נברך אלהינו שאכלנו אשלו ענטפרן זי ברוך אלהינו שאכלנו אשלו זגט ער ווידר ברוך אלהינו שאכלנו אשלו ובטובו חיינו ברוך הוא וברוך שאו ווען און ניט אזו און בענטט זאל און ברוך הוא וברוך שאו ניט זאגן זאל גלייך און היבן בא"י אמ"ה הזן וכו' זוא טרייבן אלי דיא פוסקים :

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַזָּן אֶת הָעוֹלָם כֻּלּוֹ בְּטוּבוֹ בְּחֵן וּבְחֶסֶד וּבְרַחֲמִים הוּא נוֹתֵן לֶחֶם לְכָל בָּשָׂר כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: וּבְטוּבוֹ הַגָּדוֹל תָּמִיד לֹא חָסַר לָנוּ וְאַל יֶחְסַר לָנוּ מָזוֹן לְעוֹלָם וָעֶד: בַּעֲבוּר שְׁמוֹ הַגָּדוֹל כִּי הוּא אֵל זָן וּמְפַרְנֵס לַכֹּל וּמֵטִיב לַכֹּל וּמֵכִין מָזוֹן לְכָל בְּרִיּוֹתָיו: אֲשֶׁר בָּרָא בָּא"י הַזָּן אֶת הַכֹּל:

נוֹדֶה לְּךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ עַל שֶׁהִנְחַלְתָּ לַאֲבוֹתֵינוּ אֶרֶץ חֶמְדָּה טוֹבָה וּרְחָבָה וְעַל שֶׁהוֹצֵאתָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וּפְדִיתָנוּ מִבֵּית עֲבָדִים וְעַל בְּרִיתְךָ שֶׁחָתַמְתָּ בִּבְשָׂרֵנוּ וְעַל תּוֹרָתְךָ שֶׁלִּמַּדְתָּנוּ וְעַל חֻקֶּיךָ שֶׁהוֹדַעְתָּנוּ וְעַל חַיִּים חֵן וָחֶסֶד שֶׁחוֹנַנְתָּנוּ וְעַל אֲכִילַת מָזוֹן שָׁאַתָּה זָן וּמְפַרְנֵס אוֹתָנוּ תָּמִיד בְּכָל יוֹם· וּבְכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה:

דא זעלט און איין על הניסים און חנוכה אול' פורים ווערטטו עז פינדן אין טאונה עטרה :

ווען און העט פר געטן אין בענטן על הניסים אול' ער מראמנט זיך אי ער בא"י פון על הכל אויז זאזט אפילו צווישן אתה יי אול' מראמנט זיך אאג ער על הניסים איין זעלן אול' ווידר על הכל און היבן· ווען ער אבר דיא ברכה אויז גיזאגט האט זאל און אזו זאגן אי און הרחאן און פאנגט :

הָרַחֲמָן יַעֲשֶׂה לָנוּ נִסִּים וְנִפְלָאוֹת כְּשֵׁם שֶׁעָשִׂיתָ לַאֲבוֹתֵינוּ בַּיָּמִים הָהֵם וּבִזְּמַן הַזֶּה בִּימֵי מַתִּתְיָהוּ: וכו'

דר נאך זאל און ווידר און היבן וואו און גיהאלטן האט· האט און אבר שון גאנץ אויז גיבענטט אול' העט פר געטן על הניסים איז און ניט אחויב ווידר פארן און צו היבן דען און חנוכה איז קיין חיוב דט און עטן אוז אבר און פורים איז יוא איין חיוב דט און עטן אוז איז דר דין אזו די ערטט נאכט דז און דיא אגילה לייאנט ווען און העט פר געטן על הניסים איין צו זעלן איז און ניט אחויב ווידר צו בענטן :

העט און און פורים בייא טאג שון איין אאלט געטן אול' העט שון על הניסים איין גיזעלט ווען און דר נאך צו דר סעודה שון פר געטן העט איז און ניט אח. יב ווידר צו בענטן אול' על הניסים איין צו זעלן :

וְעַל הַכֹּל יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ וּמְבָרְכִים אוֹתָךְ יִתְבָּרַךְ שִׁמְךָ בְּפִי כָּל חַי תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד: כַּכָּתוּב וְאָכַלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ וּבֵרַכְתָּ אֶת יְיָ אֱלֹהֶיךָ עַל הָאָרֶץ הַטּוֹבָה אֲשֶׁר נָתַן לָךְ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ עַל הָאָרֶץ וְעַל הַמָּזוֹן :

רַחֵם יְיָ אֱלֹהֵינוּ עַל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ וְעַל יְרוּשָׁלַיִם עִירֶךָ וְעַל צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ וְעַל מַלְכוּת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחֶךָ וְעַל הַבַּיִת הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ שֶׁנִּקְרָא שִׁמְךָ עָלָיו :

צווישן עליו אול' צווישן אלהינו זאל און איין ווייניג שטיל האלטן דען עליו גיהערט ארויף אול' אלהינו היבט זיך וואט אנדרשט אן אבר ניט וויא איין טייל לייט גיוואנט זיין דאט זיא צו אנכדר זאגן עליו אלהינו· און זאל זאגן רעינו די ריש איט דער טב"א · און זאל זאגן זוננו איט דער אלאפום :

אֱלֹהֵינוּ אָבִינוּ רְעֵנוּ זוּנֵנוּ פַּרְנְסֵנוּ וְכַלְכְּלֵנוּ וְהַרְוִיחֵנוּ וְהַרְוַח לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ מְהֵרָה מִכָּל צָרוֹתֵינוּ וְנָא אַל תַּצְרִיכֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לֹא לִידֵי מַתְּנַת בָּשָׂר וָדָם וְלֹא לִידֵי הַלְוָאָתָם: כִּי אִם לְיָדְךָ הַמְּלֵאָה הַפְּתוּחָה וְהַקְּדוֹשָׁה וְהָרְחָבָה שֶׁלֹּא נֵבוֹשׁ וְלֹא נִכָּלֵם לְעוֹלָם וָעֶד:

און שבת זעלט און דא רצה איין :

רְצֵה וְהַחֲלִיצֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וּבְמִצְוַת יוֹם הַשְּׁבִיעִי הַשַּׁבָּת הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ הַזֶּה כִּי הוּא יוֹם זֶה גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ הוּא לְפָנֶיךָ לִשְׁבּוֹת בּוֹ וְלָנוּחַ בּוֹ בְּאַהֲבָה כְּמִצְוַת רְצוֹנֶךָ :

צווישן רצונך אול' ברצונך זאל און אך איין ווינג שטיל האלטין דען ברצונך היבט זיך וואט אנדרשט אן :

ברצונך

דינים של ברכת המזון

הלבשני בגדי ישע מעיל צדקה יעטני כחתן יכהן פאר וככלה תעדה כליה : ויבטחו בך יודעי שמך כי לא עזבת דורשיך יי : שמחו ביי וגילו צדיקים והרנינו כל ישרי לב : נר לרגלי דבריך ואור לנתיבתי : אודך כי עניתני ותהי לי לישועה :

ואח"כ יאמר השיר של יום שהיו הלוים אומרים בבית המקדש ופסוקים אלו המה מסוגלים שלא יחסר מזונו כל ימי חייו שאומרים אחר סעודה :

מער דיזי פסוקים זאגט די האבן דיא סגולה אן זיך דז מן זיין לעבן טאג קיין מזונות מאנגילט :

מצאתי כתוב בשם גדול א' שנוהגין כן בארץ איטליא מי שאין לו פנאי ללמוד על שלחנו או שאינו יכול ללמוד יאמר לכל הפחות ג' פסוקים מתורה וג' פסוקים מנביאים וג' פסוקים מכתובים · ג' פסוקים מתורה :

ויאמר יי אל משה הנני ממטיר לכם לחם מן השמים ויצא העם ולקטו דבר יום ביומו למען אנסנו הילך בתורתי אם לא : שמות ט"ו :

ועבדתם את יי' אלהיכם וברך את לחמך ואת מימך והסירותי מחלה מקרבך :
שמות כ"ג

ויענך וירעיבך ויאכילך את המן אשר לא ידעת ולא ידעון אבותיך למען הודיעך כי לא על הלחם לבדו יחיה האדם דברים ח' ג' פסוקים מנביאים :

הוא מרומים ישכון מצודות סלעים משגבו לחמו נתן מימיו נאמנים · ישעיה ל"ג :

למה תשקלו כסף בלא לחם ויגיעכם בלא לשבעה שמעו שמוע אלי ואכלו טוב ותתענג בדשן נפשכם :
ישעיה כ"ד

הלא פרוס לרעב לחמך ועניים מרודים תביא בית כי תראה ערום וכסיתו ומבשרך לא תתעלם : ישעיה כ"ח ·
ג' פסוקים מכתובים :

ויין ישמח לבב אנוש להצהיל פנים משמן ולחם לבב אנוש יסעד · תהלים ק"ד

טרף נתן ליראיו יזכור לעולם בריתו : תהלים קי"א

עושה משפט לעשוקים נותן לחם לרעבים יי' מתיר אסורים · תהלים קמ"ו

מי שיש לו פנאי לומר כל זאת יאמר כמו שכתבתי ואם אין לו פנאי יאמר מקצת מזה :

אן דער וואכן זאגט מן על נהרות פאר דען בענטשן :

על נהרות בבל שם ישבנו גם בכינו בזכרינו את ציון : על ערבים בתוכה תלינו כנורותינו : כי שם שאלונו שובינו דברי שיר ותוללינו שמחה שירו לנו משיר ציון : איך נשיר את שיר יי' על אדמת נכר : אם אשכחך ירושלים תשכח ימיני : תדבק לשוני לחכי אם לא אזכרכי אם לא אעלה את ירושלים על ראש שמחתי : זכור יי' לבני אדום את יום ירושלים האומרים ערו ערו עד היסוד בה : בת בבל השדודה אשרי שישלם לך את גמולך שגמלת לנו : אשרי שיאחז ונפץ את עולליך אל הסלע :

אן שבת אול' יום טוב אול' ווען מן קיין תחינות זאגט דאז מן ניט זאגן על נהרות בבל זאגט מן דר קעגן שיר המעלות בשוב יי' את שיבת ציון :

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת בְּשׁוּב יְיָ אֶת שִׁיבַת צִיּוֹן הָיִינוּ כְּחוֹלְמִים : אָז יִמָּלֵא שְׂחוֹק פִּינוּ וּלְשׁוֹנֵנוּ רִנָּה אָז יֹאמְרוּ בַגּוֹיִם הִגְדִּיל יְיָ לַעֲשׂוֹת עִם אֵלֶּה : הִגְדִּיל יְיָ לַעֲשׂוֹת עִמָּנוּ הָיִינוּ שְׂמֵחִים : שׁוּבָה יְיָ אֶת שְׁבִיתֵנוּ כַּאֲפִיקִים בַּנֶּגֶב : הַזּוֹרְעִים בְּדִמְעָה בְּרִנָּה יִקְצוֹרוּ : הָלוֹךְ יֵלֵךְ וּבָכֹה נוֹשֵׂא מֶשֶׁךְ הַזָּרַע בֹּא יָבֹא בְרִנָּה נוֹשֵׂא אֲלֻמּוֹתָיו ·

ווען מן איינם גיבט מזומן צו בענטשן דז מן אים דט כוס ברכת המזון צו לאנגט זאל ער דיזן פסוק זאגן :
כוס ישועות אשא ובשם יי' אקרא :

אי מן בענטשט עז מאג איינר אליינט בענטשן אודר מיט מזומן זאל ער זאגן בפה מלא :

הריני מוכן ומזומן לקיים מצות עשה של ברכת המזון שנאמר ואכלת ושבעת וברכת את יי' אלהיך על הארץ הטובה אשר נתן לך : לשם יחוד הק"בה ושכינתיה על ידי ההוא טמיר ונעלם :

ווער קיין לשון הקודש פר שטיט דער זאל אזו זאגן :

דא בין איך אן בירייט צו האלטן וואש איר איין בשעפר געבאטן האט צו בענטשן דען ווען מן אזו זאגט אי מן איין מצוה טוט דז זיך דר בן אדם אן בירייט דיא מצוה צו טון איז איין גרושר סוד דרויף דר קבלה נאך אול' פר טרייבט פון זיך אלי קליפות אול' בוזי מלאכים :

ווען איינר וויל בענטשן מיט מזומן זאל מן אזו זאגן : רבותי איר וואלן בענטשן : דיא אנדרן ענטפרן :

יְהִי שֵׁם יְיָ מְבוֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם :

זאגט ער ווידר ברשות מורי ורבותי נברך שאכלנו משלו אזו ענטפרן די אנדרן ברוך שאכלנו משלו ובטובו חיינו אזו זאגט ער ווידר ברוך שאכלנו משלו ובטובו חיינו היבט דער נאך אן ברוך הוא וברוך שמו וכו' :

איז זיין פאטר דר בייא אזו ער זאגן ברשות אבי מורי ורבותי איז איין חבר דר בייא אזו ער זגן ברשות מורי הרב ורבותי איז דר פאטר איין חבר זאל ער זגן ברשות אבי מורי הרב ורבותי איז איין מורינו דר בייא אזו מן זאגן ברשות מורינו הרב ורבותי איז דער פאטר איין מורינו זאל מן זגן ברשות אבי מורי מורינו הרב ורבותי : זיינן עטליכי חברת דר בייא זאל מן זאגן ברשות רבנן ורבותי זיינן מורינות אול' רבנן דר בייא זאל מן זאגן ברשות מרנן ורבנן ורבותי זיינן צווייא חברת אול' איין מורינו דר בייא זאל מן זאגן ברשות מורינו הרב ורבנן ורבותי

ואמי מורתי דש איז טייטש איין מוטר אול איין מוטר ווען זי שון ניט עמן איבר אירן טיט אודר זיא זיינן פר אלענגשט גשטארבן זעלביז גהערט אן אין צו וויסן צו טון :

ווען איינר זיין איגן עסט זאל ער ניט זאגן יברך אותי ואת כל אשר לי הט ער וויב אול קינד זאל ער זאגן ואת אשתי ואת זרעי :

מן מוז וויסן דז איט ליבר הרחמן איז איין ברכה דרום גיהערט אן מויך איט ליבן הרחמן אמן צו זאגן :

ווען אן צו הערט איין טייל בענטן אפילו לאדים אזו לייאן זיא דיא ווערטר ניט רעכט אול זעלן ניט רעכט :

מן גיהערט צו זאגן רעינו איין שב"א אונטר דער ריש אול זונינו איט דער אלאפום אול רועינו אבינו איין חולם אויף דער ריש :

אין רחם זגן איינטייל לייט שנקרא שאך עליו אלהינו זעלן אלהינו צו עלוו די זיינן זיך רעכט טועה : דען נאך דען טייטש נאך גיהערט עליו אנויך אול אלהינו היבט זיך גאר עטוואז נייאש אן : דרום גיהערט אן צווישן עליו אול אלהינו איין ווינג שטיל צו הלטן :

אין טייל עאי הארצים זאגן אבינו אלכנו רעינו זונינו אן זאל ניט זגן אלכנו נייארט אבינו רעינו אן זאל ניט זגן אלכנו אך ניט שבכל יום נייארט בכל יום :

מן זאל זאגן לא חסר לנו איין קאמץ אונטר דער ח' אול איין פתח אונטר דער מא"ך ואל יחסר לנו איין סגול אונטר דען יו"ד איין שב"א אונטר דר ח' אול איין פתח אונטר דר סא"ך : האבן דיא נקודות אין דר לאל ע"ח כאנין לחם דען איין קאמץ איז אזו פיל אלז איין יו"ד אול איין וא"ו איין נקודה איז אזו פיל אלז איין יו"ד :

אין יעלה ויבא אין בענטן זאל אן ניט זאגן כי אל אלך חנון נייארט כי אל חנון ורחום :

מן גיהערט צו זאגן וכל טוב איט דר חולם ואכל טוב איט דער אלאפום :

מן זאל ניט זאגן אאת יי אן אעכט זיך ח"ו טועה זיין אעכט די לוייא ווערטר צו זאאן זאגן ווער אן חם ושלום אחרך ואגדך נייארט אן זאל זאגן אעם יי ווער אבר יוא וויל זגן וויא עז איין פסוק שטיט דר זאל דרוקן די לירי פון אאת דז ניט גילייאכט ווערט את חם ושלום :

אין רלה גיהערט אן צווישן רצונך אול ברצונך איין ווינג שטיל צו האלטן דז רצונך גיהערט אנויך אול ברצונך גיהערט הראב אין דער וואוכן זאל אן זאגן אגדיל ישועות אלכו · אול אן שבת זאל אן זאגן אגדול איט דער חולם :

ווען אן בענטשט אויף איין סעודה וואו פיל טיש שטינכן אין חדר זאל אן זאגן ועל השלחנות האלו שאכלנו עליהם :

ווען אבר נייארט איין לאנגי טאפיל איז דז אן שון אויך טראגט פר לוייא טיש זאל אן דאך זאגן שלחן הזה שאכלנו עליו :

אונזרי חכאים שרייבן אין גאנץ בענטן איז קיין ף דען ווער רעכט בענטשט אזו קענן אין די ביזי אלאכים דיא דאז רוב בייא אירן נאאן איז איין ף ניקש טון אול הש"ית גיבט אין זיין אזונות בכבוד :

אן שבת זאל אן אך זאגן ובנה ירושלים ניט ותבנה וויא איין טייל לייט זאגן :

מן זאל ניט זאגן ישלח לנו את אליהו הנביא ויברך אותנו כל אחד ואחד אאנו בשאו נייארט ויבשר לנו בשורות טובות ישועות ונחמות :

נאך דען בענטן זאל אן זגן פותח את ידיך ומשביע לכל חי רצון ברוך הגבר אשר יבטח בה' והיה יי אבטחו ה' עוז לעאו יתן יי' יברך את עאו בשלום :

ווען אן אזואן בענטשט אול איינר קואט דער צו ווען ער קואט דאז דר אזואן בענטשט זאגט נברך שאכלנו אשלו זאל ער זאגן ברוך ומבורך שאו תאיד לעולם ועד קואט ער דאז יענר זאגט ברוך שאכלנו אשלו אזו זאל ער אאן זאגן :

ווען אן אזואן בענטשט דארף דאז כוס ניט פגום זיין דהיינו דאז ניאאנד דר פון גיטרונקן הט אן פסלעגט פריש איין צו שענקן אויז דעם כלי :

ווען אן גיבענטשט האט איז דער סדר דאז אן גימט פון דען כוס וואו אן דריבר גיבענטשט הט אן די אנדרי כלים זאל אוגיסן פון דיזן כוס אודר גבענטשט האט דער פון גיטרונקן האט · האבן דיא אנדרי אך כוסות פאר זיך די דא פאל זיינן אול ניט פגום ברויכט אן ניט פון דען כוס איין צו גיסן :

מן זאל ניט בענטשן איבר איין גוטרך וויל אן קיין אויל פאל אויך איין אאלט קאן טרינקן אזו איז אך דר דין וואו אן כוס ברויכט אוש צו קידוש והבדלה :

איצונדרט וויל איך שטעלן דז בענטשן וויא עש גיהערט צו זיין אזו קאן אן איכן ווינג בענטשן ביז אן עש רעכט גיוואונט איז די דא שון גוואונט זיין גיוועזן אירן אנהג די קענן זיך דרויז גיוויכן דען עש איז קיין חרפה איכן ווינג צו בענטשן אן גפינט גרושי לאדים בענטשן איכן ווינג :

טוב לומר אחר האכילה קודם ברכת המזון והמה מסוגלים עד מאוד וזה לשונו :

פאר דען בענטשן זאל אן דיזי פסוקים זאגן :

להודות להלל לשבח לפאר לרומם להדר ולנצח על כל דברי שירות ותשבחות דוד בן ישי עבדך משיחך : בעצתך תנחני ואחר כבוד תקחני : והוא רחום יכפר עון ולא ישחית והרבה להשיב אפו ולא יעיר כל חמתו : אשרי הגבר אשר תיסרנו יה ומתורתך תלמדנו : ואני בחסדך בטחתי יגל לבי בישועתך אשירה ליי כי גמל עלי : שוש אשיש ביי ותגל נפשי באלהי : כי

מן זאל מים אחרונים וועשן דווקא אין איין כלי ניט אויף דר ערד ווען אבר די שטוב גיברעטרט אודר גפלאסטרט איז דארף מן וואול דיא הענד וועשן צו מים אחרונים אונטר דען טיש וואו מן ניט דריבר גיט:

איין טייל לייט זילן איבר דען טיש מין איין ברוטי הויב אול' ווען מן איבר דען טיש קיין ברוטי הויב אויך האט זאל מן צום בענטשן דיא ברוטי הויב אויך צעלין ווער יראת שמים האט טון אפילו דען מולין מן צום בענטשן:

ווען מן דיא הענד וועשט צו מים אחרונים זאל מן אזו זאגן:

זה חלק אדם רשע מאלהים ונחלת אמרת מאל:

ווען איינר איין גאסט איבר זיין טיש האט דר מיין לאדן איז זאל מן דען גאסט לאזן בענטשן דז ער דען בעל בית איין ברכה גיבט אבר אם פרייטאג צו נאכט איז דר מנהג דז דר בעל בית זעלברט בענטשט:

מן גהערט דען נשים אודיע צו זיין דז איין מזומן איז ווען מן מזומן בענטשט דז זיא אך זאלן מן טיש זילן ווען זיא מיט געסן האבן אך זאל דר בעל בית זיין אשה הייסן מן טיש זילן ווען מן מזומן בענטשן וויל ווייל דיא נשים אך מחויב זיינן צו בענטשן אול' אך יוצא זיינן מיט דעם מאנש פרשונן מירן מזומן בענטשין אזו זאל זיא אך וואַרט פר וואַרט נאכלום מיט זאגן:

ווען מן מזומן בענטשט זאל מן דאז כוס מין דער רעכטי האנד נעמן:

מן זאל דט כוס מין דיא האנד נעמן דאז דט כוס מין דר האנד שטיט דז דיא פינגר איבר שטין אבר ניט דט כוס מיט דער האנד נעמן דז דיא פינגר דאז כוס אום הינגלטן שטיט גשריבן:

וַיִּתֵּן הַכּוֹס עַל כַּף פַּרְעֹה

מין דר האנד הייזט כף: מן מוז דאס כוס פויסט הוך האלטן פון דען טיש איז איין גרוטר מוד דרויף דער מיאן איז דרויף:

כּוֹס יְשׁוּעוֹת אֶשָּׂא וּבְשֵׁם יְיָ אֶקְרָא:

דהיינו ווען מן מזומן בענטשט זאל מן דאז כוס מין דיא היך היבן מן דארף מיט דער לינקי האנד גאנץ ניט העלפן דאז כוס האלטן ווען מן אבר ניט מיט מזומן בענטשט זאל מן דט כוס אויף דען טיש שטין לאזן:

ווען מן ניט מזומן בענטשט זאל מן ניט זאגן ברוך הוא וברוך שמו מן זאל נייארט מן היבן ברוך אתה יי דען ווען מן מזומן בענטשט דז מן זאגט נברך שאכלנו משלו שיקט זיך דרויף ברוך הוא וברוך שמו זונשט ניט:

ווער דא וויל רעכט יוצא זיין זאל מיכן ווייניג בענטשן וואַרט פר וואַרט אול' ניט גשווינד דאז מן השי"ת רעכט זאל דאנקן אול' לובן אום זיין טובה דיא ער דען בן אדם געבן האט:

עש איז איין מזומה דז מן זאל הוך בענטשן ווען מן שון ניט מיט מזומן בענטשט דר מיט דאז גיזינד זאל צו הערן אול' מאן דרויף זאגן:

ווען מן מזומן בענטשט זאלן דיא זעלביגן די צו הערן לאנגזאם וואַרט פר וואַרט מיט זאגן דז זיא קיין וואַרט איבר הערין אול' זאלן איין ווייניג דיא ברכות פאר מויז לאזן מי דער מזומן בענטשט דער מיט דז זיא קענן מאן זאגן:

עש גיבט גאר פיל לייט ווען מן מזומן בענטשט איינר בענטשט די אנדרן ניט איז ניט גינוגן דז זי ניט וואַרט פר וואַרט מיט זאגן הערן אפילו גאר ניט צו איין טייל לייט רידן ווייל דר יעניג בענטשט דז זיינן די רעכטי רשעים גאורים ויא צו מירן לייב ויא צו מירן נשמה די זיינן ניט ווערט דאז זיא עסן דיא זיינן ארגר אלט איין בהמה איין בהמה דיא דער קענט מירן הערן דר מיר צו עסין גיבט אול' דיזי רשעים האבן געסן אולביגערן השי"ת ניט צו דאנקן אול' צו לובן על כן זאל מן זעלבי לייט מן שרייאן דיא זעלביט טונן:

ווען מירי דרייא האבן געסן מן איינם טיש ווען איינר האט אילכטיג געסן זאל דער זעלביג מזומן בענטשן דען זי קעננים מיט מים עסן אבר ער קען מיט די דא בטר געסן האבן עסין הט ער אבר קעם געסן דר ווייאיג אודר איז זעקט חדשים אלט אזו דארף ער מיט זיא אך ניט עסן מאג בענטשן ווער דא וויל:

דיא חכמים טרייבן אין מיר ספרים ווען מן עסט מין איין ערל זיין בית זאל מן בענטשן אול' זאל זגן שטאט אורי בעל הבית הזה יברך אותי וכל אשר לי:

ווען מירי דרייא עסן מין איין ערל זיין בית זאלן זיא מזומן בענטשן אזו וואלן עז דיא פוסקים האבן ובפרט ווען מן עסט פון דען זייניגן הייסט ער זעלברט דר בעל הבית אפילו ווען איינר עסט מין איין יהודי זיין בית פון דעם זייניגן איז ער ניט מחויב דען בעל בית איין ברכה צו געבן ער הייסט דר בעל בית זעלברט זאל נייארט זאגן הרחמן יברך אותי ואת כל אשר לי:

ווען דער בעל הבית ניט זעלברט מזומן בענטשט זאל מן דען בעל בית איין ברכה געבן זאל זאגן יברך את אורי בעל הבית הזה

ווען אבר דער בעל הבית זעלברט בענטשט זאל ער נייארט זגן הרחמן יברך אותי ואת כל אשר לי:

ווען מן עסט פון זיינם פאטר אול' מוטר מיר שפייז אול' איבר מירן טיש זאל מן זאגן הרחמן יברך את אבי מורי בעל הבית הזה ואת אמי מורתי בעלת הבית הזאת ווען מן אבר איבר פרעמדי טיש עסט זאל מן נייארט זאגן הרחמן יברך את מורי בעל הבית הזה ובעלת הבית הזאת:

איין טייל עמי הארצים אול' ווייבט בזונדר זיין גוואַרנט צו בענטשן זאגן מיאר דארן אבי מורי ואמי

מן זאל דווקא ברכה מאכן וואו דאז לחם צום מיר בעטטן אויז גיבאקן איז דרום זאל מן ניט ברכה מאכן אן קיינם מהן שטוס אודר וואו מזו אויף גריסן איז:

דרום איז איין מצוה דאז מן איין קרעטטלי זאל שניידן צו ברכה דען איין טייל חכמים זאגן דיא עיקר מצוה איז דיא איבר רינט דאט באקט פאר איין טייל זאגן דיא עיקר מצוה איז דיא אונטר רינט דש באקט פאר: ווען מן אבר איין קרעטטלי שנייט איז מן גווים יוצא אודר דיא ברמזים דז מין ווינגשט איז מן גיווים ניט יוצא נאך אלי מפרשים נאך:

ווען וועק אויף דען טיש ליגן אודר וייש ברוט איז דיא מצוה איבר דש טענשטט ברוט ברכה צו מאכין ווען שון דש אנדר ברוט גאנץ איז אודר חלה ברוט איז דז טענשטט אין מצוה ווען עט פון ווייטן ברוט איז אודר אן זאל דאז וייט ברוט פון טיש אוועק טון: ווען מן ברכה מאכט זאל מן דיא צוויא הענד אויף דען ברוט ליגן דען מין דר ברכה זיינן צעהן ווערטר אלז פיל אלז דר מענט פינגר הט אך זיינן זוכשט מודות דרויף:

ווען מן דען טש נענט זאל מן דש לחם מין די היך היבן מיט צוויא הענד:

מן זאל מדקדק זיין מין דר ברכה דז מן זאל דריקן דיא ה' פון הארץ איז איין גרוסר סוד דרויף:

מן פלעגט דיא המוציא מין אלח איין צו דונקן דרייא מאלט איז אך איין סוד דרויף:

אין ספר חסידים שטיט דז מן פון דען המוציא זאל איין ווייניג איבר לאזן אול ניט גאנץ אויף עסין ביז פאר דען בענטן גלייך אלז דער טעם איז פון אפיקומן אן פסח מיזט אך איין גרוטין סוד דרויף:

מן זאל ניקט רידן ביז מן דז ברכת המוציא גאנץ נין געסן הט וויל איר פינדן וועלאיינר מעלט תענית המבן אול מעלט וואז מין אויל כעאן מון גיפערט אול מעלט ווידר אויז שפייאן דז מן עז ניט איין שלינט הייסט זעלביש ניט געסן דרום הייסט אך ניט געסן דש ברכת המוציא ביז מן עז איין גשלונדן האט:

מן זאל נזהר זיין קיין בהאה אודר עוף ניט צו געבן פון דען זעלביגן שטיק דאז מן המוציא דריבר גיאמכט האט:

צווישן דער ברכה איבר המוציא אול צווישן דען ברכת עסן דארף מן גאר ניט מפסיק זיין מיט רידן אפילו תורה דארף מן ניט לערנן:

איבר דען טיש זאל מן זיין בתרבות גלייך אלז מן זעלט פאר מיינם אלך:

מן זאל בתרבות עסין ניט וויא איין זולל וסובא אוזרי חכמים שרייבן דש מיזט דיא גרעסטי תשובה פון דען בן אדם ווען איינם איין עסן צום בעסטן שמעקט זאל מן אויף הערן צו עסן פון הטי"ת זכבוד

ווען דאז איז בעסר אלז תענית גיהאט דר ניט וואז תענית קאן האבן אודר דר איין תלמיד חכם איז דאז ער ניט תענית קאן האבן אחאות זיין לערנן:

אונזרי חכמים זאגן דרייא זאכין זיינן דיא דר בן אדם לאנג לעבט דש ערשט ווער דא לאנג תפלה טוט בכוונה דש אנדר ווער לאנג איבר דען טיש זיצט עז מעכט איין עני קומן דז ער אין וואז פון דען טיש קאן געבן דש דריט ווער אמריך אין בית הכסא איז. ווען מיינם הטי"ת איבר דען טיש איין עני הגון בשערט זאל מן אין דש בעסט פאר ליגן דש איז גווים איין רעכט קרבן וויל דר שלחן גלייך צו דען מזבח איז אזו גיהערט דר שלחן מין אלין גלייך זיין צו דען מזבח בייא דען מזבח איז דרייא מרלייא גוועזן מז מן הטי"ת זיין חלק הט געבן דש זעלביג איז דש חלב אול דש דם אול דיא לוויים הבן שירה גיזונגן אול דיא מנשי מעמד המבן תורה גלערנט וואט מן די עניים איבר דען טיש גיבט דז איז דש חלק פון הטי"ת דאט בענטן דאז איז קעגן דר שירה פון די לויים אזו גיהערט מן איבר דען טיש תורה צו לערנן על כן זאל זיך איין מיטליבר איין בילדן ווען ער שון קיין עני איבר דען טיש הט ווען מיר איין עני מעלט קומן דז ער מים מעלט צו עסן געבן איז גלייך אלז חען מן איין עני איבר דען טיש העט איין לאדן גיהערט איבר זיין טיש תורה צו לערנן איז ניט פיל זאל ער איין ווינג לערנן איז איינר קיין לאדן זאל מן אזי איין מזמור זאגן איין טייל זייט זאגן אלי מאלט דען מזמור של יום היינט מין מעמדות שטין זיא גידרוקט:

איך האב גיפונדן אין איין ספר דאז מן דש זאל זאגן איבר דען טיש פאר דען בענטן: להודות ולהלל וגו' דער נאך זאל מן זאגן שיר של יום שהיו הלוים וגו':

דיזי פסוקים הבן דיא סגולה אן זיך דז וויל מן לעבט קיין מזונות אמנגילט:

מן גיהערט איבר דען שלחן פר דען בענטן מגביר צו זיין חורבן ירושלים דרום מן דער וואוכן זאגט אן על נהרות בבל וגו':

אן שבת אול אן יום טוב זאגט מן שיר המעלות בשוב יי' את שיבת ציון וגו':

אן דר וואוכן זאל מן דיא מעסר פון דען טיש אוועק טון אודר צו דעקן אבר אן שבת זאל מן דיא מעסר אויף דען טיש ליגן לאזן:

אדרין טייל זייט טונן דז זאלן פון טיש אוועק פאר דען בענטן אן זאל דש זאלץ שטין לאזן איז ניט מחויב אוועק צו טון:

דינים של ברכת המזון

אך אן בענטט זאל מן דיא הענד וועשן צו מים אחרונים איז איין גרוסר סוד דרויף:

וגם בספר אלי' זוטא מביא בסי' ד' סעיף ה' וז"ל בשם ב"י אבל בנטילת ידים לאכילה ישפוך ימין על שמאל · וכן כתב מגדול דוד :

אונזרי חכמים שרייבן ווער זיך וועשט מיט פיל וואסר דען גיבט הש"י איין עשירות אול ברכה שטיט אין פסוק א"לו י"דיו א"ברכותיו זיינן דיא ערשטי אותיות איקן דש איז טייטש וואסר ווער זיין הענד וואל פיל מיט וואסר ווערט געבענשט פון הק"בה:

אך זאגן אונזרי חכמים האלל בנטילת ידים בא לידי עניות ונעקר אן העולם · דש איז טייטש ווער אלל איז אן דען הענד וועשן דר קומט צו עניות אול ווערט פון דען עולם אויז גיוואָרצלט אול פר לארן:

דיא חכמים געבן איין סימן דרויף ע"ל כ"טילת י"דים זיינן דיא ערשטי אותיות ע"ני דהיינו ווער ניט רעכט האט על נטילת ידים דער ווערט איין עני ·

דיא חכמי הקבלה שרייבן ווער דיא הענד ניט וועשט צום עסין אזו קומט זיין נשאה אין איין שטראף וואסר דא זער שטראאט אודר אין איין איל רמט דאס זאל גאר איין גרושר צער זיין דער נשאה דאס קיין שיעור האט גלייך אלז אן איין רוצח דן איזט:

אך ווען ער שון איזונדרט אין עשירות האט גילעבט אוז ער ווידר גיבארן ווערן אול אוז זיין לעבן טאג איין עני זיין אול אוז אין לאנד ארום ליהן אלז איין רוצח דער דא אוז אין גלות גין אלי דיא עניים דיא דא אזו איביג אין לאנד ארום ליהן דאס זיינן אייטל זעלכי נשאות דיא דא געסן האבן און הענד גיוועשין · דרום זאל אן גאר זער גיוואָרנט זיין מיט צו עסין און הענד גיוועשן:

ווען איינר וואלט פראגן איר זעהן דאך דאז גאר פיל גרושי צדיקים דיא זיך איט פיל וואסר וועשין אול זיינן דאך נעביך עניים · אול פיל גרושי רשעים דיא עסין און הענד גיוועשן דיא זיינן גרושי עשירים דאז זיינן גרושי אעכטיגי סודות · וואס אור זאך זעלכי צדיקים עניים זיינן אויף דר וועלט אול וואס אור זאך זעלכי רשעים עשירים זיינן אאג ניט פיל דער פון שרייבן:

מן גיהערט זיך צו היטן דאס ניקט און וויבר אן דיא הענד איז דאס ניקט קאן דש וואסר אויף האלטן אלז וויא דער דין איז בייא טבילה גין:

דרום זאל אן דאס פינגרלי אויז טון אי אן דיא הענד וועשט דז דאס וואסר איברלאל הין קאן קומן:

זעלכי פינגרליך דיא אבנים טובות איין גיזעצט האבן אוז אן פשיטא אויז טון פאר דען הענד וועשן דא איז כל עולם אקפיד דרויף · אבר דיא פינגרליך אלז קיין אבן טוב האבן פעלגט אן ניט אקפיד צו זיין אבר זיא און גאכן ווייט זיין אום דיא פינגר ארום אול זעלכש ווייט אן פיט וויא ווייט עש זיין אוז דרום איז בעשר אן טוא דאס פינגרלי אויז:

זעלכי כלים אלז אזו רערן דראן זיין אלז וואסר רויז לויפט אלז אן הייסט קיפפרלי אודר גיס קאנן ווען דיא רערין הוך זיינן דאז זיא איבר דען כלי אכויז גינן איז אן ניט יוצא אויז דער רעהר צו וועשן נייארט פון דען כלי זעלברט ·

ווען אן האט דען צורך גיטאן פאר דען עשן אודר העט אשתין גיוועזן זאל אן זיך אזו נוהג זיין נאך דאז אן דאס ערשט אאלט מיבר דיא הענד גיגאסין האט זאל אן תיכף דיא ברכה אאכן אשר יצר דר נאך זאל אן נאך איין אאלט איבר גיסן אול זאל דיא ברכה זאגן על נטילת ידים:

איין טייל אאכן עש אזו וועשן דיא הענד אול זאגן אשר יצר אול דער נאך גרייפן זיא זיך אן בלוזן לייב אודר קראצן זיך איין ווייניג אויף דעם קאפף דרום דאז זיא זיך ברענגן צו דען חיוב צו דען הענד וועשן;

צווישין דען הענד וועשין זאל אן גאר ניט אפסיק זיין נייארט אלזו לאנג אלז אן גין קאן כ"ב אאות שטיט ב"ך יברך ישראל:

דרום זאל זיך דער בעל הבית לום הינטרשטן וועשין דאז ער ניט בידארף אפסיק צו זיין ·

ווען אן דיא הענד גיוועשן האט אזו זאל אן דיא הענד צו אנכדר האלטן דיא פינגר איבר זיך אלש איינר שאלט וואס אקבל זיין פון איינם אול זאל אזו זאגן שאו ידיכם קודש וברכו את יי איז איין גרושר סוד דרויף ;

דער נאך זאל אן דיא ברכה(על נטילת ידים)איט כוונה זאגן ווארט פר ווארט איז איין אלוה דאז דער בעל הבית זאל דיא ברכה הוך זאגן:

מן זאל ניט ווייטר זאגן אלז ביז נטילת ידים אבר וואז דיא קינדר פלעגן צו זאגן פון נטילת ידים אן אול ווייטר תורה צוה לנו משה אול שאע בני זאל אן ניט זאגן נייארט נאך על נטילת ידים תכף אן היבן אזאור לדוד יי רועי כו' ווען אן עט ניט העט פר דען הענד וועשן גזאגט:

דיני ברכת המוציא

ווען אן ברכת המוציא אאכט זאל אן דר וואולן פאר אין דען ברוט שניידן דער איט דז אן ניט בידארף נאך דער ברכה אפסיק צו זיין דאך זאל אן ניט אין איין לחם שניידן דאז אן דאז שטיק צו ברכה זאל קענן אן נעאן וואז דאס גאנץ ברוט. איט קענט אין דיא הויך היבן דאז נאך גלייך הייסט אלש עז נאך אן דען לחם ווער ביהעלט · דרום זאל אן ניט טיף איין שניידן:

מן

עַל כָּל קָרְבָּנְךָ תַּקְרִיב מֶלַח

אול שטיט אין ספרים דאז דאש זאלץ דאש תיכן אויף דען טיש שטיט דען בן אדם אלין איז פאר צרות אול שלים אוז:

אונזרי חכמים זאגן דאז אן זאל פאר דען עסין תפלה טון אויף זיין אזוכות אי אן דיא הענד וועשט דער איט דאז אן ניט זאל אפסיק זיין צווישן דען הענד וועשן אול ברכת המוציא:

אן זאל דיא תפלה זאגן:

אתה הוא יי האלהים הזן ומפרנס ומכלכל בחסדיך לכל הברואים מקרני ראמים עד ביצי כינים ככתוב טרף נתן ליראיו יזכור לעולם בריתו: עיני כל אליך ישברו ואתה נותן להם את אכלם בעתו: פותח את ידיך (ס"ת חתך שר הממונה על הפרנסה) ומשביע לכל חי רצון: נותן לחם לרעבים לכל בשר כי לעולם חסדו:

ובכן יהי רצון מלפניך יי אלהי ואלהי אבותי היה הוה ויהיה שגם אנחנו בני אברהם יצחק וישראל עבדיך עמך המצפים תמיד לישועתך ומיחלים לחסדיך כעיני עבדים אל יד אדוניהם וכעיני שפחה אל יד גברתה כן עינינו אל יי אלהינו עד שיחננו שיהיה אני ובני ביתי וכל עמך בית ישראל בכלל הרחמים ובכלל חן וחסד שתתן לנו מזונותינו במילוי ובריוח לחם לאכול ובגד ללבוש ויקוים בנו מקרא שכתוב בין הערבים תאכלו בשר ובבוקר תשבעו לחם לשובע ולברכה ולחיים משפע ברכה והצלחה משפע ברכה העליונה מתחת ידך ולא מתחת ידי בשר ודם ויקוים בנו מקרא שכתוב ולא ראיתי צדיק נעזב וזרעו מבקש לחם: פותח את ידך ומשביע לכל חי רצון: נותן לבהמה לחמה לבני עורב אשר יקראו: נותן לחם לכל בשר כי לעולם חסדו:

דער נאך זאל אן זאגן מזמור לדוד יי רועי אך פאר דען הענד וועשן איז בעסר אז נאך דען הענד וועשן אן זאל דען מזמור בכוונה זאגן ווארט פאר ווארט שטיכן גרושי סודות דרינן ווער דען מזמור בכוונה זאגט ביטערט אים השי"ת זיין מזונות און אני צער בריוח אול ווערט בישיראט פון דען גיהנם: שטיט דרינן (גם כי אלך בגיא צלמות לא אירא רע כי אתה עמדי· דאש איז טייטש ווען איך זאלט גין אין גיהנם דש דא הייסט גיא צלמות אזו פערכט איך איך ניקש דען דוא גאט בישט איט איר:

אן זאל דיזן מזמור אינן ווניג זאגן אער יראת שאים אין זיך האט איז איין גרושי סגולה:

מִזְמוֹר לְדָוִד יְיָ רוֹעִי לֹא אֶחְסָר: בִּנְאוֹת דֶּשֶׁא יַרְבִּיצֵנִי עַל מֵי מְנוּחוֹת יְנַהֲלֵנִי: נַפְשִׁי יְשׁוֹבֵב יַנְחֵנִי בְמַעְגְּלֵי צֶדֶק לְמַעַן שְׁמוֹ: גַּם כִּי אֵלֵךְ בְּגֵיא צַלְמָוֶת לֹא אִירָא רָע כִּי אַתָּה עִמָּדִי שִׁבְטְךָ וּמִשְׁעַנְתֶּךָ הֵמָּה יְנַחֲמֻנִי: תַּעֲרֹךְ לְפָנַי שֻׁלְחָן נֶגֶד צֹרְרָי: דִּשַּׁנְתָּ בַשֶּׁמֶן רֹאשִׁי כּוֹסִי רְוָיָה: אַךְ טוֹב וָחֶסֶד יִרְדְּפוּנִי כָּל יְמֵי חַיָּי: וְשַׁבְתִּי בְּבֵית יְיָ לְאֹרֶךְ יָמִים:

ווען אן דען מזמור אודר דאש אתה הוא העט ניט גיזאגט פר דען הענד וועשן זאל אן זאגן נאך דעם דז אן מוציא געסן האט· דאך ווען אן זאגט נאך דען הענד וועשן הייסט קיין הפסקה ניט דאך איז בעסר דאז אן עס דער פאר זאגט:

דיני נטילת ידים

צו דען הענד וועשן זאל אן זיבר וואסר נעאן אול דאז קיין אלאכה איט דען וואסר גישעהן איז קיין וואסר דאז אן ווין אודר ביר דרינן גיקילט האט אודר וועק אודר ברוט דרינן גיווייכט אודר זונסט איין אלאכה דער איט גיטאן· דארף אן זעלבי וואסר ניט נעאן צום הענד וועשן צום עסין אודר צו אורגנס פריא:

ווען אבר אין וואסר אעכט ליגן וואש שאעקידיגש ניטרונן שטינקט אודר אתרוג שטינקט אודר שפיגאנארי שאט ניקש: דיא עיקר אצוה איז זיך צו וועשן אויז איינם כלי איבר די הענד צו שיטן:

וועשט אן זיך אויז איינם גיפאס אזו אוז אן דאש הענדלי אני אאלט אויף אול צו אאכן דאז דאש וואסר זאל ווישן דורך זיינם כח אול אוז אני אאלט איין רביעית דאז איז אנדרט הלבן אייער שאלן פאל אויף דיא הענד קואן אויף איין אאלט:

צום הענד וועשן צו אורגנס פריא האבן איר אובן גישריבן די אן דעס כלי זאל נעאן אין דער רעכטי האנד אול זאל עס געבן אין דער לינקי האנד גלייך אז איין הער דער דא זאגט צו זיין אשרת ווארט איר אויף גים איר איבר אוז אן איט דער לינקי האנד פאר גיסן אויף דער רעכטי האנד וויא אובן שטיט· אבר צו דען הענד וועשן צו דען עסן שרייבן דיא בעלי קבלה דאש אן זאל צום ערשטן גיסן איט דער רעכטי האנד איין ווניג אויף דער לינקי האנד איז איין גרושר סוד דרויף· דער נאך זאל אן דאש כלי נעאן אין דער לינקי האנד אול זאל צווייא אאלט גיסן אויף דער רעכטי האנד דר נאך זאל אן דאש כלי נעאן אין דער רעכטי האנד זאל צווייא אאלט גיסן אויף דער לינקי האנד:

עיין זוהר פ' תרומה

וכך כתב תולעת יעקב דף ע"א ע"א וז"ל

וסדר הנטילה לאכילה נוטל השמאל מן הימין כי כן המים באים מן הימין אל השמאל ואח"כ נוטל הימין מן השמאל להראות שהכל כלל אחד

שׁוּבוּ מִדַּרְכֵיכֶם הָרָעִים · וְלָמָּה תָמוּתוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל : וְנֶאֱמַר הֶחָפוֹץ אֶחְפּוֹץ מוֹת רָשָׁע נְאֻם אֲדֹנָי אֱלֹהִים הֲלֹא בְּשׁוּבוֹ מִדְּרָכָיו וְחָיָה : וְנֶאֱמַר כִּי לֹא אֶחְפּוֹץ בְּמוֹת הַמֵּת נְאֻם אֲדֹנָי אֱלֹהִים · וְהָשִׁיבוּ וִחְיוּ : כִּי אַתָּה סָלְחָן לְיִשְׂרָאֵל וּמָחֳלָן לְשִׁבְטֵי יְשֻׁרוּן · בְּכָל דּוֹר וָדוֹר וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ אֶלָּא אָתָּה :

אֱלֹהַי עַד שֶׁלֹּא נוֹצַרְתִּי אֵינִי כְדַאי · וְעַכְשָׁיו שֶׁנּוֹצַרְתִּי כְּאִלּוּ לֹא נוֹצַרְתִּי · עָפָר אֲנִי בְּחַיַּי · קַל וָחוֹמֶר בְּמִיתָתִי · הֲרֵי אֲנִי לְפָנֶיךָ כִּכְלִי מָלֵא בוּשָׁה וּכְלִמָּה · יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי שֶׁלֹּא אֶחֱטָא עוֹד · וּמַה שֶּׁחָטָאתִי לְפָנֶיךָ מְחוֹק בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים · אֲבָל לֹא עַל יְדֵי יִסּוּרִים וָחֳלָאִים רָעִים :

אֱלֹהַי נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע וּשְׂפָתַי · מִדַּבֵּר מִרְמָה · וְלִמְקַלְלַי · נַפְשִׁי תִדּוֹם · וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה : פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ · וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי · וְכָל הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה · מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם : וְקַלְקֵל מַחְשְׁבוֹתָם : עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ : עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ : עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ : לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ : הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי : יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי : עוֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו · הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם · עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל : וְאִמְרוּ אָמֵן :

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ : וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת : וְעָרְבָה לַיְיָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת :

דינים פון דער סעודה

אונזרי חכמים שרייבן אז אין עשט זאל מן פאר וידוי זאגן אשמנו בגדנו וכו' אבל שכן ווער איין בעל תשובה איז דען אונזרי חכמים זאגן דאז ווייל דאש בית המקדש נאך גישטאנדן איז אזו האט דער מזבח אויף דען בן אדם מכפר גיוועזט אויף זיין עבירות אבר איצונדרט אין גלות איז דער שלחן פון בן אדם מכפר אויף זיין עבירות ·

אן שבת אול יום טוב ווען מן קיין תחינות זאגט זאל מן קיין וידוי זאגן נייארט מן זאל דיזן פסוק זאגן :

ומל יי אלהיך את לבבך ואת לבב זרעך לאהבה את יי אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאודך למען חייך :

ווען אן מן טיש זיצט זאל מן זיך לאזן דונקן אז ער זיצט פאר השי"ת שטיט ז"ה א"ל דש אמכט זה השלחן אשר לפני יי :

ווען מן נייארט ברוט מיט זאלץ עשט זאל מן דען טיש אויף דעקן מיט איין טוועהל דען מן מיז השי"ת שולדיג צו דאנקן אול צו לובן אום דש טרוקין ברוט דש השי"ת בשערט צו עסן אבל שכן ווען מיינם השי"ת גיבט זיין מזונות וואס נום ברוט דז מן שולדיג איז השי"ת צו דאנקן אול לובן אויף דיא גרושי טובה דאז השי"ת איין בן אדם גיבט :

מן זאל גיווארנט זיין אז מן זיך צום טיש זעצט זיך פאר בודק צו זיין זאל זיין נורך טון אויף דען בית הכסא זאל דען נואה צו פאר רויאן · אך איז דען בן אדם איין גרושה רפואה צו זיינר גיזונדהייט :

מן זאל גיווארנט זיין גלייך דז מן דען טיש דעקט דאז מן תיכף ברוט אול זאלץ אויף דען טיש שטעלט ווייל דער שלחן גלייך איז צו דען מזבח אול קרבן אול צו דען קרבן המת מן זאלץ דער צו גיברויכט שטיט גשריבן :

על

וְאֵין מִסְפָּר לְנִיחוֹחֵי אַשְׁמוֹתֵינוּ׃ וְאַתָּה יוֹדֵעַ שֶׁאַחֲרִיתֵנוּ רִמָּה וְתוֹלֵעָה׃ לְפִיכָךְ הִרְבֵּיתָ סְלִיחָתֵנוּ׃ מָה אָנוּ׃ מֶה חַיֵּינוּ׃ מֶה חַסְדֵּנוּ׃ מַה צִּדְקֵנוּ׃ מַה כֹּחֵנוּ׃ מַה גְּבוּרָתֵינוּ׃ מַה נֹּאמַר לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ׃ הֲלֹא כָּל הַגִּבּוֹרִים כְּאַיִן לְפָנֶיךָ׃ וְאַנְשֵׁי הַשֵּׁם כְּלֹא הָיוּ׃ וַחֲכָמִים כִּבְלִי מַדָּע׃ וּנְבוֹנִים כִּבְלִי הַשְׂכֵּל׃ כִּי רוֹב מַעֲשֵׂיהֶם תּוֹהוּ׃ וִימֵי חַיֵּיהֶם הֶבֶל לְפָנֶיךָ׃ וּמוֹתַר הָאָדָם מִן הַבְּהֵמָה אָיִן׃ כִּי הַכֹּל הָבֶל׃

אַתָּה הִבְדַּלְתָּ אֱנוֹשׁ מֵרֹאשׁ׃ וַתַּכִּירֵהוּ לַעֲמוֹד לְפָנֶיךָ׃ כִּי מִי יֹאמַר לְךָ מַה תִּפְעַל׃ וְאִם יִצְדַּק מַה יִּתֶּן לָךְ׃ וַתִּתֶּן לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה אֶת יוֹם השבת הזה ואת יום הַכִּפּוּרִים הַזֶּה׃ קֵץ וּמְחִילָה וּסְלִיחָה לְכָל עֲוֹנוֹתֵינוּ׃ לְמַעַן נֶחְדַּל מֵעוֹשֶׁק יָדֵינוּ׃ וְנָשׁוּב אֵלֶיךָ לַעֲשׂוֹת חֻקֵּי רְצוֹנְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם׃ וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים רַחֵם עָלֵינוּ׃ כִּי לֹא תַחְפּוֹץ בְּהַשְׁחָתַת עוֹלָם׃ שֶׁנֶּאֱמַר דִּרְשׁוּ יְיָ בְּהִמָּצְאוֹ קְרָאֻהוּ בִּהְיוֹתוֹ קָרוֹב׃ וְנֶאֱמַר יַעֲזֹב רָשָׁע דַּרְכּוֹ וְאִישׁ אָוֶן מַחְשְׁבֹתָיו וְיָשֹׁב אֶל יְיָ וִירַחֲמֵהוּ וְאֶל אֱלֹהֵינוּ כִּי יַרְבֶּה לִסְלוֹחַ׃ וְאַתָּה אֱלוֹהַּ סְלִיחוֹת׃ רַחוּם וְחַנּוּן׃ אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וֶאֱמֶת׃ וְרוֹצֶה אַתָּה בִּתְשׁוּבָתָן שֶׁל רְשָׁעִים׃ וְאֵין אַתָּה חָפֵץ בְּמִיתָתָן שֶׁנֶּאֱמַר אֱמֹר אֲלֵיהֶם חַי אָנִי נְאֻם אֲדֹנָי אֱלֹהִים אִם אֶחְפּוֹץ בְּמוֹת הָרָשָׁע׃ כִּי אִם בְּשׁוּב רָשָׁע מִדַּרְכּוֹ וְחָיָה׃ שׁוּבוּ

שובו

לפניך כשנשוב בתשובה שלימה לפניך ולא נעשה עוד עבירות שעשינו עד עתה והתשובה יהא לפניך כאשים וכניחוחים וכל הקרבנות העולה אש על המזבח לריח ניחוח דכתיב זבחי אלהים רוח נשברה׃ רמה היא אוכלת הבשר ותולעה מדם הוא או כל המרבה בשר תולעים אוכלים את האדם ולפי שאתה יודע זה לפניך הרבית סליחתינו ויזכור כי בשר המה מה אנו בעולם הזה ומה חיינו מעט ומה ימינו כלל ימינו עלי ארץ וימי שנותינו שבעים שנה מעט ורעים חולי ומכאובות ומה חסדינו אינו כלום כי אין איש אשר יעשה טוב ולא יחטא ומה לדקינו בעולם כי מעט הוא ומה כחינו ומה גבורתינו שיש בנו הלא כל הגבורים כאין לפניך מה הועיל לשמשון לאבנר ליואב גבורתם כי לבסוף נהרגו ע"כ אל יתהלל הגבור בגבורתו ואנשי השם אנשים ששמם הולך בכל העולם עשירים וקרואי מועד אנשי השם יהיו כלא היו ע"כ אל יתהלל עשיר בעשרו וחכמי'הם בעיניך כבלי מדע ונבונים כאלו אין בהם תבונה על כן אל יתהלל חכם בחכמתו:

אתה הבדלת אנוש מראש יש מפורשים שקאי על אד"הר בעבור שחטא נטרד מג"ע ותכירהו לעמוד לפניו בעבור שנתחרט לא גרשו מכל וכל אלא השכינו מקדם לג"ע לעמוד לפניו ואע"פי שחטא והיה בידך לעשות לו רע כי מי יאמר לך מה תפעל ואם ילדק מה יתן לך ר"ל אם ירלה האדם להיות לדיק לעבדך מה יתן לך כי הטוב שלו הוא למען נחדל מעושק ידינו ר"ל אינו דן אותנו בכל שעה שאנו חוטאין אלא הוא ממתין לנו עד היום הכפורים אולי נשוב בחיים כי לא תחפוץ בהשחתת איך חפץ באבוד העולם רק שישובו מחטאתם דרשו והם ביו"ד ימי תשובה כי אז הוא מלוי ליחיד ולרבים ואתה אלוה סליחות אלוה שסולח אתה שנא' כי עמך הסליחה:

מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ לַעֲוֹנוֹתֵינוּ · וְלַעֲוֹנוֹת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וּמַעֲבִיר אַשְׁמוֹתֵינוּ בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה · מֶלֶךְ ׀ עַל כָּל הָאָרֶץ מְקַדֵּשׁ השבת וְיִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַכִּפּוּרִים :

אול' דער נאך זאגט מן (רצה ומודים וכתוב וחיים ברכת כהנים שים שלום בספר) ביז אן (עושה השלום) אול' דער נאך זאגט מן (וידוי) אול (על חטא) גאנץ אויז וויא מן עס גיזאגט האט צו (יוצר)·

צו (מנחה) זאגט מן (שמונה עשרה) גלייך אז וויא מן עס האט גיזאגט צו (יוצר):

תפלת נעילה

מן זאגט (אשרי אול' ובא לציון) אול' דער נאך (שמונה עשרה) גלייך אז וויא מן עז האט גיזאגט צו (יוצר) נייארט אן שטאט (וכתבנו) זאגט מן (וחתמנו) אול' (רצה ומודים) · אול' אן שטאט (וכתוב) זאגט מן (וחתום) אול' אן שטאט (וכתב) זאגט מן (ונחתם) אול' מן זאגט ביז אן (עושה השלום) · אול' דער נאך זאגט מן דאש:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ תָּבֹא לְפָנֶיךָ תְּפִלָּתֵינוּ · וְאַל תִּתְעַלַּם מִתְּחִנָּתֵינוּ · שֶׁאֵין אָנוּ עַזֵּי פָנִים וּקְשֵׁי עוֹרֶף · לוֹמַר לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ צַדִּיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא חָטָאנוּ אֲבָל אֲנַחְנוּ חָטָאנוּ : אָשַׁמְנוּ · בָּגַדְנוּ · גָּזַלְנוּ · דִּבַּרְנוּ דֹפִי : הֶעֱוִינוּ · וְהִרְשַׁעְנוּ · זַדְנוּ · חָמַסְנוּ · טָפַלְנוּ שֶׁקֶר · יָעַצְנוּ רָע : כִּזַּבְנוּ · לַצְנוּ · מָרַדְנוּ נִאַצְנוּ · סָרַרְנוּ · עָוִינוּ פָּשַׁעְנוּ · צָרַרְנוּ · קִשִּׁינוּ עוֹרֶף : רָשַׁעְנוּ · שִׁחַתְנוּ · תִּעַבְנוּ · תָּעִינוּ · תִּעְתָּעְנוּ : סַרְנוּ מִמִּצְוֹתֶיךָ וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ הַטּוֹבִים וְלֹא שָׁוָה לָנוּ : וְאַתָּה צַדִּיק עַל כָּל הַבָּא עָלֵינוּ · כִּי אֱמֶת עָשִׂיתָ וַאֲנַחְנוּ הִרְשָׁעְנוּ : מַה נֹּאמַר לְפָנֶיךָ יוֹשֵׁב מָרוֹם · וּמַה נְּסַפֵּר לְפָנֶיךָ שׁוֹכֵן שְׁחָקִים · הֲלֹא כָּל הַנִּסְתָּרוֹת וְהַנִּגְלוֹת אַתָּה יוֹדֵעַ :

אַתָּה נוֹתֵן יָד לְפוֹשְׁעִים · וִימִינְךָ פְּשׁוּטָה לְקַבֵּל שָׁבִים וַתְּלַמְּדֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לְהִתְוַדּוֹת לְפָנֶיךָ עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ · לְמַעַן נֶחְדַּל מֵעֹשֶׁק יָדֵינוּ · וּתְקַבְּלֵנוּ בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ כְּאִשִּׁים וּכְנִיחוֹחִים לְמַעַן דְּבָרֶיךָ אֲשֶׁר אָמַרְתָּ אֵין קֵץ לְאִשֵּׁי חוֹבוֹתֵינוּ ·

ואין

אתה נותן יד לפושעים ר"ל אתה מניח לפושעים לעשות רצון כלם שנא' וירא און לא יתבונן ואם ישוב אז ידו פשוטה לקבל שבים שנא' וידי אדם מתחת כנפיהם ידו כתיב ידו של הקב"ה שפשוטה לקבל שבים או יש לפרש אתה נותן יד לפושעים וימינך לקבל שבים והכל ענין אחד שהקב"ה נותן יד לפושעים לקרב רק כפול במלות שונות ותלמדינו ה' אלהינו להתודות לפניך מנהגו של בשר ודם אם נתפס לפני השופט אם מודה תלוי אותו אבל הקב"ה אינו כן אבל מודה ועוזב ירוחם ותקבלנו בתשובה שלימה לפניך

וְאֶת מוּסְפֵי יוֹם השבת הזה וְאת יום הַכִּפּוּרִים · הַזֶּה נַעֲשֶׂה וְנַקְרִיב לְפָנֶיךָ בְּאַהֲבָה · כְּמִצְוַת רְצוֹנֶךָ · כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתָּ עָלֵינוּ בְּתוֹרָתֶךָ · עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ מִפִּי כְבוֹדֶךָ כָּאָמוּר :

אם שבת זאגט אן דאס;

וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת שְׁנֵי כְבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה תְּמִימִם · וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה · בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן וְנִסְכּוֹ : עֹלַת שַׁבַּת בְּשַׁבַּתּוֹ · עַל עֹלַת הַתָּמִיד וְנִסְכָּהּ :

זֶה קָרְבַּן שַׁבָּת וְקָרְבַּן הַיּוֹם כָּאָמוּר :

וּבֶעָשׂוֹר לַחוֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה מִקְרָא קוֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם וְעִנִּיתֶם · אֶת נַפְשֹׁתֵיכֶם כָּל מְלָאכָה לֹא תַעֲשׂוּ : וְהִקְרַבְתֶּם · עֹלָה לַיָי רֵיחַ נִיחֹחַ פַּר בֶּן בָּקָר · אֶחָד · אַיִל · אֶחָד · כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה שִׁבְעָה · תְּמִימִם יִהְיוּ לָכֶם: וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם כִּמְדֻבָּר שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרוֹנִים לַפָּר · שְׁנֵי עֶשְׂרוֹנִים לָאָיִל · וְעִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ · וְיַיִן כְּנִסְכּוֹ וּשְׁנֵי שְׂעִירִים לְכַפֵּר וּשְׁנֵי תְמִידִין כְּהִלְכָתָן :

אם שבת זאגט אן דאס

יִשְׂמְחוּ בְמַלְכוּתְךָ שׁוֹמְרֵי שַׁבָּת וְקוֹרְאֵי עֹנֶג · עַם · מְקַדְּשֵׁי שְׁבִיעִי · כֻּלָּם יִשְׂבְּעוּ וְיִתְעַנְּגוּ מִטּוּבֶךָ וּבַשְּׁבִיעִי רָצִיתָ בּוֹ וְקִדַּשְׁתּוֹ · חֶמְדַּת יָמִים · אוֹתוֹ קָרָאתָ · זֵכֶר לְמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית ;

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ מְחַל · לַעֲוֹנוֹתֵינוּ בְּיוֹם השבת הזה וביום הַכִּפּוּרִים הַזֶּה · מְחֵה וְהַעֲבֵר פְּשָׁעֵינוּ מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ" כָּאָמוּר אָנֹכִי אָנֹכִי הוּא מֹחֶה פְשָׁעֶיךָ לְמַעֲנִי וְחַטֹּאתֶיךָ לֹא אֶזְכֹּר · וְנֶאֱמַר מָחִיתִי כָעָב פְּשָׁעֶיךָ וְכֶעָנָן חַטֹּאתֶיךָ שׁוּבָה אֵלַי כִּי גְאַלְתִּיךָ · וְנֶאֱמַר כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יְכַפֵּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר · אֶתְכֶם · מִכֹּל חַטֹּאתֵיכֶם לִפְנֵי יְיָ תִּטְהָרוּ : אלהינו ואלהי אבותינו רצה במנוחתינו קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ · וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ" שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ וְשַׂמְּחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ · והנחילנו יי אלהינו באהבה וברצון שבת קדשך וישמחו בך ישראל מקדשי שמך וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת · כִּי אַתָּה סָלְחָן לְיִשְׂרָאֵל · וּמָחֳלָן לְשִׁבְטֵי יְשֻׁרוּן בְּכָל דּוֹר וָדוֹר וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ אֶלָּא אָתָּה : בָּרוּךְ · אַתָּה יְיָ ·

אֱלֹהַי נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה: וְלִמְקַלְלַי · נַפְשִׁי תִדּוֹם וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה: פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ: וּבְמִצְוֹתֶךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי וְכָל הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה: מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחֲשַׁבְתָּם: עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ · עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ: עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ: עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ: לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ · הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ: יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי: עוֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו: הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם · עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל: וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ: וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת: וְעָרְבָה לַיְיָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת:

אבינו מלכנו קדיש שלם וקורין ואומרים אשרי ומתפללים מוסף

מוסף ליום כפור

אז אומן אורט אין (ממוגה עטרה) ביז אן (זכר ליציאת מצרים) מוז דער נאך היבט אן דא אן:

וּמִפְּנֵי חֲטָאֵינוּ גָּלִינוּ מֵאַרְצֵנוּ וְנִתְרַחַקְנוּ מֵעַל אַדְמָתֵנוּ וְאֵין אֲנַחְנוּ יְכוֹלִין לַעֲשׂוֹת חוֹבוֹתֵינוּ בְּבֵית בְּחִירָתֶךָ בַּבַּיִת הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ · שֶׁנִּקְרָא שִׁמְךָ עָלָיו מִפְּנֵי הַיָּד שֶׁנִּשְׁתַּלְּחָה בְּמִקְדָּשֶׁךָ: יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ · מֶלֶךְ רַחֲמָן · שֶׁתָּשׁוּב וּתְרַחֵם עָלֵינוּ וְעַל מִקְדָּשְׁךָ בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים · וְתִבְנֵהוּ מְהֵרָה · וּתְגַדֵּל כְּבוֹדוֹ · אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ גַּלֵּה כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ עָלֵינוּ מְהֵרָה · וְהוֹפַע וְהִנָּשֵׂא עָלֵינוּ לְעֵינֵי כָּל חָי · וְקָרֵב פְּזוּרֵינוּ מִבֵּין הַגּוֹיִם · וּנְפוּצוֹתֵינוּ כַּנֵּס מִיַּרְכְּתֵי אָרֶץ · וַהֲבִיאֵנוּ לְצִיּוֹן עִירְךָ בְּרִנָּה · וְלִירוּשָׁלַיִם בֵּית מִקְדָּשְׁךָ · בְּשִׂמְחַת עוֹלָם · וְשָׁם נַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ אֶת קָרְבְּנוֹת חוֹבוֹתֵינוּ · תְּמִידִין כְּסִדְרָן וּמוּסָפִין כְּהִלְכָתָן:

ואת

אללו עד שפותח את פיו מפני שהרכה אינו חונקת לפתוח פיו והקשה מקבל את גרונו ומנוולתו לפיכך קשה שבפנים לחנוק ורכה שבחוץ להגין ומדליק כלומר מתיך את הפתילה של אבר וזורקו לתוך פיו ויורדת לתוך מעיו וחומרות את בני מעיו · הרג היו מתיזין את ראשו בסייף כדרך שהמלכות עושין וחנק היו משקעין אותו בזבל עד ארכבותיו ונותנין סודר קשה לתוך הרכה וכורך על צוארו זה מושך אצלו וזה מושך אצלו עד שהנשמה יוצאת את שיש בה קום עשה ואת שאין בה קום עשה הוא שעבר על מצות לא תעשה: ומוחלן לשבטי ישורון יש לנו ללמוד מן השבטים שהיו מניחים בתיהם ובאין ממרחק לירושלים להתכפר בקרבנותיהם כל שכן אנחנו שאין אנו זזין ממקומינו שיש לנו להודות ולהלל לה' ולבקש סליחה ומחילה: שלא נוצרתי קודם שנוצרתי איני כדאי לא הייתי חשוב והגון להיות נוצר לראות עולמך ועכשיו שנוצרתי שכך עלתה במחשבך לברוא אותי שלא אחטא עוד כלומר לסייעני שלא אחטא ע"ד כל הבא לטהר מסייען אותו: מרק (אויז לער) ענין שטיפה והדחה כמו מורק ושוטף במים: ברחמיך הרבים · מעביר ראשון ראשון:

וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם אַרְבַּע מִיתוֹת בֵּית דִּין: סְקִילָה שְׂרֵיפָה הֶרֶג וְחֶנֶק׳ עַל מִצְוַת עֲשֵׂה׳ וְעַל מִצְוַת לֹא תַעֲשֶׂה׳ בֵּין שֶׁיֵּשׁ בָּהּ קוּם עֲשֵׂה׳ וּבֵין שֶׁאֵין בָּהּ קוּם עֲשֵׂה׳ אֶת הַגְּלוּיִם לָנוּ׳ וְאֶת שֶׁאֵינָן גְּלוּיִם לָנוּ׳ אֶת הַגְּלוּיִם לָנוּ כְּבָר אֲמַרְנוּם לְפָנֶיךָ׳ וְהוֹדִינוּ לְךָ עֲלֵיהֶם׳ וְאֶת שֶׁאֵינָן גְּלוּיִם לָנוּ׳ לְפָנֶיךָ הֵם גְּלוּיִם וִידוּעִים׳ כַּדָּבָר שֶׁנֶּאֱמַר הַנִּסְתָּרֹת לַייָ אֱלֹהֵינוּ׳ וְהַנִּגְלֹת לָנוּ וּלְבָנֵינוּ עַד עוֹלָם לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת: כִּי אַתָּה סָלְחָן לְיִשְׂרָאֵל׳ וּמָחֳלָן לְשִׁבְטֵי יְשֻׁרוּן בְּכָל דּוֹר וָדוֹר וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ:

אֱלֹהַי עַד שֶׁלֹּא נוֹצַרְתִּי אֵינִי כְדַאי׳ וְעַכְשָׁיו שֶׁנּוֹצַרְתִּי כְּאִלּוּ לֹא נוֹצַרְתִּי׳ עָפָר אֲנִי בְּחַיָּי׳ קַל וָחוֹמֶר בְּמִיתָתִי׳ הֲרֵי אֲנִי לְפָנֶיךָ כִּכְלִי מָלֵא בוּשָׁה וּכְלִמָּה׳ יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי שֶׁלֹּא אֶחֱטָא עוֹד׳ וּמַה שֶּׁחָטָאתִי לְפָנֶיךָ מְחוֹק בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים׳ אֲבָל לֹא עַל יְדֵי יִסּוּרִים וָחֳלָאִים רָעִים:

אלהי

זיין תורה ואלות ניט רעכט גיהאלטן): בפלילות (איר האבן אומרי דייניס אודר פרנסים פר טאעהט אודר איר האבן גרוטי עבירות גיטאן): בנדית ריע (איר האבן גיזוגט אומרי חבירים וואז איט פויס און רעכט לו טון) בלהת עין (איר האבן גרעין גיהאט דהיינו איר האבן ניט קענן לאזן קיין הנאה פון אנדרי גין איר האבן ניט גיגן וואז גיבן לדקה אודר קיינס ניט לייאן וואן קיינס דאס עטן פר גינט): בקלות ראש (איר זיין פרעכטיג גיוועזן עבירות לו טון האבן גאטש אלות ניט פין גימאכט חולפות טרייבן פר לייטן האבן איר זיך ניט גישעאט): בקשיות עורף (איט הארט נאקן): בריצת רגלים להרע (איר זיין גילופן איט אונזן פיזן לום ביזן): ברכילות (איר האבן רכילות גטריבן דאז איר האבן טאועות הין אול הער גיטראגן דאז דער דורך אחלוקת דער פון קואן זיינן) בשבועת שוא (איר האבן פאלשי שבועות גיטאן אודר האבן אומאיין זונסט גישוואורן): בשנאת חנם (איר האבן אומרי חברים אום זונסט פיינט גיהאט דהיינו ווען אן פון וועגין איין עבירה טון דא אאג אן איס שונא האבן אז דער וויל ער קיין תשובה טוט אבר זונסט דארף אן קיין יהודי שונא האבן אול ווען אן איין יהודי שונא האט דאז הייסט שנאת חנם): בתשומת יד (דאז איר האבן גילייקנט אומרי חברים וואז דיא אונז גיליהן האבן אודר האבן אויך לו היבן געבן): בתמהון לב (דאז איר האבן זיך פר וואונדרט אול גישפאט אויף דיא ריד פון דיא חכאים אול אויך אירי אנהגים אול תקנות:

קרבן עולה ויורד שכל אדם מביא כפי אשר תשיג ידו לעשיר עולה ולעניים יורד: מיתה בידי שמים׳ כגון זר שאכל תרומה או מזלזל בדברי חכמים או עובר על דברי חכמים חייב מיתה מן השמים וכן הרבה וכיולא בהן: כרת הוא נכרת וזרעו נכרת שמת קודם שיגיע לחמשים שנה וסימן וזרע רשעים נכרתה ויש מיני כריתות יש בגוף לבד יש בנפש לבד יש בגוף ובנפש יש בעוה"ז ובעוה"ב יש בשני עולמות עיין בבחיי ושאר מפרשי התורה באריכות: מכות ומרדות מי שמרד בדברי תורה או בדברי הסופרים הב"ד מכין אותו לפי ראות עיניהם: סקילה כילד דתנן פ׳ נגמר הדין בית הסקילה היתה גבוה שתי קומות אחד מן העדים דוחפו על מתניו כלומר מפילו משם לארץ וכשהוא נופל פרקדן הוא מגונה יותר לכן הפכו על מתניו ואם מת בה יצא אם לאו השני נוטל את האבן ונותנו על לבו אם מת בה יצא וא"ל רגמוהו כל ישראל שריפה כילד כדתנן פ׳ ארבע מיתות היו משקעין בזבל עד ארכובותיו שלא יתהפך אנה ואנה ונותנין סודר קשה לתוך רכה וכורך על צוארו זה מושך אצלו וזה מושך אצלו

עַ"חֵ שֶׁ"לְ בְּמַשָּׂא וּבְמַתָּן : וְעַ"חֵ שֶׁ"לְ בְּמַאֲכָל וּבְמִשְׁתֶּה :
עַ"חֵ שֶׁ"לְ בְּנֶשֶׁךְ וּבְמַרְבִּית : וְעַ"חֵ שֶׁ"לְ בִּנְטִיַּת גָּרוֹן :
עַ"חֵ שֶׁ"לְ בְּשִׂיחַ שִׂפְתוֹתֵינוּ : וְעַ"חֵ שֶׁ"לְ בְּסִקּוּר עָיִן :
עַ"חֵ שֶׁ"לְ בְּעֵינַיִם רָמוֹת : וְעַ"חֵ שֶׁ"לְ בְּעַזּוּת מֵצַח :
עַ"חֵ שֶׁ"לְ בִּפְרִיקַת עוֹל : וְעַ"חֵ שֶׁ"לְ בִּפְלִילוּת :
עַ"חֵ שֶׁ"לְ בִּצְדִיַּת רֵעַ : וְעַ"חֵ שֶׁ"לְ בְּצָרוּת עָיִן :
עַ"חֵ שֶׁ"לְ בְּקַלּוּת רֹאשׁ : וְעַ"חֵ שֶׁ"לְ בְּקַשְׁיוּת עוֹרֶף :
עַ"חֵ שֶׁ"לְ בְּרִיצַת רַגְלַיִם לְהָרַע : וְעַ"חֵ שֶׁ"לְ בִּרְכִילוּת :
עַ"חֵ שֶׁ"לְ בִּשְׁבוּעַת שָׁוְא : וְעַ"חֵ שֶׁ"לְ בְּשִׂנְאַת חִנָּם :
עַ"חֵ שֶׁ"לְ בִּתְשׂוּמֶת יָד : וְעַ"חֵ שֶׁ"לְ בְּתִמְהוֹן לֵבָב :

וְעַל כֻּלָּם אֱלוֹהַ סְלִיחוֹת סְלַח לָנוּ · מְחַל · לָנוּ · כַּפֶּר לָנוּ :

וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים · עֲלֵיהֶם · עוֹלָה :
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים · עֲלֵיהֶם · חַטָּאת :
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים · עֲלֵיהֶם · קָרְבָּן · עוֹלֶה וְיוֹרֵד :
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים · עֲלֵיהֶם · אָשָׁם :
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים · עֲלֵיהֶם · אָשָׁם תָּלוּי :
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים · עֲלֵיהֶם · כָּרֵת זאמה אומר וַעֲרִירִי :
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים · עֲלֵיהֶם · מִיתָה בִּידֵי שָׁמַיִם :
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים · עֲלֵיהֶם · מַלְקוּת אַרְבָּעִים :
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים · עֲלֵיהֶם · מַכַּת מַרְדּוּת :

וְעַל כֻּלָּם אֱלוֹהַ סְלִיחוֹת סְלַח לָנוּ · מְחַל · לָנוּ · כַּפֶּר לָנוּ :

ועל

דאז מיר האבן אונזר חברים אב גילייקנט וואש איין גבירט האט) · בכפת שוחד (דאז מיר האבן מיט אונזרי הענד שוחד גינומן) · בלצון (מיר האבן גזינדיגט מיט שפאטן) · בלשון הרע (מיר האבן פון אנדרי לייט ביז גירעט ווען שון אמת איז אזו איז ניט רעכט פון לייטן לו רידן מכ"ש ווען מן איינס איין שקר נאך זאגט) · במרמות העין (דאז מיר האבן גיזינדיגט מיט אונזרי זעהן אונ' מיט אונזרי אויגן אויף נשים ובתולות) · במאכל ובמשתה (דאז מיר האבן געסן אודר גיטרונקן וואז אסור איז) · בנשך ובמרבית (דאז מיר האבן רבית גינומן) · בשיח שפתותינו (מיט רידן אונזרי לעפצן) · בסיקור עין (מיט לוגונג אונזר אויגן) · בעינים רמות (דאז מיר האבן הוטא גיוועזן מיט האפרטיגן אויגן · בעזות מצח (דאז מיר האבן איין עזות פנים גיהאט האבן זיך ניט גישייט פר לייטן) · בפריקת עול (דאז מיר האבן אב גריסן פון דאש יאך פון הק"בה דהיינו מיר האבן

זיין

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ · בְּאוֹנֶס וּבְרָצוֹן :

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ · בְּאִמּוּץ הַלֵּב :

ע״ח שׁ״ל בִּבְלִי דָעַת : וְע״ח שׁ״ל בְּבִטּוּי שְׂפָתָיִם :

ע״ח שׁ״ל בְּגִלּוּי עֲרָיוֹת : וְע״ח שׁ״ל בְּגָלוּי וּבַסָּתֶר :

ע״ח שׁ״ל בְּדַעַת וּבְמִרְמָה : וְע״ח שׁ״ל בְּדִבּוּר פֶּה :

ע״ח שׁ״ל בְּהוֹנָאַת רֵעַ : וְע״ח שׁ״ל בְּהַרְהוֹר הַלֵּב :

ע״ח שׁ״ל בִּוְעִידַת ׀ זְנוּת : וְע״ח שׁ״ל בְּוִדּוּי פֶּה :

ע״ח שׁ״ל בְּזִלְזוּל הוֹרִים וּמוֹרִים : וְע״ח שׁ״ל בְּזָדוֹן וּבִשְׁגָגָה :

ע״ח שׁ״ל בְּחֹזֶק יָד : וְע״ח שׁ״ל בְּחִלּוּל הַשֵּׁם :

ע״ח שׁ״ל בְּטֻמְאַת ׀ שְׂפָתָיִם : וְע״ח שׁ״ל בְּטִפְשׁוּת פֶּה :

ע״ח שׁ״ל בְּיֵצֶר הָרָע : וְע״ח שׁ״ל בְּיוֹדְעִים וּבְלֹא יוֹדְעִים :

וְעַל כֻּלָּם אֱלוֹהַ סְלִיחוֹת סְלַח לָנוּ · מְחַל לָנוּ : כַּפֶּר לָנוּ :

ע״ח שׁ״ל בְּכַחַשׁ וּבְכָזָב : וְע״ח שׁ״ל בְּכַפַּת שׁוֹחַד :

ע״ח שׁ״ל בְּלָצוֹן : וְע״ח שׁ״ל בְּלָשׁוֹן הָרָע :

ע״ח

עלינו מהצרות והגלות והתוכחות כי אמת משפטיך איתא במדרש בשעה שאמרו ישראל ואתה צדיק ומצדיקין עליהם את הדין של הק״בה אמר הק״בה למלאכים ראו כל המשפטים שאני עושה בהם בבני אפ״ה מקבלים עליהם ומצדיקין עליהם דיני והלא מן הראוי למחול להם עונותיהם ע״כ פ״ל ואתה צדיק בשמחה ע״ד מה שאמרו רז״ל כשם שמברכין על הטובה בשמחה כך מחויב לברך על הרעה בשמחה ר״ל לקבל פורעניות של הק״בה בשמחה כי בודאי הכל הוא לטובה כדי לנקות ולכפר עונות בעוה״ז כדי שיהא נקי לעוה״ב :

על חטא ש״ל באונס שאנסוהו גוים לעבור על אחת מכל מצות האמורות בתורה אם לאו יהרגוהו שיעבור ואל יהרג שנא׳ במצות עשה אשר יעשה אותם האדם וחי בהם ולא שימות בהם חוץ מע״ז וג״ע וש״ד שיהרג ואל יעבור באונס (מיט בצווינגנס דז מן אונז מיט גיוואלט גניט האט דיא עבירה צו טון) : ברצון שחטא ברצון בלא שום אונס וברצון (וועלכי עבירות דז מיר גיטאן האבן מיט גוטן ווילן) : באימוץ הלב (מיט שטארקן הערץ דהיינו מיר האבן דיא עבירה גיטאן מיט פליים מיט פר שטנד דש הערץ) : בבלי דעת (מיר האבן עבירות גיטאן אן פר שטנד דש הערץ) : בבטוי שפתים (מיט רידן אונזרן לעפצן דהיינו מיר האבן מיט רידן עבירות גיטאן) בגלוי עריות (מיר הבן הורריאה גיטריבן) · בגלוי ובסתר (מיר הבן אנטפלעקט און אין פר בערגנים עבירות גיטאן) ובדעת ובמרמה (מיר האבן עבירות גיטאן מיט פר שטנד אונ׳ מיט ליסטקייט האבן מיר אונזרי הכמי׳ מרמה גיוועזן) · בהונאת ריע (מיר האבן עבירות גיטאן אונזרי חברי׳ גיליכט מיט בייזי ווארטן) : בהרהור הלב (מיר האבן בייזי מחשבות אין אונזרי הערצן גיהאט) : בועידת זנות (מיר האבן זיך אן גיברייט צו זנות) : בודוי פה (מיר האבן וידוי אויף אונזרי עבירות גיזאגט דז מיר חרטה האבן וועלכי עבירות נימר צו טון אונ׳ האבן דר נאך וואלכי עבירות גיטאן) יאו פי׳ רק שאלוהו אם חטא ואמר כן חטאתי (אודר ווען מן מיך האט גיפראגט אוב איך דיא עבירה גיטאן האב אזו האב איך יוא גיזאגט אונ׳ האב מיך ניט גישעמט צו זאגן דאז איך האב עורד גיוועזן אן מיין גאט) : בזלזול הורים ומורים (איך האב פר שמעהט מייני עלטרין אונ׳ דיא מיך האבן וועלן אונטר ווייזן וויא איך מיין גאט דינן זאל) : בזדון (מיט מוטווילקייט) · בשגגה (אום גערן) · בחילול השם (מיר האבן וואלכי עבירות גיטאן אלז איין חילול השם איז גיוועזן דהיינו מיר האבן גיטאן ווידר אונזר אמונה אונ׳ אונזרי תורה) בחוזק יד (דאז מיר האבן אונזרי חברים מיט גיוואלט און רעכט גיטאן) · בטומאת שפתים (מיר האבן אונזרי לעפצן פון אונזר מויל טמאה גיוועזן מיט ניבול פה רידן) בטפשות פה (מיר האבן נארשקייט גרעט מיט אונזרן מויל) ביצר הרע (מיר הבן וואל גיוואוסט דאז מיר און רעכט הבן האבן מיר זיך דאך לאזן פר פירן פון דעם יצר הרע) · בכחש ובכזב

דאז

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ תָּבֹא לְפָנֶיךָ תְּפִלָּתֵנוּ · וְאַל תִּתְעַלַּם מִתְּחִנָּתֵנוּ · שֶׁאֵין אָנוּ עַזֵּי פָנִים וּקְשֵׁי עוֹרֶף לוֹמַר לְפָנֶיךָ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ · צַדִּיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא חָטָאנוּ אֲבָל אֲנַחְנוּ חָטָאנוּ:

אָשַׁמְנוּ · בָּגַדְנוּ · גָּזַלְנוּ · דִּבַּרְנוּ דוֹפִי: הֶעֱוִינוּ · וְהִרְשַׁעְנוּ · זַדְנוּ · חָמַסְנוּ · טָפַלְנוּ שֶׁקֶר · יָעַצְנוּ רָע · כִּזַּבְנוּ · לַצְנוּ · מָרַדְנוּ · נִאַצְנוּ · סָרַרְנוּ · עָוִינוּ · פָּשַׁעְנוּ · צָרַרְנוּ · קִשִּׁינוּ עֹרֶף: רָשַׁעְנוּ · שִׁחַתְנוּ · תִּעַבְנוּ · תָּעִינוּ · תִּעְתָּעְנוּ: סַרְנוּ מִמִּצְוֹתֶיךָ וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ הַטּוֹבִים וְלֹא שָׁוָה לָנוּ: וְאַתָּה צַדִּיק עַל כָּל הַבָּא עָלֵינוּ · כִּי אֱמֶת עָשִׂיתָ וַאֲנַחְנוּ הִרְשָׁעְנוּ: מַה נֹּאמַר לְפָנֶיךָ יוֹשֵׁב מָרוֹם · וּמַה נְּסַפֵּר לְפָנֶיךָ שׁוֹכֵן שְׁחָקִים · הֲלֹא כָּל הַנִּסְתָּרוֹת וְהַנִּגְלוֹת אַתָּה יוֹדֵעַ:

אַתָּה יוֹדֵעַ רָזֵי עוֹלָם · וְתַעֲלוּמוֹת סִתְרֵי כָּל חָי: אַתָּה חוֹפֵשׂ כָּל חַדְרֵי בָטֶן · וּבוֹחֵן כְּלָיוֹת וָלֵב אֵין (כָּל) דָּבָר נֶעְלָם מִמֶּךָּ · וְאֵין נִסְתָּר מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ: יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתִּסְלַח לָנוּ עַל כָּל חַטֹּאתֵינוּ · וְתִמְחוֹל לָנוּ עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ · וּתְכַפֵּר לָנוּ עַל כָּל פְּשָׁעֵינוּ:

על

אבל (פר וואר) אבל אנחנו חטאנו אעפ"י שנתקן הוידוי זה על סדר א"ב אמר תחלה חטאנו קודם לשאר וידוי משום דאמרינן במדרש תנחומא ויבא העם אל משה ויאמרו חטאנו מיד נתרצה להם ואומר במקום אחר כל מי שחטא ואמר חטאתי אין רשות למלאך ליגע בו לפי שהוא עיקר הוידוי לכן מחוייב אנוש למיקם כי מטא הש"ץ לאבל אנחנו חטאנו יש ספרים שכתבו שצריך לומר אנחנו ואבותינו חטאנו שצריך לכלול גם עון אבותינו עמהם:

אשמנו (מיר האבן גישולדיגט)· בגדנו (מיר האבן גפעלשט) גזלנו (מיר האבן איינר דען אנדרן גירויבט)· דברנו דופי (מיר האבן איינר אויף דען אנדרן בייז לעסטריגי ריד גירעט)· או מלשון דו פי שני תיבות ור"ל שני פיות ידבר אחד בפה ואחד בלב הן בפניו הן שלא בפניו: העוינו (מיר האבן פר קרימט) רל"ל העוינו דרך הישר הוא מלשון עוות והרשענו בחטאינו (מיר האבן רישעת גיטאן אונ' מיר האבן וואל גיוואוסט דז מיר רעכט איז אונ' האבן דאך דיא עבירה גיטאן): זדנו (מיר האבן מוט וויליג עבירות גיטאן פון אונזר הנאה וועגן) חמסנו (מיר האבן איינר דען אנדרן און רעכט גיטאן אין משא ומתן· טפלנו שקר (מיר האבן זיך ביהעפט לו ניקש גוטש אודר זיך בהעפט לו פאלשי לייט· יעצנו רע (מיר האבן איינר אויף דען אנדרן בייזי עצות געבן) כזבנו (מיר האבן מיט אונזרי מייל ליגן גירעט· לצנו (מיר האבן גישפאט אודר מיר האבן זיך ביהעפט בייא שפעטיגי לייט: מרדנו (מיר האבן ווידר שפעניגט אן אונזרן בישעפר) נאצנו (מיר האבן אונזר בשעפר דר לערינט· סררנו מיר האבן אב גיקערט פון גוטן לו בייזן)· עוינו (מיר האבן פר קרימט)· פשענו (מיר האבן גמיסטוט עיר האבן להכעיס עבירות גיטאן ווען מיר שון קיין הנאה דר פון גהאט האבן)· לררנו (מיר הבן איינר דען אנדרן בילייזיגט)· קשינו עורף (מיר האבן גהארט אונזרי אקין ווען מן אונז שון גישטראפט האט האבן מיר קיין שטראף אן גינומן)· קשינו עורף נגד מוכיחנו: רשענו (מיר האבן גיאיבלט דהיינו מיר האבן גרושי עבירות גיטאן) רשענו כל יעינו: שחתנו (מיר האבן אונזר ווערק פר דערבט)· תעבנו (מיר האבן דיא גוטי מעשים פר און ווערדיגט)· תעינו (מיר זיינן מיט אונזרי הערצן פר אירט גיוועזן) תעתענו (מיר האבן אונזרי לייט אך פר אירט אונ' לו עבירות גיבראכט)· או תעתענו· בלי נלכדבדרכי ישרים: סרנו (מיר האבן אב גיקערט פון לו שון דיוני מצות)· ולא שוה לנו (עס האט אונז ניט בדאכט רעכט לו זיין דיא לו טון): ר"ל לא שוה לנו לעשותם: ואתה צדיק על כל הבא

בְּתוֹרָתֶךָ ׳ שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ וְשַׂמְּחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ ׳ והנחילנו יי אלהינו באהבה וברצון שבת קדשך וישמחו בך ישראל מקדשי שמך וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת ׳ כִּי אַתָּה סוֹלְחָן לְיִשְׂרָאֵל ׳ וּמוֹחֲלָן לְשִׁבְטֵי יְשֻׁרוּן בְּכָל דּוֹר וָדוֹר וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ אֶלָּא אָתָּה : בָּרוּךְ ׳ אַתָּה יְיָ ׳ מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ לַעֲוֹנוֹתֵינוּ ׳ וְלַעֲוֹנוֹת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וּמַעֲבִיר אַשְׁמוֹתֵינוּ בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה ׳ מֶלֶךְ ׳ עַל כָּל הָאָרֶץ מְקַדֵּשׁ השבת ו יִשְׂרָאֵל ׳ וְיוֹם הַכִּפּוּרִים :

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִלָּתָם ׳ וְהָשֵׁב אֶת הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ ׳ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם ׳ בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן ׳ וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד ׳ עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ : וְתֶחֱזֶנָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים ׳ בָּרוּךְ ׳ אַתָּה יְיָ ׳ הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן :

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ ׳ שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד : צוּר חַיֵּינוּ ׳ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ ׳ אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר : נוֹדֶה לְּךָ ׳ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ ׳ עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ : וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ : וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם ׳ עִמָּנוּ : וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל עֵת : עֶרֶב ׳ וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם ׳ הַטּוֹב ׳ כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ ׳ וְהַמְרַחֵם ׳ כִּי לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ ׳ מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ : וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד ׳ לְעוֹלָם וָעֶד : וּכְתוֹב לְחַיִּים טוֹבִים (כָּל) בְּנֵי בְרִיתֶךָ : וְכָל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה : וִיהַלְלוּ אֶת שִׁמְךָ בֶּאֱמֶת : הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה ׳ בָּרוּךְ ׳ אַתָּה יְיָ ׳ הַטּוֹב שִׁמְךָ ׳ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת :

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ בָּרְכֵנוּ בַּבְּרָכָה הַמְשֻׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה ׳ הַכְּתוּבָה עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ ׳ הָאֲמוּרָה מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו כֹּהֲנִים ׳ עַם קְדוֹשֶׁיךָ ׳ כָּאָמוּר : יְבָרֶכְךָ יְיָ וְיִשְׁמְרֶךָ : יָאֵר ׳ יְיָ פָּנָיו ׳ אֵלֶיךָ ׳ וִיחֻנֶּךָּ : יִשָּׂא יְיָ פָּנָיו ׳ אֵלֶיךָ ׳ וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם :

שִׂים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים ׳ עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ : כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים : וְאַהֲבַת חֶסֶד ׳ וּצְדָקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם ׳ וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ ׳ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל : בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ :

בְּסֵפֶר חַיִּים בְּרָכָה וְשָׁלוֹם וּפַרְנָסָה טוֹבָה ׳ נִזָּכֵר וְנִכָּתֵב לְפָנֶיךָ אֲנַחְנוּ וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם : בָּרוּךְ ׳ אַתָּה יְיָ ׳ עוֹשֵׂה הַשָּׁלוֹם :

שָׁלוֹם רָב עַל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ ׳ תָּשִׂים לְעוֹלָם ׳ כִּי אַתָּה הוּא מֶלֶךְ ׳ אָדוֹן לְכָל הַשָּׁלוֹם ׳ וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ ׳ אֶת ׳ עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ (בספר) בָּרוּךְ ׳ אַתָּה יְיָ ׳ עוֹשֵׂה הַשָּׁלוֹם :

וְתִמְלוֹךְ אַתָּה יְיָ לְבַדֶּךָ ׃ (מְהֵרָה) עַל כָּל מַעֲשֶׂיךָ ׃ בְּהַר צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ ׃ וּבִירוּשָׁלַיִם ׀ עִיר קָדְשֶׁךָ ׀ כַּכָּתוּב בְּדִבְרֵי קָדְשֶׁךָ ׃ יִמְלוֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּ יָהּ ׃

קָדוֹשׁ ׀ אַתָּה וְנוֹרָא שְׁמֶךָ ׃ וְאֵין אֱלוֹהַּ מִבַּלְעָדֶיךָ ׃ וְנֶאֱמַר וַיִּגְבַּהּ יְיָ צְבָאוֹת בַּמִּשְׁפָּט וְהָאֵל הַקָּדוֹשׁ נִקְדַּשׁ בִּצְדָקָה ׃ בָּרוּךְ ׀ אַתָּה יְיָ ׃ הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ ׃

אַתָּה בְחַרְתָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים ׀ אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ וְרָצִיתָ בָּנוּ ׃ וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל הַלְּשׁוֹנוֹת ׃ וְקִדַּשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ ׃ וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶיךָ ׃ וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ ׃ וַתִּתֶּן לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה אֶת יוֹם השבת הזה ואת יום הַכִּפּוּרִים הַזֶּה לִמְחִילָה וְלִסְלִיחָה וּלְכַפָּרָה וְלִמְחוֹל בּוֹ אֶת כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ (באהבה) מִקְרָא קֹדֶשׁ זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם ׃

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ ׃ יַעֲלֶה וְיָבֹא וְיַגִּיעַ וְיֵרָאֶה וְיֵרָצֶה וְיִשָּׁמַע וְיִפָּקֵד וְיִזָּכֵר זִכְרוֹנֵנוּ וּפִקְדוֹנֵנוּ וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן דָּוִד עַבְדֶּךָ ׃ וְזִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם ׀ עִיר קָדְשֶׁךָ ׃ וְזִכְרוֹן כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ לִפְלֵיטָה לְטוֹבָה לְחֵן וּלְחֶסֶד לְרַחֲמִים לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם בְּיוֹם השבת הזה וביום הַכִּפּוּרִים הַזֶּה ׃ זָכְרֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה ׃ וּפָקְדֵנוּ בוֹ לִבְרָכָה ׃ וְהוֹשִׁיעֵנוּ בוֹ לְחַיִּים ׃ וּבִדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים ׃ חוּס וְחָנֵּנוּ וְרַחֵם ׀ עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ ׃ כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ ׃ כִּי אֵל מֶלֶךְ ׀ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה ׃

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ מְחַל לַעֲוֹנוֹתֵינוּ בְּיוֹם השבת הזה וביום הַכִּפּוּרִים הַזֶּה ׃ מְחֵה וְהַעֲבֵר פְּשָׁעֵינוּ מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ ׃ כָּאָמוּר אָנֹכִי אָנֹכִי הוּא מֹחֶה פְשָׁעֶיךָ לְמַעֲנִי וְחַטֹּאתֶיךָ לֹא אֶזְכֹּר ׃ וְנֶאֱמַר מָחִיתִי כָעָב פְּשָׁעֶיךָ וְכֶעָנָן חַטֹּאתֶיךָ שׁוּבָה אֵלַי כִּי גְאַלְתִּיךָ ׃ וְנֶאֱמַר כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יְכַפֵּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר ׀ אֶתְכֶם ׀ מִכֹּל חַטֹּאתֵיכֶם לִפְנֵי יְיָ תִּטְהָרוּ ׃ אלהינו ואלהי אבותינו רצה במנוחתינו קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ ׃ וְתֵן חֶלְקֵנוּ

בתורתך

מחה (מעק אב) מוחה (איך וויל אב מעקן) למעני (פון מיינט וועגן) א״ת יהיו זכורין לאחר מכאן ת״ל וחטאתיך לא אזכור וכענן (אלס איין טריבר וואלקן) וכענן שהוא מושך ממים רבים שבו ואנכי מעבירו ע״י רוח כך אמחה פשעיכם ׃

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח ׃ וּפִי ׀ יַגִּיד ׀ תְּהִלָּתֶךָ ׃ כִּי שֵׁם יְיָ אֶקְרָא הָבוּ גֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ ׃

בָּרוּךְ ׀ אַתָּה יְיָ ׃ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ ׃ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם ׃ אֱלֹהֵי ׀ יִצְחָק ׃ וֵאלֹהֵי ׀ יַעֲקֹב ׃ הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא ׃ אֵל ׀ עֶלְיוֹן ׃ גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים ׃ וְקוֹנֵה הַכֹּל ׃ וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת ׃ וּמֵבִיא גוֹאֵל ׀ לִבְנֵי בְנֵיהֶם ׃ לְמַעַן שְׁמוֹ ׃ בְּאַהֲבָה ׃

זָכְרֵנוּ לְחַיִּים ׀ מֶלֶךְ ׀ חָפֵץ בַּחַיִּים ׃ וְכָתְבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים ׃ לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים ׃ מֶלֶךְ ׃ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן ׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ ׃ מָגֵן ׀ אַבְרָהָם ׃

אַתָּה גִבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מְחַיֵּה מֵתִים ׀ אַתָּה ׃ רַב לְהוֹשִׁיעַ ׃ מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד ׃ מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים ׃ סוֹמֵךְ נוֹפְלִים ׃ וְרוֹפֵא חוֹלִים ׃ וּמַתִּיר ׀ אֲסוּרִים ׃ וּמְקַיֵּם ׀ אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר ׃ מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְבוּרוֹת ׃ וּמִי דוֹמֶה לָךְ ׃ מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה ׃ מִי כָמוֹךָ אָב הָרַחֲמִים ׃ זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים ׃ בְּרַחֲמִים ׃ וְנֶאֱמָן ׀ אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים ׃ בָּרוּךְ ׀ אַתָּה יְיָ ׃ מְחַיֵּה הַמֵּתִים ׃ נעריצך וכו׳

אַתָּה קָדוֹשׁ ׃ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ ׃ וּקְדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶלָה ׃ וּבְכֵן תֵּן פַּחְדְּךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ ׀ עַל כָּל מַעֲשֶׂיךָ ׃ וְאֵימָתְךָ עַל כָּל מַה שֶּׁבָּרָאתָ ׃ וְיִירָאוּךָ כָּל הַמַּעֲשִׂים ׃ וְיִשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ כָּל הַבְּרוּאִים ׃ וְיֵעָשׂוּ כֻלָּם ׀ אֲגֻדָּה אַחַת ׃ לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם ׃ כְּמוֹ שֶׁיָּדַעְנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ ׃ שֶׁהַשִּׁלְטוֹן לְפָנֶיךָ ׃ עֹז בְּיָדְךָ וּגְבוּרָה בִּימִינֶךָ ׃ וְשִׁמְךָ נוֹרָא ׃ עַל כָּל מַה שֶּׁבָּרָאתָ ׃

וּבְכֵן תֵּן כָּבוֹד יְיָ לְעַמֶּךָ ׃ תְּהִלָּה לִירֵאֶיךָ ׃ וְתִקְוָה לְדוֹרְשֶׁיךָ ׃ וּפִתְחוֹן פֶּה לַמְיַחֲלִים לָךְ ׃ שִׂמְחָה לְאַרְצֶךָ ׃ וְשָׂשׂוֹן לְעִירֶךָ ׃ וּצְמִיחַת קֶרֶן לְדָוִד ׀ עַבְדֶּךָ ׃ וַעֲרִיכַת נֵר לְבֶן יִשַׁי מְשִׁיחֶךָ ׃ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ ׃

וְאָז צַדִּיקִים יִרְאוּ וְיִשְׂמָחוּ ׃ וִישָׁרִים יַעֲלוֹזוּ ׃ וַחֲסִידִים בְּרִנָּה יָגִילוּ ׃ וְעוֹלָתָה תִּקְפָּץ פִּיהָ ׃ וְכָל הָרִשְׁעָה כֻּלָּהּ כְּעָשָׁן תִּכְלֶה ׃ כִּי תַעֲבִיר מֶמְשֶׁלֶת ׀ זָדוֹן מִן הָאָרֶץ ׃

בְּתוֹרָתֶךָ וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי בִּהְיֹת הַבֹּקֶר וַיְהִי קֹלֹת וּבְרָקִים וְעָנָן כָּבֵד עַל הָהָר וְקֹל שֹׁפָר חָזָק מְאֹד וַיֶּחֱרַד כָּל הָעָם אֲשֶׁר בַּמַּחֲנֶה: וְנֶאֱמַר וַיְהִי קוֹל הַשֹּׁפָר הוֹלֵךְ וְחָזֵק מְאֹד מֹשֶׁה יְדַבֵּר וְהָאֱלֹהִים יַעֲנֶנּוּ בְקוֹל: וְנֶאֱמַר וְכָל הָעָם רֹאִים אֶת הַקּוֹלֹת וְאֶת הַלַּפִּידִים וְאֵת קוֹל הַשֹּׁפָר וְאֶת הָהָר עָשֵׁן וַיַּרְא הָעָם וַיָּנֻעוּ וַיַּעַמְדוּ מֵרָחֹק: וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ כָּתוּב לֵאמֹר עָלָה אֱלֹהִים בִּתְרוּעָה יְיָ בְּקוֹל שׁוֹפָר: וְנֶאֱמַר בַּחֲצֹצְרוֹת וְקוֹל שׁוֹפָר הָרִיעוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ יְיָ: וְנֶאֱמַר תִּקְעוּ בַחֹדֶשׁ שׁוֹפָר בַּכֶּסֶה לְיוֹם חַגֵּנוּ · כִּי חֹק לְיִשְׂרָאֵל הוּא מִשְׁפָּט לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב: וְנֶאֱמַר הַלְלוּיָהּ הַלְלוּ אֵל בְּקָדְשׁוֹ · הַלְלוּהוּ בִּרְקִיעַ עֻזּוֹ: הַלְלוּהוּ בִגְבוּרֹתָיו · הַלְלוּהוּ כְּרֹב גֻּדְלוֹ: הַלְלוּהוּ בְּתֵקַע שׁוֹפָר הַלְלוּהוּ בְּנֵבֶל וְכִנּוֹר: הַלְלוּהוּ בְּתֹף וּמָחוֹל הַלְלוּהוּ בְּמִנִּים וְעֻגָב: הַלְלוּהוּ בְצִלְצְלֵי שָׁמַע הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה: כֹּל הַנְּשָׁמָה תְּהַלֵּל יָהּ הַלְלוּ יָהּ: וְעַל יְדֵי עֲבָדֶיךָ הַנְּבִיאִים כָּתוּב לֵאמֹר כָּל יֹשְׁבֵי תֵבֵל וְשֹׁכְנֵי אָרֶץ כִּנְשֹׂא נֵס הָרִים תִּרְאוּ וְכִתְקֹעַ שׁוֹפָר תִּשְׁמָעוּ: וְנֶאֱמַר וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא יִתָּקַע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל וּבָאוּ הָאֹבְדִים בְּאֶרֶץ אַשּׁוּר וְהַנִּדָּחִים בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם וְהִשְׁתַּחֲווּ לַייָ בְּהַר הַקֹּדֶשׁ בִּירוּשָׁלָיִם · וְנֶאֱמַר וַייָ עֲלֵיהֶם יֵרָאֶה וְיָצָא כַבָּרָק חִצּוֹ וַאדֹנָי אֱלֹהִים בַּשּׁוֹפָר יִתְקָע וְהָלַךְ בְּסַעֲרוֹת תֵּימָן: יְיָ צְבָאוֹת יָגֵן עֲלֵיהֶם: כֵּן תָּגֵן עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בִּשְׁלוֹמֶךָ:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ · תְּקַע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל לְחֵרוּתֵנוּ · וְשָׂא נֵס לְקַבֵּץ גָּלֻיּוֹתֵינוּ · וְקָרֵב פְּזוּרֵינוּ מִבֵּין הַגּוֹיִם · וּנְפוּצוֹתֵינוּ כַּנֵּס מִיַּרְכְּתֵי אָרֶץ · וַהֲבִיאֵנוּ לְצִיּוֹן עִירְךָ בְּרִנָּה: וְלִירוּשָׁלַיִם בֵּית מִקְדָּשְׁךָ בְּשִׂמְחַת עוֹלָם · וְשָׁם נַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ אֶת קָרְבְּנוֹת חוֹבוֹתֵינוּ כְּמִצְוָה עָלֵינוּ בְּתוֹרָתֶךָ עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ מִפִּי כְבוֹדֶךָ כָּאָמוּר וּבְיוֹם שִׂמְחַתְכֶם וּבְמוֹעֲדֵיכֶם וּבְרָאשֵׁי חָדְשֵׁיכֶם וּתְקַעְתֶּם בַּחֲצֹצְרֹת עַל עֹלֹתֵיכֶם וְעַל זִבְחֵי שַׁלְמֵיכֶם וְהָיוּ לָכֶם לְזִכָּרוֹן לִפְנֵי אֱלֹהֵיכֶם אֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם: כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ קוֹל שׁוֹפָר וּמַאֲזִין תְּרוּעָה · וְאֵין דּוֹמֶה לָּךְ · בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ שׁוֹמֵעַ קוֹל תְּרוּעַת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמִים: רצה ומודים וכו':

אָמַר יְיָ זָכַרְתִּי לָךְ חֶסֶד נְעוּרַיִךְ אַהֲבַת כְּלוּלֹתָיִךְ לֶכְתֵּךְ אַחֲרַי בַּמִּדְבָּר בְּאֶרֶץ לֹא זְרוּעָה: וְנֶאֱמַר וְזָכַרְתִּי אֲנִי אֶת בְּרִיתִי אוֹתָךְ בִּימֵי נְעוּרָיִךְ וַהֲקִימוֹתִי לָךְ בְּרִית עוֹלָם: וְנֶאֱמַר הֲבֵן יַקִּיר לִי אֶפְרַיִם אִם יֶלֶד שַׁעֲשׁוּעִים· כִּי מִדֵּי דַבְּרִי בּוֹ זָכֹר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד· עַל כֵּן הָמוּ מֵעַי לוֹ רַחֵם אֲרַחֲמֶנּוּ נְאֻם יְיָ:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ זָכְרֵנוּ בְּזִכָּרוֹן טוֹב לְפָנֶיךָ· וּפָקְדֵנוּ בִּפְקֻדַּת יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים מִשְּׁמֵי שְׁמֵי קֶדֶם: וּזְכָר לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת הַבְּרִית וְאֶת הַחֶסֶד וְאֶת הַשְּׁבוּעָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לְאַבְרָהָם אָבִינוּ בְּהַר הַמּוֹרִיָּה· וְתֵרָאֶה לְפָנֶיךָ עֲקֵדָה שֶׁעָקַד אַבְרָהָם אָבִינוּ אֶת יִצְחָק בְּנוֹ עַל גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ· וְכָבַשׁ רַחֲמָיו לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם· כֵּן יִכְבְּשׁוּ רַחֲמֶיךָ אֶת כַּעַסְךָ מֵעָלֵינוּ· וּבְטוּבְךָ הַגָּדוֹל יָשׁוּב חֲרוֹן אַפְּךָ מֵעַמְּךָ וּמִנַּחֲלָתֶךָ· וְקַיֶּם לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת הַדָּבָר שֶׁהִבְטַחְתָּנוּ בְּתוֹרָתֶךָ עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ מִפִּי כְבוֹדֶךָ כָּאָמוּר: וְזָכַרְתִּי לָהֶם בְּרִית רִאשׁוֹנִים אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְעֵינֵי הַגּוֹיִם לִהְיוֹת לָהֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יְיָ: אם חל ברית מילה אומרים כאן זכור ברית: כִּי זוֹכֵר כָּל הַנִּשְׁכָּחוֹת אַתָּה הוּא מֵעוֹלָם· וְאֵין שִׁכְחָה לִפְנֵי כִסֵּא כְבוֹדֶךָ: וַעֲקֵדַת יִצְחָק לְזַרְעוֹ שֶׁל יַעֲקֹב הַיּוֹם בְּרַחֲמִים תִּזְכּוֹר· בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ· זוֹכֵר הַבְּרִית:

אַתָּה נִגְלֵיתָ בַּעֲנַן כְּבוֹדֶךָ· עַל עַם קָדְשְׁךָ לְדַבֵּר עִמָּם: מִן הַשָּׁמַיִם הִשְׁמַעְתָּם קוֹלֶךָ· וְנִגְלֵיתָ עֲלֵיהֶם בְּעַרְפְלֵּי טֹהַר: גַּם כָּל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ חָל מִלְּפָנֶיךָ· וּבְרִיּוֹת בְּרֵאשִׁית חָרְדוּ מִמֶּךָּ: בְּהִגָּלוֹתְךָ מַלְכֵּנוּ עַל הַר סִינַי: לְלַמֵּד לְעַמְּךָ תּוֹרָה וּמִצְוֹת: וַתַּשְׁמִיעֵם אֶת הוֹד קוֹלֶךָ· וְדִבְּרוֹת קָדְשְׁךָ מִלַּהֲבוֹת אֵשׁ: בְּקוֹלֹת וּבְרָקִים עֲלֵיהֶם נִגְלֵיתָ· וּבְקוֹל שׁוֹפָר עֲלֵיהֶם הוֹפָעְתָּ: כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ:

אתה נגלית בערפלי (נעפל) חל (איז דער שראקן) חרדו (זיא ציטרן) בהגלותך (אין דער פלעקן) מלהבת (פלאם) הופעת (דוא האסט דער לייכט) ויגועו (אונ' זיא פר וואגלטן): עשרה הללויות נגד יו"ד מאמרות שבהם נברא העולם ונגד עשרה דברות ונגד עשרה גלגלים ונגד עשרה ספירות ונגד עשרה כיתות מלאכים זה על גבי זה: ושוכני ארץ (דיא הויאן) כל השוכנים בשאר ארצות: כנשא נס הרים (ווערט אויף היבן איין פאן אויף דען בערג): וה' עליהם יראה· (ער ווערט זיך דער נייגן) כברק (איין בליץ) חצו (זיין פייל) בסערות (אין שטארם) והגן (בשיצן) ונשא נס (היב אויף איין פאהן) כזורנו (אומר פר שפרייטן) כנס (זאמל איין) מירכתי (פון זייטן) כמלוה (אז דא זיא ווארדן גיבאטן) מאזין פר (נעמט):

וּמִלְּפָנִים · אוֹתָהּ גִּלִּיתָ: זֶה הַיּוֹם תְּחִלַּת מַעֲשֶׂיךָ · זִכָּרוֹן לְיוֹם רִאשׁוֹן:
כִּי חֹק לְיִשְׂרָאֵל הוּא · מִשְׁפָּט לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב: וְעַל הַמְּדִינוֹת בּוֹ יֵאָמֵר:
אֵיזוֹ לַחֶרֶב וְאֵיזוֹ לַשָּׁלוֹם · אֵיזוֹ לָרָעָב וְאֵיזוֹ לַשּׂוֹבַע: וּבְרִיּוֹת בּוֹ יִפָּקֵדוּ ·
לְהַזְכִּירָם לַחַיִּים וְלַמָּוֶת: מִי לֹא נִפְקַד כְּהַיּוֹם הַזֶּה · כִּי זֵכֶר כָּל הַיְצוּר
לְפָנֶיךָ בָּא: מַעֲשֵׂה אִישׁ וּפְקֻדָּתוֹ · וַעֲלִילוֹת מִצְעֲדֵי גָבֶר: מַחְשְׁבוֹת
אָדָם וְתַחְבּוּלוֹתָיו · וְיִצְרֵי מַעַלְלֵי אִישׁ: אַשְׁרֵי אִישׁ · שֶׁלֹּא יִשְׁכָּחֶךָּ ·
וּבֶן אָדָם יִתְאַמֶּץ בָּךְ: כִּי דוֹרְשֶׁיךָ לְעוֹלָם לֹא יִכָּשֵׁלוּ · וְלֹא יִכָּלְמוּ
לָנֶצַח כָּל הַחוֹסִים בָּךְ: כִּי זֵכֶר כָּל הַמַּעֲשִׂים לְפָנֶיךָ בָּא · וְאַתָּה דוֹרֵשׁ
מַעֲשֵׂה כֻלָּם: וְגַם אֶת נֹחַ בְּאַהֲבָה זָכַרְתָּ · וַתִּפְקְדֵהוּ בִּדְבַר יְשׁוּעָה
וְרַחֲמִים · בַּהֲבִיאֲךָ אֶת מֵי הַמַּבּוּל לְשַׁחֵת כָּל בָּשָׂר מִפְּנֵי רֹעַ מַעַלְלֵיהֶם ·
עַל כֵּן זִכְרוֹנוֹ בָּא לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ · לְהַרְבּוֹת · זַרְעוֹ כְּעַפְרוֹת תֵּבֵל ·
וְצֶאֱצָאָיו כְּחוֹל הַיָּם: כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ וַיִּזְכֹּר · אֱלֹהִים · אֶת נֹחַ וְאֵת
כָּל הַחַיָּה וְאֶת כָּל הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר אִתּוֹ בַּתֵּבָה וַיַּעֲבֵר אֱלֹהִים רוּחַ עַל
הָאָרֶץ וַיָּשֹׁכּוּ הַמָּיִם: וְנֶאֱמַר וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶת נַאֲקָתָם · וַיִּזְכֹּר ·
אֱלֹהִים · אֶת בְּרִיתוֹ אֶת אַבְרָהָם · אֶת יִצְחָק וְאֶת יַעֲקֹב: וְנֶאֱמַר וְזָכַרְתִּי
אֶת בְּרִיתִי יַעֲקוֹב וְאַף אֶת בְּרִיתִי יִצְחָק · וְאַף אֶת בְּרִיתִי אַבְרָהָם
אֶזְכּוֹר וְהָאָרֶץ אֶזְכּוֹר: וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ כָּתוּב לֵאמֹר זֵכֶר עָשָׂה
לְנִפְלְאוֹתָיו · חַנּוּן וְרַחוּם יְיָ: וְנֶאֱמַר טֶרֶף נָתַן לִירֵאָיו יִזְכּוֹר לְעוֹלָם
בְּרִיתוֹ: וְנֶאֱמַר וַיִּזְכּוֹר לָהֶם בְּרִיתוֹ וַיִּנָּחֵם כְּרֹב חֲסָדָיו: וְעַל יְדֵי עֲבָדֶיךָ
הַנְּבִיאִים כָּתוּב לֵאמֹר הָלֹךְ וְקָרָאתָ בְאָזְנֵי יְרוּשָׁלַיִם לֵאמֹר כֹּה

אמר

ופוקד עליהם ברחמים: משפט לאלהי יעקב לישב בדין ביום זה · מי לא נפקד כהיום הזה ר"ל היום הזה וכיוצא בו בכל שנה ושנה מעשה איש ופקודתו (זיין בּיפעלונג): ועלילותיו (זייני ווערק): מצעדי (טריט) ותחבולותיו (אונ' זייני גידאנקן) ר"ל הוא מכיר כל מחשבותיו הרעים: ויצרי היצר טוב והיצה"ר מעללי (ווערק): יתאמץ (דער זיך שטארקט אן דיך): לא יכשלו (ניט זיא ווערן גישטרויכלט: ולא יכלמו (ניט זיא ווערן פר שעמט): כל החוסים (אל דיא זיך ביפילן אן דיך): כי זכר כל המעשים לפניך בא· כי מלאכי רחמים מביאין כל המעשים טובים מה שהאדם עושה והשטן שט בעולם מביא לפני הקב"ה כל המעשים רעים מה שבני אדם עושים או פי' ע"ד מה שאמרו חז"ל עושה אדם מצוה אחת קנה לו סניגור אחד שהוא מליץ טוב מן אותו מצוה נברא מליץ יושר והוא בעצמו בא לפני הקב"ה היום נבראתי ע"י בן אדם זה אם עבר עבירה אחת קנה לו קטיגור אחד הוא מלאך רע שנברא מן עבירה והוא ג"כ בא לפני הקב"ה ומקטרג על בן אדם: ותפקדהו (אונ' דוא האשט גידאכט איס): כעפרות (אז ערד) תבל (דיא וועלט) אמר תבל ולא אמר ארץ ע"ש שהי' שם בן נח לדיק ותם ויפת רשעים נמלא רוב בניו מתובלים בקלון שהוא אלשון תבל עשו כי על שם זכות נקרא האדמה תבל ולאצאיו (זייני אויז גאנג) ר"ל בנים ובני בנים: טרף נתן ליראיו· טרף (שפייז) כללותיך (דיינר חופה לשון כלה) ר"ל שהיתה כלה יקיר (ווערדיג) כי מידו דברי בו (אלז נוען איך ריד פון איס):

אתה

יְיָ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד׃ וּבְתוֹרָתְךָ כָּתוּב לֵאמֹר· שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד׃

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ מְלוֹךְ׀ עַל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ בִּכְבוֹדֶךָ· וְהִנָּשֵׂא עַל כָּל הָאָרֶץ בִּיקָרֶךָ· וְהוֹפַע בַּהֲדַר גְּאוֹן עֻזֶּךָ· עַל כָּל יוֹשְׁבֵי תֵבֵל אַרְצֶךָ· וְיֵדַע כָּל פָּעוּל כִּי אַתָּה פְעַלְתּוֹ· וְיָבִין כָּל יָצוּר כִּי אַתָּה יְצַרְתּוֹ וְיֹאמַר כָּל אֲשֶׁר נְשָׁמָה בְאַפּוֹ׀ יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מֶלֶךְ· וּמַלְכוּתוֹ בַּכֹּל מָשָׁלָה׃ אלהינו ואלהי אבותינו רצה במנוחתינו קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ· שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ וְשַׂמְּחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ והנחילנו יי אלהינו באהבה וברצון שבת קדשך וינוחו בו ישראל מקדשי שמך וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת· כִּי אַתָּה אֱלֹהִים׀ אֱמֶת· וּדְבָרְךָ אֱמֶת· וְקַיָּם לָעַד· בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מֶלֶךְ׀ עַל כָּל הָאָרֶץ· מְקַדֵּשׁ השבת ו יִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַזִּכָּרוֹן׃

אַתָּה זוֹכֵר מַעֲשֵׂה עוֹלָם· וּפוֹקֵד כָּל יְצוּרֵי קֶדֶם׃ לְפָנֶיךָ נִגְלוּ כָּל תַּעֲלוּמוֹת׀ וַהֲמוֹן׀ נִסְתָּרוֹת שֶׁמִּבְּרֵאשִׁית׃ כִּי אֵין שִׁכְחָה לִפְנֵי כִסֵּא כְבוֹדֶךָ וְאֵין׀ נִסְתָּר מִנֶּגֶד׀ עֵינֶיךָ׃ אַתָּה זוֹכֵר׀ אֶת כָּל הַמִּפְעָל· וְגַם כָּל הַיְצוּר לֹא נִכְחַד מִמֶּךָּ׃ הַכֹּל גָּלוּי וְיָדוּעַ לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ· צוֹפֶה וּמַבִּיט׀ עַד סוֹף כָּל הַדּוֹרוֹת׃ כִּי תָבִיא חוֹק זִכָּרוֹן· לְהִפָּקֵד כָּל רוּחַ וָנֶפֶשׁ׃ לְהִזָּכֵר מַעֲשִׂים רַבִּים· וַהֲמוֹן בְּרִיּוֹת לְאֵין תַּכְלִית׃ מֵרֵאשִׁית כָּזֹאת הוֹדַעְתָּ· ומלפנים

אתה זוכר מעשה עולם ר"ל מעשה בני אדם הנעשים כל שנה הם נזכרים היום גם נזכר ונפקד כל יצורי קדם שהיו נבראין מקדם שאין שכחה לפניו כל תעלומות (פר הולך): והמון נסתרות שמבראשית· ר"ל שאף כל הנסתר מששת ימי בראשית המון ר"ל כלל הנסתרות: כי אין שכחה לפני כסא כבודך לפי שספר הזכרונות כתוב לפניו ומאליו יקרא להבין למלאכי השרת כדכתיב וכל מעשיך בספר נכתבים וכתבו ספרי הקבלה לאו שיש ספרים בשמים כמו שיש ספרים בעולם הגשמי דדין ספר לשון ספירות ר"ל יש דבר למעלה שהוא רוחניות ספיריי כמו שאמרינן שיש חומות בגן עדן שהם ג"כ חומות רוחניות ספיריי למעלה ושם נרשמים כל עת שאדם עושה הן טוב הן ח"ו לרעה ואת כל המפעל דבר הנפעל והיא אדמה ופעולתיה גם כל היצור גם מי שעוד במעי אמו לא יצא עדיין לאויר העולם לא נכחד ממנו פי' לשון מניעה הרי שבח להקב"ה שהוא יודע עבר והוה ועתיד: כל רוח ונפש רוח היא שמעורבת בלב המלבלב נפש היא מתאוה לכל דבר: להזכיר מעשי' רבים והמון בריות לאין תכלית אע"פ שהבריות הם רבי' ולכל בריה יש מעשי' רבי' הכל הוא פוקד וזוכר ואין דעתו מעורבבת בהם ופירוש והמון המיית שאגת בריות והמון (ברומוניג): מראשית כזאת הודעת וכו' מתחלת בריאת עולם הודעת וגלית זה היו' כי הוא יום הדין: כי היום תחלת מעשיך ובזיכרונך שאתה גוזר בו על כל גויה וגויה די מחסורה ואנחנו עושין בו זכרון ליו' הראשון שבו בראת העולם או פי' שקאי על אדם הראשון שנברא בר"ה שהוא עיקר העולם והוא זכרון שכשם שהוא נכנס בדין ויצא ברחמים כך ישראל· כי חוק לישראל הוא משפט ר"ל כי זמן הוא לישראל

ופוקד

עָלֵינוּ לְשַׁבֵּחַ לַאֲדוֹן הַכֹּל · לָתֵת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר בְּרֵאשִׁית · שֶׁלֹּא עָשָׂנוּ
כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת · וְלֹא שָׂמָנוּ כְּמִשְׁפְּחוֹת הָאֲדָמָה · שֶׁלֹּא שָׂם
חֶלְקֵנוּ כָּהֶם · וְגוֹרָלֵנוּ כְּכָל הֲמוֹנָם : וַאֲנַחְנוּ כּוֹרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים
וּמוֹדִים לִפְנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ · הוּא · שֶׁהוּא נוֹטֶה
שָׁמַיִם וְיוֹסֵד · אָרֶץ · וְכִסֵּא כְבוֹדוֹ בַּשָּׁמַיִם · מִמַּעַל · וּשְׁכִינַת · עֻזּוֹ
בְּגָבְהֵי מְרוֹמִים : הוּא אֱלֹהֵינוּ · אֵין · (עוֹד) אַחֵר · אֱמֶת מַלְכֵּנוּ · אֶפֶס
זוּלָתוֹ · כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתוֹ וְיָדַעְתָּ הַיּוֹם וַהֲשֵׁבֹתָ אֶל · לְבָבֶךָ · כִּי יְיָ הוּא
· הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם · מִמַּעַל · וְעַל הָאָרֶץ מִתָּחַת · אֵין · עוֹד :
עַל כֵּן · נְקַוֶּה לְּךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ · לִרְאוֹת מְהֵרָה בְּתִפְאֶרֶת · עֻזֶּךָ · לְהַעֲבִיר
גִּלּוּלִים · מִן הָאָרֶץ · וְהָאֱלִילִים כָּרוֹת יִכָּרֵתוּן · לְתַקֵּן · עוֹלָם
בְּמַלְכוּת שַׁדַּי · וְכָל בְּנֵי בָשָׂר יִקְרְאוּ בִשְׁמֶךָ · לְהַפְנוֹת · אֵלֶיךָ כָּל
רִשְׁעֵי אָרֶץ · יַכִּירוּ וְיֵדְעוּ כָּל יוֹשְׁבֵי תֵבֵל · כִּי לְךָ תִּכְרַע כָּל בֶּרֶךְ ·
תִּשָּׁבַע כָּל · לָשׁוֹן לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ יִכְרְעוּ וְיִפֹּלוּ וְלִכְבוֹד שִׁמְךָ יְקָר
יִתֵּנוּ · וִיקַבְּלוּ כֻלָּם · אֶת · עֹל מַלְכוּתֶךָ · וְתִמְלֹךְ · עֲלֵיהֶם מְהֵרָה
לְעוֹלָם וָעֶד · כִּי הַמַּלְכוּת שֶׁלְּךָ הִיא · וּלְעוֹלְמֵי עַד תִּמְלוֹךְ בְּכָבוֹד :
כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ · יְיָ יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד : וְנֶאֱמַר · לֹא הִבִּיט אָוֶן
בְּיַעֲקֹב · וְלֹא רָאָה עָמָל בְּיִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהָיו עִמּוֹ וּתְרוּעַת מֶלֶךְ בּוֹ :
וְנֶאֱמַר וַיְהִי בִישֻׁרוּן מֶלֶךְ · בְּהִתְאַסֵּף רָאשֵׁי עָם יַחַד שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל :
וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ כָּתוּב לֵאמֹר כִּי לַיְיָ הַמְּלוּכָה וּמוֹשֵׁל בַּגּוֹיִם : וְנֶאֱמַר יְיָ
מָלָךְ · גֵּאוּת לָבֵשׁ לָבֵשׁ יְיָ עֹז הִתְאַזָּר · אַף תִּכּוֹן תֵּבֵל בַּל תִּמּוֹט :
וְנֶאֱמַר · שְׂאוּ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם וְהִנָּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם וְיָבוֹא מֶלֶךְ
הַכָּבוֹד : מִי זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד יְיָ עִזּוּז וְגִבּוֹר יְיָ גִּבּוֹר מִלְחָמָה : שְׂאוּ
שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם וּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם וְיָבֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד : מִי הוּא
זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד יְיָ צְבָאוֹת הוּא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד סֶלָה : וְעַל יְדֵי
עֲבָדֶיךָ הַנְּבִיאִים כָּתוּב לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְיָ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וְגוֹאֲלוֹ יְיָ
צְבָאוֹת אֲנִי רִאשׁוֹן וַאֲנִי אַחֲרוֹן וּמִבַּלְעָדַי אֵין אֱלֹהִים : וְנֶאֱמַר ·
וְעָלוּ מוֹשִׁעִים בְּהַר צִיּוֹן לִשְׁפֹּט אֶת הַר עֵשָׂו וְהָיְתָה לַיְיָ הַמְּלוּכָה :
וְנֶאֱמַר · וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה

וַתִּתֶּן לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה אֶת יום השבת הזה ואת יוֹם הַזִּכָּרוֹן הַזֶּה יוֹם תְּרוּעָה זכרון תרועה (באהבה) מִקְרָא קֹדֶשׁ זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם׃

וּמִפְּנֵי חֲטָאֵינוּ גָּלִינוּ מֵאַרְצֵנוּ וְנִתְרַחַקְנוּ מֵעַל אַדְמָתֵנוּ וְאֵין אֲנַחְנוּ יְכוֹלִין לַעֲשׂוֹת חוֹבוֹתֵינוּ בְּבֵית בְּחִירָתֶךָ בַּבַּיִת הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ׃ שֶׁנִּקְרָא שִׁמְךָ עָלָיו מִפְּנֵי הַיָּד שֶׁנִּשְׁתַּלְּחָה בְּמִקְדָּשֶׁךָ׃ יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ· מֶלֶךְ רַחֲמָן· שֶׁתָּשׁוּב וּתְרַחֵם׃ עָלֵינוּ וְעַל מִקְדָּשְׁךָ בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים· וְתִבְנֵהוּ מְהֵרָה· וּתְגַדֵּל כְּבוֹדוֹ· אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ גַּלֵּה כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ עָלֵינוּ מְהֵרָה׃ וְהוֹפַע וְהִנָּשֵׂא עָלֵינוּ לְעֵינֵי כָּל חָי׃ וְקָרֵב פְּזוּרֵינוּ מִבֵּין הַגּוֹיִם· וּנְפוּצוֹתֵינוּ כַּנֵּס מִיַּרְכְּתֵי אָרֶץ· וַהֲבִיאֵנוּ לְצִיּוֹן עִירְךָ בְּרִנָּה· וְלִירוּשָׁלַיִם בֵּית מִקְדָּשְׁךָ· בְּשִׂמְחַת עוֹלָם· וְשָׁם נַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ אֶת קָרְבְּנוֹת חוֹבוֹתֵינוּ׃ תְּמִידִים כְּסִדְרָם וּמוּסָפִים כְּהִלְכָתָם׃ וְאֶת מוּסְפֵי יוֹם השבת הזה ואת יום הַזִּכָּרוֹן· הַזֶּה נַעֲשֶׂה וְנַקְרִיב לְפָנֶיךָ בְּאַהֲבָה· כְּמִצְוַת רְצוֹנֶךָ כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתָּ עָלֵינוּ בְּתוֹרָתֶךָ׃ עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ מִפִּי כְבוֹדֶךָ כָּאָמוּר׃

אם שבת זאגט מן דאס

וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת שְׁנֵי כְבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה תְּמִימִם· וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה· בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן וְנִסְכּוֹ׃ עֹלַת שַׁבַּת בְּשַׁבַּתּוֹ· עַל עֹלַת הַתָּמִיד וְנִסְכָּהּ׃

זֶה קָרְבַּן שַׁבָּת וְקָרְבַּן הַיּוֹם כָּאָמוּר׃

וּבַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ מִקְרָא קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ יוֹם תְּרוּעָה יִהְיֶה לָכֶם׃ וַעֲשִׂיתֶם עֹלָה לְרֵיחַ נִיחֹחַ לַייָ פַּר בֶּן בָּקָר אֶחָד· אַיִל אֶחָד· כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה שִׁבְעָה תְּמִימִם׃ וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם כִּמְדֻבָּר שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאַיִל וְעִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ וְיַיִן כְּנִסְכּוֹ וּשְׁנֵי שְׂעִירִים לְכַפֵּר מִלְּבַד עֹלַת הַחֹדֶשׁ וּמִנְחָתָהּ וְעֹלַת הַתָּמִיד וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכֵּיהֶם כְּמִשְׁפָּטָם וּשְׁנֵי תְמִידִין כְּהִלְכָתָן לְרֵיחַ נִיחֹחַ אִשֶּׁה לַייָ׃

אם שבת זאגט מן דאס

יִשְׂמְחוּ בְּמַלְכוּתְךָ שׁוֹמְרֵי שַׁבָּת וְקוֹרְאֵי עֹנֶג· עַם׃ מְקַדְּשֵׁי שְׁבִיעִי· כֻּלָּם יִשְׂבְּעוּ וְיִתְעַנְּגוּ מִטּוּבֶךָ׃ וּבַשְּׁבִיעִי רָצִיתָ בּוֹ וְקִדַּשְׁתּוֹ· חֶמְדַּת יָמִים׃ אוֹתוֹ קָרָאתָ· זֵכֶר לְמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית׃

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי · מְחַיֵּה מֵתִים ׀ אַתָּה · רַב לְהוֹשִׁיעַ׃
מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד · מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים · סוֹמֵךְ נוֹפְלִים · וְרוֹפֵא חוֹלִים · וּמַתִּיר ׀ אֲסוּרִים · וּמְקַיֵּם ׀ אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר · מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת · וּמִי דוֹמֶה לָּךְ · מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה׃

מִי כָמוֹךָ אָב הָרַחֲמִים · זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים · בְּרַחֲמִים׃ וְנֶאֱמָן ׀ אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים · בָּרוּךְ ׀ אַתָּה יְיָ · מְחַיֵּה הַמֵּתִים׃ נעריצך וכו׳

אַתָּה קָדוֹשׁ · וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ · וּקְדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה · וּבְכֵן תֵּן פַּחְדְּךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ ׀ עַל כָּל מַעֲשֶׂיךָ · וְאֵימָתְךָ עַל כָּל מַה שֶּׁבָּרָאתָ׃ וְיִירָאוּךָ כָּל הַמַּעֲשִׂים · וְיִשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ כָּל הַבְּרוּאִים׃ וְיֵעָשׂוּ כֻלָּם ׀ אֲגֻדָּה אַחַת · לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם · כְּמוֹ שֶׁיָּדַעְנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ · שֶׁהַשִּׁלְטוֹן לְפָנֶיךָ · עֹז בְּיָדְךָ וּגְבוּרָה בִּימִינֶךָ · וְשִׁמְךָ נוֹרָא · עַל כָּל מַה שֶּׁבָּרָאתָ׃

וּבְכֵן תֵּן כָּבוֹד יְיָ לְעַמֶּךָ · תְּהִלָּה לִירֵאֶיךָ · וְתִקְוָה לְדוֹרְשֶׁיךָ · וּפִתְחוֹן פֶּה לַמְיַחֲלִים לָךְ · שִׂמְחָה לְאַרְצֶךָ · וְשָׂשׂוֹן לְעִירֶךָ · וּצְמִיחַת קֶרֶן לְדָוִד ׀ עַבְדֶּךָ · וַעֲרִיכַת נֵר לְבֶן יִשַׁי מְשִׁיחֶךָ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ׃

וְאָז צַדִּיקִים יִרְאוּ וְיִשְׂמָחוּ · וִישָׁרִים יַעֲלֹזוּ · וַחֲסִידִים בְּרִנָּה יָגִילוּ · וְעוֹלָתָה תִּקְפָּץ פִּיהָ · וְכָל הָרִשְׁעָה כֻּלָּהּ כֶּעָשָׁן תִּכְלֶה · כִּי תַעֲבִיר מֶמְשֶׁלֶת ׀ זָדוֹן מִן הָאָרֶץ׃

וְתִמְלוֹךְ אַתָּה יְיָ לְבַדֶּךָ · מְהֵרָה עַל כָּל מַעֲשֶׂיךָ בְּהַר צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ · וּבִירוּשָׁלַיִם ׀ עִיר קָדְשֶׁךָ ׀ כַּכָּתוּב בְּדִבְרֵי קָדְשֶׁךָ · יִמְלוֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּ יָהּ׃

קָדוֹשׁ ׀ אַתָּה וְנוֹרָא שְׁמֶךָ · וְאֵין אֱלוֹהַּ מִבַּלְעָדֶיךָ · וְנֶאֱמַר וַיִּגְבַּהּ יְיָ צְבָאוֹת בַּמִּשְׁפָּט וְהָאֵל הַקָּדוֹשׁ נִקְדַּשׁ בִּצְדָקָה · בָּרוּךְ ׀ אַתָּה יְיָ · הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ׃

אַתָּה בְחַרְתָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים ׀ אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ וְרָצִיתָ בָּנוּ · וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל הַלְּשׁוֹנוֹת · וְקִדַּשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ · וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ · וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ׃

ותתן

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ · כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר גְּאֻלָּה וִישׁוּעָה :

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ · כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר מְחִילָה וּסְלִיחָה :

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ · הַצְמַח לָנוּ יְשׁוּעָה בְּקָרוֹב :

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ · הָרֵם קֶרֶן יִשְׂרָאֵל · עַמֶּךָ :

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ · הָרֵם קֶרֶן מְשִׁיחֶךָ :

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ · שְׁמַע קוֹלֵנוּ חוּס וְרַחֵם · עָלֵינוּ :

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ · קַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן · אֶת תְּפִלָּתֵינוּ :

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ · נָא אַל תְּשִׁיבֵנוּ רֵיקָם מִלְּפָנֶיךָ :

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ · עֲשֵׂה לְמַעַן הֲרוּגִים · עַל שֵׁם קָדְשֶׁךָ :

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ · עֲשֵׂה לְמַעַן טְבוּחִים · עַל יִחוּדֶךָ :

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ · עֲשֵׂה לְמַעַן בָּאֵי בָאֵשׁ וּבַמַּיִם · עַל קִדּוּשׁ · שְׁמֶךָ :

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ · נְקוֹם לְעֵינֵינוּ נִקְמַת דַּם · עֲבָדֶיךָ הַשָּׁפוּךְ :

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ · עֲשֵׂה לְמַעַנְךָ אִם לֹא לְמַעֲנֵנוּ :

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ · עֲשֵׂה לְמַעַנְךָ וְהוֹשִׁיעֵנוּ :

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ · עֲשֵׂה לְמַעַן רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים :

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ · עֲשֵׂה לְמַעַן שִׁמְךָ הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא שֶׁנִּקְרָא עָלֵנוּ :

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ · חָנֵּנוּ וַעֲנֵנוּ כִּי אֵין בָּנוּ מַעֲשִׂים · עֲשֵׂה עִמָּנוּ צְדָקָה וָחֶסֶד וְהוֹשִׁיעֵנוּ :

קדיש שלם וקורין ותוקעין ואחר כך אשרי ומתפללין מוסף :

מוסף לראש השנה

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח : וּפִי · יַגִּיד · תְּהִלָּתֶךָ : כִּי שֵׁם יְיָ אֶקְרָא הָבוּ גוֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ :

בָּרוּךְ · אַתָּה יְיָ · אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ · אֱלֹהֵי אַבְרָהָם · אֱלֹהֵי · יִצְחָק וֵאלֹהֵי · יַעֲקֹב · הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא · אֵל · עֶלְיוֹן · גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים · וְקוֹנֵה הַכֹּל · וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת · וּמֵבִיא גוֹאֵל · לִבְנֵי בְנֵיהֶם · לְמַעַן שְׁמוֹ · בְּאַהֲבָה :

זָכְרֵנוּ לְחַיִּים · מֶלֶךְ · חָפֵץ בַּחַיִּים · וְכָתְבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים · לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים : מֶלֶךְ · עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן · בָּרוּךְ · אַתָּה יְיָ · מָגֵן · אַבְרָהָם :

תפלה לראש השנה

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ ׃ וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת ׃ וְעָרְבָה לַייָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת ׃

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ ׳ חָטָאנוּ לְפָנֶיךָ ׃

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ ׳ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ ׀ אֶלָּא אַתָּה ׃

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ ׳ עֲשֵׂה עִמָּנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ ׃

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ ׳ חַדֵּשׁ עָלֵינוּ שָׁנָה טוֹבָה ׃

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ ׳ בַּטֵּל מֵעָלֵינוּ כָּל גְּזֵרוֹת קָשׁוֹת ׃

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ ׳ בַּטֵּל מַחְשְׁבוֹת ׀ שׂוֹנְאֵינוּ ׃

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ ׳ הָפֵר עֲצַת אוֹיְבֵינוּ ׃

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ ׳ כַּלֵּה כָּל צַר וּמַשְׂטִין מֵעָלֵינוּ ׃

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ ׳ כַּלֵּה דֶבֶר וְחֶרֶב ׀ וְרָעָב וּשְׁבִי וּמַשְׁחִית וּמַגֵּפָה מִבְּנֵי בְרִיתֶךָ ׃

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ ׳ מְנַע מַגֵּפָה מִנַּחֲלָתֶךָ ׃

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ ׳ שְׁלַח רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְחוֹלֵי עַמֶּךָ ׃

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ ׳ הַחֲזִירֵנוּ בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵימָה לְפָנֶיךָ ׃

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ ׳ סְלַח וּמְחַל ׀ לְכָל עֲוֹנוֹתֵינוּ ׃

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ ׳ מְחֵה וְהַעֲבֵר פְּשָׁעֵינוּ מִנֶּגֶד ׀ עֵינֶיךָ ׃

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ ׳ קְרַע רוֹעַ גְּזַר דִּינֵנוּ ׃

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ ׳ מְחוֹק בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים כָּל שִׁטְרֵי חוֹבוֹתֵינוּ ׃

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ ׳ זָכוֹר כִּי עָפָר אֲנָחְנוּ ׃

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ ׳ זָכְרֵנוּ בְּזִכָּרוֹן טוֹב לְפָנֶיךָ ׃

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ ׳ כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר חַיִּים טוֹבִים ׃

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ ׳ כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר זְכֻיּוֹת ׃

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ ׳ כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר פַּרְנָסָה וְכַלְכָּלָה ׃

אבינו

אבינו מלכינו חטאנו לפניך והטעם שנהגו לאומרו לאחר התפלה משום דאמרינן במסכת תענית מעשה בר"א שירד לפני התיבה ואמר עשרים וארבע ברכות ולא נענה ירד אחריו ר"ע ואמר א"מ מיד נענה וכשראו הדור שנענה באותו התפלה תקנוה לעשרת ימי תשובה שיש בו רמ"ז תיבות והם אותיות זמר כי גם יסד זמר תיבות לרמז שצריך לאומרו במשך כעין זמר ולא במהירות כי תפלה טובה היא ע"כ כל ירא שמים יכוין בה כי קודש קדשים היא ויסדו כנגד י"ח ברכות דחול על כן אין אומרים אותו בשבת: כלה בל פר כלה לשון מניע כמו לא תכלה (פר לענט) ומשטין (איין הינדרר) מנחלתך: מישראל הם עם נחלתך: שטרי מלשון שטר חוב פי' כתב חוב חמשה כתבינו נגד חמשה חומשי תורה:

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִלָּתָם · וְהָשֵׁב אֶת הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ · וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם · בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן · וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד ׀ עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ ׃ וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים · בָּרוּךְ ׀ אַתָּה יְיָ · הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן ׃

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ · שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד ׃ צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ · אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר ׃ נוֹדֶה לְּךָ · וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ · עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ ׃ וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ ׃ וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם ׀ עִמָּנוּ ׃ וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל עֵת ׃ עֶרֶב ׀ וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם · הַטּוֹב · כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ · וְהַמְרַחֵם · כִּי לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ · מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ ׃ וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד · לְעוֹלָם וָעֶד ׃ וּכְתוֹב לְחַיִּים טוֹבִים (כָּל) בְּנֵי בְרִיתֶךָ ׃ וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה ׃ וִיהַלְלוּ אֶת שִׁמְךָ בֶּאֱמֶת ׃ הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה ׃ בָּרוּךְ ׀ אַתָּה יְיָ · הַטּוֹב שִׁמְךָ · וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת ׃

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ בָּרְכֵנוּ בַבְּרָכָה הַמְשֻׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה · הַכְּתוּבָה עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ · הָאֲמוּרָה מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו כֹּהֲנִים · עַם קְדוֹשֶׁיךָ · כָּאָמוּר ׃ יְבָרֶכְךָ יְיָ וְיִשְׁמְרֶךָ ׃ יָאֵר ׀ יְיָ פָּנָיו ׀ אֵלֶיךָ · וִיחֻנֶּךָּ ׃ יִשָּׂא יְיָ פָּנָיו ׀ אֵלֶיךָ · וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם ׃

שִׂים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים ׀ עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל ׀ עַמֶּךָ בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ ׃ כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים ׃ וְאַהֲבַת חֶסֶד · וּצְדָקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם · וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ ׀ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל ׃ בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ ׃

בְּסֵפֶר חַיִּים בְּרָכָה וְשָׁלוֹם וּפַרְנָסָה טוֹבָה · נִזָּכֵר וְנִכָּתֵב לְפָנֶיךָ אֲנַחְנוּ וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם ׃ בָּרוּךְ · אַתָּה יְיָ · עוֹשֶׂה הַשָּׁלוֹם ׃

שָׁלוֹם רָב עַל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ · תָּשִׂים לְעוֹלָם · כִּי אַתָּה הוּא מֶלֶךְ ׀ אָדוֹן לְכָל הַשָּׁלוֹם ׀ וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ ׀ אֶת ׀ עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ (בספר) בָּרוּךְ ׀ אַתָּה יְיָ · עוֹשֶׂה הַשָּׁלוֹם ׃

אֱלֹהַי נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה ׃ וְלִמְקַלְלַי · נַפְשִׁי תִדּוֹם וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה ׃ פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ ׃ וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי וְכָל הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה ׃ מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחֲשַׁבְתָּם ׃ עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ · עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ ׃ עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ ׃ עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ ׃ לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ · הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי ׃ יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ ׃ יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי ׃ עוֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו ׃ הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם ׀ עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל ׃ וְאִמְרוּ אָמֵן ׃

יהי

יום שום לך יום משלי אמרתי היום אני נותן לו התק"ל שנה מניח לתולדותיו ע' לפיכך אמר רנב"ע המנלא שנות אד"הר בזיבה שאכל מין האילן לא היה אפילו שעה אחת והתנכגת עמו ברחמים כך תהא עמנו ברחמים · או פי' אתה הבטחתנו בכמה מקומות בענין הגאולה שתפי' לך לנדך המלוכה לכך אנו מבקשים שתאמת דבריך כי דברך אמת וקים לעד ׃

קָדוֹשׁ ׀ אַתָּה וְנוֹרָא שְׁמֶךָ ׃ וְאֵין אֱלוֹהַּ מִבַּלְעָדֶיךָ ׃ וַנֶּאֱמַר וַיִּגְבַּה
יְיָ צְבָאוֹת בַּמִּשְׁפָּט וְהָאֵל הַקָּדוֹשׁ נִקְדַּשׁ בִּצְדָקָה ׃ בָּרוּךְ ׀
אַתָּה יְיָ ׃ הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ :

אַתָּה בְחַרְתָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים ׀ אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ וְרָצִיתָ בָּנוּ ׃ וְרוֹמַמְתָּנוּ
מִכָּל הַלְּשׁוֹנוֹת׃ וְקִדַּשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ׃ וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶיךָ׃
וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ : וַתִּתֶּן לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה אֶת
יוֹם השבת הזה ואת יום הַזִּכָּרוֹן הַזֶּה יוֹם תְּרוּעָה זכרון תרועה (באהבה) מִקְרָא
קוֹדֶשׁ זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם :

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ ׃ יַעֲלֶה וְיָבֹא וְיַגִּיעַ וְיֵרָאֶה וְיֵרָצֶה וְיִשָּׁמַע וְיִפָּקֵד
וְיִזָּכֵר זִכְרוֹנֵנוּ וּפִקְדוֹנֵנוּ וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן דָּוִד
עַבְדֶּךָ ׃ וְזִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם ׀ עִיר קָדְשֶׁךָ ׃ וְזִכְרוֹן כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל
לְפָנֶיךָ לִפְלֵיטָה לְטוֹבָה לְחֵן וּלְחֶסֶד לְרַחֲמִים לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם בְּיוֹם השבת
הזה וביום הַזִּכָּרוֹן הַזֶּה ׃ זָכְרֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה ׃ וּפָקְדֵנוּ בוֹ לִבְרָכָה ׃
וְהוֹשִׁיעֵנוּ בוֹ לְחַיִּים : וּבִדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים ׃ חוּס וְחָנֵּנוּ וְרַחֵם ׀ עָלֵינוּ
וְהוֹשִׁיעֵנוּ ׃ כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ ׃ כִּי אֵל מֶלֶךְ ׀ חַנּוּן וְרַחוּם אַתָּה ׃ אֱלֹהֵינוּ
וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ מְלוֹךְ ׀ עַל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ בִּכְבוֹדֶךָ ׃ וְהִנָּשֵׂא עַל כָּל הָאָרֶץ
בִּיקָרֶךָ ׃ וְהוֹפַע בַּהֲדַר גְּאוֹן עֻזֶּךָ ׃ עַל כָּל יוֹשְׁבֵי תֵבֵל אַרְצֶךָ ׃ וְיֵדַע כָּל
פָּעוּל כִּי אַתָּה פְעַלְתּוֹ ׃ וְיָבִין כָּל יְצוּר כִּי אַתָּה יְצַרְתּוֹ ׃ וְיֹאמַר כֹּל אֲשֶׁר
נְשָׁמָה בְּאַפּוֹ ׃ יְיָ אֱלֹהֵי ׀ יִשְׂרָאֵל מֶלֶךְ ׃ וּמַלְכוּתוֹ בַּכֹּל מָשָׁלָה : אלהינו
ואלהי אבותינו רצה במנוחתינו קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ ׃ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ ׃ שַׂבְּעֵנוּ
מִטּוּבֶךָ׃ וְשַׂמְּחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ׃ והנחילנו יי אלהינו באהבה וברצון שבת קדשך וישמחו בך ישראל אוהבי שמך
וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת׃ כִּי אַתָּה אֱלֹהִים ׀ אֱמֶת ׀ וּדְבָרְךָ אֱמֶת וְקַיָּם לָעַד׃
בָּרוּךְ ׀ אַתָּה יְיָ ׃ מֶלֶךְ ׀ עַל כָּל הָאָרֶץ מְקַדֵּשׁ השבת וְיִשְׂרָאֵל ׃ וְיוֹם הַזִּכָּרוֹן :
רצה

תקנו לומר המלך הקדוש הטעם שאומרים מר"ה ועד יה"כ המלך במקום האל שנראה מלכותו על בני העולם ששופט אותם בימים אלו׳ והנשא (דו זאלשט ווערדן דער הובן) ביקרך (אין דיינר ווירדיקייט) והופע (ווייזט) ויאמר כל אשר נשמה באפו אלו בני אדם הרשעים שאין בהם אמונה כי הנשמה באפם בלבד יאמרו ביום הדין על כרחם ה׳ אלהי ישראל מלך :

ודברך אמת וקיים לעד תיקנו לומר כן משום דאיתא במדרש תהלים לעולם ה׳ דברך נצב בשמים לדור ודור אמונתך וכתיב בתריה למשפטיך עמדו היום אמר דוד לפני הק"בה דברך שהבטחת לאדה"ר קיים בשמים שדנת אותו ברחמים כך אתה תרחם הדורות הבאים אחריו לעולם לא כן גזרת על האדם כי ביום אכלך ממנו מות תמות אמר להם שמא פרשתי

יום

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי׃ מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה׃ רַב לְהוֹשִׁיעַ׃
מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד׃ מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים׃ סוֹמֵךְ נוֹפְלִים׃ וְרוֹפֵא חוֹלִים׃ וּמַתִּיר אֲסוּרִים׃ וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר׃ מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת׃ וּמִי דוֹמֶה לָּךְ׃ מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה׃

מִי כָמוֹךָ אַב הָרַחֲמִים׃ זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים׃ בְּרַחֲמִים׃ וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ׃ מְחַיֵּה הַמֵּתִים׃ נקדש וכו׳

אַתָּה קָדוֹשׁ׃ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ׃ וּקְדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה׃
וּבְכֵן תֵּן פַּחְדְּךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ עַל כָּל מַעֲשֶׂיךָ׃ וְאֵימָתְךָ עַל כָּל מַה שֶּׁבָּרָאתָ׃ וְיִירָאוּךָ כָּל הַמַּעֲשִׂים׃ וְיִשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ כָּל הַבְּרוּאִים׃ וְיֵעָשׂוּ כֻלָּם אֲגֻדָּה אַחַת׃ לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם׃ כְּמוֹ שֶׁיָּדַעְנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ׃ שֶׁהַשִּׁלְטוֹן לְפָנֶיךָ׃ עֹז בְּיָדְךָ וּגְבוּרָה בִּימִינֶךָ׃ וְשִׁמְךָ נוֹרָא׃ עַל כָּל מַה שֶּׁבָּרָאתָ׃

וּבְכֵן תֵּן כָּבוֹד יְיָ לְעַמֶּךָ׃ תְּהִלָּה לִירֵאֶיךָ׃ וְתִקְוָה לְדוֹרְשֶׁיךָ׃ וּפִתְחוֹן פֶּה לַמְיַחֲלִים לָךְ׃ שִׂמְחָה לְאַרְצֶךָ׃ וְשָׂשׂוֹן לְעִירֶךָ׃ וּצְמִיחַת קֶרֶן לְדָוִד עַבְדֶּךָ׃ וַעֲרִיכַת נֵר לְבֶן יִשַׁי מְשִׁיחֶךָ׃ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ׃

וּבְכֵן צַדִּיקִים יִרְאוּ וְיִשְׂמָחוּ׃ וִישָׁרִים יַעֲלֹזוּ׃ וַחֲסִידִים בְּרִנָּה יָגִילוּ׃ וְעוֹלָתָה תִּקְפָּץ פִּיהָ׃ וְכָל הָרִשְׁעָה כֻּלָּה כְּעָשָׁן תִּכְלֶה׃ כִּי תַעֲבִיר מֶמְשֶׁלֶת זָדוֹן מִן הָאָרֶץ׃

וְתִמְלוֹךְ אַתָּה יְיָ לְבַדֶּךָ׃ (מְהֵרָה) עַל כָּל מַעֲשֶׂיךָ׃ בְּהַר צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ׃ וּבִירוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ׃ כַּכָּתוּב בְּדִבְרֵי קָדְשֶׁךָ׃ יִמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּ יָהּ׃

קדוש

ובכן תקנו לומר ובכן על שם ובכן אנא אל המלך ועתה ביום הדין אנו באים לפני מלך מלכי המלכים הקב"ה ואמר פחד על מעשיך ואימה על ברואיו כי אימה היא גדולה מפחד לפיכך אמר אימה על הברואים הנכבדים ופחד על הפחותים שטועים ומתגאין בעולם ויחזרו כולם לעבדך בלב שלם: ובכן גי׳ אנא ה׳ כלומר אנא ה׳ תן כבוד לעמך ולפי ספרי הקבלה ובכ"ן גי׳ עב ר"ל שאנו מבקשין מהשי"ת שיהא דן אותנו ביום הדין הזה במדת החסד כי ובכ"ן גי׳ חסד:

ועולתה תקפץ פיה ע"ש ועולתה תקפץ פיה איוב ה׳ והוא ענין תהומית ועיות ר"ל שלא יהיו רשעים עושה עול לימות המשיח׳ ועולתה: (און רעכט) : כי תעבור ממשלת זדון מן הארץ׳ הוא ממשלת סמא"ל וחיילותיו ואז לא יהיה עוד שיעבוד מלכיות לעתיד:

אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ הֵמָּה · וְאַדִּירֵי כָּל חֶפְצִי בָם · בֵּית הַמִּקְדָּשׁ מִנַּיִן דִּכְתִיב · מָכוֹן לְשִׁבְתְּךָ פָּעַלְתָּ יְיָ · מִקְּדָשׁ אֲדֹנָי כּוֹנְנוּ יָדֶיךָ · וְאוֹמֵר · וַיְבִיאֵם אֶל גְּבוּל קָדְשׁוֹ · הַר זֶה קָנְתָה יְמִינוֹ : אָמַר רַבִּי יוֹסֵי בֶּן קִסְמָא · פַּעַם אַחַת הָיִיתִי מְהַלֵּךְ בַּדֶּרֶךְ · וּפָגַע בִּי אָדָם אֶחָד · וְנָתַן לִי שָׁלוֹם וְהֶחֱזַרְתִּי לוֹ שָׁלוֹם · אָמַר לִי · רַבִּי מֵאֵי זֶה מָקוֹם אַתָּה · אָמַרְתִּי לוֹ מֵעִיר גְּדוֹלָה שֶׁל חֲכָמִים וְשֶׁל סוֹפְרִים אָנִי · אָמַר לִי רַבִּי רְצוֹנְךָ שֶׁתָּדוּר עִמָּנוּ בִּמְקוֹמֵנוּ · וַאֲנִי אֶתֵּן לָךְ · אֶלֶף אֲלָפִים דִּינְרֵי זָהָב · אָמַרְתִּי לוֹ אִם אַתָּה נוֹתֵן לִי כָּל כֶּסֶף וְזָהָב שֶׁבָּעוֹלָם · אֵינִי דָר אֶלָּא בִּמְקוֹם תּוֹרָה שֶׁכֵּן כָּתוּב בְּסֵפֶר תְּהִלִּים · טוֹב לִי תוֹרַת פִּיךָ מֵאַלְפֵי זָהָב וָכָסֶף · וְלֹא עוֹד אֶלָּא שֶׁבִּשְׁעַת פְּטִירָתוֹ שֶׁל אָדָם · אֵין מְלַוִּין לוֹ לְאָדָם · לֹא כֶסֶף וְלֹא זָהָב וְלֹא אֲבָנִים טוֹבוֹת וּמַרְגָּלִיּוֹת · אֶלָּא תוֹרָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים שֶׁנֶּאֱמַר · בְּהִתְהַלֶּכְךָ תַּנְחֶה אֹתָךְ · בְּשָׁכְבְּךָ תִּשְׁמוֹר עָלֶיךָ · וַהֲקִיצוֹתָ הִיא תְשִׂיחֶךָ · בְּהִתְהַלֶּכְךָ תַּנְחֶה אֹתָךְ · בָּעוֹלָם הַזֶּה · בְּשָׁכְבְּךָ תִּשְׁמוֹר עָלֶיךָ · בַּקֶּבֶר · וַהֲקִיצוֹתָ הִיא תְשִׂיחֶךָ · לָעוֹלָם הַבָּא · וְאוֹמֵר לִי הַכֶּסֶף וְלִי הַזָּהָב נְאֻם יְיָ צְבָאוֹת : כָּל מַה שֶּׁבָּרָא הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בְּעוֹלָמוֹ · לֹא בְרָאוֹ אֶלָּא לִכְבוֹדוֹ · שֶׁנֶּאֱמַר · כֹּל הַנִּקְרָא בִשְׁמִי וְלִכְבוֹדִי · בְּרָאתִיו יְצַרְתִּיו · אַף עֲשִׂיתִיו · וְאוֹמֵר · יְיָ יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד : רַבִּי חֲנַנְיָה בֶּן עֲקַשְׁיָא אוֹמֵר רָצָה הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא · לְזַכּוֹת אֶת יִשְׂרָאֵל · לְפִיכָךְ · הִרְבָּה לָהֶם תּוֹרָה וּמִצְוֹת : שֶׁנֶּאֱמַר · יְיָ חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ · יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיַאְדִּיר ·

ערובי חצרות

אם ערב פסח גיבט איין איטליכר (בעל בית) איין ווייניג מעל אודר אן אנדרש איין אלזו דרויז דש הייסט (עירובי חצירות) דאש ווארט פון עירוב איז טייטש איטונג:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל מִצְוַת עֵרוּב : בְּדֵין יְהֵא שָׁרֵא לָנָא לְטַלְטוּלֵי וּלְעַיּוּלֵי וּלְאַפּוּקֵי מֵרְשׁוּת לִרְשׁוּת מִבַּיִת לְחָצֵר וּמֵחָצֵר לְבַיִת · מֵעֲלִית לְתַחְתִּית · וּמִתַּחְתִּית לַעֲלִית · וּמִזָּוִית לְזָוִית · בְּשַׁבָּת זוּ וּבְשַׁבָּתוֹת אֲחֵרִים לָנָא וּלְכָל יִשְׂרָאֵל הַדָּרִים בָּעִיר הַזֹּאת :

תפלת ראש השנה
למעריב ליוצר ולמנחה

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח · וּפִי ׀ יַגִּיד ׀ תְּהִלָּתֶךָ · כִּי שֵׁם ׀ יְיָ אֶקְרָא הָבוּ גֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ :

בָּרוּךְ ׀ אַתָּה יְיָ · אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ : אֱלֹהֵי אַבְרָהָם · אֱלֹהֵי יִצְחָק · וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב · הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא · אֵל ׀ עֶלְיוֹן · גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים · וְקוֹנֵה הַכֹּל · וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת · וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם · לְמַעַן שְׁמוֹ · בְּאַהֲבָה :

זָכְרֵנוּ לְחַיִּים ׀ מֶלֶךְ ׀ חָפֵץ בַּחַיִּים · וְכָתְבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים · לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים : מֶלֶךְ ׀ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן · בָּרוּךְ ׀ אַתָּה יְיָ · מָגֵן ׀ אַבְרָהָם :

מַעֲלוֹת ׳ וְהַכְּהֻנָּה בְּעֶשְׂרִים וְאַרְבַּע וְהַתּוֹרָה
נִקְנֵית בְּאַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנָה דְּבָרִים ׳ וְאֵלּוּ הֵן ׳
בְּתַלְמוּד ׳ בִּשְׁמִיעַת הָאוֹזֶן ׳ בַּעֲרִיכַת שְׂפָתַיִם ׳
בְּבִינַת הַלֵּב ׳ בְּאֵימָה ׳ בְּיִרְאָה ׳ בַּעֲנָוָה ׳
בְּשִׂמְחָה ׳ בְּשִׁמּוּשׁ חֲכָמִים ׳ בְּדִבּוּק ׳ חֲבֵרִים ׳
בְּפִלְפּוּל הַתַּלְמִידִים בְּיִשּׁוּב ׳ בְּמִקְרָא
בְּמִשְׁנָה ׳ בְּמִיעוּט סְחוֹרָה ׳ בְּמִיעוּט שֵׁינָה ׳
בְּמִיעוּט שִׂיחָה ׳ בְּמִיעוּט תַּעֲנוּג ׳ בְּמִיעוּט
שְׂחוֹק ׳ בְּמִיעוּט דֶּרֶךְ אֶרֶץ ׳ בְּאֶרֶךְ אַפַּיִם ׳
בְּלֵב טוֹב ׳ בֶּאֱמוּנַת חֲכָמִים ׳ בְּקַבָּלַת הַיִּסּוּרִין ׳
הַמַּכִּיר אֶת מְקוֹמוֹ ׳ הַשָּׂמֵחַ בְּחֶלְקוֹ ׳ הָעוֹשֶׂה
סְיָג לִדְבָרָיו ׳ אֵינוֹ מַחֲזִיק טוֹבָה לְעַצְמוֹ ׳
אָהוּב ׳ אוֹהֵב אֶת הַמָּקוֹם ׳ אוֹהֵב אֶת הַבְּרִיּוֹת ׳
אוֹהֵב אֶת הַצְּדָקוֹת אוֹהֵב אֶת הַתּוֹכָחוֹת ׃
אוֹהֵב אֶת הַמֵּישָׁרִים ׳ מִתְרַחֵק מִן הַכָּבוֹר ׳
וְלֹא מֵגִיס לִבּוֹ בְּתַלְמוּדוֹ ׳ וְאֵינוֹ שָׂמֵחַ
בְּהוֹרָאָה ׃ נוֹשֵׂא בְּעוֹל עִם חֲבֵרוֹ ׃ וּמַכְרִיעוֹ
לְכַף זְכוּת ׃ וּמַעֲמִידוֹ עַל הָאֱמֶת ׃ וּמַעֲמִידוֹ עַל
הַשָּׁלוֹם מִתְיַשֵּׁב לִבּוֹ בְּתַלְמוּדוֹ ׃ שׁוֹאֵל
וּמֵשִׁיב ׃ שׁוֹמֵעַ וּמוֹסִיף ׃ הַלּוֹמֵד עַל מְנָת
לְלַמֵּד ׳ הַלּוֹמֵד עַל מְנָת לַעֲשׂוֹת ׳ הַמַּחְכִּים
אֶת רַבּוֹ ׳ הַמְכַוֵּן אֶת שְׁמוּעָתוֹ ׳ הָאוֹמֵר דָּבָר
בְּשֵׁם אוֹמְרוֹ ׳ הָא לָמַדְתָּ ׳ כָּל הָאוֹמֵר דָּבָר
בְּשֵׁם אוֹמְרוֹ ׳ מֵבִיא גְאוּלָּה לְעוֹלָם ׳ שֶׁנֶּאֱמַר ׳
וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר לַמֶּלֶךְ בְּשֵׁם מָרְדְּכָי ׃ גְּדוֹלָה
תוֹרָה ׳ שֶׁהִיא נוֹתֶנֶת חַיִּים לְעוֹשֶׂיהָ ׳ בָּעוֹלָם
הַזֶּה ׳ וּבָעוֹלָם הַבָּא ׳ שֶׁנֶּאֱמַר ׳ כִּי חַיִּים הֵם
לְמֹצְאֵיהֶם וּלְכָל בְּשָׂרוֹ מַרְפֵּא ׳ וְאוֹמֵר ׳
רִפְאוּת תְּהִי לְשָׁרֶּךָ ׳ וְשִׁקּוּי לְעַצְמוֹתֶיךָ ׳
וְאוֹמֵר ׳ עֵץ חַיִּים הִיא לַמַּחֲזִיקִים בָּהּ ׳
וְתוֹמְכֶיהָ מְאֻשָּׁר ׳ וְאוֹמֵר ׳ כִּי לִוְיַת חֵן הֵם
לְרֹאשֶׁךָ ׳ וַעֲנָקִים לְגַרְגְּרוֹתֶיךָ ׳ וְאוֹמֵר ׳ תִּתֵּן
לְרֹאשְׁךָ לִוְיַת חֵן ׃ עֲטֶרֶת תִּפְאֶרֶת תְּמַגְּנֶךָּ ׳
וְאוֹמֵר כִּי בִי יִרְבּוּ יָמֶיךָ וְיוֹסִיפוּ לְךָ שְׁנוֹת
חַיִּים ׳ וְאוֹמֵר ׳ אֹרֶךְ יָמִים בִּימִינָהּ ׳
בִּשְׂמֹאלָהּ עֹשֶׁר וְכָבוֹד ׃ וְאוֹמֵר כִּי אֹרֶךְ
יָמִים וּשְׁנוֹת חַיִּים ׳ וְשָׁלוֹם יוֹסִיפוּ לָךְ ׃ וְאוֹמֵר
דְּרָכֶיהָ דַרְכֵי נוֹעַם וְכָל נְתִיבוֹתֶיהָ שָׁלוֹם ׃
אָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחָאי הַנּוֹי ׳ וְהַכּוֹחַ ׳
וְהָעוֹשֶׁר ׳ וְהַכָּבוֹד ׳ וְהַחָכְמָה ׳ וְהַזִּקְנָה וְהַשֵּׂבָה ׳
וְהַבָּנִים נָאֶה לַצַּדִּיקִים ׳ וְנָאֶה לְעוֹלָם ׳
שֶׁנֶּאֱמַר ׳ עֲטֶרֶת תִּפְאֶרֶת שֵׂיבָה ׳ בְּדֶרֶךְ
צְדָקָה תִּמָּצֵא ׳ וְאוֹמֵר ׳ עֲטֶרֶת זְקֵנִים בְּנֵי
בָנִים ׳ וְתִפְאֶרֶת בָּנִים אֲבוֹתָם ׳ וְאוֹמֵר ׳
תִּפְאֶרֶת בַּחוּרִים כֹּחָם ׳ וַהֲדַר זְקֵנִים שֵׂיבָה
וְאוֹמֵר ׳ וְחָפְרָה הַלְּבָנָה וּבוֹשָׁה הַחַמָּה ׳
כִּי מָלַךְ יְיָ צְבָאוֹת בְּהַר צִיּוֹן וּבִירוּשָׁלַיִם ׳
וְנֶגֶד זְקֵנָיו כָּבוֹד ׃ רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן מְנַסְיָא
אוֹמֵר ׃ אֵלּוּ שֶׁבַע מִדּוֹת ׳ שֶׁמָּנוּ חֲכָמִים
לַצַּדִּיקִים ׳ כֻּלָּם נִתְקַיְּמוּ בְּרַבִּי וּבְבָנָיו ׃
חֲמִשָּׁה קִנְיָנִים קָנָה הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא
בְּעוֹלָמוֹ וְאֵלּוּ הֵן ׳ תּוֹרָה קִנְיָן אֶחָד ׳ שָׁמַיִם
וָאָרֶץ קִנְיָן אֶחָד ׳ אַבְרָהָם קִנְיָן אֶחָד ׳ יִשְׂרָאֵל
קִנְיָן אֶחָד ׳ בֵּית הַמִּקְדָּשׁ קִנְיָן אֶחָד ׃ תּוֹרָה
מִנַּיִן דִּכְתִיב ׳ יְיָ קָנָנִי רֵאשִׁית דַּרְכּוֹ ׳ קֶדֶם
מִפְעָלָיו מֵאָז ׳ שָׁמַיִם וָאָרֶץ מִנַּיִן דִּכְתִיב ׳
כֹּה אָמַר יְיָ הַשָּׁמַיִם כִּסְאִי ׳ וְהָאָרֶץ הֲדוֹם
רַגְלָי ׳ אֵיזֶה בַיִת אֲשֶׁר תִּבְנוּ לִי ׳ וְאֵיזֶה
מָקוֹם מְנוּחָתִי ׳ וְאוֹמֵר מָה רַבּוּ מַעֲשֶׂיךָ יְיָ ׳
כֻּלָּם בְּחָכְמָה עָשִׂיתָ ׳ מָלְאָה הָאָרֶץ קִנְיָנֶךָ ׃
אַבְרָהָם מִנַּיִן דִּכְתִיב ׳ וַיְבָרְכֵהוּ וַיֹּאמַר ׳
בָּרוּךְ אַבְרָם לְאֵל עֶלְיוֹן ׳ קוֹנֵה שָׁמַיִם וָאָרֶץ ׳
יִשְׂרָאֵל מִנַּיִן דִּכְתִיב ׳ עַד יַעֲבוֹר ׀ עַמְּךָ יְיָ ׳
עַד יַעֲבוֹר ׀ עַם זוּ קָנִיתָ ׳ וְאוֹמֵר ׳ לִקְדוֹשִׁים

שִׁבְעִים לְשֵׂיבָה׳ בֶּן שְׁמוֹנִים לִגְבוּרָה׳ בֶּן תִּשְׁעִים לָשׁוּחַ׳ בֶּן מֵאָה׳ כְּאִלּוּ מֵת וְעָבַר וּבָטֵל מִן הָעוֹלָם׳ בֶּן בַּג בַּג אוֹמֵר׳ הֲפוֹךְ בָּהּ׳ וַהֲפוֹךְ בָּהּ׳ דְּכוֹלָּא בָהּ׳ וּבָהּ תֶּחֱזֵי׳ וְסִיב וּבְלֵה בָהּ׳ וּמִנַּהּ לָא תָזוּעַ׳ שֶׁאֵין לְךָ מִדָּה טוֹבָה הֵימֶנָּה: בֶּן הֵא הֵא אוֹמֵר׳ לְפוּם צַעֲרָא אַגְרָא: רבי חנניה וכו׳

פרק ששי

שָׁנוּ חֲכָמִים בִּלְשׁוֹן הַמִּשְׁנָה בָּרוּךְ שֶׁבָּחַר בָּהֶם וּבְמִשְׁנָתָם: רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר כָּל הָעוֹסֵק בַּתּוֹרָה לִשְׁמָהּ׳ זוֹכֶה לִדְבָרִים הַרְבֵּה׳ וְלֹא עוֹד אֶלָּא׳ שֶׁכָּל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ כְּדַאי הוּא לוֹ׳ נִקְרָא רֵעַ אָהוּב׳ אוֹהֵב אֶת הַמָּקוֹם׳ אוֹהֵב אֶת הַבְּרִיּוֹת׳ מְשַׂמֵּחַ אֶת הַמָּקוֹם מְשַׂמֵּחַ אֶת הַבְּרִיּוֹת׳ וּמַלְבַּשְׁתּוֹ עֲנָוָה וְיִרְאָה׳ וּמַכְשַׁרְתּוֹ לִהְיוֹת צַדִּיק׳ חָסִיד׳ יָשָׁר וְנֶאֱמָן׳ וּמְרַחַקְתּוֹ מִן הַחֵטְא וּמְקָרַבְתּוֹ לִידֵי זְכוּת וְנֶהֱנִין מִמֶּנּוּ עֵצָה וְתוּשִׁיָּה׳ בִּינָה וּגְבוּרָה שֶׁנֶּאֱמַר׳ לִי עֵצָה וְתוּשִׁיָּה׳ אֲנִי בִינָה לִי גְבוּרָה׳ וְנוֹתֶנֶת לוֹ מַלְכוּת וּמֶמְשָׁלָה׳ וְחִקּוּר דִּין׳ וּמְגַלִּין לוֹ רָזֵי תוֹרָה׳ וְנַעֲשֶׂה כְּמַעְיָן הַמִּתְגַּבֵּר וְהוֹלֵךְ׳ וּכְנָהָר שֶׁאֵינוֹ פוֹסֵק׳ וֶהֱוֵי צָנוּעַ׳ וְאֶרֶךְ רוּחַ׳ וּמוֹחֵל עַל עֶלְבּוֹנוֹ׳ וּמְגַדַּלְתּוֹ וּמְרוֹמַמְתּוֹ עַל כָּל הַמַּעֲשִׂים:

אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי׳ בְּכָל יוֹם וָיוֹם בַּת קוֹל יוֹצֵאת מֵהַר חוֹרֵב וּמַכְרֶזֶת וְאוֹמֶרֶת׳ אוֹי לָהֶם לַבְּרִיּוֹת מֵעֶלְבּוֹנָהּ שֶׁל תּוֹרָה שֶׁכָּל מִי שֶׁאֵינוֹ עוֹסֵק בְּתוֹרָה׳ נִקְרָא נָזוּף שֶׁנֶּאֱמַר׳ נֶזֶם זָהָב בְּאַף חֲזִיר׳ אִשָּׁה יָפָה וְסָרַת טָעַם׳ וְאוֹמֵר׳ וְהַלֻּחֹת מַעֲשֵׂה אֱלֹהִים הֵמָּה׳ וְהַמִּכְתָּב מִכְתַּב אֱלֹהִים הוּא׳ חָרוּת עַל הַלֻּחֹת׳ אַל תִּקְרֵי חָרוּת אֶלָּא חֵירוּת׳ שֶׁאֵין לְךָ בֶּן חוֹרִין׳ אֶלָּא מִי שֶׁעוֹסֵק בְּתַלְמוּד תּוֹרָה׳ וְכָל מִי שֶׁעוֹסֵק בַּתּוֹרָה׳ הֲרֵי זֶה מִתְעַלֶּה׳ שֶׁנֶּאֱמַר׳ וּמִמַּתָּנָה נַחֲלִיאֵל׳ וּמִנַּחֲלִיאֵל בָּמוֹת:

הַלּוֹמֵד מֵחֲבֵרוֹ פֶּרֶק אֶחָד׳ אוֹ הֲלָכָה אַחַת׳ אוֹ פָסוּק אֶחָד׳ אוֹ דִּבּוּר אֶחָד׳ אוֹ אֲפִילוּ אוֹת אַחַת׳ צָרִיךְ לִנְהוֹג בּוֹ כָּבוֹד: שֶׁכֵּן מָצִינוּ בְּדָוִד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל׳ שֶׁלֹּא לָמַד מֵאֲחִיתוֹפֶל אֶלָּא שְׁנֵי דְבָרִים בִּלְבַד׳ קְרָאוֹ רַבּוֹ אַלּוּפוֹ וּמְיֻדָּעוֹ׳ שֶׁנֶּאֱמַר וְאַתָּה אֱנוֹשׁ כְּעֶרְכִּי אַלּוּפִי וּמְיֻדָּעִי׳ וַהֲלֹא דְבָרִים קַל וָחוֹמֶר׳ וּמַה דָּוִד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל׳ שֶׁלֹּא לָמַד מֵאֲחִיתוֹפֶל אֶלָּא שְׁנֵי דְבָרִים בִּלְבַד׳ קְרָאוֹ רַבּוֹ אַלּוּפוֹ וּמְיוּדָעוֹ׳ הַלּוֹמֵד מֵחֲבֵרוֹ פֶּרֶק אֶחָד׳ אוֹ הֲלָכָה אַחַת׳ אוֹ פָסוּק אֶחָד׳ אוֹ דִבּוּר אֶחָד׳ אוֹ אֲפִילוּ אוֹת אַחַת׳ עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה שֶׁצָּרִיךְ לִנְהוֹג בּוֹ כָּבוֹד וְאֵין כָּבוֹד אֶלָּא תוֹרָה שֶׁנֶּאֱמַר׳ כָּבוֹד חֲכָמִים יִנְחָלוּ׳ וּתְמִימִים יִנְחֲלוּ טוֹב׳ וְאֵין טוֹב אֶלָּא תוֹרָה׳ שֶׁנֶּאֱמַר׳ כִּי לֶקַח טוֹב נָתַתִּי לָכֶם׳ תּוֹרָתִי אַל תַּעֲזֹבוּ:

כַּךְ הִיא דַּרְכָּהּ שֶׁל תּוֹרָה׳ פַּת בַּמֶּלַח תֹּאכֵל׳ וּמַיִם בַּמְּשׂוּרָה תִּשְׁתֶּה׳ וְעַל הָאָרֶץ תִּישַׁן׳ וְחַיֵּי צַעַר תִּחְיֶה׳ וּבַתּוֹרָה אַתָּה עָמֵל׳ אִם אַתָּה עוֹשֶׂה כֵּן אַשְׁרֶיךָ וְטוֹב לָךְ׳ אַשְׁרֶיךָ בָּעוֹלָם הַזֶּה׳ וְטוֹב לָךְ לָעוֹלָם הַבָּא:

אַל תְּבַקֵּשׁ גְּדֻלָּה לְעַצְמְךָ׳ וְאַל תַּחְמוֹד כָּבוֹד׳ יוֹתֵר מִלִּמּוּדֶךָ׳ עֲשֵׂה׳ וְאַל תִּתְאַוֶּה לְשֻׁלְחָנָם שֶׁל מְלָכִים׳ שֶׁשֻּׁלְחָנְךָ גָּדוֹל מִשֻּׁלְחָנָם׳ וְכִתְרְךָ גָּדוֹל מִכִּתְרָם׳ וְנֶאֱמָן הוּא בַּעַל מְלַאכְתְּךָ שֶׁיְּשַׁלֶּם לְךָ שְׂכַר פְּעֻלָּתֶךָ:

גְּדוֹלָה תּוֹרָה מִן הַכְּהֻנָּה וּמִן הַמַּלְכוּת׳ שֶׁהַמַּלְכוּת נִקְנֵית בִּשְׁלֹשִׁים

טוֹב: קָשֶׁה לִשְׁמוֹעַ ׳ וּמַהֵר לְאַבֵּד ׳ זֶה חֵלֶק רָע: אַרְבַּע מִדּוֹת בְּנוֹתְנֵי צְדָקָה ׳ הָרוֹצֶה שֶׁיִּתֵּן וְלֹא יִתְּנוּ אֲחֵרִים ׳ עֵינוֹ רָעָה בְּשֶׁל אֲחֵרִים ׳ יִתְּנוּ אֲחֵרִים ׳ וְהוּא לֹא יִתֵּן ׳ עֵינוֹ רָעָה בְּשֶׁלּוֹ ׳ יִתֵּן וְיִתְּנוּ אֲחֵרִים ׳ חָסִיד: לֹא יִתֵּן וְלֹא יִתְּנוּ אֲחֵרִים ׳ רָשָׁע: אַרְבַּע מִדּוֹת בְּהוֹלְכֵי לְבֵית הַמִּדְרָשׁ ׳ הוֹלֵךְ וְאֵינוֹ עוֹשֶׂה ׳ שְׂכַר הֲלִיכָה בְּיָדוֹ ׳ עוֹשֶׂה וְאֵינוֹ הוֹלֵךְ ׳ שְׂכַר מַעֲשֶׂה בְּיָדוֹ ׳ הוֹלֵךְ וְעוֹשֶׂה חָסִיד ׳ לֹא הוֹלֵךְ וְלֹא עוֹשֶׂה ׳ רָשָׁע: אַרְבַּע מִדּוֹת בְּיוֹשְׁבֵי לִפְנֵי חֲכָמִים ׳ סְפוֹג ׳ וּמַשְׁפֵּךְ ׳ מְשַׁמֶּרֶת ׳ וְנָפָה: סְפוֹג ׳ שֶׁהוּא סוֹפֵג אֶת הַכֹּל וּמַשְׁפֵּךְ ׳ שֶׁמַּכְנִיס בְּזוֹ ׳ וּמוֹצִיא בְּזוֹ ׳ מְשַׁמֶּרֶת ׳ שֶׁמּוֹצִיאָה אֶת הַיַּיִן וְקוֹלֶטֶת אֶת הַשְּׁמָרִים ׳ וְנָפָה ׳ שֶׁמּוֹצִיאָה אֶת הַקֶּמַח וְקוֹלֶטֶת אֶת הַסּוֹלֶת: כָּל אַהֲבָה שֶׁהִיא תְלוּיָה בְדָבָר ׳ בָּטֵל דָּבָר בְּטֵלָה אַהֲבָה ׳ וְשֶׁאֵינָהּ תְּלוּיָה בְדָבָר ׳ אֵינָהּ בְּטֵלָה לְעוֹלָם ׳ אֵיזוֹ הִיא אַהֲבָה שֶׁהִיא תְלוּיָה בְדָבָר ׳ זוֹ אַהֲבַת אַמְנוֹן וְתָמָר ׳ וְשֶׁאֵינָהּ תְּלוּיָה בְדָבָר ׳ זוֹ אַהֲבַת דָּוִד וִיהוֹנָתָן: כָּל מַחֲלוֹקֶת שֶׁהִיא לְשֵׁם שָׁמַיִם ׳ סוֹפָהּ לְהִתְקַיֵּם ׳ וְשֶׁאֵינָהּ לְשֵׁם שָׁמַיִם ׳ אֵין סוֹפָהּ לְהִתְקַיֵּם ׳ אֵיזוֹ הִיא מַחֲלוֹקֶת שֶׁהִיא לְשֵׁם שָׁמַיִם ׳ זוֹ מַחֲלוֹקֶת הִלֵּל וְשַׁמַּאי ׳ וְשֶׁאֵינָהּ לְשֵׁם שָׁמַיִם ׳ זוֹ מַחֲלוֹקֶת קֹרַח וְכָל עֲדָתוֹ: כָּל הַמְזַכֶּה אֶת הָרַבִּים ׳ אֵין חֵטְא בָּא עַל יָדוֹ ׳ וְכָל הַמַּחֲטִיא אֶת הָרַבִּים ׳ אֵין מַסְפִּיקִין בְּיָדוֹ לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה ׳ מֹשֶׁה זָכָה וְזִכָּה אֶת הָרַבִּים ׳ זְכוּת הָרַבִּים ׳ תָּלוּי בּוֹ ׳ שֶׁנֶּאֱמַר צִדְקַת יְיָ עָשָׂה ׳ וּמִשְׁפָּטָיו עִם יִשְׂרָאֵל ׳ יָרָבְעָם חָטָא וְהֶחֱטִיא אֶת הָרַבִּים ׳ חֵטְא הָרַבִּים תָּלוּי בּוֹ ׳ שֶׁנֶּאֱמַר עַל חַטֹּאות יָרָבְעָם אֲשֶׁר חָטָא ׳ וַאֲשֶׁר הֶחֱטִיא אֶת יִשְׂרָאֵל: כָּל מִי שֶׁיֵּשׁ בּוֹ שְׁלשָׁה דְבָרִים הַלָּלוּ ׳ הוּא מִתַּלְמִידָיו שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ ׳ וּשְׁלשָׁה דְבָרִים אֲחֵרִים ׳ הוּא מִתַּלְמִידָיו שֶׁל בִּלְעָם הָרָשָׁע ׳ עַיִן טוֹבָה וְרוּחַ נְמוּכָה ׳ וְנֶפֶשׁ שְׁפָלָה ׳ מִתַּלְמִידָיו שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ ׳ עַיִן רָעָה וְרוּחַ גְּבוֹהָה ׳ וְנֶפֶשׁ רְחָבָה ׳ מִתַּלְמִידָיו שֶׁל בִּלְעָם הָרָשָׁע ׳ מַה בֵּין תַּלְמִידָיו שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ ׳ לְתַלְמִידָיו שֶׁל בִּלְעָם הָרָשָׁע תַּלְמִידָיו שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ ׳ אוֹכְלִין בָּעוֹלָם הַזֶּה ׳ וְנוֹחֲלִין לְעוֹלָם הַבָּא ׳ שֶׁנֶּאֱמַר ׳ לְהַנְחִיל אֹהֲבַי יֵשׁ וְאוֹצְרֹתֵיהֶם אֲמַלֵּא ׳ אֲבָל תַּלְמִידָיו שֶׁל בִּלְעָם הָרָשָׁע ׳ יוֹרְשִׁין גֵּיהִנָּם ׳ וְיוֹרְדִין לִבְאֵר שַׁחַת ׳ שֶׁנֶּאֱמַר ׳ וְאַתָּה אֱלֹהִים תּוֹרִידֵם לִבְאֵר שַׁחַת ׳ אַנְשֵׁי דָמִים וּמִרְמָה לֹא יֶחֱצוּ יְמֵיהֶם ׳ וַאֲנִי אֶבְטַח בָּךְ ׳ יְהוּדָה בֶּן תֵּימָא אוֹמֵר: הֱוֵי עַז כַּנָּמֵר ׳ וְקַל כַּנֶּשֶׁר ׳ רָץ כַּצְּבִי ׳ וְגִבּוֹר כָּאֲרִי ׳ לַעֲשׂוֹת רְצוֹן אָבִיךָ שֶׁבַּשָּׁמָיִם ׳ הוּא הָיָה אוֹמֵר עַז פָּנִים לְגֵיהִנָּם ׳ וּבֹשֶׁת פָּנִים לְגַן עֵדֶן יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ ׳ שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ ׳ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ: שְׁמוּאֵל הַקָּטָן אוֹמֵר בִּנְפֹל אוֹיִבְךָ אַל תִּשְׂמָח וּבִכָּשְׁלוֹ אַל יָגֵל לִבֶּךָ פֶּן יִרְאֶה יְיָ וְרַע בְּעֵינָיו ׳ וְהֵשִׁיב מֵעָלָיו אַפּוֹ: הוּא הָיָה אוֹמֵר בֶּן חָמֵשׁ שָׁנִים לַמִּקְרָא ׳ בֶּן עֶשֶׂר שָׁנִים לַמִּשְׁנָה ׳ בֶּן שְׁלשׁ עֶשְׂרֵה לַמִּצְוֹת ׳ בֶּן חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה לַגְּמָרָא ׳ בֶּן שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה לַחֻפָּה ׳ בֶּן עֶשְׂרִים לִרְדּוֹף ׳ בֶּן שְׁלשִׁים לַכֹּחַ ׳ בֶּן אַרְבָּעִים לַבִּינָה ׳ בֶּן חֲמִשִּׁים לָעֵצָה ׳ בֶּן שִׁשִּׁים לַזִּקְנָה ׳ בֶּן

פרק חמישי

עֶשֶׂר מַכּוֹת הֵבִיא הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא עַל הַמִּצְרִיִּים בְּמִצְרַיִם׳ וַעֲשָׂרָה עַל הַיָּם׳ עֲשָׂרָה נִסְיוֹנוֹת נִסּוּ אֲבוֹתֵינוּ אֶת הַמָּקוֹם בָּרוּךְ הוּא בַּמִּדְבָּר׳ שֶׁנֶּאֱמַר וַיְנַסּוּ אֹתִי זֶה עֶשֶׂר פְּעָמִים׳ וְלֹא שָׁמְעוּ בְּקוֹלִי׳ עֲשָׂרָה נִסִּים נַעֲשׂוּ לַאֲבוֹתֵינוּ בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ׳ לֹא הִפִּילָה אִשָּׁה מֵרֵיחַ בְּשַׂר הַקֹּדֶשׁ׳ וְלֹא הִסְרִיחַ בְּשַׂר הַקֹּדֶשׁ מֵעוֹלָם׳ וְלֹא נִרְאָה זְבוּב בְּבֵית הַמִּטְבְּחַיִם׳ וְלֹא אִירַע קֶרִי לְכֹהֵן גָּדוֹל בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים׳ וְלֹא כִבּוּ גְשָׁמִים אֵשׁ שֶׁל עֲצֵי הַמַּעֲרָכָה׳ וְלֹא נָצְחָה הָרוּחַ אֶת עַמּוּד הֶעָשָׁן׳ וְלֹא נִמְצָא פְסוּל בָּעוֹמֶר וּבִשְׁתֵּי הַלֶּחֶם׳ וּבְלֶחֶם הַפָּנִים׳ עוֹמְדִים צְפוּפִים׳ וּמִשְׁתַּחֲוִים רְוָחִים׳ וְלֹא הִזִּיק נָחָשׁ וְעַקְרָב בִּירוּשָׁלַיִם מֵעוֹלָם׳ וְלֹא אָמַר אָדָם לַחֲבֵרוֹ׳ צַר לִי הַמָּקוֹם שֶׁאָלִין בִּירוּשָׁלַיִם: עֲשָׂרָה דְבָרִים נִבְרְאוּ בְּעֶרֶב שַׁבָּת בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת וְאֵלּוּ הֵן׳

פִּי הָאָרֶץ׳ וּפִי הַבְּאֵר׳ וּפִי הָאָתוֹן׳ הַקֶּשֶׁת׳ וְהַמָּן׳ וְהַמַּטֶּה׳ וְהַשָּׁמִיר וְהַכְּתָב׳ וְהַמִּכְתָּב׳ וְהַלּוּחוֹת׳ וְיֵשׁ אוֹמְרִים אַף הַמַּזִּיקִין׳ וְקִבְרוֹ שֶׁל מֹשֶׁה רַבֵּינוּ׳ וְאֵילוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ׳ וְיֵשׁ אוֹמְרִים אַף צְבַת בִּצְבַת עֲשׂוּיָה: שִׁבְעָה דְבָרִים בַּגּוֹלֶם וְשִׁבְעָה בֶּחָכָם׳ חָכָם אֵינוֹ מְדַבֵּר לִפְנֵי מִי שֶׁגָּדוֹל מִמֶּנּוּ בְּחָכְמָה וּבְמִנְיָן וְאֵינוֹ נִכְנָס לְתוֹךְ דִּבְרֵי חֲבֵירוֹ׳ וְאֵינוֹ נִבְהָל לְהָשִׁיב׳ שׁוֹאֵל כָּעִנְיָן וּמֵשִׁיב כַּהֲלָכָה׳ וְאוֹמֵר עַל רִאשׁוֹן רִאשׁוֹן׳ וְעַל אַחֲרוֹן אַחֲרוֹן׳ וְעַל מַה שֶּׁלֹּא שָׁמַע׳ אוֹמֵר לֹא שָׁמַעְתִּי׳ וּמוֹדֶה עַל הָאֱמֶת׳ וְחִלּוּפֵיהֶן בַּגּוֹלֶם: שִׁבְעָה מִינֵי פוּרְעָנִיּוֹת בָּאִין לָעוֹלָם׳ עַל שִׁבְעָה גוּפֵי עֲבֵירָה׳ מִקְצָתָן מְעַשְּׂרִין וּמִקְצָתָן אֵינָן מְעַשְּׂרִין׳ רָעָב שֶׁל בַּצֹּרֶת בָּא׳ מִקְצָתָן רְעֵבִים וּמִקְצָתָן שְׂבֵעִים׳ גָּמְרוּ שֶׁלֹּא לְעַשֵּׂר׳ רָעָב שֶׁל מְהוּמָה וְשֶׁל בַּצֹּרֶת בָּא׳ וְשֶׁלֹּא לִטּוֹל אֶת הַחַלָּה׳ רָעָב שֶׁל כְּלָיָה בָּא: דֶּבֶר בָּא לָעוֹלָם׳ עַל מִיתוֹת הָאֲמוּרוֹת בַּתּוֹרָה שֶׁלֹּא נִמְסְרוּ לְבֵית דִּין׳ וְעַל פֵּירוֹת שְׁבִיעִית: חֶרֶב בָּאָה לָעוֹלָם׳ עַל עִנּוּי הַדִּין׳ וְעַל עִוּוּת הַדִּין׳ וְעַל הַמּוֹרִים בַּתּוֹרָה שֶׁלֹּא כַהֲלָכָה: חַיָּה רָעָה בָּאָה לָעוֹלָם׳ עַל שְׁבוּעַת שָׁוְא וְעַל חִלּוּל הַשֵּׁם: גָּלוּת בָּא לָעוֹלָם עַל עוֹבְדֵי עֲבוֹדַת אֱלִילִים׳ וְעַל גִּלּוּי עֲרָיוֹת וְעַל שְׁפִיכוּת דָּמִים: וְעַל שְׁמִטַּת הָאָרֶץ: בְּאַרְבָּעָה פְּרָקִים הַדֶּבֶר מִתְרַבֶּה׳ בָּרְבִיעִית׳ וּבַשְּׁבִיעִית וּבְמוֹצָאֵי שְׁבִיעִית׳ וּבְמוֹצָאֵי הֶחָג שֶׁבְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה׳ בָּרְבִיעִית׳ מִפְּנֵי מַעֲשַׂר עָנִי שֶׁבַּשְּׁלִישִׁית׳ בַּשְּׁבִיעִית׳ מִפְּנֵי מַעֲשַׂר עָנִי שֶׁבַּשִּׁשִּׁית׳ בְּמוֹצָאֵי שְׁבִיעִית׳ מִפְּנֵי פֵּירוֹת שְׁבִיעִית׳ בְּמוֹצָאֵי הֶחָג שֶׁבְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה׳ מִפְּנֵי גֶזֶל מַתְּנוֹת עֲנִיִּים׳ אַרְבַּע מִדּוֹת בָּאָדָם׳ הָאוֹמֵר שֶׁלִּי שֶׁלָּךְ וְשֶׁלָּךְ שֶׁלִּי׳ עַם הָאָרֶץ׳ שֶׁלִּי שֶׁלִּי׳ וְשֶׁלָּךְ שֶׁלָּךְ׳ זוּ מִדָּה בֵינוֹנִית׳ וְיֵשׁ אוֹמְרִים זוּ מִדַּת סְדוֹם׳ שֶׁלִּי שֶׁלָּךְ׳ וְשֶׁלָּךְ שֶׁלָּךְ׳ חָסִיד: שֶׁלָּךְ שֶׁלִּי וְשֶׁלִּי שֶׁלִּי׳ רָשָׁע: אַרְבַּע מִדּוֹת בַּדֵּעוֹת׳ נוֹחַ לִכְעוֹס׳ וְנוֹחַ לִרְצוֹת׳ יָצָא הֶפְסֵדוֹ בִּשְׂכָרוֹ׳ קָשֶׁה לִכְעוֹס׳ וְקָשֶׁה לִרְצוֹת׳ יָצָא שְׂכָרוֹ בְּהֶפְסֵדוֹ׳ קָשֶׁה לִכְעוֹס׳ וְנוֹחַ לִרְצוֹת חָסִיד׳ נוֹחַ לִכְעוֹס׳ וְקָשֶׁה לִרְצוֹת רָשָׁע: אַרְבַּע מִדּוֹת בְּתַלְמִידִים׳ מַהֵר לִשְׁמוֹעַ׳ וּמַהֵר לְאַבֵּד׳ יָצָא שְׂכָרוֹ בְּהֶפְסֵדוֹ׳ קָשֶׁה לִשְׁמוֹעַ׳ וְקָשֶׁה לְאַבֵּד׳ יָצָא הֶפְסֵדוֹ בִּשְׂכָרוֹ׳ מַהֵר לִשְׁמוֹעַ וְקָשֶׁה לְאַבֵּד׳ זֶה חֵלֶק טוֹב׳

תָּבֹא אַחֲרֶיךָ · שֶׁחֲבֵרְךָ יְקַיְּמוּהָ בְּיָדְךָ · וְאַל בִּינָתְךָ אַל תִּשָּׁעֵן : רַבִּי יַנַּאי אוֹמֵר : אֵין בְּיָדֵנוּ לֹא מִשַּׁלְוַת רְשָׁעִים · וְאַף לֹא מִיִּסּוּרֵי הַצַּדִּיקִים : רַבִּי מַתְיָא בֶּן חָרָשׁ אוֹמֵר · הֱוֵי מַקְדִּים בִּשְׁלוֹם כָּל אָדָם · וֶהֱוֵי זָנָב לָאֲרָיוֹת · וְאַל תְּהִי רֹאשׁ לַשּׁוּעָלִים · רַבִּי יַעֲקֹב אוֹמֵר הָעוֹלָם הַזֶּה דּוֹמֶה לִפְרוֹזְדוֹר · בִּפְנֵי הָעוֹלָם הַבָּא · הַתְקֵן עַצְמְךָ בִּפְרוֹזְדוֹר · כְּדֵי שֶׁתִּכָּנֵס לִטְרַקְלִין : הוּא הָיָה אוֹמֵר · יָפָה שָׁעָה אַחַת בִּתְשׁוּבָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים בָּעוֹלָם הַזֶּה · מִכָּל חַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא · וְיָפָה שָׁעָה אַחַת שֶׁל קוֹרַת רוּחַ בָּעוֹלָם הַבָּא · מִכָּל חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה : רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן אֶלְעָזָר אוֹמֵר : אַל תְּרַצֶּה אֶת חֲבֵרְךָ בִּשְׁעַת כַּעְסוֹ וְאַל תְּנַחֲמֶנּוּ בְּשָׁעָה שֶׁמֵּתוֹ מֻטָּל לְפָנָיו : וְאַל תִּשְׁאַל לוֹ בִּשְׁעַת נִדְרוֹ · וְאַל תִּשְׁתַּדֵּל לִרְאוֹתוֹ בִּשְׁעַת קַלְקָלָתוֹ : שְׁמוּאֵל הַקָּטָן אוֹמֵר בִּנְפֹל אוֹיִבְךָ אַל תִּשְׂמָח וּבִכָּשְׁלוֹ אַל יָגֵל לִבֶּךָ · פֶּן יִרְאֶה יְיָ וְרַע בְּעֵינָיו · וְהֵשִׁיב מֵעָלָיו אַפּוֹ אֱלִישָׁע בֶּן אֲבוּיָה אוֹמֵר · הַלּוֹמֵד יֶלֶד · לְמָה הוּא דוֹמֶה · לִדְיוֹ כְּתוּבָה עַל נְיָר חָדָשׁ · וְהַלּוֹמֵד זָקֵן · לְמָה הוּא דוֹמֶה · לִדְיוֹ כְּתוּבָה עַל נְיָר מָחוּק · רַבִּי יוֹסֵי בַּר יְהוּדָה אִישׁ כְּפַר הַבַּבְלִי אוֹמֵר · הַלּוֹמֵד מִן הַקְּטַנִּים · לְמָה הוּא דוֹמֶה · לְאוֹכֵל עֲנָבִים קֵהוֹת וְשׁוֹתֶה יַיִן מִגִּתּוֹ · וְהַלּוֹמֵד מִן הַזְּקֵנִים · לְמָה הוּא דוֹמֶה לְאוֹכֵל עֲנָבִים בְּשׁוּלוֹת וְשׁוֹתֶה יַיִן יָשָׁן : רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר · אַל תִּסְתַּכֵּל · בְּקַנְקַן אֶלָּא בְּמַה שֶׁיֵּשׁ בּוֹ · יֵשׁ קַנְקַן חָדָשׁ מָלֵא יָשָׁן · וְיָשָׁן שֶׁאֲפִילּוּ חָדָשׁ אֵין בּוֹ : רַבִּי אֶלְעָזָר הַקַּפָּר אוֹמֵר · הַקִּנְאָה · וְהַתַּאֲוָה · וְהַכָּבוֹד · מוֹצִיאִין אֶת הָאָדָם מִן הָעוֹלָם · הוּא הָיָה אוֹמֵר · הַיִּלּוֹדִים לָמוּת · וְהַמֵּתִים לְהֵחָיוֹת · וְהַחַיִּים לִדּוֹן · לֵידַע לְהוֹדִיעַ וּלְהִוָּדַע · שֶׁהוּא אֵל · הוּא הַיּוֹצֵר · הוּא הַבּוֹרֵא · הוּא הַמֵּבִין · הוּא הַדַּיָּן · הוּא הָעֵד · הוּא בַּעַל דִּין · הוּא עָתִיד לָדוּן · בָּרוּךְ הוּא · שֶׁאֵין לְפָנָיו לֹא עַוְלָה · וְלֹא שִׁכְחָה · וְלֹא מַשּׂוֹא פָנִים · וְלֹא מִקַּח שׁוֹחַד · שֶׁהַכֹּל שֶׁלּוֹ · וְדַע · שֶׁהַכֹּל לְפִי הַחֶשְׁבּוֹן · וְאַל יַבְטִיחֲךָ יִצְרְךָ · שֶׁהַשְּׁאוֹל בֵּית מָנוֹס לָךְ · שֶׁעַל כָּרְחֲךָ אַתָּה נוֹצָר וְעַל כָּרְחֲךָ אַתָּה נוֹלָד · וְעַל כָּרְחֲךָ אַתָּה חַי וְעַל כָּרְחֲךָ אַתָּה מֵת וְעַל כָּרְחֲךָ אַתָּה עָתִיד לִתֵּן דִּין וְחֶשְׁבּוֹן · לִפְנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא : רבי חנניה וכו׳

פרק חמישי

בַּעֲשָׂרָה מַאֲמָרוֹת נִבְרָא הָעוֹלָם · וּמַה תַּלְמוּד לוֹמַר · וַהֲלֹא בְּמַאֲמָר אֶחָד יָכוֹל לְהִבָּרְאוֹת · אֶלָּא לְהִפָּרַע מִן הָרְשָׁעִים · שֶׁמְּאַבְּדִין אֶת הָעוֹלָם · שֶׁנִּבְרָא בַּעֲשָׂרָה מַאֲמָרוֹת · וְלִתֵּן שָׂכָר טוֹב לַצַּדִּיקִים · שֶׁמְּקַיְּמִין אֶת הָעוֹלָם · שֶׁנִּבְרָא בַּעֲשָׂרָה מַאֲמָרוֹת : עֲשָׂרָה דוֹרוֹת מֵאָדָם וְעַד נֹחַ · לְהוֹדִיעַ · כַּמָּה אֶרֶךְ אַפַּיִם לְפָנָיו · שֶׁכָּל הַדּוֹרוֹת הָיוּ מַכְעִיסִין וּבָאִין · עַד שֶׁהֵבִיא עֲלֵיהֶם אֶת מֵי הַמַּבּוּל : עֲשָׂרָה דוֹרוֹת מִנֹּחַ וְעַד אַבְרָהָם · לְהוֹדִיעַ · כַּמָּה אֶרֶךְ אַפַּיִם לְפָנָיו · שֶׁכָּל הַדּוֹרוֹת הָיוּ מַכְעִיסִין וּבָאִין · עַד שֶׁבָּא אַבְרָהָם אָבִינוּ וְקִבֵּל שְׂכַר כֻּלָּם : עֲשָׂרָה נִסְיוֹנוֹת נִתְנַסָּה אַבְרָהָם אָבִינוּ עָלָיו הַשָּׁלוֹם · וְעָמַד בְּכֻלָּם · לְהוֹדִיעַ · כַּמָּה חִבָּתוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ עָלָיו הַשָּׁלוֹם · עֲשָׂרָה נִסִּים נַעֲשׂוּ לַאֲבוֹתֵינוּ בְּמִצְרַיִם · וַעֲשָׂרָה עַל הַיָּם ·

תְּקוּפוֹת וְגִמַטְרִיָּאוֹת ׳ פַּרְפְּרָאוֹת לְחָכְמָה :

רבי חנניה וכו׳

פרק רביעי

בֶּן זוֹמָא אוֹמֵר ׳ אֵיזֶהוּ חָכָם הַלּוֹמֵד מִכָּל אָדָם : שֶׁנֶּאֱמַר מִכָּל מְלַמְּדַי הִשְׂכַּלְתִּי כִּי עֵדְוֹתֶיךָ שִׂיחָה לִי ׳ אֵיזֶהוּ גִבּוֹר הַכּוֹבֵשׁ אֶת יִצְרוֹ שֶׁנֶּאֱמַר ׳ טוֹב אֶרֶךְ אַפַּיִם מִגִּבּוֹר : וּמוֹשֵׁל בְּרוּחוֹ מִלֹּכֵד עִיר ׳ אֵיזֶהוּ עָשִׁיר : הַשָּׂמֵחַ בְּחֶלְקוֹ ׳ שֶׁנֶּאֱמַר ׳ יְגִיעַ כַּפֶּיךָ כִּי תֹאכֵל ׳ אַשְׁרֶיךָ. וְטוֹב לָךְ ׳ אַשְׁרֶיךָ בָּעוֹלָם הַזֶּה : וְטוֹב לָךְ לָעוֹלָם הַבָּא ׳ אֵיזֶהוּ מְכֻבָּד ׳ הַמְכַבֵּד אֶת הַבְּרִיּוֹת : שֶׁנֶּאֱמַר ׳ כִּי מְכַבְּדַי אֲכַבֵּד : וּבֹזַי יֵקָלּוּ : בֶּן עַזַּאי אוֹמֵר ׳ הֱוֵי רָץ לְמִצְוָה קַלָּה ׳ וּבוֹרֵחַ מִן הָעֲבֵירָה ׳ שֶׁמִּצְוָה גוֹרֶרֶת מִצְוָה ׳ וַעֲבֵרָה ׳ גוֹרֶרֶת עֲבֵרָה ׳ שֶׁשְּׂכַר מִצְוָה ׳ מִצְוָה ׳ וּשְׂכַר עֲבֵרָה ׳ עֲבֵרָה : הוּא הָיָה אוֹמֵר ׳ אַל תְּהִי בָז לְכָל אָדָם ׳ וְאַל תְּהִי מַפְלִיג לְכָל דָּבָר ׳ שֶׁאֵין לְךָ אָדָם שֶׁאֵין לוֹ שָׁעָה ׳ וְאֵין לְךָ דָבָר שֶׁאֵין לוֹ מָקוֹם : רַבִּי לְוִיטַס אִישׁ יַבְנֶה אוֹמֵר ׳ מְאֹד מְאֹד הֱוֵי שְׁפַל רוּחַ בִּפְנֵי כָּל הָאָדָם ׳ שֶׁתִּקְוַת אֱנוֹשׁ רִמָּה : רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן בְּרוֹקָה אוֹמֵר כָּל הַמְחַלֵּל שֵׁם שָׁמַיִם בַּסֵּתֶר ׳ נִפְרָעִין מִמֶּנּוּ בַּגָּלוּי אֶחָד שׁוֹגֵג וְאֶחָד מֵזִיד ׳ בְּחִלּוּל הַשֵּׁם : רַבִּי יִשְׁמָעֵאל אוֹמֵר ׳ הַלּוֹמֵד עַל מְנָת לְלַמֵּד : מַסְפִּיקִין בְּיָדוֹ לִלְמוֹד וּלְלַמֵּד ׳ וְהַלּוֹמֵד עַל מְנָת לַעֲשׂוֹת ׳ מַסְפִּיקִין בְּיָדוֹ לִלְמוֹד וּלְלַמֵּד לִשְׁמוֹר וְלַעֲשׂוֹת : רַבִּי צָדוֹק אוֹמֵר ׳ אַל תַּעֲשֵׂם עֲטָרָה לְהִתְגַּדֵּל בָּהֶם ׳ וְלֹא קוֹרְדוֹם לַחְפּוֹר בָּהֶם וְכֵן הָיָה הִלֵּל אוֹמֵר : וּדְאִשְׁתַּמֵּשׁ בְּתָגָא חֲלָף ׳ הָא לָמַדְתָּ כָּל הַנֶּהֱנֶה מִדִּבְרֵי תוֹרָה ׳ נוֹטֵל חַיָּיו מִן הָעוֹלָם :

רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר כָּל הַמְכַבֵּד אֶת הַתּוֹרָה ׳ גּוּפוֹ מְכֻבָּד עַל הַבְּרִיּוֹת ׳ וְכָל הַמְחַלֵּל אֶת הַתּוֹרָה ׳ גּוּפוֹ מְחֻלָּל עַל הַבְּרִיּוֹת ׳ רַבִּי יִשְׁמָעֵאל בְּנוֹ אוֹמֵר ׳ הַחוֹשֵׂךְ עַצְמוֹ מִן הַדִּין ׳ פּוֹרֵק מִמֶּנּוּ אֵיבָה וְגָזֵל וּשְׁבוּעַת שָׁוְא ׳ וְהַגַּס לִבּוֹ בְּהוֹרָאָה ׳ שׁוֹטֶה רָשָׁע וְגַס רוּחַ : הוּא הָיָה אוֹמֵר ׳ אַל תְּהִי דָן יְחִידִי : שֶׁאֵין דָּן יְחִידִי אֶלָּא אֶחָד ׳ וְאַל תֹּאמַר קַבְּלוּ דַעְתִּי ׳ שֶׁהֵן רַשָּׁאִין וְלֹא אַתָּה : רַבִּי יוֹנָתָן אוֹמֵר כָּל הַמְקַיֵּם אֶת הַתּוֹרָה מֵעֹנִי סוֹפוֹ לְקַיְּמָהּ מֵעֹשֶׁר ׳ וְכָל הַמְבַטֵּל אֶת הַתּוֹרָה מֵעֹשֶׁר ׳ סוֹפוֹ לְבַטְּלָהּ מֵעֹנִי : רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר : הֱוֵי מְמַעֵט בָּעֵסֶק ׳ וַעֲסוֹק בַּתּוֹרָה ׳ וֶהֱוֵי שְׁפַל רוּחַ בִּפְנֵי כָּל הָאָדָם ׳ וְאִם בָּטַלְתָּ מִן הַתּוֹרָה : יֵשׁ לְךָ בְּטֵלִים הַרְבֵּה כְּנֶגְדְּךָ ׳ וְאִם עָמַלְתָּ בַּתּוֹרָה ׳ יֵשׁ שָׂכָר הַרְבֵּה לִיתֵּן לָךְ : רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב אוֹמֵר הָעוֹשֶׂה מִצְוָה אַחַת ׳ קוֹנֶה לוֹ פְּרַקְלִיט אֶחָד ׳ וְהָעוֹבֵר עֲבֵרָה אַחַת ׳ קוֹנֶה לוֹ קַטֵּיגוֹר אֶחָד : תְּשׁוּבָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים ׳ כִּתְרִים בִּפְנֵי הַפּוּרְעָנוּת : רַבִּי יוֹחָנָן הַסַּנְדְּלָר אוֹמֵר : כָּל כְּנֵסִיָּה שֶׁהִיא לְשֵׁם שָׁמַיִם ׳ סוֹפָהּ לְהִתְקַיֵּם ׳ וְשֶׁאֵינָהּ לְשֵׁם שָׁמַיִם ׳ אֵין סוֹפָהּ לְהִתְקַיֵּם : רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן שַׁמּוּעַ אוֹמֵר ׳ יְהִי כְבוֹד תַּלְמִידְךָ חָבִיב עָלֶיךָ כְּשֶׁלָּךְ ׳ וּכְבוֹד חֲבֵרְךָ כְּמוֹרָא רַבָּךְ ׳ וּמוֹרָא רַבָּךְ כְּמוֹרָא שָׁמַיִם ׳ רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר : הֱוֵי זָהִיר בַּתַּלְמוּד ׳ שֶׁשִּׁגְגַת תַּלְמוּד ׳ עוֹלָה זָדוֹן : רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר : שְׁלֹשָׁה כְתָרִים הֵם ׳ כֶּתֶר תּוֹרָה ׳ וְכֶתֶר כְּהֻנָּה ׳ וְכֶתֶר מַלְכוּת : וְכֶתֶר שֵׁם טוֹב עוֹלֶה עַל גַּבֵּיהֶן ׳ רַבִּי נְהוֹרָאִי אוֹמֵר ׳ הֱוֵי גוֹלֶה לִמְקוֹם תּוֹרָה ׳ וְאַל תֹּאמַר שֶׁהִיא

מִתְקַיֶּמֶת: הוּא הָיָה אוֹמֵר כָּל שֶׁמַּעֲשָׂיו מְרֻבִּין מֵחָכְמָתוֹ· חָכְמָתוֹ מִתְקַיֶּמֶת: וְכָל שֶׁחָכְמָתוֹ מְרֻבָּה מִמַּעֲשָׂיו אֵין חָכְמָתוֹ מִתְקַיֶּמֶת: הוּא הָיָה אוֹמֵר: כָּל שֶׁרוּחַ הַבְּרִיּוֹת נוֹחָה הֵימֶנּוּ רוּחַ הַמָּקוֹם נוֹחָה הֵימֶנּוּ: וְכָל שֶׁאֵין רוּחַ הַבְּרִיּוֹת נוֹחָה הֵימֶנּוּ: אֵין רוּחַ הַמָּקוֹם נוֹחָה הֵימֶנּוּ: רַבִּי דוֹסָא בֶּן הָרְכִּינַס אוֹמֵר: שֵׁינָה שֶׁל שַׁחֲרִית וְיַיִן שֶׁל צָהֳרַיִם: וְשִׂיחַת הַיְלָדִים· וִישִׁיבַת בָּתֵּי כְנֵסִיּוֹת שֶׁל עַמֵּי הָאָרֶץ מוֹצִיאִין אֶת הָאָדָם מִן הָעוֹלָם: רַבִּי אֶלְעָזָר הַמּוֹדָעִי אוֹמֵר· הַמְחַלֵּל אֶת הַקֳּדָשִׁים: וְהַמְבַזֶּה אֶת הַמּוֹעֲדוֹת· וְהַמַּלְבִּין פְּנֵי חֲבֵירוֹ בָּרַבִּים· וְהַמֵּפֵר בְּרִיתוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ עָלָיו הַשָּׁלוֹם· וְהַמְגַלֶּה פָּנִים בַּתּוֹרָה שֶׁלֹּא כַהֲלָכָה· אַף עַל פִּי שֶׁיֵּשׁ בְּיָדוֹ תּוֹרָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים· אֵין לוֹ חֵלֶק לָעוֹלָם הַבָּא· רַבִּי יִשְׁמָעֵאל אוֹמֵר הֱוֵי קַל לְרֹאשׁ וְנוֹחַ לְתִשְׁחוֹרֶת· וֶהֱוֵי מְקַבֵּל אֶת כָּל הָאָדָם בְּשִׂמְחָה: רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר שְׂחוֹק וְקַלּוּת רֹאשׁ מַרְגִּילִין אֶת הָאָדָם לְעֶרְוָה מָסוֹרֶת סְיָג לַתּוֹרָה מַעַשְׂרוֹת סְיָג לָעוֹשֶׁר· נְדָרִים סְיָג לַפְּרִישׁוּת· סְיָג לַחָכְמָה· שְׁתִיקָה· הוּא הָיָה אוֹמֵר חָבִיב אָדָם שֶׁנִּבְרָא בְּצֶלֶם· חִבָּה יְתֵרָה נוֹדַעַת לוֹ שֶׁנִּבְרָא בְּצֶלֶם· שֶׁנֶּאֱמַר· כִּי בְּצֶלֶם אֱלֹהִים עָשָׂה אֶת הָאָדָם: חֲבִיבִין יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּקְרְאוּ בָנִים לַמָּקוֹם· חִבָּה יְתֵרָה נוֹדַעַת לָהֶם· שֶׁנִּקְרְאוּ בָנִים לַמָּקוֹם· שֶׁנֶּאֱמַר· בָּנִים אַתֶּם לַייָ אֱלֹהֵיכֶם: חֲבִיבִין יִשְׂרָאֵל· שֶׁנִּתַּן לָהֶם כְּלִי חֶמְדָּה· שֶׁבּוֹ נִבְרָא הָעוֹלָם: חִבָּה יְתֵרָה נוֹדַעַת לָהֶם שֶׁנִּתַּן לָהֶם כְּלִי חֶמְדָּה· שֶׁבּוֹ נִבְרָא הָעוֹלָם

שֶׁנֶּאֱמַר· כִּי לֶקַח טוֹב נָתַתִּי לָכֶם· תּוֹרָתִי אַל תַּעֲזֹבוּ: הַכֹּל צָפוּי· וְהָרְשׁוּת נְתוּנָה· וּבְטוּב הָעוֹלָם נִדּוֹן וְהַכֹּל לְפִי רוֹב הַמַּעֲשֶׂה הוּא הָיָה אוֹמֵר הַכֹּל נָתוּן בָּעֵרָבוֹן· וּמְצוּדָה פְּרוּסָה עַל כָּל הַחַיִּים הֶחָנוּת פְּתוּחָה· וְהַחֶנְוָנִי מַקִּיף· וְהַפִּנְקָס פָּתוּחַ וְהַיָּד כּוֹתֶבֶת וְכָל הָרוֹצֶה לִלְווֹת יָבֹא וְיִלְוֶה· וְהַגַּבָּאִין מַחֲזִירִין תָּדִיר בְּכָל יוֹם· וְנִפְרָעִין מִן הָאָדָם· מִדַּעְתּוֹ· וְשֶׁלֹּא מִדַּעְתּוֹ· וְיֵשׁ לָהֶם עַל מַה שֶּׁיִּסְמוֹכוּ וְהַדִּין דִּין אֱמֶת: וְהַכֹּל מְתֻקָּן לִסְעוּדָה· רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה אוֹמֵר· אִם אֵין תּוֹרָה· אֵין דֶּרֶךְ אֶרֶץ· אִם אֵין דֶּרֶךְ אֶרֶץ· אֵין תּוֹרָה· אִם אֵין חָכְמָה· אֵין יִרְאָה· אִם אֵין יִרְאָה· אֵין חָכְמָה· אִם אֵין בִּינָה אֵין דַּעַת· אִם אֵין דַּעַת· אֵין בִּינָה: אִם אֵין קֶמַח· אֵין תּוֹרָה· אִם אֵין תּוֹרָה· אֵין קֶמַח: הוּא הָיָה אוֹמֵר כָּל שֶׁחָכְמָתוֹ מְרֻבָּה מִמַּעֲשָׂיו: לְמָה הוּא דוֹמֶה· לְאִילָן שֶׁעֲנָפָיו מְרֻבִּין· וְשָׁרָשָׁיו מֻעָטִין· וְהָרוּחַ בָּאָה וְעוֹקַרְתּוֹ וְהוֹפַכְתּוֹ עַל פָּנָיו· שֶׁנֶּאֱמַר וְהָיָה כְּעַרְעָר בָּעֲרָבָה· וְלֹא יִרְאֶה· כִּי יָבוֹא טוֹב· וְשָׁכַן חֲרֵרִים בַּמִּדְבָּר· אֶרֶץ מְלֵחָה וְלֹא תֵשֵׁב· אֲבָל כָּל שֶׁמַּעֲשָׂיו מְרֻבִּין מֵחָכְמָתוֹ· לְמָה הוּא דוֹמֶה: לְאִילָן שֶׁעֲנָפָיו מֻעָטִין· וְשָׁרָשָׁיו מְרֻבִּין· וַאֲפִילוּ כָּל הָרוּחוֹת שֶׁבָּעוֹלָם בָּאוֹת וְנוֹשְׁבוֹת בּוֹ· אֵין מְזִיזִין אוֹתוֹ מִמְּקוֹמוֹ· שֶׁנֶּאֱמַר וְהָיָה כְּעֵץ שָׁתוּל עַל פַּלְגֵי מָיִם· וְעַל יוּבַל יְשַׁלַּח שָׁרָשָׁיו· וְלֹא יִרְאֶה כִּי יָבוֹא חוֹם· וְהָיָה עָלֵהוּ רַעֲנָן וּבִשְׁנַת בַּצֹּרֶת לֹא יִדְאָג: וְלֹא יָמִישׁ מֵעֲשׂוֹת פֶּרִי· רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן חִסְמָא אוֹמֵר· קִינִּין וּפִתְחֵי נִדָּה· הֵן הֵן גּוּפֵי הֲלָכוֹת·

פֶּרֶק שְׁלִישִׁי

עֲקַבְיָא בֶּן מַהֲלַלְאֵל אוֹמֵר׳ הִסְתַּכֵּל בִּשְׁלֹשָׁה דְבָרִים׳ וְאֵין אַתָּה בָא לִידֵי עֲבֵירָה׳ דַּע מֵאַיִן בָּאתָ וּלְאָן אַתָּה הוֹלֵךְ׳ וְלִפְנֵי מִי אַתָּה עָתִיד לִתֵּן דִּין וְחֶשְׁבּוֹן׳ מֵאַיִן בָּאתָ׳ מִטִּפָּה סְרוּחָה׳ וּלְאָן אַתָּה הוֹלֵךְ׳ לִמְקוֹם עָפָר רִמָּה וְתוֹלֵעָה׳ וְלִפְנֵי מִי אַתָּה עָתִיד לִתֵּן דִּין וְחֶשְׁבּוֹן׳ לִפְנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא׳ רַבִּי חֲנִינָא סְגַן הַכֹּהֲנִים אוֹמֵר׳ הֱוֵי מִתְפַּלֵּל בִּשְׁלוֹמָהּ שֶׁל מַלְכוּת׳ שֶׁאִלְמָלֵא מוֹרָאָהּ׳ אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ חַיִּים בְּלָעוֹ׃ רַבִּי חֲנִינָא בֶּן תְּרַדְיוֹן אוֹמֵר׳ שְׁנַיִם שֶׁיּוֹשְׁבִין וְאֵין בֵּינֵיהֶם דִּבְרֵי תוֹרָה׳ הֲרֵי זֶה מוֹשַׁב לֵצִים׳ שֶׁנֶּאֱמַר׳ וּבְמוֹשַׁב לֵצִים לֹא יָשָׁב׳ אֲבָל שְׁנַיִם שֶׁיּוֹשְׁבִין וְיֵשׁ בֵּינֵיהֶם דִּבְרֵי תוֹרָה׳ שְׁכִינָה שְׁרוּיָה בֵּינֵיהֶם שֶׁנֶּאֱמַר אָז נִדְבְּרוּ יִרְאֵי יְיָ אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ׳ וַיַּקְשֵׁב יְיָ וַיִּשְׁמָע׳ וַיִּכָּתֵב סֵפֶר זִכָּרוֹן לְפָנָיו׳ לְיִרְאֵי יְיָ וּלְחֹשְׁבֵי שְׁמוֹ׳ אֵין לִי אֶלָּא שְׁנַיִם מִנַּיִן שֶׁאֲפִילוּ אֶחָד שֶׁיּוֹשֵׁב וְעוֹסֵק בַּתּוֹרָה׃ שֶׁהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא קוֹבֵעַ לוֹ שָׂכָר שֶׁנֶּאֱמַר׳ יֵשֵׁב בָּדָד וְיִדֹּם כִּי נָטַל עָלָיו׃ רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר׳ שְׁלֹשָׁה שֶׁאָכְלוּ עַל שֻׁלְחָן אֶחָד וְלֹא אָמְרוּ עָלָיו דִּבְרֵי תוֹרָה׳ כְּאִלּוּ אָכְלוּ מִזִּבְחֵי מֵתִים׳ שֶׁנֶּאֱמַר׃ כִּי כָּל שֻׁלְחָנוֹת׳ מָלְאוּ קִיא צוֹאָה׃ בְּלִי מָקוֹם׃ אֲבָל שְׁלֹשָׁה שֶׁאָכְלוּ עַל שֻׁלְחָן אֶחָד׳ וְאָמְרוּ עָלָיו דִּבְרֵי תוֹרָה׳ כְּאִלּוּ אָכְלוּ מִשֻּׁלְחָנוֹ שֶׁל מָקוֹם שֶׁנֶּאֱמַר׳ וַיְדַבֵּר אֵלַי זֶה הַשֻּׁלְחָן אֲשֶׁר לִפְנֵי יְיָ׃ רַבִּי חֲנִינָא בֶּן חֲכִינַאי אוֹמֵר הַנֵּעוֹר בַּלַּיְלָה׃ וְהַמְהַלֵּךְ בַּדֶּרֶךְ יְחִידִי וּמְפַנֶּה לִבּוֹ לְבַטָּלָה׳ הֲרֵי זֶה מִתְחַיֵּב בְּנַפְשׁוֹ׃ רַבִּי נְחוּנְיָא בֶּן הַקָּנָה אוֹמֵר׃ כָּל הַמְקַבֵּל עָלָיו עוֹל תּוֹרָה׃ מַעֲבִירִין מִמֶּנּוּ עוֹל מַלְכוּת׃ וְעוֹל דֶּרֶךְ אֶרֶץ׃ וְכָל הַפּוֹרֵק מִמֶּנּוּ עוֹל תּוֹרָה׃ נוֹתְנִין עָלָיו עוֹל מַלְכוּת׃ וְעוֹל דֶּרֶךְ אֶרֶץ׃ רַבִּי חֲלַפְתָּא אִישׁ כְּפַר חֲנַנְיָה אוֹמֵר׃ עֲשָׂרָה שֶׁיּוֹשְׁבִין וְעוֹסְקִין בַּתּוֹרָה׃ שְׁכִינָה שְׁרוּיָה בֵּינֵיהֶם׃ שֶׁנֶּאֱמַר אֱלֹהִים נִצָּב בַּעֲדַת אֵל׃ וּמִנַּיִן אֲפִילוּ חֲמִשָּׁה׃ שֶׁנֶּאֱמַר׃ וַאֲגֻדָּתוֹ עַל אֶרֶץ יְסָדָהּ׃ וּמִנַּיִן אֲפִילוּ שְׁלֹשָׁה׃ שֶׁנֶּאֱמַר בְּקֶרֶב אֱלֹהִים יִשְׁפֹּט׃ וּמִנַּיִן אֲפִילוּ שְׁנַיִם׃ שֶׁנֶּאֱמַר׃ אָז נִדְבְּרוּ יִרְאֵי יְיָ אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וַיַּקְשֵׁב יְיָ וַיִּשְׁמָע׃ וּמִנַּיִן אֲפִילוּ אֶחָד שֶׁנֶּאֱמַר בְּכָל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אַזְכִּיר אֶת שְׁמִי אָבוֹא אֵלֶיךָ וּבֵרַכְתִּיךָ׃ רַבִּי אֶלְעָזָר אִישׁ בַּרְתּוֹתָא אוֹמֵר׃ תֶּן לוֹ מִשֶּׁלּוֹ שֶׁאַתָּה וְשֶׁלְּךָ שֶׁלּוֹ׃ וְכֵן בְּדָוִד הוּא אוֹמֵר׃ כִּי מִמְּךָ הַכֹּל וּמִיָּדְךָ נָתַנּוּ לָךְ׃ רַבִּי יַעֲקֹב אוֹמֵר׃ הַמְהַלֵּךְ בַּדֶּרֶךְ וְשׁוֹנֶה׃ וּמַפְסִיק מִמִּשְׁנָתוֹ וְאוֹמֵר׃ מַה נָּאֶה אִילָן זֶה׃ מַה נָּאֶה נִיר זֶה׃ מַעֲלֶה עָלָיו הַכָּתוּב׳ כְּאִלּוּ מִתְחַיֵּב בְּנַפְשׁוֹ׃ רַבִּי רוֹסְתָּאִי בַּר יַנַּאי מִשּׁוּם רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר׃ כָּל הַשּׁוֹכֵחַ דָּבָר אֶחָד מִמִּשְׁנָתוֹ׳ מַעֲלֶה עָלָיו הַכָּתוּב כְּאִלּוּ מִתְחַיֵּב בְּנַפְשׁוֹ שֶׁנֶּאֱמַר רַק הִשָּׁמֶר לְךָ וּשְׁמוֹר נַפְשְׁךָ מְאֹד פֶּן תִּשְׁכַּח אֶת הַדְּבָרִים אֲשֶׁר רָאוּ עֵינֶיךָ יָכוֹל אֲפִילוּ תָּקְפָה עָלָיו מִשְׁנָתוֹ תַּלְמוּד לוֹמַר׃ וּפֶן יָסוּרוּ מִלְּבָבְךָ כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ׳ הָא אֵינוֹ מִתְחַיֵּב בְּנַפְשׁוֹ׳ עַד שֶׁיֵּשֵׁב וִיסִירֵם מִלִּבּוֹ׳ רַבִּי חֲנִינָא בֶּן דּוֹסָא אוֹמֵר׳ כָּל שֶׁיִּרְאַת חֶטְאוֹ קוֹדֶמֶת לְחָכְמָתוֹ׳ חָכְמָתוֹ מִתְקַיֶּמֶת׳ וְכָל שֶׁחָכְמָתוֹ קוֹדֶמֶת לְיִרְאַת חֶטְאוֹ׳ אֵין חָכְמָתוֹ

מתקימת

הָיוּ לוֹ לְרַבָּן יוֹחָנָן בֶּן זַכַּאי: וְאֵלּוּ הֵן רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן הוֹרְקָנוֹס׳ וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן חֲנַנְיָה׳ וְרַבִּי יוֹסֵי הַכֹּהֵן׳ וְרַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן נְתַנְאֵל׳ וְרַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲרָךְ׳ הוּא הָיָה מוֹנֶה שִׁבְחָן׳ רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן הוֹרְקָנוֹס׳ בּוֹר סִיד שֶׁאֵינוֹ מְאַבֵּד טִפָּה: רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן חֲנַנְיָה אַשְׁרֵי יוֹלַדְתּוֹ. רַבִּי יוֹסֵי הַכֹּהֵן חָסִיד׳ רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן נְתַנְאֵל׳ יְרֵא חֵטְא׳ וְרַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲרָךְ כְּמַעְיָן הַמִּתְגַּבֵּר: הוּא הָיָה אוֹמֵר׳ אִם יִהְיוּ כָּל חַכְמֵי יִשְׂרָאֵל בְּכַף מֹאזְנַיִם׳ וֶאֱלִיעֶזֶר בֶּן הוֹרְקָנוֹס בְּכַף שְׁנִיָּה׳ מַכְרִיעַ אֶת כֻּלָּם: אַבָּא שָׁאוּל אוֹמֵר מִשְּׁמוֹ אִם יִהְיוּ כָּל חַכְמֵי יִשְׂרָאֵל בְּכַף מֹאזְנַיִם׳ וֶאֱלִיעֶזֶר בֶּן הוֹרְקָנוֹס אַף עִמָּהֶם׳ וְאֶלְעָזָר בֶּן עֲרָךְ בְּכַף שְׁנִיָּה מַכְרִיעַ אֶת כֻּלָּם: אָמַר לָהֶם׳ צְאוּ וּרְאוּ אֵיזוֹ הִיא דֶּרֶךְ טוֹבָה שֶׁיִּדְבַּק בָּהּ הָאָדָם׳ רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר עַיִן טוֹבָה׳ רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר חָבֵר טוֹב: רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר שָׁכֵן טוֹב: רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר הָרוֹאֶה אֶת הַנּוֹלָד׳ רַבִּי אֶלְעָזָר אוֹמֵר לֵב טוֹב׳ אָמַר לָהֶם׳ רוֹאֶה אֲנִי אֶת דִּבְרֵי רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲרָךְ מִדִּבְרֵיכֶם׳ שֶׁבִּכְלַל דְּבָרָיו דִּבְרֵיכֶם׳ אָמַר לָהֶם׳ צְאוּ וּרְאוּ אֵיזוֹ הִיא דֶּרֶךְ רָעָה׳ שֶׁיִּתְרַחֵק מִמֶּנָּה הָאָדָם׳ רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר עַיִן רָעָה׳ רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר חָבֵר רָע: רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר שָׁכֵן רָע׳ רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר הַלֹּוֶה וְאֵינוֹ מְשַׁלֵּם׳ אֶחָד הַלֹּוֶה מִן הָאָדָם׳ כְּלֹוֶה מִן הַמָּקוֹם בָּרוּךְ הוּא׳ שֶׁנֶּאֱמַר׳ לֹוֶה רָשָׁע וְלֹא יְשַׁלֵּם: וְצַדִּיק חוֹנֵן וְנוֹתֵן: רַבִּי אֶלְעָזָר אוֹמֵר לֵב רָע: אָמַר לָהֶם רוֹאֶה אֲנִי אֶת דִּבְרֵי רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲרָךְ מִדִּבְרֵיכֶם: שֶׁבִּכְלַל דְּבָרָיו דִּבְרֵיכֶם: הֵם אָמְרוּ שְׁלֹשָׁה דְבָרִים: רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: יְהִי כְבוֹד חֲבֵרְךָ חָבִיב עָלֶיךָ כְּשֶׁלָּךְ: וְאַל תְּהִי נוֹחַ לִכְעוֹס: וְשׁוּב יוֹם אֶחָד לִפְנֵי מִיתָתְךָ: וֶהֱוֵי מִתְחַמֵּם כְּנֶגֶד אוּרָן שֶׁל חֲכָמִים וֶהֱוֵי זָהִיר בְּגַחַלְתָּן שֶׁלֹּא תִכָּוֶה: שֶׁנְּשִׁיכָתָן נְשִׁיכַת שׁוּעָל׳ וַעֲקִיצָתָן עֲקִיצַת עַקְרָב: וּלְחִישָׁתָן לְחִישַׁת שָׂרָף: וְכָל דִּבְרֵיהֶם כְּגַחֲלֵי אֵשׁ: רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר: עַיִן הָרַע: וְיֵצֶר הָרַע: וְשִׂנְאַת הַבְּרִיּוֹת: מוֹצִיאִין אֶת הָאָדָם מִן הָעוֹלָם: רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר יְהִי מָמוֹן חֲבֵרְךָ חָבִיב עָלֶיךָ כְּשֶׁלָּךְ: וְהַתְקֵן עַצְמְךָ לִלְמוֹד תּוֹרָה שֶׁאֵינָהּ יְרֻשָּׁה לָךְ: וְכָל מַעֲשֶׂיךָ יִהְיוּ לְשֵׁם שָׁמָיִם: רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר הֱוֵי זָהִיר בִּקְרִיאַת שְׁמַע וּבִתְפִלָּה: וּכְשֶׁאַתָּה מִתְפַּלֵּל: אַל תַּעַשׂ תְּפִלָּתְךָ קֶבַע׳ אֶלָּא רַחֲמִים וְתַחֲנוּנִים לִפְנֵי הַמָּקוֹם בָּרוּךְ הוּא שֶׁנֶּאֱמַר כִּי חַנּוּן וְרַחוּם הוּא אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד׳ וְנִחָם עַל הָרָעָה׳ וְאַל תְּהִי רָשָׁע בִּפְנֵי עַצְמְךָ: רַבִּי אֶלְעָזָר אוֹמֵר׳ הֱוֵי שָׁקוּד לִלְמוֹד תּוֹרָה וְדַע מַה שֶּׁתָּשִׁיב לְאֶפִּיקוֹרוֹס׳ וְדַע לִפְנֵי מִי אַתָּה עָמֵל׳ וּמִי הוּא בַּעַל מְלַאכְתְּךָ׳ שֶׁיְּשַׁלֶּם לָךְ שְׂכַר פְּעֻלָּתֶךָ: רַבִּי טַרְפוֹן אוֹמֵר: הַיּוֹם קָצֵר וְהַמְּלָאכָה מְרֻבָּה׳ וְהַפּוֹעֲלִים עֲצֵלִים׳ וְהַשָּׂכָר הַרְבֵּה׳ וּבַעַל הַבַּיִת דּוֹחֵק: הוּא הָיָה אוֹמֵר׳ לֹא עָלֶיךָ הַמְּלָאכָה לִגְמוֹר׳ וְלֹא אַתָּה בֶן חוֹרִין לְהִבָּטֵל מִמֶּנָּה׳ אִם לָמַדְתָּ תּוֹרָה הַרְבֵּה׳ נוֹתְנִין לָךְ שָׂכָר הַרְבֵּה וְנֶאֱמָן הוּא בַּעַל מְלַאכְתְּךָ׳ שֶׁיְּשַׁלֶּם לָךְ שְׂכַר פְּעֻלָּתֶךָ: וְדַע שֶׁמַּתַּן שְׂכָרָן שֶׁל צַדִּיקִים לֶעָתִיד לָבֹא: רבי חנניה וכו׳

לְעַצְמִי · מַה אֲנִי וְאִם לֹא עַכְשָׁיו · אֵימָתַי : שַׁמַּאי אוֹמֵר · עֲשֵׂה תוֹרָתְךָ קֶבַע · אֱמוֹר מְעַט וַעֲשֵׂה הַרְבֵּה : וֶהֱוֵי מְקַבֵּל אֶת כָּל הָאָדָם בְּסֵבֶר פָּנִים יָפוֹת: רַבָּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר · עֲשֵׂה לְךָ רַב · וְהִסְתַּלֵּק מִן הַסָּפֵק · וְאַל תַּרְבֶּה לְעַשֵּׂר אוּמָדוֹת : שִׁמְעוֹן בְּנוֹ אוֹמֵר · כָּל יָמַי גָּדַלְתִּי בֵּין הַחֲכָמִים וְלֹא מָצָאתִי לַגּוּף טוֹב אֶלָּא שְׁתִיקָה : וְלֹא הַמִּדְרָשׁ הוּא הָעִקָּר · אֶלָּא הַמַּעֲשֶׂה · וְכָל הַמַּרְבֶּה דְבָרִים מֵבִיא חֵטְא : רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר · עַל שְׁלֹשָׁה דְבָרִים הָעוֹלָם קַיָּם · עַל הַדִּין וְעַל הָאֱמֶת · וְעַל הַשָּׁלוֹם שֶׁנֶּאֱמַר אֱמֶת וּמִשְׁפַּט שָׁלוֹם שִׁפְטוּ בְּשַׁעֲרֵיכֶם : רַבִּי חֲנַנְיָא בֶּן עֲקַשְׁיָא אוֹמֵר · רָצָה הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לְזַכּוֹת אֶת יִשְׂרָאֵל לְפִיכָךְ · הִרְבָּה לָהֶם תּוֹרָה וּמִצְוֹת · שֶׁנֶּאֱמַר · יְיָ חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ · יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיַאְדִּיר :

פרק שני

רַבִּי אוֹמֵר · אֵיזוֹ הִיא דֶרֶךְ יְשָׁרָה שֶׁיָּבוֹר לוֹ הָאָדָם · כָּל שֶׁהִיא תִפְאֶרֶת לְעוֹשֶׂיהָ · וְתִפְאֶרֶת לוֹ מִן הָאָדָם · וֶהֱוֵי זָהִיר בְּמִצְוָה קַלָּה כְּבַחֲמוּרָה · שֶׁאֵין אַתָּה יוֹדֵעַ מַתַּן שְׂכָרָן שֶׁל מִצְוֹת · וֶהֱוֵי מְחַשֵּׁב הֶפְסֵד מִצְוָה כְּנֶגֶד שְׂכָרָהּ וּשְׂכַר עֲבֵירָה כְּנֶגֶד הֶפְסֵדָהּ וְהִסְתַּכֵּל בִּשְׁלֹשָׁה דְבָרִים · וְאִי אַתָּה בָא לִידֵי עֲבֵירָה · דַּע מַה לְמַעְלָה מִמְּךָ · עַיִן רוֹאָה · וְאֹזֶן שׁוֹמַעַת · וְכָל מַעֲשֶׂיךָ בַּסֵּפֶר נִכְתָּבִים : רַבָּן גַּמְלִיאֵל בְּנוֹ שֶׁל רַבִּי יְהוּדָה הַנָּשִׂיא אוֹמֵר : יָפֶה תַלְמוּד תּוֹרָה עִם דֶּרֶךְ אֶרֶץ : שֶׁיְּגִיעַת שְׁנֵיהֶם · מְשַׁכַּחַת עָוֹן : וְכָל תּוֹרָה שֶׁאֵין עִמָּהּ מְלָאכָה · סוֹפָהּ בְּטֵלָה וְגוֹרֶרֶת עָוֹן · וְכָל הָעוֹסְקִין עִם הַצִּבּוּר · יִהְיוּ עוֹסְקִין עִמָּהֶם לְשֵׁם שָׁמַיִם : שֶׁזְּכוּת אֲבוֹתָם מְסַיַּעְתָּם · וְצִדְקָתָם עוֹמֶדֶת לָעַד · וְאַתֶּם · מַעֲלֶה אֲנִי עֲלֵיכֶם שָׂכָר הַרְבֵּה · כְּאִלּוּ עֲשִׂיתֶם : הֱווּ זְהִירִין בָּרָשׁוּת שֶׁאֵין מְקָרְבִין לוֹ לְאָדָם אֶלָּא לְצוֹרֶךְ עַצְמָן · נִרְאִין כְּאוֹהֲבִין בְּשַׁעַת הֲנָאָתָן · וְאֵין עוֹמְדִין לוֹ לְאָדָם בְּשַׁעַת דָּחְקוֹ : הוּא הָיָה אוֹמֵר · עֲשֵׂה רְצוֹנוֹ כִּרְצוֹנְךָ · כְּדֵי שֶׁיַּעֲשֶׂה רְצוֹנְךָ כִּרְצוֹנוֹ · בַּטֵּל רְצוֹנְךָ מִפְּנֵי רְצוֹנוֹ · כְּדֵי שֶׁיְּבַטֵּל רְצוֹן אֲחֵרִים מִפְּנֵי רְצוֹנְךָ : הִלֵּל אוֹמֵר אַל תִּפְרוֹשׁ מִן הַצִּבּוּר : וְאַל תַּאֲמִין בְּעַצְמְךָ עַד יוֹם מוֹתְךָ · וְאַל תָּדִין אֶת חֲבֵרְךָ עַד שֶׁתַּגִּיעַ לִמְקוֹמוֹ · וְאַל תֹּאמַר דָּבָר שֶׁאִי אֶפְשַׁר לִשְׁמוֹעַ · שֶׁסּוֹפוֹ לְהִשָּׁמַע · וְאַל תֹּאמַר לִכְשֶׁאֶפָּנֶה אֶשְׁנֶה · שֶׁמָּא לֹא תִפָּנֶה : הוּא הָיָה אוֹמֵר אֵין בּוֹר יְרֵא חֵטְא · וְלֹא עַם הָאָרֶץ חָסִיד · וְלֹא הַבַּיְשָׁן לָמֵד · וְלֹא הַקַּפְּדָן מְלַמֵּד · וְלֹא כָּל הַמַּרְבֶּה בִּסְחוֹרָה מַחְכִּים · וּבְמָקוֹם שֶׁאֵין אֲנָשִׁים · הִשְׁתַּדֵּל לִהְיוֹת אִישׁ : אַף הוּא רָאָה גֻּלְגֹּלֶת אַחַת · שֶׁצָּפָה עַל פְּנֵי הַמָּיִם אָמַר לָהּ · עַל דְּאַטֵּפְתְּ אַטְפוּךְ · וְסוֹף מְטִיפַיִךְ יְטוּפוּן : הוּא הָיָה אוֹמֵר · מַרְבֶּה בָשָׂר · מַרְבֶּה רִמָּה · מַרְבֶּה נְכָסִים · מַרְבֶּה דְאָגָה · מַרְבֶּה נָשִׁים · מַרְבֶּה כְשָׁפִים · מַרְבֶּה שְׁפָחוֹת · מַרְבֶּה זִמָּה · מַרְבֶּה עֲבָדִים · מַרְבֶּה גָזֵל · מַרְבֶּה תוֹרָה · מַרְבֶּה חַיִּים : מַרְבֶּה יְשִׁיבָה · מַרְבֶּה חָכְמָה : מַרְבֶּה עֵצָה · מַרְבֶּה תְבוּנָה · מַרְבֶּה צְדָקָה · מַרְבֶּה שָׁלוֹם · קָנָה שֵׁם טוֹב · קָנָה לְעַצְמוֹ · קָנָה לוֹ דִבְרֵי תוֹרָה קָנָה לוֹ חַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא : רַבָּן יוֹחָנָן בֶּן זַכַּאי קִבֵּל מֵהִלֵּל וּמִשַּׁמַּאי · הוּא הָיָה אוֹמֵר · אִם לָמַדְתָּ תוֹרָה הַרְבֵּה · אַל תַּחֲזִיק טוֹבָה לְעַצְמְךָ · כִּי לְכַךְ נוֹצַרְתָּ : חֲמִשָּׁה תַלְמִידִים

פרקי אבות

כל ישראל יש להם חלק לעולם הבא · שנאמר ועמך כלם צדיקים לעולם ירשו ארץ נצר מטעי מעשי ידי להתפאר :

משה קבל תורה מסיני · ומסרה ליהושע · ויהושע לזקנים · וזקנים לנביאים · ונביאים מסרוה לאנשי כנסת הגדולה : הם אמרו שלשה דברים · הוו מתונים בדין · והעמידו תלמידים הרבה · ועשו סיג לתורה : שמעון הצדיק היה משירי אנשי כנסת הגדולה הוא היה אומר על שלשה דברים העולם עומד על התורה ועל העבודה ועל גמילות חסדים : אנטיגנוס איש סוכו קבל משמעון הצדיק הוא היה אומר · אל תהיו כעבדים המשמשין את הרב על מנת לקבל פרס · אלא הוו כעבדים המשמשין את הרב שלא על מנת לקבל פרס ויהי מורא שמים עליכם · יוסי בן יועזר איש צרידה · ויוסי בן יוחנן איש ירושלים קבלו ממנו · יוסי בן יועזר אומר יהי ביתך בית ועד לחכמים והוי מתאבק בעפר רגליהם · והוי שותה בצמא את דבריהם · יוסי בן יוחנן איש ירושלים אומר · יהי ביתך פתוח לרוחה · ויהיו עניים בני ביתך · ואל תרבה שיחה עם האשה · באשתו אמרו קל וחומר באשת חבירו · מכאן אמרו חכמים · כל זמן שאדם מרבה שיחה · עם האשה · גורם רעה לעצמו · ובוטל מדברי תורה · וסופו יורד לגהנם : יהושע בן פרחיה ונתאי הארבלי קבלו מהם : יהושע בן פרחיה אומר עשה לך רב : וקנה לך חבר · והוי דן את כל האדם לכף זכות : נתאי הארבלי אומר · הרחק משכן רע · ואל תתחבר לרשע · ואל תתיאש מן הפורענות : יהודה בן טבאי ושמעון בן שטח קבלו מהם · יהודה בן טבאי אומר אל תעש עצמך כעורכי הדינין וכשיהיו בעלי דינין עומדין לפניך · יהיו בעיניך כרשעים : וכשנפטרין מלפניך · יהיו בעיניך כזכאין כשקבלו עליהם את הדין : שמעון בן שטח אומר · הוי מרבה לחקור את העדים · והוי זהיר בדבריך · שמא מתוכם ילמדו לשקר : שמעיה ואבטליון קבלו מהם שמעיה אומר אהוב את המלאכה ושנא את הרבנות ואל תתודע לרשות אבטליון אומר · חכמים הזהרו בדבריכם · שמא תחובו חובת גלות · ותגלו למקום מים הרעים · וישתו התלמידים הבאים אחריכם וימותו · ונמצא שם שמים מתחלל : הלל ושמאי קבלו מהם : הלל אומר · הוי מתלמידיו של אהרן אוהב שלום : ורודף שלום · אוהב את הבריות · ומקרבן לתורה : הוא היה אומר · נגד שמא · אבד שמיה · ודלא מוסיף יסיף · ודלא יליף · קטלא חייב · ודאשתמש בתגא · חלף : הוא היה אומר · אם אין אני לי · מי לי · וכשאני

דא קאמדר וואסטר דין אול פר לעשט דס פייאר דין דס דא הט פר ברענט דס שטעקליין דט דא הט גשלאגן דס הינטליין דט דא הט גיביסן דז קעצליין דס דא הוט גיגעסן דס ציקליין דס דא הט גקויפט איין פעטרליין אום צוויא פפעניג׳ וכו׳:

וְאָתָא תּוֹרָא: וְשָׁתָא לְמַיָּא׳ דְּכָבָא לְנוּרָא: דְּשָׂרַף לְחוּטְרָא דְּהִכָּה לְכַלְבָּא: דְּנָשַׁךְ לְשׁוּנְרָא׳ דְּאָכְלָה לְגַדְיָא׳ דְּזַבִּין אַבָּא וכו׳

דא קאמדר אוקס אול טרינקט דס וואסר דין דס דא הט פר לעשט דס פייאר דין דאס דא הט פר ברענט דס שטעקליין דס דא הט גשלאגן דס הינטליין דס דא הוט גיביסן דס קעצליין דס דא הט גגעסן דס ציקליין דס דא הט גקויפט איין פעטרליין אום צוויא פפעניג וכו׳:

וְאָתָא הַשּׁוֹחֵט׳ וְשָׁחַט לְתוֹרָא׳ דְּשָׁתָא לְמַיָּא: דְּכָבָא לְנוּרָא׳ דְּשָׂרַף לְחוּטְרָא׳ דְּהִכָּה לְכַלְבָּא׳ דְּנָשַׁךְ לְשׁוּנְרָא׳ דְּאָכְלָה לְגַדְיָא׳ דְּזַבִּין אַבָּא בִּתְרֵי זוּזֵי׳ וכו׳

דא קאם דר שוחט אול שעכט דען אוקסן דר דא הט גיטרונקן דאס וואסר דיין דאס דא הט פר לעשט דס פייאר דיין דס דא הט פר ברענט דס שטעקליין דס דא הוט גשלאגן דס הינטליין דס דא הט גביסן דס קעצליין דס דא הט גיגעסן דז ציקליין דס דא הט גיקויפט איין פעטרליין אום צוויא פפעניג׳ וכו׳:

וְאָתָא מַלְאַךְ הַמָּוֶת׳ וְשָׁחַט לְשׁוֹחֵט׳ דְּשָׁחַט לְתוֹרָא׳ דְּשָׁתָא לְמַיָּא: דְּכָבָא לְנוּרָא׳ דְּשָׂרַף לְחוּטְרָא דְּהִכָּה לְכַלְבָּא׳ דְּנָשַׁךְ לְשׁוּנְרָא׳ דְּאָכְלָה לְגַדְיָא: דְּזַבִּין וכו׳

דא קאם דר אלאך המות אול שחטט דען שוחט דר דא הט גשחט דען אוקסן דר דא הט גטרונקן דז וואסר דיין דאס דא הט פר לעשט דז פייאר דיין דס דא הוט פר ברענט דז שטעקליין דס דא הט גשלאגן דס הינטליין דס דא הט גביסן דס קעצליין דס דא הט גיגעסן דס ציקליין דס דא האט גקויפט איין פעטרליין אום צוויא פפעניג׳ וכו׳:

וְאָתָא הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא וְשָׁחַט לְמַלְאַךְ הַמָּוֶת דְּשָׁחַט לְשׁוֹחֵט דְּשָׁחַט לְתוֹרָא דְּשָׁתָא לְמַיָּא דְּכָבָא לְנוּרָא דְּשָׂרַף לְחוּטְרָא דְּהִכָּה לְכַלְבָּא דְּנָשַׁךְ לְשׁוּנְרָא דְּאָכְלָה לְגַדְיָא׳ דְּזַבִּין׳ אַבָּא בִּתְרֵי זוּזֵי׳ וכו׳

דא קאם אונזר ליבר הער גאט אול שחטט דען אלאך המות דער דא האט גישעכט דען שוחט דס ער הט גשחט דען אוקסן דר דאהט גטרונקן דס וואסר דיין דס דא הט פר לעשט דז פייארליין דס דא הט פר ברענט דס שטעקליין דס דא הט גשלאגן דז הינטליין דס דא הוט גביסן דס קעצליין דס דא הט גיגעטן דז ציקליין דס דא הוט גקויפט איין פעטרליין אום צוויא פפעניג וכו׳:

ווען מן גאנץ אויז גיזאגט הט טרייבן די בעלי קבלה דז מן זאל זאגן גאנץ טיר השירים איז אין גרוסר סוד דרויף די צוויא סדר נעכט הייסן לין שאוריםדז איז טייטש דז אונז הש״ית היט פאר אזיקים דרום איז דר מנהג דאז מן דיא צוויא סדר נעכט ניט קריאת שמע לייאנט וויא מן זונשט פפלעגט צו לייאנן ניקס אין די ערשט פרשה שמע ישראל ביז אונבטערך זאל מן זאגן:

מן אוז ווישן דז דס חד גדיה דהיינו דס מן זגט איין ציקליין ווי עס נאך אנגדר גיט דס ניקס אין אלז איין משל איז דיא סודות די דרויף זיינן איז ניט איגליך צו בישרייבן ניקס אין אונזרי חכמים הבן איט דיזן משל דען גאייכליט וואלן פר שטין געבן דס דר בן אדם זאל ניט איינן דס בייא הש״ית ווס פר געמין ווערט נייארט ווערט אויט בילאנט איי, איטליכן נאך זיינם פר דינסט נאך עס מאג זיין גוטס אודר ביז אול לאזט זיך אויז דז הקב״ה שעכט דען אלאך המות דס וויסט דז היינטן נאך לעתיד לבא נאך תחיית המתים קיין אלאך המות מער זיין ווערט אול ווערט קיין מיתה אין זיין אול הש״ית דער דא לעבט איביג דר ווערט צדיקים אול צדקניות בצאלן אירן גוט לון פון וועגן אירן מעשים ווס זי גטאן הבן אויף דיזר וועלט דאס איר פינדן דאס אונזרי חכמים טרייבן גאר פיל דר פון אידר וויל נייארט קורץ טרייבן ווס מן פינד אין דער גמרא דס אונזרי חכמים בניענגן ראיית אויז פוסקים דז איין איטליכר צדיק ווערט הבן צעהן חשובה חופות אין גן עדן אויז אבנים טובות גמאכט דיא אור טלעכט חופה ערט גאלד זיין אך ווערן פליסן פר דעני חופות דריי צעהן בעקפו בזמום איל אך ווערן זי קרונ אויף אירן קאפא הבן אויז גרוטי אורות די ווערן זער לייכטן אך ווער, זי ביקלייד ווערן איט זעלכי אלבושים פון דעני אורות פון דעני אלות דס זי גטא. הבן ווי איר אובן אין דר הקדאה דר פון גשריבן הבן אך ווערן די צדיקים לייכטן אין אירן פנים דס אויך זי ווערט שיינדר גאנץ פון דר שכינה דרייא הונדרט אול דריי אול פרציג גאלט העלר אלז די זון אילונדרט לייכט:

עירוב תבשילין:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל מִצְוַת עֵרוּב: בְּדֵין יְהֵא שָׁרֵי לָנָא לַאֲפוּיֵי וּלְבַשּׁוּלֵי וּלְאַטְמוּנֵי וּלְאַצְלוּיֵי וּלְאַדְלוּקֵי שְׁרַגָא וּלְמֶעְבַּד כָּל צָרְכָנָא מִיּוֹמָא טָבָא לְשַׁבַּתָּא לָנָא וּלְכָל יִשְׂרָאֵל הַדָּרִים בָּעִיר הַזֹּאת:

מילהי שבעה ימי שבתאי ששה סדרי משנהי
חמשה חומשי תורה ארבע אמהות שלשה
אבות י שני לחות הברית י אחד אלהינו
שבשמים ובארץ:

לעהן אול דאט איז אבר אער אול דט זעלביג ווייש איך
לעהן זיין די לעהן גבאט כיין זיין די גיוויכונג אכט זיין די
ביטניידונג זיבן זיין די פיירונג זעקש זיין די לערכונג
פינף זיין די ביכר פיר זיין די איטר דרייא זיין די פעטר
לווייא טאביל אאיזיט אייניג וכו׳

אחד עשר מי יודע י אחד עשר אני יודע י אחד
עשר כוכביא י עשרה דבריא י תשעה ירחי
לידה י שמונה ימי מילהי שבעה ימי שבתאי
ששה סדרי משנה י חמשה חומשי תורה י
ארבע אמהות י שלשה אבות: שני לחות
הברית י אחד אלהינו שבשמים ובארץ:

איילף אול דט איז אבר אער אול דט זעלביג ווייש איך
איילף זיין די שטערין לעהן זיין די לעהן גבאט כיין זיין די
גיוויכונג אכט זיין די בטניידונג זיבן זיין די פיירונג
זעקש זיין די לערכונג פינף זיין די ביכר פיר זיין די איטר
דרייא זיין די פעטר לווייא טאביל אאיזיט אייניג וכו׳ :

שנים עשר מי יודע י שנים עשר אני יודע י שנים
עשר שבטיא אחד עשר כוכביא עשרה דבריא
תשעה ירחי לידה י שמונה ימי מילהי שבעה
ימי שבתאי ששה סדרי משנהי חמשה חומשי
תורה ארבע אמהות שלשה אבות י שני לחות
הברית י אחד אלהינו שבשמים ובארץ:

לוועלף אול דט איז אבר אער אול דט זעלביג ווייש איך
לוועלף זיין די לוועלף גישלעכט איילף זיין די שטערין לעהן
זיין דיא לעהן גיבאט כיין זיין די גיוויכונג אכט זיין די
ביטניידונג זיבן זיין די פיירונג זעקש זיין די לערכונג
פינף זיין די ביכר פיר זיין די איטר דרייא זיין די פעטר
לווייא טאביל אאיזיט אייניג וכו׳

שלשה עשר מי יודע י שלשה עשר אני יודע י
שלשה עשר מדיא י שנים עשר שבטיא י
אחד עשר כוכביא י עשרה דבריא י תשעה
ירחי לידהי שמונה ימי מילהי שבעה ימי
שבתא י ששה סדרי משנהי חמשה חומשי
תורה י ארבע אמהות י שלשה אבות י שני
לחות הברית י אחד אלהינו שבשמים ובארץ:

דרייצעהן אול דט איז אבר אער אול דט זעלביג ווייש איך
דרייצעהן דט זיין די זיטן לוועלף זיין די לוועלף גשלעכט
איילף זיין די שטערין לעהן זיין די לעהן גבאט כיין זיין
די גוויכונג אכט זיין די ביטניידונג זיבן זיין די פיירונג
זעקש זיין די לערכונג פינף זיין די ביכר פיר זיין די איטר
דרייא זיין דיא פעטר לווייא טאביל אאיזיט אייניג איז
אונזר גאט דר דא לעבט דר דא שוועבט אין היאל אול
אויף דער ערד :

חד גדיא י חד גדיא י דזבין אבא בתרי
זוזי חד גדיא י חד גדיא:

איין ליקליין איין ליקליין * דט הט גקויפט איין פעטרליין
אום לווייא פפעניג איין ליקליין איין ליקליין:

ואתא שונרא י ואכלה לגדיא י דזבין אבא
בתרי זוזי י חד גדיא י חד גדיא י

דא קאם דט קעצליין אול עסט דט ליקליין דט דא הט
גקויפט איין פעטרליין אום לווייא פפעניג איין ליקליין
איין ליקליין :

ואתא כלבא י ונשך לשונרא י דאכלה
לגדיא י דזבין אבא בתרי זוזי וכו׳

דא קאם דט הינטליין אול ביס דט קעצליין דט דא הט
גיגעסן דט ליקליין דט דא הט גקויפט איין פעטרליין
אום לווייא פפעניג איין ליקליין י איין ליקליין :

ואתא חוטרא י והכה לכלבא י דנשך
לשונרא י דאכלה לגדיא י דזבין אבא וכו׳

דא קאם דט שטעקליין אול שלוג דט הינטליין דט דא
הט גביסן דט קעצליין דט דא הט גיגעסן דז ליקליין דט
דא הוט גיקויפט איין פעטרליין אום לווייא פפעניג וכו׳

ואתא נורא י ושרף לחוטרא י דהכא
לכלבא י דנשך לשונרא י דאכלה לגדיא י
דזבין אבא בתרי זוזי חד גדיא חד גדיא :

דא קאם דט פייארליין אול פר ברענט דט שטעקליין דט
דא הט גישלאגן דט הינטליין דט דא הט גיביסן דט
קעצליין דט דא הט גיגעסן דט ליקליין דאט דא הט
גקויפט איין פעטרליין אום לווייא פפעניג * וכו׳:

ואתא מיא י וכבא לנורא דשרף לחוטרא:
דהכה לכלבא דנשך לשונרא: דאכלה
לגדיא דזבין אבא בתרי זוזי וכו׳

יחננו ויברכנו · יאר פניו אתנו סלה: לדעת בארץ דרכך · בכל גוים ישועתך: יודוך עמים אלהים יודוך עמים כלם: ישמחו וירננו לאמים כי תשפט עמים מישור: ולאמים בארץ תנחם סלה: יודוך עמים אלהים · יודוך עמים כלם: ארץ נתנה יבולה · יברכנו אלהים אלהינו: יברכנו אלהים · וייראו אותו כל אפסי ארץ:

אחד מי יודע · אחד אני יודע · אחד אלהינו שבשמים ובארץ:

אייניש דש וויש אוך אייניג איז אונזר גאט דר דא לעבט אונ' דר דא שוועבט אין דעם הימל אונ' אויף דר ערד:

שנים מי יודע · שנים אני יודע · שני לחות הברית · אחד אלהינו שבשמים ובארץ:

צווייא אונ' דש איז אבר אער אונ' דש זעלביג וויש איך צווייא טאבלן אמיזיש איינג איז אונזר גאט דער דא לעבט וכו':

שלשה מי יודע · שלשה אני יודע · שלשה אבות · שני לחות הברית · אחד אלהינו שבשמים ובארץ:

דרייא אונ' דש איז אבר אער אונ' דש זעלביג וויש איך דרייא זיין די פעטר צווייא טאבלן אמיזיש איינג וכו'

ארבע מי יודע · ארבע אני יודע · ארבע אמהות · שלשה אבות · שני לחות הברית · אחד אלהינו שבשמים ובארץ:

פיר אונ' דש איז אבר אער · אונ' דש זעלביג וויש איך * פיר זיין די איטר · דרייא זיין די פעטר · צווייא טאבלן אמיזיש · איינג וכו'

חמשה מי יודע · חמשה אני יודע: חמשה חומשי תורה · ארבע אמהות · שלשה אבות · שני לחות הברית · אחד אלהינו שבשמים ובארץ:

פינף אונ' דש איז אבר אער * אונ' דש זעלביג וויש איך פינף זיין די ביכר · פיר זיין די איטר * דרייא זיין די פעטר צווייא טאבלן אמיזיש איינג וכו'

ששה מי יודע · ששה אני יודע · ששה סדרי משנה · חמשה חומשי תורה · ארבע אמהות · שלשה אבות · שני לחות הברית · אחד אלהינו שבשמים ובארץ:

זעקש אונ' דש איז אבר אער אונ' דש זעלביג וויש איך זעקש זיין די לערנונג פינף זיין דיא ביכר פיר זיין דיא איטר · דרייא זיין דיא פעטר צווייא טאבלן אמיזיש * איינג וכו'

שבעה מי יודע · שבעה אני יודע · שבעה ימי שבתא · ששה סדרי משנה · חמשה חומשי תורה · ארבע אמהות שלשה אבות · שני לחות הברית · אחד אלהינו שבשמים ובארץ:

זיבן אונ' דש איז אבר אער אונ' דש זעלביג וויש איך זיבן זיין די פייארונג זעקש זיין די לערנונג פינף זיין די ביכר פיר זיין דיא איטר דרייא זיין דיא פעטר צווייא טאבלן אמיזיש איינג וכו'

שמונה מי יודע · שמונה אני יודע · שמונה ימי מילה · שבעה ימי שבתא · ששה סדרי משנה · חמשה חומשי תורה · ארבע אמהות · שלשה אבות · שני לחות הברית · אחד אלהינו שבשמים ובארץ:

אכט אונ' דש איז אבר אער אונ' דש זעלביג וויש איך אכט זיין די בישניידונג זיבן זיין די פייארונג זעקש זיין דיא לערנונג פינף זיין די ביכר פיר זיין די איטר דרייא זיין דיא פעטר צווייא טאבלן אמיזיש איינג וכו'

תשעה מי יודע · תשעה אני יודע · תשעה ירחי לידה: שמונה ימי מילה · שבעה ימי שבתא · ששה סדרי משנה · חמשה חומשי תורה ארבע אמהות שלשה אבות שני לחות הברית · אחד אלהינו שבשמים ובארץ:

ניין אונ' דש איז אבר אער אונ' דש זעלביג וויש איך ניין זיין די געווינונג אכט זיין דיא בישניידונג זיבן זיין דיא פייארונג זעקש זיין דיא לערנונג פינף זיין דיא ביכר * פיר זיין דיא איטר דרייא זיין דיא פעטר צווייא טאבלן אמיזיש איינג וכו'

עשרה מי יודע · עשרה אני יודע · עשרה דבריא · תשעה ירחי לידה · שמונה ימי

מילה

סבי ביו יאמרו לו: לך ולך כי לך כי לו נאה כי לו יאה: עניו במלוכה פורה כהלכה: צדיקיו יאמרו לו: לך ולך: כי לו נאה כי לו יאה: קדוש במלוכה רחום כהלכה שנאניו יאמרו לו: לך לך: כי לו נאה כי לו יאה: תקיף במלוכה תומך כהלכה תמימיו יאמרו לו: לך ולך לך כי לך לך אף לך לך יי המלכה: כי לו נאה כי לו יאה:

לשנה הבאה בירושלים:

אי אונדי ברכה אמכט צום פירטן כוס זאל מן אזו זאגן:

הנני מוכן ומזומן לקיים מצות כוס רביעי של ארבע כוסות לשם יחוד קב"ה ושכינתיה ע"י ההוא טמיר ונעלם בשם כל ישראל:

ווער קיין לשון הקודש פר שטיט זאל אזו זאגן:

איך בין אן בירייט צו האלטן די מצוה פון דעם פירדן כוס פון די ארבע כוסות די אונז אונזרי חכמים גיבאטן האבן:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם בורא פרי הגפן:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם על הגפן ועל פרי הגפן ועל תנובת השדה ועל ארץ חמדה טובה ורחבה שרצית והנחלת לאבותינו לאכול מפריה ולשבוע מטובה רחם יי אלהינו על ישראל עמך ועל ירושלים עירך ועל ציון משכן כבודך ועל מזבחך ועל היכלך ובנה ירושלים עיר הקודש במהרה בימינו והעלינו לתוכה ושמחנו בה ונאכל מפריה ונשבע מטובה ונברכך עליה בקדשה ובטהרה: וזכרנו לטובה ביום (השבת הזה) וביום חג המצות הזה כי אתה טוב ומטיב לכל ונודה לך על הארץ ועל פרי הגפן ברוך אתה יי על הארץ ועל פרי הגפן:

אמן דארף ווייטר קיין משקה טרינקן נאך דיא ארבע כוסות אבר אמטר דארף אן וואזן טרינקן אפילו גיזאטן וואסר דארף מן אך טרינקן:

דיא ברכה אחרונה שטיט נאך ברכת המזון:

חסל סדור פסח כהלכתו ככל משפטו וחקתו כאשר זכינו לסדר אותו כן נזכה לעשותו זך שוכן מעונה קומם קהל מי מנה קרב נהל נטעי כנה פדוים לציון ברנה:

אדיר הוא יבנה ביתו בקרוב: במהרה במהרה בימינו בקרוב: אל בנה אל בנה בנה ביתך בקרוב: בחור הוא יבנה ביתו בקרוב במהרה במהרה בימינו בקרוב: אל בנה אל בנה בנה ביתך בקרוב: גדול הוא דגול הוא הדור הוא: ודאי הוא: זכאי הוא: חסיד הוא: טהור הוא: יחיד הוא: כביר הוא: למוד הוא: מלך הוא: נורא הוא: סגיב הוא: עזוז הוא: פודה הוא: צדיק הוא: קדוש הוא: רחום הוא: שדי הוא: תקיף הוא: יבנה ביתו בקרוב: במהרה במהרה בימינו בקרוב: אל בנה אל בנה בנה ביתך בקרוב:

אלמעכטיגר גאט נון בויא דיין טעמפל שירה אזו שיר · אול אזו באלד * אין אונזרן טאגן שירה יוא שירה נון בויא נון בויא נון בויא נון בויא דיין טעמפל שירה: בארמהערציגר גאט · גרוסר גאט * דעמוטיגר גאט * הובר גאט וויסן האפטיגר גאט * זיסר גאט חיניטר גאט טוגנטליכר גאט יודישר גאט נון בויא דיין טעמפל שירה אזו שיר אול אזו באלד אין אונזרן טאגן שירה יוא שירה נון בויא נון בויא נון בויא נון בויא דיין טעמפל שירה: קריפטיגר גאט * לעבינדיגר גאט * מעכטיגר גאט * נאמהאפטיגר גאט * סטנפטר גאט * עיביגר גאט * פורכטלואר גאט ציאליכר גאט קיניגליכר גאט רייכר גאט * שיכר גאט · תרויטר גאט נון בויא דיין טעמפל שירה אזו שיר אול אזו באלד אין אונזרן טאגן שירה · יוא שירה נון בויא נון בויא נון בויא · נון בויא נון בויא דיין טעמפל שירה:

ספירת העומר

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וצונו על ספירת העומר: היום יום אחד לעומר:

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו שיבנה בית המקדש במהרה בימינו ותן חלקנו בתורתך:

סז למנצח בנגינות מזמור שיר: אלהים

וְ יָשַׁר יִשְׂרָאֵל לָאֵל וַיּוּכַל לוֹ לַיְלָה :
וַיְהִי בַּחֲצִי הַלַּיְלָה :
זֶ רַע בְּכוֹרֵי פַתְרוֹס מָחַצְתָּ בַּחֲצִי הַלַּיְלָה :
חֵ ילָם לֹא מָצְאוּ בְּקוּמָם בַּלַּיְלָה :
טִ יסַת נְגִיד חֲרוֹשֶׁת סִלִּיתָ בְּכוֹכְבֵי לַיְלָה :
וַיְהִי בַּחֲצִי הַלַּיְלָה :
יָ עַץ מְחָרֵף לְנוֹפֵף אִוּוּי הוֹבַשְׁתָּ פְגָרָיו בַּלַּיְלָה :
כָּ רַע בֵּל וּמַצָּבוֹ בְּאִישׁוֹן לַיְלָה :
לְ אִישׁ חֲמוּדוֹת נִגְלָה רָז חֲזוֹת לַיְלָה :
וַיְהִי בַּחֲצִי הַלַּיְלָה :
מִ שְׁתַּכֵּר בִּכְלֵי קוֹדֶשׁ נֶהֱרַג בּוֹ בַּלַּיְלָה ׃
נ וֹשַׁע מִבּוֹר אֲרָיוֹת פּוֹתֵר בִּעֲתוּתֵי לַיְלָה :
שִׂ נְאָה נָטַר אֲגָגִי וְכָתַב סְפָרִים בַּלַּיְלָה :
וַיְהִי בַּחֲצִי הַלַּיְלָה :
ע וֹרַרְתָּ נִצְחֲךָ עָלָיו בְּנֶדֶר שְׁנַת לַיְלָה :
פּ וּרָה תִדְרוֹךְ לְשׁוֹמֵר מַה מִּלַּיְלָה :
צָ רַח כַּשּׁוֹמֵר וְשָׂח אָתָא בֹקֶר וְגַם לַיְלָה :
וַיְהִי בַּחֲצִי הַלַּיְלָה :
קָ רֵב יוֹם אֲשֶׁר הוּא לֹא יוֹם וְלֹא לַיְלָה :
רָ ם הוֹדַע כִּי לְךָ יוֹם אַף לְךָ הַלַּיְלָה :
שׁ וֹמְרִים הַפְקֵד לְעִירְךָ כָּל הַיּוֹם וְכָל הַלַּיְלָה :
תָּ אִיר כְּאוֹר יוֹם חֶשְׁכַת לַיְלָה ׃
וַיְהִי בַּחֲצִי הַלַּיְלָה :

דיא אנדרי נאכט פון פסח זאגט מן דאס

וּבְכֵן וַאֲמַרְתֶּם זֶבַח פֶּסַח :

אוֹמֶץ גְּבוּרוֹתֶיךָ הִפְלֵאתָ בַּפֶּסַח ׃
בְּרֹאשׁ כָּל מוֹעֲדוֹת נִשֵּׂאתָ פֶּסַח :
גִּ לִּיתָ לְאֶזְרָחִי חֲצוֹת לֵיל פֶּסַח :
וַאֲמַרְתֶּם זֶבַח פֶּסַח :
דְּ לָתָיו דָּפַקְתָּ כְּחוֹם הַיּוֹם בַּפֶּסַח :
הִ סְעִיד נוֹצְצִים עֻגוֹת מַצּוֹת בַּפֶּסַח :
וְ אֶל הַבָּקָר רָץ זֵכֶר לְשׁוֹר עֵרֶךְ פֶּסַח :

וַאֲמַרְתֶּם זֶבַח פֶּסַח :
ז וֹעֲמוּ סְדוֹמִים וְלוֹהֲטוּ בָּאֵשׁ בַּפֶּסַח :
חֻ לַּץ לוֹט מֵהֶם וּמַצּוֹת אָפָה בְּקֵץ פֶּסַח :
טִ אטֵאתָ אַדְמַת מוֹף וְנוֹף בְּעָבְרְךָ בַּפֶּסַח :
וַאֲמַרְתֶּם זֶבַח פֶּסַח ׃
יָ הּ רֹאשׁ כָּל אוֹן מָחַצְתָּ בְּלֵיל שִׁמּוּר פֶּסַח :
כַּ בִּיר עַל בֵּן בְּכוֹר פָּסַחְתָּ בְּדַם פֶּסַח :
לְ בִלְתִּי תֵּת מַשְׁחִית לָבֹא בִּפְתָחַי בַּפֶּסַח :
וַאֲמַרְתֶּם זֶבַח פֶּסַח :
מְ סֻגֶּרֶת סֻגָּרָה בְּעִתּוֹתֵי פֶּסַח :
נִ שְׁמְדָה מִדְיָן בִּצְלִיל שְׂעוֹרֵי עֹמֶר פֶּסַח :
שׂ וֹרְפוּ מִשְׁמַנֵּי פּוּל וְלוּד בִּיקַד יְקוֹד פֶּסַח :
וַאֲמַרְתֶּם זֶבַח פֶּסַח :
ע וֹד הַיּוֹם בְּנוֹב לַעֲמוֹד עַד גָּעָה עוֹנַת פֶּסַח ׃
פַּ ס יָד כָּתְבָה לְקַעֲקֵעַ צוּל בַּפֶּסַח :
צָ פֹה הַצָּפִית עָרוֹךְ הַשֻּׁלְחָן בַּפֶּסַח :
וַאֲמַרְתֶּם זֶבַח פֶּסַח :
קָ הָל כִּנְּסָה הֲדַסָּה צוֹם לְשַׁלֵּשׁ בַּפֶּסַח :
רֹ אשׁ מִבֵּית רָשָׁע מָחַצְתָּ בְּעֵץ חֲמִשִּׁים בַּפֶּסַח :
שְׁ תֵּי אֵלֶּה רֶגַע תָּבִיא לְעוּצִית בַּפֶּסַח :
תָּ עֹז יָדְךָ תָּרוּם יְמִינְךָ כְּלֵיל הִתְקַדֵּשׁ חַג פֶּסַח :
וַאֲמַרְתֶּם זֶבַח פֶּסַח :

כִּי לוֹ נָאֶה ׃ כִּי לוֹ יָאֶה ׃ אַדִּיר בִּמְלוּכָה ׃ בָּחוּר כַּהֲלָכָה ׃ גְּדוּדָיו יֹאמְרוּ לוֹ : לְךָ וּלְךָ ׃ לְךָ כִּי לְךָ ׃ לְךָ אַף לְךָ ׃ לְךָ יְיָ הַמַּמְלָכָה : כִּי לוֹ נָאֶה כִּי לוֹ יָאֶה : דָּגוּל בִּמְלוּכָה : הָדוּר כַּהֲלָכָה ׃ וָתִיקָיו יֹאמְרוּ לוֹ : לְךָ וּלְךָ וכו׳ : כִּי לוֹ נָאֶה ׃ כִּי לוֹ יָאֶה : זַכַּאי בִּמְלוּכָה ׃ חָסִין כַּהֲלָכָה טַפְסְרָיו יֹאמְרוּ לוֹ ׃ לְךָ וּלְךָ : כִּי לוֹ נָאֶה ׃ כִּי לוֹ יָאֶה : יָחִיד בִּמְלוּכָה : כַּבִּיר כַּהֲלָכָה ׃ לִמּוּדָיו יֹאמְרוּ לוֹ : לְךָ וּלְךָ : כִּי לוֹ נָאֶה כִּי לוֹ יָאֶה : מוֹשֵׁל בִּמְלוּכָה : נוֹרָא כַּהֲלָכָה

ליגט דיא אונטרשט מצוה ווידר היין :

דר אול' ברעכט איין כזית מאב פון דער איברשט מצוה אול' איין כזית פון דר האלב איטלשטי אול' מאכט זיך אן אולעסט זי מיט אנכדר ווען אן ניט קאן מיט אנכדר עסן עסט אן דיא האוליא לום ערשטן דאס זעלבג פון דר איברשט מצוה אול' דר נאך אכילת מצה :

אן זאל גאר ניקש רידן ביז אן אלי ביידי כזית גרוש געסן האט :

דר בעל הבית זאל זיך איין כזית קרין דהיינו דאס גרין מיט איין דויאן דיק פון דען קאפך פון קרין אב שניידן אול' זאל זיין גיזינד אך אום טיילן פון דען גרינן ווען שון ניט מיטליכר איין כזית גרוש האט אול' זאל אזו זאגן :

הריני מוכן ומזומן לקיים מצות אכילת מרור לשם יחוד הק"בה ושכינתיה ע"י ההוא טמיר ונעלם בשם כל ישראל :

ווער קיין לשון הקודש פר שטיט דר זאל אזו זאגן :

דא בין איך אן בירייט צו האלטן די מצוה פון אכילת מרור וויא עס השי"ת גיבאטן הט ווער אבר ניט עסט איין כזית גרוש זאל דאס ניט זאגן ווייל ער דיא מצוה ניט רעכט האלט :

מן זאל דען מרור אין חרוסת איין דונקן אול' ווידר מאב שיטלן דאז אן קיין חרוסת מיט עסט :

בָּרוּךְ · אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם · אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו · וְצִוָּנוּ עַל · אֲכִילַת מָרוֹר ·

דר נוך נעמט אן דיא אונטרשט מצה ברעכט איין כזית דער פון מאב אול' ווידר איין כזית גרין וויא פאר דאס גרין מיט דען קאפפא אול' גיבט זיינם גיזינד אך אצה אול' איין ווניג גרין אול' זאגט כן עשה הלל וכו' :

כֵּן עָשָׂה הִלֵּל בִּזְמַן שֶׁבֵּית הַמִּקְדָּשׁ הָיָה קַיָּם · הָיָה כּוֹרֵךְ מַצָּה וּמָרוֹר · וְאוֹכֵל בְּיַחַד לְקַיֵּם מַה שֶּׁנֶּאֱמַר עַל מַצּוֹת וּמְרוֹרִים יֹאכְלֻהוּ :

דר נאך עסט אן אבר אן זאל זיך ניט גלן זאט עסן דר מיט דז אן אפיקומן זאל קענן עסן מיט לושט דז איס ניט וויא דר צו גישיכט זונשט הט אן קיין מצוה דער פון :

ווען אן געסן הט זאל אן דען טיש זויבר אאכן אול' זאל נעאן דיא האלב מצוה די דא פאר באגן איז אונטר די קיסן אול' זאל זיך מאב ברעכן אזו גרוש אז צוויא כזית דש איז אזו גרוש אז איין היכר איי אול' זאל זיינן גיזינד אך געבן אויף דש ווינגשט איינם איין כזית גרוש דש איז איין האלב איי גרוש אול' זאל אזו זאגן :

הנני מוכן ומזומן לקיים מצות אכילת אפיקומן לשם יחוד הק"בה ושכינתיה ע"י ההוא טמיר ונעלם בשם כל ישראל :

אויף טייטש זאל ער אזו זאגן :

דא בין איך אן בירייט צו האלטן די מצוה אכילת אפיקומן אז ווי עס אונזרי חכמים גבאטן הבן דר נאך זאל אן דיא הענד וועשן צו מים אחרונים : דר נאך זאל אן דיא כוסות ווידר איין שענקן צום בענטשן אול' זאל אזו זאגן :

הנני מוכן ומזומן לקיים מצות ברכת המזון לשם יחוד הק"בה ושכינתיה ע"י ההוא טמיר ונעלם בשם כל ישראל :

אויף טייטש זאגט אן אזו :

דא בין איך אן בירייט מקיים צו זיין דיא מצוה פון ברכת המזון השי"ת צו דאנקן אול' צו לובן וויא איר איין גאט גיבאטן האט :

נאך דעם בענטשן אי אן דיא ברכה אאכט איבר דען ווין זאל אן אזו זאגן :

הנני מוכן ומזומן לקיים מצות כוס שלישי של ארבע כוסות לשם יחוד הק"בה ושכינתיה ע"י ההוא טמיר ונעלם בשם כל ישראל :

ווער קיין לשון הקודש פר שטיט זאל אזו זאגן :

דא בין איך אן בירייט צו האלטן דיא מצוה פון דען דריטן כוס פון דיא ארבע כוסות דיא אונזרי חכמים גיבאטן האבן :

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ · הָעוֹלָם · בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן :

דר מנהג איז דז אן די טיר אויף מאכט אול' זגט שפוך :

שְׁפֹךְ חֲמָתְךָ אֶל הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא יְדָעוּךָ וְעַל מַמְלָכוֹת אֲשֶׁר בְּשִׁמְךָ לֹא קָרָאוּ : כִּי אָכַל אֶת יַעֲקֹב וְאֶת נָוֵהוּ הֵשַׁמּוּ : שְׁפָךְ עֲלֵיהֶם זַעְמֶךָ וַחֲרוֹן אַפְּךָ יַשִּׂיגֵם : תִּרְדֹּף בְּאַף וְתַשְׁמִידֵם מִתַּחַת שְׁמֵי יְיָ :

אול' דר נאך שענקט אן איין דש פירדי (כוס) צו (הלל) אול' זגט (לא לנו) ביז אן (בתשבחות) אול' דר נאך (הודו) אול' (נשמת) ביז אן (חי העולמים) דר נאך זגט אן דש :

וַיְהִי בַּחֲצִי הַלַּיְלָה ·

אָז רוֹב נִסִּים הִפְלֵאתָ בַּלַּיְלָה ·

בְּ רֹאשׁ אַשְׁמוֹרֶת זֶה הַלַּיְלָה :

גֵּ ר צֶדֶק נִצַּחְתּוֹ כְּנֶחֱלַק לוֹ לַיְלָה :

וַיְהִי בַּחֲצִי הַלַּיְלָה :

דַּ נְתָּ מֶלֶךְ גְּרָר בַּחֲלוֹם הַלַּיְלָה :

הִ פְחַדְתָּ אֲרַמִּי בְּאֶמֶשׁ לַיְלָה :

לֹא אֶת אֲבוֹתֵינוּ בִּלְבַד גָּאַל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ · הוּא · אֶלָּא אַף אוֹתָנוּ גָּאַל עִמָּהֶם · שֶׁנֶּאֱמַר · וְאוֹתָנוּ הוֹצִיא מִשָּׁם לְמַעַן הָבִיא אֹתָנוּ לָתֶת לָנוּ אֶת הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַאֲבֹתֵינוּ :

ווען אן האט לפיכך דעקט אן דיא מצה ווידר צו אול נעמט דאס כוס אין דיא האנד ביז אן האט הללויה אול' שטעלט דז כוס ווידר הין דעקט דיא מצה ווידר אויף אול זאגט לפיכך איט הוכר שטים :

לְפִיכָךְ אֲנַחְנוּ חַיָּבִים לְהוֹדוֹת לְהַלֵּל לְשַׁבֵּחַ לְפָאֵר לְרוֹמֵם לְהַדֵּר לְבָרֵךְ לְעַלֵּה וּלְקַלֵּס לְמִי שֶׁעָשָׂה לַאֲבֹתֵינוּ וְלָנוּ אֶת כָּל הַנִּסִּים הָאֵלּוּ · הוֹצִיאָנוּ מֵעַבְדוּת לְחֵרוּת · מִיָּגוֹן לְשִׂמְחָה · וּמֵאֵבֶל לְיוֹם טוֹב וּמִשִּׁעְבּוּד לִגְאֻלָּה · וְנֹאמַר לְפָנָיו הַלְלוּיָהּ :

אן גיהערט אזו צו זאגן ונאמר לפניו שירה חדשה הללויה : אן זאל קיין ברכה אאכן איבר הלל

הַלְלוּיָהּ הַלְלוּ עַבְדֵי יְיָ : הַלְלוּ אֶת שֵׁם יְיָ : יְהִי שֵׁם יְיָ · מְבוֹרָךְ · מֵעַתָּה וְעַד · עוֹלָם : מִמִּזְרַח שֶׁמֶשׁ עַד מְבוֹאוֹ · מְהֻלָּל שֵׁם · יְיָ · רָם · עַל כָּל גּוֹיִם יְיָ · עַל הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ : מִי כַּיְיָ אֱלֹהֵינוּ · הַמַּגְבִּיהִי לָשָׁבֶת : הַמַּשְׁפִּילִי לִרְאוֹת · בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ : מְקִימִי מֵעָפָר דָּל · מֵאַשְׁפֹּת יָרִים אֶבְיוֹן : לְהוֹשִׁיבִי עִם נְדִיבִים · עִם נְדִיבֵי עַמּוֹ : מוֹשִׁיבִי עֲקֶרֶת הַבַּיִת · אֵם הַבָּנִים שְׂמֵחָה הַלְלוּיָהּ ·

בְּצֵאת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרָיִם · בֵּית יַעֲקֹב מֵעַם לֹעֵז : הָיְתָה יְהוּדָה לְקָדְשׁוֹ · יִשְׂרָאֵל מַמְשְׁלוֹתָיו : הַיָּם רָאָה וַיָּנֹס · הַיַּרְדֵּן יִסֹּב לְאָחוֹר : הֶהָרִים רָקְדוּ כְאֵילִים · גְּבָעוֹת כִּבְנֵי צֹאן : מַה לְּךָ הַיָּם כִּי תָנוּס · הַיַּרְדֵּן תִּסֹּב לְאָחוֹר : הֶהָרִים תִּרְקְדוּ כְאֵילִים · גְּבָעוֹת כִּבְנֵי צֹאן : מִלִּפְנֵי אָדוֹן חוּלִי אָרֶץ · מִלִּפְנֵי אֱלוֹהַּ יַעֲקֹב : הַהֹפְכִי הַצּוּר אֲגַם · מָיִם חַלָּמִישׁ לְמַעְיְנוֹ · מָיִם :

ווען אן האט בא"י נעאט אן דאס כוס ווידר אין דיא האנד דעקט דיא מצה ווידר צו :

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם · אֲשֶׁר גְּאָלָנוּ וְגָאַל אֶת אֲבוֹתֵינוּ מִמִּצְרָיִם : וְהִגִּיעָנוּ הַלַּיְלָה הַזֶּה לֶאֱכוֹל בּוֹ מַצָּה וּמָרוֹר · כֵּן יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ יַגִּיעֵנוּ לְמוֹעֲדִים וְלִרְגָלִים אֲחֵרִים הַבָּאִים לִקְרָאתֵנוּ לְשָׁלוֹם · שְׂמֵחִים בְּבִנְיַן עִירָךְ : וְשָׂשִׂים בַּעֲבוֹדָתָךְ · וְנֹאכַל שָׁם מִן הַזְּבָחִים · וּמִן הַפְּסָחִים · אֲשֶׁר יַגִּיעַ דָּמָם עַל קִיר מִזְבַּחֲךָ לְרָצוֹן · וְנוֹדֶה לְּךָ שִׁיר חָדָשׁ · עַל גְּאֻלָּתֵנוּ וְעַל פְּדוּת נַפְשֵׁנוּ · בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ · גָּאַל יִשְׂרָאֵל :

אי אן ברכה אאכט זאל אן אזו זאגן :

הנני מוכן ומזומן לקיים מצות כוס שני של ארבע כוסות לשם יחוד הק"בה ושכינתיה ע"י ההוא טמיר ונעלם בשם כל ישראל :

ווער קיין לשון הקודש פר שטיט זאל אזו זאגן :

דא בין איך אן בירייט צו האלטן דיא מצוה פון דעם אנדרן כוס פון די ארבע כוסות וויא עס אונזרי חכאים גיבאטן האבן :

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן :

דא טרינקט (ברכה) אול' דר נאך וועש די הענד אול' זאג דיא ברכה :

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל נְטִילַת יָדָיִם :

קודם שיברך ברכת המוציא ואכילת מצה יאמר כך :

הריני מוכן ומזומן לקיים מצות אכילת מצה לשם יחוד הק"בה ושכינתיה על ידי ההוא טמיר ונעלם בשם כל ישראל :

ווער קיין לשון הקודש פר שטיט זאל אזו זאגן :

דא בין איך אן בירייט צו האלטן דיא מצוה פון אכילת מצה וויא איר איין גאט גיבאטן האט :

נון נעאט אן דיא אלי דרייא אין די הענד דהייכו אן ניגט דיא הלבי מצוה צווישן דיא צוויא גאנצי מצות אול' אאכט דיזי צוויא ברכות :

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַמּוֹצִיא לֶחֶם מִן הָאָרֶץ :

בָּרוּךְ · אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל אֲכִילַת מַצָּה :

אִלּוּ עָשָׂה בֵּאלֹהֵיהֶם ׳ וְלֹא :
הָרַג אֶת בְּכוֹרֵיהֶם ׳ דַּיֵּינוּ :
אִלּוּ הָרַג אֶת בְּכוֹרֵיהֶם ׳ וְלֹא
נָתַן לָנוּ אֶת מָמוֹנָם ׳ דַּיֵּינוּ :
אִלּוּ נָתַן לָנוּ אֶת מָמוֹנָם ׳ וְלֹא
קָרַע לָנוּ אֶת הַיָּם ׳ דַּיֵּינוּ
אִלּוּ קָרַע לָנוּ אֶת הַיָּם וְלֹא
הֶעֱבִירָנוּ בְּתוֹכוֹ בֶּחָרָבָה : דַּיֵּינוּ :
אִלּוּ הֶעֱבִירָנוּ בְּתוֹכוֹ בֶּחָרָבָה ׳ וְלֹא
שִׁקַּע צָרֵינוּ בְּתוֹכוֹ ׳ דַּיֵּינוּ :
אִלּוּ שִׁקַּע צָרֵינוּ בְּתוֹכוֹ ׳ וְלֹא סִפֵּק
צָרְכֵּנוּ בַּמִּדְבָּר אַרְבָּעִים שָׁנָה ׳ דַּיֵּינוּ :
אִלּוּ סִפֵּק צָרְכֵּנוּ בַּמִּדְבָּר אַרְבָּעִים שָׁנָה ׳
וְלֹא הֶאֱכִילָנוּ אֶת הַמָּן ׳ דַּיֵּינוּ :
אִלּוּ הֶאֱכִילָנוּ אֶת הַמָּן ׳ וְלֹא
נָתַן לָנוּ אֶת הַשַּׁבָּת ׳ דַּיֵּינוּ :
אִלּוּ נָתַן לָנוּ אֶת הַשַּׁבָּת ׳ וְלֹא
קֵרְבָנוּ לִפְנֵי הַר סִינַי ׳ דַּיֵּינוּ :
אִלּוּ קֵרְבָנוּ לִפְנֵי הַר סִינַי ׳ וְלֹא
נָתַן לָנוּ אֶת הַתּוֹרָה ׳ דַּיֵּינוּ :
אִלּוּ נָתַן לָנוּ אֶת הַתּוֹרָה ׳ וְלֹא
הִכְנִיסָנוּ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל ׳ דַּיֵּינוּ :
אִלּוּ הִכְנִיסָנוּ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל ׳ וְלֹא
בָּנָה לָנוּ אֶת בֵּית הַבְּחִירָה ׳ דַּיֵּינוּ :

עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה טוֹבָה כְּפוּלָה וּמְכֻפֶּלֶת לַמָּקוֹם עָלֵינוּ : שֶׁהוֹצִיאָנוּ מִמִּצְרַיִם ׳ וְעָשָׂה בָהֶם שְׁפָטִים ׳ וְעָשָׂה בֵאלֹהֵיהֶם ׳ וְהָרַג בְּכוֹרֵיהֶם ׳ וְנָתַן לָנוּ אֶת מָמוֹנָם ׳ וְקָרַע לָנוּ אֶת הַיָּם ׳ וְהֶעֱבִירָנוּ בְּתוֹכוֹ בֶּחָרָבָה ׳ וְשִׁקַּע צָרֵינוּ בְּתוֹכוֹ ׳ וְסִפֵּק צָרְכֵּנוּ בַּמִּדְבָּר אַרְבָּעִים שָׁנָה ׳ וְהֶאֱכִילָנוּ אֶת הַמָּן ׳ וְנָתַן לָנוּ אֶת הַשַּׁבָּת ׳ וְקֵרְבָנוּ לִפְנֵי הַר סִינַי ׳ וְנָתַן לָנוּ אֶת הַתּוֹרָה ׳ וְהִכְנִיסָנוּ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל ׳ וּבָנָה לָנוּ אֶת בֵּית הַבְּחִירָה לְכַפֵּר עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ :

רַבָּן גַּמְלִיאֵל הָיָה אוֹמֵר כָּל מִי שֶׁלֹּא אָמַר שְׁלֹשָׁה דְבָרִים אֵלּוּ בַּפֶּסַח לֹא יָצָא יְדֵי חוֹבָתוֹ ׳ וְאֵלּוּ הֵן : פֶּסַח ׳ מַצָּה ׳ וּמָרוֹר :

פֶּסַח שֶׁהָיוּ אֲבוֹתֵינוּ אוֹכְלִין בִּזְמַן שֶׁבֵּית הַמִּקְדָּשׁ קַיָּם ׳ עַל שׁוּם מַה ׳ עַל שׁוּם שֶׁפָּסַח הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא ׳ עַל בָּתֵּי אֲבוֹתֵינוּ בְּמִצְרַיִם ׳ שֶׁנֶּאֱמַר ׳ וַאֲמַרְתֶּם זֶבַח פֶּסַח הוּא לַיְיָ אֲשֶׁר פָּסַח עַל בָּתֵּי בְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם בְּנָגְפּוֹ אֶת מִצְרַיִם וְאֶת בָּתֵּינוּ הִצִּיל וַיִּקֹּד הָעָם וַיִּשְׁתַּחֲווּ :

ווען מן זאגט מצה זו נעמט מן דיא איבערשטי מצה אין דיא האנד :

מַצָּה זוּ שֶׁאָנוּ אוֹכְלִין ׳ עַל שׁוּם מַה ׳ עַל שׁוּם שֶׁלֹּא הִסְפִּיק בְּצֵקָת שֶׁל אֲבוֹתֵינוּ לְהַחֲמִיץ עַד שֶׁנִּגְלָה עֲלֵיהֶם ׳ מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא וּגְאָלָם שֶׁנֶּאֱמַר וַיֹּאפוּ אֶת הַבָּצֵק אֲשֶׁר הוֹצִיאוּ מִמִּצְרַיִם עֻגֹת מַצּוֹת כִּי לֹא חָמֵץ כִּי גֹרְשׁוּ מִמִּצְרַיִם וְלֹא יָכְלוּ לְהִתְמַהְמֵהַּ וְגַם צֵדָה לֹא עָשׂוּ לָהֶם :

ווען מן זאגט מרור זה נעמט מן דען מרור אין דיא האנד :

מָרוֹר זֶה שֶׁאָנוּ אוֹכְלִין ׳ עַל שׁוּם מַה ׳ עַל שׁוּם שֶׁמֵּרְרוּ הַמִּצְרִים אֶת חַיֵּי אֲבוֹתֵינוּ בְּמִצְרַיִם ׳ שֶׁנֶּאֱמַר וַיְמָרְרוּ אֶת חַיֵּיהֶם בַּעֲבֹדָה קָשָׁה בְּחוֹמֶר וּבִלְבֵנִים וּבְכָל עֲבֹדָה בַּשָּׂדֶה אֶת כָּל עֲבֹדָתָם אֲשֶׁר עָבְדוּ בָהֶם בְּפָרֶךְ :

בְּכָל דּוֹר וָדוֹר חַיָּיב אָדָם לִרְאוֹת אֶת עַצְמוֹ כְּאִלּוּ הוּא יָצָא מִמִּצְרַיִם ׳ שֶׁנֶּאֱמַר ׳ וְהִגַּדְתָּ לְבִנְךָ בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר בַּעֲבוּר זֶה עָשָׂה יְיָ לִי בְּצֵאתִי מִמִּצְרָיִם :

וּבְמוֹפְתִים: וַיּוֹצִאֵנוּ יְיָ מִמִּצְרַיִם · לֹא עַל יְדֵי מַלְאָךְ וְלֹא עַל יְדֵי שָׂרָף · וְלֹא עַל יְדֵי שָׁלִיחַ · אֶלָּא הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בִּכְבוֹדוֹ וּבְעַצְמוֹ · שֶׁנֶּאֱמַר וְעָבַרְתִּי בְאֶרֶץ מִצְרַיִם בַּלַּיְלָה הַזֶּה וְהִכֵּיתִי כָל בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם מֵאָדָם וְעַד בְּהֵמָה וּבְכָל אֱלֹהֵי מִצְרַיִם אֶעֱשֶׂה שְׁפָטִים אֲנִי יְיָ · וְעָבַרְתִּי בְאֶרֶץ מִצְרַיִם · אֲנִי וְלֹא מַלְאָךְ · וְהִכֵּיתִי כָל בְּכוֹר אֲנִי וְלֹא שָׂרָף · וּבְכָל אֱלֹהֵי מִצְרַיִם אֶעֱשֶׂה שְׁפָטִים · אֲנִי וְלֹא הַשָּׁלִיחַ · אֲנִי יְיָ · אֲנִי הוּא וְלֹא אַחֵר: בְּיָד חֲזָקָה · זוֹ הַדֶּבֶר כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר · הִנֵּה יַד יְיָ הוֹיָה בְּמִקְנְךָ אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה בַּסּוּסִים בַּחֲמוֹרִים בַּגְּמַלִּים בַּבָּקָר וּבַצֹּאן דֶּבֶר כָּבֵד מְאֹד: וּבִזְרוֹעַ נְטוּיָה · זוֹ הַחֶרֶב · כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר וְחַרְבּוֹ שְׁלוּפָה בְּיָדוֹ נְטוּיָה עַל יְרוּשָׁלָיִם: וּבְמוֹרָא גָדוֹל · זוֹ גִלּוּי שְׁכִינָה · כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר · אוֹ הֲנִסָּה אֱלֹהִים לָבוֹא לָקַחַת לוֹ גוֹי מִקֶּרֶב גּוֹי בְּמַסּוֹת בְּאֹתוֹת וּבְמוֹפְתִים וּבְמִלְחָמָה וּבְיָד חֲזָקָה וּבִזְרוֹעַ נְטוּיָה וּבְמוֹרָאִים גְּדוֹלִים כְּכֹל אֲשֶׁר עָשָׂה לָכֶם יְיָ אֱלֹהֵיכֶם בְּמִצְרַיִם לְעֵינֶיךָ: וּבְאֹתוֹת · זֶה הַמַּטֶּה כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר · וְאֶת הַמַּטֶּה הַזֶּה תִּקַּח בְּיָדֶךָ אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה בּוֹ אֶת הָאֹתוֹת: וּבְמוֹפְתִים · זֶה הַדָּם · כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר · וְנָתַתִּי מוֹפְתִים בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ דָּם וָאֵשׁ וְתִימְרוֹת עָשָׁן: דָּבָר אַחֵר בְּיָד חֲזָקָה · שְׁתַּיִם · וּבִזְרוֹעַ נְטוּיָה שְׁתַּיִם · וּבְמוֹרָא גָדוֹל שְׁתַּיִם · וּבְאֹתוֹת שְׁתַּיִם · וּבְמוֹפְתִים שְׁתַּיִם: אֵלּוּ עֶשֶׂר מַכּוֹת שֶׁהֵבִיא הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא · עַל הַמִּצְרִים בְּמִצְרַיִם: וְאֵלּוּ הֵן:

דָּם: צְפַרְדֵּעַ: כִּנִּים: עָרוֹב: דֶּבֶר: שְׁחִין: בָּרָד: אַרְבֶּה: חוֹשֶׁךְ: מַכַּת בְּכוֹרוֹת: רַבִּי יְהוּדָה הָיָה נוֹתֵן בָּהֶן סִמָּנִים · דְּצַ"ךְ: עֲדַ"שׁ: בְּאַ"חַב: רַבִּי יוֹסֵי הַגְּלִילִי אוֹמֵר מִנַּיִן אַתָּה אוֹמֵר שֶׁלָּקוּ הַמִּצְרִים בְּמִצְרַיִם · עֶשֶׂר מַכּוֹת וְעַל הַיָּם לָקוּ חֲמִשִּׁים מַכּוֹת: בְּמִצְרַיִם מַהוּ אוֹמֵר וַיֹּאמְרוּ הַחַרְטֻמִּים אֶל פַּרְעֹה אֶצְבַּע אֱלֹהִים הִיא · וְעַל הַיָּם מַה הוּא אוֹמֵר וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּד הַגְּדוֹלָה אֲשֶׁר עָשָׂה יְיָ בְּמִצְרַיִם וַיִּירְאוּ הָעָם · אֶת יְיָ · וַיַּאֲמִינוּ בַּיְיָ וּבְמֹשֶׁה עַבְדּוֹ: כַּמָּה לָקוּ בְּאֶצְבַּע עֶשֶׂר מַכּוֹת אֱמוֹר מֵעַתָּה בְּמִצְרַיִם לָקוּ עֶשֶׂר מַכּוֹת · וְעַל הַיָּם לָקוּ חֲמִשִּׁים מַכּוֹת:

רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר · מִנַּיִן שֶׁכָּל מַכָּה וּמַכָּה שֶׁהֵבִיא הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ · הוּא עַל הַמִּצְרִים בְּמִצְרַיִם הָיְתָה שֶׁל אַרְבַּע מַכּוֹת · שֶׁנֶּאֱמַר · יְשַׁלַּח בָּם חֲרוֹן אַפּוֹ עֶבְרָה וָזַעַם וְצָרָה מִשְׁלַחַת מַלְאֲכֵי רָעִים · עֶבְרָה אַחַת · וָזַעַם שְׁתַּיִם · וְצָרָה שָׁלֹשׁ · מִשְׁלַחַת מַלְאֲכֵי רָעִים אַרְבַּע אֱמוֹר מֵעַתָּה בְּמִצְרַיִם לָקוּ אַרְבָּעִים מַכּוֹת · וְעַל הַיָּם לָקוּ מָאתַיִם מַכּוֹת:

רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר · מִנַּיִן שֶׁכָּל מַכָּה וּמַכָּה שֶׁהֵבִיא הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ · הוּא עַל הַמִּצְרִים בְּמִצְרַיִם הָיְתָה שֶׁל חָמֵשׁ מַכּוֹת · שֶׁנֶּאֱמַר · יְשַׁלַּח בָּם חֲרוֹן אַפּוֹ עֶבְרָה · וָזַעַם · וְצָרָה · מִשְׁלַחַת מַלְאֲכֵי רָעִים · אַפּוֹ אַחַת · עֶבְרָה שְׁתַּיִם · וָזַעַם שָׁלֹשׁ · וְצָרָה אַרְבַּע · מִשְׁלַחַת מַלְאֲכֵי רָעִים חָמֵשׁ: אֱמוֹר מֵעַתָּה בְּמִצְרַיִם לָקוּ חֲמִשִּׁים · מַכּוֹת · וְעַל הַיָּם לָקוּ חֲמִשִּׁים וּמָאתַיִם מַכּוֹת:

כַּמָּה מַעֲלוֹת טוֹבוֹת לַמָּקוֹם עָלֵינוּ ·

אִלּוּ הוֹצִיאָנוּ מִמִּצְרַיִם · וְלֹא עָשָׂה בָהֶם שְׁפָטִים דַּיֵּינוּ:

אִלּוּ עָשָׂה בָהֶם שְׁפָטִים · וְלֹא עָשָׂה בֵאלֹהֵיהֶם: דַּיֵּינוּ:

אִלּוּ

כְּנַעַן וָאַרְבֶּה אֶת זַרְעוֹ וָאֶתֵּן לוֹ אֶת יִצְחָק וָאֶתֵּן לְיִצְחָק אֶת יַעֲקֹב וְאֶת עֵשָׂו וָאֶתֵּן לְעֵשָׂו אֶת הַר שֵׂעִיר לָרֶשֶׁת אוֹתוֹ וְיַעֲקֹב וּבָנָיו יָרְדוּ מִצְרָיִם׃

בָּרוּךְ שׁוֹמֵר הַבְטָחָתוֹ לְיִשְׂרָאֵל · בָּרוּךְ הוּא · שֶׁהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מְחַשֵּׁב אֶת הַקֵּץ לַעֲשׂוֹת כְּמָה שֶׁאָמַר לְאַבְרָהָם אָבִינוּ בִּבְרִית בֵּין הַבְּתָרִים · שֶׁנֶּאֱמַר וַיֹּאמֶר לְאַבְרָם יָדֹעַ תֵּדַע כִּי גֵר יִהְיֶה זַרְעֲךָ בְּאֶרֶץ לֹא לָהֶם וַעֲבָדוּם וְעִנּוּ אֹתָם אַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה׃ וְגַם אֶת הַגּוֹי אֲשֶׁר יַעֲבֹדוּ דָּן אָנֹכִי וְאַחֲרֵי כֵן יֵצְאוּ בִּרְכֻשׁ גָּדוֹל׃

וועֶן און האָט והיא שעאדה לאבותנו דעקט און די מצוה צו אול נעמט דאָש כוס אין די האנד ביז און האָט אליזלנו אידם : שטעלט און דאָש כוס ווידר הין דעקט דיא מצוה ווידר אויף :

וְהִיא שֶׁעָמְדָה לַאֲבוֹתֵינוּ וְלָנוּ · שֶׁלֹּא אֶחָד בִּלְבַד עָמַד עָלֵינוּ לְכַלּוֹתֵינוּ · אֶלָּא שֶׁבְּכָל דּוֹר וָדוֹר עוֹמְדִים עָלֵינוּ לְכַלּוֹתֵינוּ וְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מַצִּילֵנוּ מִיָּדָם׃

צֵא וּלְמַד מַה בִּקֵּשׁ לָבָן הָאֲרַמִּי לַעֲשׂוֹת לְיַעֲקֹב אָבִינוּ · שֶׁפַּרְעֹה לֹא גָזַר אֶלָּא עַל הַזְּכָרִים · וְלָבָן בִּקֵּשׁ לַעֲקוֹר אֶת הַכֹּל שֶׁנֶּאֱמַר אֲרַמִּי אֹבֵד אָבִי וַיֵּרֶד מִצְרַיְמָה וַיָּגָר שָׁם בִּמְתֵי מְעָט וַיְהִי שָׁם לְגוֹי גָּדוֹל עָצוּם וָרָב׃

וַיֵּרֶד מִצְרַיְמָה · אָנוּס עַל פִּי הַדִּבּוּר · וַיָּגָר שָׁם מְלַמֵּד שֶׁלֹּא יָרַד לְהִשְׁתַּקֵּעַ אֶלָּא לָגוּר שָׁם שֶׁנֶּאֱמַר וַיֹּאמְרוּ אֶל פַּרְעֹה לָגוּר בָּאָרֶץ בָּאנוּ כִּי אֵין מִרְעֶה לַצֹּאן אֲשֶׁר לַעֲבָדֶיךָ כִּי כָבֵד הָרָעָב בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וְעַתָּה יֵשְׁבוּ נָא עֲבָדֶיךָ בְּאֶרֶץ גֹּשֶׁן ·

בִּמְתֵי מְעָט · כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר בְּשִׁבְעִים נֶפֶשׁ יָרְדוּ אֲבוֹתֶיךָ מִצְרָיְמָה וְעַתָּה שָׂמְךָ יְיָ אֱלֹהֶיךָ כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם לָרֹב׃ וַיְהִי שָׁם לְגוֹי גָּדוֹל · מְלַמֵּד שֶׁהָיוּ יִשְׂרָאֵל מְצֻיָּנִים שָׁם · וְעָצוּם · כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל פָּרוּ וַיִּשְׁרְצוּ וַיִּרְבּוּ וַיַּעַצְמוּ בִּמְאֹד מְאֹד וַתִּמָּלֵא הָאָרֶץ אֹתָם׃ וָרָב · כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר רְבָבָה כְּצֶמַח הַשָּׂדֶה נְתַתִּיךְ וַתִּרְבִּי וַתִּגְדְּלִי וַתָּבֹאִי בַּעֲדִי עֲדָיִים שָׁדַיִם נָכֹנוּ וּשְׂעָרֵךְ צִמֵּחַ וְאַתְּ עֵרֹם וְעֶרְיָה׃

וַיָּרֵעוּ אֹתָנוּ הַמִּצְרִים וַיְעַנּוּנוּ וַיִּתְּנוּ עָלֵינוּ עֲבוֹדָה קָשָׁה׃ וַיָּרֵעוּ אֹתָנוּ הַמִּצְרִים · כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר · הָבָה נִתְחַכְּמָה לוֹ פֶּן יִרְבֶּה וְהָיָה כִּי תִקְרֶאנָה מִלְחָמָה וְנוֹסַף גַּם הוּא עַל שֹׂנְאֵינוּ וְנִלְחַם בָּנוּ וְעָלָה מִן הָאָרֶץ · וַיְעַנּוּנוּ כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר · וַיָּשִׂימוּ עָלָיו שָׂרֵי מִסִּים לְמַעַן עַנֹּתוֹ בְּסִבְלֹתָם וַיִּבֶן עָרֵי מִסְכְּנוֹת לְפַרְעֹה אֶת פִּתֹם וְאֶת רַעַמְסֵס׃ וַיִּתְּנוּ עָלֵינוּ עֲבוֹדָה קָשָׁה · כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר וַיַּעֲבִדוּ מִצְרַיִם אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּפָרֶךְ ·

וַנִּצְעַק אֶל יְיָ אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ וַיִּשְׁמַע יְיָ אֶת קֹלֵנוּ וַיַּרְא אֶת עָנְיֵנוּ וְאֶת עֲמָלֵנוּ וְאֶת לַחֲצֵנוּ׃ וַנִּצְעַק אֶל יְיָ אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ · כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר · וַיְהִי בַיָּמִים הָרַבִּים הָהֵם וַיָּמָת מֶלֶךְ מִצְרַיִם וַיֵּאָנְחוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל מִן הָעֲבוֹדָה וַיִּזְעָקוּ וַתַּעַל שַׁוְעָתָם אֶל הָאֱלֹהִים מִן הָעֲבֹדָה׃ וַיִּשְׁמַע יְיָ אֶת קֹלֵנוּ · כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר · וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶת נַאֲקָתָם וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת בְּרִיתוֹ אֶת אַבְרָהָם אֶת יִצְחָק וְאֶת יַעֲקֹב׃ וַיַּרְא · אֶת עָנְיֵנוּ · זוּ פְּרִישׁוּת דֶּרֶךְ אֶרֶץ · כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר · וַיַּרְא אֱלֹהִים אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֵּדַע אֱלֹהִים׃ וְאֶת עֲמָלֵנוּ · אֵלּוּ הַבָּנִים · כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר כָּל הַבֵּן הַיִּלּוֹד הַיְאֹרָה תַּשְׁלִיכֻהוּ וְכָל הַבַּת תְּחַיּוּן׃ וְאֶת לַחֲצֵנוּ · זֶה הַדְּחַק כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר · וְגַם רָאִיתִי אֶת הַלַּחַץ אֲשֶׁר מִצְרַיִם לֹחֲצִים אֹתָם׃ וַיּוֹצִאֵנוּ יְיָ מִמִּצְרַיִם בְּיָד חֲזָקָה וּבִזְרֹעַ נְטוּיָה וּבְמֹרָא גָּדֹל וּבְאֹתוֹת

פאזק איין גיזאגט צו פפערט דעני יהודים נאך צו יאגן זיא אוני איט אנכדר צו ארטזאגן · אבר הטי״ת גיזובט זייא ער האט זאזן דאט ים טפאזטן פר ישראז דז ישראז זיין טרוקן דורך דען ים גאנגן אונ׳ די אצריס האבן איכן אין ים נאך גיאגט וויא דיא יהודים אוני זייכן אויז דען ים הויזן גיוועזן האט הטי״ת דאט ים וודר הייטזויפן אזו זייכן די אצריס אוני ארטרוכקן דא האט אונגיזעהן גאטט גרוטי קראפט אונ׳אאכט דרום איז אן טוזדיג הטי״ת צו דאנקן אונ׳ צו זובן אום זייני גוטיקייט אונ׳ טובות דט ער אונזרי עזטרן גטאן הט אונ׳ דאט ער אונז נאך אוני טאג טוט :

עֲבָדִים

עֲבָדִים הָיִינוּ לְפַרְעֹה בְּמִצְרָיִם וַיּוֹצִיאֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ מִשָּׁם בְּיָד חֲזָקָה וּבִזְרוֹעַ נְטוּיָה · וְאִלּוּ לֹא הוֹצִיא הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא אֶת אֲבוֹתֵינוּ מִמִּצְרָיִם · הֲרֵי אָנוּ וּבָנֵינוּ וּבְנֵי בָנֵינוּ מְשֻׁעְבָּדִים הָיִינוּ לְפַרְעֹה בְּמִצְרָיִם · וַאֲפִילּוּ כֻּלָּנוּ חֲכָמִים כֻּלָּנוּ נְבוֹנִים כֻּלָּנוּ זְקֵנִים כֻּלָּנוּ יוֹדְעִים אֶת הַתּוֹרָה · מִצְוָה עָלֵינוּ לְסַפֵּר בִּיצִיאַת מִצְרָיִם : שֶׁכָּל הַמַּרְבֶּה לְסַפֵּר בִּיצִיאַת מִצְרַיִם הֲרֵי זֶה מְשֻׁבָּח :

מַעֲשֶׂה

מַעֲשֶׂה בְּרַבִּי אֱלִיעֶזֶר וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ וְרַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה וְרַבִּי עֲקִיבָא וְרַבִּי טַרְפוֹן שֶׁהָיוּ מְסֻבִּין בִּבְנֵי בְרַק וְהָיוּ מְסַפְּרִין בִּיצִיאַת מִצְרַיִם כָּל אוֹתוֹ הַלַּיְלָה עַד שֶׁבָּאוּ תַלְמִידֵיהֶם וְאָמְרוּ לָהֶם · רַבּוֹתֵינוּ הִגִּיעַ זְמַן קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁל שַׁחֲרִית :

אָמַר

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה הֲרֵי אֲנִי כְּבֶן שִׁבְעִים שָׁנָה וְלֹא זָכִיתִי שֶׁתֵּאָמֵר יְצִיאַת מִצְרַיִם בַּלֵּילוֹת · עַד שֶׁדְּרָשָׁהּ בֶּן זוֹמָא שֶׁנֶּאֱמַר לְמַעַן תִּזְכּוֹר אֶת יוֹם צֵאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ יְמֵי חַיֶּיךָ הַיָּמִים · כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ הַלֵּילוֹת וַחֲכָמִים אוֹמְרִים יְמֵי חַיֶּיךָ הָעוֹלָם הַזֶּה כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ לְהָבִיא לִימוֹת הַמָּשִׁיחַ :

בָּרוּךְ

בָּרוּךְ הַמָּקוֹם · בָּרוּךְ הוּא · בָּרוּךְ שֶׁנָּתַן תּוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל · בָּרוּךְ הוּא ·

כְּנֶגֶד אַרְבָּעָה בָנִים דִּבְּרָה תוֹרָה · אֶחָד חָכָם וְאֶחָד רָשָׁע · וְאֶחָד תָּם · וְאֶחָד שֶׁאֵינוֹ יוֹדֵעַ לִשְׁאוֹל :

חָכָם

חָכָם מַה הוּא אוֹמֵר : מָה הָעֵדוֹת וְהַחֻקִּים וְהַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר צִוָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶתְכֶם · וְאַף אַתָּה אֱמוֹר לוֹ כְּהִלְכוֹת הַפֶּסַח אֵין מַפְטִירִין אַחַר הַפֶּסַח אֲפִיקוֹמָן : רָשָׁע מַה הוּא אוֹמֵר · מָה הָעֲבוֹדָה הַזֹּאת לָכֶם · לָכֶם וְלֹא לוֹ · וּלְפִי שֶׁהוֹצִיא אֶת עַצְמוֹ מִן הַכְּלָל · כָּפַר בָּעִיקָר · וְאַף אַתָּה הַקְהֵה אֶת שִׁנָּיו וֶאֱמוֹר לוֹ · בַּעֲבוּר זֶה עָשָׂה יְיָ לִי בְּצֵאתִי מִמִּצְרָיִם · לִי וְלֹא לוֹ · אִלּוּ הָיָה שָׁם · לֹא הָיָה נִגְאָל :

תָּם מַה הוּא אוֹמֵר · מַה זֹּאת · וְאָמַרְתָּ אֵלָיו בְּחוֹזֶק יָד הוֹצִיאָנוּ יְיָ מִמִּצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים :

וְשֶׁאֵינוֹ יוֹדֵעַ לִשְׁאוֹל · אַתְּ פְּתַח לוֹ · שֶׁנֶּאֱמַר וְהִגַּדְתָּ לְבִנְךָ בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמוֹר בַּעֲבוּר זֶה עָשָׂה יְיָ לִי בְּצֵאתִי מִמִּצְרָיִם :

יָכוֹל מֵרֹאשׁ חוֹדֶשׁ · תַּלְמוּד לוֹמַר בַּיּוֹם הַהוּא · אִי בַּיּוֹם הַהוּא יָכוֹל מִבְּעוֹד יוֹם · תַּלְמוּד לוֹמַר בַּעֲבוּר זֶה · בַּעֲבוּר זֶה לֹא אָמַרְתִּי אֶלָּא בְּשָׁעָה שֶׁיֵּשׁ מַצָּה וּמָרוֹר מֻנָּחִים לְפָנֶיךָ :

מִתְּחִלָּה עוֹבְדֵי עֲבוֹדָה זָרָה · הָיוּ אֲבוֹתֵינוּ · וְעַכְשָׁיו קֵרְבָנוּ הַמָּקוֹם לַעֲבוֹדָתוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל כָּל הָעָם כֹּה אָמַר יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בְּעֵבֶר הַנָּהָר יָשְׁבוּ אֲבוֹתֵיכֶם מֵעוֹלָם · תֶּרַח אֲבִי אַבְרָהָם וַאֲבִי נָחוֹר וַיַּעַבְדוּ אֱלֹהִים אֲחֵרִים :

וָאֶקַּח אֶת אֲבִיכֶם אֶת אַבְרָהָם מֵעֵבֶר הַנָּהָר וָאוֹלֵךְ אוֹתוֹ בְּכָל אֶרֶץ

ונפלאות געטאן וויא ער אונז אויז מצרים הוט ארויז
גיצוגן אלז ווי דא שטיט אין פסוק (והגדת לבנך ביום
ההוא) דש איז טייטש דו זאלשט דיינן קינדר זגן וואש
דא געשעהן איז אונזרן עלטרן דא זי אויז גאנגן זיין אויז
מצרים פון דעסט וועגן הבן אונזרי חכמים די הגדה
מתקן געוועזן צו זגן דיזי נאכט ווייל אבר בעונות הרבים
אין דיזן דורות דאז איינשט לייט מאנש פרשון ניקש פר
שטינן מכל שכן ווייבר אול קינדר די פר שטינן פשיטא
ניקש אול ווייל די עיקר מצוה איז הגדה צו פר שטין וואש
געשעהן איז אזו איז דר מנהג אין פיל מדינות דז נעבן דר
לשון הקודש הגדה דר בייא גידרוקט איז דש זעלביג
לשון דש אן אין דער זעלביג מדינה רעט אלש אין וועלש
לאנד זאגט אן דען ווייבר אול קינדר וועלש לשון פר אזו
דינקט מיך שפיל גאר גוט צו זיין ווייל אן אין דיזר מדינה
הוך טייטש לשון רעט דז מיין מצוה איז דז מיין מיט ליכר
בעל בית אפילו דר שון מיין לאדן איז זיינן גזינד די קיין
לשון הקודש פר שטינן אויך טייטש זאגט ווען מאן האט
עבדים היינו לפרעה ווי דא ווייטר שטין ווערט דר געגן
ווען מיינר וויל אזו מאג ער דש לשון הקודש איבר הופן
פון עבדים היינו אן ביז אן כמה מעלות טובות למקום
עלינו. דאש זאל מן זאגן פר עבדים היינו :

הערט צו אייני ליבי קינדר דא וויל איך אייך איין חינג
מרלין ווארום דז איר היינט דיזי נאכט דען סדר
געבן אול זגן אויך דר זאן דען אונזרי עלטרן זיין גיוועזן
קנעכט אין לאנד מצרים בייא דעם מלך פרעה איין לאנגי
צייט אזו האבן די מצרים דען קינדר ישראל אזו גרושי
צרות אן גיטאן דז ניט מוגליך איז צו בישרייבן זי הבן מוזן
דעני מצרים אלי ערבייט טון וואש אין הויז צו טון איז
אול וואש אויף דען פעלד איז צו טון זי הבן גמוזט בויאן
גרושי שווערי גיבייא הבן מוזן זער אין לייא ערבייטן די
מצרים האבן די קליינע קינדר פון ישראל אין דש וואשר
גיווארפן איין מאל איז דער מלך פרעה מצורע גוואורן
הט ער גלאזט שחטן די קליינע קינדר פון ישראל הט זיך
גבאדן אין דעני קינדר בלוט אזו האבן די קינדר
ישראל השי"ת גאר זער אן גרופן זאל אין העלפן אויז
אירן גרושן גלות אול צרות אזו הט השי"ת איר גבעט
דר הערט אול הט רחמנות איבר ישראל גהאט אול הט
גשיקט משה רבינו אול אהרן צו פרעה דז ער ישראל
זאל גין לאזין אויז מצרים אבר פרעה האט זאלכש ניט
טון וואלן אזו הט השי"ת די מצרים גשלאגן מיט צעהן
וואונדרליכי מכות אול דש גרעסט חידוש איז גוועזן דז
דיא יהודים הבן אך אונטר די מצרים גיוואנט דז אלי
מכות די דא קומן זיינן אויף די מצרים איז קייני גיוועזן
בייא די יהודים דא הט מן שיינבערליך גזעהן השי"ת
זייני גרושי קראפט אול מאכט דאז ער קאן שלאגן אול
שטראפן וועמער וויל אול בשירמן אול היטן וועמער וויל
די אלי די היאליטי הער ניקט געלטן געגן אים :

דיא ערשט מצה איז גיוועזן דאז דעני מצרים איר
וואשר זיינן אלי צו בלוט וואָרן די אנדר מצה איז
גוועזן פרעש זיין קומן אין מצרים הבן אין גרוש צרות אן
גיטאן די דריט מצה איז גוועזן די לייז זיין קומן אויף די
מצרים האבן אין זער וויא געטאן דיא פירט מצה איז
גוועזן דש פיל חיות רעות זיינן קומן אין מצרים הבן פיל
מצרים אום איר לעבן גבראכט אול קיינם יהודי איז ניקש
געשעהן ווי וואל די חיות הבן קיין שכל ניט דש זי קיינם
יהודי גיקענט האבן נייארט השי"ת מיט זיינן גרושי
וואונדר הט ער זיא אלין גיוועזן דיא פינפט מצה איז
גיוועזן דאז דבר אול איין מגיפה איז קומן אונטר דעני
מצרים איר בהמות זיינן גאר פיל בהמות גיפיגרט די
זעקסט מצה איז גוועזן דש השי"ת הט איין בייז שחין
דש איז גרינט גשיקט אויף די מצרים די זיבנט מצה איז
גוועזן דש השי"ת הט גישיקט אין מצרים גרושן שווערן
דונער אול האגל אול פייער דש פיל בוים אול תבואה דר
שלאגן האט דיא אכט מצה איז גיוועזן דז הייא שרעקן
זיינן קומן אין מצרים האבן אלש אויף געסן אול מצה
גיוועזן וואש נאך פון האגל איז איבר גבליבן די נייינט
מצה איז גיוועזן דז גרושי פינשטרניס איז קומן אויף די
מצרים דז זי אפילו בייא קיינם ליכט הבן ניט זעהן קענן
דער וואלקן איז אזו דיק גיוועזן הט זי קיין ליכט ברענן
לאזן האבן ניט אויף שטין קענן ווען איינר גיזעסן איז
אבר בייא יהודים איז העל אול ליכט גוועזן די צעהנט
מצה איז גיוועזן דאז די זעלביגי נאכט אלז היינט דיא
פונפצעהנט נאכט אין ניסן אין מיטר נאכט הט השי"ת
גשלאגן אין מצרים די בכורים דש זיינן די ערשטן
גיבארן ווערן פון מענשן אול בהמות אלז גישטארבן עש
איז קיין הויז אונטר די מצרים גיוועזן דז ניט איינר דרינן
גישטארבן איז אבר בייא די יהודים איז קיין איינציגר
גשטארבן דז השי"ת די בכורים פון ישראל הט בשירמט
אזו הט פרעה מיט אלי די מצרים גאר זער גשריאן דש
די יהודים זאלן אויז גין אויז מצרים דען זי הבן גימיינט
זי מוזן אלי שטערבן אזו הבן די יהודים ניט גוואוסט
דש זיא די זעלביגי נאכט ווערן מרלויזט ווערן הבן טייג
איין גמאכט גיהט דש מארגנס פריא צו באקן נוא הבן
זי די טייג אין די טיכר אין גיוויקלט דז זי נאך ניט אויף
גאנגן זיין גיוועזן אזו האבן זיא דער נאך מצות דרויז
גמאכט די ניט אויף גאנגן זיין דרום עסן מיר מצות אזו
האט השי"ת כל ישראל גאר גישווינט צו אנדר איין
גיזאמלט אויף איין פלאץ אזו זיינן ישראל צו מארגנס
פונפצעהן טאג אין ניסן גאנגן אויז מצרים השי"ת איז
פר ישראל גאנגן מיט איינם וואלקן אול פייאריגי זייל אין
דען וועג צו ווייזן דר נאך הט פרעה אול די מצרים חרטה
בקומן דש זיא ישראל האבן גין לאזן דען ישראל האבן
גאר גרוש מאמון זייט גינומן אזו האט פרעה גאר פיל

פאלק

יום חג המצות הזה זמן חרותינו באהבה מקרא קדש זכר ליציאת מצרים: כי בנו בחרת ואותנו קדשת מכל העמים (ושבת) ומועדי קדשך (באהבה וברצון) בשמחה ובששון הנחלתנו: ברוך אתה יי: מקדש (השבת) וישראל והזמנים:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם: שהחינו וקימנו והגיענו לזמן הזה:

ווען (פסח) אן (שביעית) צו נאכט גיפאלט זאגט אן דאס פאר (שהחינו):

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם בורא מאורי האש:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם המבדיל בין קדש לחול: בין אור לחושך: בין ישראל לעמים: ובין יום השביעי לששת ימי המעשה: בין קדשת שבת לקדשת יום טוב הבדלת: ואת יום השביעי מששת ימי המעשה קדשת: הבדלת וקדשת את עמך ישראל בקדשתך: ברוך אתה יי המבדיל בין קדש לקדש:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם: שהחינו וקימנו והגיענו לזמן הזה:

ושותין בהסיבת שמאל ונוטל ידיו ואינו מברך

ווען דוא דש (קידוש) אויז האסט דא זיין דיך אויף די לינקי זייט אול טרינק פורדעם (כוס) אזו פיל וויין אז דא קאנגין אין אייני היכר אייער שאל אול דר נאך וועש דיין הענד אול מאך קיין (ברכה):

ויקח האיפוך ויטבול במי מלח או בחומץ ויברך

אול דער נאך נעם איפוך אודר פיטרזיל אול טונק עש איין אין עסיק אודר אין זאלץ וואסר אול גיב דיין גזינד אויך אול זאג דיא ברכה:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם: בורא פרי האדמה:

אול דער נאך נעמט אן די מיטלשטי מצה אול ברעכט זיא אין צווייא טייל אול נעם איין טייל אול לייג עש אונטר דעם קישן צו אפיקומן אול דיא אנדר העלפט לייגט אן ווידר צווישן דיא צווייא גאנצי מצות אן זאגט איין ווייל פון דר צו ברכיני מצה איין פאר גין דאס ניט צו גידעקט איז:

אול אן נעמט דש אייא אול זרוע פון סדר בעקן אראב אול היבט דש בעקן אין דיא היך אול זאגט מיט הויכר שטים הא לחמא עניא:

דש אן דאס בעקן מיט דען מצות אין דיא היך היבט איז דר טעם דאס דיא קינדר ווערן איינן אן וואס טון פון טיש אב טראגן אול ווערן פרעגן איר האבן דאך נאך ניט געשן זאל אן אינן אישיב זיין איר דערפון נאך ניט עשן איר אוזן צו פאר השי"ת לובן אול גאטש לוב ארצילן: נאך איין טעם דאז אן דאס בעקן אין דער היך היבט דען אין מצרים זיינן ישראל גר שפל גיוועזן אבר הש"י האט זיא הוך ארהובן אול חשוב גיאכט:

אי אן אן היבט הא לחמא עניא זאל אן אזו זאגן:

הנני מוכן ומזומן לקיים המצוה לספר ביציאת מצרים לשם יחוד הק"בה ושכינתיה ע"י ההוא טמיר ונעלם בשם כל ישראל:

דא בין איך אן ביררייט צו האלטן דיא מצוה צו ארצילן פון יציאת מצרים השי"ת צו כבוד זיינן לוב צו ארצילן וואש ער אונז גיטאן הט אין מצרים ווי ער אונזרי עלטרן מיט גרושר קראפט אול מאכט הט אויז גיצוגן:

הא לחמא עניא די אכלו אבהתנא בארעא דמצרים: כל דכפין ייתי ויכול כל דצריך ייתי ויפסח השתא הכא: לשנה הבאה בארעא דישראל: השתא עבדי: לשנה הבאה בני חורין: ומוזגין כוס שני

אן פילט דיא כוסות ווידר דש איז דאס אנדר מאל

מה נשתנה הלילה הזה מכל הלילות: שבכל הלילות אנו אוכלין חמץ ומצה: הלילה הזה כלו מצה: שבכל הלילות אנו אוכלין שאר ירקות: הלילה הזה מרור: שבכל הלילות אין אנו מטבילין אפילו פעם אחת: הלילה הזה שתי פעמים: שבכל הלילות אנו אוכלין בין יושבין ובין מסבין הלילה הזה כלנו מסבין:

דאש אוז אן ווישן דאז איין מצוה איז אונטר דען מצות דיא אונז קינדר ישראל הש"י גיבאטן האט דאש אן זאל אונזרי קינדר דיזי נאכט ארצילן פון יציאת מצרים וואש אונז השי"ת האט פאר ניסים ונפלאות

היפט גילירט * אול דיא (מצות) אול דאש איא אול (זרוע חרוסת) אול לאטיך ליגן (כסדר) וויא עש זיך גבירט · אזו זאלשטו פֿאר אלן זאכֿן * ערשט אן היבן קידוש צו מאכֿן :

וּרְחַץ

אול טוא ניט פֿאר געשן · תכף דער נאך דייני הענד צו וועשין :

כַּרְפַּס

אולדר נאך איפוך אין עסיק אין טונק : גיב איטליכם איין ווניג איז גלייך גינונג אול וואלשטו רעכֿט טון דיין (נטאה) אזו אמך דרויף די (ברכֿה בורא פרי האדמה)

יַחַץ

דיא איטלשט (מצוה) פֿון אנדר שפאלט * איין שטיק ליג ווידר אן זיין אורט אול דאש אנדר אונטיר דער זאן צו אפיקואן ביהאלט :

מַגִּיד

דאש איא אול (זרוע) פֿון בעקן נעם · אול היב אויף דאש בעקן אול זאג (הא כלחמא עניא) איט הוכֿר שטים · דען שענק דיא כוסות ווידר איין * אול זאג (מה נשתנה) ביז (גאל ישראל) פֿיין :

רָחְצָה

דען ווידר איין מאל וועש דיא הענד * (ברכה) צו מאכֿן (על נטילת ידים) איז ביקענט :

מוֹצִיא מַצָּה

אול אויך די איברשטי גאנצי (מצה) דיין · (המוציא) טוא מאכֿן אול עש נאך ניט אריין · דער נאך ברעך איין שטיק פֿון דעם הולבן (לוי) דער ליגט אין דער איט אול עש ביידי שטיק אבר ערשט (על אכילת מצה) צו מאכֿן פֿר געס ניט :

מָרוֹר

אין חרוסת טונק דען לאטיך אודר ביטר קרויט · אול זאג (על אכילת מרור) וויא די ברכֿה לויט :

כּוֹרֵךְ

(הלל הזקן) דער האט פֿאר שטאנדן * אן זאל נעאן פֿון דער דריטי (מצוה) איין שטיק דיא נאך איז פֿאר האנדן · אול פֿון דען לאטיך ארום גיוויקלט טרוקן · זונדרן איין גיטונקט אול זונדר ברכֿה זאל מן עש איין שלוקן * אבר אי דוא דאש טושט עסין · טוא (כן עשה הלל) ניט פֿאר געסן :

שֻׁלְחָן עוֹרֵךְ

דען ליכֿט דיין טיש אן איט עהרן וויא אער דוא דרויף שטעלשט וויא אער דיר גאט ווערט בישערן :

צָפוּן בָּרֵךְ

אול ווען דוא כון באלד זאט ביזט · זא נעם דען (אפיקואן) דר אונטר דיין זאן איזט אול גיב איטליכֿם איין שטיק צו עסין אול איט אזואן צו בענשן דר בעל הבית זעלברט זאלשטו ניט פֿאר געסן :

הַלֵּל נִרְצָה

דר נאך אאך אויף דיא טיר אול זאג (שפוך) אול זייא דיא הגדה פֿולענדן דר נאך זינג אלאעכֿטיגר גאט דיין טעאפיל בויא אול טוא אטיח זענדן :

וועןפסח אם פֿרייטאג צו נאכֿט גיפֿאלט זא זאגט אן דאש קידוש :

יוֹם הַשִּׁשִּׁי וַיְכֻלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל צְבָאָם : וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה : וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִכָּל מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה : וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ כִּי בוֹ שָׁבַת מִכָּל מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת :

ווען פסח אין דער וואוכֿן אודר אם טביתות צו נאכֿט גיפֿאלט זא זאגט אן דש קידוש :

אי אן קידוש אאכֿט זאל אן צו פֿאר זאגן

הנני מוכן ומזומן לקיים מלות כוס ראשון של ארבע כוסות לשם יחוד הק"בה ושכינתיה ע"י ההוא טמיר ונעלם בשם כל ישראל :

ווער קיין לשון הקודש פֿר שטיט דר זאל אזו זאגן :

דא בין איך אן בירייט צו האלטן דיא מצוה פֿון דען ערשטן כוס פֿו דען ארבע כוסות וויא עש אונזרי חכֿאים גיבאטן האבן :

בָּרוּךְ · אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ · הָעוֹלָם · בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן :

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ · הָעוֹלָם אֲשֶׁר בָּחַר בָּנוּ מִכָּל עָם · וְרוֹמְמָנוּ מִכָּל לָשׁוֹן · וְקִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו · וַתִּתֶּן לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה שבתות למנוחה ומוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה חַגִּים וּזְמַנִּים לְשָׂשׂוֹן · אֶת יוֹם השבת הזה ואת

יום

פון דעני קימן דאז ניט בטייט דז חמץ ושלום איר טבֿר אלות אך ווערט גיגנבֿת ווערן איין טייל פֿרואי לייט שיקלן די האלבי אלה לו אפיקומן אין איין ריין טוך אול ליגין דר נאך אונטר די קיסן הט אך איין סוד דרויף :

מן איז ווישן וואש די תורה הט גיבאטן וואש לו עשן אלז לאשל די סדר נעכט אלה אול ארור לו עשן איז אניט אנדרשט יולא דש אן די אלוה רעכֿט טוט אן איז עשן איין כזית גרוש דש זעלביג איז איין האלב אייא גרוש

אבר אונטר טויזנט איז ניט איינר דר די אלוה איט ארור רעכֿט הלט וויל דז איין לער איז איין כזית גרוש לו עשן אול אין מאת ווער איין אלוה וויל רעכֿט טון פֿון גאטש וועגן איז טון וועלשן איין לער איז עש גיבט דאך פֿיל גוטי ערליכֿי לייט דיא פֿון גאטש וועגן פֿיל טעג פֿאשטן איז איכן אך איין לער אול פאשטן דאך :

על כן וכל הפחות געהערט דר בעל בית די אלוה איט ארור עשן רעכֿט טון אול איין כזית גרוש עשן ווען טון זיין גזינד ניט פֿיל ארור עשין :

מן פינד אין דיזי ספרים די דא אין קורלן יארין זיינן אויף קומן די דא טרייבן דש די עיקר אלוה איז איט דען ארור עשן וואן קיין ליטוגא קאן האבן דש אן איז נעאן גרין איין טייל הייסן עש אער רעטיך דש אן זאל נעאן דש גרין איט איין דויאן דיק פֿונקאפא וואו דש גרין דרינן שטעקט דהיינו אן זאל זעהן דש די גרין איט דען קאפא זאל איין כזית גרוש זיין אן איז לו אנדר דרוקן עש איז ניט אזו שארף אלז דער גרין וואש אין דער ערד שטעקט אך זאל אן נעאן לו דר כריכה דש זעלביג איז דאז אן אלה אול ארור איט אנדר עשט אך דז גרין איט קאפא אזו וויל עש דר טורי זהב הבן ניט אלז איין טייל לייט נעאן לו דר כריכה דען קרין זעלברט :

ווען אן דען ארור אין חרוסת איין טונקט זאל אן דען חרוסת ווידר אראב שיטלן אבר ניט איט דען ארור עשן דען דש אן איין טונקט דען ארור אין חרוסת הט איין זונדרליכֿר טעם על פי הטור :

דער עולם הט דען מנהג ווען זיא האוליא מאכן נעאן זיא נייארט די אוברשט אלוה דש אן הייסט כהן אול די האלבי אלוה אבר די ספריקט שרייבן ווייל יום טוב איז דש אן איז הבן לחם משנה וויא זונשט אן טבת אול יום טוב אול אן זאל נעאן דא לו די הלבי ווייל זי הייסט לחם עוני אזו ווען אן וויל גאנץ רעכֿט טון נאך אלי ספרים נאך זאל אן אך דער לו נעאן דיא דריט אלוה דיא אן הייסט ישראל אול זאל די האלבי אין דר איט ליגן אול זאל ברכֿת האוליא מאכן זא הט אן לחם משנה אול לחם עוני אן זאל דר נאך דיא דריט ווידר אוועק ליגן אול זאל אב ברעכֿן איין כזית פֿון דר אוברשט דיא דא הייסט כהן אול איין כזית פון די הלבי אן זאל דש כזית פֿון דר אוברשט פֿאר עשן אול דר נאך דאש כזית פֿון דר הלבי :

מן איז זיך אן לייגן ווען אן די ארבע כוסות טרינקט אול ווען אן האוליא אול אלה עשט אבר ווען אן ארור עשט זאל אן זיך ניט אן לייגן :

ווען אן נאך דען עשן הלל אול הודו זאגט אול לכשאת זאל אן זיך ניכֿט אן לייגן וויל דש זיינן גרושי לוב לו השי"ת איז השי"ת ווידר זיין כבֿוד דש אן זעלכֿט זאל זאגן ליגנטיגרהייט נייארט אן זאל זיצן אין ירא' שאים אין אייטל שאחה :

ווען איגליך איז דש אן דיא סדר נעכֿט קאן אזואן האבן זאל אן דער נאך שטין אען אבר איינר זאלט פֿאר זיך דא עשן אול דער נאך גין לום בעכשן לו אזואן איז ניט רעכֿט : ווען אן עשט האוליא אול אלה זאל אן גאנץ ניקש רידן ביז אן אני ביידי כזית געסן הט דש גלייכֿן אך לו ארור אול לו אפיקומן עשן זאל אן ניקש רידן ביז אן גאנץ געשן האט :

דער בעל בית זאל אזו כוהג זיין וואש ער זיינם גזינד ארום טיילט עז זייא פיטרלין לום איין טונקן אול ארור אול לו דר כריכה זאל ער זיין גאנצן גזינד ארום איטליכֿן זיין חלק געבן דר נאך זאל ער דיא ברכה הויך זאגן אול זיין גזינד זאלן איט אים לו גלייך זאגן :

מן זאל זיך ניט לו זער אן די סדר נעכֿט אן עשין דר איט דש אן זאל גילושטן אפיקומן לו עשין דש אן זאל איין טבֿר דר פֿון האבן · ווען אן אבר אפיקומן עשט איבר מאכֿט דש אים ווי דר לו גישיכֿט ניט גנוגן דאש אן קיין טבֿר דער פֿון האט נייארט נאך איין עונש דר בעל בית זאל הודו איט שאחה זאגן אול זאל מאכֿן דש זיין גזינד אך פֿלייסיג נאך זאגן אן זאל לוויא כזית גרוש אפיקומן עשין :

אין זוהר שטיט ווען קינדר ישראל אן דעני סדר נעכֿט זילן אול זאגן איט גרושר שאחה די הגדה אזו פֿרייאט זיך השי"י גאר זער איט זיא אול זאגט לו זייני מלאכים זעלכֿט וואש איך פֿאר איין פֿאלק אויף דען עולם הב בישאפֿן וויא זי איך לובן דש זעלביג אולט גיט איין קול אויז דורך אלי היאל אן זאל זעהן אול הערן די לוב פֿון השי"י פֿון ישראל אזו באלד היבן ווי פֿיל טויזנט מלאכים אן לו זינגן אול לו לובין השי"ת איט אלרלייא לוב גזאנג דאש ניט איגליך איז לו בישרייבן על כן וועלכֿר יהודי דער זעלכֿש לו וועגן ברענגט איט זיינם לוב איט גאנצן הערלן איט שאחה דאש השי"ת דורך אים גילובט ווערט דר ווערט איין גרושן טבֿר הבן פֿון השי"ת אויך דיזן עולם אול אויף יענם עולם אאן :

סימן לסדר של פסח
קַדֵּשׁ

ווען עש נון גאנץ נאכֿט איז אול דער טיש איז גאר היפש

גיוואלט איז דש איך האב גיזעהן אול דז איך ניט הב גיזעהן דש איך הב אויז גירויאט אול דש איך ניט הב אויז גירויאט דש זאל אלז פר שטערט זיין אול זאל זיין אלז עשא דער ערדן :

ווען דר אאן ניט דר הייאן איז זאל דיא פרויא דש אויף טייטש זאגן :

כתבו חכמי הקבלה אחר שסרק את החמץ יאמר בזה הלשון

יהי רצון מלפניך יי אלהי ואלהי אבותי כשם שאני מבער חמץ מביתי ומרשותי כך יי אלהי ואלהי אבותי תבער כל החיצוני' ואת רוח הטומאה תבער מן הארץ ואת יצרינו הרע תעבירהו כעשן תכלה : ותעביר זדון מן הארץ וכל המזידי' לפנינו תבערם ברוח בער וברוח משפט כשםשהעברת את מצרים ואת אלהיהם בימים ההם ובזמן הזה אמן :

ווייל קינדר ישראל זיינן אויז מצרים גאנגן פונכפלעהן טאג אינניסן אול דיא נאכט דר פאר הט הש"י גישלאגן די בכורים אול גטאן צו ישראל גרושי ניסים ונפלאות אוליסראל מרליזט אויז מירן גרושן שווערן גלות אול זיא מרהובן אול חשוב גיאאכט דרום הבן אונזרי חכאים גבאטן פיל זאכן צו טון די סדר נעכט צום זכרון דז אן זאל גדענקן אן דיא גרושי וואונדר וואש אונז הש"י גטאן הט דא איט הט ער גיוויזן דז ער איין אאעכטיגר גאט איז דז אלי דיא כח וגבורה אין זיינר גוואלט אול אאכט צו טון וואש ער וויל דאז אלי דיא היאלישי הער ניקש געלטן געגן אים גילובט זייא ער אימר אול איביג :

מן האט דען סדר דז אן איט קישן איינליין אן אאכט אויף לשון הקודש הייסט עש היסבה דא זאל דר בעל בית דרויף זיצן אול אן ליינן דז ווייזט דז ישראל זיינן גאעזן אין אצרים דינסטברי קנעכט אול הש"י הט זי צו פרייא הערין גאאכט דען די חשובים פלעגן זיך אזו צו זעצן אין איין טייל מרטן איז דער אנהג דז דר בעל בית זיין סרגנוס דש איז זיין קיטל אן הט דען אן דיא סדר נעכט פלעגט איין איטליכר זיין עטירות צו ווייזן איט זילברן כלים דאז זיך דער בעל בית ניט איט זיין עטירות איבר נעאן זאל אול זאל גידענקן אן דר איתה דען דר קיטל איז דאש קלייד פון דיא אתים :

מן זאל ניט אן היבן דען סדר צו געבן ביז נאכט איז אונזאל דש סדר בעקן כסדר אן אטלין דען ישראל אוכטן דען לוי אין דר איטן דען כהן אובן אן נעאט איין גיבראטן איי צום זכרון דאש אן הט פפלעגן איין קרבן צו ברענגן הט גיהייסן קרבן חגיגה ווארום דז אן דוקא איין איי נעאט זיינן פיל טעאים דרוין אן נעאט איין זרוע צו זכרון פון קרבן פסח אן נעאט חרוסת צו זכרון דאז ישראל אין אצרים הבן גיאוזט שווערי ארבייטן אין לייאן צום בויאן דען חרוסת זיכט וויא לייאן אן זאל ניקש אנדרשט נעאן צום חרוסת אלז עפפיל אול נוסין אבר קייני בירן וויא דער עולם דען אנהג האט דען דז אאן נ"אט עפיל אול נים איז איין גרושר סוד דרויף אן זאל

נעאן קירבל ווען איגליך איז צו ביקואן צום איין טונקן דען קירבל הייסט אויף לשון הקודש כרפס דש ביטייט ס' פרך דש שטיק רבוא האבן גיארביט עבודת פרך ווען אאן קיין קירבל קאן הבן איז דר אנהג דז אאן נעאט פיטרזיל דאז איין טונקן איז אך דר טעם פון חשיבות ווען די חשובים פפלעגן איין צו טונקן ווען אן האבן קאן ליטוגא צום ארור איז די בעשט אלוה ווען אן אבר קיין ליטוגא האבן קאן איז דר אנהג דז אאן קרין נעאט צו ארור דז אן ארור עשט דען ארור איז טייטש ביטר דז בטייט דיא אצרים האבן ישראל איר לעבין ביטר אול זויאר גיאאכט אן זאל זי פיין כסדר אויף דש בעקן לעגן וויא אן זי נאך אנגדר ברויכט קירבל אודר פיטרזיל זאל צום פעדרשטן ליגן דר נאך דר ארור :

אונזרי חכאים טרייבן דז אן די סדר נעכט איז אחויב צו הבן ארבע כוסות דהיינו דש אן פיר אולט ברכה אאכט בורא פרי הגפן צום ערשטן אולט ווען אן קידוש אאכט צום אנדרן אולט ווען אן די הגדה גיזאגט הט פאר דען עשן דש דריט אולט ווען אאן געסן הט נאך דען בענטן דש פירט אולט ווען אן הלל אולנשאת גיזאגט הט דר טעם פון די פיר כוסות איז דרום וויל דא שטיט בייא דר גאולה פון אצרים פיר לשונות פונדר גאולה והוצאתי והצלתי וגאלתי ולקחתי אויך די ענייניש פון דען סדר זיינן גרושי סודות דרויף דאש אוז אן ווישן אלי אאלט ווען אן דאש כוס אין דיא האנד נעאט זאל אן די אלה צו דעקן דז די אלה זאל ניט זעהן איר חרפה דז אן דען יין אין דיא האנד נעאט דר געגן ווען אן דען יין אויז דער האנד שטעלט זאל אן די אלה אויף דעקן דהיינו די איטלשטי אלה דיא דא פון אנגדר גברוכן איז זאל אן לאזן איין ווינג איין פאר גין דען אונזרי חכאים זגין די אלה הייסט דרום לחם עוני וויל אן פיל דריבר זאגט נאך איין טעם הייסט דרום לחם עוני וויל זי ניט אינדי היך גאנגן איז נייארט גאכן טפל אולנידר נאך איין טעם הייסט דרום לחם עוני דען ווען איין עני קואט בעטלן פאר איין עטיר זיין טיר גיבט אן אין קיין גאנץ לאב ברוט נייארט איין שטיקליין דרום ברעכט אן די איטלשטי אלה אנטצוויא דז טעם האבן :

דרום ווען אייכר איין אלה אעכט צו בראכן ווערן ווען טון דר כהן אודר ישראל איז אאג אן די זעלביגי נעאן צום לוי וויל אאן זי אוודש צו ברעכן אוז :

דער אנהג איז דז אן די איטלשט אלה צו ברעכט אי אן זי ליגט אונטר דר לאן צום אפיקואן איז איין גרושר סוד דרויף אך איז דר טעם אאן זאל ווישן דז אונזר רעכטר שכר פון אונזרן אעשים טובים אלאות איז פר בארגן אויף עולם הבא דען וואש איר גינים פון אונזרי אלות ווען אויף דיזר וועלט איז נייארט דר ריוח דרום זאל אן די קינדר די אלוה ניט לאזן גנבן אול נעאן

אבר אעטר דאש אן ברויכט זום עסן אמכט אן דיא ברכה על טבילת סכין :

ווען איינר זעלט האבן פון איינם ערל איין כלי צו אטכון אול דר ערל העט נאך אלז בדעה צו ליזן אול דר העט זעלבט כלי גיכשרת דש ערש ברויכן אין מאג ערש ברויכן ברויכט קיין טבילה ניט :

ווען אן אבר גיוויש וייש דש דער ערל בגערט ניט אין צו ליזן דא הייסט עש ערשט זיין כלי דא אוז ער עש ערשט טובל זיין ווען ערש טון לאנגי לייט גיברויכט הט דען אילונדרש קואט עש ערשט אין דש יהודי זיין רשות :

ווען אמן איין כלי טובל איז פפלעגט אן זיין האנד פאר נאם צו אמכן :

אמן פפלעגט אלי כלים. דרייא אאלט טובל צו זיין דאך איז אן איט איין אאלט אך יוצא :

ווען איינם איין ספק איז אוב אן אוז ברכה אאכן אודר ניט זאל אן אזו טובל זיין און ברכה :

דינים של סדר בדיקת חמץ

אונזרי חכמים שרייבן וויל דא שטיט אור לארבע עשר בודקין את החמץ דש איז טייטש דר אובנט דר דא גיהערט צו דען פירלעהדן טאג זאל אן דש חמץ בודק זיין אול' וויל דא שטיט דאש ווארט אור דש איז טייטש ליכט אול שטיט ניט לערב אודר לחשיכה דש איז טייטש ווענעט נאכט איז דרוקאיז אן ניט שולדיג צו ווארטן איט דען חמץ בודק זיין ביז גאנץ נאכט איז נייארט בין השמשות נאך דעם דש אן הט אלוה ווטר גיהולט זאל אן תיכף דש חמץ בודק זיין ווען שון נאך ניט גאנץ נאכט איז :

מן זאל גאר ניקש אן היבן צו טון אפילו לערנן זאל אן ניט ווען אן פפלעגט אלי אובנט איין שיעור צו לערנן ביז אן צו פאר הט בודק גיוועזן :

ווען דר בעל בית וויל ניט זעלברט אלי חדרים אויז גינאזו אאג ער איינם פון זיינם גיזינד נעבן זיך שטעלן ווען ער דיא ברכה אאכט אול' זאל מאן זאגן אזו מאג דר זעלביג אין איין טייל חדרים בודק זיין דר אנהג איז דש אן נעאט איין לעפיל אודר זונשט איין כלי אול איין פעדר פון איינם פלעדר וויש אול' איין איינליג חאקמן קערלזיין אול' איז דר איט חאץ בודק אן דארף ניט נעאן קיין חלב ליכט אודר זונשט אין הדר לוויא קערליך צו אנכדר גיפלאכטן :

אך אן די ברכה אאכט זאל אן די הענד וועשן אול' אאכט קיין ברכה דען די הענד אעכטן ניט ריין זיין אול אי אן די ברכה אאכט זאל אן אזו זאגן :

הנני מוכן ומזומן לקיים מצות בוראי לבדוק חמץ לשם יחוד הק"בה ושכינתיה ע"י ההוא טמיר ונעלם ליחדא שם י"ה בו"ה בשם כל ישראל :

ווער קיין לשון הקודש פר שטיט זאל אזו זאגן :

דא בין אך אנבירייט צו האלטן די אצוה בדיקת חאץ דש איר איין בישעפר גיבאטן הט : ויאמר

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל בִּיעוּר חָמֵץ :

כתבו המקובלים שיש להניח ע"י בני ביתו עשרה פתיתים קטנים חמץ בעשרה מקומות כדי למוצאם ולבערם למחר והוא על פי הסוד גדול ונורא :

אול נאך דער בדיקה זאל אן זאגן :

כָּל חֲמִירָא וַחֲמִיעָא דְאִכָּא בִּרְשׁוּתִי דְלָא חֲמִתֵּיהּ וּדְלָא בִעַרְתֵּיהּ לִבָּטֵל וְלֶהֱוֵי כְּעַפְרָא דְאַרְעָא :

אונזרי חכמים שרייבן דש די עיקר אצוה איז דאש דר בעל בית זאל אבטל זיין דז חאץ דאש ער ניט גיפונדן האט אול' ווען אן ניקש פר שטיט וויא קאן אן דען אבטל זיין על כן ווער קיין לשון הקודש פר שטיט זאל אויך טייטש זאגן אלי דש חאץ אול אלי די זויאר טייג דש אין איינר גיוואלט איז דש איך ניט האב גיזעהן אול' דש איך ניט האב אויז גירויאט דש זאל פר שטערט זיין אלז עשא פון דר ערדן :

ווען דער בעל בית ניט זעלברט חאץ בודק איז דש זיין אשרת אודר זיין גיזינד איינר חאץ בודק איז זאל אן אזו זאגן · אלי דש חאץ אול' אלי זויאר טייג דש אין איינם הערן (איז איין זון זאל ער זגן אין איינם פאטר) זיין גוואלט איז דש איך ניט האב גיזעהן אול דש איך ניט האב אויז גירויאט דאש זאל פר שטערט זיין אלז עשא פון דער ערדן

אונזרי חכמים שרייבן דש די עיקר אצוה איז אן ערב פסח דאש חאץ צו פר ברענן לאיטן כיין אול לעהן אויאר בפרט ווען עיבור איז איז דער זאן דש חאץ צו פאר ברענן נאך פריאר דאך זאל אן ניט לענגר ווארטן איט דען חאץ צו פאר ברענן ביז לאיטן לעהן אול' איילף טויאר :

ווען אן דש חאץ פר ברענט הט זאל אן אזו זאגן :

כָּל חֲמִירָא וַחֲמִיעָא דְאִכָּא בִּרְשׁוּתִי דַחֲזִתֵּיהּ וּדְלָא חֲזִתֵּיהּ דַחֲמִתֵּיהּ וּדְלָא חֲמִתֵּיהּ דְבִעַרְתֵּיהּ וּדְלָא בִעַרְתֵּיהּ לִבָּטֵל וְלֶהֱוֵי כְּעַפְרָא דְאַרְעָא ·

ווער קיין לשון הקודש פאר שטיט זאל אזו זאגן אויך טייטש :

אלי דש חאץ אול זויאר טייג דאש אין איינר גיוואלט

אנדר טייל זייט געבן די טייג קינדר דר מאן אומצו גיזנדי נאך קיין כח הבן אול קיין יראה הבן איין טייל זייט הבן טייג פאר זיך שלאגן איט איינם ווענגר האלץ דרויף אויף איין מרט אול ווענדנעט ניט אומהיין אול העלהער דז פיל אאלט אזו איין טייג איין שעה ליגן בלייבט און גיערביט:

אנדר טייל זייט אאכן אלת איין פר ראט אי און אהיבט איין צו שיסן דרייסיג אודר פירציג אלת אין טייל זייט אאכן אלת צו אכנדר ווען טון דר אובן פאל איז אזו בלייבן זי הייזליגן זי אכטן זעלכט ניקט ווענעט גשעהן ווער דש עטליכי אלת ווערן הייזליגן בליבן זאל אנזי ווידר צו אכנדר קנעטן טון איז בעשר אלז אזו שטיל ליגן לאזן אך ווען אודי אלת צום אובן טראגט אוז אן זער גוואורנט זיין דש ניט צו נאהנט צו דען אובן גיט און אוז איינליג וויז צום אובן טראגן די אכדרן זאלן וויט דר פון בלייבן דר נאך אאכן זי גרושי אעכטיגי אלת אוזן איט דען שטופיל איין אול וייא אוטיל דרויף אכן שטערן איז ניט איגליך אליש צו ארטרייבן וואש פר קלות פר לויפט אין דען אלת באקן איין טייל זייט ווען זי איר אלת גיבאקן הבן לאזן זי זיך ניאר זעהן אין באק הויז ואלן איינר דען אכדרן ניט העלפן אול דש איז דאך ווטיגליך דש ישראל זיין איינר ערב פר דען אכדרן ווען חס ושלום זיין חבר זאלט חאלן עסן פון וועגן דש ער קיין היליף הט ווערט זיין חבר אך איט אים גישטראפט אפילו נאך אער:

על כן אייני ליבי גוטי פריינד נעאט אייער לעבן אול אייער ווייבר אול קינדר לעבן אויף דיזר וועלט אול אויף יענר וועלט וואל אין אוב אכט דען די דא חאלן אן פסח עסן אוזן שטערבן אין דר אגיפה בר אינן דען חאלן הט אזו פיל אין דר לאזן אזו אגיפה דש פיל זעלכי נשאות דיא דא בייא אירן לעבן הבן חאלן געסן אול זיינן ניט נזהר גיוועזן אן אירן אלת באקן אוזן ווידר גבארן ווערן אנט ווידר זי שטערבן קליינר הייט אודר אוזן שטערבן אין דר אגיפה לייטן:

דיא ספרים שרייבן דש איין אלוה איז דש אן אלי אולט נאך דען קנעטן זאל דש בעקן אויז וועשן ניט לווייא אולט נאך אכנדר קנעטן * דיא דא יוא לווייא אולט נאך אכנדר קנעטן אול האלטן אירה הענד דרינן דיא אוזן גאר זער גוואורנט זיין דאז גאכן קיין טייג זאל הענגן בלייבן אן דען בעקן דאש בעקן גאר וואל זויבר אאכן אין אירן קנעטן:

על כן אייני ליבי פריינד נעאט איינט שרייבן אין אכט דש איין איט ליכר בעל בית זאל זעלברט דר בייא זיין בייא זיין אלות אאכן אול דיא לייט וואל אן שאפן צו טייג ערביטן איין קליינן יונגן קליינן טייג געבן אול זיך היטן וואש איך אובן גישריבן הב נאך זאלן די ווייבר וואל אכטונג געבן אויף איינט שרייבן אלי די איר פאלגן ווערן די ווערן זוכה זיין לאנג צו לעבן זאאט אירן

ווייבר אול קינדרן אויף דיזר וועלט אול ווערן אך זוכה זיין צו דען איביגן לעבן אויף יענר וועלט אאן:

דיני חלה

מן זאל גיוואורנט זיין דאט איין טייל זייט נעאן אן פרייטיג דען שאליט אודר קוגיל צו דען ברכת ווען זיא קיין שיעור חלה האבן דיא טוכן ניט רעכט הייסט איין ברכה לבטלה:

אן זאל איבר איין טייג נייארט איין חלה נעאן אבר איין טייל זייט טיילן איין טייג אול זיינן אכבד אכדרי ווייבר דר איט דש זי זאלן אך חלה נעאן זיא טוכן ניט רעכט הייסט איין ברכה לבטלה:

אן פסח ווען אן פיל טייג הט אול זיינן ניט פיל ווייבר דא דש אן איבר איין איטלכן טייג איין אשה קאן חלה נעאן לאזן אזו זאל איין אשה לווייא אודר דרייא טייג חלה נעאן אין איינר ברכה זאל דיא טייג צו אכנדר ליגן דש זיא אן אכנדר אן רירן:

איז אפשר דש אן די חלה זאל איט דר האנד אב ברעכן אול ניט איט דען אעסר אב שניידן:

ווער דא וויל די אלוה פון חלה רעכט האלטן דא זאל אן אן פרייטג ברכות אכן לכבוד שבת ווייזי ברכות פון ווייטן אעל אול זאל דר פון חלה נעאן דאש איז דיא גרעשטי אלוה איין טייל ווייבר איינן ווען זיא נייארט חלה נעאן אן פרייטאג נעאן זיא שווארץ אעל דש איז קיין כבוד שבת ניט:

דיני טבילת כלים

מן איז ווישן דש אן ניט אנדרשט ברכה אאכט ווען אן כלים טובל איז נייארט זי אוזן זיין זעלכי כלים דש אאן טאעלן קאן אלז לאטל זילבר גאלד קופפר צין אייזן אעס קלעזר איבר זעלכי כלים אוז אן די ברכה אאכן ווען זיא גיקויפט ווערן פון איינם ערל אודר לאזט זיא אאכן בייא איינם ערל אאכט אן דיא ברכה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם עַל טְבִילַת כֵּלִי:

איז אין אלז איין כלי אאכט אן על טבילת כלים:

זיינן דיא כלים נאך נייא אוז אן זיא טובל זיין זיינן זיא ניאר נייא דש זי דר ערל גברויכט הט זיינן זיא נייארט טרינק גישער דש ניקט ווארש איין קואט ברויכן זיא קיין כשרן ניט:

זיינן זי אבר זעלכי כלים דיא ניאר נייא זיינן דאז דר ערל טון גיברויכט דש ווארט דריין קואן איז אלזו קום פרי העפן קעסיליך לינן טיפל טעלר אוז אן זיא צו פאר כשרן אול דר נאך טובל זיין:

אבר הילצי גישער אודר אירדני גישער לודר כלים דיא אוזן ארום איינה רייף בינגט זיינן איז אן טובל אאכט אבר גאר קיין ברכה ניט:

דינים של פסח

עטליכי דיניס פון פסח וויא אן זיך נוהג איז איט דען מצות באקן :

דיא דיניס פון פסח זיינן גאר פיל דש וואל כאוי ווער פיל דר פון צו שרייבן ניקס אין אין דיזן ספר בין איך אויזן דען לייטן צו אונטר ווייזן דיא דיניס פון דער תפילה כדי דאס איך דען עולם וויל אי"ה אזכה זיין נייארט דש איך זיכט ווי עס בעונות הרבים צו גיט איט דען מצות באקן דש גאר פיל פרואי אאנין אול וויבר גיבט די גאנץ פרום זיינן אויף איר כשאה אולטונן קיין עבירה באזיד איט פליים אלז וויא אן אך זיכט וויא די נשים גאר זער אדקדק זיינן איט אירם געשיר איט דען רייבן אול זיבערן אלי חדרים וואו כולי האי קיין כשאה אול קיין לעבן דראן ליגט אול דש לעבן פון בן אדם אויף דיזר וועלט אול זיין כשאה חס ושלום פר שניטן ווערט אויף יענר וועלט אכט אן גאר ניקס דש אפילו לוואדים זעלכי גרוסי קלים זיינן ניט אדקדק דרויף וויא צו זעלכי לוואדים די דא אחלל השם זיינן דש דיא גיאייני לייט פון זיא אב לערנן זיינן אך זעלכי קלים :

עלכן קאן איך ניכט אונטר לאזן אן צו שרייבן פון דר גרוסי עבירה דיא דא גישיכט דש רוב אויף דעני ישובים איט דען מצות באקן זיא אייכן ווען זיא נייארט מצות האבן דיא דא גישטופלט זיין אכטן אבר ניט אוב דיא מצות כשר זיינן אודר ניט :

דען אין דר תורה שטיט ווער אן פסח חמץ עשט דער איז חייב כרת דש איז טייטש פר שניטן דען עס זיינן פיל ארלייא כרת איין טייל כרת ווערט נייארט דר גוף פר שניטן פון דיזר וועלט אוז שטערבן פאר זיינר צייט וויל אן נאך יונג איז איין טייל כרת הייסט זיין נשאה ווערט פר שניטן פון יענר וועלט אול דער גוף לעבט לאנג אויף דער וועלט אול גיט אין וואל אויף דער וועלט דער איט דאס ער זאל זיין שכר מצות איין נעאן אויף דער וועלט : איין טייל כרת גיט אויף דען גוף אוז שטערבן פאר זיינר צייט אול זייני נשאה איז אך פאר שניטן פון עולם הבא :

ווייל נון דר עונש פון חמץ אזו הארב אול גרוס איז הבן אונזרי חכמים גאר זער אדקדק גיוועזן גאר זער אין דעני דיניס פון פסח דש ניט איגליך איז אניט צו בשרייבן וויל נייארט עטליכי דיניס שרייבן ווי כל עולם זעלבטן וואול ווייש ווי אן אדקדק איז אין דען אאלן וויא אן אוז וואל בישלאגן דש אן דש אעל געהערט וואל צו פר וואהרן דש ניט ווארם אדר נאס זאל ווערן דש אלה וואשר אוז אן הולן ווען די זון אונטר גאנגן איז בין השמשות לווישנטאג אול נאכט אן אוז וואל צו דעקן אן אוז לאזן איבר נאכט שטין דש וואול קאלט זאל זיין ווען אן וואשר אודר אעל טראגט צום באקן אוז אן וואל צו דעקן דאס קיין זון זאל דר צו שיינן ווען אן קנעט זול אן ניט קנעטן וואו די זון היין שיינן קאן אך זאל אן די טייג הארט אול פעסט אאכן ניט וויך אך זאל אן אן דען טייג שטעלן ערביטן אול ניט שטיל ליגן לאזן דאס אן איס זאל וואל ערביטן אויף אלי זייטן ווען דר טייג שטיל ליגן בלייבט דש צו אנכדר ווער איינטליט פון איינר שעה אזו איז דער טאג חמץ : אך זאל אן זיך היטן דש קיין וועניג אעל זאל קואן אין טייג דען ווען איין וויניג אעל ניין קואט איז אך חמץ אך פינט אן דש נאך אין זאכן זיינן דאס אן חייב כרת איז ווען אן זיא עסט אלז חלב אול דם אול ווען חלב אודר דם ווער קואן איל וואז דש כשר איז ווען אן דען איסור ניט ארקענן קאן אזו ווען שטים דער היתר דער געגן איז אזו ווערט דר טעם פון דעם איסור חלב בטל בששים אול בייא חמץ ווען נייארט איין קירנלין תבואה אין וואס גיפונדן ווערט אן פסח ווען שון ווי פיל טויזנט אאל דר געגן איז ווערט דר טעם ניט בטל אול איז אסור בהנאה אן אוז פר ברענן דראן קאן אן אב לערנן דען גרוס איסור פון חמץ אול וויא אן זאל אדקדק זיין דש חס ושלום קיין איסור זאל דר פון קואן אין מצות באקן איז אן גאנץ ניט אדקדק פיל חומרת דש איך ניט אלי בישרייבן קאן אול אילונדרט זיכט אן וויא בעונות הרבים אויף דיא ישובים צו גיט דען דר לאדן אלז וואול אז דר עם הארץ דר ניקס ווייט :

צום ערשטן פפלעגן זיא אעל אין דען בעקן צו געבן האלטן איר אולן אן אול טירלן אירה העאדר ניט צו רוק דאס בודאי אעל אן אירה קליידר הענגן בלייבט דר נאך גינן זיא איט דיא טייג אום געבן אלי וואשר לום קנעטן דש איז יוא גוויס ניט רעכט דען די דא אעל איין געבן זאלן איר אולן אויז טון אול וואל אויף טירלן ביז אן עלינבוגן אול קיין טייג אול וואשר אן רירן ביז זיא זיך ווידר וואל גיוועשן האבן :

צום אנדרן דיא נשים אול בתולות דיא דא קנעטן טרייבן אלי חולפות געבן ניט אכטונג אויף אירן קנעטן לאזן זיך איבר טיטין איט וואשר אן געהערט דיא טייג גאנץ פעסט אאכן בפרט ווען איין ווארעי לייט איזט :

איך איין טייל אורטן זיינן דיא באק אובן אין דען חדר וואו אן דיא טייג אאכט אול ליגן האט דא איז דאך גוויס צו ווארם :

אך זאל אן וואל אכטונג געבן דאס דיא טייג ניט וויך זיינן ווען עס יוא גישעהן ווער דאס אן זיך איבר גאסן העט זאל אן איין הארטן פעסטן טייג דרונטר קנעטן ווען איינר דא איז ווען קיינר דא איז זאל אן גיט ווינד איין אאכן אול דרונטר קנעטן :

אך אאכן זי גרוסי אעכטיגי טייג אול אאכן אך פיל טייג פיל אין דש זיא לייט האבן דיא איט קענן אום גין דען זיא שפארן איר געלט ווען נייארט איין אובן פול אאכן ווען טון ניט אלט אויף איין אאל אכיין גיט לאזן זיא פיל טייג ליגן :

איין

וְהוֹשִׁיעֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ: שַׁעֲרֵי שָׁמַיִם פְּתַח· וְאוֹצָרְךָ הַטּוֹב לָנוּ תִּפְתַּח· תּוֹשִׁיעֵנוּ וְרִיב אַל תִּמְתַּח: וְהוֹשִׁיעֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ:

קוֹל מְבַשֵּׂר מְבַשֵּׂר וְאוֹמֵר:

אוֹמֶץ יֶשְׁעֲךָ בָּא· קוֹל דּוֹדִי הִנֵּה זֶה בָּא· מְבַשֵּׂר וְאוֹמֵר: קוֹל בָּא בְּרִבְבוֹת כִּתִּים· לַעֲמוֹד עַל הַר הַזֵּתִים· מ"ו: קוֹל גִּשְׁתּוֹ בְּשׁוֹפָר לִתְקֹעַ· תַּחְתָּיו הַר יִבָּקֵעַ· מ"ו: קוֹל דָּפַק וְהֵצִיץ וְזָרַח· וּמָשׁ חֲצִי הָהָר מִמִּזְרָח· מ"ו: קוֹל הֵקִים מִלּוּל נְאֻמוֹ· וּבָא הוּא וְכָל קְדוֹשָׁיו עִמּוֹ· מ"ו: קוֹל וּלְכָל בָּאֵי הָעוֹלָם: בַּת קוֹל יִשָּׁמַע בָּעוֹלָם· מ"ו: קוֹל זֶרַע עֲמוּסֵי רַחְמוֹ· נוֹלְדוּ כְּיֶלֶד מִמְּעֵי אִמּוֹ· מ"ו: קוֹל חָלָה וְיָלְדָה מִי זֹאת· מִי שָׁמַע כָּזֹאת: מ"ו: קוֹל טָהוֹר פָּעַל כָּל אֵלֶּה· וּמִי רָאָה כָּאֵלֶּה· מ"ו: קוֹל יֶשַׁע וּזְמַן הוּחַד· הֲיוּחַל אֶרֶץ בְּיוֹם אֶחָד· מ"ו: קוֹל כַּבִּיר רוּם וְתַחַת· אִם יִוָּלֵד גּוֹי פַּעַם אֶחָת· מ"ו: קוֹל לְעֵת יִגְאַל עַמּוֹ נָאוֹר· וְהָיָה לְעֵת עֶרֶב יִהְיֶה אוֹר· מ"ו: קוֹל מוֹשִׁיעִים יַעֲלוּ לְהַר צִיּוֹן· כִּי חָלָה גַּם יָלְדָה צִיּוֹן· מ"ו: קוֹל נִשְׁמַע בְּכָל גְּבוּלֵךְ· הַרְחִיבִי מְקוֹם אָהֳלֵךְ: מ"ו: קוֹל שִׂימִי עַד דַּמֶּשֶׂק מִשְׁכְּנוֹתַיִךְ· קַבְּלִי בָנַיִךְ וּבְנוֹתַיִךְ· מ"ו: קוֹל עֲלְזִי חֲבַצֶּלֶת הַשָּׁרוֹן· כִּי קָמוּ יְשֵׁנֵי חֶבְרוֹן· מ"ו: קוֹל פְּנוּ אֵלַי וְהִוָּשְׁעוּ· הַיּוֹם אִם בְּקוֹלִי תִשְׁמָעוּ· מ"ו: קוֹל צֶמַח אִישׁ צֶמַח שְׁמוֹ: הוּא דָוִד בְּעַצְמוֹ· מ"ו: קוֹל קוּמוּ כְּפוּשֵׁי עָפָר· הָקִיצוּ וְרַנְּנוּ שׁוֹכְנֵי עָפָר· מ"ו קוֹל רַבָּתִי עָם בְּהַמְלִיכוֹ· מַגְדִּיל יְשׁוּעוֹת מַלְכּוֹ מ"ו: קוֹל שֵׁם רְשָׁעִים לְהַאֲבִיד· עוֹשֶׂה חֶסֶד לִמְשִׁיחוֹ לְדָוִד· מ"ו: קוֹל תְּנָה יְשׁוּעוֹת לְעַם עוֹלָם· לְדָוִד וּלְזַרְעוֹ עַד עוֹלָם· מ"ו:

החזן ואח"כ קהל קוֹל מְבַשֵּׂר מְבַשֵּׂר וְאוֹמֵר:

קוֹל מְבַשֵּׂר מְבַשֵּׂר וְאוֹמֵר:

קוֹל מְבַשֵּׂר מְבַשֵּׂר וְאוֹמֵר:

הושיעה את עמך וכו'

הועתק משערי ציון ושני לוחות הברית ·

בהקפה ראשונה יאמר: (עולם חסד יבנה): בהקפה שניה יאמר: (לך זרוע עם גבורה תעוז ידך תרום ימינך): בהקפה שלישית יאמר: (תתן אמת ליעקב חסד לאברהם): בהקפה רביעית יאמר: (נעימות בימינך נצח): בהקפה חמישית יאמר: (יי אדונינו מה אדיר שמך בכל הארץ אשר תנה הודך על השמים) בהקפה ששית יאמר: (צדיק יי בכל דרכיו וחסיד בכל מעשיו: בהקפה שביעית יכללם יחד ויאמר: (לך יי הגדולה והגבורה והתפארת והנצח וההוד כי כל בשמים ובארץ לך ה' הממלכ' והמתנשא לכל לראש: והיה ה' למלך על כל הארץ ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד: ובתורתך כתוב לאמור שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד: בשכמ"לו:

וזהו התפלה מספר של"ה ומשערי ציון מה שאומרים בשעת החבטות ההושענות:

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו הבוחר בנביאים טובים ובמנהגם הטובים שתקבל ברחמים וברצון את תפלתינו והקפותינו ותזכור לנו זכות שבעה תמימך ותסיר מחיצת ברזל המפסקת בינינו ובינך ותאזין שועתינו ותטיב לנו החתימה תולה ארץ על בלימה: ותחתמינו בספר חיים טובים · והיום הזה תתן בשכינ' עוזך חמשה גבורות ממותקות על ידי חביטת ערבה מנהג נביאך הקדושים ותתעורר האהבה ביניהם ותנשיקהו מנשיקות פיך ממתקת כל הגבורו' וכל הדינין ותאיר לשכינת עוזך בשם יו"ד ה"א וא"ו שהוא טל אורות טליך · ומשם תשפיע לעבדיך פלוני בן פלונית המתנפל לפניך מחילה שתאריך ימיו ותמחול לו חטאיו ופשעיו ותפשוט ימינך וידך לקבלו בתשובה שלימה ואוצרך הטוב תפתח להשביע מים שוקקה: כמו שכתוב יפתח יי לך את אוצרו הטוב את השמים לתת מטר ארצך בעתו ולברך את כל מעשה ידך אמן:

חָרְשׁוּךָ בְּתוֹךְ הַנּוֹלָדָה ׳ וְסוֹרְךָ לָמוֹ נִגְלָה ׳
בְּלִי לְהִתְגָּאֵל דָּרְשׁוּ זֵרְעוֹנִים וּמַיִם ׳
לְקוֹרְאֶיךָ בַּצָּר הו והו אבינו אתה ׳ לְמַעַן
גְּמַר חָכְמָה וּבִינָה ׳ סוֹפֵר מָהִיר מְפַלֵּשׁ אֲמָנָה ׳
מֵחַכְמֵינוּ אֲמָרִים הַמְשׁוּלִים בְּרַחֲבֵי מַיִם ׳
לְרַבָּתִי עָם ׳ הו והו אבינו אתה : לְמַעַן בָּאֵי
לְךָ הַיּוֹם בְּכָל לֵב : שׁוֹפְכִים לְךָ שִׂיחַ בְּלֹא לֵב
וָלֵב : שׁוֹאֲלִים מִמְּךָ עוֹז מִטְרוֹת מַיִם ׳ לְשׁוֹרְרוּךָ
בַּיָּם ׳ הו והו אבינו אתה : לְמַעַן אוֹמְרֵי יִגְדַּל
שְׁמֶךָ ׳ וְהֵם נַחֲלָתֶךָ וְעַמֶּךָ ׳ צְמֵאִים לְיִשְׁעֲךָ ׳
בְּאֶרֶץ עֲיֵפָה לַמַּיִם ׳ לְתַרְתָּ לָמוֹ מְנוּחָה :
הוֹשַׁעְנָא ׳ וְהוֹשִׁיעָה נָא ׳ אָבִינוּ אָתָּה :
הוֹשַׁעְנָא : אֵל נָא ׳ אָנָּא הוֹשִׁיעָה נָּא :
הוֹשַׁעְנָא : סְלַח נָא ׳ וְהַצְלִיחָה נָא
וְהוֹשִׁיעֵנוּ אֵל מָעֻזֵּנוּ :
תַּעֲנֶה אֱמוּנִים שׁוֹפְכִים לְךָ לֵב כַּמַּיִם ׳
והו לְמַעַן בָּא בָּאֵשׁ וּבַמַּיִם ׳ גָּזַר
וְנָם יֻקַּח נָא מְעַט מַיִם : והצליחה נא
והושיענו אל מעזנו : תַּעֲנֶה רְגָלִים גָּזוּ גִּזְרֵי
מַיִם ׳ והו׳ לְמַעַן הַנֶּעֱקָד בְּשַׁעַר הַשָּׁמַיִם ׳
וְשָׁב וְחָפַר בְּאֵרוֹת מַיִם ׳ והצליחה נא
והושיענו אל מעזנו : תַּעֲנֶה זַכִּים חוֹנִים
עֲלֵי מַיִם ׳ והו לְמַעַן חָלָק מְפַצֵּל מַקְלוֹת
בְּשִׁקְתוֹת הַמַּיִם : טָעַן וְגָל אֶבֶן מִבְּאֵר מַיִם ׳
והצליחה נא והושיענו אל מעזנו : תַּעֲנֶה
יְדִידִים נוֹחֲלֵי דַּת מְשׁוּלַת מַיִם ׳ והו לְמַעַן
כָּרוּ בְּמִשְׁעֲנוֹתָם מַיִם ׳ לְהָכִין לָמוֹ וּלְצֶאֱצָאֵימוֹ
מַיִם ׳ והצליחה נא והושיענו אל מעזנו :
תַּעֲנֶה מִתְחַנְּנִים כִּבִישִׁימוֹן עֲלֵי מַיִם ׳ והו
לְמַעַן נֶאֱמַן בַּיִת מַסְפִּיק לָעָם מַיִם ׳ סֶלַע הַךְ
וַיָּזוּבוּ מַיִם ׳ והצליחה נא והושיענו אל

מעזנו : תַּעֲנֶה עוֹנִים עֲלִי בְאֵר מַיִם ׳ והו
לְמַעַן פֻּקַּד בְּמֵי מְרִיבַת מַיִם צְמֵאִים לְהַשְׁקוֹת
מַיִם ׳ והצליחה נא והושיענו אל מעזנו : תַּעֲנֶה
קְדוֹשִׁים מְנַסְּכִים לְךָ מַיִם ׳ והו לְמַעַן רֹאשׁ
מְשׁוֹרְרִים כְּתָאַב שְׁתוֹת מַיִם ׳ חָלִילָה פָּץ וְנָסַךְ
לְךָ מַיִם ׳ והצליחה נא והושיענו אל מעזנו :
תַּעֲנֶה שׁוֹאֲלִים בִּרְבוּעַ אֶשְׁלֵי מַיִם והו לְמַעַן תֵּל
תַּלְפִּיּוֹת מוֹצָא מַיִם ׳ תִּפְתַּח אֶרֶץ וְתַרְעִיף
שָׁמַיִם : והצליחה נא והושיענו אל מעזנו :
רַחֵם נָא קְהַל עֲדַת יְשֻׁרוּן ׳ סְלַח וּמְחַל
עֲוֹנָם ׳ וְהוֹשִׁיעֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ :
אָז כְּעֵינֵי עֲבָדִים אֶל יַד אֲדוֹנִים ׳ בָּאנוּ
לְפָנֶיךָ נְדוֹנִים ׳ גָּאֶה אֲדוֹנֵי הָאֲדוֹנִים ׳
נִתְגָּרוּ בָּנוּ מְדָנִים ׳ דָּשׁוּנוּ וּבְעָלוּנוּ זוּלָתְךָ
אֲדוֹנִים ׳ וְהוֹשִׁיעֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ : הֵן נִגַּשְׁנוּ
הַיּוֹם בְּתַחֲנוּן ׳ עָדֶיךָ רַחוּם וְחַנּוּן : וְסִפַּרְנוּ
נִפְלְאוֹתֶיךָ בְּשִׁנּוּן : והושיענו אלהי ישענו :
זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ ׳ נָא אַל תִּיבָשׁ ׳ חַשְׁרַת
מַיִם בְּאִבֶּיהָ תֶּחְבָּשׁ ׳ והושיענו אלהי ישענו
טְעֻנוּ בִּשְׁמֹנָה ׳ בִּיד שִׁבְעָה וּשְׁמוֹנָה ׳ יָשָׁר צַדִּיק
אֵל אֱמוּנָה ׳ והושיענו אלהי ישענו : כָּרַתָּ
בְּרִית לָאָרֶץ ׳ עוֹד כָּל יְמֵי הָאָרֶץ ׳ לְבִלְתִּי
פְרָץ בָּהּ פֶּרֶץ : והושיענו אלהי ישענו :
מִתְחַנְּנִים עֲלֵי מַיִם כַּעֲרָבִים עַל יִבְלֵי מַיִם ׳
נָא זְכוֹר לָנוּ נִסּוּךְ הַמַּיִם : והושיענו אלהי
ישענו : שִׂיחִים בְּדֶרֶךְ מַטָּעָתָם ׳ עוֹמְסִים
בְּשַׁוְעָתָם ׳ עֲנֵם בְּקוֹל פְּגִיעָתָם : והושיענו
אלהי ישענו : פּוֹעַל יְשׁוּעוֹת ׳ פְּנֵה לְפִלּוּלָם
שְׁעוֹת ׳ צַדְּקֵם אֵל לְמוֹשָׁעוֹת : והושיענו
אלהי ישענו : קוֹל רְגָשָׁם תִּשַׁע ׳ תִּפְתַּח
אֶרֶץ וְיִפְרוּ יֶשַׁע ׳ רַב לְהוֹשִׁיעַ וְלֹא חָפֵץ רֶשַׁע :
והושיענו

יִשְׁאֲבוּן מַיִם : הו והו אֵל נָא יַעֲלוּ לְצִיּוֹן מוֹשִׁיעִים · טְפוּלִים בָּךְ וּבְשִׁמְךָ נוֹשָׁעִים · הו והו : אֵל נָא חָמוּץ בְּגָדִים זְעוּם לְנַעֵר כָּל בּוֹגְדִים · הו והו : אֵל נָא וְזָכוֹר תִּזְכּוֹר · הַנְּכוֹרֵי בִּלְחֶךְ וְכוֹר : הו והו : אֵל נָא רוֹרְשֶׁיךָ בְּעַנְפֵי עֲרָבוֹת · גְּעִיָּם שְׁעֵה מֵעֲרָבוֹת · הו והו : אֵל נָא בָּרֵךְ בְּעִטּוּר שָׁנָה : אֲמָרֵי רְצֵה בִּפְלוּלֵי בְּיוֹם הוֹשַׁעְנָא · הו והו :

אָנָּא אֵל נָא הוֹשַׁעְנָא וְהוֹשִׁיעָה נָא אָבִינוּ אַתָּה :

לְמַעַן תָּמִים בְּדוֹרוֹתָיו · הַנִּמְלָט בְּרוֹב צִדְקוֹתָיו · מֻצָּל מִשֶּׁטֶף בְּבוֹא מַבּוּל מַיִם · לְאוֹם אֲנִי חוֹמָה · הוֹשַׁעְנָא וְהוֹשִׁיעָה נָא אָבִינוּ אַתָּה : לְמַעַן שָׁלֵם בְּכָל מַעֲשִׂים · הַמְנֻסֶּה בַּעֲשָׂרָה נִסִּים · כְּשֶׁר מַלְאָכִים נָם יֻקַּח נָא מְעַט מַיִם : לְבָרָה כַּחַמָּה : הו והו אבינו אתה · לְמַעַן רַךְ וְיָחִיד נֶחְנַט פְּרִי לְמֵאָה · זָעַק אַיֵּה הַשֶּׂה לְעוֹלָה : בִּשְּׂרוּהוּ עֲבָדָיו מָצָאנוּ מַיִם : לְגוֹלָה וְסוּרָה : הו והו אבינו אתה : לְמַעַן קִדֵּם שְׂאֵת בְּרָכָה : הַנִּשְׂטַם וּלְשִׁמְךָ חִכָּה : מְיַחֵם בְּמַקְלוֹת בְּשִׁקְתוֹת הַמַּיִם : לְרָמְתָה לְתָמָר : הו והו אבינו אתה : לְמַעַן : צָדַק הֱיוֹת לָךְ לְכֹהֵן : כְּחָתָן פְּאֵר יְכַהֵן : מְנֻסֶּה בְּמַסָּה בְּמֵי מְרִיבַת מַיִם : לְהָהָר הַטּוֹב : הו והו אבינו אתה : לְמַעַן פּוֹאַר הֱיוֹת גְּבִיר לְאֶחָיו : יְהוּדָה אֲשֶׁר גָּבַר בְּאֶחָיו : מִסְפַּר רוֹבַע מִדָּלְיָו יִזַּל מַיִם : לֹא רָנוּ כִּי אִם לְמַעַנְךָ : הו והו אבינו אתה : לְמַעַן עָנָיו מִכֹּל וְנֶאֱמָן : אֲשֶׁר בְּצִדְקוֹ כִּלְכֵּל הַמָּן : מָשִׁיךְ לְגוֹאֵל וּמָשׁוּי מִמַּיִם : לְזֹאת הַנִּשְׁקָפָה : הו והו אבינו אתה : לְמַעַן שַׂמְתּוֹ בְּמַלְאֲכֵי מְרוֹמִים : הַלּוֹבֵשׁ אוּרִים וְתֻמִּים · מְצֻוֶּה לָבוֹא בְּמִקְדָּשׁ בְּקִדּוּשׁ יָדַיִם וְרַגְלַיִם · וּרְחִיצַת מַיִם : לְחוֹלַת אַהֲבָה · הו והו אבינו אתה : לְמַעַן נְבִיאָה מְחוֹלַת מַחֲנַיִם · לְכַמֵּהֵי לֵב הוּשָׂמָה עֵינַיִם · לְרַגְלָהּ רָצָה עֲלוֹת וְיֶרֶדֶת בְּאֵר מַיִם · לְטוֹבוּ אֹהָלֶיהָ · הו והו אבינו אתה : לְמַעַן מְשָׁרֵת לֹא מָשׁ מֵאֹהֶל · וְרוּחַ הַקֹּדֶשׁ עָלָיו אָהֵל : בְּעָבְרוֹ בַּיַּרְדֵּן נִכְרְתוּ הַמַּיִם · לְיָפָה וּבָרָה · הו והו אבינו אתה : לְמַעַן לָמַד רְאוֹת לְטוֹבָה אוֹת · זָעַק אַיֵּה נִפְלָאוֹת · מִצָּה טַל מִגִּזָּה מְלֹא הַסֵּפֶל מַיִם · לְכַלַּת לְבָנוֹן · הו והו אבינו אתה : לְמַעַן כְּלוּלֵי עֲשׂוֹת מִלְחַמְתֶּךָ · אֲשֶׁר בְּיָדָם תַּתָּה יְשׁוּעָתֶךָ · צְרוּפֵי מִגּוֹי בְּלֶקְקָם בְּיָדָם מַיִם לְלֹא בָּגְרוּ בָּךְ : הו והו אבינו אתה : לְמַעַן יָחִיד צוֹרְרִים דָּשׁ · אֲשֶׁר מֵרֶחֶם לְנָזִיר הוּקְדָּשׁ מִמַּכְתֵּשׁ לֶחִי הִבְקַעְתָּ לוֹ מַיִם · לְמַעַן שֵׁם קָדְשֶׁךָ · הו והו אבינו אתה : לְמַעַן טוֹב הוֹלֵךְ וְגָדֵל · מֵעַקְשׁוּת לֵב עֵרָה חִדֵּל · בְּשׁוּב עַם מֵחֵטְא צָו שְׁאֹב מַיִם · לְנָאוָה כִּירוּשָׁלָיִם · הו והו אבינו אתה : לְמַעַן חֵיךְ מְכַרְכֵּר בְּשִׁיר · הַמְלַמֵּד תּוֹרָה בְּכָל כְּלֵי שִׁיר · מְנַסֵּךְ לְפָנָיו בְּתָאַב שְׁתוֹת מַיִם · לְשָׂמוּ בָךְ סִבְרָם · הו והו אבינו אתה . לְמַעַן זָךְ עָלָה בִּסְעָרָה · הַמְקַנֵּא וּמֵשִׁיב עֶבְרָה · לִפְלוּלוֹ יָרְדָה אֵשׁ וְלִחֲכָה עָפָר וּמַיִם · לְעֵינֶיהָ בְּרֵיכוֹת · הו והו אבינו אתה : לְמַעַן וְשָׁרֵת בֶּאֱמֶת לְרַבּוֹ · פִּי שְׁנַיִם בְּרוּחוֹ נֶאֱצַל בּוֹ · בְּקַחְתּוֹ מְנַגֵּן נִתְמַלְאוּ גֵּבִים מַיִם · לְפָצוּ מִי כָמוֹךָ · הו והו אבינו אתה : לְמַעַן הִרְהֵר עֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ · הַמַּכְרִיז תְּשׁוּבָה לְצֹאנֶךָ אָז בְּבֹא מְחָרֵף סָתַם עֵינוֹת מַיִם לְצִיּוֹן מִכְלַל יֹפִי : הו והו אבינו אתה : לְמַעַן

לְמַעַן לָקַח מַחְתַּת אֵשׁ וְהֵסִיר חָרוֹן אֵשׁ:
לְמַעַן מְקַנֵּא קִנְאָה גְדוֹלָה בָּאֵשׁ:
לְמַעַן נָף יָדוֹ וַיֵּרְדוּ אַבְנֵי אֵשׁ:
לְמַעַן שָׂם טְלֵה חָלָב כְּלִיל אֵשׁ:
לְמַעַן עָמַד בַּגֹּרֶן וְנִתְרַצָּה בְּאֵשׁ:
לְמַעַן פִּלֵּל בָּעֲזָרָה וַיֵּרֶד הָאֵשׁ:
לְמַעַן צִיר עָלָה וְנִתְעַלָּה בְּרֶכֶב וְסוּסֵי אֵשׁ:
לְמַעַן קְדוֹשִׁים מוּשְׁלָכִים: בָּאֵשׁ:
לְמַעַן רִבּוֹא רִבְבָן חָזוּ וְנַהֲרֵי אֵשׁ:
לְמַעַן שׁוֹמֲמוֹת עִירְךָ הַשְּׂרוּפָה בָּאֵשׁ:
לְמַעַן תּוֹלְדוֹת אַלּוּפֵי יְהוּדָה תָּשִׂים בְּכִיּוֹר אֵשׁ הוֹשַׁעְנָא:

אֲנִי וָהוּ הוֹשִׁיעָה נָּא:

תִּתְנֵנוּ לְשֵׁם וְלִתְהִלָּה · תְּשִׁיתֵנוּ אֶל הַחֵבֶל וְאֶל הַנַּחֲלָה · תְּרוֹמְמֵנוּ לְמַעְלָה לְמָעְלָה · תְּקוֹמְמֵנוּ לְכֶרֶם סְגֻלָּה: תַּצִּיבֵנוּ כְּעֵץ עַל פַּלְגֵי מַיִם שְׁתוּלָה: תְּפַדֵּנוּ מִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה · תְּעַטְּרֵנוּ בְּאַהֲבָה כְּלוּלָה · תְּשַׂמְּחֵנוּ בְּבֵית הַתְּפִלָּה · תְּנַהֲלֵנוּ עַל מֵי מְנוּחוֹת סֶלָה · תְּמַלְּאֵנוּ חָכְמָה וְשִׂכְלָה · תַּלְבִּישֵׁנוּ עֹז וּגְדֻלָּה · תַּכְתִּירֵנוּ בְּכֶתֶר כְּלוּלָה · תְּיַשְּׁרֵנוּ בְּאֹרַח סְלוּלָה · תִּטָּעֵנוּ בְּיוֹשֶׁר מְסִלָּה · תְּחָנֵּנוּ בְּרַחֲמִים וּבְחֶמְלָה · תַּכִּירֵנוּ בְּמִי זֹאת עוֹלָה · תּוֹשִׁיעֵנוּ בְּיָרְךָ הַגְּדוֹלָה · תְּהַדְּרֵנוּ בְּזִיו הַמּוּלָה · תַּדְבִּיקֵנוּ כְּאֵזוֹר חֲתוּלָה · תַּגִּיעֵנוּ לְקֵץ הַגְּאֻלָּה · תְּבִיאֵנוּ לְבֵיתְךָ בְּרִנָּה וְצָהֳלָה · תְּאַדְּרֵנוּ בְּיֶשַׁע וְגִילָה · תְּאַמְּצֵנוּ לְכֶרֶם סְגֻלָּה · תְּלַבְּבֵנוּ בְּבִנְיַן עִירְךָ כְּבַתְּחִלָּה · תְּעוֹרְרֵנוּ עַל כָּל אוֹם לִתְהִלָּה: תַּזְכִּירֵנוּ בְּשָׂשׂוֹן וְגִילָה: תַּרְבִּיצֵנוּ בְּמִרְעֶה שָׁמֵן לְהַנְחִילָה · תְּחַזְּקֵנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה: הוֹשַׁעְנָא:

אֲנִי וָהוּ הוֹשִׁיעָה נָּא:

אול׳ אן זאגט כהושעת אלים בלוד דער נאך היבט אן ווידר דא אן:

אָנָּא הוֹשִׁיעָה נָּא:

אָנָּא אֱזוֹן חִין תְּאֵבֵי יִשְׁעָךְ: בְּעַרְבֵי נַחַל לְשַׁעְשְׁעָךְ: וְהוֹשִׁיעָה נָּא: אָנָּא גְּאוֹל כַּנַּת נִטְעָךְ · רוֹמָה בְּטַאטְאָךְ · וְהוֹשִׁיעָה נָּא: אָנָּא הַבֵּט לַבְּרִית טִבְעָךְ · וּמַחְשַׁכֵּי אֶרֶץ בְּהַטְבִּיעָךְ · והושיעה נא: אָנָּא זְכָר לָנוּ אָב יְדָעָךְ: חַסְדְּךָ לָמוֹ בְּהוֹדִיעָךְ: והושיעה נא: אָנָּא טְהוֹרֵי לֵב בְּהַפְלִיאָךְ: יִוָּדַע כִּי הוּא פִּלְאָךְ · והושיעה נא: אָנָּא כַּבִּיר כֹּחַ תֵּן לָנוּ יִשְׁעָךְ · לַאֲבוֹתֵינוּ כְּהִשָּׁבְעָךְ · והושיעה נא · אָנָּא מַלֵּא מִשְׁאֲלוֹת עַם מְשַׁוְּעָךְ · נֶעֱקַד כְּמוֹ בְּהַר מוֹר שִׁוְעָךְ · והושיעה נא: אָנָּא סַגֵּב אֲשִׁילֵי נִטְעָךְ · עָרִיצִים בְּהַנִּיעָךְ · והושיעה נא: אָנָּא פְּתַח לָנוּ אוֹצְרוֹת רִבְעָךְ: צִיָּה מֵהֶם בְּהַרְבִּיעָךְ · והושיעה נא: אָנָּא קוֹרְאֶיךָ בְּרוֹעֲעָךְ · רְעֵם בְּטוּב מִרְעָךְ: והושיעה נא: אָנָּא שְׁעָרֶיךָ תַּעַל מִמְּשׁוֹאָךְ: תֵּל תַּלְפִּיּוֹת בְּהוֹפִיעָךְ: והושיעה נא

אָנָּא אֵל נָא הוֹשַׁעְנָא וְהוֹשִׁיעָה נָּא:

אֵל נָא תָּעִינוּ כְּשֶׂה אוֹבֵד · שְׁמֵנוּ מִסִּפְרְךָ אַל תְּאַבֵּד · הוֹשַׁעְנָא וְהוֹשִׁיעָה נָּא: אֵל נָא רְעֵה אֶת צֹאן הַהֲרֵגָה · קְצוּפָה וְעָלֶיךָ הֲרוּגָה · הו והו: אֵל נָא צֹאנְךָ וְצֹאן מַרְעִיתֶךָ · פְּעֻלָּתֶךָ וְרַעְיָתֶךָ: הו והו אֵל נָא עֲנִיֵּי הַצֹּאן · שִׂיחָם עֲנֵה בְּעֵת רָצוֹן · הו והו: אֵל נָא נוֹשְׂאֵי לְךָ עַיִן · מִתְקוֹמְמֶךָ יִהְיוּ כְּאַיִן: הו והו · אֵל נָא לִמְנַסְּכֵי לְךָ מַיִם · כְּמִמַּעַיְנֵי הַיְשׁוּעָה

ישאבון

לְוִיתוֹ אֶל חֵיק הוֹרָתוֹ ׳ כ״ה: כְּהוֹשַׁעְתָּ מוּצְנָף
בַּר כְּנִתְעַבָּר ׳ נֶאֱמָן חָל בַּעֲרוֹ וְנִתְגַּבָּר ׳ כֵּן
הוֹשַׁעְנָא: כְּהוֹשַׁעְתָּ סָגַר בְּיַד יִשְׁבִּי בְּנוֹב הַגִּתִּי ׳
עֲזָרוֹ אֲבִישַׁי וַיַּךְ אֶת הַפְּלִשְׁתִּי ׳ כ״ה: כְּהוֹשַׁעְתָּ
פָּקִיד כְּנָר שֶׁבַע מִמְּעוֹנוֹ ׳ צְפִיָּת לְיִשְׁעוֹ
וְשׁוֹבַבְתּוֹ לִמְלוֹנוֹ ׳ כ״ה: כְּהוֹשַׁעְתָּ קָצַב פַּר
וְשַׁעְתּוֹ לְמַעְלָה ׳ רִצַּפְתָּ הָאֵשׁ וְגַם הַמַּיִם אֲשֶׁר
בַּתְּעָלָה ׳ כ״ה: כְּהוֹשַׁעְתָּ שׁוּעַ לָךְ כִּי מֵת
הַיֶּלֶד ׳ תָּשֵׁב רוּחוֹ אֵלָיו וַיָּחָם בְּשַׂר הַיָּלֶד ׳
כ״ה כְּהוֹשַׁעְתָּ שׁוֹמְרֵי מִצְוֹת וְחוֹכֵי יְשׁוּעוֹת ׳
אֵל לְמוֹשָׁעוֹת ׳ וְהוֹשִׁיעָה נָּא:
אֲנִי וָהוֹ הוֹשִׁיעָה נָּא: הושיעה את עמך וכו׳

להושענא רבה

לְמַעַנְךָ אֱלֹהֵינוּ : הוֹשַׁעְנָא:
לְמַעַנְךָ בּוֹרְאֵנוּ : הוֹשַׁעְנָא:
לְמַעַנְךָ גּוֹאֲלֵנוּ : הוֹשַׁעְנָא:
לְמַעַנְךָ דּוֹרְשֵׁנוּ : הוֹשַׁעְנָא:

לְמַעַן אֲמִתָּךְ ׳ לְמַעַן בְּרִיתָךְ ׳ לְמַעַן
גָּדְלָךְ וְתִפְאַרְתָּךְ ׳ לְמַעַן דָּתָךְ :
לְמַעַן הוֹדָךְ ׳ לְמַעַן וִיעוּדָךְ ׳ לְמַעַן זִכְרָךְ :
לְמַעַן חַסְדָּךְ ׳ לְמַעַן טוּבָךְ ׳ לְמַעַן יִחוּדָךְ
לְמַעַן כְּבוֹדָךְ ׳ לְמַעַן לִמּוּדָךְ ׳ לְמַעַן מַלְכוּתָךְ :
לְמַעַן נִצְחָךְ ׳ לְמַעַן סוֹדָךְ : לְמַעַן עֻזָּךְ ׳
לְמַעַן פְּאֵרָךְ ׳ לְמַעַן צִדְקָתָךְ : לְמַעַן
קְדֻשָּׁתָךְ ׳ לְמַעַן רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים ׳ לְמַעַן
שְׁכִינָתָךְ : לְמַעַן תְּהִלָּתָךְ : הוֹשַׁעְנָא :

מול אן זאגט (אן זאוטעות) מול אין פרנקפורט זאגט
אן (מערוך טוער) :

אָדוֹן הַמּוֹשִׁיעַ ׳ בִּלְתְּךָ אֵין לְהוֹשִׁיעַ ׳
גִּבּוֹר וּמוֹשִׁיעַ ׳ דַּלּוֹתִי וְלִי יְהוֹשִׁיעַ ׳
הָאֵל הַמּוֹשִׁיעַ ׳ וּמַצִּיל וּמוֹשִׁיעַ ׳ זוֹעֲקֶיךָ
תּוֹשִׁיעַ ׳ חוֹכֶיךָ תּוֹשִׁיעַ ׳ טְלָאֶיךָ תַּשְׂבִּיעַ ׳
יְבוּל לְהַשְׁפִּיעַ ׳ כָּל שִׂיחַ תַּדְשֵׁא וְתוֹשִׁיעַ ׳
לְגֵיא בַּל תַּרְשִׁיעַ ׳ מְגָדִים תַּמְתִּיק וְתוֹשִׁיעַ ׳
נְשִׂיאִים לְהַסִּיעַ ׳ שְׂעִירִים לְהָנִיעַ ׳ עֲנָנִים
מִלְּהַמְנִיעַ ׳ פּוֹתֵחַ יָד וּמַשְׂבִּיעַ ׳ צְמֵאֶיךָ
תַּשְׂבִּיעַ ׳ קוֹרְאֶיךָ תּוֹשִׁיעַ ׳ רַב לְהוֹשִׁיעַ ׳
שׁוֹחֲרֶיךָ הוֹשִׁיעַ ׳ תְּמִימֶיךָ תּוֹשִׁיעַ : הוֹשַׁעְנָא:

מול אן זאגט אום אני חומת

אָדָם וּבְהֵמָה ׳ בָּשָׂר וְרוּחַ וּנְשָׁמָה ׳ גִּיד
וְעֶצֶם וְקוֹמָה ׳ דְּמוּת וְצֶלֶם וְרִקְמָה ׳
הוֹד לַהֶבֶל דָּמָה ׳ וְנִמְשַׁל כַּבְּהֵמוֹת נִדְמָה ׳
זִיו וְתוֹאַר וְקוֹמָה ׳ חִדּוּשׁ פְּנֵי אֲדָמָה ׳ טִיעַת
עֲצֵי נְשַׁמָּה ׳ יְקָבִים וְקָמָה ׳ כְּרָמִים וְשִׁקְמָה ׳
לְתֵבֵל הַמְּסוּיָּמָה ׳ מְטָרוֹת עוֹז לְסַמְּמָהּ :
נְשִׁיָּה לְקַיְּמָה ׳ שִׂיחִים לְקוֹמְמָה ׳ עֲנָנִים
לְעָצְמָה ׳ פְּרָחִים לְהַעֲצִימָה ׳ צְמָחִים לְגַשְּׁמָה ׳
קָרִים לְזָרְמָה ׳ רְבִיבִים לְשַׁלְּמָה שְׁתִיָּה
לְרוֹמְמָה: תְּלוּיָה עַל בְּלִימָה: הוֹשַׁעְנָא:

לְמַעַן אֵיתָן הַנִּזְרָק בְּלַהַב אֵשׁ :
לְמַעַן בֵּן הַנֶּעֱקַד עַל עֵצִים וָאֵשׁ :
לְמַעַן גִּבּוֹר הַנֶּאֱבַק עִם שַׂר אֵשׁ :
לְמַעַן דְּגָלִים נָחִיתָ בְּאוֹר וַעֲנַן אֵשׁ :
לְמַעַן הוּעֲלָה לַמָּרוֹם כְּמַלְאֲכֵי אֵשׁ :
לְמַעַן וְהוּא לָךְ כְּסֶגֶן בְּאֶרְאֵלֵי אֵשׁ :
לְמַעַן זֶבֶד דִּבְּרוֹת נְתוּנוֹת מֵאֵשׁ :
לְמַעַן חִפּוּי יְרִיעוֹת עֲנַן אֵשׁ :
לְמַעַן טֶכֶס הַר יָרַדְתָּ עָלָיו בָּאֵשׁ :
לְמַעַן יְדִידוּת אֲשֶׁר אָהַבְתָּ מִשְּׁמֵי אֵשׁ :
לְמַעַן כָּמַהּ עַד שָׁקְעָה הָאֵשׁ :

טֶרֶף מִגּוֹבַאי · יֶקֶב מִיֶּלֶק · כֶּרֶם מִתּוֹלַעַת · לֶקֶשׁ מֵאַרְבֶּה · מֶגֶד מִצִּלְצָל · נֶפֶשׁ מִבֶּהָלָה · שׂוֹבַע מִסָּלְעָם · עֲדָרִים מִדַּלּוּת · פֵּירוֹת מִשִּׁדָּפוֹן · צֹאן מִצְּמִיתוּת · קָצִיר מִקְּלָלָה · רוֹב מָזוֹן · שִׁבּוֹלֶת מִצִּנָּמוֹן · תְּבוּאָה מֵחָסִיל : הוֹשַׁעְנָא :

אֲנִי וָהוֹ הוֹשִׁיעָה נָּא :

כְּהוֹשַׁעְתָּ אֵלִים בְּלוּד עִמָּךְ · בְּצֵאתְךָ לְיֵשַׁע עַמָּךְ · כֵּן הוֹשַׁעְנָא : כְּהוֹשַׁעְתָּ גּוֹי וֵאלֹהִים · דְּרוּשִׁים לְיֵשַׁע אֱלֹהִים · כֵּן הוֹשַׁעְנָא : כְּהוֹשַׁעְתָּ הֲמוֹן צְבָאוֹת · וְעִמָּם מַלְאֲכֵי · צְבָאוֹת כֵּן הוֹשַׁעְנָא : כְּהוֹשַׁעְתָּ זַכִּים מִבֵּית עֲבָדִים · חַנּוּן בְּיָדָם · מַעֲבִידִים · כֵּן הוֹשַׁעְנָא : כְּהוֹשַׁעְתָּ טְבוּעִים בְּצוּל גְּזָרִים · יְקָרְךָ עִמָּם מַעֲבִירִים · כֵּן הוֹשַׁעְנָא : כְּהוֹשַׁעְתָּ כַּנָּה מְשׁוֹרֶרֶת וַיּוֹשַׁע · לְגוֹחָה מְצֻיֶּנֶת וַיִּוָּשַׁע · כֵּן הוֹשַׁעְנָא : כְּהוֹשַׁעְתָּ מַאֲמַר וְהוֹצֵאתִי אֶתְכֶם · נָקוּב וְהוֹצֵאתִי אִתְּכֶם · כֵּן הוֹשַׁעְנָא : כְּהוֹשַׁעְתָּ סוֹבְבֵי מִזְבֵּחַ · עוֹמְסֵי עֲרָבָה לְהַקִּיף מִזְבֵּחַ · כֵּן הוֹשַׁעְנָא : כְּהוֹשַׁעְתָּ פִּלְאֵי אָרוֹן כְּהֻפְשַׁע · צִיעֵר פְּלֶשֶׁת בַּחֲרוֹן וְנוֹשַׁע · כֵּן הוֹשַׁעְנָא · כְּהוֹשַׁעְתָּ קְהִלּוֹת בָּבֶלָה שִׁלַּחְתָּ · רַחוּם לְמַעֲנָם שֻׁלַּחְתָּ · כֵּן הוֹשַׁעְנָא · כְּהוֹשַׁעְתָּ שְׁבוּת שִׁבְטֵי יַעֲקֹב · תָּשׁוּב וְתָשִׁיב שְׁבוּת אָהֳלֵי יַעֲקֹב וְהוֹשִׁיעָה נָּא : כְּהוֹשַׁעְתָּ שׁוֹמְרֵי מִצְוֹת וְחוֹכֵי יְשׁוּעוֹת · אֵל לְמוֹשָׁעוֹת · וְהוֹשִׁיעָה נָּא :

אֲנִי וָהוֹ הוֹשִׁיעָה נָּא :

הוֹשִׁיעָה אֶת עַמֶּךָ וּבָרֵךְ אֶת נַחֲלָתֶךָ וּרְעֵם וְנַשְּׂאֵם עַד הָעוֹלָם : וְיִהְיוּ דְבָרַי אֵלֶּה אֲשֶׁר הִתְחַנַּנְתִּי לִפְנֵי יְיָ קְרוֹבִים אֶל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יוֹמָם וָלָיְלָה לַעֲשׂוֹת מִשְׁפַּט עַבְדּוֹ וּמִשְׁפַּט עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל דְּבַר יוֹם בְּיוֹמוֹ : לְמַעַן דַּעַת כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים אֵין עוֹד :

קדיש שלם עלינו קדיש יתום שיר היחוד קדיש יתום יגדל :

לשבָּת

אוֹם נְצוּרָה כְּבָבַת · בּוֹנֶנֶת בְּדָת נֶפֶשׁ מְשִׁיבַת : גּוֹמֶרֶת הִלְכוֹת שַׁבָּת · דּוֹרֶשֶׁת מַשְׂאוֹת שַׁבָּת · הַקּוֹבַעַת אַלְפַּיִם תְּחוּם בַּשַּׁבָּת · וּמְשִׁיבַת רֶגֶל מִשַּׁבָּת · זָכוֹר וְשָׁמוֹר מְקַיֶּמֶת בַּשַּׁבָּת · חָשָׁה לְמַהֵר בִּיאַת שַׁבָּת · טוֹרַחַת כֹּל מִשִּׁשָּׁה לַשַּׁבָּת · יוֹשֶׁבֶת וּמַמְתֶּנֶת עַד כְּלוֹת שַׁבָּת · כָּבוֹד וְעוֹנֶג קוֹרְאָה לַשַּׁבָּת · לְבוּשׁ וּכְסוּת מַחֲלֶפֶת בַּשַּׁבָּת · מַאֲכָל וּמִשְׁתֶּה מְכִינָה לַשַּׁבָּת · נוֹעַם מְגָדִים מַנְעֶמֶת לַשַּׁבָּת · סְעוּדוֹת שָׁלֹשׁ מְקַיֶּמֶת בַּשַּׁבָּת · עַל שְׁתֵּי כִכָּרוֹת בּוֹצַעַת בַּשַּׁבָּת · פּוֹרֶטֶת אַרְבַּע רְשֻׁיּוֹת בַּשַּׁבָּת · צִוּוּי הַדְלָקַת נֵר מַדְלֶקֶת בַּשַּׁבָּת · קִדּוּשׁ הַיּוֹם מְקַדֶּשֶׁת בַּשַּׁבָּת · רֶנֶן שֶׁבַע מְפַלֶּלֶת בַּשַּׁבָּת · שִׁבְעָה בַּדָּת קוֹרְאָה בַּשַּׁבָּת · תַּנְחִילֶנָּה לְיוֹם שֶׁכֻּלּוֹ שַׁבָּת : הוֹשַׁעְנָא :

אֲנִי וָהוֹ הוֹשִׁיעָה נָּא :

כְּהוֹשַׁעְתָּ אָב הֲמוֹן הַשְׁלֵךְ עָלֶיךָ יְהָב : בַּעֲרוֹ דָּרְתָּ וּמִלַּטְתּוֹ מִלַּהַב · כֵּן הוֹשַׁעְנָא · כְּהוֹשַׁעְתָּ גְּזְעוֹ מָסַר יְחִידָתוֹ לְשֶׁלַח : דִּבַּרְתָּ לְהוֹרוֹ יָרְךָ אַל תִּשְׁלַח · כ״ה : כְּהוֹשַׁעְתָּ הַנֶּאֱבָק עִם מַלְאָךְ קַדִּישׁ וְעִיר · וּמִלַּטְתּוֹ מִשֶּׁטֶם שֵׂעִיר · כ״ה : כְּהוֹשַׁעְתָּ זַרְעוֹ בְּבוֹאָם עַל הָעִיר בֶּטַח · חָרַדְתָּ צָרֵימוֹ בְּנָסְעָם וְהָלְכוּ לָבֶטַח · כ״ה : כְּהוֹשַׁעְתָּ טְהוֹרִים בְּמַפְרִיכֵמוֹ בְּמַלְבֵּן · יָרְדוּ בִמְצוּלוֹת כְּמוֹ אָבֶן · כ״ה : כְּהוֹשַׁעְתָּ כָּלִיל כְּנִתְעַלְּמָה בְּגוֹמֶא צוּרָתוֹ ·

לויתו

הוֹשַׁעְנָא

לְמַעַנְךָ אֱלֹהֵינוּ ׳ הוֹשַׁעְנָא:
לְמַעַנְךָ בּוֹרְאֵנוּ ׳ הוֹשַׁעְנָא:
לְמַעַנְךָ גּוֹאֲלֵנוּ ׳ הוֹשַׁעְנָא:
לְמַעַנְךָ דּוֹרְשֵׁנוּ: הוֹשַׁעְנָא:

ליום ראשון דסוכות

אֶעֱרוֹךְ שׁוּעִי ׳ בְּבֵית שַׁוְעִי ׳ גִּלִּיתִי בַּצּוֹם פִּשְׁעִי ׳ דְּרַשְׁתִּיךָ בּוֹ לְהוֹשִׁיעִי ׳ הַקְשִׁיבָה לְקוֹל שַׁוְעִי: וְקוּמָה וְהוֹשִׁיעִי ׳ זְכוֹר וְרַחֵם: מוֹשִׁיעִי ׳ חַי כֵּן תְּשַׁעְשְׁעִי ׳ טוֹב בְּאֶנֶק שְׁעִי ׳ יוּחַשׁ מוֹשִׁיעִי ׳ כַּלֵּה מַרְשִׁיעִי ׳ לְבַל עוֹד תַּרְשִׁיעִי ׳ מַהֵר אֱלֹהֵי יִשְׁעִי ׳ נֵצַח לְהוֹשִׁיעִי ׳ שָׂא נָא עֲוֹן רִשְׁעִי: עֲבוֹר עַל פִּשְׁעִי ׳ פְּנֵה נָא לְהוֹשִׁיעִי ׳ צוּר צַדִּיק מוֹשִׁיעִי ׳ קַבֵּל נָא שַׁוְעִי ׳ רוֹמֵם קֶרֶן יִשְׁעִי ׳ שַׁדַּי מוֹשִׁיעִי ׳ תּוֹפִיעַ וְתוֹשִׁיעִי: הוֹשַׁעְנָא:

ליום שני דסוכות

אֵל לְמוֹשָׁעוֹת ׳ בְּאַרְבַּע שְׁבוּעוֹת ׳ גָּשִׁים בְּשַׁוְעוֹת: דּוֹפְקֵי עֶרְךָ שׁוּעוֹת: הוֹגֵי שַׁעֲשׁוּעוֹת: וְיִחֲדָם מִשְׁתַּעְשְׁעוֹת: זְעָקִים לְהַשְׁעוֹת: חוֹכֵי יְשׁוּעוֹת ׳ טְפוּלִים בְּךָ שְׁעוֹת: יוֹדְעֵי בִּין שָׁעוֹת: כּוֹרְעֶיךָ בְּשַׁוְעוֹת: לְהָבִין שְׁמוּעוֹת: מִפִּיךָ נִשְׁמָעוֹת: נוֹתֵן תְּשׁוּעוֹת: סְפוּרוֹת נִשְׁמָעוֹת: עֵדוּת מַשְׁמִיעוֹת: פּוֹעֵל יְשׁוּעוֹת ׳ צַדִּיק נוֹשָׁעוֹת: קֶרֶב תְּשׁוּעוֹת: רֶגֶשׁ תְּשׁוּעוֹת: שָׁלֹשׁ שָׁעוֹת ׳ תָּחִישׁ לִתְשׁוּעוֹת: הוֹשַׁעְנָא:

ליום שלישי דסוכות

אוֹם אֲנִי חוֹמָה: בָּרָה כַּחַמָּה: גּוֹלָה וְסוּרָה: דָּמְתָה לְתָמָר ׳ הַהֲרוּגָה עָלֶיךָ: וְנֶחֱשֶׁבֶת כְּצֹאן טִבְחָה: זְרוּיָה בֵּין מַכְעִיסֶיהָ: חֲבוּקָה וּדְבוּקָה בָּךְ: טוֹעֶנֶת עֻלָּךְ: יְחִידָה לְיַחֲדָךְ: כְּבוּשָׁה בַּגּוֹלָה: לוֹמֶדֶת יִרְאָתָךְ: מְרוּטַת לֶחִי נְתוּנָה לְמַכִּים ׳ סוֹבֶלֶת סִבְלָךְ: עֲנִיָּה סוֹעֲרָה: פְּדוּיַת טוֹבִיָּה: צֹאן קָדָשִׁים: קְהִלּוֹת יַעֲקֹב: רְשׁוּמִים בִּשְׁמֶךָ: שׁוֹאֲגִים הוֹשַׁעְנָא: תְּמוּכִים עָלֶיךָ: הוֹשַׁעְנָא:

ליום רביעי דסוכות

אֶבֶן שְׁתִיָּה: בֵּית הַבְּחִירָה: גּוֹרֶן אָרְנָן: דְּבִיר הַמּוּצְנָע ׳ הַר הַמּוֹרִיָּה: וְהַר יֵרָאֶה: זְבוּל תִּפְאַרְתֶּךָ: חָנָה דָוִד: טוֹב הַלְּבָנוֹן: יְפֵה נוֹף: כְּלִילַת יוֹפִי: לִינַת הַצֶּדֶק: מָכוֹן לְשִׁבְתֶּךָ: נָוֶה שַׁאֲנָן ׳ סֻכַּת שָׁלֵם ׳ עֲלִיַּת שְׁבָטִים ׳ פִּנַּת יִקְרַת ׳ צִיּוֹן הַמְצֻיֶּנֶת ׳ קֹדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים ׳ רָצוּף אַהֲבָה ׳ שְׁכִינַת כְּבוֹדֶךָ ׳ תֵּל תַּלְפִּיּוֹת ׳ הוֹשַׁעְנָא:

ליום המישי דסוכות:

אֲדָמָה מֵאֶרֶר ׳ בְּהֵמָה מִמְּשַׁכֶּלֶת: גּוֹרֶן מִגָּזָם ׳ דָּגָן מִדַּלֶּקֶת ׳ הוֹן מִמְּאֵרָה ׳ וְאוֹכֶל מִמְּהוּמָה ׳ זַיִת מִנֶּשֶׁל ׳ חִטָּה מֵחָגָב ׳

עוֹלֶה · בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי : שְׁמִינִי מִלִּפְנֵי פְּנֵי פָנָיו · נֶחֱלַק בְּכָל עִנְיָנָיו · בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי : שְׁמִינִי סֻכָּם לִשְׁלוֹחַ מֶלֶךְ · עֵת וַיְבָרְכוּ אֶת הַמֶּלֶךְ · בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי : שְׁמִינִי פְּנוֹת בֹּקֶר הֲלָנָתוֹ · צֶדֶק יָלִין מְעוֹנָתוֹ · בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי : שְׁמִינִי קוֹל שֶׁמַע בְּאַהֲבָה · רִנַּת בֵּית הַשּׁוֹאֵבָה · בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי : שְׁמִינִי שָׁלוֹם שְׁמוֹר אָהֳלוֹ · תּוֹךְ יְמֵי עֲלִיַּת רַגְלוֹ · בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי :

שְׁמִינִי יְצַוֶּה חַסְדּוֹ קָדוֹשׁ לְעַמּוֹ · וּבַלַּיְלָה שִׁירֹה עִמּוֹ · מוֹשֵׁל הַשַּׁלִּיט בְּעוֹלָמוֹ · עָלֵינוּ כְּמֵאָז יְהִי נוֹעֲמוֹ : בְּגִילָה בְּרִנָּה בְּשִׂמְחָה רַבָּה וְאָמְרוּ כֻלָּם : מי כמכה וכו׳ מלכותך וכו׳

שְׁמִינִי הֵטִיבָה יְיָ לַטּוֹבִים · קוֹרְאֶיךָ בִּדְבָרִים עֲרֵבִים · טוֹבוֹת יַשְׁמִיעַ לַאֲהוּבִים · מַלְכוּתְךָ עֲנוֹת תְּאֵבִים : זֶה צוּר יִשְׁעֵנוּ פָּצוּ פֶה וְאָמְרוּ : יי ימלוך וכו׳ ונאמר וכו׳ :

שְׁמִינִי תֵּן חֵלֶק לְשִׁבְעָה וְגַם לִשְׁמוֹנָה · מִצְוָה עָלֵינוּ לָתֵת מָנָה · זִכְרוֹן אָבוֹת יִזָּכֵר בָּם שׁוֹכֵן מְעוֹנָה · קְנוֹת שֵׁנִית עֲדַת מִי מָנָה : בָּרוּךְ ׀ אַתָּה יְיָ · גָּאַל יִשְׂרָאֵל : השכיבנו יי וכו׳ :

שְׁמִינִי אֱלֹהִים יְחָנֵנוּ · מִמְּעוֹן קָדְשׁוֹ לְבָרְכֵנוּ · נוֹאֲמוֹ יָקֵם מַלְכֵּנוּ · בִּפְרִיסַת שְׁלוֹמוֹ לְסוֹכְכֵנוּ :

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ · פּוֹרֵס ׀ סֻכַּת שָׁלוֹם ׀ עָלֵינוּ וְעַל כָּל ׀ עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל ׀ וְעַל יְרוּשָׁלָיִם : וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶת מוֹעֲדֵי יְיָ אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל :

נשלמו המעריבים : תהלה לחוצב להבים :

עַד קְרוֹת ׀ הַגֶּבֶר לְהָרִיעָה׃ וּשְׁאַבְתֶּם מַיִם בְּשָׂשׂוֹן מִמַּעַיְנֵי הַיְשׁוּעָה׃
נוֹעֲרִים לְמַעֲלָה הָעֲשִׂירִית תָּקְעוּ וְהֵרִיעוּ בָּאֲחֵרִים׃ הוֹלְכִין
וְתוֹקְעִין עַד שֶׁמַּגִּיעִים לְשַׁעַר הַקָּדִים׃ קֵדְמָה אֲחוֹרֵיהֶם וּפְנֵיהֶם
הוֹפְכִים לְמַעֲרָב וּמִתְוַדִּים׃ טוֹפְפִים עֵינֵינוּ לְיָהּ וּלְיָהּ אָנוּ קוֹרִים׃
נְעָרוֹת וּזְקֵנוֹת מְאַשְּׁרִים אַנְשֵׁי מַעֲשֶׂה וַחֲסִידִים׃ דְּבַר הַמֶּלֶךְ וְדָתוֹ
מַגִּיעַ שִׂמְחָה וְשָׂשׂוֹן לַיְּהוּדִים׃ חֶדְוַת בֵּית הַשּׁוֹאֵבָה אֶבְקוֹרֵת
שְׁמוֹנָה לְנַטְלָה׃ זוֹרֵק אַחַת מִיָּדוֹ וְאַחַת מְקַבְּלָהּ מִלְמַעְלָה׃ וְאֵין
אַחַת נוֹגַעַת בַּחֲבֶרְתָּהּ בִּזְרִיקָה וּבְקַבָּלָה׃ מְשַׂחֵק בְּכוֹסוֹת שְׁמוֹנָה
וְגַם בִּשְׁמוֹנָה מַאֲכִילָה׃ נוֹעֵץ גַּרְלוֹ בָּאָרֶץ וְהָרִצְפָּה נוֹשֵׁק לָהּ׃
וְהָעָם מְחַלְּלִים בַּחֲלִילִים וּשְׂמֵחִים שִׂמְחָה גְדוֹלָה׃ בְּשִׂמְחַת בֵּית
הַשּׁוֹאֵבָה הַלֵּל מְהַלֵּל בְּהִלּוּלִים׃ אֲנִי כָּאן הַכֹּל כָּאן לְנַחֵם
אֲבֵלִים׃ תָּבוֹא לְבֵיתִי וְאָבֹא לְבֵיתְךָ בְּלִי רִשּׁוּלִים׃ בְּכָל הַמָּקוֹם ׀
אֲשֶׁר ׀ אַזְכִּיר ׀ אֶת שְׁמִי בְּסַלְסוּלִים׃ אָבֹא אֵלֶיךָ וּבֵרַכְתִּיךָ לִנְטוֹת
שָׁלוֹם כִּנְחָלִים׃ יְבָרֶכְךָ יְיָ מִצִּיּוֹן וּרְאֵה בְּטוּב יְרוּשָׁלָיִם׃ ברוך אתה וכו׳
לשבת ושמרו בני וכו׳: וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶת מוֹעֲדֵי יְיָ אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃

חצי קדיש׃ שמונה עשרה׃ (ובשבת אומרים ויכלו מגן אבות) קדיש שלם׃ עלינו׃ קדיש יתום יגדל׃

מעריב ליל שמחת תורה

אֶת יוֹם הַשְּׁמִינִי׃ בְּטוּב יַזְמִינִי׃ רָנֵי פַלֵּט יְסוֹבְבֵנִי׃ לְעֵת עֶרֶב
בְּצִלּוֹ יְגוֹנְנֵנִי׃ בָּרוּךְ ׀ אַתָּה יְיָ׃ הַמַּעֲרִים ׀ עֲרָבִים׃ אהבת עולם וכו׳
אֵימָה אָהַב בֵּרַךְ בְּתוֹסֶף׃ בְּמִדָּה מְרֻבָּה מֵרֹאשׁ בְּכוֹסֶף׃ בְּזֶה עֲצֶרֶת
חַג אוֹסֶף׃ אוֹהֲבָיו יְקָרֵב אֵלָיו לְהֵאָסֵף׃ בָּרוּךְ ׀ אַתָּה יְיָ׃
אוֹהֵב ׀ עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל׃ אמן שמע וכו׳ אמת ואמונה וכו׳ תמצא בליל ראשון של פסח
שְׁמִינִי אֹמֶץ בִּפְנֵי עַצְמוֹ׃ בְּחוֹב קָבוּעַ לִשְׁמוֹ׃ בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי׃
שְׁמִינִי גָּמְרוּ בְּפַיִס רֶגֶל וּזְמַן׃ דְּבַר שִׁיר וְקָרְבָּן מְזֻמָּן׃
בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי׃ שְׁמִינִי הוֹסִיף לְגוֹי נִכְבָּד׃ וּבְמוּסְפֵי קֹדֶשׁ מְכֻבָּד׃
בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי׃ שְׁמִינִי זְמַן וְהוּקְבַּע לְרַצּוֹת׃ חוֹק נוֹלַד בּוֹ לְהֵרָצוֹת
בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי׃ שְׁמִינִי טֶבַע הַתְּאוֹמִי חוֹתָם׃ יְדִידִים לְעַם מִכְתָּם׃
בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי׃ שְׁמִינִי כָּלוּל לְשִׂמְחָה גְדוֹלָה׃ לִמְכַהֵן בְּחִנּוּךְ
עוֹלָה

שְׁמִינִי פְּזַ״ר קְשַׁ״ב בִּפְנֵי עַצְמוֹ ׳ צוּר מִפְּנֵי הַחוֹרֶף הִקְדִּימוֹ ׳ קְשַׁ״ב
פְּזַ״ר רַחֲמִים לְרַחֲמוֹ ׳ גּוֹאֲלֵנוּ יְיָ צְבָאוֹת שְׁמוֹ : בָּרוּךְ ׳ אַתָּה
יְיָ ׳ גָּאַל יִשְׂרָאֵל : השכיבנו יי וכו׳

שְׁמִינִי שְׁתֵּי שְׂמָחוֹת תְּכֵפוֹת בִּכְפָלַיִם ׳ תַּעֲלֵנוּ בְּשִׂמְחָה וְתִטָּעֵנוּ
בִּזְבוּלַיִם ׳ יָפָה וּבָרָה סַכֵּךְ בִּזְבוּלַיִם ׳ וְשַׁאֲלוּ אֶת שְׁלוֹם
יְרוּשָׁלָיִם :

אוֹדוֹת בְּאֵר הַמַּיִם אוֹת הִיא לְאֶזְרָחִים ׳ בַּעֲבוּר תִּהְיֶה לִי לְעֵדָה
בְּאֶרֶץ צִיִּים ׳ גְּמוּל מַשְׂכּוֹרֶת שְׁלֵמָה עֲלִי בְאֵר מְנַחֲלַיִם ׳
רְגָלִים אַרְבָּעָה וַחֲמִשָּׁה חֻמְשֵׁי תּוֹרוֹת חַיִּים ׳ הֲלֹא הֵם כְּתוּבִים עַל
סֵפֶר מְצוּיִּים ׳ וַיִּמְצְאוּ שָׁם בְּאֵר מַיִם חַיִּים : וְהִנֵּה בְאֵר בַּשָּׂדֶה צִיּוֹן מְצֻיֶּנֶת
בִּשְׁעָרִים ׳ זְמוּנִים שָׁם שְׁלֹשָׁה עֶדְרֵי צֹאן אַבִּירִים ׳ חוֹגֵג לְרַדֵּם בְּקוֹל
רִנָּה בַּסָּךְ עוֹבְרִים ׳ טַכְסִיס מַלְכוּת יַעֲלוּ לֵרָאוֹת כָּל זְכוּרִים ׳ יָפוּ פְעָמַיִךְ
בַּנְּעָלִים בַּת נְדִיבִים וְצוּרִים ׳ כִּי מִן הַבְּאֵר הַהִיא יַשְׁקוּ הָעֲדָרִים : כָּל
הָעֲדָרִים נֶאֶסְפוּ שָׁמָּה לִשְׁמוֹעַ וּלְהַקְשִׁיבָה לִשְׁאוֹב רוּחַ הַקּוֹדֶשׁ בְּשִׂמְחַת
בֵּית הַשּׁוֹאֵבָה ׳ מְצֻיָּנָה נָאָה וְיָפָה מִימוֹת בְּרֵאשִׁית חֲשׁוּבָה ׳ נִכְנָסִים
לַעֲזָרַת נָשִׁים תִּקּוּן גָּדוֹל לְהֵטִיבָה ׳ סוֹדְרִין נָשִׁים מִלְמַעְלָה וַאֲנָשִׁים
מִלְמַטָּה מִלְּהִתְעָרְבָה ׳ הֲשִׁיבָה לִי שְׂשׂוֹן יִשְׁעֲךָ וְרוּחַ נְדִיבָה : עוֹמְדוֹת
שָׁם מְנוֹרוֹת שֶׁל זָהָב עֲשׂוּיוֹת ׳ פַּרְנוּס רוּם גָּבְהָן חֲמִשִּׁים אַמּוֹת
מְנוּיוֹת ׳ צָפוּ עַל רָאשֵׁיהֶם אַרְבָּעָה סְפָלִים זְהָבִיּוֹת ׳ קְבוּעוֹת
סֻלָּמוֹת אַרְבָּעָה לְכָל אַחַת אֲחוּיוֹת ׳ רוֹבִים פִּרְחֵי כְהֻנָּה בָּהֶם
עוֹלִים עֲלִיּוֹת ׳ רָנּוּ שָׁמַיִם כִּי עָשָׂה יְיָ הָרִיעוּ תַּחְתִּיּוֹת : שֶׁמֶן מָלְאוּ
אַרְבָּעָה כַּדִּים וּבִידֵיהֶם מַעֲלִים ׳ תּוֹךְ כָּל סֵפֶל שְׁלֹשִׁים לוֹגִין
מַטִּילִים ׳ יוֹתֵר מְשֻׁבָּחִים מִמְּהַלֵּךְ עָקֵב בְּצַד גְּדֵלִים ׳ סְמַרְטוּטֵי
בִּגְדֵי כְהֻנָּה הָיוּ מַפְקִיעִים פְּתִילִים ׳ פּוֹקְעִין וּבָהֶם מַדְלִיקִין לְהָאִיר
נֵרוֹת בְּהִילוּלִים ׳ לְעוֹשֵׂה אוֹרִים גְּדוֹלִים : בְּהַעֲלוֹת בְּנֵי אַהֲרֹן אֶת
הַנֵּרוֹת אַרְבָּעָה ׳ רוֹאִים בְּחַצְרוֹת יְרוּשָׁלַיִם וּבוֹרְרִין לְאוֹרָהּ זֵרְעָה ׳
נְקִיִּים וְאַנְשֵׁי מַעֲשֶׂה בְּאַבוּקוֹת מְרַקְּדִין לְרַקְּעָה ׳ תּוֹפְפִים לְוִיִּם
בִּמְחוֹלוֹת וּמְהַלְּלִים בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה ׳ תָּקְעוּ הַכֹּהֲנִים בַּחֲצוֹצְרוֹת

שמיני אותותיו ומעשיו בספר כתובים׳ באדם ובבהמה שמיניות
חביבים׳ גם לשמחה ולמועדים טובים: רבקו מונה מספר
לכוכבים׳ ברוך אתה יי׳ המעריב ערבים: אהבת עולם וכו׳

שמיני הוא ושביעי אתתים בבריתם׳ ובשלש עשרה בריתות נחתם׳
זכרו לעולם לאבותם ולביתם׳ חשק יי לאהבה אותם:
ברוך אתה יי׳ אוהב עמו ישראל: אמן שמע׳ אמת ואמונה וכו׳ תמצא בליל ראשון של פסח:

שמיני אחר באחר בראשון נתעלה׳ באתי לגני אחותי כלה׳ ביום
השמיני כלה: שמיני גני הפיחי סמי קטורה׳ דביר הקודש
נעטר בעטרה׳ ביום השמיני קרא: שמיני המתקדשים והמטהרים
איש בתורתו׳ וכל אחד ואחד יביא כפרתו׳ ביום השמיני לטהרתו:
שמיני זכה בשביעי באי אפשר מאתמול׳ חקיו ומשפטיו לישראל
לעמול׳ ביום השמיני ימול: שמיני טורם אפרים לפני מנשי׳ יגזור
אמר ויקם להשיא׳ ביום השמיני נשיא: שמיני כי יולד בעדר
מכלאה׳ לקרבן אשה ירצה בהעלאה׳ מיום השמיני והלאה:
שמיני מזכירין גבורות גשמים בעתירה: נקרא בו הלל לגמרה׳ ביום
השמיני מקרא: שמיני סעורת המלך בחבה מיתרת׳ עם בנו יחיד
מקשרת׳ ביום השמיני עצרת: שמיני פונים מסכרה לחצר ביתון׳
צריך שביתה ולינה מביתון׳ ביום השמיני שבתון: שמיני קרוש
חנכת הבית כהמלח׳ רוזנים ברכו למלך להצלח׳ ביום השמיני
שלח: שמיני שבי גולה פליטה הנשארת׳ תקפו שמחה בעוז
ותפארת׳ ביום השמיני עצרת: שמיני יוסף בעת רצוי נבואה׳ תוקף
חזיון קרבה ותבואה׳ ביום השמיני והלאה:

שמיני טבעו יצא מראש צורים׳ ים ראה וינוס במסתרים׳ כנד נצבו
מים אדירים׳ לגוזר ים סוף לגזרים: בגלה ברנה בשמחה
רבה ואמרו כלם: מי כמוכה וכו׳ מלכותך וכו׳

שמיני מועד קרוי זמן אסיפתנו׳ נרבה ליל אחרון לשמחתנו: סלסול
שיר והלל קריאתנו׳ ענו בתורה זמרו לאלהנו: זה צור
ישענו פצו פה ואמרו: יי ימלוך לעולם וכו׳ ונאמר וכו׳

מעריב ליל שני של סוכות

ײ ימלוך לעולם וכו׳ ונאמר וכו׳

חג פקות שתא ואסיף · צאן פזורה להאסיף · קדוש רויה יוסיף ·
שמע גאלה שנית יד תוסיף · ברוך · אתה ײ · גאל ישראל׃

השכיבנו ײ אלהינו וכו׳

אדברה ואעירה · ביָרחי קדם אזכירה · בעוד שרי עמרי בהלו האירה ·
גבול קדשו נוססה כאבן · נזרה · רדוי המון חוגג יפה וברה ·
ההר הטוב משוש הארץ ותפארה · ואני נסכתי מלכי על ציון הררה׃
זברני זבד · טוב ביושבי באדמתי · חשק דגן ותירוש רבי תבואתי · טבלו
פני הבית ופגלו מאכלתי · ישור דרכם לעשר שני תמורתי · כי תבאו
לראות פני המלך לבירתי · למען תלמד ליראה את ײ ביראתי׃ מעת
דגנם רבו ותירושם עד מה · נשוא מהכיל עיר ײ שמה · שאתו בעיר
הקודש ואם נטמא · על כסף צורת אפסיו והוקדשו המה · פרקן לתת
לאווי נפש להשלימה · וצרת הכסף בידך והלכת קוממה׃ קדוש
דעור בשלישי שנת המעשר · רחש ודוי בפנות ערב מלחסר · שמע
נתתיו ולא נתתיו ביושר · תקן כשאינו מחבר על מחבר עשר ·
שני לראשון קדם ואזכרה חסר · ואין בפיהו נכונה לנרות בעשר׃
אכילה ושמחה טעון בעיר אלהינו · לברך את עמך עונין בעניננו ·
יה השקיפה ממעון קדשך לברכנו · עם האדמה אשר נתתה
לאבותינו · זבת חלב ודבש כברכתנו · ריבה ײ את יריבי נפשנו׃
בנה ביתך במכונתו והיכל במלאתו · רצוף תוכו אהבה כבוד
שכינתו · שמש ומגן ײ צבאות בהשבתו · מרום ונשא יכנס יקבץ
תפוצתו · שיר חדש לשורר ולאור באדמתו׃ ואני תפלתי לך ײ
עת רצון בעתו׃ נהלנו ײ אלהינו אל סכת דוד עבדך׃ חפוץ כאז
זבחי צדק מבני ידידיך · ויגדל שמך וישמחו בך חרדיך · אמץ כאז
חיליך דבקיך לבודיך · ירננו וישמחו חפצי ציון עריך · ויאמרו
תמיד יגדל ײ החפץ שלום עבדיך׃ ברוך אתה ײ וכו׳

וידבר משה את מועדי ײ אל בני ישראל׃

חצי קדיש שמונה עשרה · קדיש שלם · עלינו · קדיש יתום · יגדל׃

שמיני

סֻכָּה אֶזְכְּרָה מַעַלְלֵי נוֹרָא · אֲשֶׁר פָּעַל וַיִּבְרָא · אֵל עַם בְּצִלּוֹ
מְתַלוֹנְנִים : סֻכָּה בְּזֶכֶר מַעַשׂ נִפְלְאוֹתָיו · בִּימֵי קֶדֶם אוֹתוֹתָיו ·
לְהוֹצִיא אֲסִירִים בְּכִשְׁרוֹנִים : סֻכָּה גָּמַר מֵאָז לִנְקוֹב · גָּאַל בִּזְרוֹעַ
יַעֲקֹב · יוֹשֵׁב סֻכַּת מְלוֹנִים : סֻכָּה דוֹרוֹת לְמֵד לְאַשְׁשָׁה · דְּגָמָא חִפּוּי
שִׁשָּׁה · עָנָן וַעֲרָפֶל וַעֲשׁוּנִים : סֻכָּה הִסְכִּיךְ וַיִּמַן אֵבֶר · הֵן בִּישִׁימוֹן
בַּמִּדְבָּר · זֶרַע תָּבַע זְקוּנִים : סֻכָּה וָעֵר לְעַם קְדוֹשִׁים · וְתִקֵּן חַכְמֵי חֲרָשִׁים ·
רַבֵּי תוֹרוֹת מְשַׁנְּנִים : סֻכָּה זַכֵּי נְשִׂיאִים שִׁבְעָה · זְבוּלִין סְכוּכִין מִלְּפַגְּעָה ·
בִּסְגַמְטִין נוֹחִים וַעֲגוּנִים : סֻכָּה חֲזִיזִים אַרְבָּעָה רְבוּעִים · חֲמִישִׁי לָתוּר
נוֹסְעִים · רְבוּצִים עַל כָּבוֹד כִּסְגָנִים · סֻכָּה טְעוּנָה לְטַלֵּל בִּזְבִיוֹנִים · טְלוּל
וּמַצַּע בַּשָּׁנִים · שָׁם אַלּוּף נְבוֹנִים : סֻכָּה יוֹכְשָׁרָה דְּפוּנָה סְדָרִים · יוֹרֶה מָלֵא
וַחֲסֵרִים · מִשָּׁם זָמְרוּ נוֹגְנִים : סֻכָּה כָּל שִׁבְעָה אֲסוּרָה · כַּחֲגִיגָה אֲשֶׁר לָהּ
הוּחְבְּרָה · שָׁמַיִם עֲלֵיהֶם מַלְחִינִים : סֻכָּה לְמַעַן יֵדְעוּ דוֹרוֹתֵיכֶם · לָכֵן
בַּסֻּכּוֹת מוֹשְׁבוֹתֵיכֶם · וֶהֶר מְטַלְיוֹת עֲנָנִים : סֻכָּה מִפְּרִי הָאָרֶץ לְהַכְתֵּר
מַפָּרָה לְנַשֵּׁר וּלְנַתֵּר · נְאוֹת יוֹשֶׁר וּדְפָנִים : סֻכָּה נִגְבַּךְ רַקְבַּשׁ כְּשֵׁרָה ·
נֶשֶׁר פָּסַל מִלְּגַבְּרָה · יְקָרִים אֲמָרִים מִפְּנִינִים : סֻכָּה סְגֻלָּה בְּאָהֳלָהּ
גּוּר · סְתוּרָה פְּסוּלָה מִלָּגוּר · גְּרֵי יִזְדַּקֵּר מְסֻמָּנִים : סֻכָּה עֵרֶן מִקֶּדֶם
סִכְּכָה · עֲדֵי יָקָר מְסֻכָּכָה · דֶּרֶךְ גֶּבֶר לָנִים : סֻכָּה פּוּמְבִּי תִּקֵּן וְנֵעַץ ·
וַיֹּאכְלוּ תַּחַת הָעֵץ · לְזֵכֶר סֻכָּה חוֹנִים : סֻכָּה צָפָה לְנִינָיו לְסֻכּוֹת ·
לְצֵאנוֹ עָשָׂה סֻכּוֹת · בְּשׁוּבוֹ לְעֶשְׂרִים שָׁנִים · סֻכָּה קֵדֵם בְּמִצְוָה
מִלְּהִתְעַצֵּל · קָדוֹשׁ בַּסֻּכּוֹת צִלְצֵל · תַּשְׁלוּם דִּירַת מְעוֹנִים : סֻכָּה
רוֹמֵם בִּמְרוֹם יִשְׂרָאֵל · רַפֵּא מִזְבָּחֲךָ גּוֹאֵל · וְכַנֵּס פְּזוּרֶךָ מִבֵּין
הֲמוֹנִים : סֻכָּה שׁוֹמֵמָה אָנָּא תְּקוֹמֵם · שְׁכִינָתְךָ נִזְכֶּה לְהָקֵם · רֶנֶן
לְחַדֵּשׁ אֱמוּנִים : חזן סֻכָּה תִּהְיֶה לָנוּ לְצֵל · תְּאוּבֶיךָ מִלַּהַט לְהִנָּצֵל ·
הָשֵׁב שִׁבְעָה לִשְׁכֵנִים : סֻכָּה אֵל נִשְׂגָּב בְּמוֹרָא · מְסַכֵּךְ לְעַם
נִבְרָא · נָאוֹר וְאַדִּיר בַּהֲדָרָה · מְשִׁירֵי אֲהוּדֶנּוּ בְּשִׁירָה לְשׁוֹרְרָה :
בְּגִילָה בְּרִנָּה בְּשִׂמְחָה רַבָּה וְאָמְרוּ כֻלָּם : מי כמכה וכו׳ מלכותך וכו׳

חַג טַלְיָא שִׁבְעַת יוֹמִין · כָּל שִׁבְעָה לְתַשְׁלוּמִין · מַתְּנוּרָת יָדַיִם
נִשְׁלָמִין · סְגוּב יֶשַׁע עוֹלָמִים : זֶה צוּר יִשְׁעֵנוּ פָּצוּ פֶה וְאָמְרוּ :

טוֹעֲנֵי נְטֵעֵי צְמָחוֹת׃ יַשִּׂיגוּ שׂוֹבַע שְׂמָחוֹת׃ בְּחַג הַסֻּכּוֹת׃ כַּסֵּם
בְּצֵל יְמִינָךְ׃ לְמַעַן זְכוּת מַאֲמִינָךְ׃ נָתַץ מַסֵּכוֹת׃ מְחַנְנִים בְּלֵב
בָּשָׂר׃ נַהֲלֵם בְּיָחִיד נִתְבַּשָּׂר׃ בַּעֲצֵי הַסְּכָכוֹת׃ סֻכָּה תִּהְיֶה לְצֵל׃ עֲבוּר
תָּם הַמְפַצֵּל׃ חָנָה בַּסֻּכּוֹת׃ פְּלֵטִים בְּצִלָּךְ תַּסְתִּירֵם׃ צְנִיף יֶשַׁע
תַּכְתִּירֵם׃ מְנֶשֶׁק לְסֻכּוֹת׃ קָדוֹשׁ בְּרִית תַּגְבִּיר׃ רוּחַ טוּמְאָה תַּעֲבִיר׃
פְּרָעוֹת וּסְכָכוֹת׃ שְׁבוֹר קָדְקֹד מֵאָרָם׃ שַׂכֵּר תָּצִיךְ מְרוֹם׃ אֻמּוֹת
הַנְּסוּכוֹת׃ תָּחוֹן חוֹגְגֵי שִׁבְעָה׃ תּוֹפְסֵי מִגְרִים אַרְבָּעָה׃ וְשַׁוְעָתָם סְכוֹת׃
יִשְׁעִי יְיָ סֻכּוֹת שַׁוְעַת עַמֶּךָ׃ וּרְעֵם וְעַנְּגֵם בְּטוּב טַעֲמֶיךָ׃ סַגְּבֵם בִּזְרוֹעֲךָ
כְּהִכְנַעְתָּ זֵדִים בְּזַעֲמֶךָ׃ פְּאֵר וָזֶמֶר נָתְנוּ לְהַנְעִימֶךָ׃ בְּגִילָה בְּרִנָּה
בְּשִׂמְחָה רַבָּה וְאָמְרוּ כֻלָּם׃ מי כמוכה וגו׳ מלכותך וגו׳

הַלֵּל גּוֹמְרִים כָּל שְׁמוֹנָה׃ קוֹרְאֵי פָּרָשָׁה בִּזְמַנָּהּ׃ טְעֵם וְהוֹשִׁיבֵם
בְּאֶרֶץ שְׁמֵנָה׃ נֶצַח צוּר יִשְׁעֵנוּ לְאָמְנָה׃ זֶה צוּר יִשְׁעֵנוּ פָּצוּ
פֶּה וְאָמְרוּ׃ יי ימלוך וגו׳ ונאמר וגו׳

בְּהַדְרַת קוֹדֶשׁ שׁוֹרְרוּ בְּמִקְדָּשׁוֹ׃ רוֹחֲשִׁים שִׁיר וָשֶׁבַח לְחַדְּשׁוֹ׃
שָׁלוֹם תִּשְׁפּוֹת לְהַגְדִּישׁוֹ׃ מֶלֶךְ צוּר יִשְׂרָאֵל וּקְדוֹשׁוֹ׃ בָּרוּךְ׀
אַתָּה יְיָ׃ גָּאַל יִשְׂרָאֵל׃ השכיבנו יי וגו׳

וָתִיק חֲרֹשׁ מְכוֹן אוּלָמֶךָ׃ אֲמֵץ אֲהוּבִים כּוֹנַנְתָּ בְּצַלְמֶךָ׃ לְבָרֵךְ
וּלְקַדֵּשׁ שִׁמְךָ בְּעוֹלָמֶךָ׃ תָּגֵן עָלֵינוּ בִּבְרִית שְׁלוֹמֶךָ׃ בָּרוּךְ
אַתָּה יְיָ׃ פּוֹרֵס סֻכַּת שָׁלוֹם׀ עָלֵינוּ וְעַל כָּל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְעַל יְרוּשָׁלָיִם׃
לשבת ושמרו בני וגו׳ וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶת מוֹעֲדֵי יְיָ אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃

חצי קדיש׃ שמונה עשרה׃ (ובשבת אומרים ויכלו מגן אבות) קדיש שלם׃ עלינו׃ קדיש יתום׃ יגדל׃

מעריב ליל שני של סוכות

חַג הָאָסִיף תְּקוּפַת הַשָּׁנָה׃ בְּשִׂמְחָה לְהַרְבּוֹת שׁוֹשַׁנָּה׃ גִּילָה
חֶדְוָה וּרְנָנָה׃ דּוֹדִי בַּבֹּקֶר חַסְדֶּךָ וּבָעֶרֶב רִנָּה׃ בָּרוּךְ׀ אַתָּה
יְיָ׃ הַמַּעֲרִיב׀ עֲרָבִים׃ אהבת עולם וגו׳

חַג הַסֻּכּוֹת תַּעֲשֶׂה לָךְ׃ וְשָׂמַחְתָּ אַתָּה וְחֵילָךְ׃ זֶה יְבָרֵךְ מַעְבָּרָךְ
וּמַעְגָּלָךְ׃ חֶדְוָה אַהֲבָה וְאַחֲוָה בִּכְלָלָךְ׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ׃ אוֹהֵב׀
עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל׃ אתן שמע וגו׳ אמת ואמונה וגו׳ תמצא בליל ראשון של פסח

בעלותם שמחתי באומרים לי נלך בית יה׳ אומרים עומדות היו רגלינו בשערי בנויה׳ מזמרים בהר הבית הללו אל בקדשו בהנויה׳ צוהלים ועוננים בבואם לעזרה בהודיה׳ כל הנשמה תהלל יה הללו יה: בהיות כל אלה תקפו משעני׳ תשורתי ומנחתי הולכת ומכפרת לפני׳ ועתה אין זבח ואפסו דרוני׳ רחקנו מעל גבולך ואין להתשירך בקרבני׳ השיבנו יי אליך ונעברך כמאמר חזיוני׳ כאשר יביאו בני ישראל את המנחה בכלי טהור בית יי: אריאל בהיותו במוסרו רבעיו מכפרים׳ מעת נחרב לא כפרו חובות ונדרים׳ נסוך נחשב ממלא גרון מורים׳ ונזקק לחכמים כאלו בכורים מרים׳ מקרא מלא כתוב ראיה לדברים׳ ויבא לאיש האלהים לחם בכורים: אפסו רוברי בגאוה איש צרכנו שואלי מטו ופסו אמונים ואיקיר לאלי נפשנו תאבה ומצפה לביאת גואלי׳ חזקנו ואמצנו בבנין אריאל׳ סלול השלום פרוס על עמך הואל׳ השקיפה ממעון קדשך מן השמים וברך את עמך את ישראל:

ברוך אתה יי וכו׳ לשבת ושמרו בני וכו׳ וידבר משה את מועדי יי אל בני ישראל:

חצי קדיש שמונה עשרה (ובשבת אומרים ויכלו מגן אבות) קדיש שלם: עלינו׳ קדיש יתום׳ יגדל:

ווען (שבועות) אין פרייטאג צו נאכט געפאלט זאגט מן דאס פאר (מגן אבות):

יום שבת זכור השמיע בסיני נגיד עלי ימים הוא קום משחהו ומעשה מאבות ארבעים מלאכות חסר אחת׳ ביום זה לא תוכל עשוהו: מגן אבות וכו׳

מעריב ליל ראשון של סוכות

ווען (סוכות) געפאלט אין שבת זאגט מן דאס מעריב פון דער אנדרי נאכט אין דער ערשטי נאכט:

אוחזי בידם ארבעה מינים׳ באים לסלדך בענב ובמנים׳ גמוני פז אוגרים ומזמנים׳ רגלימו ישים ככוכבי שחק נמנים: ברוך אתה יי׳ המעריב ערבים: אהבת עולם וכו׳

הוגי דת מראש נסוכה׳ ובאים ולנים שבעה בסכה׳ זכות המציאם וגוננם ממסוכה׳ חוק אהבתם בלי לחשכה: ברוך אתה יי׳ אוהב עמו ישראל: אמן׳ שמע אמת ואמונה וכו׳ תמצא בליל ראשון של פסח

בקרשתו · גורלך תומך וחלקו אתרה וחבל נחלתו · דוריך אהב
והקדימך לכל יסודי אגדתו · הכתוב מעיר ובהא כתוב שטתו · קודש
ישראל ליי ראשית תבואתה: וארץ פרושה בעשר מעלות מקדשה ·
זכם לעם מכל אום נפרשים בקדשה · חביבים בנים נוחלי דת מורשה ·
טנא בכורים משבח הארץ בזריזות להפרישה · יפה מצוה בשעתה
בעתה להחישה · ביום הבכורים בהקריבכם מנחה חדשה: כבוד
הלבנון בית כפר אשכל · להעלות ולהביא מראשית פרי כל · מצות
בכורים ראה תאנה רמון ואשכל · נבכר מבשל מסמנו להביאו
לאמרכל · סורר בכוריו להדרן ולעטרן מכל · ראשית כל בכורי כל
וכל תרומת כל: עירו של מעמד מתכנסות כל העירות · פן יאהילו
לנים ברחוב כל השירות · צהר עלה ממנה אומר קומה ונעלה ציון
בשירות · קרובים מביאים תאנים וענבים בהדרות · רחוקים מביאים
צמוקים וגרוגרות · טובות מאור כתאיני הבכורות · שור הולך לפניהם
קרנות מצפות זהבי · תג זית בראשו וחליל מכה להצביא · אזי בהגיעם
בקרוב לקרית לביא · לעטר בכוריהם שלוחים רצים לפניהם כצבי ·
יופי תפארתו בשבעה כלים להביא · ראשית בכורי אדמתך בית יי
אלהיך תביא: עטרו בכוריהם יוצאים לקראתם בשדה · זורזו לפי
כבוד הנכנסים לצאת ולעדה · רצים לשאול בשלומם סגנים ואמנים
להחדה · באכם לשלום להרגילכם לעתיד לדדה · רגילים היות
לבא ולהביא ולחוג מועדי · חג הקציר בכורי מעשיך אשר תזרע
בשדה: בהגיעם להר הבית אף המלך סלו מרים · יחד בבואם
לעזרה דברו הלוים בשירים · נואמים ארוממך יי כי דליתני וגומרים ·
תורים וגוזלות שבצד הסלים עולות להדרים · נותנים מה שבידם
לכהנים וכל הפרשה קורים · והניף הכהן אותם על לחם הבכורים:
יודע מקרין ואינו יודע מלהכסיפה · גבול קריאה מעצרת ועד זמן
אסיפה · דבר שמחה מאז והלאה לא חשופה · לא קורין ומביאים
עד חנכה לעדפה · ומאז אין מביאים קודם יום הנפה · ממושבותיכם
תביאו לחם תנופה: מה יפו פעמיך בנעלים תאמי צביה · ישירו

חולק עם גנב שונא נפשו · ובביתו מארה: ספירת תשע וחמשים בו תמצאנה · ואיש תבונות ידלנה · ומשם בארה: נסמך לו מאמר נתתי לכם לאכול · כירק עשב את כל · לכם להתירה: מהפקר ולא מגנבה תאכלו ושבעתם · אכול ושבוע והללתם: שם הנורא: לא תענה ברעך שקרים לכזוב · רעך ורע אביך אל תעזוב · תחלתו לספרה: בלילת חמשים ושתים בו נסכם · יודע לב חכם · במשפט לחקרה: יצירת אדם לבלא תאוה הוקבע · שש הנה שנא יי ושבע · תעוב נקרא: טפיפת שטים והולמים תעקר · יפיח כזבים עד שקר · כי דבר סרה: חמדת רעך כל תתאוה · והיית כגן רוה · וכנהר להתגברה: זבורים אתו חמשים וארבע למנות · דברי חכמים כדרבנות · נטועים במשמרה: ואמר לא טוב היות האדם לבדו · אעשה לו עזר כנגדו · לחמוד מחברה: הלא אצל לך עזר להושיעך · לא תחמוד אשת רעך · ותזכה לעטרה: דבורים כל המצות באפני עשרה נכללות ·
וכל העם ראים את הקולות · ואש בוערה:

גואלם כזקן בישיבה נגלה לכללם · במאנכי עד לרעך אותיות מנין מצות הכלילם · אני כגבור נגלה ושבחוהו עם עולם · משה ובני ישראל לך ענו שירה ואמרו כלם: בגלה ברנה בשמחה רבה ואמרו כלם: מי כמכה וכו׳ מלכותך

אמונת אומן שבערה אותיות נותרו · לעמת ימי בראשית נאמרו · יסרת עז יונק עם איש שיבה שוררו · זה צור ישענו פצו פה ואמרו: יי ימלוך וכו׳ ונאמר וכו׳

עצות מרחוק מקרא אחרון מעידנו · זכורת לעלות לציון קרית מועדינו · ראות מופתי גאלה ביאת משיחנו · לגאלנו מיד חזק ממנו: ברוך אתה יי · גאל ישראל: השכיבנו יי וכו׳

ברבי תורות נתחכמו נעימים · נתעטרו נכתרו כתרים מסימים · נתאשרו במי יתן להם לטוב כל הימים · ישראל נושע ביי תשועת עולמים:

אשריך ישראל מי כמוך עם סגלתו · בשתי קדשות קדשך לשמו

בקרשתו

בְּרֵאשִׁית בָּרָא: דִּבֵּר בּוֹ חֲמִשָּׁה פְּעָמִים אוֹר׃ כִּי נֵר מִצְוָה וְתוֹרָה אוֹר׃
חֲמִשָּׁה חֻמְשֵׁי תוֹרָה: הִזְהִיר לֹא יִהְיֶה לְךָ אֵל מִבַּלְעָדַי׃ כִּי אֲנִי אֵל
נְאֻם יְיָ וְאַתֶּם עֵדַי׃ יָפָה וּבָרָה: וְנִכְלְלוּ בוֹ שִׁשִּׁים מִצְוֹת וְנִפְשָׁה׃ כֹּל
אֲשֶׁר דִּבֶּר יְיָ נַעֲשֶׂה׃ הֵטִיבוּ דַבֵּרָה: זִוֵּג לוֹ חֶלְקַת כַּבִּירִים׃ מַיִם רַבִּים
אַדִּירִים׃ מִתְנַשְּׂאִים בִּגְבוּרָה: חָצַב בּוֹר לְנוֹזְלִים אַל תְּרַמֵּהוּ׃ כִּי יְיָ
אֱלֹהֶיךָ אֵל קַנָּא הוּא׃ בְּעוֹבְרֵי זָרָה: טַעַם לֹא תִשָּׂא שֵׁם הַנִּכְבָּד
וְהַנּוֹרָא׃ אֶת יְיָ אֱלֹהֶיךָ תִּירָא׃ וְהוֹגֵי דַת יְקָרָה: יָסְרוּ בַאֲדָנָיו אַרְבָּעִים
וּשְׁמוֹנֶה׃ תַּעֲבוּרְנָה עַל יְדֵי מוֹנֶה׃ לַחֲכָמִים מְסוּרָה: כִּבְּרוּהוּ אַדִּירִים
בִּפְנוֹתָם לִמְקוֹמֵיהֶם׃ אֵל מְקוֹם זֶרַח יָסַר לָהֶם׃ חוֹק מֵעֲבוּרָה: לְכַבְּדוֹ
בְּגוּף נָקִי וּמַלְבּוּשׁ בּוֹ׃ זֶרַע אַבְרָהָם אֹהֲבוֹ׃ כֵּפֶל אַזְהָרָה: מִצְוַת
זָכוֹר וְשָׁמוֹר כְּאַחַת נֶאֱמָרוּ׃ לַסָּרִיסִים אֲשֶׁר יִשְׁמְרוּ׃ זְכִירָה וּשְׁמִירָה:
נֶחֱרָתוּ בוֹ שִׁבְעִים וְחָמֵשׁ אֲמָרוֹת׃ אִמְרוֹת יְיָ אֲמָרוֹת טְהוֹרוֹת׃
פְּרִישׁוּת וְטַהֲרָה: סֵדֶר רָשָׁאִים וּפֵירוֹת לְכַבְּרֵהוּ׃ כֹּל פָּעַל יְיָ לַמַּעֲנֵהוּ׃
לִכְבוֹדוֹ בָּרָא: עָרַךְ עֵדֶן מֵעֵין שַׁבָּת׃ לְהוֹגֵי תְמִימָה נֶפֶשׁ מְשִׁיבַת׃
מִצְוַת יְיָ בָּרָה: פִּיצַּת כַּבֵּד כְּהוּשְׁמַע בְּתֵרֶץ׃ יוֹדוּךָ יְיָ כָּל מַלְכֵי אֶרֶץ׃
כִּי שָׁמְעוּ אֲמִירָה: צִמְּרוּ שִׁבְעִים וְחָמֵשׁ בִּגְבוּלוֹ׃ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְיָ בְּיַד
מֹשֶׁה לוֹ׃ בַּעֲלוֹתוֹ הָהָרָה: קִבּוּעַ לְהוֹרִים מְאוֹרִים חָבוּר׃ עַל אָפְנָיו
דָּבָר דָּבוּר׃ בִּמְאוֹרוֹת לְהָאִירָה: רְחוֹמֶיךָ מְנַהֲרֶיךָ הוּשְׁווּ לְקוֹנֶךָ׃
כַּבֵּד אֶת יְיָ מֵהוֹנֶךָ׃ בְּכָבוֹד וּבְמוֹרָא: שִׁנֵּן לֹא תִרְצָח מֵהַצְרִיחַ הַדָּם׃
שׁוֹפֵךְ דַּם הָאָדָם בָּאָדָם׃ דָּמוֹ לְהַגִּירָה: תּוֹקֶף מִצְוֹת חֲמִשִּׁים בְּאָפְנָיו
הִטְעִים׃ חֶרֶב פָּתְחוּ רְשָׁעִים׃ בְּלִבָּם לְדָקְרָה: תָּעַף לוֹ מְעוֹפְפִים
וְשֶׁרֶץ הַמַּיִם׃ עַל פְּנֵי רְקִיעַ הַשָּׁמַיִם׃ לַחֲבֵרִים כֵּרָה: שֶׁלֹּא יִבְלַע
גָּדוֹל לְקָטָן כַּדָּגִים׃ כִּי עָיְפָה נַפְשִׁי לְהוֹרְגִים׃ מַחֲנִיפֵי אֲרוּרָה:
רָמַז לֹא תִנְאָף יְחוּסִים לְרוֹמְמוֹ׃ כִּי חֵלֶק יְיָ עַמּוֹ׃ נַחֲלַת שָׁפְרָה:
קֶצֶב חֲמִשִּׁים וּשְׁמוֹנָה בוֹ נוֹעֲדוּ׃ אֲשֶׁר חֲכָמִים יַגִּידוּ וְלֹא כִחֲדוּ׃
לְעַלֵּם וּלְהַסְתִּירָה: צִוּוּי תּוֹצִיא הָאָרֶץ לְמוּלוֹ מִנָּהּ׃ נֶפֶשׁ חַיָּה לְמִינָהּ׃
וְחַיָּתוֹ יַעֲרָה: פָּרְצוּ בְּטַהֲרָה מַפְּלֵי בְשָׂרוֹ דָּבְקוּ׃ אִישׁ בְּנַחֲלָתוֹ
יִדְבָּקוּ׃ כֶּתֶר לְהַכְתִּירָה: עֵרָבוֹן רֵעֲךָ מִגְּנוֹב הִזְהִיר אֵל בְּקָדְשׁוֹ׃

וּמְגְזֵרוֹת רָעוֹת: שָׁלַח אוֹתוֹת וּמוֹפְתִים · וְהִנְחִילָם דָּתוֹת חֲרוּתִים · בְּחָכְמָה וּבְדֵעוֹת: תִּפְאַרְתָּם הִגְדִּיל לְמַעְלָה · לְתִתָּם לְשֵׁם וְלִתְהִלָּה ·
כְּבִרְכַּת כּוֹס יְשׁוּעוֹת:

יְשׁוּעוֹת רַבּוֹת הֶרְאָם פּוֹדֶה וְגוֹאֵל · וְעִטְּרָם וְהִנְּם בְּדַרַת יְקוּתִיאֵל · סוֹחֲחִים רֶנֶן וְהוֹדָיָה לָאֵל · פֵּאֲרוּ וְשִׁבְּחוּ מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל:
בְּגִלָּה בְּרִנָּה בְּשִׂמְחָה רַבָּה וְאָמְרוּ כֻלָּם: מי כמכה וכו׳

כְּבֵר הוֹרֵיךָ בְּדִבּוּר חֲמִישִׁי הִשְׁמִיעָם · לֹא תִרְצַח קְרוּצֵי חוֹמֶר לְהַכְרִית בְּזַעַם · לֹא תִנְאָף טוֹבַת חֵן וְסָרַת טָעַם · נֶצַח צוּר יִשְׁעֲךָ הַמְלִיכֵהוּ בְּרָב יַעַם: זֶה צוּר יִשְׁעֵנוּ · פָּצוּ פֶה וְאָמְרוּ: יי ימלוך לעולם וכו׳ ונאמר וכו׳

לֹא תִגְנוֹב בְּמִסְתָּרִים לֵישֵׁב בְּמַאֲרַב חֲצֵרִים · לֹא תַעֲנֶה רוֹעַ וְחָמָס הֱיוֹת עֵד שְׁקָרִים · לֹא תַחְמֹד שִׁפְעַת רֵיעַ וַחֲפָצִים יְקָרִים · מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וְגוֹאֲלוֹ קַיָּם לְדוֹר דּוֹרִים: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ · גָּאַל יִשְׂרָאֵל:

השכיבנו יי אלהינו וכו׳

וְכָל הָעָם רוֹאִים וְשׁוֹמְעִים אֶת הַקּוֹלוֹת · אֲגוּדִים יַחַד לְקַבֵּל חֲמוּרוֹת וְקַלּוֹת · לָבֶטַח הוֹשִׁיבָם עוֹשֶׂה גְדוֹלוֹת · כֵּן יִפְרוֹס שְׁלוֹמוֹ עַל כָּל מַקְהֵלוֹת: ברוך אתה יי וכו׳ וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶת מוֹעֲדֵי יְיָ אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:

חצי קדיש · שמונה עשרה · קדיש שלם · עלינו · קדיש יתום · יגדל ·

מעריב ליל שני של שבועות

אֵל אֱלֹהִים יְיָ דִּבֵּר וַיִּקְרָא אֶרֶץ · בַּעֲשָׂרָה מַאֲמָרוֹת כִּלֵּל עוֹלָם בְּמֶרֶץ · גְּבוּלוֹת יִשֵּׁב בְּדִבְּרוֹת עֲשָׂרָה בְּלִי פֶּרֶץ · אִם לֹא בְרִיתִי יוֹמָם וָלַיְלָה לֹא שַׂמְתִּי חֻקּוֹת שָׁמַיִם וָאָרֶץ: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ · הַמַּעֲרִיב עֲרָבִים: אהבת עולם וכו׳

דִּבְּרוֹת עֲשָׂרָה כָּתַב לַהֲמוֹנַי · הִכְלִיל בָּהֶם שֵׁשׁ מֵאוֹת וּשְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה פִּקְּדוֹנַי · וּמֵאַהֲבָתָם נִגְלָה עַל הַר סִינַי · אָהַבְתִּי אֶתְכֶם אָמַר יְיָ: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ · אוֹהֵב עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

אמן שמע וכו׳ אמת ואמונה וכו׳ תמצא בליל ראשון של פסח

אָנֹכִי רֹאשׁ לְדִבְּרוֹת הִבְאִיר · פֶּתַח דְּבָרֶיהָ יָאִיר · בְּיוֹם מַתַּן תּוֹרָה: בּוֹ נִכְלְלוּ שְׁמוֹנִים מִצְוֹת מְלֻנְשֶׁה · תּוֹרָה צִוָּה לָנוּ מֹשֶׁה · מוֹרָשָׁה בְּרוּרָה: גְּבוֹהִים וְגֵאִים בְּמַאֲמַר רִאשׁוֹן נִפְרְשׁוּ · בִּדְבַר יְיָ שָׁמַיִם נַעֲשׂוּ ·

מעריב ליל אחרון של פסח

יִשְׂרָאֵל לְךָ עָנוּ שִׁירָה וְאָמְרוּ כֻלָּם · בְּגִלָּה בְּרִנָּה בְּשִׂמְחָה רַבָּה וְאָמְרוּ כֻלָּם : מי כמוכה · מלכותך וכו׳ :

שְׁבִיעִי עָנָיו הַסִּיעָן וּמַעֲבָרָה עֲבָרוּ · זֶה אֱלֹהֵינוּ הֶרְאָם בְּאֶצְבַּע וְזָמָרוּ · רְאִינוּהוּ שְׁדֵה צוֹעַן נִמְנוּ וְשׁוֹרְרוּ · זֶה צוּר יִשְׁעֵנוּ פָּצוּ פֶּה וְאָמְרוּ : יי׳ ימלוך ונאמר וכו׳ :

שְׁבִיעִי בֵּרְכוּהוּ בְּמַקְהֵלוֹת עַמּוֹ וּקְהָלוֹ · בָּרוּךְ הוּא צוּר יִשְׂרָאֵל וְגֹאֲלוֹ · יֹאמְרוּ גְאוּלֵי יְיָ לְשַׁבְּחוֹ וּלְהַלְּלוֹ : כִּי פָדָה יְיָ אֶת עַמּוֹ וּגְאָלוֹ · בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ · גָּאַל יִשְׂרָאֵל : השכיבנו וכו׳ :

שְׁבִיעִי נִצְּלוּ וְנִגְאֲלוּ עַמֶּךָ · תִּתֵּן גַּם עַתָּה שֵׁנִית כְּנוּאָמֶךָ · חַזְּקֵנוּ וְאַמְּצֵנוּ עַל דְּבַר כְּבוֹד שְׁמֶךָ · וּפְרוֹס עָלֵינוּ סֻכַּת שְׁלוֹמֶךָ :

ברוך אתה יי׳ פורס סוכת וכו׳ וידבר משה וכו׳ חצי קדיש שמונה עשרה קדיש שלם עלינו קדיש יתום יגדל :

מעריב ליל ראשון של שבועות

וַיֵּרֶד אֲבִיר יַעֲקֹב נוֹרָא עֲלִילָה · וַיְדַבֵּר בְּטוּי עֲשֶׂרֶת הַדִּבְּרוֹת בַּהֲמוּלָה · אָנֹכִי גִּלָּה וְהֵאִיר לְעַמּוֹ תְּהִלָּה · דּוֹר מַעֲבִיר יוֹם וּמֵבִיא לָיְלָה : בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ · הַמַּעֲרִיב עֲרָבִים : אהבת עולם וכו׳

לֹא יִהְיֶה לְךָ הֶבֶל תַּבְנִית אֱלִיל נִכְלָם · לֹא תִשָּׂא וְתָמִיר קְדֻשַּׁת שֵׁם נֶעְלָם · זָכוֹר יְדִידוּת מִשְׁפְּטֵי נֹעַם וְסִלְסוּלָם · חַנּוּן יִזְכָּר לָנוּ אַהֲבַת עוֹלָם : בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ · אוֹהֵב · עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל : אמן · שמע וכו׳ תמצא בליל ראשון של פסח

טוֹבִיָּה לַמָּרוֹם עָלָה · וְהוֹרִיד דַּת כְּלוּלָה · בְּחַג הַשָּׁבוּעוֹת : יָרַד צוּר בְּעַצְמוֹ · וְנָתַן עוֹז לְעַמּוֹ · בִּרְעָמִים וּזְוָעוֹת : כָּל עֲצֵי הַיַּעַר · אֲחָזוּם חִיל וָסַעַר · הָרִים וּגְבָעוֹת : לָמֵד לְעַם קְדוֹשִׁים תְּקוּפוֹת · וַחֲרָשִׁים · וְחֶשְׁבּוֹן הַשָּׁעוֹת : מִכָּל אוּם חִבְּבָם · וּלְהַר סִינַי קֵרְבָם · אֵל לְמוֹשָׁעוֹת : נְשָׂאָם בְּכַנְפֵי נְשָׁרִים · שׁוֹכֵן בִּרוּם אֲוֵרִים · מִתַּחַת זְרוֹעוֹת : סוֹרְרִים בְּעֵת שָׁמְעָם : צְבִי תִּפְאֶרֶת עָם · יִרְגְּזוּן יְרִיעוֹת : עֲלוּבִים חָפוּ רֹאשָׁם · וְלַהֲרִיגָה צוּר הִקְדִּישָׁם · בִּפְרֹעַ פְּרָעוֹת : פְּרִישַׁת הוֹד שַׁלְמָה · וּרְקוּעַת גּוֹבַהּ אֲדָמָה · שֶׁתֵּיהֶן נוֹגְעוֹת : צַדִּיק הַר כָּפָה · עֲלֵי נָאוָה וְיָפָה · כַּגִּיגִית וְכִירִיעוֹת : קָשְׁבוּ עַם בְּחִירִים · חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים יְשָׁרִים · לְאֹזֶן הַשְּׁמָעוֹת : רָם בְּחַסְרוֹ שְׁמָרָם · מִכַּף כָּל צוֹרְרָם

ומגזרות

עֲיֵפָה בְּחָכְמָה · בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה · הַמַּעֲרִיב עֲרָבִים : אהבת עולם וכו׳
הֲלֹא מֵאָז חִבֵּב שְׁבִיעִיּוֹת וְכִלְּלָם · וְקִדְּשָׁם לְשַׁבָּת לִשְׁבּוֹת בָּהֶם מֵעוֹלָם ·
זְמַן שְׁבִיעִי לַפֶּסַח בָּרִאשׁוֹן לְעוֹלָם · חֲשָׁקָם וְחִבְּבָם בְּאַהֲבַת יִשְׂרָאֵל
לְעוֹלָם : בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ · אוֹהֵב עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל : אמן

שמע אמת ואמונה עד לך ענו שירה· תמצא בליל ראשון של פסח:

שְׁבִיעִי אָמַר לִרְדּוֹף מַחֲנַי · אוֹיֵב וְכָל מְרַדַּי · וַיּוֹשַׁע יְיָ : שְׁבִיעִי בְּאַשְׁמוֹרֶת הַבּוֹקֶר צוֹיָד · בִּפְנוֹת בּוֹקֶר גוֹיָד · וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּד : שְׁבִיעִי גִּלְגֵּל בְּרָעָה לִבּוֹ מִקְשֶׁה · גַּלְגַּלֵּי מַרְכְּבוֹתָיו לְהִנָּשֶׁה · אָז יָשִׁיר מֹשֶׁה : שְׁבִיעִי דְּכָאָהּ עֶגְלָה יְפֵיפִיָּה · רוֹכְבוֹ יְדִידִים בַּחֲנָיָה · עָזִּי וְזִמְרָת יָהּ : שְׁבִיעִי הַמַּיִם לִגְאוּלִים חוֹמָה · הֵשִׁיב עֲלֵי רוֹדְפִים בְּחֵמָה · יְיָ אִישׁ מִלְחָמָה : שְׁבִיעִי וְקוֹלוֹ לִפְנֵי חֵילוֹ · וַיְהֻמֵּם וַיַּרְעֵם בְּקוֹלוֹ · מַרְכְּבוֹת פַּרְעֹה וְחֵילוֹ : שְׁבִיעִי זֵדִים אֲשֶׁר זָמְמוּ · זוֹרוּ וּבְאַחֲרִית נָהֲמוּ · תְּהוֹמוֹת יְכַסְיֻמוּ : שְׁבִיעִי חֹסֶן תֵּת שְׂכָרִי · חֶזְקַת תֵּת לְהוֹרִי · יְמִינְךָ יְיָ נֶאְדָּרִי : שְׁבִיעִי טִבְּעָתָּ רוֹן פְּרוֹס · טִלְטַלְתּוֹ בַּיָּם לֶאֱרוֹס · וּבְרֹב גְּאוֹנְךָ תַּהֲרֹס : שְׁבִיעִי יְדִידִים סִכַּכְתָּ בִּכְנָפֶיךָ · יְהִירִים שִׁקַּעְתָּ בְּזַעְפֶּךָ · וּבְרוּחַ אַפֶּיךָ : שְׁבִיעִי כְּזָמַם וְחָשַׁב לִרְדּוֹף · כְּהִנָּרוֹף עָשָׁן תִּנְדּוֹף · אָמַר אוֹיֵב אֶרְדּוֹף : שְׁבִיעִי לֵב יָם לַחֲמוֹ · לְשׁוֹן יָם הֶחֱרִימוֹ · נָשַׁפְתָּ בְרוּחֲךָ כִּסָּמוֹ : שְׁבִיעִי מָרָה בְּמָרָה הָאֵלִים · מִזְמוֹר שִׁיר גְּאוּלִים · מִי כָמֹכָה בָּאֵלִים : שְׁבִיעִי נוֹרָא תְּהִלּוֹת לְרוֹמְמוֹ · נִפְּצָם עַל פְּנֵי הֲדוֹמוֹ · נָטִיתָ יְמִינְךָ תִּבְלָעֵמוֹ : שְׁבִיעִי סוֹעֲרוּ צָרַי וְנֶחְפָּזוּ · שָׂשׂוּ צוּרִים כְּחָזוּ · נָחִיתָ בְחַסְדְּךָ עַם זוּ : שְׁבִיעִי אַבְרוּיִם וְגָזוֹן · עַמִּים חֲבָלִים אֲחָזוּן · שָׁמְעוּ עַמִּים יִרְגָּזוּן : שְׁבִיעִי פְּלֶשֶׁת וְלוֹטֵי חָלוּ · פַּאֲתֵי אֱדוֹם נִתְחַלְחָלוּ · אָז נִבְהֲלוּ : שְׁבִיעִי צִיץ לְמוֹאָב נִכְרָתָה · צִירִים אֲחָזוּם בְּעֵתָּהּ · תִּפֹּל עֲלֵיהֶם אֵימָתָה : שְׁבִיעִי קוֹל נָפַל בְּפִימוֹ · קִנְיַן אֶרֶץ לְבָנֵימוֹ · תְּבִאֵמוֹ וְתִטָּעֵמוֹ : שְׁבִיעִי רֹאשָׁהּ וְסוֹפָהּ לָעַד · רָשׁוּם לֶעָתִיד לְהִוָּעֵד · יְיָ יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד : שְׁבִיעִי שָׁר יָם לְשַׁר נוֹא הִכְרִיעוֹ · יַגִּיד עָלָיו רֵעוֹ · כִּי בָא סוּס פַּרְעֹה :

פַּרְעֹה אֶרֶל תּוֹךְ הַיָּם בְּרִכְבּוֹ וּבְפָרָשָׁיו הִצְלִילָם · לֹא נִשְׁאַר כִּי אִם הוּא מִכֻּלָּם · יַעַן הִצְדִּיק צַדִּיק יְסוֹד עוֹלָם · מֹשֶׁה וּבְנֵי

 ישראל

יכיל במתקוממך · וברב גאונך תהרס קמיך · יי מי כמוך: מרדת סאון
בערמומית ערימות בעוים · קפאו תהומות בלב ים · יי מי כמוך: נאץ
בחמשה ובכתות שלשה מתחלק · אמר אויב ארדף אשיג אחלק · יי
מי כמוך: סלסלו לאדיר על אדירים במאדרים · צללו כעופרת במים
אדירים · יי מי כמוך: עושה פלא לאבות ולבנים בהלולים · נאור ואדיר
יי מי כמכה באלם · יי מי כמוך: פרעה הצדיק דין במרץ · נטית ימינך
תבלעמו ארץ · יי מי כמוך: צרכיהם בלא חסרון חסר למבקשיך · נהלת
בעזך אל נוה קדשך · יי מי כמוך: קול נשמע רגזו עמים ולבשו שכולי ·
יאחזמו רעד נמגו כל · יי מי כמוך: רבות עשית אל עם סגולתך ·
תבאמו ותטעמו בהר נחלתך: יי מי כמוך: שבתך מכון כסא פעלת
לידידיך · מקדש אדני כוננו ידיך · יי מי כמוך: תרום ידך על צריך
להועד · יי ימלוך לעולם ועד · יי מי כמוך:

זכרתי חסדיך טוב לקוראיך בהודיה · יחיד כמוך אין לך שירה חוויה ·
מי כמוך מחריש בעלבון שביה · יי אלהים מי כמוך חסין יה:
בגלה ברנה בשמחה רבה ואמרו כלם: מי כמכה וכו׳ ומלכותך וכו׳

נטע שורק עוצם פארות בערץ · צבי צדיק תביא גודר פרץ · קנה ערה
גער חיה בארץ · והיה יי למלך על כל הארץ: זה צור ישענו פצו
פה ואמרו: ימלוך וכו׳ ונאמר עד חזק ממנו

רם חבבת שבעיות צבאך רבה · שמע מצרים תשמיע לצור והגבה:
תקנה שנית ופרה עדר הנשבה · ובא לציון גואל ולשבי: ברוך
אתה יי · גאל ישראל: השכיבנו יי וכו׳

אל עוזר הקם טלאיך לעלום · נפלאות יראנו ערים להלביש הלום ·
ציון תדרוש שלם תקם ביהלום · יי יברך את עמו בשלום:
ברוך אתה יי · לשבת ושמרו בני וכו׳ וידבר משה את מועדי יי אל בני ישראל:

חצי קדיש שמונה עשרה (ובשבת אומרים ויכלו מגן אבות) קדיש שלם · עלינו · קדיש יתום · יגדל ·

מעריב ליל אחרון של פסח כפי קצת קהלות אשכנז

אומרים ברכו · עד לעולם ועד:

אור לשביעי גש אויב להלחמה · בבנים חביבים כיצאו ביד רמה ·
גיהו האיר להם ולמצרים חשך ושמה · רודם עושה שחר

יַרְחִיבוּ אוּהָלֶיהָ יְרִיעוֹתַי מִשְׁכְּנוֹתֶיהָ יַטּוּ לְשַׁכְּנָהּ · עוֹלָה וּמַרְחֶבֶת לְמַעְלָה וְנָסְבָה וְרָחֲבָה בָּעֶלְיוֹנָה · קְבוּצֵי גָלֻיּוֹת מְקַבְּצוֹת וְנָחוֹת בְּבֵית מְלוֹנָהּ · וּפְדוּיֵי יְיָ יְשׁוּבוּן וּבָאוּ צִיּוֹן בְּרִנָּה: חֲזַק וֶאֱמַץ לְעֵינֵינוּ רוּחוֹ הַטּוֹבָה יָעִיר · שְׁנַת גְּאֻלָּה יַרְאֵנוּ יְחַיֵּינוּ רַב וְצָעִיר · מִיַּד נֵכָר יִפְצֵנוּ מִיַּד בְּנֵי שֵׂעִיר · קוֹל מֵהֵיכָל קוֹל שָׁאוֹן מַחֲרִיבָיו יַסְעִיר · חוֹמַת אֵשׁ סָבִיב לָהּ שַׁלֵּם יְשַׁלֵּם הַמַּבְעִיר · הִתְפַּלְּלוּ בַּעֲדָהּ וְדִרְשׁוּ אֶת שְׁלוֹם הָעִיר:

ברוך אתה יי · לשבת ושטרו בני וכו׳: וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶת מֹעֲדֵי יְיָ אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:

חצי קדיש׳ שמונה עשרה׳ (ובשבת ויכלו מגן אבות) קדיש שלם׳ עלינו׳ קדיש יתום יגדל:

מַעֲרִיב לֵיל אחרון שֶׁל פֶּסַח כמנהג אשכנז

אֱמוּנַת אוֹמֶן לְעַם זוּ רָם זָכַרְתָּ · בִּשְׂכַר הָאֱמוּנָה הַיָּם קָרַעְתָּ · גּוֹי שׁוֹמֵר אֱמוּנִים בֶּאֱמוּנָה אֵרַסְתָּ · לְךָ יוֹם אַף לְךָ לַיְלָה אַתָּה הֲכִינוֹתָ ·

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמַּעֲרִיב עֲרָבִים: אהבת עולם וכו׳

דִּבְרֵי הָאֱמַנְתֶּם בַּיַּבָּשָׁה עָבְרוּ בָנַי · הֵן נֶגֶר אָבוֹת לְגוֹזֵר יַם סוּף נֶאֱמָנַי · וְגָלֻיּוֹת יְקֻבָּצוּ מֵרֹאשׁ אֲמָנָה בְּעִדָּנַי · אָהַבְתִּי אֶתְכֶם אָמַר יְיָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ · אוֹהֵב עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

אמן שמע׳ אמת ואמונה וכו׳ · תמצא בליל ראשון של פסח:

אָשִׁירָה לַיְיָ בְּשִׁירָה עֲרֵיבָה · אֵל נַעֲרָץ בְּסוֹד קְדוֹשִׁים רַבָּה · יְיָ מִי כָמוֹךָ: בְּמַקְהֵלוֹת בָּרְכוּ אֱלֹהִים יִשְׁרֵי אֵל · יְיָ מִמְּקוֹר יִשְׂרָאֵל · יְיָ מִי כָמוֹךָ: גֵּאֲנִי וְגֵאוּתָיו וּמִתְגָּאֶה עַל מִתְגָּאִים · רָם עַל כָּל גּוֹיִם · יְיָ מִי כָמוֹךָ · דִּגְלַנִי וְהֶאֱמִירַנִי עֻזִּי וּלְךָ יָאֲתָה · כִּי תִפְאֶרֶת עֻזָּמוֹ אַתָּה · יְיָ מִי כָמוֹךָ: הֵן עוֹלְלִים וְיוֹנְקִים הִכִּירוּךָ אֵלִי · אֲנִי לְדוֹדִי וְדוֹדִי לִי · יְיָ מִי כָמוֹךָ: וַיִּרְאוּךָ דָּגוּל מֵרְבָבָה בְּפָנִים לִבְחוֹר · דוֹדִי שָׁלַח יָדוֹ מִן הַחוֹר · יְיָ מִי כָמוֹךָ: זֶה אֵלִי וְאַנְוֵהוּ אוֹתוֹ אִוִּינוּ · הִנֵּה אֱלֹהֵינוּ זֶה קִוִּינוּ · יְיָ מִי כָמוֹךָ: חָגוּר חֶרֶב כְּגִבּוֹר וּמְרַחֵם עַמּוֹ · יְיָ אִישׁ מִלְחָמָה יְיָ שְׁמוֹ · יְיָ מִי כָמוֹךָ: טֻבְּעוּ בְּיַם סוּף וּבְעַשְׁוֹנִית לְדַיְנָח · בְּסַאסְאָה בְּשַׁלְּחָהּ תְּרִיבֶנָּה: יְיָ מִי כָמוֹךָ: יָרָה רָמָה רִמָּה בַּיָּם מִלְּהָבֵן · יָרְדוּ בִמְצוֹלוֹת כְּמוֹ אָבֶן · יְיָ מִי כָמוֹךָ: כִּי יְמִינְךָ וּזְרוֹעֲךָ עַתָּה וְלָבוֹא חַיָּב · יְמִינְךָ יְיָ תִּרְעַץ אוֹיֵב · יְיָ מִי כָמוֹךָ: לְהִתְגָּאוֹת בְּקָמֶיךָ מִי

בחצרות אלהינו יצאו · מים חיים וירפאו · חצים על הים : רבים מושכים
והולכים · ומן המקדש מפכים · הולכים אל הים : יעלו על שפה עצי
מאכל לתרופה · קצירה עד ים : קצין עם יפרש · מגזע ישי שורש ·
וירד מים עד ים : בימינו יופיע הדרו · יקם יי את דברו · עשה את הים :
טלאיו נהל כאומן מושיע וגואל · יקר זיוו ראו והכירו אל · כלכלם
דבש מסלע החסם בצלו להאצל · במקהלות ברכו אלהים
יי ממקור ישראל : בגלה ברנה בשמחה רבה ואמרו כלם : מי כמכה וכו׳
מפעל נוראותיו ספון מי לגדלהו · עוצם פלאותיו אשר הפליא
למענהו · צמח קדושיו אני ולי מורשה לקלסהו · זה אלי
ואנוהו · אלהי אבי וארוממנהו : זה צור ישענו פצו פה ואמרו : יי ימלוך וכו׳
רכב על כרוב ברקים רב מלכי · שלח ממרום המשני ממים המשיכי ·
תמתי רעיתי פץ קומי ולכי · כי אמנם כי גואל אנכי : ברוך
אתה יי · גאל ישראל : השכיבנו יי וכו׳

מתי אבוא ואראה פני אלהים להקבילה · נוי חומות מגיעות כסא
כבוד למעלה · חיל וארמון על משפטו והעיר על תלה : מכלל
יופי יופיע כעיר שחברה לה במסלה · בית אל עולה שרידי גולה
להגילה · אלהים יכוננה עד עולם סלה · נכספה גם כלתה נפשי אל
יופי מכלוליה · מרי חרשה ושבתה להראות תמיד עליה · בעלות
כעב קרואיה לשלש פעמי רגליה · לסבב ציון ולהקיף ולספור את
מגדליה · ברניות נוספין לה למשמר נוי זבוליה · יקראו לירושלים
כסא יי ונקוו אליה : חכיתי ליי אותותיו כימי עולם למשמש · על
עשר נגעים עוד יחמש · תהו ובהו בכרך גדול לשמש · ועליך ציון
כבודו יראה בקר ורמש · יי לאור עולם יהיה שחר ואמש · לאור
עולם לא יהיה לך עוד השמש : מאור משרתיו יזהיר כזוהר הרקיע
להתחדש · הנותר בציון קדוש יאמר לו להתקדש · אדיר יי שם לא
יעברנו טמא להרש · לא יוסיף לבא בו ערל וקדש · שרידים אשר יי
קורא · יכנסו לפרדס · לבשי בגדי תפארתך ירושלים עיר הקודש : בראש
חמשה הרים מקדש אל לכוננה · בית אלהים תחת זיו כבודו לגוננה ·

ירחיבו

מַעֲשָׂיו נִפְלָאִים וְנוֹרָאִים לְהַלֲלָה׃ וַיְהִי הֶעָנָן וְהַחֹשֶׁךְ וַיָּאֶר אֶת הַלָּיְלָה׃
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ׳ הַמַּעֲרִיב עֲרָבִים׃ אהבת עולם וכו׳
הֵעִיר בְּרִית יְשֵׁנִים לְשַׁלֵּם בָּנִים גְּמוּלָם׃ וַיּוֹצִיא עַמּוֹ בְּשָׂשׂוֹן בְּאֶבְרָתוֹ
נְטָלָם׃ זָכַר חַסְדּוֹ וֶאֱמוּנָתוֹ בִּידִידוּת לְנַהֲלָם׃ בְּאַהֲבָתוֹ
וּבְחֶמְלָתוֹ גְּאָלָם׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ׳ אוֹהֵב עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל׃
אמן׃ שמע וכו׳ תמצא בליל ראשון של פסח
אוֹדֶה חַסְדּוֹ הַפְּלָא׃ מַעֲשָׂיו וְנִפְלְאוֹתָיו בִּמְצֻלָּה׃ נוֹרָאוֹת עַל יָם׃
בִּקְהַל עַם אֲהַלֲלָה׃ בְּמוֹשַׁב זְקֵנִים אֲגַדְּלָה׃ רוֹגַע הַיָּם׃ גְּזַבָּר
בְּנֹטוֹת יָרוֹ׃ גָּאוּ גַלִּים נֶגְרוֹ׃ יִרְעַם הַיָּם׃ דָּגוּל בִּכְבוֹדוֹ נִגְלָה׃ אָז נִקְרַע
בַּחֲלְחָלָה׃ וַיַּעֲמֹד הַיָּם׃ הֱשִׁיבוֹ נֶאֱמָן בְּזַעְפּוֹ׃ גְּאוֹן גַּלֶּיךָ אֵיפוֹא׃ מַה
לְּךָ הַיָּם׃ וְשִׁבְטֵי יָהּ הֲמֵמוֹ׃ שָׂרֵי יְהוּדָה רָגְמוֹ׃ אֶל תּוֹךְ הַיָּם׃ זָכָה
מְלוּכָה לְהַשְׁרִישׁוֹ׃ הָיְתָה יְהוּדָה לְקָדְשׁוֹ׃ בִּמְצֻלוֹת יָם׃ חָצָה לִגְזָרִים
וּמְלִים׃ דֶּרֶךְ לַעֲבוֹר גְּאוּלִים׃ מַעֲמַקֵּי יָם׃ טוֹב בְּכֵן שִׁירָתוֹ׃ פָּתַח
בְּאָז זְמִירָתוֹ׃ צָהֲלוּ מַיִם׃ יְשָׁרִים קִדְּמוּ רוֹנְנִים׃ אַחַר אֵילִים מְנַגְּנִים׃
מוֹשֵׁל בְּגֵאוּת הַיָּם׃ כְּבוּלוּס צְרָדִים הִקְפָּה׃ וּמִלְמַעְלָה כְּמִין כִּפָּה׃
יְכַסּוּ עַל יָם׃ לְכָל אַפְסֵי נִגְלוּ׃ אוֹתוֹתָיו כִּי גָדְלוּ׃ קַצְוֵי אֶרֶץ וָיָם׃
מִי כָמוֹהוּ נֶהְדָּר׃ חֲסִין בְּכֹחַ נֶאְדָּר׃ הַקּוֹרֵא לְמֵי הַיָּם׃ נִהֵל יְדִידָיו
בְּאַהַב׃ זְרוֹעוֹ מַחֲצֶבֶת רַהַב׃ הִיא הַמַּחֲרֶבֶת יָם׃ סְלָעִים הָפַךְ
זְרוֹנִים׃ שִׁבַּר רָאשֵׁי תַנִּינִים׃ הָפַךְ לְיַבָּשָׁה יָם׃ עֲרֵימוֹת מַיִם נֶעֶרְמוּ׃
תְּהוֹמוֹת בָּהֶם נִלְחָמוּ׃ בְּקַרְקַע הַיָּם׃ פְּרוּרִים בְּעֻזּוֹ פוֹרָרוֹ׃ נֵד
אֶחָד נִצָּבְרוּ׃ כַּנֵּד מֵי הַיָּם׃ צֶמֶד סוּסִים וְרוֹכְבִים׃ עוֹלִים וְיוֹרְדִים
מְשֻׁלָּבִים׃ עַד נִבְכֵי יָם׃ קְלָעָם בְּבִזָּה מְעֻטָּרִים׃ קַשּׁוּטֵי זְהָבִים וְתוֹרִים׃
עַל שְׂפַת הַיָּם׃ רַבָּה פְּלָאָיו לְנוֹסְסָה׃ נֶגֶד אֲבוֹתָם עָשָׂה׃ בָּקַע הַיָּם׃
שְׁבִילָיו רָאוּ וַהֲלִיכוֹתָיו׃ וְלֹא נוֹדְעוּ עִקְּבוֹתָיו׃ אֱלֹהִים בַּיָּם׃ תְּמוּנַת גִּבּוֹר
נִדְמָה׃ יְיָ אִישׁ מִלְחָמָה׃ יָרָה בַיָּם׃ מַפְלִיא מִקֶּדֶם נוֹרָאוֹת׃ עוֹד יַרְאֵנוּ
נִפְלָאוֹת׃ וּמַטֵּהוּ עַל הַיָּם׃ נִדָּחִים יַדְרִיךְ בַּנְּעָלִים׃ וְהִכָּהוּ לְשִׁבְעָה נְחָלִים׃
אֶת לְשׁוֹן הַיָּם׃ חָפְשִׁים יַדְרִיךְ שִׁירִים׃ נִשְׁאָרִים מֵאַשּׁוּר וּמִמִּצְרַיִם׃ וּמֵאִיֵּי
הַיָּם׃ מֵאַרְצוֹת יְקַבֵּץ לִגְאָלָם׃ לִנְטֹל לְנַשְּׂאָם כִּימֵי עוֹלָם׃ מִצָּפוֹן וּמִיָּם׃

חֲשֵׁכָה קְצָרוּהוּ וּנְתָנוּהוּ בְּקֻפָּה וְלַעֲזָרָה מוּבָאוֹת ׃ מַה יְּדִידוֹת
מִשְׁכְּנוֹתֶיךָ יְיָ צְבָאוֹת ׃ טוֹבָה כְּפוּלָה וּמְכֻפֶּלֶת לַמָּקוֹם עָלֵינוּ לֵאמֹר ׃
רַבָּה עֳמָרִים בַּמִּדְבָּר כְּנֶגְדָּם אַחַת לִתְמוֹר ׃ יְחָבֵט וְנִתַּן לְאַבּוּב הָאוּר
בִּכְלוֹ לִגְמוֹר ׃ שְׁטָחוּהוּ בָּעֲזָרָה עֲמָלוֹ לְרוּחַ חַיִּים לִכְמוֹר ׃ כַּמָּה
כִּכְּרֵי מוֹר לְסַנְטָר הַלָּז לִזְמוֹר ׃ שְׁבְעוֹרַת חֻקּוֹת קָצִיר יִשְׁמוֹר ׃ תִּכֵּן
בְּלֶהֶת וְצָבוּר וְנִגְרַס בְּלִי חִסָּרוֹן ׃ בִּשְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה נָפָה יוֹצִיאוּ מִמֶּנּוּ
עִשָּׂרוֹן ׃ נָתַן שַׁמְנוֹ וּלְבוֹנָתוֹ יָצַק וּבָלַל בְּהִדָּרוֹן ׃ הֵנִיף וְהִגִּישׁ קָמַץ
וּמָלַח וְהִקְטִיר הַזִּכָּרוֹן ׃ מְזֵר שֻׁלְחַן גָּבוֹהַּ זָכוּ בִּשְׁיָרֵי הַדּוֹרוֹן ׃ כָּל זָכָר
בִּבְנֵי אַהֲרֹן ׃ קָרַב הָעוֹמֶר שְׁוָקֵי יְרוּשָׁלַיִם מְלֵאִים בַּפֵּירוֹת וּמְעֻטָּרִים ׃
בִּזְרִיזוּת בֵּית דִּין מֵחֲצוֹת רְחוֹקִים מֻתָּרִים ׃ מֵרָחוֹק אֶת יְיָ מְעֻזְּכֶם זִכְרוּ
מַזְכִּירִים וְנוֹהֲרִים ׃ יְרוּשָׁלַיִם הַבְּנוּיָה תַּעֲלֶה עַל לְבַבְכֶם נִמְהָרִים ׃
חִזְקוּ וְתִזְכּוּ לִשְׁמוֹעַ שִׁיר יְשׁוֹרֵר לְהָרִים הַר בֵּית יְיָ בְּרֹאשׁ הֶהָרִים ׃
לְבֵיתְךָ נַאֲוָה קוֹדֶשׁ נְוֵה תְהִלָּה חוֹמֵל ׃ בֵּירַת יַעַר הַלְּבָנוֹן מְלַבְלֵב
מְגָרִים וְגוֹמֵל ׃ זְהַב פַּרְוַיִם פֵּירוֹת פְּרָחָיו עוֹר מֵהֶאָמֵל ׃ לְזַרְעוֹ שֶׁל
יִצְחָק חֶסֶר בְּיוֹם הִגָּמֵל ׃ אֲרוֹמִמְךָ בְּעִטּוּר בִּכּוּרֵי בְקַלָּתוֹת מוּזְהָבוֹת
וְלֹא בְתוֹרְמֶל ׃ כְּבוֹד הַלְּבָנוֹן נִתַּן לָךְ הֲדַר הַכַּרְמֶל ׃ יֵרָאֶה כִּפַּת הַמּוֹקֵד
תַּשְׁלוּם שָׁלֵם סְבִיבַיִךְ ׃ שְׁמֵךְ כְּשֵׁם מַלְכֵּךְ שְׁעָרַיִךְ כְּשְׁבָטַיִךְ בְּהֶסְבַּיִךְ ׃
הָעֵת בַּעֲרִי תִּלְבָּשִׁי הֲדַר סַבִיךְ בִּמְסִבַּיִךְ ׃ עוּר תְּעֲרִי תֻּפַּיִךְ טִלּוּל רוֹבַיִךְ
בִּרְחוֹבַיִךְ ׃ שִׁירוֹת כֹּהֲנַיִךְ בַּאֲבִיבַיִךְ נְעִימוֹרַת לְוִיַּיִךְ בְּאַבּוּבַיִךְ ׃ שַׁאֲלוּ
אֶרֶת שְׁלוֹם יְרוּשָׁלַיִם יִשְׁלָיוּ אֹהֲבָיִךְ ׃ יִתְרָדָה חִבָּתֵךְ יְרוּשָׁלַיִם בְּנוּי
שִׁבְעִים שְׁמוֹתָיִךְ ׃ כְּעִיר שֶׁחֻבְּרָה לָהּ הוּפְקְדוּ שׁוֹמְרֵי חוֹמוֹתָיִךְ ׃
מַזְכִּירִים לְרַחֲמֵךְ וּלְשׁוּמֵךְ תְּהִלָּה בָּאָרֶץ לְיַשֵּׁב שׁוֹמְמוֹתָיִךְ ׃ בְּאַחֲוָה
וּבְרֵעוּת וּמִקְדַּשׁ אֵל בְּרָמָה נְוִיּוֹתָיִךְ ׃ אֲדַבְּרָה וַאֲבַקְשָׁה טוֹב וְשָׁלוֹם
בְּאֵר מְנוֹתָיִךְ ׃ יְהִי שָׁלוֹם בְּחֵילֵךְ שַׁלְוָה בְּאַרְמְנוֹתָיִךְ ׃ ברוך אתה וכו׳ וַיְדַבֵּר
מֹשֶׁה אֶת מוֹעֲדֵי יְיָ אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ׃

חצי קדיש ׃ שמונה עשרה ׃ קדיש שלם ׃ עלינו ׃ קדיש יתום ׃ יגדל ׃

מעריב ליל שביעי של פסח

אוֹרִי וְיִשְׁעִי עַל הַיָּם נִגְלָה ׃ בְּהַחֲשִׁיכוּ לְצָרַי וְלִי הֵאִיר אֲפֵלָה ׃ גְּדֻלַּת

לֵשׁ שֶׁ מַע מִצְרַיִם לְנִצֹּר ׳ יָחִילוּ כְּשֵׁמַע צֹר ׳ בְּחַפֶּ׳ :
לֵשׁ שָׁ מוּר לִנְקָמָה נְטוּרָה ׳ עַל צֹר הַמְעֻטִּרָה ׳ בְּחַפֶּ׳ :
לֵשׁ תְּ בוֹעַ מִסֵּפֶר הַתּוֹרָה ׳ אַחַת מֵהֵנָּה לֹא נֶעֶדָּרָה ׳ בְּחַפֶּ׳ :
לֵשׁ תְּ כְנוּ לְיֶשַׁע וָנֵס ׳ נִדְּחֵי יִשְׂרָאֵל יְכַנֵּס ׳ בְּחַפֶּ׳ :
לֵשׁ מַ אֲמָרֵי יִרְצָה לִשְׁעוּת ׳ מִקֶּדֶם פֹּעַל יְשׁוּעוֹת ׳ בְּחַפֶּ׳ :
לֵשׁ אָז בְּהַנִּיחֲךָ שְׁלוּחִים ׳ הוֹדִינוּ לְךָ אֱלֹהִים ׳ בְּחַפֶּ׳ :
לֵשׁ יֶ שַׁע לָנוּ תְּחַדֵּה ׳ וְשִׁמְךָ לְעוֹלָם נוֹדֶה ׳ בְּחַפֶּ׳ :
לֵשׁ רֶ נֶן הַשִּׁיר בְּחַדְשֶׁךָ ׳ לְהוֹדוֹת לְשֵׁם קָדְשֶׁךָ ׳ בְּחַפֶּ׳ :

לֵיל שִׁמֻּרִים טֶכֶס פְּלָאֶיךָ מִשִּׁירֵי הוֹדָאוֹת נִתְיַחַדְתָּ ׳ יוֹמָם לְחֶסֶד וָלַיְלָה לְשִׁיר נִתְוַעַדְתָּ ׳ כְּלוּלֶיךָ אָז בֶּאֱמוּנָה רוּחֲךָ חִסַּדְתָּ ׳ מִפִּי עוֹלְלִים וְיוֹנְקִים עֹז יִסַּדְתָּ : בְּגִלָה בְּרִנָּה בְּשִׂמְחָה רַבָּה וְאָמְרוּ כֻלָּם : מי כמכה וכו׳

לֵיל שִׁמֻּרִים מַלְכוּתְךָ רָאוּ בָנֶיךָ חַי וְקַיָּם ׳ נִפְתַּח שִׁבְחֲךָ בִּלְשׁוֹן עָתִיד וְנִסְתַּיָּם ׳ סָכוּ לִימִין מֹשֶׁה בּוֹקֵעַ יָם ׳ וְהֵנִיף יָדוֹ עַל הַנָּהָר בַּעְיָם :
זֶה צוּר יִשְׁעֵנוּ פָּצוּ פֶה וְאָמְרוּ : יי ימלוך לעולם ועד : ונאמר כי פדה וכו׳

לֵיל שִׁמֻּרִים עָטוּר פְּלָאֵי צִדְקְךָ בִּצְבָא וָאוֹת ׳ קִרַבְתְּךָ לִי טוּב יְשׁוּעוֹת הַבָּאוֹת ׳ שַׁתִּי בְךָ מַחְסִי בְּמַלְאֲכוֹת הַנִּבָּאוֹת ׳ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וְגֹאֲלוֹ יְיָ צְבָאוֹת : בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ ׳ גָּאַל יִשְׂרָאֵל : השכיבנו יי וכו׳

אוֹר יוֹם הָנֵף סְפִירָה הוּכְשָׁרָה בַּנּוֹגְהִים ׳ לְצִיּוֹן נִדָּחָה קְרוּאָה דְּרוּשָׁה עֲלוֹת גְּהִים ׳ בִּנְיָן מְפוֹאָר כְּרַךְ מַחְמַד לֵב וְגֵהִים ׳ מִשְׁכְּנֵי עֶלְיוֹן בְּעֶשֶׂר מַעֲלוֹת קֹדֶשׁ גְּבוֹהִים ׳ גִּיל לְבָבוֹת לְבָנוֹן הַמְלֻבָּן נְצוּחִים שְׁלוּהִים נִכְבָּדוֹת מְדֻבָּר בָּךְ עִיר הָאֱלֹהִים : דְּרִישׁוּת לִדְרוֹשׁ בְּשִׁכְנָךְ מְקוֹם כִּפּוּר שָׁלֵיִם ׳ סְלוּלֵי צִיּוֹן מְבַקְשִׁים תַּפְקִידָם הָרֵם מִכְשׁוֹלַיִם ׳ הֲמוֹן חוֹגֵג עֲלוֹת יֵרָאֶה הַהַר שַׁלְשְׁלַיִם ׳ עֵת כִּי בָא לְחֶנְנָהּ בְּלִי רִשּׁוּלַיִם ׳ וּמֵהַקָּרוֹב לָהּ בְּכוּרֵי נִדָּבָה לְהַקְרִיב בְּטוֹהַר שׁוּלַיִם ׳ פִּצְחוּ רַנְּנוּ יַחְדָּו חָרְבוֹת יְרוּשָׁלָיִם : זוֹרְזוּ לְהַקְדִּים שְׁלוּחִים רִנֵּי גֵיא נְבוּאוֹת ׳ צֵאת מִבָּעֶרֶב עֲשׂוֹת כְּרִיכוֹת מֵאַבִּיבֵי תְבוּאוֹת ׳ חוֹל וְשַׁבָּת כְּרַבִּים מְלָאכוֹתָיו בִּשְׁלוֹשׁ בָּאוֹת ׳ קָבְצוּ עֲיָרוֹת הַסְּמוּכוֹת עֵסֶק גָּדוֹל לְנָאוֹת ׳

לְשׁ זֵ דִים רִדּוּי שָׁפַךְ ׳ שָׁלַח יָרוּ הַפַּךְ ׃ בְּחַפֶּ׃
לְשׁ ז יהֵר בְּטוּב לֶאֱלוֹהִם ׳ לָבָן הָאֲרַמִּי בַּחֲלוֹם ׳ בְּחַפֶּ׃
לְשׁ חַ מוֹרָה בְּרָכוֹת כּוֹנָה ׳ אֶל יַעֲקֹב בְּנָהּ ׳ בְּחַפֶּ׃
לְשׁ חָ קוּק בְּהוֹר כִּסְאָךְ ׳ וַיָּשַׂר אֶל מַלְאָךְ ׳ בְּחַפֶּ׃
לְשׁ ט וּב הִסְכִּים עַל יָרוֹ ׳ מֵקִים דְּבַר עַבְדּוֹ ׳ בְּחַפֶּ׃
לְשׁ טָ עֲמָה כִּי טוֹב סַחְרָהּ ׳ לֹא יִכְבֶּה בַּלַּיְלָה נֵרָהּ ׳ בְּחַפֶּ׃
לְשׁ י וֹצְרוֹ חֲלָקוֹ בְּחָכְמָה ׳ יוֹרֵעַ עַר מָה ׳ בְּחַפֶּ׃
לְשׁ יְ לָלָה בְּנוֹף נָפְלָה ׳ וַתָּקָם בְּעוֹר לַיְלָה ׳ בְּחַפֶּ׃
לְשׁ כּ וּכָם נֶחֱטַט וְנִכְאוּ ׳ הָפַךְ לַיְלָה וַיִּדַּכָּאוּ ׳ בְּחַפֶּ׃
לְשׁ כְּ דָן וְשָׁבוּי לוֹקֶה ׳ שָׂמֵחַ לְאֵיד לֹא יִנָּקֶה ׳ בְּחַפֶּ׃
לְשׁ לְ הָרֵק נִשְׁחַק אִקּוּנָם ׳ רֵאשִׁית לְכָל אוֹנָם ׳ בְּחַפֶּ׃
לְשׁ לְ בָטָה יִרְאָתָם וְלוֹקָה ׳ בּוּקָה וּמְבוּקָה וּמְבֻלָּקָה ׳ בְּחַפֶּ׃
לְשׁ מְ אוֹרֵי הוֹרָאוֹת לְאַרְקָךְ ׳ עַל מִשְׁפְּטֵי צִדְקָךְ ׳ בְּחַפֶּ׃
לְשׁ מְ אוֹרֵי יֶשַׁע לְהַזְמִינִי ׳ אֲחַזְתָּ בְּיַד יְמִינִי ׳ בְּחַפֶּ׃
לְשׁ נ וֹרָאוֹת בַּעֲשׂוֹתְךָ נְקַוֶּה ׳ וְלַיְלָה לְלַיְלָה יְחַוֶּה ׳ בְּחַפֶּ׃
לְשׁ נְ לְחֲמוּ כּוֹכְבֵי אוֹרִים ׳ לְעֶזְרַת יְהֹוָה בַּגִּבּוֹרִים ׳ בְּחַפֶּ׃
לְשׁ סְ יַעַ צֶדֶק נְעוּרִים ׳ צְלִיל לֶחֶם שְׂעוֹרִים ׳ בְּחַפֶּ׃
לְשׁ סְ גָב בְּמִבְטָח וּמָעוֹז ׳ גֶּבֶר חָכָם בָּעוֹז ׳ בְּחַפֶּ׃
לְשׁ עֲ רִיצֵי פּוֹל שָׁקַר ׳ וְתַחַת כְּבוֹדוֹ יָקַר ׳ בְּחַפֶּ׃
לְשׁ ע וֹמֶר חֶרְמֵשׁוֹ פִּלְחָם ׳ וּבְמִלְחֲמוֹת תְּנוּפָה נִלְחָם ׳ בְּחַפֶּ׃
לְשׁ פּ וְאַר עֶלְיוֹן בַּאֲמִירוֹת ׳ מִכְּנַף הָאָרֶץ זְמִירוֹת ׳ בְּחַפֶּ׃
לְשׁ פְּ עֲנַח צָפְנַת מַעֲבָדָיו ׳ סוֹרוֹ אֶל עֲבָדָיו ׳ בְּחַפֶּ׃
לְשׁ צָ פִית סְרוּרָה וַאֲרוּחָה ׳ וְהִנֵּה יַד שְׁלוּחָה ׳ בְּחַפֶּ׃
לְשׁ צְ מַת בּוֹ בְּלֵיל ׳ קֹדֶשׁ יְהֹוָה חִלֵּל ׳ בְּחַפֶּ׃
לְשׁ ק וּמֶץ הִשְׂבִּיעַ לְשַׁנְנָה ׳ יִתֵּן לִידִידוֹ שֵׁנָא ׳ בְּחַפֶּ׃
לְשׁ ק וּמַת תָּמָר הֻצְלָה ׳ הַהֲדַסִּים אֲשֶׁר בַּמְּצֻלָּה ׳ בְּחַפֶּ׃
לְשׁ ר וּחִי חָפְשָׁה לְמַלְלָה ׳ אֶזְכְּרָה נְגִינָתִי בַּלַּיְלָה ׳ בְּחַפֶּ׃
לְשׁ רֶ נַח וְהַצָּלָה עָמְדָה ׳ בַּלַּיְלָה הַהוּא נֶדְדָה ׳ בְּחַפֶּ׃

לש

לשבת וְשָׁמְרוּ בְנֵי וכו׳ וַיְדַבֵּר משֶׁה אֶת מוֹעֲדֵי יְיָ אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃

חצי קדיש שמונה עשרה (ובשבת אומרים ויכלו ואומרים מגן אבות) קדיש שלם · עלינו · קדיש יתום · יגדל׃

מעריב ליל שני של פסח

לֵיל שִׁמֻּרִים אוֹר יִשְׂרָאֵל קָדוֹשׁ אֲיֻמָּה כַּנִּדְגָּלוֹת · בְּצוֹעַן עֲצַת מַלְאָכָיו הִשְׁלִים בְּהִגָּלוֹת · גְּדֻלָּתוֹ מֵאָז יְרַנְּנוּ בְּמַקְהֵלוֹת בְּהַלֵּלוֹת · לְהַגִּיד בַּבֹּקֶר חַסְדֶּךָ וֶאֱמוּנָתְךָ בַּלֵּילוֹת׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ · הַמַּעֲרִיב עֲרָבִים׃ אהבת עולם וכו׳

לֵיל שִׁמֻּרִים הִפְלִיא אוֹמֶן עֵצוֹת מֵרָחוֹק עָמוֹק וְנֶעְלָם · וּבוֹ כְּאוֹמֵן נִינָיו מִשִּׁעְבּוּד הֶעֱלָם · זִיקַת חֲטִיבָה אַחַת עֲשָׂאָם לְעָלָם · בְּאַהֲבַת יְהוָה אֶת יִשְׂרָאֵל לְעוֹלָם׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ · אוֹהֵב עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל׃ אמן שמע · אמת ואמונה וכו׳ · תמצא בליל ראשון׃

מיוסד על פי א״ב כפול ושם המחבר מאיר

לֵיל שִׁמֻּרִים אַדִּיר וְנָאֶה לִתְהִלּוֹתָיו · זֵכֶר עָשָׂה לְנִפְלְאוֹתָיו בְּלֵילֵי חַג פֶּסַח׃

לֵשׁ אַ נֶוֶה גוֹמֵל חֲסָדִים · תְּהִלָּתוֹ בִּקְהַל חֲסִידִים · בְּחַפֶּ׃
לֵשׁ בָּ א מִבְּרֵאשִׁית לְהִתְאַמֵּר · לָנוּ הַלַּיְלָה לְמִשְׁמָר · בְּחַפֶּ׃
לֵשׁ בְּ גִין קָרְבַּן פִּסְחִי · יֶעֱרַב עָלָיו שִׂיחִי · בְּחַפֶּ׃
לֵשׁ גָ שׁ רָצוּי לְכַהֵן · מִבְּכוֹרוֹת צֹאנוֹ וּמֵחֶלְבֵּהֶן · בְּחַפֶּ׃
לֵשׁ גִ יהַּ עוֹלָם הִתְאִיר · פֶּתַח דְּבָרֶיךָ יָאִיר · בְּחַפֶּ׃
לֵשׁ דָ רַךְ כּוֹכָב מִזְרָחִי · מַשְׂכִּיל לְאֵיתָן הָאֶזְרָחִי · בְּחַפֶּ׃
לֵשׁ דָ לַק מְלָכִים וְחִיבָּם · חַרְבָּם תָּבֹא בְלִבָּם · בְּחַפֶּ׃
לֵשׁ הָ לָלָה יִסְכָּה בְּפֶלֶךְ · לִרְקָמוֹת תּוּבַל לַמֶּלֶךְ · בְּחַפֶּ׃
לֵשׁ הָ דְהַף וְנִסְחַף אֲחוֹרַיִם · וּמוֹפֵת עַל מִצְרַיִם · בְּחַפֶּ׃
לֵשׁ וְ עַד לְבָרֵר עָלֵינוּ · נִפְלְאוֹתֶיךָ וּמַחְשְׁבוֹתֶיךָ אֵלֵינוּ · בְּחַפֶּ׃
לֵשׁ וְ כַּח חֲשָׁאִי בְּחִילָה · אֲבִימֶלֶךְ בַּחֲלוֹם הַלַּיְלָה · בְּחַפֶּ׃

מעריב ליל ראשון של פסח

לֵיל שִׁמֻּרִים קְרָאוֹ נוֹרָא עֲלִילָה ׃ כִּי בוֹ שָׁבַר מֹטֹת עֶגְלָה ׃ רָעוֹץ יִרְעוֹץ אוֹם מָרְקָה וְאָכְלָה ׃ יוֹסִיף שֵׁנִית בּוֹ לְהִגָּאֵלָה ׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ גָּאַל יִשְׂרָאֵל

הַשְׁכִּיבֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לְשָׁלוֹם ׃ וְהַעֲמִידֵנוּ מַלְכֵּנוּ לְחַיִּים ׃ וּפְרוֹס עָלֵינוּ סֻכַּת שְׁלוֹמֶךָ ׃ וְתַקְּנֵנוּ בְּעֵצָה טוֹבָה מִלְּפָנֶיךָ וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ ׃ וְהָגֵן בַּעֲדֵנוּ וְהָסֵר מֵעָלֵינוּ ׃ אוֹיֵב דֶּבֶר וְחֶרֶב וְרָעָב וְיָגוֹן ׃ וְהָסֵר שָׂטָן מִלְּפָנֵינוּ וּמֵאַחֲרֵינוּ ׃ וּבְצֵל כְּנָפֶיךָ תַּסְתִּירֵנוּ ׃ כִּי אֵל שׁוֹמְרֵנוּ וּמַצִּילֵנוּ אַתָּה ׃ כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אַתָּה ׃ וּשְׁמוֹר צֵאתֵנוּ וּבוֹאֵנוּ ׃ לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם ׃ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם ׃ וּפְרוֹס עָלֵינוּ סֻכַּת שְׁלוֹמֶךָ ׃

לֵיל שִׁמֻּרִים שִׁמְעוּ לְעַם אֲהוּבִים ׃ אֲשֶׁר הִצִּיל מִיַּד לְהָבִים ׃ תְּשׁוּעָה הִיא לְבַת רַבִּים ׃ בְּנַחַת וּבְשָׁלוֹם בְּלִי פַּחַד שׁוֹכְבִים ׃ לֵיל שִׁמֻּרִים לְשׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל ׃

מיוסד על פי א״ב ושם המחבר יהודה ברבי יצחק ׃

אֶזְכְּרָה שְׁנַת עוֹלָמִים יָמִים מִקֶּדֶם ׃ בַּנְּעָלִים יָפְיָפִית בַּת נָדִיב הַקּוֹדֶם ׃ גְּבוּל גָּבוֹהַּ תְּחוּם צָעִיר רוֹדֶם ׃ רִגְמַת מְלָכִים בֵּית אֱלֹהִים אֶדַּדֶּם ׃ הֵרָאוֹת בַּעֲזָרָה בְּקָרְבָּן פָּנִים לְקַדֶּם ׃ וּבִרְמֵי פְסָחַי מִזְבֵּחַ הַקּוֹדֶשׁ לַאֲדֹם ׃ זֶבַח הַמְיוּחָד לְשֵׁם בּוֹקֶר וָעֶרֶב ׃ חוֹק הֲלִיכָתוֹ כָּל הַשָּׁנָה קָרֵב ׃ טָעוּן הַקְדָּמָה עֶרֶב פְּסָחִים לְהִתְקָרֵב ׃ יְרוּשָׁלַיִם הַבְּנוּיָה צֶדֶק יָלִין בָּהּ בְּקֶרֶב ׃ כְּאֵין אַחֲרֶיהָ הֶהָר וְהַמִּקְדָּשׁ חָרֵב ׃ לַעֲבוֹר בַּפֶּה נִכְסְפָתִי לְרֵיחַ עָרֵב ׃ מִדְבָּר נָוֶה מְשׂוֹשׂ כָּל הָאָרֶץ וְעַלּוּסֶיהָ ׃ נִשְׁחַט בָּהּ הַפֶּסַח בִּשְׁלוֹשׁ אוּכְלוּסֶיהָ ׃ סוֹדֶרֶת עֲנִיַּת הַלֵּל לְוִיָּה בִּקְלוּסֶיהָ ׃ פִּרְחֵי אַהֲרֹן עוֹמְדִים בְּשׁוּרוֹת פְּלוּסֶיהָ ׃ צִרֵי הַיְסוֹד זָרוֹק דְּמֵי מְקוֹלָסֶיהָ ׃ קֶטֶר אֵמוּרִין עַל מִזְבֵּחַ מְלוּסֶיהָ ׃ רֵעִים לִמְנוּיָו בַּלַּיְלָה נֶאֱכַל צָלִיל ׃ שִׁשִּׁים מִצְוֹת טָעוּן וְרִבּוּעַ חַכְלִיל ׃ תּוֹף וְחָלִיל יִשְׂאוּ יְהוּדָה וְגָלִיל מֵקִים דְּבַר עַבְדּוֹ וַעֲצָתוֹ בַּעֲלִיל ׃ אוֹמֵר לִירוּשָׁלַיִם תּוּשָׁב וְחָרְבוֹתֶיהָ אַתְלִיל ׃ בְּרִבְיוֹן יוֹפִי צִיּוֹן חֵק תַּכְלִיל ׃ חֵילָהּ וְאַרְמְנוֹתֶיהָ בְּסֻכַּת שָׁלֵם תַּטְלִיל ׃ אָז תַּחְפֹּץ זִבְחֵי צֶדֶק עוֹלָה וְכָלִיל ׃

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ ׃ פּוֹרֵס סֻכַּת שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְעַל יְרוּשָׁלָיִם ׃

פֶּסַח הָרַג בְּכוֹרֵי חָם ׳ וּבֵן בְּכוֹרוֹ רִחֵם בְּחַפֶּ :
פֶּסַח וּוַעַד לִשְׁפֹּט מַרְשִׁיעִים ׳ וּלְהַעֲלוֹת לְצִיּוֹן מוֹשִׁיעִים ׳ בְּחַפֶּ :
פֶּסַח זֶמֶר בְּנוֹף נִתַּן ׳ לִגְאוֹל בְּנֵי אֵיתָן ׳ בְּחַפֶּ :
פֶּסַח חֶרֶב חַדָּה עַל אוֹיְבָם ׳ בְּיַד צַח וְאָדוֹם ׳ בְּחַפֶּ :
פֶּסַח טְבִיחַת נִינֵי כוּשׁ : וְהוֹצִיא עַמּוֹ בִּרְכוּשׁ ׳ בְּחַפֶּ :
פֶּסַח יְרִידוֹת קֵן שְׂרוּדָה ׳ כִּנֵּס אוֹם גְּרוּדָה ׳ בְּחַפֶּ :
פֶּסַח כָּרַת לְשָׁמוֹ מִסִּים ׳ וְהוֹצִיא עַמּוֹ בְּנִסִּים ׳ בְּחַפֶּ :
פֶּסַח לוֹחֲצֵנוּ יִלְחַץ ׳ וִירַפְּאֵנוּ מִמַּחַץ ׳ בְּחַפֶּ :
פֶּסַח מִלֵּא הֲמוֹן הַרֵקָה ׳ וְהִסִּיעַ גֶּפֶן שׂוֹרֵקָה ׳ בְּחַפֶּ :
פֶּסַח נְגִידוּת צַר יַשְׁפִּיל ׳ וְגִיל עַמּוֹ יַכְפִּיל ׳ בְּחַפֶּ :
פֶּסַח סִגֵּב זֵדִים לַדֶּבֶר : וְרִפָּא עַמּוֹ מִשֶּׁבֶר ׳ בְּחַפֶּ :
פֶּסַח עָבוּר כָּל גּוֹי שָׁמוּר ׳ וְנָקַם עַמּוֹ כָּאָמוּר ׳ בְּחַפֶּ :
פֶּסַח פָּחֵד בָּתֵּי מִצְרַיִם ׳ וּבֵן בְּעִנּוּי נְצוּרִים ׳ בְּחַפֶּ :
פֶּסַח צְפִירַת צַר לַעֲלוּקָה : כִּנֵּס לְאוֹם חֲקוּקָה ׳ בְּחַפֶּ :
פֶּסַח קָשַׁר לְצַר לְאֶבְרָה ׳ וְגָאַל יְדִידִים מֵעֲבוֹדָה ׳ בְּחַפֶּ :
פֶּסַח רָמִים זֵדִים הָרַסְתָּ ׳ וְרַעְיָתְךָ אֵרַסְתָּ ׳ בְּחַפֶּ :
פֶּסַח שָׁת בְּכָל בַּיִת יְלֵל ׳ בְּצֵאתוֹ בַּחֲצוֹת לֵיל ׳ בְּחַפֶּ :
פֶּסַח תִּכֵּן וְהוּחַק לְאוֹת ׳ לְהַרְאֵנוּ בּוֹ נִפְלָאוֹת ׳ בְּחַפֶּ :
פֶּסַח תְּהִלָּה לְשֵׁם שׁוֹכֵן שְׁחָקִים ׳ תָּקְפוּ הִגִּידוּ קְרוֹבִים וּרְחוֹקִים ׳
תּוֹקֶף כְּבוֹדוֹ בַּיָּם מְחוֹקָקִים ׳ שִׁיר וְתִשְׁבָּחוֹת מְשׁוֹרְרִים וּמְשַׂחֲקִים ׳
בְּגִילָה בְּרִנָּה בְּשִׂמְחָה רַבָּה וְאָמְרוּ כֻלָּם :

מִי כָמֹכָה בָּאֵלִם יְיָ מִי כָּמֹכָה נֶאְדָּר בַּקֹּדֶשׁ נוֹרָא תְהִלֹּת עֹשֵׂה פֶלֶא
מַלְכוּתְךָ רָאוּ בָנֶיךָ ׳ בּוֹקֵעַ יָם לִפְנֵי משֶׁה ׳

לֵיל שִׁמֻּרִים סִימָן הוּא לֶעָתִיד לָבֹא : עֶלְיוֹן כִּי בָא יָבֹא ׳ פָּקוֹד יִפְקוֹד
עַם קְרוֹבוֹ ׳ צוּרֵנוּ הוּא נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בּוֹ : זֶה צוּר יִשְׁעֵנוּ
פָּצוּ פֶה וְאָמְרוּ :

יְיָ יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד : וְנֶאֱמַר כִּי פָדָה יְיָ אֶת יַעֲקֹב ׳ וּגְאָלוֹ מִיַּד חָזָק מִמֶּנּוּ :

מעריב ליל ראשון של פסח

בָּרְכוּ אֶת יְיָ הַמְבֹרָךְ : (וקהל עונין) בָּרוּךְ יְיָ הַמְבֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד :

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם · אֲשֶׁר בִּדְבָרוֹ מַעֲרִיב עֲרָבִים · בְּחָכְמָה פּוֹתֵחַ שְׁעָרִים · וּבִתְבוּנָה מְשַׁנֶּה עִתִּים · וּמַחֲלִיף אֶת הַזְּמַנִּים · וּמְסַדֵּר אֶת הַכּוֹכָבִים : בְּמִשְׁמְרוֹתֵיהֶם בָּרָקִיעַ כִּרְצוֹנוֹ · בּוֹרֵא יוֹם וָלַיְלָה : גּוֹלֵל אוֹר מִפְּנֵי חֹשֶׁךְ : וְחֹשֶׁךְ מִפְּנֵי אוֹר : וּמַעֲבִיר יוֹם וּמֵבִיא לַיְלָה : וּמַבְדִּיל בֵּין יוֹם וּבֵין לַיְלָה יְיָ צְבָאוֹת שְׁמוֹ : אֵל חַי וְקַיָּם תָּמִיד יִמְלוֹךְ עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד :

לֵיל שִׁמֻּרִים אוֹתוֹ אֵל חָצָה · בַּחֲצוֹת לַיְלָה בְּתוֹךְ מִצְרַיִם כְּיָצָא · גִּבּוֹר עַל אוֹיְבָיו יֶחֱצֶנּוּ כְּחָצָה · דּוֹד מַעֲרִיב עֶרֶב וּנְזַמְּרֶנּוּ בְּנֶפֶשׁ חֲפֵצָה :

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ · הַמַּעֲרִיב עֲרָבִים :

אַהֲבַת עוֹלָם : בֵּית יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ אָהָבְתָּ : תּוֹרָה וּמִצְוֹת חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים אוֹתָנוּ לִמַּדְתָּ : עַל כֵּן יְיָ אֱלֹהֵינוּ : בְּשָׁכְבֵנוּ וּבְקוּמֵנוּ נָשִׂיחַ בְּחֻקֶּיךָ : וְנִשְׂמַח בְּדִבְרֵי תוֹרָתֶךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ לְעוֹלָם וָעֶד : כִּי הֵם חַיֵּינוּ וְאֹרֶךְ יָמֵינוּ : וּבָהֶם נֶהְגֶּה יוֹמָם וָלָיְלָה : וְאַהֲבָתְךָ אַל תָּסִיר מִמֶּנּוּ לְעוֹלָמִים :

לֵיל שִׁמֻּרִים הוּא זֶה הַלַּיְלָה · וְעִתְּדוֹ אֵל בְּאוֹמֶר בַּחֲצוֹת הַלַּיְלָה · זֶה אֲשֶׁר הוּא לוֹ יוֹם וְלוֹ לַיְלָה · חוֹק אַהֲבָתוֹ יִזְכּוֹר לְנִינֵי חֵלֶק לַיְלָה :

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ · אוֹהֵב עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל : אמן · שמע וכו׳

אֱמֶת וֶאֱמוּנָה כָּל זֹאת : וְקַיָּם עָלֵינוּ : כִּי הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֵין זוּלָתוֹ : וַאֲנַחְנוּ יִשְׂרָאֵל עַמּוֹ : הַפּוֹדֵינוּ מִיַּד מְלָכִים : מַלְכֵּנוּ הַגּוֹאֲלֵנוּ מִכַּף כָּל הֶעָרִיצִים : הָאֵל הַנִּפְרָע לָנוּ מִצָּרֵינוּ : וְהַמְשַׁלֵּם גְּמוּל לְכָל אוֹיְבֵי נַפְשֵׁנוּ : הָעוֹשֶׂה גְדוֹלוֹת עַד אֵין חֵקֶר : נִסִּים וְנִפְלָאוֹת עַד אֵין מִסְפָּר : הַשָּׂם נַפְשֵׁנוּ בַּחַיִּים : וְלֹא נָתַן לַמּוֹט רַגְלֵנוּ : הַמַּדְרִיכֵנוּ עַל בָּמוֹת אוֹיְבֵינוּ : וַיָּרֶם קַרְנֵנוּ עַל כָּל שׂוֹנְאֵנוּ : הָעוֹשֶׂה לָנוּ נִסִּים וּנְקָמָה בְּפַרְעֹה : אוֹתוֹת וּמוֹפְתִים בְּאַדְמַת בְּנֵי חָם : הַמַּכֶּה בְעֶבְרָתוֹ כָּל בְּכוֹרֵי מִצְרָיִם · וַיּוֹצֵא אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל מִתּוֹכָם לְחֵרוּת עוֹלָם · הַמַּעֲבִיר בָּנָיו בֵּין גִּזְרֵי יַם סוּף · אֶת רוֹדְפֵיהֶם וְאֶת שׂוֹנְאֵיהֶם בִּתְהוֹמוֹת טִבַּע · וְרָאוּ בָנָיו גְּבוּרָתוֹ · שִׁבְּחוּ וְהוֹדוּ לִשְׁמוֹ · וּמַלְכוּתוֹ בְּרָצוֹן קִבְּלוּ עֲלֵיהֶם · מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל · לְךָ עָנוּ שִׁירָה :

מיוסר על פי א״ב

פֶּסַח אָכְלוּ פְּחוּזִים · וְנִפְלָאוֹת חוֹזִים · בְּלֵילֵי חַג **פֶּסַח :**
פֶּסַח בָּנוּ לִשְׁמוֹר לַדּוֹרוֹת · פָּנָה לָנוּ לְהוֹרוֹת · **בְּחַגּ׳ :**
פֶּסַח גָּזַר עֲנוּוֵי אֱמוּנִים · אַרְבַּע מֵאוֹת נִמְנִים · **בְּחַגּ׳ :**
פֶּסַח דַּת שִׁבְעִים יִמָּלֵא · וְיוֹם יְשׁוּעָה יִגָּלֶה · **בְּחַגּ׳ :**

וּבַיּוֹם הַשִּׁשִּׁי פָּרִים שְׁמוֹנָה׳ אֵילִם שְׁנָיִם׳ כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר׳ תְּמִימִם: ומנחתם

וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי פָּרִים שִׁבְעָה׳ אֵילִם שְׁנָיִם׳ כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר׳ תְּמִימִם: ומנחתם

לשמיני עצרת

בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי עֲצֶרֶת תִּהְיֶה לָכֶם׳ כָּל מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ: וְהִקְרַבְתֶּם עֹלָה אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיְיָ׳ פַּר אֶחָד׳ אַיִל אֶחָד כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה שִׁבְעָה׳ תְּמִימִם:

וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם כִּמְדֻבָּר׳ שְׁלשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר׳ וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאַיִל׳ וְעִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ׳ וְיַיִן כְּנִסְכּוֹ׳ וְשָׂעִיר לְכַפֵּר׳ וּשְׁנֵי תְמִידִין כְּהִלְכָתָן:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ רצה במנוחתינו מֶלֶךְ רַחֲמָן׳ רַחֵם׀ עָלֵינוּ׳ טוֹב וּמֵטִיב הִדָּרֶשׁ לָנוּ׳ שׁוּבָה עָלֵינוּ בַּהֲמוֹן רַחֲמֶיךָ׳ בִּגְלַל אָבוֹת שֶׁעָשׂוּ רְצוֹנֶךָ׳ בְּנֵה בֵיתְךָ כְּבַתְּחִלָּה׳ וְכוֹנֵן מִקְדָּשְׁךָ עַל מְכוֹנוֹ׳ וְהַרְאֵנוּ בְּבִנְיָנוֹ׳ וְשַׂמְּחֵנוּ בְּתִקּוּנוֹ׳ וְהָשֵׁב כֹּהֲנִים לַעֲבוֹדָתָן׳ וּלְוִיִּם לְשִׁירָן וּלְזִמְרָן׳ וְהָשֵׁב יִשְׂרָאֵל לִנְוֵיהֶם׳ וְשָׁם נַעֲלֶה וְנֵרָאֶה וְנִשְׁתַּחֲוֶה לְפָנֶיךָ בְּשָׁלוֹשׁ פַּעֲמֵי רְגָלֵינוּ׳ כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ׳ שָׁלוֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה יֵרָאֶה כָל זְכוּרְךָ׳ אֶת פְּנֵי יְיָ אֱלֹהֶיךָ׳ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחָר׳ בְּחַג הַמַּצּוֹת׳ וּבְחַג הַשָּׁבֻעוֹת׳ וּבְחַג הַסֻּכּוֹת׳ וְלֹא יֵרָאֶה אֶת פְּנֵי יְיָ רֵיקָם׀ אִישׁ כְּמַתְּנַת יָדוֹ כְּבִרְכַּת יְיָ אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר נָתַן לָךְ:

וְהַשִּׂיאֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת בִּרְכַּת מוֹעֲדֶיךָ׳ לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם לְשִׂמְחָה וּלְשָׂשׂוֹן׳ כַּאֲשֶׁר רָצִיתָ וְאָמַרְתָּ לְבָרְכֵנוּ: קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ׳ שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ׳ וְשַׂמְּחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ׳ וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת׳ וְהַנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ באהבה וברצון בְּשִׂמְחָה וּבְשָׂשׂוֹן שבת ו מוֹעֲדֵי קָדְשֶׁךָ׳ וְיִשְׂמְחוּ בְךָ יִשְׂרָאֵל אוֹהֲבֵי שְׁמֶךָ׳ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ׳ מְקַדֵּשׁ השבת ו יִשְׂרָאֵל וְהַזְּמַנִּים:

רצה ומודים וכו׳ קדיש שלם אין כאלהינו קדיש יתום שיר היחוד קדיש יתום יגדל

מעריב

וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם כִּמְדֻבָּר ׳ שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר ׳ וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאַיִל ׳ וְעִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ ׳ וְיַיִן כְּנִסְכּוֹ ׳ וְשָׂעִיר לְכַפֵּר ׳ וּשְׁנֵי תְמִידִין כְּהִלְכָתָן׃

אם טבת זאגט אן דאש

יִשְׂמְחוּ בְמַלְכוּתְךָ שׁוֹמְרֵי שַׁבָּת וְקוֹרְאֵי עֹנֶג ׀ עַם ׀ מְקַדְּשֵׁי שְׁבִיעִי ׳ כֻּלָּם יִשְׂבְּעוּ וְיִתְעַנְּגוּ מִטּוּבֶךָ וּבַשְּׁבִיעִי רָצִיתָ בּוֹ וְקִדַּשְׁתּוֹ ׳ חֶמְדַּת יָמִים ׀ אוֹתוֹ קָרָאתָ ׳ זֵכֶר לְמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית׃ אלהינו ואלהי אבותינו מלך רחמן והשיאנו רצה מודים וכו׳

לשבועות

וּבְיוֹם הַבִּכּוּרִים ׳ בְּהַקְרִיבְכֶם ׀ מִנְחָה חֲדָשָׁה לַייָ בְּשָׁבֻעֹתֵיכֶם ׀ מִקְרָא קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם ׳ כָּל מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ ׳ וְהִקְרַבְתֶּם עוֹלָה לְרֵיחַ נִיחֹחַ לַייָ ׳ פָּרִים בְּנֵי בָקָר שְׁנַיִם ׳ אַיִל אֶחָד ׳ שִׁבְעָה כְבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה׃ ומנחתם

לסוכות

וּבַחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי ׳ מִקְרָא קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם ׳ כָּל מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ ׳ וְחַגֹּתֶם חַג לַייָ שִׁבְעַת יָמִים׃ וְהִקְרַבְתֶּם עֹלָה אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַייָ ׳ פָּרִים בְּנֵי בָקָר שְׁלֹשָׁה עָשָׂר ׳ אֵילִים שְׁנָיִם ׳ כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם יִהְיוּ׃ ומנחתם

דאז זאגט אן אום (חול המועד סוכות (דען ערשטן טאג זאגט אן (וביום השני וביום השלישי) דען אנדרן טאג זאגט אן (וביום השלישי וביום הרביעי) ׳ דען דריטן טאג זאגט אן (וביום הרביעי וביום החמישי) ׳ דען פירטן טאג זאגט אן (וביום החמישי וביום הששי) ׳ דען פינפטן טאג זאגט אן (וביום הששי וביום השביעי)׃

וּבַיּוֹם הַשֵּׁנִי פָּרִים בְּנֵי בָקָר שְׁנֵים עָשָׂר ׳ אֵילִים שְׁנָיִם ׳ כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר ׳ תְּמִימִם׃ ומנחתם

וּבַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי פָּרִים עַשְׁתֵּי עָשָׂר ׳ אֵילִים שְׁנָיִם ׳ כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר ׳ תְּמִימִם׃ ומנחתם

וּבַיּוֹם הָרְבִיעִי פָּרִים עֲשָׂרָה ׳ אֵילִים שְׁנָיִם ׳ כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר ׳ תְּמִימִם׃ ומנחתם

וּבַיּוֹם הַחֲמִישִׁי פָּרִים תִּשְׁעָה ׳ אֵילִים שְׁנָיִם ׳ כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר ׳ תְּמִימִם׃ ומנחתם

לפסח	ואת יום חג המצות הזה זמן חירותינו :
לשבועות	ואת יום חג השבועות הזה זמן מתן תורתינו :
לסוכות	ואת יום חג הסכות הזה זמן שמחתינו :
לשמיני עצרת	ואת יום שמיני חג העצרת הזה זמן שמחתינו :

(באהבה) מִקְרָא קוֹדֶשׁ · זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם :

וּמִפְּנֵי חֲטָאֵינוּ גָּלִינוּ מֵאַרְצֵנוּ וְנִתְרַחַקְנוּ מֵעַל אַדְמָתֵינוּ וְאֵין אֲנוּ יְכוֹלִים לַעֲלוֹת וְלֵרָאוֹת וּלְהִשְׁתַּחֲוֹת לְפָנֶיךָ וְלַעֲשׂוֹת חוֹבוֹתֵינוּ בְּבֵית בְּחִירָתֶךָ בַּבַּיִת הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ ׀ שֶׁנִּקְרָא שִׁמְךָ עָלָיו מִפְּנֵי הַיָּד שֶׁנִּשְׁתַּלְּחָה בְּמִקְדָּשֶׁךָ : יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ · מֶלֶךְ רַחֲמָן · שֶׁתָּשׁוּב וּתְרַחֵם ׳ עָלֵינוּ וְעַל מִקְדָּשְׁךָ בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים · וְתִבְנֵהוּ מְהֵרָה : וּתְגַדֵּל כְּבוֹדוֹ · אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ גַּלֵּה כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ עָלֵינוּ מְהֵרָה · וְהוֹפַע וְהִנָּשֵׂא עָלֵינוּ לְעֵינֵי כָּל חָי · וְקָרֵב פְּזוּרֵינוּ מִבֵּין הַגּוֹיִם · וּנְפוּצוֹתֵינוּ כַּנֵּס מִיַּרְכְּתֵי אָרֶץ · וַהֲבִיאֵנוּ לְצִיּוֹן עִירְךָ בְּרִנָּה · וְלִירוּשָׁלַיִם בֵּית מִקְדָּשְׁךָ · בְּשִׂמְחַת עוֹלָם : וְשָׁם נַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ אֶת קָרְבְּנוֹת חוֹבוֹתֵינוּ · תְּמִידִים כְּסִדְרָם וּמוּסָפִים כְּהִלְכָתָם : וְאֶת מוּסַף יוֹם השבת הזה ויום

חג המצות הזה · חג השבועות הזה · חג הסוכות הזה · שמיני חג העצרת הזה

נַעֲשֶׂה וְנַקְרִיב לְפָנֶיךָ בְּאַהֲבָה כְּמִצְוַת רְצוֹנֶךָ · כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתָּ עָלֵינוּ בְּתוֹרָתֶךָ · עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ · מִפִּי כְבוֹדֶךָ · כָּאָמוּר :

אַן שבת זאגט מן דאָש:

וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת שְׁנֵי כְבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה תְּמִימִם · וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה · בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן וְנִסְכּוֹ עֹלַת שַׁבַּת בְּשַׁבַּתּוֹ · עַל עֹלַת הַתָּמִיד וְנִסְכָּהּ :

דיא ערשטי צווייא טעג פֿון פסח זאגט מן דאָש:

וּבַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ פֶּסַח לַיְיָ : וּבַחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַזֶּה חָג · שִׁבְעַת יָמִים ׀ מַצּוֹת יֵאָכֵל : בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן מִקְרָא קֹדֶשׁ · כָּל מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ :

אַן חול המועד פסח זאגט מן ניימרט דאָש:

וְהִקְרַבְתֶּם אִשֶּׁה עֹלָה לַיְיָ · פָּרִים בְּנֵי בָקָר שְׁנַיִם · וְאַיִל ׀ אֶחָד · וְשִׁבְעָה כְבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה · תְּמִימִם יִהְיוּ לָכֶם :

וְהַשִּׂיאֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֶת בִּרְכַּת מוֹעֲדֶיךָ · לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם לְשִׂמְחָה וּלְשָׂשׂוֹן · כַּאֲשֶׁר רָצִיתָ וְאָמַרְתָּ לְבָרְכֵנוּ : קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ · וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ · שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ · וְשַׂמְּחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ · וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת · וְהַנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ באהבה וברצון בְּשִׂמְחָה וּבְשָׂשׂוֹן שבת ו מוֹעֲדֵי קָדְשֶׁךָ · וְיִשְׂמְחוּ בְךָ יִשְׂרָאֵל · אוֹהֲבֵי שְׁמֶךָ · בָּרוּךְ · אַתָּה יְיָ · מְקַדֵּשׁ השבת ו יִשְׂרָאֵל וְהַזְּמַנִּים : רצה ומודים וגו׳

דער נאך זאגט מן (הזן) אונ׳ (קדיש) דער נאך ליאנט מן דער נאך אשרי דער נאך זאגט מן דאש (מוסף)

מוסף לשלש רגלים

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח · וּפִי · יַגִּיד · תְּהִלָּתֶךָ : כִּי שֵׁם יְיָ אֶקְרָא הָבוּ גֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ :

בָּרוּךְ · אַתָּה יְיָ · אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ · אֱלֹהֵי אַבְרָהָם · אֱלֹהֵי · יִצְחָק · וֵאלֹהֵי · יַעֲקֹב · הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל · עֶלְיוֹן גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים · וְקוֹנֵה הַכֹּל · וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת · וּמֵבִיא גוֹאֵל · לִבְנֵי בְנֵיהֶם · לְמַעַן שְׁמוֹ · בְּאַהֲבָה : מֶלֶךְ · עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן · בָּרוּךְ · אַתָּה · יְיָ מָגֵן · אַבְרָהָם :

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם · אֲדֹנָי · מְחַיֵּה מֵתִים · אַתָּה · רַב לְהוֹשִׁיעַ :

(בשמיני עצרת ומוסף) הייבט מן אן (משיב הרוח) צו זאגן (וביום א׳ של פסח ומוסף) הערט מן אויף צו זאגן

בחורף מַשִּׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגֶּשֶׁם : מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד · מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים · סוֹמֵךְ נוֹפְלִים · וְרוֹפֵא חוֹלִים · וּמַתִּיר אֲסוּרִים · וּמְקַיֵּם · אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר · מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת · וּמִי דוֹמֶה לָּךְ · מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה : וְנֶאֱמָן · אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים · בָּרוּךְ · אַתָּה יְיָ · מְחַיֵּה הַמֵּתִים : נעריצך וגו׳

אַתָּה קָדוֹשׁ · וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ · וּקְדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה · בָּרוּךְ · אַתָּה יְיָ · הָאֵל הַקָּדוֹשׁ :

אַתָּה בְחַרְתָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים · אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ וְרָצִיתָ בָּנוּ · וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל הַלְּשׁוֹנוֹת · וְקִדַּשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ · וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ · וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ · וַתִּתֶּן לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה שבתות למנוחה ו מוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה · חַגִּים וּזְמַנִּים לְשָׂשׂוֹן · אֶת יום השבת הזה

אֲסוּרִים • וּמְקַיֵּם ׀ אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר • מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת •
וּמִי דוֹמֶה לָּךְ • מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה : וְנֶאֱמָן ׀
אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים • בָּרוּךְ ׀ אַתָּה יְיָ • מְחַיֵּה הַמֵּתִים : נעריצך וכו'
אַתָּה קָדוֹשׁ • וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ • וּקְדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה •
בָּרוּךְ ׀ אַתָּה יְיָ • הָאֵל הַקָּדוֹשׁ :

אַתָּה בְחַרְתָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים ׀ אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ וְרָצִיתָ בָּנוּ • וְרוֹמַמְתָּנוּ
מִכָּל הַלְּשׁוֹנוֹת • וְקִדַּשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ • וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ
לַעֲבוֹדָתֶךָ • וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ • וַתִּתֶּן לָנוּ
יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה שבתות למנוחה ו מוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה • חַגִּים וּזְמַנִּים
לְשָׂשׂוֹן • אֶת יום השבת הזה

ווען יום טוב אן שביתות בֿו נאכֿט גיפֿאלט זאגט אן (ותודיענו) :

לפסח ואת יום חג המצות הזה זמן חירותינו
לשבועות ואת יום חג השבועות הזה זמן מתן תורתינו
לסוכות ואת יום חג הסוכות הזה זמן שמחתינו:
לשמיני עצרת ואת יום שמיני חג העצרת הזה זמן שמחתינו:

(באהבה) מִקְרָא קוֹדֶשׁ • זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם :
אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ • יַעֲלֶה וְיָבֹא וְיַגִּיעַ וְיֵרָאֶה וְיֵרָצֶה וְיִשָּׁמַע וְיִפָּקֵד וְיִזָּכֵר זִכְרוֹנֵנוּ וּפִקְדוֹנֵנוּ וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ • וְזִכְרוֹן

וַתּוֹדִיעֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת מִשְׁפְּטֵי צִדְקֶךָ וַתְּלַמְּדֵנוּ לַעֲשׂוֹת בָּהֶם חֻקֵּי רְצוֹנֶךָ וַתִּתֶּן לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ מִשְׁפָּטִים יְשָׁרִים וְתוֹרַת אֱמֶת חֻקִּים וּמִצְוֹת טוֹבִים וַתַּנְחִילֵנוּ זְמַנֵּי שָׂשׂוֹן וּמוֹעֲדֵי קוֹדֶשׁ וְחַגֵּי נְדָבָה וַתּוֹרִישֵׁנוּ קְדֻשַּׁת שַׁבָּת וּכְבוֹד מוֹעֵד וַחֲגִיגַת הָרֶגֶל וַתַּבְדִּילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בֵּין קוֹדֶשׁ לְחוֹל • בֵּין אוֹר לְחוֹשֶׁךְ • בֵּין יִשְׂרָאֵל ׀ לָעַמִּים • בֵּין יוֹם הַשְּׁבִיעִי לְשֵׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה • בֵּין קְדֻשַּׁת שַׁבָּת לִקְדֻשַּׁת יוֹם טוֹב הִבְדַּלְתָּ • וְאֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי מִשֵּׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה קִדַּשְׁתָּ הִבְדַּלְתָּ וְקִדַּשְׁתָּ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בִּקְדֻשָּׁתֶךָ : ותתן לנו

מָשִׁיחַ בֶּן דָּוִד עַבְדֶּךָ • וְזִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם ׀ עִיר קָדְשֶׁךָ • וְזִכְרוֹן כָּל ׀
עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ • לִפְלֵיטָה לְטוֹבָה לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים
וּלְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם בְּיוֹם השבת הזה

לפסח וביום חג המצות הזה — לשבועות וביום חג השבועות הזה
לסוכות וביום חג הסוכות הזה — לשמיני עצרת וביום שמיני חג העצרת הזה

זָכְרֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בּוֹ • לְטוֹבָה • וּפָקְדֵנוּ בוֹ • לִבְרָכָה • וְהוֹשִׁיעֵנוּ בוֹ •
לְחַיִּים: וּבִדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים • חוּס וְחָנֵּנוּ • וְרַחֵם ׀ עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ •
כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ • כִּי אֵל מֶלֶךְ ׀ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה :

וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת שְׁנֵי כְבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה תְּמִימִם וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת
מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן וְנִסְכּוֹ: עֹלַת שַׁבַּת בְּשַׁבַּתּוֹ עַל עֹלַת
הַתָּמִיד וְנִסְכָּהּ: וְזֶה קָרְבַּן שַׁבָּת וְקָרְבַּן הַיּוֹם כָּאָמוּר:

וּבְרָאשֵׁי חָדְשֵׁיכֶם תַּקְרִיבוּ עֹלָה לַיְיָ פָּרִים בְּנֵי בָקָר שְׁנַיִם ׳ וְאַיִל
אֶחָד ׳ כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה שִׁבְעָה תְּמִימִם:

וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם כִּמְדֻבָּר ׳ שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר ׳ וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים
לָאַיִל ׳ וְעִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ ׳ וְיַיִן כְּנִסְכּוֹ ׳ וְשָׂעִיר לְכַפֵּר ׳ וּשְׁנֵי
תְמִידִין כְּהִלְכָתָן:

יִשְׂמְחוּ בְמַלְכוּתְךָ שׁוֹמְרֵי שַׁבָּת וְקוֹרְאֵי עֹנֶג ׳ עַם ׀ מְקַדְּשֵׁי שְׁבִיעִי ׳
כֻּלָּם יִשְׂבְּעוּ וְיִתְעַנְּגוּ מִטּוּבֶךָ ׳ וּבַשְּׁבִיעִי רָצִיתָ בּוֹ וְקִדַּשְׁתּוֹ ׳
חֶמְדַּת יָמִים ׀ אוֹתוֹ קָרָאתָ זֵכֶר לְמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ ׳ רְצֵה בִמְנוּחָתֵנוּ ׳ וְחַדֵּשׁ ׀ עָלֵינוּ בְּיוֹם
הַשַּׁבָּת הַזֶּה אֶת הַחֹדֶשׁ הַזֶּה ׳ לְטוֹבָה וְלִבְרָכָה ׳ לְשָׂשׂוֹן
וּלְשִׂמְחָה ׳ לִישׁוּעָה וּלְנֶחָמָה ׳ לְפַרְנָסָה וּלְכַלְכָּלָה ׳ לְחַיִּים
וּלְשָׁלוֹם ׳ לִמְחִילַת חֵטְא וְלִסְלִיחַת עָוֹן ׳ בשנת העבור ולכפרת פשע כִּי
בְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בָּחַרְתָּ מִכָּל הָאֻמּוֹת ׳ וְשַׁבְּתוֹת לָהֶם הוֹדַעְתָּ ׳ וְחֻקֵּי
רָאשֵׁי חֳדָשִׁים לָהֶם קָבָעְתָּ ׳ בָּרוּךְ ׀ אַתָּה יְיָ מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת וְיִשְׂרָאֵל
וְרָאשֵׁי חֳדָשִׁים: רצה ומודים וכו׳

לשלש רגלים

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח ׳ וּפִי ׀ יַגִּיד ׀ תְּהִלָּתֶךָ: כִּי שֵׁם יְיָ אֶקְרָא הָבוּ גֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ ׳ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ ׳ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק ׳
וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב ׳ הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא ׳ אֵל עֶלְיוֹן ׳ גּוֹמֵל
חֲסָדִים טוֹבִים ׳ וְקוֹנֵה הַכֹּל ׳ וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת ׳ וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי
בְנֵיהֶם ׳ לְמַעַן שְׁמוֹ ׳ בְּאַהֲבָה:

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן ׳ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ ׳ מָגֵן אַבְרָהָם:

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם ׀ אֲדֹנָי ׳ מְחַיֵּה מֵתִים ׀ אַתָּה ׳ רַב לְהוֹשִׁיעַ:
בחורף מַשִּׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגֶּשֶׁם: מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד ׳
מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים ׳ סוֹמֵךְ נוֹפְלִים ׳ וְרוֹפֵא חוֹלִים ׳ וּמַתִּיר

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח · וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ : כִּי שֵׁם יְיָ אֶקְרָא הָבוּ גֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ :

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ · אֱלֹהֵי אַבְרָהָם · אֱלֹהֵי יִצְחָק · וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב · הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא · אֵל עֶלְיוֹן · גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים · וְקוֹנֵה הַכֹּל · וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת · וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם · לְמַעַן שְׁמוֹ · בְּאַהֲבָה : מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן · בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ · מָגֵן אַבְרָהָם :

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי · מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה · רַב לְהוֹשִׁיעַ :

אם ווינטר זאגט מן דאש : מַשִּׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגֶּשֶׁם : מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד · מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים · סוֹמֵךְ נוֹפְלִים · וְרוֹפֵא חוֹלִים · וּמַתִּיר אֲסוּרִים · וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר · מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת · וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ · מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה : וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים · בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ · מְחַיֵּה הַמֵּתִים : נעריצך וכו׳

אַתָּה קָדוֹשׁ · וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ · וּקְדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה · בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ · הָאֵל הַקָּדוֹשׁ :

אַתָּה יָצַרְתָּ עוֹלָמְךָ מִקֶּדֶם · כִּלִּיתָ מְלַאכְתְּךָ בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי · אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ וְרָצִיתָ בָּנוּ · וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל הַלְּשׁוֹנוֹת · וְקִדַּשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ · וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ · וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ : וַתִּתֶּן לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה שַׁבָּתוֹת לִמְנוּחָה · וְרָאשֵׁי חֳדָשִׁים לְכַפָּרָה · וּלְפִי שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ אֲנַחְנוּ וַאֲבוֹתֵינוּ חָרְבָה עִירֵנוּ · וְשָׁמֵם בֵּית מִקְדָּשֵׁנוּ · וְגָלָה יְקָרֵנוּ וְנֻטַּל כָּבוֹד מִבֵּית חַיֵּינוּ · וְאֵין אֲנוּ יְכוֹלִים לַעֲשׂוֹת חוֹבוֹתֵינוּ · בְּבֵית בְּחִירָתֶךָ · בַּבַּיִת הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ שֶׁנִּקְרָא שִׁמְךָ עָלָיו · מִפְּנֵי הַיָּד שֶׁנִּשְׁתַּלְּחָה בְּמִקְדָּשֶׁךָ : יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ · שֶׁתַּעֲלֵנוּ בְשִׂמְחָה לְאַרְצֵנוּ · וְתִטָּעֵנוּ בִּגְבוּלֵנוּ · וְשָׁם נַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ אֶת קָרְבְּנוֹת חוֹבוֹתֵינוּ · תְּמִידִין כְּסִדְרָן וּמוּסָפִין כְּהִלְכָתָן : וְאֶת מוּסְפֵי יוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה וְיוֹם רֹאשׁ הַחֹדֶשׁ הַזֶּה נַעֲשֶׂה וְנַקְרִיב לְפָנֶיךָ בְּאַהֲבָה · כְּמִצְוַת רְצוֹנֶךָ · כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתָּ עָלֵינוּ בְּתוֹרָתֶךָ · עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ · מִפִּי כְבוֹדֶךָ · כָּאָמוּר :

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ · חַדֵּשׁ עָלֵינוּ אֶת הַחֹדֶשׁ הַזֶּה · לְטוֹבָה וְלִבְרָכָה · לְשָׂשׂוֹן וּלְשִׂמְחָה · לִישׁוּעָה וּלְנֶחָמָה · לְפַרְנָסָה וּלְכַלְכָּלָה · לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם · לִמְחִילַת חֵטְא וְלִסְלִיחַת עָוֹן · בשנת העבור ולכפרת פשע כִּי בְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בָּחַרְתָּ מִכָּל הָאֻמּוֹת · וְחֻקֵּי רָאשֵׁי חֳדָשִׁים לָהֶם קָבָעְתָּ · בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ · מְקַדֵּשׁ יִשְׂרָאֵל וְרָאשֵׁי חֳדָשִׁים :

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִלָּתָם · וְהָשֵׁב (אֶת) הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ · וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם · בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן · וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד · עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ : וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים · בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ · הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן :

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ · שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד : צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ · אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר : נוֹדֶה לְּךָ · וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ · עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ : וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ : וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ : וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל עֵת : עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם · הַטּוֹב · כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ · וְהַמְרַחֵם · כִּי לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ · מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ : (על הנסים) וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְךָ · מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד : (וכתוב) וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה · וִיהַלְלוּ אֶת שִׁמְךָ בֶּאֱמֶת · הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה · בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ · הַטּוֹב שִׁמְךָ · וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת :

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ בָּרְכֵנוּ בַבְּרָכָה הַמְשֻׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה · הַכְּתוּבָה עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ · הָאֲמוּרָה מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו כֹּהֲנִים · עַם קְדוֹשֶׁיךָ · כָּאָמוּר : יְבָרֶכְךָ יְיָ וְיִשְׁמְרֶךָ : יָאֵר יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ · וִיחֻנֶּךָּ : יִשָּׂא יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ · וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם :

שִׂים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים · עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ · בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ : כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים : וְאַהֲבַת חֶסֶד · וּצְדָקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם · וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ · אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל : בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ : בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ · הַמְבָרֵךְ · אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם :

אֱלֹהַי נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע וּשְׂפָתַי · מִדַּבֵּר מִרְמָה · וְלִמְקַלְלַי · נַפְשִׁי תִדּוֹם · וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה : פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ · וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי · וְכָל הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה · מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם : וְקַלְקֵל מַחְשְׁבוֹתָם : עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ : עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ : עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ · עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ : לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ : הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי : יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי : עוֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו · הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם · עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל : וְאִמְרוּ אָמֵן :

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ : וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת : וְעָרְבָה לַיְיָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת :

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן • בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ • מָגֵן אַבְרָהָם :
אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי • מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה • רַב לְהוֹשִׁיעַ :
אן ווינטר זאגט אן דש : מַשִּׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגֶּשֶׁם : מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד •
מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים • סוֹמֵךְ נוֹפְלִים • וְרוֹפֵא חוֹלִים • וּמַתִּיר
אֲסוּרִים • וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר • מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת • וּמִי
דּוֹמֶה לָּךְ • מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה • וְנֶאֱמָן אַתָּה
לְהַחֲיוֹת מֵתִים • בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ • מְחַיֵּה הַמֵּתִים •

אַתָּה קָדוֹשׁ • וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ • וּקְדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה •
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ • הָאֵל הַקָּדוֹשׁ :

רָאשֵׁי חֳדָשִׁים לְעַמְּךָ נָתַתָּ • זְמַן כַּפָּרָה לְכָל תּוֹלְדוֹתָם • בִּהְיוֹתָם
מַקְרִיבִים לְפָנֶיךָ זִבְחֵי רָצוֹן שְׂעִירֵי חַטָּאת לְכַפֵּר בַּעֲדָם • זִכָּרוֹן
לְכֻלָּם יִהְיוּ • וּתְשׁוּעַת נַפְשָׁם מִיַּד שׂוֹנֵא : מִזְבֵּחַ חָדָשׁ בְּצִיּוֹן תָּכִין • וְעוֹלַת
רֹאשׁ חֹדֶשׁ נַעֲלֶה עָלָיו • וּשְׂעִירֵי עִזִּים נַעֲשֶׂה בְרָצוֹן • וּבַעֲבוֹדַת בֵּית
הַמִּקְדָּשׁ נִשְׂמַח כֻּלָּנוּ • וּבְשִׁירֵי דָוִד עַבְדָּךְ הַנִּשְׁמָעִים בְּעִירֶךָ • הָאֲמוּרִים
לִפְנֵי מִזְבְּחָךְ • אַהֲבַת עוֹלָם תָּבִיא לָהֶם : וּבְרִית אָבוֹת לַבָּנִים תִּזְכּוֹר :
וַהֲבִיאֵנוּ לְצִיּוֹן עִירְךָ בְּרִנָּה • וְלִירוּשָׁלַיִם בֵּית מִקְדָּשְׁךָ בְּשִׂמְחַת עוֹלָם •
וְשָׁם נַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ אֶת קָרְבְּנוֹת חוֹבוֹתֵינוּ • תְּמִידִין כְּסִדְרָן וּמוּסָפִין
כְּהִלְכָתָן : וְאֶת מוּסַף יוֹם רֹאשׁ הַחוֹדֶשׁ הַזֶּה • נַעֲשֶׂה וְנַקְרִיב לְפָנֶיךָ
בְּאַהֲבָה • כְּמִצְוַת רְצוֹנֶךָ • כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתָּ עָלֵינוּ בְּתוֹרָתֶךָ • עַל יְדֵי מֹשֶׁה
עַבְדֶּךָ מִפִּי כְבוֹדֶךָ • כָּאָמוּר :

וּבְרָאשֵׁי חָדְשֵׁיכֶם תַּקְרִיבוּ עֹלָה לַיְיָ • פָּרִים בְּנֵי בָקָר שְׁנַיִם • וְאַיִל
אֶחָד • כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה שִׁבְעָה • תְּמִימִם : וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם
כִּמְדֻבָּר • שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר • וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאַיִל • וְעִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ •
וְיַיִן כְּנִסְכּוֹ • וְשָׂעִיר לְכַפֵּר • וּשְׁנֵי תְמִידִין כְּהִלְכָתָן :

אלהינו

ראשי חדשים ותשועת נפשם מיד שונא כדכתיב ונגעתם לפני אויביכם או נאמר על יצר הרע שהוא שונא ואורב לבני אדם להחטיאו ואנו מתפללים שיהיו נזכרים לפניה׳ להנצל מפני היצה״ר שלא נחטא ושלא נצרך לכפרה ובשירי דוד עבדך ר״ל אותן מזמורי׳ שאמרו לפני מזבחיך בשעת שב״ה היה קיים בשעת הקרבת קרבן תחזור ותבנה ונשמע אנו בעירך: לטובה ולברכה שנים עשר דברי ברכה כנגד שנים עשר חדשים ובשנת העיבור מוסיפין עוד ולכפרת פשע׳ ותקי ראשי חדשים להם קבעת ר״ל שאנו מונין ללבנה שהוא סימן טוב שהיא מושלת ביום ובלילה כך ישראל מושלים בעו״הז ובעו״הב:

מִבְּטֹחַ בָּאָדָם: טוֹב לַחֲסוֹת בַּיְיָ · מִבְּטֹחַ בִּנְדִיבִים · כָּל גּוֹיִם סְבָבוּנִי · בְּשֵׁם · יְיָ כִּי אֲמִילַם: סַבּוּנִי גַם סְבָבוּנִי: בְּשֵׁם · יְיָ כִּי אֲמִילַם: סַבּוּנִי כִדְבֹרִים · דֹּעֲכוּ כְּאֵשׁ קוֹצִים · בְּשֵׁם · יְיָ כִּי אֲמִילַם: דָּחֹה דְחִיתַנִי לִנְפֹּל · וַיְיָ עֲזָרָנִי: עָזִּי וְזִמְרָת יָהּ · וַיְהִי לִי לִישׁוּעָה: קוֹל רִנָּה וִישׁוּעָה בְּאָהֳלֵי צַדִּיקִים · יְמִין יְיָ עֹשָׂה חָיִל · יְמִין יְיָ רוֹמֵמָה · יְמִין יְיָ עֹשָׂה חָיִל · לֹא אָמוּת כִּי אֶחְיֶה · וַאֲסַפֵּר מַעֲשֵׂי יָהּ: יַסֹּר יִסְּרַנִּי יָהּ · וְלַמָּוֶת לֹא נְתָנָנִי: פִּתְחוּ לִי שַׁעֲרֵי צֶדֶק · אָבֹא בָם אוֹדֶה יָהּ: זֶה הַשַּׁעַר לַיְיָ · צַדִּיקִים יָבֹאוּ בוֹ: אוֹדְךָ כִּי עֲנִיתָנִי · וַתְּהִי לִי לִישׁוּעָה: אודך אֶבֶן מָאֲסוּ הַבּוֹנִים · הָיְתָה לְרֹאשׁ פִּנָּה: אבן מֵאֵת יְיָ הָיְתָה זֹּאת · הִיא נִפְלָאת בְּעֵינֵינוּ: מאת

זֶה הַיּוֹם עָשָׂה יְיָ · נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בוֹ: זה

אָנָּא יְיָ הוֹשִׁיעָה נָּא: אָנָּא יְיָ הוֹשִׁיעָה נָּא:

אָנָּא יְיָ הַצְלִיחָה נָא: אָנָּא יְיָ הַצְלִיחָה נָא:

בָּרוּךְ הַבָּא בְּשֵׁם יְיָ · בֵּרַכְנוּכֶם מִבֵּית יְיָ: ברוך אֵל יְיָ וַיָּאֶר לָנוּ אִסְרוּ חַג בַּעֲבֹתִים עַד קַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ: אל אֵלִי אַתָּה וְאוֹדֶךָּ · אֱלֹהַי אֲרוֹמְמֶךָּ · אלי הוֹדוּ לַיְיָ כִּי טוֹב · כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: הודו

יְהַלְלוּךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ עַל כָּל מַעֲשֶׂיךָ · וַחֲסִידֶיךָ צַדִּיקִים עוֹשֵׂי רְצוֹנֶךָ · וְעַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל · בְּרִנָּה יוֹדוּ וִיבָרְכוּ וִישַׁבְּחוּ וִיפָאֲרוּ וִירוֹמְמוּ וְיַעֲרִיצוּ וְיַקְדִּישׁוּ וְיַמְלִיכוּ אֶת שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ · כִּי לְךָ טוֹב לְהוֹדוֹת · וּלְשִׁמְךָ נָעִים לְזַמֵּר · כִּי מֵעוֹלָם וְעַד עוֹלָם אַתָּה אֵל · בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ · מֶלֶךְ מְהֻלָּל בַּתִּשְׁבָּחוֹת:

אול דער נאך זאגט מן גאנץ (קדיש) אול' מן היבט אויז אול' לייאנט אם ר"ח אין (פנחס צו את בני ישראל) דער נאך זאגט מן אשרי אול' (ובא לציון) אול' הלב קדיש דער נאך טרט מן אומך:

מוסף לראש חורש

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח · וּפִי · יַגִּיד · תְּהִלָּתֶךָ: כִּי שֵׁם יְיָ אֶקְרָא הָבוּ גֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ · אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ · אֱלֹהֵי אַבְרָהָם · אֱלֹהֵי יִצְחָק · וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב · הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא · אֵל עֶלְיוֹן · גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים · וְקוֹנֵה הַכֹּל · וְזוֹכֵר חַסְדֵּי אָבוֹת · וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם · לְמַעַן שְׁמוֹ · בְּאַהֲבָה:

מלך

בִּגְרוֹנָם: כְּמוֹהֶם יִהְיוּ עֹשֵׂיהֶם ׳ כֹּל אֲשֶׁר בֹּטֵחַ בָּהֶם: יִשְׂרָאֵל בְּטַח
בַּיְיָ ׳ עֶזְרָם וּמָגִנָּם הוּא׳ בֵּית אַהֲרֹן בִּטְחוּ בַיְיָ ׳ עֶזְרָם וּמָגִנָּם הוּא: יִרְאֵי
יְיָ בִּטְחוּ בַיְיָ ׳ עֶזְרָם וּמָגִנָּם הוּא: (ע״ג)

יְיָ זְכָרָנוּ יְבָרֵךְ ׳ יְבָרֵךְ אֶת בֵּית יִשְׂרָאֵל: יְבָרֵךְ אֶת בֵּית אַהֲרֹן: יְבָרֵךְ
יִרְאֵי יְיָ ׳ הַקְּטַנִּים עִם הַגְּדֹלִים: יֹסֵף יְיָ עֲלֵיכֶם ׳ עֲלֵיכֶם וְעַל בְּנֵיכֶם:
בְּרוּכִים אַתֶּם לַיְיָ ׳ עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ: הַשָּׁמַיִם שָׁמַיִם לַיְיָ ׳ וְהָאָרֶץ
נָתַן לִבְנֵי אָדָם: לֹא הַמֵּתִים יְהַלְלוּ יָהּ ׳ וְלֹא כָּל יֹרְדֵי דוּמָה: וַאֲנַחְנוּ
נְבָרֵךְ יָהּ ׳ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם ׳ הַלְלוּ יָהּ:

מז מן הלב הזז זאגט חיבר הופט אן דאש

קטז
אָהַבְתִּי כִּי יִשְׁמַע יְיָ ׳ אֶת קוֹלִי תַּחֲנוּנָי: כִּי הִטָּה אָזְנוֹ לִי ׳ וּבְיָמַי
אֶקְרָא: אֲפָפוּנִי חֶבְלֵי מָוֶת ׳ וּמְצָרֵי שְׁאוֹל מְצָאוּנִי ׳ צָרָה וְיָגוֹן
אֶמְצָא: וּבְשֵׁם יְיָ אֶקְרָא: אָנָּה יְיָ מַלְּטָה נַפְשִׁי: חַנּוּן יְיָ וְצַדִּיק ׳ וֵאלֹהֵינוּ
מְרַחֵם: שֹׁמֵר פְּתָאִים יְיָ ׳ דַּלּוֹתִי וְלִי יְהוֹשִׁיעַ: שׁוּבִי נַפְשִׁי לִמְנוּחָיְכִי ׳
כִּי יְיָ גָּמַל עָלָיְכִי: כִּי חִלַּצְתָּ נַפְשִׁי מִמָּוֶת ׳ אֶת עֵינִי מִן דִּמְעָה ׳ אֶת
רַגְלִי מִדֶּחִי: אֶתְהַלֵּךְ לִפְנֵי יְיָ ׳ בְּאַרְצוֹת הַחַיִּים: הֶאֱמַנְתִּי כִּי אֲדַבֵּר ׳
אֲנִי עָנִיתִי מְאֹד: אֲנִי אָמַרְתִּי בְחָפְזִי ׳ כָּל הָאָדָם כֹּזֵב: עד כאן
מָה אָשִׁיב לַיְיָ ׳ כָּל תַּגְמוּלוֹהִי עָלָי: כּוֹס יְשׁוּעוֹת אֶשָּׂא ׳ וּבְשֵׁם יְיָ
אֶקְרָא: נְדָרַי לַיְיָ אֲשַׁלֵּם ׳ נֶגְדָה נָּא לְכָל עַמּוֹ: יָקָר בְּעֵינֵי יְיָ ׳
הַמָּוְתָה לַחֲסִידָיו: אָנָּא יְיָ כִּי אֲנִי עַבְדֶּךָ אֲנִי עַבְדְּךָ בֶּן אֲמָתֶךָ ׳ פִּתַּחְתָּ
לְמוֹסֵרָי: לְךָ אֶזְבַּח זֶבַח תּוֹדָה ׳ וּבְשֵׁם יְיָ אֶקְרָא: נְדָרַי לַיְיָ אֲשַׁלֵּם ׳ נֶגְדָה
נָּא לְכָל עַמּוֹ: בְּחַצְרוֹת בֵּית יְיָ בְּתוֹכֵכִי יְרוּשָׁלָיִם ׳ הַלְלוּ יָהּ:

קיז
הַלְלוּ אֶת יְיָ כָּל גּוֹיִם ׳ שַׁבְּחוּהוּ כָּל הָאֻמִּים: כִּי גָבַר עָלֵינוּ חַסְדּוֹ ׳
וֶאֱמֶת ׀ יְיָ לְעוֹלָם ׳ הַלְלוּ יָהּ:

קיח
הוֹדוּ לַיְיָ כִּי טוֹב ׳ כִּי ׀ לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
יֹאמַר נָא יִשְׂרָאֵל ׳ כִּי ׀ לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
יֹאמְרוּ נָא בֵית אַהֲרֹן ׳ כִּי ׀ לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
יֹאמְרוּ נָא יִרְאֵי יְיָ ׳ כִּי ׀ לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
מִן הַמֵּצַר קָרָאתִי יָּהּ ׳ עָנָנִי בַמֶּרְחָב יָהּ: יְיָ לִי לֹא אִירָא ׳ מַה יַּעֲשֶׂה
לִי אָדָם ׳ יְיָ לִי בְּעֹזְרָי ׳ וַאֲנִי אֶרְאֶה בְשֹׂנְאָי: טוֹב לַחֲסוֹת בַּיְיָ ׳

סדר קידוש הלבנה

למנצח בנגינות מזמור שיר: אלהים יחננו ויברכנו יאר פניו אתנו סלה: לדעת בארץ דרכך בכל גוים ישועתך: יודוך עמים אלהים יודוך עמים כלם: ישמחו וירננו לאמים כי תשפוט עמים מישור ולאמים בארץ תנחם סלה: יודוך עמים אלהים יודוך עמים כלם: ארץ נתנה יבולה יברכנו אלהים אלהינו: יברכנו אלהים וייראו אותו כל אפסי ארץ:

מי זאת עולה מן המדבר מתרפקת על דודה: ויהי רצון מלפניך יי אלהי ואלהי אבותי למלאת פגימות הלבנה ולא יהיה שום מיעוט ויהיה אור הלבנה כאור החמה כאור שבעת ימי בראשית כמו שהיתה קודם מיעוטה כמו שנאמר את שני המאורות הגדולים ויקויים מקרא שכתוב ובקשו את יי אלהיהם ואת דוד מלכם אמן:

סדר הלל

די טעג דיא מן גאנץ (הלל) זאגט· דש זיין דיא ערשטי טעג פֿון (פסח) אול דיא צווייא טעג פֿון (שבועות) אול ניין טאג פֿון (סוכות) אול אכט טעג פֿון (חנוכה) אול דר (סיאון) איז (בב'טח)· אבר זונשט מין גאנצן יאר זאגט מן ניארט האלב הלל:

דיא דיניק פֿון הלל איז וויא דער דין בייא קריאת שמע דאז מן ניט דערף אפסיק זיין:

איין טייל ספרים שרייבן ווען איינר הלל זאגט דז מן ניט איט אלין זאגט זאל מן דר פֿאר אול דר נאך ניט ברכה זאגן דהיינו דר פֿאר דיא ברכה לקרוא את הלל· אול דר נאך יהללוך ניט זאגן דרום ווען איינר אליינט הלל זאגט ווען ער האבן קאן איינר צווי דז ער צו זיא זאגט הודו דז זיא אים ענטפֿרן· אבר צו אנדר ברויכט מן ניט צו זיא צו זאגן ווען מן אבר ניט צווייא האט איז מן ניט מחויב דר נאך צו גין דש מן זיא ביקומט:

בָּרוּךְ· אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ· הָעוֹלָם· אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לִקְרוֹא אֶת הַלֵּל:

קיג

הַלְלוּ יָהּ הַלְלוּ עַבְדֵי יְיָ· הַלְלוּ אֶת שֵׁם יְיָ: יְהִי שֵׁם יְיָ מְבֹרָךְ· מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם: מִמִּזְרַח שֶׁמֶשׁ עַד מְבוֹאוֹ· מְהֻלָּל שֵׁם יְיָ: רָם עַל כָּל גּוֹיִם יְיָ· עַל הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ: מִי כַּייָ אֱלֹהֵינוּ· הַמַּגְבִּיהִי לָשָׁבֶת: הַמַּשְׁפִּילִי לִרְאוֹת· בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ: מְקִימִי מֵעָפָר דָּל· מֵאַשְׁפּוֹת יָרִים אֶבְיוֹן: לְהוֹשִׁיבִי עִם נְדִיבִים עִם נְדִיבֵי עַמּוֹ: מוֹשִׁיבִי עֲקֶרֶת הַבַּיִת אֵם הַבָּנִים שְׂמֵחָה הַלְלוּיָהּ:

קיד

בְּצֵאת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרָיִם· בֵּית יַעֲקֹב מֵעַם לֹעֵז: הָיְתָה יְהוּדָה לְקָדְשׁוֹ· יִשְׂרָאֵל מַמְשְׁלוֹתָיו: הַיָּם רָאָה וַיָּנֹס הַיַּרְדֵּן יִסֹּב לְאָחוֹר: הֶהָרִים רָקְדוּ כְאֵילִים· גְּבָעוֹת כִּבְנֵי צֹאן: מַה לְּךָ הַיָּם כִּי תָנוּס הַיַּרְדֵּן תִּסֹּב לְאָחוֹר: הֶהָרִים תִּרְקְדוּ כְאֵילִים גְּבָעוֹת כִּבְנֵי צֹאן: מִלִּפְנֵי אָדוֹן חוּלִי אָרֶץ מִלִּפְנֵי אֱלוֹהַּ יַעֲקֹב: הַהֹפְכִי הַצּוּר אֲגַם מָיִם חַלָּמִישׁ לְמַעְיְנוֹ מָיִם:

אם (ר"ח) איבר הופט מן דש:

קטו

לֹא לָנוּ יְיָ לֹא לָנוּ· כִּי לְשִׁמְךָ תֵּן כָּבוֹד· עַל חַסְדְּךָ עַל אֲמִתֶּךָ: לָמָּה יֹאמְרוּ הַגּוֹיִם· אַיֵּה נָא אֱלֹהֵיהֶם: וֵאלֹהֵינוּ בַשָּׁמָיִם· כֹּל אֲשֶׁר חָפֵץ עָשָׂה: עֲצַבֵּיהֶם כֶּסֶף וְזָהָב מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם: פֶּה לָהֶם וְלֹא יְדַבֵּרוּ: עֵינַיִם לָהֶם וְלֹא יִרְאוּ: אָזְנַיִם לָהֶם וְלֹא יִשְׁמָעוּ· אַף לָהֶם וְלֹא יְרִיחוּן: יְדֵיהֶם וְלֹא יְמִישׁוּן· רַגְלֵיהֶם וְלֹא יְהַלֵּכוּ· לֹא יֶהְגּוּ בִּגְרוֹנָם:

ווען מן אבר אוז זארג האבן וויל און ווארט דאש דיא לבנה ווידר אונטר דש גוואלק קומט דש מן זיא גאר ניט קענט מקדש זיין איז בעשר דז מן ניט ווארט זאל:

אי מן דיא לבנה מקדש איז זאל מן זאגן הללויה ביז ולא יעבור:

הללויה הללו את יי מן השמים הללוהו במרומים · הללוהו כל מלאכיו הללוהו כל צבאיו · הללוהו שמש וירח הללוהו כל כוכבי אור הללוהו שמי השמים והמים אשר מעל השמים · יהללו את שם יי כי הוא צוה ונבראו ויעמידם לעד לעולם חוק נתן ולא יעבור:

מצוה גדולה כשמקדשין אותה במ"ש כשהוא מבושם ובגדיו נאים ואם מברך בחול יש לו ללבוש סרבל המכובד שיש לו · כשרוצה לקדש הלבנה יאשר רגליו ויראה ראיה אחת קודם שיתחיל וכשיתחיל לברך שוב לא יראה בה כלל: ויאמר

הריני מוכן ומזומן לקיים המצוה לקדש הלבנה לשם יחוד הק"בה ושכינתיה ע"י ההוא טמיר ונעלם בשם כל ישראל

אול' מן זאל דיא ברכה בכוונה זאגן ניט אייוֹנטיג

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בְּמַאֲמָרוֹ בָּרָא שְׁחָקִים וּבְרוּחַ פִּיו כָּל צְבָאָם חוֹק וּזְמַן נָתַן לָהֶם שֶׁלֹּא יְשַׁנּוּ אֶת תַּפְקִידָם שָׂשִׂים וּשְׂמֵחִים לַעֲשׂוֹת רְצוֹן קוֹנָם פּוֹעֵל אֱמֶת וּפְעוּלָּתוֹ אֱמֶת וְלַלְּבָנָה אָמַר שֶׁתִּתְחַדֵּשׁ עֲטֶרֶת תִּפְאֶרֶת לַעֲמוּסֵי בָטֶן שֶׁהֵם עֲתִידִים לְהִתְחַדֵּשׁ כְּמוֹתָהּ וּלְפָאֵר לְיוֹצְרָם עַל שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְחַדֵּשׁ חֳדָשִׁים:

ג'פעמים

בָּרוּךְ יוֹצְרֵךְ · בָּרוּךְ עוֹשֵׂךְ · בָּרוּךְ קוֹנֵךְ · בָּרוּךְ בּוֹרְאֵךְ:

ווען מן זאגט ברוך יוצרך ברוך עושך ברוך קונך ברוך בוראך זאל מן כוונה האבן דיא ר"ת יעקב:

אול' הופפט דרייא מאל אול' זאגט דאש:

כְּשֵׁם שֶׁאֲנִי רוֹקֵד כְּנֶגְדֵּךְ וְאֵינִי יָכוֹל לִיגַּע בָּךְ כָּךְ לֹא יוּכְלוּ כָּל אוֹיְבַי לִיגַּע בִּי לְרָעָה ·

ואומרים ג' פעמים תפול עליהם פנים ואחור

תִּפּוֹל עֲלֵיהֶם אֵימָתָה וָפַחַד בִּגְדוֹל זְרוֹעֲךָ יִדְּמוּ כָּאָבֶן: כָּאָבֶן יִדְּמוּ זְרוֹעֲךָ בִּגְדוֹל וָפַחַד אֵימָתָה עֲלֵיהֶם תִּפּוֹל: דָּוִד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל חַי וְקַיָּם:

ואומר לחבירו שָׁלוֹם עֲלֵיכֶם · ומשיב חבירו עֲלֵיכֶם שָׁלוֹם:

סימן טוב ומזל טוב יהא לנו ולכל ישראל אמן:

קוֹל דּוֹדִי הִנֵּה זֶה בָּא מְדַלֵּג עַל הֶהָרִים מְקַפֵּץ עַל הַגְּבָעוֹת: דּוֹמֶה דוֹדִי לִצְבִי אוֹ לְעֹפֶר הָאַיָּלִים הִנֵּה זֶה עוֹמֵד אַחַר כָּתְלֵנוּ מַשְׁגִּיחַ מִן הַחַלֹּנוֹת מֵצִיץ מִן הַחֲרַכִּים:

שיר למעלות אשא עיני אל ההרים מאין יבא עזרי: עזרי מעם יי עושה שמים וארץ: אל יתן למוט רגליך אל ינום שומריך: הנה לא ינום ולא ישן שומר ישראל: יי שומריך יי צילך על יד ימינך: יומם השמש לא יככה וירח בלילה: יי ישמרך מכל רע ישמור את נפשך: יי ישמור צאתך ובואך מעתה ועד עולם:

הללויה הללו אל בקדשו הללוהו ברקיע עזו · הללוהו בגבורתיו הללוהו כרוב גדלו: הללוהו בתקע שופר · הללוהו בנבל וכנור: הללוהו בתוף ומחול · הללוהו במינים ועוגב: הללוהו בצלצלי שמע · הללוהו בצלצלי תרועה: כל הנשמה תהלל יה הללויה:

תנא דבי רבי ישמעאל אלמלא לא זכו ישראל אלא להקביל פני אביהם שבשמים פעם אחת בחדש דיים אמר אביי הלכך צריך למימרא מעומד:

כתבו המקובלים שיש ג"כ לומר מזמור אלהים יחננו וינער בשולי בגדין להבריח הקליפות והוא סוד גדול ונורא:

יְרֵא יְהוָה: יְבָרֶכְךָ יְהוָה מִצִּיּוֹן וּרְאֵה בְּטוּב יְרוּשָׁלָיִם כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ: וּרְאֵה בָנִים לְבָנֶיךָ שָׁלוֹם עַל יִשְׂרָאֵל:

סדר קידוש הלבנה

אונזרי חכמים שרייבן פון דער גרושי מצוה דאז מן זאל אלי חודש דיא לבנה מקדש זיין אול' ווען איר ישראל קיין מצוה מין העטן אלז דיא איינציג מצוה ווער שון גינוג דז איר דר דורך קענטן זוכה זיין צו חלק לעולם הבא:

דרום איז דר מנהג דז דיא לייט פלעגן צו לויפן צו דר מצוה ווען זיא שון איטן אין איינן משא ומתן זיין אודר זיצן איבר דען טיש אול' עסין אול' זיין דיא מצוה מקיים:

ווען מן דיא לבנה מקדש איז זאל מן איין מנטיל אן טון אול' איין הוש אודר איין ברמטי הויב אויף זעצן אול' זיין אוזן אן טון השי"ת לכבוד:

מן פלעגט צו ווארטן זיבן טאג פון דען מולד אן דר נאך איז מן זיא ערשט מקדש:

אונ' מן דארף זיא מקדש זיין ביז האלב חודש דהיינו דיא העלפט פון כ"ט יום אול' י"ב שעות אול' תשצ"ג חלקים דהיינו י"ד יום אול' י"ח שעות אול' ש"נ חלקים:

מן דארף דיא לבנה ניט מקדש זיין ביז זיא רעכטן שיין פון זיך גיבט דהיינו ביז זיא לייכט דז מן דען שאטין אויף דער ערד זעהן קאן ווע. מן זיא מקדש איז אי זיא שאטין פון זיך גיבט הייסט איין ברכה לבטלה:

עז איז גאר איין גרושי מצוה ווען מן דיא לבנה קאן מקדש זיין מן מוצאי שבת דענקדש זעלביג אמאל איז דר עולם נאך פול שמחה פון שבת אך האט מן נאך זיין שבת קליידר אן אך זיין קהל בייא אנכדר ברוב עם הדרת מלך ווייא אין לייט אז איין מצוה מיט אנכדר טונן ווייא אין איז השי"ת איין כבוד:

דוויל מן אזו איין מצוה איז דיא לבנה מקדש צו זיין מן מוצאי שבת דרום ווען שביתות צו נכט אלזו זיין נאך דר זייא טאג נאך דען אודר דארף מן דיא לבנה שון מקדש זיין ווען דיא לבנה ליכט פון זיך גיבט דש מן קאן הנאה דער פון האבן:

ווען אבר מוצאי שבת זעלט זיין איבר לעהן טאג נאך דען אודר זאל מן ניט ווארטן ביז מוצאי שבת דען עז מעכט דער נאך עטליכה נאכט גוועלקט זיין דאש מן זיא גאר ניט קענט מקדש זיין:

ווען מן דיא לבנה קאן מקדש זיין שביתות צו נכט איז איין גוטר סימן לאיזו לברכה ווען אבר דיא לבנה שטיט ווען שבת אויז גיט אול' וויל מן תפלה טוהט קומט דיא לבנה אונטר דען גוועלק דז מן זיא ניט קאן מקדש זיין איז קיין גוטר סימן ניט:

ווען דיא לבנה אונטר דען גוועלק איז דארף מן זיא ניט מקדש זיין ווען אבר איין גאנץ דין גוועלק איז דז דיא לבנה דאך דורך שיינט אול' גיבט ליכט פון זיך דארף מן זיא אזו מקדש זיין:

ווען מן האט מן גיהובן מקדש צו זיין אול' איטן דריינן אין מקדש זיין איז זיא קומן אין דיא גוועלק שאטניקש אבר מן זאל ניט אן היבן ווען מן גוויש וואש דאז זיא תכף אין דש גוועלק קומט:

מן דארף דיא לבנה אזו מקדש זיין ווען מן שון תענית האט בפרט אן עשרה בטבת איזט שון ווייט אין חודש אך אן מוצאי ט' האב אזו שרייבן דיא בעלי קבלה אכל שכן ווען איין יחיד תענית האט דאש ער זיא זאל מקדש זיין מיט קהל:

מן פלעגט דיא לבנה מקדש צו זיין אונטר דען פרייאן הימל אונטר קיינם טאך ניט· ווען מן אבר ניט קענט דז אן פאר דיא מוואות אורא האט אודר ווער חם ושלום ניט רעכט גיזונד אודר זונשט איין אונס דאז דיא גאס ניט רעכט זויבר ווער אזו מאג מן זיא מקדש זיין אים הויז צום פענשטר ארויז אז מן דיא מצוה זאל צו רוק לאז:

אונזרי חכמים האבן בקבלה ווער דיא לבנה מקדש איז דר איז בטוח דז ער דען זעלביגן חודש ניט שטערבט:

מיר גפינדן דאש איין אמאל איין מעשה איז גשעהן דז איין יהודי איז איין אמאל בייא נאכט איבר איין פעלד גאנגן איז אים איין רוצח בגעגנט האט אים וועלן אום זיין חיות ברענגן אזו האט ער דען רוצח גאר זער גיבעטן האט ניט גיוואלט אזו האט ער גיזעהן דיא לבנה שיינן אול' האט זיא נאך ניט מקדש גיוועזן אזו האט ער צו דען רוצח אן גיהובן ער זאל אין לאזן בעטן צו גאט דר נאך זאל ער אין גלייך וואל מוקדש לעבן ברענגן אזו האט דר רוצח אן גיהובן יא אזו האט ער דיא לבנה גאר איט גרושר כוונה מקדש גיוועזן אזו ווייא ער האט גיזאגט כשם שאני רוקד כנגדך ולא יוכל ליגע בך כך לא יוכלו כל אויבי ליגע בי לרעה· דז איז טייטש אזו וואול דז איך שפרינג קעגן דיר אול' קאן דיך ניט אן רירן אזו זאלן איין פיינד איך איך ניט קענן אן רירן צו בייזן אזו האט השי"ת איין וואלך גשיקט האט איין דר אומך איין וועג גיטראגן ווייט פון דען רוצח איז בעזרת השם ניצול ווארדן:

אי מן אן היבט דיא לבנה מקדש צו זיין זאל מן זיא אן זעהן אבר דר נאך זאל מן זיינה פיס צו אנכדר שטעלן אול' מן זאל ניט שפרינגן מיט דיא פיס פון דר ערד נייארט מיט דען פערשין אין דיא הייך היבן:

מן זאל ניט גשווינדר זאגן נייארט ווארט פאר ווארט דש איינר דען אנדרן נאך זאגן קאן:

ווען מן אנין האבן קאן איז דיא מצוה אלז דער גרעשיר דרום פלעגט מן צו ווארטן וואו איין קהל וואונט ביז אנין צו אנכדר קומט:

ווען

אין פולין זאגט מן דאס:

בֵּית יַעֲקֹב לְכוּ וְנֵלְכָה בְּאוֹר יְיָ: וְהָיָה אֱמוּנַת עִתֶּךָ חֹסֶן יְשׁוּעֹת חָכְמַת וָדָעַת יִרְאַת יְיָ הִיא אוֹצָרוֹ: וַיְהִי דָוִד לְכָל דְּרָכָיו מַשְׂכִּיל וַיְיָ עִמּוֹ: פָּדָה בְשָׁלוֹם נַפְשִׁי מִקְּרָב לִי כִּי בְרַבִּים הָיוּ עִמָּדִי: וַיֹּאמֶר הָעָם אֶל־שָׁאוּל הֲיוֹנָתָן יָמוּת אֲשֶׁר עָשָׂה הַיְשׁוּעָה הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת בְּיִשְׂרָאֵל חָלִילָה חַי־יְיָ אִם יִפֹּל מִשַּׂעֲרַת רֹאשׁוֹ אַרְצָה כִּי עִם אֱלֹהִים עָשָׂה הַיּוֹם הַזֶּה וַיִּפְדּוּ הָעָם אֶת יוֹנָתָן וְלֹא מֵת: וּפְדוּיֵי יְיָ יְשֻׁבוּן וּבָאוּ צִיּוֹן בְּרִנָּה וְשִׂמְחַת עוֹלָם עַל רֹאשָׁם שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה יַשִּׂיגוּ וְנָסוּ יָגוֹן וַאֲנָחָה: הָפַכְתָּ מִסְפְּדִי לְמָחוֹל לִי פִּתַּחְתָּ שַׂקִּי: וַתְּאַזְּרֵנִי שִׂמְחָה: וְלֹא־אָבָה יְיָ אֱלֹהֶיךָ לִשְׁמֹעַ אֶל בִּלְעָם וַיַּהֲפֹךְ יְיָ אֱלֹהֶיךָ לְּךָ אֶת הַקְּלָלָה לִבְרָכָה כִּי אֲהֵבְךָ יְיָ אֱלֹהֶיךָ· אָז תִּשְׂמַח בְּתוּלָה בְּמָחוֹל וּבַחֻרִים וּזְקֵנִים יַחְדָּו וְהָפַכְתִּי אֶבְלָם לְשָׂשׂוֹן וְנִחַמְתִּים וְשִׂמַּחְתִּים מִיגוֹנָם:

בּוֹרֵא נִיב שְׂפָתָיִם שָׁלוֹם שָׁלוֹם לָרָחוֹק וְלַקָּרוֹב אָמַר יְיָ וּרְפָאתִיו: וְרוּחַ לָבְשָׁה אֶת עֲמָשַׂי רֹאשׁ הַשָּׁלִישִׁים לְךָ דָוִיד וְעִמְּךָ בֶן יִשַׁי שָׁלוֹם שָׁלוֹם לְךָ וְשָׁלוֹם לְעוֹזְרֶךָ כִּי עֲזָרְךָ אֱלֹהֶיךָ וַיְקַבְּלֵם דָּוִיד וַיִּתְּנֵם בְּרָאשֵׁי הַגְּדוּד: וַאֲמַרְתֶּם כֹּה לֶחָי וְאַתָּה שָׁלוֹם· וּבֵיתְךָ שָׁלוֹם· וְכֹל אֲשֶׁר לְךָ שָׁלוֹם: יְיָ עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן· יְיָ יְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם:

אין פולין זאגט מן דאס

אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן בְּכָל־מָקוֹם שֶׁאַתָּה מוֹצֵא גְדֻלָּתוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שָׁם אַתָּה מוֹצֵא עַנְוְתָנוּתוֹ דָּבָר זֶה כָּתוּב בַּתּוֹרָה וְשָׁנוּי בַּנְּבִיאִים וּמְשֻׁלָּשׁ בַּכְּתוּבִים:

כָּתוּב בַּתּוֹרָה כִּי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם הוּא אֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים וַאֲדֹנֵי הָאֲדֹנִים הָאֵל הַגָּדֹל הַגִּבֹּר וְהַנּוֹרָא אֲשֶׁר לֹא־יִשָּׂא פָנִים וְלֹא יִקַּח שֹׁחַד: וּכְתִיב בַּתְרֵיהּ עֹשֶׂה מִשְׁפַּט יָתוֹם וְאַלְמָנָה וְאֹהֵב גֵּר לָתֶת־לוֹ לֶחֶם וְשִׂמְלָה: שָׁנוּי בַּנְּבִיאִים דִּכְתִיב כִּי כֹה אָמַר רָם וְנִשָּׂא שֹׁכֵן עַד וְקָדוֹשׁ שְׁמוֹ מָרוֹם וְקָדוֹשׁ אֶשְׁכּוֹן וְאֶת־דַּכָּא וּשְׁפַל־רוּחַ לְהַחֲיוֹת רוּחַ שְׁפָלִים וּלְהַחֲיוֹת לֵב נִדְכָּאִים: וּמְשֻׁלָּשׁ בַּכְּתוּבִים דִּכְתִיב שִׁירוּ לֵאלֹהִים זַמְּרוּ שְׁמוֹ סֹלּוּ לָרֹכֵב בָּעֲרָבוֹת בְּיָהּ שְׁמוֹ וְעִלְזוּ לְפָנָיו: וּכְתִיב בַּתְרֵיהּ אֲבִי יְתוֹמִים וְדַיַּן אַלְמָנוֹת אֱלֹהִים בִּמְעוֹן קָדְשׁוֹ: יְהִי יְיָ אֱלֹהֵינוּ עִמָּנוּ כַּאֲשֶׁר הָיָה עִם אֲבֹתֵינוּ אַל יַעַזְבֵנוּ וְאַל־יִטְּשֵׁנוּ: וְאַתֶּם הַדְּבֵקִים בַּיְיָ אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כֻּלְּכֶם הַיּוֹם: כִּי נִחַם יְיָ צִיּוֹן נִחַם כָּל חָרְבֹתֶיהָ וַיָּשֶׂם מִדְבָּרָהּ כְּעֵדֶן וְעַרְבָתָהּ כְּגַן יְיָ שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה יִמָּצֵא בָהּ תּוֹדָה וְקוֹל זִמְרָה: יְיָ חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיַאְדִּיר:

קכח דא זאגט דער חזן (הבדלה) דער נאך זאגט מן דאס·

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת אַשְׁרֵי כָּל יְרֵא יְהוָה הַהֹלֵךְ בִּדְרָכָיו: יְגִיעַ כַּפֶּיךָ כִּי תֹאכֵל אַשְׁרֶיךָ וְטוֹב לָךְ: אֶשְׁתְּךָ כְּגֶפֶן פֹּרִיָּה בְּיַרְכְּתֵי בֵיתֶךָ בָּנֶיךָ כִּשְׁתִלֵי זֵיתִים סָבִיב לְשֻׁלְחָנֶךָ: הִנֵּה כִי כֵן יְבֹרַךְ גָּבֶר

מין פון זאגט אן דאש

המלאך הגאל אתי מכל־רע יברך את־הנערים ויקרא בהם שמי ושם אבתי אברהם ויצחק
וידגו לרב בקרב הארץ ׳ יי אלהיכם הרבה אתכם והנכם היום ככוכבי השמים
לרב : יי אלהי אבותיכם יסף עליכם ככם אלף פעמים ויברך אתכם כאשר דבר לכם :

ברוך אתה בעיר ׳ וברוך אתה בשדה ׳ ברוך אתה בבאך ׳ וברוך
אתה בצאתך : ברוך טנאך ומשארתך : ברוך פרי בטנך
ופרי אדמתך ופרי בהמתך שגר אלפיך ועשתרות צאנך : יצו יי אתך
את הברכה באסמיך ׳ ובכל משלח ידך וברכך בארץ אשר יי אלהיך
נתן לך : יפתח יי לך את אוצרו הטוב את השמים לתת מטר ארצך
בעתו ולברך את כל מעשה ידך והלוית גוים רבים ואתה לא תלוה :
כי יי אלהיך ברכך כאשר דבר לך והעבטת גוים רבים ואתה לא
תעבט ומשלת בגוים רבים ובך לא ימשלו : אשריך ישראל מי כמוך
עם נושע ביי מגן עזרך ואשר חרב גאותך ויכחשו איביך לך ואתה
על במותימו תדרוך :

מין פון זאגט אן דאש

מחיתי כעב פשעיך וכענן חטאתיך שובה אלי כי גאלתיך : רנו שמים כי עשה יי הריעו
תחתיות ארץ פצחו הרים רנה יער וכל־עץ בו כי־גאל יי יעקב ובישראל יתפאר :
גואלינו יי צבאות שמו קדוש ישראל :

ישראל נושע ביי תשועת עולמים לא תבשו ולא תכלמו עד עולמי
עד : ואכלתם אכול ושבוע והללתם את שם יי אלהיכם
אשר עשה עמכם להפליא ולא יבשו עמי לעולם : וידעתם כי בקרב
ישראל אני ואני יי אלהיכם ואין ׳ עוד ׳ ולא יבשו עמי לעולם : ופדויי
יי ישבון ובאו ציון ברנה ושמחת ׳ עולם ׳ על ראשם ששון ושמחה
ישיגו ונסו יגון ואנחה : כי בשמחה תצאו ובשלום תובלון ההרים
והגבעות יפצחו לפניכם רנה וכל עצי השדה ימחאו כף : הנה אל
ישועתי אבטח ולא אפחד כי עזי וזמרת יה יי ויהי לי לישועה :
ושאבתם מים בששון ממעיני הישועה : ואמרתם ביום ההוא הודו
ליי קראו בשמו הודיעו בעמים עלילותיו הזכירו כי נשגב שמו : זמרו
יי כי גאות עשה מודעת ׳ זאת בכל הארץ : צהלי ורני יושבת ציון כי
גדול בקרבך קדוש ישראל : ואמר ביום ההוא הנה אלהינו זה קוינו
לו ויושיענו זה יי קוינו לו נגילה ונשמחה בישועתו :

אֲדֹנָי יוֹם יוֹם יַעֲמָס לָנוּ הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵינוּ סֶלָה: יְיָ צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׂגָּב לָנוּ ׳ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה: יְיָ צְבָאוֹת אַשְׁרֵי אָדָם בּוֹטֵחַ בָּךְ: יְיָ הוֹשִׁיעָה ׳ הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ: בָּרוּךְ הוּא אֱלֹהֵינוּ שֶׁבְּרָאָנוּ לִכְבוֹדוֹ ׳ וְהִבְדִּילָנוּ מִן הַתּוֹעִים ׳ וְנָתַן לָנוּ תּוֹרַת אֱמֶת ׳ וְחַיֵּי עוֹלָם נָטַע בְּתוֹכֵינוּ ׳ הוּא יִפְתַּח לִבֵּנוּ בְּתוֹרָתוֹ ׳ וְיָשֵׂם בְּלִבֵּנוּ לְאַהֲבָה אוֹתוֹ וּלְיִרְאָה אוֹתוֹ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ ׳ וּלְעָבְדוֹ בְּלֵבָב שָׁלֵם ׳ לְמַעַן לֹא נִיגַע לָרִיק ׳ וְלֹא נֵלֵד לַבֶּהָלָה: יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ ׳ שֶׁנִּשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ בָּעוֹלָם הַזֶּה ׳ וְנִזְכֶּה וְנִחְיֶה וְנִרְאֶה וְנִירַשׁ טוֹבָה וּבְרָכָה לִשְׁנֵי יְמוֹת הַמָּשִׁיחַ ׳ וּלְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא: לְמַעַן יְזַמֶּרְךָ כָבוֹד וְלֹא יִדֹּם ׀ יְיָ אֱלֹהַי לְעוֹלָם ׀ אוֹדֶךָּ ׳ בָּרוּךְ ׀ הַגֶּבֶר אֲשֶׁר יִבְטַח בַּייָ ׳ וְהָיָה יְיָ מִבְטַחוֹ: בִּטְחוּ בַייָ עֲדֵי עַד כִּי בְּיָהּ יְיָ צוּר עוֹלָמִים: וְיִבְטְחוּ בְךָ יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ ׳ כִּי לֹא עָזַבְתָּ דֹרְשֶׁיךָ יְיָ ׳ יְיָ חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ ׳ יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיַאְדִּיר:

קדיש שלם

וְיִתֶּן לְךָ הָאֱלֹהִים מִטַּל הַשָּׁמַיִם וּמִשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ וְרֹב דָּגָן וְתִירֹשׁ: יַעַבְדוּךָ עַמִּים וְיִשְׁתַּחֲווּ לְךָ לְאֻמִּים הֱוֵה גְבִיר לְאַחֶיךָ וְיִשְׁתַּחֲווּ לְךָ בְּנֵי אִמֶּךָ אֹרְרֶיךָ אָרוּר וּמְבָרְכֶיךָ בָּרוּךְ: וְאֵל שַׁדַּי יְבָרֵךְ אֹתְךָ וְיַפְרְךָ וְיַרְבֶּךָ וְהָיִיתָ לִקְהַל עַמִּים: וְיִתֶּן לְךָ אֶת בִּרְכַּת אַבְרָהָם לְךָ וּלְזַרְעֲךָ אִתָּךְ לְרִשְׁתְּךָ אֶת אֶרֶץ מְגֻרֶיךָ אֲשֶׁר נָתַן אֱלֹהִים לְאַבְרָהָם: מֵאֵל ׀ אָבִיךָ וְיַעְזְרֶךָּ וְאֵת שַׁדַּי וִיבָרְכֶךָּ בִּרְכֹת שָׁמַיִם ׀ מֵעָל ׳ בִּרְכֹת תְּהוֹם רֹבֶצֶת תָּחַת ׳ בִּרְכֹת שָׁדַיִם וָרָחַם: בִּרְכֹת ׀ אָבִיךָ גָּבְרוּ עַל בִּרְכֹת הוֹרַי עַד ׀ תַּאֲוַת גִּבְעֹת עוֹלָם תִּהְיֶיןָ לְרֹאשׁ יוֹסֵף וּלְקָדְקֹד נְזִיר אֶחָיו: וַאֲהֵבְךָ וּבֵרַכְךָ וְהִרְבֶּךָ וּבֵרַךְ פְּרִי בִטְנְךָ וּפְרִי אַדְמָתֶךָ דְּגָנְךָ וְתִירֹשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ שְׁגַר אֲלָפֶיךָ וְעַשְׁתְּרֹת צֹאנֶךָ עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַאֲבֹתֶיךָ לָתֶת לָךְ: בָּרוּךְ תִּהְיֶה מִכָּל הָעַמִּים לֹא יִהְיֶה בְךָ עָקָר וַעֲקָרָה וּבִבְהֶמְתֶּךָ: וְהֵסִיר יְיָ מִמְּךָ כָּל חֹלִי וְכָל מַדְוֵי מִצְרַיִם הָרָעִים אֲשֶׁר יָדַעְתָּ לֹא יְשִׂימָם בָּךְ וּנְתָנָם בְּכָל שֹׂנְאֶיךָ:

יָשׁוּד צָהֳרָיִם: יִפֹּל מִצִּדְּךָ אֶלֶף וּרְבָבָה מִימִינֶךָ אֵלֶיךָ לֹא יִגָּשׁ: רַק בְּעֵינֶיךָ תַבִּיט וְשִׁלֻּמַת רְשָׁעִים תִּרְאֶה: כִּי אַתָּה יְיָ מַחְסִי עֶלְיוֹן שַׂמְתָּ מְעוֹנֶךָ: לֹא תְאֻנֶּה אֵלֶיךָ רָעָה וְנֶגַע לֹא יִקְרַב בְּאָהֳלֶךָ: כִּי מַלְאָכָיו יְצַוֶּה לָּךְ: לִשְׁמָרְךָ בְּכָל דְּרָכֶיךָ: עַל כַּפַּיִם יִשָּׂאוּנְךָ פֶּן תִּגֹּף בָּאֶבֶן רַגְלֶךָ: עַל שַׁחַל וָפֶתֶן תִּדְרֹךְ תִּרְמֹס כְּפִיר וְתַנִּין: כִּי בִי חָשַׁק וַאֲפַלְּטֵהוּ אֲשַׂגְּבֵהוּ כִּי יָדַע שְׁמִי: יִקְרָאֵנִי וְאֶעֱנֵהוּ עִמּוֹ אָנֹכִי בְצָרָה אֲחַלְּצֵהוּ וַאֲכַבְּדֵהוּ:

דען פסוק זאגט מן צווייא מאל: אֹרֶךְ יָמִים אַשְׂבִּיעֵהוּ וְאַרְאֵהוּ בִּישׁוּעָתִי:

וְאַתָּה קָדוֹשׁ יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל: וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר:
קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ: וּמְקַבְּלִין דֵּין מִן דֵּין וְאָמְרִין קַדִּישׁ בִּשְׁמֵי מְרוֹמָא עִלָּאָה בֵּית שְׁכִינְתֵּיהּ קַדִּישׁ עַל אַרְעָא עוֹבַד גְּבוּרְתֵּיהּ קַדִּישׁ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא: יְיָ צְבָאוֹת מַלְיָא כָל אַרְעָא זִיו יְקָרֵיהּ: וַתִּשָּׂאֵנִי רוּחַ וָאֶשְׁמַע אַחֲרַי קוֹל רַעַשׁ גָּדוֹל בָּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ: וּנְטָלַתְנִי רוּחָא וְשִׁמְעֵית בַּתְרַאי קַל זִיעַ סַגִּיא דִּמְשַׁבְּחִין וְאָמְרִין: בְּרִיךְ יְקָרָא דַיְיָ מֵאֲתַר בֵּית שְׁכִינְתֵּיהּ: יְיָ יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד: יְיָ מַלְכוּתֵיהּ קָאֵים לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא: יְיָ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם יִצְחָק וְיִשְׂרָאֵל אֲבוֹתֵינוּ שָׁמְרָה זֹּאת לְעוֹלָם לְיֵצֶר מַחְשְׁבוֹת לְבַב עַמֶּךָ וְהָכֵן לְבָבָם אֵלֶיךָ: וְהוּא רַחוּם יְכַפֵּר עָוֹן וְלֹא יַשְׁחִית וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ וְלֹא יָעִיר כָּל חֲמָתוֹ: כִּי אַתָּה אֲדֹנָי טוֹב וְסַלָּח וְרַב חֶסֶד לְכָל קֹרְאֶיךָ: צִדְקָתְךָ צֶדֶק לְעוֹלָם וְתוֹרָתְךָ אֱמֶת: תִּתֵּן אֱמֶת לְיַעֲקֹב חֶסֶד לְאַבְרָהָם אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבֹתֵינוּ מִימֵי קֶדֶם: בָּרוּךְ

דער מנהג איז ווען דער חזן ויהי נועם אן היבט אן שביעית צו מאכט זאל אן תכף זיין טלית צו ניגן דא מיט ווייזט אן ביז מהער דארף אן קיין מלאכה טון אבר איצונדרט דארף אן ווידר מלאכה טון:

דיא בעלי קבלה שרייבן ווען איינר העט זיין טלית אן שביעית צו מאכט ניט צו גיזיגט צו אזרגנט פריא ווען ערט ווי צו זיגן זאל אן פאר דאש טלית אב שיטלן איזט איין גרושר סוד דרויף:

אין זוהר שטיט דז די רשעים ניט ווידר אין דאש גיהנם קומן אול דאז אמן דאש פייאר פון גיהנם ניט ווידר אן צינד ביז דז קהל ויהי נועם אול' ואתה קדוש אויז גיזאגט האבן אזו זאל קיינר קיין זיכט אן צינדן ביז קהל ויהי נועם אול' ואתה קדוש גיזאגט האבן אול' ווענכר דער יוא איין זיכט אן צינדט אי קהל ויהי נועם אול' ואתה קדוש אויז האט אזו אמכט דער זעליגר דז דאש פייאר פון גיהנם איער אן גיצונדן ווערט-אזו ווען דער זעליגר שטערבט אמכט אן אים איין פייאר אין גיהנם אן איער אוז ער פאר דיא אנדרי רשעים אין גיהנם קומן:

אדני

גּוֹאֵל ׀ לִבְנֵי בְנֵיהֶם ׃ לְמַעַן שְׁמוֹ ׃ בְּאַהֲבָה ׃ זכרנו וכו׳ מֶלֶךְ ׀ עוֹזֵר
וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן ׃ בָּרוּךְ ׀ אַתָּה יְיָ ׃ מָגֵן ׀ אַבְרָהָם ׃
אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם ׀ אֲדֹנָי ׃ מְחַיֵּה מֵתִים ׀ אַתָּה ׃ רַב לְהוֹשִׁיעַ ׃
אן ווינטר זאגט אן דאס: מַשִּׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגֶּשֶׁם ׃ מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד ׃
מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים ׃ סוֹמֵךְ נוֹפְלִים ׃ וְרוֹפֵא חוֹלִים ׃ וּמַתִּיר ׀
אֲסוּרִים ׃ וּמְקַיֵּם ׀ אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר ׃ מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת ׃ וּמִי
דּוֹמֶה לָּךְ ׃ מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה ׃ * מי כמוך וְנֶאֱמָן ׀ אַתָּה
לְהַחֲיוֹת מֵתִים ׃ בָּרוּךְ ׀ אַתָּה יְיָ ׃ מְחַיֵּה הַמֵּתִים ׃
אַתָּה קָדוֹשׁ ׃ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ ׃ וּקְדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶלָה ׃
בָּרוּךְ ׀ אַתָּה יְיָ ׃ הָאֵל הַקָּדוֹשׁ ׃ הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ ׃
אַתָּה חוֹנֵן לְאָדָם דַּעַת וּמְלַמֵּד לֶאֱנוֹשׁ בִּינָה ׃
אַתָּה חוֹנַנְתָּנוּ לְמַדַּע תּוֹרָתֶךָ ׃ וַתְּלַמְּדֵנוּ לַעֲשׂוֹת בָּהֶם חֻקֵּי רְצוֹנֶךָ ׃
וַתַּבְדֵּל יְיָ אֱלֹהֵינוּ בֵּין קֹדֶשׁ לְחוֹל ׃ בֵּין אוֹר לְחוֹשֶׁךְ ׃ בֵּין
יִשְׂרָאֵל ׀ לָעַמִּים ׃ וּבֵין יוֹם הַשְּׁבִיעִי לְשֵׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה ׃ אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ
הָחֵל ׀ עָלֵינוּ הַיָּמִים הַבָּאִים לִקְרָאתֵנוּ לְשָׁלוֹם ׃ חֲשׂוּכִים ׀ מִכָּל חֵטְא ׃
וּמְנֻקִּים ׀ מִכָּל ׀ עָוֹן ׃ וּמְדֻבָּקִים בְּיִרְאָתֶךָ ׀ וְחָנֵּנוּ מֵאִתְּךָ בִּינָה דֵּעָה
וְהַשְׂכֵּל ׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ ׃ חוֹנֵן הַדָּעַת ׃

אול היבט אן (הטיבנו) אול זאגט (שמונה עשרה) אויז דער נאך (חצי קדיש) ׃
ווען איטן אין דער וואכן יום טוב איז זאגט אן ניט (ויהי נועם ואתה קדוש)׃

וִיהִי נֹעַם ׀ יְיָ אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ ׃ וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ ׃ וּמַעֲשֵׂה
יָדֵינוּ כּוֹנְנֵהוּ ׃
יֹשֵׁב בְּסֵתֶר ׀ עֶלְיוֹן ׃ בְּצֵל שַׁדַּי ׀ יִתְלוֹנָן ׃ אֹמַר לַיְיָ מַחְסִי וּמְצוּדָתִי ׃
אֱלֹהַי אֶבְטַח בּוֹ ׃ כִּי הוּא יַצִּילְךָ מִפַּח יָקוּשׁ ׃ מִדֶּבֶר הַוּוֹת ׃
בְּאֶבְרָתוֹ יָסֶךְ לָךְ וְתַחַת כְּנָפָיו תֶּחְסֶה ׃ צִנָּה וְסֹחֵרָה אֲמִתּוֹ ׃ לֹא
תִירָא מִפַּחַד לָיְלָה ׃ מֵחֵץ יָעוּף יוֹמָם ׃ מִדֶּבֶר בָּאֹפֶל יַהֲלֹךְ מִקֶּטֶב
יָשׁוּד

דאש אתה חוננתנו זאגט אן אן מביתות לו נאכט אול אולחי י״ט העט ערט פר געטן אול העט דיא ברכה טו איט דען שם אויז ג׳ואז דארף ער ניט ווידר פארכן אן לו היבן וויל אן ווערט הבדלה אמכן איבר דען כוס׃

* מן זאל נהר זיין דיא ט״ן פון חשוכים איט דער טאאל עברי לו לייאנן חוז איז טייטש פר איטן פון אלי זינד׃ ווען אן חבר דיא ט״ן לייאנט איט דער יאין איז טייטש פר פינסטרט ח״ו׃

מִלְּפָנֵינוּ וּמֵאַחֲרֵינוּ׳ וּבְצֵל כְּנָפֶיךָ תַּסְתִּירֵנוּ׃ כִּי אֵל שׁוֹמְרֵנוּ וּמַצִּילֵנוּ אָתָּה׳
כִּי אֵל מֶלֶךְ׳ חַנּוּן וְרַחוּם אַתָּה׳ וּשְׁמוֹר צֵאתֵנוּ וּבוֹאֵנוּ׳ לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם ׀
מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם׃ בָּרוּךְ ׀ אַתָּה יְיָ׳ שׁוֹמֵר ׀ עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל ׀ לָעַד׃
בָּרוּךְ ׀ יְיָ לְעוֹלָם ׀ אָמֵן וְאָמֵן׃ בָּרוּךְ ׀ יְיָ מִצִּיּוֹן שׁוֹכֵן יְרוּשָׁלָיִם׳ הַלְלוּיָהּ׃
בָּרוּךְ ׀ יְיָ אֱלֹהִים ׀ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׳ עוֹשֵׂה נִפְלָאוֹת לְבַדּוֹ׃ וּבָרוּךְ
שֵׁם כְּבוֹדוֹ לְעוֹלָם׳ וְיִמָּלֵא כְבוֹדוֹ אֶת כָּל הָאָרֶץ אָמֵן וְאָמֵן׃ יְהִי כְבוֹד ׀ יְיָ
לְעוֹלָם׳ יִשְׂמַח ׀ יְיָ בְּמַעֲשָׂיו׃ יְהִי שֵׁם ׀ יְיָ מְבֹרָךְ׳ מֵעַתָּה וְעַד ׀ עוֹלָם׃ כִּי לֹא
יִטֹּשׁ יְיָ אֶת עַמּוֹ׳ בַּעֲבוּר שְׁמוֹ הַגָּדוֹל׳ כִּי הוֹאִיל ׀ יְיָ לַעֲשׂוֹת ׀ אֶתְכֶם לוֹ
לְעָם׃ וַיַּרְא כָּל הָעָם וַיִּפְּלוּ עַל פְּנֵיהֶם׳ וַיֹּאמְרוּ יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים׳ יְיָ הוּא
הָאֱלֹהִים׃ וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ ׀ עַל כָּל הָאָרֶץ׳ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד
וּשְׁמוֹ אֶחָד׃ יְהִי חַסְדְּךָ יְיָ עָלֵינוּ׳ כַּאֲשֶׁר יִחַלְנוּ לָךְ׃ הוֹשִׁיעֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ׳
וְקַבְּצֵנוּ מִן הַגּוֹיִם׳ לְהוֹדוֹת לְשֵׁם קָדְשֶׁךָ לְהִשְׁתַּבֵּחַ בִּתְהִלָּתֶךָ׃ כָּל גּוֹיִם ׀
אֲשֶׁר ׀ עָשִׂיתָ יָבוֹאוּ וְיִשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ אֲדֹנָי׳ וִיכַבְּדוּ לִשְׁמֶךָ׃ כִּי גָדוֹל ׀ אַתָּה
וְעוֹשֵׂה נִפְלָאוֹת ׀ אַתָּה אֱלֹהִים לְבַדֶּךָ׃ וַאֲנַחְנוּ עַמְּךָ וְצֹאן מַרְעִיתֶךָ׳
נוֹדֶה לְּךָ לְעוֹלָם׳ לְדוֹר וָדוֹר נְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ׃ בָּרוּךְ ׀ יְיָ בַּיּוֹם׳ בָּרוּךְ ׀
יְיָ בַּלָּיְלָה׳ בָּרוּךְ ׀ יְיָ בְּשָׁכְבֵנוּ׳ בָּרוּךְ ׀ יְיָ בְּקוּמֵנוּ׃ כִּי בְיָדְךָ נַפְשׁוֹת
הַחַיִּים וְהַמֵּתִים׳ אֲשֶׁר בְּיָדוֹ נֶפֶשׁ כָּל חָי׳ וְרוּחַ כָּל בְּשַׂר אִישׁ׃ בְּיָדְךָ
אַפְקִיד רוּחִי פָּדִיתָה אוֹתִי יְיָ אֵל ׀ אֱמֶת׃ אֱלֹהֵינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם׳ יַחֵד שִׁמְךָ
וְקַיֵּם ׀ מַלְכוּתְךָ תָּמִיד׳ וּמְלוֹךְ ׀ עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד׃
יִרְאוּ עֵינֵינוּ׳ וְיִשְׂמַח לִבֵּנוּ׳ וְתָגֵל נַפְשֵׁנוּ׳ בִּישׁוּעָתְךָ בֶּאֱמֶת׳ בֶּאֱמוֹר
לְצִיּוֹן מָלַךְ אֱלֹהָיִךְ׳ יְיָ מֶלֶךְ׳ יְיָ מָלָךְ׳ יְיָ יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד׃
כִּי הַמַּלְכוּת שֶׁלְּךָ הִיא׃ וּלְעוֹלְמֵי עַד ׀ תִּמְלוֹךְ בְּכָבוֹד׳ כִּי אֵין לָנוּ
מֶלֶךְ ׀ אֶלָּא אָתָּה׃ בָּרוּךְ ׀ אַתָּה יְיָ׃ הַמֶּלֶךְ בִּכְבוֹדוֹ תָּמִיד יִמְלוֹךְ
עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד׃ וְעַל כָּל מַעֲשָׂיו׃

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח׳ וּפִי ׀ יַגִּיד ׀ תְּהִלָּתֶךָ

בָּרוּךְ ׀ אַתָּה יְיָ׳ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ׳ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם׳ אֱלֹהֵי ׀
יִצְחָק׳ וֵאלֹהֵי ׀ יַעֲקֹב׳ הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא׳ אֵל ׀
עֶלְיוֹן׳ גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים׳ וְקוֹנֵה הַכֹּל׳ וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת׳ וּמֵבִיא
גואל

עַל־מְזוּזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ: לְמַעַן יִרְבּוּ יְמֵיכֶם וִימֵי בְנֵיכֶם עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְיָ לַאֲבֹתֵיכֶם לָתֵת לָהֶם כִּימֵי הַשָּׁמַיִם עַל־הָאָרֶץ:

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִת עַל־כַּנְפֵי בִגְדֵיהֶם לְדֹרֹתָם וְנָתְנוּ עַל־צִיצִת הַכָּנָף פְּתִיל תְּכֵלֶת: וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִת וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת־כָּל־מִצְוֹת יְהוָה וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם וְלֹא־תָתוּרוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶם וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר־אַתֶּם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם: לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֶת־כָּל־מִצְוֹתָי וִהְיִיתֶם קְדֹשִׁים לֵאלֹהֵיכֶם: אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם:

אֱמֶת וֶאֱמוּנָה כָּל זֹאת וְקַיָּם עָלֵינוּ כִּי הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֵין זוּלָתוֹ וַאֲנַחְנוּ יִשְׂרָאֵל עַמּוֹ: הַפּוֹדֵנוּ מִיַּד מְלָכִים מַלְכֵּנוּ הַגּוֹאֲלֵנוּ מִכַּף כָּל הֶעָרִיצִים: הָאֵל הַנִּפְרָע לָנוּ מִצָּרֵינוּ וְהַמְשַׁלֵּם גְּמוּל לְכָל אוֹיְבֵי נַפְשֵׁנוּ: הָעוֹשֶׂה גְדוֹלוֹת עַד אֵין חֵקֶר נִסִּים וְנִפְלָאוֹת עַד אֵין מִסְפָּר הַשָּׂם נַפְשֵׁנוּ בַּחַיִּים וְלֹא נָתַן לַמּוֹט רַגְלֵנוּ: הַמַּדְרִיכֵנוּ עַל בָּמוֹת אוֹיְבֵינוּ וַיָּרֶם קַרְנֵנוּ עַל כָּל שׂוֹנְאֵנוּ הָעוֹשֶׂה לָנוּ נִסִּים וּנְקָמָה בְּפַרְעֹה אוֹתוֹת וּמוֹפְתִים בְּאַדְמַת בְּנֵי חָם: הַמַּכֶּה בְעֶבְרָתוֹ כָּל בְּכוֹרֵי מִצְרָיִם: וַיּוֹצֵא אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל מִתּוֹכָם לְחֵרוּת עוֹלָם הַמַּעֲבִיר בָּנָיו בֵּין גִּזְרֵי יַם סוּף אֶת רוֹדְפֵיהֶם וְאֶת שׂוֹנְאֵיהֶם בִּתְהוֹמוֹת טִבַּע: וְרָאוּ בָנָיו גְּבוּרָתוֹ שִׁבְּחוּ וְהוֹדוּ לִשְׁמוֹ: וּמַלְכוּתוֹ בְּרָצוֹן קִבְּלוּ עֲלֵיהֶם מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְךָ עָנוּ שִׁירָה בְּשִׂמְחָה רַבָּה וְאָמְרוּ כֻלָּם:

מִי כָמֹכָה בָּאֵלִם יְיָ מִי כָּמֹכָה נֶאְדָּר בַּקֹּדֶשׁ נוֹרָא תְהִלֹּת עֹשֵׂה פֶלֶא:

מַלְכוּתְךָ רָאוּ בָנֶיךָ בּוֹקֵעַ יָם לִפְנֵי מֹשֶׁה זֶה אֵלִי עָנוּ וְאָמְרוּ יְיָ יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד: וְנֶאֱמַר כִּי פָדָה יְיָ אֶת יַעֲקֹב וּגְאָלוֹ מִיַּד חָזָק מִמֶּנּוּ: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ גָּאַל יִשְׂרָאֵל:

הַשְׁכִּיבֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לְשָׁלוֹם וְהַעֲמִידֵנוּ מַלְכֵּנוּ לְחַיִּים וּפְרוֹס עָלֵינוּ סֻכַּת שְׁלוֹמֶךָ וְתַקְּנֵנוּ בְּעֵצָה טוֹבָה מִלְּפָנֶיךָ וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ: וְהָגֵן בַּעֲדֵנוּ וְהָסֵר מֵעָלֵינוּ אוֹיֵב דֶּבֶר וְחֶרֶב וְרָעָב וְיָגוֹן וְהָסֵר שָׂטָן

מְשַׁנֶּה עִתִּים : וּמַחֲלִיף · אֶת הַזְּמַנִּים · וּמְסַדֵּר · אֶת הַכּוֹכָבִים :
בְּמִשְׁמְרוֹתֵיהֶם בָּרָקִיעַ כִּרְצוֹנוֹ : בּוֹרֵא יוֹם וָלַיְלָה · גּוֹלֵל · אוֹר מִפְּנֵי
חוֹשֶׁךְ · וְחוֹשֶׁךְ מִפְּנֵי אוֹר : וּמַעֲבִיר יוֹם וּמֵבִיא לַיְלָה · וּמַבְדִּיל בֵּין
יוֹם וּבֵין לַיְלָה יְיָ צְבָאוֹת שְׁמוֹ · אֵל חַי וְקַיָּם תָּמִיד · יִמְלוֹךְ · עָלֵינוּ
לְעוֹלָם וָעֶר · בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ · הַמַּעֲרִיב · עֲרָבִים :

אַהֲבַת · עוֹלָם · בֵּית יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ אָהָבְתָּ · תּוֹרָה וּמִצְוֹת חֻקִּים
וּמִשְׁפָּטִים אוֹתָנוּ לִמַּדְתָּ : עַל כֵּן יְיָ אֱלֹהֵינוּ · בְּשָׁכְבֵנוּ
וּבְקוּמֵנוּ נָשִׂיחַ בְּחֻקֶּיךָ : וְנִשְׂמַח בְּדִבְרֵי תוֹרָתֶךָ : וּבְמִצְוֹתֶיךָ לְעוֹלָם
וָעֶד · כִּי הֵם חַיֵּינוּ וְאוֹרֶךְ יָמֵינוּ · וּבָהֶם נֶהְגֶּה יוֹמָם וָלָיְלָה :
וְאַהֲבָתְךָ · אַל תָּסִיר מִמֶּנּוּ לְעוֹלָמִים · בָּרוּךְ · אַתָּה יְיָ · אוֹהֵב · עַמּוֹ
יִשְׂרָאֵל :

יחיד אומר אל מלך נאמן :

שְׁמַע · יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה · אֶחָד : בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ
לְעוֹלָם וָעֶד : וְאָהַבְתָּ אֵת · יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל · לְבָבְךָ וּבְכָל־
נַפְשְׁךָ וּבְכָל־מְאֹדֶךָ : וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר · אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם · עַל ·
לְבָבֶךָ : וְשִׁנַּנְתָּם לְבָנֶיךָ וְדִבַּרְתָּ בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ
וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ : וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת · עַל־יָדֶךָ וְהָיוּ לְטֹטָפֹת בֵּין · עֵינֶיךָ :
וּכְתַבְתָּם · עַל־מְזֻזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ :
וְהָיָה אִם־שָׁמֹעַ תִּשְׁמְעוּ אֶל־מִצְוֹתַי אֲשֶׁר · אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם
לְאַהֲבָה אֶת · יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וּלְעָבְדוֹ בְּכָל · לְבַבְכֶם וּבְכָל־נַפְשְׁכֶם :
וְנָתַתִּי מְטַר־אַרְצְכֶם בְּעִתּוֹ יוֹרֶה וּמַלְקוֹשׁ וְאָסַפְתָּ דְגָנֶךָ וְתִירֹשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ :
וְנָתַתִּי עֵשֶׂב בְּשָׂדְךָ לִבְהֶמְתֶּךָ וְאָכַלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ : הִשָּׁמְרוּ לָכֶם פֶּן־יִפְתֶּה
לְבַבְכֶם וְסַרְתֶּם וַעֲבַדְתֶּם · אֱלֹהִים · אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם : וְחָרָה ·
אַף · יְהוָה בָּכֶם וְעָצַר · אֶת־הַשָּׁמַיִם וְלֹא־יִהְיֶה מָטָר וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן ·
אֶת־יְבוּלָהּ וַאֲבַדְתֶּם · מְהֵרָה מֵעַל הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר · יְהוָה נֹתֵן לָכֶם :
וְשַׂמְתֶּם · אֶת־דְּבָרַי · אֵלֶּה עַל · לְבַבְכֶם וְעַל־נַפְשְׁכֶם וּקְשַׁרְתֶּם · אֹתָם
לְאוֹת · עַל־יֶדְכֶם וְהָיוּ לְטוֹטָפֹת בֵּין · עֵינֵיכֶם : וְלִמַּדְתֶּם · אֹתָם · אֶת־בְּנֵיכֶם
לְדַבֵּר בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ : וּכְתַבְתָּם ·
עַל־

קמד שבת ני נובכט פֿאר (והוא רחום) זינגט אן דיא נווייא (מזמורים):

לְדָוִד בָּרוּךְ יְהוָֹה צוּרִי הַמְלַמֵּד יָדַי לַקְרָב אֶצְבְּעוֹתַי לַמִּלְחָמָה׃ חַסְדִּי וּמְצוּדָתִי מִשְׂגַּבִּי וּמְפַלְטִי לִי מָגִנִּי וּבוֹ חָסִיתִי הָרוֹדֵד עַמִּי תַחְתָּי׃ יְהוָֹה מָה אָדָם וַתֵּדָעֵהוּ בֶּן אֱנוֹשׁ וַתְּחַשְּׁבֵהוּ׃ אָדָם לַהֶבֶל דָּמָה יָמָיו כְּצֵל עוֹבֵר׃ יְהוָֹה הַט שָׁמֶיךָ וְתֵרֵד גַּע בֶּהָרִים וְיֶעֱשָׁנוּ׃ בְּרוֹק בָּרָק וּתְפִיצֵם שְׁלַח חִצֶּיךָ וּתְהֻמֵּם׃ שְׁלַח יָדֶיךָ מִמָּרוֹם פְּצֵנִי וְהַצִּילֵנִי מִמַּיִם רַבִּים מִיַּד בְּנֵי נֵכָר׃ אֲשֶׁר פִּיהֶם דִּבֶּר שָׁוְא וִימִינָם יְמִין שָׁקֶר׃ אֱלֹהִים שִׁיר חָדָשׁ אָשִׁירָה לָּךְ בְּנֵבֶל עָשׂוֹר אֲזַמְּרָה לָּךְ׃ הַנּוֹתֵן תְּשׁוּעָה לַמְּלָכִים הַפּוֹצֶה אֶת דָּוִד עַבְדּוֹ מֵחֶרֶב רָעָה׃ פְּצֵנִי וְהַצִּילֵנִי מִיַּד בְּנֵי נֵכָר אֲשֶׁר פִּיהֶם דִּבֶּר שָׁוְא וִימִינָם יְמִין שָׁקֶר׃ אֲשֶׁר בָּנֵינוּ כִּנְטִעִים מְגֻדָּלִים בִּנְעוּרֵיהֶם בְּנוֹתֵינוּ כְזָוִיֹּת מְחֻטָּבוֹת תַּבְנִית הֵיכָל׃ מְזָוֵינוּ מְלֵאִים מְפִיקִים מִזַּן אֶל זַן צֹאונֵנוּ מַאֲלִיפוֹת מְרֻבָּבוֹת בְּחוּצוֹתֵינוּ׃ אַלּוּפֵינוּ מְסֻבָּלִים אֵין פֶּרֶץ וְאֵין יוֹצֵאת וְאֵין צְוָחָה בִּרְחֹבֹתֵינוּ׃ אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לּוֹ אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְהוָֹה אֱלֹהָיו׃

לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינֹת מִזְמוֹר שִׁיר׃ אֱלֹהִים יְחָנֵּנוּ וִיבָרְכֵנוּ יָאֵר פָּנָיו אִתָּנוּ סֶלָה׃ לָדַעַת בָּאָרֶץ דַּרְכֶּךָ בְּכָל גּוֹיִם יְשׁוּעָתֶךָ׃ יוֹדוּךָ עַמִּים אֱלֹהִים יוֹדוּךָ עַמִּים כֻּלָּם׃ יִשְׂמְחוּ וִירַנְּנוּ לְאֻמִּים כִּי תִשְׁפֹּט עַמִּים מִישׁוֹר וּלְאֻמִּים בָּאָרֶץ תַּנְחֵם סֶלָה׃ יוֹדוּךָ עַמִּים אֱלֹהִים יוֹדוּךָ עַמִּים כֻּלָּם׃ אֶרֶץ נָתְנָה יְבוּלָהּ יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ׃ יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים וְיִירְאוּ אוֹתוֹ כָּל אַפְסֵי אָרֶץ׃

וְהוּא רַחוּם יְכַפֵּר עָוֺן וְלֹא יַשְׁחִית וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ וְלֹא יָעִיר כָּל חֲמָתוֹ׃ יְהוָֹה הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ׃

ווען דער חזן זאגט ברכו ׳ זאגט דאש קהל יתברך:

בָּרְכוּ אֶת ׀ יְהוָֹה הַמְבוֹרָךְ׃

בָּרוּךְ ׀ יְיָ הַמְבוֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד׃

בָּרוּךְ ׀ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ ׀ הָעוֹלָם ׀ אֲשֶׁר בִּדְבָרוֹ מַעֲרִיב ׀ עֲרָבִים׃ בְּחָכְמָה פּוֹתֵחַ שְׁעָרִים ׀ וּבִתְבוּנָה

יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא שְׁמוֹ שֶׁל מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שֶׁהוּא רִאשׁוֹן וְהוּא אַחֲרוֹן וּמִבַּלְעָדָיו אֵין אֱלֹהִים סֹלּוּ לָרֹכֵב בָּעֲרָבוֹת בְּיָהּ שְׁמוֹ וְעִלְזוּ לְפָנָיו וּשְׁמוֹ מְרוֹמָם עַל כָּל בְּרָכָה וּתְהִלָּה

בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד׃

יְהִי שֵׁם יְיָ מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד ׀ עוֹלָם׃

קל
שִׁיר הַמַּעֲלוֹת מִמַּעֲמַקִּים קְרָאתִיךָ יְהוָה: אֲדֹנָי שִׁמְעָה בְקוֹלִי
תִּהְיֶינָה אָזְנֶיךָ קַשֻּׁבוֹת לְקוֹל תַּחֲנוּנָי: אִם עֲוֹנוֹת תִּשְׁמָר יָהּ
אֲדֹנָי מִי יַעֲמֹד: כִּי עִמְּךָ הַסְּלִיחָה לְמַעַן תִּוָּרֵא: קִוִּיתִי יְהוָה קִוְּתָה
נַפְשִׁי וְלִדְבָרוֹ הוֹחָלְתִּי: נַפְשִׁי לַאדֹנָי מִשּׁוֹמְרִים לַבּוֹקֶר שׁוֹמְרִים לַבּוֹקֶר:
יַחֵל יִשְׂרָאֵל אֶל יְהוָה כִּי עִם יְהוָה הַחֶסֶד וְהַרְבֵּה עִמּוֹ פְדוּת: וְהוּא
יִפְדֶּה אֶת יִשְׂרָאֵל מִכֹּל עֲוֹנוֹתָיו:
קלא
שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד יְהוָה לֹא גָבַהּ לִבִּי וְלֹא רָמוּ עֵינַי וְלֹא הִלַּכְתִּי
בִּגְדוֹלוֹת וּבְנִפְלָאוֹת מִמֶּנִּי: אִם לֹא שִׁוִּיתִי וְדוֹמַמְתִּי נַפְשִׁי כְּגָמֻל
עֲלֵי אִמּוֹ כַּגָּמֻל עָלַי נַפְשִׁי: יַחֵל יִשְׂרָאֵל אֶל יְהוָה מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם:
קלב
שִׁיר הַמַּעֲלוֹת זְכוֹר יְהוָה לְדָוִד אֵת כָּל עֻנּוֹתוֹ: אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַיהוָה
נָדַר לַאֲבִיר יַעֲקֹב: אִם אָבֹא בְּאֹהֶל בֵּיתִי אִם אֶעֱלֶה עַל עֶרֶשׂ
יְצוּעָי: אִם אֶתֵּן שְׁנַת לְעֵינָי לְעַפְעַפַּי תְּנוּמָה: עַד אֶמְצָא מָקוֹם לַיהוָה
מִשְׁכָּנוֹת לַאֲבִיר יַעֲקֹב: הִנֵּה שְׁמַעֲנוּהָ בְאֶפְרָתָה מְצָאנוּהָ בִּשְׂדֵי יָעַר:
נָבוֹאָה לְמִשְׁכְּנוֹתָיו נִשְׁתַּחֲוֶה לַהֲדֹם רַגְלָיו: קוּמָה יְיָ לִמְנוּחָתֶךָ אַתָּה
וַאֲרוֹן עֻזֶּךָ: כֹּהֲנֶיךָ יִלְבְּשׁוּ צֶדֶק וַחֲסִידֶיךָ יְרַנֵּנוּ: בַּעֲבוּר דָּוִד עַבְדֶּךָ
אַל תָּשֵׁב פְּנֵי מְשִׁיחֶךָ: נִשְׁבַּע יְהוָה לְדָוִד אֱמֶת לֹא יָשׁוּב מִמֶּנָּה מִפְּרִי
בִטְנְךָ אָשִׁית לְכִסֵּא לָךְ: אִם יִשְׁמְרוּ בָנֶיךָ בְּרִיתִי וְעֵדֹתִי זוֹ אֲלַמְּדֵם גַּם
בְּנֵיהֶם עֲדֵי עַד יֵשְׁבוּ לְכִסֵּא לָךְ: כִּי בָחַר יְהוָה בְּצִיּוֹן אִוָּהּ לְמוֹשָׁב
לוֹ: זֹאת מְנוּחָתִי עֲדֵי עַד פֹּה אֵשֵׁב כִּי אִוִּתִיהָ: צֵידָהּ בָּרֵךְ אֲבָרֵךְ
אֶבְיוֹנֶיהָ אַשְׂבִּיעַ לָחֶם: וְכֹהֲנֶיהָ אַלְבִּישׁ יֶשַׁע וַחֲסִידֶיהָ רַנֵּן יְרַנֵּנוּ:
שָׁם אַצְמִיחַ קֶרֶן לְדָוִד עָרַכְתִּי נֵר לִמְשִׁיחִי: אוֹיְבָיו אַלְבִּישׁ בֹּשֶׁת
וְעָלָיו יָצִיץ נִזְרוֹ:
קלב
שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד הִנֵּה מַה טּוֹב וּמַה נָּעִים שֶׁבֶת אַחִים גַּם יָחַד:
כַּשֶּׁמֶן הַטּוֹב עַל הָרֹאשׁ יוֹרֵד עַל הַזָּקָן זְקַן אַהֲרֹן שֶׁיּוֹרֵד עַל פִּי
מִדּוֹתָיו: כְּטַל חֶרְמוֹן שֶׁיּוֹרֵד עַל הַרְרֵי צִיּוֹן כִּי שָׁם צִוָּה יְהוָה אֶת הַבְּרָכָה
חַיִּים עַד הָעוֹלָם: קלד שִׁיר הַמַּעֲלוֹת הִנֵּה בָּרְכוּ אֶת יְהוָה כָּל עַבְדֵי
יְהוָה הָעוֹמְדִים בְּבֵית יְהוָה בַּלֵּילוֹת: שְׂאוּ יְדֵכֶם קֹדֶשׁ וּבָרְכוּ אֶת
יְהוָה: יְבָרֶכְךָ יְהוָה מִצִּיּוֹן עוֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ:

יְרוּשָׁלַיִם הָרִים סָבִיב לָהּ וַיהוָה סָבִיב לְעַמּוֹ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם: כִּי
לֹא יָנוּחַ שֵׁבֶט הָרֶשַׁע עַל גּוֹרַל הַצַּדִּיקִים לְמַעַן לֹא יִשְׁלְחוּ הַצַּדִּיקִים
בְּעַוְלָתָה יְדֵיהֶם: הֵיטִיבָה יְהוָה לַטּוֹבִים וְלִישָׁרִים בְּלִבּוֹתָם: וְהַמַּטִּים
עֲקַלְקַלּוֹתָם יוֹלִיכֵם יְהוָה אֶת פֹּעֲלֵי הָאָוֶן שָׁלוֹם עַל יִשְׂרָאֵל:

קכו שִׁיר הַמַּעֲלוֹת בְּשׁוּב יְהוָה אֶת שִׁיבַת צִיּוֹן הָיִינוּ כְּחֹלְמִים: אָז
יִמָּלֵא שְׂחוֹק פִּינוּ וּלְשׁוֹנֵנוּ רִנָּה אָז יֹאמְרוּ בַגּוֹיִם הִגְדִּיל יְהוָה
לַעֲשׂוֹת עִם אֵלֶּה: הִגְדִּיל יְהוָה לַעֲשׂוֹת עִמָּנוּ הָיִינוּ שְׂמֵחִים: שׁוּבָה
יְהוָה אֶת שְׁבִיתֵנוּ כַּאֲפִיקִים בַּנֶּגֶב: הַזֹּרְעִים בְּדִמְעָה בְּרִנָּה יִקְצֹרוּ:
הָלוֹךְ יֵלֵךְ וּבָכֹה נֹשֵׂא מֶשֶׁךְ הַזָּרַע בֹּא יָבֹא בְרִנָּה נֹשֵׂא אֲלֻמֹּתָיו:

קכז שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לִשְׁלֹמֹה אִם יְיָ לֹא יִבְנֶה בַיִת שָׁוְא עָמְלוּ בוֹנָיו בּוֹ אִם
יְיָ לֹא יִשְׁמָר עִיר שָׁוְא שָׁקַד שׁוֹמֵר: שָׁוְא לָכֶם מַשְׁכִּימֵי קוּם
מְאַחֲרֵי שֶׁבֶת אֹכְלֵי לֶחֶם הָעֲצָבִים כֵּן יִתֵּן לִידִידוֹ שֵׁנָא: הִנֵּה נַחֲלַת
יְהוָה בָּנִים שָׂכָר פְּרִי הַבָּטֶן: כְּחִצִּים בְּיַד גִּבּוֹר כֵּן בְּנֵי הַנְּעוּרִים:
אַשְׁרֵי הַגֶּבֶר אֲשֶׁר מִלֵּא אֶת אַשְׁפָּתוֹ מֵהֶם לֹא יֵבֹשׁוּ כִּי יְדַבְּרוּ אֶת
אוֹיְבִים בַּשָּׁעַר:

קכח שִׁיר הַמַּעֲלוֹת אַשְׁרֵי כָּל יְרֵא יְהוָה הַהֹלֵךְ בִּדְרָכָיו: יְגִיעַ כַּפֶּיךָ כִּי
תֹאכֵל אַשְׁרֶיךָ וְטוֹב לָךְ: אֶשְׁתְּךָ כְּגֶפֶן פֹּרִיָּה בְּיַרְכְּתֵי בֵיתֶךָ
בָּנֶיךָ כִּשְׁתִלֵי זֵיתִים סָבִיב לְשֻׁלְחָנֶךָ: הִנֵּה כִי כֵן יְבֹרַךְ גָּבֶר יְרֵא יְהוָה:
יְבָרֶכְךָ יְהוָה מִצִּיּוֹן וּרְאֵה בְּטוּב יְרוּשָׁלָיִם כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ: וּרְאֵה בָנִים
לְבָנֶיךָ שָׁלוֹם עַל יִשְׂרָאֵל:

קכט שִׁיר הַמַּעֲלוֹת רַבַּת צְרָרוּנִי מִנְּעוּרַי יֹאמַר נָא יִשְׂרָאֵל· רַבַּת צְרָרוּנִי
מִנְּעוּרָי גַּם לֹא יָכְלוּ לִי: עַל גַּבִּי חָרְשׁוּ חֹרְשִׁים הֶאֱרִיכוּ
לְמַעֲנִיתָם· יְהוָה צַדִּיק קִצֵּץ עֲבוֹת רְשָׁעִים: יֵבֹשׁוּ וְיִסֹּגוּ אָחוֹר כֹּל
שֹׂנְאֵי צִיּוֹן: יִהְיוּ כַּחֲצִיר גַּגּוֹת שֶׁקַּדְמַת שָׁלַף יָבֵשׁ: שֶׁלֹּא מִלֵּא כַפּוֹ
קוֹצֵר וְחִצְנוֹ מְעַמֵּר: וְלֹא אָמְרוּ הָעֹבְרִים בִּרְכַּת יְהוָה אֲלֵיכֶם בֵּרַכְנוּ
אֶתְכֶם בְּשֵׁם יְהוָה:

רְמִיָּה׃ חִצֵּי גִבּוֹר שְׁנוּנִים עִם גַּחֲלֵי רְתָמִים׃ אוֹיָה לִי כִּי גַרְתִּי מֶשֶׁךְ
שָׁכַנְתִּי עִם אָהֳלֵי קֵדָר׃ רַבַּת שָׁכְנָה לָּהּ נַפְשִׁי עִם שׂוֹנֵא שָׁלוֹם׃ אֲנִי
שָׁלוֹם וְכִי אֲדַבֵּר הֵמָּה לַמִּלְחָמָה׃

קכא
שִׁיר לַמַּעֲלוֹת אֶשָּׂא עֵינַי אֶל הֶהָרִים מֵאַיִן יָבֹא עֶזְרִי׃ עֶזְרִי מֵעִם יְיָ
עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ׃ אַל יִתֵּן לַמּוֹט רַגְלֶךָ אַל יָנוּם שֹׁמְרֶךָ׃ הִנֵּה
לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל׃ יְהֹוָה שֹׁמְרֶךָ יְהֹוָה צִלְּךָ עַל יַד
יְמִינֶךָ׃ יוֹמָם הַשֶּׁמֶשׁ לֹא יַכֶּכָּה וְיָרֵחַ בַּלָּיְלָה׃ יְהֹוָה יִשְׁמָרְךָ מִכָּל רָע
יִשְׁמֹר אֶת נַפְשֶׁךָ׃ יְהֹוָה יִשְׁמָר צֵאתְךָ וּבוֹאֶךָ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם׃

קכב
שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד שָׂמַחְתִּי בְּאֹמְרִים לִי בֵּית יְהֹוָה נֵלֵךְ׃ עֹמְדוֹת
הָיוּ רַגְלֵינוּ בִּשְׁעָרַיִךְ יְרוּשָׁלָיִם׃ יְרוּשָׁלַיִם הַבְּנוּיָה כְּעִיר
שֶׁחֻבְּרָה לָּהּ יַחְדָּו׃ שֶׁשָּׁם עָלוּ שְׁבָטִים שִׁבְטֵי יָהּ עֵדוּת לְיִשְׂרָאֵל
לְהֹדוֹת לְשֵׁם יְהֹוָה׃ כִּי שָׁמָּה יָשְׁבוּ כִסְאוֹת לְמִשְׁפָּט כִּסְאוֹת לְבֵית
דָּוִד׃ שַׁאֲלוּ שְׁלוֹם יְרוּשָׁלָיִם יִשְׁלָיוּ אֹהֲבָיִךְ׃ יְהִי שָׁלוֹם בְּחֵילֵךְ שַׁלְוָה
בְּאַרְמְנוֹתָיִךְ׃ לְמַעַן אַחַי וְרֵעָי אֲדַבְּרָה נָּא שָׁלוֹם בָּךְ׃ לְמַעַן בֵּית יְהֹוָה
אֱלֹהֵינוּ אֲבַקְשָׁה טוֹב לָךְ׃

קכג
שִׁיר הַמַּעֲלוֹת אֵלֶיךָ נָשָׂאתִי אֶת עֵינַי הַיֹּשְׁבִי בַּשָּׁמָיִם׃ הִנֵּה כְעֵינֵי
עֲבָדִים אֶל יַד אֲדוֹנֵיהֶם כְּעֵינֵי שִׁפְחָה אֶל יַד גְּבִרְתָּהּ כֵּן עֵינֵינוּ
אֶל יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ עַד שֶׁיְּחָנֵּנוּ׃ חָנֵּנוּ יְהֹוָה חָנֵּנוּ כִּי רַב שָׂבַעְנוּ בוּז׃
רַבַּת שָׂבְעָה לָּהּ נַפְשֵׁנוּ הַלַּעַג הַשַּׁאֲנַנִּים הַבּוּז לִגְאֵיוֹנִים׃

קכד
שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד לוּלֵי יְהֹוָה שֶׁהָיָה לָנוּ יֹאמַר נָא יִשְׂרָאֵל׃ לוּלֵי
יְהֹוָה שֶׁהָיָה לָנוּ בְּקוּם עָלֵינוּ אָדָם׃ אֲזַי חַיִּים בְּלָעוּנוּ בַּחֲרוֹת
אַפָּם בָּנוּ׃ אֲזַי הַמַּיִם שְׁטָפוּנוּ נַחְלָה עָבַר עַל נַפְשֵׁנוּ׃ אֲזַי עָבַר עַל
נַפְשֵׁנוּ הַמַּיִם הַזֵּידוֹנִים׃ בָּרוּךְ יְהֹוָה שֶׁלֹּא נְתָנָנוּ טֶרֶף לְשִׁנֵּיהֶם׃
נַפְשֵׁנוּ כְּצִפּוֹר נִמְלְטָה מִפַּח יוֹקְשִׁים הַפַּח נִשְׁבָּר וַאֲנַחְנוּ נִמְלָטְנוּ׃
עֶזְרֵנוּ בְּשֵׁם יְהֹוָה עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ׃

קכה
שִׁיר הַמַּעֲלוֹת הַבֹּטְחִים בַּיהֹוָה כְּהַר צִיּוֹן לֹא יִמּוֹט לְעוֹלָם יֵשֵׁב׃

ירושלים

מַלְאָכָיו רוּחוֹת מְשָׁרְתָיו אֵשׁ לֹהֵט׃ יָסַד אֶרֶץ עַל מְכוֹנֶיהָ בַּל
תִּמּוֹט עוֹלָם וָעֶד׃ תְּהוֹם כַּלְּבוּשׁ כִּסִּיתוֹ עַל הָרִים יַעַמְדוּ מָיִם׃
מִן גַּעֲרָתְךָ יְנוּסוּן מִן קוֹל רַעַמְךָ יֵחָפֵזוּן׃ יַעֲלוּ הָרִים יֵרְדוּ בְקָעוֹת אֶל
מְקוֹם זֶה יָסַדְתָּ לָהֶם׃ גְּבוּל שַׂמְתָּ בַּל יַעֲבֹרוּן בַּל יְשׁוּבוּן לְכַסּוֹת
הָאָרֶץ׃ הַמְשַׁלֵּחַ מַעְיָנִים בַּנְּחָלִים בֵּין הָרִים יְהַלֵּכוּן׃ יַשְׁקוּ כָּל חַיְתוֹ
שָׂדָי יִשְׁבְּרוּ פְרָאִים צְמָאָם׃ עֲלֵיהֶם עוֹף הַשָּׁמַיִם יִשְׁכּוֹן מִבֵּין עֳפָאיִם
יִתְּנוּ קוֹל׃ מַשְׁקֶה הָרִים מֵעֲלִיּוֹתָיו מִפְּרִי מַעֲשֶׂיךָ תִּשְׂבַּע הָאָרֶץ׃
מַצְמִיחַ חָצִיר לַבְּהֵמָה וְעֵשֶׂב לַעֲבֹדַת הָאָדָם לְהוֹצִיא לֶחֶם מִן
הָאָרֶץ׃ וְיַיִן יְשַׂמַּח לְבַב אֱנוֹשׁ לְהַצְהִיל פָּנִים מִשָּׁמֶן וְלֶחֶם לְבַב אֱנוֹשׁ
יִסְעָד׃ יִשְׂבְּעוּ עֲצֵי יְהֹוָה אַרְזֵי לְבָנוֹן אֲשֶׁר נָטָע׃ אֲשֶׁר שָׁם צִפֳּרִים
יְקַנֵּנוּ חֲסִידָה בְּרוֹשִׁים בֵּיתָהּ׃ הָרִים הַגְּבֹהִים לַיְּעֵלִים סְלָעִים מַחְסֶה
לַשְׁפַנִּים׃ עָשָׂה יָרֵחַ לְמוֹעֲדִים שֶׁמֶשׁ יָדַע מְבוֹאוֹ׃ תָּשֶׁת חֹשֶׁךְ וִיהִי
לָיְלָה בּוֹ תִרְמֹשׂ כָּל חַיְתוֹ יָעַר׃ הַכְּפִירִים שֹׁאֲגִים לַטָּרֶף וּלְבַקֵּשׁ
מֵאֵל אָכְלָם׃ תִּזְרַח הַשֶּׁמֶשׁ יֵאָסֵפוּן וְאֶל מְעוֹנֹתָם יִרְבָּצוּן׃ יֵצֵא
אָדָם לְפָעֳלוֹ וְלַעֲבֹדָתוֹ עֲדֵי עָרֶב׃ מָה רַבּוּ מַעֲשֶׂיךָ יְהֹוָה כֻּלָּם
בְּחָכְמָה עָשִׂיתָ מָלְאָה הָאָרֶץ קִנְיָנֶךָ׃ זֶה הַיָּם גָּדוֹל וּרְחַב יָדָיִם שָׁם
רֶמֶשׂ וְאֵין מִסְפָּר חַיּוֹת קְטַנּוֹת עִם גְּדֹלוֹת׃ שָׁם אֳנִיּוֹת יְהַלֵּכוּן לִוְיָתָן
זֶה יָצַרְתָּ לְשַׂחֶק בּוֹ׃ כֻּלָּם אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּן לָתֵת אָכְלָם בְּעִתּוֹ׃ תִּתֵּן
לָהֶם יִלְקֹטוּן תִּפְתַּח יָדְךָ יִשְׂבְּעוּן טוֹב׃ תַּסְתִּיר פָּנֶיךָ יִבָּהֵלוּן תֹּסֵף
רוּחָם יִגְוָעוּן וְאֶל עֲפָרָם יְשׁוּבוּן׃ תְּשַׁלַּח רוּחֲךָ יִבָּרֵאוּן וּתְחַדֵּשׁ פְּנֵי
אֲדָמָה׃ יְהִי כְבוֹד יְהֹוָה לְעוֹלָם יִשְׂמַח יְהֹוָה בְּמַעֲשָׂיו׃ הַמַּבִּיט
לָאָרֶץ וַתִּרְעָד יִגַּע בֶּהָרִים וְיֶעֱשָׁנוּ׃ אָשִׁירָה לַיהֹוָה בְּחַיָּי אֲזַמְּרָה
לֵאלֹהַי בְּעוֹדִי׃ יֶעֱרַב עָלָיו שִׂיחִי אָנֹכִי אֶשְׂמַח בַּיהֹוָה׃ יִתַּמּוּ חַטָּאִים
מִן הָאָרֶץ וּרְשָׁעִים עוֹד אֵינָם בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת יְהֹוָה הַלְלוּ יָהּ׃

קך
שִׁיר הַמַּעֲלוֹת אֶל יְהֹוָה בַּצָּרָתָה לִּי קָרָאתִי וַיַּעֲנֵנִי׃ יְיָ הַצִּילָה נַפְשִׁי
מִשְּׂפַת שֶׁקֶר מִלָּשׁוֹן רְמִיָּה׃ מַה יִּתֵּן לְךָ וּמַה יֹּסִיף לָךְ לָשׁוֹן

א"ה באשכנז

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ בָּרְכֵנוּ בַבְּרָכָה הַמְשֻׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה ׳ הַכְּתוּבָה עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ ׳ הָאֲמוּרָה מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו כֹּהֲנִים ׳ עַם קְדוֹשֶׁיךָ ׳ כָּאָמוּר : יְבָרֶכְךָ יְיָ וְיִשְׁמְרֶךָ : יָאֵר ׳ יְיָ פָּנָיו ׳ אֵלֶיךָ ׳ וִיחֻנֶּךָּ : יִשָּׂא יְיָ פָּנָיו ׳ אֵלֶיךָ ׳ וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם :

שִׂים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים ׀ עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ : כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים : וְאַהֲבַת חֶסֶד ׳ וּצְדָקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם ׳ וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ ׳ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל : בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ : (בספר) בָּרוּךְ ׀ אַתָּה יְיָ ׳ הַמְבָרֵךְ ׀ אֶת ׀ עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם :

אֱלֹהַי נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע וּשְׂפָתַי ׳ מִדַּבֵּר מִרְמָה ׳ וְלִמְקַלְלַי ׳ נַפְשִׁי תִדּוֹם ׳ וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה : פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ ׳ וּבְמִצְוֹתֶךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי ׳ וְכָל הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה ׳ מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם : וְקַלְקֵל מַחֲשְׁבוֹתָם : עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ : עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ : עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ : לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ : הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי : יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי : עוֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו ׳ הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם ׳ עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל : וְאִמְרוּ אָמֵן :

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ : וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת : וְעָרְבָה לַיְיָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת :

צִדְקָתְךָ צֶדֶק לְעוֹלָם ׳ וְתוֹרָתְךָ אֱמֶת : וְצִדְקָתְךָ אֱלֹהִים עַד מָרוֹם אֲשֶׁר עָשִׂיתָ גְדוֹלוֹת ׳ אֱלֹהִים מִי כָמוֹךָ : צִדְקָתְךָ כְּהַרְרֵי אֵל מִשְׁפָּטֶיךָ תְּהוֹם רַבָּה ׳ אָדָם וּבְהֵמָה תוֹשִׁיעַ יְיָ קדיש שלם

ווייטן (מנחה) אול (מעריב) זאגט מן דען (מזמור) אול דיא פולגנדן (שיר המעלות) אול מן זאגט קיין (קדיש יתום) דרויף :

קר

בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת יְהֹוָה יְהוָֹה אֱלֹהַי גָּדַלְתָּ מְּאֹד הוֹד וְהָדָר לָבָשְׁתָּ : עֹטֶה אוֹר כַּשַּׂלְמָה נוֹטֶה שָׁמַיִם כַּיְרִיעָה : הַמְקָרֶה בַמַּיִם עֲלִיּוֹתָיו הַשָּׂם עָבִים רְכוּבוֹ הַמְהַלֵּךְ עַל כַּנְפֵי רוּחַ : עֹשֶׂה מַלְאָכָיו

יותר ממנו לפיכך נאמר בו רנה שהוא יותר מגילה כי גילה היא בלב ורינה היא בפה ובלב ויעקב היה קרוב ביותר וממנו בא העיקר ועל שמו נקראו שתף אותו עם בניו שינוחו בו וי"א שלכך אמר יעקב ובניו ינוחו בו שהוא קבע תחומין כדדרשינן על ויחן את פני העיר : יכירו וידעו כי מאתך היא מנוחתם ר"ל גם אתה רוצה שיכירו וידעו בניך המלוה זו של שבת שהרי בכל התורה לא צויתם למען יעשו כמוך כמו גבי מנוחת שבת דכתיב ושמרו בני ישראל וגו׳ כי ששת ימים עשה ה׳ וביום השביעי שבת וינפש נמצא מנוחתו הוא מנוחתינו לכן על מנוחתם יקדישו את שמך :

צדקתך צדק לעולם אמרו רז"ל שלשה צדיקים מתו בשבת במנחה והמה משה דוד יוסף ע"כ אומרים ג"כ צדקתך שהיא כמו צדוק הדין על כן שאם היתה אותה מנחה חול ואז לא היו אומרים תחנה גם עכשיו באותו מנחה אין אומר צדקתך :

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם ׀ אֲדֹנָי׳ מְחַיֶּה מֵתִים ׀ אַתָּה׳ רַב לְהוֹשִׁיעַ:
אין ווינטר זאגט מן דאס: מַשִּׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגֶּשֶׁם: מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד׳
מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים׳ סוֹמֵךְ נוֹפְלִים׳ וְרוֹפֵא חוֹלִים׳ וּמַתִּיר ׀
אֲסוּרִים׳ וּמְקַיֵּם ׀ אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר׳ מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת׳ וּמִי
דּוֹמֶה לָּךְ׳ מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה: *מי כמוך וְנֶאֱמָן ׀ אַתָּה
לְהַחֲיוֹת מֵתִים׳ בָּרוּךְ ׀ אַתָּה יְיָ׳ מְחַיֵּה הַמֵּתִים:

אַתָּה קָדוֹשׁ׳ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ׳ וּקְדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה׳
בָּרוּךְ ׀ אַתָּה יְיָ׳ הָאֵל הַקָּדוֹשׁ: הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ:

אַתָּה אֶחָד׳ וְשִׁמְךָ אֶחָד׳ וּמִי כְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל גּוֹי אֶחָד בָּאָרֶץ׳
תִּפְאֶרֶת גְּדֻלָּה׳ וַעֲטֶרֶת יְשׁוּעָה׳ מְנוּחָה וּקְדֻשָּׁה לְעַמְּךָ
נָתַתָּ: אַבְרָהָם יָגֵל׳ יִצְחָק יְרַנֵּן׳ יַעֲקֹב וּבָנָיו יָנוּחוּ בוֹ: מְנוּחַת
אַהֲבָה וּנְדָבָה׳ מְנוּחַת אֱמֶת וֶאֱמוּנָה׳ מְנוּחַת שָׁלוֹם וְשַׁלְוָה
וְהַשְׁקֵט וָבֶטַח׳ מְנוּחָה שְׁלֵימָה שֶׁאַתָּה רוֹצֶה בָּהּ׳ יַכִּירוּ בָנֶיךָ
וְיֵדְעוּ׳ כִּי מֵאִתְּךָ הִיא מְנוּחָתָם׳ וְעַל מְנוּחָתָם יַקְדִּישׁוּ אֶת שְׁמֶךָ:
אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ: רְצֵה בִמְנוּחָתֵנוּ: קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ: וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ׳
שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ׳ וְשַׂמְּחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ: וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְךָ בֶּאֱמֶת: וְהַנְחִילֵנוּ
יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן שַׁבַּת קָדְשֶׁךָ: וְיִשְׂמְחוּ בְךָ יִשְׂרָאֵל ׀ אוֹהֲבֵי שְׁמֶךָ: בָּרוּךְ ׀ אַתָּה יְיָ׳
מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת:

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִלָּתָם׳ וְהָשֵׁב (אֶת) הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ׳ וְאִשֵּׁי
יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם׳ בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן׳ וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד ׀ עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל
עַמֶּךָ: (יעלה ויבא) וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים׳ בָּרוּךְ ׀ אַתָּה יְיָ׳ הַמַּחֲזִיר
שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ׳ שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד: צוּר חַיֵּינוּ:
מָגֵן יִשְׁעֵנוּ: אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר: נוֹדֶה לְּךָ׳ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ׳ עַל חַיֵּינוּ
הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ: וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ: וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם ׀ עִמָּנוּ: וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ
וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל עֵת: עֶרֶב ׀ וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם׳ הַטּוֹב׳ כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ׳ וְהַמְרַחֵם׳ כִּי
לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ׳ מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ: (על הנסים) וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְךָ׳
מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד: (וכתוב) וְכָל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה׳ וִיהַלְלוּ אֶת שִׁמְךָ בֶּאֱמֶת׳ הָאֵל
יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה׳ בָּרוּךְ ׀ אַתָּה יְיָ׳ הַטּוֹב שִׁמְךָ׳ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת: אלהינו

אתה אחד אברהם יגל יצחק ירנן ר"ל אברהם ויצחק ישמח כשיעקב ובניו ינוחו בו בשבת ושומרין אותו ואמר גילה באברהם ורנה ביצחק לפי שיצחק הוא קרוב יותר לבני יעקב שניתן להם השבת יותר מאברהם ויש לו שמחה

אֲבוֹתֵינוּ שָׁמְרָה זֹּאת לְעוֹלָם לְיֵצֶר מַחְשְׁבוֹת לְבַב עַמֶּךָ וְהָכֵן לְבָבָם אֵלֶיךָ : וְהוּא רַחוּם יְכַפֵּר ׀ עָוֹן וְלֹא יַשְׁחִית ׃ וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב ׀ אַפּוֹ ׃ וְלֹא יָעִיר כָּל חֲמָתוֹ : כִּי אַתָּה אֲדֹנָי טוֹב וְסַלָּח ׃ וְרַב חֶסֶד לְכָל קֹרְאֶיךָ : צִדְקָתְךָ צֶדֶק לְעוֹלָם וְתוֹרָתְךָ אֱמֶת : תִּתֵּן אֱמֶת לְיַעֲקֹב חֶסֶד לְאַבְרָהָם אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבֹתֵינוּ מִימֵי קֶדֶם : בָּרוּךְ ׀ אֲדֹנָי ׀ יוֹם יוֹם יַעֲמָס לָנוּ ׃ הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה : יְיָ צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׂגָּב לָנוּ ׃ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה : יְיָ צְבָאוֹת אַשְׁרֵי אָדָם בּוֹטֵחַ בָּךְ : יְיָ הוֹשִׁיעָה ׃ הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ : בָּרוּךְ הוּא אֱלֹהֵינוּ שֶׁבְּרָאָנוּ לִכְבוֹדוֹ ׃ וְהִבְדִּילָנוּ מִן הַתּוֹעִים ׃ וְנָתַן לָנוּ תּוֹרַת אֱמֶת ׃ וְחַיֵּי עוֹלָם נָטַע בְּתוֹכֵנוּ ׃ הוּא יִפְתַּח לִבֵּנוּ בְּתוֹרָתוֹ ׃ וְיָשֵׂם בְּלִבֵּנוּ לְאַהֲבָה אוֹתוֹ וּלְיִרְאָה אוֹתוֹ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ ׃ וּלְעָבְדוֹ בְּלֵבָב שָׁלֵם ׃ לְמַעַן לֹא נִיגַע לָרִיק ׃ וְלֹא נֵלֵד לַבֶּהָלָה : יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ ׃ שֶׁנִּשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ בָּעוֹלָם הַזֶּה ׃ וְנִזְכֶּה וְנִחְיֶה וְנִרְאֶה וְנִירַשׁ טוֹבָה וּבְרָכָה לִשְׁנֵי יְמוֹת הַמָּשִׁיחַ ׃ וּלְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא ׃ לְמַעַן יְזַמֶּרְךָ כָבוֹד וְלֹא יִדֹּם ׀ יְיָ אֱלֹהַי לְעוֹלָם ׀ אוֹדֶךָּ : בָּרוּךְ ׀ הַגֶּבֶר אֲשֶׁר יִבְטַח בַּייָ ׃ וְהָיָה יְיָ מִבְטַחוֹ : בִּטְחוּ בַייָ עֲדֵי עַד כִּי בְּיָהּ יְיָ צוּר עוֹלָמִים ׃ וְיִבְטְחוּ בְךָ יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ ׃ כִּי לֹא עָזַבְתָּ דֹּרְשֶׁיךָ יְיָ ׃ יְיָ חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ ׃ יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיַאְדִּיר : חצי קדיש

וַאֲנִי תְפִלָּתִי לְךָ יְיָ עֵת רָצוֹן אֱלֹהִים בְּרָב חַסְדֶּךָ עֲנֵנִי בֶּאֱמֶת יִשְׁעֶךָ :

אן נעמט אויז דיא (ספר תורה) אול רופט אויף (כהן לוי ישראל) דר נאך זאגט אן (שמונה עשרה):

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח ׃ וּפִי ׀ יַגִּיד ׀ תְּהִלָּתֶךָ : כִּי שֵׁם יְיָ אֶקְרָא הָבוּ גוֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ :

בָּרוּךְ ׀ אַתָּה יְיָ ׃ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ ׃ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם ׃ אֱלֹהֵי ׀ יִצְחָק ׃ וֵאלֹהֵי ׀ יַעֲקֹב ׃ הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא ׃ אֵל ׀ עֶלְיוֹן ׃ גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים ׃ וְקוֹנֵה הַכֹּל ׃ וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת ׃ וּמֵבִיא גוֹאֵל ׀ לִבְנֵי בְנֵיהֶם ׃ לְמַעַן שְׁמוֹ ׃ בְּאַהֲבָה : זכרנו וכו׳ מֶלֶךְ ׀ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן ׃ בָּרוּךְ ׀ אַתָּה יְיָ ׃ מָגֵן ׀ אַבְרָהָם :

אתה

ואני תפילתי נהגו לאמרו ע"ש המדרש אמר דוד לפני הקב"ה רבש"ע א"ה כשותין ומשתכרין יושבין ומדברין ממעשיהן ואין מזכירין שמך ואני אעפ"י שאני אוכל ושותה אני בא להתפלל לפניך ואני שואל ממך עת רצון לכפר על העולם ודוד היה מכוין הדבר כלפי ישראל בעבורם היה מדבר לפי דברי חכמי הקבלה הוא בשבת בעת מנחה עת רצון שנפתחין שערי רחמים :

יוֹם אֲבָרְכֶךָּ וַאֲהַלְלָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד׃ גָּדוֹל יְהֹוָה וּמְהֻלָּל
מְאֹד וְלִגְדֻלָּתוֹ אֵין חֵקֶר׃ דּוֹר לְדוֹר יְשַׁבַּח מַעֲשֶׂיךָ וּגְבוּרֹתֶיךָ
יַגִּידוּ׃ הֲדַר כְּבוֹד הוֹדֶךָ וְדִבְרֵי נִפְלְאֹתֶיךָ אָשִׂיחָה׃ וֶעֱזוּז
נוֹרְאוֹתֶיךָ יֹאמֵרוּ וּגְדֻלָּתְךָ אֲסַפְּרֶנָּה׃ זֵכֶר רַב טוּבְךָ יַבִּיעוּ וְצִדְקָתְךָ
יְרַנֵּנוּ׃ חַנּוּן וְרַחוּם יְהֹוָה אֶרֶךְ אַפַּיִם וּגְדָל חָסֶד׃ טוֹב יְהֹוָה לַכֹּל
וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו׃ יוֹדוּךָ יְהֹוָה כָּל מַעֲשֶׂיךָ וַחֲסִידֶיךָ יְבָרְכוּכָה׃
כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ יֹאמֵרוּ וּגְבוּרָתְךָ יְדַבֵּרוּ׃ לְהוֹדִיעַ לִבְנֵי הָאָדָם
גְּבוּרֹתָיו וּכְבוֹד הֲדַר מַלְכוּתוֹ׃ מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל עֹלָמִים
וּמֶמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל דּוֹר וָדוֹר׃ סוֹמֵךְ יְהֹוָה לְכָל הַנֹּפְלִים וְזוֹקֵף לְכָל
הַכְּפוּפִים׃ עֵינֵי כֹל אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּ וְאַתָּה נוֹתֵן לָהֶם אֶת אָכְלָם
בְּעִתּוֹ׃ פּוֹתֵחַ אֶת יָדֶךָ וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל חַי רָצוֹן׃ צַדִּיק יְהֹוָה בְּכָל
דְּרָכָיו וְחָסִיד בְּכָל מַעֲשָׂיו׃ קָרוֹב יְהֹוָה לְכָל קֹרְאָיו לְכֹל אֲשֶׁר
יִקְרָאֻהוּ בֶאֱמֶת׃ רְצוֹן יְרֵאָיו יַעֲשֶׂה וְאֶת שַׁוְעָתָם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם׃
שׁוֹמֵר יְהֹוָה אֶת כָּל אֹהֲבָיו וְאֵת כָּל הָרְשָׁעִים יַשְׁמִיד׃ תְּהִלַּת יְהֹוָה
יְדַבֶּר פִּי וִיבָרֵךְ כָּל בָּשָׂר שֵׁם קָדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד׃ וַאֲנַחְנוּ נְבָרֵךְ
יָהּ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם׃ הַלְלוּיָהּ׃

וּבָא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל וּלְשָׁבֵי פֶשַׁע בְּיַעֲקֹב נְאֻם יְיָ׃ וַאֲנִי זֹאת בְּרִיתִי
אוֹתָם אָמַר יְיָ׃ רוּחִי אֲשֶׁר עָלֶיךָ וּדְבָרַי אֲשֶׁר שַׂמְתִּי בְּפִיךָ
לֹא יָמוּשׁוּ מִפִּיךָ וּמִפִּי זַרְעֲךָ וּמִפִּי זֶרַע זַרְעֲךָ אָמַר יְיָ מֵעַתָּה וְעַד
עוֹלָם׃ וְאַתָּה קָדוֹשׁ יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל׃ וְקָרָא זֶה אֶל זֶה
וְאָמַר׃ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ׃
וּמְקַבְּלִין דֵּין מִן דֵּין וְאָמְרִין׃ קַדִּישׁ בִּשְׁמֵי מְרוֹמָא עִלָּאָה בֵּית
שְׁכִינְתֵּהּ׃ קַדִּישׁ עַל אַרְעָא עוֹבַד גְּבוּרְתֵּהּ׃ קַדִּישׁ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי
עָלְמַיָּא׃ יְיָ צְבָאוֹת מַלְיָא כָל אַרְעָא זִיו יְקָרֵהּ׃ וַתִּשָּׂאֵנִי רוּחַ׃
וָאֶשְׁמַע אַחֲרַי קוֹל רַעַשׁ גָּדוֹל׃ בָּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ׃ וּנְטָלַתְנִי
רוּחָא׃ וּשְׁמָעִית בַּתְרַאי קָל זִיעַ סַגִּיא דִּמְשַׁבְּחִין וְאָמְרִין׃ בְּרִיךְ
יְקָרָא דַיְיָ מֵאֲתַר בֵּית שְׁכִינְתֵּהּ׃ יְיָ יִמְלוֹךְ לְעֹלָם וָעֶד׃ יְיָ מַלְכוּתֵהּ
קָאֵם לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא׃ יְיָ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם יִצְחָק וְיִשְׂרָאֵל

מוסף של שבת

הַשִּׁיר שֶׁהַלְוִיִּם הָיוּ אוֹמְרִים בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ׃ בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן הָיוּ אוֹמְרִים · לַיְיָ הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ · תֵּבֵל וְיוֹשְׁבֵי בָהּ׃ בַּשֵּׁנִי הָיוּ אוֹמְרִים · גָּדוֹל יְיָ וּמְהֻלָּל מְאֹד · בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ הַר קָדְשׁוֹ׃ בַּשְּׁלִישִׁי הָיוּ אוֹמְרִים · אֱלֹהִים נִצָּב בַּעֲדַת אֵל · בְּקֶרֶב אֱלֹהִים יִשְׁפֹּט׃ בָּרְבִיעִי הָיוּ אוֹמְרִים · אֵל נְקָמוֹת יְיָ · אֵל נְקָמוֹת הוֹפִיעַ׃ בַּחֲמִישִׁי הָיוּ אוֹמְרִים · הַרְנִינוּ לֵאלֹהִים עוּזֵּנוּ · הָרִיעוּ לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב׃ בַּשִּׁשִּׁי הָיוּ אוֹמְרִים · יְיָ מָלָךְ · גֵּאוּת לָבֵשׁ לָבֵשׁ יְיָ עֹז הִתְאַזָּר · אַף תִּכּוֹן תֵּבֵל בַּל תִּמּוֹט׃ בַּשַּׁבָּת · הָיוּ אוֹמְרִים מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת · מִזְמוֹר שִׁיר לֶעָתִיד לָבֹא · לְיוֹם שֶׁכֻּלּוֹ שַׁבָּת וּמְנוּחָה · לְחַיֵּי הָעוֹלָמִים׃

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר רַבִּי חֲנִינָא תַּלְמִידֵי חֲכָמִים מַרְבִּים שָׁלוֹם בָּעוֹלָם שֶׁנֶּאֱמַר וְכָל בָּנַיִךְ לִמּוּדֵי יְיָ וְרַב שְׁלוֹם בָּנָיִךְ׃ אַל תִּקְרֵי בָּנָיִךְ אֶלָּא בּוֹנָיִךְ׃ שָׁלוֹם רָב לְאֹהֲבֵי תוֹרָתֶךָ · וְאֵין לָמוֹ מִכְשׁוֹל׃ יְהִי שָׁלוֹם בְּחֵילֵךְ · שַׁלְוָה בְּאַרְמְנוֹתָיִךְ · לְמַעַן אַחַי וְרֵעָי · אֲדַבְּרָה נָּא שָׁלוֹם בָּךְ׃ לְמַעַן בֵּית יְיָ אֱלֹהֵינוּ · אֲבַקְשָׁה טוֹב לָךְ׃ יְיָ עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן · יְיָ יְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם׃

דער נאך זאגט אן עלינו קדיש יתום אול׳ יגדל׃

מנחה של שבת

אַשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתֶךָ · עוֹד יְהַלְלוּךָ סֶּלָה׃ אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לּוֹ · אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְיָ אֱלֹהָיו · תְּהִלָּה לְדָוִד · אֲרוֹמִמְךָ אֱלוֹהַי הַמֶּלֶךְ וַאֲבָרְכָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד · בְּכָל

יום

השיר שהלוים היו אומרים ביום הראשון היו אומרים לשון הגמרא במסכת ר"ה פרק י"ט תניא ר' יהודה משום ר"ע בראשון מה היו אומרים לה' הארץ ומלואה ע"ש שקנה והקנה ושליט בעולמו ובשני מה היו אומרים גדול ה' ומהולל מאוד וגו' ע"ש שחילק מעשיו ומלך עליהם בג' היו אומרים אלהים נצב בעדת אל ע"ש שגילה ארץ בחכמתו והכין תבל לעדתו בד' היו אומרים אל נקמות ה' ע"ש שנתלה ברקיע בד' חמה ולבנה וכוכבים ומזלות ועתיד ליפרע מעובדיהן בה' היו אומרים הרנינו ע"ש שברא עופות ודגים לשב׳ לשמו כשאדם רואה עופות ודגים וה"ה שארי בעלי חיים משונים זה מזה נותן שבח למי שבראם בו' היו אומרים ה' מלך גאות לבש ע"ש שגמר מלאכתו ומלך עליהן בז' היו אומרים מזמור שיר ליום השבת ליום שכולו שבת :

פִּטּוּם הַקְּטֹרֶת · הַצֳּרִי · וְהַצִּפֹּרֶן · הַחֶלְבְּנָה · וְהַלְּבוֹנָה ·
מִשְׁקַל שִׁבְעִים שִׁבְעִים מָנֶה : מוֹר וּקְצִיעָה · שִׁבֹּלֶת נֵרְדְּ ·
וְכַרְכּוֹם · מִשְׁקַל שִׁשָּׁה עָשָׂר שִׁשָּׁה עָשָׂר מָנֶה : הַקֹּשְׁטְ · שְׁנֵים עָשָׂר ·
וְקִלּוּפָה · שְׁלֹשָׁה · וְקִנָּמוֹן · תִּשְׁעָה · בּוֹרִית כַּרְשִׁינָה · תִּשְׁעָה קַבִּין :
יֵין קַפְרִיסִין סְאִין תְּלָתָא וְקַבִּין תְּלָתָא · וְאִם אֵין לוֹ יֵין קַפְרִיסִין : מֵבִיא
חֲמַר חִוַּרְיָן עַתִּיק · מֶלַח סְדוֹמִית רוֹבַע הַקָּב · מַעֲלֶה עָשָׁן כָּל שֶׁהוּא :
רַבִּי נָתָן אוֹמֵר · אַף כִּפַּת הַיַּרְדֵּן כָּל שֶׁהוּא · וְאִם נָתַן בָּהּ דְּבַשׁ ·
פְּסָלָהּ · אִם חִסַּר אַחַת מִכָּל סַמָּנֶיהָ · חַיָּב מִיתָה : רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן
גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר · הַצֳּרִי · אֵינוֹ אֶלָּא שְׂרָף · הַנּוֹטֵף מֵעֲצֵי הַקְּטָף : בּוֹרִית
כַּרְשִׁינָה · שֶׁשָּׁפִין בָּהּ אֶת הַצִּפֹּרֶן · כְּדֵי שֶׁתְּהֵא נָאָה · יֵין קַפְרִיסִין ·
שֶׁשּׁוֹרִין בּוֹ אֶת הַצִּפֹּרֶן · מִפְּנֵי שֶׁהִיא עַזָּה : וַהֲלֹא מֵי רַגְלַיִם יָפִין לָהּ
אֶלָּא שֶׁאֵין מַכְנִיסִין מֵי רַגְלַיִם בָּעֲזָרָה · מִפְּנֵי הַכָּבוֹד :

השיר

דיא ליט האבן דען מנהג דאז זיא דיא גאנץ משנה השיר שהלוים היו אומרים גאנץ זאגן דיא זיינן זיך טועה נייארט
אז גיהערט אן זיך נוהג צו זיין ווען אן האלט אפני הכבוד אן שבת זאל אן אן היבן בשבת אומר שיר ליום השבת איז
אן יום טוב אן וועלכן טאג דאז יום טוב איז זאל אן נייארט דען זעלביגן טאג זאגן אלש לאשל איז יום טוב אן זונטאג זאל
אן זאגן ביום הראשון היו אומרים · איז יום טוב אן מאנטאג זאל אן נייארט זאגן ביום השני היו אומרים וכו׳ :

פטום הקטורת ברייתא היא במסכת כריתות · פיטום כתישת הסמנים ותקון הקטורת נקרא פיטום תרגום ירושלמי אים כי
ירקה גבר די פטים הצרי והציפורן פי׳ אלו הם מיני הקטורת הצרי והציפורן צרי הוא נטף האומר בתורה היינו מידי
דמנטף מן העץ ובל״א (טריף וואר״ן) וציפורן הוא שחלת האומר בתורה ותרגומו דשחלת טופרא שהוא תרגום דלטורנים ונקרא כן
לפי שחלקה כציפורן ובל״א (נאגל ווארץ) חלבנה פי׳ רש״י גלבנא ומסרחת מאוד ובל״א (טייבלש קוט) · לרמז כמו שהחלבנה ריח רע
ואעפ״כ מנאה הכתוב עם סמני הקטורת וכמו שדרשו על וירח את ריח בגדיו אל תקרי בגדיו אלא בוגדיו וכל זה כדי שלא יתייאש
הרשע בתשובה ויהא חלקו עם הצדיקים בג״ע והלבונה (ווייריך) הקציעה היא קדה האמור בתורה בל״א (אינגבר) : ושבולת
נרד הד הוא ונקרא שמו שבולת נרד לפי שהוא דק כשער גשיבולת · וכרכום בל״א (זפרין) : משקל ששה עשר מנה ר״ל כל אחד
מאלו ארבעה הוא משקלה ששה עשר ליטרות הקושט כך שמו ומין סם הוא קלופה בושם והוא סם קליפות עץ כמו קנמון וקנמון
(צימרינט) וכן כל הסמנים הם י״א כמו שלמדו רז״ל מפסוקים והיו עולין כולן שס״ח מנים כי היו מקטירין בכל יום מנה מחציתה
בבוקר ומחציתה בערב הרי שס״ה מנים וג׳ מנים הנותרים עשאו לפי שהי׳ הכ״ג מקריב בי״כ מלא חפניו ויש לך כ״ג שחפניו גדולים
לפיכך הוסיפו ג׳ מנים : בורית כרשינה היא עשב הבא מאותו מקום ומכבסים בו בגדים וי״א שכרשינה הוא עשב שעושין ממנו בורית
שקורין בל״א (זייף) ור״ל בורית העשוי מכרשינה מלח סדומית רובע פי׳ רובע הקב והו שאמר הפסוק ממולח טהור קדש ושערו חכמי׳
שבזה השיעור יהי׳ בו טעם מלח יין קפריסין שבא ממקום קפרס שהוא חשוב וחזקי ריחנו ושערו רז״ל שבג׳ סאין ושלשה קבין יתחזק
ריח הצפורן : חמר חורין יין הבא ממקום ששמו חוריין וי״מ יין לבן ועתיק פי׳ חזק וישן מעלה עשן היא עשב שמתמיד העשן ומעלה
אותו כמקל ואינו מתפלל עשנו לכאן ולכאן : כל שהוא ר״ל דבר מועט : כפת הירדן פי׳ רש״י עשב הגדל על שפת הירדן חסר אחת
מכל סמניה חייב מיתה פי׳ רש״י כ״ג שמביאה לפני ולפנים בי״כ חסר סם אחד חייב מיתה וכי מעייל קטורת שלא כהלכתה ביאה
ריקנית היא וחייב מיתה : רשב״ג לא בא לחלוק אלא לפרש למה היה בא׳ בורית כרשינא · ששפין משפשפין שתהא נאה שחורה
היא והיו משפשפין אותה בבורית כרשינא שתהא עזה שיהא ריחו חזק ושואל והלא מי רגלים יותר טובים שתהא עזה אלא
שאין מכניסין בעזרה ואין נכון להביא לעזרה :

השיר

מוסף של שבת

לשבת נחמו

שם המחבר יהודה בר שמואל חזק

אֱלֹהֵיכֶם יוֹסִיף יָדוֹ יְקַבֵּץ נְפוּצוֹתֵיכֶם · הָעֵת יָחִישׁ לֵאמֹר צְאוּ מֵאֲסִירֵכֶם · וּמַלְאַךְ בְּרִיתוֹ יִשְׁלַח לְהָשִׁיב לְבַבְכֶם · דְּרוֹךְ עָקוֹב לְמִישׁוֹר לְעִירָהּ יְקַבְּצְכֶם · הַשּׁוֹמְרִים שַׁבָּת בְּרִית בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם · בָּרְכוּ שְׁמוֹ אַל תִּתְּנוּ דֳמִי לָכֶם · חַי זֵכֶר קָדְשׁוֹ נַחֲמוּ יֹאמַר אֱלֹהֵיכֶם · כִּי אֲנִי הוּא מַלְכְּכֶם וְאֶמְלוֹךְ עֲלֵיכֶם : ובדברי קדשך

לשבת תשובה

בפרנקפורט אין אומרים

אֱלֹהֵיכֶם יַחְשׂוֹף זְרוֹעוֹ לְקַבֵּץ פְּזוּרֵיכֶם · וְאָז הָרִים וּגְבָעוֹת פֶּה יִפְצְחוּ לִפְנֵיכֶם : עֵת יָסִיר לֵב הָאֶבֶן מִבְּשַׂרְכֶם · וְהַכֹּל יַעֲנוּ בָּרוּךְ שֶׁבָּחַר בָּכֶם · דִּרְשׁוּ אֶת יְיָ אוֹתוֹ בְּמוֹצַאֲכֶם · קְרָאֻהוּ בִּהְיוֹתוֹ קָרוֹב וְשׁוּבוּ אֶל אֱלֹהֵיכֶם : ובדברי קדשך

לשבת חול המועד של סכות

שם המחבר יהודה

אֱלֹהֵיכֶם יָשִׁיב שָׁלֵם סֻכּוֹ וּמְעוֹנָתוֹ · הָקֵם יָקִים דְּבִירוֹ וַהֲדַר מִטָּתוֹ · וָעֵר תּוֹכָם יִשְׁכּוֹן הוֹד שְׁכִינָתוֹ · דְּרוֹךְ פּוּרָה יִדְרוֹךְ אוֹיֵב בַּחֲמָתוֹ · הֱיוֹת סֻכָּה לְצֵל לְשׁוֹמְרֵי סֻכָּתוֹ · הָעֵת יַעֲמִיד עַל אֶרֶץ אֲגוּדָּתוֹ : יִמְלוֹךְ עַל כָּל הָאָרֶץ בַּשָּׁמַיִם מַעֲלָתוֹ : ובדברי קדשך

לשבת וברית מילה

אֱלֹהֵיכֶם אֲנִי זוֹכֵר הַבְּרִית · הִנֵּה אָנֹכִי שׁוֹלֵחַ לִשְׁאֵרִית · אֶת נִסְתַּר בְּנַחַל כְּרִית · וּפִנָּה לְפָנָיו גּוֹיִם הַכְּרִית · מְבַשֵּׂר טוֹב וְשָׁלוֹם בְּאַחֲרִית · יֵדְעוּ זֹאת כָּל כְּרוּתֵי בְרִית · אוֹמֵר לְצִיּוֹן מָלַךְ אֱלֹהַיִךְ וְהָרִית : ובדברי קדשך

לשבת וחתונה

שם המחבר שמואל חזק

אֱלֹהֵיכֶם שִׁכְנוֹ שָׁם כֵּס עֵילָמוֹ · מַלְאָכָיו רוּחוֹת רָז לֹא לָמוֹ · וְאַיֵּה מְקוֹם כְּבוֹדוֹ הוֹלָמוֹ · אוֹמְרִים בָּרוּךְ כְּבוֹדוֹ מִמְּקוֹמוֹ · לְעֵת יִמְלוֹךְ לְיוֹם קוּמוֹ · תְּהֵא צִיּוֹן גְּנוּן בִּמְקוֹמוֹ · זֶה יִרְאוּ וְיֵדְעוּ כָּל יְקוּמוֹ · קָרוֹא לִירוּשָׁלַיִם כִּסֵּא מְקוֹמוֹ : ובדברי קדשך

אֵין כֵּאלֹהֵינוּ · אֵין כַּאדוֹנֵינוּ · אֵין כְּמַלְכֵּנוּ · אֵין כְּמוֹשִׁיעֵנוּ : מִי כֵאלֹהֵינוּ · מִי כַאדוֹנֵינוּ · מִי כְמַלְכֵּנוּ · מִי כְמוֹשִׁיעֵנוּ : נוֹדֶה לֵאלֹהֵינוּ · נוֹדֶה לַאדוֹנֵינוּ · נוֹדֶה לְמַלְכֵּנוּ · נוֹדֶה לְמוֹשִׁיעֵנוּ : בָּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ · בָּרוּךְ אֲדוֹנֵינוּ · בָּרוּךְ מַלְכֵּנוּ · בָּרוּךְ מוֹשִׁיעֵנוּ : אַתָּה הוּא אֱלֹהֵינוּ · אַתָּה הוּא אֲדוֹנֵינוּ · אַתָּה הוּא מַלְכֵּנוּ · אַתָּה הוּא מוֹשִׁיעֵנוּ : אַתָּה הוּא שֶׁהִקְטִירוּ אֲבוֹתֵינוּ לְפָנֶיךָ · אֶת קְטֹרֶת הַסַּמִּים :

פטום

אין כאלהינו כתב הכל בו הטעם שנהגו לומר אין כאלהינו אחר תפלת מוסף הן בשבת הן בי"ט כדי להשלים מאה ברכות שחייב אדם לברך בכל יום כי בשבת וי"ט אין מתפללין מי"ח ברכות רק ז' נמצא ש'לאו מהן ל"ג ברכות ערבית ושחרית ומנחה ומשלימין אותן בשבעה ברכות של מוסף ושלש שבסעודה שלישית ועשרים כנוים שיש באין כאלהינו שכל אחד עולה להשלים ברכה אחת נמצאו נשלמו ל"ג ברכות שהיו חסרות עכ"ל גם ר"ת א"ין כאלהינו · מ"י כאלהינו · נ"ודה לאלהינו הוא אמ"ן :

מְשָׁרְתָיו שׁוֹאֲלִים זֶה לָזֶה ״ אַיֵּה מְקוֹם כְּבוֹדוֹ ״ לְעֻמָּתָם בָּרוּךְ יֹאמֵרוּ : בָּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ : מִמְּקוֹמוֹ הוּא יִפֶן בְּרַחֲמִים ׳ וְיָחוֹן עַם ׳ הַמְיַחֲדִים שְׁמוֹ עֶרֶב וָבוֹקֶר ׳ בְּכָל יוֹם תָּמִיד פַּעֲמַיִם בְּאַהֲבָה שְׁמַע אוֹמְרִים : שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד : אֶחָד הוּא אֱלֹהֵינוּ ׳ הוּא אָבִינוּ ׳ הוּא מַלְכֵּנוּ : הוּא מוֹשִׁיעֵנוּ : וְהוּא יַשְׁמִיעֵנוּ בְּרַחֲמָיו שֵׁנִית ׳ לְעֵינֵי כָּל חַי ׳ לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים : אֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם :

אם יום טוב זאגט מן דאש נאך (אני יי אלהיכם)׳

אַדִּיר אַדִּירֵנוּ יְיָ אֲדוֹנֵינוּ ׳ מָה אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל הָאָרֶץ : וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ ׳ עַל כָּל הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד ׳ וּשְׁמוֹ אֶחָד :

וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ כָּתוּב לֵאמֹר :

יִמְלוֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר ׳ הַלְלוּ יָהּ :

לְדוֹר וָדוֹר נַגִּיד גָּדְלֶךָ ׳ וּלְנֵצַח נְצָחִים קְדֻשָּׁתְךָ נַקְדִּישׁ ׳ וְשִׁבְחֲךָ אֱלֹהֵינוּ ׳ מִפִּינוּ לֹא יָמוּשׁ לְעוֹלָם וָעֶד ׳ כִּי אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ ׀ אָתָּה ׳ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ : הָאֵל הַקָּדוֹשׁ : המלך הקדוש : תכנת שבת וכו׳ קדיש שלם אין כאלהינו

לשבת ראש חודש

שם המחבר יהודה חזק

אֱלֹהֵיכֶם יַזְרִיחַ שִׁמְשׁוֹ ׳ שִׁבְעָתַיִם בִּגְבוּרָתוֹ ׳ הַיָּרֵחַ בְּהִתְחַדְּשׁוֹ ׳ כַּשֶּׁמֶשׁ וּרְיחָתוֹ ׳ וְהַחוֹדֶשׁ בְּהִתְקַדְּשׁוֹ ׳ לְחַדֵּשׁ כַּפָּרָתוֹ ׳ דָּת הַיּוֹם לְשַׁמְּשׁוֹ ׳ חֲזוֹרַת קְדֻשַּׁת שְׁכִינָתוֹ ׳ מְרֵי חוֹדֶשׁ בְּחָדְשׁוֹ ׳ וּמְרֵי שַׁבַּת בְּשַׁבַּתּוֹ : ובדברי קדשך

לשבת בראשית

שם המחבר יהודה

אֱלֹהֵיכֶם יַשְׂכִּיל עַבְדּוֹ יִכּוֹן כִּסְאוֹ כְּמֵרֵאשִׁית ׳ הָעִיר עַל תִּלָּהּ יִבָּנֶה אַרְמוֹן יָשִׁית ׳ וּמִזְבְּחוֹ יְרַפֵּא וּמְקוֹם נְסוּךְ הַשִּׁית : דְּרוֹר לְעִבְרִיָּה יִקְרָא הַיּוֹתָם חָפְשִׁית יִמְלוֹךְ עַל עַם שׁוֹמֵר שַׁבַּת בְּרֵאשִׁית : ובדברי קדשך

לשבת חנוכה

שם המחבר יהודה חזק

אֱלֹהֵיכֶם יָבִיא מְשִׁיחוֹ אוֹר צֶדֶק וּמִשְׁפָּט רְבִיר ׳ הָרָשָׁע יָמִית בְּשֵׁבֶט פִּיו וְיַאֲבִיד ׳ וְעַל הַנִּסִּים הַלֵּל לִגְמוֹר צָעִיר מֵהֶעֱבִיר ׳ דָּת הָרִשְׁעָה יַחֲדִישׁ ׳ הַטּוֹת אֹזֶן מֵהַכְבִּיר ׳ חִלּוּף אֱלִילִים זְבוּל קֹדֶשׁ יְקוֹמֵם וְיַגְבִּיר ׳ וְנָשִׁיר מִזְמוֹר שִׁיר חֲנֻכַּת הַבַּיִת לְדָוִד : ובדברי קדשך

לשבת

והוא ישמיענו ברחמיו שנית לשון אסיפה כמו וישמע שאול ע״ש הפסוק דכתיב והיה ביום ההוא יוסיף ה׳ שנית ידו ואסף נדחי ישראל ונפוצת יהודה יקבץ מארבע כנפות הארץ :

הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ: וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ: וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם ׳ עִמָּנוּ: וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל עֵת: עֶרֶב ׳ וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם ׳ הַטּוֹב ׳ כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ ׳ וְהַמְרַחֵם ׳ כִּי לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ ׳ מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ: (על הנסים) וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְךָ ׳ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד: (וכתוב) וְכָל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה ׳ וִיהַלְלוּ אֶת שִׁמְךָ בֶּאֱמֶת ׳ הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה ׳ בָּרוּךְ | אַתָּה יְיָ ׳ הַטּוֹב שִׁמְךָ ׳ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ בָּרְכֵנוּ בַבְּרָכָה הַמְשֻׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה ׳ הַכְּתוּבָה עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ ׳ הָאֲמוּרָה מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו כֹּהֲנִים ׳ עַם קְדוֹשֶׁיךָ ׳ כָּאָמוּר: יְבָרֶכְךָ יְיָ וְיִשְׁמְרֶךָ: יָאֵר ׳ יְיָ פָּנָיו ׳ אֵלֶיךָ ׳ וִיחֻנֶּךָּ: יִשָּׂא יְיָ פָּנָיו ׳ אֵלֶיךָ ׳ וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם:

שִׂים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים | עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ: כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים: וְאַהֲבַת חֶסֶד ׳ וּצְדָקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם ׳ וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ ׳ אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל: בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ: (בספר) בָּרוּךְ | אַתָּה יְיָ ׳ הַמְבָרֵךְ | אֶת ׳ עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם:

אֱלֹהַי נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע וּשְׂפָתַי ׳ מִדַּבֵּר מִרְמָה ׳ וְלִמְקַלְלַי ׳ נַפְשִׁי תִדּוֹם ׳ וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה: פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ ׳ וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי ׳ וְכָל הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה ׳ מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם: וְקַלְקֵל מַחְשְׁבוֹתָם: עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ: עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ: עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ: לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ: הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי: עוֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו ׳ הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם ׳ עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל: וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ: וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת: וְעָרְבָה לַיְיָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת:

דער חזן זאגט ווידר דאש שמונה עשרה אול׳ זעלט איין דיא קדושה:

נַעֲרִיצְךָ וְנַקְדִּישְׁךָ כְּסוֹד שִׂיחַ שַׂרְפֵי קוֹדֶשׁ הַמַּקְדִּישִׁים שִׁמְךָ בַּקֹּדֶשׁ ׳ כַּכָּתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ ׳ וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר: קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ: כְּבוֹדוֹ מָלֵא עוֹלָם משרתיו

וגם האוהבים דברי׳ ר״ל האוהבי׳ דברי׳ אפי׳ מיום ראשון כשבא לידם שום מנה יפה אומרים זה לשבת זוכין לגדולה או ר״ל כל מה שהם קונין אומרים בפה מלא זה אני קונה לכבוד שבת או זוכין לגדולה: ותאונו ה׳ אלהינו וכו׳ ר״ל אעפ״י שפרשת השבת ואסרת כל מלאכה אפ״ה צוית להקריב בה קרבנות ולדחו׳ את השבת: כראוי ר״ל כמו שאר״ול:

עולת שבת בשבתו ולא עולת זו בשבת אחרת ואם ישנה חייב משום חילול שבת:

והוא

אַתָּה קָדוֹשׁ · וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ · וּקְדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה ·
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ · הָאֵל הַקָּדוֹשׁ : הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ

תִּכַּנְתָּ שַׁבָּת · רָצִיתָ קָרְבְּנוֹתֶיהָ · צִוִּיתָ פֵּרוּשֶׁיהָ · עִם סִדּוּרֵי נְסָכֶיהָ · מְעַנְּגֶיהָ לְעוֹלָם כָּבוֹד יִנְחָלוּ · טוֹעֲמֶיהָ חַיִּים זָכוּ · וְגַם הָאוֹהֲבִים דְּבָרֶיהָ · גְּדֻלָּה בָּחָרוּ · אָז מִסִּינַי נִצְטַוּוּ עָלֶיהָ · וַתְּצַוֵּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לְהַקְרִיב בָּהּ · קָרְבַּן מוּסַף שַׁבָּת כָּרָאוּי :

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ · שֶׁתַּעֲלֵנוּ בְשִׂמְחָה לְאַרְצֵנוּ · וְתִטָּעֵנוּ בִּגְבוּלֵנוּ · וְשָׁם נַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ אֶת קָרְבְּנוֹת חוֹבוֹתֵינוּ · תְּמִידִין כְּסִדְרָן · וּמוּסָפִין כְּהִלְכָתָן : וְאֶת מוּסַף יוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה · נַעֲשֶׂה וְנַקְרִיב לְפָנֶיךָ בְּאַהֲבָה · כְּמִצְוַת רְצוֹנֶךָ · כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתָּ עָלֵינוּ בְּתוֹרָתֶךָ · עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ · מִפִּי כְבוֹדֶךָ · כָּאָמוּר : וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת · שְׁנֵי כְבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה תְּמִימִם · וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה · בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן וְנִסְכּוֹ · עֹלַת שַׁבַּת בְּשַׁבַּתּוֹ · עַל עֹלַת הַתָּמִיד וְנִסְכָּהּ :

יִשְׂמְחוּ בְמַלְכוּתְךָ שׁוֹמְרֵי שַׁבָּת וְקוֹרְאֵי עֹנֶג · עַם מְקַדְּשֵׁי שְׁבִיעִי · כֻּלָּם יִשְׂבְּעוּ וְיִתְעַנְּגוּ מִטּוּבֶךָ · וּבַשְּׁבִיעִי רָצִיתָ בּוֹ · וְקִדַּשְׁתּוֹ חֶמְדַּת יָמִים אוֹתוֹ קָרָאתָ · זֵכֶר לְמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית :

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ : רְצֵה בִמְנוּחָתֵנוּ : קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ : וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ · שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ · וְשַׂמְּחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ : וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת : וְהַנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן שַׁבַּת קָדְשֶׁךָ : וְיִשְׂמְחוּ בְךָ יִשְׂרָאֵל · אוֹהֲבֵי שְׁמֶךָ : בָּרוּךְ · אַתָּה יְיָ · מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת :

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִלָּתָם · וְהָשֵׁב (אֶת) הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ · וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם · בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן · וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד · עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ : (יעלה ויבא) וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים · בָּרוּךְ · אַתָּה יְיָ · הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן :

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ · שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד : צוּר חַיֵּינוּ : מָגֵן יִשְׁעֵנוּ · אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר : נוֹדֶה לְךָ · וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ · עַל חַיֵּינוּ

המסורים

תכנת שבת מיוסד' על פי תשר"ק ע"ש הגאולה דכתיב אשרק' להם ואקבצם · אשרקם לשון (שמולרין) תכנת (דוח הלשון בריט) לויתה פרושיה עם סדורי ר"ל הק"בה לוה להביא קרבן שבת עם סדורי לחם הפנים · טועמיה חיים זכו ר"ל המכבדים את השבת במיני מטעמי' וי"מ שצריך לטעום התבשיל בע"ש כדי לתקן כהוגן שלא יבא ח"ו לידי מחלוקה בשבת אם לא יהי' מתוקן כהוגן :

וגם

עֲבָדֶיךָ הַשָּׁפוּךְ׃ וְאוֹמֵר · כִּי דֹרֵשׁ דָּמִים אוֹתָם זָכָר · לֹא שָׁכַח צַעֲקַת עֲנָוִים׃ וְאוֹמֵר יָדִין בַּגּוֹיִם מָלֵא גְוִיּוֹת · מָחַץ רֹאשׁ עַל אֶרֶץ רַבָּה · מִנַּחַל בַּדֶּרֶךְ יִשְׁתֶּה · עַל כֵּן יָרִים רֹאשׁ׃ דער נאך זאגט דער חזן יהללו·

יְהַלְלוּ אֶת שֵׁם יְיָ כִּי נִשְׂגָּב שְׁמוֹ לְבַדּוֹ ווייל דער (חזן יהללו) זאגט דאס (קהל הודו)·

הוֹדוֹ עַל אֶרֶץ וְשָׁמָיִם · וַיָּרֶם קֶרֶן לְעַמּוֹ תְּהִלָּה לְכָל חֲסִידָיו לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַם קְרוֹבוֹ הַלְלוּיָהּ

מִזְמוֹר לְדָוִד הָבוּ לַייָ בְּנֵי אֵלִים · הָבוּ לַייָ
כָּבוֹד וָעֹז׃ הָבוּ לַייָ כְּבוֹד שְׁמוֹ הִשְׁתַּחֲווּ
לַייָ בְּהַדְרַת קֹדֶשׁ׃ קוֹל יְיָ עַל הַמָּיִם · אֵל
הַכָּבוֹד הִרְעִים · יְיָ עַל מַיִם רַבִּים׃ קוֹל יְיָ בַּכֹּחַ ·
קוֹל יְיָ בֶּהָדָר׃ קוֹל יְיָ שׁוֹבֵר אֲרָזִים · וַיְשַׁבֵּר יְיָ
אֶת אַרְזֵי הַלְּבָנוֹן׃ וַיַּרְקִידֵם כְּמוֹ עֵגֶל · לְבָנוֹן
וְשִׂרְיוֹן כְּמוֹ בֶן רְאֵמִים׃ קוֹל יְיָ חֹצֵב לַהֲבוֹת
אֵשׁ׃ קוֹל יְיָ יָחִיל מִדְבָּר · יָחִיל יְיָ מִדְבַּר
קָדֵשׁ׃ קוֹל יְיָ יְחוֹלֵל אַיָּלוֹת וַיֶּחֱשֹׂף יְעָרוֹת ·
וּבְהֵיכָלוֹ כֻּלּוֹ אֹמֵר כָּבוֹד׃ יְיָ לַמַּבּוּל יָשָׁב ·
וַיֵּשֶׁב יְיָ מֶלֶךְ לְעוֹלָם׃ יְיָ עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן · יְיָ
יְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם׃

ווען מן דיא (ספר תורה) אין דען (היכל) שטעלט זאגט מן דאס׃

וּבְנֻחֹה יֹאמַר שׁוּבָה יְיָ רִבְבוֹת אַלְפֵי יִשְׂרָאֵל׃ קוּמָה יְיָ לִמְנוּחָתֶךָ אַתָּה וַאֲרוֹן עֻזֶּךָ׃ כֹּהֲנֶיךָ יִלְבְּשׁוּ צֶדֶק וַחֲסִידֶיךָ יְרַנֵּנוּ׃ בַּעֲבוּר דָּוִד · עַבְדֶּךָ · אַל תָּשֵׁב פְּנֵי מְשִׁיחֶךָ׃ כִּי לֶקַח טוֹב נָתַתִּי לָכֶם · תּוֹרָתִי אַל תַּעֲזֹבוּ׃ עֵץ חַיִּים הִיא לַמַּחֲזִיקִים בָּהּ וְתֹמְכֶיהָ מְאֻשָּׁר׃ דְּרָכֶיהָ דַרְכֵי נֹעַם וְכָל נְתִיבוֹתֶיהָ שָׁלוֹם׃

תפילות מוסף של שבת

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח · וּפִי · יַגִּיד · תְּהִלָּתֶךָ׃ כִּי שֵׁם יְיָ אֶקְרָא הָבוּ גֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ׃

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ · אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ · אֱלֹהֵי אַבְרָהָם · אֱלֹהֵי יִצְחָק · וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב · הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא · אֵל עֶלְיוֹן · גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים · וְקוֹנֵה הַכֹּל · וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת · וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם · לְמַעַן שְׁמוֹ · בְּאַהֲבָה׃

זכרנו וכו׳ מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן · בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ · מָגֵן אַבְרָהָם׃

אַתָּה גִבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי · מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה · רַב לְהוֹשִׁיעַ׃ מן ווינטר זאגט מן דש׃ מַשִּׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגֶּשֶׁם׃ מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד · מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים · סוֹמֵךְ נוֹפְלִים · וְרוֹפֵא חוֹלִים · וּמַתִּיר אֲסוּרִים · וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר · מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת · וּמִי דוֹמֶה לָּךְ · מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה · מי כמוך וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים · בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ · מְחַיֵּה הַמֵּתִים ·

ויעזור וירוממם ויגדל וינשא למעלה את אדונינו: (פלוני בן פלוני ירום הודו): מלך מלכי המלכים ברחמיו יחייהו וישמרהו ומכל צרה ויגון ונזק יצילהו· וידבר עמים תחת רגליו· ויפיל שונאיו לפניו· ובכל אשר יפנה יצליח: מלך מלכי המלכים ברחמיו יתן בלבו ובלב כל יועציו ושריו רחמנות· לעשות טובה עמנו ועם כל ישראל· בימיו ובימינו תושע יהודה· וישראל ישכון לבטח· ובא לציון גואל· וכן יהי רצון ונאמר אמן:

מי שברך אבותינו אברהם יצחק ויעקב משה ואהרן דוד ושלמה הוא יברך את כל הקהל הקודש הזה עם כל קהלות הקודש וישובים וסביבות של כל עיר ועיר הם ונשיהם ובניהם ובנותיהם וכל אשר להם וכל מי שיתן נדבת לבו הן איש הן אשה ללומדי תורה ולענייי ירושלים עיר הקודש בשכר זה הקדוש ברוך הוא יזכהו לראות בבנינה ולשמוח בתוכה וישמרהו מכל צרה וצוקה ומכל נגע ומחלה ויזכהו לביאת משיחנו ולהביא נדבתו לבנין בית המקדש במהרה בימינו בעגלא ובזמן קריב וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידיו עם כל ישראל אחיו ונאמר אמן:

ווען אן (ראש חודש) בענשט זאגט אן דאש:

מִי שֶׁעָשָׂה נִסִּים לַאֲבוֹתֵינוּ· וְגָאַל אוֹתָם מֵעַבְדוּת לְחֵירוּת· הוּא יִגְאַל אוֹתָנוּ בְּקָרוֹב· וִיקַבֵּץ נִדָּחֵינוּ מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ· חֲבֵרִים כָּל יִשְׂרָאֵל· וְנֹאמַר אָמֵן: ראש חודש פלוני ביום פלוני:

יְחַדְּשֵׁהוּ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא· לְשָׂשׂוֹן וּלְשִׂמְחָה· לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם· לִישׁוּעָה וּלְנֶחָמָה· עָלֵינוּ וְעַל כָּל עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל· וְנֹאמַר אָמֵן: אשרי וכו׳

דאש זאגט אן אם שבת פר (שבועות) אול אם שבת פר (תשעה באב) נאך אשרי:

אַב הָרַחֲמִים· שׁוֹכֵן מְרוֹמִים· בְּרַחֲמָיו הָעֲצוּמִים· הוּא יִפְקוֹד בְּרַחֲמִים· הַחֲסִידִים וְהַיְשָׁרִים וְהַתְּמִימִים: קְהִלּוֹת הַקּוֹדֶשׁ שֶׁמָּסְרוּ נַפְשָׁם· עַל קְדֻשַּׁת הַשֵּׁם· הַנֶּאֱהָבִים וְהַנְּעִימִים בְּחַיֵּיהֶם· וּבְמוֹתָם לֹא נִפְרָדוּ· מִנְּשָׁרִים קַלּוּ: וּמֵאֲרָיוֹת גָּבֵרוּ· לַעֲשׂוֹת רְצוֹן קוֹנָם· וְחֵפֶץ צוּרָם: יִזְכְּרֵם אֱלֹהֵינוּ לְטוֹבָה· עִם שְׁאָר צַדִּיקֵי עוֹלָם: וְיִנְקוֹם בְּיָמֵינוּ לְעֵינֵינוּ· נִקְמַת דַּם עֲבָדָיו הַשָּׁפוּךְ: כַּכָּתוּב בְּתוֹרַת מֹשֶׁה אִישׁ הָאֱלֹהִים· הַרְנִינוּ גוֹיִם עַמּוֹ· כִּי דַם עֲבָדָיו יִקּוֹם· וְנָקָם יָשִׁיב לְצָרָיו וְכִפֶּר אַדְמָתוֹ עַמּוֹ: וְעַל יְדֵי עֲבָדֶיךָ הַנְּבִיאִים כָּתוּב לֵאמֹר: וְנִקֵּיתִי· דָּמָם לֹא נִקֵּיתִי· וַיְיָ שׁוֹכֵן בְּצִיּוֹן: וּבְכִתְבֵי הַקּוֹדֶשׁ נֶאֱמַר· לָמָּה יֹאמְרוּ הַגּוֹיִם אַיֵּה אֱלֹהֵיהֶם: יִוָּדַע בַּגּוֹיִם לְעֵינֵינוּ· נִקְמַת דַּם עבדיך

לכל קהלא קדישא הדין לכל הקהל הקודש הזה דרביא עם זעיריא ר״ל גדולים עם קטנים ומה שאומרים זה לנוכח ולעיל ללומדי תורה לנסתר לפי שלפעמים בכפר או בעיר אינם שם לומדי תורה כלל ולכן תקנו אותה לנסתר בכל מקום שהם:

מי שעשה נסים תקנו חז״ל לומר זה במקום קידוש החודש שהיתה מסורה דוקא לסנהדרי גדולה וכדישלא תשתכח מתנה זו שנתן לנו הקב״ה לכן תקנו לפרסם החודש בשבת שלפניו שהכל מלוין שם ע״כ נהגו שהחזן קורא בקול רם בשבת ר״ח ביום פלוני כמו שהיו הסנהדרין עושין שהיו אומרים מקודש החודש ע״כ כשאומר החזן ר״ח ביום פלוני צריך לעמוד כמו שהאמת ג״כ היו עומדין כשהיו אומרים מקודש החודש ולא כמו שיש אומרים זה מיושב ואח״כ כשאומרין יחדשהו הם עומדים·

זַרְעָא חַיָּא וְקַיָּמָא · זַרְעָא דִי לָא יִפְסוּק · וְדִי לָא יִבְטוּל · מִפִּתְגָּמֵי אוֹרַיְתָא · לְמָרָנָן וְרַבָּנָן חֲבוּרָתָא קַדִּישָׁתָא דִי בְּאַרְעָא · דְיִשְׂרָאֵל · וְדִי בְּבָבֶל · לְרֵישֵׁי כַלֵּי וּלְרֵישֵׁי גַלְוָתָא · וּלְרֵישֵׁי מְתִיבָתָא · וּלְדַיָּנֵי דְבָבָא : לְכָל תַּלְמִידֵיהוֹן · וּלְכָל תַּלְמִידֵי תַלְמִידֵיהוֹן · וּלְכָל מַאן דְעָסְקִין בְּאוֹרַיְתָא : מַלְכָּא דְעָלְמָא יְבָרֵךְ יַתְהוֹן · יַפִּישׁ חַיֵּיהוֹן · וְיַסְגֵּי יוֹמֵיהוֹן · וְיִתֵּן אַרְכָא לִשְׁנֵיהוֹן · וְיִתְפָּרְקוּן וְיִשְׁתֵּזְבוּן מִכָּל עָקָא · וּמִכָּל מַרְעִין בִּישִׁין · מָרָן דִי בִשְׁמַיָּא יְהֵא בְּסַעְדְּהוֹן כָּל זְמַן וְעִדָּן · וְנֹאמַר אָמֵן :

יְקוּם פּוּרְקָן מִן שְׁמַיָּא · חִנָּא וְחִסְדָּא וְרַחֲמֵי · וְחַיֵּי אֲרִיכֵי · וּמְזוֹנֵי רְוִיחֵי · וְסִיַּעְתָּא דִשְׁמַיָּא · וּבַרְיוּת גּוּפָא · וּנְהוֹרָא מְעַלְיָא : זַרְעָא חַיָּא וְקַיָּמָא · זַרְעָא דִי לָא יִפְסוּק : וְדִי לָא יִבְטוּל מִפִּתְגָּמֵי אוֹרַיְתָא : לְכָל קְהָלָא קַדִּישָׁא הָדֵין · רַבְרְבַיָּא עִם זְעֵרַיָּא · טַפְלָא וּנְשַׁיָּא : מַלְכָּא דְעָלְמָא יְבָרֵךְ יַתְכוֹן · יַפִּישׁ חַיֵּיכוֹן · וְיַסְגֵּי יוֹמֵיכוֹן · וְיִתֵּן אַרְכָא לִשְׁנֵיכוֹן · וְתִתְפָּרְקוּן · וְתִשְׁתֵּזְבוּן מִכָּל עָקָא : וּמִכָּל מַרְעִין בִּישִׁין · מָרָן דִי בִשְׁמַיָּא יְהֵא בְּסַעְדְּכוֹן · כָּל זְמַן וְעִדָּן · וְנֹאמַר אָמֵן :

דיא לייט דיא אויך ישובים וואונן דיא ניט איט אנין אתפלה זיין אודר ווער ניט טוון איז אן שבת זאל ער דש אנדר יקום פורקן ניט זאגן אול אך ניט מי שבירך דען דאש איז איין ברכה אויף קהל אול איז דאך קיין קהל דא:

דא איז אן (אזכיר נשמות) אויז גיוואן שבת פר ראש חודש איז אן ניט (אזכיר נשמות)

מִי שֶׁבֵּרַךְ אֲבוֹתֵינוּ אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב · הוּא יְבָרֵךְ · אֶת כָּל הַקָּהָל הַקָּדֹשׁ הַזֶּה · עִם כָּל קְהִלּוֹת הַקֹּדֶשׁ · הֵם וּנְשֵׁיהֶם וּבְנֵיהֶם וּבְנוֹתֵיהֶם וְכָל אֲשֶׁר לָהֶם · וּמִי שֶׁמְּיַחֲדִים בָּתֵּי כְּנֵסִיּוֹת לִתְפִלָּה · וּמִי שֶׁבָּאִים בְּתוֹכָם לְהִתְפַּלֵּל · וּמִי שֶׁנּוֹתְנִים נֵר לַמָּאוֹר · וְיַיִן לְקִדּוּשׁ וּלְהַבְדָּלָה · וּפַת לְאוֹרְחִים · וּצְדָקָה לַעֲנִיִּים · וְכָל מִי שֶׁעוֹסְקִים בְּצָרְכֵי צִבּוּרָם בֶּאֱמוּנָה · הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא · יְשַׁלֵּם שְׂכָרָם · וְיָסִיר מֵהֶם כָּל מַחֲלָה · וְיִרְפָּא לְכָל גּוּפָם · וְיִסְלַח לְכָל עֲוֹנָם וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם · עִם כָּל יִשְׂרָאֵל אֲחֵיהֶם : וְנֹאמַר אָמֵן :

הנותן תשועה למלכים · וממשלה לנסיכים · מלכותו מלכות כל עולמים · הפוצה את דוד עבדו מחרב רעה · הנותן בים דרך · ובמים עזים נתיבה · הוא יברך וישמור וינצור ויעזור

ונזק ונהורא מעליא מאור עינים טוב מפתגמי אורייתא מדברי תורה לרישי כלי ראשי דרשנים בלשון רז"ל כלה דרשה ולרישי גלוותא ולרישי מתיבתא ולריש גליות לראשי ישיבות: ולדייני דבבא תרגום פתח בבא ור"ל לדיינים היושבים בשערי משפט · יפיש חייהון ויסגי יומיהון תרגום פרה ורבה פוש וסגי: וישתזבין תרגום הוא של הצלה: מכל עקא מכל צרה: ומכל מרעין בישין מכל חלאים רעים מרן דבשמיא אדון שבשמים יהא בסעדהון יהי' בעזרתם כל זמן ועידן כמו בכל עת ובכל שעה:

לכל

בָּרוּךְ ׳ אַתָּה יְיָ ׳ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם ׳ צוּר כָּל הָעוֹלָמִים ׳ צַדִּיק בְּכָל הַדּוֹרוֹת ׳ הָאֵל הַנֶּאֱמָן ׳ הָאוֹמֵר וְהָעוֹשֶׂה ׳ הַמְדַבֵּר וְהַמְקַיֵּם ׳ שֶׁכָּל דְּבָרָיו אֱמֶת וָצֶדֶק : נֶאֱמָן אַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ ׳ וְנֶאֱמָנִים דְּבָרֶיךָ ׳ וְדָבָר אֶחָד מִדְּבָרֶיךָ אָחוֹר לֹא יָשׁוּב רֵיקָם ׳ כִּי אֵל מֶלֶךְ נֶאֱמָן וְרַחֲמָן ׳ אָתָּה ׳ בָּרוּךְ ׳ אַתָּה יְיָ ׳ הָאֵל הַנֶּאֱמָן בְּכָל דְּבָרָיו :

רַחֵם ׳ עַל צִיּוֹן כִּי הִיא בֵּית חַיֵּינוּ וְלַעֲלוּבַת נֶפֶשׁ תּוֹשִׁיעַ (נ״א) (וְתִנְקוֹם נָקָם) בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְשַׂמֵּחַ צִיּוֹן בְּבָנֶיהָ :

שַׂמְּחֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא עַבְדֶּךָ ׳ וּבְמַלְכוּת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחֶךָ ׳ בִּמְהֵרָה יָבֹא וְיָגֵל לִבֵּנוּ ׳ עַל כִּסְאוֹ לֹא יֵשֵׁב זָר ׳ וְלֹא יִנְחֲלוּ עוֹד ׳ אֲחֵרִים ׳ אֶת כְּבוֹדוֹ כִּי בְשֵׁם קָדְשְׁךָ נִשְׁבַּעְתָּ לּוֹ שֶׁלֹּא תִכְבֶּה נֵרוֹ לְעוֹלָם וָעֶד ׳ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ ׳ מָגֵן דָּוִד :

עַל הַתּוֹרָה וְעַל הָעֲבוֹדָה וְעַל הַנְּבִיאִים וְעַל יוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה ׳ שֶׁנָּתַתָּ לָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לִקְדֻשָּׁה וְלִמְנוּחָה לְכָבוֹד וּלְתִפְאָרֶת : עַל הַכֹּל יְיָ אֱלֹהֵינוּ ׳ אֲנוּ מוֹדִים לָךְ ׳ וּמְבָרְכִים אוֹתָךְ ׳ יִתְבָּרַךְ שִׁמְךָ בְּפִי כָּל חַי תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד ׳ בָּרוּךְ ׳ אַתָּה יְיָ מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת :

לשלש רגלים

עַל הַתּוֹרָה וְעַל הָעֲבוֹדָה וְעַל הַנְּבִיאִים וְעַל יוֹם השבת הזה ועל יום חג המצות הזה ועל יום חג השבועות הזה ועל יום חג הסוכות הזה ועל יום שמיני חג העצרת הזה שֶׁנָּתַתָּ לָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לִקְדֻשָּׁה וְלִמְנוּחָה לְשָׂשׂוֹן וּלְשִׂמְחָה ׳ לְכָבוֹד וּלְתִפְאָרֶת : עַל הַכֹּל יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֲנוּ מוֹדִים לָךְ ׳ וּמְבָרְכִים ׳ אוֹתָךְ ׳ יִתְבָּרַךְ שִׁמְךָ בְּפִי כָּל חַי תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד :
בָּרוּךְ ׳ אַתָּה יְיָ ׳ מְקַדֵּשׁ השבת וְיִשְׂרָאֵל וְהַזְּמַנִּים :

לראש השנה עַל הַתּוֹרָה וְעַל הָעֲבוֹדָה וְעַל הַנְּבִיאִים וְעַל יוֹם השבת הזה ועל יום הַזִּכָּרוֹן הַזֶּה שֶׁנָּתַתָּ לָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לִקְדֻשָּׁה וְלִמְנוּחָה לְכָבוֹד וּלְתִפְאָרֶת :
עַל הַכֹּל יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֲנוּ מוֹדִים לָךְ ׳ וּמְבָרְכִים ׳ אוֹתָךְ ׳ יִתְבָּרַךְ שִׁמְךָ בְּפִי כָּל חַי תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד ׳ וּדְבָרְךָ אֱמֶת וְקַיָּם לָעַד ׳ בָּרוּךְ ׳ אַתָּה יְיָ ׳ מֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ מְקַדֵּשׁ השבת וְיִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַזִּכָּרוֹן :

ליום כפור עַל הַתּוֹרָה וְעַל הָעֲבוֹדָה וְעַל הַנְּבִיאִים וְעַל יוֹם השבת הזה ועל יום הַכִּפּוּרִים הַזֶּה שֶׁנָּתַתָּ לָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לִקְדֻשָּׁה וְלִמְנוּחָה לִמְחִילָה וְלִסְלִיחָה וּלְכַפָּרָה לְכָבוֹד וּלְתִפְאָרֶת : עַל הַכֹּל יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֲנוּ מוֹדִים לָךְ ׳ וּמְבָרְכִים ׳ אוֹתָךְ ׳ יִתְבָּרַךְ שִׁמְךָ בְּפִי כָּל חַי תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד ׳ וּדְבָרְךָ אֱמֶת וְקַיָּם לָעַד ׳ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ : מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ לַעֲוֹנוֹתֵינוּ וְלַעֲוֹנוֹת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וּמַעֲבִיר אַשְׁמוֹתֵינוּ בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה מֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ מְקַדֵּשׁ השבת וְיִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַכִּפּוּרִים :

יְקוּם פֻּרְקָן מִן שְׁמַיָּא ׳ חִנָּא וְחִסְדָּא וְרַחֲמֵי ׳ וְחַיֵּי אֲרִיכֵי ׳ וּמְזוֹנֵי רְוִיחֵי ׳ וְסִיַּעְתָּא דִשְׁמַיָּא ׳ וּבַרְיוּת גּוּפָא ׳ וּנְהוֹרָא מְעַלְיָא :

שחרית של שבת

בשבת ויום טוב אומרים זה :

וְיַעֲזוֹר וְיָגֵן וְיוֹשִׁיעַ לְכֹל הַחוֹסִים בּוֹ וְנֹאמַר אָמֵן הַכֹּל הָבוּ גֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ וּתְנוּ כָבוֹד לַתּוֹרָה : כֹּהֵן קְרָב (יעמוד פלוני בר פלוני הכהן) בָּרוּךְ שֶׁנָּתַן תּוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בִּקְדֻשָּׁתוֹ : תּוֹרַת יְיָ תְּמִימָה מְשִׁיבַת נָפֶשׁ עֵדוּת יְיָ נֶאֱמָנָה מַחְכִּימַת פֶּתִי : פִּקּוּדֵי יְיָ יְשָׁרִים מְשַׂמְּחֵי לֵב מִצְוַת יְיָ בָּרָה מְאִירַת עֵינָיִם : יְיָ עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן : יְיָ יְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם : הָאֵל תָּמִים דַּרְכּוֹ אִמְרַת יְיָ צְרוּפָה מָגֵן הוּא לְכֹל הַחוֹסִים בּוֹ :

דאָש זאָגט קהל **וְאַתֶּם הַדְּבֵקִים בַּייָ אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כֻּלְּכֶם הַיּוֹם :**

דער דאָ ווערט אויף גירופן זאָגט דאָש אז ער פר דיא ספר תורה קומט :

בָּרְכוּ אֶת יְיָ הַמְבוֹרָךְ : וקהל עונין **בָּרוּךְ יְיָ הַמְבוֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד :**
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בָּחַר בָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים ׳ וְנָתַן לָנוּ אֶת תּוֹרָתוֹ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ ׳ נוֹתֵן הַתּוֹרָה :

ווען אן אויז גילייאַנט האָט זאָגט ער דיא ברכה :

בָּרוּךְ ׳ אַתָּה יְיָ ׳ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר נָתַן לָנוּ תּוֹרַת אֱמֶת וְחַיֵּי עוֹלָם נָטַע בְּתוֹכֵנוּ ׳ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ ׳ נוֹתֵן הַתּוֹרָה :

ווען אן דיא (ספר תורה) אויף היבט זאָגט אן דאָש :

וְזֹאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר שָׂם משֶׁה לִפְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל : עַל פִּי יְיָ בְּיַד משֶׁה ׳
עֵץ חַיִּים הִיא לַמַּחֲזִיקִים בָּהּ ׳ וְתוֹמְכֶיהָ מְאֻשָּׁר ׳ דְּרָכֶיהָ דַרְכֵי נוֹעַם וְכָל נְתִיבוֹתֶיהָ שָׁלוֹם : אֹרֶךְ יָמִים בִּימִינָהּ ׳ בִּשְׂמֹאלָהּ עֹשֶׁר וְכָבוֹד : יְיָ חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיַאְדִּיר :

דיא ברכה זאָגט דער (אפטיר) פֿאַר דער (הפטרה) בניגון הפטרה

בָּרוּךְ ׳ אַתָּה יְיָ ׳ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ ׳ הָעוֹלָם ׳ אֲשֶׁר בָּחַר בִּנְבִיאִים טוֹבִים ׳ וְרָצָה בְדִבְרֵיהֶם הַנֶּאֱמָרִים בֶּאֱמֶת ׳ בָּרוּךְ ׳ אַתָּה יְיָ ׳ הַבּוֹחֵר בַּתּוֹרָה וּבְמשֶׁה עַבְדּוֹ וּבְיִשְׂרָאֵל ׳ עַמּוֹ ׳ וּבִנְבִיאֵי הָאֱמֶת וְהַצֶּדֶק :

ברוך

נאָך דער (הפטרה) זאָגט דער (אפטיר) דיא ברכות ׳ אול' קהל זאָגט אאן אויך אויטלכה ברכה דיא זיך אויש לאזט : אבר נאָך (אמת וצדק) פֿר (נאמן אתה) זאָגט אן קיין אאן דען דיא ברכה לאזט זיך דא ניט אויש :

מן זאָל דיא הפטרה אויז איינם חומש זאָגן אזו דיא שאוות אויז גישריבן זיין אַז וויא זיא שטינן אין דער ספר תורה כזה יהוה ווען אן קיין חומש קאָן האָבן אול' אין דעני תפלות דיא שאוות אזו גידרוקט זיין אזו דאַרף אן זיא אך אויז איינר תפלה זאָגן : אין דעני גרושן קהלות האָבן זיא גישריבן דיא הפטרת אויף פרגוט וויא דיא ספר תורה זיינן זעלביג איז גר וואָול גיטון :

שהקב"ה יגער בילה"ר שמשא כבד הוא לאדם מני רחם אמו ׳ ויחון עלינו וכו' יחון אותנו בדברים שיהיו לפליטת שני עולמים במדה טובה שאנו שואלים דבר ואולי אינו טוב הוא ישלא אותה לטובה לנו וימוד לנו במדה טובה וגדושה שבה נשיג ישועה ׳ שירחם עלינו :

דער נאך זאגט דער חזן (גדלו): **גַּדְּלוּ לַיְיָ אִתִּי · וּנְרוֹמְמָה שְׁמוֹ יַחְדָּו:**

ווען דער (חזן) אן היבט (גדלו) זאגט דאש קהל (לך ה׳ הגדולה)

לְךָ יְיָ הַגְּדֻלָּה וְהַגְּבוּרָה וְהַתִּפְאֶרֶת וְהַנֵּצַח וְהַהוֹד כִּי כֹל בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ לְךָ יְיָ הַמַּמְלָכָה וְהַמִּתְנַשֵּׂא לְכֹל לְרֹאשׁ:

ווען דער (חזן גדלו) אויז הט זאגט קהל (רוממו):

רוֹמְמוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לַהֲדוֹם רַגְלָיו קָדוֹשׁ הוּא: רוֹמְמוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לְהַר קָדְשׁוֹ כִּי קָדוֹשׁ יְיָ אֱלֹהֵינוּ:

עַל הַכֹּל יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא: שְׁמוֹ שֶׁל מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא: בָּעוֹלָמוֹת שֶׁבָּרָא הָעוֹלָם הַזֶּה וְהָעוֹלָם הַבָּא: כִּרְצוֹנוֹ וְכִרְצוֹן יְרֵאָיו · וְכִרְצוֹן כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל: צוּר הָעוֹלָמִים אֲדוֹן כָּל הַבְּרִיּוֹת · אֱלוֹהַּ כָּל הַנְּפָשׁוֹת: הַיּוֹשֵׁב בְּמֶרְחֲבֵי מָרוֹם · הַשּׁוֹכֵן בִּשְׁמֵי שְׁמֵי קֶדֶם: קְדֻשָּׁתוֹ עַל הַחַיּוֹת · וּקְדֻשָּׁתוֹ עַל כִּסֵּא הַכָּבוֹד: וּבְכֵן יִתְקַדַּשׁ שִׁמְךָ בָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ · לְעֵינֵי כָּל חָי: וְנֹאמַר לְפָנָיו שִׁיר חָדָשׁ כַּכָּתוּב: שִׁירוּ לֵאלֹהִים זַמְּרוּ שְׁמוֹ סֹלּוּ לָרֹכֵב בָּעֲרָבוֹת בְּיָהּ שְׁמוֹ וְעִלְזוּ לְפָנָיו: וְנִרְאֵהוּ עַיִן בְּעַיִן בְּשׁוּבוֹ אֶל נָוֵהוּ כַּכָּתוּב: כִּי עַיִן בְּעַיִן יִרְאוּ בְּשׁוּב יְיָ צִיּוֹן: וְנֶאֱמַר וְנִגְלָה כְּבוֹד יְיָ · וְרָאוּ כָל בָּשָׂר יַחְדָּו · כִּי פִּי יְיָ דִּבֵּר:

אַב הָרַחֲמִים הוּא יְרַחֵם עַם עֲמוּסִים וְיִזְכּוֹר בְּרִית אֵיתָנִים וְיַצִּיל נַפְשׁוֹתֵינוּ מִן הַשָּׁעוֹת הָרָעוֹת וְיִגְעַר בְּיֵצֶר הָרָע מִן הַנְּשׂוּאִים וְיָחוֹן אוֹתָנוּ לִפְלֵיטַת עוֹלָמִים וִימַלֵּא מִשְׁאֲלוֹתֵינוּ בְּמִדָּה טוֹבָה יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים:

מן גיהערט צו ווישן צו טון דען לייטן דיא אויף דענן ישובים וואונן וואו קיין מנין איז דאז זיא פֿלעגן דיא סדרה אונ׳ דיא הפטרה צו זאגן דז זיא גאנץ ניקש זאגן זאגן ווארט אן פֿלעגט אין דען שולן צו זאגן פֿאר דען אויז היבן אלז ויהי בנסוע אונ׳ לך ה׳ הגדולה אונ׳ זונשט זאלין אך נאך דען לייאן דיא סדרה פֿאר אויף היבן אונ׳ אך פֿאר דער הפטרה אונ׳ נאך דער הפטרה ניגרינגש קיין ברכה זאגן ניימרט נאך עז הכל דיא סדרה מיט דען טראפא זאגן אך דיא הפטרה מיט דען טראפא אונ׳ זונשט ניקש:

אך ווען אן יוצרות זאגט זאל אי׳ כט אין זעלן הין אונ׳ ווידר וויא אן פֿלעגט נוהג צו זיין ווען אמן אין דען שולן מיט קהל זאגט ניהערט דיא יוצרות אונ׳ אופן אונ׳ זולת זאגן נאך טאוו.ה עטרה אונ׳ ניגרינגש מיט קיין ברכה אויז זאגן דאז אן חם וישום קיין ברכה פֿאר געבנש זי גט:

חי ונאמר לפניו שיר חדש נאמר על הגאולה העתידה לשון זכר שלא יהא עוד גלות אחריה: ונראהו עין בעין כמו שדרשו רז״לן ושהתהלכתי בתוככם אטייל עמכם בג״ע וזה יהי׳ בשובו אל נוהו ר״ל בהשכנת ב׳ה לעתיד:

אב הרחמים כל האבות הם רחמנים כמו שנ׳ כרחם אב על בנים אבל הקב״ה הוא אב לכל הרחמנים: עם עמוסים הם ישראל כדכתיב העמוסים מני בטן איתנים הן האבות שהם חוזק העולם מן הנשואים הם ישראל הנשואים מני רחם ר״ל שאנו מתפללי

יְרוּשָׁלַיִם עִירָךְ · לְדוֹר וָדוֹר וּלְנֵצַח נְצָחִים : וְעֵינֵינוּ תִרְאֶנָה מַלְכוּתֶךָ · כַּדָּבָר הָאָמוּר בְּשִׁירֵי עֻזֶּךָ · עַל יְדֵי דָוִד מְשִׁיחַ צִדְקֶךָ :
יִמְלֹךְ יְיָ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר · הַלְלוּ יָהּ :

לְדוֹר וָדוֹר נַגִּיד גָּדְלֶךָ · וּלְנֵצַח נְצָחִים קְדֻשָּׁתְךָ נַקְדִּישׁ · וְשִׁבְחֲךָ אֱלֹהֵינוּ מִפִּינוּ לֹא יָמוּשׁ לְעוֹלָם וָעֶד : כִּי אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אָתָּה · בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ · הָאֵל הַקָּדוֹשׁ : הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ : ישמח משה

אין פוזן זאגט אן דאש קדיש שלם

אֵין כָּמוֹךָ בָאֱלֹהִים יְיָ וְאֵין כְּמַעֲשֶׂיךָ : מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל עוֹלָמִים וּמֶמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל דּוֹר וָדוֹר
יְיָ מֶלֶךְ יְיָ מָלָךְ יְיָ יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד : יְיָ עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן יְיָ יְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם :
אַב הָרַחֲמִים הֵיטִיבָה בִרְצוֹנְךָ אֶת צִיּוֹן תִּבְנֶה חוֹמוֹת יְרוּשָׁלָיִם : כִּי בְךָ לְבַד בָּטָחְנוּ : מֶלֶךְ אֵל רָם וְנִשָּׂא אֲדוֹן עוֹלָמִים :

ווען אן דען ארון הקודש אויף טוט זאגט אן דאש :

וַיְהִי בִּנְסֹעַ הָאָרֹן וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה קוּמָה יְיָ וְיָפֻצוּ אֹיְבֶיךָ וְיָנֻסוּ מְשַׂנְאֶיךָ מִפָּנֶיךָ כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תוֹרָה וּדְבַר יְיָ מִירוּשָׁלָיִם :

ווען דיא ספר תורה אויז דעם היכל איז זאגט אן דאש :

בָּרוּךְ שֶׁנָּתַן תּוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בִּקְדֻשָּׁתוֹ :

אמר רבי שמעון כד מפקין ספר תורה בצבורא למקרי ביה מפתחי תרעי דשמיא דרחמין ומעוררין את האהבה לעילא ומבעי ליה לבר. נש למימר הכי :

בְּרִיךְ שְׁמֵיהּ דְּמָרֵי עָלְמָא בְּרִיךְ כִּתְרָךְ וְאַתְרָךְ יְהֵא רְעוּתָךְ עִם עַמָּךְ יִשְׂרָאֵל לְעָלַם וּפוּרְקַן יְמִינָךְ אַחֲזֵי לְעַמָּךְ בְּבֵית מַקְדְּשָׁךְ וּלְקַבֵּלָא צְלוֹתָנָא בְּרַחֲמֵי יְהֵא רַעֲוָא קֳדָמָךְ דְּתוֹרִיךְ לָן חַיִּין בְּטִיבוּ וְלֶהֱוֵי אֲנָא פְקִידָא בְּגוֹ צַדִּיקַיָּא לְמִרְחַם עָלַי וּלְמִנְטַר יָתִי וְיַת כָּל דִּי לִי וְדִי לְעַמָּךְ יִשְׂרָאֵל אַנְתְּ הוּא זָן לְכֹלָּא וּמְפַרְנֵס לְכֹלָּא אַנְתְּ הוּא דְשַׁלִּיט עַל מַלְכַיָּא וּמַלְכוּתָא דִּילָךְ הִיא אֲנָא עַבְדָּא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְסָגִידְנָא קַמֵּיהּ לָא עַל אֱנָשׁ רָחִיצְנָא וְלָא עַל מַלְאָכַיָּא שְׁמַיָּא אֶלָּא בֶּאֱלָהָא דִשְׁמַיָּא דְהוּא אֱלָהָא קְשׁוֹט (נ"א וְאוֹרַיְיתוֹהִי קְשׁוֹט וּנְבִיאוֹהִי קְשׁוֹט) וּמַסְגֵּי לְמֶעְבַּד טַבְוָן וּקְשׁוֹט · בֵּיהּ אֲנָא רָחִיץ וְלִשְׁמֵיהּ קַדִּישָׁא יַקִּירָא אֲנָא אֵימַר תּוּשְׁבְּחָן יְהֵא רַעֲוָא קֳדָמָךְ (דְּתִפְתַּח לִבָּאִי בְּאוֹרַיְיתָא) וְתַשְׁלִים מִשְׁאֲלִין דְּלִבָּאִי וְלִבָּא דְכָל עַמָּךְ יִשְׂרָאֵל לְטָב וּלְחַיִּין וְלִשְׁלָם אָמֵן :

דער

על הכל ר"ל על כל השירות והתשבחות שאמרנו עוד יתגדל יותר מה שאין בהשגת ויכלתו לגדלו וזכר ו' מיני שבחות כנגד ד' רוחות ומעלה ומטה לומר שהוא מלוך על כל : מלכי המלכים כגון שלמה ונבוכדנצר שנקראו מלך מלכים והקב"ה מלך עליהם או פי' שקאי על שרי של האומות שהם מלכי המלכים והקב"ה על אותן מלכי המלכים : וכרצון יראיו וכרצון כל בית ישראל ר"ל שאפן למען לדקו של ישראל וברא להם עו"הז לעשות מצות לקבל שכר לעולם הבא וזהו כרצון יראיו ובשמי שמי קדם הוא גלגל ערבות שהוא למעלה מן הרקיעים : קדשתו על חיות ר"ל יהא רצון שכמו שהוא קדוש במחנה מעלה כן יתקדש שמו למטה לעיני כל

חי

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ · שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד : צוּר חַיֵּינוּ · מָגֵן יִשְׁעֵנוּ · אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר : נוֹדֶה לְךָ · וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ · עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ : וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ : וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם · עִמָּנוּ : וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶךָ שֶׁבְּכָל עֵת : עֶרֶב · וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם · הַטּוֹב · כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ · וְהַמְרַחֵם · כִּי לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ · מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ : (על הנסים) וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְךָ · מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד : (וכתוב) וְכָל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה · וִיהַלְלוּ אֶת שִׁמְךָ בֶּאֱמֶת · הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה · בָּרוּךְ | אַתָּה יְיָ · הַטּוֹב שִׁמְךָ · וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת :

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ בָּרְכֵנוּ בַבְּרָכָה הַמְשֻׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה · הַכְּתוּבָה עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ · הָאֲמוּרָה מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו כֹּהֲנִים · עַם קְדוֹשֶׁיךָ · כָּאָמוּר : יְבָרֶכְךָ יְיָ וְיִשְׁמְרֶךָ : יָאֵר · יְיָ פָּנָיו | אֵלֶיךָ · וִיחֻנֶּךָּ : יִשָּׂא יְיָ פָּנָיו | אֵלֶיךָ · וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם :

שִׂים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים | עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ : כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים : וְאַהֲבַת חֶסֶד · וּצְדָקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם · וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ | אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל : בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ : (בספר) בָּרוּךְ | אַתָּה יְיָ · הַמְבָרֵךְ | אֶת | עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם :

אֱלֹהַי נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע וּשְׂפָתַי · מִדַּבֵּר מִרְמָה · וְלִמְקַלְלַי · נַפְשִׁי תִדּוֹם · וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה : פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ · וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי · וְכָל הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה · מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם : וְקַלְקֵל מַחֲשְׁבוֹתָם : עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ : עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ : עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ : לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ : הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי : יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי : עוֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו · הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם · עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל : וְאִמְרוּ אָמֵן :

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ : וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת : וְעָרְבָה לַיְיָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת :

דער חזן זאגט ווידר טאווכה עטרה אונ׳ זעלט איין דיא קדושה :

נְקַדֵּשׁ | אֶת שִׁמְךָ בָּעוֹלָם · כְּשֵׁם שֶׁמַּקְדִּישִׁים | אוֹתוֹ · בִּשְׁמֵי מָרוֹם · כַּכָּתוּב | עַל יַד נְבִיאֶךָ · וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר :

קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ | יְיָ צְבָאוֹת : מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ :

אָז בְּקוֹל רַעַשׁ גָּדוֹל | אַדִּיר וְחָזָק מַשְׁמִיעִים קוֹל · מִתְנַשְּׂאִים לְעֻמַּת | שְׂרָפִים · לְעֻמָּתָם בָּרוּךְ יֹאמֵרוּ : בָּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ · מִמְּקוֹמְךָ מַלְכֵּנוּ תוֹפִיעַ וְתִמְלוֹךְ עָלֵינוּ · כִּי מְחַכִּים אֲנַחְנוּ לָךְ : מָתַי תִּמְלוֹךְ בְּצִיּוֹן בְּקָרוֹב בְּיָמֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד תִּשְׁכּוֹן : תִּתְגַּדַּל וְתִתְקַדַּשׁ בְּתוֹךְ

אֲסוּרִים ׳ וּמְקַיֵּם ׀ אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר ׳ מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְבוּרוֹת ׳ וּמִי דוֹמֶה לָךְ ׳ מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה ׳ * מי כמוך וְנֶאֱמָן ׀ אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים ׳ בָּרוּךְ ׀ אַתָּה יְיָ ׳ מְחַיֵּה הַמֵּתִים ׳

אַתָּה קָדוֹשׁ ׳ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ ׳ וּקְדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה ׃ בָּרוּךְ ׀ אַתָּה יְיָ ׳ הָאֵל הַקָּדוֹשׁ ׃ הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ

יִשְׂמַח מֹשֶׁה בְּמַתְּנַת חֶלְקוֹ ׳ כִּי עֶבֶד נֶאֱמָן קָרָאתָ לוֹ ׃ כְּלִיל תִּפְאֶרֶת בְּרֹאשׁוֹ נָתַתָּ ׃ בְּעָמְדוֹ לְפָנֶיךָ עַל הַר סִינַי ׳ וּשְׁנֵי לֻחוֹת ׀ אֲבָנִים הוֹרִיד בְּיָדוֹ ׳ וְכָתוּב בָּהֶן שְׁמִירַת שַׁבָּת ׳ וְכֵן כָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ ׃ וְשָׁמְרוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשַּׁבָּת ׳ לַעֲשׂוֹת אֶת הַשַּׁבָּת לְדֹרֹתָם בְּרִית ׀ עוֹלָם ׳ בֵּינִי וּבֵין בְּנֵי ׀ יִשְׂרָאֵל אוֹת הִיא לְעוֹלָם ׃ כִּי שֵׁשֶׁת יָמִים ׀ עָשָׂה יְיָ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ ׳ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שָׁבַת וַיִּנָּפַשׁ ׃ וְלֹא נְתַתּוֹ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לְגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת ׳ וְלֹא הִנְחַלְתּוֹ מַלְכֵּנוּ לְעוֹבְדֵי פְּסִילִים ׳ וְגַם בִּמְנוּחָתוֹ לֹא יִשְׁכְּנוּ עֲרֵלִים ׳ כִּי לְיִשְׂרָאֵל ׀ עַמְּךָ נְתַתּוֹ ׳ בְּאַהֲבָה ׳ לְזֶרַע יַעֲקֹב אֲשֶׁר בָּם בָּחָרְתָּ ׳ עַם ׀ מְקַדְּשֵׁי שְׁבִיעִי ׳ כֻּלָּם יִשְׂבְּעוּ וְיִתְעַנְּגוּ מִטּוּבָךְ ׳ וּבַשְּׁבִיעִי רָצִיתָ בּוֹ ׳ וְקִדַּשְׁתּוֹ ׳ חֶמְדַּת יָמִים ׀ אוֹתוֹ קָרָאתָ זֵכֶר לְמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית ׃

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ ׃ רְצֵה בִמְנוּחָתֵנוּ ׃ קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ ׃ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ ׳ שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ ׳ וְשַׂמְּחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ ׃ וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְךָ בֶּאֱמֶת ׃ וְהַנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן שַׁבַּת קָדְשֶׁךָ ׃ וְיִשְׂמְחוּ בְךָ יִשְׂרָאֵל ׀ אוֹהֲבֵי שְׁמֶךָ ׃ בָּרוּךְ ׀ אַתָּה יְיָ ׳ מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת ׃

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִלָּתָם ׳ וְהָשֵׁב אֶת הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ ׳ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם ׳ בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן ׳ וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד ׀ עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ ׃ (יעלה ויבא) וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים ׳ בָּרוּךְ ׀ אַתָּה יְיָ ׳ הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן ׃

ישמח משה במתנת חלקו לפי הפשט מה היא מתנת חלקו כי עבד נאמן קראת לו שנ׳ לא כן עבדי משה בכל ביתי נאמן הוא וזה הוא תכלית הצלחת האדם להתקרב אל הבורא ר״ל עד שיתיחד בעבודתו ויראתו להיות נקרא עבדו ובן ביתו אך פי׳ כך לפי שאמרו במדרש שבשעה שיצא משה אל אחיו וראה בסבלותם ולא היה להם מנוחה ונתקשה לו הדבר הרבה הלך ואמר לפרעה אדוננו המלך דרך העולם אדון שיש לו עבדים הוא רוצה בקיומם ואתה רוצה לכלות עבדיך א״ל האיך א״ל מתוך שאתה משתעבד בהם תמיד ואין להם מנוחה יכלו אלא תן להם יום מנוחה יום א׳ בשבוע שינוחו בו ויתחזקו ויוכלו לסבול השעבוד א״ל בחור להם איזה יום שתרצה למנוחה בכל שבוע והיה בוחר יום השבת וצוה פרעה שיהיו נוחין בו בכל שבוע מעבודתם שהיו שובתים בו אז שמח משה שמחה גדולה שהסכימה דעתו לדעת קונו וזהו ישמח משה במתנת חלקו ׃

מודים

עֶזְרַת ׀ אֲבוֹתֵינוּ אַתָּה הוּא מֵעוֹלָם ׀ מָגֵן וּמוֹשִׁיעַ לִבְנֵיהֶם אַחֲרֵיהֶם ׳
בְּכָל דּוֹר וָדוֹר ׃ בְּרוּם ׀ עוֹלָם ׀ מוֹשָׁבֶךָ ׳ וּמִשְׁפָּטֶיךָ וְצִדְקָתְךָ
עַד ׀ אַפְסֵי אָרֶץ ׃ אַשְׁרֵי אִישׁ ׀ שֶׁיִּשְׁמַע אֶל מִצְוֹתֶיךָ ׳ וְתוֹרָתְךָ וּדְבָרְךָ
יָשִׂים ׀ עַל ׀ לִבּוֹ ׃ אֱמֶת ׀ אַתָּה הוּא אָדוֹן לְעַמֶּךָ ׳ וּמֶלֶךְ גִּבּוֹר לָרִיב
רִיבָם ׃ אֱמֶת ׀ אַתָּה הוּא רִאשׁוֹן ׳ וְאַתָּה הוּא אַחֲרוֹן ׳ וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין
לָנוּ מֶלֶךְ גּוֹאֵל וּמוֹשִׁיעַ ׃ מִמִּצְרַיִם גְּאַלְתָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ ׳ וּמִבֵּית עֲבָדִים
פְּדִיתָנוּ ׃ כָּל בְּכוֹרֵיהֶם הָרַגְתָּ ׳ וּבְכוֹרְךָ גָּאָלְתָּ ׳ וְיַם סוּף בָּקַעְתָּ ׳
וְזֵדִים טִבַּעְתָּ ׳ וִידִידִים הֶעֱבַרְתָּ ׳ וַיְכַסּוּ מַיִם צָרֵיהֶם ׳ אֶחָד מֵהֶם לֹא
נוֹתָר ׃ עַל זֹאת שִׁבְּחוּ אֲהוּבִים ׳ וְרוֹמְמוּ אֵל ׳ וְנָתְנוּ יְדִידִים זְמִירוֹת ׳
שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת ׳ בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת ׳ לְמֶלֶךְ ׀ אֵל חַי וְקַיָּם ׃ רָם
וְנִשָּׂא ׳ גָּדוֹל וְנוֹרָא ׳ מַשְׁפִּיל גֵּאִים ׳ וּמַגְבִּיהַּ שְׁפָלִים ׀ מוֹצִיא אֲסִירִים ׳
וּפוֹדֶה עֲנָוִים ׳ וְעוֹזֵר דַּלִּים ׳ וְעוֹנֶה לְעַמּוֹ בְּעֵת שַׁוְּעָם ׀ אֵלָיו ׃ תְּהִלּוֹת
לְאֵל ׀ עֶלְיוֹן ׳ בָּרוּךְ הוּא וּמְבוֹרָךְ ׳ מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל ׀ לְךָ עָנוּ שִׁירָה
בְּשִׂמְחָה רַבָּה וְאָמְרוּ כֻלָּם ׃

מִי כָמֹכָה בָּאֵלִם ׀ יְיָ מִי כָּמֹכָה נֶאְדָּר בַּקֹּדֶשׁ נוֹרָא תְהִלֹּת עֹשֵׂה פֶלֶא ׃

שִׁירָה חֲדָשָׁה ׳ שִׁבְּחוּ גְאוּלִים לְשִׁמְךָ ׳ עַל שְׂפַת הַיָּם ׳ יַחַד כֻּלָּם
הוֹדוּ וְהִמְלִיכוּ וְאָמְרוּ ׃ יְיָ ׀ יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד ׃

צוּר יִשְׂרָאֵל ׳ קוּמָה בְּעֶזְרַת יִשְׂרָאֵל ׳ וּפְדֵה כִנְאֻמֶךָ יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל ׃
גּוֹאֲלֵנוּ יְיָ צְבָאוֹת שְׁמוֹ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל ׃ בָּרוּךְ ׀ אַתָּה יְיָ ׳ גָּאַל יִשְׂרָאֵל ׃

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח ׳ וּפִי ׀ יַגִּיד ׀ תְּהִלָּתֶךָ ׃

בָּרוּךְ ׀ אַתָּה יְיָ ׳ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ ׳ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם ׳ אֱלֹהֵי ׀
יִצְחָק ׳ וֵאלֹהֵי ׀ יַעֲקֹב ׳ הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא ׳ אֵל ׀
עֶלְיוֹן ׳ גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים ׳ וְקוֹנֵה הַכֹּל ׳ וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת ׳ וּמֵבִיא
גוֹאֵל ׀ לִבְנֵי בְנֵיהֶם ׳ לְמַעַן שְׁמוֹ ׳ בְּאַהֲבָה ׃ זכרנו וכו׳ מֶלֶךְ ׀ עוֹזֵר
וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן ׳ בָּרוּךְ ׀ אַתָּה יְיָ ׳ מָגֵן ׀ אַבְרָהָם ׃

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם ׀ אֲדֹנָי ׳ מְחַיֵּה מֵתִים ׀ אַתָּה ׳ רַב לְהוֹשִׁיעַ ׃
אִם ווינטר זאגט אן דש ׃ מַשִּׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגֶּשֶׁם ׃ מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד ׳
מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים ׳ סוֹמֵךְ נוֹפְלִים ׳ וְרוֹפֵא חוֹלִים ׳ וּמַתִּיר ׀

וְשַׂמְתֶּם ׀ אֶת־דְּבָרַי ׀ אֵלֶּה עַל ׀ לְבַבְכֶם וְעַל־נַפְשְׁכֶם וּקְשַׁרְתֶּם ׀ אֹתָם לְאוֹת ׀ עַל־יֶדְכֶם וְהָיוּ לְטוֹטָפֹת בֵּין ׀ עֵינֵיכֶם׃ וְלִמַּדְתֶּם ׀ אֹתָם ׀ אֶת־בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ׃ וּכְתַבְתָּם ׀ עַל־מְזוּזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ׃ לְמַעַן יִרְבּוּ יְמֵיכֶם וִימֵי בְנֵיכֶם ׀ עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְיָ לַאֲבֹתֵיכֶם לָתֵת לָהֶם כִּימֵי הַשָּׁמַיִם ׀ עַל־הָאָרֶץ׃

וַיֹּאמֶר ׀ יְהֹוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ דַּבֵּר ׀ אֶל־בְּנֵי ׀ יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִת עַל־כַּנְפֵי בִגְדֵיהֶם לְדֹרֹתָם וְנָתְנוּ עַל־צִיצִת הַכָּנָף ׀ פְּתִיל תְּכֵלֶת׃ וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִת וּרְאִיתֶם ׀ אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם ׀ אֶת־כָּל־מִצְוֹת ׀ יְהֹוָה וַעֲשִׂיתֶם ׀ אֹתָם וְלֹא־תָתוּרוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶם וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר־אַתֶּם זֹנִים ׀ אַחֲרֵיהֶם׃ לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם ׀ אֶת־כָּל־מִצְוֹתָי וִהְיִיתֶם קְדֹשִׁים לֵאלֹהֵיכֶם׃ אֲנִי יְהֹוָה אֱלֹהֵיכֶם ׀ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם ׀ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים ׀ אֲנִי יְהֹוָה אֱלֹהֵיכֶם׃

אֱמֶת וְיַצִּיב ׀ וְנָכוֹן וְקַיָּם וְיָשָׁר וְנֶאֱמָן וְאָהוּב ׀ וְחָבִיב ׀ וְנֶחְמָד וְנָעִים וְנוֹרָא וְאַדִּיר ׀ וּמְתֻקָּן וּמְקֻבָּל וְטוֹב ׀ וְיָפֶה הַדָּבָר הַזֶּה עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד׃ אֱמֶת ׀ אֱלֹהֵי עוֹלָם ׀ מַלְכֵּנוּ ׃ צוּר יַעֲקֹב מָגֵן יִשְׁעֵנוּ׃ לְדוֹר וָדוֹר הוּא קַיָּם וּשְׁמוֹ קַיָּם ׃ וְכִסְאוֹ נָכוֹן ׃ וּמַלְכוּתוֹ וֶאֱמוּנָתוֹ לָעַד קַיֶּמֶת׃ וּדְבָרָיו חָיִים וְקַיָּמִים נֶאֱמָנִים וְנֶחֱמָדִים ׃ לָעַד וּלְעוֹלְמֵי עוֹלָמִים ׀ עַל אֲבוֹתֵינוּ וְעָלֵינוּ ׃ עַל בָּנֵינוּ וְעַל דּוֹרוֹתֵינוּ ׃ וְעַל כָּל דּוֹרוֹת ׀ זֶרַע יִשְׂרָאֵל עֲבָדֶיךָ׃ עַל הָרִאשׁוֹנִים וְעַל הָאַחֲרוֹנִים ׃ דָּבָר טוֹב ׀ וְקַיָּם לְעוֹלָם וָעֶד ׃ אֱמֶת וֶאֱמוּנָה חוֹק וְלֹא יַעֲבוֹר׃ אֱמֶת שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ ׃ מַלְכֵּנוּ מֶלֶךְ אֲבוֹתֵינוּ ׃ גּוֹאֲלֵנוּ גּוֹאֵל אֲבוֹתֵינוּ ׃ יוֹצְרֵנוּ צוּר יְשׁוּעָתֵנוּ ׃ פּוֹדֵנוּ וּמַצִּילֵנוּ ׃ מֵעוֹלָם שְׁמֶךָ ׃ אֵין אֱלֹהִים זוּלָתֶךָ׃

דאש (אמת ויציב) זאגט אן ווען אן (יוצר) זאגט:

אֱמֶת וְיַצִּיב ׀ וְנָכוֹן וְקַיָּם וְיָשָׁר וְנֶאֱמָן וְטוֹב הַדָּבָר הַזֶּה עַל ׀ אֲבֹתֵינוּ וְעָלֵינוּ עַל בָּנֵינוּ וְעַל דּוֹרוֹתֵינוּ וְעַל כָּל דּוֹרוֹת ׀ זֶרַע יִשְׂרָאֵל עֲבָדֶיךָ׃ עַל הָרִאשׁוֹנִים וְעַל הָאַחֲרוֹנִים לְעוֹלָם וָעֶד חוֹק וְלֹא יַעֲבוֹר ׃ אֱמֶת שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד ׃ אַתָּה הוּא מַלְכֵּנוּ מֶלֶךְ אֲבוֹתֵינוּ אַתָּה לְמַעַן שְׁמֶךָ מַהֵר לְגָאֳלֵנוּ כְּגָאַלְתָּ אֶת ׀ אֲבוֹתֵינוּ׃ אֱמֶת מֵעוֹלָם שִׁמְךָ הַגָּדוֹל ׀ עָלֵינוּ נִקְרָא בְּאַהֲבָה אֵין ׀ אֱלֹהִים ׃ זוּלָתֶךָ׃

עזרת

אַהֲבָה רַבָּה אֲהַבְתָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ · חֶמְלָה גְדוֹלָה וִיתֵירָה חָמַלְתָּ
עָלֵינוּ : אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ · בַּעֲבוּר אֲבוֹתֵינוּ שֶׁבָּטְחוּ בְךָ :
וַתְּלַמְּדֵם חֻקֵּי חַיִּים · כֵּן תְּחָנֵּנוּ וּתְלַמְּדֵנוּ · אָבִינוּ אָב הָרַחֲמָן
הַמְרַחֵם · רַחֵם ׀ עָלֵינוּ · וְתֵן בְּלִבֵּנוּ לְהָבִין וּלְהַשְׂכִּיל ׀ לִשְׁמוֹעַ ׀ לִלְמוֹד
וּלְלַמֵּד לִשְׁמוֹר וְלַעֲשׂוֹת וּלְקַיֵּם אֶת כָּל דִּבְרֵי תַלְמוּד תּוֹרָתֶיךָ
בְּאַהֲבָה : וְהָאֵר עֵינֵינוּ בְּתוֹרָתֶךָ · וְדַבֵּק לִבֵּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְיַחֵד לְבָבֵנוּ
לְאַהֲבָה וּלְיִרְאָה אֶת שְׁמֶךָ · וְלֹא נֵבוֹשׁ לְעוֹלָם וָעֶד : כִּי בְשֵׁם קָדְשְׁךָ
הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא בָּטָחְנוּ · נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בִּישׁוּעָתֶךָ : וַהֲבִיאֵנוּ לְשָׁלוֹם
מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ · וְתוֹלִיכֵנוּ קוֹמְמִיּוּת לְאַרְצֵנוּ : כִּי אֵל פּוֹעֵל
יְשׁוּעוֹת אָתָּה · וּבָנוּ בָחַרְתָּ מִכָּל עַם וְלָשׁוֹן · וְקֵרַבְתָּנוּ לְשִׁמְךָ
הַגָּדוֹל סֶלָה בֶּאֱמֶת · לְהוֹדוֹת לְךָ · וּלְיַחֶדְךָ בְּאַהֲבָה · בָּרוּךְ ׀ אַתָּה
יְיָ הַבּוֹחֵר בְּעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל · בְּאַהֲבָה :

יחיד יאמר אֵל מֶלֶךְ נֶאֱמָן :

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה ׀ אֶחָד : בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ
לְעוֹלָם וָעֶד : וְאָהַבְתָּ אֵת ׀ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל ׀ לְבָבְךָ וּבְכָל־
נַפְשְׁךָ וּבְכָל־מְאֹדֶךָ : וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר ׀ אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם ׀ עַל ׀
לְבָבֶךָ : וְשִׁנַּנְתָּם לְבָנֶיךָ וְדִבַּרְתָּ בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ
וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ : וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת ׀ עַל־יָדֶךָ וְהָיוּ לְטֹטָפֹת בֵּין ׀ עֵינֶיךָ :
וּכְתַבְתָּם ׀ עַל־מְזֻזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ :

וְהָיָה אִם־שָׁמֹעַ תִּשְׁמְעוּ אֶל־מִצְוֹתַי אֲשֶׁר ׀ אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם
לְאַהֲבָה אֶת ׀ יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וּלְעָבְדוֹ בְּכָל ׀ לְבַבְכֶם וּבְכָל־נַפְשְׁכֶם :
וְנָתַתִּי מְטַר־אַרְצְכֶם בְּעִתּוֹ יוֹרֶה וּמַלְקוֹשׁ וְאָסַפְתָּ דְגָנֶךָ וְתִירֹשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ :
וְנָתַתִּי עֵשֶׂב בְּשָׂדְךָ לִבְהֶמְתֶּךָ וְאָכַלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ : הִשָּׁמְרוּ לָכֶם פֶּן־יִפְתֶּה
לְבַבְכֶם וְסַרְתֶּם וַעֲבַדְתֶּם ׀ אֱלֹהִים ׀ אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם : וְחָרָה ׀
אַף־יְהוָה בָּכֶם וְעָצַר ׀ אֶת־הַשָּׁמַיִם וְלֹא־יִהְיֶה מָטָר וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן
אֶת־יְבוּלָהּ וַאֲבַדְתֶּם ׀ מְהֵרָה מֵעַל הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר ׀ יְהוָה נֹתֵן לָכֶם :

ושמתם

וּגְדֻלָּה יִתְּנוּ · לָאֵל מֶלֶךְ יוֹצֵר כֹּל : הַמַּנְחִיל מְנוּחָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בִּקְדֻשָּׁתוֹ · בְּיוֹם שַׁבַּת קֹדֶשׁ : שִׁמְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ יִתְקַדַּשׁ · וְזִכְרְךָ מַלְכֵּנוּ יִתְפָּאַר · בַּשָּׁמַיִם ׀ מִמַּעַל ׀ וְעַל הָאָרֶץ מִתָּחַת : תִּתְבָּרַךְ ׀ מוֹשִׁיעֵנוּ עַל שֶׁבַח מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ · וְעַל מְאוֹרֵי אוֹר שֶׁעָשִׂיתָ · יְפָאֲרוּךָ סֶּלָה : תִּתְבָּרַךְ צוּרֵנוּ מַלְכֵּנוּ וְגוֹאֲלֵנוּ בּוֹרֵא קְדוֹשִׁים · יִשְׁתַּבַּח שִׁמְךָ לָעַד מַלְכֵּנוּ : יוֹצֵר מְשָׁרְתִים · וַאֲשֶׁר מְשָׁרְתָיו כֻּלָּם ׀ עוֹמְדִים בְּרוּם עוֹלָם : וּמַשְׁמִיעִים בְּיִרְאָה יַחַד בְּקוֹל · דִּבְרֵי אֱלֹהִים חַיִּים · וּמֶלֶךְ ׀ עוֹלָם : כֻּלָּם ׀ אֲהוּבִים · כֻּלָּם בְּרוּרִים · כֻּלָּם גִּבּוֹרִים · וְכֻלָּם ׀ עוֹשִׂים בְּאֵימָה וּבְיִרְאָה · רְצוֹן קוֹנֵיהֶם : וְכֻלָּם · פּוֹתְחִים ׀ אֶת פִּיהֶם · בִּקְדֻשָּׁה וּבְטָהֳרָה בְּשִׁירָה וּבְזִמְרָה וּמְבָרְכִים וּמְשַׁבְּחִים · וּמְפָאֲרִים וּמַעֲרִיצִים וּמַקְדִּישִׁים וּמַמְלִיכִים ׀ אֶת שֵׁם הָאֵל הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא · קָדוֹשׁ ׀ הוּא : וְכֻלָּם ׀ מְקַבְּלִים ׀ עֲלֵיהֶם ׀ עוֹל מַלְכוּת שָׁמַיִם זֶה מִזֶּה · וְנוֹתְנִים רְשׁוּת זֶה לָזֶה : לְהַקְדִּישׁ לְיוֹצְרָם בְּנַחַת רוּחַ · בְּשָׂפָה בְרוּרָה · וּבִנְעִימָה · קְדֻשָּׁה כֻּלָּם כְּאֶחָד עוֹנִים וְאוֹמְרִים בְּיִרְאָה :

קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ ׀ יְיָ צְבָאוֹת מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ :

וְהָאוֹפַנִּים וְחַיּוֹת הַקֹּדֶשׁ בְּרַעַשׁ גָּדוֹל מִתְנַשְּׂאִים לְעֻמַּת ׀ שְׂרָפִים · לְעֻמָּתָם ׀ מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים : בָּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ :

ווען מן (יוצר) זאגט · אזו זאגט מן דאס :

וְהַחַיּוֹת יְשׁוֹרֵרוּ · וּכְרוּבִים יְפָאֵרוּ · וּשְׂרָפִים יָרֹנּוּ וְאֶרְאֶלִּים יְבָרֵכוּ · פְּנֵי כָל חַיָּה וְאוֹפַן וּכְרוּב לְעֻמַּת ׀ שְׂרָפִים · לְעֻמָּתָם ׀ מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים : בָּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ :

לָאֵל בָּרוּךְ · נְעִימוֹת יִתֵּנוּ · לְמֶלֶךְ ׀ אֵל חַי וְקַיָּם : זְמִירוֹת יֹאמֵרוּ · וְתִשְׁבָּחוֹת יַשְׁמִיעוּ · כִּי הוּא לְבַדּוֹ פּוֹעֵל גְּבוּרוֹת · עוֹשֶׂה חֲדָשׁוֹת · בַּעַל מִלְחָמוֹת : זוֹרֵעַ צְדָקוֹת · מַצְמִיחַ יְשׁוּעוֹת · בּוֹרֵא רְפוּאוֹת · נוֹרָא תְהִלּוֹת · אֲדוֹן הַנִּפְלָאוֹת · הַמְחַדֵּשׁ בְּטוּבוֹ בְּכָל יוֹם תָּמִיד · מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית : כָּאָמוּר · לְעוֹשֵׂה אוֹרִים גְּדוֹלִים · כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ : אוֹר חָדָשׁ עַל צִיּוֹן תָּאִיר · וְנִזְכֶּה כֻלָּנוּ בִּמְהֵרָה לְאוֹרוֹ · בָּרוּךְ ׀ אַתָּה יְיָ · יוֹצֵר הַמְּאוֹרוֹת : אמן עס מוז וואר און' זאל ווערן וואר :

אהבה

גָ דְלוֹ וְטוּבוֹ מָלֵא עוֹלָם · דַ עַת ׀ וּתְבוּנָה · סוֹבְבִים ׀ אוֹתוֹ :
הַ מִתְגָּאֶה עַל חַיּוֹת הַקּוֹדֶשׁ · וְ נֶהְדָּר בְּכָבוֹד ׀ עַל הַמֶּרְכָּבָה :
זְ כוּת וּמִישׁוֹר · לִפְנֵי כִסְאוֹ · חֶ סֶד וְרַחֲמִים · לִפְנֵי כְבוֹדוֹ :
טוֹ בִים ׀ מְאוֹרוֹת · שֶׁבָּרָא אֱלֹהֵינוּ · יְ צָרָם בְּדַעַת בְּבִינָה וּבְהַשְׂכֵּל :
כֹּ חַ וּגְבוּרָה נָתַן בָּהֶם · לִ הְיוֹת מוֹשְׁלִים · בְּקֶרֶב תֵּבֵל :
מְ לֵאִים זִיו · וּמְפִיקִים נוֹגַהּ · נָ אֶה זִיוָם · בְּכָל הָעוֹלָם :
שְׂ מֵחִים בְּצֵאתָם · וְשָׂשִׂים בְּבֹאָם · ע וֹשִׂים בְּאֵימָה · רְצוֹן קוֹנֵהֶם :
פְּ אֵר וְכָבוֹד · נוֹתְנִים לִשְׁמוֹ · צָ הֳלָה וְרִנָּה · לְזֵכֶר מַלְכוּתוֹ :
קָ רָא לַשֶּׁמֶשׁ וַיִּזְרַח ׀ אוֹר · רָ אָה וְהִתְקִין · צוּרַת ׀ הַלְּבָנָה :
שֶׁ בַח נוֹתְנִים לוֹ · כָּל צְבָא מָרוֹם · תִּ פְאֶרֶת ׀ וּגְדֻלָּה · שְׂרָפִים
וְאוֹפַנִּים וְחַיּוֹת הַקֹּדֶשׁ :

לָאֵל אֲשֶׁר שָׁבַת מִכָּל הַמַּעֲשִׂים · בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי נִתְעַלָּה : וְיָשַׁב עַל כִּסֵּא כְבוֹדוֹ : תִּפְאֶרֶת ׀ עָטָה לְיוֹם הַמְּנוּחָה : עוֹנֶג ׀ קָרָא לְיוֹם הַשַּׁבָּת : זֶה שֶׁבַח שֶׁל יוֹם הַשְּׁבִיעִי · שֶׁבּוֹ שָׁבַת אֵל · מִכָּל מְלַאכְתּוֹ : וְיוֹם הַשְּׁבִיעִי מְשַׁבֵּחַ וְאוֹמֵר · מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת טוֹב לְהוֹדוֹת לַיְיָ : לְפִיכָךְ יְפָאֲרוּ וִיבָרְכוּ לָאֵל כָּל יְצוּרָיו · שֶׁבַח יְקָר
וגדלה

שהלכו בדרך היושר הם לפני כסאו והכוונה בזה שתחזור הנשמה למקום מחצבה שהוא לפני כסאו : חסד ורחמים לפני כבודו · אחר שזכר המדות שצריכין הבריות להתנהג בהן והן זכות ומישור זכר גם כן המדות שהשי"ת מתנהג בהן עם בריותיו והם חסד ורחמים לכן אמר זכות ומישור לפני כסאו וחסד ורחמים לפני כבודו ר"ל חסד ורחמים ממש ר"ל שנוהג בהן טובים מאורות שברא אלהינו ע"ש וירא אלהים כי טוב ור"ל כי מרוב חסדו השי"ת ברא המאורות שהם טובים לעולם יצרם בדעת ר"ל שהם יודעים בוראם ומביני' למה בראם' ומשכילים בתנועותם לעשות רצון קונם כח וגבורה נתן בה' ר"ל שהשי"ת נתן כח וממשלה להמאורת להיות בקרב הארץ כי השמש הוא מוליד הזמנים קור וחום קיץ וחורף וכל הצמחים תלוים בו והרבה דברים שהם נודעים ממשפטי הכוכבים : מלאים זיו ר"ל שהמאורות מלאי' זיו ומפיקים נוגה ומוציאים אורה לעולם: פאר וכבוד נותנים לשמו כי מהלכם וסיבובם שהוא על סדר נכון ואינו משתנה לעול' יודע לעין כל זהו תפארתו וכבודו של עושה בראשית כי משבב' שבח שאין לו תכלית: צהלה ורנה לזכר מלכותו זה ידוע כי בזריחת השמש יקוה האדם לאור היו' ויודה לבוראו שהאיר היום גם בלילה עד המנוחה ושמח על מנוחתו ויתן צהלה ורנה לבורא חושך· קרא לשמש ויזרח אור נמצא באגדה שהק"בה קורא לשמש בכל יום שתצא והזרח על הארץ והשמש מסרב בשביל האומות עולם שעובדים אותה והק"בה כופהו וזורק בה חיצים שנ' לאור חציך יהלכון : ראה והתקין צורת הלבנה ואמר צורת הלבנה ולא אור הלבנה כי הלבנה היא גוף שחור אין לה מאור אלא מה שמקבלת האור משמש ולפיכך אורה נוסיף וחסר כפי הקרבה אל השמש וכפי התרחקה ממנה : שבח נותנים לו אחר שזכר שבח הבורא בתחתונים אמר שגם כן הוא משובח בעליונים שהם שכלים נפרדים וזהו שאמר כל צבא מרום : לאל אשר שבת תפארת עטה ליום המנוחה · עטה פורפרין שלו לכבוד שבת וקרא אותו עונג ליום השבת לשביתת עולמות · או יש לפרש קרא עונג ליום השבת בכסות נקייה ובמאכל ובמשתה : זה שבח של יום השביעי ר"ל מה שבנה לענג השבת בכסות נקייה ובמאכל ובמשתה לפי שבו שבת אל מכל מלאכתו ויום השביעי משבח ואומר ר"ל השבת אמרם ודה"ע ידע זה בדרך נבואה או י"ל שאומרים זה המזמור ל"ב בכל השבת:

ווען (יום טוב) אין דער וואכן גיפאלט זא זאגט מן דא (המאיר לארץ) וכו׳·

הַכֹּל יוֹדוּךָ · וְהַכֹּל יְשַׁבְּחוּךָ · וְהַכֹּל יֹאמְרוּ אֵין קָדוֹשׁ כַּיְיָ : הַכֹּל יְרוֹמְמוּךָ סֶּלָה יוֹצֵר הַכֹּל · הָאֵל הַפּוֹתֵחַ בְּכָל יוֹם · דַּלְתוֹת שַׁעֲרֵי מִזְרָח : וּבוֹקֵעַ חַלּוֹנֵי רָקִיעַ · מוֹצִיא חַמָּה מִמְּקוֹמָהּ · וּלְבָנָה מִמְּכוֹן שִׁבְתָּהּ : וּמֵאִיר לָעוֹלָם כֻּלּוֹ וּלְיוֹשְׁבָיו · שֶׁבָּרָא בְּמִדַּת רַחֲמִים · הַמֵּאִיר לָאָרֶץ וְלַדָּרִים ׀ עָלֶיהָ בְּרַחֲמִים · וּבְטוּבוֹ מְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם תָּמִיד מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית : הַמֶּלֶךְ הַמְרוֹמָם לְבַדּוֹ מֵאָז · הַמְשֻׁבָּח וְהַמְפֹאָר וְהַמִּתְנַשֵּׂא מִימוֹת ׀ עוֹלָם : אֱלֹהֵי עוֹלָם בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים רַחֵם ׀ עָלֵינוּ · אֲדוֹן ׀ עֻזֵּנוּ · צוּר מִשְׂגַּבֵּנוּ · מָגֵן יִשְׁעֵנוּ · מִשְׂגָּב בַּעֲדֵנוּ : אֵין כְּעֶרְכְּךָ · וְאֵין זוּלָתֶךָ · אֶפֶס בִּלְתֶּךָ · וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ : אֵין כְּעֶרְכְּךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בָּעוֹלָם הַזֶּה : וְאֵין זוּלָתְךָ מַלְכֵּנוּ לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא : אֶפֶס בִּלְתְּךָ גּוֹאֲלֵנוּ לִימוֹת הַמָּשִׁיחַ · וְאֵין דּוֹמֶה לְּךָ מוֹשִׁיעֵנוּ לִתְחִיַּת הַמֵּתִים :

אֵ ל ׀ אָדוֹן ׀ עַל כָּל הַמַּעֲשִׂים · בָּ רוּךְ וּמְבוֹרָךְ ׀ בְּפִי כָּל נְשָׁמָה :
ג דלו

אין זאר פלעגט מן הכל יודוך הוך צו זאגן אידר צווייא פסוק אום פסוק ווען איגליך איז דאז אין קהל לייט זיינן דיא קיינר עאי הארליש זיינן · זאלן עש זאלכי לייט זאגן דיא עש פר שטינן · דען דיא גרושי סודות דאז דרינן שטינן איז ניט צו בישרייבן אוש וויא אין זוהר שטיט :

ווען מן אן שבתות אול' יאים טובים יוצרות זאגט אול' אויינר ווער ניט בייא מנינדאז מאן ניט מיט קהל אתפלל איז אוש זעלבי לייט דיא אויך דעני יטובים וואוכן אזו זאלן זיא אין דער תפלה פאר יוצר אור אודר אופן אודר זולת ניט זאגן וויא עש קהל פלעגט צו זאגן נייארט זאל אוש פארט אתפלל זיין ביז נאך שוכנה עטרה אול דר נאך זאל ער ערשט יוצרות זאגן אודר מן זאל נירגינט קיין ברכה זאגן דער פאר אודר דער נאך :

הפותח בכל יום דלתות שערי מזרח ז"ל ר' הירץ שפי' התפלה שלו האל הפותח גי' מלאך שחרי"אל שפותח חלונות שבמזרח שמשם האורה יוצאה והדלתות הם כלפי העולם והחלונות לצד חוץ לעולם בעמוד השחר החמה בחלון וכאשר היום בא לדלתות אז הוא נץ החמה והדלתות הם רחבים לצד העולם וחלון קצר בעובי הרקיע כלפי חוץ לעולם וזהו ובוקע חלוני רקיע בעובי הרקיע כלפי חוץ ומוציא חמה ממקומה עד שבאה לדלתות כלפי העולם : ומאיר לעולם כולו · היינו לכל בעל חיים : וליושביו היינו בני אדם שהם ישובו של עולם ובשבילם נבראו העולם : במדת הרחמים כדאמרינן במדרש שאמר הק"בה אם אבוא עם עולמי במדה"ד לא יוכל העולם להתקיים ושתף מדה"ר עם מדה"ד והקדים מדת הרחמים שנ' ביום עשות ה' אלהי' ה' הוא מדה"ר ואלהים הוא מדה"ד : לחיי עולם הבא הוא עולם הנשמות בג"ע תיכף אחר המיתה ומזכירו קודם ימות המשיח ימות משיח נקרא מן ביאת משיח ואילך שיגאלנו הק"בה ע"י משיח בן דוד במהרה בימינו ע"כ אמר גואלינו כמו שנ' גואלינו ה' צבאות שמו ומן תחיית המתים ואילך נקרא ג"כ עולם הבא הגדול :

אל אדון הוא שבח גדול ונורא הזוהר פי' עד מאוד בסודות נפלאים הרומזים בו : גדלו וטובו מלא עולם שזהו גדולתו ושבחו וטובו שמכין לכל ברי' פרנסתו כפי מה שראוי וזן מקרני ראמים עד ביצי כינים : דעת ותבונה סובבים אותו : ר"ל הם גלגלי השמים המקיפים כל ד' יסודות שנבראו בתבונה בחכמה נפלאה כמש שנ' כונן שמים בתבונה : המתגאה על חיות הקודש אחר שזכר גדולת האל בשמים אעפ"י שהוא משגיח בשפלים הוא גאה ורם על רמים שהוא חיות הקודש גם נהדר בכבוד על המרכבה : זכות ומישור לפני כסאו אחר שזכר גדולת האל אמר כי בעלי הזכות והמישור הם האנשים שהלכו

הָאֵל בְּתַעֲצוּמוֹת עֻזֶּךָ · הַגָּדוֹל בִּכְבוֹד שְׁמֶךָ · הַגִּבּוֹר לָנֶצַח
וְהַנּוֹרָא בְּנוֹרְאוֹתֶיךָ: הַמֶּלֶךְ הַיּוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רָם וְנִשָּׂא:
שׁוֹכֵן עַד · מָרוֹם וְקָדוֹשׁ שְׁמוֹ · וְכָתוּב רַנְּנוּ צַדִּיקִים בַּיְיָ לַיְשָׁרִים
נָאוָה תְהִלָּה:

בְּפִי יְ שָׁרִים תִּתְהַלָּל:
וּבְדִבְרֵי צַ דִּיקִים תִּתְבָּרַךְ:
וּבִלְשׁוֹן חֲ סִידִים תִּתְרוֹמָם:
וּבְקֶרֶב קְ דוֹשִׁים תִּתְקַדָּשׁ:

וּבְמַקְהֲלוֹת רִבְבוֹת עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּרִנָּה יִתְפָּאַר שִׁמְךָ
מַלְכֵּנוּ בְּכָל דּוֹר וָדוֹר · שֶׁכֵּן חוֹבַת כָּל הַיְצוּרִים לְפָנֶיךָ
יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְהוֹדוֹת לְהַלֵּל לְשַׁבֵּחַ לְפָאֵר לְרוֹמֵם
לְהַדֵּר לְבָרֵךְ לְעַלֵּה וּלְקַלֵּס עַל כָּל דִּבְרֵי שִׁירוֹת וְתִשְׁבְּחוֹת דָּוִד בֶּן
יִשַׁי עַבְדְּךָ מְשִׁיחֶךָ:

יִשְׁתַּבַּח שִׁמְךָ לָעַד מַלְכֵּנוּ הָאֵל הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ בַּשָּׁמַיִם
וּבָאָרֶץ כִּי לְךָ נָאֶה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שִׁיר וּשְׁבָחָה
הַלֵּל וְזִמְרָה עֹז וּמֶמְשָׁלָה נֶצַח גְּדֻלָּה וּגְבוּרָה תְּהִלָּה וְתִפְאֶרֶת
קְדֻשָּׁה וּמַלְכוּת: בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם: בָּרוּךְ אַתָּה
יְיָ אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל בַּתִּשְׁבָּחוֹת · אֵל הַהוֹדָאוֹת · אֲדוֹן הַנִּפְלָאוֹת ·
הַבּוֹחֵר בְּשִׁירֵי זִמְרָה · מֶלֶךְ אֵל חַי הָעוֹלָמִים:

ווען דער חזן זאגט ברכו: זאגט דאש קהל יתברך:

בָּרְכוּ אֶת | יְהוָה הַמְבוֹרָךְ:

וקהל עונין בָּרוּךְ | יְיָ הַמְבוֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

בָּרוּךְ | אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ | הָעוֹלָם · יוֹצֵר אוֹר ·
וּבוֹרֵא חוֹשֶׁךְ · עוֹשֶׂה שָׁלוֹם ·
וּבוֹרֵא אֶת הַכֹּל:

יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמָם וְיִתְנַשֵּׂא
שְׁמוֹ שֶׁל מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים
הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שֶׁהוּא רִאשׁוֹן וְהוּא אַחֲרוֹן
וּמִבַּלְעָדָיו אֵין אֱלֹהִים סֹלּוּ לָרֹכֵב בָּעֲרָבוֹת
בְּיָהּ שְׁמוֹ וְעִלְזוּ לְפָנָיו וּשְׁמוֹ מְרוֹמָם עַל כָּל
בְּרָכָה וּתְהִלָּה
בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:
יְהִי שֵׁם יְיָ מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד | עוֹלָם:

ווען אן (יוצר) זאגט זא זאגט אן דאש אך דער צו:

אוֹר עוֹלָם בְּאוֹצַר חַיִּים · אוֹרוֹת מֵאֹפֶל אָמַר וַיֶּהִי:

לְךָ לְבָרֵךְ אֲנַחְנוּ מוֹדִים: אִלּוּ פִינוּ מָלֵא שִׁירָה כַּיָּם· וּלְשׁוֹנֵנוּ רִנָּה כַּהֲמוֹן גַּלָּיו וְשִׂפְתוֹתֵינוּ (שֶׁבַח) כְּמֶרְחֲבֵי רָקִיעַ· וְעֵינֵינוּ מְאִירוֹת כַּשֶּׁמֶשׁ וְכַיָּרֵחַ וְיָדֵינוּ (פְרוּשׂוֹת) כְּנִשְׁרֵי שָׁמָיִם· וְרַגְלֵינוּ (קַלּוֹת) כָּאַיָּלוֹת· אֵין אֲנוּ מַסְפִּיקִין לְהוֹדוֹת לְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ: וּלְבָרֵךְ אֶת שְׁמֶךָ· עַל אַחַת מֵאָלֶף אֶלֶף אַלְפֵי אֲלָפִים וְרִבֵּי רְבָבוֹת פְּעָמִים הַטּוֹבוֹת שֶׁעָשִׂיתָ עִם אֲבוֹתֵינוּ וְעִמָּנוּ: מִמִּצְרַיִם גְּאַלְתָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ· וּמִבֵּית עֲבָדִים פְּדִיתָנוּ· בְּרָעָב זַנְתָּנוּ· וּבְשָׂבָע כִּלְכַּלְתָּנוּ· מֵחֶרֶב הִצַּלְתָּנוּ· וּמִדֶּבֶר מִלַּטְתָּנוּ· וּמֵחֳלָיִם רָעִים וְנֶאֱמָנִים דִּלִּיתָנוּ עַד הֵנָּה עֲזָרוּנוּ רַחֲמֶיךָ· וְלֹא עֲזָבוּנוּ חֲסָדֶיךָ· וְאַל תִּטְּשֵׁנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לָנֶצַח: עַל כֵּן אֵבָרִים שֶׁפִּלַּגְתָּ בָּנוּ· וְרוּחַ וּנְשָׁמָה שֶׁנָּפַחְתָּ בְּאַפֵּנוּ· וְלָשׁוֹן אֲשֶׁר שַׂמְתָּ בְּפִינוּ: הֵן הֵם יוֹדוּ וִיבָרְכוּ וִישַׁבְּחוּ וִיפָאֲרוּ וִירוֹמְמוּ וְיַעֲרִיצוּ וְיַקְדִּישׁוּ וְיַמְלִיכוּ אֶת שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ: כִּי כָל פֶּה לְךָ יוֹדֶה: וְכָל לָשׁוֹן לְךָ תִשָּׁבַע· וְכָל בֶּרֶךְ לְךָ תִכְרַע· וְכָל קוֹמָה לְפָנֶיךָ תִשְׁתַּחֲוֶה: וְכָל הַלְּבָבוֹת יִירָאוּךָ· וְכָל קֶרֶב וּכְלָיוֹת יְזַמְּרוּ לִשְׁמֶךָ· כַּדָּבָר שֶׁכָּתוּב· כָּל עַצְמוֹתַי תֹּאמַרְנָה· יְיָ מִי כָמוֹךָ· מַצִּיל עָנִי מֵחָזָק מִמֶּנּוּ· וְעָנִי וְאֶבְיוֹן מִגֹּזְלוֹ: מִי יִדְמֶה לָּךְ וּמִי יִשְׁוֶה לָּךְ· וּמִי יַעֲרָךְ לָךְ· הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא· אֵל עֶלְיוֹן קוֹנֵה שָׁמַיִם וָאָרֶץ: נְהַלֶּלְךָ וּנְשַׁבֵּחֲךָ וּנְפָאֶרְךָ וּנְבָרֵךְ אֶת שֵׁם קָדְשֶׁךָ: כָּאָמוּר· לְדָוִד בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת יְיָ· וְכָל קְרָבַי אֶת שֵׁם קָדְשׁוֹ:

האל

מן גיהערט דיא גיאייני צייט אזהיר צו זיין אול' ווישן צו לאזן דאז אן פון ברוך שאמר אן ביז נאך שמונה עשרה גאלין ניט דארף אפסיק זיין מיט רידן אודר וואש אנדרשט את תפלה זיין עש זייא תהלים אודר אשאדות אודר זונשט שירות ותושבחות דען וואו אן ניט אפסיק דארף זיין דארף אן אפילו קיין לשון הקודש ווארט ניט רידן · דיא צייט דיא פלעגן ספריקן פאר זיך צו האבן וויל דער חזן אנגן איז אונז זיך היטן קיין ווארט ארויז צו רידן ווארט אין דער מחשבה לערנן אול' וואז איינר שון גיהערט האט דארף אן ניט נאך איין אמן מיט דען חזן זאגן אפילו איין איינליג ווארט איז אסור היישט איין הפסקה · אול' גיאיינליך דיא גרעשטי עמי הארצים פלעגן מיט דיא חזנים שוכן עד אול' קדיש צו זינגן אול' דיא ווערטר אך צו רידן אול' דען חזן דריין העלפן דאז איז פשיטא אסור · זאגט דען איינר איין שם דאז איזם ניט גיבירט צו זאגן היישט אוליא שם שאים לבטלה היישט גלייך אלש אן חס ושלום איין פלאשי שבועה טעט · אול' וואש דען חזן גיבירט צו זאגן אלש קדיש פשיטא דארף קיינר דריין העלפן ובפרט אן ימים הנוראים דז דער גאנץ עולם זער פרום איז אול' דינט הש"ית מיט גאנצים הערצין דאז איכן הש"ית זאל אירי עבירות אוחל זיין טוכן זיא ערשט גרושי עבירות אין דער שולן שרייאן אול' זינגן מיט דען חזן וואש דען חזן גיבירט צו זאגן · דש היישט גיוויש אוליא שם שאים לבטלה · אן זאל דען גיאייני לייטן זאלכש אב ווערן דיא ווישן ניט אז זאלכש ניט רעכט איז · זיא איינן ווען זיא אזו מיט זינגן האבן זיא איין גרושי מצוה דר פון :

שוכן

לֹא יַ-חֲלִיף הָאֵל וְלֹא יָמִיר · דָתוֹ לְעוֹ-לָמִים לְזוּ-לָתוֹ :
צוֹפֶה וְיוֹ-דֵעַ סְתָ-רֵינוּ · מַבִּיט לְסוֹף דָּבָר בְּקַדְ-מוּתוֹ :
גּוֹמֵל לְאִישׁ חָסִיד כְּמִפְ-עָלוֹ · יִתֵּן לְרָ-שָׁע רָע כְּרִשְׁ-עָתוֹ :
יִשְׁלַח לְקֵץ הַיָּמִין מְשִׁי-חֵנוּ · לִפְדּוֹת מְחַ-כֵּי קֵץ יְשׁוּ-עָתוֹ :
מֵתִים יְחַ-יֶּה אֵל בְּרֹב חַסְדוֹ · בָּרוּךְ עֲדֵי עַד שֵׁם תְּהִ-לָּתוֹ :

דער עולם האט דען מנהג ווען מן יגדל אויז האט אז זאגט מן דאס הינטרשט גיזעץ מתים יחיה אל בגריא אאלט אבר איך האב גיזעהן אין איין תפלה פון איינם יהודי אויז אעלש זאגד נאך איין גיזעץ הינטן אויז גישטאנדן :
אלה שלש עשרה · יסוד תורת משה · ועיקר נבואתו :

יוצר לשבת

אן אורט פון פארנן דיא ברכות אול' דיא אזאוריס נאך אנדר ביז אן ישתבח אול' דער נאך היבט אן דא אן :
דאס נשמת איז גאר איין גרושר שיר ושבח צו השם יתברך דרום גיהערט אן זער בכוונה אול איט גרושי שאחה צו זאגן :

נִשְׁמַת כָּל חַי · תְּבָרֵךְ אֶת שִׁמְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ · וְרוּחַ כָּל בָּשָׂר · תְּפָאֵר וּתְרוֹמֵם זִכְרְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד · מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם אַתָּה אֵל · וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ גּוֹאֵל וּמוֹשִׁיעַ · פּוֹדֶה וּמַצִּיל וּמְפַרְנֵס וּמְרַחֵם · בְּכָל עֵת צָרָה וְצוּקָה אֵין לָנוּ מֶלֶךְ אֶלָּא אַתָּה : אֱלֹהֵי הָרִאשׁוֹנִים וְהָאַחֲרוֹנִים · אֱלוֹהַּ כָּל בְּרִיּוֹת · אֲדוֹן כָּל תּוֹלָדוֹת · הַמְהֻלָּל בְּרוֹב הַתִּשְׁבָּחוֹת · הַמְנַהֵג עוֹלָמוֹ בְּחֶסֶד · וּבְרִיּוֹתָיו בְּרַחֲמִים : וַיְיָ הִנֵּה לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן · הַמְעוֹרֵר יְשֵׁנִים · וְהַמֵּקִיץ נִרְדָּמִים · וְהַמֵּשִׂיחַ אִלְּמִים · וְהַמַּתִּיר אֲסוּרִים · וְהַסּוֹמֵךְ נוֹפְלִים · וְהַזּוֹקֵף כְּפוּפִים לְךָ

נשמת כל חי הנשמה היא הנתונה בלב או במוח והגוף נדנה שלה והנשמה דומה לבוראה בחמשה דברים כדאמרי' ח"ז ע"כ כל הנשמה תהלל יה · זהו נשמת כל חי ולפי שבשבת יש נפשה יתירה אומרים זה בשבת · ורוח כל בשר וכל דבר שיש לו רוח אפילו בהמה אבל נשמה אינו אלא בגוף האדם שנ' ויפח באפיו נשמת חיים : מן העולם במדרש תהלים מן עלמא דלא הוינן ביה : עד עולם · עד עלמא דאנן בי' : מפרנס נתן לנו כל צרכינו : אלוהי כל בריות אפילו האומות יודעים שהוא ראש לכל : אדון כל התולדות אדון של כל בריות הנולדים לכך נקרא אדני שהוא אדון כל אפילו המלאכים נקראו תולדות שנולדו מכח תוקף אש של מעלה שילא מרוח קדשו : המעורר (דער דא ער וועקט) ישינים (דיא שלופטיגן) : והמשיח (דער מאכט רידן) והמקיץ (דער דא אויף וועקט) : ולשוננו כהמון גליו (אז ברומנג דער אינדן) : כשמש וירח שהם מתפשטים על כל העולם : כנשרי שמים למהר : ורגלינו קלות כאילות · לרוץ מהרה : ובשבע כלכלתנו שנתת לנו ריוח במזון בשנים תשבע לקנות כדאמרו ח"ז דאמר ר' יוחנן נהירנא כד הוי ד' סאין בסלע והוו נפישין כפן מדלית איסר : זנתנו (דוא האשט גישפייזט אונז) כלכלתנו (דוא האשט אונז גישפייזט אול' גנעלט דער צו ביזערט דרום צו קויפן) מלטתנו (דוא האשט אנטרונן אונז) ומחלאים רעים (פון בייזי קראנקהייט) דליתנו (דוא האשט דער הובן אונז) דהיינו (ביזירמט) אבריס (גלידר) : שפלגת בנו (דוא האשט גיטיילט אין אונז) הן הם יודו הן הם עולה מאה לרמז שמברכין אנחס במאה ברכות בכל יום : ועני ואביון מגוזלו (פון זיין ראבר) : קונה (דער דא האט בישאפן) : וכל קרבי את שם קדשו ר"ל הכליות והלב או ר"ל כשאדם צועק בקול רם בחוזק אז כל הקרבים מתנפחין מקולו וזהו כל קרבי או על דרך מה שאמרו רז"ל יפנה · ואח"כ יתפלל כדי שהיא הנקבים נקיים וטהורים שיהי' ג"כ ראוי לשבח הק"בה : בתעצומות (אין שטארק) הגבור לנלח ב"ו שהוא גבור אינו גבור אלא בבחרותו אבל בזקנתו הוא חלש אבל הק"בה גבורתו לנלח :

איין טייל לייט זאגן במה מדליקין פאר שבת ווייל דרינן שטיט שלשה דברים צריך אדם לומר בתוך ביתו ערב שבת דש איז טייטש דרייא ארלייא גיהערט איין בן אדם צו זאגן אן ערב שבת אין זיין הויז איז איינש דרוזטר הדליקו את הנר דער בעל הבית גיהערט צו זאגן ליכר דאש ליכט אן אול' וועט אן במה מדליקין זאגט ווען שון שבת איז וויא קאן ער זאגן אול הייסן דש ליכט אן צינדן · דרום שרייבן אונזרי חכמים דאז איין אלוה איז ווען איינבעל הבית שון גיט זאל ער זאגן צו זיינם וויב ליכר דאש ליכט אן צו רעכטר צייט ווען ער שון גוויש ווייש דאז זיין אשה ווערט אן צינדן · ווייל עש איין אלוה איז צו זאגן:

דיא דא במה מדליקין זאגן פאר טון אי שבת איין גיט זא בידערפן זיא במה מדליקין אין דער טון דש אער צו זאגן:

אי אן זאגט אמר ר' אליעזר זאל אן זאגן:

תניא אמר רבי חנינא חייב אדם למשמש בבגדיו ערב שבת עם חשיכה שמא ישכח ויצא אמר רב יוסף הלכתא רבתא לשבתא:

רש איז טייטש איטליכר בן אדם גהערט צו בזוכן זייני קליידר דז ער ניקש בייא זיך טראגט אין זייני הוזן זעק אול' דאז אן קיין נאדל אן זיך שטעקן האט ווא אן ניט טראגן דרך זעלבי שטעק נאדל דיא אן ניט ברויכט קיין נעה נאדיל פשיטא ניט:

אמר רבי אליעזר אמר רבי חנינא תלמידי חכמים מרבים שלום בעולם שנאמר וכל בניך למודי יי · ורב שלום בניך: אל תקרי בניך אלא בוניך: שלום רב לאהבי תורתך · ואין למו מכשול: יהי שלום בחילך · שלוה בארמנותיך: למען אחי ורעי · אדברה נא שלום בך: למען בית יי אלהינו · אבקשה טוב לך: יי עז לעמו יתן · יי · יברך · את · עמו בשלום:

דר נאך זאגט אן עלינו אול קדיש יתום

יגדל אל-הים חי וישתבח · נמצא ואין עת · אל מציאותו:
אחד ואין יחיד כיחודו · נעלם וגם אין סוף לאחדותו:
אין לו דמות הגוף ואינו גוף · לא נערוך · אליו קדשתו:
קדמון לכל דבר אשר נברא · ראשון ואין ראשית לראשיתו:
הנו אדון · עולם לכל נוצר · יורה גדלתו ומלכותו:
שפע נבואתו נתנו אל · אנשי סגלתו ותפארתו:
לא קם בישראל כמשה עוד · נביא ומביט · את תמונתו:
תורת אמת נתן לעמו אל · על יד נביאו נאמן ביתו:

לא

אמר ר"ח מימרא דאמוראים היא בשילהי ברכות ומועד קטן לפי שאין אומרים קדיש כי אם לאחר אגדה · ופסוקים תקנו לומר דרשה זו אחר משניות הללו: תלמידי חכמים שעוסקים בתורה בזכותם מרבים שלום בעוה"ז כי צדיקים שבדור נאים לעולם: ורב שלום בניך אל תקרי בניך אלא בוניך אלו ת"ח כדאמרינן מאן בנאים אלו ת"ח שעוסקים בבנינה של עולם: שלום בחילך · בחיל התלמידים שלומדים תורה ברבים: למען אחי ורעי אלו ת"ח · ה' עוז לעמו יתן עוז היא התורה שהיא עוזם של ישראל עוז לעמו יתן בגי' תרי"ג ושבעים יותר נגד שבעים פנים ושבעים לשונות שהתורה נדרשת בהם: ומה שתקנו לומר קדיש יתום כי לעתיד לבא ידרוש הקב"ה ויניח ס"ת בחיקו לאחר הדרשה יעמוד זרובבל יתום פחת יהודה ויאמר קדיש ויענו כל פושעי ישראל שבגיהנם ויאמרו אמן יהא שמיה רבא ומיד יבואו מיכאל וגבריאל ויוציאם מגיהנם ויביאם לג"ע שנ' ויבוא גוי צדיק שומר אמונים שאומרים אמן:

נשמת

בַּמֶּה מַדְלִיקִין · וּבַמָּה אֵין מַדְלִיקִין · אֵין מַדְלִיקִין לֹא בְלֶכֶשׁ · וְלֹא
בְחוֹסֶן · וְלֹא בְכַלָּךְ · וְלֹא בִּפְתִילַת הָאִידָן · וְלֹא בִּפְתִילַת
הַמִּדְבָּר · וְלֹא בִירוֹקָה שֶׁעַל פְּנֵי הַמַּיִם · וְלֹא בְזֶפֶת · וְלֹא בְשַׁעֲוָה · וְלֹא
בְּשֶׁמֶן קִיק · וְלֹא בְּשֶׁמֶן שְׂרֵיפָה · וְלֹא בְאַלְיָה · וְלֹא בְחֵלֶב: נָחוּם הַמָּדִי
אוֹמֵר · מַדְלִיקִין בְּחֵלֶב מְבֻשָּׁל · וַחֲכָמִים אוֹמְרִים · אֶחָד מְבֻשָּׁל וְאֶחָד
שֶׁאֵינוֹ מְבֻשָּׁל אֵין מַדְלִיקִין בּוֹ: אֵין מַדְלִיקִין בְּשֶׁמֶן שְׂרֵיפָה בְּיוֹם טוֹב:
רַבִּי יִשְׁמָעֵאל אוֹמֵר · אֵין מַדְלִיקִין בְּעִטְרָן מִפְּנֵי כְּבוֹד הַשַּׁבָּת: וַחֲכָמִים
מַתִּירִין בְּכָל הַשְּׁמָנִים · בְּשֶׁמֶן שׁוּמְשְׁמִין · בְּשֶׁמֶן אֱגוֹזִים · בְּשֶׁמֶן צְנוֹנוֹת ·
בְּשֶׁמֶן דָּגִים · בְּשֶׁמֶן פַּקּוּעוֹת · בְּעִטְרָן · וּבְנֵפְט: רַבִּי טַרְפוֹן אוֹמֵר אֵין
מַדְלִיקִין אֶלָּא בְּשֶׁמֶן זַיִת בִּלְבַד: כָּל הַיּוֹצֵא מִן הָעֵץ · אֵין מַדְלִיקִין בּוֹ
אֶלָּא פִשְׁתָּן · וְכָל הַיּוֹצֵא מִן הָעֵץ אֵינוֹ מִטַּמֵּא טֻמְאַת אֹהָלִים אֶלָּא
פִשְׁתָּן: פְּתִילַת הַבֶּגֶד שֶׁקִּפְּלָהּ וְלֹא הִבְהֲבָהּ · רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר ·
טְמֵאָה הִיא וְאֵין מַדְלִיקִין בָּהּ: רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר · טְהוֹרָה הִיא
וּמַדְלִיקִין בָּהּ: לֹא יִקּוֹב אָדָם שְׁפוֹפֶרֶת שֶׁל בֵּיצָה · וִימַלְאֶנָּה שֶׁמֶן ·
וְיִתְּנֶנָּה עַל פִּי הַנֵּר · בִּשְׁבִיל שֶׁתְּהֵא מְנַטֶּפֶת · וַאֲפִילוּ הִיא שֶׁל חֶרֶס ·
וְרַבִּי יְהוּדָה מַתִּיר · אֲבָל אִם חִבְּרָהּ הַיּוֹצֵר מִתְּחִלָּה · מֻתָּר · מִפְּנֵי שֶׁהִיא
כְּלִי אֶחָד: לֹא יְמַלֵּא אָדָם קְעָרָה שֶׁמֶן · וְיִתְּנֶנָּה בְּצַד הַנֵּר · וְיִתֵּן רֹאשׁ
הַפְּתִילָה בְּתוֹכָהּ · בִּשְׁבִיל שֶׁתְּהֵא שׁוֹאֶבֶת וְרַבִּי יְהוּדָה מַתִּיר:
הַמְכַבֶּה אֶת הַנֵּר · מִפְּנֵי שֶׁהוּא מִתְיָרֵא מִפְּנֵי גוֹיִם · אוֹ מִפְּנֵי לִסְטִים ·
אוֹ מִפְּנֵי רוּחַ רָעָה · אִם בִּשְׁבִיל הַחוֹלֶה שֶׁיִּישַׁן · פָּטוּר · כְּחָס עַל הַנֵּר ·
כְּחָס עַל הַשֶּׁמֶן · כְּחָס עַל הַפְּתִילָה · חַיָּב: רַבִּי יוֹסֵי פּוֹטֵר בְּכֻלָּן · חוּץ
מִן הַפְּתִילָה · מִפְּנֵי שֶׁהוּא עוֹשֶׂה פֶחָם: עַל שָׁלֹשׁ עֲבֵירוֹת · נָשִׁים מֵתוֹת
בִּשְׁעַת לֵדָתָן · עַל שֶׁאֵינָן זְהִירוֹת בְּנִדָּה · בְּחַלָּה · וּבְהַדְלָקַת הַנֵּר: שְׁלֹשָׁה
דְבָרִים צָרִיךְ אָדָם לוֹמַר בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ עֶרֶב שַׁבָּת עִם חֲשֵׁכָה · עִשַּׂרְתֶּם ·
עֵרַבְתֶּם · הַדְלִיקוּ אֶת הַנֵּר: סָפֵק חֲשֵׁכָה סָפֵק אֵינָהּ חֲשֵׁכָה · אֵין מְעַשְּׂרִין
אֶת הַוַּדַּאי · וְאֵין מַטְבִּילִין אֶת הַכֵּלִים · וְאֵין מַדְלִיקִין אֶת הַנֵּרוֹת · אֲבָל
מְעַשְּׂרִין אֶת הַדְּמַאי · וּמְעָרְבִין · וְטוֹמְנִין אֶת הַחַמִּין:

חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ: וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת: וְעָרְבָה לַיְיָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת:

און דער חזן זאגט ווידר ויכלו און דער נאך זאגט ער דש · און איין יחיד זאל זו הערן: זו ויכלו גיהערט אן זו שטין דא זאגן מיר עדות אויף השי"ת דאז ער האט אלי וועלט בישאפן און דיא עדים גיהערן זו שטין: ווען איינר אליינט תפלה טוט ניט מיט קהל זאל אן ניט כוונה האבן אלז ווען ער עדות זאגט דען איין עד איז קיין עדות ניט ניימרט זאל כוונה האבן אלז ער תורה לערנט:

וַיְכֻלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל צְבָאָם: וַיְכַל · אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר · עָשָׂה: וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִכָּל מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר · עָשָׂה: וַיְבָרֶךְ · אֱלֹהִים · אֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדֵּשׁ · אֹתוֹ · כִּי בוֹ שָׁבַת מִכָּל מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת:

דער מנהג איז דש קהל מיט דען חזן אך זאגן מגן אבות אבר ווען אן דען חזן הערן קאן איז בעשר אן הערט דען חזן זו אלז אן מיט זאגט:

בָּרוּךְ · אַתָּה יְיָ · אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ · אֱלֹהֵי אַבְרָהָם · אֱלֹהֵי · יִצְחָק · וֵאלֹהֵי · יַעֲקֹב · הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא · אֵל · עֶלְיוֹן קֹנֵה שָׁמַיִם וָאָרֶץ: (יחיד מתחיל מגן אבות)

דיא ברכה פאר מגן אבות און אלהינו ואלהי אבותינו נאך מגן אבות דש דרף קיינר מיט דען חזן זאגן ניימרט גהערט דער חזן אליינט זו זאגן און דיא יוגא מגן אבות מיט דען חזן זאגן · אדר דיא דא וואונן אויף ישובים דיא ניט בייא אנין זיין זאלן ניימרט מגן אבות אן היבן זו זאגן ביז למעשה בראשית:

מָגֵן אָבוֹת בִּדְבָרוֹ · מְחַיֵּה מֵתִים בְּמַאֲמָרוֹ · הָאֵל הַקָּדוֹשׁ: (המלך הקדוש) שֶׁאֵין כָּמוֹהוּ · הַמֵּנִיחַ לְעַמּוֹ · בְּיוֹם שַׁבַּת קָדְשׁוֹ · כִּי בָם רָצָה לְהָנִיחַ לָהֶם · לְפָנָיו נַעֲבוֹד בְּיִרְאָה וָפַחַד · וְנוֹדֶה לִשְׁמוֹ בְּכָל יוֹם תָּמִיד מֵעֵין הַבְּרָכוֹת · אֵל הַהוֹדָאוֹת · אֲדוֹן הַשָּׁלוֹם · מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת · וּמְבָרֵךְ שְׁבִיעִי · וּמֵנִיחַ בִּקְדֻשָּׁה · לְעַם · מְדֻשְּׁנֵי עֹנֶג זֵכֶר לְמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית: (אלהינו וכו' קדיש שלם)

במה

אומרים ויכולו בעמידה שאנו מעידין שהקב"ה גמר וכילה כל מלאכתו בששת ימים ונח ביום השביעי ועדות צריך להיות בעמידה ואומרים ג' פעמים ויכלו אחד בתפלה ואחד אחר התפלה ואחד בכוס איתא במדרש דנפקא לן מג"ש מפרה אדומה כתיב בויכלו אשר ובפרה אדומה כתוב ג"כ אשר מה פרה אדומה מכפרת ומטהר מן עונותיו אף אותן השומרים שבת כהלכתן מכפר ומטהר על כל עונותיו של אדם לפיכך צריך האדם לטהר עצמו בע"ש ולגלח שערותיו וליפורניו כי היכי דנגזון ליה חובותיו:

ברוך אתה ה' ברכה זו מעין שבע ברכות של תפלה מגן אבות נגד מגן אברהם מחיה מתים במאמרו נגד מחיה מתים האל הקדוש שאין כמוהו נגד האל הקדוש המניח לעמו נגד ברכת השבת רצה במנוחתינו לפניו נעבוד ביראה כנגד רצה שהיא ברכת עבודה ונודה לשמו נגד מודים אדון השלום נגד ברכת השלום ותקנו ברכה זו לאוערה משום דשכיח מזיקין בלילה זו אם איחר לבא לב"ה וסיים תפלתו עם הציבור יצא עמהם ולא יהיה לבדו · וכן במה מדליקין תקנו בשביל זה: מעין הברכות פלומר בכל יום ויום תן לו מעין ברכותיו בחול מעין החול בשבת מעין השבת: מדשני עונג ר"ל מקבלי הנאה דרך תענוג וזהו האכילה והשתי' וכסות נקיי': מדשני (גיפייסט):

אמר

עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים ׃ בָּרוּךְ ׀ אַתָּה יְיָ ׃ הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן ׃

מוֹדִים ׀ אֲנַחְנוּ לָךְ ׃ שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד ׃ צוּר חַיֵּינוּ ׃ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ ׃ אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר ׃ נוֹדֶה לְּךָ ׃ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ ׃ עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ ׃ וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ ׃ וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ ׃ וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל עֵת ׃ עֶרֶב וָבוֹקֶר וְצָהֳרָיִם ׃ הַטּוֹב ׃ כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ ׃ וְהַמְרַחֵם ׃ כִּי לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ ׃ מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ ׃ (על הנסים) וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד ׃ (וכתוב) וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה וִיהַלְלוּ אֶת שִׁמְךָ בֶּאֱמֶת ׃ הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה ׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ ׃ הַטּוֹב שִׁמְךָ ׃ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת ׃

שָׁלוֹם רָב עַל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ תָּשִׂים לְעוֹלָם ׃ כִּי אַתָּה הוּא מֶלֶךְ ׀ אָדוֹן לְכָל הַשָּׁלוֹם ׃ וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ ׀ אֶת ׀ עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ ׃ (בספר) בָּרוּךְ ׀ אַתָּה יְיָ ׃ הַמְבָרֵךְ ׀ אֶת ׀ עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל ׃ בַּשָּׁלוֹם ׃

און זאל נאך דער ברכה גלייך זאגן דען פסוק יהיו לרצון וויא איר האבן אובן גישריבן׃

יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ ׃ יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי ׃

אֱלֹהַי נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע ׃ וּשְׂפָתַי ׃ מִדַּבֵּר מִרְמָה ׃ וְלִמְקַלְלַי ׃ נַפְשִׁי תִדּוֹם ׃ וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה ׃ פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ ׃ וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי ׃ וְכָל הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה ׃ מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם ׃ וְקַלְקֵל מַחֲשַׁבְתָּם ׃ עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ ׃ עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ ׃ עֲשֵׂה לְמַעַן קְדוּשָּׁתֶךָ ׃ עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ ׃ לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ ׃ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנוּ ׃

יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ ׃ יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי ׃ עוֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו ׃ הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם ׀ עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן ׃

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְתֵן

מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים · סוֹמֵךְ נוֹפְלִים · וְרוֹפֵא חוֹלִים · וּמַתִּיר ׀ אֲסוּרִים · וּמְקַיֵּם ׀ אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר · מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת · וּמִי דוֹמֶה לָּךְ · מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה : ס' כמוך וְנֶאֱמָן ׀ אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים · בָּרוּךְ ׀ אַתָּה יְיָ · מְחַיֵּה הַמֵּתִים ·

אַתָּה קָדוֹשׁ · וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ · וּקְדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה · בָּרוּךְ ׀ אַתָּה יְיָ · הָאֵל הַקָּדוֹשׁ : המלך הקדוש :

אַתָּה קִדַּשְׁתָּ אֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי לִשְׁמֶךָ · תַּכְלִית מַעֲשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ ׀ וּבֵרַכְתּוֹ מִכָּל הַיָּמִים · וְקִדַּשְׁתּוֹ מִכָּל הַזְּמַנִּים · וְכֵן כָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ : וַיְכֻלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל צְבָאָם : וַיְכַל ׀ אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר ׀ עָשָׂה · וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִכָּל מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר ׀ עָשָׂה : וַיְבָרֶךְ ׀ אֱלֹהִים · אֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדֵּשׁ ׀ אֹתוֹ · כִּי בוֹ שָׁבַת מִכָּל מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת :

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ · רְצֵה בִמְנוּחָתֵנוּ · קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ · וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ · שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ · וְשַׂמְּחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ · וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת · וְהַנְחִילֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן שַׁבַּת קָדְשֶׁךָ · וְיִשְׂמְחוּ בְךָ יִשְׂרָאֵל ׀ אוֹהֲבֵי שְׁמֶךָ · בָּרוּךְ ׀ אַתָּה יְיָ · מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת :

מיין טייו׳ זאגן וינוחו בה ישראל מקדשי שמך

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִלָּתָם · וְהָשֵׁב ׀ (נ״א את) הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ · וְאִשֵּׁי ׀ יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם · (נ״א מהרה) בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן · וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד ׀ עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל ׀ עַמֶּךָ : וְתֶחֱזֶינָה עינינו

יראש גיהערט אן רעבט צו זעגן דאז אן חם ושלום ניט אחרך איז דהיינו אזו אתה קדשת את יום השביעי לשמך דא הייסט אן מיין ווייניג טשיל דס איז טייטש דוא האשט גיהייליגט דען זיבנטן טאג צו דיינם נאמן · דער נאך זאגט אי תכלית מעשה שמים וארץ דש איז טייטש דוא האשט פר ענד אול אונז גיהאט אלש וואש דא איז בישאפן וואהרן אין הימל אול אויף דער ערד :

אתה קדשת צריך להפסיק בין לשמך ובין תכלית שלא יהא ח״ו מחרף ומגדף · והכי פירושו אתה קדשת את יום השביעי לשמך ר״ל קדשו במן שלא ירד בו וקדשו במאכל טוב ובשר ודגים ויין ומלבושים אמר לשמך ר״ל כל התענוגים שאנו עושין בשבת יהא הכל לכבוד שמו שנאמר שבת לה׳ אלהיך ולא להנאת גופו : וקדשתו מכל הזמנים בפרש׳ פנחס שמנו המועדים נמנה שבת ראשון :

רצה במנוחתינו · יהי רצון לפניך מנוחתינו · וקדשנו במצותיך · ותן לנו בו קדוש וטהור לעשות מצותיך כתקונם : ותן חלקינו בתורתך · שנלמד הנהגה בכל ימינו לשמור ולעשות : וטהר לבנו לעבדך באמת · כמו שאמר דוד לב טהור ברא לי אלהים וע״ד הבא לטהר מסייעין אותו :

מַלְכוּתְךָ רָאוּ בָנֶיךָ ׳ בּוֹקֵעַ יָם לִפְנֵי מֹשֶׁה ׳ זֶה אֵלִי עָנוּ וְאָמְרוּ : יְיָ יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד : וְנֶאֱמַר כִּי פָדָה יְיָ אֶת יַעֲקֹב ׳ וּגְאָלוֹ מִיַּד חָזָק מִמֶּנּוּ : בָּרוּךְ ׀ אַתָּה יְיָ ׳ גָּאַל יִשְׂרָאֵל :

הַשְׁכִּיבֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לְשָׁלוֹם ׳ וְהַעֲמִידֵנוּ מַלְכֵּנוּ לְחַיִּים ׳ וּפְרוֹס עָלֵינוּ סֻכַּת שְׁלוֹמֶיךָ ׳ וְתַקְּנֵנוּ בְּעֵצָה טוֹבָה מִלְּפָנֶיךָ וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ : וְהָגֵן בַּעֲדֵנוּ וְהָסֵר מֵעָלֵינוּ ׳ אוֹיֵב דֶּבֶר וְחֶרֶב ׀ וְרָעָב ׀ וְיָגוֹן ׳ וְהָסֵר שָׂטָן מִלְּפָנֵינוּ וּמֵאַחֲרֵינוּ ׳ וּבְצֵל כְּנָפֶיךָ תַּסְתִּירֵנוּ : כִּי אֵל שׁוֹמְרֵנוּ וּמַצִּילֵנוּ אָתָּה ׳ כִּי אֵל מֶלֶךְ ׳ חַנּוּן וְרַחוּם ׀ אָתָּה ׳ וּשְׁמוֹר צֵאתֵנוּ וּבוֹאֵנוּ ׳ לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם ׀ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם :

וּפְרוֹס ׀ עָלֵינוּ סֻכַּת שְׁלוֹמֶךָ ׳ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ ׳ פּוֹרֵס ׀ סֻכַּת שָׁלוֹם ׳ עָלֵינוּ וְעַל כָּל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְעַל יְרוּשָׁלָיִם :

וויל דאש רוב העולם אויף דיזר ברכה פֿלעגן קיין אמן צו זאגן נייארט היבן תכף אן ושמרו אזו זאל אן כוחר זיין אויף דיזר ברכה אך אמן זאגן אי אן ושמרו אן היבט :

וְשָׁמְרוּ בְנֵי ׀ יִשְׂרָאֵל אֶת הַשַּׁבָּת ׳ לַעֲשׂוֹת אֶת הַשַּׁבָּת לְדֹרֹתָם ׳ בְּרִית עוֹלָם ׀ בֵּינִי וּבֵין בְּנֵי ׀ יִשְׂרָאֵל ׀ אוֹת הִיא לְעֹלָם ׳ כִּי שֵׁשֶׁת יָמִים ׀ עָשָׂה יְיָ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ ׳ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שָׁבַת וַיִּנָּפַשׁ :

לשלש רגלים

וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶת מֹעֲדֵי יְיָ ׳ אֶל בְּנֵי ׀ יִשְׂרָאֵל

לראש השנה

תִּקְעוּ בַחֹדֶשׁ שׁוֹפָר בַּכֶּסֶה לְיוֹם חַגֵּנוּ ׳ כִּי חֹק לְיִשְׂרָאֵל הוּא ׳ מִשְׁפָּט לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב :

ליום כפור

כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יְכַפֵּר ׀ עֲלֵיכֶם לְטַהֵר ׀ אֶתְכֶם מִכֹּל חַטֹּאתֵיכֶם לִפְנֵי יְיָ תִּטְהָרוּ :

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח ׳ וּפִי ׀ יַגִּיד ׀ תְּהִלָּתֶךָ :

בָּרוּךְ ׀ אַתָּה יְיָ ׳ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ ׳ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם ׳ אֱלֹהֵי ׀ יִצְחָק ׳ וֵאלֹהֵי ׀ יַעֲקֹב ׳ הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא ׳ אֵל ׀ עֶלְיוֹן ׳ גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים ׳ וְקוֹנֵה הַכֹּל ׳ וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת ׳ וּמֵבִיא גוֹאֵל ׀ לִבְנֵי בְנֵיהֶם ׳ לְמַעַן שְׁמוֹ ׳ בְּאַהֲבָה : זכרנו וכו׳ ׳ מֶלֶךְ ׀ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן ׳ בָּרוּךְ ׀ אַתָּה יְיָ ׳ מָגֵן ׀ אַבְרָהָם :

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם ׀ אֲדֹנָי ׳ מְחַיֵּה מֵתִים ׀ אַתָּה ׳ רַב לְהוֹשִׁיעַ : אונ׳ ווינטר זאגט מן דאש : מַשִּׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגֶּשֶׁם : מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד ׳

לְבַבְכֶם וְסַרְתֶּם וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם: וְחָרָה
אַף יְהֹוָה בָּכֶם וְעָצַר אֶת־הַשָּׁמַיִם וְלֹא־יִהְיֶה מָטָר וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן
אֶת־יְבוּלָהּ וַאֲבַדְתֶּם מְהֵרָה מֵעַל הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר יְהֹוָה נֹתֵן לָכֶם:
וְשַׂמְתֶּם אֶת־דְּבָרַי אֵלֶּה עַל לְבַבְכֶם וְעַל־נַפְשְׁכֶם וּקְשַׁרְתֶּם אֹתָם
לְאוֹת עַל־יֶדְכֶם וְהָיוּ לְטוֹטָפֹת בֵּין עֵינֵיכֶם: וְלִמַּדְתֶּם אֹתָם אֶת־בְּנֵיכֶם
לְדַבֵּר בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ: וּכְתַבְתָּם
עַל־מְזוּזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ: לְמַעַן יִרְבּוּ יְמֵיכֶם וִימֵי בְנֵיכֶם עַל הָאֲדָמָה
אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְיָ לַאֲבֹתֵיכֶם לָתֵת לָהֶם כִּימֵי הַשָּׁמַיִם עַל־הָאָרֶץ:
וַיֹּאמֶר יְהֹוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם
וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִת עַל־כַּנְפֵי בִגְדֵיהֶם לְדֹרֹתָם וְנָתְנוּ עַל־צִיצִת
הַכָּנָף פְּתִיל תְּכֵלֶת: וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִת וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת־כָּל־
מִצְוֹת יְהֹוָה וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם וְלֹא־תָתוּרוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶם וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם
אֲשֶׁר־אַתֶּם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם: לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֶת־כָּל־מִצְוֹתָי
וִהְיִיתֶם קְדֹשִׁים לֵאלֹהֵיכֶם: אֲנִי יְהֹוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יְהֹוָה אֱלֹהֵיכֶם:
אֱמֶת וֶאֱמוּנָה כָּל זֹאת וְקַיָּם עָלֵינוּ כִּי הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֵין זוּלָתוֹ וַאֲנַחְנוּ
יִשְׂרָאֵל עַמּוֹ: הַפּוֹדֵנוּ מִיַּד מְלָכִים מַלְכֵּנוּ הַגּוֹאֲלֵנוּ מִכַּף כָּל
הֶעָרִיצִים הָאֵל הַנִּפְרָע לָנוּ מִצָּרֵינוּ וְהַמְשַׁלֵּם גְּמוּל לְכָל אוֹיְבֵי נַפְשֵׁנוּ:
הָעוֹשֶׂה גְדוֹלוֹת עַד אֵין חֵקֶר נִסִּים וְנִפְלָאוֹת עַד אֵין מִסְפָּר הַשָּׂם נַפְשֵׁנוּ
בַּחַיִּים וְלֹא נָתַן לַמּוֹט רַגְלֵנוּ: הַמַּדְרִיכֵנוּ עַל בָּמוֹת אוֹיְבֵינוּ וַיָּרֶם קַרְנֵנוּ
עַל כָּל שׂוֹנְאֵינוּ הָעוֹשֶׂה לָנוּ נִסִּים וּנְקָמָה בְּפַרְעֹה אוֹתוֹת וּמוֹפְתִים
בְּאַדְמַת בְּנֵי חָם: הַמַּכֶּה בְעֶבְרָתוֹ כָּל בְּכוֹרֵי מִצְרָיִם וַיּוֹצֵא אֶת עַמּוֹ
יִשְׂרָאֵל מִתּוֹכָם לְחֵרוּת עוֹלָם הַמַּעֲבִיר בָּנָיו בֵּין גִּזְרֵי יַם סוּף אֶת
רוֹדְפֵיהֶם וְאֶת שׂוֹנְאֵיהֶם בִּתְהוֹמוֹת טִבַּע: וְרָאוּ בָנָיו גְּבוּרָתוֹ שִׁבְּחוּ
וְהוֹדוּ לִשְׁמוֹ: וּמַלְכוּתוֹ בְרָצוֹן קִבְּלוּ עֲלֵיהֶם מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְךָ עָנוּ
שִׁירָה בְּשִׂמְחָה רַבָּה וְאָמְרוּ כֻלָּם:

מִי כָמֹכָה בָּאֵלִם יְיָ מִי כָּמֹכָה נֶאְדָּר בַּקֹּדֶשׁ נוֹרָא תְהִלֹּת עֹשֵׂה פֶלֶא:

איין דער חזן זאגט ברכו · זאגט דאס קהל יתברך:

בָּרְכוּ אֶת · יְהוָֹה הַמְבוֹרָךְ:

בָּרוּךְ · יְיָ הַמְבוֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

בָּרוּךְ · אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ · הָעוֹלָם · אֲשֶׁר בִּדְבָרוֹ מַעֲרִיב · עֲרָבִים · בְּחָכְמָה פּוֹתֵחַ שְׁעָרִים · וּבִתְבוּנָה מְשַׁנֶּה

יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא שְׁמוֹ שֶׁל מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שֶׁהוּא רִאשׁוֹן וְהוּא אַחֲרוֹן וּמִבַּלְעָדָיו אֵין אֱלֹהִים סֹלּוּ לָרֹכֵב בָּעֲרָבוֹת בְּיָהּ שְׁמוֹ וְעִלְזוּ לְפָנָיו וּשְׁמוֹ מְרוֹמָם עַל כָּל בְּרָכָה וּתְהִלָּה:

בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

יְהִי שֵׁם יְיָ מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד · עוֹלָם:

עִתִּים · וּמַחֲלִיף · אֶת הַזְּמַנִּים · וּמְסַדֵּר · אֶת הַכּוֹכָבִים: בְּמִשְׁמְרוֹתֵיהֶם בָּרָקִיעַ כִּרְצוֹנוֹ · בּוֹרֵא יוֹם וָלַיְלָה · גּוֹלֵל · אוֹר מִפְּנֵי חוֹשֶׁךְ · וְחוֹשֶׁךְ מִפְּנֵי אוֹר: וּמַעֲבִיר יוֹם וּמֵבִיא לַיְלָה · וּמַבְדִּיל בֵּין יוֹם וּבֵין לַיְלָה יְיָ צְבָאוֹת שְׁמוֹ · אֵל חַי וְקַיָּם תָּמִיד · יִמְלוֹךְ · עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד · בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ · הַמַּעֲרִיב · עֲרָבִים:

אַהֲבַת · עוֹלָם · בֵּית יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ אָהָבְתָּ · תּוֹרָה וּמִצְוֹת חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים · אוֹתָנוּ לִמַּדְתָּ · עַל כֵּן · יְיָ אֱלֹהֵינוּ · בְּשָׁכְבֵנוּ וּבְקוּמֵנוּ נָשִׂיחַ בְּחֻקֶּיךָ: וְנִשְׂמַח בְּדִבְרֵי תוֹרָתֶךָ · וּבְמִצְוֹתֶיךָ לְעוֹלָם וָעֶד · כִּי הֵם חַיֵּינוּ וְאוֹרֶךְ יָמֵינוּ · וּבָהֶם נֶהְגֶּה יוֹמָם וָלָיְלָה: וְאַהֲבָתְךָ · אַל תָּסִיר מִמֶּנּוּ לְעוֹלָמִים · בָּרוּךְ · אַתָּה יְיָ · אוֹהֵב · עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

יחיד אומר אל מלך נאמן:

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ יְהוָֹה · אֶחָד: בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד: וְאָהַבְתָּ אֵת · יְהוָֹה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל · לְבָבְךָ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ וּבְכָל־מְאֹדֶךָ: וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר · אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם · עַל · לְבָבֶךָ: וְשִׁנַּנְתָּם לְבָנֶיךָ וְדִבַּרְתָּ בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ: וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת · עַל־יָדֶךָ וְהָיוּ לְטֹטָפֹת בֵּין · עֵינֶיךָ: וּכְתַבְתָּם · עַל־מְזֻזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ:

וְהָיָה אִם־שָׁמֹעַ תִּשְׁמְעוּ אֶל־מִצְוֹתַי אֲשֶׁר · אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם לְאַהֲבָה אֶת · יְהוָֹה אֱלֹהֵיכֶם וּלְעָבְדוֹ בְּכָל · לְבַבְכֶם וּבְכָל־נַפְשְׁכֶם: וְנָתַתִּי מְטַר־אַרְצְכֶם בְּעִתּוֹ יוֹרֶה וּמַלְקוֹשׁ וְאָסַפְתָּ דְגָנֶךָ וְתִירֹשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ: וְנָתַתִּי עֵשֶׂב בְּשָׂדְךָ לִבְהֶמְתֶּךָ וְאָכַלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ: הִשָּׁמְרוּ לָכֶם פֶּן־יִפְתֶּה

דען און עשט דז עשין תכף דרוף ווען אן שלאטן לעזן
טוט וואז און אוועק ווארפט דז איז דז פסולת אוז אן לעזן
ווען אן עשין ווי אודר נאהנט פר דעם עשין אול ניט
פריר אפילו לווייא ארלייא איניק עשין אז פיט העלכט
אולקארפין פלייט אולהינר דר גלייכן דארף אן אך ניט
איינט אויז דעם אנדרן לעזן זייא דען ווען אן עש תכף
עשין טוט אבר אויז לעזן אול אויף היבן ווען אן טונדען
זעלביגן טאג עשט איז אסור אבר דז פסולות אויז לעזן
אויז דען עשין דז דארף אן גאר ניט טון אפילו איין ביזי
ארבים אונטר די גוטי דז גלייכן ווען זונשט עטוואש אין
איין עשין פאלט אודר אין איין אשקה דארף אן אם שבת
דז פסולות ניט ארויז נעאן ווען אן דש פסולות ארויז
נעאט זאל אן איט דעם עשין אול טרינקן אב נעאן אול
אוועק שאייסן אך דרף אן אם שבת ניט ארבים אויז די
שוטן לעזן ווען אן ניט תכף עשט אך ווען איין עשין בלייבט
אין דר שיסל זאל אן אויז לערן אול ניט דז פלייט אויז לעזן
אויז דר בריא אול די בייני אפילו איינרלייא איניק עשין
אז פיט אול פלייט דר גלייכן זאל אן נזהר זיין ניט אויז לו
לעזן גרושי שטיקר אויז די קליינע ווען אן ניט תכף עשט
קיין וואשר דארף אן ניט זייאן דורך איין טוך אבר אנדרי
משקים ווען זי ניט גאנץ דיק טריב זיינן אאג אן זי וואל
זייאן און אוז אבר נזהר זיין ווען אן דז טוך אויף איין כלי
דעקט דז אן ניט איין גרוב דרינן אאכט ווייא אן אין דר
וואוכן זייאן טוט אך אוז אן נזהר זיין דש כלי וואו אן
דרינן זייאן טוט דז ניט איין טפח הוך אול בראט איז
דען אאכט ער איין אוהל דש איז אסור אם שבת אן
דארף ניקט לו דעקן איין גרושן טאפף אודר פאס איין
קישט דר גלייבן איט איין פרעאדן דעקיל אודר טוך ווש
ניט דר לו גיהערט אם שבת אך אוז אן נזהר זיין ווען
אן איין אשקה אב גיסט פון די היבן ווען לו לעטשטן
דש כון היבט אן לו טראפין דז אן די טראפין אויף די
היבן לאזט אול ניט גאנץ האלט אב זייאן :

אם שבת דארף אן ניקט אויז קוועטשן אבר לימונים
אאג אן וואל אויז קוועטשן איין טרויבן דארף אן
ניט אויז קוועטשן אך אנדרי פירות אבר ווען אן דיא
אשקה ניט ברניכט וואש אן אויז די פירי דריקט אן
טרינקט דען זאפט אויז די פירי זעלבשטן זאל בעשר
לו עשין זיין אאג אן וואל טון :

מן גיהערט נזהר לו זיין ניט לו וועשן איט וואשר וואו
איין אודר שניא דרינן איז דש אן ניט לו רייבן טוט
איט דער האנד אך ווען אן איין כלי וואו אשקים דרינן
איז איט איין טיכל לו שטאפט פון סחיטה וועגן אום
ארין לאפין וואו פלאקס אודר איין טוך ארום איז אול אן
שטעקט אין איס פאס דז די אשקה זאל ניט ארויז לויפן
אוז אן זעהן דז קיין כלי אונדר שטיט וואו די אשקים
ארין טראפן די אשקים לזן אויף דר ערד לויפן : ווען
וואשר אודר וויין ווער פר שיט גיווארן איבר דען
טיש דרף אן ניט איט איין לעפיל אב שעפן אך איט ניקט
אב שטרייכן אבר ווען רוטן וויין אודר אנדרי אשקים
ווער פר שיט גיווארן אויף די לוועל דארף אן איט ניקט
אב שעפן אבר איט איין שעאר אאג אן אב שטרייכן
אול דען אוז אן נזהר זיין ניט שטארק אב לו שטרייכן :

ווען אן עשט פירות אודר זונשטן עשין די דא
פארבן אודר אן טוט בלוטן אוז אן נזהר זיין
אן קיין טוך אן רירן דז עז גיפארבט ווערט אבר ברוט
אג אן אין טונקן אין בריא ווען עש שון גיפארבט ווערד
אן עשן ווערק איז ניט טייך לו פארבן :

ווען אן שלאטן אודר אוגירגים אן אאכט דארף אן
ניט זאלן דריבר טון אול שטין לאזן אין זאלן אול דז
וואשר אב גישן ווען אן זי אן אאכט טוט אן זאלן דרין אך
רעטיך דארף אן ניט אויף איין טעלר שניידן אול זאלן
דריבר שפרייטן אן טונגט אין איס זאלן אין אך ווען אן
איין שטיק פלייש אויז ניגט אודר הונדז גלייכן אול עשט
ניט תכף דרף אן קיין זאלן דרויף שפרייטן ווען אן ווי אויף
היבן אויף איין אנדרט אאל לו עשן אך איבר פילי ארבים
אולבונן איז קאכט דארף אן קיין זאלן דריבר שפרייטן:

מן דארף אם שבת קיין עסיק אפילו אן טוקט נום דרף
אן ניט רייבן אויף דעם רייב כלי וואש אן דר לו הט
אין דר וואכן דרויף לו רייבן אן קאן איט איין אעסר שאבן
אן דארף קייני פירות אודר דר גלייכן ניט גאנן קליין
שניידן ווען אן עש ניט תכף עשט. ט אודר גיבט עופות
לו עשן דרום ווען אן רעטיך קליין האקן טוט לו אוריע
אוז אן לו האקן ווען אן תכף עשן טוט אך אוז אן נזהר
זיין ווען אן אם שבת שלאטן לעזן טוט דז אן אני אאל דז
גוטי אב לעזן טוט אול ניט דש שלעכטש אול דש גוטי
זאל בלייבן אך דארף אן קיין פירי אודר לוויבל דר גלייכן
שילן ווען אן ניט תכף עשן טוט :

אם שבת דארף אן איינם גוי ניקט געבן וואו ער איט
גיט וואו אן ניט דארף טראגן עש זייא דען פון
דרכי עולם וועגן אדר עז איז איין דבר אלוה דרום לאזט
אן אם שבת לאנגן אול אנדרי עשן שפייז אולספרים
דש הייסט אליש דבר אלוה אבר זונשטן ניט אבר אן
אוז נזהר זיין דעם גוי ניט אין דר האנד לו געבן :

ברוט ווש אם שבת איז גיבאקן ווארן בייא איינם
בעקירא"ג אן וואל עשן ווען אן בידרף אם ברכת
המוציא אודר שעת הדחק אן העט קיין אנדר ברוט
ניט זונשטן זאל אן נזהר זיין ניט לו עשן אבר פר שבת
געלט דעם בעקר דרויף לו געבן אודר לו בישטעלן פר
שבת דען באקט דער בעקר דאש זעלביג פון זיינט
וועגן דז איז אסור :

וויל נאך פירות אודי בויאר זיינן דארף אן אם שבת
קיין אופם ניט עשן פון גוי ווען אן ניט פר גוויש
ווייש דז זי היינט ניט זיינן אב גרישן גיווארן אול אליש
וואש אן ברענגט פון דעם יהודי וועגן אויז דען תחום
דרך דר יהודי ניט עשן אם שבת אבר איין אנדרר דז אן
עש ניט גיבראכט הט פון זיינט וועגן אג אן וואל עשן
ווען ניט אם שבת איז אב גרישן אודר גפאנגן איז ווארן:

ווייז

ווען איין גוי העט איין ליכט אן גיצונדן פון איין ישראל ווענן דארף איך ניט זעהן בייא דעם ליכט עס זייא דען צורך חולה אודר ווען מן קלייני קינדר חוט מאג מן לאזן איין ליכט אן צינדן איין טייל זייכן נוהג בסעודת מצוה הייסן זי דען גוי איין ליכט אן צינדן ווער יראה שאים הוט זאל עט ניט טון עס זייא דען ווען מער ליכט ברעכן דען צורך מצוה איז עס מותר אפילו ווען דר גוי איז אויך דר לאפך גיסט זאל מן אטער זיין אזו לאנג אלז דז ליכט ברעכן הוט קענן וויל דז ערשטי איז דרויף איז מאג ער הנאה הבן ווייטר זאל ער ניט הנאה הבן ווער יראה שאים איז דרום ווען דיא קעצטן ניט גרוש זיין איז גיכוגן ווען מן איין מאל אין הילט דען אובן אול' ניט אז מטייל לאזן אין הילן צו מנחה ווען שבת באלד אויז איז זאלכט איז גאנץ ניט רעכט :

אויך צו בעטן אן שבת ווען מן ניט בייא טאג דרויף שלאפט דארף מן ניט בעטן ווענדז בעט אינדר שטוב איז זאל מן עטוואז שיכים דריבר דעקן אכ"ט די דא לאזן בעטן מאוך לשבת אויך דר וואכן זאלכט איז איין איסור גאור מן דארף אם שבת דז קריגגשט ניט טון וואש צו דער וואכן גיהערט :

מן דארף ניט איבר שבת אויז מאכן ביז מן זיכט דרייא קלייני שטערן בייא אננדר שטין אול' ווען קיין שטערן שטיאן מוז מן ווארטן ביז רעכט נאכט איז דז מן קיין צווייבל דראן איז דז עז נאכט איז :

אם שבת מאז מן ניט טראגן דארף מוז מן נזהר זיין ניקס צומהויז חארפן אפילו אשתין צו זיין אול' אויז צו שפייאן אויז דעם הויז אויף דר גאס ארויז אך ניקס טראגן אויז דעם ערוב אפילו איין חעט טוך קיין נאדיל די אים בוזן קלייד שטעקט אליש וואס ניט איז דרך מלבוש אול' איין תכשיט דארף מן ניט גינוואז מן טראגן דארף אך ווען מן אין הוט גיט ארויז זאל מן ניט דרונטר איין איטש טראגן אך הענטשיך זאל מן אך ניט דר מיט ארויז גין וואו מן ניט טראגן דארף :

ווען אם שבת איינס עטוואז נאס גווארן איז דארף מן ניט אויף הענגן צו טריקנן אפילו ווען איינר גשווילט הוט דארף מן דז העמט ניט אויף הענגן צו טריקנן אך איין נאס טוך דארף מן ניט טראגן ווי באלד קומט ער דש ער דז טוך עטוואז קוועטשן טוט דז איז איין איסור דאורייתא ווען זייני קליידר נאס זיין מאג ער וואול מן טראגן מוז נזהר זיין חליצה ניקס אויז צו טריקנן אך וואו קליטשיך איז אול' נאס דארף מן אם שבת ניט גין :

אם שבת איז אסור צו גין אין גערטן אול' פעלדר צו זעהן וואז עטוואש ניטיג דריקן בידרף צו פר ריכטן צו טרענקן אודר זוכשט וואז דז גלייכן אין אלי זאכן אך ניט גין צו זעהן נאך איין ספערט צו פר דינגן אודר דר גלייכן :

ווש איין דבר מצוה איז אם שבת מאג מן רידן דר פון אפילו חשבון וואז דבר מצוה איז אך פון שדוכים רידן פון מאלאד צו רידן אוב ער זיך וויל פר דינגן אבר מן דארף ניט גדענקן צו רידן פון געלט ווי פיל דז מן

וויל געבן מן דארף שבת ניט רידן פון געלט אך פון קיין משא ומתן שבעולם קיין סחורה ניט פרעגן ווי טייאר המסטו גקויפט אפילו פיל דברים בטלים צו רידן איז אסור מן דארף אך ניט חשבון הבן מיט איינם ווי פיל מיך קומט אבר איין חשבון וואש בצאלט איז מאג מן וואל רידן דז הב איך אויז געבן מן דארף אך ניט זאגן מורגן וויל איך איין וועק רייטן אודר פארן מן זאל זאגן מארגן וויל איך אוועק רייזן :

מן מאג וואל אם פרייטאג איין גוי געלט געבן דז ער מיט עטוואש קויפן אול' דען זאל ער זאגן קויף פאר דיר ווען איך ווער ברויכן וויל איך פון דיר נעמן אבר מן דארף ניט זגן קויף מיר אם שבת וואו אבר וואכן מאריק איז אם שבת זאל מן ניט אם פרייטאג געבן געלט ניימרט מיטן אין דר וואוך אך דארף מן אם פרייטאג ניקט צו מאכן געבן אול' צו אים זאגן איך מוז עס אולאר שבת ווידר האבן עס זייא דען עס קאן פר שבת גימאכט ווערן :

ווען מן אם שבת בריף ביקומט זאל מן לייאן ניט ארויז רידן ניימרט אין זיך לייאן אבר בריב וואו מן ווייט וואש דרינן שטיט דארף מן ניט לייאן אך קיין שטרות אול' חשבונות דארף מן לייאן אך אין חובות ביכר אודר זוכשט רעכן ביכר וואו סחורות דרין אויף גשריבן איז דארף מן אך ניט דרינן לייאן אך צורות די אויף גימאלד זיין אודר זוכשטן גימעלן וואו וואז דריבר גשריבן איז דז דרף מן אוניט לייאן אם שבת די ניט נזהר זיין אול' לייאן צייטונג על כל פנים קאן מן דז דאך נזהר זיין די צייטונג אין זיך צו לייאן ניט ארויז רידן אך זאל מן זגן צום גוי איך קאן דעם בריף ניט לייאן אול' דארף ניט זאגן עפין איר דען בריב :

מן דרף אם שבת קיין קנאפף מאכן דר בלייבט דהיינו צווייא קניפף איבר אננדר אך ניט איין איינציגן קנאפף אין איין שנור אך זאל ביט ניט אויף קניפן דרך אך איז איין איסור גאור אין נייאי טוך אודר נייאי איטש אול' שערצ מכנסים דר גלייכן דארף מן קיין שנור ארין ציהן ווען דז מאך ענג איזט אול' איין יראה שאים זאל גר ניט ארין ציהן ווען דז מאך שון ווייט איז נייאי טוך וואז מן אננדר זייכן דרך מן ניט פון אננדר מאכן אול' אויף קניפין אך ניט איין נייא העמד וואו דר האלז אודר ארמיל צו גיקניפט איז אבר איין אלט העמד ווען צו גיקניפט איז מאג מן אויף קניפן :

אירך עשין וואז הארט איז עס איז ניט מיגליך צו עשן ווען מן עס ניט אין ווייקט דארף מן אם שבת ניט אין ווייקן אך דארף מן קיין זאלץ אין הייס עשין טון דהיינו שטיין זאלץ אבר דז זאלץ וואז גיזאטן ווערט מאג מן וואל ארין טון אך זאל מן נזהר זיין שיטן ניט אין איין הייסי זוב צו טון אך דארף מן קיין צוויבל טון אין עשין אפילו אין דער שיסל וויל עס נאך הייס איז דז מן די האנד דריקן פר בריאט דז גליכן בשאים :

מן דארף אם שבת ניט מויז לעזן איין עשין מויז דעם פסולת הייסט וואז מן ניט עשט עס זייא דען

יְרַנֵּנוּ כִּי עַיִן בְּעַיִן יִרְאוּ בְּשׁוּב יְיָ צִיּוֹן וְקַיֵּים לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ מִקְרָא שֶׁכָּתוּב מַה נָּאווּ עַל הֶהָרִים רַגְלֵי מְבַשֵּׂר מַשְׁמִיעַ שָׁלוֹם מְבַשֵּׂר טוֹב מַשְׁמִיעַ יְשׁוּעָה אוֹמֵר לְצִיּוֹן מָלַךְ אֱלֹהָיִךְ רִאשׁוֹן לְצִיּוֹן הִנֵּה הִנָּם וְלִירוּשָׁלַיִם מְבַשֵּׂר אֶתֵּן אָמֵן סֶלָה:

ויש שנוהגים תכף לקרות כל הפרשה של אותו השבוע ואחרי להם כי בזה גם ממשיכי' השפע משב' הבא עליו סודו כמוס ליודעי חן ואחר כך יסדר שלחנו לכבוד שבת מלכתא אף על פי שאינו צריך אלא לכוס כי זה כבוד גדול לה כי כמו שמכבדין אותה בכניסתה כן יכבדו אותה ביציאתה ויש בזה קישור נמרץ עם השכינה כל ימי השבוע חוץ מטעם הפשוט שאבר אחד יש באדם ונסכוי שמו ואינו נהנה באכילתו אלא במוצאי שבת:

דיני שבת

ווער שבת רעכט האלטן טוט איז הש"י אוחל אלי זייני עבירות דרום שרייבן די ספרי אוסר ווער כון איין בעל תשובה איז דר דארף די תשובה ניט אזו שטארק טון ווען ער נייארט שבת רעכט האלטן טוט דרום זאל איטליכר בקי זיין אין לב טוב אין אלי דיני שבת דען זי זיינן גר לאנג צו שרייבן דאך וויל איך שרייבן די דינים וואש צום ניטיגשטן זיינן:

אך ערב שבת איין מלאכה צו טון וואש ניט איז לצורך שבת אול' ניט איז צו איין דבר מצוה אול' ניט ניטיג הוט דארף מן ניט טון נוך מיטאג אזו נעהן קויפן אנדרי מלאכות שפינן אולדר גלייכן וואש ניטיג איז צו שבת אאג אן אלי מלאכות טון אפילו פר איין פרעמדן ווען ער ניט בצאלט בקוואט דר פר אפילו איין שניידר דארף פר קיין אנדרן קלאדר נעהן פון נאך מיטאג מן ווען ער בצאלט נעאט עס זייא דען ער הט ניטיג דז געלט אויף שבת צו פר צערן איין בריב טרייבן דר גלייכן אז מן ניט לאנג צלט איבר דר ארבייט אאג מן וואל טרייבן אך אאג מן טרייבן ווש ניאוד איז איין ספר אויז צו טרייבן אבר פר איין אנדרן צו זילן בקביעות אול' טרייבן איז אסור עז זייא דען עז איז איין ספר אול' נעאט ניט בילאלט דר פר ווער ירא שמים איז זאל זאלכיט נזהר זיינען כל פנים פון נוך צווייא אויאר נוך מיטאג אך ניט זעלן עסן איין אאל צייט וי ער פלעגט צו עסן פון נאך צווייא אויער אן דר ווארטן אז ער שבת קאן מיט לושטן עסין:

ווען אן אם ערב שבת איינם גוי פר קויפט סחורה אודר תבואה אוז אן דעם גוי לאזן פאר טבת אויז דעם הויז נעאן די זאכן זאלכי זאכן דארף מן ניט לאזן טבת איין גוי אויז דעם הויז נעאן:

אם פרייטאג דארף מן ניט געבן איינם גוי עטוואז צו אאכן וואש ער ניט קאן פערטיג מאכן פר שבת עז זיי דען מן דינגט ערשט מיט אים ווי פיל אים דר פון קואט אודר מן וואט פר גוויש ווימ פיל מן גיבט דר פון איינר ווי דר אנדר אול ווען מן פר גוויש ווישן טוט אז דר גוי דז קלייד גמאכט הט אם שבת דארף מן דז קלייד ניט אן טון אם שבת ווען מן עש ניט הוך ניטיג הט דען זעלביג שבת אולדען ווען דר גוי זעלבשט ברענגט

אם שבת אבר צו גין זעלבשט צום גוי אין הויז אריין אודר מיאאנט טיקן אפילו איין גוי צום שניידר אודר צום טוסטר אול' לאזן ברענגן וואז ער פאר אים גיאאכט הט זעלביג איז אסור:

אם פרייטאג לאזט אודז עטין טטין אויף דען הערט אוז אן נזהר זיין דז עטן זאל ניט טטין אין די קולן דז די קולן ניט דיכט אום דען טאפף ארום ליגן דען דארף מן ניט הייטן אפילו איינם גוי דז ער זאל דז עטין אוועק נעאן פרייטאג צו נאכט ווען דז עטן אבר אויף די קולן שטיט אול' ליגן קיין קולן ארום דען מאג מן הייטן איינם גוי זאל דט עטן נעאן פום פייאר ווען קיין גוי דא איז מאג מן עז זעלבשטן פום פייאר נעאן אבר אוז זער לאנגום ארונטר נעאן דז מן ניט חלילה די קולן איין וויניק רירט אך דארף מן קיין עטן אודר רער שטעלן לאזן וואז קאלט איז נייארט ווען דז עטן נאך ווארם איז דען דורך איין גוי אבר קיין יהודי דרף קיין עטן אודר רער שטעלן נייארט ווען אודז עטין אויז נעאט שטעלט אובייא דען אובן אול' אן עטט תכף ווצלכר איין ירא שאים איזט זאל זאלכיט אך ניט טון עז זייא דען איין גוי שטעלט אודר רער איין דז עטן נאך ווארם איז אול' די גויה די פייאר אין אובן אאכט זאל ניקש וויטן דר פון ווען אן בדארף דז עטן צו איין חולי דען מאג די זעלביג גוי' די אין הילט דז עטן אודר רער שטעלן אך אם שבת דארף מן קיין עטן אין דיא בעטין זעלן:

ווען מן אם שבת אויף שפילן טוט זאל מן נזהר זיין דז גיטער אין דען הייטן וואסר ליגן אול ניט איבר דעם גיטער גיסן אך דארף מן מיט קיין טוך אויף שפילן אם שבת אך ניט אם יום טוב:

מן זאל נזהר זיין קיין טאליט זעלן אין קולן אול'אט אולדר נוך פייאר אובן דרוין אאכן אך אודי טאליט איבר צלר דז אודז עטן אויף די איין זעלט איבר די קולן זאל מן נזהר זיין ווען טון צו גדעקט איז מיט ברעטר דז מן ניקש לאזט דריבר דעקן אם שבת אך דארף מן די טבת גוי' לאזן זעהן נוך דעם עטן אך וואו מן טאליט אין באק אובן זעלן טוט זאל מן נזהר זיין דט עטן זאל ניט מן טטין מן דעם אובן זי אוזן פרייא טטין אך ווען מן כון אין גהילט הוט דארף מן ניט לאזן עטן אין דר רער טטעלן עז זייא דען לצורך חולי אך דארף מן קיין גידרענק אין דר רער שטעלן ווען עז זעלט לאנג טטין זעלט עז קאכן עז זייא דען עז ליגט אין טטיין אודר זוכטט וואש דרונדר אין דער רער דז עז ניט קאכן קאן:

פריר אז דרייא טעות פר נאכט דארף מן ניט טבת אאכן אך ניט אעריב ארין זאלכט אוז אן נזהר זיין אין סליחות טעג גיט מן אעניך אאל פרייא טון דר וויל דר עולם פאטט דז מן אעריב ניט צו פרייא ארין טוט דען זיינן די טעג נאך גרוש:

מן דארף אם טבת ניט הייטן איינם גוי איין ליכט בולן אן דארף אפילו מיט זאגן טניין דיר די נאם דר ווארטן דר גוי זאל פר טטין דז ער דז ליכט בולן זאל אך

פען

(ואחר כך יבדיל)

ואחר הבדלה יאמר אנא משבענא ושיר למעלות בראשית ברא י׳ ואח״כ יאמר רבונו של עולם וכו׳ :

אנא משבענא עליך פורה שר של שכחה שתסיר לב

קליפות היונקי׳ מפ״ר דיומם כי פ״ו הוא אלהים כשוט ור׳ הוא אלהים ברבוע וה׳ הם ה׳ אותיות אלהים :

טפש ממני ותפיל יתיה על טורא רמתא

ארמימס רמימס מימס ימס מס

והכוון שאם אדם בליעל הולך ומתמעט והוא הנקרא מס שר של שכחה שיונק מאחורים דבינה ותבונה הנקרא מס ומוסר כח השכחה ממך :

ויאמר פורה דרכתי לבדי ומעמים אין איש אתי וארדכם באפי וארמסם בחמתי :

ונח מצא חן בעיני יי ויהי דוד לכל דרכיו משכיל ויי עמו :

שיר למעלות אשא עיני אל ההרים מאין יבא עזרי : עזרי מעם יי עשה שמים וארץ : אל יתן למוט רגלך אל ינום שומרך : הנה לא ינום ולא יישן שומר ישראל : יי שמרך יי צלך על יד ימינך : יומם השמש לא יככה וירח בלילה : יי ישמרך מכל רע ישמור את נפשך : יי ישמר צאתך ובואך מעתה ועד עולם :

בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ : יי צבאות עמנו משגב לנו אלהי יעקוב סלה :

רבונו של עולם ארון כל העולמים אב הרחמים והסליחות בסימן טוב ובמזל טוב החל עלינו את ששת ימי המעשה הבאים לקראתינו לשלום חשוכים מכל חטא ופשע ומנוקים מכל עון ואשמה ורשע ומדבקים בתלמוד תורה ובמעשים טובים ותנונים דעה בינה והשכל מאתך ותשמיענו בהם ששון ושמחה ולא תעלת קנאתינו על לב אדם ולא קנאת אדם תעלה על לבינו מלכינו אלהינו אב הרחמן שים ברכה ורוחה והצלחה בכל מעשה ידינו וכל היועץ על עמך בית ישראל עצה טובה מחשבה טובה אמצו וברכו גדלו וקימו קיים עצתו כדבר שנאמר יתן לך כלבבך וכל עצתך ימלא ונאמר ותגזר אומר ויקם לך ועל דרכיך נגה אור וכל היועץ עלינו ועל כל עמך ישראל עצה שאינה טובה ומחשבה שאינה טובה תופר עצתו כדבר שנאמר יי הפיר עצת גוים הניא מחשבות עמים ונאמר עצו עצה ותפר דברו דבר ולא יקום כי עמנו אל ופתח לנו יי אלהינו אב הרחמים ארון הסליחות בזה השבוע ובכל שבוע : שערי אורה׳ שערי אורך ימים ושנים : שערי אריכת אפים׳ שערי ברכה׳ שערי בינה׳ שערי גילה שערי גדולה׳ שערי גאולה : שערי גבורה שערי דיצה׳ שערי דיעה שערי הוד שערי הדר : שערי הצלחה׳ שערי הרוחה׳ שערי ועד טוב : שערי זריזות שערי זמרה : שערי זכיות : שערי זיו : שערי זוהר תורה שערי זוהר חכמה שערי זוהר בינה : שערי זוהר דעת שערי חדוה שערי חמלה : שערי חן וחסד שערי חיים טובים שערי חכמה שערי טובה שערי טוהר׳ שערי ישועה שערי יושר שערי׳ כפרה שערי כלכלה : שערי כבוד שערי למוד׳ שערי מזון׳ שערי מנוחות שער מחילות שערי מדע שערי נחמה שערי נקיות שערי סליחה שערי סיעתא דשמיא׳ שערי עזרה׳ שערי פדות׳ שערי פרנסה טובה שערי צדקה שערי צהלה שערי קדושה : שערי קוממיות : שערי רחמים שערי רצון שערי רפואה שלימה שערי שלום שערי שמחה שערי שמועות טובות׳ שערי שלוה׳ שערי תורה שערי תפלת שערי תשובה שערי תשועה כדכתיב : ותשועת צדיקים מיי מעוזם בעת צרה ויעזרם יי ויפלטם יפלטם מרשעים ויושיעם כי חסו בו ונאמר חשף יי את זרוע קדשו לעיני כל הגוים וראו כל אפסי ארץ את ישועת אלהינו ונאמר קול צופיך נשאו קול יחדיו

גַּם־הוּא אַחֲרֵינוּ׃ וַיְצַו גַּם אֶת־הַשֵּׁנִי גַּם אֶת־
הַשְּׁלִישִׁי גַּם אֶת־כׇּל־הַהֹלְכִים אַחֲרֵי
הָעֲדָרִים לֵאמֹר כַּדָּבָר הַזֶּה תְּדַבְּרוּן אֶל־עֵשָׂו
בְּמֹצַאֲכֶם אֹתוֹ׃ וַאֲמַרְתֶּם גַּם הִנֵּה עַבְדְּךָ
יַעֲקֹב אַחֲרֵינוּ כִּי־אָמַר אֲכַפְּרָה פָנָיו בַּמִּנְחָה
הַהֹלֶכֶת לְפָנָי וְאַחֲרֵי־כֵן אֶרְאֶה פָנָיו אוּלַי
יִשָּׂא פָנָי׃ וַתַּעֲבֹר הַמִּנְחָה עַל־פָּנָיו וְהוּא
לָן בַּלַּיְלָה־הַהוּא בַּמַּחֲנֶה׃ וַיָּקׇם ׀ בַּלַּיְלָה
הוּא וַיִּקַּח אֶת־שְׁתֵּי נָשָׁיו וְאֶת־שְׁתֵּי
שִׁפְחֹתָיו וְאֶת־אַחַד עָשָׂר יְלָדָיו וַיַּעֲבֹר אֵת
מַעֲבַר יַבֹּק׃ וַיִּקָּחֵם וַיַּעֲבִרֵם אֶת־הַנָּחַל וַיַּעֲבֵר
אֶת־אֲשֶׁר־לוֹ׃ וַיִּוָּתֵר יַעֲקֹב לְבַדּוֹ וַיֵּאָבֵק אִישׁ
עִמּוֹ עַד עֲלוֹת הַשָּׁחַר׃ וַיַּרְא כִּי לֹא יָכֹל לוֹ וַיִּגַּע
בְּכַף־יְרֵכוֹ וַתֵּקַע כַּף־יֶרֶךְ יַעֲקֹב בְּהֵאָבְקוֹ עִמּוֹ׃
וַיֹּאמֶר שַׁלְּחֵנִי כִּי עָלָה הַשָּׁחַר וַיֹּאמֶר לֹא
אֲשַׁלֵּחֲךָ כִּי אִם־בֵּרַכְתָּנִי׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו מַה־שְּׁמֶךָ
וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב׃ וַיֹּאמֶר לֹא יַעֲקֹב יֵאָמֵר עוֹד שִׁמְךָ
כִּי אִם־יִשְׂרָאֵל כִּי־שָׂרִיתָ עִם־אֱלֹהִים וְעִם־
אֲנָשִׁים וַתּוּכָל׃ וַיִּשְׁאַל יַעֲקֹב וַיֹּאמֶר הַגִּידָה־נָּא
שְׁמֶךָ וַיֹּאמֶר לָמָּה זֶּה תִּשְׁאַל לִשְׁמִי וַיְבָרֶךְ אֹתוֹ
שָׁם׃ וַיִּקְרָא יַעֲקֹב שֵׁם הַמָּקוֹם פְּנִיאֵל כִּי־
רָאִיתִי אֱלֹהִים פָּנִים אֶל־פָּנִים וַתִּנָּצֵל נַפְשִׁי׃
וַיִּזְרַח־לוֹ הַשֶּׁמֶשׁ כַּאֲשֶׁר עָבַר אֶת־פְּנוּאֵל וְהוּא
צֹלֵעַ עַל־יְרֵכוֹ׃ עַל־כֵּן לֹא־יֹאכְלוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל
אֶת־גִּיד הַנָּשֶׁה אֲשֶׁר עַל־כַּף הַיָּרֵךְ עַד הַיּוֹם הַזֶּה
כִּי נָגַע בְּכַף־יֶרֶךְ יַעֲקֹב בְּגִיד הַנָּשֶׁה׃ וַיִּשָּׂא
יַעֲקֹב עֵינָיו וַיַּרְא וְהִנֵּה עֵשָׂו בָּא וְעִמּוֹ אַרְבַּע
מֵאוֹת אִישׁ וַיַּחַץ אֶת־הַיְלָדִים עַל־לֵאָה וְעַל־
רָחֵל וְעַל שְׁתֵּי הַשְּׁפָחוֹת׃ וַיָּשֶׂם אֶת־הַשְּׁפָחוֹת
וְאֶת־יַלְדֵיהֶן רִאשֹׁנָה וְאֶת־לֵאָה וִילָדֶיהָ
אַחֲרֹנִים וְאֶת־רָחֵל וְאֶת־יוֹסֵף אַחֲרֹנִים׃ וְהוּא
עָבַר לִפְנֵיהֶם וַיִּשְׁתַּחוּ אַרְצָה שֶׁבַע פְּעָמִים עַד־
גִּשְׁתּוֹ עַד־אָחִיו׃ וַיָּרׇץ עֵשָׂו לִקְרָאתוֹ וַיְחַבְּקֵהוּ
וַיִּפֹּל עַל־צַוָּארָו וַיִּשָּׁקֵהוּ וַיִּבְכּוּ׃ וַיִּשָּׂא אֶת־עֵינָיו
וַיַּרְא אֶת־הַנָּשִׁים וְאֶת־הַיְלָדִים וַיֹּאמֶר מִי־אֵלֶּה
לָּךְ וַיֹּאמַר הַיְלָדִים אֲשֶׁר־חָנַן אֱלֹהִים אֶת־עַבְדֶּךָ׃
וַתִּגַּשְׁןָ הַשְּׁפָחוֹת הֵנָּה וְיַלְדֵיהֶן וַתִּשְׁתַּחֲוֶיןָ׃
וַתִּגַּשׁ גַּם־לֵאָה וִילָדֶיהָ וַיִּשְׁתַּחֲווּ וְאַחַר נִגַּשׁ
יוֹסֵף וְרָחֵל וַיִּשְׁתַּחֲווּ׃ וַיֹּאמֶר מִי לְךָ כׇּל־הַמַּחֲנֶה
הַזֶּה אֲשֶׁר פָּגָשְׁתִּי וַיֹּאמֶר לִמְצֹא־חֵן בְּעֵינֵי
אֲדֹנִי׃ וַיֹּאמֶר עֵשָׂו יֶשׁ־לִי רָב אָחִי יְהִי לְךָ אֲשֶׁר־
לָךְ׃ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אַל־נָא אִם־נָא מָצָאתִי חֵן
בְּעֵינֶיךָ וְלָקַחְתָּ מִנְחָתִי מִיָּדִי כִּי עַל־כֵּן רָאִיתִי
פָנֶיךָ כִּרְאֹת פְּנֵי אֱלֹהִים וַתִּרְצֵנִי׃ קַח־נָא אֶת־
בִּרְכָתִי אֲשֶׁר הֻבָאת לָךְ כִּי־חַנַּנִי אֱלֹהִים וְכִי
יֶשׁ־לִי־כֹל וַיִּפְצַר־בּוֹ וַיִּקָּח׃ וַיֹּאמֶר נִסְעָה וְנֵלֵכָה
וְאֵלְכָה לְנֶגְדֶּךָ׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲדֹנִי יֹדֵעַ כִּי־
הַיְלָדִים רַכִּים וְהַצֹּאן וְהַבָּקָר עָלוֹת עָלָי
וּדְפָקוּם יוֹם אֶחָד וָמֵתוּ כׇּל־הַצֹּאן׃ יַעֲבׇר־
נָא אֲדֹנִי לִפְנֵי עַבְדּוֹ וַאֲנִי אֶתְנָהֲלָה לְאִטִּי
לְרֶגֶל הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר־לְפָנַי וּלְרֶגֶל הַיְלָדִים
עַד אֲשֶׁר־אָבֹא אֶל־אֲדֹנִי שֵׂעִירָה׃ וַיֹּאמֶר
עֵשָׂו אַצִּיגָה־נָּא עִמְּךָ מִן־הָעָם אֲשֶׁר אִתִּי
וַיֹּאמֶר לָמָּה זֶּה אֶמְצָא־חֵן בְּעֵינֵי אֲדֹנִי׃
וַיָּשׇׁב בַּיּוֹם הַהוּא עֵשָׂו לְדַרְכּוֹ שֵׂעִירָה׃
וְיַעֲקֹב נָסַע סֻכֹּתָה וַיִּבֶן לוֹ בָּיִת וּלְמִקְנֵהוּ
עָשָׂה סֻכֹּת עַל־כֵּן קָרָא שֵׁם־הַמָּקוֹם סֻכּוֹת׃
ס וַיָּבֹא יַעֲקֹב שָׁלֵם עִיר שְׁכֶם אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ
כְּנַעַן בְּבֹאוֹ מִפַּדַּן אֲרָם וַיִּחַן אֶת־פְּנֵי הָעִיר׃
וַיִּקֶן אֶת־חֶלְקַת הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר נָטָה־שָׁם אׇהֳלוֹ
מִיַּד בְּנֵי־חֲמוֹר אֲבִי שְׁכֶם בְּמֵאָה קְשִׂיטָה׃
וַיַּצֶּב־שָׁם מִזְבֵּחַ וַיִּקְרָא־לוֹ אֵל אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃

אֶת אַדֶּרֶת אֵלִיָּהוּ אֲשֶׁר נָפְלָה מֵעָלָיו וַיָּשָׁב
וַיַּעֲמֹד עַל שְׂפַת הַיַּרְדֵּן: וַיִּקַּח אֶת אַדֶּרֶת אֵלִיָּהוּ
אֲשֶׁר נָפְלָה מֵעָלָיו וַיַּכֶּה אֶת הַמַּיִם: וַיֹּאמַר אַיֵּה
יְיָ אֱלֹהֵי אֵלִיָּהוּ אַף הוּא וַיַּכֶּה אֶת הַמַּיִם וַיֵּחָצוּ
הֵנָּה וָהֵנָּה וַיַּעֲבֹר אֱלִישָׁע: וַיִּרְאֻהוּ בְנֵי הַנְּבִיאִים
אֲשֶׁר בִּירִיחוֹ מִנֶּגֶד וַיֹּאמְרוּ נָחָה רוּחַ אֵלִיָּהוּ עַל
אֱלִישָׁע וַיָּבֹאוּ לִקְרָאתוֹ וַיִּשְׁתַּחֲווּ לוֹ אָרְצָה:
וַיֹּאמֶר יְהוֹשָׁפָט הַאֵין פֹּה נָבִיא לַייָ וְנִדְרְשָׁה
אֶת יְיָ מֵאוֹתוֹ וַיַּעַן אֶחָד מֵעַבְדֵי מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל
וַיֹּאמֶר יֵשׁ פֹּה אֱלִישָׁע בֶּן שָׁפָט אֲשֶׁר יָצַק מַיִם
עַל יְדֵי אֵלִיָּהוּ: וַיָּשֻׁבוּ וַיַּגִּידוּ לוֹ וַיֹּאמֶר דְּבַר יְיָ
הוּא אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּיַד עַבְדּוֹ אֵלִיָּהוּ הַתִּשְׁבִּי לֵאמֹר
בְּחֵלֶק יִזְרְעֶאל יֹאכְלוּ הַכְּלָבִים אֶת בְּשַׂר אִיזָבֶל:
דְּעוּ אֵפוֹא כִּי לֹא יִפֹּל מִדְּבַר יְיָ אַרְצָה אֲשֶׁר דִּבֶּר
יְיָ עַל בֵּית אַחְאָב וַייָ עָשָׂה אֵת אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּיַד
עַבְדּוֹ אֵלִיָּהוּ: וַיָּבֹא שֹׁמְרוֹן וַיַּךְ אֶת כָּל הַנִּשְׁאָרִים
לְאַחְאָב בְּשֹׁמְרוֹן עַד הִשְׁמִידוֹ כִּדְבַר יְיָ אֲשֶׁר
דִּבֶּר אֶל אֵלִיָּהוּ: וַיָּבֹא אֵלָיו מִכְתָּב מֵאֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא
לֵאמוֹר כֹּה אָמַר יְיָ אֱלֹהֵי דָּוִיד אָבִיךָ תַּחַת אֲשֶׁר
לֹא הָלַכְתָּ בְּדַרְכֵי יְהוֹשָׁפָט אָבִיךָ וּבְדַרְכֵי אָסָא
מֶלֶךְ יְהוּדָה: הִנֵּה אָנֹכִי שֹׁלֵחַ לָכֶם אֵת אֵלִיָּה
הַנָּבִיא לִפְנֵי בּוֹא יוֹם יְיָ הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא:

וכשאומר וישלח יכוין בגמטריא שלו עולה למנין צְמַרְכַּד ומקורו מסופי
ה' פסוקים של בראשית והניקוד יוצא מראשי הפסוקים ועולה למנין ל"ח
וסגולתו לחן לשאת אללו בסוד ופ"ח מלא ח"ן ויש מנקדים אותו בראשי התיבות
שהם יוצא מהן כזה צְמַרְכַּד הארץ המים אור החשך אחד ועולים למנין
מ"ח כמנין חיי"ם ונקרא שם
הכנף וסגולתו בדרך שיכוין
בו כזה לכך מר על האויבים
ועלי רם לכך אמן סלה:

צ ד
ר
ה ם

וַיִּשְׁלַח יַעֲקֹב מַלְאָכִים לְפָנָיו אֶל־עֵשָׂו
אָחִיו אַרְצָה שֵׂעִיר שְׂדֵה אֱדוֹם:
וַיְצַו אֹתָם לֵאמֹר כֹּה תֹאמְרוּן לַאדֹנִי לְעֵשָׂו כֹּה
אָמַר עַבְדְּךָ יַעֲקֹב עִם־לָבָן גַּרְתִּי וָאֵחַר עַד־

עָתָּה: וַיְהִי־לִי שׁוֹר וַחֲמוֹר צֹאן וְעֶבֶד
וְשִׁפְחָה וָאֶשְׁלְחָה לְהַגִּיד לַאדֹנִי לִמְצֹא־חֵן
בְּעֵינֶיךָ: וַיָּשֻׁבוּ הַמַּלְאָכִים אֶל־יַעֲקֹב לֵאמֹר
בָּאנוּ אֶל־אָחִיךָ אֶל־עֵשָׂו וְגַם הֹלֵךְ
לִקְרָאתְךָ וְאַרְבַּע־מֵאוֹת אִישׁ עִמּוֹ: וַיִּירָא
יַעֲקֹב מְאֹד וַיֵּצֶר לוֹ וַיַּחַץ אֶת־הָעָם אֲשֶׁר־
אִתּוֹ וְאֶת־הַצֹּאן וְאֶת־הַבָּקָר וְהַגְּמַלִּים לִשְׁנֵי
מַחֲנוֹת: וַיֹּאמֶר אִם־יָבוֹא עֵשָׂו אֶל־הַמַּחֲנֶה
הָאַחַת וְהִכָּהוּ וְהָיָה הַמַּחֲנֶה הַנִּשְׁאָר
לִפְלֵיטָה: וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֱלֹהֵי אָבִי אַבְרָהָם
וֵאלֹהֵי אָבִי יִצְחָק יְהֹוָ״ה הָאֹמֵר אֵלַי שׁוּב
לְאַרְצְךָ וּלְמוֹלַדְתְּךָ וְאֵיטִיבָה עִמָּךְ: קָטֹנְתִּי
מִכֹּל הַחֲסָדִים וּמִכָּל־הָאֱמֶת אֲשֶׁר עָשִׂיתָ
אֶת־עַבְדֶּךָ כִּי בְמַקְלִי עָבַרְתִּי אֶת־הַיַּרְדֵּן
הַזֶּה וְעַתָּה הָיִיתִי לִשְׁנֵי מַחֲנוֹת: ויכוין לאלו ג' שמו'
ההוי"ה בניקוד הפסוק הכללי יְהָוָה יְהֵוָה יְהֹוָה:
הַצִּילֵנִי נָא מִיַּד אָחִי מִיַּד עֵשָׂו כִּי־יָרֵא
אָנֹכִי אֹתוֹ פֶּן־יָבוֹא וְהִכַּנִי אֵם עַל־בָּנִים:
וְאַתָּה אָמַרְתָּ הֵיטֵב אֵיטִיב עִמָּךְ וְשַׂמְתִּי אֶת־
זַרְעֲךָ כְּחוֹל הַיָּם אֲשֶׁר לֹא־יִסָּפֵר מֵרֹב:
וַיָּלֶן שָׁם בַּלַּיְלָה הַהוּא וַיִּקַּח מִן־הַבָּא בְיָדוֹ
מִנְחָה לְעֵשָׂו אָחִיו: עִזִּים מָאתַיִם וּתְיָשִׁים
עֶשְׂרִים רְחֵלִים מָאתַיִם וְאֵילִים עֶשְׂרִים:
גְּמַלִּים מֵינִיקוֹת וּבְנֵיהֶם שְׁלֹשִׁים פָּרוֹת
אַרְבָּעִים וּפָרִים עֲשָׂרָה אֲתֹנֹת עֶשְׂרִים וַעְיָרִם
עֲשָׂרָה: וַיִּתֵּן בְּיַד־עֲבָדָיו עֵדֶר עֵדֶר לְבַדּוֹ
וַיֹּאמֶר אֶל־עֲבָדָיו עִבְרוּ לְפָנַי וְרֶוַח תָּשִׂימוּ בֵּין
עֵדֶר וּבֵין עֵדֶר: וַיְצַו אֶת־הָרִאשׁוֹן לֵאמוֹר כִּי
יִפְגָשְׁךָ עֵשָׂו אָחִי וּשְׁאֵלְךָ לֵאמֹר לְמִי־אַתָּה
וְאָנָה תֵלֵךְ וּלְמִי אֵלֶּה לְפָנֶיךָ: וְאָמַרְתָּ לְעַבְדְּךָ
לְיַעֲקֹב מִנְחָה הִוא שְׁלוּחָה לַאדֹנִי לְעֵשָׂו וְהִנֵּה

הכרמל ויגהר ארצה וישם פניו בין ברכיו ויד יי היתה אל אליהו וישנס מתניו וירץ לפני אחאב עד באכה יזרעאלה: ויגד אחאב לאיזבל את כל אשר עשה אליהו ואת כל אשר הרג את כל הנביאים בחרב: ותשלח איזבל מלאך אל אליהו לאמור כה יעשון אלהים וכה יוספון כי כעת מחר אשים את נפשך כנפש אחד מהם: ויבא שם אל המערה וילן שם והנה דבר יי אליו ויאמר לו מה לך פה אליהו: ויהי כשמוע אליהו וילט פניו באדרתו ויצא ויעמוד פתח המערה והנה אליו קול ויאמר מה לך פה אליהו: וילך משם וימצא את אלישע בן שפט והוא חורש שנים עשר צמדים לפניו והוא בשנים העשר ויעבר אליהו וישלך אדרתו אליו: ויעזב את הבקר וירץ אחרי אליהו ויאמר אשקה נא לאבי ולאמי ואלכה אחריך ויאמר לו לך שוב כי מה עשיתי לך: וישב מאחריו ויקח את צמד הבקר ויזבחהו ובכלי הבקר בשלם הבשר ויתן לעם ויאכלו ויקם וילך אחרי אליהו וישרתיהו: ויהי דבר יי אל אליהו התשבי לאמור: ויאמר אחאב אל אליהו המצאתני אויבי ויאמר מצאתי יען התמכרך לעשות הרע בעיני יהוה: ויהי דבר יי אל אליהו התשבי לאמור.

ומלאך יי דבר אל אליה התשבי קום עלה לקראת מלאכי מלך שמרון ודבר אלהם המבלי אין אלהים בישראל אתם הולכים לדרש בבעל זבוב אלהי עקרון: ולכן כה אמר יי המטה אשר עלית שם לא תרד ממנה כי מות תמות וילך אליה: ויאמרו אליו איש בעל שער ואזור עור אזור במתניו ויאמר אליה התשבי הוא: ויענה אליהו וידבר אל שר החמשים ואם איש אלהים אני תרד אש מן השמים ותאכל אותך ואת חמשיך ותרד אש מן השמים ותאכל אותו ואת חמשיו: ויען אליה וידבר אליהם אם איש האלהים אני תרד אש מן השמים ותאכל אותך ואת חמשיך ותרד אש אלהים מן השמים ותאכל אותו ואת חמשיו: וישב וישלח שר חמשים שלשים וחמשיו ויעל ויבא שר החמשים השלישי ויכרע על ברכיו לנגד אליהו ויתחנן אליו וידבר אליו איש האלהים תיקר נא נפשי ונפש עבדיך אלה חמשים בעיניך: וידבר מלאך יי אל אליהו רד אותו אל תירא מפניו ויקם וירד אותו אל המלך: וימת כדבר יי אשר דבר אליהו וימלוך יהורם תחתיו בשנת שתים ליהורם בן יהושפט מלך יהודה כי לא היה לו בן: ויהי בהעלות יי את אליהו בסערה השמים וילך אליהו ואלישע מן הגלגל: ויאמר אליהו אל אלישע שב נא פה כי יי שלחני עד בית אל ויאמר אלישע חי יי וחי נפשך אם אעזבך וירדו בית אל: ויאמר לו אליהו אלישע שב נא פה כי יי שלחני יריחו ויאמר חי יי וחי נפשך אם אעזבך ויבאו יריחו: ויאמר לו אליהו שב נא פה כי יי שלחני הירדנה ויאמר חי יי וחי נפשך אם אעזבך וילכו שניהם: ויקח אליהו את אדרתו ויגלום ויכה את המים ויחצו הנה והנה ויעברו שניהם בחרבה: ויהי כעברם ואליהו אמר אל אלישע שאל מה אעשה לך בטרם אלקח מעמך ויאמר אלישע ויהי נא פי שנים ברוחך אלי: ויהי המה הולכים הלוך ודבר והנה רכב אש וסוסי אש ויפרדו בין שניהם ויעל אליהו בסערה השמים: וירם

במשנה חכמים באו והפיסו ומי שהקטיר פעם אחת לא היה מקטיר פעם אחרת כדי שכלם יזכו להצלחה טובה ועושר כענין ישימו קטורה באפך וגו' וכתיב ברך ה' חילו וגם אנחנו נזכה בקריאתינו להצלחת עושר אמן :

אלה דברי המסדר פסוקי אליהו הנ"ל ה"ה בעל המחבר נפש יהודה והוא פירוש על מנורת המאור האלוף הרבני כמוהרר משה בן הישיש האלוף כמוהרר שמעון פרנקפורט שליט :

אמר משה במוהרר שמעון פרנקפורט שליטא מאמשטרדאם : ידוע מה שכתבו המקובלים ובראשם הרוקח מתועלת הגדולה להמזכירים את אליהו הנביא במש"ק בפסוקים המפוזרים בנביאים וכתובים וכי המה מסוגלים להצלחה ולפתיחת הלב והנה כבר נתתי להדפיס' זה פעמים בק"ק ברלין בתקוני שבת שנדפסים שם לזכות בו את הרבים אבל המדפיסי' השמיטו איזה שורות ולא עלתה בידם כראוי ובהיות שמדפיסים מחדש תקוני שבת עם כמה דברים טובים וחדשים אשר לא היו בראשונים נ' ויתנו להדפיס גם המה למען תושלם המלאכה בשלימות ובכן יהי רצון שיקוים בנו הנה אנכי שלח לכם את אליה וגו' במהרה בימינו אמן ואמן :

ויאמר אליהו התשבי מתשבי גלעד אל אחאב חי ה' אלהי ישראל אשר עמדתי לפניו אם יהיה השנים האלה טל ומטר כי אם לפי דברי: ויאמר אליה אליהו אל תיראי בואי עשי כדברך אך עשי לי משם עגה קטנה בראשנה והוצאת לי ולך ולבנך תעשי באחרנה: ותלך ותעשה כדבר אליהו ותאכל הוא והיא וביתה ימים: כד הקמח לא כלתה וצפחת השמן לא חסר כדבר ה' אשר דבר ביד אליהו: ותאמר אל אליהו מה לי ולך איש האלהים באת אלי להזכיר את עוני ולהמית את בני: וישמע ה' בקול אליהו ותשב נפש הילד על קרבו ויחי: ויקח אליהו את הילד וירדהו מן העליה הביתה ויתנהו לאמו: ויאמר אליהו ראי חי בנך: ותאמר האשה אל אליהו עתה זה ידעתי כי איש אלהים אתה ודבר ה' בפיך אמת: ויהי ימים רבים ודבר ה' היה אל אליהו בשנה השלישית לאמר לך הראה אל אחאב ואתנה מטר על פני האדמה: וילך אליהו להראות אל אחאב והרעב חזק בשמרון: ויהי עבדיהו בדרך והנה אליהו לקראתו ויכרהו ויפל על פניו ויאמר האתה זה אדני אליהו: ויאמר לו אני לך אמר לאדניך הנה אליהו: ועתה אתה אמר לך אמר לאדניך הנה אליהו: ועתה אתה אמר לך אמר לאדניך הנה אליהו והרגני: ויאמר אליהו חי ה' צבאות אשר עמדתי לפניו כי היום אראה אליו: וילך עבדיהו לקראת אחאב ויגד לו וילך אחאב לקראת אליהו: ויהי כראות אחאב את אליהו ויאמר אחאב אליו האתה זה עכר ישראל: ויגש אליהו אל כל העם ויאמר עד מתי אתם פסחים על שתי הסעפים אם ה' האלהים לכו אחריו ואם הבעל לכו אחריו ולא ענו העם אתו דבר: ויאמר אליהו אל העם אני נותרתי נביא לה' לבדי ונביאי הבעל ארבע מאות וחמשים איש: ויאמר אליהו לנביאי הבעל בחרו לכם הפר האחד ועשו ראשנה כי אתם הרבים וקראו בשם אלהיכם ואש לא תשימו: ויהי בצהרים ויהתל בהם אליהו ויאמר קראו בקול גדול כי אלהים הוא כי שיח וכי שיג לו וכי דרך לו אולי ישן הוא ויקץ: ויאמר אליהו לכל העם גשו אלי ויגשו כל העם אליו וירפא את מזבח ה' ההרוס: ויקח אליהו שתים עשרה אבנים כמספר שבטי בני יעקב אשר היה דבר ה' אליו לאמר ישראל יהיה שמך: ויהי בעלות המנחה ויגש אליהו הנביא ויאמר ה' אלהי אברהם יצחק וישראל היום יודע כי אתה אלהים בישראל ואני עבדך ובדבריך עשיתי את כל הדברים האלה: ויאמר אליהו להם תפשו את נביאי הבעל איש אל ימלט מהם ויתפשום ויורדם אליהו אל נחל קישון וישחטם שם: ויאמר אליהו לאחאב עלה אכל ושתה כי קול המון הגשם: ויעלה אחאב לאכל ולשתות ואליהו עלה אל ראש

הכרמל

כנ"ל ויכוון בהשלימו הק"ל פעמים לשם בן ארבע אותיות שעולה ק"ל כנזכר: ובאמרו ידו"ד הוא האלהים יכוין בזה הדרך · השם במילואו יו"ד ה"י וי"ו ה"ה עולה ע"ב וי' אותיות הרי פ"ב וארבע אותיות הפשוטות עולה למנין אלהי' שהוא פ"ו: ואז תאמר כן שמספר הפשוט מש' הוי"ה עולה כ"ו: וכשתאמר כ"ף ו"ו במילואו הרי הנעל' משם בן ד' עולה פ"ו כמנין אלהים לזה יכוין באמרו יהוה הוא האלהים והכל אחד בלי שום פירוד והכל עולה בקנה אחד: ואחר כך יאמר הפסוק הנה יהו"ה רוכב על ע"ב ק"ל ובא מצרים· ויכוין בשם הוי"ה העולה ע"ב ושם של ע"ב ברבוע עולה ק"ל כנ"ל· וזהו ע"ב ק"ל ור"ל שם של הוי"ה שעולה ע"ב גם ק"ל יכניע ויכרית כל הקליפה הגדולה הנקראת ק"ל עם מחנותיה וכל כת דילה תחת השם הגדול העולה ק"ל· ואחר כך יאמר תכף פ' שמע ישראל עד ובשעריך: ויכוין בה' פסוקים שראשיתם וסופם כ"ו וחמשה פעמים כ"ו עולה ק"ל ודי למבין: וזהו הסדר ק"ל פעמים

אליהו הנביא ק"ל פעמים יהוה הוא האלהים

הנה יי רוכב על ע"ב ק"ל ובא מצרים ונעו אלילי מצרים מפניו ולבב מצרים ימס בקרבו:

שמע ישראל יי אלהינו יי אחד: ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד: ואהבת את יי אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאדך: והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך היום על לבבך · ושננתם לבניך ודברת בם בשבתך בביתך ובלכתך בדרך ובשכבך ובקומך: וקשרתם לאות על ידיך והיו לטטפות בין עיניך: וכתבתם על מזוזות ביתך ובשעריך:

משביע אני עליכם כל הרוחות וכל השדין וכל המזיקין וכל המקטרגים כל מיני קטרוג בעולם שלא תוכלו לגע בי ולא בנשמתי ורוחי ונפשי להרע או לקטרג או להסטין עלי נגדי · בשמות הגדולים שזכרתי · ויהי רצון מלפניך יי אלהי ואלהי אבותי שיעשה למען שמו הגדול והקדוש והנורא ולמען שמהתא קדישתא דמתמשכן מכתרא עילאה ומחכמה ובינה ודעת דינטרון ית גופי זרועותי וכנה שמהתא קדישתא דמתמשכן מנצח הוד ויסוד ומלכות דינטרון ית תרין ירכוי ורגלוי וברית קיימא דילי וכל רמ"ח אברוי ושס"ה גידוי ועורקוי בשלום ואהיה נשמר מכל מיני חולי ומכל מיני רוח רעה משידין מלילין ולילתין ונזק ומזיקין שבעולם דדכירין שמהן ודלא דכירין שמהן וכל מיני קטרוג וכל מיני סטרא אחרא ומלסטים ומגנבים ומשוללים והומסים ושודדים בין ביום ובין בלילה בין בים ובין ביבשה ותן לי ברכה והצלחה בכל מעשה ידי ושלח פרנסתי ברוח ולא ברוחק ולא בצער ויקויים בי מקרא שכתוב השלך על יי יהבך והוא יכלכלך: ותן לי לב טהור לברכך באמת ובאהבה ובחבה כדכתיב לב טהור ברא לי אלהים ורוח נכון חדש בקרבי · ויקויים בי כל הברכות הכתובים בתורתך כדכתיב יברכך יי וישמרך יאר יי פניו אליך ויחנך · ישא יי פניו אליך וישם לך שלום:

ואח"כ יאמר שבע פעמים תפלת ר' נחוניא בן הקנה המיוסדת על פי שם של מ"ב היוצא מבראשית עד הבית של ובהו כמבואר בספרי קבלה:

ז' פעמים אנא בכח גדולת · ימינך תתיר צרורה: אבג יתץ קבל רנת עמך שגבנו טהרנו נורא: קרע שטן נא גבור דורשי יחודך כבבת שומרם: נגד יכש ברכם טהרם רחמם · צדקתך תמיד גמלם: בטר צתג חסין קדוש ברוב · טובך נהל עדתך: חקב טנע יחיד גאה לעמך · פנה זוכרי קדושתך: יגל פזק שועתינו קבל ושמע · צעקתינו · יודע תעלומות שקו צית

(וט"ב לומר גם כן פסוק)

ויזרע יצחק בארץ ההיא וימצא בשנה ההיא מאה שערים ויברכהו יי:

וטוב גם כן לומר כמה פסוקים שנזכר בהם אליהו והוא מופלא להצלחה ולזכרון ולפתיחת הלב כמו שכתב הרוק"ח והם במלכים א' י"ז ויאמר אליהו התשבי וגו' ובדברי הימים ב' כ"א ובמלאכי סימן ד' וטוב גם כן לומר פטום הקטורת שהוא סימן הצלחה והרוחה וסימן עושר כמו שמצינו במשנה

הנה אנכי שולח מלאך לפניך לשמרך בדרך ולהביאך אל המקום אשר הכינותי:

יברכך יי וישמרך: יאר יי פניו אליך ויחנך: ישא יהוה פניו אליך וישם לך שלום:

פטום הקטורת הצרי והצפורן החלבנה והלבונה משקל שבעים שבעים מנה: מור וקציעה שבולת נרד וכרכום משקל ששה עשר ששה עשר מנה: הקושט שנים עשר וקלופה שלשה' וקנמון תשעה' בורית כרשינה תשעה קבין' יין קפריסין סאין תלתא וקבין תלתא' ואם אין לו יין קפריסין מביא חמר חורין עתיק: מלח סדומית רובע הקב' מעלה עשן כל שהוא' רבי נתן אומר אף כפת הירדן כל שהוא: ואם נתן בה דבש פסלה אם חסר אחת מכל סמניה חייב מיתה: רבן שמעון בן גמליאל אומר הצרי אינו אלא שרף הנוטף מעצי הקטף: בורית כרשינה ששפין בה את הצפורן כדי שתהא נאה: יין קפריסין ששורין בו את הצפורן מפני שתהא עזה: והלא מי רגלים יפין לה אלא שאין מכניסין מי רגלים בעזרה מפני הכבוד:

אליהו הנביא אליהו הנביא אליהו הנביא במהרה יבוא אלינו עם משיח בן דוד: איש אשר קנא לשם האל: איש בשר שלום על יד יקותיאל: איש גש ויכפר על בני ישראל: אליהו איש דורות שנים עשר ראו עיניו' איש הנקרא בעל שער בסימניו' איש ואזור עור אזור במתניו: אליהו איש זעף על עוברי חמנים' איש חש נשבע מהיות גשמי מעונים' איש טל ומטר עצר שלש שנים: אליהו איש יצא למצוא לנפשו נחת' איש כלכלוהו העורבים ולא מת לשחת' איש למענו נתברכו כד וצפחת: אליהו איש מוסריו הקשיבו כמהים' איש נענה באש משמי גבוהים' איש סחו אחריו יי הוא האלהים: אליהו איש עתיד להשתלח משמי ערבות איש פקיד על כל בשורות טובות: איש ציר נאמן להשיב לב בנים על אבות' אליהו איש קרא קנוא קנאתי ליי בתפארה' איש רכב על סוסי אש בסערה' איש שלא טעם מיתה וקבורה: אליהו תשבי תצילנו מפי אריות' תבשרנו בשורות טובות' תשמחנו בנים על אבות' במוצאי שבתות' אליהו איש תשבי על שמו נקרא תצליחנו על ידו בתורה תשמיענו מפיו בשורה טובה במהרה תוציאנו מאפלה לאורה: אליהו אשרי מי שראה פניו בחלום אשרי מי שנתן לו שלום' והחזיר לו שלום' יי יברך את עמו בשלום: אליהו הנביא וכו' ככתוב הנה אנכי שולח לכם את אליהו הנביא לפני בוא יום יי הגדול והנורא והשיב לב אבות על בנים ולב בנים על אבותם:

ואחר הפזמון הזה יאמר ק"ל פעמי' אליהו הנביא זכור לטוב כאשר אסדר לפניך: (אלאתי כתוב כשיאמר אליהו הנביא יכוין לשם של א"ל ולשם יהו"ה ושם של ס"ג יו"ד ה"י וא"ו ה"י שעולה מספרו כמנין נביא ומספר ג' יודי"ן והא' שבמילוי הוא"ו הוא כמנין א"ל כידוע) ואחר כך יאמר אליהו הנביא בזה האופן כנגד האותיות של אליהו הנביא שעולים למספר ק"ך: ועם הי' אותיות הריק"ל ובזה הדרך יאמר פעם א' אליהו הנביא כנגד הא"ף מאליהו ואחר כך ל' פעמים כנגד הלמ"ד ואחר כך עשרה פעמים כנגד היו"ד' ואחר כך חמשה פעמים כנגד הה"' ואחר כך ששה פעמים כנגד הוא"ו מאליהו: וכן במלת הנביא גם כן עד סופו' ובהשלימו כל מספר אותיות אליהו הנביא שעולים ק"ך' יחזור לאמרם י' פעמים כנגד י' אותיות ונעשה בין הכל ק"ל' ואחר כך כשישלים הק"ל פעמי' יכוין לשם בן ארבע אותיות העולה ברבוענ ק"ל כמבואר ברעיא מהימנא ברים פ' ויקרא כזה י' י"ו יו"ד יו"ד ה' ה"י ו' ו"י יו"ו ה' ה"ה' ואחר כך יאמר ה' הוא האלהי' שעולי' גם כן למספר ק"ל עם הכולל ויכוין גם כן האותיות כמו באליהו הנביא

לֹא יָרִיעַ אֹיְבִי עָלָי: וַאֲנִי בְּתֻמִּי תָּמַכְתָּ בִּי וַתַּצִּיבֵנִי לְפָנֶיךָ לְעוֹלָם: בָּרוּךְ יְהֹוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מֵהָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן:

קמד לְדָוִד בָּרוּךְ יְהֹוָה צוּרִי הַמְלַמֵּד יָדַי לַקְרָב אֶצְבְּעוֹתַי לַמִּלְחָמָה: חַסְדִּי וּמְצוּדָתִי מִשְׂגַּבִּי וּמְפַלְטִי לִי מָגִנִּי וּבוֹ חָסִיתִי הָרוֹדֵד עַמִּי תַחְתָּי: יְהֹוָה מָה אָדָם וַתֵּדָעֵהוּ בֶּן אֱנוֹשׁ וַתְּחַשְּׁבֵהוּ: אָדָם לַהֶבֶל דָּמָה יָמָיו כְּצֵל עוֹבֵר: יְהֹוָה הַט שָׁמֶיךָ וְתֵרֵד גַּע בֶּהָרִים וְיֶעֱשָׁנוּ: בְּרוֹק בָּרָק וּתְפִיצֵם שְׁלַח חִצֶּיךָ וּתְהֻמֵּם: שְׁלַח יָדֶיךָ מִמָּרוֹם פְּצֵנִי וְהַצִּילֵנִי מִמַּיִם רַבִּים מִיַּד בְּנֵי נֵכָר: אֲשֶׁר פִּיהֶם דִּבֶּר שָׁוְא וִימִינָם יְמִין שָׁקֶר: אֱלֹהִים שִׁיר חָדָשׁ אָשִׁירָה לָּךְ בְּנֵבֶל עָשׂוֹר אֲזַמְּרָה לָּךְ: הַנּוֹתֵן תְּשׁוּעָה לַמְּלָכִים הַפּוֹצֶה אֶת דָּוִד עַבְדּוֹ מֵחֶרֶב רָעָה: פְּצֵנִי וְהַצִּילֵנִי מִיַּד בְּנֵי נֵכָר אֲשֶׁר פִּיהֶם דִּבֶּר שָׁוְא וִימִינָם יְמִין שָׁקֶר: אֲשֶׁר בָּנֵינוּ כִּנְטִעִים מְגֻדָּלִים בִּנְעוּרֵיהֶם בְּנוֹתֵינוּ כְזָוִיֹּת מְחֻטָּבוֹת תַּבְנִית הֵיכָל: מְזָוֵינוּ מְלֵאִים מְפִיקִים מִזַּן אֶל זַן צֹאונֵנוּ מַאֲלִיפוֹת מְרֻבָּבוֹת בְּחוּצוֹתֵינוּ: אַלּוּפֵינוּ מְסֻבָּלִים אֵין פֶּרֶץ וְאֵין יוֹצֵאת וְאֵין צְוָחָה בִּרְחֹבֹתֵינוּ: אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לּוֹ אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְהֹוָה אֱלֹהָיו:

סז לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינֹת מִזְמוֹר שִׁיר: אֱלֹהִים יְחָנֵּנוּ וִיבָרְכֵנוּ יָאֵר פָּנָיו אִתָּנוּ סֶלָה: לָדַעַת בָּאָרֶץ דַּרְכֶּךָ בְּכָל גּוֹיִם יְשׁוּעָתֶךָ: יוֹדוּךָ עַמִּים אֱלֹהִים יוֹדוּךָ עַמִּים כֻּלָּם: יִשְׂמְחוּ וִירַנְּנוּ לְאֻמִּים כִּי תִשְׁפֹּט עַמִּים מִישֹׁר וּלְאֻמִּים בָּאָרֶץ תַּנְחֵם סֶלָה: יוֹדוּךָ עַמִּים אֱלֹהִים יוֹדוּךָ עַמִּים כֻּלָּם: אֶרֶץ נָתְנָה יְבוּלָהּ יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ: יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים וְיִירְאוּ אוֹתוֹ כָּל אַפְסֵי אָרֶץ:

ויש באלו המזמורים תועלת גדול לגוף ולנפש ובפרט בתמניא אפי שכל אחד ואחד מהם יש בו שמונה פסוקי' וכל אחד ואחד יש לו סגולה בפני עצמו להועיל דבר מיוחד ועוד כשהשב' יוצא יש מקום למקטרגים לצאת ממקום אשר נחבאו שם בנוקבא דתהומא רבא וכל אחד יצא לעשות מלאכתו אשר הופקד עליו ולזה מתחנני' במזמורים אלו לאל יתברך שיצילנו מידם על כן אל יהא מונע: ומעכבי' עד הלילה כל מה שאפשר כמו שמבואר בספר הזוהר פרשת ויקהל עמוד סע"א: ומתפללים אחר כך ערבית בכוונה כי אז נפתחו ז' מדורי גהינם להחזיר נשמות הרשעים כל אחת למקומו לדין הרחמן יצילנו על כן צריך להיות חרד לעורר עצמו שלא יהי' גורלו ביניהם כמבואר באורך בספר הזוהר פרש' ויחי עמוד תק"ד: ויכוין בשיר של פגעים בכל הכוונות הצריכים להיו' בו כנודע ליודעי חן שאז מתחילים להתעורר הקליפות לשוב בעולם כמבואר בספר הזוהר פרשת בראשית עמוד מ"ב וכן בסדר קדושה ובהבדלה בתפלה ובכוס שעל ידי זה מקבלים רוב ברכות ואפי' יורדי גיהנם מסכימים לברכתם כמבואר בספר הזוהר פרשת בראשית עמוד מ"ב ובפרשת ויקהל עמוד סע"א וסוד ההבדלה מבואר בספר הזוהר פרשת ויקהל עמוד סע"ב וסע"ג ובפרשת בראשית עמוד ל"ח ועיין שם: וכשיבוא לביתו יאמר פזמונים ושירי' כל אחד ואחד כפי כוחו ללוות המלכה ואחר כך יאמר אליהו הנביא מאה ושלשים פעמים כמנין אליהו הנביא עם עשרה אותיות ומי שאיר ה' רוחו עליו יכוין בק"ד צירופים של אליהו הנביא ועוד עשרה פעמים בפשוטו כנגד כל אות ואות מאליהו הנביא שעולה כמנין ק"ל ובזה יגרש כל המקטרגים והקליפות וזהו סוד הנה ה' רוכב על ע"ב ק"ל: ויאמר אחר כך יברכך ה' וגו': שיר למעלות אשא עיני וגו' ופרשת וישלח עד מאה קשיטה שהוא מסוגל לכל דבר ובפרט היוצא לדרך באותו השבוע ופטום הקטורת שהוא סימן הצלחה כמבואר טעמו לחכמינו ז"ל במסכת חדשים לקטורת באו וכו' והא לך הסדר:

אליהו אליוה אלהוי אלהיו אלויה אלוהי: איהול איהלו איולה איוהל אילהו אילוה: אהויל אהולי אהילו אהיול אהלוי אהליו: אוליה אולהי אויהל אוילה אוהלי אוהיל: ליהוא ליהאו ליואה ליוהא ליאהו ליאוה: להיאו להויא להאיו להאוי להיוא להיאו: לואיה לואהי לויהא לויאה לוהאי לוהיא: לאיהו לאיוה לאויה לאוהי לאהיו לאהוי: יהואל יהולא יהאלו יהאול יהלוא יהלאו: יואלה יואהל יולהא יולאה יוהאל יוהלא: יאלהו יאלוה יאהול יאהלו יאולה יאוהל: ילהוא ילהאו ילואה ילוהא ילאהו ילאוה: הואלי הואיל הוליא הולאי הויאל הוילא: האליו האלוי האיול האילו האולי האויל: הלאיו הלאוי הליוא הליאו הלואי הלויא: היואל היולא היאלו היאול הילוא הילאו: ואליה ואלהי ואיהל ואילה ואהלי ואהיל: ולאיה ולאהי וליהא וליאה ולהאי ולהיא: ויאלה ויאהל וילהא וילאה ויהאל ויהלא: והאלי והאיל והלאי והליא והיאל והילא: אליהו אליהו אליהו אליהו אליהו אליהו אליהו אליהו אליהו:

חמס רע יצודנו למדחפות: ידעתי כי יעשה
יהוה דין עני משפט אביונים: אך צדיקים
יודו לשמך ישבו ישרים את פניך:

מ **למנצח** לדוד מזמור: קוה קויתי
יהוה ויט אלי וישמע שועתי:
ויעלני מבור שאון מטיט היון ויקם על סלע
רגלי כונן אשרי: ויתן בפי שיר חדש
תהלה לאלהינו יראו רבים וייראו ויבטחו
ביהוה: אשרי הגבר אשר שם יהוה מבטחו
ולא פנה אל רהבים ושטי כזב: רבות עשית
אתה יהוה אלהי נפלאתיך ומחשבתיך אלינו
אין ערך אליך אגידה ואדברה עצמו מספר:
זבח ומנחה לא חפצת אזנים כרית לי עולה
וחטאה לא שאלת: אז אמרתי הנה
באתי במגלת ספר כתוב עלי: לעשות
רצונך אלהי חפצתי ותורתך בתוך מעי:
בשרתי צדק בקהל רב הנה שפתי לא
אכלא יהוה אתה ידעת: צדקתך לא
כסיתי בתוך לבי אמונתך ותשועתך אמרתי
לא כחדתי חסדך ואמתך לקהל רב: אתה
יהוה לא תכלא רחמיך ממני חסדך ואמתך
תמיד יצרוני: כי אפפו עלי רעות עד
אין מספר השיגוני עונתי ולא יכלתי לראות
עצמו משערות ראשי ולבי עזבני: רצה
יהוה להצילני יהוה לעזרתי חושה: יבשו
ויחפרו יחד מבקשי נפשי לספותה יסגו
אחור ויכלמו חפצי רעתי: ישמו על עקב
בשתם האמרים לי האח האח: ישישו
וישמחו בך כל מבקשיך יאמרו תמיד יגדל
יי אהבי תשועתך: ואני עני ואביון אדני
יחשב לי עזרתי ומפלטי אתה אלהי אל תאחר:

קמג **מזמור** לדוד יהוה שמע תפלתי
האזינה אל תחנוני באמונתך
ענני בצדקתך: ואל תבוא במשפט את עבדך
כי לא יצדק לפניך כל חי: כי רדף אויב נפשי
דכא לארץ חיתי הושיבני במחשכים כמתי
עולם: ותתעטף עלי רוחי בתוכי ישתומם
לבי: זכרתי ימים מקדם הגיתי בכל פעלך
במעשה ידיך אשוחח: פרשתי ידי אליך נפשי
כארץ עיפה לך סלה: מהר ענני יהוה כלתה
רוחי אל תסתר פניך ממני ונמשלתי עם ירדי
בור: השמיעני בבקר חסדך כי בך בטחתי
הודיעני דרך זו אלך כי אליך נשאתי נפשי:
הצילני מאיבי יהוה אליך כסתי: למדני לעשות
רצונך כי אתה אלהי רוחך טובה תנחני בארץ
מישור: למען שמך יהוה תחיני בצדקתך
תוציא מצרה נפשי: ובחסדך תצמית איבי
והאבדת כל צררי נפשי כי אני עבדך:

מא **למנצח** מזמור לדוד: אשרי משכיל
אל דל ביום רעה ימלטהו
יהוה: יהוה ישמרהו ויחיהו יאשר בארץ ואל
תתנהו בנפש איביו: יי יסעדנו על ערש דוי כל
משכבו הפכת בחליו: אני אמרתי יהוה חנני
רפאה נפשי כי חטאתי לך: אויבי יאמרו רע לי
מתי ימות ואבד שמו: ואם בא לראות שוא
ידבר לבו יקבץ און לו יצא לחוץ ידבר: יחד
עלי יתלחשו כל שנאי עלי יחשבו רעה לי:
דבר בליעל יצוק בו ואשר שכב לא יוסיף
לקום: גם איש שלומי אשר בטחתי בו אוכל
לחמי הגדיל עלי עקב: ואתה יי חנני והקימני
ואשלמה להם: בזאת ידעתי כי חפצת בי כי

וָאֲבַקְשֵׁהוּ וְלֹא נִמְצָא ׃ שְׁמָר תָּם וּרְאֵה יָשָׁר כִּי אַחֲרִית לְאִישׁ שָׁלוֹם ׃ וּפֹשְׁעִים נִשְׁמְדוּ יַחְדָּו אַחֲרִית רְשָׁעִים נִכְרָתָה ׃ וּתְשׁוּעַת צַדִּיקִים מֵיְהֹוָה מָעוּזָּם בְּעֵת צָרָה ׃ וַיַּעְזְרֵם יְהֹוָה וַיְפַלְּטֵם יְפַלְּטֵם מֵרְשָׁעִים וְיוֹשִׁיעֵם כִּי חָסוּ בוֹ ׃

קלח **לְדָוִד** אוֹדְךָ בְכָל לִבִּי נֶגֶד אֱלֹהִים אֲזַמְּרֶךָּ ׃ אֶשְׁתַּחֲוֶה אֶל הֵיכַל קָדְשְׁךָ וְאוֹדֶה אֶת שְׁמֶךָ עַל חַסְדְּךָ וְעַל אֲמִתֶּךָ כִּי הִגְדַּלְתָּ עַל כָּל שִׁמְךָ אִמְרָתֶךָ ׃ בְּיוֹם קָרָאתִי וַתַּעֲנֵנִי תַּרְהִבֵנִי בְנַפְשִׁי עֹז ׃ יוֹדוּךָ יְהֹוָה כָּל מַלְכֵי אָרֶץ כִּי שָׁמְעוּ אִמְרֵי פִיךָ ׃ וְיָשִׁירוּ בְּדַרְכֵי יְהֹוָה כִּי גָדוֹל כְּבוֹד יְהֹוָה ׃ כִּי רָם יְהֹוָה וְשָׁפָל יִרְאֶה וְגָבֹהַּ מִמֶּרְחָק יְיֵדָע ׃ אִם אֵלֵךְ ׃ בְּקֶרֶב צָרָה תְּחַיֵּנִי עַל אַף אֹיְבַי תִּשְׁלַח יָדֶךָ וְתוֹשִׁיעֵנִי יְמִינֶךָ ׃ יְהֹוָה יִגְמֹר בַּעֲדִי יְהֹוָה חַסְדְּךָ לְעוֹלָם מַעֲשֵׂי יָדֶיךָ אַל תֶּרֶף ׃

קלט **לַמְנַצֵּחַ** לְדָוִד מִזְמוֹר יְהֹוָה חֲקַרְתַּנִי וַתֵּדָע ׃ אַתָּה יָדַעְתָּ שִׁבְתִּי וְקוּמִי בַּנְתָּה לְרֵעִי מֵרָחוֹק ׃ אָרְחִי וְרִבְעִי זֵרִיתָ וְכָל דְּרָכַי הִסְכַּנְתָּה ׃ כִּי אֵין מִלָּה בִּלְשׁוֹנִי הֵן יְהֹוָה יָדַעְתָּ כֻלָּהּ ׃ אָחוֹר וָקֶדֶם צַרְתָּנִי וַתָּשֶׁת עָלַי כַּפֶּכָה ׃ פְּלִיאָה דַעַת מִמֶּנִּי נִשְׂגְּבָה לֹא אוּכַל לָהּ ׃ אָנָה אֵלֵךְ מֵרוּחֶךָ וְאָנָה מִפָּנֶיךָ אֶבְרָח ׃ אִם אֶסַּק שָׁמַיִם שָׁם אָתָּה וְאַצִּיעָה שְּׁאוֹל הִנֶּךָּ ׃ אֶשָּׂא כַנְפֵי שָׁחַר אֶשְׁכְּנָה בְּאַחֲרִית יָם ׃ גַּם שָׁם יָדְךָ תַנְחֵנִי וְתֹאחֲזֵנִי יְמִינֶךָ ׃ וָאֹמַר אַךְ חֹשֶׁךְ יְשׁוּפֵנִי וְלַיְלָה אוֹר בַּעֲדֵנִי ׃ גַּם חֹשֶׁךְ לֹא יַחְשִׁיךְ מִמֶּךָ וְלַיְלָה כַּיּוֹם יָאִיר כַּחֲשֵׁיכָה כָּאוֹרָה ׃ כִּי אַתָּה קָנִיתָ כִלְיֹתָי תְּסֻכֵּנִי בְּבֶטֶן אִמִּי ׃ אוֹדְךָ עַל כִּי נוֹרָאוֹת נִפְלֵיתִי נִפְלָאִים מַעֲשֶׂיךָ וְנַפְשִׁי יֹדַעַת מְאֹד ׃ לֹא נִכְחַד עָצְמִי מִמֶּךָּ אֲשֶׁר עֻשֵּׂיתִי בַסֵּתֶר רֻקַּמְתִּי בְּתַחְתִּיּוֹת אָרֶץ ׃ גָּלְמִי ׃ רָאוּ עֵינֶיךָ וְעַל סִפְרְךָ כֻּלָּם יִכָּתֵבוּ יָמִים יֻצָּרוּ וְלֹא אֶחָד בָּהֶם ׃ וְלִי מַה יָּקְרוּ רֵעֶיךָ אֵל מֶה עָצְמוּ רָאשֵׁיהֶם ׃ אֶסְפְּרֵם מֵחוֹל יִרְבּוּן הֱקִיצֹתִי וְעוֹדִי עִמָּךְ ׃ אִם תִּקְטֹל אֱלוֹהַּ ׃ רָשָׁע וְאַנְשֵׁי דָמִים סוּרוּ מֶנִּי ׃ אֲשֶׁר יֹמְרוּךָ לִמְזִמָּה נָשֻׂא לַשָּׁוְא עָרֶיךָ ׃ הֲלוֹא מְשַׂנְאֶיךָ יְהֹוָה ׃ אֶשְׂנָא וּבִתְקוֹמְמֶיךָ אֶתְקוֹטָט ׃ תַּכְלִית שִׂנְאָה שְׂנֵאתִים לְאוֹיְבִים הָיוּ לִי ׃ חָקְרֵנִי אֵל וְדַע לְבָבִי בְּחָנֵנִי וְדַע שַׂרְעַפָּי ׃ וּרְאֵה אִם דֶּרֶךְ עֹצֶב בִּי וּנְחֵנִי בְּדֶרֶךְ עוֹלָם ׃

קמ **לַמְנַצֵּחַ** מִזְמוֹר לְדָוִד ׃ חַלְּצֵנִי יְהֹוָה מֵאָדָם רָע מֵאִישׁ חֲמָסִים תִּנְצְרֵנִי ׃ אֲשֶׁר חָשְׁבוּ רָעוֹת בְּלֵב כָּל יוֹם יָגוּרוּ מִלְחָמוֹת ׃ שָׁנְנוּ לְשׁוֹנָם כְּמוֹ נָחָשׁ חֲמַת עַכְשׁוּב תַּחַת שְׂפָתֵימוֹ סֶלָה ׃ שָׁמְרֵנִי יְהֹוָה ׃ מִידֵי רָשָׁע מֵאִישׁ חֲמָסִים תִּנְצְרֵנִי אֲשֶׁר חָשְׁבוּ לִדְחוֹת פְּעָמָי ׃ טָמְנוּ גֵאִים פַּח לִי וַחֲבָלִים פָּרְשׂוּ רֶשֶׁת לְיַד מַעְגָּל מֹקְשִׁים שָׁתוּ לִי סֶלָה ׃ אָמַרְתִּי לַיהֹוָה אֵלִי אָתָּה הַאֲזִינָה יְהֹוָה קוֹל תַּחֲנוּנָי ׃ יְהֹוִה אֲדֹנָי עֹז יְשׁוּעָתִי סַכֹּתָה לְרֹאשִׁי בְּיוֹם נָשֶׁק ׃ אַל תִּתֵּן יְהֹוָה מַאֲוַיֵּי רָשָׁע זְמָמוֹ אַל תָּפֵק יָרוּמוּ סֶלָה ׃ רֹאשׁ מְסִבָּי עֲמַל שְׂפָתֵימוֹ יְכַסֵּמוֹ ׃ יִמּוֹטוּ עֲלֵיהֶם גֶּחָלִים בָּאֵשׁ יַפִּלֵם בְּמַהֲמֹרוֹת בַּל יָקוּמוּ ׃ אִישׁ לָשׁוֹן בַּל יִכּוֹן בָּאָרֶץ אִישׁ

כז לְדָוִד יְהוָה אוֹרִי וְיִשְׁעִי מִמִּי אִירָא
יְהוָה מָעוֹז חַיַּי מִמִּי אֶפְחָד:
בִּקְרֹב עָלַי מְרֵעִים לֶאֱכֹל אֶת בְּשָׂרִי
צָרַי וְאֹיְבַי לִי הֵמָּה כָּשְׁלוּ וְנָפָלוּ:
אִם תַּחֲנֶה עָלַי מַחֲנֶה לֹא יִירָא לִבִּי אִם
תָּקוּם עָלַי מִלְחָמָה בְּזֹאת אֲנִי בוֹטֵחַ: אַחַת
שָׁאַלְתִּי מֵאֵת יְהוָה אוֹתָהּ אֲבַקֵּשׁ שִׁבְתִּי בְּבֵית
יְהוָה כָּל יְמֵי חַיַּי לַחֲזוֹת בְּנֹעַם יְהוָה וּלְבַקֵּר
בְּהֵיכָלוֹ: כִּי יִצְפְּנֵנִי בְּסֻכֹּה בְּיוֹם רָעָה
יַסְתִּרֵנִי בְּסֵתֶר אָהֳלוֹ בְּצוּר יְרוֹמְמֵנִי: וְעַתָּה
יָרוּם רֹאשִׁי עַל אֹיְבַי סְבִיבוֹתַי וְאֶזְבְּחָה בְאָהֳלוֹ
זִבְחֵי תְרוּעָה אָשִׁירָה וַאֲזַמְּרָה לַיהוָה: שְׁמַע
יְהוָה קוֹלִי אֶקְרָא וְחָנֵּנִי וַעֲנֵנִי: לְךָ אָמַר
לִבִּי בַּקְּשׁוּ פָנָי אֶת פָּנֶיךָ יְהוָה אֲבַקֵּשׁ: אַל
תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ ׳ מִמֶּנִּי אַל תַּט בְּאַף עַבְדֶּךָ
עֶזְרָתִי הָיִיתָ אַל תִּטְּשֵׁנִי וְאַל תַּעַזְבֵנִי אֱלֹהֵי
יִשְׁעִי: כִּי אָבִי וְאִמִּי עֲזָבוּנִי וַיהוָה יַאַסְפֵנִי:
הוֹרֵנִי יְהוָה דַּרְכֶּךָ וּנְחֵנִי בְּאֹרַח מִישׁוֹר לְמַעַן
שׁוֹרְרָי: אַל תִּתְּנֵנִי בְּנֶפֶשׁ צָרָי כִּי קָמוּ בִי
עֵדֵי שֶׁקֶר וִיפֵחַ חָמָס: לוּלֵא הֶאֱמַנְתִּי
לִרְאוֹת בְּטוּב יְהוָה בְּאֶרֶץ חַיִּים: קַוֵּה אֶל
יְהוָה חֲזַק וְיַאֲמֵץ לִבֶּךָ וְקַוֵּה אֶל יְהוָה:

לז לְדָוִד אַל תִּתְחַר בַּמְּרֵעִים אַל תְּקַנֵּא
בְּעֹשֵׂי עַוְלָה: כִּי כֶחָצִיר מְהֵרָה
יִמָּלוּ וּכְיֶרֶק דֶּשֶׁא יִבּוֹלוּן: בְּטַח בַּיהוָה וַעֲשֵׂה
טוֹב שְׁכָן אֶרֶץ וּרְעֵה אֱמוּנָה: וְהִתְעַנַּג עַל
יְהוָה וְיִתֶּן לְךָ מִשְׁאֲלֹת לִבֶּךָ ׳ גּוֹל עַל יְהוָה
דַּרְכֶּךָ וּבְטַח עָלָיו וְהוּא יַעֲשֶׂה: וְהוֹצִיא
כָאוֹר צִדְקֶךָ וּמִשְׁפָּטֶךָ כַּצָּהֳרָיִם: דּוֹם
לַיהוָה וְהִתְחוֹלֵל לוֹ אַל תִּתְחַר בְּמַצְלִיחַ
דַּרְכּוֹ בְּאִישׁ עֹשֶׂה מְזִמּוֹת: הֶרֶף מֵאַף וַעֲזֹב
חֵמָה אַל תִּתְחַר אַךְ לְהָרֵעַ: כִּי מְרֵעִים
יִכָּרֵתוּן וְקֹוֵי יְהוָה הֵמָּה יִירְשׁוּ אָרֶץ: וְעוֹד
מְעַט וְאֵין רָשָׁע וְהִתְבּוֹנַנְתָּ עַל מְקוֹמוֹ וְאֵינֶנּוּ:
וַעֲנָוִים יִירְשׁוּ אָרֶץ וְהִתְעַנְּגוּ עַל רֹב שָׁלוֹם:
זֹמֵם רָשָׁע לַצַּדִּיק וְחֹרֵק עָלָיו שִׁנָּיו: אֲדֹנָי
יִשְׂחַק לוֹ כִּי רָאָה כִּי יָבֹא יוֹמוֹ: חֶרֶב
פָּתְחוּ רְשָׁעִים וְדָרְכוּ קַשְׁתָּם לְהַפִּיל עָנִי
וְאֶבְיוֹן לִטְבוֹחַ יִשְׁרֵי דָרֶךְ: חַרְבָּם תָּבוֹא בְלִבָּם
וְקַשְּׁתוֹתָם תִּשָּׁבַרְנָה: טוֹב מְעַט לַצַּדִּיק
מֵהֲמוֹן רְשָׁעִים רַבִּים: כִּי זְרוֹעוֹת רְשָׁעִים
תִּשָּׁבַרְנָה וְסוֹמֵךְ צַדִּיקִים יְהוָה: יוֹדֵעַ יְהוָה
יְמֵי תְמִימִם וְנַחֲלָתָם לְעוֹלָם תִּהְיֶה: לֹא
יֵבֹשׁוּ בְּעֵת רָעָה וּבִימֵי רְעָבוֹן יִשְׂבָּעוּ: כִּי
רְשָׁעִים יֹאבֵדוּ וְאֹיְבֵי יְהוָה כִּיקַר כָּרִים כָּלוּ
בֶעָשָׁן כָּלוּ: לֹוֶה רָשָׁע וְלֹא יְשַׁלֵּם וְצַדִּיק חוֹנֵן
וְנוֹתֵן: כִּי מְבֹרָכָיו יִירְשׁוּ אָרֶץ וּמְקֻלָּלָיו
יִכָּרֵתוּ: מֵיְהוָה מִצְעֲדֵי גֶבֶר כּוֹנָנוּ וְדַרְכּוֹ
יֶחְפָּץ: כִּי יִפֹּל לֹא יוּטָל כִּי יְהוָה סוֹמֵךְ יָדוֹ:
נַעַר הָיִיתִי גַּם זָקַנְתִּי וְלֹא רָאִיתִי צַדִּיק נֶעֱזָב
וְזַרְעוֹ מְבַקֶּשׁ לָחֶם: כָּל הַיּוֹם חוֹנֵן וּמַלְוֶה
וְזַרְעוֹ לִבְרָכָה: סוּר מֵרָע וַעֲשֵׂה טוֹב וּשְׁכֹן
לְעוֹלָם: כִּי יְהוָה אֹהֵב מִשְׁפָּט וְלֹא יַעֲזֹב אֶת
חֲסִידָיו לְעוֹלָם נִשְׁמָרוּ וְזֶרַע רְשָׁעִים נִכְרָת:
צַדִּיקִים יִירְשׁוּ אָרֶץ וְיִשְׁכְּנוּ לָעַד עָלֶיהָ: פִּי
צַדִּיק יֶהְגֶּה חָכְמָה וּלְשׁוֹנוֹ תְּדַבֵּר מִשְׁפָּט:
תּוֹרַת אֱלֹהָיו בְּלִבּוֹ לֹא תִמְעַד אֲשֻׁרָיו: צוֹפֶה
רָשָׁע לַצַּדִּיק וּמְבַקֵּשׁ לַהֲמִיתוֹ: יְהוָה לֹא
יַעַזְבֶנּוּ בְיָדוֹ וְלֹא יַרְשִׁיעֶנּוּ בְּהִשָּׁפְטוֹ: קַוֵּה
אֶל יְהוָה ׳ וּשְׁמֹר דַּרְכּוֹ וִירוֹמִמְךָ לָרֶשֶׁת אָרֶץ
בְּהִכָּרֵת רְשָׁעִים תִּרְאֶה: רָאִיתִי רָשָׁע עָרִיץ
וּמִתְעָרֶה כְּאֶזְרָח רַעֲנָן: וַיַּעֲבֹר וְהִנֵּה אֵינֶנּוּ

לְעוֹלָם לִפְנֵי שֶׁמֶשׁ יִנּוֹן שְׁמוֹ וְיִתְבָּרְכוּ בוֹ כָּל
גּוֹיִם יְאַשְּׁרֻהוּ׃ בָּרוּךְ יְיָ אֱלֹהִים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
עֹשֵׂה נִפְלָאוֹת לְבַדּוֹ׃ וּבָרוּךְ שֵׁם כְּבוֹדוֹ
לְעוֹלָם וְיִמָּלֵא כְבוֹדוֹ אֶת כָּל הָאָרֶץ אָמֵן
וְאָמֵן׃ כָּלּוּ תְפִלּוֹת דָּוִד בֶּן יִשָׁי׃

עג מִזְמוֹר לְאָסָף אַךְ טוֹב לְיִשְׂרָאֵל אֱלֹהִים
לְבָרֵי לֵבָב׃ וַאֲנִי כִּמְעַט נָטָיוּ
רַגְלָי כְּאַיִן שֻׁפְּכָה אֲשֻׁרָי׃ כִּי קִנֵּאתִי בַּהוֹלְלִים
שְׁלוֹם רְשָׁעִים אֶרְאֶה׃ כִּי אֵין חַרְצֻבּוֹת לְמוֹתָם
וּבָרִיא אוּלָם׃ בַּעֲמַל אֱנוֹשׁ אֵינֵמוֹ וְעִם אָדָם
לֹא יְנֻגָּעוּ׃ לָכֵן עֲנָקַתְמוֹ גַאֲוָה יַעֲטָף שִׁית
חָמָס לָמוֹ׃ יָצָא מֵחֵלֶב עֵינֵמוֹ עָבְרוּ מַשְׂכִּיּוֹת
לֵבָב׃ יָמִיקוּ וִידַבְּרוּ בְרָע עֹשֶׁק מִמָּרוֹם יְדַבֵּרוּ׃
שַׁתּוּ בַשָּׁמַיִם פִּיהֶם וּלְשׁוֹנָם תִּהֲלַךְ בָּאָרֶץ׃
לָכֵן יָשׁוּב עַמּוֹ הֲלוֹם וּמֵי מָלֵא יִמָּצוּ לָמוֹ׃
וְאָמְרוּ אֵיכָה יָדַע אֵל וְיֵשׁ דֵּעָה בְעֶלְיוֹן׃ הִנֵּה
אֵלֶּה רְשָׁעִים וְשַׁלְוֵי עוֹלָם הִשְׂגּוּ חָיִל׃ אַךְ רִיק
זִכִּיתִי לְבָבִי וָאֶרְחַץ בְּנִקָּיוֹן כַּפָּי׃ וָאֱהִי נָגוּעַ
כָּל הַיּוֹם וְתוֹכַחְתִּי לַבְּקָרִים׃ אִם אָמַרְתִּי
אֲסַפְּרָה כְמוֹ הִנֵּה דוֹר בָּנֶיךָ בָגָדְתִּי׃ וָאֲחַשְּׁבָה
לָדַעַת זֹאת עָמָל הוּא בְעֵינָי׃ עַד אָבוֹא אֶל
מִקְדְּשֵׁי אֵל אָבִינָה לְאַחֲרִיתָם׃ אַךְ בַּחֲלָקוֹת
תָּשִׁית לָמוֹ הִפַּלְתָּם לְמַשּׁוּאוֹת׃ אֵיךְ הָיוּ
לְשַׁמָּה כְרָגַע סָפוּ תַמּוּ מִן בַּלָּהוֹת׃ כַּחֲלוֹם
מֵהָקִיץ אֲדֹנָי בָּעִיר צַלְמָם תִּבְזֶה׃ כִּי יִתְחַמֵּץ
לְבָבִי וְכִלְיוֹתַי אֶשְׁתּוֹנָן׃ וַאֲנִי בַעַר וְלֹא אֵדָע
בְּהֵמוֹת הָיִיתִי עִמָּךְ׃ וַאֲנִי תָמִיד עִמָּךְ אָחַזְתָּ
בְּיַד יְמִינִי׃ בַּעֲצָתְךָ תַנְחֵנִי וְאַחַר כָּבוֹד תִּקָּחֵנִי׃
מִי לִי בַשָּׁמָיִם וְעִמְּךָ לֹא חָפַצְתִּי בָאָרֶץ׃ כָּלָה
שְׁאֵרִי וּלְבָבִי צוּר לְבָבִי וְחֶלְקִי אֱלֹהִים לְעוֹלָם׃
כִּי הִנֵּה רְחֵקֶיךָ יֹאבֵדוּ הִצְמַתָּה כָּל זוֹנֶה מִמֶּךָּ׃
וַאֲנִי קִרֲבַת אֱלֹהִים לִי טוֹב שַׁתִּי בַּאדֹנָי יֱהֹוִה
מַחְסִי לְסַפֵּר כָּל מַלְאֲכוֹתֶיךָ׃

עד מַשְׂכִּיל לְאָסָף לָמָה אֱלֹהִים זָנַחְתָּ לָנֶצַח
יֶעְשַׁן אַפְּךָ בְּצֹאן מַרְעִיתֶךָ׃
זְכֹר עֲדָתְךָ קָנִיתָ קֶּדֶם גָּאַלְתָּ שֵׁבֶט נַחֲלָתֶךָ
הַר צִיּוֹן זֶה שָׁכַנְתָּ בּוֹ׃ הָרִימָה פְעָמֶיךָ
לְמַשֻּׁאוֹת נֶצַח כָּל הֵרַע אוֹיֵב בַּקֹּדֶשׁ׃ שָׁאֲגוּ
צֹרְרֶיךָ בְּקֶרֶב מוֹעֲדֶךָ שָׂמוּ אוֹתֹתָם אֹתוֹת׃
יִוָּדַע כְּמֵבִיא לְמָעְלָה בִּסְבָךְ עֵץ קַרְדֻּמּוֹת׃
וְעַתָּה פִּתּוּחֶיהָ יָּחַד בְּכַשִּׁיל וְכֵילַפֹּת יַהֲלֹמוּן׃
שִׁלְחוּ בָאֵשׁ מִקְדָּשֶׁךָ לָאָרֶץ חִלְּלוּ מִשְׁכַּן
שְׁמֶךָ׃ אָמְרוּ בְלִבָּם נִינָם יָחַד שָׂרְפוּ כָל
מוֹעֲדֵי אֵל בָּאָרֶץ׃ אוֹתֹתֵינוּ לֹא רָאִינוּ אֵין
עוֹד נָבִיא וְלֹא אִתָּנוּ יוֹדֵעַ עַד מָה׃ עַד מָתַי
אֱלֹהִים יְחָרֶף צָר יְנָאֵץ אוֹיֵב שִׁמְךָ לָנֶצַח׃
לָמָּה תָשִׁיב יָדְךָ וִימִינֶךָ מִקֶּרֶב חֵיקְךָ כַלֵּה׃
וֵאלֹהִים מַלְכִּי מִקֶּדֶם פֹּעֵל יְשׁוּעוֹת בְּקֶרֶב
הָאָרֶץ׃ אַתָּה פוֹרַרְתָּ בְעָזְּךָ יָם שִׁבַּרְתָּ רָאשֵׁי
תַנִּינִים עַל הַמָּיִם׃ אַתָּה רִצַּצְתָּ רָאשֵׁי לִוְיָתָן
תִּתְּנֶנּוּ מַאֲכָל לְעָם לְצִיִּים׃ אַתָּה בָקַעְתָּ
מַעְיָן וָנָחַל אַתָּה הוֹבַשְׁתָּ נַהֲרוֹת אֵיתָן׃
לְךָ יוֹם אַף לְךָ לָיְלָה אַתָּה הֲכִינוֹתָ מָאוֹר
וָשָׁמֶשׁ׃ אַתָּה הִצַּבְתָּ כָּל גְּבוּלוֹת אָרֶץ
קַיִץ וָחֹרֶף אַתָּה יְצַרְתָּם׃ זְכָר זֹאת אוֹיֵב
חֵרֵף יְהֹוָה וְעַם נָבָל נִאֲצוּ שְׁמֶךָ׃ אַל תִּתֵּן
לְחַיַּת נֶפֶשׁ תּוֹרֶךָ חַיַּת עֲנִיֶּיךָ אַל תִּשְׁכַּח
לָנֶצַח׃ הַבֵּט לַבְּרִית כִּי מָלְאוּ מַחֲשַׁכֵּי
אֶרֶץ נְאוֹת חָמָס׃ אַל יָשֹׁב דַּךְ נִכְלָם עָנִי וְאֶבְיוֹן
יְהַלְלוּ שְׁמֶךָ׃ קוּמָה אֱלֹהִים רִיבָה רִיבֶךָ זְכֹר
חֶרְפָּתְךָ מִנִּי נָבָל כָּל הַיּוֹם׃ אַל תִּשְׁכַּח קוֹל
צֹרְרֶיךָ שְׁאוֹן קָמֶיךָ עֹלֶה תָמִיד׃

גַּגּוֹת שֶׁקַּדְמַת שָׁלַף יָבֵשׁ: שֶׁלֹּא מִלֵּא כַפּוֹ קוֹצֵר
וְחִצְנוֹ מְעַמֵּר: וְלֹא אָמְרוּ הָעֹבְרִים בִּרְכַּת יְהוָֹה
אֲלֵיכֶם בֵּרַכְנוּ אֶתְכֶם בְּשֵׁם יְיָ:

קל שִׁיר הַמַּעֲלוֹת מִמַּעֲמַקִּים קְרָאתִיךָ יְיָ:
אֲדֹנָי שִׁמְעָה בְקוֹלִי תִּהְיֶינָה אָזְנֶיךָ
קַשֻּׁבוֹת לְקוֹל תַּחֲנוּנָי: אִם עֲוֹנוֹת תִּשְׁמָר יָהּ
אֲדֹנָי מִי יַעֲמֹד: כִּי עִמְּךָ הַסְּלִיחָה לְמַעַן
תִּוָּרֵא: קִוִּיתִי יְיָ קִוְּתָה נַפְשִׁי וְלִדְבָרוֹ הוֹחָלְתִּי:
נַפְשִׁי לַאדֹנָי מִשֹּׁמְרִים לַבֹּקֶר שֹׁמְרִים לַבֹּקֶר:
יַחֵל יִשְׂרָאֵל אֶל יְיָ כִּי עִם יְיָ הַחֶסֶד וְהַרְבֵּה עִמּוֹ
פְדוּת: וְהוּא יִפְדֶּה אֶת יִשְׂרָאֵל מִכֹּל עֲוֹנוֹתָיו:

קלא שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד יְיָ לֹא גָבַהּ לִבִּי
וְלֹא רָמוּ עֵינַי וְלֹא הִלַּכְתִּי בִּגְדוֹלוֹת
וּבְנִפְלָאוֹת מִמֶּנִּי: אִם לֹא שִׁוִּיתִי וְדוֹמַמְתִּי
נַפְשִׁי כְּגָמֻל עֲלֵי אִמּוֹ כַּגָּמֻל עָלַי נַפְשִׁי: יַחֵל
יִשְׂרָאֵל אֶל יְהוָֹה מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם:

קלב שִׁיר הַמַּעֲלוֹת זְכוֹר יְיָ לְדָוִד אֵת כָּל
עֻנּוֹתוֹ: אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַיהוָֹה נָדַר
לַאֲבִיר יַעֲקֹב: אִם אָבֹא בְּאֹהֶל בֵּיתִי אִם אֶעֱלֶה
עַל עֶרֶשׂ יְצוּעָי: אִם אֶתֵּן שְׁנָת לְעֵינָי לְעַפְעַפַּי
תְּנוּמָה: עַד אֶמְצָא מָקוֹם לַיהוָֹה מִשְׁכָּנוֹת
לַאֲבִיר יַעֲקֹב: הִנֵּה שְׁמַעֲנוּהָ בְאֶפְרָתָה מְצָאנוּהָ
בִּשְׂדֵי יָעַר: נָבוֹאָה לְמִשְׁכְּנוֹתָיו נִשְׁתַּחֲוֶה
לַהֲדֹם רַגְלָיו: קוּמָה יְיָ לִמְנוּחָתֶךָ אַתָּה וַאֲרוֹן
עֻזֶּךָ: כֹּהֲנֶיךָ יִלְבְּשׁוּ צֶדֶק וַחֲסִידֶיךָ יְרַנֵּנוּ:
בַּעֲבוּר דָּוִד עַבְדֶּךָ אַל תָּשֵׁב פְּנֵי מְשִׁיחֶךָ: נִשְׁבַּע
יְהוָֹה לְדָוִד אֱמֶת לֹא יָשׁוּב מִמֶּנָּה מִפְּרִי בִטְנְךָ
אָשִׁית לְכִסֵּא לָךְ: אִם יִשְׁמְרוּ בָנֶיךָ בְּרִיתִי
וְעֵדֹתִי זוֹ אֲלַמְּדֵם גַּם בְּנֵיהֶם עֲדֵי עַד יֵשְׁבוּ
לְכִסֵּא לָךְ: כִּי בָחַר יְיָ בְּצִיּוֹן אִוָּהּ לְמוֹשָׁב לוֹ:
זֹאת מְנוּחָתִי עֲדֵי עַד פֹּה אֵשֵׁב כִּי אִוִּתִיהָ:
צֵידָהּ בָּרֵךְ אֲבָרֵךְ אֶבְיוֹנֶיהָ אַשְׂבִּיעַ לָחֶם:
וְכֹהֲנֶיהָ אַלְבִּישׁ יֶשַׁע וַחֲסִידֶיהָ רַנֵּן יְרַנֵּנוּ: שָׁם
אַצְמִיחַ קֶרֶן לְדָוִד עָרַכְתִּי נֵר לִמְשִׁיחִי: אוֹיְבָיו
אַלְבִּישׁ בֹּשֶׁת וְעָלָיו יָצִיץ נִזְרוֹ:

קלג שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד הִנֵּה מַה טּוֹב וּמַה
נָּעִים שֶׁבֶת אַחִים גַּם יָחַד: כַּשֶּׁמֶן
הַטּוֹב עַל הָרֹאשׁ יֹרֵד עַל הַזָּקָן זְקַן אַהֲרֹן שֶׁיֹּרֵד
עַל פִּי מִדּוֹתָיו: כְּטַל חֶרְמוֹן שֶׁיֹּרֵד עַל הַרְרֵי
צִיּוֹן כִּי שָׁם צִוָּה יְיָ אֶת הַבְּרָכָה חַיִּים עַד הָעוֹלָם:

קלד שִׁיר הַמַּעֲלוֹת הִנֵּה בָּרְכוּ אֶת יְיָ כָּל
עַבְדֵי יְיָ הָעֹמְדִים בְּבֵית יְהוָֹה
בַּלֵּילוֹת: שְׂאוּ יְדֵיכֶם קֹדֶשׁ וּבָרְכוּ אֶת יְיָ: יְבָרֶכְךָ
יְיָ מִצִּיּוֹן עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ:

עב לִשְׁלֹמֹה אֱלֹהִים מִשְׁפָּטֶיךָ לְמֶלֶךְ תֵּן
וְצִדְקָתְךָ לְבֶן מֶלֶךְ: יָדִין עַמְּךָ
בְצֶדֶק וַעֲנִיֶּיךָ בְמִשְׁפָּט: יִשְׂאוּ הָרִים שָׁלוֹם
לָעָם וּגְבָעוֹת בִּצְדָקָה: יִשְׁפֹּט עֲנִיֵּי עָם יוֹשִׁיעַ
לִבְנֵי אֶבְיוֹן וִידַכֵּא עוֹשֵׁק: יִירָאוּךָ עִם שָׁמֶשׁ
וְלִפְנֵי יָרֵחַ דּוֹר דּוֹרִים: יֵרֵד כְּמָטָר עַל גֵּז
כִּרְבִיבִים זַרְזִיף אָרֶץ: יִפְרַח בְּיָמָיו צַדִּיק וְרֹב
שָׁלוֹם עַד בְּלִי יָרֵחַ: וְיֵרְדְּ מִיָּם עַד יָם וּמִנָּהָר
עַד אַפְסֵי אָרֶץ: לְפָנָיו יִכְרְעוּ צִיִּים וְאֹיְבָיו עָפָר
יְלַחֵכוּ: מַלְכֵי תַרְשִׁישׁ וְאִיִּים מִנְחָה יָשִׁיבוּ
מַלְכֵי שְׁבָא וּסְבָא אֶשְׁכָּר יַקְרִיבוּ: וְיִשְׁתַּחֲווּ לוֹ
כָל מְלָכִים כָּל גּוֹיִם יַעַבְדוּהוּ: כִּי יַצִּיל אֶבְיוֹן
מְשַׁוֵּעַ וְעָנִי וְאֵין עֹזֵר לוֹ: יָחֹס עַל דַּל וְאֶבְיוֹן
וְנַפְשׁוֹת אֶבְיוֹנִים יוֹשִׁיעַ: מִתּוֹךְ וּמֵחָמָס יִגְאַל
נַפְשָׁם וְיֵיקַר דָּמָם בְּעֵינָיו: וִיחִי וְיִתֶּן לוֹ מִזְּהַב
שְׁבָא וְיִתְפַּלֵּל בַּעֲדוֹ תָמִיד כָּל הַיּוֹם יְבָרְכֶנְהוּ: יְהִי
פִסַּת בַּר בָּאָרֶץ בְּרֹאשׁ הָרִים יִרְעַשׁ כַּלְּבָנוֹן
פִּרְיוֹ וְיָצִיצוּ מֵעִיר כְּעֵשֶׂב הָאָרֶץ: יְהִי שְׁמוֹ

קכב שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד שָׂמַחְתִּי בְּאֹמְרִים
לִי בֵּית יְהֹוָה נֵלֵךְ׃ עֹמְדוֹת הָיוּ
רַגְלֵינוּ בִּשְׁעָרַיִךְ יְרוּשָׁלָיִם׃ יְרוּשָׁלַיִם הַבְּנוּיָה
כְּעִיר שֶׁחֻבְּרָה לָּהּ יַחְדָּו׃ שֶׁשָּׁם עָלוּ שְׁבָטִים
שִׁבְטֵי יָהּ עֵדוּת לְיִשְׂרָאֵל לְהֹדוֹת לְשֵׁם יְהֹוָה׃
שָׁמָּה יָשְׁבוּ כִסְאוֹת לְמִשְׁפָּט כִּסְאוֹת לְבֵית דָּוִד׃
שַׁאֲלוּ שְׁלוֹם יְרוּשָׁלָיִם יִשְׁלָיוּ אֹהֲבָיִךְ׃ יְהִי שָׁלוֹם
בְּחֵילֵךְ שַׁלְוָה בְּאַרְמְנוֹתָיִךְ׃ לְמַעַן אַחַי וְרֵעָי
אֲדַבְּרָה נָּא שָׁלוֹם בָּךְ׃ לְמַעַן בֵּית יְהֹוָה
אֱלֹהֵינוּ אֲבַקְשָׁה טוֹב לָךְ׃

קכג שִׁיר הַמַּעֲלוֹת אֵלֶיךָ נָשָׂאתִי אֶת עֵינַי
הַיֹּשְׁבִי בַּשָּׁמָיִם׃ הִנֵּה כְעֵינֵי
עֲבָדִים אֶל יַד אֲדוֹנֵיהֶם כְּעֵינֵי שִׁפְחָה אֶל יַד
גְּבִרְתָּהּ כֵּן עֵינֵינוּ אֶל יְיָ אֱלֹהֵינוּ עַד שֶׁיְּחָנֵּנוּ׃ חָנֵּנוּ
יְהֹוָה חָנֵּנוּ כִּי רַב שָׂבַעְנוּ בוּז׃ רַבַּת שָׂבְעָה לָּהּ
נַפְשֵׁנוּ הַלַּעַג הַשַּׁאֲנַנִּים הַבּוּז לִגְאֵיוֹנִים׃

קכד שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד לוּלֵי יְהֹוָה שֶׁהָיָה
לָנוּ יֹאמַר נָא יִשְׂרָאֵל׃ לוּלֵי יְהֹוָה
שֶׁהָיָה לָנוּ בְּקוּם עָלֵינוּ אָדָם׃ אֲזַי חַיִּים בְּלָעוּנוּ
בַּחֲרוֹת אַפָּם בָּנוּ׃ אֲזַי הַמַּיִם שְׁטָפוּנוּ נַחְלָה
עָבַר עַל נַפְשֵׁנוּ׃ אֲזַי עָבַר עַל נַפְשֵׁנוּ הַמַּיִם
הַזֵּידוֹנִים׃ בָּרוּךְ יְהֹוָה שֶׁלֹּא נְתָנָנוּ טֶרֶף
לְשִׁנֵּיהֶם׃ נַפְשֵׁנוּ כְּצִפּוֹר נִמְלְטָה מִפַּח יוֹקְשִׁים
הַפַּח נִשְׁבָּר וַאֲנַחְנוּ נִמְלָטְנוּ׃ עֶזְרֵנוּ בְּשֵׁם
יְהֹוָה עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ׃

קכה שִׁיר הַמַּעֲלוֹת הַבֹּטְחִים בַּיהֹוָה כְּהַר
צִיּוֹן לֹא יִמּוֹט לְעוֹלָם יֵשֵׁב׃
יְרוּשָׁלַיִם הָרִים סָבִיב לָהּ וַיהֹוָה סָבִיב לְעַמּוֹ
מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם׃ כִּי לֹא יָנוּחַ שֵׁבֶט הָרֶשַׁע
עַל גּוֹרַל הַצַּדִּיקִים לְמַעַן לֹא יִשְׁלְחוּ הַצַּדִּיקִים
בְּעַוְלָתָה יְדֵיהֶם׃ הֵיטִיבָה יְהֹוָה לַטּוֹבִים
וְלִישָׁרִים בְּלִבּוֹתָם׃ וְהַמַּטִּים עֲקַלְקַלּוֹתָם
יוֹלִיכֵם יְיָ אֶת פֹּעֲלֵי הָאָוֶן שָׁלוֹם עַל יִשְׂרָאֵל׃

קכו שִׁיר הַמַּעֲלוֹת בְּשׁוּב יְהֹוָה אֶת שִׁיבַת
צִיּוֹן הָיִינוּ כְּחֹלְמִים׃ אָז יִמָּלֵא
שְׂחוֹק פִּינוּ וּלְשׁוֹנֵנוּ רִנָּה אָז יֹאמְרוּ בַגּוֹיִם
הִגְדִּיל יְהֹוָה לַעֲשׂוֹת עִם אֵלֶּה׃ הִגְדִּיל יְהֹוָה
לַעֲשׂוֹת עִמָּנוּ הָיִינוּ שְׂמֵחִים׃ שׁוּבָה יְהֹוָה אֶת
שְׁבוּתֵנוּ כַּאֲפִיקִים בַּנֶּגֶב׃ הַזֹּרְעִים בְּדִמְעָה
בְּרִנָּה יִקְצֹרוּ׃ הָלוֹךְ יֵלֵךְ וּבָכֹה נֹשֵׂא מֶשֶׁךְ
הַזָּרַע בֹּא יָבֹא בְרִנָּה נֹשֵׂא אֲלֻמֹּתָיו׃

קכז שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לִשְׁלֹמֹה אִם יְהֹוָה לֹא
יִבְנֶה בַיִת שָׁוְא עָמְלוּ בוֹנָיו בּוֹ
אִם יְהֹוָה לֹא יִשְׁמָר עִיר שָׁוְא שָׁקַד שׁוֹמֵר׃
שָׁוְא לָכֶם מַשְׁכִּימֵי קוּם מְאַחֲרֵי שֶׁבֶת אֹכְלֵי
לֶחֶם הָעֲצָבִים כֵּן יִתֵּן לִידִידוֹ שֵׁנָא׃ הִנֵּה נַחֲלַת
יְהֹוָה בָּנִים שָׂכָר פְּרִי הַבָּטֶן׃ כְּחִצִּים בְּיַד גִּבּוֹר
כֵּן בְּנֵי הַנְּעוּרִים׃ אַשְׁרֵי הַגֶּבֶר אֲשֶׁר מִלֵּא אֶת
אַשְׁפָּתוֹ מֵהֶם לֹא יֵבֹשׁוּ כִּי יְדַבְּרוּ אֶת
אוֹיְבִים בַּשָּׁעַר׃

קכח שִׁיר הַמַּעֲלוֹת אַשְׁרֵי כָּל יְרֵא יְהֹוָה
הַהֹלֵךְ בִּדְרָכָיו׃ יְגִיעַ כַּפֶּיךָ כִּי
תֹאכֵל אַשְׁרֶיךָ וְטוֹב לָךְ׃ אֶשְׁתְּךָ כְּגֶפֶן פֹּרִיָּה
בְּיַרְכְּתֵי בֵיתֶךָ בָּנֶיךָ כִּשְׁתִלֵי זֵיתִים סָבִיב
לְשֻׁלְחָנֶךָ׃ הִנֵּה כִי כֵן יְבֹרַךְ גָּבֶר יְרֵא יְהֹוָה׃
יְבָרֶכְךָ יְהֹוָה מִצִּיּוֹן וּרְאֵה בְּטוּב יְרוּשָׁלָיִם כֹּל
יְמֵי חַיֶּיךָ׃ וּרְאֵה בָנִים לְבָנֶיךָ שָׁלוֹם עַל יִשְׂרָאֵל׃

קכט שִׁיר הַמַּעֲלוֹת רַבַּת צְרָרוּנִי מִנְּעוּרָי
יֹאמַר נָא יִשְׂרָאֵל׃ רַבַּת צְרָרוּנִי
מִנְּעוּרָי גַּם לֹא יָכְלוּ לִי׃ עַל גַּבִּי חָרְשׁוּ חֹרְשִׁים
הֶאֱרִיכוּ לְמַעֲנִיתָם׃ יְיָ צַדִּיק קִצֵּץ עֲבוֹת רְשָׁעִים׃
יֵבֹשׁוּ וְיִסֹּגוּ אָחוֹר כֹּל שֹׂנְאֵי צִיּוֹן׃ יִהְיוּ כַּחֲצִיר

מִצְוֹתֶיךָ צֶּדֶק׃ תְּהִי יָדְךָ לְעָזְרֵנִי כִּי פִקּוּדֶיךָ
בָחָרְתִּי׃ תָּאַבְתִּי לִישׁוּעָתְךָ יְהֹוָה וְתוֹרָתְךָ
שַׁעֲשֻׁעָי׃ תְּחִי נַפְשִׁי וּתְהַלְלֶךָּ וּמִשְׁפָּטֶךָ
יַעְזְרֻנִי׃ תָּעִיתִי כְּשֶׂה אֹבֵד בַּקֵּשׁ עַבְדֶּךָ כִּי
מִצְוֹתֶיךָ לֹא שָׁכָחְתִּי׃

קד **בָּרְכִי** נַפְשִׁי אֶת יְהֹוָה יְהֹוָה אֱלֹהַי
גָּדַלְתָּ מְּאֹד הוֹד וְהָדָר לָבָשְׁתָּ׃
עֹטֶה אוֹר כַּשַּׂלְמָה נוֹטֶה שָׁמַיִם כַּיְרִיעָה׃
הַמְקָרֶה בַמַּיִם עֲלִיּוֹתָיו הַשָּׂם עָבִים רְכוּבוֹ
הַמְהַלֵּךְ עַל כַּנְפֵי רוּחַ׃ עֹשֶׂה מַלְאָכָיו רוּחוֹת
מְשָׁרְתָיו אֵשׁ לֹהֵט׃ יָסַד אֶרֶץ עַל מְכוֹנֶיהָ בַּל
תִּמּוֹט עוֹלָם וָעֶד׃ תְּהוֹם כַּלְּבוּשׁ כִּסִּיתוֹ עַל
הָרִים יַעַמְדוּ מָיִם׃ מִן גַּעֲרָתְךָ יְנוּסוּן מִן קוֹל
רַעַמְךָ יֵחָפֵזוּן׃ יַעֲלוּ הָרִים יֵרְדוּ בְקָעוֹת אֶל
מְקוֹם זֶה יָסַדְתָּ לָהֶם׃ גְּבוּל שַׂמְתָּ בַּל יַעֲבֹרוּן
בַּל יְשׁוּבוּן לְכַסּוֹת הָאָרֶץ׃ הַמְשַׁלֵּחַ מַעְיָנִים
בַּנְּחָלִים בֵּין הָרִים יְהַלֵּכוּן׃ יַשְׁקוּ כָּל חַיְתוֹ שָׂדָי
יִשְׁבְּרוּ פְרָאִים צְמָאָם׃ עֲלֵיהֶם עוֹף הַשָּׁמַיִם
יִשְׁכּוֹן מִבֵּין עֳפָאִים יִתְּנוּ קוֹל׃ מַשְׁקֶה הָרִים
מֵעֲלִיּוֹתָיו מִפְּרִי מַעֲשֶׂיךָ תִּשְׂבַּע הָאָרֶץ׃ מַצְמִיחַ
חָצִיר לַבְּהֵמָה וְעֵשֶׂב לַעֲבֹדַת הָאָדָם לְהוֹצִיא
לֶחֶם מִן הָאָרֶץ׃ וְיַיִן יְשַׂמַּח לְבַב אֱנוֹשׁ לְהַצְהִיל
פָּנִים מִשָּׁמֶן וְלֶחֶם לְבַב אֱנוֹשׁ יִסְעָד׃ יִשְׂבְּעוּ
עֲצֵי יְהֹוָה אַרְזֵי לְבָנוֹן אֲשֶׁר נָטָע אֲשֶׁר שָׁם
צִפֳּרִים יְקַנֵּנוּ חֲסִידָה בְּרוֹשִׁים בֵּיתָהּ׃ הָרִים
הַגְּבֹהִים לַיְּעֵלִים סְלָעִים מַחְסֶה לַשְׁפַנִּים׃
עָשָׂה יָרֵחַ לְמוֹעֲדִים שֶׁמֶשׁ יָדַע מְבוֹאוֹ׃
תָּשֶׁת חֹשֶׁךְ וִיהִי לָיְלָה בּוֹ תִרְמֹשׂ כָּל חַיְתוֹ
יָעַר׃ הַכְּפִירִים שֹׁאֲגִים לַטָּרֶף וּלְבַקֵּשׁ מֵאֵל
אָכְלָם׃ תִּזְרַח הַשֶּׁמֶשׁ יֵאָסֵפוּן וְאֶל מְעוֹנֹתָם
יִרְבָּצוּן׃ יֵצֵא אָדָם לְפָעֳלוֹ וְלַעֲבֹדָתוֹ עֲדֵי עָרֶב׃
מָה רַבּוּ מַעֲשֶׂיךָ יְיָ כֻּלָּם בְּחָכְמָה עָשִׂיתָ מָלְאָה
הָאָרֶץ קִנְיָנֶךָ׃ זֶה הַיָּם גָּדוֹל וּרְחַב יָדָיִם שָׁם
רֶמֶשׂ וְאֵין מִסְפָּר חַיּוֹת קְטַנּוֹת עִם גְּדֹלוֹת׃
שָׁם אֳנִיּוֹת יְהַלֵּכוּן לִוְיָתָן זֶה יָצַרְתָּ לְשַׂחֶק
בּוֹ׃ כֻּלָּם אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּן לָתֵת אָכְלָם בְּעִתּוֹ׃
תִּתֵּן לָהֶם יִלְקֹטוּן תִּפְתַּח יָדְךָ יִשְׂבְּעוּן טוֹב׃
תַּסְתִּיר פָּנֶיךָ יִבָּהֵלוּן תֹּסֵף רוּחָם יִגְוָעוּן וְאֶל
עֲפָרָם יְשׁוּבוּן׃ תְּשַׁלַּח רוּחֲךָ יִבָּרֵאוּן וּתְחַדֵּשׁ
פְּנֵי אֲדָמָה׃ יְהִי כְבוֹד יְהֹוָה לְעוֹלָם יִשְׂמַח
יְהֹוָה בְּמַעֲשָׂיו׃ הַמַּבִּיט לָאָרֶץ וַתִּרְעָד יִגַּע
בֶּהָרִים וְיֶעֱשָׁנוּ׃ אָשִׁירָה לַיהֹוָה בְּחַיָּי אֲזַמְּרָה
לֵאלֹהַי בְּעוֹדִי׃ יֶעֱרַב עָלָיו שִׂיחִי אָנֹכִי אֶשְׂמַח
בַּיהֹוָה׃ יִתַּמּוּ חַטָּאִים מִן הָאָרֶץ וּרְשָׁעִים עוֹד
אֵינָם בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת יְהֹוָה הַלְלוּ יָהּ׃

קכ **שִׁיר** הַמַּעֲלוֹת אֶל יְהֹוָה בַּצָּרָתָה
לִּי קָרָאתִי וַיַּעֲנֵנִי׃ יְהֹוָה הַצִּילָה
נַפְשִׁי מִשְּׂפַת שֶׁקֶר מִלָּשׁוֹן רְמִיָּה׃ מַה יִּתֵּן
לְךָ וּמַה יֹּסִיף לָךְ לָשׁוֹן רְמִיָּה׃ חִצֵּי גִבּוֹר
שְׁנוּנִים עִם גַּחֲלֵי רְתָמִים׃ אוֹיָה לִי כִּי גַרְתִּי
מֶשֶׁךְ שָׁכַנְתִּי עִם אָהֳלֵי קֵדָר׃ רַבַּת שָׁכְנָה
לָּהּ נַפְשִׁי עִם שׂוֹנֵא שָׁלוֹם׃ אֲנִי שָׁלוֹם וְכִי
אֲדַבֵּר הֵמָּה לַמִּלְחָמָה׃

קכא **שִׁיר** לַמַּעֲלוֹת אֶשָּׂא עֵינַי אֶל
הֶהָרִים מֵאַיִן יָבֹא עֶזְרִי׃ עֶזְרִי
מֵעִם יְהֹוָה עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ׃ אַל יִתֵּן לַמּוֹט
רַגְלֶךָ אַל יָנוּם שֹׁמְרֶךָ׃ הִנֵּה לֹא יָנוּם וְלֹא
יִישָׁן שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל׃ יְהֹוָה שֹׁמְרֶךָ יְהֹוָה צִלְּךָ
עַל יַד יְמִינֶךָ׃ יוֹמָם הַשֶּׁמֶשׁ לֹא יַכֶּכָּה וְיָרֵחַ
בַּלָּיְלָה׃ יְהֹוָה יִשְׁמָרְךָ מִכָּל רָע יִשְׁמֹר אֶת
נַפְשֶׁךָ׃ יְהֹוָה יִשְׁמָר צֵאתְךָ וּבוֹאֶךָ מֵעַתָּה
וְעַד עוֹלָם׃

מדבש לפי · מפקודיך אתבונן על כן שנאתי
כל ארח שקר: נר לרגלי דבריך ואור לנתיבתי
נשבעתי ואקימה לשמר משפטי צדקך: נעניתי
עד מאד יי חיני כדברך: נדבות פי רצה נא יי
ומשפטיך למדני: נפשי בכפי תמיד ותורתך
לא שכחתי: נתנו רשעים פח לי ומפקדיך לא
תעיתי: נחלתי עדותיך לעולם כי ששון לבי
המה: נטיתי לבי לעשות חקיך לעולם עקב:
סעפים שנאתי ותורתך אהבתי: סתרי ומגני
אתה לדברך יחלתי: סורו ממני מרעים ואצרה
מצות אלהי: סמכני כאמרתך ואחיה ואל
תבישני משברי: סעדני ואושעה ואשעה
בחקיך תמיד: סלית כל שוגים מחקיך כי שקר
תרמיתם: סיגים השבת כל רשעי ארץ לכן
אהבתי עדתיך: סמר מפחדך בשרי
וממשפטיך יראתי: עשיתי משפט וצדק בל
תניחני לעשקי: ערב עבדך לטוב אל יעשקני
זדים: עיני כלו לישועתך ולאמרת צדקך: עשה
עם עבדך כחסדך וחקיך למדני: עבדך אני
הבינני ואדעה עדתיך: עת לעשות ליהוה
הפרו תורתך: על כן אהבתי מצותיך
מזהב ומפז: על כן כל פקודי כל ישרתי
כל ארח שקר שנאתי: פלאות עדותיך על
כן נצרתם נפשי: פתח דבריך יאיר מבין
פתיים · פי פערתי ואשאפה כי למצותיך
יאבתי: פנה אלי וחנני כמשפט לאהבי
שמך: פעמי הכן באמרתך ואל תשלט בי
כל און: פדני מעשק אדם ואשמרה פקודיך:
פניך האר בעבדך ולמדני את חקיך: פלגי
מים ירדו עיני על לא שמרו תורתך: צדיק
אתה יהוה וישר משפטיך: צוית צדק עדתיך

ואמונה מאד: צמתתני קנאתי כי שכחו דבריך
צרי: צרופה אמרתך מאד ועבדך אהבה:
צעיר אנכי ונבזה פקדיך לא שכחתי: צדקתך
צדק לעולם ותורתך אמת: צר ומצוק מצאוני
מצותיך שעשעי: צדק עדותיך לעולם הבינני
ואחיה: קראתי בכל לב ענני יי חקיך אצרה:
קראתיך הושיעני ואשמרה עדתיך: קדמתי
בנשף ואשועה לדבריך יחלתי: קדמו עיני
אשמרות לשיח באמרתך: קולי שמעה
כחסדך יי כמשפטיך חיני: קרבו רדפי זמה
מתורתך רחקו: קרוב אתה יי וכל מצותיך
אמת: קדם ידעתי מעדתיך כי לעולם יסדתם:
ראה עניי וחלצני כי תורתך לא שכחתי: ריבה
ריבי וגאלני לאמרתך חיני: רחוק מרשעים
ישועה כי חקיך לא דרשו: רחמיך רבים יי
כמשפטיך חייני: רבים רדפי וצרי מעדותיך
לא נטיתי: ראיתי בגדים ואתקוטטה אשר
אמרתך לא שמרו: ראה כי פקודיך אהבתי
יי כחסדך חייני: ראש דברך אמת ולעולם
כל משפט צדקך: שרים רדפוני חנם ומדבריך
פחד לבי: שש אנכי על אמרתך כמוצא שלל
רב: שקר שנאתי ואתעבה תורתך אהבתי:
שבע ביום הללתיך על משפטי צדקך: שלום
רב לאהבי תורתך ואין למו מכשול: שברתי
לישועתך יהוה ומצותיך עשיתי: שמרה
נפשי עדתיך ואהבם מאד: שמרתי פקודיך
ועדתיך כי כל דרכי נגדך: תקרב רנתי לפניך
יהוה כדברך הבינני: תבוא תחנתי לפניך
כאמרתך הצילני: תבענה שפתי תהלה כי
תלמדני חקיך: תען לשוני אמרתך כי כל

מצותיך

העבר עיני מראות שוא בדרכך חייני : הקם לעבדך אמרתך אשר ליראתך : העבר חרפתי אשר יגרתי כי משפטיך טובים : הנה תאבתי לפקודיך בצדקתך חייני : ויבאני חסדך יהוה תשועתך כאמרתך : ואענה חרפי דבר כי בטחתי בדברך : ואל תצל מפי דבר אמת עד מאד כי למשפטיך יחלתי : ואשמרה תורתך תמיד לעולם ועד : ואתהלכה ברחבה כי פקדיך דרשתי : ואדברה בעדתיך נגד מלכים ולא אבוש : ואשתעשע במצותיך אשר אהבתי : ואשא כפי אל מצותיך אשר אהבתי ואשיחה בחקיך : זכר דבר לעבדך על אשר יחלתני : זאת נחמתי בעניי כי אמרתך חיתני : זדים הליצני עד מאד מתורתך לא נטיתי : זכרתי משפטיך מעולם יי ואתנחם : זלעפה אחזתני מרשעים עזבי תורתך : זמרות היו לי חקיך בבית מגורי : זכרתי בלילה שמך יי ואשמרה תורתך : זאת היתה לי כי פקדיך נצרתי : חלקי יהוה אמרתי לשמר דבריך : חליתי פניך בכל לב חנני כאמרתך : חשבתי דרכי ואשיבה רגלי אל עדתיך : חשתי ולא התמהמהתי לשמר מצותיך : חבלי רשעים עודני תורתך לא שכחתי : חצות לילה אקום להודות לך על משפטי צדקך : חבר אני לכל אשר יראוך ולשמרי פקודיך : חסדך יהוה מלאה הארץ חקיך למדני : טוב עשית עם עבדך יהוה כדברך : טוב טעם ודעת למדני כי במצותיך האמנתי : טרם אענה אני שגג ועתה אמרתך שמרתי : טוב אתה ומטיב למדני חקיך : טפלו עלי שקר זדים אני בכל לב אצר פקודיך : טפש כחלב לבם אני תורתך שעשעתי : טוב לי כי עניתי למען אלמד חקיך : טוב לי תורת פיך מאלפי זהב וכסף : ידיך עשוני ויכוננוני הבינני ואלמדה מצותיך : יראיך יראוני וישמחו כי לדברך יחלתי : ידעתי יהוה כי צדק משפטיך ואמונה עניתני : יהי נא חסדך לנחמני כאמרתך לעבדך : יבאוני רחמיך ואחיה כי תורתך שעשעי : יבשו זדים כי שקר עותוני אני אשיח בפקודיך : ישובו לי יראיך וידעי עדתיך : יהי לבי תמים בחקיך למען לא אבוש : כלתה לתשועתך נפשי לדברך יחלתי : כלו עיני לאמרתך לאמר מתי תנחמני : כי הייתי כנאד בקיטור חקיך לא שכחתי : כמה ימי עבדך מתי תעשה ברדפי משפט : כרו לי זדים שיחות אשר לא כתורתך : כל מצותיך אמונה שקר רדפוני עזרני : כמעט כלוני בארץ ואני לא עזבתי פקדיך : כחסדך חייני ואשמרה עדות פיך : לעולם יהוה דברך נצב בשמים : לדר ודר אמונתך כוננת ארץ ותעמד : למשפטיך עמדו היום כי הכל עבדיך : לולי תורתך שעשעי אז אבדתי בעניי : לעולם לא אשכח פקודיך כי בם חייתני : לך אני הושיעני כי פקודיך דרשתי : לי קוו רשעים לאבדני עדתיך אתבונן : לכל תכלה ראיתי קץ רחבה מצותך מאד : מה אהבתי תורתך כל היום היא שיחתי : מאיבי תחכמני מצותיך כי לעולם היא לי : מכל מלמדי השכלתי כי עדותיך שיחה לי : מזקנים אתבונן כי פקודיך נצרתי : מכל ארח רע כלאתי רגלי למען אשמר דברך : ממשפטיך לא סרתי כי אתה הורתני : מה נמלצו לחכי אמרתך

סעודתא דמלכא דא היא סעודתא דזעיר אנפין ועתיקא קדישא וחקל תפוחין אתיין לסעדא בהדיה :

בְּנֵי הֵיכָלָא · דִּכְסִיפִין · לְמֶחֱזֵי זִיו זְעֵיר אַנְפִּין: יְהוֹן הָכָא · בְּהַאי תַּכָּא · דְּבֵיהּ מַלְכָּא בְּגִילוּפִין: צְבוּ לַחֲדָא · בְּהַאי וַעֲדָא · בְּגוֹ עִירִין וְכָל גַּדְפִּין: חֲדוּ הַשְׁתָּא · בְּהַאי שַׁעְתָּא: דְּבֵיהּ רַעֲוָא וְלֵית זַעֲפִין: קְרִיבוּ לִי · חֲזוּ חֵילִי: דְּלֵית דִּינִין דְּתַקִּיפִין: לְבַר נַטְלִין · וְלָא עָאלִין · הַנֵּי כַלְבִּין דַּחֲצִיפִין: וְהָא אַזְמִין · עַתִּיק יוֹמִין · לְמִנְחָה עֲדֵי יְהוֹן חַלְפִין: רְעוּ דִילֵיהּ · דְּגַלֵּי לֵיהּ · לְבַטָּלָה בְּכָל קְלִיפִין: יְשַׁוֵּי לוֹן · בְּנוּקְבֵיהוֹן · וִיטַמְרוּן בְּגוֹ כֵפִין · אֲרֵי הַשְׁתָּא · בְּמִנְחָתָא · בְּחֶדְוָתָא דִּזְעֵיר אַנְפִּין:

וַיֹּאמַר מזמור לדוד ה' רעני וכו' · ואח"כ יאמר ויאמר משה אכלוהו היום כי שבת היום לה' היום לא תמצאוהו בשדה ראו כי ה' נתן לכם השבת על כן הוא נותן לכם ביום הששי לחם יומים שבו איש תחתיו אל יצא איש ממקומו ביום השביעי וישבתו העם ביום השביעי על כן ברך ה' את יום השבת ויקדשהו:

סברי מרנן ורבנן ורבותי : ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם בורא פרי הגפן :

ויסלים סעודתו כיד ה' הטובה עליו · ויטול ידיו למים אחרונים ויאמר ככתוב לעיל בשבת שחרית · ידי אסחי אנא וכו': ויברך ברכת המזון · ואח"כ ימהר ללכת לבית הכנסת ויקרא מזמורים האלו:

אַשְׁרֵי תְמִימֵי דָרֶךְ הַהֹלְכִים בְּתוֹרַת יְהוָֹה : אַשְׁרֵי נֹצְרֵי עֵדֹתָיו בְּכָל לֵב יִדְרְשׁוּהוּ : אַף לֹא פָעֲלוּ עַוְלָה בִּדְרָכָיו הָלָכוּ : אַתָּה צִוִּיתָה פִקֻּדֶיךָ לִשְׁמֹר מְאֹד : אַחֲלַי יִכֹּנוּ דְרָכָי לִשְׁמֹר חֻקֶּיךָ : אָז לֹא אֵבוֹשׁ בְּהַבִּיטִי אֶל כָּל מִצְוֹתֶיךָ : אוֹדְךָ בְּיֹשֶׁר לֵבָב בְּלָמְדִי מִשְׁפְּטֵי צִדְקֶךָ : אֶת חֻקֶּיךָ אֶשְׁמֹר אַל תַּעַזְבֵנִי עַד מְאֹד : בַּמֶּה יְזַכֶּה נַּעַר אֶת אָרְחוֹ לִשְׁמֹר כִּדְבָרֶךָ : בְּכָל לִבִּי דְרַשְׁתִּיךָ אַל תַּשְׁגֵּנִי מִמִּצְוֹתֶיךָ : בְּלִבִּי צָפַנְתִּי אִמְרָתֶךָ לְמַעַן לֹא אֶחֱטָא לָךְ : בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹה לַמְּדֵנִי חֻקֶּיךָ : בִּשְׂפָתַי סִפַּרְתִּי כֹּל מִשְׁפְּטֵי פִיךָ : בְּדֶרֶךְ עֵדְוֹתֶיךָ שַׂשְׂתִּי כְּעַל כָּל הוֹן : בְּפִקֻּדֶיךָ אָשִׂיחָה וְאַבִּיטָה אֹרְחֹתֶיךָ : בְּחֻקֹּתֶיךָ אֶשְׁתַּעֲשָׁע לֹא אֶשְׁכַּח דְּבָרֶךָ : גְּמֹל עַל עַבְדְּךָ אֶחְיֶה וְאֶשְׁמְרָה דְבָרֶךָ : גַּל עֵינַי וְאַבִּיטָה נִפְלָאוֹת מִתּוֹרָתֶךָ: גֵּר אָנֹכִי בָאָרֶץ אַל תַּסְתֵּר מִמֶּנִּי מִצְוֹתֶיךָ : גָּרְסָה נַפְשִׁי לְתַאֲבָה אֶל מִשְׁפָּטֶיךָ בְכָל עֵת · גָּעַרְתָּ זֵדִים אֲרוּרִים הַשֹּׁגִים מִמִּצְוֹתֶיךָ : גַּל מֵעָלַי חֶרְפָּה וָבוּז כִּי עֵדֹתֶיךָ נָצָרְתִּי : גַּם יָשְׁבוּ שָׂרִים בִּי נִדְבָּרוּ עַבְדְּךָ יָשִׂיחַ בְּחֻקֶּיךָ : גַּם עֵדֹתֶיךָ שַׁעֲשֻׁעָי אַנְשֵׁי עֲצָתִי : דָּבְקָה לֶעָפָר נַפְשִׁי חַיֵּנִי כִּדְבָרֶךָ : דְּרָכַי סִפַּרְתִּי וַתַּעֲנֵנִי לַמְּדֵנִי חֻקֶּיךָ : דֶּרֶךְ פִּקּוּדֶיךָ הֲבִינֵנִי וְאָשִׂיחָה בְּנִפְלְאוֹתֶיךָ : דָּלְפָה נַפְשִׁי מִתּוּגָה קַיְּמֵנִי כִּדְבָרֶךָ : דֶּרֶךְ שֶׁקֶר הָסֵר מִמֶּנִּי וְתוֹרָתְךָ חָנֵּנִי: דֶּרֶךְ אֱמוּנָה בָחָרְתִּי מִשְׁפָּטֶיךָ שִׁוִּיתִי : דָּבַקְתִּי בְעֵדְוֹתֶיךָ יְהוָֹה אַל תְּבִישֵׁנִי : דֶּרֶךְ מִצְוֹתֶיךָ אָרוּץ כִּי תַרְחִיב לִבִּי : הוֹרֵנִי יְהוָֹה דֶּרֶךְ חֻקֶּיךָ וְאֶצְּרֶנָּה עֵקֶב : הֲבִינֵנִי וְאֶצְּרָה תוֹרָתֶךָ וְאֶשְׁמְרֶנָּה בְכָל לֵב : הַדְרִיכֵנִי בִּנְתִיב מִצְוֹתֶיךָ כִּי בוֹ חָפָצְתִּי : הַט לִבִּי אֶל עֵדְוֹתֶיךָ וְאַל אֶל בָּצַע :

העבר

פרק כד מִי שֶׁהֶחְשִׁיךְ בַּדֶּרֶךְ נוֹתֵן כִּיסוֹ לְנָכְרִי וְאִם אֵין עִמּוֹ נָכְרִי מַנִּיחוֹ עַל הַחֲמוֹר הִגִּיעַ לְחָצֵר הַחִיצוֹנָה נוֹטֵל אֶת הַכֵּלִים הַנִּיטָּלִין בְּשַׁבָּת וְשֶׁאֵינָן נִיטָּלִין בְּשַׁבָּת מַתִּיר אֶת הַחֲבָלִים וְהַשַּׂקִּים נוֹפְלִים מֵאֲלֵיהֶם: ב מַתִּירִין פְּקִיעֵי עָמִיר לִפְנֵי בְּהֵמָה וּמְפַסְפְּסִים אֶת הַכִּיפִּין אֲבָל לֹא אֶת הַזִּירִין אֵין מְרַסְּקִין לֹא אֶת הַשַּׁחַת וְלֹא אֶת הֶחָרוּבִין לִפְנֵי בְּהֵמָה בֵּין דַּקָּה וּבֵין גַּסָּה רַבִּי יְהוּדָה מַתִּיר בֶּחָרוּבִין לְדַקָּה: ג אֵין אוֹבְסִין אֶת הַגָּמָל וְלֹא דוֹרְסִין אֲבָל מַלְעִיטִין וְאֵין מַמְרִים אֶת הָעֲגָלִים אֲבָל מַלְעִיטִין וּמְהַלְקְטִין לְתַרְנְגוֹלִין וְנוֹתְנִין מַיִם לְמוּרְסָן אֲבָל לֹא גוֹבְלִים וְאֵין נוֹתְנִים מַיִם לִפְנֵי הַדְּבוֹרִים וְלִפְנֵי יוֹנִים שֶׁבַּשּׁוֹבָךְ אֲבָל נוֹתְנִין לִפְנֵי אַוָּזִין וְתַרְנְגוֹלִין וְלִפְנֵי יוֹנֵי הַרְדִּיסָאוֹת: ד מְחַתְּכִין אֶת הַדִּלּוּעִין לִפְנֵי הַבְּהֵמָה וְאֶת הַנְּבֵלָה לִפְנֵי הַכְּלָבִים רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר אִם לֹא הָיְתָה נְבֵלָה מֵעֶרֶב שַׁבָּת אֲסוּרָה לְפִי שֶׁאֵינָהּ מִן הַמּוּכָן מְפִירִין נְדָרִים בְּשַׁבָּת וְנִשְׁאָלִין לִנְדָרִים שֶׁהֵם לְצוֹרֶךְ הַשַּׁבָּת וּפוֹקְקִין אֶת הַמָּאוֹר וּמוֹדְדִין אֶת הַמַּטְלִית וְאֶת הַמִּקְוֶה וּמַעֲשֶׂה בִּימֵי אָבִיו שֶׁל רַבִּי צָדוֹק וּבִימֵי אַבָּא שָׁאוּל בֶּן בָּטְנִית שֶׁפָּקְקוּ אֶת הַמָּאוֹר בְּטֶפַח וְקָשְׁרוּ אֶת הַמְּקִידָה בְּגֶמִי לֵידַע אִם יֵשׁ בְּגִגִּית פּוֹתֵחַ טֶפַח אִם לָאו וּמִדִּבְרֵיהֶם לָמַדְנוּ שֶׁפּוֹקְקִין וּמוֹדְדִין וְקוֹשְׁרִין בְּשַׁבָּת:

מַיִם רַבִּים לֹא יוּכְלוּ לְכַבּוֹת אֶת הָאַהֲבָה וּנְהָרוֹת לֹא יִשְׁטְפוּהָ אִם יִתֵּן אִישׁ אֶת כָּל הוֹן בֵּיתוֹ בָּאַהֲבָה בּוֹז יָבוּזוּ לוֹ: אָחוֹת לָנוּ קְטַנָּה וְשָׁדַיִם אֵין לָהּ מַה נַּעֲשֶׂה לַאֲחוֹתֵנוּ בַּיּוֹם שֶׁיְּדֻבַּר בָּהּ: אִם חוֹמָה הִיא נִבְנֶה עָלֶיהָ טִירַת כָּסֶף וְאִם דֶּלֶת הִיא נָצוּר עָלֶיהָ לוּחַ אָרֶז: אֲנִי חוֹמָה וְשָׁדַי כַּמִּגְדָּלוֹת אָז הָיִיתִי בְעֵינָיו כְּמוֹצְאֵת שָׁלוֹם: כֶּרֶם הָיָה לִשְׁלֹמֹה בְּבַעַל הָמוֹן נָתַן אֶת הַכֶּרֶם לַנֹּטְרִים אִישׁ יָבִא בְּפִרְיוֹ אֶלֶף כָּסֶף: כַּרְמִי שֶׁלִּי לְפָנָי הָאֶלֶף לְךָ שְׁלֹמֹה וּמָאתַיִם לְנֹטְרִים אֶת פִּרְיוֹ: הַיּוֹשֶׁבֶת בַּגַּנִּים חֲבֵרִים מַקְשִׁיבִים לְקוֹלֵךְ הַשְׁמִיעִנִי: בְּרַח דּוֹדִי וּדְמֵה לְךָ לִצְבִי אוֹ לְעֹפֶר הָאַיָּלִים עַל הָרֵי בְשָׂמִים:

ואחר כך לוקח הכוס בידו ואף על פי שלא מחויב לנהוג שנהגו לקדש על היין בסעודת שלישית אחר שכבר קידש על היין בסעודת שחרית ודי לנו בזה לכל היום כי פעם ביום ופעם בלילה יספיק אבל לפי חכמי האמת יודעי חן צריך ג"כ לקדש בסעודה שלישית על היין כי יין עולה שבעים ועם הכולל עולה ע"א כמנין גוג ומגוג שעולה ס"ד ועם ז' אותיות הרי ע"א להורות שעם היין שהוא מסטרא דדינא קשיא יתהפך לרחמים ויציל אותנו ממלחמות גוג ומגוג שהיא כנגד סעודה שלישית שאמרו חז"ל · ועוד שבזמן מנחה אתו שלשה צדיקים יסודי עולם "משה "דוד "יוסף כמבואר בספר הזוהר פרשת ויחי ובכמה מקומות ולכבודם מקדשי' על היין על דרך ויין למרי נפש ובשבת אין הספד ח"ו רק בזה מתעוררים כל יראי ה' בלבם ומקבלי' תנחומים מידי שבת בשבתו כי הם היו מחמדי עינינו וזה ר"ת שלהם מד"י והמבין יבין סוד שלשה לדקדק שאומרים במנחה בשבת שכל אחד מורה על אחד מהם וכמה סודות עמירין דכל עמירין יש לכל אחד ואחד לפי מדתו ודי ליודעים ואומר על הכוס:

אתקינו סעודתא דמהימנותא שלימתא חדותא דמלכא קדישא אתקינו סעודתא

נשכימה לכרמים נראה אם
פרחה הגפן פתח הסמדר הנצו
הרמונים שם אתן את דודי לך:
הדודאים נתנו ריח ועל פתחינו
כל מגדים חדשים גם ישנים דודי
צפנתי לך: מי יתנך כאח לי יונק
שדי אמי אמצאך בחוץ אשקך
גם לא יבוזו לי: אנהגך אביאך
אל בית אמי תלמדני
אשקך מיין הרקח מעסיס
רמוני:

פרק כג **שואל** אדם מחבירו כדי יין וכדי
שמן ובלבד שלא יאמר לו
הלויני וכן האשה מחבירתה ככרות ואם
אינו מאמינו מניח טליתו אצלו ועושה עמו
חשבון לאחר השבת וכן ערב פסח בירושלים
שחל להיות בשבת מניח טליתו אצלו ונוטל
את פסחו ועושה עמו חשבון לאחר יום
טוב: ב מונה אדם את אורחיו ואת
פרפרותיו מפיו אבל לא מן הכתב ומפיס
עם בניו ועם בני ביתו על השלחן ובלבד
שלא יתכוין לעשות מנה גדולה כנגד
קטנה משום קוביא ומטילין חלשים על
הקדשים ביום טוב אבל לא על המנות:
ג לא ישכור אדם פועלים בשבת ולא
יאמר אדם לחבירו לשכור לו פועלים
ולהביא פירות אין מחשיכין על התחום
לשכור פועלים ולהביא פירות אבל
מחשיך הוא לשמור ומביא פירות בידו
כלל אמר אבא שאול כל שאני זכאי
באמירתו רשאי אני להחשיך עליו: ד
מחשיכין על התחום לפקח על עסקי
כלה ועל עסקי המת להביא לו ארון
ותכריכין נכרי שהביא חלילין בשבת
לא יספיד בהן ישראל אלא אם
כן באו ממקום קרוב עשו לו ארון וחפרו
לו קבר יקבר בו ישראל ואם בשביל
ישראל לא יקבר בו עולמות: ה עושין כל
צרכי המת סכין ומדיחין אותו ובלבד שלא
יזיזו בו אבר שומטין את הכר מתחתיו
ומטילין אותו על החול בשביל שימתין
קושרים את הלחי לא שיעלה אלא שלא
יוסיף וכן קורה שנשברה סומכין אותה בספסל
או בארוכות המטה לא שתעלה אלא שלא
תוסיף אין מעמצין את המת בשבת ולא
בחול עם יציאת הנפש והמעמץ עם יציאת
הנפש הרי זה שופך דמים:

שמאלו תחת ראשי וימינו
תחבקני: השבעתי אתכם
בנות ירושלים מה תעירו ומה
תעוררו את האהבה עד שתחפץ:
מי זאת עולה מן המדבר
מתרפקת על דודה תחת התפוח
עוררתיך שמה חבלתך אמך
שמה חבלה ילדתך: שימני
כחותם על לבך כחותם
על זרועך כי עזה כמות אהבה
קשה כשאול קנאה רשפיה
רשפי אש שלהבת יה:

הַמְדוּמָע בְּאֶחָד וּמֵאָה ׃ ב הָאֶבֶן שֶׁעַל פִּי הֶחָבִיּוֹת מַטָּהּ עַל צִדָּהּ וְהִיא נוֹפֶלֶת ׳ הָיְתָה בֵּין הֶחָבִיּוֹת מַגְבִּיהָהּ וּמַטָּהּ עַל צִדָּהּ וְהִיא נוֹפֶלֶת מָעוֹת שֶׁעַל הַכַּר נוֹעֵר אֶת הַכַּר וְהֵן נוֹפְלוֹת הָיְתָה עָלָיו לִשְׁלֶשֶׁת מְקַנְּחָהּ בִּסְמַרְטוּט הָיְתָה שֶׁל עוֹר נוֹתְנִין עָלֶיהָ מַיִם עַד שֶׁתִּכְלֶה ׃ ג בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים מַגְבִּיהִין מִן הַשֻּׁלְחָן עֲצָמוֹת וּקְלִיפִּין וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִים נוֹטֵל אֶת הַטַּבְלָה כוּלָּהּ וּמְנַעֲרָהּ ׳ מַעֲבִירִין מֵעַל הַשֻּׁלְחָן פֵּרוּרִין פָּחוּת מִכַּזַּיִת וְשֵׂעָר שֶׁל אֲפוּנִין וְשֵׂעָר שֶׁל עֲדָשִׁים מִפְּנֵי שֶׁהוּא מַאֲכַל בְּהֵמָה ׳ סְפוֹג אִם יֵשׁ לוֹ עוֹר בֵּית אֲחִיזָה מְקַנְּחִין בּוֹ ׳ וְאִם לָאו אֵין מְקַנְּחִין בּוֹ וַחֲכָמִים אוֹמְרִים בֵּין כָּךְ וּבֵין כָּךְ נוֹטֵל בַּשַּׁבָּת וְאֵינוֹ מְקַבֵּל טוּמְאָה ׃

אָמַרְתִּי אֶעֱלֶה בְתָמָר אֹחֲזָה בְּסַנְסִנָּיו וְיִהְיוּ נָא שָׁדַיִךְ כְּאֶשְׁכְּלוֹת הַגֶּפֶן וְרֵיחַ אַפֵּךְ כַּתַּפּוּחִים ׃ וְחִכֵּךְ כְּיֵין הַטּוֹב הוֹלֵךְ לְדוֹדִי לְמֵישָׁרִים דּוֹבֵב שִׂפְתֵי יְשֵׁנִים ׃ אֲנִי לְדוֹדִי וְעָלַי תְּשׁוּקָתוֹ ׳ לְכָה דוֹדִי נֵצֵא הַשָּׂדֶה נָלִינָה בַּכְּפָרִים ׃

פרק כב חָבִית שֶׁנִּשְׁבְּרָה מַצִּילִין הֵימֶנָּה מְזוֹן שָׁלֹשׁ סְעוּדוֹת ׳ וְאוֹמֵר לַאֲחֵרִים בּוֹאוּ וְהַצִּילוּ לָכֶם וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יִסְפּוֹג ׳ אֵין סוֹחֲטִין אֶת הַפֵּירוֹת לְהוֹצִיא מֵהֶן מַשְׁקִין וְאִם יָצְאוּ מֵעַצְמָן אֲסוּרִין רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר אִם לָאוֹכָלִים הַיּוֹצֵא מֵהֶן מוּתָּר ׳ וְאִם לְמַשְׁקִים הַיּוֹצֵא מֵהֶן אָסוּר ׳ חַלּוֹת דְּבַשׁ שֶׁרִיסְּקָן מֵעֶרֶב שַׁבָּת וְיָצְאוּ מֵעַצְמָן אֲסוּרִים וְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר מַתִּיר ׃ ב כָּל שֶׁבָּא בְּחַמִּין מֵעֶרֶב שַׁבָּת שׁוֹרִין אוֹתוֹ בְּחַמִּין בַּשַּׁבָּת וְכָל שֶׁלֹּא בָא בְּחַמִּין מֵעֶרֶב שַׁבָּת מְדִיחִין אוֹתוֹ בְּחַמִּין בַּשַּׁבָּת חוּץ מִן הַמָּלִיחַ הַיָּשָׁן ׳ וְדָגִים מְלוּחִים קְטַנִּים וְקוּלְיָיס הָאִיסְפָּנִין שֶׁהֲדָחָתָן זוּ הִיא גְמַר מְלַאכְתָּן ׃ ג שׁוֹבֵר אָדָם אֶת הֶחָבִית לֶאֱכוֹל הֵימֶנּוּ גְּרוֹגְרוֹת ׳ וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יִתְכַּוֵּין לַעֲשׂוֹת כְּלִי ׳ וְאֵין נוֹקְבִין מְגוּפָה שֶׁל חָבִיּוֹת דִּבְרֵי רַבִּי יְהוּדָה וַחֲכָמִים מַתִּירִין וְלֹא יִקְבֶנָּה מִצִּדָּהּ ׳ וְאִם הָיְתָה נְקוּבָה לֹא יִתֵּן עָלֶיהָ שַׁעֲוָה מִפְּנֵי שֶׁהוּא מְמָרֵחַ אָמַר רַבִּי יְהוּדָה מַעֲשֶׂה בָּא לִפְנֵי רַבָּן יוֹחָנָן בֶּן זַכַּאי בַּעֲרָב וְאָמַר חוֹשְׁשַׁנִי לוֹ מֵחַטָּאת ׃ ד נוֹתְנִין תַּבְשִׁיל לְתוֹךְ הַבּוֹר בִּשְׁבִיל שֶׁיְּהֵא שָׁמוּר ׳ וְאֶת הַמַּיִם הַיָּפִים בְּרָעִים בִּשְׁבִיל שֶׁיִּצַּנּוּ וְאֶת הַצּוֹנֵן בְּחַמִּין בִּשְׁבִיל שֶׁיֵּחַמּוּ מִי שֶׁנָּשְׁרוּ כֵּלָיו בַּדֶּרֶךְ בְּמַיִם מְהַלֵּךְ בָּהֶן וְאֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ ׳ הִגִּיעַ לְחָצֵר הַחִיצוֹנָה שׁוֹטְחָן בַּחַמָּה ׳ אֲבָל לֹא כְנֶגֶד הָעָם ׃ ה הָרוֹחֵץ בְּמֵי מְעָרָה וּבְמֵי טְבֶרְיָא וְנִסְתַּפֵּג אֲפִילוּ בְּעֶשֶׂר אֲלוּנְטִיאוֹת לֹא יְבִיאֵם בְּיָדוֹ אֲבָל עֲשָׂרָה בְּנֵי אָדָם מִסְתַּפְּגִין בַּאֲלוּנְטִית אַחַת פְּנֵיהֶם יְדֵיהֶם וְרַגְלֵיהֶם וּמְבִיאִין אוֹתָן בְּיָדָן ׃ ו סָכִין וּמְמַשְׁמְשִׁין בִּבְנֵי מֵעַיִם אֲבָל לֹא מִתְעַמְּלִין וְלֹא מִתְגָּרְדִין אֵין יוֹרְדִין לְקוֹרְדִימָא ׃ וְאֵין עוֹשִׂין אַפִּיקְטְוִזִין ׳ וְאֵין מְעַצְּבִין אֶת הַקָּטָן וְאֵין מַחֲזִירִין אֶת הַשֶּׁבֶר מִי שֶׁנִּפְרְקָה יָדָיו וְרַגְלָיו לֹא יִטְרְפֵם בְּצוֹנֵן אֲבָל רוֹחֵץ הוּא כְדַרְכּוֹ וְאִם נִתְרַפָּא נִתְרַפָּא ׃

הַשְּׁמָשׁוֹת נִימּוֹל לְתִשְׁעָה ׳ בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת שֶׁל עֶרֶב שַׁבָּת נִימּוֹל לַעֲשָׂרָה ׳ יוֹם טוֹב לְאַחַר הַשַּׁבָּת ׳ נִימּוֹל לְאַחַד עָשָׂר ׳ שְׁנֵי יָמִים טוֹבִים שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה ׳ נִימּוֹל לִשְׁנֵים עָשָׂר ׳ קָטָן הַחוֹלֶה אֵין מוֹהֲלִין אוֹתוֹ עַד שֶׁיַּבְרִיא : ו אֵלּוּ הֵן צִיצִין הַמְעַכְּבִין אֶת הַמִּילָה בָּשָׂר הַחוֹפֶה אֶת רוֹב הָעֲטָרָה וְאֵינוֹ אוֹכֵל בִּתְרוּמָה וְאִם הָיָה בַעַל בָּשָׂר מְתַקְּנוֹ מִפְּנֵי מַרְאִית הָעַיִן מָל וְלֹא פָרַע אֶת הַמִּילָה כְּאִילּוּ לֹא מָל :

שׁוּבִי שׁוּבִי הַשּׁוּלַמִּית שׁוּבִי שׁוּבִי וְנֶחֱזֶה בָּךְ מַה תֶּחֱזוּ בַּשּׁוּלַמִּית כִּמְחֹלַת הַמַּחֲנָיִם : מַה יָּפוּ פְעָמַיִךְ בַּנְּעָלִים בַּת נָדִיב חַמּוּקֵי יְרֵכַיִךְ כְּמוֹ חֲלָאִים מַעֲשֵׂה יְדֵי אָמָּן : שָׁרְרֵךְ אַגַּן הַסַּהַר אַל יֶחְסַר הַמָּזֶג בִּטְנֵךְ עֲרֵמַת חִטִּים סוּגָה בַּשּׁוֹשַׁנִּים : שְׁנֵי שָׁדַיִךְ כִּשְׁנֵי עֳפָרִים תָּאֳמֵי צְבִיָּה :

פרק ד רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר תּוֹלִין אֶת הַמְשַׁמֶּרֶת בְּיוֹם טוֹב וְנוֹתְנִין לְתְלוּיָה בַּשַּׁבָּת וַחֲכָמִים אוֹמְרִים אֵין תּוֹלִין אֶת הַמְשַׁמֶּרֶת בְּיוֹם טוֹב וְאֵין נוֹתְנִין לִתְלוּיָה בַּשַּׁבָּת אֲבָל נוֹתְנִין לִתְלוּיָה בְּיוֹם טוֹב : ב נוֹתְנִים מַיִם עַל גַּבֵּי שְׁמָרִים בִּשְׁבִיל שֶׁיִּצְלוּ וּמְסַנְּנִין אֶת הַיַּיִן בְּסוּדָרִין וּבִכְפִיפָה מִצְרִית וְנוֹתְנִין בֵּיצָה בִּמְסַנֶּנֶת שֶׁל חַרְדָּל וְעוֹשִׂין אֲנוּמְלִין בַּשַּׁבָּת רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר בַּשַּׁבָּת בְּכוֹס בְּיוֹם טוֹב בְּלָגִין וּבַמּוֹעֵד בְּחָבִית רַבִּי צָדוֹק אוֹמֵר הַכֹּל לְפִי הָאוֹרְחִין : ג אֵין שׁוֹרִין אֶת הַחִלְתִּית בְּפוֹשְׁרִין ׳ אֲבָל נוֹתֵן לְתוֹךְ הַחוֹמֶץ : וְאֵין שׁוֹרִין אֶת הַכַּרְשִׁינִין וְלֹא שָׁפִין אוֹתָן אֲבָל נוֹתֵן לְתוֹךְ הַכְּבָרָה ׳ אוֹ לְתוֹךְ הַכַּלְכָּלָה אֵין כּוֹבְרִין אֶת הַתֶּבֶן בַּכְּבָרָה ׳ וְלֹא יִתְּנֶנּוּ עַל גַּבֵּי מָקוֹם גָּבוֹהַּ בִּשְׁבִיל שֶׁיֵּרֵד הַמּוֹץ ׳ אֲבָל נוֹטֵל הוּא בִּכְבָרָה וְנוֹתֵן לְתוֹךְ הָאֵבוּס : ד גּוֹרְפִין מִלִּפְנֵי הַפְּטָם וּמְסַלְּקִין לַצְּדָדִין מִפְּנֵי הָרְעִי דִּבְרֵי רַבִּי דוֹסָא ׳ וַחֲכָמִים אוֹסְרִין ׳ נוֹטְלִין מִלִּפְנֵי בְהֵמָה זוּ וְנוֹתְנִין לִפְנֵי בְהֵמָה זוּ בַּשַּׁבָּת : ה הַקַּשׁ שֶׁעַל גַּבֵּי הַמִּטָּה לֹא יְנַעְנְעֶנּוּ בְּיָדוֹ : אֲבָל מְנַעְנְעוֹ בְגוּפוֹ ׳ וְאִם הָיָה מַאֲכַל בְּהֵמָה ׳ אוֹ שֶׁהָיָה עָלָיו כַּר אוֹ סָדִין ׳ מְנַעְנְעוֹ בְּיָדוֹ ׳ מַכְבֵּשׁ שֶׁל בַּעֲלֵי בָתִּים מַתִּירִין אֲבָל לֹא כוֹבְשִׁין ׳ וְשֶׁל כּוֹבְסִין לֹא יִגַּע בּוֹ רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר אִם הָיָה מוּתָּר מֵעֶרֶב שַׁבָּת מַתִּיר אֶת כֵּלָיו וְשׁוֹמְטוֹ :

צַוָּארֵךְ כְּמִגְדַּל הַשֵּׁן עֵינַיִךְ בְּרֵכוֹת בְּחֶשְׁבּוֹן עַל שַׁעַר בַּת רַבִּים אַפֵּךְ כְּמִגְדַּל הַלְּבָנוֹן צוֹפֶה פְּנֵי דַמָּשֶׂק : רֹאשֵׁךְ עָלַיִךְ כַּכַּרְמֶל וְדַלַּת רֹאשֵׁךְ כָּאַרְגָּמָן מֶלֶךְ אָסוּר בָּרְהָטִים : מַה יָּפִית וּמַה נָּעַמְתְּ אַהֲבָה בַּתַּעֲנוּגִים : זֹאת קוֹמָתֵךְ דָּמְתָה לְתָמָר וְשָׁדַיִךְ לְאַשְׁכֹּלוֹת :

פרק כא נוֹטֵל אָדָם אֶת בְּנוֹ וְהָאֶבֶן בְּיָדוֹ ׳ וְכַלְכָּלָה וְהָאֶבֶן בְּתוֹכָהּ וּמְטַלְטְלִין תְּרוּמָה טְמֵאָה עִם הַטְּהוֹרָה וְעִם הַחוּלִין ׳ רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר אַף מַעֲלִין אֶת

המרומע

ולא את מעשר ראשון שלא ניטלה תרומתו ולא את מעשר שני והקדש שלא נפדו ולא את הלוף ולא את החרדל רבן שמעון בן גמליאל מתיר בלוף מפני שהוא מאכל עורבין: ב חבילי קש וחבילי עצים וחבילי זרדים אם התקינן למאכל בהמה מטלטלין אותן ואם לאו אין מטלטלין אותן כופין את הסל לפני האפרוחים כדי שיעלו וירדו תרנגולת שברחה דוחין אותה עד שתכנס מדדין עגלים וסייחין ברשות הרבים אשה מדדה את בנה אמר רבי יהודה אימתי בזמן שהוא נוטל אחד ומניח אחד אבל אם היה גורר אסור: ג אין מילדין את הבהמה ביום טוב אבל מסעדין ומילדין את האשה בשבת וקורין לה חכמה ממקום למקום ומחללין עליה את השבת וקושרין את הטבור רבי יוסי אומר אף חותכין וכל צרכי מילה עושין בשבת:

אחת היא יונתי תמתי אחת היא לאמה ברה היא ליולדתה ראוה בנות ויאשרוה מלכות ופילגשים ויהללוה: מי זאת הנשקפה כמו שחר יפה כלבנה ברה כחמה אימה כנדגלות: אל גנת אגוז ירדתי לראות באבי הנחל לראות הפרחה הגפן הנצו הרמנים: לא ידעתי נפשי שמתני מרכבות עמי נדיב:

פרק יט רבי אליעזר אומר אם לא הביא כלי מערב שבת מביאו בשבת מגולה ובסכנה מכסהו על פי עדים ועוד אמר רבי אליעזר כורתים עצים לעשות פחמין לעשות כלי ברזל כלל אמר רבי עקיבא כל מלאכה שאפשר לעשותה מערב שבת אינה דוחה את השבת ושאי אפשר לעשותה מערב שבת דוחה את השבת: ב עושין כל צרכי מילה בשבת מוהלין ופורעין ומוצצין ונותנין עליה אספלנית וכמון אם לא שחק מערב שבת לועס בשיניו ונותן אם לא טרף יין ושמן מערב שבת ינתן זה בעצמו וזה בעצמו ואין עושין לה חלוק לכתחלה אבל כורך עליה סמרטוט אם לא התקין מערב שבת כורך על אצבעו ומביא ואפילו מחצר אחרת: ג מרחיצין את הקטן בין לפני המילה ובין לאחר המילה ומזלפין עליו ביד אבל לא בכלי רבי אליעזר בן עזריה אומר מרחיצין את הקטן ביום השלישי שחל להיות בשבת שנאמר ויהי ביום השלישי בהיותם כואבים ספק ואנדרוגינוס אין מחללין עליו את השבת ורבי יהודה מתיר באנדרוגינוס: ד מי שהיו לו שני תינוקות אחד למול אחר השבת ואחד למול בשבת ושכח ומל את של אחר השבת בשבת חייב · אחד למול בערב שבת ואחד למול בשבת ושכח ומל את של ערב שבת בשבת · רבי אליעזר מחייב חטאת ורבי יהושע פוטר: ה קטן נימול לשמונה · ולתשעה · ולעשרה · ולאחד עשר · ולשנים עשר · לא פחות ולא יותר · הא כיצד כדרכו לשמונה נולד לבין

ופותח כדי רביעית ויתן לכל המסובין ויטול ידיו וקודם שיגבה יברך על נטילת ידים · וקודם שיבלע על שתי ככרות יאמר גם כן למבלע על רפתא ככתוב לעיל בליל שבת · ואח"כ יבלע על שתי ככרות ויברך ברכת המוציא ·

(ואחר גמר הסעודה יטול ידיו במים אחרונים וכשבא ליטול ידיו אחר הסעודה יאמר זה)

יָ דֵי אַסְחֵי אֲנָא · לְגַבֵּי חַד מָנָא · לְסִטְרָא חוֹרָנָא · דְלֵית בֵּיהּ מַמָּשָׁא :

אֲ זַמִּין בִּתְלָתָא · בְּכַסָּא דְבִרְכָתָא · לְעִילַּת עִלָּתָא עַתִּיקָא קַדִּישָׁא :

ויברך אחר כך ברכת המזון :

(ואחר המנחה לסעודה שלישית לזעיר אנפין יאמר שמונה פרקים אלו)

פרק יז כָּל הַכֵּלִים נִטָּלִין בְּשַׁבָּת וְדַלְתוֹתֵיהֶן עִמָּהֶן אַף עַל פִּי שֶׁנִּתְפָּרְקוּ בְּשַׁבָּת שֶׁאֵינָן דּוֹמִין לְדַלְתוֹת הַבַּיִת לְפִי שֶׁאֵינָן מִן הַמּוּכָן: ב נוֹטֵל אָדָם קוּרְנָס לְפַצֵּעַ בּוֹ אֶת הָאֱגוֹזִים וְקוֹרְדּוֹם לַחְתּוֹךְ בּוֹ אֶת הַדְּבֵילָה מְגֵירָה לָגוֹר בָּהּ אֶת הַגְּבִינָה מַגְרֵיפָה לִגְרוֹף בָּהּ אֶת הַגְּרוֹגְרוֹת אֶת הָרַחַת וְאֶת הַמַּזְלֵג לָתֵת עָלָיו לְקָטָן אֶת הַכּוּשׁ וְאֶת הַכַּרְכָּר לִתְחוֹב בּוֹ מַחַט שֶׁל יָד לִיטּוֹל בּוֹ אֶת הַקּוֹץ וְשֶׁל סַקָּאִים לִפְתּוֹחַ בּוֹ אֶת הַדֶּלֶת: ג קָנֶה שֶׁל זֵיתִים אִם יֵשׁ קֶשֶׁר בְּרֹאשׁוֹ מְקַבֵּל טוּמְאָה וְאִם לָאו אֵינוֹ מְקַבֵּל טוּמְאָה בֵּין כָּךְ וּבֵין כָּךְ נִיטּוֹל בְּשַׁבָּת: ד רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר כָּל הַכֵּלִים נוֹטְלִים חוּץ מִן הַמַּסָּר הַגָּדוֹל וְיָתֵד שֶׁל מַחֲרֵישָׁה כָּל הַכֵּלִים נִיטָּלִין לְצוֹרֶךְ וְשֶׁלֹּא לְצוֹרֶךְ רַבִּי נְחֶמְיָה אוֹמֵר אֵין נוֹטְלִין אֶלָּא לְצוֹרֶךְ: ה כָּל הַכֵּלִים הַנִּיטָּלִין בְּשַׁבָּת שִׁבְרֵיהֶן נִיטָּלִין עִמָּהֶן וּבִלְבַד שֶׁיְּהוּ עוֹשִׂין מֵעֵין מְלָאכָה שִׁבְרֵי עֲרֵיבָה לְכַסּוֹת בָּהֶן אֶת פִּי הֶחָבִיּוֹת שִׁבְרֵי זְכוּכִית לְכַסּוֹת בָּהֶן אֶת פִּי הַפַּךְ רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר וּבִלְבַד שֶׁיְּהוּ עוֹשִׂין מֵעֵין מְלַאכְתָּן שִׁבְרֵי עֲרֵיבָה לָצוּק לְתוֹכָן מִקְפָּה וְשֶׁל זְכוּכִית לָצוּק לְתוֹכָן שֶׁמֶן: ו הָאֶבֶן שֶׁבַּקֵּירוּיָה אִם מְמַלְאִין בָּהּ וְאֵינָהּ נוֹפֶלֶת מְמַלְאִין בָּהּ וְאִם לָאו אֵין מְמַלְאִין בָּהּ זְמוֹרָה שֶׁהִיא קְשׁוּרָה בְּטֶפִיחַ מְמַלְאִין בָּהּ בְּשַׁבָּת: ז פְּקַק הַחַלּוֹן רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר בִּזְמַן שֶׁהוּא קָשׁוּר וְתָלוּי פּוֹקְקִין בּוֹ וְאִם לָאו אֵין פּוֹקְקִין בּוֹ וַחֲכָמִים אוֹמְרִים בֵּין כָּךְ וּבֵין כָּךְ פּוֹקְקִין בּוֹ: ח כָּל כִּסּוּי הַכֵּלִים שֶׁיֵּשׁ לָהֶם בֵּית אֲחִיזָה נִיטָּלִין בְּשַׁבָּת אָמַר רַבִּי יוֹסֵי בַּמֶּה דְבָרִים אֲמוּרִים בְּכִסּוּי קַרְקַע אֲבָל בְּכִסּוּי כֵּלִים בֵּין כָּךְ וּבֵין כָּךְ נִיטָּלִים בְּשַׁבָּת:

הָסֵבִּי עֵינַיִךְ מִנֶּגְדִּי שֶׁהֵם הִרְהִיבֻנִי שַׂעְרֵךְ כְּעֵדֶר הָעִזִּים שֶׁגָּלְשׁוּ מִן הַגִּלְעָד: שִׁנַּיִךְ כְּעֵדֶר הָרְחֵלִים שֶׁעָלוּ מִן הָרַחְצָה שֶׁכֻּלָּם מַתְאִימוֹת וְשַׁכֻּלָה אֵין בָּהֶם: כְּפֶלַח הָרִמּוֹן רַקָּתֵךְ מִבַּעַד לְצַמָּתֵךְ: שִׁשִּׁים הֵמָּה מְלָכוֹת וּשְׁמֹנִים פִּילַגְשִׁים וַעֲלָמוֹת אֵין מִסְפָּר:

פרק יח מְפַנִּין אֲפִילוּ אַרְבָּעָה וַחֲמִשָּׁה קוּפּוֹת שֶׁל תֶּבֶן וְשֶׁל תְּבוּאָה מִפְּנֵי הָאוֹרְחִים וּמִפְּנֵי בִּיטּוּל בֵּית הַמִּדְרָשׁ אֲבָל לֹא אֶת הָאוֹצָר מְפַנִּין תְּרוּמָה טְהוֹרָה וּדְמַאי וּמַעֲשֵׂר רִאשׁוֹן שֶׁנִּטְּלָה תְּרוּמָתוֹ וּמַעֲשֵׂר שֵׁנִי וְהֶקְדֵּשׁ שֶׁנִּפְדּוּ וְהַתּוּרְמוֹס הַיָּבֵשׁ מִפְּנֵי שֶׁהוּא מַאֲכָל לָעִזִּים (נ"א לעניים) אֲבָל לֹא אֶת הַטֶּבֶל

ולא

נְ הוֹרֵיה יִשְׁרֵי בָהּ ׳ בְּקָרוּשָׁא רַבָּא ׳ וּבְחַמְרָא
טָבָא ׳ דְּבֵיה תֶּחֱדֵי נַפְשָׁא :
יְ שַׁדֵּר לָן שׁוּפְרֵיה ׳ וְנֶחֱזֵי בִּיקָרֵיה ׳ וְיַחֲזֵי לָן
סִתְרֵיה ׳ דְּאִתְאֲמַר בִּלְחִישָׁא :
יְ גַלֵּה לָן טַעֲמֵי ׳ דִּבְתְרֵיסַר נַהֲמֵי ׳ דְּאִינוּן
אָת בִּשְׁמֵי ׳ כְּפִילָא וּקְלִישָׁא :
צְ רוֹרָא דִּלְעֵילָא ׳ דְּבֵי חַיֵּי כֹּלָּא ׳ וְיִתְרַבֵּי
חֵילָא ׳ וְתִיסַּק עַד רֵישָׁא :
חֲ דוּ חַצְדֵי חַקְלָא ׳ בְּדִבּוּר וּבְקָלָא ׳ וּמַלְּלוּ
מִלָּא ׳ בִּמְתִיקָא כְּדוּבְשָׁא :
קֳ דָם רִבּוֹן עָלְמִין ׳ בְּמִילִין סְתִימִין ׳ תְּגַלּוּן
פִּתְגָּמִין ׳ וְתֵימְרוּן חִדּוּשָׁא :
לְ עַטֵּר פָּתוֹרָא ׳ בְּרָזָא יַקִּירָא ׳ עֲמִיקָא
וּטְמִירָא ׳ וְלָאו מִלְּתָא אַוְשָׁא :
וְ אִלֵּין מִלַּיָּא ׳ יְהוֹן לִרְקִיעַיָּא ׳ וְתַמָּן מָאן
שַׁרְיָא ׳ הֲלָא הַהוּא שִׁמְשָׁא :
רְ בוּ יַתִּיר יִסְגֵּי ׳ לְעֵילָא מִן דַּרְגֵּיהּ ׳ וְיִסַּב
בַּת זוּגֵיהּ ׳ דַּהֲוַת פְּרִישָׁא :
חַי יְיָ וּבָרוּךְ צוּרִי ׳ בַּייָ תִּתְהַלֵּל נַפְשִׁי ׳
כִּי יְיָ יָאִיר נֵרִי ׳ בְּהִלּוֹ נֵרוֹ עֲלֵי רֹאשִׁי :
יְיָ רוֹעִי לֹא אֶחְסָר ׳ עַל מֵי מְנוּחוֹת יְנַהֲלֵנִי ׳
נוֹתֵן לֶחֶם לְכָל בָּשָׂר · לֶחֶם חֻקִּי הַטְרִיפֵנִי :
יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ ׳ אַתָּה אֱלֹהֵי קְדוֹשַׁי תַּעֲרוֹךְ
לְפָנַי שֻׁלְחָנֶךָ ׳ תְּדַשֵּׁן בַּשֶּׁמֶן רֹאשִׁי :
מִי יִתֵּן מְנוּחָתִי ׳ לִפְנֵי אֲדוֹן הַשָּׁלוֹם · וְהָיְתָה
שְׁלֵמָה מִטָּתִי ׳ הַחַיִּים וְהַשָּׁלוֹם :
יִשְׁלַח מַלְאָכוֹ לְפָנַי ׳ לְלַוֹּתִי לְוָיָה ׳ בְּכוֹס
יְשׁוּעוֹת אֶשָּׂא פָנַי ׳ מְנָת כּוֹסִי רְוָיָה :
צָמְאָה נַפְשִׁי אֶל יְיָ ׳ יְמַלֵּא שֹׂבַע אֲסָמַי ׳ אֶל
הֶהָרִים אֶשָּׂא עֵינַי ׳ כְּהִלֵּל וְלֹא כְשַׁמַּאי :
חֶדְוַת יָמִים שְׁנַת עוֹלָמִים ׳ עוּרָה כְבוֹדִי
עוּרָה ׳ וְעַל רֹאשִׁי יִהְיוּ תָמִים ׳ נֵר מִצְוָה
וְאוֹר תּוֹרָה :
קוּמָה יְיָ לִמְנוּחָתִי ׳ אַתָּה וַאֲרוֹן עֻזֶּךָ ׳ קַח
נָא אֵל אֶת בִּרְכָתִי ׳ וְהַחֲזֵק מָגֵן חוֹזֶיךָ :
מִזְמוֹר לְדָוִד יְיָ רֹעִי לֹא אֶחְסָר ׳ בִּנְאוֹת
דֶּשֶׁא יַרְבִּיצֵנִי עַל מֵי מְנוּחוֹת
יְנַהֲלֵנִי ׳ נַפְשִׁי יְשׁוֹבֵב יַנְחֵנִי בְמַעְגְּלֵי צֶדֶק לְמַעַן
שְׁמוֹ ׳ גַּם כִּי אֵלֵךְ בְּגֵיא צַלְמָוֶת לֹא אִירָא
רָע כִּי אַתָּה עִמָּדִי שִׁבְטְךָ וּמִשְׁעַנְתֶּךָ הֵמָּה
יְנַחֲמֻנִי ׳ תַּעֲרוֹךְ לְפָנַי שֻׁלְחָן נֶגֶד צֹרְרָי דִּשַּׁנְתָּ
בַשֶּׁמֶן רֹאשִׁי כּוֹסִי רְוָיָה ׳ אַךְ טוֹב וָחֶסֶד
יִרְדְּפוּנִי כָּל יְמֵי חַיָּי וְשַׁבְתִּי בְּבֵית יְיָ לְאֹרֶךְ
יָמִים : אִם תָּשִׁיב מִשַּׁבָּת רַגְלֶךָ עֲשׂוֹת חֲפָצֶךָ
בְּיוֹם קָדְשִׁי וְקָרָאתָ לַשַּׁבָּת עֹנֶג לִקְדוֹשׁ יְיָ
מְכֻבָּד וְכִבַּדְתּוֹ מֵעֲשׂוֹת דְּרָכֶיךָ מִמְּצוֹא חֶפְצְךָ
וְדַבֵּר דָּבָר : אָז תִּתְעַנַּג עַל יְיָ וְהִרְכַּבְתִּיךָ עַל
בָּמֳתֵי אָרֶץ וְהַאֲכַלְתִּיךָ נַחֲלַת יַעֲקֹב אָבִיךָ כִּי
פִּי יְיָ דִּבֵּר : וְשָׁמְרוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשַּׁבָּת
לַעֲשׂוֹת אֶת הַשַּׁבָּת לְדֹרֹתָם בְּרִית עוֹלָם בֵּינִי
וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אוֹת הִיא לְעוֹלָם כִּי שֵׁשֶׁת יָמִים
עָשָׂה יְיָ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וּבַיּוֹם
הַשְּׁבִיעִי שָׁבַת וַיִּנָּפַשׁ : זָכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת
לְקַדְּשׁוֹ ׳ שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲבֹד וְעָשִׂיתָ כָּל
מְלַאכְתֶּךָ ׳ וְיוֹם הַשְּׁבִיעִי שַׁבָּת לַייָ אֱלֹהֶיךָ לֹא
תַעֲשֶׂה כָל מְלָאכָה אַתָּה וּבִנְךָ וּבִתֶּךָ עַבְדְּךָ
וַאֲמָתְךָ וּבְהֶמְתֶּךָ וְגֵרְךָ אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ : כִּי
שֵׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה יְיָ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ
אֶת הַיָּם וְאֶת כָּל אֲשֶׁר בָּם וַיָּנַח בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי
עַל כֵּן בֵּרַךְ יְיָ אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת וַיְקַדְּשֵׁהוּ :
סַבְרִי מָרָנָן וְרַבָּנָן וְרַבּוֹתַי : בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן :

ישראל אסור עשה עכו"ם כבש לירד בו יורד
אחריו ישראל ואם בשביל ישראל אסור מעשה
ברבן גמליאל וזקנים היו באין בספינה
ועשה עכו"ם כבש לירד בו וירדו בו רבן
גמליאל וזקנים :

**אנה הלך דודך היפה בנשים
אנה פנה דודך ונבקשנו עמך :
דודי ירד לגנו לערוגת הבושם
לרעות בגנים וללקוט שושנים :
אני לדודי ודודי לי הרועה
בשושנים : יפה את רעיתי**
כתרצה נאוה כירושלים אימה כנדגלות :

(מלאתי כתוב בשם גדולים שאומרים ביום השבת קודם שמקדשים קידושא רבא פרק ז' דמסכת שבת כי בו יודרזו לבלתי יכשלו בשום מין מלאכה ח"ו אבכי אמרו אותו בלילה חוזרים אותו ביום ואח"כ פ"ק דמסכת כלים המשנה המתחלת עשר קדושות עד בשעת הקטרה סוף הפרק · והמשנה הראשונה מהפרק השני משום אל העמוד על הפרק כי בזה יתקשרו קשר אמיץ תורה וארץ ישראל וירושלי' ובית המקדש ושבת וה' ברא"ס וכל המרבה לעשות הטוב והישר ילפה לטוב הלפון לידאיו ·) וזה הוא :

עשר קדושות הן ארץ ישראל מקודשת
מכל הארצות ומה היא קדושתה
שמביאים ממנה עומר והבכורים ושתי הלחם
מה שאין מביאין כן מכל הארצות : ז עירות
המוקפות חומה מקודשות ממנה שמשלחין
מתוכן את המצורעים ומסבבין לתוכן מת עד
שירצו יצא אין מחזירין אותו : ח לפנים מן
החומה מקודש מהם שאוכלים שם קדשים
קלים ומעשר שני הר הבית מקודש ממנו
שאין זבים וזבות נדות ויולדות נכנסים לשם ·
החיל מקודש ממנו שאין כותים וטמא מתים
נכנסים לשם · עזרת נשים מקודשת ממנו
שאין טבול יום נכנס לשם ואין חייבין עליה
חטאת · עזרת ישראל מקודשת ממנו שאין
מחוסר כפורים נכנס לשם וחייבין עליה
חטאת עזרת הכהנים מקודשת ממנו שאין
ישראלים נכנסין לשם אלא בשעת צרכיהם
לסמיכה לשחיטה ולתנופה : ט בין האולם
ולמזבח מקודש ממנה שאין בעלי מומין
ופרועי ראש נכנסים לשם · ההיכל מקודש
ממנו שאין נכנס לשם שלא רחוץ ידים ורגלים ·
קודש הקדשים מקודש מהן שאין נכנס לשם
אלא כהן הגדול ביום הכפורים בשעת
העבודה אמר רבי יוסי בחמשה דברים בין
האולם ולמזבח שוה להיכל שאין בעלי מומין
ופרועי ראש ושתויי יין ושלא רחוץ ידים
ורגלים נכנסים לשם ופורשין מבין האולם
ולמזבח בשעת הקטרה :

פרק ב **כלי** עץ וכלי עור וכלי עצם וכלי
זכוכית פשוטיהם טהורים
ומקבליהן טמאין נשברו טהורות חזר ועשה
מהם כלים מקבלין טומאה מכאן ולהבא
כלי חרס וכלי נתר טומאתן שוה מתטמאין
ומטמאין באויר ומטמאין מאחוריהן ואינן
מטמאין מגביהן ושבירתן היא טהרתן :

(ואחר כך יאמר זה)

אתקינו סעודתא דמהימנותא שלימתא
חדותא דמלכא קדישא אתקינו
סעודתא דמלכא דא היא סעודתא דעתיקא
קדישא וחקל תפוחין וזעיר אנפין אתין
לסעדא בהדיה :

אסדר לסעודתא · בצפרא דשבתא ·
ואזמין בה השתא · עתיקא
קדישא :

לא בחבל רבי יהודה מתיר כלל אמר רבי יהודה כל קשר שאינו של קיימא אין חייבין עליו: ג מקפלים את הכלים אפילו ארבעה וחמשה פעמים ומציעין את המטות מלילי שבת לשבת אבל לא משבת למוצאי שבת רבי ישמעאל אומר מקפלין את הכלים ומציעין את המטות מיום הכפורים לשבת וחלבי שבת קריבין ביום הכפורים (נ"א אבל לא של יום הכפורים בשבת) רבי עקיבא אומר לא של שבת קריבין ביום הכיפורים ולא של יום הכפורים בשבת:

לחייו כערוגת הבושם מגדלות מרקחים שפתותיו שושנים נוטפות מור עובר: ידיו גלילי זהב ממלאים בתרשיש מעיו עשת שן מעלפת ספירים: שוקיו עמודי שש מיסדים על אדני פז מראהו כלבנון בחור כארזים: חכו ממתקים וכלו מחמדים זה דודי וזה רעי בנות ירושלים:

פרק טז **כל** כתבי הקודש מצילין אותן מפני הדליקה בין שקורין בהן ובין שאין קורין בהן ואף על פי שכתובים בכל לשון טעונים גניזה ומפני מה אין קורין בהם מפני ביטול בית המדרש מצילין תיק הספר עם הספר ותיק התפילין עם התפילין ואף על פי שיש בתוכן מעות ולהיכן מצילין אותן למבוי שאינו מפולש בן בתירה אומר אף למפולש: ב מצילין מזון שלש סעודות הראוי לאדם הראוי לבהמה לבהמה כיצד נפלה דליקה בלילי שבת מצילין מזון שלש סעודות בשחרית מצילין מזון שתי סעודות במנחה מזון סעודה אחת רבי יוסי אומר לעולם מצילין מזון שלש סעודות: ג מצילין סל מלא ככרות ואף על פי שיש בו מאה סעודות ועגול של דבילה וחביות של יין ואומר לאחרים בואו והצילו לכם ואם היו פקחים עושין עמו חשבון לאחר השבת ולהיכן מצילין אותן לחצר המעורבת בן בתירא אומר אף לשאינה מעורבת: ד ולשם מוציא כל כלי תשמישו ולובש כל מה שיכול ללבוש ועוטף כל מה שיכול לעטוף רבי יוסי אומר שמונה עשר כלים וחוזר ולובש ומוציא ואומר לאחרים בואו והצילו עמי: ה רבי שמעון בן ננס אומר פורסין עור של גדי על גבי שידה תיבה ומגדל שאחז בהן את האור מפני שהוא מחרך ועושין מחיצה בכל הכלים בין מלאים בין רקנים בשביל שלא תעבור הדליקה רבי יוסי אוסר בכלי חרס חדשים מלאין מים לפי שאינן יכולין לקבל את האור והן מתבקעין ומכבין את הדליקה: ו נכרי שבא לכבות אין אומרים לו כבה ואל תכבה מפני שאין שביתתו עליהן אבל קטן שבא לכבות אין שומעין לו מפני ששביתתו עליהן: ז כופין קערה על גבי הנר בשביל שלא תאחוז בקורה ועל צואה של קטן ועל עקרב שלא תישך אמר רבי יהודה מעשה בא לפני רבן יוחנן בן זכאי בערב ואמר חוששני לו מחטאת נכרי שהדליק את הנר משתמש לאורו ישראל ואם בשביל ישראל אסור מילא מים להשקות בהמתו משקה אחריו ישראל ואם בשביל

נָעֲלוּ שְׁנַיִם פְּטוּרִין וְלֹא יָכוֹל אֶחָד לִנְעוֹל וְנָעֲלוּ שְׁנַיִם חַיָּבִין וְרַבִּי שִׁמְעוֹן פּוֹטֵר: ז יָשַׁב הָאֶחָד עַל הַפֶּתַח וְלֹא מִלְאָהוּ יָשַׁב הַשֵּׁנִי וּמִלְאָהוּ הַשֵּׁנִי חַיָּב יָשַׁב הָרִאשׁוֹן עַל הַפֶּתַח וּמִלְאָהוּ וּבָא הַשֵּׁנִי וְיָשַׁב בְּצִדּוֹ אַף עַל פִּי שֶׁעָמַד הָרִאשׁוֹן וְהָלַךְ לוֹ הָרִאשׁוֹן חַיָּב וְהַשֵּׁנִי פָּטוּר הָא לְמַה זֶה דּוֹמֶה לְנוֹעֵל אֶת בֵּיתוֹ לְשׁוֹמְרוֹ וְנִמְצָא צְבִי שָׁמוּר בְּתוֹכוֹ:

קַמְתִּי אֲנִי לִפְתּוֹחַ לְדוֹדִי וְיָדַי נָטְפוּ מוֹר וְאֶצְבְּעוֹתַי מוֹר עוֹבֵר עַל כַּפּוֹת הַמַּנְעוּל: פָּתַחְתִּי אֲנִי לְדוֹדִי וְדוֹדִי חָמַק עָבָר נַפְשִׁי יָצְאָה בְדַבְּרוֹ בִּקַּשְׁתִּיהוּ וְלֹא מְצָאתִיהוּ קְרָאתִיו וְלֹא עָנָנִי: מְצָאֻנִי הַשֹּׁמְרִים הַסֹּבְבִים בָּעִיר הִכּוּנִי פְצָעוּנִי נָשְׂאוּ אֶת רְדִידִי מֵעָלַי שֹׁמְרֵי הַחֹמוֹת: הִשְׁבַּעְתִּי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלָיִם אִם תִּמְצְאוּ אֶת דּוֹדִי מַה תַּגִּידוּ לוֹ שֶׁחוֹלַת אַהֲבָה אָנִי:

פרק יד **שְׁמוֹנָה** שְׁרָצִים הָאֲמוּרִים בַּתּוֹרָה הַצָּדָן וְהַחוֹבֵל בָּהֶן חַיָּב וּשְׁאָר שְׁקָצִים וּרְמָשִׂים הַחוֹבֵל בָּהֶן פָּטוּר הַצָּדָן לְצוֹרֶךְ חַיָּב וְשֶׁלֹּא לְצוֹרֶךְ פָּטוּר חַיָּה וְעוֹף שֶׁבִּרְשׁוּתוֹ הַצָּדָן פָּטוּר וְהַחוֹבֵל בָּהֶן חַיָּב: ב אֵין עוֹשִׂין הִילְמֵי בְּשַׁבָּת אֲבָל עוֹשֶׂה הוּא אֶת מֵי הַמֶּלַח וְטוֹבֵל בָּהֶן פִּתּוֹ וְנוֹתֵן לְתוֹךְ הַתַּבְשִׁיל אָמַר רַבִּי יוֹסֵי וַהֲלֹא הוּא הִילְמֵי בֵּין מְרוּבָּה וּבֵין מוּעָט וְאֵלּוּ הֵן מֵי מֶלַח הַמּוּתָּרִין נוֹתֵן שֶׁמֶן לְבַתְּחִלָּה לְתוֹךְ הַמַּיִם אוֹ לְתוֹךְ הַמֶּלַח: ג אֵין אוֹכְלִין אֵיזוֹב יָוָן בְּשַׁבָּת לְפִי שֶׁאֵינוֹ מַאֲכַל בְּרִיאִים אֲבָל אוֹכֵל הוּא אֶת יוֹעֶזֶר וְשׁוֹתֶה אַבּוּב רוֹעֶה כָּל הָאוֹכְלִין אוֹכֵל אָדָם לִרְפוּאָה וְכָל הַמַּשְׁקִין שׁוֹתֶה חוּץ מִמֵּי דְקָלִים וְכוֹס עִיקָּרִין מִפְּנֵי שֶׁהֵן לִירוֹקָה אֲבָל שׁוֹתֶה הוּא מֵי דְקָלִים לְצִמְאוֹ וְסָךְ שֶׁמֶן עִיקָּרִין שֶׁלֹּא לִרְפוּאָה: ד הַחוֹשֵׁשׁ בְּשִׁנָּיו לֹא יִגְמַע בָּהֶן אֶת הַחוֹמֶץ אֲבָל מְטַבֵּל הוּא כְּדַרְכּוֹ וְאִם נִתְרַפָּא נִתְרַפָּא הַחוֹשֵׁשׁ בְּמָתְנָיו לֹא יָסוּךְ יַיִן וְחוֹמֶץ אֲבָל סָךְ הוּא אֶת הַשֶּׁמֶן וְלֹא שֶׁמֶן וֶרֶד בְּנֵי מְלָכִים סָכִין שֶׁמֶן וֶרֶד עַל מַכּוֹתֵיהֶן שֶׁכֵּן דַּרְכָּן לָסוּךְ בַּחוֹל רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר כָּל יִשְׂרָאֵל בְּנֵי מְלָכִים הֵם:

מַה דּוֹדֵךְ מִדּוֹד הַיָּפָה בַּנָּשִׁים מַה דּוֹדֵךְ מִדּוֹד שֶׁכָּכָה הִשְׁבַּעְתָּנוּ: דּוֹדִי צַח וְאָדוֹם דָּגוּל מֵרְבָבָה: רֹאשׁוֹ כֶּתֶם פָּז קְוֻצּוֹתָיו תַּלְתַּלִּים שְׁחוֹרוֹת כָּעוֹרֵב: עֵינָיו כְּיוֹנִים עַל אֲפִיקֵי מָיִם רֹחֲצוֹת בֶּחָלָב יֹשְׁבוֹת עַל מִלֵּאת:

פרק טו **אֵלּוּ** קְשָׁרִים שֶׁחַיָּבִין עֲלֵיהֶן קֶשֶׁר הַגַּמָּלִים וְקֶשֶׁר הַסַּפָּנִין וּכְשֵׁם שֶׁהוּא חַיָּב עַל קִישּׁוּרָן כָּךְ הוּא חַיָּב עַל הֶתֵּירָן רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר כָּל קֶשֶׁר שֶׁהוּא יָכוֹל לְהַתִּירוֹ בְּאַחַת מִיָּדָיו אֵין חַיָּבִין עָלָיו ב יֵשׁ לְךָ קְשָׁרִים שֶׁאֵין חַיָּבִין עֲלֵיהֶן כְּקֶשֶׁר הַגַּמָּלִים וּכְקֶשֶׁר הַסַּפָּנִין קוֹשֶׁרֶת אִשָּׁה מִפְתַּח חֲלוּקָהּ וְחוּטֵי שְׂבָכָה וְשֶׁל פְּסִיקְיָא וּרְצוּעוֹת מִנְעָל וְסַנְדָּל וְנוֹדוֹת יַיִן וָשֶׁמֶן וּקְדֵרָה שֶׁל בָּשָׂר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב אוֹמֵר קוֹשְׁרִים לִפְנֵי הַבְּהֵמָה בִּשְׁבִיל שֶׁלֹּא תֵּצֵא קוֹשְׁרִים דְּלִי בִּפְסִיקְיָא אֲבָל

אומר אף המכה בקורנס על הסדן בשעת
מלאכה חייב מפני שהוא כמתקן מלאכה:
ב החורש כל שהוא המנכש והמקרסם
והמזרד כל שהוא חייב. המלקט עצים אם
לתקן כל שהן אם להסיק כדי לבשל ביצה
קלה המלקט עשבים אם לתקן כל שהוא
אם לבהמה כמלא פי הגדי: ג הכותב שתי
אותיות בין בימינו ובין בשמאלו בין משם
אחד בין משתי שמות בין משתי סממניות
בכל לשון חייב אמר רבי יוסי לא חייבו שתי
אותיות אלא משום רושם שכך היו כותבין
על קרשי המשכן לידע איזו בן זוגו
אמר רבי מצינו שם קטן משם גדול שם
משמעון ומשמואל נח מנחור דן מדניאל גד
מגדיאל: ד הכותב שתי אותיות בהעלם
אחד חייב כתב בדיו בסם בסיקרא בקומוס
ובקנקנתום ובכל דבר שהוא רושם על שני
כותלי זויות ועל שני לוחי פינקס והן נהגין
זה עם זה חייב הכותב על בשרו חייב
המסרט על בשרו רבי אליעזר מחייב חטאת
ורבי יהושע פוטר: ד כתב במשקין במי
פירות באבק דרכים באבק סופרים ובכל
דבר שאינו מתקיים פטור לאחר ידו ברגלו
בפיו ובמרפיקו כתב אות אחת סמוך לכתב
וכתב על גבי כתב נתכוין לכתוב חית וכתב
שני זיינין אחת בארץ ואחת בקורה כתב על
שני כותלי הבית על שני דפי פנקס ואין
נהגין זה עם זה פטור כתב אות אחת
נוטריקון רבי יהושע בן בתירא מחייב
וחכמים פוטרין: ו הכותב שתי אותיות
בשתי העלמות אחת שחרית ואחת בין

הערבים רבן גמליאל מחייב וחכמים
פוטרין:

באתי לגני אחותי כלה אריתי מורי
עם בשמי אכלתי יערי עם דבשי
שתיתי ייני עם חלבי אכלו רעים
שתו ושכרו דודים: אני ישנה
ולבי ער קול דודי דופק פתחי לי
אחותי רעיתי יונתי תמתי שראשי
נמלא טל קווצותי רסיסי לילה:
פשטתי את כתנתי איככה
אלבשנה רחצתי את רגלי איככה
אטנפם: דודי שלח ידו מן החור
ומעי המו עליו:

פרק יג רבי אליעזר אומר האורג שלשה
חוטין בתחילה ואחד על
האריג חייב וחכמים אומרים בין בתחלה בין
בסוף שיעורו שני חוטין: ב העושה שתי
בתי נירין בנירין בקירוס בנפה בכברה ובסל
חייב והתופר שתי תפירות והקורע על מנת
לתפור שתי תפירות: ג הקורע בחמתו ועל
מתו וכל המקלקלין פטורין והמקלקל על מנת
לתקן שיעורו כמתקן: ד שיעור המלבן
והמנפץ והצובע והטוה כמלא רוחב הסיט
כפול והאורג שני חוטין שיעורו כמלא הסיט
ד רבי יהודה אומר הצד צפור למגדל וצבי
לבית חייב וחכמים אומרים צפור למגדל וצבי
לבית ולחצר ולביברין רבי שמעון בן גמליאל
אומר לא כל הביברין שוין זה הכלל כל
המחוסר צדה פטור ושאינו מחוסר צדה
חייב: ו צבי שנכנס לבית ונעל אחד בפניו חייב

הַחוֹלֵשׁ מֵעָצִין נָקוּב חַיָּב וְשֶׁאֵינוֹ נָקוּב פָּטוּר וְרַבִּי שִׁמְעוֹן פּוֹטֵר בָּזֶה וּבָזֶה׃

לִבַּבְתִּנִי אֲחֹתִי כַלָּה לִבַּבְתִּנִי בְּאַחַת מֵעֵינַיִךְ בְּאַחַד עֲנָק מִצַּוְּרֹנָיִךְ׃ מַה יָּפוּ דֹדַיִךְ אֲחֹתִי כַלָּה מַה טֹּבוּ דֹדַיִךְ מִיַּיִן וְרֵיחַ שְׁמָנַיִךְ מִכָּל בְּשָׂמִים׃ נֹפֶת תִּטֹּפְנָה שִׂפְתוֹתַיִךְ כַּלָּה דְּבַשׁ וְחָלָב תַּחַת לְשׁוֹנֵךְ וְרֵיחַ שַׂלְמֹתַיִךְ כְּרֵיחַ לְבָנוֹן׃ גַּן נָעוּל אֲחֹתִי כַלָּה גַּן נָעוּל מַעְיָן חָתוּם׃

פרק יא הַזּוֹרֵק מֵרְשׁוּת הַיָּחִיד לִרְשׁוּת הָרַבִּים מֵרְשׁוּת הָרַבִּים

לִרְשׁוּת הַיָּחִיד חַיָּב׃ מֵרְשׁוּת הַיָּחִיד לִרְשׁוּת הַיָּחִיד וּרְשׁוּת הָרַבִּים בְּאֶמְצַע רַבִּי עֲקִיבָא מְחַיֵּב וַחֲכָמִים פּוֹטְרִין׃ ב כֵּיצַד שְׁתֵּי גְזוּזְטְרָאוֹת זוֹ כְּנֶגֶד זוֹ בִּרְשׁוּת הָרַבִּים הַמּוֹשִׁיט וְהַזּוֹרֵק מִזּוֹ לְזוֹ פָּטוּר הָיוּ שְׁתֵּיהֶן בְּדְיוֹטָא אַחַת הַמּוֹשִׁיט חַיָּב וְהַזּוֹרֵק פָּטוּר שֶׁכָּךְ הָיְתָה עֲבוֹדַת הַלְוִיִּם שְׁתֵּי עֲגָלוֹת זוֹ אַחַר זוֹ בִּרְשׁוּת הָרַבִּים מוֹשִׁיטִין הַקְּרָשִׁים מִזּוֹ לְזוֹ אֲבָל לֹא זוֹרְקִין חוּלְיַת הַבּוֹר וְהַסֶּלַע שֶׁהֵן גְּבוֹהִים עֲשָׂרָה וְרָחְבָּן אַרְבָּעָה הַנּוֹטֵל מֵהֶן וְהַנּוֹתֵן עַל גַּבָּן חַיָּב פָּחוֹת מִכֵּן פָּטוּר׃ ג הַזּוֹרֵק אַרְבַּע אַמּוֹת בַּכּוֹתֶל לְמַעְלָה מֵעֲשָׂרָה טְפָחִים כְּזוֹרֵק בָּאֲוִיר לְמַטָּה מֵעֲשָׂרָה טְפָחִים כְּזוֹרֵק בָּאָרֶץ הַזּוֹרֵק בָּאָרֶץ אַרְבַּע אַמּוֹת חַיָּב זָרַק לְתוֹךְ אַרְבַּע אַמּוֹת וְנִתְגַּלְגֵּל חוּץ לְאַרְבַּע אַמּוֹת פָּטוּר חוּץ לְאַרְבַּע אַמּוֹת וְנִתְגַּלְגֵּל לְתוֹךְ אַרְבַּע אַמּוֹת חַיָּב׃ ד הַזּוֹרֵק בַּיָּם אַרְבַּע אַמּוֹת פָּטוּר אִם הָיָה רְקַק מַיִם וּרְשׁוּת הָרַבִּים מְהַלֶּכֶת בּוֹ הַזּוֹרֵק לְתוֹכוֹ אַרְבַּע אַמּוֹת חַיָּב וְכַמָּה הוּא רְקַק מַיִם פָּחוֹת מֵעֲשָׂרָה טְפָחִים רְקַק מַיִם וּרְשׁוּת הָרַבִּים מְהַלֶּכֶת בּוֹ הַזּוֹרֵק בְּתוֹכוֹ אַרְבַּע אַמּוֹת חַיָּב׃ ה הַזּוֹרֵק מִן הַיָּם לַיַּבָּשָׁה וּמִן הַיַּבָּשָׁה לַיָּם וּמִן הַיָּם לַסְּפִינָה וּמִן הַסְּפִינָה לַיָּם וּמִן הַסְּפִינָה לַחֲבֶרְתָּהּ פָּטוּר סְפִינוֹת קְשׁוּרוֹת זוֹ בְּזוֹ מְטַלְטְלִין מִזּוֹ לְזוֹ אִם אֵינָן קְשׁוּרוֹת אַף עַל פִּי שֶׁמּוּקָּפוֹת אֵין מְטַלְטְלִין מִזּוֹ לְזוֹ׃ ו הַזּוֹרֵק וְנִזְכַּר לְאַחַר שֶׁיָּצְתָה מִיָּדוֹ קְלָטָהּ אַחֵר קְלָטָהּ כֶּלֶב אוֹ שֶׁנִּשְׂרְפָה פָּטוּר זָרַק לַעֲשׂוֹת חַבּוּרָה בֵּין בָּאָדָם וּבֵין בַּבְּהֵמָה וְנִזְכַּר עַד שֶׁלֹּא נַעֲשֵׂית חַבּוּרָה פָּטוּר זֶה הַכְּלָל כָּל חַיָּבֵי חַטָּאוֹת אֵינָן חַיָּבִין עַד שֶׁתְּהֵא תְּחִלָּתָן וְסוֹפָן שְׁגָגָה תְּחִלָּתָן שְׁגָגָה וְסוֹפָן זָדוֹן תְּחִלָּתָן זָדוֹן וְסוֹפָן שְׁגָגָה פְּטוּרִין עַד שֶׁתְּהֵא תְּחִלָּתָן וְסוֹפָן שְׁגָגָה׃

שְׁלָחַיִךְ פַּרְדֵּס רִמּוֹנִים עִם פְּרִי מְגָדִים כְּפָרִים עִם נְרָדִים׃ נֵרְדְּ וְכַרְכֹּם קָנֶה וְקִנָּמוֹן עִם כָּל עֲצֵי לְבוֹנָה מֹר וַאֲהָלוֹת עִם כָּל רָאשֵׁי בְשָׂמִים׃ מַעְיַן גַּנִּים בְּאֵר מַיִם חַיִּים וְנֹזְלִים מִן לְבָנוֹן׃ עוּרִי צָפוֹן וּבוֹאִי תֵימָן הָפִיחִי גַנִּי יִזְּלוּ בְשָׂמָיו יָבֹא דוֹדִי לְגַנּוֹ וְיֹאכַל פְּרִי מְגָדָיו׃

פרק יב הַבּוֹנֶה כַּמָּה יִבְנֶה וִיהֵא חַיָּב הַבּוֹנֶה כָּל שֶׁהוּא וְהַמְסַתֵּת

וְהַמַּכֶּה בְּפַטִּישׁ וּבְמַעֲצָד הַקּוֹדֵחַ כָּל שֶׁהוּא חַיָּב זֶה הַכְּלָל כָּל הָעוֹשֶׂה מְלָאכָה וּמְלַאכְתּוֹ מִתְקַיֶּימֶת בְּשַׁבָּת חַיָּב רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל

רִימּוֹנִים אִסְטִים וּפוּאָה כְּדֵי לִצְבּוֹעַ בָּהֶן בֶּגֶד קָטָן בִּסְבָכָה מֵי רַגְלַיִם נֶתֶר וּבוֹרִית קִמוֹלְיָא וְאַשְׁלַג כְּדֵי לְכַבֵּס בָּהֶן בֶּגֶד קָטָן בִּסְבָכָה רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר כְּדֵי לְהַעֲבִיר עַל הַכֶּתֶם׃ ו פִּלְפֶּלֶת כָּל שֶׁהוּא וְעִטְרָן כָּל שֶׁהוּא מִינֵי בְשָׂמִים וּמִינֵי מַתְּכוֹת כָּל שֶׁהוּא מֵאַבְנֵי הַמִּזְבֵּחַ וּמֵעֲפַר הַמִּזְבֵּחַ מְקַק סְפָרִים וּמְקַק מִטְפְּחוֹתֵיהֶן כָּל שֶׁהוּא שֶׁמַּצְנִיעִין אוֹתָן לְגָנְזָן רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר אַף הַמּוֹצִיא מִמְּשַׁמְּשֵׁי עַכּ״וּם כָּל שֶׁהוּא שֶׁנֶּאֱמַר וְלֹא יִדְבַּק בְּיָדְךָ מְאוּמָה מִן הַחֵרֶם׃ ז הַמּוֹצִיא קוּפַּת הָרוֹכְלִין אַף עַל פִּי שֶׁיֵּשׁ בָּהּ מִינִין הַרְבֵּה אֵינוֹ חַיָּב אֶלָּא חַטָּאת אַחַת זֵרְעוֹנֵי גִינָּה פָּחוֹת מִגְּרוֹגֶרֶת רַבִּי יְהוּדָה בֶּן בְּתֵירָה אוֹמֵר חֲמִשָּׁה זֶרַע קִשּׁוּאִין שְׁנַיִם זֶרַע דִּילּוּעִין שְׁנַיִם זֶרַע פּוֹל הַמִּצְרִי שְׁנַיִם חָגָב חַי טָהוֹר כָּל שֶׁהוּא מֵת כַּגְּרוֹגֶרֶת צִיפּוֹרֶת כְּרָמִים בֵּין חַיָּה בֵּין מֵתָה כָּל שֶׁהוּא שֶׁמַּצְנִיעִין אוֹתָהּ לִרְפוּאָה רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר אַף הַמּוֹצִיא חָגָב חַי טָמֵא כָּל שֶׁהוּא שֶׁמַּצְנִיעִין אוֹתוֹ לְקָטָן לִשְׂחוֹק בּוֹ׃

שְׁנֵי שָׁדַיִךְ כִּשְׁנֵי עֳפָרִים תְּאוֹמֵי צְבִיָּה הָרוֹעִים בַּשּׁוֹשַׁנִּים׃ עַד שֶׁיָּפוּחַ הַיּוֹם וְנָסוּ הַצְּלָלִים אֵלֶךְ לִי אֶל הַר הַמּוֹר וְאֶל גִּבְעַת הַלְּבוֹנָה׃ כֻּלָּךְ יָפָה רַעְיָתִי וּמוּם אֵין בָּךְ׃ אִתִּי מִלְּבָנוֹן כַּלָּה אִתִּי מִלְּבָנוֹן תָּבוֹאִי תָּשׁוּרִי מֵרֹאשׁ אֲמָנָה מֵרֹאשׁ שְׂנִיר וְחֶרְמוֹן מִמְּעֹנוֹת אֲרָיוֹת מֵהַרְרֵי נְמֵרִים׃

פרק י הַמַּצְנִיעַ לְזֶרַע וּלְדוּגְמָא וְלִרְפוּאָה וְהוֹצִיאוֹ בְּשַׁבָּת חַיָּב בְּכָל שֶׁהוּא וְכָל אָדָם אֵין חַיָּב אֶלָּא כְּשִׁיעוּרוֹ חָזַר וְהִכְנִיסוֹ אֵינוֹ חַיָּב אֶלָּא כְּשִׁיעוּרוֹ׃ ב הַמּוֹצִיא אוֹכְלִין וְנוֹתְנָן עַל הָאַסְקוּפָּה בֵּין שֶׁחָזַר וְהוֹצִיאָן בֵּין שֶׁהוֹצִיאָן אַחֵר פָּטוּר מִפְּנֵי שֶׁלֹּא עָשָׂה מְלַאכְתּוֹ בְּבַת אַחַת קוּפָּה שֶׁהִיא מְלֵאָה פֵּירוֹת וּנְתָנָהּ עַל הָאַסְקוּפָּה הַחִיצוֹנָה אַף עַל פִּי שֶׁרוֹב הַפֵּירוֹת מִבַּחוּץ פָּטוּר עַד שֶׁיּוֹצִיא אֶת כָּל הַקּוּפָּה׃ ג הַמּוֹצִיא בֵּין בִּימִינוֹ בֵּין בִּשְׂמֹאלוֹ בְּתוֹךְ חֵיקוֹ אוֹ עַל כְּתֵיפָיו חַיָּב שֶׁכֵּן מַשָּׂא בְּנֵי קְהָת כִּלְאַחַר יָדוֹ בְּרַגְלוֹ בְּפִיו וּבְמַרְפִּיקוֹ בְּאָזְנוֹ וּבִשְׂעָרוֹ וּבְפוּנְדָתוֹ וּפִיהָ לְמַטָּה בֵּין פוּנְדָתוֹ לַחֲלוּקוֹ וּבִשְׂפַת חֲלוּקוֹ בְּמִנְעָלוֹ בְּסַנְדָּלוֹ פָּטוּר שֶׁלֹּא הוֹצִיא כְּדֶרֶךְ הַמּוֹצִיאִין׃ ד הַמִּתְכַּוֵּין לְהוֹצִיא לְפָנָיו וּבָא לוֹ לְאַחֲרָיו פָּטוּר לְאַחֲרָיו וּבָא לוֹ לְפָנָיו חַיָּב בֶּאֱמֶת אָמְרוּ הָאִשָּׁה הַחוֹגֶרֶת בְּסִינָר בֵּין מִלְּפָנֶיהָ וּבֵין מִלְּאַחֲרֶיהָ חַיֶּיבֶת שֶׁכֵּן רָאוּי לִהְיוֹת חוֹזֵר רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר אַף מְקַבְּלֵי פִתְקִין׃ ה הַמּוֹצִיא כִּכָּר לִרְשׁוּת הָרַבִּים חַיָּב הוֹצִיאוּ שְׁנַיִם פְּטוּרִין לֹא יָכוֹל אֶחָד לְהוֹצִיאוֹ וְהוֹצִיאוּהוּ שְׁנַיִם חַיָּבִים וְרַבִּי שִׁמְעוֹן פּוֹטֵר הַמּוֹצִיא אוֹכְלִין פָּחוֹת מִכְּשִׁיעוּר בִּכְלִי פָּטוּר אַף עַל הַכְּלִי שֶׁהַכְּלִי טְפֵילָה לוֹ אֶת הַחַי בְּמִטָּה פָּטוּר אַף עַל הַמִּטָּה שֶׁהַמִּטָּה טְפֵילָה לוֹ אֶת הַמֵּת בְּמִטָּה חַיָּב וְכֵן כְּזַיִת מִן הַמֵּת וּכְזַיִת מִן הַנְּבֵילָה וְכַעֲדָשָׁה מִן הַשֶּׁרֶץ חַיָּב וְרַבִּי שִׁמְעוֹן פּוֹטֵר׃ ו הַנּוֹטֵל צִפָּרְנָיו זוּ בְּזוּ אוֹ בְּשִׁינָּיו וְכֵן שְׂפָמוֹ וְכֵן שְׂעָרוֹ וְכֵן זְקָנוֹ וְכֵן הַגּוֹדֶלֶת וְכֵן הַכּוֹחֶלֶת וְכֵן הַפּוֹקֶסֶת רַבִּי אֱלִיעֶזֶר מְחַיֵּיב וַחֲכָמִים אוֹסְרִין מִשּׁוּם שְׁבוּת

ואסדא וחיי אריכי ומזוני רויחי ורחמי מן קדמיה אמן כן יהי רצון אמן ואמן : ותכף בלי פירוד יקדש

יום הששי ויכלו השמים והארץ וכל צבאם ויכל אלהים ביום השביעי מלאכתו אשר עשה וישבות ביום השביעי מכל מלאכתו אשר עשה ויברך אלהים את יום השביעי ויקדש אותו כי בו שבת מכל מלאכתו אשר ברא אלהים לעשות :

סברי מרנן ורבנן ורבותי : ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם בורא פרי הגפן :

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו ורצה בנו ושבת קדשו באהבה וברצון הנחילנו זכרון למעשה בראשית כי הוא יום תחלה למקראי קודש זכר ליציאת מצרים כי בנו בחרת ואותנו קדשת מכל העמים ושבת קדשך באהבה וברצון הנחלתנו ברוך אתה יי מקדש השבת :

ואחר כך נוטל ידיו ומברך על נטילת ידים ולא קודם הקידוש דהוי הפסק אף על גב דהקידוש הוא מצרכי הסעודה אפילו הכי הוי הפסק כמבואר בפוסקים :

וקודם שיבצע אומר אלו החרוזות המדברים בסוד המוליא :

ומה טוב ומה נעים שיהיה על לחם משנה שיקחם בידו ויאמר :

ל מבצע על רפתא׳ כזיתא וכביעתא׳ תרין יודין נקטא׳ סתימין ופרישין :

מ משח זיתא דכיא׳ דטחנין ריחיא׳ ונגדין נחליא : בגוה בלחישין :

ה לא נימא רזין׳ ומלין דגניזין׳ דליתהון מתחזין׳ טמירין וכבישין :

א תעטרת כלה : ברזין דלעילא׳ בגו האי הילולא׳ דעירין קדישין :

ואח״כ יסדר שלחנו כפי כחו ויאכל בשמחה ובטוב לבב ואחר שאכל ושתה כרצונו ונגמר סעודתו יטול ידיו ויאמר מה שכתוב למטה בסעודת שחרית שאדית ידי אסחי אנא וכו׳ ויברך אח״כ ברכת המזון מלה במלה בכוונה וברעותא דלבא :

(לענ׳ השבת קוד׳ סעודת שחרית שהוא לעתיקא קדישא יאמר זה)

פרק ט אמר רבי עקיבא מנין לעכ״ום שמטמאה במשא כנדה שנאמר תזרם כמו דוה צא תאמר לו מה נדה מטמאה במשא אף עכו״ם מטמאה במשא : ב מנין לספינה שהיא טהורה שנאמר דרך אניה בלב ים מנין לערוגה שהיא ששה על ששה טפחים שזורעין בתוכה חמשה זרעונין ארבע על ארבע רוחות הערוגה ואחת באמצע שנאמר כי כארץ תוציא צמחה וכגנה זרועיה תצמיח זרעה לא נאמר אלא זרועיה : ג מנין לפולטת שכבת זרע ביום השלישי שהיא טמאה שנאמר היו נכונים לשלשת ימים : מנין שמרחיצין את המילה ביום השלישי שחל להיות בשבת שנאמר ויהי ביום השלישי בהיותם כואבים מנין שקושרין לשון של זהורית בראש שעיר המשתלח שנאמר אם יהיו חטאיכם כשנים כשלג ילבינו : ד מנין לסיכה שהיא כשתיה ביום הכפורים אף על פי שאין ראיה לדבר זכר לדבר שנאמר ותבא כמים בקרבו וכשמן בעצמותיו : ה המוציא עצים כדי לבשל ביצה קלה תבלין כדי לתבל ביצה קלה ומצטרפין זה עם זה קליפי אגוזים קליפי

רימונים

הִנָּךְ יָפָה רַעְיָתִי הִנָּךְ יָפָה עֵינַיִךְ יוֹנִים מִבַּעַד לְצַמָּתֵךְ שַׂעְרֵךְ כְּעֵדֶר הָעִזִּים שֶׁגָּלְשׁוּ מֵהַר גִּלְעָד׃ שִׁנַּיִךְ כְּעֵדֶר הַקְּצוּבוֹת שֶׁעָלוּ מִן הָרַחְצָה שֶׁכֻּלָּם מַתְאִימוֹת וְשַׁכֻּלָה אֵין בָּהֶם׃ כְּחוּט הַשָּׁנִי שִׂפְתוֹתַיִךְ וּמִדְבָּרֵיךְ נָאוֶה כְּפֶלַח הָרִמּוֹן רַקָּתֵךְ מִבַּעַד לְצַמָּתֵךְ׃ כְּמִגְדַּל דָּוִיד צַוָּארֵךְ בָּנוּי לְתַלְפִּיּוֹת אֶלֶף הַמָּגֵן תָּלוּי עָלָיו כֹּל שִׁלְטֵי הַגִּבּוֹרִים׃

וישורר בנעימות קול לו קולאליא כל אחד ואחד לכבד את ה' מהונו אל תקרי מהונו' אלא מגרונו' כי לעת אלות הוא בשבתות וימים טובים ור"ת בהגלות מאורות השמים להאיר על הארץ שסימנם שי"ר ולכן בהם נאה להודות ולזמר ובזה יזכו המקיימים שיהיו חלקם בחיים וחיי עולם שלפון עין לא ראתה בעלמא דאתי בעולם שכולו ארוך על שלחן ערוך' וזהו השיר ושמו בקרבנו :

אַתְקִינוּ סְעוּדָתָא דִּמְהֵימְנוּתָא שְׁלֵימָתָא חֶדְוָתָא דְּמַלְכָּא קַדִּישָׁא אַתְקִינוּ סְעוּדָתָא דְּמַלְכָּא דָּא הִיא סְעוּדָתָא דַּחֲקַל תַּפּוּחִין קַדִּישִׁין וּזְעֵיר אַנְפִּין וְעַתִּיקָא קַדִּישָׁא אַתְיָין לְסַעֲדָא בַּהֲדָהּ׃

(ועיין בספר הזוהר פרשת עקודי עמוד תכ"ג ושם מבואר סודו ועוד מזה בפ' יתרו עמוד קכ"ז קכ"ח)

אֲזַמֵּר בִּשְׁבָחִין · לְמֵיעַל גּוֹ פִתְחִין · דְּבַחֲקַל תַּפּוּחִין · דְּאִנּוּן קַדִּישִׁין׃

נְ זַמִּין לַהּ הַשְׁתָּא · בְּפָתוֹרָא חַדְתָּא · וּבִמְנַרְתָּא טָבְתָא · דְּנַהֲרָא עַל רֵישִׁין׃

יְ מִינָא וּשְׂמָאלָא · וּבֵינַיְהוּ כַלָּה · בְּקִשּׁוּטִין אָזְלָא · וּמָאנִין וּלְבוּשִׁין׃

יְ חַבֵּק לַהּ בַּעְלַהּ · וּבִיסוֹדָא דִילַהּ · דְּעָבֵיד נַיְחָא לַהּ · יְהֵא כָתִישׁ כְּתִישִׁין׃

צְ וָחִין אַף עָקְתִין · בְּטֵלִין וּשְׁבִיתִין · בְּרַם אַנְפִּין חַדְתִּין · וְרוּחִין עִם נַפְשִׁין׃

חֲ דוּ סַגִּי יֵיתֵי · וְעַל חֲדָא תַּרְתֵּי · נְהוֹרָא לַהּ יִמְטֵי · וּבִרְכָאן דִּנְפִישִׁין׃

קְ רִיבוּ שׁוֹשְׁבִינִין · עֲבִידוּ תִקּוּנִין · לְאַפָּשָׁא זִינִין · וְנוּנִין עִם רַחֲשִׁין׃

לְ מֶעְבַּד נִשְׁמָתִין · וְרוּחִין חַדְתִּין · בְּתַרְתֵּין וּבִתְלָתִין · וּבִתְלָתָא שִׁבְשִׁין׃

וְ עִטּוּרִין שַׁבְעִין לַהּ · וּמַלְכָּא דִּלְעֵילָּא · דְּיִתְעַטַּר כֹּלָּא · בְּקַדִּישׁ קַדִּישִׁין׃

רְ שִׁימִין וּסְתִימִין · בְּגוֹ כָל עָלְמִין · בְּרַם עַתִּיק יוֹמִין · הֲלָא בַטִּישׁ בַּטִּישִׁין׃

יְ הֵא רַעֲוָא קַמֵּיהּ · דְּתִשְׁרֵי עַל עַמֵּיהּ · דְּיִתְעַנַּג לִשְׁמֵיהּ · בְּמִתְקִין וְדוּבְשִׁין׃

אֲ סַדֵּר לִדְרוֹמָא · מְנַרְתָּא דִסְתִימָא · וְשֻׁלְחָן עִם נַהֲמָא · בִּצְפוֹנָא אַרְשִׁין׃

בְּ חַמְרָא גוֹ כַסָּא · וּמְדָאנֵי אָסָא · לְאָרוּס וַאֲרוּסָה · לְאַתְקָפָא חַלָּשִׁין׃

נְ עַבֵּד לְהוֹן כִּתְרִין · בְּמִלִּין יַקִּירִין · בְּשִׁבְעִין עִטּוּרִין · דְּעַל גַּבֵּי חַמְשִׁין׃

שְׁ כִינְתָּא תִתְעַטַּר · בְּשִׁית נַהֲמֵי לִסְטַר ·

שְׁ בִיתִין וּשְׁבִיקִין · מְסָאֲבִין דִּרְחִיקִין · חֲבִילִין דִּמְעִיקִין · וְכָל זִינֵי חַבּוּשִׁין׃

איין גיאיינר אזן דער קיין זאדן איזט זאז דט ניט זאגן :

ויהא רעוא מן קדם עתיקא קדישא דכל קדישין טמירא דכל טמירין סתימא דכלא דיתמשך טלא עילאה מניה למליא רישיה דזעיר אנפין ולהטיל לחקל תפוחין קדישין בנהירו דאנפין ברעוא ובחדותא דכלא ויתמשך מן קדם עתיקא קדישא דכל קדישין טמירא דכל טמירין סתימא דכלא רעותא ורחמי חנא וחסדא בנהירו עילאה ברעותא ותדוה עלי ועל כל בני ביתי ועל כל הנלוים אלי ועל כל בני ישראל עמיה. ויפרקינא מכל עקתין בישין דייתין לעלמא ויזמין ויתיהב לנא מזונא ופרנסתא טבתא בלי צרה ועקתא משולא דכל מזוני ביה תליא וישזבינא מעינא בישא ומחרבא דמלאך המות ומדינה של גיהנם וייתי לנא ולכל נפשתנא חנא וחסדא.

עליו חטאת וכל שאינו כשר להצניע ואין מצניעין כמוהו והוציאו בשבת אינו חייב אלא המצניעו: ד המוציא תבן כמלא פי פרה עצה כמלא פי גמל עמיר כמלא פי טלה עשבים כמלא פי גדי עלי שום ועלי בצלים לחים כגרוגרת יבשים כמלא פי גדי ואין מצטרפין זה עם זה מפני שלא שוו בשיעוריהן חוץ מקליפיהן וגרעיניהן ועוקציהן וסובן ומורסנן רבי יהודה אומר חוץ מקליפי עדשים שמתבשלות עמהן:

כלם אחזי חרב מלמדי מלחמה איש חרבו על ירכו מפחד בלילות: אפריון עשה לו המלך שלמה מעצי הלבנון: עמודיו עשה כסף רפידתו זהב מרכבו ארגמן תוכו רצוף אהבה מבנות ירושלים: צאינה וראינה בנות ציון במלך שלמה בעטרה שעטרה לו אמו ביום חתנתו וביום שמחת לבו:

פרק ח **המוציא** יין כדי מזיגת הכוס חלב כדי גמיעה דבש כדי ליתן על הכתית שמן כדי לסוך אבר קטן מים כדי לשוף בהן את הקילור ושאר כל המשקין ברביעית וכל השופכין ברביעית רבי שמעון אומר כולן ברביעית ולא אמרו כל השיעורין הללו אלא למצניעיהן: ב המוציא חבל כדי לעשות אוזן לקופה גמי כדי לעשות תלאי לנפה ולכברה רבי יהודה אומר כדי ליטול ממנו מדת מנעל לקטן נייר כדי לכתוב עליו קשר מוכסין והמוציא קשר מוכסין חייב נייר מחוק כדי לכרוך על פי צלוחית קטנה של פלייטון: ג עור כדי לעשות קמיע קלף כדי לכתוב עליו פרשה קטנה שבתפילין שהיא שמע ישראל דוכסוסטוס כדי לכתוב מזוזה דיו כדי לכתוב שתי אותיות כחול כדי לכחול עין אחת: ד רבק כדי ליתן בראש השבשבת זפת וגפרית כדי לעשות נקב שעוה כדי ליתן על פי נקב קטן הרסית כדי לעשות פי כור של צורפי זהב רבי יהודה אומר כדי לעשות פטפוט סובין כדי ליתן על פי כור של צורפי זהב סיד כדי לסוד אצבע קטנה שבבנות רבי יהודה אומר כדי לעשות כלכול רבי נחמיא אומר כדי לסוד (נ"א לעשות) אנדיפי: ה אדמה כחותם המרצופין דברי רבי עקיבא וחכמים אומרים כחותם האיגרות זבל וחול הדק כדי לזבל קלח של כרוב דברי רבי עקיבא וחכמים אומרים כדי לזבל כרישא חול הגס כדי ליתן על מלא כף סיד קנה כדי לעשות קולמוס ואם היה עב או מרוסס כדי לבשל בו ביצה קלה שבביצים טרופה ונתונה באילפס: ו עצם כדי לעשות תרווד רבי יהודה אומר כדי לעשות ממנו תף זכוכית כדי לגרור בו ראש הכרכר צרור או אבן כדי לזרוק בעוף רבי אליעזר בן יעקב אומר כדי לזרוק בבהמה: ז חרס כדי ליתן בין פצים לחבירו דברי רבי יהודה רבי מאיר אומר כדי לחתות בו את האור רבי יוסי אומר כדי לקבל בו רביעית אמר רבי מאיר אף על פי שאין ראיה לדבר זכר לדבר שנאמר לא ימצא במכיתתו חרס לחתות אש מיקוד אמר לו רבי יוסי משם ראיה ולחשוף מים מגבא:

בכבול ובפיאה נכרית לחצר במוך שבאזנה
ובמוך שבסנדלה ובמוך שהתקינה
לנדתה בפלפל ובגרגיר מלח וכל דבר
שתתן לתוך פיה ובלבד שלא תתן לכתחלה
בשבת ואם נפל לא תחזיר שן תותבת
ושן של זהב רבי מתיר וחכמים אוסרים:
ו יוצאין בסלע שעל הצינית הבנות קטנות
יוצאות בחוטין ואפילו בקיסמין שבאזניהם
ערביות יוצאות רעולות ומדיות פרופות וכל
אדם אלא שדברו חכמים בהווה: ז פורפת
על האבן ועל האגוז ועל המטבע ובלבד שלא
תפרוף לכתחלה בשבת: ח הקיטע יוצא
בקב שלו דברי רבי מאיר ורבי יוסי אוסר ואם
יש לו בית קיבול כתותים טמא סמוכות שלו
טמאין מדרס ויוצאין בהן בשבת ונכנסין בהן
בעזרה כסא וסמוכות שלו טמאין מדרס
ואין יוצאין בהן בשבת ואין נכנסין בהן
בעזרה אנקטמין טהורים ואין יוצאין בהן
ט הבנים יוצאים בקשרים ובני מלכים
בזוגין וכל אדם אלא שדברו חכמים בהווה:
י יוצאין בביצת החרגול ובשן שועל ובמסמר
מן הצלוב משום רפואה דברי רבי מאיר
וחכמים אוסרים (נ"א דברי רבי יוסי ור"מ א)
אף בחול אסור משום דרכי האמורי:

כמעט שעברתי מהם עד
שמצאתי את שאהבה נפשי
אחזתיו ולא ארפנו עד שהביאתיו
אל בית אמי ואל חדר הורתי:
השבעתי אתכם בנות ירושלים
בצבאות או באילות השדה אם
תעירו ואם תעוררו את האהבה
עד שתחפץ: מי זאת עולה מן
המדבר כתמרות עשן מקטרת
מור ולבונה מכל אבקת רוכל:
הנה מטתו שלשלמה ששים
גבורים סביב לה מגבורי ישראל:

בסעודת שחרית לומר ג"כ זה הפרק

פרק ז כלל גדול אמרו בשבת כל השוכח
עיקר שבת ועשה מלאכות
הרבה בשבתות הרבה אינו חייב אלא חטאת
אחת היודע עיקר שבת ועשה מלאכות
הרבה בשבתות הרבה חייב על כל שבת
ושבת היודע שהוא שבת ועשה מלאכות
הרבה בשבתות הרבה חייב על כל אב
מלאכה ומלאכה העושה מלאכות הרבה
מעין מלאכה אחת אינו חייב אלא חטאת
אחת: ב אבות מלאכות ארבעים חסר אחת
הזורע והחורש והקוצר והמעמר הדש והזורה
הבורר הטוחן והמרקד והלש והאופה הגוזז
את הצמר המלבנו והמנפצו והצובעו והטווה
והמסך והעושה שתי בתי נירין והאורג שני
חוטין והפוצע שני חוטין הקושר והמתיר
והתופר שתי תפירות הקורע על מנת לתפור
שתי תפירות הצד צבי השוחטו והמפשיטו
המולחו והמעבד את עורו והמוחקו והמחתכו
הכותב שתי אותיות והמוחק על מנת לכתוב
שתי אותיות הבונה והסותר המכבה
והמבעיר המכה בפטיש המוציא מרשות
לרשות הרי אלו אבות מלאכות ארבעים
חסר אחת: ג ועוד כלל אחר אמרו כל הכשר
להצניע ומצניעין כמוהו והוציאו בשבת חייב

ונאקה בחוטם ולוברקים בפרומביא וסוס
בשיר וכל בעלי השיר יוצאים בשיר ונמשכים
בשיר ומזין עליהן וטובלין במקומן : ב
חמור יוצא במרדעת בזמן שהיא קשורה לו
זכרים יוצאין לבובין רחלות יוצאות שחוזות
כבולות וכבונות העזים יוצאות צרורות רבי
יוסי אוסר בכולן חוץ מן הרחלין הכבונות
רבי יהודה אומר עזים יוצאות צרורות ליבש
אבל לא לחלב : ג ובמה אינה יוצאה לא
יצא גמל במטוטלת לא עקוד ולא רגול וכן
שאר כל הבהמות לא יקשור גמלים זה בזה
וימשוך אבל מכניס חבלים לתוך ידו וימשוך
ובלבד שלא יכרוך : ד אין חמור יוצא
במרדעת בזמן שאינה קשורה לו ולא בזוג
אף על פי שהוא פקוק ולא בסולם שבצוארו
ולא ברצועה שברגלו ואין התרנגולין יוצאין
בחוטין ולא ברצועות שברגליהם ואין הזכרים
יוצאין בעגלה שתחת האליה שלהן ואין
הרחלים יוצאות חנונות ואין העגל יוצא
בגימון ולא פרה בעור הקופד ולא ברצועה
שבין קרניה פרתו של רבי אליעזר בן עזריה
היתה יוצאה ברצועה שבין קרניה שלא
ברצון חכמים :

עד שיפוח היום ונסו הצללים סוב
דמה לך דודי לצבי או לעופר
האילים על הרי בתר : על משכבי
בלילות בקשתי את שאהבה נפשי
בקשתיו ולא מצאתיו : אקומה נא
ואסובבה בעיר בשוקים
וברחובות אבקשה את שאהבה
נפשי בקשתיו ולא מצאתיו :
מצאוני השומרים הסובבים בעיר
את שאהבה נפשי ראיתם :

פרק ו במה אשה יוצאה ובמה אינה
יוצאת לא תצא אשה לא
בחוטי צמר ולא בחוטי פשתן ולא ברצועות
שבראשה ולא תטבול בהן עד שתרפם ולא
בטוטפת ולא בסנבוטין בזמן שאינן תפורין
ולא בכבול לרשות הרבים ולא בעיר של
זהב ולא בקטלא ולא בנזמים ולא בטבעת
שאין עליה חותם ולא במחט שאינה נקובה
ואם יצאה אינה חייבת חטאת : ב לא יצא
האיש בסנדל המסומר ולא ביחיד בזמן שאין
ברגלו מכה ולא בתפילין ולא בקמיע בזמן
שאינה מן המומחה לא בשריון ולא בקסדא
ולא במגפיים ואם יצא אינו חייב חטאת : ג
לא תצא אשה במחט הנקובה ולא בטבעת
שיש עליה חותם ולא בכוליאר ולא בכובלת
ולא בצלוחית של פלייטין ואם יצאה חייבת
חטאת דברי רבי מאיר וחכמים פוטרין
בכובלת ובצלוחית של פלייטין : ד לא יצא
האיש לא בסייף ולא בקשת ולא בתריס ולא
באלה ולא ברומח ואם יצא חייב חטאת רבי
אליעזר אומר תכשיטין הן לו וחכמים אומרים
אינן אלא לגנאי שנאמר וכתתו חרבותם
לאתים וחניתותיהם למזמרות ולא ישא גוי אל
גוי חרב ולא ילמדו עוד מלחמה בירית
טהורה ויוצאין בה בשבת כבלים טמאין ואין
יוצאין בהן בשבת : ה יוצאת אשה בחוטי
שער בין משלה בין משל חבירתה בין משל
בהמה בטוטפת ובסנבוטין בזמן שהן תפורין

הַמֵּיחָם בִּשְׁבִיל שֶׁתִּתְגַּלְגֵּל וְלֹא יַפְקִיעֶנָּה בְּסוּדָרִים וְרַבִּי יוֹסֵי מַתִּיר וְלֹא יְטַמְּנֶנָּה בְּחוֹל וּבַאֲבַק דְּרָכִים בִּשְׁבִיל שֶׁתִּצָּלֶה: ד מַעֲשֶׂה שֶׁעָשׂוּ אַנְשֵׁי טְבֶרְיָא וְהֵבִיאוּ סִלּוֹן שֶׁל צוֹנֵן לְתוֹךְ אַמָּה שֶׁל חַמִּין אָמְרוּ לָהֶן חֲכָמִים אִם בְּשַׁבָּת כְּחַמִּין שֶׁהוּחַמּוּ בְּשַׁבָּת אֲסוּרִין בִּרְחִיצָה וּבִשְׁתִיָּה וְאִם בְּיוֹם טוֹב כְּחַמִּין שֶׁהוּחַמּוּ בְּיוֹם טוֹב אֲסוּרִים בִּרְחִיצָה וּמוּתָּרִין בִּשְׁתִיָּה מוּלְיָאר הַגָּרוּף שׁוֹתִין הֵימֶנּוּ בְּשַׁבָּת אַנְטִיכִי אַף עַל פִּי שֶׁגְּרוּפָה אֵין שׁוֹתִין מִמֶּנָּה: ה הַמֵּיחָם שֶׁפִּנָּהוּ לֹא יִתֵּן לְתוֹכוֹ צוֹנֵן בִּשְׁבִיל שֶׁיֵּחַמּוּ אֲבָל נוֹתֵן הוּא לְתוֹכוֹ אוֹ לְתוֹךְ הַכּוֹס כְּדֵי לְהַפְשִׁירָן הָאִלְפָּס וְהַקְּדֵרָה שֶׁהֶעֱבִירָן מְרוּתָּחִין לֹא יִתֵּן לְתוֹכוֹ תַּבְלִין אֲבָל נוֹתֵן הוּא לְתוֹךְ הַקְּעָרָה אוֹ לְתוֹךְ הַתַּמְחוּי רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר לַכֹּל הוּא נוֹתֵן חוּץ מִדָּבָר שֶׁיֵּשׁ בּוֹ חוֹמֶץ וְצִיר: ו אֵין נוֹתְנִין כְּלִי תַּחַת הַנֵּר לְקַבֵּל בּוֹ אֶת הַשֶּׁמֶן וְאִם נְתָנוֹ מִבְּעוֹד יוֹם מוּתָּר וְאֵין נֵיאוֹתִין מִמֶּנּוּ לְפִי שֶׁאֵינוֹ מִן הַמּוּכָן מְטַלְטְלִין נֵר חָדָשׁ אֲבָל לֹא יָשָׁן רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר כָּל הַנֵּרוֹת מְטַלְטְלִין חוּץ מִן הַנֵּר הַדּוֹלֵק בְּשַׁבָּת נוֹתְנִין כְּלִי תַּחַת הַנֵּר לְקַבֵּל נִצוֹצוֹת וְלֹא יִתֵּן לְתוֹכוֹ מַיִם מִפְּנֵי שֶׁהוּא מְכַבֶּה:

דּוֹמֶה דוֹדִי לִצְבִי אוֹ לְעֹפֶר הָאַיָּלִים הִנֵּה זֶה עוֹמֵד אַחַר כָּתְלֵנוּ מַשְׁגִּיחַ מִן הַחַלֹּנוֹת מֵצִיץ מִן הַחֲרַכִּים: עָנָה דוֹדִי וְאָמַר לִי קוּמִי לָךְ רַעְיָתִי יָפָתִי וּלְכִי לָךְ: כִּי הִנֵּה הַסְּתָו עָבָר הַגֶּשֶׁם חָלַף הָלַךְ לוֹ: הַנִּצָּנִים נִרְאוּ בָאָרֶץ עֵת הַזָּמִיר הִגִּיעַ וְקוֹל הַתּוֹר נִשְׁמַע בְּאַרְצֵנוּ:

פרק ד בַּמֶּה טוֹמְנִין וּבַמָּה אֵין טוֹמְנִין אֵין טוֹמְנִין לֹא בְגֶפֶת וְלֹא בְזֶבֶל וְלֹא בְמֶלַח וְלֹא בְסִיד וְלֹא בְחוֹל בֵּין לַחִים בֵּין יְבֵשִׁים וְלֹא בְתֶבֶן וְלֹא בְזַגִּים וְלֹא בְמוּכִין וְלֹא בַעֲשָׂבִים בִּזְמַן שֶׁהֵן לַחִים אֲבָל טוֹמְנִין בָּהֶן כְּשֶׁהֵן יְבֵשִׁים טוֹמְנִין בִּכְסוּת וּבְפֵירוֹת בְּכַנְפֵי יוֹנָה וּבִנְסוֹרֶת שֶׁל חָרָשִׁים וּבִנְעוֹרֶת שֶׁל פִּשְׁתָּן דַּקָּה רַבִּי יְהוּדָה אוֹסֵר בְּדַקָּה וּמַתִּיר בְּגַסָּה: ב טוֹמְנִין בִּשְׁלָחִין וּמְטַלְטְלִין אוֹתָן בְּגִיזֵי צֶמֶר וְאֵין מְטַלְטְלִין אוֹתָן כֵּיצַד הוּא עוֹשֶׂה נוֹעֵר אֶת הַכִּסּוּי וְהֵן נוֹפְלוֹת רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה אוֹמֵר קֻפָּה מַטָּה עַל צִדָּהּ וְנוֹטֵל שֶׁמָּא יִטּוֹל וְאֵינוֹ יָכוֹל לְהַחֲזִיר וַחֲכָמִים אוֹמְרִים נוֹטֵל וּמַחֲזִיר לֹא כִסָּהוּ מִבְּעוֹד יוֹם לֹא יְכַסֶּנּוּ מִשֶּׁתֶּחְשַׁךְ כִּסָּהוּ וְנִתְגַּלָּה מוּתָּר לְכַסּוֹתוֹ מְמַלֵּא אֶת הַקִּיתוֹן וְנוֹתֵן לְתַחַת הַכַּר אוֹ תַּחַת הַכֶּסֶת:

הַתְּאֵנָה חָנְטָה פַגֶּיהָ וְהַגְּפָנִים סְמָדַר נָתְנוּ רֵיחַ קוּמִי לְכִי רַעְיָתִי יָפָתִי וּלְכִי לָךְ: יוֹנָתִי בְּחַגְוֵי הַסֶּלַע בְּסֵתֶר הַמַּדְרֵגָה הַרְאִינִי אֶת מַרְאַיִךְ הַשְׁמִיעִנִי אֶת קוֹלֵךְ כִּי קוֹלֵךְ עָרֵב וּמַרְאֵיךְ נָאוֶה: אֶחֱזוּ לָנוּ שׁוּעָלִים שׁוּעָלִים קְטַנִּים מְחַבְּלִים כְּרָמִים וּכְרָמֵינוּ סְמָדַר: דּוֹדִי לִי וַאֲנִי לוֹ הָרֹעֶה בַּשּׁוֹשַׁנִּים:

פרק ה בַּמֶּה בְּהֵמָה יוֹצְאָה וּבַמָּה אֵינָהּ יוֹצְאָה יוֹצֵא הַגָּמָל בְּאַפְסָר

אֵין מַדְלִיקִין לֹא בְּלֶכֶשׁ וְלֹא בְּחוֹסֶן וְלֹא בְּכַלָּךְ וְלֹא בִּפְתִילַת הָאִידָן וְלֹא בִּפְתִילַת הַמִּדְבָּר וְלֹא בִּירוֹקָה שֶׁעַל פְּנֵי הַמַּיִם וְלֹא בְּזֶפֶת וְלֹא בְּשַׁעֲוָה וְלֹא בְּשֶׁמֶן קִיק וְלֹא בְּשֶׁמֶן שְׂרֵיפָה וְלֹא בְּאַלְיָה וְלֹא בְּחֵלֶב נָחוּם הַמָּדִי אוֹמֵר מַדְלִיקִין בְּחֵלֶב מְבוּשָּׁל וַחֲכָמִים אוֹמְרִים אֶחָד מְבוּשָּׁל וְאֶחָד שֶׁאֵינוֹ מְבוּשָּׁל אֵין מַדְלִיקִין בּוֹ: ב אֵין מַדְלִיקִין בְּשֶׁמֶן שְׂרֵיפָה בְּיוֹם טוֹב רַבִּי יִשְׁמָעֵאל אוֹמֵר אֵין מַדְלִיקִין בְּעִטְרָן מִפְּנֵי כְבוֹד הַשַּׁבָּת וַחֲכָמִים מַתִּירִין בְּכָל הַשְּׁמָנִים בְּשֶׁמֶן שׁוּמְשְׁמִין בְּשֶׁמֶן אֱגוֹזִים בְּשֶׁמֶן צְנוֹנוֹת בְּשֶׁמֶן דָּגִים בְּשֶׁמֶן פַּקּוּעוֹת בְּעִטְרָן וּבְנֵפְט רַבִּי טַרְפוֹן אוֹמֵר אֵין מַדְלִיקִין אֶלָּא בְּשֶׁמֶן זַיִת בִּלְבַד: ג כָּל הַיּוֹצֵא מִן הָעֵץ אֵין מַדְלִיקִין בּוֹ אֶלָּא פִשְׁתָּן וְכָל הַיּוֹצֵא מִן הָעֵץ אֵינוֹ מִטַּמֵּא טוּמְאַת אוֹהָלִים אֶלָּא פִשְׁתָּן פְּתִילַת הַבֶּגֶד שֶׁקִּפְּלָהּ וְלֹא הִבְהֲבָהּ רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר טְמֵאָה הִיא וְאֵין מַדְלִיקִין בָּהּ רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר טְהוֹרָה הִיא וּמַדְלִיקִין בָּהּ: ד לֹא יִקּוֹב אָדָם שְׁפוֹפֶרֶת שֶׁל בֵּיצָה וִימַלְּאֶנָּה שֶׁמֶן וְיִתְּנֶנָּה עַל פִּי הַנֵּר בִּשְׁבִיל שֶׁתְּהֵא מְנַטֶּפֶת וַאֲפִילוּ הִיא שֶׁל חֶרֶס וְרַבִּי יְהוּדָה מַתִּיר אֲבָל אִם חִבְּרָהּ הַיּוֹצֵר מִתְּחִלָּה מוּתָּר מִפְּנֵי שֶׁהוּא כְּלִי אֶחָד לֹא יְמַלֵּא אָדָם אֶת הַקְּעָרָה שֶׁמֶן וְיִתְּנֶנָּה בְּצַד הַנֵּר וְיִתֵּן רֹאשׁ הַפְּתִילָה בְּתוֹכָהּ בִּשְׁבִיל שֶׁתְּהֵא שׁוֹאֶבֶת וְרַבִּי יְהוּדָה מַתִּיר: ה הַמְכַבֶּה אֶת הַנֵּר מִפְּנֵי שֶׁהוּא מִתְיָרֵא מִפְּנֵי גוֹיִם מִפְּנֵי לִסְטִים מִפְּנֵי רוּחַ רָעָה וְאִם בִּשְׁבִיל הַחוֹלֶה שֶׁיִּישַׁן פָּטוּר כְּחָס עַל הַנֵּר כְּחָס עַל הַשֶּׁמֶן כְּחָס עַל הַפְּתִילָה חַיָּיב וְרַבִּי יוֹסֵי פּוֹטֵר בְּכֻלָּן חוּץ מִן הַפְּתִילָה מִפְּנֵי שֶׁהוּא עוֹשָׂהּ פֶּחָם: ו עַל שָׁלֹשׁ עֲבֵירוֹת נָשִׁים מֵתוֹת בִּשְׁעַת לֵידָתָן עַל שֶׁאֵינָן זְהִירוֹת בְּנִדָּה וּבְחַלָּה וּבְהַדְלָקַת הַנֵּר: ז שְׁלֹשָׁה דְבָרִים צָרִיךְ אָדָם לוֹמַר בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ עֶרֶב שַׁבָּת עִם חֲשֵׁכָה עִשַּׂרְתֶּם עֵרַבְתֶּם הַדְלִיקוּ אֶת הַנֵּרוֹת סָפֵק חֲשֵׁכָה סָפֵק אֵין חֲשֵׁכָה אֵין מְעַשְּׂרִין אֶת הַוַּדַּאי וְאֵין מַטְבִּילִין אֶת הַכֵּלִים וְאֵין מַדְלִיקִין אֶת הַנֵּרוֹת אֲבָל מְעַשְּׂרִין אֶת הַדְּמַאי וּמְעָרְבִין וְטוֹמְנִין אֶת הַחַמִּין:

סַמְּכוּנִי בָּאֲשִׁישׁוֹת רַפְּדוּנִי בַּתַּפּוּחִים כִּי חוֹלַת אַהֲבָה אָנִי: שְׂמֹאלוֹ תַּחַת לְרֹאשִׁי וִימִינוֹ תְּחַבְּקֵנִי: הִשְׁבַּעְתִּי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלִַם בִּצְבָאוֹת אוֹ בְּאַיְלוֹת הַשָּׂדֶה אִם תָּעִירוּ וְאִם תְּעוֹרְרוּ אֶת הָאַהֲבָה עַד שֶׁתֶּחְפָּץ: קוֹל דּוֹדִי הִנֵּה זֶה בָּא מְדַלֵּג עַל הֶהָרִים מְקַפֵּץ עַל הַגְּבָעוֹת:

פרק ג כִּירָה שֶׁהִסִּיקוּהָ בְּקַשׁ וּבִגְבָבָא נוֹתְנִים עָלֶיהָ תַּבְשִׁיל בְּגֶפֶת וּבְעֵצִים לֹא יִתֵּן עַד שֶׁיִּגְרוֹף אוֹ עַד שֶׁיִּתֵּן אֶת הָאֵפֶר בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים חַמִּין אֲבָל לֹא תַּבְשִׁיל וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִים חַמִּין וְתַבְשִׁיל בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים נוֹטְלִין אֲבָל לֹא מַחֲזִירִין וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִים אַף מַחֲזִירִין: ב תַּנּוּר שֶׁהִסִּיקוּהוּ בְּקַשׁ וּבִגְבָבָא לֹא יִתֵּן בֵּין מִתּוֹכוֹ בֵּין מֵעַל גַּבָּיו כּוּפָּח שֶׁהִסִּיקוּהוּ בְּקַשׁ וּבִגְבָבָא הֲרֵי הוּא כְּכִירַיִם בְּגֶפֶת וּבְעֵצִים הֲרֵי הוּא כְּתַנּוּר: ג אֵין נוֹתְנִין בֵּיצָה בְּצַד

פרק א יציאות השבת שתים שהן ארבע בפנים ושתים שהן ארבע בחוץ. כיצד העני עומד בחוץ ובעל הבית בפנים פשט העני את ידו לפנים ונתן לתוך ידו של בעל הבית או שנטל מתוכה והוציא העני חייב ובעל הבית פטור. פשט בעל הבית את ידו לחוץ ונתן לתוך ידו של עני או שנטל מתוכה והכניס בעל הבית חייב והעני פטור. פשט העני את ידו לפנים ונטל בעל הבית מתוכה או שנתן לתוכה והוציא שניהם פטורים. פשט בעל הבית את ידו לחוץ ונטל העני מתוכה או שנתן לתוכה והכניס שניהם פטורים: ב לא ישב אדם לפני הספר סמוך למנחה עד שיתפלל לא יכנס אדם למרחץ ולא לבורסקי ולא לאכול ולא לדין ואם התחילו אין מפסיקין ומפסיקין לקריאת שמע ואין מפסיקין לתפלה: ג לא יצא החייט במחטו סמוך לחשיכה שמא ישכח ויצא ולא הלבלר בקולמוסו ולא יפלה את כליו ולא יקרא לאור הנר באמת אמרו החזן רואה היכן תנוקות קוראים אבל הוא לא יקרא כיוצא בו לא יאכל הזב עם הזבה מפני הרגל עבירה: ד ואלו מן ההלכות שאמרו בעליית חנניה בן חזקיה בן גוריון כשעלו לבקרו נמנו ורבו בית שמאי על בית הלל ושמונה עשר דברים גזרו בו ביום: ה בית שמאי אומרים אין שורין דיו וסממנים וכרשינים אלא כדי שישורו מבעוד יום ובית הלל מתירין: ו בית שמאי אומרים אין נותנין אונין של פשתן לתוך התנור אלא כדי שיהבילו מבעוד יום ולא את הצמר ליורה אלא כדי שיקלוט העין ובית הלל מתירין. בית שמאי אומרים אין פורשין מצודות חיה ועופות ודגים. אלא כדי שיצודו מבעוד יום ובית הלל מתירין: ז בית שמאי אומרים אין מוכרין לנכרי ואין טוענין עמו ואין מגביהין עליו אלא כדי שיגיע למקום קרוב ובית הלל מתירין: ח בית שמאי אומרים אין נותנין עורות לעבדן ולא כלים לכובס נכרי אלא כדי שיעשו מבעוד יום ובכולן בית הלל מתירין עם השמש: ט אמר רבן שמעון בן גמליאל נוהגין היו בית אבא שהיו נותנין כלי לבן לכובס נכרי שלשה ימים קודם לשבת ושוין אלו ואלו שטוענים קורת בית הבד ועגולי הגת: י אין צולין בשר בצל וביצה אלא כדי שיצולו מבעוד יום אין נותנין פת לתנור עם חשכה ולא חררה על גבי גחלים אלא כדי שיקרמו פניה מבעוד יום רבי אליעזר אומר כדי שיקרום התחתון שלה: יא משלשלין את הפסח בתנור עם חשכה ומאחיזין את האור במדורת בית המוקד ובגבולין כדי שתאחוז האור ברבן רבי יהודה אומר בפחמין כל שהוא:

אני חבצלת השרון שושנת העמקים: כשושנה בין החוחים כן רעיתי בין הבנות: כתפוח בעצי היער כן דודי בין הבנים בצלו חמדתי וישבתי ופריו מתוק לחכי: הביאני אל בית היין ודגלו עלי אהבה:

פרק ג כירה שהסיקוה בקש ובגבבא.

ואחרי כן קודם כל סעודה וסעודה ילמוד שמונה פרקים ממסכת שבת שנמצא בה כ"ד קשוטי ותכשיטי הכלה ויכוון בכל פ' ופ' בסוד צירוף א' מכ"ד צרופי אדני כידוע ובלימוד הכ"ד קשוטי פרקים מסכת שבת מבריח הכ"ד מיני טומאה מסטרא אחרא שהטיל הנחש סמאל יצר הרע בחוה בעת שהיה מתחבר עמה כמו שמבואר בספר הזוהר ולעלות לרצון יאמר תפלה זו אחר שיר השירים בכונה וברעותא דליבא ואשרי לו ואשרי חלקו כי תפלה זו היא פתח פתוח להרבה פתחים סגורים למי שיש לו מוח בקדקדו וזו היא התפילה:

רבון כל העולמים יהי רצון מלפניך יי אלהי ואלהי אבותי שבזכות שיר השירים אשר קריתי ולמדתי שהוא קדש קדשים ובזכות פסוקיו ובזכות תיבותיו ובזכות אותיותיו ובזכות נקודותיו ובזכות טעמיו ובזכות שמותיו וצירופיו ורמזיו וסודותיו הקדושים והטהורים הנוראים היוצאים ממנו שתהא שעה זו שעת רחמים שעת הקשבה שעת האזנה ונקראך ותעננו נעתיר לך והעתר לנו שיהיה עולה לפניך קריאת ולמוד שיר השירים כאלו השגנו כל הסודות הנפלאות והנוראים אשר הם חתומים בו בכל תנאיו ונזכה למקום שהנשמות נחצבות משם וכאלו עשינו כל מה שמוטל עלינו להשיג בין בגלגול זה בין בגלגול אחר ולהיות מן העולים והזוכים לעולם הבא עם שאר צדיקים וחסידים ומלא כל משאלות לבי לטובה ותהיה עם לבבנו ואמרי פינו בעת מחשבותינו ועם ידינו בעת מעבדנו ותשלח ברכה והצלחה והרוחה בכל מעשה ידינו ומעפר תקימנו ומאשפות דלותינו תרוממנו ותשיב שכינתך לעיר קדשך במהרה בימינו אמן:

זהו הסדר לסעודה ראשונה:

שיר השירים אשר לשלמה: ישקני מנשיקות פיהו כי טובים דדיך מיין: לריח שמניך טובים שמן תורק שמך על כן עלמות אהבוך: משכני אחריך נרוצה הביאני המלך חדריו נגילה ונשמחה בך נזכירה דודיך מיין מישרים אהבוך: שחורה אני ונאוה בנות ירושלם כאהלי קדר כיריעות שלמה: אל תראוני שאני שחרחורת ששזפתני השמש בני אמי נחרו בי שמוני נוטרה את הכרמים כרמי שלי לא נטרתי: הגידה לי שאהבה נפשי איכה תרעה איכה תרביץ בצהרים שלמה אהיה כעוטיה על עדרי חבריך: אם לא תדעי לך היפה בנשים צאי לך בעקבי הצאן ורעי את גדיותיך על משכנות הרועים: לססתי ברכבי פרעה דמיתיך רעיתי: נאוו לחייך בתורים צוארך בחרוזים: תורי זהב נעשה לך עם נקודות הכסף: עד שהמלך במסבו נרדי נתן ריחו: צרור המור דודי לי בין שדי ילין: אשכול הכופר דודי לי בכרמי עין גדי: הנך יפה רעיתי הנך יפה עיניך יונים: הנך יפה דודי אף נעים אף ערשנו רעננה: קורות בתינו ארזים רהיטנו ברותים:

וְאִמְרוּ בָּרוּךְ לְשֻׁלְחָנִי הֶעָרוּךְ וְצֵאתְכֶם לְשָׁלוֹם מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם אָמֵן סֶלָה:

ואחר כך בלי הפסק יאמר פרשת אשת חיל מראשה לסופה כנגד השכינה מרומז על דרך הקבלה על השכינה כידוע ליודעי חן ויש בה כ"ב פסוקים כנגד כ"ב לנורות של מעלה שבעת הם פתוחים ומריקים שפע וברכה מהבריכה העליונה מראש כל הכתרים וזו היא:

אֵשֶׁת חַיִל מִי יִמְצָא וְרָחוֹק מִפְּנִינִים מִכְרָהּ: בָּטַח בָּהּ לֵב בַּעְלָהּ וְשָׁלָל לֹא יֶחְסָר: גְּמָלַתְהוּ טוֹב וְלֹא רָע כֹּל יְמֵי חַיֶּיהָ: דָּרְשָׁה צֶמֶר וּפִשְׁתִּים וַתַּעַשׂ בְּחֵפֶץ כַּפֶּיהָ: הָיְתָה כָּאֳנִיּוֹת סוֹחֵר מִמֶּרְחָק תָּבִיא לַחְמָהּ: וַתָּקָם בְּעוֹד לַיְלָה וַתִּתֵּן טֶרֶף לְבֵיתָהּ וְחֹק לְנַעֲרֹתֶיהָ: זָמְמָה שָׂדֶה וַתִּקָּחֵהוּ מִפְּרִי כַפֶּיהָ נָטְעָה כָּרֶם: חָגְרָה בְעוֹז מָתְנֶיהָ וַתְּאַמֵּץ זְרוֹעוֹתֶיהָ: טָעֲמָה כִּי טוֹב סַחְרָהּ לֹא יִכְבֶּה בַלַּיְלָה נֵרָהּ: יָדֶיהָ שִׁלְּחָה בַכִּישׁוֹר וְכַפֶּיהָ תָּמְכוּ פָלֶךְ: כַּפָּהּ פָּרְשָׂה לֶעָנִי וְיָדֶיהָ שִׁלְּחָה לָאֶבְיוֹן: לֹא תִירָא לְבֵיתָהּ מִשָּׁלֶג כִּי כָל בֵּיתָהּ לָבֻשׁ שָׁנִים: מַרְבַדִּים עָשְׂתָה לָּהּ שֵׁשׁ וְאַרְגָּמָן לְבוּשָׁהּ: נוֹדָע בַּשְּׁעָרִים בַּעְלָהּ בְּשִׁבְתּוֹ עִם זִקְנֵי אָרֶץ: סָדִין עָשְׂתָה וַתִּמְכֹּר וַחֲגוֹר נָתְנָה לַכְּנַעֲנִי: עֹז וְהָדָר לְבוּשָׁהּ וַתִּשְׂחַק לְיוֹם אַחֲרוֹן: פִּיהָ פָּתְחָה בְחָכְמָה וְתוֹרַת חֶסֶד עַל לְשׁוֹנָהּ: צוֹפִיָּה הֲלִיכוֹת בֵּיתָהּ וְלֶחֶם עַצְלוּת לֹא תֹאכֵל: קָמוּ בָנֶיהָ וַיְאַשְּׁרוּהָ בַּעְלָהּ וַיְהַלְלָהּ: רַבּוֹת בָּנוֹת עָשׂוּ חָיִל וְאַתְּ עָלִית עַל כֻּלָּנָה: שֶׁקֶר הַחֵן וְהֶבֶל הַיֹּפִי אִשָּׁה יִרְאַת יְיָ הִיא תִתְהַלָּל: תְּנוּ לָהּ מִפְּרִי יָדֶיהָ וִיהַלְלוּהָ בַשְּׁעָרִים מַעֲשֶׂיהָ:

איין טייל זאגן דש:

שלום עליכם מלאכי השלום בבואכם לשלום כאשר צוה אתכם אדוננו המלך הכבוד והקדוש ארון השלום: רבון כל העולמים ארון כל הבריות וארון על כל אשר עשית ואשר אתה עתיד לעשות עשה עמי חסד ועם בריותיך: וברוכים הם המלאכים שעושים רצונך: ארון השלום: תברכני בשלום: ותפקדני בשלום: לחיים טובים ולשלום ותזכני למצותיך: ותן לי חן ושכל טוב בעיניך ובעיני כל רואי ותעבור ותמחול לי על כל חטאתי ועונותי ופשעי: ותזכני לקבל שבתות וימים טובים מתוך רוב עושר וכבוד: ומתוך מיעוט עונות: והסר ממני ומזרעי: ומזורע זרעי: מעתה ועד עולם כל חולי וכל דלות ועניות ואביונות: ולא תהא צרה ביום מנוחתינו: ותן בי יצר טוב באהבה וביראה: ואהיה מכובד בעיניך ובעיני כל רואי: כי אתה המלך הכבוד אמן סלה:

איין טייל זייט פֿלעגן גאנץ שיר השירים אן ערב שבת צו זאגן אזו זיא שון גיכן אול זאגן דר נאך דען רבון וויא ער גידרוקט שטיט אין דיא קבלת שבת דיא זעלביגן דיא גאנץ שיר השירים אן ערב שבת זאג. ווען וויא דר נאך זאגן דיא שאונה פרקים פֿון מסכת שבת דז אן פֿלעגט צו זאגן פֿר מיטאיבר סעודה וויא דא שטיט אין דיא קבלת שבת שיר השירים צו וויסן מיט אייבר פרק עטליכי פסוקים דש דרפֿן זיא ניט אין זאגן ווייל זיא שון שיר השירים גיזאגט האבן: **ווען** אן ניט צייט האט צו זאגן שיר השירים עז כו פנים זאל אן דיא פיר פסוקים זאגן פֿון שיר השירים דען ראשי תיבות פֿון דיא פסוקים איז יעקב:

יִשָּׁקֵנִי מִנְּשִׁיקוֹת פִּיהוּ כִּי טוֹבִים דֹּדֶיךָ מִיָּיִן: עוּרִי צָפוֹן וּבוֹאִי תֵימָן הָפִיחִי גַנִּי יִזְּלוּ בְשָׂמָיו יָבֹא דוֹדִי לְגַנּוֹ וְיֹאכַל פְּרִי מְגָדָיו: קוֹל דּוֹדִי הִנֵּה זֶה בָּא מְדַלֵּג עַל הֶהָרִים מְקַפֵּץ עַל הַגְּבָעוֹת: בָּאתִי לְגַנִּי אֲחֹתִי כַלָּה אָרִיתִי מוֹרִי עִם בְּשָׂמִי אָכַלְתִּי יַעְרִי עִם דִּבְשִׁי שָׁתִיתִי יֵינִי עִם חֲלָבִי אִכְלוּ רֵעִים שְׁתוּ וְשִׁכְרוּ דּוֹדִים:

וזהו סוד נחלת יעקב:

הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא: ג"פ בּוֹאֲכֶם לְשָׁלוֹם מַלְאֲכֵי הַשָּׁלוֹם מַלְאֲכֵי עֶלְיוֹן מִמֶּלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא: ג"פ בָּרְכוּנִי לְשָׁלוֹם מַלְאֲכֵי הַשָּׁלוֹם מַלְאֲכֵי עֶלְיוֹן מִמֶּלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא: ג"פ צֵאתְכֶם לְשָׁלוֹם מַלְאֲכֵי הַשָּׁלוֹם מַלְאֲכֵי עֶלְיוֹן מִמֶּלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא: ג"פ

ואומר בנחת ובכונה כנגד נפשו ורוחו ונשמתו פסוקים אלו:

כי מלאכיו יצוה לך לשמרך בכל דרכיך:

יי ישמר צאתך ובואך מעתה ועד עולם:

רִבּוֹן כָּל הָעוֹלָמִים אֲדוֹן כָּל הַנְּשָׁמוֹת אֲדוֹן הַשָּׁלוֹם מֶלֶךְ אַבִּיר מֶלֶךְ בָּרוּךְ מֶלֶךְ גָּדוֹל מֶלֶךְ דּוֹבֵר שָׁלוֹם מֶלֶךְ הָדוּר מֶלֶךְ וָתִיק מֶלֶךְ זַךְ מֶלֶךְ חַי הָעוֹלָמִים מֶלֶךְ טוֹב וּמֵטִיב מֶלֶךְ יָחִיד וּמְיוּחָד מֶלֶךְ כַּבִּיר מֶלֶךְ לוֹבֵשׁ רַחֲמִים מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים מֶלֶךְ נִשְׂגָּב מֶלֶךְ סוֹמֵךְ נוֹפְלִים מֶלֶךְ עוֹשֶׂה מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית מֶלֶךְ פּוֹדֶה וּמַצִּיל מֶלֶךְ צַח וְאָדוֹם מֶלֶךְ קָדוֹשׁ מֶלֶךְ רָם וְנִשָּׂא מֶלֶךְ שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה מֶלֶךְ תָּמִים דַּרְכּוֹ: מוֹדֶה אֲנִי לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי עַל כָּל הַחֶסֶד אֲשֶׁר עָשִׂיתָ עִמָּדִי וַאֲשֶׁר אַתָּה עָתִיד לַעֲשׂוֹת עִמִּי וְעִם כָּל בְּנֵי בֵיתִי וְעִם כָּל בְּרִיּוֹתֶיךָ בְּנֵי בְרִיתִי: וּבְרוּכִים הֵם מַלְאָכֶיךָ הַקְּדוֹשִׁים וְהַטְּהוֹרִים שֶׁעוֹשִׂים רְצוֹנֶךָ: אֲדוֹן הַשָּׁלוֹם מֶלֶךְ שֶׁהַשָּׁלוֹם שֶׁלוֹ בָּרְכֵנִי בַשָּׁלוֹם וְתִפְקְדֵנִי אוֹתִי וְאֶת כָּל בְּנֵי בֵיתִי וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם: מֶלֶךְ עֶלְיוֹן עַל כָּל צְבָא מָרוֹם: יוֹצְרֵנוּ יוֹצֵר כָּל מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית: אֲחַלֶּה פָּנֶיךָ הַמְּאִירִים שֶׁתְּזַכֶּה אוֹתִי וְאֶת כָּל בְּנֵי בֵיתִי לִמְצֹא חֵן וְשֵׂכֶל טוֹב בְּעֵינֶיךָ וּבְעֵינֵי כָּל בְּנֵי אָדָם וְחַוָּה וּבְעֵינֵי. כָּל רוֹאֵינוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ וּסְלַח וּמְחַל לָנוּ וּלְזַרְעֵנוּ עַל כָּל פְּשָׁעֵינוּ וְחַטֹּאתֵינוּ וַעֲוֹנוֹתֵינוּ וְזַכֵּינוּ לְקַבֵּל שַׁבָּתוֹת מִתּוֹךְ רוֹב שִׂמְחָה וּמִתּוֹךְ עוֹשֶׁר וְכָבוֹד וּמִתּוֹךְ מִיעוּט עֲוֹנוֹת וְהָסֵר מִמֶּנִּי וּמִכָּל בְּנֵי בֵיתִי וּמִכָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל כָּל מִינֵי חוֹלִי וְכָל מִינֵי מַדְוֶה וְכָל מִינֵי דַלּוּת וַעֲנִיּוּת וְאֶבְיוֹנוּת וְתֵן בָּנוּ יֵצֶר טוֹב לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת וּבְיִרְאָה וּבְאַהֲבָה: וְנִהְיֶה מְכֻבָּדִים בְּעֵינֶיךָ וּבְעֵינֵי כָּל רוֹאֵינוּ כִּי אַתָּה הוּא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד כִּי לְךָ נָאֶה כִּי לְךָ יָאֶה: אָנָּא מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים צַוֵּה לְמַלְאָכֶיךָ מַלְאֲכֵי הַשָּׁרֵת מְשָׁרְתֵי עֶלְיוֹן שֶׁיִּפְקְדוּנִי בְּרַחֲמִים וִיבָרְכוּנִי בְּבוֹאָם לְבֵיתִי בְּיוֹם קָדְשֵׁינוּ כִּי הִדְלַקְתִּי נֵרוֹתַי וְהִצַּעְתִּי מִטָּתִי וְהֶחֱלַפְתִּי שִׂמְלוֹתַי לִכְבוֹד יוֹם הַשַּׁבָּת: וּבָאתִי לְבֵיתְךָ לְהַפִּיל תְּחִנָּתִי לְפָנֶיךָ שֶׁתַּעֲבִיר אַנְחָתִי וָאָעִיד אֲשֶׁר בָּרָאתָ בְּשִׁשָּׁה יָמִים כָּל הַיְצוּר ׳ וַאֲשַׁנֶּה ׳ וַאֲשַׁלֵּשׁ עוֹד לְהָעִיד עַל כּוֹסִי בְּתוֹךְ שִׂמְחָתִי כַּאֲשֶׁר צִוִּיתָנִי לְזָכְרוֹ וּלְהִתְעַנֵּג בְּיֶתֶר נִשְׁמָתִי אֲשֶׁר נָתַתָּ בִּי: בּוֹ אֶשְׁבּוֹת כַּאֲשֶׁר צִוִּיתָנִי לְשָׁרְתֶךָ וְכֵן אַגִּיד גְּדֻלָּתֶךָ בְּרִנָּה: וְשִׁוִּיתִי יְיָ לִקְרָאתִי שֶׁתְּרַחֲמֵנִי עוֹד בְּגָלוּתִי לְגָאֳלֵנִי לְעוֹרֵר לִבִּי לְאַהֲבָתֶךָ: וְאָז אֶשְׁמוֹר לְפִקּוּדֶיךָ וְחֻקֶּיךָ בְּלִי עֶצֶב וְאֶתְפַּלֵּל כַּדָּת כָּרָאוּי וְכַנָּכוֹן ׳ מַלְאֲכֵי הַשָּׁלוֹם בּוֹאֲכֶם לְשָׁלוֹם בָּרְכוּנִי לְשָׁלוֹם

עֲשׂוֹר וַעֲלֵי נָבֶל ׳ עֲלֵי הִגָּיוֹן בְּכִנּוֹר ׃ כִּי שִׂמַּחְתַּנִי יְיָ בְּפָעֳלֶךָ ׳ בְּמַעֲשֵׂי יָדֶיךָ אֲרַנֵּן ׃ מַה גָּדְלוּ מַעֲשֶׂיךָ יְיָ ׳ מְאֹד ׳ עָמְקוּ מַחְשְׁבֹתֶיךָ ׃ אִישׁ בַּעַר לֹא יֵדָע ׳ וּכְסִיל ׳ לֹא יָבִין אֶת זֹאת ׃ בִּפְרֹחַ רְשָׁעִים כְּמוֹ עֵשֶׂב ׃ וַיָּצִיצוּ כָּל פֹּעֲלֵי ׳ אָוֶן ׳ לְהִשָּׁמְדָם עֲדֵי עַד ׃ וְאַתָּה מָרוֹם לְעֹלָם ׳ יְיָ ׃ כִּי הִנֵּה אֹיְבֶיךָ יְיָ ׃ כִּי הִנֵּה אֹיְבֶיךָ יֹאבֵדוּ יִתְפָּרְדוּ כָּל פֹּעֲלֵי אָוֶן ׃ וַתָּרֶם כִּרְאֵים קַרְנִי ׳ בַּלֹּתִי בְּשֶׁמֶן רַעֲנָן ׃ וַתַּבֵּט ׳ עֵינִי בְּשׁוּרָי ׳ בַּקָּמִים ׳ עָלַי מְרֵעִים תִּשְׁמַעְנָה אָזְנָי ׃ צַדִּיק כַּתָּמָר יִפְרָח ׳ כְּאֶרֶז בַּלְּבָנוֹן יִשְׂגֶּה ׃ שְׁתוּלִים בְּבֵית ׳ יְיָ ׳ בְּחַצְרוֹת ׳ אֱלֹהֵינוּ יַפְרִיחוּ ׃ עוֹד יְנוּבוּן בְּשֵׂיבָה ׳ דְּשֵׁנִים וְרַעֲנַנִּים יִהְיוּ ׃ לְהַגִּיד כִּי יָשָׁר ׳ יְיָ צוּרִי וְלֹא עַוְלָתָה בּוֹ ׃

אין מזמור שיר ליום השבת גיהערט אן פֿון לו זאגן והגיד כי ישר יי׳ צורי ולא עולתה בו ׳ דער שם גיהערט לו ישר ׳ אול צורי גיהערט הראב לו ולא עולתה בו ׃

יְיָ מָלָךְ גֵּאוּת לָבֵשׁ ׳ לָבֵשׁ יְיָ עֹז הִתְאַזָּר ׳ אַף תִּכּוֹן תֵּבֵל בַּל תִּמּוֹט ׃ נָכוֹן כִּסְאֲךָ מֵאָז ׳ מֵעוֹלָם אָתָּה ׃ נָשְׂאוּ נְהָרוֹת יְיָ נָשְׂאוּ נְהָרוֹת קוֹלָם ׳ יִשְׂאוּ נְהָרוֹת דָּכְיָם ׃ מִקֹּלוֹת מַיִם רַבִּים ׳ אַדִּירִים ׳ מִשְׁבְּרֵי יָם ׳ אַדִּיר בַּמָּרוֹם ׳ יְיָ ׃ עֵדֹתֶיךָ נֶאֶמְנוּ מְאֹד לְבֵיתְךָ נַאֲוָה קֹדֶשׁ ׳ יְיָ לְאֹרֶךְ יָמִים ׃

וסודם של מזמורים אלו הם ראוים לבני עליה והם מעוטים מעיל חלוקי דרבנן ואין הרשות נתונה לגלות טמירין דכל טמירין דאית בהון ׃

ואחר התפילה לא יעכבו הרבה בבית הכנסת מפני שמצוה להקדים לקדש היום וכל הזריז הרי זה משובח וסודו מבואר למטה קודם שיבא ממשלת סמאל וכוכב מאדים בתחילת ליל שבת כידוע ׃

תיכף בהכנסתו לביתו יאמר כנגד השלחן שהעריכו ומנורה שהדליקו לכבוד שבת מלכתא תפלה זו המסוללת הנזכרת למטה בכוונה וברעותא דליבא בשמחה ובחדוה והטעם כי שני המלאכים הם מלווין לו מבית הכנסת לביתו אחד טוב ואחד רע כדרז״ל בפרק כל כתבי ואלו המלאכי׳ הם לדקיא״ל וסמא״ל לדקיא״ל משמש השעה אחרונה של ערב שבת וממשלתו על כוכב לדק ׳ וסמא״ל בתחילת ליל שבת וממשלתו על כוכב מאדים ׳ ולדקיא״ל הוא הטוב ׳ וסמאל הוא הרע על פי ה״י הם עומדים על משמרתם על פי ה״י יחנו ועל פי ה״י יסעו ׳ ואם ימצא שלחן מוטה נר כראוי אז מלאך לדקיא״ל מעוטר עם השכינה שנקראת לדק כידוע ומשמש משמש קודם על ראשו וסמן בא״ת ב״ש בי״ט והוא שם גדול תעלום שעולה מפי״ב ובא על ידי כ״א פסוקים הנזכרי׳ האמורים בה מאהיה אשר אהיה לראש מלאך לדקיאל והוא מטטרון כדחז״ל כנזכר ומלאך רע מתהפך לסנגוריא כי כן הוא האמת על פי דברי הרשב״י כי כבר כל הדינים נסתלקו וכוונת ביאתו אדרבה לברך את עמו ישראל ׳ ואם המלא ימלא שמהפך אותו האיש דברי אלהים חיים מלקיים ש״לחן מ״טה ״נר ארוכי אז יש רשות לסמאל להתעורר ולקטרג עליו ובאשתו מתגרשת השכינה מביתו ומגבולו ולדקיאל מתהפך בעל כרחו לקטיגור ׳ וז״ל בספר הזוהר כשאדם בא מב״ה באים עמו מלאכים מלך זה ומלך זה ושכינה על כולם כאם על בנים ובאותו שעה יפול מלדך אלף רק בעיניך וגו׳ כי אתה יי מחסי וגו׳ לא תאנה אליך רעה וכל זה כשאדם בא לביתו ומקבל אושפיזא בשמחה והשכינה והמלאכים רואים נר דלוק שלחן ערוך ואיש ואשתו בשמחה השכינה אומרת זה שלי הוא ישראל אשר בך אתפאר ואם לאו השכינה הולכת ומלאכים עמה ויצה״ר בא נחייליו עמו ומתפארים עמו ואומר זה שלי הוא מן חילי דילי הוא מיד רוח הטומאה שורה עליו ומסתלק יו״ד מן איש זה״א מאש״ה ונשאר אש ואש ומאלו נקרא טמא ועל זה נאמר אל תאכלו למטעמותיו של רע עין ושלחנו מלא קיא צואה עד כאן ומעתה מבואר כיון שהדינים מסולקים כנזכר לעיל בס״ה ואם כן מהיכן בא סמא״ל לקטרג כמבואר לעיל אלא שהוא ע״ד לא תבערו אש בכל מושבותיכם ע״פ דרך ס״ה בכמה מקומות וזהו שמדקדק רשב״י בלשונו ויצר הרע בא מה שאין כן בראשונה שהיה מסולק לגמרי כאמור ועתה הוא בעצמו הוליא אותו מנוקבא דתהומא רבא להשרות אותו עליו וזהו ויצר הרע בא וכו׳ ׃

דזו היא התפילה שיאמרו כל אדם איש ואשה בביתו אחר יציאת מבית הכנסת ׃

שָׁלוֹם עֲלֵיכֶם מַלְאֲכֵי הַשָּׁרֵת מַלְאֲכֵי עֶלְיוֹן מִמֶּלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים

כט מִזְמוֹר לְדָוִד הָבוּ לַייָ בְּנֵי אֵלִים · הָבוּ
לַייָ כָּבוֹד וָעֹז: הָבוּ לַייָ כְּבוֹד שְׁמוֹ
הִשְׁתַּחֲווּ לַייָ בְּהַדְרַת קֹדֶשׁ: קוֹל יְיָ עַל
הַמָּיִם · אֵל הַכָּבוֹד הִרְעִים · יְיָ עַל מַיִם רַבִּים:
קוֹל יְיָ בַּכֹּחַ · קוֹל יְיָ בֶּהָדָר: קוֹל יְיָ שֹׁבֵר
אֲרָזִים · וַיְשַׁבֵּר יְיָ אֶת אַרְזֵי הַלְּבָנוֹן: וַיַּרְקִידֵם
כְּמוֹ עֵגֶל · לְבָנוֹן וְשִׂרְיוֹן כְּמוֹ בֶן רְאֵמִים: קוֹל
יְיָ חוֹצֵב לַהֲבוֹת אֵשׁ · קוֹל יְיָ יָחִיל מִדְבָּר ·
יָחִיל יְיָ מִדְבַּר קָדֵשׁ: קוֹל יְיָ · יְחוֹלֵל אַיָּלוֹת
וַיֶּחֱשֹׂף יְעָרוֹת · וּבְהֵיכָלוֹ כֻּלּוֹ אֹמֵר כָּבוֹד: יְיָ
לַמַּבּוּל יָשָׁב · וַיֵּשֶׁב יְיָ מֶלֶךְ לְעוֹלָם: יְיָ עֹז
לְעַמּוֹ יִתֵּן · יְיָ · יְבָרֵךְ · אֶת · עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם:

ואח"כ אומרים תפלת של ר' נחוני' בן הקנה

אָנָּא בְּכֹחַ גְּדֻלַּת יְמִינְךָ תַּתִּיר צְרוּרָה:
קַבֵּל רִנַּת עַמְּךָ שַׂגְּבֵנוּ טַהֲרֵנוּ נוֹרָא:
נָא גִבּוֹר דּוֹרְשֵׁי יִחוּדְךָ כְּבָבַת שָׁמְרֵם:
בָּרְכֵם טַהֲרֵם רַחֲמֵי צִדְקָתְךָ תָּמִיד גָּמְלֵם:
חֲסִין קָדוֹשׁ בְּרוֹב טוּבְךָ נַהֵל עֲדָתֶךָ:
יָחִיד גֵּאֶה לְעַמְּךָ פְּנֵה זוֹכְרֵי קְדֻשָּׁתֶךָ:
שַׁוְעָתֵנוּ קַבֵּל וּשְׁמַע צַעֲקָתֵנוּ יוֹדֵעַ
תַּעֲלוּמוֹת: בשכמ"לו

לְכָה דוֹדִי לִקְרַאת כַּלָּה · פְּנֵי שַׁבָּת
נְקַבְּלָה לכה
שָׁמוֹר וְזָכוֹר בְּדִבּוּר · אֶחָד · הִשְׁמִיעָנוּ אֵל
הַמְיֻחָד · יְיָ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד · לְשֵׁם
וּלְתִפְאֶרֶת וְלִתְהִלָּה: לכה
לִקְרַאת שַׁבָּת לְכוּ וְנֵלְכָה · כִּי הִיא מְקוֹר
הַבְּרָכָה · מֵרֹאשׁ מִקֶּדֶם נְסוּכָה ·
סוֹף מַעֲשֶׂה בְּמַחֲשָׁבָה תְּחִלָּה: לכה

מִקְדַּשׁ מֶלֶךְ · עִיר מְלוּכָה · קוּמִי צְאִי מִתּוֹךְ
הַהֲפֵכָה · רַב לָךְ שֶׁבֶת בְּעֵמֶק הַבָּכָא ·
וְהוּא יַחֲמוֹל · עָלַיִךְ · חֶמְלָה: לכה
הִתְנַעֲרִי מֵעָפָר קוּמִי · לִבְשִׁי בִּגְדֵי תִפְאַרְתֵּךְ
עַמִּי · עַל יַד בֶּן יִשַׁי בֵּית הַלַּחְמִי ·
קָרְבָה אֶל נַפְשִׁי גְאָלָהּ: לכה
הִתְעוֹרְרִי הִתְעוֹרְרִי · כִּי בָא אוֹרֵךְ קוּמִי
אוֹרִי · עוּרִי עוּרִי שִׁיר דַּבֵּרִי ·
כְּבוֹד יְיָ עָלַיִךְ נִגְלָה: לכה
לֹא תֵבוֹשִׁי וְלֹא תִכָּלְמִי · מַה תִּשְׁתּוֹחֲחִי
וּמַה תֶּהֱמִי · בָּךְ יֶחֱסוּ עֲנִיֵּי עַמִּי ·
וְנִבְנְתָה הָעִיר עַל תִּלָּהּ: לכה
וְהָיוּ לִמְשִׁסָּה שֹׁאסָיִךְ · וְרָחֲקוּ כָּל מְבַלְּעָיִךְ ·
יָשִׂישׂ · עָלַיִךְ · אֱלֹהָיִךְ · כִּמְשׂוֹשׂ חָתָן ·
עַל כַּלָּה: לכה
יָמִין וּשְׂמֹאל תִּפְרוֹצִי · וְאֶת · יְיָ
תַּעֲרִיצִי · עַל יַד · אִישׁ בֶּן פַּרְצִי
וְנִשְׂמְחָה וְנָגִילָה: לכה

אונן אן זאגט בואי בשלום גיהערט מן אויך צו שטין:

בּוֹאִי בְשָׁלוֹם · עֲטֶרֶת בַּעְלָהּ · גַּם בְּשִׂמְחָה
וּבְצָהֳלָה · תּוֹךְ · אֱמוּנֵי עַם סְגֻלָּה
בּוֹאִי כַלָּה בּוֹאִי כַלָּה: לכה

איין טייל זייט זאגן דרייא מאל בואי כלה האבן מיר
זונדרליכה כוונה דרויף · איין טייל זייט זאגן עש
פיר מאל בואי כלה אול בוקן זיך אויך אוי פיר זייטן
דען שבת מקבל צו זיין:

צב מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת: טוֹב לְהוֹדוֹת
לַייָ · וּלְזַמֵּר · לְשִׁמְךָ עֶלְיוֹן:
לְהַגִּיד בַּבֹּקֶר חַסְדֶּךָ · וֶאֱמוּנָתְךָ בַּלֵּילוֹת: עֲלֵי
עָשׂוֹר

צו **שִׁירוּ** לַיְיָ שִׁיר חָדָשׁ ׳ שִׁירוּ לַיְיָ כָּל
הָאָרֶץ ׃ שִׁירוּ לַיְיָ בָּרְכוּ שְׁמוֹ ׳
בַּשְּׂרוּ מִיּוֹם לְיוֹם יְשׁוּעָתוֹ ׃ סַפְּרוּ בַגּוֹיִם ׳
כְּבוֹדוֹ ׳ בְּכָל הָעַמִּים נִפְלְאוֹתָיו ׃ כִּי גָדוֹל
יְיָ וּמְהֻלָּל מְאֹד ׳ נוֹרָא הוּא עַל כָּל אֱלֹהִים ׃
כִּי כָּל אֱלֹהֵי הָעַמִּים ׳ אֱלִילִים ׳ וַיְיָ שָׁמַיִם ׀
עָשָׂה ׃ הוֹד וְהָדָר לְפָנָיו ׳ עֹז וְתִפְאֶרֶת
בְּמִקְדָּשׁוֹ ׃ הָבוּ לַיְיָ מִשְׁפְּחוֹת ׳ עַמִּים ׳
הָבוּ לַיְיָ כָּבוֹד וָעֹז ׃ הָבוּ לַיְיָ כְּבוֹד שְׁמוֹ ׳
שְׂאוּ מִנְחָה וּבֹאוּ לְחַצְרוֹתָיו ׃ הִשְׁתַּחֲווּ לַיְיָ
בְּהַדְרַת קוֹדֶשׁ ׳ חִילוּ מִפָּנָיו כָּל הָאָרֶץ ׃
אִמְרוּ בַגּוֹיִם ׳ יְיָ מָלָךְ ׳ אַף תִּכּוֹן תֵּבֵל בַּל
תִּמּוֹט ׳ יָדִין ׳ עַמִּים בְּמֵישָׁרִים ׃ יִשְׂמְחוּ
הַשָּׁמַיִם וְתָגֵל הָאָרֶץ ׳ יִרְעַם הַיָּם וּמְלֹאוֹ ׃
יַעֲלֹז שָׂדַי וְכָל אֲשֶׁר בּוֹ ׳ אָז יְרַנְּנוּ כָּל עֲצֵי
יָעַר ׃ לִפְנֵי יְיָ כִּי בָא ׳ כִּי בָא לִשְׁפֹּט הָאָרֶץ
יִשְׁפֹּט ׳ תֵּבֵל בְּצֶדֶק ׳ וְעַמִּים בֶּאֱמוּנָתוֹ ׃

צז יְיָ מָלָךְ תָּגֵל הָאָרֶץ ׳ יִשְׂמְחוּ אִיִּים
רַבִּים ׃ עָנָן וַעֲרָפֶל סְבִיבָיו ׳ צֶדֶק
וּמִשְׁפָּט מְכוֹן כִּסְאוֹ ׃ אֵשׁ לְפָנָיו תֵּלֵךְ ׃ וּתְלַהֵט
סָבִיב צָרָיו ׃ הֵאִירוּ בְרָקָיו תֵּבֵל ׳ רָאֲתָה
וַתָּחֵל הָאָרֶץ ׃ הָרִים כַּדּוֹנַג נָמַסּוּ ׳ מִלִּפְנֵי יְיָ
מִלִּפְנֵי אֲדוֹן כָּל הָאָרֶץ ׃ הִגִּידוּ הַשָּׁמַיִם צִדְקוֹ
וְרָאוּ כָל הָעַמִּים כְּבוֹדוֹ ׃ יֵבֹשׁוּ כָּל עוֹבְדֵי פֶסֶל
הַמִּתְהַלְלִים בָּאֱלִילִים ׳ הִשְׁתַּחֲווּ לוֹ כָּל
אֱלֹהִים ׃ שָׁמְעָה וַתִּשְׂמַח צִיּוֹן וַתָּגֵלְנָה בְּנוֹת
יְהוּדָה ׳ לְמַעַן מִשְׁפָּטֶיךָ ׳ יְיָ ׃ כִּי אַתָּה יְיָ
עֶלְיוֹן ׳ עַל כָּל הָאָרֶץ ׳ מְאֹד נַעֲלֵיתָ עַל כָּל
אֱלֹהִים ׃ אֹהֲבֵי יְיָ שִׂנְאוּ רָע שֹׁמֵר נַפְשׁוֹת
חֲסִידָיו ׳ מִיַּד רְשָׁעִים יַצִּילֵם ׃ אוֹר זָרֻעַ
לַצַּדִּיק ׳ וּלְיִשְׁרֵי לֵב שִׂמְחָה ׃ שִׂמְחוּ צַדִּיקִים
בַּיְיָ ׳ וְהוֹדוּ לְזֵכֶר קָדְשׁוֹ ׃

צח **מִזְמוֹר** שִׁירוּ לַיְיָ שִׁיר חָדָשׁ ׳ כִּי
נִפְלָאוֹת עָשָׂה ׳ הוֹשִׁיעָה
לּוֹ יְמִינוֹ וּזְרוֹעַ קָדְשׁוֹ ׃ הוֹדִיעַ יְיָ יְשׁוּעָתוֹ ׳
לְעֵינֵי הַגּוֹיִם גִּלָּה צִדְקָתוֹ ׃ זָכַר חַסְדּוֹ
וֶאֱמוּנָתוֹ לְבֵית יִשְׂרָאֵל ׳ רָאוּ כָל אַפְסֵי אָרֶץ
אֵת יְשׁוּעַת אֱלֹהֵינוּ ׃ הָרִיעוּ לַיְיָ כָּל הָאָרֶץ ׳
פִּצְחוּ וְרַנְּנוּ וְזַמֵּרוּ ׃ זַמְּרוּ לַיְיָ בְּכִנּוֹר ׳ בְּכִנּוֹר
וְקוֹל זִמְרָה ׃ בַּחֲצֹצְרוֹת וְקוֹל שׁוֹפָר ׳ הָרִיעוּ
לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ יְיָ ׃ יִרְעַם הַיָּם וּמְלֹאוֹ ׳ תֵּבֵל
וְיֹשְׁבֵי בָהּ ׃ נְהָרוֹת יִמְחֲאוּ כָף ׳ יַחַד הָרִים
יְרַנֵּנוּ ׃ לִפְנֵי יְיָ כִּי בָא לִשְׁפֹּט הָאָרֶץ ׳ יִשְׁפֹּט ׳
תֵּבֵל בְּצֶדֶק ׳ וְעַמִּים בְּמֵישָׁרִים ׃

צט יְיָ מָלָךְ ׳ יִרְגְּזוּ עַמִּים ׳ יֹשֵׁב כְּרוּבִים ׳
תָּנוּט הָאָרֶץ ׃ יְיָ בְּצִיּוֹן גָּדוֹל ׳ וְרָם
הוּא עַל כָּל הָעַמִּים ׃ יוֹדוּ שִׁמְךָ ׳ גָּדוֹל וְנוֹרָא
קָדוֹשׁ הוּא ׃ וְעֹז מֶלֶךְ מִשְׁפָּט ׀ אָהֵב ׳ אַתָּה
כּוֹנַנְתָּ מֵישָׁרִים מִשְׁפָּט ׳ וּצְדָקָה בְּיַעֲקֹב אַתָּה
עָשִׂיתָ ׃ רוֹמְמוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ ׃ וְהִשְׁתַּחֲווּ לַהֲדֹם
רַגְלָיו ׳ קָדוֹשׁ הוּא ׃ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן ׳ בְּכֹהֲנָיו ׳
וּשְׁמוּאֵל בְּקֹרְאֵי שְׁמוֹ ׳ קֹרְאִים ׃ אֶל יְיָ וְהוּא
יַעֲנֵם ׃ בְּעַמּוּד ׳ עָנָן יְדַבֵּר ׳ אֲלֵיהֶם ׳ שָׁמְרוּ
עֵדֹתָיו וְחֹק נָתַן לָמוֹ ׃ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אַתָּה
עֲנִיתָם ׳ אֵל נֹשֵׂא הָיִיתָ לָהֶם וְנֹקֵם ׳ עַל
עֲלִילוֹתָם ׃ רוֹמְמוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לְהַר
קָדְשׁוֹ ׳ כִּי קָדוֹשׁ ׳ יְיָ אֱלֹהֵינוּ ׃

שלום עליכם איר מלאכים דאז בייא מיך איז שלום דאז איר טוט קומן מיט שלום אונ' וויא מייך גיבאטן האט דער גאט דער דא איז גיהייליגט איין הער איבר שלום:

רבונו של עולם הער פונדר גאנצי וועלט איין הער איבר אלי בישעפניש טוא מיט מיר חסד אונ' מיט אלי דייני בישעפנים גיבענשט זיין די מלאכים דיא דא טומן דיין ווילן דוא גאט דוא זאלשט מיך בענשן מיט שלום דוא זאלשט מיך גידענקן מיין שלום צו לאנג לעבן. אונ' צו גוט לעבן מיך מיט מיינם מאן אונ' מייני קינדר פון דיזן שכר פון דיזר מצוה דאז מיך האב דיר לכבוד שבת ליכטר אן גיצונדן אזו זאלו מיך אך זוכה זיין פיל מצות צו האלטן אונטר ישראל אונ' זאלו קינדר האבן דיא דא זאלן לייכטן אין דייני הייליגי תורה אונ' זאלן אך מצות טון אונטר ישראל. אונ' גיב מיר מיט מיינם מאן אונ' קינדר לייט זעליגקייט אונ' גוטן שכל דאז מיך אונ' מיין מאן אונ' קינדר זאלן חן האבן אין דיין אויגן אונ' אין לייטן אויגן. אונ' זאלשט מיר אונ' מיינם מאן אונ' קינדר מוחל זיין אונזרי עבירות אונ' זאלשט אונז לאזן זוכה זיין אלי שבתות אונ' ימים טובים אין עושר אונ' כבוד. אונ' דז מיר זאלן קייני עבירות האבן אונ' דוא גאט זאלשט אב טון פון מיר אונ' פון מיינם מאן אונ' קינדר אונ' קינדש קינדר פון מיצונדרט אן ביז איביג אלי קראנקהייט אלי צרות אלי שלים אונ אלי דלות אונ' עניות. לאז גאר קיין צרה אונ' דאגה זיין אן אונזרן שבת גיב אונז איין יצר טוב דז מיר דיר זאלן דינן אין אהבה אונ' אין יראה. אונ' דז מיר גיערט זיין אין דיינן אויגן. אונ' אין אלי אויגן דיא אונז זעהן אמן וכן יהי רצון:

אין טייטש לייט זאגן דרייא מאל בואי כלה האבן מייני זונדרליכי כוונה דרינן. איין טייל לייט זאגן עש פיר מאל בואי כלה אונ' בוקן זיך אויף אלי פיר זייטן דען שבת מקבל צו זיין:

אין טייטש ספרים שרייבן וויל מן מיצונדרט דען מנהג האבן דאז מיר מקבל שבת זיינן דאז מן פאר לייטן ניקש דער פון גיוואוסט האט פייארט מן האט פלעגן צו זאגן דען מזמור שיר ליום השבת איז דער מנהג גיוועזן דאז מן האט פלעגן מיט דעם מזמור שיר ליום השבת זאגן מקבל שבת צו זיין אונ' ווייטר קיין ליכט אין אן גיצונדן ווייל איר אבר מיצונדרט זאגן בואי בשלום אזו זיינן איר מיט דיזן רידן בואי בשלום מקבל שבת. ע"כ אין דען גרוסן קהילות אזו דער מנהג איז דאז מן רופט צו קבלת שבת אזו גינן איין טייל לייט צו קבלת שבת אבר דז רוב הקהל ניט אזו מרן זיא מנחה אונ' זיינן מקבל שבת. דר נאך קלאפפט מן שולן אזו גינן ערשט דש רוב הקהל שולן אונ' מרן נאך איין מאל מנחה אונ' זיינן ניאר מקבל שבת דיא וועגן ליכט אן צינדן ביז אן אין דער שול ברכו זאגט דען דיא ווינגשטן אונן זיך דען רוב נאך ציהן. וואו אן אבר תכף שולן קלאפפט אונ' פייארט איין מאל מנחה מרט אונ' איז מקבל שבת מיט רוב הקהל אזו אונן זיך דיא ווינגשטן דען רוב נאך ציהן. דען גיהערט אן אלי דיא ליכט אין דער שול אן צו צינדן אי אן זאגט בואי בשלום. על כן דער חזן דער מקבל שבת איז וועגן ער האלטן טוט בואי בשלום זאל ער שטיל האלטן אונ' זאל זיך אין דער שול אום זעהן אוב אלי ליכטר אן גיצונדן זיין. אונ' זאל ווארטן ביז אלי ליכטר אן גיצונדן זיין אי אן ווייטר זאגט בואי בשלום:

קבלת שבת

מתחילין אלו הששה מזמורים קודם כל וכל מזמור ומזמור כנגד יום אחד מימי החול ויכוין כי בכל מזמור דבר יום ביומו הוא כורת ומסלק הקליפות ששלטו ונגברו באותו היום בסוד שיח שפתותינו כאמור ואלו הן:

צה **לְכוּ** נְרַנְּנָה לַיְיָ · נָרִיעָה לְצוּר
יִשְׁעֵנוּ: נְקַדְּמָה פָנָיו בְּתוֹדָה ·
בִּזְמִירוֹת נָרִיעַ לוֹ: כִּי אֵל גָּדוֹל יְיָ · וּמֶלֶךְ
גָּדוֹל עַל כָּל אֱלֹהִים: אֲשֶׁר בְּיָדוֹ מֶחְקְרֵי
אָרֶץ · וְתוֹעֲפוֹת הָרִים לוֹ: אֲשֶׁר לוֹ הַיָּם
וְהוּא עָשָׂהוּ · וְיַבֶּשֶׁת יָדָיו יָצָרוּ: בֹּאוּ
נִשְׁתַּחֲוֶה וְנִכְרָעָה · נִבְרְכָה לִפְנֵי יְיָ עֹשֵׂנוּ ·
כִּי הוּא אֱלֹהֵינוּ · וַאֲנַחְנוּ עַם | מַרְעִיתוֹ וְצֹאן
יָדוֹ · הַיּוֹם | אִם בְּקֹלוֹ תִשְׁמָעוּ: אַל תַּקְשׁוּ
לְבַבְכֶם כִּמְרִיבָה · כְּיוֹם · מַסָּה בַּמִּדְבָּר:
אֲשֶׁר נִסּוּנִי אֲבוֹתֵיכֶם · בְּחָנוּנִי גַּם רָאוּ פָעֳלִי:
אַרְבָּעִים שָׁנָה אָקוּט בְּדוֹר · וָאֹמַר עַם
תֹּעֵי לֵבָב הֵם · וְהֵם לֹא יָדְעוּ דְרָכָי: אֲשֶׁר
נִשְׁבַּעְתִּי בְאַפִּי · אִם יְבֹאוּן אֶל
מְנוּחָתִי:

גוט איז דר צו נעמט דאש שין העל לייכט בפרט בוים איז דא איז אן זוכה דז אן קינדר ביקומט דיא לייכטן אין דער תורה:

אך ווען איין פרויא אנצונדן האט זאל זיא איין תחינה זאגן וויא זיא אין דעני תפלות גדרוקט זיינן · אך זאל זיא רויז רידן גלייך נאך דעם אן צונדן דא האב איך אנצונדן דיא שבת ליכט לכבוד שבת אזו וויא דיא ליכטר לייכטן אזו זאל מיר השי"ת קינדר געבן דיא זאלן אוך לייכטן אין דער היילגי תורה · דען ווען איין מענש איין מצוה טוט אול טוט איין גבעט דער בייא אזו ווערט מיר גיבעט מער אן גינומן:

אך איז איין מצוה דאז זיך דיא פרויא זאל אן טון איר שבת קליידר ווען עז מיגליך איז אי זיא אנצינדט אול זיא זאל איר הענד זובר וועשן אי זיא אנצינדט דז גאנץ ניקש אן זוברש דראן איז בפרט זעלכי ווייבר דיא מיט דעם קאכן אום גינן · אך שטיט אין ספר חסידים דאש איין פרויא האט גאוזט זיצן אין גן עדן דיא רעכטי האנד אין דר היך מיט איינם פלעקן אן דער האנד פיר וואכן לאנג אזו וויל זיא איין מאל אנצונדן האט אוני הענד גיוועשן אירי הענד זיינן ניט רעכט זובר גיוועזן: אך זאל זיא איר פנים צו פאר וועשן האט אך איין פרויא אוזן זיצן אין גן עדן מיט איין שווארצן פלעקן אן איר שטערן וויל זיא איין מאל אנצונדן האט אול האט איר פנים ניט גיוועשן · אן גיהערט אן צו צינדן מיט דער רעכטי האנד:

אונזרי חכמים שרייבן ווען דיא נשים אן פרייטאג צו נאכט אן צינדן זאלן זיא פאר דיא ליכט אן צינדן אי זיא דיא ברכה מאכן דען אז זיא דיא ברכה מאכן דר פון זיא ניאר אן צינדן האבן זיא שון שבת · אול אני דיא ברכות גיהערט אן צו מאכן אי אן דיא מצוה טוט דרום איז דער מנהג דאש דיא ווייבר נאך דעם אן צינדן דיא הענד האלטן פאר דיא ליכטר אלז גלייך ווען זיא נאך ניט אנצונדן העטן דען זיא האלטן מיט דען הענדן דאז דאש ליכט אויף זיא ניט שיינן קאן:

אזו איז דר דין אן שבת אבר אן יום טוב דארף אן יוא ליכט אן צינדן דרום אן יום טוב זאלן דיא ווייבר אני בידי ברכות להדליק נר של יום טוב אול די ברכה שהחיינו צו פאר אויז מאכן אי זיא אן צינדן דר מיט דז דיא ברכות זאלן זיין אי אן דיא מצוה טוט:

אך אזו אן חנוכה גיהערט אן אך דיא ברכה צו מאכן אי אן די מצוה טוט אזו זאל אן ניט אן היבן צו אן צינדן דיא חנוכה ליכט ביז אן אני דרייא ברכות אויז האט · בייא דען הענד וועשן וויל דיא הענד ניט זובר זיין אזו קאן אן אך דיא ברכה על נטילת ידים ניט מאכן פאר דען הענד וועשן · וויל אבר דאז אב טרוקן אך גהערט צו דען הענד וועשן אזו זעל אן די ברכה זאגן על נטילת ידים אי אן זיך אן היבט אב צו טרוקן:

נאך עטוואש וויל איך צו וויסן טון אך די אנדר נאכט פון ראש השנה איז דער מנהג דאז אן פלעגט צו האבן איין נייאי פירי צו שהחיינו ווען אן קידוש מאכט עיין דיא צווייא טאג פון (ראש השנה) ווערן אין איי טייל גאנצן פר איין טאג גירעכנט אזו ווער אן שון יוצא מיט דען שהחיינו מאכן אין דר ערשט נאכט · דרום ליגט אן פאר ווען דער אן קידוש מאכט דאז אן זאל די מחשבה האבן איבר דען יום טוב אול אך איבר דער נייאי פירי אול אזו וואל אז דער מאן האט די נייאי פירי פאר זיך ליגן ווען ער קידוש מאכט דאז דאש שהחיינו גיט אויף דיא פירי אול אך אויף דען יום טוב:

אזו גיהערט דיא פרויא ווען זיא אן דער אנדר נאכט פון (ראש השנה) אן צינט אזו זיא אך איין נייאי פירי פאר זיך ליגן האבן אול שהחיינו מאכן אול די פירי אן זעהן דאז דאש שהחיינו גיט אויף יום טוב אול אויף דער פירי די זעלביג פירי אוג זיא דעם אמן אך אין קידוש פאר ליגן ווען אן דיא פירי וויל עסן דר נאך מאכט אן נייארט די ברכה דרייבר אבר מאכט קיין שהחיינו אין:

אך דוקא אן (ראש השנה) גיהערט אן די אנדר נאכט איין נייאי פירי צו האבן אבר זונשט אן מיינם יום טוב ברויכט אן דיא אנדר נאכט קיין נייאי פירי ניט:

איין תפלה פאר דעם ליכט אן צינדן:

אונזרי חכמים זאגן נאך דען דאז איין משה אן צונדן האט זאל זיא אזו זאגן:

רבונו של עולם אזו וואל אז דיא ליכט לייכטן אזו זאל איך אך זוכה זיין דאז איך זאל האבן קינדר די דא זאלן לייכטן אין דער תורה: דער נאך זאל זיא זאגן שלום עליכם אויף טייטש איז פיל בעשר אלז אויף לשון הקודש וויא זיא עש פר שטיט אזו ווערט זיא מער דער הערט:

שלום

דא גיהערט אן האלך בכבודו צו אנדר צו זעצן אול תאיד יאלוך עלינו צו אנדר תאיד גהערט אן צו יאלוך צו זעצן אול ניט צו בכבודו:

נאך על כן נעשיו זאל אן אויף דען קדיש ניט זאגן ועתה יגדל הייסט איין הפסקה׳ זא טרייבן אלי פוסקים ניארט. אמן יהא. שמיה רבא:

דער סדר איז ווען ראש חודש איז דאז דיא קינדר פלעגן דען לייטן צו וויסן טון דאז ראש חודש איז ווען דער חזן דש קדיש אויז האט נאך על כן נעשיו. ווען צווייא טאג ראש חודש איז׳ דיא ערשט נאכט רופן דיא קינדר יעלה ויבא דען דער ערשט טאג פון ראש חודש גיהערט נאך צו דען חודש דער גיוועזן איז דרום דערפן זיא רופן ניארט יעלה ויבא׳ אבר דיא אנדר נאכט רופן דיא קינדר ראש חודש דאש אן ווייש דאז רעכט ראש חודש איז אבר דער חזן זאל ניט זעלברט רופן יעלה ויבא אודר ראש חודש זאל ניט אפסיק זיין דאך זאל איינר אין קהל ווען ער אין שמונה עשרה יעלה ויבא האלט דאש ווארט יעלה ויבא הוך זאגן דאז עש דיא לייט הערן אול ארמאנן אן יעלה ויבא:

דיני תפלה בערב שבת

ווען איינר אן ערב שבת שוין קואט דז קהל שון האבן ברכו גיזאגט אול ער האט נאך ניט מנחה אתפלל גיוועזן אזו דארף אן ניט מנחה אין דר שול אתפלל זיין ווייל קהל שון שבת האבן אול ער וויל מנחה פון דר שאבן אתפלל זיין ניארט אן זאל אויז דער שול רויז גין אול זאל דרויזן מנחה אתפלל זיין:

ווען איינר שון קואט גראד דז דער חזן וויל ברכו זאגן אול ער האט נאך ניט מנחה אתפלל גיוועזן אזו זאל אן ניט איט קהל יתברך וישתבח זאגן ניארט זאל שטיל שווייגן אול זאל אויז דער שול רויז גין אול זאל דרויזן מנחה אמן:

ווען אן העט יוא איט קהל גיזאגט יתברך וישתבח אזו האט אן איט קהל שבת גיאאכט אזו האט ער אך שבת אזו דארף אן גאר ניט מנחה אתפלל זיין ניארט אוז צווייא אאול דש שבת שמונה עשרה אתפלל זיין דש ערשט פון שבת ווען דאש אנדר פון מנחה ווען אוז אן ביידי שמונה עשרה אתה קדשת איין זעצן:

אזו אוז אך הער דון אן ערב יום טוב צו אאחה אין אלי דינים אזו וויא בייא ערב שבת:

ווען איינר שון קואט איין ווייניג אי דער חזן ברכו זאגט ווען אן מנחה שמונה עשרה אן היבט אתפלל צו זיין וויא וואל דאז אן גוויש ווייש דאז אן ניט קאן אויז אתפלל זיין דאז דער חזן ווערט ברכו זאגן איז ניקש דראן גילעגן:

אבר דאך איז איין אצוה דז זיך דר חזן זאל אין דר שול אום זעהן ווען ער איינם זיכט דז ער נאך מנחה אתפלל איז זאל ער איט ברכו אויף אים ווארטן אן ווארט דאך אויף איין פרנס אודר אדם חשוב אכן שפן השם יתברך לכבוד האודר זעלביג איט קהל זאגן קאן יתברך וישתבח גאטש לוב:

אין דען קהילות אודר ישובים דז אן ניארט איין אאול מנחה אתפלל איז איט רוב הקהל אול תכף נאך מנחה איז אן איט רוב הקהל אקבל שבת אזו אוז זיך דש ווייניגש אין קהל דען רוב נאך ציהן אזו אלז אן זאגט אין קבלת שבת בואי בשלום שרייבן איין טייל ספרים דז דש הייסט אאש שבת אויף זיך אקבל גיוועזן דז אן ווייטר קיין ליכט אין זאל אן ציגדן:

דרום זאל אן זיך פעדרין איט דען ליכט אן ציגדן אין דיא שול אי דר חזן זאגט בואי בשלום:

אך זאל זיך דר חזן אין דר שול אום זעהן ווען ער האלט בואי בשלום ווען נאך איאנד איז דר נאך דיא ליכט אן ציגד זאל אן ווארטן ביז אן אלי ליכט אן גיצונדן האט אי אן זאגט בואי בשלום:

עש איז איין אצוה דז אן פריא שבת זאל אאכן אידי זון אונטר גיט אול דיא ליכט אן ציגדן בצייטן׳ דרום זאלן זיך דיא ווייבר פערטיג אאכן אן ווינטר ווען דיא טעג קארץ זיין אן דאנרשטאג אן היבן צו ערבטן אויף שבת ווען כי פריא דיא צו שפעט אן ציגט האט זיא אויף יענם עולם אפילו אם שבת קיין אנוחה ניט:

אין ספרי קבלה שטיט אז דיא זעלביג צייט דיא אחלל שבת זיין ווען דיא אנדרי רשעים אויז דען גיהנם גינן פאר שבת אי שבת איין גיט אבר דיזי רשעים אוזן אפילו אם שבת אין גיהנם בלייבן׳ אן זאל זעהן דז אן גוטי צובן אול גוט איל זאל כעאן צום אן ציגדן׳ איין טייל ווייבר זעהן דז זיא אן ציגדן איבר בוים איל דאש לייכט גאר הערן אול שין דאש איז איין גרושי אצוה:

אונזרי חכאים זאגן אין דער גארא ווער דען שבת אכבד איז איט פיל ליכט אן ציגדן אך אז אן

וְחֶרֶב ׀ וְרָעָב ׀ וְיָגוֹן ׃ וְהָסֵר שָׂטָן מִלְּפָנֵינוּ וּמֵאַחֲרֵינוּ ׃ וּבְצֵל כְּנָפֶיךָ תַּסְתִּירֵנוּ ׃ כִּי אֵל שׁוֹמְרֵנוּ וּמַצִּילֵנוּ אָתָּה ׃ כִּי אֵל מֶלֶךְ ׃ חַנּוּן וְרַחוּם ׀ אָתָּה ׃ וּשְׁמוֹר צֵאתֵנוּ וּבוֹאֵנוּ ׃ לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם ׀ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם ׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ ׃ שׁוֹמֵר ׃ עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל ׀ לָעַד ׃

צו ברוך יי לעולם אמן ואמן איז מן ניט שולדיג זיין פנים צו ווענדן געגן מזרח נייארט זאל זאגן שטייגר הייט ׃

בָּרוּךְ ׀ יְיָ לְעוֹלָם ׀ אָמֵן וְאָמֵן ׃ בָּרוּךְ יְיָ מִצִּיּוֹן שׁוֹכֵן יְרוּשָׁלָיִם ׃ הַלְלוּיָהּ ׃ בָּרוּךְ ׀ יְיָ אֱלֹהִים ׀ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל ׃ עוֹשֵׂה נִפְלָאוֹת לְבַדּוֹ ׃ וּבָרוּךְ שֵׁם כְּבוֹדוֹ לְעוֹלָם ׃ וְיִמָּלֵא כְבוֹדוֹ אֶת כָּל הָאָרֶץ אָמֵן וְאָמֵן ׃ יְהִי כְבוֹד יְיָ לְעוֹלָם ׃ יִשְׂמַח ׀ יְיָ בְּמַעֲשָׂיו ׃ יְהִי שֵׁם יְיָ מְבוֹרָךְ ׃ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם ׃ כִּי לֹא יִטּוֹשׁ יְיָ אֶת עַמּוֹ ׃ בַּעֲבוּר שְׁמוֹ הַגָּדוֹל ׃ כִּי הוֹאִיל ׀ יְיָ לַעֲשׂוֹת אֶתְכֶם לוֹ לְעָם ׃ וַיַּרְא כָּל הָעָם וַיִּפְּלוּ עַל פְּנֵיהֶם ׃ וַיֹּאמְרוּ יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים ׃ יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים ׃ וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ ׀ עַל כָּל הָאָרֶץ ׃ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד ׃ יְהִי חַסְדְּךָ יְיָ עָלֵינוּ ׃ כַּאֲשֶׁר יִחַלְנוּ לָךְ ׃ הוֹשִׁיעֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ ׃ וְקַבְּצֵנוּ מִן הַגּוֹיִם ׃ לְהוֹדוֹת לְשֵׁם קָדְשֶׁךָ לְהִשְׁתַּבֵּחַ בִּתְהִלָּתֶךָ ׃ כָּל גּוֹיִם ׀ אֲשֶׁר ׀ עָשִׂיתָ ׃ יָבוֹאוּ וְיִשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ אֲדֹנָי וִיכַבְּדוּ לִשְׁמֶךָ ׃ כִּי גָדוֹל ׀ אַתָּה וְעוֹשֵׂה נִפְלָאוֹת ׀ אַתָּה אֱלֹהִים לְבַדֶּךָ ׃ וַאֲנַחְנוּ עַמְּךָ וְצֹאן מַרְעִיתֶךָ ׃ נוֹדֶה לְּךָ לְעוֹלָם ׃ לְדוֹר וָדוֹר נְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ ׃ בָּרוּךְ ׀ יְיָ בַּיּוֹם ׃ בָּרוּךְ ׀ יְיָ בַּלַּיְלָה ׃ בָּרוּךְ ׀ יְיָ בְּשָׁכְבֵנוּ ׃ בָּרוּךְ ׀ יְיָ בְּקוּמֵנוּ ׃ כִּי בְיָדְךָ נַפְשׁוֹת הַחַיִּים וְהַמֵּתִים ׃ אֲשֶׁר בְּיָדוֹ נֶפֶשׁ כָּל חַי ׃ וְרוּחַ כָּל בְּשַׂר אִישׁ ׃ בְּיָדְךָ אַפְקִיד רוּחִי פָּדִיתָה אוֹתִי יְיָ אֵל ׀ אֱמֶת ׃ אֱלֹהֵינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם ׃ יַחֵד שִׁמְךָ וְקַיֵּם ׀ מַלְכוּתְךָ תָּמִיד ׃ וּמְלוֹךְ ׀ עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד ׃

יִרְאוּ עֵינֵינוּ ׃ וְיִשְׂמַח לִבֵּנוּ וְתָגֵל נַפְשֵׁנוּ ׃ בִּישׁוּעָתְךָ בֶּאֱמֶת ׃ בֶּאֱמוֹר לְצִיּוֹן מָלַךְ אֱלֹהָיִךְ ׃ יְיָ מֶלֶךְ ׃ יְיָ מָלָךְ ׃ יְיָ יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד ׃ כִּי הַמַּלְכוּת שֶׁלְּךָ הִיא ׃ וּלְעוֹלְמֵי עַד ׀ תִּמְלוֹךְ בְּכָבוֹד ׃ כִּי אֵין לָנוּ מֶלֶךְ ׀ אֶלָּא אָתָּה ׃ בָּרוּךְ ׀ אַתָּה יְיָ ׃ הַמֶּלֶךְ בִּכְבוֹדוֹ תָּמִיד יִמְלוֹךְ עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד ׃ וְעַל כָּל מַעֲשָׂיו ׃

חצי קדיש ׃ שמנה עשרה ׃ קדיש שלם ׃ עלינו ׃ קדיש יתום ׃

בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ׃ לְמַעַן יִרְבּוּ יְמֵיכֶם וִימֵי בְנֵיכֶם ׀ עַל הָאֲדָמָה
אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְיָ לַאֲבֹתֵיכֶם לָתֵת לָהֶם כִּימֵי הַשָּׁמַיִם ׀ עַל־הָאָרֶץ׃
וַיֹּאמֶר ׀ יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ דַּבֵּר ׀ אֶל־בְּנֵי ׀ יִשְׂרָאֵל
וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִת עַל־כַּנְפֵי בִגְדֵיהֶם
לְדֹרֹתָם וְנָתְנוּ עַל־צִיצִת הַכָּנָף ׀ פְּתִיל תְּכֵלֶת׃ וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִת
וּרְאִיתֶם ׀ אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם ׀ אֶת־כָּל־מִצְוֹת ׀ יְהוָה וַעֲשִׂיתֶם ׀ אֹתָם
וְלֹא־תָתוּרוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶם וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם ׀ אֲשֶׁר־אַתֶּם זֹנִים ׀
אַחֲרֵיהֶם׃ לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם ׀ אֶת־כָּל־מִצְוֹתָי וִהְיִיתֶם
קְדֹשִׁים לֵאלֹהֵיכֶם׃ אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם ׀ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם ׀
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים ׀ אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃
אֱמֶת וֶאֱמוּנָה כָּל זֹאת ׳ וְקַיָּם ׀ עָלֵינוּ ׳ כִּי הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֵין זוּלָתוֹ ׳
וַאֲנַחְנוּ יִשְׂרָאֵל ׀ עַמּוֹ׃ הַפּוֹדֵנוּ מִיַּד מְלָכִים ׳ מַלְכֵּנוּ הַגּוֹאֲלֵנוּ
מִכַּף כָּל הֶעָרִיצִים׃ הָאֵל הַנִּפְרָע לָנוּ מִצָּרֵינוּ ׳ וְהַמְשַׁלֵּם גְּמוּל לְכָל
אוֹיְבֵי נַפְשֵׁנוּ׃ הָעוֹשֶׂה גְדוֹלוֹת עַד ׀ אֵין חֵקֶר ׳ נִסִּים וְנִפְלָאוֹת ׀ עַד ׀ אֵין
מִסְפָּר ׳ הַשָּׂם נַפְשֵׁנוּ בַּחַיִּים ׳ וְלֹא נָתַן לַמּוֹט רַגְלֵנוּ ׳ הַמַּדְרִיכֵנוּ עַל
בָּמוֹת ׀ אוֹיְבֵינוּ ׳ וַיָּרֶם קַרְנֵנוּ עַל כָּל שׂוֹנְאֵינוּ ׳ הָעוֹשֶׂה לָנוּ נִסִּים וּנְקָמָה
בְּפַרְעֹה ׳ אוֹתוֹת וּמוֹפְתִים בְּאַדְמַת בְּנֵי חָם׃ הַמַּכֶּה בְעֶבְרָתוֹ כָּל
בְּכוֹרֵי מִצְרָיִם ׳ וַיּוֹצֵא אֶת ׀ עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל מִתּוֹכָם לְחֵרוּת ׀ עוֹלָם ׳
הַמַּעֲבִיר בָּנָיו בֵּין גִּזְרֵי ׀ יַם סוּף ׳ אֶת רוֹדְפֵיהֶם וְאֶת שׂוֹנְאֵיהֶם בִּתְהוֹמוֹת
טִבַּע׃ וְרָאוּ בָנָיו גְּבוּרָתוֹ ׳ שִׁבְּחוּ וְהוֹדוּ לִשְׁמוֹ׃ וּמַלְכוּתוֹ בְּרָצוֹן קִבְּלוּ
עֲלֵיהֶם ׳ מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל ׳ לְךָ עָנוּ שִׁירָה ׳ בְּשִׂמְחָה רַבָּה ׳ וְאָמְרוּ כֻלָּם׃
מִי כָמֹכָה בָּאֵלִם ׀ יְיָ מִי כָּמֹכָה נֶאְדָּר בַּקֹּדֶשׁ נוֹרָא תְהִלֹּת עֹשֵׂה פֶלֶא׃
מַלְכוּתְךָ רָאוּ בָנֶיךָ ׳ בּוֹקֵעַ יָם לִפְנֵי מֹשֶׁה ׳ זֶה אֵלִי עָנוּ וְאָמְרוּ׃
יְיָ יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד׃ וְנֶאֱמַר כִּי פָדָה יְיָ אֶת יַעֲקֹב ׳ וּגְאָלוֹ מִיַּד
חָזָק מִמֶּנּוּ׃ בָּרוּךְ ׀ אַתָּה יְיָ ׳ גָּאַל יִשְׂרָאֵל׃
הַשְׁכִּיבֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לְשָׁלוֹם ׳ וְהַעֲמִידֵנוּ מַלְכֵּנוּ לְחַיִּים ׳ וּפְרוֹס
עָלֵינוּ סֻכַּת שְׁלוֹמֶךָ ׳ וְתַקְּנֵנוּ בְּעֵצָה טוֹבָה מִלְּפָנֶיךָ
וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ׃ וְהָגֵן בַּעֲדֵנוּ וְהָסֵר מֵעָלֵינוּ ׳ אוֹיֵב דֶּבֶר
וחרב

וּמַחֲלִיף · אֶת הַזְּמַנִּים · וּמְסַדֵּר · אֶת הַכּוֹכָבִים: בְּמִשְׁמְרוֹתֵיהֶם בָּרָקִיעַ
כִּרְצוֹנוֹ · בּוֹרֵא יוֹם וָלָיְלָה · גּוֹלֵל · אוֹר מִפְּנֵי חוֹשֶׁךְ · וְחוֹשֶׁךְ מִפְּנֵי
אוֹר: וּמַעֲבִיר יוֹם וּמֵבִיא לָיְלָה · וּמַבְדִּיל בֵּין יוֹם וּבֵין לָיְלָה יְיָ צְבָאוֹת
שְׁמוֹ · אֵל חַי וְקַיָּם תָּמִיד · יִמְלוֹךְ · עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד · בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ ·
הַמַּעֲרִיב · עֲרָבִים:

אַהֲבַת · עוֹלָם · בֵּית יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ אָהַבְתָּ · תּוֹרָה וּמִצְוֹת חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים ·
אוֹתָנוּ לִמַּדְתָּ · עַל כֵּן · יְיָ אֱלֹהֵינוּ · בְּשָׁכְבֵנוּ וּבְקוּמֵנוּ נָשִׂיחַ
בְּחֻקֶּיךָ: וְנִשְׂמַח בְּדִבְרֵי תוֹרָתֶךָ · וּבְמִצְוֹתֶיךָ לְעוֹלָם וָעֶד · כִּי הֵם חַיֵּינוּ
וְאוֹרֶךְ יָמֵינוּ · וּבָהֶם נֶהְגֶּה יוֹמָם וָלָיְלָה: וְאַהֲבָתְךָ · אַל תָּסִיר מִמֶּנּוּ
לְעוֹלָמִים · בָּרוּךְ · אַתָּה יְיָ · אוֹהֵב · עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה · אֶחָד: בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד
מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד: וְאָהַבְתָּ אֵת · יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לְבָבְךָ
וּבְכָל־נַפְשְׁךָ וּבְכָל־מְאֹדֶךָ: וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר · אָנֹכִי מְצַוְּךָ
הַיּוֹם · עַל · לְבָבֶךָ: וְשִׁנַּנְתָּם לְבָנֶיךָ וְדִבַּרְתָּ בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ
בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ: וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת · עַל־יָדֶךָ וְהָיוּ לְטֹטָפֹת
בֵּין · עֵינֶיךָ: וּכְתַבְתָּם · עַל־מְזֻזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ:

וְהָיָה אִם־שָׁמֹעַ תִּשְׁמְעוּ אֶל־מִצְוֹתַי אֲשֶׁר · אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם
הַיּוֹם לְאַהֲבָה אֶת · יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וּלְעָבְדוֹ בְּכָל · לְבַבְכֶם
וּבְכָל־נַפְשְׁכֶם: וְנָתַתִּי מְטַר־אַרְצְכֶם בְּעִתּוֹ יוֹרֶה וּמַלְקוֹשׁ
וְאָסַפְתָּ דְגָנֶךָ וְתִירֹשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ: וְנָתַתִּי עֵשֶׂב בְּשָׂדְךָ לִבְהֶמְתֶּךָ
וְאָכַלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ: הִשָּׁמְרוּ לָכֶם פֶּן־יִפְתֶּה לְבַבְכֶם וְסַרְתֶּם
וַעֲבַדְתֶּם · אֱלֹהִים · אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם: וְחָרָה · אַף · יְהוָה
בָּכֶם וְעָצַר · אֶת־הַשָּׁמַיִם וְלֹא־יִהְיֶה מָטָר וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן ·
אֶת־יְבוּלָהּ וַאֲבַדְתֶּם · מְהֵרָה מֵעַל הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר · יְהוָה
נֹתֵן לָכֶם: וְשַׂמְתֶּם · אֶת־דְּבָרַי · אֵלֶּה עַל־לְבַבְכֶם וְעַל־נַפְשְׁכֶם
וּקְשַׁרְתֶּם · אֹתָם לְאוֹת · עַל־יֶדְכֶם וְהָיוּ לְטוֹטָפֹת בֵּין · עֵינֵיכֶם:
וְלִמַּדְתֶּם · אֹתָם · אֶת־בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ ·
וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ: וּכְתַבְתָּם · עַל־מְזוּזוֹת

הויא זאל מאן טייל חכמים שרייבן אן מיט יולא מיט ק"ש אל זולה מיט דען ק"ש דז אן לייאנט מיאן זיך ליגט דאך ווער דא ווילט רעכט יוצא זיין אול דיא מצוה רעכט מקיים זיין זאל זיך אזו נוהג זיין · בייא עטליכן יארן הער איז אויף קומן אין ארץ אשכנז אין קהלות קדושות דאז אן איין וונדרליכי בית הכנסת דר לו האט: אול איין וונדרליכן חדר דר לו דז מאן מעריב תפלה מיז בזמנה דען דיא ב"ב דימט קענן אין בה"כ זיין אחאות עמקים קומן דא הין מעריב מרן אך פיל יהודים גדולי אנשי מעשה זיינן אתפלה מנחה עם הצבור אול מיט מעריב ווארטן ביז זיא אתפלה זיינן בבה"כ מעריב אשרי להם בע"הז ובע"הב :

ווען אן מעריב אתפלה מיז ווען עס נאכט איז זאל אן זאגן לום ערשטן דיזן מזמור:

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת הִנֵּה בָּרְכוּ אֶת יְיָ כָּל עַבְדֵי יְיָ הָעוֹמְדִים בְּבֵית יְיָ בַּלֵּילוֹת ׃ שְׂאוּ יְדֵיכֶם קֹדֶשׁ וּבָרְכוּ אֶת יְיָ ׃ יְבָרֶכְךָ יְיָ מִצִּיּוֹן עוֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ ׃

אול דר נאך דיזי פסוקים איטליכן פסוק ג' פעמים ׃

יְיָ צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׂגָּב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה ׃ ג' פעמים

יְיָ צְבָאוֹת אַשְׁרֵי אָדָם בּוֹטֵחַ בָּךְ ׃ ג' פעמים

יְיָ הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְּיוֹם קָרְאֵנוּ ׃ ג' פעמים

וְהוּא רַחוּם יְכַפֵּר ׀ עָוֹן וְלֹא יַשְׁחִית · וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב ׀ אַפּוֹ · וְלֹא יָעִיר כָּל חֲמָתוֹ ׃ יְיָ הוֹשִׁיעָה ׀ הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְּיוֹם קָרְאֵנוּ ׃

ווייל דער חזן זאגט ברכו · זאגט דאס קהל יתברך ׃

בָּרְכוּ אֶת ׀ יְהוָֹה הַמְבוֹרָךְ ׃

ווען דער חזן המבורך אויז האט זאל קהל זאגן ׃

בָּרוּךְ ׀ יְיָ הַמְבוֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד ׃

דער חזן זאל אך זאגן ברוך יי' המבורך לעולם ועד ׃

בָּרוּךְ ׃ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ ׀ הָעוֹלָם · אֲשֶׁר בִּדְבָרוֹ מַעֲרִיב עֲרָבִים · בְּחָכְמָה פּוֹתֵחַ שְׁעָרִים · וּבִתְבוּנָה מְשַׁנֶּה עִתִּים ·

יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא שְׁמוֹ שֶׁל מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שֶׁהוּא רִאשׁוֹן וְהוּא אַחֲרוֹן וּמִבַּלְעָדָיו אֵין אֱלֹהִים סֹלּוּ לָרֹכֵב בָּעֲרָבוֹת בְּיָהּ שְׁמוֹ וְעִלְזוּ לְפָנָיו וּשְׁמוֹ מְרוֹמָם עַל כָּל בְּרָכָה וּתְהִלָּה ׃

ווען דער חזן זאגט את יי זאל קהל זאגן

בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד ׃

ווען דער חזן המבורך אן היבט זאל קהל זאגן ׃

יְהִי שֵׁם יְיָ מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד ׀ עוֹלָם ׃

ומחליף

ווען דער חזן ברכו את ה' זאגט זאגן איין טייל ליט את יי אלהיך תירא דיא זיינן זיך אך טועה דען וויל דיא גמרא דרשת אויף דען פסוק את יי אלהיך תירא אן זאל זיך פר איינם תלמיד חכם אויך פערכטן אבר דא היא זאגט דער חזן לו קהל ברכו את יי זיא זאלן גאט לובן זאגן קהל יתבר־ך וישתבח אול לובן גאט מיז אשאע ווען אן את יי אלהיך תירא זאגט אלז אודען תלמיד חכם אויך לובן זאלט דש שיקט זיך דא הער ניט ניימרט דער חזן זאל את יי לו אנכדר זאגן זאל קהל דרויף זאגן ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד ׃

איין טייל חזנים זעגן ברכוא בורא יום ולילה לו זאמן דיא זיינן זיך טועה דען ברכוא גיהערט אאן אנויף לו ברכיע לו זעגן דען נאך דען טייטש מאך לובן איר השי"ת וויא ער מיט חכמה עפינט דיא טאר פון דעני היאל אול פר ענדרט דיא ציט מיט פר שטאנד אול ער מיז אסדר דיא שטערן אין איר משמורת אין הימל נאך זיינם ווילן · אול בורא יום ולילה היבט זיך איין אנדרי לוב אן השי"ת האט בישאפן טאג אול נאכט על כן מוזן דיא חזנים זיך דער נאך ריכטן מיט אירן זעגן (איין טייל חזנים היבן גרוס גישרייא אן ווען זיא זאגן ברכוא בורא יום ולילה ניימרט זיא מוזן בורא יום ולילה איין הויך גישרייא מאכן ׃

אונ' נאך איין טעם דאז פֿר הש"ץ תפלת מנחה אין איז אן גינעם אז אלי תפלות ווייל דיא לייט פֿון תפלות מנחה איז בייא טאג דא אן אין דער זעלביג צייט נאך פֿיל צו טון האט אול' דער בן אדם לאזט אלי זייני זאכן שטין אול' טוט תפלה דרום איז גאר גילובט פֿר הש"ץ:

דרום זאל אן גאר גיווארנט זיין תפלת מנחה מתפלל צו זיין אין זיינר רעכטי צייט דאש איזט פֿינף פֿירטל שעה אי דיא זון אונטר גיט:

ווען אן ער פֿאר שפעטיגט גווארן דאז אן האט ניט קענן מנחה מתפלל זיין אין זיינר רעכטי צייט אזו דארף אן אלז נאך מנחה מתפלל זיין ביז איין פֿירטל שעה פֿר נאכט:

אונ' אי אן מנחה מתפלל איז זאל אן זייני הענד צו פֿאר וועשן ווען עש מיגליך איז:

דער חזן זאל ניט אשרי אן היבן ביז מנין אין דער שול איזט דז אן תכף קאן קדיש דרויף זאגן:

ווען אן העט אשרי גיזאגט דאז קיין מנין ווער גיוועזן אול' דער נאך ווער מנין גיווארן זאל אן זונשט איין מזמור זאגן אזו דארף אן וואול קדיש דרויף זאגן זונשט ניט:

ווען אן שון קעם דאז דער חזן שון ברכו העט אן גיהובן אזו זאל אן מנחה מתפלל זיין אול' וויל דער חזן קריאת שמע זאגט אול' דיא נאך ברכות אול' ברוך ה' לעולם אמן ואמן אזו קאן ער אך דיא ברכות פֿר קריאת שמע אול' אמת ואמונה זאגן אול' ער זאל מעריב מיט קהל מתפלל זיין אול' זאל ברוך יי' לעולם אמן ואמן איבר הופֿן אן איז אפֿילו נאך דער תפלה ניט מחויב צו זאגן:

ווען אן אבר שפעט קעם שון דאז ער וואלט מנחה שמונה עשרה מתפלל זיין וויל קהל מעריב שמונה עשרה מתפלל זיינן דאש דארף אן ניט טון דען זעלביש שיקט זיך ניט דען מנחה גיהערט נאך צו דען טאג דער דא גיוועזן איזט הייזט עש נאך טאג אול' מעריב שמונה עשרה גיהערט צו דען טאג דער דא קומן ווערט דהיינו צו דער נאכט אזו ווען איינר מנחה מתפלל איז ווען דאש קהל מעריב מתפלל איז אזו זיין דיא תפלות ווידר אננדר ער מאכט שמונה עשרה צו טאג אול' קהל מאכט עז צו נאכט:

קערצליך איז דער מנהג אויך קומן אין דען גרושן קהילות דאז דיא אבילים ניאר זאלן האלב קדיש זאגן ווען איינר שון קומט וויל קהל מתפללים שמונה עשרה מתפלל זיין ניאארט אען קהל מיט דען חזן שמונה עשרה אויז האבן אז דער חזן שמונה עשרה האך אן היבט זאגט איין אבל האלב קדיש אזו אלי דיא זעלביגן דיא האלב קדיש ניט גיהערט האבן קענן אויך איין אמט נאך זאגן:

זונשט דיא אנדרי דינים פֿון תפלת מנחה ווערט אן פֿינדן פֿר דען ארן אין הלכות תפלה:

ריני מעריב בזמנה

ראש איז וויטיגליך דאז דיא עיקר מצוה איז קריאת שמע דאש איז שמע ישראל' והיה אם שמוע' ויאמר' דאש אן זאל זאגן ווען עש אן היבט נאכט צו ווערן ווען דיא שטערן אין הימל שטינן' אול' אך מעריב שמונה עשרה מיט צו ארנאז איז אן אך נוהג אין גאנץ אזרח זאנר דאז אן ניט מנחה אול' מעריב מיט איין אנדר ארט ניאארט אין דיזן מדינות זיינן מיר זער פֿר שפרייט אונטער דיא אומות העולם אזו דאנקן מיר גאט דאז מיר דיא צייט איין מאל צו מנדר שון ברענגן דען אזו ארן מיר מנחה אול' מעריב מיט מנדר' ער אבר מיל יוצא ידי שמע זיין דאז ער דיא מצוה ווי' רעכט האלטן אזו זאל ער זיך נוהג זיין איז איינר אין דער שול דער אך מיט קהל ארט מנחה אול' מעריב' אזו תכף אז אן היבט נאכט צו ווערן זאל ער קריאת שמע אין אירי צייט זאגן' דהיינו זאל פֿאר זאגן דען מזמור קל"ד שיר המעלות הנה ברכו אול' דער נאך דיא ג' פסוקים יי' צבאות איטליכן פסוק ג' פעמים' דער נאך גאנץ קריאת שמע' ביז יי' אלהיכם אמת' דער נאך דיא מזמורים קאפיטל ק"ד אול' קאפיטל ח' אול' קאפיטל ק"ט אן ווערט זיא פֿינדן אין תהלים:

איזט אבר דאז אן ניט מיט קהל מנחה אול' מעריב מתפלל איז ער מאג ניט דער הייאן זיין אודר וואש ניטליך צו טון האבן אדר וואוכט וואו אן ניט מיט מנין קאן מתפלל זיין אזו זאל ער מנחה ארן אין זיינר צייט פֿינף פֿירטל שעות פֿאר נאכט אול' מיט מעריב ארן זאל ער ווארטן ביז נאכט איז אול' דער נאך זאל ער זאגן דען מזמור שיר המעלות הנה ברכו' אול' דער נאך דיא ג' פסוקים יי' צבאות כל אחד ג' פעמים' אול' דר נאך והוא רחום אול' דר נאך וואש אן פֿלעגט צו זאגן אן שטאט ברכו חיה אתת וויא אובן שטיט אין קדיש וברכו' דער נאך גאנץ מעריב ביז נאך עלינו' דר נאך דיא ג' מזמורים ק"ד ח' ק"ט:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר קדשנו בקדשתו של אהרן וצונו לברך את עמו ישראל באהבה :

ווען די כהנים אויז גידוכנט האבן זאלן זי גש זאגן :

רבונו של עולם עשינו מה שגזרת עלינו עשה עמנו כמו שהבטחתנו השקיפה ממעון קדשך מן השמים וברך את עמך את ישראל ואת האדמה אשר נתת לנו כאשר נשבעת לאבותינו ארץ זבת חלב ודבש :

דיא כהנים זאלן נאך אזיס דען דוכנן אירי שוך ניט אן ציהן נייארט אזו אן טון זונשט אוזטן זיא אירי הענד ווידר וועשן אי זיא ווידר תפלה טון :

כל חלומותי עלי ועל כל ישראל לטובה : בין שחלמתי על עצמי ובין שחלמתי על אחרים ובין שחלמו אחרים עלי · אם טובים הם חזקם ואמצם ויתקימו בי ובהם כחלומותיו של יוסף הצדיק · ואם צריכים רפואה · רפאם כחזקיהו מלך יהודה מחליו וכמרים הנביאה מצרעתה · וכנעמן מצרעתו וכמי מרה על ידי משה רבינו · וכמי יריחו על ידי אלישע : וכשם שהפכת את קללת בלעם הרשע מקללה לברכה · כן תהפוך כל חלומותי עלי ועל כל ישראל לטובה ותשמרני ותרצני ותחייני : אמן

אזו זאלשט אן אויז צום ערשטן מאל : צום אנדרן מאל זאלשט אן אויז ותרצני ותשמרני ותחייני צום דריטן מאל זאלשט אן אויז ותשמרני ותחייני ותרצני דען דש ערשט מאל זאלשט דענבה אויז וישמרך זאל אן ותשמרני אויז צום אנדרן זאלשט דר כהן אויז ויחנך זאל אן ותחייני אויז זאגן צום דריטן מאל זאלשט דר כהן שלום אויז זאל אן ותרצני אויז. זאגן דען שלום איז דיא עיקר ברכה דען וואו קיין שלום איז ח"ו קיין רצון ניט :

אינטערי ציונטשטיט דז אן צו שלום זאל ניט זאגן דען רבון נייארט אן שטאט דען רבון זאל אן דען יהי רצון זאגן :

יהי רצון מלפניך יי אלהי ואלהי אבותי שתעשה למען קדושת חסדיך וגודל רחמיך הפשוטים ולמען טהרת שמך הגדול הגבור והנורא בן עשרים ושתים אותיות היוצאים מהפסוקים של ברכת כהנים

(אונזאל דיזה טאות אין דר כוונה הבן אבר ניט רויז ריהן)

אנק"תם פס"תם פסי"ם דיונסי"ם האמורה מפי אהרן ובניו עם קדושיך שתהיה קרוב לי בקראי לך ותשמע תפלתי נאקתי ואנקתי תמיד כשם ששמעת אנקת יעקב תמימך הנקרא איש תם ותתן לי ולכל נפשות ביתי מזונותינו ופרנסתינו בהיתר ולא באיסור בנחת ולא בצער מתחת ידך הרחבה כשם שנתת פיסת לחם לאכול ובגד ללבוש ליעקב אבינו הנקרא איש תם · ותתננו לאהבה ולחן ולחסד בעיניך ובעיני כל רואינו · ויהיו דברי נשמעין לעבודתך כשם שנתת את יוסף צדיקך בשעה שהלבישו אביו כתונת פסים לחן ולחסד ולרחמים בעיניך ובעיני כל רואי ותעשה עמי נפלאות וניסים ולטובה אות ותצליחני בדרכי ותן בלבי בינה להבין ולהשכיל ולקיים את כל דברי תלמוד תורתך וסודותיה ותצילני משגיאות ותטהר רעיוני לעבודתך ותאריך ימי וימי אשתי ובני ובנותי בטוב ובנעימות ברוב עוז ושלום אמן סלה :

דינים פון תפלת מנחה

אונזרי חכמים שרייבן דז אונזאל גאר זער גיווארנט זיין אן תפלת מנחה דען איר פינדן דז אליהו הנביא איז גיענפרט וואדן אויט פייאר פון הימל אויט עבן מנחה צייט גיוועזן :

רבונו של עולם

יָאֵר ׳ אֱלֹהִים יְחָנֵּנוּ וִיבָרְכֵנוּ יָאֵר פָּנָיו אִתָּנוּ סֶלָה:
יְיָ ׳ יְיָ יְיָ אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב
חֶסֶד וֶאֱמֶת:
פָּנָיו ׳ פְּנֵה אֵלַי וְחָנֵּנִי כִּי יָחִיד וְעָנִי אָנִי:
אֵלֶיךָ ׳ אֵלֶיךָ יְיָ נַפְשִׁי אֶשָּׂא:
וִיחֻנֶּךָּ ׳ הִנֵּה כְעֵינֵי עֲבָדִים אֶל יַד אֲדוֹנֵיהֶם
כְּעֵינֵי שִׁפְחָה אֶל יַד גְּבִרְתָּהּ כֵּן עֵינֵינוּ אֶל יְיָ
אֱלֹהֵינוּ עַד שֶׁיְּחָנֵּנוּ: רבונו של עולם
יִשָּׂא ׳ יִשָּׂא בְרָכָה מֵאֵת יְיָ וּצְדָקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעוֹ
וּמְצָא חֵן וְשֵׂכֶל טוֹב בְּעֵינֵי אֱלֹהִים וְאָדָם:
יְיָ ׳ יְיָ חָנֵּנוּ לְךָ קִוִּינוּ הֱיֵה זְרוֹעָם לַבְּקָרִים ׳ אַף
יְשׁוּעָתֵנוּ בְּעֵת צָרָה:
פָּנָיו ׳ יְיָ אַל תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ מִמֶּנִּי ׳ בְּיוֹם צַר לִי
הַטֵּה אֵלַי אָזְנֶךָ:
אֵלֶיךָ ׳ אֵלֶיךָ נָשָׂאתִי אֶת עֵינַי ׳ הַיֹּשְׁבִי בַּשָּׁמָיִם:
וְיָשֵׂם ׳ וְשָׂמוּ אֶת שְׁמִי עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַאֲנִי
אֲבָרְכֵם:
לְךָ ׳ לְךָ יְיָ הַגְּדֻלָּה וְהַגְּבוּרָה וְהַתִּפְאֶרֶת
וְהַנֵּצַח וְהַהוֹד ׳ כִּי כֹל בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ לְךָ
יְיָ הַמַּמְלָכָה וְהַמִּתְנַשֵּׂא לְכֹל לְרֹאשׁ:
שָׁלוֹם ׳ שָׁלוֹם לָרָחוֹק וְלַקָּרוֹב ׳ אָמַר יְיָ
וּרְפָאתִיו: רבונו של עולם אמן אַדִּיר
בַּמָּרוֹם ׳ שׁוֹכֵן בִּגְבוּרָה ׳ אַתָּה שָׁלוֹם ׳ וְשִׁמְךָ
שָׁלוֹם ׳ יְהִי רָצוֹן שֶׁתָּשִׂים עָלֵינוּ: וְעַל עַמְּךָ בֵּית
יִשְׂרָאֵל ׳ חַיִּים וּבְרָכָה לְמִשְׁמֶרֶת שָׁלוֹם:

איינר דר איין טרוים האט אול' ער וייס ניט וואס עס ביטייט דר זאל דש רבונו של עולם זאגן דר וויל דש דיא כהנים אנגן זיינן דיא ווערטר ׳ וישמרך ויחנך שלום:

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם אֲנִי שֶׁלָּךְ וַחֲלוֹמוֹתַי שֶׁלָּךְ
חֲלוֹם חָלַמְתִּי וְאֵינִי יוֹדֵעַ מַה הוּא:
יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי ׳ שֶׁיִּהְיוּ

כל

וואטר דאז זיא דיא כהנים דער מיט וועשן טאעגטיג גילייג טפיגנארי, אודר רוזן וושר אזו טרייבן די חכמים דז זאלכש אסור איז צו טון אן יום טוב אונד ריח צו זיין אול' ווען ער טון וואלט זעלכש טאעגטיג גילייג ניין טון פֿר יום טוב איז דאך אסור:

ווען איין כהן אבל ווער זאל ער ניט צו דוכנן גין זאל אויז דר שול אכויז גין:

די כהנים זאלן אירי הענד אויף דען טלית ארויז הלטן:

דיא כהנים זאלן ווען זיא דוכנן די רעכטי האנד איין ווייניג העכר האלטן אלז די לינקי האנד:

דיא כהנים זאלן זיך פֿליסן מיט דען הענד האלטן פינגר בלים אאכן צווישן דעני פינגר איין בלים צווישן דיא דוימן אול' דען פנים צוויא בלים צווישן די צוויא דוימן צוויא בלים צווישן די פינגר אין מיטליכר הנד דר סימן איז דרויף אליף אן החרכים ה' חרכים ווער דש ניט פֿ' שטיט זאל דורך איינם לאדן צו פאר שטין געבן לאזן:

ווען צוויא כהנים צו דוכנן גינן זאל דר חזן רופֿן הויך כהנים ווייל דא שטיט אמור והמדש איז טייטש זאג צו זיא לשון רבים ווען אבר נייארט איין כהן צו דוכנן גיט זאל דער כהן פֿון זיך זעלברט אן היבן דיא ברכה און גירופֿן:

ווען דער חזן זעלברט איין כהן איז זאל איין אנדרר פֿאר זאגן:

רבון דאז אן פֿלעגט צו זאגן ווען דיא כהנים דוכנן דש זאל דר חזן ניט זאגן וויל ער כאך אין דער תפֿלה האלט דארף ער ניט אפסיק זיין מיט רידן מיטן דרינן:

דיא זייט הבן דען סדר אן זיך ווען די כהנים דוכנן אזו זגן זי אויף מיטליכם ווארט איין פסוק וויא זיא גדרוקט זיינן אבר די פוסקים אזי בכלל טרייבן אן זאל גאנץ קייני פסוקים זאגן וויל אן דוכנת אך אין טייטשי אנהגים אין הלכות פסח יום ראשון של פסח שטיט בזה הלשון (אבר די פסוקים די אן פֿלעגט צו זאגן צו מיטליכם ווארט זאל אן ניט זאגן וואס איז איינר ווערט ווען אן אין בענטשט דש ער ניט צו הערט)

ניקש אין דר טורי זהב טרייבט וויל נון דר אנהג איז דאס דער חזן דר די כהנים פֿאר זגט פֿלעגט אך דש ווארט אנגן צו זיין ווער די פסוקים דאך זגן וויל זאל ער זאגן וויל דר חזן דש ווארט אנגן איז אבר ווען דיא כהנים אנגן זיין זאל אן ניט זאגן:

אי די כהנים צו דוכן גין זאלן זיא דיא תחינה זאגן:

יהי רצון מלפניך יי אלהי ואלהי אבותי שתהא הברכה הזאת שצויתנו לברך את עמך ישראל ברכה שלמה ולא יהיה בה מכשול ועון מעתה ועד עולם.

ואחר התחינה זו יאמר הכהן ברכה א:

ברוך

חלום האט גזעהן זאגט ער צו זיא חלואה טבא חזאי דהיינו איך הב איין חלום פון איינם גוטן און גיזעהן דהיינו די צדיקים פלעגן דש איינשט צו זעהן קיין גוטי חלומות זגן די יעניגן די איםדען חלום אטיב זיין צו אים איז דיין חלום דר דא הער קומט פון פיל עשן און טרינקן טבא הוא דר איז גוט דער איז איין הבל איז דען דיין חלום דר דא הער קומט פון טידים די זיינן דש איינשטט אך שקר טבא והוי דר זאל גוט זיין דר ברויכט אך ניט פיל תפלה צו טון איז אבר דיין חלום דורך אלאכים די פלעגן דאש איינשט אמת צו זיין דר ברויכט יוא דז אן תפלה דרויף טוט זאגן זי רחמנא לשויה לטב הש"ית זאל אין גוט אמכן שבע זימנין לגזרו עליה אנשאיא די להוי טבא ויהוי טבא דש איז טייטש זיבן אולט זאל אן אין היאל אויז רופן דר זאל גוט זיין אול ווערט גוט זיין :

שי שאינו רוצה להתענות · יאמר זה אחר ברכת כהנים בשעה שאומר החזן שים שלום ·

רבון כל העולמים אני שלך וחלומותי שלך חלום חלמתי ואינו יודע מה הוא ; יהי רצון מלפניך יי אלהי ואלהי אבותי שכל החלומות שחלמתי לעצמי או שחלמו אחרים עלי או שחלמתי אני על אחרים בין בלילה הזה בין בלילה אחרת אם החלומות טובים הם חזקם ואמצם ויתקיימו בי ובהם כחלומות של יוסף הצדיק ואם צריכים רפואה רפאם כמי מרה על ידי משה רבינו ע"ה וכמי יריחו על ידי אלישע וכמרים הנביאה מצרעתה וכנעמן מצרעתו וכחזקיהו מחליו · וכן יהי רצון מלפניך יי אלהי ואלהי אבותי שתהפוך לי כל החלומות הרעים מרעה לטובה עלי ועל אחרים כמו שהפכת קללת בלעם הרשע לברכה על ישראל שנאמר ולא אבה יי אלהיך לשמוע אל בלעם ויהפוך יי אלהיך לך את הקללה לברכה כי אהבך יי אלהיך · אז תשמח בתולה במחול בחורים וזקנים יחדיו · והפכתי אבלם לששון ונחמתים ושמחתים מיגונם : ותפדה אותי וכל אשר לי ממות כדכתיב פדה בשלום נפשי מקרב לי כי ברבים היו עמדי · קרבה אל נפשי גאלה למען אויבי פדני : ופדויי יי ישובון ובאו ציון ברנה ושמחת עולם על ראשם ששון ושמחה ישיגו ונסו יגון ואנחה : וקיים עלי ועל זרעי ועל כל בני ביתי מקרא שכתוב ואתה שלום · ובביתך שלום · וכל אשר לך שלום יי עוז לעמו יתן יי יברך את עמו בשלום : בורא ניב שפתים שלום לרחוק ולקרוב אמר יי ורפאתיו :

סימן טוב ומזל טוב תהיה לנו ולכל ישראל אמן :

ויתן דבר מה לצדקה מה שידבנו לבו ומן השמים ירוחם עליו :

הַזֶּה וַיִּפְדּוּ הָעָם אֶת יוֹנָתָן וְלֹא מֵת: החולם אומר בּוֹרֵא נִיב שְׂפָתָיִם שָׁלוֹם שָׁלוֹם לָרָחוֹק וְלַקָּרוֹב אָמַר יְיָ וּרְפָאתִיו: ועונין וְרוּחַ לָבְשָׁה אֶת עֲמָשַׂי רֹאשׁ הַשָּׁלִישִׁים לְךָ דָוִיד וְעִמְּךָ בֶּן יִשַׁי שָׁלוֹם: שָׁלוֹם לְךָ וְשָׁלוֹם לְעוֹזְרֶךָ כִּי עֲזָרְךָ אֱלֹהֶיךָ וַיְקַבְּלֵם דָוִיד וַיִּתְּנֵם בְּרָאשֵׁי הַגְּדוּד: וַאֲמַרְתֶּם כֹּה לֶחָי וְאַתָּה שָׁלוֹם וּבֵיתְךָ שָׁלוֹם וְכֹל אֲשֶׁר לְךָ שָׁלוֹם: יְיָ עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן: יְיָ יְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם: ואומר החולם ג"פ אֶשָּׂא עֵינַי אֶל הֶהָרִים מֵאַיִן יָבֹא עֶזְרִי: עֶזְרִי מֵעִם יְיָ עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ: ועונין ג׳ פעמים אַל יִתֵּן לַמּוֹט רַגְלֶךָ אַל יָנוּם שֹׁמְרֶךָ: הִנֵּה לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל: יְיָ שֹׁמְרֶךָ יְיָ צִלְּךָ עַל יַד יְמִינֶךָ: יוֹמָם הַשֶּׁמֶשׁ לֹא יַכֶּכָּה וְיָרֵחַ בַּלָּיְלָה: יְיָ יִשְׁמָרְךָ מִכָּל רָע יִשְׁמֹר אֶת נַפְשֶׁךָ: יְיָ יִשְׁמָר צֵאתְךָ וּבוֹאֶךָ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם: ואומר החולם וַיְדַבֵּר יְיָ אֶל מֹשֶׁה לֵּאמֹר: דַּבֵּר אֶל אַהֲרֹן וְאֶל בָּנָיו לֵאמֹר כֹּה תְבָרְכוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אָמוֹר לָהֶם: ועונין ג׳ פעמים יְבָרֶכְךָ יְיָ וְיִשְׁמְרֶךָ: יָאֵר יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ: יִשָּׂא יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם: ואומר החולם ג"פ תּוֹדִיעֵנִי אֹרַח חַיִּים: ועונין ג׳ פעמים שֹׂבַע שְׂמָחוֹת אֶת פָּנֶיךָ נְעִמוֹת בִּימִינְךָ נֶצַח: ואומר החולם ג"פ יְיָ שָׁמַעְתִּי שִׁמְעֲךָ יָרֵאתִי ועונין ג׳ פעמים יְיָ פָּעָלְךָ בְּקֶרֶב שָׁנִים חַיֵּיהוּ בְּקֶרֶב שָׁנִים תּוֹדִיעַ בְּרֹגֶז רַחֵם תִּזְכּוֹר: ואחר כך יאמרו המטיבים לך בְּשִׂמְחָה אֱכוֹל לַחְמֶךָ וּשְׁתֵה בְלֶב טוֹב יֵינֶךָ כִּי כְבָר רָצָה הָאֱלֹהִים אֶת מַעֲשֶׂיךָ: וּתְשׁוּבָה וּתְפִלָּה וּצְדָקָה מַעֲבִירִין אֶת רוֹעַ הַגְּזֵרָה וְשָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל אָמֵן:

דיני נשיאת כפים

ווען די כהנים צו דוכן גין זאלן זיא די הענד וועשן דורך די לוים ווען קיין לוי אין דר שול איז זאלן דיא בכורים דען כהנים דיא הענד וועשן :

דיא כהנים זאלן קיין ברכה אמכן איבר די הענד וועשן פר דוכן :

אירך טייל לוים וואלן איין אלוה טון אול טוכן אין דען וואסר

ברכת כהנים

ווען דיא (כהנים) צו דוכן גין זאגט אן דש :

יְבָרֶכְךָ · יְבָרֶכְךָ יְיָ מִצִּיּוֹן עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ:

יְיָ · יְיָ אֲדֹנֵינוּ מָה אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל הָאָרֶץ:

וְיִשְׁמְרֶךָ · שָׁמְרֵנִי אֵל כִּי חָסִיתִי בָךְ:

רבונו

דז מן דען רבון ניט אנדרשט זגט נייארט ווען איינם וואש טרויאט דז מן איינט עז איז ביז ווען אבר איינם ניקש ביז טרויאט אדר הט דען חלום גאר פר געסן זאל מן רבון ניט זאגן נייארט מן יאמר טובים איז דר מנהג דז מן פֿלעגט לו זאגן דען רבון ווען די כהנים לו דוכן גינן דען פֿון איינם יום טוב ביז לום אנדרן יום טוב גיט עש ניט נער אב דאז אים ניקש זולט ביז טרויאן דש מן ניט פר שטיט :

ווען איינם וואש טרויאט דאז מן איינט עש ווער ניט גוט אזו זאל מן נעאן דרייא לייט דיא זייני גוטי פֿריינד זיינן אול זאל אים דען חלום לאזן איטב זיין אבר מן זאל קיינם נעאן דאז מן זיך לו ביזארגן הט ער איז זיין שונא :

ווען מן הבן קאן דרייא לייט די בר אלוה זיין אול זיינן לוודים דיא פר שטינן לשון הקודש ווש זיא זגן איז גאלן גוט אול ווען מן ניט דרייא לוודים האבן קאן ען נייארט איינר איין לודן דרונטר איז קאן מן גאלן קיינם. האבן דער עטוואש פר שטיט אזו זאל מן דרייא עמי הארלים נעאן אול לאזן דען חלום איטב זיין אול ווען מן טון ניט פֿאשט איין חלום עש מאג זיין אם טבת אדר אן דער וואכן ווען מן איינט דאז ער ניט גוט זאל זיין מאג מן דאך לאזן איטב זיין :

אונ' ווען מן זיך דען חלום לאזט איטב זיין זאל מן אלי זולט עטוואש אב טיידן פֿון זיינם געלט אין דער לדקה לו געבן עש מאג זיין אפי' נייארט איין פֿעניג דער קיין עושר איז מן איינם טבת זאל מן זאגן וואש מן געבן וויל דער איט דאז דאש איטב זיין אול דיא לדקה זאל איט אנדר העלפֿן דען חלום אבטל זיין לו גוטן :

דר מנהג איז דאז מן זיך לאזט דען חלום איטב זיין לו אובנט אבר איינטייל ספֿריקטרייבן עש איז פֿיל בעסר מן לאזט זיך חלום איטב זיין לו אמרגנש בפֿרט ווען מן פֿאשט דער איט דאז דש איטב זיין זאל אך דער לו העלפֿן דען חלום אבטל זיין לו גוטן :

הטבת חלום

הרואה חלום ונפשו עגומה עליו יטיבנו בפני שלשה האוהבים אותו בזה הסדר : החולם אומר ז' פעמים :

חֶלְמָא טָבָא חֲזָאִי : ועונין ג' המטיבים ז' פעמים :

חֶלְמָא טָבָא חָזִיתָ · רַחֲמָנָא טָבָא לְשַׁוְיֵהּ לְטַב · שִׁבְעָא זִמְנִין לִגְזְרוּ עֲלֵיהּ מִן שְׁמַיָּא דִּי לֶהֱוֵי טָבָא · וְיֶהֱוֵי טָבָא · טָבָא הוּא : וְטָבָא לֶהֱוֵי : יאמר החולם הָפַכְתָּ מִסְפְּדִי לְמָחוֹל · לִי · פִּתַּחְתָּ שַׂקִּי וַתְּאַזְּרֵנִי שִׂמְחָה : ועונין וְלֹא אָבָה יְיָ אֱלֹהֶיךָ לִשְׁמֹעַ אֶל בִּלְעָם וַיַּהֲפֹךְ יְיָ אֱלֹהֶיךָ לְּךָ אֶת הַקְּלָלָה לִבְרָכָה כִּי אֲהֵבְךָ יְיָ אֱלֹהֶיךָ : אָז תִּשְׂמַח בְּתוּלָה בְּמָחוֹל וּבַחוּרִים וּזְקֵנִים יַחְדָּו וְהָפַכְתִּי אֶבְלָם לְשָׂשׂוֹן וְנִחַמְתִּים וְשִׂמַּחְתִּים מִיגוֹנָם : החולם אומר פָּדָה בְשָׁלוֹם נַפְשִׁי מִקְּרָב לִי כִּי בְרַבִּים הָיוּ עִמָּדִי : ועונין וּפְדוּיֵי יְיָ יְשׁוּבוּן וּבָאוּ צִיּוֹן בְּרִנָּה וְשִׂמְחַת עוֹלָם עַל רֹאשָׁם שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה יַשִּׂיגוּ וְנָסוּ יָגוֹן וַאֲנָחָה : וַיֹּאמֶר הָעָם אֶל שָׁאוּל הֲיוֹנָתָן יָמוּת אֲשֶׁר עָשָׂה הַיְשׁוּעָה הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת בְּיִשְׂרָאֵל חָלִילָה חַי יְיָ אִם יִפֹּל מִשַּׂעֲרַת רֹאשׁוֹ אַרְצָה כִּי עִם אֱלֹהִים עָשָׂה הַיּוֹם הַזֶּה

הטבת חלום

דר זיך דען חלום לאזט איטב זיין זאל זאגן זיבן מאלט

חלמא טבא חזאי

דא ענטפֿרן זיא זיבן מאלט :

חלמא טבא חזית רחמנא לשויה לטב שבע זמנין לגזרו עליה מן שמיא די להוי טבא ויהוי טבא טבא הוא וטבא להוי :

איז דר טעם דש מן זיבן מולט זאגט דען אין היאל ווער אלי גזירות זיבן מולט אויז גירופֿן זאגן זיא די דען חלום איטב זיין אך זיבן מולט טבא הוא וכו' ווען טון אין היאל זיבן מולט איז אויז גירופֿן וואָרן וואש ביז חס ושלום דש זאל ווידר בטל ווערן לו גוטן :

איצונדרט וויל איך אייך לו פר שטין געבן ווש דער זאגט דר זיך לאזט דען חלום איטב זיין אול וואש זיא דרויף אשיב זיינן אובן האבן איר גשריבן דז דרייא ארלייא חלוואות פר האנדן זיינן די דא הער קואן ווש אובייא טאג דרויף אחשבה הט גהבט אודר פֿון פֿיל עשין אול' טרינקן דיא זיינן הבל איז גאלן ניקש דראן דיא דא הער קואן פֿון טידים איז לו לייטן עטוואש דראן :

אבר די אהער קואן דורך אלאכים דהיינו ווען ער איין חלום הט גיזעהן געגן טאג די זיינן דש איינשט אמת דרום זאגט דר זיך דען חלום לאזט איטב זיין חלמא טבא חזאי דש איז טייטש איך הב איין גוטן חלום גיזעהן דען זאל זיין אויל ניט לו ביזן אויך טון דז מן זאל זגן איך הב איין בייזן חלום גיזעהי אדר עש איז אזו גאיינט ער וויל יעקלו פר שטין געבן דז ער איין ביזן חלום

איין טאג פֿון שבת וועגן אול' איין טאג דז אונזו פֿאסטן
איין טאג ווען אן אן שבת אדר יום טוב פֿאסט איז שון
גינוגן אזו ווערט הטי"ת איקדי גזירה אבטל זיין וויל
זיין כוונה איז לשקטא יקדז ער וויל ניט פֿר שטערן עונג
שבת אדר שאחת י"ט : אול' ווען אן שבת אדר י"ט
פֿאסט אזו דארף אן וואל וידוי זאגן אול' אן דארף אויך
זיינן פנים פֿאלן אול' אן אאג ווייכן אול' טרייאן אול'
תחינות ובקשות זאגן אוב הש"י אן רופֿן זאל איק זייני
עבירות אוחל זיין אול' זאל די גזירה רעה אבטל זיין
אול' זאל זיא ווערדן לו גוטן :

ווען איינר אעלט זעהן אפילו איין ספֿר תורה אין
חלום אויף דר ערד פֿאלן אדר ער אעלט זעהן
דאז ער ווערט איין היזק הבן אן זיינם אאון דא דרף אן
אן שבת אדר יום טוב ניט פֿאסטן אבר אן דר וואכן
אאג אן זעלכי חלוואות וואל פֿאסטן אול' ווען אן אן שבת
אדר יום טוב פֿאסט אזו זאל אן דען גנלן טאג זיין לייט
פֿר ברענגן אין קדושה איט תפֿילה טון אדר תהלים
גאנלן אויז זגן אדר לערנן אפילו אין טייטשי ספֿרים די
פֿון יראת שאים רידן :

אך שטיט אין דר גארא ווער אן איינם שבת איין
חלום פֿאסט דר אוז אן דר וואכן אך איין טאג
פֿאסטן וויל אן ניט הט אקיים גיוועזן עונג שבת דז אן
ח' וניט זאל גשטראפֿט ווערן דר וועגן דרום פֿלעגט אן
תכף אם זונטאג ווידר לו פֿאסטן וויא וואל איין שאחן ערוך
שטיט ווען איינר איין שוואכר אענש ווער דאז ער ניט
קענט לוויא טאג נאך אנדר תענית הבן אזו אאג אן
איין אנדרן טאג דר פֿר פֿאסטן אבר דיא בעלי קבלה
שרייבן ווען עש איגליך איז אזו זאל אן קיין כפרה אויף
שיבן אול' זאל תכף אן זונטאג דר נאך פֿאסטן: ווען אבר
אן זונטאג ווער און דש איין גיבאטינר תענית דז אן אוז
פֿסטן אדר העט יאר לייט אזו אוז אן איין אנדרן טאג
פֿאסטן פֿון שבת וועגן :

אך אן איינם י"ט אדר ר"ח אול' חנוכה אול' פורים
דארף אן איין חלום פֿאסטן אול' אן אוז אך נאך
איין טאג אין דר וואכן ווידר פֿאסטן: אין טייל ספֿרים
שרייבן ווען אן העט אן איינם יום טוב ת"ח זאל אן גלייך
נאך י"ט פֿסטן אפֿי' אן אסרו חג אול' ווען אן שון אן אסרו
חג ניט פֿאסטן וויל אזו זאל אן דאך דען תענית ניט
אוועק שיבן זאל גלייך פֿסטן דען טאג נאך אסרו חג
ווען שון נאך אין ניסן איז אודר וואו דר אנהג איז דז אן
נאך סוכות קיין תחינות זאגט אול' ניט פֿאסט ביז נאך
ר"ח חשון זאל אן דאך פֿאסטן :

ווען אן אבר אעלט פֿאסטן אזו איין טאג דז אן קיין
תחינות זאגט אזו אן ל"ג בעואר אדר חאשה
עשר אדר אין ניסן אדר די טעג פֿון ר"ח סיון ביז נאך
אסרו חג אזו איז אן ניט אחויב נאך איין טאג פֿון דעסט
וועגן לו פֿאסטן דען דיזי טעג זיין ניט אזו הייליג אז די

אנדרן די דא אובן שטין איין טייל ספֿרים שרייבן ווען
אן העט גיפֿאסט אן איינם שבת אול' זונטאג דר נאך
ווער ר"ח ניסן אדר ר"ח אב אזו דארף אן וואל פֿאסטן
דען דיזי טעג הייסט אן תענית לדיקים דז פֿיל לייט
גיבט די זעלבי טעג אלי יאר פֿאסטן חייל אהרן הכהן
אול' אריים הנביאה זייגן אן זעלבי טעג גישטארבן :

ווען אן אם שבת אודר יום טוב תענית חלום הט
זאל אן לו אנחה עניכו איין זעגן פֿר יהיו לרלון אן
לאזט אבר איט קיינר ברכה אויז ניייארט אן זגט ביז אן
בכל עת לרה ולוקה אך זאל אן דען רבון זאגן דאז אן
פֿלעגט לו זגן ווען אן תענית הט אך דארף אן זגן אלהי
עד שלא נוצרתי וויא עש שטיט נאך יום כפור שאונה
עשרה ווער אן ראש השנה פֿאסט דר אז קיין עניכו זגן:

דאש אוז אן וויסן דז די חלוואות לום טייל זייגן אין
הימל וואש אויף איינם נגזר איז דהיינו דר
חלום קואט און גיפֿערט ווען אן אבר ביים טאג דר פֿר
דר פֿון גירעט הט אדר גייארט אין דר אחשבה גיהט
העט אול' קואט אים ביים נאכט דר נאך לו חלום איז
ניקט דר אן דען איר גיפֿינדן אין דר גארא דז איין אאל
איין קיסר הט גזאגט לו איינם תלאיד חכם איר זייט
גרושי חכאים קאנשטו איר זאגן וואש איר הייכט
טרויאן ווערט אזו הט דר קיסר דש זעלביג אאלט איין
אלחאה גיהאט איט דען אוך פרס הט דער תלאיד
חכם לום קיסר גיזאגט דיר ווערט טרויאן דאז דוא
ווערשט גפֿאנגן ווערן פֿון דעם אוך פרס אולדו ווערשט
אוזן די חזירים היטן איט איינם גילדנן שטעקן אזו הט
דר קיסר איין גאנלן טג זאלביז אין דר אחשבה גיהט
אזו איז אים זאלכש לו חלום קואן :

מן זאל קיינם חלום דז אן איינט דז ער ניט גוט איז
רויז רידן אפילו ניט פֿר קיינם גוטן פֿריינד אכל שכן
פֿר קיינם שונא האט איינר איין גרוטן לאדן לו איינם
פֿריינד אול' ער אעלט דאך גערן ווישן איין אויז ליגונג לו
זיינם חלום אזו אאג אן וואל דעם חלום ווייזן ווען ער איין
פסוק איז אדר אויף שרייבן אול' יענם לייאנן לאזן אבר
ניקט רויז רידן אול' דאש גשריבט גלייך ווידר לו רייסן
אדר אויז אעקן :

אירך טייל לייט האבן דען סדר אן זיך אזי אולט ווען
דר חזן טים שלום זאגט זאגן זי דען רבון דש אן
פֿלעגט לו זגן ווען די כהנים לו דוכן גינן אזו הב איך
אובן ביים טיקשלו' שון גשריבן ווי זיך זאל לייט טועה
זיין דען אין דר גאר' שטיט אזו אאן דחזי חלמא בישא
ולא ידע אה הוא ניקום קאיה כהגא בשעה שעולין
לדוכן וניאא הכי רב"שע וכו' דש איז טייטש ווער דא
זיכט איין בייזן חלום אול' ער וייש ניט וש ער ביטייט
זאל אן זיך שטעלן פֿאר דיא כהנים ווען זי לו דוכן גינן
אול' זאל זגן דיז רבונו של עולם אאיא דא שטיט בפירוש

אך זגן אונזרי חכמים אין פסוק שטיט אלהים עשה שיראו מלפניו טייטשן אונזרי חכמים דש איז גמיינט די חלומות דש השי"ת צו לייטן איין שרעקן צו ווישן טוט דורך איינם חלום דז ער זיך פערכטן זאל פר השי"ת פר זייני שטראף אז זא פיל אלש איינר הט איין גוטן פריינט אול פר נעמט דז זיינם גוטן פריינט איין שלים איז אויך גישטעלט אז זא טוט ער אים איין התראה אול איז אים מזהיר דז ער זיך היטן זאל אול וואל פר זעהן זאל דש שלים אוז פון זיך אב צו ווענדן אזו איז אך ווען השי"ת איינם ליב הוט דז דר מענש זאל די צרה אב טאן זיין זא לאזט ער אים עטוואש דר פון ווישן דורך איין חלום אזו פיל אלז איין התראה דז מן זאל תשובה תפלה צדקה טון די גזירה אב טאן צו זיין אבר איינם שונא טוט מן קיין התראה ניט דר מיט דז ער זיך פר דר צרה ניט היטן זאל דען איר גיפינדן אין דר גמרא דז השי"ת דען צדיקים לאזט טרוימן בייזי חלומות דר מיט דז זיא מיאר דמרן בלייבן אין גאטש פארכט אול דענן רשעים ווייזט ער מייטן גוטי חלומות מייטן פרייד אול וואל לושט וואו מיט זיא שטעלן אום גינן:

אונ' די אונזרי חכמים זגן אין דר גמרא יפה תענית לחלום כאש לנעורת דז איז טייטש עש איז גוט איין תענית צו איינם חלום אב טאן צו זיין אזו גישווינד דז איין פייאר דען פלאקס פר ברענט אזו זאגן אונזרי חכמים דז דר תענית מיינט ניקש טוט נייארט דיא דריי מלייא אונ ביידא מכנדר זיין דהיינו תשובה תפלה צדקה דהיינו מן אוז פאשטן אול וידוי זאגן אול אוז חרטה האבן אויף זייני עבירות אולאוז נאך זלבן וואש מן פר עבירות גיטאן הט דז מן זיך צו בייזארגן האט דז ער מעלט אין גאטש שטראף קומן דאז מן זעלכי עבירות ביגערט ניט מער צו טון:

דרנאך גיהערט מן תפלה צו טון אול השי"ת אן רופן אום מחילה דז ער זאל די גזירה אב טאן זיין אול ווען די תפלה גישיקט מיט ווייכן אול טרייאן איז גאר גוט דז מן די גזירה קאן מיער אב טאן זיין אונזרי חכמים זגן מיום שחרב בית המקדש כל השערים ננעלו חוץ משערי דמעות דש איז טייטש פון דעם מאל אן אז דש בית המקדש איז חרב גווארדן זיינן אלי טארן אין הימל צו גישלאסן אבר דיא קונן גיוויס פר השי"ת אך גהערט מן צדקה צו געבן דען די צדקה איז אב טאן בייזי גזירות אפילו ווען אויף אים נגזר איז דז מן זאלט שטערבן אזו קאן די צדקה ווידר אב טאן זיין אז דא שטיט צדקה תציל ממות דש איז טייטש דיא צדקה בשיראט איינם פון טוט איינר דר איין ווינג פר מאג זאל ניט ווינגר געבן אין צדקה ווען מן איין תענית חלום פאשט אז ח"י פשיטים דען אונזרי חכמים זאגן תשובה ותפלה וצדקה מעבירין את רוע הגזירה דאש איז טייטש תשובה אול תפלה אול צדקה מאכן אב טאן איין בייזי גזירה

איז דש דר טעקרען אונזרי חכמים זאגן שלשה דברים קורעין גזר דינו של אדם שינוי השם שינוי המקום ושינוי מעשה דש איז טייטש דרייא מלייא זיינן די דא דען מענטשן זיין בייזן גזר דין צו רייסן דש ערשט אויז ווען מן אים איין אנדרן נאמן גיבט דען אויף דיזן נאמן איז די גזירה ניט גנגן אך ווען מן זיין מקום פר ענדרט דהיינו ער ציהט אויז דיזן הויז וואו ער וואונט אדר ציהט גאר אוועק אויז דיזן ישוב וואו מן וואונט אך ווען מן זייני מעשים פר ענדרט טוט בעשרי מעשים אלז ער צו פר גיטאן האט:

דרום ווען איין מענש תשובה טוט פאשט אול זאגט וידוי אול הט חרטה אויף זייני בייזי מעשים אול זעלבי בייזי מעשים ניאר צו טון דש הייסט שינוי השם דז ער זיין נאמן הט פר ענדרט דען צו פאר הט ער איין רשע גהייסן איצונדרט הייסט ער צדיק אול טוט תפלה אול צדקה דר בייא אול קאן וואל די בייזי גזירה אב טאן זיין:

מן זאל זיך ניט דריין גיווינן חלומות צו פאשטן דען אלז מן זיך דריין גיוואנט הט מן קיין מנוחה ניט אך אין דיזן דורות פר שטין מיר קיין חלומות ניט דען עש גיבט חלומות די מן גלייך גוט הלט זיינן גלייך ביז אול די מן גלייך פר ביז הלט די מעגן גאר גוט זיין וויא וואל דז אין דר גמרא שטיט ווען איינר אם שבת איין חלום פאשט אזו צו רייסט מן איין גזירה ווען שון פון זיבנציג יאר ווער אויף אים נגזר גווארן דאך שרייבן איין טייל חכמים דז מן אם שבת זאל אויך ניט פאשטן אויז גנומן אויף דרייא חלומות די מן פאשטן מוז דהיינו ווען איינר מעלט זעהן אין חלום דז מן איין ספר תורה אדר תפלין מעלט פר ברענן אדר מעלט זעהן אין חלום אז יום כיפור ווער אדר מעלט זעהן זאלז איין צאן אויז פאלט איין טייל זייט זאגן ווען מן איינם אין חלום אויף רופט צו דר ספר תורה אדר מעלט זעהן אז ער איין פרויא מקדש ווער אדר מעלט זעהן איין באלקן פון זיינם הויז ברענן אדר מעלט זעהן זיין הויז טיר ווער איין גיפאלן דא זאל מן אך אם שבת פאשטן דען ווייל מן מיינט מיט דעם פאשטן מעלט די גזירה אב טאן זיין דא הייסט דיזש בייא אים איין עונג שבת:

אזו שרייבן אונזרי חכמים אויף די דרייא חלומות אוז מן אם שבת פאשטן ווען שון זיין הערץ ניט בטריבט אול טרויאריג איז אבר ווען איינם זונשט וואש אן שבת חלומות דש ער גאר פר ביז הלט אול זיין הערץ איז גאר זער שווער אול ביטריבט אול טרויאריג אזו זאל מן פאשטן אם שבת ווען אבר זיין הערץ ניט שווער איז אול בטריבט אול טרויאריג זא זאל ער אם שבת אדר יום טוב ניט פאשטן זאל נייארט [illegible] ער וויל צווייא טאג אדר וואכן דר פר פאשטן [illegible]

והפרישות שדרשו חכמינו ז"ל · ואתה (או אתם) תלכו לחיים ולברכה ולהצלחה ולשמחה ולשלום בלי פגע רע · למקום חפצך (או חפציכם) ותזכו לחזור לבתיכם לחיים ולשמחה ולשלום אמן סלה וכ"יר :

מן : אז מן זאגן אז דער סיאן דרויף איזט וויה דאש איז דרייסיג אאז לישועתך קויתי יי · קויתי יי לישועתך יי לישועתך קויתי זעקט אאזט ויהי בנסוע הארון ויאמר משה קומה יי ויפוצו אויביך וינוסו משנאיך מפניך ובנחה יאמר שובה יי רבבות אלפי ישראל נעהן אאזט יברכך יי וישמרך יאר יי פניו אליך ויחנך ישא יי פניו אליך וישם לך שלום פינף אאזט האלא · הגואל אותי מכל רע יברך את הנערים ויקרא בהם שמי ושם אבותי אברהם ויצחק וידגו לרוב בקרב הארץ דר נאך זאל מן זאגן זיבן אאזט ויהי נועם דען אין ויהי נועם איז קיין ז' ניט ויש לאומרו בכוונה וכילול אכלי זיין בעזרת השם איזט איין גרושי סגולה אויף שמירת הדרך :

דען הינטרשטן פסוק אורך יאים זאל מן אלי אאזט לווייא אאזט זאגן :

דער נאך זאל מן זאגן דען אזאור שיר למעלות אשא עיני אל ההרים ג"פ :

שיר למעלות אשא עיני אל ההרים מאין יבא עזרי : עזרי מעם יי עושה שמים וארץ : אל יתן למוט רגליך אל ינום שומרך : הנה לא ינום ולא ישן שומר ישראל : יי שומרך יי צלך על יד ימינך יומם השמש לא יככה וירח בלילה : יי ישמרך מכל רע ישמור את נפשך : יי ישמר צאתך ובואך מעתה ועד עולם :

דער נאך דיזן פסוק ג' פעאים

קומה יי קדמה פניו הכריעהו פלטה נפשי מרשע חרבך · אך דרייא אאזט הינטר זיך :

חרבך וכו' :

דער נאך דיא דרייא פסוקים

יה יי אהיה אשר אהיה שדי צבאות עמנו משגב לנו אלהי יעקב סלה ג' פעמים

יה יי אהיה אשר אהיה אשרי אדם בוטח בך ג' פעמים

יה יי אהיה אשר אהיה יי הושיעה המלך יעננו ביום קראנו : ג' פעמים

דר נאך זאל מן זאגן דרייא.אאזט

אתה סתר לי מצר תצרני רני פלט תסובבני סלה :

סלה תסובבני פלט רני תצרני מצר לי סתר אתה :

בטחו ביי עדי עד כי ביה יי צור עולמים :

עולמים צור יי ביה כי עד עדי ביי בטחו :

יי עוז לעמו יתן יי יברך את עמו בשלום

בשלום עמו את יברך יי יתן לעמו עוז יי :

מגדול עוז שם יי בו ירוץ צדיק ונשגב (ויכוין בו ירוץ גי' שדי) ויאמר

יהי רצון מלפניך יי אלהי הצבאות יושב הכרובים תוס נא וחמול עלי והצילני מכל אויבים ולסטים ושלא להרע לי ולכל הכלוים אלי לא בגופינו ולא במאודינו ולא בכל אשר לנו וכן יהי רצון מלפניך אדון הרחמים והסליחות הרוכב בערבות שתצילנו מכל מיני אויבים ולסטים ושוללים ושודדים ומכל מיני כלי זיין ומכל פורענות המתרגשות לבוא לעולם אמן סלה :

דער נאך זאל מן זאגן אדון עולם

איין טייל זאגן אדיר איום ונורא

דיא דא זאגן אדיר איום ונורא זאלן ניט זאגן קרב קץ

נייארט זאגן קרב יום נחמה :

ווען פיל אויף דען וועג אין איין וואלד גין מי און אין וואלד

איין גיט זאל מן דאש זאגן :

שמך יי ביער : ביער יי שמך : יי שמך ביער : סנדלפון שר של יער (ויכוון סנדלפון גי' יער) הוא ישמרני ויצילני מכל רעה שביער · קול יי יחולל אילות ויחשוף יערות ובהיכלו כולו אומר כבוד : יכרסמנו חזיר מיער וזיז שדי ירענה כאש תבער יער וכלהבה תלהט הרים · כן תרדפם בסעריך ובסופתך תבהלם · אז ירננו עלי היער מלפני יי כי בא לשפוט את הארץ : הודו ליי כי טוב כי לעולם חסדו : ואמרו הושיענו אלהי ישענו וקבצנו והצילנו מן הגוים להודות לשם קדשך להשתבח בתהלתך :

הטבת חלום

ראש אוז און ווישן דאז רוב חלומות זיינן הבל און' שקרים דענעט גיבט דרייא ארלייא חלומות פאר האנדן דיא דא הער קוואן פון וואש דאז און בייא טאג דר פון גירעט האט אודר נייארט דרויף אין דער מחשבה האט גיהאט בייא טאג * אודר די הער קואן פון פיל עשין און' טרינקן דז דיא דעאפף אין קאפף שטייגן אך זעלכי חלומות דיא און תכף פאר געסט דאז און אויף וואכט זעלכי חלומות זיינן גאר ניקט אך גיבט חלומות דיא דא הער קואן דורך שדים די דען

מענכש אין שלאף איין רויא אין זייני אורן די זייגן אך דאז איינכשט ניקט נייארט לו גלייטן איז עטוואש מאת דען זי ווערין אך אופט איין מאל גיוואר וואש אין הימל אויז גירופן ווערט אבר זעלכי חלומות דיא דא הער קואן דורך מלאכים די פלעגן גיאייניגליך לו זיין נאך מיטר נאכט געגן טאג ווען דער מענכש אויף וואכן זאל דיא זיילן דש איינכשט מאת · אך זאגן אונזרי חכמים ווען איינם אין זיינם אויף וואכן איין פסוק איין פלט דש איז איין קליינוי נבואה דש איז אך דז איינכשט מאת :

אך

בכל דרכי ויצילו אותי מכל אויבים ולסטים ומכל מיני פורעניות שמתרגשות ובאות לעולם ויתחמו כל השונאים והלוררים בשם הזה דאל שדי שאמר לעולם די שלא יוכלו לשלוט בי כל השונאים והאויבים לרעה ותצליח את דרכי אמן סלה :

מן הט בקבלה דאז זאל אך איין גרושי סגולה זיין ווער פֿר רייזן וויל ווייט אי אמן אוועק גיט זאל אן כעאן דרייא גוטי פֿרייגד אול' זאל זאגן פֿאר זיא דען פסוק זעקט אולט

שיר למעלות אשא עיני אל ההרים מאין יבא עזרי : עזרי מעם יי עושה שמים וארץ : אל יתן למוט רגליך אל ינום שומרך :

אול' אזי אולט זאלן זיא דרויף ענטפֿרין

הנה לא ינום ולא ישן שומר ישראל : יי שומרך יי ללך על יד ימינך : יומם השמש לא יככה וירח בלילה : יי ישמרך מכל רע ישמור את נפשך : יי ישמר לאתך ובואך מעתה ועד עולם :

עז איזט גלן גוט דאז אן זאל פֿאר וואש אין לדקה איין עני געבן אי אן פֿאר רייזט אך זאל אן פֿגן פֿאר תפֿלה טון אולט דא שטיט לדק לפֿניו יהלך וישם לדרך פעאיו אך שטיט והלך לפֿניך לדקך :

אך איז גוט דאז ער לו פֿאר איין ווניג לערנט בפרט איין תלמיד חכם :

ווען אן דיא אוזה קומט זאל אן שטין איט דען רעכֿטן פֿוס פֿר דער טיר הויזן אול' איט דען לינקן פֿוס דרינן אול' אזו זאגין :

בשמך של אטלה יי שומרי יי צלי עליך ימיני יי ישמור לאתי ובואי לחיים ולשלום מעתה ועד עולם : ואחר כך יאמר :

אוריאל ועורירין בשמכם אלך ותבקשו לשלך מלפני המלכים הקב"ה בעדי שלא יגיע לי שום מקרה רע ופגע רע שמריאל ישמרני ברכיאל יברכני ילויאל ילוני · יי שומרי ה' צלי על יד ימיני : עזרי מעם יי עושה שמים וארץ : שדי ישמרני שדי ילילני · שדי יעזרני · יי ישמור לאתי ובואי לחיים ולשלום מעתה ועד עולם : שמע ישראל יי אלהינו יי אחד · לישועתך קויתי יי מימיני מיכאל · ומשמאלי גבריאל ומלפני אוריאל · ומאחורי רפאל · ועל ראשי שכינת אל · אתה גבור לעולם אדני :

ווען אן קואט דאז אן לום טאהר פֿון אקום ארויז גיט אודר לום דארף אגויז זאל אן זאגן :

בית יעקב לכו ונלכה באור יי · כי כל העמים ילכו איש בשם אלהיו ואני אלך בשם יי אלהינו לעולם ועד :

עז איזט איין אלוה איין לויה נאך לו טון ווען עז זיין קאן ביז נאך דען טאהר אויף דאז אזר וועניגשטט זאל ער איט איס גין פֿיר איין :

העושה לויה לחבירו קודם שיחזור לביתו יאמר שדה ויחזור פניו לארבע רוחות העולם · וכן פעם שנית יאמר השדה ולא יסתכל אחר ההולכים מובטח שלא ינזק ההולך עד שיחזור לראותו והוא סוד נעלם :

אונזאלת פֿלת הדרך בלט ורבים זגן ווען אן שון ארויכט גיט אן זאל שטין ווען אן תפֿלת הדרך זאגט נעבן אן

אבר רייט איז אן ניט אחויב ארואב לו שטייגן :

תפלת הדרך

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתּוֹלִיכֵנוּ לְשָׁלוֹם · וְתַצְעִידֵנוּ לְשָׁלוֹם וְתַדְרִיכֵנוּ לְשָׁלוֹם · וְתַגִּיעֵנוּ לִמְחוֹז חֶפְצֵנוּ · לְחַיִּים וּלְשִׂמְחָה · וּלְשָׁלוֹם · וְתַצִּילֵנוּ מִכַּף כָּל אוֹיֵב · וְאוֹרֵב · וְלִסְטִים · וְחַיּוֹת רָעוֹת בַּדֶּרֶךְ · וְתִתְּנֵנוּ לְחֵן · וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים · בְּעֵינֶיךָ · וּבְעֵינֵי כָּל רוֹאֵינוּ · וְתִשְׁמַע קוֹל תַּחֲנוּנֵנוּ · כִּי אֵל שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה וְתַחֲנוּן אַתָּה · בָּרוּךְ · אַתָּה יְיָ שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה :

יְהוָה יִשְׁמְרֵנוּ · יְהוָה יַצִּילֵנוּ · יְהוָה יַעְזְרֵנוּ · לִישׁוּעָתְךָ קִוִּיתִי יְיָ : קִוִּיתִי יְיָ לִישׁוּעָתְךָ · יְיָ לִישׁוּעָתְךָ קִוִּיתִי :

דער נאך זאל אן זאגן :

וְיַעֲקֹב הָלַךְ לְדַרְכּוֹ וַיִּפְגְּעוּ בוֹ מַלְאֲכֵי אֱלֹהִים וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב כַּאֲשֶׁר רָאָם · מַחֲנֵה אֱלֹהִים זֶה וַיִּקְרָא שֵׁם הַמָּקוֹם הַהוּא מַחֲנָיִם : יְיָ עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן : יְיָ יְבָרֵךְ : אֶת עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם :

אן זאל איט זיינר הנד אדר שטעקן איין גראז אום זיך אאכֿן אול' זאל זיך ארום טרעהן אול' זאל דרייא אולט זאגן יאהך וכו' :

ווען איאנט בייא איס איזט זאל אן לו איס זאגן שלום עליכם דרייא אאלט זאל יענר תשובה גיבן עליכם שלום :

ויעקב הלך לדרכו ויפגעו בו מלאכי אלהים ויאמר יעקב כאשר ראם (כשאומר רא"ם יכין רפאל אוריאל מיכאל) מחנה אלקי' זה :

חנוך ואליהו הלכו בדרך ולא הזקו כך לא יזוקו אנחנו נלך בשם אלהינו לעולם ועד :

ווען אן איינם לויה נאך טוט זאל אמן זגין ברכת כהנים דער נאך זאל אמן זאגן אפילו אויף טייטש :

גיט לחיים ולשלום ולשאחה ולברכה והללחה וואז איר הין וואלט און אזי ביזה ביגעגנוס אול' זאלט ווידר זוכה זיין לו קואן אין אייערה הייזר היים לחיים ולשאחה ולשלום אאן וכן יהי רלון :

מי שמבין בלשון סקודש יאמר כך

ברכת כהנים זיאמר יהי רלון מלפני אבינו שבשמים שיקוים בך (או בכם) ברכת כהנים בכל הכוונות והפריגום

את תפלתינו ויהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי :

יהי רצון מלפניך יי אלהי ואלהי אבותי שתהא תפלתינו רצויה ומקובלת לפניך כקטורת סמים ותמלא כל משאלות לבנו לטובה בזכות כל הצדיקים והצדקניות החסידים והחסידות וקדושים הנקברים פה ותעשה לפנים משורת הדין ובזכותם צל תשיבני ריקם מלפניך ובשלום תנוחו על משכבכם ובצרור החיים תהא נפשכם צרורה וברשות הקדוש ברוך הוא וברשות כל קדושי המלך ויהיה חלקי עמכם בגן עדן אמן :

(דאש זאגט מן אויף דען קדושים קברים)

אנא הבט בצדקת עבדיך וחסידיך אשר מסרו נפשם למות עליך ומסרו את עצמם ואת זרעם וקצו ומאסו בחיי העולם הזה ובטלו את רצונם מפני רצונך וקדשו את שמך המיוחד ולא חללוהו ורצו לטבח ופשטו צואר ועמדו בנסיון ונאמנו ונבחנו בצרוף ומצאו ונגעו דמי אבות ובנים ודמי רחמניות וילדיהן ונתערבו דמי אחים ואחיות ודמי חתנים וכלות ודמי חכמים וחכמות ודמי חסידים וחסידות ודמי צנועים וצנועות ודמי זקנים וזקנות ודמי הגונים והגונות ודמי בחורים ובתולות ודמי ילדים וילדות ודמי פרנסים ותוניהם ודמי דיינים וסופריהם ודמי מלמדים ותלמידיהם ודמי אנשים ונשותיהם ונהרגו כלם על קדוש שמך המיוחד אלהינו שבשמים יחד שמך עלינו והושיענו למען שמך ולמען זכות אלו החסידים והקדושים כמו שהבטחתנו ביד אבי חוזה כאמור הרנינו גוים עמו כי דם עבדיו יקום ונקם ישיב לצריו וכפר אדמתו עמו :

תפלת הדרך

אונזרי חכמים זאגן דאז איטליכר איז שולדיג צו זאגן תפלת הדרך ווען איינר וויל גין אכט טויזנט איילן דז זעלביג איז איין שעה אול׳איין פירטל שעה וייט איז אבר אין אלחאות לייטן דאז מאן זיכר איזט אזו אוזאן תפלת הדרך זאגן ווען אן שון כיימרט איין שעה הוט בדיעה צו גין :

מן זאל תפלת הדרך זאגן דען ערשטן טאג דאז אן פון זיין הויז וואו ער וואוכט אוועק גיט כיט איער זאגן ביז אן שון פון הויז גגגן איז אויף דען פעלד אול׳ דוקא ווען ער נאך איז אין דער ערשט איין וועגש פון זיינכארט וואו ער אוועק גגגן איזט אבר פון דען ערשטן טאג אן אול׳ וויטר ווען איינר נאך שון אויף דר רייז איז דז ער כיט אנדרשטר וויז דאז ער דען זעלביגן טאג גין אוז אזו ווען אן תפלת הדרך זאגט אין דער תפלת פארכן בייא יהי רצון כוך גואל חסדים טובים איז גאכץ רעכט ווען אמן נאך אין דער הערבריג איז :

ווען פין צייט איט אנכדר גין איזט בעסר צו זאגן תפלת הדרך איט אנכדר אוז אלייכט דען דער זכות פון רבים איזט גאר גרוש :

ווען איינר הט בדעה אין וויטי רייז צו שון עטליכי אייל וועגש אזו זאלין אין זיינה גוטי פריינד וואש איט געבן אן געלד זאלין עז איין וויניג אן דר אווזה קרום ביגן דר איט דז אן ארקענט אול׳זאלן בזה הלשון צו אים זאגן דא גיב איך דיר אודר איך דיזש געלד זייט איין שליח טראגט אירש אין דיזן ארט וואו ער כוןהין בדעה האט ווערפט עש דארטן פון איינט וועגן אין צדקה אזו הייסט ער איין שליח אצוה אול׳ אונזרי חכמים זגן שלוחי אצוה אינן כיזקין :

ווען איינר בדעה הט איין וויטי רייז זאל ער פאר זאגן די עקידה שטיט אין פרשת וירא היבט זיך אן ויהי אחר הדברים האלה ביז באר שבע :

דער נאך זאל אן דאז זאגן

כשם שאברהם הוא בעל החסד עקד את יצחק שהוא גבורה כך הסם יתברך יעקוד כל שונאי ואויבי ומקטריגים מעלי ומעל כל ישראל אמן :

דער כאך זאל ער דיזן פסוק זאגן

וירדו כל עבדיך אלה אי והשתחוו לי לאמור צא אתה וכל העם אשר ברגליך ואחרי כן אצא

ויאמר תחינה זו

יהי רצון מלפניך יי אלהי ואלהי אבותי שתשלח לי שרים מלאכים הקדושים היוצאים מזה הפסוק שילכו עמי

לִשְׁנַת הַשְׁקֵט וָבֶטַח וּמְנוּחָה מִכָּל רְאָגָה וּבֶהָלָה מִכָּל פַּחַד וּרְעָדָה מִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה וּמִכָּל מִינֵי שְׁמַד וְתַקָּלָה וּגְזֵרָה רָעָה וְשֶׁנִּזְכֶּה לְזֶרַע כָּשֵׁר חַיִּים וְקַיָּמִים הָעוֹסְקִים בַּתּוֹרָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים לְפָנֶיךָ וְנִזְכֶּה לְעוֹשֶׁר וְכָבוֹד וְאַל יִמְשׁוֹל בָּנוּ שָׂטָן וְיֵצֶר הָרָע וְנִמְצָא חֵן וְשֵׂכֶל טוֹב בְּעֵינֶיךָ וּבְעֵינֵי כָּל רוֹאֵינוּ רַחוּם וְחַנּוּן הֵעָתֵר לָנוּ עַל כָּל מַה שֶׁבִּקַּשְׁנוּ לְמַעַן רַחֲמֶיךָ וַחֲסָדֶיךָ הַגְּדוֹלִים וּלְמַעַן זְכוּת כָּל הַצַּדִּיקִים וְצִדְקָנִיּוֹת הַשּׁוֹכְנִים פֹּה וּבְכָל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ וּשְׁמַע תְּפִלָּתֵנוּ כִּתְפִלַּת יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא עַל קִבְרֵי אָבוֹת וְכִתְפִלַּת כָּל הַצַּדִּיקִים הַתְּמִימִים וְהַיְשָׁרִים וְאַל תְּשִׁיבֵנִי רֵיקָם מִלְּפָנֶיךָ כִּי אַתָּה הוּא שׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמִים :

רִבּוֹן כָּל הָעוֹלָמִים מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים תִּמְחוֹל וְתִסְלַח עַל כָּל חַטֹּאתַי וַעֲוֹנוֹתַי וּתְכַפֵּר לִי עַל כָּל פְּשָׁעַי וּבְרָא לִי לֵב טוֹב וְתֵן בְּלִבִּי אַהֲבָתְךָ וְיִרְאָתְךָ וְכוֹף אֶת יִצְרִי לְהִשְׁתַּעְבֵּד לָךְ וְהַצִּילֵנִי מֵעֲבֵרוֹת רָעוֹת וּמֵהִרְהוּרִים רָעִים וְיֵצֶר הָרָע וְתֵן לִי יֵצֶר טוֹב וְדַבֵּק לִבִּי בְּמִצְוֹתֶיךָ וּפְתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ לַעֲסוֹק בָּהּ וְיִהְיֶה יוֹם מִיתָתִי כְּיוֹם לֵידָתִי שֶׁלֹּא יִמָּצֵא בִּי שׁוּם חֵטְא וְעָוֹן וְתֵן בִּי כֹּחַ לִשְׁמוֹר פִּקּוּדֶיךָ וּתְזַכֵּנִי לִרְאוֹת בְּבִיאַת מְשִׁיחֶךָ וּנְקוֹם נִקְמַת עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל : וְנִקְמַת דַּם עֲבָדֶיךָ הַשָּׁפוּךְ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ : וְכָתְבֵנוּ בְּזֶה רֹאשׁ הַשָּׁנָה וְחָתְמֵנוּ בְּזֶה יוֹם הַכִּפּוּרִים לְחַיִּים טוֹבִים וְחַדֵּשׁ עָלֵינוּ שָׁנָה טוֹבָה וּשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יָדַי וְתִקְצוֹב מְזוֹנוֹתַי וּפַרְנָסָתִי בִּמְלוּי וּבְרֶוַח מִתַּחַת יָדֶיךָ וְלֹא מִתַּחַת יְדֵי בָּשָׂר וָדָם וְתַזְקִיף קַרְנֵנוּ לְמַעְלָה וְתַגְבִּיהַּ מַזָּלִי וְתִתְּנֵנִי לְחֵן לְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים בְּעֵינֶיךָ וּבְעֵינֵי כָּל רוֹאַי בִּזְכוּת הַצַּדִּיקִים הָאֵלּוּ הַקְּדוֹשִׁים וּזְכוּתָם וּמַעֲשֵׂיהֶם הַטּוֹבִים יָגִינוּ וְיָלִיצוּ בַּעֲדִי וְתַעֲשֶׂה בַּקָּשָׁתִי וּתְמַלֵּא שְׁאֵלָתִי לְטוֹבָה וְאַל תְּשִׁיבֵנִי רֵיקָם מִלְּפָנֶיךָ :

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי שֶׁתִּרְצֵנִי וּתְקַבְּלֵנִי בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ וְתִשְׁמַע תְּפִלָּתִי וְתַעֲשֶׂה בַּקָּשָׁתִי וְיִהְיוּ זְכֻיּוֹתַי מַכְרִיעוֹת עַל חוֹבוֹתַי וְתֵן בְּלִבִּי אַהֲבָתְךָ וְיִרְאָתְךָ וְתִגְזוֹר עָלַי וְעַל בְּנֵי בֵיתִי וְעַל כָּל אוֹהֲבַי וְעַל כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל שְׁנַת טוֹבָה וּבְרָכָה · שְׁנַת יְשׁוּעָה וְנֶחָמָה · שְׁנַת פַּרְנָסָה וְכַלְכָּלָה · שְׁנַת גְּאֻלָּה וִישׁוּעָה · שְׁנַת עוֹשֶׁר וְכָבוֹד · שְׁנַת חַיִּים וְשָׁלוֹם · שְׁנַת חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים בְּעֵינֶיךָ וּבְעֵינֵי כָּל רוֹאַי וּסְלַח וּמְחַל לְכָל עֲוֹנוֹתֵינוּ וְהַחֲיֵינוּ אֶת הַגְּאֻלָּה בִּמְהֵרָה בְּיָמֵינוּ וְהַצִּילֵנוּ מִגְּזֵרוֹת רָעוֹת וּמַדְּלוּת וּמֵעֲנִיּוֹת וּמִכָּל מִינֵי פּוּרְעָנִיּוֹת וּמִדִּינָהּ שֶׁל גֵּיהִנָּם וּמֵחִבּוּט שֶׁל קֶבֶר וּמִשָּׁכֵן רָע וּמִפֶּגַע רָע וּמִדַּלּוּת וּמִשִּׁפְלוּת וּמִשֶּׁמֶץ וּמְבוּשָׁה וְשֶׁלֹּא יְהֵא בָּנוּ וּבְזַרְעֵנוּ שׁוּם פְּסוּל וְלֹא שֶׁמֶץ וְדוֹפִי וְהַצִּילֵנוּ מִדֶּבֶר מֵחֶרֶב וּמִמַּגֵּפָה וּמֵרָעָב וּמִשְּׁבִי וּמַשְׁחִית וּמִכָּל צָרָה וְיָגוֹן וַאֲנָחָה וְתֵן בְּלִבֵּנוּ כֹּחַ לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה שְׁלֵימָה לְפָנֶיךָ שֶׁרְאוּיָה וּמְקֻבֶּלֶת וְקָרוֹב לִפְנֵי כִּסֵּא כְבוֹדֶךָ וְשֶׁנִּזְכֶּה לִימוֹת הַמָּשִׁיחַ וּלְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא · וּתְמַלֵּא כָּל מִשְׁאֲלוֹת לִבֵּנוּ לְטוֹבָה בִּזְכוּת הַצַּדִּיקִים הַקְּדוֹשִׁים הָאֵלּוּ וּתְקַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן

רִבְקָה רָחֵל וְלֵאָה: וְעִם שְׁאַר צַדְקָנִיּוֹת שֶׁנִּפְטָרוּ בְּשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְזַכְּנִי זְכוּתָהּ וּמַעֲשֶׂיהָ הַטּוֹבִים שֶׁעָשְׂתָה כָּל יָמֶיהָ כִּי לְמַעַן כְּבוֹדָהּ בָּאתִי הֵנָּה כְּדֵי לְהִשְׁתַּטֵּחַ עַל קִבְרָהּ וּלְהִתְפַּלֵּל עַל נִשְׁמָתָהּ שֶׁתְּהֵא צְרוּרָה בִּצְרוֹר הַחַיִּים וְגוּפָהּ שֶׁיִּזְכֶּה לַעֲמוֹד לִתְחִיַּת הַמֵּתִים׳ וְגַם אֲנִי מְבַקֵּשׁ יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל שֶׁתִּתֵּן לִי חַיִּים וְשָׁלוֹם וְחֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים׳ הַצָּלָה וְהַצְלָחָה וְעוֹשֶׁר וְכָבוֹד וּבְרָכָה יְשׁוּעָה נֶחָמָה וּפַרְנָסָה וְכַלְכָּלָה שֶׁלֹּא יָמוּט וְיִמָּהֶה לְעוֹלָם וּשְׁלַח לָנוּ הַגְּאֻלָּה בִּמְהֵרָה בְּיָמֵינוּ לִרְאוֹת בְּנֶחָמוֹת צִיּוֹן וּפְדוּת נַפְשֵׁנוּ וּמְחַל וּסְלַח לְכָל עֲוֹנוֹתַי וְחַטֹּאתַי וּפְשָׁעַי וּתְשַׂמַּח קְהָלְךָ וַעֲדָתְךָ וּבְנֵה עִירְךָ וְתֵן לִי בָּנִים וּבָנוֹת שֶׁיִּהְיוּ עוֹסְקִים בְּתוֹרָתֶךָ וְשׁוֹמְרִים מִצְוֹתֶיךָ וְתֵן לִי מִשְׁאֲלוֹת לִבִּי לְטוֹבָה וְלִבְרָכָה אָמֵן סֶלָה:

דאש זאגט אן ווען אן אויף דיא (קדושים קברים) גיט:

רִבּוֹן הָעוֹלָמִים אֲדוֹן כָּל הַנְּשָׁמוֹת רְצֵנִי וְקַבְּלֵנִי בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ וּשְׁמַע תְּחִנָּתִי וּתְפִלָּתִי וַעֲשֵׂה בַּקָּשָׁתִי לְמַעַן הַקְּדוֹשִׁים וְהַהֲרוּגִים וְהַצַּדִּיקִים וְהַצַּדְקָנִיּוֹת גְּדוֹלִים וּקְטַנִּים שֶׁנֶּהֶרְגוּ ׳ שֶׁנִּטְבְּעוּ וְנִשְׂרְפוּ וְנִשְׁחֲטוּ וְנִתְלוּ וְנִתְיַשְּׁבוּ עַל הָאוֹפַנִּים וְנִקְבְּרוּ חַיִּים וְנֶחְנְקוּ עַל יִחוּדְךָ וְשֶׁמֵּתוּ בְּכָל מִיתוֹת מְשׁוּנוֹת וְשָׁפְכוּ דָמָם כַּמַּיִם עַל קִדּוּשׁ שְׁמֶךָ וּבִכְלַל שֶׁנִּפְטָרוּ בְּשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְיִחוּד שְׁמֶךָ כִּי לְמַעַן כְּבוֹדָם בָּאתִי הֵנָּה לְהִתְפַּלֵּל עַל נִשְׁמָתָם וְגוּפָם שֶׁכֻּלָּם יָנוּחוּ בְּגַן עֵדֶן עִם אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב שָׂרָה רִבְקָה רָחֵל וְלֵאָה וְעִם שְׁאַר צַדִּיקֵי עוֹלָם: רִבּוֹן הָעוֹלָמִים זַכֵּנִי זְכוּתָם אֲשֶׁר עָשׂוּ וַאֲנִי וְכָל אוֹהֲבַי וְכָל יִשְׂרָאֵל נִהְיֶה נִשְׁמָרִים מִכָּל גְּזֵרוֹת וַעֲלִילוֹת וּתְפִיסוֹת וְנִסְיוֹנוֹת וְשֶׁתְּהֵא נִשְׁמָתִי רְאוּיָה לִשְׁכּוֹן אֵצֶל נִשְׁמָתָן בְּגַן עֵדֶן וְעִם נִשְׁמַת אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב שָׂרָה רִבְקָה רָחֵל וְלֵאָה וְעִם שְׁאַר צַדִּיקִים וְצַדְקָנִיּוֹת בְּגַן עֵדֶן אָמֵן:

אול׳ אן זאגט אב הרחמים טוכן ארוואיש אול׳ דען פסוק טפוך חאתך:

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ עֲשֵׂה לְמַעַן הֲרוּגִים עַל שֵׁם קָדְשֶׁךָ ׳׳ אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ שְׁמַע קוֹלֵנוּ חוּס וְרַחֵם עָלֵינוּ: אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ אַל תְּשִׁיבֵנוּ רֵיקָם מִלְּפָנֶיךָ: כִּי אַתָּה הוּא שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה׳ בָּרוּךְ ׳ אַתָּה ׳ שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה:

ווען אן גאלן הויזן איז זאגט אן דאש:

יְיָ שׁוֹמְרִי ׳ יְיָ צִלִּי ׳ עַל יַד יְמִינִי ׳ יְיָ יִשְׁמָר צֵאתִי וּבוֹאִי לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם אָמֵן סֶלָה:

דש זגט אן אם ערב ראש השנה אול׳אם ערב יום כפור

צַדִּיקֵי יְסוֹדֵי עוֹלָם יְהִי רָצוֹן מִלִּפְנֵי מְחַיֵּה הַמֵּתִים שֶׁתְּהֵא מְנוּחַתְכֶם כָּבוֹד וּזְכוּת תַּלְמוּד תּוֹרַתְכֶם וּמַעֲשֵׂיכֶם הַטּוֹבִים יַעֲמוֹד לָכֶם וְגַם לָנוּ וּלְבֵיתֵינוּ וּלְכָל הַנִּלְוִים עָלֵינוּ וּלְכָל עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל: וִיהִי רָצוֹן לְפָנֶיךָ אֱלֹהֵי הָרַחֲמִים וְהַסְּלִיחוֹת מֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ שֶׁיִּתְגּוֹלְלוּ רַחֲמֶיךָ וַחֲסָדֶיךָ הַמְרֻבִּים עַל מִדַּת הַדִּין:

לראש השנה

וְנִזָּכֵר וְנִכָּתֵב לְפָנֶיךָ בְּזֶה רֹאשׁ הַשָּׁנָה:

ליום כפור

וְנִזָּכֵר וְנֵחָתֵם לְפָנֶיךָ בְּיוֹם צוֹם הַכִּפּוּרִים הַזֶּה: * הַבָּא עָלֵינוּ לְטוֹבָה לִמְחִילָה וְלִסְלִיחָה וּלְכַפָּרָה עַל כָּל חַטֹּאתֵינוּ וַעֲוֹנוֹתֵינוּ וּפְשָׁעֵינוּ וְעַל כָּל חַטֹּאת עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל וְנִזְכֶּה לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם לִשְׁנַת בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יָדֵינוּ לְפַרְנָסָה וּלְכַלְכָּלָה לִשְׁנַת מְתוּקָה

לשנת

הָאָרֶץ וְתוֹלִיכֵנוּ קוֹמְמִיּוּת לְאַרְצֵנוּ · כִּי אֵל פּוֹעֵל יְשׁוּעוֹת אַתָּה וּבָנוּ בָחַרְתָּ מִכָּל עַם וְלָשׁוֹן וְקֵרַבְתָּנוּ לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל סֶלָה בֶּאֱמֶת לְהוֹדוֹת לְךָ וּלְיַחֶדְךָ בְּאַהֲבָה · בָּרוּךְ אַתָּה הַבּוֹחֵר בְּעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה :

רִבּוֹן הָעוֹלָמִים אֲדוֹן כָּל הַנְּפָשׁוֹת וְהַנְּשָׁמוֹת רְצֵנוּ וְקַבְּלֵנוּ בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵימָה לְפָנֶיךָ וּשְׁמַע תְּפִלָּתִי וְיִהְיוּ זְכִיּוֹתַי מַכְרִיעוֹת עַל חוֹבוֹתַי וְתֵן בְּלִבִּי אַהֲבָתְךָ וְיִרְאָתְךָ וְכוֹף אֶת יִצְרִי לְעָבְדְךָ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם :

רִבּוֹן הָעוֹלָמִים עָנִיתִי בְּזֶה הַדֶּרֶךְ כְּדֵי לְהַלֵּל לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וּלְסַבֵּב אֶת הַצַּדִּיקִים וְהַצַּדְקָנִיּוֹת פֹּה :

וּבְכֵן יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי שֶׁתְּזַכֵּנִי זְכוּתָם וְתוֹרָתָם וְצִדְקָתָם : שֶׁיִּשְׁרוּ עָלַי וְעַל זַרְעִי וְעַל זֶרַע זַרְעִי וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל שֶׁיִּשָּׁמְרוּ מִכָּל גְּזֵרוֹת קָשׁוֹת וּתְפִיסוֹת וַעֲלִילוֹת וַחֲלָאִים · וְתַחֲלֵק עִמִּי חַסְדְּךָ וְטוּבְךָ כִּי אֶבְטַח בָּךְ שֶׁיְּהֵא חֶלְקִי עִם הַצַּדִּיקִים הָאֵלּוּ בָּעוֹלָם הַזֶּה וּלְעוֹלָם הַבָּא וְהַחֲיֵינִי לִגְאֻלַּת הַמָּשִׁיחַ וְזַכֵּנִי לִרְאוֹת בַּעֲמִידַת הַצַּדִּיקִים הָאֵלּוּ וּבְהוֹדָם בַּהֲדָרָם בְּגוֹרָלָם עִם שְׁאָר מֵתֵי יִשְׂרָאֵל כַּכָּתוּב יָרֹנּוּ יֹשְׁבֵי סֶלַע וּמֵרֹאשׁ הָרִים יִצְוָחוּ · עִם תַּמּוּן וְעָקוּר בְּהַר הַמּוֹר וּפְצַל לַח וְלוּז וְעַרְמוֹן וּמְפַעְנֵחַ וְנֶאֱמָן וּמְשָׁרֵת דָּוִד וּשְׁלֹמֹה וּנְבִיאִים וּמְלָכִים וַחֲכָמִים וּמְלֵיאֵי מִצְוֹת כָּרִמּוֹנִים וְאַתָּה אֲדוֹן הָעוֹלָמִים תְּחַיֵּינִי חֲמוּדוֹת וְתָנוּחַ וְתַעֲמֹד לְגוֹרָלְךָ לְקֵץ הַיָּמִין · וּכְתִיב הָקִיצוּ וְרַנְּנוּ שֹׁכְנֵי עָפָר כִּי טַל אוֹרֹת טַלֶּךָ וָאָרֶץ רְפָאִים תַּפִּיל : וּכְתִיב יְשֻׂשׂוּם מִדְבָּר וְצִיָּה וְתָגֵל עֲרָבָה וְתִפְרַח כַּחֲבַצָּלֶת פָּרֹחַ תִּפְרַח וְתָגֵל אַף גִּילַת וְרַנֵּן כְּבוֹד הַלְּבָנוֹן נִתַּן לָהּ הֲדַר הַכַּרְמֶל וְהַשָּׁרוֹן הֵמָּה יִרְאוּ כְבוֹד יְיָ הֲדַר אֱלֹהֵינוּ · בָּרוּךְ אַתָּה מְחַיֵּה הַמֵּתִים :

דאס זאגט מן אויך איין גאנץ יאר ניט אויינט אן (ערב ראש השנה יום כפור אויך זיינט פאטרט (קבר) אודר אויך איין פרואן מאכט (קבר)

רִבּוֹן הָעוֹלָמִים הַאֲזִינָה לְקוֹל תַּחֲנוּנַי וְקַבֵּל תְּפִלָּתִי כְּרוֹב רַחֲמֶיךָ שֶׁתְּהֵא נִשְׁמָתִי רְאוּיָה לִשְׁכּוֹן עִם נִשְׁמַת הַצַּדִּיק הַזֶּה שֶׁנִּקְבַּר פֹּה וְעִם נִשְׁמַת אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב וְעִם צַדִּיקִים שֶׁנִּפְטְרוּ בְּשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְזַכֵּנִי זְכוּתוֹ וּמַעֲשָׂיו הַטּוֹבִים שֶׁעָשָׂה כָּל יָמָיו כִּי לְמַעַן כְּבוֹדוֹ בָּאתִי הֵנָּה כְּדֵי לְהִשְׁתַּטֵּחַ עַל קִבְרוֹ וּלְהִתְפַּלֵּל עַל נִשְׁמָתוֹ שֶׁתִּצָּרוֹר בִּצְרוֹר הַחַיִּים וְגוּפוֹ שֶׁיִּזְכֶּה לַעֲמוֹד לִתְחִיַּת הַמֵּתִים · וְגַם אֲנִי מְבַקֵּשׁ יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל שֶׁתִּתֵּן לִי חַיִּים וְשָׁלוֹם וְעוֹשֶׁר וְכָבוֹד וְהַצָּלָה וְהַצְלָחָה וְחֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים וּבְרָכָה יְשׁוּעָה וְנֶחָמָה פַּרְנָסָה וְכַלְכָּלָה שֶׁלֹּא יָמוּט וְלֹא יִמָּחֶה לְעוֹלָם וּשְׁלַח לָנוּ הַגְּאֻלָּה בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְהַרְאֵנוּ יִשְׁעֶךָ וּמְחַל וּסְלַח לְכָל עֲוֹנוֹתַי וְחַטֹּאתַי וּפְשָׁעַי וּתְשַׂמַּח קְהָלְךָ וַעֲדָתְךָ וּבְנֵה עִירְךָ וְתֵן לִי בָּנִים וּבְנֵי בָנִים שֶׁיִּהְיוּ עוֹסְקִים בְּתוֹרָתֶךָ וְשׁוֹמְרִים מִצְוֹתֶיךָ וְקַבֵּל תְּפִלָּתִי וּתְחִנָּתִי וְתֵן לִי כָּל מִשְׁאֲלוֹת לִבִּי לְטוֹבָה וְלִבְרָכָה אָמֵן סֶלָה :

דאס זאגט מן אויך דער אוטרש קבר אודר זונטט איינר פרואן פרויאן קבר :

רִבּוֹן כָּל עוֹלָמִים הַאֲזִינָה לְקוֹל תַּחֲנוּנַי וְקַבֵּל תְּפִלָּתִי כְּרוֹב רַחֲמֶיךָ וּבְרַחֲמֶיךָ שֶׁתְּהֵא נִשְׁמָתִי רְאוּיָה לִשְׁכּוֹן עִם נִשְׁמַת הַצַּדֶּקֶת הַנִּקְבֶּרֶת פֹּה · וְעִם נִשְׁמַת שָׂרָה

וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ · וְלֹא יָעִיר כָּל חֲמָתוֹ :

אן ליגט דש את אין קבר אול ווען אן לו רוק גיט רייסט אן גראס אויז אול ווערפט עז הינטר זיך איבר דער אקסיל אול זאגט דאש

וְיָצִיצוּ וְיִפְרְחוּ מֵעִיר כְּעֵשֶׂב הָאָרֶץ :

אן ווינטרט לייט אלז דער טניא ליגט אודר דאש אן קיין גראס קאן אויז רייסן זאל אן איין וויניג טניא אודר טראלין ערד הינטר זיך ווארפן אול זאל זאגן :

זָכוּר כִּי עָפָר אֲנָחְנוּ :

אין דר גמרא שטיט וויא זעלכש איין גרושי סכנה איז ווען אן פון איין את לו רוק גיט זייא פון דר לויה אודר פון דר אלוה דאז אן דיא כשים זאל ניט אן זעהן אונטר אירן פנים דאז דער אלאך המות הוט זעלברט גזאגט לו איין תלמיד חכם וויא ער דז זעלביג אולט פפלעגט לו זיין לווישן דען ווייבר ווער דז זעלביג אולט די ווייבר אנזיכט קאן חס ושלום דר פון טטערבן על כן זאלין דיא אאנין זיך זער היטן זעלביג אולט דיא נשים ניט אן זעהן אך זאלן דיא נשים פר זיך גין דז זיא דעני אאנין אויז וויכן דאז זיא חס ושלום ניט אאבן דז אן דורך זיא לו היזק קואט :

אן וועטט דיא הענד אול זאגט

בִּלַּע הַמָּוֶת לָנֶצַח : וּמָחָה אֲדֹנָי אֱלֹהִים · דִּמְעָה מֵעַל כָּל פָּנִים וְחֶרְפַּת עַמּוֹ · יָסִיר מֵעַל כָּל הָאָרֶץ · כִּי פִּי יְיָ דִּבֵּר :

אן זאל די הענד וועטן אי אן אין איין הויז גיט זאל זיך וואשר לאזן אראיז געבן :

מן זעלט זיך דרייא אולט נידר אול זאגט יושב בסתר עליון דא איט פר טרייבט אן די רוחות הטומאה זאלן פון אים בלייבן · דיא בעלי קבלה טרייבן אן זאל זיבן אולט יושב בסתר זאגן דז ערשט אולט ביז אן כי · דאש אנדר אולט ביז אן כי אלאכיו דאז דריט אולט ביז אן כי אלאכיו יצוה : אול אזי אולט איין ווארט פון דיזן פסוק ווייטר דען אין דיזן פסוק כי אלאכיו זיינן זיבן ווערטיר דז זיבנט אולט זאל אן דעט אזאור גנץ אויז זאגן :

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵיהּ רַבָּא בְּעָלְמָא דְּהוּא עָתִיד לְאִתְחַדְּתָא וּלְאַחֲיָא מֵתַיָּא וּלְאַסָּקָא לְחַיֵּי עָלְמָא · וּלְמִבְנֵי קַרְתָּא דִירוּשְׁלֵם וּלְשַׁכְלֵל הֵיכְלֵיהּ בְּגַוָּהּ · וּלְמֶעֱקַר פּוּלְחָנָא נוּכְרָאָה מֵאַרְעָנָא · וּלְאָתָבָא פּוּלְחָנָא דִשְׁמַיָּא לְאַתְרֵיהּ · וְיַמְלִיךְ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא · בְּמַלְכוּתֵיהּ וִיקָרֵיהּ · בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן · וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל · בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן :

דר סדר איז דאז כל עולם אך עושה שלום הינטר זיך גיט דרייא טריטן :

תחינות לבית הקברות

דאש (ובכן) זאגט אן ווען אן גיט אום דעם (בית הקברות) :

וּבְכֵן יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי שֶׁתְּקַיֵּים בִּי הַהַבְטָחָה טוֹבָה וּמִשְׁעֶנֶת נֶאֱמָנָה אֲשֶׁר הִבְטַחְתָּנוּ בְּתוֹרָתֶךָ וְעָלֶיהָ אֶשָּׁעֵן וְאֶבְטַח לְבִלְתִּי אָשׁוּב רֵיקָם כִּי הִבְטַחְתָּנוּ בְּתוֹרָתֶךָ שֶׁנֶּאֱמַר שֹׁמֵר הַבְּרִית וְהַחֶסֶד לְאֹהֲבָיו וּלְשֹׁמְרֵי מִצְוֹתָיו לְאֶלֶף דּוֹר · וְהַבְטָחָה וּשְׁמוֹר לִי וּלְכָל יִשְׂרָאֵל בִּגְלַל כָּל הַשּׁוֹכְנִים בְּבֵית הַקְּבָרוֹת הַזֶּה וּבִגְלַל כָּל הַשּׁוֹכְבִים בְּכָל הָעוֹלָם שֶׁנִּפְטְרוּ בְּשִׁמְךָ וְתִצְרוֹר נַפְשָׁם בִּצְרוֹר הַחַיִּים בְּגַן עֵדֶן אָמֵן :

אַהֲבָה רַבָּה אֲהַבְתָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ חֶמְלָה גְדוֹלָה וִיתֵרָה חָמַלְתָּ עָלֵינוּ : אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ בַּעֲבוּר אֲבוֹתֵינוּ שֶׁבָּטְחוּ בְךָ וַתְּלַמְּדֵם חֻקֵּי חַיִּים כֵּן תְּחָנֵנוּ וּתְלַמְּדֵנוּ אָבִינוּ אָב הָרַחֲמָן הַמְרַחֵם רַחֵם עָלֵינוּ וְתֵן בְּלִבֵּנוּ לְהָבִין וּלְהַשְׂכִּיל לִשְׁמוֹעַ לִלְמוֹד וּלְלַמֵּד לִשְׁמוֹר וְלַעֲשׂוֹת וּלְקַיֵּם אֶת כָּל דִּבְרֵי תַלְמוּד תּוֹרָתֶךָ בְּאַהֲבָה : וְהָאֵר עֵינֵינוּ בְּתוֹרָתֶךָ וְדַבֵּק לִבֵּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְיַחֵד לְבָבֵנוּ לְאַהֲבָה וּלְיִרְאָה אֶת שְׁמֶךָ וְלֹא נֵבוֹשׁ לְעוֹלָם וָעֶד · כִּי בְשֵׁם קָדְשְׁךָ הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא בָּטָחְנוּ נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בִּישׁוּעָתֶךָ וַהֲבִיאֵנוּ לְשָׁלוֹם : מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת

הארץ

גיאכפרט גאט דו הייסט אל רחום וחנון ארך אפים
דא קום איך פר דיר גאט דוא אלמעכטיגר
בארמהערציגר גאט צו בישן אויף די חולנית (ווייא זיא
מן הייסט) דיא דא ליגט קראנק אויף דען בעט אין
דיינר גיוואלט דאז דוא בארמהערציגר גאט ווערסט
שיקן אן השאים איין רפואה שלימה אונטר אנדרי
חולאים פון ישראל דיא חולנית (ווייא זיא מן הייסט)
איין זעלכי רפואה דאז זיא זאל גאר באלד ווידר גיזונד
ווערדן אזו אירה גלידר אול אודרן איין רפואה אן איר
גוף נפש רוח ונשמה אול אזו דיא ביזה גזירות דיא
אויף דיזר חולנית (ווייא זיא מן הייסט) זיין נגזר גיווארן
זאלן אזו צו ריסן ווערן : אול בטל ווערן אול זאל גליך
זיין אזו איין קינד דאז הייגט ערשט געבארן ווערט אול
זיא זאל איר גיזונט אול כח ווידר ביקומן אול זאל אירה
יאר אויז לעבן אויף דיזה וועלט אין אלין גוטין אול צדקות
אול גמילות חסד אול אך זונשטן מעשים טובים צו טון
אול זאל לעבן אין פרידן אול אין כבוד : דער איט אזו
זיא קאן זוכה זיין צום איביגן לעבן לעולם הבא אול זאל
זיצן אין גן עדן אונטר אנדרי צדקיות אמן סלה :

צדוק הדין

ווען איינר אין דרייסיג טאג ניט אויף דאס (בית
הקברות) איז גיוועזן אזו מכט דר דיא (ברכה) :

ברוך · אתה יי אלהינו מלך · העולם אשר
יצר אתכם בדין : וזן וכלכל אתכם
בדין : והמית אתכם בדין : ויודע מספר
כלכם בדין · ועתיד להחזיר ולהחיותכם
בדין : ברוך אתה יי מחיה המתים :

ווען מן קיין תחינות זאגט אזו זאגט מן קיין צדוק
הדין ניט אך ווען איין מת צו קבורה קומט אן
פרייא טאג פון דר פינפט שעה אן אול ווייטר זאגט מן
אך קיין צדוק הדין ניט :

דיא זעלביגה לייט דיא ניט איט דען מת גינן צו
קבורה ווען מן דאז מת פירט אין איין אנדרן
ישוב וואו דאז בית הקברות איז דיא זאלן גלייך צדוק
הדין זאגן דיא אבר איט דען מת גינן אויף דען בית
הקברות דיא זאלן ווארטן אול זאלן אויף דען בית
הקברות צדוק הדין זאגן :

דיא אבלים דיא ניט איט דען מת גינן אויף דען
בית הקברות גלייך אז זיא דאס פנים ארום
ווענדן היבט זיך גלייך אבלות אן אבר דיא אבלים דיא
איט דען מת גינן היבט דאז אבלות ערשט אן ווען
דאז מת צו קבורה איז קומן :

הצור תמים פעלו · כי כל דרכיו משפט ·
אל אמונה ואין עול צדיק וישר הוא :
הצור תמים בכל פועל · מי יאמר לו מה
תפעל · השליט במטה ובמעל · ממית ומחיה
מוריד שאול ויעל : הצור תמים בכל מעשה מי
יאמר לו מה תעשה · האומר ועושה · חסד
חנם לנו תעשה · ובזכות הנעקד כשה ·
הקשיבה ועשה : צדיק בכל דרכיו הצור תמים
ארך אפים ומלא רחמים · חמול נא וחוס נא
על אבות ובנים כי לך אדון הסליחות והרחמים :
צדיק אתה יי להמית ולהחיות · אשר בידך
פקדון כל רוחות · חלילה לך זכרוננו למחות ·
ויהיו נא עיניך ברחמים עלינו פקוחות כי
לך אדון הרחמים והסליחות : אדם אם בן שנה
יחיה · או אלף שנים יחיה · מה יתרון לו
כלא היה יהיה · ברוך דין האמת ממית
ומחיה : ברוך הוא כי אמת דינו · ומשוטט
הכל בעינו · ומשלם לאדם חשבונו · ודינו ·
והכל לשמו הודיה יתנו · ידענו יי כי צדק
משפטיך · תצדק בדברך · ותזכה בשפטך ·
ואין להרהר אחר מדת שפטיך · צדיק אתה
יי וישר משפטיך : דין אמת שפט צדק
ואמת · ברוך דין האמת · שכל משפטיו
צדק ואמת : נפש כל חי בידך · צדק
מלאה ימינך וידך · רחם על פלטת צאן
ידיך · ותאמר למלאך הרף ידיך : גדול
העצה ורב העליליה · אשר עיניך פקוחות
על כל דרכי בני אדם לתת לאיש כדרכיו ·
וכפרי מעלליו : להגיד כי ישר יי צורי ולא
עולתה בו : יי נתן ויי לקח : יהי שם יי
מבורך : והוא רחום יכפר עון ולא ישחית ·

אין פסוק הלל תאים: פעלו כי כל דרכיו משפט אל אמונה ואין עול צדיק וישר הוא:

רבונו של עולם איך האב חרטה אויף אלי מיינה עבירות דיא איך גיטאן האב פון מיינר יוגינט אן ביז אויף דען הייטיגן טאג עז זייא גלייך וואס איך גיטאן האב אין דיזן גלגול אודר וואס איך גיטאן הב אין אנדרי גלגולים * דהיינו דאז איך ווער שון מיין מאל גיבארן גיוועזן זייא וואס איך הב גערן גיטאן: אודר און גערן זייא מיט מעשים * זייא מיט מחשבה דא האב איך רעכטי חרטה דרויף אול' וויל ניאר טון וואס איך גיטאן האב: על כן מיין ליבר אלמעכטיגר גאט לאזן דיא יסורים דיא איך לייד אין דיזר קרענק אודר וואס איך שון גליטן הב איין כפרה זיין אויף אלי מיינה עבירות זייא וואס איך גידענק אודר וואס איך פאר געסן האב דאז דוא מיר זאלשט מיינה עבירות מוחל זיין אול' זאלשט מיר שיקן אן השאים מיין רפואה שלימה אונטר אנדרי קראנקן פון ישראל דאז איך זאל באלד ווידר גזונד ווערן אן אלי מיינה צוויא הונדרט אול' אכט אול' פירציג גלידר אול' אן אלי מיינה דרייא הונדרט אול' פינף אול' זעכציג אודרן דאז דיזה קראנקהייט זאל פון מיר אוועק פליהן אין איין אויגן בליק אול' דיא רפואה זאל זיין איין רעכטה רפואה צו לאנג לעבן שלום אול' גיזונד דז איך זאל גיהיילט ווערן אן איין גוף אול' אן איין נפש רוח ונשמה דאז איך זאל גלייך זיין אלז איין קינד דאז ערשט גיבארן ווערט:

רבונו של עולם איך ביט דיך גאר זער דאז דוא זאלשט מיר שיקן איין רפואה שלימה אן השאים אונטר אנדרי חולאים פון ישראל דאז איך זאל ווידר גאנץ גזונד ווערן דער מיט דאז איך דיין הייליגן נאמן דינן קאן אול' דיין תורה ומצות קאן מקיים זיין איז דען דיין הייליגר ווילן דאס דיא לייט קואן איז דאז איך שטערבן זאל דא ביט איך דוא אלמעכטיגר גאט דאז דיא מיתה זאל איין כפרה זיין אויף אלי מיינה עבירות דיא איך גיטאן האב צו פר דיר זייא מיט מעשים זייא מיט מחשבה זייא אין דיזן גלגול זייא אין גלגולים אחרים זייא גערן אודר און גערן ביז אויף דען הייטיגן טאג אויף אלים: זאלשט מיר מוחל זיין אול' זאלשט מיר שיקן גוטי מלאכים דיא דא מיין נשמה מקבל זיין: לאז איך איין גרינגה מיתה מיין נעאן גלייך אלז אן ציהט איין האר אויז דער מילך אול' לאז מיין נשמה ניט איבר ענטפרט ווערן דען מלאך דער דא הייסט דומה: אודר מלאכי חבלה בר מינן נייארט שיק גוטה מלאכים דיא מיין נשמה מקבל זיין: אול' זאלן זיא פירן תכף ומיד אין גן עדן דאז איך זאל זיצן צווישן אנדרי צדיקים (צדיקות) אול' חסידים (וחסידות) אמן סלה:

איין תחינה דאז מן זאל תפלה טון אויף איינם חולי מיין מאנס פרשון:

עש איז גוט דאז דער זעלביג דער דא וויל פאר איינם קרנקן תפלה טון זאל צו פאר וואס מיין צדקה געבן אודר פור הייסן אול' זאגן דא גיב איך צדקה פון דיזן חולי וועגן דאז דיא צדקה זאל מין אליין פון טוט אלז דא שטייט וצדקה תציל ממות. ווען מן תפלה טוהט דז דער חולי דער בייא מיז אין דעם זעלביגן מרט וואו דער חולי ליגט מיזט מן ניט שולדיג זיין נאמן מויז נענין אודר צו רידן: ער זאגט נייארט שיק מיין רפואה דיזן חולי: טוט מן אבר תפלה פר מיין חולי דאז דער חולי ניט דר בייא מיזט מזו מיז מן שולדיג דאס חולי זיין נאמן מויז צו רידן וויא ער הייסט ווען מן ווייז וויא זיין מוטר האט גיהייסן זאל מן זיין מוטר מך נענין דען זיין מוטר מיז גוויז זיין מוטר זיין פאטר מיז מיין ספק אלז נאמל דער חולי הייסט דן אול' זיין מוטר הט גיהייסן שרה זול מן זאגן (דן בר שרה) דאס גלייכן מך מזו בייא מיינם ווייבס בילד מוז מן מך מירן נאמן אול' מירה מוטר נאמן מעלדן ווען מן תפלה טוהט דאז זיא ניט דר בייא מיזט דאך ווען מאן שון זיין פאטר נאמן נענט שאט דאך ניקט:

רבונו של עולם דוא הער איבר דיא גאנצי וועלט אלמעכטיגר גאט דו ביזט איין דר בארמיגר גאט דו הייסט אל רחום וחנון ארך אפים דא קום איך צו פר דיר דו אלמעכטיגר גאט דו בארמהערציגר גאט צו תפלה טון אול' צו ביטן פר דיין הערציקייט אויף דיזן חולי (פ"ב"פ) (וויא נאך דער חולי הייזט) דר דא ליגט קראנק אויף דעם בעט אין דיינר גיוואלט דוא בארמהערציגר גאט ווערשט שיקן דיזן חולי (ווי ער כון הייסט) איין רפואה שלימה אן השאים גאר באלד אונטר אנדרי חולאים אונטר ישראל איין רפואה שלימה דאז ער זאל באלד ווידר גזונד ווערן אן אלי זיינה גלידר אול' אן אלי זיינה אודרן איין רפואה צו לנג לעבן איין רפואה צו שלום צו גזונדהייט איין רפואה אן זיין גוף אול' אן זיינר נשמה אול' אלי ביזה גזירות דיא אויף דען חולי (וויא ער הייסט) לגזר זיין זאלן צו ריסן ווערן אול' זאלן בטל ווערן אול' ער זאל זיין גלייך אלז איין קינד דאז ערשט גיבארן ווערט אול' ער זאל זיינה יאר אויז לעבן אויף דיזר וועלט מיט מיטל גוטס אין שמחה אין מזל וברכה אין תורה אין מעשים טובים אין עושר וכבוד דר מיט דז ער קאן זוכה זיין צום איביגן לעבן עולם הבא צו זיצן אין ג"ע אונטר אנדרי צדיקים אמן סלה:

איין תחינה דאז מן זאל תפלה טון אויף איין קראנקן דאז איין ווייבס פרשון איזט:

רבונו של עולם דוא ביזט איין הער איבר דיא גאנצי וועלט איין אלמעכטיגר גיאנכפרטר

המב גישוואורן שבועת חנם דאז הייסט אום זונשט
גשווארן איך הב גשווארן שבועת שקר הייסט פאלש.
גשווארן איך הב קללות גיפלוכט איך זעלברט אול אך
אנדרי לייט איך הב פיל אמאל גלירנט אום זונשט איך
הב אין רוגז גרעט וואש אוניט רידן זאל איך הב גרעט
דבריים בטילים קדז איך גאר ניט גברויכט העט צו רידן
(עויתי) איך הב פאר קריאט איך הב צו לייטן ביזה
אחשבה גיהאט אפילו אין דר תפלה הב איך אנדרי
אחשבות גיהאט אויף עבירות (זדתי) איך הב זנות
גטריבן איט אייגה אויגן אול איט אייגם הערצן (איין
אאנש באנרשון) הב לושט גיהט צו פרעאדי ווייבר אול
בתולות (איין ווייבש בארשון) איך הב לושט גיהאט צו
פרעאדי אאנן אול יונגן): (חאמתי) איך הב גירויבט
איך הב פיל אאלט אחלל שבת גיוועזן הב גיטראגן אן
שבת וואז אן ניט דארף טראגן אול וואו אן ניט דארף
טראגן (איין ווייבש בארשון) איך הב פיל אאלט אן שבת
דז עשן אין דער רעהר אודר אויף דען אובן זעלבשט
גישטעלט פאר דען איין היילן העט עז זאלן לאזן דורך
איין שבת גויה טון אך הב איך דז עשן אן שבת אויט
דר רעהר רויז גינואן אול אב גטווישט דז הינטן פארנן
גישטעלט אול דאז פעטיר הינטר איך הב אן שבת
די גויה גיהייסן וואז זי אז טון זאל אול וואז איין יהודי
אסור איז דארף אן איין גוי אך ניט הייסן: (טפלתי
שקר) איך הב ביהעפט צו לוזי פאלשי לייט (יעצתי
רע) איך האב אנדרי לייט ביזה עצות געבן דרש איינר
דורך איין ביזה עצה איז אינטלירקאזו קואן (כזבתי) איך
הב גילייקנט: (לצתי) איך הב גישפאט) די ווייבר זגן
איך הב איין אלות וואש דעני ווייבר איז גיבאטן וואורן
ניט רעכט גיהאלטן אלז נדה) איך הב אייכן אאן אן
גרירט ווען איך ניט גדארפט האב: הב אין וואש אין
איינה הנד גוואורפן הב איט איקגעטין אין איינר טימן
פר איין טבילה גין הב ניט רעכט אנצונדין אן שבתות
אול יאים טובים צו רעכטר לייט אודר הב איר ניט דר
פיר הענד אול פנים גוועשט. אולזויבר אן גיטון הב איין
אלות חלה ניט רעכט גיהאלטן הב איין בזוזין לייב איין
ברישט אולהאר לזונזעהן פר פרעאדי אאנש בארשונן
בין ניט בצניעות גיוועזן) (נאלתי) איך האב דיך דר
צערנט איך הב צו לייטן וואז פר שוואורן ניט צו עשן אודר
צו טריקן אודר וואז יוא צו טון אודר וואז ניט צו טון אול
האבט ניט גיהאלטן: איך הב ניט צדקה געבן נאך
איינם פר אעגן נאך איך הב ניט רחמנות גיהאט איבר
עניים: איך הב ניט גיטאן גאילות חסד האב ניקש
ווען איין וועק לייאן: (סררתי) איך הב אב גיקערט
פון איינר גוטי וועג אול בין גאנגן אין ביזן וועג (עויתי)
איך הב פאר קריאט: (פשעתי) איך הב גיאישטוט
דהיינו איך הב וואל גיוואושט דז איין זאך ניט רעכט
איז אול האבט דאך גיטאן: (ררתי) איך הב איינה
חבירים אודר חברותת אלער גשענן איט רידן אולאיט
אעשים (קשיתי עורף) איך בין הארט נאקינט גוועזן
ווען אן איך שון גשטראפט הט אודר איין גירעט הט
הב איך ניקש דרויף געבן אול הב יעניס נאך זוולים
גירעט: (רשעתי) איך הב גאיבלט (שחתתי) איך
הב פאר דערבט אייני אעשים איך הב איך גפרייאלט
ווען עז איינם יהודי אודר יהודית איבל גאנגן איזט:
(תעתעתי) איך הב פאר אירט: איך הב דיינה גוטי
גיבאט ניקש גיאכט וואש זאל איך פיל זאגן דוא
אלאעכטיגר גאט דוא ווייסט אלז וואז איך הב גיטאן
עז זייא אופנבאר אודר פר בארגן דרום איין ליבר גאט
זייא וואש איך גאעלט הב פר עבירות זייא די איך פאר
געסין הב צו אעלדן אויף אלי זולשטו איר אוחל זיין:
אול איין עבירות זאלן ניאר גידאכט ווערן דען איך הב
חרטה איט אייגם הערצן אויף אלים וואש איך גיטוהן
הב פון איינר יוגנט אן ביז אלהער דיזן הייטיגן טאג:
איין תחינה די איין חולי זאל תפלה טון פר זיך זעלברט
דער וויל ווייסיגליך איז ווען איין חולי זעלברט תפילה
טוט פאר זיך איזט דיא תפלה פיל אער אן גינעהם
אלז ווען איין אנדרר פאר אין תפלה טוהט:

אבר דאז אוז אן איינם צו וויסן טוהן דאז איין חולי
זאל איין איטליכם אוחל זיין ווער אים וואש
גיטוהן האט הן אן גוף: הן אן אאון: אך ווען ער
שוכאים הוט דאז ער אינן ווט גיטון הוט זול ער יענכם
אחילה בעטן אודר דורך אנדרי לייט לזן אחילה בעטין
האט ער איינם וואש אונרעכט גיטוהן: הן אן געלד:
אודר געלטש ווערט אוז ער דען זעלביגן ווידר געבן וואש
ער חייב איז אודר אונרעכט גיטוהן אודר צו היזק
גברוכט הט אוז דעם יעניגן אחילה בעטין דז דר יעניג
אין אוחל איז דען אויך אלי עבירות וואש איין בן אדם
טוט ווידר השי"ת אז איין אענש תשובה ט.ט פאר
השי"ת אול איזט זיך אכניע אול האט חרטה ניאר צו
טון אול טוט זעלכש ניאר איז השי"ת תכף אוחל אדר
וואז איין בן אדם איינר דען אנדרן טוהט דא העלפט
קיין פאשטן אודר זונשט גוטש טון ביז ער דען זעלביגן
בווילגט עז זייא וויא עש זייא דאז דר יעניג אוז ארוצה
זיין דר נאך איז השי"ת אך אוחל אבר זונשט ניט;

תפלה ווען איין חולי פר זיך זעלברט תפלה טוט:

רבונו של עולם דוא בישט איין הער איבר דיא
גאנצי וועלט דוא בישט איין גאט איין דר
בארהיגר דו הייסט אל רחום וחנון אול דו פר נעאשט
דיא תפלות דיא דיך רופן איט גאנצן הערצין דוא
אלאעכטיגר גאט דוא האשט איר צו גזיגט דאז איך
קראנק בין ווארן אול ליג אין דיין גיוואלט איז בין איך
שולדיג דיין היליגן נאאן צו דאנקן אול צו לובן דען דוא
בישט אין אלי דיינה ווערק גירעכט אלז וויא דא שטיט

יכווין במחשבתו

אנא בכח גדולת ימינך תתיר צרורה (אבג יתץ)

קבל רנת עמך שגבנו טהרנו נורא (קרע שטן)

נא גבור דורשי יחודך כבבת שומרם (נגד יכש)

ברכם טהרם רחמי צדקתך תמיד גומלם (בטר צתג)

חסין קדוש ברוב טובך נהל עדתך (חקב טנע)

יחיד גאה לעמך פנה זוכרי קדושתך (יגל פזק)

שועתינו קבל ושמע צעקתינו יודע תעלומות (שקוצית)

ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד: בידך אפקיד רוחי פדית אותי יי אל אמת:

דיזן רבון אמג איין גזונדר אך אלי טאג זאגן ווען ער ווייל אכל טכן איין חולי:

ווער דא דיא וידוי ווייל זאגן פאר דער תפלה איז פיל בעטר אלז דיא וידוי דאש אובן שטיט:

רבון העולמים חטאתי אודיע לך ועוני לא כסיתי אמרתי אודה עלי פשעי ליי ואתה נשאת עון חטאתי סלה כי לפני ביא דינך הצדק מכסה פשעיו לא יצליח ומודה ועוזב ירוחם:

אלהי ואלהי אבותי תבא לפניך תפילתי: ואל תתעלם מתחינתי שאין אני עז פנים וקשי עורף לומר לפניך יי אלהי ואלהי אבותי צדיק אני ולא חטאתי אבל אני חטאתי:

אשמתי אכלתי איסור: אכלתי בלי נטילת ידים אכלתי ולא ברכתי לא ברכה ראשונה ולא ברכה אחרונה: בגדתי בך: גזלתי גנבתי: דברתי דופי דברתי לשון הרע ורכילות וניבול פה דברתי בתפלה העויתי השגתי גבול הוצאתי במזיד זרע לבטלה: הרהרתי ביום ובאתי לידי קרי בלילה: והרשעתי והרהרתי בעבירות: זדתי זניתי עם עיני ולבי: חמסתי חללתי שבת חשבתי מחשבות רעות: טפלתי שקר טמאתי את עצמי: יעצתי רע יהרתי: כזבתי כחשתי: לצתי לויתי והלויתי בריבית: מרדתי בדברי מורים ולא הקשבתי: נאצתי נאפתי נדרתי נדרים ולא קיימתם: סררתי סקרתי עין: עויתי עברתי על שבועות ותקיעת כף וחרם: עשיתי נבלות: פשעתי פרקתי עול תורה: צררתי צדקה לא עשיתי כפי יכולתי: קלקלתי מעשי: רשעתי שחתתי שתיתי יין נסך שמחתי לאיד חבירי: שבתות חללתי תעיתי תעתעתי סרתי ממצותיך וממשפטיך הטובים ולא שוה לי ואתה צדיק על כל הבא עלי כי אמת עשית ואני הרשעתי:

מה אומר לפניך יושב מרום ומה אספר לפניך שוכן שחקים הלא כל הנסתרות והנגלות אתה יודע:

אתה יודע רזי עולם ותעלומות סתרי כל חי אתה חופש כל חדרי בטן ובוחן כליות ולב אין דבר נעלם ממך ואין נסתר מנגד עיניך: יהי רצון מלפניך יי אלהי ואלהי אבותי שתכפר לי על כל חטאתי ותמחול לי על כל עונותי ותסלח לי על כל פשעי:

ועל חטאים שאני חייב עליהם מכת מרדות או מלקות ארבעים:

ועל חטאים שאני חייב עליהם קרבן עולה ויורד או אשם תלוי או ודאי:

ועל חטאים שאני חייב עליהם חטאת או עולה:

ועל חטאים שאני חייב עליהם מיתה בידי שמים או כרת או מיתה וכרת:

ועל חטאים שאני חייב עליהם ארבע מיתות בית דין:

סקילה שריפה הרג וחנק בין שעברתי בשוגג בין שעברתי במזיד בין כלם בין קצתם: בין פעם אחת או רבים: על כולם סלח לנו מחל לי כפר לי: כי נחמתי כי עשיתים ואתה טוב וסלח ורב חסד לכל קוראיך:

טייטש וידוי דאז און אלי טאג זאגן זאל עש זייא אנש באר שון דער קיין לשון הקודש פר שטיט אודר איין ווייבש בארשון אך קאן און דיזה וידוי זאגן ווען איינר חס ושלום קראנק איזט:

רבונו של עולם דא בין איך אוחל ווער איך דער צירנט הט אודר קעגן איר וואש גיטאן הט גלייך און איין גוף אודר און איין מאון עז זייא איט אעטיק עש זייא איט ווארטן עז זייא גערן אודר און גערן זאל קיין יהודי אודר יהודית איינט וועגן גיטטראפט ווערן ניט אויף דער וועלט אול' ניט אויף יעני וועלט אך בין איך איטליכם אוחל איט גנצם הערצן:

יהי רצון עש זאל זיין דער ווילן פאר דיר דוא אלאעכטיגר גאט עז זאל קואופר דיר איין תפלה אול' איין גיבעט דען איך הב קיין עזות פנים דאז איך זאלט זגן איך בין איין (צדיק) איין אטה זאל זגן (צדקות) איך הב ניט גיזינדיגט אבר איך האב יוא גזינדיגט:

אשמתי איך הב גיטוצט: איך האב געשן פיל אוצט און הענד גוועשן איך הב געשן אויך גטרונקן אול' האב ניט ברכה דער פיר אול' דער נאך גמאכט איך האב געשן אודר גטרונקן וואז אסור איז (בגדתי) איך האב גיפעלשט הב דיינה אצות ניט רעכט גהאלטן אזו וויא עז גיהערט צו זיין (גזלתי) איך האב גירויבט איך האב לייטן און רעכט גיטאן איך הב גגנבת דיא דעה פון דיא לייט האב איט איינם אויל גרעט איט זיא אול' אין הערץ איז פאלט איט זיא גוועזט (דברתי דופי) איך האב גרעט לעשטר קייט איך הב גירעט אין דער תפלה פון ברוך שאמר אן ביז נאך שמנה עשרה דאז און גאנץ ניט רידן דארף איך האב גירעט וויל דער חזן שמנה עשרה הויך האט גיארט אול' האב ניט צו גיהערט דאז איך זאלט אויף איטליכי ברכה האבן פלייסיג אאן גיזאגט איך האב אין דר שול גירעט דברים בטילים זעלכי ריד דיא און גאר ניט זאל רידן איך האב גרעט לשון הרע דז הייסט פון אנדרי לייט גרעט איך הב רכילות גיטריבן דהיינו ווען איך פון איינם וואז גיהערט הב דער וואז פון חבר אודר חברתה גרעט הט האב איכט אויז גריכט איך האב

הַטּוֹבָה אֲשֶׁר גְּמַלְתָּנִי ׃ וַאֲשֶׁר עַד יוֹם מוֹתִי תִּגְמְלֵנִי ׃ וּבְיִרְאָתְךָ הַטְּהוֹרָה אֶל אֶחָד תְּחַזְּקֵנִי ׃ וּבְתוֹרָתְךָ הַתְּמִימָה תְּאַמְּצֵנִי ׃ וְעַל כָּל זֶה אֲנִי חַיָּב לְהוֹדוֹת לְהַלֵּל לְשַׁבֵּחַ לְפָאֵר וּלְרוֹמֵם לְבָרֵךְ וּלְקַדֵּשׁ וּלְיַחֵד אֶת שִׁמְךָ הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא ׃ בְּפִי יְשָׁרִים תִּתְבָּרַךְ וּבִלְשׁוֹן חֲסִידִים תִּתְקַדַּשׁ ׃ וּבְקֶרֶב קְדוֹשִׁים תִּתְהַלָּל וּבְלַהֲקַת אַרְאֶלִּים תִּתְפָּאַר וְתִתְהַדַּר תִּשְׁתַּבַּח בְּפִי רְחֵמֶיךָ ׃ תִּתְקַדַּשׁ בְּפִי קְדוֹשֶׁיךָ ׃ תִּתְרוֹמַם בְּפִי מַלְאָכֶיךָ ׃ תִּתְיַחֵד בְּפִי מְיַחֲדֶיךָ ׃ תִּתְנַשֵּׂא בְּפִי מְנַשְּׂאֶיךָ ׃ כִּי אֵין כָּמוֹךָ בָּאֱלֹהִים יְיָ וְאֵין כְּמַעֲשֶׂיךָ ׃ וּבְמַחֲנוֹת חַיּוֹת וְאוֹפַנִּים וּכְרוּבִים וְעִירִין קַדִּישִׁין תִּתְנַשֵּׂא וְתִתְעַלֶּה בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל ׃ וְתִתְיַחֵד בְּפִי מְיַחֲדֶיךָ בְּמוֹרָא וָפַחַד ׃ עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל עַם אֶחָד ׃ בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתָּחַת אֵין עוֹד ׃ יהיו לרצון כו׳

סדר וידוי לשכיב מרע

ווען איינר קראנק איז זאל מן וידוי זאגן מן זאל ניט ווארטן ביז דר חולה גאר שוואך איז נאהנט צו דר מיתה דען צו זייטן קאן דער חולה ניאר וואול נאך זאגן אך קאן קומן דאז דער חולה חס ושלום פר קירצט ווערט דז ער ניאר רידן קאן: איז דש וידוי איינם חולה איין גרוסי רפואה פון וידוי זאגן שטערבט קיינר ניט אונ' איין טייל נארשי לייט מיינן ווען מן גידענקט דז מן זאל וידוי זאגן פר איינן זי דאז זיא גלייך מוזן שטערבן אך היבן דיא ווייבר אונ' קינדר אן צו וויינן דאש זאל ניט זיין עש גיבט גאר פיל לייט דיא אלי טאג אובנט אונ' מארגנש וידוי זאגן דען דער מענש וויז ניט וואש אים צו האנדן קומן קאן דאז איז שון גאר פיל מאל גשעהן דז לייט אורבלינצג איין געכין טוט איין גינומן האבן דען מן שטערבט פון וידוי דרום ניט:

ווען איין חולה אובנט אונ' מארגנש וידוי זאגט איז נאך בעסר אן זאל דען חולה דיא הענד פאר וועשן אונ' איין גירטל איין מאנש בארשון איין טלית אויף זעצין אודר ארבע כנפות אן טון אונ' צו פאר וואש פון מצות אין זיין האנד נעמן אונ' צדקה צו געבן לשם יחוד קוב"ה ושכינתי' בשם כל ישראל וצדקה תציל ממות:

און' זאל צו פאר זאגן וויא אובן שטיט פאר דען גרוש וידוי היבט אן הריני מוחל ומוחל ביז בעלמא דאתי: אויך טייטש היבט אן רבש"ע דא בין איך מוחל וויא ווייטר פר טייטש ווערט שטין: דער נאך זאל מן דיא וידוי זאגן:

מודה אני לפניך יי אלהי ואלהי אבותי שרפואתי בידך ומיתתי בידך ׃ יהי רצון מלפניך שתרפאני רפואה שלימה מן השמים בתוך שאר חולי ישראל ואם אמות תהא מיתתי כפרה על חטאים ועונות ופשעים ׃ שחטאתי ושעויתי ושפשעתי לפניך ותן חלקי בגן עדן וזכני לעולם הבא הצפון לצדיקים אמן וכן יהי רצון:

איין טייל זאגן דיא וידוי ובפרט איין לאדן דר דא לשון הקודש פר שטיט:

מודה אני לפניך יי אלהי ואלהי אבותי אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב אל אלהי הרוחות לכל בשר שרפואתי בידך ומיתתי בידך: יהי רצון מלפניך שלא אמות מחולי זה ותרפאני רפואה שלימה והעלה תפלתי לפניך כתפלת חזקיהו מחליו ואם הגיע עת פקודתי למות אתה צדיק על כל הבא עלי כי אמת עשית ואני הרשעתי הצור תמים פעלו כי כל דרכיו משפט אל אמונה ואין עול צדיק וישר הוא אליך יי נפשי אשא ויהי רצון מלפניך שתהא מיתתי כפרה על כל חטאים ועונות ופשעים שחטאתי שעויתי שפשעתי לפניך בין במחשבה בין בדבור בין במעשה בין בשוגג בין במזיד בין באונס בין ברצון מיום היותי בין בגלגול זה בין בגלגולים אחרי' עד העת ורגע הזאת על כולם אלוה סליחות סלח לי מחל לי כפר לי ותן חלקי בגן עדן וזכני לעולם הבא הצפון לצדיקים ותודיעני אורח חיים שובע שמחות את פניך נעימות בימינך נצח: שמע ישראל יי אלהינו יי אחד: ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד: יי הוא האלהים: יי הוא האלהים: הוא אלהינו אין עוד אמת מלכנו אפס זולתו ככתוב בתורתו וידעת היום והשבות אל לבבך כי יי הוא האלהים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד: מיוחד באהיה אשר אהיה הוא היה הוא הוה והוא יהיה: הוא ממית ומחיה לפניו לא נוצר אל ואחריו לא יהיה:

יהי רצון מלפניך יי אלהי ואלהי אבותי שתקבל נשמתי בשמחה כאשר תקחנה ממני ויום לכתי לפניך רצה נא הליכתי מלאכי רחמים יצאו נא לעומתי ושלום בואך יאמרו בקול אחד בבואתי יביאוני לגן עדן ושם תהיה ישיבתי ואתעדן בזיו אורך ושים כנגד מנוחתי ואור גנוז לפניך יהי סתרי וסוכתי ותחת צל כנפיך תנה לי את מחילתי שמע נא תחינתי: חיש נא ישועתי: ואל תתעלם אזניך לרוחתי ולשועתי: כי אתה אל ישועתי: אשר בך הבטחתי: יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי:

יכווין

אֱלֹהַי אִם עֲוֹנִי מִנְּשׂוֹא גָּדוֹל מַה תַּעֲשֶׂה לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל : וְאִם לֹא אוֹחִיל לְרַחֲמֶיךָ : מִי יָחוּס עָלַי חוּץ מִמֶּךָּ : לָכֵן אִם תִּקְטְלֵנִי · לְךָ אֲיַחֵל : וְאִם תְּבַקֵּשׁ לַעֲוֹנִי : אֶבְרַח מִמְּךָ אֵלֶיךָ וְאֶתְכַּסֶּה מֵחֲמָתְךָ בְּצִלֶּךָ : וּבְשׁוּלֵי רַחֲמֶיךָ אַחֲזִיק עַד אִם רִחַמְתָּנִי : וְלֹא אֲשַׁלֵּחֲךָ כִּי אִם בֵּרַכְתָּנִי וּזְכוֹר נָא כִּי כַחוֹמֶר עֲשִׂיתָנִי וּבְאֵלֶּה הַתְּלָאוֹת נִסִּיתָנִי : עַל כֵּן לֹא תִפְקוֹד עָלַי כְּמַעֲלָלַי · וְאַל תַּאֲכִילֵנִי פְּרִי פְּעָלַי : וְהַאֲרֵךְ לִי אַפֶּךָ · וְאַל תַּקְרִיב יוֹמִי עַד אָכִין צֵדָה לָשׁוּב אֶל מְקוֹמִי : וְאַל תַּחֲזִיק עָלַי לְמַהֵר לְשַׁלְּחֵנִי מִן הָאָרֶץ · וּמִשְׁאֲרוֹת אֲשָׁמַי צְרוּרוֹת עַל שִׁכְמִי : וּכְהַעֲלוֹתְךָ בְמִשְׁקַל עֲוֹנוֹתַי שִׂים לְךָ בְּכַף שְׁנִיָּה תְלָאוֹתַי : וּבְזָכְרְךָ רִשְׁעִי וּמָרְדִי זְכוֹר עָנְיִי וּמְרוּדִי · וְשִׂים אֵלֶּה נוֹכַח אֵלֶּה וּזְכוֹר נָא אֱלֹהַי כִּי זֶה כַּמָּה לְאֶרֶץ נוֹד צְנַפְתָּנִי · וּבְכוּר גָּלוּת בְּחַנְתָּנִי · וּמֵרוֹב רִשְׁעִי צְרַפְתַּנִי וְלֹא שְׂרַפְתָּנִי וְיָדַעְתִּי כִּי לְטוֹבָתִי נִסִּיתָנִי · וֶאֱמוּנָה עִנִּיתָנִי : וּלְהֵיטִיב לִי בְּאַחֲרִיתִי בְּמִבְחַן הַתְּלָאוֹת הֱבִיאוֹתַנִי לָכֵן אֱלֹהַי יֶהֱמוּ עָלַי רַחֲמֶיךָ · וְאַל תְּכַלֶּה עָלַי זַעְמֶךָ · וְאַל תִּגְמְלֵנִי כְּמַעְבָּדַי · וֶאֱמוֹר לַמַּלְאָךְ הַמַּשְׁחִית רַי · וּמַה מַּעֲלָתִי וְיִתְרוֹנִי כִּי תְבַקֵּשׁ לַעֲוֹנִי · וְתָשִׂים עָלַי מִשְׁמַר וְתִצְּרֵנִי כִּתְוֹא מִכְמַר · הֲלֹא יָמַי חָלְפוּ רוּבָּם וְאֵינָם · וְהַנִּשְׁאָרִים יִמַּקּוּ בַּעֲוֹנָם וְאִם הַיּוֹם לְפָנֶיךָ הִנְנִי · מָחָר עֵינֶיךָ בִּי וְאֵינֶנִּי וְעַתָּה לָמָּה אָמוּת : כִּי תֹאכְלֵנִי הָאֵשׁ הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת אֱלֹהַי שִׂים עֵינֶיךָ עָלַי לְטוֹבָה לִשְׁאֵרִית יָמַי הַמְעַטִּים וְאַל תִּרְדּוֹף הַשְּׂרִידִים וְהַפְּלֵטִים וְהַפְּלֵטָה הַנִּשְׁאֶרֶת מִבָּרָד מְהוּמוֹתַי · אַל יַחְסְלֶנָּה יֶלֶק אַשְׁמוֹתַי : כִּי יְצִיר כַּפֶּיךָ אָנִי · וּמַה יִּסְכּוֹן לָךְ כִּי רִמָּה תִּקְרֵנִי לְאוֹכֵל יְגִיעַ כַּפֶּךָ כִּי תֹאכֵל :

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי לָשׁוּב עָלַי בְּרַחֲמִים וּלְהָשִׁיבֵנִי בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ וְלִתְחִנָּתִי תָּכִין לִבִּי וְתַקְשִׁיב אָזְנֶיךָ וְתִפְתַּח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ וְתִטַּע בְּרַעְיוֹנַי יִרְאָתֶיךָ וְתִגְזוֹר עָלַי גְּזֵירוֹת טוֹבוֹת וּתְבַטֵּל מֵעָלַי גְּזֵירוֹת רָעוֹת וְאַל תְּבִיאֵנִי לִידֵי נִסָּיוֹן וְלֹא לִידֵי בִזָּיוֹן וּמִכָּל פְּגָעִים רָעִים הַצִּילֵנִי וְעַד יַעֲבוֹר הַוּוֹת בְּצִלְּךָ תַּסְתִּירֵנִי : וְיִהְיֶה עִם פִּי בְּהֶגְיוֹנִי · וּשְׁמוֹר דְּרָכַי מֵחֲטוֹא בִּלְשׁוֹנִי · וְזָכְרֵנִי בְּזִכְרוֹן וְרָצוֹן עַמֶּךָ : וּבְבִנְיַן אוּלָמֶךָ · לִרְאוֹת בְּטוֹבַת בְּחִירֶיךָ · וְזַכֵּנִי לְשַׁחֵר דְּבִירְךָ הַשָּׁמֵם וְהֶחָרֵב וּלְרַצּוֹת אֲבָנָיו וַעֲפְרוֹתָיו וְרִגְבֵי חָרְבוֹתָיו וְתִבְנֶה שׁוֹמְמוֹתָיו :

אֱלֹהַי יָדַעְתִּי כִּי הַמִּתְחַנְּנִים לְפָנֶיךָ · יָלִיצוּ עֲלֵיהֶם מַעֲשִׂים טוֹבִים אֲשֶׁר הִקְדִּימוּ אוֹ צִדְקוֹתֵיהֶם אֲשֶׁר הֵרִימוּ : וַאֲנִי אֵין בִּי לֹא צֶדֶק וְלֹא כוֹשֶׁר · לֹא חֶסֶד : וְלֹא יוֹשֶׁר : לֹא תְחִנָּה : וְלֹא מִדָּה טוֹבָה לֹא עֲבוֹדָה וְלֹא תְשׁוּבָה :

לָכֵן אַל תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ מִמֶּנִּי וּמִלְּפָנֶיךָ אַל תַּשְׁלִיכֵנִי : וּבְעֵת מִן הָעוֹלָם תּוֹצִיאֵנִי : לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא בְּשָׁלוֹם תְּבִיאֵנִי : וְעִם הַחֲסִידִים בְּכָבוֹד תּוֹשִׁיבֵנִי · וְעִם הַמְּנוּיִים בְּחֶלֶד חֶלְקָם בַּחַיִּים תִּמְנֵנִי · וְלָאוֹר בְּאוֹר פָּנֶיךָ תְּזַכֵּנִי : וְתָשׁוּב תְּחַיֵּנִי · וּמִתְּהוֹמוֹת הָאָרֶץ תָּשׁוּב תַּעֲלֵנִי : וְאוֹמַר אוֹדְךָ יְיָ כִּי אָנַפְתָּ בִּי יָשׁוֹב אַפְּךָ וּתְנַחֲמֵנִי : לְךָ יְיָ חֶסֶד עַל כָּל

הטובה

וביצרי הרע חללתיה וגאלתיה · והנה גבר
עלי: והפיץ חיילי: ולא נשאר צלי כי אם מחנה
רחמיך: אף אדע כי בם אתקפנו ויהיו לי מעיר
לעזור אורי אוכל נכה בו ואגרשנו:
יהי רצון מלפניך יי אלהי · לכוף את
יצרי האכזרי והסתר פניך מחטאי
ומאשמי ואל תעלני בחצי ימי: עד אכין צידה
להרכי וצדתי ליום נסיעתי · כי אם אצא
מעולמך כאשר באתי · ואשוב ערום למקומי
כאשר יצאתי · למה נבראתי: ולראות עמל
נקראתי: טוב לי עוד אני שם מצאתי להגדיל
ולהרבות אשם: אנא האלהים במדת
רחמיך שפטני · אל באפך פן תמעיטני: כי
מה האדם כי תרינהו · והבל נדף איך
במשקל תביאהו: ובעלותו במאזני משקל ·
לא יכבד ולא יקל · ומה יסכון לך לעשות
לרוח משקל: מיום היותו הוא נגש ונענה
נגוע מכה אלהים ומענה ראשיתו מוץ
נרדף · ואחריתו קש נדף: ובחייו כעשב
נשדף · והאלהים יבקש את נרדף: מיום
צאתו מרחם אמו · יגון לילו ואנחה יומו: אם
היום ירום · מחר תולעים ירום: המוץ ירדפנו ·
והקוץ יגפנו: אם ישבע ירשע: ואם ירעב
על פת לחם יפשע: לרדוף העושר קלו
נשריו · וישכח המות והוא אחריו: בעת
המצר ירב אמריו · ויחליק דבריו · וירבה
נדריו: ובצאתו למרחב יטל דבריו וישכח
נדריו: ויחזק בריחי שעריו · והמות בחדריו:
וירבה שומרים מכל עבר · והאורב יושב לו
בחדר: והזאב לא יעצרנו גדר · מבא אל
העדר: בא ולא ידע למה: וישמט ולא ידע

במה: ויהי ולא ידע במה: בילדותו הולך
בשרירותו: וכאשר תחל רוח יי לפעמו:
ותעורר לאסוף חיל והון ויסע ממקומו:
לרכוב אניות ולדרוך בציות: ולהביא
נפשו במעונות אריות · והיא מתהלכת
בין החיות: ובחשבו כי רב הונו · וכי
כביר מצאה ידו: בשלום שודד יבאנו ·
ועיניו פקח ואיננו: ובכל עת הוא מזומן
לתלאות · חולפות ובאות · ובכל שעות
מאורעות: בכל הרגעים לפגעים ובכל הימים
עליו אימים: אם רגע יעמוד בשלוה · פתע
תבואהו הוה: או במלחמה תבא · וחרב
תגפהו או קשת נחושה תחלפהו: או יקיפוהו
יגונים או ישטפוהו מים זדונים · או ימצאוהו
חלאים רעים ונאמנים: עד יהיה למשא על
נפשו · וימצא מרורת פתנים בדבשו ·
ובעת כאבו יגדל · שכלו גדל: ונערים
יתקלסו בו · ותעלולים ימשלו בו: ויהיה
לטורח על יוצאי מעיו · ויתנכרו לו כל
יודעיו ובבא עתו יצא מחצריו לחצר מות ·
ומצל חדריו לצלמות . ויפשט רקמה
ותולע וילבש רמה ותולע ולעפר ישכב ·
וישוב אל יסודו אשר ממנו חוצב · ולאיש
אשר אלה לו מתי ימצא עת תשובה
לרחוץ חלאת משובה · והיום קצר והמלאכה
מרובה · והנוגשים אצים · השים ורצים:
והזמן ממנו שוחק · ובעל הבית דוחק: לכן
נא אלהי זכור אלה התלאות · אשר על
אדם באות: ואם אני הריעותי אתה היטב ·
ואל תגמול מדה במדה · לאיש אשר עוניו
בלי מדה: ובמותו ילך בלי חמדה:

אלהי

וְאַתָּה אֱלֹהַי : וַאֲנִי גּוּשׁ וְרִמָּה ׳ עָפָר מִן הָאֲדָמָה כְּלִי מָלֵא כְּלִימָּה ׳ אֶבֶן דּוּמָה : צֵל עוֹבֵר ׳ רוּחַ הוֹלֵךְ וְלֹא יָשׁוּב ׳ חֲמַת עַכְשׁוּב : עָקוֹב הַלֵּב ׳ עֲרַל לֵב : גְּדָל חֵמָה : חוֹרֵשׁ אָוֶן וּמִרְמָה : גְּבַהּ עֵינַיִם ׳ קְצַר אַפַּיִם ׳ טְמֵא שְׂפָתַיִם : נֶעְקַשׁ דְּרָכִים ׳ וְאָץ בְּרַגְלַיִם : מָה אֲנִי מֶה חַיַּי וּמַה גְּבוּרָתִי וּמַה צִּדְקָתִי : נֶחְשָׁב לְאַיִן כָּל יְמֵי הֱיוֹתִי ׳ וְאַף כִּי אַחֲרֵי מוֹתִי מֵאַיִן מוֹבָאִי ׳ וּמֵאַיִן מוֹצָאִי : וְהִנֵּה בָּאתִי לְפָנֶיךָ אֲשֶׁר לֹא כְּדַת ׳ בְּעַזּוּת מֵצַח : וְטוּמְאַת רַעְיוֹנִים ׳ וְיֵצֶר זוֹנֶה ׳ לְגִלּוּלָיו פּוֹנֶה : וְתַאֲוָה מִתְגַּבְּרָה ׳ וְנֶפֶשׁ לֹא מְטוֹהָרָה : וְלֵב טָמֵא אוֹבֵד וְנִדְמֶה : וְגוּף נָגוּף מָלֵא אַסַפְסוּף ׳ יוֹסִיף וְלֹא יָסוּף :

אֱלֹהַי יָדַעְתִּי כִּי עֲוֹנוֹתַי עָצְמוּ מִסַּפֵּר : וְאַשְׁמוֹתַי עָצְמוּ מִלִּזְכּוֹר : אַךְ אֶזְכּוֹר מֵהֶם כְּטִיפָּה מִן הַיָּם וְאֶתְוַדֶּה בָּהֶם אוּלַי אַשְׁכִּיחַ שְׁאוֹן גַּלֵּיהֶם וְדָכְיָם : וְאַתָּה תִּשְׁמַע הַשָּׁמַיִם וְסָלַחְתָּ : אָשַׁמְתִּי בְּתוֹרָתֶךָ : בָּזִיתִי בְּמִצְוֹתֶיךָ : גָּעַלְתִּי בְּלִבִּי וּבְמוֹפִי ׳ דִּבַּרְתִּי דוֹפִי ׳ הֶעֱוֵיתִי ׳ וְהִרְשַׁעְתִּי ׳ זַדְתִּי ׳ חָמַסְתִּי טָפַלְתִּי שֶׁקֶר ׳ יָעַצְתִּי רַע לְאֵין חֵקֶר ׳ כִּזַּבְתִּי לַצְתִּי מָרַדְתִּי נִאַצְתִּי סָרַרְתִּי עָוִיתִי ׳ פָּשַׁעְתִּי ׳ צָרַרְתִּי וְעוֹרֶף הִקְשֵׁיתִי ׳ קַצְתִּי בְּתוֹכְחוֹתֶיךָ רָשַׁעְתִּי ׳ שִׁחַתִּי דְּרָכַי תָּעִיתִי מִמַּהֲלָכַי : עָבַרְתִּי מִמִּצְוֹתֶיךָ וְסַרְתִּי וְאַתָּה צַדִּיק עַל כָּל הַבָּא עָלַי כִּי אֱמֶת עָשִׂיתָ וַאֲנִי הִרְשַׁעְתִּי : אֱלֹהַי נָפְלוּ פָנַי בְּזָכְרִי כָּל אֲשֶׁר הִכְעַסְתִּיךָ ׳ כִּי עַל כָּל טוֹבוֹת שֶׁגְּמַלְתַּנִי רָעָה גְּמַלְתִּיךָ : כִּי בְּרָאתַנִי לֹא לְצוֹרֶךְ רַק נְדָבָה וְלֹא בְּהֶכְרֵחַ כִּי אִם בְּרָצוֹן וְאַהֲבָה ׳ וְטֶרֶם הֱיוֹתִי בַּחֲסָדֶיךָ קִדַּמְתָּנִי ׳ וְנָפַחְתָּ רוּחַ בִּי וְהֶחֱיִיתָנִי : וְאַחֲרֵי צֵאתִי לַאֲוִיר הָעוֹלָם לֹא עֲזַבְתָּנִי אֲבָל כְּאָב חוֹמֵל גִּדַּלְתָּנִי וּכְאוֹמֵן אֶת הַיּוֹנֵק אוֹמַנְתָּנִי עַל שְׁדֵי אִמִּי הִבְטַחְתָּנִי וּמִנְּעִימוֹתֶיךָ הִשְׂבַּעְתָּנִי וּבְבוֹאִי לַעֲמוֹד עַל עָמְדִי חִזַּקְתָּנִי ׳ וְלָקַחְתָּנִי עַל זְרוֹעֶיךָ וְהִרְגַּלְתַּנִי ׳ וְחָכְמָה וּמוּסָר לִמַּדְתָּנִי ׳ וּמִכָּל צָרָה וְצוּקָה חִלַּצְתָּנִי ׳ וּבְעֵת עֲבוּר זַעַם בְּצֵל יָדְךָ הִסְתַּרְתָּנִי ׳ וְכַמָּה צָרוֹת נֶעֶלְמוּ מֵעֵינַי מֵהֶם גְּאַלְתָּנִי וּבְטֶרֶם בֹּא הַתְּלָאָה הִקְדַּמְתָּ רְפוּאָה לְמַכָּתִי וְלֹא הוֹדַעְתַּנִי ׳ וּבְעֵת לֹא נִשְׁמַרְתִּי מִכָּל נֶזֶק אַתָּה שְׁמַרְתָּנִי ׳ וּבְבוֹאִי בֵּין שִׁנֵּי אֲרָיוֹת שִׁבַּרְתָּ מַלְתְּעוֹת כְּפִירִים וּמִשָּׁם הוֹצֵאתָנִי : וּבְטוּל עָלַי חֳלָאִים רָעִים וְנֶאֱמָנִים חִנָּם רִפֵּאתַנִי וּבְבֹא שְׁפָטֶיךָ הָרָעִים עַל הָעוֹלָם מֵחֶרֶב הִצַּלְתָּנִי וּמִדֶּבֶר מִלַּטְתָּנִי וּבְרָעָב זַנְתָּנִי וּבְשׁוֹבַע כִּלְכַּלְתָּנִי ׳ וּבְהַכְעִיסִי אוֹתְךָ כַּאֲשֶׁר יְיַסֵּר אִישׁ אֶת בְּנוֹ יִסַּרְתָּנִי : וּבְקָרְאִי מִצָּרָתִי נַפְשִׁי יָקְרָה בְּעֵינֶיךָ וְרֵיקָם לֹא הֲשִׁיבוֹתַנִי : וְעוֹד הִגְדַּלְתָּ וְהוֹסַפְתָּ עַל כָּל זֶה ׳ בְּתִתְּךָ לִי אֱמוּנָה שְׁלֵימָה ׳ לְהַאֲמִין כִּי אַתָּה ׳ אֵל אֱמֶת וְתוֹרָתְךָ אֱמֶת וּנְבִיאֶיךָ אֱמֶת : וְלֹא נָתַתָּ לִי חֵלֶק עִם מוֹרְדֶיךָ וְקָמֶיךָ : וְעִם נָבָל נִאֲצוּ שְׁמֶךָ : אֲשֶׁר בְּתוֹרָתְךָ יַלְעִיבוּ : וּבְעוֹבְדֶיךָ יָרִיבוּ וּנְבִיאֶיךָ יַכְזִיבוּ ׳ מַרְאִים תּוּמָּה : וְתַחְתֶּיהָ עָרְמָה : מַרְאִים נֶפֶשׁ זַכָּה וְנִטְהֶרֶת : וְתַחְתֶּיהָ תַּעֲמוֹד הַבַּהֶרֶת : בִּכְלִי מָלֵא כְלִימָּה : רָחוּץ מִחוּץ בְּמֵי עָרְמָה וְכָל אֲשֶׁר בְּתוֹכוֹ יִטְמָא : קָטֹנְתִּי מִכָּל הַחֲסָדִים וּמִכָּל הָאֱמֶת אֲשֶׁר עָשִׂיתָ אֶת עַבְדֶּךָ :

אָמְנָם יְיָ אֱלֹהַי אוֹדְךָ : כִּי נָתַתָּ בִּי נֶפֶשׁ קְדוֹשָׁה ׳ וּבְמַעֲשַׂי טִמֵּאתִיהָ :

וביצרי

ונאמר דרשו ה׳ בהמצאו קראהו בהיותו קרוב : ונאמר יעזוב רשע דרכו ואיש און מחשבותיו וישוב אל ה׳ וירחמהו ואל אלהינו כי ירבה לסלוח ואתה אלוה סליחות חנון ורחום ארך אפים ורב חסד ואמת ומרבה להטיב ורוצה אתה בתשובתן של רשעים ואין אתה חפץ במיתתן שנאמר אמור אליהם חי אני נאם ה׳ אלהים אם אחפוץ במות הרשע כי אם בשוב רשע מדרכו וחיה : שובו שובו מדרכיכם הרעים ולמה תמותון בית ישראל ונאמר החפץ אחפוץ מות רשע נאם ה׳ אלהים הלא בשובו מדרכיו וחיה ונאמר כי לא אחפוץ במות המת נאם אדני אלהים השיבו וחיו : ויודע היום רחמיך בהעבר פשע המתודים לפניך ותהיה אזניך קשובות אל עבדך ואל תחנוניו כי אתה מלכי ואלהי נוח לרצות וקשה לכעוס וטוב לכל ועושה חסד חנם ככתוב טוב ה׳ לכל ורחמיו על כל מעשיו :

ואומר מזמור ד׳ למנצח בנגינות מזמור לדוד בקראי ענני וכו׳ עד לבטח תושיבני :

יהי רצון מלפניך ה׳ אלהי ואלהי אבותי אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב האל הגדול הגבור והנורא שכשם ששמעת לתפלת מי שהתפלל לפניך בזה המזמור כן תשמע לתפילתי ותקשיב לתחנתי ביום הזה ואל יעכב שום חטא ועון מלקבל תפילתי כי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא :

רבונו של עולם לא על עצמי לבדי אני מתפלל ומתודה ומתחנן : כי אם בעדי ובעד כל הקהל הקודש הזה העומדים לפניך ואף על פי שאני איני כדאי להתודות ולהתחנן ולהתפלל על עצמי וכל שכן על אחרים אבל שמתי לבי נגד רחמיך הרבים כי דרכך להעביר קצפך ומדתך להעביר אפך ומנהגך לרחם על בריותיך ויותר לשבים אליך ומודים לפניך ועומדים ומתחננים : על פשעיהם ולא מכסים אותם שכן כתוב מכסה פשעיו לא יצליח ומודה ועוזב ירוחם :

יהי רצון מלפניך ה׳ אלהי ואלהי אבותי שתהא השעה הזאת שאני עומד לפניך לבקש על נפשי ועל נפשות בית ישראל שעת רחמים ורצון שעת הקשבה ושעת האזינה: ומלא כל משאלותי ככתוב יתן לך כלבבך וכל עצתך ימלא ותשלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידי ותגמלני חסדים טובים: ברוך גומל חסדים טובים לעמו ישראל :

כתר מלכות

דש (כתר מלכות) וועלכיש מן גיפינט אין דיא אנדרי תפלות גידרוקט : אבר עש איז דרינן גאר פיל פר בארגני סודות איין גימיינר מאן גיהערט ניט אליש זאגן : דרום האבן איר דר פון ארויש גינומן אעכטיגי בקשות אול ווידוים וועלכי גיהערן בייא דען ווידוי הגדול אול האבן אוהיא גישטעלט : איז קיין ספק ווער דיא בקשות ותחינות זאגט בכוונה דז ער זיך ווערט דער וועקין צו תשובה שלימה:

אלהי בושתי ונכלמתי לעמוד לפניך לדעתי · כי כפי עצמת גדולתך כן תכלית דלותי ושפלותי : וכפי תוקף יכלתך · כן חולשת יכלתי · וכפי שלימותך · כן חסרוני כי אתה אחד ואתה חי · ואתה גבור · ואתה קיים ואתה גדול · ואתה חכם ·

הַיִל וְכֹחַ לְדַבְּרָם וּלְחַבְּרָם מִתְבּוֹשֵׁשׁ אֲנִי מֵחַטֹּאתַי וּמִכֻּלָּם אֲנִי מֵעֲוֹנוֹתַי וְנֶחְפָּר אֲנִי מִפְּשָׁעַי בּוֹשְׁתִּי וְגַם נִכְלַמְתִּי ׃ כַּאֲשֶׁר יִמָּצֵא הַגַּנָּב בְּמַחְתֶּרֶת שֶׁאֵין לוֹ לְהָשִׁיב מַעֲנֶה ׃

אָנָּא הַשֵּׁם חָטָאתִי עָוִיתִי פָּשַׁעְתִּי כָּזֹאת וְכָזֹאת עָשִׂיתִי ׃ עָבַרְתִּי וְשָׁנִיתִי וְשִׁלַּשְׁתִּי מִיּוֹם הֱיוֹתִי עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה וְעַתָּה נְשָׂאַנִי לִבִּי וְנִדְּבָה רוּחִי אוֹתִי לָשׁוּב אֵלֶיךָ בֶּאֱמֶת וּבְתָמִים בְּכָל לְבָבִי וּבְכָל נַפְשִׁי וּבְכָל מְאוֹדִי וְהִנְנִי מוֹדֶה וְעוֹזֵב וְאַשְׁלִיךְ מֵעָלַי כָּל גִּלּוּלַי אֲשֶׁר עָשִׂיתִי מִיּוֹם הֱיוֹתִי וְנָתַתִּי אֶל לִבִּי לַעֲשׂוֹת לִי לֵב טָהוֹר וְלֵב חָדָשׁ וְרוּחַ חֲדָשָׁה לִהְיוֹת זָהִיר וְזָרִיז וּמַשְׂכִּיל בְּיִרְאָתֶךָ וַהֲרֵי אֲנִי בְּעֵת הַזֹּאת כְּגֵר שֶׁנִּתְגַּיֵּיר ׃ וּכְקָטָן שֶׁנּוֹלָד דָּמִיתִי הָיִיתִי כְּאִלּוּ ׃ וְהַיָּמִים הָרִאשׁוֹנִים יִפְּלוּ ׃

וְעַתָּה יְיָ אֱלֹהַי אַחֲרֵי שׁוּבִי נִחַמְתִּי ׃ וְאַחַר הִוָּדְעִי סָפַקְתִּי עַל יָרֵךְ בַּמֶּה אֲקַדֵּם פָּנֶיךָ וּבַמָּה תִּתְרַצֶּה וְתִתְכַּפֵּר לִי עַל כָּל חַטֹּאתַי אֲשֶׁר חָלְפוּ וְעָבְרוּ ׃ אִם בִּתְשׁוּבָה וִידּוּי תִּתְרַצֶּה הִנְנִי אָשׁוּב וּמִתְוַדֶּה לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי חָטָאתִי וּפָשַׁעְתִּי וְיָשָׁר הֶעֱוֵיתִי וְלֹא שָׁוָה לִי ׃ וְאִם בִּתְפִלָּה וּבְתַחֲנוּנִים תִּמְחוֹל הִנְנִי מַפִּיל תְּחִנָּתִי לְפָנֶיךָ כְּעֵינֵי עֶבֶד אֶל אֲדוֹנָיו וּכְעֵינֵי שִׁפְחָה אֶל יַד גְּבִרְתָּהּ כֵּן עֵינֵי נְשׂוּאוֹת אֵלֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ ׃ אִם בִּבְכִי וּזְעָקָה תִּסְלַח ׃ הִנְנִי בַּחֲדָרִים תֵּאָנַח רוּחִי עַל רוֹב פְּשָׁעַי ׃ וְאִם בְּשֵׁבֶר רוּחַ תְּכַפֵּר ׃ הִנֵּה נִשְׁבַּר לִבִּי בְּקִרְבִּי ׃

אָנָּא יְיָ אֱלֹהַי שְׁמַע אֶל תְּפִלַּת עַבְדֶּךָ וְאֶל תַּחֲנוּנָיו וְקַבֵּל אֶת תְּשׁוּבָתִי וּתְחִנָּתִי וּבַקָּשָׁתִי וְיִהְיוּ לִפְנֵי כִּסֵּא כְבוֹדֶךָ מְלִיצַי יוֹשֶׁר לְהָלִיץ בַּעֲדִי לְפָנֶיךָ ׃ וּלְהַכְנִיס תְּפִלָּתִי בְּאָזְנֶךָ וְאִם בַּעֲוֹנוֹתַי הָרַבִּים אֵין מֵלִיץ בַּעֲדִי וְאֵין מְלַמֵּד עָלַי זְכוּת תְּחַתּוֹר נָא לִי מִתַּחַת כִּסֵּא כְבוֹדֶךָ וְלֹא אָשׁוּב רֵיקָם מִלְּפָנֶיךָ כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה ׃

ואומר מזמור כ"ה אליך יי נפשי אשא וכו' עד פדה אלהים את ישראל מכל צרותיו ׃ ואחר כך יאמר זה ׃

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי שֶׁתַּקְשִׁיב שַׁוְעָתִי וְאֶת עֲתִירָתִי וּכְשֵׁם שֶׁשָּׁמַעְתָּ לִתְפִלַּת מִי שֶׁהִתְפַּלֵּל לְפָנֶיךָ בְּזֶה הַמִּזְמוֹר כֵּן תִּשְׁמַע לִתְפִלָּתִי וְתַאֲזִין וְתַקְשִׁיב לִתְחִנָּתִי הֶרֶב כַּבְּסֵנִי מֵעֲוֹנִי ׃ וּמֵחַטָּאתִי טַהֲרֵנִי וּמִשְּׁגִיאוֹת זַכֵּנִי ׃ וּמִנִּסְתָּרוֹת נַקֵּנִי תָּשׁוּב תְּרַחֲמֵנִי וְתַשְׁלִיךְ בִּמְצוּלוֹת יָם כָּל חַטֹּאתַי ׃ וְכָל חַטֹּאת עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּמָקוֹם אֲשֶׁר לֹא יִזָּכְרוּ וְלֹא יִפָּקְדוּ וְלֹא יַעֲלוּ עַל לֵב לְעוֹלָם ׃ תִּתֵּן אֱמֶת לְיַעֲקֹב חֶסֶד לְאַבְרָהָם ׃ וְאֶהְיֶה מִבְּנֵי אָדָם אֲשֶׁר בְּצֵל כְּנָפֶיךָ יֶחֱסָיוּן יִרְוְיֻן מִדֶּשֶׁן בֵּיתֶךָ וּמִנַּחַל עֲדָנֶיךָ תַשְׁקֵם ׃ תּוֹדִיעֵנִי אוֹרַח חַיִּים שׂוֹבַע שְׂמָחוֹת אֶת פָּנֶיךָ נְעִימוֹת בִּימִינְךָ נֶצַח ׃ וְזַכֵּנִי לָעוֹלָם הַבָּא הַצָּפוּן לַצַּדִּיקִים כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר מָה רַב טוּבְךָ אֲשֶׁר צָפַנְתָּ לִירֵאֶיךָ יְיָ ׃

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם מִנְהַג בֵּית דִּינְךָ הַצֶּדֶק לֹא כְּמִנְהַג בָּתֵּי דִינִין שֶׁל בָּשָׂר וָדָם כִּי מִדַּת בָּשָׂר וָדָם כְּשֶׁהוּא תּוֹבֵעַ אֶת חֲבֵירוֹ בְּמָמוֹן יָבֹא אֶל הַדַּיָּן אִם יִכְפּוֹר יִנָּצֵל מִן הַמָּמוֹן וְאִם מוֹדֶה מִתְחַיֵּיב לִיתֵּן וּבֵית דִּינְךָ הַצֶּדֶק לֹא כָּךְ אֶלָּא אִם יִכְפּוֹר אוֹי לוֹ וּלְנִשְׁמָתוֹ וְאִם מוֹדֶה וְעוֹזֵב אַתָּה תְּרַחֲמֵהוּ וְתַצִּיל אֶת נַפְשׁוֹ מִדִּינָהּ שֶׁל גֵּיהִנָּם כִּי לֹא תַחְפּוֹץ בְּהַשְׁחָתַת עוֹלָם כַּדָּבָר שֶׁנֶּאֱמַר קְחוּ עִמָּכֶם דְּבָרִים וְשׁוּבוּ אֶל יְיָ

ונאמר

שָׁתִיתִי יֵין נֶסֶךְ : שָׁתִיתִי בִּבְרִית גּוֹי אֲשֶׁר
לֹא כָרַת · שָׂמַחְתִּי לָאֵד · שָׂמַחְתִּי בְּנַפִּילַת
אוֹיְבַי · שָׁפַכְתִּי דַם נָקִי תָּעַבְתִּי בְּמִצְוֹתֶיךָ :
תָּעִיתִי אַחַר הַיֵּצֶר הָרַע : תָּקַעְתִּי כַּפִּי וְלֹא
קִיַּמְתִּי · תָּאַבְתִּי לַעֲבֵירוֹת :
תִּעְתַּעְתִּי וְכָל עֲבֵירוֹת רָעוֹת עָשִׂיתִי :
עָבַרְתִּי תּוֹרָתֶיךָ וְלֹא עֲבַדְתִּיךָ
בְּכָל כֹּחִי וֶאֱיָלִי : וְלֹא זָכַרְתִּי כִּי אַתָּה מְחוֹלְלִי
וְחִילִי : סַרְתִּי מִמִּצְוֹתֶיךָ וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ הַטּוֹבִים
וְלֹא שָׁוָה לִי הִתְנַכַּרְתִּי בְּמַעֲלָלַי : קוֹרֵץ בְּעֵינַי
הָיִיתִי וּמוֹלֵל בְּרַגְלַי : וְאַתָּה צַדִּיק עַל כָּל הַבָּא
עָלַי כִּי אֱמֶת עָשִׂיתָ וַאֲנִי הִרְשַׁעְתִּי וּפָשַׁעְתִּי :
רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם : יוֹדֵעַ כָּל נֶעְלָם יוֹצֵר
הַיְצוּרִים כֻּלָּם מִקְּטַנָּם וְעַד גְּדוֹלָם :
יוֹדֵעַ דַּעַת רַבִּים וְיָחִיד : עָבַר הוֹוֶה וְעָתִיד · מַה
יָּדַעְתִּי וְלֹא יָדַעְתָּ : מַה אֲדַבֵּר וְלֹא חָקַקְתָּ : מַה
אֲסַפֵּר וְלֹא דָרַשְׁתָּ : מַה אֶתְוַדֶּה וְלֹא חָקַרְתָּ :
כִּי הַפִּנְקָס פְּתוּחָה נִצֶּבֶת : הִיא הַמַּחֲרֶבֶת :
הַמַּזְכֶּרֶת :
הַמַּרְאֶבֶת : הַמַּעֲצֶבֶת : הַחֶנְוָנִי מַקִּיף וְהַיָּד
כּוֹתֶבֶת : אוֹי לִי כְּפִי מַה שֶּׁהוֹסַפְתִּי שָׁנִים :
הוֹסַפְתִּי חֲטָאִים : וּכְפִי מָה שֶׁהֶאֱרִיכוּ חַיָּי
הֶאֱרִיכוּ פְּשָׁעַי : עַל אֵיזֶה מֵהֶן אֶתְוַדֶּה · וְעַל
אֵיזֶה מֵהֶן אֲבַקֵּשׁ מְחִילָה וּסְלִיחָה וְכַפָּרָה
עַל הַכְּלָל אוֹ עַל הַפְּרָט עַל הַנִּסְתָּרוֹת אוֹ
עַל הַנִּגְלוֹת : עַל הָרִאשׁוֹנוֹת אוֹ עַל אַחֲרוֹנוֹת
עַל הַחֲדָשׁוֹת אוֹ עַל הַיְשָׁנוֹת : עַל הַטְּמוּנוֹת
אוֹ עַל הַיְּדוּעוֹת · עַל הַנִּזְכָּרוֹת אוֹ עַל
הַנִּשְׁכָּחוֹת מִמֶּנִּי · יוֹדֵעַ אֲנִי בְּעַצְמִי שֶׁאֵין
בִּי לֹא דַעַת וְלֹא תְבוּנָה לֹא צְדָקָה וְלֹא
כִּשְׁרוֹן מַעֲשֶׂה וְלֹא גְמִילוּת חֶסֶד וְלֹא כִּשְׁרוֹן
לִבִּי · אֲבָל אֲנִי אֱוִיל וְלֹא יוֹדֵעַ · בַּעַר וְלֹא מֵבִין
גַּזְלָן · וְלֹא נֶאֱמָן הַיָּב וְלֹא זַכַּאי רָשָׁע וְלֹא
צַדִּיק · רַע וְלֹא טוֹב וְכָל מַעֲשִׂים טוֹבִים לֹא
עָשִׂיתִי · רַע לַשָּׁמַיִם וְרַע לַבְּרִיּוֹת הָיִיתִי :
מַה אוֹמַר לְפָנֶיךָ שׁוֹכֵן שְׁחָקִים · וּבַמֶּה
אֶזְכֶּה בְּעֵינֶיךָ גּוֹזֵר וּמְקַיֵּם אֵין שָׁלֵם
בַּעֲצָמַי מִפְּנֵי בּוֹשֶׁת עֲלוּמַי : אֶבְכֶּה לֵילַי
וְיוֹמַי אֶרְאַג מֵחַטָּאתִי · אֶפְחַד מֵעֲוֹנוֹתַי כִּי עַל
כֵּן בָּאוּ בְּצֵל קוֹרָתִי :
אַתָּה יוֹדֵעַ רָזֵי מְזִמּוֹתַי וְאַשְׁמוֹתַי הַבָּאוֹת
וְהָעוֹבְרוֹת · הַגְּלוּיוֹת : וְהַנִּסְתָּרוֹת וְאִם
אָמַרְתִּי אֲסַפְּרָה נָא כְּמוֹ לֹא יָדַעְתִּי סְפוֹרוֹת
לָמוֹ כִּי הֵם עָצְמוּ מִלְּסַפֵּר וְלִכְתּוֹב בַּסֵּפֶר :
אֵל מָלֵא רַחֲמִים · שׁוֹכֵן מְרוֹמִים · אִם
אַתָּה דָן אוֹתִי כְּמַעֲשַׂי וּכְמַעֲלָלַי אוֹי
לִי אֲבוֹי לִי אוֹיָה לִי אֲהָהּ עָלַי אוֹיָה עַל נַפְשִׁי
וְאִם תְּבַקֵּשׁ לְנַקּוֹתִי כִּמְטַהֵר וְכִמְצָרֵף כֶּסֶף
לֹא יִשָּׁאֵר מִמֶּנִּי מְאוּמָה כִּי הִפְצַתִּי רֶשַׁע ·
וְהוֹסַפְתִּי חֵטְא עַל פֶּשַׁע : וּבְכֵן
יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי
שֶׁתִּמְחוֹל לִי עַל כָּל חַטֹּאתַי וְתִסְלַח
לִי עַל כָּל עֲוֹנוֹתַי · וּתְכַפֵּר לִי עַל כָּל פְּשָׁעַי :
ויאומר על חטא שחטאתי לפניך באונס
וברצון וכו׳ וכן יאמר כולם בלשון יהיר ויסיים
פסוק הנסתרות ליי׳ אלהינו וכו׳ עד את
כל דברי התורה הזאת : ואחר כך יאמרי
רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם הִנֵּה אָמַרְתִּי לְפָנֶיךָ
מִקְצָת מַעֲשֵׂי הָרָעִים וּדְרָכַי
הַמְקוּלְקָלִים וּמַעֲלָלַי הַמְכוֹעָרִים לְאוֹמְרָם
כּוּלָּם אִי אֶפְשַׁר כִּי רַבּוּ כְּמוֹ רָבוּ עַד אֵין
מִסְפָּר : וְאֵין לִי פִּתְחוֹן פֶּה לְהִתְוַדּוֹת עֲלֵיהֶם
וְאֵין לִי כֹּחַ לְגַלּוֹתָם וּלְבָרְרָם : וְלֹא אֶעֱצוֹר

מִפְּנֵי רַבִּי מִשֶּׁרְאִיתִיו מֵרָחוֹק מָלֵא עֵינַי עַד שֶׁכִּיסָּה מִמֶּנִּי מְלֹא קוֹמָתוֹ : לֹא לָמַדְתִּי הַתּוֹרָה לִשְׁמָהּ : לִפְנֵי עִוֵּר נָתַתִּי מִכְשׁוֹל ׳ לָקַחְתִּי שׁוֹחַד ׳ לָוִיתִי בְּרִבִּית ׳ לָקַחְתִּי רִבִּית ׳ לֹא עָשִׂיתִי מַעֲקֶה לְבֵיתִי : לֹא עָבַרְתִּי עַל מְרוּתַי ׳ לָבַשְׁתִּי שַׁעַטְנֵז ׳ לֹא עָשִׂיתִי לִפְנִים מִשּׁוּרַת הַדִּין : לֹא גָמַלְתִּי חֶסֶד : לֹא הִקְרַבְתִּי קְרוֹבַי :

מָרַדְתִּי מָלֵאתִי פִּי שְׂחוֹק ׳ מָחִיתִי דִין ׳ מָאַסְתִּי בְּתוֹרָתֶךָ ׳ מָהַרְתִּי לִשְׁפּוֹךְ דָּם :

נִאַצְתִּי נָדַרְתִּי נְדָרִים וְלֹא קִיַּמְתִּים נָגַעְתִּי בְּאָמָּה ׳ נָגַעְתִּי בְּכִנָּה בִּשְׁעַת הַתְּפִלָּה נָגַעְתִּי בְּשׁוֹק וּבְיָרֵךְ וּבִמְקוֹמוֹת הַמְכוּסִּים בִּשְׁעַת הַתְּפִלָּה נֶהֱנֵיתִי מִקּוֹל אִשָּׁה וּמִמַּרְאֶה ׳ נָתַתִּי עֵינַי בִּפְנֵי גוֹיָה וּבְאֵשֶׁת אִישׁ וּבִפְנוּיָה ׳ נָשַׁקְתִּי וְחִבַּקְתִּי אוֹתָם ׳ נָאַפְתִּי בְּיָד ׳ נֶהֱנֵיתִי מִן הָעוֹלָם הַזֶּה בְּלֹא בְּרָכָה : נֶהֱנֵיתִי מִסְּעוּדַת חָתָן וְלֹא שִׂמַּחְתִּיו ׳ נֶהֱנֵיתִי מִדִּבְרֵי תּוֹרָה נִכְנַסְתִּי עִם רַבִּי לַמֶּרְחָץ ׳ וְלֹא הָיָה צָרִיךְ לִי ׳ נוֹקַשְׁתִּי בְּאִמְרֵי פִי ׳ נָקַמְתִּי וְנָטַרְתִּי שִׂנְאָה בְּלֵב ׳ נִלְאֵיתִי מִמִּצְוֹתֶיךָ :

סַרְתִּי מִמִּצְוֹתֶיךָ ׳ סוֹרֵר וּמוֹרֶה הָיִיתִי ׳ סָחַרְתִּי בִּדְבָרִים הָאֲסוּרִים מִן הַתּוֹרָה :

עָוִיתִי עָשִׂיתִי פְּרָצוֹת וּנְבָלוֹת ׳ עָשִׂיתִי עַצְמִי כְּעוֹרְכֵי הַדַּיָּינִים עָשִׂיתִי עָוֶל בַּמִּשְׁפָּט ׳ עָנִיתִי אַלְמָנָה : עָנִיתִי דִין ׳ עִוַּתְתִּי דִין ׳ עָנִיתִי עֵדוּת שֶׁקֶר : עָשִׂיתִי מְלָאכָה בְּעַרְבֵי שַׁבָּתוֹת וּבְעַרְבֵי יָמִים טוֹבִים מִן הַמִּנְחָה וּלְמַעְלָה ׳ עָשִׂיתִי מְלָאכָה בְּחוֹל הַמּוֹעֵד ׳ עָבַרְתִּי עַל שְׁבוּעוֹת עָבַרְתִּי עַל חֵרֶם ׳ עָבַרְתִּי עַל כָּל תַּשְׁחִית ׳ עָבַרְתִּי עַל כָּל תְּשַׁקְּצוּ : עָבַרְתִּי עַל דִּבְרֵי תוֹרָה :

פָּשַׁעְתִּי פָּרַקְתִּי עוֹל תּוֹרָה ׳ פָּנִיתִי לִבִּי לְבַטָּלָה ׳ פֵּירַשְׁתִּי מִן הַצִּיבּוּר ׳ פָּתַחְתִּי לִבִּי לְרָעָה ׳ פִּתִּיתִי בְּתוּלָה ׳ פָּתַחְתִּי כְּתָב סָתוּם וְחָתוּם שֶׁשָּׁלַח חֲבֵירִי לַאֲחֵרִים ׳

צָרַרְתִּי צִעַרְתִּי בַּעֲלֵי חַיִּים ׳ צִעַרְתִּי אָבִי וְאִמִּי ׳ צִעַרְתִּי מִי שֶׁגָּדוֹל מִמֶּנִּי :

קִשִּׁיתִי עוֹרֶף : קִשִּׁיתִי עַצְמִי לָדַעַת קַנֹּא קִנֵּאתִי שֶׁלֹּא לְשֵׁם שָׁמַיִם ׳ קִבַּלְתִּי לָשׁוֹן הָרָע ׳ קָבַעְתִּי עַצְמִי לִשְׁתּוֹת שֵׁכָר אוֹ דְבַשׁ בְּבֵית גּוֹי ׳ קָפַצְתִּי יָדִי מִלִּתֵּן צְדָקָה ׳ קִלְקַלְתִּי דְרָכַי : קַצְתִּי בְּתוֹרָתֶךָ :

רָשַׁעְתִּי רַבְתִּי עִם אָדָם חִנָּם רָדַפְתִּי אַחַר שְׂרָרָה רַצְתִּי אַחַר רוֹעַ יִצְרִי רַצְתִּי בְּשַׁבָּת ׳ רְכַלְתִּי ׳ רָגַלְתִּי רַע לַשָּׁמַיִם וְרַע לַבְּרִיּוֹת הָיִיתִי :

שִׁחַתְתִּי שָׁמַעְתִּי לְקוֹל יִצְרִי ׳ שִׁקַּרְתִּי שָׁתִיתִי שֵׁכְרוּת ׳ שַׂחְתִּי שִׂיחַת חוּלִין ׳ שַׂחְתִּי בְּבֵית הַכְּנֶסֶת בִּשְׁעַת הַתְּפִלָּה ׳ שָׂנֵאתִי מוֹכִיחַ : שָׂנֵאתִי הַטּוֹב : שָׁכַבְתִּי פַּרְקְדָן ׳ שָׁכַחְתִּי אוֹתְךָ וְלֹא שַׂמְתִּי יִרְאָתְךָ בְּלִבִּי ׳ שַׁבְתִּי בִּתְשׁוּבָה וְאַחַר כָּךְ חָזַרְתִּי לְמַעֲשַׂי הָרָעִים ׳ שָׁכַבְתִּי עִם אִשְׁתִּי סָמוּךְ לְוִסְתָּהּ ׳ שָׁכַבְתִּי עִמָּהּ בַּעַל כָּרְחָהּ : שִׁמַּשְׁתִּי עִמָּהּ בִּשְׁעַת שִׁכְרוּת ׳ שִׁמַּשְׁתִּי עִמָּהּ לְאוֹר הַנֵּר ׳ שִׁמַּשְׁתִּי עִמָּהּ בְּחֶדֶר שֶׁהָיָה בּוֹ סְפָרִים ׳

בִּגְדוֹלוֹת וּבְנִפְלָאוֹת מִמֶּנִּי: הָלַכְתִּי בְּקוֹמָה זְקוּפָה: הִשַּׂגְתִּי גְּבוּל חֲבֵירַי: הֲרִימוֹתִי יָדַי עַל חֲבֵירַי: הִכֵּיתִי חֲבֵירַי הִתְכַּבַּדְתִּי בִּקְלוֹן חֲבֵירַי׳ הִלְבַּנְתִּי פְּנֵי חֲבֵירַי בָּרַבִּים הוֹצֵאתִי שֵׁם רַע עַל חֲבֵירַי: הָרַגְתִּי כִּינָה בִּתְפִלָּה וּבְלִימּוּד׳ הָרַגְתִּי כִּינָה עַל הַשֻּׁלְחָן: הִתְפַּלַּלְתִּי בְּלֹא כַּוָּנָה הִתְפַּלַּלְתִּי בְּשָׁעָה שֶׁנִּצְרַכְתִּי לִנְקָבַי: הִתְפַּלַּלְתִּי בְּשִׁכְּרוּת: הִתְפַּלַּלְתִּי כְּנֶגֶד צוֹאָה וּכְנֶגֶד מֵי רַגְלַיִם שֶׁל אָדָם: הָלַכְתִּי בְּבֵית הַקְּבָרוֹת בְּצִיצִית מְגוּלִּים: הִסְתַּכַּלְתִּי בְּקֶשֶׁת: הִטַּלְתִּי אֵימָה יְתֵירָה בְּתוֹךְ בֵּיתִי: הִרְהַרְתִּי בַּעֲבֵירוֹת: הִרְהַרְתִּי אַחַר רַבִּי: וְהוֹרֵאתִי הוֹרָאָה בִּפְנֵי רַבִּי: הִרְהַרְתִּי בְּדִבְרֵי תוֹרָה בִּמְבוֹאוֹת הַמְטוּנָּפוֹת: הוֹצֵאתִי מֵרְשׁוּת הַיָּחִיד לְכַרְמְלִית: וּמִכַּרְמְלִית לִרְשׁוּת הַיָּחִיד: הִלְוֵיתִי מָמוֹן בְּלֹא שְׁטָר׳ הָלַכְתִּי בְּגִלּוּי רֹאשׁ׳ הֶחֱזַקְתִּי בְּמַחֲלוֹקֶת׳ הִגְדַּלְתִּי עֲשׂוֹת פֶּשַׁע וְגַם רֶשַׁע: וְהִרְשַׁעְתִּי׳ (וְאֶת זָכָר שָׁכַבְתִּי מִשְׁכְּבֵי אִשָּׁה וְנִשְׁכַּבְתִּי):

זַדְתִּי זוֹלֵל וְסוֹבֵא הָיִיתִי׳ זָנִיתִי אַחֲרֵי לִבִּי וְעֵינַי׳ זָרַמְתִּי זַרְעִי: (זָנִיתִי עִם גּוֹיוֹת וּפְנוּיוֹת וְאֵשֶׁת אִישׁ) זָרַקְתִּי צִפָּרְנַי זָמַנְתִּי גּוֹי בְּיוֹם טוֹב: זִלְזַלְתִּי מוֹרַי וְרַבּוֹתַי:

חָמַסְתִּי חָנַפְתִּי: חָטַפְתִּי מָמוֹן אֲחֵרִים: חָמַדְתִּי נָשִׁים נָכְרִיּוֹת׳ חָבַקְתִּי וְנָשַׁקְתִּי אוֹתָם: חָמַדְתִּי מָמוֹן אֲחֵרִים׳ חִיַּבְתִּי מָמוֹן וְלֹא פָּרַעְתִּי: חָשַׁדְתִּי בִּכְשֵׁרִים חָשַׁבְתִּי מַחֲשָׁבוֹת רָעוֹת׳ חָבַלְתִּי חֲבֵרִי חִיַּבְתִּי גָּלוּת וּמַלְקוּת: וּמִיתוֹת בֵּית דִּין וְכָרֵת: חִלַּלְתִּי שַׁבָּתוֹת וְיָמִים טוֹבִים אוֹ בְּמֵזִיד וְעָשִׂיתִי אַב מְלָאכָה פְּלוֹנִית אוֹ תּוֹלְדָה מְלָאכָה פְּלוֹנִית חָטָאתִי בְּיַלְדוּתִי וּבְזִקְנוּתִי:

טָפַלְתִּי שֶׁקֶר׳ טִמֵּאתִי אֶת עַצְמִי בִּדְבָרִים הַטְּמֵאִים וּמְאוּסִים וּמְתוֹעָבִים: טִמְטַמְתִּי אֶת לִבִּי טָעִיתִי בְּהוֹרָאוֹת: טָעִיתִי בְּדִינֵי מָמוֹנוֹת: טִלְטַלְתִּי מוּקְצֶה (פְּלוֹנִי) בְּשַׁבָּת:

יָעַצְתִּי רַע׳ יִחַדְתִּי עִם נָשִׁים: יִחַדְתִּי עִם פְּנוּיָה יָשַׁנְתִּי עַל עָרְפִּי וּפָנַי לְמַעְלָה׳ יָשַׁבְתִּי בְּמוֹשַׁב לֵצִים׳ יָשַׁבְתִּי וְדִבַּרְתִּי בִּגְנוּת: יָשַׁנְתִּי שֵׁינָה שֶׁל שַׁחֲרִית: יָשַׁנְתִּי בֵּין מִזְרָח לְמַעֲרָב׳ יָצָאתִי מִבֵּית הַכְּנֶסֶת כְּשֶׁהַסֵּפֶר תּוֹרָה הָיְתָה פְּתוּחָה:

כִּזַּבְתִּי כָּפַרְתִּי׳ כִּעַסְתִּי אוֹתְךָ׳ כִּנִּיתִי שֵׁם לַחֲבֵרַי׳ כִּבַּדְתִּי חוּץ יוֹתֵר מִשַּׁבָּת׳ כָּתַבְתִּי בְּמוֹעֵד:

לַצְתִּי לֹא שָׁמַעְתִּי דִּבְרֵי תוֹכָחָה לֹא שָׁמַעְתִּי אֶל חֲכָמִים׳ לֹא דִקְדַּקְתִּי בְּמִצְוֹת׳ לֹא קָבַעְתִּי עִתִּים לַתּוֹרָה׳ לֹא נָשָׂאתִי וְנָתַתִּי בֶּאֱמוּנָה׳ לֹא עָסַקְתִּי בִּפְרִיָּה וּרְבִיָּה׳ לֹא צִפִּיתִי בְּכָל עֵת לִישׁוּעָה׳ לֹא הָיִיתִי מִצְטַעֵר בְּצַעַר הַצִּבּוּר׳ לֹא נָשָׂאתִי בְּעוֹל עִם חֲבֵירַי׳ לֹא מָחִיתִי עַל עֶלְבּוֹנִי׳ לֹא הִתְאַבַּלְתִּי בְּאֵבֶל יְרוּשָׁלַיִם׳ לֹא הָלַכְתִּי בְּדַרְכֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ׳ לֹא כִּבַּדְתִּי שַׁבָּתוֹת וְיָמִים טוֹבִים כָּרָאוּי׳ לֹא הִשְׁלַמְתִּי בְּכָל עֵת הַפָּרָשִׁיּוֹת שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תַּרְגּוּם׳ לֹא קִיַּמְתִּי בְּכָל עֵת שָׁלֹשׁ סְעוּדוֹת׳ לֹא הִבְדַּלְתִּי בְּכָל עֵת בְּמוֹצָאֵי יָמִים טוֹבִים׳ לֹא שָׁמַעְתִּי בְּקוֹל אָבִי וְאִמִּי׳ לֹא קַמְתִּי בִּפְנֵי שֵׂיבָה׳ וְלֹא הִדַּרְתִּי פְּנֵי זָקֵן זֶה שֶׁקָּנָה חָכְמָה׳ לֹא עָמַדְתִּי

מפני

מְבַקָּשָׁתִי׃ תִּנָּתֶן לִי נַפְשִׁי בִּשְׁאֵלָתִי ׳ אָנָּא חַסְדְּךָ אַל תְּרֶף׳ וְאַף עַל פִּי שֶׁאֲנִי עַז פָּנִים וּקְשֵׁה עוֹרֶף ׳ וְאֵיךְ אוֹמַר לֹא פָשַׁעְתִּי וְלֹא רָשַׁעְתִּי׃ וּפִיךָ לֹא מָרִיתִי׃ צַדִּיק אֲנִי וְלֹא חָטָאתִי ׳ אֲבָל חָטָאתִי וְעַל חַטָּאַי יוֹם יוֹם אַצְמִיד׃ וְחַטֹּאתַי נֶגְדִּי תָמִיד׃

אָשַׁמְתִּי נַבּוֹת׃ תּוֹלְדוֹת וְאָבוֹת׃ אָכַלְתִּי מֵהַדְּבָרִים הַצְּרִיכִים נְטִילַת יָדַיִם וְלֹא נָטַלְתִּי ׳ אָכַלְתִּי בְּלִי נִיגּוּב יָדַיִם׃ אָכַלְתִּי מֵהַדְּבָרִים הַצְּרִיכִים בִּרְכַּת הַמּוֹצִיא וְלֹא בֵּרַכְתִּי ׳ אָכַלְתִּי וְלֹא בֵּרַכְתִּי אַחֲרָיו בִּרְכַּת הַמָּזוֹן׃ אָכַלְתִּי מִשִּׁבְעָה הַמִּינִין וְלֹא בֵּרַכְתִּי לֹא לִפְנֵיהֶם וְלֹא לְאַחֲרֵיהֶם׃ אָכַלְתִּי מִשְּׁאָר דְּבָרִים וְלֹא בֵּרַכְתִּי לֹא לִפְנֵיהֶם וְלֹא לְאַחֲרֵיהֶם׃ אָכַלְתִּי סְעוּדוֹת הָרְשׁוּת׃ אָכַלְתִּי דָּגִים וּבָשָׂר זֶה אַחַר זֶה בְּלֹא נְטִילָה בֵּנְתַיִים׃ אָכַלְתִּי פַּת שֶׁל בַּעַל הַבַּיִת גּוֹי׃ אָכַלְתִּי בָּשָׂר וּגְבִינָה בִּסְעוּדָה אַחַת׃ אָכַלְתִּי בִּישׁוּל גּוֹי׃ אָכַלְתִּי חָדָשׁ׃ אָכַלְתִּי חוּץ לַסּוּכָּה בְּשִׁבְעָה יְמֵי הֶחָג׃ אָכַלְתִּי מַאֲכָלוֹת אֲסוּרוֹת נְבֵילוֹת וּטְרֵיפוֹת שְׁקָצִים וּרְמָשִׂים ׳ אָחַזְתִּי סֵפֶר תּוֹרָה עָרוֹם׃ אָחַזְתִּי בָּאַמָּה וְהִשְׁתַּנְתִּי׃ אָהַבְתִּי אֶת הָרַע׃ וְאֶת הָעוֹשֶׂה רָע׃

בָּגַדְתִּי בָּךְ׃ בִּטַּלְתִּי תּוֹרָתֶךָ׃ בָּזִיתִי מִצְוֹתֶיךָ בִּטַּלְתִּי דִּבְרֵי חֲכָמִים וְתַקָּנָתָם (בָּזִיתִי בַּעַל אִמִּי בָּזִיתִי אֵשֶׁת אָבִי) בָּזִיתִי אָחִי הַגָּדוֹל׃ בָּזִיתִי תַּלְמִידֵי חֲכָמִים בָּעַלְתִּי בַּת אֵל נֵכָר בִּטַּלְתִּי עוֹנַת תַּלְמִיד חָכָם׃ בִּטַּלְתִּי עוֹנֶג שַׁבָּתוֹת וְיָמִים טוֹבִים׃ בִּטַּלְתִּי מִצְוָה (פלונית)

דער אענט אוז גידענקין אין זיין זין האט ער פר אין זינד גיטאן האט׃

בָּזִיתִי אֶת הַתּוֹרָה וְאֶת הַמִּצְוָה׃ (בָּאתִי עַל עֶרְוָה (פלונית שֶׁיֵּשׁ בָּהּ כְּרֵיתוֹת וּמִיתוֹת בֵּית דִּין אוֹ לָאו אוֹ עֲשֵׂה)

גָּזַלְתִּי גָּנַבְתִּי עַל מְנַת לְמֵקֵט וּלְקַנְטֵר גָּנַבְתִּי דַּעְתְּךָ וְדַעַת הַבְּרִיּוֹת׃ גִּלִּיתִי סוֹד חֲבֵירַי׳ גִּלִּיתִי עֶרְוָה׃ גּוֹיִם הִדְלִיקוּ נֵרוֹת בְּשַׁבָּתוֹת לְצָרְכִּי וַאֲנִי נֶהֱנֵיתִי מִמֶּנּוּ ׳

דִּבַּרְתִּי דוֹפִי׃ דִּבַּרְתִּי אֶחָד בַּפֶּה וְאֶחָד בַּלֵּב׃ דִּבַּרְתִּי דְּבָרִים בְּטֵלִים׃ דִּבַּרְתִּי בְּבֵית הַכְּנֶסֶת בִּשְׁעַת הַתְּפִלָּה׃ דִּבַּרְתִּי בִּשְׁעַת קְרִיאַת הַתּוֹרָה׃ דִּבַּרְתִּי בֵּין פֶּרֶק לְפֶרֶק בֵּין בְּרָכָה לִבְרָכָה בֵּין גְּאוּלָה לִתְפִלָּה ׳ דִּבַּרְתִּי בֵּין עָלְמַיָּא לְיִתְבָּרַךְ ׳ דִּבַּרְתִּי בֵּין יִשְׁתַּבַּח לְיוֹצֵר אוֹר וּבְתוֹךְ קַדִּישׁ וּבָרְכוּ וּקְדוּשָּׁה׃ דִּבַּרְתִּי בֵּין תְּקִיעוֹת מְיוּשָּׁב לִתְקִיעוֹת מְעוּמָּד׃ דִּבַּרְתִּי בֵּין נְטִילָה לְבִרְכַּת הַמּוֹצִיא׃ דִּבַּרְתִּי דִּבּוּר בְּשַׁבָּת כְּדִבּוּר בְּחוֹל׃ דִּבַּרְתִּי עִם גּוֹי אוֹ גּוֹיָה בְּשַׁבָּת לַעֲשׂוֹת דְּבַר אִיסּוּר בְּשַׁבָּת׃ דִּבַּרְתִּי בְּשַׁבָּתוֹת דְּבָרִים בְּעָלְמָא ׳ דִּבַּרְתִּי בִּגְנוּת חֲבֵירַי דִּבַּרְתִּי לָשׁוֹן הָרַע וּשְׁקָרִים׃ דִּבַּרְתִּי עַל שׁוֹכְנֵי עָפָר׃

הֶעֱוֵיתִי הֲרֵיעוֹתִי אֶת אֲשֶׁר עָשִׂיתִי הִבַּנְתִּי עַל בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל וְאֵשֶׁת אִישׁ׃ הִסְתַּכַּלְתִּי בְּעֶרְוָה הִסְתַּכַּלְתִּי בְּבִגְדֵי צִבְעוֹנִים שֶׁל אִשָּׁה׃ הִסְתַּכַּלְתִּי בְּמַרְאֶה׃ הִלְבַּשְׁתִּי כְּלֵי אִשָּׁה׃ הִרְהַרְתִּי בַּיּוֹם וּבָאתִי לִידֵי קֶרִי בַּלַּיְלָה׃ הִקְשֵׁיתִי עַצְמִי לָדַעַת׃ הוֹצֵאתִי בְּמֵזִיד זֶרַע לְבַטָּלָה׃ הָלַכְתִּי אַחַר תַּאֲוַת הַגּוּפָנִיּוֹת׃ הָלַכְתִּי

בגרולות

אחזתני פחד ורעדה: וחרדתי חרדה. צירים אחזוני כיולדה. ועם וצרה צרורה. רעמה שמה ושערורה. אוי לי אם אומרה ואוי לי אם לא אומרה: שנסתימתני. ואעש כאשר צוני לשוני: עט סופר מהיר להגיד עוני בטרם אלך ואינני. ואקוד ואשתחוה לאל נורא ואיום. אולי יחונן ואמצא פדיום. את חטאי אני מזכיר היום אבל אמרתי מי הוא זה ואיזהו ומה שמו: אשר כטפה מן הים כל ימי צבאו לילו ויומו. רואה את מומו. כל הנגעים אדם רואה חוץ מנגעי עצמו:

אלהי ואלהי אבותי תבא לפניך תפלתי ואל תתעלם מתחנתי שאין אני עז פנים וקשה עורף לומר לפניך יי אלהי ואלהי אבותי צדיק אני ולא חטאתי אבל עוני אני מכיר. ואת חטאי אני מזכיר: והנני מתודה לפניך יי אלהי ואלהי אבותי בכפיפת ראש בכפיפת קומה: בנמיכת רוח: בחלישת חיל בשבירת לב: בקידה בכריעה: בהשתחויה באימה ביראה ברעדה בפחד בחלחלה: ביליל בנינוח: בקינה ונהי בנאקה וצעקה בבכי ובדמע: על החטאות ועל העונות: ועל הפשעים שחטאתי ושעויתי ושפשעתי: לפניך יי אלהי בסתר ובמחזה. כתובים משני עבריהם מזה ומזה: לא ראי זה כראי זה את אשר אהבת שנאתי: ואת אשר שנאת אהבתי אשר אמרת: המרתי: את אשר בחרת: ברחתי: ואת אשר בנית: הרסתי: את אשר געלת: לבשתי: ואת אשר גזרת. הפרתי: את אשר דברת: עברתי: ואת אשר דבקת: הפררתי: את אשר הורית: המרתי: ואת אשר החמרת: הקלתי: את אשר זכית: חייבתי: ואת אשר זכרת: שכחתי: את אשר חייבת: זכיתי: ואת אשר חבשת: הכיתי: את אשר טהרת: טמאתי: ואת אשר טמאת: טהרתי: את אשר ישרת: עקשתי: ואת אשר יספת: גרעתי: את אשר כבדת: בזיתי: ואת אשר כתבת: מחקתי: את אשר למדת: שכחתי: ואת אשר לעגת שבחתי: את אשר מאסת: בחרתי: ואת אשר מחצת: חתלתי: את אשר נטעת: עקרתי: ואת אשר נתצת: בניתי: את אשר סגרת: פתחתי: ואת אשר סמכת: הפלתי: את אשר עזרת: החליתי: ואת אשר הסתרת: גליתי: את אשר פסלת: הכשרתי: ואת אשר פגלת: אכלתי: את אשר צדקת: סלפתי: ואת אשר צפנת: חשפתי: את אשר קדשת: חללתי: ואת אשר קרבת: רחקתי: את אשר רחקת: קרבתי: ואת אשר רצית: מאסתי: את אשר שכנת: געלתי: ואת אשר שקצת: חבבתי: את אשר תקנת: העויתי. ואת אשר תמכת: השחתי:

על כן בושתי. ונכלמתי ונאלמתי מרוב חטאתי ונפעמתי ונפלאתי מרוב אשמותי: כי רבות אנחותי. צדיק הוא יי כי פיהו מריתי: ואת הרע בעיניו עשיתי. כמעט כסדום הייתי. ולעמורה דמיתי. ואתה אל נא יחר לאדוני: וסלחת לעוני. כי רב הוא:

אלהי ואלהי אבותי: תבא לפניך תפלתי ואל תתעלם אזנך

שֶׁזָּכוּ לַעֲבוֹר עוֹרוֹת מְצוֹאָתָם שֶׁכּוֹתְבִים בָּהֶם תְּפִילִין וּמְזוּזוֹת וְסִפְרֵי תוֹרָה עַל כֵּן זָכוּ לוֹמַר שִׁירָה וּמָה שֶׁשָּׁאַלְתָּ חֲזוֹר לַאֲחוֹרֶיךָ וְאַל תּוֹסֶף בְּדָבָר הַזֶּה עוֹד כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב שׁוֹמֵר פִּיו וּלְשׁוֹנוֹ שׁוֹמֵר מִצָּרוֹת נַפְשׁוֹ :

תם ונשלם פרק שירה : תהילה לאל הבורא :

תפלה מעולה חדשה וגם ישנה · עשאה ויכוננה לתפילת קבע ותחנה · הגאון והחסיד כמו"הרר אברהם שבתאי סג"ל ז"ל וכל האומרה בכל יום בכוונה · יקנה חיי עולם הבא אליו למנה :

רִבּוֹן כָּל הָעוֹלָמִים קוֹדֵם כָּל דְּבָרַי · שָׁרֵי לִי מָרִי · גִּמְגּוּם לְשׁוֹנִי · כִּי כָשַׁלְתִּי בַּעֲוֹנִי · סַבּוּנִי גַם סְבָבוּנִי · כְּמַשָּׂא כָבֵד יִכְבְּדוּ מִמֶּנִּי · וּמִכּוֹבֶד הָעֲוֹנוֹת · אֲשֶׁר רַבּוּ מִלִּמְנוֹת · אֵין לִי פֶּה לְדַבֵּר · וּמִלִּין לְחַבֵּר · לֹא מַעֲנֶה לָשׁוֹן לִדְרוֹשׁ וְלֹא מֵצַח לְהָרִים רֹאשׁ : כִּי עֲוֹנוֹתַי עָבְרוּ רֹאשִׁי : וְשֶׁיַּעַבְרוּ נַפְשִׁי · לֹא אוּכַל לָצֵאת חָפְשִׁי · עַל כֵּן זָחַלְתִּי וָאִירָא וְסָמַר בְּשָׂרִי · אֵיךְ לְהַתְחִיל וּלְבַקֵּשׁ מִיּוֹצְרִי שְׂפָתַי אֵיךְ אֶפְתַּח כִּי אִישׁ טְמֵא שְׂפָתַיִם אָנֹכִי · בַּעַר מֵאִישׁ וְלֹא בִינַת אָדָם לִי · הֲבִינֵנִי בִּינָה וּמַדַּע יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי :

שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה עָדֶיךָ כָּל בָּשָׂר יָבוֹאוּ לָשׁוּב כִּי לֹא תַחְפּוֹץ בְּמוֹת הַמֵּת כִּי אִם בְּשׁוּבוֹ לִימִינְךָ אֲשֶׁר פְּשׁוּטָה לְקַבֵּל שָׁבִים · כַּאֲשֶׁר אָמַרְתָּ שׁוּבוּ בָנִים שׁוֹבָבִים עַל זֶה תָמַכְתִּי לְבַקֵּשׁ שִׁמְךָ · לֹא בְמַעֲשַׂי הַטּוֹבִים כִּי אִם בְּרוֹב רַחֲמֶיךָ :

לשון צרה לדרך

תְּפִלָּה לְעָנִי כִּי יַעֲטוֹף כְּעֶבֶד אֶל אֲדוֹנָיו צוֹפֶה · יְהוָה שְׂפָתַי תִּפְתָּח וְאַתָּה תִּהְיֶה לִי לְפֶה : יְיָ בֹּקֶר תִּשְׁמַע קוֹלִי בֹּקֶר אֶעֱרָךְ לְךָ וַאֲצַפֶּה · אֵל זָחַלְתִּי וָאִירָא כִּי טָמַנְתִּי עֲוֹנִי בְּחֻבִּי וְלִבִּי חָלַל בְּקִרְבִּי יִרְאָה וָרַעַד יָבוֹא בִי · כִּי זְמַמֵּי חֲטָאַי וַאֲשָׁמַי עִמִּי · בַּלַּיְלָה וּבְיוֹמִי · בְּשָׁכְבִי וּבְקוּמִי · לָחֲמוּ בְּלַחֲמִי · הֵן בְּעָוֹן חוֹלַלְתִּי וּבְחֵטְא יֶחֱמַתְנִי אִמִּי : וְאֵיךְ אָבֹא אֶל שַׁעַר הַמֶּלֶךְ בִּלְבוּשׁ כְּלִימָה וְחֶרְפָּה וּבוּשָׁה · וּמַה יִּזְכֶּה יְלוּד אִשָּׁה · כְּצִיץ נוֹבֵל כְּצֵל עוֹבֵר כְּאַלּוֹן וּכְאָלָה · זִבְחֵי שְׁלָמִים אֲשָׁמָיו אֲשַׁם גְּזֵלוֹת אֲשַׁם מְעִילָה · אוֹרְחָא רְחִיקָא זַוְוֹדִין קְלִילָה וּבַמֶּה יִתְרַצֶּה אֶל אֲדוֹנָיו · וְשָׁמַיִם לֹא זַכּוּ בְּעֵינָיו · וְכוֹכְבֵי לֶכֶת שִׁבְעָה · וּמַה יַּעֲשׂוּ יְסוֹדוֹת אַרְבָּעָה · אַף כִּי אֱנוֹשׁ רִמָּה וּבֶן אָדָם תּוֹלֵעָה קְצַר יָמִים וּשְׂבַע רוֹגֶז לַהֶבֶל דָּמָה : מְחוּבָּר מֵאַרְבַּע אָבוֹת נְזִיקִין נֶחֱשַׁב כָּמָה · כָּל הַמְחוּבָּר לַטָּמֵא טָמֵא · וְאֵיךְ יָתוּשׁ כָּמוֹנִי תּוֹלַעַת וְלֹא אִישׁ אֶל בֵּית הַמֶּלֶךְ לָבוֹא יֹאבֶה · בֶּן סוֹרֵר וּמוֹרֶה זוֹלֵל וְסוֹבֵא · וָאִירָא כִּי עֵרוֹם אָנֹכִי וָאֵחָבֵא · וְלֹא נוֹתְרָה בִּי נְשָׁמָה · וְהַשֵּׁם סָגַר אֶת רַחְמָהּ · בַּעֲבוּר הַרְעִימָהּ · כִּי יָגוֹרְתִּי מִפְּנֵי הָאַף וְהַחֵימָה · וָאַפִּיל עַל פָּנַי וָאֶרְדּוֹם וָאֶשְׁמַע קוֹל בְּאָזְנַי דְּמָמָה · דִּבֶּר בִּי וּמִלָּתוֹ עַל לְשׁוֹנִי · אוּלַי יִרְאֶה יְיָ בְּעוֹנִי · וַיֹּאמַר לִי מַה לְּךָ נִרְדָּם קוּם קְרָא אֶל אֱלֹהֶיךָ · וְאוֹמֵר אִם נָא מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ · אַל נָא תַעֲבוֹר מֵעַל עַבְדֶּךָ : לְבַד לַשָּׁמַיִם וְלָאָרֶץ עֵתֶיךָ וַתִּתְחַלְחַל לְהִתְעוֹרֵר וּלְהַזְכִּיר עֲוֹנֶיךָ אוּלַי יִשָּׂא פָנֶיךָ · וּבְשָׁמְעִי

טסית מה היא אומרת עודי מעם יי עושה שמים וארץ :
(צפור כל כנף תרגום יהונתן כל טסית) :

צבי מה הוא אומר ואני אשיר עוזך וארנן לבקר חסדך כי היית משגב לי ומנוס ביום צר לי ׃

חסיל מה הוא אומר יי אלהי אתה ארוממך אודה שמך כי עשית פלא עצות מרחוק אמונת אומן (חסיל מין ארבה) :

סוס מה הוא אומר הנה כעיני עבדים אל יד אדוניהם וכעיני שפחה אל יד גברתה כן עינינו אל יי אלהינו עד שיחננו (סוס מין עוף ותרגום בוכיא) :

בהמה דקה טמאה מה היא אומרת מי כמוכה באלים יי מי כמוכה נאדר בקודש נורא תהלות עושה פלא ׃

בהמה דקה טהורה מה היא אומרת הטיבה יי לטובים ולישרים בלבותם ׃

בהמה גסה טמאה מה היא אומרת הרנינו לאלהים עוזנו הריעו לאלהי יעקב ׃

שור מה הוא אומר אז ישיר משה ובני ישראל את השירה הזאת ליי ויאמרו לאמור אשירה ליי כי גאה גאה סוס ורוכבו רמה בים ׃

חמור מה הוא אומר לך יי הגדלה והגבורה והתפארת והנצח וההוד :

גמל מה הוא אומר יי ממרום ישאג ממעון קדשו יתן קולו שאג ישאג על נוהו :

פיל מה הוא אומר מה רבו מעשיך יי כלם בחכמה עשית מלאה הארץ קנינך :

אריה מה הוא אומר יי כגבור יצא כאיש מלחמות יעיר קנאה יריע אף יצריח על אויביו יתגבר :

דוב מה הוא אומר ישאו מדבר ועריו חצרים תשב קדר ירונו יושבי סלע מראש הרים יצוחו :

זאב מה הוא אומר על כל דבר פשע על שור על חמור על שה ועל שלמה ועל כל אבידה אשר יאמר כי הוא זה עד האלהים יבא דבר שניהם אשר ירשיעון אלהים ישלם שנים לרעהו :

שועל מה הוא אומר הוי בונה ביתו בלא צדק ועליותיו בלא משפט ברעהו יעבוד חנם ופעלו לא יתן לו :

כלבים מה הם אומרים בואו נשתחוה ונכרעה נברכה לפני יי עושנו :

ישעיה תלמידו של רבי חנינא בן דוסא התענה פ"ח תעניות אמר כלבים שכתוב בהם והכלבים עזי נפש לא ידעו שבעה יזכו לומר שירה ונענה לו מלאך מן השמים ואמר לו ישעיה עד מתי אתה מתענה על זה הדבר שבועה היא מלפני המקום ברוך הוא מיום שגילה סודו לחבקוק הנביא לא גילה דבר זה לשום בריה בעולם אלא בשביל שתלמידו של אדם גדול אתה שלחני מן השמים ליזהקק אליך ואמרו כלבים כתיב בהם ולכל בני ישראל לא יחרץ כלב לשונו ולא עוד אלא

הַצַּדִּיקִים וְחַלְפָן כָּל אִילָנוֹת גַּן עֵדֶן בְּשָׁמַיִם מְשַׁבֵּחַ וְאוֹמֵר בְּקוֹל רִאשׁוֹן שְׂאוּ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם וְהִנָּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם וְיָבֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד: קוֹל שֵׁנִי אוֹמֵר מִי זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד ה' עִזּוּז וְגִבּוֹר ה' גִּבּוֹר מִלְחָמָה: קוֹל שְׁלִישִׁי אוֹמֵר עִמְדוּ צַדִּיקִים וְעִסְקוּ בַּתּוֹרָה מִי שֶׁיִּהְיוּ שְׂכָרָם כָּפוּל וּלְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא: קוֹל רְבִיעִי אוֹמֵר עַד מָתַי עָצֵל תִּשְׁכָּב מָתַי תָּקוּם מִשְּׁנָתֶךָ:

יוֹנָה מַה הִיא אוֹמֶרֶת כַּסּוּס וְעָגוּר כֵּן אֲצַפְצֵף אֶהְגֶּה כַּיּוֹנָה דַּלּוּ עֵינַי לַמָּרוֹם ה' עָשְׁקָה לִי עָרְבֵנִי אָמְרָה יוֹנָה לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם יִהְיוּ מְזוֹנוֹתַי מְרוּרִים כְּזַיִת וּמְסוּרִים בְּיָדְךָ וְאַל יִהְיוּ מְתוּקִים כִּדְבַשׁ וּמְסוּרִים בִּידֵי בָּשָׂר וָדָם:

עָגוּר מַה הוּא אוֹמֵר הוֹדוּ לַייָ בְּכִנּוֹר בְּנֵבֶל עָשׂוֹר זַמְּרוּ לוֹ (עגור הוא עוף שמצפצף בלשון בני אדם שמלמדין אותו):

אַוָּז מַה הוּא אוֹמֵר כְּשֶׁרוֹאֶה יִשְׂרָאֵל עוֹסְקִין בַּתּוֹרָה אוֹמֵר קוֹל קוֹרֵא בַּמִּדְבָּר פַּנּוּ דֶּרֶךְ ה' יַשְּׁרוּ בָּעֲרָבָה מְסִלָּה לֵאלֹהֵינוּ:

נֶשֶׁר מַה הוּא אוֹמֵר וְאַתָּה ה' אֱלֹהִים צְבָאוֹת הָקִיצָה לִפְקֹד כָּל הַגּוֹיִם אַל תָּחֹן כָּל בֹּגְדֵי אָוֶן סֶלָה:

סְנוּנִית מַה הִיא אוֹמֶרֶת הַלְלוּהוּ בְצִלְצְלֵי שָׁמַע הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה:

זְבוּב מַה הוּא אוֹמֵר קוֹל אוֹמֵר קְרָא וְאָמַר מָה אֶקְרָא כָּל הַבָּשָׂר חָצִיר כָּל חַסְדּוֹ כְּצִיץ הַשָּׂדֶה: יָבֵשׁ חָצִיר נָבֵל צִיץ וּדְבַר אֱלֹהֵינוּ יָקוּם לְעוֹלָם בּוֹרֵא נִיב שְׂפָתַיִם שָׁלוֹם שָׁלוֹם לָרָחוֹק וְלַקָּרוֹב אָמַר יְיָ וּרְפָאתִיו:

רְחָמָה מַה הִיא אוֹמֶרֶת אֶשְׁרְקָה לָהֶם וַאֲקַבְּצֵם וּפְרִיתֶם וְרָבוּ כְּמוֹ רָבוּ:

שִׁבּוֹלֵי שְׂעוֹרִים מַה הֵם אוֹמְרִים לָבְשׁוּ כָרִים הַצֹּאן וַעֲמָקִים יַעַטְפוּ בָר יִתְרוֹעֲעוּ אַף יָשִׁירוּ:

תָּמָר מַה הוּא אוֹמֵר צַדִּיק כַּתָּמָר יִפְרָח כְּאֶרֶז בַּלְּבָנוֹן יִשְׂגֶּה:

אִילָנוֹת אֲחֵרִים מַה הֵם אוֹמְרִים אָז יְרַנְּנוּ עֲצֵי הַיָּעַר מִלִּפְנֵי יְיָ כִּי בָא לִשְׁפּוֹט אֶת הָאָרֶץ:

צִיָּה מַה הוּא אוֹמֵר אוֹר זָרוּעַ לַצַּדִּיק וּלְיִשְׁרֵי לֵב שִׂמְחָה:

צִפּוֹר מַה הוּא אוֹמֵר גַּם צִפּוֹר מָצְאָה בַיִת וּדְרוֹר קֵן לָהּ אֲשֶׁר שָׁתָה אֶפְרֹחֶיהָ אֶת מִזְבְּחוֹתֶיךָ יְיָ צְבָאוֹת מַלְכִּי וֵאלֹהָי:

צִפִּי מַה הוּא אוֹמֵר בִּטְחוּ בַיְיָ עֲדֵי עַד כִּי בְּיָהּ יְיָ צוּר עוֹלָמִים: (אפשר עוף שהוא המצפצף ביותר)

חֲסִידָה מַה הִיא אוֹמֶרֶת וְנוֹדַע בַּגּוֹיִם זַרְעָם וְצֶאֱצָאֵיהֶם בְּתוֹךְ הָעַמִּים כָּל רֹאֵיהֶם יַכִּירוּם כִּי הֵם זֶרַע בֵּרַךְ יְיָ:

זַרְזִיר מַה הוּא אוֹמֵר רַנְּנוּ צַדִּיקִים בַּייָ לַיְשָׁרִים נָאוָה תְהִלָּה:

זרזיר הוא עוף טמא כמו שאמרו חכמים ז"ל במסכת בבא קמא פרק החובל לא לחנם הלך הזרזיר אצל העורב אלא מפני שהוא מינו:

צִפּוֹרֶת כְּרָמִים מַה הִיא אוֹמֶרֶת אֶשָּׂא עֵינַי אֶל הֶהָרִים מֵאַיִן יָבֹא עֶזְרִי: (צפורת כרמים מין חגב):

אֶרֶץ מַה הִיא אוֹמֶרֶת לַיְיָ הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ תֵּבֵל וְיוֹשְׁבֵי בָהּ :

יוֹם מַה הוּא אוֹמֵר יוֹם לְיוֹם יַבִּיעַ אוֹמֶר וְלַיְלָה לְלַיְלָה יְחַוֶּה דָּעַת :

לַיְלָה מַה הִיא אוֹמֶרֶת לְהַגִּיד בַּבֹּקֶר חַסְדֶּךָ וֶאֱמוּנָתְךָ בַּלֵּילוֹת :

מִדְבָּר מַה הוּא אוֹמֵר יְשׂוּשׂוּם צִיָּה וְתָגֵל עֲרָבָה וְתִפְרַח כַּחֲבַצָּלֶת :

לִוְיָתָן מַה הוּא אוֹמֵר הוֹדוּ לַיְיָ כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ :

דָּגִים מַה הֵם אוֹמְרִים קוֹל יְיָ עַל הַמָּיִם אֵל הַכָּבוֹד הִרְעִים יְיָ עַל מַיִם רַבִּים :

יַמִּים מַה הֵם אוֹמְרִים מִקֹּלוֹת מַיִם רַבִּים אַדִּירִים מִשְׁבְּרֵי יָם אַדִּיר בַּמָּרוֹם יְיָ :

נְהָרוֹת מַה הֵם אוֹמְרִים נְהָרוֹת יִמְחֲאוּ כָף יַחַד הָרִים יְרַנֵּנוּ :

מַעְיָנוֹת מַה הֵם אוֹמְרִים וְשָׁרִים כְּחוֹלְלִים כָּל מַעְיָנַי בָּךְ :

שְׁרָצִים מַה הֵם אוֹמְרִים יְהִי כְבוֹד יְיָ לְעוֹלָם יִשְׂמַח יְיָ בְּמַעֲשָׂיו :

אֵילִים שֶׁבַּשְּׁרָצִים מַה הֵם אוֹמְרִים יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל בְּעוֹשָׂיו בְּנֵי צִיּוֹן יָגִילוּ בְמַלְכָּם :

שֶׁמֶשׁ מַה הוּא אוֹמֵר קוּמִי אוֹרִי כִּי בָא אוֹרֵךְ וּכְבוֹד יְיָ עָלַיִךְ זָרָח :

יָרֵחַ מַה הוּא אוֹמֵר הַמַּשְׂכִּילִים יַזְהִירוּ כְּזוֹהַר הָרָקִיעַ וּמַצְדִּיקֵי הָרַבִּים כַּכּוֹכָבִים לְעוֹלָם וָעֶד :

עָבִים מַה הֵם אוֹמְרִים יָשֶׁת חוֹשֶׁךְ סִתְרוֹ סְבִיבוֹתָיו סֻכָּתוֹ חֶשְׁכַת מַיִם עָבֵי שְׁחָקִים :

רוּחַ מַה הוּא אוֹמֵר עוֹשֵׂה אֶרֶץ בְּכֹחוֹ מֵכִין תֵּבֵל בְּחָכְמָתוֹ וּבִתְבוּנָתוֹ נָטָה שָׁמָיִם :

עֲנָנֵי כָּבוֹד מַה הֵם אוֹמְרִים אַף בְּרִי יַטְרִיחַ עָב יָפִיץ עֲנַן אוֹרוֹ :

מַיִם מַה הֵם אוֹמְרִים לְקוֹל תִּתּוֹ הֲמוֹן מַיִם בַּשָּׁמַיִם וַיַּעֲלֶה נְשִׂאִים מִקְצֵה הָאָרֶץ :

בְּרָקִים מַה הֵם אוֹמְרִים גֶּשֶׁם נְדָבוֹת תָּנִיף אֱלֹהִים נַחֲלָתְךָ וְנִלְאָה אַתָּה כוֹנַנְתָּהּ :

גַּן עֵדֶן מַה הוּא אוֹמֵר עוּרִי צָפוֹן וּבוֹאִי תֵימָן הָפִיחִי גַנִּי יִזְּלוּ בְשָׂמָיו יָבֹא דוֹדִי לְגַנּוֹ וְיֹאכַל פְּרִי מְגָדָיו :

גֵּיהִנָּם מַה הוּא אוֹמֵר כִּי הִשְׂבִּיעַ נֶפֶשׁ שׁוֹקֵקָה וְנֶפֶשׁ רְעֵבָה מִלֵּא טוֹב :

חַיּוֹת הַשָּׂדֶה מַה הֵם אוֹמְרִים יְיָ בְּחָכְמָה יָסַד אֶרֶץ כּוֹנֵן שָׁמַיִם בִּתְבוּנָה :

נָחָשׁ מַה הוּא אוֹמֵר סוֹמֵךְ יְיָ לְכָל הַנֹּפְלִים וְזוֹקֵף לְכָל הַכְּפוּפִים :

עַקְרָב מַה הוּא אוֹמֵר טוֹב יְיָ לַכֹּל וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו :

חוּלְדָה מַה הִיא אוֹמֶרֶת כֹּל הַנְּשָׁמָה תְּהַלֵּל יָהּ הַלְלוּיָהּ :

עַכְבָּר מַה הוּא אוֹמֵר אֲרוֹמִמְךָ יְיָ כִּי דִלִּיתָנִי וְלֹא שִׂמַּחְתָּ אוֹיְבַי לִי :

חָתוּל מַה הוּא אוֹמֵר אִם תַּגְבִּיהַּ כַּנֶּשֶׁר וְאִם בֵּין כּוֹכָבִים שִׂים קִנֶּךָ מִשָּׁם אוֹרִידְךָ נְאֻם יְיָ :

נְמָלָה מַה הִיא אוֹמֶרֶת נוֹתֵן לֶחֶם לְכָל בָּשָׂר כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ ·

תַּרְנְגוֹל מַה הוּא אוֹמֵר כֵּיוָן שֶׁבָּא הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא אֵצֶל

זיבן אונ' גיטרייאן ווייב וויא גאר גיטשווינד ווער איך פר מאן ווערדיג צו איינם קינד אונ' מאן קארצי צייט ווער איך פר טעאט צו אז די צייט זיא טון זיך פון איר העזן אז אייני צוב האבר אונ' אייני גיזעזן זי פר זאזן איך אונ' טון וועק צויפן דארטן טוא איך רופן צו די ווערם איין וואטר אונ' שוועסטר טוכן איך פר דערבן זיא טוכן איך גאנץ צו פזוקן צו מירי צין בין איך מיין פר צוקונג אונ' ווערן מין איר גראבן דא ווערן זיא מיר וואונונג הבן מיט מירן יונגן מאכן זי די ווערם מין איר מיר רוא נאך קואן פין שארדר צו איין צייב ווערט גיזאדן פר פוייט קואן ווערם אונ' מאדן וויא זאן איך פר געסן איין פוייט אונ' מדרן זי עטן גרוט ווערן דיא צייד די ווערם צו טרעטן איין מין גיווייד * אונ' מיט מירן טנאבו אונ' ראבן ווערן זיא איך טרעטן אונ' טטאכן אונ' צו בייסן איין הויט אונ' ווערן פון איין פוייט גיזעט די ערד ווערט איך ביטאערן מיך קאן ניט אויף היבן איין האנד צו ווערן זיא עטן אויף איין צייב איך קאן זיא ניט פר טרייבן מיך אוז ציגן וויא די קרואן זי קעניין איר וואז בייא קואן מיר פארבט טונן זיא אויף איר דר צענגן ביז זי איין צייב גאר צו שאנדן ברענגן אונ' אייני כירן טון זיא צו טרעטן אונ' צו פירן אייני גאנן וואר צו דער ערד גיגאמן מז איין וואטר ווערט עט צו פזאסן די מאיימן ווערן איך פר מראן זיא ווערן איך עטן די ווערמן איין הענד אונ' פיס ווערן צו זי זיין גאר זים אום אייני צען מואטום זיין מייטן ווערם מרום נאך ווערט איר אער זיאר דער חשבון ציגט אויף איר וויא מיין אוימר אונ' איין קאפף מיט ערד בידעקט אונ' די אויגן מויז גיקראצט אונ' גיזאעקט די אויגן טון צו גין מין די צעבר קואן ווערם מיט. מירי יונגי נאך מין דר צייב ווערט גאנץ פויל זי ווערן קואן די ווערם מין אויז זיא צאזן ניט מיבר זי האבן צום בעטטן אונ' די מאיימן מאכן איך דרינן מיר נעסטן איין טונהייט מיז מין דר גרוב גיבונדן די ווערם בידעקן אייני גידר אונ' ווערן ניאר גיפונדן זי ווערן אויף גין איין גוטן האז איין ווערבין אונ' מין גיווייד עטן זיא אוט. דאר צו זיין זי מן גירייט צו עטן איין צייב אונ' זיין גיטגקייט מי מיך איין צייב פר ציר זיא זענפטיגן זיך מין איר איין גיאיט טוט פר דערבן מייטן טרעקן טוט איין צייב דער ווערבן הב מיך מין אלות גרושן אענגנקום מיך מין האנד דר בין ענגן ווערן איך פין פראגן אונ' ווערן זענבהט עדות זאגן ווט מין איין הערצן מיז דט וויטן זי גוויט דיין גנאד זאז מיך דר וואורבן מיבר איין זיז זאנשטו דיך דער בארואן מיבר איין צייב אונ' גזידר דער מיט מיך זאז קואן מין איין רוא ווידר:

חשבון עלי כחומה: ועל ראשי אדמה: עיני תמקנה בחוריהן: ורמה תבוא בהן: וירבצו שם עם גוריהן: פי תאכלנו: ולא ישאירו ממנו: נמלה שם יקננו: צמתו בבור הררי: ורמה תכסה כל אברי: ועלו על חלקת צוארי: קרקרי וכל קרבי: ומוחי וכלטובי: תולעת תתערן בי: רוחי חבלה: ונפשי נבהלה: ביר מלאכי חבלה: שאול ישאלוני: והמה יעירוני: וכל לבי יודיעוני: תרחם על נשמתי: ועל אברי וגויתי: ואבא בשלום אל מנוחתי:

פרק שירה

אמר רבי אליעזר כל העוסק בפרק שירה בעולם הזה זוכה לאומרו לעולם הבא שנאמר אז ישיר משה שיר לא נאמר אלא ישיר ישיר אותו לעולם הבא:

ואמר רבי העוסק בפרק שירה בעולם הזה מעיד אני עליו שהוא בן עולם הבא וניצל מיצר הרע ומדין קשה ומשטן המשחית ומכל מיני מזיקין ומחבלין של משיח ומדינה של גיהנם וזוכה ללמוד וללמד ולשמור ולעשות ולקיים ותלמודו מתקיים בידו ומאריך ימים וזוכה לחיי עולם הבא:

שמים מה הם אומרים השמים מספרים כבוד אל ומעשה ידיו מגיד הרקיע:

ארץ

רשע דרכו · וישוב לפני מלכו · אולי צור יעתר ·
ומחרונו יסתר : יהירים התקוששו · זכרו
והתאוששו : שאו לבב וכפים : אל אל בשמים :
הוי על נפשותינו : ואוי על חטאתינו : כי רוח
רעינו · וגם כצאן תעינו : ומה נבקש ומה
נדרוש : כי עונותינו עברו ראש : מאור רבו
עונינו · ואיך נשא פנינו : דלה עמך משחת :
מושל רום ותחת : ואם הקשינו עורף · חסדך
אל תרף : הפק חמלתך · לעם דופקי דלתיך ·
כי אתה אדונינו ואליך עינינו :

מיוסר על פי א"ב

אזכרה יום מותי · ומאין באתי ולפני מי
עמידתי : באתי מליחה סרוחה ·
ואלכה אל עומק שוחה · ולפני מגיד לאדם
שיחה : גויתי תסרח : נשמתי תברח : תולעת
בי תפרח : ברכי מיתה ארוצה : גולל ורופק לי
למחיצה : שם אשכב ולא אצא חוצה : היום
ההוא : חושך וצלמות יגאלהו : ושפו עצמותי לא
ראו : וכדומן על שדה : תולעת בי תרדה : אין
גואל ואין פודה : זרה רוחי לאשתי : לבני בטני
נתעבתי ובעיני כל נמאסתי : חביבי וריעי
המה יעזבוני ואקרא שמה · אמי ואחותי לרמה
סרף אהיה לשניהם · ויתחברו בי מעונותיהם :
ויחנו שם עם ילדיהן : יחד יבאו גדודים · רמה
ותולעה צמודים · לאכול בשרי וגידים : כל
קרבי ירמוסו · יתלידו וגם ידרסו · ועל כל בשרי
ועורי יבוסו : לא ארים ידי ורגלי · לא אוכל
לגרשם מעלי · ויכול יוכלו עלי : מעניתם עלי
יאריכו · וכליותי יפליחו וידריכו · ומררתי לארץ
ישפוכו : נמלה תורישני : תולעת תאכילני :
רגב ורמה תמתיקני : סביבות שני רמה :

גנואן אול האשט ניקט אין אול אוטט נער אוועק גין ·
אול האשט דט אנט ניט בידאכט האשט דיין בייזן ווזן
פר בראכט גידענקשט ניט דז דו שטערבן אוטט אול
האשט צו אנן גלוטט ווען דו אין דען עולם ווינשט אניט
גוטש הבן וויא ווערשטו אויף דען נעלט טאן דוא ביז
וויכט פר נוזט דיינטעג אולגיא אין גוטי וועג אול טוט
תשובה פיין פר דען קיניג דיין פיל נייכט ווערט דיך
דר בטעפר דר הערן אול דיין ביט גווערן אול פונ זיין
גריים צארן וידר קערן אבר דיא האפרטיגן נייט דיא
שטרויכלן אנ נייט * ווען אים דיא ערד בידעקט זיין
גידעכטניס ווערט פר פינשטרט אולאויז גאעקט צו
גאט טוא נובן דייני טענר אול דיין הערץ זאנ זיין אויף
גיהובן אני בידי גלייך צו גאט אין היאל רייך הוי וויא
אונזר זינד שרייאן אן פר נופט האבן איר גיווייד אייטנ
נופט איר זיין פר ערט אז וויא איין שאף פר אירט ווט
זאנ נוא אער צו פארטן אול זוכן פר איין ביגער פר וואר
אונזר זינד שטענן אני נייט פאר אך גאט וויא גאר פינ
זיין אונזרי זינד און ניז וויא זאנן איר אער דט פנים אויף
היבן קיגן דיר * דר היב דיין פאנק ישראל אויז דר פר
דרבונג איבר אנ דו גוואנטיגר אנ צו אמנ אויף היאנ אול
ערד בערג אול טאנ * ביהיט אונז פאר פיין * פון
הרטנעקדיג זיין טוא דאך אן אונז קיין שאדן · אול פר
לאז אך ניט דיין גנאדן ליך אויז איט שטערקהייט דייני
גרוטי דר באראיקייט צו דען פאנק די האפן אויף דיר
קלאפפן אויף דיינר טיר צו דיר איז אונזר ביגער דען דו
ביטט אונזר הער דוא טוטט אנט פר אעגן צו דיר הבן
איר אופן אונזר איגן :

(דאט איז אזכרה יום אותי אויף טייטט)

אזכרה איך וויל גדענקן אן דר נוט אן דען טאג
אייכטוט אין איין זין הב איך גינואן פון
וואנן איך בין קואן אך גדענק איך נאך אין פאר וועא איך
ווער אוזן שטין נאך גידענק איך אער דז איך בין קואן
פון איין שטינקנדיגן טראפן הער איך איט אני אייני
גלידרן איר אוזן אין דר טיפן גרוב נידרן דר נאך פאר
אונזרן גאט דא זאגט אן דען אענטן וואט ער גירעט
הט טרויארונג איך טרייב ווערט שטינקן איין לייב צו
דעקגאט דר איר איינזינ הט גיזהן צו איקאאכט אן זי
פליהן די ווערער ווערן אין איין לייב בלאן ווט זאנ איך
נון האפן דען וועג דעט טוטט אוזן איר לייפן דר ארון
אול די זייטן ברעט דט זיין אונזרי שטעט דארט בלייב
איך ליגן אנ קאן ניט אויף שטין אראויז קאן איך ניט גין אן
דען זעלביגן טאג זיין פינשטרניס אול ביטריבניס אייני
ביין ווערן אנט פלעקט אול איט ערד צו גידעקט דט איז
איין גילעכט אז איין גראז שטיט אויף דעם פעלד ווען זי
ווערן בצוויגן די ווערא דט זאנ קיין אענט דא ניט קענן
בטעראן גיפרעאט איז איין לייב איין גיאיט צו אייכט
ליבן

ווארהפטיגר קנעכט צו איביג. אונ' זאלשט אויך ריכטן אונ' דער בארמן דיא שטאט ציון אונ' בויאן דיא מויארן ירושלים. אונ' דיא פער שטאמני ישראל זאלשטו איין זאמלן אונ' שפראצונג דיין קנעכט דוד זאל באלד שפראצן אונ' זאלשט זיין הערשאפט דער היכן מיט דיינר הילף אומווילן דיין גיזאפרטן נאמן גילובט בישטו גאט דוא דער הערשט אונ' גיבעט :

(דאש איז שוכני בתי חומר אויף טייטש)

שוכני די נשמות די דא וואונן אין אונזר לייבן ווארום זלט איר אייער אויגן הוך אויף היבן נעקפיין וואן פר דיך וואש דר איברגט דר מענש אין אז איין פיך אך נעם אין גדאנקן דיין דז איר ווערם אונ' מאדן זיין אז איר הבן פר נומן דאז איר נאר פון איין שטיק לאם זייכן קומן דער פון האט אונז גאט בישאפן עבין וויא זאלן איר אונזר הערץ דר היבן וואש הט דר מענש פאר איין איבריג גיווין. דאז אן אים טראגט הין * אונ' אויך דר צעלט: ווערט ער אויף דר גרוב גיזעלט אונ' דש איז פר וועגסלונג איינש ווען ער הוט גלייך גלעבט טויזנט יאר אז איינש היבט דר מענש אין ווידר שפעניגי וועג צו גין אזן קאן ער ניאר בשטין זייני יאר טוט אן איס אב רייסן אין גאטש גריס צארן טוט ער זייני טעג צו שלייסן איין פייאר פון הימל ווערט גיזענט דארינן ווערט דר מענש פר ברענט עש זייא נאך ווער עש וואלט עש העלפט דא קיין זילבר נאך גאלד אייא דו גישלאגן מענטשן קינד עפן דייני אויגן אונ' זייא ניט בלינד * גידענק אן אורט וואן דו בישט הער גיקומן פון וואנן דו בישט הער קומן גידענק דו נאך אין וואו דו הין ווערשט גין דו מראר מענש אן דיינען באלד ווערט נאך דיר גיזענד וואש ווילשטו רידן אודר שפרעכן צו איין גרין באלט בישטו גגליכן צו אובנט איז עש גאר טינצו אמרגנש גיפינט מעש ניאר אין זא באלד טוט דר מענש פר גין דרום זא דו פון גאטש וועג אב קערשט פיל בעשר דוא ניט בישאפן ווערשט אונ' העטשט קיין אן רעכט ניט טון קענן ווערשט פון אנ' פאנשהייט פר איטן אונ' ווי זאלשטו בגערן דז דיר גאט זאל גרוש גוט אונ' רייכטום בישערן דו טושט דאך איט אויגן זעהן * די שטרייפונג די דיך קאן גישעהן וואש הילפט דייני גרושי מאכט דוא קומשט אויז דר אוטר טראכט טושטו דיין שטיק ברוט פינדן ערשט טושטו דר בייא זינדן זיאשטו מיט תשובה איין אויגן בליק לאנג זא קומט דיר אונגליק גאר גשטרנג אין איין טאג קומן גרושי פלאג . אז דער ליכט טייג אזו איז דש לעבן דיין . וויא לאנג דו האשט דיין אוטם דוא פר גיטשט אז איין שאטן * זייא יאמן אדר וויב ווען דיא זיל גיט אויז דעם לייב נאך זיינט טוט בלייבט ניקש אלז לאם אונ' קוט דיין האנד איז גון צער קיין עושר אונ' כבוד אער טושט נאך פודר וועלט קומן צו פרעמדי לייט ווערט דש דייניג גינומן

ההזיונות · וכל חלומות שחלמתי אני לעצמי ושחלמו חברי עלי והבא עלי ברכות כהנים · והצלח דרכי ומחשבותי לטובה · כי אתה שומע תפלה: ברוך אתה שומע תפלה :

תחנה שלישית .

אנא יי אלהי ואלהי אבותי בורא בראתני ונדלתני וזנתני פרנסתני וכלכלתני עד היום הזה ואנכי באולתי גמלתי הרע בעיניך וכעסתיך במעשי הרעים מידי יום יום והרע בעיניך עשיתי הנה הספלתי ואשגה הרבה מאד וחטאתי לפניך בעבירה פלונית ופלונית אנא אב הרחמים הנני קורע את לבבי באנחתי לפניך ובמסתרי תבכה נפשי ומבקש אני רחמיך וחסדיך כעני בפתח לעזרני לשוב בתשובה שלימה לפניך ושמרה זאת ליצר מחשבות לבב עבדך והכן לבבי אליך לאהבה וליראה את שמך הגדול ולהיות לפניך עבד נאמן כל הימי' ותקום ותרחם ציון ותבנה חומות ירושלים ונדחי ישראל תכנס · וצמח דוד עבדך מהרה תצמיח וקרנו תרום בישועתך למען שמך הגדול : ברוך אתה שומע תפלה :

(שם המחבר שלמה הקטן · ברבי יהודה חתום בראש)

שוכני בתי חומר · למה תשאו עין ומותר אדם מן הבהמה אין: לנו יש לדעת כי אנחנו תולעת · לגב חומר גבינו · ואיך יגבה לבנו: מה יתרון לגבר · ואחריתו לקבר · וזה יהיה לו חלף · לו חי שנים אלף: הלא אם ילד פרי יבולע בחמת קרי : וישרף בלהב · ולא יועיל הזהב: האדם הנכאה · פקח עיניך וראה: מאין בואך · ואנה מוצאך · קצך עני ואביון · נמשל לקקיון · שבין לילה היה: ועד בוקר לא היה: טוב אשר לא נוצרת · ועמל לא קצרת: ואיך גדולה תבקש · ואתה בתוך המוקש: נופל אתה מרחם · ותפשע על פת לחם · ואם יתמהמה רגע · אז תמצא כל נגע: בשרך כאור זרוח · בעור יש בו הרוח · ועת תצא הנפש : נשאר טיט ורפש : ראה כי אין בידך · מאומה מכבודך · זרים חילך יקום · ואתה תלך ריקם : בכל זאת לא חשבת · לתאוה הקשבת · ואם תטיב ראשיתה · מה תעשה באחריתה : יעזוב

שמועות טובות ותבשרני בשורות טובות ·
ותתן לי אורח חיים ושנות חיים ושלוה והשקט
ובטח · וחכמה ודעת ובינה · וחן וחסד ורחמים
לפניך ולפני כסא כבודך · ולפני כל הבריות
שרואין את פני · ויחד לבבי לאהבה אותך ·
וליראה את שמך : והט לבי לעשות רצונך
בלבב שלם : ותתן לי חלקי עם הצדיקים :
ושבעני מטובך ורחם עלי בישועתך : למען
שמך הגדול · ברוך אתה שומע תפלה :

רבון כל העולמים : סלח לכל חטאתי :
ומחל לי על כל פשעי : וכפר לי על
כל עונותי : רפאני יי וארפא הושיעני ואושעה :
כי תהלתי אתה : והאר עיני במצותך : ותכניע
את כל אויבי ושוטני : ומציקי ועויני ורודפי
תחת כפות רגלי : וקים בי ואתה על במותימו
תדרך : ושבור וגעור ומגר את כל הקמים עלי :
והחושבים והיועצים עלי רעה : וסתום פה
דוברי רעתי : הצילני מדין קשה ומבעל דין
קשה בין בן ברית ובין שאינו בן ברית והצילני
משבי : ומחרב : ומגלות : ומחלאים רעים
ומחבוט הקבר : ומעצות הרעות ומעזי פנים :
ומעזות פנים : ומאדם רע : ומחבר רע ומשטן
המשחית : ומפגע רע : ומשעות רעות :
המתרגשות ובאות לעולם : ומהרהורים רעים
ועשה עמי חן וחסד : ואברכה שמך לעולם ועד :
ואורך כל ימי חיי : ובשלום תמלא מספר ימי
ובחיים טובים : ובשם טוב : ובשעה טובה :
ובמיתה טובה ותהא מיתתי כפרה על כל
עונותי : ותנוח נפשי בצרור החיים ונקני ביום
הדין · וצדקני ביום המשפט · והפר עצת רעים
מעלי · ותטע בלבי עצות טובות · ותטיב לי כל

החזיונות

דייני גבאט אול' אאך אונטר טעניג אז אייני פיינד אול'
אייני הינדרר אול' בצווינג. אזי אייני איבזר אול' אייני
יעגר זי זאזן פאזן אונטר אייני פים ביטשטיג אן איר
דען פסוק אול' דוא זאזטט אויף זיין היך טרעטן אול' צו
ברעך אול' שרייא אן אז דיא אויף איך שטענן אול' דיא
דא גדענקן אול' ראטן ביז אויף איך אול' פר שטאפף
אז די איילר די ביז אויף איר רידן אול' בישירם איך פון
ביזן גריכט אול' פון איין קריג הפטיגר אול' בישירם איך
פון גיפענקנים אול' פון שווערט אול' גלות אול' ביזי
קראנקהייט אול' חבוט הקבר אול' פון ביזן ראט אול' פון
איין עזות פנים איין אאן איין עזות פנים איין וויב אול'
פון אזן ביזן מענשן אול' פון ביזן גזעזן אול' פון שטן דר
פר דערבר אול' פון ביזי בגעגנים אול' פון ביזי שעות
דיא דא שטוראן אול' קואן אין דיא וועלט אול' פר ביזי
גדאנקן אול' טוא מיט איר זייט זעליקייט אול' גינאד אול'
איך וויל לובן דיין נאמן איביג אול' איך וויל דיך לובן אז
די טאג איינס לעבנס אול' מיט פריד זאלסטו דר פילן
די צאל איין טעג אול' מיט איין גוט לעבן אול' מיט איין
גוטן נאמן אול' גוטי צייט אול' איין רעכטי מיתה אול' דר
טוט זאל זיין איין פר געבונג אויף אייני זינד אול' זאל רואן
איין זיל אין גבונד דט לעבנס אול' מאך איך לידיג צו טאג
דען גיריכט אול' מאך איך גירעכט צו יום המשפט אול'
פר שטער אזי ביזי ראט פון איר אול' פלאנץ אין איין
הערצן גוטי ראט אול' בגיטיג צו איר אז איין גדאנקן אול'
טרויקעט זייא וואט איר טרויאט פון איר זעלבר אודר
וואט אנדרן פון איר טרויאט אול' ברענג אויף איר
בענשונג דר טרוים אול' ביגליק אז אייני וועג אול' אייני
גדאנקן צו גוטן דען דו הערשט די תפלות פון מיטליכן
מענשן גלובט ביסטו גאט דר דא דר הערט אזי גבעט

אנא יי איך ביט דיך גאט איין הער אול' גאט אייני
עלטרן דוא ביטעפר האסט בישאפן איך
אול' דר צוגן איך אול' גטפייזט איך ביז אויף דען הייניטיגן
טאג אול' איך מיט איין אן רעכטיקיט אול' בוסקייט
הב איך פר גאזטן ביז אין דיין אויגן הב דיך דר צערנט
מיט ביזי ווערק טאג אויף טאג אול' דט ביז דז איך הב
גיטאן אז האב איך נאריש ליך גיטאן אול' גיפעלט זער
האב גיזינט צו פאר דיר מיט דען (פלוני אודר פלונית)
דרויף ביט איך דו פיל דר בארמיגר נאא צו רייס איך איין
הערץ מיט פיל זיפצן צו פר דיר אול' אין פר בארגן הייט
טוט ווייכן איין לייב אול' איך בגער דייני דר בארמיקייט
אול' גנאד אז וויא איין מראר בעטליר דר דא קואט אויף
דר טירן בעטלן אזו קום איך דזדו זאלסט העלפן איר
מיט גאנצי תשובה צו טון פר דיר אול' היט דט דאזיג צו
גדענקן די גידאנקן דט הערץ (דייקנעכט) אדר (אייד)
אול' בריט אן איין הערץ צו דיר אול' צו לובן דיך אול' צו
פערכטן פר דיין גאפרטן נאמן אול' צו זיין פר דיר איין

וואַרהפטיגר

אתה הוא דוא בישט אונזר גאט : (**בשמים ובארץ**) דער גיוועלטיגט איז אין הימל אול' אויך דר ערדן : (**גבור ונערץ**) דער דא איז שטארק אול' ווערט גישטערקט : (**דגול מרבבה**) ער איז גבאנירט פון פיל טויזנט אלאכים : (**הוא שח**) אז ער רעט אזו איז עש : (**וצוה ונבראו**) אול' אז ער גביט איז עש ווארן בשאפן : (**זכרו לנצח**) גדעטכניס פון הק"בה לו איביג (**חי עולמים**) דר דא לעבט איביגליכן (**טהור עינים**) זיין אויגן זיין ריין דאז ער קיין ביז ווין אן זעהן : (**יושב סתר**) ער זיצט אין פר בערגנים : (**לבושו צדקה**) זיין קליידר איז רעכט פערטיקייט : (**מעטהו קנאה**) זיין אום ווינדונג איז רעכונג : (**סתרו יושר**) אין זיין פר בערגנים איז רעכט פערטיקייט : (**עצתו אמונה**) זיין ראט דר איז ווארהאפטיג (**פעלתו אמת**) זייני ווערק זיא זיין וואר : (**צדיק וישר**) ער איז גירעכט אול' רעכט פערטיג : (**קרוב לקוראיו**) ער איז נאהנט לו זיין רופר די אים אן רופן איט ווארהייט (**רם ומתנשא**) ער איז הוך אול' דר הובן (**שוכן שחקים**) דר דא רואט אים הימל : (**תולה ארץ**) ער הט גיהאנגן די הימל אול' ערד אויף ניקש (**חי וקים נורא ומרום וקדוש**) דער דא לעבט אול' דר דא איז בישטענדיג דר דא איז פארכלום אול' דער היכט אול' הייליגר :

יהי רצון עש זאל זיין ביוואליגט פר דיר גאט איין גאט אול' גאט אייניר עלטרין איך ביט דיך גיב איר הייכט דען טאג איין גוטי גאב אול' איין גוטי שפייז אול' גידענק איך לו גוטן פאר דיר אול' גידענק איך איין גדענקונג הילף אול' דר בארונג אום ווילן דיין גאכפרטן נאאן אול' לאשט איר געבן איין גוט טייל אול' איין גוטן לון אול' גוטי ווערק דר וואָרטן איך זאל זוכה זיין לו עולם הבא אול' אַך איך הערן גוטי זאכן אול' הערן גוטי בשורות אול' גיב איר שטייג דש לעבן אול' פיל יאר לו לעבן אול' גיפריט אול' גשטילט אול' זיכרליך אול' קלוגהייט אול' פרשטנדיטייט אול' נייט זעליקייט אול' גנאד אול' דר בארמיקייט לו פר דיר אול' פר דיין גיערטן שטול אול' פר אל די נייט די איין פנים אן זעהן אול' אייניג איין הערץ לו לובן דיך אול' לו פערכטן דיין הייליגן נאאן אול' נייג איין הערץ לו טון דיינן ווילן איט גאנלן הערלן אול' גיב איר איין טייל איט אנדרי (לדיקים) אול' זעט איך פון דיינר גוטיקייט אול' דער בארמדיך אויף איר איט דיילה הילף אום ווילן דיין גיאכפרטן נאאן גילובט בישטו גאט דוא הערשט אלי גיבעט :

רבון העולמים הער אל דער וועלט פאר גיב איר אל אייני זינד אול' פר גיב אויף אל איין איסטאט הייל איך גאט אול' איך ווין ווערן גיהיילט אול' העלף איר זא ווער איך גיהאלפן דען דוא בישט איין לוב אול' דער לייכט איין אויגן אין

דייני

ש וֹכֵן שְׁחָקִים ׳ ת וֹלֶה אֶרֶץ עַל בְּלִימָה : חַי וְקַיָּם נוֹרָא וּמָרוֹם וְקָדוֹשׁ :

הָאַדֶּרֶת וְהָאֱמוּנָה לְחַי עוֹלָמִים :

הַבִּינָה וְהַבְּרָכָה לְחַי עוֹלָמִים :

הַ גַּ אֲוָה וְהַגְּדֻלָּה לְחַי עוֹלָמִים :

הַ דֵּ עָה וְהַדִּבּוּר לְחַי עוֹלָמִים :

הַ ה וֹד וְהֶהָדָר לְחַי עוֹלָמִים :

הַ וַּ עַד וְהַוָּתִיקוּת לְחַי עוֹלָמִים :

הַ זִּ ו וְהַזּוֹהַר לְחַי עוֹלָמִים :

הַ חַ יִל וְהַחוֹסֶן לְחַי עוֹלָמִים :

הַ טֶּ כֶס וְהַטּוֹהַר לְחַי עוֹלָמִים :

הַ יִּ חוּד וְהַיִּרְאָה לְחַי עוֹלָמִים :

הַ כֶּ תֶר וְהַכָּבוֹד לְחַי עוֹלָמִים :

הַ לֶּ קַח וְהַלִּבּוּב לְחַי עוֹלָמִים :

הַ מְּ לוּכָה וְהַמֶּמְשָׁלָה לְחַי עוֹלָמִים :

הַ נּ וֹי וְהַנֵּצַח לְחַי עוֹלָמִים :

הַ סִּ גּוּי וְהַשֶּׂגֶב לְחַי עוֹלָמִים :

הָ ע וֹז וְהָעֲנָוָה לְחַי עוֹלָמִים :

הַ פְּ דוּת וְהַפְּאֵר לְחַי עוֹלָמִים :

הַ צְּ בִי וְהַצֶּדֶק לְחַי עוֹלָמִים :

הַ קְּ רִיאָה וְהַקְּדֻשָּׁה לְחַי עוֹלָמִים :

הָ ר וֹן וְהָרוֹמֵמוֹת לְחַי עוֹלָמִים :

הַ שִּׁ יר וְהַשֶּׁבַח לְחַי עוֹלָמִים :

הַ תְּ הִלָּה וְהַתִּפְאֶרֶת לְחַי עוֹלָמִים :

תחנה

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי : שֶׁתִּתֵּן לִי הַיּוֹם הַזֶּה מַתָּנָה טוֹבָה וּפַרְנָסָה טוֹבָה : וְזָכְרֵנִי בְּזִכְרוֹן טוֹב לְפָנֶיךָ וּפָקְדֵנִי בִּפְקוּדַּת יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים ׳ לְמַעַן שִׁמְךָ הַגָּדוֹל ׳ וְתִתֵּן לִי חֵלֶק טוֹב ׳ וְשָׂכָר טוֹב וּמַעֲשִׂים טוֹבִים ׳ כְּדֵי שֶׁאֶזְכֶּה לְחַיֵּי עוֹלָם הַבָּא ׳ וְתַשְׁמִיעֵנִי

שמועות

לשמך ירננו : וכל אשר נשמת רוח חיים באפו ׳ בנעימת לשון ישים כבוד לשמך ׳ וגם אני עבדך עפר ואפר ׳ רמה ותולעה ׳ צל עובר וציץ השדה ׳ באתי להפיל תחנה לפניך ׳ ולבקש רחמים מלפני כסא כבודך ׳ שתענני ותחנני ׳ והקימני ותחייני ותברכני ׳ ותכתבני בספר החיים עם הצדיקים ותשים גורלי בעולם הזה ׳ ובעולם הבא ׳ ותן לי מטובך ׳ ומברכותיך וממתנותיך ׳ ותטיב ותברך ותצליח את דרכי וכל מעשה ידי : ופתח לי שערי אורח חיים ׳ ושערי רחמים ושערי תשובה ושערי מחילה ׳ ושערי כפרה ׳ ושערי חכמה ובינה והשכל ׳ ופתח לי שערי פרנסה וכלכלה ׳ ותן לי חיים ולב טוב ׳ ויצר טוב ׳ ותוליכני בדרך קוממיות : ותוסיף ותתן ותטה עלי חן וחסד ורחמים וחיים וכבוד ׳ למען אמצא חן בעיניך ובעיני כל רואי ׳ כי אתה קרוב לכל קוראך ׳ ומצוי לדורשך ׳ קראתיך באמת ׳ מהר ענני והושיעני ׳ ואשמרה ערותיך נגד מלכים ולא אבוש ׳ ועשה שאלתי ובקשתי ברחמים ׳ בעבור שמך הגדול : ברוך ׳ אתה ׳ שומע תפלה :

א תה הוא אלהינו ב שמים ובארץ :
ג בור ונערץ ׳ ד גול מרבבה :
ה וא שח ויהי ׳ ו צוה ונבראו :
ז כרו לנצח ׳ ח י עולמים :
ט הור עינים ׳ י ושב סתר :
כ תרו ישועה ׳ ל בושו צדקה :
מ עטהו קנאה ׳ נ אפד נקמה :
ס תרו יושר ׳ ע צתו אמונה :
פ עלתו אמת ׳ צ דיק וישר :
ק רוב לקוראיו באמת ׳ ר ם ומתנשא :

ש וכן

דיינם נאמן צו ערבן פאר דיר אין דר תורה אול אלות צו דיר קיניג דר דא קיניגט איבר אל די קיניגן הקב״ה דר הייליג געלובט זייא ער טוט גינאד צו פיל טויזנט ער פר טראגט זינד אול אימטאט דר בארם איך גאט דער בארם איך אול הער איין שטים אול איין גיבעט דאט איך טוא ביטן צו פאר דיר אז דא שטיט גישריבן הער איין גיבעט גאט אול איין גישרייא פר נעם אול ניט דוא זאלשט שווייגן דער באראיגר גאט איך האב גזינד צו פאר דיר קיניג איבר אלי קיניגן פון דר בראונג דר ברם דיך איבר איר אנטפנג איין גיבעט :

בשם יי אלהי ישראל אין נאמן גאט ישראל איבר דען גאנצן היר ישראל גילובט איז דיין הייליגר נאמן אין זיין קיניגרייך צו איאר אול צו איביג דיין נאמן אול דיין קיניגרייך איז דער היכסט אויף אלי ברכות אול לוב ׳ דען דיין נאמן איז אן דיר דען פר אויר בירייט איז גיוועזן דיין נאמן אול בלייבט איביגליכן דיין נאמן אול פאר דיינם נאמן ציטרן טארן דיא ברענדיגן אלאכים אול זיא ביטינן דיין נאמן אול דיין נאמן זיא האבן ניט גיזעהן אול פון דיין נאמן פליכט דאט ער הינטר זיך אול אלט וואט דא איז אין ער זי ביטינן דיין נאמן אול דיא ערד אין אירן צוגן ציטרט אול איר זיילן זיא פר וואגן פון פארכט דיינט נאמן אול אל די דא וואונן אובן אין הימל אל דיא פאר דיינר פארכט זיא ציטרן אול דר טרעקן דיא ערד אול איר וואונר אבגרונד אין גיהנם דיא אדבר אול וויסטנייא פאר דיינם נאמן זיא דער טרעקן אול פאר וואגין גן עדן אול אל דיא חסידים צו דיין נאמן זיא זינגן אול לובן אול אלט דט איין לעבנדיג גיאיט אין זיין נאז לעבר איז איט זיסקייט זיינר צונג ער טוט עהרן צו דיינם נאמן אויך איך (פלונית בת פלוני) בין דיין טאכטר דיינט קנעכט אטין אול ערד ווערם אול אאדן בין איין שאטן דר דא איבר פארט אול אז טפראלונג דאט פעלד דאט דא פר דערט ׳ אלאעכטיגר גאט פיר איך אין וועג אויף רעכטיגליכן ׳ אול היט איין אויז גאנג אול איין איין קואן פון אילונד ביז איאר אין אול בישירם איך היינט אול אלי טאג פאר אלי בייזי ביגעגנים אול פאר בייזי ווינד אול פאר וואשר אול פאר פייאר אול פאר שווערט אול פאר שפיזן אול פאר אלן וואפן אול פאר אלן שאדן אול פאר אלים פאר לושט אול פאר תפיסה אול פאר דאט דא זיך איין הערץ דר פיר פערכט אול זאלשט פירן אול כייגן אויף איך לייט זעליקייט אול גנאד צו פאר דיר אול צו פאר אייני זעהר דען דוא ביטט נאהנט צו דיין רופר אול פינדליך צו דיין פארכטר איך רופ דיך גאט באלד דו זאלשט ענטפרן איר אול ניט איך זאל ווערן פר שעאט אול טוא איין הייסונג אול איין ביגערן צו אלן גוטן איט דר באראונג גילובט זייטטו גאט דער דא הערט דיא תפלה :

ניט קיינר איז אז דוא טרעטשט אויף די היך פון ער
גילובט בישטו גאט לעבטט אול האלשט דען שטאנד
איביג גילובט בישטו אן גיקלייט גירעכטיקייט אול
גילובט בישטו אנטפלעקשט טיפנים דען קיינר איז
אזדוא אאכשט הערין גישרייא * גילובט בישטו פר
נעאשט גישרייא גלובט בישטו טיטשט אול אאכשט
לעבן * אול גילובט בישטו לו איביג ווערשטו זיין דען
קיינר איז אז דוא דער ווייש וואש דא ווערט זיין גילובט
בישטו דו אין דיינר האנד אלי דיא בישעפנים פון לעבן
זיינ * גילובט בישטו אן גיגורטיט איט שטערק אול
גילובט בישטו אן גיקלייט שטארק אול שונהייט דען
קיינר איז אזדו אום גיוואונדן אז איין קלייד איט ליכט
גילובט בישטו איברשטר אול פארכלאר · גילובט
בישטו גרוש איז דיין קראפט · אול גילובט בישטו
גיבשט קראפט לו די אידיקייט דען קיינר איז אז דוא
בישעפר דיא בערג אול בישעפר דיא ווינט גילובט
בישטו טושט גיוויכט לו דיא ווינט · גילובט בישטו
העלפשט לו דיא שטרויכלדיגן אול גילובט בישטו
גיבשט שטארקייט לו דיא אראי דען קיינר איז אז דוא
אונטר לייגשט דיא פאלנדיגי · גילובט בישטו פר
נעאשט גיבעט · גילובט בישטו דוא דער ליזט אול
בישעראיטשט פון אלן לייד אול גילובט בישטו הער פון
שטארקייט * דען קיינר איז אז דוא ענטפערשט דש
גיבעט גילובט בישטו רופשט דיא גיבירד גילובט
בישטו גירעכט אול איין (חסיד) אין אלי ווערק גילובט
בישטו ערשט פר געבונג אול פר ליאונג דען ניט עש
איז קיינר אז דוא דר היכט אויף אלי לובנש אול לובונג
גלובט בישטו לו דיר ליאט וואו לובונג גילובט בישטו
הייליגר גאט אויר הערשאפט גלובט בישטו אאכשט
וואונדר איבר וואונדר דען עש איז ניט קיינר אז דוא
דר דא טוט וואונדר גילובט בישטו הוך רואשט איביג
אול הייליג גילובט בישטו אין אונד דעם הייליגן פאלק
דען קיינר איז אז דוא פארכלום אול הייליג * גילובט
בישטו הייליגר גאט גילובט בישטו אאשעכטיגר גאט
איבר דיא (ערכה) פון ישראל אול גילובט בישטו
הייליג ישראל דען קיינר איז אז דוא העלפשט אול דער
לייזשט גילובט בישטו קיניג דער ליזר ישראל גילובט
בישטו האשט אן גיברייאט דיא ווינד אול בישאפשט
דיא וועלט * גילובט בישטו דער פון אלי אויגן איז פר
הולן דען קיינר איז אז דוא קיניג דער וועלט גילובט
בישטו פון איין וועלט אול ביז לו דיא אנדרי וועלט :

יהי עש זאל זיין ווילן לו פאר דיר גאט איין גאט
אול גאט איינר עלטרן דז דוא זאלשט געבן לו
איר קראפט לו טון תשובה איט גאנלן הערלן לו פאר
דיר אול דוא זאלשט העלפן לו איר · אול ניט ער זאל
גיוועלטיגן אן איר דער שטן האשחית אול דער יצר
הרע אול זיא זאלן זיין איין קינדר דיא איך האב גוואונן

עתירות · ברוך אתה קורא הדורות : תתברך
צדיק וחסיד בכל מעלה · ותשתבח על כל ברכה
ותהלה · כי אין כמוך אל הנורא · ברוך אתה
המפליא במורא : תתברך קדוש אלהי הצבאות ·
ותשתבח מפליא פלאות · כי אין כמוך עושה
נפלאות · ברוך אתה עושה נסים ונפלאות :
תתברך רם שוכן עד וקדוש · ותשתבח בפי עם
קדוש · כי אין כמוך נורא וקדוש · ברוך אתה
האל הקדוש : תתברך שדי מערכות ישראל ·
ותשתבח קדוש ישראל · כי אין כמוך אל ישראל ·
ברוך אתה מלך צור ישראל : תתברך תוכן
רוחות ובורא עולם · ותשתבח מכל עין נעלם · כי
אין כמוך מלך העולם · ברוך אתה מן העולם
ועד העולם : יהי רצון מלפניך · אלהי האלהים ·
שתהא עם פי · בעת הטיפי · ועם לבי · בעת
מחשבי · וטהר רעיוני ליחדך באהבה ·
ולהמליכך ביראה · ולברכך בלב שלם ·
והמציאני אהבתך · ותנני לחן לחסד ולרחמים
בעיניך · ובעיני כל רואי :

בשם ה' אלהי ישראל · אלהים אלהי
מערכות ישראל : ברוך שם כבוד
מלכותו לעולם ועד ברוך שמך · ומבורך שמך
ומלכותך מרוממם · על כל ברכה ותהלה : כי
שמך בך · ולפני כל נכון שמך · ולעולמי עולמים
שמך : ומשמך ירעדו גרודי אש · ומפארים את
שמך ושמך לא חזו : ומשמך ינוס הים לאחור ·
וכל משבריה · וגליך מאדרים · את שמך : וארץ
בהביטך תרעד · ועמודיה ינודון מיראת שמך :
וכל הרי מעלה שבכל מעון ומעון · מאימתך
ירעדון ויפחדון · ארץ ודריה תהום ואבדון ציה
וצלמות · משמך ירופפון : גן עדן וכל חסידיה
לשמך

מַעֲנִי · כִּי אֵין כָּמוֹךָ בָּאֱלֹהִים אֲדֹנָי · בָּרוּךְ אַתָּה
שׁוֹמֵעַ תַּחֲנוּנָי · תִּתְבָּרַךְ וְאֵין דּוֹמֶה לְךָ רַב
הָעֲלִילוֹת · וְתִשְׁתַּבַּח יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת · כִּי אֵין כָּמוֹךָ
עוֹשֶׂה גְדוֹלוֹת · בָּרוּךְ אַתָּה גִּבּוֹר בְּמִפְעָלוֹת :
תִּתְבָּרַךְ זוֹכֵר הַבְּרִית · וּמַזְכִּיר נִשְׁכָּחוֹת ·
וְתִשְׁתַּבַּח אֱלֹהֵי הָרוּחוֹת · כִּי אֵין כָּמוֹךָ דּוֹלֶה
מִמַּעֲמַקִּים וּמִשּׁוּחוֹת · בָּרוּךְ אַתָּה מֶלֶךְ מְהֻלָּל
בַּתִּשְׁבָּחוֹת : תִּתְבָּרַךְ חֲסִין יָהּ אֱלוֹהֵי הָאֱלֹהִים ·
וְתִשְׁתַּבַּח רוֹכֵב גְּבוֹהִים · כִּי אֵין כָּמוֹךָ עַל כָּל
אֱלֹהִים · בָּרוּךְ אַתָּה אֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים · תִּתְבָּרַךְ
טָהוֹר בָּהִיר בַּשְּׁחָקִים · וְתִשְׁתַּבַּח בְּפִי עוֹלְלִים
וְיוֹנְקִים · כִּי אֵין כָּמוֹךָ גּוֹזֵר וּמֵקִים · בָּרוּךְ אַתָּה
עוֹשֶׂה מִשְׁפָּט לַעֲשׁוּקִים : תִּתְבָּרַךְ יוֹשֵׁב
הַכְּרוּבִים · וְתִשְׁתַּבַּח מוֹנֶה מִסְפָּר לַכּוֹכָבִים ·
כִּי אֵין כָּמוֹךָ הַמְכַסֶּה שָׁמַיִם בְּעָבִים · בָּרוּךְ אַתָּה
נוֹתֵן לֶחֶם לָרְעֵבִים · תִּתְבָּרַךְ כּוֹנֵס מֵי הַיָּם ·
וְתִשְׁתַּבַּח מוֹשֵׁל בְּגֵאוּת הַיָּם · כִּי אֵין כָּמוֹךָ דּוֹרֵךְ
עַל בָּמֳתֵי יָם · בָּרוּךְ אַתָּה חַי וְקַיָּם : תִּתְבָּרַךְ
לוֹבֵשׁ צְדָקוֹת · וְתִשְׁתַּבַּח גּוֹלֶה עֲמוּקוֹת · כִּי אֵין
כָּמוֹךָ מַאֲזִין נְאָקוֹת · בָּרוּךְ אַתָּה שׁוֹמֵעַ צְעָקוֹת :
תִּתְבָּרַךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה · וְתִשְׁתַּבַּח לְעוֹלָם יִהְיֶה ·
כִּי אֵין כָּמוֹךָ יוֹדֵעַ מַה שֶׁיִּהְיֶה : בָּרוּךְ אַתָּה אֲשֶׁר
בְּיָדְךָ כָּל יְצִיר יְחַיֶּה : תִּתְבָּרַךְ נֶאְזָר בִּגְבוּרָה ·
וְתִשְׁתַּבַּח לוֹבֵשׁ עֹז וְתִפְאָרָה · כִּי אֵין כָּמוֹךָ עוֹטֶה
אוֹרָה · בָּרוּךְ אַתָּה עֶלְיוֹן וְנוֹרָא : תִּתְבָּרַךְ שַׂגִּיא
כֹחַ · וְתִשְׁתַּבַּח נוֹתֵן לַיָּעֵף כֹּחַ · כִּי אֵין כָּמוֹךָ יוֹצֵר
הָרִים וּבוֹרֵא רוּחַ · בָּרוּךְ אַתָּה עוֹשֶׂה מִשְׁקָל
לָרוּחַ · תִּתְבָּרַךְ עוֹזֵר לְנִכְשָׁלִים · וְתִשְׁתַּבַּח מָעוֹז
לַדַּלִּים · כִּי אֵין כָּמוֹךָ סוֹמֵךְ נוֹפְלִים · בָּרוּךְ אַתָּה
שׁוֹמֵעַ הִלּוּלִים : תִּתְבָּרַךְ פּוֹדֶה מִכָּל צָרוֹת ·
וְתִשְׁתַּבַּח אֲדוֹן הַגְּבוּרוֹת · כִּי אֵין כָּמוֹךָ עוֹנֶה
עֲתִירוֹת

יעקב אונ׳ אז גיבעט משה אונ׳ אהרן אונ׳ אז גיבעט דוד
אונ׳ שלמה אונ׳ אז גבעט שמואל אונ׳ אז דוא האסט
געהערט גבעט איר צדיקים אונ׳ חסידים אונ׳ גאנצן אונ׳
דר גרעכטן אזו זאלשטו אנטפאנגן איין גבעט אונ׳ זאל
זיין צו ווילן זאג אייכש אונד אונ׳ ריד אייגן הערצן צו פר
דיר גאט איין גאט ביטעפר אונ׳ דער ניזר :
דש איז דש טייטש תתברך :

תתברך געלובט איז גאט איבר אלי געטר אונ׳
ער איז איין הער איבר אלי הערן אונ׳
געלובט איז ער אין אונד דיא איברשטן אונ׳ דיא
אונטרשטן דען עש איז ניט אז דוא דער דא רואט אין
הימל געלובט בישטו דוא הערשט אלי גיבעט · געלובט
איז ער אין אלי אונד אונ׳ געלובט איז ער אין אונד דאש
פאלק צו דיר זיא האפן דען עש איז קיינר אז דוא ער
וואונדרט אונ׳ הייליט * געלובט בישטו היכטן נאך ער
זוגט געלובט בישטו גרוש איז דיין ראט גרוש איז דיא
זבנים אונ׳ געלובט איז ער אין אלי אונדן די בישעפניש
דען ניט עש איז אז דוא פריבשט דיא הערצן אונ׳ נירן
געלובט בישטו דער דא האט געבעלקט אין וואסר דען
באדינק * געלובט בישטו וואונשט אין הימל געלובט
בישטו פון דער בארמיקייט דען עש איז קיינר אז דוא
איין פאטר פון דיא ווייזן געלובט בישטו גאט לעבשט
איביג געלובט איז גאט דער הער אונ׳ געלובט איז ער
אין אונד אייגר ריד דען ניט קיינר איז אז גאט אונטר
אלי געטר געלובט בישטו דער פר נעמט איין גיבעט
געלובט בישטו אונ׳ עש איז קיין געלייכן צו דיר אונ׳ פין
איז דיין לובונג אונ׳ געלובט איז זילר פון לובונג דען קיינר
איז אז דו טושט גרושי וואונדר געלובט בישטו שטרקר
אין אלי ווערק געלובט בישטו גידענקשט די זיכרהייט
אונ׳ אמכשט גידענקן די פר געסונג * אונ׳ געלובט איז
גאט דער גאט דער דא ווייש אלי גיאוט * דען ניט
קיינר איז אז דוא דער היבשט פון טיפנים אונ׳ פון דר
גרובן געלובט בישטו קיניג לוב איט אלר לוב * געלובט
בישטו שטארקר (יה) גאט הער איבר אלי הערן
אונ׳ געלובט רייטיטש אין הולכן דען ניט קיינר איז אז דוא
פארכלום איבר אלי געטר געלובט בישטו גאט איבר
אלי געטר * געלובט בישטו ריין לויטר אין הימל אונ׳
געלובט בישטו אין אונד יונג קינדר אונ׳ זייגינדיגי קינדר
דען ניט קיינר איז אז דוא גיביטשט אונ׳ האלטשט *
געלובט בישטו טושט גירעכט צו דיא רויברש געלובט
בישטו זיצשט אויף דיא אופנים דיא דא הייסן
(כרובים) אונ׳ געלובט בישטו צילשט דיא צאל פון דיא
שטערין דען ניט קיינר איז אז דוא דער דא בידעקשט
דען הימל איט וואלקן * געלובט בישטו האשט איין
געואלט אז איין אויאר דיא וואסר פון מער אונ׳ געלובט
בישטו גיוועלטיגשט אן הערשאפט דאש מער דען

אול' די נאך אים קומן :

דאש אכט איז איך גלויב וואר האפטיג די גאנץ תורה די איר האבן איצונדרט אין אונזרן הענדן דש זי איז צו אונז קינדר ישראל געבן וואָרדן דורך משה רבינו עליו השלום :

דש ניינט איז איך גלויב ווארהפטיג דש די תורה דיא איר האבן ווערט איביג בלייבן ווערט ניט פר בייטט ווערן אודר פר ווערקסלט ווערן אול' ווערט אך קיין אנדרי תורה זיין אך קיין אנדרי געבן ווערן פון השי"ת געלובט זייא זיין נאמן :

דאש צעהנט איז איך גלויב ווארהפטיג דש דער בישעפר געלובט זייא זיין נאמן דש ער וייט אלט וואט די לייט אויף דר וועלט טונן אול' וייט אך אלי אירי מחשבות דש זיין די גידאנקן וואט זי אין אירן זין אול'אין אירן הערצן האבן דש קיין מענט קאן זאגן איך ווייל וואט טון אודר וואט גידענקן דש גאט ניט וייט נייארט ער וייט אלט אול' ביהאלט אלט אול' פר געסט ניקט :

דש איילפט איז איך גלויב ווארהפטיג דז דער בישעפר געלובט זייא זיין נאמן ווערט גוטן לון געבן די זעלביגן די זיינע געבאט היטן אול' האלטן אול' ווערט אך שטראפן די זעלביגן די זייני געבאט ניט היטן אול' ניט האלטן :

דש צוועלפט איז איך גלויב ווארהאפטיג דז הש"ית אונז קינדר ישראל ווערט שיקן איין משיח דש איז איין דר ליזר ווערט הער זיין פון מלכות בית דוד דורך אים ווערן מיר ווידר איין גיזאמלט ווערן פון די פיר עקין דר וועלט וואו מיר פר שפרייט זיינן אול' ווערט אונז ווידר פירן אין אונזר הייליג לאנד אול' ווערט דש בית המקדש ווידר אויף בויאן אול' ווען זיך שון טוט זוימן די לייט וואט זאגן גווערט נאך דענוכט טונן מיר האפן אלי טאג ער ווערט קומן ווען דער אילן פון גאט דען מלאכטיגן זיין ווערט :

דש דרייצעהנט איז איך גלויב וואר הפטיג דש הש"י ווערט היטן נאך די טוטן לעבדיג מאכן ווען הש"י ווערט האבן וועלן ווען עש גישעהן זאל גילובט זייא זיין נאמן אימר אול' איביג :

צו דיינר הילף האף איך גאט איך האף צו גאטט הילף גאט צו דיינר הילף האף איך :

יהי רצון עש זאל זיין דיין ווילן צו פאר דיר גאט איין גאט אול' גאט איינר עלטרן דז דו זאלשט עפנן צו איר די טאר דער בארמונג אול' טאר דש היילט אול' טאר דר תשובה אול' טאר דש גן עדן אול' טאר דר ווישהייט אול' דע' פר נונפט אול' טאר דער תחינה אול' טאר דער תפילה אול' הער איין גיבעט אז דו האשט גיהערט גיבעט איינר עלטרן אז גיבעט אברהם אול' אז גיבעט יצחק אול' אז גיבעט

יעקב

מָשִׁיחַ וְאַף עַל פִּי שֶׁיִּתְמַהְמֵהַּ אֲפִילוּ הָכִי אֲחַכֶּה לוֹ בְּכָל יוֹם שֶׁיָּבֹא: אֲנִי מַאֲמִין בֶּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה שֶׁיִּהְיֶה תְּחִיַּת הַמֵּתִים בְּעֵת שֶׁתַּעֲלֶה רָצוֹן מֵאֵת הַבּוֹרֵא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ וְיִתְעַלֶּה זִכְרוֹ לָעַד וּלְנֵצַח נְצָחִים : לִישׁוּעָתְךָ קִוִּיתִי יְיָ קִוִּיתִי יְיָ לִישׁוּעָתְךָ יְיָ לִישׁוּעָתְךָ קִוִּיתִי: לְפוּרְקָנָךְ סַבְרִית יְיָ סַבְרִית יְיָ לְפוּרְקָנָךְ: יְיָ לְפוּרְקָנָךְ סַבְרִית:

אין איין טייל תפלות איז גיטרוקט וואו זיך איין גיענט אויז זאגט ברוך אתה יי איט דען טם דש הט נייארט איין זעלר אין טרוק גיטאן דז ער האט גיזעהן דז נייארט שטיט ברוך אתה שומע תחנונים האט ער גימיינט אן הט זיך טועה גיוועזן הט דען טם פר געסן הט ער גידאכט איך וויל איין אלוה טון וויל אלי אמל דען טם דער בייא טרוקין אול' אין אמת גהערט קיין טם דא צו שטין נייארט ברוך אתה שומע תחנונים אול' אלי אזו דען זעלבי ברכות די ניט אין דר גמרא שטין דז אן גהערט צו זאגן איט דעם טם אול' אן זאגט זי איט דען טם הייסט איין ברכה לבטלה גלייך אלז אן זאלט איין פאלשי שבועה טון אך וואו איין תחנה אודר בקשה איז אול' זאגט זיך אויז ברוך אתה שומע תפלה אלז אלי אמל וואו זיך איין יום אין סעאודות אויז זאגט דארך אן אך קיין טם זאגן נייארט ברוך אתה שומע תפלה דראן גיהערט אן זער נזהר צו זיין דז אן קיין טם זאל פר געבינט נענין :

תִּתְבָּרַךְ אֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים וַאֲדוֹנֵי הָאֲדוֹנִים וְתִשְׁתַּבַּח בְּפִי עֶלְיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים כִּי אֵין כָּמוֹךָ שׁוֹכֵן מְעוֹנִים בָּרוּךְ אַתָּה שׁוֹמֵעַ תַּחֲנוּנִים : תִּתְבָּרַךְ בָּרוּךְ בְּכָל פֶּה ׳ וְתִשְׁתַּבַּח בְּפִי עַם מְצַפֶּה : כִּי אֵין כָּמוֹךָ מוֹחֵץ וְרוֹפֵא ׳ בָּרוּךְ אַתָּה עֲתִירוֹת צוֹפֶה : תִּתְבָּרַךְ גְּדוֹל הָעֵצָה וְרַב הָעֲלִילִיּוֹת ׳ וְתִשְׁתַּבַּח בְּפִי כָּל בְּרִיּוֹת ׳ כִּי אֵין כָּמוֹךָ בּוֹחֵן כְּלָיוֹת ׳ בָּרוּךְ אַתָּה הַמְקָרֶה בַמַּיִם עֲלִיּוֹת : תִּתְבָּרַךְ דָּר בַּמְּרוֹמִים ׳ וְתִשְׁתַּבַּח מָלֵא רַחֲמִים ׳ כִּי אֵין כָּמוֹךָ אֲבִי יְתוֹמִים ׳ בָּרוּךְ אַתָּה חַי הָעוֹלָמִים : תִּתְבָּרַךְ הָאֵל יְיָ ׳ וְתִשְׁתַּבַּח בְּפִי

מעני

מי שיש לו פנאי צריך לומר בכל יום שלש עשר עיקרים או אבל מי
שאומר בכל יום יגדל אחר התפלה אין צריך לומר י"ג עיקרים או
כי יגדל נתיסד ג"כ על י"ג עיקרים אלו :

אני מאמין באמונה שלמה שהבורא
יתברך שמו הוא מנהיג ובורא לכל
הברואים והוא לבדו עשה ועושה ויעשה
לכל המעשים: אני מאמין באמונה שלמה׳
שהבורא יתברך שמו׳ הוא יחיד ואין יחידות
כמוהו בשום פנים והוא לבדו אלהינו היה הוה
ויהיה: אני מאמין באמונה שלמה׳ שהבורא
יתברך שמו׳ אינו גוף׳ ולא ישגוהו משיגי הגוף
ואין לו שום דמיון כלל : אני מאמין באמונה
שלמה שהבורא יתברך שמו הוא ראשון והוא
אחרון : אני מאמין באמונה שלמה שהבורא
יתברך שמו לו לבדו ראוי להתפלל ׳ ואין
לזולתו ראוי להתפלל : אני מאמין באמונה
שלמה שכל דברי נביאים אמת : אני מאמין
באמונה שלמה שנבואת משה רבינו עליו
השלום היתה אמתית ׳ ושהוא היה אב
לחכמים לקודמים לפניו ולבאים אחריו :
אני מאמין באמונה שלמה שכל התורה
המצויה עתה בידינו היא הנתונה למשה
רבינו עליו השלום : אני מאמין באמונה
שלמה שזאת התורה לא תהא מוחלפת ולא
תהא תורה אחרת מאת הבורא יתברך שמו :
אני מאמין באמונה שלמה שהבורא יתברך
שמו יודע כל מעשה בני אדם וכל
מחשבותם שנאמר היוצר יחד לבם המבין
אל כל מעשיהם : אני מאמין באמונה
שלמה שהבורא יתברך שמו גומל טוב למי
שישמור מצותיו ויעניש למי שיעבור על
מצותיו : אני מאמין באמונה שלמה בביאת

משיח

שטארק פון הינטר איר אול די שכינה גאטש אויך
איינס הייסט דער דא אאכט פריד אין היאל ער זאל
טונפריד אויף אונז אול אויך כל ישראל אול זי זאלן זאגן
אאן עש איז וואר :

דש איז דש טייטש אני מאמין •

דאש זיינן די דרייא צעהן עיקרים דהיינו די הויבט
שטוק דז איין איטליכר יהודי איז שולדיג צו גלויבן איין
טייל זאגן זי אלי טאג אויף לשון הקודש ווייל פיל ניט פר
שטינלשון הקודש הב איך זי אויף טייטש גשריבן דש
איין איטליכר וויסן זאל וואש ער זאגט :

ראש ערשט איז איך גלויב ווארהפטיג דז דער
בישעפר גלובט זייא זיין נאאן דז ער אלי
עולאות אול אלי בישעפנים הט בישאפן אול ער איז דר
פירר אלי רעגנירר אול הער איבר אלי הערין אול וואש
גשיכט אין אלי עולאות גשיכט אלש דורך אים אול דורך
זייני בפעליך אול אלי די היאלישי הער רעגנירן דורך דן
כח פון הש"י ער קאן זי אב זעצן פון דינשט ווען ער וויל :

דש אנדר איז איך גלויב ווארהפטיג דז דר בישעפר
גילובט זיין נאאן איין איניגר גאט איז זיין
איניקייט הט קיין גלייכן ניט אין קיינר ליא גישטאלט
אול ער איז אליין אונזר גאט ער איז גיוועזט אי דר עולם
איז בישאפן ווארדן איז אויך נוך דען אז דר עולם איז
בישאפן ווארדן אול ער ווערט איאר אול איביג זיין :

ראש דריט איז איך גלויב ווארהאפטיג דז דער
בישעפר גילובט זייא זיין נאאן גאנץ קיין
אענש איז אול קיין גישטאלט אול פורם פון איין אענשן
אול הט גאנץ קיין גלייכן ניט אול אלש וואש דען אענשן
טוט צו קואן אול ברויכן דש קאן גאט ניט צו קואן אול
ברויכט אך פון אלי זייני בישעפנים ניקש :

ראש פירד איז איך גלויב ווארהפטיג דז דער
בישעפר גילובט זייא זיין נאאן איז דר ערשט
דאז קיינר פאר אים איז גיוועזן אול ווערט אך דער
הינטרשט זיין איז קיין גאט פאר אים גיוועזן אול איז
אך קיינר איט אים אול ווערט אך קיינר נאך אים זיין :

ראש פינפט איז איך גלויב ווארהפטיג דז דער
בשעפר גלובט זייא זיין נאאן צו אים אליינט
איז ווערדיג דז אן צו אים זאל תפילה טון אול אן בעטן
אול זונשט צו ניאאנט צו קיינם היאלישן הער איז
ווערדיג אים אן צו בעטן אול תפילה צו אים טון :

דש זעקשט איז איך גלויב ווארהפטיג דז אלש וואש
די נביאים פר פראפיציאונג פראפיצייט הבן
דז אליש וואר אול ווערט אלש וואר ווערן :

ראש זיבנט איז איך גלויב ווארהפטיג דז די
נבואה דהיינו די פראפיציאונג פון אשה
רבינו ע"ה איזט אלש ווארהפטיג אול דש ער איז גוועזן
דר פאטר פון אלי פראפעטן די פאר אים זיין גיוועזן

אול

דיזא פסוקים זאג דרייא מאל דארפשטו דיך ניכט צו פערכטן צו שטערבן פר איין מיתה משונה :

דש זיינן די פסוקים יי צבאות אויף טייטש

יי צבאות גאט איבר אל הער זאל זיין מיט אונז איין שטערק זאל זיין צו אונז גאט יעקב אלי וועגן :

יי צבאות גאט איבר אלי העיר וואול דעם מענטשן דער זיך פר זיכרט אן דיך :

יי הושיעה גאט העלף אונז דר קיניג זאל ענטפרן אונז אן דעם טאג אונזרן רופן :

דש זיינן די פסוקים אתה סתר אויף טייטש (די פסוקים זאגט מן אך דרייא מאל).

אתה (סתר לי) דוא זיכשט מין פר בערגנים דז מיך מיך בייא דיר פר בערג פון דעם ליידיגר דו זאלשט היטן מיך דז מיך מיט גיזאנג זאל מכטריכן פון ליידן אונ' דו זאלשט אומרינגלן מיך אלי וועגן בטחו פר זיכרט אייך אן גאט איביג אונ' אימר דען מיט דען שם פון יה הט ער בישאפן די וועלט : גאט ווערט געבן די שטארק צו זיינם פאלק גאט ווערט בענטשן זיין פאלק מיט פריד :

יהי רצון עס זאל זיין דר ווילן פון פאר דיר גאט מיין גאט אונ' גאט מיינר עלטרן גאט אברהם יצחק אונ' יעקב דער גאט דר גיזאפרטר דר שטארק אונ' דר פארכטבאר גאט דר אובירשט דער דא איז אונ' ווערט זיין צו מיאר אונ' איביג טוא אום דיין ווילן אונ' אום ווילן פסוקים דיינר תורה די דאזיגן אונ' אום ווילן נאמן פון צווייא אונ' זיבנציג שמות די דר אויז גין פון דעם דאזיגן פסוקים (ויסע ויבא ויט) דז דו זאלשט דר באראמן מיך אונ' דו זאלשט ביגליקן מיין וועג אונ' דו זאלשט זיין מין מיינר העלף אונ' מין העלף אן די צו מיר געהערן אונ' זאלשט בשירמן מיך פון טעגר מין אונרעכטר אונ' איין רויבר אונ' איין שאלק הפטיגר אונ' אור זייא אום גליק די זיך פיגן אונ' קומן אין דער וועלט אונ' דו זאלשט שפייזן מיך מיט עהרן אונ' ניט מיט שאנדקייט אונ' דר פיל מיין הענד פון רייכטום גאט דיינר הענד אונ' זענד בענטשונג אונ' ביגליקונג אין אלי ווערק מיינר הענד צו גוטן אונ' אין אל מיינר גיטר אונ' דו זאלשט בשירמן מיך אונ' דו זאלשט ביוויליגן מיך אונ' דו זאלשט בווערן מיין גיבעט אז טעכטונג דער גירעכט אונ' אז גישמאק זענפטונג אי איך טרייא צו דיר אזו ענטפר מיר אז די ריד אז דער פסוק שפריכט אונ' עס ווערט זיין אי ער ווערט רופן אונ' איך וויל ענטפרן אונ' נאך זי רידן אונ' איך וויל הערן אונ' דו זאלשט פירן מיך צו פריד אונ' זאלשט אנטרייטן מיך צו פריד אונ' דו זאלשט ברענגן מיך צו גיזערק דר בגערונג צו פריד מיט ווילן מיינס הערצן דש דא איז וואולגיפעלן דיר גאט אן מיינר רעכטן זייטן אונ' דער ביגלובט אן מיינר לינקן זייטן גאט צו פאר מיר אונ' דער שטארק

די פסוקים (אתה סתר) וכו' זאגט מן אויך דרייא מאל אן שבת אונ' אן יום טוב זאל מן אתה סתר ניט זאגן איז איין גרושר סוד דרויף :

אונ' ווער טון אן שבת אך זאגט די ע"ב פסוקים זאל מן אזוא אך זאגן אונ' די דרייא פסוקים (יי צבאות) ביז ביום קראנו אבר (אתה סתר לי) אונ' (יהי רצון) אונ' (בשם אלהי ישראל) זאל מן ניט זאגן אונ' אין יום טוב זאל מן אויך ניט זאגן * אבר אני מאמין אונ' תתברך דארף מן אן שבת אונ' י"ט וואול זאגן :

אתה סתר לי מצר תצרני רני פלט תסובבני סלה : בטחו ביי עדי עד · כי ביה יי צור עולמים : יי עוז לעמו יתן · יי יברך את עמו בשלום : ג"פ פנים ואחור

יהי רצון מלפניך יי אלהי ואלהי אבותי · אלהי אברהם · אלהי יצחק · ואלהי יעקב · האל הגדול הגבור והנורא · אל עליון · אהיה אשר אהיה · עשה למענך ולמען פסוקי תורתך אלו · ולמען שם של שבעים ושתים שמות · היוצאים מאלו הפסוקים · ויסע ויבא · ויט · שתרחמני ותצליח את דרכי ותהיה בעזרי ובעזר כל אשר לי · ותצילני מכף מעול וחומץ ובליעל · וכל מיני פורעניות המתרגשות ובאות לעולם ותפרנסני בכבוד ולא בבזוי : ומלא ידי מעושר מתנת ידיך · ושלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידי לטובה · ובכל נכסי : ותצילני ותרצני · ותתפוץ תפלתי כזבחי צדק וכריח ניחוח : טרם אשוע אליך · ענני : כדבר שנאמר · והיה טרם יקראו ואני אענה · עוד הם מדברים ואני אשמע · ותוליכני לשלום ותצעידני לשלום ותביאני אל מחוז חפצי לשלום · כרצון לבי הירוע לך : יהי במימיני · וברוך בשמאלי · אלהים מלפני ואדיר מאחורי · ושכינת אל · על ראשי : עושה שלום במרומיו · הוא יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן :

בְּרָכָה מֵאֵת יְיָ וּצְדָקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעוֹ : וְהִתְעַנַּג עַל יְיָ וְיִתֵּן לְךָ מִשְׁאֲלוֹת לִבֶּךָ : שְׁמַע יְיָ וְחָנֵּנִי יְיָ הֱיֵה עֹוזֵר לִי : שׁוּבָה יְיָ עַד מָתָי וְהִנָּחֵם עַל עֲבָדֶיךָ : אוֹהֵב יְיָ שַׁעֲרֵי צִיּוֹן מִכֹּל מִשְׁכְּנוֹת יַעֲקוֹב : חַי יְיָ וּבָרוּךְ צוּרִי וְיָרוּם אֱלֹהֵי יִשְׁעִי : כִּי בָחַר יְיָ בְּצִיּוֹן אִוָּהּ לְמוֹשָׁב לוֹ : קָרָאתִי בְּכָל לֵב חָנֵּנִי יְיָ חֻקֶּיךָ אֶצּוֹרָה : צַדִּיק יְיָ בְּכָל דְּרָכָיו וְחָסִיד בְּכָל מַעֲשָׂיו : יְיָ שׁוֹמְרֶךָ יְיָ צִלְּךָ עַל יַד יְמִינֶךָ : יַחֵל יִשְׂרָאֵל אֶל יְיָ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם : שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד :

בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד :

דען מזמור זאגט מן פיר מאל דען מן גיפינט אין דען מזמור אכט צעהן מאל דען שם אונ' פיר מאל אכט צעהן דאש מאכט צוויא אונ' זיבנציג קעגן צוויא אונ' זיבנציג שמות די אובן שטינן :

מִזְמוֹר לְדָוִד הָבוּ לַייָ בְּנֵי אֵלִים הָבוּ לַייָ כָּבוֹד וָעֹז : הָבוּ לַייָ כְּבוֹד שְׁמוֹ · הִשְׁתַּחֲווּ לַייָ בְּהַדְרַת קֹדֶשׁ · קוֹל יְיָ עַל הַמָּיִם · אֵל הַכָּבוֹד הִרְעִים · יְיָ עַל מַיִם רַבִּים : קוֹל יְיָ בַּכֹּחַ · קוֹל יְיָ בֶּהָדָר : קוֹל יְיָ שֹׁבֵר אֲרָזִים · וַיְשַׁבֵּר יְיָ אֶת אַרְזֵי הַלְּבָנוֹן : וַיַּרְקִידֵם כְּמוֹ עֵגֶל · לְבָנוֹן וְשִׂרְיוֹן כְּמוֹ בֶן רְאֵמִים : קוֹל יְיָ חֹצֵב לַהֲבוֹת אֵשׁ : קוֹל יְיָ יָחִיל מִדְבָּר · יָחִיל יְיָ מִדְבַּר קָדֵשׁ : קוֹל יְיָ יְחוֹלֵל אַיָּלוֹת וַיֶּחֱשֹׂף יְעָרוֹת וּבְהֵיכָלוֹ כֻּלּוֹ אֹמֵר כָּבוֹד : יְיָ לַמַּבּוּל יָשָׁב : וַיֵּשֶׁב יְיָ מֶלֶךְ לְעוֹלָם : יְיָ עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן · יְיָ יְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם :

די דרייא פסוקים (יי צבאות) וכו' זאגט מן דרייא מאל אונ' נאך דר קבלה נאך זאל מן זאגן איטליכן פסוק דרייא מאל פאר זיך אונ' הינטר זיך אלזו דארף מן זיך ניט פערכטן צו שטערבן פון קיינר מיתה משונה :

יְיָ צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׂגָּב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה :

יְיָ צְבָאוֹת · אַשְׁרֵי אָדָם בֹּוטֵחַ בָּךְ :

יְיָ הוֹשִׁיעָה · הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ :

ביטילר איז ער · (ונפשי) אונ' איין זייל איז ווארדן דער טראקן זער אונ' דו גאט וויא לאנג זאל דס נאך זיין · (ממזרח) פון טיילונג דער זונן ביז איר אונטר גין איז גילובט דער נאמן גאטש · (צדיק) גירעכט איז גאט אין אל זיין וועג אונ' פרום אין אל זיין ווערק · (יהי) עס זאל זיין דר נאמן גאטש גילובט פון איצונדרט ביז איביג (ראה) זיך דען דיין ביפעלונג איך הב ליב גאט אז דיין גינאד לאז לעבן איך * (עבדו) דינט גאט מיט פריידן קומט צו פר אים מיט גיזאנג : (הנה) נון דס אויג איז אנלייט צו זיין פערכטרן · צו די דא האפן צו זייני גינאד (שובה) ווידר קער גאט ווי לאנג ווילטו צירנן אונ' זייא דיך בידענקן אויף דיינם קנעכט (אל) ניט דו זאלשט פר לאזן איך גאט איין גאט ניט דו זאלשט דיך פערין פון איר * (והתענג) אונ' זייא דיך זענפטיגן אויף גאט ווערט ער געבן דיר היישונג דיין הערצן (הודו) לובט צו גאט דען ער איז גאט איביג איז זיין גינאד (יי) גאט איז דיא גאב איינש טייל אונ' איין קאפף אונטר צייגט צו ביקומן איין גוט גורל · (הודו) לובט גאט רופט אן זיין נאמן לאזט ווישן אונטר די פעלקרן זיין ווערק : (אודה) איך וויל לובן גאט מיט איינם אונד אונ' צווישן פיל לייטן וויל איך לובן אים (שובי) רוא איין זייל צו דיינר רוא דען גאט הט דיר טון פיל גוטש פר גאלטן (שמע) הער ישראל גאט אונזר גאט איז איין אייניגר גאט * (ברוך) גילובט זייא די עהר זיינש קיניגרייך צו איאר אונ' איביג :

דס איז דר מזמור לדוד אויף טייטש

מזמור איין גיזאנג צו דוד געבט צו גאט איר קינדר פון דען שטארקי צדיקים אברהם יצחק ויעקב געבט צו גאט · דיא עהר אונ' דיא שטערקייט · געבט לוב צו גאט אונ' ערט זיין נאמן נייגט אייך צו גאט אין שונהייט דער הייליקייט שטים גאט איז אויף די וואסר · גאט דער גיערט הט טון שטורמן אויף דיא גרושי וואסר * שטים גאט מיט קראפט שטים גאט מיט שונהייט שטים גאט דס ברעכט די צעדן אונ' ער הט צו בראכן גאט די צעדן דעס וואלדש * אונ' ער מאכט שפרינגן זי אז איין קאלב פון די שטמראן · די גרושן בערג די דא הייסן לבנון אונ' שריון אז די יונגן ווילן טיר · שטימן גאט מאכט צו הויאן פלאם דס פייאר * שטים גאט מאכט ציטרן די וויסטנייא · ער מאכט וויאן די הינדן אונ' מאכט אנטפלעקן די חיות די דא זיין פר בארגן אין דען וואלדן אונ' אין זיין פאליט אז צו אמן ווערט גיזאגט זיין עהר · גאט ווערט ווידר קערן צו ריכטן די גאנצן וועלט אז ווימ עס איז גיוועזן אין צייטן דס מבול אונ' ער ווערט זיצן אין זיין קיניגרייך צו איביג · גאט ווערט געבן שטארקייט זיינם פאלק גאט ווערט בענשן זיין פאלק מיט פריד :

מיט דו זאלשט דיך ווייטרן פון איר איין גאט לו איינר
היולף טוא אייאן : (יי) גאט דער באַרם דיך איבר
איר היילן איין זיל * דען איך האב גיזינדיגט לו דיר
(כי) דען דוא ביסט איין האפנונג גאט איין גאט פר
זיכרונג פון איינר יוגנט (אבוא) איך קום מיט שטערק
גאט איין גאט · איך גידענק דיין גירעכטיקייט איז
לו דיר אליין : (כי ישר) דען רעכט פערטיג זיין די
ריד פון גאט אול אל זיין ווערק מיט ווארהייט (יי יודע)
גאט וייס דיא גידאנקן דש מענשן דש זיינן אייטל
ווארהייט (יחל) ער האפט ישראל לו גאט פון אילונר
ביז איביג : (אהבתי) איך הב ליב גאט דרום דז ער
וואל הערט איין שטים איינש גיבעט : (יי אהבתי)
גאט איך האב ליב דש וואונג דיינש הויז דש ארט
רואונג דיינר עהר : (יי אלהים) גאט איין הער איבר
אלי הערין אך אונז ווידר קערין לו דיר · דער לייכט
דיין שכינה לו אונז ווערן איר גיהאלפן * (כי אתה)
דען דוא גאט ביסט איין בישילונג אול דיין וואונג
האטטו גיטאן אין איברשטן הימל * (שמע) הער
גאט לייט זעליג איך גאט זייא איין היולפר לו איר ·
(למה) ווארום גאט דוא פר לאזט איין לייב דו פר
בערגסט דיין שכינה פון איר · (יי הצילה) גאט
ביטירם איין לייב פון פאלשי שפראך פאר דער
שאלקהפטיגן לונגן : (יי ישמרך) גאט ווערט ביהיטן
דיך פאר אל בייזן ער ווערט היטן דיין לייב (ואני) אול
איך לו דיר גאט איך טרייא אול איין מארגן פריא גיבעט
זאל קומן לו פאר דיר · (גבורות) ביוויזונג איינש אונד
ענקאן גאט אול גירעכט דיין תורה לערן איך · (אם)
ווען איך האב גיאיינט ווערט גליטן איין פוס · דיין
גינאד גאט האט אונטר ליינט איך : (טוב) גאט איז
גוט לו אידר וועלט אול זייני דר בארמיקייט זיין איבר
אל זייני ווערק (מה) ויא גאר גרוס זיין דייני ווערק אול
זער טיף דייני גדאנקן (הודיע) ער הט לאזן ויסן גאט
זיין היולף פאר אויגן דען פעלקרין ער הט אנטפלעקט
זיין גרעכטיקייט (גדול) גיאכפרט איז גאט אול גלובט
לו זיינר אכפרקייט איז קיין פארשונג * (רחום) דער
בארמונג אול לייט זעליגר איז גאט לאנגזאם לו דר לירכן
טוט פיל גינאד (יהי כבוד) די עהר גאטש זאל זיין לו
איביג ער זאל זיך פרייאודש אן זיינר ווערק (אודה) איך
וויל לובן גאט אז זיין גרעכטיקייט איך וויל זינגן לו נאמן
גאט דען איברשטן (ירעתי) איך אייט גירעכט זיין דייני
גירייכט איט וואר הייט דו האשט גיפייניגט איך (יי)
גאט אין הימל ער הט גיברייט אול זיין קיניגרייך אן
אלט גוועלטיגט (ואתה) אול דו גאט זילשט איביג אין
קיניגרייך דיין גידעכטניס איז פון גיבירד לו גיבירד
(סומך) איין אונטר ליינר איז גאט לו אל די דא פאלן ·
אול ריכט אויף אל די בוקנדיגן · (יראי) די פערכטר
גאטש די זיך פר זיכרן אן גאט איר היולף אול איר

ואל ישמחו לי : זמרו ליי יושב ציון הגידו
בעמים עלילותיו : אודה יי כצדקו ואזמרה שם
יי עליון : ואני עליך בטחתי יי אמרתי אלהי אתה :
ובשם יי אקרא אנא יי מלטה נפשי : מה גדלו
מעשיך יי מאוד עמקו מחשבותיך : הריעו ליי
כל הארץ פצחו ורננו וזמרו : ואני אליך יי שועתי
ובבוקר תפלתי תקדמך : יי אהבתי מעון ביתך
ומקום משכן כבודך : אם אמרתי מטה רגלי
חסדך יי יסעדני : כי אתה יי מחסי עליון שמת
מעונך : ימין יי רוממה · ימין יי עושה חיל :
יראי יי בטחו ביי עזרם ומגינם הוא : יי
הצילה נפשי משפת שקר מלשון רמיה : יי
ישמרך מכל רע ישמור את נפשך : יי ישמר
צאתך ובואך מעתה ועד עולם : מי ימלל
גבורות יי ישמיע כל תהלתו : יהי חסדך יי
עלינו כאשר יחלנו לך : אל תעזבני יי אלהי
אל תרחק ממני : עבדו את יי בשמחה בואו
לפניו ברננה : אודה יי מאוד בפי ובתוך
רבים אהללנו : גדול יי ומהולל מאוד
ולגדלתו אין חקר : אודה יי בכל לבי אספרה
כל נפלאותיך : יהי כבוד יי לעולם ישמח יי
במעשיו : זכר רחמיך יי וחסדיך כי מעולם
המה : הנה עין יי אל יראיו למיחלים
לחסדו : יי מנת חלקי וכוסי אתה תומיך
גורלי : יי בשמים הכין כסאו ומלכותו בכל
משלה : כי רוצה יי בעמו יפאר ענוים
בישועה : סומך יי לכל הנופלים וזוקף לכל
הכפופים : יהי שם יי מבורך מעתה ועד
עולם : ויהי יי לי למשגב ואלהי לצור מחסי :
פני יי בעושי רע להכרית מארץ זכרם : יי
אדונינו מה אדיר שמך בכל הארץ : ·יי·א·

ברכה

שבעים ושתים פסוקים

דאש איז דיא שבעים ושתים פסוקים נאך דען סדר
פֿון הרא"בן ז"ל וויא איר אובן דר פֿון גשריבן הבן אונ'
דען טייטש דער בייא :
אן אוז זיך היטן דז אן אין די ע"ב פסוקים ניט אפסיק
איז איט רידן וויל דא מרויז קואן ע"ב טאות :

ואתה ה' מָגֵן בַּעֲדִי כְּבוֹדִי וּמֵרִים רֹאשִׁי:
וְאַתָּה ה' אַל תִּרְחָק אֱיָלוּתִי לְעֶזְרָתִי
חוּשָׁה: אוֹמַר לַיי מַחְסִי וּמְצוּדָתִי אֱלֹהַי אֶבְטַח
בּוֹ: עֵינֵי ה' אֶל צַדִּיקִים וְאָזְנָיו אֶל שַׁוְעָתָם: ה' אֱלֹהִים
צְבָאוֹת הֲשִׁיבֵנִי הָאֵר פָּנֶיךָ וְנִוָּשֵׁעָה: חָנֵּנִי ה' כִּי
אֵלֶיךָ אֶקְרָא כָּל הַיּוֹם: אֲנִי שָׁכַבְתִּי וָאִישָׁנָה
הֱקִיצוֹתִי כִּי ה' יִסְמְכֵנִי: יָדַעְתִּי ה' כִּי צֶדֶק מִשְׁפָּטֶיךָ
וֶאֱמוּנָה עִנִּיתָנִי: לָמָה ה' תִּזְנַח נַפְשִׁי תַּסְתִּיר פָּנֶיךָ
מִמֶּנִּי: ה' אֱלֹהֵי יְשׁוּעָתִי יוֹם צָעַקְתִּי בַלַּיְלָה
נֶגְדֶּךָ: לוּלֵא הֶאֱמַנְתִּי לִרְאוֹת בְּטוּב ה' בְּאֶרֶץ
חַיִּים: שׁוּבָה ה' חַלְּצָה נַפְשִׁי הוֹשִׁיעֵנִי לְמַעַן
חַסְדֶּךָ: יִשְׂבְּעוּ עֲצֵי ה' אַרְזֵי לְבָנוֹן אֲשֶׁר נָטָע:
וִיהִי ה' מִשְׂגָּב לַדָּךְ מִשְׂגָּב לְעִתּוֹת בַּצָּרָה:
הִנֵּה כִי כֵן יְבֹרַךְ גָּבֶר יְרֵא ה': לָמָה ה' תַּעֲמוֹד
בְּרָחוֹק תַּעְלִים לְעִתּוֹת בַּצָּרָה: הוֹדוּ לַיי קִרְאוּ
בִשְׁמוֹ הוֹדִיעוּ בָעַמִּים עֲלִילוֹתָיו: בָּרְכוּ ה'
כָּל צְבָאָיו מְשָׁרְתָיו עֹשֵׂי רְצוֹנוֹ: קַוֵּה קִוִּיתִי
ה' וַיֵּט אֵלַי וַיִּשְׁמַע שַׁוְעָתִי: נִדְבוֹת פִּי רְצֵה נָא
ה' וּמִשְׁפָּטֶיךָ לַמְּדֵנִי: עַל כֵּן אוֹדְךָ בַגּוֹיִם ה'
וּלְשִׁמְךָ אֲזַמֵּרָה: רוֹצֶה ה' אֶת יְרֵאָיו אֶת
הַמְיַחֲלִים לְחַסְדּוֹ: זֶה הַיּוֹם עָשָׂה ה' נָגִילָה
וְנִשְׂמְחָה בוֹ: בֹּאוּ נִשְׁתַּחֲוֶה וְנִכְרָעָה נִבְרְכָה
לִפְנֵי ה' עֹשֵׂנוּ: דָּרַשְׁתִּי אֶת ה' וְעָנָנִי וּמִכָּל
מְגוּרוֹתַי הִצִּילָנִי: ה' מָלָךְ תָּגֵל הָאָרֶץ יִשְׂמְחוּ
אִיִּים רַבִּים: חַלְּצֵנִי ה' מֵאָדָם רָע מֵאִישׁ
חֲמָסִים תִּנְצְרֵנִי: שָׁפְטֵנִי כְצִדְקְךָ ה' אֱלֹהָי
ואל

דש זיינן די צווייא אונ' זיבנציג פסוקים אויף טייטש :
ואתה אונ' דוא גאט ביסט איין שילט אום איר
איין עהר אונ' דער היכר איינש הויבטש
(**ואתה**) אונ' דוא גאט ניט דוא זאלשט פערן איך ·
איין שטארקר גאט צו אייכר הילף טוא איילן : (**אומר**)
איך זאג אויף גאט ער איז איין בישיצונג אונ' פעשטונג
איין גאט איך פר זיכר איך אן אים (**שובה**) ווידר קער
גאט בישירם איין ליב העלף איר אום ווילן דיין גינאד
(**דרשתי**) איך האב גיפארשט צו גאט אונ' ער האט
גיענטפרט איר אונ' פון אל איינר פארכט ער האט
בשיראט איך · (**זמרו**) לובט אונ' זינגט צו גאט דען
זיין שכינה טוט רואן אין ציון זייט זאגן צווישן דען פעלקרן
זייני ווערק (**חנון**) איין לייט זעליגר אונ' דר בארמיגר
איז גאט לאנגזאם צו דער צירנן אונ' טוט פיל גינאד :
(**בואו**) קומט איר וועלן זיך נייגן אונ' קניאן · אונ' איר
וועלן לובן פר גאט אונזר בישעפר : (**זכור**) גידענק גאט
דיין דר בארמיקייט אונ' דייני גינאד · דען פון איביג
הער זיין זיא : (**יהי**) עש זאל זיין דיין גינאד גאט אויף
אונז · גלייך אז איר האפן צו דיר : (**חי יי**) ער לעבט
גאט אונ' ער איז גילובט איין בשעפר אונ' ער איז דער
הובן גאט איין העלפר : (**למה**) ווארום גאט שטיטשט
פון וייטם טושט דיך פר העלן צו דען צייטן ווען איך
בין אין נייד : (**הריעו**) זייט שאלן צו גאט די גנץ וועלט
עפינט אייאר אויל אונ' זינגט אונ' לובט : (**ויהי**) אונ' ער
ווערט זיין גאט איין שטארקר צו דען ארמן איין שטארקר
צו דער צייט אין נייד · (**ויהי**) אונ' ער איז גאט צו איר
צו איינר שטערק אונ' איין גאט צום פעלזן איינר בשיצונג
(**יי**) גאט איז אין איינר הילף אם זעלביגן טאג דז איך
די נאכט דר פאר הב גישריי אן צו דיר (**יי**) גאט אונזר
הער וויא גאר שטארק איז דיין נאמן אין דער גאנצר
וועלט (**שפטני**) ריכט איך אז דיין גירעכטיקייט גאט
איין גאט דאז אייני פיינד ניט זאלן פרייאן אויף איך :
(**קוה**) האפן איך האף צו גאט · אונ' ער נייגט זיך צו
איר אונ' ער הערט איין גיטרייא (**ובשם**) אונ' אין נאמן
גאט איך רוף · איך ביט דיך גאט אך אנטרינן איין
ליב (**ואני**) אונ' איך אויף דיך איך בין פר זיכרט גאט
איך זאג דו ביסט איין גאט : (**יי**) גאט איז איין היטר
גאט כעאט איך אונטר זיין שאטן צו הילף איינר רעכטן
האנד : (**יי**) גאט ווערט היטן דיין אויז גאנג אונ' איין
קואן · פון איצונד אן ביז קען איביג (**רוצה**) ער איז
ביוויליגט גאט צו זייני פערכטר איט דען דיא האפן
צו זיינר גינאד : (**אודה**) איך וויל לובן גאט איט גאנץ
איין הרצן איך וויל דרצילן איין טייל פון זייני וואונדר :
(**קראתי**) איך רוף גאט איט גאנצן הערצן ענטפר איר
גאט · אונ' הילף דאז איך איין גיזעץ זאל היטן
(**חלצני**) בשירם איך גאט פון איינם בייזן מענטשן פון
איין מאן איין רויבר דו זאלשט איך היטן (**אלהים**) גאט

שבעים ושתים פסוקים

חַסְדֶּךָ: דָּרַשְׁתִּי אֶת ה' וְעָנָנִי ׳ וּמִכָּל מְגוּרוֹתַי
הִצִּילָנִי: זַמְּרוּ לַיְיָ יוֹשֵׁב צִיּוֹן ׳ הַגִּידוּ בָעַמִּים
עֲלִילוֹתָיו: חַנּוּן וְרַחוּם ה' ׳ אֶרֶךְ אַפַּיִם וּגְדָל
חָסֶד: בֹּאוּ נִשְׁתַּחֲוֶה וְנִכְרָעָה ׳ נִבְרְכָה לִפְנֵי ה'
עֹשֵׂנוּ: זְכֹר רַחֲמֶיךָ ה' וַחֲסָדֶיךָ ׳ כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה:
יְהִי חַסְדְּךָ ה' עָלֵינוּ ׳ כַּאֲשֶׁר יִחַלְנוּ לָךְ: חַי ה'
וּבָרוּךְ צוּרִי ׳ וְיָרוּם אֱלֹהֵי יִשְׁעִי: לָמָה ה' תַּעֲמֹד
בְּרָחוֹק ׳ תַּעְלִים לְעִתּוֹת בַּצָּרָה: הָרִיעוּ לַיְיָ כָּל
הָאָרֶץ ׳ פִּצְחוּ וְרַנְּנוּ וְזַמֵּרוּ: וַיְהִי ה' מִשְׂגָּב לַדָּךְ ׳
מִשְׂגָּב לְעִתּוֹת בַּצָּרָה: וַיְהִי ה' לִי לְמִשְׂגָּב ׳ וֵאלֹהַי
לְצוּר מַחְסִי: ה' אֱלֹהֵי יְשׁוּעָתִי ׳ יוֹם צָעַקְתִּי בַלַּיְלָה
נֶגְדֶּךָ: ה' אֲדֹנֵינוּ ׳ מָה אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל הָאָרֶץ:
שָׁפְטֵנִי כְצִדְקְךָ ה' אֱלֹהַי ׳ וְאַל יִשְׂמְחוּ לִי: קַוֵּה
קִוִּיתִי ה' ׳ וַיֵּט אֵלַי וַיִּשְׁמַע שַׁוְעָתִי: וּבְשֵׁם ה'
אֶקְרָא ׳ אָנָּה ה' מַלְּטָה נַפְשִׁי: וַאֲנִי עָלֶיךָ בָטַחְתִּי ׳
ה' אָמַרְתִּי אֱלֹהַי אָתָּה: ה' שֹׁמְרֶךָ ה' צִלְּךָ ׳ עַל יַד
יְמִינֶךָ: ה' יִשְׁמָר צֵאתְךָ וּבוֹאֶךָ ׳ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם:
רוֹצֶה ה' אֶת יְרֵאָיו ׳ אֶת הַמְיַחֲלִים לְחַסְדּוֹ: אוֹדְךָ
בְּכָל לִבִּי ׳ אֲסַפְּרָה כָּל נִפְלְאוֹתֶיךָ: קָרָאתִי בְּכָל
לֵב עֲנֵנִי ה' ׳ חֻקֶּיךָ אֶצֹּרָה: חַלְּצֵנִי ה' מֵאָדָם רָע ׳
מֵאִישׁ חֲמָסִים תִּנְצְרֵנִי: אֱלֹהִים אַל תִּרְחַק מִמֶּנִּי ׳
אֱלֹהַי לְעֶזְרָתִי חוּשָׁה: ה' חָנֵּנִי רְפָאָה נַפְשִׁי ׳ כִּי
חָטָאתִי לָךְ: כִּי אַתָּה תִקְוָתִי אֲדֹנָי אֱלֹהִים ׳
מִבְטַחִי מִנְּעוּרָי: אָבוֹא בִּגְבֻרוֹת אֲדֹנָי אֱלֹהִים ׳
אַזְכִּיר צִדְקָתְךָ לְבַדֶּךָ: כִּי יָשָׁר דְּבַר ה' וְכָל
מַעֲשֵׂהוּ בֶּאֱמוּנָה: ה' יֹדֵעַ מַחְשְׁבוֹת אָדָם ׳
כִּי הֵמָּה הָבֶל: יַחֵל יִשְׂרָאֵל אֶל ה' ׳ מֵעַתָּה וְעַד
עוֹלָם: אָהַבְתִּי כִּי יִשְׁמַע ה' ׳ אֶת קוֹלִי תַּחֲנוּנָי:
ה' אָהַבְתִּי מְעוֹן בֵּיתֶךָ ׳ וּמְקוֹם מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ:
ה' אֱלֹהִים צְבָאוֹת הֲשִׁיבֵנוּ ׳ הָאֵר פָּנֶיךָ וְנִוָּשֵׁעָה:
כִּי אַתָּה ה' מַחְסִי ׳ עֶלְיוֹן שַׂמְתָּ מְעוֹנֶךָ: שְׁמַע
ה' וְחָנֵּנִי ה' הֱיֵה עֹזֵר לִי: לָמָּה ה' תִּזְנַח נַפְשִׁי ׳

תַּסְתִּיר פָּנֶיךָ מִמֶּנִּי: ה' הַצִּילָה נַפְשִׁי מִשְּׂפַת
שֶׁקֶר ׳ מִלָּשׁוֹן רְמִיָּה: ה' יִשְׁמָרְךָ מִכָּל רָע ׳ יִשְׁמֹר
אֶת נַפְשֶׁךָ: וַאֲנִי אֵלֶיךָ ה' שִׁוַּעְתִּי ׳ וּבַבֹּקֶר תְּפִלָּתִי
תְקַדְּמֶךָּ: נִדְבוֹת פִּי רְצֵה נָא ה' ׳ וּמִשְׁפָּטֶיךָ לַמְּדֵנִי:
אִם אָמַרְתִּי מָטָה רַגְלִי ׳ חַסְדְּךָ ה' יִסְעָדֵנִי: טוֹב ה'
לַכֹּל וְרַחֲמָיו ׳ עַל כָּל מַעֲשָׂיו: מַה גָּדְלוּ מַעֲשֶׂיךָ
ה' ׳ מְאֹד עָמְקוּ מַחְשְׁבֹתֶיךָ: הוֹדִיעַ ה' יְשׁוּעָתוֹ ׳
לְעֵינֵי הַגּוֹיִם גִּלָּה צִדְקָתוֹ: גָּדוֹל ה' וּמְהֻלָּל מְאֹד ׳
וְלִגְדֻלָּתוֹ אֵין חֵקֶר: רַחוּם וְחַנּוּן ה' ׳ אֶרֶךְ אַפַּיִם
וְרַב חָסֶד: יְהִי כְבוֹד ה' לְעוֹלָם ׳ יִשְׂמַח ה' בְּמַעֲשָׂיו:
אוֹדֶה ה' כְּצִדְקוֹ ׳ וַאֲזַמְּרָה שֵׁם ה' עֶלְיוֹן: יָדַעְתִּי ה'
כִּי צֶדֶק מִשְׁפָּטֶיךָ ׳ וֶאֱמוּנָה עִנִּיתָנִי: ה' בַּשָּׁמַיִם
הֵכִין כִּסְאוֹ ׳ וּמַלְכוּתוֹ בַּכֹּל מָשָׁלָה: וְאַתָּה ה'
לְעוֹלָם תֵּשֵׁב ׳ וְזִכְרְךָ לְדֹר וָדֹר: סוֹמֵךְ ה' לְכָל
הַנֹּפְלִים ׳ וְזוֹקֵף לְכָל הַכְּפוּפִים: יִרְאֵי ה' בִּטְחוּ
בַיְיָ ׳ עֶזְרָם וּמָגִנָּם הוּא: וְנַפְשִׁי נִבְהֲלָה מְאֹד ׳
וְאַתָּה ה' עַד מָתָי: מִמִּזְרַח שֶׁמֶשׁ עַד מְבוֹאוֹ ׳
מְהֻלָּל שֵׁם ה': צַדִּיק ה' בְּכָל דְּרָכָיו ׳ וְחָסִיד בְּכָל
מַעֲשָׂיו: יְהִי שֵׁם ה' מְבֹרָךְ ׳ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם:
רְאֵה כִּי פִקּוּדֶיךָ אָהָבְתִּי ה' כְּחַסְדְּךָ חַיֵּנִי: עִבְדוּ
אֶת ה' בְּשִׂמְחָה ׳ בֹּאוּ לְפָנָיו בִּרְנָנָה: הִנֵּה עֵין
ה' אֶל יְרֵאָיו ׳ לַמְיַחֲלִים לְחַסְדּוֹ: שׁוּבָה ה' עַד
מָתָי ׳ וְהִנָּחֵם עַל עֲבָדֶיךָ: אַל תַּעַזְבֵנִי ה'
אֱלֹהַי ׳ וְאַל תִּרְחַק מִמֶּנִּי: וְהִתְעַנַּג עַל ה' ׳
וְיִתֶּן לְךָ מִשְׁאֲלֹת לִבֶּךָ: הוֹדוּ לַיְיָ כִּי טוֹב ׳ כִּי
לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: ה' מְנָת חֶלְקִי וְכוֹסִי: אַתָּה
תּוֹמִיךְ גּוֹרָלִי: הוֹדוּ לַיְיָ קִרְאוּ בִשְׁמוֹ ׳ הוֹדִיעוּ
בָעַמִּים עֲלִילוֹתָיו: אוֹדֶה ה' מְאֹד בְּפִי ׳ וּבְתוֹךְ
רַבִּים אֲהַלְלֶנּוּ: שׁוּבִי נַפְשִׁי לִמְנוּחָיְכִי: כִּי ה'
גָּמַל עָלָיְכִי: שְׁמַע יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה'
אֶחָד: בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

שבעים

לפי חכמי הקבלה יש לומר תכף אחר התפלה פיטום הקטורת ותפלה לקמן במעמדו' ליום ראשון ומתחיל מן וידבר ה' אל משה לאמור פנחס בן אלעזר כו' ואח"כ יאמר אין קדוש כה' כו' ואח"כ אתה הוא כו' ואח"כ ח"י אחד עשר סמנים כו' ואח"כ יאמר רבון העולמים גלוי וידוע כו' עד ביום קראנו הכל תפלה במעמדות:

איין טייטש זייט זגן אלי טאג אובנט אול' מארגנט נאך דר תפלה דען מזמור כ"ה איז איין סגולה אים אלינ צו זיין פר דען גיהנם דען דר מזמור איז נאך דען א"ב נאך גשטעלט אנגפאנגן די ב' אול' די ו' אול' די ק' איז אין דער צאל ק"ח גיאטרי' גיהנם זון זאל איט גרוטי כוונה זאגן זיינן זוכטט אך גרוטי סודות דרויף:

לדוד אליך ה' נפשי אשא: אלהי בך
בטחתי אל אבושה אל יעלצו אויבי לי:
גם כל קויך לא יבשו יבשו הבוגדים ריקם:
דרכיך ה' הודיעני ארחותיך למדני: הדריכני
באמתך ולמדני כי אתה אלהי ישעי אותך
קויתי כל היום: זכר רחמיך ה' וחסדיך כי
מעולם המה: חטאות נעורי ופשעי אל תזכור
כחסדך זכר לי אתה למען טובך ה': טוב
וישר ה' על כן יורה חטאים בדרך: ידרך
ענוים במשפט וילמד ענוים דרכו: כל ארחות
ה' חסד ואמת לנוצרי בריתו ועדותיו: למען
שמך ה' וסלחת לעוני כי רב הוא: מי זה
האיש ירא ה' יורנו בדרך יבחר: נפשו בטוב
תלין וזרעו יירש ארץ: סוד ה' ליראיו ובריתו
להודיעם: עיני תמיד אל ה' כי הוא יוציא מרשת
רגלי: פנה אלי וחנני כי יחיד ועני אני: צרות לבבי
הרחיבו ממצוקותי הוציאני: ראה עניי ועמלי
ושא לכל חטאתי: ראה אויבי כי רבו ושנאת
חמס שנאוני: שמרה נפשי והצילני אל אבוש
כי חסיתי בך: תום וישר יצרוני כי קויתיך: פדה
אלהים את ישראל מכל צרותיו:

דר נאך זגט מן דיזי תחינה יהי רצון וכו' אבר אם שבת אול' יום טוב זאל מן די תחינה ניט זאגן:

יהי רצון מלפניך ה' אלהי ואלהי אבותי
שתקשיב שועתי ואת עתירתי וכשם
ששמעת לתפלה מי שהתפלל לפניך בורת
המזמור כן תשמע לתפלתי ותאזין ותקשיב
לתחינתי הרב כבסני מעוני ומחטאתי טהרני
ומשגיאות ונני ומנסתרות נקני תשוב תרחמני
ותשליך במצולות ים כל חטאתי וכל חטאת
עמך ישראל במקום אשר לא יזכרו ולא יפקדו
ולא יעלו על לב לעולם תתן אמת ליעקב חסד
לאברהם ואהיה מבני אדם אשר בצל כנפיך
יחסיון ירויון מדשן ביתך ומנחל עדניך תשקם:
תודיעני אורח חיים שובע שמחות את פניך
נעימות בימינך נצח: וזכני לעולם הבא
הצפון לצדיקים כמו שנאמר מה רב טובך
אשר צפנת ליראיך:

איין טייטש זייט זגן אלי טאג שבעים ושתים פסוקים אלז וויא דא שטיט גידרוקט אין די תפלות די זעלביגן זיינן ניט רעכט גישטעלט כסדר דען אין די גרוטי מחזורים אול' שערי ציון שטינן זי רעכט כסדר וויא זי הרב הגדול הראב"ן ז"ל הט אסדר גיוועזן עפ"י שם של ע"ב וויא די ע"ב שמות קומן אויז די פסוקים וי"סע וי"בא וי"ט אזו קומן די ע"ב שמות ארויז אויז דיזי ע"ב פסוקים דען אין איטליכן זיינן זיבן ווערטר אול' אין איטליכן פסוק שטיט איין שם אול' ווער קיין לשון הקודש פר שטיט איז פיל בעסטר מן זאגט די צווייא אול' זיבנציג פסוקים אויף טייטש דען אויף לשון הקודש איז אלז בזארגן וויל דר שם המפורש אויז דיזי פסוקים קומט אעפט מן איין ווארט איבר הופך אידר גשווינדיקייט אזו הט מן איינעוכט אך דעט גוייכן תתברך אול' זוכטט בקשות מן זעלבי גיאייני זייט אודר וויבר די זעלבט גוואונט זיינלו זגן אזו אוזן זי עס אויף (לשון הקודש) זאגן דרום זיין זעלבי זאכן אויף טייטש אך דער בייא גיזעצט דז מן עס קאן אויף טייטש זאגן:

דט זיינן דיא שבעים ושתים פסוקים וויא זי אין אלי תפלות שטינן אבר ווין הרב הגדול הרא"בן ז"ל הט זי אנדרשט אסדר גיוועזן זא הב איך נאך איין אאלט זיא גישטעלט נאך דען סדר פון הרא"בן ז"ל:

ואתה ה' מגן בעדי כבודי ומרים ראשי:
ואתה ה' אל תרחק אילותי לעזרתי
חושה: אומר לה' מחסי ומצודתי אלהי אבטח
בו: שובה ה' חלצה נפשי הושיעני למען

סדר מה שאומרים אחר התפלה

כִּי .עִמְּךָ מְקוֹר חַיִּים בְּאוֹרְךָ נִרְאֶה אוֹר

למנ צחב נגי נו תמז מור שיר

יברכנו אלהים וייראו אותו כל אפסי ארץ:

ארץ נתנה יבולה יברכנו אלהים אלהינו:

יודוך עמים אלהים יודוך עמים כלם:

ישמחו וירננו לאמים כי תשפוט עמים מישור ולאמים בארץ תנחם סלה:

יודוך עמים אלהים יודוך עמים כלם:

לדעת בארץ דרכך בכל גוים ישועתך:

אלהים יחננו ויברכנו יאר פניו אתנו סלה:

מוס הכס

קול אדני

ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד

ליש ועת דקו יתי יהוה

נוֹתֵן לְךָ נַחֲלָה לְרִשְׁתָּהּ תִּמְחֶה אֶת זֵכֶר עֲמָלֵק זכירת מרים:
מִתַּחַת הַשָּׁמָיִם לֹא תִּשְׁכָּח: יִמַּח שְׁמוֹ וְזִכְרוֹ: זָכוֹר אֵת אֲשֶׁר עָשָׂה יְיָ אֱלֹהֶיךָ לְמִרְיָם בַּדֶּרֶךְ
וְנִמַּח זִכְרוֹ מִלְּהַזְכִּירוֹ: בְּצֵאתְכֶם מִמִּצְרָיִם:

נאך דער תפלה זאגט מן דאש:

עש זייא צו מארגש עז זייא צו אובנטש זאל מן תכף נאך דען מרין זאגן אדון עולם אול דער נאך יהי ה' אלהינו וכו':

יְהִי יְיָ אֱלֹהֵינוּ עִמָּנוּ כַּאֲשֶׁר הָיָה עִם אֲבֹתֵינוּ אַל יַעַזְבֵנוּ וְאַל יִטְּשֵׁנוּ: לְהַטּוֹת לְבָבֵנוּ אֵלָיו לָלֶכֶת בְּכָל דְּרָכָיו וְלִשְׁמֹר מִצְוֹתָיו וְחֻקָּיו וּמִשְׁפָּטָיו אֲשֶׁר צִוָּה אֶת אֲבֹתֵינוּ: וְיִהְיוּ דְבָרַי אֵלֶּה אֲשֶׁר הִתְחַנַּנְתִּי לִפְנֵי יְיָ קְרֹבִים אֶל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יוֹמָם וָלָיְלָה לַעֲשׂוֹת מִשְׁפַּט עַבְדּוֹ וּמִשְׁפַּט עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל דְּבַר יוֹם בְּיוֹמוֹ: לְמַעַן דַּעַת כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים אֵין עוֹד: יְיָ נְחֵנִי בְצִדְקָתֶךָ לְמַעַן שׁוֹרְרָי הַיְשַׁר לְפָנַי דַּרְכֶּךָ: וַאֲנִי בְּתֻמִּי אֵלֵךְ פְּדֵנִי וְחָנֵּנִי כִּי יָחִיד וְעָנִי אָנִי: רַגְלִי עָמְדָה בְמִישׁוֹר בְּמַקְהֵלִים אֲבָרֵךְ יְיָ: יְיָ שֹׁמְרִי יְיָ צִלִּי עַל יַד יְמִינִי: עֶזְרִי מֵעִם יְיָ עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ׃ יְיָ יִשְׁמָר צֵאתִי וּבוֹאִי לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם: הַשְׁקִיפָה מִמְּעוֹן קָדְשְׁךָ מִן הַשָּׁמַיִם וּבָרֵךְ אֶת עַמְּךָ אֶת יִשְׂרָאֵל וְאֵת הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נָתַתָּה לָנוּ כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבֹתֵינוּ אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ: אֵל הַכָּבוֹד אֶתֵּן לְךָ שִׁיר וְהַלֵּל׃ וְאֶעֱבוֹד לְךָ יוֹם וָלֵיל: בָּרוּךְ יָחִיד וּמְיוּחָד׃ הָיָה הֹוֶה וְיִהְיֶה: יְיָ אֱלֹהִים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא: הוּא אֱלֹהִים חַיִּים מֶלֶךְ חַי וְקַיָּם לָעַד וּלְעוֹלְמֵי עַד: בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ׃ לְעוֹלָם וָעֶד: לִישׁוּעָתְךָ קִוִּיתִי יְיָ: כִּי כָּל הָעַמִּים יֵלְכוּ אִישׁ בְּשֵׁם אֱלֹהָיו׃ וַאֲנִי אֵלֵךְ בְּשֵׁם יְיָ אֱלֹהִים חַיִּים וּמֶלֶךְ עוֹלָם עֶזְרִי מֵעִם יְיָ עוֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ׃ יְיָ יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד: כי

אן זאל זיך מיין ווייניג נידר זעלין אול זאל דיזן פסוק זאגן: אַךְ צַדִּיקִים יוֹדוּ לִשְׁמֶךָ יֵשְׁבוּ יְשָׁרִים אֶת פָּנֶיךָ:

אול דער נאך זאל ער אויף שטין אול זיך בוקן געגן דען ארון הקודש אול זאל אן היבן צו גין אול אלז באלד זאגן:

כִּי כָּל הָעַמִּים יֵלְכוּ אִישׁ בְּשֵׁם אֱלֹהָיו׃ וַאֲנִי אֵלֵךְ בְּשֵׁם יְיָ אֱלֹהִים חַיִּים וּמֶלֶךְ עוֹלָם: עֶזְרִי מֵעִם יְיָ עוֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ: יְיָ יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

דר נאך זאל ער גין אן דער טור טיר אול זאל זיך ארומ קערן צום ארון הקודש צו אול הינטר זיך גין אול זאל אלזו באלד זאגן:

יְיָ נְחֵנִי בְצִדְקָתֶךָ לְמַעַן שׁוֹרְרָי הַיְשַׁר לְפָנַי דַּרְכֶּךָ: ואח"כ כשהולך יאמר אלו ג' פסוקים:

גָּד גְּדוּד יְגוּדֶנּוּ וְהוּא יָגֻד עָקֵב: וַיְהִי דָוִד לְכָל דְּרָכָיו מַשְׂכִּיל וַיְיָ עִמּוֹ: וְנֹחַ מָצָא חֵן בְּעֵינֵי יְיָ:

איין טייל ספרים שרייבן דז מן דיזי פסוקים זאל זאגן תכף נאך עלינו וויל מרדכי דרייא קינדר האט לאזן זיך פסוקים. זאגן האבן זיא אים דיא ג׳ פסוקים גיזאגט האט ער תכף גיוואוסט דאז הש״ית ווערט ישראל אלין זיין פון דער גזירה פון המן אזו זיין דיא פסוקים איין סגולה אלין צו זיין פר גזירות רעות:

אַל תִּירָא מִפַּחַד פִּתְאוֹם וּמִשֹּׁאַת רְשָׁעִים כִּי תָבֹא: עֻצוּ עֵצָה וְתֻפָר דַּבְּרוּ דָבָר וְלֹא יָקוּם כִּי עִמָּנוּ אֵל: וְעַד זִקְנָה אֲנִי הוּא וְעַד שֵׂיבָה אֲנִי אֶסְבּוֹל אֲנִי עָשִׂיתִי וַאֲנִי אֶסְבּוֹל וַאֲמַלֵּט:

נאך עלינו זאל מן דיא תפלין אויז טון אבר ניט פר עלינו איז איין גרושר סוד דרויף אויז גינומן אן ר״ח אודר חול המועד וויא איר אובן אין הלכות תפלין טון דער פון גשריבן האבן וויא מן זיך זאל נוהג זיין אן ר״ח אול חול המועד:

אין דיא תפלין אויז טוט זאל מן צו פאר דיא דרייא רצועות דז מן אום דען מיטלשטן פינגר גוויקלט האט ארב טון מיזט אך איין גרושר סוד דרויף:

דיזי פינף פסוקים זיין איינם גרושי סגולה צו פיל זאכין זאל מן זיך דריין גיווינן אלי טאג צו זאגן:

עֶזְרִי מֵעִם יְיָ עוֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ: הַשְׁלֵךְ עַל יְהֹוָה (מן זאל אין דיא מחשבה האבן דען שם מיט דער נקודה פון יְהָבְךָ) עברי לייאנן וויא מן לייאנט (אֲדֹנָי) יְהָבְךָ וְהוּא יְכַלְכְּלֶךָ שְׁמָר תָּם וּרְאֵה יָשָׁר כִּי אַחֲרִית לְאִישׁ שָׁלוֹם: בְּטַח בַּייָ וַעֲשֵׂה טוֹב שְׁכוֹן אֶרֶץ וּרְעֵה אֱמוּנָה: הִנֵּה אֵל יְשׁוּעָתִי אֶבְטַח וְלֹא אֶפְחָד כִּי עָזִּי וְזִמְרָת יָהּ יְיָ וַיְהִי לִי לִישׁוּעָה:

מי שהוא בעל משא ומתן יאמר אחר ה׳ פסוקים אלו תפלה זה:

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם בְּדִבְרֵי קָדְשְׁךָ כָּתוּב לֵאמוֹר הַבּוֹטֵחַ בַּייָ חֶסֶד יְסוֹבְבֶנְהוּ· וּכְתִיב וְאַתָּה מְחַיֶּה אֶת כֻּלָּם· יְהֹוָה אֱלֹהִים אֱמֶת תֵּן בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יָדַי· כִּי בָטַחְתִּי בְךָ שֶׁעַל יְדֵי מַשָּׂא וּמַתָּן וַעֲסָקִים שֶׁלִּי תְּשַׁלַּח לִי בְּרָכָה כְּדֵי שֶׁאוּכַל לְפַרְנֵס אֶת

עצמי

עַצְמִי וּבְנֵי בֵיתִי בְּנַחַת וְלֹא בְצַעַר בְּהֶיתֵּר וְלֹא בְאִיסּוּר לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם וִיקֻיַּם בִּי מִקְרָא שֶׁכָּתוּב הַשְׁלֵךְ עַל יְהֹוָה יְהָבְךָ וְהוּא יְכַלְכְּלֶךָ אָמֵן:

אם בדעתו לילך באותו יום לדרכו לעסוק במשא ומתן יאמר ה׳ פסוקים הנ״ל ואח״כ יאמר בזה הלשון:

אני רוצה היום לילך לעסות משא ומתן ברצות השי״ת ולמען שמו ולישא וליתן באמונה לשם יחוד הק״בה ושכינתי׳ ע״י ההוא טמיר נעלם· ואח״כ יאמר רבש״ע כ״ל עד והוא יכלכלך:

ווען איינר אין דען מארקט מיזט אול קיין לאדן מיזט אול׳ האט בדעה זיינן משא ומתן נאך צו גין אזו זאל ער דיא פינף פסוקים דיא אובן שטינן זאגן דער נאך זאל ער אזו זאגן:

רבונו של עולם דא וויל איך גין איינם משא ומתן נאך מיט דיינם רשות דאז איך וויל ארנערן מיט ערין· רבונו של עולם דוא הייסט אן גישריבן ווער זיין בטחון אן גאט האט דען טוט אן מיט חסד אומרינגלן אול שטיט אך דז גאט מיטלייבן דר נערט· דרום ביט איך דיך דוא אלמעכטיגר גאט גיב איר איין ברכה והצלחה אין איינם משא ומתן דאז איך איך זאל ארנערן איך אול׳ איין וייב אול׳ קינדר צו שפייזן מיט היתר אול ניט מיט איסור איין גאנץ קרינגי מחיה אול׳ קיין שווערי מחיה דז איך דיר דינן קאן אול׳ קאן אך אלות האלטן אונטר ישראל אמן וכן יהי רצון:

דיא חכמי קבלה שרייבן דז איין מיטלייכר בן אדם אלי טאג ד׳ זכירות זאגן זאל:

זכירת יציאת מצרים:

לְמַעַן תִּזְכּוֹר אֶת יוֹם צֵאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ:

זכירת מעמד הר סיני:

זָכוֹר אֶת יוֹם אֲשֶׁר עָמַדְתָּ לִפְנֵי יְיָ אֱלֹהֶיךָ בְּחוֹרֵב פֶּן תִּשְׁכַּח אֶת הַדְּבָרִים אֲשֶׁר רָאוּ עֵינֶיךָ:

זכירת מחיית עמלק

זָכוֹר אֶת אֲשֶׁר עָשָׂה לְךָ עֲמָלֵק בַּדֶּרֶךְ בְּצֵאתְכֶם מִמִּצְרָיִם אֲשֶׁר קָרְךָ בַּדֶּרֶךְ וַיְזַנֵּב בְּךָ כָּל הַנֶּחֱשָׁלִים אַחֲרֶיךָ וְאַתָּה עָיֵף וְיָגֵעַ וְלֹא יָרֵא אֱלֹהִים: וְהָיָה בְּהָנִיחַ יְיָ אֱלֹהֶיךָ לְךָ מִכָּל אוֹיְבֶיךָ מִסָּבִיב בָּאָרֶץ אֲשֶׁר יְיָ אֱלֹהֶיךָ

נותן

וְכִסֵּא כְבוֹדוֹ בַּשָּׁמַיִם ׀ מִמַּעַל ׃ וּשְׁכִינַת ׀ עֻזּוֹ בְּגָבְהֵי מְרוֹמִים ׃ הוּא אֱלֹהֵינוּ ׃ אֵין ׀ עוֹד ׀ אַחֵר ׃ אֱמֶת מַלְכֵּנוּ ׃ אֶפֶס זוּלָתוֹ ׃ כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתוֹ וְיָדַעְתָּ הַיּוֹם וַהֲשֵׁבֹתָ אֶל ׀ לְבָבֶךָ ׃ כִּי יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם ׀ מִמַּעַל ׀ וְעַל הָאָרֶץ מִתָּחַת ׀ אֵין ׀ עוֹד ׃

עַל כֵּן ׀ נְקַוֶּה לְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ ׃ לִרְאוֹת מְהֵרָה בְּתִפְאֶרֶת ׀ עֻזֶּךָ ׃ לְהַעֲבִיר גִּלּוּלִים ׀ מִן הָאָרֶץ ׃ וְהָאֱלִילִים כָּרוֹת יִכָּרֵתוּן ׃ לְתַקֵּן ׀ עוֹלָם בְּמַלְכוּת שַׁדַּי ׃ וְכָל בְּנֵי בָשָׂר יִקְרְאוּ בִשְׁמֶךָ ׃ לְהַפְנוֹת ׀ אֵלֶיךָ כָּל רִשְׁעֵי אָרֶץ ׃ יַכִּירוּ וְיֵדְעוּ כָּל יוֹשְׁבֵי תֵבֵל ׃ כִּי לְךָ תִּכְרַע כָּל בֶּרֶךְ ׃ תִּשָּׁבַע כָּל ׀ לָשׁוֹן ׃ לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ יִכְרְעוּ וְיִפֹּלוּ וְלִכְבוֹד שִׁמְךָ יְקָר יִתֵּנוּ ׃ וִיקַבְּלוּ כֻלָּם ׀ אֶת ׀ עוֹל מַלְכוּתֶךָ ׃ וְתִמְלוֹךְ ׀ עֲלֵיהֶם ׀ מְהֵרָה לְעוֹלָם וָעֶד ׃ כִּי הַמַּלְכוּת שֶׁלְּךָ הִיא ׃ וּלְעוֹלְמֵי עַד ׀ תִּמְלוֹךְ בְּכָבוֹד ׃ כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ ׃ יְיָ יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד ׃ (קדיש יתום)

נאך עלינו זאל מן דען פסוק זאגן:

וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד ׃

כתבו הפוסקים שאין לומר קדיש דרבנן אלא על ההגדה משום הכי נוהגין לומר אחר במה מדליקין אר"א ע"כ על הלימוד המשניות או תורה שבע"פ יאמרו אח"כ אר"א בן עקשיא וכו' ואז יוצאין לכל הדיעות לומר קדיש דרבנן וכן ראוי לנהוג על כל הלימוד: כשלומדין בבה"כ או בבית וליכא מנין ואח"כ קוראין למנין לומר קדיש צריך דוקא להיות עשרה בשעת הלימוד ולא יסיימו מהלימוד עד כבר איכא עשרה ואח"כ יאמר קדיש ולא יסיימו ואח"כ יקראו למנין דעיקר הקדיש הוא על הלימוד משום דונקדשתי בתוך בני ישראל לכן צריך עשרה:

ווען מן זיברכט דאז קיין מנין איז אול מן רופט נאך אין זייט צו מנין זאל מן ניט אויף הערן צו לערנן ביז מנין איז אודר ווען מנין ווערט זאל מן ווידר איין ווייניג לערנן די מן קדיש קאן דרויף זאגן:

נאך דעם לערנן אי מן קדיש דרבנן זאגט זאל מן זאגן:

רַבִּי חֲנַנְיָא בֶּן עֲקַשְׁיָא אוֹמֵר רָצָה הַקָּבָּ"ה לְזַכּוֹת אֶת יִשְׂרָאֵל לְפִיכָךְ הִרְבָּה לָהֶם תּוֹרָה וּמִצְוֹת שֶׁנֶּאֱמַר יְיָ חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיַאְדִּיר ׃

עַל יִשְׂרָאֵל וְעַל רַבָּנָן וְעַל תַּלְמִידֵיהוֹן וְעַל כָּל תַּלְמִידֵי תַלְמִידֵיהוֹן וְכָל מַאן דְּעָסְקִין בְּאוֹרַיְתָא דִּי בְאַתְרָא הָדֵין וְדִי בְּכָל אֲתַר וַאֲתַר יְהֵא לְהוֹן וּלְכוֹן שְׁלָמָא וְחִנָּא וְחִסְדָּא וְרַחֲמִין וּמְזוֹנֵי רְוִיחֵי וּפוּרְקָנָא מִן קֳדָם מָארֵיהּ שְׁמַיָּא וְאַרְעָא וְאִמְרוּ אָמֵן ׃

לא

על כן נקוה לך: חוזר למה שאמר למעלה שלא שם חלקנו כהם ולא גורלנו וכו' כלומר לפי שהשי"ת קרבנו לעבודתו ובחר בנו יותר מכל האומות ע"כ אנו מקוי' לישועתו: לראות מהרה בתפארת עוזך· שהיא בית המקדש שכתוב בו בית תפארתי לפאר ועי"ז מזכה ג"כ השכינה שישכון בתוכו: להעביר גלולים מן הארץ לתקן עולם במלכות שדי כיון שתכרת הטומאה מן העולם ויהא עולם מתוקן והזכיר שם שדי לפי שבו נברא העולם שאמר לעולמי די יאמר לצרותינו די גם שדי הוא לשון שוד באותו פעם ישודד המערכה שרצון השי"ת ע"י שם שדי וזהו לתקן עולם ליעות המשיח:

עלינו לשבח איז איין גרושר שיר ושבח דען אן יאיש נוראים זאגט אן איט איין ניגון דרום זאל אן עלינו ניט גישווינד זאגן נייארט ווארט פר ווארט איט כוונה:

עָלֵינוּ לְשַׁבֵּחַ לַאֲדוֹן הַכֹּל · לָתֵת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר בְּרֵאשִׁית · שֶׁלֹּא עָשָׂנוּ כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת · וְלֹא שָׂמָנוּ כְּמִשְׁפְּחוֹת הָאֲדָמָה · שֶׁלֹּא שָׂם חֶלְקֵנוּ כָּהֶם · וְגוֹרָלֵנוּ כְּכָל הֲמוֹנָם:

ווען איינר דש זאגט ואנחנו כורעים ומשתחוים אול בוקט זיך ניט איז טוט אן ניט וואש אן זעלברט זאגט איר בוקן זיך צו הקב"ה אול ער בוקט זיך ניט:

וַאֲנַחְנוּ כּוֹרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים וּמוֹדִים לִפְנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ · הוּא · שֶׁהוּא נוֹטֶה שָׁמַיִם וְיוֹסֵד · אָרֶץ ·

וכסא

יקמץ תחת העין ופתח תחת הלמד · וכן צריך ליזהר שלא לומר לעלם ולעלמי עלמיא ולעלמי בו"או אלא צריך לומר לעלמי בלא וא"ו · כי צריכין להיות סך הכל מן יהא שמיה רבא עד עלמא כ"ח אותיות נגד הפסוק וידבר אלהים את כל הדברים האלה · ונגד בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ:

יש נוהגין כשאומר החזן בריך הוא עונין העם בריך הוא לעילא וטועים הם שמשמע שהקב"ה בריך הוא למעלה ולא למטה ח"ו · וצריך למחות באותן הנוהגין כן אלא צריכין הנוהגין האומרים כן לומר בריך הוא לעילא מכל ברכתא ושירתא:

מן זאל איין איניג שטיל האלטן צווישן אמן אול יהא שמיה רבא דען מאן גיהערט אמיך קהל זאגן אמן וואס דער חזן גיזאגט האט יתגדל וכו' אול דער שבח היבט זיך ערשט אן פון יהא שמי' רבא · אן גיהערט צו זאגן יהא שמי' רבא וויא עס דא גיבינטלט איזט מְבָרַךְ:

איין שבא אונטר דער אם איין קאמץ אונטר דער בית אול לְעָלַם איין שבא אונטר דער למד איין קאמץ אונטר דער עין איין פתח אונטר דער למד:

מן זאל ניט זאגן ולעלמי איט דער וואו נייארט לְעָלְמֵי און וואו עס גיהערט צו זיין פון יהא שמי' רבא אן ביז עלמיא אכט אול צוואנציג אותיות זיינן גרושי איגלטיג · סודות דרויף אך ווער אן קדיש הערט וואו אן דארף אפסיק זיין זאל אן זאגן אמן יהא שמי' רבא מברך עלם ועלמי עלמיא יתברך וישתבח ויתפאר ביז דאמירן בעלמא זיינן אך אכט אול צוואנציג ווערטר ווען אן אבר קדיש הערט וואו אן ניט דארף אפסיק זיין אונש פון ברוך שאמר אן ביז נאך שמונה עשרה אול צו אובנט צו מעריב ביז נאך שמונה עשרה זאל אן נייארט אמן יהא שמי' רבא זאגן ביז יתברך · צווישן עלמיא אול יתברך זאל אן גאר ניט אפסיק זיין נייארט עלמיא אול יתברך צו אנכדר זאגן · איין טייל לייט פפלעגן צו זאגן בריך הוא לעילא ווען דער חזן זאגט שמי' דקודשא בריך הוא דיא זיינן זיך טועה דען בריך הוא לעילא איז טייטש גאט זאל געלובט זיין אובן אול ח"ו אונטן ניט אך אויף דיזן עולם דז ווער יוא איין חירוף וגידוף נייארט ווען אן דער צו זאגט בריך הוא לעילא מכל ברכתא דש איז טייטש גאט איז געלובט איבר אלי לוב אן זאל זעלכי לייט אב ווערן דיא דא פפלעגן אזו צו זאגן בריך הוא לעילא:

איין טייל חכמים שרייבן אין אירי ספרים וואו אן ניט דערף אפסיק זיין זאל אן ניט זאגן ועתה יגדל נא פר קדיש אך צו אובנט צו מעריב צווישן על כל מעשיו שמאר שמונה עשרה דארף אן אך ניט אפסיק זיין זאל אן אך ניט זאגן ועתה יגדל נא · אך ווען אן הערט קדיש זאגן פון ברוך שאמר אן אול ווייטר וואו אן ניט דארף אפסיק זיין זאל אן אלי אמט ועתה יגדל ניט זאגן נייארט אמן יהא שמי' רבא ביז אן יתברך ניט ביז אן דאמירן בעלמא אך איז דער דין אזו ווען אן הערט קדושה זאגן וואו אן ניט דארף אפסיק זיין זאל אן נייארט זאגן קדוש קדוש קדוש ביז אזא כל הארץ כבודו אול ברוך כבוד יי ממקומו · אבר ימלוך יי זאל אן ניט זאגן · אך איין קדיש זאל אן ניט זאגן וואו אן ניט דארף אפסיק זיין תתקבל אול יהי שם יי מברך מעתה ועד עולם · אול ניט עזרי מעם יי:

כתבו

עלינו לשבח תפלה זו יהושע בן נון יסדה כשנכנסו ישראל לארץ וכבשו כרכים ומחוזות וראה יהושע עצבי הגוים מעשי ידי אדם ויסד השבח וחתם שמו למפרע בראשי החרוזות מרוב ענוה בו כדי שלא יבינו שהוא יסדה עלינו שלא ואנחנו כורעים הוא אלהינו והוא שבח גדול ונורא ע"כ אומרים בימי' נוראים במשיכת הניגון בנחת ע"כ יש לאומרו בכוונת הלב ולא במהירות כנוהג העולם עלינו לשבח הובא סוף עלינו לשבח ולפאר לאדון הכל: ואנחנו כורעים צריך לכרוע ולהשתחות כדי שלא יאמר שקרן בדבורו:

על

יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא · וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה · וְיִתְהַלָּל שְׁמֵיהּ דְּקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא · לְעֵילָּא מִכָּל בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא · תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחָמָתָא · דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן :

תְּקַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן · אֶת תְּפִלָּתֵינוּ :

תִּתְקַבֵּל צְלוֹתְהוֹן וּבָעוּתְהוֹן דְּכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל · קֳדָם · אֲבוּהוֹן דִּי בִשְׁמַיָּא וְאִמְרוּ אָמֵן : יְהִי שֵׁם · יְיָ מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד · עוֹלָם :

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא וְחַיִּים · עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן : עֶזְרִי מֵעִם · יְיָ · עוֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ :

עוֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו · הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם · עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן :

עלינו

אונזרי חכמים שרייבן אין אירי ספרים עש זיינן זעקש ארלייא סגולות דיא העלפן דז הש"י איין בן אדם דיא עבירות מוחל איז ווען ער דיא עבירות ניאר טוט דז אן גלן קיין תשובה זונשט ברויכט :

דיא ערשט סגולה איז דאז אן זאל אמן יהא שמי' רבא בכוונה זאגן הויך אול דז זיך זייני קינדר לערנן אול אך דיא פריימיג אויף אלי ברכות אמן זאגן דש איז גיוויש אלז אים השי"ת זייני עבירות מוחל איזט :

דיא אנדר סגולה איז דר דא נזהר איז שבת רעכט צו האלטן וויא עש גיהערט זעלבש גיפינד אן אפילו אין טייטשי ספרים אלז וויא אין צב טוב וואש אן יוא דארף טון אול וואש אן ניט דארף טון :

דיא דריטי סגולה איז ווער דיא שירה אז ישיר אשה מיט הולך שטים מיט שמחה זאגט גלייך אלז ווען ער ווער גאנגן אויז מצרים איז הש"י אך זייני עבירות מוחל :

דיא פירטי סגולה איזט ווער מעביר על אדותיו איז דש איז ווען אים איינר וואש גיטאן האט זאל אים צו ווידר איז גיוועזן עש זייא מיט ממון אודר מיט ווארטן אול ער קענט זיך אן יענים נוקם זיין גאר וואול ווידר בין מיט בין בילאון אול טוט זעלבש ניט ניארט איז אים מוחל אול גידענקט זיך וואש דיא גמרא

זאגט דיא דא זיך לאזן פר שעמן אול פר שעמן יענם ניט דיא דא הערן אירי חרפות אול שווייגן שטיל דיא זיך משמח זיינן מיט יסורים וואש הש"ית אויף אינן שיקט דיא ווערן אין גן עדן לייכטן אלז דיא זו ווערט הינטן נאך לייכטן דרייא הונדרט אול דרייא אול זיבנציג מאלט העלר אלז זיא איצונדרט לייכט דש איז איין גרוש לילט דאז ניט איגלייך איין צו ביזדן איזט דעם איזט הש"ית אך זייני עבירות מוחל :

דיא פינפטי סגולה איז דער זיך דריין גיווינט ניט פיל אונטר דיא גימיינה לייט צו זיין אירי הבלים ריד צו הערן בפרט אן שבתות ויאים טובים רידן זיא פון משא ומתן אודר זונשט דברים בטלים נייארט זילט אין זיינן הויז איבר איין טייטש ספר וועל ער קיין לשון הקודש פר שטיט דעם איז הש"ית זייני עבירות אך מוחל :

דיא זעקסטי סגולה איז דער דא הערט גערן צו לערנן דען תלמידי חכמים אול מיר לערנן אול מיר שטראף ריד איזט אים אן גינעם איז אים הש"י אויך זיין עבירות מוחל שטיט אין זוהר ווען אן שבתות אול יאים טובים דער תלמיד חכם דרשת אודר לערנט דז מאן לערן קדיש דרויף זאגט איז השי"ת דען זעלביגן דיא דא צו הערן מיר עבירות מוחל :

וצריך להתחיל לכוין כדי לשמוע הקדיש כדי לענו' איש"ר כי הוא שיר ושבח גדול ונורא לפני הקב"ה ומתעורר עי"ז ומתחרט על הגלות כבי"כול ומלות רבה היא שעי"ז מחלין לו כל עונותיו : גם צריך ליזהר שלא להפסיק בין עלמיא ליתברך · אבל במקום שאסור להפסיק אין לומר אלא עד יתברך · אבל אם אומרים אי"שר במקו' שמותר להפסיק צריך לומר יתברך וישתבח ויתרומ' עד דאמירן בעלמא שהמה ג"כ כ"ח תיבות אבל לא יאמרו העונים ואמרו אמן כי ואמרו אמן אומר הש"ץ להקהל שיענו אמן :

טועין העולם ואומרים אי"שר במרולה וסומכין תיבת אמן ליהא שמי' רבא ובאמת צריך להפסיק מעט בין אמן ליהא שמיה רבא כי אמן קאי למעלה דהיינו שהקהל עונים אמן על מה שאמר הש"ץ יתגדל ויתקדש וכו' אבל השבח מתחיל מן יש"ר :

צריך לומר מְבָרַךְ קמץ תחת הבית ולא מבורך בחולם וגם לְעָלַם צריך להגיה בנקודה שבא תחת הל"מד

לְכָל קֹרְאֶיךָ׃ צִדְקָתְךָ צֶדֶק לְעוֹלָם וְתוֹרָתְךָ אֱמֶת׃ תִּתֵּן אֱמֶת
לְיַעֲקֹב חֶסֶד לְאַבְרָהָם אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבֹתֵינוּ מִימֵי קֶדֶם׃ בָּרוּךְ
אֲדֹנָי ׀ יוֹם יוֹם יַעֲמָס לָנוּ ׀ הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה׃ יְיָ צְבָאוֹת
עִמָּנוּ מִשְׂגָּב לָנוּ ׀ אֱלֹהֵי ׀ יַעֲקֹב סֶלָה׃ יְיָ צְבָאוֹת אַשְׁרֵי אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ׃
יְיָ הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ׃ בָּרוּךְ הוּא אֱלֹהֵינוּ שֶׁבְּרָאָנוּ
לִכְבוֹדוֹ ׀ וְהִבְדִּילָנוּ מִן הַתּוֹעִים ׀ וְנָתַן לָנוּ תּוֹרַת אֱמֶת ׀ וְחַיֵּי עוֹלָם
נָטַע בְּתוֹכֵנוּ ׀ הוּא יִפְתַּח לִבֵּנוּ בְּתוֹרָתוֹ ׀ וְיָשֵׂם בְּלִבֵּנוּ לְאַהֲבָה
אוֹתוֹ ׀ וּלְיִרְאָה אוֹתוֹ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ ׀ וּלְעָבְדוֹ בְּלֵבָב שָׁלֵם ׀ לְמַעַן לֹא
נִיגַע לָרִיק ׀ וְלֹא נֵלֵד לַבֶּהָלָה׃ יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי
אֲבוֹתֵינוּ ׀ שֶׁנִּשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ בָּעוֹלָם הַזֶּה ׀ וְנִזְכֶּה וְנִחְיֶה וְנִרְאֶה וְנִירַשׁ
טוֹבָה וּבְרָכָה לִשְׁנֵי יְמוֹת הַמָּשִׁיחַ ׀ וּלְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא׃ לְמַעַן
יְזַמֶּרְךָ כָבוֹד וְלֹא יִדֹּם ׀ יְיָ אֱלֹהַי לְעוֹלָם ׀ אוֹדֶךָּ׃ בָּרוּךְ ׀ הַגֶּבֶר
אֲשֶׁר יִבְטַח בַּייָ ׀ וְהָיָה יְיָ מִבְטַחוֹ׃ בִּטְחוּ בַייָ עֲדֵי עַד כִּי בְּיָהּ יְיָ צוּר
עוֹלָמִים׃ וְיִבְטְחוּ בְךָ יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ ׀ כִּי לֹא עָזַבְתָּ דֹרְשֶׁיךָ יְיָ׃ יְיָ חָפֵץ
לְמַעַן צִדְקוֹ ׀ יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיַאְדִּיר׃

אן זאל זוישן דורשיך יי׳ אול יי חפץ שטיל האלטן איין ווייניג דען דאש איזט סוף פסוק אול דש איזט תחלת פסוק׃

ברוך הוא אלהינו זאל מן מיט גרוסר כוונה זאגן אול זעלבי אותות דיא דא זיך טועה זיין אזו וויא עס פֿאר
מיט שאחת הזב דען ברוך הוא אלהינו איז לייטן אותות געבן האט דיא אן זבח השאים הבן אאונה
טייטש גיזובט זיא אונזר גאט דז ער אונז הוט בישאפֿן גיהאט אול האט אונז געבן איין תורות אאות דז איר
זיינר כבוד ווען איך זו דינן אול האט אונז גישיידן פֿון דער דורך זאלן זוכה זיין זון איביגן לעבן׃ מן

וְעַתָּה יִגְדַּל נָא כֹּחַ ׀ אֲדֹנָי ׀ כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ לֵאמֹר׃ זְכֹר רַחֲמֶיךָ יְיָ וַחֲסָדֶיךָ כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה׃
יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ ׀ שְׁמֵיהּ רַבָּא ׀ בְּעָלְמָא דִּיבְרָא כִרְעוּתֵיהּ ׀ וְיַמְלִיךְ
מַלְכוּתֵיהּ ׀ בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן ׀ וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל ׀
בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן׃

אָמֵן יְהֵא שְׁמֵיהּ רַבָּא מְבָרַךְ ׀ לְעָלַם לְעָלְמֵי עָלְמַיָּא
יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ וְיִתְעַלֶּה זִכְרוֹ לָעַד וּלְנֵצַח נְצָחִים׃ יתברך

אמרו רז״ל כל העונה אמן יש״ר מברך בכל כוחו בכל כוחו ובכל כתנתו׳ ובמ״ע סי׳ נ״ו כתב בכל כחו
קורעין לו גזר דינו של שבעים שנה ופיר״שי ז״ל ממש בקול רם ׳ וצריך להודיע חיבריו כשיאמר איש״ר
בכל ולריך

העולם הוא עולם המעשה ובזה נזכה ונחיה ונירש חיי עוה״ב וכו׳: ברוך הגבר והיה ה׳ מבטחו׳ אם יבטח בו הוא יהא
מבטחו ולא יראה מכל רע: ביה ה׳ צור עולמים׳ ר״ל בשם י״ה ברא העולמות ע״י יו״ד ברא עולם הבא וע״י הה׳ ברא
עולם הזה׳ ויבטחו בך יודעי שמך כי ראו כי לא עזבת וכו׳: למען צדקו יעשה ולא למעננו:

עלינו

וְאָמַר: קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ: וּמְקַבְּלִין דֵּין מִן דֵּין וְאָמְרִין· קַדִּישׁ בִּשְׁמֵי מְרוֹמָא עִלָּאָה בֵּית שְׁכִינְתֵּיהּ· קַדִּישׁ עַל אַרְעָא עוֹבַד גְּבוּרְתֵּיהּ· קַדִּישׁ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא: יְיָ צְבָאוֹת מַלְיָא כָל אַרְעָא זִיו יְקָרֵיהּ: וַתִּשָּׂאֵנִי רוּחַ וָאֶשְׁמַע אַחֲרַי קוֹל רַעַשׁ גָּדוֹל· בָּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ: וּנְטָלַתְנִי רוּחָא: וּשְׁמָעִית בַּתְרַאי קָל זִיעַ סַגִּיא דִּמְשַׁבְּחִין וְאָמְרִין: בְּרִיךְ יְקָרָא דַייָ מֵאֲתַר בֵּית שְׁכִינְתֵּיהּ: יְיָ יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד: יְיָ מַלְכוּתֵיהּ קָאֵים לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא: יְיָ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם יִצְחָק וְיִשְׂרָאֵל אֲבוֹתֵינוּ שָׁמְרָה זֹּאת לְעוֹלָם לְיֵצֶר מַחְשְׁבוֹת לְבַב עַמֶּךָ וְהָכֵן לְבָבָם אֵלֶיךָ: וְהוּא רַחוּם יְכַפֵּר עָוֹן וְלֹא יַשְׁחִית: וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ· וְלֹא יָעִיר כָּל חֲמָתוֹ: כִּי אַתָּה אֲדֹנָי טוֹב וְסַלָּח· וְרַב חֶסֶד

לכל

מתרגמין אותה כדי לאומרה כל יחיד ויחיד לבדו לפי שתרגום מותר ליחיד לאומרה ולזה אומרים אותה בלחש כדי להמשיך כ"א קדושה לעצמו ע"כ· יש קצת מהגין לצאת חוץ לבה"כ כשמגיע החזן ובא לציון ודאי מפסידין הרבה ראשון הלא אין אומרים תתקבל צלותהון שהוא תרגום של תפלה שזה קאי על התפלה עד אחר ובא לציון וזה עיקר הקדיש על התפלה שיקובל ברצון שנית לפי ספרי קבלה צריך כל אדם הנוגע יראת אלקים בלבו לדקדק להיות צדיק בכל יום ר"ל צריך לומר ל' פעמים אמן ד' קדושות יוד אמן יהא שמי' ק' ברכות והוא עפ"י סוד גדול ונורא לזכות עי"ז לרב טוב הצפון לצדיקים לעתיד לבא שליש דאית' בזוהר בכל יום ג' פעמים כל זמן שבני ישראל מתפללין בבתי כנסיות יש לרשעים מנוחה בגיהנם ואין דנים אותם עד שיסיימו כל סדרי קדושה וכל שיוצא מבית הכנסת קודם סדר קדושה אחר מותו אם יש מנוחה לרשעים באותו זמן אבל אותו בן אדם שנוהג ורגיל לעשות כן דנין אותו בכפליים באותו זמן ע"כ ישמור אדם את עצמו מזה בכל מה דאפשר רק ע"י הכרח גדול שמוכרח לצאת קודם: ואני זאת בריתי אומרים עם ובא לציון מפני שמדבר על רוח הנבואה שלא ימוש מפינו וזהו יהי' בביאת הגואל ולפי פשוטה קאי על התורה שהבטיח הקב"ה אותנו שלא ימוש מאתנו ומזרענו עד עולם: ואתה קדוש יושב תהלות ישראל· והוא תלים כ"ב יושב ממתין כמו וישב העם בקדש בל"א (ער ווערט ווימן) ר"ל הש"י ממתין ומתעכב תפלתן של ישראל קודם המלאכים כדאמרו חז"ל אין מלאכי השרת אומרים שירה למעלה עד שיאמרו ישראל למטה ועוד דרש ר' פנחס בשם ר' עזרי' המלאך הממונה על התפלה הוא ממתין עד שיתפלל כנכיה אחרונה שבישראל ועושה מכל התפילות עטרה ומשביע את הקשר בשם המפורש ועולה למעלה ויושב על ראש הקב"ה: וקרא זה אל זה· כדאית' ישעי' ו' שהיה קורא שרף זה אל זה והיה אחד אומר לחבירו דרך זרוז והיה קורא אחד לחבירו נקדש האל ביחד ק'ק'ק' הוא קדוש בכל העולמות בעול' המלאכים ובעולם הגלגלים ובעולם השפל ה' צבאות כי הוא אדון לצבאות מעלה ולצבאות מטה: ומקבלין דין מדין· הוא תרגומו תרג' מפרש למה הזכיר ג' פעמי' קדוש וזהו שמתרג' קדיש בשמי' מרומא עילאה בית שכינתי' כלל כל העליונים כאחד המלאכי' וגלגלי' ופי' קדוש הוא בשמי מרום על שבעה רקיעים בית שכינתיה למעלה מראשי החיות: קדיש על ארעא עובד גבורתיה הוא עולם השפל כלומר מראה שכינתו וקדושתו על הארץ שעושה גבורותיו: קדיש לעלם ולעלמי עלמיא קדושתו לעולם ומראה שכינתו בכל העולמות שברא יותר מזה העולם הזה שהוא אין בו הבריות ה' לצבאות מליא כל ארעא זיו יקרי' אף העולם הוא מלא' ואין יכולין לראות ההוד הגדול: ותשאני רוח יחזקאל ג' שראה כאלו רוח נושאו בין השמים ובין הארץ מפני קבר התהום: ממקומו פי' מקומו אשר מראה לבריותיו לא שם מקומו כי הוא מקומו של העולם ולפי שאין אנו יודעין מקומו אומרים ממקומו: ה' אלהי אברהם· הוא בפסוק ד"ה א' כ"ט ר"ל שאנו מתפללים שישמור לנו סדר קדושה למלוה רבה: ליצר מחשבותינו ולהכין את לבבנו אליך וכו': שמרה זוכרה: יעמס לנו· ר"ל ישא לנו ברכותיו שהוא ישועתינו יעמוס (ער זאל אויף לאדן): שבראנו לכבודו· פי' לשבחו וזהו כבודו: מן התועים (דיא פר ערטן): תורת אמת שהיא תורה שבכתב· וחיי עולם נטע בתוכינו: היא תורה שבעל פה שעל ידי תורה שבעל פה אנו יודעין הפי' של תורה שבכתב לקיים המצות כתיקונו ועי"ז אנו זוכין לחיי עה"ב והזכיר לשון נטיעה ע"ש עץ החיים היא למחזיקים בה: וישם בלבנו לאהבתו ולירא תו· ע"ש שאמרו הבא לטהר מסייען אותו: שנשמור חקיך בעוה"ז כי זה

העולם

יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם: שׁוֹמֵר יְהֹוָה אֶת כָּל אֹהֲבָיו וְאֵת כָּל הָרְשָׁעִים יַשְׁמִיד: תְּהִלַּת יְהֹוָה יְדַבֶּר פִּי וִיבָרֵךְ כָּל בָּשָׂר שֵׁם קָדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד: וַאֲנַחְנוּ נְבָרֵךְ יָהּ · מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם · הַלְלוּ יָהּ:

לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד: יַעַנְךָ יְיָ בְּיוֹם צָרָה · יְשַׂגֶּבְךָ שֵׁם · אֱלֹהֵי ׀ יַעֲקֹב: יִשְׁלַח עֶזְרְךָ מִקֹּדֶשׁ וּמִצִּיּוֹן יִסְעָדֶךָּ: יִזְכֹּר כָּל מִנְחֹתֶיךָ וְעוֹלָתְךָ יְדַשְּׁנֶה סֶלָה: יִתֶּן לְךָ כִלְבָבֶךָ וְכָל עֲצָתְךָ יְמַלֵּא: נְרַנְּנָה בִּישׁוּעָתֶךָ וּבְשֵׁם אֱלֹהֵינוּ נִדְגֹּל · יְמַלֵּא יְיָ כָּל מִשְׁאֲלוֹתֶיךָ: עַתָּה יָדַעְתִּי כִּי הוֹשִׁיעַ יְיָ מְשִׁיחוֹ יַעֲנֵהוּ מִשְּׁמֵי קָדְשׁוֹ · בִּגְבוּרוֹת יֵשַׁע יְמִינוֹ: אֵלֶּה בָרֶכֶב וְאֵלֶּה בַסּוּסִים וַאֲנַחְנוּ בְּשֵׁם ׀ יְיָ אֱלֹהֵינוּ נַזְכִּיר: הֵמָּה כָּרְעוּ וְנָפָלוּ וַאֲנַחְנוּ קַמְנוּ וַנִּתְעוֹדָד: יְיָ הוֹשִׁיעָה · הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְּיוֹם קָרְאֵנוּ:

וּבָא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל וּלְשָׁבֵי פֶשַׁע בְּיַעֲקֹב נְאֻם ׀ יְיָ: וַאֲנִי זֹאת בְּרִיתִי אוֹתָם ׀ אָמַר ׀ יְיָ · רוּחִי אֲשֶׁר ׀ עָלֶיךָ וּדְבָרַי אֲשֶׁר שַׂמְתִּי בְּפִיךָ לֹא יָמוּשׁוּ מִפִּיךָ וּמִפִּי זַרְעֲךָ וּמִפִּי זֶרַע זַרְעֲךָ אָמַר ׀ יְיָ מֵעַתָּה וְעַד ׀ עוֹלָם · וְאַתָּה קָדוֹשׁ יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל: וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר

יענך ה' ביום צרה· תקנו לאומרו בכל יום מפני שיש בו תפלה ותחנה לפי שאדם צריך לפרנסה בכל יום והמזמור זה אמר דוד על ישראל כשהיו צריכין לפרנסה והיו פושטים ידיהם בגדוד והיה מתפלל עליהם שישובו בשלום: ישגבך· (ער זאל שטערקן דיך): שם אלהי יעקב· אמר אלהי יעקב לפי שראה עצמו בצרה יותר מאברהם ויצחק דכתיב האל העונה אותי ביום צרתי· והכי פירושו יענך ה' ביום צרה ישגבך שם אלהי יעקב כשאדם הוא חולי אומרים לו מי שריפא חזקיהו מלך יהודה מחליו הוא ירפאך כך כשם שהקב"ה העונה את יעקב בעת צרתו כך יענה אותך ביום צרתך· או פי' אלהי יעקב קאי על ישראל כי נקרא יעקב כמו אל תירא עבדי יעקב: מקודש· ממקום קודש והוא הבית שהיה שם הארון· ובמדרש ישלח עזרך מקודש ומציון· ישלח עזרך זה מצית ומציון כי בציון היה הארון· יסעדך (ער זאל אונטר ליינן דיך)· יזכור· כמו אזכרתה לה'· או יזכור לשון זכות של הקרבנות והמנחות: כל מנחותך ועולתך כי כשאתם למלחמה היה מקריבים עולות ומנחות גם מקריבין תמידין בכל יום בקר וערב ותפלת נגד תמידים תקנום: ידשנה ישימו דשן כלומר שישלח אש לשריפה ויקבלה ברצון ידשנה (ער זאל מאכן צו אשין): נדגול (מיר וועלן דרויף ריכטן דיא באניר): עתה ידעתי· כשתושיענו יאמר כל אחד ואחד מישראל עתה ידעתי כי הושיע ה' משיחו: בגבורת ישע ימינו· כי במעט עם היה מפיל רבבות מאויביו ולא היה יכול להיות זה אלא בגבורת ישע ימינו של הקב"ה: אלה ברכב האויבים באים עלינו ברכב ובסוסים ובטוחים בהם· אבל אנחנו בשם ה' אלהינו נזכיר: ונתעודד· פי' נתגאה ונתרומם עלינו: כרעו (זיא קניאן)· ונתעודד (מיר זיין גישטארקט)· במדרש ט' פסוקים יש במזמור זה נגד ט' חדשים שהאשה מעוברת לכן האשה שהיא מקשה לילד אומרים זה המזמור ואח"כ אומרים מאן דעני לאמך בעידן קשיותא הוא יענה יתך בעידן קשיותך· גם דרשו חז"ל זה המזמור מדבר בענין הקץ לכן נהגו לאומרו סמוך לסדר הקדושה:

ובא לציון· תקנו לאומרו סדר קדושה בין בחול ובין בשבת ובין בי"הכ לפי שבזכותו ניצולים מדינה של גיהנם ואם ח"ו נתחייב אדם לגיהנם מלבנין אותו והני מילי אם אומרו בלב שלם· צריך להזהר מאוד לומר בכוונה דאמר רשב"ג משום ר"י מיום שחרב בית המקדש אין לך יום שאין בו קללה ולא ירד הטל לברכה וכל יום קללתו מרובה מיום שלפניו אלא עלמא אמאי קאי אקדושא דסדרא ועל אמן יהא שמיה רבא דאגדתא ע"כ והנה לאחר התפלה צריך כל אחד ואחד מישראל להמשיך על עצמו חלק מן הקדושה להתקדש בקדושת השם שנא' קדושים תהיו כי קדוש אני ולזה תקנו קדושת ובא לציון ולתרגם אותם שאם אין אומרים אותם אלא בלשון הקודש לא תמשוך ממנה קדושה לכל יחיד ויחיד כי בלשון הקודש אין אומרים אותה אלא בעשרה לפיכך

מתרגמין

פְּרַהֲנֶיךָ יִלְבְּשׁוּ צֶדֶק וַחֲסִידֶיךָ יְרַנֵּנוּ: בַּעֲבוּר דָּוִד · עַבְדֶּךָ · אַל תָּשֵׁב פְּנֵי מְשִׁיחֶךָ: כִּי לֶקַח טוֹב נָתַתִּי לָכֶם · תּוֹרָתִי אַל תַּעֲזוֹבוּ: עֵץ חַיִּים הִיא לַמַּחֲזִיקִים בָּהּ וְתוֹמְכֶיהָ מְאֻשָּׁר: דְּרָכֶיהָ דַרְכֵי נוֹעַם וְכָל נְתִיבוֹתֶיהָ שָׁלוֹם:

מצאתי כתוב בספר ישן נושן המכתב על קלף כשעולה לארון הקדוש להוצאת ס"ת יאמר:

מה נורא המקום הזה אין זה כי אם בית אלהים וזה שער השמים:

כשנוטל הס"ת בזרוע ימין יאמר:

שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני:

כשנושק הס"ת בפיו ויאמר:

ישקני מנשיקות פיהו כי טובים דודיך מיין:

ואם אינו יוכל לנשק הס"ת בפיו רק בידו יאמר:

מצות יי ברה מאירת עינים:

כשקורין אותו לס"ת בשעת הליכתו יאמר:

משכני אחריך נרוצה הביאני המלך חדריו נגילה ונשמחה בך:

כשמגביה ס"ת משתחוה נגד הכתב ויאמר וזאת התורה וכו

כשגולל הס"ת יאמר יהי רצון וכו':

כשהולך הש"ץ עם הס"ת והוא הולך אחריו יאמר:

אחרי ה' אלהיכם תלכו ואותו תיראו ואת מצותיו תשמרו ובקולו תשמעון ואותו תעבודון ובו תדבקון:

כשבא אדם נגד ארון הקודש ישתחוה לפניו ויאמר:

שויתי יי לנגדי תמיד כי מימיני בל אמוט: אשתחוה אל היכל קדשך ביראתיך:

כשפותחין הארון הקודש לומר שיר היחוד יאמר:

שאו שערים ראשיכם והנשאו פתחי עולם ויבא מלך הכבוד מי זה מלך הכבוד יי עזוז וגבור יי גבור מלחמה שאו שערים ראשיכם ושאו פתחי עולם ויבא מלך הכבוד · מי הוא זה מלך הכבוד יי צבאות הוא מלך הכבוד סלה:

כשמכנים הס"ת לארון הקודש אחר הקריאה בימי החול ובימים טובים בשחרית יאמר כל המזמור ד"ד כולו חוץ בשבת בשחרית יאמר מזמור כ"ט הבו לה' וכו'

דער נאך זאגט מן (אשרי)

אַשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתֶךָ עוֹד יְהַלְלוּךָ סֶּלָה: אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לוֹ · אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְיָ אֱלֹהָיו: תְּהִלָּה לְדָוִד אֲרוֹמִמְךָ אֱלוֹהַי הַמֶּלֶךְ וַאֲבָרְכָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד: בְּכָל יוֹם אֲבָרְכֶךָּ וַאֲהַלְלָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד: גָּדוֹל יְהוָֹה וּמְהֻלָּל מְאֹד וְלִגְדֻלָּתוֹ אֵין חֵקֶר: דּוֹר לְדוֹר יְשַׁבַּח מַעֲשֶׂיךָ וּגְבוּרֹתֶיךָ יַגִּידוּ · הֲדַר כְּבוֹד הוֹדֶךָ וְדִבְרֵי נִפְלְאֹתֶיךָ אָשִׂיחָה: וֶעֱזוּז נוֹרְאוֹתֶיךָ יֹאמֵרוּ וּגְדֻלּוֹתְךָ אֲסַפְּרֶנָּה: זֵכֶר · רַב טוּבְךָ יַבִּיעוּ וְצִדְקָתְךָ יְרַנֵּנוּ: חַנּוּן וְרַחוּם יְהוָֹה אֶרֶךְ אַפַּיִם וּגְדָל חָסֶד: טוֹב יְהוָֹה לַכֹּל וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו: יוֹדוּךָ יְהוָֹה כָּל מַעֲשֶׂיךָ וַחֲסִידֶיךָ יְבָרְכוּכָה: כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ יֹאמֵרוּ וּגְבוּרָתְךָ יְדַבֵּרוּ: לְהוֹדִיעַ לִבְנֵי הָאָדָם גְּבוּרֹתָיו · וּכְבוֹד הֲדַר מַלְכוּתוֹ: מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל עֹלָמִים וּמֶמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל דּוֹר וָדוֹר: סוֹמֵךְ יְהוָֹה לְכָל הַנֹּפְלִים וְזוֹקֵף לְכָל הַכְּפוּפִים: עֵינֵי כֹל אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּ · וְאַתָּה נוֹתֵן לָהֶם אֶת אָכְלָם בְּעִתּוֹ: פּוֹתֵחַ אֶת יָדֶךָ וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל חַי רָצוֹן: צַדִּיק יְהוָֹה בְּכָל דְּרָכָיו וְחָסִיד בְּכָל מַעֲשָׂיו: קָרוֹב יְהוָֹה לְכָל קֹרְאָיו לְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָאֻהוּ בֶאֱמֶת: רְצוֹן יְרֵאָיו יַעֲשֶׂה וְאֶת שַׁוְעָתָם:

יְהִי רָצוֹן מִלִּפְנֵי אָבִינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם · לְכוֹנֵן אֶת בֵּית חַיֵּינוּ · וּלְהָשִׁיב אֶת שְׁכִינָתוֹ בְּתוֹכֵנוּ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְנֹאמַר אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן מִלִּפְנֵי אָבִינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם · לְרַחֵם । עָלֵינוּ וְעַל פְּלֵיטָתֵינוּ · וְלִמְנוֹעַ מַשְׁחִית וּמַגֵּפָה מֵעָלֵינוּ וּמֵעַל כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל וְנֹאמַר אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן מִלִּפְנֵי אָבִינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם · לְקַיֵּם בָּנוּ חַכְמֵי יִשְׂרָאֵל · הֵם וּנְשֵׁיהֶם וּבְנֵיהֶם וּבְנוֹתֵיהֶם · וְתַלְמִידֵיהֶם וְתַלְמִידֵי תַלְמִידֵיהֶם · בְּכָל מְקוֹמוֹת מוֹשְׁבוֹתֵיהֶם · וְנֹאמַר אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן מִלִּפְנֵי אָבִינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם · שֶׁנִּשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׂר בְּשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת יְשׁוּעוֹת וְנֶחָמוֹת · וִיקַבֵּץ נִדָּחֵינוּ מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ · וְנֹאמַר אָמֵן:

אַחֵינוּ כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל · הַנְּתוּנִים בְּצָרָה וּבַשִּׁבְיָה · הָעוֹמְדִים בֵּין בַּיָּם וּבֵין בַּיַּבָּשָׁה · הַמָּקוֹם יְרַחֵם עֲלֵיהֶם · וְיוֹצִיאֵם מִצָּרָה לִרְוָחָה · וּמֵאֲפֵלָה לְאוֹרָה · וּמִשִּׁעְבּוּד לִגְאוּלָּה · הַשְׁתָּא בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב · וְנֹאמַר אָמֵן:

(דער נאך זאגט דער חזן יהללו)

יְהַלְלוּ אֶת שֵׁם । יְיָ · כִּי נִשְׂגָּב שְׁמוֹ לְבַדּוֹ:

ווייל דער חזן זאגט (יהללו) זאגט דאס (קהל הורו):

הוֹדוֹ עַל אֶרֶץ וְשָׁמָיִם: וַיָּרֶם · קֶרֶן לְעַמּוֹ תְּהִלָּה לְכָל חֲסִידָיו לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַם קְרוֹבוֹ הַלְלוּ יָהּ:

כ״ט אן שבת זאגט מן דען מזמור ווייל זיבן מאל קול דרינן שטיט קעגן דיא זיבן מאן אן שבת אויף רופט:

מִזְמוֹר לְדָוִד הָבוּ לַיְיָ בְּנֵי אֵלִים הָבוּ לַיְיָ כָּבוֹד וָעֹז: הָבוּ לַיְיָ כְּבוֹד שְׁמוֹ · הִשְׁתַּחֲווּ לַיְיָ בְּהַדְרַת קֹדֶשׁ: קוֹל יְיָ עַל הַמָּיִם · אֵל הַכָּבוֹד הִרְעִים · יְיָ עַל מַיִם רַבִּים: קוֹל יְיָ בַּכֹּחַ · קוֹל יְיָ בֶּהָדָר: קוֹל יְיָ שֹׁבֵר אֲרָזִים · וַיְשַׁבֵּר יְיָ אֶת אַרְזֵי הַלְּבָנוֹן: וַיַּרְקִידֵם כְּמוֹ עֵגֶל · לְבָנוֹן וְשִׂרְיוֹן כְּמוֹ בֶן רְאֵמִים: קוֹל יְיָ חֹצֵב לַהֲבוֹת אֵשׁ: קוֹל יְיָ יָחִיל מִדְבָּר · יָחִיל יְיָ מִדְבַּר קָדֵשׁ: קוֹל יְיָ יְחוֹלֵל אַיָּלוֹת וַיֶּחֱשֹׂף יְעָרוֹת · וּבְהֵיכָלוֹ כֻּלּוֹ אֹמֵר כָּבוֹד · יְיָ לַמַּבּוּל יָשָׁב · וַיֵּשֶׁב יְיָ מֶלֶךְ לְעוֹלָם · יְיָ עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן · יְיָ יְבָרֵךְ · אֶת · עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם:

אן שבת צו מנחה אול מאנטאג אול דאנרשטאג אול אן יאמים טובים זאגט מן דיזן מזמור:

לְדָוִד מִזְמוֹר לַיהוָה הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ תֵּבֵל וְיֹשְׁבֵי בָהּ: כִּי הוּא עַל יַמִּים יְסָדָהּ וְעַל נְהָרוֹת יְכוֹנְנֶהָ: מִי । יַעֲלֶה בְהַר יְהוָה וּמִי । יָקוּם בִּמְקוֹם קָדְשׁוֹ: נְקִי כַפַּיִם וּבַר לֵבָב אֲשֶׁר לֹא נָשָׂא לַשָּׁוְא נַפְשִׁי । וְלֹא נִשְׁבַּע לְמִרְמָה: יִשָּׂא בְרָכָה מֵאֵת יְהוָה וּצְדָקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעוֹ: זֶה דּוֹר דֹּרְשָׁיו מְבַקְשֵׁי פָנֶיךָ יַעֲקֹב סֶלָה: שְׂאוּ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם וְהִנָּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם וְיָבוֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד: מִי זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד יְהוָה עִזּוּז וְגִבּוֹר יְהוָה גִּבּוֹר מִלְחָמָה: שְׂאוּ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם וּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם וְיָבֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד: מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד יְהוָה צְבָאוֹת הוּא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד סֶלָה:

ווען מן דיא (ספר תורה) אין דען (היכל) שטעלט זאגט מן דאס:

וּבְנֻחֹה יֹאמַר । שׁוּבָה יְיָ רִבְבוֹת אַלְפֵי יִשְׂרָאֵל: קוּמָה יְיָ לִמְנוּחָתֶךָ אַתָּה וַאֲרוֹן । עֻזֶּךָ:

כהניך

מן זאל דיא בעלי בתים אזהיר זיין ניט דריין צו טרייאן ווען אן לייאנט אין דער ס"ת אן זאל ניאנט הערן אלז דען חזן איט זיינן פאר לאייר אך זאל דער חזן אול דר פאר לאייר ניט איט אנכדר איין ווארט זאגן ניאורט דער חזן זאל דען פאר לאייר לאזן פאר זאגן דש ווארט דער נאך זאל ער זאגן:

ווען דער בעל סגן זיין אויף רופן פר ריכט האט זאל ער פון אלאיצאיר ווידר גין אויף זיין שטאט ניט אויף דען אל איצאיר בלייבן ביז אן לאב גיט:

ווער דא הגבהה האט זאל זיין חריפות אול גבורה ניט ווייזן אלז וויא איין טייל לייט היבן דיא ס"ת אזו פון פרייאן אויף וואלן איר גבורה ביווייזן פר הס"ת ניארט אן זאל דיא ס"ת פר אויף אאכן ביז אויף דרייא עאודים איז איין גרושר סוד דרויף אול דער נאך באיאה וביראה אויף היבן דרך כבוד · אבר ניט דיא ס"ת צו לאזן אול דער נאך אויף היבן אול אויף לאזן גין אין דער האנד זיינן שון עטליכי אאלט אכשולים גישעהן:

ווען אן הגבהה היבט זאל אן זאגן וזאת התורה אן זאל וזאת התורה ניט איער זאגן ביז אן דש כתב זיכט על כן דיא דא צו אעריב זיצן זעהן דש כתב גלייך זאלן תכף זאגן וזאת התורה אול דער נאך וויא ער זיך רום ווענט זאלן דיא זעלביגן דיא דש כתב זעהן אך זאגן וזאת התורה דער דא גלילה האט זאל נזהר זיין דז טענשט וואז גינעט איז פון דער ווימבל צו דער ספר תורה צו ווענדן אול ווען ער גאנץ ארום גיוויקלט האט זאל אן דש הינטרשט וואז אן ניין שטעקט דיא ווימבל פארן ווין אן דיא ספר תורה אויף אאכט געגן דען דער הגבהה האט דער איט ווען אן דיא ס"ת אויף וויקלט דז אן דיא ס"ת ניט דארף ארום צו קערן:

דער גלילה האט זאל זאגן וויל ער דיא ספר תורה וויקלט דען פסוק לך יי הגדולה והגבורה ביז אן והאתנשא לכל לראש:

איין טייל זאגן דאז דר צו

יהי רצון מלפניך יי אלהי ואלהי אבותי שתתנהג עמנו במדת החסד ובמדת הרחמים ותכנס עמנו לפנים משורת הדין ויגולו רחמיך על מדותיך:

ווען אן איין היבן וויל דאז אן גיזאגט האט הודו על ארץ זאל אן אן שבת אך זאגן דען אזאור הבו ליי בני אלים וויל אן זיבן אויף רופט אן שבת אול אין דיזן אזאור שטיט זיבן אאל קול דריין:

עש טרייבן דיא פוסקים בפרט דער בית חדש דיא דא זאגן איאר דארן דיזן אזאור הבו לה' בני אלים איז איין גרוש בורות אול עם הארצות ניארט אן שבת צו פריא זאל אן דיזן אזאור זאגן וויל אן זיבן אויף רופט אבר אן שבת צו אנחה אול אאנטאג אול דאנרשטאג אול יאים טובים זאל אן זאגן אזאור ל"ד אין תהלים דען · שלאה האלך האט גיזאגט וויא ער דען ארון הקודש האט אין קדשי קדשים גיטאן וויא ער דש בית האקדש האט גיבויאט:

דאש זאגט דער (חזן) אלי אאלט ווען אן לייאנט · אויז גינואן (שבת אול יום טוב) דאש אארגנש ·

וְתִגָּלֶה וְתֵרָאֶה מַלְכוּתוֹ עָלֵינוּ בִּזְמַן קָרוֹב וְיָחוֹן פְּלֵיטָתֵנוּ וּפְלֵיטַת עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְחֵן לְחֶסֶד לְרַחֲמִים וּלְרָצוֹן וְנֹאמַר אָמֵן: הַכֹּל הָבוּ גֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ וּתְנוּ כָבוֹד לַתּוֹרָה: כֹּהֵן קְרַב יַעֲמוֹד (רבי פלוני בר פלוני הכהן) בָּרוּךְ שֶׁנָּתַן תּוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בִּקְדֻשָּׁתוֹ: תּוֹרַת יְיָ תְּמִימָה מְשִׁיבַת נָפֶשׁ עֵדוּת יְיָ נֶאֱמָנָה מַחְכִּימַת פֶּתִי: פִּקּוּדֵי יְיָ יְשָׁרִים מְשַׂמְּחֵי לֵב מִצְוַת יְיָ בָּרָה מְאִירַת עֵינָיִם: יְיָ עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן · יְיָ יְבָרֵךְ | אֶת | עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם: הָאֵל תָּמִים דַּרְכּוֹ אִמְרַת יְיָ צְרוּפָה מָגֵן הוּא לְכֹל הַחוֹסִים בּוֹ:

ווען דער חזן אויז לאזט (לכל החוסים בו) זאגט דאש (קהל) דש:

וְאַתֶּם הַדְּבֵקִים בַּיְיָ אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כֻּלְּכֶם הַיּוֹם:

ווען אן דיא (ספר תורה) אויף היבט זאגט אן דש:

וְזֹאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר שָׂם מֹשֶׁה לִפְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַל פִּי יְיָ בְּיַד מֹשֶׁה:

עֵץ חַיִּים הִיא לַמַּחֲזִיקִים בָּהּ · וְתוֹמְכֶיהָ מְאֻשָּׁר: דְּרָכֶיהָ דַרְכֵי נֹעַם וְכָל נְתִיבוֹתֶיהָ שָׁלוֹם:

אֹרֶךְ יָמִים בִּימִינָהּ · בִּשְׂמֹאלָהּ עֹשֶׁר וְכָבוֹד: יְיָ חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיַאְדִּיר:

דער נאך זאגט דער חזן (יהי רצון):

אן קריאת התורה אטן אן זאגט תחינות זאגט אן דיזן יהי רצון אי אן איין היבט דז רוב עולם זאגן קיין מאן אויף דיזן יהי רצון וויל אבר אעכטיגי בקשות ותחינות זיינן זאל אן נזהר זיין פלייסיג מאן דרויף צו זאגן דהיינו זאל כוונה האבן אול אלי מאן זאל וואר ווערן:

אַב הָרַחֲמִים הוּא יְרַחֵם ׀ עַם ׀ עֲמוּסִים וְיִזְכּוֹר בְּרִית אֵיתָנִים וְיַצִּיל נַפְשׁוֹתֵינוּ מִן הַשָּׁעוֹת הָרָעוֹת וְיִגְעַר בְּיֵצֶר הָרָע מִן הַנְּשׂוּאִים וְיָחוֹן ׀ אוֹתָנוּ לִפְלֵיטַת ׀ עוֹלָמִים וִימַלֵּא מִשְׁאֲלוֹתֵינוּ בְּמִדָּה טוֹבָה יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים:

ווען מן פֿאר איינם דיא ס"ת פֿאר איבר טראגט זאל מן דוקא מיט זיינם אויז קוסן דיא ס"ת אול זאל זאגן ישקני מנשיקות פיהו אבר דיא לייט דיא דא ניט קענן מיט דעם אויז קוסן דיא ס"ת דיא זאלן דיא ס"ת מיט דער האנד אן רירן אול דער נאך דיא האנד קוסן:

מן זאל דיא ספֿר תורה ניט קוסן וויא זיא בלוס איזט נייארט אויף דעם מענטל אודר אויף דר וויאפֿל:

איין טייל לייט זעהן דאס דיא ס"ת מיט אירן רעכֿטן ארים ארויז אן נעאן ווען זיא קוסן אול זאגן דען פסוק: ויאינו תחבקני:

ווען מן דיא ס"ת פֿר איינם פֿר איבר טראגט אונ מן אויף שטין מיין טייל לייט גינן דער ס"ת נאך ווי לו טון אול דער הוצאה והכנסה האט אוז פשיטא ווי טון ביז אן דער טיר פֿון אל אענויר:

ווען מן איינם אויף רופֿט אול האט קיין טלית אויף אול ער נעאט איינט פֿון איינם אנדרן זאל מן קיין ברכה איבר דען טלית מאכֿין אול אך ניט בודק זיין:

וועון מן איינם אויף רופֿט זאל מן אזו זאגן:

הריני הולך לעלות ולברך על הס"ת לשם יחוד קב"ה ושכינתי' ע"י ההוא טמיר ונעלם בשם כל ישראל:

ווען מן איינם אויף רופֿט זאל ער זיך פֿור לאזן ווייזן מין דער ס"ת וואו מן היבט דר מיט דז ער זאל ווישן וואו ריבר ער ברכה מאכֿט:

מן איז אבר ניט מחויב דיא ס"ת לו · לו מאכֿן ווען מן דיא ברכה מאכֿט:

עש שרייבן דיא בעלי קבלה אז מן דיא ערשט ברכה זאגט זאל מן דיא ס"ת קוסן מיט איינם טלית אודר אפה אול זאל זאגן עץ חיים היא למחזיקים בה:

אונ' ווען מן דיא ערשט ברכה מאכֿט זאל מן מיט דיא רעכֿטי האנד דיא עץ חיים האלטן אול זאל זיין פנים מיין ווייניג קערן אויף דער לינקי זייט אול זאל זאגן ברכו את יי המבורך · אול דער חזן מיט דען קהל זאלן זאגן ברוך יי המבורך לעולם ועד · אול דער דא אויף גירופֿן ווערט זאל אך ווידרבעט זאגן ברוך יי המבורך לעולם ועד · אבר דאז רוב עולם זיין זאלכֿט ניט גיוואונט זיא איינן זיא דערפֿן ניט זאגן ברוך יי המבורך לעולם ועד · דיא זעלביגן זיין זיך טועה דען ברכו את יי איז טייטש ער זאגט לו דיא לייט לובט גאט דער דא גילובט איז דש מוז אשאע זיא זאגן לובן אול טוכן אזו אול זאגן ברוך יי המבורך לעולם ועד דש איז טייטש גילובט איז גאט דער דא גילובט איז דרום גיהערט ער ווידרבעט אך לו זאגן ברוך יי המבורך לעולם ועד · דער נאך זאגט ער דיא ברכה · ברוך אתה יי אשר בחר בנו וגו':

מן זאל ברכו את יי הויך זאגן דז דאז קהל הערן זאל דז זיא קענן דרויף זאגן ברוך יי המבורך:

ווען איינר ניט קאן הויך זאגן ברכו את יי המבורך דש קהל איך ניט הערט זאגן אזו זאל דער חזן איינט זאגן ברוך יי המבורך אול קהל זאלן נייארט אמן זאגן:

ווען איינר קאן לנלום מיט דען חזן זאגן דיא פרשה מין דער ס"ת דאז אן איך ניט הערט דאז קאן ניקש שאדן איז מיין אלוה:

ווען מן דיא פרשה אויז גילייאנט האט מעכֿט מן דיא ס"ת לו אול אאכֿט דיא אנדר ברכה דען מן אוז אוני דאז דיא ס"ת לו אאכֿין ווייל מן מי שבירך אאכֿט גיהערט דיא ס"ת לו זיין דיא חזנים גהערן דראן נזהר לו זיין ווייל מן מי שבירך אאכֿט דיא ס"ת לאזן לו זיין אול דיא ס"ת ניט אויף אאכֿין ביז מן ווידר איינם אויף רופֿט דז מן איס ווייסט לו פֿאר וואו מן אן היבט:

זעלכי חזנים דיא דראן ניט נזהר זיינן אול לאזן דיא ס"ת אופֿין ווען זיא מי שבירך אאכֿן אוזן איין עונש דריבר ליידן דז זיא דיא ס"ת אזו אולאזן זיין:

ווען מן דיא אנדר ברכה גיזאגט האט זאל מן דיא ס"ת ווידר קוסן אול זאל זאגן דען פסוק ישקני מנשיקות פיהו:

ווען מן איינם אויף רופֿט זאל ער לו דער נעהנטשטי טיר דז ער דער לו האט אויף גין אול לו דער אנדר טיר ארואב גין:

ווען מן לייאנט מין דער ס"ת זאל מן גאנץ שטיל זיין אן זאל גאר ניקש רידן אפילו לערנן דארף מן ניט אן אוז לו הערן אבר דיא דא רידן דיא ווערן איין גרושן עונש מיין נעאן:

דער דא פֿר לייאנט דען חזן ווען ער דען טראפֿך ניט ווישן ווייניג קאן דר זאל נאהנט בייא דען חזן שטין דר מיט דז ער ניט העכֿר פֿאר לייאנט אלש דר חזן לייאנט:

מן זאל ניט אויז לאזן דיא פרשה וואו וואז ביז מיט אך ניט אן היבן וואו וואז ביז שטיט אן אוז אויז לאזן דרייא פסוקי' פֿר איין פתוחה אודר סתומה אול אך דרייא פסוקים אין מיין פתוחה אודר סתומה ניט לייאנן:

ווען מן מיין גוט פרשה לייאנט דז מן דיא פרשה פֿר קויפֿט זאל מן ניט אויז רופֿן גוט פרשה נייארט דיא פרשה נענין · אז לאשן האלך הגואל אול עשרת הדברות אודר פרשת ויושע אודר פרשת וישמע · אודר סתם דער פרשה · דען ווען מן אויז רופֿט אום דער גוט פרשה איז חס ושלום אשאע דיא אנדרן פרשיות אין דער תורה זיין ניט גוט דש ווער דער ס"ת איין חרפה:

יִשְׂרָאֵל אַנְתְּ הוּא זָן לְכֹלָּא וּמְפַרְנֵס לְכֹלָּא אַנְתְּ הוּא דְשַׁלִּיט עַל מַלְכַיָּא וּמַלְכוּתָא דִילָךְ הִיא אֲנָא עַבְדָּא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְסָגִידְנָא קַמֵּיהּ לָא עַל אֱנָשׁ רְחִיצְנָא וְלָא עַל מַלְאֲכַיָּא אֶלָּא בֶּאֱלָהָא דִשְׁמַיָּא דְהוּא אֱלָהָא קְשׁוֹט (נ"א וְאוֹרַיְיתוֹהִי קְשׁוֹט וּנְבִיאוֹהִי קְשׁוֹט) וּמַסְגֵּי לְמֶעְבַּד טַבְוָן וּקְשׁוֹט׃ בֵּיהּ אֲנָא רָחִיץ וְלִשְׁמֵיהּ קַדִּישָׁא יַקִּירָא אֲנָא אֵימַר תֻּשְׁבְּחָן יְהֵא רַעֲוָא קֳדָמָךְ (דְתִפְתַּח לִבָּאִי בְּאוֹרַיְיתָא) וְתַשְׁלִים מִשְׁאֲלִין דְלִבָּאִי וְלִבָּא דְכָל עַמָּךְ יִשְׂרָאֵל לְטַב וּלְחַיִּין וְלִשְׁלָם אָמֵן׃

ווען קיין לשון הקודש פר שטיט זאל מאן אויך טייטש זאגן:

גלובט זאל זיין דער נאמן פון דעם הערן פון דער גאנצי וועלט דער ווילן זאל זיין מיט דיינם פאלק ישראל צו אייביג אונ' צו מכט פאנגן אונזר תפלה מיט דער בארמונג׃ דש זאל זיין דער ווילן פון צו פאר דיר גאט דוא זאלשט דער לענגן אונזר לעבן אין מיטל גוט. אונ' איך זאל גיצלט ווערן אונטר צדיקים (צדקניות) אונטר וועלכי זאלשט דוא זאלשט דיך דער בארמן איבר מיר אונ' זאלשט מיך היטן אונ' אלי דיא מייניגן אונ' דיין פאלק ישראל׃ דוא בישט גאט דער דא אלז שפייזט׃ דוא בישט גאט דער דא גיוועלטיגט איבר אלז׃ דוא בישט גאט דער דא גיוועלטיגט איבר אלי קיניגרייך אונ' דש קיניגרייך איז דיין איך בין דיין קנעכט (אייד) פר דיר טוא איך איך בוקן איך פר לאז איך אויך קיין מענש אונ' אויף קיין מלאך נייארט אויף דיך דער דא איז איבר דעם הימל דוא בישט דער וואר האפטיגר גאט דער דא פיל גוטש טוט אונ' צו זיין הייליגן נאמן איך זאג לוב זאגונג עש זאל זיין דער ווילן צו פאר דיר גאט הו דוא זאלשט דער פילן וואש איר פון דיר אן הייסן צו גוט הערצן אונ' מיט גאנצן הערצן דיין פאלק ישראל צו גוטם לעבן זאגן לעבן צו שלום אונ' גיזונד:

כתב בכתבי האר"י ז"ל מר"ח אלול ואילך בהוצאת ס"ת אם הוא מתענה באותו יום יאמר תחינה זו ובפרט בימים נוראים מר"ה עד אחר יום כיפור יאמר זה במקום בריך שמיה ויאמר מקודם שלשה עשר מדות:

יי יי אל רחום וחנון ארך אפים ורב חסד ואמת: נוצר חסד לאלפים נושא עון ופשע וחטאה ונקה:

רבונו של עולם מלא משאלותי לטובה והפק רצוני ותן שאלתי ומחול על כל עונותי ועל כל עונות אנשי ביתי מחילה בחסד מחילה ברחמים וטהרני מחטאי ומעוני ומפשעי וזכרני בזכרון טוב לפניך ופקדני בפקודת ישועה ורחמים וזכרני לחיים ארוכים לחיים טובים ולשלום ופרנסה וכלכלה ולחם לאכול ובגד ללבוש ובכוד ואריכת ימים בתורתיך ובמצותיך ושכל ובינה להבין ולהשכיל עמקי סודותיך והפק רפואה לכל מכאובינו׃ ותברך כל מעשה ידינו ותבטל מעלינו כל גזירות קשות ורעות ותן בלב מלכות ויועציו ושריו עלינו לטובה אמן וכן יהי רצון יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי:

ויאמר אחר כך:

ובשלש רגלים יאמר תפלה זו בשעת הוצאת ס"ת במקום בריך שמי' ויאמר י"ג מדות:

יי יי אל רחום וחנון ארך אפים ורב חסד ואמת: נוצר חסד לאלפים נושא עון ופשע וחטאה ונקה:

רבונו של עולם מלא משאלות לבי לטובה והפק רצוני ותן שאלתי וזכה לי (פלוני בן פלוני') ואשתי ובני ובנותי וכל בני ביתי לעשות רצונך בלבב שלם ומלטני מן יצר הרע ותן חלקנו בתורתך וזכינו כדי שתשרה שכינתך עלינו רוח חכמה ובינה ויתקיים בנו מקרא שכתוב ונחה עליו רוח יי רוח חכמה ובינה רוח עצה וגבורה רוח דעת ויראת יי׃ וכן יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו שתזכני לעשות מעשים טובים בעיניך וללכת בדרכי ישרים לפניך וקדשנו בקדשתך כדי שנזכה לחיים טובים וארוכים לחיי עולם הבא ותשמרני ממעשים רעים ומשעות רעות המתרגשות לבוא לעולם והבוטח ביי חסד יסובבנהו אמן ואח"כ יאמר ואני תפלתי לך יי עת רצון אלהים ברוב חסדך עננו באמת ישעך:

ואני תפלתי לך יי עת רצון אלהים ברוב חסדך ענני באמת ישעך:

דער נאך זאגט דער חזן (גדלו): גַּדְּלוּ לַיְיָ אִתִּי ׃ וּנְרוֹמְמָה שְׁמוֹ יַחְדָּו׃

ווען דער (חזן) אן היבט (גדלו) זאגט דאש (קהל) דאש:

לְךָ יְיָ הַגְּדֻלָּה וְהַגְּבוּרָה וְהַתִּפְאֶרֶת וְהַנֵּצַח וְהַהוֹד כִּי כֹל בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ לְךָ יְיָ הַמַּמְלָכָה וְהַמִּתְנַשֵּׂא לְכֹל ׃ לְרֹאשׁ׃

ווען דער (חזן גדלו) אויז האט׃ זאגט דאש (קהל רוממו):

רוֹמְמוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לַהֲדֹם רַגְלָיו קָדוֹשׁ ׀ הוּא׃ רוֹמְמוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לְהַר קָדְשׁוֹ כִּי קָדוֹשׁ יְיָ אֱלֹהֵינוּ׃

קורעין לו גזר דינו שנאמר בפרוע פרעות בישראל בהתנדב עם ברכו יי׳ אמר ר׳ יהושע בן גדיא כל מי שעונה אמן בעולם הזה זוכה ועונה אמן לעולם הבא שנאמר ברוך יי לעולם אמן ואמן אמן בעולם הזה ואמן לעולם הבא:

במנחה אחר אשרי יאמר זה במקום חצי קדיש:

זה אני אומר במקום חצי קדיש קודם מנחה:

צו מנחה זאל מן דאש זאגן נאך אשרי אול׳ וידבר:

דאש זאג איך אן שטאט האלב קדיש פר מנחה:

ועתה יגדל נא כח אדני כאשר דברת לאמר והתגדלתי והתקדשתי לעיני גוים רבים וידעו כי אני יי׳ ברכי נפשי את יי יי אלהי גדלת מאד הוד והדר לבשת להוי שמיה די אלהא מברך מן עלמא ועד עלמא די חכמתא וגבורתא דילי׳ היא׃ תניא אמר ר׳ יוסי פעם אחת הייתי מהלך בדרך והגיע זמן תפלת מנחה ונכנסתי לחורבה אחד מחורבת ירושלים להתפלל בא אליהו זכור לטוב ושמר לי על הפתח ואמר לי מה קול שמעת בחורבה זו אמרתי שמעתי קול שמנהמת כיונ׳ ואמרת אוי שהחרבתי את ביתי ושרפתי את היכלי והגליתי את בני לבין אומות העולם אמר לי בכל יום ויום אומרת כך וכשישראל נכנסין לבתי כנסיות ולבתי מדרשות ועונין אמן יהא שמי׳ רבא מברך לעלם לעלמי עלמיא יתברך הק״בה מנענע בראשו ואומר אשרי המלך שמקלסין אותו בביתו כך ומה לו לאב שהגלה את בניו ואוי לה׳ לבני׳ שגלו מעל שלחן אביה׳ אמר ר׳ שמעון בן לקיש כל העונה אמן בכל כוחו פותחין לו שערי גנ״עדן שנ׳ פתחו שערי׳ ויבא גוי צדיק שומר אמונים אל תקרא שומר אמונים אלא שאומרים אמנים:

צו מנחה נאך רחום וחנון אן שטאט קדושה:

זה אני אומר במקום קדושה של מנחה:

דאש זאג איך אן שטאט קדושה של מנחה:

ולא תחללו את שם קדשי ונקדשתי בתוך בני ישראל אני יי מקדשכם׃ שרפים עומדים ממעל לו׃ שש כנפים שש כנפים לאחד בשתים יכסה פניו ובשתים יכסה רגליו׃ ובשתים יעופף׃ וקרא זה אל זה ואמר קדוש קדוש קדוש יי צבאות מלא כל הארץ כבודו: ותשאני רוח׃ ואשמע אחרי קול רעש גדול ברוך כבוד יי ממקומו׃ ימלוך יי לעולם אלהיך ציון לדור ודור הללויה:

אמרו עליו על סנדלפו׳ שהוא גבוה יותר מחבירו מהלך חמש מאות שנה ועומד אחורי המרכבה וקושר כתרים לקונו ומשביע את הכתר ועולה ויושב בראש אדונו ובשעה שעולה הכתר כל חיילי מרום נרתתין ומזדעזעין׃ והחיות דוממות ומהמות כארי בשעה שעה עונין ואומרים קדוש קדוש קדוש יי צבאות מלא כל הארץ כבודו: ובשעה שמגיע לכסא מתגלגלים גלגלי הכסא ומתרעשין אדני שרפרף וכל רקיעין אוחזתן חלחלה׃ ובשעה שהוא עובר על כסאו כל חיילי מרום וכתר הכבוד שלו פותחים פיהם ואומרים ברוך כבוד יי ממקומו׃ בא וראה כמה גדולתו ושבחו של הק״בה שבשעה שמגיע הכתר לראשו מחזיק עצמו לקבל כתר מעבדיו וכל חיות ושרפים וגלגלי המרכבה וכסא הכבוד וחיילי מעלה ומטה מתגדלים ומתגברים ומתגאין ונותנים הוד והדר וממליכין כולם בפה אחד ואומרים יי ימלוך לעולם ועד:

אן שטאט גאנץ קדיש נאך מנחה זאגט מן וואש מן זאגט פר מנחה ביז שואר אמיכם דער נאך זאגט מן דאש:

אמר ר׳ יהושע בן גדי׳ כל מי שעונה אמן בעולם הזה זוכה ועונה אמן בעולם הבא שנאמר ברוך יי לעולם אמן ואמן אמן בעולם הזה ואמן לעולם הבא:

צו מעריב נאך והוא רחום זאגט מן דאז אן שטאט ברכו

חיה אחת ברקיע כשהוא יום אז אמת במלחה ויודעין המלאכים שהוא יום ולערב אמונה במלחה ויודעין המלאכים שהוא לילה ובכל פעם אומרת ברכו את יי המבורך וכל גדודי מעלה עונין ברוך יי המבורך לעולם ועד:

נאך מעריב שמונה עשרה פאר עלינו זאגט מן וואש מן זאגט צו מארגנש פאר עלינו׃ אך נאך עלינו זאגט מן אך דאש אן שטאט קדיש יתום:

ווען מן דען ארון הקודש אויף טוט זאגט מן דאש:

וַיְהִי בִּנְסֹעַ הָאָרֹן וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה קוּמָה יְיָ וְיָפֻצוּ אֹיְבֶיךָ וְיָנֻסוּ מְשַׂנְאֶיךָ מִפָּנֶיךָ כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תוֹרָה וּדְבַר | יְיָ מִירוּשָׁלָיִם׃

ווען דיא (ספר תורה) אויז דעם (היכל) איז זאגט מן דאז: **בָּרוּךְ שֶׁנָּתַן תּוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בִּקְדֻשָּׁתוֹ׃**

כתב בזוהר בפ׳ ויקהל אמר רבי שמעון כד מפקין ספר תורה בצבורא למקרי ביה מפתחי תרעי דשמיא דרחמין ומעוררין את האהבה לעילא ובעי ליה לבר נש למימר הכי בריך שמיה וכו׳:

אין זוהר שטיט ווען מן דיא ספר תורה אויז היבט דרויז צו ליינן אזו ווערן אין הימל גיעפנט דיא טאר פון רחמים זאל מן זאגן דיזש בריך שמיה:

ווער בריך שמיה אודר דיא תחינות ניט זאגן קאן ווען מן אויז היבט ער מעגט הוצאה והכנסה המבן אזו זאל מן זאגן בריך שמיה אודר דיא תחינות ווען דער חזן אום גיט דיא ס״ת אויף דען אלמימר אויף צו מאכין:

בְּרִיךְ שְׁמֵיהּ דְּמָרֵי עָלְמָא בְּרִיךְ כִּתְרָךְ וְאַתְרָךְ יְהֵא רְעוּתָךְ עִם עַמָּךְ יִשְׂרָאֵל לְעָלַם וּפוּרְקַן יְמִינָךְ אַחֲזֵי לְעַמָּךְ בְּבֵית מַקְדְּשָׁךְ וּלְקַבְּלָא צְלוֹתָנָא בְּרַחֲמֵי יְהֵא רַעֲוָא קֳדָמָךְ דְּתוֹרִךְ לַן חַיִּין בְּטִיבוּ וְלֶהֱוֵי אֲנָא פְּקִידָא בְּגוֹ צַדִּיקַיָּא לְמִרְחַם עָלַי וּלְמִנְטַר יָתִי וְיָת כָּל דִּילִי וְדִי לְעַמָּךְ ישראל

מנהג אשכנז

אֵל אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וֶאֱמֶת אַל בְּאַפְּךָ תוֹכִיחֵנוּ חוּסָה יְיָ עַל עַמֶּךָ וְהוֹשִׁיעֵנוּ מִכָּל רָע חָטָאנוּ לְךָ אָדוֹן סְלַח נָא כְּרוֹב רַחֲמֶיךָ אֵל :

וועֶר איין מונכש איז דאז אן קענט ניט איט קהל תפלה טון ער וואונט אויך איין ישוב וואו קיין אנין איז אודר ער ווער אויך דען וועג אודר זונשט איין אונש וואז הטי"ת העט לו גשיקט דז אן פיט העט קענן איט אנין אריין אזו האבן עטליכי חכאים אתקן גיוועזן וואש אן זאל זאגן אן שטאט קדיש וברכו אול אן שטאט קדושה אובנט אול אחרגנש נאך דער תפלה דהיינו אן איין טאג דז אן תחינות זאגט נאך רחום וחנון אול אן אזו איין טאג דז אן קיין תחינות זאגט נאך טאונה עשרה זאגט אן הנז זאל אן עש זאגן נאך הנז: ווער אבר איט פליז וואלט ניט שון גין אול שפאצירן גין אול שלאפן אודר זונשט הבלים נאך גין אול וואלט זיך דרויף פר לאזן זעלביש לו זאגן דז העלפט ניקש דען ווען איינר איז וואו אן איט אנין אתפלל איז אול אוט ווליג ניט שון גיט איט קהל אתפלל לו זין דער הייסט איין שכן רע אוי לו ולנשאתו רחמנא ליצלן :

נאך רחום וחנון אן שטאט קדיש וברכו זאל אן דאש זאגן אול זאל בפירוש רידן :

זה אני אומר במקום חלי קדיש קודם ברכו של שחרית ·

דיש זאג איך אן שטאט הלב קדיש פר ברכו של שחרית :

ועתה יגדל נא כח אדני כאשר דברת לאמר : והתגדלתי והתקדשתי ונודעתי לעיני הגוים רבים וידעו כי אני יי : ברכי נפשי את יי יי אלהי גדלת מאוד הוד והדר לבשת : להוי שמיה די אלהא מברך מן עלמא ועד עלמא די חכמתא וגבורתא דילי' היא : אמר ר' יהושע בן לוי כל העונה אמן יהא שמיה רבא מברך לעלם לעלמי עלמיא יתברך בכל כוחו קורעין לו גזר דינו שנאמר בפרוע פרעות בישראל בהתנדב עם ברכו את יי · מה טעם בפרוע פרעות משום דברכו את יי : אמר ר' שמעון בן לקיש כל העונה אמן בכל כוחו פותחין לו שערי גן עדן שנא' פתחו שערים ויבא גוי צדיק שומר אמונים :

זה אני אומר במקום ברכו דשחרית :

דאש זאג איך אן שטאט ברכו של שחרית :

בפרוע פרעות בישראל בהתנדב עםברכו את יי:קומו ברכו את

מנהג פולין

אֵל אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וֶאֱמֶת אַל תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ מִמֶּנּוּ חוּסָה יְיָ עַל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ וְהַצִּילֵנוּ מִכָּל רָע חָטָאנוּ לְךָ אָדוֹן סְלַח נָא כְּרוֹב רַחֲמֶיךָ אֵל :

את יי אלהיכם מן העולם ועד העולם ויברכו שם כבודך ומרומם על כל ברכה ותהלה · יהי שם יי מברך מעתה ועד עולם · ברוך יי אלהים אלהי ישראל עושה נפלאות לבדו · וברוך שם כבודו לעולם וימלא כבודו את כל הארץ אמן ואמן · אמר ר' עקיבא בכל יום מלאך אחד עומד באמצע הרקיע בשחרית ואומר יי מלך יי מלך יי ימלוך לעולם ועד · עד שמגיע לברכו וכשמגיע לברכו חיה אחת ששמה ישראל וחקוק על מצחה ישראל עומדת באמצע הרקיע ואומרת בקול רם ברכו את יי המבורך · וכל גדודי מעלה עונין · ברוך יי המבורך לעולם ועד :

זה אני אומר במקום קדושה של שחרית :

דאש זאג איך אן שטאט קדושה של שחרית :

ולא תחללו את שם קדשי ונקדשתי בתוך בני ישראל אני יי מקדשכם · שרפים עומדים ממעל לו · שש כנפים שש כנפים לאחד · בשתים יכסה פניו · ובשתים יכסה רגליו · ובשתים יעופף · וקרא זה אל זה ואמר· קדוש קדוש קדוש יי צבאות מלא כל הארץ כבודו : ותשאני רוח · ואשמע אחרי קול רעש גדול· ברוך כבוד יי ממקומו · ימלוך יי לעולם אלהיך ציון לדור ודור הללויה · כשעלה משה למרום · מלא כת אחת אומרת קדוש קדוש קדוש יי צבאות מלא כל הארץ כבודו · וכת אחת אומרת ברוך כבוד יי ממקומו · וכת אחת אומרת ימלוך יי לעולם אלהיך ציון לדור ודור הללויה :

קודם עלינו יאמר

זה אני אומר קודם עלינו במקום קדיש שלם וכן בכל מקום שצריך לומר קדיש שלם יאמר זה :

דאז זאג איך אן שטאט גאנץ קדיש פאר עלינו אך נאך עלינו אן שטאט קדיש יתום : זאל אן דאש אך זאגן :

ועתה יגדל נא כח אדני כאשר דברת לאמר והתגדלתי והתקדשתי ונודעתי לעיני הגוים רבים וידעו כי אני יי · ברכי נפשי את יי יי אלהי גדלת מאוד הוד והדר לבשת · להוי שמי' די אלהא מברך מן עלמא ועד עלמא די חכמתא וגבורתא דיליה היא · אמר ר' יהושע בן לוי כל העונה אמן יהא שמי' רבא מברך לעלם לעלמי עלמיא יתברך בכל כוחו

קורעין

עונות ראשונים ר"ל מה שעשינו בימי נעורים : מהר יקדמונו רחמיך : אם ח"ו השטן ומלאכי חבלה רוצים לקטרג יקדמו מהרה מלאכי רחמים להמליץ יושר על ישראל יקדמונו (זיא זאלן זיך פעדרן) : כי דלונו מאוד · אין לנו כח לסבול הגלות : חנינו · ה' חנינו · הכפל חנינו בין לטובים ולרעים : כי רב (לאנגי לייט) זמן רב שבענו בוז שבענו (מיר זיין זאט): בוז (פר שעמונג אין גלות): ברוגז רחם תזכור· ר"ל בעת כעס זכור לנו זכות אברהם גימ' רחם וזהו סוד מה שיסד הפייט בהאוחז המקדים רחם לרוגז כי אותיות רחם הם קודם לאותיות שט"ן כי קודם ש' הוא ר' קודם ט' הוא החית וקודם נון הוא המ"ם ר"ל שהשי"ת זוכר זכות של אברהם אבינו שבגי' רחם כדי שלא יקטרג עלינו השטן · או פירש ברוגז רחם תזכור ר"ל תרחם עלינו בעת הרוגז מחמת חטאינו : כי הוא ידע יצרנו הנה מטבע הוא שחוטא האדם כי תאוות בהמה קבוע בנו :

קוֹלֵנוּ תִשְׁמַע וְתָחוֹן · וְאַל תִּטְּשֵׁנוּ בְּיַד אוֹיְבֵינוּ לִמְחוֹת אֶת שְׁמֵנוּ · זְכֹר אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבוֹתֵינוּ כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם אַרְבֶּה אֶת זַרְעֲכֶם · וְעַתָּה נִשְׁאַרְנוּ מְעַט מֵהַרְבֵּה :

וּבְכָל זֹאת שִׁמְךָ לֹא שָׁכָחְנוּ · נָא אַל תִּשְׁכָּחֵנוּ : יי' אֱלֹהֵי

עָזְרֵנוּ אֱלֹהֵי · יִשְׁעֵנוּ עַל דְּבַר כְּבוֹד שְׁמֶךָ :

וְהַצִּילֵנוּ וְכַפֵּר · עַל חַטֹּאתֵינוּ · לְמַעַן שְׁמֶךָ :

יְיָ · אֱלֹהֵי · יִשְׂרָאֵל · שׁוּב מֵחֲרוֹן · אַפֶּךָ · וְהִנָּחֵם · עַל הָרָעָה לְעַמֶּךָ :

דאש זאגט אין אן (תענית צבור) ·

שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל · שְׁמוֹר שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל · וְאַל יֹאבַד יִשְׂרָאֵל · הָאוֹמְרִים שְׁמַע יִשְׂרָאֵל :

שׁוֹמֵר גּוֹי אֶחָד · שְׁמוֹר שְׁאֵרִית · עַם · אֶחָד · וְאַל יֹאבַד גּוֹי אֶחָד · הַמְיַחֲדִים שִׁמְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ · אֶחָד :

שׁוֹמֵר גּוֹי קָדוֹשׁ · שְׁמוֹר שְׁאֵרִית עַם קָדוֹשׁ · וְאַל יֹאבַד גּוֹי קָדוֹשׁ · הַמְשַׁלְּשִׁים בְּשָׁלוֹשׁ קְדֻשּׁוֹת · קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ :

מִתְרַצֶּה בְּרַחֲמִים · וּמִתְפַּיֵּס בְּתַחֲנוּנִים · הִתְרַצֵּה וְהִתְפַּיֵּס · לְדוֹר · עָנִי · כִּי אֵין עוֹזֵר :

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ חָנֵּנוּ וַעֲנֵנוּ · כִּי אֵין בָּנוּ מַעֲשִׂים · עֲשֵׂה עִמָּנוּ צְדָקָה וָחֶסֶד וְהוֹשִׁיעֵנוּ :

וַאֲנַחְנוּ לֹא נֵדַע מַה נַּעֲשֶׂה · כִּי עָלֶיךָ עֵינֵינוּ : זְכֹר רַחֲמֶיךָ יְיָ וַחֲסָדֶיךָ · כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה : יְהִי חַסְדְּךָ יְיָ עָלֵינוּ · כַּאֲשֶׁר יִחַלְנוּ לָךְ : אַל תִּזְכָּר לָנוּ עֲוֹנוֹת רִאשׁוֹנִים · מַהֵר יְקַדְּמוּנוּ רַחֲמֶיךָ · כִּי דַלּוֹנוּ מְאֹד : חָנֵּנוּ יְיָ חָנֵּנוּ · כִּי רַב שָׂבַעְנוּ בוּז : בְּרֹגֶז רַחֵם · תִּזְכּוֹר : כִּי הוּא יָדַע יִצְרֵנוּ · זָכוּר כִּי עָפָר · אֲנָחְנוּ : עָזְרֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ עַל דְּבַר כְּבוֹד שְׁמֶךָ וְהַצִּילֵנוּ וְכַפֵּר · עַל חַטֹּאתֵינוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ :

ענוה יתירה שהיתה בו תוספה זריס קולינו יי אלהי ישראל הבט הרי חזקיה ומה שהקדים ה' אלהי ישראל ואחריו יסד הבט משמים לפי שכיון לכבוד השי"ת ליסדו בתחלה שהיה נראה בעיניו גנאי ליסד השם בסוף : והנחם על הרעה לעמך · מה שנגזרת רק לעמך כזרת אותם בין האכזרים לזה למלאכים שלא יקטרגו עלינו : הבט משמים · אין הבטה אלא מלמעלה למטה : וראה כי לקינו בכפלים : היינו לעג וקלס · (גישפעט אונ' שאנד אודר פר שמעהונג) : בגוים · שמלעיגין עלינו : נחשבנו · (מיר ווערן גירעכנט) : לטבח (צו שעכטן) : יובל (ווערט גיפירט) : שמך לא שכחנו · מזכירין שמך פעמים בכל יום : נא אל תשכחנו בגלות : אין תוחלת ותקוה (קיין האפנונג) ממה שמלפים לישועתה : חון (לייט זעליג) : אוס (דש פאלק) לשמך מקוה (דיא דא האפן צו דיינס נאמן) : טהור הק"בה נקרא טהור תקרב לנו ישועתינו : יגענו · בעמל כפינו : ולא הונח לנו · אין נחת לנו בזה : רחמיך · מלאכי רחמים : יכבשו · (זיא זאלן בילווינגן) ר"ל ינצחו מלאכי אף שהוא כעסך : קולנו תשמע ותחון · בכל מקום שנא' חנינה יש בו שמיעת קול כי יצעק אלי ושמעתי כי חנון אני ותחון (דוא זאלשט לייט זעליגן) : אל תטשנו · (דוא זאלשט ניט פר לאזן אונז) : למחות את שמינו · האומרים לנו לא יזכר שם ישראל עוד ומה תעשה לשמך הגדול המשותף בשמינו : על דבר כבוד שמך המשותף בנו כי שמך מחולל בעמים : והצילנו מצרותינו ומגלותינו :

ואנחנו לא נדע מה נעשה · נהגו לאומרו כלומר כבר עשינו כעין שעשה משה בהר בעלותו לקבל הלוחות · שנאמר בתחלה ואשב בהר בלשון ישיבה ואח"כ אנכי עמדתי בהר · ואח"כ ואתנפל לפני ה' וכן עשינו אנחנו שאמרנו בתחילה פסוקי דזמרה בישיבה ואח"כ שמונה עשרה בעמידה ואח"כ נפילת אפים ומעתה אין אנו יודעים להתפלל בענין אחר אלא כי עליך עינינו ובטחונינו :

זו מארגנס ווען מן תפילין אויף האט זאל מן זיך לייגן אויף דער רעכטי זייט אויף דען רעכטן ארים אול זו אובנט זאל מן זיך לייגן אויף דער לינקי זייט אויף דען לינקן ארים ווען מן רחום וחנון זאגט זאל מן ניט מיט דער פוסי האנד דיא אויגן צו האלטן איז איין סכנה דען דיא עבירות זיינן גישריבן אויף דער האנד גייארט אן זאל זיין טלית אודר אמטל דער צווישן טאן · אן פאוט ניט מיער אויף זיין פנים גיקערט וואו איין ספר תורה איזט וואו אבר קיין ספר תורה איזט זאגט מן רחום וחנון מן דענקט דאס פנים ניט צו :

רחום וְחַנּוּן חָטָאתִי לְפָנֶיךָ יְיָ מָלֵא רַחֲמִים רַחֵם · עָלַי וְקַבֵּל תַּחֲנוּנָי · יְיָ אַל בְּאַפְּךָ תוֹכִיחֵנִי וְאַל בַּחֲמָתְךָ תְיַסְּרֵנִי : חָנֵּנִי יְיָ כִּי אֻמְלַל · אָנִי רְפָאֵנִי יְיָ כִּי נִבְהֲלוּ עֲצָמָי : וְנַפְשִׁי נִבְהֲלָה מְאֹד וְאַתָּה יְיָ עַד מָתָי : שׁוּבָה יְיָ חַלְּצָה נַפְשִׁי · הוֹשִׁיעֵנִי לְמַעַן חַסְדֶּךָ : כִּי אֵין בַּמָּוֶת זִכְרֶךָ · בִּשְׁאוֹל מִי יוֹדֶה לָּךְ : יָגַעְתִּי בְּאַנְחָתִי אַשְׂחֶה בְּכָל לַיְלָה : מִטָּתִי בְּדִמְעָתִי עַרְשִׂי אַמְסֶה : עָשְׁשָׁה מִכַּעַס עֵינִי עָתְקָה בְּכָל צוֹרְרָי : סוּרוּ מִמֶּנִּי כָּל פֹּעֲלֵי אָוֶן כִּי שָׁמַע יְיָ קוֹל בִּכְיִי : שָׁמַע יְיָ תְּחִנָּתִי יְיָ תְּפִלָּתִי יִקָּח : יֵבֹשׁוּ וְיִבָּהֲלוּ מְאֹד כָּל · אוֹיְבָי יָשֻׁבוּ יֵבֹשׁוּ רָגַע :

יְיָ · אֱלֹהֵי · יִשְׂרָאֵל · שׁוּב מֵחֲרוֹן · אַפֶּךָ · וְהִנָּחֵם · עַל הָרָעָה לְעַמֶּךָ :

הַבֵּט מִשָּׁמַיִם וּרְאֵה כִּי הָיִינוּ לַעַג וָקֶלֶס בַּגּוֹיִם נֶחְשַׁבְנוּ כְּצֹאן לַטֶּבַח יוּבָל לַהֲרוֹג וּלְאַבֵּד וּלְמַכָּה וּלְחֶרְפָּה :

ובְכָל זֹאת שִׁמְךָ לֹא שָׁכָחְנוּ · נָא אַל תִּשְׁכָּחֵנוּ : יי אלהי

זָרִים · אוֹמְרִים אֵין תּוֹחֶלֶת וְתִקְוָה : חוֹן · אוֹם לְשִׁמְךָ מְקַוֶּה : טָהוֹר יְשׁוּעָתֵנוּ קָרְבָה : יָגַעְנוּ וְלֹא הוּנַח לָנוּ רַחֲמֶיךָ יִכְבְּשׁוּ אֶת כַּעַסְךָ מֵעָלֵינוּ :

אָנָּא שׁוּב מֵחֲרוֹנְךָ · וְרַחֵם סְגֻלָּה אֲשֶׁר בָּחָרְתָּ : יי אלהי

הוּסָה יְיָ עָלֵינוּ בְּרַחֲמֶיךָ וְאַל תִּתְּנֵנוּ בִּידֵי אַכְזָרִים : לָמָּה יֹאמְרוּ הַגּוֹיִם אַיֵּה נָא אֱלֹהֵיהֶם : לְמַעַנְךָ עֲשֵׂה עִמָּנוּ חֶסֶד וְאַל תְּאַחַר :

אָנָּא שׁוּב מֵחֲרוֹנְךָ : וְרַחֵם סְגֻלָּה אֲשֶׁר בָּחָרְתָּ : יי אלהי

אן איין ברית מילה צו מארגנס אין דער שול וואו דער גיפאטער אול די קינדס פאטער זיינן זאגט מן קיין רחום וחנון ווען מן שון די קינד ניט אין דער שול ברענגט · אבר צו אובנטס זאגט מן אין איין ברית מילה יוא רחום וחנון אפילו וואו די קינד בעטרן מיזט :

אבר

קולנו

אבר אן חתנה טאג זאגט מן צו אובנט אך קיין רחום וחנון וואו דער חתן איז עש זייא אין דער שול וואו דער חתן חי' אודר אין הויז וואו דער חתן איז :
בייא דעם אבל זאגט מן אך קיין רחום וחנון ניט :

רחום וחנון · מה שאומרים תחנה אחר תפלה לפי שכתוב באו אמר שלמה תפלה ואח"כ תחנה דכתיב ופנית אל תפלת עבדך ואל תחנתו · ומה שמסתירין פניהם כשאומרים התחינה הטעם כשהיו ישראל משתחוין בעזרה היה נופלין על פניהם דוקא במקום ארון הקדש משום שנא' ויפול יהושע והזקנים לפני הארון ברית ה' : אמלל אני · נכרת אני (פר שניט) · נבהלו · (איר זיינן דר שראקן) : מרוב יסורים גדולים : עד מתי (וויא לאנג) יש לנו לסבול הצרות הללו : שובה ה' מחרונך · חלצה (ליך אויז) שהוציאני מחולי הגלות : אשחה בכל לילה מטתי אשחה (איך מאך מיאוס אודר איך מאך פייכט) · ערשי (מיין בעט) אמסה (איך מאך פייכט אונ' נאס) : עששה · (זיא זיין פר פינשטערט) : מכעס · סבלתי חולי הגלות ומכעיסין אותו : עתקה · (איז פר רוקט) מאור עיני בשביל הצרות כשמצערין לנו : קול בכיי · כי ספרי דמעות לא ננעלו יבושו ויבהלו ישובו יבושו רגע ב' פעמים בפסוק זה לומר שעתיד הקב"ה להשיב רגע קטן הצדיקים בגיהנם והרשעים בג"ע כדי שיבינו וידעו כולם שכר פעולתם וכשישובו הצדיקים לג"ע והרשעים לגיהנם אז יבושו הרשעים כ"כ במדרש שוחר טוב :

יי אלהי ישראל · כתב רבינו יהודה החסיד ז"ל התפילה זו חזקיה מלך יהודה יסדה כשלר סנחרב על ירושלים ובקש להחריבה עמד בשתי שעות בלילה עלה בבית המקדש ויסד התפילה זו והקב"ה בא מלאך למפרע בראשי הרונות מרוב

אֵין כָּמוֹךָ חַנּוּן וְרַחוּם ׀ יְיָ אֱלֹהֵינוּ · אֵין כָּמוֹךָ אֵל ׀ אֶרֶךְ ׀ אַפַּיִם · וְרַב חֶסֶד וֶאֱמֶת · הוֹשִׁיעֵנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים · מֵרַעַשׁ וּמֵרוֹגֶז הַצִּילֵנוּ · זְכֹר לַעֲבָדֶיךָ לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב · אַל תֵּפֶן אֶל קְשִׁי הָעָם הַזֶּה וְאֶל רִשְׁעוֹ וְאֶל חַטָּאתוֹ : שׁוּב מֵחֲרוֹן אַפֶּךָ · וְהִנָּחֵם ׀ עַל הָרָעָה לְעַמֶּךָ : וְהָסֵר מִמֶּנּוּ מַכַּת הַמָּוֶת · כִּי רַחוּם ׀ אָתָּה : כִּי כֵן דַּרְכְּךָ עוֹשֶׂה חֶסֶד חִנָּם בְּכָל דּוֹר וָדוֹר : חוּסָה יְיָ עַל ׀ עַמֶּךָ · וְהַצִּילֵנוּ מִזַּעְמֶךָ · וְהָסֵר מִמֶּנּוּ מַכַּת הַמַּגֵּפָה וּגְזֵרָה קָשָׁה · כִּי אַתָּה שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל : לְךָ אֲדֹנָי הַצְּדָקָה וְלָנוּ בֹּשֶׁת הַפָּנִים · מַה נִּתְאוֹנֵן מַה נֹּאמַר · מַה נְּדַבֵּר · וּמַה נִּצְטַדָּק : נַחְפְּשָׂה דְרָכֵינוּ וְנַחְקֹרָה · וְנָשׁוּבָה אֵלֶיךָ · כִּי יְמִינְךָ פְּשׁוּטָה לְקַבֵּל שָׁבִים : אָנָּא יְיָ · הוֹשִׁיעָה נָּא : אָנָּא יְיָ · הַצְלִיחָה נָא : אָנָּא יְיָ · עֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ : לְךָ יְיָ חִכִּינוּ · לְךָ יְיָ קִוִּינוּ · לְךָ יְיָ נְיַחֵל · אַל תֶּחֱשֶׁה וּתְעַנֵּנוּ · כִּי נָאֲמוּ גוֹיִם אָבְדָה תִקְוָתָם · כָּל בֶּרֶךְ וְכָל קוֹמָה · לְךָ לְבַד תִּשְׁתַּחֲוֶה : הַפּוֹתֵחַ יָד בִּתְשׁוּבָה · לְקַבֵּל פּוֹשְׁעִים וְחַטָּאִים · נִבְהֲלָה נַפְשֵׁנוּ מֵרוֹב עִצְּבוֹנֵנוּ · אַל תִּשְׁכָּחֵנוּ נֶצַח · קוּמָה וְהוֹשִׁיעֵנוּ כִּי חָסִינוּ בָךְ : אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ יָדַעְנוּ כִּי אֵין בָּנוּ מַעֲשִׂים צְדָקָה עֲשֵׂה עִמָּנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ · זְכָר לָנוּ אֶת בְּרִית ׀ אֲבוֹתֵינוּ · וְעֵדוֹתֵינוּ בְּכָל יוֹם ׀ יְיָ אֶחָד : הַבִּיטָה בְעָנְיֵנוּ · כִּי רַבּוּ מַכְאוֹבֵינוּ · וְצָרוֹת לְבָבֵנוּ · חוּסָה יְיָ עָלֵינוּ בְּאֶרֶץ שִׁבְיֵנוּ · וְאַל תִּשְׁפּוֹךְ ׀ חֲרוֹנְךָ עָלֵינוּ כִּי אֲנַחְנוּ עַמְּךָ בְּנֵי בְרִיתֶךָ : אֵל הַבִּיטָה דַל כְּבוֹדֵינוּ בַּגּוֹיִם · וְשִׁקְּצוּנוּ כְּטֻמְאַת הַנִּדָּה : עַד מָתַי בֵּיתְךָ בַּשֶּׁבִי · וְתִפְאַרְתְּךָ בְּיַד צָר : עוֹרְרָה גְבוּרָתְךָ וְקִנְאָתְךָ עַל אוֹיְבֶיךָ · הֵם יֵבוֹשׁוּ וְיֵחַתּוּ מִגְּבוּרָתָם · וְאַל יִמְעֲטוּ לְפָנֶיךָ תְּלָאוֹתֵינוּ · מַהֵר יְקַדְּמוּנוּ רַחֲמֶיךָ בְּיוֹם צָרוֹתֵינוּ · לֹא לְמַעֲנֵנוּ · כִּי אִם לְמַעַנְךָ פְּעַל · וְאַל תַּשְׁחִית זֵכֶר שְׁאֵרִיתֵנוּ · וְחוֹן אוֹם הַמְיַחֲדִים שִׁמְךָ פַּעֲמַיִם בְּכָל יוֹם תָּמִיד בְּאַהֲבָה וְאוֹמְרִים · שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד

ווי אן רחום וחנון זאגט זאל אן דיזן פסוק צו פאר זאגן:

וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל גָּד צַר לִי עַד מְאֹד ; נִפְּלָה נָּא בְיַד יְיָ כִּי רַבִּים רַחֲמָיו וּבְיַד אָדָם אַל אֶפֹּלָה:

אָנָּא מֶלֶךְ · חַנּוּן וְרַחוּם זְכוֹר וְהַבֵּט לִבְרִית בֵּין הַבְּתָרִים · וְתֵרָאֶה לְפָנֶיךָ עֲקֵידַת יָחִיד לְמַעַן יִשְׂרָאֵל · אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ חָנֵּנוּ וַעֲנֵנוּ כִּי שִׁמְךָ הַגָּדוֹל נִקְרָא עָלֵינוּ · עוֹשֵׂה נִפְלָאוֹת בְּכָל עֵת · עֲשֵׂה עִמָּנוּ כְּחַסְדֶּךָ חַנּוּן וְרַחוּם הַבִּיטָה וַעֲנֵנוּ בְּעֵת צָרָה · כִּי לְךָ יְיָ הַיְשׁוּעָה: אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ מַחְסֵנוּ · אַל תַּעַשׂ עִמָּנוּ כְּרוֹעַ מַעֲלָלֵינוּ · זְכוֹר · רַחֲמֶיךָ יְיָ וַחֲסָדֶיךָ · וּכְרוֹב טוּבְךָ הוֹשִׁיעֵנוּ וַחֲמָל נָא עָלֵינוּ · כִּי אֵין לָנוּ אֱלוֹהַּ אַחֵר · מִבַּלְעָדֶיךָ · צוּרֵנוּ · אַל תַּעַזְבֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ · וְאַל תִּרְחַק מִמֶּנּוּ · כִּי נַפְשֵׁנוּ קְצָרָה מֵחֶרֶב וּמִשְּׁבִי וּמִדֶּבֶר וּמִמַּגֵּפָה וּמִכָּל צָרָה וְיָגוֹן הַצִּילֵנוּ: כִּי לְךָ קִוִּינוּ · וְאַל תַּכְלִימֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ · וְהָאֵר פָּנֶיךָ בָּנוּ: וּזְכָר לָנוּ אֶת בְּרִית אֲבוֹתֵינוּ · וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ · רְאֵה בְּצָרוֹתֵינוּ · וּשְׁמַע קוֹל תְּפִלָּתֵינוּ וַעֲנֵנוּ · כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת כָּל פֶּה:

אֵל רַחוּם וְחַנּוּן · רַחֵם · עָלֵינוּ וְעַל כָּל מַעֲשֶׂיךָ · כִּי אֵין כָּמוֹךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ · אָנָּא שָׂא נָא פְשָׁעֵינוּ · אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ צוּרֵנוּ וְגוֹאֲלֵנוּ אֵל חַי וְקַיָּם הַחֲסִין בַּכֹּחַ · חָסִיד וְטוֹב · עַל כָּל מַעֲשֶׂיךָ: כִּי אַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֵל · אֶרֶךְ אַפַּיִם · וּמָלֵא רַחֲמִים · עֲשֵׂה עִמָּנוּ כְּרוֹב רַחֲמֶיךָ · וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ · שְׁמַע מַלְכֵּנוּ תְּפִלָּתֵינוּ · וּמִכָּל צָרָה וְיָגוֹן הַצִּילֵנוּ: אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ אַתָּה וְשִׁמְךָ בָּנוּ נִקְרָא · עֲשֵׂה עִמָּנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ · אַל תַּעַזְבֵנוּ אָבִינוּ · וְאַל תִּטְּשֵׁנוּ בּוֹרְאֵנוּ · וְאַל תִּשְׁכָּחֵנוּ יוֹצְרֵנוּ · כִּי אֵל מֶלֶךְ · חַנּוּן וְרַחוּם · אָתָּה:

אין

בין הבתרים · (דיא שטיק) כשכרת הקב"ה עם אברהם אבינו לקח עגלה משלשת ועז משולשת ואיל משולש ויבתר אותם כל בהמה ובהמה לב' חלקים ודרך כורתי ברית לחלק בהמה ולעביר בין הבתרים אף כאן תנור עשן ולפיד אש עבר בין הגזרים הוא שלוחו של שכינה שהוא אש לקיים לשמור הבטחתו זה נקרא ברית בין הבתרים והזכיר כאן זכות ג' אבות שתעמוד לנו: כי שמך הגדול עלינו נקרא כי אנו נקראים שבטי י"ה אם תכתוב י"ה במלואה כזה יו"ד ה"י כזה אותיות יהודי: מחסינו · (אונזר בישיצר): מעללנו · (אונזר ווערק) · משבי שאנו בגלות כשבוים: ראה בצרותינו שיש לנו בגלות: החסין · לשון חוזק (שטארק) אל תעזבנו ואל תטשנו ואל תשכחנו · הרי ג' לשונות נגד אמפש ואף בהיות' בארץ אויביהם לא מאסתים ולא געלתים לכלותם להפר בריתי אתם מרעב ומרגנו: הם מיני פגעים רעים: מה נאמר (וואז זאלן מיר קלאגן): מה נצטדק · (וואז זאלן מיר זיך גירעכט מאכן): נחפשה · (מיר וועלן זוכן): ונחקורה (מיר וועלן פארשן): חכינו קוינו ייחלי כולם לשון תקוה (מיר האפן): אל תחשה (דוא זאלשט ניט שטיל שווייגן): ותעננו: (דוא זאלשט ענפרן אונז): נאמו · (זיא רידן אויף אונז): נבהלה · (איז וואורן דר שראקן): עלבוננו · (אונזר טרויארקייט): נלאה (איז ג): דל כבודינו · לשון עני כלומר הלך כבודינו: בגוים · שאנחנו נבזים ושפלים בעיניהם: ושקלוני (מיר זיין פר אוס מערט) כטומאת הנידה: שהבעל מרחיקה כל ימי נידתה: עד מתי עוזך בשבי · הוא בית המקדש שנקרא גאון עוזכם · תלאותינו (אונזר מיטקייט) שאנחנו נלאים בגלות: למענך פעל כדכתיב למעני אעשה: חון (לייט זעליג: אום (דאש פאלק):

רחום

מִצְרַיִם · בְּיָד חֲזָקָה · וַתַּעַשׂ לְךָ שֵׁם כַּיּוֹם הַזֶּה · חָטָאנוּ רָשָׁעְנוּ׃ אֲדֹנָי · בְּכָל צִדְקֹתֶיךָ יָשָׁב נָא אַפְּךָ וַחֲמָתְךָ מֵעִירְךָ יְרוּשָׁלַיִם הַר קָדְשֶׁךָ · כִּי בַחֲטָאֵינוּ וּבַעֲוֹנוֹת אֲבוֹתֵינוּ · יְרוּשָׁלַיִם וְעַמְּךָ לְחֶרְפָּה לְכָל סְבִיבוֹתֵינוּ׃ וְעַתָּה שְׁמַע אֱלֹהֵינוּ אֶל תְּפִלַּת עַבְדְּךָ · וְאֶל תַּחֲנוּנָיו · וְהָאֵר פָּנֶיךָ עַל מִקְדָּשְׁךָ הַשָּׁמֵם · לְמַעַן · אֲדֹנָי׃

הַטֵּה אֱלֹהַי אָזְנְךָ וּשְׁמָע · פְּקַח · עֵינֶיךָ וּרְאֵה שֹׁמְמוֹתֵינוּ וְהָעִיר אֲשֶׁר נִקְרָא שִׁמְךָ עָלֶיהָ כִּי לֹא עַל צִדְקֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ מַפִּילִים תַּחֲנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ · כִּי עַל רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים׃ אֲדֹנָי שְׁמָעָה · אֲדֹנָי סְלָחָה · אֲדֹנָי הַקְשִׁיבָה וַעֲשֵׂה · אַל תְּאַחַר · לְמַעַנְךָ אֱלֹהַי · כִּי שִׁמְךָ נִקְרָא עַל · עִירְךָ וְעַל עַמֶּךָ׃ אָבִינוּ אָב הָרַחֲמָן · הַרְאֵנוּ אוֹת לְטוֹבָה · וְקַבֵּץ נְפוּצוֹתֵינוּ מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ · יַכִּירוּ וְיֵדְעוּ כָּל הַגּוֹיִם · כִּי אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ · וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ׃ וְעַתָּה יְיָ אָבִינוּ אַתָּה · אֲנַחְנוּ הַחֹמֶר וְאַתָּה יוֹצְרֵנוּ · וּמַעֲשֵׂה יָדְךָ כֻּלָּנוּ׃ הוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ צוּרֵנוּ מַלְכֵּנוּ וְגוֹאֲלֵנוּ׃ חוּסָה יְיָ עַל · עַמֶּךָ וְאַל תִּתֵּן · נַחֲלָתְךָ לְחֶרְפָּה · לִמְשָׁל בָּם גּוֹיִם · לָמָּה יֹאמְרוּ בָעַמִּים · אַיֵּה אֱלֹהֵיהֶם׃ יָדַעְנוּ כִּי חָטָאנוּ · וְאֵין מִי יַעֲמוֹד בַּעֲדֵנוּ · שִׁמְךָ הַגָּדוֹל יַעֲמָד לָנוּ בְּעֵת צָרָה׃ יָדַעְנוּ כִּי אֵין בָּנוּ מַעֲשִׂים · צְדָקָה עֲשֵׂה עִמָּנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ׃ כְּרַחֵם אָב עַל בָּנִים · כֵּן תְּרַחֵם · יְיָ · עָלֵינוּ · וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ׃ חֲמוֹל · עַל · עַמֶּךָ · רַחֵם · עַל נַחֲלָתֶךָ · חוּסָה נָא כְּרוֹב רַחֲמֶיךָ · חָנֵּנוּ וַעֲנֵנוּ כִּי לְךָ יְיָ הַצְּדָקָה · עוֹשֵׂה נִפְלָאוֹת בְּכָל · עֵת׃

הַבֶּט נָא · רַחֵם נָא · עַל · עַמְּךָ בִּמְהֵרָה · לְמַעַן שְׁמֶךָ׃ בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים יְיָ אֱלֹהֵינוּ · רַחֵם וְהוֹשִׁיעָה צֹאן מַרְעִיתֶךָ · וְאַל יִמְשָׁל בָּנוּ קֶצֶף · כִּי לְךָ עֵינֵינוּ תְלוּיוֹת · וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ׃ רַחֵם · עָלֵינוּ לְמַעַן בְּרִיתֶךָ · הַבִּיטָה וַעֲנֵנוּ בְּעֵת צָרָה · כִּי לְךָ יְיָ הַיְשׁוּעָה בְּךָ תוֹחַלְתֵּנוּ · אֱלוֹהַּ סְלִיחוֹת · אָנָּא סְלַח נָא אֵל טוֹב · וְסַלָּח · כִּי אֵל מֶלֶךְ · חַנּוּן וְרַחוּם · אָתָּה׃

דאש זאגט מן אן מאנטאג אונ׳ דאנרשטאג :

וְהוּא רַחוּם יְכַפֵּר עָוֹן וְלֹא יַשְׁחִית · וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ · וְלֹא יָעִיר כָּל חֲמָתוֹ : אַתָּה יְיָ לֹא תִכְלָא רַחֲמֶיךָ מִמֶּנּוּ · חַסְדְּךָ וַאֲמִתְּךָ תָּמִיד יִצְּרוּנוּ : הוֹשִׁיעֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ · וְקַבְּצֵנוּ מִן הַגּוֹיִם · לְהוֹדוֹת לְשֵׁם קָדְשֶׁךָ · לְהִשְׁתַּבֵּחַ בִּתְהִלָּתֶךָ · אִם עֲוֹנוֹת תִּשְׁמָר יָהּ · אֲדֹנָי מִי יַעֲמוֹד : כִּי עִמְּךָ הַסְּלִיחָה · לְמַעַן תִּוָּרֵא : לֹא כַחֲטָאֵינוּ תַּעֲשֶׂה לָנוּ · וְלֹא כַעֲוֹנוֹתֵינוּ תִּגְמוֹל עָלֵינוּ : אִם עֲוֹנֵינוּ עָנוּ בָנוּ · יְיָ עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ : זְכֹר רַחֲמֶיךָ יְיָ וַחֲסָדֶיךָ · כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה : יַעֲנֵנוּ יְיָ בְּיוֹם צָרָה · יְשַׂגְּבֵנוּ שֵׁם אֱלֹהֵי יַעֲקֹב : יְיָ הוֹשִׁיעָה · הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ : אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ · חָנֵּנוּ וַעֲנֵנוּ · כִּי אֵין בָּנוּ מַעֲשִׂים · צְדָקָה עֲשֵׂה עִמָּנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ : אֲדוֹנֵנוּ אֱלֹהֵינוּ שְׁמַע קוֹל תַּחֲנוּנֵנוּ · וּזְכָר לָנוּ אֶת בְּרִית אֲבוֹתֵינוּ · וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ : וְעַתָּה אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ · אֲשֶׁר הוֹצֵאתָ אֶת עַמְּךָ מֵאֶרֶץ מצרים

דען והוא רחום האבן גימאכט דרייא זקנים האבן גיהייסן ר׳ שמואל ר׳ בנימן ור׳ יוסף זיין תפוס וואָרן דורך איין מלך האט זיא גיזעצט אין דרייא שיף און שיקט אוני רודר אזו זיינן זיא קומן אין איין פרעאדי אדינה אזו וואו דא הין קומן זיינן זיא גישדאָכדן אין איין גרוסי צרה דער צוביג אוך האט גיזאגט ווען זיא יהודי׳ זיינן אזו ווילן ער זיא אך פאר פריבן איט פייאר אזש וויא נבוכד נצר האט חנניא מישאל ועזריה דורך פייאר בראָווירט אזו האט אן דיא אלי דרייא אין פייאר גיוואָרפן האט זיך דז פייאר גיטיילט אויף דרייא טייל אול זיא זיינן לעבעדיג דער פון קומן אזו האבן זיא אין אירי צרה דיזש והוא רחום אתקן גיזעצט אזו האבן זיא אונטר ישראל אויז גישיקט אול' ווייל אמנטאג אול' דאנרשטאג יאָי רחמים זיין דען משה רבינו ע״ה איז אן אמנטאג אויף דען היאל גאנגן לו מנטפאנגן דיא אנדרן לוחות דרום זאגט אן עש :

והוא רחום מה שאומרים אותו בשני וחמישי והוא רחום לפי שבהן בתי דינן קבועין בין למעלה ובין למטה ומה שנהגו להתענות בשני וחמישי לפי כשעשו מעשה עגל עלה משה בה׳ וירד בב׳ ונתרצה להם הקב״ה וכן כתיב דרשו ה׳ בהמצאו ב׳ וה׳ מצאו :

והוא רחום שמרחם על הבריות : יכפר עון · ימחה העון שהיא עבירה שעשה במזיד לתיאבון : ולא ישחית · ישראל עמו : והרבה להשיב אפו : פי׳ מלאכי אפו : ולא יעיר כל חמתו ביחד כי רחום וחנון הוא וניחם על הרעה יעיר (ער טוט דער וועקן :) תכלה · (פר מיידן) : אם עונות תשמור יה · פי׳ אם תחפוץ לשמור עון מרד בני אדם א״כ מי יעמוד בעולם כי אין איש אשר יעשה טוב ולא יחטא : כי עמך הסליחה : אעפ״י שהשי״ת נתן ממשלה לעליונים לעשות ככלם בארץ אבל הסליחה ממך הוא ולא ע״י מלאך שנא׳ אל תמר בו כי לא ישא לפשעיכם : למען תורא · אם היה הכלי חפ ביד אדם אם חוטא היה מבקש מאם סליחה ולא היה מתירא מהקב״ה אבל מאחר שהסליחה ממך הוא ולא עם אחר זו״תך אין לבקש סליחה אלא ממך נמצא הכל יראים לפניו : תורא (ער זאל ווערן גיפערכט) : אם עונינו ענו בנו · פי׳ אם העונות מעידים בנו שעשינו במזיד : ענו (זיא זיליינן) : ה׳ שמעה אל תחנונינו : ה׳ סלחה לחטאתינו ה׳ הקשיבה אזנך לצעקתינו ועשה בקשתינו ר״ת שם״ה ר״ל כל יום בשנה תשמע תחנונינו ותסלח לעונותינו : אנחנו החומר · כמו החומר ביד היוצר בל״א (לייממן אודר מערשול) שיש ביד בעל המלאכה לעשות בו כלים שיש ברשותו לעשות עמו מה שירצה כן אנחנו ביד הקב״ה לעשות לנו לפי רצונו וחפצו על כן צבקשין ממנו חסד ורחמנות :

מער קיין לשון הקודש פר שטיט זאל אויך טייטש זאגן ווען ער איין תענית ווילט אויף זיך מקבל זיין:

הער פון דער גאנצי וועלט איך וויל מארגן פאר דיר תענית יחיד פון גוטן ווילן דש הייסט נדבה האבן בין נאך תפלת מנחה אודר ביז קהל מיר תפלה אויז האבן) עש זאל זיין דער ווילן צו פאר דיר גאט איין גאט איינר עלטרן דאז איין תענית זאל פאר דיר אן גינעם זיין אול לאז איין תפלה אול גיבעט פאר דיר קומן אול זאלשט היילן איין נשאה איין רפואה שלמה אול זאלשט פון קינדר ישראל אבטל זיין, אלי בייזי הארטי גזירות דען דוא בישט גאט דער דא הערט דיא תפלה פון אלי מייל׳ יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך ה׳ צורי וגואלי:

ווען אן גיפאשט האט צו מנחה פאר יהיו לרצון זאל אן מוז זאגן:

רבון כָּל הָעוֹלָמִים גָּלוּי וְיָדוּעַ לְפָנֶיךָ בִּזְמַן שֶׁבֵּית הַמִּקְדָּשׁ קַיָּם · אָדָם חוֹטֵא וּמַקְרִיב קָרְבָּן וְאֵין מְבִיאִין מִמֶּנּוּ אֶלָּא חֶלְבּוֹ וְדָמוֹ: וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים מְכַפֵּר · וְעַתָּה בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ חָרֵב בֵּית מִקְדָּשֶׁךָ וְאֵין לָנוּ מִקְדָּשׁ וְלֹא כֹהֵן שֶׁיְּכַפֵּר בַּעֲדֵנוּ: לָכֵן יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ שֶׁיְּהֵא מִיעוּט חֶלְבִּי וְדָמִי שֶׁנִּתְמַעֵט הַיּוֹם כְּחֵלֶב מוּנָּח עַל גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ לְפָנֶיךָ וְתִרְצֵנִי: יהיו לרצון וגו׳:

הער פון דער גאנצי וועלט עש איז וויש׳גליך צו פאר דיר וויל דאש בית המקדש נאך גישטאנדן איז · ווען איין בן אדם האט איין עבירה גיטאן האט אן ניקש אין אלש דאז חלב אול דם מקריב גיוועזן אול דוא גאט מיט דיינר גרושי דר בארמונג האשטו זיין עבירות מכפר גיוועזן אבר מיצונדרט בעוונות הרבים איז דאש בית המקדש חרב מיר האבן קיין בית המקדש אין אודר איין כהן דער אונז אונזרי עבירות זאלט מכפר זיין דרום איין ליבר גאט לאז זיין דער ווילן צו פאר דיר דז מיין חלב אול דם דש איך היינט אין איינם לייב גיאיינרט האט אול פר לערט האט זאל גליך זיין, אלז דאש חלב דש אן אויף דען מזבח פאר דיר האט מקריב גיוועזן אול דום זאלשט בווילגן איך יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך ה׳ צורי וגואלי:

ווען איינר וויל איין לווייניג אודר דרייאינג אויף זיך מקבל זיין זאל ער אזו זאגן:

רבון הָעוֹלָמִים הֲרֵינִי לְפָנֶיךָ בְּתַעֲנִית יָחִיד נְדָבָה שְׁנֵי יָמִים וּשְׁנֵי לֵילוֹת רְצוּפִים (כִּשְׁלֹשָׁה יָמִים וּשְׁלֹשָׁה לֵילוֹת רְצוּפִים) יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ שֶׁתְּקַבְּלֵנִי בְּאַהֲבָה וגו׳ ווית אובן שטיט·

ווער איין לווייניג גיפאשט האט זאל נאך דען תענית צו מנחה פר יהיו לרצון אזו זאגן:

ובכן יהי רצון מלפניך יי אלהי ואלהי אבותי שתעשה למען שמך הגדול ותקבל התענית של שני ימים ושל שני לילות רצופים כאלו התענתי פעם ועשרים יום ויאירו האותיות של שמך הגדול והקדוש אשר פגמתי בהם ולמען הכולל של שמך הקדוש תקבל עוד שעה אחת שאתענה ליום ויהי צד ויושר פעלי ותחלקני עם שאר בעלי תשובות מעמך ישראל השבים עליך בכל לבם ותן בלבי לשוב אליך בלב שלם באהבה וכל החטאים והעוונות והפשעים שחטאתי ושעויתי ושפשעתי לפניך מעודי עד היום הזה בין בגלגול זה בין בגלגול אחר כולם יהפכו לזכיותי והושיעני ברחמיך הרבים לבלתי אשוב לכסלה ולא אחטא עוד ומה שחטאתי מחוק ברחמיך הרבים אבל לא על ידי יסורים וחלאים רעים יהיו לרצון אמרי פי וכו׳:

והוא

ווען אן אין תענית מקבל זיין אויז גיזאט אול גיגט וויל מ״ה אן בייסן אול ניט לענגר פאשטן ביז קהל אויז דיגר טול גינן מאג אן אן בייסן גלייך נאך טול פון כבוד שבת אול כבוד יום טוב וועגן:

ווען איינר איין תענית סתם אויף זיך מקבל איז אול זאגט ער וויל מארגן פאשטן אול גיזאט ניט אויז דז ער וויל אן בייסן תכף נאך מנחה אזו אן פאשטן ביז נאכט ביז שטערן אין היאל שטינן:

איין תענית חלום אזו אן פאשטן ביז גאנץ רעכט נאכט איזט:

איין יאר צייט אזו אן אך פאשטן ביז גאנץ נאכט איזט ווען אבר זיין ערשט יאר צייט דש ערשט יאר ווער גיוועזן אן איינם פרייטאג ווען ער דאש ערשט מאל ניט האט גיפאשט ביז נאכט אזו ווען אן אידר אן איינם פרייטאג יאר צייט האט דארף אן ניט ביז נאכט צו פאשטן ווען אבר יאר צייט אן דער ווארן גיפאלט אזו אן מיאר דארן ביז נאכט פאשטן ווען שון דאז ערשט יאר צייט ווער גיוועזן אן פרייטאג:

ווען אן איינן תענית אויף זיך מקבל איז זאל אן בפירוש רידן איין תענית יחיד אול תענית נדבה אול זאל אך בפירוש רידן בלי נדר ובלי שבועה · אול ווען איך ווער גיזונד זיין, אול השי״ת ווערט איר קיין צונם צו שיקן דאש איך פאשטן קאן · ווען איר אבר השי״ת וואש צו שיקט נון מאג זיין ווען עש ווילז דיא קבלה ניקש זיין, אזו ווען אן אזו אויף זיך מקבל איז ווען השי״ת איינם אים ח״ו וואש צו שיקן אזו בראכט אן קיין התרה ניט פר דרייא לייט דז אן ניט אלי מאלט דרייא לייט האבן קען דיא איינם איין תענית מתיר זיין:

רען

מיינם

יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי: עוֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו׃ הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם׃ עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל׃ וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ: וְשָׁם נַעֲבָדְךָ בְּיִרְאָה כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת: וְעָרְבָה לַייָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת:

הי מן זאגט יהיו לרצון ז״ל מן דאז זאגן

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי שֶׁלֹּא תַעֲלֶה קִנְאַת אָדָם עָלַי וְלֹא קִנְאָתִי עַל אֲחֵרִים וְשֶׁלֹּא אֶכְעוֹס הַיּוֹם וְשֶׁלֹּא אַכְעִיסֶךָ וְתַצִּילֵנִי מִיֵּצֶר הָרָע וְתֵן בְּלִבִּי הַכְנָעָה וַעֲנָוָה:

דער נאך זאל מן זאגן

מַלְכֵּנוּ וֵאלֹהֵינוּ יַחֵד שִׁמְךָ בְּעוֹלָמֶךָ בְּנֵה בֵיתֶךָ וְשַׁכְלֵל הֵיכָלֶךָ וְקַבֵּץ קִבּוּץ גָּלֻיּוֹת פְּדֵה צֹאנֶךָ וְשַׂמַּח עֲדָתֶךָ:

ווען מיינר האט בדעה צו פאסטן זאל מן דען מורגנט דער פאר צו תפלת מנחה פאר יהיו לרצון דען תענית אויף זיך מקבל זיין: ווען מיינר העט פר געסן אין דער תפלה דען תענית אויף זיך מקבל צו זיין מזו וויל עס נאך טאג איז מאג מן נאך מוז דען תענית אויף זיך מקבל זיין:

רִבּוֹן הָעוֹלָמִים הֲרֵי אֲנִי לְפָנֶיךָ בְּתַעֲנִית יָחִיד נְדָבָה לְמָחָר בְּלִי נֶדֶר וּבְלִי שְׁבוּעָה (אם דעתו שלא להשלים עד צאת הכוכבים יאמר עד אחר תפלת מנחה או עד שישלימו הקהל תפלתם) לשם יחוד קב״ה ושכינתי׳: יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי שֶׁתְּקַבְּלֵנִי בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן וְתָבֹא לְפָנֶיךָ תְּפִלָּתִי וְתַעֲנֶה עֲתִירָתִי וְתִרְפָּאֵנִי בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים רְפוּאָה שְׁלֵימָה רְפוּאַת הַנֶּפֶשׁ וּרְפוּאַת הַגּוּף וּתְבַטֵּל מֵעָלַי וּמֵעַל כָּל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל כָּל גְּזֵירוֹת קָשׁוֹת וְרָעוֹת כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת כָּל פֶּה

יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יהוה צורי וגואלי:

רבון

איין תענית ציבור וואס גיבאטיני תעניתים זיין אודר איין יאר צייט ברויכט מן ניט דען תענית אויף זיך מקבל צו זיין:

ווען מיינר האט בדעה מן צו בייסן בייא טאג נאך תפלת מנחה זאל מן בפירוש ארויז רידן אין דען תענית מקבל זיין אויף לשון הקודש (עד שישלימו הקהל תפלתם) אויף טייטש איך וויל מ״ה מארגן פאסטן ביז נאך תפלת מנחה:

אפילו

אפילו דיא זעלביגן צייט דיא ניט גאנץ סליחות פאסטן ווען זיא אויף זיך נעמן אול׳ אויז נעמן איין תענית מקבל זיין דאז זיא זאלן ניט לענגר פאסטן ביז נאך תפלת מנחה זיכן זיא ניט מחויב ביז נאכט צו פאסטן:

אפילו ווען מיינר איין צווייאונג אודר איין דרייאונג פאסט ווען מן האט בדעה מן צו בייסן מן פרייטאג צו נאכט אול׳ מן ערב ראש השנה צו נאכט

ווען

כעפר לכל תהיה׃ ר״ל להיות כעפר לפני הכל כמו שעפר הכל רומסין אותה ברגלים ועולים על ראשו וגם לסוף הכל צריכין לה כך המשפיל עצמו בעוה״ז יהי ראש לעוה״ב׃ וכל החושבים עלי רעה וכו׳ כיון שהרדוף מלותיך הלילני מן החושבים עלי רעה כי רדיפת המלות מועילים לבטל רדיפת השונאים כמו שנא׳ מלותיך אמונה שקר רדפוני: ועשה ג׳ פסיעות לאחוריו בכריעה אחת וכורע לצדדין לשמאלו תחלה שהוא כנגד ימינו של הקב״ה העומד לנגדו שנא׳ שויתי ה׳ לנגדי תמיד׃ וא״ר שפסע ג׳ פסיעות שם יעמוד ליתן שלום ואינו חוזר מיד למקום שהתפלל משל לעבד הנפטר מרבו אם חוזר מיד דומה לכלב שב על קיאו ויעמוד כן עד שיגיע הש״ץ לקדושה או עד שמתחיל י״ח בקול רם ויעקור של השמאל תחילה׃ והטעם לג׳ פסיעות שמר״עה נכנס לפנים מג׳ מחילות חושך ענן וערפל לפני הק״בה וכשילא יצא מאלו ג׳ מחילות וצריך ליתן עוקב בצד גודל:

שָׁלוֹם רָב עַל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ תָּשִׂים לְעוֹלָם · כִּי אַתָּה הוּא מֶלֶךְ ׀ אָדוֹן לְכָל הַשָּׁלוֹם ׃ וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ ׀ אֶת ׀ עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ ׃ * (בספר)

אן זאל נאך דער ברכה המברך את עמו וכו' דען פסוק יהיו לרצון גלייך זאגן פר אלהי נצור דער נאך מאג אן אפשיק זיין אוב אן ברויכט צו זאגן אמן יהא שמי' רבא אודר קדושה אודר זונשט תחינות זאל אן דען פסוק נאך אלהי נצור נאך איין מאל זאגן ׃

יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהֹוָה צוּרִי וְגוֹאֲלִי ׃

דען פסוק יהיו לרצון זאל אן איט גרושר כוונה זאגן ניט גשווינד זיין סודות דרויף העלפט גאר זער דאז זייני תפלה איער גיהערט ווערט ׃ כי יש בו עשרה יו"דין וי"ו בתחלתו וי"ו בסופו ויש בו מ"ב אותיות וסודו סוד גדול ודי למבין בזה לכן צריך לאומרו בנחת ולכוון ויועיל הרבה לקבלת תפלתו ולא ישוב ריקם ׃

אֱלֹהַי · נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע · וּשְׂפָתַי · מִדַּבֵּר מִרְמָה · וְלִמְקַלְלַי ׃ נַפְשִׁי תִדּוֹם · וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה ׃ פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ · וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי · וְכָל הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה · מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם · וְקַלְקֵל מַחֲשַׁבְתָּם · עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ · עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ · עֲשֵׂה לְמַעַן קְדוּשָּׁתֶךָ · עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ · לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ · הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי ׃

אונזרי חכמים שרייבן ווער דיא פיר מרליא אלי טאג זאגט איז זוכה דיא שכינה צו זעהן · אך זאל איין איטליכר זיין פסוק דא זאגן דער איט דיא אותיות זיין נאמן אן היבן אול אויז לאזן וויא אן הינטן אין דער תפלה פינדן ווערט איין איטליכר זיין נאמן אין זונטרהייט ׃

יהיו

מן זאל עושה שלום איין ווייניג בוקנטיג אויז גין אן זאל איט זיינן לינקן פוס פאר אן היבן אויז צו גין דען זיין לינקן זייט איז גיגן דער שכינה דא ער פר איר שטיט זיין רעכטי זייט לכבוד השכינה אן זאל דרייא טריט הינטר זיך גין אבר ניט אין אלס דרייא זונשט הייסט איין גאוה אלס ער דער שכינה וואלט אין כבוד אן טון אלס אנדרי לייט · אן זאל דארטן שטין בלייבן אויף דש אור ווייניגשט אזו לאנג אלס אן קאן גין פיר איילן ווער זעלבש ניט טוט אול תכף ווידר צו ריק גיט שרייבן אונזרי חכמים דש ער צו איינם כלב גלייך איזט דער זיך איקה איזט אול פרעסט ווידר זיין איקה · איין טייל בלייבן שטין ביז דער חזן שמונה עשרה הוך אן היבט · דיא עיקר הלכה איזט אן זאל שטין בלייבן ביז דער חזן קדושה האלט ׃

ווען מיינר איין חולה אין זיין הויז האט אודר ווייל זונשט אויך איינם חולה תפלה טון זאל אן דיא תחינה זאגן פר יהיו לרצון ׃

עש זאל זיין דער ווילן צו פר דיר גאט איין גאט איינר עלטרן דאז דוא זאלשט שיקן גאר באלד איין רפואה שלימה פון היאל מראב צו דיזן חולה (אן זאל דען חולה נענן בייא זיינם נאמן אול זייני אוטרש נאמן) איין רפואה צו זיינם גוף איין רפואה צו זיינר (נשמה לווישן אנדרי חולאים פון ישראל יהיו לרצון) אמרי פי והגיון לבי לפניך ה' צורי וגואלי ׃

* צווישן אלהי אול נצור זאל אן איין ווייניג שטיל האלטן דען אלהי איז טייטש איין גאט נצור לשוני מרע איז טייטש אן טוט תפלה צו גאט זאל איס היטן זיין צונג פון צו רידן ביז ווען אן זאלט צו אנכדר זאגן אלהי נצור אעכט אן איינן הסי"ת הייסט נצור ׃

איין

אלהי נצור צריך להפסיק בין אלהי ובין נצור אעפ"י שהטוב והרע מסורין ביד האדם הוא מבקש מהשי"ת לסייע לעשות טוב ולשמור אותו מילה"ר שלא ישלוט בו להסיתו לעבירות ׃ ולמקללי *נפשי תדום · לא מבעי' שאני שואל שתוכני שלא אחנוף וולתי חלילה אלא אף אני שואל שתוכני לסבול קללותיו כמאמר רז"ל שומעין חרפתן ואין משיבין ׃ ונפשי

בעפר

הַכְּתוּבָה עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ · הָאֲמוּרָה מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו כֹּהֲנִים · עַם קְדוֹשֶׁיךָ · כָּאָמוּר: יְבָרֶכְךָ יְיָ וְיִשְׁמְרֶךָ: יָאֵר · יְיָ פָּנָיו · אֵלֶיךָ · וִיחֻנֶּךָּ: יִשָּׂא יְיָ פָּנָיו · אֵלֶיךָ · וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם:

ווען דער חזן ווישארך זאגט זאל דש קהל זאגן יהי רצון אול ניט אמן אך צו ויחנך זאל קהל זאגן יהי רצון · צו שלום זאל דש קהל זאגן כן יהי רצון דען שלום איז דיא עיקר ברכה דרום זאל מן זאגן כן יהי רצון:

תפלה א טוב לאומרה בשעה שאומר הש"ץ ברכת כהנים · כשאומר הש"ץ יברכך יאמר · אל נא קרב תשועות מלפיך (ר"ת אנקתם) כשאומר הש"ץ יאר פחדך סר תוליאם ממאסר (ר"ת פספסים) כשאומר הש"ץ ישא יאמר · פדה סועים פתח סומים ישעך מלפים (ר"ת פספסים) דלה יוקשים וקבץ נפולים סמוך יי מפלתינו (ר"ת דיונסים)

שִׂים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים · עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל · עַמֶּךָ · בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ · כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים · וְאַהֲבַת חֶסֶד · וּצְדָקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים · וְשָׁלוֹם · וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ · אֶת · עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ · הַמְבָרֵךְ · אֶת · עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל · בַּשָּׁלוֹם:

אין דיא (עשרת יאי תשובה) זאגט מן דאס:

בְּסֵפֶר חַיִּים בְּרָכָה וְשָׁלוֹם וּפַרְנָסָה טוֹבָה נִזָּכֵר וְנִכָּתֵב לְפָנֶיךָ אֲנַחְנוּ וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ · עוֹשֵׂה הַשָּׁלוֹם:

שלום

אמן ואמן דש איז טייטש עש זאל וואר זיין דאז גאט זאל אונז בענשן מיט שלום אויף דער וועלט אול גאט זאל אונז בענשן מיט שלום אויף יענר וועלט: ווען אן שאן ניט דארף אויף איינר ברכה צווייא אמט אמן זאגן אבר נאך המברך את עמו וכו' זאל מן זאגן אמן ואמן:

אין זוהר שטיט דז דיא חזנים גיהערן גאר זער גווארנט צו זיין דראן ווען זיא זאגן יברכך ה' זיין פנים געגן דען ארון הקודש ווענדן ניט בוקן ייארט דען קאפף נייגן· ווען זיא זאגן וישמרך זיין פנים ווענדן אויף דיא רעכטי זייט· ווען זיא זאגן יאר ה' זיין פנים ווענדן געגן דען היכל· ויחנך אויף דער לינקי זייט ווענדן· ווען זיא זאגן ישא ה' זאלן זיא צום ערשטן איין ווייניג אויף דר רעכטי זייט ווענדן פניו אליך אויף דער לינקי זייט וישם לך שלום אין דר מיטן דען ישא אמאלט יאין שאל אמצעי· ווען אבר איין חזן זיך פר ווענט אויף דער לינקי זייט צום ערשטן איז דען קהל ח"ו איין גרושי סכנה איזט איין גרושר סוד דרויף דרום גיהערט אן גזהר דראן צו זיין:

אין דיא עשרת יאי תשובה זאגט מן עושה השלום זאל מן כוונה האבן אויף דען אותך שפריאל דען עושה האט אזו פיל אין דער צאל אז השלום דען דער אותך אז מאונה אין דיזר צייט אויף צו שרייבן דיא זכיות פון ישראל:

איין טייל צייט פפלעגן צו זאגן ווען דער חזן שים שלום זאגט דען רבון דאז מן זאגט ווען דיא כהנים צו דוכנן גינן די זיין זיך טועה טיארט ווען איינר איין בייזן חלום גיזעהן העט דער זאל דיזן רבון זאגן וונשט ניט· אויז גינואן מן שלט רגלים אול יאים נוראים זאגן כל ישראל דען רבון ווען דיא כהנים דוכנן גינן אזו שטיט אין טורי זהב אול אין אנדרי פוסקים:

מן

שים שלום תקנו לומר אחר ברכת הכהנים שנא' ושמו את שמי על בני ישראל ואני אברכם וברכת של הקב"ה הוא שלום שנא' ה' עוז לעמו יתן ה' יברך את עמו בשלום ואין כ"ח כסוטה בתפלת י"ח לפי שאין מלאכי חבלה שולטים אף שלף ועף נגף רשף יוכלו לשלוט כשישראל מתפללין:

אלהי

וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל עֵת · עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם · הַטּוֹב · כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ · וְהַמְרַחֵם · כִּי לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ · מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

אם (חנוכה) אוד׳ אם (פורים) זאָגט מן דאָ איין (על הנסים)·

עַל הַנִּסִּים · וְעַל הַפֻּרְקָן · וְעַל הַגְּבוּרוֹת · וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת · וְעַל הַמִּלְחָמוֹת · שֶׁעָשִׂיתָ לַאֲבוֹתֵינוּ בַּיָּמִים הָהֵם בִּזְמַן הַזֶּה:

בִּימֵי

לחנוכה

מַתִּתְיָהוּ בֶּן יוֹחָנָן כֹּהֵן גָּדוֹל חַשְׁמוֹנָאִי וּבָנָיו · כְּשֶׁעָמְדָה מַלְכוּת יָוָן הָרְשָׁעָה עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לְהַשְׁכִּיחָם מִתּוֹרָתֶךָ וּלְהַעֲבִירָם מֵחֻקֵּי רְצוֹנֶךָ וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים עָמַדְתָּ לָהֶם בְּעֵת צָרָתָם · רַבְתָּ אֶת רִיבָם · דַּנְתָּ אֶת דִּינָם · נָקַמְתָּ אֶת נִקְמָתָם · מָסַרְתָּ גִבּוֹרִים בְּיַד חַלָּשִׁים · וְרַבִּים בְּיַד מְעַטִּים וּטְמֵאִים בְּיַד טְהוֹרִים · וּרְשָׁעִים בְּיַד צַדִּיקִים · וְזֵדִים בְּיַד עוֹסְקֵי תוֹרָתֶךָ · וּלְךָ עָשִׂיתָ שֵׁם גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ בְּעוֹלָמֶךָ · וּלְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל עָשִׂיתָ תְּשׁוּעָה גְדוֹלָה וּפֻרְקָן כְּהַיּוֹם הַזֶּה · וְאַחַר כָּךְ בָּאוּ בָנֶיךָ לִדְבִיר בֵּיתֶךָ · וּפִנּוּ אֶת הֵיכָלֶךָ · וְטִהֲרוּ אֶת מִקְדָּשֶׁךָ · וְהִדְלִיקוּ נֵרוֹת בְּחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ · וְקָבְעוּ שְׁמוֹנַת יְמֵי חֲנֻכָּה אֵלּוּ · לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל:

לפורים

מָרְדְּכַי וְאֶסְתֵּר בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה כְּשֶׁעָמַד עֲלֵיהֶם הָמָן הָרָשָׁע בִּקֵּשׁ לְהַשְׁמִיד לַהֲרֹג וּלְאַבֵּד אֶת כָּל הַיְּהוּדִים מִנַּעַר וְעַד זָקֵן טַף וְנָשִׁים בְּיוֹם אֶחָד בִּשְׁלֹשָׁה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ שְׁנֵים עָשָׂר הוּא חֹדֶשׁ אֲדָר וּשְׁלָלָם לָבוֹז: וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים הֵפַרְתָּ אֶת עֲצָתוֹ · וְקִלְקַלְתָּ אֶת מַחֲשַׁבְתּוֹ וַהֲשֵׁבוֹתָ לּוֹ גְמוּלוֹ בְּרֹאשׁוֹ · וְתָלוּ אוֹתוֹ וְאֶת בָּנָיו עַל הָעֵץ:

ווען מן הוט על הנסים פר געסן צו זאָגן ווען מן זיך דערמאַנט איידער מן הגם שם פון דער ברכה בא״י הטוב שמך האָט גיזאָגט זאָל מן דארט זאָגן וואו מן זיך דרמאַן דערמאָנט ווען מן אבר דען שם בא״י הטוב שמך שון גיזאָגט האָט דארף מן על הניסים ניט זאָגן: אוד׳ איבר אל וואו אוכרי חנוכה אונ׳ פורים גיזאָגט דאַז מן וואס הער פר געסן איין טאָ כה עשרה עס זייא וואס עס זייא דאַז מן ניט זאָל ווידר פאָרנן אן היבן אוד ניט זאָגן אוד׳ מיינר וועלט דאך יוא זאָגן אזו האָט מן איין עבירה דער פון אוס אן איין ברכה אוס זונסט זאָגט דאַז אזו פיל אוס אן חס ושלום איין פאלשי שבועה טעט:

וְעַל כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד:

איין דיא (עשרת ימי תשובה) זאָגט מן דאָס וּכְתוֹב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל בְּנֵי בְרִיתֶךָ ·

וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה · וִיהַלְלוּ אֶת שִׁמְךָ בֶּאֱמֶת · הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה · בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ · הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת · זאָגן עס איז וואר·

דאָס אלהינו זאָל קיינר זאָגן כייארט ווען דער חזן שמונה עשרה הויך זאָגט אוד ווען דער חזן פר זיך גלאָט ארט זאָל ער עס אך ניט זאָגן:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ בָּרְכֵנוּ בַבְּרָכָה הַמְשֻׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה · הַכְּתוּבָה

מעשות התפלה והעולה דהיינו עבודה ועבודה והודאה חדא מילתא היא והטעם לפי שאחר שהתפלה כעבד לרבו אומר לו רבו לך לשלום: המשולשת בתורה הם ג׳ פסוקים ושכיר זכות ג׳ אבות:

אַן (ראש חדש) ועלט אַן דאַ אײן (יעלה ויבא)

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ · יַעֲלֶה וְיָבֹא וְיַגִּיעַ וְיֵרָאֶה וְיֵרָצֶה וְיִשָּׁמַע וְיִפָּקֵד וְיִזָּכֵר זִכְרוֹנֵנוּ וּפִקְדוֹנֵנוּ · וְזִכְרוֹן · אֲבוֹתֵינוּ · וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן דָּוִד עַבְדֶּךָ · וְזִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם · עִיר קָדְשֶׁךָ · וְזִכְרוֹן כָּל · עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ · לִפְלֵטָה לְטוֹבָה לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם · בְּיוֹם רֹאשׁ הַחֹדֶשׁ הַזֶּה : בחול המועד חג המצות הזה · חג הסוכות הזה · זָכְרֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה : וּפָקְדֵנוּ בוֹ לִבְרָכָה : וְהוֹשִׁיעֵנוּ בוֹ לְחַיִּים : וּבִדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים : חוּס וְחָנֵּנוּ וְרַחֵם עָלֵינוּ · וְהוֹשִׁיעֵנוּ · כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ כִּי אֵל מֶלֶךְ · חַנּוּן וְרַחוּם · אָתָּה :

ווען מן ראש חדש הײנט פֿר געסן יעלה ויבא אײן צו זעצן צו מנחה אוני שחרית אוני ערבית דער אײנט זיך דרמן אי ער עושה שלום אויז גיט היבט אן ווידר רצה אן איז מן אבר שון עושה שלום אויז גזאגן צו שחרית אוני מנחה אוז מן ווידר שמונה עשרה פֿארנן אן היבן אבר צו ערביב ווען מן טון עושה שלום אויז גזאגן איז דאָרך מן ניט שמונה עשרה פֿארנן אן היבן ווען מן יעלה ויבא פֿאר געסן האט : ווען מן טבת יעלה ויבא זאגט זאָל מן טבת גאר ניט גידענקן אין יעלה ויבא :

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים · בָּרוּךְ · אַתָּה יְיָ · הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן :

מאַן דיזא ברכה איז מאר אוני זאָל וואָר ווערן וואָז דער חזן גיבעטן האט · עס זיינן גאר פֿיל לײט דיא דאָ גאר קײן מאַן זאגן ייארט בוקן זיך גלײך אודים מוז זאָל מן גיוואָרנט זיין פֿאר מאַן צו זאגן אי מן אודים בוקט :

מוֹדִים · אֲנַחְנוּ לָךְ · שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד · צוּר חַיֵּינוּ · מָגֵן יִשְׁעֵנוּ : אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר : נוֹדֶה לְךָ · וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ · עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ · וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ · וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ · וְעַל

מודים דרבנן

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ · שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ · אֱלֹהֵי כָּל בָּשָׂר · יוֹצְרֵנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית · בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ · עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ · כֵּן תְּחַיֵּינוּ וּתְקַיְּמֵנוּ וְתֶאֱסוֹף גָּלֻיּוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ · לִשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ · וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ וּלְעָבְדְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם · עַל שֶׁאֲנוּ מוֹדִים לָךְ · בָּרוּךְ · אֵל הַהוֹדָאוֹת :

מן זאָל מודים דרבנן זאגן בוקידיגר הײט אוני ווען מן האט שאנו מודים לך זאָל מן זיך נאך אײן ווײניג מער בוקן ·

ווען מן שון קומט דאז דער חזן שמונה עשרה הויך אן היבט מוז זאָל מן וואַרטן ביז מן קדושה האט גיזאגט דער נאך ווען מן פייארט וואז מן קאן שמונה עשרה אויז מאכן אי דער חזן קומט צו אודים אודר דאז מן קומט מיט דעם חזן צו גלײך צו אודים דז מן זיך מיט דעם חזן בוקן קאן אודר קומט מן דר ברכה במ״י הטוב שמך וואו מן זיך פֿפֿלעגט צו בוקן איז נאך מוז מאַן צו אודים מוז זאָל מן מתפלל זיין ווען מן אבר פֿר אײנט דז מן ניט קענט קומן מן מוז אײן ברכה וואו מן זיך פֿפֿלעגט צו בוקן דז מן זיך נאך מיט קהל צו גלײך בוקט דאָרך מן ניט שמונה עשרה אן היבן :

מודים אנחנו לך : בביאת העבודה באה נ״כ הודאה ופי׳ מודים משתחוין ואשתחוה אל המלך ומתרגמין ומודינא למלכא ויש מפרשים מודים לשון הודאה מודים גימ׳ מאה לרמז שאנחנו מודים להק״בה במאה ברכות ולא ישתחוה יותר מדאי כדי שלא יהא ראשו כנגד ערותו כדאמר בירושלמי המשתחוה במודים יותר מדאי נקרא הדיוט :

הטוב כי לא כלו רחמיך : הטוב ר״ל הק״בה שנקרא טוב כי לא כלו רחמיך :

אלהינו ואלהי אבותינו · תקנו לומר ברכת כהנים אחר הודאה שנא׳ וישא אהרן את ידיו אל העם ויברכם וירד מעשות

מן געהערט ענינו צו זאגן אי אן כי אתה שומע זאגט אונ' אן זאגט ביז בכל עת צרה וצוקה אונ' זאגט דער נאך כי אתה שומע תפלת עמך ישראל ברחמים אונ' שליסט אויז ברוך אתה יי שומע תפלה · דען עס דארף קיינר אויז שליסן מיט דער ברכה העונה בעת צרה נייארט דער חזן ווען ער שמונה עשרה הויך זאגט זאל דער חזן ענינו איין זעצן גאל ישראל אונ' רפאנו אונ' ווען דר חזן שמונה עשרה זאגן מוז אונ' שליסט ער אך אויז שומע תפלה:

ווען איין (יחיד) זאלט דא (ענינו) איין · אונ' שליסט אויז שומע תפלה:

עֲנֵנוּ יְיָ עֲנֵנוּ · בְּיוֹם צוֹם תַּעֲנִיתֵנוּ · כִּי בְצָרָה גְדוֹלָה אֲנַחְנוּ · אַל תֵּפֶן אֶל רִשְׁעֵנוּ · וְאַל תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ מִמֶּנוּ · וְאַל תִּתְעַלַּם · מִתְּחִנָּתֵנוּ · הֱיֵה נָא קָרוֹב לְשַׁוְעָתֵנוּ · יְהִי נָא חַסְדְּךָ לְנַחֲמֵנוּ · טֶרֶם נִקְרָא אֵלֶיךָ עֲנֵנוּ · כַּדָּבָר שֶׁנֶּאֱמַר · וְהָיָה טֶרֶם יִקְרָאוּ · וַאֲנִי אֶעֱנֶה · עוֹד הֵם · מְדַבְּרִים · וַאֲנִי אֶשְׁמָע · כִּי אַתָּה יְיָ עוֹנֶה בְּעֵת צָרָה · פּוֹדֶה וּמַצִּיל בְּכָל עֵת צָרָה וְצוּקָה
בָּרוּךְ · אַתָּה יְיָ · הָעוֹנֶה בְּעֵת צָרָה:

כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת · עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמִים:
בָּרוּךְ · אַתָּה יְיָ · שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה: אמן עז מיז ווער אונ זו ווערן ווער

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִלָּתָם · וְהָשֵׁב · (נ"א אֶת) הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ · וְאִשֵּׁי · יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם · (נ"א * מְהֵרָה) בְּאַהֲבָה תְּקַבֵּל בְּרָצוֹן · וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד · עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל · עַמֶּךָ:

אלהינו

ווען איינר תענית חלום אן שבת האט זאל אן ענינו זאגן אין אלהי נצור פאר יהיו לרצון אונ' מיט קיינר ברכה אויז שליסן · נייארט זאגן ביז אן בכל עת צרה וצוקה אונ' דער נאך יהיו לרצון:

ווער אן שבת תענית האט זאל ניט אן שבת זאגן ביום צום תעניתנו זשון רבים נייארט זשון יחיד ביום צום תעניתי ווייל ער אליין תענית האט:

ווען איין קהל תענית האבן אונ' איינר האט ניט תענית דארף ער דאך ענינו זאגן נייארט ער זאל אזו זאגן ביום צום תענית ציבור זה ווייל קהל תענית האט אונ' ער ניט:

ווען קיין צעהן דיא דא תענית האבן ווערן אין דער שול געוועזן וויא דער חזן האט רפאנו געהאלטן דאז ער ניט האט קענן ענינו פאר רפאנו זאגן אונ' וויא ער קומט צו שומע קולינו זיין נאך דער צו קומן דש צעהן זיין די דא תענית האבן זאל דער חזן ענינו זאגן אין שומע קולינו פאר כי אתה שומע אונ' זאל אויז שליסן ברוך אתה יי העונה בעת צרה ושומע תפלה:

ווען איינר העט פר געסן ענינו אין שומע קולינו איין צו זעצן מאג ער ענינו זאגן אין אלהי נצור פאר יהיו לרצון אונ' שליסט אבר מיט קיינר ברכה אויז נייארט ביז צרה וצוקה · ווען אבר שון עושה שלום אויז געגן איז דארף ער ניט שמונה עשרה נאך איין מאל אחר פון ענינו וועגן נייארט זאל ווארט פאר ווארט דען חזן צו הערן ווען ער ענינו הויך זאגט:

* מן זאל מהרה ניט זאגן דען ואשי ישראל גיט אויף דיא נשמות פון צדיקים דיא דא דער מלאך מיכאל שר הגדול דער כהן גדול של מעלה מקריב איז אויף דעם מזבח של מעלה אזו ווער גלייך געזעהן ווען מן זאגט מהרה דז איז טייטש באלד דז מן תפלה טעהט דאז זאלטו חס ושלום שטערבן דיא צדיקים פון ישראל דז מיכאל כהן הגדול של מעלה זאל באלד מקריב זיין אויף דעם מזבח של מעלה:

ווען ווען

רצה כיון שבאת תפילה במקום עבודה שנא' ושמחתים בבית תפילתי עולותיכם וזבחיכם לרצון על מזבחי: לדביר ביתך: הוא ההיכל: ואשי ישראל ותפלתם · אעפ"י שאין עתה עבודה וא"כ איך אנו אומרים ואשי ישראל דהיינו הקרבנות תקבל אלא מתפללים על התפילה שהיא במקום קרבן שתקבל ברצון והכי פירושו ואשי ישראל ותפילתם תפלת ישראל שהיא במקום האשים שהם הקרבנות תקבל ברצון ויש מפרשים שהוא דבוק אל מה שלמעלה ממנו וה"פ והשב עבודה לדביר ביתך ואישי ישראל כלומר השב העבודה ואשי ישראל דהיינו קרבנותיהם לדביר ביתך ואח"כ מתחיל לבקש ותפלתם של ישראל באהבה תקבל לפי שני פרושים אלו יש לומר מהרה באהבה תקבל שקאי על התפילה של ישראל אבל יש מפרשים שקאי על מה דאיתא במדרש כי מיכאל שר הגדול של מעלה מקריב נשמותיהן של צדיקים על המזבח של מעלה ועל זה תקנו ואשי ישראל והכי פירושו ואשי ישראל ר"ל שנשמות שנקרבים ע"י מיכאל שר הגדול גם ותפלתם של ישראל באהבה תקבל ולפי פי' זה לא יאמר מהרה כדי שלא נראה שאנו מתפללים שימותו ח"ו מהרה הצדיקים ויהיו נקרבים על המזבח שלמעלה:

מודים

אם תשעה באב זעלט מן דא נחם איין :

נַחֵם ׀ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת אֲבֵלֵי צִיּוֹן ׳ וְאֶת אֲבֵלֵי ׀ יְרוּשָׁלָיִם ׳ וְאֶת הָעִיר הָאֲבֵלָה וְהַחֲרֵבָה וְהַבְּזוּיָה וְהַשּׁוֹמֵמָה ׳ הָאֲבֵלָה מִבְּלִי בָנֶיהָ ׳ וְהַחֲרֵבָה מִמְּעוֹנוֹתֶיהָ ׳ וְהַבְּזוּיָה מִכְּבוֹדָהּ ׳ וְהַשּׁוֹמֵמָה מֵאֵין יוֹשֵׁב ׳ וְהִיא יוֹשֶׁבֶת וְרֹאשָׁהּ חָפוּי ׳ כְּאִשָּׁה עֲקָרָה שֶׁלֹּא יָלָדָה ׳ וַיְבַלְּעוּהָ לִגְיוֹנוֹת ׳ וַיִּירָשׁוּהָ עוֹבְדֵי פְסִילִים ׳ וַיָּטִילוּ אֶת ׳ עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל ׳ לֶחָרֶב ׳ וַיַּהַרְגוּ בְזָדוֹן חֲסִידֵי עֶלְיוֹן ׀ עַל כֵּן צִיּוֹן בְּמַר תִּבְכֶּה ׳ וִירוּשָׁלַיִם תִּתֵּן קוֹלָהּ ׳ לִבִּי לִבִּי עַל חַלְלֵיהֶם ׳ מֵעַי מֵעַי עַל חַלְלֵיהֶם ׳ כִּי אַתָּה יְיָ בָּאֵשׁ הִצַּתָּהּ ׳ וּבָאֵשׁ אַתָּה עָתִיד לִבְנוֹתָהּ ׳ כָּאָמוּר ׳ וַאֲנִי אֶהְיֶה לָּהּ נְאֻם ׳ יְיָ חוֹמַת אֵשׁ סָבִיב ׳ וּלְכָבוֹד ׳ אֶהְיֶה בְתוֹכָהּ ׳ בָּרוּךְ ׳ אַתָּה יְיָ ׳ מְנַחֵם צִיּוֹן וּבוֹנֵה יְרוּשָׁלָיִם :

בָּרוּךְ ׀ אַתָּה יְיָ ׳ בּוֹנֵה יְרוּשָׁלָיִם : אמן עז איז וואר אול זא ווערן וואר

ער אן תשעה באב לו נאכט ניט אן בייסט אול פֿארט תענית האט אזו וויא ער נאך תענית האט זאל אן איין אלי תפלות נחם זאגן עט זייא לו ערבית אודר אן לעהיטן טאג לו שחרית אול ווען אן לו מנחה איך נאך תענית האט זאל אן לו מנחה אויך נחם זאגן :

אֶת צֶמַח דָּוִד ׀ עַבְדְּךָ ׳ מְהֵרָה תַצְמִיחַ ׳ וְקַרְנוֹ תָּרוּם בִּישׁוּעָתֶךָ ׳ כִּי לִישׁוּעָתְךָ קִוִּינוּ כָּל הַיּוֹם ; בָּרוּךְ ׀ אַתָּה יְיָ ׳ מַצְמִיחַ קֶרֶן יְשׁוּעָה :

אמן עז איז אזו אול זא חערן וואר

שְׁמַע קוֹלֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ ׳ חוּס וְרַחֵם ׀ עָלֵינוּ ׳ וְקַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן ׀ אֶת תְּפִלָּתֵנוּ ׳ כִּי אֵל שׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת וְתַחֲנוּנִים ׳ (נ״א תְּפִלּוֹת וְתַחֲנוּנִים) אָתָּה ׳ וּמִלְּפָנֶיךָ מַלְכֵּנוּ רֵיקָם ׀ אַל תְּשִׁיבֵנוּ ׳

עננו

•כשאומר וככח דוד יכוין על משיח בן יוסף שלח יהרג על ידי ארמילס הרשע ;

•כשאומר לישועתך יכוין כי אני הוא מן המקוים לישועתו י״ת כי הקב״ה עושה עמנו כמה ישועות והוא כגולה גדולה להנצל מכמה צרות ;

וועןן אן זאגט לישועתך קוינו כל היום דאש איז טייטש לו דיינר הילף האבן איר אלי טאג זאל אן אין דער כוונה האבן אבר ניט ארויש רידן דז איך בין דער דא האפט לו דער הילף פֿון הש״י דער אונש פֿיל הילף טוט ווער דיזה כוונה האט איז איין סגולה דז אים הש״י בישיראט פֿר פֿיל ארלייא צרות ;

•דיא חכמי הקבלה שרייבן דז אן זאל אין שמע קולנו ווידוי זאגן אזו זאל אן דיזש זאגן פֿאר כי אתה :

אנא ה׳ חטאתי עויתי פשעתי לפניך מחול חטאתי וסלח עונותי וכפר פשעי מכל אשר חטאתי ועויתי ופשעתי לפניך עד היום הזה ;

(ווען איינר הט איין עבירה גיטאן בייא נאכט זאל אן גלייך אין תפלת שחרית דיזה עבירה אוסיר זיין האט אן איין עבירה גיטאן בייא טאג זאל אן זיא אין תפלת מנחה אוסיר דין) ;

אין זוהר שטיט איטליכר בן אדם ווען אן טון איין עוסר איז זאל אן אויך זיין אזונות תפלה טון לו אהרגנס אי אן אים זיין עשן לו ברייט אזו זאל אן זאגן דיזי תפלה פֿר כי אתה :

תפלה שיתפלל על מזונו בשחרית קודם כי אתה וכו׳ :

אַתָּה הוּא יְיָ הָאֱלֹהִים הַזָּן וּמְפַרְנֵס וּמְכַלְכֵּל מִקַּרְנֵי רְאֵמִים עַד בֵּיצֵי כִנִּים הַטְרִיפֵנִי לֶחֶם חֻקִּי וְהַמְצִיא לִי וּלְכָל בְּנֵי בֵיתִי מְזוֹנוֹתַי קוֹדֶם שֶׁאֶצְטָרֵךְ לָהֶם בְּנַחַת וְלֹא בְצַעַר בְּהֶיתֵּר וְלֹא בְאִיסּוּר לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם מִשֶּׁפַע בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִשֶּׁפַע בְּרֵכָה עֶלְיוֹנָה כְּדֵי שֶׁאוּכַל לַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ וְלַעֲסוֹק בְּתוֹרָתֶךָ וּלְקַיֵּים מִצְוֹתֶיךָ וְאַל תַּצְרִיכֵנִי לִידֵי מַתְּנַת בָּשָׂר וָדָם וִיקוּיַּם בִּי מִקְרָא שֶׁכָּתוּב פּוֹתֵחַ אֶת יָדֶךָ וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל חַי רָצוֹן :

את לזה כוד ׳ כיון שיבאו לירושלים בא דוד שנא׳ אחר ישובו בני ישראל ובקשו את ה׳ אלהיהם ואת דוד מלכם : שמע קולינו ׳ כיון שבא דוד בא תפלה שנא׳ והביאותים אל הר קדשי ושמחתים בבית תפלתי :

וְקַבְּצֵנוּ יַחַד מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ ׃ בָּרוּךְ ׀ אַתָּה יְיָ ׃ מְקַבֵּץ נִדְחֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל ׃ מאן עז איז וואר אול זול ווערן וואר

הָשִׁיבָה שׁוֹפְטֵינוּ כְּבָרִאשׁוֹנָה ׃ וְיוֹעֲצֵינוּ כְּבַתְּחִלָּה ׃ וְהָסֵר מִמֶּנּוּ יָגוֹן וַאֲנָחָה ׃ וּמְלוֹךְ ׀ עָלֵינוּ אַתָּה יְיָ לְבַדְּךָ ׃ בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים ׃ וְצַדְּקֵנוּ בַּמִּשְׁפָּט ׃ בָּרוּךְ ׀ אַתָּה יְיָ ׃ מֶלֶךְ אוֹהֵב צְדָקָה וּמִשְׁפָּט ׃ הַמֶּלֶךְ הַמִּשְׁפָּט ׃ מאן עז איז וואר אול זול ווערן וואר

דער טוּרי זהב שרייבט ווען אן אין עשרת ימי תשובה האט זיך טועה גיוועזן האט ניט גיזאגט המלך המשפט ווען אן זיך דער מאנט אי אן עושה שלום אויז גיט זאל אן ווידר השיבה שופטינו אן היבן אול פֿעליג אויז אורין איז אן שון עושה שלום אויז גאנגן זאל אן שמונה עשרה ווידר פֿארנן אן היבן בדרך נדבה אול ניט פֿון חיוב וועגן ׃

וְלַמַּלְשִׁינִים ׀ אַל תְּהִי תִקְוָה ׃ וְכָל הַמִּינִים כְּרֶגַע יֹאבֵדוּ ׃ וְכָל אוֹיְבֵי עַמְּךָ מְהֵרָה יִכָּרֵתוּ ׃ וּמַלְכוּת ׀ זָדוֹן מְהֵרָה תְעַקֵּר וּתְשַׁבֵּר וּתְמַגֵּר וְתַכְנִיעֵם בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ ׃ בָּרוּךְ ׀ אַתָּה יְיָ ׃ שׁוֹבֵר ׀ אוֹיְבִים וּמַכְנִיעַ זֵדִים ׃ מאן עז איז וואר אול זול ווערן וואר

עַל הַצַּדִּיקִים ׃ וְעַל הַחֲסִידִים ׃ וְעַל זִקְנֵי עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל ׃ וְעַל פְּלֵיטַת ׀ סוֹפְרֵיהֶם ׃ וְעַל גֵּרֵי הַצֶּדֶק ׃ וְעָלֵינוּ ׃ יֶהֱמוּ נָא רַחֲמֶיךָ ׀ יְיָ אֱלֹהֵינוּ ׃ וְתֵן שָׂכָר טוֹב לְכָל הַבּוֹטְחִים בְּשִׁמְךָ בֶּאֱמֶת ׃ וְשִׂים חֶלְקֵנוּ עִמָּהֶם לְעוֹלָם ׃ וְלֹא נֵבוֹשׁ ׃ כִּי בְךָ בָּטָחְנוּ ׃ בָּרוּךְ ׀ אַתָּה יְיָ ׃ מִשְׁעָן וּמִבְטָח לַצַּדִּיקִים ׃ מאן עז איז וואר אול זול ווערן וואר

וְלִירוּשָׁלַיִם ׀ עִירְךָ בְּרַחֲמִים תָּשׁוּב ׃ וְתִשְׁכּוֹן בְּתוֹכָהּ כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ ׃ וּבְנֵה אוֹתָהּ בְּקָרוֹב בְּיָמֵינוּ בִּנְיַן ׀ עוֹלָם ׃ וְכִסֵּא דָוִד מְהֵרָה לְתוֹכָהּ תָּכִין ׃ ברוך

יחד מארבע כנפות הארץ: יהי רצון מלפניך יי אלהי ואלהי אבותי שכל טפה וטפה של זרע שיצא ממני בין באונס בין ברצון בין בשוגג בין במזיד שלא במקום מצוה תעשה למען שמך הגדול היוצא מפסוק חיל בלע ויקיאנו שתחזירם למקום קדושה והטוב בעיניך עשה ברוך אתה יי מקבץ וכו':

ער אבר ניט דראן גידענקט ביז נאך רצה וכו' אבר אי ער זיין פֿיס פֿר רוקט יעשה שלום אויז גין דענקט ער דראן היבט ער ווידר אן ברך עלינו אול זאגט שמונה עשרה ווייטר איז ער אבר שמונה עשרה אויז גאנגן אזו מוז ער ווידר שמונה עשרה פֿארנן אן היבן:

תקע בשופר גדול׃ תקנו קיבוץ גליות אחר ברכת השנים לפי שנא' ואתם הרי ישראל ענפיכם תתנו ופרייכם תשאו לעמי ישראל כי קרבו לבוא וקבוץ גליות הוא ע"י תקיעת שופר שנא' ביום ההוא יתקע בשופר גדול וגו':

השיבה שופטינו׃ כיון שנתקבצו גליות נעשה דין ברשעים שנא' ואשיבה ידי עליך ואצרוף כבור סגיך ואסירה כל בדיליך וכתיב בתריה ואשיבה שופטיך כבראשונה: בחסד וברחמים: אנו מבקשים מלפניו שלא ימלוך עלינו בחימה כדכתיב ובחימה שפוכה אמלוך עליכם׃ אלא ימלוך עלינו ברחמים ר"ל שישלח לנו הגאולה בשובה ונחת בלתי צרות מקודם:

ולמלשינים אל תהי תקוה׃ כיון שנעשה דין ברשעים כלו המינים:

על הצדיקים׃ כיון שכלו המינים מתרוממת קרנות הצדיקים שנא' וכל קרני רשעים אגדע תרוממנה קרנות צדיק ופי' צדיקים שומרים מצות ואינם חוטאים ופי' חסידים הם אנשי המעשה שעושים לפנים משורת הדין ושונאים חרפתם ואינם משיבים׃ זקני עמך׃ הם חכמים׃ בשמך באמת שהם יודעים אמיתות שמך:

ולירושלים עירך׃ תקנו לומר אחר על הצדיקים שעיקר התרוממות קרנות הצדיקים בירושלים:

הֲשִׁיבֵנוּ אָבִינוּ לְתוֹרָתֶךָ · וְקָרְבֵנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ · וְהַחֲזִירֵנוּ בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ · בָּרוּךְ ׀ אַתָּה יְיָ · הָרוֹצֶה בִּתְשׁוּבָה:

אמן עז איז וואר אול זו ווערן וואר

סְלַח לָנוּ אָבִינוּ כִּי חָטָאנוּ · מְחַל ׀ לָנוּ מַלְכֵּנוּ כִּי פָשָׁעְנוּ · כִּי מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ ׀ אָתָּה · בָּרוּךְ ׀ אַתָּה יְיָ · חַנּוּן הַמַּרְבֶּה לִסְלוֹחַ:

דא זאגט אן (סליחות)

אמן עז איז וואר אול זו ווערן וואר

רְאֵה נָא בְעָנְיֵנוּ · וְרִיבָה רִיבֵנוּ · וּגְאָלֵנוּ מְהֵרָה לְמַעַן שְׁמֶךָ · כִּי גוֹאֵל חָזָק ׀ אָתָּה · בָּרוּךְ ׀ אַתָּה יְיָ · גּוֹאֵל יִשְׂרָאֵל:

אמן עז איז וואר איל זו ווערן וואר

אן (תענית צבור) זאגט דער חזן דא (עננו) · דער חזן דרך מיט עינו איט דער ברכה העונה בעת צרה אויז זאגן ווען ניט צעהן אין דער שול זיינן דיא תענית האבן · נייארט זאל זאגן עננו אין שאמע קולנו אול זאל אויז זאגן ווי איין יחיד שומע תפלה אול ניט העונה בעת צרה · דיא אנדרי דיניק פון עננו ווערט אן פינדן בייא שאמע קולנו:

רְפָאֵנוּ יְיָ וְנֵרָפֵא · הוֹשִׁיעֵנוּ וְנִוָּשֵׁעָה · כִּי תְהִלָּתֵנוּ אָתָּה · וְהַעֲלֵה רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְכָל מַכּוֹתֵינוּ · ° כִּי אֵל מֶלֶךְ רוֹפֵא נֶאֱמָן וְרַחֲמָן ׀ אָתָּה · בָּרוּךְ ׀ אַתָּה יְיָ · רוֹפֵא חוֹלֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

אמן עז איז וואר אול זו ווערן וואר

בָּרֵךְ ׀ עָלֵינוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת הַשָּׁנָה הַזֹּאת · וְאֶת כָּל מִינֵי תְבוּאָתָהּ לְטוֹבָה · וְתֵן (* טַל וּמָטָר לִ) בְּרָכָה עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה · וְשַׂבְּעֵנוּ מְטּוּבָךְ · ° וּבָרֵךְ שְׁנָתֵינוּ כַּשָּׁנִים הַטּוֹבוֹת · בָּרוּךְ ׀ אַתָּה יְיָ · מְבָרֵךְ ׀ הַשָּׁנִים:

אמן עז איז וואר אול זו ווערן וואר

תְּקַע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל ׀ לְחֵירוּתֵינוּ · וְשָׂא נֵס לְקַבֵּץ גָּלֻיּוֹתֵינוּ · וקבצנו

° מי שרולה להתפלל על החולה יאמר תחינה זו:

יהי רצון מלפניך יי אלהי ואלהי אבותי שתשלח מהרה רפואה שלימה מן השמים רפואת הנפש ורפואת הגוף לחולה (פב"פ) בתוך שארי חולי ישראל: כי אל מלך וכו':

° כתבו הפוסקים שצריך לומר מטובך ולא מטובה כי מטובך קאי על הקב"ה ומטובה קאי על השנה:

° **כתבו** המקובלים שצריך האדם להתפלל בברכת תקע בשופר על הגאולה ורע לבטלה קודם סיום הברכה וזהו הנוסחא:

תקע בשופר גדול לחירותינו ושא נס לקבץ גליותינו · וקבצנו יחד

ווען איינר איין חולה אין זיין הויז האט אודר וויל זונשט אויך איין חולה את פלל זיין אול ווער דיזה תחינה ניט פר שטיט אויף לשון הקודש זאל אן זי אויף טייטש זאגן פר יהיו רצון אין אלהי כלור ווערשטו הינטן פינדן:

* **מן** היבט אן לו זאגן * טל ומטר אין תפלת ערבית פון דעם זעכליגשטן טאג נאך דער תקופת תשרי ביז פסח ווען ער העט פר געסן טל ומטר לו זאגן אול העט זיך דער אאנט אי ער דיא ברכה אויז זאגט שומע תפלה דא זאגט ער עס דארטן דעט גלייכן צווישן שומע תפלה אול רצה אאג ער עס אך זאגן · זא ער

השיבנו תקנו לומר תשובה אחר בינה שנא' ולבבו יבין ושב ורפא לו הרי הבינה מביא לידי תשובה כיון שיש לו שכל ותבונה הבחין בין טוב לרע וידע שחטא על כן יתחרט ויעשה תשובה ואנו מתפללין שהק"בה יסייע אותנו נגד היצה"ר שיחזירנו לתורתו ולעבודתו: סלח לנו אבינו כי ע"י התשובה הק"בה סולח: כי חטאנו · אעפ"י שחטאנו כי פשענו אעפ"י שפשענו: ראה נא בענינו · תקנו לומר גאולה בשביעית כי מתוך שאנו עתידין ליגאל בשביעית: רפאנו תקנו לומר רפואה בשמינית מתוך שניתנה מילה בשמינית שצריכה רפואה: לא יאמר רפאינו ה' אלהינו אלא רפאינו ה' ונרפא:

ברך עלינו · תיקנו ברכת השנים בתשיעית נגד מפקיע שערים פי' המייקרין את התבואה ומפקיעין את השערים שבענו מטובך שנא' יפתח ה' לך את אוצרו הטוב וכי הברכה באה מן הק"בה: כשנים הטובות · כשני אלישע:

נְקַדֵּשׁ ׀ אֶת שִׁמְךָ בָּעוֹלָם ׃ כְּשֵׁם שֶׁמַּקְדִּישִׁים ׀ אוֹתוֹ ׃ בִּשְׁמֵי מָרוֹם ׃ כַּכָּתוּב ׀ עַל יַד נְבִיאֶךָ ׃ וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר :

קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ ׀ יְיָ צְבָאוֹת ׃ מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ :

ישׂחה מעט ראשו וירום עיניו למרום ויכוין רגליו זה אצל זה : וירום רק עקביו לבד : יכוין קדוש קדיש בשמי מרומא בית שכינתי׳ קדוש קדיש על ארעא עובד גבורתי׳ קדוש קדיש בעלם עלמיא :

לְעֻמָּתָם ׃ בָּרוּךְ יֹאמֵרוּ : בָּרוּךְ כְּבוֹד ׀ יְיָ מִמְּקוֹמוֹ :

וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ ׃ כָּתוּב לֵאמֹר :

יִמְלֹךְ ׀ יְיָ לְעוֹלָם ׀ אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר : הַלְלוּיָהּ

לְדוֹר וָדוֹר נַגִּיד גָּדְלֶךָ ׃ וּלְנֵצַח נְצָחִים קְדֻשָּׁתְךָ נַקְדִּישׁ ׃ וְשִׁבְחֲךָ אֱלֹהֵינוּ מִפִּינוּ לֹא יָמוּשׁ לְעוֹלָם וָעֶד ׃ כִּי אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ ׀ אָתָּה ׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ ׃ הָאֵל הַקָּדוֹשׁ : הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ :

אַתָּה קָדוֹשׁ ׃ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ ׃ וּקְדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה ׃ בָּרוּךְ ׀ אַתָּה יְיָ ׃ הָאֵל הַקָּדוֹשׁ : הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ : מאן עס איז וואר :

וען אן זיך העט טועה גיוועזן אן עשרת יאי תשובה אול העט גיזאגט האל הקדוש ווען ער זיך מראאנט אין רידן דאז ער זיך האט טועה גיוועזן זאגט אן נאך דער בו האלך הקדוש דארך אן ניט ווידר פארנן אן ה״בן ׃ אבר ווען אן אמוספק ווער אוב ער העט גיזאגט האלך הקדוש אודר מראאנט זיך ערשט דז אן דיא אנדר ברכה האט שון אן גיהובן אוז אן שאונה עשרה ווידר פארנן אן היבן :

אַתָּה חוֹנֵן לְאָדָם דַּעַת ׃ וּמְלַמֵּד לֶאֱנוֹשׁ בִּינָה ׃ חָנֵּנוּ מֵאִתְּךָ בִּינָה דֵּעָה וְהַשְׂכֵּל ׃ בָּרוּךְ ׀ אַתָּה יְיָ ׃ חוֹנֵן הַדָּעַת : מאן עס איז וואר אול זאל ווערן וואר וואס דער תין דא גיבעטן האט : דיזי כוונה גיהערט אן בו האבן אלי איטלעטה ברכות אין שאנה עשרה אויז גינואן הטוב שאך ולך נאה להודות :

השיבנו

מן זאל זייני אויגן געגן דען היאל אויף היבן ווען אן קדושה זאגט דען הטי״ת זאגט איך האב קיין גרעשרי הנאה אין עולם אלש ווען אייני קינדר ישראל אירי אויגן קעגן איר אויף היבן ווען זיא קדושה זאגן ׃ אן זאל די פיס בו אנכדר שטעלן ווען אןקדושה זאגט וויל איר זאגן נקדיש שאך בעולם כשם שאקדישים אותו בשאי ארום דש איז טייטש איר וועלן דייכן הייליגן נאאן הייליגט אין דען עולם הייליגן אזו וויא דיא הייליגן אלאכים אין היאל אול בייא דיא אלאכים שטיט ורגליהם רגל ישרה אירי פיס גלייך וויא איין פוס דרום גיהערט אן דיא פיס בו אנכדר בו שטעלן אן זאל ניט אין דער היךשפריגגן איט דיא גאנבי פים

פיס נייארט אן זאל די פערשן אין די היך היבן׃ דהיינו אאן זאל אן נוהג זיין ווען אן קדוש זאגט זאל אן זיך איין וויניג איט דען קאפבוקן אול דר נאך דיא אויגן געגן דען היאל אויף היבן אול׳ איט דען פערשין אין דיא היך הופבן אך ווען אן זאגט ברוך כבוד זאל אן אך איין וויניג בוקן אול וועון אן דען שם זאגט אך זיין פערשין אין די היך היבן אך ווען אן זאגט יאלוך זאל אן זיך איין וויניג בוקן ווען אן ה׳ זאגט די פערשין איין וויניג אויף היבן :

וועז אן הערט קדוש זאגן ווען אאן ניט דארף אפסיק זיין פון ברוך שאור אן אול׳ ווייטר זאל אן נייארט דיא קדושה זאגן אול׳ ברוך כבוד אבר ניט יאלוך :

וועז

אתה חונן קבעוה ראש לאמלעיות כי מותר האדם מן הבהמה היא הבינה והשכל כי אדם שאין בו דעת אסור להקריב קרבן אם הוא כהן והתפילה נגד התמידין תקנו גם אמרו רז״ל בירושלמי אם אין דעה אין תפילה :

השיבנו

מֶלֶךְ ׀ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן ׃ בָּרוּךְ ׀ אַתָּה יְיָ ׀ מָגֵן ׀ אַבְרָהָם ׃ מאן עש איז וואר

אין דיא (עשרת יאי תשובה) זאגט מן דאש:
זָכְרֵנוּ לְחַיִּים ׃ מֶלֶךְ ׃ חָפֵץ בַּחַיִּים ׃ וְכָתְבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים ׃

ווען מן האט פר געשין צו זאגן זכרינו אול העט דיא ברכה אויז גיזאגן דארף מן ניט ווידר פארנן אן היבן אבר אויז מך דער דין בייא אי כאוך אול בייא וכתוב אול בייא בספר:

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם ׀ אֲדֹנָי ׃ מְחַיֵּה מֵתִים ׀ אַתָּה ׃ רַב לְהוֹשִׁיעַ ׃ אם ווינטר זאגט מן דש: *מַשִּׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגֶּשֶׁם ׃ מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד ׃ מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים ׃ סוֹמֵךְ נוֹפְלִים ׃ וְרוֹפֵא חוֹלִים ׃ וּמַתִּיר ׀ אֲסוּרִים ׃ וּמְקַיֵּם ׀ אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר ׃ מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת ׀ וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ ׃ מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה ׃ דא זאגט מן אי כאוך

וְנֶאֱמָן ׀ אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים ׃ בָּרוּךְ ׀ אַתָּה יְיָ ׃ מְחַיֵּה הַמֵּתִים ׃
מאן עש איז וואר

אין דיא (עשרת יאי תשובה) זאגט מן דאש:
מִי כָמוֹךָ אַב הָרַחֲמִים ׃ זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים בְּרַחֲמִים ׃

מן זאל שאוונה עשרה גאנץ זכלום אדין דאש מיארט זייני מייגני אורין הערין דז גאנץ קיין אנדרר בן אדם זאל הערן אפילו דער גאנץ נעבן אים שטיט וויא זאגלווא דאז אן שאונה עשרה ארט וויא מיער דיא תפלה אן גנואן ערלט מיז איין גרושר סוד דרויף אויז גימואן אן ימים הנוראים זאל מן איין ווייניג הוך אדין אוש זונשט אין יאר דאך ניט הוך שריימן מיז אך איין גרושר סוד דרויף:

אין שאונה עשרה זאל מן פשיטא אין אלי ברכות כוונה האבן ברוך אתה יי׳ גיזובט ווישטו גאט דער הער איבר אוש ווער זעלבי כוונה האט דער ווערט איין גרושן שכר האבן אין גן עדן לעה״ב׃ אול זיין תפלה ווערט מיער אן גימואן אול ווערט איין קרון צו השי״ת אי אן שאונה עשרה אן היבט זאל אן זייני אויגן אויף היבן געגן דען היאל אול דער נאך זאל ער אונטר זיך זעהן:

מן זאל שאונה עשרה גאנץ אין אייטל אורא שטין אונש אן זאלש שטין פר איין קיסר זעלברט דען ביז אן שאונה עשרה איז גלייך אלש ווען איינר זאלט צו איינם אוך דורך זיבן טארן אול פלאטין גין אול אין שאונה עשרה איז גלייך אלז ווען אן שטיט גאנץ אינן ווייניג פר השי״ת דרום זאל אן איט דען קאפף איין ווייניג בוקנט שטין דעאוטיג אז איין קנעכט דער דא שטיט פאר זיינן הערן:

אן ווינטר זאגט אן אשיב הרוח היבט אן אן צו זאגן דער חזן איט דען קהל אן שאיני עצרת צו אוסף דהיינו דער חזן זאל הוך זאגן אשיב הרוח אודר דער שאש זאל אין דער שול אויז רופן דער איט דאש קהל הערן זאל דז אן אן היבט צו זאגן אשיב הרוח אול אן זאגט ביז אן דען ערשטן ט״ג פון פסח אוו זאגט קהל צו אוסף נאך אשיב הרוח אול הערן ערטט צו אנהה אויף:

מן ווען

עולם הגלגלים שהשי״ת מסבב אותם בגבורה ׃ והנורא נגד עולם התחתון ׃ שע״י נוראותיו שעושה עם בני אדם ניכר שהוא נורא ׃ ואחר שזכר שבחו בג׳ עולמות אמר כי הוא אל עליון שלם בכולם ׃ כשניצל אברהם מאור כשדים פתחו מלאכי השרת ואמרו מגן אברהם ׃ כשניצל יצחק מהעקידה אמרו מחיה מתים כשבא יעקב ופגע בשערי הרחמים והקדים שמו של הקב״ה אמרו האל הקדוש ע״כ קראו רז״ל אלו ג׳ ברכות אבות שהם כנגד ג׳ אבות:

מכלכל חיים בחסד ׃ לפי שהוא בחסדו של הקב״ה ולא בצדקות הבריות: סומך נופלים פעמים שיפול האדם ויחשבוהו הרופאים כמת והשי״ת סומכו ומחיהו: ורופא חולים ׃ ופעמים שמגיע האדם עד שערי מות והשי״ת רופא ומחיה אותו: ומתיר אסורים: שגם הם חושבים כמתים שיהיו לא ימותו ולא יסורי מתוך המאסר: הזכיר בברכה זו ג׳ פעמים מחיה מתים כי בג׳ ענינים הקב״ה מחיה מתים ׃ הראשונה כשאדם ישן על מטתו הרי הוא חשיב כמת והקב״ה מחזיר לו נשמתו ׃ והשנייה ירידת גשמים כמו שאמרו רז״ל גדול יום הגשמים יותר מתחיית המתים דאלו ת״ה לצדיקים ואלו ירידת גשמים לצדיקים ולרשעים והג׳ בענין תחיית המתים לעתיד ומתוך שהגשמים חיים לעולם ושקולים כתחיית המתים קבעו בתחיית המתים והחכמים קראו גבורת הגשמים לפי שיורדין בגבורה לפי שכל טיפה וטיפה יורדת ממקום גבוה ואין הרוח מפזרת אלא יורדין למקום שהקב״ה מכין וזאת היא גבורה שאין כמוהו:

אתה

לְאֵל ׀ עֶלְיוֹן׃ בָּרוּךְ הוּא וּמְבוֹרָךְ׃ מֹשֶׁה וּבְנֵי ׀ יִשְׂרָאֵל ׀ לְךָ עָנוּ שִׁירָה בְּשִׂמְחָה רַבָּה ׃ וְאָמְרוּ כֻלָּם ׃

מִי כָמֹכָה ׃ בָּאֵלִם ׀ יְיָ מִי כָּמֹכָה נֶאְדָּר בַּקֹּדֶשׁ נוֹרָא תְהִלֹּת עֹשֵׂה פֶלֶא ׃

שִׁירָה חֲדָשָׁה׃ שִׁבְּחוּ גְאוּלִים לְשִׁמְךָ ׀ עַל שְׂפַת הַיָּם ׃ יַחַד כֻּלָּם הוֹדוּ וְהִמְלִיכוּ וְאָמְרוּ ׃ יְיָ ׀ יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד ׃

צוּר יִשְׂרָאֵל ׃ קוּמָה בְּעֶזְרַת יִשְׂרָאֵל ׃ וּפְדֵה כִנְאֻמֶךָ יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל ׃

(נ״א גֹּאֲלֵנוּ יְיָ צְבָאוֹת שְׁמוֹ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל ׃) בָּרוּךְ ׀ אַתָּה יְיָ ׃ גָּאַל יִשְׂרָאֵל ׃

זוישן גאל ישראל אול שמונה עשרה דארף מן ניט מפסיק זיין אן זאל זיך פליסן דז מן מיט דען חזן דיא ברכה אויז זאגט אול זאל מאן אך ניט זאגן אזו שרייבן דיא בעלי קבלה ׃

צו שחרית אול מעריב זאל מן ניימרט דען פסוק זאגן ׃ אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח ׃ וּפִי ׀ יַגִּיד ׀ תְּהִלָּתֶךָ ׃

צו מוסף אול מנחה זאל מן דען פסוק אויך זאגן ׃ כִּי שֵׁם יְיָ אֶקְרָא הָבוּ גֹדֶל ׀ לֵאלֹהֵינוּ ׃

ווען דער חזן שמונה עשרה היבט אן הוך צו ארן זאל ער דיזי פסוקים אויך דר פאר זאגן ׃

בָּרוּךְ ׀ אַתָּה יְיָ ׃ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ ׃ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם ׃ אֱלֹהֵי ׀ יִצְחָק וֵאלֹהֵי ׀ יַעֲקֹב ׃ הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא ׃ אֵל ׀ עֶלְיוֹן גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים ׃ וְקוֹנֵה הַכֹּל ׃ וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת ׃ וּמֵבִיא גוֹאֵל ׀ לִבְנֵי בְנֵיהֶם ׃ לְמַעַן שְׁמוֹ ׃ בְּאַהֲבָה ׃ דא זאגט מן זכרינו מלך

אין שמונה עשרה דארף מן ניט מפסיק זיין אפילו קדיש אודר ברכו אודר קדושה אודר אמן יהא שמיה רבא זאל מן ניט זאגן ניימרט מן זאל צו הערן אול שטיל שוויגן ׃

מן זול זייני פיס צו אננדר שטעלן אלז ווען מן ניימרט איין פוס היטט דז מן גלייך איז צו דיא מלאכים שטיט בייא זיא ורגליהם רגל ישרה ׃ אודר נאך איין טעם דען ווען דיא פיס צו אננדר גישטעלט זיין איז גלייך אלז ווען מן דיא פיס גיבונדן העט דז מן גאנץ קיין פר וואגונג העט הין אול הער צו גין אזו זער טוט מן זיך אונטר טעניגן פר השי״ת דען דיא אומות העולם ליגן דרום אירי הענד צו אננדר דיין טעם האבן אלז ווען אירי הענד גיבונדן ווערן דז ברעננגט מן טובט אול אונטר טעניקייט אבר דאך קאן מן איט גיבונדן העגדן הין גין אמו מן וויל ווען אבר די פיס גבונדן זיין דש איז נוך גרעשר אן טובט אול אונטר טעניקייט אן זאל זיין העגד איבר אננדר ליגן אויף דען הערצן דיא רעכטי האנד אויף דיא לינקי האנד איז אך דער טעם אלז ווען די העגד אך גיבונדן ווערן זונשט נאך איין טעם איז נאך דער קבלה איין גרושר סוד דרויף ׃

זיין

מן זאל דען רעכטן דוימן שליסן אין דר לינקי האנד אול דען לינקי דוימן אין דר רעכטי האנד איז אך איין גרושר סוד דרויף ׃

ווען מן ברוך זאגט זאל מן זיך איין ווייניג קניאן איט דען קניא ווען מן זאגט אתה זאל מן זיך בוקן איט דען קאפף ביז זיך פון אננדר טונן די גלידר אויף דען רוקין ׃ ווען מן דען שם נעננט זאל מן דען קאפף ווידר אויף ריכטן אבר ניט גישווינד אויף ריכטן ניימרט איינליג ווייש ׃

מן

אלו שאין אומרי׳ כוונתן כי בגלור ישראל י״ד תיבות וס׳ אותיות נגד ס׳ רבוא שנגאלו ממצרים בי״ד בניסן שהתחיל הגאולה ואותן הנוהגין לאומרן הטעם לפי שאז יש בו ה׳ פעמים ישראל בגלור ישראל נגד הפסוק ואחנה את הלוים בפרשת בהעלותך שיש בו ה׳ פעמים ישראל להודיע חיבתן של ישראל שמזכיר שם כמה פעמים ׃

ארני שפתי תפתח הוא בתהילים נ״א תקנו לומר פסוק זה בתחילה ע״ד לאדם מערכי לב ומה׳ מענה לשון והוא מבקש מהשי״ת לשום מענה בפיו בתפילתו ׃ עוד טעם כיון שדוד אמר פסוק זה על חטא בת שבע ׃ ע״כ היה מתפלל להשי״ת וכוון בתפילתו כיון שלא תחפוץ זבח על המזיד תהיה תפלתו כשרה במקום קרבן ועכשיו נ״כ אין לנו ב״ה ואין אנחנו מקריבין קרבנות אנו אומרים אותו על אותו מכווין שתהא תפלתינו מקובלת ורצוייה במקום זבח וקרבן ׃

הגדול הגבור והנורא הזכיר ג׳ לשונות נגד ג׳ עולמות הגדול נגד המלאכים לפי שהשי״ת הגדול בגדולה עליהם הגבור נגד

שלם

וְנוֹרָא וְאַדִּיר · דא האזט אן שט׳ז וּמְתֻקָּן וּמְקֻבָּל וְטוֹב · וְיָפֶה הַדָּבָר הַזֶּה עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד: אֱמֶת · אֱלֹהֵי עוֹלָם · מַלְכֵּנוּ · צוּר יַעֲקֹב מָגֵן יִשְׁעֵנוּ: לְדוֹר וָדוֹר הוּא קַיָּם · וּשְׁמוֹ קַיָּם · וְכִסְאוֹ נָכוֹן · וּמַלְכוּתוֹ וֶאֱמוּנָתוֹ לָעַד קַיֶּמֶת: וּדְבָרָיו חָיִים וְקַיָּמִים נֶאֱמָנִים וְנֶחֱמָדִים · לָעַד וּלְעוֹלְמֵי עוֹלָמִים · עַל אֲבוֹתֵינוּ וְעָלֵינוּ · עַל בָּנֵינוּ וְעַל דּוֹרוֹתֵינוּ: וְעַל כָּל דּוֹרוֹת · זֶרַע יִשְׂרָאֵל עֲבָדֶיךָ: עַל הָרִאשׁוֹנִים וְעַל הָאַחֲרוֹנִים · דָּבָר טוֹב · וְקַיָּם לְעוֹלָם וָעֶד · אֱמֶת וֶאֱמוּנָה חוֹק וְלֹא יַעֲבוֹר: אֱמֶת שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ · מַלְכֵּנוּ מֶלֶךְ אֲבוֹתֵינוּ · גּוֹאֲלֵנוּ גּוֹאֵל אֲבוֹתֵינוּ · יוֹצְרֵנוּ צוּר יְשׁוּעָתֵנוּ · פּוֹדֵנוּ וּמַצִּילֵנוּ · מֵעוֹלָם שְׁמֶךָ · אֵין אֱלֹהִים זוּלָתֶךָ:

עֶזְרַת · אֲבוֹתֵינוּ אַתָּה הוּא מֵעוֹלָם · מָגֵן וּמוֹשִׁיעַ לִבְנֵיהֶם אַחֲרֵיהֶם · בְּכָל דּוֹר וָדוֹר: בְּרוּם · עוֹלָם · מוֹשָׁבֶךָ · וּמִשְׁפָּטֶיךָ וְצִדְקָתְךָ עַד · אַפְסֵי אָרֶץ: אַשְׁרֵי אִישׁ · שֶׁיִּשְׁמַע אֶל מִצְוֹתֶיךָ · וְתוֹרָתְךָ וּדְבָרְךָ יָשִׂים · עַל · לִבּוֹ: אֱמֶת · אַתָּה הוּא אָדוֹן לְעַמֶּךָ · וּמֶלֶךְ גִּבּוֹר לָרִיב רִיבָם: אֱמֶת · אַתָּה הוּא רִאשׁוֹן · וְאַתָּה הוּא אַחֲרוֹן · וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ גּוֹאֵל וּמוֹשִׁיעַ: מִמִּצְרַיִם גְּאַלְתָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ · וּמִבֵּית עֲבָדִים פְּדִיתָנוּ: כָּל בְּכוֹרֵיהֶם הָרַגְתָּ · וּבְכוֹרְךָ גָּאַלְתָּ · וְיַם סוּף בָּקַעְתָּ · וְזֵדִים טִבַּעְתָּ · וִידִידִים הֶעֱבַרְתָּ · וַיְכַסּוּ מַיִם צָרֵיהֶם · אֶחָד מֵהֶם לֹא נוֹתָר: עַל זֹאת שִׁבְּחוּ אֲהוּבִים · וְרוֹמְמוּ אֵל · וְנָתְנוּ יְדִידִים זְמִירוֹת · שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת · בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת · לְמֶלֶךְ · אֵל חַי וְקַיָּם: רָם וְנִשָּׂא · גָּדוֹל וְנוֹרָא · מַשְׁפִּיל גֵּאִים · וּמַגְבִּיהַּ שְׁפָלִים · מוֹצִיא אֲסִירִים · וּפוֹדֶה עֲנָוִים · וְעוֹזֵר דַּלִּים · וְעוֹנֶה לְעַמּוֹ בְּעֵת שַׁוְּעָם · אֵלָיו: תְּהִלּוֹת לאל

חזן ווען ער זגלום ק״ש ארט זאז ער אויז זאזן ה׳ אלהיכם אול זאז אאת ניט זאגן אול זאז דער נאך הוך אן היבן יי אלהיכם אאת · איין יחיד זאז גלייך זאגן יי אלהיכם אאת אול זאז ווארטן אויך דען חזן ביז ער הערט פון דען חזן יי אלהיכם

אלהיכם אאת אול זאז דר נאך אן היבן ויציב ונכון וכו׳ אן זאז דיא ציצית אין דיא האנד ביהאלטן ביז אן האזט ועד קייאת אול זאז זיא ווידר קוסין דער נאך זאז אן זיא אויז דר האנד פאלן לאזן:

אין

ואם מדבר באף · נברא מלאך אף וכן היה במתן תורה כתוב וכל העם רואים את הקולות ר״ל שהיה רואים את הקולות שיצאו מפי הק״בה שהדיבר מעצמו הלך ונכתב על הלוחות ומעצמו נקראים: ונאמנים לפי שהוא חי וקים לעולם ויוכל לקיים דברו: צור יעקב חוזק יעקב: עד אפסי ארץ עד דור אחרון שתאפס הארץ:

שירה חדשה כל השירות שעברו נאמרו בלשון נקבה שהנקבה מתעברת ויולדת וחוזרת ומתעברת ויולדת כך כל התשועות שעברו היה אחריהם שעבוד: יש נוסחאות שאומרים אחר צור ישראל גואלינו ה׳ צבאות יש מקומות שאין אומרים אותו

אלו

וּקְשַׁרְתֶּם אֹתָם לְאוֹת עַל־יֶדְכֶם וְהָיוּ לְטוֹטָפֹת בֵּין עֵינֵיכֶם׃ וְלִמַּדְתֶּם אֹתָם אֶת־בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ׃ וּכְתַבְתָּם עַל־מְזוּזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ׃ לְמַעַן יִרְבּוּ יְמֵיכֶם וִימֵי בְנֵיכֶם עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְיָ לַאֲבֹתֵיכֶם לָתֵת לָהֶם כִּימֵי הַשָּׁמַיִם עַל־הָאָרֶץ׃

וַיֹּאמֶר יְהוָֹה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִת עַל־כַּנְפֵי בִגְדֵיהֶם לְדֹרֹתָם וְנָתְנוּ עַל־צִיצִת הַכָּנָף פְּתִיל תְּכֵלֶת׃ וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִת וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת־כָּל־מִצְוֹת יְהוָֹה וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם וְלֹא־תָתוּרוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶם וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר־אַתֶּם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם׃ לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֶת כָּל־מִצְוֹתָי וִהְיִיתֶם קְדֹשִׁים לֵאלֹהֵיכֶם׃ אֲנִי יְהוָֹה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יְהוָֹה אֱלֹהֵיכֶם׃

אֱמֶת וְיַצִּיב וְנָכוֹן וְקַיָּם וְיָשָׁר וְנֶאֱמָן וְאָהוּב וְחָבִיב וְנֶחְמָד וְנָעִים

ונורא

טועה זיין דאז דיא אויך גאר ניט גיזאגט ווערט אלז ווען דיא לנגייא ווערטר מיין ווארט ווערן אלז ושאת את אודר וזכרתם את אזו איז און ח"ו אחרך ושגדך דרום זאל אן דיא אויך אלי אמאט דרוקן · אך זאל אן לוויטן וחרה אול אך איין ווייניג שטיל האלטן דאז אן ח"ו ניט לו אכנדר זייאנט וחרך דש איז ח"ו איין גידוך · אך זונשט דעש גלייכן און ווערט טון זעהן וואו איין שטיפלכי שטיט דאז און זאל אב שיידן דיא ווערטר:

ווען און זאגט וקשרתם זאל און גרייפן אן דען קשר של ראש ווען און זאגט לאות על ידך זאל און גרייפן אן דען תפילין של יד ווען און זאגט ולטוטפת בין עיניכם זאל און גרייפן אן דיא תפילין של ראש · דש ערשט וקשרתם גיהערט אן לו לייאנן וקשרתם דיא תיו איט דער קאמץ · דאש אנדר וקשרתם דיא תיו איט דער סגול · ווען און ציצית זאגט זאל און דיא ציצית קוסין:

עש שרייבן דיא בעלי קבלה ווער דיא ציצית איבר פארט איבר

איבר זייני אזיגן ווען און ק"ש לייאנט איז און פר זיכרט פון הטי"ת דאז און זיין לעבן טאג ניט בלינט ווערט:

ווען איינר רעכט ק"ש ארט אזו קאן איינר אלי זייני גלידר אן זיין לייב אתקן זיין דען איין אענש האט לווייא הונדרט אול אכט אול פירליג גלידר אול אין ק"ש זיין ניט אער אלז לווייא הונדרט אול פינף אול פירליג ווערטר אזו אנגיל פאך דרייא ווערטר אזו אנגיל נאך דרייא גלידר דיא קיין ווארט האבן ווער ווייש וועלכי גלידר עש זיין דיא אנגילן דיא ניט אתוקן זיין עש קאן זיין דאז דער קאפף אול דאש הערץ איזט דרונטר אונטר דיא דרייא גלידר אזו איז און אאש חס ושלום טוט · דרום האבן אונזרי חכמים אתקן גיוועזן דאז דער חזן זאל ווידר הוך און היבן יי' אלהיכם אמת · אול ווען איינר ניט איט קהל ארט זאל און זאגן אל אוך נאאן פארכן אזו זיין דיא דרייא גלידר אך אתוקן:

מן זאל אלי אאל ניט אין אלז איין אאלט אאת זאגן דער חזן

וראיתם אותו: זה הק"בה כי מי שמקיים מצות ציצית כתיקונו זוכה לראות פני השכינה: וזכרתם את כל מצות ה'· כי ציצית בי' ת"ר וח' חוטין וה' קשרים הם תרי"ג: אחרי לבבכם· זה המינות: ואחרי עיניכם זה הזנות: תזכרו· צריך להתיז הזיין של תזכרו שלא יהא נראה כקורא תשכרו כלומר ע"מ לקבל פרס: ב' פעמים אני ה' אלהיכם· א' נאמן לשלם שכר לעושי רצונו· ודיין לשלם למי שלא אם לקיים:

ונכון הדבור וקיים לקבל עליו עול מלכותו: וישר ונאמן· לשון קיום כלומר ישר וקיים בדבריו· ואהוב וחביב בעינינו: ונחמד ונעים· לקבל מוראיו עלינו ועל מלכותו: ונורא ואדיר· אהבתו: ומתוקן הדבר: ומקובל לנו עלינו לקבל: ודבריו חיים וקיימים· שכל דיבור ודיבור היוצא מפי הק"בה נבראו בו מלאך אם מדבר ברחמים· נברא מלאך רחמים ואם

וְהָיָה אִם־שָׁמֹעַ תִּשְׁמְעוּ אֶל־מִצְוֹתַי אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם לְאַהֲבָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וּלְעָבְדוֹ בְּכָל־לְבַבְכֶם וּבְכָל־נַפְשְׁכֶם: וְנָתַתִּי מְטַר־אַרְצְכֶם בְּעִתּוֹ יוֹרֶה וּמַלְקוֹשׁ וְאָסַפְתָּ דְגָנֶךָ וְתִירֹשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ: וְנָתַתִּי עֵשֶׂב בְּשָׂדְךָ לִבְהֶמְתֶּךָ וְאָכַלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ: הִשָּׁמְרוּ לָכֶם פֶּן־יִפְתֶּה לְבַבְכֶם וְסַרְתֶּם וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם: וְחָרָה אַף יְהוָה בָּכֶם וְעָצַר אֶת־הַשָּׁמַיִם וְלֹא־יִהְיֶה מָטָר וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת־יְבוּלָהּ וַאֲבַדְתֶּם מְהֵרָה מֵעַל הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר יְהוָה נֹתֵן לָכֶם: וְשַׂמְתֶּם אֶת־דְּבָרַי אֵלֶּה עַל לְבַבְכֶם וְעַל־נַפְשְׁכֶם וּקְשַׁרְתֶּם

אך אין דער כוונה האבן ווייל אין אחד דינט דאז איך איבר ענטפר איין גוף אול נשמה צו השי"ת אויף קדושת השם · אן זאל ניט זאגן דיא ד' פון אחד אוט דער שב"א אחד נייארט אן זאל דרוקן אחד דז אן זיכט דז איין דלת איזט דרוז עס פר קיין ריש גיזעהן ווערט: ווער דיזי כוונה האט אזו האט אן דען שכר גלייך אלס אן וער גיטטארבן אויף קידוש השם אול ווען אן טאן אויף זיינם בעט שטערבט וויל ער זיך דריין ארגיבט אויף קידוש השם צו שטערבן:

וועו אן זאגט בכל לבבך זאל אן אין דער כוונה האבן ער וויל השי"ת דינן אול ליב האבן איט אלי זייני הערצין איט דען יצר טוב ווען ער טוט וואס גוטש זאל קואר זיין לשם שאים ניט פון גאווה וועגן ווען אן וואז טוט וועלטליכי זאכן דאז אן דען יצר הרע דר צו ברויכט ויל ערש טון לשם שאים גאט צו עהרן אול צו דינן דער איט· ווען אן זאגט ובכל נפשך זאל אן אין דער כוונה האבן אול ווען אן טון זיין לעבן זאלט נעאן וויל ער גאט דאך דינן אול אקדש השם זיין ווען אן זאגט ובכל אאודך זאל ער אין דער כוונה האבן ווען אן טון וואס זיין האב אול גוט נעאן ויל ער דאך השי"ת דינן אול גאט ניט פר לייקנן אול וואס איק השי"ת צו שיקט גוט אודר ביז ויל איך אלש אקבל זיין באהבה:

מן זאל קריאת שאע בכוונה זאגן ווארט פאר ווארט ניט גישווינט דען אין זוהר שטיט וואס פר חדרים אין גן עדן זיין דיא איין אענש זוכה איז דער קריאת שאע בכוונה זאגט אול דאס גיהנם ווערט אים גיקילט די אים דש פייאר פון גיהנם ניט צו זער ברענט דא אן חס ושלום אין דש גיהנם אוז קואן זייני עבירות האבן:

מן זאל גיוואנט זיין וואו איין ווארט אן היבט וויא זיך דש ווארט דער פאר אויז לאזט אלש בכל לבבך · אודר על לבבך דאז אן איין איטליכש ווארט ביזונדר זאגט אול אאו איין ווארט איט דער אם אויש לאטט אול דאס ווארט דער נאך היבט זיך איט דער אוך אן אלש ושמתם · אתּ · וראיתם אותו · וזכרתם אתּ · דא ווען אן גישווינד זאגט קאן אן זיך גאר לייכטליך טועה

והיה אם שמעו תשמעו: לשון קבלה (פר נעמן) אם שמוע בישן · תשמעו ג"כ בחדש: ולעבדו בכל לבבכם · וכי יש עבודה בלב אלא זה רומז על התפילה שהיא עבודה שבלב גם רמז שיהיה התפילה דווקא בכוונת הלב: בעתו · שהיא ליל שבת שאז אין בני אדם בשדות ובדרכים: צריך להפסיק בין וחרה לאף שלא נראה כקורא וחרף ח"ו: ושננתם לשון שינון (איר זאלט שערפן) שיהיו מחודדין ר"ל להבין התורה לתלמידים היטב היטב: יפתה (ער ווערט איבר רידן):

כשאומר הש"ץ ק"ש יאמר בלחש עד ה' אלהיכם ולא יאמר אמת בלחש רק בקול רם יתחיל ה' אלהיכם אמת · והיחיד יאמר תכף יי אלהיכם אמת וימתין עד ששמע מה"ש יי אלהיכ' אמת ויתחיל אז ויציב ונכון וכו' דק"ש המה רק רע"ה תיבות ובאדם המה רמ"ח איברים כדי שישלים רמ"ה איבריו יכון על מה שאמר החזן בקול רם · ה' אלהיכם אמת והנה הם רמ"ח תיבות ומי שמתפלל ביחידות יאמר ברחש אל מלך נאמן אבל בעל עשרה מאמרות כתב המכוון למלת אמת שאנו מוסיפין בסופק"ש על יי אלהיכם והוא לבדה מספקת ליחיד היודע לכוון בה במקום ג' תיבות שמוסיפה הש"ץ כי היודע באותיות אמת ראש ותוך וסוף לאלף בית וכן חותמו של הקב"ה הוא אמת דכתיב כי אני יי' אני ראשון לעילא עד אין סוף ואני אחרון לתתא עד אין תכלית ומבלעדי אין אלהים באמצע הקלוה הבלתי מוגבלת כלל ועיקר עכ"ל: לפ"ז אם היחיד מכוין במלת אמת בהקב"ה ראשון ואחרון די בזה:

עָלֵינוּ · וְתֵן בְּלִבֵּנוּ לְהָבִין וּלְהַשְׂכִּיל · לִשְׁמוֹעַ ׃ לִלְמוֹד וּלְלַמֵּד
לִשְׁמוֹר וְלַעֲשׂוֹת וּלְקַיֵּם · אֶת כָּל דִּבְרֵי תַלְמוּד תּוֹרָתֶךָ בְּאַהֲבָה ׃
וְהָאֵר · עֵינֵינוּ בְּתוֹרָתֶךָ · וְדַבֵּק לִבֵּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ · וְיַחֵד לְבָבֵנוּ לְאַהֲבָה
וּלְיִרְאָה אֶת שְׁמֶךָ · וְלֹא נֵבוֹשׁ לְעוֹלָם וָעֶד ׃ כִּי בְשֵׁם קָדְשְׁךָ הַגָּדוֹל
וְהַנּוֹרָא בָּטָחְנוּ · נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בִּישׁוּעָתֶךָ ׃ וַהֲבִיאֵנוּ לְשָׁלוֹם ·
מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ · וְתוֹלִיכֵנוּ קוֹמְמִיּוּת לְאַרְצֵנוּ ׃ כִּי אֵל
פּוֹעֵל יְשׁוּעוֹת אָתָּה · וּבָנוּ בָחַרְתָּ מִכָּל עַם וְלָשׁוֹן · וְקֵרַבְתָּנוּ לְשִׁמְךָ
הַגָּדוֹל סֶלָה בֶּאֱמֶת · לְהוֹדוֹת לְךָ · וּלְיַחֶדְךָ בְּאַהֲבָה · בָּרוּךְ · אַתָּה
יְיָ · הַבּוֹחֵר בְּעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל · בְּאַהֲבָה ׃

אן זאל זיך פליסן דאז אן דיא ברכה באהבה מיט דען תן אוז זאגט אול מאן זאל אן ניט זאגן ׃
ווען איינר אליינט תפלה טוט זאל אן זאגן אֵל מֶלֶךְ נֶאֱמָן ווען אן אבר מיט קהל ארט זאל אן גאר ניט זאגן ׃
ווען אן זאגט שמע ישראל זאל אן זייני אויגן מיט דער רעכטי האנד צו האלטן איז איין גרושר סוד דרויף ׃

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה · אֶחָד ׃ בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד
מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד ׃ וְאָהַבְתָּ אֵת · יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל
לְבָבְךָ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ וּבְכָל־מְאֹדֶךָ ׃ וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר ·
אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם · עַל־לְבָבֶךָ ׃ וְשִׁנַּנְתָּם לְבָנֶיךָ וְדִבַּרְתָּ בָּם
בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ ׃ וּקְשַׁרְתָּם
לְאוֹת · עַל־יָדֶךָ וְהָיוּ לְטֹטָפֹת בֵּין · עֵינֶיךָ ׃ וּכְתַבְתָּם · עַל־מְזֻזוֹת
בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ ׃

והיה

ווען אן זאגט והאר עינינו בתורתיך זאל אן אין דער אחשבה האבן דש הש"ת זאל אים אול זייני קינדר אול קינדש קינדר ביז איביג מרלייכטן אין דער תורה

ווען אן האלט מארבע כנפות הארץ זאל אן דיא צווייא פעדרשטי ציצית אין דיא לינקי האנד נעאן אול זאל זיא האלטן גיגן דען הערצן איבר אול ווען אן קומט אן ועשו להם ציצית זאל אן אך נעאן אין דיא רעכטי האנד אול זאל דראן זעהן ביז קוםן אור אמת עמו ציצית שטיט אין ק"ש ׃

מן תורה אול זאל אויז הערץ האבן תורה צו לערנן צשם טאים ׃ אבר ניט חס ושלום צו איפות אודר ווגשט ביזי גידאנקן ׃

מן זאל שמע ישראל טיילן אויף דרייא טייל · אול דיז כוונה האבן שמע ישראל פר נעם ישראל · יי אלהינו גאט אונזר גאט · יי אחד איז איין איניגר גאט · דרויף ווייסט דיא א' פון אחד · אין זיבן הימל אול אויף דער ערד דרויף ווייסט דיא ח' פון אחד · אול פיר זייטן דער וועלט דרויף ווייסט ד' א ד' פון אחד · אול זאל אך

להבין שיבין דבר מתוך דבר בהלכה ׃ לשמוע · דברי תורה ׃ ולהשכיל · להצליח בתורה ׃ לשמור שלא לעבור על לא תעשה כי זה אינו צריך רק שישמור את עצמו להיות בשב ואל תעשה ׃ לעשות קאי על מצות עשה שהם בקום ועשה ולקיים מצותיה ׃

שמע לשון האזנה (פר נעם) שמע נוטריקון שאו מרום עיניכם · מתי · שחרית מנחה ערבית · למי · שדי מלך עליון ואם תעשה כן תקבל עליך עול מלכות שמים ׃ כל השנה אומרים בשכ"מלו בלחש רק ביה"כ אומרים בקול רם כי אז אנחנו דומים למלאכים כי זהו שבח שאומרים המלאכים ׃

הוּא: וְכֻלָּם · מְקַבְּלִים · עֲלֵיהֶם · עֹל מַלְכוּת שָׁמַיִם זֶה מִזֶּה · וְנוֹתְנִים רְשׁוּת זֶה לָזֶה: לְהַקְדִּישׁ לְיוֹצְרָם בְּנַחַת רוּחַ · בְּשָׂפָה בְרוּרָה · וּבִנְעִימָה · קְדֻשָּׁה כֻּלָּם כְּאֶחָד עוֹנִים וְאוֹמְרִים בְּיִרְאָה:

קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ:

וְהָאוֹפַנִּים וְחַיּוֹת הַקֹּדֶשׁ בְּרַעַשׁ גָּדוֹל מִתְנַשְּׂאִים לְעֻמַּת · שְׂרָפִים · לְעֻמָּתָם · מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים: בָּרוּךְ כְּבוֹד: יְיָ מִמְּקוֹמוֹ:

לָאֵל בָּרוּךְ · נְעִימוֹת יִתֵּנוּ · לְמֶלֶךְ · אֵל חַי וְקַיָּם: זְמִירוֹת יֹאמֵרוּ · וְתִשְׁבָּחוֹת יַשְׁמִיעוּ · כִּי הוּא לְבַדּוֹ פּוֹעֵל גְּבוּרוֹת · עוֹשֶׂה חֲדָשׁוֹת · בַּעַל מִלְחָמוֹת: זוֹרֵעַ צְדָקוֹת · מַצְמִיחַ יְשׁוּעוֹת · בּוֹרֵא רְפוּאוֹת · נוֹרָא תְהִלּוֹת · אֲדוֹן הַנִּפְלָאוֹת · הַמְחַדֵּשׁ בְּטוּבוֹ בְּכָל יוֹם תָּמִיד · מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית: כָּאָמוּר · לְעוֹשֵׂה אוֹרִים גְּדוֹלִים · כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ · אוֹר חָדָשׁ עַל צִיּוֹן תָּאִיר · וְנִזְכֶּה כֻלָּנוּ בִּמְהֵרָה לְאוֹרוֹ · בָּרוּךְ · אַתָּה יְיָ · יוֹצֵר הַמְּאוֹרוֹת: מאן עש מיז וואר אול זאג ווערן וואר:

אַהֲבָה רַבָּה אֲהַבְתָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ · חֶמְלָה גְדוֹלָה וִיתֵרָה חָמַלְתָּ עָלֵינוּ: אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ · בַּעֲבוּר אֲבוֹתֵינוּ שֶׁבָּטְחוּ בָךְ: וַתְּלַמְּדֵם חֻקֵּי חַיִּים · כֵּן תְּחָנֵּנוּ וּתְלַמְּדֵנוּ · אָבִינוּ אָב הָרַחֲמָן הַמְרַחֵם · רַחֵם עָלֵינוּ

שברא יום הוא ברא ג"כ הלילה: המאיר לארץ · כי שלמחים מתגדלים מאור השמש והירח: ולדרים עליה · ר"ל לבני אדם כדי שילאו לעסקיהם ואמר ברחמים כי הש"י מביא האור על העולם בדרך רחמנות מעט ולא בפעם אחת כי הקם ממיטתו אם רואה אור גדולה אינו יכול לפתוח עיניו: קניניך · פירש מגשיך (דייני ווערק) כי אין בארץ מקום ריק שלא ירא׳ה בו מעשה בשי"ת ובכל המעשים אין בהם דבר במקרה: אל ברוך · מה שתקנו אלף בית ביוצר אור להודיע כי לא נתקיימו שמים וארץ והולדותיהם אלא בשביל התורה שיש בו כ"ב אותיות: טוב יצר כבוד לשמו · כדכתיב כל הנקרא בשמי לכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו · כלומר שהוא מתכבד עם בריותיו: מאורות נתן סביבות עוזו · כמו שנאמר נהורא עמי׳ שריא: פנות צבאיו קדושים · כלומר שרי צבאיו שהם קדושים ופירש פנות שריו (הערן): רוממי שדי תמיד מספרים · כך עושים המלאכים מספרים ערב ובוקר: יוצר משרתים · אותן המלאכים המתחדשים בכל יום כדכתיב חדשים לבקרים: ואשר משרתיו · מעולם ומקדם כגון מיכאל וגבריאל ודומיהן: כלם אהובים: שאין ביניהם שום קנאה ושנאה: כלם ברורים (אויז דער ווילט) לשון ברו לכם איש שמואל א׳ י"ז: כלם גבורים שנאמר גבורי כח עושי דברו: פותחים את פיהם אמר כן בלשון השייך בבני אדם כדי לשבר את האוזן: האל המלך הגדול הגבור והנורא ר"ת גימטריא כ"ו כמנין שם הוי"ה ב"ה ע"כ נוהגין לעמוד כשאומרים זה: בשפה ברורה בגימטריא לשון הקודש ברורה (לויטר) ובנעימה קדושה בנעימות קול: עונים מכריזין · ג׳ קדושות נגד ג׳ עולמות עולם המלאכים עולם הגלגלים עולם השפל:

וחיות הקודש הם הנושאים את הכסא · ברוך כבוד ה׳ ממקומו · לפי שאין יודעים איה מקומו לכן אמרו ממקומו ולא אמרו במקומו ויש בו ת"י אותיות נגד ת"י עולמות · והטעם שתיקנו לומר קדושה ביוצר אור כדי להוציא מלבן של מינים שאומרים עזב ה׳ את הארץ ונתן ממשלה לשמש ולשאר מאורות וכוכבים והם עושים הפלם בכל אשר ירצו ואינו כן שאין השמש ושאר מאורות זזים כי אם במלות בורא יתברך שהרי כל צבא מעלה מקדישין אותו שהוא בורא הכל והוא מושל בכל:

נעימות יתנו מזמרים בקול נעים · וזכר כאן ג׳ הילולים נעימות זמירות ותשבחות נגד ג׳ קדושות שאמר למעלה: אור חדש פירש אותו אור שנתחדש ונברא ביום ראשון ונגנזה הק"בה לצדיקים לעתיד לבא יהי רצון שנזכה כלנו לאותו אור:

וויל דער חזן זאגט ברכו ׳

בָּרְכוּ ׀ אֶת ׀ יְהֹוָה הַמְבוֹרָךְ :

ווען דער חזן המבורך אויז האט זאל דש קהל זאגן :

בָּרוּךְ ׀ יְיָ הַמְבוֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד :

דער חזן זאל אך זאגן ברוך יי׳ המבורך לעולם ועד :

בָּרוּךְ ׀ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ ׀ הָעוֹלָם ׳ יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרֵא חוֹשֶׁךְ ׳ עוֹשֶׂה שָׁלוֹם וּבוֹרֵא אֶת הַכֹּל :

זאגט דש קהל יתברך :

יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא שְׁמוֹ שֶׁל מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שֶׁהוּא רִאשׁוֹן וְהוּא אַחֲרוֹן וּמִבַּלְעָדָיו אֵין אֱלֹהִים סֹלּוּ לָרֹכֵב בָּעֲרָבוֹת בְּיָהּ שְׁמוֹ וְעִלְזוּ לְפָנָיו וּשְׁמוֹ מְרוֹמָם עַל כָּל בְּרָכָה וּתְהִלָּה :

ווען דער חזן זאגט את ה׳ זאל קהל דש זאגן :

בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד :

ווען דער חזן המבורך אן היבט זאל קהל דש זאגן :

יְהִי שֵׁם יְיָ מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד ׀ עוֹלָם :

אן י״ט היבט אן דא אן

הַמֵּאִיר לָאָרֶץ וְלַדָּרִים ׀ עָלֶיהָ בְּרַחֲמִים ׳ וּבְטוּבוֹ מְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם תָּמִיד מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית : מָה רַבּוּ מַעֲשֶׂיךָ יְיָ ׳ כֻּלָּם בְּחָכְמָה עָשִׂיתָ ׳ מָלְאָה ׀ הָאָרֶץ קִנְיָנֶךָ : הַמֶּלֶךְ הַמְּרוֹמָם לְבַדּוֹ מֵאָז ׳ הַמְשֻׁבָּח וְהַמְפֹאָר וְהַמִּתְנַשֵּׂא מִימוֹת ׀ עוֹלָם : אֱלֹהֵי עוֹלָם בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים רַחֵם ׀ עָלֵינוּ ׳ אֲדוֹן ׀ עֻזֵּנוּ ׳ צוּר מִשְׂגַּבֵּנוּ ׳ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ ׳ מִשְׂגָּב בַּעֲדֵנוּ : אֵל בָּרוּךְ גְּדוֹל דֵּעָה ׳ הֵכִין וּפָעַל זָהֳרֵי חַמָּה ׳ טוֹב יָצַר כָּבוֹד לִשְׁמוֹ ׳ מְאוֹרוֹת נָתַן ׀ סְבִיבוֹת ׀ עֻזּוֹ ׳ פִּנּוֹת צְבָאָיו קְדוֹשִׁים רוֹמְמֵי שַׁדַּי ׳ תָּמִיד מְסַפְּרִים כְּבוֹד אֵל וּקְדֻשָּׁתוֹ : תִּתְבָּרַךְ ׀ יְיָ אֱלֹהֵינוּ עַל שֶׁבַח מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ ׳ וְעַל מְאוֹרֵי אוֹר שֶׁעָשִׂיתָ ׳ יְפָאֲרוּךָ סֶּלָה : תִּתְבָּרַךְ צוּרֵנוּ מַלְכֵּנוּ וְגוֹאֲלֵנוּ בּוֹרֵא קְדוֹשִׁים : יִשְׁתַּבַּח שִׁמְךָ לָעַד מַלְכֵּנוּ : יוֹצֵר מְשָׁרְתִים ׳ וַאֲשֶׁר מְשָׁרְתָיו כֻּלָּם ׀ עוֹמְדִים בְּרוּם ׀ עוֹלָם ׳ וּמַשְׁמִיעִים בְּיִרְאָה יַחַד בְּקוֹל ׳ דִּבְרֵי אֱלֹהִים חַיִּים ׳ וּמֶלֶךְ ׀ עוֹלָם : כֻּלָּם ׀ אֲהוּבִים ׳ כֻּלָּם בְּרוּרִים ׳ כֻּלָּם גִּבּוֹרִים ׳ וְכֻלָּם ׀ עוֹשִׂים בְּאֵימָה וּבְיִרְאָה ׳ רְצוֹן קוֹנֵהֶם : וְכֻלָּם ׳ פּוֹתְחִים ׀ אֶת פִּיהֶם ׳ בִּקְדֻשָּׁה וּבְטָהֳרָה בְּשִׁירָה וּבְזִמְרָה וּמְבָרְכִים וּמְשַׁבְּחִים : וּמְפָאֲרִים וּמַעֲרִיצִים וּמַקְדִּישִׁים וּמַמְלִיכִים ׀ אֶת שֵׁם הָאֵל הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא ׳ קָדוֹשׁ ׀ הוּא :

יוצר אור ובורא חושך פסוק הוא בישעי׳ מ״ה וכתוב ובורא רע אלא משום ליסנא מעליא תקנו חכמים לומר ובורא את הכל׳ ותקנו לומר ובורא חושך בבוקר כדי להזכיר מדת הלילה ביום ומדת היום בלילה ׳ והטעם להודיע מי

יִשְׁתַּבַּח שִׁמְךָ לָעַד מַלְכֵּנוּ הָאֵל הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ כִּי לְךָ נָאֶה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ · שִׁיר וּשְׁבָחָה הַלֵּל וְזִמְרָה עֹז וּמֶמְשָׁלָה נֶצַח גְּדֻלָּה וּגְבוּרָה תְּהִלָּה וְתִפְאֶרֶת קְדֻשָּׁה וּמַלְכוּת · בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת מֵעַתָּה וְעַד ׀ עוֹלָם׃ בָּרוּךְ ׀ אַתָּה יְיָ · אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל בַּתִּשְׁבָּחוֹת · אֵל הַהוֹדָאוֹת · אֲדוֹן הַנִּפְלָאוֹת · הַבּוֹחֵר בְּשִׁירֵי זִמְרָה ׃ מֶלֶךְ ׀ אֵל חַי הָעוֹלָמִים׃

אמן עס איז וואר: אן זאָל זאגן בתשבחות דיא תי"ו איט דער חיריק:

ועתה יגדל נא כח יי כאשר דברת לאמור: זכור רחמיך יי וחסדיך כי מעולם המה:

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵיהּ רַבָּא בְּעָלְמָא דִּבְרָא כִרְעוּתֵיהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵיהּ בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא · וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן׃

אמן יהא שמיה רבא מברך לעלם לעלמי עלמיא׃

יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח · וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם · וְיִתְנַשֵּׂא · וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל · שְׁמֵיהּ דְּקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא · לְעֵילָּא מִכָּל בִּרְכָתָא · וְשִׁירָתָא · תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחָמָתָא · דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן׃

ברכו

אין ספרי קבלה שטיט אן זאָל דא צווישן ישתבח אול יוצר אור ועתה יגדל ניט זאגן אול אך אזו ווען אן קדיש הערט זאָו אן ניט דאָרף אפסיק זיין זאָל אן ועתה יגדל ניט זאגן ביארט אזן יהא שמיה רבא ביז אן יתברך ניט ביז אן דאמירן בעלמא · זונשטן דיא אנדרי דיניק פון קדיש ווערט אן פינרן פר עונו:

ווען איינר זאָגט צו קוואן דז אן אוזט בצוכס אין פסוקי דזמרה אפסיק זיין דז אן אוזט אירגנט רופן אכין פון אמכין אודר וואש זונשט צו קוואן דז אן וואוזט אפסיק זיין איט רידן אזו זאָל אן דיא פיר פסוקים ברוך יי' לעולם אמן ואמן פאר זאגן אול ווען אן ויל ווידר אן היבן צו אין עחו אן האָלט זאָל אן דיא פיר פסוקים ווידר זאגן:

שטיט אין דער גמרא ווען פאר צייטן יהודים אין דער אולחאה גיגאנגן זיין האָט אן אויז גירופן ווער זיך פערכלט פר זייני עבירות דיא ער גיטאן האָט דאז אן זיך צו ביזארגן האָט דאז ער אעכלט חס ושלום פון זייני עבירות וועגן אום דאָש חיות קוואן זאָל ער ווידר אום קערן · אזו אען איינר האָט פפלעגן אפסיק צו זיין איט רידן צווישן ישתבח אול יוצר אור דער האָט אויך אוזן אום קערן דען דיא עבירה איז אזו גאר גרוש דז ער זיך האָט צו ביזארגן דז ער אעכלט אין דער אולחאה אום זיין חיות קואן · על כן זאָל זיך איין איטליכר היטן פאר דער עבירה דז אן ניט אפסיק איז איט רידן צווישן ישתבח אול יוצר אור ווייל דיא עבירה אזו גרוש איזט:

שיר ושבחה עד ומלכות המה שלשה עשר שבחים צריך לאומרם כולם בנשימה אחת: כך כתבו המקובלים ויש בזה סוד גדול:

דיא בעלי קבלה שרייבן דש אין עשרת ימי תשובה צווישן ישתבח אול יוצר אור זאָל אן זאגן דען מזמור תהלים קכ"ד שיר המעלות ממעמקים קראתיך ה' דען עס זיינן גרושי סודות דרויף · אול אן ערשטן טאג פון ראש השנה זאָל אן אן היבן ביז יום כיפור זיינן צעהן טאג:

ווען דער חזן ברכו את זאגט זאגן איין טייל לייט את יי אלהיך תירא דיא זיינן זיך טועה דען וויל דיא גמרא דרשת אויף דען פסוק את יי אלהיך תירא אן זאָל זיך פר איינם תלמיד חכם אויך פערכטן אבר דא היא זאגט דער חזן צו קהל ברכו את ה' זיא זאָלן גאט לובן זאגט קהל יתברך וישתבח אול לובן גאט איז אטאע ווען אן את יי' אלהיך תירא זאגט אוש אן דען תלמיד חכם אויך לובן זאָלט דש שיקט זיך דא הער ניט · ביאורט דער חזן זאָל את ה' צו אנדר זאגן זאָל קהל דרויף זאגן ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד:

פון שיר ושבחה אן ביז ומלכות זיינן דרייא צעהן ווערטר פון לובונג צו השי"ת זאָל אן אין איינם אוטם זאגן איז איין גרושר סוד דרויף:

ווען

גָּאָלְתָּ נֵהַלְתָּ בְעָזְּךָ אֶל־ נְוֵה קָדְשֶׁךָ׃ שָׁמְעוּ
עַמִּים יִרְגָּזוּן ׃ חִיל אָחַז יֹשְׁבֵי
פְּלָשֶׁת׃ אָז נִבְהֲלוּ אַלּוּפֵי אֱדוֹם אֵילֵי
מוֹאָב יֹאחֲזֵמוֹ רָעַד׃ נָמֹגוּ כֹּל
יֹשְׁבֵי כְנָעַן׃ תִּפֹּל עֲלֵיהֶם אֵימָתָה וָפַחַד ׃
בִּגְדֹל זְרוֹעֲךָ יִדְּמוּ כָּאָבֶן׃ עַד־
יַעֲבֹר ׃ עַמְּךָ יְהוָה עַד־יַעֲבֹר ׃ עַם־זוּ קָנִיתָ׃ תְּבִאֵמוֹ
וְתִטָּעֵמוֹ בְּהַר נַחֲלָתְךָ מָכוֹן
לְשִׁבְתְּךָ פָּעַלְתָּ יְהוָה׃ מִקְּדָשׁ ׃ אֲדֹנָי כּוֹנְנוּ יָדֶיךָ׃
יְהוָה ׃ יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד׃

יְיָ יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד׃ כִּי לַייָ הַמְּלוּכָה ׃ וּמוֹשֵׁל בַּגּוֹיִם׃ וְעָלוּ
מוֹשִׁיעִים בְּהַר צִיּוֹן ׃ לִשְׁפֹּט אֶת הַר ׃ עֵשָׂו ׃ וְהָיְתָה לַייָ הַמְּלוּכָה׃
וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ ׃ עַל כָּל הָאָרֶץ׃ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד ׃ וּשְׁמוֹ
אֶחָד׃ וּבְתוֹרָתְךָ כָּתוּב לֵאמֹר ׃ שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד׃

הש איז דאך ווייטיגליך דז איין גרושי אלוה איז איט דען קהל תפלה צו טון · דרום וויל איך שרייבן ווי דא שטיט אין שלחן ערוך סימן נ"ב ווי אן זיך זאל נוהג זיין ווען איינר שפעט שול קומט דאז אן מאר דארן איט דען קהל זאל תפלה טון · ווען איינר קומט נאך ברוך שאמר זאל ער זאגן ברוך שאמר ביז אן ערשטן והוא רחום פאר למנצח אונ' זאל דער נאך אן היבן אן דען והוא רחום פאר אשרי אונ' דער נאך פארט אן קומט איינר שפעטר שול זאל אן זאגן ברוך שאמר ביז אהללה בתשבחות אונ' דער נאך תהלה לדוד ביז מעתה ועד עולם הללויה · אונ' דער נאך הללו את יי מן השמים ביז עם קרובו הללויה אונ' הללו אל בקדשו ביז כל הנשמה תהלל יה הללויה: קומט איינר נאך שפעטיר זאל ער זאגן ברוך שאמר אונ' אשרי אונ' הללו אל בקדשו אונ' ישתבח אונ' יוצר אור ביז נאך עלינו: קומט איינר נאך שפעטר זאל ער זאגן ברוך שאמר אונ' הללו אל בקדשו · קומט איינר דאז דער חזן שון ישתבח זאגט אודר ברכו אודר יוצר אור זאל ער תכף איט דען קהל יוצר אור אן היבן אבר ניט ישתבח דען ישתבח גיהערט צו דען פסוקי דזמרה איז איין נאך ברכה אויף פסוקי דזמרה: אונ' זאל יוצר אור אונ' אלי ברכות שמע · אונ' קריאת שמע אונ' שמנה עשרה איט קהל את פלל זיין אונ' ווען דער חזן שמנה עשרה זאגט זאל אן ניקש פארגן ארן נייארט דען חזן צו הערן מאן צו זאגן · נייארט נאך עלינו זאל אן פארגן פון אדון עולם אלז פאר ארין אלי ברכות איט ודבר אונ' מיזהג

ישתבח

אקוואן וונדר ברוך שאמר אונ' ישתבח זאל אן גאנץ ניט זאגן · דער כלל פון דער זאך איזט דז אן ישתבח ניט זאל זאגן ווען אן ניט האט עטוואש פון פסוקי דזמרה גיזאגט · ווען איינר אעכט קואן דז דער חזן יוצר אור אן היבט אונ' וויל דער חזן אנגן איזט אזו קענט ער זאגן ברוך שאמר אונ' אשרי אונ' ישתבח אונ' יוצר אור ווען ער נייארט קאן שמנה עשרה איט קהל צו גלייך ארין ווען אן שון ק"ש דאש איז שמע ישראל ניט קאן איט קהל ארין איז ניקש דראן גילעגן:

ווען קיין אנין איז ווען אן ווארטן אוז אויף אנין זאל דער חזן פאר ישתבח שטיל האלטן ביז אנין ווערט אונ' זאל ניט אפסיק זיין איט רידן אודר זונשט ניקש זאגן תהלים אודר תחינות · אבר אנדרי לייט זאלן תיכף ישתבח צו פסוקי דזמרה זאגן אונ' פאר יוצר ארן זאלן זיא ווארטן אויף אנין:

פון ברוך שאמר אן ביז נאך שמנה עשרה דארף אן ניקש זונשט דר צווישן ארין אויז גימואן ווען אן איט קהל יוצר זאגט דז אן זאגט יוצרות אונ' אופן אונ' זולת וואז עש היין גיהערט אפילו ווען איינר זאלט אלייט תפלה טון אן אזו איין זעלבין טאג דז אן יוצר זאגט אזו דארף קיין יחיד זאגן יוצר אודר אופן אין דער תפלה היין אונ' ווידר וואו אן פלעגט צו זאגן נייארט אוז אלז פארט את פלל זיין ביז נאך שמונה עשרה דער נאך אאג אן זאגן יוצרות אבר אן דארף איט קיינר ברכה אויז לאזן:

בַּיַּבָּשָׁה: וְאֶת רֹדְפֵיהֶם הִשְׁלַכְתָּ בִמְצוֹלֹת · כְּמוֹ אֶבֶן בְּמַיִם ׀ עַזִּים:
וַיּוֹשַׁע יְהֹוָה בַּיּוֹם הַהוּא אֶת־יִשְׂרָאֵל מִיַּד מִצְרָיִם: וַיַּרְא
יִשְׂרָאֵל אֶת־מִצְרַיִם · מֵת ׀ עַל ׀ שְׂפַת הַיָּם: וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל
אֶת־הַיָּד הַגְּדֹלָה אֲשֶׁר ׀ עָשָׂה יְהֹוָה בְּמִצְרַיִם · וַיִּירְאוּ הָעָם ׀
אֶת־יְהֹוָה: וַיַּאֲמִינוּ בַּיהֹוָה וּבְמֹשֶׁה עַבְדּוֹ:

אָז יָשִׁיר־מֹשֶׁה וּבְנֵי ׀ יִשְׂרָאֵל אֶת־הַשִּׁירָה
הַזֹּאת לַיהֹוָה וַיֹּאמְרוּ לֵאמֹר: אָשִׁירָה
לַיהֹוָה כִּי־גָאֹה גָּאָה סוּס וְרֹכְבוֹ רָמָה בַיָּם: עָזִּי
וְזִמְרָת יָהּ וַיְהִי־לִי לִישׁוּעָה: זֶה אֵלִי
וְאַנְוֵהוּ אֱלֹהֵי אָבִי וַאֲרֹמְמֶנְהוּ: יְהֹוָה אִישׁ
מִלְחָמָה יְהֹוָה שְׁמוֹ: מַרְכְּבֹת פַּרְעֹה
וְחֵילוֹ יָרָה בַיָּם: וּמִבְחַר שָׁלִשָׁיו טֻבְּעוּ בְיַם־סוּף:
תְּהֹמֹת יְכַסְיֻמוּ יָרְדוּ בִמְצוֹלֹת
כְּמוֹ־אָבֶן: יְמִינְךָ יְהֹוָה נֶאְדָּרִי בַּכֹּחַ יְמִינְךָ יְהֹוָה
תִּרְעַץ ׀ אוֹיֵב: וּבְרֹב גְּאוֹנְךָ תַּהֲרֹס
קָמֶיךָ תְּשַׁלַּח ׀ חֲרֹנְךָ יֹאכְלֵמוֹ כַּקַּשׁ: וּבְרוּחַ
אַפֶּיךָ נֶעֶרְמוּ מַיִם · נִצְּבוּ כְמוֹ־נֵד
נֹזְלִים: קָפְאוּ תְהֹמֹת בְּלֶב־יָם: אָמַר ׀ אוֹיֵב
אֶרְדֹּף אַשִּׂיג אֲחַלֵּק שָׁלָל ·
תִּמְלָאֵמוֹ נַפְשִׁי אָרִיק חַרְבִּי תּוֹרִישֵׁמוֹ יָדִי:
נָשַׁפְתָּ בְרוּחֲךָ כִּסָּמוֹ יָם צָלֲלוּ
כַּעוֹפֶרֶת בְּמַיִם ׀ אַדִּירִים: מִי־כָמֹכָה ׀ בָּאֵלִם ׀ יְהֹוָה ·
מִי כָּמֹכָה נֶאְדָּר בַּקֹּדֶשׁ · נוֹרָא
תְהִלֹּת ׀ עֹשֵׂה פֶלֶא: נָטִיתָ יְמִינְךָ תִּבְלָעֵמוֹ ׀
אָרֶץ: נָחִיתָ בְחַסְדְּךָ עַם־זוּ

גאלת

ויושע ה׳ ר״ל כי השכינה היה עמנו בגלות ע״כ הוא נושע עם ישראל: ויושע יי ביום ההוא את ר״ת למפרע אהביו הוא אוהביו של ישראל: וירא ישראל הוא ישראל סבא זה יעקב שראה ג״כ גאולת בניו: ובמשה עבדו שהיה מאמינים שהוא עבד ה׳ ולא עשה האותות בכישוף:

אז ישיר שר לא נאמר אלא ישיר שהוא לשון עתיד רמז לתחיית המתים מן התורה: ויאמרו לאמור אשירה לה׳ ר״ת למפרע הוא אלול רמז שעתיד יאמרו בני ישראל שירה בחודש אלול בשעת הגאולה כשיראו הניסים הגדולות שנעשו להם בזמן ההוא:

נִפְלָאוֹת לְבַדּוֹ׃ וּבָרוּךְ שֵׁם כְּבוֹדוֹ לְעוֹלָם· וְיִמָּלֵא כְבוֹדוֹ אֶת כָּל הָאָרֶץ· אָמֵן וְאָמֵן׃

זו ויברך דוד זאל מן אויף שטין אונ' זאל שטין בלייבן ביז מן זאגט אתה הוא ה' האלהים:

וַיְבָרֶךְ דָּוִיד׀ אֶת יְיָ· לְעֵינֵי כָּל הַקָּהָל· וַיֹּאמֶר דָּוִיד׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵי׀ יִשְׂרָאֵל׀ אָבִינוּ· מֵעוֹלָם וְעַד׀ עוֹלָם׃ לְךָ יְהוָה הַגְּדֻלָּה וְהַגְּבוּרָה וְהַתִּפְאֶרֶת וְהַנֵּצַח וְהַהוֹד׃ כִּי כֹל בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ· לְךָ יְיָ הַמַּמְלָכָה וְהַמִּתְנַשֵּׂא לְכֹל׀ לְרֹאשׁ׃ וְהָעֹשֶׁר וְהַכָּבוֹד מִלְּפָנֶיךָ· וְאַתָּה מוֹשֵׁל בַּכֹּל׃ וּבְיָדְךָ כֹּחַ וּגְבוּרָה· וּבְיָדְךָ לְגַדֵּל וּלְחַזֵּק לַכֹּל׃ וְעַתָּה אֱלֹהֵינוּ מוֹדִים׀ אֲנַחְנוּ לָךְ· וּמְהַלְלִים לְשֵׁם תִּפְאַרְתֶּךָ׃ אַתָּה הוּא יְיָ לְבַדֶּךָ· אַתָּה עָשִׂיתָ אֶת הַשָּׁמַיִם· שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם וְכָל צְבָאָם׃ הָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר עָלֶיהָ· הַיַּמִּים וְכָל אֲשֶׁר בָּהֶם׃ וְאַתָּה מְחַיֶּה אֶת כֻּלָּם· וּצְבָא הַשָּׁמַיִם לְךָ מִשְׁתַּחֲוִים׃ אַתָּה הוּא יְיָ הָאֱלֹהִים· אֲשֶׁר בָּחַרְתָּ בְּאַבְרָם׃ וְהוֹצֵאתוֹ מֵאוּר כַּשְׂדִּים· וְשַׂמְתָּ שְׁמוֹ אַבְרָהָם׃ וּמָצָאתָ אֶת לְבָבוֹ נֶאֱמָן לְפָנֶיךָ׃

ווען איין קינד מין דיא טון גיזודט ווערט דען זאגט דער גיפאטער אול' אוהן דאס וכרות פסוק אום איין פסוק איט איינס ניגון ביז אן ישתבח:

וְכָרוֹת עִמּוֹ הַבְּרִית· לָתֵת אֶת אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי׃ הַחִתִּי הָאֱמֹרִי וְהַפְּרִזִּי וְהַיְבוּסִי וְהַגִּרְגָּשִׁי· לָתֵת לְזַרְעוֹ׃ וַתָּקֶם׀ אֶת דְּבָרֶיךָ· כִּי צַדִּיק׀ אָתָּה׃ וַתֵּרֶא אֶת עֳנִי אֲבוֹתֵינוּ בְּמִצְרָיִם· וְאֶת זַעֲקָתָם שָׁמַעְתָּ עַל יַם סוּף׃ וַתִּתֵּן אֹתֹת וּמֹפְתִים בְּפַרְעֹה וּבְכָל עֲבָדָיו· וּבְכָל׀ עַם׀ אַרְצוֹ׃ כִּי יָדַעְתָּ כִּי הֵזִידוּ עֲלֵיהֶם· וַתַּעַשׂ לְךָ שֵׁם כְּהַיּוֹם הַזֶּה׃ וְהַיָּם בָּקַעְתָּ לִפְנֵיהֶם· וַיַּעַבְרוּ בְתוֹךְ הַיָּם בַּיַּבָּשָׁה׃

והמתנשא לכל לראש כלומר לראש כל אשר ממונה לראש אתה הוא המתנשא כמאמר רז"ל אפי' ריש גרגותא מן שמיא מוקמא ר"ל אותן הממונים על אותן המופרים חפירות בשפת הנהר למלאות מים כדי להשקות בהן השדות: וצבא השמים לך משתחוים· כי כל כוכב יש לו מהלך בכמה שנים הוא מסבב הגלגל פעם אחד יש במעט שנים יש בכמה שנים יש כוכבי' שמהלך מן מערב למזרח רק למעלה מן השבעה כוכבי לכת שהם שצ"ם חנ"כל הוא גלגל שנים עשר מזלות ולמעלה מן גלגל המזלות יש גלגל אחד הנקרא גלגל היומא או גלגל המקיף ואותו גלגל מכריח כל המזלות והגלגלים שתחתיו בכח וגבורה של הק"בה לסבב בכ"ד שעות כדי שלצבא השמים מוכרחים להשתחוות להק"בה וזהו ולצבא השמים לך משתחוים וזהו להורות כי הכח והגבורה שנתן בהם להיות מושלים בקרב תבל הכל הוא מאתו ית"ש ואין להם יכולת לעשות שום דבר בלתי גזירות הבורא ע"כ אסרה לנו התורה לעבדם כי אין כח בהם לעזור ולהועיל או להזיק בלתי רצון הבורא ב"ה: השמים הוא הרקיע ושמי השמים הגלגלים העליונים: ואתה מחיה את כולם כי כל צבא השמים הם ניזונים מזיו השכינה:

לתת כמנין לת"ת כך שנים עמדו ז' מקדשים: הזידו עליהם ורז"ל דרשו בקדרו שבשלו בה נתבשלו הם גזרו כל הבן הילוד היאורה תשליכוהו ע"כ גזר עליהם להשליכם בים סוף והזידו לשון בשול ע"ד ויזד יעקב נזיד: כהיום הזה כי ביום יצאו ממצרים:

ויושע

עוֹשֶׂה דְבָרוֹ: הֶהָרִים וְכָל גְּבָעוֹת עֵץ פְּרִי וְכָל אֲרָזִים: הַחַיָּה וְכָל בְּהֵמָה רֶמֶשׂ וְצִפּוֹר כָּנָף: מַלְכֵי אֶרֶץ וְכָל לְאֻמִּים שָׂרִים וְכָל שֹׁפְטֵי אָרֶץ: בַּחוּרִים וְגַם בְּתוּלוֹת זְקֵנִים עִם נְעָרִים: יְהַלְלוּ אֶת שֵׁם יְהֹוָה כִּי נִשְׂגָּב שְׁמוֹ לְבַדּוֹ הוֹדוֹ עַל אֶרֶץ וְשָׁמָיִם: וַיָּרֶם קֶרֶן לְעַמּוֹ תְּהִלָּה לְכָל חֲסִידָיו לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַם קְרֹבוֹ הַלְלוּ יָהּ:

קמט
הַלְלוּ יָהּ שִׁירוּ לַיהֹוָה שִׁיר חָדָשׁ תְּהִלָּתוֹ בִּקְהַל חֲסִידִים: יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל בְּעֹשָׂיו בְּנֵי צִיּוֹן יָגִילוּ בְמַלְכָּם: יְהַלְלוּ שְׁמוֹ בְמָחוֹל בְּתֹף וְכִנּוֹר יְזַמְּרוּ לוֹ: כִּי רוֹצֶה יְהֹוָה בְּעַמּוֹ יְפָאֵר עֲנָוִים בִּישׁוּעָה: יַעְלְזוּ חֲסִידִים בְּכָבוֹד יְרַנְּנוּ עַל מִשְׁכְּבוֹתָם: רוֹמְמוֹת אֵל בִּגְרוֹנָם וְחֶרֶב פִּיפִיּוֹת בְּיָדָם: לַעֲשׂוֹת נְקָמָה בַּגּוֹיִם תּוֹכֵחוֹת בַּלְאֻמִּים: לֶאְסֹר מַלְכֵיהֶם בְּזִקִּים וְנִכְבְּדֵיהֶם בְּכַבְלֵי בַרְזֶל: לַעֲשׂוֹת בָּהֶם מִשְׁפָּט כָּתוּב הָדָר הוּא לְכָל חֲסִידָיו הַלְלוּ יָהּ:

קנ
הַלְלוּ יָהּ הַלְלוּ אֵל בְּקָדְשׁוֹ הַלְלוּהוּ בִּרְקִיעַ עֻזּוֹ: הַלְלוּהוּ בִגְבוּרֹתָיו הַלְלוּהוּ כְּרֹב גֻּדְלוֹ: הַלְלוּהוּ בְּתֵקַע שׁוֹפָר הַלְלוּהוּ בְּנֵבֶל וְכִנּוֹר: הַלְלוּהוּ בְתֹף וּמָחוֹל הַלְלוּהוּ בְּמִנִּים וְעוּגָב: הַלְלוּהוּ בְצִלְצְלֵי שָׁמַע הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה: כֹּל הַנְּשָׁמָה תְּהַלֵּל יָהּ הַלְלוּ יָהּ: כֹּל הַנְּשָׁמָה תְּהַלֵּל יָהּ הַלְלוּ יָהּ: בָּרוּךְ יְיָ לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן: בָּרוּךְ יְיָ מִצִּיּוֹן שֹׁכֵן יְרוּשָׁלָיִם הַלְלוּ יָהּ: בָּרוּךְ יְיָ אֱלֹהִים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עֹשֵׂה נִפְלָאוֹת

אין גינגריסט): וירם קרן לעמו כשהוא יקבלם מן הגלות מן העמים והראה זה לכל העולם וזה תהלה לכל חסידיו הם בני ישראל שהוא עם קרובו:

שירו לה' שיר חדש זה נאמר על הגאולה העתידה שלא יהא גלות אחריה ע"כ אמר שיר לשון זכר שאין לו חבלה לידה כך אחר הגאולה האחרונה לא יהא עוד אחרי' גלות אבל בגאולת מצרי' נאמר שירה לשון נקבה כש' שהנקבה מתעברת ויולדת וחוזרת ומתעברת ויולדת כך כל התשועות שעברו היה אחריהם שעבוד: בעושיו (אן זיין בישעפר): במחול (מיט טאנצין) יעלזו (זיא ווערזיך פרייאן) רוממות אל בגרונם כשיבואו למלחמה עם גוג מגוג אז התפלה תהיה בפיהם ורוממות האל שהוליאם מן הגלות: פיפיות חרב בעלת שתי פיות החותך משני לדדים ר"ל התפילה עושה פעולה להפיל השונאים כאלו יש בידם חרב של שני פיות: תוכחות בלאומים תוכחות (שטראפונג) בלאמים (אן דיא פעלקר) ר"ל שיתווכח עם מלכיהם למה באו עליהם: לאסור (לו בינדן) ונכבדיהם (אונ' איירי גיערטי): בכבלי (מיט בנט) ר"ל שלשלת שסוגרין בו הרגלים: משפט כתוב הנגזר עליהם בתורה ובנבואה: הדר הוא לכל חסידיו אותו היום יהי' הדר לכל ישראל ועליו הללוי' וחכמים דרשו מי שקורא ק"ש בלילה בכוונה כאלו הוא אוחז בידו חרב של שני פיות להרוג המזיקין מדכתיב ירננו על משכבותם והדר רוממות אל בגרונם פי' כשיקראו ק"ש אז כאלו וחרב פיפיות בידם:

הללו אל בקדשו המזמור הזה יש בו י"ג הללויה רמז לי"ג מדות הרחמים· הללו אל בקדשו· הוא עולם המלאכים· ברקיע עזו הוא עולם הגלגלים· בגבורותיו· כנגד עולם השפל· שם נראה הגבורה כדכתיב מכין הרים בכחו נאזר בגבורה· כרוב גדלו הם נגד ישראל הללוהו הרבה כאשר גדולתו רבה שהתגדל והתקדש פעמים בנפלאות מעשה מהם בגאלתם: הזכיר כאן שם מינים מהמינים הניגונים הידועים בחכמת (המוזיקא) במינים שהיא כלו זמר שקורין (אורגל) שיש בו מיני קולא משונות עבות ודקות מפני זה הוא מתיקות רב: ועגב (גייגען) בצלצלי שמע (שלמייאן) ובצלצלי תרועה המה חצוצרת (טרומיטן): כאן יש רמז שמזמרן בשבת להקב"ה בצלצלי שמע בצלצלי תרועה ר"ת בשבת כל הנשמה תהלל יה ר"ל כל מי שיש בו נשמה ראוי להלל יה וכופלין פסוק זה להודיע שנגמרו המזמורים של סוף התהילים כדרך סיום שכופלין פסוק אחרון וכן בשירת הים כופלין פסוק ה' ימלוך מפני שבוא סוף השירה ואומרים כאן אלו הפסוקים הם סופי תהלים והוי כאלו אמרנו כל ספר תהלים:

לֵב וּמְחַבֵּשׁ לְעַצְּבוֹתָם: מוֹנֶה מִסְפָּר לַכּוֹכָבִים לְכֻלָּם שֵׁמוֹת יִקְרָא: גָּדוֹל אֲדוֹנֵינוּ וְרַב כֹּחַ לִתְבוּנָתוֹ אֵין מִסְפָּר: מְעוֹדֵד עֲנָוִים יְהוָה מַשְׁפִּיל רְשָׁעִים עֲדֵי אָרֶץ: עֱנוּ לַיהוָה בְּתוֹדָה זַמְּרוּ לֵאלֹהֵינוּ בְכִנּוֹר: הַמְכַסֶּה שָׁמַיִם בְּעָבִים הַמֵּכִין לָאָרֶץ מָטָר הַמַּצְמִיחַ הָרִים חָצִיר: נוֹתֵן לִבְהֵמָה לַחְמָהּ לִבְנֵי עֹרֵב אֲשֶׁר יִקְרָאוּ: לֹא בִגְבוּרַת הַסּוּס יֶחְפָּץ לֹא בְשׁוֹקֵי הָאִישׁ יִרְצֶה: רוֹצֶה יְהוָה אֶת יְרֵאָיו אֶת הַמְיַחֲלִים לְחַסְדּוֹ: שַׁבְּחִי יְרוּשָׁלַיִם אֶת יְהוָה הַלְלִי אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן: כִּי חִזַּק בְּרִיחֵי שְׁעָרָיִךְ בֵּרַךְ בָּנַיִךְ בְּקִרְבֵּךְ: הַשָּׂם גְּבוּלֵךְ שָׁלוֹם חֵלֶב חִטִּים יַשְׂבִּיעֵךְ: הַשֹּׁלֵחַ אִמְרָתוֹ אָרֶץ עַד מְהֵרָה יָרוּץ דְּבָרוֹ: הַנֹּתֵן שֶׁלֶג כַּצָּמֶר כְּפוֹר כָּאֵפֶר יְפַזֵּר: מַשְׁלִיךְ קַרְחוֹ כְפִתִּים לִפְנֵי קָרָתוֹ מִי יַעֲמֹד: יִשְׁלַח דְּבָרוֹ וְיַמְסֵם יַשֵּׁב רוּחוֹ יִזְּלוּ מָיִם: מַגִּיד דְּבָרוֹ לְיַעֲקֹב חֻקָּיו וּמִשְׁפָּטָיו לְיִשְׂרָאֵל: לֹא עָשָׂה כֵן לְכָל גּוֹי וּמִשְׁפָּטִים בַּל יְדָעוּם הַלְלוּ יָהּ:

קמח

הַלְלוּ יָהּ הַלְלוּ אֶת יְהוָה מִן הַשָּׁמַיִם הַלְלוּהוּ בַּמְּרוֹמִים: הַלְלוּהוּ כָל מַלְאָכָיו הַלְלוּהוּ כָּל צְבָאָו: הַלְלוּהוּ שֶׁמֶשׁ וְיָרֵחַ הַלְלוּהוּ כָּל כּוֹכְבֵי אוֹר: הַלְלוּהוּ שְׁמֵי הַשָּׁמָיִם וְהַמַּיִם אֲשֶׁר מֵעַל הַשָּׁמָיִם: יְהַלְלוּ אֶת שֵׁם יְהוָה כִּי הוּא צִוָּה וְנִבְרָאוּ: וַיַּעֲמִידֵם לָעַד לְעוֹלָם חָק נָתַן וְלֹא יַעֲבוֹר: הַלְלוּ אֶת יְהוָה מִן הָאָרֶץ תַּנִּינִים וְכָל תְּהוֹמוֹת: אֵשׁ וּבָרָד שֶׁלֶג וְקִיטוֹר רוּחַ סְעָרָה

עשה

מדינות רבות ילאה להנהיג כולם כאחד הקרובים אליו והרחוקות ממנו אם ינהג הקרובים אליו על סדר נכון לא יעשה כן להרחוקות שילאה כחו בזה ואם יהיה בו הכח לא תהיה בו התבונה אבל אדונינו הוא מנהיג את כל העולם הנהגה ישרה כי הכח והתבונה בו שהוא גדול ורב כח וכל הדברים שיש לו תבונה בהם אין מספר: מעודד (ער שטארקט) אע״ג שהוא גדול ורב כח מ״מ הוא משגיח על הענוים והשפלים והחלושים ומגשא אותם ומשפיל הרשעים דבר זה יעשה לעתיד כשיבא המשיח במהרה בימינו: חציר (גראס): נותן לבהמה לחמה הזכיר הבהמה שאילה תתבולה להכין מאכלה והוא מצמיח חציר בהרי׳ למאכלה או בה״מה גי׳ כלב שמזונותיו מלומצמ׳ ומעוטים ע״כ גזר הק״בה שישהה מזונותיו בתוך מעיו ג׳ ימים כדי שלא ימות ברעב: לבני עורב אשר יקראו לפי שהם לבנים בהוולדם ואמותיהם אין מכירים אותם כי יחשבו שאינם בניהם ולא יביאו להם טרפם והם צווחים וקוראי׳ לאל בעד טרפם והקב״ה מזמן להם יתושים ואוכלים אותם והנה הוא עוזר החלשים שאין בהם יכולת וכן עשה לישראל הנטושים בגלות: לא בגבורת הסוס יחפץ לא חפץ הק״בה באדם הבוטח על גבורת הסוס ובגבורה שלו: בשוקי (שענקיל): כי חזק בריחי שעריך בריחי (מיט ריגיל) שלא תפחדי לעולם שיבא עליך אויב בימות המשיח כי הק״בה ישמרנו כאלו בריחיה חזקים: ברך בניך בקרבך שיתברכו בפרי בטנה ובמעשה ידיהם: השולח אמרתו ארץ: הוא המטר שבא באמרתו: כפור (רייף) יפזר (ער טוט אויז שפרייטן) משליך (ער ווערפט) קרחו (זיין קעלט) כפיתים (שטיקר ווייש): ישלח דברו · חום החמה או המטר וימסם (ער מאכט לו גין זיא) ישב (ער מאכט וועהן) יזלו (זיא טונן רינן)׃ מגיד דבריו ליעקב שנתן להם התורה בפרהסי׳ ודבר עמהם שלא עשה כן לכל גוי ומשפטים בל ידעום רמז לתורה ב׳ דבראשית ול׳ של ישראל שהם אות ראשון והאחרון של תורה שנתן התורה לישראל ולא לאומות העולם:

הללו את ה׳ מן השמים · זכר כל הנבראים · בעולם הגדול הזה ובעולם הקטן כלה: וקטור (נאמפא) רוח סערה עושה דברו כשהוא מתנועע בחזקה מפיל הארזים הגבוהות והבניינים והאניות הא עושה דברו של הק״בה להודיע כי הוא איננו מקרה אלא הוא מנוה אותו לענוש המקבלים: יהללו את ה׳ אותם שהם בני דעה יהללו עליהם ועל שאר הנבראים: נשגב (ער

אין

נוֹתֵן לָהֶם אֶת אָכְלָם בְּעִתּוֹ׃ פּוֹתֵחַ אֶת יָדֶךָ וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל חַי רָצוֹן׃
צַדִּיק יְהוָה בְּכָל דְּרָכָיו וְחָסִיד בְּכָל מַעֲשָׂיו׃ קָרוֹב יְהוָה לְכָל קֹרְאָיו
לְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָאֻהוּ בֶאֱמֶת׃ רְצוֹן יְרֵאָיו יַעֲשֶׂה וְאֶת שַׁוְעָתָם יִשְׁמַע
וְיוֹשִׁיעֵם׃ שׁוֹמֵר יְהוָה אֶת כָּל אֹהֲבָיו וְאֵת כָּל הָרְשָׁעִים יַשְׁמִיד׃
תְּהִלַּת יְהוָה יְדַבֶּר פִּי וִיבָרֵךְ כָּל בָּשָׂר שֵׁם קָדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד׃ וַאֲנַחְנוּ
נְבָרֵךְ יָהּ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם · הַלְלוּ יָהּ׃

כשאומרים הללו יה צריך להתיז הדגש בה' של הללויה :

ווען מן זאגט הללו יה זאל מן כוונה האבן הללו יה איז טייטש לובט גאט :

קמו הַלְלוּ יָהּ הַלְלִי נַפְשִׁי אֶת יְהוָה׃ אֲהַלְלָה יְהוָה בְּחַיָּי אֲזַמְּרָה
לֵאלֹהַי בְּעוֹדִי׃ אַל תִּבְטְחוּ בִנְדִיבִים בְּבֶן אָדָם שֶׁאֵין
לוֹ תְשׁוּעָה׃ תֵּצֵא רוּחוֹ יָשֻׁב לְאַדְמָתוֹ בַּיּוֹם הַהוּא אָבְדוּ עֶשְׁתֹּנֹתָיו׃
אַשְׁרֵי שֶׁאֵל יַעֲקֹב בְּעֶזְרוֹ שִׂבְרוֹ עַל יְהוָה אֱלֹהָיו׃ עֹשֶׂה שָׁמַיִם
וָאָרֶץ אֶת הַיָּם וְאֶת כָּל אֲשֶׁר בָּם הַשֹּׁמֵר אֱמֶת לְעוֹלָם׃ עֹשֶׂה
מִשְׁפָּט לַעֲשׁוּקִים נֹתֵן לֶחֶם לָרְעֵבִים יְהוָה מַתִּיר אֲסוּרִים׃ יְהוָה
פֹּקֵחַ עִוְרִים יְהוָה זֹקֵף כְּפוּפִים יְהוָה אֹהֵב צַדִּיקִים׃ יְהוָה שֹׁמֵר
אֶת גֵּרִים יָתוֹם וְאַלְמָנָה יְעוֹדֵד וְדֶרֶךְ רְשָׁעִים יְעַוֵּת׃ יִמְלֹךְ יְהוָה
לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּ יָהּ׃

קמז הַלְלוּ יָהּ כִּי טוֹב זַמְּרָה אֱלֹהֵינוּ כִּי נָעִים נָאוָה תְהִלָּה׃ בּוֹנֵה
יְרוּשָׁלַיִם יְהוָה נִדְחֵי יִשְׂרָאֵל יְכַנֵּס׃ הָרוֹפֵא לִשְׁבוּרֵי
לֵב

אפים שמאריך אף לרשעים ולא יענשן מיד : וגדל חסד מגדיל חסדו על בני אדם יותר ממה שהם ראוים לקבל : טוב ה' לכל · אפי' לחיות ועופות ומפרנס מביצי כינים עד קרני ראמים · להודיע לבני אדם גבורותיו כדי שיראו מלפניו : מלכותך מלכות כל עולמים ואין לו הפסק : ישברו (זיא האפין) : פותח את ידיך פי' שאתה מלוה למלאך הממונה ליתן ועוד משביע אותיות שבעים פי' לע' אומות נותן לחם לאכול : ואנחנו נברך יה פסוק זה אינו בתהלים במזמור זה אלא חכמים תקנוהו לומר כאן לפי מה שאמרו רז"ל כל האומר ג' פעמי' תהלה לדוד בכל יום מובטח שהוא בן עוה"ב ע"כ ואנחנו נברך י"ה בעוה"ז יזכנו ג"כ להודות לה' מעתה ועד עולם לעוה"ב עוד טעם כדי לסיים ג"כ בהללויה כמו שאחרי מזמורים שמסיימים הללוי' והמזמור שלאחריו מתחיל ג"כ בהללוי' :

אל תבטחו בנדיבים אל יהא עיקר בטחונך באדם אפי' הוא נדיב לאמר מאחר שאין לי אלא מה שיבא לי מן הנדיבים ממתנותיהם אחניף להם או להבי' להם רכילות ולשינות או לעשות שום עולה וערמות בשביל זה רק יהא עיקר בטחונו בהשי"ת שיתן בלב האדם הנדיב לעזרו: שאין לו תשועה מעצמו אם לא ברצון הא"ל אין ביד האדם להושיע חבירו מצרתו כי לה' לבד הישועה והוא יסובבנו על ידי בן אדם הנדיבים ליתן לו מתנות כדי שיתפרנס: תצא רוחו איך תהיה לאדם תשועה והנה איננו שליט ברוחו כי תצא רוחו פתאם וישוב לאדמתו ומה שיחשוב לעשות לאחר זמן לא יוכל לקיים כי ביום מותו אבדו עשתנותיו מחשבותיו (זיין גידאנקן) שברו (האפנט) צריך לקרות השין בשמאל · לעשוקים (צו דיא פר צוקטין) יעודד (ער טוט שטארקן) : יעות (ער פר קרימט) :

כי נעים (ליבליך) נאוה (שין) ומחבש (ער פלאסטערט) עושה רטיה למכותם : לעצבותם (איר ברעכינג אודר דרויארקייט) : מונה מספר לכוכבים המפוזרים בגלגל העליון והוא יודעם כולם · גדול אדונינו ורב כח · מלך ב"ו שיש לו עליו להנהיג

מֵאַרְצוֹ: יְיָ הֵפִיר ׳ עֲצַת גּוֹיִם ׳ הֵנִיא מַחְשְׁבוֹת ׳ עַמִּים: רַבּוֹת
מַחֲשָׁבוֹת בְּלֶב אִישׁ ׳ וַעֲצַת ׳ יְיָ הִיא תָקוּם: עֲצַת ׳ יְיָ לְעוֹלָם
תַּעֲמֹד: מַחְשְׁבוֹת לִבּוֹ לְדֹר וָדֹר: כִּי הוּא אָמַר וַיֶּהִי ׳ הוּא צִוָּה
וַיַּעֲמֹד: כִּי בָחַר ׳ יְיָ בְּצִיּוֹן אִוָּהּ לְמוֹשָׁב לוֹ: כִּי יַעֲקֹב בָּחַר לוֹ יָהּ ׳
יִשְׂרָאֵל ׳ לִסְגֻלָּתוֹ: כִּי לֹא יִטֹּשׁ ׳ יְיָ עַמּוֹ ׳ וְנַחֲלָתוֹ לֹא יַעֲזֹב: וְהוּא
רַחוּם יְכַפֵּר ׳ עָוֹן וְלֹא יַשְׁחִית ׳ וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב ׳ אַפּוֹ ׳ וְלֹא יָעִיר
כָּל חֲמָתוֹ: יְיָ הוֹשִׁיעָה ׳ הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ:

אַשְׁרֵי ׳ יוֹשְׁבֵי בֵיתֶךָ ׳ עוֹד יְהַלְלוּךָ סֶּלָה: אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה
לּוֹ ׳ אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְיָ אֱלֹהָיו: קמה תְּהִלָּה לְדָוִד ׳ אֲרוֹמִמְךָ
אֱלוֹהַי הַמֶּלֶךְ וַאֲבָרְכָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד: בְּכָל יוֹם אֲבָרְכֶךָּ וַאֲהַלְלָה
שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד: גָּדוֹל יְהוָה וּמְהֻלָּל מְאֹד וְלִגְדֻלָּתוֹ אֵין חֵקֶר:
דּוֹר לְדוֹר יְשַׁבַּח מַעֲשֶׂיךָ וּגְבוּרֹתֶיךָ יַגִּידוּ: הֲדַר כְּבוֹד הוֹדֶךָ וְדִבְרֵי
נִפְלְאֹתֶיךָ אָשִׂיחָה: וֶעֱזוּז נוֹרְאוֹתֶיךָ יֹאמֵרוּ וּגְדֻלָּתְךָ אֲסַפְּרֶנָּה:
זֵכֶר ׳ רַב טוּבְךָ יַבִּיעוּ וְצִדְקָתְךָ יְרַנֵּנוּ: חַנּוּן וְרַחוּם יְהוָה אֶרֶךְ אַפַּיִם
וּגְדָל חָסֶד: טוֹב יְהוָה לַכֹּל וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו: יוֹדוּךָ יְהוָה כָּל
מַעֲשֶׂיךָ וַחֲסִידֶיךָ יְבָרְכוּכָה: כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ יֹאמֵרוּ וּגְבוּרָתְךָ יְדַבֵּרוּ:
לְהוֹדִיעַ לִבְנֵי הָאָדָם גְּבוּרֹתָיו ׳ וּכְבוֹד הֲדַר מַלְכוּתוֹ: מַלְכוּתְךָ
מַלְכוּת כָּל עֹלָמִים וּמֶמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל דּוֹר וָדוֹר: סוֹמֵךְ יְהוָה
לְכָל הַנֹּפְלִים וְזוֹקֵף לְכָל הַכְּפוּפִים: עֵינֵי כָל אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּ ׳ וְאַתָּה
נותן

אשרי יושבי ביתך׳ (וואול דעס) ר"ל אותן בני אדם היושבים בבית ה' בעה"ז ר"ל ההולכים בתמידות לבה"כ יזכו עוד להלל ה' בג"ע לעה"ב׳ וחכמים קבעו ג' פסוקים אלו שיש בהם ג' פעמים אשרי רמז שיאמר אותו ג' פעמים בכל יום: תהלה לדוד׳ הוא שיר ושבח גדול להקב"ה והמתבונן בו יראה בו השגחות הבורא על ברואיו׳ וכן כל השבח מזמורים אלו ע"כ קראו חכמים פסוקי דזמרה ומפני חשיבותם קבעו ברוך שאמר ברכה לפניה וישתבח לאחריה וע"ז אמ' רז"ל יהא חלקי בג"ע עם גומרי הלל בכל יום׳ ואמרו ז"ל כל האומר תהלה לדוד בכל יום מובטח לו שהוא בן עוה"ב וזהו דוקא אם אומר בכל כוונת לבו ולא האומרו בפיו ובלשונו ולבו לא נכון עמו: ארוממך אלהי המלך: ר"ל קודם שאתפלל ארומם הק' ב"ה במחשבתי על גדולתו ורוממותו ולפני מי אני עומד ואח"כ אברכה את שמך לעולם ועד: בכל יום אברכך: אברך ד' כ"ף במלואה ני' מאה ר"ל מאה ברכות והוא סוד כהן לוי ישראל׳ כי הישראל נותן ממאה עשרה מעשר ללוי והלוי מפריש א' מן המעשר שלו לכהן מעשר מן המעשר וכן אם הנפש מברך מאה ברכות אז יש להרוח עשרה ויש להנשמה אחת אבל אם אין הנפש מברך מאה ברכות אין להרוח עשרה ואז אין להנשמה כלום כידוע למבינים הסוד הגדול על זה ע"כ יש לדקדק על זה לקיים בכל יום מאה ברכות וידקדק לילך לבה"כ לשמוע הברכות מן הש"ץ ויהא נחשבים גם כן כאלו מברך׳ ירננו׳ בקול רם: ויעזוז (שטארקייט): רב טובך גודל טובך: רחום שהוא מרחם על הבריות וחנון שנותן מתנת חנם ומזמן להם כל צרכם אעפ"י שאינם ראוים לכך לפי מעשיהם נתמלא עליהם וגומל אותן מכל פגעי עולם ארך אפים:

מַה גָּדְלוּ מַעֲשֶׂיךָ יְהוָֹה מְאֹד עָמְקוּ מַחְשְׁבֹתֶיךָ: אִישׁ בַּעַר לֹא יֵדָע וּכְסִיל לֹא יָבִין אֶת זֹאת: בִּפְרֹחַ רְשָׁעִים כְּמוֹ עֵשֶׂב וַיָּצִיצוּ כָּל פֹּעֲלֵי אָוֶן לְהִשָּׁמְדָם עֲדֵי עַד: וְאַתָּה מָרוֹם לְעֹלָם יְהוָֹה: כִּי הִנֵּה אֹיְבֶיךָ יְהוָֹה כִּי הִנֵּה אֹיְבֶיךָ יֹאבֵדוּ יִתְפָּרְדוּ כָּל פֹּעֲלֵי אָוֶן: וַתָּרֶם כִּרְאֵים קַרְנִי בַּלֹּתִי בְּשֶׁמֶן רַעֲנָן: וַתַּבֵּט עֵינִי בְּשׁוּרָי בַּקָּמִים עָלַי מְרֵעִים תִּשְׁמַעְנָה אָזְנָי: צַדִּיק כַּתָּמָר יִפְרָח כְּאֶרֶז בַּלְּבָנוֹן יִשְׂגֶּה: שְׁתוּלִים בְּבֵית יְהוָֹה בְּחַצְרוֹת אֱלֹהֵינוּ יַפְרִיחוּ: עוֹד יְנוּבוּן בְּשֵׂיבָה דְּשֵׁנִים וְרַעֲנַנִּים יִהְיוּ:
לְהַגִּיד כִּי יָשָׁר יְהוָֹה צוּרִי וְלֹא עַוְלָתָה בּוֹ:

צ״ג
יְהוָֹה מָלָךְ גֵּאוּת לָבֵשׁ לָבֵשׁ יְהוָֹה עֹז הִתְאַזָּר אַף תִּכּוֹן תֵּבֵל בַּל תִּמּוֹט: נָכוֹן כִּסְאֲךָ מֵאָז מֵעוֹלָם אָתָּה: נָשְׂאוּ נְהָרוֹת יְהוָֹה נָשְׂאוּ נְהָרוֹת קוֹלָם יִשְׂאוּ נְהָרוֹת דָּכְיָם: מִקֹּלוֹת מַיִם רַבִּים אַדִּירִים מִשְׁבְּרֵי יָם אַדִּיר בַּמָּרוֹם יְהוָֹה: עֵדֹתֶיךָ נֶאֶמְנוּ מְאֹד לְבֵיתְךָ נַאֲוָה קֹדֶשׁ יְהוָֹה לְאֹרֶךְ יָמִים:

דא היבט אן אין דער וואוכן אן:

יְהִי כְבוֹד יְיָ לְעוֹלָם יִשְׂמַח יְיָ בְּמַעֲשָׂיו: יְהִי שֵׁם יְיָ מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם: מִמִּזְרַח שֶׁמֶשׁ עַד מְבוֹאוֹ מְהֻלָּל שֵׁם יְיָ: רָם עַל כָּל גּוֹיִם יְיָ עַל הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ: יְיָ שִׁמְךָ לְעוֹלָם יְיָ זִכְרְךָ לְדֹר וָדֹר: יְיָ בַּשָּׁמַיִם הֵכִין כִּסְאוֹ וּמַלְכוּתוֹ בַּכֹּל מָשָׁלָה: יִשְׂמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתָגֵל הָאָרֶץ וְיֹאמְרוּ בַגּוֹיִם יְיָ מָלָךְ: יְיָ מֶלֶךְ יְיָ מָלָךְ יְיָ יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד: יְיָ מֶלֶךְ עוֹלָם וָעֶד אָבְדוּ גוֹיִם
מארצו

ה' מלך נאמר על העתיד לימות המשיח כשיהי' השי"ת מלך על כל העולם אז יכירו הכל מלכותו כי לא ילבוש שום אדם לבוש גאות אלא הוא לבדו · גם גאות לבש בשעת מתן תורה וזהו עוז התאזר שהתורה נקרא עוז התאזר (ער האט אן גיגורט): אף תכון תבל · כי מכח התורה נתקיים העולם על שם אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ לא שמתי: נכון כסאך מאז · קודם שנברא העולם · נשאו נהרות קולם זה נאמר על האומות שישאו קולם נגדך להתגאות · דכים (זיא ברומן): מקולות מים רבים: ירעמו יותר מקולות מים רבים · וזה נאמר על גוג מגוג: עדותך נאמנו מאוד · מה שהבטחת ע"י נביאך מנחמות גדולות המה נאמנים שיתקיימו: לביתך נאוה קודש · זה נאמר על הבית שנזכה במהרה בימינו שיהי' יפה ונאה וקודש: ה' לאורך ימים אע"ג שהנבואה הוא לאורך ימים מכמה שנים מ"מ יתקיים עתה · כי זה קאי על הבית שיעמוד לאורך ימים ולא יחרב לעולם:

ישמח ה' במעשיו · שכולן זהירין במצותיו ר"ל במעשה הצדיקים שעושין רצונו · או קאי על ימות המשיח שאז יהי' כבודו לעולם כי ישמח אותיות משיח ואז יהיו כולם צדיקים וישמח ה' בהם: ממזרח שמש · בשחרית מברכין יוצר אור וקורין ק"ש וכן בערב: ה' מלך ה' מלך ה' ימלוך: זה אינו בפסוק ונתייסד על פי ג' פסוקים ה' מלך עולם ועד · ה' מלך ירגזו עמים ימלוך ה' לעולם והוא רמז להיה הוה ויהיה: אוה למושב לו (גילוסט) ונאמר זה על מה שבגלות חסר א' מן כסא ואותיות ו"ה מן השם · וכשיבחר ה' עוד בישראל ויגאלם אז או"ה למושב לו ר"ל הא' יחזור לכסא וחצי השם ו"ה יחזור לשם י"ה ואז יהי' השם מלא: לא יטוש (ער פר לאזט ניט):
אשרי

עָשׂוֹר זַמְּרוּ לוֹ: שִׁירוּ לוֹ שִׁיר חָדָשׁ הֵיטִיבוּ נַגֵּן בִּתְרוּעָה: כִּי יָשָׁר דְּבַר יְהֹוָה וְכָל מַעֲשֵׂהוּ בֶּאֱמוּנָה: אֹהֵב צְדָקָה וּמִשְׁפָּט חֶסֶד יְהֹוָה מָלְאָה הָאָרֶץ: בִּדְבַר יְהֹוָה שָׁמַיִם נַעֲשׂוּ וּבְרוּחַ פִּיו כָּל צְבָאָם: כֹּנֵס כַּנֵּד מֵי הַיָּם נֹתֵן בְּאוֹצָרוֹת תְּהוֹמוֹת: יִירְאוּ מֵיְהֹוָה כָּל הָאָרֶץ מִמֶּנּוּ יָגוּרוּ כָּל יֹשְׁבֵי תֵבֵל: כִּי הוּא אָמַר וַיֶּהִי הוּא צִוָּה וַיַּעֲמֹד: יְהֹוָה הֵפִיר עֲצַת גּוֹיִם הֵנִיא מַחְשְׁבוֹת עַמִּים: עֲצַת יְהֹוָה לְעוֹלָם תַּעֲמֹד מַחְשְׁבוֹת לִבּוֹ לְדֹר וָדֹר: אַשְׁרֵי הַגּוֹי אֲשֶׁר יְהֹוָה אֱלֹהָיו הָעָם בָּחַר לְנַחֲלָה לוֹ: מִשָּׁמַיִם הִבִּיט יְהֹוָה רָאָה אֶת כָּל בְּנֵי הָאָדָם: מִמְּכוֹן שִׁבְתּוֹ הִשְׁגִּיחַ אֶל כָּל יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ: הַיֹּצֵר יַחַד לִבָּם הַמֵּבִין אֶל כָּל מַעֲשֵׂיהֶם: אֵין הַמֶּלֶךְ נוֹשָׁע בְּרָב חָיִל גִּבּוֹר לֹא יִנָּצֵל בְּרָב כֹּחַ: שֶׁקֶר הַסּוּס לִתְשׁוּעָה וּבְרֹב חֵילוֹ לֹא יְמַלֵּט: הִנֵּה עֵין יְהֹוָה אֶל יְרֵאָיו לַמְיַחֲלִים לְחַסְדּוֹ: לְהַצִּיל מִמָּוֶת נַפְשָׁם וּלְחַיּוֹתָם בָּרָעָב: נַפְשֵׁנוּ חִכְּתָה לַיהֹוָה עֶזְרֵנוּ וּמָגִנֵּנוּ הוּא: כִּי בוֹ יִשְׂמַח לִבֵּנוּ כִּי בְשֵׁם קָדְשׁוֹ בָטָחְנוּ: יְהִי חַסְדְּךָ יְהֹוָה עָלֵינוּ כַּאֲשֶׁר יִחַלְנוּ לָךְ:

צ"ב

מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת: טוֹב לְהוֹדוֹת לַיהֹוָה וּלְזַמֵּר לְשִׁמְךָ עֶלְיוֹן: לְהַגִּיד בַּבֹּקֶר חַסְדֶּךָ וֶאֱמוּנָתְךָ בַּלֵּילוֹת· עֲלֵי עָשׂוֹר וַעֲלֵי נָבֶל עֲלֵי הִגָּיוֹן בְּכִנּוֹר: כִּי שִׂמַּחְתַּנִי יְהֹוָה בְּפָעֳלֶךָ בְּמַעֲשֵׂי יָדֶיךָ אֲרַנֵּן:

מה

משם לעבור גבולם: הניא (ער פר שטערט) ר"ל אפי יהיו כל הגוים בעלה א' הש"ת מפיר ומבטל עלאם: השגיח (ער לוגט): היוצר יחד לבם· ומפני שהוא יצר לב"ם ע"כ לא נעלמו ממנו מחשבותיהם ומכ"ש שיודע מעשיהם: שקר הסוס לתשועה· כי הש"ת נתן לו הגבורה וכשלא ירצה הש"ת בגבורתו יכשלנו ולא יושע בו רוכבו ולא ימלט בו הרוכבו: יהי חסדך ה' עלינו· הוא תפלת המשורר שיהי' חסדך עלינו בכל עת בכל זמן כמו שיחלנו לך:

עלי הגיון· הוא נועם השיר בפה שקורין (מוזיקא) איש בער לא ידע· ר"ל מי שהוא ריק משכל· וכסיל לא יבין את זאת כשרואה בפרוח (זיא בליאן) הרשעים כמו עשב: ויצילו (זי טונן אויף שפראָגן) ר"ל שעולים למעלה בעושרם ובכבודם והכסיל לא יבין מפני מה יש צדיק ורע לו ורשע וטוב לו אבל החכמים יודעים זה כי הוא להשמדם עדי עד ר"ל שלא יהי' להם חלק בעה"ב: ואתה מרום· בכל משפטיך ידך על העליונה שהם מצדיקים עליך את הדין· יתפרדו (זיא ווערן זיין גישיידן) ר"ל נקרעים לחלקים קטנים: ותרם כראם קרני· לעתיד לבא כי שכר מצות בהאי עלמא ליכא והשכירות אינה משתלמת אלא לבסוף והאדם מחויב לעבוד להש"י עד יום מותו· ומה שיש צדיק וטוב לו הוא רק פירות מהמצות אבל הקרן קיימת לעה"ב: בלותי (גימישט) לשון בלילה: בשמן ראשי ר"ל ראשי יהא בלול בשמן רענן: ותבט עיני בשורי (אן מייני לוגר) ר"ל באויבי שהם מביטים להרע לי: בקמים עלי מרעים (שעלקן) ר"ל רשעים: תשמענה אזני· כשיעשה הש"ת נקמה בהם: כתמר יפרח· לעשות פירות: כארז בלבנון· להחליף גזעו: שתולים (גיפלאנצט): ינובון (זיא ווערן שפראָגן): דשנים (גיפייסט: ורעננים לוויג הפטיג): כי ישר ה' שהוא ישר בכל מדותיו את בראות הטוב לצדיקים והרעה לרשעים יגיד כנסת ישראל כי ישר ה' ויבחין כי מה שהיה נראה בהיפך בעה"ז הוא להיות ההכנה לעה"ב והכל הולך אל התכלית: ולא עולתה בו (ניקש און רעכט אן איס) שכל משפטיו ומדותיו הוא אמת:

ה' מלך

הוֹדוּ לַאֲדֹנֵי הָאֲדֹנִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
לְעֹשֵׂה נִפְלָאוֹת גְּדֹלוֹת לְבַדּוֹ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
לְעֹשֵׂה הַשָּׁמַיִם בִּתְבוּנָה כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
לְרוֹקַע הָאָרֶץ ׀ עַל הַמָּיִם כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
לְעֹשֵׂה אוֹרִים גְּדֹלִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
אֶת הַשֶּׁמֶשׁ לְמֶמְשֶׁלֶת בַּיּוֹם כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
אֶת הַיָּרֵחַ וְכוֹכָבִים לְמֶמְשְׁלוֹת בַּלָּיְלָה כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
לְמַכֵּה מִצְרַיִם בִּבְכוֹרֵיהֶם כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
וַיּוֹצֵא יִשְׂרָאֵל מִתּוֹכָם כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
בְּיָד חֲזָקָה וּבִזְרוֹעַ נְטוּיָה כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
לְגֹזֵר יַם סוּף לִגְזָרִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
וְהֶעֱבִיר יִשְׂרָאֵל בְּתוֹכוֹ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
וְנִעֵר פַּרְעֹה וְחֵילוֹ בְיַם סוּף כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
לְמוֹלִיךְ ׀ עַמּוֹ בַּמִּדְבָּר כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
לְמַכֵּה מְלָכִים גְּדֹלִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
וַיַּהֲרֹג מְלָכִים ׀ אַדִּירִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
לְסִיחוֹן מֶלֶךְ ׀ הָאֱמֹרִי כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
וּלְעוֹג מֶלֶךְ ׀ הַבָּשָׁן כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
וְנָתַן ׀ אַרְצָם לְנַחֲלָה כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
נַחֲלָה לְיִשְׂרָאֵל ׀ עַבְדּוֹ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
שֶׁבְּשִׁפְלֵנוּ זָכַר לָנוּ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
וַיִּפְרְקֵנוּ מִצָּרֵינוּ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
נֹתֵן לֶחֶם לְכָל בָּשָׂר כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
הוֹדוּ לְאֵל הַשָּׁמָיִם כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃

רַנְּנוּ צַדִּיקִים בַּייָ לַיְשָׁרִים נָאוָה תְהִלָּה׃ הוֹדוּ לַייָ בְּכִנּוֹר בְּנֵבֶל עָשׂוֹר

בכנור כלי הניגון מעוררים נפש החכמה: בנבל עשור: כלי ניגון שיש לו עשרה יתירים (בל"א זאיטן): כונס כנד מי הים: ר"ל שמים מסבבים הארץ כחומה גבוהים מעל הארץ כנד (אלז איין מויאר): נותן באוצרות תהומות: שלא יכלו לצאת משם

קל"ה

הַלְלוּ יָהּ הַלְלוּ אֶת שֵׁם יְהוָה הַלְלוּ עַבְדֵי יְהוָה: שֶׁעוֹמְדִים בְּבֵית
יְהוָה בְּחַצְרוֹת בֵּית אֱלֹהֵינוּ ׃ הַלְלוּ יָהּ כִּי טוֹב יְהוָה זַמְּרוּ
לִשְׁמוֹ כִּי נָעִים: כִּי יַעֲקֹב בָּחַר לוֹ יָהּ יִשְׂרָאֵל ׀ לִסְגֻלָּתוֹ ׃ כִּי אֲנִי ׀
יָדַעְתִּי כִּי גָדוֹל יְהוָה וַאֲדֹנֵינוּ מִכָּל אֱלֹהִים: כֹּל אֲשֶׁר חָפֵץ יְהוָה
עָשָׂה בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ בַּיַּמִּים וְכָל תְּהֹמוֹת: מַעֲלֶה נְשִׂאִים מִקְצֵה ׀
הָאָרֶץ בְּרָקִים לַמָּטָר עָשָׂה מוֹצֵא רוּחַ מֵאוֹצְרוֹתָיו: שֶׁהִכָּה בְּכוֹרֵי
מִצְרָיִם ׀ מֵאָדָם עַד בְּהֵמָה: שָׁלַח אֹתוֹת וּמֹפְתִים בְּתוֹכֵכִי מִצְרָיִם
בְּפַרְעֹה וּבְכָל עֲבָדָיו: שֶׁהִכָּה גּוֹיִם רַבִּים וְהָרַג מְלָכִים עֲצוּמִים:
לְסִיחוֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי וּלְעוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן וּלְכֹל מַמְלְכוֹת כְּנָעַן: וְנָתַן
אַרְצָם נַחֲלָה נַחֲלָה לְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ: יְהוָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם יְהוָה זִכְרְךָ
לְדֹר וָדֹר: כִּי ׀ יָדִין יְהוָה עַמּוֹ ׀ וְעַל עֲבָדָיו יִתְנֶחָם: עֲצַבֵּי הַגּוֹיִם כֶּסֶף
וְזָהָב מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם: פֶּה לָהֶם וְלֹא יְדַבֵּרוּ עֵינַיִם לָהֶם וְלֹא יִרְאוּ:
אָזְנַיִם לָהֶם וְלֹא יַאֲזִינוּ אַף אֵין יֶשׁ רוּחַ בְּפִיהֶם: כְּמוֹהֶם יִהְיוּ
עֹשֵׂיהֶם כֹּל אֲשֶׁר בֹּטֵחַ בָּהֶם: בֵּית יִשְׂרָאֵל בָּרְכוּ אֶת יְיָ בֵּית אַהֲרֹן
בָּרְכוּ אֶת יְהוָה: בֵּית הַלֵּוִי בָּרְכוּ אֶת יְהוָה יִרְאֵי יְהוָה בָּרְכוּ אֶת
יְהוָה: בָּרוּךְ יְהוָה מִצִּיּוֹן שֹׁכֵן יְרוּשָׁלָיִם הַלְלוּ יָהּ:

ווען מן זאגט (כי לעולם חסדו) זאל מן דיא כ"ו פון כי לעולם דרוקן דאז מן זאל זעהן דאז עש איין בזונדר ווארט איז דאז ניט ח"ו ווערט גיזעהן כלעולם איין ווארט דאש איז טייטש גליך אלז איביג איז זיין גינאד אבר ח"ו ניט איביג דאש ווער ח"ו איין חירוף וגידוף:

קל"ו

הוֹדוּ לַייָ כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
הוֹדוּ לֵאלֹהֵי הָאֱלֹהִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:

הורו

שעומדים בבית ה' הם הכהנים: בחצרות בית אלהינו הם ישראל שהיו מתפללין בעזרה: מעלה נשיאים (וואלקן): לפי שהם עולים מן הארץ ומתנשאים למעלה ע"כ נקראים נשיאים: ברקים (בליץ) עצבי (בילדר) וקראן עצבי לשון עצבון שמעציבין את העובדים להם שמתפללין אליהם ואין יכולין להושיע להם: כמוהם (אלז זיא זיינן): יראי ה' הם החכמים המתבודדים בבית ה' ללמוד· או אותן שבאו להתפלל בבית ה' בלב שלם:

לאלהי האלקים· ר"ל המלאכים והשרים העליונים והוא אלקים עליהם: לאדני האדונים· הם הגלגלים שהם אדונים על השפלים אשר תחתיהם והקב"ה הוא אדון עליהם ומנהיגם וכל הכח הממשלה הוא על ידו ובידו לשדותם: לרוקע הארץ על המים· שהיו המים מכסים את הארץ בשעת בריאת העולם והקב"ה הקוה המים במקום אחד כדי שיהיו הבריות יכולין לדור עליה ושם גבול לים שלא יעברו גליו לשטוף את הארץ וזה אחד מן הנפלאות הגדולות: לגוזר ים סוף לגזרים· ר"ל שהוא נחלק לי"ב חלקים כדי שכל שבט יהא לו מהולך ושביל בפני עצמו· או פירש לגזרים להנימולים לגוזר (ער האט גישטיקט) לגזרים (שטיקר וויש)· שבשפלנו זכר לנו· תמיד זוכר בשפלות שלנו· ויפרקנו (ער האט אונז גילייזט אונז)· נותן לחם לכל בשר שמזמן לכל בריה ובריה מזון הראוי לה:

בכנור

וִיהִי נֹעַם יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ ׀ וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנֵהוּ׃

צ״א
יֹשֵׁב ׀ בְּסֵתֶר עֶלְיוֹן בְּצֵל שַׁדַּי יִתְלוֹנָן׃ אֹמַר לַיהֹוָה מַחְסִי וּמְצוּדָתִי אֱלֹהַי אֶבְטַח בּוֹ׃ כִּי הוּא יַצִּילְךָ מִפַּח יָקוּשׁ מִדֶּבֶר הַוּוֹת׃ בְּאֶבְרָתוֹ יָסֶךְ לָךְ וְתַחַת כְּנָפָיו תֶּחְסֶה צִנָּה וְסֹחֵרָה אֲמִתּוֹ׃ לֹא תִירָא מִפַּחַד לָיְלָה מֵחֵץ יָעוּף יוֹמָם׃ מִדֶּבֶר בָּאֹפֶל יַהֲלֹךְ מִקֶּטֶב יָשׁוּד צָהֳרָיִם׃ יִפֹּל מִצִּדְּךָ אֶלֶף וּרְבָבָה מִימִינֶךָ אֵלֶיךָ לֹא יִגָּשׁ׃ רַק בְּעֵינֶיךָ תַבִּיט וְשִׁלֻּמַת רְשָׁעִים תִּרְאֶה׃ כִּי אַתָּה יְהֹוָה מַחְסִי עֶלְיוֹן שַׂמְתָּ מְעוֹנֶךָ׃ לֹא תְאֻנֶּה אֵלֶיךָ רָעָה וְנֶגַע לֹא יִקְרַב בְּאָהֳלֶךָ׃ כִּי מַלְאָכָיו יְצַוֶּה לָּךְ לִשְׁמָרְךָ בְּכָל דְּרָכֶיךָ׃ עַל כַּפַּיִם יִשָּׂאוּנְךָ פֶּן תִּגֹּף בָּאֶבֶן רַגְלֶךָ׃ עַל שַׁחַל וָפֶתֶן תִּדְרֹךְ תִּרְמֹס כְּפִיר וְתַנִּין׃ כִּי בִי חָשַׁק וַאֲפַלְּטֵהוּ אֲשַׂגְּבֵהוּ כִּי יָדַע שְׁמִי׃ יִקְרָאֵנִי וְאֶעֱנֵהוּ עִמּוֹ אָנֹכִי בְצָרָה אֲחַלְּצֵהוּ ׀ וַאֲכַבְּדֵהוּ׃ אֹרֶךְ יָמִים אַשְׂבִּיעֵהוּ ׀ וְאַרְאֵהוּ בִּישׁוּעָתִי׃ הללויה

להבין ולהשכיל: ונביא (דוא זאלשט ברענגן) לשון הבאה: לבב חכמה · ר"ל אז לנו לבב חכמה לפי ערך שנותינו: שובה ה' · ר"ל שוב מחרון אפך: עד מתי · ר"ל תעזבני · והנחם · מחשבה טובה: שבענו בבוקר · בעת הישועה נקרא בוקר ואור: בכל ימינו · ימי המשיח כי לא תהיה עוד צרה: פעלך · פועל הישועה: והדרך על בניהם · ר"ל באבות והבנים יזכו אליה:

ויהי נועם ה' אלקינו · שכינתו ותנחומיו: ומעשה ידינו כוננהו (זאלן זיין אן גיברייט): משה אמר מזמור זה אחר שגמר מלאכת המשכן ובשבת אומרים ויהי נועם שהוא שיר של פגעים להציל מן המזיקים כי בליל מוצאי שבת מלוים המזיקים ומטעם זה אומרים ג"כ במוצאי שבת ועוד שאומרים במ"ש ומעשה ידינו כוננהו ר"ל אנו מבקשים מהשי"ת להצליח במלאכת ששת ימי המעשה וכשחל י"ט בימי השבוע אין אומרים ויהי נועם במ"ש כיון שאין ו' ימי המעשה:

יושב בסתר עליון מי שהוא חוסה בסתר כנפי השכינה הוא יתלונן בצלו שהקב"ה מגין עליו: אומר לה' מחסי ר"ל אני אומר לך בעבור ה' שהוא מחסי ומצודתי (מיין בשילר אונ' מיין שטארקר) והוא אלהי שאבטח בו: מפח (נעץ) יקוש (שטרויכלונג) מדבר (פון מארט) הוות (ברעכנס) באברתו בכנפיו (מיט זייני פליגל) יסך · (ער ווערט בישילן) מפגעי הזמן שלא יגעו בך: תחסה (בשילן) צנה (אלס איין שילד) וסוחרה (אלס איין טרטש) שהוא מסבב את כל הגוף: לא תירא מפחד לילה · מן המזיקין השולטים בלילה · או הוא כינוי לגיהנם הנקרא לילה: מדבר ומקטב · שמות שדים הם זה מזיק בלילה וזה מזיק בצהרים: ישוד (טוט שווענן): יפול לשון חנייה (רוא) ואפ"ה אליך לא יגש (ווערט ניט גינעהן): ושלומת רשעים (בילאלונג) אותן שלא בטחו בהקב"ה: לא יקרב באהלך לא בך ולא באשתך ובניך: יצוה לך · בעבורך שישמרוך בכל אשר הלך: כי מלאכיו יצוה לך · ס"ת יוהך הוא שם מלאך הממונה על השמירה ועל הלויה וזה צריך לכוין כשאומרים תפלת הדרך: מלאכיו יצוה לך · ר"ת מיל ר"ל שיעור לויה מיל: לשמרך בכל דרכיך · ר"ת לבד ואותיות שניה הוא ר"ת שכר ר"ל המלוה את חבירו יש לו שכר ונקראה לויה ר"ת לחיים ולשלום ילך האורח ולמפרע המלוה ישיב וילך לשלום: על כפים ישאונך · כל כך תהיה מצליח שתראה בעיניך כאלו המלאכים ישאונך (זיא ווערן טראגן דיך) · תגוף (דוא ווירשט גישטוסן): שחל (לעמפרט) הוא אריה גדול וכפיר הוא קטן: ופתן · הוא נחש הרע שקורין (ציבר נאטר) ותנין הוא ג"כ מין נחש: כי בי חשק · הם דברי הקב"ה יען כי בי חשק לכן אפלטהו (איך וויל מאכין אנטרינן אים) לשון הצלה: כי ידע שמי · ר"ל אהבת האל ית' שהי' עובד ה' בכל לבו על כן יקראני ואענהו: אחלצהו מידם ובזה אכבדהו כי יתמהו העולם איך ניצול זה ויהיה מכובד בעיניהם אורך ימים אשביעהו בעה"ז ואראהו בישועתי בעה"ב או בימי המשיח כשיצא ישועתי מן הגלות: ומזמור זה יש בו סודות נפלאות וגדולות למבינים:

תְּפִלָּה לְמֹשֶׁה אִישׁ הָאֱלֹהִים אֲדֹנָי מָעוֹן אַתָּה הָיִיתָ לָּנוּ בְּדֹר
וָדֹר: בְּטֶרֶם הָרִים יֻלָּדוּ וַתְּחוֹלֵל אֶרֶץ וְתֵבֵל וּמֵעוֹלָם
עַד עוֹלָם אַתָּה אֵל: תָּשֵׁב אֱנוֹשׁ עַד דַּכָּא וַתֹּאמֶר שׁוּבוּ בְנֵי
אָדָם: כִּי אֶלֶף שָׁנִים בְּעֵינֶיךָ כְּיוֹם אֶתְמוֹל כִּי יַעֲבֹר וְאַשְׁמוּרָה
בַלָּיְלָה: זְרַמְתָּם שֵׁנָה יִהְיוּ בַּבֹּקֶר כֶּחָצִיר יַחֲלֹף· בַּבֹּקֶר יָצִיץ
וְחָלָף לָעֶרֶב יְמוֹלֵל וְיָבֵשׁ: כִּי כָלִינוּ בְאַפֶּךָ וּבַחֲמָתְךָ נִבְהָלְנוּ:
שַׁתָּה עֲוֹנֹתֵינוּ לְנֶגְדֶּךָ עֲלֻמֵנוּ לִמְאוֹר פָּנֶיךָ: כִּי כָל יָמֵינוּ פָּנוּ
בְעֶבְרָתֶךָ כִּלִּינוּ שָׁנֵינוּ כְמוֹ הֶגֶה: יְמֵי שְׁנוֹתֵינוּ בָהֶם שִׁבְעִים
שָׁנָה וְאִם בִּגְבוּרוֹת שְׁמוֹנִים שָׁנָה וְרָהְבָּם עָמָל וָאָוֶן כִּי גָז חִישׁ וַנָּעֻפָה:
מִי יוֹדֵעַ עֹז אַפֶּךָ וּכְיִרְאָתְךָ עֶבְרָתֶךָ: לִמְנוֹת יָמֵינוּ כֵּן הוֹדַע וְנָבִא
לְבַב חָכְמָה: שׁוּבָה יְהוָֹה עַד מָתָי וְהִנָּחֵם עַל עֲבָדֶיךָ: שַׂבְּעֵנוּ
בַבֹּקֶר חַסְדֶּךָ וּנְרַנְּנָה וְנִשְׂמְחָה בְּכָל יָמֵינוּ: שַׂמְּחֵנוּ כִּימוֹת עִנִּיתָנוּ
שְׁנוֹת רָאִינוּ רָעָה: יֵרָאֶה אֶל עֲבָדֶיךָ פָעֳלֶךָ וַהֲדָרְךָ עַל בְּנֵיהֶם:

ויהי

תפלה למשה זו מלא דוד כתובה והיה קבלה אללו שהיה למשה רבינו ע"ה י"א מזמורים: איש האלהים שהיה נביא: מעון (וואונונג) ר"ל מדור שכמו שהדירה והמעון מחסה לאדם כן אתה ה' היית לנו מקום מחסה: הרים ילדו (זיא זיין וואָרן בישאפן) ר"ל נבראו: ותחולל (גיגרונט פעסטיג): ותבל (דיא וועלט): מעולם ר"ל ראשון· ועד עולם ר"ל אחרון: אנוש עד דכא· ר"ל מביא יסורים על האדם ועל ידי זה מחזירו למוטב: דכא (פר שטוסן)· ותאמר לו ביסורין שובו בני אדם מדרכיכם הרעה: או דכא נוטריקון דם כופר אשת איש אפי' אם עבר אותן העבירות החמורות לא יאמר אי אפשר לעשות תשובה כי אעפ"י כן הקב"ה מקבלו אם עושה תשובה שלימה בלב שלם: כי אלף שנים בעיניך כיום אתמול· הקב"ה מאריך אף וגבי דילי' כי מידתו אינו כמידת בשר ודם שמבקש מיד נקמו כי ירא פן ימות· אבל הקב"ה חי וקים לעולם ואלף שנים בעיניו כיום אתמול ויוכל להאריך אף להמתין עד שישובו: ואשמורה בלילה· ומעט מן הלילה עמו עולין ליום של הקב"ה: זרמתם שנה יהיו· ר"ל בני אדם המה כזרם מים שהולך ושוטף· או יהיה כמו החלום כשינה אי בהקיץ· אין מדברי החלום כלום: בבוקר כחציר יחלוף· ר"ל כמו החציר יחלוף ויעבור במהרה אפי' בבקר כלומר שימות בימי הנעורים כמו החציר שהוא רטוב לפני השמש ובבוקר כלאת השמש עליו יבש: כחציר· (אלז איין גראָז)· יחלוף (טוט איבר פאָרן) בבוקר יציץ וחלף· לפעמים יהיה שלך לערב שהוא עת הזקנה ימולל ויבש כמו החציר שיש בו לחלוחית ולערב מכח החמימות השמש ימולל (אָב גשניטן) ויבש (פר דערט) עתה ידבר על הגלות ואמר כל אדם השבל אפי' אותן שהיו בשלוה כ"ש אנחנו בגלות: כי כלינו (מיר זיינן וואָרן פר דערבט) באפך· שקלפת בנו על עונותינו: שתה (דוא האָסט גידון) עונותינו לנגדך· כלומר אתה רואה תמיד עונותינו לפניך ותביאם עליהם: עלמנו (אונזרי יוגנט) ר"ל חטאת נעורינו: למאור פניך ר"ל שאתה אותם להביט בהם או פי' עלומנו מה שנעלם עונותינו מאתנו אבל אתה שמתה למאור פניך כי אין שכחה לפניך· כי כל ימינו פנו בעברתיך· לא היה בהם טובה· פנו לשון נפנה (בל"א וועק גיקערט) ר"ל הלכו להם: כלינו שנינו (זיא זיין פר גאַנגן אומר יאָר)· כמו הגה· (ריד) כמו הדיבור היוצא מן הפה שחלף מהרה כן שנינו חולפים מהרה· ואם בגבורות שמונים שנה· ר"ל הרבה גבר ויחיה שמונים שנה: ורהבם (איר הערשאפט) עמל ואון· ר"ל כל הגדולה והשררה שיש לו לאדם בימים האלה אינו אלא עמל ואון: כי גז· (איבר פאָרן) חיש (אײַלנטיג) ר"ל מהר: ונעפה (וועק שוועבן) ר"ל נעיפה אל הקבר: מי יודע עוז אפך· ר"ל בימים מועטים האלה מי יוכל להשמר מאפך וליראה אותך: וכיראתך עברתך· כי אנחנו רואים כי כמו שיראך האדם כן עברתך בו כל מה שיראוך תביא עברתיך כשיחטא מעט כי הקב"ה מדקדק עם הצדיקי' כחוט השערה כי לפי נשמתם שהיא גדולה מאור כך הפגם וכשהם מעט פוגם בהם הרבה' לכן יפרעו מהם בעה"ז כדי שיהיו נקיים בעה"ב: למנות (צו צילן) ימינו כן הודע· ר"ל כפי מנין ימינו הקצרים תן לנו ידיעה טובה

להבין

אַל יֶחְפָּרוּ: זֶה עָנִי קָרָא וַיהוָה שָׁמֵעַ ׳ וּמִכָּל צָרוֹתָיו הוֹשִׁיעוֹ: חוֹנֶה
מַלְאַךְ יְהוָה ׳ סָבִיב לִירֵאָיו ׳ וַיְחַלְּצֵם: טַעֲמוּ ׳ וּרְאוּ כִּי טוֹב יְהוָה ׳ אַשְׁרֵי ׳
הַגֶּבֶר יֶחֱסֶה בּוֹ: יְראוּ אֶת יְיָ קְדֹשָׁיו ׳ כִּי אֵין מַחְסוֹר לִירֵאָיו: כְּפִירִים
רָשׁוּ ׳ וְרָעֵבוּ ׳ וְדֹרְשֵׁי יְהוָה לֹא יַחְסְרוּ כָל טוֹב: לְכוּ בָנִים שִׁמְעוּ לִי ׳
יִרְאַת יְיָ אֲלַמֶּדְכֶם: מִי הָאִישׁ הֶחָפֵץ חַיִּים אֹהֵב יָמִים לִרְאוֹת טוֹב:
נְצֹר לְשׁוֹנְךָ מֵרָע ׳ וּשְׂפָתֶיךָ מִדַּבֵּר מִרְמָה: סוּר מֵרָע וַעֲשֵׂה טוֹב ׳ בַּקֵּשׁ
שָׁלוֹם וְרָדְפֵהוּ: עֵינֵי יְהוָה אֶל צַדִּיקִים וְאָזְנָיו ׳ אֶל שַׁוְעָתָם: פְּנֵי יְהוָה
בְּעֹשֵׂי רָע ׳ לְהַכְרִית מֵאֶרֶץ זִכְרָם: צָעֲקוּ ׳ וַיהוָה שָׁמֵעַ ׳ וּמִכָּל צָרוֹתָם
הִצִּילָם: קָרוֹב ׳ יְהוָה לְנִשְׁבְּרֵי לֵב וְאֶת דַּכְּאֵי רוּחַ יוֹשִׁיעַ: רַבּוֹת רָעוֹת
צַדִּיק ׳ וּמִכֻּלָּם יַצִּילֶנּוּ יְהוָה: שֹׁמֵר כָּל עַצְמוֹתָיו אַחַת מֵהֵנָּה לֹא
נִשְׁבָּרָה: תְּמוֹתֵת רָשָׁע רָעָה וְשֹׂנְאֵי צַדִּיק יֶאְשָׁמוּ: פֹּדֶה יְהוָה נֶפֶשׁ
עֲבָדָיו ׳ וְלֹא יֶאְשְׁמוּ כָּל הַחוֹסִים בּוֹ:

ורעבו כי חייהם אינו חיים: ודורשי ה׳ ׳ המספקים אפילו במועט ׳ לא יחסרו כל טוב: לכו בנים ׳ לפעמים יפול לשון הליכה על זירוז המעשה ולא הליכה ממש ר״ל בנים חולשי הדעת לכן קרא בנים להיותם כקטנים חסרי דעת ׳ שמעו לי המה אותיות י״ש עולם ר״ל אם שומעין להקב״ה יורשים ש״י עולמות ׳ מי האיש החפץ חיים בעה״ז ׳ ואוהב ימים ׳ נצחים: לראות טוב בעולה״ב: נצור לשונך מרע ׳ ב׳ פסוקים כוללים מצות עשה מצות לא תעשה בדיבור ובמחשבה ובמעשה נצור לשונך מרע שלא תדבר שום דיבור רע וכל העבירות התלוים בדיבור: ושפתיך מדבר מרמה ׳ שלא תדבר א׳ בפה וא׳ בלב שמרמה את חבירו שמדבר טובות וחושב בלבו רעות ובכלל כל העבירות התלוים במחשבה: סור מרע ׳ בכלל כל מצות לא תעשה שבמעשה: ועשה טוב כלל בו כל מצות עשה שבמעשה: ד״א סור מרע יכול לא יעשה טוב ת״ל ועשה טוב: בקש שלום ׳ בפה ורדפהו בלב או בקש שלום ׳ במקומך ׳ ורדפהו ׳ ממקום אחר: או בקש שלום זה הקב״ה שנקרא שלום שנאמר ויקרא לו ה׳ שלום ׳ או בקש שלום ׳ התורה שנקראת שלום שנאמר וכל נתיבותיה שלום וכולל בו כל המדות טובות ומעלות הרמות וזהו יראת ה׳ אלמדכם: עיני ה׳ אל צדיקים ׳ השגחה פרטיות בעיני פקיחא עליהם להציל מן החטא ועון: עיני ה׳ ׳ חרון אף של ה׳: להכרית מארץ זכרם ׳ שלא יזכור שמם ע״ד ושם רשעים ירקב: פני ה׳ בעושי רע ׳ פנאי של הקב״ה שיפנה מכל עסקיו בעושי רע: צעקו ׳ חוזר על הצדיקים צעקו וה׳ שמע ׳ בא וראה מה בין יחיד המתפלל לרבים המתפללים ביחיד אמר זה עני קרא ׳ וסמיך ליה חונה מלאך ה׳ ע״י מלאך אבל בצבור נאמר צעקו וה׳ שמע ומכל צרותם הצילם וסמיך ליה קרוב ה׳ כאלו השם קרוב לו הרי ליחיד ע״י מלאך ולציבור הקב״ה בעצמו: קרוב ה׳ כאלו הוא קרוב להם מלך ב״ו מתבייש מקרוביו שהם עניים ואינו מודה שהם קרובים שלו אבל הקב״ה מודה שנא׳ קרוב ה׳: דכאי רוח (פר שטויסן גימיט) ר״ל שהם שפלים ונבזים בעיניהם: רבות רעות צדיק ׳ בימים רבות ינסה האל את הצדיק לטובתו ולהראות צדקתו לבני אדם כי לא יטה מדרך האמת מפני הצרה: ומכולם יצילנו ה׳ ׳ שלא יכשול באחד מהן: שומר כל עצמותיו ׳ וכי לא נהרגו כמה וכמה צדיקים אלא לעוה״ב מדבר: תמותת רשע רעה ׳ הרעה שהוא עושה תמותהו: ושונאי צדיק יאשמו ׳ (זיא ווערן פר שולד) ר״ל יחול עליהם פרי אשמם ׳ או לשון שממה אם לא ימותו ברשע יכאבו במכאוביהם: ושונאי צדיק יאשמו לעה״ב אבל הצדיקים לא יאשמו יי נפש עבדיו ר״ת למפרע עני ר״ל הקב״ה פודה העניים ונותן הרשעים כפר פדיון נפשם ׳ ע״כ יקבל עליו העני את העניות באהבה ואל יהרהר אחר מדותיו של הקב״ה ויסבול הצער של העניות בעה״ז ויאמר כי זהו רצון אלהי והוא לטובתי ולהנאתי כדי שיצילני עי״ז מגיהנם ע״כ יהא חרד על דבר ה׳ ועל תורתו ועל מצותיו ואל יעשה שום עולה או עבירה מחמת עניותו אבל אם העני הוא רשע ועושה מעשים רעים מחמת העניות אוי לו כי זהו שגעון גדול כי לא די שאין לו עה״ז אף גם זאת יבוא לאחר מותו לגיהנם ויסבול יסורים קשים ומרים מה לו לשטות זה מוטב שיסבול העניות כדי שלא יבא לגיהנם: פודה ה׳ נפש עבדיו ׳ הרשעים חושבים עליהם רעה ׳ אבל הש״י פודה אותם מהם: ולא יאשמו ׳ כל החוסים בהקב״ה ׳ במזמור הזה כתוב כל אל״ף בי״ת וחסר אות וי״ו והפ״א היא כפולה דמסיים בפ״א הוא רמז שהקב״ה פודה ומציל את העניים היראים אותו ומקבלים העניות באהבה ועובדים את ה׳ ואינם עושים עבירות בשביל העניות גם פודה את הצדיקים מן הגיהנם שבוער ו״ו ימי המעשה וזהו פודה ה׳ נפש עבדיו מן הגיהנם ולא יאשמו כל החוסים בהקב״ה ולא בטחו בשום בן אדם להחניף לו מחמת העניות שלהם רק בטוחו בהקב״ה:

וְהוּא כְּחָתָן יֹצֵא מֵחֻפָּתוֹ יָשִׂישׂ כְּגִבּוֹר לָרוּץ אֹרַח: מִקְצֵה הַשָּׁמַיִם
מוֹצָאוֹ ׀ וּתְקוּפָתוֹ עַל קְצוֹתָם וְאֵין נִסְתָּר מֵחַמָּתוֹ: תּוֹרַת יְהוָה תְּמִימָה
מְשִׁיבַת נָפֶשׁ עֵדוּת יְהוָה נֶאֱמָנָה מַחְכִּימַת פֶּתִי: פִּקּוּדֵי יְהוָה יְשָׁרִים ׀
מְשַׂמְּחֵי לֵב מִצְוַת יְהוָה בָּרָה מְאִירַת עֵינָיִם: יִרְאַת יְהוָה טְהוֹרָה
עוֹמֶדֶת לָעַד מִשְׁפְּטֵי יְהוָה אֱמֶת צָדְקוּ יַחְדָּו: הַנֶּחֱמָדִים ׀ מִזָּהָב וּמִפַּז
רָב וּמְתוּקִים מִדְּבַשׁ וְנֹפֶת צוּפִים: גַּם עַבְדְּךָ נִזְהָר בָּהֶם בְּשָׁמְרָם עֵקֶב
רָב: שְׁגִיאוֹת מִי יָבִין מִנִּסְתָּרוֹת נַקֵּנִי: גַּם מִזֵּדִים ∘ חֲשׂוֹךְ עַבְדֶּךָ אַל
יִמְשְׁלוּ בִי אָז אֵיתָם וְנִקֵּיתִי מִפֶּשַׁע רָב: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי
לְפָנֶיךָ ׀ יְיָ צוּרִי וְגֹאֲלִי:

ל״ד
לְדָוִד בְּשַׁנּוֹתוֹ אֶת טַעְמוֹ לִפְנֵי אֲבִימֶלֶךְ וַיְגָרְשֵׁהוּ ׀ וַיֵּלַךְ: אֲבָרְכָה
אֶת יְיָ בְּכָל ׀ עֵת ׀ תָּמִיד ׀ תְּהִלָּתוֹ בְּפִי ׀ בַּייָ תִּתְהַלֵּל נַפְשִׁי ׀ יִשְׁמְעוּ
עֲנָוִים וְיִשְׂמָחוּ: גַּדְּלוּ לַייָ אִתִּי וּנְרוֹמְמָה שְׁמוֹ יַחְדָּו: דָּרַשְׁתִּי אֶת
יְהוָה וְעָנָנִי וּמִכָּל מְגוּרוֹתַי הִצִּילָנִי: הִבִּיטוּ אֵלָיו ׀ וְנָהָרוּ ׀ וּפְנֵיהֶם ׀
אַל

∘ מן גיהערט מהר לו זיין דש אן זאל זאגן חשוך איט זאל קיין עבירה טוהן ווען אן אבר זאגט חשוך איט דער דר טאאל איז טייטש פר אייד דיין קנעכט דז ער יאין איז טייטש פר פינטטר דיין קנעכט ח״ו:

איתם · (וועך איך זיין גאנץ) אז אבי׳ תמים ושלם כי עבירה גוררת עבירה כי מי שאינו משמר את עצמו מן החטא שהוא השוגג ר״ל כיון שה׳א בעלמו אינו משמר את עלמו אז היצה״ר מכשילו שעבר עבירה בשוגג ואז בודאי ישלוט בו היצר הרע להכשילו ג״כ שיעבור עבירה במזיד לתיאבון ר״ל שהוא דבר שמתאוה לכן דהיינו שאין לו מן ההיתר אע״ג שידע שהוא אסור מ״מ עובר עליו בזדון לבו ואח״כ בא לידי פשע שהוא מזיד להכעיס אף שיש לו מקהיתר שביק התירא ועביד איסורא ע״כ כתיב בתורה ושמרתם משמרתי ועשו חכמינו ז״ל סייגים וגדרים שלא לבא לידי איסור ע״כ אנשי מעשה מרחיקין את עצמן אפילו מן ההיתר כדי שלא יבא לידי איסור ועל זה ביקש דהע״ה אם אתה תשמרני מן המזיד אז נקיתי מפשע רב שלא אבא לידי פשע כי הגדול במעשה הרעים הוא הפשע ומרד · ורז״ל דרשו דהע״ה דומה לעני המחזיר על הפתחים שביקש תחילה הדבר מועט מלח ובצלים ואח״כ מבקש לחם ובשר · וכך בתחילה ביקש שימחול לו הק״בה על השוגג ואח״כ ביקש שימחול לו גם על המזיד ואח״כ ביקש שימחול ג״כ על הפשע שהוא מרד: יהיו לרצון אמרי פי: מה שאמרתי לפניך בפי ומה שלא אמרתי בפי רק הגיון לבי ר״ל רק חשבתי בלבי דברים מה שלא יכולתי להוציא בשפתי מ״מ יהיו לרצון · ה׳ צורי חזקי ובו אבטח בשאלתי · וגואלי משגיאות ומזדונות:

לדוד בשנותו את טעמו · המזמור זה אמר דוד כאשר ברח מפני שאול אל אכיש מלך גת · ונקרא אבימלך שהיה לדיק כאבימלך שהיה בימי אברהם וגם היה מארעו ועבדיו בקשו להרגו כי היה ניכר ואמרו זה דוד שהכה את גליות הפלשתי ושינה את טעמו דיבורו ודעתו ועשה עצמו כשוטה והוריד ריר על זקינו: ויגרשהו וילך וכיון שגרשה אכיש הודה לאל שהצילוהו וחיבר זה מזמור · ולהפלגת השבח חיברו דרך אלפא ביתא בה׳ תתהלל נפשי · ולא במושיע אחר ואין מושיע אלתו והוא נתן בלב המלך לגרשני ולא חקר עלי: ישמעו ענוים · הללתי וישמחו אבל לא הגוים שהם שונאי דוד: מגורותי (מייני פערכטער): הביטו אליו · כל אותם שהביטו אליו מתוך לרותם: ונהרו (זיא ווערן דער לייכטן) האירה פניהם: ופניהם אל יחפרו · (ווערט ניט ווערן פר שעמט) כלומר שלא יתביישו: חונה מלאך ה׳ סביב ליראיו · כיון שהיראים צוכין מלות נבראים מלאכים מהם ואותן המלאכים חונים סביב לשמרם: (ויהללם ער טוט אויז ליהן זיא) מן הפורענות: טעמו · (פר זוכט) בידיעת ובהשכל והבחינה יקרא טעם וראו ג״כ במראית השכל כמו שתראה במראות עינים: יחסה (דער זיך טוט ביש׳ילין): יראו את ה׳ יראו ה׳ לבדו: קדושיו · המה המונעים ופורשים עלמם מרוב התאוה אפילו מה שמותר להם: לא יחסרו כי הוא י״ת לבדו נותן להם טרפם הצורך: כפירים (דיא לעפרטן) ר״ל אותן המושלים יש להם גבורה בבקשת טרפם לפעמים רשו ורעבו · ולא הועיל להם הגבורה · או הפירוש הוא כך אותן עשירים העושים כמו הכפירים אע״ג שיש להם כדי לרכם מ״מ אינו נחים ושוקטים ואינם שמחים בחלקם הרי הוא כאלו רשו

ורעבו

לך: הַרְאֵנוּ יְיָ חַסְדֶּךָ · וְיֶשְׁעֲךָ תִּתֶּן לָנוּ: קוּמָה עֶזְרָתָה לָּנוּ · וּפְדֵנוּ לְמַעַן חַסְדֶּךָ: אָנֹכִי יְיָ אֱלֹהֶיךָ הַמַּעַלְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם · הַרְחֶב פִּיךָ וַאֲמַלְאֵהוּ: אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לוֹ · אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְיָ אֱלֹהָיו: וַאֲנִי בְּחַסְדְּךָ בָטַחְתִּי · יָגֵל לִבִּי בִּישׁוּעָתֶךָ אָשִׁירָה לַייָ כִּי גָמַל ׀ עָלָי:

דאז זאגט מן ניט אם שבת אודר יום טוב אודר (ערב פסח) אודר (חול המועד פון פסח) אודר (ערב יום כפור) דער אזמור איז איין גרוסר שיר ושבח צו השי"ת דרום זאל מן עס מיט גרוסר שמחה זאגן:

ק

מִזְמוֹר לְתוֹדָה · הָרִיעוּ לַייָ כָּל הָאָרֶץ: עִבְדוּ אֶת יְיָ בְּשִׂמְחָה · בֹּאוּ לְפָנָיו בִּרְנָנָה: דְּעוּ כִּי יְיָ הוּא אֱלֹהִים · הוּא עָשָׂנוּ וְלוֹ אֲנַחְנוּ · עַמּוֹ וְצֹאן מַרְעִיתוֹ: בֹּאוּ שְׁעָרָיו בְּתוֹדָה · חֲצֵרֹתָיו בִּתְהִלָּה · הוֹדוּ לוֹ בָּרְכוּ שְׁמוֹ כִּי טוֹב ׀ יְיָ לְעוֹלָם חַסְדּוֹ · וְעַד ׀ דֹּר וָדֹר ׀ אֱמוּנָתוֹ:

אן (שבתות אול אן) (ימים טובים) זאגט מן דיא (מזמורים)·

י"ט

לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד: הַשָּׁמַיִם מְסַפְּרִים כְּבוֹד אֵל וּמַעֲשֵׂה יָדָיו מַגִּיד הָרָקִיעַ: יוֹם לְיוֹם יַבִּיעַ אֹמֶר וְלַיְלָה לְּלַיְלָה יְחַוֶּה דָּעַת: אֵין אֹמֶר וְאֵין דְּבָרִים בְּלִי נִשְׁמָע קוֹלָם: בְּכָל הָאָרֶץ יָצָא קַוָּם וּבִקְצֵה תֵבֵל מִלֵּיהֶם לַשֶּׁמֶשׁ שָׂם אֹהֶל בָּהֶם:

והוא

עבדו את ה' בשמחה · שלא תהא עבודתו למשא אלא בשמחה וטוב לב · הוא עשנו ולא אנחנו הקרי לו בוי"ו ופירושו שאנחנו נקראים בשמו עמו ולאן מרעיתו · והכתיב ולא בא"לף ר"ל הוא עשנו שעשה לנו כל הניסים והרי עשה אותנו בריה חדשה · ולא אנחנו שלא נוכל לומר שעשנו ובראנו את עצמינו וכוחינו ועוצם ידינו עשה לנו את החיל והנס הזה: ועד דור ודור אמונתו · ר"ל כל ימי עולם יהיה חסדו ואמונתו עמנו:

למנצח כמו להמנצח והוא אשר היה על משוררים וע"י המנצחים הין נאמרים המזמורים שהיו נותנים אותם להמנגנים ולהמשוררים: השמים מספרים כבוד אל כי מתפלאות והמעשים הגדולים שהאדם רואה בשמים דהיינו כשרואים החמה זורחת במזרח ושוקעת במערב · אז יאמר האדם כבוד אל בהתמדת החקירה על העניני' הטבעי' אשר נכללי' במעשה בראשית: יחוה דעת: לכל בני אדם ר"ל בלילה שהיא עת העיון בחכמת הגלגלים שהם קפה ההשגה: יצא קום · (איר שנור) קו השפיטה ר"ל לא במקום אחד בלבד רק בקלה תבל מליהם: לשמש שם אהל בהם · שלא ישרוף העולם בחומו: והוא כחתן יוצא מחופתו · שהכל שמחים לנגדו כן השמש הכל שמחים לאורו: אורח (שטעג): ותקופתו (זיין אום רינגלן) השמש מקיף י"ב מזלות בשס"ה ימים עד שמגיע לראש מזל טלה: משיבת נפש · לעולם הבא: ברה (לויטר): יראת ה' טהורה · ר"ל מי שירא מן השי"ת מפני שהוא אל גדול ונורא והוא רב ושליט והו' יראת ה' היא טהורה אבל מי שירא מפני מידת הדין מן העונשים של הק"בה אעפ"י שיראה זו ג"כ היא טובה אבל אינה טהורה כי הוא ירא את עצמו בשביל שלא יבא עליו העונשים: מפז רב · הוא הזהב הטוב (גיס גאלד) כי הממון הוא רק בעה"ז והחכמה בעה"ז ובעה"ב · הממון יכול לגזול ולגנוב ממנו או יאבד ממנו בבגידת הזמן · אבל החכמה לא יגזלו ולא יגנוב ולא יאבד ממנו: מפת צופים · הזב מן הדבש נופת (רינן אודר טריפן) צופים (זיסי העניק) ר"ל כי הדבש הוא יערב לאדם יותר משאר מאכלים אעפ"י כן אם יוסיף לאכול ממנו יזיק לו ויקיאנו ואינו מועיל לו אלא לפי שעה · אבל החכמה כל מה שמוסיף בה היא הועלת לו ולעולם: נזהר בהם · ששמרתי את עצמי מלעבור על מצותיך בשמרם עקב רב · ר"ל שכר רב שאתה מטיב לשומרי המצות בעה"ז ובעה"ב אלא שהעיקר שכר הוא לעולם הבא כי והעקב הוא סוף המעשה והמעשה לא יגמור לאדם עד יום מותו: שגיאות מי יבין אני מבקש שתנקני מנסתרות שלא תעניש עלי' · ועוד גדולה מזו אני מבקש · גם מזדים חשוך עבדך (פר מייד) שתמנע אותי מן הזדונות שלא יהא יצרי תוקפי כי אשמור את עצמי בכל כחי וגם אתה הסייעני שלא ישלטו בי היצה"ר כי הק"בה מסייע למי שלבו נכון עמו: אז

מיתם

אַף תִּכּוֹן תֵּבֵל בַּל תִּמּוֹט: יִשְׂמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתָגֵל הָאָרֶץ · וְיֹאמְרוּ בַגּוֹיִם יְיָ מָלָךְ: יִרְעַם הַיָּם וּמְלוֹאוֹ · יַעֲלֹץ הַשָּׂדֶה וְכָל אֲשֶׁר בּוֹ: אָז יְרַנְּנוּ עֲצֵי הַיָּעַר מִלִּפְנֵי יְיָ · כִּי בָא לִשְׁפּוֹט אֶת הָאָרֶץ: הוֹדוּ לַייָ כִּי טוֹב · כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: וְאִמְרוּ הוֹשִׁיעֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ · וְקַבְּצֵנוּ וְהַצִּילֵנוּ מִן הַגּוֹיִם · לְהוֹדוֹת לְשֵׁם קָדְשֶׁךָ לְהִשְׁתַּבֵּחַ בִּתְהִלָּתֶךָ: בָּרוּךְ ׀ יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם · וַיֹּאמְרוּ כָל הָעָם ׀ אָמֵן וְהַלֵּל לַייָ: רוֹמְמוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ · וְהִשְׁתַּחֲווּ לַהֲדוֹם רַגְלָיו קָדוֹשׁ ׀ הוּא: רוֹמְמוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לְהַר קָדְשׁוֹ · כִּי קָדוֹשׁ ׀ יְיָ אֱלֹהֵינוּ: וְהוּא רַחוּם יְכַפֵּר ׀ עָוֹן וְלֹא יַשְׁחִית · וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב ׀ אַפּוֹ · וְלֹא יָעִיר כָּל חֲמָתוֹ: אַתָּה יְיָ לֹא תִכְלָא רַחֲמֶיךָ מִמֶּנִּי · חַסְדְּךָ וַאֲמִתְּךָ תָּמִיד יִצְּרוּנִי: זְכֹר ׀ רַחֲמֶיךָ יְיָ וַחֲסָדֶיךָ · כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה: תְּנוּ עֹז לֵאלֹהִים · עַל יִשְׂרָאֵל גַּאֲוָתוֹ · וְעֻזּוֹ בַּשְּׁחָקִים: נוֹרָא אֱלֹהִים ׀ מִמִּקְדָּשֶׁיךָ אֵל יִשְׂרָאֵל · הוּא נֹתֵן ׀ עֹז וְתַעֲצֻמוֹת לָעָם · בָּרוּךְ · אֱלֹהִים: אֵל נְקָמוֹת ׀ יְיָ · אֵל נְקָמוֹת הוֹפִיעַ: הִנָּשֵׂא שֹׁפֵט הָאָרֶץ · הָשֵׁב גְּמוּל עַל גֵּאִים: לַייָ הַיְשׁוּעָה · עַל עַמְּךָ בִרְכָתֶךָ סֶּלָה: יְיָ צְבָאוֹת ׀ עִמָּנוּ מִשְׂגָּב לָנוּ · אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה: יְיָ צְבָאוֹת אַשְׁרֵי אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ: יְיָ הוֹשִׁיעָה · הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ: הוֹשִׁיעָה אֶת עַמֶּךָ · וּבָרֵךְ ׀ אֶת נַחֲלָתֶךָ · וּרְעֵם וְנַשְּׂאֵם ׀ עַד הָעוֹלָם: נַפְשֵׁנוּ חִכְּתָה לַייָ · עֶזְרֵנוּ וּמָגִנֵּנוּ הוּא · כִּי בוֹ יִשְׂמַח לִבֵּנוּ · כִּי בְשֵׁם קָדְשׁוֹ בָטָחְנוּ: יְהִי חַסְדְּךָ יְיָ עָלֵינוּ · כַּאֲשֶׁר יִחַלְנוּ לָךְ

מן זאל איין ווייניג שטיל האלטן צווישן אודיאם אונ' זא"ד אן היבט · אזו גיהערט אן אייבר אז אדקדק צו וה'· אך זאל אן איין ווייניג שטיל האלטן צווישן זיין עשו איין ווארט אן הויבט וויא דאש ווארט דער הזו זה' ווייל איטו דער זא"ד אויז זאוט אונ' איטו דער פיר אויז זאוט:

ולהודות: ה"נצאות עמנו · לעולם יהא רגיל לומר פסוק זה ופירושו ה' צבאות עמנו בעה"ז ומשגב לנו בעה"ב: יעננו ביום קראינו · ר"ת יעקב שכך עשה ליעקב שענה אותו ביום צרתו · גם ר"ת יב"ק סוד יחוד ברכה קדושה ר"ל כשאנו מקיימין בכל יום אלו הג' אז יעננו ביו' קראנו: ורעם (וויד זיא): ונשאם (אונ' דער היב זיא): עד העולם עד סוף העול' חכתה · לשון תקוה (זיא האפט): עזרנו בעה"ז · ומגננו בעה"ב: ישמח לבנו · ישמח בוא אותיות משיח ר"ל אז ישמח לבינו כי יכירו שהישועה באה לנו מהשי"ת: הראינו ה' חסדך · ר"ל אם גברו עונינו תעשה לנו חסד: ופדנו למען חסדך · כי אין אנו באים בכח מעשינו הטובים אלא למען חסדך עשה · הרחב פיך · פירש בשבחות ואני מסייע לדכי הקב"ה מסייע להמתפללין האיך ישבחו ויתפללו לפניו וזהו שאמר ואמלאהו (איך וויל דער פילן) ר"ל הקב"ה ימלא אותו · פירש אחר הרחב פיך כתינוק הפותח פיו נגד המאכל והלה נותן לתוך פיו כן הקב"ה עושה לישראל שימלא תלונם: אשרי העם שככה לו ר"ל שהקב"ה מלוי אליו ועונה לו בעת שמבקש ממנו לרכו: גמל עלי (ער האט מר געלטן אויף מיר) פיל גוטס:

אֲשֶׁר עָשָׂה · מֹפְתָיו וּמִשְׁפְּטֵי פִיהוּ : זֶרַע יִשְׂרָאֵל עַבְדּוֹ בְּנֵי יַעֲקֹב
בְּחִירָיו : הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ · בְּכָל הָאָרֶץ מִשְׁפָּטָיו : זִכְרוּ לְעוֹלָם
בְּרִיתוֹ · דָּבָר צִוָּה לְאֶלֶף דּוֹר : אֲשֶׁר כָּרַת אֶת אַבְרָהָם · וּשְׁבוּעָתוֹ
לְיִצְחָק : וַיַּעֲמִידֶהָ לְיַעֲקֹב לְחֹק · לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם : לֵאמֹר
לְךָ אֶתֵּן אֶרֶץ כְּנָעַן · חֶבֶל נַחֲלַתְכֶם : בִּהְיוֹתְכֶם מְתֵי מִסְפָּר ·
כִּמְעַט וְגָרִים בָּהּ : וַיִּתְהַלְּכוּ מִגּוֹי אֶל גּוֹי : וּמִמַּמְלָכָה אֶל עַם
אַחֵר : לֹא הִנִּיחַ לְאִישׁ לְעָשְׁקָם · וַיּוֹכַח עֲלֵיהֶם מְלָכִים : אַל תִּגְּעוּ
בִּמְשִׁיחָי · וּבִנְבִיאַי אַל תָּרֵעוּ : שִׁירוּ לַייָ כָּל הָאָרֶץ · בַּשְּׂרוּ מִיּוֹם אֶל
יוֹם יְשׁוּעָתוֹ : סַפְּרוּ בַגּוֹיִם אֶת כְּבוֹדוֹ · בְּכָל הָעַמִּים נִפְלְאוֹתָיו : כִּי
גָדוֹל יְיָ וּמְהֻלָּל מְאֹד · וְנוֹרָא הוּא עַל כָּל אֱלֹהִים : כִּי כָּל אֱלֹהֵי הָעַמִּים
אֱלִילִים · וַייָ שָׁמַיִם עָשָׂה : הוֹד וְהָדָר לְפָנָיו · עֹז וְחֶדְוָה בִּמְקוֹמוֹ : הָבוּ
לַייָ מִשְׁפְּחוֹת עַמִּים · הָבוּ לַייָ כָּבוֹד וָעֹז : הָבוּ לַייָ כְּבוֹד שְׁמוֹ שְׂאוּ מִנְחָה
וּבֹאוּ לְפָנָיו · הִשְׁתַּחֲווּ לַייָ בְּהַדְרַת קֹדֶשׁ : חִילוּ מִלְּפָנָיו כָּל הָאָרֶץ ·

אף

אין איין טייל תפלות שטיט דא דער פסוק אי יאמר גבורות יי ישמיע כל תהלתו אוו זאל אן דען פסוק דא ניט זאגן עס איז אזאש איין חירוף וגידוף איז אמשאע ווער דא ווייל זאגן אלי דיא לוב פון השי"ת דער זאל זאגן הודו לה' קראו אול דש איז שקר דען עס איז ניט איגליך לו זאגן אלי דען לוב פון השי"ת נייארט נאך תהלי' אול נאך שיר היחוד אמו אן שיר היחוד נאך ענ' לו זגט שיקט זיך דז אן דיזן פסוק זאגט בלשון בתאיה כלומר ווער איז דר דא קאן דר זאגן דיא לוב פון השי"ת דש איז ניט איגליך דהיינו ווען איך שון האב תהלי' אול שיר היחוד גיזאגט דו זיין גרושי שבח לו השי"ת:

מן

בריתו" דבר" לוה" ס"ת תורה לאלף דור כי תתקע"ד דורות עברו קוד' בריאת העולם ולאחר ד"ו דורות ניתנה התורה וזהו לאלף דור: ושבועתו ליצחק· בעבור יצחק כי אותו הברית היה ליצחק כמו שאמר הקב"ה לאברהם כי ביצחק יקרא לך זרע ולא ישמע: חבל (טייל) כמעט וגרים בה· מעט זמקיין דריכבאר וזהו ורכו לבאת ממנו· כי אברהם ויצחק הלכו לארץ פלשתים ויעקב לחרן ולארץ מצרי' ואעפ"י כן הבטחת האל והאמונה היתה בלבם ולא הרהרו אחריו: לעשקם (לו פר לנקן זיא): ויוכח (ער שטראפט) עליהם מלכים· אלו פרעה ואבימלך: אל תגעו במשיחי· הזהיר להם השי"ת לכל מי שהיו רוצה לעשקם: במשיחי· נסיכים וגדולים היו האבות והיו נכבדים אלל מלכים כאלו היו מלכים· משוחים: ובנביאי כי האבות נביאים היו: אל תרעו (ניט איר זאלט איבלן): מיום אל יום ר"ל תמיד בכל יום: אלילים· כלומר כאין (אלז ניקס) אלילים נוטריקון אין להם יכולת לעשות מחילה כי אלד למען העולם פתוח: השתחוו ל'ה' בהדרת קודש ר"ת למפרע קבלה שביום שבת קודש לריך ללמוד קבלה: חילו· (זיא ליטרן) כל זה נאמר על קיבוץ גליות: תבל· (דיא וועלט): אף תכון (ער האט אן גיברייט): בל תמוט (זיא זאל ניט אנטליטן) ישמחו השמים ותגל הארץ· ר"ת הויה פירש כשנתמלא שמו הנכבד אז ישמחו השמים ותגל הארץ· ישמחו אותיות משיחו כשיבא משיח אז יהי' שמחה למעלה ולמטה· ותגל· אותיות גלות פירש כשיתקבלו גליות של ישראל אז ותגל יהא שמחה: ירעם (זיא ווערן שטורמן) יעלוז (זיא ווערט זיך פרייאן): להדום (שעמל) הוא בית המקדש: רחום מאני חסד ר"ת רחם בזכות אברה' שהוא גימטריא רחם ירח' עלינו· והרבה להשיב אפו· כי לריך גבורה לב להרבות בעדת הרחמים ולהשיב האף: ולא יעיר כל חמתו· בפסוק זה י"ג תיבות כנגד י"ג מדות הרחמים להכניע ד' מלאכי חבלה הנזכרי' בזה הפסוק עון משחית אף וחימה: לא תכלא (דוא זאלסט ניט פר מיידן): ילרוני (זאל היטן מיך): תנו עוז לאלהים· כי עוזו עשה נקמה באויביכם ולא בכחכם: על ישראל גאותו· או פירש שכינתו· או פירש כי ילחם בעבורכם אז נראה גאותו: אל נקמות ה' אל נקמות על ב' חורבנות ולנקום דם עשרה הרוגי מלכות: הופיע (ער ווערט לייכטן) ר"ל יגלה עלינו לעשות נקמות: הנשא שופט הארץ· כשנפרע הק"בה מאכעיסיו הוא מתנשא ומתרומם: לה' הישועה· על הק"בה להושיע את עבדיו את עמו: על עמך ברכתך· על עמו מוטל לברך

ולסעודות

בָּרוּךְ שֶׁאָמַר וְהָיָה הָעוֹלָם׃ בָּרוּךְ הוּא׳ בָּרוּךְ עוֹשֶׂה בְרֵאשִׁית׃ בָּרוּךְ אוֹמֵר וְעוֹשֶׂה׳ בָּרוּךְ גּוֹזֵר וּמְקַיֵּם׳ בָּרוּךְ מְרַחֵם עַל הָאָרֶץ׳ בָּרוּךְ מְרַחֵם עַל הַבְּרִיּוֹת׃ בָּרוּךְ מְשַׁלֵּם שָׂכָר טוֹב לִירֵאָיו׳ בָּרוּךְ חַי לָעַד וְקַיָּם לָנֶצַח׃ בָּרוּךְ פּוֹדֶה וּמַצִּיל׳ בָּרוּךְ שְׁמוֹ׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם׃ הָאֵל אָב הָרַחֲמָן׃ הַמְהֻלָּל בְּפִי עַמּוֹ מְשֻׁבָּח וּמְפוֹאָר׃ בִּלְשׁוֹן חֲסִידָיו וַעֲבָדָיו׳ וּבְשִׁירֵי דָוִד עַבְדְּךָ׃ נְהַלֶּלְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בִּשְׁבָחוֹת וּבִזְמִירוֹת׃ נְגַדֶּלְךָ וּנְשַׁבֵּחֲךָ וּנְפָאֶרְךָ׃ וְנַמְלִיכְךָ וְנַזְכִּיר שִׁמְךָ׃ מַלְכֵּנוּ אֱלֹהֵינוּ יָחִיד חַי הָעוֹלָמִים׃ מֶלֶךְ מְשֻׁבָּח וּמְפוֹאָר׃ עֲדֵי עַד שְׁמוֹ הַגָּדוֹל׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ׳ מֶלֶךְ מְהֻלָּל בַּתִּשְׁבָּחוֹת׃

אמן עס איז וואר: און זאל זאגן בתשבחות מיט איין חירק אונטר דער ת״ו׳

בקצת תפלות נדפס כאן פסוק מי ימלל גבורת ה׳ וטעות הוא ואין לאומרו כאן כי הוי משח תירוף וגידף כאלו אמר גדולה למלל גבורת ה״ שאמר אחר כך הודו לה׳ קראו וגו׳ וזהו אי אפשר כי לך דומי׳ תהלה׃

הוֹדוּ לַיְיָ קִרְאוּ בִשְׁמוֹ׳ הוֹדִיעוּ בָעַמִּים עֲלִילֹתָיו׃ שִׁירוּ לוֹ זַמְּרוּ לוֹ׳ שִׂיחוּ בְּכָל נִפְלְאֹתָיו׃ הִתְהַלְלוּ בְּשֵׁם קָדְשׁוֹ׳ יִשְׂמַח לֵב מְבַקְשֵׁי יְיָ׃ דִּרְשׁוּ יְיָ וְעֻזּוֹ׳ בַּקְּשׁוּ פָנָיו תָּמִיד׃ זִכְרוּ נִפְלְאֹתָיו

אשר

דראן קאן מן אב נעמן ווען איינר זאל זיין דאך גרושי זוב צו השי״ת שרייבן דיא פוסוקים דאס הייסט אפסיק געוועזן אבל טכן דאז מן זיך זער היטן זאל ניקס צו רידן פון ברוך שאמר אן אול ווייטר׃

דער מנהג איז טלית אול תפילין צו לייגן פאר ברוך שאמר׳ איין טייל זייט האבן דען סדר מן זיך זאל זיין אתפלל ביז ישתבח אול לייגן דארטן תפילין אול טלית דז איז מסור אויף פויס צו טון ניארט ווען איינר העט צו פר קיין טלית אול תפילין גיהאט דז ער לייגן העט קענן פר ברוך שאמר דא מאג ער זיא בענטשן פר יוצר אור אול נאך ישתבח דען ישתבח איז איין נאך ברכה פון פסוקי דזמרה אול ברוך שאמר איזט איין פאר ברכה אזו דארף מאן ניט אפסיק זיין צווישן ישתבח אול פסוקי דזמרה׃

ווען איינר פאר יוצר אור העט קיין טלית אול תפילין גיהאט אול מעכט ערשט בקומן נאך יוצר אור זאל מן דאז טלית לייגן און ברכה זאל דיא ברכה ערשט מאכן נאך שמונה עשרה אבר איבר תפילין זאל ער יוא ברכה מאכן צווישן יוצר האאורות׃

ווען מן ברוך שאמר זאגט זאל מן דיא צווייא פעדרשטי ציצית פון טלית אין דיא רעכט האנד נעמן איזט איין סוד דרויף׃ ברוך שאמר זאל מן בכוונה זאגן ניט גישווינד דען ברוך שאמר איז צו אונזרי חכמים דיא תפלה אתקן האבן גיוועזן פון הימל אראב קומן אויף איין בריבליין גישריבן גשטאנדן זיין דריקן פ״ג ווערטר פז איז אויף טייטש גיט גאלד׳ ווער ברוך שאמר רעכט בכוונה זאגט ווערט זוכה זיין צו זיצן אין גן עדן מיט איין קרון אויז גיט גאלד׃

אין

הודו לה׳׃ תקנו לומר זה לפי שדוד קבעו לומר בכל יום לפני הארון׳ עלילותיו (זייני ווערק) שיחו (טוט רידן) ר״ל תדברו זה לזה׃ בכל נפלאותיו׳ כדי לזכור נפלאות שעשה במצרים ובפלשתים ובשאר אומות׃ התהללו אתם תוכלו להתהלל על כל העמים׳ בשם קדשו׳ הנקדש עליכם׳ ע״כ ישמח לבבכם שאתם מבקשי ה׳׃ ועזו׳ (זיין שטארק)׃ הוא ה׳ אלהינו׳ אעפ״י שבכל הארץ משפטיו והוא מנהיג העולם כולו הוא אלהינו ואנחנו עמו׃ זכרו לעולם

בריתו״

כֻּלּוֹ יָצָא · וְכָל דָּבָר שֶׁהָיָה בִּכְלָל וְיָצָא לִטְעוֹן טַעַן אֶחָד שֶׁהוּא כְעִנְיָנוֹ יָצָא לְהָקֵל וְלֹא לְהַחֲמִיר · וְכָל דָּבָר שֶׁהָיָה בִּכְלָל וְיָצָא לִטְעוֹן טַעַן אַחֵר שֶׁלֹּא כְעִנְיָנוֹ יָצָא לְהָקֵל וּלְהַחֲמִיר · וְכָל דָּבָר שֶׁהָיָה בִּכְלָל וְיָצָא לִדּוֹן בְּדָבָר הֶחָדָשׁ אִי אַתָּה יָכוֹל לְהַחֲזִירוֹ לִכְלָלוֹ עַד שֶׁיַּחֲזִירֶנּוּ הַכָּתוּב לִכְלָלוֹ בְּפֵירוּשׁ · דָּבָר הַלָּמֵד מֵעִנְיָנוֹ וְדָבָר הַלָּמֵד מִסּוֹפוֹ · וְכֵן שְׁנֵי כְתוּבִים הַמַּכְחִישִׁין זֶה אֶת זֶה עַד שֶׁיָּבֹא הַכָּתוּב הַשְּׁלִישִׁי וְיַכְרִיעַ בֵּינֵיהֶם:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ:

ושם נעבדך ביראה כימי עולם וכשנים קדמוניות:

וערבה ליי מנחת יהודה וירושלים כימי עולם וכשנים קדמוניות:

ברוך

מן זאל פֿון ברוך שאמר אן אול וויטר ניקט רידן ביז נאך שמונה עשרה אול' ניט אפסיק זיין צייארט וואש אומרי חכאים האבן אתיר גיוועזן איינם שלום צו געבן פֿון כבוד וועגן אודר אשיב שלום זיין פֿון כבוד וועגן אודר פֿון ירא‫ה וועגן:

וויא וואול דאך דאז איין אלוה איז ווען אן איין ברכה הערט דאז יענר דען שם נענט זאל אן זאגן ברוך הוא וברוך שמו אבר פֿון ברוך שאמר אן אול וויטר זאל אן ניט זאגן ברוך הוא וברוך שמו צייארט אן זאל מאן זאגן דען עש הייסט איין הפסקה:

אך ווערט הינטן שטין ווען אן מאן יהא שמיה רבא זאגט זאל אן זאגן ביז דאאירן בעלמא אבר פֿון ברוך שאמר אן אול וויטר זאל אן צייארט זאגן אמן יהא שמיה רבא מברך לעלם לעלמי עלמיא יתברך · אול וויטר ניט עש הייסט אך איין הפסקה:

אך ווען אן קדושה הערט זאגן פֿון ברוך שאמר אן אול' וויטר זאל אן צייארט זאגן קדוש קדוש וגו' אול' ברוך כבוד יי אמקומו אבר ימלוך יי לעולם וגו' זאל אן דא ניט זאגן:

דראן

לכללו בפירוש · כמו שנאמר בכהן כי יקנה קנין כספו הוא יאכל בו וילידי ביתו הם יאכלו בלחמו · ובתו בכלל ילידי ביתו היתה בין פנויה בין נשואה ויצא לידון בדבר החדש שאחר שנשאת לזר אינה אוכלת בתרומה שנאמר ובת כהן כי תהיה לאיש זר היא בתרומת קדשים לא תאכל והואיל והוציאה הכתוב מן הכלל אי אתה יכול להחזירה לכללה אפי' תהיה אלמנה וגרושה ת"ל וזרע אין לה ושבה אל בית אביה כנעוריה מלחם אביה תאכל · המדה השמים עשר דבר הלמד מעניינו ודבר הלמד מסופו · כמו שנאמר בכהן גדול ומן המקדש לא יצא אינו רוצה לומר שלא יצא מן המקדש לעולם אלא שלא יצא להטמא למת · והוא למד מעניינו שהפרשה עלמה מדברת בטומאת המת · ודבר הלמד מסופו · כמו שנאמר גבי עריות איש איש אל כל שאר בשרו לא תקרבו לגלות ערוה א"כ אסור לנו כל שאר בשר שבעולם · אך בסוף העניין פירש לנו את האסורות שנאמר ערות פלוני ופלוני לא תגלה ומהם נלמד האחרות: המדה השלשה עשר · שני כתובים המכחישין זה את זה עד שיבא הכתוב השלישי ויכריע ביניהם · כמו שנאמר וירד ה' על הר סיני אל ראש ההר וכתוב אחד ואמר אתם ראיתם כי מן השמים דברתי עמכם ובא הכתוב השלישי והכריע ביניהם שנאמר מן השמים השמיעך את קולו ליסרך ועל הארץ הראך את אשו הגדולה מלמד שהרכין הקב"ה שמי השמים העליונים על ראש ההר ודבר עמהם מן השמים · וכן הוא אומר ויט שמים וירד וערפל תחת רגליו:

יהי רצון וכו' נהגו לומר זה כלומר כשיבנה בית המקדש או נקריב הקרבנות ע"ג המזבח ואז לא נהיה צריכין לקרות פרשת הקרבנות ולשנות המשניות אלו כדי שיהא' נחשב כאלו הקרבנו הקרבנות אלא נקריב הקרבנות בעצמם:

ברוך שאמר והיה העולם · ר"ל על ידי אמירה נברא העולם בלי שום יגיעה ופעולה: ברוך עושה בראשית · כל מה שנברא בששת ימי בראשית הכל נברא על ידו: ברוך אומר ועושה: שלא כמדת הקב"ה מדת בשר ודם: במנהג שבעולם שהאדם אומר ואינו עושה אבל הקב"ה אומר ועושה לעולם כל המעשים ומתמיד כל הוויית העולם: ברוך גוזר ומקיים · לאמת שינוי הטבע וחידוש נפלאות כי בהתאמת זה תתאמת הדת אעפ"י שנראה שינוי כמו חנניה מישאל ועזרי' שנשלכו לכבשן האש והשמש וירח שעמדו בגבעון ובעמק אילון והים שנבקע ועמד כבר גזר הש"י על זה כמו שאז"ל תנאי התנה הקב"ה עם מעשה בראשית: ברוך מרחם על הארץ · להורות שהוא משגיח בעולם השפל בדרך הרחמים ורחמיו וחסדו על העולם ולא כדברי הכופרים האומרים עזב ה' את הארץ: ברוך מרחם על הבריות: כלומר משגיח בכל בריה ובריה: ברוך משלם שכר טוב ליראיו ומפני שיש צדיק ורע לו ע"ז אמר שהוא משלם · שכר טוב ליראיו והוא בעולם הבא שאין העולם הזה תכלית הטוב ולא תכלית הרע ואין טוב האמת אלא בעולם שכולו טוב ובזה נשלם הטוב בברואי עולם ובהנהגתו: חי העולמים שהו' חי וקיים בשני עולמים בעה"ז ובעה"ב · או שהוא חיות וקיום של כל העולמי' ויחד שהכל תלוי בו:

אַחַת וּבִלְבַד שֶׁיִּתֵּן כְּנֶגֶד הַיְסוֹד: שִׁנָּה בַּאֲכִילָתָן: הַבְּכוֹר נֶאֱכָל לַכֹּהֲנִים וְהַמַּעֲשֵׂר לְכָל אָדָם וְנֶאֱכָלִין בְּכָל הָעִיר בְּכָל מַאֲכָל· לִשְׁנֵי יָמִים וְלַיְלָה אֶחָד: הַפֶּסַח אֵינוֹ נֶאֱכָל אֶלָּא בַלַּיְלָה· וְאֵינוֹ נֶאֱכָל אֶלָּא עַד חֲצוֹת· וְאֵינוֹ נֶאֱכָל אֶלָּא לִמְנוּיָו· וְאֵינוֹ נֶאֱכָל אֶלָּא צָלִי:

רַבִּי יִשְׁמָעֵאל אוֹמֵר בִּשְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה מִדּוֹת הַתּוֹרָה נִדְרֶשֶׁת בָּהֶם· מִקַּל וָחוֹמֶר· וּמִגְּזֵרָה שָׁוָה· מִבִּנְיַן אָב מִכָּתוּב אֶחָד· וּמִבִּנְיַן אָב מִשְּׁנֵי כְתוּבִים· מִכְּלָל וּפְרָט· וּמִפְּרָט וּכְלָל· כְּלָל וּפְרָט וּכְלָל אִי אַתָּה דָן אֶלָּא כְּעֵין הַפְּרָט· מִכְּלָל שֶׁהוּא צָרִיךְ לִפְרָט· וּמִפְּרָט שֶׁהוּא צָרִיךְ לִכְלָל· וְכָל דָּבָר שֶׁהָיָה בִּכְלָל וְיָצָא מִן הַכְּלָל לְלַמֵּד לֹא לְלַמֵּד עַל עַצְמוֹ יָצָא אֶלָּא לְלַמֵּד עַל הַכְּלָל כֻּלּוֹ

רבי ישמעאל אומר הוא בריית': המדה הראשונה מקל וחומר כמו שנאמר ואביה ירק בפניה הלא תכלם שבעת ימים· ק"ו לשכינה י"ד ימים· אלא דיו לבא מן הדין להיות כנדון ותסגר לכל הפחות ז' ימים· וכן היא המדה שאין מחמירין יותר מן הנדון: המדה השנית מג"ש כמו שנאמר בישראל לא תשימו קרחה בין עיניכם ונאמר בכהנים לא יקרחו קרחה בראשם למדנו קרחה קרחה בג"ש· מה להלן בכל הראש· אף כאן בכל הראש: המדה השלישית מבנין אב מכתוב אחד מבנין אב משני כתובים· כמ"ש בחג המצות אך אשר יאכל לכל נפש הוא לבדו יעשה לכם שהתיר לנו הכתוב מלאכת אוכל נפש בלבד בחג המצות ובשאר המועדי' לא התיר לנו הכתוב לעשות מלאכת אוכל נפש אלא אמרו רז"ל זה בנין אב לכל המועדים· וכן כל כיוצא בזה· מבנין אב משני כתובים כמו שנאמר במומי אד' או גבן או דק או תבלל בעיניו ולא אמר לנו הכתוב יבלת אך במומי בהמה כתיב או שבור או חרוץ או יבלת ואז"ל כל מקום שנאמר בתורה מום סתם נותנין עליו מומי אדם ומומי בהמה וזהו בנין אב משני כתובים: המדה הרביעית בכלל ופרט כמו שנאמר אד' כי יקריב מכם קרבן לה' מן הבהמה כלל לרבות חיה כי החיה בכלל בהמה ואח"כ כתיב מן הבקר מן הצאן שהוא פרט ונתמעטה חיה מן הקרבן כי אין בכלל אלא מה שבפרט: המדה החמישית· מפרט וכלל: כמו שנאמר בהשבת אבידה וכן תעשה לחמורו וכן תעשה לכל אבידת אחיך· וכן תעשה לחמורו זהו פרט שמשמע שזה בלבד אתה חייב להשיב: אבל לא דבר אחר ואח"כ כתיב וכן תעשה לכל אבידת אחיך זהו כלל דמשמע כל אבידה שבעולם ונעשה הכלל מוסיף על הפרט ונתרבה כל מילי והולכין אחר הכלל: המדה הששית· כלל ופרט וכלל· אי אתה דן אלא כעין הפרט· כמו שנאמר על כל דבר פשע בכלל משמע כל דבר שבעולם ואח"כ כתיב על שור ועל חמור על שה ועל שלמה פרט שעל אלו בלבד חייב לישבע אבל לא על דבר אחר ואח"כ כתיב על כל אבידה חזר וכלל כלל ופרט וכלל אי אתה דן אלא כעין הפרט מה הפרט מפורש דבר המטלטל וגופו ממון: אף כל דבר המטלטל וגופו ממון· יצאו קרקעות שאינן מטלטלין· יצאו עבדים שהוקשו לקרקעות· יצאו שטרות אעפ"י שהן מטלטלין אין גופן ממון: המדה השביעית מכלל שהוא צריך לפרט ומפרט שהוא צריך לכלל· כמו שנאמר פקוד כל זכר בכור ואם היה אומר כל פטר רחם אפי' הנקיבות לכך אמר זכר זהו מכלל שהוא צריך לפרט: ואם הי' אומר זכר ולא אמר בכור הייתי אומר כל זכר אפי' אינו בכורים לכך אמר בכור· וזהו מפרט שהוא צריך לכלל· המדה השמינית כל דבר שהיה בכלל ויצא מן הכלל· לא ללמד על עצמו יצא אלא ללמד על הכלל כולו יצא· כמו שנאמר במולך איש איש מבית ישראל ומן הגר בישראל אשר יתן מזרעו למולך מות יומת· ומולך בכלל שאר ע"ז היה למה פירש עונשו יותר מכלם לא ללמד על עצמו יצא שהוא בסקילה אלא ללמד על הכלל כולו יצא שאר כל ע"ז ג"כ בסקילה: המדה התשיעית כל דבר שהיה בכלל ויצא לטעון טוען אחד שהוא כענינו יצא להקל ולא להחמיר· כמו שנאמר ואשר יבא את רעהו ביער לחטוב עצים· מכה בשוגג בכלל רוצח היה דכתיב ומכה אדם יומת משמע בין בשוגג בין במזיד ויצא מכה בשוגג מן הכלל לטעון טוען א' שהוא כענינו של מכה במזיד שזה המית וזה המית ויצא מן הכלל להקל על עצמו שיגלה בערי מקלט וזהו להקל ולא להחמיר: המדה העשירית· כל דבר שהיה בכלל ויצא לטעון טוען אחר שלא כענינו יצא להקל ולהחמיר כמו שנאמר כי תקנה עבד עברי שש שני' יעבוד וגו' והוציא אמה העבריה מן הכלל שנאמר וכי ימכור איש את בתו לאמה לא תצא כצאת העבדים· והלא אמה העבריה בכלל עבד עברי היתה שנאמר כי ימכר לך אחיך העברי או העבריה ולמה יצא' מן הכלל לטעון טוען אחר שלא כענינו שהעבד אינו יוצא בסימני' ואינו יוצא במיתת האדון ואמה יוצאת בסימנים ובמיתת האדון אפי' בתוך שש· ויצא להקל שהדבר הוקל עלי' שיוצאת בתוך שש· ולהחמיר שאדונה מקדשה בעל כרחה: המדה האחד עשר· כל דבר שהיה בכלל ויצא לידון בדבר החדש אי אתה יכול להחזירו לכללו עד שיחזירנו הכתוב לכללו

בַּצָּפוֹן וְקִבּוּל דָּמָן בִּכְלִי שָׁרֵת בַּצָּפוֹן וְדָמָן טָעוּן אַרְבַּע מַתָּנוֹת עַל אַרְבַּע קְרָנוֹת: כֵּיצַד עָלָה בַּכֶּבֶשׁ וּפָנָה לַסּוֹבֵב וּבָא לוֹ לְקֶרֶן דְּרוֹמִית מִזְרָחִית ׳ מִזְרָחִית צְפוֹנִית ׳ צְפוֹנִית מַעֲרָבִית ׳ מַעֲרָבִית דְּרוֹמִית ׳ שִׁירֵי הַדָּם הָיָה שׁוֹפֵךְ עַל יְסוֹד דְּרוֹמִי ׳ וְנֶאֱכָלִין לִפְנִים ׳ מִן הַקְּלָעִים לְזִכְרֵי כְהֻנָּה בְּכָל מַאֲכָל ׳ לְיוֹם וָלַיְלָה עַד חֲצוֹת: הָעוֹלָה קֹדֶשׁ קָדָשִׁים שְׁחִיטָתָהּ בַּצָּפוֹן וְקִבּוּל דָּמָהּ בִּכְלִי שָׁרֵת בַּצָּפוֹן וְדָמָהּ טָעוּן שְׁתֵּי מַתָּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע וּטְעוּנָה הֶפְשֵׁט וְנִתּוּחַ וְכָלִיל ׳ לָאִשִּׁים: זִבְחֵי שַׁלְמֵי צִבּוּר וַאֲשָׁמוֹת אֵלּוּ הֵן אֲשָׁמוֹת אֲשַׁם גְּזֵילוֹת אֲשַׁם ׳ מְעִילוֹת אֲשַׁם שִׁפְחָה חֲרוּפָה אֲשַׁם נָזִיר אֲשַׁם ׳ מְצוֹרָע אָשָׁם תָּלוּי שְׁחִיטָתָן בַּצָּפוֹן וְקִבּוּל דָּמָן בִּכְלִי שָׁרֵת בַּצָּפוֹן וְדָמָן טָעוּן שְׁתֵּי מַתָּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע וְנֶאֱכָלִין לִפְנִים ׳ מִן הַקְּלָעִים לְזִכְרֵי כְהֻנָּה בְּכָל מַאֲכָל ׳ לְיוֹם וָלַיְלָה עַד חֲצוֹת:

הַתּוֹדָה וְאֵיל נָזִיר קָדָשִׁים קַלִּים שְׁחִיטָתָן בְּכָל מָקוֹם בָּעֲזָרָה וְדָמָן טָעוּן שְׁתֵּי מַתָּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע וְנֶאֱכָלִין בְּכָל הָעִיר לְכָל אָדָם בְּכָל מַאֲכָל ׳ לְיוֹם וָלַיְלָה עַד חֲצוֹת: הַמּוּרָם ׳ מֵהֶם כַּיּוֹצֵא בָהֶם ׳ אֶלָּא שֶׁהַמּוּרָם נֶאֱכָל ׳ לַכֹּהֲנִים לִנְשֵׁיהֶם וְלִבְנֵיהֶם וּלְעַבְדֵיהֶם: שְׁלָמִים קָדָשִׁים קַלִּים שְׁחִיטָתָן בְּכָל מָקוֹם בָּעֲזָרָה וְדָמָן טָעוּן שְׁתֵּי מַתָּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע וְנֶאֱכָלִין בְּכָל הָעִיר לְכָל אָדָם בְּכָל מַאֲכָל ׳ לִשְׁנֵי יָמִים וְלַיְלָה אֶחָד: הַמּוּרָם מֵהֶם כַּיּוֹצֵא בָהֶם אֶלָּא שֶׁהַמּוּרָם נֶאֱכָל ׳ לַכֹּהֲנִים לִנְשֵׁיהֶם וְלִבְנֵיהֶם וּלְעַבְדֵיהֶם: הַבְּכוֹר וְהַמַּעֲשֵׂר וְהַפֶּסַח קָדָשִׁים קַלִּים שְׁחִיטָתָן בְּכָל מָקוֹם בָּעֲזָרָה וְדָמָן טָעוּן מַתָּנָה

אחת

שוה פרוטה ולמעלה מממון של ישראל בין שגנבו בין שגזלו בין שהפקד אצלו או משום שותפות או משאר דברים וכפר בו ונשבע לשקר מביא איל אשם תשאו והוא נקרא אשם גזילות: אשם מעילות מי שנהנה משוה פרוטה ולמעלה מן ההקדש מעל׳ ומביא אשם: אשם שפחה חרופה׳ היא שפחה כנענית המיועדת לעבד עברי ואיש בא עליה אחר מביא אשם והוא נקרא אשם שפחה חרופה: אשם נזיר׳ כשנטמא הנזיר במת מביא ב׳ תורים או ב׳ בני יונה א׳ לעולה וא׳ לחטאת וכבש בן שנתו לאשם וזה נקרא אשם נזיר: אשם מצורע׳ כשיטהר מביא גם כבש א׳ לאשם: אשם תלוי׳ אדם שנסתפק לו אם חטא בדבר שזדונו כרת ר״ל שהיה מונח לפניו חתיכה של שומן וחתיכה של חלב ואכל אחת מהן ולא נודע לו איזה מהן אכל מביא אשם וזה נקרא אשם תלוי ר״ל תלוי בספק:

התודה ואיל נזיר קדשים קלים: היא קרבן שלמים שאין מועלין בהן: המורם מן התודה דהיינו חזה ושוק כשאר שלמים: כיוצא בהם׳ כלומר כמו כן נאכלים ליום ולילה ונאכלין בכל העיר אלא שאין נאכלין לזרים אלא לכהנים ולנשיהם: שלמים דהיינו שלמי יחיד: בכל מקום אף בדרום: והמעשר׳ היינו מעשר בהמה: שינה באכילתן מזונים הן באכילתן: אלא למנויו דהיינו קודם לקיחתן נמנו עליו שנאמר איש לפי אכלו תכוסו מי שרוצה להיות לו חלק בו: אלא צלי כדכתיב כי אם צלי אש:

מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד עֹלָה רֵיחַ נִיחֹחַ אִשֶּׁה לַיהוָה׃
וְנִסְכֵּיהֶם חֲצִי הַהִין יִהְיֶה לַפָּר וּשְׁלִישִׁת הַהִין לָאַיִל וּרְבִיעִת הַהִין
לַכֶּבֶשׂ יָיִן זֹאת עֹלַת חֹדֶשׁ בְּחָדְשׁוֹ לְחָדְשֵׁי הַשָּׁנָה׃ וּשְׂעִיר עִזִּים
אֶחָד לְחַטָּאת לַיהוָה עַל־עֹלַת הַתָּמִיד יֵעָשֶׂה וְנִסְכּוֹ׃

משנת איזהו מקומן יאמר בניגון שאומרים המשניות וכן ברייתא דר' ישמעאל בניגון הגמרא:

אֵיזֶהוּ מְקוֹמָן שֶׁל זְבָחִים · קָדְשֵׁי קָדָשִׁים שְׁחִיטָתָן בַּצָּפוֹן פַּר וְשָׂעִיר שֶׁל יוֹם הַכִּפּוּרִים · שְׁחִיטָתָן בַּצָּפוֹן וְקִבּוּל דָּמָן בִּכְלֵי שָׁרֵת בַּצָּפוֹן וְדָמָן טָעוּן הַזָּיָה עַל בֵּין הַבַּדִּים וְעַל הַפָּרֹכֶת וְעַל מִזְבַּח הַזָּהָב · מַתָּנָה אַחַת מֵהֶן מְעַכֶּבֶת · שְׁיָרֵי הַדָּם הָיָה שׁוֹפֵךְ · עַל יְסוֹד מַעֲרָבִי שֶׁל מִזְבֵּחַ הַחִיצוֹן · אִם לֹא נָתַן לֹא עִכֵּב׃ פָּרִים הַנִּשְׂרָפִים וּשְׂעִירִים הַנִּשְׂרָפִים שְׁחִיטָתָן בַּצָּפוֹן וְקִבּוּל דָּמָן בִּכְלֵי שָׁרֵת בַּצָּפוֹן וְדָמָן טָעוּן הַזָּיָה עַל הַפָּרֹכֶת וְעַל מִזְבַּח הַזָּהָב מַתָּנָה אַחַת מֵהֶן מְעַכֶּבֶת · שְׁיָרֵי הַדָּם הָיָה שׁוֹפֵךְ עַל יְסוֹד מַעֲרָבִי שֶׁל מִזְבֵּחַ הַחִיצוֹן אִם לֹא נָתַן לֹא עִכֵּב · אֵלּוּ וָאֵלּוּ נִשְׂרָפִין בְּבֵית הַדֶּשֶׁן׃ חַטֹּאת הַצִּבּוּר וְהַיָּחִיד אֵלּוּ הֵן חַטֹּאת הַצִּבּוּר שְׂעִירֵי רָאשֵׁי חֳדָשִׁים וְשֶׁל מוֹעֲדוֹת שְׁחִיטָתָן בַּצָּפוֹן

איזהו מקומן · הוא במקום משנה וברייתא דרבי ישמעאל הוא במקום גמרא · ופ' התמיד היא במקום מקרא ע"ד שאז"ל לעולם ישליש אדם שנותיו שליש במקרא שליש במשנה שליש בתלמוד · ע"כ צריך ללמוד הפירש כדי שיבין מה שאומר · ויש לאומרם בניגון הגמרא · ומה שתקנו חכמים לומר משניות פרק זה יותר ממשניות אחרות לפי שבכולו אין בו מחלוקת ועוד שהוא סדר הקרבנות ושני במסכת זבחים :

איזהו מקומן של זבחים · כלומר באיזה מקום מותר לשחוט הזבחים הנקרבים : קדשי קדשים · הם חטאות ואשמות ועולה ושלמי צבור : שחיטתן בצפון של המזבח : ודמן טעון הזיה על בין הבדים · שעומד בין בדי ארון ומזה אחד למעלה ושבעה למטה · וכנגד עוביו של הכפורת ולא היו נוגעין בה שנאמר והזה באצבעו על פני הכפורת קדמה ולפני הכפורת יזה שבע פעמים ועל הפרוכת כשם שהזה בפנים כך יזה על הפרוכת מבחוץ ועל מזבח הזהב שהיה עומד בהיכל לפני הכפורת : מתנה אחת מהן מעכבת · אם חסר מתנה אחת מן המנין בהזאות הפנימיות מעכב : שירי הדם · מה שנשאר מן הדם : אם לא נתן השירים על היסוד אלא ששפכו לא עיכב הכפרה ; פרים הנשרפים · הם שלשה · פר כהן משוח ופר הבא על כל המצות ופר העלם דבר של צבור ; נשרפים בבית הדשן · חוץ לירושלים : כיצד · כלומר האיך נותן המתנות ר"ל זריקת הדם על הקרנות של המזבח ומפרש עלה בכבש הוא המדרגה שעולין בו למקום גבוה (בל"א טרעפא) ופנה לסובב · כי המזבח היה גבוה עשרה אמות כדאמרינן בגמרא עלה אמה וכנס · הוא היסוד · עלה חמש וכנס אמה · זהו הסובב · עלה שלש · וכנס אמה · זהו מקום הקרנות · ומקום הקרנות הי' אמה ; ובא לו לקרן דרומית מזרחית · דקיימ"לן כל פינות שאתה פונה לא יהא אלא דרך ימין והכבש היה בדרום המזבח וכשעולה בו פניו לצפון של מזבח · נמצא ימינו למזרחית · כי בית המקדש היה עומד בגובה ההר למערב של מזבח · ופנה לימינו ובא לו לאותו קרן · ומקיף כדרכו בסובב שהי' דרך לכהנים דרך ימין עד שמגיע למזרחית לפונית ואחרי' לפונית מערבית ואחרי' מערבית דרומית ובא לו לכבש ויורד ; לפני' מן הקלעים · שהיה במשכן שבמדבר : ובבית עולמים היה חומה העזרה במקום הקלעים : עד חצות : סייג עשו חכמים לתורה כדי להרחיק אדם מן העבירה אבל מ"מ מלותן עד שיעלה עמוד השחר · ולא הוי נותר עד שעלה עמוד השחר : העולה קדש קדשים · לפסול ביוצא ובטבול יום ובמחוסר כפרה וגם מועלין בה : שתי מתנות שהן ארבע · דהיינו שזורק על קרן מזרחית לפונית · והקרן מערבית דרומית שכנגדה באלכסון והיה זורק על הקרן והדם הולך אילך ואילך · וזהו ב' מתנות שהן ארבע דבעינן שיראה הדם בד' רוחות ; ונתוח · להלקים : וכליל לאשים · ר"ל שכולה צריך לשרוף באש כי כלה לגבוה סלקא : זבחי שלמי ציבור הם שני כבשי עצרת שמקריבין את שתי הלחם : אשם גזילות מי שיש בידו

פִּטּוּם הַקְּטֹרֶת· הַצֳּרִי· וְהַצִּפֹּרֶן· הַחֶלְבְּנָה· וְהַלְּבוֹנָה· מִשְׁקַל שִׁבְעִים שִׁבְעִים מָנֶה· מוֹר וּקְצִיעָה· שִׁבֹּלֶת נֵרְדְּ· וְכַרְכֹּם מִשְׁקַל שִׁשָּׁה עָשָׂר שִׁשָּׁה עָשָׂר מָנֶה: הַקּשְׁטְ· שְׁנֵים עָשָׂר· וְקִלּוּפָה· שְׁלשָׁה· וְקִנָּמוֹן· תִּשְׁעָה: בּוֹרִית כַּרְשִׁינָה· תִּשְׁעָה קַבִּין: יֵין קַפְרִיסִין סְאִין תְּלָתָא וְקַבִּין תְּלָתָא· וְאִם אֵין לוֹ יֵין קַפְרִיסִין· מֵבִיא חֲמַר חִוַּרְיָן עַתִּיק· מֶלַח סְדוֹמִית רוֹבַע הַקָּב· מַעֲלֶה עָשָׁן כָּל שֶׁהוּא: רַבִּי נָתָן אוֹמֵר· אַף כִּפַּת הַיַּרְדֵּן כָּל שֶׁהוּא· וְאִם נָתַן בָּהּ דְּבַשׁ· פְּסָלָהּ· אִם חִסַּר אַחַת מִכָּל סַמָּנֶיהָ· חַיָּב מִיתָה: רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר· הַצֳּרִי· אֵינוֹ אֶלָּא שְׂרָף· הַנּוֹטֵף מֵעֲצֵי הַקְּטָף: בּוֹרִית כַּרְשִׁינָה· שֶׁשָּׁפִין בָּהּ אֶת הַצִּפֹּרֶן· כְּדֵי שֶׁתְּהֵא נָאָה· יֵין קַפְרִיסִין· שֶׁשּׁוֹרִין בּוֹ אֶת הַצִּפֹּרֶן· מִפְּנֵי שֶׁהִיא עַזָּה: וַהֲלֹא מֵי רַגְלַיִם יָפִין לָהּ· אֶלָּא שֶׁאֵין מַכְנִיסִין מֵי רַגְלַיִם בָּעֲזָרָה· מִפְּנֵי הַכָּבוֹד:

אחר פיטום הקטורת יאמר אלו פסוקים:

יי צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׂגָּב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה: יְיָ צְבָאוֹת אַשְׁרֵי אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ: יְיָ הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ: אַתָּה סֵתֶר לִי מִצַּר תִּצְּרֵנִי רָנֵּי פַלֵּט תְּסוֹבְבֵנִי סֶלָה:

(ובשעת המגיפה ח"ו ושלום יאמר כל הפסוקים אלו ג"פ ופסוק אתה סתר ג"פ פנים ואחור): ובשבת לא יאמר אתה סתר: ואחר כך יאמר תפלת רבי נחוניה בן הקנה:

אָנָּא בְּכֹחַ גְּדוּלַּת יְמִינְךָ תַּתִּיר צְרוּרָה: אב"ג ית"ץ קַבֵּל רִנַּת עַמְּךָ שַׂגְּבֵנוּ טַהֲרֵנוּ נוֹרָא: קר"ע שט"ן
נָא גִבּוֹר דּוֹרְשֵׁי יִחוּדְךָ כְּבָבַת שָׁמְרֵם: נג"ד יכ"ש בָּרְכֵם טַהֲרֵם רַחֲמֵי צִדְקָתְךָ תָּמִיד גָּמְלֵם: בט"ר צת"ג
חֲסִין קָדוֹשׁ בְּרוֹב טוּבְךָ נַהֵל עֲדָתֶךָ: חק"ב טנ"ע יָחִיד גֵּאֶה לְעַמְּךָ פְּנֵה זוֹכְרֵי קְדֻשָּׁתֶךָ: יג"ל פז"ק
שַׁוְעָתֵנוּ קַבֵּל וּשְׁמַע צַעֲקָתֵנוּ יוֹדֵעַ תַּעֲלוּמוֹת: שק"ו צי"ת: ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד:

אם שבת זאגט אן דאש

וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת שְׁנֵי־כְבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה תְּמִימִם וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן וְנִסְכּוֹ· עֹלַת שַׁבַּת בְּשַׁבַּתּוֹ עַל־עֹלַת הַתָּמִיד וְנִסְכָּהּ:

אן ראש חדש זאגט אן דאש

וּבְרָאשֵׁי חָדְשֵׁיכֶם תַּקְרִיבוּ עֹלָה לַיהוָה פָּרִים בְּנֵי־בָקָר שְׁנַיִם וְאַיִל אֶחָד כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה שִׁבְעָה תְּמִימִם· וּשְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לַפָּר הָאֶחָד וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לָאַיִל הָאֶחָד: וְעִשָּׂרֹן עִשָּׂרוֹן סֹלֶת

מנחה

ע"פי דברי המקובלים נכון לומר בכל יום ויום מזמור של יום זה והוא סגולה נפלאה להארת נפש רוח ונשמה· ע"כ ביום ראשון יכוין שיאיר בו הארת תוספת נשמה יתירה משבת העבר ויאמר מזמור של יום בתהלים כ"ד לדוד מזמור וכו'· וביום שני יכוין שיאיר בו הארת רוח יתירה משבת העבר ויאמר המזמור של יום בתהלים מ"ח שיר מזמור לבני קרח וכו'· ביום השלישי יכוין שיאיר בו הארת נפש יתירה משבת העבר ויאמר המזמור של יום בתהלים פ"ב מזמור לאסף וכו'· וביום רביעי יכוין שיאיר בו הארת נפש יתירה משבת הבאה ויאמר המזמור של יום בתהלים צ"ד אל נקמות ה' וכו'· וביום החמישי יכוין שיאיר בו הארת רוח יתירה ויאמר המזמור של יום בתהלים פ"א למנצח על הגתית וכו'· וביום הששי יכוין שיאיר בו הארת נשמה יתירה משבת הבאה ויאמר המזמור של יום בתהלים צ"ג ה' מלך וכו'· ובשבת יכוין שיאיר בו תוספת נפש רוח ונשמה ויאמר המזמור של יום בתהלים צ"ב מזמור שיר ליום השבת וכו' ודבר זה יועיל מאוד להארת הנשמה וכן הוא בסידור של הרב האר"י ז"ל:

איזהו

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ צַו אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ
אֲלֵהֶם אֶת־קׇרְבָּנִי לַחְמִי לְאִשַּׁי רֵיחַ נִיחֹחִי תִּשְׁמְרוּ
לְהַקְרִיב לִי בְּמוֹעֲדוֹ׃ וְאָמַרְתָּ לָהֶם זֶה הָאִשֶּׁה אֲשֶׁר תַּקְרִיבוּ
לַיהוָה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה תְמִימִם שְׁנַיִם לַיּוֹם עֹלָה תָמִיד׃ כהן
אֶת־הַכֶּבֶשׂ אֶחָד תַּעֲשֶׂה בַבֹּקֶר וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַּעֲשֶׂה
בֵּין הָעַרְבָּיִם׃ וַעֲשִׂירִית הָאֵיפָה סֹלֶת לְמִנְחָה בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן
כָּתִית רְבִיעִת הַהִין׃ לוי עֹלַת תָּמִיד הָעֲשֻׂיָה בְּהַר סִינַי לְרֵיחַ
נִיחֹחַ אִשֶּׁה לַיהוָה׃ וְנִסְכּוֹ רְבִיעִת הַהִין לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד
בַּקֹּדֶשׁ הַסֵּךְ נֶסֶךְ שֵׁכָר לַיהוָה׃ וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַּעֲשֶׂה
בֵּין הָעַרְבָּיִם כְּמִנְחַת הַבֹּקֶר וּכְנִסְכּוֹ תַּעֲשֶׂה אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ
לַיהוָה׃ (וְשָׁחַט אֹתוֹ עַל יֶרֶךְ הַמִּזְבֵּחַ צָפֹנָה לִפְנֵי יְיָ)׃

יש אומרים אחר פרשת ויזבח פסוק זה :

וְזָרְקוּ בְּנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים אֶת דָּמוֹ עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב׃ יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי
אֲבוֹתֵינוּ שֶׁיְּהֵא זֶה חָשׁוּב וּמְקֻבָּל לְפָנֶיךָ כְּאִלּוּ הִקְרַבְנוּ קׇרְבַּן הַתָּמִיד בְּמוֹעֲדוֹ
כְּהִלְכָתוֹ · וְעָרְבָה לַיְיָ מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת׃

לפי דברי הקבלה צריך לומר בשחרית קודם התפלה ואחר התפלה פיטום הקטורת · ואעפ"י שאין אומרים בציבור מ"מ כל יחיד
ויחיד יכול לאומרה בפני עצמו: קודם פיטום הקטורת יאמר אלו הפסוקים :

וַיֹּאמֶר יְיָ אֶל־מֹשֶׁה קַח לְךָ סַמִּים נָטָף וּשְׁחֵלֶת וְחֶלְבְּנָה סַמִּים וּלְבֹנָה זַכָּה בַּד בְּבַד יִהְיֶה׃
וְעָשִׂיתָ אֹתָהּ קְטֹרֶת רֹקַח מַעֲשֵׂה רוֹקֵחַ מְמֻלָּח טָהוֹר קֹדֶשׁ׃ וְשָׁחַקְתָּ מִמֶּנָּה הָדֵק
וְנָתַתָּה מִמֶּנָּה לִפְנֵי הָעֵדֻת בְּאֹהֶל מוֹעֵד אֲשֶׁר אִוָּעֵד לְךָ שָׁמָּה קֹדֶשׁ קָדָשִׁים תִּהְיֶה לָכֶם׃ וְנֶאֱמַר
וְהִקְטִיר עָלָיו אַהֲרֹן קְטֹרֶת סַמִּים בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר בְּהֵיטִיבוֹ אֶת הַנֵּרֹת יַקְטִירֶנָּה׃ וּבְהַעֲלֹת
אַהֲרֹן אֶת־הַנֵּרֹת בֵּין הָעַרְבַּיִם יַקְטִירֶנָּה קְטֹרֶת תָּמִיד לִפְנֵי יְיָ לְדֹרֹתֵיכֶם׃

פטום

כתב הטור בסימן ל"א קבעו לקרות פרשת התמיד כדאיתא במדרש בזמן שאין בית המקדש קיים מה תהא עליהם אמר הקב"ה כבר הקדמתי להם סדר הקרבנות כל זמן שעוסקין בהן מעלה אני עליהם כאלו הקריבו לפני ע"כ יש נוהגין לומר במנחה ג"כ פ' התמיד קודם אשרי של תפלת המנחה נגד תמיד של בין הערבים ומנהג יפה הוא וכן הוא בש"ע א"ח סימן רל"ד :

קרבני זה הדם לחמי · אלו האימורין וכן הוא אומר והקטירם הכהן המזבחה לחם אשה לאש הנותנים לאשי המזבח : תשמרו שיהיו כהנים ולוים עומדים על גבן מכאן למדו ותקנו המעמדות : במועדו בכל יום מועד התמידים : ואמרת להם אזהרה לב"ד : סולת למנחה · מנחה ונסכים : העשויה בהר סיני כאותן שנעשו בימי המלואים ד"א אותה שנקרבה לפני מתן תורה שכתוב בה ויעש באהגות מלמד שטעונה כלי · ונסכו יין : הסך על המזבח יתנסכו : שכר · יין המשכר פרט ליין מגיתו · ריח ניחוח · נחת רוח לפני שאמרתי ונעשית רצוני : מי שרוצה להבין המנחות והנסכים של הקרבנות יעיין בפ' שלח לך פרשת מנחה ונסכים על כל קרבן וקרבן ואז יוכל ג"כ להבין אלו פרשיות :

לפי

אתה הוא עד שלא נברא העולם · אתה הוא משנברא העולם · אתה הוא בעולם הזה · ואתה הוא לעולם הבא קדש את שמך על מקדישי שמך · וקדש את שמך בעולמך ובישועתך תרום ותגביה קרננו · ברוך אתה יי · מקדש את שמך ברבים :

מאן עש איז זאגר אול זאן ווערן זאגר :

אתה הוא יי אלהינו בשמים ובארץ ובשמי השמים העליונים · אמת אתה הוא ראשון · ואתה הוא אחרון ומבלעדיך אין אלהים · קבץ קויך מארבע כנפות הארץ יכירו וידעו כל באי עולם כי אתה אלהים לבדך לכל ממלכות הארץ אתה עשית את השמים ואת הארץ את הים ואת כל אשר בם · ומי בכל מעשה ידיך בעליונים או בתחתונים שיאמר לך מה תעשה · אבינו שבשמים עשה עמנו חסד בעבור שמך הגדול שנקרא עלינו · וקיים לנו יי אלהינו מה שכתוב · בעת ההיא אביא אתכם ובעת קבצי אתכם כי אתן אתכם לשם ולתהלה בכל עמי הארץ בשובי את שבותיכם לעיניכם אמר יי :

יש אומרים פרשת הכיור קודם וידבר :

וידבר יי אל משה לאמר : ועשית כיור נחשת וכנו נחשת לרחצה ונתת אותו בין אהל מועד ובין המזבח ונתת שמה מים : ורחצו אהרן ובניו ממנו את ידיהם ואת רגליהם : בבאם אל אהל מועד ירחצו מים ולא ימתו או בגשתם אל המזבח לשרת להקטיר אשה ליי : ורחצו ידיהם ורגליהם ולא ימתו והיתה להם חק עולם לו ולזרעו לדרתם :

יש אומרים זה קודם פרשת וידבר:

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו שתרחם עלינו ותכפר לנו על כל חטאתינו ותמחול לנו על כל עונותינו ותסלח לנו על כל פשעינו · ותבנה בית המקדש במהרה בימינו ונקריב לפניך קרבן התמיד שיכפר בעדינו כמו שכתבת עלינו בתורתך על ידי משה עבדך מפי כבודך כאמור :

ווער קיין זאדן איז דער זאל זייארט פשוטה וידבר אול מיזהו מקומן ארן · אבר דען יהי רצון זאל אנדרי פסוקים שאומרים זאל און ניט זאגן : און גיהערט צו טין וועןאן ומגט פרשת הכיור אול מיזהו מקומן דען אנגיהירן מיזאגו פון אנוועג און דש קרבן מקריב ווער אול מין בית המקדש בשעת הקרבה איז און אורג טטנדן :

לפיכך אנחנו חייבים ווֹל און זאגן מיט גרושר כוונה אול מיט שמחה דען דס איז טייטש דרום זיין מיר שולדיג השי"ת צו לובן מיט אלרלייא לוב אול גיזאנג: אשרנו מה טוב חלקנו וואול צו אונז דאז מיר זיין דאש חלק פון הקב"ה דז מיר האבן זולכה גיזעגן הש"ית צו לובן אובנט אול מארגנש דאז מיר זאגן שמע ישראל:

לְפִיכָךְ אֲנַחְנוּ חַיָּבִים לְהוֹדוֹת לְךָ וּלְשַׁבֵּחֲךָ וּלְפָאֶרְךָ וּלְבָרֵךְ וּלְקַדֵּשׁ וְלִתֵּן שֶׁבַח וְהוֹדָיָה לִשְׁמֶךָ: אַשְׁרֵנוּ מַה טּוֹב חֶלְקֵנוּ וּמַה נָּעִים גּוֹרָלֵנוּ וּמַה יָּפָה יְרוּשָּׁתֵנוּ: אַשְׁרֵנוּ שֶׁאָנוּ מַשְׁכִּימִים וּמַעֲרִיבִים עֶרֶב וָבוֹקֶר· וְאוֹמְרִים פַּעֲמַיִם בְּכָל יוֹם שְׁמַע יִשְׂרָאֵל· יְיָ אֱלֹהֵינוּ· יְיָ אֶחָד: בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

אתה

נוהגין לאריך בניגון כשאומרים שמע ישראל ע"כ יכול כל א' לכוין כאן לקבל עליו עול מלכות שמים בשלימות: ויפסיק הפסוק בג' הפסקות שמע ישראל פיסקא א'· ה' אלקינו פיסקא א'· ה' אחד פיסקא א' כדי שיהי' הפירוש כך שהכתוב אומר שמע והאזין אתה ישראל· ה' שהוא אלקינו· הוא ה' אחד·

ר"א כשהוא אומר שמע ישראל יכוין על ישראל סבא שלורתו חקוקה בכסא הכבוד: יאריך באחד כדי שימליכנו באחד ר"ל שהקב"ה הוא אחד ומיוחד על זה רומז האל"ף שבאחד· ובשבעה רקיעים ובארץ על זה רומז החי"ת שבאחד· ובארבע רוחות העולם על זה רומז הדל"ת שבאחד: ויכוין שהוא מוסר נפשו ורוחו ונשמתו על קדושת שמו הגדול: ידגיש הדלת שלא יהא נראה כריש ולא יאמר הדל"ת בשב"א· ע"כ מן הראוי לגעור באותן שאומרים הדל"ת בשב"א:

ובשבת ובי"ט שהולכים לבה"כ אפילו בקהלות גדולות בשבעה שעות שקורין ז' ב"ן אויע"ר ואא"כ מאריכין בניגונים בברוך שאמר ובשוכן עד והוא קרוב שכבר עבר זמן קריאת שמע שהוא רביעית היום מעת הנץ החמה ע"כ מי שנגע יראת אלקים בלבבו יאמר כאן כל פרשה ראשונה עד ובשעריך· וכן יש לנהוג מי שהוא אנוס שאין יכול להתפלל בבוקר בזמנה או שהוא בדרך יאמר כל הברכות כולן עד מקדש את שמך ברבים ויאמר כאן כל הפרשה ראשונה עד ובשעריך· כדי שיקרא לכל הפחות פרשה ראשונה עם קבלת עול מלכות שמים בזמנה:

כתב

ווייל דער מנהג איז דז אין דא פפלעגט שמע ישראל צו דענן מיט איינן ניגון אזו קאן אין דא רעכטי כוונה האבן· אין זאל דיזן פסוק טיילן אויף דרייא טייל אזו שמע ישראל· יי אלהינו· יי אחד דאז איז טייטש פר נעם דוא ישראל· גאט אונזר גאט איז איין איינציגר גאט· דרויף ווייזט דיא א' פון אחד אין זיבן הימל אול אויף דער ערד· דא רויף ווייזט ד א ח' פון אחד· אויף אלי פיר זייטן דר וועלט דרויף ווייזט דיא ד' פון אחד· אול איך בין מוסר איין גייף אול איין נשמה אויף קדושת השי"ת· ווער דיזי כוונה האט אזו אמאל ווען ער שמע ישראל זאגט ווערט איים צו גירעכנט אלז ווען ער אויף קדושת השם ווערט גשטארבן: און זאל ניט זאגן אחה דיא ד' מיט איינר שב"א אחד ניימרט אֶחָד אך דיא ד' דרוקן דש פר קיין ריש גיזעהן ווערט

אן שבתות אול יאמים טובים פפלעגט אין גאר שפעט אין שול צו גין דאז אין רוב אמאל זאן קריאת שמע עובר איז דען שמע ישראל האבן ראזרי חכמים דען גיבן ק"ש דאז איז דער זא דז פירט חלק פון דען טאג פון דען אמאל דאז דיא אין אויף גיט ביז זיא אונטרגיט· אין טיילט דען טאג מיאור המהן אויף צוועלף שעות· אין זאמר זיין צעלף גרושי שעות אין ווינטר צוועלף קורצי שעות· מן אין תמוז דז דער טאג לום לענגשטן איז גיט דיא זון צו אורגנז אום פיר אויף אול גיט אובנט אום אכט ווידר אונטר איז דאז פירט חלק פיר שעות· אזו איז אום אכט אוייגר דש פירט חלק אכל שכן ווען דיא זון נאך פיר אוייגר אויף גיט אול גיט אובנט אום אכט אוייגר אונטר גיט איז דיא פירט חלק נאך קליינר· אזוו בן אן טון אום זיבן שולין גיט ביז דער חזן ניגט אין ברוך שאמר אול שוכן עד גיוועזט לאנג איז אין זאן קריאת שמע עובר· אזו זאל אן צו אמרגנש אן שבתות אול יאמים טובים דא זאגן דיא גאנץ ערשט פרשה פון ק"ש ביז אן ובשעריך· דרום דיא זעלביגי ישובים לייט דיא דא אן שבת ערשט אום אכט אוייגר שולן גינן דיא זיינן פשיטא זאן ק"ש עובר· ע"כ ווער יראת שמים אין זיך האט זאל אן שבתות אול יאמים טובים תכף ווען ער אויף שטיט אלי ברכות פארכן זאגן אול שמע ישראל ביז ובשעריך אול ביז מקדש את שמך ברבים דער נאך ווען אין תפלה טוט זאל ער זעלביש ניט ווידר זאגן· אוז גימאן דען פסוק שמע ישראל אוז אין נאך ווידר זאגן מיט קהל אול ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד· אך אזו ווען איינר יונגשט איז יאר זאלט צו אמרגנש ניט קענן תפלה תכף טון עש זייא ער ווער דער הייאן אין זיינם הויז אודר ער ווער אן דען פעלד אזו זאל ער זאגן אלי ברכות פארכן אול אך דיא גאנץ ערשט פרשה פון קריאת שמע ביז אן ובשעריך אול ביז מקדש את שמך ברבים דער מיט דאז ער לכל הפחות יוצא מיזט דאז ער קריאת שמע אין אירי צייט זאגט:

וּמֵחָבֵר רָע וּמִשָּׁכֵן רָע וּמִפֶּגַע רָע קָשִׁים מִהִרְהוּרִים רָעִים מֵעֲנִיּוֹת וְאֶבְיוֹנוּת מִשָּׂטָן הַמַּשְׁחִית מִדִּין קָשֶׁה מִדַּלּוּת וּמִשִּׁפְלוּת:
וּמִבַּעַל דִּין קָשֶׁה בֵּין שֶׁהוּא בֶּן בְּרִית וּבֵין שֶׁאֵינוֹ בֶּן בְּרִית:

לְעוֹלָם יְהֵא אָדָם יְרֵא שָׁמַיִם בַּסֵּתֶר וּמוֹדֶה עַל הָאֱמֶת וְדוֹבֵר אֱמֶת בִּלְבָבוֹ וְיַשְׁכֵּם וְיֹאמַר:

רִבּוֹן כָּל הָעוֹלָמִים לֹא עַל צִדְקוֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ מַפִּילִים תַּחֲנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ כִּי עַל רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים מָה אָנוּ מֶה חַיֵּינוּ מֶה חַסְדֵּנוּ מַה צִּדְקֵנוּ מַה יִּשְׁעֵנוּ מַה כֹּחֵנוּ וּמַה גְּבוּרָתֵנוּ מַה נֹּאמַר לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ הֲלֹא כָּל הַגִּבּוֹרִים כְּאַיִן לְפָנֶיךָ וְאַנְשֵׁי הַשֵּׁם כְּלֹא הָיוּ וַחֲכָמִים כִּבְלִי מַדָּע וּנְבוֹנִים כִּבְלִי הַשְׂכֵּל כִּי רוֹב מַעֲשֵׂיהֶם תֹּהוּ וִימֵי חַיֵּיהֶם הֶבֶל לְפָנֶיךָ וּמוֹתַר הָאָדָם מִן הַבְּהֵמָה אָיִן כִּי הַכֹּל הָבֶל:

אֲבָל אֲנַחְנוּ עַמְּךָ בְּנֵי בְרִיתֶךָ בְּנֵי אַבְרָהָם אוֹהַבְךָ שֶׁנִּשְׁבַּעְתָּ לוֹ בְּהַר הַמּוֹרִיָּה זֶרַע יִצְחָק יְחִידוֹ שֶׁנֶּעֱקַד עַל גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ עֲדַת יַעֲקֹב בִּנְךָ בְּכוֹרֶךָ שֶׁמֵּאַהֲבָתְךָ שֶׁאָהַבְתָּ אוֹתוֹ וּמִשִּׂמְחָתְךָ שֶׁשָּׂמַחְתָּ בּוֹ קָרָאתָ אֶת שְׁמוֹ יִשְׂרָאֵל וִישֻׁרוּן:

לפיכך

הרעים ושלא יסור אותי לדבר עבירה: מפגע רע· (פון בזיז ביגעגנים) הם קורת הזמן ותחבולותיו: מבעל דין קשה איש שאינו יוכל לכפותו בדין שהוא גבר אלם: בן ברית ר"ל שהוא יהודי והוא מהול בברית של אברהם· בין שהוא נכרי שאינו בן ברית:

ירא שמים בסתר· ר"ל אפי' בסתר כי דרכו של אדם לעבור עבירות בסתר יותר מבגלוי כמו שאמר ריב"ז לתלמידיו: ודובר אמת בלבבו· שלא יהא אחד בפה ואחד בלב: מה אנו· אלו שבעה מה כנגד ז' הבלים שאמר קהלת: כבלי מדע· (אוהן פר שטאנד:) כי רוב מעשיהם תוהו· אמר רוב מעשיהם ולא אמר כל מעשיהם כי מעשה המצות והתורה הם חשובים ונחשבים: ומותר האדם מן הבהמה אין (אויז ניקס) כי הכל נהפך להיות הבל לשוב אל העפר· ויש מפרשים אין נוטריקן "אבל "יש "נשמה ר"ל שיתרון האדם על הבהמה אינו אלא הנשמה והוא הדעת:

בני בריתך· שכרת עמנו ברית· קראת שמו ישראל· לשון שררה וישרון הוא לשון יושר כדכתיב ויהי בישרון מלך· הנעלם מן יעקב בזה יו"ד עי"ן קו"ף בי"ת גימטריא תקס"ו כמנין ישרון· והענין בזה להזכיר זכות אבות ועקידה· ולפי שאנו מזכירין זכות אבות ואנו בניהם שהם היו חשובים לפניך וכולם הודו ושבחו לך· לפיכך גם אנחנו חייבים לתודות לשמך או יש לפרש כי אנו מחויבים ליתן שבח והודיה לשמך בשביל שאהבת אותנו עד ששמך משותף בשמינו כדכתיב הראובני השמעוני ה' בתחלה ויו"ד בסוף הוא אותיות י"ה שהו' (שבטי יה עדות לישראל) ואם הכתוב יה במילואה כזה יו"ד ה"י הוא אותיות יהודי ע"כ אנחנו נקראים יהודי' וכן ישראל שהואל משותף בשמינו ויהי' פירש לשמך בשביל שמך· מה טוב חלקינו· כנגד עולם הזה· ומה נעים גורלינו כנגד עולם הבא עולם התחיה· ומה יפה ירושתינו· כנגד לעתיד לבא: על מקדישי שמך· הם ישראל שמקדישים את שמך:

כתבו הפוסקים האחרונים שטוב ונכון לומר יהי רצון זה בלשון רבים שתרגלנו בתורתך ודבקנו וכן כולם כי לעולם לישתתף נפשי׳ בהדי׳ דצבורא ובפרט השליח צבור צריך להתפלל בלשון רבים :

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי שֶׁתַּרְגִּלֵנִי בְּתוֹרָתֶךָ וְדַבְּקֵנִי בְּמִצְוֹתֶיךָ וְאַל תְּבִיאֵנִי לֹא לִידֵי חֵטְא וְלֹא לִידֵי עֲבֵירָה וְעָוֹן וְלֹא לִידֵי נִסָּיוֹן וְלֹא לִידֵי בִזָּיוֹן וְאַל יִשְׁלוֹט בִּי יֵצֶר הָרַע וְהַרְחִיקֵנִי מֵאָדָם רָע וּמֵחָבֵר רָע וְדַבְּקֵנִי בְּיֵצֶר טוֹב וּבְמַעֲשִׂים טוֹבִים וְכוֹף אֶת יִצְרִי לְהִשְׁתַּעְבֶּד לָךְ וּתְנֵנִי הַיּוֹם וּבְכָל יוֹם לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים בְּעֵינֶיךָ וּבְעֵינֵי כָּל רוֹאַי וְתִגְמְלֵנִי חֲסָדִים טוֹבִים׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל :

אמן עם אין אמר אול זאל אערן אמר :

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי שֶׁתַּצִּילֵנִי הַיּוֹם וּבְכָל יוֹם מֵעַזֵּי פָנִים וּמֵעַזּוּת פָּנִים מֵאָדָם רָע וּמחבר

יש מוסיפין להתפלל שיצילנו הש״י :

מֵעַיִן הָרַע וּמִלָּשׁוֹן הָרַע מִמַּלְשִׁינוּת מֵעֵדֵי שֶׁקֶר מִשִּׂנְאַת הַבְּרִיּוֹת מֵעֲלִילָה מִמִּיתָה מְשׁוּנָה מֵחֳלָאִים רָעִים מִיסוּרִים קשים

היה הארץ תחת המים והקב״ה גזר שתראה היבשה והקוה המים אל מקום אחד נגד הטבע של היסודות כדי שיהיו החיים והאדם עליה שאל״כ לא היה מקום להתגדל בו : שעשית לי כל צרכי׳ כשנועל מנעליו יברך ברכה זו שכל זמן שהוא יחף אינו יכול לעשות צרכיו וצרכי ביתו וכיון שלובש מנעליו כאלו נעשה לו כל צרכיו : אשר הכין מצעדי גבר׳ כשהולך מברך שהכין לו הקב״ה פסיעות רגליו ללכת בכל עסקיו : אוזר ישראל בגבורה׳ כשאוזר חגורתו כי באזור אלוי גבורת הגבור כי בו תולה הכלי זיין שלו׳ וברכה זו רומזת למה שנאמר כי כאשר ידבק האזור מפני האיש כן הדבקתי אלי את כל בית ישראל : עוטר ישראל בתפארה כשמניח הסודר על ראשו כי אסור לילך בגילוי ראש כדי שיהא מורא שמים עליו ויש פותרין שנאמר על תפילין של ראש כי תפילין נקראים פאר : הנותן ליעף כח׳ לפי שבערב האדם יעף ויגע והולך לישן והרי הוא כמת ומפקיד נשמתו ביד הקב״ה ומחזיר לו הש״ת בבוקר כשהיא שקטה ונחה : המעביר שינה מעיני׳ כשרוחץ פניו מברך ברכה זו : ותנומה (שלומונג) מעפעפי (פון מיין אויגן ברויאן׳)

שתרגלני (דוא זאלשט מיך גוויננן:) ודבקני׳ (דוא זאלשט מיך ביהעפטן׳) לא לידי חטא׳ שלא אחטא בשוגג : ולא לידי עון׳ שלא אחטא במזיד : לא לידי נסיון (צו פאר זוכונג) כי שמא לא אוכל לעמוד בנסיון : ולא לידי בזיון׳ שלא אצטרך לבריות שמתנתם מעוטה וחרפתם מרובה ושלא אבוא לידי בזיון לעה״ב מכח החטאים כי אדם החוטא או בעה״ב חביריו בדלין ממנו וטמא טמא יקרא עליו ואין לך בזיון גדול מזה : ואל ישלוט בי יצר הרע׳ כי יצר רע בגימטר׳ א רשע כי כל השומע ליצר הרע נקרא רשע : ואע״ג שהבן אדם הוא בעל בחירה מ״מ צריך להתפלל על זה שהקב״ה יסייע לו שלא ישלוט בו היצר הרע שהוא תחילתו מתוק וסופו מר : והרחיקני מאדם רע׳ שלא יהיה לי שום עסק עם אדם רע׳ או הפירש שזהו התפלה שישמרנו הקב״ה שלא יהי׳ אחד מן העניים של ר״ת מאד״ם ר״ע ר״ל מך אביון דל מסכן רש עני כי מי שהוא זוכה שאינו מן אותן עניים הנזכרים אינו יוכל ליתן די שבח והודיה להקב״ה על הטובה הגדולה הזה׳ ע״כ צריך שיהא חרד על דבר ה׳ ועל מצותיו על כל הטובה שעשה הש״ת עמו שמינהו אפוטרופוס על העניים שלו להיות שלוחו של מקום לפרנס על ידו׳ ואם הוא אינו ירא ה׳ ואינו חרד על מצותיו הרי הוא כפוי טובה כמו שמצינו גבי איוב ויען השטן אל ה׳ ויאמר החנם ירא איוב באלהים הלא אתה שכת בעדו ובעד ביתו ובעד כל אשר לו ומעשה ידיו ברכת׳ מזה נשמע מי שזוכה מהשי״ת שנתברך בעושר ונכסים צריך שיהיה ירא אלקים ומכ״ש שלא יעשה שום עבירה במזיד בממונו כי זכן ודאי נגד השכל : לחן ולחסד׳ שאהיה אהוב לשמים ולבריות :

מעזי פנים שלא אתגרה בו שלא יעמוד כנגדי ויוליא עלי לעז של פסול : ומעזות פנים׳ שלא אעוז אני כנגד אחרים כי עז פנים לגיהנם : משכן רע׳ כדי שלא אלקה עמו כי אוי לרשע אוי לשכינו : ומחבר רע כדי שלא אלמוד ממעשיו הרעים

דיא ברכה אשר נתן לשכוי בינה דארף מן ניט פאר טאג זאגן:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ ׀ הָעוֹלָם ׀ אֲשֶׁר נָתַן לַשֶּׂכְוִי בִינָה לְהַבְחִין בֵּין יוֹם וּבֵין לָיְלָה ׃ על הברכות אלו כשאומר אמן יכוין שהוא אמת ר"ל עם אין וואר:

בָּרוּךְ ׀ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ ׀ הָעוֹלָם שֶׁלֹּא עָשַׂנִי גּוֹי ׃

בָּרוּךְ ׀ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ ׀ הָעוֹלָם ׀ שֶׁלֹּא עָשַׂנִי עָבֶד ׃

בָּרוּךְ ׀ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ ׀ הָעוֹלָם שֶׁלֹּא עָשַׂנִי אִשָּׁה ׃

דיא ווייבר זאגן דאש (שֶׁעָשַׂנִי כִּרְצוֹנוֹ)

בָּרוּךְ ׀ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ ׀ הָעוֹלָם ׀ מַלְבִּישׁ ׀ עֲרוּמִּים ׃

בָּרוּךְ ׀ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ ׀ הָעוֹלָם ׀ פּוֹקֵחַ ׀ עִוְרִים ׃

בָּרוּךְ ׀ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ ׀ הָעוֹלָם ׀ מַתִּיר ׀ אֲסוּרִים ׃

בָּרוּךְ ׀ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ ׀ הָעוֹלָם ׀ זוֹקֵף כְּפוּפִים ׃

בָּרוּךְ ׀ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ ׀ הָעוֹלָם ׀ רוֹקַע הָאָרֶץ עַל הַמָּיִם ׃

בָּרוּךְ ׀ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ ׀ הָעוֹלָם ׀ אֲשֶׁר הֵכִין מִצְעֲדֵי גָבֶר ׃

בָּרוּךְ ׀ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ ׀ הָעוֹלָם ׀ שֶׁעָשִׂיתָ לִּי כָּל צָרְכִּי ׃

בָּרוּךְ ׀ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ ׀ הָעוֹלָם ׀ אוֹזֵר יִשְׂרָאֵל בִּגְבוּרָה ׃

בָּרוּךְ ׀ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ ׀ הָעוֹלָם ׀ עוֹטֵר יִשְׂרָאֵל בְּתִפְאָרָה ׃

בָּרוּךְ ׀ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ ׀ הָעוֹלָם ׀ הַנּוֹתֵן לַיָּעֵף כֹּחַ ׃

הרבה אנשים נהגו עכשיו לברך הרבה ברכות נוספות בא"י אמ"ה סומך נופלים: בא"י אמ"ה מגביה שפלים וטעות בידם כי אין לברך יותר ממה שתקנו חז"ל ואותן אנשים מברכין ברכה לבטלה:

בָּרוּךְ ׀ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ ׀ הָעוֹלָם ׀ הַמַּעֲבִיר שֵׁנָה מֵעֵינַי וּתְנוּמָה מֵעַפְעַפָּי ׃ אין אומרים כאן אמן לכך אומרים ויהי רצון עם הוי"ו לפי שהוא סיום ברכה הראשונה: ויהי כתבו

לשכוי (בל"א האן) הוא התרנגול: להבחין (צו פריבן) ר"ל שיבחנו הבריות וידעו כי אז התחיל היום וזה דבר פלא שאין בעולם מי שידע להבחין בין יום ולילה ואפי' אדם שהוא בעל דעה אלא התרנגול· גם בהלות לילה הוא מרגיש וקורא ומפני שלרכי בני אדם הוא שהם עומדים ממטתן לקולו ע"כ תקנו לברך על זה:

שלא עשני גוי· שלריך ליתן שבח והודאה להשי"ת שבחר בנו מכל האומות וקרבנו לעבודתו: שלא עשני עבד· אע"ג שחייב קלת במלות יותר מן הגוי מ"מ אין לו זכות אבות ונחשד על הגזל ואסור בבת ישראל: שלא עשני אשה אע"ג שהיא מזרע ישראל מ"מ כטורה ממלות עשה שהזמן גרמא: והנשים נוהגות לברך שעשני כרלונו כמי שמלדיק הדין על הרעה מ"מ היא נותנת שבח והודיה לאל ית' שברא אותה לפי רלונו הטוב:

ברכות אלו מן הראוי לברך כל א' וא' בשעתו אלא לפי שאין ידיו נקיים באותו שעה שקם ממטתו תקנו לסדר אותם כולם בפעם א' אחר שנטל ידיו ומפני פרצים מעמי הארץ שאינן יודעים אותן תיקנו שיסדר אותן הש"ץ בבה"כ ויענו אחריו אמן: מלביש ערומים· כשלובש בגדיו: פוקח עורים· כשמעביר ידיו על עיניו· מתיר אסורים· כשיושב על מיטתו ונותח עלמותיו: זוקף כפופים· כשעומד ממיטתו: רוקע הארץ על המים: כשעומד רגליו על הארץ כי בשעת בריאת העולם היה

וְהַבִּכּוּרִים וְהָרֵאָיוֹן וּגְמִילוּת חֲסָדִים וְתַלְמוּד תּוֹרָה: אֵלּוּ דְבָרִים שֶׁאָדָם אוֹכֵל פֵּרוֹתֵיהֶם בָּעוֹלָם הַזֶּה וְהַקֶּרֶן קַיֶּמֶת לָעוֹלָם הַבָּא: וְאֵלּוּ הֵן כִּבּוּד אָב וָאֵם וּגְמִילוּת חֲסָדִים וְהַשְׁכָּמַת בֵּית הַמִּדְרָשׁ שַׁחֲרִית וְעַרְבִית וְהַכְנָסַת אוֹרְחִים וּבִקּוּר חוֹלִים וְהַכְנָסַת כַּלָּה וְהַלְוָיַת הַמֵּת וְעִיּוּן תְּפִלָּה וַהֲבָאַת שָׁלוֹם בֵּין אָדָם לַחֲבֵירוֹ וְתַלְמוּד תּוֹרָה כְּנֶגֶד כֻּלָּם:

צריך להפסיק מעט בין אלהי ובין נשמה:

וויסן אלהי אול' נשמה זאל אן איין ווייניג שטיל האלטן· דען אלהי איז טייטש איין גאט· נשמה שנתת בי איז טייטש דיא נשמה דאז דוא איר געבן האסט טהורה היא דיא איז ריין וועהן אבר אלהי נשמה צו אנכדר זאגט אעגלט אן איינן דיא נשמה הייסט אלהי:

אֱלֹהַי· נְשָׁמָה שֶׁנָּתַתָּ בִּי· טְהוֹרָה הִיא· אַתָּה בְרָאתָהּ· וְאַתָּה יְצַרְתָּהּ: וְאַתָּה נְפַחְתָּהּ בִּי· וְאַתָּה מְשַׁמְּרָהּ בְּקִרְבִּי וְאַתָּה עָתִיד לִטְּלָהּ מִמֶּנִּי· וּלְהַחֲזִירָהּ בִּי לֶעָתִיד לָבֹא· כָּל זְמַן שֶׁהַנְּשָׁמָה בְּקִרְבִּי· מוֹדֶה אֲנִי לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי רִבּוֹן כָּל הַמַּעֲשִׂים אֲדוֹן כָּל הַנְּשָׁמוֹת בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמַּחֲזִיר נְשָׁמוֹת לִפְגָרִים מֵתִים:

אמן עס איז וואר:

דיא

שלוש פעמים בשנה יראה כל זכורך וגו' ולא יראה פני ריקם וגו' ומביא הקרבן בי"ט ראשון של חג: ואותו קרבן אין לו שיעור מן התורה כמה יהא שוה אלא מדרבנן יש לו שיעור· וגמילות חסדים· לעשות ג"ח בין לעניים בין לעשירים אין לו שיעור· ותלמוד תורה ג"כ אין לו שיעור מי שיש לו לב להבין מחויב ללמוד בכל עת ובכל זמן בשעה שאינו עוסק במלאכתו או במשא ומתן שלו ואין די לו לקבועה עתים לתורה וילך אח"כ בטל רק מחויב ללמוד תמיד כשיש לו פנאי:

שאדם אוכל פירותיהן בעה"ז והק"בה מיטב לו בעה"ז ונוחל גם לעה"ב בזכות א' מאלו המצות: וגמילות חסדים· אמרו רז"ל ג"ח בין בגופו ובין בממונו בין לעשירים בין לעניים: והכנסת אורחים ר"ל שמכנים האורחים לתוך ביתו ומאכילם ומשקם ע"כ אמר הכנסת אורחים ר"ל שמזמן אותו לתוך ביתו וזהו נאמר אפי' על עשירי' שהולכים אחר עסקיהם כיון שהמה בדרך נקראים ג"כ אורחים ואם הוא מזמן אותם והאכילם ומשקם ומכבדם לפי כבודם ואפי' אם נותן להם בממונם אפ"ה הוי ג"ח· כי העושר משמח בכך אם הוא יכול להמציא בממונו מה שצריך לג מכ"ש אם נותן להם לאכול ולשתות בחנם· אבל אותן העניים הבאים לב"ב עם הנייר שקורין פלעטי"ן זה נקרא בדרך צדקה אבל אם מיטיב להם יותר מה שמחויב ליתן ומכבדם באכיל' ושתיה ונתן להם לשכוב במטה וגם נותן להם מתנות או מלבושים זהו נקרא צדקה עם גמילות חסדים על זה נאמר זרעו לכם לצדק' וקצרו לפי חסד זה מתברך בשש ברכות והמפייס ג"כ העני בדברים טובים מתברך בי"א דברים כמבואר במסכת ב"ב פרק א': וביקור חולים· בין לעניים בין לעשירים: והכנסת כלה· לשמוח ולרקוד לפניה· או יש לפרש שמסייע לנדוניית כלה העניה כדי להכניסה לחופה: ועיון תפלה· לדקדק כל מלה ומלה ולכוין אותה בכוונת הלב פירוש המילות ולידע לפני מי הוא עומד לפני ממ"ה הק"בה כדי שתקובל תפילתו שלא תמסר לחיצונים ח"ו כי הק"בה מתאוה לתפילתן של צדיקים: ות"ת כנגד כולם· ר"ל אם לומד לשם שמים לידע כל מצות עשה כתיקונ' ולידע מה שלא לעשות כדי שלא יעבור ח"ו על א' ממצות לא תעשה כי בלימוד התור' יזכה האד' לכל מעלות ומידות הטובות כי התלמוד מביאו לידי מעשה: ומה שנהגו לומר משנה ובריית' זו משום שהן הלכות פסוקות במצות שנוהגין לעשותן בכל עת ובכל שעה ובכל אדם:

אלהי נשמה· היא ברכת הודאה שמודה להשי"ת שהחזיר לו נשמתו: טהורה היא· פירש ממקום קדוש נבראת ואמרינן נמי מה הק"בה טהור אף הנשמה טהורה: מה שאומרים אלו ג' לשונות והן לשון אחד אתה בראתה אתה יצרתה אתה נפחתה בשביל שעיקר שמות שלה הם ג' נפש רוח ונשמה: ואתה משמרה בקרבי· ר"ל שמשמרה שלא תלא עד עת בא דברו: לטלה ממני· ליום המיתה: לעתיד לבא לתחיית המתים: המחזיר נשמות לפגרים מתים· (לו דען טוטן קירפל) כי השינה א' מס' ממיתה ובזה אנו יכולין להשיג שיחיו המתים לעתיד לבא:

לשכוי

בָּרוּךְ · אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם · אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו · וְצִוָּנוּ לַעֲסוֹק בְּדִבְרֵי תוֹרָה :

אין אומרים אמן על ברכה של לעסוק בדברי תורה ע"כ אנו אומרים והערב עם הוי"ו לפי שהוא סיום ברכה הראשונה :

וְהַעֲרֶב נָא יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת דִּבְרֵי תוֹרָתְךָ בְּפִינוּ וּבְפִיּוֹת עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל וְנִהְיֶה אֲנַחְנוּ וְצֶאֱצָאֵינוּ · וְצֶאֱצָאֵי עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל : כֻּלָּנוּ יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ וְלוֹמְדֵי תוֹרָתֶךָ ·

בָּרוּךְ · אַתָּה יְיָ · הַמְלַמֵּד · תּוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל : על אמן אחר המלמד תורה יכוין שהוא אמת ויתאמת מה שמבקש הש"ץ ר"ל עס איז וואר אול וואז דער חזן טוט בעטן זאל ווערן וואר :

בָּרוּךְ · אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ · הָעוֹלָם · אֲשֶׁר בָּחַר בָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים וְנָתַן לָנוּ אֶת תּוֹרָתוֹ בָּרוּךְ · אַתָּה יְיָ נוֹתֵן הַתּוֹרָה : יְבָרֶכְךָ יְיָ וְיִשְׁמְרֶךָ : יָאֵר יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ : יִשָּׂא יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם : אֵלּוּ דְבָרִים שֶׁאֵין לָהֶם שִׁעוּר הַפֵּאָה והבכורים

אמן עש איז וואר :

*לא יאמר רופא חולי כל בשר רק רופא כל בשר כן הוא בגמ' מסכת ברכות :

יש נוהגין לומר ברכת התורה תכף אחר ברכות אשר יצר והטעם כי אסור לומר שום פסוק קודם ברכת התורה · ונהגו ג"כ לומר תכף אח"כ פסוקים דברכת כהנים ומשנה אלו דברים שאין להם שיעור כו' ואח"כ ברייתא אלו דברים שאדם כו' ע"ד מה שא"ר ז"ל לעולם ישליש אדם שנותיו שליש במקרא שליש במשנה שליש בגמרא :

כשאומר ולאלאינו יכוין שיהי' זרענו וזרע זרעו עד סוף כל הדורות לומדי תורה : *יש גורסין ולאלאי לאלאינו · ר"ל בני בנינו ע"ד מה שא"ר ז"ל מי שהוא ת"ח ובנו ובן בנו ת"ח אין התורה פוסקת מזרעו שנאמר לא ימושו מפיך ומפי זרע זרעך וגו' · וכתבו תוספת וה"מ שרואין זה את זה בחייהם ולומדים תורה לשמה : *יש גורסין ולומדי תורתך לשמה :

ווען ער זאגט ולאלאינו זאל ער כוונה האבן דאז אל זייני קינדר אול דיא קינדר פון זייני קינדר ביז דאז ענד פון אלי דורות דיא זאלן ווערן דיא תורה לערנן שאין אבר ניט חס ושלום צו אימת אודר זונשט אנדרי בייזי גדאנקן :

וואן דער מנהג איז דז מן דיא ברכות התורה פאר וידבר זאגט זאל מן יברכך אול אלו דברים גאר ניט זאגן דען דאש איז דרום אזו גישטעלט דז אטליכר איז מחויב אלי טאג צו לערנן מקרא אול משניות אול גמרא יברכך איז מקרא אול אלו דברים איז משניות אול רבי ישמעאל איז גמרא אול ווען מן ברכות התורה פאר וידבר זאגט אזו איז וידבר מקרא מיזהו מקומן איז משניות ר' ישמעאל איז גמרא :

לעסוק בדברי תורה : ולא אמר ללמוד בדברי תורה אלא לעסוק ר"ל שכל עיקר עסקינו יהא בדברי תורה ושאר צרכי עניני העולם יהיה טפל · כי עיקר בריאת העולם הוא בשביל ישראל ובשביל התורה כמבואר בדברי רז"ל על זה רמז ב' דבראשית בשביל ב' דברים הנקראים ראשית ר"ל בשביל ישראל שנקראים ראשית ובשביל התורה שנקרא ראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ :

והערב הוא · לשון ערב (בל"א עז זאל זיין גזיסט) כמו מאכל הערב ר"ל שימתיקו עלינו דברי תורה לעסוק בהן באהבה ובחיבה : ובפיות (אין מיילר) · כלנו יודעי שמך · שתשפוך חסדיך עלינו ותתן לנו לב להבין ולידע שמך · המלמד תורה לעמו ישראל : שנתן הק"בה התורה ע"י משה רבינו ע"ה · או כירש כי בכל יום ויום נותן הק"בה בלב חכמי ישראל לחדש חידושים בתורה וזהו שאמר המלמד ר"ל שלומד בתמידות תורה לישראל :

הפיאה ליתן פיאה מן השדה אין לה שיעור מן התורה כמה יניח רק החכמים נתנו שיעור א' מששים : והביכורים ליתן מן פירי אילנות ג"כ אין להם שיעור מן התורה כמה יתן ביכורים · והראיון להביא קרבן ראי' בשלש רגלים כדכתיב

בָּרוּךְ ׳ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ ׳ הָעוֹלָם ׳ אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו ׳ וְצִוָּנוּ עַל נְטִילַת יָדָיִם :

על אמן זה יכוין שהברכה היא אמת ר"ל עז איז וואר :

בָּרוּךְ ׳ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ ׳ הָעוֹלָם ׳ אֲשֶׁר יָצַר אֶת הָאָדָם בְּחָכְמָה וּבָרָא בוֹ נְקָבִים נְקָבִים חֲלוּלִים חֲלוּלִים גָּלוּי וְיָדוּעַ לִפְנֵי כִסֵּא כְבוֹדֶךָ שֶׁאִם יִפָּתֵחַ אֶחָד מֵהֶם אוֹ יִסָּתֵם אֶחָד מֵהֶם אִי אֶפְשַׁר לְהִתְקַיֵּם וְלַעֲמוֹד לְפָנֶיךָ בָּרוּךְ ׳ אַתָּה יְיָ ׳ רוֹפֵא כָל בָּשָׂר וּמַפְלִיא לַעֲשׂוֹת :

אמן עס איז וואר :

ווייל דאש רוב לייט גיוואונט זיין תכף נאך דען הענד וועשן די ברכה צו זאגן על נטילת ידים · ע"כ ווען דער חזן דיא ברכה על נטילת ידים אין דער שול זאגט זאלן דיא לייט על נטילת ידים ניט נאך איין מאלט זאגן נייארט זאלן אמן זאגן · דען דער חזן אוז דיא ברכה נאך איין מאלט זאגן ווען ער טון דער הייאן די ברכה גיזאגט האט · אך זאל דער חזן ניט אמן זאגן אויף זיין ברכה וינן גאר פיאאכט דא איזט דער דיא ברכה על נטילת ידים זאגט :

אזו אך איז דער דין אלי דיא ברכות וואש איינר טון דער הייאן האט גיזאגט זאל אן אין דער שול ניט ווידר זאגן זאל זיא איבר הופן :

ווען אן הערט איין ברכה פון איינם יהודי דאז אן איין שם נענט זאל אן זאגן ברוך הוא וברוך שמו דש איז איין גרושר סוד נאך דער קבלה נאך :

ברוך

כשאומר ברוך אתה ה׳ יכוין שהוא אדון בכל היה הוה ויהיה ויכוין על פירש המילות ר"ל (גילובט זייסטו גאט דער הער איבר אליש) · וכן יכוין בכל הברכות מי שמרגיל את עצמו כך ואז ההרגל נעשה טבע כי הוא דבר גדול עד מאוד ויהא שכרו עד מאוד :

כבר כתבנו לעיל בהלכות נט"י סי"ד שכל הברכות שבירך בביתו לא יברך פעם שנית בבה"כ רק יענה אמן אחר ברכת הש"ץ · כי הש"ץ לריך לברך בבה"כ אעפ"י שבירך בביתו כדי להוליא מי שאינו בקי · גם אם אין א׳ מהקהל שאומר ברכה ענ"י לא יאמר הש"ץ אמן רק יתחיל תכף ברכות אשר יצר :

השומע ברכה עם הזכרת השם יענה ברוך הוא וברוך שמו אבל לא יאמר ברוך הוא וברוך שמו הגדול כן הוא ע"פ הסוד :

לא

קדשנו במצותיו שנאמר קדושים תהיו והמקיים המצות נקרא קדוש כדכתיב להיות לו לעם קדוש ולשמור מצותיו · ויש מפרשים הוא לשון ארוסין וקידושין שקידש הק"בה לישראל במצות כמו שנאמר וארשתיך לי באמונה והמצות נקרא׳ אמונה שנאמר כל מצותיך אמונה : על נטילת ידים : מה שאומרים לשון נטילה ואינו אומרים על רחיצת ידים · הטעם כי לריך ליטול ידיו מן הכלי שמחזיק רביעית הלוג ואותו הכלי היה שמו נטלא בלשון תלמוד · ויש מפרשים שהוא לשון הגבהה שלריך להגביה ידיו למעלה שלא יבוא המים שחוץ לפרק ויחזרו ויטמאו את הידים : "על "נטילת "ידים ר"ת עני שכל המזלזל בנטילת ידים סוף בא לידי עניות · ושני אותיות מן סופי תיבות אלו כזה ע"ל ל"ת י"ס גימטריא עשיר ר"ל מי שיטול ידיו במילוי עם מים הרבה יעשיר · והרמז ג"כ דכתיב "מלא "ידיו "מברכותיו ר"ת מים ר"ל מי שנטל ידיו במים הרבה בפרט לאכילה נתברך ויעשיר : ואע"פי שנט"י הוא א׳ מן ז׳ מצות דרבנן ואיך אנו אומרים ולונו ר"ל שהק"בה לוה אותנו והלא היא מדרבנן · הענין הוא דהק"בה לוה שלא תסור ממה שתיקנו רז"ל כדכתיב לא תסור מכל אשר יורוך · וא"כ מה שלוו לנו חכמים ז"ל הרי הוא כאלו לוה לנו הק"בה בעלמו ע"כ שייך לומר ולונו :

אשר יצר את האדם בחכמה · כי כל מה שברא הק"בה הוא ללורך גדול כמו העינים לראות · העפעפים לעלום עיניו בשעת השינה ושלא להביט ברע · נקבי האזנים לשמוע · הנחירים להריח · הפה לאכול · הלשון לדבר השיניים לטחון המאכל · והן כל האיברים כל אחד ואחד נברא ללורך ואין להאריך בזה · וזו היא חכמה גדולה שאין כמוה : נקבים נקבים : דהיינו הפה ונקבי האזנים והחוטם ופי הטבעת ופי האמה : חלולים חלולים · כגון הלב והכרס והמעיים · והא דכפל נקבים נקבים חלולים חלולים משום דנקבים הרבה הם וחלולים הרבה הם בגוף האדם · גם רמז חלולים גימטריא רמ"ח בחשבון איברי האדם : שאם יפתח אחד מהם · מן האיברים החלולים כגון הלב והכרס · או אם יסתם אחד מהם · מן הנקבים הפתוחים כגון הפה והחוטם : ומפליא לעשות · כי האדם דומה לנוד מלא רוח והוא מלא נקבים והרוח משתמרת בתוכו וזהו ענין נפלא :

לעסוק

אֲדוֹן

עוֹלָם אֲשֶׁר מָלַךְ · בְּטֶרֶם כָּל יְצִיר נִבְרָא :
לְעֵת נַעֲשָׂה בְחֶפְצוֹ כֹּל · אֲזַי מֶלֶךְ שְׁמוֹ נִקְרָא :
וְאַחֲרֵי כִּכְלוֹת הַכֹּל לְבַדּוֹ יִמְלוֹךְ נוֹרָא :
וְהוּא הָיָה וְהוּא הֹוֶה · וְהוּא יִהְיֶה בְּתִפְאָרָה :
וְהוּא אֶחָד וְאֵין שֵׁנִי · לְהַמְשִׁיל לוֹ לְהַחְבִּירָה :
בְּלִי רֵאשִׁית בְּלִי תַכְלִית · וְלוֹ הָעֹז וְהַמִּשְׂרָה :
וְהוּא אֵלִי וְחַי גוֹאֲלִי · וְצוּר חֶבְלִי בְּעֵת צָרָה :
וְהוּא נִסִּי וּמָנוֹסִי · מְנָת כּוֹסִי בְּיוֹם אֶקְרָא :
בְּיָדוֹ אַפְקִיד רוּחִי · בְּעֵת אִישַׁן וְאָעִירָה :
וְעִם רוּחִי גְּוִיָּתִי · אֲדֹנָי לִי וְלֹא אִירָא :

ברוך

כתב במטה משה סימן ל"א בשם ר' יהודה החסיד ורב האי גאון כל המתכוין בעת התחלת אדון עולם כי הוא שיר ושבח נאה · ערב אני בדבר שתפלתו נשמעת ואין השטן מקטרג על תפלתו · ובפרט בראש השנה וי"כ צריך לכוין בו ואויביו נופלים תחתיו : וי"א אף היצר הרע משלים אתו ואפשר מזה הטעם אומרים אותו קודם כל תפלה ואחר תפילה · ויכוין בו שהק"בה אדון עולם מושל בעליונים ובתחתונים · ע"כ מי שהוא ש"ץ ויש לו לצלול קול יוכל להאריך בניגון אומרו אדון עולם עד שיכוין על זה :

כשאומר

אדון עולם · הוא שיר ושבח וקבול עול מלכות שמים להודות כי הוא מלך מלכי המלכים וכל יכול והוא היה והוה ויהיה · כי כך ראוי לכל המבקש צרכיו לפתוח תחילה בהלל ושבח ולהודות למי שבידו למלאות משאלותיו : אשר מלך בטרם כל יציר נברא · אעפ"י שאין מלך בלא עם כמו שאין אב בלי בן · וא"כ לא יצדק לו שם מלך קודם שנברא כל יציר · וכן אחרי שיכלה הכל איך יצדק עליו שם מלך · מ"מ מאחר שהוא היה והוה ויהיה ובידו ליברא בכל עת שיחפוץ ובכוחו לעשות רצונו תמיד · וזהו שאמר לעת נעשה בחפצו כל · והוציא היצורים אל הפועל אזי יצדק עליו שם מלך בהחלט : להמשיל (צו גלייכן) · ולהחבירה (צו ציהעפטן) ר"ל להיות לו חבר · בלי ראשית (און אן הוב) · בלי תכלית (און ענד) : ולו העוז (דיא שטארק) · והמשרה (דיא הערשאפט) לשון שררה : וצור (ביסעפר) · חבלי גורלי שאנו חלקו וגורלו של הק"בה : והוא ניסי (מיין צייכר) ר"ל שעשה לי ניסים : ומנוס לי (מיין צופלוכט) שאין לי לנוס אלא לו : מנת (גאב) כוסי (מיין טייל) שניהם לשון חלק : ביום אקרא מפני שאנחנו חלקו וגורלו של הק"בה והיא שעמדה לנו ביום אקרא להצילנו בעת צרותינו : בעת אישן (ווען איך שלאף) ואעירה (ווען איך אויף וואך) ר"ל כשאדם ישן הנשמה נפרד מהגוייה ומפקידה ביד קונו שמחזירה לו כשניעור · וגם כשאני ער והחזירה לי דומה עלי כאלו רוחי עודנו בידו וזהו שאמר ועם רוחי גויתי (ווען מיין נשמה ווידר אין לייב איז) אף כשרוחי וגויתי יחד דהיינו כשאני ער אפ"ה אדני לי ולא אירא (גאט איז מיט מיר איך פערכט מיך פר קיינס אנדרן אלז פר אים אליין) משום נברא אין אני מתירא אלא ממנו לבדו:

קדשנו

בכבוד עם כל בני ביתי ושלא אצפה לשולחן של אחרים ושלא אצטרך להשתעבד לשום אדם ושלא יהא עלי שום עול בשר ודם כי אם עול מלכותיך לעבדך בלבב שלם ובבגדי כבוד יהיו לבושינו ביקר ולא בבושת פנים · ותצילני מן עניות ומדלות ושפלות · ואזכה להכניס אורחים ולגמול חסד לכל אדם והזמין לעשות צדקה להראויין לה ולא אכשל בבני אדם שאינן הגונין :

מי שהוא משמיע דברי תורה או דברי מוסר לאחרים יאמר ג"כ זה :

ותתננו לחן ולחסד בעיניך ובעיני כל רואי ותצוה למלאכיך הממונים על ענייני בני אדם שיהיו עמי לעזור ולהועיל ולהציל ויהיו דברי נשמעין בין הבריות ויהיו דברי תורתך ודברי מוסר יכנסו באזניהם ולבביהם לשמור ולעשות ולקיים מה שישמעו ממני מתורתיך ותשוב לבות בני אדם שיש לי עסק עמהם לכל אשר אחפץ להטות לבבם אליך למען ישובו מדרכם הרעה בלבב שלם וייטיבו את מעשיהם ותזכני לזכות את הרבים שיתגלגלו על ידי להעשות מצות וצדקות בישראל :

מי שהוא לומד תורה לרבים או מי שהוא מלמד לתלמידים יאמר ג"כ זה :

ותתן לי אמיץ כח ובר לבב וכח להשלים כל עבודתי עבודת הקודש מלאכת שמים באמונה שלא יכשל כח הסבל ואל יהא לי רפיון ידים והסר ממני לב רגז והקפדנות · ותן לי תלמידים הגונים ואהיה מצליח לתורתי לעשות פרי קודש הלולים ואל יצא מכשול לידי ואל ילא ממני תלמיד שאינו הגון שמקדיח תבשילו ברבים · (מי שרוצה לומר מכאן והלאה על עצמו לבדו יאמר הכל בלשון יחיד) ותפתח את לבי ואת לב בניי ותלמידי בתורתך ותצוה למטטרון שר הפנים אשר שמו בגזג"אל לפי שכל גנזי חכמה מסורים בידו · ולרזיאל רבו של אד"הר וליופיאל רבו של שם ולצדקיאל רבו של אברהם אבינו ולרפאל רבו של יעקב ולגבריאל רבו של יוסף ולמלאכיאל רבו של אליהו הנביא שילמדוני תורתך ויהא לבנו כפתחו של אולם להגות בתורתך ותחננו בדעה ובינה והשכל ותן לנו לשון לימודים ולשון הממהר לדבר צחות חיתוך לשון ועריכת שפתיים וחכם לב להבין ולהשכיל מהר לשמוע וקשה לאבד ויהיו דברי תורתך מונחים בפינו כשלחן ערוך וכמעיין הנובע וכמעיין המתגבר לפלפל ולמהר להבין ולהזכיר ולידע ואזנינו תפתח לשמוע ויהי' דברי תורתך שמורים בלבנו שלא נשכח מלבנו ונהיה אנחנו כבור סיד שאינו מאבד טיפה גל עינינו ונביט נפלאות מתורתיך ותן לנו שכל מוליד ולא שכל עקר אכי"ר :

להתפלל האדם עליו ועל אשתו ועל בניו ובנותיו :

אנא ה' ברחמיך הרבים ובחסדיך הגדולים שתזכנו אותי ואשתי פב"פ לאריכת ימים ושנים שתמלא מספר ימינו עד מלאות שנותינו שבעים שנה ויהא אהבה ואחוה וריעות בינינו והסר מאתנו לב רגז והקפדנות ושלא יפול קטט ומחלוקת בינינו ולבלות בטוב ימינו · והסר מאתנו כל מיני צער ודאגה שבעולם שלא יהא לנו שום טרדה מטרדות הזמן שבעולם ותזכנו אותי ואשתי לגדל את בנינו ובנותינו לתורה ולחופה ולמעשים טובים שיהיו בנינו ובנותינו בעלי עושר וכבוד וחסידים וחסידות ולא ימות אחד מבנינו ולא אחת מבנותינו בחיינו רק ימלא מספר ימיהם בשיבה טובה במזל טוב ואני ואשתי פ"בפ נגדלם יחד באהבה ובחיבה ובבריאות ובשלוה והשקט ובטח ובעושר וכבוד באריכת ימים ושנים :

ואתה ה' תזמין לנו לזון ולפרנס ולכלכל את בנינו ובנותינו וליתן לכל אחד ואחת נדוניה הראוי לפי כבודינו · ותציל אותי ואת אשתי פלונית ואת בני' פלוני ופלוני · ובנות פלונית ופלונית · מכל מיני פורעניות ומכל מידי גזירות קשות ורעות ומכל צרות המתרגשות לבוא בעולם תנכריום ודיניהם ומאדם רע ומפגע רע ומשטן המשחית ומעין הרע ומכל מיני כישוף ומדין קשה ומבעל דין קשה ומלסטים ושודדים ושוללים ורוצחים ומכל אויב ושונא הן בעיר הן בשדה בין בדרך בכל מקום שאנחנו הולכים שם ובין ביום בין בלילה ותצילנו מחלומות רעים ומחלאים רעים הן חולי הראש והעינים והאזנים והחזה ואשתא למרתא ושינים ותחתוניות כל שאר מיני מדוה ומחלה הן בחלל הגוף או חוץ לחלל הגוף אמן סלה :

אנא ה' תמלא כל משאלות לבי לטובה ותעשה את שאלתי ובקשתי ברחמים ואל יעמוד לפני תפילתי לא שטן ולא יצר הרע ולא מקטרג רק יהא לי כמה וכמה מלאכי רחמים מליצי יושר ויקוים בי מקרא שכתוב ותגזור אומר ויקם לך ואירה פניך על עבדיך והושיעני בחסדיך יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך ה' צורי וגואלי אמן :

אויך טייטש וואש מן זאגט ווען מן תפילות מנחה און מעריב מיט אנדר מתפלל איז:

דא ברייט איך אן מיין מויל צו לובן און צו בעטן מיינם גאט איינם בישעפר און וויל מתפלל זיין תפילת מנחה דאז דא האט מתקן גיוועזן יצחק אבינו עליו השלום און וויל אך מתפלל זיין תפלת מעריב דז דא האט מתקן גיוועזן יעקב אבינו עליו השלום:

וויא וואז דיך דאז איך שון אובן גישריבן האב ויא מן רעכט אמן זאל זאגן דאש מן גאר ניט פאר געסין זאל און זיך דראן ארמאנן דרום האב איך דען קיצור דא הער נאך איין אמן גישטעלט:

דען מן מוז וויסן דאש דיא אמן ניט צו גלייך זיינן וואו איין ברכה ניקש אנדרשט אלש אייטל שבח און לוב זיינן צו השי"ת אלש לאטל אויף איין ברכה פון איין מצוה אלז אויף טלית און תפלין און דעש גלייכן אודר אויף איין ברכה פון עסין און טרינקן וואו מן איין הנאה האט ברכות המוציא און איבר ווין איבר פירות דאש מוז מן אלש כוונה האבין אמן עש איז וואר דהיינו דער שבח איז אמת דען זעלט מן האבין כוונה עש זאל וואר ווערן דא ווער מן מחרף ומגדף אלז ווען חס ושלום דער שבח ניט אמת ווער:

אויף על נטילת ידים און אשר יצר אך דיא ברכות אשר בחר בנו און אלי ברכות פון פארנין ביז המוציא ליעך כח און ברוך שאמר און ישתבח וברכות קריאת שמע לפניה בשחרית וערבית און דיא ערשטן דרייא ברכות פון שמונה עשרה מגן אברהם מחיה מתים האל הקדוש און הטוב שמך ולך נאה להודות דא מוז מן אויך אלי כוונה האבין אמן עש איז וואר:

אבר איין טייל ברכות אודר בקשות דאש מן עטוואש ביגערט צו ביטן און מן הייטן פון השי"ת ניקש אין דיא ברכה לאזט זיך אויז מיט איין שבח פון הקב"ה אלז לאטל דיא מיטלשטי ברכות אין שמונה עשרה פון אתה חונן אן ביז מודים זיינן פארנין בקשות און לאזין זיך מיט איין שבח אויז אז סלח לנו אבינו בעטין מיר השי"ת זייא אונז מוחל אונזרי זינד לאזט אן אויז בא"י חנון המרבה לסלוח דאש מיר וואגן גילובט זייא גאט דער דא מוחל איז דיא זינד דאש איז איין שבח צו השי"ת דאש ער איינם מענשן זיין עבירות מוחל איז אזו זיינן אלי דיא מיטלשטי ברכות דא מוז מן איין כוונה האבן אמן דער שבח איז אמת דיא בקשה וואש דער חזן האט גיבעטן זאל אמת ווערין:

דרום גיהערט אן וואל אכטונג צו געבין דאש מן דיא ברכות רעכט צו הערט דאש מן וייש וויא מן רעכט זאל אמן זאגן:

דרום האב איך צו לייטן גילייכניט אמן עש איז וואר דאש גיט אויף אזו איין ברכה דיא אייטל שבח איז: און צו לייטן האב איך גילייכנט אמן עש איז וואר און זאל ווערן וואר דאש גיט אויף זעלכי ברכות דאז דאש אויז לאזן איז איין שבח און פארנן איז איין בקשה דהיינו דער שבח איז וואר און דיא בקשה זאל ווערין וואר:

מן זאל רעכט זעלן דיא ווערטר דיא דא צו אנדר גיהערן דיא גיהערט אן צו אנדר צו זעלין ווען מן טון ניט פאר שטיט וואש מן זאגט דאך ווען מן רעכט זעלט אזו האט עז איין טייטש דען חיבור נאך דרום זיינן איבר אל שטיפליך גימאכט וואו איין אב זאץ איז דאש מן זאל וויסן וועלכי ווערטר דיא צו אנדר גיהערן:

בקשה על פרנסה

תחינה נאה למי שהוא בר אורייץ וגם בעל משא ומתן בפרט ביום התענית ולכל הפחות בער"ח שהוא כמו י"כ קטן:

אנא האל המכין פרנסה לכל בריה ומזמן מלבוש לכל נברא ושולח להם מחיה שתתן לי מחייתי בשופי שתכלכלני ותפרנסני לי ולכל אנשי ביתי ולכל ישראל פרנסה טובה של כבוד בנחת ולא בצער בהיתר ולא באיסור בכבוד ולא בביזוי פרנסה שלא יהיה בה שום בושה וכלימה פרנסה שלא תצריכני בה לידי מתנת בשר ודם כי אם מידך המלאה והרחבה פרנסה שאוכל לעסוק בתורתך הקדושה והטהורה והתמימה. וטרף נקי ומזומן ומזונתי ומזונת אנשי ביתי וכל צרכינו קודם הנצרך להם כדי שיהיה לבי פנוי בלי טרדה לעסוק בדברי תורה ולקיים המצות ולישב בשלום על שלחני

אין גיאיינר אמן זאל אזו זאגן צו אמרגנש פאר דער תפלה :

דא ברייט איך אן איין אויל צו לובן אול צו בעטין איין גאט איין בישעפר דער דא איז אלך אלכי האלכים הק"בה אול וויל תפלה טון תפלות שחרית דאז דא האט אתקן גיוועזן אברהם אבינו עליו השלום :

קודם תפלת מנחה יאמר זה :

הֲרֵינִי מְזַמֵּן אֶת פֶּה שֶׁלִּי לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל וּלְהִתְחַנֵּן אֶת בּוֹרְאִי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא וַהֲרֵינִי מִתְפַּלֵּל תְּפִלַּת מִנְחָה בִּרְחִילוּ וּרְחִימוּ בְּסוֹד שׁוֹר שֶׁתִּיקֵּן יִצְחָק אָבִינוּ סָבָא קַדִּישָׁא עָלָיו הַשָּׁלוֹם : שֶׁהִקְרִיב אֶת עַצְמוֹ עַל גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ כְּשׁוֹר : וּלְיַחֲדָא הַשְּׁכִינָה עִם קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא : בִּרְעוּתָא שְׂמָאלָא בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל :

אויך טייטש צו זאגן פאר מנחה זאגט מן דאז :

דא ברייט איך אן איין אויל צו לובן אול צו בעטן איין גאט איין בישעפר אלך אלכי האלכים הק"בה אול ווין תפלה טון תפלות מנחה דאז דא האט אתקן גיוועזן יצחק אבינו עליו השלום :

קודם תפלת מעריב יאמר זה :

הֲרֵינִי מְזַמֵּן אֶת פֶּה שֶׁלִּי לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל וּלְהִתְחַנֵּן אֶת בּוֹרְאִי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא : וַהֲרֵינִי מִתְפַּלֵּל תְּפִלַּת עַרְבִית בִּרְחִילוּ וּרְחִימוּ בְּסוֹד נֶשֶׁר שֶׁתִּיקֵּן יַעֲקֹב אָבִינוּ סָבָא קַדִּישָׁא עָלָיו הַשָּׁלוֹם : שֶׁמִּתְעוֹפֵף עַל בָּנָיו כְּנֶשֶׁר ׳ וּלְיַחֲדָא הַשְּׁכִינָה עִם קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בִּרְעוּתָא דִּימִינָא וּדְשְׂמָאלָא בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל :

אויך טייטש צו זאגן פאר מעריב זאגט מן דאש :

דא ברייט איך אן איין אויל צו לובן אול צו בעטן צו איינם גאט איינם בישעפר אלך אלכי האלכים הק"בה אול ווין תפלה טון תפלות ערבית דאז דא האט אתקן גיוועזן יעקב אבינו עליו השלום :

במקום שמתפללין מנחה ומעריב ביחד יאמר כך :

הֲרֵינִי מְזַמֵּן אֶת פֶּה שֶׁלִּי לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל וּלְהִתְחַנֵּן אֶת בּוֹרְאִי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא וַהֲרֵינִי מִתְפַּלֵּל תְּפִלַּת מִנְחָה בִּרְחִילוּ וּרְחִימוּ בְּסוֹד שׁוֹר שֶׁתִּיקֵּן יִצְחָק אָבִינוּ סָבָא קַדִּישָׁא עָלָיו הַשָּׁלוֹם שֶׁהִקְרִיב אֶת עַצְמוֹ עַל גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ כְּשׁוֹר וַהֲרֵינִי מִתְפַּלֵּל תְּפִלַּת מַעֲרִיב בִּרְחִילוּ וּרְחִימוּ בְּסוֹד נֶשֶׁר שֶׁתִּיקֵּן יַעֲקֹב אָבִינוּ סָבָא קַדִּישָׁא עָלָיו הַשָּׁלוֹם שֶׁמִּתְעוֹפֵף עַל בָּנָיו כְּנֶשֶׁר וּלְיַחֲדָא הַשְּׁכִינָה עִם קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בִּרְעוּתָא דִּימִינָא וּדְשְׂמָאלָא בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל :

וְתַחֲנוּנִים שֶׁל עֲבָדָיו כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר קָרוֹב יְיָ לְכָל קוֹרְאָיו לְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָאֻהוּ בֶאֱמֶת׃ רְצוֹן יְרֵאָיו יַעֲשֶׂה וְאֶת שַׁוְעָתָם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה עָדֶיךָ כָּל בָּשָׂר יָבֹאוּ׃

ויש מוסיפין לומר קודם התפילה תחינה זו הובא בשערי ציון:

אָנָּא יְיָ אֱלֹהַי אַל יְעַכֵּב שׁוּם חֵטְא וְעָוֹן וְהִרְהוּר רַע אֶת תְּפִלָּתֵינוּ וְתַעֲלֶה לְרָצוֹן עַד עַתִּיק יוֹמִין׃

אָנָּא אֱלֹהֵינוּ תִּפְשׁוֹט יָדְךָ מִתַּחַת כַּנְפֵי הַכְּרוּבִים לְקַבֵּל אוֹתָהּ בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים וּבְצֵל כְּנָפֶיךָ תַּסְתִּירָהּ מִכָּל הַקְּלִפּוֹת וּתְצַוֶּה לְמַלְאֲכֵי הַמְּמוּנִים עַל הַתְּפִלָּה כְּגוֹדֶל חַסְדֶּךָ לְהַכְנִיס תְּפִלָּתֵינוּ לְפָנֶיךָ וְאַל יִהְיוּ עֲוֹנוֹתֵינוּ מַבְדִּילִים בֵּינֵינוּ לְבֵינֶךָ וְתֵן לָנוּ כֹּחַ עַל יְדֵי תְּפִלָּתֵינוּ לְהַכְרִית הַקְּלִפּוֹת וּלְטַהֵר הָעוֹלָמוֹת וּלְהַעֲלֹתְךָ מֵעוֹלָם לְעוֹלָם וּלְהַעֲלוֹת אֶת נַפְשֵׁינוּ וְרוּחֵינוּ וְנִשְׁמוֹתֵינוּ וּלְטַהֲרֵם מִכָּל סִיג׃

אָנָּא יְיָ זַכֵּינִי לִהְיוֹת מֵהַשָּׁבִים לְפָנֶיךָ בְּכָל לֵב הֶרֶב כַּבְּסֵנִי מֵעֲוֹנִי וּמֵחַטָּאתִי טַהֲרֵנִי וְאַל תִּטְרוֹף עָלַי הַשָּׁעָה וְתַנִּיחֵנִי לְעָבְדְךָ וּלְתַקֵּן אֶת אֲשֶׁר עִוַּתְתִּי לְמַעַן אֶזְכֶּה לִרְאוֹת אֶת פָּנֶיךָ כְּדִכְתִיב אַךְ צַדִּיקִים יוֹדוּ לִשְׁמֶךָ יֵשְׁבוּ יְשָׁרִים אֶת פָּנֶיךָ וְלֹא אֵיעוֹל בְּכִיסוּפָא קַמָּךְ אָמֵן סֶלָה׃

בספר כוונת האר"י ז"ל כתב קודם תפלה ותפלה יקבל עליו עול מצות עשה של ואהבת לרעך כמוך· ויאמר בפה מלא:

הֲרֵינִי מְקַבֵּל עָלַי מִצְוַת עֲשֵׂה שֶׁל וְאָהַבְתָּ לְרֵעֲךָ כָּמוֹךָ׃

ויכוין לאהוב כל אחד מישראל כנפשו ועל ידי זה נכללה תפלתו בתוך תפלות של כל ישראל לעלות ולעשות פעולתה: ובפרט אהבת חברים שצריך כל א' לכלול עצמו ואם יש לחבירו איזה צרה ח"ו או חולי בביתו או בבניו ישתתף בצערו ויתפלל עליו וזהו סגולה אמיתית שיקובל תפלתו בתוך תפלות של כל ישראל:

כתבו המקובלים קודם כל תפלה יאמר פסוק זה:

הָבִיאָה לִּי צַיִד וַעֲשֵׂה לִי מַטְעַמִּים וְאֹכֵלָה׃

וטעם אמירת פסוק זה כי איתא בספר חסידים סי' תתשנ"ז על פסוק שומע תפלה עדיך כל בשר יבואו אינו אומר תפלות לשון רבים אלא תפלה לשון יחיד שהוא תפלה של המלאך מזלו של אדם שהוא מתפלל על האדם שישמע הקב"ה תפלתו של האדם וזהו עדיך כל בשר יבואו כלומר אחר שהתפלל המלאך אז יבואו כל בשר להתפלל וזהו שאמר הכתוב טרם יקראו ואני אענה כלומר הקב"ה אמר אני אענה למלאך מזלו של אדם ואח"כ כשמתפלל האדם על עצמו שומעין לו בשביל התפלה שהתפלל עליו המלאך מזלו של אדם והו ג"כ עוד הם מדברים ואני אשמע ע"פ כשאומר הפסוק הביאה לי ציד כו' יעורר המלאך מזלו שלו להתפלל עליו קודם שיתפלל הוא בעצמו ר"ל שאומר להמלאך הביאה לי ציד כו' פי' התפלל עלי קודם ואוכלה ר"ל אח"כ אתפלל אני ג"כ:

בשחרית קודם התפלה יאמר זה· ומי שאין לו ידיעה בחכמת הקבלה אל יאמר כך:

הֲרֵינִי מְזַמֵּן אֶת פֶּה שֶׁלִּי לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל וּלְהִתְחַנֵּן אֶת בּוֹרְאִי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא וַהֲרֵינִי מִתְפַּלֵּל תְּפִלַּת שַׁחֲרִית בִּדְחִילוּ וּרְחִימוּ בְּסוֹד אַרְיֵה שֶׁתִּיקֵּן אַבְרָהָם אָבִינוּ סָבָא קַדִּישָׁא עָלָיו הַשָּׁלוֹם וּלְיַחֲדָא הַשְּׁכִינָה עִם קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בִּרְעוּתָא יְמִינָא בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל׃

הייליג זיין אונ' זאלשט מן איך לאזן געוועלטיגן דען יצר טוב אונ' ניט דען יצר הרע דז ער ניט זאל געוועלטיגן אן איר דז ער אייני אחשבות זאל ניט אבלבל זיין דאז איך זעלט חס ושלום איין אחשבה האבן ניימרט אן צו האבן אין ליטן אויגן דז זיא איך לובן זאלן ניימרט איין כוונה אל זיין לשם שאים איינם גאט צו לובן איט איינם גיזאנג אונ' דוא זאלשט געבן אין איינם הערצין דיר צו דינן אין אייטל אהבה אונ' יראה :

יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי : אָמֵן וְכֵן יְהִי רָצוֹן :

כתבו המקובלים בספריהם ילייר האדם תמיד במחשבתו כאלו כתב לפניו שם **הוי"ה** ב"ה בדיו שחור על נייר לבן בנקודות **יִרְאָה** ויש כמה אנשי מעשה שנוהגין כך שכותבין שם **הוי"ה** ב"ה על קלף בנקודות **יִרְאָה** ומשימין לפניהם בשעת התפילה על דרך שויתי ה' לנגדי תמיד וזה גורם אהבה ויראה בלב האדם ולזכך הנפש הטהורה :

בספר עבודת הבורא מביא בשם הרב המגיד שיאמר ז' פעמים זה הפסוק :

מַה יָּפִית וּמַה נָּעַמְתְּ אַהֲבָה בַּתַּעֲנוּגִים :

ויכוין בזה בשם **קרע שטן :**

ובשל"ה כתב שיש קבלה מפי אליהו ז"ל שיאמר פסוקים אלו :

אֵשׁ תָּמִיד תּוּקַד עַל הַמִּזְבֵּחַ לֹא תִכְבֶּה :
סֵעֲפִים שָׂנֵאתִי וְתוֹרָתְךָ אָהָבְתִּי :

וחסיד א' מופלג אמ' שיש קבלה בידו שהוא בדוק ומנוס' שיעביר יד ימינו על גבי מצחו ואז יעבורו ממנו כל המחשבו' חוץ ויסורו מלבו ההרהורים גם יש קבלה אמיתית מחסיד א' כי שר של המחשבה טפטפי"ה שמו והשם הקדוש על"ס הוא מסוגל לטהר המחשבות : ע"כ יאמר קודם שיתפלל אלו הפסוקים ויכוין בר"ת שלהם הוא על"ס טפטפי"ה:

עֲרוֹב עַבְדְּךָ לְטוֹב אַל יַעַשְׁקֻנִי זֵדִים :
לֵב טָהוֹר בְּרָא לִי אֱלֹהִים וְרוּחַ נָכוֹן חַדֵּשׁ בְּקִרְבִּי : מִפִּקּוּדֶיךָ אֶתְבּוֹנָן עַל כֵּן שָׂנֵאתִי כָּל אֹרַח שָׁקֶר : טוֹב אַתָּה וּמֵטִיב לַמְּדֵנִי חֻקֶּיךָ :
פָּנֶיךָ הָאֵר בְּעַבְדֶּךָ וְלַמְּדֵנִי אֶת חֻקֶּיךָ :
טוּב טַעַם וָדַעַת לַמְּדֵנִי כִּי בְמִצְוֹתֶיךָ הֶאֱמָנְתִּי :

פְּדֵנִי מֵעֹשֶׁק אָדָם וְאֶשְׁמְרָה פִּקּוּדֶיךָ :
יְבֹאוּנִי רַחֲמֶיךָ וְאֶחְיֶה כִּי תוֹרָתְךָ שַׁעֲשֻׁעָי :
הֲבִינֵנִי וְאֶצְּרָה תוֹרָתֶךָ וְאֶשְׁמְרֶנָּה בְכָל לֵב :

ווער דא וויל פר טרייבן זייני בייזי אחשבות אין זיינר תפילה דש אן קאן תפילה טון און פרעמדי אחשבות האט אן קבלה פון איינם גוטן חסיד דז אן איט זייני רעכטי האנד זאל שטרייכן אן זיינם שטירן אונ' זאל זאגן דיזן פסוק פאר דר תפילה זיבן אחלט :

מַה יָּפִית וּמַה נָּעַמְתְּ אַהֲבָה בַּתַּעֲנוּגִים :

דער נאך זאל מן זאגן דיא צווייא פסוקים :

אֵשׁ תָּמִיד תּוּקַד עַל הַמִּזְבֵּחַ לֹא תִכְבֶּה :
סֵעֲפִים שָׂנֵאתִי וְתוֹרָתְךָ אָהָבְתִּי :

רש איז בדוק ומנוסה דז אים הטי"ת העלפט דז אן קאן זיין תפילה בכוונה טון דען אונזרי חכאים זאגן (הבא לטהר אסייעין לו אן השאים) דש איז טייטש ווער דא וויל ריין זיין אונ' וויל גוט אונ' פרום זיין העלפט אן איינם דער לו פון הימל ארחב הטי"ת פריבט אזי הערלר אונ' וייש אויך אזי די אחשבות פון דען בן אדם וויל זייני אחשבה גוט איז אזו העלפט אים אויך הטי"ת צו אזי גוטן אאן :

אמרו רז"ל חסידים הראשונים היו שוהין שעה אחת ואח"כ היו מתפללין ר"ל שהיו מיישבים בדעתם רוממות האל יתברך ושפלות האדם כדי להתפלל אחר כך באימה וביראה על כן נכון לומר תחינה זו קודם התפלה :

מִי אָנֹכִי שֶׁאֶזְכֶּה לְהִתְפַּלֵּל לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שֶׁהוּא אֵל גָּדוֹל וְנוֹרָא וַאֲנִי בָּשָׂר וָדָם עָפָר וָאֵפֶר חוֹטֵא שֶׁהִכְעַסְתִּי שְׁמוֹ הַגָּדוֹל בְּמַעֲשַׂי הָרָעִים וְאֵינֶנִּי כְּדַאי וְרָאוּי לְהַזְכִּיר שְׁמוֹ הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא כַּמָּה פְּעָמִים וּלְהִתְפַּלֵּל לְפָנָיו אוֹי לִי אֵיךְ אֶשָּׂא פָנִים לַעֲמוֹד לִפְנֵי מֶלֶךְ גָּדוֹל וְנוֹרָא מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא עִלַּת כָּל הָעִילּוֹת וְסִבַּת כָּל הַסִּיבּוֹת אֶלָּא מִפְּנֵי רַחֲמָיו וַחֲסָדָיו שֶׁהוּא מְרַחֵם עַל בְּרִיּוֹתָיו וְרוֹצֶה בִתְפִלָּה

ותחנונים

המצות שאעשה לפניך היום כאלו אתכוין בכל צרופי שמות הקדושים העולים מתוך תפלות אלו ומכל מעשה המצות שאעשה היום ובכל היחודים וזיווגי המדות הקדושות העליונות שראוים לבא על ידי תפלות אלו ועל ידי עניית אמנים ועל ידי מעשה המצות שאעשה היום ותצרף מחשבתי הטובה דרך כלל למעשה פרטיות לכל ברכה וברכה וכל שם ושם בפני עצמו בתפלות אלו ויעלו לפניך להיות עטרה לראשך עם שאר תפלות ומעשה בניך היודעים והמבינים כל כונות שמותיך הקדושים הראוים לכל תפלה ותפלה ולכל ברכה וברכה ולכל מצוה ומצוה המעלים יחוד וזיווג מדות העליונות וקדושה מעלה ומעלה בכל העולמות אמן:

ווער קיין לשון הקודש פֿר שטיט אודר ווייבר דיא זאלן דיזי תחינה זאגן פֿר אירן אורן:

רבונו של עולם הער פֿון דער גאנצי וועלט איך וויש וואל דאז איך איין זינדיגר מענש בין אונ' בין ניט ווערדיג אונ' ווערט צו שטין אונ' תפֿילה צו טון פֿאר אזו איין גרושן הערן אזו איין הערליכקייט אונ' אכפֿרקייט קיין שיעור אונ' קיין ערך האט דאז ניט איגליך מיז צו דער לון איין גדולה אונ' גבורה אונ' איך בין איין שטערבליכר מענש זאל שטין פֿאר איין זא לעבנדיגן גאט אונ' אך פֿר שטיא איך ניט פֿיל וואז איך תפֿילה טוא נייארט דוא בישט איין רחמן אונ' דעמוטיג ביגערשט דו דא תפֿילה טוען אונ' דיך אן רופֿן מיט גאנצן אירן הערצן אונ' דוא גאט פֿאר שמעהשט ניט אירי תפֿילה אויך טוא איך תפֿילה אויף דיא כוונה וויא עש אונזרי חכמים גימיינט האבן אויף אירי כוונות אונ' סודות דאז זיא דער מיט האבן גימיינט. דרום האב איך אויך דער וואגן צו קומן פֿאר דיר אללמעכטיגר גאט מיט דעמוטיגן הערצן מיט צו ברוכן גמיט אונ' האב חרטה אויף אל איירי עבירות דז איך גיטאן האב פֿון מיינר יוגנט אן ביז אן היינט אויף דען היינטיג טאג אונ' ווערשט מיר מקבל זיין אונ' מכפר דיא דא גיבעטן זיין איבר דיא תפֿילה פֿון ישראל אונ' ווערשט מיין תפֿילה אויך לאזן אן נעמן אונ' אנטפֿנגן אונטר אנדרי תפֿילות פֿון ישראל אמן וכן יהי רצון:

תחנה שיתפלל החזן קודם התפלה:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי

בשעה שאני עומד להתפלל לפניך עלי או על עמך ישראל הסר מעלי כל מיני מחשבות חוץ וכל מיני חרדה שלא יבלבלו מחשבותי ותן לי אמיץ כח ובר לבב להפליא על עבודתי שלא ייחר גרוני ותהא עבודתי עבודת הקודש מלאכת שמים שלא יכשל כח הסבל ואל יהא לי רפיון ידים וישלוט בי יצר טוב ואל ישלוט בי יצר הרע ותן בלבי אהבתך ויראתך לעמוד לפניך ולשרתך לשורר בשמך ותהא עבודתי וכונתי לשם שמים בלבב שלם יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי: אמן:

איין חזן דער קיין לשון הקודש פֿר שטיט זאל דיא תחינה זאגן פֿר דען ארן:

יהי רצון מלפניך ה' אלהי ואלהי אבותי איך טוא דיך ביטן דז דוא זאלשט בייא מיר זיין ווען איך טוא צו פֿר דיר תפֿילה עש זייא אויף מיר אודר אויף דיין פֿאלק ישראל דז דוא זאלשט פֿון מיר אב טון אייטלי מחשבות דז איך זאל צו דיר תפֿילה טון גאר קיין אנדרי מחשבות צו האבן אונ' דאז איך זאל כח האבן צו דינן דיר אונ' זאל ניט הייזריג

נוהגין ליתן צדקה קודם שאומרים אני קראתיך מדי שיאמרו אח"כ אני בצדק אחזה פניך :

אֲנִי קְרָאתִיךָ כִּי תַעֲנֵנִי אֵל הַט אָזְנְךָ לִי שְׁמַע אִמְרָתִי ׃ אֲנִי בְּצֶדֶק אֶחֱזֶה פָנֶיךָ אֶשְׂבְּעָה בְהָקִיץ תְּמוּנָתֶךָ ׃ וַאֲנִי עָלֶיךָ בָטַחְתִּי יְיָ אָמַרְתִּי אֱלֹהַי אָתָּה ׃ שְׁמַע קוֹל תַּחֲנוּנַי בְּשַׁוְּעִי אֵלֶיךָ בְּנָשְׂאִי יָדַי אֶל דְּבִיר קָדְשֶׁךָ ׃ יְיָ אֱלֹהָי שִׁוַּעְתִּי אֵלֶיךָ וַתִּרְפָּאֵנִי ׃ אֵלֶיךָ יְיָ אֶקְרָא וְאֶל יְיָ אֶתְחַנָּן ׃ הָאִירָה פָנֶיךָ עַל עַבְדֶּךָ הוֹשִׁיעֵנִי בְחַסְדֶּךָ ׃ כִּי לְךָ יְיָ הוֹחָלְתִּי אַתָּה תַעֲנֶה אֲדֹנָי אֱלֹהָי ׃ שִׁמְעָה תְפִלָּתִי יְיָ וְשַׁוְעָתִי הַאֲזִינָה אֶל דִּמְעָתִי אַל תֶּחֱרַשׁ ׃ שְׁמַע יְיָ וְחָנֵּנִי יְיָ הֱיֵה עוֹזֵר לִי ׃

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד שָׂמַחְתִּי בְּאוֹמְרִים לִי בֵּית יְיָ נֵלֵךְ ׃ שָׂשׂ אָנֹכִי עַל אִמְרָתֶךָ כְּמוֹצֵא שָׁלָל רָב ׃ הַקְשִׁיבָה לְקוֹל שַׁוְעִי מַלְכִּי וֵאלֹהָי כִּי אֵלֶיךָ אֶתְפַּלָּל ׃ יְיָ בֹּקֶר תִּשְׁמַע קוֹלִי בֹּקֶר אֶעֱרָךְ לְךָ וַאֲצַפֶּה ׃ אֲנִי קְרָאתִיךָ כִּי תַעֲנֵנִי אֵל הַט אָזְנְךָ לִי שְׁמַע אִמְרָתִי ׃ רַגְלִי עָמְדָה בְמִישׁוֹר בְּמַקְהֵלִים אֲבָרֵךְ יְיָ ׃

כל הבקשות שאומרים כאן אין החיוב מוטל על כל אדם לאומרם רק הכל לפי מה שהוא מקדים או מאחר לבוא לבית הכנסת ולפי הפנאי שיש לו לאומרם כולם או מקצתן : תפלה זו מצאתי כתוב שיש לאומרה בשחרית קודם התפלה ונכללין בה כל התפלות וכל האמנים וכל המצות שעושה באותו היום ויחשב לו כאלו נתכוין בכל הכוונות שנתכוונו בהן אנשי כנסת הגדולה כמו שכתבנו לעיל :

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם אַתָּה יָדַעְתָּ כִּי בָשָׂר אֲנַחְנוּ וְאֵין בָּנוּ כֹּחַ וְלֹא בְשׁוּם בְּרִיָּה לְהַשִּׂיג וּלְכַוֵּין מַעֲלָתְךָ וּגְדוּלָּתֶךָ כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר גָּדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב כֹּחַ לִתְבוּנָתוֹ אֵין מִסְפָּר אַף אִם הָיִינוּ יוֹדְעִים צֵרוּף שְׁמוֹתֶיךָ הַקְּדוֹשִׁים וְכַוָּנַת כָּל תְּפִלָּה לְפִי זְמַנָּהּ וְכָל בְּרָכָה וּבְרָכָה שֶׁבְּתוֹךְ כָּל תְּפִלָּה וְכָל הַיִּחוּדִים וְזִוּוּגֵי הַמִּדּוֹת הָעֶלְיוֹנוֹת הַבָּאִים עַל יְדֵי הַתְּפִלּוֹת וְהַבְּרָכוֹת וַעֲנִיַּת אֲמֵנִים וְהַכַּוָּנוֹת שֶׁעַל יְדֵי מַעֲשֵׂה הַמִּצְוֹת וְכָל שֶׁכֵּן כִּי בָשָׂר אֲנַחְנוּ וְלֹא בִינַת אָדָם לָנוּ וְאֵין אָנוּ יוֹדְעִים הַכַּוָּנוֹת אֵלּוּ לֹא מֵהֶם וְלֹא מִקְצָתָם ׃ לָכֵן יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי שֶׁיְּהֵא חָשׁוּב וּמְרוּצָה לְפָנֶיךָ תְּפִלַּת שַׁחֲרִית (אוֹ שַׁחֲרִית וּמוּסָף (אוֹ מִנְחָה וּמַעֲרִיב) שֶׁאֶתְפַּלֵּל לְפָנֶיךָ הַיּוֹם וְכָל מַעֲשֵׂה

הַמִּצְוֹת

(ח) **מצוה** שיהי' לאדם נר מיוחד להתפלל בו כי הוא תיקון גדול לנשמתו שנקרא גם כן נר אלהים ואם ח"ו נגזר עליו ועל נשמתו שיהיה בחושך התפילה על ידי מצוה זו יבוטל הגזירה: גם דבורה הנביאה זכתה לנבואה ונקראת אשת לפידות שעשתה נרות ופתילות לבית הכנסת: גם על זה זוכין לבנים שיהיו לומדים ומאירים בתורה כמו שאמרו רז"ל גבי נרות של שבת· גם פעמים יהיו לאדם שכנים בבית הכנסת שהמה עניים ואין להם יכולת לקנות להם נר לתפילתם ועל ידי זה נחשב להם ג"כ לזכות ולצדקה שמזכה רבים· ולא כאותן בני אדם שהמה ותרנים גדולים בדברים שהם לרכי גופם לענין אכילה ושתיה ומלבושים וכן כל הדברים לשם גאוה ובדברים שהם לרכי לתיקון נשמתם המה קמצנים ואיפכא מסתברא כי לרכי גופם הוא רק לחיי עה"ז ולרכי נשמתם לחיי עד:

(ט) **אמרו** ח"ל ר"א הוי יהב פרוטה והדר מצלי ללותיה דכתיב צדק לפניו יהלוך וישם לדרך פעמיו· וכתיב והלך לפניך צדקיך:

וכתבו חכמי הקבלה סגולה גדולה מי שנותן קודם התפילה דבר מה לצדקה שעי"ז פודה תפילתו מכל מקטרג:

ואפילו אינו נותן רק פרוטה אחד יעשה עי"ז פעולה שיוכל להפך מדת הדין למדת הרחמים:

(י) **יש** נוהגין ליתן בכל פעם קודם התפלה ח"י פשיטים והוא ע"פ סוד ועושין על ידי זה פעולה יותר וזוכין עי"ז לעושר וכבוד ולאריכת ימים:

(יא) **יש** נוהגין ליתן צדקה כשנכנסין אל בה"כ לתוך הקופה של צדקה העומד תמיד אצל פתח בית הכנסת הנקרא מתן בסתר ואותו המעות בא לידי גבאי צדקה המחלק לעניים ונקרא מתן בסתר שהנותן לא נודע לו מי המקבלו והמקבל לא נודע לו מי נותנו ועל צדקה זה נאמר מתן בסתר יכפה אף:

יש נוהגין שאין נותנין לקופה של צדקה רק מפרישין המעות או הפרוטות קודם תפלתן מכים זה לכיס המיוחד לו ונותנין אח"כ לעניים לפי רצונו:

(יב) **ע"כ** יש אנשי מעשה שמכינים להם איזה פרוטות בכיס מיוחד שיהא להם פרוטות מוכנים תמיד וקודם תפילה מפרישין פרוטה אחד לכיס השני המיוחד להם לצדקה ואם הוא איסר או מטבע אחד יחלפו הפרוטות במעות ואותו מעות נותנין לעניים והפרוטות נשארים תמיד בכיסו:

(יג) **ויקח** הפרוטה או המעות בידו דימין ויאמר:

הֲרֵינִי מְזַמֵּן אֶת יָדִי לִיתֵּן פְּרוּטָה זוּ (או מעות זו) לִצְדָקָה לְשֵׁם יִחוּד דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתֵּיהּ בִּדְחִילוּ וּרְחִימוּ בְּיִחוּדָא שְׁלִימָא בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל:

הייסט אתן בסתר וויל דיא זעלביגי צדקה ביקומט דער הקדש גבאי אין דער הנד דאז דער עני ניט וויש ווער עש אים גיבט אול' דער בעל בית וויש ניט ווער עש ביקומט אויך דרויף איז גיזאגט ווארן מַתָּן בְּסֵתֶר יִכְפֶּה אַף· דאש איז טייטש ווער דא גיבט צדקה פר בארגן דער פר טרייבט דען בייזן אזאך דער דא הייסט אף:

(יב) **איין** טייל לייט האבן בייא זיך צווייא טעשליך אודר ביקסליך דא האבן זיא בייא זיך קליינע פפעניג געוועקסלט אזו אאלט אז זיא זגן אני קראתיך נעאן זיא איין פפעניג פון דיזן טעשלין אול' ליגן אין דש אנדר טעשלין אול' געבן עז דער נאך ווענכי עניים דיא זיא וואלן:

זיא געבן דרום פר אני קראתיך וויל דרינן שטיט אני בצדק אחזה פניך· דאז איז טייטש פון וועגן דער צדקה זאל איך זוכה זיין דיין שכינה צו זעהן· ווער דא וויל אין געבן אוש איין פפעניג איז נאך בעשר ווייא איין אן גיבט וויא פיל בעשר דאז זיין זכות איז:

(יג) **ווען** אן דאז געלט אודר פפעניג אין דער רעכטי האנד נעמט צדקה צו געבן פר דיא תפילה זאל אן זאגן:

דא ברייט איך אן אייני האנד דז דיזן פפעניג (אודר געלט) צו צדקה געבן זכבוד הש"י צו זיינם הייליגן דינשט בשם כל ישראל איט דעם דז אן זאגט בשם כל ישראל דא אאכט אן כל ישראל צו בעלי צדקות דא גיניסן כל ישראל זיינר דער געגן גיניסט ער אך דען זכות פון כל ישראל דז זיין תפילה איער אן גינואן ווערט:

אך קאן דיא גאווה ניט אנדרשט קואן אז דורך דען זכות פון דער צדקה אז דא שטיט (ושביה בצדקה) דאז איז טייטש דיא גיפאנגני ישראל ווערן דער ליזט ווערן דורך דען זכות פון צדקה איט דעם דז אן זאגט (בשם כל ישראל) אזו אאכט אן כל ישראל צו בעלי צדקות אזו קאן אך דיא גאולה קואן:

וואש אן זאל זאגן צו איטליכר תפילה אין זונדר הייט דז קאן אן איין זעהן אין לשון הקודש ווא אאי אאלט דש טייטש דער בייא שטיט:

אלי דיא בקשות דיא דא שטינן אין לשון הקודש איז אן ניט שולדיג אזי צו זאגן פאר דען ארן גיארט אין איטליכר אאג זאגן נאך דען דאז אן דער וויל האט דז אן פריא אודר שפעט שולן קואט:

דען ווען איינר שפעט שולן קואט דער זאל דיא תחינות ובקשות ניט זאגן דאז ער אעלט דער נאך ניט קענן איט דען קהל צו גלייך ארן אול' דריבר אעלט ער זיך איילן איט דער טעגליך תפילה זעלבש איז גאר און רעכט ווייא איר האבן שון פיל אאלט דער פון גישריבן דאז דיא טעגליך תפילה דיא איז דער עיקר דרום גיהערט אן צו זאגן ווארט פר ווארט ווען אן שון ניט פר שטיט זאל אן דאך בטוח זיין דז הש"ית ווערט זיין תפילה אקבל זיין זאן:

נלכה ונרדפה את יי כשחר נכון מוצאו:

ואם הרחוב הוא מטונף בלואה לא יאמר אלא בביתו:

(ז) **כשבא** אל פתח בית הכנסת קודם שנכנס יאמר זה:

ואני ברוב חסדך אבא ביתך (בזכות אברהם הנקרא איש חסד) אשתחוה אל היכל קדשך (בזכות יצחק שנעקד על גבי מזבח במקום קדוש) ביראתך: בזכות יעקב שאמר מה נורא המקום הזה:

רבונו של עולם בזכות שלשה אבות אלו אבא לבית הכנסת להתפלל לפניך תפלתי ובזכותם תעלה תפלתי תפלת האביון לרחמים ולרצון לפני כסא כבודך ותעלה ותתנשא לכתר ראשך על ידי המלאכים הקדושים הממונים על זה:

ובשעת כניסת לבה"כ יאמר זה:

אל בית אלהים נהלך ברגש:

וכאשר בא אל בית הכנסת יעמוד מעט סמוך לארון הקודש אם מקומו קבועה שמה ואם אין מקומו קבועה שמה מכל מקום יעמוד מעט ויאמר מה טובו וכשהוא אומר אשתחווה ישתחוה אל הארון קודש וכשהוא אומר ואכרעה יכרע מעט בברכיו אם לא ישתחוה נמלא שקרן בדבריו:

ויאמר עד באמת ישעך:

מה טובו אהליך יעקב משכנותיך ישראל יי אהבתי מעון ביתך ומקום משכן כבודך ואני אשתחוה ואכרעה אברכה לפני יי עושי: ואני תפלתי לך יי עת רצון אלהים ברב חסדיך ענני באמת ישעך:

כשבא על מקומו ישב מעט ויאמר:

אשרי יושבי ביתך עוד יהללוך סלה:

אשרי יושבי ביתך עוד יהללוך סלה:

דאש איז טייטש אזו צו דיא לייט דיא דא זיצן אין גאטש הויז אויף דיזר וועלט דיא ווערן זוכה זיין הש"ית צו לובן אויף יענר וועלט:

(ח) **עש** איז איין מצוה דז אן זאל איין ליכט האבן דער בייא צו אורן דען דיא כשאה הייסט נר אזו ווען ח"ו איין גזירה אין הימל וועט גיוועזן דאז זיין נשמה זאל זיין פר פינשטרט אזו קאן קומן דער זכות פון דיזם ליכט דאז דיא גזירה קאן בטל ווערן· אך גיפינדן מיר דאז דבורה הנביאה האט זוכה גיוועזן דאז זיא איז איין נביאה גיווארן ווייל זיא האט געבן ליכט אין בית המקדש:

אויך קאן אן דער דורך זוכה זיין צו האבן קינדר דיא דא לייכטן אין דער תורה אזו וואז אוט דער זכות דר דא אן שבת פיל ליכט אן צינט צכבוד שבת דער איז זוכה קינדר צו האבן דיא דא לייכטן אין דער תורה· אך האט אן צו לייטן איינם נעבן זיך זיצן דער קיין פר אייגן האט זיך ליכטר צו קויפן זיין תפלה דער בייא צו טון אזו טוט אן נאך איין מצוה דער בייא:

אבר ניט וויא איין טייל לייט טונן וואז דא אן אירן גוף אודר וואז אירן גיאות אן טרעפט זיינן זיא קייני קאלנים שפארן קיין געלט אול וואז אן טרעפט מיר הייליגי כשאה דא זיינן זיא גרושי קאלנים אול איין מאת גיהערט אום גיווענט צו זיין אאז זיין גוף אן טרעפט דאז איז ניארט אויף דיזר וועלט ניארט איין לייטליכה לעבן קיין איביג לעבן אאז אבר זיין נשמה אן טרעפט דאז גיט אויף יענר וועלט דאז איז דאש איביג לעבן:

(ט) **אין** דער גמרא שטיט איינר האט גיהייסן רבי אליעזר האט אלי אאל פאר זייני תפלה איין פפעניג געבן אין דער צדקה· דיא בעלי הקבלה שרייבן ווער אלי אאל פר זייני תפלה וואז גיבט אין דער צדקה דא איט לייט אן אויז זיין תפלה פר אלי ביזי אלאכים דיא דא אקטריג זיינן דש זיין תפלה ניט זאל אן גינואן ווערן:

רען דיא אלאכים דיא דא זיין גיזעלט איבר דיא מצוה פון צדקה געבן גינן פאר אן אול זיינן פר אים פאר שפרעכר:

(י) **איין** טייל עשירים געבן אלי אאלט פר אירי תפלה ח"י פשיטים דש זעלביג איז אכלעהן פפעניג עש איז איין גרושר סוד דרויף אן איז אך זוכה דר דורך דז אן לאנג לעבט אויף דיזר וועלט אין עושר וכבוד:

(יא) **איין** טייל געבן מיר צדקה תיכף אאז זיא אין דער טול אריין גינן ווערפן זיא אין דר ביקס דיא נעבן דער טול טיר פלעגט צו זיין דיא זעלביגי צדקה הייסט

(ח) מצוה

שַׁדַּי יִשְׁמְרֵנִי מִיֵּצֶר הָרַע וּמִכָּל צָרָה וְצוּקָה
אָמֵן סֶלָה :

פי שעושה כן היא סגולה אמיתית שיצילנו השי"ת מיצר הרע :

(ד) וּבְיוֹם השבת לא יאמר רק יניח אצבע על המזוזה ויאמר:
זָכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ :

כי גדול זכות של שבת שאין צריך שמירה מיצר הרע : ואם רצה לומר הפסוקים הנ"ל רשות בידו :

(ה) וְאִם לפני פתח ביתו הוא אשפה או יש לחוש שיש שום דבר מטונף יאמר כל הנ"ל לפנים מפתח ביתו או יאמר כל הנ"ל לפני פתח בית החורף שקורין שטובן טיר בלשון אשכנז :

(ו) כְּשֶׁהוֹלֵךְ מפתח ביתו לבית הכנסת בשחרית יאמר הריני מזמן את רגלי להלוך לבית הכנסה בעבודת בוראי : ויאמר

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד שָׂמַחְתִּי
בְּאוֹמְרִים לִי בֵּית יְיָ נֵלֵךְ :
עוֹמְדוֹת הָיוּ רַגְלֵינוּ בִּשְׁעָרַיִךְ
יְרוּשָׁלָיִם : יְרוּשָׁלַיִם הַבְּנוּיָה
כְּעִיר שֶׁחֻבְּרָה לָּהּ יַחְדָּו : שֶׁשָּׁם
עָלוּ שְׁבָטִים שִׁבְטֵי יָהּ עֵדוּת
לְיִשְׂרָאֵל · לְהוֹדוֹת לְשֵׁם יְיָ :
כִּי שָׁמָּה יָשְׁבוּ כִסְאוֹת לְמִשְׁפָּט
כִּסְאוֹת לְבֵית דָּוִד : שַׁאֲלוּ שְׁלוֹם
יְרוּשָׁלָיִם · יִשְׁלָיוּ אֹהֲבָיִךְ : יְהִי
שָׁלוֹם בְּחֵילֵךְ שַׁלְוָה בְּאַרְמְנוֹתָיִךְ :
לְמַעַן אַחַי וְרֵעָי · אֲדַבְּרָה נָּא
שָׁלוֹם בָּךְ : לְמַעַן בֵּית יְיָ אֱלֹהֵינוּ
אֲבַקְשָׁה טוֹב לָךְ :

ויל מד זה המזמור בע"פ כדי שיוכל לאומרו בהליכתו ואח"כ יאמר

יי הוּא הָאֱלֹהִים בְּךָ אֲנִי בוֹטֵחַ הַצִּילֵנִי מִכָּל
פְּגָעִים רָעִים הַמִּתְרַגְּשׁוֹת לָבוֹא בָּעוֹלָם
אָמֵן סֶלָה : וילך בזריזות ובהליכתו יאמר

רַשׁ איז איין גרושה מצוה דאז איין הש"י אזו איז פר דען יצה"ר :

(ד) ווען אבר פר דער הויז טיר ניט זויבר איז אודר ליגט עטוואש פר זיינר טיר זאל ער עש זאגן אן דער מזוזה פון דער שטובן טיר :

(ה) אן שבת זאל מן ניימרט זאגן ווען מן דיא מזוזה קוששט דיזן פסוק :

זָכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ :

ווייטר ניקט אין וויל איינר אויך זאגן אן דער מזוזה שמע ישראל ביז אן (ובשעריך) אול אזו דיא פסוקים ויי הישועה וגו' וויא זיא שטין אין לשון הקודש איז אים ניט גיווערט :

(ו) ווען מן היבט אן גין אין דען שול זאל מן זאגן :
דא ברייט איך מן אייני פיס צו גין אין שול אין אייגם גאטש דינשט מיט גנצן אייגם הערצן :
דער נאך זאגט מן דען שיר המעלות אול דיא אנדרי פסוקים וויא זיא שטינן אין לשון הקודש · אויף דעם וועג זאל מן זאגן דיזן פסוק ווען דיא גאז זויבר איז :

נֵלְכָה וְנִרְדְּפָה לָדַעַת אֶת יְיָ כְּשַׁחַר נָכוֹן
מוֹצָאוֹ :

(ז) אין זהר שטיט ווען מן קומט אן דער שול טיר אי מן אין דער שול טיר אניין גיט זאל מן דען פסוק זאגן :

וַאֲנִי בְּרוֹב חַסְדְּךָ אָבוֹא בֵיתֶךָ אֶשְׁתַּחֲוֶה
אֶל הֵיכַל קָדְשְׁךָ בְּיִרְאָתֶךָ :

דש איז טייטש מיט דיינר פיל גינאד וויל איך קומן אין דיינם הויז אול וויל איך בוקן צו דיינם היילגן היכל דאז איז דער ארון הקודש מיט פארכט :

ווען ער אין דער שול דרינן איין שטאט האט ניט ווייט פון ארון הקודש דער קאן גין ביז נאהנט אן ארון הקודש ווער אבר ווייט דר פון שטיט דער זאל איין ווייניג שטין בלייבן אול זאל מה טובו גנץ אויז זאגן ווען אן קומט אן דען ווארט אשתחוה דאז איז טייטש איך וויל איך בוקן זאל מן זיך בוקן ווען מן זאגט ואכרעה דאז איז טייטש איך וויל איך קניאן זאל מן אייני קניא איין ווייניג בוקן דען ווען מן זיך ניט בוקט אול ער זאגט איך וויל איך בוקן איז אן איין שקרן מיט זיין רידן :

דער נאך זאל מן זאגן מה טובו · דער נאך זאל אן גין אויף זיין שטאט אול זאל זיך איין ווייניג נידר זעצן אול זאל זאגן דיזן פסוק :

סדר הנחת תפילין

ואחר כך יאמר זה:

יהי רצון מלפניך יי אלהי ואלהי אבותי שתהא חשובה ומקובלת מצות ציצית לפניך כאלו קיימתיה בכל פרטיה ודקדוקיה וכונותיה ותרי"ג מצות התלוים בה לזכות על ידי מצוה זו לטלית נאה ולחלוקא דרבנן כדי להזות בעולם העליון בנועמך ולבקר בהיכלך אמן סלה:

ועכר קיין לשון הקודש פר שטיט זאל אזו זאגן:)

והי רצון מלפניך יי אלהי ואלהי אבותי

זאל אן גנומן זיין לו פר דיר דיא מצוה פון ציצית אזו איך העט דיא מצוה מקיים גיוועזן אין אלין וויא עס געהערט לו זיין דאז איך דר דורך זאל זוכה זיין לו קומן אין דש גן עדן אול דז איין נשמה זאל ביקליידר ווערן מיט איין הערליך קלייד פון דעם אור פון ציצית דאז אן דער דורך זוכה איז דיא היילגי שכינה לו זעהן אול זילן אין גרושי זענפטיקייט אין גן עדן אמן סלה:

ריני הליכת לבית הכנסת

(א) **מצוה** לרוץ בזריזות לבה"כ אפילו בשבת שאסור לפסוע פסיעה גסה מכל מקום לרוץ לבית הכנסת מותר כדכתיב נרדפה לדעת את ה' וכתיב אל בית אלהים נהלך ברגש: ועד פתח בה"כ ילך במהירות אבל לתוך בית הכנסת ילך בנחת במורא:

(ב) **כשיוצא** מפתח ביתו יניח אצבע האמצעי מן יד ימין על המזוזה ויאמר אח"כ

יי שומרי יי צלי על יד ימיני: יי ישמור צאתי ובואי לחיים ולשלום מעתה ועד עולם:

ויאמר אח"כ

שדי ישמרני מיצר הרע ומכל צרה וצוקה אמן סלה:

ואח"כ יאמר שמע ישראל עד ובשעריך ואח"כ יאמר אלו פסוקים:

ליי הישועה על עמך ברכתך סלה: יי צבאות עמנו משגב לנו אלהי יעקב סלה: יי צבאות אשרי אדם בוטח בך: יי הושיעה המלך יעננו ביום קראנו: אנא יי הושיעה נא: אנא יי הצליחה נא: אנא יי עננו ביום קראינו:

שויתי יי לנגדי תמיד כי מימיני בל אמוט:

ויאמר

מגדל עוז שם יי בו ירוץ צדיק ונשגב:

(ג) **כתבו** המקובלים בכל יום כשהולך האדם לפני המזוזה הן בצאתו מביתו הן בכניסתו יניח אצבע על המזוזה ויאמר:

(א) **עש** איז איין מצוה דאז אן גישווינד גין זאל אין דער שול ניט ווגלום אפילו אם שבת דאז זנכטט ניט רעכט איז גרושה שריט לו אמכן אבר אין דער שול לו איילן איז מותר אול ביז אן דער שול טיר זאל אן גישווינד גין אבר אין דער שול אכיין זאל אן ניט לויפן נייארט זיטיג גין אין אייטל מורא אז אן זאלט פר איינם קיסר גין:

(ב) **ווען** אן לו מארגינס פריא לו דער הויז טיר אויז אכויז גין זאל אן זיין מיטלשטן פינגר פון דער רעכטי הנד ליגן אויף דער מזוזה אול זאל אזו זאגן:

יי שומרי יי צלי על יד ימיני: יי ישמור צאתי ובואי לחיים ולשלום מעתה ועד עולם:

שדי ישמרני מיצר הרע ומכל צרה וצוקה אמן סלה:

ראש איז טייטש דער אלמעכטיגר גאט זאל איך ביהיטן פאר דעם יצר הרע אול פר אלי צרות אול פר אלי בייזי ביגעגנים אמן: אויך זאל אן זאגן שמע ישראל ביז ובשעריך אול אל דיא פסוקים וויא דיא שטין אין לשון הקודש:

(ג) **אונזרי** חכמים שרייבן אלי מאלט ווען אן פאר דען מזוזה פר בייא גיט אפילו אין איינם טאג פיל מאלט זאל אן אלי מאלט זיין פינגר ליגן אויף דער מזוזה אול אזו זאגן:

שדי ישמרני מיצר הרע ומכל צרה וצוקה אמן סלה:

מֵנִיחַ תְּפִילִּין לְקַיֵּם מִצְוַת בּוֹרְאִי כַּכָּתוּב בַּתּוֹרָה וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת עַל יָדֶךָ וְהָיוּ לְטוֹטָפוֹת בֵּין עֵינֶיךָ וּבָזֶה אֲנִי מְקַבֵּל עוֹלוֹ וּמַלְכוּתוֹ כִּי לוֹ הַכֹּחַ וְהַמֶּמְשָׁלָה לַעֲשׂוֹת בְּכָל הָעוֹלָמוֹת כִּרְצוֹנוֹ כְּמוֹ שֶׁעָשָׂה בְּמִצְרַיִם וְאֵלָיו אֲנִי מוֹסֵר נַפְשִׁי וְלִבִּי וּמוֹחִי כִּי הוּא אֶחָד וְאֵין שֵׁנִי לוֹ אֵין יָחִיד כְּיִחוּדוֹ:

ווער קיין לשון הקודש פֿר שטיט זאל דש זאגן:

דא ברייט איך אוס מיין קאפף. אונ' איין ארים צו ליגן תפילין וויא איך איין געבאט האט געבאטן אין דער תורה (וקשרתם לאות על ידך והיו לטוטפות בין עיניך) דאז איך זאל ליגן דיא פֿיר פרשיות (קדש לי כל בכור והיה כי יביאך שמע והיה אם שמוע) אויף איין קאפף געגן דען אוח איבר וואו דיא נשמה רואט אונ' אויף דען לינקן ארים גיגן דעם לב וואו דא איז דער רוח חיים דאז איך זאל גידענקן אן דיא גרושי ניסים וואש השי"ת געטאן האט אין מצרים דא מיט האט השי"ת גיוויזן דאז ער האט מאכט צו טון וואש ער וויל אן דיא אובערשטן אונ' אן דיא אונטרשטן דא מיט בין איך אויף איך מקבל דש יאך פֿון זיין קיניגרייך אונ' דש יאך פֿון זייני מצות דז איך אים וויל דינן מיט גאנצן איינם הערצן מיט גאנצן איינם ליב מיט גאנצן איינם גוט:

ווען איינם דש צו לאנג איז דז ער ניט דער וויל האט צו זאגן דער זאל דש קארץ זאגן:

דא ברייט איך אן איין קאפף אונ' איין ארים דאז איך וויל האלטן דיא מצוה פֿון תפילין וויא איך איין געבאט גיבאטן האט צו ליגן דיא פֿיר פרשיות (קדש לי כל בכור והיה כי יביאך שמע והיה אם שמוע) אויף דען קאפף געגן דען אוח איבר אונ' אויף דען לינקן ארים געגן דען לב איבר דאז איך זאל גידענקן דאז ער איין איינציגר אלמעכטיגר גאט איז דאז איך אים וויל דינן מיט גאנצן איינם הערצן מיט גנצן איינם ליב מיט גאנצן איינם גוט:

דיא חכמי קבלה שרייבן מן זאל זיבן מאל אום דען ארים וויקלן אי מן תפילין של ראש גילייגט האט איז איין גרושר סוד דרויף:

אונ' ווען מן נון גילייגט האט תפילין של ראש זאל מן זאגן:

בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

דר נאך זאל מן וויקלן דרייא מאל אויף דען מיטלשטין פֿינגר אבר זונשט אויף קיינם פֿינגר אודר אויף דער האנד קיינש מן צו וויקלן ווייל איין גימיינר מן דיא דרייא פסוקים זאגן ווען ער דיא דרייא מאל גוויקלט האט אום דען פֿינגר אזו האט ערש גמאכט דען וואש פסוקים זיינן מאג איין איטליכר זאגן:

דש זיין דיא דרייא פסוקים דאז מן זאגן זאל ווען מן דרייא מאל וויקלט אום דען מיטלשטן פֿינגר:

וְאֵרַשְׂתִּיךְ לִי לְעוֹלָם:

וְאֵרַשְׂתִּיךְ לִי בְּצֶדֶק וּבְמִשְׁפָּט וּבְחֶסֶד וּבְרַחֲמִים:

וְאֵרַשְׂתִּיךְ לִי בֶּאֱמוּנָה וְיָדַעַתְּ אֶת יְיָ:

דש איז טייטש השי"ת זאגט צו ישראל איך וויל דיך אנטשפוזן צו מיר איביגליך איך וויל דיך אנטשפוזן צו מיר מיט גריכט אונ' מיט גנאד אונ' מיט בארם הרציקייט. איך וויל דיך אנטשפוזן צו מיר מיט ווארהייט דוא זאלשט ווישן דאז איך בין גאט:

ווייל דא שטיט דרייא מאל דאז השי"ת וויל אונז קינדר ישראל אנטשפוזן אלז איין חתן דיא כלה מקדש איז דש איז אזו גימיינט דז השי"ת וויל אונז ווידר איין מאל פֿון פֿיר עקן דער וועלט אין אונזר לנד אונ' וויל אונז איביג ניאר פֿר טרייבן אין גלות. דרום וויקלט מן ניארט דרייא מאל אום דען מיטלשטין פֿינגר איז זונשט אין דער קבלה אך איין גרושר סוד דרויף:

ווען מן נון טלית אונ' תפילין גילייגט האט זאל מן דש זאגן ווער קיין לשון הקודש פֿר שטיט:

יהי רצון מלפניך יי' אלהי ואלהי אבותי עש זאל אן גינעם זיין צו פֿאר דיר דאז איך האב מקיים גיוועזן מצות ציצית אונ' מצות תפילין זאל גלייך זיין אלז איך זיא העט מקיים גיוועזן אין אלי זאכן וויא עש גיהערט צו זיין דאז איך דער דורך זאל זוכה זיין צו אלי מצות וואש מן זוכה איז ווער דיא מצות ציצית אונ' תפילין רעכט האלט אמן סלה:

אם שבת אונ' ימים טובים דאז מן קיין תפילין לייגט זאל מן דש זאגן נאך דען טלית בענטשן:

בשבת וי"ט שאין מניחין תפילין יאמר אלו ד' פסוקים:

מַה יָּקָר חַסְדְּךָ אֱלֹהִים וּבְנֵי אָדָם בְּצֵל כְּנָפֶיךָ יֶחֱסָיוּן: יִרְוְיֻן מִדֶּשֶׁן בֵּיתֶךָ וְנַחַל עֲדָנֶיךָ תַשְׁקֵם: כִּי עִמְּךָ מְקוֹר חַיִּים בְּאוֹרְךָ נִרְאֶה אוֹר: מְשֹׁךְ חַסְדְּךָ לְיֹדְעֶיךָ וְצִדְקָתְךָ לְיִשְׁרֵי לֵב:

עוֹלָמוֹת וְכֵן בָּאתִי לְהוֹסִיף קְדוּשָּׁה בָּעֶלְיוֹנִים וּלְטַהֵר הָעֲוֹנוֹת וּפְגִימוֹת שֶׁעָשִׂיתִי בְּמַחְשַׁבְתִּי בְּמוֹחִי וּבְלִבִּי וּבְכָל גּוּפִי:

ויברך ז"כריכות על הזרוע קודם שמניח תפילין של ראש והוא על פי סוד:

מי שיש לו ידיעה בחכמת הקבלה אחר שמניח תפילין של ראש ואמר ברוך שם כבוד של"ו יאמר אלו הפסוקים:

וּמֵחָכְמָתְךָ אֵל עֶלְיוֹן תַּאֲצִיל עָלַי:

וּמִבִּינָתְךָ תְּבִינֵנִי

וּבְחַסְדְּךָ תַּגְדִּיל עָלַי

וּבִגְבוּרָתְךָ תַּצְמִית אוֹיְבַי וְקָמַי וְשֶׁמֶן הַטּוֹב תָּרִיק עַל שִׁבְעָה קְנֵי הַמְּנוֹרָה לְהַשְׁפִּיעַ טוּבְךָ לִבְרִיּוֹתֶיךָ:

פּוֹתֵחַ אֶת יָדֶךָ וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל חַי רָצוֹן

מי שחנן לו ה' בבינה ויודע על מה שתרמזי' ארבע פרשיות שבתפילין יכוין וישכיל זה:

בכתבי האר"י ז"ל בשעה שכורך ג' כריכות על האצבע האמצעי יאמר אלו הפסוקים:

וְאֵרַשְׂתִּיךְ לִי לְעוֹלָם

וְאֵרַשְׂתִּיךְ לִי בְּצֶדֶק וּבְמִשְׁפָּט וּבְחֶסֶד וּבְרַחֲמִים:

וְאֵרַשְׂתִּיךְ לִי בֶּאֱמוּנָה וְיָדַעַתְּ אֶת יְיָ:

אחר עטיפת הטלית והנחת תפילין יאמר זה:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ׳ שֶׁתְּהֵא חֲשׁוּבָה וּמְקוּבֶּלֶת לְפָנֶיךָ מִצְוַת עֲטִיפַת צִיצִית׳ וּמִצְוַת הֲנָחַת תְּפִילִין׳ כְּאִלּוּ קִיַּמְתִּי אוֹתָם כְּהִלְכוֹתֵיהֶן וְתְנָאֵיהֶם׳ וּפְרָטוֹתֵיהֶם׳ וְדִקְדּוּקוֹתֵיהֶן׳ וְכַוָּנוֹתֵיהֶן׳ וְתַרְיַ"ג מִצְוֹת הַתְּלוּיִם בָּהֶם׳ וְלִהְיוֹת מְתוּקָּנִים אֵבָרַי וְגִידַי מַה שֶּׁמְּרֻמָּזִים עַל מִצְוֹת אֵלּוּ׳ כְּדֵי שֶׁאֶזְכֶּה לַעֲלוֹת עַל יְדֵיהֶן לְמָקוֹם שֶׁמִּצְוֹת אֵלּוּ מְרֻמָּזִים שָׁם בָּעוֹלָם הָעֶלְיוֹן לַחֲזוֹת בְּנוֹעֲמָךְ וּלְבַקֵּר בְּהֵיכָלָךְ אָמֵן סֶלָה:

מי שאין לו פנאי כל כך יאמר זה:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ׳ שֶׁתְּהֵא חֲשׁוּבָה וּמְקוּבֶּלֶת לְפָנֶיךָ׳ מִצְוַת עֲטִיפַת צִיצִית׳ וּמִצְוַת הֲנָחַת תְּפִילִין׳ כְּאִלּוּ קִיַּמְתִּי אוֹתָם כְּהִלְכוֹתֵיהֶן׳ כְּדֵי שֶׁאֶזְכֶּה בָּעוֹלָם הָעֶלְיוֹן לַחֲזוֹת בְּנוֹעֲמָךְ וּלְבַקֵּר בְּהֵיכָלָךְ אָמֵן סֶלָה:

בשעה שעוסק להקשיר הרצועות ולהניחם יכוין זה במחשבתו: הריני מניח ארבע פרשיות אלו על ראשי נגד המוח ובזרועי נגד הלב שהם מקור החיות שבאדם כדי שאזכור ניסים ונפלאות שעשה במצרים שהמה מורים שהוא אלוה קדמון יודע ומשגיח ובעל היכולת ואני משעבד נפשי ורוחי ונשמתי לעבודת יתברך:

ווער קיין צייט ניט האט דש אזוי צו זאגן דר פר תפילין זאגן: דאז ברייט איך אן איין קאפף אול איין ארים תפילין דרויף צו זאגן:

הֲרֵינִי מֵנִיחַ תְּפִילִין כַּאֲשֶׁר צִוַּנִי יְיָ אֱלֹהַי לְהָנִיחַ אַרְבַּע פָּרָשִׁיּוֹת אֵלּוּ קַדֶּשׁ לִי כָל בְּכוֹר׳ וְהָיָה כִּי יְבִיאֲךָ׳ שְׁמַע וְהָיָה אִם שָׁמוֹעַ כְּנֶגֶד הַמּוֹחַ וְהַלֵּב לֵידַע וְלִזְכּוֹר בְּכָל יוֹם שֶׁהוּא אֵל הוּא הַיּוֹצֵר הוּא הַבּוֹרֵא הוּא הוֹצִיאָנוּ מִמִּצְרַיִם וְהָרַג בְּכוֹרֵיהֶם וְאוֹתָנוּ הִצִּיל הוּא אֶחָד יָחִיד וּמְיוּחָד וְתַכְלִית הָאַחֲרוֹנוֹת וְלוֹ הַכֹּחַ וְהַמֶּמְשָׁלָה לַעֲשׂוֹת בָּעֶלְיוֹנִים וּבַתַּחְתּוֹנִים: וְהִנְנִי מְשַׁעְבֵּד לִבִּי וּמוֹחִי וְנַפְשִׁי וְרוּחִי וְנִשְׁמָתִי וְהִנְנִי מְקַבֵּל עָלַי עוֹל מַלְכוּתוֹ וְעוֹל מִצְוֹתָיו וּלְעָבְדוֹ בְּכָל נַפְשִׁי וּבְכָל מְאוֹדִי:

מי שאינו רוצה להאריך כל כך יאמר זה:

לְשֵׁם יִחוּד דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתֵּיהּ בְּיִחוּדָא שְׁלִימָא בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל הֲרֵינִי

מניח

ווען איינר דש צו זגט. צו זאגן איז זאל אן אזו קורץ זאגן:

רא ברייט איך אן איינם לייב דש איך איך וויל ביקליידן איט דער אלוה פון ציצית דש איך וויל האלטן די אלוה וויא איך איין גאט איין בישעפר גיבאטן האט אין זיינר היליגי תורה אול' אזו וואול דש איך האב איין גוף ביקלייד איט דער אלוה פון ציצית אויף דיזר וועלט אזו זאל אך איין נשמה ווערן בקלייד אין גן עדן לעולם הבא:

ווער אזו לנג אך ניט קאן זאגן דער זאל גלץ קורץ זאגן:

רא ברייט איך אן איין גוף צו ביקליידן איט דער אלוה פון ציצית דז איך וויל האלטן וויא איך איין גאט האט גיבאטן אין דר תורה:

וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִית עַל כַּנְפֵי בִגְדֵיהֶם:

ואחר כך יברך הברכה מלה במלה ולא במהירות:
ואם מתעטף בביתו יברך בקול רם כדי לזכות את בני ביתו לענות אמן:

ווען איינר ציצית אודר תפילין בענטשט זאל אן דיא ברכה הוך אאכן דז דיא עש הערן זאלן קענן אאן דארויף זאגן:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לְהִתְעַטֵּף בַּצִּיצִית:

כשיזכור השם יכוין בקריאתו אדני שהוא לשון אדנות רלה לומר שהוא אדון הכל ויכוין על כתיבתו בתורה **הוי"ה** ר"ל **היה הוה ויהיה** וכשיזכיר **אלהים** יכוין שהוא תקיף ובעל היכולת כולם:

וצריך להפסיק מעט בין מצותיו ובין וצונו ולא כמו שנוהגין רוב העולם שאומרים במצותיו וצונו ביחד ובפרט החזנים עושין כן ע"פ התנועה בניגון של וצונו אבל במשמעות והפירוש אינו כן כי המצות אנו מצווין מן התורה לקיימן ולעשותן אבל הברכות אינו מצוה מן התורה רק אנו בני ישראל נותנין שבח והודאה להשי"ת על מה שזכינו וקדשנו במצותיו ואחר כך אומרי' על איזה מצוה אנו משבחים ואומרים וצונו במצוה זה ר"ל עתה במצות ציצית להתעטף בציצית וכן הוא הדין בכל הברכות שאנו מברכין על כל המצות:

אן זאל איין אייניג שטיל האלטן צווישן באצותיו אול' וצונו דען באצותיו גיהערט צו קדשנו אול' וצונו גיהערט דראב צו דען ווערטר דיא דא דער נאך שטינן · ווער קיין לאדן איז זאל זיך דריין גיאינן דז ער קאן פר שטין וואש איין ברכה טייטש איז:

בָּרוּךְ גילובט **אַתָּה יְיָ** בישטו גאט דער הער איבר אליש **אֱלֹהֵינוּ** אונזר גאט אוך דער קיניג העולם דער וועלט **אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ** דער אונז האט גיהייליגט **בְּמִצְוֹתָיו** איט זייני גיבאט **וְצִוָּנוּ** אול ער האט אונז גיבאטן **לְהִתְעַטֵּף** צו אום ווינדן **בַּצִּיצִית** איט דער אלוה פון ציצית:

מי שחננו ה' בבינה יניח הטלית שני הציצית שבצד ימין על כתף שמאל:

ואחר כך יאמר פסוקים אלו וסודם רב:

מַה יָּקָר חַסְדְּךָ אֱלֹהִים וּבְנֵי אָדָם בְּצֵל כְּנָפֶיךָ יֶחֱסָיוּן: יִרְוְיֻן מִדֶּשֶׁן בֵּיתֶךָ וְנַחַל עֲדָנֶיךָ תַשְׁקֵם: כִּי עִמְּךָ מְקוֹר חַיִּים בְּאוֹרְךָ נִרְאֶה אוֹר: מְשׁוֹךְ חַסְדְּךָ לְיֹדְעֶיךָ וְצִדְקָתְךָ לְיִשְׁרֵי לֵב:

סדר הנחת תפילין

ווער קיין לאדן איז זאל דאש ניט זאגן:

הֲרֵינִי מְזַמֵּן אֶת רָאשִׁי וּזְרוֹעִי לִמְרַכֶּבֶת הַתְּפִילִין לְשֵׁם יִחוּד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתֵּיהּ בִּדְחִילוּ וּרְחִימוּ בְּיִחוּדָא שְׁלִימָא בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל: הֲרֵינִי מֵנִיחַ תְּפִילִין אַרְבַּע פַּרְשִׁיּוֹת אֵלּוּ קַדֶּשׁ לִי כָּל בְּכוֹר וְהָיָה כִּי יְבִיאֲךָ שְׁמַע וְהָיָה אִם שָׁמוֹעַ כְּדֵי לְקַיֵּם מִצְוַת בּוֹרְאִי כַּכָּתוּב בַּתּוֹרָה וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת עַל יָדֶךָ וְהָיוּ לְטוֹטָפוֹת בֵּין עֵינֶיךָ וּבוֹרֵא אֲנִי מְקַבֵּל עוֹלוֹ וּמַלְכוּתוֹ כִּי לוֹ הַכֹּחַ וְהַמֶּמְשָׁלָה לַעֲשׂוֹת בְּכָל הָעוֹלָמוֹת כִּרְצוֹנוֹ כְּמוֹ שֶׁעָשָׂה בְּמִצְרַיִם וְאֵלָיו אֲנִי מוֹסֵר נַפְשִׁי וְלִבִּי וּמוֹחִי כִּי הוּא אֶחָד וְאֵין שֵׁנִי וְאֵין יָחִיד כְּיִחוּדוֹ עַל כֵּן אֲנִי מֵנִיחַ עַל יָדִי בַּיִת אֶחָד · וְעַל כִּי הָעוֹלָמוֹת הֵם אַרְבַּע אֲצִילָה בְּרִיאָה יְצִירָה עֲשִׂיָּה עַל כֵּן אֲנִי מֵנִיחַ עַל רָאשִׁי אַרְבַּע בָּתִּים שֶׁמְּרֻמָּזִים עַל אַרְבַּע

שֶׁלֹּא אוּכַל לְקַיֵּם תִּצְרַף מַחֲשַׁבְתִּי הַטּוֹבָה לְמַעֲשֶׂה וְיֵחָשֵׁב לְפָנֶיךָ כְּאִלּוּ קִיַּמְתִּי אוֹתָם בְּמַעֲשֶׂה וְעַל יְדֵי זֶה תֵּעָשֶׂה לְבוּשׁ רוּחָנִי לְנַפְשִׁי רוּחִי וְנִשְׁמָתִי לְרַמַ"ח אֵיבָרִים הָרוּחָנִים וּלְשַׁסַ"ה גִּידִים הָרוּחָנִים וּבָזֶה יִהְיֶה לִי חֲלוּקָא דְרַבָּנָן בְּעוֹלַם הַנְּשָׁמוֹת בְּגַן עֵדֶן וּלְהִתְלַבֵּשׁ בָּהֶן בִּתְחִיַּת הַמֵּתִים לָעוֹלָם הַבָּא:

איזונד וויל איך שרייבן בקיצור דיא הנהגה מיט טלית און תפילין זאגן: צום ערשטן זאל מן דיא ציצית בודק זיין אויף דעני עקין וואו זיא דורך גילוגין זיינן: דער נאך זאל מן זיא אויז אנכדר ווערין ווען זיא פר ווערט זיינן:

כתבו המקובלים בשעת בדיקת הציצית קודם הברכה יאמר אלו הפסוקים:

בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת יְיָ יְיָ אֱלֹהַי גָּדַלְתָּ מְאֹד הוֹד וְהָדָר לָבָשְׁתָּ: עֹטֶה אוֹר כַּשַּׂלְמָה נוֹטֶה שָׁמַיִם כַּיְרִיעָה:

ואחר כך יאמר זה קודם עטיפת הטלית:

הֲרֵינִי מְזֻמָּן אֶת גּוּפִי לְהִתְעַטֵּף בַּעֲטוּפָה דְמִצְוָה:

לְשֵׁם יִחוּד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתֵּהּ בִּדְחִילוּ וּרְחִימוּ בְּיִחוּדָא שְׁלִימָא בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל:

הֲרֵינִי בָּאתִי לְהִתְעַטֵּף אוֹתִי בְּטַלִּית שֶׁל צִיצִית כְּדֵי לְקַיֵּם מִצְוַת בּוֹרְאִי כַּכָּתוּב בַּתּוֹרָה וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִית עַל כַּנְפֵי בִגְדֵיהֶם לְדֹרֹתָם וְנָתְנוּ עַל צִיצִת הַכָּנָף פְּתִיל תְּכֵלֶת כִּי תְּכֵלֶת דּוֹמֶה לַיָּם וְהַיָּם דּוֹמֶה לָרָקִיעַ וְהָרָקִיעַ דּוֹמֶה לְכִסֵּא הַכָּבוֹד וּכְשֵׁם שֶׁאֲנִי מִתְעַטֵּף גּוּפִי בְּצִיצִית כֵּן תִּתְעַטֵּף נִשְׁמָתִי רַמַ"ח אֵיבָרֶיהָ וּשְׁסַ"ה גִּידֶיהָ בְּאוֹר הַצִּיצִית הָעוֹלֶה תַּרְיַ"ג וּכְשֵׁם שֶׁאֲנִי מִתְכַּסֶּה בְּטַלִּית בָּעוֹלָם הַזֶּה כָּךְ אֶזְכֶּה לַחֲלוּקָא דְרַבָּנָן וּלְטַלִּית נָאָה לָעוֹלָם הַבָּא בְּגַן עֵדֶן וְעַל יְדֵי מִצְוַת צִיצִית תִּנָּצֵל נַפְשִׁי וְגוּפִי וְנִשְׁמָתִי וּתְפִלָּתִי מִן הַחִיצוֹנִים וְהַטַּלִּית יִפְרוֹשׂ כְּנָפָיו עֲלֵיהֶם וְיַצִּילֵם כְּנֶשֶׁר יָעִיר קִנּוֹ עַל גּוֹזָלָיו יְרַחֵף וּבְכֵן בָּאתִי אֲנִי לְהוֹסִיף קְדוּשָּׁה בָּעֶלְיוֹנִים וּלְטַהֵר הָעֲווֹנוֹת וְכָל הַפְּגִימוֹת שֶׁעָשִׂיתִי בְּעֵינַי וּבְיָדַי וּבְגוּפִי בָּעוֹלָם הַזֶּה:

מי שאינו רוצה להאריך כל כך יאמר זה:

ווער קיין לאדן איז אין דער קבלה אודר איין גימיינר מאן זאל דאש זאגן פר דען טלית בענטשן:

לְשֵׁם יִחוּד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתֵּהּ בִּדְחִילוּ וּרְחִימוּ בְּיִחוּדָא שְׁלִימָא בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל:

הֲרֵינִי בָּאתִי לְהִתְעַטֵּף אוֹתִי בְּטַלִּית שֶׁל צִיצִית כְּדֵי לְקַיֵּם מִצְוַת בּוֹרְאִי כַּכָּתוּב בַּתּוֹרָה וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִית עַל כַּנְפֵי בִגְדֵיהֶם לְדֹרֹתָם וּכְשֵׁם שֶׁאֲנִי מִתְכַּסֶּה בְּטַלִּית בָּעוֹלָם הַזֶּה כָּךְ אֶזְכֶּה לְהִתְלַבֵּשׁ נִשְׁמָתִי בְּטַלִּית נָאָה לָעוֹלָם הַבָּא בְּגַן עֵדֶן וְעַל יְדֵי מִצְוָה זוּ תִּנָּצֵל נַפְשִׁי רוּחִי וְנִשְׁמָתִי וּתְפִלָּתִי מִן הַחִיצוֹנִים:

ווער קיין לאדן איז דער קיין לשון הקודש פר שטיט זאל אזו אויך טייטש זאגן פר דען טלית בענטשן:

דא ברייט איך אן איינם לייב דאש איך מיך וויל ביקליידן מיט דר אלוה מיט איינם טלית פון ציצית דא מיט דאש איך וויל האלטן דיא אלוה וואש איר איין גאט איין בישעפר גיבאטן האט אין זיינר הייליגי תורה אלז דא שטיט אין דער תורה (ועשו להם ציצית על כנפי בגדיהם לדורותם) אול אזו וואל דז איך האב איין לייב ביקלייד מיט איינם טלית פון ציצי' אויף דיזן עולם הזה זאל אך איין נשמה ווערן ביקלייד מיט איין הערליך אול קעשטליך קלייד אין גן עדן לעולם הבא אול פון וועגן זכות אמת ציצית זאל איין נפש רוח נשמה אול איין תפילה ווערן בישירמט דז קיין מלאכי חבלה זאל אן זיא קענן גירירן:

ווען

זעלכי תחינות אודר בקשות ניט ווען אן זיא ניט פר שטיט · איין טייטשי תחינה דיא מן פר שטיט איז פיל בעסר בפרט ווייבר דיא דא ווייני הערלר האבן וואז זיא פר שטין גיט לוק הערלין דא קענן זיא גאר באלד וויין זעלכי תפילות זיינן גיוויס אן גינעם פר השי"ת: דרום וואז אן ווין זאגן נעבן דער טעגליך תפילה אודר תהלים זאל מן אלים זאגן אויף אזו איין לשון דז מן פר שטיט אזו קומן אך דיא מלאכים אונ' נעמן זיא אונ' ברענגן זיא פאר השי"ת :

(עא) **עש** גיבט פיל לייט מאנן אונ' ווייבר דיא דא פרום זיין אונ' דאש איינטשט אירי פרום קייט שטעקט אין אירן פיל אורן דאז זעלכי לייט איט איכן פיל אורן טונן פיל כוונה אמכין · לום ערשטן האבן זיא אורא זיא קענן ניט פערטיג ווערין דא מיינן זיא זיך איט דעני טעגליך תפילה דיא הא דער עיקר איז דאז אוני עוואות דרויף שטיין גישווינד תוועק דער איט דאז זיא דיא אנדרי נעבן טאועות אך קענן זאגן דש ביגערט השי"ת ניט אול איז אך ניט אן גינעם פר השי"ת · לו לייטן זעלין זיא זעלכי זאפין אין תחינות ובקשות אודר תהלים וואו אן ניט דארך אפסוק זיין איין טייל לייט זאגן זיא וויל דער תון טאונה עשרה הוך ארט הערן זיא ניט רעכט לו אול זאגט ניט רעכט מאן אויך אני ברכות דאז איז איין גרושר שטות השי"ת האט גאר קיין וואול גיפאלן אן זעלכי תחינות אודר בקשות עש איז בעסר איין ווייניג תפילה גיטאן רעכט בכוונה אנז פיל אהני כוונה· איז איינר איין לארן פשיטא זאל ער ניט· אין תפילה טון אוט וואז אונזרי חכמים גיזעלט האבן ביארט תהלים זאל ער זאגן ווען ער דער וויל דר לו האט דען אן דער שטאט דאז ער פיל תחינות ובקשות זאגט זאל ער דער פיר תורה לערנן דען תורה לערנן גיט איבר אנז · איז דען איינר איין עם הארץ פר שטיט ניקש אודר האט איט זיינר אחיה לו טאן פשיטא זאל ער ניקש אין בכוונה תפילה טון אנז אונזרי חכמים גיאמכט האבן · איז איין אשה דיא איין הויז האלטונג האבן אול ניט פיל דער וויל האט וויא ווייניגר זיא תפילה טוט איט כוונה איז בעסר אנז פיל און כוונה השם יתברך דער פריבט אני הערליך פון בן אדם ער ווייז טון וויא עש דער בן אדם אין הערלין האט · איז דען איין אשה איין אטי פרויא דיא קיינר קינדר אער האט אודר קיין עשירה דיא ניט פיל אין אירי הויז האלטונג לו טון האבן דיא דא יוא לייט האבן פיל לו ארן אין זאל זיא ניקט אנדרשט תפילה טון אוט דאז טעגליך גיבעט אול תהלים אול טייטשי תחינות דער געגן זאל זיא זעלכיט זאגן אין דער טול אודר זאל זך איין שלימן אוייכט אין איין חדר ניט אונטר דעני לייטן דען דאז איז ניט איגליך ווען אן בייא לייטן איז דאז אן ניט זעלט דר לווישן טאועות רידן אך דיא דש זעהין זיגן עש אויז פר איין גאוה · ניט אוייכט דאז זעלכי לייט קיין שכר האבן פון אירי פיל ארן · האבן נאך דער לו איין גרושן עונש · איין טייל זאגין אך כתר אלכות אודר שיר הייחוד לבני אשה המדרת והאמונה וואו גרושי טאות שטיקן דש איז פשיטא גאר ניט רעכט אול דיא זעלכט ניט פר שטיקן פשיטא זאלן זיא זעלכיט ניט זאגן דיא האבן זיך לו ביזארגן פר איין גרושן עונש · על כן איינר ליבי גוטי פריינט פאוגט איר קומט איינש שרייבן נאך ארט ניט פיל אויף לשון הקודש ווער עש ניט פר שטיט ביארט וויא איך אייך גישריבן האב זאגט טייטשי תחינות איז פיל בעסר אנז ווערט עש אייך וואל גין אויף דיא וועלט אול ווערט אך האבן איין גוט חלק לעולם הבא אין גן עדן אמן :

סדר עטיפת הטלית

זה יאמר קודם עטיפת הטלית כדי שיהיה מצות ציצית לזכרון על כל מצות ה' וכאלו מקיים את כולם :

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם גָּלוּי וְיָדוּעַ לְפָנֶיךָ שֶׁרְצוֹנִי לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ וּלְקַיֵּים כָּל הַמִּצְוֹת שֶׁכָּתַבְתָּ בְּתוֹרָתֶךָ וּלְהִזָּהֵר בְּכָל הָאַזְהָרוֹת שֶׁהִזְהַרְתָּ בְּתוֹרָתֶךָ :

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי שֶׁתִּהְיֶה בְּעֶזְרִי שֶׁאוּכַל לְהִזָּהֵר שֶׁלֹּא אֶעֱבוֹר הַיּוֹם וּבְכָל יוֹם עַל אַחַת מִשְּׁסָ"ה לֹא תַעֲשֶׂה וְשֶׁאוּכַל לְקַיֵּים הַיּוֹם וּבְכָל יוֹם כָּל מִצְוֹת שֶׁיִּזְדַּמֵּן לְפָנַי מֵרְמַ"ח מִצְוֹת עֲשֵׂה · וּמַה

(סד) **מן** גיהערט זאל שטין ווען מן שמונה עשרה ארט געגן ארץ ישראל צו· אונ אין דיא מדינות וואונן איר אויף מערב זייט פון ארץ ישראל דרום שטינן איר געגן מזרח צו אבר ניט ח"ו ווייל דיא זון אויף גיט צו מזרח דאז ווערט ניט רעכט גיטאן:

(סה) **איין** טייל לייט שטעלן זיך איין ווייניג שליק מיט איר פנים געגן דען עק פון מזרח געגן דרום זייט דאז איז גראד עבן געגן ארץ ישראל ווייל איר אין דיא מדינות וואונן געגן מערב פון ארץ ישראל געגן צפון צו אבר ווען מן גראד איבר שטיט געגן מזרח אזו שטיט מן נעבן ארץ ישראל הין:

(סו) **ווען** מן אויף דען פעלד ארט דאז מן ניט ווישן קאן וואו מזרח איז זאל מן כוונה האבין גלייך דאז מן אעכט שטין אין ארץ ישראל געגן דען בית המקדש צו:

(סז) **דיא** לייט דיא אויף דען פעלד ארן האבן זיא דען מנהג מן זיך דאז זיא טייל שטינן אין דיא ברכה האל הקדוש אונ דער נאך גינן זיא פארט ווען זיא האלטן אין רלה שטינן זיא ווידר טייל ביז זיא עושה שלום אויז גינן זעלכש האבן דיא חכמים אתיר גוועזן ווען איינר אעכט גין וואו איין סכנה איז דאז ער זיך אזו פון פעלד איילן אודר ער גיט מיט איינר חברותה ווען ער זיך אעכט זויאן אזו אעכטן זיא אויף אים ניט ווארטן· וואו אבר זעלכש אלי'ש ניט איז אזו אזו מן טייל שטין גאנץ שמונה עשרה אונ בכוונה ארן· ווען איין חברותה מיט אננדר גינן דאז זיא אנין האבן אזו זאלן זיא זיך שטעלן אויף דען וועג מיט אנין ארן ווען זיא שון נייארט מנחה אלייכט ארן דאש זיא קענן קדיש אונ קדושה זאגן:

(סח) **עש** איז אונטר אונזרי חכמים איין גרושר פלפול איין טייל ספרים טרייבן ווער דיא תפילה ניט פר שטיט זאל ניט מנדרשט תפילה טון אלש אויך אזו איין לשון ווייא אן עש פר שטיט אלש דער מנהג נאך אזו איז אין פיל מדינות אין וועלש לאנד זיינן גידרוקט תפילות אויף וועלש לשון פאר זעלכי לייט דיא קיין לשון הקודש פר שטינן אונ דער טכל גיבט עז דאז מן גיהערט צו פר שטינן אזו מן תפילה טוט אלש וויא איר שון אובן דער פון גישריבן האבן:

(סט) **אבר** איין טייל ספרים טרייבן ווייל אונזרי תפילות האבן גיאאכט דיא אנשי כנסת הגדולה דיא זיינן זעלכי גרושי צדיקים גיוועזן דאז זיא דיא תפילה גישטעלט האבן מיט גרושי חכמות איין איטליכי נקודה האט זיין ביזונדרין סוד אונ איז גישטעלט וויא איר אובן גישריבן האבן דען אשאורות דעני אלאכים אין דעני עולמות נאך ביז אן דען כסא הכבוד: ווען מן איין בן אדם זעלכי תפילות דהיינו דיא וואכן אונ שבת יאים טובים תפילות זאגט ווארט איבר הופכט ניקש אונ לייאנט רעכט עברי מיט דיא נקודות אונ זיין כוונה איז דאז זיין תפילה זאל אן גינעם זיין אויף דיא כוונה וויא עז אונזרי חכמים גימיינט האבן אונ טוט זיין תפילה מיט גאנצין הערצין הטי"ת צו דינן אונ צו לובן אזו איז זיין תפילה גאר וואול אן גינעם פר הטי"ת:

(ע) **אזו** טרייבן דיא ספרים דיא דא אין קורצין צייטן זיין אין עולם קומן עש ווער גאנץ גוט ווען עש גיזיין קענט דאז איין איטליכר זאלט פאר שטין דיא ווערטר צו טייטשן ווען אן טון קיין כוונה זונשט זאלט האבן· ניקש אין דאז אן זיכט דאש בעונות הרבים דיא עמי הארצים דאש רוב האבן עש גיבט וויא פיל הונדרט עמי הארצים געגן איינם לאדן· איין טייל האבן קיין טולד דראן ווייל זיא וואונן אויף דעני ישובים קאן אן ניט האבן אלאדים דיא זאלטן דיא קינדר צו לאדים אאכין· איין טייל האבן אורא ווען דיא קינדר אעכטן לערנן אונ לאדים ווערן קענטן זיך ניט ארנערין: עש אאג כון זיין וויא עש וויל בלייבן זיא תון גילערנט· אזו איז דער בישלום אזו גיבליבן זעלכי תפילות אאש אונזרי חכמים גיאאכט האבן אלש דיא טעגליכי תפילות אונ אן שבת אונ יאים טובים תפילות אונ אך תהילים דאש דוד המלך עליו השלום ברוח הקודש גיאאכט האט אך פיל פר בארגני סודות דער מיט גימיינט דאז איר ניט פר שטינן זעלכש אאג אן זאגן ווען אן שון ניט פר שטיט ווען עז נייארט גישיכט וויא אונזרי חכמים האבן אונז אתקן גיוועזן וויא איר שון אובן פיל אאלט גשריבן האבן ניקש אפסיק צו זיין אכן שכן דער לווישן קיין שמועות צו רידן: אויך דיא עשרת הדברות אונ פרשת העקידה אונ פרשת המן דאך אן זאגן ווען אן שון ניט פר שטיט ווייל זיא פרשיות אויז דער תורה זיין· אויך זעלכי זאכין וואש אין פסוקים גישטעלט איז אז אזמורים אויז תהילים אודר צו אננדר גיקליבטי פסוקים אאג אן אויך זאגן ווען אן שון ניט פר שטיט· וואז אבר פאר תחינות אודר בקשות זיינן נעבן צו דאז אונז דיא אנשי כנסת הגדולה ניט גיאאכט האבן נייארט זונשט רבנים האבן זיא גיאאכט דיא זאל קיינר זאגן ווער זיא ניט פר שטיט ווען שון זיין כוונה איז לשם שמים אז שיר היחוד אונ אעמדות אונ דש גלייכן· הטי"ת ביגערט

זעלכי

וחבירין שהי' תורתן אומנתן אבל אנן מפסיקין: ואם ר' יוחנן אמר על עצמו אנן אין תורתן אומנתן אנן יתמי דיתמי שאנו מבטלין כמה שעות ביום אפי' בשביל ריוח מועט מבטלין מלימודן מכ"ש וק"ו דצריך לפסוק מלימודו ולילך להתפלל עם הצבור גם הוא חילול השם בפני ע"ה אם הלומדים מאחרין לבא לבה"כ: ועו"ז כיון ר"ח אומר אשרי מי שעמלו בתורה ועושה נחת רוח ליוצרו משא"כ אם עוסק בתורה בשעה שאין הקב"ה חפץ בתורתו אז ודאי אין עושה נחת רוח להקב"ה ומוטב שלא יעסוק בתורתו · וכן הוא הדין בכל מקום שיש נדנוד עבירה בתורתו לא ילמוד בעת ההיא והחכם עיניו בראשו לידע כדת מה לעשות לעמוד נגד היצה"ר המסיתו ומפתה לת"ח לעסוק בתורה או באיזה מצוה שיהיה בשעה שהצבור מתפללין כדי שלא ילך לבה"כ וכן בשאר אופנים שיש בו צד נדנוד עבירה כדי שלא יהא תורתו ומעשיו הטובים נחת רוח להשי"ת כמבואר בחובת הלבבות בענין הסתה של היצה"ר לת"ח כדי להכשילן · ע"כ כל הירא וחרד לדבר ה' יזהר להרחיק מכל נדנוד עבירה שלא יהא חילול השם בדבר ויהי' זהיר וזריז להתפלל בצבור ואז יהי' תפלתו יותר קרובה להתקבל מפני זכות תורתו גם יהי' בכלל מזכה רבים שהעמי הארצים יטלו ק"ו לעצמן אם הלומדים מפסיקין מתורתם והולכים לבה"כ להתפלל עם הצבור כ"ש וק"ו שהוא ראוי ונכון להפסיק מעסקים שלהם וממשא ומתן שלהם בשעה שהגיע זמן התפלה כדי לילך לבה"כ להתפלל עם הצבור ואז הוא זוכה ומזכה הרבים וזכות רבים יהי' תלוי בו ושכרו יהיה הרבה מאוד בעה"ז ובעולם הבא אמן:

סדר

אין דער שול ארט איז גלייך אלס אין קרבנות מקריב ווער אפילו ווען אין שון קיין מנין האט אול אין מתפלל איז אין דער שול איז זיין תפלה מיער דער הערט:

(נו) **אין** ספרי קבלה שטיט גישריבן דיא זעלביגי לייט דיא דא זיצן פאר דער שול ווען קהל ארט אדר דיא דא רידן אין דער שול ווען קהל טוט לובן השי"ת מיט שירות ותשבחות זעלבי לייט קומן אין דש גיהנם אין איין חדר דאז דא הייסט לואה רותחת דאז איז דאס אונטרשט חלק פון גיהנם השי"ת זאל מיטלייבן פר זעלכיש בהיטן:

(נז) **ווען** עס איגליך איז דאז אין זיין קאן דער ערשט אין דער שולן איז פשיטא גוט · ווען אבר זעלכיש איז אים און איגליך צו זיין דער ערשט אין דער שולן דא זאל אן זיך פליסן צו זיין אונטר דיא ערשטן צעהן אין דער שול דען דיא ערשטן צעהן האבן אזו פיל שכר אלס אלי דיא נאך זיא קומן ווען שונט אירי פיל טויזנט ווערן:

(נח) **מן** זאל אין דער שול קיין קליני קינדר קושן און זאל ווייזן דאס דיא ליבשאפט פון השי"ת גיט איבר אלי ליבשאפט:

(נט) **אין** דיא ישובים גיבט עז צום טייל גרושי קליס אכטן גאר ווינג פר איין אלוה מיט קהל צו ארן ווען זיא שול קומן דאז ניט גלייך איין מנין איז אזו ארן זיא פאר זיך איין טייל לויפן גלייך ווידר ארויז איין טייל גינן אויף דער גאס שפאצירן בפרט אן פרייטאג צו נאכט ביגערן זיא ניט מנחה מיט קהל צו ארן אול אין מאות ווען שון איין ווניג שפעטר ווערט דאז אן מנחה שפעטר ארט איז דאך בעסר דז איינר אויף דען אנדרן זאל ווארטן ביז מנין ווערט דאז אן קאן מנחה מיט קהל ארן אול קדיש אול קדושה זאגן:

(ס) **אויך** גיבט עס זעלבי לייט דיא זעלבי קליס זיינן זיא רידן שמועות ווען זיא ארן שטענן אין דער שול אין מייטן מנגשט אול צער ווען זיא שטענן איין גאנצן טאג אויף דער גאס אול רידן שמועות ווערן זיא ניט מיד אול אין דער שול זיין זיא גלייך מיד · איין טייל טרייבן חניפות אין דער שול וועלכש איז איין חילול השם דאז ניט קאן גרעשר זיין אפילו דיא אלות וואז זיא טונן דש טונן זיא פון גיאות וועגן אול ניט לשם שמים זעלבי אכטן גאטס דינסט גאר ניקס דרום איז ביליך ווער יראת שמים אין זיך האט זאל זיא אב ווערן פון לייבט ווערן זיא זעלכיש ניאר טון אול ווערן גאטס דינסט אין אכט נעמן:

(סא) **מן** זאל גיווארנט זיין ווען איינר שון קומט אול דאס קהל שמונה עשרה שטינן אזו זאל אן ניט אמין אין דיא שול גין דען אן דארף ניט גין פאר איינם דער תפלה טוט מיארט אן זאל ווארטן פאר דיא שול ביז דער חזן הויך אן היבט מתפלל צו זיין:

(סב) **אויך** ווען איינר שמונה עשרה מתפלל איז אול איינר שטיט הינטר אים ארט נאך שמונה עשרה זאל אן ניט עושה שלום אויז גין ביז דער זעלביג דער הינטר אים פאר עושה שלום אויז גיט:

(סג) **מן** זאל ניט זיצן ווען איינר שמונה עשרה ארט בייא אים אין דער שול מיארט ווען עס איז פיר אילן וויט פון אים דארף אן וואול זיצן ווען אבר דער דא זיצט ווער איין שאכר בן אדם דז ער ניט שטין קאן דארף אן וואול זיצן:

זיין תפלה זאל אן נעמן האט ער דאך דיא עבירה אול
דיא עבירה גיטון אן זאל ערשט זעהן אוב ער ראוי
איז דז אן זיין תפלה אן נעמן זאל אודר ניט :

(נב) **נייארט** דער מענש זאל אזו גידענקן ווען
איך מעכט לעבן טויזנט יאר אול
זעלט ניקש אנדרשט טון אול זעלט השי״ת טאג אול נאכט
לובן אזו קאן אן השי״ת ניט גינוגן דאנקן אול לובן אום
דיא טובות וואש השי״ת איינם בן אדם טוט אפילו וויל
ער נאך אין אוטר לייב ליגט דער האלט אים השי״ת
אכל שכן וואש טוט השי״ת ערשט דען אדם פון
דעם אאלט אן אלז ער גבארן ווערט ביז אויף דען הייטיגן
טאג וויא ער אים גיבט זיין לעבן גיזונד זיין אזונות
זייני בדערפנים דז איז ניט מיגליך אליש לו שרייבן אול
איך מענש בין ניט ווערדיג פר השי״ת לו שטין נייארט
השי״ת איט זיינר דער בארמונג נעמט ער אן דיא תפלה
פון איין בן אדם :

(נג) **מן** אוז שמונה עשרה גאנץ לאנגזם ארן דארף
ניאנט הערן אלש זיינן אייגיני ארן דען דיא
מלאכים דיא דריבר גיזעלט זיין איבר דיא תפלה אול אלש
איין מענש הוך ארט דז איין אידר בן אדם זיין תפלה
הערט דא טונן דיא מלאכים דיא תפלה פר לוקן · נייארט
אן יאיים מראיים דארף אן וואז העכר ארן אלש זנשטן אין
יאר · אויך וואש שירות ותשבחות זיינן אלז פסוקי דזמרה
אול תהילים דארף אן הוך זאגן איט גרושר שמחה
איט גאנלן הערלין השי״ת לו לובן :

(נד) **אונזרי** חכמים זאגן דאז השי״ת פר שמעהט
ניט קיין תפלה פון איינם קהל ווען
פון איין טייל לייט אונטר דען קהל זיין דיא דא דיא תפלה
ניט פר שטיכן אודר האבן קיין רעכטי כוונה ניט אודר
זיינן איין טייל רשעים · נאך דענוכט איז דר זכות פון
איין קהל אזו גרוש דאז השי״ת איר תפלה אן נעמט ·
אבר ווען איינר אליין ארט איז לו ביזארגן פיל לייכט מערט
זיין תפלה ניט אן גינומן דען עז גיבט גאר פיל ביזי
מלאכים דיא דא ניט וועלן לידן דז דיא תפלה פון דען
בן אדם זאל קומן פר השי״ת אול זיינן מקטרג אויף
דען בן אדם וויא באלד ווערט דיא תפלה ח״ו ניט פר
לוקט פון דיא ביזי מלאכים פון וועגן זייני עבירות · אען
אן אבר איט דען קהל תפלה טוט אזו איז דער זכות
פון פיל לייט · אזו גרוש דאז זיין תפלה ווערט אן גינומן :

(נה) **אויך** איז וויטיגליך דש עס איז איין גרושי
מלוה ווען אן אין דער שולן טוט זיין
תפלה דען אונזרי שולן אין גלות הייסן קליין בית המקדש
אול אונזרי תפילות זיין געגן דיא קרבנות דרום ווען אן
אין

(סח) **כתב** בספר חסידים טוב לו לאדם שיתפלל בלשון
שמבין משיתפלל בלשון הקודש שאינו מבין
וכתב על אשר לא ידע ספר לאמור קרא זה ויאמר לא ידעתי
ספר ויאמר ה׳ יען כי נגש העם הזה בפיו ובשפתיו כבדוני
ולבו רחק ממני ותהי יראת ה׳ מצות אנשים מלומדה שמתפלל
קורא ואינו מבין מה שמוציא מפיו וכתיב בתרי׳ ואבדה חכמת
חכמיו וגו׳ ומי שאינו מבין לא יתפלל בלשון הקודש לפי
שהתפלה תלוי׳ בלב ואם הלב מבין בטוב יקבלו ממנו תפלתו
עכ״ל · ובש״ע סי׳ ק״א כתב דתפלה הקבועה לצבור אף
יחיד יכול לאומרם בכל לשון :

(סט) **אמנם** האחרונים כתבו דהתפלות שתיקנו לנו
אנשי כנסת הגדולה כל מלה וכל נקודה
הוא ע״פ סוד גדול לכן צריך שלא ישתנה אפי׳ נקודה א׳ כי
שינוי נקודה א׳ יכול להחריב העולם ואף אם הוא אינו מבין
ירא שמים יוצא ידי שניהם יתפלל בלשון הקודש כל מלה ומלה
ככתיבתו ונקודתו וקודם התפלה יאמר רבש״ע אתה ידעת
שסדרנו ותמלא לקמן קודם התפלה · ועפ״ז יש לומר שתפלתו
מתקבלת כמו תפלת דמבין פי׳ המילות ואינו יודע כוונת
הסודות · וכל זה דוקא בסדר התפלה שתיקנו לנו אנשי כנסת
הגדולה כמו שהוא מסודר לפנינו סדר הברכות והקרבנות
והמזמורים וק״ש וברכותי׳ ותפלת שמונה עשרה עד אחר עלינו
וכן כל התפלות מידי חודש בחדשו ומידי שבת בשבתו אבל
התפלות ותחינות ובקשות שסידרו לנו שאר חכמים ולא ע״פ
סוד בזה יש לומר מי שאינו מבין בלשון הקודש יאמר אותם
בלשון המבין ואין צריך לאומרם בל״הק :

(ע) **ולעולם** ימנע עצמו מהזכרת שבחים ותארים
שאינן מסורין בידינו מאנשי כנסת
הגדולה אם אינו מבין מה שאומר רק מה שהוא מסודר בפסוקי׳
או שאר פרשיות של תורה כגון עשרת הדברות ופ׳ המן ופ׳
עקידה ויש למחות באותן בני אדם הן אנשים הן נשים המרבים
בתחינות ובקשות המסודרים בלשון הקודש והם אינן מבינים לשון
הקודש מוטב שלא יאמרו אותם כלל :

(עא) **גם** אמרו רז״ל טוב מעט בכוונה מהרבה שלא בכוונה
וקלת בני אדם הרגילו את עצמן להרבות בבקשות
ותחנונים יותר ממה שקבעו רז״ל ועל ידי זה המה ממהרים אותן
התפלות והזמירות שקבעו חז״ל כדי שיאמרו מה שרגילין לומר
ועושין את העיקר טפל והטפל עיקר ובא זה ואיבד את זה ח״ו ·
ומי שנכפשו חשקה לדבק בשבחיו של השי״ת יאמ׳ תהילים בשמחה
ובכוונת הלב ומי שהוא ת״ח וטרוד בגרסתו לא יתפלל יותר
ממה שקבעו חז״ל ובמקום תחינות ובקשות ילמוד תורה שהיא
כנגד כולם ויהיה ירא וחרד לדבר ה׳ להקדים עצמו לבה״כ
להתפלל עם הצבור · כי זמן תורה לחוד וזמן תפלה לחוד
כמו דאמרי׳ במסכת שבת דאמר ר׳ יוחנן הני מילי כגון רשב״י
וחביריו

מנהגינו ואם אנו עושין קלות ראש כזה אין לך חילול השם גדול מזה לעשות כן בבית התפלה ומי שעושה כן גדול עונו מנשוא ע"כ ראוי להשגיח בזה ולמחות בידו:

(סא) **מי** שבא לבה"כ והקהל מתפללין שמונה עשרה לא יכנס לבה"כ כי אסור לעבור לפני המתפלל רק יעמוד בחוץ עד שסיימו תפלתן ר"ל עד שיתחיל הש"ץ י"ח בקול רם ואז בודאי סיימו הקהל תפלתן:

(סב) **וכן** אם התפלל שמונה עשרה והשלים תפלתו והי' אדם אחר מתפלל אחריו אסור לפסוע ג' פסיעות עד שיגמור זה שאחריו את תפלתו אפי' הוא התחיל להתפלל קודם ואח"כ בא חבירו ועמד אחריו:

(סג) **אסור** לישב בתוך ד' אמות של המתפלל בין מלפניו בין מן הצדדים בין מלאחריו ואם ישב כבר ועמד זה בצדו א"צ לקום שהרי זה בא בגבולו וכתב ט"ז ומ"א דוקא בביתו א"צ לעמוד אבל בבה"כ צריך לעמוד דהוא מקום מיוחד לכל ואם היושב הוא אדם חלוש א"צ לעמוד:

(סד) **כתב** בש"ע בקומו להתפלל יחזור פניו לארץ ישראל ואנו שמחזירין פנינו למזרח מפני שאנו יושבים במערבה של ארץ ישראל נמצא פנינו לארץ ישראל ואין עושין מקום הארון נגד זריחת השמש מכוון ממש כי זהו דרך המינים וכוונתם להשתחוות לשמש רק טוב ונכון שיהא נוטה קצת מזרחית דרומית:

(סה) **ע"כ** נכון הדבר שיעמוד את עצמו קצת באלכסון נגד קרן דרומית מזרחית וזהו בודאי נגד א"י אבל אם עומד ממש נגד מזרח אינו מכוין נגד א"י רק לצד א"י נגד בבל כי כל ארצות אלו שאנו יושבים הם כנגד מערבית לפנ"ית א"י:

(סו) **ומי** שמתפלל בדרך ואינו יכול לכוין הרוחות יכוין לבו לאביו שבשמים כאלו הי' עומד בא"י בבית המקדש:

(סז) **יש** להזהיר העוברי דרכי' כשמתפללין על הדרך כשקורין ק"ש שיעמדו על מקום א' עד סוף פרשה ראשונה ר"ל עד ובשעריך ועכ"פ מחויבים לעמוד עד על לבבך ולכל הפחות בפסוק ראשון· וכן כשמתפללין תפלת שמונה עשרה אם אפשר להם שיעמדו על מקום א' ויתפללו כל תפלת י"ח בעמידה אם הוא במקום שאין בו סכנה ולא כמו שנוהגין קצת קלי דעת שעומדין עד האל הקדוש ואח"כ הולכין ומתפללין התפלה וכשמגיעין לרצה אז עומדין וזהו דוקא במקו' סכנה או שהחבורותה ממהרין לדרכו ואינן רוצים להמתין עליו אבל אם אפשר להמתין ולהתפלל כל התפלה על מקום א' בעמידה אין להקל:

אזיא וואש קהל זאגט וויא אן ווערט פאר ברוך שאמר פינדן:

(מה) **ווען** אן האט אין קריאת שמע אול אן רופט אים אויף צו דר ספר תורה זאל ער אויף גין אול' זאל זאגן דיא ברכה דר פאר אול דר נאך אבר ווייטר זאל ער קיין ווארט רידן דען חזן ניט הייסן אי' טביכך אאכן אודר דען בעל מיגן יישר כחך זאגן· אויך ניט איט דען חזן ציאכן אין דר ספר תורה:

(מו) **דרום** גיהערט אן ניט אן היבן קריאת שמע ווען דאש קהל האלט נאהנט צום אויף רופן אין דער ספר תורה דען אן אעכט אים אויף רופן ווען ער איין כהן אודר לוי איז דיא פאלגט אן גאר אפט אויף צו רופן אבר אין שמונה עשרה דרף אן ניט אויף גין ווען אן אויף רופט צו דר ס"ת:

(מז) **ווען** דער חזן שמונה עשרה הויך זאגט זאל אן גאנץ ניקט ארן עז אאג זיין וואו עש וויל זאל אן פלייסיג אינן ווייניג צו הערן אול פלייסיג אאן זגן דען אונזרי חכאים זאגן ווען ניט צעהן פרשונן זיינן דיא דא מאן זאגן הייסן אלי ברכות וואש דר חזן זאגט לבטלה:

(מח) **אונ'** ווען איינר טון ווייט פון דען חזן שטיט דז אן דען חזן ניט קאן וואול הערן דיא ווערטר ארויז רידן ווען אן נייארט וייש וואו ארויף דז אן מאן זאגט איז אן אך יוצא דרום ווען אן אינן ווייניג צו הערט אזו קאן אן שון טיטן וואו דער חזן האלט ווען אן שון ניט הערט:

(מט) **דרום** זאל זיך קיינר שטעלן פר קהל תפלה צו טון דער קיין הויך קול האט דז אן אים דורך דר גנצן שול רעכט הערן קאן:

(נ) **ווען** עז שפאט ווער דז צו ביזארגן ווער ווען אן זאלצום מנחה איט קהל אתפלל ווער דאז אן זאן מנחה עובר איז אזו זאל דער חזן תכף שמונה עשרה הויך אתפלל זיין ווען נייארט איינר דא איז דער דא מאן זאגט אול דיא אנדרן זאלן ווארט פאר ווארט איט דען חזן שמונה עשרה אתפלל זיין:

(נא) **ווען** איינר העט פלייסיג איט כוונה זיין תפלה גטון אול וואלט זיך גדענקן עש איז ראוי דז הש"ית זאלט איין תפלה אן נעאן דען איך האב גאר פלייסיג איין תפלה גיטון דער זיך אזו גירעכנקט דער אכט דאז אן אין היאל ערשט זייני עבירות גדענקט פר הש"ית דאז דיא אלאכים זאגן דער וויל האבן דאז אן

האט ער ניט גיקענט אירן · ווען ער פון זיין קרענק אויף שטיט אודר קומט אויז דער תפיסה אמג ער בילאך אלי דיא תפלות די אן פר זויאט האט · ווען אי ראש חודש אויז קומט אוז אן אין אלי תפלות יעלה ויבא איין זגלן · ווען אן אן שבת אויז קומט אוז אן אין אלי תפלות דש שבת שמונה עשרה אירן:

(מא) **ווען** איינר אין דיא שול קומט אול דאש קהל האבן מנחה ואליס אן גיהובן לו אירן זי האלטן נאך פארנן זאל אן גליך מנחה איט קהל אירן אול אשרי זאל אן ניט זאגן ביז נאך שמונה עשרה ווען אבר זיא האלטן ניט פארנן נייארט זיא האבן באלד אויז גיארט שמונה עשרה · זאל אן ווארטן ביז דר חזן קדושה האט גיזאגט אול' האל הקדוש דאז אן איט קהל קאן זגן קדושה אול' דער נאך זאל אן שמונה עשרה אירן · אול אשרי זאל אן שטין לאזן ווען אן ניט זאגן קאן דער איט דז אן נאך שמונה עשרה מאן יהא שמיה רבא זאגן קאן אול קאן דער נאך מעריב איט קהל אירן:

(מב) **ווען** עש אבר לו שפעט איז ווען מאן זאלט ווארטן ביז דער חזן שמונה עשרה הוך אויז גיזאגט האט קאן אן פייאר אירן אזו זאל אן תיכף איט דען חזן שמונה עשרה אירן אול איט אים זאגן אורט פאר ווארט אפילו נקדש את שמך בעולם אול די קדושה אול' אויך לדור ודור ביז האל הקדוש דר נאך זאל אן פר זיך אירן דר איט דז אן אויז האבן קאן אי דער חזן דיא ברכה שומע תפלה אויז הט דז אן קאן מאן דרויף זאגן · אול ווען דר חזן לו גשווינד אירט דז ער ניט קאן אויז האבן פר דער ברכה שומע תפלה אודר פר אודים אזו איז בעשר דאז ער בלייבט בייא דען חזן זאל איט אים אירן ווארט פאר ווארט דז ער קאן דיא ברכה שומע תפלה איט דען חזן זאגן אויך אורים איט אים בוקן:

(מג) **ווען** איינר איט דען חזן שמונה עשרה אירט אול עש איז אן איין תענית צבור דאז דער חזן עננו איין זעלט לאיטן גואל ישראל אול רפאינו אלז דער זעלביג ניט זאל דא עננו איין זעלן נייארט זאל עס איין זעלן אין שמע קולינו אול זאל אויז לאזן שומע תפלה איט דען חזן:

(מד) **ווען** איינר שמונה עשרה אירט אול אעלכט הערן קדיש אודר קדושה אודר ברכו זאל אן ניט איט זאגן נייארט זאל שטיל שוויגן אול' לו הערן · אבר ווען אן האט זונשט אין אירן פון ברוך שאמר אן אול' ווייטר אפילו אין קריאת שמע אול הערט קדיש אודר קדושה אודר ברכו זאל אן איט זאגן אבר ניט אויש

(נד) **כתב** בזוהר על פסוק פנה אל תפלת הערער ולא בזה את תפלתם פי' תפלת יחיד נקרא תפלת הערער כי יש כמה מקטריגים על תפלת יחיד ומדקדקים בו אם הוא ראוי לכך שיקבלו את תפלתו ומ"מ אם היחיד מתפלל בלב שלם אז הש"י פונה אל תפלתו ומקבל אותה כי הוא בוחן לבבות · אבל בתפלת רבים כתיב ולא בזה ר"ל כי לעולם לא בזה את תפלת רבים ואין מדקדקין בהם כלל ולכך צריך כל אדם להתפלל עם הצבור ואז תפלתו נשמעת אעפ"י שלא התפלל כראוי בכוונה ובעומקא דלבא כי תפלת רבים נשמעת לעולם:

(נה) **גם** ידוע גדול מעלת המתפלל בבית הכנסת שהוא מקדש מעט והתפלה היא כקרבן אף אם אין לו מנין טוב להתפלל בבה"כ כי השכינה שרוי' בתוכה וקרוב הדבר יותר שתפלתו נשמעת ומקובלת אף אם מתפלל ביחיד:

(נו) **וכתבו** המקובלים אותן היושבים לפני בית הכנסת גם אותן המדברים בבה"כ בשעה שהצבור מתפללין בודאי יהיו נידונים בלוחה רותחת ע"כ יזהר האדם שלא ישב בפאלי"ש בשעה שהצבור מתפללין ואל יקרא שכן רע שנאמר הוי על כל שכנים הרעים בנחלתי ואינן נכנסים:

(נז) **אם** אפשר לו שיהי' ראשון לבה"כ זכותו גדול מאוד ואם א"א לו להיות ראשון יזהר שיהי' מעשרה הראשונים כי אותן עשרה הראשונים יש להם שכר כנגד כולם וטוב יותר שיאספו העשרה כאחד ויבואו לבה"כ ואם א"א לו להיות בשחרית מעשרה ראשונים ישתדל להיות במנחה ומעריב מעשרה הראשונים ולעולם ישתדל להקדים לבה"כ אפי' אם לא יהי' מעשרה הראשונים:

(נח) **אסור** לאדם לנשק בניו קטנים בבית הכנסת כדי לקבוע בלבו שאין אהבה כאהבת המקום ב"ה:

(נט) **ואותן** הדרים בישובים אינן נזהרים להתפלל בצבור אף אם יש להם מנין וכל א' בשבא לבה"כ ולא מלא מנין בבה"כ מיד מתפלל ביחידות ואינו ממתין עד שיאספו מנין בפרט בערב שבת אינן מתפללין בצבור כלל ובאמת טוב להמתין על מנין להתפלל בצבור ויענה קדיש וקדושה אף אם יתאחר זמן התפלה קצת:

(ס) **גם** הרבה ב"א הדרים בישובים נוהגים קלות ראש בבה"כ ומדברים דברים בטלים בתוך התפלה ועושין חליפות גדול בשחוק והיתול ולפעמים מכין זה את זה בשחוק ואינן שמין על לבם שעומדים במקום קדוש ונורא והקב"ה רואה כל מעשיהם ולפעמים באים נכרים לבה"כ לראות מנהגינו ואם אנו עושין קלות ראש כזה אין לך חילול השם גדול

באותן האומרים תחינות ובקשות או תהילים בשעה שהש"ץ חוזר התפלה בקול רם ואפי' ללמוד בתורה אין נכון בשעה זו אמנם כשהש"ץ מאריך בניגונים יותר מדאי בקדושה וקדיש יכול ללמוד ובלבד שישמע איתוך האותיות והתיבות מפי הש"ץ אבל לעסוק בתורה בשעה שהש"ץ חוזר התפלה ואעפ"י שמכוין לענות אמן על כל סוף ברכה ולומר קדוש בשעה שהש"ץ מגיע לקדושה אין נכון:

(מח) **ובודאי** בדיעבד אם לא שמע הברכות מפי הש"ץ מתחלה ועד סוף רק שיודע איזו סוף ברכה אומר הש"ץ עונה אחריו אמן אבל לכתחלה חובה על כל א' וא' לכוין הברכות מתחלה ועד סוף · ואותן היושבים בבה"כ בצד מערב של בה"כ שאי אפשר להם לשמוע הברכה מפי הש"ץ אם אין להש"ץ קול הברה מ"מ אם הם שומעים מתוך התפילה ומכוונים מתחלה ועד סוף בחשבון הברכות לידע איזה ברכה אומר הש"ץ מותר לענות אחריו אמן:

(מט) **וכתב** בר"ח כל דבר שבקדושה שתיקנו חז"ל להשמיע לצבור צריך להיות דוקא בקול רם כדי שיהא הצבור יודעים לענות כהוגן על מה שאמר הש"ץ לפי זה לא שפיר עבדי העוברים לפני התיבה להתפלל ואין להם קול הברה וקולו לא ישמע כיון שלא שמעו הקהל מהש"ץ איתוך האותיות והתיבות בקל יכול לבא לענות אמן יתומה ח"ו ע"כ יש ליזהר לכתחלה:

(נ) **אם** הוא סמוך לחשיכה ועדיין לא התפללו הקהל מנחה יעמוד הש"ץ ויתפלל שמונה עשרה בקול רם והקהל יתפללו עמו רק צריך שיהא א' שיענה אמן אחר ברכות הש"ץ:

(נא) **אל** יחשוב אדם שראוי הוא שיעשה הקב"ה בקשתי כי כוונתי בתפילתי כי אדרבה זה גורם שמזכירין עונותיו כי המלאכים מקטריגים עליו ואומרים זה רוצה שיקבלו תפלתו והלא עשה עבירה פלוני ולא עשה תשובה כראוי:

(נב) **אלא** יחשוב שיעשה הקב"ה בקשתו ברוב רחמיו וחסדיו ויאמר מי אני דל ונבזה בא לבקש מאת מלך מלכי המלכים הקב"ה אם לא מרוב חסדיו שהוא מתנהג עם בריותיו · ויתפלל דרך תחנונים כעני המבקש בפתח ובנחת שלא תראה עליו כמשא ומבקש לפטור ממנו:

(נג) **צריך** שיחתוך הדברים בשפתיו וישמע לאזניו בלחש ולא ישמיע קולו עד שחבירו לא ישמע קולו כי יש מלאכים הממונים על זה והם חוטפים אותה התפלה וזורקין במקום פסולי המוקדשין והיינו דוקא בתפלת שמונה עשרה אבל בשירות ותשבחות ופסוקי דזמרה מותר לומר קלת בקול רם ובשמחת הלב · ומה שהש"ץ מחזיר התפל' בקול רם יש בזה סוד גדול עיין בזוהר פ' ויגש ותמצא נחת:

(נד) **כתב**

גיזאגט זאל און ניט צווייא מאל אומן זאגן פייארט און אוז ווארטן ביז מנחה דא זאגט מן ערשט דאס שמונה עשרה פון שחרית ווען טון אומן דער צווישן איז גיוועזן היישט דאך דיא נעהנשטי תפלה:

(לו) **אונ'** דז איר גישריבן האבן דז אן קאן איין שמונה עשרה ווידר זאגן דוקא ווען ער העט פר געסן צו מרן אודר ווען עש ח"ו איין אונס ווער גיוועזן דז ווער אים ניט איגליך גיוועזן צו מרן דא אאג און ווידר בילאגן נאך דען שמונה עשרה וואז גלייך דער נאך איז · ווען אבר איינר אוט ווליג וואלט איין תפלה עובר זיין אול וואלט גידענקן איך וויל דיא ווידר בילאגן דש העלפט ניקש ווען ער טון וואלט צווייא מאל דער נאך מרן דא איז ניט צו העלפן:

(לז) **ווען** איינר אעבט שטין פאר איין גרוסר שרה אול איז אים ניט איגליך אב צו קואן אול אוז דריבר איין תפלה פר זיאן היישט אויך איין אונס דארך און וואז ווידר בילאגן איט דיא תפלה וואס דער נאך איז דאז און זאל צווייא מאל מרן:

(לח) **דיא** חכמים האבן גיזאגט ווען עש קואט נאהאנט אן דיא צייט תפלה צו טון זאל אן זיך ניט ביגעבן אין קיינר זאך וואו צו ביזארגן איז עש אעבט אים איין אונס צו קואן דאז אן דיא תפלה ניט טון קאן אלז לאשן און זאל אין קיין באד גין אודר זיך בלבירן לאזן אודר צו איינר ארבייט דז אעבט לאנג גיווערן דז אן דער דורך אעבט דיא תפלה ניט קאנן טון דרום זאל אן ניט אן פאנגן צו טון ביז אן פר דיא זעלביג תפלה גיארט האט אויך זאל אן קיין אשא ואתן אודר זונשט קיין עסק ניט אן היבן ווען עש נאהאנט צו זאן תפלה איז ביז אן צו פר האט די תפלה גיארט:

(לט) **ווען** אבר ווער גישעהן דאז איינר העט וואס אן גיהובן דז ער האט גיאיינט ער ווערט קענן דר פון קואן אודר ער הט נאך צייט גינוגן צו מרן אול העט ניט קענן מרן היישט אויך איין אונס דארך און אויך דיא תפלה בילאגן איט צווייא אאל שמונה עשרה מרן וויא אובן גישטאנן איז אבר דאך פון געלטש וועגן זאל אן קיין תפלה עובר זיין אויף דען האבן אונזרי חכמים גיזאגט (הוי מחשב שכר מצוה כנגד הפסדה) דש איז טייטש זיא רעכנן דען לון וואס דוא ווערשט האבן פון וועגן דער מצוה געגן דען ביז וואס דוא האשט פון דער מצוה וועגן אזו ווערשטו דיין לון פיל גרעשר האבן:

(מ) **אין** ספר א"א שטיט גישריבן ווען איינר ווער ח"ו קראנק גיוועזן אודר ווער תפוס גוועסן אין איינר תפיסה אול איז ניט זובר גוועזן דרום האט

(כט) **ווען** איינר העט ניט תפלה גיטון פון וועגן שכרות הייזט עש איין אונס אזו זאל אן דיא תפלה דיא דער נאך קומט צווייא מאל ערן ווייא דער דין ווייטר ווערט שטין:

(ל) **ווען** איינר ווער איין אונס גיוועזן אול העט צו אזורגנש פריא שחרית שמונה עשרה ניט גיאורט אזו זאל אן צו מנחה צווייא מאל שמונה עשרה אורן דש ערשט מאל פון מנחה וועגן דש אנדר מאל פון שחרית וועגן· דען אזי מאל וואו אן צווייא מאל שמונה עשרה אורט דאז אן איינש חייב איז אוז אן אזי מאל דש ערשט ארן וואז אזי וויל דא לייט איז אול דש אנדר מאל פאר איין בילאונג וואז אן חייב איז אול צווישן איין שמונה עשרה אול דאז אנדרי זאל אן אשרי זאגן אבר אן זאל תחנון זאגן נאך דער ערשטי תפלה· אול ווען אן העט פר געסין מעריב זאל אן צווייא מאל ארן שחרית:

(לא) **האט** אן ערב ראש חודש מנחה פר געסין אודר ווער איין אונס גיוועזן אזו ארט אן צווייא מאל מעריב אול זעלט איין אן אזי בידי שמונה עשרה יעלה ויבא דען וויל אן דש ערשט האט פר מעריב גיארט האט אן שון ראש חודש גיאמכט דרום אוז אן אין דש אנדר שמונה עשרה דש אן פון מנחה וועגן ארט ווערט אויך יעלה ויבא איין גיזעלט:

(לב) **אך** אזו אן ערב שבת ווען אן העט מנחה פר געסין זאל אן צווייא מאל שבת שמונה עשרה ארן זעלט אן איין אן אזי בידי אתה קדשת:

(לג) **ווען** אן האט שבת צו מנחה ניט גיארט ווען שבת אויז גיט זאל אן צווייא מאל דש וואכן שמונה עשרה ארן אין ערשטן זעלט אן איין אתה חוננתנו דאש גיהערט פון שבתות צו נאכט וועגן אין אנדרן דאש גיהערט פון מנחה דאז ער ניט גיארט האט אן שבת זעלט אן קיין אתה חוננתנו איין:

(לד) **עש** העלפט ניט אנדרשט דאז אן איין שמונה עשרה ווידר לאזן קאן נייארט דיא נעהנשטי תפלה דש גלייך דער נאך איז זאלש ער העט שחרית ניט גיארט לאזט אן עש איט דער תפלה פון מנחה דער נאך העט אן מנחה ניט גיארט בילאזט אן עש איט מעריבֿ ווען אן אבר העט ניט בילאזט אין דר נעהנשטי תפלה דער נאך אז איין תפלה דער צווישן איז גיוועזן העלפט שון קיין בילאונג אין:

(לה) **אבר** ווען איינר העט שחרית ניט גיארט אן שבת אודר איין אנדרן טאג דז אן אוסף שמונה עשרה ארט אול אן העט שחרית ניט גיארט

לקדושה או לקדיש או יתפלל ואם לאו אל יתפלל עד שיאמר קדיש ומודים או קדושה· וה"ה אמן דהאל הקדוש ואמן דשומע תפלה· ואם נכנס תיכף אחר קדושה ואם ימתין עד אחר מודים לא יוכל לענות קדושה ואם ימתין עד אחר הקדיש יעבור זמן תפלה או לא יוכל להתפלל ערבית עם הקהל כתב מ"א דמוטב לבטל מודים מלבטל קדושה:

(מב) **ולכתחלה** לא יתחיל להתפלל עם הש"ץ עד לאחר שיאמר קדושה אבל אם השעה עוברת יתפלל עם הש"ץ וכשיגיע הש"ץ לקדושה יאמר עמו מלה במלה כל הקדושה גם לדור ודור עד האל הקדוש ואח"כ יתפלל בפני עצמו אם יוכל לסיים קודם שיגיע הש"ץ לסיום שומע תפלה ואם לאו יכוין לומר עם הש"ץ סוף ברכת שומע תפלה ומודים כדי שישחה עמו:

(מג) **ואם** הוא ביום התענית לבור שהש"ץ אומר עננו בין גואל לרופא לא יאמר עננו עם הש"ץ רק יאמר עננו בשומע תפלה ויסיים בא"י שומע תפלה עם הש"ץ:

(מד) **מי** שעומד ומתפלל שמונה עשרה ושומע קדיש או קדושה או ברכו לא יאמר עמהם אלא ישתוק ושומע כעונה· אבל מברוך שאמר ואילך אפי' בק"ש רשאי להפסיק לקדיש ולקדושה ולברכו אפי' באמצע הפסוק וכן למודים אבל לא יאמר כל המודים דרבנן אלא מודים אנחנו לך לבד ולא יותר וכן בברכו לא יאמר יתברך רק ברוך ה' המבורך לעולם ועד וכן בקדיש לא יאמר אלא עד ולעלמי עלמי' יתברך· ולא עד דאמירן בעלמא וישתוק עד אחר שאמר הש"ץ יתברך ויענה אמן ומתקבל ואילך לא יאמר כלום: ובקדושה לא יאמר רק ק"ק"ק ה' לבאות מלא כל הארץ כבודו וברוך כבוד ה' ממקומו אבל לא ימלוך כו':

(מה) **כהן** שקורא ק"ש וקראוהו לס"ת לריך שיעלה לתורה ומ"מ לא יקרא עם החזן כלל ומכ"ש שלא יאמר לחזן שיאמר מי שבירך ואפי' שהה כדי לגמור את כולה א"ל לחזור לראש:

(מו) **ויש** ליזהר שלא יתחיל לקרות ק"ש בשעה שקורין בס"ת אם הוא כהן או לוי ואפי' ישראל אם יודע שיקראו אותו לעלות לתורה· אבל בתפלת י"ח אסור להפסיק ולעלות לתורה אפי' הוא כהן אלא יעלה ישראל במקומו:

(מז) **צריך** ליזהר כשהחזן חוזר התפלה בקול רם שכל א' וא' מחויב לשתוק ולכוין הברכות שמברך החזן ולענות אמן ונכון ליזהר שיהא סדר התפלה פתוח לפניו בשעת חזרת הש"ץ את התפלה ויהי' עינו ולבו שם לכוין כל מלה ומלה ויענה אמן על כל ברכה וברכה ואם אין ט' בני אדם מכוונים לברכות הש"ץ קרוב להיות ברכת הש"ץ ברכה לבטלה לכן כל א' יעשה עצמו כאלו אין ט' זולתו ויכוין לענות אמן על כל ברכה וברכה ולכן אסור לדבר בשעת חזרת הש"ץ את התפילה ויש למחו' באותן

(לב) **וכן** אם לא התפלל מנחה בערב שבת מתפלל בערבית שתים של שבת:

(לג) **מי** שלא התפלל מנחה בשבת מתפלל במוצאי שבת שתים של חול ומבדיל בראשונה ואינו מבדיל בשני':

(לד) **אין** תשלומין לתפלה אלא בתפלה הסמוכה לה בלבד כיצד אם טעה או נאנס ולא התפלל שחרית ומנחה מתפלל ערבית שתים האחרונה תשלומין למנחה אבל שחרית אין לה תשלומין וכן בשאר תפלות: דוקא בזמן התפלה הוא משלים אבל בשעה שאינו זמן תפלה לא · עבר כל היום ולא התפלל מוסף אין לה תשלומין:

(לה) **ואם** טעה או נאנס ולא התפלל שחרית בשבת או בשאר ימים שיש בו מוסף לא ישלימנה בתפלת מוסף אלא מתפלל מנחה שתים אע"פי שכבר עבר מוסף דזה הוי תפלה הסמוכה לה:

(לו) **ודוקא** אם לא התפלל מחמת אונס או טעות אז יש לה תשלומין אבל אם הזיד ולא התפלל תפלה א' אין לה תשלומין אפי' בתפלה הסמוכה לה:

(לז) **מי** שהוא עוסק בצרכי ציבור ואי אפשר לו להתפלל או שעומד לפני השררה ולא הי' יכול להתפלל חשוב כאונס ויש לו תשלומין:

(לח) **אמרו** רז"ל אסור להתחיל שום עסק או מלאכה סמוך לזמן תפלה שיש לחוש שיבא לידי טרדה ועי"ז לא יוכל להתפלל אותה תפלה בזמנה גם אמרו רז"ל לא יכנס אדם למרחץ לרחוץ גופו ולא ישב לפני הספר (ר"ל זיך בלבירן לאזן) או שאר עסקי' כי יש לחוש שימשך הדבר עד שיעבור זמן התפלה ע"כ אסור להתחיל עד שיתפלל תחלה אותה התפלה גם לא ילך אחר שום משא ומתן סמוך לזמן תפלה עד שיתפלל תחילה:

(לט) **ומי** שהוא טרוד הרבה בעסק ממונו שלא יבא לידי הפסד ועל ידי זה לא הי' לו פנאי להתפלל נקרא גם כן אונס ויש לו תשלומין · אבל מכל מקום לכתחלה לא יעבור זמן תפלה משום הפסד ממון ועל זה נאמר הוי מחשב שכר מצוה כנגד הפסדה שהפסדת לך בשביל המצוה בודאי יהא שכרך יותר הרבה מהפסדך:

(מ) **כתב** במ"א מי שהי' חולה ולא הי' יכול להתפלל או שהי' תפוס בתפיסה ולא היה המקום נקי שיוכל להתפלל כשיקום מחליו או כשיצא מן התפיסה יתפלל כל התפלות שהפסיד בזמן ההוא · ואם קם מחליו או יצא מהתפיסה בראש חודש מזכיר יעלה ויבא בכל התפילות שמשלים · והוא הדין אם יצא בשבת יתפלל כולם של שבת:

(מא) **מי** שבא לבה"כ בשעה שהקהל מתחילין שמונה עשרה יתפלל תיכף עמהם ולא יאמר אשרי עד אחר התפלה · ודוקא אם יכול להתפלל ולגמור קודם שיגיע הש"ץ לקדושה

דארט ארוס ליגט · אול ווען עס וואר אין אזו איין אורט וואו צו ביזארגן איז עס מעכט בואה דא זיין אול ער העט זיך צו פאר ניט אום גיזעהין הייסט זיין תפלה קיי' תפלה ניט אוז מן ווידר אויף דס נייא תפלה טון:

(כב) **ווען** איינר הערט אין איין אנדר הויז קדיש אודר קדושה זאגן ווען דער צווישן ווער איין בית הכסא אודר בואה דארף מן ניט נאך זאגן:

(כג) **מן** זאל זיך היטן אין זיינר תפלה ניט אן צו רירן אן זיינם ליב וואו צו גדעקט פלעגט צו זיין אלז אן זיינם קאפף אודר זונשט ארטן · אויך זאל מן ניט אן רירן אן דער בואה אויז זיינם אורן אודר אויז זיינר נאז כיארט מן זאל זיך שניילן מיט איין טוך:

(כד) **ווען** איינם איין לויז בייסט אין שמונה עשרה דארף מן זיא ניט מיט דער האנד אראב נעמן אבר זונשט מן מאג מן זיא וואול מיט דר האנד אראב נעמן אול אראב ווערפן דאז זיא אים ניט מבטל זאל זיין אין דער תפלה:

(כה) **פאר** דען מן זאל מן צו פאר דיא הענד וועשן אפילו ווען מן פון לערנן אויף שטיט דאז זייני הענד זיינן זויבר זאל מן דאך וועשן ווען איינר ווער וואו מן קיין וואסר קען האבן זאל מן זייני הענד אב שטרייכן אויף דער ערד אודר מן וואש דאז הארט איז:

(כו) **ווען** איינם איין געגנן אן קומט אין מן זאל מן גישווינד זיין האנד פאר דאז מויל האלטן דען דאז איז קיין סדר דאז מן זעלביש טוט פאר ליטן אכ"ש אין זיין תפלה פר השי"ת · אויך זאל מן ניט אויז שפייאן אין דער שול מיארט אין איין פארטשליך ווען איינר מיין אפונק ווער דס אים מיאוס איז דער פאר זאל פאר אויז שפייאן אויף דער לינקי זייט:

(כז) **איינר** דער דא שיכור איז זאל ניט מרן ביז אז דער וויין אויז דעם קאפף קומט · ווען איינר אבר ניט רעכט שיכור איז ווען מן איכן ווייניג איז מיין תפלה מרט איז מותר צו מרן · מן איינם יום טוב דארף מן וואול מנחה מרן ווען מן שון מיין ווייניג גטרונקן האט:

(כח) **ווען** איינר אבר אזו שיכור איז דז ער ניט קענט רידן פאר איין מלך דא דארף מן גאר ניט תפלה טון ווען מן יוא תפלה טוט אזו איז זיין תפלה פאר און ווירדיגט · ווען ער אבר קיין תפלה טוט ווען ער רעכט שיכור איז אזו איז אים השי"ת מוחל פון אלי צרות וויא אין דיא גמרא ווערט זעלביש גילערנט אויז פסוקים:

לובן מיט גאנצן הערצן לייב· אזו זאל אן זיך נוהג זיין ווען אן פסוקי דזמרה זאגט אודר תהלים אול שיר היחוד אודר אנדרי שבחים לו השי"ת אבר אין שמונה עשרה דא גיהערט אן שטיין לו שטין ניט לו שיטלן איין טייל זייט זאגן זיא העטן אין כוונה ווען זיא זיך איין וויניג שיטלן אבר ניט לו זער:

(טז) **מן** זאל אלי זייני קליידר אן האבן ווען אן זיין תפלה טוט גלייך ווען אן פלעגט לו גין פר איין שררה אלש וויא דא שטיט אין פסוק הכון לקראת אלהיך דאש איז טייטש אן זאל זיך אן בריטן כלוואר אן גיהערט זיך לו צירן גיגן השי"ת· עז גיבט פיל לייט אין ישובים אפילו דיא דא פר אעגליך זיינן דאז זיא זיך קענן שאפן איין אנטל אול ברמטי הויב נייארט זיא גינן שולן און אנטיל אול און ברמטי הויב איין טייל לייט טון איר תפלה און אולין אין ווילי העמד איין טייל אין דיא העמדר האבן קיין ווילי העמד אן דש איז קיין ספק דאז זיא ווערן איין גרושן עונש לידן דז זיא השי"ת ניט אזו חשוב האלטן אז איין שררה אן גיט לו קיין שלעכטי שררה אזו אכל שכן לו איין הגאון אודר איין אוך וויא זאל אן אזו גין פר השי"ת דער דא איז איין הער איבר אלי הערן דרום זאל אן גיווארנט זיין אול זעלביש ניאר טון:

(יז) **אויך** האבן איין טייל לייט איר מנהג אלש זיא אין דיא שול קואן טוכן זיא אירי הוט אב פון קאפף שטיינן אין קעפלי אול זיינן אתפלל עז ווער בעשר דז אן לאזט זיין הוט אויף דען קאפף דען אונזרי חכמים זאגן ווען דער קאפף לו גדעקט איז האט אן אין יראת שמים וויא אין אאות דר מנהג איז אין אנדרי מדינות דיא טראגן קיין ברמטי הויבן ביהאלטן זיא אירן הוט אויף אירן קאפף:

(יח) **אויך** זאל אן זיין האר אן קאפף אול בארט אויז קעאן דש אן זאל זויבר גילירט גין פאר השי"ת גלייך ווען אן אעכט גין פר איין שררה:

(יט) **מן** אוז זער נזהר זיין דז גאנלן קיין לואה זאל זיין ניט אן זיינם לייב אויך ניט אן זיינם קלייד דען ווען לואה ווער אן זיינם לייב אודר אן זיינם קלייד אזו ווערט זיין תפלה ניט דער הערט:

(כ) **אך** גיהערט אן זייני שוך לו ביזעהן דז קיין לואה דראן הענגט אודר זונשט וואז אילאום איז דרום זיינן פר איין טייל שולן זעלבי איין גיאאכט דז אן דיא שוך קאן דראן אב שטרייכן אי אן שולן גיט:

(כא) **ווען** איינר אויף דען פעלד וויל תפלה טון גיהערט אן זיך אום לו זעהן אוב קיין לואה דארט

(כב) **מי** ששמע קדיש או קדושה בבית אחר אם בית הכנסת או צואה מפסקת בינו ובין אותו הבית לא יענה אחריהם:

(כג) **אסור** ליגע בשעת התפילה במקומות המכוסים בגופו וברחשו דהיינו בידו עד המרפק שקורין עלינ"בוגן ובצוואר עד החזה: גם אסור ליגע בצואת האוזן ובצואת האף:

(כד) **אם** כינה עוקצתו ימשמש בבגדיו להסירה שלא תתבטל כוונתו אבל לא יסירנה בידו: ודוקא בשעת התפלה שמתפלל שמונה עשרה אבל שלא בשעת תפלת שמונה עשרה יכול ליטלה בידו ולזורקה בבה"כ ויקנח ידו בכותל:

(כה) **ירחיץ** ידיו קודם התפלה ואפי' עומד מלימודו וידיו נקיות אפילו הכי צריך ליטול ידיו ואם אין לו מים ינקה ידיו בצרור או בעפר או בכל מידי דמנקי:

(כו) **לא** יגהק בשעת התפלה שמוליא רוח מפיו מכח המאכל שקורין גרעפ"סין ולא יפהק שפותח פיו כמו שרוצה ליסן שקורין געני"ן שאין זה דרך כבוד בעמדו לפני שום אדם ק"ו לפני השי"ת· ואם הוא אנוס לכך יניח ידו על פיו· גם אסור לרוק בתפלה ואם אי אפשר יבליע בכסותו ואם הוא אסטניס ואינו יכול להבליעו בכסותו זורקו לאחוריו או לשמאלו אבל לא לצד ימינו ולא לפניו:

(כז) **שיכור** אל יתפלל עד שירגיש בעלמו שיפיג יינו ודין ק"ש כדין תפלה ואם מתפלל מתוך הסידור אין חוששין לשכרות מעט ובי"ט יוכל להתפלל מנחה אעפ"י שאינו קלא דא"א להמתין עד שיפיג יינו:

(כח) **מי** שהוא שיכור שאינו יוכל לדבר לפני המלך אל יתפלל ואם התפלל הוי תפילתו תועבה· ואם אינו מתפלל בשיכרותו ניצול מכל צרה כמבואר בגמר' ע"כ צריך ליזהר בזה:

(כט) **ואם** עבר זמן תפלה מחמת השכרות משלים אותה בתפלה שלאחריה כדין שוגג או אונס אבל שאר ברכות יוכל לברך אעפ"י שהוא שיכור:

(ל) **טעה** או נאנס ולא התפלל שחרית מתפלל מנחה שתים הראשונה מנחה והשני' לתשלומין ואם היפך שהי' בדעתו הראשונה יהי' לתשלומין לא יצא· וכן הדין איזה תפלה שלא התפלל מחמת טעות או אונס מתפלל תפלה שלאחרי' שתים ולעולם הראשונה היא בזמן חיובה והשני' לתשלומין· ולאחר שהתפלל תפלה אחת יאמר אשרי בין תפלה לתפלה אבל מ"מ יאמר תחנון אחר תפלה ראשונה:

(לא) **מי** שלא התפלל מנחה בערב ראש חודש יתפלל של ראש חודש שתים ואם לא הזכיר יעלה ויבא בראשונה והזכיר בשני' צריך לחזור ולהתפלל:

(לב) ובן

(יד) **בשעה** שמתפלל בפרט בתפלה שמונה עשרה לא יסמוך את עצמו בכותל או בידו על העמוד שקורין שטענ"דר כי זהו לא נקרא עמידה ולא הוי עמידתו באימה וביראה רק ראשו יהיה מעט כפוף למטה וידו ימינית על שמאלית ואם הוא יושב לא יסמוך לאחוריו לכותל שזהו דרך גאוה ואל יסמוך על ידו שזהו דרך עצלות:

(טו) **יש** לנהוג לנענע עצמו בשעה שאומרים פסוקי דזמרה או שאר שירות ותשבחות כדי שיקויים כל עצמותיו תאמרנה ה' אבל בשעת עמידת שמונה עשרה אין לנענע כלל רק יעמוד באימה וביראה· ויש נוהגין לנענע גם בתפלת י"ח כי אומרים שזה מעורר הכוונה רחמנא לבא בעי· והנענוע יהיה בדרך זה לפניו ולאחריו אבל לא לצדדין:

(טז) **כתיב** הכון לקראת אלהיך ישראל ודרשו רז"ל שצריך להכין עצמו כאלו רוצה לילך לפני שררה ולא כמו שנוהגין קלת קלי דעת כשמתפללין בבית אינן חשין לכבוד קונם ומתפללין בלי מלבוש רק בכתונת בלי מלבוש שקורין מולין גם אין שום דבר בצוואר ובמצנפת קטנה שקורין קעפכין ויש הולכין ג"כ בזה בבה"כ ויש נוהגין ללבוש גלימא על גופם בלי מלבוש המולין מי שעושה כן בודאי הוא מזלזל בכבוד המלך הקב"ה שאינו נחשב בעיניו כבוד המקום ככבוד בשר ודם ומי שמכבד הקב"ה שלובש מלבושיו בשעת התפלה עליו נאמר כי מכבדי אכבד ומי שמזלזל בזה עליו נאמר ובוזי יקלו ח"ו ע"כ צריך ליזהר בזה:

(יז) **בישובים** נוהגים כשבאים לבה"כ מסירין הכובע מן הראש ועומדין בלי מצנפת שקורין ברעטי הויב רק במצנפת קטנה שקורין קעפכן בודאי טוב יותר אם מתפללין בכובע על הראש שזהו גורם יותר יראת שמים בכיסוי הראש מלעמוד בלי כיסוי וכן נוהגין באמת בקלת מדינו' שאין להם מצנפת שקורין ברעטי הויב או עומדין בכובע על הראש:

(יח) **יש** נוהגין לסרוק השערות מראשו וזקנו במזרק כדי שיהיה יפה ומהודר כמו שרוצה לילך לפני השררה ואשרי להם:

(יט) **צריך** ליזהר שלא יהא צואה על בשרו או על בגדיו כי אז תפלתו אינו נשמעת ע"כ צריך לבדוק כתונתו:

(כ) **גם** צריך לבדוק מנעליו קודם כניסת בה"כ כמו שנוהגין באמת בקהילות שמקנחין מנעליהם בברזל מחודד שעשויה לפני פתח בה"כ לקנח בו המנעלים:

(כא) **מי** שרוצה להתפלל בשדה צריך לעיין מקודם סביביו לראות אם אין שם צואה: ואם הוא מקום שראוי להסתפק שיש שם צואה והוא לא דקדק בכך ומצאה אח"כ צואה הוי כמו מזיד וצריך לחזור ולהתפלל:

(כב) **מי**

איינם גיטרייאן דינר אלי דיא כלים געבן אויף צו היבן אול גיבט אים איין כלי זאגט צו אים איט דיזן כלי זאלשטו איר דינן אול אויך ווארטן· דער דינר גיט הין נעמט דש כלי אול אאכט עס און זיבר איט טינופת אול איט איאוסי זאכן דער נאך זיכט דער אוך דז זיין דינר האט דש היפש כלי און זיבר גיאאכט אול גיט הין טוט אויך ווארטן דען אוך איט דיזן כלי אול קואט פר דען אוך איט דען און ריינן כלי איז דער אוך זער ברוגז אול ווארפט אים דאש כלי אין זיין פנים אול לאזט אין שלאגן איט ביטרי שלעק דער צו· אזו איז עבן אוך אזו דאש אויז דאז איז דש כלי דז אן הש"ת דער איט זאל לובן אול ווען דער בן אדם זיין אויז פר און רייניגט איט ריד דיא איין עבירה זיינן ווען ער דער נאך קואט איט זיינר תפלה איט דיזן און זיברן אויז שיא זאל דען זיין תפלה אן גינעם זיין· דרום זאל אן גיווארנט זיין דז אן דש אויז ניט אטאא איז איט זעלכי ריד דיא איין עבירה זיינן דא ווערט דיא תפלה יוא אן גינואן ווערן:

(יא) **מן** זאל זיך אין זיינם ארן ניט פיל הין אול ווידר זעהן דען דש ברינגט פאלשי אחשבות דען וואש אן פר זיך זיכט דש קואט אים אין זיינר אחשבה ניארט אן זאל אינן וויניג ארן אין דער תפלה איין טייל ספרים שרייבן אן זאל זייני אויגן צו טון ווען אן שאונה עשרה ארן איז איין גרושר סוד דרויף אבר ווען אן זייני אויגן האט אין דר תפלה אול ארט אינן וויניג איז שון רעכט:

(יב) **ווער** זיין שטאט האט אן דער וואנט איז גאנץ גוט ניקש אין דאז קאן ניט איטליכר האבן דאך זאל אן אויף איין שטאט זיין תפלה טאן ניט איין אאל דא אול איין אנדרט אאל אנדרשט וואו נייארט אויף איין שטאט דיא אים בישטעלט איז:

(יג) **מן** זאל איין גירטל אן האבן ווען אן זיין תפלה טוט דז זיין הערץ זאל זיין ערוה ניט זעהן ווען איינר גיוואונט איז און גירטל צו גין ווען זייני בוקשין אודר הוזן ענג אן דען ליב ליגן איז שון גינוג:

(יד) **מן** זאל זיצן אודר שטין אין זיינם אורן אין יראה אן זאל זיך ניט אן לעהנן אויף זיינם ארים אויך ניט אויף דען שטענדר גלייך אז אן זאלט זיצן פאר איין הוכי שררה אזו זילט אן גווים אין אייטל תרבות אזו זאל אן אויך אזו שטין ווען אן ארט איט דען קאפף גיבוקט אין זיין תפלה איין צו זעהן אול זיין רעכטי הענד ליגן אויף זייני לינקי האנד:

(טו) **איין** טייל לייט האבן דען אנהג ווען זיא ארן דא שיטלן זיא זיך דא איט דאש זיא וועלין גאט

לובן

גרושן כח האבן ווער קאן וויסן וואז פאר איין ביז ח"ו דער דורך קאן קומן דרום זאל אן נזהר זיין דאז אן גאר ניט אפסיק איז אפי' לערנן דארף אן אויך ניט פון ברוך שאמר אן ביז נאך שמונה עשרה :

(ז) **אויך** זאל אן גיווארנט זיין רעכט עברי צו לייאנן מיט דיא נקודות דאש זיינן דיא פינטלן דען נאך דען נקודות נאך האט דאז ווארט איין טייטש אול' ווען אן אין רעכט עברי לייאנט מיט איין אנדר נקודה האט דאש ווארט איין אנדר טייטש · אך איז דער מנהג בייא עטליכי עם הארצים דיא דא לייאנן איין שורק אלז איין חירק דאז איז גאר גיפעלט דען איין שורק לייאנט אן אלז איין מלאפום אול' ווען אן איין שורק עברי לייאנט אז איין חירק איז דער טייטש אנדרשט דען צִוָּה מיט דר חירק איז טייטש ער האט גבאטן אול' צֻוָּה מיט דער שורק איז טייטש ער איז ווארן פון איין אנדרן גיבאטן זעלכי ווערטר גיב עז פיל:

(ח) **מן** זאל תפלה טון אויז גרונט זיין הערצין אול' זאל זיך משמח זיין דז ער האט זוכה גיוועזן צו דינן אול' צו לובן אזו איין גרושי מעכטיגן קיניג איבר אלי קיניגן איין הער איבר אלי הערן · אול' ווען איין בן אדם תפילה טוט מיט גרונט זיינש הערצין אזו גיט אים דיא תפילה אין זיין הערץ דש מאכט אים לאזן טרעהרן פאלן אויז זייני אויגן אול' ווען אן וויינט מוז דז אן ניט אין רידן קאן זעלכי תפלה קומט פר גוויז פאר הש"ית אול' איז מבטל אלי גזירות שטיט אין זוהר גאר פיל פון זעלכי תפלות דיא דא מיט טרעהרן גישעהן מוז זיא קענין צו וועגן ברענגן :

(ט) **דאך** שטיט אין זוהר ווען איין בן אדם קיין צרה אויף זיך האט אודר מוטר זיין הויז גזינד אודר מוטר זיין משפחה קיין צרה איז אזו זאל אן צו מארגנש אין שמונה עשרה ניט וויינן איז איין גרושר סוד דרויף גיווארט צו מנחה מאג אן וואול וויינן · ווען אן ח"ו אויף וואז צו בעטן האט אויף איין צרה ח"ו עש מאג זיין וויא אים זייא אזו מאג אן צו פריא אויך וויינן דיא גזירה מבטל צו זיין :

(י) **ווער** דא וויל האבן דז זיין תפלה זאל ער הערט ווערן דער מוז זיך זער היטן דז ער מיט זיין מויל זאל ניט רידן זעלכי ריד דיא איין עבירה זיינן אלז ניבול פה לשון הרע רכילות אול' מלשינות אויך ניט דברים בטלים דען זעלכיש רידן ברענגט צו וועגן דז אן זיין תפלה ניט קאן בכוונה טון דען דש מויל איז איין כלי דער מיט הש"ית צו דינן אול' צו לובן דא מוז אן זעהן דש אן דש כלי היפש זויבר זאל האלטן איז איין משל איין מלך האט

מיינעם

בזוהר האי מאן דצלי ובכי עד דלא יכול למרחש בשפתיה האי צלותא שלימתא ולעולם לא הדרא ריקנא :

(ט) **ובזוהר** פ' ויחי משמע שאין לבכות בתפלת שחרית רק בתפלת מנחה כי תפלת שחרית צריך שיהי' בשמחה רק מי שהוא שרוי בשום צער וצרה או לבטל החלום או שום גזירה רחמנא ליצלן אז יש לבכות אפי' בתפלת שחרית :

(י) **הרוצה** שיהא תפלתו נשמעת יזהר שלא יפגום פיו ולשונו בדבור דהיינו שלא ידבר לשון הרע ורכילות ומלשינות כי עיקר בלבול הכוונה בתפלה הוא ע"י שפוגם פיו ולשונו בדברים אלו וכיוצא בהם משל למלך בשר ודם שאמר לעבדו מכל הכלים אשר מסרתי בידך יהי' כלי זה מיוחדת לשימושי והנה ראוי שישמור אותה כלי מכל טינוף וליכלוך ומכל דבר מאום ולבסוף ראה המלך שהעבד השתמש באותו כלי מים עכורי' וסרוחים ואח"כ הביא לשמש בו את המלך אז בודאי יעשן אף המלך וחמתו בערה בו וזורק אותו הכלי בפניו כן הדבר הזה כי התפלה הוא דורן להשי"ת והפה הוא הכלי שבו מונח הדורן והמביא דורן למלך מכלי מטונף הוא חייב מיתה ק"ו לפני ממ"ה הקב"ה שיראה שלא יהא פיו מטונף מניבול פה ומלשון הרע ומשארי דברים הפוגמים את הלשון · כי השי"ת ברא את האדם עם רמ"ח איברים ושס"ה גידין ורוב עבודתו ית"ש לוה אותו ע"י הפה דהיינו ק"ש ותפלה ושאר ברכות והודאות והזמירות אשר אהב ה' מכל שירות ושבחים שאומרים שרפי חיות הקודש וכל צבא מעלה ואין רשות למלאכים לשבח את קונם עד שישבחוהו ישראל למטה ע"כ ראוי שלא יטנף פיו ולשונו אז מן השמים יעזרוהו שיוכל לכוין היטיב בלי מחשבות ואז טוב לו בעה"ז ובעה"ב :

(יא) **צריך** ליזהר בשעת התפלה שלא לראות הנה והנה כי זהו גורם לבלבל המחשבה · ולפי דברי הזוהר צריך לסגור עיניו בשעה שמתפלל שמונה עשרה וז"ל מאן דקאים בצלותי' קמי' מארי בעי למכסייא עיני ומאן דפקח עינוי ולא מאיך עינוי בארעא כד תיפוק נפשי' אקדים עלי' מלאך המות ולא יסתכל בנהירא דשכינתא ואם הוא מתפלל מתוך הסידור נראה דאין בזה חשש :

(יב) **צריך** שיקבע מקום לתפלתו שיתפלל תמיד על מקום א' ולא יתפלל פעם א' במקום זה ופעם א' במקום זה רק בכל פעם יתפלל על מקום הקבוע לו :

(יג) **צריך** לאזור בשעת התפלה כדי שלא יהא לבו רואה את הערוה · ומי שהולך בלא חגורה אין צריך לאזור בשעת התפלה רק המכנסים שהוא לבוש שקורין (בוקסין או הוזן) צריכים להיות מהודקין מונחים ממש על בטנו ומפסיקין בין לב לערוה :

(יד) בשעה

שהש"ץ חוזר התפלה ושיכוין לשמוע ברכותיו הרי י"ט אחרות ושייב אדם לענות אמן על כל ברכה וברכה ואז"ל גדול העונה אמן יותר מן המברך הרי כאלו בירך י"ט ברכות אחרות נמצא בתפלה א' נותנין לו שכר נ"ז ברכות:

(ה) **אמרו** רז"ל אסור להפסיק בתוך התפלה מברוך שאמר ואילך עד אחר שמונה עשרה ואפי' דבר שבקדושה ובדברי תורה ג"כ אסור להפסיק רק מה שהתירו ר"ז דוקא להפסיק בין הפרקים ליתן שלום מפני היראה אבל בענין אחר אסור להפסיק בשום דבור שבעולם אפי' בלשון הקודש ואז תפלתו מקובלת:

(ו) **אבל** אם הבן אדם מערב בתוך התפלה הקבוע מה שלא שייך אל התפלה חוץ מן אמן יש"ר וקדושה וברכו ואמן דהאל הקדוש ואמן דשומע תפלה ומכ"ש אם מדבר דברים אחרים אז אין תפלתו מקובלת ומיד באים מלאכים מן הקליפות והחיצונים וחוטפים אותו התפלה ויש לחוש שיש להם יניקה ח"ו מן התפלה ומי יודע מה שיתעורר ע"ז· ע"כ יש ליזהר עד מאוד שלא להפסיק כלל אפי' ללמוד מתוך הספר ג"כ אסור ומי שאינו רוצה לשמוע אל הניגונים מותר לעיין בתוך הספר אבל לא יוציא אפי' דיבור א' מפיו:

(ז) **גם** צריך ליזהר שלא ישנה שום נקודה כי ע"י שינוי הנקודה משתנה כל הענין· וכמו שצריכין לדקדק בק"ש בכל תיבה שתחלתה כמו שסיים תיבה שלפני' כגון על· לבבך· הכנף· פתיל· וכן אם התיבה מתחלת בשף ואחר המס׳ ושמתם· את· כך צריך לדקדק בכל התפלה ומה שנוהגין קצת ב"א שקורין השורק כמו חירק הוא טעות בידם כי באמת השורק נקרא כמו המלאופום ואם יקרא מה שראוי לקרות בשורק בחירק משתנה המשמעות כי **צִוָּה** בחירק הוא בל"א ער האט גבאטן לאחרים אבל **צֻוָּה** בשורק הוא בל"א ער איז גיבאדן מאחרים וכן הרבה כיוצא בזה:

(ח) **התפלה** הבאה מעומקא הלב היא מקובלת לפני הק"בה דהיינו אם הוא בשמח' הלב כדכתיב עבדו את ה' בשמחה ר"ל שמחה רוחנית שמשמח בלבו על מה שזוכה להיות עבד אלהי ישראל מלך גדול ונורא· ואם התפלה היא משברון לב בודאי היא מקובלת ביותר כדכתיב לב נשבר ונדכה אלהים לא תבזה וכתיב קרוב ה' לכל קוראיו לכל אשר יקראוהו באמת וכן אית' בזוהר הרבה פעמים דכל מאן דמללי לצלותא קמי' קב"ה בעי לצלאה מעומקא דליבא בגין דיתקבל צלותי' ויתעביד רעותי' הה"ד ממעמקים קראתיך ה'· גם ע"י הכוונה הטובה יתעורר לבבו ויורד דמעתו כבר אז"ל כל השערים ננעלו חוץ משערי דמעות ואז אף שנגזר עליו עונשין נקרע הנגזר דין ולא יכול ההוא עונשא לשלטאה בי' עוד כתב

איין גאולה הבן דז אונז השי"ת בישיראט אין גלות דז די אומות ניט טונן אונז אלה זיין אול' גיבט אונז אונזר נארונג דז איר קענן בלייבן בייא אונזר אמונה אול' בייא אונזר תורה ווער דא טכל האט דער פאר שטיט וויא השי"ת גרוש השגחה אויף אונז גיבט· אויך טוט אונזרי תפלה איין גרושי פעולה אין אלי עולמות דאס קאן אן קיינס גיאייכנס אה, פר שטין גיגבן אול' ווען איר ישראל זאלטן ח"ו ניט אלי טאג תפלה טון אזו העטן איר ניט איין טאג ח"ו איין קיום אונטר דען אומות:

(ג) **דרום** זאל אן גיווארנט זיין די אן זאל טולן גין אול' איט קהל זיין תפלה לו טאן וואו אן טולן גיט· אבר וואו קיין טול איז אודר אייכר קענט ניט טולן גין אזו זאל אן זיך דאך פלייסן דז אן אויך זיין תפלה טוט אין דר זעלביגי לייט דז אן אין דעני קהלות פליעגט אירי תפלות לו טון:

(ד) **מן** גיפינט דאז ווען אייכר איט קהל אין דר טול ארט איז אזו פין אלז ווינן אן האט דרייא תפלות גיטון דען אין שמונה עשרה זייכן ניינלעהן ברכות· אול' אן דארף גאר ניקס רידן ווען דער חזן שמונה עשרה הוך זאגט אול' אן הערט פלייסיג לו איז ווידר ניינלעהן ברכות· דער נאך איז אן שולדיג אויף איטליכי ברכה פון חזן אאן לו זאגן הייסט גלייך ווען ער האט ווידר ניינלעהן ברכות גיאאכט אזילא האט אן דען שכר אז אן העט זיבין אול' פופליג ברכות גיאאכט:

(ה) **אונזרי** חכאים זאגן אן דארף ניט אפסיקן זיין פון ברוך שאמר אן אול' ווייטר ביז נאך שמונה עשרה דר ווייל דיא אנשי כנסת הגדולה האבן אונז דיא תפלה אסדר גיוועזן דרום ווען דר בן אדם ארט פון ברוך שאמר ביז נאך שמונה עשרה כסדר אול' איז ניט אפסיק איט רידן דער לווישן וויא אונז דיא חכאים האבן אסדר גיוועזן אזו ווען טון ער דיא תפלה ניט פאר שטיט וויל ער טוט וויא דיא חכאים אונז גיהייסן האבן אזו ווערט דיא תפלה אן גינואן איט אנדרי תפלות פון ישראל אול' טוט דיא תפלה איר פעולה וויא איר אובן גישריבן האבן:

(ו) **ווען** אבר דר בן אדם ניט טוט וויא אונזרי חכאים האבן אונז אסדר גיוועזן נייארט ער זעלט איין אין זיינר תפלה פון ברוך שאמר אול' ווייטר וואט ניט לו דער תפלה גיהערט עז אאג זיין תהלים אודר בקשות אודר תחינות אכל טכן דאז אן ח"ו זעלט רידן שאועות· דא ווערט זיין תפלה ניט אן גינואן אול' קואן ביזה אלאכים אול' נעאט זייני תפלה אין דער טואאה ח"ו דאז דיא ביזה אלאכים דער דורך

שלא יכשל בה ק"ו כשהוא עומד לפני מלך מלכי המלכי' הק"בה · וכן הענין כשמתעסק בשבחו של מקום ישים על לבו כוונת הענינים מה שהוא אומר ויכניס בלבו מורא שמים מאוד וגדולתו של הק"בה ונעלה מידי יום ביום ממדרגה למדרגה עד שיזכה למדת האהב' ולא ישגיח בעניני העה"ז ואם יעשה כן בודאי יהי' זה סיבה לשוב ממעשיו הרעים ויהא עניניו בטוב ואז בודאי יהי' תפלתו נשמעת וכל מעשיו יהיו מרוצים לפני השי"ת :

דיני תפלה

(א) **ראש** איז ווישגליך דאז דיא תפלות האבן עס אסדר גוועזן אונזרי חכאים די זעלביגן זיינן גוועזן הונדרט אול צוואנציג די האט אן גיהייסן אנשי כנסת הגדולה דרונטר זיינן גיוועזן אטייל נביאים חגי זכרי' ומלאכי די הבן כל התורה בקבלה גיהאט ביז אן אשה רבינו ע"ה דיא האבן אסדר גוועזן דיא תפלה אול גישטעלט איט גרושי פר בארגיני סודות זיא האבין דיא ווערטר אול דיא אותיות גיצילט אפילו דיא נקודות דאש זיינן דיא פינטליך אליש איט גרושי סודות גישטעלט דען זיא האבן גיוואושט איא דיא עולאות איבר אנכדר שטעכן פון אונטרשטין עולם ביז אן דען איברשטן עולם אזו האבן זי די תפלה דער נאך גישטעלט ווען איין בן אדם ארט ווארט פאר ווארט ניט גשווינד אול לייאנט רעכט עברי איט דיא נקודות איט גאנץ זיינם הערצן השי"ת צו לובן אזו גיט דיא תפלה אנויף פון איין היאל צום אנדרן היאל ווען כון דיא תפלה פון ישראל בייא אנכדר איז אזו היבן דיא אלאכים אן שירה צו זאגן דער נאך טעפט דיא תפלה פון ישראל גרוש ליכט אול שפע ברכה פון השי"ת אול גיט ווידר צו רוק דאז אלי עולאות זיינן אקבל גרושי ליכט אול לעבן דורך די תפלה פון ישראל דאז זעלביג איז ניט איגליך אליז צו דער שרייבן דש ווייניג האב איך גייארט גישריבן דאז איטליכי גיאיינר יהודי זאל ווישן דען גרושן כבוד אול חשיבות וואש ישראל האבן בייא השי"ת אול וואש אונזר תפלה קאן צו וועגן ברענגן :

(ב) **וויא** וואול דאז אונזרי חכאים שרייבן ווען איין קהל תפלה טונן ווערט איר תפלה גוויש אן גינואן · אול אזו זאנג אז איר אין גלות זיינן טונן איר תפלה אויף דער גאולה אול עס קואט דאך ניט ביז השי"ת ווערט האבן וועלן דאז די גאולה ווערט קואן צו אירי צייט · איז דר ענין אזו דז קאן אן דאך בטיינפרליך זעהן דז איר ישראל זיינן פר שפרייט אין דען גאנצן עולם אונטר זיבציג אואות די אונז שונא זיין פון וועגן אונזרי אאונה אול אונזרי תורה אול ווען אונז אכלה זיין · אבר אונזר תפלה טוט אזו פיל פעולה דז איר אלי טאג אאש

(א) **הנה** ידוע שאנשי כנסת הגדולה סדרו לנו תפילתינו מסודר יפה עד מאוד והם היו ק"ך זקנים בזמנת בנין בית שני ומהם היו נביאים חגי זכרי' מלאכי ואותו ק"ך זקני' היו להם כל התורה בקבל' איש מפי איש עד משה רבינו ותקנו לנו סדר התפל' על פי סודו' נוראות אין לך כל תיבה ותיב' ונקוד' שאין מרומזין בה כמה סודו' נפלאי' גם היא מסודר' לעלו' התפל' ממדריג' למדריג' עד רום המעלו' כמבוא' בזוה' פ' פקודי ובס' היכל הקודש מגודל מעלת התפל' שעולה למעלה ומקבלת אור גדול ושפע גדול מהק"בה ואח"כ יורדין האורות למטה ומשפיעין שפע רב ואור גדול לכל העולמות בכללן לעולמות העליונות ולעולמות התחתונות :

(ב) **מה** שאמרו ר"זל אין הק"בה מואס בתפלת רבים והלא עינינו רואות שבכל יום אנו מתפללין שמונה עשרה בצבור ומוזכר בה תפלה על הגאולה ואין תפלתינו פועלת כלום עדיין: העניין הוא כך כי אין הפירש שיעשה הק"בה כל בקשתינו רק עושה מדוגמת הבקשה כי בכל יום יש גאולה ממש הלא אנחנו בין האומות כמו כבשה א' בין ע' זאבים ובכל יום עומדים עלינו לכלותינו והק"בה מצילנו מידם · ועוד שהק"בה בוחר בתפלת רבים ומקובלת לפני השי"ת כיון שמקיים מצות עשה שהיא התפלה · ועושה הפעולה שנעשה מהתפלות כמו שכתבנו לעיל אבל למלאות הבקשה לפעמים ממלא ולפעמי' לא והשי"ת צדיק בכל דרכיו אבל תפלה פסולה נדחית לגמרי כאלו לא התפלל ומי יתן החרש יחריש ולא יענש ח"ו :

(ג) **ישתדל** אדם להתפלל עם הצבור וברה"כ כי ברוב עם הדרת מלך ואם הוא אנוס שאינו יכול לילך בבה"כ או שהוא דר במקום שאין לו בה"כ יכוין להתפלל בשעה שהצבור מתפללים ואם יכול לאסוף עשרה לתוך ביתו בלא טרחא ובפרט מי שהוא עשיר שיוכל לפזר ממון על זה לאסוף מנין כדי שיוכל לענות אמן יש"ר וקדושה וברכו בודאי יהי' שכרו הרבה מאוד :

(ד) **מצינו** שהמתפלל תפלה א' עם הצבור נחשב לו השכר כאלו התפלל ערב ובוקר ולהרים כי תפלתו בלחש הוא י"ט ברכות · וחייב אדם שלא לדבר בעוד

טאר דען פון ברוך שאמר אן און ווייטר דרך מן גאר ניט מפסיק זיין בפרט מיט איין תחנה ובפרט אן זעלכי הייליגי טעג מוז מן זיך אין היטן דז מן קיין עבירה זאל טון און אלז רעכט טון:

(כב) **איין** תחנה ווערט פר דען ארן שטין היבט זיך אן רבונו של עולם אתה ידעת כי בשר אנחנו וכו' דיא זעלביגי תחנה געהערט מן אלי טאג צו זאגן פר דען ארן און מן ימים טובים געהערט מן זיא פשיטא צו זאגן און געהערט אלי די תפלות פון דען זעלביגן טאג דרינן צו מעלדן דז השי"ת זאל אן נעמן אויף די כוונות וויא עס אונזרי חכמים גימיינט הבן:

(כג) **וויא** וואל איך הב מאריך גיוועזן אבר מן מאת קאן מן ניט פיל גינוגן שרייבן עז טוט מיר פר ניטן און איך בין קיין מוכיח ניט נייארט איך טוא דר מאנן די ליט דרמן דען עס איז איר גלן קיין ספק דז איין שרייבן ביים פיל ליט ווערט גאר וואל גיפאלן און מן גינעם זיין און ווערן איינס שרייבן נאך קומן און פאלגן דז זיא דר דורך מערן זכה זיין צו האבן די וועלט און יענע וועלט: דען דאס רוב ליט זיינן ח"ו קייני רשעים קיין בייזי ליט דיא מוטוויליג מיט פליס טונן ווידר השי"ת און זייני גיבאט דען אויך זעלבי רשעים דיא מוט ווילג מיט פליס טונן ווידר השי"ת און זיין גיבאט אויך זעלכי ליט איז קיין ספק צו מאכן נייארט אויף זעלכי ליט זיא מוז מרצוגן ווערין פון יונגט אויף אין מטא וואתן דיא הבן ניאנט דער מינן זאגט וואס רעכט אודר און רעכט איז איינן זיא טונן אלס גאר רעכט:

(כד) **איין** גנצי וואוך לויפן זיא מיין מטא וואתן נאך אלז דיא חיות רעות· און שבת מאכן זיא גערן מנוחה ליגן זיך שלאפן נאך דען עסן דער נאך גינן זיא איין איניג שפצירן· זאגן זיא מין צו טוב ליאמן· איין טייל זאגן עז שטיט צו פיל דרינן איר קענן ניט אלס המלטן· איין טייל זאגן איך האב שון מופט גילייאנט איך וויס שון וואס דרינן שטיט:

(כה) **אבר** דיא תפילה ווערט איין מיטליכר מיט זיך מין דער שול נעמן דרויז צו מרן מזו ווען דער חזן זינגט אדר ווען מן אמנת מויז רופט מזו קאן מן צו ליטן דרינן לייאנן מזו ווען מן טון ניט אנימ המלט וואס איך גישריבן האב מזו בליט מזי מאלט דאך איין ווניג אן איינם וואז קלעבן ביז מן מיינליג ווייז קומט מין רעכטן וועג השי"ת רעכט צו דינן:

(כו) **מי** יתן מקים דס כל ישראל זאלן אלי בכלל ובבות האבן השי"ת צו דינן בכל לבבם ובכל נפשם ובכל מאודם כדי שיזכו לביאת המשיח ולחיי עד ולחזות בנועם ה' אמן:

סדר התפלה והתעוררת על הכוונה

הנה גדול חיוב התפלה היא מצות עשה מן התור' דכתיב ולעבדו בכל לבבכם ודרשו רז"ל איזה עבודה שהיא בלב הוי אומר זה התפלה ולשון עבודה הוא לטהר המחשבה הטרוד' בעסקי העולם ולהביאה בשעבוד הכוונה ולזה חסידים הראשוני' היו שוהים שעה א' ואח"כ היו מתפללי'· וכן הוא בתיקוני' בההוא זימנא דצריך בר נש ליחד' בתפלה צריך להפשיט מיני' כל מחשבין דאינון קליפין דאיתמר בהן רבות מחשבו' בלב איש לסלק' שכינת' לגבי' במחשבה· ועל תפלה זו שהיא בלב אמר כ"מ גדולה תפלה יותר מהקרבנו' דכתיב למה לי רוב זבחיכם וגו' גם כי תרבו תפל' אינני שומע (לא זו אף זו קאמר) שהרי אמר גם כי תרבו תפלה משמע שתפלה גדולה מקרבנות· ובספרי קבלה נתנו טעם לזה ע"פ סוד כי אותן הדברי' שהיו נפעלי' ונתקני' ע"י התמידין בזמן הבית ועתה בגלות מתוקני' ונפעלי' ע"י התפלות אלא שהקרבנו' נעשים ע"י מעשה גשמיות והתפלה ע"י הדבור והכוונה שהיא רוחניות וע"ז נאמר א' המרבה וא' הממעיט ובלבד שיכוין לבו לשמים· וכתבו המקובלים כי פעולת התפלה הוא שני דברי'· הא' כדי להמשיך שפע לכל העולמות כמבואר בזוהר וזה הכלל מאחר שנשמת האדם אחוז בשרשרות הקדושה ע"י השתלשלות נשמתו ממדרגה למדרגה כי הנשמה הוא שרושה באותיות של התורה ואותיו' התורה המה שמותיו של הקב"ה כידוע ליודעי חן· והנה תהי' תפלתו שלשלת הנזכר סולם שבו יתעלה התעוררות ממעשיו ע"י שיתייחדו המדו' העליונות וימשך שפע וברכ' עד שישפיע ויגיע עליו דרך סולם כנזכר והוא מקו' ומושב להשפיע וממנו יתחלק לכל העולם ונמצא המתפלל בכוונ' הלב נקרא צדיק יסוד עולם והשכינה מתדבקת בו לאהבתו אשרי לו בעה"ז ובעה"ב· וזהו ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם וקשה הוי לי' למימר ושכנתי בתוכו אלא ר"ל שהקב"ה ישרה שכינתו ע"י צדיקי' תחלה ומן הצדיקי' מתפשט אור השכינ' אל המקדש ומשם אל כל העולמות· ופעול' השנית שנעשה ע"י התפל' להעלו' אותן הניצוצו' קדושו' שנפלו בקליפה ע"י חטא של אדם הראשון הידוע ליודעי חן· ואם אנחנו עוסקי' בתור' ובמצו' ומתפללין בכוונה כראוי אז מתבררי' כל ניצוצי הקדוש' שבין הקליפות ואם יתלקטו כל הניצוצו' הקדושו' נשארים הקליפו' מתים ואז הגאולה באה ודי לחכימא בזה: ולהרגיל האדם אל הכוונה כתב בס' יש נוחלין שיסכי' בדעתו וירגיל את עצמו לשהו' מעט קודם התפלה או שום ברכה שרוצ' לאמרה ויחשוב בלבו מה בדעתו לעשות ויצייר בשכלו אלו הי' מדבר לפני מלך בשר ודם הי' עומד בחרדה גדולה

איין חזן וויל אזו קאן ער האבן אלי ביידי עולמות עולם הזה ועולם הבא אלז ער זיין תפלה טון לשם שמים זאל שטין אין דער שול אין איימה אול אין יראה זאל אך זינגן לשם שמים וויל השי"ת האבן דז ער זיינש גוט קול גנימן זאל דאז אין דיא לייט זאלן אהבה זיין אזו ווערט אין השי"ת טון אין דעני לייטן אויגן גרוסן חן געבן דאז זיא איס ווערן אהבה זיין: דען אונזרי חכמים זאגן (כל שרוח הבריות נוחה הימנו רוח המקום נוחה הימנו) אזו טייטשן אונזרי חכמים ווען דיא לייט איס ליב האבן פון וועגן זייני מעשים טובים ער איז קיין חנפן קיין אלשין קיין רכילות טרייבר דאז איז איין סימן דאז איס השי"ת אך ליב האט אזו גיבט השי"ת זייני ליב שאפט אונטר דיא לייט דאז זיא איס זאלן ליב האבן: שטיט ווייטר (כל שאין רוח הבריות נוחה הימנו אין רוח המקום נוחה הימנו) ווען אבר דיא לייט איס פיינד האבן ווען ער טון דיא לייט ניקש ביז טוט דאז איז איין סימן דז זייני מעשים אין סוד ניקש גוטש זיינן · אזו גיבט השי"ת דען לייטן אין איר דיעה איין זי זאלן איס פיינט הבן:

(יג) **על כן** וועלכר חזן דר איין בעל טבל ווערט זיין אול לייאנן וואש איך דא גשריבן האב דר ווערט איר גוויש פאלגן ומאז אשריו לו בעולם הזה ובעה"ב:

(יד) **פר** צייטן איז דר מנהג גיוועזן דאז אן קיין חזן האט גיהאט וועד קיין זאדן איז גוועזן דר איט דז ער האט אוזן פר שטין וואש ער זאגט אול אין מאת אין דיא קהלות איז נאך דער סדר אזו דען ווען איין חזן איין אזן זאל זיין לערשן קהל אול לערשן השי"ת איז ביליך דאז ער גיהערט לו פר שטין זיין תפלה די ער טוט:

(טו) **ניקש** אען בעונות הרבים אין דיזן דורות הוט דזעאי הארלות איבר האנד גנומן דז אן דינגט אויף דעני ישובים חזנים וויא אן זיא הבן קן ווען איינר נייארט איין גוט קול האט · איין טייל זיינן גאר ניקש גוטש האבן אפילו אעשים רעים אן זיך:

(טז) **אויף** זעלכי חזנים האט השי"ת גיזאגט (נותנים עלי בקולם על כן שנאתים) דז איז טייטש זיא שרייאן לו איר איט אירן קול דרום האב איך זיא פיינט:

(יז) **אן** יאים נוראים גיהערט אן פשיטא לו הבן איין חזן דר דש אכן איין ווניג גיהערט לו פר שטין · גיהערט אך איין ירא שמים זיין:

(יח) **אבר** איין טייל ישובים ניט אליינט דש אלן קהל עאי הארלים זיינן דינגן זיך איין חזן דר איין עם הארץ איז וואו ביגערט השי"ת זעלכש גיזאנג · איך האלט פר אא איין חזן האט דר שטן גאנץ קיין אורא דז ער איס איט זיינר תפלה וואש טון ווערט: אך ווען אזו איין תוקע אן ראש השנה איין גרוסר עם הארץ איז איין ניקש גוטש דער איין גאנץ יאר אזו פיל עבירות טוט פיל אין דז ער האר אויף זיין קאפף האט שטעלט זיך חזן זיין שטעלט זיך תוקע זיין אן זעלכי הייליגי טעג איך האלט דער פיר דז זעלכי חזנים זעלכי תוקעים גאנץ קהל וויא טוכן דז דר שטן אויף זיא אקטריג איז אן זאל נייארט אירן אלין אירן שתדלין אן זעהן ווערט אן זעהן אאז זייכן לייט זיין דיא אין גישיקט האבן:

(יט) **מכל שכן** ווען דר חזן איין רשע דר בייא איז דא קן אן זיך וואול איין בילדן וויא דר שטן אקטריג איז אויף איין זעלכיש קהל דיא איס פר איין אלין האבן: על כן ווען זיא יוא וועלן געלט אויז געבן אול וועלן השי"ת רעכט דינן אן דעני יאים נוראים דאז אין השי"ת זאל אירי עבירות מוחל זיין אא זאלן זי וואש אין אויז געבן זאלן זיך בישטעלן איין חזן איין תוקע דר איין ירא שמים איז ווען זיא קיין זאדן הבן קענן · קענן זי איין זאדן הבן איין ירא שמים דר איין חזן אול תוקע איז אול זיא זאלן איס פון געלטש וועגן גין דא קאן אן זעהן דז השי"ת ניט ביגערט איר תפלה דז זי קיין זכות הבן דרום שיקט אין השי"ת אזו איין חזן אאו איין תוקע לו דעם דאש שפריך ווארט גיט גליך אול גלייך גיזעלט זיך גערן:

(כ) **אייך** איטליכר חזן גיהערט אלי טאג תפלה לו טון לן השי"ת דאז איס דר יצר הרע ניט פר פירט דען דש איז דען יצר הרע זיין סדר דיא לייט לו פר פירן בפרט דיא חזנים דאז זיא זאלן זינגן אין דר שול לייטן לכבוד דז זיא נייארט וועלן חן האבין אין לייטן אויגן גידענקן גאר ניט אן השי"ת · זעלביגי חזנים דיא דא ארום ליהן פון איינר קהלה לו דר אנדר אול פון איינם ישוב לום אנדרן בייא דען זעלביגן איז פשיטא קיין יראה די זייכן פייארט אויזן דז זי וואלן געלט זאלן פשיטא איז קיין כוונה אויף ניקש אנדרשט נ"ל חן לו האבן אין לייטן אויגן אול געלט דר דורך לו ביקואן:

(כא) **פר** אדון עולם ווערט אן פינדן איין תחנה וואש איין חזן זאגן זאל פאר דען ארן · אן יאים נוראים איז אין אלי אחזורים גידרוקט איין תחנה וואש דיא חזנים זאלן זאגן דיא תחנה פלעגט לו שטין פר האלף · אבר אן זאל די זעלביגי תחנה זאגן פר ברוך

שאאר

מכל שכן ווער דא האט זוכה גיוועזן דאז ער איין חזן איז דער איז גיגליכן צו איין כהן דער דיא עבודה האט פפלעגן צו טון אין בית המקדש· איז אך גיגליכן צו איין שתדלן דאז קהל שיקט אים צו דער טררה זאל איר גוטר אליץ זיין איין פאר שפרעכר זיין פאר השי"ת:

(ד) **מכל שכן** ווער זוכה האט גיוועזן דאז איינר איין לארן דר בייא איז וואו וויל ער אויל גיכוגן האבן השי"ת דרום צו דאנקן אול צו לובן אום זייני אתנות דיא אים השי"ת געבן האט:

(ה) **נון** ווען ער זינגט אין דער שול שיני ניגונים זאל זיין עיקר כוונה זיין השי"ת מיט זייני ניגונים צו דינן דז השי"ת זאל איין וואול גיפאלן האבן אן זיינם זינגן ווען שון דיא לייט אך איין הנאה האבן פון זיינם גיזאנג איז ניקש דראן גילעגן וויל זיין כוונה איז לשם שמים דאז ער וויל השי"ת משמח זיין צום ערשטן אול דיא לייט דר נאך:

(ו) **איין** חזן זאל שטין ווען ער מתפלל איז פאר דען עמוד באימה וביראה גלייך ווען ער זעלט שטין פאר איינם קיסר דא מעכט ער דאך בוודאי שטין אין מייטל מורא: דער חזן זאל זיין טלית מיאר דראן אויף דען קאפף האבן פון תחלת התפלה אן ביז סוף התפלה זאל ער דאז טלית ניט פון קאפף אראב ארפן וויא עס איין טייל פפלעגן צו טון: אויך זעלכי איז גיזאגט וואורן ואותי השלכת אחורי גיואך דש איז טייטש השי"ת זאגט איך האסטו גיווארפן הינטר דיך פון דיינם לייב:

(ז) **דער** סדר איז דיא חזנים האלטן דיא הענד אן דיא באקין ווען זיא זינגן אזו שרייבן דיא ספרים וויל דיא חזנים זאגן דאז אינן ניט איגליך איז צו זינגן ווען זיא דיא הענד ניט האלטן אן דיא באקין אזו ווען זיא זינגן דאז זיא דער מיט דש קול וועלן שטערקן אזו איז עז עטוואז איין היתר אבר ווען זיא פשוטה מורן זא זאלן זיא גאנץ קיין האנד אן דיא באקין האלטן בפרט אין שאונה עשרה איז פשיטא ניט רעכט:

(ח) **דרום** איין חזן דער איין ירא שמים איז זאל זעהן וויא ערש צווינגט דאז ער קייני האנד אן דיא באקן זאל האלטן: ווען ער מרט אול האלט קיין האנד אן דיא באקן אזו ווערט גוויש זיין שכר גאר גרוש זיין:

(ט) **אונ"** אין מאת אין פיל מדינות איז דער מנהג אזו דארף דער חזן גאנץ קיין האנד אן דיא באקין טון: איין טייל חזנים ווען זיא זינגן האלטן זיא די הענד אן דיא באקן ווערפן אירן קאפף הין אול הער לעקן מיט גיוואלט ווערפן זיך הין אול הער דז זעלכש איין חרפה איז פאר גאט אול פאר דיא וועלט וואו איז איגליך דאז השי"ת קאן פון זעלכין גיזאנג איין וואול גיפאלן האבן וויל זיא טוהן מלש דיא משוגעים· אך איז עז איין חילול השם ווען איינר קומט אין מוכרי שול זיל זעהן וויא איר זיך נוהג זיין אול זיכט זעלכיש צו:

(י) **אלז** וויא איין חכם האט איין רייס גימאכט אויף זעלכי חזנים וזה לשונו (השטן מקטרג לפני שוכן מעונים והמוואות בזה את ישראל אונים· ומלעיגים ומוארים ועונים· מה אלה היהודי' המוואלים חוניהם זועקים בבית תפלתם זעקת חללים· החזן אוחז בשתי לחיים· בשתי ידים· ולועק עד לשמים· ומעאד בלדו עזר כנגדו· משורר ב"ס· הוואה בקול עב וגס· הזאת היא לה' עבודה הראוי להיות התעודה באימה וביראה ורעדה עכ"ל:

(יא) **ווען** עס איגליך איז דאז איין חזן זאל אויף גריכט שטין אול זיין רעכטי האנד אויף זיין לינקי האנד אויף דען הערצן ליגן האבן ניט מיט עלינ"בוגן אויף דען עמוד· איין טייל חזנים ליגן מיט דען עלינ"בוגן אויף דען עמוד אול האט זיין קאפף צווישן זייני צווייא הענד דאז איז ניט רעכט ער גיהערט צו שטין אויף גירייכט אלש איין טענין בוים וויל אין פסוק שטיט (יפרח כארז בלבנון) דאז איז טייטש ער ווערט בליהן אז איין טענין בוים אין וואלד לבנון אזו זיינן דיא הינטרשטי אותיות פון יפרח * כארז * בלבנון * דיא אותיות חזן· אך ווען איין חזן זיין תפלה טוט לשם שמים אול זינגט לשם שמים אזו ווערט ער אויף גין אין איין הולכי מעלה אין גן עדן אזו איין טענין בוים דער דא הוך אויף גיט:

(יב) **ווען** אבר איין חזן זיין תפלה ניט רעכט טוט אול זינגט ניט לשם שמים אזו שטיט אויך אין פסוק (צדיק כתמר יפרח) דאש איז טייטש דער צדיק ווערט בליהן אז איין טייטל בוים דהיינו ווען איינר איין צדיק איז בפרט איין חזן ווען ער פרום איז· ווען אבר איין חזן ניט פרום איז זיינן דיא הינרטשטי אותיות פון (צדיק * כתמר * יפרח *) דיא אותיות קרח דאז אזו איין חזן ווערט איז אונטר צו גין אזו קרח כלומר ער ווערט קומן מיו דעם טיפשטי גיהנם מיין עז כן ווען

הנהגת החזנים

לפה״י בנעימ׳ קולו חע״ב והוא שיתפלל בכובד ראש ועומד באימ׳ וביראה אבל אם מכוין להשמיע קולו ושמח לקולו הרי זה מגונה ועליו נאמר נתנה עלי בקולה על כן שנאתי׳ :

(ד) **והטעם** הוא כי אף אם יש בו כל המדו׳ טובו׳ האלה אין תפלתו נשמע׳ לפני הקב״ה כי הוא נקרא חונף שעוש׳ מעשיו כדי שימצ׳ חן בעיני העולם בלעדי השי״ת רק לכבוד בני אדם ואמרינן בגמר׳ כל אדם שיש בו חנופה מביא אף לעולם ולא עוד אלא שתפלתו נמאסת ואיך יהי׳ שליח צבור להתפלל ולהוציא רבים ידי חובתן לפי שאין קטיגור נעשה סניגור :

(ה) **הלא** אם יעמוד לפני מלך בשר ודם לבקש על נפשו בודאי תסמר שערו׳ בשרו ומורה יעבור על ראשו ויהי׳ ירשתו על פניו מכ״ש וק״ו אם עומ׳ לפני השי״ת שהוא ממ״ה :

(ו) **והנה** המלאכי׳ הלא אין בהם חטא ועון כשהגיע זמן לומר קדוש׳ אעפ״כ עומדי׳ באימה וביראה׳ ברתת ובזיעה ומה יעשה אנוש רמה מלא עון ומרמ׳ ואיך ישא פניו אל אל ולא יחרד בחרד׳ גדולה ומכ״ש אם הוא עומד בקהל עם להתפלל בעדו ובעד העם וישים לבו אלו היו מבקשים ממלך ב״ו איזה בקשה היו מבקשים לשתדלן איש נאמן ביתו אוהב המלך לדבר בעדו כי לא ישיב פניו ריקם אך אם המליץ מעוברי רצונו הלא המלך יקצוף על קולו ולא ימלא את בקשתו ויקצוף עליהם וא״כ איך יהי׳ מי שהוא מלא חטאים לאין מספר להיות מלאך מליץ בין העם למלכו של עולם ואיך יהיו דבריו לרצון לפני הש״י מי יתן ולא יגרו׳ לה׳ היזק ח״ו :

(ז) **ע״כ** כל חזן ושליח צבו׳ הירא אלקי׳ יתן עיניו ולבו על הדברים האלה ויכניע לבו ויתחרט על עונותיו ברוח נשבר׳ ובהרהורי תשוב׳ וישים בלבו לפני מי הוא עומד ויבקש תחלה על עצמו שיכפר לו השי״ת ואח״כ יערוך תחנונים בעד הקהל כמ״ש וכפר בעדו ובעד ביתו ואח״כ בעד כל קהל ישראל ויבקש מהש״י שיבינהו מה שידבר ויתן לו מענה לשון בל יכשל בלשונו ואז יהיה תפלתו מרוצה ומקובלת לפני השי״ת :

(ח) **יש** להזהי׳ להחזנים שסומכין את עצמן בזרועותם על עמידה שקורין שטענד״יר כיון שצריך לעמוד לפני הקב״ה כעבד לפני רבו באימ׳ וביראה׳ ובדרך זה לא יהי׳ יראה אלא עצלות ולפעמים סומכין את עצמן בכל גופן אם היה נוטלין העמוד שקורין שטענדי״ר מתחתיהן היו נופלין על פניהן ובדרך זה אינו נחשב לעמיד׳ כלל במקום שצריך לעמו׳ ובפרט החזני׳ שהמ׳ האמצעי׳ בין הציבור לאבינו שבשמי׳ כ״ש וק״ו שצריכין לעמוד באימה וביראה ולא בסמיכו׳ וזה שנוהגין להניח יד על הלחיי׳ יש להם תירץ אויב שא״א להחזי׳ הקול בנעימ׳ לשורר היינו דווקא בשע׳ שהם משוררי׳ אבל שלא בשעת התפל׳ ראוי להזהר בזה לעמו׳ בשוה ולא בסמיכות וידיהן זה על גבי זה ואשרי להחזני׳ שנזהרין בזה ושכרן יהי׳ הרבה מאוד (ובל״ח כתוב שאין להניחן ידיהן בלחיים שלא בשעת הזמר :

(ט) **גם** צריך החזן להתפל׳ בנחת מלה במל׳ לפי פירוש המילות ולא במהירות ואל ישגיח על אותן קלי הדע׳ שאומרי׳ לו למהר כדי שלא תעכבו׳ להאריך בבית הכנס׳ כי עול בית הכנסת הוא משא כבד עליה׳ ועל ידי זה שהוא מתפלל במהירות הוא מקצר בשבחו של מקום ואינו יכול להתפלל בכוונה לפי פירש המילות וגם אם יש קצת יחידים שיראת אלקים נגע בלבם בכוונה מוכרחים ג״כ למהר והחזן שמתפלל במתון שכרו הרבה מאד ויאריך ימים בנעימות ובטוב בע״הז ובע״הב ויזכה לחזות בנועם ה׳ ולבקר בהיכלו :

סדר

דיני חזנות

(א) **ראש** איז ווישיגליך דאז השי״ת האט אויש אין עולם בישאפן פון זיינט וועגן אונ ווי דא שטיט כל פועל ה׳ למענהו׳ דאש איז טייטש אלי דיא ווערק פון גאט דיא ער בישאפן האט דאז איז אלז בשאפן פון זיינט וועגן׳ ווען נון השי״ת איינם איין אתנה גיבט דאז פיל אנדרי לייט צו זעלבר אתנה ניט האבן זוכה גווען פשיטא איז דער זעלביג בן אדם שולדיג השי״ת גאר זער צו דאנקן אונ׳ צו לובן אונ לאשן ווען איינם השי״ת גיבט עושר וכבוד אודר תורה אול חכמה דאז ער איז שולדיג השי״ת צו דאנקן אול׳ צו לובן אול דער מיט השי״ת צו דינן :

(ב) **רען** השי״ת גיבט קיינם קיין זעלבי אתנה פר געבנש׳ נייארט גאט דער מיט צו דינן׳ איז ער איין עושר זאל ער זיין נשאה וואז טון אול זאל שפייזן גאטש עניים׳ איז איינר איין פרנס איין שתדלן זאל ער זייני בעלי בתים פאר צו שטין וואז אייגליך איז׳ איז איינר איין לאדן זאל ער תורה לערנן מיט לייט זיך אול זיא מזכה זיין צו עולם הבא :

(ג) **אזו** איז אך ווען השי״ת האט איינם דיא אתנה געבן דאז איינר איין גוט קול האט דאז איז גוויש איין רעכטי גוטי אתנה דאז פיל טויזנט ניט האבן פשיטא איז דער זעלביג בן אדם שולדיג השי״ת צו דאנקן אול צו לובן׳ אך איז ער שולדיג השי״ת דער מיט צו דינן אלש דא שטיט כבד ה׳ מהונך דאז איז טייטש זיא השי״ת מכבד מיט דעם וואש ער דיך גיווייט זעליגט האט :

מכל

זכולו · ע"כ על אלו ברכו' ודומיהן צריך העונ' לכוין אמן ר"ל השבח הוא אמת ויעש' הק"בה בקש' הש"ץ שיהא אמת ובלשון אשכנז דער שבח פון דער ברכה איז וואר אונ' זאל וואר ווערן אזו דער חזן גיבעטן האט :

ע"כ צריך לכוין דעתו בשעת חזרת הש"ץ שמאה עשרה על כל ברכה וברכה כדי שידע לענות אמן כראוי :

גם אמרו רז"ל שלא יענה אמן חטופה ר"ל שלא ימהר לענות אמן קודם שיוציא המברך את הברכה :

כתבו האחרונים שלא יפה עושים החזנים שמאריכים לנגן סוף הברכות כי אם יענו הקהל אמן קודם שיסיים החזן את הניגון הוי אמן חטופה ואם ימתינו עד לבסוף ג"כ אינו נכון · גם לא יאריכו לנגן בתיבת ואמרו אמן מטעם זה :

(א) **כתב**

היישן איין מאן יתומה דען אונזרי חכמים האבן איין ושלכט מאן דען נמאן געבן מאן יתומה דז איז איין יתום דז זיין פאטר איז גישטארבן וויא ער איז נאך קליין גיוועזן דאז ער זיין פאטר נאך ניט גיקענט האט און קענט דאז מאן ניט דיא ברכה · אזו שרייבן אונזרי חכמים ווער דא זאגט איין מאן יתומה איז חם ושלום זיין עונש דז זייני קינדר ווערן יתומים חם ושלום :

(ג) **דרום** וייל דער חזן שאונה עשרה אורט זאל אן גאר ניקט אורן אודר זוכטט וואז זאגן פון בקשות אודר תחינות דען הש"י ביגערט זעלביש אורן ניט און זאל מאן זאגן איז פיל ליבר אלש זיין תחינות אודר בקשות זאגן ווען דער חזן שאונה עשרה אורט וויא וואול גמלך קיין ספק איז זעלבי לייט דיא דא זוא פיל אורן דאז איר כאנה איז לשם שמים הש"ית צו לובן ווען זיא אבר זאלטן ווישן דז איר פיל אורן אין אזו איין לייט דז הש"ת ניט ביגערט אול' ניט אן גינעם איז וואז זאל מינן דז און פון ניקט טאן פיל אין שכר האט אלז פון פיל טאן וואז זאל אינן דאז פיל אורן · אול' ווען טון איינר אעבט שפעט שוין קומן דז ער נאך פיל צו אורן האט איז דאך בעשר דז ער הערט צו דען חזן אול' זאגט פלייסיג אמן וואז ער צו אורן האט קאן ער נאך שול זאגן :

(ד) **וויא** אן אויך איטליכי ברכה אין זונדרהייט זאל איין כוונה האבן דאז אערט אן פינדן פאר דען אורן :

אך זאגן אונזרי חכמים דאז אן ניט זאל זאגן מאן חטופה דאז איז דאז אן וועלט מאן זאגן אי יענר דיא ברכה אויז האט דאז הייסט איין פר צוקט מאן נייארט אן גיהערט צו ווארטן ביז אן דיא ברכה אויז האט :

איין טייל ספרים שרייבן דז דיא חזנים זאלן דאז ווארט ואמרו אמן ניט לאנג דינן אול' פיל דרינן זינגן דען דאז דר נאך דאז קהלש מאן זאגן קומט צו וייט פון וואז ער גיזאגט האט הייסט איין מאן יתומה :

ווען איינר וואלט זאגן איך וויל אורן ווען דער חזן שאונה עשרה הוך זאגט איך וויל דאך פלייסיג אמן זאגן דאש קאן ניט גיזיין דען ווען אן האט אחשבה אויף זיין אורן אזו קאן אן קיין אחשבה האבן אויף איין איטליכי ברכה וואז דר חזן זאגט הייסט עז איין מאן יתומה · האט ער דען יוא אחשבה אויף דיא ברכה אזו קאן אן קיין אחשבה האבן אויף זיין אורן :

הנהגת החזנים

(א) **כתב** בא"ח סי' נ"ג שליח ציבור צריך שיהיה הגון דהיינו שיהי' ריקם מעבירו' ושלא יצא עליו שם רע אפילו בילדותו ושיהי' עניו ומרוצה לעם ויש לו נעימות וקול ערב ורגיל לקרות תורה נביאי' וכתובי' אם אין מוצאין מי שיהי' בו כל המדו' אלו יבחרו הטוב שבצבור בחכמה ובמעשי' טובים ואם היה כאן עם הארץ וקולו נעי' והעם חפצי' בו ובן י"ג שנה המבין ואין קולו נעים הוא קוד': הגה מ"מ וקולו ערב הטעם הוא להמשיך לבות של בני האדם לשמוע אותו ויענו אמן אחריו וקדיש וקדושה · ולא כמו שנתייסן המנהג הגרוע הזה שמהדרין אחר שליח צבור שיש לו קול חזק ונעים אעפ"י שאין בו כל המדו' טובו' האלה ובאמת אינו כן כי אפי' קטן בן י"ג שנה המבין מה שאומר ואף שאין קולו נעים הוא קודם לזקן ע"ה וקולו נעים :

(ב) **גם** צריך החזן להיות בקי בקריאת הטעמים בעל פה ובקל יוכל להזהר בזה שילמוד בכל יום מימי השבוע הטעמי' של פרשה א' מהסדרה של השבוע כי הוא עון פלילי אם קורא א' לפניו הטעמים מתוך החומש · גם צריך שיהיה בקי בכל דיני התפלה ויבין מה שהוא מדבר :

(ג) **עוד** כתב בא"ח ש"ץ שמאריך בתפלתו כדי שישמע קולו ערב אם הוא מחמת ששמח בלבו שנותן הודאה להש"י

אנטגעגן פֿון אלאכים דיא זאלן אויך אים ווארטן זיין נשמה צו אנטפֿאנגן דאז אים דיא בויז אלאכים ניקש טון קענן אונ' רופֿן פֿאר אים אויז דען פסוק פתחו שערים ויבא גוי צדיק שומר אמונים דאז איז טייטש עפֿינט דיא טאר דאז אריין קומט דער צדיק דער פֿליסיג אאן האט גיזאגט זא ווערט אים אום אזו אויך האלטונג דיא טאר פֿון גן עדן אויף גיאאכט אונ' דיא אלאכים גינן פֿאר אים הער אונ' רופֿן כי אכבדי אכבד דאז איז טייטש השי"ת זאגט דיא איך אכבד זיין דיא ווער איך ווידר אכבד זיין · דער נאך קומן אויך דיא אלאכים דיא דא גיזעצט זיינן איבר אאן יהא שמי' רבא ווער דא פֿליסיג אאן יהא שמי' רבא זאגט אונ' רופֿן פֿאר אים אויז דיא מעשים טובים דאז ער האט פֿלעגן צו טאן אויף דען עולם אונ' פֿירן אים ביז אויף זיין שטאט וואז אים אן גיברייט איז אין גן עדן מיט גרושן כבוד דאז גאר ניט צו בישרייבן איז דער נאך גינן אים אנטגעגן דיא צדיקים אין גן עדן אונ' זיינן אים אקבל מיט שמחה אונ' זאגן צו אים ברוך הבא בשם ה' דש איז טייטש גיבענשט זאל זיין דער דא קומט אין גאטש נאמן דער נאך טיינט אויף אים דער גלאנץ פֿון דער הייליגי שכינה דאז זיין פנים לייכט גאר זער: ווען אבר איינר ברכה הערט אונ' ביגערט ניט אאן צו זאגן דא ווערט דורך אים קיין טאר פֿון רחאנות גיעפֿינט אזו ווען ער חס ושלום אין איין צרה שטעקט ווען ער תפֿלה טוט אערן פֿר אים דיא טערי רחאים צו גישלאסן אן נעאט זיין תפֿלה פֿון אים ניט אן · ווען ער שטארבט נאך זיין טוט קואן אלאכים רופֿן פֿאר אים אויז שליסט צו דיא טאר פֿון גן עדן לאזט אים ניט אניין קואן וויא צו אים וויא צו זייני נשמה זיא רופֿן אויך פֿאר אים אויז ובוזי יקלו דאז איז טייטש השי"ת זאגט דיא איך פֿר שאעהן די זאלן אויך פֿר שאעהט ווערן · אין גיהנם איז איין חדר הייסט אבדון דאז איז טייטש פֿר לארן ווער אין דאז זעלביג חדר קומט דער איז פֿר לארן אוז גאר איין לאנגי צייט דריכן בלייבן ביז ער ווידר ארויז קומט · אזו איז ווען איינר קיין אאן האט גיזאגט אונ' ביגערט קיין אאן צו זאגן · ווען אבר איינר האט קיין אאן פֿלעגן צו זאגן אונ' האט זער חרטה דרויף אונ' היבט אן ווייטר יוא פֿליסיג אאן צו זאגן אזו בידארף אן זיך ניקש צו פֿערכטן אין דען חדר צו קואן נייארט השי"ת ווערט אים אוחל זיין אויף דאז ער ביז אהער ניט האט פֿליסיג אאן גיזאגט אונ' וואז אויף אים איז נגזר גיוועזן וואז ביז דאז ווערט אלז בטל אונ' קואט אויך אין דז גן עדן · על כן וויל יוא דער שכר פֿון אאן זוא גרוש איז זאל איין איטליכר פֿליסיג צו הערן איפֿן ווילכג אין איינר תפֿלה דז אן זאל ווישן אויך וואז פֿר איין ברכה דאז אן אאן זאגט · דאז דש אאן זאל ניט

אמן ולכוונה לי' כדינא סליקא לי' דרגא בתר דרגא מהאי עלמא עד דזכי לחיי עלמא דאתי עכ"ל המאמר בקיצור נמרץ בלשון הקודש ולא בלשון הזוהר ממש · ע"כ מזה המאמר יוכל האדם להבין מגודל השכר העונה אמן בעולם הזה ובעולם הבא וכן מגודל העונש מי שמבזה לענות אמן בעה"ז ובע"הב:

(כ) **ע"כ** מן הראוי שיתן האדם דעתו על כך לכוין על איזה ברכה הוא עונה אמן וכל מי שיש בו יראת שמים ורוצה לזכות בשכר גדול הזה ישמע כל הברכות בתוך סידר התפלה כדי שידע על איזה ברכה הוא עונה אמן דאם אינו יודע על מה הוא עונה אמן הוי אמן יתומה ר"ל כמו שהיתום שמת אביו כשהי' עדיין קטן אינו מכיר את אביו כך הוא אינו יודע הברכה ועונה עלי' אמן ואמרו רז"ל העונה אמן יתומה יהיו בניו יתומים רחמנא ליצלן: וכ"ש אם התפלל שום תחינה ובקשה או תהילים בשעה שחוזר החזן שמונ' עשר':

(ג) **ועתה** יש קצת אנשים אפי' לומדי' בשעה שהחזן מחזיר שמונה עשרה הם אומרים תהילים או מעמדות ושאר תחנות ובקשות וקצת בני אדם אינן עונים אמן כלל וקצתן עונים ג"כ אמן אם שומעים שהקהל עונים וזה ג"כ אין נכון לעשות כי אי אפשר לכוין לענות אמן כראוי אם מתפלל שום דבר ומוטב שלא להתפלל שום דבר בתוך התפלה ויענ' אמן כראוי ואם שהה לבא לבית הכנס' והתחיל להתפלל עם הצבור ביוצר אור ועדיין לא התפלל הברכו' ופסוקי דזמרה אז ימתין עד אחר עלינו ואז יתפלל זה ויענ' אמן כראוי ואז יקבל שכר על עניית אמן ואם רגיל להתפלל שום תחינו' ובקשו' אם הוא נחוץ לעסקו או ללמודו מוטב שאל יתפלל שום תחינו' ובקשו' כיון שטוב מעט בכוונה מהרבה שלא בכוונה:

(ד) **זהר** ידוע שאין עניית אמן שוה כי יש מן הברכות שהם שבחים ותארים כגון אותן ברכות קודם ברוך שאמר או ברכות המצות שצריך העונה לכוין שברכה זו שבירך המברך הוא אמת וכן אחר ברוך שאמר ואחר ישתבח וברכות יוצר המאורות ואחר שלש ברכות ראשונות של שמונה עשר' ושלש ברכות האחרונות שהמה שבחים להקב"ה צריך לכוין שזה השבח הוא אמת ר"ל עס איז וואר כי אם יכוין על השבחים שיהא אמת ר"ל עס זאל ווערין וואר זהו חירוף וגידוף שאינו מאמין שזה השבח הוא אמת: ויש קצת ברכות עם בקשו' רחמים שצריך לכוין על אמן שהוא אמת מה שמברך המברך ויש קצת ברכו' שתחלתן המה בקשו' ולבסוף המה תארים ושבחי' להקב"ה כגון ברכו' האמצעו' של שמונ' עשר' כגון אתה חונן שמבקש הש"ץ שיתן הש"ית לנו שכל ובינ' ודעת ולבסוף הברכה בא"י חונן הדעת שזהו שבח להש"ית שהוא חונן לאדם דעת: וכן שאר ברכו' סלח לנו וכן השיבנו ורפאינו וכולו ·

הײשן

(סא) **ווען** איינס איינט שטערבט פֿון דעני זיבן מרלייא מתים דאז אן אוז מביאות אום זיא טרייבן דאז זיין זיא דער פֿאטר אול' מוטר ברודר אול' שוועסטר זון טאכטר אול' זיין וויב איז דער דין אי דאז את צו קבורה קומט איז אן פטור פֿון אלי אלות אין דער וואוכן אן דארף קיין ק"ש לייאנן קיין תפֿלה טון קיין תפֿילין ליגן קיין ציצית בענטשן אויז גנומן אם שבת אויז גיט איז אן חייב אלי אלות ווען שבת אויז גיט איז אן פטו' אפי' הבדלה צו אאכן ביז דש את צו קבורה קומט · אול' דען זעלבגין טאג איז אן פטור פֿון אלות תפֿילין אן דרף קיין תפֿילין ליגן אפי' צו מובינט אויך ניט · ווען אבר דאז את קומט צו קבורה פֿאר איטאג זאל אן גשווינד ק"ש לייאנן אול' אבר קיין תפֿילין ליגן · אול ווען עז נאהנט צו איטאג איז ווען אן נייארט אן היבט ערד אויף דען מורן פֿון דען את צו ווארפֿן זאלן דיא אבלים גשווינד תפֿלה טון און תפֿילין:

(סב) **דער** אנהג איז אען אן דיא תפֿילין אויף דער ערד פֿאלין זאזט זיא בלום און זעקלין דאש אן איין טאג פֿלעגט צו פֿאסטין:

הלכות אמן

(א) **יזהר** כל אדם לענות אמן על כל ברכה וברכה כי אמרו רז"ל גדול העונה אמן יותר מן המברך · והנה הזוהר בפ' וילך האריך עד מאוד בסודות נפלאות על ענין אמן וכתב לבסוף וכי ישראל למטה משמרין לענות אמן ולכוין בהון כמה דצריך כמה פתחין גדולים פתחין להון למעלה כמה טיבות משתכחין בכל העולמות ע"י המשכת האורות והשפע בעניית אמן כמה חדוה בכל העולמות מה שכר יהי' לישראל הגורמים כל זה אגרייהו בעלמא דין אם ישראל עומדין בצרה ומתפללין תפילתן קמי' מאריהון קול כרוז יוצא בכל העולמות פתחו שערים ויבא גוי צדיק שומר אמונים אל תקרי שומר אמונים אלא אמנים · פתחו שערים כמה דישראל הין גורמין שנפתחין על ידיהון שערי רחמי' שערי ברכה כך השתא פתחו שערים נתקבל תפלתן אותן דמצערי להון זהו בעלמא דין ובעלמא דאתי מה אגרייהו דכד יוצא אותו בן אדם מעה"ז דהוא שמר והמתין לענות אמן על ההוא דמברך ומחכה לי' לענות אמן כמה דצריך כמה מלאכין קדישין נטלין נשמתי' ומכריזין קמיה פתחו שערי' כמה דאיהו הוי פתח שערים כל יום ועליו נאמר כי מכבדי אכבד אבל מי ששמע ברכה ממאן דמברך ולא מתכוין לענות אמן כראוי עליו נאמר ובוזי יקלו' כמו דהוא לא פתח ברכאין כך לא פתחין לי' שערי רחמים וכד נפק נשמתי' מהאי עלמא סגרו פתחין קמי' פלוני' ולא ליעול ולא תקבל לי' ווי לי ווי לנשמתי' · תאנא כמו שיש חדרין ומדורין בגן עדן כך יש חדרין ומדורין בגיהנם וכלהון בשמיהון איקרון לקבליהון דפתחין דגן עדן · ובגיהנם יש חדר ומדור האחרון הנקרא שאול תחתית · שאול הוא חד ותחותי' הוא התחתון הנקרא אבדון וכתיב שאול ואבדון מאן דנחית לשאול מסיק כד סביל עונשין דילי' ועליו נאמר מוריד שאול ויעל · אבל מן דנחית לאבדון הנקרא תחתית לא סליק לעלמין · והאי גברא נאבד מכלהו עלמין ותאני לההוא אתר דאקרי אבדון תמן נחתין הנהו גברא דמבזי לענות אמן ואוקמינא הא דאיתעבד תמן אם לא ישוב לענות אמן אבל אם ישוב לענות

(א) **אין** דער גמרא שטיט גדול העונה אמן יותר מן המברך דאש איז טייטש דער דא פֿלייסיג אמן זאגט אויף אלי ברכות דער האט אין שכר אלז דער דא דיא ברכה אאכט · דען דיא גרושי סודות דיא דא זיינן אויף דאז אמן זאגן דאז קאן אן קיינם גיאיינן אאן צו פֿר שטין געבן אבר דער גרושר שכר וואש אן האט ווען אן פֿלייסיג אמן זאגט שטיט אין זוהר פ' וילך גאר פֿיל דער פֿון ווען ישראל אויף דיזר וועלט אאן פֿלייסיג זאגן אויף דיא ברכות אזו קענן זיא אאכן דאז זיא עפֿנן אין היאל פֿיל גרושי טאר אול' קענן מראב ליהן אויף דיזן עולם פֿון הק"בה גרושי טובות אול' פֿיל ברכות אין אלי עולאות דז זיך דיא היילגי אלאכים דער פֿרייאן אול' היבן אן דער דורך גאר זער השי"ת צו לובין אויף דיא גרושי אורות וואז זיא ביקואן · נון ווער זעלביש צו וועגן ברענגט דער האט איין גוטן לון אויף דער וועלט אול' אויף יענער וועלט · דען שכר אויף דער וועלט איז דאז ווען ח"ו ווער אין היאל אויז גנגן איין ביזה גזירה אויף אין אודר אויף זיין וויב אול' קינדר אודר ח"ו אויף אנדרי יהודים ווען זיך דער זעלביג שטעלט תפֿלה טאן אין איין צרה דא קאן ער איט זיין תפֿלה דיא ביזה גזירה אבטלן זיין דאז אן אים עפֿינט אלי שערי רחמים אול' שערי תפֿלה דאז זיינן דיא טארן פֿון דער תפֿלה · דער וויל ער האט פֿלעגן פֿלייסיג אאן צו זאגן דא האט ער איט זיינן אאן זאגן גיעפֿנט אלי שערי רחמים אזו אויך אדה כנגד אדה ווען ער ח"ו אין איין צרה שטעקט עפֿינט אן אים אויף דיא שערי רחמים אלז אן זיך איבר אים ארחם איז דאז דיא גזירה קאן ווידר בטל ווערן · אול' אויף יענם עולם איז זיין שכר ווען דר זעלביגר אענש שטארבט פֿון דיזן עולם וויל ער האט פֿלעגן צו ווארטן אויף יעפֿם זיין ברכה פֿלייסיג אאן דרויף צו זאגן זוא טיקט אין השי"ת

(לד) **דער** זמן דז מן מאג תפילין ליגן צו מארגנש פריא ווען אזו טאג איז דז מן איין מאן ביקאנטן חבר דר קענן קן ווען ער פיר אילן ווייט פון אים איז איין טייל לייט ליגן תפילין ווען עז נייארט אן היבט צו טאגן דיא טונן ניט רעכט:

(לה) **דיא** זעלביגי לייט דז מן די תפילין אויף הט זאל מן זיין דעה ניט דער פון פר רוקן אונ׳ שטעלן אויף תפילין מחשבה האבן דרום גיבט עז איין טייל לייט דיא שרייבן אין אירי תפלה דז ווארט תפילין דז זיא זיך זאלן ער מאנן אן תפילין:

(לו) **מן** מוז זיך זער וואול היטן דז מן חס ושלום קיין נפיחה זאל לאזן אין די תפילין· דרום זאל מן ניט שלאפן אין די תפילין· בפרט די לייט די דא פארן אין איין קוטש אודר אויף איין וואגן מוזן זיך וואול היטן דז זיא ניט שלאפן אין די תפילין· אויך מן זאל זיך היטן ווייל מן דיא תפילין אן האט ניט פיל דרינן שמועות צו רידן אודר ח"ו ביזי מחשבות צו האבן דיא זעלביגי לייט וואש אויף דעני ישובים וואונן דיא אירלייא שמועות רידן ווייל זיא אירי תפילין אויף הבן איין טייל טון מיר הנדל דרינן איין טייל רעטים גין אפי׳ אין בהמות שטאל דיא זעלביגי לייט ווערן איין עונש הבן דרום גיהערט מן דרמן גיווארנט זיין· אונ׳ דער מנהג איז דאז מן זיא גלייך נאך זיינר תפלה אויז טוט אפי׳ אין דער שול זאל מן זיא ניט לענגר אן הבן נייארט ביז נאך דער תפלה דהיינו ביז נאך עלינו לשבח אונ׳ מן זאל ניט אין דיא תפילין היים גין פיל לייכט מעכט מן דרינן שטין בלייבן צו שמועות רידן בפרט וואו אויף דער גאס ניט רעכט זויבר איז דאז צו ביזארגן איז עז מעכט טינופת דא זיין פשיטא זאל מן דיא תפילין אין דער שול אויז טון:

(לז) **דיא** בעלי קבלה שרייבן מן זאל דיא תפילין ניט איער אויז טאן ביז מן עלינו לשבח אונ׳ על כן נקוה לך האט גיזאגט· אן איין ברית מילה זאל מן דיא תפילין אויף הלטין ביז מן דאש קינד גיזודשט האט· אן ראש חדש איז דער מנהג דאז מן דיא תפילין אויז טוט אי מן מוסף שמונה עשרה מרט· מיר הבן דען מנהג דאז מיר תפילין ליגן אן חול המועד ניקש אין מן זאל לזום ברכה מכן אויך זאל מן ניט גין מיט אויף גידעקטי תפילין איבר דער גאס אן חול המועד· אן חול המועד של פסח זאל מן דיא תפילין אויז טון אי מן לייאנט אין דער אנדרי ספר תורה דש קרבן מוסף אין פנחס דאז זעלביג מאל היישט גלייך אז יום טוב אונ׳ אן חול המועד פון סוכות זאל מן דיא תפילין אויז טון אי מן הלל זאגט אונ׳ אי מן אין דיא הענד נעמט דאז לולב אונ׳ אתרוג· ווייל דער מנהג איז דאז מן פלעגט דאז אנדר אתרוג אודר דש נאך בענטשן אויז רופן אזו קאן דער חזן אויך דאז זעלביג מאל זייני תפילין אויז טון:

(לח) **ווען** מן די תפילין וויל אויז טאן זאל מן צו פאר דיא דרייא רצועות פון דעם מיטלשטן פינגר אויף מאכן אונ׳ אראב וויקלן אי מן דיא תפילין של ראש אראב נעמט איז איין גרושר סוד דרויף· מן זאל דיא תפילין מיט דער לינקי האנד אראב נעמן דען דיא לינקי האנד איז ניט אזו גשווינד אלז דיא רעכטי האנד דרום זאל מן ניט מיט דיא רעכטי האנד אראב טאן אלז ניט זאל גזעהן ווארן אלז אים דיא תפילין איין גרוש יאך זיין אזו לנג מן צו האבן:

(לט) **ווען** מן דיא תפילין צו וויקלט זאל מן דיא תפילין פון איינר האנד צו דער אנדר ליגן אונ׳ זאל דיא רצועות דרויף ליגן אבר ניט דיא תפילין אזו ארום דרעהן דאז זיך דיא רצועות דרויף וויקלן ווען מן דיא תפילין וויל ליגן אונ׳ דיא רצועות פון דעני תפילין אראב טון זאל מן דיא תפילין אין דער האנד נעמן אונ׳ זאל זיא פון דיא תפילין אראב טון דרך כבוד אבר ניט דיא רצועות אין דער האנד נעמן אונ׳ דיא תפילין לאזן ארום דרעהן דאז איז דיא תפילין איין תרפה:

(מ) **איין** טייל לייט ליגן דען קשר של ראש אונטר דש בית פון תפילין דאז דיא רצועה וואז אום דען קאפף איז דיא איז גאר ניט גוויקלט דאז זאל ווערן גיזעהן וויא פליגל פון איינר טויב אונ׳ ווען מן אזו אכט אזו קן מן לייכטליך וויקלן נעבן דען בית דאז קיין רצועה קומט אויף דען בית דען מן זאל דרמן גווארנט זיין דאז מן זאל קיין רצועה ליגן אויף דען בית· ווען אבר דיא תפילין גאך קליין זיינן דא קאן מן ניט אנדרשט:

(מא) ווען

(ם) **בספר** גליא רזיא כתב שאין להניח הרצועה על הבתים אלא יניח הקשר תחת התפילין ואז מה שמסבב הראש נראה ככנפי יונה ואז יוכל בקל להניח הרצועות על אתיתורא ולא על הבית:

(מא) **מי** שמת לו מת שהוא חייב להתאבל עליו והם אביו ואמו אחיו ואחותו בנו ובתו ואשתו נקרא אבל וביום ראשון אסור להניח תפילין אפי' במנחה עד למחר ר"ל ביום הקבורה פטור מן התפילין דביום המיתה פטור מכל מצות שבתורה כל זמן שלא נקבר המת: ואם נקבר המת קודם חצות היום יקרא ק"ש בלא ברכות ויתפלל שמונה עשרה בלא תפילין ואם הוא סמוך לחצות היום כיון שהתחילו להשליך עפר על המת ימהר האבל לקרות ולהתפלל: איתא בכתבי האר"י ז"ל מי שרגיל להניח תפילין של ר"ת אין להניח כל ז' ימי אבילות:

(מב) **נהגו** העולם להתענות יום אחד כשנפלו תפילין על הארץ ודוקא התפילין בעצמן בלא התיק אבל אם נפלו עם התיק אין נוהגין להתענות רק נותנין מעות לצדקה והכל משום חיבוב מצוה ע"כ יש ליזהר להחזיק התפילין דרך כבוד ולהזהר בכל פרטי דיני' שכתבנו ואז יזכה לכל המעלו' המוזכרים לעיל:

(א) **יזהר**

שאיה רבא אודר קדושה דארף אן דאך ניט ווידר ברכה מאכן:

(לא) **ווען** איינר העט תפלין שון אן גליגט אול העט שון ברכה גימאכט אול אז ער וויל צו ציהן אזו זאלט צו רייסן דר קשר דז אן אויזט אנדרשט מאכן· ווען אן שון שטיל האלט ביז אן ווידר דען קשר גימאכט האט גיארט אן טוט ניקש רידן דארף אן ניט ווידר ברכה מאכן· ווען דיא תפלין ווערן פר רוקט ווארן פון אירן אורט ווען אן זיא ווידר צו רעכט שטעלט דארף אן אך ניט ווידר ברכה מאכן:

(לב) **אין** זוהר שטיט גאר אופט וואז פאר איין מצוה איז ווען אן איט טלית אול תפלין שולין גיט אן קאן ניט אלז שרייבן ניקש אין עטוואש דער פון אעלן איר שרייבן ווען איין בן אדם צו זיינם הויז ארויז גיט אול איז גיקריינט איט טלית אול תפלין דא שיקט השי"ת היילגי אלאכים דיא איט דען בן אדם גינן ביז אין דיא שול טיר אול רופן פאר אין אויז גיבט כבוד צו דש קיניגש זיין זון דר דא הט דש הערליך קלייד פון גאט אול דז וואפן פון זיינים גאט אן אול השי"ת בריאט זיך איט אים אול זאגט צו די אלאכים זיכט וואש איך פאר איין בן אדם בישאפן האב· אבר ווען ער קיין תפלין אן הט אול ער צו די שול איין גיט אול זאגט (**אשתחוה אל היכל קדשך ביראתך**) דאש איז טייטש איך וויל איך בוקן צו דיינם היכל דאז איז דער ארון הקדוש איט זיין פארכט דא זאגט השי"ת וואו איז דיין יראה ווען אן קיין תפלין אן הט דען די תפלין הייסט יראה:

ער שרייבט ר' יצחק לוריא וויא וואול דז איין גרוסי מצוה איז דז אן זאל זיין אין דיא שול אונטר דיא ערשטן צעהן נאך דענוכט דיא מצוה דז אן זאל שולן גין איט תפלין איז בעסר· אול ווען אן אוז ווארטן ביז אן דארף תפלין ליגן אזו קאן אן ניט זיין אונטר דיא ערשטין צעהן איז דאך בעסר איט תפלין שולן צו גין ווען אן שון ניט איז אונטר דיא ערשטן צעהן:

(לג) **דרום** אאו דיא יהודים וואונן אין איין ביזונדרי גאס קאן אן דז גנץ פשוטה האלטן דז אן טלית אול תפלין ליגט אין זיין הויז אול דר נאך גין אין דער שולין· אול ווען שון די גאס ניט זובר איז פון טינופת אזו שרייבן די ספרים וויל דיא מצוה גאר גרוס איז זאל אן טלית אול תפלין דר היים ליגן אול זאל דיא תפלין צו דעקן איט דער ברייטי הויב אבר דז איז גיוויש איין עבירה אזו אופן צו גין איט תפלין אול צו גדעקט וואו ניארט צו ביזארגן איז עז איגלט טינופת זיין אכן טכן וואו אן גוויש וויש דז אן גין אוז פר טינופת דז אן אוז דיא תפלין צו דעקן אול אז אן קוואט פאר דיא שול טיר דעקט אן דיא תפלין ווידר אויף אר אן אין דער שול איין גיט· ווען אן וואונט אונטר דען גוים דאש אן ניט קאן גין איט טלית אול תפלין איבר דער גאס אזו זאל אן דער היים דז ארבע כנפות בעגשן אול תפלין דער היים ליגן אול איבר דער גאס צו דעקן דיא תפלין אול דה גרוס טלית אין דער שול בענשן· איין טייל לייט האבן דען מנהג אן זיך דז זיא טלית אול תפלין בענשן אין פאר הויז בייא דר שול אודר אין איין הויז נאהנט בייא דר שול וויל זיא זיך פארכטן פאר מקום טינופת פאר בייא צו גין איט תפלין איין טייל לייט ליגן תפלין ווען זיא קואן אן דער ברכה עוטר ישראל בתפארה דען דאש גיט אויף תפלין דאש השי"ת קריינט אונז איט שינהייט דאש זיין דיא תפלין:

(לד) **דער**

זאל ליגן וואו זי גיבירט דז מן זיך ניט זאל טועה זיין דען ווייל די תפלין של ראש איין קדושה מן זיך האבן דרום זאל מן זיא ניט ליגן וואו די תפלין של יד זיינן גלעגן:

(כח) **עאש** איז ווישנליך דאז מן אויף איטליכי מצוה דיא מן טוט דיא ברכה אויז מן מוז לאזן מן אן די מצוה טוט אזו בייא תפלין של יד איז די עיקר מצוה דש צו ציהן אויף דען ארים דרום נאך דען דז מן די תפלין אויף דען ארים ליגט מן אן זי צו ציהט זאל מן ערשט די ברכה אויז לאזן אבר ווען מן שון צו גיצוגן האט איז ניט רעכט דא איז נון די מצוה שון גישעהן · אויך ווען מן די ברכה אויז לאזט מן מן דיא תפלין אויף דען ארים ליגט איז נאך צו ווייט דר פון דיא מצוה דען עז אנגנגט דש הין ליגן אזו' דאש צו ציהן · אויך בייא דען תפלין של ראש זאל מן די ברכה ניט מער אויז לאזן ביז דיא תפלין שון אויף דען קאפף ליגן מן אן זי רעכט אן ציהט דז זי פעסט אן ליגן זאלן · דען ווען מן די ברכה ערשט אויז הט ווען מאן שון אן גיצוגן האט איז שון צו שפעט די מצוה איז שון גשעהן · אויך ווען מן די ברכה אויז האט מן אן זיא אויף דען קאפף ליגט דא אנגנגט נאך דז הין ליגן אזו' דש צו ציהן דרום זאל מן די ברכה מאכן ווען מן די תפלין שון גיליגט הט מן אן זי צו ציהט:

(כט) **מיר** האבן דען מנהג דאז מן מאכט צווייא ברכות איבר די תפלין של יד זאגט מן להניח תפלין און איבר תפלין של ראש זאגט מן על מצות תפלין · ווייל איין טייל חכמים שרייבן מן געהערט נייארט איין ברכה צו מאכן אזו זאגן מיר נאך דען תפלין ליגן ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד דז זאל ניט ווערן גיהייסן איין ספק ברכה לבטלה: איין טייל זאגן מִצְוֹת דיא וא"ו מיט דער חולם איין טייל זאגן מִצְוַת דיא וא"ו מיט דר פתח און אזו זאגן וויא מן ווייל אבר דאש איינשט ניט זאגן מִצְוַת מיט דר פתח אזו איז אויך דר מנהג:

(ל) **מן** דארף ניט מפסיק זיין קיין ווארט צו רידן צווישן דז מן ליגט תפלין של יד ביז מן האט גליגט תפלין של ראש · ווען איינר זאלט האבן מפסיק גיוועזן מיט רידן אזו מן איבר נייאש די ברכה מאכן להניח תפלין · ווען מן הערט צווישן דיא צוויא תפלין ליגן קדיש אודר קדושה זאל מן נייארט צו הערן אוז' ניט מיט זאגן · אבר ווען איינר העט זיך טועה גיוועזן הט צווישן די צוויא תפלין ליגן מיט גיזגט אמן יהא שמיה

דרכים שמניחים תפלין ויושבין בעגלה צריכין להזהר בהן מאוד גם אסור לעשות בהן שום דבר שהוא קלות ראש ר"ל שאסור להרהר בהן מהרהור תאות אשה גם אסור לדבר בהן דברים בטלים ויש להזהיר לאותן הדרים בישובים שעושין קלו' ראש בעוד שהתפלין בראשן שמדברי' דברי הבלי' ושחוק גם עושין כל משא ומתן שלהם ולפעמים הולכים אל רפת בקר בעוד שהתפלין בראשן לכן יש לנהוג לחלוץ התפלין בבה"כ תיכף אחר התפלה וקצת בני אדם נוהגין שהולכין כן מוכתר בתפלין לבתיהם מטעם דא"ר ז"ל חונה מלאך ה' סביב ליראיו ר"ל תפלין בשמאלו ומזוזה בימינו וזה לא שייך אלא אם נכנס מבה"כ לביתו עם התפלין דאז המזוזה בימינו אמנם דבר זה אינו שוה לכל אדם והכל לפי מה שהוא אם הוא אדם שאינו טרוד ואין לחוש שיעמוד עם התפלין ברחוב לדבר דברים בטלים אבל אם הוא טרוד ומעורב עם הבריות שיש לחוש שיעמו' ברחוב עם התפלין בפרט במקום שהטינופ' מצוין מוטב שיחלוץ התפלין בבה"כ וצריך ליזהר בזה:

(לז) **לפי** כתבי האר"י ז"ל שאין לחלוץ התפלין עד אחר עלינו ועל כן נקוה לך · ויש נוהגין שלא לחלוץ תפלין קודם שאמרו בהן ג' קדושות ר"ל קדושות יוצר וקדושת י"ח וקדושת ובא לציון · ביום שיש מילה אין לחלצן עד אחר המילה: ובר"ח חולצים התפלין קודם תפלת מוסף ולפי מה שאנו נוהגים להניח תפלין בחול המועד נכון לברך הברכות בלחש · וכתב מ"א לא ילך בהם ברחוב אלא יניחם בבה"כ או יכסה במטפחת: נוהגין לחלוץ התפלין בחול המועד של פסח קודם שקורין בס"ת קרבן מוסף בפ' פנחס שהוא כמו י"ט ובחול המועד של סוכות הסכימו כל האחרוני' להסיר התפלין קודם הלל ר"ל קודם נטילת הלולב והאתרוג · והש"ץ יסיר אותן בשעה שמוכרין האתרוג ר"ל נאך בענשן ויהפך פניו לצדדין בשעת הסרתן:

(לח) **קודם** שחולץ התפלין של ראש יסיר תחלה אותן ג' כריכות שעל האצבע האמצעי ואח"כ יסיר תפלין של ראש ביד שמאל דוקא שהיא יד כהה ואינה כל כך במהירות כמו יד ימין כדי שלא נראה שהיו עליו התפלין כמשא · ואח"כ יחלוץ תפלין של יד ואח"כ יסיר הטליתו כל זה הוא ע"פ הסוד:

(לט) **בשחולץ** התפלין יקח התפלין בידו ויקיף הרצועה על התפלין ולא יכרך התפלין בידו על ידי גלגול הרצועות עליהם כי זהו בזיון גדול · גם כשעוסק להתיר הרצועות מהתפלין יקח התפלין בידו ויתיר הרצועה ממנה ואל יקח הרצועה בידו ויגלגל התפלין כי זה דרך בזיון לתפלין:

(מ) **בספר**

בעיטופא דמלוה ואתי לנפקא מתרע ביתי' ואדע במזוזה רשימה דשמא קדישא בתרע ביתי' ארבע מלאכין קדישין מזדווגין עימי' ונפקין עימי' מתרע ביתי' ואוזפי לי' לבי כנישתא ומכריזין קמי' הבו יקר לדיוקני' דמלכא קדישא הבו יקר לברי' דמלכא לפרצופא יקרא דמלכא רוחא קדישא מכריז עלי' ואומר ישראל אשר בך אתפאר והוא רוח קדישא סלקא לעילא ואסהיד עלי' קמי מלכא קדיש' כדין פקיד מלכא קדישא עלאה למיכת' קמי' כל אינון בני היכלי' כל אינון דאשתמודעין קמי' הה"ד ויכתב בספר זכרון לפניו ליראי ה' ולחושבי שמו ולא עוד אלא הק"בה משתבח בי' ומכריזי בכלהו עלמין חמו מה ברי' עבדי' בעלמא ומאן דייעול לבי כנישתא. כד נפיק מתרעי' ולא תפילין ברישי' ובדרועי' ולא ציצית בבגדי' ואמר אשתחוה אל היכל קדשך ביראתך הק"בה אמר אן הוא מוראי הא אסהדי' סהדות' דשקרא ע"כל: ובכתבי האר"י ז"ל אית' נראה שיותר טוב לילך לבה"כ מעוטף בטלית ותפילין מלהשכים קודם זמן ציצית ותפילין ולהיות מעשרה הראשונים:

(לג) **כתב** במ"ב בשם תשובת מ"ע מותר לכנוס בתפילין למבואות המטונפות ואפי' יש מקו' מטונף להדיא אבל מ"מ צריך לכסות התפילין בכובע או במה שעל ראשו אבל בלא כיסוי התפילין ודאי הוא איסור גמור לילך בהם במבואות המטונפות: יש נוהגין במקומות שדרין בין הגוים או במבואות המטונפות שאין יכולין ללבוש טלית ותפילין בביתם רק מניחי' בפרוזדור של בה"כ או בבית שהוא סמוך לבה"כ ואין הולכים לבה"כ בלא טלית ותפילין. ויש נוהגין שמניחין בביתם ומכסין התפילין כמו שכתבנו למעלה. ומ"מ צריך ליזהר כשבאים בבה"כ יסירו הכובע מהתפילין ויגלו התפילין כדי שיהין נראים כשבאים לבה"כ:

(לד) **זמן** הנחת תפילין משיראה את חבירו הרגיל עמו קצת ברחוק ד' אמות ויכירנו דאם רגיל עמו ממש אז יכירני אפי' מרחוק ואם אינו רגיל כלל לא יכירנו אפי' בקרוב מאד לכך אמרו רז"ל הרגיל עמו קצת. ואותן הדרים בישובים שמניחין תפילין כשיאיר היום צריך להודיעם שלא יפה עושין. יש נוהגין להניח תפילין קודם ברכת עוטר ישראל בתפארה כי התפילין נקראים פאר:

(לה) **חייב** אדם למשמש בתפילין בכל שעה שנזכר בהם ימשמש בהם שלא ישכחם כי אסור להסיח דעתו מהם וקצת אנשים יראים נוהגים שכותבין תיבת תפילין בתוך התפלה שלהם ואז כשרואין שנכתב לפניהם ממשמשין בהם:

(לו) **תפילין** צריכין גוף נקי לכן יש ליזהר שלא יישן בהם כדי שלא יפיח בהן ה"ג ואותן עוברי דרכים

(כב) **דיא** רצועות גיהערן גאנץ שווארץ צו זיין ווען זיא ווייש ווערן זאל אן זיא ווידר שווארץ מאכן מיט דינט אול' דיא בתים פון די תפילין גיהערן אויך שווארץ זיין. אויך די רצועות זאלן ברייט זיין צו אלן ווייניגשט וויא דיא לענג פון איין גערשט:

(כג) **עש** גיבט לייט דיא ירא"ת שמים אין זיך הבן ווען אינן דיא רצועה פר קערט ווערט דהיינו די רצועה דאש אום דען קאפף איז אודר דיא רצועה אום דען ארים וואו די תפילין ליגן ווער פר קערט ווארן דא פאסטן זי איין טאג פון דעטשט ווגן דז אינן זעלביש איז צו קואן:

(כד) **ווען** אן זיכט דז דש בראיט פון דען בית איז צו ריסן עז אעג זיין פון דען תפילין של ראש אודר פון תפילין של יד אוז אן לאזן פר ריכטן ווען עש איגליך איז דז אן איין סופר קאן האבן. אך ווען דש בית צו קוועטשט וואר דז הוט זיך נידר גיזעצט אוז אן אך לאזן ווידר רעכט אאכן. אן זאל די תפילין אלי זיבן יאר צווייא אאל לאזן אויך אאכן אול' דער נאך זעהן לאזן אוב זיא כשר זיינן:

(כה) **ווען** אן דיא תפילין אויז דען תפילין זעקיל נעאט זאל אן תפילין של יד פאר ארויז נעאן אול' דער נאך ערשט תפילין של ראש דען וויל אן ליגט די תפילין של יד זאלן די תפילין של ראש צו גידעקט זיין איז איין גרושר סוד דרויף דרום זאל אן די תפילין ניט אלי ביידי אויף איין אאל ארויז נעאן. איין טייל שיטלן די תפילין אויז דען תפילין זעקיל דז איז גאנץ ניט רעכט גיטאן נייארט אן גיהערט זיא בכבוד ארויז צו נעאן אבר ניט ארויז שיטלן:

(כו) **ווען** זיך איינר העט טועה גיוועזן העט צום ערשטן תפילין של ראש ארויז גטאן אוז אן זיא ווידר איין טון אול' אוז די תפילין של יד פאר ליגן שיא וואול דז עז ניט רעכט איז דז אן איין אצוה זאל אוועק לעגן ניקט אין וויל אין דר תורה פאר שטיט וקשרתם לאות על ידיך דז איז טייטש דוא זאלשט קניפן תפילין אויף דיינר האנד אול' דר נאך שטיט והיו לטוטפות בין עיניך דוא זאלשט קניפן תפילין אויף דיין קאפף:

(כז) **מן** גיהערט דז תפילין זעקיל צו לייבן וואו אן די תפילין של ראש הין ליגט גיהערט אן דרויף צו לייבן איין ר' אול' וואו אן דיא תפילין של יד ליגט גהערט אן דרויף צו לייבן איין יו"ד דאז איט דז איטלבי

זאל

(יז) **אך** אוז און נזהר זיין אן דען תפילין של יד דאז דער קשר וואו דיא יו"ד דראן איז זאל הארט אן דען תפילין זיין אויך דיא יו"ד זאל פארן האלט אן קשר דראן זיין עס זיינן גאר גרושי סודות דרוין:

(יח) **דיא** רצועות מוזן גאנץ זיין דיא אום דען קאפף איז מוז גאר גאנץ זיין ווען שון צו אננדר גיקניפפט ווער איז דאך פסול· פון קשר אן אול ביז איין קליינר שפאנג דארף אך ניט גיקניפט זיין· אול דיא רצועה של יד מוז אזו לאנג זיין אזו פיל דז אן קאן איין מאל אום דען ארים וויקלן וואו דיא תפילין ליגן. אול אזו לאנג אלז דר ארים איז אול דז אן קאן דרייא מאל אום דען מיטלשטן פינגר דש ווערט נאהנט צו צווייא מאל לאנג זיין אול פון דאנין אן אול ווייטר דארף אן וואול צו אננדר קניפן· אול דאז דא גישטאנדן איז ווען דיא רצועות אזו לאנג זיין איז כשר דאז איז גימיינט בדיעבד דהיינו ווען אן ניט אנדרשט האבן קאן אי אן זאל ניט מקיים זיין מצות תפילין נאך דענוכט איז כשר אבר ווען אן קאן אנדרי רצועות האבן ווען איינר איין ווייניג פר מעגליך איז זאל ער קייני רצועות האבן די גקניפט זיינן דר מיט דז אן דיא מצוה זאל רעכט האלטן:

(יט) **מן** דארף ניט פר וועקסלן דיא רצועה פון דיא תפילין של ראש דז אן זי וואלט נעאין צו די תפילין של יד דר וויל די תפילין של ראש איז אין קדושה אלז דיא תפילין של יד אזו דארף אן ניט די רצועה נידרן צו איין קלענרי קדושה אבר אויז דיא רצועה של יד דארף אן וואול אמאכן איין רצועה צו תפילין של ראש דען דא קומט זיא צו איין העכרי קדושה:

(כ) **אך** די רצועה פון תפילין של יד דארף אן ניט פר קערן וואש דא הינטן איז גיוועזן וואו דער קשר איז גיוועזן וואלט אן פארנין אמאכן דען וואו דער קשר איז גיוועזן איז אויך איין העכרי קדושה· אול ווען דיא רצועה של יד ניט לאנג ווער דאש אן קענט זיבן מאל וויקלן אום דען ארים איז ניקש דראן גילעגן ווען אן נייארט עטליכי מאל אום דען ארים וויקלט אבר אן מוז נייארט דרייא מאל אום דען מיטלשטין פינגר וויקלן דען דאש איז דיא עיקר מצוה וויא מיר גשריבן האבן:

(כא) **ווער** יראת שמים אין זיך האט זאל אמאכן זעלבי תפילין די דא זאלן צווייא רויאן ברייט זיין אול די תפילין אוזן פיר עקיכט זיין עס איז איין גרושר סוד דרוין:

(כב)

(כח) **הנה** ידוע כל המצות צריך לברך עליהן קודם לעשייתן לפיכך צריך לברך על התפילין קודם קשירתן דהיינו על תפילין של יד אחר הנחתן על הקיבורת ר"ל בשר הגבוה שבזרוע קודם קשירתו ואחר שסיים הברכה להניח תפילין יקשור ויהדק· אבל אם סיים הברכה קודם שמניחין על הזרוע הוי קודם דקודם ר"ל קודם ההנחה וקודם הקשירה ובתפילין של ראש לא יסיים הברכה עד שמניחן על הראש ויסיים הברכה קודם שמהדקן:

(כט) **נוהגין** לברך שתי ברכות על של יד מברכין להניח תפילין ועל של ראש מברכין על מצות תפילין וטוב לומר אחר הברכה שני' ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד משום ספק ברכה לבטלה· ושתי הברכות מברכין מעומד: יש נוהגין ואומרים על **מְצוֹת** בחו"לם ויש נוהגין ואומרים **מְצְוַת** הוא"ו בפתח והבוחר יבחר כי שניהם דברי אלקים חיים ושניהם אמת אבל רוב העולם אומרים מצות בפתח:

(ל) **אסור** להפסיק בשום דיבור בעולם בין הנחת תפילין של יד להנחת תפילין של ראש ואם הפסיק צריך לחזור ולברך על של ראש להניח ועל מצות: ואם שמע קדיש או קדושה בין תפילין של יד לשל ראש לא יפסיק לענות עמהם אלא שותק ושומע למה שאומרים ואם עבר וענה אמן יש"ר וכיוצא בו י"א דאין צריך לברך שנית דאינו דומה למפסיק בשיחת חולין:

(לא) **מי** שמניח תפילין של יד ובירך עלי' ובתחלת ההידוק נפסק קשר של יד והוצרך לעשות קשר אחר אינו צריך לברך שנית· והוא הדין אם עשה כל ההידוק בשל יד והותר הקשירה קודם שהניח תפילין של ראש ואח"כ חוזר ומהדקן דאין צריך לחזור ולברך וכן אם נשמטו התפילין ממקומן וממשמש בהן להחזירם למקומם אין מברכין: אבל אם אחר שהניח של ראש אח"כ הותר של יד וצריך לתקנו מהדקו ומברך שנית להניח תפילין· מי שחולץ התפילין ודעתו לחזור ולהניחם אין צריך לחזור ולברך עליהם שנית:

(לב) **מצוה** גדולה הוא להניח טלית ותפילין בביתו ולילך מעוטר בטלית ותפילין לבה"כ· וז"ל הזוהר פ' שלח לך א"ר נהוראי אסהדנא על מאן דנפיק מתרע ביתיה בעיטופא דמצוה ותפילין בדרועי' ובריש' אזדמנ' שכינתי' עלי' ותרין מלאכין דקיימין עלי' חד מימינא וחד משמאלא ומלוין לי' עד בי' כנישתא ומברכין לי' חד מקטרגא דקאים קמי' על פתחא דבר נש אזיל אבתרוי ועל כרחוי אתיב ואמר אמן· ובזוהר פ' ואתחנן ז"ל א"ר שמעון בשעתא דבר נש אקדים בצפר' ואנח תפילין ברישי' ובדרועי' ואתעטף

בעיטופא

דהוי מורידו מקדושתו כיון שהי' בו הקשר והיו"ד מתחלה ועתה יעשה בו הכריכות · ואם אין הרצועה ארוכה כל כך אזי לא יעשה כל כך כריכות סביב הזרוע רק יזהר שיעשה ג' כריכות סביב אצבע האמצעי כי זהו העיקר כמו שכתבנו לעיל :

(כא) **לפי** דברי הקבלה צריך להיות התיתורא אצבעים על אצבעים ולא קטנה משיעור זה והמה סודות גדולים עיין בס' מלות שמורים : גם הלכה למשה מסיני שהתפילין צריכין להיות מרובעות הבית וגם התיתורא · וע"פ הרוב אין הבתים מרובעים כהלכתן והסופרים שאינן מדקדקין בזה עתידין ליתן את הדין כי הם מבטלין את הרבים :

(כב) **גם** הלכה למשה שיהיו הרצועות שחורו' מבחוץ אפי' בדיעבד פסול אם אינן שחורות והבתים צריכין ג"כ להיות שחורות · גם צריכין הרצועות רחבים לכל הפחות כאורך שעורה :

(כג) **צריך** ליזהר שלא יהפכו הרצועות ויש קלת אנשי מעשה שמתענין יום אחד אם נהפך להם הרצועה דהיינו מה שמקיף הראש והזרוע אבל מה שמשלשל לפניו ומה שכורך אח"כ אין קפידא :

(כד) **אם** נתקלקל העור של הבתים מתפילין של ראש או מתפילין של יד יש להחמיר ולתקנה במקום דשכיחן הסופרים ועיין בש"ע סי' ל"ד : נכון לבדוק התפילין ב' פעמים בז' שנים דמתקלקלים מזיעה וכ"ש אם אינו מניחין אלא לפרקים דחיישינן שמא נתעפשו או אם נפלו למי' דצריך בדיקה וכן אם נקרע החיפוי דמחוייב לפתחן ולבודקן : נוהגין הסופרים לעשות שילא קלת שער חוץ לבתים וכתבו המקובלים שלא יצא השער חוץ לבתים כשעורה :

(כה) **צריך** ליזהר שלא להוציא תפילין של ראש עד אחר הנחת תפילין של יד והוא על פי סוד גדול אבל לא כאותן שמוציאן שניהם כאחת : לא ינערם מן התיק אלא יוציא' דרך כבוד :

(כו) **אם** הוציא של ראש קודם של יד צריך להניח מידו ולכסותו ויניח של יד תחלה כיון דמן התורה צריך להניח של יד תחלה דכתיב והיו לאות על ידיך ואח"כ לטוטפות בין עיניך :

(כז) **צריך** ליזהר בכיס של תפילין שיהא בו סימן מקום הנחת של ראש ירשם בו אות רי"ש ומקום הנחת של יד ירשום בו אות יו"ד כיון דקדושת של ראש חמורה אסור לשנות לשל יד :

(יג) **בפרט** איינר דער איין זאדן איז דער דא וויש וואז רעכט אודר און רעכט איז אול' האלט זעלביש ניט דעם איז זיין עונש טויזנט אהל גרעשר אלז פון איין עם הארץ דער איז אלשוול רבים דז דיא גיארייני זייט פון אים אב זעהן אול' אב לערנן זעלבי זייט גיהערן זיך גאר דער צו היטן קיין עבירה צו טון פאר דיא גיארייני זייט אך גיהערן זיא דיא אצות רעכט צו האלטן וויא עז זיך גיבירט דז דער עם הארץ ניקט זאל פון אים לערנן קענן אול' קיין אויז ריד האבן אול' ניט קענן זאגן דר טוט אויך אזו ווען עז איז אינן רעכט · איז עז איר אויך רעכט דאש הייסט איין רעכטר חילול השם דער ניט גרעשר קאן זיין · דרום ווער דא יראת שאים אין זיך האט זאל דראן גיוואהרנט זיין דאז ער דיא אצוה רעכט זאל האלטן אול' זאל אויך אנדרי לייט אוהיר זיין דז זיא דיא תפילין ניט ליגן זאלן אויף אירן שטירן נייארט וויא איר אובן גישריבן האבן דער זעלביג דער אזו טוט ווערט זוכה זיין צו אלי דיא אצוות טובות דיא אן זוכה איז פון וועגן דען אצות תפילין אויף דען עולם אול' לעה"ב :

(יד) **דיא** תפילין של יד זאל אן ליגן אן דען ארים איבר דען עלינ"בוגן אכויף צו וואו דש פלייש הוך איז ניט נאהנט צו דען עלינ"בוגן · אך זאל אן דיא תפילין נייגן גיגן דען הערצין צו :

(טו) **נאך** אלי ספרים נאך זאל אן ניט אין וויקלין דיא רצועות אום דען ארם אלז זיבן אאל אול' אן דער האנד זאל אן ניט אין וויקלן איט דער רצועה אזט אן דען איטלשטן פינגר אזט דרייא אאל דהיינו צווייא אאל אן דען אונטרשטן גליד גלייך בייא דער האנד אול' איין אאל אן דען איטלשטן גליד איז איין גרושר סוד דרויף :

(טז) **אך** שרייבן אלי דיא ספרים עס גיבט פיל לייט וויקלן גאר פיל אאלט אום דער האנד אול' אום אלי פינגר דאז אן זעלבש ניט גפינט אין קיינם ספר איין טייל אאכין איט דען וויקלן איין שם של שד"י דאז איז פשיטא און רעכט דז אן דר נאך ווידר דען שם צו רייסט ח"ו אך גפינד אן זעלביש איין קיין ספר דער פון דז אן אזו אום דער האנד וויקלן זאל אול' די דא ניט וויקלן דרייא אאל אום דען איטלשטן פינגר דיא אוזן איין עונש דרום לידן וויל זיא דיא אצוה ניט רעכט גיהאלטן האבן בפרט וואז זעלבש ביטייט איז גאר פיל דראן גילעגן דרום זאל אן דראן גיוואהרנט זיין צו טון וויא איר אובן גשריבן האבן :

תפילין דארט וואו די רצועה דרינן גיט דש ניגט וואו
דיא האר רויז שפראצין אול דש גאנץ בית ניגט אויף
דען שטירן:

(יא) **אונ'** ווער זעלכש טוט דז ער דיא תפילין אן
האט אול ניגט זיא אויף דען שטירן אונטר
וואו דיא האר ארויז שפראצן ניט גיצוגן דז ער ניט
מקיים איז די מצוה פון תפילין וויא עז גיהערט נייארט
אני ברכות די אן מאכט הייסן אני ברכות לבטלה·
אול ניט גיצוגן דז אן איין בישט פון דען גוטן שכר זיא
איר אובן גשריבן האבן נייארט דער זעלביש טוט הייסט
איין רשע אול אוז איין גאנצי נאכגי לייט אין דאז גיהנם
זיין:

(יב) **דרום** ווער דא וויל דיא מצוה רעכט האלטן
דער זאל זעהן דאז זייני רצועות פון דיא
תפילין גאנץ גמאכט זיינן עטוואז ענגר אז דער קאפף
איז דז דער קשר הינטן אויף ניגט איבר דען נאקן גרוב
דען דער קשר אוז ניגן איבר דען נאקין גרוב גראד געגן
דען פנים איבר אול דיא תפילין אוזן זאל הארט אויף
ניגן דז אן גאנץ ניט קאן פון אירן אורט ציהן אראב צו
דער שטירן צו דען אז זיא איין ווייניג שלאף ניגן דאז אן
זיא קאן ציהן אין דער שטירן איז טון גיפעלט ווען זיא
טון פרנין רעכט ניגן אזו ניגט הינטן דער קשר ניט
רעכט איבר דען נאקין גרוב דרום זאל זיך איטליכר
זעלביש פר ריכטן לאזן ווען ער ניט זעלברט קאן דען
גיאיינליך אני וואדים דיא קענן דען קשר מאכן אול דיא
תפילין ענגר מאכין אול ווער דאז אייז דאז אין זייני
תפילין צו וויט זיין אול ניגן זיא ניט אויף איר רעכטן
אורט אויף דר הירן שאל אול ער לאזט זייני תפילין ניט
ענגר מאכין דער הייסט איין רעכטר רשע אול פושעי
ישראל אול איין אין דער אוז גיוויס ניט אמאין זיין אן
שכר עה"ב אול אן דיא גרושי עונשים אין גיהנם·
אול איין טייל האבן אירי תפילין אין דער שטירן הענגן
ווען אן אינן זאגט דיא תפילין העינגן צו וויט אראב
אזו רוקין זיא דיא תפילין אנויף דאז העלפט גאר ניקש
בלייבן ניט אזו ניגן ביז אן דען קשר ענגר אוז אמכין
וויא איר גישריבן האבן ע"כ ביז אז העער קאן זיך
איטליכר פר אנטפרן אול קאן זאגן ער האט ניט
גיאוושט וואו דיא תפילין גיהערן צו ניגן דיא האבן
אפשר קיין גרושן עונש נייארט זיא האבן די מצוה פון
תפילין ניט רעכט גיהאלטן · אבר פון היינט אן אול
ווייטר די דא זעלביש וויסן אול האלטן עז דאך ניט וויא
צו איר נייב וויא צו אירי כשא' זיא ווערן אירן לון טון בקואן
וויא דען פושעי ישראל הינטן נאך ווערט גין וויא עז
אובן גישטאנדן איז:

(טו) **לפי** דברי המקובלים וגם האחרונים הסכימו לזה
שלא לעשות יותר על ז' כריכות על הזרוע
וגם על האצבע אמצעי אין לעשות יותר על ג' כריכות דהיינו
ב' כריכות על פרק התחתון וכריכה א' על פרק האמצעי כל
זה סודות גדולות ונוראות:

(טז) **וכתב** הט"ז ומ"א ז"ל והעולם נהגו בכריכות על
הזרוע או באצבעות בדרכים אחרים ואין
להם עיקר בגמר' ולא בפוסקים כי מה שנוהגין לעשות בכריכות
של יד כמו שם של שדי זה לא נמצא בשום ספר בעולם רק
בכל הספרי' כתוב לא יותר על ג' כריכות באצבע האמצעי
עיין בזוהר בפ' פנחס ותמצא שם בפירוש תפילין דיד תלת
כריכין באצבע צרדה וכן הוא בס' מלות שמורים ע"ש ותמצא
פלאות ובס' מקור חיים סודות גדולו' על זה ע"כ צריך ליזהר
בזה שלא לכרוך יותר על ג' כריכות באצבע אמצעי'· ואותן
שאין כורכין ג' כריכות על האצבע האמצעי עושין נגד המכוון
ועתידין ליתן את הדין ע"כ מי שיש בו ירא' שמים יזהר
מאו' בזה:

(יז) **צריך** ליזהר מאוד שיהא היו"ד שבקשר של יד סמוך
לקשר גם צריך להיו' הקשר עם היו"ד סמוך
להתפילין ויש בזה סוד גדול ע"כ צריך להשגיח מאוד בשעת
הנחתן שלא יפרד הקשר והיו"ד מן הבית:

(יח) **גם** יהא נזהר שלא יהיה קשר ברצועות דהיינו מה
שסביב הראש אם נקשר שם פסול וגם אם נקשר
הרצועה סמוך לקשר נמי פסול אלא אם כן הוא רחוק מהקשר
כדי רוחב אצבע צרדה שהוא כרוחב מן הגודל עד אצבע ויש
שכתבו שלא יהא נקשר ברצועה של ראש עד שמגיע לחזה·
וברצועה של יד צריך שתהא ארוכה כדי שתקיף הזרוע לקשור
התפילין עם הזרוע עד אצבע האמצעי שיכורך אותו ג' כריכות
שהוא קרוב לב' אמות ובתוך שיעור זה אם נפסק ונקשר פסול
רק אם הוא במקום שאי אפשר לו לקנות רצועה אחרת הוא
כשר בדיעבד בשעת הדחק אבל כל יתרון האורך שכורך כמה
פעמים סביב הזרוע אין להקפיד שם מקשיר' מ"מ צריך להדר
אחר רצועו' אחרו' כדי לקיים מצות תפילין כתיקונו:

(יט) **כתב** בש"ע סי' מ"ב גדולה קדושת התפילין של
ראש מקדושת תפילין של יד לפיכך אסור
ליקח אפי' רצועה משל ראש לשל יד שאין מורידין מקדושה
חמורה לקדושה קלה:

(כ) **וכתב** מ"א אם נפסקה רצועה של יד סמוך להקשר
אסור להפוך ראש האחר ולעשות בו קשר של
יד והנה שהי' הקשר להיות למטה לכרוך הזרוע והאצבעות

שהסימן לידע איזה מקו' ראוי להניח תפילין דהיינו מקום שאצל ילדים קטנים המוח הוא כמו גומא וזהו במקום השער ממש והוא סוף הגלגולת וממש על המוח ואפי' אותן אנשים שקרחה בראשם מ"מ צריך שהתפילין יהיו מונחי' במקו' שראוי להיות שער · וכתב בש"ע סי' כ"ז מקום הנחת תפילין של ראש מהתחלת עיקרי השער במצחו עד סוף המקום שמוחו של תינוק רופס · וז"ל הט"ז ורבים נכשלים באיסור זה וטועני' לומ' שהקצה העליון מתחיל ממקום שער ועיקר התפילין מונחי' על המצח ועוברים על איסור דאורייתא דכל התפילין צריכין שיהי' מונחי' במקום השער שיה' קצה התחתון בעיקרי השער:

(יא) **ואותן** שנוהגין שכל הבית של התפילין מונח במצחו רק המעברתא (שהוא מקום שהרצועה עוברת בו) מונחת במקום צמיחת השער לא די שאינה יוצאים ידי חובת מצות תפילין דהוי כאלו לא הניחו כלל ומפסידין כל המעלות טובות שאמרנו לעיל אלא המה מעותדים לעונשים קשים ומרים גם הברכה שמברכים עליהם הוי ברכה לבטלה:

(יב) **גם** צריך שיניח הקשר מאחורי הראש במעלה בעורף שהוא סוף הגולגלת נגד הפנים ולא בתוך הגומא נגד הגרון· ע"כ צריכין ליזהר בזה עד מאוד שיהא הרצועה שבין הבית ובין הקשר קצרה ממדת הראש כדי שיהיו הרצועות המקיפין את הראש מהודקין בחוזק סביבת הראש ולא יהיו רפין אלא יהיו מהודקין באופן שאי אפשר להזיז למטה מלמיחת השער אז בודאי מונח הבית למעלה במקום השער וגם הקשר מונח למעלה מהגומא שבעורף כי אם הרצועות רפוין עד שיכולין לנותקן למטה במצח אע"ג שלפעמים הרואין מוחים בידם והם נותקין למעלה לא הועילו בזה כי אחר כך נופל למטה כבראשונה:

(יג) **והנה** בעונות הרבים העולם אינם נזהרים בזה ואפי' קצת לומדי תורה אינן מדקדקים במצות לקיימן כהוגן כהלכתן וע"י זה המה מכשילים רבים מעמי הארץ שרואים מלומדים שעושים כן ונוטלים ק"ו לעצמן לעשות נ"כ ואין חילול השם גדול מזה: ע"כ כל הירא וחרד לדבר ה' ואל מצותיו יהא זהיר בזה מכאן והלאה עד מאוד גם אם רואה בשום אדם מישראל שהתפילין שלו במצחו ימחה בידו לתקנם כראוי ולעשות הרצועה קצר ממדת הראש וזכות הרבים יהיה תלוי בו ואז טוב לו בעה"ז ובע ה"ב:

(יד) **מקום** הנחת תפילין של יד הוא בגובה הבשר בפרק שבין הקנה לכתף דהיינו בגובה הבשר הנקרא קיבורת ויטה התפילין מעט לצד הגוף בענין כשיקוף הזרוע למטה· יהיו התפילין כנגד לבו ונמצא מקיים והיו הדברים האלה על לבבך אבל לא כאותן שמניחין בין מפרק שקורין עלינ"בוגין כי שמה אין מקום הנחת התפילין:

(טו)

געגין דייני אויגן איבר דען אונזרי חכמים לערנן ווייל דא שטיט (לא תשימו קרחה בין עיניכם למת) דש איז טייטש דוא זאלשט דיר דייני האר ניט אויז רייסן צווישן דיינן אויגן פון איין מת· וועגן דאז איז דאך טייטש גיגן דייני אויגן איבר וואו האר פפלעגן צו זיין דען איין מענש האט דאך קיין האר צווישן דיא אויגן אזו אויך אז דא שטיט בייא תפלין (בין עיניך) איז אך אזו טייטש תפלין ליגן אויף דיא האר געגן דייני אויגן איבר דהיינו אויף דער הירן שאל:

(ח) **דרום** זאגן אונזרי חכמים אין דער גמרא ווער דא תפלין ליגט אויף זיין שטירן דרונטני וואו דיא האר שפראצן דער הייסט איין מין דער דא ניט וויל גלויבן וואז אונזרי חכמים דרשן אין דער גמרא דש בין עיניך איז טייטש ניט צווישן דיא אויגן רעכט נייארט אובן אויף דיא האר:

(ט) **דיא** חכמים זאגן המינים והאפיקורסים והפורשים אדרכי צבור יורדין לגיהנם ונדונין בו לדורי דורות דש איז טייטש דיא מינים וועלכי דיא ניט וואלן גלויבן אן דיא ריד פון חכמים והאפיקורסי' דיא דא פר שמעהן דיא תלמידים חכמים והפורשים אדרכי צבור דיא דא לייקנן אן תורת משה דיא קומן אין דש גיהנם אן איז זיא דן דורי דורות דאז זיין גאר פיל יאר· אך שטיט אין דער גמרא קרקפתא דלא מנח תפלין הייסט איין פושעי ישראל דש איז טייטש איין הירן שאל דער דא קיין תפלין ליגט הייסט איין פושעי ישראל דער אוז איין לאנגי צייט אין גיהנם זיין דער נאך ווערט זיין נשמה פר ברענט אול' דאז איז ניט טייטש ער ליגט גאר קיין תפלין נייארט ער ליגט יוא תפלין ניקט אין ניט אויף דער הירן שאל וואו אן דיא תפלין גיהערט הין צו ליגן נייארט דאז זיא הענגן אין זיין שטירן איז אן אים דן אים גיהנם וויא פיל יאר:

(י) **אין** דער גמרא שטיט אונזרי חכמים האבן אונז איין סימן געבן וואו דאש רעכט אורט איז דאז אן דיא תפלין גיהערט הין צו ליגן (מקום שמוחו של תינוק רופס) דאז איז טייטש וואו בייא דיא קליינע קינדר אובן איבר דעם שטירן וואו דיא הירן שאל איין ענד האט איז דארטן גאנץ טיף איין גיבוגן· דרום גיהערט דאש גאנץ בית פון תפלין צו ליגן אויף דיא האר דז דש אונטרשט ענט פון בית די תפלין גיהערט צו זיין וואו דיא האר אן היבן רויז צו שפראצן דהיינו וואו דיא שטירן אן היבט דא גיהערט דש אונטרשטע חלק פון דעני תפלין צו זיין· אבר ניט וויא דז איינטשע לייט טונן אול' ליגן די תפלין דש איברשט חלק פון דיא

(ב) **אך** ווייל אונז השי"ת איט דער מצוה פון תפילין
ווייזן דאז איר זייני קינדר זיינן אול האבן אן
דז וואפן פון השי"ת צום צייכן דאז איר איקדריכן זאלן אויף
ווארטן אול זיין הייליגן דינשט פר היטן:

(ג) **אונזרי** חכמים זאגן ווער דא ציצית בענשט אול
תפילין ליגט אול טוט זיין תפלה בכוונה
איז ער פר זיכרט דז ער חלק לעולם הבא האט אול ווען
ער טון ח"ו אין דש גיהנם קואט פון וועגן זייני עבירות
ווען ער ווער גישטארבן און תשובה אזו קאן אים דש
גיהנם ניט מכלה זיין ווייל ער דיא מצוה פון תפילין האט
רעכט גיהאלטן:

(ד) **איין** טייל חכמים שרייבן דאז דיא מצוה פון
תפילין אזו גרוש איז ווען איינר האט טון
עטליכי עבירות גיטאן אול טוט תשובה דרויף אול
האט חרטה אויף זייני עבירות דז ער זיא ניאר טוט
ווען ער טון ניט רעכט תשובה האט גיטאן וויא עז זיך
גבירט אזו איז דר זכות פון דיזר מצוה אזו גרוש דז השי"ת
איז אים זייני עבירות מוחל· אול ווען איין בן אדם ווער
הלב אול הלב דהיינו ער האט אזו פיל עבירות אז מצות
אול אונטר דיא העלפט מצות ווער דז ער דיא מצוה
פון תפילין רעכט גיהאלטן האט· אזו איבר וועגט דיא
מצוה אלי עבירות דאז ער פאר איין צדיק ווערט ער
קענט דאז אן אים זעלט אונטר דיא צדיקים:

(ה) **אונזרי** חכמים שרייבן ווער דא האט תפילין
אויף זיין קאפף אול ציצית אן זיינם
קלייד אול מזוזה אן זיינר טיר אזו איז ער פר זיכרט דאז
ער ניט אזו פשוטה איין עבירה טוט דען דיזי מלאכים
דיא דא פון דיזן מצות ווערן בישאפן היטן אים פאר
עבירות צו טון דען זיא אום רינגן אים אויף אלי זייטן
צו היטן איס:

(ו) **דרום** ווייל יוא דער לון פון מצות תפילין אזו
גרוש איז דיא דא דיא מצוה פון תפילין
רעכט האלטן איז ווידר אום גיוועכט דיא דא דיא מצוה
פון תפילין ניט רעכט האלטן דיזי ווערן איין גרושן
עונש אול שטראף צו גווארטן האבן ווייל זיא גאטש מצות
ניקש אכטן· דרום וואלן איר צו ווישן טון וויא אן דיא
מצוה רעכט האלטן זאל וויא אונזרי חכמים שרייבן אין
דיא ספרים:

(ז) **מן** אוז ווישין ווען שון אין דער תורה שטיט
(ולטוטפות בין עינך) דאז איז טייטש
דוא זאלשט תפילין ליגן צווישן דייני אויגן איז דאך ניט
טייטש רעכט צווישן דיא אויגן מיאנט אויף דען קאפף
געגין

תפילין אין לו אלא עד א' שהוא יהודי ולכך חשבוהו כמנודה
לשמים:

(ג) **אמרו** רז"ל המניח תפילין ומעוטף בציצית ומתפלל
בכוונה מובטח לו שהוא בן עולם הבא· אביי
אמר כל המניח תפילין אני ערב בדבר שאין גיהנם שולט בו
לכלותו:

(ד) **עוד** אמרו רז"ל כל המניח תפילין עונותיו מוחלין
לו· וכתב מהרש"א אם זהיר במצות תפילין כף
זכות מכרעת ואם פשע בהם כף חובה מכרעת שאין לך גדול
במצות עשה שבתורה יותר ממצות תפילין:

(ה) **עוד** אמרו רז"ל כל מי שיש לו ציצית בבגדו ותפילין
בראשו ומזוזה בפתחו בחזקה שלא יחטא שנאמר
והחוט המשולש לא במהרה ינתק:

(ו) **אמנם** אונס זוכים לכל המעלות טובות הנזכרים אלא
המקיימים המצוה כהוגן וכמו כן גדול העונש
ח"ו המבטל מצות תפילין ואינו מקיים כראוי· א"כ ראוי לדבר
לכבוד השי"ת ולהודיע קצת דינים במצות תפילין שצריכין
לזהר בהן מאוד:

(ז) **אמרינן** בגמר' מה שנאמר בתפילין ולטוטפות בין
עיניך אין הפירש בין העינים ממש אלא
חכמי' ז"ל למדו בגזירה שוה נאמר כאן בין עיניך ונאמר להלן
גבי מת לא תשימו קרחה בין עיניכם מה להלן במקום שנעשה
קרחה דהיינו במקום השער אף בין עיניך גבי תפילין דוקא
במקום שער:

(ח) **ובמשנה** דמגילה ארז"ל נתנו על מצחו הרי זה
דרך מינות ופירש רש"י ז"ל שאינו מאמין
בקבלה מה שלמדו רז"ל גזירה שוה אלא אומר שמה שכתב
לטוטפות בין עיניך פירושו בין העיניכם ממש:

(ט) **ואמרינן** בגמר' דר"ה המינים והמוסרים
והפיקורסים (ר"ל המבזים ת"ח)
והפורשים מדרכי צבור יורדים לגיהנם ונידונים לדורי דורות·
עוד שם פושעי ישראל בגופם יורדי' לגיהנ' ונידונים י"ב חודש
לאחר י"ב חודש גופן כלה ונשמתן נשרפת ורוחן מפוזרת תחת
כפות רגלי הצדיקים· ואמרינן שם פושעי ישראל בגופן מאן
נינהו קרקפתא דלא מנח תפילין וכתב ר"ת בס' הישר מדלא
קאמר מאן דלא מנח תפילין אלא אמר קרקפתא הוא הגלגולת
דלא מנח תפילין ר"ל כשמניח תפילין במצחו ולא על הקרקפת'
שהוא מקום התפילין ממש זה נקרא פושעי ישראל בגופם:

(י) **ובגמרא** נתנו חז"ל סימן על מקום הנחת תפילין
והוא במקום שמוחו של תינוק רופס ר"ל
שהמוין

הוט זיך צו וויאן דען זיא איילן אין דר שול אזו זאלן זיא איבר דען ארבע כנפות קיין ברכה מאכן נייארט איבר דען טלית גדול ברכה מאכן אול דז ארבע כנפות דר מיט פטרן אין איינר ברכה:

(מ) **איין** טייל לייט האבן דען סדר אן זיך דיא מאכן איבר דען ארבע כנפות קיין ברכה נייארט ווען זיא דז טלית בענטשן האבן זיא אין אירי מחשבה אך אויף דען ארבע כנפות:

(מא) **אבר** דיא לייט דיא יראת שמים אין זיך האבן דיא מאכן תכף נאך אירן אן טוהן ווען זיא אירי הענד גוועשן האבן ברכה איבר דען ארבע כנפות אונ עס טאג איז דר מיט דאז זיא דיא ברכה גיווינן דז ווען זיא תפילין ליגן וואלן אכן זיא איבר דען טלית ווידר ברכה · איין טייל האבן דען מנהג אן זיך דש זי אין תפילין שולן גין אזו ווארטן זי ביז זי תפילין ליגן דא מאכין זי ערשט ברכה איבר דען ארבע כנפות אול תכף ליגן זי תפילין דרויף אול ווען זיא שולין קומן דא מכט ער ערשט איבר דען טלית גדול ברכה:

(מב) **אונזרי** חכמים שרייבן דר מנהג איז דז אן די ציצית פלעגט צו קומן דאש טונין איר דרום דאז איר וואלין ווייזן דז אונז אזו גאר זער השי"ת זייני מצוה אן גנעם אול גיליבט זייאן דז איר זי קיסן אך בייא די תפילין איז אך אזו דר טעם די חכמי הקבלה שרייבן דאז אן זאל די ציצית אן שטרייכן אן דיא אויגן ווען אן זי קישט דען דיא דאז טונן די ווערין ניט באלד בלינד אול בהאלטן איר גיזכט לאנג:

(מג) **ע"כ** ווער דא ווערט די מצוה פון ציצית רעכט האלטן וויא איר דא גישריבן האבן דער ווערט זוכה זיין צו אלי דיא גרושי מעלות דיא איר אובן גשריבן הבן צו זיין אין גן עדן אין איין קעסטליך הערליך קלייד דז פון דר מצוה ציצית גיאמכט ווערט דז אן ווערט דורך דען זוכה זיין דז אויף אין ווערט לייכטן דער גלאנץ פון דער הייליגי שכינה אמן סלה:

ואש אן זאגט אי אן ציצית בענטשט דאש ווערט אן פינדן פאר דעם ארן:

דיא ווייבר דיא דא ציצית שפינן אוין זעהן דז זי זאלן ביקואן דיא טענטשי וואלן דאז זי האבן קענן אול זאלן זי אאול וועשן אול היפש ווייש אאכן · ווען זיא דיא וואלן אן ליגן צו שפינן זאלן זיא אויז רידן דא ברייט איך אן אייני הענד צו שפינן ציצית לכבוד השם יתברך דאז אן זיא ברויכן זאל צו זיינם הייליגן דינטט אך ווען אן זיא ווין צווירכן זאל אן אך אזו רידן אן דארף קיין זעלכי וואלן נעאן דאז דיא שאף הבן הענגן לאזן אן דען דירנר אודר אויז גיברסטי וואלן נייארט אן זאל נעאן זעלכי וואלן דיא אן פון דעני שאף אב טערט · איין טייל פרואי ווייבר לאזן זיא צו פאר העכלן בייא אירעם בעל מלאכה דאז זיא זאלן טין זיין צו שפינן · אויך גיהערן דיא ווייבר דיא טליתים מאכן דאז זיא די לעכר ניט צו וויט אכויף אודר איין אאכן איבר דרייא דויאן ברייט דהיינו אין דיא דרייא דויאן ברייט אול איין ווניג איבר די לענג פון דאז אוברשט גליד פון דויאן פון דען ענד אן דער ווארטן דאז דיא ציצית רעכט אן גיאאכט ווערן דען ווען דיא ציצית זיינן צו וויט אכויף אודר צו ווייט מראב גיאכט אזו איז דאש טלית פסול אול אלי די ברכה די איבר זעלכי טליתים גיאאכט ווערן זיין אלי ברכות לבטלה אזו ווערט דיא ווייבר איר מצוה חס ושלום צו איינר עבירה דרום זאלן זיא גוואר[נט] זיין דאז זי איין גוטן לון הבן אויף דען עולם אול לעולם הבא אמן:

הלכות תפילין

(א) **סורות** של תפילין המה עמוקים עד מאוד אי אפשר לכותבן אפי' קצת מהם כי מעלו' של מצות תפילין המה גדולים מאוד:

(ב) **כתב** הסמ"ק שכל א' מישראל אינו יהודי אלא אם יש לו ג' עדים אות מילה ואות תפילין ושבת וי"ט שאינו מניח תפילין הרי שבת וי"ט הם ג"כ אות וכל מי שאינו מניח תפילין

(א) **דיא** סודות פון תפילין זיינן גאר גרוש דז גאר ווניג לייט זיין דיא דא דיא גרושי סודות רעכט פר שטין וואז ניט זיינן דיא גאנץ גרושי לאמדים אול בעלי קבלה זיינן: ניקש אין השי"ת האט אונז דיא מצוה פון תפילין געבן דז ער אונז דער דורך וויל ברענגן אין איין הולי מעלה דאז ניט מיגליך איז צו בישרייבן:

(ב) **אך**

גיזיגט געוועזן אזו אן ער אך אידר צו ציגן דען זעלבש אכט זיין חבר יוא זנשט הייסט עס איין גזילה דען ווען איינר עטוואש ברעכט וואש זיין חבר צו שטיט און זיין וויסן אול' וועלין הייסט אן איין גזלן אזו איז דער דין אך ביא תפלין:

(לד) **ווען** אן אבר נעמט איין טלית פון זיינם חבר דער איט איין מצוה צו טוהן מוז זום אויף רופן אודר צו הוצאה והכנסה נעמן אודר גזילה אודר הגבהה נעמן זאל אן קיין ברכה מאכן · ווען אן אבר זיין חברת טלית נעמט דריגן חזן צו זיין אודר דרינן צו דוכן דארף אן וואול ברכה איבר דען טלית מאכן אך ווען אן איין טלית נעמט צו זעלבי מצות מוז דא גיטמאנדן איז צו הוצאה והכנסה אודר זום אויף רופן אודר צו הגבהה אודר צו גלילה זאל אן דז טלית ניט צו פארבודק זיין דען אן זאל דז קהל ניט מטריח זיין לאנג צו ווארטן · איבר איין קהלש טלית אוז אן ברכה מאכן דען דא הבן אלי חוק דראן:

(לה) **אונ'** דווקא אין איין שול אאג אן נעאן דאש חברת טלית דרינן זיין תפלה צו טון דאז אכט זיין חבר ניט ווען אן אבר ווי' זיין חברת טלית נעאן אויז דר שול רויז צו טראגן דרינן תפלה צו טון דש דארף אן ניט טון דרויף איז זיין חבר יוא אקפיד הייסט איין גזלה:

ומ"ז חוטים סך הכל כ"ו כמנין שם הויה ולפי כתבי האר"י ז"ל כשאומר והביאנו לשלום מארבע כנפות הארץ· קבץ כל ד' ציצית ודמל: כתבו המקובלים המעביר תמיד ציציותיו על עיניו לא בא לידי סמיות עינים מהר ובכתבי האר"י ז"ל שהוא טוב להשיג השגה גדולה גם ההסתכלות הוא טוב להסיר ממנו כעס שהוא מנין כנף:

(מג) **ע"ב** מי שמקיים מצות ציצית כמו שכתבנו זוכה לכל המעלות האלו שזכרנו לעיל להתלבש בגן עדן בלבושין הנעשים ע"י מצות ציצית ולראות פני השכינה אמן:

קצת דינים בענין טווית הציצית

טוב ונכון לעשות הציצית מצמר יפה והנשים הטווין הציצית יהדרו אחר זה · וטוב לכבס הצמר שיהא לבן ונאה משום דכתיב זה אלי ואנוהו ואמרו רז"ל התנאה לפניו במצות לעשות טלית נאה וציצית נאים וכן בכל שאר מצות: וצריכין שיהי' טוין לשמן שיאמרו בתחילת הטווי שעושה כן לשם ציצית ואם לא טוין לשמן פסולי': אין עושין הציצית מצמר הנאחז בקוצים ולא מהנימין הנתלשי' מהבהמה: גם יזהרו הנשים שעושין הטליתים שלא יעשו הנקבים למעל' מג' אצבעות ולא למטה מקשר אגודל מטעם שכתבנו בסי' ד"ג כי אם יעשו הציצית בנקבים שלמעלה מג' אצבעות או למטה מקשר אגודל אין יוצאין בזה ידי חובת ציצית גם הברכות שעושין על אלו הטליתים הם ברכות לבטלה ע"כ יזהרו בזה שלא ילא שכרן בהפסדו רק יקבלו שכר מצות המזכרים למעלה:

(א) **סודות**

(לו) **ווען** אן אם שבת זיין חברת טלית נעמט אוז אן עז אידר צו ציגן אבר ניט אין דיא ערשטי פאלטן:

(לז) **וואן** איינר בקומט איין נייא טלית קטן אודר טלית גדול אודר קויפט איין אלט טלית אזו איז אן מחויב שהחיינו צו מאכן דהיינו זום ערשטן מאכט אן די ברכה שהחיינו אול' דר נאך דיא ברכה איבר דען טלית· אן דארף ניט אנדרשט ציצית בענטשן עס זאל וואל העל טאג זיין ווען אן העט אן גטאן איין קלייד פון ציצית פאר טאג אזו ווען עז טאג ווערט זאל אן די ציצית גרייפן אול' זאל דיא ברכה מאכן· איין טייל זייט איינן זי דארפין ניט אנדרשט ציצית בענטשן אודר תפילין ציגן ביז זי הלטין ברוך שאמר אול' אין אאת אן אאג ציצית בענטשן אול' תפילין ציגן פאר דען אורן:

(לח) **איבר** איין טלית גדול מאכט אן ברכה להתעטף בציצית וויל אן דען קאפף דער איט צו דעקט דען להתעטף איז טייטש אום ווינדן איבר דען טלית קטן מאכט אן על מצות ציצית וויל אן עז נייארט אן זיין ציב טראגט דז אן ניט זאל גין אוני ציצית אול' דז אן זאל גדענקן אן גאט זייני מצות אבר די עיקר מצוה איז דש רעכט טלית צו בענטשן:

(לט) **אבר** דיא ציט די אין הויז אך דז טלית גדול בענטשן אול' תפילין ציגן דש זיא איט טלית אול' תפילין טון גין פשיטא זאלן זי זעהן דש זי איבר דען ארבע כנפות עטוואש דער פאר ברכה מאכן· דער איט דאש זיא קענן דיא ברכה גיווינן דהיינו ווען זיא איבר דען ארבע כנפות ברכה מאכן אוזן אן זיך וואש זיאן אודר עטוואש דר צווישן טון אודר אפסיק זיין איט תהלים זאגין אודר בקשות אודר תחינות אודר צורך טון דר נאך מאכן זי ערשט ווידר ברכה איבר דען טלית גדול אול' ציגן תכף תפילין ווען אן אבר קיין בזאן

(לו) **אם** מלאה טלית של חבירו מקופלת בשבת דאינו יוכל לחזור ולקפלה אסור להשתמש בו · ואם שימש יקפלה ובלבד שלא יקפלה בקיפול הראשון :

(לז) **מי** שקנה לו טלית ישן מכ"ש חדש ועשה בו ציצית צריך לברך שהחיינו בשעת עטיפתו מפני שהוא שמחה לו והוי כקונה כלים חדשים שמברך שהחיינו דהיינו בתחילה מברך שהחיינו ואח"כ מברך להתעטף בציצית: יש מברכין בציצית הציות בשבא לפי כתבי האר"י ז"ל ולפי דקדוק יאמר בציצית הציות בפתח והבוחר יבחר:

(לח) **על** טלית גדול נוהגין לברך להתעטף כיון שהוא בעטיפת הראש ועל ט"ק נוהגין לברך על מצות ציצית רק שמברכין להש"י שנתן לנו מצות ציצית להתלבש בו ואף שאין מקיים המצוה כתיקונה : יש שנוהגין שיש להם כלי של מים סמוך למטתן ורוחצין ידיהם כדי שלא ילכו ד' אמות בלי נטילה אז נוהגין לחגור את עצמן בחגורה שלא יהא לבו רואה את ערוה וכדי שלא ילכו ד' אמות בלא ציצית אם הוא יום זמן ציצית מברכין עליו קודם שילבשנה כי ברכות המצוה צריך שיהו עובר לעשייתן דהיינו הברכה יהא עוברת קודם עשית המצוה :

(לט) **יש** נוהגין בדרך אחר שאין מברכין על ט"ק מיד אחר שלבשו הט"ק רק נוהגין לילך לבה"כ מעוטר בתפילין אז קודם שיניחו תפילין מברכין על ט"ק מקודם וכשבאו לבה"כ אז מברכין ג"כ על טלית גדול :

(מ) **יש** נוהגין לילך לבה"כ מעוטרין בטלית גדול ובתפילין וכשמברכין על טלית גדול מכוונים ג"כ על ט"ק:

(מא) **אבל** מי שיש יראת שמים בלבו מוטב שיברך על ט"ק קודם מעל טלית גדול תכף אחר הלבשת ט"ק ובלבד שיהי' אחר זמן שראוי לברך וישה' מעט כדי שיסכור ברכה של ט"ק ומי שרגיל להניח תפילין בבה"כ טוב הוא שיברך בביתו על ט"ק כדי שיסכור הברכה של הט"ק · לפי דברי הש"ע אם פגע בתפילין תחילה צריך לברך על תפילין קודם לטלית כדי שלא יעבור על המצות אבל לפי דברי הקבלה לעניין תיקוני העולמות שענין הציצית הם תיקוני עולם היצירה ועניין תפילין של יד הם תיקוני עולם הבריאה וענין תפילין של ראש הם תיקוני עולם האצילות ע"כ אם פגע בתפילין תחילה והטלית מזומן לפניו יניח הטלית תחילה מ"מ צריך ליזהר בזה להכין לפניו כסדר כדי שיזמן לפניו הטלית מתחילה ואח"כ יזמן התפילין כדי שלא יבא לידי כך לעבור על מצות:

(מב) **לפי** דברי ש"ע יקח בידו בשעת ק"ש השני ציצית שלפניו ביד שמאל כנגד לבו רמז לדבר והיו הדברים האלה על לבבך כי בשני ציצית יש בהם י' קשרים

וט"ז

(ל) **אי** אן ברכה אכט איבר דיא ציצית זאל אן זי דר פאר בודק זיין אוב זי כשר זיין אודר ניט · אול' אעון טון די ציצית כשר זיינן דז גאנץ קיין פאדים אאנגיצט זאל אן זיא אויז אנגדר אכן דז זי ניט אין אנגדר פר וירט זיין אזו וויא בייא איין טייל זייט דר סדר איז דז זי פר איינן ווען זיא נייארט כשר ציצית האבן איז ניקט דראן יוצא אביר עז איז ניט אזו גיאיינט אן אוז אידר פאדים ביזונדר אאכין · אבר ווען איינר אעכט שפוט אין טון קואן אול' ווען ער דיא ציצית אויז אנגדר ווערט אאכן ווער צו ביזארגן דז ער אעכט ניט איט קהל קענין תפלה טוהן נון וויל זיא כשר זיינן זאל אן אילונד ניט אויז אנגדר אאכן נייארט זאל דז טלית אזו אן טון אול' זאל איין אנדר אאל אויז אנגדר אאכן :

(לא) **אונ'** דיא עיקר בדיקה איז אן אוז זעהין דיא פעדים דיא דא ציגין אויף דען עקין דז דא קיין פאדים צו ריסן איז דען ווען דא איז איין איינציגר פאדים צו ריסן איז פסול ·

(לב) **ווען** אבר פון דעני ציצית איין פאדים אב גריסן איז אזו איז עז דאך כשר · ניקש אין ווען איינר איז וואו אן ציצית הבן קאן ווער יראת שאים אין זיך האט אפילו ווען טון נייארט איין איינציגר פאדים אב גריסן איז זאל אן איין אנדרה ציצית דראן אאכן וואו אן ציצית קאן האבן דען ווען איינס אן זיין קלייד ווער וואז צו ריסן אזו חרפנת אן זיך דרינן צו גין אן נעהט גישווינט צו אכז טכן איין קלייד וואז צו איינר אצוה גהערט דז אן זאל אתקן זיין · אך נאך דער קבלה נאך דז איין איטליכר פאדים אין זונדרהייט האט איין גרוש ביטיידונג אול' איין גרושר סוד דרויף פשיטא זאל אן אתקן זיין ווען אן ציצית הבן קאן ווען אבר צווייא פעדים אב גריסן זיין איז דר אנהג אזו ווען צווייא פעדים אויף איינר זייט אב גריסן זיין ווען דא נאך איבר גבליבן איז דז אן קענט נאך איין טליך אאכן איז כשר אכז טכן ווען צווייא פעדים אויף צווייא זייטן דהיינו אויף איטליכר זייט איינר נאך איבר גבליבן איז דז אן איין טליך אאכן קאן איז פשיטא כשר · ווען אבר גר ניקש איבר בלייבט איז דר אנהג דאש אן האלט פר פסול ·

(לג) **מן** דארף וואול נעאין זיין חברת טלית אול' דארף עז בענטשן אול' ברכה דריבר אאכן ווען אן דרינן ארן וויל ווען טון זיין חבר ניקט דר פון וויז-וויל אן דרינן זיין תפילה טוט אזו אכט זעלבט זיין חבר ניט דען איטליכר זיכט גערן דז איין אצוה גשיכט איט דיינס זייניגן · ווען אבר דש טלית ווער צו

גזוגט

טייטש אויף דען עק פֿון קלייד אול דז הייסט פון אונטר דען עק:

(קד) **אונ'** גיהערן דיא ציצית צו הענגן אויף דען עק אול ניט אונטר דען עק דרום ווען אן דיא ציצית אן אמאכט זאל אן דען ערשטן קנאפף האַרט דראן אמאכן דאז ניט איבר דען עק קאן אראב רוטשן דש די ציצית. זעלן הענגן אויאר דארין איבר דען עק ווען אבר דיא ציצית גאנץ ווייט גיאמאכט ווערדן דז זיא קענין איבר דען עק אראב רוטשין אזו הענגן זיא צו דער ערד צו דז הייסט ניט על הכנף אויף דען עק נייארט הייסט תחת הכנף דז איז טייטש אונטר דען עק:

(קה) **וויא** אן די ציצית אן אכט צום ערשטין אכט אן צוויא קנעפף איבר אננדר דר נאך ווירקלט אן זיבן מאל ארום אול אכט צוויא קנעפף דר נאך ווירקלט אן ווידר אכט מאל אול אכט ווידר צוויא קנעפף אול דר נאך ווירקלט אן איילף מאל אול אכט ווידר צוויא קנעפף אול דר נאך ווירקלט אן ווידר דרייצעהן מאל אול אכט ווידר צוויא קנעפף ווארום דז אן אזו די ציצית אן אכט איז דר גיוויין ניט שולדיג צו ווישן דש זיינן גרושי סודות:

(קו) **ווען** אן די ציצית אויז גיאמאכט האט זאל אן זי איט קיינם מעסר אב שניידן נייארט איט די צין אב בייסן דר טעם איז דז מעסיר איז אזו איין כלי דז אן איינם קאן זיין לעבין דר איט קערצן אול ווער די מצוה פֿון ציצית רעכט האלט דר לעבט לאנג אזו זאל אן ניט נעאן אזו איין זאך וואז דז לעבן קארץ אמאכט צו איין זאך וואש דז לעבן לאנג אמאכט:

(קז) **ווען** אן די ציצית אן אכט דז דר לאנג פֿאדים זאלט צו רייסן אזו דרך אן וואול אך איין אנדרן פֿאדים נעאן דר איט ארום צו ווירקלן:

(קח) **ווען** דיא ציצית אן גיאכט זיין איז דר אנהג דש אן פֿארבן אן די פֿעדים קליינר קניפֿליך אאכט דז דש גילווערן זאל ניט אויף גין:

(קט) **מן** פֿלעגט צו אאכין דז די ציצית זאלן לאנג זיין צוועלף דויאן ברייט דהיינו פֿיר דויאן ברייט זאל זיין דז גיוויקלט איט דעני קנעפף אול אכט דויאן ברייט דיא ציצית:

(ל) אי

א' שנפסק כולו פסול הילכך כיון שכל חוט א' הוא כפול לשנים אם נפסקו שני ראשים פסול כי שמא נפסק חוט אחד ולפי מה שאנו נוהגין לדקדק בעת עשיית הציצית לאחז סימן בד' ראשים בענין שלעולם הד' ראשים מצד א' של הקשר והד' ראשים מצד שני של הקשר אם נפסקו שני ראשים מצד אחד כשר בדיעבד דודאי שני חוטים הם והרי נשתייר מכל אחד הראש השני שהוא יותר מכדי עניבה אבל אם נפסקו ב' חוטין אחד בצד זה ואחד בצד השני פסול דודאי נפסק חוט אחד · מה שכתבנו אם נפסק חוט אחד הוא או ב' חוטי מצד אחד כשר היינו בדיעבד · אבל לפי ספרי קבלה בפרט לפי דברי ספר הזוהר שכל חוט וחוט הוא רמז לאיזור ואור בפני עצמו ע"כ מן הראוי מי שנגע יראת אלקים בלבבו אם הוא במקום שמצויין תמיד ציצית מוכנים אצל נשים לדקניות שלא יתרשל ויתקנה תכף בלי איחור ועיכוב כדי לקיים המצוה כתיקונו · זמן שמברכין על הציצית בשחר משיכי' בין תכלת שבו ללבן שבו ר"ל אם נתן למר ליורה לצבוע לצבע תכלת במקום אחד קלט הצבע ובמקום אחד לא קלט הצבע ונשאר עדיין לבן ואם לבשו מעלות השחר ואילך י"א דמברכין עליו ואם לבשו קודם לכן דהיינו קודם עלות השחר לא יברך עליו וכשיאיר היום ימשמש בו ויברך:

(לג) **כתב** בש"ע סי' י"ד מותר ליקח טלית חבירו שלא מדעתו ולברך עליו דניחא ליה לאינש למעבד מצוה בממוניה ובלבד שיקפל אותו אם מצאה מקופלת והוא הדין בתפילין ואם לא קיפל אותה אינו יוצא בה דשמא בעלה מקפיד על זה וה"ל שואל שלא מדעת בעלים שנקרא גזלן אבל אסור ללמוד מספרים של חבירו שלא מדעתו דחבירו מקפיד עליו שמא יקרע אותו בלימודו או ישהיתנ' בתשמישו ולא ניחא ליה: בסמ"ע סי' רל"ב כתב המפקיד ספרים אצל ת"ח מותר ללמוד בו ולהעתיק ממנו אם אין לו כיוצא בו ואם המפקי' צרר וקשר הספר בקשר משונ' אסור דבזה מגל' דעתו דלא ניחא לי' ומקפיד עליו וכתב הט"ז דהמשכון דינו כמפקיד:

(לד) **ויראה** שמים לא ילבוש טלית שאינו שלו ואפילו לדעת המברכים בטלית שאולה היינו בטלית שלובשו בשעת התפלה אבל מי שלובש טלית שאולה כדי לעלות בו לתורה או לעשות בו מצוה הוצאה והכנסה או הגבהה וגלילה אין לברך עליו אבל העובר לפני התיבה יברך על טלית שאולה כדאמרינן במנחות דכהנים המתעטפים בטלית שאינו שלהם כשעולין לדוכן מברכין: ועל טלית של הקדש שקורין קהלש טלית הוי ליה כטלית של שותפות פשיטא דמברכין עליהם:

(לה) **וכתב** ט"ז בשם מהרש"ל בבה"כ מותר לברך על טלית של חבירו שלא מדעתו להתפלל בו אבל להוציאה מבה"כ לא דלא ניחא ליה שיטול את שלו ממקום שהניחה:

(לו)

כי תרי"ג אורות תלויין במצות ציצית לכן שקול מצות ציצית ככל תרי"ג מצות כאשר כתבנו לעיל ומי שיש בו יראת שמים בשעת עשיית ציצית הן בטלית גדול הן בטלית קטן יכוין בשני כריכות ראשונות שהם ז' וח' עולה ט"ו כנגד אותיות י"ה מהשם וכריכה שלישית י"א כנגד ו"ה מהשם ואח"כ י"ג כנגד אח"ד ר"ל **יהוה אחד** ומי שעשה כן צריך ליזהר שלא ידבר בשעת עשיית הציצית כדי שיכוין על יהו"ד אח"ד בלא פירוד חס ושלו':

(כו) **אל** יחתך ראשי החוטין בסכין שנא' לא תניף עליהם ברזל רק יפסיקם בשינים שהם ל"ב כנגד ל"ב חוטין:

(כז) **כתב** מ"א אם חוט שכורכין בו אינו ארוך כל כך לכרוך בו הכל יכרוך בו קצת כריכות מחוט אחד, קצת כריכות מחוט אחר כי בזמן התכלת היו עושין קצת הכריכות מתכלת וקצת כריכות מלבן:

(כח) **טוב** לעשות קשר בראש כל חוט וחוט כדי שלא יתפרדו החוטין לשנים:

(כט) **כתב** בספר לחם רב שצריך להיות לכל הפחות שליש גדיל וב' שלישים ענף ר"ל הכריכות ד' גודלין והענף ח' גודלי':

(ל) **וקודם** שמברך צריך לבדוק הציצית ויעיין בחוטי הציצית אם הם כשרים כדי שלא יברך ברכה לבטלה וצריך להפריד חוטי ציצית זה מזה קודם שיברך עליו כי לשון ציצית הם חוטין נפרדים כמו שערות הנפרדים דכתיב ויקחני בציצית ראשי כי לפי ספרי הקבלה כל חוט וחוט רומז לצינור גדול ואור בפני עצמו וסימן על זה ציצית "צדיק "יפריד "ציציותיו "תמיד ואם הציצית המה מעורבים ומסובכים זה בזה הרי זה כאלו מערב ומסכסך הצינורת והאורות זה בזה יש לחוש שיענש בשביל כך על כן מצוה להפרידן זה מזה· ואם נשתהא לבא לבית הכנסת ומתוך שיתעסק בבדיקתם והפרדתם זה מזה יש לחוש שלא יכול להתפלל עם הציבור אם הציצית כשרים יברך עליהם כך בלתי הפרדה ויפרידם בפעם אחרת:

(לא) **ועיקר** הבדיקה צריך להיות במה שמונח על הכנף כי אם נפסק שם אפי' חוט א' פסול:

(לב) **עשה** החוטין מתחילה כשיעורן ונפסקו ונתקצרו פחות לשיעורן ונשאר בהם כדי עניבה שיוכל לענבם כולם יחד כשר ואם לא נשאר כדי עניבה אפי' בחוט א'

הבן אול זאגן דש זיידני טלית דר איט פטרן דען דש וואלי קלייד איט וואלי ציצית איז און התורה אול דאש זיידי טלית איז נייארט אדרבנן· דרום אמכט און דריבר ברכה עז אצות ציצית אבר איין טייל זייט דיא האבן איין אנהג דש זי איבר דען ארבע כנפות אודר סרדאקין קיין בזונדרי ברכה אמכן נייארט זיא אמכן ברכה איבר דען טלית גדול אול פטרן דז טלית קטן איט אזו ווען און וואלברכה אמכן איבר דען זיידני טלית אול וואל פטרן דז טלית קטן דז אלז פון וואלי איז דז קאן ניט רעכט זיין דען דש זיידני טלית קטן איז אדרבנן אול דז וואלי איז און התורה: וואו דא שטיט ט"ק איינט און דר איט דז ארבע כנפות אודר סרדאקין וואו דא שטיט טלית גדול איינט און דער איט דאש רעכטי טלית:

(ק) **ווען** איינר אעכט אויז טון זיין ארבע כנפות אודר טלית אודר תפלין אול הוט בריעה ווידר אן צו טוהן אזו זאל אן קיין ברכה אמכן ווען און ווידר אן טוהט· ווען און אבר אויז טוהט דז און ניט האט בדיעה ווידר אן צו טוהן איז דר דין אזו ווען און דז טלית גדול אויז טוט אול בהאלט נאך דז טלית קטן און איז און ניט אחויב ווידר ברכה צו אמכן:

(קא) **ווען** איינם ווער זיין טלית און גפערט גנץ אול גאר פון זיין לייב ארשב גפאלן ווען ערש ווידר וויל אן טוהן אזו ער ווידר ברכה אמכן· ווען אבר דז טלית ניט גנץ אול גאר פון זיין לייב גפאלן איז אבר הענגט נאך וואש און לייב ווען און ווידר רעכט און טוט דארך און ניט ווידר ברכה אמכן:

(קב) **ווען** און דיא ציצית אמכט און איין טלית קטן אודר טלית גדול זאל און גיווארכט זיין דאז און די צעכר וואו און דיא ציצית איין טוט ניט צו וויט ארשב אמכט דהיינו אין דער צענג אול אין דער ברייט דהיינו און אעמט פון דען ענט און דרייא דוימן ברייט אזו אוז די צעכיר זיין אין די דרייא דוימן ברייט אבר ניט איבר דרייא דוימן ברייט אנויך אודר איין דארט הייסט שון ניארעז הכנף דאז איז טייטש אויף דען עק אול דש הייסט שון איבר דען עק:

(קג) **אך** אוז און אעמן פון ענד און אויף אזי ביידה זייטן איין קשר אגודל דז איז דאז איבערשט גליד פון דויאן אין דר צענג אזו וויט פון דען עק גיהערן דיא צעכיר גיאכט צו זיין ווען אבר די צעכר גיאאכט ווערין עיניגר אלז די צענג דש איברשט גליד פון דויאן איז און ניט יוצא דען שטיט גטריבן עז הכנף דאש איז

(יז) **אזו** אך אן דיא וויל העמדר נאזט אן פארנין גאנצן אופן הינטן נאזט אן אובן בז אול אונטן נאזט אן אופן אזו אוז אן גאנצן געוארכט זיין דאס אן אוז אופן נאזן דאס איינשט איבר דר העלפט פין אין אלז איין האנד ברייט דז אן זעהן קאן און גיאעמן דאז דש איינשטי טיין אופן איז אי אן די ציצית דראן אמאכט:

(יח) **אונ'** ווען אן העט שון ציצית דראן גיאמאכט דער נאך העטי אן ערשט איכין גיוואורן דש ניט דש רוב אופן איז דש אן אוזט אויף דרענן די נוט דז עז זאל איבר די העלפט אופן זיין אזו אוז אן דיא זעלביגי ציצית דיא אן האט דראן גיאמאכט איא נאך דש רוב איז בז גיוועזן אוועק טוהן אן אוז אנדרי ציצית דראן אמאכן דען די הייסן גאנצן קייני ציצית ניט דען דש זעלביג אאזט האט עז קיין קלייד גיהייסן דש טוולדיג איז ציצית דראן בז אמאכן אזו זיינן די ציצית אין אייטל פסול גיאמאכט אול' ווען אן טון דער נאך אעכט אויף אמאכן העלפט ניקט דר טעם שטיט אין דר גארא ווארום דש ניקט העלפט נייארט אן אוז די ציצית אוועק טון אול' אנדרי ציצית אן אמאכן אודר אאג זיא אויף אמאכן אול' איבר איין נייא ווידר אן אמאכן נאך דעם דש אן דש רוב האט אויף גיאמאכט · אך ווען אן העקליך דראן אמאכט אויף דער זנקי זייט זאלן די העקליך ניט זיין איבר דער העלפט אול' ווען טון דש סרדאקין גאנצן נאנג איז זאל אן דאך די העקליך ניט אמאכן איבר דען גירטל הראב פון דעני זייטי וועגן די עז זעהן די ווערן איינן דש עס איז ניט דש רוב אופן:

(יט) **אך** האבן דיא עשירים טליתים דיא גאנצן זיידי זייג זיין נאך דר תורה נאך איז אן ניט דר איט יוצא נייארט אונזרי חכמים האבן גיזאגט ווען אן וויל ציצית דראן אכט איז אן אך יוצא נאך דעכוכט איז אן די אלו' ניט רעכט מקיים נייארט דאז טלית אול' ציצית געהערן איינרלייא בז זיין דהיינו זיידני ציצית אן איין זיידן טלית דרום ווער דא וויל רעכט די אלוה האלטן דר זאל פר זיך ניגן האבן איין וואלני טלית אול דז זיידני טלית אול' זאל די ברכה אמכן איבר דען וואלני טלית אול' זאל זיין כוונה האבן אך אויף דען זיידני טלית אול' זאל דש וואלי טלית אויף זעלן דז זאל אן אזו נגג אן האבן אז אן קענט דריכן גין פיר אילן דר נאך זאל אן דז וואלני טלית ווידר אב טון אול זאל דש זיידני טלית אויף זעלן ווערי ראת טאים אין זיך הט זול זיך אזו נוהג זיין זאל זיך לאזן אכן איין וואלי ארבע כנפות אודר איין וואלי סרדקין איט וואלני ציצית אול' זאל ברכה אכן איבר דען סרדאקין דז ער טטעלן אן טראגט אול' זאל דז זיידן טלית פר זיך ניגן
הבן

(כ) **מי** שפשט טליתו ודעתו לחזור ולהתעטף בו מיד כתב ט"ז דודאי ספק ברכות להקל ואין לברך שנית ואם לא הי' דעתו לחזור ולהתעט' צריך לחזור ולברך ואם הפשיט סתם נראה דעת הב"ח לחלק בין נשאר עליו ט"ק בין לא נשאר עליו ט"ק:

(כא) **מי** שנפל טליתו מעליו לגמרי ורוצה לחזור ולהתעטף צריך לברך פעם שנית כיון שלא ידע שנפל והוי כמסיח דעתו וגרע עפי ממי שפשט טליתו שנזכר בסי' דלעיל אבל אם לא נפל טליתו ממנו לגמרי ואח"כ רוצה לתקן ולהתעטף כראוי אין צריך לברך פעם שנית:

(כב) **צריך** כל אדם ליזהר בעניין עשיית הציצית בכנף שיהא הנקב רחוק מן הכנף הן באורך הן ברוחב כמלא קשר אגודל ר"ל שהוא פרק העליון של בוהן ר"ל מראש אגודל עד הפרק ראשון באורך ולא יותר על ג' אצבעות של רוחב אגודל כי אם יהיה הנקבי' למעלה מן ג' אצבעות אז הוא פסול כי אז לא מקרי כנף אלא בגד וכתיב על הכנף ולא על הבגד ואם יהא למטה מקשר אגודל נמי פסול כי אז לא נקרא על הכנף אלא תחת הכנף וצריך למדוד ביושר משולי הבגד ולא באלכסון · וצריך להזהר בזה עד מאוד שיהא הכנף בתוך ג' אצבעות כי הנשים על פי הרוב עושין הנקב למעלה מג' אצבעות:

(כג) **בכתבי** האר"י ז"ל איתא בטלית קטן יהיה שני נקבים סמוכים זה לזה כמין צירי כדי שיהי' תלויין הציצית לחוץ כדעת בעל העיטור והוא עפ"י הסוד גדול ונורא ודוקא בטלית קטן עושין כן על דרך זה שני נקבים אבל בטלית גדול לא יהיה אלא נקב אחד: עיין בס' מ"ש ותמצא הסוד בזה: ע"כ אותן שעושים ב' נקבי' בטלית קטן פשיטא תולין הציצית על הכנף אבל אינו כן אם עושה רק נקב אחד בפרט בטלית גדול:

(כד) **צריך** ליזהר שיהא הקשר הראשון סמוך לטלית מאוד כדי שלא יוכלן להשמט הציצית למטה מן הקרן כדי שיתלו הציצית באורך הטלית ולא ברחבו דבעינן שיהא הציצית נוטפת על הכנף ר"ל שיהא תלויין על הקרן ואם הוא ברחבו לא היה נוטף על הכנף שהרי כלפי הקרקע הם תלויין:

(כה) **ולעניין** הכריכו' יש לנהג כזה באויר הראשון שבע' ובשני שמונ' ובשלישי אחד עשר וברביעי שלש' עשר ואז הכל ביחד כמנין ל"ט כמנין **יהו"ה אח"ד** עולה טל ומהר"של נתן סימן על זה טל אורות טליך הוא הטלית שבו תלויין ציצית כי אורות גי' תרי"ג והוא סוד גדול ונורא
כי

רחבים כדי שיהא אותן שני כתפים יחד יותר רחבים מן אותו החלל בית הצואר שביניהם כי אם יהא החלל יותר רחב מן אותן שני כתפים יהיו הכתפים בטלים כאלו אינו כאן כתפים ולא הוי מלבוש ובזה רוב העולם אינו מדקדקין :

(טז) **ובמלבוש** סרדקיל נוהגין לעשות פתוח בצד שמאל ועושין בו קרסים או לולאות ובצד ימין הוא סתום :

(יז) **וצריך** ליזהר שיהא פתוח משני לצדי' הרוב הנראה לעינים אבל לא ע"י מדידה מלומלם : וגם צריך לזהר שלא יעשה הקרסים למטה מחלין דה"ל כסתום ואפי' הוא ארוך מ"מ לא יעשה הקרסים למטה מחגורה משום מראית העין :

(יח) **וצריך** שיהא רוב הנראה לעינים פתוח משני הצדדים קודם שנעשה בו הציצית אבל אם כבר עשה הציצית בבגד שרובו סתום אע"ג שחתך בו והתיר התפירות עד שנעשה הרוב הנראה לעינים אותן ציצית שנעשה בו כשהיה סתום המה פסולים כי אז אין עליהם שם ציצית כי לא היו בבגד שהוא בת חיובא ועתה אחר שחתך בו נעשה בת חיובא והוי מבויילת מאיליו וכתיב גדילי' תעשה לך ולא שיהא עשויים מעצמו לכן יסור אותן הציצית שהיו בהם ויעשה ויקשרם בו ציצית מחדש :

(יט) **מי** שיש בו יראת שמים לקיים המצוה מן המובחר צריך לעשות לו מלבוש שקורין סארדאקיל דוקא מן בגד צמר ולא משאר מינים ואז מקרי שפיר אשר תכסה בה ובשל משי יש פלוגת' בין החכמים יש שכתבו שאין לברך עליה לכתחילה אע"ג שנעשו בו ציצית של צמר : ע"כ אותן העשירים שעושין להם ט"ק של משי לא יפה הם עושי' מוטב שיעשה הט"ק מן צמר : וכן כתב מ"א סי' ח' ס"ק ט"ז וז"ל ועל טלית של משי צריך לנהוג כך שיהא לפניו טליס של צמר וטלית של משי ויברך על טלית של צמר ויכוין ג"כ על טלית של משי ויעמוד כדי הילוך ד' אמות ואח"כ מסירו הטלית של צמר ולובש טלית של משי או יברך על ט"ק אם הוא מצמר ויכוין ג"כ על טלית של משי ויפטור אותו עמו ואז אין צריך לברך על טלית של משי ויברך על ט"ק על מצות ציצית מ"מ יוכל לפטור בו ג"כ הטלית של משי כיון שהט"ק הוא מדאורייתא ושל משי הוא מדרבנן אבל אם רוצה לברך על טלית של משי ורוצה לפטור הט"ק שהוא של צמר כמו שנוהגין קצת ב"א לעשות בטלית של צמר שמברכין על הט"ג ופוטרן בהן הט"ק · אבל בזה בטלית של משי אין נכון לעשות כן כיון שהטלית של משי הוא רק מדרבנן ואיך יכול לפטור הט"ק של צמר שהוא מדאורייתא :

שכר וואו ארויך דש טלית ביטייט אפילו ווען אן כייארט קדיש יתום זגט זאל אן אך איין טלית אויף זעצן פון כבוד ציבור וועגן · אבר לום לערין קדיש איז אן ניט אחויב איין טלית אויף לו זעצן :

(יא) **אין** זוהר שטיט דש די עיקר אלוה איז דש אן דש טלית זאל אויף דען קאפף האבין ווען אן תפילה טוט אול' ווען אן תפילין אויף האט אוז אן פטישא דאש טלית אויף דען קאפף האבן איז איין גרושר סוד דרויף :

(יב) **איין** טייל לייט ווען זיא דש טלית גיבענשט האבן ווארפן זיא עז פון קאפף ארצב דש זעלביג איז גר און רעכט גיטון אין זוהר שטיט דש השי"ה אויף זעלכי לייט זאגט דיזן פסוק (ואותי השלכת אחרי גיוך) דער ווערפט איך אוועק היכטר זיך :

(יג) **ראש** טלית זאל אן ניט לאזין לו ווייט ארצב הענגן כייארט אן זאל הענגן לאזין ביז איטן אן לייב דהיינו אויף דער רעכטי זייט זאל דאש האלב טלית הענגן אויף זיינן ארים דאש איין ליצית פארנן הענגט אול' היכטן איינז הענגט אך אזו אויף דער לינקי זייט דאש האלב טלית אויף דען לינקי ארים דאש איין ליצית פארנן הענגט אול' איינז היכטן הענגט דאש איאר דארין לווייא ליצית פארנן הענגן אול' לווייא היכטן :

(יד) **ווייל** יוא דער אנהג איז אויף קואן איט דען ארבע כנפות אזו אוז אן עז אאכן אויף דאש ווניגשט איין הלבי אין ברייט אול' דרייא פירטל אין לאנג :

(טו) **אך** די לווייא אקסיל בענדר אוזן לו אנכדר עטוואש ברייטר זיין אלז דר בליס דש לווישן דעני אקסיל בענדיר איז אול' ווען די לווייא אקסלן בענדיר שאאל זיין דש דש בליס דר לווישן ברייטר איז אזו קואט די בליס איז אבטל די אקסיל בענדר אלז ווען זי גר ניט דא ווערן עש הייזט גר קיין ארבע כנפות ניט אזו איז אן גכל ניט יולא דר איט איז גלייך אלז אן גינג אול' ליצית אול' אלי די ברכות די אן דריבר אכט זיינן אלי ברכה לבטלה דרום גיהערט אן גר זער אכטונג דרויף לו געבן :

(טז) **אונ'** ווען אן ליצית אאכט אן איינם סרדאקיל דא פלעגט אן אזו לו אאכן אויף דער לינק זייט לאזט אן עז גאנל אופן כייארט אן אאכט העקליך אודר קראפן וויא אן זיא הייסט אודר שנירליך דראן אול' אויף דר רעכטי זייט אאכט אן אובן בייא דען ארים איין ווניג לו אול' אונטן לאזט אן אופן :

וואָרן דז אן איאר דאָרן דרינן גין זאָל דש אן ניט זאל גין און ציצית אול זאל שטעהן גידענקן אן השי"ת אול זייני מצות אבר דר טלית גדול איז געבן וואָרן דרינן זיין תפלה צו טאָן אול זיין קאָפף דער מיט צו בידעקן איז איין גרושר סוד דרויף :

(ז) **דרום** ווער דא וויל זוכה זיין צו דיא גרושין מעלות דיא איך גשריבן האָבן אול וויל בשיראַט מערן פֿון זעלכי ביזי קליידר דש ער ניט זאל קומן אין דש גיהנם דער זאל ניט גין און איין קלייד דאָש קיין ציצית דראן זיין עז מאג זיין איין ארבע כנפות אודר סרדאקין אול' ווען עז איגליך איז אזו זאל אן קיין תפלה טון צו מארגנש פֿריא און איין גרושן טלית אז וויא עז אין מאת לייט גיבט דיא דא יראת שמים אין זיך הבן דיא ניט פֿיר איין גין אוני ארבע כנפות ווען זיא אפילו דר הייס אין הייזרן תפלה טונן דז זי ניט קענן שוין גין טון זי אך איין גרוש טלית אויף זעצן :

(ח) **אך** גיבט עז פֿרומי לייט דאָש זי איר גרושין טלית בייא זיך פֿירן אפילו ווען זי אויף דער רייז זיינן ווען זיא תפלה טונן אין איין יהודי הויז זעלן זיא אך איין טלית אויף דאָש זיא ניט וועלן קיין תפלה טוהן אוני טלית דען דש אוז אן ווישן דש דר סוד פֿון גרושן טלית די אמה גר פֿיל גרעשר איז אול' איין העכר מעלה איז אלז דער סוד פֿון ארבע כנפות דז אן הייזט טלית קטן אך אפילו די ברכה פֿון גרושן טלית איז אך פֿיל איין שכר דרויף אול' בידייטן פֿיל העכר דאָש אן זעלכש קאָן קיינש גיאייכן אאָן צו פֿר שטין געבין דש זיין גרושי סודות :

(ט) **דרום** זאל אן אין דר שול פשיטא קיין תפלה טוהן צו מורגנש און טלית גדול אביר ניט אלז וויא איין טייל לייט די גאר קיין יראת שמים אין זיך האבן די ארטן גאָט אול זייני גבאָט ניקש ווען זיא אין דר שול תפלה טוהן ווען זיא שון איין אירן שטענדר איין טלית ליגן האבן וועלן זיא דיא איא ניט דרויף ווענדן דאָש זיא עז ארויז נעאן אול' אויף זעלן זיא אייכן וויל זיא איין ארבע כנפות אן האבן ווער עז שון גינוגן אול' ווען זיא שון ניט ווישן דיא סודות פֿון דען גרושן טלית דאָך קאָן אן איין ברכה אייתר זיין אך ווערט דיא תפלה אין איין טלית איער אן גינואן זיין די אלאכים דיא דא אויף דר מצות גיזעלט זיין די ווערן זייני פֿאר שפרעכר פֿר השי"ת :

(י) **דרום** ווער זעלכש האט פֿלעגן צו טוהן זאל זעלכש ניאר טוהן ניט אליינט אלז אן די ברכה איבר דען טלית אייתר איז אך האט אן דען גרושן

שכר

ויש להם טלית גדול בתוך עמידתן שקורין שטענ"דיר בל"א מכח עצלתן סומכין על לבישתן הטלית קטן ואינן מברכין על טלית גדול וכ"ש כשמתפללי' בביתם אע"פ שטלית גדול מזומן לפניהם שסומכין על ט"ק שעליהם ואינם חוששין על זה השכר גדול שמפסידין ועל העונש הגדול שמענשין אותן אחר מותן רחמנא לצלן :

(י) **ע"כ** כל מי שנגע יראת אלהים בלבו יהא חרד לדבר ה' ועל מצותיו ועליו יהא נאמר אשרי האיש אשר ירא את ה' ובמצותיו חפץ מאד ונהגו להתעטף בטלית כשאומרין קדיש יתום מפני כבוד לבור :

(יא) **כתב** בס' מ"ש המעטפים בטלית גדול גופם לבד ולא את ראשם ה"ל ממש ברכה לבטלה כי העיקר המצוה הוא בעטיפת הראש וכן הוא בזוהר לפרשא על רישא פרישו דמצו' והו' ג"כ סוד גדול שמרמז על עולם המלבוש סוד אור מקיף וד"ל :

(יב) **גם** צריך להיות הטלית על ראשו מן תחילת התפילה עד סופו ואותן המשליכים הטלית מעל ראשם אחר ברכתם ומתפללים בלתי עטיפת הטלית על הראש עליהם נאמר ואותי השלכת אחרי גווך ובפרט החזן צריך להיות הטלית על ראשו :

(יג) **ולפי** כתבי האר"י ז"ל צריך להיות הטלית משלשל לפניו לכסות בו התפילין ואחר שבירך על טלית גדול יקח הטלית שבצד ימין עם הב' ציצית ויניחם על כתף שמאל ויעמוד כן כדי הילוך ד' אמות כדי שיהיו כל ד' ציצית בצד שמאל והוא על פי סוד : וצריך להיות ג"כ שני ציצית של טלית גדול לפניו ושתי ציצית לאחריו ולא יהא הטלית משולשל מאד רק יותר טוב כמנהג התוגרמים שמתעטפים בטלית כמו שהוא סביב הראש והגוף והיד מפסקת בחלי הטלית מזה ומזה באופן שבשני הצדדים יהיה אחד מן הציצית לפניו ואחד לאחריו וכן הוא בס' עשרה מאמרות המצוה מן המובחר שיהיה הציצית משולשלין ולא נגררות אלא יהיו תלוין ועומדי' מחצי גופו ולמטה :

(יד) **ובספר** ס"ב סי' ט"ז ס"ק א' מביא בשם גאוני ארץ שצריך שיהי' שיעור ארבע כנפות לכל הפחות חצי אמה ברוחב וג' רביעית אמה באורך כי צריך להיות גדול להתכסות בו רוב הגוף :

(טו) **וע"כ** לפי הספרי' הנ"ל בלבישת הארבע כנפות אינו מקיים המצוה מן המובחר האחד דלא מקרי אשר תכסה בה והשני כיון שצריך לדקדק לעשות הכתפים

רחבים

מעריב וסוד טלי׳. גדול הוא במעלה יותר הרבה מן טלית קטן מ״מ סוד טלית קטן הוא ג״כ דבר גדול עד מאד כי ע״י לבישת טלית קטן נעשה גופו מרכבה לשכינה דוגמת החיות הקודש הנושאים את הכסא הכבוד ודי למבין בזה כי כל אחת תיקון הוא בפני עצמו וכן ע״י ברכה של כל אחד מהם מתקן בו דבר גדול כמבואר בכתבי האר״י ז״ל :

(ה) **ע״ב** נכון הוא לעשות טלית קטן שיהיה עליו כל היום כי הטלית גדול אין צריך להיות עליו אלא בשעת התפילה וכן הוא בזוהר במדבר לפרשה על רישא פרישא דמצוה בעידן צלותא ע״כ צריך ליזהר בזה עד מאד :

(ו) **חזי** מה שכתב הזוהר פ׳ שלח לך בזה הלשון כל בר נש דלא זכי בהאי עלמא לאתעטפא בעיטופא דמצוה (זהו טלית גדול) ולאתלבשא בלבושי דמצוה (זהו טלית קטן) כד עייל בהאי עלמא קאים בלבושיה דטינופא וקאים בדינא עליהו תא חזי כמה לבושין מזדמנין בהאי עלמא וההוא בר נש דלא זכי בהאי עלמא בלבושא דמצוה מלבישין ליה בחד לבושא דאשתמודעי לגבי מאריהן דגיהנם ושלמה מלכא צווח ואמר בכל עת יהיה בגדיך לבנים עכ״ל : הרי מבואר במאמר הזה דצריך לשניהם מה שאמר לאתעטפא בעיטופא דמצוה הוא רמז על טלית גדול שהוא בעיטוף הראש ומה שאמר לאתלבשא בלבושא דמצוה הוא רמז על טלית קטן שהוא דרך להתלבש בו גופו ואמר אחר כן מאן דלא אזהיר בשניהם דקאים בדינא עליה ומלבישין אותו במלבושי של טינוף שהמה בגדי צואים ואחר כך לא מזכיר אלא הדא מה שאמר וההוא בר נש דלא זכו בהאי עלמא במלבושי דמצוה הוא רמז על טלית קטן מלבישין לי׳ בחד לבושא וכו׳ ר״ל הזוהר מזהיר על טלית קטן אם לא נזהר ביה שמלובש בו תמיד שמעונשין אותו יותר מעל טלית גדול וד״ל :

(ז) **ולפי** זה לא יפה הם עושים המתפללים בביתם ואינם מתעטפים בטלית גדול כי בחינית הטלית גדול יותר גדולה במעלה מטלית קטן וגם עי״ז תפילתו יותר נשמעת שאין החיצונים יכולין לעכבו ולאחוז בתפילתו ושאר בחינות וסגולת של טלית גדול שאי איפשר להעלות על הנייר ולצייר בשכלי :

(ח) **וכן** אותם עוברי דרכים שאינם לוקחים עמהם טלית גדול להתעטפבו היכא שאיפשר (ר״ל אם מתפללים בבית ישראל) בודאי בגיהנם דנין אותה מי שאפשר להם ואין דנין אותם מי שלא אפשר על הדרך להתעטף בטלית גדול ואז הוא יוצא ידי חובת ציצית אף ע״י טלית קטן לבד כי דרכי של עוברי דרכי׳ העשירי׳ לוקחי׳ עמהם על הדרך צורכי גופם מכ״ש שראוי ונכון ליקח עמהם צורכי נשמתם :

(ט) **ישׁ** קצת קלי הדעת ואינם חוששין לקיים המצוה כתיקונו אפי׳ קצת לומדים אם מתפללי׳ אפי׳ בבית הכנסת

ניס

דיא נשאה איט זעלכי ווייסי הערליכי קליידר ביקלייד איז אזו ליפֿן זיא אוועק דען זעלכי אורות קענן זיא ניט זעהן אול׳ הבן גנץ קיין אכֿט דען מענשן אין דז גיהנם צו ברענגן כייארט קומן היליגי אמלכים אול׳ פֿירן אים אין דאש גן עדן. אין אזו איין מעלה אול׳ חשיבות דז גאנץ ניט יאיגליך מיזט זעליכט איינם מענשן פֿאר שטין צו געבן דש איין מענש קאן דר דורך זוכה זיין צו קומן אין דאש איברשט גן עדן דאש אין היאל איז אול׳ קאן אך זוכה זיין דיא היליגה שכינה צו זעהן דאש אויך אין טייטש דר גלאנץ פֿון דער היליגי שכינה אול׳ ווער זעלכֿש זוכה איז דער האט גינוגן זוכה גיוועזן :

(ג) **דרום** איז דער מנהג אויך קומן דאש אן דאש גרוש טלית ווייש מאכֿט אפֿילו דיא עטרה דרויף מאכֿן איין טייל אך אייט ווייל יוא דאש טלית ווייסט אויף דיא גרושי אורות וויא איר אובן גישריבן האבן דאש זיא ווען אויף זיך ליהן מיט דיזר מצוה די גרושי אורות אול׳ דז ארבע כנפות אודר דז קלייד דז אן ציצית דרמן הט דז אן טראגט זאל אן אך ווייש מאכֿן נאזן פֿון דען טעם וועגן :

(ד) **אך** שטיט אין דר פרשה פֿון ציצית וראיתם אותו וזכרתם את כל מצות ה׳ דאש איז טייטש דוא זאלשט דיא ציצית אן זעהן דא ווערסטא גידענקן אן אלי איינה מצות אלז וויא איר דא גישריבן האבן דאז ציצית איט זיינן קנעפֿף אול׳ אכֿט פֿעדים האבן אין דער צאל תרי״ג זעקש הונדרט אול׳ דרייצעהן אזו פֿיל דאש איר קינדר ישראל מצות גיבאטן זיין :

(ה) **דרום** איז דער מנהג אויך קומן אונטר ישראל דאז אן אן ליב טראגט איין ארבע כנפות דז אן אייאר האבן דרינן גיט : אול׳ פֿלעגן אך צו האבן איין ביזונדר טלית דש אן נייארט אן האט ווען אן תפילה טוהט :

(ו) **אין** זוהר שטיט ווער אויף דיזר וועלט ניט אן טראגט אן זיינם ליב איין ארבע כנפות אודר איין קלייד דאז ציצית דרמן זיינן אול׳ דער אך ניט אן טוט ווען ער תפילה טוט איין גרוש טלית נוך זיינם טוט קומט איין מלאך ביגלייט זיין נשאה איט איין איאם שטינקטיג קלייד פֿון דעם פֿיאר פֿון דען גיהנם זעלכי קליידר הייסן בגדי צואים דז איז טייטש איאסי שטינקדיגי קליידר דיא דא שטינקן אלז וויא איין צואה אז כון די ביזה אמלכים אודר דיא מזיקים אודר שידים זעהן די נשאה אזו ביקלייט איט זעלכי איאסה קליידר דארמן ווישן זיא שון וואו ער אהין גיהערט כנאומין אן פֿירן אים אין דז גיהנם דז איז אויך דר טעם דז אן דעני אתיקאיט גיבט איין טלית גדול אול׳ קיין ארבע כנפות דען דש ארבע כנפות איז נייארט געבן

ווארן

שכל חשק' לעשות רצון קונ' ויצה"ר מסייע לגוף לעשו' כמעש"בהמה והרי זה כנגד זה א"כ בן אדם הבא לטה' לעשו' רצון קונו יאמר בפה מלא שהו' לשם שמי' מיד נברא ממנו מלאך טוב הבא לסייע לנשמה ויל"ע והוי המה הרוב:

ע"כ אם בא לעשות מצוה בפה ר"ל ללמוד תורה או להתפלל יאמר הריני מזמין פה שלי ללמוד תורה או לתפיל' יאמר הריני מזמין את פה שלי להתפלל ולהודות לבוראי:

אם רוצה להתלבש גופו בציצית בטלית קטן יאמר הריני מזמין את גופי להתלבש במצוה אם בטלית גדול יאמר הריני מזמין את גופי להתעטף את גופי בעטופי דמצוה:

אם רוצה לילך לבה"כ או לנחם אבלים או לביקור חולים או הולך לשם מצוה יאמר הריני מזמין את רגלי לילך למצו' פלוני':

אם רוצה לעשות מצוה בידים כגון ליתן צדקה או לעשות ארון למת וזמין ידיו ויאמר הריני מזמן את ידי לעשות מצוה פלונית:

וכן הוא לכל אבר ובוודאי מי שמרגיל את עצמו לעשות כן יהא אלהיו עמו כי כל הבא לטהר מסייעין אותו מן השמים ונעשה הרגל טבע ואשרי לו בעלמא דין ובעלמא דאתי:

הלכות ציצית

(א) **ראש** איז ווישֿגליך דאש דיא מצוה פֿון ציצית איז זער גרוש דען דיא גרושה סודות דיא דא זיין אויף דעני מצות ציצית אונ' תפֿילין זיינן ניט אויז צו שפרעכֿן דאך זאגן אונזרי חכמים ווען איין בן אדם איין מצוה טוט גאנץ רעכֿט וויא זיא השי"ת געבאטן האט אונ' וויא אונזרי חכמים טרייבן אין אירה ספרים וויא אן די מצוה זאל רעכֿט טוהן אזו ווען איין בן אדם פֿאלגט אונזרי חכמים אונ' טוט די מצוה רעכֿט אזו טוהט דיא מצוה איר פעולה אונ' דר זעלביג בן אדם בקומט דען גרושן שכר וואז דא קומט דען בן אדם אויף דער וועלט אונ' אך אויף יענר וועלט נאך זיינם טוט גלייך אלז אן דען סוד פֿר שטאנדן האט אונזרי חכמים זאגן ווער דא האלט די מצוה פֿון ציצית רעכֿט וויא עז געהערט צו זיין אזו האט אן פֿון דיזר מצות ציצית וועגן אזו פֿיל שכר אויף עולם הבא אזו פֿיל אלז אן ביקומט ווען אן האט געהאלטן אלי תרי"ג מצות די זעלביג זיינן זעקש הונדרט אונ' דרייצעהן מצות:

(ב) **אך** פֿינדן מיר אין דעני קבלה ספרים דאש אן דער מצוה פֿון ציצית הענגן זעקש הונדרט אונ' דרייצעהן אורות דאש זיין גרושי אעלטיגה ליכט דיא דא גאנץ ווייש זיינן דאש ניט איגליך איז צו בישרייבן דיא גרושי ליכֿטיקייט אונ' דיא גרושי ווייסקייט דיא דא הייסן אורות של רחמים דאש איז טייטש ליכֿטר דיא דא קומן פֿון אזו איינם עולם וואש הייטן רחמנות איז גאנץ קיין דין אונ' ווען איין בן אדם שטערבט דר דא רעכֿט הט גיהאלטן די מצוה פֿון ציצית אזו קומט תכף נך זיין שטערבן איין גוטר מלאך דער זיין נשמה אאנטש בקלידן מיט זעלכי חשובה אורות דיא דא גאנץ ווייש זיינן אונ' ווען דיא ביזה מלאכים אודר מזיקים זעהן דאש

דיא

(א) **בענין** מצות ציצית המה סודות גדולי' ונוראים ואין להעלות על הספר רק מה שאמרו רז"ל גדולה מצות ציצית ששקולה נגד כל המצות שנא' וראיתם אותו וזכרתם את כל מצות ה' וכן כתיב כי טל אורות טליך · אורות בגי' תרי"ג ר"ל תרי"ג אורות תלויין במצות ציצית ר"ל מי שמקיים מצות ציצית כתיקונה וכהלכתה יזכה ע"י מצוה זו למעלה גדולה ונשגבה ללבושי' רוחניים לנשמתו:

(ב) **הלא** ידוע מה שכתבו המקובלים בפרט הזוהר גדול החיוב על האדם לעשות כל יום מלבוש לנשמתו אשר באותם לבושים יבא לג"ע שיקום בהם בתחיית המתים ואותו היום אשר לא עשה לבוש לנשמתו דיינין ליה בגיהנם עונשי' גדולים וגם תכלית ירידת הנשמה לעה"ז כדי לעשות לה לבושים האלה:

ומי שקיים מצות ציצית כתיקונו כמאמר רז"ל אף שאינו יודע כל הסודות מ"מ עושה פעולה אחר מותו שנתלבש נשמתו באור הציצית שהם תרי"ג אורות לבנים עד מאוד מעולם של רחמים גמורים: ומי שזוכה שמתלבש בזה המלבוש אי איפשר לחיצונים והקליפות להתאחז בו כי החיצוני' והקליפות בורחי' מן האורות לבנים אלו:

(ג) **ע"כ** נוהגין רוב העולם לעשות להם טליתות לבני' ואפי' העטרה של הטלית עושים ג"כ לבן כדי לרמז על אורות הלבנים האלה · והטעם שעושין העטרה היא משום כדי שנדע מה שהוא למעלה בראשו ויהא תמיד לצד הראש כי מעלין בקודש ולא מורידין גם הט"ק נכון שיהי' לבן:

(ד) **וידוע** לבעלי הקבלה סוד טלית גדול וסוד טלית קטן המה בחינות שונות זו מזה כרחוק מזרח

ממערב,

דִּבְרֵי תוֹרָתֶךָ שְׁמוּרִים בְּלִבִּי שֶׁלֹּא אֶשְׁכַּח וְאֶהְיֶה כְּבוֹר סִיד שֶׁאֵינוֹ מְאַבֵּד טִפָּה כַּכָּתוּב לֹא יָמוּשׁ סֵפֶר הַתּוֹרָה הַזֶּה מִפִּיךָ וְהָגִיתָ בּוֹ יוֹמָם וָלַיְלָה לְמַעַן תִּשְׁמוֹר כְּכָל הַכָּתוּב בּוֹ אָז תַּצְלִיחַ בְּכָל דְּרָכֶיךָ וְאָז תַּשְׂכִּיל וּבִזְכוּת שֵׁמוֹת הַיּוֹצְאִים מִן הַפָּסוּק תּוֹרָה צִוָּה לָנוּ מֹשֶׁה מוֹרָשָׁה קְהִלַּת יַעֲקֹב שֶׁתִּפְתַּח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ וְאֶהְיֶה כְּמַעְיָן הַמִּתְגַּבֵּר לְפַלְפֵּל לְמַהֵר לְהָבִין וּלְהַשְׂכִּיל וְאֶהְיֶה מַהֵר לִשְׁמוֹעַ וְקָשֶׁה לְאַבֵּד וְלִזְכּוֹר וְלֵידַע וְאָזְנַי תִּפְתַּח לִשְׁמוֹעַ בְּתוֹרָתֶךָ אָמֵן וְכֵן יְהִי רָצוֹן:

ויאמר ג"כ זה:

רִבּוֹן כָּל עָלְמִין דְּאַנְתְּ הוּא מָארֵי מַלְכִין וְגַלֵּי רָזִין יְהֵא רַעֲוָא דִילָךְ לְסַבְרָא מִילִין בְּפוּמָאִי לְקַיְּימָא בִּי הַאי קְרָא וְאָנֹכִי אֶהְיֶה עִם פִּיךָ דְּלָא אֵיעוֹל בְּכִסּוּפָא קָדָמָךְ וְקָדָם רֵישָׁא מְתִיבְתָּא דִּרְקִיעַ וְאֶזְכֶּה לְמִשְׁמַע מִילִין וְרָזִין דְּאוֹרַיְיתָא מֵרֵישֵׁי מְתִיבְתָּא עִילָּאֵי:

כל מי שיש בו ריח תורה ומכל שכן מי שזוכה להיו' מורה הוראה יאמר זה כל יום קודם הלימוד:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתָּאִיר עֵינַי בְּמָאוֹר תּוֹרָתֶךָ וְתַצִּילֵנִי מִכָּל מִכְשׁוֹל וְטָעוּת הֵן בְּדִינֵי אִיסוּר וְהֶיתֵּר הֵן בְּדִינֵי מָמוֹנוֹת הֵן בְּהוֹרָאָה הֵן בְּלִימוּד גַּל עֵינַי וְאַבִּיטָה נִפְלָאוֹת מִתּוֹרָתֶךָ וּמַה שֶּׁשָּׁגִיתִי כְּבָר הַעֲמִידֵנִי עַל הָאֱמֶת וְאַל תַּצֵּל מִפִּי דְּבַר אֱמֶת עַד מְאוֹד כִּי יְיָ יִתֵּן חָכְמָה מִפִּיו דַּעַת וּתְבוּנָה:

הנה מה טוב ומה נעים קודם הלימוד כשפותח הספר יאמר זה כדי שיהא לימודו לשמה:

הֲרֵינִי רוֹצֶה לִלְמוֹד כְּדֵי שֶׁיְּבִיאֵנִי הַתַּלְמוּד לִידֵי מַעֲשֶׂה וְלִידֵי מִדּוֹת יְשָׁרוֹת וְלִידֵי יְדִיעַת הַתּוֹרָה וַהֲרֵי אֲנִי לוֹמֵד וְעוֹשֶׂה לְשֵׁם יִחוּד הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא וּשְׁכִינְתֵּיהּ עַל יְדֵי הַהוּא טָמִיר וְנֶעְלָם בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל:

ואח"כ יאמר טוֹב אַתָּה וּמֵטִיב לַמְּדֵנִי חֻקֶּיךָ:

והוא תועלת גדול כי כאשר יאמר שהוא עושה לעבודת הבורא ית' בורא בדבורו מלאך קדוש והוא מסייעו בלימוד ואז אם לפעמים יהרהר איזה פניי' בלבו שלא לש"ש אין לסיטרא אחרא שום אחיזה באותו תורה או באותה מצוה:

וגם זה ידוע כמו שיש חילוק גדול בין המצוה הנעשה במעשה הגוף לבד או בדיבור או במחשבה כי המעשה הוא גשמיות נגד הדיבור שנשמע ואינו נראה והוא רוחניות כן הוא לעניין המלבושין לנשמתו כי הלבושין הנעשין מעשיות המצות במעשה הגוף לבד המה גשמיות נגד המעשה והלבושין הנעשים במעשה ודיבור · וכפי הרוחניות הלבושין יזכה ג"כ לרוחניות המעלות ודי לחכימא ברמיזא בזה:

ע"כ מה טוב ומה נעים שהאדם העושה מצוה בפועל במעשה הגוף יוציא בדיבור בפה מלא ויאמר:

הֲרֵינִי עוֹשֶׂה מִצְוָה זוּ לְקַיֵּים בָּהּ מִצְוַת בּוֹרְאִי לִהְיוֹת מִצְוָה זוּ נַחַת רוּחַ לְפָנָיו לִכְבוֹדוֹ כְּאִילוּ עֲשִׂיתִי אוֹתָהּ בְּכָל כַּוָּנוֹתֶיהָ וְדִקְדּוּקוֹתֶיהָ וּפְרָטוֹתֶיהָ:

וכן כתבו חכמי הקבלה מה טוב ומה נעים שכל אדם העושה מצוה לזמן את גופו אם עשה המצוה באבר פרטי יזמין אותו אבר לאותו המצו' כי עי"ז שמזמין את גופו ואיבריו הוא סגול' גדולה לגרש מעליו כל הקליפו' והשטן שרוצין להביא עליו עלילה ומניעו מלעשו' המצו' כתיקונה כדי שלא יהא המצו' נחת רוח לפני השי"ת לבלבל מחשבתו לעשות' שלא לשמה · והשני' עי"ז שהזמין את גופו ואיבריו לאות' מצוה מיד ישרה עליו רוח קדושה ורוחניות אותן המלאכי' הממונים על אותה מצוה ומסייעין אותו לעשותה בנחת ובזריזו' ובשמחה ובאהב' ואהן בא בנסיון לכמ' חכמי ישראל:

וכתבו המקובלי' אם יזמין אדם את גופו לדבר מצוה בפה מלא יאמר שהוא עושה לשם יחוד הק"בה ושכינתי' אז תכף ומיד נברא מן אותו הדיבור מלאך קדוש שמסייע אותו לעשו' אותו מצוה בנחי' ובקל ויהא לו מליץ יושר לפני הק"בה ועפי"ז יוכל להיות מ"ש רז"ל הבא לטהר מסייעין לו כי ידוע הבן אדם נבר' בע"ע וביל"הר שיל"ע מסייע לנשמ'

הָאֵל הַבּוֹרֵא בְּסוֹד שְׁחָקִים בְּאוֹמְרוֹ · גִּבּוֹרֵי כֹחַ עוֹשֵׂה דְבָרוֹ · אוֹמֵר לַחֶרֶס וְלֹא יַהֵל לְאוֹרוֹ · עִמּוֹ עוֹז הַמְשֵׁל וָפַחַד ·
יעידון ויגידון:

אֵל נַעֲרָץ בְּסוֹד קְדוֹשִׁים · אוֹפַנִּים וְאִשִּׁים · וְחַיּוֹת וְתַרְשִׁישִׁים · כֻּלָּם מַעֲרִיצִים וּמַקְדִּישִׁים · וּקְדוּשָּׁה לוֹ מְשַׁלְּשִׁים כְּאֶחָד:
יעידון ויגידון:

לְאַדִּיר וְנָאוֹר נַעֲלֶה בְּרוֹב חֶבְיוֹן · אֵין שֵׁנִי לוֹ וְאֵין לֹא רִאשׁוֹן וְלֹא דִמְיוֹן בַּר בַּשַּׁחַק וֶאֱמוּנָתוֹ בְּצִבְיוֹן · כּוֹכְבֵי בֹקֶר בְּרוֹן יַחַד · יעידון ויגידון:

שְׁמוֹ אֶחָד וְאֵין שֵׁנִי לְנֶגְדּוֹ · הָיָה הֹוֶה וְיִהְיֶה וְאֵין עוֹד מִלְּבַדּוֹ · מְלֹא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ · מַשּׂוֹא פָּנִים אֵין לְפָנָיו וְלֹא מִקַּח שׁוֹחַד · יעידון ויגידון:

קַדְמוֹן לְכָל נִמְצָא וְצוֹפֶה כָּל נֶעְלָם · אַל יָשִׁיב רֵיקָם וְנִכְלָם · אֱלֹהִים חַיִּים וּמֶלֶךְ עוֹלָם · וּמִי יְשִׁיבֶנּוּ וְהוּא כְּאֶחָד
יעידון ויגידון:

רָם עַל כָּל רָמִים · וְרוֹכֵב עַל כָּל עֲנָנִים · מֶלֶךְ עֶלְיוֹן וְסוֹלֵחַ לַעֲוֹנִים · אֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים וַאֲדוֹנֵי הָאֲדוֹנִים וְעִמְּךָ כֻּלָּם כְּאֶחָד ·
יעידון ויגידון:

כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד וְנֶאֱמַר וְיָדַעְתָּ הַיּוֹם וַהֲשֵׁבֹתָ אֶל לְבָבֶךָ כִּי יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתָּחַת אֵין עוֹד:

שִׁיר לַמַּעֲלוֹת אֶשָּׂא עֵינַי אֶל הֶהָרִים מֵאַיִן יָבֹא עֶזְרִי: עֶזְרִי מֵעִם יְיָ עוֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ: אַל יִתֵּן לַמּוֹט רַגְלֶךָ אַל יָנוּם שׁוֹמְרֶךָ: הִנֵּה לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל: יְיָ שׁוֹמְרֶךָ יְיָ צִלְּךָ עַל יַד יְמִינֶךָ: יוֹמָם הַשֶּׁמֶשׁ לֹא יַכֶּכָּה וְיָרֵחַ בַּלָּיְלָה · יְיָ יִשְׁמָרְךָ מִכָּל רָע יִשְׁמֹר אֶת נַפְשֶׁךָ: יְיָ יִשְׁמָר צֵאתְךָ וּבוֹאֶךָ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם:

מי שזוכה מן השמים לחלק טוב שיש לו נשמה ללמוד תורה יאמר קודם הלימוד רמ"ב פעמים אריא"ל שעולה כמנין זכירה והוא מסוגל לכל מה שילמוד באותו יום שלא ישכח וטוב ג"כ להארת נשמה שיהי' לו עי"ז השגה גדולה בתורה שיתגלה עי"ז שערי חכמות ומדע וגם מועיל לטהר המחשבה · וכל בר בי רב יכתוב לו על הנייר רמ"ב פעמים אריא"ל כדי שלא יטעה וגם התחינה שנכתב למטה עם ח' פעמים אות ח' בתמניא אפי גורם שכיון שמתפלל להקב"ה שיפתח לו לבו לתורה הקב"ה ימלא מחשבות לבו:

ויאמר ח' פעמים אות ח' של תמני' אפי

חֶלְקִי יְיָ אָמַרְתִּי לִשְׁמוֹר דְּבָרֶיךָ: חִלִּיתִי פָנֶיךָ בְכָל לֵב חָנֵּנִי כְּאִמְרָתֶךָ: חִשַּׁבְתִּי דְרָכָי וָאָשִׁיבָה רַגְלַי אֶל עֵדוֹתֶיךָ: חַשְׁתִּי וְלֹא הִתְמַהְמָהְתִּי לִשְׁמֹר מִצְוֹתֶךָ: חֶבְלֵי רְשָׁעִים עִוְּדֻנִי תּוֹרָתְךָ לֹא שָׁכָחְתִּי: חֲצוֹת לַיְלָה אָקוּם לְהוֹדוֹת לָךְ עַל מִשְׁפְּטֵי צִדְקֶךָ: חָבֵר אָנִי לְכָל אֲשֶׁר יְרֵאוּךָ וּלְשֹׁמְרֵי פִּקּוּדֶיךָ: חַסְדְּךָ יְיָ מָלְאָה הָאָרֶץ חֻקֶּיךָ לַמְּדֵנִי:

ואח"כ יאמר

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ בִּזְכוּת שְׁמוֹנָה פְּעָמִים שֶׁאָמַרְתִּי הַפְּסוּקִים לְפָנֶיךָ שֶׁתִּפְתַּח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ וּתְצַוֶּה לְמַלְאָכִים הַמְּמוּנִים עַל הַתּוֹרָה שֶׁיְּלַמְּדוּנִי תּוֹרָתֶךָ וִיהֵא לִבִּי כְּפֶתַח שֶׁל אוּלָם לַהֲגוֹת בְּתוֹרָתֶךָ וְיִהְיוּ דִבְרֵי תוֹרָתֶךָ מוּנָּחִים בְּפִי כְּשֻׁלְחָן עָרוּךְ וּכְמַעְיָן הַנּוֹבֵעַ וְיִהְיוּ

אותם כאמור יפול מצדך אלף ורבבה מימינך אליך לא יגש ונאמר לא תאונה אליך רעה ונגע לא יקרב באהלך כי מלאכיו יצוה לך לשמרך בכל דרכיך הוא אשר ברא מידי יום ביום אלף אלפי אלפים ורבוא רבבות מלאכי השרת ומעביר אותן בנהר דינור כאמור חדשים לבקרים רבה אמונתך הוא שעתיד להחיות מתים ברוב חסדו׳ ברוך עדי עד שם תהלתו׳ בו אני מאמין ועליו השלכתי יהבי ואליו אני נשאתי את נפשי ורוחי ונשמתי׳ והנני מקבל עלי עול מלכותו ועול מצותיו לעבדו בכל לבבי ובכל נפשי ובכל מאודי:

גלויב אך ווארהאפטיג דאז דער בשעפר מיטזינן אענגלן גיבט זיין צו אויף אונז וואז דער מענש טוט עז זייא גוטש אודר חס ושלום ביז גיבט ער אין זיין צו נאך זיין פֿר דינסט. נאך אויף דיזר וועלט אזו גיבט ער אין זיין צו אויף יענר וועלט נאך זיינם אב שטערבן פֿון דיזר וועלט עז גישיכט קיינם קיין אום רעכט ער הייסט (אל אמונה) דאש איז טייטש גאט איז איין ווארהאפטיגר איך גלויב דאז דער בשעפר ווערט הינטן נאך דיא מתים ווידר לעבנדיג מאכן מיט זיינר בארמיקייט אויף אין האב איך איין האפנונג אונ׳ צו אים גיב איך איין (נפש רוח ונשמה) דאז איז איין לייב אונ׳ זיל אונ׳ בין אויף איך מקבל דאז יאך פֿון זיינם קיניגרייך אונ׳ דאז יאך פֿון זיינה מצות דש איך ביקען דש ער איז איין גאט איין הער איין קיניג דאז ער איר האט צו ביפֿעלן זייני גיבאט אונ׳ איך בין זייני גיבאט אך שולדיג צו האלטן דש איך אים וויל דינן מיט גנצן איינם לייב מיט גנץ איין הערצן מיט איינם גוט׳.

וכיון שנהנה הקב"ה עד מאוד משירין ותשבחין של בני אדם הבאים מרעותא דליבא נוהגין קצת אנשי מעשה לומר כל יום שיר זה כל ברואי מעלה כמו שעושין הספרדי׳ קודם תפילתן ואם אפשר לאדם לומר אותן שיר ושבח בניגון אחד אשר בוחר לו מה טוב מאוד כי הקב"ה נהנה מהשיר הנאמר בניגון ועי"ז נכנעין הסטרא אחרא כידוע מהשיר של הלוים בבית המקדש שהיו מנגנים בכל כלי שיר לשבח ולכבוד הקב"ה ולהכניע הקליפות כמבואר בזוהר ובספרי הקבלה לכל הפחות ביום שאין אומרים בו תחינו׳ יאמר כל ברואי מעלה ומטה: ויאמר

הריני מזמן את פי להודות ולהלל את בוראי:

ויאמר השיר הזה בשמחת הלב ואשרי לו:

כל ברואי מעלה ומטה׳ יעידון ויגידון כולם כאחד׳ יי אחד ושמו אחד:

שלשים ושתים נתיבות שבילך׳ לכל מבין יסודם יספרו את גדלך׳ והם יכירו הכל שלך׳ ואתה המלך המיוחד יעידון ויגידון׳

לבבות בהשבם עולם בנוי: ימצאו כל ו יש בלתך שנוי במספר במשקל הכל מנוי׳ כולם נתנו מרועה אחד: יעידון ויגידון:

מראש ועד סוף יש לך סימן׳ צפון וים וקדם ותימן׳ שחק ותבל לך עד נאמן׳ מזה אחד ומזה אחד׳ יעידון ויגידון:

הכל ממך נזבד זבור׳ אתה תעמוד והם יאבדו אבור׳ לכן כל יציר יתן לך כבור׳ מראש ועד סוף הלא אב אחד׳ יעידון ויגידון:

מרומם על כל ברכה ותהלה׳ סיבת כל סבה ועילת כל עילה׳ אין לו ראשית ולא אחרית ולא תכלה׳ שמע ישראל יי אלהינו יי אחד׳ יעידון ויגידון:

שדי שוכן בשמי עליה׳ אשר לו הים ויבשה וציה׳ יוצר הרים ובורא כל בריה׳ בורא שמים וארץ ויעמדו כאחד׳ יעידון ויגידון:

תורה (שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ יְהֹוָה אֶחָד: בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד)

דש איז טייטש פֿר נעם ישראל גאט אונזר גאט איז איין איינציגר גאט · געלובט זייא זיין געערטר נאמן זיינש קיניגרייך אימר אונ׳ איביג אונ׳ און אין איז קיין גאט מער · אונ׳ ער האט בישאפֿן אלי דיא הימל אונ׳ דיא איברשטי הימל מיט אלי מירה הער אונ׳ דיא ערד מיט אלי מירה הער אונ׳ ער האט בישאפֿן דאז ים אונ׳ וואש דרינן מיזט אונ׳ ער האט בישאפֿן אלי בישעפֿנים פֿון מענשן אונ׳ בהמות אונ׳ חיות אונ׳ עופֿות אונ׳ פֿיש אונ׳ אלר לייא טרלײם פֿון גרוש ביז קליין אונ׳ ער שפייזט מיט זיינר גרושי דער בארמונג אלי בישעפֿנס פֿון דען קלענסטן בישעפֿנים אהן ביז אן דען אלר גרעסטן · ער האט בישאפֿן אלי עולמות אונ׳ אלי מירה הער דיא דרינן זיינן פֿון דען אונטרשטן עולם ביז אן דען איברשטן עולם · דער אונטרשט עולם דאש איז דער עולם וואו דיא לייט דרינן וואונן דער הייסט עולם השפֿל דאז איז דער שלעכטשט עולם אונטר אלי עולמות אונ׳ דאך פֿינט אן אין דען שלעכטן עולם גיבט זאו פֿיל טויזנט מרלייא בשעפֿנים דאז אן אן מיטליכם בשעפֿנים זיכט גאטש זייני גרושי וואונדר אונ׳ וונדרליכה חכמה · נאך דענוכט איז דיזר עולם ניקש גרעכנט · ניימרט אז איין זענפֿט קערנליין קיגן דען עולם הגלגלים דאז זיין דיא הימל דאז דיא מזלות נענין זיבן פֿלאנעטין אונ׳ דיא צוועלף מזלות אונ׳ דיא שטערין דיא דא שטעהן אום דען עולם ארום לויפֿן מיט דער גרושי קראפֿט אונ׳ מאכט פֿון השי״ת · אונ׳ דער עולם הגלגלים מיט מירה גרושי וואונדר זייני אלי מיט אנדר ניקש גירעכנט קיגן דען עולם וואו דיא מלאכים זיין דיא זיינן אלי ניקש אין אז איין זענפֿט קערנליין · אזו זיין אך איין מלאך גיגן דען אנדרן מלאך דער דא היכר איז אז דער איבר אין איז ווידר אז איין זענפֿט קערנליין · אזו איז אך דער העכשט מלאך דער דא איז איבר אלי מלאכים ניקש גירעכנט ניקש אין אז איין זענפֿט קערנליין קיגן דען הייליגן כסא הכבוד אונ׳ דער כסא הכבוד איז אך אזו ניקש גירעכנט גיגן זיין הייליגן נאמן געלובט זייא ער אימר אונ׳ איביג זיין הערליכקייט · אונ׳ זיין מכפֿרקייט האט קיין שיעור אונ׳ קיין ערך ניט אונ׳ איך גלויב ווארהאפֿטיג מיט גנץ מיינם הערצן דאז דער בישעפֿר איז איין הער איבר אלי הערין אונ׳ דיא כח אונ׳ גבורה איז אלז אין זיינר האנד אונ׳ גיוואלט צו טון וואז ער וויל ער זיכט אלז אונ׳ ער הערט אלז אונ׳ ער וויש אלז אפֿילו וואז דער מענש אין זיינר מחשבה הוט אכלן שכן דאש ער אלז וויש וואש דער מענש טוט עז זייא גוטש אודר חס ושלום ביז אונ׳ איך

גלויב

כמה מיני בריאות וכולם ברא בחכמה ובדעת והכל לכבודו · ברא כמה רוחות וכוחות בין השמים והארץ שם עבים רכובו ומהלך על כנפי רוח · ברא שמים ושמי שמים וכל צבאם · ברא עולם הגלגלים ועולם התחתון כנגד עולם הגלגלים כגרגר חרדל · וכל גלגל לפני חבירו הגבוה ממנו כגרגר חרדל · ברא עולם המלאכים אלף אלפי אלפים ורבוא רבבות עד אין מספר לגדודי מעלה וכולם ברא לכבודו להללו ולספר הודו · ועולם הגלגלים כנגד עולם המלאכים כגרגר חרדל · וכל מלאך לפני מלאך חבירו הגבוה ממנו גם כן כגרגר חרדל ומלאך הגבוה שבגבוהים לפני כסא כבודו כאפס וכאין נחשב וכסא כבודו לפניו כמו כן ברוך הוא · והוא ברוך הוא אין לא דמות הגוף ואינו גוף לא נערוך אליו קדשתו ראשון לכל ראשית · אחרון בלי תכלית · עילת כל העילות סבת כל הסבות · שליט בעליונים ובתחתונים הוה הוה ויהיה תקיף בעל היכולת בעלמא דין ובעלמא דאתי אין קדוש כיי ואין צור כאלהינו מי אלוה מבלעדי יי ומי צור זולתי אלהינו :

ואח״כ יאמר ז׳ פעמים :

יְהֹוָה הוּא הָאֱלֹהִים

בדעת ובתבונה ובחכמה בראת עולמך אתה הוא יהוה האלהים לברך :

הוא אלהי האלהים ואדוני האדונים הוא אשר ברא שידין ולילין ורוחות ומזיקין וכל בת דלהון ומציל בני אדם מהן שלא יזיקו

אותם

כבוד יי ממקומו: ימלוך יי לעולם אלהיך ציון לדור ודור הללויה:

נוהגין לומר תכף אחר הברכות אפילו רק מזמור אחד מן תהלים קודם שעושין שום דבר:

ואח"כ יאמר בכוונה וברעותא דלבא ויכוין בזה שהוא מקבל עליו מלכות שמים שלימה:

ואם הוא ירא לנפשו אם ישהה לומר זה לא יהא מן העשרה ראשוני' בבה"כ או שלא להתפלל עם הצבור לא יאמר זה רק למי שיש פנאי קודם כניסת בה"כ:

הנני מוכן ומזומן לקבל עלי אמונת אלהי עולם אשר טמיר ונעלם מכל חי מרוב קדושתו והנני מאמין באמונה שלימה שהבורא ברוך הוא אחד יחיד ומיוחד ואין יחידות כמוהו בשום פנים ברוך הוא ואין בלתו:

יחיד אלהי האלהים הוא היודע דעת ומחשבות יצוריו נשמותיהן הוא האציל יחידי ויצר ועשה כל העולמות ואין שני לו היה הוה ויהיה תקיף ובעל היכולת ומבלעדו אין אלהים הוא הבורא שמים ושמי השמים וכל צבאם הארץ וכל אשר עליה וכל אשר תחתיה הימים וכל אשר בהם ברא לויתן וכל התנינים הקטנים עם הגדולים וכל שרץ השורץ על הארץ ורומש בתוך המים · גבול שם לים שלא יעברו גליו · ברא אדם ובהמה וחיות השדה וחיתו יער וכל צפור וכל כנף וכל אשר תעוף בשמים וכל השרץ השורץ על הארץ · ורומש בארץ ברא הרים וגבעות ברא רומם צומח חי מדבר וכלם זן ומפרנס אותם מביצי כינים עד קרני ראמים · וכולם ברא לכבודו · ברא כמה ארצות הנעלמים מבני אדם ובהם

ואח"כ יאמר אל אלהי הרוחות:

אל אלהי הרוחות שליט בעליונים ובתחתונים תן בי כח לעבודתך וליראתך ולתורתך שיקוים בי מקרא שכתוב בכל עת יהיו בגדיך לבנים ושמן על ראשך אל יחסר: ואהיה כלי מוכן לקבל נפש ורוח ונשמה אשר נפחת בי כדי שאחזור לעתיד למקום שחצבת נפשי ורוחי ונשמתי משם שלא אכלם בעולם הזה ולא אבוש לעולם הבא ולהיות מוכן ומזומן מאותם הנוחלים לחזות בנועם יי ולבקר בהיכלו כלו אומר כבוד אמן:

עז איז גאר גוט דאס איין בן אדם תכף נאך זיינם אויף שטין וואז זאגן זאל צום דינסט אונ' לוב זאגונג צו השי"ת אי אן וואס ארבייט דא מיט דאס אן אויף זיך אקבל איז דאז יאך פון השי"ת אונ' אלות דער מיט דאז דער מענש זאל ווישן דש ער איז בשאפן וואָרן צום דינסט פון השי"ת אז וויא דא שטיט אין פסוק (עם זו יצרתי לי תהלתי יספרו) דאז איז טייטש השי"ת זאגט איך האב איין פאלק בשאפן דיא איר אייני לוב זאגן ער צילן · אונ' וואס דער מענש ארבייש אודר הנדלט דאז איז דרום דאס אן השי"ת אוש דער בעטר דינן קאן דען ווען אן ניקש ערבייט אודר האנדלט אזו קאן אן השי"ת ניט דינן דרום דער איין לאדן איז קאן זאגן וואז אויף לשון הקודש שטיט דש דא אן היבט הנני אוכן ומזומן וגו' אונ' איינר דער קיין לשון הקודש פר שטיט עז זיא איין אאנש פרשון אודר איין וויבש פרשון זאל דש זאגן אי אן עטוואס טוט · דאס איז דיא תפילה דיא אן זאגן זאל תיכף נוך זיינם אויף שטין אי אן וואס טוט אודר ארבייט:

דא בין איך אן גיברייט דאס איך ווין אויף איר אנטפאנגן דיא אמונה דאז איך גלויב וואר הפטיג אן דען לעבדיגן גאט יתברך שאו דער דא איז פר הולן פון אלים דיא דא לעבן פון וועגן זיינר גרושי קדושה · אונ' איך גלויב מיט דען ווארהאפטיגן גלויבן מיט גנץ איינם הערצן דש דער בשעפר גילובט זייא ער דאז ער איז איין אייניגר גאט דש זיין אייניקייט קיין גלייכן האט אין אלרלייא גישטאלט אונ מיא דא שטיט אין דער היילגי

סדר הנהגה אחר נטילת ידים שחרית

פר געבנש דש מוו פיל איז אלז מעכט פאלש טווערין אגן אן איין ברכה צווייא מאל מאכט · אין פיל קהלות אונ' ישובי' איז דער סדר דש דער חזן זאגט די ברכה על נטילת ידים אזו פלעגן די לייט דרויף זאגן אמן אונ' זאגן אך נאך איין מאל דיא ברכה דז איז איין רעכטי ברכה לבטלה איז טייטש איין ברכה אום זונשט דרום זאל מן זיא אב טערן דז זיא דיא ברכה ניט נאך איין מאל זאגן נייארט מאן זאגן אויף דש חזן זיין ברכה:

(ה) **איין** טייל דיא זאגן צו מארגנש פריא נאך על נטילת ידים דיא ברכה תורה צוה לנו משה אונ' ווייטר אך מזמור לדוד ה' רועי לא אחסר דיא זיין זיך טועה מן געהערט ניקש אין צו זאגן אז על נטילת ידים אונ' אשר יצר ביז ומפליא לעשות וויא איר אובן געשריבן האבן דען דיא זעלביגי ברכה איז נייארט פר דיא קינדר גימאכט ווארן זיא צו געוינן אין פסוקי' צו זאגן תורה צוה לנו משה · אך פלעגן דיא קינדר צו עסן גלייך נאך דעם אויף שטין זאגט מן אין פאר מזמור לדוד ה' רועי דער זעלביג מזמור גיהערט צום עסן:

(ד) **וכל** אותן הברכות שמברך עתה בשעת הנטילה יזהר עד מאוד שלא יברך עוד בשעת התפלה אלא ידלגם כדי שלא יברך ברכה לבטלה ונחשב כאלו נשבע שבועת שוא כי לא צריך לברך אלא לש"ץ אעפ"י שכבר בירך בביתו: ע"כ מן הראוי לבטל מנהג הזה שנוהגין בכל הקהלות והישובים שנוהגין אחר שבירך הש"ץ ענ"י חוזרין הקהל ואומרי' ברכת ענ"י בקול רם רק יענו אמן על ברכת הש"ץ ולא יברכו אח"כ ג"כ ענ"י וכן הוא מוסכם בכל הפוסקים:

(ה) **אותן** אנשים ונשים שאומרים אחר הנטילה של שחרית הברכה כמו שנוהגין התינוקות הקטנים לומר אחר נט"י אילו פסוקים תורה צוה לנו משה וגו' שמע בני מוסר אביך וגו' מזמור לדוד ה' רועי לא אחסר טועין הם כי זה הברכה לא נתקנה אלא לקטנים הנוהגין לאכול תיכף אחר עמידתן ממטתן נוהגין לחנכן בפסוקי' אלו אבל הגדולים לא יאמרו בשחרית רק ענ"י ואשר-יצר כנ"ל:

סדר הנהגה אחר נטילת ידים שחרית

אלו ששה פסוקים המה מסוגלים מאוד לומר בבוקר אחר הברכות:

לִנְצוֹר אוֹרְחוֹת מִשְׁפָּט וְדֶרֶךְ חֲסִידָיו יִשְׁמוֹר: שְׁמוֹר רַגְלְךָ כַּאֲשֶׁר תֵּלֵךְ אֶל בֵּית הָאֱלֹהִים וְקָרוֹב לִשְׁמוֹעַ מִתֵּת הַכְּסִילִים זָבַח כִּי אֵינָם יוֹדְעִים לַעֲשׂוֹת רָע: פַּלֵּס מַעְגַּל רַגְלֶךָ וְכָל דְּרָכֶיךָ יִכּוֹנוּ: עֵינֶיךָ לְנוֹכַח יַבִּיטוּ וְעַפְעַפֶּיךָ יַיְשִׁירוּ נֶגְדֶּךָ: נְצוֹר לְשׁוֹנְךָ מֵרָע וּשְׂפָתֶיךָ מִדַּבֵּר מִרְמָה: סוּר מֵרָע וַעֲשֵׂה טוֹב בַּקֵּשׁ שָׁלוֹם וְרָדְפֵהוּ:

ואח"כ יאמר אלו פסוקים בכוונה:

אוֹדְךָ עַל כִּי נוֹרָאוֹת נִפְלֵאתִי נִפְלָאִים מַעֲשֶׂיךָ וְנַפְשִׁי יוֹדַעַת מְאוֹד: וְנָהָר יוֹצֵא מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגָּן וּמִשָּׁם יִפָּרֵד וְהָיָה לְאַרְבָּעָה רָאשִׁים: יְהֹוָה אֱלֹהַי אַתָּה אֲרוֹמִמְךָ אוֹדֶה שִׁמְךָ כִּי עָשִׂיתָ פֶּלֶא עֵצוֹת מֵרָחוֹק אֱמוּנָה אוֹמֶן:

ואח"כ יאמר תפלת ר' נחוני' בן הקנה:

אָנָּא בְּכֹחַ גְּדוּלַּת יְמִינְךָ תַּתִּיר צְרוּרָה: קַבֵּל רִנַּת עַמְּךָ שַׂגְּבֵנוּ טַהֲרֵנוּ נוֹרָא: נָא גִבּוֹר דּוֹרְשֵׁי יִחוּדְךָ כְּבָבַת שׁוֹמְרֵם: בָּרְכֵם טַהֲרֵם רַחֲמֵי צִדְקָתְךָ תָּמִיד גּוֹמְלֵם: חֲסִין קָדוֹשׁ בְּרוֹב טוּבְךָ נַהֵל עֲדָתֶךָ: יָחִיד גֵּאֶה לְעַמְּךָ פְּנֵה זוֹכְרֵי קְדוּשָּׁתֶךָ: שַׁוְעָתֵנוּ קַבֵּל וּשְׁמַע צַעֲקָתֵנוּ יוֹדֵעַ תַּעֲלוּמוֹת: בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

ואח"כ יאמר זה:

שְׂרָפִים עוֹמְדִים מִמַּעַל לוֹ שֵׁשׁ כְּנָפַיִם לְאֶחָד שֵׁשׁ כְּנָפַיִם לְאֶחָד בִּשְׁתַּיִם יְכַסֶּה פָנָיו וּבִשְׁתַּיִם יְכַסֶּה רַגְלָיו · וּבִשְׁתַּיִם יְעוֹפֵף וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ: וַתִּשָּׂאֵנִי רוּחַ וָאֶשְׁמַע אַחֲרַי קוֹל רַעַשׁ גָּדוֹל בָּרוּךְ

כבוד

הלכות ברכות ובו ה׳ דינים

(א) **אחר** נטילת ידים שחרית צריך לברך ברכת על נטילת ידים וברכת אשר יצר· ואם לא הטיל מים אחר קומו ממיטתו רק שנטל ידיו תכף סמוך למיטתו לא יברך ברכת אשר יצר רק יעשה צרכיו ויטול ידיו ואח״כ יברך על נטילת ידים ואשר יצר ואם הטיל מים בקומו ממיטתו ועדיין אין לו חגורה רק כתנתו יזהר שיחבק ידיו על חלוקו כנגד לבו ויברך הברכות כדי שלא יהא לבו רואה את הערוה אבל אם מניח ידיו על לבו לא יועיל ואינו רשאי לברך הברכות:

(ב) **אע״ג** שאמרו רז״ל שכל הברכות צריך לברך קודם לעשייתן ועתה אי אפשר לברך קודם הנטילי מברך אחר הנטילה קודם הניגוב וקודם שיתחיל לברך ישים ידיו זה אצל זה ויגביה למעלה דהיינו שיפשוט ידיו כאדם שרוצה לקבל דבר מחבירו רמז לקבל טהרה ויאמר פסוקים אלו:

שְׂאוּ יְדֵיכֶם קוֹדֶשׁ וּבָרְכוּ אֶת יְיָ: וְאֶשָּׂא כַפַּי אֶל מִצְוֹתֶיךָ אֲשֶׁר אָהַבְתִּי:

(ג) **קודם** הברכה יכוין במחשבתו בגדולת הבורא יתברך ויאמר

הִנְנִי מוּכָן וּמְזוּמָּן לְבָרֵךְ אֶת בּוֹרְאִי שֶׁהוּא אֶחָד וּמְיוּחָד כִּי הוּא רַב וְשַׁלִּיט עִקְּרָא דְכָל עָלְמִין וְכָל הָעוֹלָמוֹת הֵן עוֹלָם הַגַּלְגַּלִּים הֵן עוֹלָם הַכִּסֵּא כּוּלָּם כְּנֶגְדוֹ יִתְבָּרֵךְ כְּגַרְגִּיר חַרְדָּל כִּי הוּא סִיבַּת כָּל הַסִּיבּוֹת וְעִילַּת כָּל הָעִילּוֹת

ואחר המחשבה הזאת יתמלא ליראה מלפניו ויכנוס אהבה בלבו ואח״כ יתחיל ויברך הברכה מלה במלה לא במהירות ויברך

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ ויכוין במחשבתו פירוש המילות אדון הכל היה הוה ויהיה (גלובט זייסט גאט דער הער איבר אונז)

אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל נְטִילַת יָדָיִם:

וירגיל אדם את עצמו לכוין כן כשיאמר בא״י בכל הברכות כי הוא סגולה גדולה לכוין ולברך בכוונה והוא סוד נעלם ומסוגל לנשמתו עד מאוד· ואחר שבירך ענ״י יברך אשר יצר עד מפליא לעשות ואלהי נשמה שנתת בי עד המחזיר נשמות לפגרים מתים ואם רוצה ג״כ לברך ברכת התורה הרשות בידו וכן ראוי לנהוג:

(א) **נאך** דעם אז אין די הענד גוועשן האט זו אמרגנש זאל אין דיא ברכה זאגן על נטילת ידים אול׳ אשר יצר אבר ווען ער האט נאך ניט זיין צורך גטאן זאל ער נאך קיין ברכה אמכן ביז ער זיך אן גיטאן האט· ווען אין אשתין האט גיוועשן תכף נאך זיין אויף שטין אי ער זיין גירטל אן גטאן האט נייארט ער הוט זיין העמד אן אול׳ וויל די ברכות זאגן זאל ער זיין הענד הארט אן ליגן אויף זיין העמד גענגין דעם הירצן דער איט דש זיין הרץ ניט זיכט זיין ערוה׳ אבר ווען ער ליגט זיין הענד אויף דען בלוסן הערצין דאש העלפט ניקש דער צו ער דרף דאך קיין ברכות זאגן:

(ב) **וויא** וואול אונזרי חכמים זאגן דז אין אלי ברכות זאל מכין אי אמן דיא מצוה טוהט אול׳ בייא דען הענדן וועשן איז דש ניט מיגליך דאז אין דער פאר דיא ברכה אמכין קאן וויל דיא הענד נאך ניט זובר זיין דרום זאל אין דיא ברכה דר נאך זאגן אי אין דיא הענד אב גידריקנט האט אול׳ זאל דיא ברכה ווארט פר ווארט זאגן ביז על נטילת ידים:

(ג) **ווען** ער זאגט בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ זאל ער אזו כוונה האבין גילובט זייסטו גאט דער הער איבר אונז אֱלֹהֵינוּ אונזר גאט מֶלֶךְ הָעוֹלָם דער קיניג פון דער וועלט אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ דער אונז האט גיהייליגט בְּמִצְוֹתָיו איט זייני גיבאט וְצִוָּנוּ אול׳ האט אונז גיבאטן עַל נְטִילַת יָדָיִם דז איר זאלן דיא הענד וועשין· אול׳ דער נאך זאל ער זאגן דיא ברכה אשר יצר ביז ומפליא לעשות אול׳ דיא ברכה אלהי נשמה שנתת בי ביז המחזיר נשמות לפגרים מתים וויל איינר אך זאגן דיא ברכת התורה דאז זעלביג איז דיא ברכה לעסוק בדברי תורה אול׳ הערב נא אול׳ אשר בחר בנו אמג ערש טון:

(ד) **זעלכי** ברכות דש אין איצונד זאגט נאך דעם הענד וועשן זאל אין דער נאך ווען אין אורט דיא ברכות ניט זאגן נייארט זאל זיא איבר הופפין דען ווען איינר זאגט איין ברכה דז אין ניט ברויכט דז הייסט ברכה לבטלה: איז טייטש אום זונשט אול׳ ווען אין איני ברכה אום זונשט זאגט אודר איין שם ח״ו פר גיבנש נענט איז אזו פיל אלז ווען אין איין פאלשי שבועה העט גיטאן זעלכיש איז איין גרושי עבירה עז גיבט דאך גוטי לייט דאש זיא קיין שבועה טוכן ווען זיא שון אאות קענין שווערן אול׳ ביסין פון אירן געלט איין אפ״ט דז אין זיך גיהערט. צו היטן קיין ברכה אודר שם צו נענין

(ז) **עש** איז איין אלוה דאס אן אלי מארגן זאל אויז שוועכקן איט וואשר דז אויז זאל זיבר זיין צו השי"ת דער איט צו לובן אול' ווער אזו גיוואונט איז דארך אן אפי' אן תענית יחיד אך זיין אויז אויז שוועכקן אן זאל זיך דאך היטן דז קיין וואשר אין האלז קואט אבר אן תענית צבור דארף אן ניט דאז אויז אויז שוועכקן· אול' ווען אן די הענד גיוועשן הט זאל אן זיין פנים אך וועשן:

(ח) **אין** שולחן ערוך שטיט דז אן אוז דיא הענד וועשן ווען איינר פון זיין בעט אויף שטיט ווען איינר אויז דען בית הכסא גיט ווען איינר אויז איין באט גיט ווען זיך איינר די נעגל אב שנייט ווער זיך זייני שוך אויז ליהט ווער זיך אויף זיין קאפף קראלט ווער אויף איין בית הקברות גיט ווער איין את אן רירט (אויך ווען אן האט איין את אלוה גיוועזן) ווער זיין קליידר אויז לויזט ווער זיך ביהעפר צו זיינר פרויא ווער איין לויז אן רירט ווער דא אן רירט זיין בלוזן לייב וואו עז פלעגט צו גדעקט זיין אבר וואו ניט צו גדעקט איז אלז דז פנים אול' אן דען האלז אך אן זייני הענד ביז אן דען איל'כבוגן חען אן דא אן רירט דארף אן ניט דיא הענד וועשן· אול' ווען איינר האט בדיעה אויף דען בית הקברות צו גין תפלה צו טוהן זאל אן צו פאר זייני הענד וועשן אול' ווען ער פון בית הקברות אוועק גיט זאל אן זייני הענד ווידר וועשן דז זיך דיא רוחות רעות פון איס זאלן אב שיידן:

(ט) **וואן** איינר בייא טאג רעכט שלופט אודר וואן ער וואכט בייא דער נאכט אול' האט די גאנצי נאכט ניט גישלופן אוז אן דאך די הענד וועשן אבר אן דארף קיין ברכה על נטילת ידים אמכין:

(י) **מן** זאל גיווארנט זיין ווען אן אן רירט אן זיין בלוזן לייב אין דר צייט אז ער לערנט אודר תפילה טוהט דז אן זאל גלייך דיא הענד וועשן דען ער אמכט זיך אום ריין אול' אמכט פר געסונג:

(יא) **מן** זאל גיווארנט זיין די הענד צו וועשן אלי אמאל ווען אן ברויכט וויא איר אובן גשריבן תאבן בפרט צו מארגנש פריא דז אן זאל זיך היטן רעכט צו וועשן דר רוח רעה אויף די הענד רואט זאל אוועק גין אול' ניט זאל בלייבן רואין אויף דען מענשן ח"ו זוא קאן דר רוח רעה אול' דער יצר הרע דען מענשן באלד פר פירן אול' אן רייצן צו עבירות על כן זאל אן נזהר זיין רעכט צו וועשן (וכל הבא לטהר אסייעין לו) דז איז טייטש ווען זיך איין מענש וויל רייניגן אול' בגערט השי"ת רעכט צו דינן העלפט אן אים דר צו פון היאל דז דר יצר הרע ניט קאן אן אים גיוועלטיגן דז דר יצר טוב דיא אובר האנד ביהאלט אוו איז אין אלי זאכין ווען איין מענש ביגערט השי"ת רעכט צו דינן ווען ער טון קיין לאדן איז העלפט אים השי"ת דז ער די אלות גרינג קאן טון אול' השי"ת שיקט אים אלות צו אול' אמכט אב ווייכן פון אים די עבירות וויא עז שטיט (ורגלי חסידיו ישמור) דאס איז טייטש השי"ת טוט זייני גוטי לייט היטן פאר עבירות:

(ח) **אלו** דברים צריכין נטילת ידים הקם מהמטה והיוצא מבית הכסא ומבית המרחץ והנוטל ציפורני' והחולץ מנעליו והנוגע ברגליו והחופף בראשו וההולך בין המתים (היינו בבית הקברות) ומי שנגע במת (ונהגו ליטול אפי' מי שנכנס לבית המת והמלוין את המת) ומי שמפלא את כליו אעפ"י שאינו מולא שום כינה והמשמש מיטתו והנוגע בכינה והנוגע בגופו בידו דהיינו במקומות המכוסים אבל במקומות המגולים אין להקפיד ומותר ליגע עד הפרק הנקר' אילנבו"גן ובצוארו עד החזה וכתב רש"ל יש ליטול ידיו קודם שיתפלל על הקברות ורוחץ שנית בשובו מחצר בית הקברות שהשדים מלוין את החוזרים:

(ט) **מי** שהוא ישן ביום שינת קבע יותר מששים נשמין וכן מי שהוא ניער כל הלילה צריך לטול ידיו ג' פעמים ואין צריך לברך על נטילת ידים:

(י) **יזהר** אדם ליטול ידיו תמיד אם נגע בשוק או בירך המכוס' בלימוד או בתפלה כי עי"ז מטמא את עצמו זקשה לשכחה עד מאוד:

(יא) **מאוד** מאוד צריך ליזהר בנטילות אלו שזכרנו ובפרטות בנטילת ידים שחרית מפני הרוח רעה השור' על הידים ויזהר אדם שלא יגע קודם הנטיל' לא לפה ולא לחוטם ולא לעינים ומ"ש רז"ל שהרוח רעה מסמא ומחרש אעפ"י שבחוש נראה שאינו כן אלא הענין הוא שמסמא ומחרש בתורה כי לא יבין מה שרוא' בתורה ולא יבין מה שישמע בתורה ע"כ אשרי אדם שמרגיל עצמו להיות תמיד בטהרה והבא לטהר מסייעין לו:

אם ראה אדם קרי ח"ו וניעור משנתו יטול ידיו ויאמר

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם עָשִׂיתִי זֹאת בְּלֹא כַּוָּנָה רַק בְּהִרְהוּרִים רָעִים לָכֵן יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי מְחוֹק בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים עָוֹן זֶה וְהַצִּלֵנִי מֵהִרְהוּרִים רָעִים וְכַיּוֹצֵא בָּהֶן:

ובשעת הנטילה יכוון כאלו טבל במים כדכתיב ארחץ בנקיון כפי ויעלו לו כאלו טבל:

(י) **עש** שרייבן די בעלי קבלה ווען איינר זיין נורך טוהט אויף איין בית הכסא דא אוו אן זיך אויף די הענד דרייא אמל גיסן נוך וועשן ווייל איין שד פֿלעגט לו רואין אין זעלבי בית הכסא · וואש אבר ניט גיאמכט איז לו איין בית הכסא דארף אן זיך ניט דרייא אמל איבר גיסן :

(יא) **מן** זאל זער גיוואַרנט זיין די אאן ניט זאל האלטין אן ברית הקודש ווען אן טוט אשתין זיין דען דר דורך קומט דער מענטש לו הרהורים ביזי גידאנקן אול' ווען ער ניט אנדרשט קאן טאן זו זאל ער דורך זיין העמד אן נעאן וונדרן דער איין פֿרויא האט דער אאגט וואל טון אבר איטנויכר דער יראת שאים אין זיך האט זאל ס דאך ניט טון ווען ער שון איין פֿרויא האט אכ"ש ווען זיין פֿרויא וואר ניט בייא אים אודר זיא וואר נידה דאש ער זאל דראן גיווארנט זיין דען עש איז איין אעכטיגי גרושי עבירה :

הלכות נטילת ידים ובו י"א דינים

(א) **נטילת** ידים של שחרית אין נוטלין ע"ג קרקע אלא לתוך כלי כי היא סכנה לעבור על אותן מים של נטילת ידים שחרית מפני הרוח רעה השורה עליהם ולא ישפכם במקום שעוברין שם בני אדם :

(ב) **קבלה** הוא מסורת בידינו מחכמינו ז"ל אפי' שופך מים הרבה על ידו פעם א' אין מועיל להעביר רוח רעה אלא בשפיכה ג' פעמים על כל יד ויד ובכתבי האר"י איתא לא ישפוך על יד ג' פעמים רלופים זה אחר זה אלא בסירוגין ר"ל פעם א' על ימין וחוזר פעם א' על שמאל וחוזר חלילא עד שיהא על כל יד ג' פעמים :

(ג) **צריך** להזהיר הנשי' ביותר שיטלו ידיהם בשחרית ג"כ ע"י שפיכה ג' פעמים כי מאחר שרוב תיקון מאכלים שלנו על ידיהם ואם לא יגורש הרוח הטומאה מעל ידיהם יטמאו את המאכלים ויטמטם את הלב של האדם גם יש לחוש להיות אותו בן אדם שאוכל מאכלים האלו שיהא מוכן לעשות עבירה ע"י אותו רוח הטומא' ששורה עליו ע"כ יש ליזהר בזה עד מאוד :

(ד) **צריך** להסיר הטבעות קודם הנטילה מעל ידו משום חלילה רק אם הם רפוים שיוכלו המי' לבא לשם אינו לריך להוליאם אבל אותן הטבעות שיש בהם אבן טוב לריך להוליאם ולהסירם מעל ידו כי בזה ודאי מקפידין שלא יקלקלו והוי חלילה :

(ה) **טוב** להקפיד בנטילת ידים שחרית בכל הדברים המעכבי' בנטילת ידים לסעודה כאשר יתבאר במקומו בעז"ה :

(ו) **סדר** הנטילה של שחרית כך הוא נוטל הכלי של מים ביד ימין ונותנו ביד שמאל כמו האדון שאומר לעבדו לשרת לו וישפוך מים על ימין תחלה שהוא יותר חשוב ואח"כ על השמאל וחוזר חלילא כמ"ש למעלה אבל בנטילת ידים של סעודה לריך לנהוג כך נוטלין הכלי ביד ימין וישפוך תחלה על יד שמאל ואח"כ על יד ימין וכט"י לסעודה א"ל ג"פ ויתבאר לקמן :

(ז) **יש** נוהגין לרחוץ פיהם שחרית מפני הרירין שבתוך הפה כדי שיתפללו ויזכירו שם שמים בפה נקי ומי שנוהג לעשות כן כל יום ויום מותר ג"כ אפי' בתענית יחיד מ"מ ישמור את עצמו שלא יבואו המים בתוך גרונו אבל בתענית לבור אסור לרחוץ פיו ואחר שנטל ידיו ירחץ פניו ג"כ כי הוא ללם אלהים :

(א) **מן** זאל גיווארנט זיין דז אן זיין הענד ניט וועשן זאל לו אמרגנש פֿריא אויף דער ערד פֿיארט אין איין כלי דען עז איז איין סכנה איבר זעלבי וואשיר לו גין דען דער רוח רעה רואט דרויף אויף זאל אן ניט אויש שיטן זעלבי וואשר וואו אן דריבר גיט :

(ב) **אונזרי** חכאים שרייבן ווען אן שון פֿיל וואשר נעאט אול' וועשט זיין הענד אודר אן גיסט אויף איין אאל העלפֿט ניקש דען דער רוח רעה גיט ניט אנדרשט אוועק פֿון די הענד דען אן אוו דרייא אולט אויף איטליכר האנד שיטן · אך זאל אן ניט אויף איטליכר האנד דרייא אאל נאך אנאנדר גיסן פֿיארט איין אאל אויף דער רעכטי האנד · אול' דר נאך ווידר איין אאל אויף דר לינקי האנד אזו פֿיל אאל ביז אויף איטליכר האנד זאל זיין דרייא אאל :

(ג) **נון** וויל די וייבש פרשונן פֿלעגן איט דען עסן שפייז אום לו גין ווען זיא דיא הענד ניט רעכט וועשן אזו בלייבן אירה הענד און ריין אול' דער רוח רעה רואט דרויף אזו זיינן זיא דאש עסן שפייז אטאא דרום גיהערן דיא וייבש פרשונן אירה הענד רעכט לו וועשן :

(ד) **מן** זאל דש פֿינגרלי אויז טון אי אן דיא הענד וועשט דז דש וואשר איבר אל קאן הין קואן · אכ"ש זעלבי פֿינגרליך די אבנים טובות איין גיזעלט האב, אוא או פשיטא אויז טון פֿר דעם הענד וועשן :

(ה) **מן** זאל גיווארנט זיין אין דען הענד וועשן לו אורגנש פֿריא איט אלי דינים דיא שטין ווערן בייא דען הענד וועשן לום עשן וויא איר שרייבן הינטן נאך :

(ו) **צום** הענד וועשן לו אארגנש פֿריא זאל אן דאש כלי אין דר רעכטי האנד נעאן אול' זאל עש געבן אין דר לינקי הנד גלייך אלז איין הער דר דא זאגט לו זיין אשרת גיס איר איבר אול אן זאל איט דער לינקי האנד פֿאר גיסן אויף דר רעכטי הנד אבר לו דען הענד וועשן לו דעם עשן זאל אן לום ערשטן גיסן איט דער רעכטי האנד איין ווניג אויף דר לינקי האנד אול' זאל לווייא אאל גיסן אויף דר רעכטי האנד דר נאך זאל אן די כלי נעאן אין דר רעכטי האנד אול' זאל לווייא אאל גיסן אויף דר לינקי האנד :

זיך שעמט איין עבירה צו טון פר לייטן דען דער סדר איז דז מן זיך מער שעמט איין עבירה צו טון פר לייטן אז פאר השי"ת: דרום זאל מן זיך ניט זער אויף דעקין נייארט איין מאנש פרשון פארנין נאייא פוישט הוך אול הינטן איין פוישט הוך אול' איין פרויא הינטן איין פוישט הוך אול פאהרן גאר ניקש:

(ד) ווען איינר דען צורך טוט אזו קייני ווענט אודר קיין צוין איז זאל מן זיך היטן דז מן זיין פנים אודר זיין אחור ניט זאל ווענדן געגן מזרח אודר מעריב נייארט געגין צפון אודר דרום אבר ווען ער וויל נור משתין זיין איז ניקש דראן גילעגן:

(ה) מן זאל זער גיווארנט זיין נאך דעם דאז אן זיין צורך האט גיטאן דאז מן זיך זאל רייניגן דאז מן אים אודר אן זיין העמד אודר זיין קליידר ניקש און זוברש איז דען ווען אן אן זיך אודר אן זייני קליידר און זובר האט ווערט זיין תפלה ניט דר הערט אול' זיין צלוה ווערט איין עבירה אפ"ט דיא אמן דיא תפלין ליגן דאז איר גוף אול קליידר זאלין ריין זיין:

(ו) איטליכר בן אדם זאל בייא זיך האבן פפייאר זיך דר מיט צו זוברן אבר אן אוז זיך היטן דז מן זאל קיין גישריבנן בריב נעמין זיך מיט צו זוברן ווען שון איין טייטשר בריב איז דען דז מיינשט בריב שטיט גשריבן דר נאמן פון השי"ת אך דש מיינשט טייטש אותיות זיינן גלייך צו לשון הקודש אותיות דרום גיהערט אן דראן נזהר זיין זעלבש ניט צו טוהן:

(ז) מן זאל זיך היטן נאך דען צורך טוהן ניט צו רייניגן מיט דר רעכטי האנד נייארט מיט דר לינקי האנד אויך ניט מיט דען מיטלשטן פינגר פון דר לינקי האנד דען מן ליגט די דרייא רצועות פון תפלין דרויף:

(ח) מן זאל גיווארנט זיין ווען אין דר קאמיר שטיט איין כלי וואו מאן דריין משתין איז דאז מן קיין שם נענין דארף ווען דאש כלי איז ערטין אודר פון האלץ דיא פלעגין זער צו שטינקן דא העלפט ניקש ווען אן שון וואשר דריין גיסט און אוז זעלכים כלי אויז דער קאמיר מוויס טרחגן איז אבר דאש כלי פון קופפר אודר צין דיא פלעגן ניט צו שטינקן ווען דש כלי זובר איז זאל מן אלי מאל אז מן משתין האט גיוועזן וואשר אניין גיסין איז די השתנה אבטל ע"כ ווער יראת שמים אין זיך הט דר זאל הבן איין צינרן אודר איין קופפרן כלי דריין משתין צו זיין אול' אזו פיל אולט דז ער משתין איז אוז אן אלי אולט און פיל וואשר דריין גיסן אול'אלי וואוך אוז אן דז כלי זובר אמכין דז ניט שטינקן זאל:

ולשה מאחרי' טפח ומלפני' לא כלום כי לא יקרא לגנוע אלא מי שהוא לגנוע במקום שלא רואי' אותו בני אדם:

(ד) יזהר האדם אם יפנה במקום מגולה שאין בו מחילות או גדר שיהא פניו לדרום או לצפון אבל בין מזרח למערב לא ישב ולהטיל מים בכל ענין שרי:

(ה) יזהר האדם עד מאוד שלאחר שעשה לרכיו שיקנח את עצמו היטיב כדי שלא ישאר בו או בכתנתו או בבגדיו צואה וצריך לבדוק אח"ז כדי שלא יהא תפלתו תועבה וגם תפילין צריכין גוף נקי ע"כ מי שיש בו יראת שמים יבדוק לפעמי' את כתנתו לראות אם יש בו כתמי צואה:

(ו) כל אדם שיש בו יראת שמים יהי' לו תמיד ניירין בתוך שקו כדי לקנח בו לאחר שעשה לרכיו מ"מ יהא נזהר בזה שלא לקנח בשו' נייר של אגרת הנכתב בכתב יהודית כי ע"פ הרוב כותב בו שמו של השי"ת גם איזה תיבות בו של לשון קודש גם רוב האותיות של טייטש כתב המה דומין לכתב עבריה:

(ז) יזהר שלא לקנח ביד ימין כלל אלא ביד שמאל ולא יקנח באצבע האמצעי שכורכין עליו התפילין ג' רצועות רק יקנח באצבע הנקרא קמילה הסמוך לאצבע קטנה:

(ח) יזהר האדם שלא להזכיר שם שמים בחדר שיש בו עביט של מי רגלים אם היא של חרס או של עץ שדרכן להוציא ריח רע צריך להוציא הכלי חוץ לחדר' אם היא של מתכת ר"ל של נחושת או בדיל שאין דרכו להוצי' ריח רע אם מטיל לתוכו רביעית מים בכל פעם שמשתין כדי לבטל ההשתנה מותר לברך שם אשר יצר ע"כ מי שיש בו יראת שמים יהי' לו עביט של מי רגלים של מתכת ויטיל לתוכו רביעית מים לכל פעם שמשתין ונכון שירחוץ הכלי לפחות פעם א' בשבוע שיהא נקי ולא שום ריח רע ממנו:

(ט) יזהר שלא להזכיר שם שמים אצל אותן תינוקות קטנים שדרכן להיות צואה בבגדיהן ולא יביא אותן תינוקת קטנים לבית הכנסת אם לא שיודע בודאי שבגדיהם נקיים:

(י) כתבו המקובלים היוצא מבית הכסא קבוע ר"ל שנעשה שם מושב אדם צריך לערות על הידים ג' פעמים משום שד השרוי בבית הכסא הקבוע אבל העושה לרכיו במקום שאין עשוי מושב אדם אין צריך לערות על הידים ג' פעמים:

(יא) יזהר שלא יאחז באמה וישתין כדי שלא יבא לידי הרהור ואם אי אפשר לו יאחז ע"י חלוקו אלא א"כ הוא נשוי ומדת חסידות ליזהר אפי' הנשוי וכתב הט"ז ומ"א דאסור אשתו עמו או שהיא נידה אסור:

(ט) מן זאל גיווארנט זיין דש אמן קיין שם נענין זאל נעבין זעלכי קינדר דז אירי קליידר ניט זובר זיין אול' די קליני קינדר זאל אן אין די שול ניט ברענגן ווען אירי קליידר ניט ריין זיינן:

(ג) **יזהר** האדם שלא יהפוך חלוקו פנימי לחוץ׃

(ד) **לא** ילבוש ב׳ מלבושים כאחד רק ילבש כל אחד ואחד לבד כי זה קשה לשכחה:

(ה) **לא** ישים שום מלבוש ממלבושיו תחת מראשותיו כי הוא קשה לשכחה עד מאוד:

(ו) **אם** נועל מנעלין ינעול של ימין תחלה כי לעולם ימין חשוב ולא יקשרנו ואח״כ ינעול מנעל של שמאל ויקשרנו כי לענין קשירה של שמאל תחלה ואח״כ של ימין כיון דקשירה בשמאל אצל תפילין׃ ולענין חליצת מנעלים או בתי שוקיים שקורי״ן שטרימ״פף בל״א לעולם יחלוץ של שמאל תחלה ואח״כ של ימין כי ימין לעולם חשוב לכך לא יהיה רגל ימין יחף ורגל שמאל מלובש עדיין:

(ז) **יזהר** האדם שלא ילך ד׳ אמות בלי מלבוש של ציצית זה סגולה גדולה לטהר הנשמה ושורה עליו רוח טהרה וקדושה המסייע אותו לכל דבר שבקדושה:

(ח) **וכשהוא** לובש מלבוש של ציצית יאמר בפה מלא:

הריני מוזמן את גופי להתלבש במלבושי של מצוה:

ואין מברך אז על הטלית קטן אם לא נטל ידיו׃ או אפילו אם נטל ידיו אלא עדיין הוא לילה אין רשאי לברך: אבל כשיאיר היום והגיע זמן ציצית יבדוק אותן ויברך כי זריזין מקדימין למצות ומצוה הבאה לידו אל יחמיצנה:

(ט) **יזהר** האדם שלא ילך ד׳ אמות בגילוי ראש בפרט תחת אויר הרקיע ע״כ אותן הסריס הבוצע מראשיהן לכבד החשובי׳ מא״ה יזהרו עד מאוד ואסור להזכיר שם שמים בגילוי הראש ואינו מועיל אם מכסה ראשו בידיו:

זיך אויך זעלט דז זיין לייב צו גידעקט איז דען ווער בצניעות איז האט גוויש יראת שמים אין זיין הערצין אונ׳ איז פרום אונ׳ גוט דער איז פון דיא לייט דיא חלק צעולם הבא האבן און אני צוויבן:

(ב) **מן** זאל זיך היטן דש אן זיין העמד ניט זאל כעאן פון איינם דר זיין הענט נאך ניט גוועשן הוט איז איין גרושי סכנה׃

(ג) **מן** זאל זיך היטן דאז אן קיין קלייד אום גיווענט אן טוט:

(ד) **מן** זאל זיך היטן דז אן ניט צוויא קליידר אויף איין מאל אן טוט אנש אוצין אונ׳ קאמיטאל אודר צווייא באר שטריאפף אן ווערט פר געסונג דער פון:

(ה) **מן** זאל קיין קלייד צו קאפפן ליגן און ווערט פאר געסונג דער פון:

(ו) **ווען** אן דיא שוך אן טוט זאל אן אן רעכטן פום דען שוך ערשט אן טון אונ׳ זאל ניט צו אכין אונ׳ דר נאך זאל ער אן טון דען שוך אן לינקן פום אונ׳ זאל אים צו אכין׳ אבר אין אויז טאן זאל אן דען לינקן שוך פר אויז טאן וויל דער רעכט פום חשובר איז אלש דער לינק דאז ער זאל לענגר אן גיקלייד בלייבן אלז דר לינקן פום:

(ז) **מן** זאל ניט גין פיר איילן און ארבע כנפות דער איט דאז תיכף אויף אים רואט איין טהרה וקדושה העלפט גאר וואל צו זיינר נשמה אונ׳ טאעכט דען יצר הרע דז ער ניט אזו גיוועלטיגן קאן אן דען מענטשן:

(ח) **אונ׳** ווען אן אן טוט דז ארבע כנפות זאל אן אזו זאגן:

רא בין איך אן ברייט איין לייב אן צו קליידן איין קלייד פון מצוה: אבר אן זאל דז מאלט קיין ברכה מאכין איבר דען ארבע כנפות ווען ער זייני הענד ניט גיוועשן האט אודר ווען עז איז נאך ניט טאג:

(ט) **מן** זאל ניט גין פיר איילן באר הייפטיג בפרט אונטר דעם הימל איז פשיטא אסור דרום דיא זעלביגן דיא איר הוט אב ציהן אויף דער גאס זאלן זיך היטן דז זיא ניט גין פיר איילן באר הייפטיג׳ אונ׳ אן זאל קיין שם נענין באר הייפטיג ווען אן טון זיין הענד אויף דען קאפפא ליגט גילט ניקט:

הנהגת בית הכסא ובו י״א דינים

(א) **כל** אדם ירגיל את עצמו לפנות ולעשות צרכיו בוקר וערב שהוא זריזות ונקיות בפרט קודם התפלה כדי שיתפלל בנקיות ויקוים בו (ברכי נפשי את ה׳ וכל קרבי את שם קדשו) שאפי׳ קרביו ובני מעיים שלו יוכלו לברך לשם ית׳:

(ב) **מי** שמתפלל וצריך לעשות צרכיו ה״ז תפלתו תועבה: ואסור להתפלל עד שיפנה ואע״פי שעי״ז אינו יכול להתפלל עם הצבור׃ ע״כ מי שיש בו יראת שמים יבדוק את עצמו קודם זמן תפלה כדי שיוכל אח״כ להתפלל בנקיות עם הצבור׃

(ג) **יהא** אדם בצניעות אפי׳ בבית הכסא ולא יגלה את עצמו יותר מדאי ב״א מלאחריו טפח ומלפניו טפחיים׃

(א) **איטליכר** מענש זאל זיך דריין גיוויינן אמרגנש אונ׳ אובנט זיין צורך טון דז אן קאן הטי״ת לובן איט ריינן לייב:

(ב) **דען** דיא תפלה ווערט ניט אן גינואן פר הטי״ת ווען אן ניט איט זויברן לייב תפלה טוט אאג אפי׳ דיא טוז פר זויאן אונ׳ זאל איט זויברן לייב תפלה טאן:

(ג) **מן** זאל בצניעות זיין אפי׳ אין דען בית הכסא אן הייסט ניט אנדרשט איין צנוע אלז דער זיך בצניעות האלט וואו אן אים ניט זיכט דער איז איין בן עה״ב דר וויל דאז ער זיך שעאט פר הטי״ת אכ״ט דאז ער

פר וואָלה איזט דיזן דען אַלמעכטיגן גאָט ברוך הוא וברוך שמו :

(ב) דיא שרייבן אוטזרי חכמים תכף אַלז דער מענש אויף וואַכט זאָל ער זאָגן :

מוֹדֶה אֲנִי לְפָנֶיךָ מֶלֶךְ חַי וְקַיָּם שֶׁהֶחֱזַרְתָּ בִּי נִשְׁמָתִי בְּחֶמְלָתֶךָ רַבָּה אֱמוּנָתֶךָ:

דאַז דאַרף אן זאָגן ווען אן שון זיין הענד נאָך ניט גוועשן האָט וויילן קיין שם דרינן שטיט · אול ווען איינר קיין לשון הקודש פר שטיט זאָל ערש אויף טייטש זאָגן : איך לוב דיך דוא קיניג דר דאַ לעבט איביג דז דו איר האָשט איין נשמה ווידר געבן מיט דיינר גרושי דר באַרמונג :

(ג) אונ' וויל יוא דיא היילגי נשמה בייא נאַכט פֿון דען מענשן אַוועק גיט אַזו רוּאט אויף דעם מענשין איין רוח רעה דאַז איז טייטש איין בייזר רוח דרום זאָל אן ניט גין פֿיר איילן און הענט גיוועשן לו מאָרגנש פֿריא אוען ער אויף שטיט עלכן זאָל אן וואַשר פֿר דעם בעט שטעלין זוא באַלד אַז ער אויף שטיט קאַן ער זיך גלייך וועשן זעלבש איז קיין מיא אול קאָשט אויך ניקש אול קואט פֿיל גוטש דר פֿון :

(ד) צום ערשטן פֿר טרייבט אן דר מיט דען רוח רעה דער אויף דען מענשן רוּאט אול קואט אויף אים איין רוח טהרה דער דען בן אדם העלפֿט מצות לו טון דען ווען דער רוח רעה לאַנג אויף דען מענשן רוּאט האָט דער יצר הרע איין חבר אן אים דען מענשן לייכטליך אן לו רייצן עבירות לו טאָן :

(ה) צום אַנדרן איין מצוה ברענגט דיא אַנדר דען דער דין איז ווען אן איין מצוה וויל טון זאָל אן דיא ברכה זאָגן אי אן דיא מצוה טוהט · כן ווען אן דיא הענד גוועשין האָט אול ווען עש טאָג איז דאַז אן ציצית בענטשן דאַרף קאַן אן די ציצית בודק זיין אול האָן דיא ברכה אַאַכין אי ער דש קלייד מיט ציצית אן גיטאָן האָט :

יִלָרף לבסוף ב' אותיות משמו יחד ודי למבין' כי נשמה בגי' ר"ה במספר קטן ושטן ג"כ בגי' י"ו במספר קטן לכן יעלה במחשבתו אותיות נשמה כדי שיגבר על השטן וכל הקודם זכה נמצא שהנא הקדים עצמו ואותיות נשמתו והיא סגולה אמיתית :

(ד) והנה ידוע שהשינה היא א' מס' ממיתה וע"י השינה שורה על האדם רוח רעה ובפרט על הידים ואינו הולך וסר מן האדם אלא ע"י עירוי ג"פ מן הכלי על הידים ע"כ נוהגין קצת אנשי מעשה שמעמידין כלי של מים סמוך למיטותיהן כדי שלא ילכו ד' אמות בלי נטילה כי יש מהמקובלים שכתבו ההולך ד' אמות בלי נטילת שחרית חייב מיתה לשמים :

(ה) וכתב הר"ח בשם הזוהר מי שאינו נזהר מזה היא סיבה שיטמאוהו החיצונים בטומאות אחרות כי הילה"ר והרוח רעה שעדיין שורה עליו עוזרי' זה את זה ואמרו רז"ל כל המקדש את עצמו מלמטה מעט מקדשין אותו מלמעלה הרבה וכל המטמא את עצמו מלמטה מעט מטמאין אותו מלמעלה הרבה ומי שנזהר בזה להעמיד כלי של מים סמוך למיטתו יוכל לקיים שלא יגע במלבושיו קודם שיטול ידיו גם מצוה גוררת מצוה כי מרוב המה נזהרין שלא לילך ד' אמות בלי מלבוש של ציצית ואם הוא יום שהגיע זמן לברך על הציצית יכול לבדוק הציצית ולברך הברכה קודם הלבשת הטלית קטן כדין כל הברכות שמברכין עובר לעשייתן גם אם ישמע בלילה קול רעם וברקים יכול לרחוץ ידיו ולברך גם אם הטיל מים בלילה יכול ג"כ ליטול ידיו ולברך אשר יצר גם מבואר בש"ע סי' רל"ט שלא ידבר כלו' אחר שקרא ק"ש על מיטתו וע"כ קצת נוהגין שלא לברך ברכת המפיל עד אחר שקראו ק"ש על מיטתן ואם שימש מיטתו אז יכול לרחוץ ידיו אחר ששימש מיטתו ויכסה לבו כדינו ויברך ברכת המפיל הרי לפניך שטוב ונכון שיהא מזומן סמוך למיטתו כלי עם מים מטעמים הנ"ל :

(ו) וכתב בשל"ה תיכף כשיעור אדם משנתו ואינו רוצה לישן עוד אף שנשאר מושכב על מיטתו יטול ידיו כדי שלא ישהה הרוח רעה לשרות עליו:

(ו) אך ווען אן וואַשר פֿר דען בעט שטין האָט בייא נאַכט ווען ער אשתין איזט קאַן אן תכף דיא ברכה אשר יצר זאָגן הערט אן בייא נאַכט דונטרין אודר בליצן קאַן אן דיא ברכה דרויף אַאַכין ווען הש"ית ניכט דאַז דיא גיאייני ליט דיא קיין לאַדנים זיין האָטן זיך אַזו גלייך בקדושה אַוט ווען זיא לאַדנים ווערן אַזו זיינן זיא זוכה לו זעלכי קינדר דיא לאַדנים לדיקים ווערן זיין :

הנהגת לבישת בגדים ובו ט' דינים:

(א) עש איז ווישיגליך אַז הש"ית זיכט אין דר פֿינשטר אַזו וואול אַז אין דער העלונג וויא עז שטיט גישריבן אלא כל הארץ כבודו דאַז איז טייטש זיין שכינה איז איבר אל אַזו זאָל איין מענש אפֿי' אין איין חדר וואו פֿינשטר איז בלניעות זיין אול אן זאָל דש הֶ־אד איבר זיינם קאָפֿף אול אריס טון ניגנטיגר הייט דר מיט ווען אן

יד

(א) כתיב הצנע לכת עם ה' אלהיך שיהא האדם צנוע אפי' בחדרי חדרים כי הקב"ה מלא כל הארץ כבודו ע"כ לא ילבש אדם חלוקו מיושב אל יקח חלוקו ויכני' בו ראשו וזרועותיו בעודנו שוכב ונמצא כשיקום שהוא מכוסה:

(ב) יזהר האדם שלא יטול חלוקו ממי שלא נטל ידיו מפני הסכנה :

(ג) יזהר

לכבוד השם יתברך ברוך הוא וברוך שמו אתחיל לכתוב תיקוני' יפים להתנהג בהם האדם ואשר יעשה האדם וחי בהם בעלמא דין ובעלמא דאתי: טוב לגבר כי ישא עול בנעוריו כי טוב לאדם לשאת ולסבול עול של הקב"ה ולאת מוסרות ומוטות על צוארו להכנים בעבודת בוראו בימי בחרותו ובכל יום יוסיף אומץ במצות בורא עולם ויכנים אהבתו בלבו ויחשוב כי הבורא תמיד לנגד עיניו ועי"כ יתן יראת המקום ב"ה על פניו ויכנע לבו וישפיל קומתו ורום עיניו וילך שחוח וידאג על עונות והטאת נעוריו ויבכה עליה' תמיד וישמור עצמו מלחטוא עוד ואז יהיה אהוב ונחמד בעיני הבורא וכל רואיו יאשרוהו:

לכבוד השם יתברך ברוך הוא וברוך שמו ווִל איך שרייבן עטליכי אנהגים וויא זיך איין מענש זאל נוהג זיין פון דען אמאל אן אז ער אויף שטיט ביז ער זיך ווידר ליגט מיט זייני תפלות דר מיט אז איין מענש זאל ווישן השי"ת רעכט לו דינן מיט גאנץ זיינם הערלן דר מיט דאז דער מענש דער דורך זאל זוכה זיין לו גוטם לעבן אויף דיזר וועלט אול' לו דעם איביגן לעבן אויף יענר וועלט:

הנהגות קימת מהמטה ובו ו'דינים:

(א) **אלה** הדברים אשר יעשה האדם וחי בהם חיי עולם בכל בוקר בהקיצו משנתו יהי' נרתע ונפחד מאימת הבורא בזכרו חסדו אשר עשה לו כי החזיר לו נשמתו אשר הפקיד אצלו ואז יברך בלבו להבורא אשר הגדיל לעשות עמו כי חדש והחליף כנחו: ובשומו אלה הדברי' על לבו תבער אהב' הבורא בלבבו ואז לא ישכב על מיטתו דרך עצלות רק במהירות וזריזות יקום מיד ואם יפגע בו מנגול זה היצה"ר ויוליכנו דרך עצלות ישיב לו ויסים על לבו כי אם יקרא לו בעל הובו יקום מיד או מפני כבוד אדם אחר או מפני ריוח שיבא לו להיי שעה או מפני הפסד ממון כגון אם נפל' ח"ו דליק' בעיר או אם הי' מלטרך לילך בעבוד' המלך או מהראוי שיקום מיד ולא יתרשל פן יעלילו עליו או למלוא חן בעיני המלך על אחת כמה וכמה לעבודת מלך מ"ה הקב"ה שיש לו להזהר ולקו' במהירות ובזריזות ויראה פן יאחר לבוא לבית הכנסת או יעבור זמן ק"ש ותפלה בשעה שהצבור מתפללין. ואע"פי שצריך לקום בזריזות כמ"ש מ"מ ישהה מעט ולא יעמוד פתאום כמ"ש בגיטין דף ע':

(ב) **כתב** בסדר היום מיד כשניער משנתו בעודו שוכב על מיטתו יאמר:

מוֹדֶה אֲנִי לְפָנֶיךָ מֶלֶךְ חַי וְקַיָּם שֶׁהֶחֱזַרְתָּ בִּי נִשְׁמָתִי בְּחֶמְלָתְךָ רַבָּה אֱמוּנָתֶךָ:

ויוכל לומר אפי' בלי נטילת ידים כיון שאין בו שם:

(ג) **כתבו** חכמי הקבלה סגולה נפלאה ואמיתי ממי שרולה שישלוט בו היצ"ט ולא היצה"ר שהוא השטן אזי פיכף אחר שניער האדם משנתו ישלב במחשבתו אותיו' נשמה עם אותיות שמו דהיינו שמו הקדוש שעולה עמו לס"ת ר"ל אם קורין אותו בשמו החול אילק וכשעולה לס"ת קורין אותו ילחק יחשוב במחשבתו אות נ' של נשמה ואח"כ אות י' משמו ואח"כ אות ש' של נשמה ואח"כ אות צ' משמו ואח"כ אות מ' מן נשמה ואח"כ אות ח' משמו ואח"כ אות ה' מן נשמה ואח"כ אות ק' משמו כזה **נישצמחהק** ואם יש בשמו ה' אותיות או יותר כגון שמעון

(א) **ראש** איז ווישיגליך דאז דער שלאף איז איין זעכציגשטייל פון דעם טוט אול' בייאדער נאכט גיט דיא נשמה פון דען מענשן איין הימל אול' שרייבט אלז אויף וואש דער מענש טוט בייא טאג. נון ווען השי"ת דען מענש זיין נשמה ווידר גיבט איז ער שולדיג השי"ת תיכף לו דאנקן אול' לובן. אויך דאז איז ווישיגליך דז השי"ת האט דען יצ"הר בשאפן דען מענשן לו גוטם דר מיט לו פרובירן אוב מן איים פאלגן ווערט אודר ניט. נון פאלגט איים דער מענש איז ער איין רשע דז ער זיך לאזט אב ווענדן פון השי"ת דינשט דען (יצר רע) האט זוא פיל איין דער לאנג אז (רשע) אבר פאלגט דער מענש ניט דען יצה"ר איז ער איין צדיק וואו לו איים אול' וואו לו זיין נשמה דאז ער זיך ניט לאזט אב ווענדיג מאכן פון השי"ת דינשט אול' ווערט איין גרושן לון האבן פון גאט אויף דיזר וועלט אול' אויף יענר וועלט דז ער איין מענש איז אול' דער יצה"ר איז איין מלאך אול' דר מענש לווינגט דען מלאך. אול' דאז איז ווישיגליך דז דער יצר הרע איזר דען מענשן אן רייצט פון גאטש דינשט. אן איינטר גיבט ער איים איין עז איז גאר קאלט אויף לו שטין אן זוארגיבט ער איים איין דיא נעכט זיין קורץ דר מיט אז ער ניט זאל שלאפן גין אודר זאל ניט בילייט תפלה טאן וויא עז פאלעגט לו זיין וואו אן ניט שלאן גיט דרום זאל זיך דר מענש ניט לאזן פר פירן אול' זאל גשווינט אויף שטין לו השי"ת דינשט אול' זאל גידענקן ווען אן איים רופן זאלט לו דר שררה אודר לו איין אלך אודר טיין הגאון וויא גשווינד שטיט ער אויף אול' לויפט לו דר שרר' אוש ער וויל געפינדן חן אין דז אלך זיין אויגן אודר ער פערכט זיך פר דען אלך זיין שטראף אכל שכן לו דעם דינשט פון השי"ת דער דא איז איין אלך איבר אל אלכים אול' דאש לעבן אול' גיזונד פון דען מענשן אול' זיין נארונג איז אין השי"ת זיינר האנד איז בילך דאז ער גשווינד זאל אויף שטין ווען איינר וועשט אאז לו גווינן וויא גשווינט שטיט ער אויף וואו וויל איינר איין גרעשרן גווין האבן ווער

הקדמה

גיוועזן אויף דיא ריד פֿון (בית הלל) אזו ווער ער בלד אום זיין (חיות) קומן דאז טוט (השי"ת) דרום דאז מן אעלכט איינן אול' פֿאר גרינג האלטן וואס די (רבנים) גיבאטן האבן אול' ווייכטליך עובר צו זיין דארום גהערט איין איטליכר בגערן צו ווישן וואס רעכט אודר און רעכט איז אול' נאך צו קומן וואס מן זייאנט אין (ספרים) אול' וואז מן הערט לערנן פֿון (לומדים) וויא מן זיך זאל אין אלים (נוהג) זיין וואז רעכט איז אודר ניט צו טון וואס ניט רעכט איז:

אך גיבט פֿיל לייט זאגן עס איז ניט מיגליך אוש צו האלטן די זיין זיך (טועה) דאז איז דאך ווייטגליך דאז (השי"ת) איין גרושר (רחמן) איז איבר אלי (רחמים) דאז זיין (רחמנות) קיין גלייכן האט ער שפייזט אול' גיבט לעבן אול' גיזונד (אפֿילו דען גרושי רשעים) דיא אלי טאג (מורד) אן אים זיין אול' דער צו איר הייסן קינדר צו (השי"ת) אלז דא שטיט (בנים אתם לה' אלהיכם) דאז איז טייטש איר זייט קינדר צו גאט אייערן גאט נון וויא ווערט (השי"ת) וואז גיביטן אלז פֿיט מיגליך איז צו האלטן דאז ער אונז וויל שטראפֿן ווען איר עס ניט האלטן דאש ווער יוא קיין (רחמנות) גיהארט איין (אכזריות אול' בזבוזים ח"ו) דא אונז פֿר גוויש זיין דאז קיין מצוה אין דער תורה גיבאטן איז דאז מן ניט האלטן קאן:

וויא וואל וואז איך דא גישריבן האב גיהערט ניט אין דער (תפֿלה) ניקס אין וויל איין (כוונה) איז (מזכה רבים) צו זיין האב איך דעני לייטן צו ווישן גיטאן וואז זא זיך (טועה) זיין דען (ישראל) זיינן (ליתמים) זיא פֿאלגן וועז אן איכן צו ווישן טוט אירן פֿעלר האך איך צו (השם יתברך) דאז זיך פֿיל לייט ווערן איינש טרייבן אין אלט נעמן דער מיט דאז אירי (מצות) אול' (מעשים טובים) זאלן פֿאר (השם יתברך) אן גנעם זיינן אול' ווערן (חלק לעולם הבא) האבן:

על כן האב איך איך אונטר שטאנדן (בעזרת ה') די דינים פֿון תפֿלה אול' ציצית אול' תפֿילין אויז פֿירליך אן גישריבן דאז איך האב אויז גילאגן אויז דען (שלחן ערוך) אול' אויז דען ספֿרים די אויף דען (שלחן ערוך) זיינן גיאאכט וואכן דאז אן זיך דריך פֿונך דארך זיין דען די דרייא (מצות זיין נוהג) אלי טאג אונטר (כל ישראל) די זייני גרושי אעכטיגי מצות וויא איך ווייטר אער דא פֿון טרייבן:

אך האב איך איין (פירוש) אויף דער (תפֿלה) גיסטעלט דער שון לאנג אויף דער (תפֿלה) איז גיאאכט וואכן: אך האב איך דען (פירוש) גיסטעלט אין איין גרינג (לשון) ווער קיין גרושר (עם הארץ) איז ווען ער שון קיין לאדן איז קאן עז וואול פֿר שטין ווען ער כייארט איין ווינג (לשון הקודש) פֿר שטיט· דען אין אלי ספֿרים שטיט דאז די (תפֿלה) אוו כוונה האבן וואו הרויז וערט דאט גילערנט שטיט אין דער תורה (ולעבדו בכל לבבכם) דאז איז טייטש אול' איר זאלט גאט דינן איט גאנץ אייערן הערצן דהיינו איט (כוונה):

אך לערנן אונזרי (חכמים) אויז די (פסוקים) דאז אונזר (תפֿלה) איז אן שטאט (קרבנות) אול' דאז די (תפֿלה) אין אן גנעם איז פֿר (השי"ת) אז (קרבנות) אול' אך אין אז אלי (מעשים טובים) די איין אענש טוט ווען אן טון ניט שולדיג איז צו ווישן די (סודות פֿון דער תפֿלה) אך גלייך וואול גיהערט אן פֿאר שטין דאש טייטש פֿון דער תפֿלה זא האט אן אין כוונה אול' גיט אך אין פֿון הערצן:

ווען אן שון דיא סודות ניט פֿאר שטיט ווען אן כייארט דיא תפֿלה טוט ווארט פֿאר ווארט· זעלט רעכט לייאנט רעכט (עברי) איז דיא נקודות ניט אשנה האט זיין אחשבה דאז השי"ת זיין תפֿלה זאל אן נעאן אויף דיא כוונות פֿון דיא (אנשי כנסת הגדולה) אול ווען ער שטיט פֿאר (השי"ת) דא הייסט זיין תפֿלה גטאן איט כוונה זעלבה תפֿלה ווערט פֿאר (השי"ת) אן גינואן אלז זיא העט גטאן איין גרושר לאדן· דרום איז בעסר ווען אן דיא תפֿלה פֿאר שטיט וואס אן תפֿלה טוט (על כן) פֿאר האך איך צו (השי"ת) דאז דיא תפֿלה ווערט גלערנט ווערן איט דיזן פירוש פֿאר גיאייני לייט דאז אן איכן דיא תפֿלה ווערט פֿאר שטין געבן ווען זיא שון ניט אליש ביהאלטן דאש טייטש אויף איין איטליכן ווארט בהאלטן זיא דאך איין טייל:

אך ווערן זיא גיוואר וואס פֿאר איין גרושי גאטש לוב גיזאנג אול' בקשות אין דער תפֿלה שטין אזו ווערן זיא איין כוונה האבן אין אירי תפֿלה וויא אן אך גיפֿינד דאז (הגאון הרב ר' שעפֿטל) טרייבט אין (ספר ווי העמודים דף קי"ג וויא ער אב"ד אין ק"ק פֿראנקפֿורט) איז גיוועזן האט ער (אתקן) גיזעצט דאז אן האט אוזן לערנן אין אלי (חברות דען פירוש) פֿון די (תפֿלה)· האט דען איינר (יראת שמים) אין זיך דאז ער בגערט דיא תפֿלה רעכט פֿר שטין אזו קאן ער זיך איין לאדן בישטעלן דער איט אים דיא תפֿלה לערנט· אך האב איך דען פירוש אויף (תהלים) גיסטעלט אויף טייטש דען ווען אן (תהלים) פֿר שטיט אזו קאן אן דיא תפֿלה לייכטליך פֿר שטין דען דאש איינסטי ווערטר פֿון דער תפֿלה קומן אויז תהלים· (על כן) פֿר האך איך צו (השי"ת) דאז דיא לייט ווערן איין טרייבן אין אלט נעאן דען איט (דיעה) איז (מזכה רבים) צו זיין דא דורך ווערן זיא (חלק לעולם הבא) האבן· אאן וכן יהי רצון:

לכבור

הקרמה

נאך מיר רידן אך װאו העטן זעלכי (רבנים) די זעלכי טייטשי (ספרים) גמאכט האבן אונט (ספר לב טוב) אודר ברנאנט שפיגל אול זעלכי (ספרים) דער גלייכן קיין (אלוה) גטאן דען מיט דעם אונט זיא די גמייני ליט זאל פיל פאר גשטעלט האבן אזו מאכן זיא דיא ליט לו (מודים) דאס זיא מוט אוליג ניט האלטן װאס זיא אין זעלכי (ספרים) גשריבן האבן:

אך אין די (קהלות) גין די (בעלי בתים) אלי טאג לערנן לו איין (חברה) איין (שיעור) לו הערן דא װערן גלערנט זעלכי (ספרים) די דא רידן פון (יראת שמים):

װאול לו זעלכי (בעלי בתים) אול רבנים די זאלכי גוטי (מנהגים) אן זיך האבן דאס זיא אלי טאג בגערן איין (שיעור) לו הערן נאך דיזן לייטן מיר רידן נאך דא העטן די (רבנים) קיין (אלוה) דער פון מיט די (בעלי בתים) לו לערנן דען זיא מאכן די (בעלי בתים) לו (מודים) נאך מירי (דיעה) נאך װער יוא פיל בעסער דיא (בעלי בתים) מעלטן ניקס לו הערן לערנן דאס זיא ניקס זאלטן װיסן אול אין (אמת) אוז איין מיטלכר װיסן װאס אים גבאטן איז װאס אן זאל יוא טון אול װאס אן זאל ניט טון דער מיט דאס אן זאל ניט טון אודר גאטס גבאט · זעלכי לייט די ניט בגערן לו לערנן אול װיסן גאטס גבאט זעלכי לייט הייסן (מורדים) אירר שפעניגר אן (השם יתברך) אול װען איינר טוט אודר (השם יתברך) זיין גבאט אול ער װאוס זאגן איך װיס דאס ניט אודר האב ניט גוויסט דאס עס ניט רעכט איז העלפט קיין מויס ריד אן זאגט לו אים װארום האסטו עס ניט בגערט לו װיסן:

איין (משל) איז איין (מדינה) דיא מיינ (מלך) אן גנומן האבן אול האבן אין גיהולדיגט אול גשווארן אין פר איין (מלך) לו האלטן אול װען האלטן זייני גבאט װאס ער אינן בפעלן אול גביטן װערט · כון דער (מלך) לאזט מאכדאטן מויס גין אלי (מקומות) אין אלי אורטן אופנטליך אן שלאגן װאס זייני גבאט װאס אן זאל טון אול װאס אן זאל ניט טון װער זיין גבאט ניט האלטן װערט דער זאל אין זיין שטראף זיין װער זיין גבאט האלטן װערט דער װערט װאול אן גנעם זיין ביים אים:

װען כון איינר װעלט זאגן אול װיל ניט װיסן אודר לייאן דאס (מלך) זיין גיבאט װער כון דעם (מלך) זיין גיבאט ניט האלט דער איז אין דעם (מלך) זיין שטראף העלפט קיין מויס ריד דאס ער װאוט זאגן איך האב ניט גוויסט דאס זעלבט דער (מלך) גבאטן האט לו טון זאגט אן לו אים עס איז אופנטליך אן גישלאגן גוועזט װארום האסטו ניט גלייאנט דען (מלך) זיין גבאט:

אונ׳ װען שון איינר האלט דאס (מלך) זיין גיבאט אול האלט זיא ניט רעכט װיא דער (מלך) גיבאטן האט אזו װערט דער (מלך ברוגז) איבר אים װייל ער זיין גיבאט ניט גיטאן האט נאך זיין װאול גיפאלן װיא ער האט האבן װעלן:

נון איז דאך מישיגליך דאז (כלל ישראל) אלי מיט אננדר אין כלל לו גלייך האבן דיא תורה אנטפאנגן אויף דעם בערג (סיני) אלז דא שטיט אים (פרשת יתרו ויענו כל העם אשר דבר ה׳ נעשה) דאס איז טייטש אול זיא ענטפרטן אל דאס פאלק װאס גאט האט גירעט דאס װעלן מיר טון אול האלטן זעלכי (פסוקים) שטיין פיל אין דער תורה אך ביים די בערג גריזים אול עיבל האבן (כלל ישראל) װידר אויף זיך (מקבל) גיוועזט מיט איינר (שבועה) דאז זיא װעלן האלטן גאט זיין גיבאט אלז דא שטיט אין (פרשת כי תבא):

אונ׳ נאך אלי טאג לווייא מאל זיין מיר (מחזיק) מודה (תורה) אול מודה (אמונה) דאז מיר זאגן (שמע ישראל ה׳ אלהינו ה׳ אחד) דא מיט אנטפאנגן מיר דאז (השי״ת) מודה (מלך) איז אול גלייך זאגן מיר דרויף (והיה אם שמוע תשמעו אל מצותי אשר אנכי מצוה אתכם היום) דאס איז אזו פיל גימיינט דאז מיר אנטפאנגן אויף אונז לו האלטן זייני גיבאט אלז װען זי ערשט הייכט װערן גיבאטן װארן:

נון זיכט אן װאול דאז (כלל ישראל) לו גלייך האבן דיא (תורה אול מצות) אויף זיך (מקבל) גיוועזן לו האלטן איז קיינר מויז גישלאסן דער קיין (נדר) איז אזו װאול אלז איין נדר דען װען מיר שון ניט קענן מיר (מודים) זיין נאך דענאך קענן מיר אלי גוטי (יהודים) זיין לו טון װאס גאט ליב איז זייני גיבאט נאך לו קומן װען דער גימיין מאן שון ניט װייס קיין טעם װארום (השי״ת) זעלבס גיבאטן האט:

נון גהערט דער גימיין מאן אך לו װיסן װאז אן יוא טון זאל אול װאס אן ניט טון זאל אול װיא אן דיא (מלוה) רעכט טון זאל װיא דא שרייבן מוזרי (חכמים) אין דיא ספרים:

אך װיל (השי״ת) האבן דאז אן זאל האלטן װאס מוזרי (חכמים) גיבאטן האב דען (השי״ת) האט אין דער (תורה) גישריבן (לא תסור מכל אשר יורוך) דאס איז טייטש דו זאלסט ניט אב קערן װאס דיך דיא (חכמים) װעקן לערנן:

אך איז (השי״ת) פיל אין (מדקדק) דאז ער װיל האבן דאז אן זאל האלטן װאז די (רבנים) [illegible] האבן אזו ער (מדקדק) איז אויף זיין מיצוה גיבאט דען מיר גפינדן אין דער (גמרא רבי טרפון) האט (עובר)

גיוועזן

הקדמה

דען ווען מן איין (מצוה) טוט אול טוט זיא ניט רעכט וויא מן זיא געהערט צו טון אזו וויא עז שטיט אין (שלחן ערוך) אול אין אנדרי (ספרים) אזו הייסט דיא (מצוה קיין מצוה)׃ השי״ת האט קיין געפאלן אן זעלכי (מצוה) ווייל זיא ניט גטאן ווערט נאך זיינם ווילן ניט אליין דאס מן קיין (שכר מקבל) איז אויף דער זעלביג (מצוה אפילו די ברכות) די מן מאכט אויף דער זעלביג (מצוה) די הייסן אלי (ברכות לבטלה) דאס הייסט (ברכות) אום זונסט אול פר געבנס איז גלייך אלס מן מעכט איין פאלשי (שבועה) טון ווייל מן זיכט דאס גאר פיל לייט איר (תפלה) גאר שלעכט טונן זיא ווישן גאר ניט וויא זיא זיך אין דער (תפלה) זאלן (נוהג) זיין:

אך זאגן זיא (תפילין) ניט אויף דען אורט וואו זיא געהערן צו זאגן דען די (תפילין) געהערן צו זאגן אובן אויף דער שטערן וויא איך ווער דער פון שרייבן׃ (אך) די (מצוה פון ציצית) ווערט אך אין פילרלייא ניט רעכט געהאלטן וויא איך אער דער פון שרייבן:

איין טייל לייט ניט מיינט דש זיא גאנץ קיין (כוונה) האבן אויף איר (תפלה) נייארט זי רידן אין דר (תפלה אפילו) ווען זיא דיא (תפילין) אויף האבן אלירלייא (שמועות הבל הבלים אפילו) אין דער הייליגי שול וואו די הייליגי (שכינה) רואט׃ זיא האבן גאנץ קיין (מורא) פר (השם יתברך) זיא גידענקן ניט דאס זיא איר (תפלה) טונן פר (השם יתברך) אול דאס זיא רידן מיט (השם יתברך):

איין טייל לייט טרייבן (אפילו חוצפות) אין אירי (תפלה) אול אין (תפילין) אך זיא האנדלן דרינן׃ איין טייל גינן (אפילו) מיט דען (תפילין אין בהמות) שטאלן זיא האבן גאנץ קיין (יראת שמים) קיין אב טייא פר (השי״ת אפילו) ווען זיא שטינן פר איין (שופט) אזו שטינן זיא פיל אין אין (מורא) אלז פר (השם יתברך והדריו) זיא גידענקן ניט אן דער גרושי (גדולה פון השם יתברך):

ניט מיינט דאס זעלכי (תפלות ניט אן גנעם זיין פר (השם יתברך) נייארט זעלכי (תפלות) אנטפאנגן דיא אלאכי חבלה) אול די (שטנים אול מזיקים) דאס זיא דורך זעלכי (תפלות גרושן כח) בקומן דש זיא (חס ושלום) קענן פיל בייז צו וועגן ברענגן:

ניט מיינט דאס זעלכי לייט קיין (שכר מקבל) זיין פון אירי (תפלה) אודר אירי (תפילין) זאגן נייארט זיא מוזן נאך דער צו איין גרושן (עונש) צו גיאחרטן האבן ווייל זיא אזו פר שמעהן אן דער הייליגי (תפלה) אול (תפילין):

ניט מיינט דאס זעלכי לייט (רשעים) זיין עס קאן זיין דש זיא זונשט אין אנדרי (מעשים טובים) פרום זיין אול האבן (מעשים טובים) אן זיך (והא ראיה) ווען איינם זעלט צו הנדן קומן דאס זיא זעלטן איינם טאג ניט קענן איר (תפלה) טון ווען זיא גזונד זיין אודר קענטן איינם טאג ניט (תפילין) זאגן אזו זיין זיא זיך גאר זער (מצער) ווייל אינן זעלבש צו קומן איז אול אויגדרט דאס זיא יוא (תפלה) טון אול זאגן יוא (תפילין) אזו טונן זיא איר (תפלה) ניט רעכט וויא מן זיא געהערט צו טון אול זאגן אך איר (תפילין) ניט אזו מן זיא געהערט צו זאגן דען זיא האלטן זעלבש ניט פר אום רעכט:

איין טייל לייט האבן זעלבש אזו פר זיך געזעהן פון אירי עלטרן אודר פון אנדרי לייט די עס אך אזו גטאן האבן זיא זיין עס גוואונט פון איר יוגנט אן זיא מיינן עס ווער אזו רעכט אך דיא אנדרי (מצות) האלטן זיא ניט רעכט וויא מן זיא גיהערט צו טאן:

אבר זעלבש קומט אליש הער דאס די גמייני לייט ניט בגערן צו לערנן אין זעלכי (ספרים) די גמאכט זיין אויף טייטש דאס דרינן שטיט וויא מן זיין (תפלה) זאל טון אול וויא מן אלי (מצות) האלטן זאל אול וואש מן ניט טון זאל וואש ווידר גאטש גבאט איז:

אלין וויא דא שטיט אין (ספר חובת הלבבות) וויא דער (יצר הרע) איין גרושר (חכם) איז דיא לייט צו פר פירן איין איטליכן אין זונדרהייט איין (למדן) אזו וואול אלז איין גמיינן דאס ער מאכט דאס זיא די (מצות) ניט רעכט טונן דער מיט ער ווייל זיא אב ווענדיג מאכן פון גאטש דינשט ער וויל זיא מאכן פר לירן איר גוטן (שכר) אין (עולם הבא) אול וויל זיא ברענגן אין (גיהנם) (רחמנא ליצלן):

צום ערשטן פר פירט דער (יצר הרע) איין טייל לייט ווען מן צו זיא זאגט דאס איז ניט רעכט גטאן אזו אוז מן דיא (מצוה) טון אודר מן זאגט זיא דאס דארף ער ניט טון דאס איז איין (עבירה) אזו געבן זיא (תשובה) איך בין קיין (למדן) ניט איך בין קיין (צדיק) ווען ניט טון איין זאך איז וויא דער (דין איז כפשוטה)׃ איז קיין (חסידות) מיינט ער ווייל ער קיין (למדן) איזט איז ער ניט שולדיג זעלבש צו טון ער מיינט דאס ווער איהם ניט גבאטן אזו צו טון אז ווען (ח״ו) איין גמיינן אן אנדרשט גבאטן ווער דיא (תורה אול מצות) צו האלטן אלש איין (למדן):

איין טייל לייט זאגן איך וויל ניקש לערנן וואש אין דיא טייטשי (ספרים) שטיט אול וויל ניקש ווישן דען ווען איך פיל לערן אול פיל ווייס אזו איך פיל האלטן עס איז בעסר איך ווייס ניט פיל דען ווען איך פיל ווייס אול האלט עס ניט אזו בין איך איין (מזיד) דאס איך אוט ווליג ניט רעכט האלט:

נאך

הסכמות

הסכמות הרב הגאון הגדול המפורסם בדורו מוה"רר נתנאל אשכנזי ווייל אב"ד ור"מ בק"ק קארלסרוא והמדינה יע"א:

הנה התורני **מוה"רר מיכל עפשטיין** הורה דרך לבית יעקב וסידר תפילה נאה וערוכה עם דינים באר היטב בל"א ומקובל מאוד בעיני אנשים ונשים אשר אין להם יד ושם במקרא ובגמרא ובגלל דבר זה לא נמלא בלאותיו אפי' אחד בעיר ושנים במשפחה ולכן התעורר **הקצין התורני כה"רר משה וויזל** לזכות את הרבים להעלות על מזבח הדפוס בנייר ואותיות נאות עם היות שזה איזה שנים שנתתי הסכמה לאיש אחר אך במרמה הוא עושה כאשר הארכתי למעניתי בהסכמתי לחידושי מהר"ס מלובלין שנדפס מחדש בפירדא תדרשו מעל הספר טוט אסור טוט סרי יהי' דברי הסכמתי לאיש הזה בטלין ומבוטלין וחרמי כחרמי של יש לא יחרוך רמי' לידו ולהוליא בלעו מפיו אתן הסכמתי **להקצין התורני כה"רר משה הנ"ל** ומבלעדו לא ירום איש את ידו להדפיס תפלה הזאת תוך **עשרה שנים** בחרם חמור ובאלה ובשמת' וכל השומע תבא עליו ברכה נעשה פה ק"ק קארלסרוא ח"י אייר תק"כו לפ"ק **נתנאל אשכנזי ווייל מפראג חבק"ק קארלסרוא והמדינה ומדינת בארן:**

והוגה בעיון נמרץ כפי טבע האפשרי עד מקום שידי מגה"ת הגה"תי והסרתי הטעות והלא קרמוני שארי מגיהים כשם שא"א לבר בלא פסולות כך א"א לדפוס בלי טעות והגה"תי ומצאתי טע"ון והרוצה לעיין ספ"ר אל ספ"ר יחדיו ירובקו ויתחזה שלא ראי' זה כראי' זה וכי יקרה פרט לטוטן איזה תיבת או אות הטתחלפות אשר לא השגתי בטהר"תו באתי בויגש הגשה **לתפלה** ולפיוס לדון אותי לכף זכות כי מי יבין שגיאות ואלהינו שבשמים שמקבל תפילות יזכנו להגות כל התורה בעיון בלי מכשולות כ"ד הקטן יעקב בן לא"א הר"ר מרדכי יהודה זצ"ל מפיורדא:

* * * * * * * * * * * * * * * * * *

להוי למודעא לכל מי שקורא בספר זה מתחלתו ועד סופו בכל מקום שנדפס תיבות עכו"ם וכן תיבות ע"א וכן תיבות א"ה או כותי או נכרי או גוים או עמים או שונאים או אויבים או זדים וזרים כ"ז אינו מורה על זמן הזה כידוע בכל הספרים ובכל השירים ובכל מזמורים היה דרכם לדבר פעם נגד גוים הקדמונים ופעם נגד ישראל בלי הזכרות השם כי בזמן הזה לאו עובדי ע"ז הן כמ"ש רבותינו ז"ל וכ"כ בלבוש סימן קמ"ח רק מורה על הגויים הקודמים שהיו עובדי כככבים ומזלות וכן בימי דוד וכן מענין ארבע מלכיות הוא מורה על ד' מלכיות שלחצו בעת בית ראשון כגון יון מדי פרס ובבל וכל מקום שנאמר אדום ועשו הוא מרמז על המן שיצא מאדום במלכות אחשורוש כי עמלק מאדום את' וכ"מ שנאמר צור הוא המרינה שמלך עלי' חירם וכ"מ שנאמר מינים ואפיקורסים הן שאין מאמינים כלל ביצירית העולם מעילית העילית:

הקדמה

ברוך ה' אלהי ישראל דער איך האט רער צו גיהאלפן דיזי (תפלה) נאך איין מאל אין דרוק צו ברענגן (מזכה רבים) דער מיט צו זיין אבר פיל בעסר אלז די פאריגי זיין גוועזן פיל אין מצליבי (דינים) די דא גיהערן צו דער (תפלה אול ציצית אול תפילין) זעלבי (דינים) דאס אן אוז וויסן ווימא אן זיין (תפלה) זאל רעכט טון דאז זיא זאל אן גנעם זיין פר (השי"ת):

אך האב איך הין אול ווידר אין דער (תפלה דינים) גיזעצט וואז עט פון נייטן איז צו ווישן ווימא אן זיך גהערט (מהג) צו זיין דאס אן ניט אזו לייט איין (מאדן) פרעגן קאן דען אן האט ניט אזו לייט איין (מאדן) ביימא זיך: אך דארף אן ניט אין דער (תפלה) איבר אל (אפסיק) זיין צו פרעגן אזו וועען אן די (דינים) פר זיך האט קאן אן ניימרט איין זעהן ווימא דער (דין) איז קאן אן אין דער (אחשבה) ווייאכן דאס אן זיך דער נאך ריכטן קאן ווימא אן זיך פר האלטן זאל:

אך האב איך די (דינים פון הלכות ציצית) אול פון (הלכות תפילין) צו ווישן גטאן זעלבי (דינים) דאס אן גאר ניטיג ברויכט צו ווישן דאס אן זעלבי (אמות) רעכט טון קאן ווימא דער (דין) איז דאס זעלבי (אמות) זאלין אן גנעם זיין פר (השם יתברך):

הסכמות

הסכמות מ״ו הרב הגאון הגדול המפורסם ברורו מוה״רר יוסף שטיין הארט א״ב״ד ור״מ בק״ק פיורדא ואגפי׳ יע״א:

שרש צדיקים בל ימוט לעולם ישורש בארץ גזעם ועשה פרי למעלה לפאר ולתהלה ושפתי צדיק ידעו רצון בוראם לשום לו כבוד ותהלה ולעבדו בלב שלם היא התפלה שיסדו אנשי כנסת הגדולה אלה הדברים העומדי׳ ברומו של עולם הם המגלים לנו כל מטמון הם המורים לנו הדרך נלך בה והמסילה אשר נעלה בה בסולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה ולהכרית כל החוחי׳ והקוצים ולזמר עריצי׳ בזמירות ותשבחו׳ מידי יום ביומו תמידי׳ כסדר׳ סידור נאה ויאה ולו נאוה תפלה ה״ה התורני הרבני המופל׳ והמופלג **מהו״רר מיכל עפשטיין ז״צ״ל** לא הי׳ כמוהו איש מחבר סידורי׳ יש סדר למשנתו משנת חסידי׳ אשר אסף וקיבץ כל הדינים השייכי׳ לסדר התפלה והברכות גברא רב׳ הי׳ ובקי בברכות ויאמר לעם כה תברכו בני ישראל ולא תהי׳ חברי׳ לאיש משחית והמעלות מחיבורו הנ״ל כבר מפורסם ונודע בשער בת רבים והנה אף שכבר נדפסו פעמי׳ רבות ע״י בניו ואחרים כבר כלו כל הקילין אשר גבלן הגאונים הראשוני׳ ויען כי גבהו בני׳ ובנות ישראל ליקח להם דוק׳ מן הסידורי׳ הנ״ל ויחפשו אחריהם בחפש מחופש ומפני כן אזלו ואובדנו וספו תמו כולם לא יראו ולא ימצא אף א׳ בעיר וכו׳ לזה קם והתאזר חיל **ה״ה הקצין המופלג הרר משה וויזל** איש נכבד מקהלתינו להדפיס׳ מחדש כדי לזכות את הרבים וצדקתו עומדת לעד לדור ודור עד עולם בכן אמרתי אף ידי תכון עמו וזרועי תאמצנו לא ישיא אויב בו ובן עולה לא יעננו ולא יבוא אחר בגבולו לעשות כמתכונתו הן כולו או מקצתו הן ע״י עצמו והן ע״י גירא דילי׳ ולא יועיל לו שום ערמה ומרמה בעולם בגזירת עירין קדישין ובמאמר פתגמא שאילת׳ שיהי׳ חלים כל הקללות וארורי׳ נידוי בי׳ ארור בי׳ שמת׳ בי׳ כל הזר הקרב בגבולו וידפיס תפלת ר׳ **מיכל הנ״ל** תוך משך **עשרה שנים** מיום כלות הדפוס ודיקרב בדיקרב יהא מסאב וטמא טמא יקרא והשומע לי ישכון בטח בדד ושאנן כזית רענן אחריתו יהי׳ מנון עד יבוא אשר למי שעם שמו ינון כ״ד המדבר פה פיורדא יום ג׳ ד׳ ניסן **תפלה למשה** לפק נאו׳ **הקטן יוסף משטיין הארט חפ״ק הנל ואגפי׳:**

הסכמות הרב הגאון הגדול המפורסם ברורו מוה״רר אברהם אב״ד ור״מ בק״ק פ״פ דמיין י״ע״א:

להיות שסידור תפלות המנוח החסיד **מהו״רר מיכל עפשטיין זצ״ל** סגל כבר נדפסו כמה פעמי׳ עפ״י הסכמות גאוני ארץ רבני קשישאי ועבר זמן הגדול שקבלו בהסכמותיהם לבל יקרב איש זר להדפיסה ואיידי דחביבי חריפי זבנייהו וקמאי חלפו ואזדי לעלמא ורבים יחפשם ולא ימצאם גלל כן התעורר עצמו **ה״ה האלוף והקצין המפורסם התורני כה״רר משה וויזל נ״י מק״ק פיורדא** ונדב לבו להזיל כסף מולא מכיסו לדבר מצוה כזאת להדפיס סידור תפלות כנ״ל לזכות הרבים ומדאגה שלא ישיג אחר את גבולו להיות לו גרמא בנזיקין בכן מהראוי לעשות גדר בשמירה מעולה והנני גוזר שלא ירים איש זר את ידו הן ע״י עצמו או ע״י גירי דילי׳ לדפוס התפילות הנ״ל כדמותו ובתבניתו משך **עשרה שנים** בלעדי רשות והרמנא מהאלוף הקצין התורני כהרר **משה וויזל** הנ״ל ודברי חכמים בנחת נשמעים והשומע יונעם ותבא עליו ברכת טוב כה דברי היום יום ז״ך מנחם תקכו״ו לפק **הקטן אברם הואברהם בא״א מ״ו הרב ה״ה מוהרר״ץ הירש זצ״ל לה״ה פה פ״פ דמיין יע״א:**

סדר תפלה דרך ישרה

אשר אזן וחקר ותקן האלוף התורני איש קדוש יאמר לו המנוה

כמהו״רר יחיאל מיכל ב״ה״רר אברהם ז״ל סג״ל

עפשטיין

בעל המחבר קיצור שני לוחות הברית חתן הריין המנוח מהו״רר

יום טוב אופני זצ״לה״ה

למען דעת כל עמי הארץ זקנים וגם נערים נשים וגם בתולות לידע להתפלל בדרך ישרה׃ על פי סדר נכון יפה וברה׃ ועל כל דבר ודבר דינים והנהגות הראוים לבררה׃ בלשון שפה ברורה׃ ובלשון קלילא לשון אשכנז נרו״נים סורה׃ כדי שיעלה תפלתם טעלה מעלה דרך סגולה׃ שיקבל לרצון קרם עילית כל עילה׃ אמן סלה׃

ואף שכבר הי׳ לעולמים שנדפס סדר תפלה דרך ישרה זה ארבע׳ פעמים׃ אמנם עתה נשנית מפני הרבה דברים שנתחדשו בה ראשית שנתוספו בה הרבה דינים בהלכות ציצית ותפילין ותפלה ובשאר הלכות כל א׳ וא׳ על מקומו׃ שנית פירוש מספיק על כל התפלה מראשה עד גמירא מלוקט מספרים הראשונים׃ חדשים גם ישנים׃ גם פירוש המלות בלשון אשכנז׃ שלישית לא נחסר כל בה מערבות הושענות הגדה של פסח פרשיות שיר היחוד יוצרות וסליחות תהלים מעמדות ואחרון חביב פירוש על תהילים בלשון אשכנז ועתה נתוספו בה תיקוני שבת פרק שירה וידוי הגדול כתר מלכות וקרבו גוים ועירובי תבשילין וערובי חצירות ושאר תחנות ובקשות׃ הכל בכתב מפורש ובאותיות חדשות׃

ואלו מוסיף על הראשונים מה שלא היה מקדם בתפלה זו הסליחות והתחינות שאומרים בכל ערב ר״ח הנקרא יום כפור קטן כדי לזכות את הרבים׃

ע״כ ישמח הקונה ויגיל הקורא ועושו גושו חושו׃ ועיניכם על ממונכם אל תחוסו׃ מלאו ידכם היום לה׳ לקנות בכסף מלא׃ בזכות זה תזכו לגאולה׃ אמן׃

איין (תפלה) דיא דא גישטעלט איז אינט (דינים) אונ׳ (הנהגות) וויא דר (בן אדם) זאל זיך (מנהג) זיין׃ עס זייא דער (זאהן) אודר גיאייני (בעלי בתים) אונ׳ (נשים) פון דען אאזט אן אזדר (בן אדם) אויף שטיט אויז זיין בעט ביז אן זיך ווידר נידר ליגט (הן שבת) אונ׳ (יום טוב וחול) ווען איינר (בקי הבריאה) איז (אודר (חם ושלום) קראנק איז׃ (ווידוים אונ׳ בקשות ותחנות) אויך (לשון הקודש) אונ׳ אך אויף טייטש דר איט ווינר קיין (לשון הקדש) פר שטיט אויף טייטש זאגן קאן אך איז גישטעלט איין (פירוש) אויף דר (תפלה) אין איין גרינג (לשון) ווער קיין גרושר (עם הארץ) איז ווען ער שון קיין (זאדן) איז קאן עס אאזו פר שטין ווען ער נייארט איין ווייניג (לשון הקודש) פר שטיט׃ אך איז גישטעלט איין (פירוש) אויף (תהלים) אויף טייטש (ע״כ) ווער דא ווערט פאזגן וויא אין דיזר (תפלה) איבר אל דיא (דינים) גישטעלט זיינן דר זעלביג ווערט (זוכה) זיין דו זיין (תפלה) ווערט אן גנומן פר (השי״ת) דאז איס (הש״י אאזא רצונו) ווערט זיין (לטובה) אונ׳ ווערט (זוכה) זיין צו איביג לעבן אין (גן עדן אמן סלה)׃

נדפס בדפוס חדש יפה ומהודר בנ״ב באותיות

אמשטרדם

בשנת שומע תפלה עדיך כל בשר יבאו לפק

סדר תפלה

של מוהר"ר מיכל עפשטיין זצ"ל • מכל השנה • כמנהג אשכנז ופולין • כמו שנדפס

באמשטרדם

בשנה תקד"ח לפ"ק

G. n. 5608
h 10

BSB Bayerische StaatsBibliothek
MDZ Münchener DigitalisierungsZentrum Digitale Bibliothek

Epsht᾿ain, Yeh᾿iel Mikhel ben Avraham ha-LeXD6vi, -1706

Seder tefilah derekh yesharah [mi-kol ha-shanah ke-minhag Ashkenaz u-Polin]

N.b. [i.e. Nürnberg] 1768 = 526 [jüd. Zeit]

4 A.hebr. 494 m
urn:nbn:de:bvb:12-bsb10216935-9
VD18 90201310